Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Udgiver: De Danske Handelsmedhjælperes Forbund
Udgivelsesår: 1910-1912

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

942/1912

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kattesundet 14

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

REDIGERET AF VILH. HANSEN

1910

10DE AARGANG

KJØBENHAVN
JENSEN & RØNAGERS BOGTRYKKERI
1910

INDHOLDSFORTEGNELSE.

Redaktionsartiklerne ere betegnede med *.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

C. H.: Ny Afdeling paa Samsø ... 214
Chr. J. H.: Agitationsmøde i Hillerød ... 61
Hess, F.: „ i Fredericia ... 61
Jensen A. C.: Tiden, der kommer ... 64
Møller, Fr.: Det sjællandske Medhjælperstævne ... 136
„Omvælter": Agitationsmøde i Kallundborg ... 61
Reichstein-Larsen: Prolog ved det fynske Stævne ... 153
S. N.: Midtjysk Medhjælperstævne ... 136
Schouboe: Det fynske Agitationsudvalg ... 251
Toppenberg, O.: Agitation ... 40
* Agitationsmøde i Kolding ... 260
* „ i Odense ... 62
* Chr. Ingvoldsen i Svendborg ... 83
* Internationalt Møde ... 175
* Møde i Randers ... 83
* Vor Fremmarch ... 124
* 3 ny Afdelinger ... 229-240
* Nye Afdelinger (Helsingør, Holstebro, Odder, Silkeborg) ... 124
„ (Nakskov) ... 155-163
„ (Struer) ... 83
* Fynsk Medhjælperstævne ... 102-115-123-135-152
* Jysk „ ... 102-116-123
* Nordjysk „ ... 102-122
* Sjællandsk „ ... 123
* Nordsjællandsk „ ... 135-146-152

b) Arbejdsløshedskassen.

Christensen, H.: Arbejdsløshed ... 50
Dybwad, Chr.: Et Forslag til Overvejelse ... 95
Hvorfor bør vi sikre os (Af en Artikel i „Verbandsblätter) ... 21
Ingvoldsen, Chr.: Arbejdsløshedskassen ... 50
Vor Arbejdsløshedskasse (En Vejledning) ... 30
* Arbejdsløshedsunderstøttelse ... 29

c) Fra vort Hovedkontor.

* Beretning for December 1908 ... 13
* „ Januar ... 42
* „ Marts og April ... 92
* „ Maj og Juni ... 135
* „ Juli og August ... 174
* „ September og Oktober ... 240

d). Kontingentspørgsmaalet.

Hammer, C.; Vort Kontingent ... 73-93
Hansen, Chr. J.: „ ... 49-82-103-115-125
Ingvoldsen, Chr.: Til Kontingentdebatten ... 111
„ : Gensvar ... 146
Johansen, Jens: Kontingentspørgsmaalet ... 102
Juul-Frederiksen: Vort Kontingent ... 63
Melskens, Herm. L.: Maa vi være her? ... 84
„ Former og Funktionærer ... 137
Nielsen, A. M.: Vort Kontingent ... 123
Ottesen, H. Chr.: Til Overvejelse ... 240
Porsborg, Felix: Et Forslag ... 138
Poulsen, E.: Pro et contra i Kontingentspørgsmaalet ... 115
Schouboe: Kontingentspørgsmaalet ... 93
Strand, M.: „ ... 260
* Decentralisation ... 101
* Kontingentspørgsmaalet ... 94-260
* Ned med Kontingentet! ... 81-93

e) Andre Anliggender.

Dorthea: Jeg har ikke Tid! ... 240
Hammer, C.: Gymnastik, Sang, Dans ... 42
„ En Dag paa Hovedkontoret ... 195
Hansen, Chr. J.: Børn ... 185
Ingvoldsen, Chr.: Folketingsvalgene ... 121
Nielsen, Michael: Tale er Sølv ... 32
Petersen, V.: Advarsel ... 214
Sørensen, Chr.: Slendrian ... 4
* D. H. K. M. T. ... 185
* Chr. F. Johannessen † ... 151
* Chr. F. Johannessens Død ... 154
* Illustrationer i D. H. K. M. T. ... 146
* Kvartalsberetningerne ... 43
* Medhjælperne og de kommunale Tillidshverv ... 6
* Thisted Afdeling gennem 10 Aar ... 41
* Vor Hovedledelse 1910 ... 194
* Vort Festnummer ... 162

Organisationsspørgsmaalet.

Andreasen, A.: Prolog til den 23. September 1910 ... 181
Bjørner, Louise: Vor sociale Stilling ... 213
Hansen, Chr. J.; Kontor-Arbejdere ... 12
„ Vor sociale Stilling ... 238
Hansen, jun., H. P.: Fra „Forbundets" Dage ... 191
Hansen, Th.: Den 23. September 1900 ... 192
Holm, Svend: Vor sociale Stilling ... 213
Ingvoldsen, Chr.: Før Centralorganisationen ... 190
Johansen, Jens: Vor Taktik ... 258
Koed, M.: Egoister ... 31
Nielsen, Michael: Medhjælper, tænk —! ... 72
Nielsen, N. C.: Fattig Per Eriksen ... 21
„ Handels- og Kontormedhjælperne og Kulturen ... 161
Roth, Alfred: Medhjælper-Vilkaar ... 30-40
Schouboe-Olsen, H.: Vor Taktik ... 248

Stavnstrup, Peter: Vor sociale Stilling 183-239
Thomsen, Julius Eli: En Røst fra de Unge! 249
* Guillaume: Gennembrudsaar (Centralorganisationen gennem 10 Aar) 182
* Handelsstanden og den sociale Udvikling (2 Foredrag af Docent Jacob Lindberg og Redaktør Vilh. Hansen) 22
* International Medhjælperkonference i Kjøbenhavn 154-163-176-184
* Isenkræmmere paa Krigsstien 238
* Kun ikke Medlem af Centralorganisationen 72
* Vejen fremad 1

Arbejdstiden.

a) Butikslukningsloven.

Ingvoldsen, Chr.: Revolution udi Viborg 162
„ Lov er Lov 247
* Butikslukningslovens Overholdelse 44
* Dømt for Overtrædelse af Loven 260
* Overtrædelse af Loven 84

b) 7-Lukningen.

Ingvoldsen, Chr. Bagstræb 144
Sørensen, Chr.: Sommer 7-Lukningen 104
* Et Ord med i Laget 137
* Kjøbenhavnsk Detaillist-Møde 137
* Syv-Luknings-Agitationen 112
* 7-Lukningen i Aarhus 43
* 7-Lukningen (Agitationsmøder) 126

c. Forskelligt.

* Butikslukning i Middagstiden 84
* Det store Sommerferie-Møde 127-138
* Sommerferie 133
* Sommerferie-Kravet 143

Lønspørgsmaalet.

Jensen, A. C.: Medhjælper—Lærling—Karl 51
Johansen, Jens: Ansvaret 92
* Der fordres ikke stor Gage 73
* Præmieret Konkurrence 257
* Statsunderstøttet Konkurrence 237-260

Lærlingespørgsmaalet.

B. & N.: Theori og Praksis 43
C. J.: Lærlingelovens Revision 59
„ Isenkræmmernes Lærlingeeksamen 259
Jensen, A. C.: Lærlinge som Bydrenge 105
Johansen, Jens; Vedtægterne 154
„ Ung Arbejdskraft 91
— s —: Ung Arbejdskraft 92
720: Lærlingevedtægten i Praksis 95
* De kommunale Vedtægter (En Forhandling i Skive Byraad) 12
* Den unge Arbejdskraft (Svendborg Byraad og Lærlingevedtægten) 3
* Den kommunale Vedtægt i Skive 42-74
* Kommunal Vedtægt i Hjørring 137
* „ „ i Viborg 116
* Lærlingelovens Revision (Dr. polit. Frantz Pios Foredrag). 4
* Lærlingevedtægt i Fredericia (Andragende) 116
* Lærlingevedtægten i Vejle 43

Fabrikslovens Revision.

Ingvoldsen, Chr.: Fabrikslovens Revision 32

Kvindespørgsmaalet.

Andersen, Johanne: Uorganiserede Kvinder 259
C. A.: Kvindernes Ligestilling 135
Hansen, Chr. J.: Kvinders Ligestilling 94
Meldgaard, A. St.: „ „ 155
R. B.: „ „ 134
Reichstein-Larsen: „ „ 114
Schouboe: „ „ 62-134
„ De kvindelige Butiksmedhjælperes Liv og Bekymringer 174
* Kvinderne i Forretningslivet 155

Brugsforeningsspørgsmaalet.

* Medhjælperne og Brugsforeningerne I 2
* „ „ II 11
* „ „ III 19

Kongressen 1910.

Ingvoldsen, Chr.: Til de direkte Medlemmer 127-138
Johansen, Jens: Kongres-Notitser 173
Kongressens Dagsorden 170
* „De direkte Medlemmer" paa Kongressen 146-155
* Fra Kongressen 185
* Kongres 169
* Kongressen indkaldes 127
* Officielt Referat af den 4. ord. Kongres i Vejle den 25. og 26. September 1910 207-221
* Om Kongressen 213-239
* Vejle-Kongressen 181

Hovedbestyrelsesmøder o. l.

* Hovedbestyrelsesmøde i Kjøbenhavn den $^{3}/_{4}$ 71
* „ Aarhus den $^{4}/_{9}$ 163-171

Bag Pult og Disk.

Hansen, Chr. J.: Tre Pragtblomster 145
Wulff, Chr.: Spekulation i Arbejdsløshed 162

Undervisning.

* Advarsel mod Stejlskrift 13
* Fra de jyske Handelsforeningers Delegeretmøde 116
* Handelsskoler og Navigationsskoler 251
* Statstilskud til Foredrag 74
* Ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler 74-214
* Vore statsunderstøttede Foredrag 249

Rejseunderstøttelser.

* Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd 74-146

Udlandet.

Bruggeman, Auguste: Internationalisme i Medhjælperbevægelsen 193
Dybwad, Chr.: 7-Lukningens Sejr i Kristiania 229
Kemp, Carl E.: California 63
Ludwigsen, Ulrik: Brev fra Norge 104
Vries, Jan de: Hollandsk Butikslukningsforslag 83
* Arbejdstiden i Bryssel 51
* „ i Rusland 51
* Butikslukning i Sverig 116
* Engelsk Butiksluknings-Lovforslag 52
* Fra de engelske Parlamentsvalg 52
* H. H. Ropers, Lincoln død! 52
* Norsk „Bestyreren" 95
* Organisationssejr i Marseille 52
* Svensk Butikslukningslov 214
* Tysk Arbejdsløshedsunderstøttelse 52

Litteratur

C. C.: Stenografisk Litteratur ... 95
* Danmarks ældste Forretninger (af Krak) ... 250
* Engelsk Handels-Korrespondance (af Kaalund-Jørgensen og Riis) ... 250
* Engelske og tyske Læsebøger for tekniske Skoler (af Vilh. Ludvigsen) ... 5
* Greens og Steins Børstabeller for 1909 ... 32
* Hages Haandbog i Handelsvidenskab ... 5-62
* Handel, Værdi og Penge (af Professor Dr. jur. William Scharling) ... 5-230
* Kontor-Mekanik ... 62-116
* „Købmandshvile"s Aarsskrift ... 251
* Lærebog i tysk Handelskorrespondance (af B. W. Smith) . 62
* Smaa Anmeldelser ... 261

Fra andre Foreninger.

* Detaillist-Skandinavisme ... 241
* Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter ... 74
* „Medhjælperen" (Danske Boghandlermedhjælperes Blad) 43-241

Forskelligt.

Birck, L. V.: Varehus-Medhjælperen ... 95
Mindre Meddelelser ... 5-6-13-21-33-74-95-114-163-176-251-260
Nygaard-Jensen: Sparsomhed ... 116
Telefonistinderne organiserer sig ... 122
Vries, Jan de: Kondolenceskrivelse ... 176
* De autoriserede Revisorer ... 13
* Forbrugerne og Socialreformen ... 60
* Moderne Forretningsinventar ... 229
* Telefonistindernes Organisation ... 127
* Vand—Sol—Luft ... 138
* 3000 Ansøgere ... 13

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg ... 43-52-64-155-163-176-214-229-241
Aarhus ... 33-64-84-116-156-176-230
Ebeltoft ... 43
Esbjerg ... 6-65-74-230-241-261
Fakse ... 6-13-52-105-138-176-186
Fredericia ... 6-23-33-65-164-230-251
Frederikshavn ... 84
Grenaa ... 240
Helsingør ... 164-230
Herning ... 52-156-230
Hillerød ... 23-33-44-53-65-75-96-127-156-215-230-251
Hjørring ... 65-85-147-176-186
Hobro ... 65-105-138-164
Holstebro ... 261
Horsens ... 6-75-176
Kallundborg ... 85-230
Kolding ... 23-33-43-53-65-75-85-105-164-230-251
Kjøbenhavn 6-13-24-33-43-53-65-75-85-96-105-116-127-138-147 156-164-176-215-231-241-251-261
Nakskov ... 176-231-261
Nykjøbing F. ... 43-53-147-231
„ M. ... 65-75-156-231
„ S. ... 240
Næstved ... 96-127-164-231-251
Odder ... 139-231
Odense ... 33-66-75-242-261
Præstø ... 24-127-186
Randers ... 24-44-53-85-139-156-231-242-252-261
Samsø ... 231-252
Silkeborg ... 139
Skanderborg ... 14
Skive ... 44-54-66-116-186-231-252
Slagelse ... 53-75-231-261
Sorø ... 14
Struer ... 105
Storehedinge ... 240
Svendborg ... 6-24-44-66-75-96-164-186
Thisted ... 24-44-66-86-165-176-215
Vejen ... 13-86-127-165-186
Vejle ... 24-33-44-66-75-96-164-186
Viborg ... 14
Vordingborg ... 14

Den sorte Tavle .. 14-34-54-75-96-106-127-156-165-186-242

Adressefortegnelser 14-34-54-75-86-106-127-157-216 232-262

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning ... 24-127-147-156-252

Illustrationer.

B. Chr. M. Brandi ... 41
Herman Trier ... 143
Chr. F. Johannessen ... 151
Det fynske Medhjælperstævne ... 153
Vejle-Kongressen ... 181
Axel Gundel ... 182
Vald. Pedersen ... 183
Chr. Ingvoldsen ... 184
Åge Hyllested ... 185
Vilh. Hansen ... 186
Afdelingskort ... 188
Auguste Bruggeman ... 193
Interiører fra Hovedkontoret ... 195
Hovedbestyrelsen 1910 ... 194

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1910. 10de Aargang.

Vejen fremad.

DET FØRSTE SKRIDT er taget over Nyaarets Tærskel, og paa vanlig Vis gennemløber vi de Notater, der er indregistrerede i vor Hukommelse om Hændelser og Tildragelser, der mødte os paa vor Vej gennem det udrundne Aar. Kort kan det forgangne Aar synes os, omend hver af de Hundreder af Dage har haft nok i sin Plage; — men hurtig glider Tiden gennem dagligt Arbejde og Stræb, saa Afstanden fra sidste Aarsskifte til det nyfødte Aar, trods al Omskiftelighed synes ringere end den ufejlbarlige Almanak fortæller. Men skuer vi fremover — og hvem der søger og tænker, haaber og tror, stræber frem efter nysatte eller længe fæstnede Maal, hvem der mindre drages af Fortiden end af den ukendte Fremtid, skuer vel ikke fremefter? — da vejre vi ligesom de Tusinde Timeslag, hvoraf hvert eneste kan give vor Skæbne og vort Liv ny Retning, vor Tilværelse nyt Indhold.

Det bør jo være saa, at den rindende Tid giver os større Indsigt i vor egen Tilværelse og vor Gerning, mere Erfaring til at møde de Opgaver, som Livet og Tiden stiller os. Det bør være Reglen i det daglige Livsens Slid, gennem Hverdagenes stadig tilbagevendende Funktioner fra Morgen til Kvæld, som det og bør vinde Hævd, naar vi sætter os Maal udover Dagens og Vejens Horisont. Maatte dette faa Gyldighed for vore Venner og Kolleger, der gennem Aaret røgtede deres Dont bag Pult og Disk. Maatte det tillige i videre Forstand gælde for de af Medhjælperbevægelsens Deltagere, der i Stort eller Smaat i Aarets Løb hver paa sin Plads stod som Sagens Forkæmpere, og det maa haabes og ventes, at de i Aaret og gennem Aarene indvundne Erfaringer — hvad enten de nævnes smaa eller store — vil faa Lejlighed til at sætte Frugt i Fremtids Arbejde.

ET BLIK TILBAGE.

Socialpolitiske Resultater har Aaret ikke bragt os, — os ligesaa lidt som alle andre. Dertil tog dette Aar for store Synder i Arv fra det forudgangne, og der vil endda gaa en rum Tid hen, før alt er udsonet. Men hvad vi ikke vandt paa det socialpolitiske Omraade, tog vi til Gengæld ind paa de interne Forandringer, selve vor Centralorganisation undergik.

Vi traadte ind i 1909 under Forhold, der gav Anledning til Bekymring blandt dem, der havde Ledelse og Ansvar inde; men vi forlod Aaret under Vilkaar, der spaar godt for Centralorganisationens Fremtid. Vor Administration er undergaaet en nødvendig og heldbringende Nyordning; Agitations- og Oplysningsarbejdet mellem vore Standsfæller øgede gennem Sommerens Stævner og Efteraarets talrige Møder og Foredrag, vore Provinsafdelingers Tal, og Medlemsantallet holdtes i stadig Stigen — nyt Land lagdes under Agitationsploven. Kun Hovedstaden kom ikke ud over Dødpunktet.

Centralorganisationens Stabilitet vil ogsaa findes afmærket i vor Tidende, hvis Udvidelse har vist sig i høj Grad formaalstjenlig, og som hermed træder ind i sin 10de Aargang, hævdende en Position blandt de hjemlige Handelsblade og Fagpressen i Almindelighed, der tør siges at være Centralorganisationen og Medhjælperstanden fuldt værdig.

MAAL OG MIDLER.

Saa fristende det kan være at stille Medhjælperbevægelsens Horoskop for det nye Aar, saa usikkert maa dog et saadant Fremsyn blive. Den nærmeste Fremtid bliver næppe begunstiget af socialpolitiske Fremskridt af nogen Art, fordi de Anliggender, der kommer i første Plan — Fabrikslovens Revision, en Modernisering af Lærlinge-Lovgivningen og Ulykkesforsikringens Nyordning — næppe finder en gunstig Jordbund for Trivsel under den forhaandenværende usikre politiske Konstellation, der meget mere staar i Storpolitikens end i den sociale Lovgivnings Tegn. Men synes Nyaaret saaledes goldt for Opnaaelse af socialpolitiske Resultater, bør vort faglige Arbejde, hvoraf vor Organisations Betydning til syvende og sidst afhænger, netop underbygges og udvikles det mest mulige. Her er der, baade udadtil som ogsaa indenfor Organisationens Rammer, Opgaver nok der byder sig til. Først og fremmest *Arbejdsløshedskassen*, der træder i Funktion samtidig med Aarsskiftet, og som sammen med Oplysningsbureauet, Pladsanvisning og Retshjælp, vil blive de Realiteter, der giver vort Organisationsskib en støt Kurs mod Fremtidens ukendte Land.

Thi det er ikke det ydre Indtryk alene, men i nok saa høj Grad den indre Struktur, hvorefter en Bygning som ogsaa en faglig Sammenslutning maa værdsættes og bedømmes. Derfor er det i Længden et utilfredsstillende Program, der stadig fortæller, hvad vi vil, naar der først og fremmest spørges om, hvad vi *kan*. De faglige Brøst og de ofte usle Vilkaar, der bydes saa mange af vore Standsfæller, forudsætter en altid aarvaagen Kritik, men langt mere virkningsfuld er Evnen til at møde den sociale Uretfærdighed med mere afgørende Midler, hvad enten dette sker ved at øve et moralsk og organisatorisk Pres, skaffe Medhjælperen sin juridiske Ret, række den arbejdsløse Kollega en hjælpende Haand og skaffe ham eller hende Oplysning og Anvisning paa en ny Stilling, eller det gælder Arbejdsdagens Afkortning med en Timestid. Kort sagt, det er ikke nok, at Centralorganisationen nævnes som Handels- og Kontormedhjælpernes faglige Repræsentation, den maa ogsaa — praktisk talt — blive Medhjælperstandens Bolværk mod økonomisk Udbytning og social Uret.

NYE OG GAMLE SIGNALER.

Bevidstheden herom bør skærpe vor Ansvarsfølelse og lade os vogte vel paa, at der tages det rette Bestik for Vejen fremad.

Dette er ikke uden en vis Aktualitet, fordi der i den sidste Tid har vist sig — ganske vist stærkt lokaliserede — Tendenser til at ændre den Taktik, som Landsorganisationen og dens

Hovedbestyrelse stedse og konsekvent har vidst at opretholde. Disse Manøvrer skyldes enkelte Kolleger, der mener det nødvendigt, at Medhjælperne og Arbejderne i Fællig formere Bataillioner paa den sociale Arena, indrullerede under samme Bannermærke, lystrende de samme Signaler.

Vi erkender, at de Veje, som skal befares, de Midler, der maa benyttes, for at vor Sag kan vinde frem, ikke evig og uforanderlig vil blive de samme; men de maa for en meget væsentlig Del være afhængig af de Tusinder, der helst skulde være os følgagtige paa Marchen frem imod en lysere Tid. Men det aldeles overvejende Flertal af Medhjælperstanden, her som overalt, er ingenlunde lydhør for hine politiske Kampsignaler. Og dette foranlediges ikke af Tilfældigheder, men bunder dybt i den Samfundsudvikling, der aflejrede Medhjælperstanden og en Række andre Erhverv som særlige sociale Lag, isprængt forskelligartede Bestanddele, og ikke saa skarpt afgrænset, som det brede, fastsluttende Arbejderlag viser sig mellem de sociale Aflejringer. — Derfor vil en Taktik som den antydede yderligere besværliggøre det forud tunge Organisationsarbejde og bringe Splittelse dér, hvor ubrydelig Enhed alene burde raade.

Paa deune Erkendelse har vi hidtil baseret vor Taktik, og som vor Hovedledelse er sammensat af Standsfæller af ligesaa forskelligartede politiske Anskuelser som deres faglige Grundsyn er ensartet, saaledes er den konservative Medhjælper os et ligesaa skattet Medlem og en ligesaa god Medarbejder som hans socialdemokratiske Fælle, — naar de iøvrigt kan regnes jævnbyrdige som gode Kolleger.

For Medhjælperne som for adskillige andre Fag er den politisk uafhængige Organisation den eneste egnede Organisationsform, naar Formaalet er — og andet vilde være fornuftstridigt — at lade den faglige Sammenslutning tjene som Udtryk for Standsfællernes Flertal.

Bestræbelser, der maatte krydse denne vor hidtidige Taktik, bør derfor af her fremførte Grunde finde Hovedbestyrelsen rede til beslutsom og energisk Indskriden.

Thi saa vist som vi nu og i al Fremtid vil staa fast paa vort faglige Program, og ufortrøden træde i Skranken for Medhjælpernes Interesser som Handelsstandens Lønarbejdere, saa lidt skal Modstanderes taabelige Socialisthyl — der, naar alt kommer til alt, bunder i aandelig Fattigdom og Argumenteringens kranke Logik — ikke i nogen Maade bringe os fra Koncepterne. Men ligesaa lidt tør vi ogsaa lade enkelte af vore Egne spærre os Vejen fremad ved kunstige politiske Forhugninger; — thi Medhjælperstandens Fremmarch bør ikke ske i tilfældige Smaahobe, men i Række og Geled,— med flyvende Faner og klingende Spil.

Medhjælperne og Brugsforeningerne.

Foranlediget af en Forespørgsel udtaler Hovedbestyrelsen med Henblik paa Arbejdernes projekterede Brugsforeninger

at det er Centralorganisationens naturlige Opgave at varetage Medhjælpernes Interesser som Lønarbejdere,

at fornævnte saavel som Landboernes Brugsforeninger maa betragtes som ethvert andet merkantilt Foretagende, der beskæftiger Medhjælpere, og

at Centralorganisationen derfor ikke bør indtage særligt Standpunkt overfor Virksomheder af denne Art.

(Udtalelse af Centralorganisationens Hovedbestyrelse).

BRUGSFORENINGS-DEBATTEN, der afvigte Halvaar er ført i vor Tidende, har gengivet de forskelligartede Standpunkter, der raader mellem vore Standsfæller. Saa afvigende disse Indlæg end har været — dikterede som de var af den Enkeltes personlige Anskuelser, enten som Indlæg i egen Sag eller som mere idéelle Betragtninger, nogle Artikler givende et Udtryk for de selvstændige Handlendes Frygt, andre nedskrevne under Indtrykket af det Fremtidsperspektiv, som de ivrigste Forkæmpere for de projekterede Brugsforeninger aabnede for Arbejderne og andre — vil man dog i Hovedbestyrelsens ovenfor citerede Udtalelse finde den Generalnævner, der kan rumme alle de uens Standpunkter.

Brugsforeningskrigen vedrører kun uegentlig de organiserede Medhjælpere, men Debatten, som deraf er afledet og som afsluttedes med Hovedbestyrelsens enstemmig tagne Beslutning, bliver en Art Værdimaaler for Medhjælperbevægelsen, fordi den viser, at Centralorganisationen evner at samle Medhjælperne om Standpunkter, store og afgørende nok til at trænge de afvigende individuelle Synspunkter i Baggrunden, fordi de bunder i rigtig Erkendelse af Organisationens Væsen og Formaal.

I.

Den organisatoriske Grundbetragtning, der er som Kompasset for vor Centralorganisation og giver Medhjælperbevægelsen den rette Kurs, kan sammentrænges deri, at *Medhjælperne er Handelsstandens Lønarbejdere.* Og selv om man ingenlunde i alle Henseender kan jævnstille Handelens med Industriens og Haandværkets Arbejdsforhold, og derfor ikke kan føre Medhjælperne ad de samme Veje, som Haandværkssvenden og Fabriksarbejderen er draget, er der dog, alle Afvigelser til Trods, det fælles Kendingsmærke paa Butiksmedhjælperen og hans Medborger i Værksted eller Fabrik, at de er *Arbejdslagere,* og kun kan udbyde én Vare, hvortil de har personlig Ejendomsret: Arbejdskraften.

At forøge denne Vares Kvalitet, og dermed dens Pris, at konservere den mest muligt, er Arbejderorganisationens — og dette vil i denne Forbindelse ogsaa sige Centralorganisationens — første og naturligste Opgave.

Det er denne organisatoriske Grundbetragtning, der bliver bestemmende for vort Standpunkt til Brugsforeningerne og betinger vor neutrale Holdning i den standende Strid mellem disse og Detaillisterne.

— — —

Forudsætningen for en stærk Organisation er fælles og bestandige Interesser blandt dem, den omfatter. Denne Fællesfølelse, som den sociale Udvikling har skabt indenfor andre Erhverv, er ogsaa i Færd med at bryde igennem blandt Handels- og Kontormedhjælperne, fordi den befordres af de sociale Nydannelser, der kendetegnes af merkantil Stordrift, og foraarsager at Detailhandelen skifter Karakter, klassedeles efter de uens økonomiske Vilkaar, den er underkastet, og i visse Henseender mister sin samfundsnyttige Betydning.

Disse sociale Nydannelser viser sig særlig i Byerne Aarsagen til de sidstnævnte Foreteelser skyldes især den »Flugt fra Landet», der kan følges fra forrige Aarhundredes Midte, og hvis Omfang kan maales derved, at medens Bybefolkningen dengang udgjorde 20%, repræsenterer den nu ca. 40% af Landets samtlige Indbyggerantal. »Landflugten« har foraarsaget en stærk Stigning i de fleste Provinsbyers Indbyggerantal, mest og afgørende dog i Hovedstaden, og Tilvæksten falder her som andet Steds hovedsagelig paa den egentlige Arbejderklasse.

I Sporene af denne Invasion, der for Hovedstadens Vedkommende fandt sin Boplads i Forstædernes hurtigt voksende Stenørkener, fulgte en Skare af yngre Landboere, hvoraf mange og særlig i Levnedsmiddelbranchen mødte uden egentlige købmandsmæssige Forkundskaber, men kun udrustede med en medfødt Forretningssans. Ad denne Vej tilførtes der Byernes Detailhandlerstand nye — og almindeligvis solide — Bestanddele. Men den voksende Arbejderbefolkning bundfælder i

Tidens Løb Detaillistlag. Usikkerheden paa Arbejdsmarkedet, den altid truende Arbejdsløshed, foranlediger mange Arbejdere til at søge nyt, tilsyneladende sikrere Erhverv, eller henviser dem til Bierhverv, der kan udligne Tabet af de mange Arbejdsdage. Saaledes opstaar i Købstæder og Hovedstad de talrige Smaaforretninger, hvis Indehavere er uden enhver købmandsmæssig Uddannelse, men som yder Familien en Støtte i arbejdsløse Perioder, og i bedre Tider kan passes af Hustruen eller Børnene. Det er en væsentlig Del af Kjøbenhavns 9—10000 »selvstændige« Næringsdrivende, der kan henføres under denne Forretningskategori, der ogsaa i stor Udstrækning ca. Tredjedelen — rekrutteres af enligstillede Kvinder, Enker o.l.

Statistiken giver os kun ringe, men dog vejledende Underretning, om de beskedne Vilkaar, som disse Lilleputvirksomheder er underkastet. Saa stor er Usikkerheden og saa omskiftelig en Skæbne møder disse Forretninger, at deres Antal forbliver nogenlunde uforandret, skønt der aarlig aabnes ca. 1000 af disse Smaabutikker, og det kan paavises, at ca. 25% af samtlige nyetablerede Detailforretninger maa lukke inden et Aars Forløb.

I intet Hovederhverv er Konkurrencen saa skarp og den sociale Delingslinie mere fremtrædende end netop i Handel og Omsætning. Dette belyses af den kjøbenhavnske Indtægtsstatistik, der fortæller os, at 33% af de Handlende har Indtægter mellem 3000 og 20,000 Kr., 34% mellem 1200 og 3000 Kr. og 33% maatte nøjes med under 1200 Kr. Blandt disse sidste sorterer naturligvis de førnævnte Smaaforretninger, hvis Indehavere gennemsnitlig er væsentlig slettere stillede end de organiserede Arbejdere, og dette gælder især de kvindelige Butiksindehavere, hvoraf kun et yderst ringe Antal har en Aarsindtægt af 800 Kr. eller derover.

Der er en afgjort vigende Tendens i den Del af Detailforretningerne, der ikke er grundfæstede gennem Traditioner, eller vel indarbejdede gennem en kostbar Reklame, og ikke raader over de Fordele, som tilstrækkelig Driftskapital byder, eller ikke kan gøre sikker Regning paa en støt og betalingsdygtig Kundekreds. Thi kun et Mindretal af Detailforretningerne kan henføres til disse velfunderede Virksomheder, der ligesom de store Specialforretninger og Stormagasinerne næsten udelukkende søger sin Kundekreds blandt den velstillede Befolkning.

I Konkurrencen med de nye Forretningsformer, der er udrustede med alle moderne Hjælpemidler, velindrettede Lokaler, stort Udvalg af Varer, den Prisbillighed, som betinges af et stort Indkøb, lokkende Udstillinger og endnu mere lokkende Reklamer — i denne ulige Væddekamp trænges Smaaforretningerne tilbage. Derfor er den kjøbenhavnske Detailhandlerstand i Tilbagegang, idet Antallet af Butiksindehavere vokser meget langsommere end Udøverne af de øvrige Erhverv, og naturligvis er det atter her de økonomisk Svage, der rammes.

Detailhandelen befinder sig altsaa i en Krise, der for Smaahandelens Vedkommende synes ganske akut. Den merkantile Stordrift, den deraf følgende skærpede Konkurrence og den økonomiske Usikkerhed, har klassedelt Detailhandelen og proletariseret store Dele af Detailhandlerstanden. Nogle Indtægtsangivelser hentede fra den kjøbenhavnske Skattebog, Aaret efter de nylig nænte Data, anskueliggør dette: Kun 1257 Detailhandlere svarede Skat af 2400 Kr. og derover, hvorimod 4455 Detaillister var ansat til Indtægter mellem 800 og 2400 Kr. Og hertil kommer endvidere de talrige Smaabutikker i Arbejderkvartererne, med en Aarsindtægt af mindre end 800 Kr. — Selv om de talrige Smaaforretninger startes planløst og atter gaar til Grunde — underkastede Tilfældighedens Lov — maa de altsaa som paavist i stigende Tal melde Pas i det ulige Spil, og selv Detaillisternes ledende Mænd erkender, at deres Antal er altfor uforholdsmæssigt stort.

Vi staar her overfor et Forhold af vidtrækkende Betydning for Medhjælperne.

Det trænger saaledes ikke til nærmere Paavisning, at den skitserede Omformning af Detailhandelen maa virke hæmmende paa Medhjælpens Adgang til selvstændigt Erhverv. Den lille Butikshandel i Sidegaden sætter ham intet Maal, der er værd at stræbe frem efter, thi Afhængighedsforholdet til Principalen fortsættes blot under en anden — maaske langt mere trykkende — Form: den økonomiske Afhængighed af Leverandøren. Og uden tilstrækkelig Kapital vil det som Regel kun have kummerlige Udsigter med hans Selvstændighed, naar han starter sin Forretning med større Fremtidsmaal for Øje.

Derfor forringes Selvstændighedsbetingelsen for Medhjælperne overalt, hvor Udviklingen gaar i den her antydede Retning. Medens vi for Danmarks Vedkommende maa indskrænke os til at konstatere dette rent erfaringsmæssigt, kan man i Tyskland føre statistisk Bevis derfor, og det fremgaar deraf, at i Treaaret 1905—07 har af 100 Medhjælpere henholdsvis 25, 21,4 og 18 etableret sig. Nedgangen i Etableringen er altsaa jævn og afgørende.

Den svindende Selvstændighedsbetingelse og de øvrige Forhold, der hidføres af de nye Strømninger i Detailhandelen, er ikke Krusninger paa Overfladen, men stærke Kræfter, der sættes i Bevægelse fra Samfundets Dybder og derfor er uløselig knyttet til den økonomiske Udvikling og paavirkede af de sociale Nydannelser, blandt hvilke Brugsforeningerne i denne Forbindelse har særlig Interesse. — Det vilde være at ødsle Tiden bort og forspilde de Chancer, der byder sig til, om Medhjælperne vilde søge at dæmme op for denne Udvikling, og det vil lede vor Organisation paa Afveje, der førte langt udenom vort første og egentlige Maal: Forbedring af Medhjælpernes Stilling som Handelsstandens Lønarbejdere. Thi at dette ikke opnaas ved at opretholde Lilleputforretningerne eller at sætte alt ind paa at ophjælpe de med økonomiske Vanskeligheder stadig kæmpende Detailforretninger, skal vi nærmere paavise i en afsluttende Artikel.

Den unge Arbejdskraft.

Svendborg Byraad nægter at nedsætte Udvalg angaaende en Lærlingevedtægt.

SVENDBORG-AFDELINGENS Andragende til Byraadet om Indførelse af en kommunal Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde, har — hvad angaar Handelslærlinge — faaet den Skæbne, som vi tidlige har bebudet. Efter den Aktion, som en kneben Byraadsmajoritet, under Anførsel af Agent *Emil Petersen*, rettede imod Forslaget, afsluttedes den livlige Debat med, at Raadet med én Stemmes Flertal besluttede udelukkende at æske Handelsforeningens og Detailhandlerforeningens Mening. — Naturligvis var det overflødigt alene at adspørge én af Parterne, hvis Standpunkt forud var tilstrækkeligt kendt, og Svaret lød da ogsaa, som det kunde ventes, at »politimæssig Indblanding i Forholdet mellem Principal og Medhjælper ønskes ikke af Handelsstanden alene af den Grund, at det vil virke ødelæggende paa det humane Forhold, der bør eksistere.«

Svarskrivelsens Slutning, der fastslaar, at det *humane Forhold*, der *bør* (man mærke sig dette »*bør*«) eksistere, vil blive ødelagt, dersom Vedtægten gennemføres, er hule Godtkøbsfraser — og intet andet. Og er man letsindig nok til at fæste Lid til, at Motiveringen er alvorlig ment, faar man unægtelig ikke synderlig Respekt for den Skarpsindighed, der lagdes for Dagen af de 7 Raader, som gav dette Galimathias sin Tilslutning, og saaledes bragte Lærlingevedtægten til at strande. Thi havde Principalforeningernes Bestyrelser Ret, vilde Tilstanden jo være utaalelig overalt, hvor lignende Vedtægt har været indført siden Aar og Dag.

Iøvrigt var Debatten baade langvarig og førtes med Bitterhed fra begge Sider. Vedtægtens Modstandere førtes denne Gang af en anden af de lokale Handelsmatadorer, Grosserer *Ferd. Jørgensen*, der gentagne Gange, og saare velment, drog

til Felts mod vor Organisation, som Hr. J. i sin politiske Farveblindhed hævdede, var socialistisk. Det blodrøde Skær, der blændede Hr. J.s Blik, viste sig at hidrøre fra -- »D. H. K. M. T.«, en Ulykke vi beklager at have foranlediget, saa meget mere, som der er al Aarsag til at tro, at den oftere vil gentages. Grossereren begrænsede sig iøvrigt ikke til saa beskedne Anliggender som Medhjælperorganisationen og vor Tidende, men opererede paa vidtstrakte Felter, hvorved han rigtignok ogsaa forvildede sig langt bort fra Dagsordenen. — Heldigvis fattedes der ikke Indlæg i Diskussionen, der — omend forgæves — søgte at overbevise Vedtægts-Modstanderne om Principal-Erklæringens Uholdbarhed, og Hr. J. fik en træffende og ærtende Slutningsreplik med paa Vejen af Borgmesteren, der konstaterede, at „det altsaa ikke var sandt, hvad J. havde sagt". Men Forslagets Skæbne var som nævnt forud beseglet, det forkastedes med 7 Stemmer mod — 7.

Sagens 2den Behandling har ligesom dens Førstebehandling faaet sit «Nachspiel«, idet Bestyrelsen for vor Afdeling gennem Dagspressen har nedlagt følgende Indsigelse mod de ovenfor nævnte løse Paastande:

»I Anledning af Byraadets Forhandlinger under Behandlingen af vort Andragende for Børns og unge Menneskers Arbejde, fremkom Hr. *Ferd. Jørgensen* med den Udtalelse, at vor Forening efter hans Syn paa vort Medlemsblad, var ren socialdemokratisk.

Vi skal i den Anledning tillade os at oplyse, at vor Forening aldeles ikke beskæftiger sig med Politik, men vi kan paa den anden Side ikke formene vore Medlemmer, naar det sker med Navns Underskrift, i vort Medlemsblad at fremsætte deres personlige Meninger om en Sag. Saadanne Indlæg staar fornuftigvis ikke for Organisationens, men udelukkende for vedkommende Medlemmers egen Regning.

Sluttelig vil vi tilføje, at vi ogsaa fremtidig, uden Indblanding af Politik, agter at fremkomme med Forslag i Retning af at forbedre Standens Arbejdsvilkaar, ogsaa lovmæssigt set.« —

Denne Erklæring er naturligvis i nøje Overensstemmelse med Centralorganisationens Standpunkt og dækker fuldkommen den Synsmaade, der anlægges af »D. H. K. M. T.«s Redaktion.

Men ret beset er det beklageligt, at den Art Postulater maa tages aux serieux; thi man kan billigvis forlange, at Folk, der beklæder offentlig Tillidshverv, tager sig den Ulejlighed at sætte sig ind i de Anliggender, hvorom de officielt udtaler deres uforgribelige Mening.

— — —

Herefter vil altsaa det saakaldte »humane Forhold« kunne florere i alle sine mere eller mindre tiltalende Nuanceringer, og de Godtfolk, der ynder at tale højt om deres store Interesse for Handelsskolesagen og Handelsungdommens Velfærd, har da atter faaet Lejlighed til at demonstrere den Afstand, der ofte konstateres mellem Theori og Praksis. Vi maa derfor fremdeles overlade de Svendborg Købmænd deres Patentret til Theorien ubeskaaret — og selv være besluttet paa at virke for de skønne Theoriers Virkeliggørelse. Og at dette Maal vil naas, derom nærer vi aldeles ingen Tvivl — Skade kun, at de Herrer *Petersen, Jørgensen & Co.* til den Tid maa tage den kommunale Lærlingevedtægt med i Købet.

Slendrian.

FORLEDEN, da jeg læste min Avis, faldt mine Øjne tilfældigvis paa Ordet »Slendrian«, og jeg kom uvilkaarlig til at tænke paa, at der indenfor vor Organisation og i Særdeleshed blandt Medhjælperne i Almindelighed er ikke saa lidt, der kan betegnes med det Ord — Mennesker, der ikke tager Tiden for, hvad den er værd.

Man vil maaske mene, at her er der et Omraade, hvor det er helt haabløst at tænke paa en Forandring til det bedre. Men hvorfor egentlig? Det er en Vane — og en god Vane, at være paapasselig og præcis med Tiden; det er en slem Uskik at være det modsatte. Man kan akkurat lige saa godt holde sig til den første gode Regel, som til den sidstnævnte slette. Tid er Penge. Det er en forretningsmæssig og rigtig Opfattelse af Tidens Værdi for den Enkelte og Samfundet. Det, at det ene Menneske spilder eller røver det andet Menneskes Tid, er ofte mere end Pengetab. Men dersom det drejer sig om et Theaterstykke eller en Koncert, er »Slendrianerne« i Reglen paa Pletten til den fastsatte Tid; thi de Godtfolk vil jo ikke være uhøflige, ikke ødelægge det Hele for det øvrige Publikum, og — navnlig — have alting med for Pengene.

Men er Programmet af en anden Art, er det et oplysende Foredrag, en Generalforsamling eller en Mødeaften, det gælder, saa kan man ikke saa helt sjældent blive en halv Time eller tre Kvarter udover den fastsatte Tid, og dog komme med de første. Ærgerligt er det at høre, at der ødsles saa meget med Tiden i flere af vore Afdelinger. Man maa jo tage i Betragtning, at det er vanskeligt baade for Taleren og Afdelingsbestyrelsen at forsøge — med Udsigt til Held — at reformere paa dette Omraade, og at lukke Dørene, inden Tilhørerne kommer, lader sig af nærliggende Grunde ikke gøre. Og en Foredragsaften med uafbrudt Indvandring, er en Lidelse for Tilhørerne som den er en Kval for Taleren.

Der er ogsaa nogle iblandt disse »Slendrianer« eller Ligeglade, som aldrig lader sig se til Medlemsmøderne. Naar man personlig taler med de Mennesker, lader de svært begejstrede og interesserede for vor gode Sag, men Interessen giver sig desværre som oftest kun et fattigt Udtryk. Thi for den Slags Folk skorter det paa Forstaaelse af de faglige Anliggender, og det kan de ikke faa, naar de udebliver fra Møderne eller hvad meget værre er, maaske kun i Ny og Næ læser vort udmærkede Blad. Her ligger et meget stort og energisk Arbejde for Afdelingernes Bestyrelse og de lokale Agitationsudvalg, at virke hen til, at disse »Slendrianer« møder præcis fil Møderne, og gøre dem begribelig, hvad Organisationens Formaal og Midler egentlig er.

Thi naar denne Art Medlemmer ikke mere findes indenfor vor Centralorganisation, men alene gode og stabile Medlemmer, er der naaet overordentlig meget.

Vejle i December 1909.

Christian Sørensen.

Fabrikslovens Revision.

Dr. polit. *Frantz Pios* Foredrag.

FOREDRAGSRÆKKEN om Fabrikslovens Revision med særligt Henblik paa Handels- og Kontormedhjælperne, som Centralorganisationen lader afholde ved Dr. polit. *Frantz Pio*, er i det væsentligste gennemført som tidligere angivet.

I *Kjøbenhavn*, hvor Foredraget afholdtes den 30. November, var Tilslutningen desværre yderst ringe, idet kun noget over et halvt Hundrede Tilhørere var mødt i »Citys« Lokaler. — Efter at Formanden, *E. Schibler*, havde aabnet Mødet, holdt Dr. *Pio* sit tidligere omtalte Foredrag, der paahørtes med Interesse af de Mødte, men iøvrigt ikke foranledigede nogen Diskussion.

I *Vejen* afholdtes et velbesøgt Møde den 24de November. Nærmere Referat foreligger ikke.

Derimod har vi fra Afdelingsledelsen i *Esbjerg* modtaget følgende Korrespondance:

Medhjælperforeningen »Hermes« afholdt den 25. Novbr. offentligt Foredrag med Dr. polit. *Frantz Pio* som Taler. Mødet var besøgt af henved 250 Mennesker. Indbudt var Elever fra Handelsskolen, Teknisk Skole og Aftenskolen, og mange unge Mennesker havde modtaget Indbydelsen og givet Møde. Der var altfor faa af vore egne Medlemmer tilstede; for Fremtiden bør Medlemmerne ikke holde sig tilbage fra vore Foredrag, men tværtimod skal de være de første til at give Møde ved en saadan Lejlighed.

Formanden, Bogholder *I. P. Godtfredsen*, aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen, og gav Oplysning om, at Anledningen til Mødet var den forestaaende Revision af Fabriksloven, hvorefter han gav Ordet til Hr. Dr. *Pio*, som holdt et timelangt, interessant Forndrag over Emnet: »Arbejderbeskyttelses-Lovgivningen«.

Foredragsholderen udtalte til Slut, at det Værn, som Industriens og Haandværkets Udøvere med Held har anvendt i Kampen mod Kapitalens Tendens til at trykke Lønnen ned, er Fagorganisationen. Dette probate Middel bør Handels- og Kontormedhjælperne ogsaa gøre Brug af. (Stærke Klapsalver!) Man bør samtidig ogsaa arbejde for, at Lovgivningen kan sætte Grænser for den Arbejdstid, der maa anses for passende indenfor disse Fag.

Hr. *I. P. Godtfredsen* takkede Taleren for det udmærkede Foredrag, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved livligt Bifald. Efter at Formanden havde opfordret de Tilstedeværende til at stille Spørgsmaal til Hr. Dr. Pio, og da der ingen meldte sig, sluttede Hr. J. P. Godtfredsen Mødet med en Tak til Tilhørerne.

Der blev omdelt en Del Medlemsblade, Indmeldelseskort

og Pjecer om Arbejdsløshedskassen etc. og vi havde den Glæde samme Aften at flere nye Medlemmer indmeldte sig i Afdelingen.

Pressens Repræsentanter var tilstede ved Mødet, og Dagen efter indeholdt alle Byens Blade lange Referater om Foredraget. Selv et Par kjøbenhavnske Dagblade indeholdt en Notits om Foreningen »Hermes« Foredrag. —

Skive-Afdelingen havde arrangeret et Møde den 1. ds., der var besøgt af 30—40 Medhjælpere. Dr. *Pios* Foredrag refereres udførligt af de lokale Blade.

I *Vejle* holdt Dr. *Pio* sit Foredrag den 10. December for en Forsamling, der talte ca. 150 Deltagere, — en respektabel Tilslutning i Betragtning af, at mange Medhjælpere var hindrede i at deltage paa Grund af det ekstraordinære Arbejde i Anledning af Juletravlheden. Afdelingens Formand, Bogholder *Jens Johansen* aabnede og afsluttede Mødet, der kan betegnes som fuldtud vellykket.

Foruden de her nævnte Møder er der ogsaa i andre Byer foranstaltet lignende Foredragsmøder, der efter hvad der foreligger har vunden god Tilslutning, og efter Foredragets hele Anlæg har virket agitatorisk for vor Organisation.

Litteratur.

HANDEL, VÆRDI OG PENGE

af Professor Dr. jur. *William Scharling.* (Tilsendt fra G. E. C. Gads Forlag). Dette Værk, hvis første Afsnit her kortelig skal omtales, vil ikke blot finde Læsere indenfor Forretningsverdenen; thi det omhandler Emner, hvis Uddybning er af Interesse for alle, der beskæftiger sig med samfundsøkonomiske Spørgsmaal, og som ønsker at fordybe sig i Studiet af det Samfund, hvori vi lever. Mange af de deri omhandlede Anliggender møder de fleste virksomme Mennesker saa at sige hver Dag i Aaret i det praktiske Liv, eller de frembyder sig i Samtaler og Aviser, kort sagt under de mangfoldige Former, vi træde i Berøring med det vidtforgrenede Samfundsmaskineri. Men selvsagt har et Værk af det Indhold, Titlen røber, sin Forhaands-Læsekreds blandt Handelens Mænd og Kvinder, Principaler som Medhjælpere.

Den lærde Forfatter fører os gennem en Indledning om Omsætningens Natur og Væsen — en Introduktion, der forbigaaende bemærket, ikke indeholder nye Synspunkter, men kun giver den almindelige Definition af Handelens elementære Former — til en instruktiv og almenforstaaelig Fremstilling af Handelsvirksomheden og de forskellige Arter af Omsætning, hvorefter Marked og Børs, Leverings- og Terminshandel behandles i et særligt Afsnit. Dernæst følger en efter Emnets Omfang noget sammentrængt Skildring af Kapitalomsætningen og de enkelte Arter formidlende Kreditinstitutioner — 30 Sider, som ikke mindst Handels- og Kontormedhjælpere med Udbytte vil øfre et Studium, fordi de omhandler Forhold, hvortil Flertallet — og de te gælder atter baade Principaler og Medhjælpere — oftest har et altfor overfladisk Kendskab. Den gennem hele Værket anvendte strængt saglige Form, der ganske vist ikke lettes ved en livlig Behandlingsmaade, men vidner om Forfatterens grundige Indsigt i sit Emne, stiller et i sig selv gavnligt Krav til Læseren om alvorligt og tænksomt Studium af det sidstnævnte som de øvrige Afsnit.

Nyt og af særdeles Interesse er den Afhandling om »Befordringsindustrien«, der indgaar som et Led i Værkets 1ste Afsnit. Der gives heri en kortfattet historisk Oversigt over de forskellige Kommunikationsmidlers Udvikling, og dvæles især ved de overordentlige Resultater, Nutiden kan opvise. Med meget Udbytte vil man fordybe sig i de ikke talrige, men for Helhedsindtrykket omsigtsfuldt valgte statistiske Data, der gør dette Afsnit til en Art Maalestok for Tidens rastløse Udviklingstrang, og selve Afhandlingen saa fængslende og letlæst at man læser det sidste Punktum med en Beklagelse af, at Forfatteren har begrænset sin Fremstilling af dette Emne til de foreliggende 28 Sider.

Værkets 2det Afsnit vil behandle det omstridte nationaløkonomiske Begreb: Værdilæren, og Forfatteren vil hertil give sit selvstændige Bidrag, som vi senere kortelig skal behandle. »Handel, Værdi og Penge« udkommer i 6 Hefter a Kr. 1,25 og vil ialt omfatte ca. 500 Sider.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB.

3. Udg. ved *Michael Koefoed* og *Emil Meyer* (1—5 Hefte tilsendt fra G. E. C. Gads Forlag). Stofordningen i denne nye — tidligere omtalte — Udgave er den samme som i de 2 første Udgaver. Indledningen dannes saaledes af Dr. jur. Johannes Steenstrups fængslende og indgaaende Fremstilling af Handelens Historie. Læseren vil med stigende Interesse følge Forfatteren fra Oldtidens berømte Handelsfolk, Fønicierne, over Grækenland til Italien, hvor Romerrigets Handels- og Omsætningsforhold skildres baade grundigt og underholdende. Det mauriske Rige og de italienske Handelsrepubliker udgør Hovedafsnittene i Fremstillingen af den ældre Middelalders Handelshistorie. Dernæst følger et interessant Afsnit om »Hansaen«, hvorefter Tidsrummet 1492—1776 tvedeles i Opdagelsernes Tidsalder, de pyrenæiske Staters Storhedstid og den for Nutidens politiske og økonomiske Styrkeforhold saa afgørende Periode, hvori England, Frankrig og Nederlandene indleder Kolonialpolitiken, og dermed sikrer disse Lande en vigtig Position i Verdenshandelen. Handelens Historie afsluttes med en Oversigt over Skandinavien, og iøvrigt alle vigtige Data i forrige Aarhundrede og den sidste halve Snes Aar. Endogsaa den nylig vedtagne amerikanske Payne-Tarif har funden Omtale.

I »Grundtræk af Nationaløkonomien« redegøres der for den nationaløkonomiske Forskning gennem Tiderne, og de forskellige »Systemer« skildres i en knap men klar og vejledende Form, saaledes at Læseren vinder et Indblik i Merkantilismen, den fysiokratiske Skole og Socialismen, ligesom Hovedtrækkene i Malthus kendte »Essay on the principles of population« skitseres. Kapitalen, Produktionens Organisation samt Værdiens Love og Pengeøkonomien er Afsnit, der efterfølges af det omfattende Afsnit *Fordeling,* hvorunder Arbejdsløn, der bringer en Række Data fra den allersidste Tid, og det endnu større Afsnit »*Økonomisk Politik*«, der omhandler de sociale Problemer og hvorunder selv de nyeste Resultater paa Socialovgivningens Omraade er medtagne. At man ogsaa under *Finansvæsen* fører Fremstillingen up to date, og i den store Oversigt over offentlige Indtægter og Udgifter i Danmark naturligvis lægger Statsregnskabet 1908/09 til Grund, skal sluttelig kun nævnes for Fuldstrændighedens Skyld. Haandbogen udkommer i 30 Hefter à 60 Øre.

ENGELSKE OG TYSKE LÆSEBØGERFOR TEKNISKE SKOLER

af *Vilh. Ludvigsen.* (Tilsend af Tillges Forlagsboghandel). De to tekniske Skolebøger, der fremtræder i et for den Art Bøger usædvanligt tiltalende Udstyr — men rigtignok ogsaa koster Kr. 4.00 pr. Stk. — og med velreproducerede Illustrationer, tilsigter at afhjælpe et Savn, der navnlig i de sidste Aar har vist sig ved Undervisningen af Maskinkonstruktører og Elektroteknikere. Naar man erindrer, at netop paa de fornævnte Sprog foreligger den langt overvejende Del af den tekniske Litteratur, som er af særlig Betydning for de nævnte Teknikere, er det selvsagt af Betydning, at Læremidlerne er afpasset efter at gøre de paagældende Værker tilgængelige for Mennesker, der maa forudsættes at møde med et ret begrænset Fond af sproglige Kundskaber. Efter de elementære Afsnit følger større og mindre Afhandlinger, der henter sine Emner fra Haandværkets og Industriens Historie, Arkitektur, moderne Storindustri og Opfindelser (Edison, Krupp, Siemens & Halske, Flyvemaskiner og Luftskibe etc.), og da selv det sidste Aars Opfindelser er behandlede under de paagældende Afsnit, synes begge Bøger velegnede til at holde Elevernes Interesse vaagen, saaledes at det tilsigtede Maal kan naas samtidig med, at den gamle engelske Sentens »You shall try to unite the usefull with the agreeable« sker Fyldest.

Conto pro diversi.

Glædeligt Nytaar!

Ved Aarskiftet bede vi vore Medarbejdere, der ved deres Bidrag ydede vor Tidende Støtte gennem det forløbne Aar, Afdelingernes Tillidsmænd, der virkede for Organisationens Fremgang, og Medlemmerne Landet over, som bidrog til at befordre egen og Standens Sag, modtage vor Tak for godt Samarbejde i 1909 med Ønske om Held for den Enkelte som for Organisationen i det nye Aar.

EKSPEDITIONENS OMFLYTNING.

Naar dette Nr. kommer Læserne i Hænde, er D.H.K.M.T.s Ekspedition, der hidtil er ledet af Hr. Postekspedient *V. Zwicki,* henlagt under Centralorganisationens Filialkontor i Kjøbenhavn med dettes Leder, Fælleskasserer for de kjøbenhavnske Afdelinger, Hr. *Fr. Møller,* som Ekspeditør.

Hr. *Zwicki* har været »D.H.K.M.T.s« Ekspeditør næsten siden dets Start, idet han, kort efter at den nuværende Redaktør tiltraadte i Forsommeren 1901, overtog Ekskeditionen, og i den lange Aarrække har udfyldt sit Hverv med en Præcision og Interesse, der otte har sparet vore Medlemmer for den Ærgelse, som — det smigre os at notere det — et manglende Nr. af »D.H.K.M.T.« plejer at foranledige.

Vi bringer Hr. Zwicki en velment Tak for godt Samarbejde, i Bevidstheden om, at den vil finde Tilslutning hos de mange Kolleger Landet over, der i Tidens Løb har staaet i Forbindelse med ham.

MEDHJÆLPERNE OG DE KOMMUNALE TILLIDSHVERV.

Det glæder os at kunne meddele, at Svendborg-Afdelingen, der som bekendt befinder sig i god Fremgang, nylig har haft den Tilfredshed, at et af dens stabile Medlemmer, Hr. Bogholder *K. J. Hansen*, er valgt til kommunal Revisor.

Vor Lykønskning!

Til de mange Standsfæller, der sendte mig gode Jule- og Nytaarsønsker, bringer jeg herved min bedste Tak, med gengældt Ønske om et heldbringende 1910.

Frederiksberg primo 1910.

WILH. HANSEN.

»D. H. K. M. T.«s Ekspedition

er underlagt Centralorganisationens Kontor i Kjøbenhavn, Adr. Herr Fr. Møller, Baldersgade 72, Kjøbenhavn L., hvortil fremtidig alle Postanmeldelser (samt Inddragninger og Overflytninger) sendes. Redaktionelt Stof sendes vedblivende til Redaktøren, Annoncer til Hovedkontoret.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Ved det ordinære Medlemsmøde i Foreningen «Hermes» Lokaler, Onsdag den 15. December. holdt Hr. *Adolph Samuel* fra Hamburg et Foredrag paa Tysk om »Sprogenes Betydning for Handel og Vandel«. Formanden *I. P. Godfredsen* indledede og sluttede Mødet med en Tak til Foredragsholderen for det udmærkede Foredrag, hvortil Forsamlingen gav deres Bifald tilkende.

Da der nu fra Nytaar kommer en rolig Tid for Handels- og Kontormedhjælperne, anmodes de herved om at deltage flittigt i vore Kursus, Gymnastik, Engelsk og Tysk samt Læsekredsen.

Endvidere bedes enhver organiseret Medhjælper agitere kraftigt for Tilgang af ny Medlemmer til Foreningen. Samtidig vil vi ønske alle vore Kolleger et godt Nytaar.

Bestyrelsen.

Fakse. Afdelingen for Fakse Ladeplads og Omegn afholder sin første Generalforsamling Søndag den 9. Januar paa Hotel »Fakse« Kl. 2.

Fredericia. Onsdag den 1. Decb. afholdt Afdelingen ekstraordinær Generalforsamling, begrundet paa den nuværende Formand, A. C. Jensens, Bortrejse, og da Næstformanden, Nielsen, frabad sig Valg, da han havde saa daarlig Tid til nogetsomhelst udenfor Forretningen valgtes Kommis C. Jacobsen til Formand samt valgtes Kontorist R. Hostrup til Hjælp for F. Hess. Den forhenværende Formand takkede Bestyrelsen og Medlemmerne for den Hjælp og Støtte, de havde ydet ham i den korte Tid, han havde siddet ved Roret, og for den Tillid, de havde vist, da de valgte ham til Formand, samt haabede at Afdelingen under den nye Formand vilde faa endnu bedre Tilslutning og vinde endnu mere frem. I. erklærede, at han jo vedblivende vilde virke for Organisationen, og at han altid vilde følge Fredericia-Afdelingen med særlig Interesse.

Den nyvalgte Formand takkede for Valget og omtalte flere Emner, særlig lokale Spørgsmaal, og fastsatte et samlet Møde for Bestyrelsen, Agitationsudvalget og Fornøjelsesudvalget med et senere tilrettelagt Program. *Hess.*

Horsens. Handels- og Kontormedhjælperforeningen afholder den 16. Januar 1910 i Palæet i Horsens Nytaarbal med Spisning for Medlemmerne med Damer, og hvortil indbydes paa en Liste, der vil blive præsenteret Medlemmerne af Foreningens Bud.

Idet vi forventer stor Tilslutning, beder vi Medlemmerne tegne sig paa Listen og agitere for Tilslutning fra Kolleger.

Paa Festudvalgets Vegne, *Frants Nielsen*,
p.t. Formand.

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening. Følgende Møder vil i Jannar blive afholdt i Foreningens Lokaler Hotel »Tre Hjorter», Vestergade 12, St.:

Tirsdag den 4. Januar Kl. 8½ taler Hr. Forfatter *Herm. Jensen* om »En Rejse i russisk Polen«.

Tirsdag den 18. Januar Kl. 8½ Foredrag af Forretningsfører eren for Foreningen »Dansk Arbejde», Hr. Sagfører *K. Pedersen*, Emne: »Foreningens Maal og Bevægelsens Betydning for dansk Erhvervsliv.«

Bestyrelsen henstiller til Medlemmerne om at komme talrigt til Stede.

Svendborg. Afdelingens Bestyrelse og Festudvalget holdt den 19. Debr. et Udvalgsmøde, hvor det blev besluttet at arrangere et Nytaarsbal med forudgaaende Fællesspisning i Foreningens Lokale paa Hotel Svendborg, Søndag den 9. Januar Kl. 6½ pr.

Foreningen serverer Middag med Dessert og Prisen pr. Kuvert incl. Ballet vil kun blive Kr. 2,50.

Vi anmoder alle Medlemmerne om at tegne sig paa den cirkulerende Liste, som sluttes bestemt Torsdag Aften den 6. Januar. Det er vort Haab at Medlemmerne vil gøre sit til ved livlig Tilslutning, at denne Aften kan blive saa festlig og fornøjelig som mulig.

Medlemsantallet er nu gaaet godt frem, og maa det vel nærmest betragtes som en Rekord, at vi paa et Møde alene fik *14* Medlemmer og Dagen efter *atter 14*.

Fremgang spores saaledes overalt i vor Afdeling. *S. O.*

Forsinkelsen

af dette Nr. skyldes Annonce-Forandringerne ved Aars- og Kvartalsskiftet.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1909. 5te Aargang.

Medhjælperne og Arbejdsløsheden.

Annoncer.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

HAGES HÅNDBOG I HANDELSVIDENSKAB

5. Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER — Dante — **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL“
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne“.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

AALBORG
HANDELSGYMNASIUM
Moderne statsunderst. Dagskole.
Alle *Hdls- og Kontorfag.* Forlang *Plan* med Oplysning om *Eksamen, Friplads, Statsunderst., Engagement* o.s.v.
J. F. Møller, cand. mag.
1 Aars Studieoph. i England og Tyskland.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Fyrværkerisager
— en gros billigst bos —
H. C. Zilstorff, Aalborg,
Telefon 531.
Katalog gratis paa Forlangende.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aarhus

Drik Ceres Øl

KØB Deres Julegaver hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

CHR. KARSBERG, **Guldsmedgade 1.**
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik Fredericia Pilsner, fineste Ølsort.

— BESTIL ALTID DERES VISITKORT
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
til moderate Priser. - -
Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.
Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.
Telefon 253.
Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.
HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunstige Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.
— **Malachowicz** - -
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Husk M. Kampmanns'
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparations-værksted.

Kelner- & Kontor-Støvle
solid, billig, fjerlet,
faas hos:
I. K. Karstensen.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.
I. KLASSES BETJENING.
L. Ingemann Thomsen,
Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Det fineste, mest moderne og efter Kvaliteten det billigste i Herreklæder faar De i
S. Perssons Skræderforretning.
— Jernbanegade. —

Det betaler sig
at købe Deres
Fodtøj i
Chr. Christensen's
Skotøjsforretning
ADELGADE

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaider og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stort
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Skotøjsbørsen, Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: UOPSLIDELIGE SAALER.
Telefon 231.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigarrør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— Hurtig Betjening, billige Priser. —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Jul. Jørgensen,
Haandskomageri.
Lager af Fabriksfodtøj. — Etableret 1870.
Rolighedsgade 102.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. J. Bisgaard.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.,
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: Hr. S. Bjerregaard, Stolefabriken.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 5. Januar.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
Badstuestræde 7, København. K
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1910. 10de Aargang.

Medhjælperne og Brugsforeningerne.

II.

DE TRE STADIER PAA FAGETS VEJ — Lærling, Svend og Mester — var gennem Lavstiden en uskreven Lov for den faglige Trinfølge, der vandt Hævd saa godt som nogen vedtægtsmæssig »Haandwercks Skic og Bruug«.

For længe siden ophørt indenfor Haandværket har denne fordums hævdvundne Udviklingsgang endnu visse Muligheder i Handelsstanden. —

Selv om kun en forsvindende Del af Kontormedhjælperne har Udsigt til at gøre Springet fra Medhjælper til Principal, og Selvstændighedsbetingelsen iøvrigt i Almindelighed er væsentlig forringet af tidligere nævnte Aarsager, er der dog umiskendelige Muligheder for Butiksmedhjælperne til at etablere sig, omend mange atter udtræder af de Selvstændiges Kreds og paany glider tilbage i Medhjælperstanden, eller søger en fordelagtigere Kampplads for det daglige Brød i Virksomhed udenfor deres Fag. For mange af de Selvstændige — hvoraf adskillige er uden Adkomst til »Principal«-Navnet — er Selvstændigheden kun en Kappe. der skjuler det økonomiske Afhængighedsforhold til Grossisten, der helt eller delvis raader over Varelageret, medens den beskedne Driftskapital faar Afløb ud til Kunderne, hvorfra den ikke altid finder Vej tilbage, og man iøvrigt søger at holde Forretningen gaaende ved at indfri de løbende Forpligtelser gennem Vexler og Banklaan.

Det er en af Medhjælperbevægelsens Fortjenester — og ikke den ringeste — at have aabnet Medhjælpernes Øjne for de sociale Nydannelser i Handelslivet. Den Omformning, som Varefordelingen undergaar, har mangeartede Følger, idet Medhjælpernes Antal forøges, Selvstændigheds-Mulighederne indskrænkes, der stilles øgede Krav til Etablerings- og Driftskapital og Medhjælperstanden faar fastere Form end forhen.

Men selv om alle Tegn og Varsler — som paapeget — viser i denne Retning, er der jo dog endnu Etableringsmuligheder for mange Butiksmedhjælpere. Og blandt de Argumenter, der føres i Marken mod vor Organisation, søger man at lægge særlig Vægt deri. — Ikke helt uden Grund hævder Skeptikerne, at der møder Medhjælperorganisationen ualmindelige Hindringer, naar Medhjælperne kun forbigaaende — og endda hyppigt uklart — har Lønarbejdernes Interesser. Thi den Medhjælperstand, der kun betragter sin samfundsmæssige Stilling som et Gennemgangsled — et af de tre Stadier paa Fagets Vej — til Selvstændighed, vil aldrig med sejg Udholdenhed og Energi forfægte sine øjeblikkelige Lønarbejderinteresser.

Selv om dette Forhold ikke længere kan betegnes som almengyldigt, kan »Haabet paa Selvstændighed« ikke lades ude af Betragtning, og Organisationstankens Modstandere véd at regne dermed, naar de sætter enhver Medhjælper Selvstændigheden som Maal, for derved at svække Organisationen.

Men ogsaa i de Lejre, hvor Organisationsspørgsmaalet finder fuld Tilslutning og Medhjælperorganisationens Nytte, omend ikke altid dens Midler, anerkendes, betragtes »de 3 Stadier« som Medhjælperstandens forudgivne Skæbne. Dette finder sit typiske Udtryk i en Artikel, som »Jysk Handelsblad« ($^1/_{10}$ 09) har bragt angaaende Hovedbestyrelsens Standpunkt i Brugsforeningsdebatten.

»Det vil — skriver Bladet — unægtelig interessere ogsaa andre end Handelsmedhjælperne at se det i denne Udtalelse indeholdte Standpunkt noget nærmere uddybet. For det er kun sjældent, at man finder en saa selvmorderisk »Udtalelse« vedtaget enstemmig af nogen Organisations Hovedbestyrelse.

Det forekommer os, at Hovedbestyrelsen herved er godt i Gang med at save den Gren af, hvorpaa Foreningsmedlemmerne er placeret. — —«.

Og der fortsættes med Henblik paa Brugsforeningernes Forretningsgang:

»At Forretningsgangen vil blive »simplificeret«, d. v. s. gjort daarligere, er der saa vist ingen Tvivl om. Og lige saa utvivlsomt er det, at Medhjælpernes Antal vil blive betydelig indskrænket.

Men at Handelsmedhjælpernes Hovedbestyrelse kan gaa med til at arbejde for *det*, er os ret uforklarligt.

Var det endda saaledes, at det Mindretal af Handelsmedhjælpere, som var saa »lykkeligt« at faa Beskæftigelse i en saadan Brugsforening, derved bibragtes Betingelser for og gaves Impulser til at gøre et for sig selv og Samfundet særlig værdifuldt og højnende Arbejde, saa kunde man delvis forstaa, at de dygtigste Kræfter indenfor Medhjælperstanden arbejdede mod dette »Ideal». Men det er jo dog en Kendsgerning, der har sin Rod i den dybeste menneskelige Natur, at intet i den Grad styrker det personlige Initiativ som *Ansvar og Selvstændighedsfølelse*, og intet rokker Initiativet i den Grad som Ansvarsløshed og Upersonlighed.

Følgelig er Brugsforeningerne, hvor Medhjælperne og delvis ogsaa Chefen, »Uddeleren«, i større eller mindre Grad er blot og bar Arbejdsmaskiner, ogsaa af denne Grund en virkelig Fare for en lykkelig Udvikling af Samfundslivet i Almindelighed og af den selvstændige Købmandsstand, deri indbefattet Handelsmedhjælperne, i Særdeleshed«.

De her fremsatte Anskuelser er typiske, men i al deres fortættede Forargelse kun et Udtryk for en overfladisk Betragtning af Medhjælperbevægelsens Formaal og Væsen.

Thi det er naturligvis aldeles ikke Medhjælperbevægelsens fornemste Opgave for enhver Pris at sikre Medhjælperne Adgang til Etablering. Derimod er det Organisationens Hensigt at skaffe Medhjælperne de bedst mulige Arbejdsvilkaar, og ved dertil egnede Midler at højne og fremhjælpe Medhjælperstanden. Hertil byder Lilleputforretningerne og de med økonomiske Vanskeligheder stedse kæmpende Detailforretninger kun ringe Lejlighed; thi de har færrest Chancer for at byde deres Med-

hjælperne taalelige Vilkaar, men forledes tværtimod let til at udnytte Medhjælpernes Arbejdskraft det mest mulige for lav Løn og med Boligforhold, der er en Haan mod Nutidskravet om sund Levevis.

De daarlige Arbejdsforhold bedres følgelig ikke ved at Antallet af Etableringer stiger, og i den vilde Konkurrences Spor efterlader et stort Antal Falitter og Akkorder. Derfor vendes Sagen paa Hovedet, naar man bebrejder Centralorganisationen, at vi sætter Medhjælperne andre Maal end Selvstændigheden og afslører det planløse Principalstormeri som det Blændværk, Principalpressen og dens Eftersnakkere har set sin Fordel i at foregøgle Medhjælperne, for saaledes at tage Brodden af det faglige Reformarbejde.

Og hvad angaaar Ansvaret, er dette ikke en Egenskab, der er uforenelig med Medhjælperstillingen, ligesaalidt som man kan forudsætte, at Ansvarsfølelsen altid finder det rette Udtryk hos den selvstændige Købmand. Saaledes aftrykker det her citerede Blad i samme Nummer en Beretning fra »Kreditreformforeningen af 2. August 1905«, hvori der anføres Exempel paa »at flere Steder har der hersket en fuldstændig *sindssvag, skarp Konkurrence* mellem Købmændene i samme By«, — Vidnesbyrd om vort Standpunkts Rigtighed. —

Kampen for at bevare Selvstændigheden er den Tap, hvorom Handelsstandens Aktion mod Brugsforeningerne drejer sig. — Kan dette end være en naturlig Fremgangsmaade for Principalorganisationerne, for derved at afslaa Brugsforeningernes Stormløb, maa Centralorganisationen — med Henblik paa de her skildrede Forhold, der raader i Detailhandelen, og de Følger, som yderligere Konkurrence kan afstedkomme — uden at tage Parti i Spørgsmaalet pro et contra Brugsforeningerne, netop med Fremtiden in mente fastholde sit neutrale Standpunkt i Brugsforeningsspørgsmaalet.

Kontor-Arbejdere.

SOM DET BLANDT Handelsmedhjælpere er Drømmen om Selvstændighed, der hindrer saa mange i at erkende Virkeligheden og at handle derefter, saaledes er det mellem Kontor-Arbejdere Tanken paa Fremtiden, Arbejdet for at skaffe sig en god Plads, der optager de fleste unge Kontorfolk, og staar som det alt overskyggende, som det der faar dem til at glemme Nutiden for Fremtiden. Haabet om og Arbejdet for en god Plads faar dem til at glemme den naturlige Samfølelse og Samarbejdet med deres Kammerater.

De forholdsvis meget faa, der har naaet deres Maal, jeg tænker paa de ærede uorganiserede Kolleger med de 3000 Kr. i Aarsindtægt og derover, dem vil jeg ikke spilde mine Ord paa; taler man til dem om Organisation, har de kun et Smil tilovers for Sagen: Herregud de har det jo ganske godt den foruden. De minder mig gærne om den Slags Mennesker, om hvem Drachmann skrev:

»Hver skeler venligt til sin egen Mave,
og griner ad det Fjols, som intet fik«!

Men til de unge, de Hundreder af sletlønnede, unge Kontorfolk, vil jeg sige et Par Ord:

Du unge Kontormand, føler Du da selv, at Dit nuværende Arbejde er saa betydningsløst for Samfundet?

Naar Du om Aftenen, aandelig træt og legemlig utilpas af den lange Stillesidden i daarlig Luft, vender hjem til Dit Værelse, er det Dig da Vederlag nok for dit Arbejde, at Du — muligvis — hvis Du er heldig — i Fremtiden engang vil opnaa tilfredsstillende Livsvilkaar? Tænker Du ikke paa, at Samfundet, der *idag* har brugt Dine Evner, der *idag* har benyttet hele Din Arbejdskraft, ogsaa *idag* bør give Dig taalelige Vilkaar at leve uuder, saa Du ikke behøver at bruge Aftenen til at spekulere over, hvorledes Du skal skaffe Dig det Nødvendigste, eller fristes til at bruge Natten til at drukne Pengesorgerne i Letsindigheder.

Jo — Du tænker vel engang imellem derpaa, men lad Tanken da give sig et praktisk Udslag, og meld Dig i vore Rækker. Fordi Du arbejder paa at faa Dine nuværende Kaar forbedrede, behøver Du jo ikke at miste Haabet om Fremtiden, og sikkert er det i alle Tilfælde, at Samarbejdet med Kammerater og Kolleger, til Gavn for hele Standen, er mere styrkende og udviklende for Din Personlighed end det, at skulle frem — maaske paa andres Bekostning.

Husk, at *Protektion* forlanger ofte en krum Ryg, men *Organisation* kalder paa dem, med den ranke Holdning! —

Det er ofte nok sagt, at vor Stand ikke kan sammenlignes med Arbejderne i Haandværket og Industrien, og at vore Opgaver og Maal end ikke i Hovedsagen kan falde sammen med disse Arbejderes Organisationer.

Saalænge man kan faa Kontorernes Arbejdere til at tro paa dette, kan faa dem til at sætte alle deres Kræfter ind paa en uklar og uvis Fremtid, som vinker i det Fjærne, istedetfor at beskæftige sig med den Dag idag — saalænge kan Principalerne være rolige.

Men den Dag, da de unge Mænd og Kvinder holder op med at løbe omkap om de »gode Pladser«, ikke længere føler sig som hidsige Konkurrenter, men som Arbejdskammerater, den Dag lysner det; thi da tæller vor Organisation, Medhjælperstandens Tusinder indenfor sine Rammer.

Chr. J. Hansen, Hillerød.

De kommunale Vedtægter.

En forhandling i Skive Byraad.

LÆRLINGEBESKYTTELSEN, under den Form, som Fabriksloven hjemler de kommunale Raad at sætte Grænsen for de unge Menneskers Arbejdsydelse, giver Anledning til vidtløftige og oftest heftige Forhandlinger rundt om i Byraadene.

Næppe er Forslaget — som nylig berettet — foreløbig skrinlagt i Svendborg, efter forudgaaende heftige Sammenstød, før Lærlingevedtægten samler Opmærksomhed i *Skive*, og deler Byraadet i to modsatte Lejre, hvis Repræsentanter henholdsvis hævder, at Vedtægtsforslaget indeholder en vis, ikke helt beretttiget Mistillid til Byens Handlende, og at der ikke bør være »for megen Frihed, som Børn og unge Mennesker gerne benytter til at lave Skarnsstreger i«, og at Forslaget betegner et kommunal-politisk Fremskridt og peger paa Misforhold, der snarest bør afhjælpes ved en kommunal Vedtægt i Lighed med de i andre Byer gældende.

Byraadet vedtog at indhente Erklæringer fra Handelsforeningen, Haandværkerforeningen og Handels- og Kontormedhjælperforeningen.

Vor Afdeling afgav et Svar, der i det væsentligste falder sammen med Indholdet af en Artikel, som »En Medhjælper« har offentliggjort i »Skive Folkeblad«, og hvori det efter en Motivering af Forbundet mod Børnearbejde, hedder med Henblik paa Handels- og Kontorlærlinge:

»Men saa de unge Mennesker fra 14—18 Aar? Ja, ogsaa overfor dem foregaar der Misbrug. Og naar Vedtægten for disse foreskriver en Maksimalarbejdsdag paa 10 Timer, saa bliver det ingenlunde nogen kort Arbejdsdag, naar der derudover i en stor Del af Aaret skal siddes paa Handelsskolebænk i 2 Timer og tilmed hjemme skal foretages Forberedelse til Undervisningen. En saadan Arbejdsdag bliver snarere for lang end for kort. —

Det bliver ikke nogen stor egentlig Fritid, der paa den Maade levnes de Unge til Hvile, saa meget mere som der er et stort Antal Dage, hvor Vedtægtens Bestemmelser bortfalder. Og Erfaringen viser dog, at Hvile er en Nødvendighed netop i denne Alder, hvor baade den fysiske og den sjælelige Udvikling foregaar med saa stærke Skridt, og hvor der saa let ved Overanstrængelse paadrages Skavanker, som vanskeligt eller maaske aldrig kan rettes.

Nej en saadan Vedtægt er *ikke* uden Betydning.

Men hvad siger Skolens og Handelsskolens *Lærere* til den?

Og hvad siger Skoleudvalg og Skolekommission? Er de mon paa Børnenes Side? Og hvad siger endelig Forældrene og andre, der har *Ansvar* overfor Børnene?« —

Saasnart Erklæringerne fra de øvrige adspurgte Foreninger foreligger, vil Sagen blive forelagt til 2-den Behandling i Byraadet og Beslutning taget. Hvorledes Forslagets Skæbne bliver, kan vi paa nærværende Tidspunkt ikke bedømme.

* * *

Ogsaa i *Hjørring* arbejdes der for Gennemførelsen af en kommunal Lærlingevedtægt. Det bør tages som et godt Varsefor disse Bestræbelser, at Medhjælperne i Hovedbestyrelsesl medlem, Fuldmægtig *A. Andreasen*, har en speciel og sagkyndig Repræsentant i Byraadet.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetning for December.

JULEMAANEDEN er for de fleste af vore Standsfæller Aarets travleste Tid. Enhver Butiksmedhjælper arbejder under Højtryk, der stiger med den skridende Tid, for at kulminere ind under Højtiden, og mangen Kontormedhjælper mærker den stærkt forøgede Omsætning gennem et føleligt Merarbejde eller optages af en forceret Aarsopgørelse, der kræver fortsat Overarbejde langt udover den egentlige Julesæson.

Ingen af Aarets 12 Maaneder er derfor ugunstigere for vor Centralorganisation end netop December, hvor Forretningsarbejdet ganske lægger Beslag paa vore Kolleger fra Morgen til Nat. Og dersom de mange ubetalte Overtimer og det forcerede Arbejde, der vel betyder forøgede Indtægter for vore Principaler, men forbliver uden Indflydelse paa vore Vilkaar, ikke netop var saa fortrinlig egnet til at lukke Medhjælpernes Øjne op for, at der er »something rotten« i vore Arbejdsvilkaar, vilde Aarets sidste Maaned let arte sig som den negative Periode i vort Foreningsaar. —

Men en saadan Uvirksomhed præger dog ingenlunde den forløbne Maaned. I Betragtning af de særlige Vanskeligheder, hvormed vi maa regne, har December denne Gang givet et endog fuldt tilfredsstillende Resultat, der alene betegnes derved, at Medlemsantallet er forøget med 115 nyorganiserede Standsfæller.

Agitationen har ikke hvilet, idet offentlige Medhjælpermøder afholdtes ved Maanedens Begyndelse i to Byer i det sjællandske Distrikt. Resultatet var en ny Afdeling i Fakse, der nu mønstrer 15 Medlemmer, et efter de lokale Forhold respektabelt Udbytte. Her ligesom i Roskilde talte Formanden for det sjællandske Agitationsudvalg, *Chr. F. Johannessen*, Næstved; sidstnævnte Møde tilførte Centralorganisationen adskillige direkte Medlemmer, der formentlig i Vinterens Løb vil starte en lokal Afdeling.

Dr. polit. *Frantz Pios* Foredrag om *Arbejderbeskyttelsen* er fortsat og har, Tidspunktet til Trods, vunden god Tilslutning i de paagældende Byer: Aarhus, Skive, Viborg, Næstved og Vejle. —

Endvidere er der truffen Forberedelse til de øvrige *statsunderstøttede Foredrag*, hvorom Formanden har givet Afdelingerne Underretning gennem forskellige Cirkulærer. Arrangementet har frembudt Vanskeligheder, idet Afdelingernes Begæringer væsentlig overstiger baade Statstilskudet og den Tid, de mest efterspurgte Foredragsholdere kan disponere over. Vi maa desuden med Beklagelse notere, at Dr. phil. *Gustav Bang*, der i Mellemtiden er valgt til Medlem af Folketinget, under Hensyn til dette Hverv, har set sig nødsaget til at tage sit Tilsagn tilbage til et senere Tidspunkt. Ligeledes maa vi desværre renoncere paa Dr. phil. *L. V. Birck* ved en Række planlagde Møder, idet Doktoren har maattet begrænse sine Foredrag til Sjælland. Foruden de tidligere nævnte Emner vil Dr. B., saafremt ønskes, tillige holde et Foredrag om »Sukkerets Historie«.

Maanedsberetningen bringer desuden Meddelelse om, at vor nyoprettede *Retshjælp* har foranlediget en Del Henvendelser til Hovedkontoret, og saaledes viser sig at have afhjulpet et Savn indenfor vor Centralorganisation.

Hovedkontoret udsendte Cirkulærer angaaende forskellige administrative Anliggender, og gav navnlig Afdelingskassererne indgaaende Anvisning paa prompte Afregning og Indberetning med Henblik paa Arbejdsløshedskassens Ikrafttræden med Aarets Begyndelse.

Conto pro diversi.

INDHOLDSFORTEGNELSEN 1909

med Titelblad, der medfulgte D.H.K.M.T.'s sidste Nummer, bør udtages og opbevares sammen med den afsluttede Aargang. Vor Tidende fremtræder nu i en Form, der er særlig egnet til Indbinding og Opbevaring, og ingen Standsfælle, der interesserer sig for Medhjælperbevægelsens Udvikling, bør savne D.H.K.M.T. paa sin Boghylde.

Opbevar derfor hvert Nummer omhyggeligt, og lad hver Aargang indbinde, forsynet med Titelblad og Indholdsfortegnelse.

3000 ANSØGERE,

mandlige og — navnlig — kvindelige Medhjælpere, har efter hvad kjøbenhavnske Dagblade meddeler, søgt Engagement i det nye Stormagasin Varehuset »Frederiksberggade« i Kjøbenhavn. Kun 400 Pladser skal besættes.

ADVARSEL MOD STEJLSKRIFT.

Paa et Møde i Centralforeningen af de sjællandske Handelsforeninger blev der sidste Sommer fremsat en Række Advarsler mod Brugen af Stejlskrift, og det hævdedes, at der beredes de Elever, der kun har lært Stejskrift, navnlig de vordende Kontormedhjælpere, store Vanskeligheder, idet det af den Grund ofte viser sig næsten umuligt for dem at faa Plads som Kontorarbejdere.

Ministeriet for Handel og Søfart har senere søgt Oplysninger om disse Advarslers Betydning og faaet bekræftet, at de fleste Forretningsmænd anser Stejlskriften for uanvendellg til Kontorbrug.

Skoledirektionerne er derfor bleven anmodede om, at gøre Skolerne bekendte med det ovennævnte Forhold og henstille til dem ikke at anvende Stejlskrift eller anden Skrift, der nærmest maa sættes i Klasse dermed, ved Undervisningen.

DE AUTORISEREDE REVISORER.

Foranlediget af Dagblads-Meddelelser om, at der kun vil blive udnævnt ialt 4 autoriserede Revisorer, nemlig 2 i Kjøbenhavn og en i Aarhus og Odense, oplyser »Detailhdl. Bl.«, at disse Meddelelser er aldeles misvisende.

Udnævnelsen vil antagelig finde Sted i Slutningen af Januar Maaned, og vil komme til at omfatte langt mere end fire Revisorer., bl. a. vil der selvfølgelig blive mere end to Revisorer i Provinsen.

Ministeriet har modtaget ca. 150 Ansøgninger om Ansættelse som autoriseret Revisor.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Fakse. Afdelingen afholdt Søndag den 9. Januar sin første Generalforsamling paa Hotel »Fakse«.

Afdelingen tæller nu 15 Medlemmer, hvoraf 13 var mødt. Til Bestyrelse valgtes *Juul Frederiksen*, Formand, *Aage Jensen* Næstformand, *L. von Hagen-Jensen*, Kasserer, *P. Andersen*, Sekretær og *Anton Petersen*. Derefter blev vedtaget Love for Afdelingen, i det væsentligste i Overensstemmelse med Næstved Afd.s Love. Det vedtoges at afholde Møde en Gang maanedlig og skiftevis i Fakse og Fakse Ladeplads.

Juul Frederiksen, Formand.

Kjøbenhavn. Tirsdag den *18. Januar* Kl. 8½ Foredrag af Forretningsføreren for Foreningen »Dansk Arbejde«, Hr. Sagfører *K. Petersen*. Emne: „Foreningens Maal og Bevægelsens Brtydning for dansk Erhvervsliv.« Mødet holdes i Foreningens Lokaler, Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade 12, St.

Idet vi haaber paa Medlemmernes Tilslutning til disse Møder, vil vi søge at bringe noget fornøjeligt en Gang imellem, saaledes vil der en Aften i Februar blive Oplæsning af en kendt Forfatter.

Rabat-Kupons til Folketeatret og Casino samt Sønderbros Teater erholdes hos Formanden og Kassereren.

Fælleskasserer Fr. Møllers Telefon-Nr. er Taga 894 x.

Efter nogen Stilstand i Agitationen fortsætter Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening nu sine Agitationsmøder.

Fredag den 21. Januar afholdes offentlig Møde i »*City*»s Lokaler, hvor Hr. Docent cand. mag. *J. Lindberg* og Frk. *Elisabeth Jørgensen* taler.

Onsdag den 26. Januar taler Hr. Redaktør *Vilh. Hansen* i samme Lokale. Direktør *V. E. Gamborg* har lovet at komme til Stede og deltage i Diskussionen.

Fredag den 4. Februar afholdes atter i »City» Foredrag med Herr *Johan Skjoldborg* som Taler.

Endvidere er der til Februar Maaned planlagt en Række Distriktsmøder i de forskellige Bydele.

Medlemmerne opfordres til at møde fuldtallige til disse Møder, samt at sørge for at faa saa mange uorganiserede Kolleger med som muligt. *Bestyrelsen.*

Vejen. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes afvigte Maaned. *Formanden* afgav Beretning og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der ensstemmigt godkendtes. Til Bestyrelsesmedlemmer, i Stedet for de efter Tur afgaaede, Kommis *Chr. Nissen* og Bankassistent *Sofus Petersen*, valgtes Manufakturmedhj. *V. Grantzau* og Kommis *A. Vestergaard.* Til 1. Suppleant valgtes Kommis *Chr. Nissen* og til Revisor Isenkrambestyrer *M. Pedersen* og Kommis *Jørgensen.*

Under Eventuelt behandledes Oprettelsen af et Agitationsudvalg samt en Henvendelse til Byens Handlende angaaende Lukning af Butikerne Søndagen den 12. December. — Begge Sager henvistes til Bestyrelsens Overvejelse. Bestyrelsen vil i et senere Møde konstituere sig. *M. Koed.*

Den sorte Tavle.

Slettet af Afdelingen med Restance er: *Chr. Bøegh* hos P. Chr. Petersens Efterflg., tidligere Ebeltoft.

Aarhus, Januar 1910. *Carl Knudsen.*

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER
»D. H. K M. T.«: Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand E. S. SCHIBLER, Søndergade 25
Jylland, — H. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ROBERT PETERSEN	Søndergade 34.	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	N. CHR. PETERSEN	Chr Christensen	TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Norgesgade 11	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	JUUL FREDERIKSEN	Niels Hansen		
Frederikshavn	MAGNUS MADSEN	Havnegade 8	CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Herning	Bogholder LIND JENSEN		Kommis CHR KAMPMANN	
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Horsens	STEN VANDBORG	Søndergade 14	N N DAHL	Smedegade 9
Hobro	CARL CHRISTENSEN	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	E S SCHIBLER	Søndergade 25		
Kontorafdelingen	FR MØLLER	Baldersgade 72 L	FR MØLLER	Baldersgade 72 L
Kolonialafdelingen	P SCHOU	Howitzvej 62		
Manufakturafdelingen	VILH NIELSEN	Holbergsgade 28 St.		
Nykjøbing F.	A SPIERMANN	Aavej 2	JOH SCHULTZ	Sagf. Olivarius & Vater
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	J CHRISTENSEN	Oluf Bagers Gade 44	CARL NIELSEN	Overgade 7
Præstø	HARRY JENSEN	Carl Suhr Henriksen	J BRUHN	
Randers	S BJERREGAARD	Stolefabriken	I C N HALD	Ridehusvej 4
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	VILH ROMLUND	J. Suurballe & Co.	A THORNDAHL	P Winther
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	M. CHRISTENSEN	Slotsgade 16
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J. CHRISTIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	LAURA LARSEN	Bagergade 58
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		Bogholder VILH IVERSEN	
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	Bogholder CHR PORSGAARD	
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	A CARLSEN	Mathiasgade 17, St.	A CARLSEN	Mathiasgade 17, St.
Vordingborg			Frk. A. RASMUSSEN	Manufakturhdlr. Theisen.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1910. 5te Aargang.

Medhjælperne og Arbejdsløsheden.

Annoncer.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

6. Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

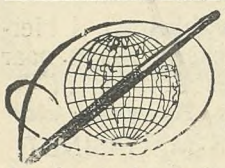

Waterman „IDEAL“
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne“.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

AALBORG
HANDELSGYMNASIUM
Moderne statsunderst. Dagskole.
Alle *Hdls- og Kontorfag.* Forlang *Plan* med Oplysning om *Eksamen, Friplads, Statsunderst, Engagement* o.s.v.
J. F. Møller, cand. mag.
1 Aars Studieoph. i England og Tyskland.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Køb en extragod **Barbérmaskine** til **3 Kr.** hos
Aalborg. **H. C. ZILSTORFF** Telf. 531.
OBS. Sælges med fuld Garanti.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aarhus

Drik Ceres Øl

KØB Deres **Julegaver** hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

CHR. KARSBERG, Guldsmedgade 1.
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Chr. Møllers
1. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside, U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos- - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1. Kl. Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. —

Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik FredericiaPilsner, fineste Ølsort.

— BESTIL ALTID DERES VISITKORT OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

H. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

RichardSvendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253.

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunstige Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.

— **Malachowicz** —

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,

Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Det fineste, mest moderne og efter Kvaliteten det billigste i Herreklæder faar De i

-:- S. Perssons Skræderforretning. -:-

— Jernbanegade. —

Det betaler sig at købe Deres **Fodtøj** i

Chr. Christensen's Skotøjsforretning

ADELGADE

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaider og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet „Tip-Top"
Udvalget er stor
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Skotøjsbørsen, Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: UOPSLIDELIGE SAALER.
Telefon 231.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Jul. Jørgensen,
Haandskomageri.
Lager af Fabriksfodtøj. — Etableret 1870.
Rolighedsgade 102.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.,
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr.N.C.Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: Hr. S. Bjerregaard, Stolefabriken.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 15. Januar.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1910. 10de Aargang.

Medhjælperne og Brugsforeningerne.

III.

HOVEDBESTYRELSENS RESOLUTION angaaende Centralorganisationens Stilling til Brugsforeningsspørgsmaalet er et Udtryk for den organiserede Medhjælperstand, uden Reservation for de personlige Særinteresser og individuelle Sympatier, der raader hos den Del af Medhjælperstanden, der i Tanker og Anskuelser allerede har sat Foden indenfor Principalernes Interesse-Sfære.

Den selvstændige Handelsstand vender sig mod Brugsforeningerne, tagende Offensiven, fordi det gælder dens Selvstændighed og — i videre Forstand — dens Eksistensberettigelse. Medhjælperbevægelsens Formaal er derimod ikke at jævne Medhjælperne en snorlige Vej til Selvstændighed, men at tilvejebringe de bedst mulige Arbejdskaar for den enkelte Medhjælper, uden Hensyn til om han tjener sit Livsophold i Detailforretningen, Engroshandelen eller i det kooperative Foretagende.

Imidlertid bør man — som paapeget — ikke lade sig blænde af Handelsstandens »Fællesoptræden« mod Brugsforeningerne; thi i Virkeligheden er der kun et eneste paalideligt Armékorps i den selvstændige Handelshærs Kampformation.

— — — —

Lad os for et Øjeblik hæve os paa Tankens Vinger og fra Fantasiens Stade kaste Blikket udover den af uensartede Bestanddele sammensatte Handelshærs Slagorden. I Midten af denne merkantile Hæropstilling vajer Grosserer-Societetets Bannermærke over det sværtbevæbnede Centrum — Engroshandelens, de store Aktieselskaber, de gamle Købmandshuses og Stormagasinernes Mænd Det er Handelshærens Kærne, men i den forestaaende Kamp med Brugsforeningerne ingenlunde dens paalideligste Stridsmænd. Thi mange af disse Handelsmagnater og Aktiedirektører fraterniserer aabenlyst med Fjenden, og Ledelsen har paa dette Omraade hverken Evne eller synderlig god Vilje til at holde Mandstugt i Rækkerne.

Ude paa venstre Fløj træffer vi et let — men moderne væbnet — Korps, hvis Fanemærke er Industriens og Handelens sammenslyngede Insignier. Det er Specialforretningernes Mænd, Storindustriens Uddelere, Folk uden købmandsmæssig Racepræg, alle Steds fra, Overløbere fra de gamle Haandværksfag, som den storindustrielle Produktionsmaade er i Færd med at fortrænge. Ej heller de er Handelshærens sikre Tropper, Væbnere som de er for den store Industri, hvis Fabrikata de magasinere og udbyde i Hovedstaden som i den mindste Købstad. Og i deres Nærhed, men paa en ringere Plads, ser vi en Skare uden det anerkendte Felttegn, men med den sorte Kokarde som et beskæmmende Kendingsmærke. Det er Billigmagernes og Tilgiftsforretningernes brogede Sæare, hentet fra alle Vaabenarter — Handelshærens Straffebataillion. Disse Afdelinger bidrage vel deres til at gøre Slaglinien imponerende, og udøve en vis moralsk Indflydelse paa Modstanderne. Men vil de i Slagets Tummel vise sig som fuldt paalideligc Medkæmpere eller vil fremmede Kommandoraab faa dem til at vende Vaabnene mod deres egne Kampfæller? Ingen véd det! Thi Storindustrien, den pansrede Øverste for Uddelernes Korps, er en snu Feltherre, der vedligeholder intime Forbindelser i den fjendtlige Lejr og ikke stiller nærgaaende Spørgsmaal om Feltraab og Farver, naar det gælder om at finde Afsætning for de Fabrikata, der vælter ud fra sindrigt indrettede Maskiner i hans udstrakte Industriarsenaler.

Medens Upaalideligheden driver sit Spil i Rækkerne blandt disse Afdelinger, finder vi Slagordenens faste Punkt paa højre Fløj, hvor det gamle Handelsflag, Alenmaal og Vægt under den vingeprydede Hermeshat, markerer Opbuddets Kærne, Detaillisterne, der uden Vaklen er rede til at stride mandeligen. Deres Feltraab er Enten—Eller, og de er de paalideligste af de Paalidelige, fordi det gælder deres egen Livssag.

Forlader vi de regulære Tropper, møder vort Blik en Skare mærket af Haabløsheden.

Foran de fremrykkende Detaillister drives Skarer af slet-bevæbnede, armodsmærkede og lidet forsvarsdygtige Mænd og Kvinder — Handelsstandens Heloter — dem der skal ofres i det første Sammenstød. Det er de Folk, der kom hid fra Lilleputforretningerne, fra Dværgvirksomhederne, Butiken i Baggaden, Kælderen i Forstadens Stenørken, Boden i Sidegaden, fra alle de bitte smaa Forretninger, hvor Fattigdom og Haabløshed griner ud mellem en selvopgivende Vinduespyntning. Det er dem, der paa den daglige March i Hverdagens Dont udgør Handelshærens Tros, Folkene ude af Fodslag, altid sakkende agterud, stadig faldende fra under Fremrykningen, — et karrigt Bytte for Marodørsværmen. Men paa Kampens Dag finder vi dem i Téten, stillede paa en Uriaspost, og nu staar de der som fremmede Folk i en tvungen Alliance, uden Samlingsmærke, og med Sympatier, der i nok saa høj Grad har Rod blandt Modstanderne som hos de tvungne Allierede. Deres Skæbne synes forud beseglet, alt Haab kan lades ude for dem. Selv modstandsløse vil de blive ofrede i det første Fremstød; maaske vil de for et Øjeblik bringe Vaklen i de tætte Arbejderkolonner, der flankerer Modstandernes urokkelige Landbocentrum, men deres Timeglas er udløbet, hvorledes end Kampen vil bølge med skiftende Held, — Slaget udkæmpes over deres Lig.

Eller vil der, alle Solemærker til Trods, være Redning for nogle af disse Prisgivne?

Det vilde vel være en halsløs Gerning at vende sig mod deres »Egne«; men der byder sig endnu en Chance, fordi de ved et Blodets Baand knyttes til de diciplinerede Arbejderskarer ovre paa den anden Side. Og i det afgørende Øjeblik vil maaske disses tætsluttede Geleder aabne sig for den fremadjagede Helotflok, — og en Barmhjærtighedsgærning være øvet.

Vedetfægtningen er leveret, og det afgørende Slag, hvis Udfald ikke kan forudsiges, er forestaaende. De merkantile Strateger, Krigskunstens Teknikere, Bankernes og Pengemarkedets Generalstab, overser Stillingen fra deres Stade bag de

Sværtbevæbnedes Centrumsposition. — Dér borte iler det selvstændige Haandværks Afdelinger, under gamle Lavsfaner, Handelshæren til Undsætning, — en sikker Reserve, men med liden Bevægelighed i det ukendte Terræn. — Og endelig øjnes langt ude i Horisonten halvt skjult af Støvskyer, Storindustriens Artilleri under Fremrykning. Vil det forcere sin Fremmarch eller holde sig udenfor Kampen? Vil det virke samlet eller dele sine Batterier og afprotse sit Skyts med Mundingerne til begge Sider? Ingen kan forudsige det! Men Handelshærens Mandstugt og Brugsforeningernes Sejr vil afhænge deraf.

— — — —

Omtrent saaledes former Brugsforeningskrigen sig, naar vi giver den billedlig Form. Selvsagt er Opbuddet det størst mulige paa begge Sider — og ikke mindst blandt de Angrebne, Handelens Mænd. Vi har hørt de Sværtbevæbnedes Herold kalde Handelsstandens lette Tropper, de Handelsrejsende, ud til Vedettjeneste, og Appellen er blæst for ogsaa at kalde de letterebevæbnede Handels- og Kontormedhjælpere under Vaaben.

Men vore Standsfæller bør ikke efterkomme Mobiliseringsordren!

Thi bortset fra de højst forskelligartede Vilkaar, under hvilke Nutidsmedhjælperne udfylder deres Pladser i Forretningslivet, vilde et saadant Medhjælper-Armékorps fattes det Samlingsmærke, der — alle Uensheder til Trods — dog er fælles for Handelshærens Afdelinger: Selvstændigheden.

Handelsstandens Krig mod Brugsforeningerne er ikke en Kamp for den kommende Generation af Forretningsindehavere, men et øjeblikkeligt Angreb paa en ny Konkurrent; kun at det foretages samlet og ikke som sædvanligt Mand mod Mand. — Medhjælperbevægelsen er derimod i lige saa høj Grad de kommende som den nuværende Medhjælpergenerations Sag. Og den er ikke mindst Ungdommens Sag, forenet med al Ungdoms Idealisme og Tro paa Fremtiden.

Denne Fortrøstning til den kommende Tid vil ejheller blive beskæmmet, naar Medhjælperstanden lærer at bruge moderne Seglas, og ikke slaar sig til Taals med gamle Hornbriller, der ikke er egnede til et langt Fremskue. Thi vi maa gøre os det klart, at Verden ikke staar stille og at det, der engang var godt Latin, ikke undgaar den moderne Sprogrensnings, in casu den kritiske Økonomis, Indgreb.

Netop derfor har vi i disse Artikler lagt Vægt paa at angive Retningen af den sociale Udvikling indenfor Handelsstanden, og paavist at Kapitalens Overmagt, de nye Forretningsformer, den skærpede Konkurrence og Storindustriens Monopoliseringstendenser indenfor Detailhandelen, i Forbindelse med Brugsforeninger og anden Kooperation, gør Medhjælpernes Vej mod Selvstændighedens forjættede Land næsten ufremkommelig, og enten sætter ham i Grøften eller nødsager ham til at søge Udkommet paa en Station undervejs som Lønarbejder paa Livstid. — Men at rejse vore Standsfæller til Kamp mod alle disse Aarsager vilde være at begynde et Sisyfosarbejde, et hensigtsløst Spild af Tid, Kraft og Udviklingsmuligheder for Medhjælperstanden, fordi det vilde være i aabenbar Modstrid med den samfundsmæssige og merkantile Udvikling. Og endelig vilde det være mod al sund Fornuft, fordi langt den største Del af Medhjælperne er, og i øget Grad vil være, beskæftiget netop i disse Virksomheder, og et Angreb rettet derimod altsaa tillige kunde kollidere med deres Fremtidsmuligheder. —

Centralorganisationens Standpunkt til Brugsforeningsspørgsmaalet bunder derfor i en klar Erkendelse af den sociale Udviklings Retning og i Medhjælperstandens Stilling som Handelsstandens *Arbejdstagere.*

Dette skal dog ingenlunde tages til Indtægt for hverken Landboernes bestaaende eller Arbejdernes projekterede Brugsforeninger, ligesaalidt som vor Organisation — om overhovedet muligt — i nogen Maade vilde hindre en Medhjælper i at naa frem til selvstændig Bedrift. Sligt vilde jo være meningsløst og imod den Organisationstanken iboende Humanitet.

Men ligesaalidt som det, fordi Kooperationen sandsynligvis vil overflødiggøre en Del — samfundsøkonomisk set — ikke nødvendig Arbejdskraft i Handelsfagene, er nogen reel Aarsag til at bekæmpe Brugsforeningsbevægelsen, saa lidt er der under de givne Forhold Anledning til at forøge de forud overtallige Detaillisters Tusinder.. I første Fald fordi det er af langt større social og faglig Betydning, at der aabner sig Muligheder for Flertallet af Medhjælperne til at virke under betryggende Arbejdskaar, end at der er Adgang for alle til at føre en vegeterende Tilværelse i de Forretninger, der er uden økonomisk Evne til at yde en passende Akvivalent for deres Arbejde, og i det andet Tilfælde, efterdi en Standsning i det planløse Principalstormeri kun kan være til Gavn for Handelsstanden som Helhed og Detaillisterne særdeles.

Menneskene har gennem Tiderne stedse lært at sætte sig nye Maal; dette er Medhjælperstanden netop ogsaa i Færd med at lære, og den Anskuelse er ved at blive lyst i Kuld og Køn, at vi kan være ligesaa gode Samfundsborgere og værdifulde Medarbejdere i vort Fag, selv om vort Livsens Haab ikke netop staar i Selvstændighedens Tegn. — Men der bør være Frihed for Loke som for Thor, — Adgang for den, der møder med Forudsætninger, Midler eller anden Adkomst til at grunde sin egen Virksomhed, og ingen Monopol-Lovgivning tør tage den ene under Armene paa den andens Bekostning.

Her staar vi da ved det gennemdiskuterede Emne: Brugsforeningernes samfundsmæssige Betydning i Forhold til den selvstændige Detailhandel. Men i den foregaaende Forbindelse er dette kun et anden Rangs Anliggende for os.

Det er utvivlsomt forbeholdt Brugsforeningerne at yde et væsentligt Bidrag til den social-merkantile Udvikling, men i en mere lutret og til Opgaven bedre afstemt Skikkelse. Thi de bestaaende Brugsforeninger er almindeligvis hverken som Forretninger eller Arbejdsgivere mønstergyldige eller følgeværdige for den faglærte Købmand, og sandsynligvis vil de planlagde Arbejder-Brugsforeninger næppe — med indvundne Erfaringer in mente — paa dette Punkt adskille sig væsentlig fra Landboforeningerne. Thi ikke enhver Fagforeningsformand eller Politiker besidder Egenskaber, der kvalificerer til den ingenlunde lette Stilling som Leder af saadanne Foretagender. Netop her er det af største Vigtighed at finde de egnede Mænd, der uden smaalige Parti- og Personhensyn maaske maa søges udenfor Arbejdernes Kreds og honoreres efter andre Regler end Tillidsmænd i Almindelighed. Og selv om Arbejdsforhold og Lønvilkaar næppe bliver saa skandaløse som hyppigt Tilfældet, hvor Bønderne er Arbejdsgivere, er det dog værd at memorere, at Medhjælperne i de tyske Arbejderbrugsforeninger ikke sjældent geraader i faglige Tvistigheder med deres Chefer, — de socialdemokratiske Arbejdere. — Og uden iøvrigt at vilde forskertse Brugsforeningsbevægelsens Betydning for Arbejderne — der dog efter de teoretiske Undersøgelser, som den kendte Socialøkonom Dr. phil. Gustav Bang har anstillet, hverken kan tages til Indtægt for Socialismen eller — naturligvis — paavirke Markedet i videre Forstand — vilde det maaske i Øjeblikket være nok saa betydningsfuldt for Økonomien i de tusinde Hjem, om man først havde Opmærksomheden henvendt paa en regelret huslig Uddannelse ved Husholdningsskoler o. l. af Arbejderstandens unge Kvinder, for hvem huslig Dygtighed er af større Værd end Brugsforeningernes Procenter paa uøkonomiske og tankeløse Indkøb.

Brugsforeningerne kan ikke — hverken i By eller paa Land — gennemføre en ny Distribueringsmetode, og i en Haandevending forandre alle de bestaaende Omsætningsformer, og selv om de giver Lilleputforretningerne et Grundskud, vil Handelshærens Kærnetropper vel vide at træffe egnede Foranstaltninger, og finde hverandre i fælles Optræden og ikke lade sig

sætte ud af Spillet, — i Særdeleshed naar Lovgivningsmagten snarest stiller dem jævnbyrdig med de konkurrerende Kooperationer.

Saaledes tager det sig ud under Nuets Synsvinkel, — men hvorledes den sociale Udvikling senere vil arte sig, vil først Fremtiden give Svaret paa. Her er det vi stiller os paa Betragterens Stade, og lære at tage baade Handelsstandens Fællesoptræden og Brugsforeningsagitatorens Løvebrøl mod Detailhandelen uden al for stor Højtidelighed; thi som det hedder i den gamle franske Sentens: Fra det Højtidelige til det Latterlige er der kun et Skridt.

Fattig Per Eriksen.

(Grundrids af et Foredrag, holdt i Fredericia Afdeling den 12. Januar).

Kender De »Fattig Per Eriksen« ?

Naa, ikke. — Saa vil jeg forsøge at tegne ham for Dem, saa tror jeg nok, De vil kunne kende ham alligevel.

Per er Herregaardsarbejder. Hans Hytte med de lerklinede Vægge og skæve Vinduer ligger nede bag Skoven. Han er af de Folk, som Skjoldborg kalder »Udmarksfolkene«.

Om Morgenen, inden det endnu er rigtig lyst, staar Per op. Hans Seng er daarlig, det er mest Halm, han ligger paa, men han kender ingen bedre, og savner derfor ikke de Ederduns Dyner. Han indtager sit beskedne Morgenmaaltid og gaar tung og ludende op paa »Gaarden«; — den Gang har han gaaet i fyrretyve Aar Morgen efter Morgen og Aar efter Aar, og Arbejdet har sat sit Præg paa hans Ydre

Hver Lørdag Aften stiller Per paa Kontoret hos hans Arbejdsgiver, Godsejeren. Han sætter Træskoene forsigtig fra sig i Gangen, tager Skraaen ud af Munden og putter den i Lommen, banker forsigtig paa og gaar ind, og med et lavmælt Tak modtager han Lønnen for den Uges Slid.

— Men hans Arbejdsgiver smiler veltilfreds og tænker ved sig selv: »Det er da en af den gamle Tids gode, skikkelige Arbejdere, ham er der ingen Vrøvl med.«

Naar nogen kommer til Per og vil tale om alm. Valgret, Skattelove eller Socialisme, saa bliver Per utilgængelig — tvær og tavs. — »Barestens a ka bliw fri for dje Polletik og dje Vrøvl — de er nowed a et forstaar mæ paa. — Lad mæ bare ha Fred«, — saadan tænker han. —

Og saa en Dag puttes Per i en sort Kiste og sænkes tre Alen ned i den sorte Jord — han har faaet Fred — hans fattige Liv er udslukt.

Den store, rige, dejlige Verden har han aldrig lært at kende — —.

Men det er ikke alene blandt Arbejderstanden at Per Eriksen kan findes. Vi kan ogsaa træffe ham i alle andre Livsstillinger. — Vi kan ogsaa træffe en Handels- eller Kontormedhjælper Per Eriksen. — Han hedder selvfølgelig ikke Per Eriksen, saadan i daglig Tale kaldes han jo »Eriksen«, og skriver sit Navn »P. Eriksen« med en flot Krusedulle nedenunder. I sit Ydre er han ogsaa meget forskellig fra Arbejdsmanden Per Eriksen, vi før talte om. Han gaar maaske med 3 Tommers Flip, elegant Nakkeskilning og Laksko. Men i hans Indre, *Mennesket* Eriksen, da er han lige et Sidestykke til ham. Lige saa sløv og ligegyldig for alle de Samfundsopgaver, der kan være at løse.

Det er ham vor Organisation skal hjælpe til at vække. Vort Programpunkt om Højnelse af Standens aandelige Niveau sætter jeg allerhøjest af dem alle ti. Hvordan vi skal bære os ad dermed, har jeg før skildret i en Artikel i D.H.K.M.T. og skal derfor ikke komme nærmere ind derpaa igen. Men det jeg vil gøre opmærksom paa er, at ydre Dannelse er ikke nok; ved at se paa et Menneskes Ydre kan man muligt se, hvor »dannet« det er. Den rigtige Dannelse, det er den, det gælder om at komme i Besiddelse af, og lad os ønske og haabe, at Per Eriksen-Typen snart maa være forsvunden af Handels- og Kontormedhjælpernes Lejr.

N. C. Nielsen.

Kvartalsberetning for Oktober.

Da mange Afd. endnu ikke har indsendt den i Lovenes § 8 a omtalte Beretning trods Paakræv ved Cirkulære af 11. ds.. anmodes de atter snarest at indsende denne. *Hovedkontoret.*

Hvorfor bør vi sikre os?

»Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse« er fra dette Aars Begyndelse et betydningsfuldt Led i Centralorganisationens faglige og understøttende Virksomhed, — en Grund mere — blandt de mange andre — for vore Standsfæller til at slutte sig til Standens faglige Repræsentation.

Om Arbejdsløshedsunderstøttelsens overordentlige Vigtighed og Nødvendighed for Medhjælperstanden, gengiver vi nedenstaaende et Uddrag af en Artikel i det store tyske Medhjælper-Tidsskrift »Verbandsblätter», der under Redaktion af Dr. *Georg Wendisch* udgives af den store Medhjælperorganisation „Verband Deutscher Handlungsgehülfen". Oversættelsen er besørget af Herr Fr. *Møller*, Kjøbenhavn.

ORGANISATIONENS RYGRAD.

Hvad er Arbejdsløshedsforsikring? — Man kan kalde den Standsorganisationens Rygrad.

En Arbejdsløshedskasse er en Institution, som gør det muligt at udbetale hvert enkelt ledigt Medlem en bestemt Rente, uden først at spørge om Vedkommendes Trang eller Vilkaar, og den maa naturligvis have ganske andre Summer til sin Raadighed, end hvad der er nødvendig for en almindelig Understøttelseskasse.

Men den er ogsaa værd at bringe Ofre for!

At blive arbejdsløs hører saa at sige til Handelsmedhjælperes Arbejderrisiko, og dette gælder overhovedet for alle, som ved at staa i andres Tjeneste maa arbejde for deres daglige Brød. Der vil kun findes faa Kolleger, som ikke har lært eller vil lære at kende Arbejdsløsheden. Selv i normale Tider. Og ganske alvorligt i de økonomiske Nedgangsperioder.

Ikke paa noget Trin er Handelsmedhjælperne sikret imod Arbejdsløsheden; tvertimod, med Aarene stiger Faren.

ARBEJDSLØSHEDENS FØLGER.

Faren for at blive syg eller hyppigere at maatte forsømme sit Arbejde, Faren for at blive til Besvær for andre eller for at blive for dyr (!), alt dette tiltager med Aarene Men hvad stadig Arbejdsløshed betyder, véd kun de, som selv har prøvet det. Var der opsparet noget, er dette i de fleste Tilfælde opbrugt. Men hvad bliver der da af Sparsommelighed i vor Kreds? For det meste maa der gøres Gæld for at komme over de daarlige Tider. Hvem der kun har sig selv at sørge for klarer sig nogenlunde, men hvorledes gaar det med dem, som har Hustru og Børn? Hvorledes gaar det, naar Sulten holder sit Indtog hos dem? — Da vandrer det ene Stykke Husgeraad efter det andet til Salg. Og hvad faar man derfor? For Sager, som ved Anskaffelsen har kostet mange Penge, faar man et Par elendige Skilling. Og naar Værdigenstande og Bohave paa denne Maade er vandret bort, hvilke Ofre hører der da ikke til atter at anskaffe dem! Sædvanligvis kommer hertil de høje Omkostninger ved en Flytning. Og maaske da et Fejlgreb i den nye Stilling og ny Forflytning eller ny Arbejdsløshed. En eneste Oplevelse af denne Art kaster en Mand mange Aar tilbage, og den som gentagende oplever det, naar overhovedet vanskeligt frem til nogensomhelst Livsglæde.

EKSISTERER »LIVSSTILLINGEN?«

Mange vil tænke: Det kan vel hænde, men da er Stillingen vel ogsaa dereffer. Man siger vel: For mig er sligt udelukket — jeg har en Livsstilling — saavidt jeg kan skønne. Jeg ser kun sikre Forhold og véd ikke, hvad der skulde kunne ændre dem.

Saa sindig! Man bør jo egentlig ikke dømme efter egne Forhold, men ogsaa tænke paa de mange, som har det mindre godt. Af dem, som har svunget sig op, kan msn ogsaa vente, at de har en særlig Dømmekraft, og af dem, som det gaar godt, kan man med Rette vente sig nogen Offervillighed. »En for alle og alle for en!« Det gælder dog endnu. — Eller ikke? Men »Livsstillingen«! Er den da af saa stor klippefast Værdi, at man rolig kan sige, at man aldrig selv vil behøve dette: »Alle for en«. Den der kun har sine egne Erfaringer, ser ikke ret vidt. Den som tænker efter og som lader Begivenheder i andres Liv indvirke paa sig, tænker ganske anderledes. Men hver den, som følger Livet i en stor Organisation, han lærer ogsaa at tænke beskedent om den smukke Livsstilling. Der er allerede mange, der praler af sin Livsstilling uden at tænke paa, at han dog ogsaa bliver ældre, at hans Principal bliver ældre, og at Forholdene dermed nødvendigvis maa ændre sig. Den gamle Principal er der ikke stadig, han trækker sig engang tilbage, — han har jo ikke nødig at holde ud saalænge

som sin gamle Bogholder. Saa kommer Sønnen — eller maaske Svigersønnen — i Forretningen. Naar disse Yngre tager fat, blæser der sædvanligvis snart en anden Vind. Nye Betragtninger, nye Idéer — med et Ord: Nye Herrer. Og overfor dem: De gamle Fnnktionærer! Ret længe vil de næppe finde sig tilrette med hverandre. Ja for en Tid maaske, men saa kommer Konflikterne. Den gamle Chef, — om han endnu er der — kan ikke give sine Egne Uret; han mægler maaske engang, men sluttelig indser han, at en Adskillelse er det bedste.

Hvor disse Forandringer ikke er at vente, er der andre. Forretningen er god, derfor omdannes den til et Aktieselskab, en ny Ledelse kommer i Spidsen. Eller hvor vi allerede arbejder i et Aktieforetagende, hvor let veksler da ikke Direktionen, og — de nye Mænd er ganske anderledes. Hvorledes ændres da ikke pludselig det gamle Billede!

SKÆBNEBILLEDER.

Eller endnu værre Tilfælde kan forekomme, som Fallitter, Sammenbrud, Krach, hvorved Folk, som havde brudt sig Pokker om Organisationen — som smilende har henvist til deres faste Stillinger og den gode Pension, staar Ansigt til Ansigt med den Elendighed, der følger i Arbejdsløshedens Spor.

Naar man lukker Øjnene op for at se, og Ørerne for at høre, da hører og ser man saa meget om sig, at man kan blive frygtsom derved.

Enhver som staar i Ledelsen for en stor Organisation, vinder Indblik i disse Forhold, og han véd, at der med hver Post følger Masser af »Skæbnebilleder« til Bearbejdning, og han véd, at der ikke findes nogen Livsstilling. Han véd, hvor farlig den Forestilling er, hvori vi saa beredvillig lader os indlulle, indvikle og indsove — den falske Sikkerhed, der medfører Slaphed i Standsanliggender — en Slaphed, som saa mange, saa mange senere bitterlig vil fortryde. »Ja, hvem havde tænkt det?« Denne Talemaade har ikke længere nogen Ret overfor Organisationens Formaninger, om at være Standsinteresserne tro. *Menneskeskæbnen er omskiftelig, selv paa Livets Lyssider, men dens Omskiftelighed er netop Reglen for dem, som maa leve af deres Arbejde.*

Hvor mange er der ikke, som paa denne Maade er kommet igen, efter at de er udtraadt af Organisationen, fordi de troede ikke mere at have Brug for den, har beklaget sig over deres oprindelige tabte Rettigheder.

EN REEL VÆRDI.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen, dette Stykke Livssikkerhed er dog af virkelig reel Værdi! Den er et Stykke Grund under Fødderne i disse farefulde Tider, et Grundstykke, hvorfra Menneskenes ónde Luner ikke kan fordrive os. Grunden er fast, den er ikke meget bred, man kan ikke indrette sig behageligt derpaa. Man maa indskrænke sig og maa som før være betænkt paa hurtigt at faa en Stilling igen, men for de værste Følger beskytter den dog. Børnene vil ikke komme til at sulte, Hjemmet vil ikke gaa til Grunde.

Det er en Sikkerhed, som vi hidtil ikke har kendt, og allerede dette er meget mere værd end det Par Øre, det koster os.

Organisationens Rygstød! Ja, thi ikke alene skaffer den os mere Sikkerhed, men ogsaa mere Selvfølelse. Denne Bevidsthed giver os Mod til ikke ottere at finde os i enhver daarlig Behandling, Fortrædigelse og alt, hvad der saa ofte gør Livet tungt, — giver ogsaa Kraft og Mulighed for at lade et Tilbud med daarlig Betaling eller med Konkurrenceklausul ligge; thi Medhjælperen er i Stand til engang at lade det komme an paa at blive arbejdsløs eller at vente bedre Chancer.

DEN SOCIALE OG MORALSKE BETYDNING.

Fordærvelige Virkninger er ikke at befrygte. Sikkert findes der hos os som overalt uforstandige Elementer, der handle uden Indsigt, og altfor hurtigt er parate til at kaste hver Stilling bort; men det er Undtagelser, som kan forebygges. Det kommer an paa den samlede Stilling, og i det hele hersker der i vor Stand daarlig Betaling, meget hyppig en daarlig Behandling, og udbredt overalt mellem vore Kolleger er den beklagelige Bukken, Forurettelse, ja selv ved Fornærmelser holder man Mund, og selv ved Retshandlinger, hvor man regner med Hensynsløshed og hvor der ikke er mere at tabe, tier man frygtsom, i Stedet for ved et frit Ord at varetage sin Ret.

Da er Følelsen af Sikkerhed overfor Muligheden af Arbejdsløsheden værdifuld, og for Flertallet af vore Kolleger et nødvendigt Middel til indre Styrke og Oprejsning.

Og ogsaa dette virker videre. Naar Medhjælperne bliver mindre føjelige, ikke længer lader sig byde alt, da maa Principalerne langsomt give efter, maa blive mere imødekommende med Betaling og Behandling. Men se ogsaa her hen paa Arbejderne! Der er mere Frihed end i vide Kredse blandt vore Standsfæller. Skulde vi ikke ogsaa kunde kræve dette for os? Sikkert, der vil ogsaa for os komme mere Frihed, mere Anseelse, mere personlig Kultur. Men det kommer ikke af sig selv, vi maa handle, vi maa ved formaalstjenlige Midler og Indretninger gøre os stærkere og komme fremad. Frem for alt: Grunden, paa hvilken vi staar maa være fast. Og til disse Midler hører Arbejdsløshedskassen, hertil hører større Bidrag. Den bringer os langsomt men sikkert den nødvendige Selvoprejsning, mere Kraft og mere Standsfølelse.

Handelsstanden og den sociale Udvikling.

Foredrag af Docent *Jacob Lindberg* og Redaktør *Vilh. Hansen.*

OM DETTE EMNE, der i lige Grad har Bud til Principaler som Medhjælpere, har de kjøbenhavnske Adelinger i sidste Halvdel af Januar foranstaltet et Par større offentlige Møder, hvor Statistikeren Docent, cand. mag. *Jacob Lindberg* og nærværende Tidendes Redaktør har holdt Foredrag om de sociale Foreteelser, vor Tid er Vidne til indenfor Handelsstanden.

Docent *Lindbergs* Foredrag om

HANDELEN OG DEN SOCIALE UDVIKLING.

var tilrettelagt med det Formaal at anskueliggøre Lighedspunkter saavel som Forskelligartetheder mellem Handelens og Industriens Udviklingsformer. De enkelte Udviklingstrin i Handelen sætter imidlertid ikke den skarpe Markering, som karakteriserer Industrien. Derved bliver det vanskeligt at trække Delingslinjerne indenfor Handelen gennem de skiftende Tider. Adskillelsen mellem Arbejdsgiver og Arbejder var her tilsyneladende ikke saa fremtrædende, Chancerne for Selvstændighed større end under industrielle Former.

L. paaviste Udviklingen fra det lille Haandværk til den moderne Storindustri gennem de 3 Facer: Haandværkersamfundet, den begyndende Industri, de gennem Overgangsformer — Konkurrencen mellem de forskellige Industrivirksomheder — etablerede Sammenslutninger af de store Industrigrene i Truster, Ringe og Karteller — en Trinfølge, der ogsaa kan eftervises i Handelens Historie. Thi ogsaa her finder en Vekselvirkning Sted mellem Producent og Sælger, og den 2den Face i den merkantile Udvikling er netop præget af den egentlige Handels Opkomst og samfundsmæssige Magtstilling, der senere i sit 3dje Afsnit munder ud i Ringdannelsen, som atter afstedkommer Detailhandelens Monopolisering og Afhængighed af Storindustrien, der reducerer Detaillisterne til i stigende Grad at blive »Uddelere« eller Agenter for de industrielle »Specialfabrikata«, der nok skal vide at skaffe sig baade Mellemhandlere og Afsætningsomraade. Detailhandelens gyldne Tid er et tilbagelagt Sfadium i den merkantile Udvikling; dels er den i afgjort Tilbagegang, dels giver de storindustrielle Sammenslutninger, der monopoliserer Forhandlingen af mange Fabrikata, den egentlige og selvstændige Detailhandel stedse ugunstigere Kaar. Foredragsholderen illustrerede dette ved en Række Eksempler, hentet fra Sukkerhandelen, Petroleumskonkurrencen etc, som typiske Former for Handelens Monopolisering, og nævnte forbigaaende den reducerede Frimærkeavance som et analogt Tilfælde, omend af beskednere Art.

Docent Lindberg omtalte dernæst de nye Retninger, der sporedes indenfor Detailhandelen, og som indeholdt mere avancebringende Prospekter, bl. a. de tyske »Versandgeschäfte«, hvis Katalog-Propaganda med Fordel maatte kunde anvendes af Brugsforeningerne. L. sluttede sit interessante Foredrag med at understrege, at Handelsstandens Medhjælpere maatte lære at forstaa, at de er Redskaber for den monopoliserede Storindustri og Storhandel, og at denne Opfattelse vilde blive saa almindelig, at Medhjælperne fandt den Plads i den økonomiske Kamp, hvor de naturligt hørte hjemme.

Beklageligvis havde det tankevækkende Foredrag kun samlet en mindre Tilhørerkreds, der imidlertid tulgte det med usvækket Opmærksomhed. Foranlediget af en Papirhandlermedhjælper, Herr *Gjetting*, fulgte et livligt og til Tider skarpt Replikskifte, hvori Bogholder *E. Poulsen* og Redaktør *Vilh. Hansen* deltog fra Centralorganisationens Side. Da Anledningen hertil var en Kritik af vor Organisationsform, bar Diskussionen ind over Omraader, der var Indledningen ret fjerntliggende. —

Det følgende Foredrag, der afholdtes den 26. Januar i »City«s Sal, havde trods Snestormen, der samme Aften hær-

gede Hovedstaden, samlet en anseelig Tilhørerkreds til Redaktør *Vilh. Hansens* Foredrag om

MEDHJÆLPERORGANISATIONENS NØDVENDIGHED,

der var afstemt som en Fortsættelse af det foregaaende Emne.

V. H. indledede med en indgaaende Skildring, underbygget med Eksempler og statistiske Data, af de sociale Nydannelser i Handelslivet, som vore Dage har været Vidne til, paaviste Opløsningen af de gamle Former og den Mangel paa reelt og ubrydeligt Sammenhold, som karakteriserede Forholdet mellem Handelsstandens forskellige Bestanddele. Handelsstanden har ikke som andre Erhverv evnet at varetage sine Interesser i Brydningsperioderne. Den har manglet fælles Takt, Korpsaand og Fællesoptræden uden smaaligt Hensyn til Særstandpunkter. Derfor ingen forholdsmæssig Repræsentation i Rigsdagen og offentlige Hverv, derfor en Handelslovgivning, der ikke tør jævnstilles med Udlandets, og Handelslove, der altfor iøjnefaldende mangler Sagkyndighedens Medvirken. Og dog har Handelen Udviklingsmuligheder, som kun de færreste Erhverv; nye Kampmidler, moderniserede Organisationsformer er Midlerne til at afballancere de sociale Nydannelser og give dem fastere Form.

Dernæst efterviste Foredragsholderen Vekselvirkningen mellem denne Udvikling og Medhjælpernes sociale Stilling, kendetegnet af det store, vidtomspændende, nye Samfundslag,— særegne Lønarbejdergrupper bestaaende af den store Stab af Statens og Kommunernes talrige Funktionærer og Embedsmænd, privatansatte Funktionærer, Medhjælpere i en Række forskellige Erhverv osv. Saaledes opstaar Medhjælperstanden. Af Fortidens »unge Mand« fremgaar Nutidens Lønkøbmand. H. paaviste, at dette ikke blot havde social, men ogsaa reel Gyldighed, idet Aldersgrænsen stiger, Medhjælpertallet tiltager ikke alene virkeligt, men ogsaa proportionalt, og Rekrutteringen af Standen foregaar fra andre og delvis socialt daarligere stillede Lag end forhen. Tal. paapegede og omtalte Aarsagerne til den Uensartethed i Vilkaar, Uddannelse, Krav, personlig og social Dannelse, der var saare karakteristisk for Medhjælperstanden som ogsaa de lavsmæssige Levninger, der endnu under Form af Kost og Logi, Konkurrenceklausuler etc. i Forbindelse med Grosserer-Societetets umoderne Virkeformer bærer Bud fra en svunden Tid.

Al Uensartethed til Trods virker dog alle Medhjælpernes Tusinder i Varefordelingens Tjeneste, og er i større eller mindre Grad afhængige af dens Vilkaar og Ydelyst. Derfor bør de forenes i Fællesvirke for eget Tarv, og de faglige Vilkaar, der bydes, gør dette til bydende Pligt for dem. Taleren, der hidtil havde talt sagligt og søgt en instruktiv Fremstilling ved Foredragets talmæssige Underbygning, gik derefter over til en agitatorisk Skildring af Medhjælpernes Arbejdsvilkaar, saaledes som de bydes den modstandsudygtige, isolerede Medhjælper, og fastslog sluttelig, at de sociale Nydannelser, den svindende Selvstændighed, den voksende Medhjælperstand, øget Konkurrence og Arbejdsmarkedets Usikkerhed tilsammentaget var et uafviseligt Fingerpeg frem ad den eneste Vej — Organisationens — der fører mod lysere Tider.

Efter en stærk Understregning af Centralorganisationens Maal, hidtidige og foreliggende Reform- og Understøttelsesarbejde, og dens Stilling som Medhjælperstandens eneste sande og anerkendte Repræsentation, sluttede Taleren med i agitatoriske Sætninger at opfordre de kjøbenhavnske Medhjælpere til — uden Hensyn til Anskuelser og Vilkaar — at danne Centralorganisationens Avantgarde.

Dette $1^1/_2$ Times Foredrag fulgtes opmærksomt af alle Tilhørere og hilstes med Bifald. Formanden *S. E. Schibler* sluttede Mødet uden Diskussion, men flere af de tilstedeværende Standsfæller fulgte Slutningsappellen og tegnede sig som Medlemmer.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Onsdag den 12. Januar lod Foreningen afholde Foredrag for Handels- og Kontormedhjælpere i Theaterrestaurationens lille Sal, og der mødte da ogsaa ca. 50 Tilhørere, deriblandt adskillige Damer.

Formanden bød Velkommen og præsenterede Taleren, Hr. *N. C. Nielsen*, Formand for Kolding-Afdelingen. N. tog strax fat paa det omfangsrige Emne: »Vor Stilling i Samfundet«.

Efter Foredraget opfordrede Formanden til Diskussion, og der var flere Ikke-Medlemmer til Stede, men da ingen meldte sig, sluttede Foredraget med en varm Tak til Hr. Nielsen. — Vi havde den Fornøjelse at faa flere Medlemmer tegnet ved samme Lejlighed, saa vi nu er tæt oppe ved de 50. Efter Foredraget gaves et Par af Jeppe Aakjærs Viser til Bedste, bl. a. af Hr. N. C. Nielsen, og senere arrangerede vi et lille improviseret Bal med de tilstedeværende Damer; alt i alt en rigtig fornøjelig Aften, der kun altfor tidlig afsluttedes med et fælles Smørrebrøds- og Kaffebord, hvor der herskede en udmærket Stemning. Herunder indbød Hr. N. C, Nielsen Fredericia Afdeling til Kolding Afdelings Medlemsbal Søndag den 16. ds,, og Fredericia Afdeling indbød Kolding Afdeling til vort Bal og Medhjælper-Stævne den 20. Februar. Til dette Stævne bliver sikkert alle sydjyske og vestfynske Afdelinger indbudt. Vi har jo Haab om at faa Centralorganisationens Formand, Hr. *Chr. Ingvoldsen*, Aarhus, herned.

Hillerød. Afdelingen afholdt d. 11. Jannar sin første Generalforsamling, som var godt besøgt og præget af den bedste Stemning.

Formanden *Herm. L. Melskens*, aflagde Beretning om det forløbne Halvaar, der bar Vidne om at den energiske Formands og Bestyrelses Arbejde ikke havde været forgæves, idet Flertallet af Byens Medhjælpere nu stod i Organisationen.

Han omtalte Bestyrelsens Planer med Hensyn til nogle paatænkte Undervisnings-Kursus og nogle gode Foredrag i Løbet af Vinteren, og opfordrede til livlig Tilslutning hertil fra Medlemmernes Side, saaledes at Foreningens Virksomhed, der hidtil nærmest havde været agitatorisk, nu ogsaa kunde blive af oplysende og belærende Art.

Kassereren, *Chr. J. Hansen*, fremlagde det reviderede Regnskab, der godkendtes.

Et Forslag om at udvide Bestyrelsen til 7 Medlemmer, vedtoges.

Herm. L. Melskens genvalgtes enstemmigt til Formand. I Bestyrelsen valgtes endvidere: *Aug. Andersen, Krøger, Ørvad, Chr. J. Hansen*, Frk. *J. Mehr* og Frk, *H. Petersen.* Suppleanter: *Amlet Jensen* og *J. Jacobsen.* Revisorer: *J. Sørensen* og *E. K. Rasmussen.*

— — —

Foreningens Tysk-Kursus har vundet udmærket Tilslutning hos Medlemmerne og Dr. *Birck's* Foredrag om »Kapitalens Finanscieringsformer«, der fandt Sted d. 18. Januar, havde samlet mange Medhjælpere og ikke faa af Byens Købmænd.

Torsdag d, 30. Februar taler Forfatteren *Johan Skjoldborg* om »Personlighed«, et Foredrag der sikkert vil trække fuldt Hus.

Afdelingen gaar saaledes ind i det nye Aar med de bedste Udsigter og synes ogsaa at vinde mere og mere Forstaaelse og Velvillie blandt Byens Borgere. Ja — hvem ved — den Dag vil maaske oprindre, da selv en Herr Steglich vil kunne indse, at Foreningen ikke alene formaar at agitere for 7-Lukning og andre samfundsnedbrydende Idéer, men ogsaa er i Stand til at bibringe Medhjælperne nyttige Kundskaber og at udvide deres Horisont. *Chr. J. H.*

Kolding. Søndag den 16. Januar afholdt Afdelingen sin 4-aarige Stiftelsesfest paa »Alhambra«.

Til Festen var Medlemmerne talrig mødt, ligesom der var flere Repræsentanter fra andre Afdelinger som Fredericia, Vejen, Vejle og Aarhus, hvorfor Stemningen allerede var livlig, inden Formanden bød sit officielle Velkommen. Det varede da heller ikke længe, før Talerne taldt Slag i Slag. En i Dagens Anledning af *C. Hammer*, Aarhus, forfattet agitatorisk Sang blev modtaget med stærkt Bifald. Af Talere bør nævnes *Jens Johansen*, Vejle, der talte for Afdelingens skattede Formand, *N. C. Nielsen*, der altid var at finde forrest i Rækkerne, naar det gjaldt at gøre et Stykke Arbejde. *C. Hammer*, talte for sin gamle Afd., hvor han, som han udtrykte sig, havde faaet sin Børnelærdom m. H. t. vor Organisation. *O. Madsen*, Fredericia, motiverede en Hilsen og Leve for Afdelingen som Repræsentant for Frederiaia Afd. Ligeledes bragte *A. Westergaard* Hilsen fra Vejen Afd. Derefter oplæstes en Del telegrafiske Hilsener, hvoraf en Hilsen fra en af Afdelingens gamle Støtter, *Karl Hansen*, Hamborg, og fra Centralorganisationens Formand, *Chr. Ingvoldsen*, gjorde særlig Lykke. — Efter at Bogholder *N. Nielsen* i velvalgte Ord havde frembragt Damernes Skaal, hævede man Bordet med begejstrede Hurraraab for Centralorganisationen.

Mens Salen derefter blev gjort i Stand til den forestaaende Svingom, og man i de tilstødende Lokaler indtog Kaffen, forlystede Frk. *JennyJohansen* og *A. Westergaard* Deltagerne med Sange af baade skæmtende og alvorligt Indhold. Og last but not least

foredrog den elskværdige Formand *N. C. Nielsen*, — hvis Ansigt i Parentes bemærket straalede af Glæde over den saa godt begyndte Festlighed — nogle af Jeppe Aakjærs typiske jyske Sange. Kun Skade denne lille fornøjelige Underholdning af egne Kræfter — noget andre Afdelinger burde efterligne — saa hurtigt hørte op; men der var, som et Kolding-Medlem siger, Ungdom og godt Humør til Stede, saa man ventede at faa Benene rørt,

Alt i alt en fornøjelig Fest, som Deltagerne sikkert vil have i taknemlig Erindring. *Deltager.*

Kjøbenhavn. I Februar Maaned vil der blive afholdt følgende 2 Medlemsmøder: *Tirsdag den 8.* taler Bogholder *E. Poulsen* om: »Kan vi samarbejde med Haandens Arbejdere?« og den 22. vil Fru *Signe Bjørner* indlede om: »Kvindelig Konkurrence«. Lokalet er som sædvanlig Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade. Vi haaber til disse Møder at se et noget større Antal Kolleger end ved de sidst afholdte. Tilslutning er en Nødvendighed, hvis Lederne stadig skal kunne møde med et godt Program.

Præstø. Handels og Kontormedhjælperforeningen afholdt Tirsdag den 4. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Danmark«. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Derefter valgtes følgende Bestyrelse: Kommiserne *O. Sehmidt, Niels Nielsen, E Hemmingsen* og *Viggo S. Petersen*, hvorat *O. Sehmidt*, blev Formand. — Kommiserne *H. Jensen, Aagaard* og *Bruhn* afgik. Til Revisorer valgtes *L. Hansen* og *Aagaard*. De i 1909 paabegyndte ugentlige Mødeaftener har bidraget til et bedre Sammenhold mellem Medlemmerne og øget Medlemstallet.

Bestyrelsen har konstitueret sig med Kommis *N. Nielsen* som Næstfmd., *Viggo S. Petersen* som Kasserer og Bogh. *M. Humle* som Sekretær. Det traditionelle Bal afholdes i Februar. *M. Humle.*

Randers. Afdelingen afholdt den 11. Januar et Møde angaaende Formandsvalg og 2 Bestyrelsesmedlemmer, som rejser fra Byen.

Valgte blev d'Hrr. Rejsende *Sjørup Nielsen*, Kommis *Andreasen*, (A. L. Nielsen) og Kommis *Jensen* (Otto Kragh).

Formandspladsen blev besat med Hr. *Sjørup Nielsen*, Sennelsgade 8. Efter nogen Diskussion om forskellige Anliggender sluttedes Mødet med et Leve for Centralorganisationen.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes:

Hr. *SjørupNielsen*, (Formand), Hrr. *Chr. Hald* (Næstformand), Hr. *Jensen* hos Hr. Otto Kragh (Kasserer). Til Sekretær valgtes Hr. Kommis *A. L. Nielsen*. Annoncerepræsentant blev Hr. *C. Hald*, Ridehusvej 4.

Det vedtoges at faa Hrr. *Aage Meyer-Benedictsen* til den 6. Marts at holde Foredrag om »Rejser i Indien«, ledsaget af Lysbilleder. P. B. V. *Mard.*

Svendborg. Afdelingen afholdt en i alle Maader vellykket Nytaarsfest i sine egne hyggelige Lokaler paa Hotel »Svendborg« Søndagen den 9. Januar.

Aftenen indledtedes med en animeret Fællesspisning under hvilken Talerne fulgte Slag i Slag; forskellige Sange, som var skrevne i Dagens Anledning af Afdelingens poetiske Medlemmer, blev afsungne og gjorde Lykke.

Der blev afsendt et Telegram under Festen til Centralorganisationens Formand, Hr. Chr. Ingvoldsen, Aarhus, hvorpaa der Dagen efter indløb Svar med en hjærtelig Tak til Afdelingen.

Kl. 10 præcis spillede Musiken op, og under Tonerne af vor pompøse Medhjælpermarch indledtedes et muntert Bal, som først sluttede paa et sent Tidspunkt, hvor de første Straaler af Østens Sol allerede havde begyndt at smile ind af Vinduerne.

Festen var besøgt af ca. 50 Medlemmer.

The. School.

Thisted. Afdelingens hidtilværende Kasserer, Hr. Bogholder *V. Iversen*, har overtaget Posten som Næstformand, hvorefter Hr. Bogholder *H. Ottesen* fungerer som Afdelingens Kasserer.

Fredag den 11. Februar afholdes Foredrag af Hr. *Johan Skjoldborg* paa Hotel »Royal«; Emne: »Om Personlighed«. Alle bedes møde!

Afdelingen holder 10 Aars Stiftelsesfest med Bal paa Hotel »Royal« Søndag d. 6. Marts.

Vejle. Afdelingen afholder Møde hver Torsdag Aften Kl. $8^1/_2$ i Handelsforeningens Lokaler.

Adresse-Forandringer.

Siden Offentliggørelsen i sidste Numer af den samlede Adresse- og Afdelingsfortegnelse er vi underrettet om følgende Adresse-Forandringer:

Randers: Formand *Sjørup-Nielsen*, Sennelgade 8. Kasserer Kommis *Jensen*, A/S Otto Kragh.

Thisted : Kasserer Bogholder *H. Ottesen.*

Fakse: Kasserer *L. von Hagen Jensen.*

Nykjøbing F.: Kasserer *P. J. Deleuran*. Adr. L. B. Freuchen, Formand *M. Lorch-Jørgensen*, Adr. Kbmd. Herskind.

Odense : Formand *N. Christensen-Krogh*, Overgade 44.

Præstø: Kasserer *Viggo S. Petersen*, Adr. J. Engelbredt.

Slagelse: Kasserer *Chr. Jacobsen*, A/S Strudsberg.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En yngre Kolonial-Lærling, helst noget kendt med Faget, samt en ældre Manufaktur-Lærling kan straks faa Plads.

Henvendelse til Hovedkontoret.

Centralorganisationens Hovedkontor: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER
»D. H. K M. T.«; Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand E. S. SCHIBLER, Søndergade 25
Jylland, — H. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

Medhjælperne og Arbejdsløsheden.

Annoncer.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

7 Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER **Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL"
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Købe en extragod **Barbérmaskine** til **3 Kr.** hos
Aalborg. **H. C. ZILSTORFF** Telf. 531.
OBS. Sælges med fuld Garanti.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG
HANDELSGYMNASIUM
Moderne statsunderst. Dagskole.
Alle *Hdls- og Kontorfag.* Forlang *Plan* med Oplysning om *Eksamen, Friplads, Statsunderst., Engagement* o.s.v.
J. F. Møller, cand. mag.
1 Aars Studieoph. i England og Tyskland.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

Aarhus

Drik Ceres Øl

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

KØB Deres **Cigarer** hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

CHR. KARSBERG, **Guldsmedgade 1.**
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos- - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1. Kl. Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. —

Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik FredericiaPilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEKEEN.

— BESTIL ALTID DERES VISITKORT OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

RichardSvendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253.

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunstige Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.

— **Malachowicz** —

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,

Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Det fineste, mest moderne og efter Kvaliteten det billigste i Herreklæder faar De i

S. Perssons Skræderforretning.

— Jernbanegade. —

Det betaler sig at købe Deres **Fodtøj** i

Chr. Christensen's Skotøjsforretning

ADELGADE

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaider og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepønnen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

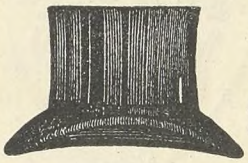

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stor
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers ?
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Skotøjsbørsen, Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: UOPSLIDELIGE SAALER.
Telefon 231.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Jul. Jørgensen,
Haandskomageri.
Lager af Fabriksfodtøj. — Etableret 1870.
Rolighedsgade 102.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri & Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.,
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.
Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: Hr. S. Bjerregaard, Stolefabriken.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 31. Januar.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1910. 10de Aargang.

Arbejdsløsheds-Understøttelse.

Talende Tal.

DEN 15. SEPTEMBER 1907 vedtog Centralorganisationens Repræsentantskab det af Hovedbestyrelsen stillede Forslag om Oprettelse af en Arbejdsløshedskasse, der startedes 1ste Januar 1908 med en 2-aarig Karenstid, og saaledes har indfriet sine første Forpligtelser fra dette Aars Begyndelse.

Vor Arbejdsløshedskasses Oprettelse skete i samme Tidsrum, som Arbejdernes Krav til Staten om Lindring af Arbejdsløshedens Følger blev imødekommet ved Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser. Men Forarbejderne til »Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse« foregik uafhængig af dette socialpolitiske Forsøg, ligesom Centralorganisationen — af ofte paaviste og ligesaa ofte diskuterede Grunde — ejheller søgte sin Arbejdsløshedskasse statsanerkendt. Siden Starten har Kassens Anliggender — naar undtages et kjøbenhavnsk Intermezzo, der vil være vore Medlemmer i frisk Erindring — tilhørt Organisationens »Privatliv«. Kontingentandelene er henført til Understøttelsesfond og Arbejdsløshedskasse, og de Reservefond, der er en nødvendig Forudsætning for enhver understøttende Institutions Fremtid, er blevne til Maaned efter Maaned, alt som Afdelingsafregningerne indgik til Hovedkontoret.

Herefter er Centralorganisationens Arbejdsløshedkasse og Understøttelsesfond ikke mere Institutioner, der alene har Hævd paa Papiret, men vigtige Afdelinger af hele vor Virksomhed. Thi er end de faglige og organisatoriske Spørgsmaal langt den vigtigste Del af Medhjælperbevægelsens Opgaver, er selvhjælpende Institutioner, som de her nævnte, i flere Henseender netop Midlerne til disse Spørgsmaals Løsning. Den Kollega, som en ublid Skæbne satte udenfor Kontorets Skranke eller Butikens Disk, han eller hende tør vi ikke som uvirksomme Tilskuere se prisgivet Erhvervsløshedens ulykkebringende Følger, og den Medhjælper, der lider under uværdige Arbejdsvilkaar og hensynsløs Behandling, maa hos sin Organisation finde det Rygstød og modtage den kraftige, hjælpende Haand, der kan give ham Oprejsning for den Uretfærdighed, som han — den socialt Underlegne — har maattet taale.

Derfor traadte Centralorganisationen ved Aarets Begyndelse ind i en ny Face, med øget Ansvar og reelle Ydelser, der kan opgøres i Kroner og Øre.

Omend den økonomiske Depression, der ogsaa føles af Medhjælperne og øger vore arbejdsløse Standsfællers Tal, ikke byder Arbejdsløshedskassen den gunstigste Starttid, borger de Erfaringer, der andet Steds er indvunden, for det unge Foretagendes Stabilitet. — Det er værd at oprulle disse Forbilleder, fordi de ikke alene virker beroligende paa en eller anden Godtkøbs-Kritiker, men i sig selv giver et lyst Fremtidsperspektiv. Og Forbilledet finder vi bl. a. i en af de tyske Medhjælperorganisationer, hvis Arbejdsløshedskasse er oprettet for henved 12 Aar siden. Medens Medlemsantallet 1905—1908 steg fra 70,000 til 120,000 blev der udbetalt følgende Understøttelser 1905: 571 Arbejdsl. M. 29770.—; 1906: 565 Arbl. M. 30582.—; 1907: 550 Arbl. M. 30235.—; og endelig i Kriseaaret 1908: 1195 Arbl. M. 69622.—. Arbejdsløshedsprocenten varierede mellem 0.7 og 2.2.

Til Trods for de stigende Krav, der hidførtes ved Arbejdsløshedens Tiltagen og en Forøgelse af Kassens Ydelser, evnede man at henlægge store Summer til Reservefonden, saaledes i 1908: M. 124216.— og 1908: M. 99568.—; og denne Fond udgør sammen med den saakaldte Krisereservefond: M. M. 587624.—. Siden Arbejdsløshedskassens Oprettelse er der til 7000 pladsledige Medlemmer udbetalt henved M. 415.000.—.

Denne Arbejdsløshedskasse begyndte med en 1-aarig Karenstid, men de svulmende Krav, der stilledes til Understøttelser, nødvendiggjorde at Karenstiden fra 1904 ansattes til 2 Aar; derefter har Institutionen altsaa udviklet sig normalt og med stedse gunstigere Resultater. — Bidragene til Kassen — der er obligatorisk og ikke modtager Statsunderstøttelse — udredes af Medlemskontingentet. Understøttelsens Størrelse retter sig efter Medlemstiden; den begyndte med 25 Mk. maanedlig, men er nylig forhøjet til 42 Mk. og stiger hvert fuldendt Medlemsaar med 2 Mk., indtil en Maximalunderstøttelse af 75 Mk., — altsammen Vidnesbyrd om Kassens fortrinlige Rentabilitet. Understøttelsens korteste Varighed er 3 Mdr.; for hver 5 Aars Medlemsskab uden Understøttelse forlænges Varigheden med en Maaned, indtil 12 Maaneder.

Ogsaa i andre Lande ejer Medhjælperorganisationerne lignende understøttende Institutioner, der gennem Aarene har staaet deres Prøve. Som en af de yngste staar den Kasse, der tilhører den under Arbejderpartiet inkorporerede engelske Medhjælperunion, og som tillige yder Hjælp under Sygdom og ved Død. Understøttelsen er i førstnævnte Tilfælde den samme som ved Arbejdsløshed og ydes efter en Skala, der reguleres efter Medlemmets Alder og Bidragets Størrelse. Saaledes kan et mandligt Medlem i Alderen 18—30 Aar ved et ugentlig Bidrag af 1 sh. opnaa følgende Understøttelse pr. Uge: De 4 første Uger 1 Strl. 10 sh., de følgende 4 Uger 1 Strl. og de næste 4 Uger 15 sh. pr. Uge. Under Sygdom vedvarer Understøttelsen endnu i 12 Uger med 10 sh. om Ugen. — Det samme Aldersstrin kan ogsaa nøjes med et ugentligt Kontingent af 6 eller 9 sh. og afkortes den fornævnte Understøttelse naturligvis i Forhold hertil. Kvindelige Medlemmer klassificeres ikke efter Alder men har ligesom de mandlige Aldersklasser Adgang til 3 Understøttelsesgrader. I Tilfælde af Død udbetaler Kassen en Pengesum, der ved et Ugebidrag af 1 sh. udgør: Ved 2—5 Aars Medlemstid 8 Strl, 5—10 Aar 12 Strl. og over 10 Aar 20 Strl. — Kassen funktionerer tilfredsstillende, den har betalt

Fordringer til et Beløb af Strl. 45000.— og dens Reservefond andrager Strl. 19500.—.

Tal kan tale et tydeligt — overbevisende Sprog. Saaledes med disse Tal hentede fra fremmede Medhjælperorganisationers Arbejdsløshedskasser: Store Chifre, der i mindre Grad imponere ved deres Størrelse end ved den uhyre Sum af sand og praktisk Kollegialitet, som de rummer.

Falder det end i vor Lod som den lille Nation, vi er, stedse at maatte regne med de smaa Tal, er det dog altid en Trøst, at Maalene i Realiteten ikke behøver derfor at være ringere. Og her kan baade vor Organisation og »Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse« fuldt vel taale Sammenligning med deres store Forbilleder.

Derfor bør vi alle erkende Værdien af den nye Institution, og aldrig undlade at udnytte den i Agitationen for Medhjælperstandens Organisation.

Vor Arbejdsløshedskasse.

MED 1. JANUAR dette Aar er vor Arbejdsløshedskasse traadt i Kraft; de første Anmeldelser om Ledighed er indgaaede, de første Understøttelser udbetalte. Vor Arbejdsløshedskasse er dermed rykket frem fra at være en Anvisning paa Fremtiden til praktisk set at være den Ting indenfor vor Organisation, der i Øjeblikket har den største Interesse. Ethvert Medlem vil i sin Medlemsbog finde et Uddrag af de Bestemmelser, der har størst Betydning for ham i hans Forhold til Arbejdsløshedskassen. Da der desuagtet paa nogle Omraader viser sig at være en vis Uklarhed, skal her i sammentrængt Form gives en Oversigt over Kassens Virkemaade:

NAAR ER MAN UNDERSTØTTELSESBERETTIGET?

Efter at have været Medlem i 2 Aar og som Følge af Forhold, der ligger udenfor egen Kontrol, herfra undtaget Sygdom og Ulykkestilfælde, der ikke giver Ret til Understøttelse.

Ønsker man at fratræde grundet paa Arbejdsforholdene, maa der først forhandles med Centralorg.s Formand. Ellers haves ingen Ret til Understøttelse.

HVORLEDES SKER ANMELDELSE?

Det paahviler Vedkommende selv at fremsætte Begæring ved Henvendelse til Afdelingens eller Centralorganisationens Formand. Begæringen affattes paa de dertil indrettede Skemaer, bilagt nødvendige Bevisligheder. Afd.s Medlemmer maa henvende sig til deres Afdelingsformand, de direkte Medl. til Hovedkontoret. Skemaet maa udfyldes nøjagtigt. Alle ufuldstændigt udfyldte Skemaer gaar retur.

HVORNAAR SKER ANMELDELSE?

1). Ved Opsigelse. — senest 1 Uge efter, at Opsigelsen er modtaget.

2). Ved Militærtjeneste. — Senest 8 Dage efter, at Dagen for paagældende Vaabenarts Hjemsendelse er almindelig bekendt eller med et halvt Aars Varsel.

3). Ved Besøg paa en Daghandelsskole. — I første Halvdel af Besøget.

4). Lærlinge. — Senest $^1/_4$ Aar før Læretidens Udløb. — Understøttelse ydes kun under Arbejdsløshed efter fuldendt Læretid.

Anmeldelserne har aldrig tilbagevirkende Kraft.

DE MAANEDLIGE ERKLÆRINGER.

Man er ikke understøttelsesberettiget, naar man oppebærer Løn eller Understøttelse, eller frivilligt har givet Afkald paa saadan, ejheller i den Tid man paatager sig midlertidigt betalt Arbejde udover 2 Dages Varighed. Derfor maa der afgives en Maanedserklæring vedrørende disse Forhold. Denne Erklæring afgives ultimo hver Maaned, i hvilken Understøttelse kræves. Naar denne Erklæring er indgaaet til Hovedkontoret udbetales Understøttese.

UNDERSTØTTELSENS UDBETALING.

Udbetalingen finder Sted maanedlig badud. De udbetalte Understøttelser indføres i Medlemsbogen, der derfor af direkte Medlemmer maa indsendes til Hovedkontoret sammen med Maanedserklæringen. Understøttelsen tilsendes direkte Medlemmer pr. Postanv. For Afdelingsmedlemmers Vedkommende anvises den som Regel gennem Afdelingen.

CENTRALORG.S PLADSANVISNING.

Samtidig med Anm. af Arbejdsløshed skal indgives Anm. til Pladsanvisningen, og Vedkommende er pligtig at modtage enhver gennem denne anvist Plads, der svarer til Vedkommendes Evner. Ellers ophører Understøttelsen straks.

TAB AF RETTIGHEDER.

Enhver, der ikke efterkommer de lovmæssige Bestemmelser eller ved urigtige Opgivelser eller Fortielse giver et falsk Billede af sine Forhold, mister øjeblikkelig Retten til Understøttelse og er pligtig at tilbagebetale, hvad der maatte være udbetalt.

Restanter har ikke Krav paa Understøttelse.

AFDELINGS-BESTYRELSERNE

skal attestere saavel Anm. som Maanedserklæringerne og maa nøje paase og undersøge, at alle Opgivender er fuldt korrekte, samt lade alle Anm. og Erklæringer, hvor dette ikke er Tilfældet, saavel som alle ufuldstændig udfyldte Anm. og Erklæringer gaa tilbage. I Tvivlstilfælde kan de nødvendige Bevisligheder forlanges.

Direkte Medlemmer maa lade deres Anm. og Erklæringer attestere af deres tidligere Principal eller 2 vederhæftige Personer, helst Medlemmer af Centralorg, hvilke da bør opgive deres Medlemsnummer.

Medhjælper-Vilkaar.

Foredrag af Redaktør Alfred Roth, Hamburg, ved den 11te tyske Handels- og Kontormedhjælperdag 1909.

Som tidligere paavist er det af særlig Betydning for Centralorganisationens fremtidige socialpolitiske og organisatoriske Virksomhed, at der tilvejebringes et omfattende statistisk Materiale. Dette talmæssige Situationsbillede, der skal gengive Handels- og Kontormedhjælpernes samfundsmæssige, økonomiske og sociale Vilkaar, forsaavidt de øve Indflydelse paa Medhjælpernes faglige Stilling, vil — i omsigtsfuld Bearbejdning — yde vore Reformkrav virksom Motivering. — I enkelte Lande har vore Standsfæller derfor taget Initiativet til saadanne statistiske Undersøgelser. Vi gengiver nedenstaaende et Foredrag, som Redaktøren af det tysknationale Medhjælperorgan »Deutsche Handels-Wacht« holdt ved den tyske Medhjælperdag i Stuttgart 1909, om de interessante Resultater af „Deutschnationaler Handlungsgehilfen Verbands" statistiske Undersøgelser, der ogsaa har Krav paa Opmærksomhed blandt danske organiserede Medhjælpere. Oversættelsen er besørget af vor Medarbejder L. Andresen, Kjøbenhavn.

REFORMARBEJDETS GRUNDLAG.

PAA DENNE Medhjælperkongres vil vi med ganske særlig Glæde kunne aflægge Beretning om det Arbejde, som ved Medhjælpernes Bistand er blevet udført i Løbet af de sidste Aar. Jeg har allerede for to Aar siden i Dresden — da vi stillede Forslag om at faa bevilget Midler til Gennemførelsen af vore Undersøgelser af Handelsmedhjælpernes sociale Stilling — paapeget den overordentlige Betydning, som dette Arbejde har for vor Stand, og hvis enkelte stedlige Afdelinger har været virksomme i socialpolitisk Retning, vil de, som har været interesseret deri, uden Tvivl i de forløbne Aar have gjort den Erfaring, at Mangel paa klar Kundskab om Handelsmedhjælpernes Stilling hindrede os i at fremsætte og gennemføre mange Fordringer og Spørgsmaal, saaledes som det var nødvendigt i vor Stands og vort Standsarbejdes Interesse.

HVAD VI VIDSTE OM VOR STAND.

Vi har paa Grund af disse Mangler paa Kendskab til Standens Stilling mange Gange været hindrede i Arbejdet for vor Stand. Hvad vidste vi indtil nu om vor Stands Medlemsantal, om Medhjælpernes Familieforhold, om deres Aldersgruppering, deres Deling efter Branchen, deres Oprindelse, Uddannelse og fremfor alt om Lønforholdene, om alle de Spørgsmaal, som er og maa være af den allerstørste Betydning for Medhjælperstandens Fremtid. Hvad vidste vi om den gensidige Virkning

mellem alle disse Spørgsmaal, om deres indbyrdes Sammenhæng. Og dog er denne Sammenhæng tilstede. Det ene udspringer af det andet, betinger og øver Indflydelse paa dettes Udvikling: af denne Grund vil Resultatet af Undersøgelserne være af ganske særlig Betydning for vort tyske Standsarbejdes Fremgang; derfor bliver ogsaa denne Stuttgarter Medhjælperkongres, som for første Gang har Lejlighed til at faa Indsigt i det tyske Medhjælperforbunds Arbejde i denne Retning, af ganske særlig Betydning.

Hvad vi kunde støtte os paa ved vort Arbejde og ved vor statistiske Virksomhed, var de spredte Angivelser og den sparsomme Statistik fra de forskellige Medhjælperforbunds lidet betydningsfulde lokale Undersøgelser, men disse var ikke tilstrækkelige til at give et klart Indtryk af Tilstanden, og heller ikke de to nyere Undersøgelser over Arbejdstiden i Butiker og Kontorer var tilstrækkelig til at fremskaffe et paalideligt og udtømmende Billede af Standens Stilling. Derfor gjorde der sig en stadig større Trang gældende, for at gennemføre en almindelig Undersøgelse af Medhjælpernes sociale Stilling. Allerede i de første Skrifter om tyske Handelsmedhjælperes Forhold af Professor Bücher og Professor Adler i Aarene 1883 og 1891 indeholdtes der en Henvisning til, at det var en paatrængende Nødvendighed for Medhjælperne, hvis de ønskede at naa frem til bedre Tilstande, at foranstalte en indgaaende Undersøgelse af Medhjælperstandens økonomiske og sociale Forhold, for at man kunde lade en saadan Undersøgelse tjene som Grundlag for alt alvorligt Standsarbejde. Vi har i mange Aar haft det Ønske at kunne gøre dette. Næsten 20.000 Mark har vi maattet anvende af de knappe Midler, som stod til Raadighed af Forbundets Beholdninger.

STATISTISK FORSVARSMATERIALE.

De, som trofast har deltaget i Arbejdet for vor Stand, vil ogsaa være kommen til den Overbevisning, at Hemmeligheden ved et godt Udfald af vort Arbejde netop er at søge i denne dybtgaaende Virksomhed fra de tysknationale Handelsmedhjælperes Side; vi har hørt en af den nationalliberale Rigsdagsfraktions Repræsentanter udtale, at Rigsdagsmænd af alle Partier møder det tysknationale Medhjælperforbunds Beslutninger og Skrifter med ganske særlig Interesse; og Aarsagen er, at vi ikke kæmper paa Grundlag af Talemaader, men at vi indgaaende begrunder og beviser, hvad vi har at sige, med statistisk, upartisk Materiale. Derfor bliver jo ogsaa de Skrifter, vi udgiver, anerkendte som værdifulde.

Men dog kan det socialpolitiske Arbejde, som vi derved yder, kun beskrive Biomstændigheder ved Medhjælpernes Stilling. Det er kun et Delarbejde, vi kan yde. Men naar vi vil komme ud over dette Delarbejde, naar vi vil vinde en rigtig Maalestok for de Fordringer, som kan stilles for at forandre daarlige Forhold, saa er det nødvendigt, at vi først tydeliggør Medhjælperstandens Livsbetingelser. Thi først naar vi har fremskaffet Oplysninger herom kommer vi ved Forsvaret af vore Fordringer ud over Gentagelsen af almindelige Sætninger og Bevisgrunde. Og endnu en Virkning findes der, som ogsaa er betydningsfuld for vort Forbund: Vi bevarer og fremskynder med saadanne Arbejder Standsbevidstheden og Sammenhørighedsfølelsen blandt de tyske Handelsmedhjælpere som sluttet Stand.

STATISTIK-INDSAMLINGENS OMFANG.

Naar man opfatter Gennemførelsen af Undersøgelserne fra et saadant Standpunkt, maa man i hvert enkelt Medlems Interesse ønske, at alle har fattet en vis Stolthed over, at det var forbeholdt det tysknationale Medhjælperforbund at paabegynde og gennemføre et saa betydeligt Arbejde.

Her vil jeg ikke omtale alle de mange Talrækker og Tabeller; kun nogle Tal vil jeg nævne. Først vil jeg sige, at af de 100000 Spørgeskemaer, som udsendtes, indgik besvarede 33611, fra Lærlinge 2037, fra Østerrig 1608. fra Udlandet 617. Dette er ialt 38473 Skemaer til Bearbejdelse; der foreligger altsaa en Deltagelse af 38½% af de forespurgte. Jeg tror, at vi kan være fuldstændig tilfreds med dette første Forsøg med et saadant Resultat, og vi kan ogsaa med dette Udfald uden Tvivl vinde et Gennemsnitsbillede af Medhjælperstandens Udvikling, saa meget mere, som de omspurgtes Deltagelse, baade hvad Distriktsgrupperne indenfor det tyske Rige og hvad Byer og Landkommuner angaar, fuldt ud er afmaalt efter Handelens Fordeling i Riget. Tysklands forskellige Egne deltager ligelig under Hensyn til de økonomiske Forhold i de forskellige Distrikter. Kritikere vil naturligvis komme, naar vi offentliggør Undersøgelserne, og forsøge at nedsætte Arbejdets Værdi, men vi vil ikke ved den Kritik, som vi venter, lade os fratage Glæden ved vort Arbejde.

ET SOCIALT GENNEMSNITSBILLEDE.

Ganske selvfølgeligt maa et saadant af en Organisation gennemført Arbejde opvise Mangler i Udførelsens Art og Undersøgelsens Omraade. Men trods dette vil og kan det samlede Resultat være fuldtud brugbart og tillade Slutninger om Medhjælperstandens almindelige Stilling. En Overvejelse viser os, at med Forbundets voksende Størrelse maa Medlemmerne give et stadig mere træffende Billede af hele Standen. Naar man endvidere betænker vort Forbunds overordentlige Forgrening og Udbredelse, kan man med Sikkerhed sige, at de undersøgte Forhold hos de adspurgte Medhjælpere kan betragtes som et Gennemsnitsbillede af Standens Forhold som Helhed.

Hvorledes ser nu Resultatet ud? Jeg kan, vil og tør jo ikke bekendtgøre for mange Enkeltheder, men jeg har foranlediget enkelte Hovedresultater sammenstillede, som endnu i Løbet af denne Kongres vil blive tilstillet Deltagerne, for at de selv kan faa et klart Billede af Forholdene. Det vil da være en Opgave at sørge for, at Undersøgelsernes Resultat bliver udbredt i vide Kredse.

ALDERSGRÆNSEN.

Først og fremmest vil jeg tage et Punkt og fremlægge det, nemlig at det ikke er rigtigt, i hvert Fald ikke nu for Øjeblikket, naar man fremstiller vort Forbund som en Sammenslutning af unge Handelsmedhjælpere. Af de adspurgte var 20,34 % under 20 Aar gamle; 36,99 % var indtil 25 Aar; 25,19 % var i Alderen fra 25 til 30 Aar; 14,26 var mellem 30 og 40 Aar og 3,22 var over 40 Aar. Ugifte var 76 %, gifte 23,75 %. Naar man drager en Sammenligning med Folketællingen saavel som med Forretnings- og Industritællingen, finder man, at denne Deling tilnærmelsesvis svarer til den almindelige.

Egen Bolig havde 55,51 %, hos Forældre eller Slægtninge boede 29.63 %, medens 10,72 % endnu boede hos deres Principaler. Deraf fremgaar, at den saakaldte »fri Station« endnu er temmelig udbredt.

LÆRETID OG FORKUNDSKABER.

Endvidere vil jeg komme ind paa et andet Spørgsmaal, som for kort Tid siden er blevet behandlet paa en Kongres i Leipzig, og som ogsaa har været fremsat i »Deutsche Handels-Wacht«, nemlig om den kommercielle Læretid skal bibeholdes. Af Undersøgelserne fremgaar det, at 94 % af de forespurgte havde gennemgaaet en Lære, og det endda fra 2 til 4 Aar, medens kun 6 % ikke havde staaet i Lære. Dermed er dette Spørgsmaal besvaret gennem Praksis allerede nu.

Desuden ønsker jeg at paapege, hvad ogsaa fremgaar af Undersøgelsernes Resultat, at Medhjælperstanden endnu udøver sin Tiltrækningskraft paa den intelligente Del af det tyske Folk, og at, hvis jeg tør udtrykke mig saaledes, Blandingen mellem Folkeskoler, Mellemskoler og de højere Læreanstalter maa kaldes fuldstændig sund. Eksempelvis er næsten 10 % af Medhjælperne udgaaet fra højere Læreanstalter saasom Realskoler og Gymnasier. I Folkeskole havde 65.71 % nydt Foruddannelse, i Mellemskole 12 74 %, i Realskole 11.22 % og i højere Skoler 9.64 %

Det er naturligt, at Skoleuddannelsen alene ikke kan give en Maalestok for Kundskabsmængden hos Tilstrømningen af »intelligente«, d.v.s. for Købmandsstanden egnede og brugbare unge Mennesker. Saadanne brugbare Elementer kan ligesaa godt stamme fra Folkeskolen som fra Mellemskolen og de højere Skoler. Og naar vi bringer Lønstatistiken i Forbindelse med Statistiken over de adspurgtes Foruddannelse, kan vi i Virkeligheden fastslaa, at ogsaa af dem, som er udgaaet fra lavere Skoler, avancerer en forholdsvis glædelig høj Procentrate til bedre betalte Stillinger.

Herved maa man naturligvis lade det Spørgsmaal ude af Betragtning, hvorvidt Tilstrømningen af saadanne unge Mennesker til Handelsstanden har været stærkere tidligere end nu. Tilstrømningen er sikkert bleven ugunstig paavirket ved Forøgelsen af Kvindearbejdet i vort Erhverv. (Sluttes).

Egoister.

LAD OS FØRST SLAA FAST: Vi er alle Egoister, — i større eller mindre Udstrækning.

Til Egoister »en miniature« regner jeg de Medhjælpere, indenfor Handels- og Kontormedhjælper-Standen, der er Medlemmer af vor Organisation.

Af hvilken Grund organiserer vi os? Fordi vi tror, at vi

ad denne Vej med Tiden kan naa til at forbedre vore Kaar i alle Henseender, altsaa en Slags Egoisme. Vi tænker i første Række paa os selv, men vi retter ved denne Sammenslutning, dette faglige Samvirke, tillige Blikket ud til de Tusinder af Medhjælpere, som maaske ikke lever under saa gode Vilkaar som os selv.

De store Egoister blandt Medhjælperne det er dem, som staar udenfor Centralorganisationen og ikke vil række trængende Kolleger en hjælpende Haand. Det er dem, der alene tænker paa at trænge sig selv frem til en god Stilling i Samfundet. Dermed mener de, at Maalet er naaet.

Atter Egoisme, atter Egenkærlighed i udpræget Form.

Det er muligt, at maaske Halvdelen af Organisationens Medlemmer med nogenlunde Sindsro kan se Fremtiden i Møde. Men den anden Halvdel? Kollegerne, der trænger til vor Hjælp, for at naa ud over Vanskeligheden og jævne deres Vej gennem Faget, til dem kan vi ikke være bekendt at sige: Blæse være med Jer naar, vi blot selv sidder paa Flæsket.

Nej, det kan vi ikke være bekendt; vi ikke alene bør og kan, men skal række dem en kollegial Hjælp under det fælles Arbejde for Idéer og Maal.

Der slynges saatidt ud: Hvad kan det nytte, vi magter jo ingenting! Men dette holder jo slet ikke Stik, og selv om saa var, at vi endnu ikke havde opnaaet noget, desto større Aarsag vilde der være til at slutte sig sammen i Stedet for at hylle sig ind i Egoismens Kaabe og sætte sig stille hen, ladende Principaler og Samfund raade for Resten.

Det er beklageligt, at det kniber for saa mange at faa Øjnene op for, at Ligegyldighed og snæverhjertet Egoisme er en forkert Fremgangsmaade til at forbedre sine Kaar, og det er endnu mere beklageligt, at Enkelte efter en Tid at have kastet Egoismens Kaabe pludselig kryber i den igen. Foruden Egoisme, kommer der i saadanne Tilfælde en ny Udyd til, nemlig Smaalighed; thi om den Slags Medhjælpere ved man jo erfaringsmæssigt, at de har Raad til at tilhøre deres Organisation.

Vejen, Januar 1910.

M. Koed.

Tale er Sølv —

TALE ER SØLV, men Tavshed er Guld, — dette gamle Ordsprog faldt mig uvilkaarlig i Tankerne den første Gang, jeg som Medlem af Centralorganisationen overværede et Afdelingsmøde, og desværre maa jeg mindes det paany, hver Gang jeg deltager i et saadant Møde.

Desværre — thi det synes mig, som om det, at Tavshed er Guld, har indbrændt sig altfor stærkt i en stor Del af mine Kollegers Bevidsthed. Og det til Trods for, at Ordsproget — som Sentenser i Almindelighed — ikke skal tages altfor bogstaveligt og maaske er mindre begrundet nu end forhen.

Man hører ofte sige, at den som kan bruge Munden skal nok komme frem i Verden.

Denne kendte Sætning er, selv om man tager den fuldstændig bogstavelig, sikkert ikke overdreven, hvilket formodentlig ogsaa alle Kolleger for sig selv vil indrømme.

Den, som kan tale sin egen Sag, kan klarlægge ethvert Spørgsmaal, der angaar ham selv, paa en fyldestgørende Maade, ham gaar det ikke daarligst her i Verden.

Derimod ser man jo ofte Eksempler paa, at et Menneske staar magtesløs overfor mange af de Anliggender, der vedrører ham selv, og det alene, fordi han mangler tilstrækkelig Beherskelse, for liden Selvkritik, for ringe Personlighed — han har endnu ikke fundet sit eget »Jeg«.

Nu ved jeg meget vel, at der er mange dygtige og intelligente Kolleger, som vil sige: Jeg har gaaet paa Handelsskole og saa og saa mange Kursus, eller jeg har taget Preliminæreksamen med en fin Karakter, og jeg synes i Grunden ikke, at jeg kan gøre mere for mig selv, hvad angaar Oplysning, udover at jeg læser mine Aviser og derved følger med Tiden.

Men her er det, jeg særlig vil slaa til Lyd for vore Diskussionsmøder og alle vore øvrige Sammenkomster med oplysende Formaal.

Ved disse Møder med Standsfæller kan der ligge Kundskabsmængder og vente paa enhver af os, blot man faar Øjnene aabnet derfor. Og hvorledes erhverve disse Kundskaber?

Deltag i Diskussionerne!

Giv ogsaa Dit Besyv med, om aldrig det er saa lidt!

Der forekommer ved hvert saadant Møde, — det er vist Tilfældet allevegne, — et »Dødpunkt«, et Øjeblik, hvor vi alle sidder og stirrer paa hverandre, og ingen lukker Munden op.

Det er dette »Dødpunkt« vi maa til Livs.

Her maa enhver føle sig forpligtet, og det skal nok vise sig, at de Kræfter, hver enkelt har ofret derpaa, ikke er ilde anvendt.

Thi »Dødpunktet« kan give mangen Afdeling Dødsstød.

Mange erkender det; men ingen synes at kunne forhindre det — men det kan og bør vi alle.

Tænk nu lidt nærmere derover og lad Handling følge burtig efter Tanke.

Naar næste Møde oprinder, og dermed det uundgaaelige »Dødpunkt«, da træd kun frem og sig et Par Ord — kort, kækt, velovervejet, til fælles Bedste.

Jeg siger »fælles«, fordi Du derved vil glæde Dine Kolleger og sidst, men ikke mindst, Dig selv. Har Du først begyndt at forme Tankerne til Ord og Sætninger, saa skal Du ogsaa nok, hvis Du da er i Besiddelse af lidt Taalmodighed og Standhaftighed, naa frem til ikke alene at blive en duelig Debattør, men ogsaa gennem Meningsudveksling og Tankemeddelelse til andre dygtigere, viderekomne Standsfæller, udvikle Din Personlighed og finde Dit eget »Jeg«.

Søg derfor at dygtiggøre Dig, fagligt og personligt, — mød til Møderne, hør og lær, deltag i Diskussionen. Bliv et aktivt Medlem i din Organisation!

Vejle, Februar 1910. Michael Nielsen.

Fabrikslovens Revision.

Af Arbejdsraadets i disse Dage udkomne Beretning for 1908—09 ses det, at Bestyrelsen for »Den danske Købstadsforening« i November 1907 til Indenrigsministeriet har indgivet Andragende om

„at Fabriksloven ved dennes Revision maa søges udvidet til at omfatte Lærlinge og unge Mennesker, der beskæftiges i Butikker og Kontorer, eventuelt saaledes, at der gives en almindelig Arbejdsvedtægt i Stedet for de Vedtægter, som i Følge den gældende Fabrikslovs § 1, 2. Stk. kan udfærdiges for enkelte Kommuner af Kommunalbestyrelsen med Indenrigsministeriets Godkendelse".

Som man ser, er dette Andragende ganske i Overensstemmelse med vor Betænkning til Arbejdsraadet, der hævder

„det ufyldestgørende i at overlade Virkeliggørelsen af Lovens Bestemmelser til de kommunale Raad og Nødvendigheden af, at disse Forhold endelig ordnes ved Lov".

Vi maa da med særlig Glæde notere, at netop disse kommunale Raads Fællesrepræsentation alt har indtaget samme Standpunkt som vi. Man skulde da ogsaa synes det heldigere, at der træffes Bestemmelser fælles for hele Landet om de unge Menneskers Arbejde, end at der i en Købstad gives Regler paa en Maade, i en anden paa en anden Maade og i de fire Femtedele af Købstæderne samt alle Landkommunerne slet ingen.

Chr. Ingvoldsen.

Litteratur.

Greens og Steins Børstabeller for Aaret 1909.

Fonds- og Aktiebørsen i København, der er Centralstedet for dansk Omsætning af Børspapirer, udsender hvert Aar i Begyndelsen af Januar en Række Kurser og Oversigter, der redigeres af d'Hrr. H. Green og H. Stein. Disse saakaldte »Børstabeller« bringer en fuldstændig Oversigt over Børsforholdene herhjemme i de forløbne Aar. I disse Dage er Udgaven for 1909 udkommen. Den bringer som sædvanlig en Række fyldige Oplysninger, saaledes om det hjemlige Fondsmarked, om de meget interessante Diskontoforhold ude og hjemme, om Bankkrisen og de her ind under hørende Forhold. Videre bringes ogsaa udførlige Redegørelser for samtlige danske Aktieselskaber, hvis Aktier noteres paa Kjøbenhavns Børs.

Her under findes Meddelelser om Aarets Forløb for de forskellige Selskaber og for adskilliges Vedkommende tillige Udbyttetaksationer. Der findes endvidere i Tabellerne Udbytteforteignelser for alle noterede Aktier for 20 Aar, af hvilke Tabeller man kan se Gennemsnitsudbyttet saavel for hele Perioden som for de sidste 5 Aar.

De egentlige Kurstabeller er Oversigter over saavel daglig som ugentligt noterede Obligationskurser, endvidere samtlige Aktiekurser for hele Aaret, sammenstillede i 12 Tabeller, der medtager Kurserne Dag for Dag, og saaledes nævner alle de i Aarets Løb noterede skiftende Kurser.

Endnu skal vi nævne, at Tabellerne bringer en udførlig Kuponskalender, hvor man faar Oplysning om noterede Aktiers og Obligationers Kuponsbetalingssted og Tiden for Kuponsforfald, — navnlig i Provinserne er det ofte af Betydning at have let Adgang til Oplysninger paa dette Punkt; og Tabellerne indeholder desuden Diskontooversigter, Oversigt over de kjøbenhavnske Bankers Virksomhed i 1909, Vekselkurser i 1909 samt Fortegnelse over Aarets Emissioner.

Kvartalsberetning for Oktober.

Der findes endnu adskillige Afdelinger, der uden Hensyn til gentagne Paamindelser vedblivende undlader at indsende de lovpaabudte Kvartalsberetninger til Hovedkontoret. Uden her at nævne disse Restance-Afdelinger skal vi atter indtrængende gentage Opfordringen, idet vi forvente, at de paagældende Afdelinger ikke vedblivende vil vanskeliggøre Hovedkontorets Arbejde, men at de resp. Tillidsmænd ogsaa paa dette Omraade fremtidig vil opfylde deres statutmæssige Pligter.

De resterende Beretninger maa altsaa indsendes uden yderligere Forsinkelse!

Arbejdsløsbedskassen.

Udbetalte Understøttelser for Januar Maaned:

210.	Hans Chr. Olesen, Bramminge Afdeling.....	30 Kr.
730.	Carl Mikkelsen, Kbhvn. Kontor Afd.....	30 „
857.	J. H. Rechnagel, V. Vedsted. Direkte Afd.....	30 „
1215.	Chr. Sørensen, Vejle Afd.....	30 „
1377.	H. C. Hansen, St. Arden. Direkte Afd.....	30 „
244.	Peter Jensen, Aarhus Afd.....	30 „

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 3. Marts afholdes den halvaarlige ordinære Generalforsamling i Foreningens Lokale i Amaliegade med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Beretning om Virksomheden, 3. Fremlæggelse af Regnskabet, 4. Forslag om Ændring af Lovenes § 9, 5. Valg af 3 Medlemmer til Bestyrelsen (d'Hr. Robert Petersen, Tage Nørgaard, og N. Ormstrup afgaar efter Tur), 6. Valg af en Suppleant (Hr, Th. Hansen afgaar), 7. Valg af en Revisor (Hr. Lorensen afgaar), 8. Eventuelt.

Medlemmerne bør denne Gang møde fuldtalligt, da der staar saa vigtige Ting paa Dagsordenen.

Torsdag den 24. Februar Aften Kl. 8½ holder Dr. Arnold Møller Foredrag om »Aandelig og legemlig Overanstrængelse og dens Betydning for Sundheden«. Alle bedes bestræbe sig, for at faa saa mange med som mulig denne Aften.

Bestyrelsen.

Fredericia. Mødeaften hver Onsdag Kl. 8½ i Lokalerne »Theatercafeen«. Onsdag den 23. ds. gennemgaas Programmet for Generalforsamlingen i Marts.

Alle Medlemmer møder til den ordinære Generalforsamlng Onsdag den 2. Marts d. A.

Søndag d. 20. Februar Kl. 4 Møde i Teatrets lille Sal af alle sydjyske Afdelinger, Talere d'Hrr. Formand for Centralorganisationen Chr. Ingvoldsen, Formand for Vejle Afd., Jens Johansen og Formanden for Kolding Afd., N. C. Nielsen, hvoretter Diskussion. Alle de indbudte Afdelinger bedes sende saa mange Repræsentanter som muligt.

Om Aftenen Kl. 8 pr. Dilletantkomedie af Fredericia Afdl. Medlemmer paa Fredericia Theater. Der opføres »En fiks Idé« eller »Vær saa artig Hr. Møller«, og 2 Akter af Verner Nielsen »Generaldirektøren«. Billetter faas hos A. Larsen som sædvanlig og Forestillingsaftenen fra Kl. 7 i Billetkontoret i Teatret. Det er jo en Selvfølge, at alle Medlemmer støtter denne Sag, at vi kan faa et stort Overskud til Foredrag o. l. Efter Forestillingen stort Medlemsbal, hvortil ogsaa Medlemmer fra de nærliggende Afdelinger ere indbudte og forhaabentlig ogsaa vil give Møde »en masse«. H. S.

Hillerød. Det var en smuk og for vor Organisation værdig Aften, vi den 3. Februar havde indbudt Byens og Omegns Indvaanere til. Forfatteren Joh. Skjoldborg holdt Foredrag om Emnet »Personlighed« og Hotel Lejdersdorffs store Sal var fyldt af en stor Forsamling i hvilke ogsaa saas en Mængde af Omegnens Husmænd, som vare glade for her at faa Lejlighed til at høre deres Digter.

Den ejendommelige Forfatters udmærkede Foredrag havde ogsaa Bud til alle — og da særlig til Ungdommen.

Hans stærke Fremhæven af Personlighedens Værdi og af, at det gjaldt om at udvikle denne hos sig, saa at man ikke blev en Eftersnakker med laante Meninger, blev baaret frem med en egen oprindelig Varme og var blandet med et tørt jysk Lune, som ofte vakte Munterhed.

Det var en Fornøjelse at høre ham -- og det var af den Slags Foredrag, man kunde ønske de unge Medhjælpere maatte høre mange af. Hans kraftige Opfordring til de Unge, om selv at sætte sig ind i Livets store Spørgsmaal i Stedet for sløvt at leve hildede i gamle Fordomme, vil maaske bringe en og anden med Skyklapper forsynet æret Kollega til at se sig lidt om og opdage, at vor Organisation hører Ungdommen og Fremtiden til.

Foredraget, der lønnedes med stærkt Bifald efterfulgtes af en lille Tale af Formanden, Hr. Melskens, der kort gjorde opmærksom paa det Kulturarbejde, vor Organisation havde paabegyndt og opfordrede til at støtte os i vort Arbejde.

Chr. J. H.

Kolding. Det tredie Foredrag i Rækken afholdtes i Industriforeningen Torsdag d. 1. Febr. Journalist R. Bendtsen indledede med et Foredrag om »Vor Tids Ungdom«. Det interessante og tankevækkende Foredrag, hvori han særlig bebrejdede Ungdommen dens Mangel paa Interesser, paahørtes med stor Opmærksomhed af Forsamlingen. Taleren paapegede Organisationens Betydning og omtalte vore Bestræbelser, for at samle Standen, med megen Sympati. Formanden bragte under Forsamlingens Tilslutning Foredragsholderen en varm Tak, og derefter udspandt sig med J. Kr. Rasmussen som Dirigent en livlig Diskussion, hvori foruden Indlederen deltog N. C. Nielsen, A. Abildtrup, L. Christensen og Holst Nielsen.

Eventuelle Mangler ved Bladets Distribution bedes venligst meddelt til Kassereren — der da skal besørge disse afhjulpne.

X.

København.

Kolonialafdelingen.

Manufakturafdelingen.

Kontorafdelingen afholder ordinært Aarsmøde Tirsdag den 8. Marts Kl. 8½ i Foreningens Lokaler Hotel »Tre Hjorter« Vestergade 12 med følgende Dagsorden: 1. Valg af Formand, 2. Valg af Besiddere, 3. Valg af en Repræsentant til Fagforenings Bestyrelsen.

Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening (samtlige Afdelinger) afholder den ordinære Generalforsamling Tirsdag d. 8. Marts Kl. 9 pr. i Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade 12.

Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskabet, 3. Indkomne Forslag, 4. Valg af Formand, 5. Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer, 6. Valg af 2 Revisorer. 7. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen bedes indsendt til Formanden E. S. Schibler, Søndergade 25, St. inden den 3. Marts,

Det reviderede Regnskab kan afhentes paa Kassererkontoret, Baldersgade 72.

Da vigtige Sager vil komme til Behandling paa Generalforsamlingen anmodes Medlemmerne om at møde fuldtalligt og i god Tid.

Distriktsmøde for Nørrebro afholdes Onsdag den 16. ds. i Nørre Centralcafé, Nørrebrogade 122, 1. Redaktør Vilh. Hansen taler, og anmoder vi derboende Medlemmer om at komme talrigt tilstede samt søge at faa saa mange uorganiserede Kolleger med som muligt.

De følgende Onsdage fortsættes Agitationen med Distriktsmøder i de forskellige Bydele, hvorom nærmere Meddelelse vil blive indrykket i Dagspressen. Redaktør Vilh. Hansen indleder ved samtlige Møder.

H. & K. M. Fagforening afholder sin aarlige Aftenunderholdning med Bal Søndagen den 27. Marts (1ste Paaskedag) Kl. 3—4 i »City«s Citygade 23. Udvalget har sørget for udmærket Assistance af Skuespillerne Chr. Schrøder og Henriques Nielsen samt Skuespillerinden Frk. Mary Jacobsen. Der er endvidere sørget for god Musik saavel til Aftenunderholdningen som til Ballet. Denne leveres af Hr. A. Bjerring Larsen. Alt borger saaledes for en fornøjelig Aften, og forventer vi, at Medlemmerne sørger for at skaffe fuldt Hus.

Billetter a 50 Øre til Aftenunderholdningen erholdes hos Formanden E. S. Schibler, Kasserer Fr. Møller samt hos Bestyrelsens Medlemmer og Inkassatoren.

P. U. V. Fr. Møller.

Odense. Ved Afdelingens Generalforsamling valgtes, efter Godkendelse af Beretning og Regnskab, følgende Bestyrelse: N. Christensen Krogh, Fmd.; Carl Nielsen, Kasserer; Chr.

Henriksen, Næstfmd.; Martin Pedersen, Sekretær; H. Rasmussen, G. Petersen og H. Jørgensen.

Suppleanter: A. Høeg, Alb. Hansen. Revisorer J. S. Christensen, Hansen-Aagaard.

Medlemsmødet den 28. ds. havde, trods Snestormen, fundet god Tilslutning, og den af Hr. Chr. Henriksen indledede Diskussion om det aktuelle Emne: »Medhjælperne og Brugsforeningerne« affødte selvfølgelig en livlig og interessant Meningsudveksling.

Albani Bryggeri, der i afvigte Efteraar holdt 50 Aars Jubilæum og i den Anledning stiftede et »Albani Bryggeris Jubilæumslegat«, har af Legatets (Kr. 10,000) Renter skænket Afdelingen 25 Kr., der uddeles hvert Aar den 7de November — første Gang 1910 — og tildeles et Medlem, der besøger en Handelsskole i Odense. N. C. K.

Vejle. Ved et Møde den 4. ds. holdt Hr. Overlærer N. C. Nielsen et interessant Foredrag om amerikanske Forhold, og drog Sammenligninger mellem Erhvervsforholdene herhjemme og i den nye Verden. Den udmærkede Redegørelse for nordamerikanske Tilstande fulgtes med udelt Opmærsomhed at de henved 70 Tilhørere, der havde givet Møde.

Afdelingen aflagde den 6te ds. Besøg paa Margarinefabriken, hvis Direktør, Hr. Knudsen, førte de ca. 60 Deltagere omkring paa Anlæget og gav dem en instruktiv Fremstilling af Margarinefabrikationen.

Den sorte Tavle.

Slettet med Restance er: 780, Peter Aanst. Manufakturafd., Købhvn. i Febr. 1910.

Fr. Møller, Kasserer.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Hovedkontor: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER
»D. H. K M. T.«: Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand E. S. SCHIBLER, Søndergade 25
Jylland, — H. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ROBERT PETERSEN	Søndergade 34.	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLRICHS		TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Norgesgade 11	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	JUUL FREDERIKSEN	Niels Hansen	Brudassist. L. von HAGN JENSEN	
Frederikshavn	MAGNUS MADSEN	Havnegade 8	CHR OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2]
Herning	Bogholder LIND JENSEN		Kommis CHR KAMPMANN	Dalgasgade 18
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Horsens	STEN VANDBORG	Søndergade 14	N N DAHL	Smedegade 9
Hobro	CARL CHRISTENSEN	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	E S SCHIBLER	Søndergade 25		
Kontorafdelingen	FR MØLLER	Baldersgade 72 L	FR MØLLER	Baldersgade 72 L
Kolonialafdelingen	P SCHOU	Howitzvej 62		
Manufakturafdelingen	VILH NIELSEN	Holbergsgade 28 St.		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	P J DELEURAN	L B Freuchen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CARL NIELSEN	Overgade 7
Præstø	OSCAR SCHMIDT	J P Thomsen	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	VILH ROMLUND	J. Suurballe & Co.	A THORNDAHL	P Winther
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	CHR JACOBSEN	Akt. J Strudsberg
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J. CHRITIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	LAURA LARSEN	Bagergade 58
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		H CHR OTTOSEN	Akt. N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	Bogholder CHR PORSGAARD	
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade 7
Viborg	A CARLSEN	Mathiasgade 17, St.	A CARLSEN	Mathiasgade 17, St.
Vordingborg			ANNA RASMUSSEN	Manufakturhdlr. Theisen.

Den jydske
Handelshøjskole
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder.

Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens og Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Annoncer.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB
8. Hefte er udkommet.
Indmeld snarest Subskription.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante. **No. 10-10 Øre, No. 15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL“
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne“.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

AALBORG
HANDELSGYMNASIUM
Moderne statsunderst. Dagskole.
Alle *Hdls- og Kontorfag.* Forlang *Plan* med Oplysning om *Eksamen, Friplads, Statsunderst., Engagement* o.s.v.
J. F. Møller, cand. mag.
1 Aars Studieoph. i England og Tyskland.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Køb en extragod **Barbérmaskine** til **3 Kr.** hos
Aalborg. **H. C. ZILSTORFF** Telf. 531.
OBS. Sælges med fuld Garanti.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

KØB Deres **Cigarer** hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

CHR. KARSBERG, **Guldsmedgade 1.**
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg,
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1. Kl. Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. — **Kongensg., Esbjerg.**

Fredericia

Drik Fredericia Pilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEKEEN.

— BESTIL ALTID DERES **VISITKORT** OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

H. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253.

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunstige Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.

— **Malachowicz** —

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparations-værksted.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,

Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Det fineste, mest moderne og efter Kvaliteten det billigste i Herreklæder faar De i

S. Perssons Skræderforretning.

— **Jernbanegade.** —

Det betaler sig at købe Deres **Fodtøj** i

Chr. Christensen's Skotøjsforretning

ADELGADE

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaider og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i

Beklædnings-Magasinet „Tip-Top“

Udvalget er stort
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport“
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Skotøjsbørsen, Skive.

StørsteLager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: UOPSLIDELIGE SAALER.
Telefon 231.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Jul. Jørgensen,
Haandskomageri.
Lager af Fabriksfodtøj. — Etableret 1870.
Rolighedsgade 102.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. J. Bisgaard.
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.,
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr.N.C.Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 15 Februar

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1910. 10de Aargang.

Agitation.

DET VILDE VÆRE URETFÆRDIGT at paastaa, at vor Organisation ikke er i Fremgang. Men paa den anden Side maa det indrømmes, at den Fart, der skydes, baade kunde og burde være stærkere. Vi maa stadig have for Øje, at de største og vigtigste af de Opgaver, vi har sat os til Ophjælp af Medhælperstandens uheldige Vilkaar, fremdeles ligge uløste, og kunne ejheller med begrundet Udsigt til Gennemførelse tages op, forinden i det mindste Flertallet af de danske Medhjælpere findes indenfor vore Rækker.

Vi organiserede Medhjælpere, der allerede have faaet Øjet op for den Kendsgerning, at vi kun ved Sammenslutning kan naa vort Maal: Standens økonomiske og sociale Frigørelse, vilde jo finde, at det var saa selvfølgeligt og saa lige til, om de udenforstaaende Kolleger i skarevis og af egen Drift strømmede til Organisationen. Men Erfaringen har belært os om, at dette nu engang — takket være Medhjælperstandens mangelfulde Erkendelse af Aarsagerne til de sociale Vilkaar der bydes dem — ikke er saa. Nej! Ønsker vi at faa livlig Tilstrømning af nye Medlemmer, da maa der ogsaa arbejdes for det! — Der bør paa dette Punkt lægges mere Kraft og Plan i Arbejdet! Ganske vist har man rundt om i Afdelingerne saakaldte Agitations-Udvalg, i hvis Hænder det paagældende Arbejde er lagt; men desværre er det ofte kun smaat bevendt med Resultaterne af disse Udvalgs Arbejde.

AGITATIONSUDVALGENES VIRKSOMHED.

Den første Tid, efterat et saadant Udvalg er bleven nedsat, gaar det maaske helt godt: Man afholder med regelmæssigt Mellemrum Møder, hvor det drøftes, hvad der bør gøres. Man naar maaske endog saavidt, at der til de uorganiserede Kolleger, hvis Adresser man har kunnet opspore, bliver omsendt Cirkulærer af agitatorisk Indhold, hvad der mulig har nogle faa Indmeldelser til Følge; men i Stedet for nu med umindsket Fart at arbejde videre paa Grundlag af de erhvervede Resultater ebber Arbejdet lidt efter lidt ud, og inden ret længe er det hele gaaet i Staa: Udvalget har gjort, eller mener at have gjort sin Skyldighed, og der vindes ikke flere Medlemmer i den Sæison. Næste Aar gentager Historien sig med et lignende eller maaske endnu magrere Resultat, og Følgen er at Afdelingernes Medlemsantal vokser altfor langsomt.

Aarsagen til det ovenfor nævnte uheldige Forhold, der sikkert i mere eller mindre Grad gør sig gældende i Flertallet af Afdelingerne, bunder utvivlsomt i den Omstændighed, at man ikke er kritisk nok i Valget af de Medlemmer, der sættes i Spidsen for Agitationsarbejdet. Der bør hertil kun vælges virkelig interesserede Medlemmer, der er i Besiddelse af den fornødne Evne og Energi, samt — sidst men ikke mindst — have Tid til at udføre det Arbejde, der kræves. Tillige bør det, forinden Valget finder Sted, betones, at de Medlemmer, som modtage Valg, maa være sig deres Pligt og Ansvar fuldt bevidst. Paa denne Maade vil man kunne sikre sig imod, at de her omhandlede Tillidsposter lægges i Hænderne paa middelmaadige og lunkne Medlemmer, som, naar de ikke røgte deres Hverv paa forsvarlig Maade, gøre mere Skade end Gavn, idet de virker hæmmende paa Organisationsarbejdet.

Iøvrigt bør Afdelingerne ikke lade nogen Lejlighed, det være sig ved Møder, selskabelige Sammenkomster, eller hvorsomhelst Medlemmerne samles, gaa ubenyttet bort til at minde de menige Medlemmer om, at ogsaa de have en Pligt til at deltage i Arbejdet for at erhverve nye Medlemmer, og at det ikke er nok, hvad mange mener eller synes at mene, at de staa som Medlemmer af Afdelingerne.

DEN PERSONLIGE AGITATION.

Selv om det menige Medlems agitatoriske Arbejde naturligvis ikke altid kan komme til at foregaa saa planmæssigt som Udvalgenes Arbejde, saa er der dog Lejligheder nok, hvor det menige Medlem har de største Chancer for at kunne erhverve Medlemmer, f. Eks. hvor det personlige Bekendtskab kan gøre Udslaget, eller gennem den mundtlige Agitation blandt Medarbejderne i Butikken og paa Kontoret, hvor man har Lejlighed til at komme hinanden paa nært Hold.

Er et Medlem engageret paa en Plads, hvor der findes uorganiserede Medarbejdere, da bør dette Medlem betragte det som sin første og vigtigste Pligt, at vinde Vedkommende for Organisationstanken. Dette naaes maaske hverken første eller anden Gang man drøfter Spørgsmaalet, men med Taalmodighed og Udholdenhed vil det omsider lykkes.

Selvfølgelig findes der blandt de uorganiserede Medhjælpere nogle, som — ihvert Tilfælde naar Talen drejer sig om Organisation — synes ganske uimodtagelige for Fornuftgrunde, men heraf maa ingen lade sig afskrække. Enhver Kollega, der ikke findes i vore Rækker, maa tages under Behandling og saaledes gives en Anledning til at tage Spørgsmaalet under Overvejelse.

Man hører ikke sjældent at udenforstaaende Kolleger kunne sige: »Tja! Hvorfor er jeg ikke Medlem! Der er ikke nogen, der har talt til mig om det, — jeg har saamænd ikke vidst noget om den Forening!« — eller lignende. Slige Udtalelser burde aldrig kunne komme frem, thi selv om man i og for sig ikke kan tage Undskyldninger af den Art for gode Varer, maa de dog siges at indeholde en Anklage imod de organiserede Medhjælpere, der end ikke have fundet det Umagen værd at opfordre den paagældende Kollega til at indtræde i vore Rækker.

Derfor bør Parolen overalt blive: Hvert Medlem en Agitator for sin Afdeling! Og meget vil være vundet.

O. Toppenberg, Aalborg.

Medhjælper-Vilkaar.

Foredrag af Redaktør Alfred Roth, Hamburg, ved den 11te tyske Handels- og Kontormedhjælperdag 1909.

(Sluttes.)

MEDHJÆLPERNES SOCIALE HERKOMST.

MED HENSYN til Medhjælpernes sociale Oprindelse maa fastslaas, at over 30% af de adspurgte er fremgaaet af de selvstændige Erhvervsdrivendes Kreds. Over 10% har en selvstændig Købmand til Fader, omtrent 8% en selvstændig Landmand til Fader, saaledes at efter al Sandsynlighed omtrent Halvdelen af Medhjælperne stammer fra den selvstændige Middelstand. Dertil kan vel desuden ogsaa regnes de, hvis Fædre tilhører de højere og saakaldte frie Erhverv saasom Læger, Sagførere, Forfattere o. s. v. Endvidere maa det fremhæves, at af de adspurgtes Fædre var omtrent 16½ % offentlige Embedsmænd, 12 % Privatfunktionærer og 19 % Haandværkere eller Arbejdere. Derved fremkommer det Spørgsmaal, om Medhjælpernes sociale Oprindelse udøver nogen Indflydelse paa Lønforholdene — paa den ene Side paa Begyndelseslønnen i den første Stilling, paa den anden Side Avancementet til Stillinger med højere Indtægter — og hvis der findes en saadan Indflydelse, da i hvilken Grad denne gør sig gældende. Jeg vil kun antyde dette Spørgsmaal uden at tage en bestemt Stilling dertil.

BRANCHER OG GENNEMSNITSINDTÆGT.

Af de adspurgte var 40,28 % beskæftiget i en gros Handelen, 23,27 % i Detailhandelen og 34,94 % i Industrien. 25,98 % var Kontorister, Kommisser o. l., 20,07 var Bogholdere, 1,623 var Ekspedienter i Storforretninger, 8,78 Afdelingschefer, Disponenter eller Prokurister, 7,96 var Ekspedienter i mindre Forretninger, 6,5 Rejsende og Resten fordelte sig paa de øvrige Virksomhedsgrene. Indtil 5 Aars Ansættelse i kommercielle Foretagender havde 16,87 % mellem 5 og 10 Aars Ansættelse 40,15, mellem 10 og 15 Aar 27,23 og over 15 Aar 15,13 %.

Til Lønspørgsmaalet vil jeg kun sige, at Medhjælpernes Gennemsnitsindtægter androg 1714,05 Mark. Denne Indtægt er ca. 300 Mark under den Sum, som meddeles i det første officielle Skrift over Privatansattes Pensionsforsikring. I »Deutsche Handels-Wacht« har jeg imidlertid allerede paapeget, hvad dette væsentligst skyldes.

At vore Undersøgelser ogsaa i Lønspørgsmaalet genspejler de virkelige Forhold, fremgaar af, at de bekræfter den Antagelse, som man almindelig allerede havde opstillet, nemlig at der . Eks. i Nordøsttyskland bliver betalt lavere Løn end i Nordvesttyskland. I de nordvestlige Egne bliver gennemgaaende betalt den højeste Løn, idet Handelsmedhjælperne dér har en Gennemsnitsindtægt af 1767 Mark; derefter følger Sydtyskland med 1725 Mark, dernæst Mellemtyskland med 1672 Mk, og endelig Nordøsttyskland med 1658. Og naar vi betragter Lønforholdene fordelt efter Kommunernes Størrelse, gør vi den bemærkelsesværdige Opdagelse, at i Kommuner med indtil 5000 Indbyggere er den gennemsnitlige Helhedsindtægt højere end i Kommuner med 5—20,000 Indbyggere. Grunden maa vel søges i, at Principalerne i de smaa Kommuner er tvungen til at betale højere Løn, fordi de ellers vanskelig faar Medhjælpere. Saaledes andrager Indtægten i Kommuner med indtil 5000 Indbyggere 1590 Mk, fra 5—20,000 Indbyggere 1576 Mk., fra 20,000—100,000 Indbyggere 1664 Mk. og over 100,000 Indbyggere 1833 Mk. Her maa vi yde et overordentligt dybtgaaende Arbejde, for at øve Indflydelse paa den i disse Forhold begrundede Flytning af Medhjælperne fra Landet til Byen.

INDTÆGT OD ALDER.

Om Indtægternes Deling efter Alderstrin vil jeg foreløbig kun sige, at Indtægterne selvfølgelig stiger med Tjenestetidens Længde. Paa de forskellige Alderstrin androg den gennemsnitlige Indtægt indtil 18 Aar 908,21 Mk., fra 18 til 20 Aar 1101,95 Mk., fra 20 til 25 Aar 1474,66 Mk., fra 25 til 30 Aar 2023,63 Mk. og over 30 Aar 2522,38 Mk. Nærmere herom vil man kunne læse, naar Beretningen foreligger trykt; her skal dog fremhæves, hvad Undersøgelserne videre har vist, nemlig at ved Medhjælpernes Lønforhold spiller andre Hensyn end den kontante Løn en overordentlig stor Rolle. For Tiden har 41,34 % Bifortjenester ved fri Station, fri Bolig, Føde og Brændsel, Provision, Tantieme og lignende; og Betydningen af saadanne Bifortjenester er ret anselig i Pengeværdi. Den kontante Gennemsnitsindtægt udgjorde 1563,45 Mk., medens den samlede Indtægt som nævnt var 1714,05 Mk.

Endnu nogle Ord om Lønnen i den første Medhjælperstilling. Der ser vi, at 15 % af Medhjælperne kun tjener 600 Mk. i deres første Plads, 15 % kun indtil 720 Mk.; indtil 900 Mk. kun 30 %, indtil 1200 ligeledes 30 %, saaledes at 60 % kun opnaar i det højeste 900 Mk. i Begyndelseslønn.

STREJKEN OG LØNSPØRGSMAALET.

Lønspørgsmaalet er uden Tvivl et af de vigtigste for vor Stand. Vi vil vise, at vi paa ingen Maade lader os skræmme tilbage i Behandlingen af Lønspørgsmaalet. Dog ønsker jeg i Forbindelse hermed at understrege, at efter min Mening spiller Strejkespørgsmaalet næppe nogen Rolle for vor Stand. Strejkekravet, som de socialdemokratiske Medhjælpere hyppigt betoner, og som bliver benyttet til at danne en Stemning imod os, fordi vi tilbageviser det, er under de nuværende Forhold intet andet end et formasteligt Spil med Slagord; og dertil vil vi ikke være med. Medhjælperstandens Forhold er jo dog meget forskellig fra Arbejderstandens, hvis Magtmidler man uden Kritik vil overføre paa Medhjælperne. Hele vor Stands Grundlag, Lønudbetalingens Art, Opsigelsesfristerne, Stigningen i Arbejdslønnen med den tiltagende Funktionstid, Medhjælpernes Delagtighed i Forretningens Fremgang ved Biindtægter, Tantième og lignende — alt dette er Forhold, som ved Siden af vor Stands Grundlag og Deling naturlig maa øve en Indflydelse i en saadan Retning, at Gennemførelsen af en Strejke paa den Maade, som det er Tilfældet med Haandværkere og Fabriksarbejdere, ikke er mulig for os. Men vi vil dog ogsaa i Lønspørgsmaalet udføre et Arbejde, som kan ydes med Udsigt til Held for vor Stand. Med Slagord og Talemaader fører man ikke en Stand frem; derved henter man sig ikke en eneste Øres Lønforbedring; men hvad der kan bidrage hertil er, at enhver organiseret Kollega arbejder for Medhjælpernes Opdragelse til Standsværdighed.

MINIMALLØN OG SELVHJÆLP.

Vi maa jo saa tage Bestemmelse om, hvad vi vil fastsætte som Mindsteløn for de enkelte Distriktsgrupper og for de større Klasser i Byerne, naturligvis stadig under Hensyn til de sociale Forhold; og derefter maa vi sørge for at opdrage Medhjælperne saaledes, at de under ingen Omstændigheder tager Ansættelse i Pladser, hvor Lønnen ikke svarer til deres Stilling i Forretningen, deres Alder og deres Arbejdsydelse. Vi vil næppe kunne gøre noget andet, fordi den individuelle Lønningsform vil være den fremherskende i Handelserhvervet; derfor har vi jo ogsaa en ganske særlig Interesse i at hæve Medhjælpernes Foruddannelse til et højere Trin; i denne Retning kan der endnu udrettes meget; thi i Følge Undersøgelserne gives der endnu 22 % af Medhjælperne, som ikke har nydt nogensomhelst teoretisk Undervisning.

Her kan vi gribe ind med vore Dannelsesbestræbelser, her kan vi vise, hvad tysk Virksomhedsaand formaar at yde ogsaa i Opdragelsen af den tyske Medhjælperstand; og naar vi har ført Medhjælperne videre i denne Retning, saa maa vi sørge for, at de under ingen Omstændigheder modtager for lav Løn. Da et offenligt Magtmiddel næppe vil staa til Raadighed for os til Gennemførelsen af saadanne Bestræbelser, maa vi tage under Overvejelse, om vi ikke kan gennemføre de standsbevidste Medhjælperes Middel til Selvhjælp overfor dem, der til Trods for, at de er Medlemmer af Organisationen dog fornægter deres Standsværdighed og modtager lavtbetalte Pladser, — nemlig ved at lukke Pladsanvisningen for dem og ved ikke at udbetale dem Forsikringspræmien i Tilfælde af Arbejdsløshed.

Jeg ved, at der rejses Betænkeligheder ved dette Spørgsmaal. Man siger: Saa synker disse Folk stadig dybere, saa bliver de først virkelige Løntrykkere. Vi kan jo endnu diskutere dette Spørgsmaal, men dog maa vi stadig have for Øje, at Lønningsspørgsmaalet for Medhjælperstanden kun kan løses ved en skærpet Selvhjælp.

FREMTIDSUDSIGTER.

Naar nu alle disse Undersøgelser er afsluttede, naar det omfangsrige Tabelværk foreligger trykt, hvad bør der da gøres? Da maa vi i første Linie indlede et Oplysningsarbejde. Vi maa være klar over, at vi i de kommende Aar maa stille endnu flere Midler til Raadighed til Udvidelser og Gentagelser af saadanne Undersøgelser. Thi kun derved kan vi skaffe Sammenligningsmuligheder, og derved vil der være givet os en Mulighed for at udforske andre Forhold, som denne Gang er forbigaaet, eller Anledning til at lægge særlige Synspunkter til Grund, saaledes at vi paa denne Maade lidt efter lidt faar et klart og fuldstændigt Billede af vor Stand, dens Fremtidsudsigter og dens Udviklingsmuligheder. — — —

Efter at Taleren yderligere har uddybet Betydningen af det sociale Undersøgelsesarbejde, slutter han under stormende Bifald med følgende Sætninger:

Vi maa gøre os det klart: Jo stærkere paa den ene Side Medhjælperne er organiserede, og paa den anden Side Principalerne er sammensluttede, desto før vil Fornuft og Billighed komme til Orde paa dette Omraade af Standsarbejdet. Derfor haaber jeg ogsaa, at mine Udtalelser vedrørende vore Undersøgelses-Resultater, faar Dem til at drage de rigtige Slutninger deraf, saaledes at De med Glæde kan vende hjem til nyt Virke for de Opgaver, der skal bringe vor Stand Velsignelse. Vi vil fortsætte og fuldende dette Arbejde i den Aand, der hidtil gav vor Organisation sit Præg: Uegennyttig Hengivelse til Fremme af de almene Standsinteresser! Kun de fortjener Friheden og Livet, som daglig maa stride derfor og erobre det! Du udvalgte Forkæmperskare: Vore Hjærter skal banke højt og Begejstringen gennemildne os. Derfor hæver vi vore Hænder med Løftet om at føre vor Stand fremad og opad!

Thisted-Afdelingen

gennem 10 Aar.

NORDEN FOR LANDS LOV OG RET, hvor Limfjorden vider sig ud i en Bredning saa rummelig, at der endog bliver Plads til den klintbræmmede Morsø, dér ligger Thisted i Nord. Navnet er for langt de fleste Danske en Anelse, mere end en rigtig Stedbetegnelse paa det mere eller mindre fuldkomne Danmarkskort, vi gaar omkring med i Hovedet; thi Byen ligger ikke saa lidt »til en Side«, og meget er der vist næppe at sige om den. De fleste af os vil vide, at oppe i denne Afkrog af Landet stred en af det litterære Gennembruds ypperste Mænd en lang og haabløs Kamp med sit syge Bryst, og paa dens Begravelsesplads fejer Vestenvinden over den Tue, der gemmer det forgængelige af »Marie Grubbe«s og »Niels Lyhne«s mesterlige Forfatter. De færreste, de kulturhistorisk interesserede, har truffet Thisted Bynavn i Forbindelse med sælsomt Trolleri i længst henrundne Tider, og dog har selveste Ludvig Holberg i »Hexeri eller blind Allarm« sikret Byen evig Amindelse i Litteraturen. Men færrest er vel de, der nøjere kender den levende Nutidsby, omend den er en driftig Handelsby, Centret for Omsætning og Handel i Han, Hillerslev, Hundborg og Hassing Herreder. Derfor véd den at hævde sig uden en forbi raslende Ekspres, og uden den Silhuet af høje Skorstene, som snart ingen Flække kan være foruden, fordi det dog altid er en Mindelse om, at man er med i den industrielle Optakt, der giver Landet nyt Fysiognomi.

B. CHR. M. BRANDI.
Thisted-Afdelingens Formand.

Født 17/8 1873 i Hundborg ved Thisted. Lærte Kontorfaget. Handelseksamen fra »Grüners Akademi« 1898. Siden Bogholder i Korsør og Thisted. Indtil 1903 Redaktionssekretær ved »Thisted Amts Tidende«, derefter Assistent paa Thisted Kæmnerkontor. Formand for »Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere for Thisted og Omegn« fra 13/4 1901 (med Undtagelse af to kortere Perioder). Repræsentant for Thisted ved alle Centralorganisationens Kongresser.

Har Byen saaledes i al Almindelighed næret Sympatier i Retning af det bestandige, og holdt sig tilbage i det gængse Jag efter Modernisering og Industrialisme, saa har Byens Folk ikke af den Grund spærret af for et friere Udsyn. — Og den Kendsgerning, at vore Standsfæller i denne fjærne By i disse Dage kan fejre Tiaarsdagen for den lokale Medhjælperorganisation, bør da ogsaa tages som et Fingerpeg i saa Henseende.

Det er intet stort og vidtløftigt Arbejde at skrive Thisted-Afdelingens Historie gennem dette Tiaar. Dog dette være sagt uden mindste Forklejnelse for Afdelingen, thi dermed er ogsaa antydet, at Foreningslivet har udfoldet sig under solide og velafstemte Former gennem de svundne Aar, givende Afdelingen den Stabilitet, der er den bedste Sikring mod al Omskiftelighed. Og det er ingenlunde altid af det Gode, at en Afdeling hyppig nævnes. Bedst for den mindre Afdeling at virke beskedent uden overhængende Frygt for Knald og Fald, — og ikke mindst paa Baggrund af disse Afdelinger — de »stille« i Centralorganisationen — naaede vi omsider frem til at financiere Landsorganisationen paa et solidt Grundlag.

Men det var Thisted-Afdelingens Historie! Aaret forud — 1899 — var Jyderne begyndt at danne Medhjælperforeninger, der fandt en Art Fællesudtryk i et Agitationsudvalg, hvoraf vort nuværende Hovedbestyrelsesmedlem, Th. Hansen, Aalborg, var Medlem. Den kendte Th. var Agitatoren par excellence, og ham blev det derfor, der en frisk Martsdag 1900 i et til et offentligt Møde altfor staalende Vejr — om vi tør forlade os paa den gamle Beretning, der ligger for os — ankom til Thisted, for at bringe de Thisted Medhjælpere Organisationens Budskab. Herom berettede Hr. Th. H.: »Efter en besværlig, lang Rejse paa 8½ Time kom jeg derop og tog saa fat efter et lille Hvil. Mødet aabnedes Kl. 3¼ af Bogholder N. Nielsen, der bød Forsamlingen Velkommen og derpaa enstemmig valgtes til Dirigent. Efter at jeg havde udtalt mig om vore Foreningers Stilling og Væsen — udadtil og indadtil — og efter at Hr. Nielsen paa Forespørgsel bl. a. om Principalernes Stilling til Foreningerne, havde faaet tilfredsstillende Oplysninger, vedtog man at danne en Forening i Tilslutning til de øvrige jyske Foreninger, og alle de Tilstedeværende, 20 i Tallet, tegnede sig.« —

Kort Tid efter var Medlemstallet naaet 30, og Hr. Hansen fik saaledes Ret i sin lidt drastiske Beretnings-Ouverture: »Thisted har tidligere haft Ord for at være en død By, hvor man var 50 Aar bag efter Tiden. Hvad Handels- og Kontormedhjælperne angaar, da har man i det mindste gjort dem højligen Uret.«

Den unge Forening startede med følgende Bestyrelse: Bogholderne N. Nielsen og V. Werner, henholdsvis som Formand og Kasserer, Kommiserne Hahn og Odgaard samt Bogholder Thuesen. Suppleanter blev: Kontorist Hvitved og Kommis Nørgaard.

Det følgende Efteraar stiftedes Centralorganisationen ved Delegeretmødet i Aarhus, og her var Foreningen repræsenteret ved Kommis Hahn, der stemte for Landsorganisationens Oprettelse og vort nuværende faglige Program. — Saa fulgte den Tid, hvor Kampen gjaldt 8-Lukningsloven og Helsøndagslukning. Det første Spørgsmaal forberedtes med gunstigt Resultat ad Frivillighedens Vej, derimod havde det ingen Art med Søndagsarbejdets Afskaffelse, og her maatte de Thisted Medhjælpere afvente Helligdagslovens Gennemførelse.

Afdelingen har under en altid aarvaagen Ledelse stedse vist at mønstre et smukt Medlemstal, og det er en af de faa Afdelinger, der har gjort de første Forsøg paa at tilvejebringe en lokal Medhjælperstatistik ordnet efter Brancher. Resultatet af dette Arbejde, der udførtes 1905, har vi i sin Tid udførligt omtalt i »D. H. K. M. T.» Men m. H. t. den Agitation, der stiller ekstraordinære Krav til Afdelingernes eller — Centralorganisationens Kasse, har Thisted-Afdelingen stedse været den inkarnerede Sparsommelighed. Siden Stiftelsesmødet den 6. Marts 1900 er der ialt afholdt et — et — offentligt Agitationsmøde. Det var da Centralorg. daværende Formand, Axel Gundel, den 8. November 1901 ved et velbesøgt Møde talte om den dengang aktuelle »Helsøndagslukning« og iøvrigt klarlagde Medhjælperbevægelsens Maal og Midler.

Men siden da har Afdelingen, — naar undtages et Par statsunderstøttede offentlige Foredrag — ikke set fremmede Talere indenfor sine Enemærker. Dertil ligger den for langt fra Alfarvej. Centralorganisationens Talere gaar udenom den paa deres Agitationsrejser, fjernt fra de almindelige Ruter som Byen ligger, og ikke helt med Urette betragtes den langsommelige Rejse derop som en Fart til vort Lands yderste Thule.

Dog Thistedafdelingen har ufortrøden gjort Felttoget med — og klaret sig stolt — uden al Hjælp udefra, — den andre Afdelinger ofte i rigeligt Maal har paakrævet. Naar det kom højt mødtes man med Morsingerne fra Nykjøbing; helst ved Sommertide nede ved Vilsund, ved den korte Overfart fra Mors til Thy, og med et Krosted paa hver Side af Vandet — eller man kørte en køn Sommerdag vesterpaa ud til »æ Haw« til Klitmøller eller Vorupør, og da faldt der djærve Organisationsord og lød mangt et Skæmteord, naar Deltagerne lejredes i de høje Klitter. — —

Om vi blot i hver Købstad, hver Flække, hver Stationsby fandt Manden med Marskalsstaven i Tornysteret, Foregangsmanden med Viljen og Evnen og Udholdenheden til at vise Vej, da sprang der frem i Stationsbyen, Flækken og Købstaden ligesaa mange levedygtige Afdelinger. Thi »Manden med Gni-

sten«, ham er det, der her og allevegne er Bud ude om. I Thisted har de ham. Og det er Hemmeligheden ved denne Afdelings stilfærdige men sikre Fremgang og Stabilitet. Afdelingen »sled« tre Formænd: Bogholder N. Nielsen, der gjorde Pionérarbejdet, men ellers ikke fik nævneværdig Betydning for det senere Virke, Bogholder Kjeldsen og Kommis Bülow, der i kortere Perioder var Afdelingens Førstemænd. Men Thisted-Afdelingen kan ikke nævnes uden at man samtidig mindes Navnet Brandi, Kæmnerassistent Chr. Brandi, — med et Par kortere Afbrydelser, Afdelingens Formand siden 1901.

Den Thisted Formand regnes med Rette blandt Centralorganisationens bedste og bærende Mænd; uden Folk af den Støbning vilde al Organisation udarte. Et Samlingsmærke for sine lokale Standsfæller, et kendt Ansigt ved vore Kongresser og repræsentative Møder, siden den første Medhjælperkongres 1902. Hr. Brandi deler for Tiden Æren for Afdelingens gode Ledelse med følgende Bestyrelsesmedlemmer: Bogholderne V. Iversen (Næstformand), og H. Ottesen (Kasserer), Forretningsfører Chr. Jørgensen (Sekretær) og Isenkrammedhjælper V. Jørgensen. Dette Tilbageblik bør ikke sluttes uden at vi mindes Manufakturmedhjælper Carl Hansen, der for nogle Aar siden forulykkede ved en Rosport-Ulykke i Nærheden af Frederikssund. Den Afdøde var en Tid lang Medlem af Bestyrelsen og udfoldede i denne Egenskab et saare energisk og fortjenstfuldt Agitationsarbejde.

Vor Hilsen og Haandslag til de organiserede Medhjælpere i Thisted, med Ønsket om Lykke paa Vejen fremad i det kommende Decennium.

Gymnastik - Sang - Dans.

JEG HØRTE EN GANG en grundtvigiansk Foredragsholder sige: »Den Ungdom, der kan gøre Gymnastik, synge og danse, den har jeg Tro paa«. Selv om man ikke absolut kan sige dette som Kendetegn for vor Stand, tror jeg nu alligevel paa Handels- og Kontormedhjælperne, og jeg tror ogsaa han har Ret i sin Betragtning i al Almindelighed.

Hvad Gymnastik angaar, da er der jo desværre for os levnet saa lidt Tid til den sunde Sports Udøvelse, skønt vi kunde have saa inderlig godt af at faa lidt Farve paa vore Kinder ad den Vej, i Stedet for mer eller mindre hyppig at frembringe Farven gennem »Sjusser«. Naa, men vi Medhjælpere er jo nu en Gang ikke Engle allesammen, og vi maa ingenlunde heller glemme at tage i Betragtning, at et af Arbejde aandeligt og legemligt overanstrængt Menneske ganske naturligt fordrer kraftigere Stimulanser end omvendt. Og jeg er aldeles overbevist om, at naar man i Analogi med den hæderlige Svendborg-Købmand siger: De unge Mennesker suser og laver gale Streger, og faar de mere Frihed, gaar de endnu mere i Byen«; dette vil selvfølgelig slet ikke holde Stik, naar vi ser Friheden udført i Praksis. Men det lyder jo saa menneskekærligt og er saa rart nemt. Tværtimod, i Følge Statistik og i Følge tidligere Beretninger ang. den Sag, da viser det sig netop, at «Handelsstanden« nu ikke paa nær konsumerer det Kvantum Spiritus som f. Eks., da vore ærede Principaler var »Krambodssvende«. Og se paa Arbejdernes Kamp for at naa frem til Lys, Livslykke og Frihed! Mon noget fornuftigt tænkende Menneske er i Tvivl om, at det nuværende og stadig fremadskridende Maal af Kultur i Arbejderstanden ikke er naaet ved Frihed! Hvorfor ser man saa sørgelig faa Medhjælpere til Foredrag, eller som Deltagere i det politiske Liv o. l.; simpelt hen fordi de ikke har Tid til at komme til disse Møder, fordi de lige kan naa at komme til et Møde og lave en ubehagelig Forstyrrelse for de øvrige Tilhørere, naar Foredragsholderen er halvt eller helt færdig, fordi man nu en Gang har en medfødt Trang til Motion og Afveksling og som Følge deraf gaar ud og ikke har Lyst eller Energi nok til at sætte sig til at udvikle sin Aand ved Læsning. Naa, de »Værelser«, der overlades Medhjælperen, bidrager jo ikke til at udvikle Begrebet »hjemlig Hygge«.

Nej, vi vil have Frihed, og med Frihed følger ikke Lediggang, som der saa hensynsfuldt siges fra en vis Side, men Virketrang. Da kommer ogsaa Lysten til at gøre Gymnastik.

Den sidste Del af de tre nævnte Ting, at danse, kan vi vist gaa let hen over, her er der sikkert ingen Fare for foreløbig, at vi skal »gaa bagud af Dansen«.

Men nu den midterste Del, at synge. Ja, det var den egentlige Hensigt med disse Linier at vække lidt Interesse herfor. Jeg har ofte følt et Savn, naar vi Medhjælpere kommer sammen til Stævner og Fester, at vi da ikke havde nogle specielle Medhjælpersange, — som andre sociale Rørelser har — der kunde sætte os i den rette Stemning og ogsaa fortælle andre Mennesker, hvad vi egentlig er for nogle Fyre, og hvad vi vil.

Der laves jo af Kolleger mange Sange — baade gode og mindre gode — men de er som Regel holdt over lokale Begivenheder og har som Følge deraf ikke blivende Værd. Men alle I kloge Hoveder — og det kan vi da heldigvis have Lov at brovte med, at netop vi ikke staar bagest i Rækken med Hensyn til Intelligens — altsaa, alle i kloge og poetiske Hoveder, sæt nu ved Lejlighed Hjernemonokylerne i Bevægelse og skriv saa en Sang!

Vi har allerede en Del gode Medhjælper-Sange, der er os alle bekendt. Men der ligger sikkert mange ude omkring i Afdelingerne og blandt Medhjælperne, som kun kendes at en lille Kreds. Send et Eksemplar af dem alle ind til Hovedkontoret, og vi har da lagt Grundlaget for

»De danske Handels- og Kontormedhjælperes Sangbog.«

C. Hammer.

Fra vort Hovedkontor.

Kvartalsberetning for Januar.

AARETS første Maaned har i aldeles overvejende Grad været præget af det omfangsrige Arbejde som Arbejdsløsheds kassens Start maatte nødvendiggøre. Om denne Sag handler de Cirkulærer og Tryksager som Hovedkontoret udsendte i Maanedens Løb, og foruden de udsendte Instruktioner er de første Begæringer om Understøttelser indgaaede og videresendte til Forretningsudvalgsmedlemmernes Gennemsyn og Udtalelse.

Desuden har Hovedkontoret beskæftiget sig med Arrangement af de statsunderstøttede Foredrag, et Forehavende, der har været fulgt af flerartede Uheld, fordi det har vist sig vanskeligt, at disponere over de netop særlig efterlyste Foredragsholdere, der — som meddelt — nødsagedes til helt eller delvis at melde Forfald. Det endelige Arrangement fremgaar af følgende Oversigt over Foredrag, der planlagdes i Januar og er afholdt eller afholdes i den tilbageværende Del af denne Sæson.

Aalborg	17. Febr.	Dr. Emil Fog: »Skribent og Købmand«
Aarhus	24. »	Læge Arnold Møller: »Aandelig og legemlig Overanstrengelse og dens Betydning for Sundheden«.
Ebeltoft	14. »	Handelsskolebest. Niels P. Nielsen: »Vekslen«.
Frederiksh.	20. Marts	Age Meyer Benedictsen: »Rejser i Indien« (med Lysbilleder).
Hillerød	18. Jan,	Dr. polit. L. V. Birck: »Kapitalens Financeringsformer«.
	3. Febr.	Johan Skjoldborg: »Om Personlighed«.
	Sidst i Marts	Jeppe Aakjær: Digteren John Burns.
Kolding	27. Febr.	Dr. Emil Fog: »Paris«.
	Eventuelt	Aage M. B.: Emne som ovenst. primo April.
Nykjøbing F.	23. Febr.	Dr. polit. Frantz Pio: »Arbejderbeskyttelses-Lovgivning«.
do. M.	16. »	Johan Skjoldborg: Emne som ovenst.
Præstø	3. Marts	Dr. polit. Frantz Pio: do. do.
Randers	6. »	Åge M. B.: do. do.
Slagelse	24. Febr.	Dr. polit. Frantz Pio: do. do.
Sorø	Januar	Dr. polit. L. V. Birck: do. do,
Thisted	11. Febr.	Johan Skjoldborg: do, do.
Vejle	17. »	Læge Arnold Møller: do. do.
	17. Marts	Johan Skjoldborg: do, do,
Kjøbenhavn	4. Febr.	do. do. do. do,

Maaneden har bragt en Forøgelse af Medlemsantallet af ca. 70. — Forretningsudvalget afholder Møde i Kjøbenhavn i Begyndelsen af Marts.

Conto pro diversi.

DEN KOMMUNALE VEDTÆGT I SKIVE

sætter Sindene i Bevægelse i den nordjyske Købstad. Byraadet har bl. a. afæsket vor Afdeling Betænkning vedrørende denne Sag, og derefter modtaget en udførlig Begrundelse af Centralorganisationens Krav om Beskyttelseslovgivning for den unge, merkantile Arbejdskraft. — Denne Betænkning og andre — for Tanken mindre sympatiserende — Udtalelser fra Han-

delsforeningen, der som Sæd og Skik er, fraraadede al Fastsættelse af bestemt Arbejdstid, og fra Borger- og Haandværkerforeningen, der dog anerkendte Beskyttelsesprincipet, drøftedes i et nylig afholdt Byraadsmøde, der besluttede at sende Sagen i Udvalg.

BUTIKSLUKNINGSLOVENS OVERHOLDELSE.

Flere af vore Afdelinger har — som tidligere meddelt — fæstnet Opmærksomheden paa, at 8-Lukningsloven sker Fyldest paa tilbørlig Vis, — et Arbejde, der har vist sig i høj Grad formaalstjenlig paa Grund af de hyppige Overtrædelser. — Kolding-Afdelingen har henvendt sig til Politimesteren med Anmodning om at foranledige Loven haandhævdet. Der fulgte et hurtigt og imødekommende Svar.

7-LUKNINGEN I AARHUS,

der som bekendt har set smukke Resultater i Sommermaanederne, begynder at vinde Hævd som helaarlig Lukketid. Farve- og Tapetforretningerne er saaledes indgaaet paa at indføre 7-Lukningen, undtagen i Tiden fra 1ste Maj til Pinse og i December.

KVARTALSBERETNINGERNE,

som Hovedkontoret med kun altfor berettiget Grund klager over at modtage altfor sent og uregelmæssigt, indeholder for det sidste Kvartal — det udprægede Agitationskvartal — en Række glædelige Meddelelser om vellykkede Møder, Agitationsudvalgenes Arbejde og en almindelig Fremgang i Medlemstallet.

LÆRLINGEVEDTÆGTEN I VEJLE.

Flere Principaler i Vejle, der trods Advarsel har beskæftiget deres Lærlinge udover den Tidsgrænse, som den kommunale Vedtægt fastsætter, vil blive draget til Ansvar for Overtrædelse af Vedtægtens Bestemmelser.

TEORI OG PRAKSIS.

Vi har fra Ebeltoft modtaget følgende Indlæg — signeret *B. & N.* — angaaende Handelsuddannelsen:

Af et Foredrag, som Hr. Handelsskolebestyrer N. P. Nielsen holdt i Ebeltoft Afdeling den 14. Febr. om Emnet: »De unge Handelsmænd og vore Handelsskoler« og den derpaa følgende Diskussion, maatte man næsten formode, at d'Herrer Principaler eller i hvert Fald en Del af dem, som var til Stede, mente, at naar de unge Handelsmænd kun blev oplært i den praktiske Del af Handelen, saa kom Teorien af sig selv. Det vilde jo kun være glædeligt, hvis det virkelig var Tilfældet, men det synes os næsten at være en for skødesløs Maade at opfatte en saa vigtig Sag paa. Dette fremkommer imidlerlid ikke for at søge oprettet en Handelsaftenskole i Ebeltoft, da dette er forsøgt, men desværre gentagne Gange mislykket. Vi vil kun gøre opmærksom paa, at ligesaa nødvendig som teoretisk og praktisk Uddannelse skal følges ad baade i Haandværk og Industri, lige saavel er den teoretiske Uddannelse absolut nødvendig for den unge Handelsstand for at den kan tilfredsstille de Krav, som Nutiden stiller til den. Herr N. P. Nielsen fremdrog, at Handels-Aftenskolerne er en Fare for mange, idet en Del af dens Elever »synes« i Stedet for »at være« uddannet. Vor Opfattelse paa dette Punkt er ganske den samme, idet Resultatet, som bliver opnaaet, for mange Medhjælperes Vedkommende ikke er noget effektivt Resultat, men kun virker som Sovemiddel, idet de Unge tror at være færdig med deres teoretiske Uddannelse. Statistiken viser ogsaa, at den største Del af de mandlige Elever paa vore Dagskoler er Medhjælpere, som har modtaget deres praktiske Uddannelse ved en Landstation eller paa Steder, hvor de ikke har haft Lejlighed til at nyde nogen teoretisk Faguddannelse, men som siden hen indser, at en saadan er nødvendig.

Dersom Medhjælperstanden slutter sig sammen, er den Tid ikke fjern, da enhver Principal maa lade sine Lærlinge nyde teoretisk saavel som praktisk Uddannelse, og i saadant Omfang, at de er kvalificerede til at udfylde deres Pladser som nyttige og virksomme Medlemmer af Standen og Samfundet.

»MEDHJÆLPEREN,

Danske Boghandler-Medhjælperes Blad«, er Titlen paa et Maanedsskrift, som Boghandlermedhjælperforeningen i Kjøbenhavn udsender i Stedet for det tidligere Organ »Bogormen«. Det nye Tidsskrift har i de tvende udkomne Numre indeholdt velskrevne faglige Artikler, ligesom den nye Redaktørs Navn, Herr E. P. Wraae — en Mand med den rette Erkendelse af og et fordomsfrit Syn paa Organisationsspørgsmaalet — borger for, at »Medhjælperen« vil blive et virksomt Led i det hidtil brydsomme Arbejde at samle Boghandlermedhjælperne til enigt og kraftigt Løft for Fagets Mærkesager.

Vor Velkomsthilsen!

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørresundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 17. Marts Aften Kl. 9 pr. med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, 2. Regnskabet for 1909 fremlægges til Godkendelse, 3. Lokaleudvalgets Supplering, og 4. Eventuelt.

Man forventer at samtlige Medlemmer giver Møde.

Bestyrelsen.

Ebeltoft. Afdelingen afholdt $^{14}/_{2}$ offenligt Møde med Herr Handelskolebestyrer N. P. Nielsen, Aarhus, som Taler. Emne: »Den unge Handelsstand og vore Handelsskoler«. Trods det velvalgte Emne mødte kun faa af Medhjælperne. De fleste af Byens Principaler var derimod mødte og der udspandt sig en livlig Diskussion efter Foredraget angaaende Handelsskolesagen. Mødeaften første Tirsdag i hver Maaned. W. N,

Kolding. 4de Foredrag i Rækken afholdtes Tirsdag den 15. Februar, Faktor P. Rasmussen talte om den engelske Arbejderbevægelse i Midten af forrige Aarhundrede, der opstod og tog Fart samtidig med Industriens Udvikling til Stordrift. Det særdeles interessante Foredrag modtoges med livligt Bifald af Forsamlingen, og Formanden, N. C. Nielsen takkede for den viste Imødekommenhed. Den 29. Marts afholdes Oplæsning af Jeppe Aakjær (egne Værker).

Kjøbenhavn. Ved en beklageligFejltagelse er vor Anmeldelse af den aarlige Aftenunderholdning med paafølgende Bal, som i Aar afholdes 1ste Paaskedag (Søndag den 27. Marts) Kl. 8 i »City«s Selskabslokaler, bleven noget ufuldkommen i forrige Nr. af D. H. & K. M. T.

Vi oplyser derfor at den sikrede Assistance er: Skuespillerne Chr. Schrøder og Henriques Nielsen, Skuespillerinden Frk. Gudrun Carlsen samt Akkompagnetricen Frk. Mary Jacobsen. Musikken udføres ved A. Bjerring-Larsen.

Det vil saaledes ses, at det er et virkeligt godt Program, hvorpaa vi indbyder, og forventer vi at alle Kolleger deltager i Festen samt agitere for den størst mulige Tilslutning, saaledes at Festen kun forløbe paa en for vor Forening værdig Maade.

P. U. V. Fr. Møller.

— Tirsdag d. 15. Marts Kl. $8^{3}/_{4}$ taler Lederen af Teknisk Højskole Herr cand. polyt. Jules F. Lund om: Naturvidenskabernes Betydning, og Tirsdag d. 29. Marts vil Herr Redaktør Vilh. Hansen fortælle os om vor Bevægelses Historie. Begge disse Møder, der afholdes i Lokalerne Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade 12, anbefales til Medlemmernes særlige Interesse. E. J.

Nykjøbing F. Den ordinære Generalforsamling afholdtes den 14de Febr. Beretningen afgaves og toges til Efterretning. Regnskabet, der ballancerede med Kr. 314,85, godkendtes enstemmig. Formanden, Herr A. Spiermann, meddelte, at han paa Grund af Overtrædelse i anden Livsstilling maatte stille sit Mandat til Raadighed, hvorfor der blev at vælge 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de afgaaende: Frk. Andersen og Herr Knudsen, der ikke ønskede Genvalg, Herr Schultz, som skulde rejse og Formanden. Valgte blev: Frk. Lorentzen hos Købmand Samson, D'Herrer Lorch Jørgensen hos Købmand Herschind, Preben-Hansen hos Grosserer Hülsen samt Kommis Nørgaard hos Købmand Marcussen, hvorhos følgende valgtes til Suppleanter: Frk. A. Rasmussen, Herr Boghandlermedhj. Høyer og Kommis Skafte. Til Revisor valgtes Herr Høyer. Agitationsudvalget kom til at bestaa af: Frk. Jonna Jørgensen, Herr Loreh Jørgensen, Herr Høyer Herr Skafte, Frk. Olsen og Frk. Krejl.

Meddelelser fra Hovedkontoret ang. Retspleje og Foredrag toges til Etterretning.

Formanden takkede den afgaaede Kasserer for hans Virksomhed for Foreningen, og ønskede ham til Lykke med den forestaaende Uddannelse til Jurist. Formanden takkede Foreningens Medlemmer for den Tillid, de havde vist ham, medens han stod som Leder af Afdelingen, han haabede, Foreningen maatte gaa frem og bedre end hidtil udfylde den Mission, der var dens Eksistensberettigelse. Formanden gav derefter nogle Meddelelser ang. Sangkoret og Lokalespørgsmaalet, hvorefter Generalforsamlingen hævedes med Leveraab for Foreningen.

Efter Generalforsamlingen holdt Bestyrelsen konstituerende Møde: Formand Kommis Lorch Jørgensen hos Købmand Herschind, Sekretær og Kasserer Kommis Deleuran hos Købmand Freuchen.

Derefter afholdtes et fælles Kaffebord, ved hvilket den nye Formand talte for den afg. do., denne for den ny Bestyrelse og Foreningens Arbejde, og takkede for det udbragte Leve. Herr Deleuran havde fra en Kreds af Foreningens Damer modtaget som Foræring til Foreningen et Damspil, for hvilket Medlemmerne takkede ved at rejse sig.

Efter en livlig Diskussion ang. Brugsforeningsspørgsmaalet sluttede denne Del af Sammenkomsten.

Den 16de ds. afholdt Foreningen sit Nytaarsbal, der var godt besøgt og forløb paa bedste Maade. I Forbindelse hermed afholdtes en lille Pakketest, der gav et Nettooverskud af ca. 65 Kr., altsaa over al Forventning. Der afholdtes et Punchesold, under hvilket Pakkernes Indhold aabenbaredes og frembød mange morsomme og vittige Overraskelser. Kl. 2 samledes Deltagerne til Frokost, hvorefter den vellykkede Fest sluttede. Det fortjener at noteres, at Foreningens nye Formand havde arrangeret en stilfuld Kotillon, der kraftig opfordrede til Agitation for Foreningen. Under Festen meddelte. Formanden, at Bestyrelsen havde besluttet at optage den afg Formand som Æresmedlem, hvortil Foreningen sluttede sig med Akklamation. Den afg. Formand takkede for Æren.

S.

Randers. Fredag den 18de Februar afholdtes ordinær Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning og fremlagde Regnskabet, der ensstemmigt godkendtes. Forslag til Ændring i Lovene vedtoges.

Af Bestyrelsen afgik efter Tur d'Hrr. S. Svendsen og C. Hald; sidstnævnte genvalgtes og i Stedet for Herr S. Svendsen valgtes Herr M. Sørensen.

Til Suppleanter valgtes de Herrer Kontorist S. N. Hansen og Kommis P. R. Christiansen

Til Revisorer valgtes de Herrer Kommis'er Rahbeck Sørensen og V. Klitgaard Lund.

Bestyrelsen bestaar herefter af: de Herrer Handelsrejsende R. Sjørup-Nielsen, Formand, Kommis C. Hald, Næstformand og Annoncerepræsentant, Kommis A. Andreasen, Sekretær, Lagerforvalter M. A. Jensen, Kasserer, Kommis M. Sørensen.

Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at søge nye Lokaler til Foreningens ugentlige Mødeaftener.

Muligheden for Afholdelsen af et Medhjælperstævne i Randers i Sommeren 1910 drøftedes, og man var alle enige om at søge at faa dette arrangeret.

Forskellige Spørgsmaal bl. a. Agitationen og Butikkernes Lukning drøftedes.

— Bestyrelsen har nu truffet Aftale med Indehaveren af Slotshotellet, hvorefter Foreningens ugentlige Mødeaftener afholdes der hver Onsdag Kl. 9 til 12, første Gang Onsdag d. 2. Marts, og anmodes Medlemmerne om saavidt muligt at give Møde denne Aften.

Foreningen har arrangeret sig med Foredragsholder Herr Aage Meyer Benedictsen til Søndagen den 6. Marts Aften Kl. 8.

Foredraget afholdes i Højskolehotellets Sal og Emnet bliver: England og Irlands Kamp (ledsaget af en Række Lysbilleder); Medlemmerne have gratis Adgang; Ikke Medlemmer betaler Entre 25 Øre. Stor Tilslutning forventes!

Hillerød. Offentligt Møde afholdes den 10de Marts paa Leidersdorffs Hotel. Redaktør Vilh. Hansen taler om Medhjælperstandens Udviklingsgang. Enhver Medhjælper saavel mandlig som kvindelig bør give Møde!

Skive. Ordinær Generalforsamling afholdes paa Hotel Phønix Onsdag den 13. Marts Kl. 9 Aften med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Beretning om Virksomheden, 3. Regnskabets Aflæggelse, 4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter, 5. Valg af 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant, og 6. Eventuelt.

Svendborg. Afdelingen afholder sin aarlige ordinære Generalforsamling i sine Lokaler paa Hotel »Svendborg« Fredagen den 18. Marts 1910 Kl. 9 Aften præcis med følgende Dagsorden: 1. Det reviderede Regnskab fremlægges til Eftersyn og Godkendelse, 2. Valg af Bestyrelse, 3. Valg af Agitationsudvalg, 4. Sommeragitationen, mulig Afholdelse af et større fynsk Stævne, og 5. Eventuelt. Mulige Forslag bedes indsendt til Bestyrelsen inden den 12. Marts. — S. —

Thisted. Forfatteren Johan Skjoldborg holdt den 11. Febr. et Foredrag »Om Personlighed« i Hotel »Royal«s store Sal, der var fyldt til Trængsel, saa Folk tilsidst stod paa Gange og Trapper. Det blev en vellykket Aften for Afdelingen. Efter at have afsluttet sit helt igennem ypperlige Foredrag, inviterede Bestyrelsen Skjoldborg paa en Forfriskning i Afdelingens Lokaler. Medlemmerne var mødte omtrent fuldtalligt, ligesom der saas en Del udenforstaaende Kolleger. Agitationsudvalget, med den unge energiske Holger Sørensen i Spidsen, beredte Forfatteren en lille Ovation.

I samme Øjeblik denne traadte ind i Lokalerne afsang alle Medlemmerne til Klaverakkompagnement, Skjoldborgs bekendte Husmandssang.

Da Sangen var tilende takkede Skjoldborg alle de tilstedeværende for den udviste Kompliment og holdt derpaa en Tale, hvori han bl. a. fremhævede Organisationens Nedvendighed for Medhjælperne, der netop derigennem vilde faa den rette Forstaaelse af Begrebet »Personlighed«.

Efter endnu en Tids behageligt Samvær takkede Formanden Kæmnerassistent C. Brandt, paa Foreningens Vegne Skjoldborg for hans Nærværelse, hvorefter denne vellykkede og lærerige Aften sluttede.

Resultatet blev 7 nye Medlemmer. C. J.

Vejle. Torsdag den 10. Marts Kl. 8½ Aften afholder Afd. ord. Generalforsamling i Handelsforeningens Lokaler med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Formanden aflægger Beretning, 3. Regnskabet fremlægges, 4. Agitationsudvalget aflægger Beretning, 5. 7-Lukningen, 6. Forslag om Forandring i § 21, 7. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 8. Valg af Suppleanter, 9. Valg af 2 Revisorer, 10. Valg af Agitationsudvalg, 11. Valg af Fornøjelsesudvalg, og 12. Eventuelt.

Forslag til Behandling paa Generalforsamlingen skal være Bestyrelsen i Hænde senest 4 Dage før.

Annoncer.

Den jydske
Handelshøjskole
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye *hel-* og *halvaars* Kursus for Mænd og Kvinder.

Program sendes. Ansøgninger om *Statens, Amtets, Kommunens og Handelsforeningernes* hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB
9. Hefte er udkommet.
Indmeld snarest Subskription.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER **Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.**

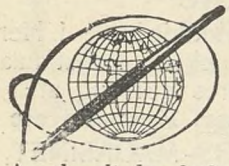

Waterman „IDEAL"
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

AALBORG
HANDELSGYMNASIUM
Moderne statsunderst. Dagskole.
Alle *Hdls- og Kontorfag.* Forlang *Plan* med Oplysning om *Eksamen, Friplads, Statsunderst., Engagement* o.s.v.
J. F. Møller, cand. mag.
1 Aars Studieoph. i England og Tyskland.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Køb enextra god **Barbérmaskine** til **3 Kr.** hos
Aalborg. **H. C. ZILSTORFF** Telf. 531.
OBS. Sælges med fuld Garanti.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

KØB Deres Cigarer hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

CHR. KARSBERG, **Guldsmedgade I.**
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik FredericiaPilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKEKEEN.

— BESTIL ALTID DERES VISITKORT
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.
Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

RichardSvendsen

Oldenborggade 10.
Telefon 253.

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.
HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunstige Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.
— **Malachowicz** —
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Husk M. Kampmanns'
Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Kelner- & Kontor-Støvle
solid, billig, fjerlet,
faas hos:

I. K. Karstensen.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.
I. KLASSES BETJENING.
L. Ingemann Thomsen,
Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i

Martin Christensens

Skotøjsforretning.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

Medhjælperne og Arbejdsløsheden.

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg;
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stort
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds' Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Skotøjsbørsen, Skive.

Største Lager. Smukkeste Udvalg. Solidt Fodtøj.
Specialitet: UOPSLIDELIGE SAALER.
Telefon 231.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigarrør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Jul. Jørgensen,
Haandskomageri.
Lager af Fabriksfodtøj. — Etableret 1870.
Rolighedsgade 102.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr.N.C.Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 28. Februar

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1910. 10de Aargang.

Vort Kontingent.

DEN ORGANISATION af danske Handels- og Kontormedhjælpere, som blev stiftet for 10 Aar siden, havde det store Maal at samle alle Kontorernes og Butikkernes Arbejdere i et stærkt og fast Forbund — i et Forbund, der kunde rumme dem alle og være dem en Støtte og et Værn i Kampen fremad mod værdigere Livsvilkaar og højere Kultur. Det var et vanskeligt Maal at naa, især naar man tager i Betragtning de forskelligartede Elementer, Handels- og Kontormedhjælperstanden bestaar af, og tænker paa det Svælg, der er f. Eks. mellem Bogholderen, Bedsteborgeren med de 5000 Kr. i aarlig Indtægt, og Ekspedetricen, som Samfundet skænker 1 Kr. for en 12 Timers Normalarbejdsdag.

Opgaven var stor — og vi har ikke formaaet at løse den endnu, trods mange intelligente og energiske Mænds Arbejde. Derfor er der imidlertid ingen Grund til at blive mismodig. Vor Organisation er i Pagt med det bedste i Tiden, Tusinder af unge Handels- og Kontormedhjælpere vil før eller senere slutte sig til os, blot vi søger at have en udstrakt Haand til dem, — men det maa der ogsaa til. En udstrakt Haand og en aaben Dør til dem alle.

Men har vi det?

I Centralorganisationens Love § 4 staar der:

Som Medlem af Afdelingerne kan optages enhver kvindelig saavelsom mandlig Handels- og Kontormedhjælper, der er fyldt 18 Aar og ikke er Lærling. — Formaliteterne er altsaa iorden, men ser man paa Sagens praktiske Side, stiller Forholdet sig noget anderledes!

Undersøger man, hvorledes de forskellige Grene af Medhjælperstanden er repræsenteret indenfor vor Organisation, vil man hurtig finde det paafaldende, hvor forholdsvis faa Ekspeditricer og mandlige og kvindelige Kontorister, der findes i vore Rækker.

Og spørger man da: Hvorfor? — da er det jo det letteste at svare — og Svaret er vel heller ikke helt uberettiget — at disse Medhjælpere ere saa vanskelige at faa fat paa, fordi de fuldstændig mangler Forstaaelse af vort Arbejdes Betydning.

Men dette Svar kan vi ikke slaa os til Ro med, thi Svaret viser ingen Vej fremad. Et bedre Svar er da dette:

Naar disse Standsfæller mangler Forstaaelse af vort Arbejdes Betydning, maa vi bibringe dem den, ved at faa dem i Tale; naar de ikke vil komme til os, maa vi komme til dem. Lad os da — istedet for kortsynet at stænge dem ude — lukke op for dem, ved at nedbryde alle de Hindringer, som er tilstede for deres Indvandring i vore Rækker,

Og en af de største Hindringer — er vort Kontingent.

Grunden til, at vi i saa udpræget en Grad savner dem i vore Rækker, kan ikke være den, at vi mangler Agitatorer, der har særlige Forudsætninger til at agitere blandt disse, hovedsagelig kvindelige Medhjælpere, thi det er jo langtfra Tilfældet. Det vilde derfor sikkert meget oftere være muligt at vække disse Medhjælpere til vedvarende Interesse for vor Sag, hvis vi ikke i saa høj en Grad var nødt til — samtidig at paakalde deres Offervillighed Grunden til, at vi mangler saa mange af disse sletlønnede Medhjælpere i vor Organisation, er utvivlsomt vort Kontingents Størrelse. Og lige saa sikkert er det at en Nedsættelse i dette, enten den nu kom til at omfatte alle Medhjælpere, eller kun disse de økonomisk daarligst stillede Kolleger, vilde betyde en stærk Tilgang i vort Medlemstal, en Tilgang, som selv om den ikke økonomisk kom til at betyde saa meget, vilde give vor Bevægelse et stærkt Stød fremad og et stærkt forøget Liv i mange Afdelinger. Jeg ved vel, at den Anskuelse, jeg her fremfører, vil møde Modstand fra forskellig Side indenfor vor Organisation, men den herværende Afdelings Bestyrelse er ialfald enig med mig i, at denne Sag bør tages op til alvorlig Drøftelse. Vor Afdeling er temmelig ny og man vil maaske mene, at vi savner den Erfaring, som mange andre Afdelinger er i Besiddelse af i dette Spørgsmaal, men jeg vil dertil blot bemærke, at netop fordi vor Afdeling er ung kunde det jo være vort Indtryk af vor Stilling er mere frisk og umiddelbar, og derfor mere i Overensstemmelse med de virkelige Forhold end i mange andre Afdelinger, hvor man forlængst har slaaet sig til Ro med det som formentlig var det uundgaaelige.

Saafremt vort Maal er at samle alle Kontor- og Butiksarbejderne maa vi ogsaa ville Midlerne dertil.

En Organisationsform, der ikke kan samle baade de nogenlunde vellønnede og de yderst sletlønnede indenfor sine Rammer, kan vi i Længden ikke bruge, og der bør derfor gøres Plads til de Tusinder af sletlønnede faglærte og ikke faglærte Medhjælpere, som vi ikke kan undvære i det lange Løb.

Jeg ved der vil møde mig Indvendinger som: »Medhjælperne maa først yde os noget, før vi kan byde dem Fordele.« Nej, der mangler et Led i Sætningen før den bliver rigtig! Vi maa først samle Medhjælperne og virkelig faa dem i Tale ved at faa dem ind i vor Organisation, før Resten kan komme.

Det er fuldt berettiget, naar vi finder det sørgeligt, at alle disse Medhjælpere ikke vil ofre halvanden Krone om Maaneden paa en saa betydningsfuld Sag som vor, men den der er klog regner ikke med Forholdene som de burde være, men med Forholdene som de er, og det er nu en Gang en Kendsgerning, at de allerfleste Expedetricer og sletlønnede Kontordamer finder, at Kontingentet i vor Forening er meget for højt efter deres økonomiske Evne, og i Betragtning af de faa Fornøjelser, vi kan byde dem!!

Og saaledes vil de vedblive med at ræsonnere, indtil vi erkender, at vi her maa begynde paa bar Bund og Begyndelsen

er her — som overalt i andre faglige Bevægelser, der har vundet Fremgang i Danmark — et lavt Kontingent. En Henvisning til Kontingentets nuværende Størrelse i de faglige Organisationer, indenfor Haandværkets og Industriarbejdernes Rækker, har ingen Værdi her. Disse Arbejdere ere i Udviklingen af deres faglige Organisationer 20—30 Aar forud for os. Ser man paa disse Organisationers Stilling i 80'erne og paa det Kontingent deres Medlemmer da ydede, da vil man jo ogsaa se at disse Organisationer begyndte med et lavt Kontingent, men først da de fik Tag i Medlemmerne og Interessen vakt i vide Kredse, forhøjede de Kontingentet til en saadan Størrelse, at det blev en virkelig økonomisk Støtte, som kunde bydes Medlemmerne i haarde Tider. Nu er Organisations-Tanken hos disse Arbejdere saa rodfæstet, den har vundet en saadan Forstaaelse, at en uorganiseret Arbejder bliver betragtet — ja, som det, han bør betragtes som — en daarlig Kammerat, en Mand, der kun vil være med til at høste, ikke til at arbejde og behandle Jorden.

Disse Tusinder af organiserede Arbejdere ere i »faglig Kultur« naaede saa vidt, at de kan se det er en Æressag, at hver Mand staar i sin Fagforening. Men en saa fremskreden Bevægelses Kontingentofre kan ikke være Rettesnor paa vor Vej fremad i dette Øjeblik — vi der paa mange Omraader endnu staar paa bar Bund. Thi hvorledes er Forholdet her? Hos os er det saaledes at de fleste Medhjælpere ser paa vor Organisation som paa en almindelig Forening, som man kan staa i hvis man har Lyst, og som man melder sig ud af igen, hvis man imorgen ikke gider længere. Denne Tanke er endnu den fremherskende indenfor Flertallet af Medhjælperne — trods ti Aars Organisationsarbejde. Det er en trist Erkendelse — men da den er sand er den vist ogsaa sund og den viser os klart at vi endnu ikke har vundet almindelig Forstaaelse af vore Ideer — og saalænge vi ikke har dette, saalænge er et lavt Kontingent ikke alene paa sin Plads, men en Nødvendighed.

Vor Centralorganisations Formand har udtalt: Et højt Kontingent giver ikke alene gode Medlemmer men ogsaa mange Medlemmer.

Jeg kan ikke lade være med hertil at bemærke: Det er muligt, at vi engang i en fjærn Fremtid naar saa langt hen, at Medlemmernes Offervillighed og Interesse for vort Maal vil give disse Ord en vis Berettigelse, men hvor Talen er om de danske Handels- og Kontormedhjælpere, hvis faglige Organisation staar saare langt tilbage — ja da tror jeg nok vi gør klogest i at blive ved Jorden og beskedent sige:

Et lavt Kontingent giver mange Medlemmer, og hvor der er mange Medlemmer er der Liv — og Liv i Afdelingerne skaber efterhaanden de gode Medlemmer.

Det er da mit Haab, at disse Betragtninger vil give Anledning til, at Spørgsmaalet om en hel eller delvis Kontingentnedsættelse maa blive taget op til alvorlig Overvejelse rundt i de mange Afdelinger, hvor der føres en tung og lidet resultatrig Kamp for vor Organisations Fremgang, at Spørgsmaalet maa blive drøftet her i vort Blad og bragt frem ved den kommende Kongres. Hvorledes den heldigste Løsning vilde forme sig, er det ikke min Hensigt at undersøge i dette Indlæg, hvis Formaal blot skulde være at fremkalde en Drøftelse af Sagen, men den uundgaaelige Frigivelse af Arbejdsløshedskassen — uden hvilket en Kontingentnedsættelse intet vilde betyde — saaledes at det blev en frivillig Sag, om et Medlem vil staa i denne eller ej, bør ikke afskrække nogen. Dette gode Foretagende vil støttet af vor Agitation stadig være sikker paa en Mængde Medhjælperes Tilslutning, og vil da blive det som det burde være: En Støtte for de mange, hvis Vilkaar gør en saadan Kasse værdifuld for dem — og ikke længere en Hindring for Organisationens Fremtrængen blandt Tusinder af kvindelige og mandlige Medhjælpere paa Omraader, hvor vi hidtil saa godt som fuldstændig har manglet Fodfæste.

Dette vilde ganske vist blive en genemgribende Forandring i vor Organisations Bygning, men vi vilde sikkert ikke komme til at fortryde den, og jeg vil til Slut blot tillade mig at citere en Sætning, som vor Redaktør har brugt, ganske vist i en anden Forbindelse, men som ogsaa her er paa sin Plads: Vi erkender at de Veje, som skal benyttes, for at vor Sag kan vinde frem ikke evig og uforanderlig vil blive de samme, men de maa for en meget væsentlig Del være afhængig af de Tusinder, der helst skulde være os følgagtig paa Marchen frem mod en lysere Tid.

Chr. J. Hansen, Hillerød.

Arbejdsløshedskassen.

UNDERSTØTTELSE, — dette Ord har i manges Øren en ubehagelig Biklang. Og den Ting er ret forstaaelig, naar man tænker paa Understøttelse i den gode gammeldags Betydning som en Almisse, en Naadegave, givet af dem, der havde for meget, eller i hvert Fald nok, af dette Livs Goder til de ulykkeligt stillede Medmennesker, der var komne i den sørgelige Stilling at have for lidt — givet efter en nøje Prøvelse af Modtagerens Trang og sædelige Vandel og Moral, hvilket atter vilde sige, at samme Moral skulde være i Overensstemmelse med de Moralprincipper, der tilfældigvis beherskede Giverne — og modtaget med Buk og Glædestaarer og Taksigelser — thi i Retning af at forlange Moral og Taksigelser har de, der havde Overflod, aldrig været karrig, naar de gav en Smule af deres Overflod til dem, der havde for lidt

Man forstaar det Ubehag, der hæfter sig til Modtagelsen af Understøttelse, under disse de gamle Former, der endnu har altfor stor Hævd. — Men naar Samfundet eller samfundsmæssige Institutioner anerkender den enkeltes Ret til Støtte, hvor denne tiltrænges — som i Tilfælde af Alderdom, Sygdom Ulykkestilfælde eller Arbejdsløshed — og yder enhver denne Ret efter bestemte Regler, da falder dette Ubehag ganske bort; thi da udøves ingen Naadesakt, som man ydmygt maa trygle om — man kræver simpelthen sin gode Ret. — Enhver, der vil økonomisk og personlig Frigørelse, bør da være med i Arbejdet for, at de frivillige Naadegaver afløses af Samfundets eller de samfundsmæssige Institutioners Pligt til Støtte af den enkelte. Ethvert Skridt i den Retning er et Skridt hen mod bedre og mere ideale Tilstande.

Vor Arbejdsløshedskasse er traadt i Kraft. Med Glæde ser vi hermed den største, indre Opgave, vi hidtil har sat os, endelig løst, og et stort Skridt taget henimod mere idéelle Forhold; thi Arbejdsløshedskassen er netop en saadan samfundsmæssig Institution, oprettet for at hjælpe Medlemmerne af den Samfundsklasse, den omfatter, i et af de Tilfælde, hvor den enkelte kan tiltrænge de manges Støtte, og hvilende fuldtud paa det moderne Princip, Retsprincipet. — Som Centralorganisationen ikke spørger om religiøs, politisk eller moralsk Trosbekendelse, om Køn eller Afstamning, men med aabne Arme modtager enhver god Kollega, saaledes spørger Arbejdsløshedskassen kun om et: Har den Arbejdsløse opfyldt sine Pligter over for vor Organisation? Og er dette Tilfældet, da har Vedkommende Ret til sin Understøttelse i det Omfang og under de Forudsætninger, som Kassens Love fastslaar.

Ordet Understøttelse faar da her en helt anden Klang end tilforn; thi Understøttelsen er hvert Medlems simple Ret, erhvervet ved Tilslutning til og Pligtopfyldelse overfor Organisationen. Ja, at Understøttelsen udbetales, er netop det sikreste Bevis for, at Vedkommende har gjort sin Pligt som god Kollega.

Vor Arbejdsløshedskasse vil fremtidig være en Betryggelse for vore arbejdende Medlemmer og en uvurderlig Støtte for de arbejdsløse, og den vil sikkert bidrage mægtigt til at øge Tilgangen til vor Organisation og binde dens nuværende Medlemsstab endnu fastere til den. Der er da al Anledning til at lægge vore Medlemmer paa Sinde, at de aldrig bør lade nogen Lejlighed gaa tabt til at oplyse uorganiserede Kolleger om dens Betydning samt om, at den er den eneste Arbejdsløshedskasse for Handels- og Kontormedhjælpere her i Landet, ligesom Centralorganisationen er vor Stands eneste Fagorganisation.

Arbejdsløshedskassens Ikrafttræden bør være Udgangspunktet for en forøget Agitation, hvori ikke alene hver Afdeling, men ogsaa hvert eneste Medlem bør deltage; thi først da naar den til Bunds blandt vore Kolleger. — Husk, at hvert nyt Medlem betyder en Forøgelse af saavel Centralorganisationens som Arbejdsløshedskassens Styrke og Ydeevne.

Chr. Ingvoldsen.

Arbejdsløshed.

Ja, hvilken Sum af Nød og Elendighed rummer ikke dette ene Ord for mange Mennesker, og hvilken Sorg og Elendighed sænkes der ikke derigennem daglig ned over mange Mennesker og talrige Hjem i vort lille Land? I Arbejdsløsheden møder vi maaske det værste af alle Nutidens sociale Onder.

Det er den haarde Haand, der pludselig river den før saa glade og fortrøstningsfulde Mand ud af hans daglige Tilværelse. River Haandværkeren Værktøjet ud af Haanden og jager Handels- og Kontormedhjælperen bort fra den Pult eller Disk, hvor han maaske i Aar og Dag røgtede sin Dont, og sætter ham ud i det store og endeløse Mørke, som Arbejdsløsheden er.

Kan man tænke sig noget værre end pludselig at staa uden Beskæftigelse og uden Erhverv, føle at man er en af dem, der er bleven tilovers, en af dem der er overflødige. i vort store og travle Samfund. Ingen har paa engang Brug for den Arbejdskraft, man saa gerne vil yde.

Og dernæst Nøden og Elendigheden, som for mange Mennesker straks følger efter og melder sin Ankomst ved Sult og Kulde rundt om i de Arbejdsløses Hjem. Men dette er dog maaske ikke engang saa slemt som alene den krænkende Følelse at være tilovers, erkende sig selv overkomplet midt i Livets travle Drag. Ja, det er en Følelse som man slet ikke kan tænke sig til og som umuligt kan beskrives. Sligt maa prøves; thi uden at have gennemlevet den Arbeidsløses Lod vèd man ikke hvad det er.

Men saa falder det ogsaa dobbelt vanskeligt, ja næsten umuligt at tænke sig, at der virkelig findes Mennesker indenfor vor Stand, der ikke er Medlemmer af vor Arbejdsløshedskasse. Det burde være utænkeligt, at der virkelig i Aaret 1910 findes Handels- og Kontormedhjælpere, der endnu ikke har faaet Øjnene op for hvad faglig Sammenslutning betyder for en Stand, og at der endnu i vor oplyste Tidsalder findes Mennesker, der føler sig for »pæne« og for »fine«, og betragter det som under deres Værdighed at staa som Medlem af en faglig Forening. Saa uvidende og lidet tænkende Mennesker skulde man næsten tro, at det var en Umulighed at møde i vor af Organisation gennemsyrede Tid. Men desværre er det den nøgne Sandhed! Mange Standsfæller, kvindelige og mandlige, lever endnu Livet og passer deres Gerning uden Spor af Stands- og Kollegialitetsfølelse.

Men Du organiserede Kollega! Husk altid paa Din Pligt og tænk stedse paa din Organisation, naar Du møder en saadan ligegyldig Standsfælle! Indvirk paa ham og søg at vinde ham for vor Organisation! Indvirk paa dine Venner og Bekendte. Bort med Din egen Ligegyldighed, og sørg først for at faa de af Dine Venner og Bekendte, der er Medhjælpere, og dem Du daglig omgaas, ind i vor Organisation. Thi vil Du gøre det, da er meget naaet og væsentlige Fremskridt gjort. Det vil oftest være Dig en let Sag at faa Din bedste Ven indmeldt som Medlem, medens en ham ubekendt Person maaske aldrig vilde opnaa at faa bem til at slutte sig til Centralorganisationen.

Maatte disse Linier bidrage sit til, at mange Kolleger faar Øjnene op for, hvor overordentlig meget den personlige Agitation betyder for vor Sag, da var min Hensigt naaet.

Hindsig pr. Tistrup, Marts 1910.

H. Christensen

Medhjælper - Lærling - Karl.

Et Bidrag til Lønspørgsmaalet.

Spørgsmaalet om Lønnen og Formen for dennes Erlæggelse er det altid aabentstaaende Anliggende. Og ikke mindst paa dette Omraade har man ofte evnet at kunne paavise en iøjnefaldende Modsætning mellem Medhjælperens og de Vederlag, der ydes hans Medborgere i mange Erhverv, for deres Tjenesteydelse.

Derimod har vi sjældnere forsøgt at drage Sammenligninger mellem de forskellige Gagesatser indenfor de sideordnede Fag, og et helt nyt Forehavende er det at anstille Betragtninger over Afvigelserne indenfor de forskellige Tjenesteformer i den enkelte Forretning. Dette forsøger en Provins-Kollega i følgende Artikel:

MAN HØRER SAA OFTE Beklagelse over de evindelige »sløje Tider«, og Klagerne over, at Pengene ikke kan slaa til de stigende Krav er almindelig i de fleste Befolkningslag, hvilket vi Handelsmedhjælpere navnlig kan tale med om.

I denne Forbindelse skal jeg her forsøge en Sammenligning mellem de Lønninger, der i en Provinsforretning betales til en Karl, en Formiddags-Bydreng og en Kommis.

Kommisen erholder som oftest Kr. 25 pr. Maaned
Kost og Logi ..... » 40 —
Ialt Kr. 65 maanedlig

hvilket svarer til en daglig Indtægt af Kr. 2,17, eller med en Arbejdsdag paa 13 Timer giver en Timebetaling af $16^{9}/_{13}$ Øre.

Til Sammenligning hermed tjener, at

Forretnings-Karlens Løn er... Kr. 30 pr. Maaned
Kost og Logi ..... » 40 —
Ialt Kr. 70 maanedlig, eller

en Dagløn af Kr. $2,33^{1}/_{3}$, der ved en Arbejdsdag paa 13 Timer giver pr. Time $17^{12}/_{13}$ Øre, eller ved 10 Timers Arbejde pr. Time $23^{3}/_{10}$, idet en Karl sjældent har mere end 10 Timers Arbejde.

Derimod er

Bydrengens Løn..... Kr. 6 pr. Maaned
$^{1}/_{2}$ Dags Kost..... » 15 --
Ialt Kr. 21 maanedlig, hvilket

giver en Løn af 70 Øre pr. Dag, der ved en Arbejdsdag paa 4 Timer bliver en Timebetaling af $17^{1}/_{2}$ Øre.

For et halvthundrede Aar siden var Kommissens Løn den samme, men hvorledes var Udgifterne dengang? Jo, da kunde man staa bag Disken i et Sæt næsten uopslideligt Vadmelstøj, og paa Fødderne havde man et Par Træsko, om Halsen en ulden Krave, der naar den skulde være rigtig fiks, var tilbunden med en Sløjfe, og endelig havde man om Haandlederne et Par Muffediser. Men nu hører der helst et Par Laksko, Krave og Slips af sidste Mode, for at Ekviperingen kan være fuldendt, og Muffediserne skal erstattes af et Par Manchetter, der helst skal kasseres efter 2 Dages Forløb. Og endelig Tøjet — det skal naturligvis være syet efter sidste Modejournal.

Men Lønnen, den maa naturligvis ikke stige. Hvorfor kan nu ikke alle faa Øjnene op og forlange Medbestemmelsesret om vore Arbejdsvilkaar; thi det er det, vi først og fremmest skal gøre.

Derfor ærede Kolleger, søg at gøre det begribeligt for de mange snævertsynede Mennesker, der findes indenfor vor Stand, at vi alle maa staa enige og fast og forlange vore Krav gennemførte — thi det er Vejen fremad til Maalet for den Enkelte og Standen!

A. C. Jensen, Fredericia.

Internationalt Rundskue.

KORTERE ARBEJDSTID I BRYSSEL.

Medhjælperne i Belgiens Hovedstad har de sidste Aar uafbrudt kæmpet for en Indskrænkning i Arbejdstiden, et Reformkrav, som de stedse utaaleligere Forhold i Stormagasinerne, har givet særlig Vægt. For kort Tid siden kulminerede de ogede Krav, der stadig stilledes til Personalet derved, at Magasinet »Grand Bazar« forlangte af sine Medhjælpere, at de skulde arbejde uafbrudt fra Kl. 8 Morgen til Kl. 10 Aften. Naturligvis uden nogensomhelst Ekstrabetaling.

Dette uforskammede Krav fik Forbitrelsens Bæger til at flyde over, saa meget mere som Stormagasinets Direktion planmæssigt forfulgte de organiserede Medhjælpere, og at disse navnlig dem, der optraadte som Talsmænd for deres Standsfæller. Da Medhjælperorganisationen tog Affære tilspidsedes Situationen saaledes, at Bryssels Borgmester fandt sig foranlediget til at tale den overmodige Direktion til Fornuft. Under Tryk fra forskellig Side indgik man paa samtlige Medhjælper-Fordringer: 10 Timers-Dagen, Indskrænkning af resp. Ekstrabetaling for Overarbejde, Organisationsrettens Anerkendelse osv.

Atter et glimrende Bevis paa Organisationens overordentlige Nytte for Medhjælperne!

LOVMÆSSIG REGULERING AF ARBEJDSTIDEN I RUSLAND.

Den russiske Rigskommission for Sociallovgivning har forelagt Rigsdumaen et Lovforslag om Arbejdstiden i Handelserhvervet. Forslaget fastsætter en Højstarbejdsdag paa 12 Timer med 2 Timers Pause; dog kan Arbejdstiden reduceres til 9 Timer ved Kommunal-Vedtægt. Den tilsigtede Lov vil adskille sig fra vor Butikslukningslov ved at være et Paabud om Arbejds- og ikke alene om Lukketiden. — Under Sæsonarbejde, ved de

store Messer, ved Skibsfartens Indstilling og ved isfri Vande i Østerseprovinserne, kan den maksimale Arbejdstid forøges med 2 Timer daglig, — dog ikke udover 40 Dage aarlig. Til Undtagelsesbestemmelserne henhøre tillige særlige, nødvendige Funktioner, idet Loven dog i saadanne Tilfælde principielt erklærer sig for Ekstrabetaling.

Kommissionen har ligeledes i Principet udtalt sig for Helligdagsarbejdets Afskaffelse, uden at man dog har brudt med denne i det russiske Rige gængse Form. Der foreslaas derimod at reducere Søndagsarbejdet til højst 5 Timer. Lovforslaget indeholder desuden særlige Beskyttelsesbestemmelser for den unge Arbejdskraft.

FRA DE ENGELSKE PARLAMENTSVALG.

Vor engelske Broderorganisation har siden 1906 haft et af sine fremragende Medlemmer i Parlamentet — J. A. Seddon, der repræsenterer Newton. — Hr. S. valgtes i sin Tid med 6434 Stemmer, eller 541 flere end de, der faldt paa Modkandidaten, Toryen, Oberst Pilkington. Ved sidste Valg, ultimo Januar, sejrede S. efter en overordentlig haard Valgkamp med Torymanden, Lord Wolmers, der kun naaede 6504 mod Mr. Seddons 7256 Stemmer, saaledes at Majoriteten øgedes til 752 Stemmer. Ikke mindre end 90 % af Vælgerne deltog. Valgresultatet har fremkaldt stor Glæde blandt vore organiserede engelske Fæller.

MR. H. H. ROPERS, LINCOLN, DØD!

En af Foregangsmændene i engelsk Medhjælperbevægelse, den Mand hvis Navn staar over disse Linier, er afgaaet ved Døden i afvigte Maaned. R. sluttede sig i 1892 til »The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks«, har siden beklædt en Række vigtige Tillidsposter indenfor Organisationen og ydet vægtige Bidrag til dennes Reformarbejde. R., der var udlært som Kontormand, naaede en fremskudt Stilling i sit Fag. Æreshvervet som Unionens Præsident blev overdraget ham 2 Gange.

»The Shop Assistant« slutter sin Nekrolog med følgende Mindeord: »De af os, der bar Byrderne og banede Vej i den første Organisationsperiode, vil altid bevare Mindet om Mr. Ropers i kær Erindring, fordi han var en udmærket Kammerat, sammen med hvem det var en Glæde og Forfriskelse at ruste sig til Arbejdet. Han, der trods et stærkt Udseende aldrig var fuldkommen rask, bukkede under i sin kraftigste Alder, og — det er dog en Trøst at vide det — midt i den rige Sympati, hans Kammerater mødte ham med i Arbejdet for en fælles Sag, der lysner gennem Gravens Mørke. — Ropers var en af de bedste. Fred være med hans Støv!«

ENGELSK LOVFORSLAG.

De engelske Medhjælperes mangeaarige Bestræbelser, for at opnaa en lovbestemt Arbejdstid, har endelig afvigte Sommer antager fast Form i et Lovforslag, som Regeringen forelagde Underhuset, og der blev velvillig modtaget af Flertallet. Hensigten var imidlertid at opnaa en Drøftelse af Spørgsmaalet paa Grundlag af det righoldige Materiale, som navnlig Medhjælperorganisationerne havde fremskaffet om den ugentlige Arbejdstid, der viste at en Mængde Butiksmedhjælpere arbejdede 80—90 Timer ugentlig. Derfor kom Forslaget ikke til Afstemninden Valgene, og Udsigterne for dets Virkeliggørelse synes nu mindre end tidligere.

Lovforslaget tilsigter en maksimal ugentlig Arbejdstid paa 60 Timer uden Hensyn til Spisetiderne, og Arbejdet skal ophøre Kl. 8 Aften, — dog med visse Undtagelser. Overarbejde er kun tilladt 30 Dage om Aaret og ikke længere end 2 Timer. Fuldstændig Søndagslukning med Forbud mod Helligdagsarbejde indføres. — Loven skal gælde for de forenede Kongeriger, med Undtagelse af saadanne Distrikter, hvor Befolkningen udgør færre end 1000 Personer.

Udsigterne til at disse Reformkrav faar Lovkraft synes imidlertid ret problematiske. Dertil har Valgene i altfor høj Grad fremkaldt en politisk Forskydning, der peger i antisocial Retning. Arbejderpartiet, der hidtil har ydet Lovforslaget virksom Støtte, maa under den forhaandenværende Situation samle sin Indflydelse om at hjælpe Regeringen over Vanskelighederne, og Stillingen karakteriseres træffende gennem et Billede, som »The Shop Assistant«s sidste Nummer bringer: Arbejderen, der af al Evne søger at bringe den kæmpemæssige Mr. Budget (Regeringens Finanslovsforslag) frelst gennem Parlamentets snævre Dør. I Baggrunden ses Mr. Shop Bill (Butikslukningsloven) betænkelige Ansigt, paa en løjerlig Kombination af en Kræmmerhus-Tøjrulle Gestalt og Mr. Shop Bill sukker ved Synet af de to Gentlemen foran Parlamentsdøren: »Jeg tvivler om, at han vil give mig en Haandsrækning, efter at have faaet den Kæmpe velbeholden igennem!«

I ARBEJDSLØSHEDS-UNDERSTØTTELSE

har »Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband« i 1909 udbetalt 104,741 Mk. til 1525 arbejdsløse Medlemmer. Siden Arbejdsløshedskassens Oprettelse er der ialt udbetalt 468,193 Mk.

ORGANISATIONSSEJR I MARSEILLE.

Vore sydfranske Standsfæller har nylig opnaaet et smukt Resultat ved Hjælp af deres Organisation. Marseille-Afdelingen af den franske Medhjælperfoderation har længe søgt 7-Lukningen gennemført, men hidtil mødt afgjort Modstand fra en Kreds af Forretningsindehavere, med Stormagasinet »Nouvelles Galleries« i Spidsen. Under Pres af Medhjælpersyndikatet indgik Magasinet paa at lukke allerede Kl. 6, og dets Medhjælpere deltog i et Antal af flere Hundrede i et Demonstrationstog, hvori bl. a. ogsaa mange unge Damer deltog, og som talte over Tusinde Deltagere. Manifestationen var rettet mod de Forretninger, der nægtede at lukke Kl. 7, og sluttede med et stort Møde. — Resultatet blev en Forhandling med Principalorganisationen, der vedtog at støtte 7-Lukningen, ligesom begge Organisationer vedtog at modarbejde de Principaler, der nægtede at acceptere den nye Ordning.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørresundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 17. Marts Aften Kl. 9 pr. med følgende Dagsorden: Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, 2. Regnskabet for 1909 fremlægges til Godkendelse, 3. Lokaleudvalgets Supplering, og 4. Eventuelt.

Man forventer at samtlige Medlemmer giver Møde.

Bestyrelsen,

Fakse. Afdelingen afholdt Søndag den 27. Febr. en selskabelig Sammenkomst med Spisning og Bal for Medlemmer med Damer.

Deltagerne samledes Kl. 7 og Formanden bød Velkommen, hvorefter der blev afsungen en Del Sange, deriblandt en, som var forfattet af en lokal ung Dame og gjorde enorm Lykke. Næstformanden, Hr. Aage Jensen, talte for Formanden, og takkede ham for det Arbejde, han havde udført for Afdelingen og for dens Tilblivelse. Kassereren, Hr. L. von Hagen Jensen, rettede en kraftig Henvendelse til de Kolleger, som staar udenfor Foreningen, om at indmelde sig og støtte vor Sag.

Hele Festligheden forløb udmærket — ganske vist var der ikke Trængsel. — Afdelingerne i Næstved og Præstø var indbudte, men kunde desværre ikke deltage. Ligeledes var Kollegerne fra Omegnen inviterede, men ret mangelfuldt repræsenteret.

J. F.

Herning. Generalforsamling afholdtes Torsdag den 3. Marts paa Hotel »Herning«.

I Formandens Fraværelse aflagde Stavnstrup Beretning om Virksomheden, idet han særlig omtalte de Bestræbelser, Bestyrelsen havde udfoldet, for at skaffe 8-Luknings-Loven overholdt af Byens Handlende, — Beretningen godkendtes.

Regnskabet oplæstes at Kassereren Chr. Kampmann og godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes Marinus Strand, Chr. Kampmann, P. Stavnstrup, E. Jespersen og Th. Reinhardt-Hansen og nyvalgtes Kommis Nielsen.

Til Revisorer valgtes Fuldmægtig Olsen og Kontorist Peitersen.

Desuden valgtes forskellige Udvalg — Agitationsudvalg, Festudvalg m. m. Endelig bestemtes det at opfordre Forfat-

teren Jeppe Aakjær til at holde Foredrag paa Højskolehjemmet d. 3. April om »St. St. Blicher og Himmelbjergsmøderne«. Foredraget bliver i Henhold til Ministeriets Forlangende offentligt. P. S.

Hillerød. Tirsdag den 1. Marts afholdt Afdelingen en »Klubaften«, som havde vunden almindelig Tilslutning hos Medlemmerne, ligesom den fornøjelige Stemning, der raadede hele Aftenen, opmuntrer til at gentage Forsøget. Efterat Formanden, Hr. Melskens, havde budt Velkommen, indledede en Trio — bestaaende af d'Hr. Kryger, Andresen og Sørensen — Underholdningen med forskellige kvikke Musiknumre. Journalist Aagaard, »Nordsjællands Venstreblad«, oplæste derefter en lille Fortælling af den berømte engelske Forfatter Rudyard Kipling: »I Ungdoms Vaar«, der gribende skildrer en ung Kontor-Slider og hans Hustrus triste Skæbne.

Efter endnu et Par Musiknumre tog Dansen sin Begyndelse. Den gik med Liv og Lyst, og afsluttede en vellykket Aften, der med dens Alvor og Skæmt blev et Led i vore Bestræbelser for at skabe et godt kollegialt Forhold mellem Medlemmerne.

Søndag d. 20. taler Forfatteren Jeppe Aakjær om: »Livet og Poesien. Ikke-Medlemmer betaler 25 Øre, Medlemmer gratis.

Den udmærkede Forfatter bør selvfølgelig have stuvende fuldt Hus. Arbejd derfor for Tilslutning. Chr. J. H.

Kolding. Søndag den 24. Februar talte Dr. phil. Emil Fog, Aarhus i Afdelingen om Paris. I et livligt Foredrag, der var krydret med mange morsomme Træk og Selvoplevelser fra Doktorens Ophold dernede, gav han os et udmærket Billede af den historiske Seinestad. — Forsamlingen, der talte ca. 150 Mennesker, hilste Taleren med livligt Bifald.

Medlemmerne erindres om Jeppe Aakjær-Oplæsningen.

X.

Kjøbenhavn. Tirsdag den 8. ds. afholdt de kjøbenhavnske Afdelinger ordinær Generalforsamling.

Formanden, E. S. Schibler, aabnede Generalforsamlingen og bød Forsamlingen Velkommen.

Vor tidligere Formand for Centralorganisationen, Hr. Åge Hyllested, var kommen tilstede, og Formanden udbad sig Forsamlingens Tilladelse til at Hr. H. overværede vor Generalforsamling. Tilladelsen gaves ensstemmigt.

Til Dirigent valgtes Kontorist V. Petersen. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen for det forløbne Aar. Denne godkendtes enstemmigt. Derefter aflagde Formanden Beretning om Foreningens Virksomhed, som ogsaa godkendtes ensstemmigt, Regnskabet godkendtes efter nogen Diskussion ensstemmigt.

Der var indkommen følgende Forslag: § 17 Foreningen staar som Medlem af Arbejdernes Fællesorganisation, § 17 bliver til § 18. § 18 til § 19 og § 19 til § 20.

Som man kunde vente, fremkaldte dette Forslag en meget lang og ivrig Diskussion, der dog endte med Forslagets Forkastelse. Endvidere havde Formanden indleveret følgende Forslag: § 1 første Stk. forandredes til: Foreningens Navn er »Handels- og Kontormedhjælperforeningen« Kjøbenhavn. Resten uforandret.

Efter en nærmere Motivering af Forslagsstilleren samt en derved fremkaldt Diskussion, blev Forslaget forkastet.

Det tredie Forslag, indsendt af A. C. Alsøe, havde følgende Ordlyd: Generaltorsamlingen vedtager at yde Kassereren Halvdelen af Udgifterne ved Anskaffelsen af en Telefon paa Foreningens Kontor, mod at Foreningen i Telefonhaandbogen bliver opført som Abonnent.

Dette Forslag har tilbagevirkende Kraft fra den Dag, Telefonen blev installeret. Forslaget vedtoges med overvejende Majoritet.

Til Formand valgtes Bogholder E. Poulsen. Som Repræsentanter til Bestyrelsen valgtes: Fr. Møller, E. S. Schibler, A. C. Alsøe, M. Østerling og Alexandersen. Som Suppleanter valgtes V. Petersen og Frøken E. Olsen.

Bogholder E. Poulsen meddelte Forsamlingen, at indvarslede Aarsmøde i de forskellige Afdelinger vilde blive afholdt samme Sted Tirsdag den 15. ds. og opfordrede Medlemmerne til at møde fuldtalligt.

Willy Carlsen.

Nykjøbing F. Ved en Misforstaaelse er der i Manuskriptet til Generalforsamlingsreferatet af 14. Febr. indløbet nogle Skrivefejl. Til Bestyrelsen valgtes Frk. V. Lorentzen hos Hr. Købmand. Kødt. Revisor blev Hr. Th. Krejl, Revisorsuppleant Hr. O. Højer. Til Medlem af Agitationsudvalget valgtes Hr. Th. Krejl.

Randers. Søndag den 6. Marts afholdtes paa Højskolehotellet Foredrag af den bekendte Foredragsholder Hr. Age Meyer Benedictsen. Foredraget handlede om »Englands og Irlands Kamp« og ledsagedes af en Række gode Lysbilleder, og det paahørtes med stor Interesse af den ca. 200 Mennesker store Forsamling. Formanden takkede Foredragsholderen, og Tilhørerne kvitterede med livlige Haandklap. Det var en for Medlemmerne underholdende og vellykket Aften.

Husk Medlemsmødet hver Onsdag Aften paa Slotshotellet.

Slagelse. Afdelingen afholder ordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler Torsdag den 17. ds. Kl. 8½ Aften.

Hvad det arbejdsløse Medlem bør iagttage!

NAAR ER MAN UNDERSTØTTELSESBERETTIGET? Efter at have været Medlem i 2 Aar og som Følge af Forhold, der ligger udenfor egen Kontrol, herfra undtaget Sygdom og Ulykkestilfælde, der ikke giver Ret til Understøttelse.

Ønsker man at fratræde grundet paa Arbejdsforholdene, maa der først forhandles med Centralorg.s Formand. Ellers haves ingen Ret til Understøttelse.

HVORLEDES SKER ANMELDELSE? Det paahviler Vedkommende selv at fremsætte Begæring ved Henvendelse til Afdelingens eller Centralorganisationens Formand. Begæringen affattes paa de dertil indrettede Skemaer, bilagt nødvendige Bevisligheder. Afd.s Medlemmer maa henvende sig til deres Afdelingsformand, de direkte Medl. til Hovedkontoret. Skemaet maa udfyldes nøjagtigt. Alle ufuldstændigt udfyldte Skemaer gaar retur.

HVORNAAR SKER ANMELDELSE? 1). Ved Opsigelse. — Senest en Uge efter, at Opsigelsen er modtaget.

2). Ved Militærtjeneste. — Senest 8 Dage efter, at Dagen for paagældende Vaabenarts Hjemsendelse er almindelig bekendt eller med et halvt Aars Varsel.

3). Ved Besøg paa en Daghandelsskole. — I første Halvdel af Besøget.

4.) Lærlinge. — Senest ¼ Aar før Læretidens Udløb. — Understøttelse ydes kun under Arbejdsløshed efter fuldendt Læretid.

Anmeldelserne har aldrig tilbagevirkende Kraft.

DE MAANEDLIGE ERKLÆRINGER. Man er ikke understøttelsesberettiget, naar man oppebærer Løn eller Understøttelse, eller frivilligt har givet Afkald paa saadan, ejheller i den Tid man paatager sig midlertidigt betalt Arbejde udover 2 Dages Varighed. Derfor maa der afgives en Maanedserklæring vedrørende disse Forhold. Denne Erklæring afgives ultimo hver Maaned, i hvilken Understøttelse kræves. Naar denne Erklæring er indgaaet til Hovedkontoret udbetales Understøttelse.

UNDERSTØTTELSENS UDBETALING. Udbetalingen finder Sted maanedlig bagud. De udbetalte Understøttelser indføres i Medlemsbogen, der derfor af direkte Medlemmer maa indsendes til Hovedkontoret sammen med Maanedserklæringen. Understøttelsen tilsendes direkte Medlemmer pr. Postanv. For Afdelingsmedlemmers Vedkommende anvises den som Regel gennem Afdelingen.

CENTRALORG.S PLADSANVISNING. Samtidig med Anm. af Arbejdsløshed skal indgives Anm. til Pladsanvisningen, og Vedkommende er pligtig at modtage enhver gennem denne anvist Plads, der svarer til Vedkommendes Evner. Ellers ophører Understøttelsen straks.

TAB AF RETTIGHEDER. Enhver, der ikke efterkommer de lovmæssige Bestemmelser eller ved urigtige Opgivelser eller Fortielse giver et falsk Billede af sine Forhold, mister øjeblikkelig Retten til Understøttelse og er pligtig at tilbagebetale, hvad der maatte være udbetalt.

Restanter har ikke Krav paa Understøttelse.

AFDELINGS-BESTYRELSERNE skal attestere saavel Anm. kom Maanedserklæringerne og maa nøje paase og undersøge, at alle Opgivender er fuldt korrekte, samt lade alle Anm. og Erklæringer, hvor dette ikke er Tilfældet, saavel som alle ufuldstændig udfyldte Anm. og Erklæringer gaa tilbage. I Tvivlstilfælde kan de nødvendige Bevisligheder forlanges.

Direkte Medlemmer maa lade deres Anm. og Erklæringer attestere af deres tidligere Principal eller 2 vederhæftige Personer, helst Medlemmer af Centralorg., hvilke da bør opgive deres Medlemsnummer.

BEMÆRK! Ovennævnte Frister for Anmældelse maa nøje overholdes. Ellers udbetales i intet Tilfælde Understøttelse.

Dagsorden: 1) Beretning om Virksomheden, 2) Regnskabets Godkendelse, 3) Valg af Formand, 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer samt 2 Suppleanter, 5) Eventuelt.

Ethvert Medlem bør interessere sig for Foreningens Anliggender ved at give Møde. C. J.

Skive. Foreningen afholdt den 10. Marts halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Forretningsbest. H. P. Jensen. Formanden, Kommis V. Romlund aflagde Beretning. Der har i det forløbne Halvaar været afholdt 2 Foredrag, nemlig ved Frøken Elisabeth Jørgensen og Dr. Fr. Pio. Der har desuden været afholdt et Bal den 19. Februar og som Regel været holdt Medlemsmøder 2 Gange maanedlig, hvor der har været dyrket baade fornøjelige og alvorlige Ting (som Spil, Diskussion etc.) Foreningen tæller nu 34 Medlemmer mod 27 ved sidste Generalforsamling, og der er i samme Tidsrum overført 10 Medlemmer til andre Afdelinger, medens 6 Medlemmer er slettet paa Grund af Restance. I det hele maa Foreningens Stilling betegnes som god.

Kassereren, Kommis Thorndahl aflagde Regnskabet, der godkendtes.

Af Bestyrelsen afgik efter Tur Formanden Kommis Romlund og Næstformanden, Bogholder C. E. E. Jensen, som ikke ønskede Genvalg. Kassereren, Kommis Thorndahl, fratraadte paa Grund af Bortrejse, og desuden ønskede Sekretæren, Forretningsfører A. Andersen, samt Bogholder Kragh Jacobsen ogsaa at fratræde. Der blev fra forskellige Sider udtalt Misbilligelse af, at hele Bestyrelsen saaledes afgik samtidig.

Til ny Bestyrelse valgtes Kommiserne Oscar Jensen og Vilh. Sørensen, Forretningsbestyrer H. P. Jensen, Kommis A. M. Nielsen og Frøken Astrid Mortensen. Til Suppleanter valgtes Kommisserne Ad. Sørensen og A. Nielsen. Til Revisorer valgtes Kommisserne S. Thomsen og H. V. Rasmussen, og til Revisorsuppleant Kommis A. Haarbo.

Under «Eventuelt» udspandt der sig en livlig Diskussion, i Anledning af, at Kommis Vilh. Sørensen stillede Forslag om at Kassereren skulde være kontingentfri. Ved Afstemningen forkastedes Forslaget. A.

Den sorte Tavle.

Nedennævnte direkte Medlemmer er slettet med Restance: 1784, H. Jacobsen, Holstebro. 2186, L. Clausen, Gummestrup. 1547, Viggo Oxenhauge, Storehedinge. 818. K. L. K. Christiansen, Vildbjerg. 2246, N. P. Nielsen, Ringkøbing. 2240, Carl Secher, Mørke. 2160, Ejner Iver Rasmussen, Birkerød, 1902, P. J. Madsen, Ringsted.

Aarhus, Febr. 1910. Chr. Ingvoldsen.

Endvidere i Horsens-Afdelingen: 2169, B. Burkandt, Wissing & Co. Eftf. (Kolonial), 2375, H. Bendixsen, Ab. Jepsen (Kolonial), 2467, Georg Hansen, Smedegade 24 (Agent), 2528, August Madsen, M. Jepsen (Kolonial).

Horsens, 24. Febr. 1910. Niels. Dahl.

I herværende Afdelinger er følgende slettede med Restancer: Agent Svend Hansen, Manufakturkommis J. E. Kam, Joh. Madsen.

Kbhvn. i Febr. 1910. Fr. Møller.

Nedenstaaende Medlemmer er slettet paa Grund af Restance: J. Chr. Jespersen hos Fr. Th. Adolps Enke, Holger Jacobsen hos Jørgen W. Harder, Chr. Paarup hos P. K. Bruun.

Skive i Februar. A. Thorndahl.

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN. Kontortid: 8½—12½ og 2½—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER
»D. H. K. M. T.«; Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— — Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand E. S. SCHIBLER, Søndergade 25
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ENGELBERT PETERSEN	Sjællandsgade 104.	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLRICHS		TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Norgesgade 11	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	JUUL FREDERIKSEN	Niels Hansen	Brudassist. L. von HAGN JENSEN	
Frederikshavn	MAGNUS MADSEN	Havnegade 8	CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Herning	Bogholder LIND JENSEN		Kommis CHR KAMPMANN	Dalgasgade 18
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Horsens	STEN VANDBORG	Søndergade 14	N N DAHL	Smedegade 9
Hobro	CARL CHRISTENSEN	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	E. POULSEN	Turøvej 1		
Kontorafdelingen	FR MØLLER	Baldersgade 72 L	FR MØLLER	Baldersgade 72 L
Kolonialafdelingen	P SCHOU	Howitzvej 62		
Manufakturafdelingen	VILH NIELSEN	Holbergsgade 28 St.		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	P J DELEURAN	L B Freuchen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CARL NIELSEN	Overgade 7
Præstø	OSCAR SCHMIDT	J P Thomsen	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	VILH ROMLUND	J. Suurballe & Co.	A THORNDAHL	P Winther
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	CHR JACOBSEN	Akt. J Strudsberg
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J. CHRITIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	LAURA LARSEN	Bagergade 58
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		H CHR OTTESEN	Akt. N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	Bogholder CHR PORSGAARD	
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	KNUD BANG	V Christensen	KNUD BANG	V Christensen
Vordingborg			ANNA RASMUSSEN	Manufakturhdlr. Theisen.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

10. Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Cloëtta's

		Pr. Pd.
Surinam	Chokolade	Kr. 1,60
Caracas	do.	„ 1,40
Trinidad	do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse		„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Den jydske Handelshøjskole

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER **Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.**

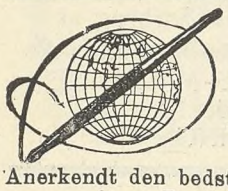

Waterman „IDEAL“
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne“.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

AALBORG
HANDELSGYMNASIUM
Moderne statsunderst. Dagskole.
Alle *Hdls- og Kontorfag.* Forlang *Plan* med Oplysning om *Eksamen, Friplads, Statsunderst., Engagement* o.s.v.
J. F. Møller, cand. mag.
1 Aars Studieoph. i England og Tyskland.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Køb enextra god **Barbérmaskine** til **3 Kr.** hos
Aalborg. **H. C. ZILSTORFF** Telf. 531.
OBS. Sælges med fuld Garanti.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aarhus

Drik
Ceres Øl

KØB Deres **Cigarer** hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

CHR. KARSBERG, **Guldsmedgade 1.**
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Chr. Møllers
1. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1ste Maj.** Fripladser søges inden **1ste April. Program** og nærmere Oplysninger faas fra Skolens Kontor. Vestergade 8. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg,
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir- & Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1. Kl. Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. —

Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik Fredericia Pilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEELEN.

— BESTIL ALTID DERES VISITKORT OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. --

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253.

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunst. Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.

— **Malachowicz** --

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.

Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Reparationer altid billigst, med Garanti.

Forlang Katalog. En gros - en detail.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET, Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Hørsholm

Folkehøjskolen for unge Handels- * medhjælpere. * „Købmandshvile"

ved Ringsted pr. Hørsholm.

6 Maaneders Vinterskole: Oktober—Marts.

Ophold og Undervisning: **40 Kr.** mdl.

Lys og Varme ekstra.

Amtsunderstøttelse til Skoleophold søges **inden 1. Maj.**

Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af:

Fru Ludi Petersen og Johs. Fog-Petersen.

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag.
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet „Tip-Top“
Udvalget er stor
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport“
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds' Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodtøj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri & Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailòr Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.
Aalb.: Hr.N.C.Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 14. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1910. 10de Aargang.

Lærlingelovens Revision.

SAMFUNDETS FORPLIGTELSE.

En af Samfundets første Pligter er at dygtiggøre den unge Slægt, saaledes at den bliver i Stand til at leve lykkeligt og opdrage den følgende Generation til lige saa gode og dygtige Samfundsborgere. Dette Arbejde er en stadig tilbagevendende Fordring paa den menneskelige Energi og det menneskelige Snille, en stadig Drivfjeder til Opnaaelsen af det største Udbytte af den menneskelige Arbejdskraft.

Samfundet maa give enhver Borger Ret til at leve mod at han til Gengæld udøver et i Samfundet frugtbringende Arbejde, og dette er Grunden til, at ethvert Menneske skal gennemgaa en Læretid i sit Fag, der kan sætte det i Stand til at opfylde denne Fordring.

Saaledes ogsaa med den vordende Handels- og Kontormedhjælper, der ifølge Samfundsordningen, men dog af fri Vilje, bliver stillet paa sin Plads bag Disk eller Pult med den Hensigt at danne en brugbar Handels- eller Kontormand, for at han ad denne Vej kan blive sat i Stand til at opfylde de nævnte Pligter til det Samfund, overfor hvilket han til Gengæld kan gøre sin Menneskeret gældende.

LÆRLINGENS ARBEJDSTID.

Den vordende Medhjælper skal altsaa dygtiggøres i sit Fag. Ja, hvorledes foregaar nu denne Dygtiggørelse paa bedste Maade? Dette er et Spørgsmaal, om hvilket der til de forskelligste Tider synes at have været de mest divergerende Anskuelser. Dog at stille nogen bestemt Fordring om, paa hvilken Maade denne Dygtiggørelse skulde foregaa, vilde være en vanskelig Opgave, det maa i denne Henseende være nok at pointere, at Lærlingen skal oplæres saaledes, at han, naar Læretiden er udstaaet, er i Stand til at tjene sit Brød ved sit Fag.

Samfundet skal opdrage Lærlingen. Deraf følger, at Samfundet ikke skal beregne sig nogen Valuta for denne Opdragelse. Lærlingen skal jo som uddannet Medhjælper indbringe de derved opstaaede Omkostninger med Renter og Renters Rente til Samfundet igen — om ikke direkte, saa dog indirekte — men denne Tanke synes Samfundet at misforstaa i en betænkelig Grad, thi ellers vilde det ikke tidligere — ogsaa nu — have gjort sig skyldig i den skrækkelige Udbytning af den unge Arbejdskraft, som ofte har været Tilfældet — en Udbytning, der ikke alene har været til Skade for selve Individet, men for hele Samfundet. Derfor er det, at Samfundet gennem Lov maa beskytte Lærlingen, og derfor er det, at denne Lov først og fremmest maa beskæftige sig med Arbejdstidens Varighed for den unge uudviklede Arbejdskraft — et Spørgsmaal, der for Handels- og Kontorlærlinges Vedkommende trænger til en snarlig Løsning. Der findes nemlig en Mængde Beviser paa, hvilken Udbytning disse er udsatte for gennem en Arbejdstid, der daglig udstrækker sig til 12 á 14, til Tider 16 Timer, en Arbejdstid, der paa et ungt Menneske i de fleste Tilfælde vil virke degenererende og sundhedsnedbrydende. Derfor er det absolut nødvendigt at Centralorganisationen, naar den fordrer lovmæssig Indgriben i Lærlingespørgsmaalet, allerførst pointerer:

Arbejdstidens væsentlige Forkortelse!

ARBEJDSTIDEN OG UDDANNELSEN.

Den nutildags som ovenfor omtalt overordentlig lange Arbejdstid kan maaske for en inhuman Chef indbringe denne et øjeblikkeligt større Udbytte, men for Lærlingen er dette ikke Tilfældet. Overanstrængt som det unge Menneske ifølge Naturens Lov vil blive, bliver han ogsaa interesseløs, sløv og ligegyldig for det ham paalagte Arbejde, og Resultatet bliver i mangt et Tilfælde et ved Læretidens Udløb til sin Gærning kun halvt udviklet Menneske, der som oftest uden egen Skyld er fordømt til at leve sit Liv nederst paa Samfundsstigens Trin, selv om store og gode Muligheder oprindelig var tilstede.

Bliver Lærlingen trods disse daarlige Læreforhold dog alligevel en dygtig »Praktikus«, kommer vi til den anden Side af Sagen: Den theoretiske. Her viser det sig som saa ofte før, at Theoretikeren ikke stikker ret dybt i Personen. Vore Principaler have, naar undtages de sidste gennem Medhjælper- og Handelsforeninger fremkaldte Rørelser, taget sig denne Side af Sagen meget let, og denne er dog ingenlunde mindre vigtig end den praktiske. Indtil for faa Aar siden var det almindelig Kotume, at Principalen kun oplærte Lærlingen i de praktiske Handelsforhold. Interessen for alt theoretisk fandtes ikke, og var det endelig en Undtagelse fra Reglen, at en Lærling kunde ønske videregaaende theoretiske Kundskaber, maatte han selv sørge for sin Uddannelse, hvad den lange daglige Arbejdstid som Regel forhindrede ham i. Anderledes nu. Ved de omtalte Institutioners Arbejde er Interessen for Lærlingens Uddannelse ad theoretisk Vej vakt. Men det er ikke tilstrækkeligt endnu! Med Henblik paa Lovens Revision maa der ogsaa arbejdes hen til, at theoretisk Uddannelse bliver obligatorisk, at Lærlingen faar den nødvendige Frihed til at dyrke sin Skolegærning, og at han bliver indstillet til en Eksamen, der klassificerer ham efter Fortjeneste. Selvfølgelig behøver jeg vel ikke at tilføje, at Byrden af denne Undervisning i ethvert Tilfælde paahviler Principalen.

DEN MANGELFULDE BUTIKSLUKNINGSLOV.

Arbejdstiden og Uddannelsen skal altsaa reguleres ved Lov. Men vi har jo denne Lov i »Butikslukningsloven«, vil mange svare. Javel! Men denne Lov er forlængst, ja endnu før den traadte i Kraft, forældet. Selvfølgelig var Hensigten med Loven god, og det er ikke vor Centralorganisations Skyld, at den traadte ud i Livet i den Skikkelse, i hvilken den nu foreligger.

Men nu er den der, og vi maa da bruge den, saa godt vi kan. Efter min Mening er Loven snarere en Hindring for Arbejdstidens Forkortelse end det modsatte. Det er ikke paa denne Maade, at Arbejdstiden skal forkortes. Lad d'Herrer holde deres Butikker og Kontorer aabne saalænge de ønsker; naar Arbejdstiden virkelig bliver forkortet, vil Følgen deraf blive almindelig Lukning ved dennes Ophør — noget jeg har paavist i en tidligere Artikel om dette Spørgsmaal. Nu ser man en Mængde Forretninger lukke efter Lovens Bydende, men Personalet arbejder videre. Eksempler herpaa haves i Mængde. Her et saadant fra min egen Praksis: Personalet begynder om Sommeren Kl. 7, om Vinteren Kl. 7½, kort Frokosthvil og 1 Time Middag. Butikken lukker ifølge Lov Kl. 8, og Personalet er allertidligst fri ved dette Tidspunkt. Der findes dog en Del Undtagelser fra Reglen, hvor Principalen enevældig dikterer Overarbejde paa ubestemt Tid. Her arbejdes ligeledes Søndag Formiddag i 2 á 3 Timer. Af dette Eksemkel kan det jo nemt ses, at den Indflydelse Butikslukningsloven øver paa en Lærlings — ogsaa Medhjælpers — Arbejdstid, snarere er skadelig end gavnlig, i Særdeleshed da — jeg tør dristig paastaa det — der findes Hundreder af Tilfælde analogt med dette.

LÆRLINGELOVEN OG UNDERVISNINGEN.

Andet Sted i denne Artikel har jeg pointeret, hvorledes den theoretiske Uddannelse gennem Handelsskolen nødvendigvis ogsaa maa reguleres ved Lov. Vor Organisation bør fordre dette og maa ogsaa være medbestemmende om, hvorledes dette Forhold skal ordnes. Principalernes Standpunkt i denne Sag har hidtil været temmelig ubestemmeligt. Endnu betragter mange Principaler Kravet om theoretisk Uddannelse som et nødvendigt Onde, og vi kunne derfor ikke vente at finde overvældende Sympathi for Handelsskolesagen i saadanne Kredse. Dette Forhold bliver forventelig anderledes med Tiden, idet man selvfølgelig ikke kan vente, at mange af de Principaler, som maaske aldrig har besøgt en Handelsskole og hvis theoretiske Viden ofte er temmelig begrænset, skal vise særlig Interesse for disse Spørgsmaal. Derfor er det imidlertid ogsaa, at vi organiserede Medhjælpere her som ofte før maa anvende Organisationen og vore Evner paa ogsaa at søge dette Forhold reguleret.

DE KOMMUNALE VEDTÆGTER.

Et Skridt i Retning af Regulering af Lærlingeforholdet og i Særdeleshed i en Forkortelse af den lange Arbejdstid er af Indenrigsministeriet forsøgt ved gennem Lov at give de forskellige kommunale Raad Ret til at udstede Vedtægter, der dog, forinden disse for den paagældende Kommune kan faa lovmæssig Indflydelse, skal sanktioneres af Ministeriet. Adskillige kommunale Raad har ogsaa med Held forsøgt at benytte deres Ret til en Regulering af Forholdet; men Arbejdet besværliggøres ofte i høj Grad derved, at Principalerne vanskeliggør Vedtægternes Gennemførelse i Byraadene. Lykkes det endelig at faa disse gennemførte og sanktionerede, er Spørgsmaalet, om de overholdes som det kunde ønskes, og dette tror jeg ikke er Tilfældet. Der mangler her som altid den tilstrækkelige Kontrol.

Centralorganisationen maa arbejde hen til, at Lærlingeforholdet ordnes endelig ved Lov uden nogen som helst Omvej eller i Mangel deraf, at den faar mere direkte Indflydelse paa disse Vedtægters Gennemførelse og Stadfæstelse; og den maa virke for, at Vedtægten eller Loven overholdes ved at søge disse Bestemmelser henlagt under det kontrollerende Fabrikstilsyns Arbejdsomraade. Først derved faar Vedtægterne effektiv Betydning, og først da er de en Garanti for, at Lærlingeudbytning ikke finder Sted i den Grad, som det hidtil har været Tilfældet.

C. J.

Forbrugerne og Socialreformen.

Sociale Køberforeninger.

„Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse«, hvoraf vor Centralorganisation er Medlem, har udsendt sin Aarsberetning for 1909, bl. a. indeholdende flere læseværdige Afhandlinger om sociale Reformbestræbelser i Ind- og Udlandet. Af disse Bidrag skal her omtales en Afhandling af cand. mag. Elna Dahlberg om »Sociale Køberforeninger«, der bringer interessante Oplysninger om moderne Forsøg paa Socialreformens Omraade.

DET vakte overordentlig Sensation da den amerikanske Præsidents Datter for nogle Maaneder siden, sammen med adskillige kendte Damer af New-Yorks Plutokrati, indmeldte sig i Syerskernes Fagforening, for derigennem at henlede Unionens Opmærksomhed paa den Kamp, disse Arbejderske stred for Opnaaelse af menneskeværdige Kaar, og yde dem den moralske som ogsaa økonomiske Støtte, hvoraf et heldigt Udfald af deres Kamp med Overmagten var afhængig.

Denne i sin Art ret enestaaende Episode i moderne Organisationsbevægelse anføres ikke i fornævnte Afhandling, men kunde forsaavidt have tjent som Motto derfor, efterdi »Sociale Køberforeninger« netop i særlig Grad er et Udtryk for den velstillede Klasses humane Bestræbelser, for at bedre den arbejdende Befolknings Livsvilkaar.

Nu, da man her som de fleste Steder i den økonomisk fremskredne Verden indenfor alle Klasser er naaet til — i hvert Fald principiel — Erkendelse af Organisationens Betydning for Fremhjælpning af et Samfundslags Vilkaar, er det kun rimeligt at Filantroperne regner med den sociale Haabløshed, der ruger over visse Arbejderlag.

Det er trist at sige det, men sandt er det, at der blandt vore Standsfæller findes Tusinder og Verden over Hundrede-Tusinder, der maa henføres til disse socialt-magtesløse, der er saa usselt stillede og saa slet lønnede, at de ikke hidtil ved egen Evne — altsaa gennem faglig Sammenslutning — har formaaet at bedre deres Kaar.

Her er det, at der i den sidste halve Snes Aar er gjort Forsøg paa at virke som Bølgedæmper paa de sociale Modsætningers oprørte Hav, og gennem Indrømmelser til de paagældende Arbejdstagere i nogen Grad søge at udjævne den skrigende sociale Uret, der følger mangen arbejdende Mand og Kvinde fra Vugge til Grav.

De sociale Køberforeninger er et saadant Forsøg, og herom er det at Frøken cand. mag. Dahlberg fortæller i sin lille velskrevne Afhandling, som i det efterfølgende kortelig skal omtales.

Udfra det Synspunkt, at det er i Almenhedens Interesse, at alle Arbejdere faar en ordentlig Løn, og at Forbrugerne — Kunden — i Virkeligheden har det egentlige Ansvar for Personalets slette Kaar, ligesom det er Forbrugernes Pligt at undersøge under hvilke Vilkaar de Varer han køber er fremstillede, — dannedes den første sociale Køberforening. Det skete 1890 i New-York, og den første Opgave var at bedre Ekspeditricernes Vilkaar. Snart fulgte andre amerikanske Byer efter, idet man satte sig forskellige Reformmaal, afstemt efter de stediige Vilkaar og de mest følelige Paakrav.

Agitationsmaaden er ogsaa afvigende, dog er »hvide Lister« (over de Huse, der ledes i Foreningens humane Aand) og Mærkesystemet (navnlig anvendte i Konfektionsbranchen med det Formaal at modvirke Hjemmearbejde, Børns Arbejde og Natarbejde) de hyppigst og med størst Udbytte anvendte Midler.

Bevægelsen overskred Atlanten i 1902 og brød — fremhjulpen af Madame Jean Brucher, en Datter af den danske Generalkonsul Hoskier — først igennem i Paris, hvorfra den bredte sig til andre europæiske Storbyer for endelig at antage fast Form og demonstrere sin mellemfolkelige Karakter ved den i September 1908 i Genf afholdte internationale Konference af sociale Køberforeninger.

Frøken Dahlbergs Afhandling berører kortelig denne Konferences Forløb, der iøvrigt — med Henblik paa specifike Medhjælperanliggender — bedst karakteriseres ved følgende Udtalelser:

Da Overarbejde er en af de væsentligste Grunde til fysisk og moralsk Elendighed og Overarbejdet særlig florerer indenfor de Erhverv, der staar i direkte Berøring med Køberne, erklærer den 1. internationale Køberforenings Konference sig til Gunst for Forbud mod Overarbejde og paaminder under Afventningen af et saadant Forbud alle Foreningens Medlem-

mer om den moralske og sociale Betydning af den Forpligtelse, de har paataget sig: »Aldrig at gøre en Bestilling uden udtrykkelig at forlange, at den ikke maa medføre Overarbejde.«

Da imidlertid mange mener, at Overarbejde dels paa Grund af Publikums Uvidenhed og dels paa Grund af major vis ikke pludselig og helt kan afskaffes, kræver Konferencen, at der vaages over alle Undtagelsesbestemmelser i Beskyttelseslove, saaledes at Arbejdernes Frihed beskyttes mod ulovlige Overgreb; Lederne af Værksteder skal i hvert enkelt Tilfælde være nødt til rettidig at ansøge om Bemyndigelse til at anvende Overarbejde, og maa aldrig overskride Bemyndigelsen·

I Erkendelse af, at Butiksindehaverne af Hensyn til Publikum forlanger af deres Ekspeditricer, at de stadig skal staa op, ogsaa naar de ikke ekspederer, paaminder Konferencen alle Købere og Køberinder om, at det netop er disses Pligt at sørge for, at det er de ubeskæftigede Ekspeditricer tilladt at sidde.

Konferencen ønsker følgelig, at Køberforeningerne i alle de Lande, som ikke har »Lov om Siddepladser«, kæmper for et lovmæssigt eller administrativ Paabud desangaaende, og at Køberforeningerne i de Lande, hvor »Lov om Siddepladser« haves, vaages strengt over, at Lovbestemmelsen ikke bliver illusorisk.

Konferencen minder om og gør til sit det saa ofte paa hygiejniske Kongresser udtalte Ønske om, at det ikke maa tillades noget levende Væsen at anvende til Arbejds-, Opholds- eller Soverum et Rum, der ikke har direkte Adgang til Dagslyset. — —

Køberforeningen er et nyt Udtryk for Humanitets- og Broderskabsfølelsen, der selv i vor individualistiske Tid knytter Menneske til Menneske, og praktiseret som i denne sociale Institution lader de Besiddende komme de mange Besiddelsesløse imøde og aabne nye, omend endnu kun beskedne Muligheder, for en bedre Forstaaelse mellem Klasserne.

Og dog bør dette Forehavende kun ses under Forsøgets Synsvinkel; thi vel kan man derved afdæmpe og lindre Arbejdsforholdets værste Skavanker, men vil for altid være henvist til Overfladen, til de haandgribelige Ytringsformer uden at naa frem til de Bevægkræfter, der affødte den sociale Kraft. Her er det at den faglige Organisation maa optage Arbejdet fra Grunden af, og hvor den har naaet tilstrækkelig Magtfuldkommenhed vil Køberforeningens Initiativ derfor være ganske overflødigt.

Men for mange Medhjælpere — især de kvindelige — virker Køberforeningen som deres eneste faglige Værn. Og med al Anerkendelse af det humane Øjemed er netop denne Kendsgerning fældende for Standens sociale Svaghed. — Thi den vinder kun Styrke gennem faglig Organisation.

Fra Agitationen.

Afdeling oprettet i Kallundborg.

VELLYKKET AGITATIONSMØDE I FREDERICIA.

FRA VOR KORRESPONDENT i Fredericia, Herr F Hess, har vi — lidt post festum — modtaget følgende Referat af et ultimo Februar foranstaltet offentligt Medhjælpermøde.

Det offentlige Møde i Teatrets lille Sal, havde foruden alle Afdelingsmedlemmer samlet ca. 20 Deltagere fra Afdelingerne i Kolding, Vejle, Odense og Middelfart, samt et halvt Hundrede udenforstaaende, væsentlig Handels- og Kontorfolk.

Næstformanden bød Velkommen og gav Ordet til Herr C Hammer, Aarhus, der talte om Organisationen i sin Helhed, imødegik de almindelige Indvendinger, belyste dens praktiske og ideelle Sider og sluttede med en Appel til Kollegerne om at opdrage sig selv kulturelt og socialt, saaledes at den organiserede Medhjælper kunde staa som Eksempel for den uorganiserede.

Jens Johansen, Vejle, talte klart og sagligt om den lange Arbejdstid og fremdrog dens uheldige Følger.

N C Nielsen, Kolding, talte i lyriske Vendinger, citerende forskellige Forfattere, om Organisationens kulturelle Betydning. Derefter havde forskellige Kolleger Ordet: Næstformanden for Vejle Afd., N Nielsen, den tidligere Formand for Fredericia Afdeling, A C Jensen, der fremdrog en meget sigende Sammenligning mellem Lønforholdene for en Medhjælper, en Karl og en Bydreng, og Kassereren opfordrede indtrængende de tilstedeværende uorganiserede Kolleger til at slutte sig til Centralorganisationen, hvorefter Mødet sluttede med Leveraab for vor Organisation. — En Del Medlemmer optoges, saa at vi nu staar med 40 Medlemmer, trods adskillige Overflytninger til andre Afdelinger.

Samme Aften opførte Foreningens Dillettanter »En fiks Idé« og »Generaldirektøren« offentligt i Teatret for omtrent fuldt Hus. Resultatet blev et pænt Overskud til Foreningens Kasse. Efter Forestillingen livligt Bal med flot Kottillon. Ved et fælles Kaffebord blev der holdt en Mængde Taler, nogle livlige og andre af alvorligere Art, og da de udenbys Kolleger afrejste, var alle enige om, at det havde været en brilliant Dag for Foreningen og dens Medlemmer. —

VILH HANSEN I HILLERØD.

Angaaende et i afvigte Maaned i vor nordsjællandske Afdeling afholdt vellykket offentligt Møde meddeler vor lokale Korrespondent Herr Chr J H:

Torsdag den 10de Marts talte Redaktør Vilh Hansen ved et Agitationsmøde, der overværedes af et halvt Hundrede Medhjælpere. Redaktørens interessante Foredrag havde en saglig Karakter og tog nærmest Sigte paa at fremstille Medhjælperstandens Vilkaar og Udviklingsgang gennem Tiderne, dens Udvikling fra de gammeldags. patriarkalske Former i alle de mange smaa Forretninger til Nutidens Stordrift, der medfører at Medhjælperne mere og mere maa regne med ikke alene Muligheden men ogsaa Sandsynligheden af at skulle leve hele deres Liv som Medhjælpere, og som derfor ogsaa naturnødvendigt maa bringe disse Butikkernes og Kontorernes Arbejdere til at slutte sig sammen, og ved en samlet Optræden søge at forbedre deres Kaar. Redaktøren sluttede under livligt Bifald med en kraftig Opfordring til at støtte dette Arbejde, som vor Organisation er det eneste Udtryk for her i Landet, og som nok i Fremtiden skal bære Frugt.

Formanden, Herm L Melskens, bragte Foredragsholderen en Tak og opfordrede ligeledes til Arbejde for Organisationens Fremgang.

JENS JOHANSEN I KALLUNDBORG.

Søndag den 20de Marts afholdtes et offentligt Agitationsmøde paa Hotel »Postgaarden« i Kallundborg, hvor Bogholder Jens Johansen. Vejle, talte.

Et fra forskellige jyske Afdelinger velkendt Medlem, Isenkrammedhjælper Søren Møller, som havde gjort et dygtigt Forarbejde der i Byen, bød Velkommen og paapegede Mødets Hensigt, hvorefter han gav Ordet til Hr. Jens Johansen, som i et timelangt Foredrag grundigt gjorde Rede for Organisationens Maal og Midler, ligesom han rettede en indtrængende Opfordring til Medhjælperne i Kallundborg, om at slutte op i Rækkerne og ikke fejgt holde sig uden for Kampen for bedre faglige Forhold.

Efter Foredraget, som hilstes med Bifald, og hvorfor Herr Søren Møller takkede, fik et udenbyes Medlem, Herr H M Hansen, Ordet., og lagde yderligere Kallundborg-Kollegerne paa Sinde, at stille sig solidarisk med deres fagorganiserede Standsfæller Landet over. — Fra Forsamlingen rettedes forskellige Spørgsmaal til Indlederen, som han besvarede, hvorefter Kallundborg-Afdeling startedes, foreløbig med 14 Medlemmer, men den Begejstring, hvormed disse Kolleger modtog Sagen, varsler godt om, at dette Tal snart fordobles.

Umiddelbart efter det offentlige Møde afholdt den nystiftede Afdeling konstituerende Generalforsamling, hvor et Udkast til Love drøftedes og vedtoges, og Valg af Tillidsmænd fandt Sted. Til Formand valgtes ensstemmigt Isenkrammedhjælper Søren Møller, Adrs. Isenkræmmer Carl Rasmussen, og den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af J Andersen, P V Hansen, Bogholder Larsen og N Grumløse. Suppleanter blev R Larsen og Axel Petersen.

Derefter hævedes Generalforsamlingen med Leveraab for Centralorganisationen. Vi hilse Kallundborg Velkommen tilbage i vor Afdelingskæde og haaber at det denne Gang maa lykkes at arbejde Afdelingen frem til en solid Position.

»Omvælter«.

OFFENTLIGT MEDHJÆLPERMØDE I ODENSE.

Det er adskillig Tid siden, at vor Odense-Afdeling gennem et offentligt Møde har søgt at træde i Rapport til de uorganiserede Medhjælpere i Fyens Hovedstad. — Imidlertid var det offentlige Medhjælpermøde, som Afdelingen havde arrangeret paa Raadhuset den 22de Marts, baade velbesøgt som ogsaa vellykket i sit Forløb, og Forsamlingen paahørte — efter at Afdelingsformanden, N Christensen-Krogh, der tillige er Formand for det fynske Agitationsudvalg, havde aabnet Mødet med

nogle Velkomstord — de dygtige Foredrag med megen Interesse.

Vor kendte Agitator, Frk. Elisabeth Jørgensen, indledede om Organisationens Betydning, — et Foredrag, der klart og rammende vendte sig mod alle de Vrangforestillinger, der endnu raader om Medhjælperstandens Sammenslutning. — »Lad os« — sluttede Taleren — »af al Evne søge at rive de mange Kolleger ud af den automatiske Tilværelse, hvori de lever, og lære dem at leve, føle og tænke i Samklang med de Mennesker, der har samme Interesser, som de selv. Blot vi kan samle Flertallet af de danske Handels- og Kontormedhjælpere vil det være muligt for os at bidrage til at skabe lidt bedre og lysere Kaar for den unge Medhjælperstand.

Endnu opfordrede Frk. E J de uorganiserede Kolleger til at slutte sig til Odense-Afdelingen, — en kraftig Appel, der hilstes med levende Bifald.

Dernæst talte Centralorganisationens Formand, Herr Chr Ingvoldsen, om vore Reformbestræbelser og det faglige Program, der baade giver Centralorganisationen Retning og sætter os idéelle Maal. Vore Kolleger arbejder mange Steder under Forhold, der i Tidens Løb mere gør dem til Maskiner end ndvikler dem som Mennesker. — Disse faglige Brøst vil Organisationen virksomt modvirke ved Arbejdet for de faglige Opgaver, som Taleren nærmere paapegede og grundigt klarlagde.

Sluttelig omtalte vor Formand det indre Arbejde, som Centralorg. udøvede gennem Arbejdsløshedskasse, Understøttelsesfond, Retshjælp etc., der tilsammen taget med Organisationens øvrige Virksomhed tilsigtede øget Velfærd for Medhjælperstanden. — Foredraget modtoges med stærkt Bifald.

N. Christensen-Krogh takkede for det dygtigt holdte Foredrag og rettede i en indtrængende og velformet Slutningstale en energisk Opfordring til de mødte Ikke-Medlemmer, om at slutte sig til Afdelingen, — en Opfordring, der fulgtes af en halv Snes Standsfæller, deriblandt flere kvindelige Kolleger.

Litteratur.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB,

3die Udgave ved Michael Koefoed og Emil Meyer 6—11 Hefte (tilsendt fra G E C Gads Forlag). Af denne fortrinlige Haandbog foreligger der nu 11 Hefter, hvis Indhold i Sammenligning med den foregaaende Udgave er undergaaet væsentlige Ændringer og i flere Henseender betydelige Tilføjelser. — 6te Hefte aabnes med Overretssagfører Jacob E Geltings Afhandling om Tingsretten, et Afsnit, der navnlig med Henblik paa »Ejendomsrettens Grænser«, indeholder forskellige Omarbejdelser af den tilsvarende Afhandling, som Byfoged Th Gad i sin Tid udarbejdede til de foregaaende Udgaver. Navnlig er disse Ændringer naturligvis at henføre til Lov om Rettens Pleje at 26. Marts 1909.

Iøvrigt gives der i disse særdeles indholdsrige Hefter en overskuelig og almenfattelig Fremstilling af den Del af dansk Jurisprudens, der har særlig Betydning i det merkantile Liv. — Cand. jur. Henr Hansen og A Gnudtzmanns omfangsrige Afhandling om Obligationsretten og Kriminalretsassessor Dr. jur. E Tybjergs indgaaende Redegørelse for Handels- og Søretten, viser sig at være grundigt gennemarbejdede og forsynede med alle de Ændringer, som de senere Aars Lovgivning paa disse Omraader har nødvendiggjort, og som særlig foranlediges af Lov om Køb af 6te April 1906. Lov om Tvangsakkord udenfor Konkurs af 14. April 1905, Beskyttelse af Mønstre osv.

Den grafiske Udstyrelse, der i enhver Henseende er moderne og stilfuld, er det ansete Forlag fuldtud værdig.

B W SMITH: LÆREBOG I TYSK HANDELSKORRESPONDANCE,

H Aschehougs & Co. Forlag, Kristiania (tilsendt fra Forlagets Kjøbenhavnskontor). Her bydes der den unge — og for den Sags Skyld ogsaa den ældre — Handelsmand en værdifuld Støtte og Vejledning i Forretningstysk. Det er Overlæreren ved Bergens Handelsgymnasium, der har stillet sig den Opgave at udarbejde et Værk, der ikke fremtraadte som en Samling konstruerede Forretningsbreve, Beretninger etc., men gav Praksis gennem et skønsomt Udvalg af virkelige, udvekslede Forretningsbreve, som cand. mag. Smith et til andet har holdt i sin Haand i de gamle — og nye — bergensiske Handelskontorer. Resultatet af dette »Arbejde i Marken« foreligger altsaa i denne 230 Sider omfattende Bog, der baade med Hensyn til Stofordning, Udvalg, Tryk, Papir og Indbinding — det grove Lærredsbind er ypperlig valgt for Indholdet — er Forlaget værdigt. — Udover de talrige og stærkt varierede Brevprøver indeholder Bogen klart og knapt affattede Redegørelser for adskillig merkantil Praksis, samt en Fraseologi, der udtømmende og i velvalgte Eksempler gengiver det ordrige tyske Sprogs flerartede Varianter for det dansk—norske Udtryk, — bemærk f. Eks. bl. mange andre Substantiverne »Krav«, »Foregivende«, »Limit« eller af Adjektiver og Verber »magtpaaliggende« og »indrømme«.

Vi tør med frelst Samvittighed anbefale denne Hjælpebog.

KONTOR-MEKANIK.

Et Tidsskrift for praktisk Kontor-Montering. Udgivet af C F M Knudsen, Kjøbenhavn (tilsendt af Udgiveren).

Der kan ikke være Tvivl længere. Nu er der Uro i den hjemlige Andedam. Ogsaa gammel Forretningsmodus er underkastet Forandringens ubønhørlige Lov. Et nyt Kuld er rykket ind i Kontorerne, og der er blæst Retræte for den gamle Kontormand med Pergamentfysiognomiet, den blankslidte Skødefrakke og Skærmen for Øjnene. Og med den gamle Garde fra Pennefjedrenes Tidsalder gaar Inventariet fra Kong Hans's Tid — den osende Petroleumslampe, den gispende Tortur-Skruestol, den højtravende Skrivepult i Kontorcellen — alt Brændsels Gang, om det ikke havner i en af de retrospektive Udstillinger, hvori Samtiden excellerer. —

De unge Mænd og de moderne Møbler følges af Mekaniken i Skikkelse af Skrive-, Regne-, Konvolutlukke-, Møntsorterings-, Kopi- og Frimærkepaasættemaskinerne, Duplikatorerne, Adressograferne, Check-Perforatorerne og hvad nu alle de mekaniske Kontorhjælpemidler hedder, der betyder Nedgang i Blæk- og Staalpennefabrikationen, og som — last but not least — skaffer os af med Fortidens ynksomme Skrivertype, og lader den intellektuelle Arbejder indtage hans Plads. — Og alt som Mennesker og Ting forandres, finder og Akvisitionen nye Former. »Kontor-Mekanik« er her det nyeste Nyt, forsaavidt som det efter gammel Stil er det gladeste Vanvid at være saa ovenud loyal overfor skarpe Konkurrenter, at man i egne Tryksager — endog i et præsentabelt Tidsskrift — giver Rum for anerkendende Omtale og smarte Point-Notitser om alle nævneværdige Konkurrence-Fabrikata. Dette og intet mindre er det, at den kendte amerikaniserede Grossist i Kontor-Mekanik og Banksikringsanlæg, Herr C F M Knudsen, til almindelig Opstandelse har tilladt sig. Et lille Stykke Revolution, men af vidtrækkende Betydning, er herved fuldbyrdet.

Hvad det første Hefte lovede er indfriet af de to senere udsendte. Vore Læsere bør overtyde sig derom ved Selvlæsning, thi ikke blot er Emnerne af Interesse for enhver moderne Kontormand, men Stil og Sprog, — der næsten er »gjort« lige saa godt som om selveste Elbert Hubbard «stod« paa Titelbladet — bærer med sig den friske Brise, der skal feje det gamle Kontorstøv ud.

Men den uundgaaelige Malturtdraabe kommer ogsaa her sluttelig. Annoncen om en Bogholder — »ikke under 35 Aar til en større Eksportforretning. Perfekt i Tysk og Engelsk. Løn 1500 Kr.« — er vel sammenligningsvis af underordnet Værd ved almindelig Bedømmelse af Tidsskriftet. Men den pynter ikke i Ensemblet, og Udgiveren — der i samme Hefte ivrer mod Skambud af kvalificeret Medhjælp — kunde sikkert tillade sig den Ekstravagance ogsaa i dette Tilfælde at være konsekvent.

Kvinders Ligestilling.

JEG ANTAGER, at Meningerne ere stærkt delte om dette for Manden saa saarbare Punkt. Vi lever jo midt i en bitter Kamp for Tilværelsen, hvor netop dette, at Kvinderne griber saa stærkt og resolut ind i vore forskellige Fag gør, at der, uden dog at Vedkommende giver sig Tid til at tænke Sagen tilbunds og ser nøgtern paa Tingene, ofte avler en uforsonlig Antipathi mod Kvinderne.

Jeg skal derfor forsøge at fremdrage Stof, som bagefter kan give Anledning til Diskussion. Det er nemlig kun ad den Vej, man kan faa udjævnet de uklare Punkter og skaffe lidt Retfærdighed til Stede dér, hvor der nu lides Uret.

Jeg skal ikke fordybe mig i statistiske Tal — men kun sige den nøgne Sandhed. Kvinderne er i absolut Flertal. Dette foraarsager atter, at de ikke alle kan blive gifte, og da de jo

dog skal leve, ligesaavel som det mandlige Afkom, maa man finde sig i, at de søger til det Arbejde, som de finder mest passende for deres Natur.

Der er nu maaske dem, som vil indvende:

»Ja, men Kvinderne kan jo beskæftige sig med Pigegerning, Syning og i Landbruget«.

Men selv om Kvinderne i langt højere Grad end Tilfældet er nu, vil beskæftige sig med deres oprindelige Opgaver, vilde der dog altid blive et stort Kontingent tilbage, som for at skaffe sig det daglige Brød, maa kaste sig ind paa Arbejdsmarkedet.

Ved at yde en bitter Modstand mod Kvindens stærke Fremtrængen i vort Fag, kommer man ikke uden om Kendsgerningen. Derimod mener jeg, at vi istedetfor maa finde paa mere nutidssvarende Midler til at begrænse eller regulere Tilgangen fra Kvindernes Side.

Den for alle Parter i Øjeblikket mest farbare Vej maa være, at vi søger at knytte Damerne til vore Organisationer, thi kun ad den Vej kan bedre Forhold opnaas. Derfor skal vi appellere til Kvindernes moralske Følelser, saaledes at Mandens Arbejde ikke underbydes paa en saa skandaløs Maade, som Tilfældet er nu om Dage. Jeg tror af den Grund, at Kvinderne ogsaa er bedst tjent med, at de, hvor de udfører lige Arbejde med deres mandlige Kolleger ogsaa oppebærer lige Løn.

Netop i vore Dage, hvor vi har en stærk Kvindebevægelse — med Valgret, Forsvarsforening osv. paa Programmet, gør vi Mænd sikkert bedst i at slaa koldt Vand i Blodet og vise noget mere Overlegenhed i dette prekære Spørgsmaal. Lad os dertil søge at faa dannet et Samvirke, som før eller senere kan bringe os ud af de for alle Parter skadelige Forhold, som vi nu befinder os i.

Vi skulde dog i dette, som i mange andre af Livets store Spørgsmaal, lære at se stort paa en Sag, lære at indse, at den i Middelalderen saa lovpriste kvindelige Underdanighed, ikke mere gælder og særlig ikke i vor demokratiske og moderne Tidsalder.

Kvinden maa til Gengæld lære at forstaa Mændenes Kamp for Brødet, og vide, at de til en vis Grad er Tungen paa Vægtskaalen, samt huske paa, at de til enhver Tid har et tungt Ansvar, som de med den Finhed, som er Kvinden egen, bør omfatte med den fornødne moralske Følelse.

Gør Kvinderne dette, vil meget af den Modstand, som nu synes at herske mod Kvindernes Indgriben i vort Fag, ganske af sig selv svinde ind til et Minimum, og lysere Dage vil oprinde til Gavn saavel for den mandlige som for den kvindelige Medhjælper.

Marts 1910. Schouboe.

California.

Land og Folk.

I efterfølgende Artikel gives der en kortelig men velskreven og malerisk Skildring af det fjerne Stillehavs-Land, en af Unionens mærkeligste og fra Naturens Haand rigest udstyrede Stater. — Forfatteren er en af vore gamle Kendinge og interesserede Medarbejdere, Herr Carl E Kemp, et aktivt Medlem af og Bestyrelsesmedlem i Odense-Afdelingen. Herr K drog over Oceanet for $1^1/_2$ Aar siden og har siden da skabt sig en Stilling ovre i det yderste Vesten.

ALT FOR LÆNGE SIDEN lovede jeg at tilskrive „D H K M T“ om Livet og Folk herude i det fjerne Vesten, og jeg skal nu forsøge at indfri mit Løfte.

California er vel en af de Stater, hvor Danskerne lettest føler sig tilrette og hjemme; som et Kælebarn fra Naturens Haand har den jo modtaget de rigeste Gaver, bugnende strækker Dalene sig, dækkede med Sæd og blomstertunge Haver, og Vinrankerne slynger sig i den glitrende Sommersol.

Ja, selv den tørreste Prosa begynder at danse Valsetakt ved Tanken om dette Land, der flyder med Mælk og Honning, og hvor Vinbjergejernes eneste Klage er, at Druen modnes for hurtigt og giver Vinen for megen Sødme, som vore fordærvede Nutidsganer vrager for det mere pikante syrlige.

Da jeg var hjemme i Danmark, vidste jeg jo nok, at California var et rigt Land, men Tanken knyttede sig nærmest til Guldet, det røde lokkende Guld, der har hvilet som en dragende Drøm over Statens første Pionerdage. Minerne har vel gjort enkelte Mænd rige, men hvad vejer det i Sammenligning med alle de Danske, hvem det prægtige frugtbare Muld, hvor alt kan vokse, har gjort til velhavende selvstændige Mænd med ranke Viljer.

Men Landbrugeren er ikke den eneste Dansker, som føler sig hjemme i California; den glade Kjøbenhavner har intet Sted fundet en By, der minder mere om hans gamle, kære Kjøbenhavn en San Francisco, Vestens Metropolis. Trods det sydlandske, middelalderlig-fantastiske Navn er Byen dog saa dejlig virkelig, saa fuldt af rigt moderne kommercielt Liv, saa langt mere storstadsagtig end mange Byer med større Indbyggerantal. Market Street vil altid leve i en Mands Erindring med al dens babyloniske Sprogforvirring, raslende, ringende, klinrende, smældende Befordringsmidler med alle de pralende snart kunstneriske snart banale Reklamer, med de mægtige Forretnings- og Avispaladser, og hele den pragtfulde glitrende Menneskestrøm af flot paaklædte Damer, gestikulerende Forretningsmænd, mellem hvilke den hebræiske Type er mere end almindelig repræsenteret, larmende, raabende Avisdrenge, langpiskede Chinesere og Japanesere- og inder i deres overbroderede Frakker og lange vide Benklæder, turbanklædte Hinduer, Negerlapse og sorthaarede Sydevropæere, og alle dens Gadesælgere, der sælger de utroligste Ting; her føler Kjøbenhavneren sig hjemme, her er hele det nervøse Incitament, der er nødvendigt for hans Natur, her er Theatrene, Kaféerne, Musikken, de elegante Butikker og Butiksvinduer — kort sagt Livet, som han synes det værd at leve.

San Francisco har jo som de fleste amerikanske Storbyer haft sine kommunale Bestikkelsesaffærer, og flere af disse verserer endnu for Domstolene; vor nyvalgte Mayor Mr. Nic. Carthy og Distrikts-Advokat Mr. Fickert (Fagforenings-Kandidater, ikke at forveksle med Socialister, da de er to forskellige politiske Partier) synes at gaa meget energisk til Værks overfor disse og har sat øverst paa deres Program: Fuldstændig Oprydning i alle Departementer; vi haabe, at San Francisco til Panama Verdensudstillingen i 1915 maa staa som et Mønster paa en amerikansk Storstad.

Hvis en Dansk for 15 Aar siden havde rejst gennem California, vilde han næppe have tænkt, at der levede 30,000 Danske, nu kan det umuligt undgaa en Nykommers Opmærksomhed, saa mange danske Forretningsnavne findes der her, og den nationale Følelse har vokset sig rig og stor i det sidste halvanden Decennium, vore danske Foreninger »Dania« og »Det danske Brodersamfund« samt alle de mindre danske Foreninger har bidraget meget dertil.

Dansk-Amerikanismen findes her saavel i sin bedste som desværre ogsaa i sin værste Form, store Tanker og værdige Maal har set Dagens Lys mellem Danskerne herude, Smaaligheden og Misundelsen har jo tidt kvalt dem i Fødslen, men i Længden haaber vi dog, at det bedste maa sejre.

California er Fremtidens Land, og dets Fremtid er lys og solrig som Himmelen, der hvælver sig over Landet, det er mægtigt som det store Oceans blaa Bølger, der trodsigt slaar mod dets Kyst, det er fuldt af bugnende Løfter, som det rige Muld, og det er et Eventyr fuldt af glitrende Guld som det, der vaskes fra Bjergenes Sider af de mægtige Floder, men det er endnu mere for os Danske, for det er et lille Stykke Danmark, mere værd for Moderlandet end mange Kolonier, fordi dets Sønner her hos den store amerikanske Nation skaber en Respekt for det lille Land langt borte, for dets Kultur og Aandsliv og dets Evne til at fostre levedygtige, flittige og uafhængige Mænd og gode Kvinder.

I en senere Artikel skal jeg omtale Forholdene for Handels- og Kontormedhjælperne her.

San Francisco, 20de Februar 1910.

Carl E Kemp

Vort Kontingent.

DER ER NÆPPE TVIVL om at ovenstaaende Emne, der i forrige Nr. af »D H K M T« behandledes af Herr Chr P Hansen, Hillerød, vil fremkalde forskellige Meninger. De fleste vil sikkert ogsaa nok gaa med til en Nedsættelse af vort Kontingent, men hvorvidt det vil blive til Gavn for vor Organisation, kan vist ikke bestemt siges forud. Man hører jo stadig baade her og der, at det er for dyrt at være Medlem af Centralorganisationen, men hvis vi skal have noget ud af Arbejdsløshedskassen og den skal fungere tilfredsstillende, da kan Kontingentet dertil næppe være mindre end 50 Øre pr. Medlem.

Naar Centralorganisationen vedblivende skal virke og ar-

bejde som den gør, og som det er nødvendigt at den arbejder, da maa der ogsaa Midler til og da kan Kontingentet til Hovedkassen ikke nedsættes. Den eneste Mulighed maatte da blive Nedsættelse eller fuldstændig Afskaffelse af Kontingent til den lokale Afdeling. Dette fastsættes jo af Afdelingerne og kan derfor forandres efter Ønske, men ogsaa denne Løsning forekommer mig utilfredsstillende, da Afdelingerne gerne skulde have lidt til Driftskapital. Men det kan dog mulig tænkes gennemført og det var glædelig at se Forslag angaaende den Sag i vort Blad; thi dersom en eventuel Nedsættelse af vort Kontingent vilde bevirke, at vi fik de mange Handels- og Kontormedhjælpere med os, som endnu staar udenfor Organisationen, da var jo meget vundet.

Iøvrigt tror jeg ikke, at det i de fleste Tilfælde er Kontingentets Størrelse, der er Skyld i, at de Udenforstaaende ikke gaar ind i vore Rækker, men derimod for liden Interesse for og Forstaaelse af den for vor Stand saa vigtige faglige Sammenslutning.

Fakse i Marts 1910.

Juul-Frederiksen.

Tiden, der kommer.

Afdelingsarbejdet i Sommermaanederne.

HVORLEDES SKAL VI værge os mod Medlemsnedgang til Sommer? spørger man, og ikke uden Grund, fordi det hænder, at Afdelingerne gaar tilbage i Sommermaanederne. Saaledes har jeg iagttaget, at en enkelt Afdeling er gaaet fra 28 ned til 12 Medlemmer i Løbet af en Sommer. Dette maa og skal undgaas! Muligvis kunde man ved formaalstjenlig Arrangement af de forskellige Sommeradspredelser som Fodbold, Kricket, Tennis etc. bøde lidt herpaa. Derved giver man Medlemmerne en passende og gavnlig Adspredelse, og derved øges Interessen for Afdelingens Anliggender. Og man behøver jo kun at tage saa meget med, som man synes man kan magte.

Desuden kan man arrangere Fodture, Cykleture og selskabelige Sammenkomster med de nærliggende Afdelinger, men naturligvis maa det alvorlige Arbejde ikke lægges paa Hylden. Man bør holde sine ugentlige eller maanedlige Møder som altid, dog helst i det Frie, naar Vejret tillader det.

Hvis man er saa heldig at have en Havn paa den Plads, man opholder sig, saa vil der som Regel ogsaa være en eller flere Badeanstalter, og man kan da tænke sig Muligheden af et Arrangement med en saadan og saaledes erhverve Badebilletterne til en billigere Pris end sædvanlig, for bagefter at kunne tilbyde Afdelings-Medlemmerne den derved opnaaede Fordel.

Alt maa tages i Betragtning, naar det gælder om at holde vore Medlemmers Interesse vedlige i den for alt Foreningsliv vanskelige Sommertid, og skuldc disse Anvisninger ikke være fyldestgørende maa jeg i Sagens Interesse udbede mig andre Forslag.

A C Jensen. Fredericia.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørre Sundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Foreningens Lokaler paa Hotel »Kong Frederik« Torsdagen den 17de Marts med den i nærværende Blads Nr. 5 og 7 bekendtgjorte Dagsorden.

Formanden bød Forsamlingen Velkommen og anmodede den om at vælge en Dirigent. Som saadan valgtes derefter Herr Kommis H E v. Essen; der straks gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning og oplyste bl. a., at der siden sidste ordinære Generalforsamling den 3dje September 1909 var en Tilgang af 71 ordinære og 3 ekstraordinære Medlemmer, at der i samme Tidsrum er udtraadt 27 Medlemmer, dels overførte til andre Afdelinger og overgaaede i andre Erhverv og dels etablerede, medens kun 13 Medlemmer helt er udtraadte af Organisationen, og af disse 13 er de 5 udtraadte paa Grund af Udvandring. Endvidere oplyste Formanden, at den stærke Tilgang af Medlemmer skyldes Agitationsudvalgets energiske Arbejde, at de af Bestyrelsen valgte Foredragsholdere, Dr. polit. L V Birck og Forfatteren Åge Meyer Benedictsen, desværre havde vist sig at være saa optagne, at de ikke kunde holde de Foredrag, som Bestyrelsen havde ønsket, at Bestyrelsen i dette Foraar agter at genoptage Forhandlingerne med Principalerne og deres Organisationer om Gennemførelse af Butikkernes Lukning Kl. 7 Aften i de 3 Sommermaaneder, 15de Juni til 15de September.

Efter at Beretningen enstemmig var godkendt ved Haandsoprækning, oplæste Kassererskeu, Frøken Johanne Berg, Regnskabet med Revisorernes Bemærkninger. Regnskabet, der balancerede med 1872 Kr. 99 Øre, udviste en Beholdning af 112 Kr. 27 Øre den 31te December 1909 og godkendtes uden Diskussion enstemmigt. Efter at det var vedtaget, at Lokaleudvalget skal bestaa af 5 Medlemmer, suppleredes dette med Bogholder Thorv. Nielsen, Jydsk Andels Foderstofforretning, og Frøken Anna Jensen, Dansk Frøkontor, sidstnævnte ved Lodtrækning med Bogholder Jensen, Dampmøllen.

Efter en til Tider livlig Diskussion, hvori bl. a. deltog d'Herrer Wolthers, Th. Hansen, Frøken Johanne Berg, Nielsen-Lindquist, Bogholder Thomsen hos Rechnitzer og Kommis Sørensen hos Philip Bechmann, angaaende Agitationsudvalgets Arbejde og Maaden, hvorpaa Agitationen fremtidig bør praktiseres, vedtog Generalforsamlingen straks at vælge nyt Agitationsudvalg, idet det bestaaende Udvalg paa Grund af Bortrejse m. v. nu kun bestaar af 3 Medlemmer. Ved Haandsoprækning valgtes derefter nedennævnte Medlemmer: Kommisserne O Jørgensen hos Jac Mortensen, H J Hansen hos Grosserer Staun J C Kjeldgaard hos S C Sørensen, Johs. Sørensen hos Philip Beckmann, H Sørensen hos Grosserer Staun, H E v Essen hos Undall & Iversen, C Kragelund hos Fabrikant Kragelund og Frøknerne Ludovica Fischer, Brøndums Kafteforretning, L Thomsen, Tekstilfabrikerne og Cathrine Syndergaard hos Brd.n Westerby. Paa Bestyrelsens Vegne fremsatte Nielsen-Lindquist Forslag om at forhøje til 50 Kr. aarlig fra 1ste Januar u. A. det som Vederlag til Kassereren i sin Tid bevilgede Beløb at 25 Kr. aarlig. Med Anbefaling af Herr Kommis Bonnesen og Kontorist Th. Hansen m. fl. vedtoges Bestyrelsens Forslag enstemmigt. Efter at Formanden havde udtalt en Tak til Forsamlingen for livlig Deltagelse i Diskussionen blev Generalforsamlingen sluttet.

Nielsen-Lindquist, Sekretær.

Aarhus. Torsdag den 3dje Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Formanden, Robert Petersen, aabnede Generalforsamlingen og bød Forsamlingen Velkommen, men beklagede, at saa faa (ca. 50) Medlemmer havde givet Møde.

Til Dirigent valgtes Johs. Petersen, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Denne godkendtes enstemmigt.

Kassereren fremlagde Regnskabet, der ensstemmigt godkendtes.

Et Forslag fra Bestyrelsen om at ændre Lovene saaledes, at Generalforsamlingen vælger Foreningens Formand, i Stedet for at denne hidtil er valgt af Bestyrelsens Midte, gav Anledning til nogen Diskussion, der dog endte med, at Forslaget vedtoges.

Efter at Robert Petersen havde udtalt sin absolute Vægring ved at modtage Genvalg, idet han nødvendigvis maatte have en Ferie, i hvert Fald foreløbig, valgtes Engelbert Petersen til Formand.

Til Bestyrelsen valgtes Carl Jensen og Frk. Bech, og som Suppleanter N Ormstrup og Th. Hansen.

A Lorensen genvalgtes som Revisor.

Under Eventuelt blev drøftet en Del Smaasager, ligesom flere af de Tilstedeværende i varme Ord takkede Robert Petersen for hans mangeaarige Virksomhed i Foreningens Tjeneste. Alle beklagede Petersens Tilbagetræden, idet han efterhaanden er bleven Aarhus-Afdelingens »Fører« i dette Ords videste Omfang.

Robert Petersen takkede for den Opmærksomhed, der blev ham vist, og haabede, at Foreningen maatte gaa frem i alle Retninger. Det var hans Mening, at der tiltrængtes nyt Blod, og de Unge maatte nødvendigvis til, saa de kunde dygtiggøres til det Arbeide. der engang før eller senere krævedes af dem. Efter en Tak til Næstformanden og de gamle Bestyrelsesmedlemmer for Samarbejdet, lykønskede Robert

Petersen den nye Formand til hans Gerning og anbefalede ham til Medlemmernes Velvilje.

Dirigenten udbragte til Slut et Leve for Centralorganisationen, hvorefter Generalforsamlingen sluttede henad Midnat.

Johs. Sjælland.

Esbjerg. Foreningen »Hermes« afholdt den 6. Marts sin 10-aarige Stiftelsesfest med Festmaaltid og Bal paa Hotel »Royal«.

Festen, hvori Hr. Chr Ingvoldsen deltog, var meget vellykket, og da Deltagerne skiltes, var alle enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften.

Fredericia. Torsdag den 5. Marts afholdtes ordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, 2) Valg af Suppleanter, 3) og Revisorer, 4) Eventuelt. Valgt blev: Sekretær Frk. Sigrid Mikkelsen og Annonceexped. A Tams. Suppleanter: H Mortensen og P Lars Petersen. Revisorer: A Jørgensen og A V Knudsen. Det vedtoges at afholde ekstraordinært Møde 11te Marts til Afgørelse af »Eventuelt«, da hele Dagsordenen ikke kunde uddebatteres samme Aften. — Mødet 11te Marts var et af de længste Diskussionsmøder, vi hidtil har haft.

Der var mødt ca. 30 Medlemmer. Til Dirigent valgtes Assels. Angaaende 7-Lukningen pegede alle Udtalelser henimod det gavnlige i at faa denne Reform gennemført. Der raadede Enighed om at faa Principalerne til at interessere sig endnu stærkere for det Spørgsmaal og særlig bevirke dette gennem et stort offentligt Diskussionsmøde med Herr Chr Ingvoldsen som Indleder.

Om »C« Afdelingens Ophævelse, hvilket Spørgsmaal Formanden anbefalede at faa hurtigt afgjort, opstod der en meget livlig Diskussiom, særlig mellem A C Jensen, der ønskede den afskaffet, og C Jacobsen og Hess, som ønskede de vide Rammer indsnævrede til bestemte Personer, som kunde optages gennem Bestyrelsen, og ønskede den bibeholdt i en lidt forandret Form. Ved Afstemningen blev det afgjort at ophæve C-Afdelingen.

Flere Medlemmer foreslog at der førtes Forhandlingsprotokol ved hvert Møde. Til Fornøjelsesudvalget valgtes Nielsen (London-Magasin), Sass Petersen, A Jørgensen og Assels. Agitationsudvalg: Belmann, A C Jensen og H Mortensen og til at revidere de forandrede Love nedsattes et Udvalg bestaaende af Bestyrelsen A C Jensen, Petersen og Mortensen, hvortil der bevilgedes det Beløb, der behøves, ifølge de nye Love.

Disse oplæstes og vedtoges med Ensstemmighed, efter et Par Replikskifter ang. Indskud for A. Medlemmer og B. Medlemmer. Formanden hævede derpaa Mødet med en Tak til Dirigenten for dennes dygtige Ledelse.

Fremdeles Mødeaften hver Onsdag Aften Kl. 8½ i Lokalet Theatercaféen. H S

Hillerød. Torsdag Aften den 20de Marts holdt Jeppe Aakjær Foredrag i vor Afdling, om »Livet og Poesien«. En interesseret Tilhørerskare havde fyldt »Hotel Lejdersdorff's« store Sal til sidste Plads, — et Bevis paa, hvorledes vor Forening har formaaet at faa Publikum med, naar vi kalder til Foredrag, og vi savner da heller ikke de lokale Blades uforbeholdne Anerkendelse heraf.

Jeppe Aakjær slog i et fængslende Foredrag til Lyd for at bringe Poesien mere i Højsædet i vort Land og optage den mere i vort daglige Arbejde og daglige Liv. Han sluttede den vellykkede Aften med at oplæse nogle endnu utrykte Digte af ham selv.

I Begyndelsen af April afholder vi en lille selskabelig Sammenkomst med en Svingom, og den 27de haaber vi at kunne faa Frk Elisabeth Jørgensen til at tale ved vor 1aarige Stiftelsesfest, der afholdes denne Dag. Hertil bør alle Medlemmer møde, ligesom enhver især nu bør arbejde for, at vort Medlemsantal kan blive saa stort som muligt paa denne Mærkedag i vor Afdelings Liv. Inden den døde Sommertid kommer bør alle Medlemmer af Organisationen derfor sige med Aakjær: Endnu en bette Nøk! Chr. J H.

Hobro. Onsdag den 23de Februar afholdtes halvaarlig Generalforsamling, hvor det fremlagde Regnskab ensstemmigt godkendtes.

Formanden meddelte, at han paa Grund af Bortrejse maatte træde tilbage fra sit Hverv, og som Stedfortræder blev den forhenværende Sekretær Kommis C Matthes valgt. Som Sekretær valgtes Lagerforvalter N Halkjær. Bestyrelsen bestaar herefter af: Formand C Matthes, Næstformand G Thomsen, Kasserer B Høgh, Sekretær N Halkjær og Frk. Poulsen.

Bestyrelsen fik Myndighed til at søge nye Lokaler, hvilke nu er bestemt at skulle være hos Herr Præstmark i Teatret. Forslag til Forandring i Lovene blev vedtaget. C M

Hjørring. Ord. Generalforsamling afholder hos Restauratør I Kærsgaard, Tirsdag den 12te April 1910 Aften Kl. 8½. Dagsorden fremkommer ved Løbeseddel.

Bestyrelsen.

Kolding. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 17de Marts. J K L Rasmussen var Dirigent. Formanden, N C Nielsen, aflagde Beretning for det svundne Halvaar og oplyste, at der i Beretningsperioden havde været afholdt 7 Foredrags- eller Agitationsmøder, 5 Bestyrelsesmøder og 2 alm. Medlemsmøder samt 2 selskabelige Sammenkomster. Formanden omtalte endvidere Indførelsen af den komm. Vedtægt, der traadte i Kraft 1ste Decbr., og Centralorg. Retshjælp, som han anbefalede til Medlemmerne at benytte, naar der var Konflikter om Arbejdsforhold eller Opsigelsestid. Agitationsudvalget opfordredes til at tage fat med mere Energi.

Efter en livlig Diskussion godkendtes Beretningen.

Kassereren, Kontorist S Seiersen, oplæste Regnskabet, der paa Grund af Revisorernes midlertidige Bortrejse ikke var bleven revideret; dette godkendtes med Forbehold af Revisionsanmærkninger. Et Par mindre Lovændringer, der var stillet af Kassereren, vedtoges.

Derefter skredes til Bestyrelsesvalg. Formanden genvalgtes med Akklamation, og endvidere genvalgtes Johs Grumstrup, og nyvalgtes J K L Rasmussen og Engelbrecht Andersen. Til Suppleanter valgtes Bogholder Petersen og Aage Kyster. A C Møller blev Revisor og C Sørensen Revisorsuppleant. Agitationsudvalget blev efter Forslag af A C Møller ændret til at skulle bestaa af 4 Medlemmer, hvoraf det ene repræsenterede de unge Mennesker, der kun stod i Arbejdsløshedskassen. Valgte blev F Bender, A C Møller, Engelbrecht Andersen og N J Roed. Generalforsamlingen blev hævet med Leveraab for Centralorganisationen og Kolding-Afdelingen. Bestyrelsen konstituerede sig senere med F Bender som Næstformand og J Grumstrup som Sekretær. x.

Kjøbenhavn. Tirsdag den 12 April Kl. 8½, Foredrag af Formanden for Folkelig Ligbrændingsforening, Hr. H Lundgren. Emne: »Ligbrænding«.

Tirsdag den 26 April Kl. 8½, Foredrag af Elisabeth Jørgensen. Emne: »London«

Udvalget haaber paa Medlemmernes Tilslutning til disse to sikkert interessante Foredrag.

Begge Fredage afholdes i vore hyggelige Lokaler Hotel »Tre Hjorter« Vestergade 12. P. U. V.

Å C Alsøe.

Kontormedhjælpernes Afd., Kolonialmedhj. Afd. samt Manufakturmedhj. Afd. afholdt hver sit Aarsmøde den 15de Marts i Foreningslokalerne.

I Kontormedhj. Afd. genvalgtes Fr Møller som Formand. Til Repræsentant i Fagforeningens Bestyrelse valgtes Frk. Hansine Hansen. Til Besiddere valgtes Frk. Hansen og W Carlsen.

I Kolonialmedhj. Afd. valgtes Å C Alsøe til Formand og til Repræsentant i Fagforeningsbestyrelsen valgtes Edvald Bjørnsen. Til Besiddere valgtes Bjørnsen og Carl Poulsen.

I Manufakturafdelingen valgtes M Østerling til Formand. Til Repræsentant i Bestyrelsen for Fagforeningen valgtes A V Streit. Til Besiddere valgtes Streit og Anning Petersen.

—r

Rabat-Kupons til Casino, Folketeatret samt Sønderbros Teater erholdes hos Kasserer Fr Møller, Baldersgade 72,

Nykjøbing Mors. Onsdag den 16de Februar holdt Forfatteren Johan Skjoldborg Foredrag om Emnet »Om Personlighed.«

Foreningen havde megen Glæde af Foredraget, som var baade lærerigt og interessant, og som var besøgt af ca. 200 Mennesker, — saa mange Salen kunde rumme.

Herr Skjoldborgs Foredrag blev paahørt med den fortjente Interesse af Forsamlingen, og modtog Foreningen gennem de lokale Blade en Tak for, at den havde ladet afholde Foredraget. Formanden, E Øhlenschlæger aabnede og sluttede Mødet.

Onsdag den 13de Marts afholdt Foreningen Bal for sine Medlemmer med Damer, og var endvidere de Lærlinge, som staar i Arbejdsløshedskassen indbudte.

Festen forløb i skønneste Harmoni, og den gennem Foreningen frembragte Kammeratskabsfølelse viste sig paa den smukkeste Maade. Der faldt i Løbet af Aftenen mangt et Ord, saavel skæmtsomt, som af mere alvorlig Karakter. Formanden E Øhlenschlæger talte for Centralorganisationen og udbragte Selskabet et kraftigt Leve for samme.

Under Festen indløb Telegram fra Foreningens tidligere Kasserer, I H Rechnagel. Sekretæren.

Odense. Ord. halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 7de April Kl, 9 paa »National«. Dagsorden: Beretning, Regnskabet, Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, Revisorer, Revisor- og Bestyrelsessuppleanter.
Mød alle! Bestyrelsen.

Svendborg. Afdelingen afholdt Fredag Aften sin aarlige Generalforsamling paa Hotel »Svendborg«. Der var kommen henimod 40 Medlemmer til Stede, som modtog Beretningen om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar med Jubel, idet denne paa alle Maader havde vist en forbløffende Fremgang. Til Formand genvalgtes med Akklamation Herr Isenkrammedhjælper E J Rossleff. Af større Sager blev der behandlet et Forslag om Afholdelse af et Sommerstævne her i Svendborg iaar, hvortil der skulde sendes Indbydelse til de nærmest liggende Afdelinger paa Sjælland, Lolland, Falster, Fyn og Jylland. Forslaget blev ensstemmigt vedtaget.

Dernæst blev det besluttet, at Foreningen skulde have sig en Fane, og Foreningens Damer stillede sig beredvilligt til Disposition med Hensyn til at overtage sin Del af Arbejdet hermed, og Afdelingens dygtige Tegner, Herr Bogholder Reickstein-Larsen, stillede sig ligeledes til Fanekommitéens Disposition og vil nu lave et Udkast til en Foreningsfane.

Generalforsamlingen sluttede med et fælles Kaffebord, hvor der blev afsunget mange af vore smukke Fædrelandssange, og inden man gik hver til sit, blev der udbragt rungende Hurraer for saavel Centralorganisationen som for Svendborg-Afdelingen.

Til Bestyrelsen valgtes: Forvalter John Siversen Sekretær, Kommis Hansen-Møller, Næstformand. Kommis Vickman-Olsen, Kommis Norlander, Frk. Jørgensen, Kasserer, Laura Larsen (Genvalg), E J Rossleff, Formand, (Genvalg). Suppleant blev Frk. Andersen, Revisorer d'Herr Lagerexpedient Johannes Hansen og Kommis Rasmussen.
S.

Skive. Den nye Bestyrelse har konstitueret sig saaledes:

Formand Forretningsfører H P Jensen, Næstformand Kommis Oscar Jensen, Kasserer Kommis A M Nielsen, Sekretær Vilh Sørensen. V S

Thisted. Fredag den 15de April 1910 afholdes ordinær Generalforsamling Kl. 9 Atten paa Hotel »Royal« med Dagsorden: 1. Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse. 2. Suppleringsvalg til Agitationsudvalget. 3. Bestemmelse om Møder i Sommerhalvaaret. 4. Sommerudflugten. 5. Eventuelt.
Bestyrelsen.

Foreningens 10aarige Stiftelsesfest afholdtes den 6te Marts paa Hotel »Royal«.

Der var udmærket Tilslutning, saa det blev en fornøjelig Aften.

Foreningens Formand, Kæmnerassistent Chr. Brandi, bød Velkommen, og dvælede i faa velvalgte Ord ved de 10 Aar, der var gaaet, og udtalte at Foreningen nu rolig saa Fremtiden imøde. Han udtalte derefter nogle anerkendende Ord over Foreningens Medstifter, afdøde Manufakturkommis Carl Hansen, der for nogle Aar siden forulykkede paa en Rosporttur ved Frederiksund.

Efter det fælles Kaffebord spillede Musikken op, og Dansen fortsattes med Liv og Lys til henad Morgenstunden.

Ved Frokostbordet herskede den fornøjeligste Stemning og Talerne tulgte Slag i Slag. Telegrammer var indløbet fra Centralorganisationens Formand, Herr Chr. Ingvoldsen, samt samt fra Foreningerne i Aarhus og »Hermes«, Esbjerg.

I Dagens Anledning var forfattet et Par Sange, der ligesom den smukke Kotillons gjorde stor Lykke. C J

Vejle. Torsdagen den 10. Marts afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Af Formandens Beretning for det forløbne Halvaar fremgik, at Foreningen nu tæller 132 Medlemmer, 108 mandlige, 14 kvindelige og 10 Lærlinge, og at den havde afholdt 16 Medlemsmøder, ved hvilke der ved de 4 havde været fremmede Talere; ved de andre havde Foreningens Medlemmer selv virket ved Diskussion eller Oplæsning.

Afdelingen havde for det til Centralorganisationen bevilgede Statstilskud afholdt 2 Foredrag af Dr. Frantz Pio og Dr. Arnold Møller, og havde skaffet sine Medlemmer Adgang til at bese Margarinefabriken.

Formanden omtalte nogle Tiltælde, hvor Principaler havde henvendt sig til Afdelingen, for at søge Medhjælpere, og den store Betydning det havde, at Centralorganisationen havde skaffet juridisk Konsulent. Foreningen havde oprettet Kursus i Tysk, hvortil der var god Tilslutning, Beretningen godkendtes.

Regnskabet, der balancerede med Kr. 1,668.33 godkendtes.

Det vedtoges at søge et Samarbejde med Handelsforeningen, for at faa 7-Lukningen gennemført, og at paavirke Publikum til at faa Interesse for Sagen. I Stedet for de afgaaede 3 Bestyrelsesmedlemmer C Andersen, A Hansen og N Nielsen valgtes K P Dahl, A Stensgaard og L Christiansen. Til Formand for Agitationsudvalget blev Boghandlermedhjælper Michael Nielsen genvalgt med Akklamation. Det øvrige Udvalg bestaar af A Madsen, H Møller, J Jacobsen, P Jensen, M Pedersen og Frk. Birkemose. Til Fornøjelsesudvalget valgtes Kann, Joh Jacobsen, H Møller, Frk. Frandsen og Frk. Jørgensen. Det vedtoges foreløbig at afholde ugentlig Mødeaften.

Paa Bestyrelsesmødet den 13de Marts konstituerede Bestyrelsen sig med Michael Nielsen som Næstformand, Chr Høyer Kasserer og L Christiansen, Sekretær.

Onsdag den 16de Marts afholdt Foreningen offentlig Foredrag i Arbejdernes Forsamlingsbygning med Fortatteren Herr Johan Skjoldborg som Taler. Det udmærkede Foredrag, der omhandlede »Personlighed«, havde samlet ca. 400 Mennesker. Herr Michael Nielsen havde ved denne Lejlighed iværksat en glimrende Reklame for 7-Lukningen, ligesom vor højtærede Formand i smukke og velvalgte Ord lagde Deltagerne paa Sinde at støtte os i Arbejdet for 7-Lukningen.

Efter Foredraget arrangeredes fælles Kaffebord for Medlemmerne, og her tilbragtes der en Times Tid i behageligt Samvær.

Næste Medlemsmøde afholdes Torsdag den 31te Marts
N N

Brevkasse.

Horsens- og Slagelse-Afdelinger: Referaterne maatte udskydes til næste No. paa Grund af Pladsmangel.

* * *

Indsendte Artikler ang. Lærlingespørgsmaalet vil fremkomme, saasnart vor Spalteplads tillader det.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

11. Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Den jydske Handelshøjskole

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER **Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL"
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Handels-Gymnasiet
Moderne Handelshøjskole. **Aalborg.**
1. Maj og 1. Novbr. nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. Telefon 1400.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

KØB Deres **Cigarer** hos
N. C. Nielsen,
Søndergade 35 & Lille Torv 2.

CHR. KARSBERG, **Guldsmedgade 1.**
Herrelingeri og Herreekvipering.
Fikse Ting. Altid Nyheder.

Chr. Møllers
1. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **Iste Maj**. Fripladser søges inden **Iste April**. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor. Vestergade 8. Telefon 1179.**
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. **ESBJERG**

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1.Kl.Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. — **Kongensg., Esbjerg.**

Fredericia

Drik FredericiaPilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEELEN.

— BESTIL ALTID DERES **VISITKORT** OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

RichardSvendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253.

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.

— Malachowicz --

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.

Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Repa ationer altid billigst, med Garanti.

Forlang Katalog. En gros - en detail.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET, Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Hørsholm

Folkehøjskolen for unge Handels- * medhjælpere. * „Købmandshvile"

ved Rungsted pr. Hørsholm.

6 Maaneders Vinterskole: Oktober—Marts.

Ophold og Undervisning: 40 Kr. mdl.

Lys og Varme ekstra.

Amtsunderstøttelse til Skoleophold søges inden 1. Maj.

Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af:

Fru Ludi Petersen og Johs. Fog-Petersen.

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stor
Priserne smaa

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigarrør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt fodtøj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.
Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 31. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. | 15. April 1910. | 10de Aargang.

Fra vor Centralledelse.

Hovedbestyrelsesmødet i Kjøbenhavn den 3. April.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedledelse har afholdt sit halvaarlige, ordinære Møde i Grundtvigs Hus i Kjøbenhavn. Mødet, der varede hele Dagen, arbejdede sig gennem en saare omfangsrig Dagsorden, der indeholdt en Mængde almindelige som specielle administrative Anliggender, ligesom ogsaa Emner, der tager Sigte paa Centralorganisationens agitatoriske, organisatoriske og socialpolitiske Virkemaal, drøftedes og affødte forskellige Beslutninger, der angiver vort Arbejdspensum paa disse Omraader i kommende Foreningshalvaar.

HVAD DER UDRETTEDES.

Herom berettede Formanden, Chr. Ingvoldsen, i en udførlig Rapport, der gav et opmuntrende Billede af Centralorganisationens nuværende Position, viste glædelig Fremgang paa næsten alle Hold, en voksende, og — hvad der ikke noksom kan fremhæves — usædvanlig stabil Medlemsmængde, karakteriseret ved den Medlemsforøgelse af ca. 350, Beretningsperioden har bragt os. — Til dette gunstige Resultat har især bidraget Frk. Elisabeth Jørgensens og Dr. Frantz Pios Foredragstournéer og Oprettelsen af Afdelinger i Hobro, Fakse og Kallundborg. Derimod sporedes der Svaghed i Skanderborg og Vordingborg, men til Gengæld usædvanlig Fremgang i Vejle, Svendborg og Aalborg.

Arbejdet paa Hovedkontoret var betydelig forøget, særlig foranlediget ved Arbejdsløshedskassen, hvis Virkemaade og Resultater Formanden uddybede. Retshjælpen viste sig at være et nyt, betydningsfuldt Led i vor Virksomhed, og man bestræbte sig paa at lægge nye Institutioner ind under Centralorganisationens Omraade.

Af socialpolitiske Anliggender var Fabrikslovens Revision af særlig Vigtighed. Kommunale Vedtægter var gennemført i Vejle og Kolding, medens de flere andre Steder var stemt ned i Byraadene efter heftige Forhandlinger. Her fandtes fremdeles et uopdyrket Felt, idet endnu kun $^1/_5$ af Landets Købstæder havde gennemført disse Beskyttelsesbestemmelser for den unge Arbejdskraft.

De statsunderstøttede Foredrag havde vunden god Tilslutning, men en Ændring i den hidtil brugelige Form syntes heldig. — Centralorganisationen var indtraadt som Medlem af »Det sociale Sekretariat og Bibliotek« og af »Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse«.

Formandens udførlige Beretning gav iøvrigt et detailleret Tilbageblik over de vigtigste administrative Anliggender og uddybede yderligere de kortfattede Meddelelser fra Hovedkontoret som fra Tid til anden fremkommer i »D. H. K. M. T.« under den paagældende Rubrik.

Debatten, der efterfulgte Beretningsaflæggelsen, var langvarig og ikke uden kritiske Bemærkninger, omend der herskede almindelig Tilfredshed med det tiltalende Perspektiv, som Formanden havde aabnet. — I Diskussionen deltog Th. Hansen Aalborg, N. C. Nielsen, Kolding, Andreasen, Hjørring, Johanne Berg, Aalborg, og Vald. Pedersen; — de tre førstnævnte Herrer ønskede især snævrere Rammer for Forretningsudvalgets Kompetence og Myndighed. Formanden replicerede udførligt, og Beretningen fandt ensstemmig Godkendelse.

»D. H. K. M. T.«

Redaktørens Beretning konstaterede den siden forrige Aargangs Begyndelse foretagne Udvidelse af Bladet som ubetinget formaalstjenlig. Bestræbelserne for at knytte nye Penne til »D. H. K. M. T.« var forsaavidt kronet med Held, som ikke færre end 38 Medarbejdere — mod 28 i foregaaende Beretningsperiode — havde ydet Bidrag til Tekstindholdet. Af de 276 Spalter, som de sidste 14 Numre indeholdt, optoges de 67 af redaktionelt, 61 af indsendt Stof, og 36 af Afdelingsmeddelelser, Referater etc., medens Annonceafdelingen lagde Beslag paa Resten. — Red. gav et Overblik over de behandlede Emner, knyttede hertil Bemærkninger om den nærmeste Tids Arbejdsplan og afsluttede sin Beretning med nogle Betragtninger angaaende de Synspunkter, hvorefter »D. H. K. M. T.« burde ledes og søges udvidet i Samklang med Centralorganisationens fortsatte Udvikling.

Efter en kort Diskussion, der væsentlig drejede sig om Artiklen »Vort Kontingent« i Nr. 6, og hvori N. C. Nielsen, Andreasen, Chr. F. Johannessen, Næstved, Vald. Pedersen og Formanden deltog, godkendtes Redaktørens Beretningsaflæggelse ensstemmig.

CENTRALORGANISATIONEN OG FOLKETINGSVALGENE.

Som ved tidligere Rigsdagsvalg er det Hensigten, at vor Organisation skal »vise sine Farver« ved det forestaaende Valg til Folketinget, for derved at slaa til Lyd for de nærmestliggende socialpolitiske Opgaver. Og i Overensstemmelse hermed foreslog Formanden, at Kandidaterne interpelleredes om deres Stilling til, »at der ydes Handels- og Kontormedhjælperne samme Beskyttelse som Haandværkets og Industriens Arbejdere, derved at de inddrages under Fabrikslovens Bestemmelser«, og endvidere, at der »ved Butiksluknings-, Helligdags- og Lærlingelovens Revision opnaas en lovmæssig Begrænsning af Arbejdstiden«.

Interpellationernes Ordlyd anerkendtes efter en kort Meningsudveksling.

REJSESTIPENDIER OG FOREDRAG.

Hovedbestyrelsen drøftede og vedtog følgende Andragende til Handelsministeriet:

»Da man maa anse det retfærdigt, at der ydes Medhjælperne samme Indflydelse paa Uddelingen af Statens Rejse- og Skolestipendier som Købmændene, og da man

derfor maa fremhæve, at Medhjælpernes Organisation som Regel vil sidde inde med det største Personalkendskab til Medhjælperne, tillader man sig herved ærbødigst at andrage det ærede Ministerium om, at det Udvalg, der har Indstillingsret til ovennævnte Stipendier, fremtidig sammensættes af et lige Antal Købmænd, valgte af Handelsstandens Fællesrepræsentation og Medhjælpere, valgte af underskrevne Centralorganisation under Forsæde af en af det ærede Ministerium udnævnt Formand«.

Endvidere sanktioneredes følgende Forslag til Andragende:

»Da der blandt Centralorganisationens Afdelinger har vist sig saa stærk Trang til Tilskud til Afholdelse af offentlige Foredrag af faglig eller alment belærende Indhold, at det har været umuligt ved Hjælp af det hidtil ydede Statstilskud blot tilnærmelsesvis at imødekomme samme, tillader man sig herved høfligst at andrage det ærede Ministerium om, at der paa Finansloven søges tilvejebragt en saa stor Bevilling til ovennævnte Formaal, at der kan ydes Centralorganisationen et forøget Tilskud til Fordeling blandt sine Afdelinger«.

SOMMERENS AGITATION

foranledigede en kortere Diskussion, hvori Formanden, Andreasen, Frk. Johanne Berg, N. C. Nielsen, Vald. Pedersen og Redaktøren deltog, og som især samlede sig om Formen for 7-Lukningen og det hertil fornødne Agitationsmateriale, ligesom ogsaa Sommerstævnerne, hvoraf allerede nogle var planlagde, drøftedes. — I denne Forbindelse fremhævedes Ønskeligheden af at give Vejle-Kongressen en særlig festlig Ramme, med Henblik paa 10-Aarsdagen for Centralorganisationens Oprettelse.

OPLYSNINGSBUREAUET.

fremkaldte en interessant Forhandling, idet Forretningsudvalget, der i nogen Tid har arbejdet med denne Sag, udbad sig Hovedbestyrelsens Tilslutning til en Henvendelse til Afdelingerne om at paabegynde det i høj Grad omfattende Arbejde, som Tilvejebringelsen af det tilsigtede omfangsrige Materiale nødvendigvis forudsætter. — Saavel Formanden som Redaktøren havde udarbejdet Udkast til et Spørgeskema, men i Betragtning af den korte Tid, der var levnet Hovedbestyrelsen til at overveje Skemaernes Enkeltheder, fandt man det hensigtsmæssigt at overlade den endelige Udarbejdelse til de to Herrer. — En Anmodning fra den internationale Medhjælperføderation om en Række statistiske Data, vedrørende danske Medhjælperes Engagementsvilkaar, maatte udskydes til Besvarelse, naar det omhandlede statistiske Materiale forelaa.

ANDRE ANLIGGENDER.

Endnu fandt forskellige Spørgsmaal indgaaende Behandling, saaledes enkelte Ansøgninger om Arbejdsløsheds-Understøttelse, hvorom der herskede afvigende Meninger indenfor Forretningsudvalget, og Hovedbestyrelsens Afgørelse derfor ønskedes. — Endvidere forhandlede man ret vidtløftigt, foranlediget af Forespørgsler om en enkelt Forenings Tilslutning til den stedlige »Arbejdernes Fællesorganisation« og om Medlemmers Forhold under Strejke og Lock-out. Diskussionen om disse Anliggender viste imidlertid en langt overvejende Stemning for ikke at tage afgørende Beslutninger i disse Spørgsmaal, som man erkendte var afhængig af særlige og lokale Forhold og Omstændigheder, der ikke i de foreliggende Tilfælde paakrævede Hovedbestyrelsens Afgørelse.

Sluttelig vedtog man at afholde næste ordinære Hovedbestyrelsesmøde i Aarhus den 4. September, og det besluttedes, at Centralorganisationens 4de ordinære Kongres finder Sted i Vejle den 25. og 26. September — af Hensyn til Tiaarsdagen for det konstituerende Delegeretmøde af danske Medhjælperforeninger den 23. og 24. September 1900.

Medhjælper, tænk —!

ET SPØRGSMAAL, der for Øjeblikket, og ikke uden Grund, er meget brændende indenfor vor Stand, saavel for Butiks- som Kontormedhjælpere, er Lærlingespørgsmaalet.

Alle kender vi jo af egen, mangen Gang triste Erfaring, hvilke Fordringer der stilles eller stilledes til unge Mennesker, hvis Agt det var en Gang i Tiden at vise sig paa Arenaen som værdige Forretningsmænd. Men desværre kender vi ikke alle — eller synes i det mindste ikke at kende — hvad Ret, der kan, eller snarere bør tilkomme de samme unge Mennesker.

De kommunale Vedtægter, som enhver Medhjælper jo sikkert nu kender, er flere Steder traadt i Kraft og har rimeligvis i adskillige Afdelinger givet, og vil senere i endnu højere Grad give, Anledning til mangen livlig Debat.

Hvorfor?

Ja, det staar for mig som aldeles ubegribeligt! Alle burde her, Haand i Haand, hilse disse nye Vedtægter Velkommen, og ikke nok dermed, men kæmpe for, at vi ved Lov fik dem gennemført over hele Landet, saa ingen, hverken Principal eller Medhjælper kunde knibe ud.

De vil maaske studse ved Ordet »Medhjælper« i denne Forbindelse? Maaske give mig Ret, maaske ikke; men i sidste Tilfælde skumle fælt indvendig over det.

Jeg understreger »indvendig«, fordi det i høj Grad vilde forbavse mig at se den Slags Meninger aabenlyst fremsatte, til Trods for, at jeg ved, at mange hylder dem.

Det er særlig til disse sidste blandt mine ærede Kolleger, at jeg vil henvende mig med et Par Ord.

Førend De i Ord og Gerning skrider til at udarbejde disse Vedtægter, kald da engang Minderne fra Deres egen Læretid frem. Hvad enten det bliver lyse eller mørke Erindringer, saa tror jeg, de færreste tør søges blandt den sidste Art.

Skulde det modsatte mod Sædvane være Tilfældet, da burde De sætte alle Deres Kræfter ind paa at gøre de unge Mennesker, der er Dem underordnet delagtige i disse lyse Minder, søge at skabe skønne og for Dem selv fordelagtige Minder for dem fra deres Læretid.

Er det mørke, triste Erindringer, da bør De ikke som jeg hører mange, prale: Jeg havde det saa og saa strengt dengang, hvorfor skal Nutidens Lærlinge ikke mærke hvad det vil sige, — men tvertimod lægge Vægt paa, at jævne Vejen for de vordende Standsfæller, som de jo dog er, søge at berige dem af de Erfaringer, De selv har høstet, og ikke tage Dem betalt for Deres fortidige Lidelser, ved nu at lade nogen anden undgælde derfor.

Det er enhver Medhjælpers Pligt, at søge at lære sine Undergivne (Lærlingene) saa meget som muligt, — Teori som Praksis — og eventuelt optræde som Mellemmand, hvis det er nødvendigt, i Spørgsmaal, som vist jævnligt fremkommer i enhver Forretning, hvor der findes Principal, Medhjælper og Lærling.

Det ligger i vor egen Interesse at paase, at de kommunale Vedtægter overholdes til Punkt og Prikke. Vi gavner derved ikke blot os selv, men sidst og ikke mindst Standen i sin Helhed.

Michael Nielsen, Vejle.

To Annoncer.

Kun ikke Medlem af Centralorganisationen.

DER var en Tid, hvor Medhjælperspørgsmaalet var et ukendt Emne i Dagbladenes Tekstspalter. Siden da har Medhjælperorganisationen ordnet Forholdet og gennem sit Arbejde gjort Pressen opmærksom paa, at der eksisterer et socialt Spørgsmaal ogsaa for os. Nu behøver man derfor ikke udelukkende at søge Underretning om Melhjælpervilkaar gennem Annoncespalterne, omend man daglig, som altid før, kan gøre en social Studie om vor Stand ved at gennemløbe »Berl. Tid.«s »Tjeneste søges« eller »Tjeneste tilbydes«.

Her er et Udklip fra de sidste Dage:

Isenkramkommis,
ca. 20. Aar, ikke Medlem af Handels- og Kontormedhjælperforeningen. Hurtig Ekspedient, dygtig Sælger, kendt med Beslag, Værktøj og Bygningsstøbegods søges til 1ste Maj til en af Sjællands største Special-Forretninger i ovennævnte Artikler. Billet, mrk. 7191 U. med Referencer, modtager Berlingske Tidende.

Er dette i sig selv ubetydelige Avertissement ikke som et kulturhistorisk Fragment, der viser hvor uendelig smaatskaarent der kan tænkes endnu i det Herrens Aar 1910? Der sidder en utvivlsom brav og agtet Isenkræmmer ude i en af Sjællands Købstæder og ønsker sig en yngre Medhjælper, der naturligvis skal være hurtig Ekspedient og dygtig Sælger, men først og fremmest — mærk allerførst — maa han ikke være Medlem af Centralorganisationen.

Man fejler næppe, naar man forudsætter, at denne Købmand kender yderst lidet eller intet til vor Organisation, og at han, om vi havde ham paa Tomandshaand, vilde væve sig ind i Pølsesnak og røbe saare naive Forestillinger om vort organisatoriske Arbejde og de Maal, Centralorganisationen har sat sig. Men han støtter sig til en Beslutning, som hans Fagfæller, — der iøvrigt kan være lige saa brave og agtede Mænd som ham selv — højtidelig har taget. Og naturligvis er disse Købmænds Indsigt i vore Anliggender ligesaa begrænset som den enkeltes.

Naivitet, dit Navn er Isenkræmmer, der i kildrende Magtfølelse bestalter dig som dine Medhjælperes Formynder, du der selv saa haardelig tiltrænger aandelig Formynderskab og et friere Livssyn. Naivitet er det, naar dit Fagorgan, det mindste og slettest redigerede af alle merkantile Tidsskrifter og Blade i dette Land, ene af alle disse Organer holder sig tilbage fra Udveksling med Medhjælpernes Organ, omend dette Byte kun vilde yde os en kummerlig Ækvivalent.

I Sandhed! Denne Isenkræmmer og hans ligesindede Fæller stamper mod en Udvikling, der vel kan hæmmes men ikke hindres i sit Forløb, men disse Købmænd vil forhaabentlig bevares for denne Verden, indtil deres Medhjælperes Organisation er en Kendsgerning og erkendt som en selvfølgelig Sag. —

Men Beslutningen og Annoncerne vil maaske give dem et daarligere Omdømme hos Eftertiden, end de menneskelig set fortjener!

Der fordres ikke stor Gage.

Foran os ligger en Annonce fra et Provinsblad. En lille fordringsløs Annonce fra en Medhjælper, der søger Plads. Her er den:

Kolonialkommis,

22 Aar gl., søger Plads til 1. Maj i Fredericia. Der fordres ikke stor Gage. Prima Anbefalinger for Dygtighed og Ædruelighed haves.

Held den Medhjælper, der er en dygtig og interesseret Arbejder i sit Fag, og som er tilstrækkelig kultiveret til ikke at søge en ussel Adspredelse i et Overmaal af stærke Drikke. Han har megen Adkomst til et godt Engagement — og fortjener det fremfor den indolente og alkoholhengivne Medhjælper. Men alene af disse Aarsager bør han vide at stille sine Krav, ikke mindst til det kontante Vederlag; thi undlader han — Elitemedhjælperen — det, vil hans Handlemaade faa videre Følger end Misbudet overfor ham selv. Det vil betinge at hans i Dueligheid jævnbyrdige Kolleger underbydes, og at Lønskalaen trykkes nedad overalt i hans Branche, og naar den Dag oprinder, da han ikke længere kan tillade sig at anføre i sin Ansøgning: »Der fordres ikke stor Gage«, vil han maaske — for sent — gøre den pinlige Opdagelse, at saa mange har fulgt hans slette Eksempel, at han nu, tvungen af Nødvendigheden, fremdeles maa nøjes med den »ikke store Gage«.

En Arbejder er sin Løn værd, — det gælder ogsaa Medhjælperen, og den unge Kolding-Kommis, der søger at bedre sine Chancer ved den fatale Sætning, bør lære at sande det gamle Ord og — efterleve det.

Vort Kontingent.

DA JEG SAA DENNE OVERSKRIFT i Nr. 6, tænkte jeg: »Ha ha, skal vi nu have vort Kontingent sat op«. — men jeg blev skuffet.

H. føler Samvittighedsnag over, at vi ikke er villige nok til at strække Haanden frem mod de uorganiserede Kolleger, i Særdeleshed de kvindelige Kolleger. Og da dette Samvittighedsnag aabenbart er meget stort, spørger H, hvorfor vi ikke har disse mandlige og kvindelige »Kolleger«. Under Trykket af Samvittighedsnaget paa den ene Side, og — det vi før har hørt — »Der maa gøres noget«, paa den anden, har H. i sine sikkert velmente Bestræbelser for at gøre noget pludselig, fundet »De Vises Sten« til Løsning af Opgaven: Vort Kontingent. Vort Kontingent er alt for stort, det maa meget længere ned. Se Arbejderne for en 20—30 Aar siden, de havde et meget, meget mindre Kontingent, og derfor er Arbejdernes Organisationer gaaet saa meget frem som de er. — Tro det, hvem der vil. — Til denne H's Slutning skal jeg dog bemærke, hvad der var god Latin for 30 Aar siden, dur ikke altid nu. Iøvrigt var der ikke saa stor Behov for Pengene den Gang som nu, og Pengene var tillige den Gang større end nu.

H. har en Fornemmelse af, at hans Forslag vist ikke vil blive modtaget med absolut Tilslutning blandt Medlemmerne; men Samvittighedsnaget trykker stadig, og han fremfører da som undskyldende Moment, at Afdelingen er saa ny — men mon den ikke alligevel skulde have fundet »De Vises Sten«,

Nu skulde jeg ikke have gjort Ophævelser i væsentlig Grad over den fremsatte Mening, hvis H ikke havde gaaet et Skridt videre og — forhaabentlig under Trykket af Samvittighedsnaget — i sin Fortvivlelse foreslaar at frigive Arbejdsløshedskassen: Frugten af alle vore Anstrængelser, dette første faste Holdepunkt, som vi i saa mange Aar har gaaet og længtes efter. Denne Kasse, som vi netop har ment skulde blive Udgangspunktet for en ny Tid for vor Stand, blive den første Kilometerpæl paa vor besværlige Organisationsvandring. Den skulde vi nu frigive, eller rettere, — vi vil ikke længere være nogen faglig Organisation. Men det næste, der saa sker! Jeg vil bruge et mildt Udtryk og sige. »Saa gaar det hele ad Hækkenfeld til«. Vi kan da — om der er nogen, der har Lyst — igen begynde forfra og sige: »Ak, de skønne spildte Kræfter«.

Men for at gaa tilbage til Spørgsmaalet: »Hvorfor staar der saa mange udenfor vor Bevægelse?« Ja, saa er H her inde paa den rigtige Vej, naar han siger, det skyldes manglende Oplysning og Kultur. Her er det netop Tampen brænder. Men skal vi erhverve os mere Kultur og dermed social Forstaaelse, maa vi have mere Frihed, der kun opnaas gennem faglig Bevægelse for økonomisk Uafhængighed. Og dertil skal vi bruge Penge. Det usle Mammon, som slavebinder hele vort lovpriste høje Trin af Kulturudvikling, maa vi erhverve os for Organisationen. Netop fordi det tyranniserer hele Samfundet og et Menneskes bedste Egenskaber, saa vi efterhaanden har faaet et tuldkomment Vrangsyn paa Ret og Uret, Moral og Umoral, og i aller højeste Grad hylder Egoismens Læresætninger paa Bekostning af det rene og ophøjede Begreb Altruisme.

Men naar vor Organisations Opgave er at modarbejde Pengenes Indgriben i vore Menneskerettigheder, forekommer det mig, det mest konsekvente vilde være af alle Kræfter i Fællig at søge frembragt saa stort et Fællesfond som vel muligt. Men det naar vi sandelig ikke gennem et endnu lavere Kontingent, end det vi har. Jeg kunde tænke mig, om H vilde foreslaa, at man viste sig særlig imødekommende overfor Ekspeditricer, unge Mennesker o. l. under 18 Aar ved at Afdelingerne vedtog ikke at opkræve noget Indskud eller Afdelingskontingent af saadanne Medlemmer, hvilket iøvrigt er vedtaget i enkelte Afdelinger. Til Centralorganisationen svares jo kun 50 Øre. Men et lavere Kontingent for alle Medlemmer — maaske endnu lavere for de ovennævnte »brave Kolleger«s Vedkommende — er ganske umuligt at arbejde med. Erfaringen har jo desuden ogsaa belært os i saa Henseende, idet sidste Kontingent-Forhøjelse fra 35 til 50 Øre var en Følge af den tvingende Nødvendighed.

I gamle Dage hed det: »Er man bare dygtig, saa kan man sagtens komme frem«. Nu derimod: »Uden at være dygtig, er man umulig«, og for at »komme frem« maa man kombinere denne Egenskab med Penge, ligesom Fru Fortuna maa lade sin Naades Sol skinne over os.

Disse Egenskaber gør Enkeltmand stærk — skønt det ogsaa her hjemme viser sig nødvendigt at forene Dygtigheden og Pengene i Aktieselskaber og disse igen i Truster, for at »komme frem«. Men naar Pengene er den bærende Grundvold for Enkeltmand, mon det saa ikke ogsaa skulde være Tilfældet med en Repræsentant for de mange Enkeltmænd, vor Organisation. I saa Fald, skulde vi saa ikke hellere skride til en Kontingentforhøjelse? Der kunde maaske da blive Tale om foreløbig kun at lade en saadan Forhøjelse gælde os andre, der ikke kommer ind under Begrebet: Ekspeditricer, unge Mennesker o. lign. under 18 Aar«. Det kunde maaske være taktisk klogt og forsvarligt, idet man kunde sige vort Programpunkt: »Lige Løn for lige Arbejdsydelse«, ikke gælder her.

Vil vi Vejen maa vi ogsaa ville Midlerne. Nødvendigheden vil alligevel tidlig eller sent tvinge os til en Kontingent-Forhøjelse, og vi nyder da paa et saadant Tidspunkt ingen anden

Fordel end holde vor Bevægelse vedlige, idet denne Merydelse kun vil gaa til det daglige Brød.

Men om vi nu derimod forhøjede vort Kontingent og samtidig vedtog, at denne Forhøjelse fortrinsvis skulde anvendes til Agitation! Mon vi da ikke skulde faa nogle flere Fold af vor Udsæd? Jeg mener Jo. Hvad mener andre?

Aarhus, den 21. Marts.

C. Hammer.

Statsunderstøttelser.

REJSEUNDERSTØTTELSER FOR UNGE HANDELSMÆND.

Ved Finansloven for Finansaaret 1910—11 er bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser ved Ophold i Udlandet, særlig paa oversøiske Pladser.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af Juni Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning.

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden et Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Af Bevillingen vil eventuelt enkelte Stipendier paa indtil 3,000 Kr. blive bevilgede til unge Handelsmænd, der — efter allerede at have erhvervet grundigt Kendskab til det paagældende Sprog — vil rejse til oversøiske Lande (herunder ikke indbefattet de nordamerikanske Fristater).

UBEMIDLEDE ELEVER PAA HANDELS-DAGSKOLER.

Ved Finansloven for Finansaaret 1910—1911 er der til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler bevilget et Beløb af 6,000 Kr.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer, altsaa til 240 Kr. for et Helaarskursus, 120 Kr. for et Halvaarskursus. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der er hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handelsdagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves have søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Undtagelsesvis kan Understøttelsen bestaa i fri Undervisning alene.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Efteraaret 1910 kunne inden 15. Maj d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres.

STATSTILSKUD TIL FOREDRAG.

Ved Finansloven for Finansaaret 1910—1911 er der bevilget et Beløb af 2,500 Kr. som Statstilskud til Organisationer indenfor Handelsstanden til Afholdelse af offentlige Foredrag af fagligt eller alment belærende Indhold.

Andragender om saadant Statstilskud indgives til Ministeriet for Handel og Søfart inden 1. August.

Ministeriet for Handel og Søfart, April 1910.

Conto pro diversi.

PERSONALIA.

Vor bekendte kvindelige Kollega, Frøken Elisabeth Jørgensen, er den 15de April borgerligt viet til Herr Reinhold Mac, Redaktør af Socialdemokratisk Ungdomsforbunds Organ »Fremad«.

Til den Lykønskning, som vi — utvivlsomt i Samklang med Centralorganisationens Medlemmer Landet over — frembærer, skal vi udtale Haabet om, at Fru Elisabeth Mac, der fremdeles vil være knyttet til Kontorfaget, ogsaa fremtidig vil stille sine fremragende agitatoriske Evner til Raadighed for Medhjælpersagen.

FORKASTET KOMMUNAL-VEDTÆGT.

Skive-Byraad har nylig været Skuepladsen for et af de Stammenstød, som Forslaget om Indførelse af kommunale Bestemmelser for Børns og unge Menneskers Arbejde plejer at a stedkomme.

Efter den Vedetfægtning, der udspilledes under Førstebehandlingen, og som vi tidligere har omtalt, sendtes det af vor lokale Afdeling foranledigede Forslag til Erklæring hos Handels- og Haandværkerforeningerne, der — som venteligt — stillede sig afvisende overfor enhver nævneværdig Begrænsning af den unge Arbejdskraft. Resten afgjorde det nedsatte Byraadsudvalg, hvori Vedtægt-Modstanderne var i afgjort Flertal, idet Udvalgsindstillingen vai et slet skjult Aflivningsforsøg, men tillige et saadant Makværk og saa uklart affattet, at end ikke Udvalgsmedlemmerne evnede at give en saglig Motivering af Vedtægt-Modstandernes Standpunkter.

Men da de sidstnævnte raadede over Byraadsflertallets Stemmer, blev Forslaget efter en heftig Debat forkastet, skønt dets Ordfører, Medlem af Skoleudvalget, Lærer Kjem, gav det en med et fyldigt statistisk Materiale velunderbygget, og af Flertallet ikke afkræftet, Anbefaling.

Imidlertid — »Vedtægten kommer igen« — som Herr Kjem udtalte.

FORENINGEN AF DANSKE FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

afholdt nylig sin aarlige Generalforsamling paa »Dagmarhotellet« i Kjøbenhavn. Formanden, Herr Søren Ringer, oplyste i sin Beretning, at Foreningen — hvis Formaal det er at varetage den periodiske Presses Interesser — i den forløbne Beretningsperiode havde haft en Tilgang af 25 Blade, til Trods for at man havde givet Foreningen en mere eksklusiv Karakter end tidligere. Iøvrigt havde Foreningen paa forskellig Maade virket for sine Formaal, og man havde arrangeret sig med »Nordisk Papir- og Grafisk-Tidende« som Publikationsorgan. —

Kassereren, Redaktør Vilh. Hansen, fremlagde Regnskabet, der vidnede om Foreningens voksende Formue. — Generalforsamlingen, der lededes af Kontorchef Henrichsen (Creditidende), gav enstemmig Decharge for Beretning og Regnskab.

Sluttelig godkendte Generalforsamlingen, at Bestyrelsen havde suppleret sig med Redaktørerne A. Schmidt (Snedkermestrenes Fagblad), og Folketingsmand Th. Stauning og genvalgte endvidere Redaktørerne V. Figgé (Agitatoren), og Direktør Hauch-Fausbøll (Personalhistoriske Samlinger).

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Foreningen »Hermes« afholdt den 31te Marts ordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler. Formanden J P Godtfredsen aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Th. Overgaard.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Godkendtes ensstemmigt.

Kassereren oplæste Regnskabet, hvorfor gaves Decharge.

Som Formand genvalgtes J P Godtfredsen med Akklamation. Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de efter Tur afgaaende valgtes: Fru Nelly Hansen (Genvalg) samt d'Hrr. Assistent Hans Broch og Komisserne Arum og Husted.

Som Suppleanter valgtes d'Hrr. Kommisser Henrichsen og Kolling samt Bogholderne Mikkelsen og J. A. Jensen. Til Revisorer genvalgtes Herr Kommuneassistent Andersen og nyvalgtes Herr Assistent Overgaard (D. F. D. S.)

Det vedtoges, at forhøje Lærlingenes Kontingent til 75 Øre mdlg. (§ 3b) samt at slette Indskud for alle Medlemmer (§ 6).

Generalforsamlingen sluttede derefter med et kraftigt Leve for Foreningen.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Fru Nelly Hansen som Næstformand og Herr Sv. Tr. Fensholt som Sekretær, og vedtoges det at deltage i Agitationen in pleno. F.

Hillerød. Afdelingen afholder Stiftelsesfest Ondag d, 27. April og byder i denne Anledning paa en baade fornøjelig og interessant Aften. Bestyrelsen har sikret sig udmærket musikalsk Assistance fra Kjøbenhavn, og vor kendte dygtige kvindelig Agitator, den unge Fru Elisabeth Mac f. Jørgensen har lovet at komme tilstede og holde en Tale for vor Forening, som hun for et Aar siden selv var med til at starte.

Alle Medlemmer bør møde — og sørge for, at ogsaa Kolleger udenfor Foreningen kommer tilstede og hører en af vore allerbedste Forkæmpere for vor Sag.

Aftenen slutter med en Svingom.

Glem altsaa ikke Onsdag Aften d. 27. April paa Hotel Lejdersdorff. Chr. J H

Horsens. Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes paa Palaiscafèen den 16de Marts Aften Kl. 8½.

Formanden bød de mødte Medlemmer Velkommen og Forvalter S Jacobsen valgtes derpaa til Dirigent. Under Beretningen om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar nævnede Formanden Diskussionsmøderne, Udsendelsen af Cirkulærer til udenforstaaende Kolleger om Indmeldelse i Organisationen, Agitationsmødet med Frk. Elisabeth Jørgensen som Taler og Dr. polit. Pios offentlige Foredrag.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa den af vort Hovedkontor tilbudte gratis Retshjælp i Sager kontra Principalerne, og paa Arbejdsløshedskassen, der nu var traadt virkelig frem som et uundværligt Led i vor Organisation. Foreningen havde i Januar Maaned afholdt en lille, vellykket Festlighed og havde desuden været indbudt til Fest i Fredericia af derværende Afdeling. Fra Handelsforeningen havde man modtaget Indbydelse til Kontorchef Krenchels Foredrag.

Kassereren oplæste og fremlagde det reviderede Regnskab for 1909, der ensstemmigt godkendtes.

Efter Bestyrelsens ensstemmige Forslag vedtoges en Lovændring, saaledes at Formanden fremtidig vælges direkte af Generalforsamlingen med absolut Majoritet.

Til Formand valgtes derpaa — istedetfor Sten Vandborg, der nægtede at modtage Genvalg — med Akklamation N Dahl. Til Bestyrelsen: S Jacobsen, Otto Vald. Nielsen, Sten Vandborg og Jønsson. Til Suppleanter Th Hansen og H Chr Akselsen. Til Revisorer H Just og Chr Hvilsted Nielsen.

Agitationsudvalget: P Pedersen, Ørum, og Juul Petersen, og Forlystelsesudvalget: Chr Sørensen, H Chr Akselsen og H Just.

Dirigenten rettede efter Generalforsamlingen en Tak til Afdelingens afgaaede Formand, Sten Vandborg, for hans interesserede og uegennyttige Arbejde i Foreningens Tjeneste. Han udbragte et Leve for Sten Vandborg, den gamle Bestyrelse, vor Forening og Centralorganisationen, og Dirigenten hævede sluttelig Forsamlingen Kl. 1.

Fredag den 18de Marts afholdtes Bestyrelsesmøde, og Udfaldet af Konstitueringen blev Sten Vandborg Næstformand, Otto Vald Nielsen Kasserer og Jønsson Sekretær. N.

Kolding. Fredag den 1ste April blev en af Afdelingens store Dage. — Da Formanden ved 8½ Tiden bød Velkommen, var Sal og Balkon fyldt af et forventningsfuldt Publikum.

Saa begyndte Jeppe Aakjær at tale — med sin djærve, jyske Accent.

Ligesom han før har bedt for sin brune Lyng og for »Jenles« Harer, bad han her for Bevarelsen af den danske Folkepoesi, den der bliver trampet med jernklampede Træsko — — og Folk sad ganske stille, og lyttede, man kunde høre Digteren Aakjær. — Saa læste han op, jydsk og højdansk og Begejstringen steg — det fangede — baade den muntre Historie om »Godske, der var saamøj en hverregal Mennisk«, og de alvorlige Stemningsdigte. Da Digteren sluttede med sit Digt »Karup Aa«, det underskønneste i nyere dansk Lyrik, da vilde Bifaldet ikke ophøre, saa det var næsten umuligt for Undertegnede at komme til Orde med den officielle »Tak for i Aften«. N C

Kjøbenhavn.

I Foreningens Lokaler vil Fru Elisabeth Mac Tirsdag den 26. ds. Kl. 8½ Aften holde Foredrag om London.

Fru Mac, som har opholdt sig en Tid i London og allerede har beredt flere af vore Provinsafdelinger en fornøjelig Aften med dette Foredrag, vil sikkert samle fuldt Hus denne Aften.

Ved Medlemsmøderne den 15. og 29. Marts talte Herr Jules F Lund, Lederen af Teknisk Højskole, og Herr Redaktør Vilh Hansen.

Herr Jules F Lund behandlede Emnet »Naturvidenskabernes Betydning«, hvilket Foredrag var overordentlig lærerigt og fængslende.

Herr Redaktør Vilh Hansen holdt et glimrende Foredrag, som formede sig som et Tilbageblik over vort eget Organisationsliv.

Foredragets Titel var »Handels- og Kontormedhjælperbevægelsens Historie i Danmark.«

Alle Kolleger, som havde givet Møde ved disse Foredrag, var overordentlig tilfredse, og er det Udvalgets Haab at flere Medlemmer vil møde op til vore Møder, da det i Længden ikke vil være muligt at skaffe gode Foredragsholdere, naar Medlemmerne viser en saa ringe Tilslutning, som Tilfældet har været ved disse Møder. Å C Alsøe.

Bestyrelsen havde formaaet Herr Folketingsmand, Overretssagfører L Jessen til at holde et agitatorisk Foredrag Tirsdag den 5te ds.

Til Mødet var udsendt særlig Indbydelse til Medhjælperne ved Dagbladenes Ekspeditionskontorer, da Foreningen paatænkte at oprette en særlig Afdeling for disse Kolleger.

Folketingsmanden talte ud fra det gamle Ord »Enighed gør stærk« og viste ved et Par Eksempler, hvorledes der virkelig kunde opnaas bedre Lønforhold og kortere Arbejdstid ved samlet Optræden fra Medhjælperne.

Hr. Jessen sluttede med en Opfordring til de tilstedeværende Uorganiserede om at slutte sig til vor Bevægelse og være med til Arbejdet for at samle alle Medhjælpere.

Næstformanden, Aage Alsøe, takkede Folketingsmanden for det interessante Foredrag, og gav de faa, der havde efterkommet vor Indbydelse, Oplysning om Foreningens Formaal.

Inden vi forlod Foreningens Lokaler havde der indmeldt sig flere Kolleger baade fra »Politiken« og »Folkets Avis«.

Alt i alt en vellykket Aften, som tyder paa, at der begynder at komme den rette Forstaaelse blandt vore Standsfæller. Willy Carlsen.

Nykøbing M. Torsdag den 7de April afholdt den herværende Afdeling ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Til Generalforsamlingen var næsten alle Medlemmerne mødte, og efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes til Dirigent Bankassistent Hass Jensen. Derefter aflagde Formanden Beretning for det forløbne Halvaar, af hvilken det fremgik, at Foreningen i alle Maader havde haft god Fremgang, og at der nu kun staar ganske faa Handels- og Kontormedhjælpere udenfor Foreningen her i Byen.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som ensstemmigt godkendtes.

Som Formand genvalgtes ensstemmigt E. Ohlenschlæger. Til Bestyrelsen genvalgtes Alfr Nielsen og A Berg, og nyvalgtes C Svenningsen. Til 1ste og 2den Suppleant valgtes henholdsvis Hass Jensen og Kommis Hansen.

Som Revisorer valgtes G H Leffers og Poulsen.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: E Ohlenschlæger, Formand. Kommis Alfr. Nielsen, Næstformand, A. Berg, Kasserer, A Vettrup, Sekretær og C Svenningsen.

Derefter hævedes Generalforsamlingen med et Leve for Foreningen og for Centralorganisationen, hvorefter man havde en lille gemytlig Sommenkomst. Sekretæren.

Odense. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 7de April. Dirigent P Påhlsson. Beretning og Regnskab godkendtes ensstemmigt. Afd. kan siden Nytaar notere en Fremgang i Medlemsantal af 25%. Det vedtoges ikke at tage Indskud af nye Medlemmer. Afdelingens Tillidsmænd ere: M Christensen Krogh, Formand, Albert Hansen, Næstformand, Chr Henriksen, Kasserer, Trolle Hansen, Sekretær, og Georg Petersen. Suppleanter: Axel Olsen og H Jørgensen. Revisorer: J S Christensen og Hansen-Aagaard. N C K

Svendborg. I Referatet i Nr. 7 af Afdelingens Generalforsamling er fejlagtig anført, at Forvalter John Siversen valgtes til Bestyrelsen. Dette beror paa en Fejltagelse, idet Forvalter John Sinram valgtes.

Afdelingen har — i Lighed med enkelte andre Afdelinger — paabegyndt Udsendelsen af trykte Maanedsberetninger over Af- og Tilgang af Medlemmer, Møder, Foredrag og den øvrige Virksomhed indenfor Afdelingsomraadet.

Slagelse. Torsdag den 17. Marts afholdtes den aarlige Generalforsamling i Foreningens Lokaler.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Aar, som ensstemmigt godkendtes.

Regnskabet godkendtes.

Formanden, Bogholder Chr Johansen, genvalgtes med Akklamation, og i Stedet for Bogholder Jensen og Kommis M Christensen, der begge afgik, valgtes Kommis Chr Christiansen og Kommis H M Hansen. Til Suppleanter valgtes Frk. J, Jensen og Kommis Houmann Andersen. Bestyrelsen bestaar herefter af: Bogholder Chr. Johansen, Formand og Kommisserne J C Jacobsen, Kasserer, O Eriksen, Sekretær, Chr Christiansen og H M Hansen.

Til Revisorer valgtes P Bagge og Houmann Andersen.

Til Festudvalget valgtes Chr Christiansen, A Høegh og Frk. J Jensen. Foreningen har i det forløbne Aar haft en god Fremgang i Medlemsantallet, og navnlig har vi faaet en Del Damer ind i Foreningen.

Fra 1ste April d. Aar har vi egne Lokaler i Sct. Mikkelsgade Nr. 12.

Efter at have udbragt et Leve for Centralorganisationen, sluttede den vellykkede Generalforsamling, der var besøgt ca. 36 Medlemmer.

O Efa.

Den sorte Tavle.

Slettede med Restancer er følgende Medlemmer af den direkte Afdeling: Adolf F Jensen, Holstebro. Edv Skovlund Petersen, Frederikssund. Jens Nielsen, Skibbild St. Peter Einer Nielsen, Killerup. Jens Fabr. Frederiksen, Holbæk. Jacob N. Tidemann, Blegebrønde.

Aarhus, April 1910.

Chr. Ingvoldsen.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN. Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgaedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER
»D. H. K M. T.«: Redaktør VILH. HANSEN. Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand E POULSEN, Turøvej 1. Tlf. Goth. 1051
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ENGELBERT PETERSEN	Sjællandsgade 104.	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLRICHS		TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Kongensgade 54	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	JUUL FREDERIKSEN	Niels Hansen	Brudassist. L. von HAGN JENSEN	
Frederikshavn	JENS P JENSEN	Kirkepladsen 3	Kontorist CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Herning	Bogholder LIND JENSEN		E JESPERSEN	Bredgade 11
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Hobro	C J MATTHES	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Horsens	N N DAHL	Smedegade 9	N N DAHL	Smedegade 9
Kallundborg	SØREN MØLLER	Carl Rasmussen		Aalykkegade 4
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	
Kjøbenhavn	E. POULSEN	Turøvej 1 F		
Kontorafdelingen	FR MØLLER	Baldersgade 72 Tlf. Taga 894 x.	FR MØLLER	Baldersgade 72 L
Kolonialafdelingen	Å C ALSØE	Zinnsgade 11, 4		
Manufakturafdelingen	M ØSTERLING	Ahornsgade 8		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	P J DELEURAN	L B Freuchen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CHR HENRIKSEN	Hans Tausensgade 20, 3
Præstø	OSCAR SCHMIDT	J P Thomsen	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	VILH ROMLUND	Singers Filial	A THORNDAHL	Mads Jacobsen
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	J CHR JACOBSEN	A S J Strudsberg
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J CHRITIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	JOHANNE JØRGENSEN	Bdr. Francke
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDT		H CHR OTTESEN	Akt. N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	Bogholder CHR PORSGAARD	
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	KNUD BANG	Mathiasgade 76	KNUD BANG	Matthiasgade 78
Vordingborg			ANNA RASMUSSEN	Manufakturhdlr. Theisen.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

12 Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Den jydske Handelshøjskole

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **No 10-10 Øre, No 15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL"
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Handels-Gymnasiet
Moderne Handelshøjskole. **Aalborg.**
1. Maj og **1. Novbr.** nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. Telefon 1400.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

Flip-Centralen
— Ryesgade 32 —
Telefon 2537 Aarhus. Telefon 2537

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1ste Maj**. Fripladser søges inden **1ste April**. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor. Vestergade 8. Telefon 1179.**
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 119
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside, U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1.Kl.Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. — **Kongensg., Esbjerg.**

Fredericia

Drik FredericiaPilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKELSEN.

— BESTIL ALTID DERES VISITKORT OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.

— **Malachowicz** - -

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.

Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Reparationer altid billigst, med Garanti. Forlang Katalog. En gros - en detail.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

1. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj etc.** i BEKLÆDNINGS-MAGASINET, Bredgade 19. HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Hørsholm

Folkehøjskolen for unge Handels- medhjælpere.

„Købmandshvile"

ved Rungsted pr. Hørsholm.

6 Maaneders Vinterskole: Oktober—Marts.

Ophold og Undervisning: **40 Kr.** mdl.

Lys og Varme ekstra.

Amtsunderstøttelse til Skoleophold søges **inden** 1. Maj.

Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af:

Fru Ludi Petersen og Johs. Fog-Petersen

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

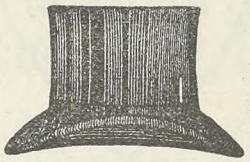

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stor
Priserne smaa.

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds' Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.
Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.
Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt fodløj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted
Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.
J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Harry Jensen.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 15. April.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1910. 10de Aargang.

„Ned med Kontingentet!"

LIDEN AVANCE — stor Omsætning! Et velkendt Feltraab for de Varemasser, der skal erobre Markedet med Prisbilligheds Vaaben. Men Reklameskriget baner hyppigt Vej for et Industriprodukt, hvori Maskinstemplet har udvisket al Ejendommelighed og Personlighedspræg, — og først bagefter erfarer man at have gjort et daarligt Køb.

Fra en nordsjællandsk Afdeling klinger der et Raab, der løber mellem Leddene i vor Foreningskæde: Lavere Kontingent — større Medlems-Omsætning! — Hensigten dermed er imidlertid ingenlunde Reklamejag, og det lyder saa fuldtonende og klart, at vi ikke drager den ærlige Overbevisning, der fødte det, i mindste Tvivl. Dertil kender vi vor nordsjællandske Kollega for vel, véd at han tør nævnes blandt de bedste, de prøvede og alvorligt overvejende Personligheder indenfor Organisationen, en agtsom Betragter og stille Arbejder, der gjorte Felttoget med igennem en Aarrække. — Alene derfor og endnu mere fordi det fremsatte Forslag kan faa en saa stor Rækkevidde, har det billigvis Krav paa nøje Prøvelse og alvorlig Vurdering, — ligesom det bør være forskaanet for alt effektfuldt Ord-Fyrværkeri, der giver en altfor usikker Belysning for en nøgtern Betragtning af Enkelthederne.

ET KÆTTERSK RAAB.

Det gælder derfor Sagen ikke Personen, naar vi vender os mod det fremførte Forslag og stempler »Ned med Kontingentet« som et kættersk Raab. — Og det fordi det høje Kontingent altid er Stikordet for alle dem, der staar udenfor Rækkerne, for dem, der »sympatiserer« med Sagen, men hvis Smaamønt har Vej alle andre Steder end netop til Demonstration af Sympatien, for dem, der kun søger det selskabelige Element og altid vil finde det frodigere indenfor mindre sagligt dragne Cirkler. Det høje Kontingent er Parolen for det overvejende Flertal, for hvem Centralorganisationen er en Forening som alle andre Foreninger — alle de tankeløse eller overfladisk tænkende Medhjælpere, der aldrig har søgt at lodde Dybden i Organisationsspørgsmaalet.

Hvad der kan gælde for den passivt »sympatiserende«, den selskabssøgende, den ligeglade og tankeløse Kollega udenfor vore Foreninger, har ogsaa i nogen Grad Gyldighed for de Medlemmer, som drages ind i vor Organisation af andre Aarsager end Overbevisningen.

For alle disse Afskygninger er enhver Henvisning til Kontingentet en brugelig Undskyldning, for den bristende Standsfølelse, de lægger for Dagen. De varmtfølte Indlæg for Kontingent-Nedsættelse er derfor alene af Hensyn til disse Indifferente en betænkelig Sag, fordi de henter Vaaben mod os fra vort eget Rustkammer, — selv om de utvivlsomt vilde finde anden Motivering, dersom Medlems-Bidraget blev tvunget ned til et Minimun, og da altid — og begrundet — møde os med det selvopgivende: »Hvad kan det nytte?«

FORTIDEN IN MENTE.

Da kan vi let blive Skeptikeren Svar skyldig.

Thi Erfaringerne, vi indvandt gennem Aarene, har tilfulde overtydet os om, at et ringe Kontingent ikke øgede vort Medlemstal i et saadant Omfang, at Nedsættelsen af det enkelte Bidrag derved udlignedes. Selv under Opgang og gunstige ydre Vilkaar. — Da Centralorganisationen i 1903 stod foran en skæbnesvanger Krise og ved en gennemgribende Nyordning søgte at faa System i Arbejdet og Medlemstabet standset, greb man til den Fortvivlelsens Selvhjælp, der hedder Kontingentnedsættelse. Men næppe var atter Arbejdstakt og godt Samvirke genskabt, før Kravet om øgede Virkemidler rejste sig med Nødvendighedens altovervindende Styrke, og vi begyndte — og fortsatte — Medlemsbidragets Forøgelse, indtil dets nuværende Stade. — Og det skal understreges og fastholdes, at disse Kontingentforhøjelser aldrig har kostet nogen Forhaandsagitation, kun paa Odense-Kongressen 1903, hvor Reduktionen vedtoges, tørnede Meningerne saa stærkt mod hverandre som aldrig siden i noget sagligt Anliggende. Kontingentforhøjelsen er en naturlig Følge af Centralorganisationens Overgang fra en delvis uvirksom til en arbejdsrig Periode, ligesom den i sit videre Forløb betegner Medhjælperbevægelsens Udvikling fra Husflidsorganisationen til et organisatorisk Hele med fastlagte økonomiske Pligter overfor Afdelinger og Medlemmer.

YDELSER OG RESULTATER.

Kontingentet er Centralorganisationens Dynamometer. Af Medlemsbidragets Størrelse vil Organisationens Ydeevne stedse kunne aflæses. Dette gælder for os som for andre Organisationer, nu til Dags som forhen.

»Den første Livsbetingelse for Fagorganisationer er Medlemmernes Erkendelse af deres fælles Interesser, deraf Sammenholdet, Solidariteten. Den næste er Medlemsbidraget, dette er for Fagforeningerne det samme som Blodet er for Legemet. Og jo større Modstand Fagorganisationerne møder eller kan vente at møde, jo mere nødvendigt er det, at Kontingentet har en saadan Størrelse, at der deraf kan dannes et Fond for kommende Tilfælde; deraf afhænger Fagforeningernes Funktionsevne«. — Disse kloge Ord skyldes de to fremragende Fagforeningsmænd J. Jensen og C. M. Olsen (»Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark«) og de har fuldgyldig Værd for enhver Erhvervsorganisation.

I det her citerede Værk findes der, blandt mange skematiske Fremstillinger, fire Kollonner, der anskueliggør Kontingentstigningen i danske Fagforeninger 1881—1900. Af disse Tal kan Organisatationens gradvise Vækst fra det famlende Forsøg med et lidet Bidrag følges til det Skridt fremad, som Firsernes Lønkampe medførte og hvis bitre Erfaringer lærte Arbejderne at forberede sig til Halvfemsernes afgørende

Fremstød, der brat standsede i 99. Siden har Arbejdsgiverorganisationen gennem idelige Mobiliseringer virket som Pacemaker for stigende Fagforeningsbidrag.

Altsaa: Der manglede ikke Solidaritetsfølelse og god Korpsaand i Firsernes faglige Kampe, men der fattedes Penge, og alt som Forbundskasserne fyldtes, øgedes Kravene, samtidig med, at Organisationerne blev gjort mobile og afstemt for de Opgaver, der ventede dem. — Deraf drages den Lære, at vi maa danne og tilrettelægge Organisationsværget i Medhjælperstandens Haand, — og agte vel paa, at det altid er et brugeligt og virkningsfuldt Vaaben.

FREM OG TILBAGE —

Den tankeløse, den i Nuet levende Medhjælper, drages ikke imod Arbejdsløshedskassen. Derfor er det vor Opgave at knytte ham dertil. Og ud fra andre Synspunkter end de almindelige Forsikringsprincipper, der alene tager Sigte paa den Enkelte. — Som Centralorganisationen baseres paa Gensidighedsfølelsen saaledes ogsaa H K A K. Deri ligger netop denne Institutions væsentlige sociale og organisatoriske Betydning, at Betragtningsmaaden »En for alle og alle for én«, er det bærende Princip. Da Pladsledighedsforsikringen i sin Tid forsøgte sig udenfor sit oprindelige og naturlige Omraade, faldt den paa sine Gerninger, og blev A K en fritstillet Institution vilde den uvægerlig i samme Øjeblik glide ind under Haabløshedens Tegn. Ingen Medhjælperorganisation har — under samme Vilkaar — vovet et saa dumdristigt Eksperiment. Nemesis vilde ejheller udeblive!

Medens Administrationens Simplificering kun antydes, finder man Baggrunden for det lave Kontingent i Arbejdsløshedskassens og Understøttelsesfondens Udløsning fra de obligatoriske Medlemsrettigheder, — en Tanke, der alene tør virkeliggøres, dersom det gælder Knald eller Fald for Arbejdsløshedskassen. Men derom foreligger der aldeles intet! I modsat Fald er Forslaget en Retræte imod 1906, — og frem og tilbage er ligelangt, men desuden et afgjort og demoraliserende Tilbageslag for vor Organisation.

Naar vi imidlertid kan forudsætte, at A K uhindret kan føres videre ad den betraadte Vej, bør den obligatoriske Form ingenlunde ændres. Thi den er saavel et effektivt Middel til Selvhjælp som ogsaa til Sikring mod Frafald, samtidig med at den yder et værdifuldt Bidrag til vort sociale Reformarbejde.

Understøttelsesfondens Udløsning fra de obligatoriske Medlemspligter betyder, at et fleraarigt Opbygningsarbejde synker i Grus eller — pro realiter — Centralorganisationens Ligbegængelse som faglig Sammenslutning af nævneværdig Betydning. Thi det er saare godt at yde den organiserede Medhjælper moralsk Støtte, men det er tusindfold mere værd at omsætte Moralen i klingende Mønt, naar han rammes paa Pengepungen for sin Overbevisnings og sin Standsfølelses Skyld, eller han knuges af usle Arbejdsvilkaar, eller knægtes under uværdig Behandling. Iøvrigt er det en organisatorisk Meningsløshed, at Kollega X, der ikke yder Bidrag til Understøttelsesfonden, er prisgivet Vilkaarligheder, som den understøttelsesberettigede Y i samme Forretning ikke behøver at lade sig byde. Denne og langt mere vidtrækkende Urimeligheder resulterer af Understøttelsesfondens Overgang til en frivillig Institution. Men til sligt kan ingen ansvarsfuld Organisationsledelse række Haand, fordi det vilde føre Centralorganisationen ud i Parodien.

DET ADMINISTRATIVE PROBLEM.

Forringede Indtægter betinger ordentligvis begrænsede Udgifter. Vil man imidiertid, tvungen af Nødvendigheden, erklære de fornævnte Institutioner for Tabu og ikke forgribe sig derpaa, maa Parolen blive: Besparelser i Administrationen.

Centralorganisationen budgetterer ikke med Henblik paa Overskud, idet øgede Indtægter fornuftigvis finder Afløb i en mere virksom Agitation. Altsaa maatte man søge de løbende Udgifter reducerede. — Den mundtlige Agitation er Førstemidlet til Organisationstankens Udbredelse paa de Pladser, hvor vort Banner allerede vajer, til Pionérarbejdet paa andre Hold, til Fæstnelse af vaklende eller trægt arbejdende Afdelinger. — Den skriftlige Agitation i alle Variationer — først og sidst »D H K M T« — er det levende Ords nære og uadskillige Bundsforvandte i Kampen for vor Sag. — Og hvem ønsker vel færre Agitationsrejser, Stilstand i Afdelingstallet eller et beskednere Organ end det vor Organisation ejer? Naturligvis Ingen!

Administrationen! Den er ikke idéel og bliver det aldrig, før vi finder Manden, den Udkaarne, der har Vilje og Vilkaar til ganske og aldeles at stille sig til Disposition for vor Organisation, og — først og fremmest — Evne til at opfylde de særegne og vidtgaaende Krav, der maa stilles til en fuldgyldig Førstemand, for en saa sammensat Stand som vor. Man skal ikke her regne med en Mand, hvis Gerning er et Martyrium og hvis Arbejde er en Kæde af Opofrelser. Tværtimod! Den Førstemand, vi behøver, vil ikke være tilfals for hverken halvandet eller to Tusind Kroner, simpelthen fordi han vil kunne tjene adskilligt mere i sit Fag. Den tilstræbte Omordning af Administrationen, der alene kan briste paa Personspørgsmaalet, vil nødvendigvis medføre en Sammendragning af bestaaende Tillids- og Funktionærposter, uden at dog Administrationsudgifterne derved kan nedbringes.

HVOR BÆRER DET HEN?

Trods det i sig selv tiltrækkende i Raabet »Ned med Kontingentet«, har det kun ringe Udsigt til at finde Sangbund hos det overvejende Medlemsflertal. Dertil aabner Reduktionsforslaget et for ubestemmeligt Perspektiv. Man smedder og hærder ikke et Vaaben for snarest — og ubrugt — at slænge det fra sig, — og det bliver dog netop Virkningen af de tvende Institutioners Frigørelse. Og man slapper ikke det organisatoriske Samvirke, svækker Diciplinen og lader Korpsaanden udarte, for et administrativt Eksperiment, hvis Udfald er saare problematisk, — uden at man netop derved tilsigter en gennemgribende Nyordning.

Efter alt at dømme synes det fremsatte Forslag at pege mod et Endemaal, hvor den nuværende Organisationsform decentraliseres. Vi skal her kun antyde Faren, men i en følgende Artikel uddybe den, fordi den fremsatte Tanke i sig bærer Kimen til Centralorganisationens Ødelæggelse.

— — — —

Selv den redeligste Vilje og varmeste Interesse for en Sag kan undfange skæbnesvangre Idéer, der omsat i Virkelighed nedbryder i Stedet for at befordre.

Stikordet: »Kontingentnedsættelse« varsler en Fare, der skal afværges!

Derfor maa Parolen overalt blive: Ikke en Øres Reduktion af det statutmæssige Kontingent til Landsorganisationen og dens Fonds! Samme Pligter og lige Rettigheder for alle Centralorganisationens Medlemmer!

Dette bør huskes og hævdes af vore Tillidsmænd og aktive Medlemmer Landet over, og Afdelingernes Sendemænd bør yde Centralorganisationen en værdig Tribut paa Tiaarsdagen ved paa kommende Kongres at give Kontingentnedsættelsen Naadestødet.

Vort Kontingent.

FORMANDEN for Afdelingen i Fakse, Hr. Juul Frederiksen har i vort Blad Nr. 7 skrevet et Indlæg i Anledning af min Artikkel »Vort Kontingent« og navlig fremsat den Tanke, om ikke Afdelingerne helt kunde undværre noget Kontingent, saaledes at Hovedkontoret fik alt, hvad der blev opkrævet.

Jeg vil derfor straks tillade mig kort at gengive den Opfattelse, som ligger til Grund for min Artikkel.

Ingen anerkender mere end jeg det store Arbejde, der hidtil er gjort af vor ledende Mænd og Kvinder for Sagens Fremgang, men det er dog en Kendsgærning, at vi trods to Aars Arbejde staar ved den Vejs Begyndelse, som fører til Maalet. Og er det saaledes i Virkeligheden en Bevægelse, som er i sin Vorden, da maa denne Bevægelse ogsaa benytte sig af de Midler, som betinger en begyndende Bevægelses Fremgang: Saa let Adgang som mulig for alle til at slutte sig til den, saa smaa økonomiske Fordringer som mulig til Medlemmerne og Hovedvægten i det hele taget lagt paa dette: Tilgang af Medlemmer.

Naar vi da engang er naaet saa vidt, at der bag os staar Tusinder af interesserede Medhjælpere, som forlanger faglige Reformer, da vil en Forhøjelse af det lave Kontingent komme som en Naturnødvendighed — og dette vil blive en Forhøjelse, som vil give Bevægelsen en virkelig Støtte og Styrke, fordi den bunder i den almindelige Offervillighed.

Det forekommer mig derfor at være en klar og logisk Tanke denne: Først maa vi vække Medhjælperens Interesse for vor Sag og derefter hans Offervillighed — og ikke omvendt.

Denne Grundbetragtning er det altsaa, som har bevirket at jeg skrev min Artikkel, og naar vi først bliver enige om, at en Nedsættelse af Kontingentet er en absolut Nødvendighed, for at kunne give Bevægelsen et Stød fremad, der betyder noget, da vil det nok lykkes os at finde Omraader, hvor vi blive nødt til at resignere i økonomisk Henseende. Men dette Omraade kan ganske vist efter efter min Opfattelse ikke blive vort Kontingent til Afdelingerne.

Det er sikkert nok, som Hr. J F skriver, at naar Centralorganisationens Hovedledelse vedblivende skal virke og arbejde som den gør, da maa der ogsaa Midler til, men hvis Situationen i Øjeblikket kræver, at Hovedvægten bliver lagt paa Afdelingernes Arbejde ude i Landet, paa Agitationen derude, paa at skabe Liv og Fremgang dér — saa maa Hovedparten af Kontingentet ogsaa i Øjeblikket gaa derhen og Hovedkontorets Arbejde maa lide lidt der under, indtil vi ude i Landet har vundet den Styrke, som er nødvendig for at kunne skabe en virkelig stærk Central-Ledelse.

Det vilde glæde mig om flere Afdelingers Formænd eller Agitationsudvalg vilde fremkomme med deres Anskuelse om Spørgsmaalet, og jeg tror at mange Afdelings-Ledere har gjort den samme Erfaring som vi har gjort her, den nemlig, at vort Kontingents Størrelse er en af de største Hindringer, som møder os i vort Arbejde for at forøge Medlemsantallet, og at Spørgsmaalet derfor maa tages op til Behandling.

Til Hr. C. Hammer skal jeg blot bemærke følgende: Ieg indbilder mig ikke, at en Kontingent-Nedsættelse vil være et Universalmiddel, men at en Nedsættelse vil betyde en Fjernelse af en stor Hindring for Afdelingernes Fremgang.

Jeg mener ikke med dette Forslag at have fundet »De Vises Sten«, men dette har De — efter Deres Indlæg at dømme — sikkert heller ikke.

Jeg kan berolige Dem med, at det hverken er Fortvivlelse eller Samvittighedsnag, der har bevæget mig til at skrive Artik len, men derimod et nøgternt Blik paa de faktiske Forhold.

Hvad om De gav Dem til at sætte Dem lidt mere grundigt ind i de Vilkaar, hvorunder mange Afdelings-Bestyrelser arbejder, satte Dem lidt mere ind i disse Forhold — selv om det blev paa Bekostning af Studiet over det rene og ophøjede Begreb Altruisme.

De sidder paa Centralorganisationens Hovedkontor og er antagelig inde i Regnskabsførelsen og Ledelsen dér. Men den foreliggende Sag har dog vistnok de Mænd og Kvinder, der virker ude omkring i Afdelingerne, de bedste Betingelser for at kunne bedømme. Disse Mænd og Kvinder er det, der føler og mærker de Vanskeligheder, som Organisationen møder ude i Landet, og som vel ogsaa nok har de bedste Forudsætninger til at kunne bedømme Vanskelighedernes Aarsag.

Det ser derfor ikke godt ud at anslaa den Tone overfor den herværende Afdeling og overtor mig, som De har gjort. Lidt mindre Overlegenhed vilde klæde Dem.

Chr. J. Hansen.
Hillerød.

Agitationen.

AFDELING I STRUER.

VED ET DEN 15. DS. i Struer afholdt Møde stiftedes der en Afdeling af Centralorganisationen paa ca. 20 Medlemmer med Bankassistent N Chr. Jørgensen som Formand. Der valgtes Bestyrelse og bestemtes, at Love skulde vedtages paa en anden Generalforsamling sidst i April. Ved denne vil Hovedbestyrelsesmedlem N C Nielsen komme til Stede som Repræsentant for Centralorganisationen.

Idet vi ønsker den ny Afdeling Velkommen i vore Rækker, haaber vi, at det efter Byens Størrelse betydelige Medlemstal vil sikre den et langt og virksomt Liv, og at den maa finde det som en af sine Opgaver snart at skaffe os Tilslutning af nye Afd. i Nabobyerne Holstebro og Lemvig.

CHR INGVOLDSEN I SVENDBORG.

Vor energisk ledede sydfynske Afdeling afholdt den 17. April sit 3die Agitationsmøde. Det velbesøgte Møde lededes af Ekspedient Hansen-Møller, og Centralorganisationens Formand Chr Ingvoldsen holdt et udførligt og instruktivt Foredrag om de Opgaver, Midler og Resultater, der kendetegner vor Organisations Virksomhed. --

Efter det med livligt Bifald modtagne Foredrag, gav Afdelingens Formand, Herr Rosleff, og det fynske Agitationsudvalgs Formand, Christensen-Krogh, Odense, vægtige Bidrag til Diskussionen, ligesom de fyndigt opfordrede de uorganiserede Kolleger til at indmelde sig.

Det vellykkede Møde sluttede under Leveraab for Landsorganisationen og dens Formand.

MØDE I RANDERS.

Fra Randers meddeles: Fredag den 15. April afholdtes offentligt Møde i Haandværkerforeningens Sal med Herr Jens Johansen, Vejle og Herr Chr Ingvoldsen, Aarhus, som Talere. Mødet var kun smaat besøgt, skønt det var bekendtgjort ved Plakater og Annoncer i de stedlige Blade. Handelsforeningens Medlemmer var skriftligt indbudt, men ingen af dem havde givet Møde.

Jens Johansen holdt et velformet Foredrag om de uheldige Forhold indenfor Lærlingestanden, og Chr Ingvoldsen slog stærkt til Lyd for Indførelsen af 7-Lukningen, og anmodede Tilhørerne indtrængende om at arbejde hen til dens Gennemførelse.

Da ingen Principaler havde givet Møde og ingen andre ønskede Ordet, afsluttede Formanden med en Tak til Talerne, der var paahørt med stor Interesse af Forsamlingen.

Brev fra Holland.

Et Butikslukningsforslag.

Herr Jan de Vries, Amsterdam — en af Førstemændene for vor nederlandske Broderorganisation „Algemeene Nederlandsche Bond van Handels- en Kontoorbedienden" -- giver i et Brev til Redakter Vilh. Hansen nogle Oplysninger vedrørende et Lovforslag om Butikslukning, der nylig er forelagt Generalstaterne.

Vore hollandske Standsfællers Kamp for en lovmæssig Begrænsning af Arbejdstiden organiseredes i 1905, efter at en stedfunden Spaltning i Medhjælperbevægelsen resulterede i, at den moderne Retning tog Téten.

Vor hollandske Kollega skriver bl. a. følgende, som vi gengiver i Oversættelse:

Jeg sender Dem dernæst nogle Oplysninger om Butikslukningen i Holland, som det muligvis kan interessere Dem at gengive i Deres Tidsskrift:

Endelig er der her i Landet publiceret et Lovforslag om Butikslukningen. Der var — som det vil være Dem bekendt — nedsat en Kommission, udgaaet af Middelstanden, som udarbejdede Forslaget.

I det Store og Hele er Forslaget i Overensstemmelse med den tyske Butikslukningslov saaledes at Butikkerne skal lukke Kl. 9 om Aftenen og tidligst genaabnes Kl. 5 Morgen. Loven gælder for samtlige Kommuner, hvis Styrelse dog er berettiget til at indrømme Undtagelser m. H. t. Overholdelsen, idet Kommunalbestyrelsen kan fastsætte 14 Dage aarlig, i hvilke Lovens Bestemmelser ikke kommer til Anvendelse, ligesom en senere Lukketid kan fastsættes under nærmere angivne Vilkaar.

Desuden undtages: Lørdag og Dagen forud for Helligdage, Nytaarsaftensdag og de 3 Arbejdsdage før Jul samt 12 Dage før Sankt Niklas, der som De véd er for os Hollændere, hvad

Julen er for Dem i Norden og i Tyskland (Nikolausfesten, den 6. December, der er knyttet til Legenden om den græske Helgen, Biskop Nikolaus, stiller Julen i Skygge blandt Befolkningen i Holland, Sweitz og flere tyske Egne. Ligesom vor Jul giver Nikolausfesten Anledning til Udveksling af Gaver, festligt Samvær etc. og Sct. Niklas træder i Stedet for den nordiske Julenisse. Red.)

Paa disse Dage lukkes Butikkerne fra Kl. 11 Aften til Kl. 5 Morgen. — Derimod er Restaurationer og Apoteker udenfor Lovens Omraade.

Saafremt Trediedelen af Forretningsindehaverne i en Kommune fremsætter Ønske om en tidligere Lukketid, er Kommunalbestyrelsen forpligtet til at lade foretage en Afstemning mellem samtlige Butiksholdere inden 2 Maaneder. Naar to Trediedele af de Stemmeafgivende votere for den tidlige Lukketid skal denne indføres overalt i Kommunen. —

Dette er i Hovedsagen hvad Lovforslaget tilsigter, det er ikke utilfredsstillende, omend det ingenlunde fuldtud, imødekommer Medhjælpernes Ønsker. Dertil er der bl. a. for talrige Undtagelser. Saaledes afsluttes Forretningstiden Kl. 11 Aften paa 69 af 300 Arbejdsdage, eller mere end 20% af den aarlige Forretningstid. Ligeledes kan Kommunestyrerne fastsætte Lukketiden til senere end Kl. 11 paa 14 Dage i Aarets Løb o.s.v.

Som De vil forstaa imødese vi imidlertid med stor Interesse, hvad Fremtiden vil bringe, om Loven gennemføres eller dens Modstandere i Generalstaterne faar den ombragt. — Vore Bestræbelser er naturligvis rettede paa at afskaffe de talrige Undtagelser og søge Tidsgrænsen for den almindelige Lukning nedsat.

— — — —

Herr de Vries anmoder os om at bringe de organiserede danske Medhjælpere en Hilsen fra hollandske Standsfæller, et Ønske vi herved gerne opfylder, idet vi gengiver det med Haabet om et heldbringende Udfald af den Agitationskampagne, vor nederlandske Broderorganisation har aabnet for Reformer i Butiksmedhjælpernes Arbejdstid.

Maa vi være her?

Aabent Brev til Herr Assistent C Hammer.

JEG TILLADER MIG herved at nedlægge en bestemt Protest mod den Tone, De anlægger i Deres Artikkel i Nr. 8 mod en af Centralorganisationens ældste og bedste Medlemmer, Chr. J Hansen, Hillerød.

Jeg protesterer imod at De, en af Centralorganisationens Funktionærer, tillader Dem at tillægge H Motiver som »Samvittighedsnag« og »der maa gøres noget«.

Jeg véd ikke om »Samvittighedsnag« og »der maa gøres noget« er Drivfjederen i det Arbejde De lægger for Organisationen.

Sligt kunde jo af nærliggende Grunde tænkes, men De skal ikke upaatalt paadutte ulønnede Medarbejdere lignende Motiver.

Jeg protesterer imod at De tillægger H »Meninger« »Fornemmelser« og »Fortvivlelse« som kun eksisterer i Deres Fantasi. Hvem siger Dem at H »bestræber sig for at gøre noget pludseligt«, og tror »at have fundet de Vises Sten«, at H mener »hvad der var god Latin for 30 Aar siden, er det endnu«. H's Forslag er ikke noget »pludseligt«, men et velovervejet og vel gennemtænkt Forslag, til hvis Belysning der er indsamlet et betydeligt statistisk Materiale fra de væsentligste Byer, hvori vi har Afdelinger.

Endvidere udlægger De det at H vil frigive vor Arbejdsløshedskasse til „vi vil ikke længer være nogen faglig Organisation"! Mener De virkelig, at hvis det var en frivillig Sag at være Medlem af Arbejdsløshedskassen saa var vor Organisation ikke længer faglig? Mener De, at vor Organisation i alle de Aar den har bestaaet uden Arbejdsløshedskasse ikke var faglig?

I Sandhed! De lader til „at have fundet de Vises Sten", selv om det er paa Vejen „ad Hækkenfeldt til", for at bruge et af Deres egne „milde Udtryk". Den herværende Bestyrelse har under Overvejelse at indbyde Dem til at holde Foredrag om »Hvad er en faglig Organisation«?

Forøvrigt overlader jeg Dem, hvad det saglige angaar, ganske rolig til Herr Chr J Hansen. Det vil sikkert ikke falde ham vanskeligt at modbevise Deres enkelte saglige Argumenter, hvis han overhovedet vil beskæftige sig med Dem.

Hillerød, den 21de April 1910.

Herm. L. Melskens.

Conto pro diversi.

OVERTRÆDELSE AF BUTIKSLUKKELOVEN.

Vore Afdelingers Bestræbelser, for at faa 8-Lukningsloven respekteret, finder ikke altid effektiv Støtte hos de stedlige Politimyndigheder, — et Forhold, der nødvendigvis maa vanskeliggøre Lovens Overholdelse. — Belært af lignende Erfaringer har »Den danske Bagerstands Fællesorganisation« overfor Justitsministeriet besværet sig over dette Forhold, og har dernæst erholdt et Svar, der bl. a. anfører »at forinden videre i denne Anledning foretages, skulde man tjenstlig henstille, at der gennem Fællesorganisationen søges tilvejebragt og hertil indsendt et mere omfattende Materiale til Oplyning om, hvorvidt der i Byerne eller paa Landet finder Tilsidesættelse Sted af Lovens Paabud, saaledes at det enkelte Tilfælde, i hvilke et saadant Forhold formenes at kunne paavises, fremdrages med fornøden Stedangivelse«.

Foranlediget heraf udsendte nævnte Fællesorganisation et Cirkulære til samtlige Bagere, hvori følgende Spørgsmaal opstilles:

1. Om der paa det paagældende Sted paa Grund af mangelfuld Tiltale af Overtrædelser af Loven har udviklet sig Ligegyldighed ligeovertor Loven, saa at denne maa siges ret ofte at blive overtraadt.

2. Om Politiet selv bidrager til Lovens Overholdelse ved at notere Overtrædelser, og kendes der paa det paagældende Sted noget Tilfælde, hvor nogen er bleven idømt Bøde for Overtrædelse af Loven uden Anmeldelse fra Private.

3. Om Politiet, naar det modtager Anmeldelser om Overtrædelser af Loven, energisk fremmer disse og sørger for at Vedkommende bliver idømt Bøde derfor eller i modsat Fald da de bestemte Eksempler herpaa.

»Detailhandlerbladet«, der omtaler Sagen, anbefaler Handelsforeningerne at indhente lignende Oplysninger indenfor deres Omraade og indsende dette til Indenrigsministeriet, hvortil Sagen nu er overgaaet.

Ogsaa vore Afdelinger bør tage sig den ministerielle Henstilling ad notam!

BUTIKSLUKNING I MIDDAGSTIDEN.

De her i Bladet omtalte »Sociale Køberforeninger«, hvis Reformbestræbelser tilsigter at ophjælpe Medhjælpernes Arbejdskaar, kan atter notere et socialt Fremskridt, idet man ved Londoner-Foreningens Mellemskomst har interesseret adskillige store Detailforretninger for en forsøgsvis Middagslukning.

Forsøget synes at skulde lykkes, og et af de paagældende Huse skriver i et engelsk Handelsblad:

»Vi er omgivet af Forretninger, der ikke lukker i Middagstiden, men det købende Publikum paaskønner vort Forsøg paa at indføre bedre Forhold for Handelsfolk, og vor Omsætning i de 12 Maaneder, Forsøget har varet, har ikke lidt derunder. Vi anbefaler Kolleger at prøve dette nye System.«

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aarhus. 11-aarig Stiftelsesfest afholdes Søndag den 8. Maj i Lokalerne i Amaliegade. Fællesspisning Kl. 6 pr. à Kr. 2,50 pr. Kuvert. Kl. ca. 8 Kaffe, med arrangeret lettere Underholdning af 2 Medlemmer. Derefter Bal til Kl. 2 med original Kottillon.

Kaffen og Ballet er gratis ogsaa for de Medlemmer, der ikke deltage i Spisningen. Udenbys Medlemmer er hjertelig velkomne.

Mød alle den 8. Maj. Festudvalget.

Frederikshavn. Hr. Aage Meyer Benedictsen har holdt Foredrag i Afdelingen om Rejser i Indien. Der var mødt ca. 300 Tilhørere, og flere maatte gaa igen af Mangel paa Plads. Han omtalte særlig Handelsforholdene mellem England og Indien. Foredraget paahørtes med megen Interesse, og stor

Lykke gjorde ogsaa de udmærkede Lysbilleder, der blev fremvist til Slut.

Efter Foredraget var der fleer af Byens Købmænd, der personlig takkede Hr. Bendictsen, ligesom de udtalte deres Tilfredshed til Formanden, for den interessante Aften, som Afdelingen havde givet dem Lejlighed til at overvære.

Afdelingens tidligere Formand, Hr. Magnus Madsen, er rejst fra Byen 1. April og i hans Sted er valgt Hr. Bogholder Jens P. Jensen, Kirkepladsen. H. Iversen.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 11. April i Foreningens Lokaler.

Formanden, N. Nielsen, aabnede Generalforsamlingen og foreslog Valg at Dirigent. Hr. H. Hein valgtes.

Sekretæren, A. Ipsen, aflagde Beretning for sidste Halvaar, hvilken enstemmigt godkendtes.

Kassereren, A. Nielsen, forelagde det reviderede Regnskab for 1909, som efter nogen Forhandling ligeledes godkendtes enstemmigt.

Revisorerne komplimenterede Kassereren for hans smukke Regnskabsførelse, men manede indstændigt til i Fremtiden at vise Sparsommelighed med Hensyn til Foreningens Status.

Bestyrelsen fremkom med Forslag om, at der iaar Søndag den 12. Juni afholdes et stort jysk Medhjælperstævne i »Svanelunden« her ved Byen, og fremsatte i Hovedtrækkene, hvorledes man havde tænkt sig at arrangere Stævnet i Forening med Afdelingerne i Aalborg og Frederikshavn. Der hævede sig Røster imod dette Forslag, men andre fandt Planen fortrinlig, og en foretagen Afstemning viste, at der var stærk Stemning for dens Realisation.

Nogen endelig Vedtagelse skete dog ikke, da Opponenterne ønskede en kort Tid til at fremkomme med et eventuelt bedre Forslag. Foreningen har dog allerede nu sat sig i Forbindelse med Foreningerne i Aalborg og Frederikshavn, da der ingen Tid er at spilde, idet Hjørring Svanelund, som i vide Kredse er berømt for sin Idyl, er meget stærkt beslaglagt i Sommertiden. —

Der vedtoges en Lovændring, gaaende ud paa, at ordinære Generalforsamlinger ere beslutningsdygtige uanset de Mødtes Antal, og at i Tilfælde at Stemmelighed er et Forslag forkastet. —

Under »Eventuelt« udspandt sig nogen Forhandling angaaende en Medlemsbog for et hertil fra en anden Afdeling tilflyttet Medlem. Hovedbestyrelsen havde haft Sagen til Behandling og afgjort Spørgsmaalet, men Hovedbestyrelsesmedlem A Andreasen mindede Medlemmerne om, at de altid, naar en Afdeling forsømte noget med Hensyn til deres Medlemsbøger eller lignende angaaende deres Stilling til Arbejdsløshedskassen, straks burde henvende sig til Centralorganisationens Hovedkontor.

Det koster jo kun den Ulejlighed, at sende et Brev, og derned vil alle Vanskeligheder afværges. I.

Kalundborg. Fra den unge Afdeling tilskrives der os at den første Generalforsamling er afholdt den 13. April med et heldigt Forløb. Til Formand genvalgtes ensstemmig Kommis S. Møller og Bestyrelsen sammensattes af følgende Kolleger: Kommis N. Petersen, (Næstformand), Bogholder Larsen, Adr. Købmand Kristoffer Madsen, (Kasserer), Redaktionssekretær Madsen, (Sekretær) og Kommis N Rasmussen, der endvidere har overtaget Hvervet som »D H K M T«s Annoncerepræsentant.

Under Eventuelt udspandt der sig en livlig Diskussion om de kvindelige Medhjælperes Stilling i Foreningen, et Spørgsmaal der afgøres ifølge Centralorganisationens Love § 4. —

Endvidere valgtes som Suppleanter til Bestyrelsen: Kommisseerne N H Grumløse og H Petersen.

Generalforsamlingen sluttedes under Leveraab for Afdelingen og Centralorganisationen.

Kolding. Den 12 April holdt et af Foreningens forhenværende Bestyrelsesmedlemmer, Carl Hansen, Foredrag om Hamborg; C H, der i et Par Aar har haft Engagement i den store Handelsby, fortalte kvikt og interessant om sine Indtryk dernedefra . . . fremdrog Smaatræk fra sit Ophold dér. Livligt og malerisk skitserede han det brogede og storstadsagtige Liv, der ved Aftentid udfolder sig paa den skønne Jungfernstieg.

Til at varetage de fornøjelige Interesser har Foreningen nedsat et Udvalg bestaaende af Frøken Valborg Jensen, Frode Bender, A Møller og Kommis Rasmussen (hos Christgaus Eftfl.)

Johs. G.

Kjøbenhavn. Bestyrelsen havde besluttet at oprette en Afdeling for Bladexpeditionernes Personale, da der nu var Kolleger indmeldt baade fra »Politiken«, »Social Demokraten« og »Folkets Aavis«.

I den Anledning afholdes der et stort Møde i Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade 12, Tirsdag den 12te April, med følgende Dagsorden:

1. Valg af Formand.
2. „ „ Repræsentant til Fagforeningsbestyrelsen.
3. „ „ Besiddere.

Formanden, Bogholder E Poulsen, motiverede Bestyrelsen Beslutning og man gik derefter til Valg.

Som Formand for Afdelingen valgtes Willy Carlsen, (Social Demokraten).

Som Besiddere valgtes Hr. Olsen og Frøken Salomonsen (begge fra Folkets Avis) som Repræsentant til Fagforeningsbestyrelsen valgtes W Carlsen.

Fmd.

Tirsdag den 19de April holdt vor Organisations første Forretningsfører, Herr Axel Gundel, et Foredrag for Medlemmerne om Bevægelsens første Dage.

G. omtalte, hvorledes han havde kæmpet, for at naa et Resultat.

At man som Ledere af Arbejdet, — paa Grund af den ringe Deltagelse og Interesse, der vistes af de fleste Kolleger — kunde ende som Skeptiker var muligt, men der vil sikkert stedse findes Kolleger, der ufortrødent vil fortsætte Arbejdet.

G mindedes, at han i sin Virkeperiode var bleven betegnet som »Den røde«, men mente, at man for at være med til sligt Arbejde maatte være i Besiddelse af en sund radikal Tankegang.

At man ikke var naaet længere endnu med at samle Medhjælperne undrede ham i høj Grad, idet han havde gjort den Erfaring at Vanskelighederne absolut ikke kunde være saa store nu, som da han begyndte, idet Handels- og Kontormedhjælperstanden mere og mere blev rekrutteret af de organiserede Arbejderes Børn.

G sluttede sit Foredrag med en kraftig Appel til alle Tilstedeværende om ivrigt at virke for at samle alle Fagets Udøvere ved at benytte enhver Lejlighed i det daglige Liv til at agitere for Tilslutning.

Formanden, Bogholder E Poulsen, bragte Herr Gundel en Tak for det interessante Foredrag og mente man altid vilde glæde vor Kollega, som om faa Dage rejser til Amerika for at skabe sig en Stilling, ved Tid efter anden at tilskrive ham et Par Ord om hvor stor Fremgang vor Organisation efterhaanden naaede.

Poulsen opfordrede Medlemmerne til at samles med Herr G i de tilstødende Lokaler om et Kaffebord.

Her holdt en af vore energiske Agitatorer, Frøken Andersen, en i smukke Ord formet Tale for Hr. G.

Senere samledes man om Punschen, ved hvilken Lejlighed Herr Vilh Hansen, som i Særdeleshed kender Gundel og det Arbejde han har udført for vor Stand, i velformede Ord takkede Herr G og ønskede ham en lys og lykkelig Fremtid paa den anden Side Atlanten samt udbragte et kraftigt besvaret Leve for ham.

At skulde modtage saa megen Ros for sit Arbejde som udtalt af Redaktøren, mente Herr G ikke var berettiget, da han ikke havde naaet Resultaterne uden at der altid havde fundet det gode Samarbejde Sted mellem ham og Redaktør Vilh Hansen, hvem han mente Æren tilkom i lige saa høj en Grad. —

Medlemmerne afsang sluttelig Medhjælpermarschen og ved Midnatstid skiltes man efter en behagelig Aften.

Willy Carlsen.

Tirsdag den 10de Maj, Kl. 9, Foredrag af Herr Direktør V E Gamborg. Emne: »Livstorsikringens Udvikling«.

Tirsdag den 24de Maj, Kl. 9. Foredrag af Fru Sofie Otterstrøm. Emne: »Idræt i Almindelighed«.

Udvalget har tænkt, at det tidlige Tidspunkt vi har afholdt vore Møder, har hindret flere i at komme til Stede og mener derfor at være i Overensstemmelse, ved først at afholde Foredrag Kl. 9 og haaber derfor at Medlemmerne vil vise større Interesse med disse og komme talrige til Stede i vore hyggelige Lokaler i »Tre Hjorter«, Vestergade 12.

P. U. V.
H. Hansen.

Randers. Paa et forleden afholdt Møde vedtoges det at afholde et jydsk Medhjælperstævne i Randers Søndag den 3. Juli 1910, hvortil man forventer stor Tilslutning af alle Medhjælpere i de omliggende Byer.

Nærmere Program følger i næste Nummer af D H & K M T.

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 15de April paa Hotel »Royal«. — Der var mødt 14 Medlemmer.

Det reviderede Regnskab, der slutter med en Kassebeholdning af 121 Kr. 81 Øre, fremlagdes og godkendtes.

Til Agitationsudvalget valgtes i Stedet for V Sørensen, der er bortflyttet, Manufakturmedhjælper P Rasmussen. Det vedtoges at afholde at Møde hver Maaned i Sommerhalvaaret. — Angaaende Sommerudflugten udsattes den nærmere Bestemmelse til et senere Møde. Det vedtoges at rette en Henvendelse til »Thisted Handelsforening« om at søge gennemført 7-Lukning i Sommermaanederne. G. B.

Vejen. Afdelingen afholdt Diskussionsmøde paa Hansens Hotel Tirsdag den 19de April, hvor et af Afdelingens Medlemmer, Isenkrambestyrer M Petersen, indledede en Forhandling om »Lærlinge-Spørgsmaalet«. Den kvikke Indledning efterfulgtes af en lille Diskussion, hvori bl. a. deltog d'Hr. Chr Porsgaard og M Koed samt et Ikke-Medlem, Bogholder P Nielsen, Vejen Trælasthandel.

Mødet, der nærmest var iværksat i agitatorisk Øjemed, idet der var indbudt en Del Ikke-Medlemmer, deriblandt en Del kvindelige Medhjælpere, sluttede med fælles Kaffebord, hvor alle samledes i Enighed om Organisationens Betydning. Resultatet blev et Par kvindelige Medlemmer, der sikkert inden ret længe efterfølges af flere. M. K.

Vejle. Ved det ordinære Medlemsmøde, Onsdag den 20de April holdt Lærer Vesterstrøm Foredrag om »Et Verdenssprog«, og udviklede for den talrige Forsamling hvilken stor Betydning det vilde have for Turistlivet, Videnskaben og navnlig Handelen, om der blev indført et Verdenssprog

Formanden, J Johansen, sluttede Mødet med en Tak til Foredragsholderen.

Afdelingen er for Tiden stærkt optagen af Arbejdet for 7-Lukningens mulige Gennemførelse her i Byen.

L. C.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN. Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER. Telf. Taga 894 x
»D. H. K M. T.«: Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand E POULSEN, Turøvej 1. Tlf. Goth. 1051
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ENGELBERT PETERSEN	Sjællandsgade 104.	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLRICHS		TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Kongensgade 54	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	JUUL FREDERIKSEN	Niels Hansen	Brudassist. L. von HAGN JENSEN	
Frederikshavn	JENS P JENSEN	Kirkepladsen 3	Kontorist CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Herning	Bogholder LIND JENSEN		E JESPERSEN	Bredgade 11
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Hobro	C J MATTHES	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Horsens	Niels DAHL	Sønderbrogade 33	OTTO VALD NIELSEN	A|S Paasch & LarsenPetersen
Kallundborg	SØREN MØLLER	Carl Rasmussen	L P LARSEN	Kristoffer Madsen
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	E. POULSEN	Turøvej 1 Tlf. Godth. 1051		
Kontorafdelingen	FR MØLLER	Baldersgade 72 Tlf.Taga894x.	FR MØLLER	Baldersgade 72 Tlf.Taga894x
Kolonialafdelingen	Å C ALSØE	Zinnsgade 11, 4		
Manufakturafdelingen	M ØSTERLING	Ahornsgade 8		
Bladekspeditionernes Afdel.	WILLY CARLSEN	Frederik VII.s Gade 3, 2.		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	P J DELEURAN	L B Freuchen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CHR HENRIKSEN	Hans Tausensgade 20, 3
Præstø	Kommis OSCAR SCHMIDT	J P Thomsen	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	H P JENSEN	Frederiksgade 2	A M NIELSEN	Gasværksvej 14
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	J CHR JACOBSEN	A|S J Strudsberg
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J. CHRITIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	JOHANNE JØRGENSEN	Bdr. Francke
Struer	Bankassist. N. CHR. JØRGENSEN			
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		H CHR OTTESEN	A|S N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	Bogholder CHR PORSGAARD	
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	KNUD BANG	Mathiasgade 76	KNUD BANG	Matthiasgade 76
Vordingborg			ANNA RASMUSSEN	Manufakturhdlr. Theisen.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

13. Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Den jydske **Handelshøjskole**

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **No 10-10 Øre, No 15-15 Øre pr. 10 Stk.**

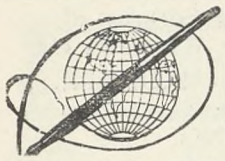

Waterman „IDEAL"
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Handels-Gymnasiet
Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og 1. Novbr. nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. Telefon 1400.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

Flip-Centralen
— Ryesgade 32 —
Telefon 2537 Aarhus. Telefon 2537

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **Iste Maj**. Fripladser søges inden **Iste April**. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor. Vestergade 8. Telefon 1179.**
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 119
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1.Kl.Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. —

Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik Fredericia Pilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEELEN.

— BESTIL ALTID DERES **VISITKORT** OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.

— **Malachowicz** —

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.

Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Reparationer altid billigst, med Garanti.

Forlang Katalog. En gros - en detail.

Herning.

Husk M. Kampmanns' Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,

Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Hørsholm

Folkehøjskolen for unge Handels- medhjælpere.

„Købmandshvile"

ved Rungsted pr. Hørsholm.

6 Maaneders Vinterskole: Oktober—Marts.

Ophold og Undervisning: **40 Kr.** mdl.

Lys og Varme ekstra.

Amtsunderstøttelse til Skoleophold søges **inden** 1. Maj.

Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af:

Fru Ludi Petersen og Johs. Fog-Petersen

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

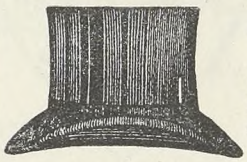

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet „Tip-Top"
Udvalg et er stort
Priserne smaa.

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodtøj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Rasmussen, Adr W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Oscar Schmidt.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 30. April.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1910. 10de Aargang.

Ung Arbejdskraft.

Bidrag til Lærlingespørgsmaalet.

UDEN AT FORKLEJNE DEN BETYDNING, de kommunale Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde har for de Mennesker, som er dem underkastede, kan man vist nok uden Risiko fastslaa, at Vedtægternes største Værdi ligger i det banebrydende Arbejde, de gør for en, for vor Stand, retfærdigere Udgave af den nugældende, saakaldte Fabrikslov.

Det er jo nemlig en sørgelig Kendsgerning, at store Dele af vore Standsfæller arbejder under Forhold, som ikke alene med H. t. Arbejdstidens Længde men ogsaa hvad de hygiejniske Betingelser angaar, kan sige Sparto til, hvad der forlængst er forbudt indenfor Haandværker- og Industrikredse, og her kan Vedtægterne jo ikke reformere, da det ligger udenfor de Punkter i Loven, som Kommunalbestyrelserne har Ret til at ændre, Vedtægterne kan jo desværre kun ene og alene søge at sætte en Grænse for Arbejdstidens Længde. Men ogsaa deri har de jo en værdig Opgave.

I Vejle er navnlig Lærlingene i Manufakturfaget bleven uforsvarligt anvendte. 13—14 Timer i Døgnet for et ungt Menneske i Udviklingsalderen, kalder jeg nemlig uforsvarligt meget; det maa og skal virke fordummende og sløvende paa Lærlingen i aandelig Retning, for slet ikke at tale om, hvilken ubodelig Skade i hans fysiske Udvikling, det fører med sig.

For Koloniallærlingenes Vedkommende har Stillingen været noget heldigere, men ogsaa her er Lærlingelovens Paragrafer selvfølgelig overtraadte, uden at det dog skete saa »planmæssigt« som i enkelte Manufakturforretninger.

Efter en saadan Arbejdstid vilde det være unaturligt at tro, at Handelsaftenskoleundervisningen kan faa stor Betydning. Af egen Erfaring véd jeg, hvorledes det staar til med en saadan Elevs aandelige Habitus, naar han møder til Undervisning efter 13—14 Timers Arbejde.

Jeg véd knap, hvem der er mest beklagelsesværdig — Læreren eller Eleven — for banke Oplysning ind i et saa overtræt Menneskes Hjerne, maa vist være en ret vanskelig Opgave. Man forstaar ogsaa, at det, som betinger et godt Resultat af Undervisningen — Lysten hos Eleven — i de fleste Tilfælde fuldstændig mangler, og denne betydelige Faktor kan man absolut ikke regne med, før Tiden for det praktiske Arbejde bliver i væsentlig Grad beskaaret.

Naar nu dertil kommer, at adskillige Principaler — og desværre ogsaa Medhjælpere — forsømmer deres Pligt med H. t. at paase, at Lærlingen passer sin teoretiske Uddannelse nøjagtig, f. Eks. ved at lade ham gaa 10—15 Minutter for sent hver Aften, enkelte Aftener holde ham helt borte fra Skolen o. s. f., saa forstaar man, at det reelle Udbytte af 3 Vintres Handelsaftenskoleundervisning — i mange Tilfælde — bliver magert.

Adskillige Lærlinge og deres Forældre nærede i sin Tid stolte Forhaabninger til 8-Lukkeloven, man mente, at nu blev det gyldne Tider for Handelsmedhjælperne. De vise Fædre derovre i Fredericiagade havde vendt alt til det Gode, ved at forlange Butiksdøren stænget Kl. 8 — eller lidt over.

Men ak, — det var kun Luftkasteller, som meget snart bristede under Virkelighedens haarde Haand, og man opdagede forbavsende hurtigt, at det saa udmærket lod sig gøre, at arbejde bag en lukket Dør. Kendsgerningerne har forlængst konstateret, at som Arbejderbeskyttelseslov er Lukkeloven aldeles illusorisk. Og alle Parter erkender vist ogsaa nu, at dens væsentligste Betydning ligger i den ensartede Lukketid overalt, og i, at Rigsdagen derigennem har erkendt, at det er en Opgave, som skal løses ad Lovgivningens Vej. Senere findes der vel nok Udvej for at give den et andet og bedre Indhold.

Vejle-Vedtægten som først traadte i Kraft pr. 1. November s. A. blev — jeg havde nær sagt — selvfølgelig ret unaadigt modtaget i Principalkredse, og Opfattelsen af den er ikke i nogen større Grad gaaet i Retning af Finansministerens snart berømte Ord m. H. t. Militærlovene: Lov er Lov o.s.v. Imidlertid er der i den senere Tid foretaget en Del Anmeldelser for Overtrædelser, maaske kan det belære d'Hrr. om, at en god Borgers første Pligt er Lydighed mod bestaaende Love.

Jeg gentager, at Vedtægternes bedste Opgave bliver den: At danne Overgangen til noget bedre, al den Stund at det bliver uhyre vanskeligt for ikke at sige umuligt at kontrollere, om Overtrædelse finder Sted. Det bliver saa meget mere vanskeligt, som en stor Del Medhjælpere, ja saagar af vore Medlemmer, staar fuldstændig uforstaaende overfor Pointet i og Betydningen af dem. Men den Tid kan vel ikke være fjern, da ogsaa deres Øjne oplades.

Jens Johansen.

* * *

Vi trænger til Lovgivning for vore Lærlinge bag Pult og Disk. Det er forunderligt, at vi ikke alt har faaet lovfæstet paa dette Omraade.

Man kan vel opnaa Enighed om, at det at være i uafbrudt Virksomhed fra Kl. 6—7, Morgen — til 8—9, — med Handelsskoleundervisningen iberegnet endog til 10—11 Aften, i Længden baade vil blive sundhedsfarligt og nedbrydende for den unge Mand i hans Opvækst, og man kunde meget vel finde det berettiget, at Lærlinge indenfor vore Fag, sideordnes med Haandværkets, hvad angaar Arbejdstidens Begrænsning.

Thi det maa erindres, at naar Haandværkslærlinge hører op med Arbejdet Kl. 5—6 Aften, saa har disse 2—3 Timer til deres Raadighed forinden de skal paa Teknisk Skole, hvorimod Handelslærlingene maa gaa lige fra Arbejde og i Handelsskolen Kl. 8—8¼ Aften.

At dette er forkasteligt er jo givet, der maatte, efter min Mening, kunne ændres noget paa dette Punkt, f. Eks. kunde der gives de Skolesøgende fri fra Kl. 5, hvorved de opnaaede en

velfortjent og ganske nødvendig Pavse, som skulde benyttes til Forberedelse af de mulige Opgaver, der vare givne af Skolen til Hjemmestudium.

Som Forholdene er nu, er Lærlingene henviste til at studere Handelsskoleopgaver efter Kl. 10 Aften.

Det bedste vilde naturligvis være, at man søgte at faa henlagt Handelsskoleundervisningen til Formiddagen, eller ihvert Fald paa et tidligere Tidspunkt af Dagen, hvor Eleven er mere modtagelig for Kundskaber, end i de sildige Aftentimer.

Som det nu er bliver det en Plage for den unge Handelsmand, til evigt Jageri og forceret Arbejde, som mangen Gang betager ham Lysten til sin Gerning, og hvad værre er, — nedbryder ham fysisk og aandeligt.

Vi fik ganske vist 8-Lukkeloven, men denne Lov har jo ikke reformeret paa dette Omraade. Handelsskolen begynder Kl. 8 og Butikken lukkes Kl. $8^1/_4$—$8^1/_2$, hvoraf følger at man paa dette Punkt staar ganske ligesom før 8-Lukningen traadte i Kraft.

Principalerne stiller sig principielt gennemgaaende velvilige til Handelsskolerne; dog tror jeg, at langt de fleste ønsker den gamle Ordning med sen Aftenundervisning bibeholdt. —

Den kommunale Vedtægt, som jo allerede er indført i forskellige Byer, har — skønt i visse Henseender gavnet, — dog langtfra opnaaet at raade Bod paa de her omtalte Brøst, idet Lærlingene med Hensyn til deres teoretiske Uddannelse er stillet paa ganske den samme Fod som tidligere.

Principalerne ønsker sikkert ikke flere Reformer, for Personalet, indført foreløbig, hvilket man bl. a. fik at mærke i Svendborg, da vort Andragende om en kommunal Vedtægt blev nedsyltet i Efteraaret.

Den eneste Vej, som nu synes aaben, er gennem Lovgivningsmagten, og dér bør vi nu med Styrke forlange, at den unge Handelsmands Arbejdsvilkaar og dermed forbundne teoretiske Uddannelse, tages op til grundig Undersøgelse og derpaa følgende Lovgivning, til Gavn og Held for Standen i sin Helhed.

— s. —

Manuskripter til næste No. indsendes til Hovedkontoret.

Ansvaret!

Paa Ebeltofts Amtstue er man meget uheldig med de unge Mennesker, som antages der. Forleden kom en ung Mand i 19—20 Aars Alderen sporenstregs derfra, fordi han havde en Kassemangel paa 75 Kr. Det er den anden eller tredie, der i Løbet af et Aars Tid er kommen bort paa den Maade. —

Grunden skulde vel ikke for en stor Del ligge deri, at de unge Mennesker ikke faar tilstrækkelig Gage, saa de kan klare sig?

(Uddrag af Dagspressen).

DA JEG LÆSTE OVENSTAAENDE NOTITS i Dagspressen fløj mine Tanker uvilkaarlig til det Spørgsmaal, som Ringkjøbing Afd. havde sat paa Dagsordenen til vor sidste ord. Kongres, omhandlende Lønningsforholdene paa de offentlige Kontorer. Det kom slet ikke under Debat, men blev straks henvist til Hovedbestyrelsens Overvejelse, saa man fik ingen Klarhed over om Ringkjøbing Afd. var vidende om et sæligt graverende Tilfælde af »Slagsen«, siden den havde rejst Sagen. Nu tvivler jeg ingenlunde om, at Sagen er i gode Hænder hos vor ærede Hovedbestyrelse, men det bør den ogsaa være, thi den er ingenlunde uvigtig. Der er jo desværre ingen Tvivl om at Bladet, som indeholdt ovenstaaende Notits, med fuld Føje knytter Slutningsspørgsmaalet til.

Disse offentlige Kontorer, navnlig Statens under de forskellige Former, byder nemlig sine Arbejdere næsten mere end skandaløse økonomiske Forhold. Staten som burde være en god og human Arbejdsgiver, til Ære for sig selv og til Efterfølgelse for den private Arbejdskøber, skambyder paa den nederdrægtigste Maade sine Kontorarbejdere uden at tage ringeste Hensyn til Tidens stadig voksende Krav.

Paa en rentud latterlig middelalderlig Maade liciterer Staten sit aandssløvende og nervesvækkende Afskrivningsarbejde ud, saa kun dens Hovedentreprenører — Amtmænd, Amtsforvaltere, Herredsfogder o. s. v. — profitterer af det. Disse Folk som i Forvejen oppebære 10-20 Kontorarbejderes Løn, og som er garderet til alle Sider med gode Pensioner o. l., modstaar ikke Fristelsen til yderligere at forøge deres gode Indtægter ved at tjene en Del af Kontorholdsgodtgørelsen; naar de har faaet den Part, de nu synes kan passe, ja, saa kan Arbejderen, som selvfølgelig skulde have det hele, hvad han saavidst heller ikke skulde blive overfedet af, faa Resten. Sulter han ihjæl efter 10—20 Aars Forløb, naa, ja saa maa det jo blive hans Sag, saa kan den næste rykke ind, Reserven er jo stor nok, og Amtmanden og Konsorter bryder selvfølgelig ikke sin højt studerte Hjerne med at spekulere paa, hvorfor en sølle Kontorist er sultet ihjæl, han har jo faaet sin en Gang bestemte Gage, selv om den ikke beløb sig til mere i et helt Aar, end hvad Amtmanden anvendte til et jævnt godt Middagsselskab.

Jeg kender saaledes flere Tilfælde, hvor en Mand med Præliminæreksamen, Handelseksamen og 2—3 Aars praktisk Kontorgerning bag sig, paa et saadant offentligt Kontor er bleven budt 50 Kr. pr. Maaned. Vedkommende, som har Ansvaret for et saadant Skambud, burde overveje hvad det vil sige at have en Gage paa 50 Kr. og saa være betroet en aaben Pengekasse. Jeg kalder det a friste Manden til Tyveri, hverken mere eller mindre. Det er af den Slags Arbejderrisiko, som man ikke kan lade sig assurere imod, og dog rummer det i sin Art lige saa stor Risiko, som for en anden Arbejder at omgaas en eller anden Manskie.

Staten kommer i sidste Instans til at bære Ansvaret for at en Del af dens Arbejde, lever under usle Forhold, og det uden at Staten selv tjener en Smule derved, hvorimod dens overordnede Funktionær, som den allerede har sørget rigeligt for, danner sig et ret godt »Ben« deraf.

Disse Forhold bør ændres snart. Den Tid er jo forbi da Amtmænd og Herredsfogder residerede som Smaakonger ude omkring i Landet, saa kan der ikke findes Vej ud det ene Sted, maa det nok kunne lade sig gøre til et andet.

Ansvaret for at en saadan ung Mand, som ovenfor omtalt, er gledet ind paa Forbryderbanen, burde hvile særlig tungt paa vedkommende Amtsforvalter, men ogsaa Staten faar jo sin Rem af Huden, al den Stund den tolererer og praktiserer det gamle forkastelige Licitationssystem i Stedet for selv direkte at ansætte og lønne sine Arbejdere i dette Erhverv som i saa mange andre.

Jens Johansen.

Fra vort Hovedkontor.

Maanedsberetning for Marts og April.

VIRKSOMHEDEN i disse Foraarsmaaneder har været baade omfattende og frugtbringende for Centralorganisationen.

Forretningsudvalgsmødet, der indledede Perioden, behandlede en Række løbende Anliggender bl. a. indgaaede Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse, administrative Spørgsmaal og indgaaende Forespørgsler af organisatorisk Art. Ligeledes havde Udvalget en længere Konference med Repræsentanter for de kjøbenhavnske Afdelinger. Desuden drøftedes og forberedtes Dagsordonen for det ordinære Hovedbestyrelsesmøde, der fandt Sted primo April i Kjøbenhavn, og hvorom udførligt Referat er offentliggjort.

Agitationen satte Frugt i 3 nye Afdelinger: Kallundborg, hvor Hr. Jens Johansen, Vejle, mødte og indledede som Centralorganisationens Repræsentant, Struer, hvor Afdelingen dannedes efter et forudgaaende Arbejde af stedlige Kolleger, og Bladekspeditionernes Afdeling i Kjøbenhavn, oprettet paa Initiativ af Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening.

Desuden er der, delvis ved Hovedkontorets Mellemkomst, afholdt offentlige Agitationsmøder i Odense, Randers og Svendborg med Hr. Chr. Ingvoldsen, Fru Elisabeth Mac og Jens Johansen som Talere. Disse Møder, der navnlig har givet de to fynske Afdelinger et Fremstød, er tidligere referede i »D H K M T«.

7-Lukningen, der ogsaa i Aar vil blive Midtpunktet for Sommerens Agitation, er forberedt gennem udførlig Instruktion til Afdelingerne. Hovedbestyrelsen har derfor opfordret alle vore

Foreninger til at arbejde for den tidlige Luknings Gennemførelse i størst mulig Udstrækning, for derved at forberede den helaarlige 7-Lukning, hvad der med Henblik paa 8-Lukningslovens Revision i 1912 er af allerstørste Betydning for en Reform i Butiksmedhjælpernes Arbejdstid.

Agitationsmaaden vil blive den hidtil anvendte og formaalstjenlige Propaganda ved store og smaa 7-Lukningsplakater, dels egnede til Opslag og Ombæring, dels til Ophængning i Forretningerne og i offentlige Lokaler. Endvidere er vor kendte 7-Lukningspjece udkommen i et nyt stort Oplag og anden Udstyrelse. —

Endvidere er Afdelingernes Opmærksomhed henledet paa, at saavel den lokale Presse som ogsaa offentlige Agitationsmøder med stedlige eller en af Centralorganisationens kendte Talere, vil være velegnede Midler til at slaa til Lyd for Sagen blandt det købende Publikum. Iøvrigt giver derom udsendte Cirkulærer en yderligere Anvisning paa den Taktik, der almindeligvis bør vælges til Sagens Fremme.

Sommerstævnerne er forberedt ved Cirkulære af 12. April. Ligesom sidste Aar stiller Centralorganisationen en kendt Taler til Disposition for hvert Stævne, idet iøvrigt de hidtil gældende Regler for Arrangement af disse, for Bevægelsens Fremgang i de forskellige Landsdele, saa vigtige Sammenkomster opretholdes. Fra flere Steder meldes der allerede om planlagde Sommerstævner.

I førstnævnte Maaned fortsattes og afsluttedes de statsunderstøttede Foredrag, der gennemgaaende havde funden udmærket Tilslutning i alle Afdelinger.

Ifølge Hovedbestyrelsens Beslutning er der ultimo April udsendt et udførligt Cirkulære angaaende vore Interpellationer ved forestaaende Folketingsvalg. Spørgsmaalene lyder:

»Vil den ærede Kandidat ved Fabrikslovens forestaaende Revision gaa med til, at der ydes Handels- og Kontormedhjælperne samme Beskyttelse som Haandværkets og Industriens Lønarbejdere derved, at de inddrages under Fabrikslovens Bestemmelser?

Vil den ærede Kandidat ved Butikslukningslovens, Helligdagslovens og Lærlingelovens Revision gaa med til en lovmæssig Begrænsning af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid?«

Andragender er indsendt til Handelsministeriet angaaende Sammensætning af Udvalget for Rejsestipendier til unge Handelsmænd og Afholdelse af offentlige Foredrag.

Endvidere er der i Maanedernes Løb udsendt forskellige Cirkulærer til Afdelingerne vedrørende Arbejdsløshedskassen, Engageringsvæsenet, Indberetninger, Afregninger med Hovedkassen etc.

Begge Maaneder bragte os 162 nye Medlemmer.

Kontingentspørgsmaalet.

Nedenfor gengives et Par Indlæg i dette for Tiden højst aktuelle Spørgsmaal, idet vi iøvrigt henviser til sidstfølgende Redaktionsbemærkning vedrørende Formen for den fremtidige Meningsudveksling om dette Anliggende.

MED INTERESSE har jeg læst de forskellige Indlæg, om ovenstaaende Emne, af henholdsvis de Herrer Chr. I Hansen, Juul-Frederiksen og C Hammer, og omendskøndt jeg ikke fuldud deler den Tone, som sidstnævnte anslaar i sin Artikkel i vor Tidendes Nr. 8, skal det dog villigt indrømmes, at Herr Hammer har Ret i — dog kun paa en saglig Maade — at tilbagevise de Røster, som er fremme for en almindelig Kontingent-Nedsættelse.

Thi hvad vil Følgen blive, dersom vi, eller rettere Centralorganisationen, vilde fæste Lid til disse Røster, og skride til en Reduktion over hele Linien. Jeg tror ikke, at vi kunde vinde ret mange Proselytter paa den Basis, ihvert Fald vilde det næppe svare Regning, lige ud over Øjeblikket. Følgen vilde simpelthen blive, at efter nogen Tids Forløb vilde de samme Røster atter lade sig høre. Og hvor vilde vi da ende? Ude i det blaa, — efter min Mening!

Herr Chr I Hansen mener selv, — det skriver han da i sit sidste Indlæg — at fra Afdelingerne kan intet tages, dér har vi Brug for saa meget som muligt til Agitation, men H viser derimod, at Vejen til Kontingentnedsættelse fører over »Centralorganisationen«. Men herimod maa enhver maalbevist organiseret Medhjælper paa det bestemteste protestere.

Vi forlanger store Opgaver løste af vor Centralorganisation, f. Eks. at denne skal træde hjælpende til, naar en Medhjælper bliver afskediget fra sin Plads, fordi han eller hun tilhører vor Organisation.

Vi forlanger at nye Opgaver henlægges under vor Centralledelse, f. Eks. Oplysningsbureau, Engageringskontor. Sygekasse, Ulykkesforsikring o.s.v. og hvad vi ydermere forlanger er et udvidet Organ, som eventuelt kan udkomme noget hyppigere end hidtil.

Endvidere er der et andet stort Spørgsmaal, som interesserer mange Kolleger, nemlig, saa snart ske kan, at faa en fudtud kvalificeret, duelig og energisk Forretningsfører, hvis hele Arbejdsevne kan tilhøre Organisationen, ansat i Spidsen for vor Centralorganisation.

Dette er ikke paa nogen Maade skrevet for at kritisere vor Formand. Maaske blev det Hr. Chr. Ingvoldsen, der om han ønskede det, blev sat paa denne Post. Naturligvis maa vi ogsaa yde den paagældende Kollega en anstændig Løn saa han udelukkende kan leve deraf.

Konsekvensen heraf er iøjenfaldende; de ovenfor skitserede Reformer, vort Blads Udvidelse, Ansættelse af en ordentlig lønnet Forretningsfører, vil straks medføre større Udgifter for Centralorganisationen.

I Stedet for at raabe højt om Nedsættelse, maa vi langt hellere naa til Klarhed over, at den Tid ikke er fjærn, hvor vi maa være besluttet paa at gaa opad med Kontingentet.

Med Sorg har jeg været Vidne til i to Afdelinger, at Kontingentet er blevet sat ned for Kvindernes Vedkommende; jeg har i begge Tilfælde stemt imod, og jeg kan heller ikke nu se at Tilgangen er bleven større, fordi Bidraget blev mindre.

Hvad vi derimod kan gøre rent midlertidig, det er at stryge Indskudene, og det tror jeg ogsaa er sket i de fleste Afdelinger.

Nej, det som bringer Liv og Tilgang til vore Afdelinger, kære Herr Chr I Hansen, er den Agitation som koster Penge at etablere. Det har jeg Erfaring for. Den billige husflidsmæssige Agitation duer ikke mere, og naar Forholdet virkelig er saaledes, — og det kan ikke bortforklares, — saa maa vi holde inde med Røsterne om Kontingentets Nedsættelse, og langt hellere foreholde vore Kolleger, at vort Kontingent egentligt er for lavt.

Dernæst skriver Herr Chr I Hansen om Frigivelse af Arbejdsløshedskassen. Dog tror jeg ikke, at Herr H vil faa noget Medhold fra de Kanter, hvor der findes virkelige Organisationsmænd med praktisk Erfaring; thi netop det at vor Arbejdsløshedskasse er obligatorisk, bevirker større Stabilitet over hele vor Sammenslutning. Hvem tror man f. Eks., der vil melde sig ud af vor Forening, naar først de har mange Mærker i Medlemsbogen, forsaavidt vedkommende Medlem ikke bliver selvstændig eller indtager særlige overordnede Stillinger, — ergo lægger vi et fastere Baand paa vore Medlemmer end vi evnede at gøre, dersom det var en frivillig Sag at tilhøre Arbejdsløshedskassen.

Til Slut kun dette til de mandlige Medlemmer: Tal ikke saa højt om de 150 Øre om Maaneden til vor faglige Forening! Vi lægger alle, mere eller mindre, et til Tiden større Kontingent paa et mindre nyttigt Formaals Alter. Til Kvinderne vil jeg sige: Sæt en Ære i at ofre de 150 Øre og køb saa om det er nødvendigt et Slør mindre om Maaneden. Jeg er overbevist om, at den Fornøjelse og Tilfredsstillelse, De vil have af at være med i Samfundsarbejdet, og den Forstaaelse af Menneskeværd, som De gennem vor faglige Sammenslutning bringer Dem selv og vore udenforstaaende Standsfæller, er mere værd end selve den lille Ydelse af 150 Øre hver Maanedsdag.

Dersom de Afdelinger, som alt har sat Kvindernes Kontingent ned, vilde bestræbe sig for hurtigst muligt at faa dette sat op igen paa Siden af de mandlige Medhjælperes, og at Røsterne om Kontingentnedsættelse, herefter vilde forstumme, var Hensigten med disse Linier naaet.

Mai 1910. Schouboe.

* * *

Trods Redaktionens Virksomhed som »Sandmand« i Indledningen til »Ned med Kontingentet!« skal jeg gøre gældende, at jeg er Medlem af Centralorganisationen og vil som saadan fremtidig tillade mig at bruge »effektfuldt Ord-Fyrværkeri«, hvor jeg maa anse dette Skyts for at være nødvendigt til Værn for vor fælles Sag, naar denne trues in casu, som ogsaa bemærket i min Artikkel, skønt Angrebet sikkert var velment.

Jeg skal ikke, for ikke at gentage, atter komme ind paa en nærmere Forklaring af mit Standpunkt, da dette ikke er min Opgave men Vedkommendes, der fremsætter en ny Tanke.

Jeg er p. t. i det heldige Tilfælde ikke personlig at kende Herr Chr I Hansen, og har som Følge deraf undgaaet at

blive berørt af de sentimentale Strømninger, som et Venskab eller Bekendtskab ofte afføder. Jeg har læst Herr H.s Forslag, har heri set en stor Fare og har derfor med velberaad Hu i Sagens Interesse indladt mig i Polemik med Forslagets Stiller.

At Herr H gør Forsøg paa at spille Principal overfor mig i sit Gensvar, forbavser mig efter sammes Indhold ikke, ej heller duperer det mig, at Herr H griber det i Øjeblikkets Forvirring almindelig brugte Nødværge at replicere med tomt Returgods, hvad angaar »De Vises Steen«.

Hr. H synes at have den Opfattelse, at jeg i min borgerlige Egenskab som Kontormedhjælper, Assistent i Firmaet Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger er et meget stort »Væsen«, der indtager en meget ophøjet Stilling, højt hævet over det almindelige Niveau.

At dette Synspunkt virker desorienterende kan jeg godt forstaa.

Nej, jeg er Medlem af vor Organisation og skriver som Medlem; men maaske føler Herr H sig som Over-Medhjælper, siden et almindeligt Medlem ikke maa kritiserer hans Forslag. Jeg har ganske vist kun været med i Organisationsarbejdet i ca 5 Aar, og da jeg som bekendt ikke har været i min nuværende Stilling i hele den Tid, men lige saavel som Herr H har været med i Afdelingsarbejdet og for Tiden indtager den lidet attraaværdige Stilling at være Formand for et Agitations-Udvalg, turde mine Forudsætninger være lige saa gode som Herr H.s. — I øvrigt forbavser dette Argument fra Herr H mig mere end at paaberaabe sig »at anslaa den Tone overfor Afdelingen og mig«.

Vil man fremsætte nye Idéer offentlig, eller i et Fagblad maa man virkelig være saa meget Karl for sin Hat, at man kan staa for Skud, uden at skulle ty til at beklage sig over at være bleven alt for medtaget, fordi man ikke viser — Overlegenhed. —

Til Herm L Melskens morsomme, aabne Brev skal jeg sige, at Herr M misforstaar Situationen, naar han synes at tro, at jeg som lønnet Funktionær skal have lige saa mange Principaler, som der er Medlemmer i Organisationen.

At Herr M læser min Artikkel, ligesom en vis Mand læser Bibelen, er jo beklageligt, og jeg kan kun anbefale: Læs om igen.

Det direkte Spørgsmaal, om Organisationen vilde være faglig eller ikke, hvis Arbejdsløshedskassen blev frigivet, er Redaktørens Artikkel jo eet stort Svar paa; men enkelte Punkter heri skal jeg fremhæve:

I. »Understøttelsesfondens Udløsning fra de obligatoriske Medlemspligter betyder, at et fleraarigt Opbygningsarbejde synker i Grus eller -pro realiter-Centralorganisationens Ligbegængelse som faglig Sammenslutning af nævneværdig Betydning«.

II. »Men til sligt kan ingen ansvarsfuld Organisationledelse række Haand, fordi det vilde føre Centralorganisationen ud i Parodien«.

III. »Fordi den fremsatte Tanke i sig bærer Kimen til Centralorganisationens Ødelæggelse«.

Mit Svar paa det andet Spørgsmaal, om vor Organisation ikke har været faglig, før Arbejdsløshedskassen blev oprettet er: Man maa krybe til man kan gaa. —

Til Slut dette til alle Organisationens Medlemmer: Vær klar over hvilket Standpunkt i Kontingentspørgsmaalet de Delegerede har, som Afdelingerne sender til Kongressen i Vejle i September!

Tænk alvorlig over Spørgsmaalet og vælg saa!

C. Hammer.

* * *

Sidstnævnte Indlæg er offentliggjort, fordi vi fuldtud erkender en Organisations-Funktionærs Berettigelse til at kræve sin Medlemsret respekteret. Selv om Vedkommende benytter vel skarpe Udfald i den polemise Duel. — Men heraf tør ikke forudsættes, at vi billiger Kampmaaden. Vi finder det tvertimod mere fair at afvæbne en Modstander ved en velberegnet Parade end i et heftigt Udfald at hugge ham Klingen i Kødet.

Derfor anse vi det formaalstjentlig at videreføre denne Debat efter Regler, der ikke disharmonerer med den Sagelighed, vi fremdeles ønsker skal kendetegne vor Tidende. --

Yderligere Indlæg i Kontingent-Diskussionen vil altsaa finde Optagelse, naar de præges af Saglighed og ethvert personligt Udfald undgaas! Red.

Kvinders Ligestilling.

DET VAR sikkert ingen Skade til om Herr Schouboe's Artikkel i Nr. 7 om ovenstaaende Emne vilde give Anledning til Diskussion.

Det var ingen Skade til om vi kunde give alle de Tusinde af kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere, hvis Arbejdskraft misbruges af foretagsomme Forretningsfolk, noget mere Forstaaelse af deres Pligter mod de mandlige Medhjælpere, hvis sociale Stilling de — ganske vist uden at ville det — trykker endnu længere ned end den alt er.

Og det var sandelig heller ikke af Vejen om Diskussionen kunde bidrage til, at de mandlige Medhjælpere helt blev befriet for den gamle Fordom mod Kvinders Ret til Arbejde, som raader endnu. Denne Fordom, som forlængst burde have fundet sin naturlige Plads paa Loftet blandt andet gammelt Fortids-Skrammel.

Saalænge vi ikke gennem vor Organisation kan byde den kvindelige Medhjælper nogen nævneværdig Støtte, maa vi anerkende hendes Ret til at arbejde under de Vilkaar, som Samfundet har tvunget hende ind i. Anerkende den kvindelige Kontordames Ret til at arbejde for en urimelig lav Løn til Skade for Mændene (fordi hun skal leve og ikke i Øjeblikket kan faa mere), anerkende den kvindelige Expeditrices Ret til at arbejde en urimelig lang Dag for en ussel Løn, ligeledes til Skade for den mandlige Medhjælper (fordi Forholdene ikke har tiladt hende at vrage og vælge). I det hele taget anerkende hende som god Kollega overalt, og i vor Organisation gøre hende ligestillet med Manden. Ikke kortsynet tale om hendes manglende „Læretid" og Uddannelse, men blot betragte det som hendes Pligt og Ret at staa i vor Organisation fra den Dag hun træder ind i Kontoret eller i Butikken.

Og hvad kan vi forlange af Kvinden?

Vort Krav til Kvinderne maa være dette: Det er Eders Pligt at staa i vor Oganisation. Ligesaa vist som I har Ret til at tage det Arbejde I kan faa, enten det bliver i Butikker eller i Kontorer, ligesaa vist har I den Pligt at staa sammen med Butikkernes og Kontorernes Arbejdere, naar disse gør Forsøg paa at skabe bedre Vilkaar for Standen.

Dette burde jo gentages atter og atter og vi burde ikke vige tilbage for i det daglige Liv at vise, at vi betragter dem der staar udenfor som daarlige Kolleger.

Vi har da ogsaa i den herværende Afdeling forsøgt at sige dette til Kvinderne.

Men —

Ja, et Eksempel fra vor Afdeling vil mere end mange Ord sige hvad jeg mener.

Vi har i den herværende Afdeling agiteret stærkt for at faa Kvinderne med og bl. a. har Mændene taget Initiativet til at faa 2 Kvinder ind i vor Bestyrelse. Vi har mødt ikke saa lidt Forstaaelse og Velvillie mange Steder, men Hindringen var stadig — vort Kontingents Størrelse.

De fleste af disse kvindelige Medhjælpere har en maanedlig Gage af fra 30—50 Kr. og de syntes derfor — selvom de gærne vilde være med — at de ikke havde Raad til et Foreningskontingent paa halvanden Krone. Og hvem tør ærlig talt hævde at denne Grund er et tomt Paaskud? Den som veed hvad der i vor Tid kan blive Raad til for en Gage som denne, vil sikkert stemme Tonen ned, naar han agitere blandt disse Medhjælpere — medmindre han i Kvinderne ser overjordise Væsner, der for at skaffe Udveje til at kunne staa i vor Organisation skal være rede til at klæde sig i Sækkelærred og undvære Middagsmaden hver anden Dag. Vi har da i den herværende Afdeling været nødsaget til — for overhovedet at faa disse Kolleger med — mod et lavt Kontingent at optage ca. 10 af dem som — passive Medlemmer o: uden Medlemsrettigheder.

Kolleger som passive Medlemmer af en faglig Organisation — det forekommer mig, at denne Kendsgærning maa kunne give alle Modstandere af en Kontingentnedsættelse noget at tænke paa.

Og det forekommer mig endvidere at alle som virkelig interesserer sig for Kvindernes Indvandring i Organisationen maa sige: Vort Kontingent maa nedsættes, i alle Tilfælde for de daarligst stillede Medhjælperes Vedkommende — mandlige saavel som kvindelige.

Hvad nytter det vi i Organisationen søger at ligestille Kvinderne med Mændene, naar vi opretholder kunstige Hindringer for Kvindernes Indvandring i vore Rækker.

At ydersl sletlønnede kvindelige Medhjælpere skal betale det samme Kontingent, som [illegible]

mandlige Medhjælpere, det er ikke Kvindens Ligestilling med Manden praktiseret, — det er Kvindernes Udelukkelse af vor Organisation.

Chr J Hansen.
Hillerød.

Varehus-Medhjælperen.

Professor L V Birck har forleden i »Jyllandsposten« offentliggjort en Artikkelserie om Detailhandelens nyeste Udløber, Stormagasinet, — Varehuset. Vi gengiver nedenstaaende et Afsnit, der tør paaregne særlig Interese blandt vore Læsere.

VAREHUSET har, enten det gaar godt eller daarligt, en for den unge Handelsstand ulykkelig Side:

For de Dygtige er der ganske vist gode Pladser: en Afdelingschef i et Varehus er økonomisk og socialt stillet bedre end en mellemstor Købmand. Som Regel er det intelligente Mænd; de allerdygtigste igen kan enten avancere op i Direktionen og vil altid finde Plads for sin Selvstændighed og Initiativ. En dygtig Forretningsmand finder altid sin Vej. Men det store Gros af de i Varehuset beskæftigede bliver baade socialt og økonomisk ringe Folk. Den, der ene sælger Handsker eller ene udmaaler Baand, bliver en Maskine; det, der skaber Intelligens er Mangfoldighed; den, der kun gør det ensartede, gentagne Arbejde, bliver ringe. Forsaavidt det er Kvinder, der ansættes som Expeditricer eller ved en af Bøgerne eller ved en Kasse, ja saa er der maaske ikke tabt meget, hvis hun i Tiden springer fra og gifter sig. For Mænd, der skal uddannes for selv at bane sig en Vej, vil Arbejdet ved en enkelt Disk eller en enkelt Bog i et Stormagasin være som Dantes Helvede, hvor alt Haab lades ude.

Han kan let erstattes, kan kan anvendes paa den og den bestemte Plads, f Eks til at maale Baand ud, til at sælge Cigarer, men ikke Tobakker (det gør en anden Ekspedient), og Følgen er, at han hverken kan kræve eller opnaa større Løn.

Avancement er svært for Gennemsnitsmanden, han bliver ikke sin egen Herre, han kan knapt nok gifte sig paa sin Løning. Adskillige udenlandske Magasiner afskediger den Ekspedient, der gifter sig. Andre — i Virkeligheden de mere hensynstulde — afskediger dem, der naaer de 30 Aar uden at have avanceret.

Denne unge Mand er da ganske værdiløs, maa begynde forfra — hvis han er klog — i Tide som Kellner, Arbejder, ellers er han fortabt.

Og man ser f Eks hos Whitley saa drakoniske Ordensregler for Ekspedienterne, at de just ikke er frie Mænd værdige: de bor i Pensionater, der ejes af Firmaet, Pensionater, hvor der er kassernemæssig Orden og Disciplin. Noget mere patetisk end en saadan ung, fint klædt, højflippet, pressebukset Varehus-Assistent der just kan den ene Ting at sælge en eneste Vare over en Disk, som aldrig har været med til at gøre Indkøb, og som blot har lært det Ene: i sin Reol at finde just den og den Farve, en Kunde ønsker — en Mand uden Haab og uden Aspirationer, som ikke har Mulighed for en Fremtid, hvis han ikke er over Gennemsnittet (og Gennemsnitsmennesker skal jo ogsaa leve), noget mere patetisk Syn véd jeg ikke. Jeg har set misserable Folk i Storbyens Slums, hvor Medlidenhed maaske kvaltes ved Uviljen mod deres Urenlighed og Uvidenhed, men Spørgsmaalet er, om der findes Noget, der i den Grad er blevet til andet end Mand med Mands Evne, Mands Mod og Mands Ære, end den lille, nette, kuede, initiativløse Varehus-Assistent. En af 10 af dem naar højere, de øvrige 9 — de er som det billigge Bric-à-Brac, Varehuset sælger til de smaa brudte Priser (98 og 48): i Dag prægtigat skue i Morgen i Skarnkassen. I denne ødelagde Mulighed af Købmænd og i Kunderne der køber, hvad de ikke har Brug for, er Varehusets sociale Debetside, man ikke skal glemme, naar man blændes af Tøjernes farvede Brogethed, Guldornamenterne, Stukket, Larmen, Sladderen, hele Basarlivets Virvar, ja, end ikke visse Paradevarers Billighed og de elektriske Kerters fantastiske Skær.

Conto pro diversi.

MANUSKRIPTER TIL NÆSTE NR.!

Da Redaktøren er bortrejst til Udlandet sidste Halvdel af Maj, anmoder vi vore Medarbejdere og Afdelings-Korrespondenter om at indsende Manuskripter, der ønskes optaget i Nr. 11 pr. 1ste Juni, til Centralorganisationens Hovedkontor i Aarhus, hvorfra de vil blive viderebesørget til Trykkeriet.

ET FORSLAG TIL OVERVEJELSE.

Vor fremragende norske Kollega, Herr Chr Dybwad, Kristiania tilskriver os:

I Nr. 6 af »D H & K M T« reflekterer Herr Chr Ingvoldsen over hvor lidet tiltalende det er at kalde arbejdsløshedskassens ydelser til den arbejdsledige for understøttelse.

I Norge føler vi os lykkelige over at have fundet betegnelsen ledighedsbidrag, som efter norsk sprogbrug dækker Tanken og klinger ulige mere tiltalende.

Jeg ved ikke om ordet efter dansk sprogbrug kan anvendes?

Chr D

»BESTYREREN«

er Navnet paa et Blad, som under Redaktion af Herr Carl N Lieng, Gjeithus er startet som Organ for de norske Handelsbestyrere (»Uddelere«). Hensigten er at danne en faglig Sammenslutning af disse kooperative Medhjælpere, og Sjælen i dette Arbejde er fornævnte Formand for »Drammen og Oplands Bestyrerlag«, der saavel efter Bladets Indhold som ogsaa af den Korrespondance, vi har ført med ham, netop synes at være Manden, denne Medhjælpergruppe har ventet paa.

Held i Arbejdet!

HELLIGDAGENE

har foranlediget os til først at udsende nærværende Nr. af »D H K M T« den 17de Maj.

LÆRLINGEVEDTÆGTEN I PRAKSIS.

Under Mærket Nr. 720 har vi modtaget følgende:

I en større kjøbenhavnsk Sæbefabrik var der i November og December Maaned meget travlt, og baade paa Kontoret og ved Lagerekspeditionen arbejdedes der omtrent hver Aften til Kl. 10—11, ja undertiden til 12, i hvilket Overarbejde deltog Medhjælpere under 18 Aar. Da dette kom den kjøbenhavnske Afdeling for Øre tilsendte den vedkommende Firma en høflig Skrivelse, hvori man henledte Opmærksomheden paa den kommende Vedtægt, der forbyder at anvende Medhjælpere under 18 Aar efter Kl. 8 Aften. Da Firmaet modtog denne Skrivelse geraadede Chefen i et frygteligt Raseri, og svor paa, at han vilde have opklaret, hvem der havde givet Foreningen de paagældende Oplysninger, selv om det skulde koste ham 1000 Kroner, og i Fabrikens Sæbemester fandt han et villigt Redskab til at foretage denne Undersøgelse. Sæbemesteren fik at vide hvor Foreningens Kontor var, og da han ved Ankomsten hertil ikke traf Kassereren hjemme, ventede han, efter hvad der siges, en hel Time paa Trappen, noget han forøvrigt kunde have sparet; thi selvfølgelig nægtede Kassereren at opgive Kilden til sin Viden, og den uheldige Sæbemester maatte gaa med uforrettet Sag. Firmaet sparede altsaa sine 1000 Kroner; — men Medhjælperen under 18 Aar fik derefter Fyraften Kl. 8.

Stenografisk Litteratur.

Vejledning for Gabelsbergerlærere. Af fhv. Rigsdagsstenograf Chr. Christensen. Det danske Gabelberger Stenograf-Selskabs Skrifter. I Kommission hos Tillges Boghandel, Kjøbenhavn 1909. Pris Kr. 1,50.

Som Titlen angiver, er Bogens egentlige Hensigt, at være en Vejledning for Lærere i Gabelbergers Stenografi. Som saadan har den selvfølgelig først og fremmest særlig Interesse for Stenografi-Lærere, men ogsaa Stenografer, der ikke giver sig af med Undervisning, vil i Bogen kunde finde flere gode Vink, der kan være dem til Nytte ved deres videre praktiske Uddannelse. Dette gælder de Afsnit, der i al Almindelighed beskæftiger sig med de Momenter, der er af Betydning for Udviklingen af stenografisk Skrivefærdighed, og naar Forfatteren i al Almindelighed gør sig til Talsmand for en Skærpelse af de Krav, der bør stilles saavel til Stenografilærerens Dygtighed, som til Elevernes Flid og om længere Undervisningstid etc., for at opnaa de bedst mulige Resultater, saa kan dette kun

glæde Stenografiens Venner og gavne dette vigtige Fags Anseelse i det hele taget.

De Anskuelser, Forf. derimod fremsætter m. H. t. forskellige Spørgsmaal af mere speciel Karakter, er saglig set alt andet end uangribelige, og Bogen kan derfor paa enkelte Punkter virke vildledende for Læsere, der ikke paa Forhaand er tilstrækkeligt kendte med de stenografiske Forhold her i Landet. Dette kan sikkert kun skyldes Agitations- og Konkurrencehensyn overfor det med forskellige gabelbergske Systemformer med Held konkurrerende ensartede, moderne og fortrinlige Worms System (Letfattelig dansk Stenografi).

C. C.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Foreningens Stiftelsesfest havde samlet over et halvt hundrede Deltagere og forløb paa bedste Maade. Formanden, Herr Melskens, bød Velkommen og de Herrer Krøyer, Andresen og Sørensens Musiknumre modtoges med fortjent Bifald.

Fru Elisabeth Mac holdt derefter Talen for Fødselsdagsbarnet. Hun talte om den første opblussende Interesse for Organisations-Tanken, der maa til for at skabe en god og kraftig Start af en Afdeling, men dvælede særlig ved den trofaste Kærlighed til Sagen, den der bærer en Sag frem gennem Modgang Aar for Aar til den endelige Sejr, og denne Kærlighed lagde hun Medhjælperne paa Sinde, nu da det gjaldt om at hævde det Vundne og langsomt vinde videre frem Skridt for Skridt.

Hendes varmtfølte Ord modtoges med stærkt Bifald.

Efter endnu et Par Musiknumre begyndte Dansen. I en Pause samledes man til et fælles Kaffebord, hvor der herskede den fornøjeligste Stemning med Taler og Sange.

Chr J H

Kjøbenhavn. Tirsdag den 17de Mai, Kl. 9, afholder Kontorafdelingen Generalforsamling med Dagsorden: 1. Valg af Formand, 2. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter, 3 Agitationen, 4. Eventuelt.

Tirsdag den 24de Mai afholder Kolonialafdelingen, Manufakturafdelingen og Bladekspeditionernes Afdeling Generalforsamling (efter Fru Otterstrøms Foredrag). Dagsorden som ovenfor.

Samtlige Generalforsamlinger finder Sted i Lokalerne, Vestergade 12.

I Henhold til de nylig vedtagne Love vil Afdelingernes Stilling ændres saaledes, at de opnaar større Selvstændighed med et til de resp. Fag begrænset Virkefeldt.

Afdelings-Generalforsamlingerne er derfor af særlig Vigtighed og Medlemmerne af de paagældende Fag bør give talrigt Fremmøde.

Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening afholdt den 3. Maj, ekstra ord. Generalforsamling i »Arbejderforeningen af 1860's« Lokaler, med Dagsorden:

1. Foreningens Navn. 2. Ordning af Lovene. 3. Valg af Tillidsmænd. 4. Eventuelt.

1. Formanden, E Poulsen, motiverede Grunden til det stillede Forslag om at forandre Foreningens Navn til »Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn«, hvoretter flere Medlemmer havde Ordet, næsten alle imod Forslaget. Ved Afstemningen blev dette forkastet med 21 mod 15 Stemmer. Nogle afgav blanke Stemmesedler.

2. Forslag fra Bestyrelsen om at forandre Foreningens Arbejdsmaade med deraf følgende nye Love vedtoges ensstemmigt.

3. De under Punkt 2 vedtagne Love medførte Valg af en ny Bestyrelse. Til Formand valgtes A C Alsøe, (i Stedet for E Poulsen, der ikke ønskede Genvalg). Næstformand: Fru Elisabeth Mac og til Kasserer genvalgtes Fr. Møller, alle ensstemmigt.

Til Revisorer valgtes M Hørdum og Jørgen Christensen, Revisor-Suppleant Frk. Louise Bjørner.

4. Formanden meddelte at Afdelingerne senere vilde blive indkaldte til ekstra ord. Generalforsamling, for at foretage Valg af Bestyrelse i Henhold til de nye Love. Endvidere oplyste Formanden, at man agtede at arrangere Fodture i Sommerens Løb, og opfordrede Medlemmerne til at agitere for god Tilslutning til disse. Generalforsamlingen hævedes derefter.

J Alexandersen.
Sekretær.

Ved Foreningens Møde den 12te April holdt Herr Lundgren, Formanden for folkelig Ligbrændingsforening et godt Foredrag, der var ledsaget af Lysbilleder. Foredraget paahørtes med stor Interesse.

Vor udmærkede Agitator, Fru Elisabeth Mac, talte ved Foreningens Møde den 26de April, om »London«.

De faa af Foreningens Medlemmer, der havde givet Møde, paahørte Fru Mac's populære Fremstilling af Livet i Verdensbyen, med stor Opmærksomhed.

Herr Redaktør E Rex, som overværede Mødet, rettede en kraftig Appel til de kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere om at organisere sig.

Tirsdag den 24de Maj vil Fru Otterstrøm holde Foredrag, i vore Lokaler Hotel »Tre Hjorter« Vestergade 12, Indgang Larsbjørnstræde 2, Kl. 9 pr., Emne »Idræt i Almindelighed«.

Næstved. Afdelingen har afholdt sin halvaarlige Generalforsamling:

Formanden, Chr F Johannessen, aabnede Generalforsamlingen med at omtale de forskellige Foredrag, der var afholdt i Vinter. Derefter fremlagdes det reviderede Regnskab der godkendtes.

Valg af ny Bestyrelse:

Formand Chr F Johannessen, Kassereren Søgreen Petersen og H Rosenberg genvalgtes. Nyvalgt blev K Bartholdy og Kommis Christensen (Suppleant).

Et Agitationsudvalg paa 5 Medlemmer nedsattes, bestaaende af H Rosenberg, K Bartholdy, Frk Hobel, L Larsen og K Hansen. Frk K Jørgensen, og Kommis L Larsen valgtes til Revisorer.

Lokalespørgsmaalet maatte atter udsættes.

Mødeatten: 1ste og 3die Torsdag i hver Maaned.

Svendborg. Afdelingen, der i Lighed med andre større Afdelinger, har paabegyndt Udsendelsen af trykte Maanedsberetninger, kan i sidste Udgave melde om 13 nye Medlemmer heraf 5 kvindelige — og ingen Afgang i sidste Maaned.

Den virksomme sydfynske Afdeling befinder sig saaledes fremdeles i en stort lovende Udvikling.

Den sorte Tavle.

Nedennævnte er slettet af herværende Afdeling paa Grund af Kontingentrestance.

Lagerforvalter Aage Jensen, Adr.: Konsul C F Boserup.
Kontorist Holger Wedel, do.

Faxe, Maj 1910. Juul Frederiksen, Formand.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

14. Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Den jydske Handelshøjskole

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL"
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Handels-Gymnasiet
Moderne Handelshøjskole. **Aalborg.**
1. Maj og **1. Novbr.** nye $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. Telefon 1400.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

Flip-Centralen
— Ryesgade 32 —
Telefon 2537 Aarhus. Telefon 2537

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus **Iste Maj**. Fripladser søges inden **Iste April**. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor. Vestergade 8. Telefon 1179.**
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. **ESBJERG.**

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1.Kl.Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. —

Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Drik FredericiaPilsner, fineste Ølsort.

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEELEN.

— BESTIL ALTID DERES **VISITKORT** OG ANDRE TRYKSAGER I A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. --

Fodtøj

A. Andersen,

Guldsmed & Juvelér.

Jyllandsgade.

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Ekvipèr Dem i

London Magasinet.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunst. Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.

— **Malachowicz** —

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.

Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Repa ationer altid billigst, med Garanti. Forlang Katalog. En gros - en detail.

Herning.

Husk M. Kampmanns'

Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Barber & Frisørstuen

i Højskolehjemmet

bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.

I. KLASSES BETJENING.

L. Ingemann Thomsen,

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kraveløj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET, Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Kelner- & Kontor-Støvle

solid, billig, fjerlet,

faas hos:

I. K. Karstensen.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i Martin Christensens Skotøjsforretning.

Hørsholm

Folkehøjskolen for unge Handels- medhjælpere.

„Købmandshvile"

ved Rungsted pr. Hørsholm.

6 Maaneders Vinterskole: Oktober—Marts.

Ophold og Undervisning: 40 Kr. mdl.

Lys og Varme ekstra.

Amtsunderstøttelse til Skoleophold søges inden 1. Maj.

Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af:

Fru Ludi Petersen og **Johs. Fog-Petersen**

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer. Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stor
Priserne smaa.

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Sorø.

Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodtøj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr.N.C.Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis N. Chr. Petersen.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis Juul Frederiksen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Rasmussen, Adr W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Oscar Schmidt.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. H. M. Hansen, Vestergade 47
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Kommis S. Breund.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 17. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. II. 1. Juni 1910. 10de Aargang.

Decentralisation.

VOR ORGANISATIONS TIAAR ER INDE. Et Decenniums Arbejde for at gruppesamle vore Standsfæller og centralisere Lokalforeningerne, opnaa ens Marchtakt og sætte fælles Maal ligger bag os. Og vi forbereder os netop til at sætte dette Organisationsvirke en Mærkepæl ved banebrydende Beslutninger og under feststemte Former paa vor kommende Kongres.

Centralisationstanken vil vi fejre, fordi det altid var og fremdeles vil blive den, der betegner det sociale Fremskridt for vor Stand. Derfor vil det nye Instrument, der nu anslaas, og hvis Strænge hedder Kontingentnedsættelse, Udløsning af Arbejdsløshedskasse og Understøttelsesfond, let give Dissonans i den Appel, der stærkere end nogensinde bør blæses for at samle Medhjælperstanden til Opbud.

Det føjer sig nemlig saa forunderligt, at samtidig med at vi forenes i festlig Amindelse af Centralsationstanken, vil man adskilles i det samme Spørgsmaal.

Thi den opmærksomme Læser af de Artikler, hvor man slaar til Lyd for et ringere Medlemsbidrag, vil erkende, at hele den ledende Synsmaade deri tager sit Udgangspunkt fra den Opfattelse, at Tyngdepunktet i Organisationens Virksomhed bør forskydes fra Hovedkontoret til Afdelingerne, og virkelig er der ingen anden Vej at gaa, naar man ikke stiller de fornødne Midler til Raadighed for Centralledelsen.

Vi har før truffen denne midtpunktflyende Tendens, omend under helt andre Forhold og med ganske andre Bevæggrunde. Det var, da de gamle Handelsforeninger i 1902 søgte at lamme og ødelægge vor Bevægelse ved en Række drakoniske Lockoutbeslutninger. Dengang gjaldt det vor Organisationsret, og vi var intet Øjeblik i Tvivl om, hvor vi havde vore Modstandere i den Sag, om end de paa deres Side hævdede, at naturligvis havde Medhjælperne Lov at danne Foreninger, skikkelige lokale Foreninger, naar blot de undgik alt Maskepi med den skinbarlige — Centralorganisation.

Og vore Modstandere opfattede i Virkeligheden Situationen rigtig. Thi hvilken Modstandsevne besad vel de unge Afdelinger, med for Størstedelen uprøvede Tillidsmænd, der oftest følte sig afhængige af Handelsforeningernes Folk. For disse Afdelinger blev Centralorganisationen det naturlige Rygstød, det eneste Bolværk, der evnede at bryde det organiserede Anfald mod Medhjælpernes grundlovshjemlede Foreningsret. Isolering af de enkelte Afdelinger betød derfor, foruden at Landsorganisationen gik i Stumper og Stykker, de løsrevne Lokalforeningers Vasalforhold til Principalerne. —

Otte Aar er hengaaet siden hin 9de Maj, da de Aalborg Købmænd undsagde os. Sporløst er Tiden ikke gledet hen, den har bundfældet baade Erfaringer og aflejret faglige og socialpolitiske Fremskridt under det skiftende Held, der fulgte vort Organisationsarbejde. Er vi end ikke gaaet fremad med Springstok, vi har dog lært at underbygge og udvikle vor Organisation, — vi ikke blot satte os Maal, men nemmede ogsaa at naa enkelte af dem.

I dette Arbejde angav Centralorganisationen stedse Tempoet; den har været det midtsamlende, det initiativgivende og maalsættende som ogsaa det regulerende og befordrende Element paa næstent ethvert Omraade af Afdelingernes faglige Virksomhed. Skal vi vinde frem, er det alene gørligt derved, at der raader Ensartethed i de Krav, der rejses, og den Fremgangsmaade, der er bedst egnet til at fremme dem. Dette gælder hyppigt i de fleste faglige Spørgsmaal, ligesom det er uomgængeligt nødvendigt, for at virkeliggøre de socialpolitiske Formaal. Man erindre i denne Forbindelse de omfattende og over hele Landet ensartede Agitationskampagner for Helligdagsloven, Butikslukningsloven o.s.v.

Disse og andre faglige Reformer er forberedt, og Agitationen for dem gennemført, ligesom enhver nævneværdig Opgave er løst derved, at vi har midtsamlet vor Energiudfoldelse om det enkelte Anliggende, og saaledes opnaaet den Enhed og Styrke, Samvirke af Afdelingerne og derigennem den Manifestation for Kravet, der i vor Tid er nødvendig, for at vinde Terræn for ethvert socialt Anliggende, og som bl. a. har forlenet Centralorganisationen med den officielle Anerkendelse, den nyder.

Hvad der udadtil er betydningsfuldt og afgørende for et frugtbringende Agitationsarbejde, er uomgængeligt i det indre Organisationsliv. Uden en stærk centraliseret Organisationsform kan den understøttende og for den Enkelte, fremhjælpende Virksomhed — der dog betyder mere end det mest lovende Program — Arbejdsløshedshjælpen, Understøttelsen, Engageringsvæsenet, Oplysningsbureauet, Retshjælpen og — for at nævne vort Hjertebarn — D H & M T, ikke betragtes som nævneværdige Funktioner under Centralorganisationen. Kun under hensigtsvarende Former faar Midlerne den rette Betydning for Organisationsbevægelsens Trivsel og Udvikling.

Men det er soleklart: I samme Grad, de Midler, disse Institutioner raader over, begrænses eller delvis overføres til Afdelingerne, vil Centralorganisationens Betydning udadtil som ogsaa dens samlede Evne forringes.

Derfor tilsigter Agitationen for Kontingentnedsættelsen langt mere end en almindelig Lovændring og Budget-Regulering. Det er Ouverturen til en Omlægning af vor Administrationsmaade og hidtidige Organisationsform, — Forandringer, hvis Følger er aldeles uoverskuelige. Thi Kontingentnedsættelsen rummer mange betænkelige Muligheder: Centralledelsens Svækkelse, efterdi færre Pengemidler medfører ringere Magt, Tyngdepunktets Forskydning fra Centralorganisationen til Afdelingerne, hvoraf følger færre Garantier for Enhed i den faglige Virksomhed og for dennes regelrette og planmæssige Fremme, Udløsning af forhaandenværende vigtige, understøttende Institutioner, der nødvendigvis vil svække Organisationens Betydning. Kort sagt: Centralisationens Afløsning af Decentralisation, — spredt

eller ingen Fægtning, Løshed i det organisatoriske Samvirke, Arbejdets Gruppering om og — mulige — Afhængighed af tilfældige Personer, Fonds, hvis Beholdninger ebber ud, en Administration, til hvis Arbejdsevne der næppe stilles færre Krav end forhen, men hvis Initiativ og Anvisninger, med den paapegede Kontingentplacering in mente, er udsat for at afballanceres eller negligeres af den mindste Afdeling eller den ukyndigste Tillidsmand.

Og alt dette under Medbør!

Men hvor ulige vanskeligere vil Forholdene ikke arte sig i Modgangs Tider. End gælder det at værge vor Organisationsret; thi der vil sikkert ikke fattes Lejlighed til Attentater i saa Henseende.

I 1902 opdagede vore Principaler, at vor unge Organisation dog besad en vis Modstandsevne; med den Fremgang, Aarene har bragt, vil en eventuel Gentagelse af Attaken finde os langt mere mobile. Alt under Forudsætning af, at Decentralisationstendenserne ikke vinder Fremgang gennem en demoraliserende Kontingentnedsættelse. Thi ringere Ydevilje betyder færre Penge, mindre Evne og Magt, svigtende Modstandsdygtighed, det enkelte Medlems som Afdelingens mistrøstende Bevidsthed om Ensomhed, og uden det Rygstød vor nuværende Centraliseringsform byder.

Og denne prøvede Organisationsform tænker man at sælge for en Ret Linser!

For at tilføre os nye Medhjælperlag, medens der endnu er langt igen, inden den sidste af Medhjælperstandens regulære Tropper er indrullerede i vore Rækker.

Det er en slet Bygmester, der bygger sit Hus paa Flyvesand. Men vor Organisationsbygning skal rejses paa den egentlige Medhjælperstands faste Klippegrund, og af et Medlemsmateriale, der giver Bygningen Stabilitet, saaledes at den ikke som et Korthus blæser overende ved det første Vindstød.

Sommerens Stævner.

Hjørring.

Handels- og Kontormedhjælperforeningerne i Hjørring, Aalborg og Frederikshavn indbyder alle Handels- og Kontormedhjælpere fra Land og By (saavel kvindelige som mandlige og saavel Ikke-Medlemmer som Medlemmer af Foreningerne) til det nordjydske Handels- og Kontormedhjælper-Stævne i Svanelunden i Hjørring Søndag den 12. Juni 1910.

Program:

Kl. 2½ Em. Kaffebord i Svanelundens Pavillon.

Kl. 3 Em. offentligt Medhjælpermøde i Svanelundens Sal. »D H K M T«s Redaktør, Herr Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, taler. Mød talrigt. Enhver bør støtte sin egen Stands Interesser.

Kl. 5½ Em. præcis, Fællesspisning i Pavillonen. Suppe, kogt Rødspætte. Lammesteg, Is. Kuvert 2 Kr.

Kl. 8 Em gratis Dans ogsaa for Kolleger, som ikke deltager i Fællesspisningen. Tegning til Spisningen sker hos de respektive Foreningers Formænd samt hos Værten i Svanelunden. Tegningen sluttes Fredag den 10de Juni 1910 Kl. 6.

Kl. 9,36 Em. Afrejse fra Frederikshavn.

Kl. 12,57 Em. Afrejse fra Aalborg.

* * *

Randers.

Program for Jysk Medhjælperstævne i Mellerup ved Randers, Søndag den 3. Juli 1910:

Kl. 10½—11: Udenbys Deltagere modtages paa Banegaarden.

Kl. 12: Sejltur op ad Randers Fjord med Damperen »Bjørn«. Musik om Bord.

Kl. 2: Fællesspisning og Taler i Mellerup Krohave.

Kl. 4: Spadseretur fra Mellerup til Støvringgaard Skov, hvor der indtages en lille Forfriskning.

Kl. 5½: Afgang med Damperen »Bjørn« til Randers. Efter Ankomsten hertil marcheres i Procession med Faner og Musik til Skovbakken, hvor der arrangeres selskabelig Sammenkomst, eventuelt en lille Svingom, indtil Aftentogenes Afgang.

Randers Musik medfølger paa hele Turen.

Prisen er for alt ansat til den lave Pris af Kr. 2,75 pro persona, hvorfor stor Tilslutning forventes.

Svendborg.

Program for Sommerstævnet i Svendborg den 31. Juli 1910:

Ankomst til Svendborg Kl. 8¹⁵ Morgen. Kaffebord paa Hotel »Svendborg« Kl. 8³⁰.

Afsejling med Vindeby Færgen til Taasinge Kl. 9³⁰. Spadseretur gennem det smukke Taasinge til Brejninge, hvor Smørrebrød nydes i den gamle Krohave. Ved Brejninge Kirke afholdes det egentlige Stævne med Taler og Sange; derefter Spadseretur gennem Valdemar Slots store Have og Park til Troense, hvor Kaffen indtages.

Kl. 3½ Em. Afsejling med Damper til Christiansminde Badehotel, hvor der Kl. 5 serveres Festmiddag. Efter Middagen et Par Timers Dans i Pavillonen. For de Deltagere i Stævnet som ikke vil overnatte i Svendborg, finder Afrejsen Sted Kl. 9⁴⁵.

Prisen pr. Deltager bliver Kr. 3,00, heri indbefattet Middag, Bal, Dampskibsbilletter og Musik.

Foreningernes Svar med Opgivende af Antal Deltagere, maa være Afdelingen i Hænde senest den 15. Juli.

Tegningen er bindende.

Kontingentspørgsmaalet.

UDEN AT VILLE BLANDE MIG i den lille Kontingentfejde mellem D'Herrer Chr I Hansen og C Hammer, som det forøvrigt forekommer mig Tredjemand skulde holde mig udenfor eller i det mindste ikke tage mere højtideligt paa, end der er Anledning til, maa jeg maaske have Lov til at følge Herr Chr I Hs Appel til andre Afdelingsledere om Udtalelser dette Spørgsmaal angaaende.

Jeg indrømmer, at Herr Chr I Hs Fremstilling af vore nuværende Organisationsformer- og Forhold og de Konsekvenser, han drager deraf, ser ret besnærende ud for den overfladiske Betragter, og netop deri ligger en meget stor Del af Faren ved Artiklens Fremkomst med det løse Kendskab til vor Organisation, en stor Del af vore Medlemmer har, in mente — og da jeg følgelig ikke drager Herr Chr I Hs redelige Vilje i Tvivl, kan jeg udmærket forstaa hans Standpunkt; men da jeg saa godt som aldrig i de Aar, jeg har beskæftiget mig lidt med vor Organisation, har kunnet konstantere et Tilfælde, hvor vort Kontingents Størrelse har været den egentlige Grund for Modstanden mod Indrullering, maa min Stilling til Spørgsmaalet jo blive modsat. Og jeg vil ikke skjule, at jeg nærer en stille Tvivl om, at Medhjælperne i Hillerød skulde være saa væsenstorskellige fra deres Brødre og Søstre i andre Egne af Landet.

Nej, — Herr Chr I H søg Roden til Ondet andetsteds og først og sidst i den permanente Ligegyldighedstilstand danske Medhjælpere lever i, søg at rive den Sløvhedskaabe af disse vore ærede Samtidige, som gør dem afstikkende fra andre Befolkningslag i dette lille, velopIyste Land; søg at faa de Mennesker, som af Skæbnens Ugunst er blevet vore Medarbejdere i Faget, bragt saa meget til sig selv, at de kan blive modtagelige for Fornuft. Saa har vi let Spil med Resten. Herom er Herr Chr I H og jeg antagelig enige. Men lader det sig nu gøre med det af Herr Chr I H antydede Middel?

Nej, og atter Nej! Der skal et sandt Herkulesarbejde til af oplysende og agitatorisk Art for at naa dette Maal, og som Herr Chr I H selv bemærker, vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne. Imidlertid hjælper det jo selvsagt ikke at ville Oplysningsarbejdet, naar man ikke samtidig vil yde de nødvendige Penge til at afholde det for, og da det uomtvisteligt er Centralorganisationen der maa foretage dette Arbejde, er det jo en noget ejendommelig Maade at fremme dette Arbejde paa, ved at forringe de Midler, som i Forvejen er Centralorg. smaat nok tildelte. Nedsætter vi Kontingentet til Centralorg., svækker vi dens Ævne til at virke og standser derved tildels vor Fremgang, og hvad værre er, udsætter os for reel Tilbagegang. Thi skønt jeg ikke synes Centralorg. (Hovedbestyrelsen) i tilstrækkelig Grad støtter navnlig de mindre Afdelinger, f. Eks. ved Afholdelse af Foredrag, give Oplysning om de bedste Former for en Afd.s Forretningsgang o. l., saa er jeg dog nok klar over, at der gøres noget Arbejde i den Retning, og da vore Hovedbestyrelsesmedlemmer jo nu engang ikke er Kapitalister, kan den Slags Arbejde selvfølgelig ikke udføres gratis.

Dette »Redningsarbejde«, som man i visse Tilfælde kan kalde det, maa altsaa falde bort, hvis Kontingentet til Centralorganisationen skal beskæres, i Stedet for at jeg kunde ønske det betydeligt udvidet, og Resultatet vil uden Tvivl blive helt eller delvis Ødelæggelse af flere Afdelinger, hvor der ikke er kvalificerede Ledere.

Alligevel kunde jeg maaske tildels se bort fra dette, hvis jeg nærede blot en lille, bitte Smule Tro til, at et lavere Kontingent vilde bringe os en saadan Masse-Invasion i Afdelingerne, som Herr Chr I H antyder. Det tror jeg imidlertid ikke, og jeg støtter mig til den Erfaring, jeg har høstet i den Tid, jeg har arbejdet under Centralorganisationen. Jeg har prøvet at agitere med et Kontingent paa 60 Øre pr. Maaned, og jeg kan forsikre Herr Chr. I H om, at det da var mindst lige saa vanskeligt at hværve Medlemmer som nu, ja nærmest endnu vanskeligere, for nu har man da Resultaterne af det senere, forhøjede Kontingent at kunne pege paa og bruge som Basis for sin Organisation, medens en Org. med et lavt Kontingent selvsagt ikke kan skaffe Reformer frem af nævneværdig Betydning. Og det er dog det, de udenforstaaende Kolleger forlanger.

Iøvrigt hælder jeg til den Anskuelse, at ikke alene Kvantiteten men ogsaa Kvaliteten af Medlemmer spiller en Rolle, og derfor tillader jeg mig at give Ledelserne i eventuelt stagnerende Afdelinger det Raad: Hold bestemte Møder og hold interessante Møder. Uddan og oplys de Medlemmer, I har, selv om det ikke er saa mange, og det vil give Frugter, som ikke mindst vil vise sig i Medlemsprotokollen. Det staar jo for Resten heller intet Steds skrevet, at det er en bydende Nødvendighed at samle alle danske Handels- og Kontormedhjælpere, inden vore Mærkesager kan føres ud i Livet, al Praksis viser det modsatte. Et godt diciplineret og i kulturel Henseende vel funderet Mindretal i en fast Organisation har tit kunnet føre en Sag frem trods alle Protester fra det splittede Flertal, som end ikke gad rejse sig til Kamp for, hvad det ansaa for Uret.

Den sikkert i alle Maader udmærkede og energiske Hillerødledelse maa lære at indse, at det ikke lader sig gøre at organisere en Bys Medhjælpere paa en halv Dag, og at Jordens Akse ikke er netop deres By. At de tror det, uddrager jeg af det vilde Forslag om Arbejdsløshedskassens Frigivelse; hvis de havde blot en Smule Føling med vor Bevægelse udenfor Hillerød, vilde de vide, at den Popularitet, vor Arbejdsløshedskasse nyder blandt Medlemmerne, paa Forhaand dødsdømmer et saadant Forslag. Og det vilde sandelig ogsaa være sørgeligt, om vi ikke bedre havde forstaaet at drage Lære af vore Uheld, end at vi skulde lade vor udmærkede Arbejdsløshedskasse blive Pladsledighedsforsikringen om igen.

En Kontingentforhøjelse, som aabner Muligheder for en rigere Udfoldelse af vore Ideer, kan jeg gaa med til; men en Kontingentnedsættelse, som vil hæmme og tildels umuliggøre vort Arbejde og i særlig Grad vil bremse vor socialpolitiske og oplysende Virksomhed, der jo for en stor Del hviler paa Agitation, hverken vil eller kan jeg forsvare at gaa med til og allermindst paa et Tidspunkt, hvor Centralorganisationen er i en saa frodig Vækst som maaske ingensinde før.

Kolleger, Landet over! Giv Jeres Repræsentanter til Kongressen her i Vejle bestemt Paalæg om at stemme mod en saadan Nedsættelse.

Jens Johansen.

* * *

Redaktøren har i vort Blads Nr. 9 fremsat den Anskuelse, at Tanken om en Kontingentnedsættelse har Krav paa nøje Prøvelse og alvorlig Vurdering. Det glæder mig at se denne Anskuelse fremkomme straks, thi en nøje Prøvelse og alvorlig Vurdering er det, jeg ønsker, og det gør intet Skaar i min Glæde, at Red. alligevel straks truer Forslaget med Kætterbaalet og Naadestødet.

Jeg har ventet en Kamp om Spørgsmaalet — og er beredt til at optage den.

Men hvorfor skal Forslaget stemples som et kættersk Raab? Det at hævde, at vi vilde være naaet længere frem, hvis vi arbejdede med et lavt Kontingent, er ikke og kan aldrig blive det samme som at give de ligegyldige, de sløje Medhold, naar de finder vort Kontingent for højt. Fordi vi i Øjeblikket finder det uklogt at arbejde med et Kontingent af den Størrelse, som det nuværende — skulde vi derfor give dem, der staar udenfor, Ret til at sige, at halvanden Krone er for meget i Bidrag til en faglig Organisation? Enhver tænkende Medhjælper maa kunne se Forskellen — og de uklare Hjerner behøver vi sikkert ikke at frygte.

Hvis Henvisningen til vort Kontingents Størrelse for mange udenforstaaende Medhjælperes Vedkommende blot er et tomt Paaskud, hvorfor da ikke berøve dem dette Paaskud? Hvorfor ikke plukke alle de Fjer af dem, der skjuler deres Mangel paa Samfølelse? Og bliver der da alligevel Skeptikeren tilbage med sit: Hvad kan det nytte — da vil jeg blot sige dette:

Vi har i den herværende Afdeling paa et Aar forvandlet ikke saa faa Skeptikere og Ligegyldige til interesserede Medlemmer af Organisationen — fordi det af forskellige Aarsager lykkedes os at faa dem med i Foreningen.

Her er Sagens Kærnepunkt. Først naar vi har Medhjælperen som Medlem — og først da — skabes der Betingelser for, at Organisationstanken kan gro og bestnes hos ham. Og ingen tør nægte, at den ligegyldige, den selskabelige eller Skeptikeren, er lettest at hverve som Medlem, naar vi kun forlanger et lavt Kontingent.

Kravet om en Kontingentnedsættelse betyder derfor ikke andet end en ændret Opfattelse af den i Øjeblikket mest hensigtsmæssige Arbejdsmetode, det er ingen Retræte, men Forsøg paa Fremtrængen ad nye Veje, og det er vist for tidligt at stemple det som »Kætteri«.

Saa var der Erfaringerne fra Fortiden. —

Saavidt jeg ved, var den Kontingentnedsættelse, der fandt Sted i 1903 en Forandring af Bidraget til Hovedkassen fra 50 til 35 Øre, men en saa ringe Forandring kan ikke sidestilles med det, jeg tilsigter, og kan vi i det hele taget tale om Erfaring paa dette Omraade, Erfaringer, som vi vandt gennem Aarene? Mange Ting har vi sikkert lært i de 10 Aar, der svandt, men endnu har vi ikke lært den Arbejdsmaade, der bringer os Medlemmer i Tusindtal, og derfor mener jeg, at det her ikke nytter at fordybe sig i Fortiden, men at spejde fremad mod nye Veje og nye Udviklingsmuligheder.

Redaktøren anfører nogle Ord efter »Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark.« Det er gode og kloge Ord, og jeg havde selv tænkt paa at benytte den — til Støtte for mine Anskuelser. Der staar: Den første Livsbetingelse for Fagorganisationer er Medlemmernes Erkendelse af deres fælles Interesser, deraf Sammenholdet, Solidariteten. Den næste er Medlemsbidraget.

Vi bør følge disse Ord og begynde med Begyndelsen: Den første Livsbetingelse, at vække Medlemmernes Erkendelse af deres fælles Interesser, vække den hos dem, vi har i Organisationen og hos de Tusinder, vi maa have ind i Rækkerne, hvis vi engang skal blive en Magt; thi det skal slaas fast, at en Organisation, som kun tæller en Brøkdel af det paagældende Fags Udøvere, intet formaar i en faglig Konflikt — selv om Organisationen er forsynet med en fyldt Krigskasse. Fremkalder vi derimod først denne nævnte Solidaritetsfølelse hos Tusinder af Medhjælpere, da kommer Turen til den næste Livsbetingelse for en Organisations Trivsel — Kontingentets Forhøjelse.

Red. hævder derefter, at blev A. K. en fritstillet Institution, da vilde den uvægerlig i samme Øjeblik glide ind under Haabløshedens Tegn. Men hvad beviser dette? Det beviser, at A Ks Nytte slet ikke er trængt ind i Medhjælpernes Bevidsthed, og at vi derfor kun ved kunstige Midler formaar at holde den oppe. Men har vi, der behøver alle vore Kræfter for at kunne sprede Organisationstanken ud til Medhjælpernes Tusinder, Raad til at ofre Penge og Arbejde paa en Sag — er den end nok saa god — som Medhjælperne endnu ikke er modne til at værdsætte?

Red. skriver, at frem og tilbage er lige langt. Jeg tror ikke, mit Forslag kan kaldes en Opfordring til Tilbagegang; men det er meget muligt, at vi endnu i flere Aar maa gaa baade frem og tilbage, før vi finder Vejen til Maalet. Det gælder jo først og fremmest om, at der er Liv og Bevægelse, og den, der vil over en Forhindring, maa jo ofte netop gaa tilbage for at kunne tage et godt Tilløb til et Spring.

Saa er der den praktiske Side af Sagen, hvorledes en Kontingentnedsættelse kan realiseres uden for stor Risiko. Her prøver Red. forskellige Veje, men opgiver dem snart som ufremkommelige. Et positivt Forslag om en Kontingentnedsættelse, vil forhaabentlig blive fremsat af den herværende Afdeling, og jeg tror, det bliver et Forslag, der ikke er præget af Ungdommens Overmod — men heller ikke af Alderdommens alttor ængstelige Forsigtighed! Har man først indset Nødvendigheden af en Nedsættelse, da vil det snart vise sig, at en god Løsning af Spørgsmaalet slet ikke er saa umulig at opnaa, og jeg vil blot her bemærke, at en Kontingentnedsættelse for de økonomisk daarligst stillede Medhjælpere utvivlsomt vil kunne realiseres uden noget nævneværdigt, øjeblikkeligt Tab i Bidraget til Hovedkontoret — simpelthen, fordi vi i Forvejen har saa faa af disse Medhjælpere, (navnlig Ekspeditricer og Kontordamer) i Organisationen.

Red. udsteder Parolen: Lige Pligter og lige Rettigheder for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Hvis det hermed er Meningen at ville hævde som en retfærdig Bestemmelse, at Kontordamen, med de 30 Kr. i mdl. Gage, skal betale det samme Kontingent til Organisationen som Bogholderen med de 3000 Kr. om Aaret, da maa jeg bestemt protestere mod den Art »Lighed«. Naar det gælder en

saa uensartet Stand som vor, da maa vi sikkert en Gang komme til en Deling af Medlemmerne efter deres Stilling og Vilkaar, hver med sine specielle Opgaver og sit Kontingent — samlede under en Centralledelse. Men indtil Organisationen bliver stor og stærk nok til, at en saadan Deling kan gennemføres, maa vi arbejde med den store økonomiske Ulighed for Øje, som hersker indenfor Standen; vi maa tage de faktiske Forhold i Betragtning og ikke stirre os blind i denne Ligheds-Theori, der bragt i Anvendelse overfor vore økonomisk saa ulige stillede Kolleger ikke rummer et større Kvantum af Retfærdighed end der, som man siger, er Honning i en Skruptudse.

Et Kontingent, der er afpasset efter de forskellige Medlemmers økonomiske Ævne, er ikke alene det retfærdige, men vil sikkert ogsaa vise sig at være det, som vil bringe os de fleste Medlemmer. Hvad vi skulde stræbe hen til, var jo dog en Organisation, som enhver Medhjælper let og naturligt gled ind i, uden at det blev nødvendigt at opbyde en stærk og voldsom Agitation, blot for at hverve ham som Medlem. Har vi da først Medhjælperne i Tusindtal indenfor vor Organisation, da — men ogsaa først da — er Tiden inde til med Kraft at begynde Arbejdet paa de mange Opgaver, der venter paa os. Det skal gentages Gang paa Gang, til det bliver hørt, at saalænge Medhjælpernes Samfølelse er saa ringe, som den endnu er, bør vor Organisations Bestræbelser først og fremmest gaa ud paa at vinde nyt Land.

Saalænge det Felt, der skal opdyrkes, er saa uendelig stort mod det Felt, der er dyrket, saalænge maa vi indrette vor Organisationsform saaledes, at den svarer til en Plov. Vor Organisation bør ikke blive et gammelt Tærskeværk, der tærsker Langhalm paa de indvundne kummerlige Resultater.

Vor Organisation skal være en Plov. En Plov, der skærer ind i de Lag af Handels- og Kontormedhjælperstanden, hvor vi endnu ikke har Fodfæste.

Afdelingernes Sendemænd bør derfor yde Centralorganisationen en vældig Tribut paa 10-Aarsdagen for Organisationens Stiftelse. Ikke ved med ængstelig Bekymring at bevare de gamle Former, men ved frygtløst at bryde nye Baner og aabne nye Muligheder for, at Organisationen kan blive — en virkelig stor og stærk Landsorganisation.

Chr J Hansen, Hillerød.

Sommer-Syvlukningen.

DET ER HELLIGDAG. Jeg sidder i Haven fordybet i Læsningen af en god Bog og nydende min Pibe. Solen kaster sine varmende Straaler over mig selv og over Havens Træer og Buske, der staa grønne eller er rede til at skyde Knopper. Snart kan alt udfolde i sin fulde Pragt.

Jeg kommer uvilkaarlig til at tænke paa, at her ude paa Landet har man det dog godt. Her farer ingen elektriske Sporvogne susende forbi og forstyrrer den landlige Idyl, ingen høje Skorstene udspyer kvælende Røgskyer mod den blaa Himmel og forurener den klare Luft.

Her er dejligt paa Landet — og netop nu, da vi gaar den rare Sommertid imøde.

Mine Tanker dvæler ved Byerne, de store Byer, Fabriksbyerne, hvor mine Kolleger er daarligere stillede end vi Medhjælpere her paa Landet. De maa gaa omkring derinde i den lumre Byluft, indaandende en røgmættet Atmosfære. Jeg tænker paa Butiksmedhjælperen, der gaar bag Disken saa lang som Dagen er, paa Kontormedhjælperen, der sidder bag Pulten og skriver og regner fra Morgen til Aften, saa han, naar Arbejdsdagen er tilende, er helt ør i Hovedet. Naar saa Klokken forlængst er slaaet befriende otte Slag, kommer Medhjælperen slentrende ud af Forretningslokalerne, sløv og dvask efter den lange Arbejdstid. I Sandhed, en saadan Medhjælper trænger til at komme ud og at faa Lungerne fyldt med frisk Luft. Men hvormange gør det? Og hvorfor? Fordi de simpelt hen er overtrætte, de gider ikke. Og Aarsagen er den, at der lukkes for sent.

Blev Forretningerne endda lukket Klokken 7 i Sommermaanederne, saa kunde alle disse Medhjælpere komme ud og nyde Naturens Glæder, ligesaavel som andre Mennesker. Hvor dejligt og forfriskende vilde det f. Eks. ikke være at cykle eller gaa en Tur ud paa Landet en Sommeraften, forbi Enge med duftende Hø, frodig Græs og bølgende Kornmarker, igennem løvrige Skove, hvor Fuglene kvidrer af Hjærtens Lyst, og tilsidst holde et lille Hvil i Grøften foran en blomstrende Kløvermark.

Hvor meget bedre vilde ikke denne Anvendelse af Fritiden være, end at gaa fra Forretningen trættet og tung i Hovedet, efter en lang Arbejdsdag bag Disken i et kvalmt og ophedet Butikslokale og maaske ud paa Hotel- og Restaurationslivet. Som Regel er der jo nok af den Slags »Adspredelser« i de større Byer.

Naar der blev lukket Klokken 7, kunde Medhjælperne ogsaa naa at deltage i Sport og lignende Friluftsliv og faa Tankerne adspredt lidt fra den daglige Dont.

Derfor bør alle Kolleger Landet over arbejde for Syvlukningens Gennemførelse i Sommer. Agiter af alle Kræfter, naar og hvor Lejlighed gives! Hver Enkelt maa tage Del i Arbejdet, saa naar vi nok et godt Resultat, saaledes som det alt er naaet i adskillige Byer.

Her gælder det en lille Reform, der vil være til Gavn og Glæde for vore Standsfæller, bringe dem Helse og øge deres Arbejdsævne.

Skelby, Herlufmagle i Maj.

Chr. Sørensen.

Hovedanmældelserne.

Provins-Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige **halvaarlige** Hovedanmældelser, som — i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. denne Maaned.

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk.** Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som faar Bladet gratis tilsendt.

»Kbhvn.« i Blankettens venstre Hjørne maa hverken rettes eller overstreges, da Afsendelsesstedet er København.

Blanketter erholdes omgaaende ved Rekvisition.

Ekspeditionen.

Brev fra Norge.

»Handelsstævnet«. — Kristiania-Forbundets Aarsmøde. Chr. Dybwads Fratræden.

DE FORLØBNE MAANEDER af indeværende Aar har været en travl Tid for vort Kristianiaforbunds Medlemmer. Det var det store »*Handelsstævne*« paa Tivoli i de første Uger af Marts, som saa stærkt lagde Beslag paa Medlemmernes Arbejdskraft og for et stort Antals Vedkommende ogsaa deres Nattesøvn.

Naar jeg nævner, at Handelsstævnet havde et Udgiftsbudget af ca. Kr. 20,000, vil man forstaa, at det havde ganske betydelige Dimensioner. Det var ogsaa med en Dristighed, som nærmer sig Dumdristighed, at det hele var planlagt. Men Organisatoren, Chr. Dybwad, mente, at skulde Udbyttet blive stort, saa maatte ogsaa Stævnet lægges stort an. Der var meget, som stod paa Spil, og det var spændende Dage, før vi kom saa langt, at vi var sikre paa, at Vægtskaalen vilde synke til den rette Side.

Der var fire Hovedafdelinger: Basar (den fortsætter endnu som almindelig Lotteri), Teater, Varieté og Restaurant med Bodega. Basarens Gevinster har en Værdi af Kr. 18,000, og heraf er det meste tigget sammen af den velorganiserede Indsamlingskomite. Paa enkelte Undtagelser nær var det ogsaa vore egne Medlemmer, som optraadte paa de forskellige Forlystelsessteder, var Kelnere etc.

Overskuddet vil antagelig blive 20 á 25,000 Kr., som skal benyttes til Grundfond for Arbejdsledighedskassen og til Oprettelse af et Læseværelse, sandsynligvis i Forbindelse med en Nøgterhedskafé.

* * *

Kristianiaforbundets Aarsmøde afholdtes den 24. April.

Af vigtigere Sager, som behandledes, kan nævnes, at der besluttedes givet de udenbys Foreninger Adgang til Indmældelse i Arbejdsledighedskassen, da der endnu ikke er oprettet en saadan af Landsforbundet. Dette er forhaabentlig et Skridt til Virkeliggørelse af Tanken om en Landskasse. — „Handelsfunktionæren« forbliver foreløbig i Kristiania-Forbundets Besiddelse, da Interessen udenbys fra endnu ikke er stærk nok til, at den kan overtages af Landsforbundet.

Den Sag, som af Aarsmødets Deltagere var imødeset med den største Interesse, var Valget af ny Formand efter Herr Dybwad, som nu fratræder trods indtrængende Anmodninger fra alle Kanter om at blive staaende. Man var paa det rene med, at hans Plads vanskelig kunde fyldes, han, som var en Inkarnation af Fremsyn, Dristighed og Energi, som altid var paa Færde, utrættelig i sit Arbejde mod det Maal, han havde sat sig: en kraftig, anset og maalbevidst Organisation. Men samtidig var han den behageligste Mand at arbejde sammen med, en Leder, hvis Planer det var en Glæde at bringe til Udførelse.

Det var under Hensyntagen hertil let forklarlig, at den ene efter den anden undslog sig for at modtage Valg, og det var kun ved Hjælp af mange og lange Overtalelser, at endelig Handelsfuldmægtig H O Berg stillede sig og enstemmig, under stærkt Bifald valgtes til at indtage den byrdefulde Stilling.

I Herr Berg vil vort Forbund faa en kundskabsrig, dygtig og indenfor Handelsstanden vel anset Førstemand, hvis rolige, tillidsvækkende Optræden uden Tvivl vil have stor Betydning for den kommende Tids Arbejde.

* * *

Resultatet af den statistiske Undersøgelse, som maa imødeses med den allerstørste Interesse, vil næppe foreligge før ud paa Sommeren.

Kristiania, Maj 1910.

Ulrik Ludwigsen.

Lærlinge som Bydrenge.

DET HAR OFTE forbavset mig, at man i vor oplyste og af humane Bestræbelser gennemsyrede Tid, kan byde Handels-Lærlinge Arbejde, der nærmest maa henregnes til Karle- eller Arbejdsmandsarbejde eller plejer at udføres af Bydrenge. Og dog hører den Art Tilfælde til Dagens Orden.

Jeg har ofte set Lærlinge hente Varer pr. Trækvogn fra Havnen eller Banegaarden, og om den saaledes transporterede Vægt har været 200 eller endog 400 Pund, ses der ikke saa nøje paa, ligesaa lidt som om Lærlingen har staaet et eller tre Aar i Lære.

Forældre og Værger! Er det for at »lære« sligt Arbejde I anbringer Eders Børn i Handelslære? Sikkert ikke! Man burde da ogsaa forbyde, at de unge Mennesker saaledes blindt skal lyde og intet kan fordre med Hensyn til Uddannelse og Behandling; thi det er for gammeldags og det moderne Samfund og Handelsstanden uværdigt.

Og ser vi nøjere paa saadanne unge Mænd, efter at Læretidnn er forbi, saa vil man se, at meget fattes dem. Hvorledes kan det ogsaa blive anderledes, naar en Dreng skal gaa med Bykurven eller køre Varer hjem de 3 første Aar af Læretiden. Naturligvis kan han ikke blive tilstrækkelig handelsuddannet og dygtiggjort i sit Fag det sidste Aar.

Paa den anden Side faar Lærlingen under saadanne Vilkaar ingen Interesse for sit Arbejde, og er han endvidere underkastet en daarlig Behandling af sine Foresatte, løber han Fare for at betragte sit Arbejde med Ulyst og Uvilje, saaledes at de Sædekorn, der omend sparsomt falder i Læretiden, ingen frodig Jordbund finder hos den unge Mand, der kun længes ud af Læretidens Baand. Og naar han er naaet saa vidt, staar han maaske paa bar Bund uden Muligheder i sit Fag.

Derfor bør Forældrene forlange, at det unge Menneske kun maa benyttes som Lærling, og kan Principalen ikke overkomme at holde en Karl eller Bydreng, saa maa sadanne Forældre helst søge en anden Lære, mens det endnu er Tid.

Vi Medhjælpere har ogsaa et stort Ansvar overfor Lærlingen. Vi maa søge efter bedste Evne at dygtiggøre ham; thi det vil før eller senere gavne vor Stand, fordi en dygtig Medhjælpergeneration er ensbetydende med Standens faglige og sociale Højnelse.

A C Jensen, Fredericia.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Fakse. Afdelingen for Fakse, Fakse Ladeplads og Omegn afholdt Bestyrelsesmøde i Karise den 5te Maj.

I Stedet for afgaaede Næstformand, Aage Jensen, der er slettet paa Grund af Restance, valgtes Kommis O Wiegand, Fakse Ladeplads, og til Sekretær valgtes Assistent Sophus Meyer, Fakse Kalkbrud, i Stedet for Kommis P. Andersen, der for Tiden er Soldat.

Det vedtoges at korrespondere med Afdelingerne i Næstved og Præstø om at afholde en Sammenkomst ved Fakse Ladeplads i Løbet af Sommeren.

Efter Bestyrelsesmødet afholdtes Medlemsmøde.

Den 11. Maj afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Fakse. Formanden meddelte, at han forlod Byen en af de nærmeste Dage, og anbefalede til sin Efterfølger som Formand enten at vælge Brudassistent L von Hagn-Jensen eller Kommis A Petersen.

Kommis A Petersen, hos Købmand Rs Larsen, valgtes.

Suppleanten, Kommis J Friis, Karise, indsattes derefter i Bestyrelsen. Den afgaaede Formand takkedes af de tilstedeværende Medlemmer for hans gode og ihærdige Arbejde for Afdelingen.

Bestyrelsen er nu sammensat af følgende: A Petersen, Formand, O Wiegand, Næstformand, L von Hagn Jensen, Kasserer, S. Meyer, Sekretær, og J Friis. Suppleanter er Bogholder Ostenfeld og Handelselev Mørkeberg. S M

Hobro. Søndag den 17de April havde Afdelingen her arrangeret offentligt Foredrag og Oplæsning af Forfatteren Johan Skjoldborg, hvilket forløb særdeles vellykket, idet Besøget var 150--200. Derefter Bal for Foreningens Medlemmer. Medlemstallet er i god Fremgang.

Kolding. Diskussionsmøde afholdtes Onsdag den 11te Maj. Bogtrykker L Christensen indledede om det aktuelle Æmne: „Hvad er Politik, og bør Handels- og Kontormedhjælperne deltage deri?“

Efter at Indlederen i et kort og vel tilrettelagt Foredrag havde udtalt sit Synspunkt, som vandt almindelig Tilslutning, udspandt der sig en livlig Diskussion. Man var enige om, at som Organisation bør vi holde os uden for Partipolitiken, hvorimod den enkelte, saavel Mand som Kvinde, ikke bør staa ukendt med de forskellige Strømninger, der rører sig i det politiske Liv, men søge at finde Retfærdigheden og Sandheden i det.

Mødet, der dirigeredes af Herr N Nielsen, sluttede ved 11-Tiden med en Tak til Indlederen. X.

Kjøbenhavn. Da Tilslutningen til vore Sommerlokaler paa „Helgoland“ de senere Aar har været meget ringe, har Bestyrelsen vedtaget ikke at forandre Lokaler; men vi vil derimod beholde Lokalerne i Hotel »Tre Hjorter« ogsaa i Sommer, og disse er tilgængelige for Medlemmerne hver Tirsdag.

Da Tilslutningen til de senere Møder har været altfor ringe, vil der i Sommermaanederne kun blive afholdt Møde en Gang om Maaneden, og er det vort Haab, at Medlemmerne paa denne Aften vil møde fuldtalligt.

Tirsdag den 14. Juni Kl. 9 vil Hr. Folketingsmand A C Meyer læse op for os. — Talrig Tilslutning forventes til denne sikkert fornøjelige Aften. P. U. V. Å C Alsøe.

Kontorafdelingen afholdt Generalforsamling den 17de Maj. Birger Kruuse dirigerede.

Vilhelm Hansen valgtes ensstemmig til Formand. Desuden valgtes til Bestyrelsen: Frk. Hansine Hansen, Birger Kruuse (tidl. Formand for Odense-Afdelingen og det fynske Agitationsudvalg), Frk. Marie Østerling og Fr. Møller. Som Suppleanter valgtes Frøknerne Sørensen og Sonne.

Bestyrelsen konstituerede sig med Birger Kruuse som Næstformand og Frk. Hansen som Sekretær.

Struer. Fredag den 29. April afholdt Afdelingen konstituerende Møde paa Schous Hotel, hvor Herr Hovedbestyrelsesmedlem N C Nielsen, Kolding, holdt et udmærket Foredrag over Emnet »Organisation«. Der var mødt ca. 25 Kolleger, der paahørte Foredraget med stor Interesse. Efter Foredragets Afslutning bragte Formanden en Tak til Taleren for den belærende og interessante Redegørelse for Organisationsspørgsmaalet. Derpaa fulgte en livlig Diskussion, hvor de mødte — paa

enkelte nær — sluttede sig til de af Herr N C Nielsen fremsatte Synspunkter. Efter Mødet afholdtes Generalforsamling, hvor der vedtoges Love for Foreningen.

Til Bestyrelsen valgtes: Bankass. N. Chr. Jørgensen, Formand, Assistent Andersen, Næstformand, Assistent Petersen, Sekretær, Ekspedient Tram, Kasserer, Ekspedient Hoff, Annoncerepræsentant.

Generalforsamlingen sluttedes under Leveraab for Centralorganisationen, Indlederen og Afdelingen. H.

Den sorte Tavle.

Slettet af herværende Afdeling er: Kontorist A C Bekker og Kommisserne A Staugaard og Frants Worsøe, der indmeldte sig fra 1/4, men nu nægter at betale Kontingent.

Odense, Mai 1910. Chr Henriksen, Kasserer.

Slettet med Restance er nedenstaaende direkte Medlemmer.

466. Aug. Thisted, Frederikshavn.
2550. O M M Westergaard, Nakskov.
2253. N Nielsen, Tarm.
932. Niels Kristian Nielsen, Koldby, Samsø.
2414. H W Andersen, Brønderslev.
2672. Marius Jensen, St. Andet.

Aarhus, Maj 1910. Chr Ingvoldsen.

Nedennævnte Medlem er slettet af herværende Afdeling grundet paa Kontingent-Restance:

2583. Kommis C Nielsen hos Isenkræmmer Rudolph Schock.

Horsens i Maj 1910. Otto Wald Nielsen p. t. Kasserer.

Trykfejl.

Vi finder herved Anledning til at oplyse, at de talrige og delvis meningsforstyrrende Trykfejl i sidste Nr. udelukkende skyldes mangelfuld Korrekturrettelse fra Trykkeriets Side.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN. Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER. Telf. Taga 894 x
»D. H. K M. T.«; Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand Å C ALSØE, Zinnsgade 11, 4.
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ENGELBERT PETERSEN	Knudrisgade 25	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLERICHS		TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Kongensgade 54	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	A PETERSEN	Rs. Larsen	Brudassist. L. von HAGN-JENSEN	
Frederikshavn	NIELS H JENSEN	N Ribe Christensen	Kontorist CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Herning	Bogholder LIND JENSEN		E JESPERSEN	Bredgade 11
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Hobro	C J MATTHES	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Horsens	NIELS DAHL	Sønderbrogade 33	OTTO WALD NIELSEN	Jernbanegade 8
Kallundborg	SØREN MØLLER	Carl Rasmussen	L P LARSEN	Kristoffer Madsen
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	Å C ALSØE	Zinnsgade 11, 4		
Kontorafdelingen	VILH HANSEN	Krp. Sophie Vej 23, 2	FR MØLLER	Baldersgade 72 Tlf. Taga 894 x
Kolonialafdelingen	E. POULSEN	Turøvej 1 Tlf. Godth. 1051		
Manufakturafdelingen	M ØSTERLING	Ahornsgade 8, 4		
Bladekspeditionernes Afdel.	WILLY CARLSEN	Frederik VII.s Gade 3, 2.		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	P J DELEURAN	L B Freuchen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CHR HENRIKSEN	Hans Tausens Gade 20, 3
Præstø	NIELS MARIUS NIELSEN	B Deichmann	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	H P JENSEN	Frederiksgade 2	A M NIELSEN	Gasværksvej 14
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	J CHR JACOBSEN	A|S J Strudsberg
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J. CHRITIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	POUL H NORLANDER	Møllergade
Struer	Bankassist. N. CHR. JØRGENSEN			
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		H CHR OTTESEN	A|S N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	Bogholder CHR PORSGAARD	
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	KNUD BANG	Mathiasgade 76	KNUD BANG	Matthiasgade 76
Vordingborg	ANTHON HANSEN	C F Breits Eftf.	ANTHON HANSEN	C F Breits Eftf.

HAGES HAANDBOG I HANDELSVIDENSKAB

15 Hefte er udkommet.

Indmeld snarest Subskription.

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

HANDELS- OG KONTOR-MEDHJÆLPER-TIDENDE

Medhjælperne og Arbejdsløsheden.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman „IDEAL“
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3.
Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne“.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Handels-Gymnasiet
Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og **1. Novbr.** nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

Flip-Centralen
— Ryesgade 32 —
Telefon 2537 Aarhus. Telefon 2537

Chr. Møllers
I. Kl. Barber- & Frisørsalon
anbefales
d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.
Guldsmedegade 7.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **Iste Maj**. Fripladser søges inden **Iste April**. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor. Vestergade 8. Telefon 1179.**
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg,
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Peter sen. **ESBJERG**

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.
Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Theater-Cafèen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKEELEN.

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -
Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253
Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.
Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Fotograf Carl Nielsen
leverer kun fine Ting.
HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.
— **Malachowicz** —
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.
Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Repa ationer altid billigst, med Garanti.
Forlang Katalog. En gros - en detail.

Herning.

Husk M. Kampmanns'
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted.

Alle
fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Barber & Frisørstuen
i Højskolehjemmet
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes venlige Erindring.
I. KLASSES BETJENING.
L. Ingemann Thomsen,
Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Kelner- & Kontor-Støvle
solid, billig, fjerlet,
faas hos:
I. K. Karstensen.

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i
Martin Christensens
Skotøjsforretning.

Hørsholm

Folkehøjskolen for unge Handels- * medhjælpere. *
„Købmandshvile"
ved Rungsted pr. Hørsholm.
6 Maaneders Vinterskole: Oktober—Marts.
Ophold og Undervisning: 40 Kr. mdl.
Lys og Varme ekstra.
Amtsunderstøttelse til Skoleophold søges inden 1. Maj.
Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af:
Fru Ludi Petersen og Johs. Fog-Petersen

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN
Vett & Wessels Udsalg,
Hobro. Tlf. Nr. 1.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Chr. E. Krag
Bog- og Papirhandel
Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.
3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

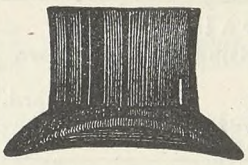

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Nykøbing Mors.

Hertz's smukke og solide Fodtøj anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Chr. Kragh.

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i
Beklædnings-Magasinet
„Tip-Top"
Udvalget er stor
Priserne smaa.

Café »Rosenborg«
anbefales i velvillig Erindring.
S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.
Frederikspladsen,
anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**
Selvfølgelig hos
S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet
Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.
Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport"
Houmeden 4, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.
Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg
Køb Deres Manchetlinned
- og Hovedbeklædning i -
„BRISTOL"

Sorø.
Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodløj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted
Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.
Herz-Fodtøj
med Hjærtet paa Saalen

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.
J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr.N.C.Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis A. Petersen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Kommis Chr. Kampmann.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Rasmussen, Adr W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. Kommis C. Svenningsen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Præstø: Hr. Kommis Oscar Schmidt.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. Kommis N. Elgaard.
Vordingborg: Hr. Kommis R. Jørgensen.

Afleveret til Posten d. 31. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1910. 10de Aargang.

Til Kontingentdebatten.

TRODS ADSKILLIGE VÆGTIGE INDIÆG mod en Nedsættelse af Kontingentet og for dets Forhøjelse kan jeg ikke tie til den af Hr. Chr. J. Hansen fremkaldte Kontingentdebat. Man vilde vist ogsaa finde det paafaldende, om jeg gjorde det. Jeg kan ikke tie; thi jeg finder de af Hr. H. fremsatte Forslag saa farlige for Centralorganisationens Ve og Vel, at jeg, skønt jeg er klar over, at der ikke er ringeste Mulighed for at føre dem igennem, dog maa være med til at slaa Tankerne om en Kontingentnedsættelse ned for stedse. Jeg haaber, dette skal blive Resultatet af denne Debat; thi

SPORENE SKRÆMMER,

og alle, der gennem en Aarrække har deltaget i Ledelsen af Centralorganisationen og dens Afdelinger, ved, at Nedsættelse saavel for Centralorganisationen som for Afdelingerne altid betød Stilstand, Forhøjelse altid Liv og Opgang. De ved det af Erfaring — den bitre og dyrekøbte Erfaring. Adskillige Afdelinger kan tale med herom; men navnlig har Centralorganisationen Erfaringer.

Da Kontingentet i 1903 nedsattes til 35 Øre, var det under Indtrykket af den kritiske Stilling. Man mente at maatte vove det yderste Skridt. Og hvad hjalp det? I den nærmeste Tid efter Nedsættelsen sneglede Arbejdet sig langsommeligt frem. Vor Handlekraft og navnlig vor Agitation var lamslaaet som Følge af manglende Pengemidler. Det første Aar efter Nedsættelsen gik vi ikke Hundrede Medlemmer frem. Og endda maatte vi, tvungen af Nødvendigheden, ty til det for en svag Organisation, som Centralorganisationen den Gang var, altid mislige Skridt at udskrive Ekstrakontingent, et Skridt, der da ogsaa kostede os 2 Afdelinger (af 15). Da vi gik tilbage til de 50 Øre, tog Bevægelsen atter raskere Fart; men først da vi gik op til det nuværende Kontingent, i dvarsledes den Opgangsperiode, vi nu er inde i. Saaledes er

ERFARINGERNE,

og jeg tror ikke, Hr. H. faar en eneste, der har deltaget i Centralorganisationens eller Afdelingernes Arbejde i de forløbne 10 Aar til at gaa med til en Nedsættelse.

Vi var i 1903 kun 6 Standhaftige, der holdt paa det gamle Kontingent. Imod os var det store Flertal. Men selv af dette vil Hr. H. nu næppe faa nogen til at følge sig, og min Paastand synes mig næsten bevist ved de tvende fortrinlige Artikler, Hr. Vilh. Hansen har skrevet mod Nedsættelsen. Thi Hr. V. H. var i 1903 Føreren for dem, der under Trykket af den almindelige Misére stemte for Nedsættelsen. Men Aarene og Erfaringerne har gjort ham som andre til en Tilhænger af et højt Kontingent.

Dette være ikke sagt som nogen Bebrejdelse mod Hr. V. H. eller det Flertal, der gennemførte det lave Kontingent; thi vi havde den Gang en ekstraordinær Situation, der krævede ekstraordinære Skridt. Men nu, da vi gaar vor støtte Vej fremad og stadig forøger vort Tal af Medlemmer og af Afdelinger, nu da saa mange forskelligartede Opgaver er i Arbejde, og nye stadig dukker op, da vil det kun være

ET FARLIGT EKSPERIMENT

at gaa til en Nedsættelse, et Eksperiment uden nogen tvingende Nødvendighed, da alt gaar godt, og et Eksperiment, der efter de indvundne Erfaringer kun har forsvindende Muligheder for at bringe os den tilsigtede Tilgang af Medlemmer, men hvis skadelige Følger, bristende økonomisk Ævne og den højst sandsynlige Afgang af Medlemmer, er desto sikrere.

Det er jo nemlig ikke saadan, at et lavere Kontingent bringer flere Medlemmer. Ny Medlemmer erhværves kun ved at gøre Organisationen saa fuldkommen, saa attraaværdig at tilhøre som muligt. Kun naar man kan paavise den Støtte, den yder sine Nedlemmer, kun naar den er kraftig og kampdygtig, formaar den at øve den Tiltrækningskraft, der betinger Medlemstilgangen. Men dette naas ikke ved et lavt Kontingent, af hvilket en uforholdsmæssig stor Del vil gaa til blot at holde Maskinen i Gang, til at holde Skuden gaaende paa Pumperne, medens der lidet eller intet bliver til Arbejdet for de Maal, man har. Og da mælder sig det i alle Forhold, der ikke gælder en ren Følelsessag, saa højst berettigede Spørgsmaal: Hvad kan det nytte? — og Frafaldet begynder. Men har Organisationen et højt Kontingent, der gør den det muligt at drive en kraftig Agitation, at gøre et virkeligt Arbejde for sine Mærkesager og at yde sine Medlemmer virksom Støtte, da slutter disse sig fastere til den, da kommer Begejstringen, og da kommer de ny Medlemmer. — Derfor giver et højt Kontingent mange Medlemmer og gode Medlemmer — et lavt Kontingent faa Medlemmer og daarlige Medlemmer.

Men vi staar her overfor

TO ORGANISATIONSFORMER,

af hvilke jeg hylder den ene, Hr. H. tilsyneladende den anden. Den første var alle Dage Centralorganisationens Metode, den nemlig at samle en maalbevidst og enig Medlemsskare, der ved, hvad den vil, og er rede til at bringe de nødvendige Ofre derfor. Den anden Metode er at samle saa mange som muligt ved at slaa af paa Fordringerne for saa senere at se at blive enige med dem om noget. Kan hænde, at man undertiden ved den sidste Metode rent forbigaaende kan samle nogle flere; men de falder fra, saa snart man skal til at røre paa sig. Og ogsaa her har man Erfaringer. Det mest typiske Eksempel paa denne den anden Metode er den glorværdige Agrarforening (højlovelig Ihukommelse!) Den begyndte for ca. 15 Aar siden med 100,000 Medlemmer, og hvor er de henne nu? Men vil Hr. H se ud over blot dette lille Land, da vil han se, at de Partier og de Sager, der har vundet frem, er dem, der har afbenyttet Metode Nr. 1. Rent pinende galt er det, naar Hr. H. som eneste Udvej — og der er vel næppe andre — til Kontingentets Nedsættelse anviser, hvad han kalder

ARBEJDSLØSHEDSKASSENS »FRIGIVELSE«.

Vor Arbejdsløshedskasse har netop sin Styrke deri, at den er obligatorisk for alle, og kun derved er det muligt at holde Bidraget til den saa langt nede som nu, Men blev den fakultativ (frivillig), maatte Bidraget sættes til det flerdobbelte, og endvidere maa erindres, at da vilde Afdeling B falde bort. Vilde man bibeholde denne, da maatte der udskrives særligt Bidrag; men saa blev der jo ikke megen Nedsættelse. Dette er imidlertid af afgørende Betydning; thi

AFDELING B.

skal netop i Fremtiden være den vigtigste Løftestang for vort rent faglige Arbejde. Ved den skal det muliggøres, at Medlemmer, der arbejder under uværdige Arbejdsforhold, kan opsige disse for at faa dem forbedrede, og ved den skal vore Medlemmer støttes under faglige Konflikter. At ophæve Afdeling B vil være omtrent ensbetydende med at opgive vort faglige Program. — Men det vil ejheller ske!

At »frigive« Afdeling A vil betyde forhøjet Kontingent til denne Afdeling; thi det vil være ensbetydende med at indføre Forsikringsprincipet, hvor den, der er udsat for Arbejdsløshed, forsikrer sig, medens den, der ikke har Udsigt dertil, lader være. Men med en saadan Arbejdsløshedskasse har Centralorganisationen

LIG I LASTEN,

for vi er da ude paa gyngende Grund, hvor ingen Erfaring haves, og Kassen vil utvivlsomt give Tab, fordi vi ikke vilde vove at sætte Kontingentet saa højt, som det burde være. Vi har engang før forsøgt dette Eksperiment. Lad os ikke gøre det om igen. Vor Arbejdsløshedskasse i sin nuværende Skikkelse er derimod bygget paa Erfaringerne fra Udlandets obligatoriske Medhjælperkasser, og kun derved, at den er obligatorisk, faar den den solide Grundvold, der er en Nødvendighed baade for Medlemmerne og for Centralorganisationen.

Jeg havde egentlig ikke tænkt, at vi skulde have rørt ved Kontingentspørgsmaalet paa

NÆSTE KONGRES.

Men skal Spørgsmaalet frem, og det lader jo saa, da kan jeg forsikre Herr H. om, at der fra mere end en Side vil komme til at foreligge Forslag om en *Kontingentforhøjelse*, der da passende kunde gaa ud paa, at Bidraget til Afdeling B. forhøjes, og at der oprettes et Agitationsfond.

Jeg tror, at et saadant Forslag vil have Mulighed for at blive gennemført, og sker dette, da er jeg Hr. H. taknemlig, fordi han har aabnet denne Debat.

* * *

Endelig maa jeg slutte dette Indlæg i Dagens Strid med et Par Ord om Centralorganisationens

FUNKTIONÆRER,

og jeg vil da sige, at jeg beklager her i Bladet at se Indlæg, hvori man overfor en Funktionær i Centralorganisationen ved at slaa paa dennes Funktionærstilling synes at ville sætte Vedkommende i anden Række i Debatten. Maaske er det ikke saa slemt ment; men det ser saaledes ud, og det burde nødigt ske i en Organisation af — Funktionærer. Selvfølgelig er enhver Funktionær i Centralorganisationen fuldt ligeberettiget med ethvert andet Medlem i alle Centralorganisationens Anliggender. Er der noget at klage paa Tonen, da maa han stande Modparten til Rette; men vil nogen søge at gøre Centralorganisationens Funktionærer til Mindremænd i Centralorganisationen, da maa der nedlægges en alvorlig Indsigelse herimod. — At et Arbejde lønnes, forringer hverken dets Art eller dets Værdi, og dette burde ikke glemmes i en Organisation, hvis Hovedformaal er at kræve sin Stands Arbejde ordentlig betalt.

Chr. Ingvoldsen.

Syv-Luknings-Agitationen.

Sommerens faglige Reformkrav. — 7-Lukningen i Kjøbenhavn. — Et vellykket Agitationsmøde. — Hvorledes Harmoniforeningen varetager Medhjælperinteresser. — Medhjælpermøde i Næstved.

DER VAR ENGANG.

I DE GODE GAMLE DAGE var det stridende mod godt Købmandsskab og skadelig for Almenvellet at lukke Købmandsboden før 10—11 Aften. Op ved Hanegal; fra aarle Morgenstund til sent i Kvæld var Kræmmeren og hans Svende paa Færde bag Disken og i Pakhuset. Bestemt afgrænset Frihed var som al Lediggang en Rod til alle Onder, medens den Enkeltes som Nationens Velstand og Velfærd alene var afhængig deraf, at man ret vidste, at »faa noget ud af Dagen.«

Men Tiderne og med dem Menneskene og deres Betragtningsmaade ændres, og det hænder, at gamle Sandheder af Eftertiden afsløres som sorte Løgne. Saaledes er det gaaet med den mekaniske Opfattelse, at hver Time fra Sol staar op, indtil den svinder under Kimmingens Rand, giver det samme Arbejdsmaal. For længst har Økonomen, Sociologen, Statistikeren, Hygiejnikeren, Lægen og Praktikeren — Arbejdets Mand, hver paa sin Vis, leveret uomstødelige Beviser for, at Arbejdsmængden ikke til syvende og sidst afhænger af Arbejdstiden — ikke kvantitativt og slet ikke kvalitativt.

DEN KORTE ARBEJDSDAG FORDELAGTIG.

Handelsstanden har været længe om at indse det.

Først i Nutiden begynder Handelens Mænd at erkende de Fordele, den kortere Arbejdsdag rummer: Arbejdets Sammentrængen indenfor et kortere Tidsrum, hvorved den Enkeltes Ydelse tvinges i Vejret. Udnyttelse af Tiden. Arbejdsdelingens Gennemførelse i videst muligt Omfang.

Flertallet vil finde sin velforstaaede Fordel i denne Ordning, der deler Dagen mellem Arbejdet for det daglige Brød og Tiden forbeholdt Hvile og den personlige Udvikling. — Derfor mødtes Handelsstandens Principaler og Medhjælpere først til Forhandling om Arbejdstidens Forkortelse.

Aarene 1891, 1904 og 1908 er Kendingsmærker i Sociallovgivningen paa dette Omraade, hvert for sig betegnende et Fremskridt, omend uden det Arbejdsforbud, der er Maalet. Men Aaret 1912 maa finde os rede til at gennemføre en lovhjemlet Lukketid baseret paa 7-Lukning.

VORT MAAL.

Syv-Lukningen bør give den om faa Aar reviderede Butikslukningslov sit Præg. Dette afhænger i overvejende Grad af Medhjælperne selv, og ligesom ved 8-Lukningen maa Vejen for den lovfæstede 7-Lukning banes ved Hjælp af vor Centralorganisation, gennem frivillig Overenskomst, Paavirkning af den offentlige Mening og Konsumenternes Masse.

Vi taber ikke Maalet: Den helaarlige, lovfæstede 7-Lukning' af Sigte, men vore Afdelinger maa overalt anvende den Fremgangsmaade, der er bedst egnet til at tage det Skridt fremad, som er bedre end et forfejlet Spring mod Endemaalet. Derfor er Syv-Lukningen mere end noget andet Reformanliggende bleven Sommerens faglige Opgave, og har saaledes bidraget sit til at omskabe Sommerens døde Foreningstid til en livlig Agitationskampagne.

VOR AGITATIONSMAADE.

Ogsaa i Aar har Centralorganisationen sat dette Agitationsarbejde i System, og næsten enhver af vore Afdelinger overalt i Landet har ofret den vigtige Sag et omfattende Arbejde, om hvis Resultater vi senere skal berette. Vor bekendte Syv-Lukningspjece, der i Aar fremtræder i ny Udstyrelse, er gennem

Afdelingerne spredt ud mellem det købende Publikum i Titusinder af Eksemplarer, og de Rekvisitioner paa store Plakater, der er indgaaet til Hovedkontoret, overstiger i dette Foraar langt, hvad der hidtil var Maximum. Afdelingsarbejdet har iøvrigt samlet sig om Paavirkning af Konsumenterne, direkte og gennem Pressen, Forhandling med de stedlige Principalorganisationer eller — hvad der oftest viser sig formaalstjenlig — med hver enkelt selvstændig Købmand i de resp. Brancher.

7-LUKNINGEN SOM PROVINS-KRAV.

Hidtil førtes Syv-Luknings-Agitationen alene i Provinsbyerne. Og dette af adskillige Aarsager: Ingen af vore Købstæder er større end at der jo hersker en vis Ensartethed indenfor de forskelllge Forretningsbrancher, og saaledes at hverken lokale eller andre Vilkaar som Regel giver — begrundet — Anledning til, at gensidige Overenskomster umuliggøres. Naar dertil kommer, at Købstædernes begrænsede Omraade tillader en langt mere effektiv Agitation af en energisk og omsigtsfuld Afdelingsledelse end det er muligt at gennemføre i vor eneste Storby, Kjøbenhavn, med dens store Udstrækning og højst forskelligartede og forgrenede Forretningsforhold, er det indlysende, at Hovedstaden ogsaa paa dette Omraade har Vanskelighed ved at holde den almindelige Organisationstakt. Endelig maa ogsaa de i saa lang Tid mangelfulde Organisationsforhold i Kjøbenhavn tages med i Betragtning, hvorved det har bristet paa den nødvendige agitatoriske Kraftudfoldelse i Landets Hovedstad.

KJØBENHAVN KOMMER MED!

Imidlertid er der i den senere Tid sket et glædeligt og for Fremtidsarbejdet heldbringende Omsving i Kjøbenhavn, hvor en nylig foretagen Reorganisation, og en Stab af nye, men prøvede Kræfter i Lokalledelsen, har givet Agitationsarbejdet ny Retning og frisk Vind i Sejlene, og allerede har betegnet den nye Epoke gennem en, i lang Tid ukendt, betydelig Fremgang i Medlemsantallet.

Under saadanne Auspicier har »Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening« aabnet Agitationskampagnen for den kjøbenhavnske Syvlukning. Agitationspjecen har i et Antal af 20,000 funden skønsom Fordeling i de Befolkningslag, som det i foreliggende Fald i særlig Grad gælder at faa i Tale, og det store offentlige Møde, der afholdtes den 25de Maj i Myginds Lokale, Linnésgade, er det største, vor Organisation i lang Tid har evnet at samle i Hovedstaden — Hver eneste Plads i den store Sal var optaget og det kneb med at skaffe Adgang til alle, efter at Mødet var aabnet til den fastsatte Tid.

ET VELLYKKET OFFENTLIGT MØDE.

Hilst af stigende Bifald fra den store Forsamling holdt følgende officielle Talere korte men fyndige Foredrag: Herr Kommunelærer Chr. Møller-Lund, Forstander for Handelshøjskolen »Købmandshvile«, Rungsted, Herr cand. theol Fog Petersen, Fru Borgerrepræsentant Julie Arenholt, Herr Folketingsmand Dr. phil. Gustav Bang, Læge Dr. med. Arnold Møller, Centralorganisationens Formand Herr Chr. Ingvoldsen og Herr Sekretær P. Hedebol.

Vedrørende det vellykkede Mødes Forløb giver vi Ordet til vor Medarbejder Herr Willy Carlsen, der refererer følgende:

Formanden for Fagforeningen, A C Alsøe, aabnede Mødet og bød den store Forsamling Velkommen.

Til Dirigent valgtes Willy Carlsen, som straks gav Ordet til

Kommunelærer Chr. Møller Lund, der udtalte, at han gerne vilde yde vor Bevægelse sin Bistand i Kampen for, at de mange Tusinde Handels- og Kontormedhjælpere, som var underkastede Principalernes Forgodtbefindende, kunde opnaa en kortere Arbejdsdag og mere anstændige Levevilkaar. »Jeg anbefaler det af denne Forening stillede Krav om tidligere Lukning, fordi det vil gavne Samfundet i sin Helhed. idet Medhjælperne derved vil faa Tid til at dygtiggøre sig til deres Gerning, men Medhjælperne bør samle sig i en Organisation, for derigennem at løfte disse Spørgsmaal«. (Stærkt Bifald!)

Handelshøjskoleforstander, cand. theol. Fog-Petersen mente, at vor Stand var meget daarligere stillet end hele den øvrige Lønarbejderklasse, thi de unge Menneskers Hjerner er sløvede og trætte af Dagens lange Gerning og derfor ikke i den Grad modtagelig for de Kundskaber, som de skulde indhøste ved Undervisningen i de forskellige Handelsskoler. (Kraftigt Bifald!)

Fru Borgerrepræsentant Julie Arenholt henvendte sig især til de kvindelige Medhjælpere og raadede dem til at organisere sig, for derved at faa deres Arbejde betalt, da den usle Løn, der oftest blev budt dem, umuligt var til at leve af og langt mindre formaaede at sætte dem i Stand til at udvide deres Kundskaber.

I Stedet for 7-Lukningen var Fruen mere stemt for, at Forretningerne og Kontorerne indførte 2 Holds-Systemet, saa at Butikerne var lukkede nogle Timer midt paa Dagen.

Forsamlingen fulgte Fruens Foredrag med megen Interesse og lønnede det med kraftigt Bifald

Derefter fik Sekretæren for det kommunale Arbejderforbund, P. Hedebol Ordet. I Tilslutning til Fru Arenholt erklærede han, at vi selv maatte tage Initiativet til Løftelse af Standens Kaar, men Kravene faar først Styrke og bliver først vist Hensyn, naar de bæres frem af en stærk Fagbevægelse. (Stærkt Bifald).

Folkettngsmand, Dr. phil. Gustav Bang, udtalte bl. a.: »Den Stand, De tilhører, er en hel Menneskealder bag efter den øvrige Lønarbejderstand. Derfor tror jeg, det er saa drøjt at faa Medhjælperne organiseret. Men Udsigterne til at blive sin egen Mand, svinder jo mere og mere paa Grund af alle de Stormagasiner og Varehuse, som opstaar Det gamle patriarkalske Forhold, som var en Kendsgerning for en Mennnskealder siden, ophører ogsaa, og man kan ikke vente, at Cheferne i de store Foretagender skal have Tankerne henvendt paa Forbedring af deres Folks Vilkaar, da de først og fremmest maa varetage deres egne Interesser. Netop derfor bør Standen vaagne og tage Eksemplet op efter alle andre Erhverv og ruste sig til Kamp for sine faglige Anliggender.«

Dr. Bang fremkom sluttelig med nogle statistiske Oplysninger, og et langvarigt Blfald var Forsamlingens Tak for det indholdsrige Foredrag.

Dr. med. Arnold Møller fik derefter Ordet: »Handelsmedhjælperne har bedre hygiejniske Forhold paa Arbejdspladserne end de øvrige Lønarbejdere, men dette tror jeg nærmest skyldes den Omstændighed, at Principalerne er nødsaget til at have sunde og velindrettede Lokaler for det købende Publikum«. — Taleren var meget fortørnet over, at Rigsdagen i sin Tid ikke havde paabudt Principalerne at indføre Siddepladser for Medhjælperne, thi Overtræthed ødelægger Menneskenes Helbred. — »Derfor skal mit Raad til denne Stand altid være: Organiser Eder!« (Bifald!)

Sidste Taler var Formanden for vor Organisation, Hr. Chr. Ingvoldsen, som rettede en Opfordrlng til det købende Publikum om at yde os al den Støtte, der stod i dets Magt for at faa gennemført 7-Lukningen. — I. sluttede med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for vor Organisation og den Sag, vi kæmper for. (Bifald og Leveraab!)

Under alle Foredragene havde der hersket den største Opmærksomhed, og Diskussionen tog nu sin Begyndelse.

Af de indbudte Formænd for Handelsforeningerne havde flere meldt begrundet Forfald. enkelte af disse havde i Svarskrivelser udtalt Sympati med 7-Lukningen.

Flere Formænd for forskellige af de selvstændige Handlendes Foreninger, D'Herrer Johansen, Jens Olsen, Valby, Karl Hintz og R Rasmussen fik derefter Ordet og lovede os de respektive Foreningers Støtte til dette Spørgsmaals Løsning, samt udtalte sig meget anerkendende om vor Organisation og opfordrede de Tilstedeværende til i stort Tal at indmelde sig, da vort Krav kun derigennem opnaaede Gennemførelse.

I Diskussionen deltog endvidere Formanden, A. C. Alsøe, Fru Elisabeth Mac, samt Kassereren for de kjøbenhavnske Afdelinger, Fr. Møller, som rettede en Opfordring til de tilstedeværende Uorganiserede om at indmelde sig.

Fr. Møller stillede derefter følgende Resolution:

»Forsamlingen giver 7-Lukningen sin varmeste Tilslutning og opfordrer Publikum til at støtte den ved altid at gøre sine Indkøb inden Kl. 7 Aften«

Denne Resolution vedtoges enstemmigt.

Fru Eiisabeth Mac udtalte sin store Glæde over at se de mange Hænder i Vejret for Resolutionen. »Men lad det ikke være en øjeblikkelig Begejstring! Vis Sagen Deres Sympati ved at slutte Dem til os og vor Organisation, som er den eneste Vej frem tll Maalet!«

Først ved Midnat sluttede det vellykkede Møde.

»5TE JUNI« OG 7-LUKNINGEN.

Vort Pionérarbejde for 7-Lukningen i Hovedstaden frembød ogsaa i anden Henseende Foreteelser af Interesse, fordi det atter leverede et uomstødeligt Bevis for, hvor slet det er bevendt med Varetagelse af Medhjælpernes Interesser hos de Foreninger, der med ringe eller ingen Adkomst optræder som Medhjælperinteressers Varetagere, medens deres Sympati snarere gaar i helt anden Retning.

Sagen er i Korthed følgende:

Den tidligere Bestyrelse for »Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening« formente, at der burde etableres et Samvirke med andre Foreninger, deriblandt »Handelsforeningen af 5te Juni 1864«, for at opnaa en Fællesoptræden i 7-Lukningsspørgsmaalet. »5te Juni« stillede sig straks afvisende, men da man overfor Bestyrelsen paapegede, at en saadan Holdning dog var i Modstrid med Foreningens Medhjælper-Medlemmers Tarv, indvilgede »5te Juni« i at være Medindbyder til Mødet, forudsat at Principalorganisationernes Formænd, D'Herrer Chr. A. Munch (Den kjøbenhavnske Handelsstands Fællesrepræsentation) og Schjær (Detailhandler-Societetet) blev — Mødets Indledere.

Som »5te Juni« naturligvis trygt kunde forudsætte, vilde ingen af de to Herrer — bortset fra personlige Standpunkter — direkte eller indirekte paa denne Vis forpligtige deres Foreninger. Kommentarer er overflødig til Karakteristik af den gamle Harmoniforenings Standpunkt. »5te Juni« kan ikke bære Kappen paa begge Skuldre, men den kan — blamere sig.

ELISABETH MAC I NÆSTVED.

Efter en forudgaaende vel tilrettelagt og virksom Agitation af vor Næstved-Afdeling, afholdtes den 30. Maj et vellykket offentligt Medhjælpermøde i Jernbanehotellets flag- og blomstersmykkede Sal. Formanden, Chr. F. Johannessen, indledede med et kort Tilbageblik over det Arbejde, som Afdelingen hidtil havde præsteret for Gennemførelse af den tidlige Butikslukning. Taleren sluttede med en Henstilling til Konsumenterne om at støtte Medhjælpernes Krav.

Aftenens Hovedtaler var Fru Elisabeth Mac, Kjøbenhavn, der i et livfuldt Foredrag, som høster megen Anerkendelse i den lokale Presse, i store Træk og gennem velvalgte Eksempler klarlagde Organisationens Betydning og Nødvendighed for Medhjælperstandens Fremtid. Fru Mac paapegede især, hvilken Fortjeneste vor Organisation har indlagt sig for Arbejdstidens Forkortelse i Butiksfagene, og omtalte sluttelig vore socialpolitiske Krav vedrørende Lærlingeuddannelsen og de Fordele, Centralorganisationen byder sine Medlemmer.

Efter Mødet samledes Deltagerne om Kaffebordene, og her holdt Hr. Journalist Carl Westergaard en lille Tale, hvorefter han, næst efter at ønske Afdelingen Held i Arbejdet for Reformens Gennemførelse, tilsagde Sagen Støtte af den lokale Presse. Formanden for den stedlige Handels- og Kontorstforening sluttede sig til denne Sympatitilkendegivelse, og Mødets Deltagere skiltes først efter et Par Timers behageligt Samvær, der i Forbindelse med det vellykkede Møde gav gode Løfter for 7-Lukningen i Næstved.

Hovedanmældelserne.

Provins-Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige **halvaarlige** Hovedanmældelser, som — i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. denne Maaned.

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk.** Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som faar Bladet gratis tilsendt.

»Kbhvn.« i Blankettens venstre Hjørne maa hverken rettes eller overstreges, da Afsendelsesstedet er København.

Blanketter erholdes omgaaende ved Rekvisition.

Ekspeditionen.

Kvindens Ligestilling.

UNDER DENNE OVERSKRIFT har Herr Schouboe i vort 1ste April-Nummer udviklet sine Anskuelser om dette Emne.

Da jeg imidlertid som min personlige Overbevisning hylder netop den modsatte Side af Sagen, vil jeg her tillade mig at fremføre enkelte Punkter, som jeg haaber vil kunne faa saavel Herr S som flere andre ærede Kolleger til at se paa dette Forhold ogsaa fra mit Synspunkt.

Herr S anbefaler at »se stort paa Sagen«, — men kan det forsvares, at se saa stort paa denne Sag, at man ganske overser de baade mange og store Farer, som ligger i Kvindens Indtrængen paa Mændenes Omraade, navnlig i Forretningslivet? —

At Kvinderne er i absolut Flertal, kan, som Herr S bemærker, ikke omtvistes; — dette bevises bedst derved, at der i Evropa findes ca 4 Millioner flere Kvinder end Mænd. Det er altsaa udelukket, at enhver Kvinde vil kunne naa at opfylde sin naturlige Bestemmelse at blive gift, blive en Hustru for sin Mand og en Moder sine Børn, kort sagt, at kunne være Kvinde i Ordets rette Betydning.

De Kvinder, der saaledes — med eller mod deres Vilje — ser sig nødsaget til selv at erhværve Udkommet, maa jo selvfølgelig skaffe sig en Beskæftigelse; men da Forretningslivet nu engang maa siges at være det Erhværv, som rummer flest Chancer for Engagement, og samtidig vel nok er den mest passende Beskæftigelse for en saadan Kvinde, bliver denne Stand i Følge Sagens Natur hærget og oversvømmet af Kvinder, — — og derved opstaar det Misforhold, som desværre har haft en altfor følelig og direkte Indvirkning paa Tusinder af mandlige Medhjælpere.

Thi, det er jo ikke alene de ovenfor nævnte Kvinder, der søger ind paa dette Gebet; — nej, saa at sige hele den nu opvoksende kvindelige Ungdom sætter Forretningslivet som deres eneste Fremtidsmulighed. Det falder sjælden en af Nutidens unge Piger ind at tage en Plads som almindelig Tjenestepige, - det er ikke »fint« nok, — og derfor bliver de puttede ind i en Forretning, uden at der bliver taget Hensyn til, om de har Anlæg derfor eller ikke. Det betyder intet, at Gagen kun kan slaa til til Lommepenge — maaske endda med Kniberi — Klæder, Føde og Logi kan man jo som Regel »slaa« de Gamle for!

Dette Forhold rummer jo paa sit nuværende Stadium en Fare, som ikke vil være vanskelig at se. Derved, at Kvinderne næsten arbejder gratis, fortrænger de en Mængde mandlige Medhjælpere og gør disse brødløse, hvilket i høj Grad forcerer Udvandringen af Landets Sønner samtidig med, at Kvinderne derved forringer den i Forvejen lille Mulighed for selv at blive gift, da de forhindrer Mændene i at opnaa den Gage, som er nødvendig for at kunne forsørge en Familie.

Dette, at ingen af de i Byen opvoksede unge Piger vil tjene, bevirker yderligere, at Byens Tjenestepiger o. l. maa forskaffes fra Landet, og derved opstaar her Mangel paa kvindelig Medhjælp. Denne Mangel afhjælpes som bekendt ved, at Landmanden importerer Polakker; — altsaa gaar ikke alene Landets Sønner, men ogsaa en stor Del af Landets Penge til Udlandet.

Ligeledes maa det vel krænke enhver udlært og faguddannet Medhjælper, at en Kvinde, uden forudgaaende Læretid — eller i hvert Fald efter kun at have frekventeret en »Handelsskole«, — straks kan tage Plads og oppebære Gage som Forretningsmedhjælper, medens en Mand først kan opnaa en ubetydelig Løn, efter at have arbejdet 4—5 Aar som Lærling

Bidrager dette ikke til at indgive Kvinden den Vrangforestilling, at hun i Forretningsanliggender maa være Manden langt overlegen?

Ogsaa paa andre Omraader har dette Uvæsen en højst skadelig Indflydelse. Ser man paa denne økonomiske Side af Sagen, vil det hurtigt vise sig, at et meget stort Procenttal af de Kvinder, der nu om Stunder bliver gift, befinder sig i den mest fuldkomme Ubehjælpsomhed og Uvidenhed om selv de simpleste Ting.

Der er jo almindelig bekendt, at de fleste »moderne Husmødre« er saa uøkonomiske, at de snart maa betragtes som en for almindelige Mennesker altfor kostbar Luksus. — Atter en Forringelse af Ægteskabsmulighederne!

Nej, lad os dog ikke sige som Herr S: »Værs'artig, værs' artig mine Damer; Træd kun ind i Handelsstanden, — her er Plads for os alle, og for Damerne først!«

Den Slags Højsind finder jeg ikke rigtig paa sin Plads, naar den, som Tilfældet er, skal praktiseres paa vore mandlige Kollegers Bekostning. — Man giver dog ikke sin Bøf bort, saalænge man selv er skrupsulten!

Jeg vil til Slut kun pointere, hvad Herr S allerede har bemærket, at den eneste Vej vi kan gaa, for at bekæmpe dette Misforhold er, at vi maa have Kvinderne med i vore Rækker, og vi maa forlange ensartet Gage for ensartet Arbejde; kun derved opnaar vi det Resultat, som vil gavne ikke alene os selv, men Landet i sin Helhed.

Svendborg i Maj 1910.

Reichstein-Larsen.

Pro et contra i Kontingentspørgsmaalet.

GIV JERES REPRÆSENTANTER til Kongressen her i Vejle Paalæg om at stemme mod en saadan Nedsættelse, — slutter Hr. Jens Johansen sin Artikel i forrige Nummer.

Et saadant Forslag er mig imod, da jeg finder det absolut forkasteligt at sende Repræsentanter til Kongres med bundet Mandat. Lad Kongressens Deltagere drøfte Kontingentspørgsmaalet, og lad enhver tage det Standpunkt, han finder rigtigst, og jeg er overbevist om, at Kontingentnedsættelsen vil blive forkastet med stor Majoritet.

Vi er naaet saa langt frem i vor Organisationsbevægelse, at vi har en fasttømret og vel tilrettelagt Organisation, omend vi ikke har samlet det Antal Medlemmer, vi de første Aar tænkte vilde blive Resultatet af 10 Aars Arbejde. Dog er jeg overbevist om, at de kommende Aar i langt højere Grad end de foregaaende vil tvinge Handelsmedhjælperne til at interessere sig for Organisationsspørgsmaalet.

Her i Kjøbenhavn har vi faaet det store Varehus i Frederiksborggade, og hvis Medhjælperen vil se nøgternt paa dette Fænomen, vil han se, hvad Fremtiden bærer i sit Skjold. Af det store Personale, som her er ansat, har kun ganske enkelte Udsigt til forbedrede Lønvilkaar, medens Resten, vel omkring 80 pCt., stedse forbliver i den Stilling, hvori de indtræder. Og der er ingen Tvivl om, at store Forretninger i stigende Grad vil blive raadende paa Handelsmarkedet. Derfor vil Medhjælperens Stilling paa Arbejdsmarkedet blive lig Arbejderens. Stordrift kræver kun faa Ledere, men mange, næsten ens lønnede Lønarbejdere.

Hvis Hr. Chr. P. H., Hillerød, vil give mig Ret i det her fremførte, vil jeg maaske endog naa den Indrømmelse, at vi i Kontingentspørgsmaalet kan bruge samme Fremgangsmaade, som Arbejdernes Fagforeninger har brugt. Her viser det sig da, at Arbejderne altid har haft den Forstaaelse, at skal deres Organisation have Betydning, skal den ogsaa have Midler.

I Begyndelsen af 80'erne, da Industrien tog et mægtigt Opsving, som resulterede i mange Smaamestres Tilintetgørelse og Storkapitalens Sejr, blev Arbejderne tvungne til at interessere sig for deres faglige Organisation, og da var det Arbejdernes Styrke, at de ikke skyede de personlige Ofre, der krævedes af dem i Form af forhøjet Kontingent. Rigtignok var Datidens Skeptikere blandt Arbejderne, ligesom vore nu til Dags, rede, og spaaede betydelig Tilbagegang i Medlemsantal, hver Gang en saadan Forhøjelse skulde vedtages. Men lige saa ofte en saadan Spaadom blev fremsat, viste den sig ikke at holde Stik, thi Kontingentforhøjelsen fulgtes af almindelig Fremgang, og de ydede Ofre toges atter ind med Rente og Rentes Rente gennem bedrede Løn- og Arbejdskaar.

Saaledes, som Arbejderne stod i 80'erne, staar Handelsmedhjælperne nu. Handelen koncentreret paa færre Hænder end før, den ene Branche efter den anden monopoliseret, og Medhjælperens Fremtid lig Lønarbejderens. Derfor gælder det om, at vi, der arbejder paa at tømre en god Organisation sammen til Gavn for den store Medhjælperstand, ikke slaar os Midlerne hertil ud af Hænderne, men tværtimod søger at skaffe Centralorganisationen et saa sikkert økonomisk Grundlag som muligt. Og dette kan kun naas ved at bibeholde vort Kontingent og arbejde videre paa at forøge vort Medlemsantal.

Jo længere vi kommer frem i Diskussionen om Kontingentspørgsmaalet, desto klarere ser man, at Tilhængerne af Kontingentnedsættelsen har et godt Øje til Arbejdsløshedskassen. Maalet er sikkert at faa A. K. »uskadeliggjort«. Hr. H. mener, at dersom A. K.s »Frigivelse« truer dens Eksistens, er Medlemmerne ikke en saadan Kasse værdig, og at den kun bliver holdt oppe ved »kunstige Midler».

Hvad er det for kunstige Midler?

Og naar det paastaas, Medhjælperne ikke forstaar at værdsætte A. K., da er det dog netop vor Pligt at lære dem det, alene fordi det maa være Organisationens naturlige Opgave at værge over Standsfæller mod Arbejdsløshedens værste Følger, samtidig med at A. K. bliver et godt Middel i Agitationen og lægger et Baand paa mindre stabile Medlemmer.

Lad os derfor sikre A. K. i enhver Henseende, og ikke tænke paa Kontingentnedsættelse. Thi højt Kontingent giver god Organisation.

E. Poulsen, Kjøbenhavn.

* * *

Hr. Schouboe!

De skriver: Vi forlanger store Opgaver løste af vor Centralorganisation. Vi forlanger, at ny Opgaver skal henlægges under den, f. Ex. Oplysningsbureau, Engageringsbureau, Sygekasse, Ulykkesforsikring osv.

Hvis vi virkelig allerede nu forlanger alle disse eller en Del af disse Opgaver løste af Organisationen, da er det jo klart, at vi ikke kan nedsætte Kontingentet, men tværtimod maa have det i Vejret snarest. Da har De Ret, og jeg Uret.

Men da maa man ogsaa være klar over, hvor dette fører hen, og hvad vor Organisation da vil blive. Den vil da blive en lille god Understøttelsesforening for nogle faa Hundrede Medhjælpere, som har faaet Forstaaelse af disse forskellige Goders Betydning, den vil blive et lille filantropisk Foretagende til Gavn for en lille Brøkdel af Medhjælperstanden, men samtidig afskære sig Muligheden af at kunne blive det, den først og fremmest burde være: den store samlende Bevægelse, med virkelig Udsigt til at faa faglig Betydning og Magt, den Fane, hvorom Tusinder af Medhjælpere efterhaanden kunde samle sig og modnes til faglig Kamp for bedre Livsvilkaar. Thi afgjort er det, at naar Kontingentet sættes op, da kaster vi Broen af til de økonomisk daarligst stillede Medhjælpere, og vi faar betydelig ringere Chancer for at vinde det store Flertal af endnu uinteresserede Medhjælpere for vor Sag.

Og netop dette: At give Medhjælperne den lettest mulige Adgang til Organisationen, at skabe de bedst mulige Betingelser for Organisationstankens Vækst blandt Medhjælperne, er Hovedsagen for mig. Derfor har jeg rejst dette Kontingentspørgsmaal, og derfor er jeg i Øjeblikket beskeden i mine Krav til Organisationen og dens Ydelser.

Man skal ikke læsse Byrde paa Byrde paa et Barns Skuldre, man skal blot sørge for, at Barnet kan vokse sig stor — saa skal Kræfterne nok komme senere.

Jeg ser meget godt, at der er Udgifter, som skal til. At faa en Forretningsfører var sikkert ønskeligt, og et Blad er jo en Nødvendighed. Men disse Ting kan vi ogsaa overkomme med et lavt Kontingent, naar vi blot ikke optager store Opgaver, som vi faktisk endnu ikke magter.

Til Slut blot dette: Jeg vil ikke være med til at bede de mange elendigt lønnede kvindelige Medhjælpere om at købe et Slør mindre om Maaneden for at kunne staa i Organisationen, — af den simple Grund, at mange af disse sikkert har Møje med at skaffe sig et om Aaret. Og saa maa jeg iøvrigt bekende, at jeg paa dette Omraade havde gjort sikker Regning paa Forstaaelse hos den, der har skrevet „En Ekspeditrices Juleaften". —

Til Hr. Hammer kun dette:

Det har naturligvis aldrig kunnet falde mig ind at røre ved Deres selvfølgelige og indlysende Ret til at angribe mit Forslag i vort Blad. Jeg er ikke saa ømskindet som De tror, men der gives visse Former for Diskussion, der kun fører ud i tomt personligt Kævl, og som jeg ikke indlader mig paa.

Jeg har derfor protesteret mod den Form, De har givet Deres Indlæg, og mod den Tone, der er anslaaet deri, — en Tone, som allerede to af deres Meningsfæller i vedkommende Spørgsmaal har taget Afstand fra. Men er dette det samme som at ville spille Principal overfor Dem? Ved rolig Eftertanke vil De sikkert selv kunne indse, at denne Sammenligning ikke er rigtig træffende!

Chr J Hansen, Hillerød.

Medhjælper-Stævner.

Svendborg.

Program for Sommerstævnet i Svendborg den 31. Juli 1910:

Ankomst til Svendborg Kl. 8,15 Morgen. Kaffebord paa Hotel »Svendborg« Kl. 8,30.

Afsejling med Vindeby-Færgen til Taasinge Kl. 9,30. Spadseretur gennem det smukke Taasinge til Brejninge, hvor Smørrebrød nydes i den gamle Krohave. Ved Brejninge Kirke afholdes det egentlige Stævne med Taler og Sange. Hr. Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, taler.

Efter Foredraget Spadseretur gennem Valdemar Slots store Have og Park til Troense, hvor Kaffen indtages.

Kl. 3½ Em. Afsejling med Damper til Christiansminde Badehotel, hvor der Kl. 5 serveres Festmiddag. Efter Middagen et Par Timers Dans i Pavillonen. For de Deltagere i Stævnet, som ikke vil overnatte i Svendborg, finder Afrejsen Sted Kl. 9,45.

Prisen pr. Deltager bliver Kr. 3,00, heri indbefattet Middag, Bal, Dampskibsbilletter og Musik.

Foreningernes Svar med Opgivende af Antal Deltagere, maa være Afdelingen i Hænde senest den 15. Juli.

Tegningen er bindende.

Randers.

Program for Jysk Medhjælperstævne i Mellerup ved Randers, Søndag den 3· Juli 1910.

Kl. 10½—11: Udenbys Deltagere modtages paa Banegaarden.

Kl. 12: Sejltur op ad Randers Fjord med Damperen »Bjørn«. Musik om Bord.

Kl. 2: Fællesspisning og Taler i Mellerup Krohave.

Kl. 4: Spadseretur fra Mellerup til Støvringgaard Skov, hvor der indtages en lille Forfriskning.

Kl. 5½: Afgang med Damperen »Bjørn« til Randers. Efter Ankomsten hertil marcheres i Procession med Faner og Musik til Skovbakken, hvor der arrangeres selskabelig Sammenkomst, eventuelt en lille Svingom, indtil Aftentogenes Afgang.

Randers Musik medfølger paa hele Turen.

Prisen er for alt ansat til den lave Pris af Kr. 3,00 pro persona, hvorfor stor Tilslutning forventes.

Saavel Ikke-Medlemmer som Medlemmer af Organisationen kunne deltage.

Conto pro diversi.

FRA DE JYSKE HANDELSFORENINGERS DELEGERETMØDE i Hjørring refererer Dagspressen:

Købmand Meinhardt, Holstebro, hævdede, at Principalerne burde tage Initiativet til at faa Aftenskoleundervisningen sat fra Kl. 7 til 9 og ikke overlade Handels- og Kontormedhjælperne at sætte dette Fremskridt igennem. — Konsul Kaalund, Kolding: Der naas ikke noget ad Frivillighedens Vej. Købmændene skal tvinges til at slippe Lærlingene Kl. 7.

— Konsulen har vistnok Ret. Købmændene slipper ikke deres Lærlinge, før de er nødt dertil. Derfor er Lovbestemmelser den rationelle Ordning af Spørgsmaalet. Men vil Lovgivningsmagten ikke gribe ind, maa man „overlade til Handels- og Kontormedhjælperne" gennem deres Organisation at løse ogsaa dette Spørgsmaal. Vort Arbejde for 7-Lukningen er et Skridt derhenimod.

BUTIKSLUKNING I SVERIG.

I Sverig er man længere fremme med 7-Lukningen end her i Danmark. Der er saaledes for Halmstad nylig stadfæstet følgende kommunale Vedtægt:

»Indentor Halmstad Bys Omraader maa, med nedennævnte Undtagelser, Butikerne ikke aabnes før Kl. 7 Morgen og ikke lukkes senere end Kl. 7 Aften. — De to sidste Uger før Juleaften og Aftenen før Søn- og Helligdage maa Butikerne holdes aabne til Kl. 8. Butiker, fra hvilke der forhandles Mælk, Smør, Æg og Brød eller lign., maa holdes aabne til Kl. 8 Aften, samt Aftener før Søn- og Helligdage til Kl. 9. Tobaksforretninger eller Bladudsalg maa holdes aabne til Kl. 9 Aften, samt Aftener før Søn- og Helligdage og de to sidste Uger før Juleaften til Kl. 10.«

LÆRLINGE-VEDTÆGT I FREDERICIA.

Vor Afdeling i Fredericia har nu ogsaa indgivet Andragende til Byraadet om en kommunal Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde, der behandledes forleden Dag. Haandværkerforeningen mener, at en saadan Vedtægt er overflødig, idet Lærlingeloven og Fabriksloven yder tilstrækkelig Beskyttelse i saa Henseende. Handelsforeningen udtaler sig i lignende Retning: Nytten af en Bydreng er i Forvejen ringe, og Handelslærlingene er i Forvejen tilstrækkelig beskyttede gennem Lukkeloven. — Derimod stiller Skolekommissionen sig — som ogsaa andre Steder — forstaaende overfor Spørgsmaalet og tilbød at udarbejde Forslag til Instruks, hvilket vedtoges.

»KONTOR-MEKANIK«.

Det nye, moderne Tidsskrift for praktisk Kontor-Montering gengiver i sit sidste Hefte vor Anmeldelse efter en Indledning, hvori det bl. a. hedder: »Fra Handelsmedhjælpernes Organisation har vi ligeledes modtaget en kærkommen Opmærksomhed, — vi takker derfor endnu engang paa Kollegers og Konkurrenters Vegne, og kan vi være D'Herrer Handelsmedhjælpere til Gentjeneste, er vi altid beredte, saa meget mere, som det jo er denne Stand, der betjener vore Maskiner, og som derved indirekte giver Anledning til, at vi sælger Skrivemaskiner og Kontor-Montering.«

KOMMUNAL VEDTÆGT I VIBORG.

Indenrigsministeren har godkendt en af Viborg Byraad udstedt Vedtægt angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde. Vedtægten er traadt i Kraft fra 1. Maj.

Sparsombed.

HVORLEDES FAAR JEG BEGYNDT at sammenspare lidt af min Gage? Det turde være et Spørgsmaal, som tit og ofte opstaar i unge Menneskers Tanker, og burde vel ikke mindst opstaa blandt os Kontor- og Handelsmedhjælpere. Ganske vist har vi Bankerne og Sparekasserne; men hvor mange af os unge Medhjælpere bringer hver Maaned en Del af vor Gage i Banken? De der gør det er vist snart talte! Jeg sigter her nærmest til os yngre Medhjælpere, der jo for manges Vedkommende, maa nøjes med en mere beskeden Gage. For os er 10 Kr. mange Penge, selv først i Maaneden, — og under 10 Kr. ad Gangen synes vi dog ikke godt vi kan være bekendt, at sætte i Banken, naar det da iøvrigt skal blive til noget. Følgen bliver da, at vi lader helt være, og saadan gaar det atter og atter: Vi faar aldrig begyndt.

Spørgsmaalet bliver da: Kan vi ikke tænke os et bekvemt Sparesystem indrettet med Medhjælpervilkaar for Øje?

Maaske kunde Centralorganisationen, efter nærmere Aftale med et anset Pengeinstitut, udstede Sparemærker lydende paa f. Eks. 1 Kr. og dertil svarende Kort, hvorpaa der er Plads til en 20 a 25 Mærker. — Det blev altid 20 a 25 Kr., naar Kortet var fuldt paaklæbet. Selvfølgelig maatte det helst være saaledes, at Beløbet ikke kunde hæves, før Kortet var fuldt paaklæbet med det bestemte Antal Mærker.

Rigtignok er 25 Kr. ingen Spare-Kapital, men Begyndelsen var der dog, og det kunde maaske bevirke, at fik vi først begyndt, fik vi ogsaa Lyst, og det blev vistnok for manges Vedkommende snart til mere end de i Begyndelsen havde tænkt.

Et Par Kroner om Maaneden kan eller bør vi i ethvert Tilfælde alle kunne komme over; selv om vi ikke sætter 10 Kr. i Banken hver Maaned. — Det er kun et lille Forslag, jeg tillader mig at fremsætte, og det skulde glæde mig at høre de forskellige Herrer Kollegers Meninger. Maaske nogle kunde fremkomme med nye Tanker i samme Retning.

Nygaard-Jensen, Thisted.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Aarhus. 11-aarig Stiftelsesfest afholdtes den 8de Maj med Spisning og Bal i Lokalerne i Amaliegade, og havde funden god Tilslutning.

Ved Bordet, hvor d'Herrer Chr. Ingvoldsen, Engelbert Petersen og Robert Petersen talte, foregik en lille Højtidelighed, idet Herr Carl Knudsen paa Kollegers Vegne overrakte vor afgaaede Formand, Herr Robert Petersen en Adresse og et smukt Guldur med Inskription som Tak for hans trofaste Arbejde for sine Kollegers Sag gennem de forløbne 11 Aar. Herr Robert Petersen, som derefter takkede, overrakte da Foreningens Formand en smukt udført Sølvplade til Foreningens Banner (Foreningens første) som sin Tak for godt Samarbejde i de forløbne Aar.

Efter denne smukke Afslutning paa den materielle Del af Festen, gik Deltagerne over i Foreningslokalerne for at nyde Kaffen til en lille Times lettere Underholdning af to af Medlemmerne, d'Hrr. Villads Jensen og Robert Petersen, hvorefter Ballet gik lystig til ud paa Natten. I det hele en overordentlig vellykket og stilfuld Fest. C.

Kjøbenhavn. Ved Medlemsmødet den 24de Maj indledede Fru Otterstrøm om Idræt. Fruen takkede Bestyrelsen, fordi der var givet hende Lejlighed til overfor vore Medlemmer at udtale sig om den Sag, hun havde saa kær. Foredraget fulgtes med megen Interesse og Fruen sluttede med at opfordre de Tilstedeværende til at drive nogen mere Sport end Tilfældet var. C

Skive. Afdelingen afholdt Onsdag den 11te Maj Møde med Foredrag af Herr Pastor Dorff, som talte om Forretningslivet i Amerika. Foredraget hilstes med stærkt Bifald af den talrigt fremmødte Forsamling. Bagefter var der fælles Kaffebord, og saa sluttede den vellykkede Aften med en Svingom. C S

Cloëtta's

	Pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Kurser for Uddannelse i Engelsk ved Ruskin College, Oxford.

I Løbet af kommende Sommer bliver der Plads for udenlandske Studenter. Foruden de sædvanlige Forelæsninger i Historie, Samfundslære, engelske Institutioner og sociale Spørgsmaal, vil der blive givet speciel Undervisning for udenlandske Studenter i engelsk Udtale, engelsk Læsning, Grammatik og Literatur. — Honoraret, indbefattet Kost, Logi og Undervisning, er £ 1, 5 sh. pr. Uge. — Henvendelse til: The Secretary, Ruskin College, Oxford, England.

Flip-Centralen

— Ryesgade 32 —

Telefon 2537 Aarhus. Telefon 2537

Chr. Møllers I. Kl. Barber- & Frisørsalon

anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Guldsmedegade 7.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.

Special-Cigarforretning.

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

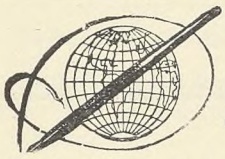

Waterman „IDEAL“
FYLDEPEN.
Marinus M. Schultz, Jomfruanegade 3. Aalborg

Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne“.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«)
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Alfred Christensen's 1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg, anbefales.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.** Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Handels-Gymnasiet

Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og 1. Novbr. nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Aarhus

Drik Ceres Øl

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. **ESBJERG.**

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -

H. Blichfeldt

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7,

1.Kl.Dame-&Herreskræderetab

bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

H. Eeg's Palmehave.

1ste Kl.s Koncert-Restaurant

Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.

Jydsk Lædervaremagasin

anbefales!

Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,

Kongensgade 64. — Esbjerg.

Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.

Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings Comp.

Største Udvalg — Billigste Priser. —

Kongensg., Esbjerg.

Fredericia

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKEELEN.

Nicolaj Hansen,

Danmarksgade 10.

Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -

Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's

CYCLOP

med Havanna-Indlæg.

Fineste **7** Øres Cigar.

Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen

Oldenborggade 10.

Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Fotograf Carl Nielsen

leverer kun fine Ting.

HUSK GOTHERSGADE 19.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.

Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.

— **Malachowicz** —

Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

„Omega" Vendersgade 9.

Fredericias største Lager af Cycler. Udsalg af alle kendte Mærker. Fabrikation af nye Cycler. Reparationer altid billigst, med Garanti.

Forlang Katalog. En gros - en detail.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af

Herreklædninger, Kravetøj etc.

i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,

Bredgade 19.

HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Støt de Handlende, der averterer i vort Blad!

Hobro.

Det bedste og billigste Fodtøj faas i

Martin Christensens Skotøjsforretning.

Største og smukkeste Udvalg i hvide og coul. Manchetskjorter, Kraver, Flipper, Manchetter, Slips, Sløjfer, Paraplyer, Rejseplaids og Handsker.

HARRY JACOBSEN

Vett & Wessels Udsalg,

Hobro. Tlf. Nr. 1.

Abonnér paa Bladet!

Bestilles paa alle Posfkontorer!

Koster 1 Kr. 50 Øre Kvartalet!

Annonceprisen er 8 Kr. pr. Rubrik à 10 Petitlinjer for 6 paa hinanden følgende Gange. Linjebetaling 25 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.

A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning

anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.

Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske

faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik

(ved **H. Chr. Petersen**)

Kolding.

Chr. E. Krag

Bog- og Papirhandel

Telf. 377. KOLDING. Telf. 377.

3 Kr. Eneforhandling af Klio-Fyldepennen.

Det bedste

FODTØJ

i **Kolding** faas hos

Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ

Juvelér & Guldsmed,

Østergade 17, Kolding.

K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.

Billigste Guldsmed i Kolding.

J. Johannesen,

SKRÆDERFORRETNING,

KIRKETORVET 12

anbefales.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*

Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke

Albani Øl

eller **Albani Pilsner**

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften.

Randers.

Slots-Hotellet Randers.

Koncert hver Aften.

Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

De sparer bevislig 10—15 pCt. ved at købe Deres Herre-Ekvipering i

Beklædnings-Magasinet „Tip-Top“

Udvalget er stort Priserne smaa

Café »Rosenborg«

anbefales i velvillig Erindring.

S. Wendelboe.

I. P. Madsens Skræderetbl.

Frederikspladsen,

anbefales ærede Handels- og Kontormedhj.

Hvor ekviperer man sig **noblest, bedst** og **billigst** i Randers **?**

Selvfølgelig hos

S. P. Petersen, **Middelgade 6** Højskolehotellet

Telefon 990. **Randers.** Telefon 990.

Absolut 1. Klasses Herreskræderi.

Hattemagasinet „Stockport“

Houmeden 4, Randers.

Elegante Hatte, fikse Sportshuer.

Anbefales i velvillig Erindring.

Skive.

JEG er udmærket tilfreds' Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

HOTEL PHØNIX

SKIVE

C. JENSEN.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.
Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg
Køb Deres Manchetlinned
- og Hovedbeklædning i -
„BRISTOL"

Sorø.
Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodløj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted
Georg Behr.
Barber- og Frisørsalon.
Jernbanegade. Thisted.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Wh. Topp
Skomageri &
Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Marius Sørensen, *Guldsmed,*
Thisted. **Telefon 23.**
Største Lager. Billigste Priser.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.
J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis A. Petersen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Herning: Hr. Boghandlerm. H. Juul Christensen
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Assistent A. C. Crone.
Holstebro: H. Wito Knudsen, Adr. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Rasmussen, Adr W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Sønderg. 25
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard
Nykøbing M.: Hr. Kommis Th. Christensen
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. ohannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Herr Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. Kommis Oscar Schmidt.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: M. Christensen, Adr. M. Gregersen
Vordingborg: A. Hansen, Adr. Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 14. Juni

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1910. 10de Aargang.

Folketingsvalgene.

DA VI I FJOR stillede vore Interpellationer ved Folketingsvalgene, var vi i den Formening, at det blev det da valgte Folketing, der kom til at foretage Revisionen af Fabriksloven, der som bekendt efter en Bestemmelse i Loven skal finde Sted i Rigsdagssamlingen 1910—11. Begivenhedernes Gang vilde det imidlertid anderledes, og atter i Aar blev det danske Vælgerfolk kaldt til Valgurnerne, endnu før noget Forslag til Fabrikslovens Revision har kunnet forelægges Rigsdagen.

Vore Spørgsmaal til Kandidaterne maatte saaledes nødvendigvis blive de samme som i Fjor. For det første maatte vi ønske at vide, om de vilde støtte vort Krav om, at Fabrikslovens Bestemmelser udvides til at omfatte vort Fag, saaledes at vi kommer til at nyde de samme Fordele som de hidtil gennem Loven beskyttede Samfundsklasser særlig derved, at de higiejniske Forhold paa vore Arbejdssteder reguleres gennem Lovens Bestemmelser, gennem ministerielle Regulativer og — navnlig — gennem et regelmæssigt Tilsyn ved de dertil ansatte Inspektører, og at i hvert Fald de Mindreaariges Arbejdstid begrænses ved en for det hele Land gældende Regel, uafhængig af kommunal Vedtægt — alt overensstemmende vor Betænkning til Arbejdsraadet af September i Fjor. For det andet maatte vi kende Kandidaternes Stilling til Spørgsmaalet om en lovmæssig Begrænsning af vor Arbejdstid, ikke som hidtil ved at give Regler for Butikkernes Lukning, men ved direkte Bestemmelser om en maksimal Arbejdstid, saavel for Kontorerne som Butikker og Lagre. Vore Interpellationer lød da i Aar saaledes:

> Vil de ærede Kandidater ved Fabrikslovens forestaaende Revision gaa med til, at der ydes Handels- og Kontormedhjælperne samme Beskyttelse som Haandværkets- og Industriens Lønarbejdere derved, at de inddrages under Fabrikslovens Bestemmelser.
> Vil de ærede Kandidater ved Butikslukningslovens, Helligdagslovens og Lærlingelovens Revision gaa med til en lovmæssig Begrænsning af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid?

altsaa i Realiteten ganske som i Fjor, kun med en redaktionel Ændring i det andet Spørgsmaal.

Ser vi nu paa Resultatet, er det for det første en Tilfredsstillelse, at vore Interpellationer i Aar er fremsat i et langt større Antal Krese end i Fjor, og navnlig maa det bemærkes, at Hovedstaden denne Gang staar som en smuk Nr. 1, idet vi har interpelleret i alle Krese med Undtagelse af 9. og 10., hvor Tilfældigheder forhindrede det. Regner vi et Par Krese med, hvor der interpelleredes i Fjor og ikke i Aar, men hvor Kandidaterne er de samme, har vore Spørgsmaal været fremme paa ca. 40 Valgsteder, eller over en Tredjedel af det samlede Antal, og tager vi i Betragtning, at det altid vil være saare vanskeligt at faa dem frem i Landkresene, maa dette Resultat kaldes smukt. Men havde alle vore Afdelinger gjort deres Pligt, kunde dette have været smukkere endnu.

Hvad dernæst Besvarelserne angaar, da er det særdeles glædeligt, at det aldeles overvejende Antal af de valgte Folketingsmænd, der blev spurgt, har svaret ubetinget Ja til begge vore Spørgsmaal. Dette gælder: Alf. Christensen, Borgbjerg, C. A. Schmidt, Martin Olsen, Sigv. Olsen, Wiinblad, A C Meyer. K M Klausen, Hyller, Krabbe, Stauning, N Andreasen, Marott, Søren Frederiksen, N C Christensen, Moestrup, Hans Nielsen (Skive), M Mortensen, Sabroe, Samuelsen, Hans Nielsen (Horsens), K Rasmussen og N Joh. Laursen, medens Berendsen, Hammerich og Halsted har svaret Ja til det første Spørgsmaal, Nej til andet, som de vilde have løst ved Forhandling mellem de paagældende Organisationer. — N Neergaard og S Sørensen derimod Nej til det første, Ja til det andet. Hr. Neergaard vilde have en særlig Lov om Arbejdstiden; i Fjor slog han til Lyd for de lovbestemte Siddepladser. — Mere ubestemt har følgende Folketingsmænd svaret: Hornstrup (»hvis der virkelig var Grund til at yde Beskyttelse, vilde han selvfølgelig gaa med«), Nørgaard (»gik gærne med til en Beskyttelse i saa stor Udstrækning, som foreneligt med vore Tarv«) og Slebsager (»lovede at arbejde for, at vi fik en rimelig Arbejdstid, og vilde have os i Erindring ved Revision af de forskellige Love«). — En eneste af de Valgte har svaret ganske afvisende, Hr. Ellinger nemlig, der ikke kendte Fabriksloven (!!) og ikke vilde have Lovbestemmelser om Voksnes Arbejdstid. Endelig har nogle ikke svaret paa de til dem rettede Spørgsmaal, saaledes Wulff, Schovelin, H Neergaard, R Nielsen (Præstø), J Sørensen (Hjørring), Anders Thomsen, P Th. Nielsen og Johs. Jensen. Grunden hertil er vist for de flestes ligesom for Hr. Ellingers Vedkommende Uvidenhed, hvilket dog næppe gælder d'Hrr. Wulff og Schovelin.

Det samlede Resultat er herefter, at 26 Folketingsmænd har sagt Ja til vort første Spørgsmaal, 3 Nej; 25 har sagt Ja til det andet, 4 Nej; 3 har svaret imødekommende, men ubestemt; 8 har af forskellige Grunde ikke svaret.

Endvidere kan nævnes, at følgende ikke valgte Kandidater har svaret bekræftende Handelsminister W Weimann, N P Jensen (Kbhvn 3), Schiøtt, Poul Rasmusen, Jacob Andersen, Viggo Christensen, H P Hansen (Slagelse), Mazanti, L D Rasmussen, S. Jungersen, Gregersen, Aubeck, Mortensen (Thisted), H P Hansen, (Mariager), Brochmann, Skettrup, Holtet, Thomsen, (Aarhus S), C Jacobsen, (Vejle) L Rasmussen, (Fredericia), Knud Hansen og Sundbo. Ja til første Spørgsmaal, Nej til andet har Magius svaret. Zeemann vilde gærne imødekomme vore Krav, »naar de var rimelige«. Nej svarede Lange, Neersø og H L Møller, der »vilde være med til en hvilken som helst Reform, der kunde gavne Lærlingene« — men altsaa ikke Medhjælperne. — Herr Møller er Handelsskoleinspektør. (!) — En Del har ikke svaret.

Gør vi Resultatet op efter de 4 Hovedpartier, da har de moderate Venstregrupper 6 Ja og 2 Nej til første, 8 Ja til andet

Spørgsmaal, 2 ubestemte Svar; Socialdemokraterne 27 Ja; de Radikale 9 Ja til første. 8 Ja og 1 Nej til andet; Højre 7 Ja, 4 Nej til første, 4 Ja, 7 Nej til andet Spørgsmaal, 2 ubestemte Svar. Altsaa Socialdemokrater og Radikale giver vore Krav udelt eller næsten udelt Tilslutning, medens de Moderate og Højre er stærkt delte, men dog overvejende for dem.

Endnu tydeligere end i Fjor viser disse Svar os, at der er Betingelser til Stede for at føre vore Ønsker med Hensyn til Fabriksloven igennem, og at vi i Fremtiden tør paaregne en bedre Forstaaelse end hidtil i den lovgivende Forsamling, naar Spørgsmaal, der vedrører vor Arbejdstid, kommer for. Vi kan da i det hele og store være tilfredse med Resultatet, ligesom dette klart viser os Betydningen af, at vi benytter den Mulighed, Valgene giver os, til at komme Folketingets Mænd — og for den Sags Skyld ogsaa Vælgerforsamlingerne — i Tale.

Fabrikslovens Revision vil blive den kommende Vinters store Sag for os. I denne Sag har alt en Fjerdedel af det valgte Folketing givet os Tilsagn om Støtte, og kun ganske enkelte har direkte udtalt sig imod os. Det er da at vente, at Lovgivningsmagten vil foretage den simple Retfærdighedshandling mod os, som en af Kandidaterne kaldte det, at yde os den samme Arbejdsbeskyttelse som Industriens og Haandværkets Medhjælpere.

Sker dette, har vi samtidig løst vort Programpunkt: »Bedre hygiejniske Forhold paa Arbejdsstederne«, og vi er naaet et Skridt videre i Kampen for Arbejdstidens Begrænsning.

Chr Ingvoldsen.

Nordjysk Medhjælperstævne.

Midt i Vendsyssels Sletteland ligger Hjørring, en gammel By, der ofte fristede en krank Skæbne, men altid gennem skiftende Tider var Købstaden, hvortil alle Veje førte fra Nordjyllands Herreder, og hvis gamle Købmandsgaarde endnu staar der som en Mindelse om Fortids Handel og Vandel.

Allerede for en Menneskealder siden ude over Dødpunktet har den paa Sæt og Vis holdt Fodslag med de driftige østjyske Købstæder, og snart oppe ved det første Titusind hævder den nu mere ubestridt end ofte før Stillingen som Hovedbyen norden for Lands Lov og Ret.

I Høst og ved Vintertide, naar Uvejr og Vestenstorm kommer fygende ude fra det fraadende Hav, lyder Brændingens Drøn mod de høje Lerklitter ved Lønstrup og Raabjerg Knude, milevidt ind i Landet, — langt forbi Hjørring. Men er der Sommersol over Landet og Varmen staar dirrende under en dybblaa Himmel, mens Raabjerg Fyr fortoner sig ude over Klithøjderne, da fristes man til at multiplicere Varmegraderne, — saa bagende varmt kan der være mellem det bølgeformede, skovløse Slettelands Sænkninger.

En saadan varm Dag var det den 12. Juni, da de nordjyske Handels- og Kontormedhjælpere stævnede til Fest i Hjørring Svanelund. Fra Aalborg og Nørre-Sundby, Frederikshavn og Omegnens Stationsbyer samledes vore Medlemmer med Hjørring-Kollegerne i det smukke Parkanlæg, der synes mere afstemt for en Provinsby nede paa Øerne end for dette vort Lands yderste Thule.

Sommerstævnerne er en god Idé! De samler og forener Standsfæller, der ellers sjældent eller aldrig vilde lære hveran dre at kende, Bekendtskaber stiftes, gamle Venskaber opfriskes — Kammeratskabsfølelsen udvikles ingensinde bedre end dér, hvor Alvor og Fest mødes i Harmoni. — Det kendtes allerede, da Deltagerne var bænkede ved Kaffebordene under Parkens skyggefulde Løvhang.

Da Varmen var naaet Maksimum og Thermometrets Kviksølv afmærkede 24 Grader Reamur var Kl. 3, og Stævnedeltagerne, som ogsaa adskillige Ikke-Medlemmer, samledes i stort Tal i Svanelundens Festsal, hvor der var indvarslet til offentligt Møde med Redaktør Vilh. Hansen som Taler.

Salen var lys, høj og luftig, prydet med Sommerens Blomster og Grønt, og med Nationens Farver — feststemt, men ogsaa et Par Grader varmere end udenfor.

Man siger — man siger saa meget — at Redaktøren et Øjeblik tænkte paa Havstokken ved Lønstrup Strand og følte med Beduinen, der gøgles af Oaseluftspejlingen over Ørkenens Sandvidder. Men man rejser ikke 1100 Kilometer for nogle flygtige Timers dolce far niente, og Stævnets Arrangør, Pligtens Vogter, den ubarmhjertige men sympatetiske Hjørringformand, Bogholder N Nielsen, erklærede Mødet for aabent og hilste den anselige Forsamling Velkommen.

Saa holdt Vilh. Hansen en timelang Tale om »Medhjælperbevægelsen og Ungdommen«. — Her vil vi udenom Referatet, om der senere byder sig Spalterum, skal vi imødekomme et Ønske om en Gengivelse, og desuden har alle Hjørring- og Vendsyssel-Bladene bragt omfangsrige og anerkendende Referater. — Thermometret steg, men kan vi tro Presseudtalelserne, forstod Taleren »trods den trykkende Lummerhede at holde sine Tilhørere i Aande fra først til sidst« og — tilføjer et Delegationsblad — »Foredragsholderen talte med stor Livfuldhed og Kraft og lønnedes med stærke Klapsalver, da han forlod Talerstolen«. —

Salen tømtes, og Tilhørerne spredtes ud over By og Park, for senere at samles ved Festbordet i den store Sal, hvor N. Nielsen, Hjørring præsiderede.

Nu skete det, der uafviselig hænder ved slige Lejlgheder, hvor det — gastronomisk set — er et afgjort Minus at være Taler af Forsynets Naade eller — egen Tilbøjelighed. Thi, mens de gudbenaadede Demosthenes'er producere sig, spiser Tilhørerne al Lammestegen.

Altsaa vekslede det ogsaa her rigeligen med Taler og Sange. Den poetiske Aare rinder uafladelig hos nordjyske Medhjælpere, og deroppe nordpaa har Centralorganisationen fra første Færd haft Ordets og Arbejdets Mænd — Talere og Agitatorer for Standens Sag. Først tør vel uden nogens Forklejnelse nævnes Anger Ipsen, en af Landsorganisationens Nestorer, virkende ikke mindre ved sin midtpunktsamlende, autoritære Personlighed end ved sine udprægede agitatoriske Egenskaber, og de nordjyske Hovedbestyrelsesmedlemmer, hvis Navne har lødig Klang overalt blandt Landets organiserede Medhjælpere: Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring, Johanne Berg og Th. Hansen, Aalborg. Og den tidligere Hjørringformand, en af vore ældre, skattede Medlemmer, H. Hein, samt adskillige andre.

Foruden disse kendte Navne talte Centralorganisationens Formand, Chr. Ingvoldsen, gode, betænkte Ord om den nærmeste Fremtids faglige Arbejde, og sluttede med Haabet om altid at finde Nordjyderne ude i Centralorganisationens Skyttekæde. Stærkt Bifald hilste Formandstalen.

Tiden skred. Taler og Sange, Sang og Tale — Festens Stemning steg og kulminerede, idet den udløste sig i Medhjælpermarchens taktfaste Rytmer. —

En Time efter gled det første Par over Salens Gulv. Dans fulgte Dans i vekslende Rækkefølge. Timerne gled umærkelig. Aftenen var forlængst runden — Sommernatten fulgte. Det lysnede over Hjørring Svanelund, da Slutgallopadens sidste Toner tabte sig ud i Skærsommernatten — og Stævnereferenten vaagnede ved at Waggonen kørte ud paa Færgen ved Lillebelt.

Telefonistinderne organiserer sig.

Vedrørende den andet Steds i Bladet omtalte, paa Foranledning af Centralorganisationens kjøbenhavnske Afdelinger oprettede faglige Forening for Telefonistinderne i »Kjøbenhavns Telefon-A/S« har vi fra agtet Haand modtaget følgende Artikel, der i Særtryk er tilstillet samtlige Telefonistinder i Hovedstaden.

DET ER GLÆDELIGT at erfare, at Organisationstrangen stadig øges blandt de selverhvervende Kvinder, at ogsaa blandt dem Selvfølelse og Kammeratskabsfølelse er ved at afløse tidligere Tiders misforstaaede Underdanighedspligt og manglende Sammenhold.

Paa ethvert Arbejdsomraade bør det Princip anerkendes, at Forholdet mellem dem, der ønsker et Arbejde udført, og dem, der tilbyder at udføre dette Arbejde, er et Gensidighedsforhold, der kun kan ordnes tilfredsstillende gennem Forhandling og Overenskomst mellem Parterne.

Men dette er kun muligt gennem Organisation!

Dette har altsaa Telefonistinderne indset. Paa Initiativ af »Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjæl-

perforeninger« har der været afholdt to Møder med det Resultat, at Telefonistinderne d. 21. Juni dannede en faglig Forening til Varetagelse af deres fælles Interesser.

Telefonistindernes Organisation er ikke et Udslag af Misfornøjelse eller Stridslyst — derom vidnede tydeligt de Udtalelser, der faldt paa Møderne, fra saavel ældre som yngre — ikke heller et Varsel om kommende Konflikter eller Strejker.

Telefonistindernes Organisation er som enhver anden dannet for ved rolig Overvejelse og indbyrdes Drøftelse at forberede og undersøge Mulighederne for en Forbedring af Telefonistindernes Arbejdsvilkaar, særlig hvad Løn og Arbejdstid angaar, og i dette Arbejde kan de ældre og mere erfarne være de unge til Støtte og Vejledning. Det er jo navnlig de unge Reservetelefonistinder, der udgør Hovedmassen af Personalet, hvis Kaar trænger til at forbedres, mange af dem, vel de fleste, maa for at kunne eksistere ofte arbejde 9 à 10 Timer om Dagen, hvilket saavel i aandelig som i legemlig Henseende er i højeste Grad skadeligt.

De ældre, der har naaet en højere Løn, og de mere velstillede, der ikke behøver at paatage sig det anstrengende Overarbejde, vil gennem kollegialt Sammenhold kunne hjælpe de yngre og de mindre bemidlede.

Organisation er i vort Samfund blevet en Nødvendighed, fra de laveste til de højeste Samfundsklasser anses Organisation for en Selvfølge. Læger, Jurister, Kunstnere, Lærere og Lærerinder, Sygeplejersker, Telegrafister og Telegrafistinder, Forretningsfolk, Arbejdere, Funktionærer saavel i Statens som i Kommunens Tjeneste er organiserede. Deres frie Forhandlingsret og Medbestemmelsesret i vigtige og for Faget afgørende Punkter er anerkendt af de Overordnede.

Det er da naturligt og rimeligt, at der ogsaa blandt Hovedstadens 1200 Telefonistinder er opstaaet et Ønske om en Sammenslutning — et Ønske om ikke længere at staa som en splittet Flok, men gennem fælles Optræden og fælles Vilje øge Muligheden for en Højnelse af dem selv og deres Arbejde.

Saavel Offentligheden som Telefonselskabets Ledelse vil sikkert med Sympathi og Forstaaelse modtage Meddelelsen om Telefonistindernes Sammenslutning.

Hvis den ledes paa rette Maade og i det rette Spor vil den jo kun blive til Gavn for alle Parter, og Modstand eller Protest imod en saa rimelig og selvfølgelig Bevægelse vil være en uklog og uoverlagt Fremgangsmaade.

Medhjælper-Stævner.

DET SJÆLLANDSKE MEDHJÆLPERSTÆVNE.

CENTRALORGANISATIONENS Afdelinger og Enkeltmedlemmer paa Sjælland indbydes af det derom nedsatte Udvalg — d'Herrer Fr Møller, Kjøbenhavn, Chr. F Johannessen, Næstved, og Chr. Johansen, Slagelse — til det sjællandske Medhjælperstævne i Slagelse den 10de Juli. —

Vore Standsfæller fra de forskellige Byer vil indtræffe i Slagelse ved 10-Tiden for straks pr. Charabanc at køre til Lystskoven, hvor den medbragte Frokost nydes. — Her taler Medlem af Hovedbestyrelsen, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring, og Fru Elisabeth Mac, Kjøbenhavn. Efter Talerne samles Deltagerne om Kaffebordene.

Efter en Køretur gennem Skoven besøges Antvorskov Klosterruin, og det gaar atter pr. Vogn tilbage til Slagelse, hvor man Kl. 4 samles til Fællesspisning (sprængt Oksebryst a la jardinere, Lammesteg, Kompot, Is) med efterfølgende Stævnebal.

Udgifterne er holdt indenfor Rimelighedens Grænser, idet Kaffe, Fællesspisning, Køretur og Bal pr. Deltager andrager Kr. 3,50. Beløbet erlægges ved Tegningen.

Stævneudvalget lover en udbyttergig Dag og forventer, at samtlige sjællandske Afdelinger lader sig fyldigt repræsentere. Tegningen foregaar i de resp. Afd., slutter den 2. Juli og maa Opgørelserne senest den 3. Juli være indsendt til Udvalgets Formand og Kasserer, Herr Fr. Møller, Baldersgade 72, Kjøbenhavn L.

Vi henstiller derfor til vore Standsfæller i Kjøbenhavn og i de sjællandske Afdelinger nøje at tage Tiden i Agt og sørge for, at Tilslutningen til Slagelse-Stævnet bliver størst mulig, og den 10de Juli en Mærkedag med gode Minder.

DET FYNSKE MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Vore fynske Standsfæller har i Aar valgt en Stævneplads, der næppe kunde vælges skønnere. Som Sydfyn er en af Landets fagreste Egne, er Taasinge Perlen blandt den fynske Øgruppe, og netop dér skal Stævnets alvorlige Del afholdes, medens Afslutningen finder Sted ovre paa den anden Side det idylliske Svendborg-Sund, i Christiansminde.

Oppe i Brejninge By ligger der en rigtig gammel sydfynsk Kro med saftiggrønt Græs over den gamle Krohaves Plæner. Naar vi paa hede Sommerdage er kommen nede fra Vindeby Færgested ad den hvide, snorlige Vej, der højner sig langt, langt op mod Bakkens Top, stod denne gamle, skyggefulde Krohave altid for os som Belønningen for den trælse Vandring.

Og vi blev aldrig skuffet; — thi hvad er dog Udlandets notableste Kurpark mod en rigtig gammel dansk Krohave!

I Brejninge Krohave spiser Stævnedeltagerne Frokost og paa Kirkebakkens Top — med den vidunderlige og i Danmark uforlignelige Udsigt over det fynske Arkipelagus — taler Redaktør Vilh. Hansen.

Stævneudvalget har iøvrigt i de foregaaende No. offentliggjort Programmet, der tør smigre sig med at love det mest flatterende af Sommerens Medhjælperstævner.

Du Jyde! Du Sjællandsfar! Aabn Din Pung og oplad Dit Sind, drag ned til Taasinge Bakkeø den 31. Juli — thi Stævneudvalget fortæller os, at det ogsaa har Bud ude efter Dig, — og giver Vorherre sin gyldne Sol over Thorseng og Christiansminde, da giver fynske Standsfæller Dig en god Dag, Du længe skal mindes. Kom saa!

MIDTJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Søndag den 3. Juli samles vore midtjyske Afdelinger til Stævne i Mellerup ved Randers.

Det tidligere, gentagne Gange offentliggjorte Program fortæller lovende om Sejltur paa Randers Fjord, Fællesspisning i Mellerup Krohave, naturskøn Vandring til den prægtige Støvringgaard Skov, Procession til Medhjælpermarch under Afdelingsfaner til Skovbakken i Randers, hvor en efter alt at skønne vellykket Dag vil finde sin festlige Afslutning.

Vort sjællandske Hovedbestyrelsesmedlem, Chr. F Johannessen, Næstved, taler i Mellerup Krohave.

Og de Randers Musikanter blæser over Mark og Vang!

Vort Kontingent.

Et Agitationsmærke.

Herr Schouboe skriver i sin Artikel i »D. H. K. M. T.« Nr. 10, at vi i Stedet for at raabe højt om Kontingentnedsættelse, hellere maa naa til Klarhed over, at den Tid ikke ligger fjærn, hvor vi maa beslutte os til Kontingentforhøjelse. Jeg tror, at Herr Schouboe har Ret heri; det vil vel i alt Fald sikkert i en nær Fremtid blive nødvendigt, at vi paa en eller anden Maade maa skaffe os mere Kapital, for at vi kan magte Løsningen af de Opgaver, vi for Tiden har paa vort Program.

Blandt de mange og store Opgaver, vi har sat os, er jo først og fremmest den, at samle alle Handels- og Kontormedhjælpere under Organisationen. For at vi kan dette, maa vi udfolde en meget kraftigere Agitation end hidtil. Vi bør gøre enhver Medhjælper udenfor Afdelingerne bekendt med Organisationens Eksistens, dens Formaal og dens Fordele.

Der findes særlig paa Landet mange Medhjælpere, der knapt ved, at der findes en Organisation indenfor deres egen Stand, og selv om de véd det, og gerne vilde være Medlem, har de ofte ikke Spor af Anelse om, hvor de skal henvende sig for at blive optaget. Jeg talte engang med en Medhjælper ude fra en af de nørrejyske Stationsbyer og spurgte ham bl. a. om han var Medlem af vor Organisation. »Nej, men jeg vil gerne være det, hvor skal jeg henvende mig for at blive indmeldt?« lød Svaret. Vi indsendte straks hans Indmeldelse, og han er nu et stabilt Medlem. Senere har jeg haft lignende Tilfælde, men de burde ikke kunne nævnes. Jeg tror, at det vilde være en udmærket Agitation, om man direkte fra Hovedledelsen tilstillede alle Medhjælpere udenfor Organisationen en kraftig Opfordring til at blive Medlem og samtidig gjorde dem bekendt med, hvilke Fordele Centralorganisationen byder sine Medlemmer, samt hvad vi udretter og har udrettet.

Vi véd alle, at et saadant Agitationsarbejde, der skal strække sig over det ganske Land, baade koster mange Penge og betydelige Ofre, og det kan være, at vor Organisations Kasse ikke evner at paatage sig Udgifterne ved en saadan speciel Agitation. Vi maa da se at skaffe den større Indtægter! Hvis vi mangler Midler til Løsning af denne saavel som alle de andre store Op-

gaver, der ligger for, kan vi muligvis ved en Forhøjelse af vort Kontingent skaffe Udvej. Men dette vilde maaske dog være uheldigt, da mangen Medhjælper med de Lønforhold vi har for Tiden, mulig ikke har Raad til at ofre mere.

Men kan der da ikke paa anden Maade end gennem Kontingentet skaffes Penge, f. Eks. ved et Agitationsmærke?

Lad os tænke os et saadant Mærke solgt til en Pris af 10 Øre pr. Stk. og hver af Organisationens Medlemmer købte blot et hver Uge. Det vilde svare til en Kontingentforhøjelse af 40—50 Øre pr. Medlem om Maaneden, og da det jo selvfølgelig vilde blive en frivillig Sag at købe saadanne Mærker, kunde Medlemmer. der ikke har Raad, undlade det, og de bedre stillede Kolleger muligvis of e noget mere, og det tror jeg forøvrigt vi alle vilde gøre. Vi ved jo, at det gaar til en god Sags Fremme, en Sag vi alle bør støtte, saa vidt vore Evner rækker.

Et saadant Agitationsmærke vilde jo tillige, naar det blev indrettet til Paaklæbning af Breve og lignende og blev præget med Organisationens Navn, i sig selv være en Agitation.

Maa jeg tillade mig at bede vor ærede Hovedbestyrelse tage Spørgsmaalet under Overvejelse!

Skive, Juni 1910.

A. M. Nielsen.

Vor Fremmarch.

Afdelinger oprettet i Helsingør, Silkeborg, Holstebro og Odder.

»Fremad« det lyder! det Feltraab har Klang,
Toner af Tusinders jublende Sang!
Trangen der viger, og Viljen der bær'
Flokker til Fylking om Fanen en Hær.
(Medhjælpermarch).

NU ER VI INDE I DET RETTE TEMPO, den rigtige Takt, — nu gælder det at holde Retningen!

Centralorganisationens Tiaar bør ogsaa paa anden — og haandgribeligere Maade — end selve Tidspunktet sætte Præg i Medhjælperbevægelsens Udviklingsgang.

Den forbigangne Tid har sét os rejse Kritiken af Handels- og Kontormedhjælpernes sociale Vilkaar, paapege Tilstedeværelsen af et socialt Spørgsmaal for os som for ethvert Erhverv, hvor Arbejdskøbere og Arbejdstagere staar overfor hinanden, har sét os paa Baggrund heraf fremsætte vore faglige Krav: Begrænsning af en altfor lang og samfundsunyttig Arbedstid i Kontor og Butik, en Lønningsmaade, der følger Tidens øgede Krav og Arbejdsprisens almindelige Stigning, og hvorfra Resterne af svundne Tiders Naturalgodtgørelse — under Kost og Logiets Form — er udløste. Og som de Idé-Forkæmpere organiserede Medhjælpere bør føle sig, har vi ikke fortabt os i selvisk Stræb for Nuets Anliggender, men altid rettet Blikket fremad og gennem et vedholdende Virke for Lærlingereformen og den forbedrede Handelsundervisning gjort Pionérarbejdet for Fremtidens Medhjælpergeneration.

Vor frejdige Kritik, det sociale Oplysningsarbejde og de ofte med Held kronede Reformbestræbelser har givet Centralorganisationen det rette faglige Tempo, ligesom vi har lært at holde den rigtige organisatoriske Retning ved en senere Tids praktiske Foranstaltninger: Arbejdsløshedskasse, Understøttelsesfond, Retshjælp. Oplysningsbureau, — et Organisationskontingent, saaledes fastsat, at dets praktiske og moralske Betydning ikke reduceredes ved. at man yder sit Bidrag paa samme Vis, som man henslænger en ringe Skærv af en fyldt Børs.

Med disse Maal, under disse Organisationsformer og Midler er Centralorganisationen gaaet fremad siden 1903. Medhjælperforeningerne i snart hver eneste af Landets større og middelstore Købstæder er samlet under vort Banner, og ude i Stationsbyerne og paa det flade Land begynder Afdelinger at opstaa, medens den direkte Afdelings Medlemstal er i stærk Fremgang. Vore Venner i Hovedstaden er i Sommer saa mobile som nogentid før.

Alt varsler Fremgang!

I Juni er vort Afdelingstal forøget med fire nye Foreninger: Helsingør, Silkeborg, Holstebro og Odder, om hvis Oprettelse efterfølgende Korrespondancer melder.

Med Helsingør erobrede vi Nordsjællands vigtigste Handelsstad, og vi hilser dette Resultat med særlig Glæde — Silkeborg-Afdelingens Genoprettelse betyder, at vort Banner nu vajer i alle større jyske Købstæder, og kun i nogle af Smaabyerne under 5000 Indbyggere har vi endnu ikke funden Forudsætninger for en Afdelings Trivsel. Men iøvrigt betegner Resultaterne i Holstebro og Odder, at ogsaa de mindre Byer ligger aabne for os.

Paa Lolland og Bornholm savnede vi hidtil faste Centre for vor Bevægelse. Nu arbejdes der imidlertid med Iver i begge Øers Hovedbyer, Nakskov og Rønne, for at organisere vore derværende Standsfæller, og inden Sommeren er svunden, vil vi utvivlsomt t*lle disse betydelige Provinsbyer blandt vore faste Støttepunkter og sikre Afdelinger.

Tilbage blandt Danmarks Byer med over 5000 Indbyggere er derefter kun Roskilde, Holbæk, Korsør og Nyborg, — alle Pladser, hvor vi for kortere Tid har vundet Fodfæste og stadig vedligeholder Forbindelser.

Her frembyder der sig en prægtig Opgave for de paagældende Agitationsudvalg. nærliggende Afdelinger og stedlige direkte Medlemmer! I disse Byer som paa enhver Plads, hvor der byder sig Chancer for Oprettelse af en ny Afdeling, bør vore Venner være rede til at yde os virksom mulig Støtte og holde vort Hovedkontor løbende underrettet.

Om næppe 3 Maaneder stævner vi til Kongres i Vejle. Denne Medhjælper-Rigsdag skal ikke blot blive den talrigste Repræsentation for Danmarks Medhjælperstand, der endnu fremmødte, men vi maa overalt forene vore Bestræbelser i, at ingen større By i Landet faar savne Delegerede paa Centralorganisationens Mønstringsdag i September.

Altsaa: Frisk til Agitationsarbejdet!

Nye Afdelinger.

HOLSTEBRO-AFDELINGEN GENOPRETTET.

Efter en vel forberedt Agitation at den tidligere Holstebro-Formand, Hr. Carl Jensen, der desværre nu bortrejser, og støttet af den i nedennævnte Dagblads-Referat nævnte Bestyrelse, lykkedes det atter den 8. Juni ved et Møde paa Hotel Royal med Hr. C. Hammer som Taler at plante Organisationens Banner i Holstebro. Mødet var velbesøgt, og Afdelingen startedes med foreløbig 25 Medlemmer, men man har allerede Tilsagn om Indmeldelse fra en Del fraværende Kolleger. Der er saaledes al mulig Grund til at tro, at det denne Gang er de rette Kolleger, der har taget Initiativet. Den Stemning og Interesse for Sagen, disse viste, varsler om en ny Æra for Holstebro. Derfor Velkommen til Arbejdet for fælles Sag, Velkommen i vore Rækker!

Mødet sluttede med Leveraab for den ny Afdeling, Taleren, Centralorganisationen o. fl., hvorefter man tilbragte en Times Tid i fornøjeligt Samvær ved fælles Kaffebord.

»Holstebro Dagblad« bringer følgende Referat af Mødet:

Kommis C. Jensen bød Velkommen, hvorefter han gav Ordet til Assistent C. Hammer, Aarhus, der derefter med ikke ringe Veltalenhed holdt et længere Foredrag, hvori han omtalte Handels- og Kontormedhjælperforeningens Program, dens hidtidige og fremtidige Arbejde, samt dens Virkefelt og Virkemidler. Taleren indledede med klart og bestemt at pointere, at Foreningens Formaal var at samle alle Handels- og Kontormedhjælpere samt ved fredelig Forhandling med Principalerne og ved at lægge Pres paa Lovgivningsmagten at højne Standen i kulturel, social og faglig Henseende. Taleren skildrede derefter Foreningens indre Arbejde, berørte kortelig, hvorledes den allerede saa smaat havde begyndt at faa Indflydelse paa Lovgivningsmagten i Sager Foreningen vedrørende, fremhævede, hvorledes Foreningen og dens Krav nu var bleven anerkendt ikke alene af hele den offentlige Mening, men ogsaa af Størsteparten af Principalerne, og sluttede derefter med en indtrængende Opfordring til alle tilstedeværende Handels- og Kontormedhjælpere om — for deres egen og Standens Skyld — at melde sig ind i den Forening, der i Aften vilde blive stiftet.

Kommis Jensen takkede for Foredraget, hvorpaa der udspandt sig en kort Diskussion, der resulterede i, at »Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Holstebro og Omegn« blev stiftet. Man vedtog derefter Love og valgte Bestyrelse, der kom til at bestaa af følgende: Kontorist Erichsen hos Bøggild, Kommis'erne Nielsen hos Brdr. Dreyer, Hansen hos Bogh. Wille, Hestbeck hos Kbm. Terkilsen, samt Kellerup, Vareindkøbsforeningen (Formand). Til Suppleanter valgtes Th. Larsen og Christensen. H.

AFDELING I ODDER.

En Afdeling for Odder By og Omegn oprettedes den 9. Juni ved et Møde paa Centralhotellet i Odder med Hr. C. Hammer som Taler. — Der var indledet en energisk Agita-

tion blandt Kollegerne af et direkte Medlem, Hr. Chr. P. Hansen, og Mødet var da ogsaa besøgt af 30—35 mandlige og kvindelige Tilhørere, hvoraf nogle var Principaler.

Hr. Chr. P. Hansen bød Velkommen og gav derefter Ordet til Hr. C. Hammer, der omtalte Organisation gennem Tiderne, paapegede dens Opstaaen som en Følge af Udviklingen, dvælede ved den moderne Beskyttelseslovgivning, der gør sig gældende i den nyere Tid, og omtalte nærmere Fabriksloven som et Led i denne Lovgivning. H. nævnede derefter Centralorganisationens Arbejde i de forløbne 10 Aar og sluttede med at gennemgaa vort Program. Efter at Mødet var sluttet, blev 20 Kolleger tilbage, og det vedtoges at betragte Afdelingen som startet, hvorefter man valgte en foreløbig Bestyrelse med Hr. Chr. P. Hansen som Formand, samt vedtog et Lovudkast, der skal forelægges paa den konstituerende Generalforsamling om en halv Snes Dage. — Mødet sluttede nuder Hurraraab for den ny Afdeling og Centralorganisationen.

Efter Mødet var der tælles Kaffebord, hvor der herskede en udmærket Stemning, der gav sig Udslag i forskellige Taler, for Hr. C. Hammer, for godt Kammeratskab osv.

Vi byder de Odder Kolleger Velkommen i vore Rækker!

H.

AFDELING I HELSINGØR.

Kulsvierne kommer mere og mere med. — Centralorganisationen har faaet en Afdeling til i Nordsjælland — og en Afdeling, der er startet under de mest lovende Omstændigheder.

Et Par stedlige direkte Medlemmer af vor Organisation med Hr. Kommis Alfr. Hansen i Spidsen havde gjort et forberedende Arbejde, der er al Ære værd og havde samlet ca. 35 Medhjælpere til et indledende Møde, der fandt Sted den 22. Juni paa »Phønix«.

Medlem af det sjællandske Agitationsudvalg, Herm. L. Melskens, var rejst derop fra Hillerød sammen med Aug. Andersen og Chr. J. Hansen. Hr. Melskens holdt et lille oplysende Foredrag om Organisationens Betydning for Handels- og Kontormedhjælperstanden, og rettede en kraftig Appel til Medhjælperne om ogsaa i Helsingør at samle sig til Værn for fælles Interesser. Han omtalte det Arbejde, der var gjort i Hillerød, og fremhævede, at dette Arbejde — skønt det endnu kun strakte sig over et Tidsrum af godt 1 Aar — allerede havde bragt Medhjælperne reelle Fordele i Form af en delvis gennemført 7-Lukning i Sommermaanederne.

Efter Foredraget udspandt der sig en livlig Samtale og Diskussion om Sagen mellem de mødte Medhjælpere, og det mærkedes hurtigt, at der var god Jordbund for Organisationstanken. Flere helsingørske Medhjælpere — støttet af Medhjælperne fra Hillerød — anbefalede at danne Afdelingen strax, og efter kort Tids Forløb var der indmeldt — 31 Medlemmer.

Det udmærkede Resultat vakte almindelig Glæde, og Herm. L. Melskens holdt en lille Tale for den nystiftede Forening og bød den Velkommen i Arbejdet. Helsingør havde hidtil været den største By i Landet, hvor Centralorganisationen ingen Afdeling havde, og det glædede ham, at dette nu var forbi. Han haabede paa et godt og fornøjeligt Samarbejde med Afdelingen i Hillerød, og fremhævede den Tilfredsstillelse og Glæde, der var ved at arbejde hen mod de Maal, vor Organisation har sat sig, og var der end undertiden forskellige Opfattelser af de Veje, der burde følges, saa var den store Sammenslutningstanke, som Centralorganisationen er et fast Udtryk for, saa smuk og saa værdig for unge Mennesker at arbejda med paa, at den var Anstrengelserne værd. Han sluttede med et: „Centralorganisationen længe leve!“, der besvaredes med dundrende Hurraraab.

Der nedsattes derefter et Udvalg til at foretage det forberedende Arbejde og arrangere et offentligt Agitationsmøde om nogle Dage, hvor man vil søge at faa Fru Elisabeth Mac til at tale, og som da vil blive efterfulgt af Bestyrelsesvalg og Vedtagelse af Foreningens Love.

Valgt til Udvalget blev: Hr. Alfred Hansen (Formand), Frk. Larsen, Hr. Guldager Petersen, Hr. P. Nielsen (forhen Fredericia) og Hr. Bussekist.

Efter Mødet var Deltagerne samlede endnu nogen Tid til et fornøjeligt Samvær, hvor Hr. Alfred Hansen bragte Medhjælperne fra Hillerød en Tak for den ydede Bistand, og Aftenen sluttede — som denne Aften burde — med en rask Sang.

Chr. J. H.

SILKEBORG-AFDELINGEN ATTER OPRETTET.

Alle gode Gange er tre. — Ved et Møde den 22. Juni paa »Sommerlyst« i Silkeborg oprettede vi for tredje Gang Afdeling i denne By, og der er al Udsigt til, at det gamle Ord vil komme til at holde Stik; thi vi har saavel i Bestyrelsen som blandt Medlemmerne interesserede og forstaaende Kolleger, der nok skal vide at holde fast paa det vundne Resultat og føre Sagen videre.

Mødet aabnedes af Manufakturmedhjælper H. Busted, og Hr. Chr. Ingvoldsen gjorde derefter Rede for Centralorganisationens Program og Virkemaade, hvorefter Afdelingens Oprettelse vedtoges, og en Bestyrelse paa 5 Mand, D'Hrr. H. Busted (Formand), V. Haarbo, M. Jacobsen, Chr. Jensen og J. H. Nielsen valgtes. Konstituerende Generalforsamling 1. Juli. Medlemstallet er ca. 20, men vil sikkert inden 1. Juli gaa stærkt op. — Vel mødt i Rækkerne!

Endnu engang.

JEG HAVDE VENTET, at Flertallet af de ledende Mænd indenfor vor Organisation var Modstandere af en Kontingent-Nedsættelse, og disses bestemte Tagen-Afstand fra den fremsatte Tanke skuffer mig derfor ikke. Hvad jeg derimod havde haabet, var, at der hist og her fandtes Afdelingsledere, der i dette Spørgsmaal havde høstet samme Erfaring som Afdelingen i Hillerød, og at der indenfor Kvinderne i Organisationen fandtes Tilhængere af Tanken, da dens Udførelse i Praksis vilde skabe Mulighed for at hverve flere kvindelige Medlemmer.

Jeg havde haabet, at der i en Organisation, hvor der findes saa mange unge Mennesker, ogsaa fandtes en Del utaalmodige, der ikke tynges saa meget af ængstelig Forsigtighed, naar det gælder et stort Maal, og som indsaa Nødvendigheden af foreløbig at lægge Organisationen om paa et bredere Grundlag, saaledes at Feltraabet kunde blive: Først stor — saa stærk!

I denne Henseende synes mine Forhaabninger imidlertid at være gjort til Skamme, og i en Kontingentfejde med een Mand paa den ene Side og Resten paa den anden, er der vel næppe i Længden større Interesse, og da en endeløs Strid ikke var mit Maal, men derimod et praktisk Resultat, da skal jeg med dette Indlæg — hvis der ikke gives mig særlig Anledning til andet -- afslutte denne Debat for mit Vedkommende. indtil der foreligger et positivt Forslag om en Kontingent-Nedsættelse.

Overfor Hr. Jens Johansen, Redaktøren, Hr. E. Poulsen og Organisationens Formand vil jeg dog tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger.

Hr. Jens Johansen har gjort den stik modsatte Erfaring som vi har gjort i Hillerød. Erfaring staar altsaa mod Erfaring, og jeg kan hertil kun sige, at hvis de Afdelinger, der holder paa det lave Kontingent, blev satte i Stand til at arbejde med dette, da nærer jeg ikke Skygge af Tvivl om Resultatet for vort Vedkommende her.

Hr. J. J. skriver, at det er Reformer af nævneværdig Betydning, de udenforstaaende Kolleger forlanger.

Nej, og atter Nej!

De udenforstaaende Kolleger forlanger ikke andet af os end i Ro og Fred at faa Lov til at leve videre i deres Sløvhedstilstand, men det er denne, der med alle Midler først og fremmest skal bekæmpes. Og jeg kender intet bedre Middel, end om disse Medhjælpere mod et ringe Kontingent blev Medlemmer, fik vort Blad og stadig blev mindet om vort Arbejde, selv om dette Arbejde foreløbig ikke kan bringe dem større økonomiske Fordele. Det var det lave Kontingent og „den billige, husflidsmæssige Agitation“, at Haandværkets og Industriens Arbejdere begyndte med — og jeg tror, vi her kommer til at følge dem efter, hvis vi skal naa deres stolte Resultat.

De, Hr. J. J., saavel som jeg, véd, hvor vi staar. Tusinder af Butiks- og Kontorarbejdere aner næppe vor Organisations Eksistens, og jeg vil sige Dem — ikke for at smigre Dem med nogle smukke Ord, men fordi jeg mener det — jeg har ofte ønsket, at nogle af Deres Artikler her i Bladet kom de fleste danske Medhjælpere for Øje. Jeg tror, det vilde bringe os Fremgang, og jeg tror det vilde hjælpe paa — ja paa Kvaliteten! —

Naar Redaktøren hæfter Ordet Decentralisation ved mit Forslag, da bliver der skudt langt over Maalet. Lokale faglige Organisationer, som ikke er fast samlede under en Centralledelse, interesserer mig aldeles ikke, men at en midlertidig Nedsættelse i Kontingentet skulde betyde Splittelse, Død og Undergang for Organisationen, det hører der en udpræget pessimistisk Opfattelse til at kunne hævde. Det er sandt, at færre Penge betyder mindre Evne og Magt, men den almindelige Tilslutning af Medhjælperne sætter jeg i første Række, og det er min bestemte Opfattelse, at vi ikke endnu i 10 Aar bør fortsætte i det gamle Spor, hvis vi ikke snart vinder betydelig større Fremgang end hidtil. Redaktøren synes at ville sam-

menligne mig med den slette Bygmester, der bygger sit Hus paa Flyvesand. Sammenligningen passer ikke rigtig, fordi jeg sletikke endnu er ivrig efter at bygge noget stort. Hvad jeg foreløbig vil, er at samle Materiale. Men skal jeg blive i Lignelsen, da maa jeg sammenligne Redaktøren med en Mand, der vil bygge en mægtig Bygning paa et Par Kvadratalen Klippegrund — og med halvanden Mursten i Haanden. —

Jeg giver Hr. E. Poulsen Ret i, at vi i Kontingentspørgsmaalet kan bruge samme Fremgangsmaade som Arbejdernes Fagforeninger har brugt: nemlig den at begynde med det lave Kontingent og efterhaanden — og langsomt — at sætte det i Vejret (og vi staar vel at mærke ved Begyndelsen). Dette er ikke min Opfattelse alene, jeg kan henvise Hr. E. P. til „Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark fra 1871—1900", som skyldes de to dygtige Fagforeningsmænd J. Jensen og C. M. Olsen. Der staar Side 294:

»Solidariteten, Erkendelsen af, at Organisationens Medlemmer har fælles Ansvar og Pligter, vaagner ikke paa en Gang hos alle et Fags Medlemmer, fordi de er indtraadt i Fagforeningen; den skal i Reglen først erhverves, læres gennem mange Gange dyrekøbt Erfaring. Derfor er Udviklingen fra det lavere Kontingent opefter foregaaet ret langsomt."

Hr. E. P. spørger, hvad det er for kunstige Midler, hvorved vi opretholder A. K. Jeg vil dertil svare, at naar en Medhjælper er villig til at staa i Organisationen, men sletikke mener at have Interesse af A. K. eller maaske helt savner Forstaaelse af dens Betydning — og jeg har Erfaring for, at dette ikke er ualmindeligt — da er det et kunstigt Middel man bruger, naar man gør den obligatorisk, og da kan man med fuld Føje sige, at den holdes oppe ved kunstige Midler. Det kan sikkert ofte være rigtigt at gøre det, men jeg tror blot ikke vi endnu har Raad dertil. —

Vor Formand har Ret i, at vi her staar overfor 2 Organisationsformer, af hvilke Formanden hylder den ene, jeg den anden. Den første er straks at gøre Organisationen saa stærk som mulig, den anden er først at samle saa mange som mulig. Det er den første, der hidtil har været den raadende, og jeg tør sige, at Resultatet ikke staar i Forhold til Arbejdet, der er gjort, og den gode Vilje, der har været tilstede. Men naar dette er Tilfældet, da synes det mig et Forsøg værd — og et livsfarligt Forsøg kan ingen faa mig til at tro det er — at lægge Organisationen om paa et bredere Grundlag. Sammenligningen med Agrarforeningen maa være Formandens behagelige Spøg. Jeg er i Stand til at nævne ikke een, men flere Foreninger, der er gaaet stærkt frem ved at benytte Metode Nr. 2, og en Kontingent-Forhøjelse paa det nuværende Tidspunkt vilde jeg tilraade, hvis Maalet var en eksklusiv 101-Mands Forening.

Det vilde ikke glæde nogen mere, end det vilde glæde mig, om vor Organisation nu gik en saa stærk Fremgang i Møde, at mit Forslag vilde blive overflødigt, men jeg tror det ikke, og skulde et Forslag om Kontingent-Nedsættelse blive fremsat af den herværende Afdeling paa Kongressen og muligvis blive forkastet, da er det min Overbevisning, at dette Forslag og denne Tanke vil opstaa atter og atter, saalænge vor Hær er saa lille, som den er, og saalænge der findes Ungdom og Fremdrift indenfor vore Rækker.

Chr. J. Hansen.

7-Lukningen.

FRA KJØBENHAVN-FREDERIKSBERG.

VORE kjøbenhavnske Afdelingers Agitation for 7-Lukningen har foranlediget Principalorganisationerne til Drøftelse af Spørgsmaalet.

»Kjøbenhavns Handelsforeningers Fællesrepræsentation« har ensstemmigt vedtaget »saavel af Hensyn til de Butikshandlendes som det købende Publikums Interesser, bestemt at modsætte sig ethvert Forsøg paa yderligere Indskrænkning af de Handlendes Ret til at udøve deres Erhverv« — og officielt erklæret, »at ingen af Handelsforeningernes Formænd agter at deltage i Diskussionsmøder om denne Sag«.

Denne Beslutning synes fremtvungen, idet flere af de under »Fællesrepræsentationen« sorterende Foreninger, dels ved deres Formænd paa det nylig afholdte offentlige 7-Lukkings-Møde, dels skriftligt til vor kjøbenhavnske Ledelse har udtalt deres uskrømtede Sympati med den tidlige Butikslukning. At man end ikke vil forhandle om denne Sag viser, hvor fordomsfulde og umoderne Synsmaader, man endnu kan anlægge i de to neangivende Kredse indenfor Fællesrepræsentationen.

»Frederiksberg Handelsforening« har ved et Medlemsmøde erklæret ikke at kunde arbejde for 7-Lukningen, som man iøvrigt mener kun kan gennemføres ved Lov. Mødet udtalte endvidere, at det maatte anses umuligt foreløbig at vække Stemning for en saadan Lov, men anbefalede at søge 8-Lukningsloven nøje overholdt.

FORHANDLINGSMØDE I KJØBENHAVN.

Paa Initiativ af Fagforeningen afholdtes den 22. ds. et Fællesmøde af kjøbenhavnske Detaillistrepræsentanter, hvis Foreninger ikke tilhører Fællesrepræsentationen, og Medhjælperrepræsentanter.

De selvstændige Forretningsdrivende var repræsenterede ved d'Herrer I C Schjær (Detailhandler-Societetets Formand), Georg Hansen, cand. pharm. Carl Christensen, S Madsen, Chr. Larsen og Axel Netterstrøm henholdsvis for Vesterbros-, Frederiksbergs-, Kjøbenhavns-, Nørre- og Østerbros Detailhandlerforeninger samt Herreekvipering- og Lingeriforeningen. Vore Afdelinger var repræsenterede ved d'Herrer Alsø, Schibler, Møller og Poulsen med Redaktør Vilh. Hansen som Ordfører.

Vor Ordfører beklagede Fællesrepræsentationens Holdning og betegnede dens Forhandlingsnægtelse som uklog. Medhjælperne vilde dog ingenlunde af den Grund frafalde 7-Lukningskravet, men mulig ændre sin Taktik. H formulerede kortelig Centralorg. Standpunkt i Butikslukkings- og Sommerferiespørgsmaalet. Derefter fulgte en langvarig Forhandling, der viste afvigende Meninger blandt Principalerne i 7-Lukningssagen, idet enkelte af disse viste sig som erklærede Modstandere, andre bl. a. Herr Schjær, udtalte sin personlige Sympati for Sagen, og Herr Chr. Larsen gav 7-Lukningen sin fulde Tilslutning, ligesom der herskede Enighed om at gennemføre Sommerferie-Princípet i Detailhandelen. Vor Kollega, Hr. E Poulsens Udtalelser om Lærlingenes Arbejdstid og Uddannelse gav Anledning til en særlig Drøftelse af dette Emne.

Ved Midnat sluttede Vilh. Hansen Forhandlingerne, idet han fastslog, at Mødet, foruden at have ført Principal- og Medhjælperorganisationerne ind paa Forhandlingens rette Vej, var naaet til Enighed om et Samvirke m. H. t. skærpet Hævdelse af Butikslukningsloven og Anmeldelse ved gentagne Tilfælde af Overtrædelse samt ved den fremtidige Drøftelse af 7-Lukning i Detaillistforeningerne at aabne Adgang for Medhjælpere til at motivere deres Ønsker, ligesom der i Hovedsagen raadede Enighed om at søge 7-Lukningen gennemført distriktsvis ad Frivillighedens Vej.

7-LUKNINGEN I HILLERØD OG OMEGN.

Afdelingens Arbejde for 7-Lukningen bragte os samme forholdsvis gode Resultat som sidste Aar, idet alle Manufaktur- og Herreekviperingsforretninger samt en hel Del forskellige andre Handlende har indført 7-Lukningen i Sommermaanederne. Det var imidlertid haabet, at det i Aar endvidere vilde være lykkedes os at faa Kolonialhandlerne med, og vor systematiske og energiske Agitation, der støttedes virksomt af et Par af Byens Købmænd, bragte os Maalet saa nær som ingensinde før.

Sagen strandede imidlertid paa 4 Kolonialhandleres Modstand, en Modstand, som dog sikkert ikke længe vil kunne opretholdes, da Tanken vinder mere og mere Fremgang, baade her og i de omliggende Byer. Betegnende i saa Henseende er det, at Sommer-7-Lukningen, efter at vor Afdeling gennem Pressen havde slaaet saa stærkt til Lyd for den, er bleven gennemført i Fredensborg og delvis ogsaa i Frederikssund. —

FRA NÆSTVED

meddeles, at Handelsforeningen ved et Møde har drøftet 7-Lukningen, og har givet vor Afdeling Meddelelse om, at der »foreløbig ikke er Stemning for 7-Lukningen«, idet man henviser til, at flere Handlende ikke overholder den i Loven fastsatte Lukketid.

FRA KOLDING.

»Kolding Folkeblad« har interviewet vort Hovedbestyrelsesmedlem, Herr N C Nielsen, der bl. a. har udtalt sig om 7-Lukningen i Kolding:

»Hvordan gaar det i Aar?« — spørger vi Handels- og Kontormedhjælpernes Formand, Hr. Repræsentant N C Nielsen.

— Smaat, meget smaat. Vi har henstillet til d'Hr. Købmænd at give deres Personale skiftevis fri — og det har glædet os, at nogle har efterkommet Opfordringen.

Men den obligatoriske 7-Lukning — —?

— Den har vi ikke arbejdet paa i Aar, fordi vi belærte af tidligere Erfaring ved, at der altid i de enkelte Brancher er et Par som stiller sig imod — et Par, som gør, at det hele strander.« —

»5. JUNI« BERIGTIGER.

Formanden for »Handelsforeningen af 5te Juni 1864«, Herr Prokurist Ole Nielsen, ringede os nylig op i Telefonen og meddelte, at vor Omtale i No. 12 af »5te Juni og 7-Lukningen« var ukorrekt, forsaavidt som »5te Juni« ikke at manglende Sympati for 7-Lukningen først havde nægtet at deltage i det offentlige Møde, ligesom man ejheller havde forlangt, at d'Herrer Munck og Schjær skulde indlede. Omend Hr. N ikke har anmodet os om at offentliggøre dette Rektificat gengiver vi det gerne, idet vi ikke her — hvor Paastand møder Paastand — finder anden Udvej, naar vi ønsker at handle loyalt overfor begge Parter.

Til de direkte Medlemmer!

Centralorganisationen afholder den 25. og 26. September d. A. sin

4de ordinære Kongres

i Vejle. — Ved denne repræsenteres de direkte Medlemmer overensstemmende Lovenes § 17 som Afdeling og vælger saaledes 4 Delegerede.

Forslag til dette Valg bedes fremsat i »Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende«. — Stemmesedler vil senere blive udsendt fra Hovedkontoret.

Chr. Ingvoldsen.

Conto pro diversi.

CENTRALORGANISATIONENS 4DE ORDINÆRE KONGRES er ifølge Hovedkontorets Cirkulære af 20. Juni og Centralorganisationens Love §§ 15, 17 og 20 indkaldt til den 25. og 26. September i Vejle. Afdelingerne er samtidig opfordret til at afholde Generalforsamling for Valg af Delegerede.

Forslag til Kongressen skal indsendes til Hovedkontoret senest 27de August.

DET STORE SOMMERFERIE-MØDE,

som de kjøbenhavnske Afdelinger havde berammet til 28. Juni, maatte beklageligvis aflyses. Mødet var arrangeret som Friluftsmøde i Hovedstadens ældste og berømte Anlæg, Kongens Have, der var overladt vore Hovedstads-Afdelinger af Ministeriet for offentlige Arbejder, men en haardnakket Dagregn umuliggjorde Afholdelsen.

Under gunstigt Vejrlig havde denne velegnede Manifestation af Sommerferiekravet utvivlsomt funden stor Tilslutning, saa meget mere som følgende kendte Navne figurerede som officielle Talere: Forfatteren, Baron Palle Rosenkrantz, Fru mag. art. Nina Bang, Skoleinspektør, cand. mag. Vilh. Rasmussen, Næstformand for Borgerrepræsentationen, Fabrikant A. Leerbeck, Fru Elisabeth Mac samt Redaktør Vilh. Hansen.

Mødet vil blive afholdt senere.

TELEFONISTINDERNES ORGANISATION.

Centralorganisationens kjøbenhavnske Afdelinger modtog for nogen Tid siden Anmodning om at arrangere nogle Møder for Telefonistinderne ved Kjøbenhavns Telefon A/S. — Afdelingsledelserne stillede sig imødekommende, og ved to i »Frisindet Ungdom«s Lokaler afholdte, talrigt besøgte Møder, vedtog Telefonistinderne efter indledende Foredrag af Fru Borgerrepræsentant Julie Arenholt, virksomt assisteret af Fru Elisaseth Mac, at oprette en faglig Forening. Til Formand valgtes Frk. Eva Lendorf.

Omtrent samtidig har Telefonarbejderforbundet paabegyndt en Agitation, for at organisere Telefonistinderne under dette Forbund. Saavidt vides hidtil resultatløst.

Naar det i Dagspressen er omtalt, at vor Organisation udfolder særlige Anstrengelser, for at knytte disse kvindelige Funktionærer til sig, beror det paa Ukendskab til de virkelige Forhold.

Bestræbelser i denne Retning er ikke udfoldet fra vor Side, og Telefonistinderne maa naturligvis selv træffe Valget af Organisationsform. Iøvrigt bliver den definitive Afgørelse, om Optagelse — dersom dette Spørgsmaal kommer til at foreligge — at tage af Hovedbestyrelsen, fordi Telefonistinderne ikke uden videre kan betragtes som »Handels- og Kontormedhjælpere«.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Hillerød. De af det virksomme Fornøjelsesudvalg arrangerede ugentlige Cycleudflugter har vundet almindelig Tilslutning og forløber paa bedste Maade.

I Juli Maaned afholdes Generalforsamling, hvor vigtige Spørgsmaal vil komme til at foreligge. Alle bør da møde.

Chr. J H.

Næstved. Foreningen havde Udflugt den 5te Juni til Faxe. 30 Medlemmer kørte om Morgenen afsted og spiste Frokost i Boserup Skov. Efter Ankomsten til Faxe besøgte man Kirken og det interessante Kalkbrud, hvorefter vi kørte til Ladepladsen sammen med nogle af Faxe-Afdelingens Medlemmer.

Ved Kaffebordet bød Hr. Petersen, Faxe, Velkommen og oplæste et Telegram fra Hr. Meyer, Ladepladsen, der var bortrejst. Ved Aftenbordet talte Chr. F Johannessen for Faxe-Afdelingen, og i den prægtige Sommeraften dansedes der livligt til Musik, »hvor Noderne ikke var tomme«. N B

Kjøbenhavn.

Kolonialmedhjælpernes Afdeling afholdt Generalforsamling Tirsdag den 24de Maj.

E Poulsen valgtes til Formand. Til Bestyrelse valgtes Th. Petersen, A Steckhan, H A Nielsen og Karl Poulsen. Bestyrelsen har konstitueret sig med Th. Petersen til Næstformand og A Steckhan til Sekretær.

Ved »H K F« Repræsentantskabsmøde den 3. Juni valgtes Willy Carlsen til Sekretær. Til Udvalg til at arrangere Medlemsmøder Vilh. Hansen og Willy Carlsen, til Udflugter E Poulsen og Willy Carlsen, til Fester E S Schibler, Fr. Møller og Fru E Mac. Til Repræsentant i det sjællandske Stævneudvalg valgtes Fr. Møller. Å C A

Manufakturmedhjælper-Afdelingen afholdt sin extra ord. Generalforsamling den 31. Maj.

Dagsorden: 1. Valg af Formand, 2. Valg af Bestyrelse.

Til Formand valgtes E S Schibler. Til Bestyrelse valgtes M Østerling, J C Lund, Olut Olsen, A W Streits. Suppleant: Auning Petersen.

Paa et samme Aften afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med M Østerling som Næstformand og J C Lund som Sekretær.

Præstø. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 17de Juni 1910 paa Hotel »Danmark«. Formanden aflagde Beretning, hvorefter Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som ensstemmigt godkendtes. Derefter forhandledes om 8- og 7-Lukningen.

Flere Medlemmer fremførte Klage over, at 8-Lukningen ikke overholdtes. Bestyrelsen har taget sig af Sagen. Med Hensyn til 7-Lukningen vedtoges det at rejse en stærkere Agitation blandt det købende Publikum.

Til Bestyrelsen valgtes Forvalter A Jensen, Kommisserne E Hemmingsen, V S Petersen, A Paulin, N M Nielsen, L Hansen og Kassererske Frk. E Bang.

Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: A Jensen, Formand, N M Nielsen, Næstformand, V S Petersen, Kasserer, A Paulin, Sekretær. Bestyrelsesmedlemmer: L Hansen, E Hemmingsen og Kassererske Frk. E Bang.

Foreningens Skovtur tænkes afholdt Søndag den 3. Juli til Næstved—Karrebæksminde.

A Paulin, Sekretær.

Vejen. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Søndag den 31. Maj paa Hansens Hotel.

Formanden afgav Beretning om Virksomheden, hvorefter Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der ensstemmigt godkendtes.

De efter Tur afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Kommis Chr. Nissen og Bogholder Koed genvalgtes, og nyvalgtes i Stedet for Bogholder Porsgaard, Frk. A Andresen, Vejen Trælasthandel. Til Suppleanter valgtes: Bogholder Porsgaard og Kommis Chr. Christensen. Til ny Revisor, Frk. L Henriksen, »Flensborg Lager«.

Under »Eventuelt« behandledes Forslag fra Bestyrelsen angaaende en Sommerudflugt til Fanø, hvoretter der nedsattes et Arrangementsudvalg bestaaende af Kommis Vestergaard, Frk. A Andresen og Bogholder Koed.

Bestyrelsen konstituerede sig ved et Møde den 14. ds., hvor Bogholder M Koed genvalgtes til Formand, Kommis A Vestergaard valgtes til Kasserer, Kommis Chr. Nissen til Næstformand og Frøken Agnes Andresen til Sekretær. M K

I straalende Sommervejr foretog Vejen-Afdelingen Søndag den 12. ds. Sommerudflugt til Fanø. Deltagernes Antal var ca. 30. —

Ved Ankomsten til Nordby spistes der Frokost, hvorefter der pr. Vogn kørtes til Vesterhavsbadet. Efter et Ophold her i et Par Timer kørte Deltagerne tilbage til Nordby, hvor Middagen indtoges.

Ved Middagen bød Afdelingens Formand, Bogholder M Koed, Velkommen og talte for Centralorganisationen, Forretningsfører M Pedersen for Vejen Afdeling, Bogholder Porsgaard og Martin Pedersen for de udenbys Medlemmer, Kommis A Vestergaard for Damerne, Konsulent Nygaard, Askov for de kvindelige Medlemmer i Vejen Afdeling, og Kommis H Schjørring, Ringkøbing takkede paa Gæsternes Vegne.

Kl. 3½ foretoges Tilbagesejlingen til Esbjerg, hvor Selskabet spredtes, for atter at samles Kl. 8 i Egs Palmehave, hvor der spistes til Aften til Medhjælpermarchens kendte Toner.

Til Festen var skrevet 3 udmærkede Sange, og under hele Turen herskede der den fornøjeligste Stemning. K

Den sorte Tavle.

Slettede af Afd. med Restance er: Johs J Boisen, tidl. Marinus Møller, J Jørgensen, Jægergaardsvejen 124, og Jens Nielsen, tidl. Marinus Koch, nu Soldat.

Aarhus i Maj 1910. Carl Knudsen.

Slettet af Afdelingen med Restance er Emil Nielsen, tidl. J A Alstrup, J R Kjær Nielsen, Evaldsgade 8, og Knud Christensen, Bergmann Schmidt & Co.

Aarhus, Juni 1910. Carl Knudsen.

Slettet paa Grund af Kontingent-Restance er 2293 Kommis A Hansen, Varehus Carl Møller, Horsens, og 2636 Kommis L Nielsen, Isenkræmmer Rudolph Schock, Horsens.

Horsens i Juni 1910. Otto Wald. Nielsen.

For Restance er den 1. Maj slettet: Medhjælper P E Poulsen, forhen Engl. Beklædningsmagasin.

Thisted 6. Juni 1910. H Chr. Ottesen.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En Manufakturlærling, der har været i Lære ca. 2 Aar, kan straks faa en god Plads.

En ung Manufakturkommis søges straks til Assistance i 2—3 Maaneder.

Henvendelse til Hovedkontoret.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER. Telf. Taga 894 x
»D. H. K M. T.«; Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand Å C ALSØE, Zinnsgade 11, 4.
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ENGELBERT PETERSEN	Knudrisgade 25	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLERICHS		TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Kongensgade 54	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	A PETERSEN	Rs. Larsen	Brudassist. L. von HAGN-JENSEN	
Frederikshavn	NIELS H JENSEN	N Ribe Christensen	Kontorist CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Herning	Bogholder LIND JENSEN		E JESPERSEN	Bredgade 11
Helsingør	ALFR. O HANSEN	Bodilsen & Vejby Nielsen		
Hillerød	HERM L MELSKENS		CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Hobro	C J MATTHES	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Horsens	NIELS DAHL	Sønderbrogade 33	OTTO WALD NIELSEN	Jernbanegade 8
Holstebro	VICTOR A KALLERUP	N C Hansen	EINER ERIKSEN	S Bøggild
Kallundborg	SØREN MØLLER	Carl Rasmussen	L P LARSEN	Kristoffer Madsen
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	Å C ALSØE	Zinnsgade 11, 4		
Kontorafdelingen	VILH HANSEN	Krp. Sophie Vej 23, 2	} FR MØLLER	Baldersgade 72 Tlf.Taga894x
Kolonialafdelingen	E. POULSEN	Turøvej 1 Tlf. Godth. 1051		
Manufakturafdelingen	E S SCHIBLER	Asger Rygs Gade 12 St.		
Bladekspeditionernes Afdel.	WILLY CARLSEN	Frederik VII.s Gade 3, 2.		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	P J DELEURAN	L B Freuchen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	CHR F JOHANNESSEN		H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CHR HENRIKSEN	Hans Tausens Gade 20, 3
Odder	CHR P HANSEN	Akselhus	L I PETERSEN	P W Møller
Præstø	NIELS MARIUS NIELSEN	B Deichmann	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	H P JENSEN	Frederiksgade 2	A M NIELSEN	Gasværksvej 14
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	J CHR JACOBSEN	A|S J Strudsberg
Silkeborg	H BUSTED	Hans Damgaard		
Sorø	E STOLPE	Holger Hoff	J. CHRITIANSEN	Kbm. Henrichsen
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	POUL H NORLANDER	Møllergade
Struer	Bankassist. N. CHR. JØRGENSEN			
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		H CHR OTTESEN	A|S N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	ANDR. H VESTERGAARD	Jens N Hansen
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	MARIUS CHRISTENSEN	Marturin Gregersen	MARIUS CHRISTENSEN	Marturin Gregersen
Vordingborg	ANTHON HANSEN	C F Breits Eftf.	ANTHON HANSEN	C F Breits Eftf.

Annoncer

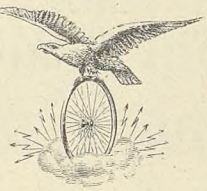

Adler **Cykler**

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110 —
med Frihjul.

Adler Symaskiner

Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
Til Familie- Konfektions- og Haandværkerbrug.

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
— Kr. 375. —
Synlig Skrift — Letteste Ansiag
Største Gennemslagskraft

Kursus for Uddannelse i Engelsk

ved Ruskin College, Oxford.

I Løbet af kommende Sommer bliver der Plads for udenlandske Studenter. Foruden de sædvanlige Forelæsninger i Historie, Samfundslære, engelske Institutioner og sociale Spørgsmaal, vil der blive givet speciel Undervisning for udenlandske Studenter i engelsk Udtale, engelsk Læsning, Grammatik og Literatur. — Honoraret, indbefattet Kost, Logi og Undervisning, er £ 1, 5 sh. pr. Uge. — Henvendelse til: The Secretary, Ruskin College, Oxford, England.

Abonner!

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
Nr. 2. 15. Januar 1902. 9de Aargang.
Medhjælperne og Arbejdsløsheden.

Averter!

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

P. Hansens Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

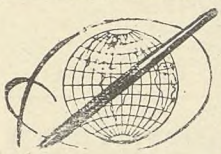

Waterman »**IDEAL**« Fyldepen.
Marinus M. Schultz
Jomfruaneg. 3. Aalborg
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om »Fyldepenne«.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Algade 26. AALBORG Algade 26.
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Handels-Gymnasiet

Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og 1. Novbr. nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus**

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Aarhus

Drik Ceres Øl

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«)
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

Flip-Centralen

— Ryesgade 32 —

Telefon 2537 Aarhus. Telefon 2537

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- & Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbeks Bogtrykkeri,
Badstuegade 8 **Aarhus**
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

A/S H. K. M. Pladsledighedsforsikring afholder ekstraord. Generalforsamling den 22. Juli Kl. 8 Em. paa Selskabets Kontor, Aarhus. Dagsorden: Selskabets Ophævelse.
Bestyrelsen.

Støt de Handlende, der averterer i vort Blad!

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

Esbjerg.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.** Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. **ESBJERG.**

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -
H. Blichfeldt
Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings-Comp. Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensgade. **Esbjerg.**

Abonnér paa Bladet!
Bestilles paa alle Postkontorer!
Koster 1 Kr. 50 Øre Halvaaret!

Fredericia

Theater-Cafèen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKELSEN.

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. - -
Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253
Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.
Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.
— **Malachowicz** - -
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Støt de Handlende, der averterer i vort Blad!

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Herning.

Alle

fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj etc.** i BEKLÆDNINGS-MAGASINET, Bredgade 19. HERNING.

Støt de Handlende, der averterer i vort Blad!

Hjørring.

I. C. Christensens

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring. SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.

Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.

A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning

anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.

Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Annonceprisen er 8 Kr. pr. Rubrik à 10 Petitlinjer for 6 paa hinanden følgende Gange. Linjebetaling 25 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat. Inserater henholdsvis 10 Kr. og 35 Øre.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret

Lessivol.

De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske

faas kun fra

Kaalunds Sæbefabrik

(ved **H. Chr. Petersen**)

Kolding.

Det bedste

FODTØJ

i **Kolding** faas hos

Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ

Juvelér & Guldsmed,

Østergade 17, Kolding.

K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.

Billigste Guldsmed i Kolding.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

J. Johannesen,

SKRÆDERFORRETNING,

KIRKETORVET 12

anbefales.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*

Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke

Albani Øl

eller **Albani Pilsner**

Randers.

Slots-Hotellet Randers.

Koncert hver Aften.

Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX

SKIVE

C. JENSEN.

Deres Hat

køber De bedst og billigst hos

Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB: Hovedbade med Massage.

Slagelse.
Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg
Køb Deres Manchetlinned
- og Hovedbeklædning i -
„BRISTOL"

Sorø.
Hotel „Postgaarden"
anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodløj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted
Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Vejle.
J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Gentlemen!
Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at
Worning & Petersens ægte
— Xeroform Sæbe —
er den allerbedste Toiletsæbe til dagligt Brug.

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen,
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Kommis A. Petersen.
Fredericia: F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Helsingør: Alfr. O Hansen, Adrs.: Bodilsen & Vejby Nielsen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. C J Matthes, Morellgade 1.
Holstebro: H Wito Knudsen, Adr.: J Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Rasmussen, Adrs.: W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Asger Gygs Gade 12, St.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. E Øhlenschlæger.
Næstved: Hr. Chr. F Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Herr Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M N Nielsen, Adr.: B Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: H Busted. Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. Kommis E. Ellekier.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: M. Christensen, Adr.: M. Gregersen.
Vordingborg: A. Hansen, Adr.: CF Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 1. Juli

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. | 15. Juli 1910. | 10de Aargang.

Sommerferie.

»DER GIVES SAAMÆND IKKE det under Solen, unge Mennesker har bedre af, end at bestille noget«! Er det ikke et gammelt velkendt Udtryk, en god gammel Leveregel, som vi ofte har hørt fremsat af de Ældre, der har Livets og Alderens Erfaring!

Og de Ældre har Ret, — det de trods en oftest god Vilje ikke altid har; Sætningen rummer en Sandhed, forsaavidt som Virketrang og Arbejdsglæde ranker Ryggen og sætter os gode Maal, gør sin Mand og Kvinde til nyttige Samfundsborgere, hvad enten man haandterer Penneskaftet eller svinger Forhammeren.

Men det kan gaa med gyldne Leveregler som med alt andet her i Verden: De er underkastet Forandringens Lov.

Hvad der var godt Latin i gamle Dage bliver maaske refuseret af den moderne Sprogforskning, ligesom den Arbejdsdag, man fandt passende for Handels- og Kontormedhjælperen — det han havde særlig godt af — nu hyppigst er sammentrængt indenfor snævrere Rammer. Lovgivningen i vor egen Tid angiver Retningen: Fra 1891 lukkes Forretningerne Søndag Eftermiddag, for endelig 1904 fuldkommen at stænges, medens Butikslukningsloven til en vis Grad sætter Grænse for Ugens Arbejdsdage. Og Bestræbelserne for Begrænsning af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid fortsættes gennem vor Agitation for 7-Lukningens Gennemførelse i de forskellige Byer og Brancher.

Arbejdstidens Reduktion er et Led i den almindelige sociale Rejsning, der kendetegner Tiden, men som ogsaa paa dette Omraade foregaar i langsommere Tempo indenfor vor Stand. Og ligesom i Haandværk og Industri finder vi indenfor Handelen samme Foreteelse: En øget Arbejdsydelse, der mere end udligner den reducerede Arbejdstid. Ikke mindst gælder dette for Handelsstanden, hvor de sidste Aartier har aflejret nye og hidtil ukendte Forretningsformer og frembragt en hastig voksende Medhjælperstand, der endog i Femaaret 1898—1907 øgedes med 70%.

Bestræbelsen for at bringe Arbejdsdagen indenfor Rimelighedens Grænser er al moderne Fagbevægelses Alpha og Omega. Det gælder ikke — og bør ingenlunde gælde om — at indvinde Fritid for Fritidens Skyld alene; men Hensigten med Kravet om kortere Arbejdstid er at vinde Tid og Adgang til personlig Udvikling og faglig Uddannelse.

Den overlange Arbejdsdag, der ikke udvikler de faglige Færdigheder, men tværtimod trætter sin Mand og sløver ham gennem Aar og Dag, staar som en Hindring for at naa dette for Standens Fremtid saa vigtige Maal, — en Hindring vi maa lære at overvinde.

Den sammenhængende Arbejdspavse — Ferien — skal, foruden at være en rimelig Godtgørelse for de mange ubetalte Arbejdstimer, Medhjælperne maa yde som Sæson-, Opgørelses- og almindeligt Overarbejde, tillige bringe Medhjælperen Rekreation og dermed øget Arbejdsevne; dernæst, og det er ikke det uvæsentligste, bringe os ud af de dagligdags Folder, aabne os Adgang til nye og friske Indtryk og blive det Solstraalebundt, der kaster Glans over mange og lange ensfarvede Dage.

Derfor er det almindelige Medhjælperønske — Sommerferien — et betydningsfuldt Spørgsmaal, der, ligesom enhver anden Forbedring, rigtig udnyttet kan bidrage virksomt til den sociale og personlige Højnelse af Medhjælperstanden og dens Medlemmer, der er Centralorganisationens Formaal.

Det er kun naturligt, at det netop er vore Afdelinger i Hovedstaden, der har rejst Sommerferie-Kravet. Thi netop i Storbyen vil Trangen til nogle Ugers Arbejdshvile ytre sig, fordi Livet oftere her end under Smaabyens enklere Forhold til Stadighed baade giver for lidt og tager for meget, giver lidt eller intet af skiftende Naturindtryk, af friske Morgener og fredelige Aftener, af kraftige og tilfredsstillende Arbejdstag og Land-Søndagens Stilleben.

For Ekspedienten i de store Forretningskaserner, der reduceres til et større eller mindre Hjul i Husets Mekanisme, og ligesom sin nære Fagfælle i Boden tilbringer Aarets Hverdage bag Disken og paa Lageret i en fattig, ensidig, nerveslidende Virksomhed, aldrig maa blive træt af at betjene og tilfredsstille vægelsindede Kunder, og for hvis Arbejde Shakespeares: »At være rustet, der er alt« kan sættes som Devise, vokser Trangen til Ferie frem som et uafviseligt Krav. Og dette i ikke mindre Grad for Kontormedhjælperen, hvis Arbejdsdag vel som Regel er kortere, men som enerveres af alle Kontormekanikens Fremskridt: Skrive- og Regnemaskinerne, Duplikatorerne, Adressografene osv., der i al deres Arbejdsbesparelse muliggør og betinger et forceret Arbejde, der slutteligt vil mærke sin Mand eller Kvinde, om der ikke tilvejebringes en Hjærnehvile af længere Varighed og af større Nyttevirkning end den forhastede Søndagsrekreation.

Men hvad der kan siges om Sommerferiens overordentlige Værdi for Hovedstadsmedhjælperen har følgelig ogsaa Gyldighed for hans Kollega i Provinsen. Arbejdsdagens Længde og Arbejdets Art sætter dem — med de antydede lokale Afvigelser — paa lige Fod i dette Anliggende og sikre Sommerferie-Kravet Forstaaelse og Tilslutning langt uden for vor egen Kreds.

Ferieanordningens praktiske Side vil let kunne tilvejebringes i enhver velledet og velorganiseret Forretning, og denne Reform byder netop det Fortrin, at den vil være lettest gennemførlig i de store og opnaaelig i de mindre og selv de smaa Virksomheder. De praktiske Erfaringer skal snart vide at udligne mulige Mangler ved Arbejdets Fordeling i Ferietiden, og de fra en omsigtfuld Ferieanvendelse hjemvendende Medhjælpere vil i Tidens Løb foranledige Indledning-Sætningens gyldne Leveregler omskrevet til, at unge — og ældre — Medhjælpere har aldrig bedre af at bestille noget end efter velanvendt Sommerferie.

Kvindens Ligestilling.

Tre Indlæg.

Kvindespørgsmaalet er i de sideordnede Handels- og Kontorfag — som i mange andre Erhverv — et altid omstridt og derfor stedse aktuelt Anliggende, der til enhver Tid evner at sætte Tanker og Penne i Aktivitet. Et for nogen Tid siden i „D. H. K. M. T." optaget Indlæg har rejst en Debat, der dog — som i efterfølgende Indlæg — er af nærmest teoretisk Art.

Iøvrigt skal vi, med Henblik paa en mulig Fortsættelse af denne Meningsudveksling, tilføje, at vi finder det foreliggende Emne mindre velskikket til polemiske Indlæg.

HR. REICKSTEIN-LARSEN har i vor Tidende af 15. Juni faaet optaget et Indlæg i Debatten om dette Spørgsmaal, som øjensynligt har til Hensigt at bortforklare de af mig fremsatte Synspunkter. Hr. R.-L. aabenbarer sig straks som Kvindehader og erklærer sig i udpræget Modsætning til mine Anskuelser, men jo længere man kommer frem i Artiklen, opdager man, at han i Grunden er ret enig med mig. Paa alle afgørende Punkter maa Hr. R.-L. give op, og han har ingen anden Udvej end at henvise til mine Betragtninger, som han derved yder sin fulde Tilslutning.

Jeg har forgæves søgt efter Kærnen i Hr. R.-L.s Artikkel, men det har været mig umuligt at fatte den egentlige Mening med dens Fremkomst. — Hr. R.-L.s Opgave skulde jo efter alle Solemærker at dømme være den at slaa til Lyd for mindre Hensynstagen til Kvinderne, men jeg maa tilstaa, at han har været saare uheldig. Saaledes er han ikke konsekvent, naar haa skriver, at »Forretningslivet er den mest passende Beskæftigelse for en Kvinde«; — hvorfor saa frakende disse Kvinder Retten til at beskæftige sig med det Fag, som de efter Hr. R.-L.s Mening egner sig saa brilliant til.

At jeg i særlig Grad skulde ønske Handelsstanden aabnet for Kvinderne, vidner min Artikel ikke om, naar den læses med Eftertanke. Bemærkningen om, at jeg skulde være særlig »højsindet«, fordi jeg ogsaa vil indrømme Kvinderne Ret til at beskæftige sig med Handelens Mysterier, tager jeg som en Kompliment, idet jeg dog samtidig vil anbefale Hr. R.-L. snarest at anlægge noget af det samme »Højsind«.

Netop Kvindespørgsmaalet er af saa stor Betydning for vor Stand, at vi ikke har Lov til at ignorere det. Ved at yde en saa afgjort Modstand mod Kvinderne, gør vi ondt værre. Opgaven bør tværtimod være, at vi samler os, netop med Kvinderne som det centrale og regulerende, og den Dag kommer vel, hvor Lovgivningsmagten maa skride ind og fastsætte bestemte Minimallønninger, kortere Arbejdstid osv. for den kvindelige Medhjælper.

Der er uden Tvivl mange dygtige og intelligente Kvinder, som gør udmærket Fyldest i Forretningslivet, — og mange, som aldrig skulde have Lov at kalde sig Handelsmedhjælpere. Men det samme Forhold gør sig jo gældende blandt de mandlige Medhjælpere.

Vi maa bide i det sure Æble og tage Tingene som de er. Vi skal se stort paa Sagen og selv søge at finde Midler, som deler Sol og Vind lige. Bliver vort Fag overbefolket, bidrager dette maaske til, at den Enkelte maa dygtiggøre sig mere og mere, og at der fremstaar en evnerigere Stand.

Den Vej, som imidlertid skal brydes for gode, ordnede Forhold indenfor vore Fag, er Organisationens, og ad den skal Medhjælperne modnes til tænkende og handlekraftige Mennesker, og her skal kvindelige som mandlige Medhjælpere i Fællig frembære deres Krav.

At henvise Kvinderne til et bestemt Arbejde, enten paa Land eller i By, erstatte Polakker osv., er i Ordets fulde Betydning »Stavnsbaandets Tid om igen«.

Det glæder mig endelig at konstatere, at Hr. R.-L. i sin Slutningspassus besegler den fuldkomne Enighed, som er til Stede imellem os angaaende Midlet til at komme det »store Onde« til Livs.

Schouboe.

* * *

Skønt jeg delvis kan give Hr. Reichstein-Larsen Ret i de Betragtninger, han har fremsat i vor Tidende, kunde jeg ønske at knytte et Par Bemærkninger dertil.

Kvinderne er i Flertal, altsaa kan de ikke alle blive gift. Naturligvis kan man da ikke fortænke dem i, at de søger et selvstændigt Erhverv, men man føler uvilkaarlig Trang til at spørge: »Er det da nødvendigt, at alle Kvinder skal være selverhvervende, og hvis det endelig er saaledes, hvorfor kan de da ikke holde sig indenfor de Erhvervsgrene, der netop egner sig for dem.«

Var det saa kun de Kvinder, der ikke havde Udsigt til at blive gift, eller, der var begavet med særlige Evner, som søgte Erhvervslivet; men saa godt som alle unge Piger »skal være noget«, saasnart de er konfirmerede, uden at der spørges, om de har Anlæg derfor eller ej. Og dog tænker vist de fleste i den Alder mindst af alt paa, at det skulde times dem, ikke at blive gift.

I de færreste Tilfælde er det Selvopholdelsesdriften, der faar den unge Pige til at søge en Forretningsplads, eftersom den Løn, der i Almindelighed bydes hende der, ikke sætter hende i Stand til at ernære sig selv.

Maaske maa Grunden, som Hr. R.-L. bemærkede, søges deri, at det ikke er »fint« nok at være Tjenestepige, eller maaske deri, at det i vore Dage er moderne, at den unge Pige skal være »noget«. Men Faktum er, at Kvinderne ved deres Indtrængen i Erhvervslivet skader baade sig selv og Mændene.

Et andet Spørgsmaal er ogsaa, om Samfundet i Tidens Løb kan være tjent med, at Kvinderne kommer lige fra Erhvervslivet og ind i Ægteskabet. — Sét fra den økonomiske Side har Hr. R.-L. paapeget Faren herved. En anden Side af Sagen er, om Erhvervslivet ikke virker saa nedbrydende paa Kvinderne, at disse efterhaanden bliver ude af Stand til at opfylde deres naturlige Bestemmelse, at være Moder i Ordets fulde Betydning — jeg mener være i Stand til at føde sunde og kraftige Børn, — den næste Generation.

Ogsaa jeg er af den Mening, at Vejen til at rette dette Forhold alene gaar gennem Organisation. — Lad os faa Kvinderne med, thi jeg tror, at naar vi naar saa langt, at der ydes lige Løn for samme Arbejdsydelse for kvindelig som mandlig Medhjælper, vil Kvinderne faa de Pladser, der netop egner sig for dem. Og det vil dog ikke være ensbetydende med at udelukke Kvinderne fra Erhvervslivet, men kun at fordele Arbejdet paa en mere samfundsnyttig Maade end hidtil.

R. B.

* * *

Hr. Reichstein-Larsens Indlæg i Diskussionen »Kvindens Ligestilling« kan jeg tiltræde i et og alt. Hr. R.-L. slutter med Ønsket om, at Kvinderne skal »gaa med i vore Rækker, og at vi maa forlange ensartet Gage for ensartet Arbejde«. Jeg formoder, at Hr. R.-L. ogsaa vil forlange, at Kvinderne skal staa den samme Læretid ud som Manden, kort sagt, at Vilkaarene bliver lige for begge Køn.

Imidlertid nytter disse Ønsker næppe stort, og mit Raad til Forældre er derfor dette: Sæt for alt i Verden ikke Deres Drenge i Handelslære! Ja, jeg kunde udstrække det til de unge Mennesker, som allerede har betraadt Handelsvejen, og sige: Forlad den, og vælg en anden Livsstilling, inden det bliver for sent!

Mange vil maaske sige! »Ja, hvad duer? Alt er overfyldt, og Handelen giver dog visse Chancer«. Men jeg skal dertil svare, at disse Chancer bliver med hver Dag ringere. For et Menneske, der er uden Kapital (og helst stor Kapital) eller rigelig formaaende Protektion, er der sjældent noget at opnaa, der er værd at tale om.

Dertil kommer den manglende Organisation, og selv om der i de senere Aar er begyndt paa en saadan, ser jeg meget skeptisk paa Forholdene. Rent bortset fra Kvindernes Konkurrence har man jo »sine Egne« at slaas med. Hvad mener man om følgende Annonce i »Politiken« for de sidste Dage:

»Livsstilling.

En i alle Retninger solid 33-aarig gift Mand med Præliminær- og Handelsskoleeksamen søger Plads paa Kontor i en solid større Forretning eller Fabrik. Vedkommende, der om ønskes, kan stille stor Kaution, og er i Besiddelse af Formue, stiller ikke store Fordringer, hvad Gage angaar.

Pladsen kan tiltrædes 1. Juli, eventuelt straks. Prima Referencer haves.«

Saadanne Annoncer, synes jeg, forekommer kun i Handels- og Kontormedhjælperfaget.

Det at være Handels- og Kontormedhjælper er efter min Mening snart noget af det daarligste, der eksisterer. Hvis man efter at have arbejdet en Menneskealder i Faget har opnaaet en Gage af et Par Tusinde Kroner, er man vel tilbøjelig til at mene, at man har bragt det vidt; under alle Omstændigheder mener da Priucipalen, at det er en svimlende Løn, idet han uvilkaarlig maaler den med den Alen, hvorefter han lønner sine unge Damer i Forretningen, og sker det saa, at man efter at

have slidt i det i 30—40 Aar, i en fremrykket Alder bliver arbejdsløs, saa er man lige til Sundholm — uden Pension. Pension! — Vanvid!

Embeds- og Bestillingsmænds Gager stiger jævnt, men sikkert, og jo ældre de bliver, jo bedre stillet er de. For en Handels- og Kontormedhjælper er det lige omvendt, jo ældre han bliver, jo usikrere er han stillet.

(Denne Paastand savner Hjemmel i det nylig udkomne statistiske Tabelværk »Indkomst- og Formue-Forholdene i Kjøbenhavn i Aaret 1907«, der netop anskueliggør, at Handels- og Kontormedhjælpernes Gennemsnits-Indtægt — i Modsætning til Arbejderstandens — stiger med Alderen. Red.)

Man tro endelig ikke, at Medhjælperen, fordi han har arbejdet tro i en Forretning i mange Aar, at han derfor kan føle sig tryg, tværtimod, i de allerfleste Tilfælde vil hans Principal vist betragte det som en Vinding at blive af med ham. Han, Medhjælperen, har jo maaske nu Tid efter anden tilkæmpet sig en Løn, han lige kan leve af, og er ikke mere saa mobil, som da han var yngre.

Som sagt, I Herrer Fædre, sæt ikke eders Sønner til Handelen — saa hellere til et Haandværk, eller lad ham blive ret og slet (uha!) Arbejdsmand.

Apropos Arbejdsmand! Her vilde jeg gerne have Lov at fortælle en lille Historie som er ud af det virkelige Liv.

En Bogholder fortæller:

»Jeg møder en Dag paa Gaden en mig ubekendt Mand, som hilser mig og nævner mig ved Navn. Det viser sig, at han er en gammel Bekendt fra Provinsen, som nu arbejder som Havnearbejder i Kjøbenhavn. Han var Karl hos min Læreprincipal, da jeg var »Fuldmægtig«. Vi taler sammen om den svundne Tid — det er saadan noget som 20 Aar siden, vi sidst saas, vi er begge bleven »gift og hjemfaren«. Han er Arbejdsmand og jeg Bogholder — naturligvis — i en Forretning med Millionomsætning.

Nu vilde vel de fleste mene, at Bogholderen var den bedst stillede m. H. t. Indtægterne, men Nej, min Ven, Arbejdsmanden havde en Aarsindtægt af 2—3000. Hans Indtægt for sidste Aar beløb sig, efter hans Sigende, til 2500 Kr. Jeg, Bogholderen, havde efter over 30 Aars Arbejde paa Kontorstolen 2200, og jeg skal tilføje, at jeg ikke i min Ungdom har ligget paa den lade Side, men søgt at erhverve mig alle de Kundskaber, jeg kunde overkomme«. —

Jeg synes, at ovenstaaende lille Fortælling er ganske interessant, thi selv om man vil sige, at der gives mange, eller dog nogle Bogholdere, der har langt over 2000 i Aarsindtægt, og at 2500 for en Arbejdsmand hører til Sjældenhederne, saa er der i Historien noget, der peger paa Fordelene ved Sammenslutning, — Organisation.

C. A.

Sommerens Stævner.

DET FYNSKE MEDHJÆLPERSTÆVNE.

HAR DE LÆST DEN LILLE ARTIKEL i No. 13 om Stævnet 31. Juli i Svendborg-Taasinge? Ellers læs den — og følg den Opfordring, som den indeholder!

Thi Prospektet er lovende og bør føre Medhjælperstrømmen mod Sydfyns Hovedby den 31. ds.

Endnu engang skal vi minde vore Kolleger om Dagens Plan: Ankomst til Svendborg Kl. 8,15 Morgen. Kaffebord paa Hotel »Svendborg« Kl. 8.30.

Afsejling med Vindeby-Færgen til Taasinge Kl. 9,30. Spadseretur gennem det smukke Taasinge til Brejninge, hvor Smørrebrød nydes i den gamle Krohave. Ved Brejninge Kirke afholdes det egentlige Stævne med Taler og Sange. Hr. Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, taler.

Efter Foredraget Spadseretur gennem Valdemar Slots store Have og Park til Troense, hvor Kaffen indtages.

Kl. $3^1/_2$ Em. Afsejling med Damper til Christiansminde Badehotel, hvor der Kl. 5 serveres Festmiddag. Efter Middaggen et Par Timers Dans i Pavillonen. For de Deltagere i Stævnet, som ikke vil overnatte i Svendborg, finder Afrejsen Sted Kl. 9,45.

Prisen pr. Deltager bliver Kr. 3,00, heri indbefattet Middag, Bal, Dampskibsbilletter og Musik.

Vel mødt i Svendborg!

NORDSJÆLLANDSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Det sjællandske Medhjælperstævne i Slagelse samlede kun Kjøbenhavnere i ringere Tal og slet ingen Nordsjællændere. Dertil var Rejsen for lang og bekostelig, dette bør tages i Betragtning ved fremtidige Sommerstævner, og det skal nok vise sig, at det sjællandske Agitationsdistrikt er stort nok, og vore Afdelinger livskraftige til at magte to Medhjælperstævner.

Allerede i Aar vil man gøre Forsøget, idet Kjøbenhavnerne har taget Initiativet til at mindes 13-Aarsdagen for Oprettelsen af »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« ved et nordsjællandsk Stævne, og følgelig har søgt Samvirke med vore Afdelinger paa disse Kanter.

Kjøbenhavnernes Mærkedag er egentlig den 1. August, men af praktiske Hensyn er Stævnedagen fastsat til den 7. August, og Mødestedet er Fredensborg, lige i Nordøstsjællands Hjerte — en hurtig og billig Rejse for vore kjøbenhavnske Kolleger, for hvem det denne Gang bør gøres til Pligt at møde frem i anseeligt Tal.

Det er er Stævne, der bør finde rig og hurtig Tilslutning.

Thi hvad er Slagelse Lystskov mod den idylliske Plet ved Esromsøens skovbræmmede Bredder, — dette typiske Landskab i Nordsjællands højtbesungne Natur. En Stævneplads, der lokker og drager!

Om det nærmere Arrangement vil Stævneudvalget berette i næste Nummer. Her skal kun meldes, at Alvorsord ogsaa — som det sig hør og bør — vil lyde paa Stævnets og det kammeratlige Samværs Dag. Talerne bliver en af Centralorganisationens kendte jyske Tillidsmænd og Redaktør Vilh. Hansen.

Kolleger! Husk Mønstringsdagen Søndag den 7. August!

Fra vort Hovedkontor.

Formandens Beretninger for Maj og Juni.

MIDT I SOMMERENS HJERTE maa vi trods udvidede Udgaver af »D.H.K.M.T.« melde Pladsmangel i vore Spalter. Et Tidens Tegn for den almindelige Fremgang og Virkeevne, der kendetegner vor Organisation paa en Aarstid, hvor alt Organisationsarbejde endnu for faa Aar siden sædvanligt laa brak. Dette er da Aarsag til, at vi først nu naar til Omtale af de sidste tvende Maanedsberetninger, som Centralorganisationens Formand, Chr Ingvoldsen, har udsendt til Hovedbestyrelsen.

Agitationen har indenfor Beretningsperioden væsentlig samlet sig om 7-Luknings-Spørgsmaalet og har de fleste Afdelinger udfoldet et omfattende Arbejde for denne Reformopgave. Efter de foreliggende Indberetninger kan det skønnes, at der næppe er naaet store Resultater udover Hævdelse af status quo, idet Købmændene synes at møde dette Krav med stigende Modstand. I Kjøbenhavn er der for første Gang indledet en betydelig Agitation for den tidligere Butikslukning, et vellykket offentligt Møde med en Række kendte Talere fik et udmærket Forløb, ligesom Spørgsmaalet fandt indgaaende Drøftelse i et Forhandlingsmøde mellem Detaillist- og Medhjælperrepræsentanter.

Agitationen har iøvrigt sat Frugt i ikke mindre end 4 nye Afdelinger: Holstebro, Odder, Silkeborg og Helsingør, hvor Chr. Ingvoldsen, C. Hammer, Herm. L. Melskens og Chr. J. Hansen, Hillerød, talte, ligesom det forberedende Arbejde for nye Afdelinger i Grenaa, Lemvig, Nakskov, Ringkøbing, Rudkøbing, Storehedinge og paa Bornholm er indledet. — Ogsaa de kjøbenhavnske Afdelinger har vist sig meget mobile. Foruden 7-Lukningsmødet og deraf resulterende Agitation, har man rejst Sommerferiespørgsmaalet og endnu faaet Tid til at give Telefonistinderne en Haandsrækning ved Starten af deres faglige Organisation.

Sommerens første Medhjælperstævne, det nordjyske i Hjørring den 12. Juni, blev et godt Varsel for de efterfølgende Stævner. Redaktør Vilh. Hansen talte her om »Medhjælperbevægelsen og Ungdommen«. Andre Stævner er planlagte og nu (medio Juli) delvis afholdte.

Folketingsvalgene den 25. Maj foranledigede os til Interpellationer angaaende Medhjælperne og Fabriksloven etc. i ca. 40 Valgkredse overalt i Landet. Herom har Formanden givet en instruktiv Beretning i »D. H. K. M. T.« Nr. 13.

I Begyndelsen af Maj havde Vilh. Hansen en længere Konference med daværende Indenrigsminister P. Munch angaaende vore Ønsker m. H. t. Fabrikslovens og Lærlingelovens Revision og Genoptagelsen at det tidligere ministerielle Forslag om Siddepladser for Forretningspersonale. Samtidig søgte V. H. at interessere Ministeren for et socialstatistisk Spørgsmaal, der vil være af særdeles Betydning for Bedømmel-

sen af vor Stands samfundsmæssige og faglige Stilling. Ministeren viste sig meget lydhør for disse Anliggender, men den forandrede politiske Situation har siden medført en ny Kurs, hvis Retning m. H. t. vore Interesser — foreløbig er ukendt.

Hovedkontoret har andraget Handelsministeriet om forøget Tilskud til Foredrag; men har Ministeriet foreløbig henvist til Sagens Behandling i Finanslovskommissionen. Cirkulære ang. Statstilskud er indsendt. — Ligeledes er der vekslet Skrivelser med Ministeriet angaaende Rejse- og Skolestipendieudvalgene. Medlemsantallet i sidstnævnte Udvalg er reduceret til 4, uden at dette dog influerer paa vor Repræsentation, der varetages af vor Formand, Hr. Chr. Ingvoldsen.

Af de Cirkulærer, der er udsendt, og som foruden at behandle flere af de foran nævnte Anliggender, ogsaa giver forskellige administrative Anvisninger, er Instruktionerne vedrørende Forarbejderne til Oplysningsbureauet af særlig Vigtighed, og foreløbige Eksemplarer af det ved Formanden og Redaktøren udarbejdede statistiske Skema er udsendt.

Arbejdsløshedsprocenten var i Maj stærkt vigende, medens Juni noterer en ringe Opgang i de understøttelsesberettigede Medlemmers Antal, — iøvrigt funktionerer Arbejdsløshedskassen fremdeles normalt.

Centralorganisationen kan i Maj—Juni — altsaa midt i den saakaldte »døde Tid« — notere en Medlemstilgang af 176.

Medhjælper Stævner.

Det sjællandske Medhjælperstævne.

TIL SKOVS!

Det var en glimrende Dag, en Dag, som længe vil være i lys Erindring hos de mange Kolleger, der fra Fjærn og Nær samledes til Sommerstævne i Slagelse den 10. Juli. En Dag, hvor det rette Stævnehumør var medbragt, og som varsler godt for Medhjælpernes faglige Organisationer paa Sjælland.

Straks Kollegerne fra de forskellige Byer var ankomne, steg man til Vogns i de paa Banegaardspladsen ventende Chara-bancs, og gennem et herligt og frodigt Landskab gik Turen til Slagelse Lystskov.

Formanden for Stævneudvalget, Fr. Møller, Kbhvn,, bød den talrige Forsamling Velkommen, og udtalte Haabet om, at denne Dag maatte blive til Glæde for Deltagerne og til Gavn for den Sag, for hvilken vi kæmper.

STÆVNE-TALEN.

Efter at Deltagerne i Smaagrupper havde indtaget Frokosten, afsang man Velkomsthilsenen, forfattet af en Slagelse-Kollega (Mærket L I A). Medlem af Hovedbestyrelsen, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring, holdt derefter et dygtigt, vel tilrettelagt Foredrag om Centralorganisationens Resultater i de forløbne 10 Aar. Hvad var Medhjælperne som Stand, inden Centralorganisationen blev til? For blot 15 Aar siden, da der ikke var nogen Organisation, var Handels- og Kontormedhjælperen en Funktionær, som ikke regnedes for ret meget. Han levede i fuldstændig Ubemærkethed. Nu er Forholdet ganske forandret! Den vaagnede Organisationstrang har medført, at Medhjælperkravene finder Respekt og Lydhørh: Vi skylder de Mænd Tak, som banede Vejen for Centralorganisationen. Det maa være de Mænd en Fornøjelse og Glæde at se, at deres Pionerarbejde har baaret saa gode Frugter.

Før stod Medhjælperskarerne splittede og kunde intet Steds ty hen om Støtte, naar de blev forurettede, de havde ingen Steder, hvor de kunde hente Hjælp ved Arbejdsløshed. De øvrige Fag organiserede sig og havde derfor altid Repræsentation, gennem hvilken de kunde fremsætte deres Krav og Ønsker. De satte Repræsentanter ind i det offentlige Liv, og dette er en stor Fordel. Ogsaa vi bør i Fremtiden søge at vinde frem i det offentlige Liv.

Vi fik Centralorganisationen, og med den begyndte en ny Tilværelse for Handels- og Kontormedhjælperne som Stand. Vi har gennem Sociallovgivning søgt at bedre Medhjælpernes Kaar. De Resultater, der opnaas gennem Sociallovgivning har den Fordel, at de altid er af længere Varighed. Overenskomster mellem de forskellige Parter vil altid være udsatte for at blive omstødte.

Taleren paapegede dernæst det svundne Tiaars Reformarbejde og opnaaede Besultater paa det faglige og socialpolitiske Omraade, ligesom A. fremhævede Betydningen af vor understøttende Virksomhed og den glædelige Kendsgerning, at vort Afdelings- og Medlemstal nu langt overgik nogen tidligere Periode. — Og han fortsatte:

Der har i den sidste Tid lydt Røster om at faa nedsat Kontingentet. Vi bør meget vogte os for at gaa med hertil. Vi vil maaske ved et lavere Kontingent faa flere Medlemmer — men daarlige Medlemmer!

Syv-Lukningen gaar sin Sejrsgang ud over Landet og vil snart være hævdvunden i alle Købstæder.

Oplysningsbureauet skal nu sættes i System. Men her maa gøres et saa stort Arbejde som muligt, og det maa gøres samvittighedsfuldt og præcist, om vi skal høste den Fordel deraf, vi har tænkt os.

Vi maa i Fremtiden se at faa gjort Medhjælperne politisk interesserede uden Hensyn til partipolitiske Særstandpunkter, interesserede for Samfundsspørgsmaalene, thi naar først Interessen for det offentlige Liv vaagner, opstaar Interessen for de faglige Spørgsmaal.

Vi maa have Repræsentanter ind paa saavel Rigsdagen som i de kommunale Styrelser.

Vi har altid haft Modstand ude fra; der er rettede adskillige Angreb mod vor Organisation, men de er alle prellede af. Men vi har tillige haft Modstand inde fra! Det er en meget daarlig Kollega, der ligegyldig betragter det Arbejde, der udfoldes for at forbedre vore Kaar og modarbejder det ved altid at holde sig passiv.

Vi maa ønske, at de Tider, vi gaar i Møde, maa forme sig paa en lys og smuk Maade for Centralorganisationen, saaledes at vi, naar der atter er gaaet ti Aar, kan staa fast og urokkeligt organiseret over det ganske Land. Et Leve for Centralorganisationens fortsatte Trivsel og Fremgang! (Begejstrede Hurraraab!)

TIL VOGNS.

Deltagerne samledes nu om de dækkede Kaffeborde, hvor man afsang forskellige i Dagens Anledning forfattede Sange. Men nu kørte Vognene — som forskellige Slagelse-Firmaer havde stillet til Disposition — frem, og under alskens Skæmt og Spøg gaar Turen gennem en kølig, forfriskende Skov og et venligt, smilende Landskab til Antvorskov Klosters Ruiner, der først forlades efter en grundig Besigtigelse. Man bliver dog ogsaa færdig her, og kører dernæst tilbage til Byen. Her aflægges der et Besøg paa Slagelse kommunale Elektricitetsværk, hvor Driftbestyreren med stor Elskværdighed viser Deltagerne omkring og giver Forklaring om alt vedrørende Værkets Drift.

AFSLUTNING.

Ved Fællesspisningen, hvor Formanden for Slagelse Afdeling, Chr. Johansen præciderede, talte Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn varmt og smukt for Centralorganisationen. Chr. F. Johannessen, Næstved, talte for Slagelse Afdeling. Endvidere talte Redaktør Vilh. Hansen, Schouboe-Olsen, Svendborg, A. Andreasen, Hjørring, A. C. Alsøe, Kjbhvn., og mange flere. Ved Bordet sang man en stemningsfuld Sang af Chr. F. Johannessen: »Fremad — ad egen Vej«. som gjorde megen Lykke.

Snart gaar Dansen sin lystige Gang. Men Rækkerne tyndes lidt efter lidt ud, efterhaanden som de forskellige Deltagere maa rejse, — og ved Midnatstide var det vellykkede Stævne forbi.

Det var en vellykket, af Tro paa vor Sag præget Dag, — et Stævne, som skal vise sig at kunne bringe Resultater paa Sjælland.

Fr. Møller.

Midtjysk Medhjælperstævne.

Ogsaa Stævnet i Randers den 3. Juli fik det bedste Forløb, saavel hvad Tilslutningen som Vejret angaar.

Derom meldes der i efterfølgende — desværre noget kortfattede — Korrespondance:

Ved Middagstid samledes 100 Deltagere, hvoraf Medlemmer fra Aalborg, Hobro, Viborg, Aarhus, Ebeltoft og nogle direkte Medlemmer. Under Musikens Toner sejlede man til Medhjælpermarchen ud fra Randers Havn og nedad Fjorden. Straks efter Ankomsten til Mellerup holdt Hovedbestyrelsesmedlem Hr. Th. Hansen, Aalborg, et velformet Foredrag i Krohaven, hvori han kort, men fyndigt gennemgik vort Program og fremhævede Organisationens store Betydning for Medhjælperstandens sociale og faglige Fremskridt. Derefter samledes Deltagerne til en Fællesspisning, hvor der herskede den bedste Stemning. Tre i Dagens Anledning affattede Sange blev afsungne, og der holdtes adskillige Taler. Centralorganisationens Formand, Hr. Chr. Ingvoldsen, talte bl. a. for Randers-Afdelingen, der nu efter en noget omskiftelig Tilværelse atter begynder at vinde frem.

Efter Fællesspisningen spadserede man en lille Tur ind i den dejlige Støvringgaard Skov, og ud paa Eftermiddagen gik

man atter om Bord i Damperen for at sejle til Randers. En optrækkende Regnbyge afskrækkede ikke Deltagerne. Med Aarhus-Banneret i Spidsen marcheredes atter til Medhjælpermarchens Toner, gennem Byen til Haandværkerforeningen, hvor Dagen sluttede med en lille Svingom.

Deltagerne skiltes med Forvisningen om at have tilbragt en fornøjelig Dag i Kollegers Samvær. S.-N.

7-Lukningen.

ET KJØBENHAVNSK DETAILLISTMØDE.

Foranlediget af det i forrige Nummer omtalte Forhandlingsmøde mellem vore kjøbenhavnske Afdelinger og Detailhandler-Societetets Foreninger afholdt Vesterbros Detailhandlerforening den 7de Juli et Møde angaaende 7-Lukningen.

Man havde indbudt Repræsentanter for Medhjælpernes Organisation, og Fagforeningens Formand Herr Å C Alsøe og Formanden for Kolonialmedhjælpernes Afdeling Herr E Poulsen mødte med sidstnævnte Kollega som Ordfører.

Efter at Herr P i et klart og velholdt Foredrag havde gjort Rede for vort Krav om tidlig Butikslukning, udtalte Vesterbro-Afdelingens Formand

Herr J G Schjær, at han ikke nu kunde gaa med til at anbefale 7-Lukningen, men derimod, at Spørgsmaalet blev sat under Debat i samtlige Principal-Foreninger og der blev foretaget Afstemning derover. Saafremt en saadan Afstemning gav Flertal for 7-Lukningen vilde han meget krattigt anbefale og arbejde for, at der blev rejst en energisk Agitation for Sagen.

Herr S mente, at man ogsaa maatte høre Stemningen hos Publikum, og at man vilde faa det bedste Resultat ved at interessere Pressen og derved søge rejst en gunstig Opinion.

Herr Urtekræmmer Koch mente, at man ved en tidlig Lukning vilde afskære mange enligstillede Kvinder fra at gøre Indkøb, samt erklærede sig for Modstander af, at Lærlinge nu besøgte Handelsskoler om Aftenen. Det var en stor Vinding at faa Undervisningen henlagt til Formiddagstimerne.

Vesterbro Detailhandlerforenings Næstformand og Kulhandlerforeningens Formand, Herr R Rasmussen, havde personlig Sympati for, at Medhjælpernes Arbejdstid blev forkortet. R udviklede særlig Fællesrepræsentationens Holdning. Den udsendte Resolution var ikke saa slemt ment som Ordlyden gav det Udseende af, idet man ved denne Resolution kun vilde tilkendegive, at man ikke vilde deltage i nogen Diskussion om Spørgsmaalet, før Handelsforeningens Medlemmer var adspurgt. Taleren kunde godt forstaa og fandt det rigtigt, at Medhjælperne gennemførte 7-Lukningen, naar de følte sig organisatorisk stærke dertil.

»Detailhandlerbladet«s Redaktionssekretær Herr I W Lund talte ikke som Repræsentant, men som en Stemme fra Publikum, der efter hans Opfattelse var mod en tidligere Butikslukning. L var Tilhænger af den forkortede Arbejdstid, f Eks saaledes, at Medhjælperne opnaaede Fritid midt paa Dagen.

De Herrer E Poulsen og Alsøe havde derefter Ordet for at replicere til de forskellige Talere.

Sluttelig blev der at Herr J G Schjær stillet følgende Resolution:

»Generalforsamlingen opfordrer Bestyrelsen til at arbejde for, at 7-Lukningen indføres ved Lov«.

Men som det tydeligt fremgik af Debatten var der aldeles ingen Stemning for Gennemførelse af en tidligere Lukketid, idet man stadig henviste til, at et saadant Spørgsmaal vanskeligt lod sig realisere af de mange Smaaforretninger i Arbejderkvartererne. — Resolutionen opnaaede derfor kun — een Stemme.

Vi skal her atter henvise til, at det saavel i Forstadens Sidegader som paa Hovedgaderne er afhængig af det købende Publikum, naar Forretningerne kan lukkes. Arbejderbefolkningen vunden for 7-Lukningskravet er derfor dettes Gennemførelse i Hovedstaden.

ET ORD MED I LAGET.

Det nyfødte »Landkøbmændenes Fællesorgan«, der hævder at være udgivet af »Købmænd paa Landet«, men iøvrigt ikke repræsenterer nogen Købmandsorganisation, og nærmest synes anlagt paa Annoncejag, stiller og besvarer i en længere Leder Spørgsmaalet »Naar skal vi lukke vor Butik« — »Fællesorganet« sætter ikke sit Lys under en Skæppe, men er Principalpressens mest synske Element, og derfor allerede vejrer den Tid, »hvor Handelsstanden skal lade sig sætte Stolen for Døren af deres Medhjælpere, saaledes som Industriens og Haandværkets Mænd maa«, og hvor Forholdene i saa Fald vil »blive aldeles uudholdelig for Købmanden«.

Endnu et pragtfuldt Citat af dette vaskeægte Udtryk for »klare — men selvbestaltede — Principalstandpunkter:

Naar der fremsættes Krav fra de Undergivnes (Saaledes skriver »L.—F.« Medhjælper! Red.) Side om mere Frihed, fremsætter disse altid disse Krav som nødvendige af Hensyn til den nødvendige Uddannelse paa Købmands- og Aftenskoler. Dette lyder jo ganske besnærende og kønt, men Argumentet lider kun af den Fejl, at Principalerne ser noget skeptisk paa Rigtigheden deraf. Allerede da 8-Lukkeloven blev gennemført hørte man denne Grund fremsat som Nr. 1, og man skulde derfor tro, at den tidlige Lukning havde medført en rivende Fremgang for de allerede eksisterende Aftenskoler og Oprettelsen af en Del nye. Dog har man i de forløbne Aar ikke mærket denne kolossale Tilgang af energiske unge Merkursønner, der tørstede efter Lærdom«.

Vel brølt Løve! Skade kun Kræfterne skal forspildes for et saa faatalligt Auditorium!

Kommunal Vedtægt
i Hjørring.

Helst burde det være saaledes, at de organiserede Medhjælpere i alle større Byer evnede at sætte en Repræsentant ind i de kommunale Raad. Erfaringerne fra Esbjerg har vist Betydningen deraf, og ligeledes kan den kommunale Lærlingevedtægt, der for nylig er vedtaget af Hjørring Byraad udelukkende henføres til det forberedende Arbejde vort kendte Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig A Andreasen, har ofret denne Reform.

Byraadsforhandlingen var her som andre Steder særdeles livlig og forløb ikke uden et skarpt Sammenstød mellem A Andreasen og et andet Medlem — Principal — af Raadet.

Det i Sagen nedsatte Udvalg, hvori vor Kollega havde Sæde sammen med en Lærer, en Købmand og Borgmesteren, fremsatte enstemmigt Forslag til Vedtægten. Fra Vedtægtsmodstandernes Side gjorde man et sidste Forsøg paa at bringe Sagen til at strande ved at søge Forslaget henvist til Handelsforeningen og Haandværkerforeningens Udtalelse, men Andreasen o. a. afparerede denne Manøvre under Henvisning til, at Handelsforeningen havde undladt at besvare en tidligere Henvendelse.

Efter denne Vedtefægtning tog Diskussionen om selve Forslagets reelle Side Fart, og et af Raadets Bagstrævsmedlemmer paatog sig at berede Forhandlingen det Intermezzo, der oftest er uadskilleligt fra Debatten om den unge Arbejdskraft. Mandens Jerimiader over »Tidens Blødsødenhed«, det »syndefulde i at unddrage nogen Lysten til Arbejde« og lignende Guldkorn af samme Lødighed, resulterede sluttelig i en velegnet Tilrettevisning af Borgmesteren. Endnu et Optrin bragte Smilet frem: En Bemærkning af Andreasen om, at de Forretningsdrivende ikke overholdt 8-Lukningsloven, foranledigede et af Raadets Købmandsmedlemmer til den overilede Afsløring, at han ikke lukkede Kl. 8, — en Oplysning, der fremkaldte en ironisk Replik fra vor Kollega.

Sluttelig vedtoges Vedtægt-Forslaget med alle Stemmer mod 2 (Højre).

Vor Hjørring-Afdeling har Ære af at have rejst dette Spørgsmaal, og vort nordjyske Hovedbestyrelsesmedlem fortjener Anerkendelse for sit virksomme Arbejde for dets Gennemførelse.

Kontingentet.

FORMER OG FUNKTIONÆRER.

HERR *CHR. INGVOLDSENS* Bemærkninger i sidste Nr. om Centralorganisationens Funktionærer nødsager mig til at fremkomme med følgende:

Der er ingen, der paa Grund af Ens Funktionærstilling, har søgt at sætte Vedkommende i anden Række i Debatten. Men der er nogen, der med Harme har protesteret mod en

Funktionærs taktløse, personlige Angreb paa en Kollega. Det er beklageligt, naar Kolleger, der arbejder for samme Maal, og i dette Tilfælde drøfter en saa vigtig Sag som vort Kontingent, ikke kan gøre det under en nogenlunde tiltalende Form, og anslaa en tilbørlig Tone; men det er dobbelt beklageligt, naar det er en af vore Funktionærer, der lægger for i denne Retning.

Herr C Hammer burde ifølge sin Stilling være den første til at anerkende og respektere det Arbejde og de Bestræbelser der gøres af Kolleger Landet over for at samle vor Stand, og den sidste til at tillægge dem omtalte mærkelige Motiver, og anslaa en saadan Tone.

Det var derfor glædeligt at se vor Redaktør, Hr. Vilh. Hansen, straks tage Afstand fra Hr. Hammer, og betegne hans Produkt som et Ord-Fyrværkeri, der kun vilde skade.

Det forekommer mig, at Hr. Chr. Ingvoldsen som Formand havde handlet mere korrekt, hvis han havde indtaget et lignende Standpunkt som Redaktøren, og beklaget Hr. Hammers Artikels Form, istedetfor at gøre et Forsøg paa at henlede Opmærksomheden fra denne ved at paaberaabe sig Funktionærstillingen.

Jeg forlanger ikke de lønnede Funktionærer i anden Række, men jeg forlanger, at de respekterer de ulønnede Funktionærer, hvis Arbejde for vor Organisation sikkert ikke kan blive mindre værd, fordi det udføres uden Vederlag.

Almindelig Høflighed er jo en Fordring, man i vore Dage overalt forlanger af Funktionærer, hvorfor saa ikke forlange den af Centralorganisationens?

Hillerød, den 16. Juni 1910.

Herm. L Melskens.

ET FORSLAG.

Jeg er en afgjort Modstander af lavere Kontingent, og gaar gerne med til en Forhøjelse! Hvad om vi forhøjede Bidraget med 25 Øre pr. Maaned. Det er intet stort Beløb for mange af os, hverken for den unge Kommis med 25 Kr. pr. Maaned eller end mindre for den bedre lønnede Medhjælper.

Men disse 25 Øre vil tilsammenlagt blive et smukt Plus i Centralorganisationens Hovedkasse, saaledes at vor Organisation maaske kan byde os nye Fremskridt.

Jeg tænker paa, om Centralorganisationen ikke i saa Fald kunde uddele nogle Tusind Kroner aarligt til Højskoleunderstøttelser for unge ubemidlede Medhjælpere.

Denne Reform vilde vække udelt Tilfredshed, og jeg beder de ærede Kolleger, der som Delegerede bliver sendt til Kongressen i Vejle, om at overveje mit Forslag.

Jebjerg St., Juli 1910.

Felix Porsborg.

Conto pro diversi.

SOMMERFERIE-MØDET I KJØBENHAVN,

der som meddelt først var arrangeret i Kongens Have, men i den elfte Time maatte aflyses af Hensyn til Regnvejret, afholdtes den 13. Juli i den store Festsal i »Grundtvigs Hus«. Trods den overordentlige Varme og — især — Aviatikerne, havde mange Medhjælpere fulgt Indbydelsen, saaledes at det var en anselig Forsamling, hvortil Landstingsmand Herman Trier, Redaktør Vilh. Hansen, Skoleinspektør, cand. mag. Vilh. Rasmussen, Læge E. Bøcher og Fru Elisabeth Mac talte under vedholdende Bifald. — Mødet, der sluttede med enstemmig Vedtagelse af en Udtalelse til Gunst for Feriekravet, vil blive indgaaende behandlet i næste Nummer.

VAND — SOL — LUFT.

Mens vi nedskriver disse Linjer, har vi det netop med en saa passelig, kvælende Hede, som der skal til, for at skrive med Overbevisningens Styrke om hine Menneskeslægtens fornemste Livsfornødenheder. Og vi længes rerskaffent efter det friske Bølgeslag, den havrene Luft og efter at lade vor Krop brune af den glødende Sol, vi nu ønsker ad — Horisonten til. Men det bør blive en Længsel, der griber hver ung Mand og Kvinde blandt vore Standstæller! Indendørs Folk har saa usigelig godt af dette Hygiejnens Triumvirat. Ude i Hellerup ved Kjøbenhavn ligger der ved Sundet, afsides blandt gamle Haverester — selv en Rest — et Jordstykke med Græsplæner og Buskadser: Premierløjtnant K. V. Høyers Friluftsgymnasium ved Tuborg.

Vi siger til Kontorernes og Forretningernes Folk: Kom, se, prøv og døm! Begynder man sin Dag med i raske Tag at skyde gennem Sundets Flade og lader Morgensolen besørge Resten, ligger der en arbejdsglad Dag foran En, — og i vor hjulkørende Tid bør en mulig Langdistance ikke afskrække.

Til de direkte Medlemmer!

Centralorganisationen afholder den 25. og 26. September d. A. sin

4de ordinære Kongres

i Vejle. — Ved denne repræsenteres de direkte Medlemmer overensstemmende Lovenes § 17 som Afdeling og vælger saaledes 4 Delegerede.

Forslag til dette Valg bedes fremsat i »Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende«. — Stemmesedler vil senere blive udsendt fra Hovedkontoret.

Chr. Ingvoldsen.

I Henhold til den her i Bladet fremkomne Opfordring om at foreslaa Delegerede til Kongressen, tillader jeg mig at anbefale følgende:

Manufakturmh. H Christensen, Nakskov.
Manufakturmh. Otto Frandsen, Storehedinge.
Bogholder Chr F Petersen, Allinge, og
Isenkrammh. N Chr Petersen, Kellerup.

— Det er alle Folk, der paa en eller anden Maade har deltaget i vort Foreningsarbejde, og som derfor er velegnede til denne Tillidspost.

Et mangeaarigt Medlem.

Herved tillader jeg mig at bringe nedennævnte direkte Medlemmer i Forslag som Delegerede til Kongressen:

Helmuth Petersen, Hadsten.
N Chr Petersen, Kjellerup.
Poul A Rasmussen, Stubbekøbing.
Otto Friis, Roskilde.

Anders.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Faxe. Bestyrelsen for herværende Afdeling havde indbudt de Kolleger fra Faxe og Omegn, der endnu ikke er Medlemmer af Foreningen, til et Medlemsmøde paa »Hotel Faxe« d. 3. ds. for der at oplyse dem om Foreningens Arbejde.

Paa Grund af Regnvejr kom der ingen af de »Udeforstaaende« til Stede, men vi haaber ved personlig Agitation at kunne faa en Del Medlemmer endnu.

I Stedet for det paatænkte Sommerstævne, agter Afdl. at afholde Udflugt til Næstved Søndag d. 17. ds., hvor der den Dag er Vædeløb.

Til Medlemmerne: Det henstilles til Medlemmerne saa vidt muligt altid at komme til Møderne.

Næste Medlemsmøde afholdes Søndag d. 7. August Kl. 3 paa Hotellet ved Ladepladsen. Sekretæren.

Hobro. Afdelingen foretog d. 12. Juni Udflugt til Hadsund. Kl. 10½ rullede Vogntoget afsted med ca. 50 Deltagere.

Efter et lille Ophold i Thygeslund Skov, (Frokost) marcheredes under Sang til Hotel Hadsund. Derefter besaas Byen. Kl. 6 samledes vi til Fællesspisning, hvor et Par lokale Sange gjorde stor Lykke. Kl. 8 kørtes til Hobro, hvor Deltagerne fik sig en rask Svingom til Kl. 2.

Da Dansen holdt op var alle enige om, at have moret sig udmærket, og da Principalerne velvilligst havde overladt os Køretøjerne, blev det ikke alene en morsom, men ogsaa en billig Tur.

Foreningen tæller nu 41 Medlemmer. Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. Som det er en Del Medlemmer bekendt, havde Hr Folketingsmand A C Meyer i forrige Maaned, efter

Anmodning fra Udvalget til Afholdelse af Medlemsmøder, lovet at holde et Foredrag og deklamere for Foreningens Medlemmer.

Til stor Skuffelse for de mange, som havde indfunden sig i vore Lokaler, blev Hr. Meyer imidlertid forhindret.

Udvalget har derfor atter anmodet Hr. Meyer om at stille sig til Disposition d. 19. ds. Kl. 9 Aften, hvilket han bestemt har lovet.

Da Lokalerne i Hotel »Tre Hjorter« sidste Gang viste sig at være for smaa til at rumme de mange, der var komne, har Repræsentantskabet lejet »Frisindet Ungdoms« hyggelige Lokaler, Kongens Nytorv 8[3] til ovennævnte Aften.

Forhaabentlig vil alle vore Medlemmer komme til Stede til denne interessante Underholdning, og opfordres de herved til at tage mange Kolleger med, uden Hensyn til, om Vedkommende er Medlemmer af vor Forening eller ej.

P. U. V.
Willy Carlsen.

Odder. Den nyoprettede Afdeling afholdt konstituerende Generalforsamling den 27. Juni.

Kommis Pedersen valgtes til Dirigent. C. P. Hansen oplæste Lovudkastet, der blev enstemmigt vedtaget. Efter nogle korte Bemærkninger, skred man til Bestyrelsesvalg. Valgt blev: C P Hansen, Formand, Axel Petersen, Næstformand, I I Petersen, Kasserer, Å Sørensen, Sekretær, Hildebrandt Sørensen, Revisor.

Mødet sluttede med et Leve for Afdelingen.

Mødeaften blev foreløbig 1. og 3. Tirsdag i hver Maaned.

Randers. 7-Lukningen i Sommermaanederne er nu her i Byen indført i næsten alle Brancher med Undtagelse af Kolonialhandlerne, der ikke kunde blive enige derom.

Afdelingen har i den sidste Tid modtaget Indmeldelse af en Del nye Medlemmer og kan i det hele glæde sig ved god Fremgang, — et Tegn paa at Medhjælperne begynde at faa Øjnene op for det rigtige i at slutte sig sammen om vore store og formaalstjenlige Opgaver.

Jysk Medhjælperstævne.

Samtlige Deltagere blev fotograferet i Haven, ligesom der blev taget et Billede af Processionen. Disse Fotografier kunde bestilles ved Fotograf Peter Christensen, Vestergade, Randers til en Pris af Kr. 1,50 pr. Stk.

Silkeborg. Generalforsamling afholdtes Fredag den 1. Juli paa »Sommerlyst«. Til Dirigent valgtes Kontorist S Skov, hvorefter Lovene blev vedtagne med enkelte Ændringer. Til Bestyrelse valgtes Manufakturist H Busted, Kolonial-Kommisserne N C Nielsen og M Jacobsen, og Kontoristerne J H Nielsen og V Haarbo. Suppleanter: Manufakturist Chr. Jensen og Kontorist S Skov. Revisorerne blev Kontoristerne J G Keller og M Nielsen, Suppleant Kommis V Tinning. Agitationsudvalget kom til at bestaa af H Busted, M Jacobsen og N C Nielsen.

Det blev overdraget Bestyrelsen at arbejde for 7-Lukningens Gennemførelse. Under »Eventuelt« blev det vedtaget at afholde Møderne paa »Sommerlyst«. Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med H Busted som Formand, N C Nielsen, Næstformand, M Jacobsen Kasserer, V Haarbo, Sekretær, og J H Nielsen.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Vestergade 70 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Vestergade 70.
— Kontor: Københavh L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER. Telf. Taga 894 x
»D. H. K M. T.«; Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand Å C ALSØE, Zinnsgade 11, 4.
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Annoncer

Adler Cykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110 —
med Frihjul.

Adler Symaskiner

Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
Til Familie- Konfektions- og Haandværkerbrug.

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
— Kr. 375. —
Synlig Skrift — Letteste Anslag
Største Gennemslagskraft

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORFUNKTIONÆRER
Medhjælperne og Arbejdsledsheden.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman »IDEAL«
Fyldepen.
Marinus M. Schultz
Jomfruaneg. 3. Aalborg
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en
Bog om »Fyldepenne«.

Algade 26. AALBORG Algade 26.
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Handels-Gymnasiet.
Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og 1. Novbr. nye $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
Bogtrykkeri
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- & Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbeks Bogtrykkeri,
Badstuegade 8 Aarhus
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -
H. Blichfeldt
Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm,
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings-Comp.
Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensgade. Esbjerg.

Fredericia

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKELSEN.

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. --
Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg,
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.
— **Malachowicz** --
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Alle
fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Horsens.

Palais Caféen
Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Annonceprisen er 8 Kr. pr. Rubrik à 10 Petitlinjer for 6 paa hinanden følgende Gange. Linjebetaling 25 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat. Inserater henholdsvis 10 Kr. og 35 Øre.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften,
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue,

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk

Fr. W. Sørensen's

Skræder- og Ekviperingsforretning

Løvegade 18.

Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen

Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.

— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —

PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg

Køb Deres Manchetlinned
- og Hovedbeklædning i -
„BRISTOL"

Sorø.

Hotel „Postgaarden"

anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodløj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.

F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. **Ærb.**
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Aas-Andersens Boghandel,

Storetorv, Thisted.

Stort Udvalg til billige Priser.

Wh. Topp

Skomageri & Skotøjsforretn.

Thisted.

Eneforhandling af Herz Skotøj

Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Gentlemen!

Ekviper Dem fikst og billigt

i

London Herre-Magasin

ved H. C. Hansen.

Kendsgerninger rokkes ikke!

Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte

— Xeroform Sæbe —

er den allerbedste Toiletsæbe til dagligt Brug.

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.

Hans Jessen jun.

Flegborg. 2.

A. Christensen,

Vejle. — Telefon 267.

Engelsk Klædelager.

High class Tailor Etablisement.

Hattelager og Manchetlinned.

Complete stock of every thing for Gentlemen

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N.C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Hr. Kommis A. Petersen.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Hr. Alfr. O. Hansen, Ads.: Bodilsen & Vejby Nielsen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. C J Matthes, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. H. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N Rasmussen, Ads. W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. E. S. Schibler, Asger Rygs Gade 12, St.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. E Øhlenschlæger.
Næstved: Hr. Chr. F Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M N Nielsen, Adr.: B Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: H Busted. Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Svendborg: Hr. H. Schouboe-Olsen.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. M. Christensen, Adr.: M. Gregersen.
Vordingborg: Hr. A Hansen, Adr.: C F Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 18. Juli

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. | 1. August 1910. | 10de Aargang.

Sommerferie-Kravet.

Landstingsmand Herman Trier, Redaktør Vilh. Hansen, Skoleinspektør, cand. mag. Vilh. Rasmussen, Læge E. Bøcher og Fru Elisabeth Mac ved Sommerferie-Mødet i Kjøbenhavn.

HER MAATTE HOVEDSTADEN være i Téten! Thi hvor kendes vel Sommer-Udlængslen saa stærkt som paa Storbyens ophedede Asfalt og støvmættede Luft, mens Varmebølgen lægger sig tung og trykkende over Tage og Spir?

Kontormedhjælperen i Forretningskvarteret i K, Butiksmedhjælperen ude i Forstædernes Stenørken skuer foran sig ensformige Arbejdsdages uendelige Rækkefølge: 6 Dage Søgn og en Hellig — 6 op og 1 i Mente, i uafladelig periodisk Skiften.

Arbejdet tager os fangen, baandlægger vor Udenomsvillen, gør os til rastløse Hjul i det større eller mindre Forretningsmaskineri, hvor nu Skæbnen eller Tilfældigheden placerede os, indtil Slitagen nødvendiggør den Udveksling, der foregaar umærkelig i de døde Mekanismer som i de levende og skiftende Generationer.

Saa er Livets Gang! Og Arbejdet giver ikke Tid til ørkesløse Grublerier. Vort Slægtled lever et Liv hastigere end Fædrenes; vi røgter vor Gerning i hurtigere Tempo end Fortiden. Derfor faar vi lære at spare paa os selv, at konservere os, faar nemme at sætte Mekanismen i Staa i Dage og Uger, og lade de Hjul, der slides de 300 Arbejdsdage, træde ud af Funktion, mens alle de smaa Kamme og Drev, der sætter den menneskelige Organisme i de vante daglige Svingninger faar Lov at gaa for Tomgang.

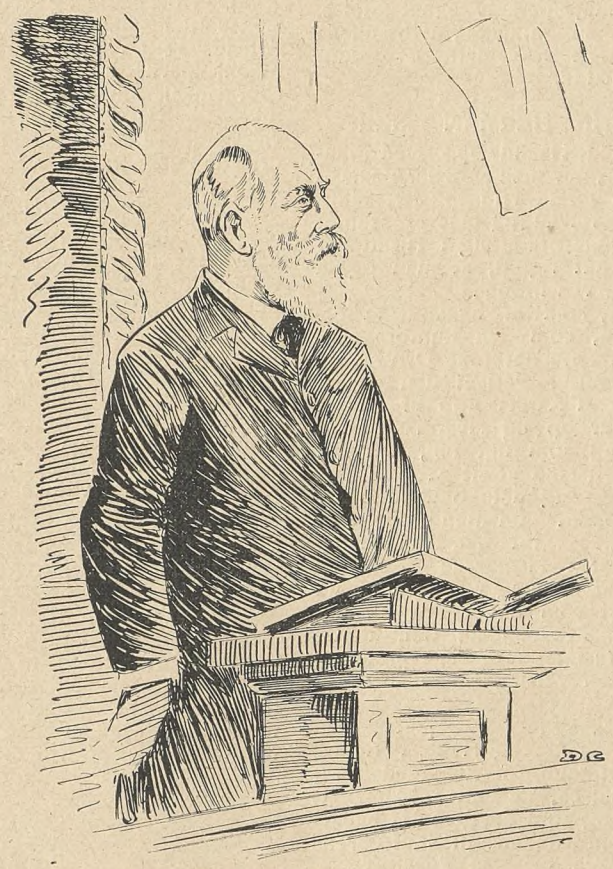

Herman Trier taler ved Sommerferiemødet.

I vore Dage, hvor Tiden staar i Hygiejnens, Arbejdsdelingens og Arbejdsbesparelsens Tegn, bliver Sommerferie-Spørgsmaalet et Reformkrav af Rang — og ikke blot et Anliggende, der har Betyning for de Tusinder, hvis daglige Dont falder ved Pult og bag Disk, men i stigende Grad bliver et Krav, der istemmes af hele det arbejdende Folk.

Det er et Tidens Tegn, at denne Sag ikke alene bæres frem af de i snævrere Forstand Interesserede, men at ogsaa Mænd helt udenfor vor egen Kreds, Læger, Pædagoger, Videnskabsmænd, fremragende Borgere, store Erhvervsdrivende, — Mænd, hvis Ord har Vægt i den offentlige Debat — tør regnes ti Sommerferie-Kravets udtalte Tilhængere og Ordførere. Og man maaler den almene Interesse, det er lykkedes os at samle om dette Spørgsmaal, alene derved, at et saa udbredt og i Forretningskredse meget læst Blad som »Politiken« — der stadig omfatter vor Bevægelse med megen Sympati og anerkendelsesværdig Forstaaelse — trods det Utal af vidtforskellige Emner, der daglig frembyder sig til Behandling i Bladets Spalter, paa selve Mødedagen skænker vort Sommerferiemøde indgaaende og sympatisk Omtale i sin første »Leder«. Ogsaa den øvrige Hovedstadspresse viste Kravet Opmærksomhed ved gennemgaaende udførlige Referater af Foredragene, ligesom det bør noteres, at Arbejderpartiets Hovedorgan, der netop i denne Sommer har bragt en Enquéte om Arbejder-Sommerferier, ydede os værdifuld Assistance ved paa egnet Vis at slaa til Lyd for det offentlige Medhjælpermøde, de kjøbenhavnske Afdelinger havde arrangeret i »Grundtvigs Hus« den 13. Juli.

Naturligvis stemte det bedst med dette Kravs særlige Karakter, om det blev tolket unde kuplede Træer og en dybblaa Julihimmels Hvælv. Men Nordens Sommer er uberegnelig, og selv det bedste Friluftsmøde løber Fare for at regne itu i vor Zone. Derfor renoncerede vi og valgte et af Hovedstadens skønneste Samlingsrum, den ny, lyse, hvælvede Festhal i »Grundtvigs Hus«, hvor der er højt til Loftet og vidt til Væggene, som det sømmer sig for Manifestation af et Krav, der viser Vej fra lavloftede Arbejdsrum til Naturens Højenloftssal.

Det blev et ypperligt Møde!

Og det til Trods for den høje Termometerstand, der drog Medhjælperstrømmen op langs Kysten eller ud til Aktualitetens

Brændpunkt, hvor man netop i hine Aftener længselsfuldt vejrede Flyveplanernes Sum, over Stad og Sund. Tilhørerne taltes i Hundreder, men trods Luftunderet burde hver Plads i Foredragshallen været optaget; thi de, der mødte, skuffedes ingenlunde. De skiftende Talere henvendte sig til en Forsamling, der vedblivende var i Aande, og endrægtige Bifaldsbrus bekræftede, at Talernes Ord var som talt ud af Tilhørernes Hjerter.

REDAKTØR VILH. HANSEN

indledede med en Skildring af, hvorledes Nutiden var Vidne til en vaagnende Erkendelse af, at Arbejdsdagen burde afkortes, medens det menneskelige Snille vidste at udligne — og mere end det — hvad der syntes tabt ved de færre Arbejdstimer. Ogsaa Medhjælpernes Arbejdsdag var underkastet Forandringens Lov, og Tal. lod Eksemplerne tale et illustrerende Sprog, samt paaviste, hvorledes det moderne Forretningsliv »industrialiseres« og udløser sig i en hel Række mekaniske Funktioner. Sligt mærker Fagets Mænd og Kvinder! Og Medhjælperen i den lille Bedrift og Detailforretningen er ikke bedre faren; slette sanitære Forhold sætter tidligt sit Stempel paa mangen Standsfælle. — Paa denne Baggrund skal Sommerferie-Kravet ses. Fagligt set kun en Godtgørelse for mange ubetalte Arbejdstimer, er det hygiejnisk og individuelt en Indrømmelse, der erstattes Principalerne med høje Renter. Tal. pegede paa Arrangement af Ferierejser som en Fremtidens Organisationsopgave og anviste de Veje, der førte til Spørgsmaalets praktiske Løsning. Medhjælperne bør aldrig ved Engagement glemme at fremføre deres Ønsker i saa Henseende. Idet V. H. paapegede Betydningen af at almenkendte og ansete Mænd i Aften vilde yde dette Medhjælperkrav egnet Støtte, sluttede han med en kraftig Understregning af, at Standens egne Folk havde Førstepligten til at bære dette og andre Reformkrav frem til Sejr. (Stærkt Bifald).

LANDSTINGSMAND CAND. PHIL. HERMAN TRIER

besteg derefter Talerstolen, hilst med Haandklap. Den graanede Pædagog og højtansete Borger, der med Ære har beklædt Stadens og Folkerepræsentationens første Tillidsposter, fandt sig straks som Midtpunkt for Alles Blikke og hele Forsamlingens udelte Opmærksomhed. — T. erklærede sig i Tilslutning til Indlednings-Foredraget og fandt det rigtigt, at man ogsaa havde indbudt Skolemænd til at tale ved Mødet.

— Det er først i de senere Aar, Folk er begyndt at forstaa, at Ferien er en Nødvendighed, som den Lufttornyelse, der fornyer Livet, er det. Ferie kan være det rene Driveri, og Driveriet har ogsaa sin store Berettigelse. Ferieglæden betyder saa meget. Barnet i Mennesket, der i Aarets Løb er pakket langt ned, skyder frem og blomstrer op og Hvermand føler, han har Lov at boltre sig i en Eng som det Føl, han er i Ferien. Det at man kommer paa Afstand af sit Arbejde gør, at man gærne vender tilbage dertil — og det kommende Arbejdes Værdi øges, Arbejdslysten vokser. En Mand, der staar ved sin Maskine, har ikke den Interesse for det, han skaber som den, der sidder med Arbejdet i Hænderne og ser det gradvis vokse frem. Men Feriens Betydning rækker langt ud over den Ferierende selv. Saa vist som det er en uheldig Sætning, den, der staar i det gamle Testamente om, at Arbejdet er en Forbandelse — den fornægter ikke sin Oprindelse fra Østerland — saa vist er Ferien en Velsignelse for det hele Samfund.

De sociale Forhold kan vanskeliggøre Arbejdet. Men Feriekravet trænger sig altid frem, Arbejde og Hvile, Ferie og Arbejdskaar staar i stadig Vekselvirkning til hinanden. Og Livet i Ferien skal styrke Pligtfølelsen, der atter sætter sit Præg paa den Gerning, vi udfylder og som bør give det bedste den Enkelte evner at yde. — T. sluttede sig til Indlederens Betragning, at Feriespørgsmaalet ikke var den Enkeltes Sag, men et Anliggende Standen og Samfundet burde føre frem. (Stærkt Bifald).

LÆGE E. BØCHER

talte derefter ud fra et *lægevidenskabeligt Synspunkt* og udtalte bl. a.:

— Som Læge for Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse har jeg de grundigste Erfaringer for, hvad Ferien betyder netop for Dem, mine Damer og Herrer! De kommer her og klager over Nervøsitet, Træthed, Hovedpine, daarlig Fordøjelse, Blegsot. Og jeg skriver op: Antipyrin, Phenacetin, Kinin, Jern . . . men det er jo egentlig slet ikke det, De trænger til. Det er frisk Luft og Hvile. Ro for Nerverne. Tid til at spise og sove og hvile. Bevidstheden om, at De ikke forsømmer noget ved at drive.

De aner ikke, hvilken uhyre Betydning det har for alle disse Svagheder blot at komme ud i en anden og friskere Luft og tage Motion dér. Ingen Kur, ingen Medicin kan maale sig med nogle faa Ugers Sommerferie paa Landet. —

Dr. B.s træffende Karakteristik af Medhjælperstandens Arbejderrisiko fulgtes med almindelig Interesse, og B. sluttede under Bifald med at erklære, at det var hans Tro, at Lægestanden som Helhed sympatiserede med dette Krav, for hvis Gennemførelse han udtalte det bedste Haab.

SKOLEINSPEKTØR CAND. MAG. VILH. RASMUSSEN.

Ferien benyttet paa fornuftig Maade er aandelig og legemlig Genfødelse. Videnskaben siger os, at der ikke gives det Aandsarbejde, uden at det jo medfører fysisk Træthed, selv om det er aldrig saa afvekslende og interessant, og den Forretningsdrivende, der ret vil forstaa af drage Nytte af sine Medhjælpere, bør give dem Adgang til at øse det Fond af legemlig Kraft, som er nødvendig for at de kan bibeholde Arbejdsfriskheden. Og Samfundet er netop tjent med, at alle Samfundsborgere er legemlig sunde; det kan ikke finde sig i, at Arbejderen tidlig er opbrugt og falder det til Byrde; thi det gælder jo ogsaa Forældre og Opdragere, der har dobbelte Pligter. Dette gælder især i vor Tid; hvor Tusinder og atter Tusinder tvinges til at være utænkende Maskinpassere, er det nødvendigt, at Fritiden forøges. En tysk Filosof sagde en Gang: Lediggang er Fandens Hovedpude, hedder det. Men Filosofi er utænkelig uden Lediggang. Man maa være ledig for at kunne tænke. Ja, Fritiden, den daglige Fritid skal anvendes til Tænkning, aandelig Udvikling, Sommerferie til legemlig Styrkelse og Fornyelse. —

Den bekendte og veltalende Skolemand og Forfatter fastslog sluttelig med megen Styrke, at det netop var den lange Arbejdsdag og de for ringe Arbejdspavser, det skyldtes, at Medhjælperne hyppigst glemte at tænke paa Organisationsspørgsmaalet, hvorved Kravene ikke rejstes med den fornødne Styrke. — Cand. mag. V. R. sluttede sin velformede og tankevækkende Tale med under stærkt Bifald indtrængende at opfordre Medhjælperne til at slutte sig til deres Organisation.

FRU ELISABETH MAC

talte sluttelig — livlig og med det særegne agitatoriske Point, der altid sikrer hende en interesseret Tilhørerkreds. Fru M. skildrede den kriblende Følelse af Udlængsel, der rørte sig før Feriedagene, og særlig disses fornyende og forfriskende Indflydelse paa de kvindelige Medhjælpere, for hvem Sommerferien var meget af en Livsbetingelse. — Den Forstaaelse, som en Del af Dagspressen havde vist dette Medhjælperkrav, turde tages som et godt Varsel for dets Fremtid. — Slutningstalen, der hilstes med stærkt Bifald, endte som den burde med en kraftig Appel til de uorganiserede Medhjælpere om at slutte sig til vor Centralorganisation og derved yde Sommerferie-Kravet den mest virkningsfulde Støtte.

Vor sympatiske Afdelingsformand, Å. C. Alsøe, kunde sluttelig konstatere Sommerferie-Mødets vellykkede Forløb, idet han foreslog og fandt enstemmig Tilslutning til følgende Resolution:

»Forsamlingen udtaler — under Henvisning til den sammenhængende Arbejdspavses hygiejniske og for Arbejdsevnens Fornyelse overordentlige Betydning — Ønsket om, at der indrømmes Handels- og Kontormedhjælperne en 14 Dages Sommerferie, og retter derfor den Anmodning til Forretningsindehavere og Chefer at søge dette Ønske imødekommet under den for den enkelte Virksomhed bedst egnede Form.«

Bagstræb.

MAN MAALER OFTE BEDST, hvorledes en Sag vinder frem, ved den Modstand, der ydes mod den. Saaledes ogsaa med vort Arbejde for 7-Lukning, og skal man dømme efter diverse Resolutioner mod denne, der i den senere Tid har set Dagens Lys, er vi alt naaet et godt Stykke frem mod Maalet. —

Ethvert Fremskridt maa vindes i Kamp mod dem, der har eller tror at have Fordel ved at forhindre det, og mod dem, der aldrig lærer at se, at de til enhver Tid for Haanden værende Forhold ikke altid er de bedste, og som derfor med Rædsel vender sig mod enhver Forandring i det tilvante, idet de glemmer, at ogsaa dette er fremstaaet ved en Udvikling af og Ændring i tidligere Tiders Skik. Saadant Bagstræb vil al-

tid forefindes og vil altid møde enhver god Tanke, saa længe den er ny, og kommer det en Tid ikke til Orde, da er det kun, fordi den ny Tanke endnu ikke har vundet saa stærk Raaderum, at den har naaet at opskræmme det tilstrækkeligt.

Men er man lykkeligt naaet saa vidt, at dette er sket, da skal nok samtlige Bagstræbere mælde sig og højlydt protestere i kraftige Resolutioner mod det ny og forfærdelige, der altid formenes at ville ryste Staten i sin Grundvold. Ingen lader sig imidlertid skrække heraf; thi det betyder kun, at Modstanderne nu finder det nødvendigt at lade høre fra sig, og indeholder i sig selv en Anerkendelse af den ny Tankes Fremskridt. Saa langt fra at virke hæmmende vil den aabenlyse Modstand da tværtimod anspore til forøgede Anstrængelser, og Skridt for Skridt vil Modstanden overvindes, til den Dag kommer, da det ny er det hævdvundne, og selv tidligere Modstandere vil give det deres Tilslutning og gøre Fordring paa en Andel i Æren for dets Sejr.

Saaledes er det da ogsaa hidtil gaaet, og saaledes vil det fremdeles gaa med 7-Lukningen. En Tid lang har vi arbejdet denne Sag frem i forholdsvis Stilhed, men derfor ikke uden Resultater. Branche for Branche i de allerfleste af de Byer, hvor Medhjælperne har organiseret sig, har indført 7-Luknint gen for kortere eller længere Perioder af Aaret, i ikke remange større Byer, ej heller i Hovedstaden, er den ukendt, og nu er vi altsaa naaet til det andet Stadium, hvor den hidtil skjulte og passive Modstand maa vise aabent Visir, fordi Sagen ikke længere kan ties ihjæl, om man end gærne vilde. Først mældte de jyske Detailhandlere sig med deres ubetimelige Resolution af i Fjor — en naturlig Følge af, at man i Jylland er videst fremme i denne Sag — og i Aar forsøger Modstanderne i Kjøbenhavn at ombringe den med Resolutioner, hvilket ogsaa er naturligt, da vi i dette Foraar med Kraft har slaaet til Lyd for den her.

Men Sagen vil gaa sin Gang — og vinde frem — alligevel; thi det er forgæves at kæmpe mod en af de stærkeste og mest begrundede Rørelser i Tiden, Bestræbelsen for Arbejdstidens rimelige Begrænsning, og de udstedte Banstraaler kan højst have den Virkning for en Tid at hæmme dens Fremgang, der da vil ske saa meget desto hurtigere, naar Modstanden er brudt. Den af Frederiksberg Handelsforening vedtagne Resolution maa derfor siges at være adskilligt forstandigere end den kjøbenhavnske Fællesrepræsentations; thi den forkynder dog kun, at man »for Tiden« ikke vil arbejde for 7-Lukningen, og synes saaledes at forudse det Tidspunkt, da Arbejdet maa optages, hvis man ikke vil overlade til Handels- og Kontormedhjælperne at sætte dette Fremskridt igennem — for at anvende Købmand Meinhardts Udtryk ved de jyske Handelsforeningers sidste Delegeretmøde. Fællesrepræsentationen derimod vil »bestemt modsætte sig ethvert Forsøg« — tilsyneladende i Tid og Evighed. Det maa være haardt for Fællesrepræsentationen, naar den Dag kommer, da den skal til at resolvere om, og der kunde sikkert uden Skade have været anvendt noget mere Fremsynethed ved Resolutionens Affattelse. Ejheller virker det imponerende, at man ikke vil deltage i nogen Diskussion — et Standpunkt man som Regel kun indtager, naar man ikke er saa helt sikker paa at kunne klare sig. — Ikke skulde der heri ligge en uklar Anelse om, at optager man først Diskussionen, ja, da ved man aldrig, om det ikke ender med 7-Lukning alligevel?

D'Herrer Anti-7-Mænd maa imidlertid være klar over, at de netop ved deres Resolutioner har optaget Debatten, og Medhjælpernes Organisation skal da vide at drage Omsorg for, at den ikke stanser; thi vi føler os overbevist om, at vi kun kan vinde gennem den. Vort Arbejde for 7-Lukningen vil maaske i Fremtiden tage andre Former; men det vil ikke hvile, og saa naar vi ogsaa nok dertil, at de jyske Detajlhandlere finder 7-Lukningen mere betimelig, at Tiden kommer for Frederiksberg Handelsforening, og at de kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation vil diskutere Sagen med os.

Der er saaledes ingen Grund til at ængstes paa 7-Lukningens Vegne, ser det end ud til, at Bagstræbet for Tiden har Overtaget indenfor Købmandsforeningerne; thi det er kun Sagens normale Forløb. Der har altid været Købmænd, der er smaalige nok til ikke at kunne opgive den mindste Fordel, og som tror at finde deres Fordel ved at have Butiken aabnet det længst mulige; der vil al altid findes dem, der af Natur og Vane er imod ethvert Fremskridt; og endelig er der dem, der meget vel indser 7-Lukningens Berettigelse, men dog gaar imod den, fordi Sagen er rejst og baaret frem af Medhjælpernes Organisation. Alle disse har fundet hverandre og forsøgt at drukne Aalen; men deres Resolutioner vil virke som Agitation for 7-Lukningen, der gennem den er gjort kendt, ogsaa hvor vi ikke har kunnet naa, og de vil tvinge Medhjælperne til at gaa andre Veje end hidtil for at naa Maalet; thi vil Foreningerne ikke Samarbejde med os, maa vi føre vor Sag igennem mod dem. Og det bør ikke glemmes, at Købmændene kun er den ene Part i Sagen, og at Medhjælperne kan gennemføre den, naar de vil og er enige — nok, saa at vi kan gaa over til næste Punkt paa Dagsordenen.

Chr. Ingvoldsen.

Tre Pragtblomster.

DET FORARBEJDE, som Hovedledelsen nu har paabegyndt paa Oprettelsen af vort Oplysningsbureau, fortjener en virksom Støtte af alle Afdelinger, og har Krav paa Medhjælpernes Opmærksomhed.

Det er jo en Opgave, som kræver et ikke ringe personligt Arbejde af de lokale Afdelingsbestyrelser, men der er ingen Tvivl om, at hvis dette Arbejde bliver udført med Samvittighedsfuldhed, da har vi her et Vaaben, som nok skal vise sin Virkning paa de Principaler, som ikke fortjener at have Medhjælpere i deres Forretning — i alt Fald ikke Medhjælpere, der har Agtelse for sig selv.

I Provinsbyerne er dette Arbejde ikke uoverkommeligt — men det gælder om at vælge de rette Medhjælpere til det. Til det Arbejde, der her skal udføres, gælder det først og fremmest om at have besindige Mænd, der ikke maler med for stærke Farver, — hverken i den ene eller den anden Retning.

Det er jo saaledes, at det sete afhænger at Øjnene der se, og vi bør derfor vogte os for at lægge dette Arbejde i Hænderne paa Medhjælpere, hvis Fantasi løber for stærkt af med dem. Det er Mænd med en rolig Dømmekraft vi her har Brug for — ingen Principal burde jo lide Uret — men der, hvor Kendsgerningerne taler sit tydelige Sprog, dér bør den paagældende Principal faa det Skudsmaal, han fortjener.

Og det er sikkert tilstrækkeligt overalt at holde sig til Kendsgerningerne og at berette det, der faktisk er sket — vi kommer saa vist ikke til at savne Stof!

Vi behøver ikke at bruge Forstørrelsesglas for at finde mærkelige Planter i den idylliske og fredlyste Urtegaard, som det indbyrdes Forhold mellem Medhjælper og Principal endnu i vore Dage er. Det er de særeste og mærkeligste Planter, der her gror i Ly af Principalernes egenmægtige og enebestemmende Stilling i et Forhold, som dog burde have Gensidighedens Karakter. Vi ere jo alle Mennesker, og det er menneskeligt, at i et Forhold, hvor den ene Part er omtrent enebestemmende — der bliver Magten ofte misbrugt.

Der findes vistnok i enhver By Principaler, hos hvem man ikke under nogen Omstændigheder kan tilraade en Medhjælper at tage Plads. Det er derfor naturligt, at vi tager vore Forholdsregler og faar fat i Lugejærnet, for at befri i alt Fald de organiserede Medhjælpere for at træde i Forbindelse med det værste Udskud.

Her tre Pragtblomster fra vor By:

Isenkræmmer A. tilkendegiver sine Medhjælpere, at de ved at indmelde sig i Centralorganisationen eventuelt ville risikere at miste deres Stillinger. Denne Tilkendegivelse har han offentlig bekræftet!

Kolonialhandler B., der beskæftiger 1 Medhjælper i sin Forretning, har i Løbet af 1 (et) Aar skiftet Medhjælper 5 (fem) Gange!

Manufakturhandler C. overfalder i Butiken sin Medhjælper med Slag i Ansigtet, saaledes at Medhjælperen bærer synlige Mærker deraf i flere Dage. Senere gentages Overfaldet i Kunders Nærværelse!

Disse tre Tilfælde vilde ved, at man tilføjede de nærmere Omstændigheder, ikke blive mere smigrende for de vedkommende Principaler, men det anførte turde være tilstrækkeligt til klart at illustrere, hvor heldigt det vilde være, om vi fik et paalideligt Oplysningsbureau.

Naar en Medhjælper er fuldt vidende om saadanne Forhold og dog tager Plads hos en af den Art Principaler, som her er skitseret, da maa man jo sige, at Medhjælperen fortjener den Skæbne og den Medfart han faar. Det er imidlertid oftest Tilfældet, at den unge Mand kommer langvejs fra — i de sjællandske Provinsbyer findes der jo en Mængde Medhjælpere fra Jylland — og da er Forholdet højst beklageligt; thi da opdager den unge Mand, der havde haabet paa gode Arbejdsvilkaar, først for sent sit Uheld. Det er derfor nok Umagen

værd, om vi kunde blive i Stand til at værge organiserede Medhjælpere mod at binde sig til den Slags Pladser, som de hurtigt bittert fortryder at have taget.

Jeg vil da opfordre alle Afdelingsbestyrelser til energisk og samvittighedsfuldt at støtte Hovedkontoret i det Arbejde, som denne Sag kræver. Det er et Arbejde, som ikke forlanger økonomiske Byrder af os, der kan hæmme vor Fremgang, men derimod et Arbejde, som kan tilføre os mange nye Medlemmer og styrke Sammenholdet mellem dem, vi har, ved at vise dem, at Organisationen ogsaa paa dette Omraade formaar at være dem til Nytte.

Chr. J Hansen, Hillerød.

Fredensborg-Stævnet.

MØD FREM KJØBENHAVNER OG NORDSJÆLLÆNDER!

Kjøbenhavnere og Nordsjællændere! Nu gælder Ombudet Jer! For første Gang skal Hovedstadens og Nordøstsjællands organiserede Medhjælpere mødes til Sommerstævne — Aarets sidste.

Vor korte, nordiske Sommer vil snart ebbe ud, om føje Tid gulnes Løvet i Skovene ved Grib og Sommerens synkende Sol rødmer Esromsøens Vande.

Men først skal vi samles til Alvor og Fest, saaledes som det er blevet Sæd og Skik blandt Centralorganisationens Medlemmer overalt i vort Land. Og Stævnepladsen er selveste Fredensborg, et Navn, der endnu har noget af den europæiske Berømmelse over sig. En lille køn By, som Slottet, der en Tid lang var Samlingssted for Europas Fyrstehuse, har forlenet med en vis Glans. Slottet og Parken, hvis vidtberømte Alléer hvælver sig himmelstræbende som Gothikens skønneste Kirkeskibe, Søen, hvis Krusning leger med Bøgenes Løvværk, — venlige Naturbilleder, der giver den skønneste Idyl, de danske Øer kan opvise.

De Fremmede kommer dragende langvejs fra til disse Egne, — Danskeren vender tilbage dertil for at dvæle i dette vort Lands typiske Ø-Landskab.

Den 7. August mødes vi i Fredensborg! Der spørges ikke om Medlem eller Ikke-Medlem, og der stilles — selv for de længst fjærnede Kjøbenhavnere — kun beskedne Krav til Pengepungen.

Ved 10-Tiden er der Samling paa Fredensborg Banegaard og Marchen gaar mod det idylliske Asminderød, hvis Krosted har berømmelig Klang viden om, og i hvis gamle Have Kaffebordene venter.

I Krohaven taler vor kendte jyske Kollega, Bogholder Jens Johansen, Vejle, om Øjeblikkets og den nærmeste Fremtids faglige Reformarbejde, og efterdi Dagen tillige har Karakter af en Mindedag — den 1. August for 13 Aar siden stiftedes »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« — vil nu af »det første Hold af Mænd« fra 97, Redaktør Vilh. Hansen, mindes det faglige Gennembruds Dage.

Saa tilbage til Fredensborg, hvor Solen skal straale, mens vi mættes med skønne Naturindtryk, der dog kun yderligere vil øge de materielle Krav, som en god Middag paa »Prinsen« fuldtud vil tilfredsstille.

Og alt dette — alt — Besøget paa Slottet, i Parken osv. iberegnet, andrager Kr. 3 — skriver tre Kroner — excl. den billige Rejse.

I Kjøbenhavn tegner man sig hos d'Hrr. Å C. Alsøe, Zinnsg. 11, E. Poulsen, Thurøvei, Willy Carlsen, Fredr. 7. Gade 3 og hos Inkassatoren, i Hillerød og Helsingør hos Afdelingsformændene.

Og vi tegner os alle!

Conto pro diversi.

»DE DIREKTE MEDLEMMER« PAA KONGRESSEN.

De sidste Numre at vor Tidende har indeholdt Hovedkontorets Opfordring til Forslag af Delegerede fra »den direkte Afdeling« til vor 4. ordinære Kongres i Vejle.

Vi henviser atter til disse Opfordringer, hvoretter der fra denne af Enkeltmedlemmer i hele Landet bestaaende Afdeling kan sendes 4 Repræsentanter, og vi har endvidere modtaget følgende Opfordring med Anmodning om Optagelse:

»I sidste Nummer af vort Blad foreslaar »Anders« en Liste over Delegerede til Kongressen.

Bl. a. foreslaas Otto Friis, Roskilde.

Maa jeg ved dette Par Linjer bede ærede Kolleger støtte Valget af Hr. Friis, hvem jeg personlig kender som en dygtig Kollega.« Mix.

HR. HERMAN L. MELSKENS

gør sig skyldig i et Par Fejltagelser i sin Opsats i sidste Nr. af »Dansk H. K. M. T.« De nøder ogsaa mig til at komme tilbage til Sagen. — For det første er det ikke Funktionæren Hammer, der har haft Ordet her i Bladet, men den organiserede Medhjælper H. Funktionæren gør sit Arbejde paa Centralorganisationens Kontor, men i Bladet er det Kollegaen, der deltager i Diskussionen under samme Vilkaar som ethvert andet Medlem. At Centralorganisationens Assistent arbejder for denne netop i det Fag, den repræsenterer, bør ikke foranledige en Sammenblanding af Funktionærens Pligter og Kollegaens Rettigheder, paa Bekostning af de sidste, og det er dette, der er sket for Hr. M., der derved kommer til at indtage den Principals Standpunkt overfor Hr. H., som stiller strengere Fordringer til Tonen hos sine Funktionærer end hos alle andre. — For det andet forveksler Hr. M. sine egne Ønsker med det korrekte, hvad mit Standpunkt angaar, en iøvrigt almindelig og let tilgivelig Fejltagelse blandt skrøbelige Mennesker. Hr. M. kan imidlertid være rolig — mit Standpunkt er korrekt nok, og naar jeg ikke har beskæftiget mig, og ikke agter at beskæftige mig med »Tonen«, da er det bl. a., fordi det forekommer mig, at Hr. M. — skønt ikke Part i Sagen — har har taget rigelig Revanche.

Chr. Ingvoldsen.

ILLUSTRATIONER I »D. H. K. M. T.«

Illustrationskunsten har i Løbet af de sidste Aar forandret de — i grafisk Henseende — ledende Dagblades Fysiognomi. Og den Del af Fagpressen, der særlig repræsenterer Tekniken og visse Grene af Videnskaben, har paa formaalstjenlig Maade taget Fotografien og Tegnekunsten i sin Tjeneste.

For vor Tidende er Grænserne paa dette Omraade snævrere afstukne, og vore hidtidige Forsøg har været indskrænkede til — iøvrigt vellykkede — Gengivelser af fotografiske Optagelser. Nu er vi gaaet et Skridt videre og har med Tegningen indraget Illustrationskunsten i »D. H. K. M. T.«, idet vi har knyttet den kendte kjøbenhavnske Dagbladsillustrator, Hr. Djalmar Christofersen, til vor Tidende. — Vort Forsidebillede, Landstingsmand Herman Triers landskendte Skikkelse paa Talerstolen ved Sommerferiemødet i Kjøbenhavn, stammer saaledes fra Hr. D. C.' Pen.

Vi haaber, at vore Læsere vil hilse dette lille grafiske Fremskridt — der forventelig yderligere kan udvikles — med Glæde, og forstaa, at det er et Led i vore Bestræbelser for at hævde og højne den Position, vor Tidende har vunden i den danske Fagpresse.

Rejseunderstøttelser.

Stipendieudvalget, der i sin nuværende Sammensætning bestaar af 4 Medlemmer — deriblandt Centralorganisationens Repræsentant, Chr. Ingvoldsen — har ved sit nylig i Kjøbenhavn afholdte Møde fordelt det paa Finansloven 1909—10 bevilgede Beløb til følgende af 180 Ansøgere:

Til Ophold i Tyskland: Poul Schwaneflügel. Ressel J. Fr. Bursche, Feodor Nielsen, Jens Juul Jensen, Claudius M. J. Clausen, Robert D. Christensen, hver 400 Kr. Marius Alfred Jespersen 300 Kr., Anthon W. Jørgensen. Vilhelm A. Grundtvig, Johan Marius Hansen, Poul Ejner Houlberg, Arnold Hans Jeppesen, hver 400 Kr. Carl J. Th. Ahlers 200 Kr., Karl H. E. Hansen, Alfred Theodor Jensen, Knud Harald Christensen, Kristen Husted, hver 400 Kr. Gustav Adolf Meyer 300 Kr.

England eller Skotland: Sigurd Martin Christiansen, 500 Kr., Johannes Plenge 500 Kr. Hans J. F. Olsen 400 Kr. Jørgen Marius Holm, Hans Aage N. Steenstrup, Niels Chr. Mikkelsen, Johannes M. Hansen hver 500 Kr., S. H. Tranberg Hansen, Charles Møller Nielsen over 400 Kr.

Frankrig: Carl J. A. Hansen, 500 Kr.

Belgien: Sigurd W. Koch. 400 Kr.

Rusland eller Sibirien: Palle W. Brasen. 600 Kr., Johannes Jacobsen, 400 Kr., Einer Seith Kunst, 500 Kr., Knud Frederik Meisling, 500 Kr., Chr. M. Christensen, 600 Kr.

Nordamerika: A. de Coninck Schmith, Johan P. O. Bruhn. Joban Madsen, hver 500 Kr.

Centralamerika: Jens Arendorff Holst 800 Kr.

Argentina; Folmer Chr. Sievers 1400 Kr.. Johannes C. G. E. Johannesen 700 Kr.

Sumatra: Christian Wiene 600 Kr.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hjørring. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Mandag den 15. August 1910 Kl. 8½ Aften hos Hr. I. Kærsgaard, Torvet.

Dagsorden: 1. Behandling af Forslag, der ønskes stillede paa Kongressen. 2. Valg af Delegerede til Kongressen. 3. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. Mødet den 19. Juli i »Frisindet Ungdom«s Lokaler havde samlet nogle flere Medlemmer end Tilfældet ellers er, men det var dog langtfra nogen stor Forsamling.

Hr. A. C. Meyer holdt et meget interessant Foredrag om »Ungdom« og deklamerede derefter til stor Glæde for de Tilstedeværende.

Forsamlingen kvitterede med et langvarigt Bifald, som formaaede at faa Hr. Meyer frem igen, og han sluttede da Aftenen med en lille kvik Konference.

Willy Carlsen.

Nykøbing F. Halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 19. Juli. Formanden aflagde Beretning, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskabet, der enstemmigt godkendtes.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Frk. Gerda Jørgensen, samt nyvalgtes d'Hrr. P. Skafte og F. Rodian i i Stedet for Frk. M. Jensen og Hr. P. Deleuran, som nægtede at modtage Genvalg. Suppleanter blev Frk. M. Jensen, Frk. A. Krejl og Hr. Th. Krejl. Revisor: Hr. Carl Petersen med Hr. O. Lauritzen som Suppleant.

Agitationsudvalget: D'Hrr. O. Højer, Th. Krejl, Lorch Jørgensen og P. J. Deleuran, samt Frøknerne M. Jensen og Jonna Jørgensen.

Den ny Bestyrelse konstituerede sig med Lorch Jørgensen som Formand, Frk. V. Lorentzen, Næstformand, C. M. Nørgaard, Kasserer, samt P. Skafte, Sekretær.

Efter Generalforsamlingen samledes alle om et fælles Kaffebord, ved hvilket der holdtes forskellige Taler.

— — —

Søndag den 3. Juli foretoges Køretur til Oreby, hvor Deltagerne samledes ved et fælles Kaffebord, hvorefter den smukke Slotshave besaas. Derefter spadserede man til Stranden, hvor man hilste hverandre ved et Glas Vin. Ved Fællesspisningen herskede der en munter Stemning og holdtes en Mængde Taler. Et Par Timers Dans sluttede Dagen i Oreby, indtil Hjemkomsten fandt Sted Kl. 10. Ved Hjemkomsten paa Nykøbing Torv skiltes Deltagerne med Bevidstheden om at have tilbragt en fornøjelig Dag.

P. J. Deleuran.

Vejle. Ved det ordinære Medlemsmøde Torsdag den 30. Juni var Hr. Chr. Ingvoldsen til Stede. Hr. I. omtalte de vigtigste Sager, der for Øjeblikket foreligger: Syvlukningsspørgsmaalet, Oplysningsbureauet og Fabrikslovens Revision. Formandens Tale fulgtes med megen Interesse af Medlemmerne, og da Hr. I. vel nok er den, der bedst kan give et Indblik i Centralorganisationens Virksomhed, haaber vi, at vi af og til maa have Fornøjelsen at se ham her, da det har sin Interesse for enhver Medhjælper at være orienteret om sin Organisations Virksomhed.

— — —

Den 14. Juli foretog Foreningens Medlemmer med Damer en Aftenudflugt pr. Damper til »Ulvehave Badehotel«, hvor man efter Ankomsten samledes ved fælles Kaffebord, ved hvilket der blev holdt Taler og afsungen nogle til Festen affattede Sange. Derefter dansedes der et Par Timer, og Turen forløb helt igennem paa bedste Maade.

L. C.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En Manufakturkommis, 20—22 Aar, kan straks faa en god Plads i Nordjylland.

En yngre Manufakturkommis kan straks faa Plads et Crome- & Goldschmidt Udsalg.

Henvendelse til Hovedkontoret.

Annoncer

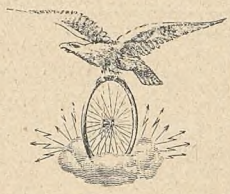

Adler Cykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110 —

med Frihjul.

Adler Symaskiner

Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.

Til Familie- Konfektions- og Haandværkerbrug.

Kasse-Kontrol-Apparater

forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine

— Kr. 375. —

Synlig Skrift — Letteste Anslag

Største Gennemslagskraft

Abonner! — Averter!

Svendborg

Ægte

Avena Øl Pris 25 Øre

(Havre-maltextraktøl)

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Waterman »**IDEAL**« Fyldepen.
Marinus M. Schultz
Jomfruaneg. 3. Aalborg
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tils. en Bog om »Fyldepenne«.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Handels-Gymnasiet.
Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. **Maj** og 1. **Novbr.** nye $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

A/S H. K. M. Pladsledighedsforsikring afholder ekstraord. Generalforsamling den 25. Aug. Kl. 8 Em. paa Selskabets Kontor, Aarhus. Dagsorden: Selskabets Ophævelse.
Bestyrelsen.

Aarhus

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- & Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbeks Bogtrykkeri,
Badstuegade 8 Aarhus
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Aarhus Handelsskole.
(Statsunderstøttet Dagskole).
I Sommerferien, der varer til den 12. August, udbedes eventuelle Henvendelser skriftlig til **Skolens Kontor, Vestergade 8.**

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.** Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. **ESBJERG.**

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -
H. Blichfeldt
Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-& Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings-Comp.
Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensgade. Esbjerg.

Fredericia

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKELSEN.

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. --
Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg,
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.
— **Malachowicz** —
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Alle
fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Horsens.

Palais Caféen
Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Annonceprisen er 8 Kr. pr. Rubrik à 10 Petitlinjer for 6 paa hinanden følgende Gange. Linjebetaling 25 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat. Inserater henholdsvis 10 Kr. og 35 Øre.

Kolding.

Husk at anbefale Ludpulveret
Lessivol.
De støtter den danske Industri og fortrænger den udenlandske
faas kun fra
Kaalunds Sæbefabrik
(ved **H. Chr. Petersen**)
Kolding.

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

Hvem bor i Helligkorsgade 15-16?

J. Johannesen,
SKRÆDERFORRETNING,
KIRKETORVET 12
anbefales.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber & Frisørstue,

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk

Fr. W. Sørensen's

Skræder- og Ekviperingsforretning

Løvegade 18.

Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen

Slotsgade, Telefon 41 aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.

— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —

PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg

Køb Deres Manchetlinned
- og Hovedbeklædning i -
„BRISTOL"

Sorø.

Hotel „Postgaarden"

anbefales. — Fortrinligt Køkken.
HYGGELIGE VÆRELSER og LOKALER.

Sætter De Pris paa **fikst moderne og solidt Fodløj**, da prøv hvad jeg kan byde Dem.
F. C. Geertsen,
Skotøjsforretning
Sorø Telefon 165.

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Aas-Andersens Boghandel,

Storetorv, Thisted.

Stort Udvalg til billige Priser.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Vejle.

J. Jensen Bang's
Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Gentlemen!

Ekviper Dem fikst og billigt
i
London Herre-Magasin
ved H. C. Hansen.

Kendsgerninger
rokkes ikke!

Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte
— Xeroform Sæbe —
er den allerbedste Toiletsæbe til dagligt Brug.

Koncertsalens Varieté
og
RESTAURATION
anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.

Vejle. — Telefon 267.

Engelsk Klædelager.

High class Tailor Etablisement.

Hattelager og Manchetlinned.

Complete stock of every thing for Gentlemen

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N.C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Vestergade 70.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Hr. Kommis A. Petersen.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Hr. Alfr. O. Hansen, Ads.: Bodilsen & Vejby Nielsen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis Amlet Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. C J Matthes, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. H. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N Rasmussen, Ads. W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. E Øhlenschlæger.
Næstved: Hr. Chr. F Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M N Nielsen, Adr.: B Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: H Busted, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Kommis J. Jacobsen, Løvegade.
Sorø: Hr. E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. M. Christensen, Adr.: M. Gregersen.
Vordingborg: Hr. A Hansen, Adr.: C F Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 30. Juli

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. | 15. August 1910. | 10de Aargang.

†

Chr. F. Johannessen.

DEN 4de AUGUST meldte et Ritzau-Telegram fra Næstved koldt og knapt, at »Manufakturmedhjælper Chr F Johannessen, Medlem af Hovedbestyrelsen for »Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger«, Formand for »Næstved Handels- Kontormedhjælperforening« og Styrelsesmedlem i »Dansk Kvindesamfund«, døde idag«.

Chr F Johannessen død!

Med hvilken Alvor er dette Sorgens Budskab ikke modtaget af de organiserede Medhjælpere i dette Land, der kendte ham som sjællandske Standsfællers Foregangsmand, af de Medhjælperskarer, der, naar faglige Anliggender drøftedes eller i festligt Lag, har istemt de Sange, han skænkede os. Og hvor smerteligt føles ikke Tabet blandt os, der stod ham nærmere og i ham kendte det brave Menneske, den gode Standsfælle, for hvem Medhjælperspørgsmaalet altid udløstes i Begejstring, og som skuede frem mod vore Maal med sit retskafne Sinds urokkelige Tro. —

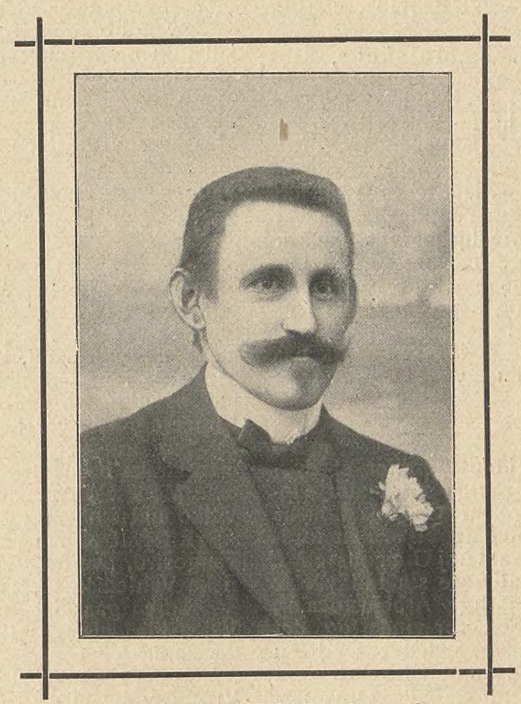

CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Christian Frederik Johannessen fødtes i Næstved den 9de Juli 1879, lærte Manufakturfaget i det gamle Firma Brd. Johansen og blev gennem 16½ Aar denne Forretning en skattet og betroet Medarbejder. Flittig og omsigtsfuld røgtede han sin Gerning i Butik og Kontor, men nemmede ogsaa tidlig, at der fandtes en rig og mangfoldig Verden udenfor. Derfor blev den ogsaa aandelig kranke Skæbne, der hyppig er Medhjælperens Lod, ikke hans; thi han nøjedes ikke med det trange Udsyn, der levnes over Butikens Disk og Kontorets Skranke, — det der kun byder kunstigt farvede Billeder for Livets levende Billedbog.

Men for ham — som for mange andre af vore bedste Mænd — blev Medhjælperbevægelsen det afgørende Gennembrud, der skulde midtsamle hans aandelige Interesser og give hans Mandoms Idealer Retning.

Da Organisationens Budskab naaede hans Egn, fandt det en Mand med et opladt Sind og et Gemyt, der netop ventede paa at yde sin Indsats i et Arbejde, der kunde lysne i Tiden og tænde en flammende Bavn for den unge Slægt. — Chr. F. Johannessen blev Næstved-Afdelingens selvskrevne Formand. Han var medhjælperkaaret, men han vilde selv graanet have siddet i Formandsstolen saa sikker som nogen kongevalgt. Og han blev mere end Afdelingsformanden; Fødebyens snævre Omraade var ham ikke Virkefelt nok, og snart knyttedes hans Navn til de senere sydsjællandske Afdelinger, der delvis opredtes paa hans Initiativ og hos ham fandt Støtte med Raad og Daad. — Da vi for faa Uger siden mødtes med Chr. F. Johannessen i festligt Samvær, kaldte vi ham skemtende »den sjællandske Medhjælperhøvding«, — en spøgefuld henkastet Bemærkning, der dog ikke savnede en vis Baggrund. Thi han, Provinsmedhjælperen med det bramfri Væsen, der nøje kendte det Milieu, hvorfra han var udgaaet og hvori han en lang Aarrække havde virket, der var fortrolig med sine Standsfællers Synsmaade og Interessesfære, og netop i engeste Forstand var en af deres Egne, omend i mangt og meget afvigende fra den almindelige Medhjælpertype, — han maatte blive *Tillids*manden i Ordets fuldkomne Betydning. Og han, der fandt de jævne, de velvalgte Billeder ud af det daglige Liv, forstod i sine Taler og i de Sange, der rundeligen fødtes under hans Pen, netop at anslaa de Strenge, der fandt Sangbund i Medhjælperens Sind. — Johannessen blev de sjællandske Afdelingers kaarne Ordfører, og ved vor sidste Kongres havde hans Navn en saa lødig Klang indenfor vor Landsorganisation, at han indvalgtes i Hovedbestyrelsen.

Med Medhjælperbevægelsens Fremgang vokser dens Ansvar og øges dens Opgaver. Det sætter Præg paa dem, hvis Maal det er at vinde nyt Omraade for Organisationens Idé. Hver faar virke efter sine Evner og følge sit Temprement. Nogle henvender sig til Hjernerne, andre faar Hjerterne i Tale. — Chr. F. Johannessen havde Bud til Hjerterne i Tale som i Sang. Sent vil hans kønne Festdigte og Stævnesange glemmes, fordi der ud af de enkle Strofer aander en Kærlighed til vor Sag, som kun den undfanger, der føler sig i Pagt med Idealer, der vækker og begejstre.

Ung af Aar — kun 31 Somre — forlod vor Kollega os. Det synes saa ubegribeligt og meningsløst, at et evnerigt Menneske i sin Mandoms Tid rives bort. Men før vi gaar i Rette med den uudgrundelige Skæbne, der ved Morgengry ikke lader

os kende den hældende Dag, bør vi erindre, at han gik bort midt i et Arbejde, der selv under svigtende Helbred opfyldte ham med Glæde, berigede hans Tilværelse og øgede hans Vennekreds. —

Nu svinder den danske Sommer, som Chr. F. Johannessen elskede med sit lyse, letbevægelige Sind og sin Hjemstavns særegne Folkelynne, og Efteraarets Blomsterpragt dækker hans Grav — for en Dag at visne og dø. Men den Mindekrans, der er bunden af mange smaa Blomster, hver enkelt en varmtfølt Vennehilsen, er frisk og bestandig i Høst som i Vaar.

Sjællandske Medhjælperes Førstemand er død, — men hans Minde vil med Ære leve videre iblandt os.

Nordsjællandsk Stævne.

VEJRUDSIGTER.

DET SAA NOGET TRUENDE ud i Vejret, da Medhjælperne om Morgenen begav sig til Banegaardene i Kjøbenhavn, Helsingør og Hillerød. Hr. Melskens snoede betænkelig Overskægget og sagde: Mon det holder? Nogle troede det var Skægget, han mente, men det var selvfølgelig Vejret, han tænkte paa,

Og Vejret holdt sig — endda med et lille Solglimt over Asminderød Krohave, hvor Deltagerne begyndte Dagen ved et fælles Kaffebord.

Der var mødt omtrent lige mange Medhjælpere fra hver af de tre Byer og Tilslutningen havde i det hele taget været god.

MINDEORD.

Stævneudvalgets Formand, Herm. L. Melskens, aabnede Festen med et Leve for Centralorganisationen og gav Ordet til Redaktør Vilh. Hansen, der i en lille smuk Tale mindedes det Tab, vor Organisation havde lidt ved Chr. F. Johannessens Død. En Bevægelse som vor havde Brug for Mænd med de kolde og klare Hjærner, men den havde ogsaa Brug for dem, der talte til Medhjælpernes Hjerte og som forstod at vække Begejstring for Sagen. Chr. F. Johannessen var en af disse sidste. Hans Kærlighed til Medhjælpernes Sag var stor og i det store personlige Arbejde, han har gjort i Organisationens Tjeneste, fornægtede hans poetiske Natur sig ikke. Hans Tanker blev ofte til Toner og hans Sange vil leve længe blandt os. Ære være hans Minde!

De enkle, varmtfølte Mindeord gjorde et stærkt Indtryk paa Stævnedeltagerne, der ved Talens Slutning viste den Afdøde den sidste Ære ved at blotte Hovedet.

STÆVNETALER.

Bogholder Jens Johansen, Vejle, holdt derefter et dygtigt og klart fagligt Foredrag, der blev paahørt med stor Opmærksomhed. Han gennemgik forskellige af Organisationens nuværende og fremtidige Opgave, og omtalte bl. a. den forestaaende Revision af Fabriksloven. Det var i høj Grad ønskeligt, om Organisationen var istand til her at gøre sin Indflydelse gældende, saaledes at de højst sundhedsfarlige Arbejdslokaler, hvori mange Medhjælpere arbejder, kunde forsvinde og det ofte mangelfulde kommunale Tilsyn blive erstattet med en mere virksom Kontrol fra Statens Side. Han omtalte endvidere det planlagte Oplysningsbureau og opfordrede alle Organisationens Medlemmer til her at være Afdelingsbestyrelserne behjælpelig med Fremskaffelse af Materialet. Det var en Sag, som kunde gøre god Nytte allerede nu, og som vilde faa endnu større Betydning efterhaanden som vi gik frem i Medlemstal og i Styrke.

Han udtalte til Slut: Lad den Tid ikke være fjern, da alle de Medhjælpere, der duer, alle de der er vaagne, staar i vor Organisation. Lad det snart komme saa vidt, at de daarlige Principaler, de der ikke fortjener at have Medhjælpere i deres Forretning, kun er istand til at faa de daarlige Medhjælpere — de uorganiserede. Da skal Selskabet være dem vel undt. Men lad os raabe et Leve for, at Forstaaelsen af vor Sags Betydning stadig maa vokse indenfor Rækkerne og skabe den Offervillighed som er nødvendig, for at vi kan naa vort Maal. Et Leve for en maalbevidst Medhjælperstand!

Redaktør Vilh. Hansen talte derefter kort om Gennembrudsdagene for dansk Medhjælperbevægelse og tegnede i store Træk Omridsene af de flerartede Aarsager, der rejste det sociale Spørgsmaal indenfor vor Stand samt gav en Karakteristik af to af Mændene fra den første Tid, Hintz og Gundel.

Taleren paapegede den Adskillelse, der i mange Henseender raader mellem Datidens og de nuværende Forhold i Kontor- og navnlig Butiksfagene, og den kulturbefordrende Indflydelse, Medhjælperbevægelsen paa mange Hold havde øvet paa vore Standsfæller. — Han sluttede med i fængende Ord at opfordre den unge Slægt til at skares om Organisationen med den samme Begejstring, som besjælede Mændene fra 1897.

Talerne hilstes med stærkt Bifald.

FEST.

Saa var den alvorlige Del af Festen tilende og man spredtes i Normandsdalen og langs Esromsøens skønne Bredder. Nogle modstod heller ikke Fristelsen til en Sejltur over til den hyggelige Krohave i Nøddebo.

Lidt over Kl. 4 begyndte det at regne — men da sad man vel forvaret i Hotel Prinsens Sal ved et smukt dækket Middagsbord. Dér regnede det kun med Taler og Sange, og den muntre Stemning steg selvfølgelig endnu nogle Grader, da »Fredensborg Regimentsmusik« senere spillede op til Dans.

Da Klokken var 10 lød de sidste Toner ud i den stille Sommeraften — og da var det første nordsjællandske Sommerstævne forbi. Men det Afskeds-Hurra, der lidt senere lød paa Fredensborg Banegaard, varslede om, at Stævnet ikke bliver det sidste.

Chr. J. H.

Det fynske Medhjælperstævne.

Saa oprandt da den længselsfuldt ventede Dag, som for os Svendborggensere betød Summen af en hel Sommers Spekulation og Arrangements-Arbejde.

Da Morgensolen kastede sine første gyldne Straaler henover By og Sund gemte diverse Hotelsenge allerede flere Stævne-Deltagere, som var ankomne med Nattoget fra Sjælland. Maaske sov de lidt uroligt ved Tanken om den følgende Dags Strabadser, der dog intet kunde regnes for Nydelsen af den herlige Natur, som overalt smiler Beskueren i Møde hernede paa det smukke Sydfyn med omliggende Øer.

OUVERTURE.

Det var Søndag Morgen ved Ottetiden, at de første Svendborg-Kolleger fremmødte paa Banegaarden, og i Løbet af en Snes Minutter var omtrent hele Svendborg-Afdelingen samlet med dens Formand, Hr. I. E. Rosleff, hvis Ansigt straalede som en nyopstaaet Sol, i Spidsen. — Præcist løb Odense-Toget ind, og lidt efter rungede det ene Hurra efter det andet ud fra Kupeerne, som var tæt besatte med Stævne-Folk.

Saa gik det i Smaagrupper til Hotel »Svendborg«, hvor man straks begav sig op i Svendborg-Afdelingens smukt pyntede Mødesal, hvor Formanden bød alle Deltagerne hjærtelig Velkommen og opridsede i store Træk Programmet for Dagen.

Efter at Kaffen er serveret og nydt, gaar det til det gamle Færgested, hvorfra Vindeby-Færgen fører os over til den historiske Valdemars-Ø, Taasinge.

Turen gaar nu over Vindeby op mod Bregninge-Bakker. Vejen tilbagelægges til Fods og Vogns under Sang og Skæmt, og stadig lyder der begejstrede Udraab om det herlige Panorama, der aabner sig over Fyens Kyster og Svendborg By. Vi naar omsider Bregninge Kro, hvor der under Krohavens grønne Træer er opstillet Rækker af lange, velbesatte Frokostborde.

Svendborg-Afdelingens Formand, I. E. Rosleff, bød Velkommen, og Schouboe-Olsen talte for Gæsterne, idet han særlig henvendte sig til Redaktør Vilh. Hansen, der kvitterede med en kort, fyndig Tale, hvori han bl. a. udtalte: »Fyn er Danmarks Hjerte, vi Fynboer Danmarks Hjertebørn. Jyden er vel stærk og sejg, men han mangler Fynboens »esprit« og letfængelige Sind. Det kendtes under Marchen herop. Intet Sted i vort Land er der den Appel i Medhjælpermarchen som her. Og saaledes skal det være! Jyllands Medhjælpere er vel Centralorganisationens Kærnetropper, men I Fynboer skal være Medhjælperbevægelsens lette Tropper, der under Sang marcherer i vor Front. Men mere end det! Saml Eders Stræben, ildn Eders Ærgerrighed, sæt Eders Energi ind paa, at det en Dag kan lyde over Landet: Fyns Medhjælperstand er Centralorganisationens Hjertebørn«. — En Tale, der modtoges med Ovationer.

Efter at have nydt den vidtstrakte Udsigt fra Bregninge Kirketaarn samledes Deltagerne til Stævnets alvorlige Del.

STÆVNETALEN.

I en Dalsænkning nedenfor Kirken lejrede Deltagerne sig omkring paa de høje Bakkehæld, og fra Dalbunden talte Redaktør Vilh. Hansen som fra en Friluftscene, tydeligt og klart, saa at intet Ord gik tabt, til en Forsamling, der fra først til sidst fulgte den timelange Tale med stor Opmærksomhed.

Hr. Vilh. Hansen, der hilstes med Haandklap, gik i sin veltilrettelagde Tale ud fra Billedhuggerens Kunst: Naar en Kunstner skal modellere en Statue, tager han først en Klump Ler, som villigt modtager de kunstneriske Indtryk, der fødes i hans Sjæl. Over Lermodellen er der Liv, men naar Statuen derefter støbes i Gips, stivner Formerne. Først naar Kunstneren har brugt Hammer og Mejsel flittigt i Marmoret, faar Statuen den fulde Skønhed. Bertel Thorvaldsen har udtrykt dette saaledes: En Statue lever i Ler, dør i Gips og opstaar i Marmor. Taleren paaviste gennem Eksempler fra Historien, at denne Regel ogsaa gælder for Folkenes Udvikling, og hvorledes de samme Udviklingsstadier genspejler sig i vort Folks typiske Repræsentanter: Bonden og Arbejderen. — »Ogsaa vor egen Stand har levet i Ler, er død i Gips og atter i Færd med at opstaa i Marmor. Thi Medhjælperen var i sin Tid et bøjeligt Ler, som Faget og Livet dannede i den selvstændige Købmands Billede. Men Leret stivnede; Medhjælperne traadte ind i Gipsens Periode, de øgedes i Tal, ikke i Selvstændighedsbetingelser, Standsfølelse og Sammenhold. — Saa fæstner sig Standens Fysiognomi, den faar en mere afsluttet, blivende Karakter, ligesom Billedet vinder i Helhedsindtryk og Enkelthedernes Skønhed, naar Gipsstøbningen erstattes af den udmejslede Marmorstatue: Den sociale Erkendelse vaagner i Medhjælperstanden, Standsfølelsen vækkes, og Helhedsindtrykket af Fællesinteresser stiger frem for Medhjælpernes Bevidsthed. — Tal. gav bl. a. en kulturhistorisk Skildring af Medhjælperens Liv for et Aarhundrede siden og paapegede det almindelige Fremskridt og de særlige Reformer, der var naaet for os, samt pegede paa de faglige og kulturelle Maal, der var Medhjælperbevægelsens Opgaver og gjorde den til en betydningsfuld Faktor i Tidens almindelige Løft for Slægtens Velfærd. — Stævnetalen modtoges med stærkt Bifald og Leveraab for Taleren.

Stævnetale i Bregninge Bakker.

FRA BREGNINGE TIL CHRISTIANSMINDE.

E. I. Rosleff bragte Hr. Vilh. Hansen en varm Tak for den gode Stævnetale, og efter at man havde sunget en Sang spadserede man til Troense, hvor enkelte benyttede Ventetiden til Damperens Ankomst til at tage sig et forfriskende Bad i det blaanende Sund efter Spadsereturen, medens det fynske Agitationsudvalg holdt Møde.

Nu skimtede man Damperen i det Fjerne, og »Thorseng«s flotte Skrog kom rask ind til Bolværket. Kl. 4 dampede vi under Sang afsted ad »Christiansminde« til, medens Musiken, som nu var arriveret, spillede Medhjælpermarchen og nationale Melodier.

Ankommen til »Christiansminde« fik vi en ordentlig Skylle i Form af en voldsom Regnbyge. Dette bevirkede naturligvis, at vi ikke kunde gøre Opmarchen saa flot som paatænkt, men det gik alligevel i Procession fra Broen til Hotellet, og senere blæste det 14 Mands store Orkester til Samling, og under Tonerne til vor Festmarch gik hele Selskabet til Bords.

AFSLUTNING.

Her præciderede atter Afdelings-Formanden, som bød Velkommen til Bords og de officielle Taler tog nu sin Begyndelse.

For Centralorganisationen talte H. Schouboe-Olsen, for Gæsterne Afdelingens Næstformand, Hr. Hansen-Møller, og for Damerne Hr. E. I. Rosleff.

Derefter vekslede Taler og Sange uafbrudt, saaledes talte bl. a. Hr. Redaktør Vilh. Hansen, N. C. Nielsen, Kolding, Christensen-Krogh, Odense, Chr. Johansen, Slagelse, og mange flere, ligesom nedenstaaende smukke Prolog, forfattet til Dagen af vor Kollega, Hr. Reichstein-Larsen, Svendborg, blev fremsagt af denne.

Omsider naaede man at blive færdig med Middagen, og til Medhjælpermarchen begav man sig nu i sluttet Trop til Balsalen, hvor et gemytligt Bal afsluttede Samværet med vore Gæster.

Ved Nitiden afsejlede vi atter til Svendborg, og snart efter maatte vi, hvor nødig vi end vilde, tage Afsked med vore udenbys Kolleger, som vi haaber havde tilbragt en fornøjelig Dag.

Nu, da dette Stævne ligger bag os, bringer vi alle, som ved deres Deltagelse var med til at gøre Dagen saa fornøjelig og uforglemmelig, saavel for os som for Centralorganisationen, vor hjærteligste Tak, idet vi siger: Paa snarligt Gensyn!

H. Schouboe-Olsen.

PROLOG VED DET FYNSKE MEDHJÆLPERSTÆVNE 1910.

(AF REICHSTEIN-LARSEN.)

Medhjælper, lad det i Dag staa klart,
at vi lidt mer Energi maa yde,
— thi skal vor Sag vinde større Fart,
maa vi vor Ligegyldighed bryde.
— Vel gaar det fremad, men smaat er det nyttet.
Lad os erindre, at Vejen vi vandre,
ikke skal banes, — thi mange andre
gik den tilforn, saa for os er den ryddet.
Riv Dig da løs og kæmp for vor Sag,
saa bær' det frem mod en gryende Dag.

Medhjælper, baade fra Land og By,
ser Du da ej, Du er Samfundets Fange?
Du er jo fængslet fra første Gry,
— Tjener for alle og Slave af mange!
Tror Du da ej, Du har Rettighed mere,
som Du kan fordre, man skal respektere.
Tror Du da ikke, Dit Liv har Værdi
ud over Hverdagens Trællen og Slid?
Hvorfor vil Du nøjsomt slaa Dig til Ro
og arbejde fort i den dumme Tro,
at den bestaaende Samfundsorden
vel er den rigtigste her paa Jorden.

Rejs Jer, Medhjælpere! Vaagn af Jert Blund,
vis, at I endnu har Vilje tilbage,
og I skal se, I er ej saa svage,
som I har troet til denne Stund.
Husk saa, at Enighed gør stærk,
Skulder mod Skulder og brug Eders Kræfter,
da vil I, gennem et fælles Værk
skabe de Forhold, I stræber efter!

Vedtægterne.

DET PRAKTISKE LIV sætter stadigvæk den ene tykke Streg efter den anden under vort Krav om at blive inddraget under Fabrikslovens Bestemmelser. Saaledes de kommunale Raads Lyst til at forandre ved Vedtægterne for Børns og unge Menneskers erhvervsmæssige Arbejde; — Forandringer, der desværre saa godt som altid gaar i den forkerte Retning, saa at Fordelene ved dem, som er ret beskedne i Forvejen, bliver endnu mindre.

Vedtægten her for Vejle er saaledes — til Trods for, at den kun har været i Kraft i knapt et halvt Aar — allerede ændret, og selvfølgelig ingenlunde ændret til den gode Side. Nogle enkelte Principaler følte sig trykkede af, at de kun maatte læsse en mindre Vægt paa 10 Aars Drenge og at der, fandtes »en saa skandaløs« Bestemmelse i Vedtægten som den at disse Drenge ikke maatte køre med Trækvogne. Ejheller kunde de forlige sig med en saa frygtelig Paragraf som den der paabyder, at Lærlingene under 18 Aar skulde forlade Arbejdspladsen et helt Kvarter før den Tid Loven paabyder, at Kunderne skal være ude af Butikken.

Der maatte altsaa gøres noget for at faa disse »samfundsfarlige» Vedtægtsbestemmelser ændrede, og desaarsag blev Principalorganisationerne sat i Bevægelse med Andragender, Møder o. l., alt med en Ihærdighed, som var en meget bedre Sag værdig. Og Resultaterne svarede for saa vidt til Anstrengelserne og Forventningerne, idet Byraadet beredvilligt imødekom Andragendet paa alle væsentlige Punkter.

Den Slags Tilfælde viser os med tilstrækkelig Tydelighed hvilken Vilkaarlighed vi alle Dage vil være udsat for, hvis de nuværende løse Former for Lovbeskyttelse fremdeles skal være gældende. —

I de enkelte Byer, hvor Vedtægter findes, kan der altsaa experimenteres med og laves om paa dem hver anden Dag; i andre Byer — de fleste — findes der slet ingen, for ikke at tale om, at Landdistrikterne, hvor en meget stor Del af den unge Arbejdskraft indenfor vort Fag oplæres, end ikke kender saadanne Arbejds-Vedtægter af Navn. Det siger sig selv, at det let vil bibringe vore unge Venner under 18 Aar — og for den Sags Skyld ogsaa ikke saa faa over — en mærkelig Opfattelse af Lovforholdene for vort Fag, idet de jo maaske ikke saa godt kan fatte, at hvad der f. Ex. er Lov her i Vejle, det gælder ikke i Fredericia.

Det vilde derfor være en betydelig Vinding om vi, i Stedet for disse vilkaarlige, i de forskellige Byer stærkt afvigende Vedtægter, kunde komme ind under mere faste Lovformer, som jo ogsaa har den Fordel fremfor Vedtægterne, at det bliver kontrolleret, om Overtrædelse finder Sted. I det hele taget taler næsten alt for, at vi af al Magt arbejder for at blive inddraget under Fabrikslovens Bestemmelser, særlig da hvis denne Lov ved den forestaaende Revision faar en lidt heldigere og mere dybtgaaende Affatning.

Jens Johansen.

Chr. F. Johannessens Død.

SOM ET VIDNESBYRD for den Sympati, hvormed vort afdøde Hovedbestyrelsesmedlem omfattedes, og den store Vennekreds, han havde vundet sig blandt sine Standsfæller, kan vi oplyse, at vor Post stadig bringer os beklagende Udtalelser for det Tab, vor Organisation har lidt, ligesom vi ogsaa fra forskellig Side har modtaget Nekrologer og Tilegnelser vedrørende den Afdøde.

Desværre tillader vor begrænsede Plads os ikke at imødekomme alle disse Ønsker, men maa vi nøjes med den Værdsættelse af vor Ven og Kollega som Menneske og Foregangsmand, der er forsøgt i Redaktionsartiklen andet Steds i dette Nummer.

En enkelt Undtagelse er dog gjort med et mindre Bidrag, der hidrører fra den tidligere Formand for det fynske Agitationsudvalg, Birger Kruuse, der stod Chr F Johannessen nær.

ET MINDE.

Det er saa underligt at tænke paa, ja det gør bittert ondt, naar det for Alvor gaar op for En, at vi aldrig skal se Chr F Johannessen i vore Rækker mere. — Aldrig skal vi se Dig i sprudlende Humør og opfyldt af Iver og Begejstring for den Sag, som Du havde kær.

Ja Begejstring! Du var ikke alene begejstret, men du ejede en lykkelig Evne til ogsaa at begejstre andre, og Du var en støt og god Arbejder for vor Sag — Lunkenhed og Halvhed var for Dig ukendte Begreber, og Du var en Mand, som jeg var stolt og glad for at kalde min Ven. —

Kom der Øjeblikke i Dine Venners Liv, hvor det hele ligesom syntes haabløst, hvor kunde et Par Linier fra Dig, da ikke opmuntre og glæde. — Du tabte aldrig Viljen og Begejstringen i Striden, trods Dit svage Helbred. — Foran mig ligger et Brev fra en af Chr F Johannessens sværeste Sygdoms-Perioder, men trods Sygdommen opmuntrer og opildner han til at tage fat, og gennem hele Brevet gaar den Understrøm: »Hvor er det godt at leve, naar man har noget at leve for, og naar Idealerne aldrig, selv i de sværeste Tider, taber Glansen«. —

Chr F Johannessen! Du var en Pryd for vor Stand. Aldrig skal dit Minde glemmes iblandt os. Tak for Dit trofaste Venskab! Tak for ethvert lyst og smukt Minde, vi har om Dig!

Birger Kruuse.

BEGRAVELSEN.

Chr F Johannessens Begravelse fandt Sted Søndag den 7de ds. fra St. Mortens Kirke i Næstved.

Et pragtfuldt Væld af Kranse, som bedst kendetegner den Sympati, han havde skabt om sit Navn, skjulte Kisten og dækkede omtrent hele Midtergulvet i Kirken. Blandt de med signerede Baand forsynede Kranse læser vi følgende Inskriptioner: Dansk Kvindesamfund, Agitationsudvalget for Fyn, Afdelingerne i Vordingborg, Slagelse, Præstø, Faxe, Næstved, Svendborg, Kjøbenhavn o. a. En fra Personalet hos Brd. Johansen og endelig en med følgende Paaskrift »Med Tak fra Principalerne«. Kirken var fyldt til sidste Plads af et sorgstemt Følge. Efter Salmen: »Lyksalig, Lyksalig« traadte Pastor Bohn frem og holdt en i sympatetiske Vendinger velformet Mindetale, hvori han skildrede Johannessen som flittig og flink i sin Gerning, god og elskværdig overfor sin Omgangskreds, og dertil en Foregangsmand for sin Stand, en Mand hvem det stod klart at skulde noget naas maatte det ske ved at man løftede i Flok. Pastoren mente derfor, at her var det paa sin Plads at bringe den Afdøde en sidste Tak for det store Arbejde, han havde udført.

Orglet indtonerede derefter Salmen: »Tænk naar en engang«, hvorefter Medlemmer af den stedlige Afdeling bar Kisten ud til den ventende Ligvogn, som derfra kørte ud til Kirkegaarden efterfulgt af et Følge, der talte ca. 500 Mennesker.

I Kirken og ved Graven paraderede Fanen fra Næstved socialdemokratiske Arbejderforening og i det store Følge saas bl. a. Formanden for Principalernes stedlige Forening, Hr. Huus. Deputationer og enkelte Repræsentanter fra Afdelingerne i Præstø, Faxe, Slagelse, Kjøbenhavn, osv. samt Centralorganisationens Formand Hr. Chr Ingvoldsen, som efter at Jordpaakastelsen havde fundet Sted sagde den Døde en sidste Tak for hvad han havde været for vor Stand.

Willy Carlsen.

International Medhjælper-Konference i Kjøbenhavn.

FORUDEN den internationale Medhjælper-Føderation, »Federation internationale dès Employès«, hvis Hovedsæde er Gand (Belgien) og som bestaar af Medhjælperforbundene i England, Frankrig, Belgien, Holland, Danmark, Spanien, Irland, Serbien, Portugal osv. gives der i Internationalen-Auskunfts-Stelle en Samvirksomhed af lignende Art.

»I. A. S.«, der ledes under tysk-østrigske Auspicier, har navnlig funden Tilslutning fra Medhjælperorganisationerne i de tysktalende Lande, samt Ungarn, Rusland etc., og ifølge sin organisatoriske Basis hos saadanne faglige Foreninger, der er tilsluttet de resp. Landes Arbejderpartier. Dette er bl. a. Aarsag til, at »I. A. S.« afholder sine Konferencer samtidig med de internationale Arbejderkongresser, hvoraf en saadan som bekendt afholdes i Kjøbenhavn i Begyndelsen af September.

Ved »I. A. S.« sidste Konference 1907 i Stuttgart var ogsaa den internationale Føderation repræsenteret bl. a. ved vor daværende Formand, Åge Hyllested, men et Forsøg paa en Sammenslutning af de tvende Repræsentationer mislykkedes, fordi der viste sig for store taktiske Afvigelser i den antydede organisatoriske Retning, selv om der end raadede Enighed om Medhjælperbevægelsens Maal.

Vor Centralorganisation har imidlertid som Repræsentation for Danmarks organiserede Medhjælpere modtaget Indbydelse til at lade sig repræsentere ved I. A. S.s 3die Konference i Kjøbenhavn den 31. ds. Naturligvis følger vi Invitationen. Vore Delegerede bliver formentlig Fru Elisabeth Mac og Redaktør Vilh. Hansen.

Konferencens Forhandlingsemner er følgende: Beretning fra »I. A. S.«, de Delegeredes Beretninger fra de resp. Lande, Oprettelse af et internationalt Sekretariat, samt Revision af Statuter og Fastsættelse af Bidrag.

»I. A. S.« Sekretær er Max Josephsohn, Hamburg, den mangeaarige Fører for »Centralverband der Handlungsgehülfen und Gehülfinnen Deutschland«.

Vi skal senere komme tilbage til denne første Raadslagning, som fremmede Medhjælperrepræsentanter afholder i vort Land og hvis Udfald vi ønsker alt Held og de resultatrigeste Følger.

Kvindens Ligestilling.

DET MEGET aktuelle og omdisputerede Emne synes ikke at have funden nogen gunstig Modtagelse hos mine ærede Kolleger.

Siden Herr Schouboe i sin første Artikel fremsatte sit Syn paa denne Sag, har han kun mødt Modsigelser, der tildels er ganske ubegrundede.

Herr Reichstein-Larsen — og flere med ham — synes aldeles ikke at kunne faa Øjnene op for det gode, som Kvinderne i mange Tilfælde kan tilføre Handelsstanden, og dette bør jo dog ogsaa tages i Betragtning, thi man kan da ikke gaa ud fra, at naar en ung Dame søger Ansættelse i en Forretning, saa er det kun for at ville konkurrere med og skade os. Det, der bevæger hende til at tage en saadan Plads, er vel i de allerfleste Tilfælde først og fremmest, at hun har mere Lyst til den end nogen anden, og mener at have Evner til at udfylde den, og saa kan jeg ikke indse, at der er noget galt i det.

Noget andet er det, naar Vedkommende ikke særlig interesserer sig herfor, og da er det selvfølgelig højst uheldigt, men dog ikke værre, end naar en ung Mand, som ingen virkelig Lyst har til Handelen, af en eller anden Grund alligevel bliver anbragt i en Butik.

Naar Kvinderne derfor nu paa næsten alle andre Omraader er ligestillet med Mændene, finder jeg det ganske unaturligt og utorsvarligt at ville udelukke dem fra al Deltagelse i Handelslivet. Med Hensyn til Lønnen skal denne naturligvis være ens for mandlige og kvindelige Medhjælpere, naar der ydes samme Arbejde, og den bedste Maade at opnaa dette paa vil naturligvis være at faa Kvinderne med i vor Organisation, hvortil der jo allerede er gjort store, og tildels vellykkede Anstrængelser.

Det vi arbejder henimod er at skabe en sund, handelsinteresseret, velløunet Medhjælperstand, der med Kraft kan tage fat paa de foreliggende Opgaver, og vi bør ikke hindre Kvinderne i at deltage heri, naar de selv ønsker det. Jeg tror derimod, at vi bør paase, at de unge Mennesker, der kommer til Handelen, ikke savner den fornødne Lyst og Interess, der er Hovedbetingelsen for at komme frem og blive til noget, paa dette som paa alle andre Omraader.

Nykøbing, Mors, August 1910.

A. St. Meldgaard.

Conto pro diversi.

AFDELING I NAKSKOV.

Ved et Møde i Nakskov den 9. ds. med Hr. Chr. Ingvoldsen som Indleder oprettedes en Medhjælperforening med Tilslutning til Centralorganisationen.

Vi byder vor første lollandske Afdeling Velkommen. — Referat følger i næste Nummer.

DE DIREKTE MEDLEMMER OG KONGRESSEN.

Nedenstaaende gengiver vi nye Forslag til Repræsentanter for Centralorganisationens Enkeltmedlemmer:

Til Delegeret paa Kongressen i Vejle vil jeg anbefale de direkte Medlemmer at vælge Kommis Juul Frederiksen, p. T. Ødis pr. Kolding, der har været Formand for Faxe Afdeling, men nu atter staar i „de direktes" Rækker.

J. F. er en dygtig Kollega, der har gjort et stort Arbejde for Centralorganisationens Fremgang, og har tidligere været Delegeret for de direkte Medlemmer. Faxe L.

— — —

Snart stunder Vejle-Kongressen til og det er paa Tide at samles om Delegeret-Emner. Det skulde jo helst være Folk, der har en Mening, og ikke siger Ja og Amen til alt, hvad vore Førere siger. Blandt de allerede foreslaaede finder jeg Otto Frandsen, Storebedinge. Han er en selvstændig og retlænkende Mand, og tilmed en dygtig Agitator. Han var i sin Tid Ringkøbing-Afdelingen en god Støtte, ligesom dens Start skyldes ham.

Ham anbefaler jeg!

Jebjerg St., den 5. August. Felix Porsborg.

KVINDERNE I FORRETNINGSLIVET.

Forfatterinden Frk. Thit Jensen har i »Aarhus Stiftstidende« offentliggjort en Artikel om ovenstaaende Emne, indeholdende en skarp Kritik af Ekspeditionen i Forretningerne med særlig Henblik paa de kvindelige Medhjælpere. — Frk. henviser bl. a. til Kvindernes Kamp for økonomisk og politisk Ligeberettigelse med Mændene og skriver:

»Usselt vilde det være, om Kvinder nu af Dovenskab og Dumhed ruinerede, hvad deres modige Forgængerinder satte saa meget ind paa at bygge op. Det nytter ikke at ville forsvare det med, at deres Arbejde i Forretningerne er slet lønnet og keder dem. For de bør tage Kampen op og arbejde deres egen Ydeevne op, saa de lønnes derefter — og keder det dem, faar de lade det ligge og finde noget andet, hellere end at staa med Skam som uduelige, en Skam, der rammer hele Kvindekønnet.

Hvor ofte faar man nemlig ikke slynget i Ansigtet, naar man hævder Kvindens Modenhed til den kommunale Valgret, hun har faaet, og den politiske Valgret, hun kræver:

„Se blot paa Forretningskvinderne! De driver det jo dog aldrig til noget i Lighed med Mænd — Kvinder vil ikke en Gang ekspederes af dem«.

Denne Kritik har foranlediget Fru Vald. Pedersen, vor Næstformands Hustru, der i en Aarrække var et aktivt Medlem af Aarhusafdelingen, til et langt, velskrevet Indlæg i »A.S.« mod Frk. J. Fru P. riposterer bl. a. saaledes:

»Frk. Thit Jensen paapeger, at for 20 Aar siden var en selverhvervende Kvinde et Særsyn, ja, oven i Købet et ringeagtet Særsyn; men saa er dog virkelig Kvinderne i Forretningslivet gaaet frem med Kæmpeskridt. Allerede nu findes der jo mange selvetablerede Kvinder, og endnu flere, der har opnaaet betroede Pladser og gjort sig uerstattelige af mandlig Arbejdskraft. Det er dog et ganske godt Resultat, i Løbet af 20 Aar at vinde saa stort Terræn paa et Arbejdsfelt, hvorpaa Mændene i Aarhundreder har haft Eneret.«

— — —

»At Damer ikke engang vil ekspederes af »kvindelige Medhjælpere«, behøver ikke at være af Mangel paa Dygtighed fra Ekspeditricens Side. Mange Damer vil, dels af Forfængelighed og dels af Koketteri, kun ekspederes af Herrer, og saadanne Damer kan selv den dygtigste Ekspeditrice ikke tilfredsstille.«

— — —

»De Kvinder, der har stillet sig i Spidsen for Kvindesagen, behøver saamænd ikke at opgive Forretningskvinderne, men i Stedet for at stemple dem som dumme og umulige, tror jeg, der opnaas bedre Resultater ved at respektere de dygtige Kvinder, der findes i Forretningslivet, og opdrage Begynderne til at faa et selvstændigt Syn paa deres Arbejde.

Dette vilde ganske vist opnaas bedre ved at faa Ekspeditricerne til at melde sig ind i deres faglige Organisation, Handels- og Kontormedhjælperforeningerne, fremfor i Kvindevalgretsforeninger o. lign., men at faa Frk. Thit Jensen m. fl. til at indrømme dette, nærer jeg, (efter at have læst Frøkenens Artikel) ganske vist intet som helst Haab om.

Thi selvfølgelig har Forfatterinden Frøken Thit Jensen langt mere Forstand paa disse Forhold end Undertegnede, der har været Ekspeditrice i kun 12 Aar".

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg, Nr. Sundby. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 19. August 1910 Kl. 9 pr. paa Hotel „Kong Frederik" med følgende Dagsorden:

1. Behandling af Forslag, der maatte ønskes fremsatte paa Kongressen. 2. Valg af Delegerede til Kongressen. 3. Eventuelt. — Bestyrelsen.

Aarhus. Torsdag den 18. August Aften Kl. 8½ pr. afholdes ekstraordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler i Amaliegade.

Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2, Behandling af eventuelle Forslag til Kongressen i September. 3, Valg af Delegerede til Kongressen.

Alle Medlemmer bedes møde. Bestyrelsen.

Herning. Afdelingen holdt sin aarlige Sommerudflugt Søndag den 10de Juli. I straalende Solskin gik Turen til Høgildgaard, hvor Deltagerne efter Ankomsten samledes i den store og flot anlagte Have. Medens Kaffen indtoges, holdt Kampman en kort Tale, hvori han mindedes Foreningen i de sidste Aar og udbragte derpaa et Leve for Centralorganisationen.

Efter forskellige Fornøjelser kørte man hjem, og sluttede Dagen med en rask Svingom i Hotel »Herning«s Anlæg.

E J

Hillerød. Afdelingen afholdt d. 26. Juli sin ordinære halvaarlige Generalforsamling, der var godt besøgt. Formanden, Herm. L Melskens, aflagde Beretning om Foreningens Arbejde i det forløbne Halvaar. Foreningen havde i Vinterens Løb udfoldet en livlig Virksomhed i forskellige Retninger. Der var afholdt Foredag af Jeppe Aakjær, Joh Skjoldborg, Dr. Birch, Redaktør Vilh. Hansen og Fru Elisabeth Mac, arrangeret et godt besøgt Kursus i Tysk og gennemført en Agitation for 7-Lukningen med delvis godt Resultat, ligesom den selskabelige Side af Foreningens Virksomhed heller ikke var bleven forsømt.

Kassereren, Chr J Hansen fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 579 Kr. 70 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand valgtes i Stedet for Herm L Melskens, der foreløbig bad sig fritaget, Kommis Aug Andersen (Kbm Wulff.) Til Bestyrelse: H Nielsen, Krøger, Frk H Petersen, A Nielsen, Frk S Andersen og Chr J Hansen. Suppleanter: J Jacobsen og Frk Heegaard. Revisor: Herm L Melskens.

Som Foreningens Delegeret til Kongressen i Septbr, valgtes Melskens. Der foresloges derefter at den afgaaede Bestyrelse at fremsætte følgende Forslag til Kongressen: 1. Forslag om Forandring af Kontingentet til Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen. 2. Indførelse af et Agitationsmærke. 3. Anskaffelse af et Emblem for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Alle 3 Forslag vedtoges enstemmigt, hvorefter Dirigenten Johs Sørensen sluttede Generalforsamlingen, der forløb i den bedste Stemning, med en Tak til Herm L Melskens for for dennes dygtige og energiske Ledelse af Foreningens Arbejde.

Vor ny Formand, Aug Andersen, der har siddet i Afdelingens Bestyrelse siden den herværende Organisations Stiftelse og allerede gjort et stort Arbejde i Foreningens Tjeneste, vil sikkert vide at føre Afdelingen frem i det rette Spor.

Chr. J. H.

Kjøbenhavn.

Medlemsmøde afholdes den 23. ds. i »Frisindet Ungdom«s Lokaler, Kongens Nytorv. Meddelelse om Foredragsholder og Emne udsendes senere.

De kjøbenhavnske Afdelinger afholdt Mandag den 1. ds. extraordinær Generalforsamling i »Frisindet Ungdom«s Lokaler. Dagsorden: 1. Foreningens Navn. 2. Valg af Kasserer.

Formanden, Aage Alsøe, aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Birger Kruuse.

Formanden motiverede Repræsentantskabsforslaget. Efter en kort Diskussion gik man til Afstemning, som resulterede i Forslagets Forkastelse.

Angaaende Punkt 2 meddelte Formanden, at Kassereren havde trukket sig tilbage og anbefalede derfor paa Repræsentantskabets Vegne Medlemmerne at vælge Frk. Hansine Hansen, der valgtes med alle Stemmer mod 1.

Medlemmerne fordelte sig derefter afdelingsvis i Lokalerne til Behandling af Kongresforslag og Valg af Delegerede.

Følgende Medlemmer valgtes: I Kontorafdelingen: Fru E. Mac og Frk. Hansine Hansen. Manufakturafdelingen: E. S. Schibler. Kolonialafdelingen: E. Poulsen. »H. K. M. F.«: Å. C. Alsøe. Bladekspeditionernes Afdeling: Willy Carlsen.

Efter Vedtagelsen af de nye Love den 3. Maj var der ikke paany foretaget Valg af Tillidsmænd i Bladekspeditionernes Afdeling, som faa Dage før var oprettet.

Disse Valg foretoges derfor samme Aften. Formand: Willy Carlsen. Repræsentanter: W. Olsen, Frk. Salomonsen, J. Christensen og J. E. Munck.

Efter at de forskellige Afdelinger var færdige med Generalforsamlingen, samledes alle Medlemmerne om et fælles Kaffebord for at mindes Foreningens 13aarige Stiftelsesdag.

Efter nogen Tids gemytligt Samvær, ved hvilket Å. C. Alsøe og Vilh. Hansen holdt et Par korte Taler, skiltes Medlemmerne. Willy Carlsen.

Nykøbing M. Søndag den 3. Juli foretog den herværende Afdeling en overordentlig vellykket Udflugt til Thisted. Vi startede herfra pr. Vogne Kl. 9 og ankom til Thisted ved 2-Tiden, efter undervejs at have gjort et lille Ophold i Vilssund, hvor den medbragte Frokost indtoges. Ankommen til Thisted modtoges vi af de derværende Kolleger og samledes straks om et fælles Kaffebord, hvor Hr. Bestyrer Jørgensen bød Velkommen. Efter Kaffen besaas Byen og Anlæget, og vi aflagde ogsaa en Visit paa Thisted Bryghus, hvor den elskværdige Direktør tog imod os og viste os rundt og tilsidst trakterede med Thisted Øl efter en større Maalestok. Kl. 6 samledes vi atter paa Hotel »Royal« til en Fællesspisning, hvorunder der herskede den bedste Stemning og blev afholdt flere Taler, haade af alvorlig og mere skæmtsom Art. Derefter var vi i Sommertheater, hvortil vore elskværdige Værter havde været saa forsynlige at bestille Pladser forud. Til Slut samledes vi igen paa „Royal" med Thistedboerne og tilbragte her den sidste Time inden Opbruddet i behageligt Samvær. Der blev her udbragt et kraftigt Leve for Centralorganisationen og for den Sag, vi arbejder for, og Kl. 12 sattes Kursen efter Nykøbing, hvortil vi ankom Kl. 4 om Morgenen. Alt i alt en udmærket Tur, ikke alene med Fornøjelsen, men ogsaa ved at komme sammen med en anden Afdeling og drøfte fælles Interesser.

Sekretæren.

Randers. Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes Torsdagen den 4. August i Foreningens Lokaler paa Slotshotellet. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden, og Ksssereren fremlagde det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes. Af Bestyrelsen afgik ved Lodtrækning M. A. Jensen og J. C. N. Hald, der begge genvalgtes. Som Delegeret ved Kongressen i Vejle valgtes Sjørup-Nielsen. Der nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af Kommis Ferd. V. Petersen, Handelsrejsende N. N. Tornsbjerg, Kontorist P. Glargaard, S. N. Borup og R. Olesen. Udvalget konstituerede sig med førstnævnte som Formand.

Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Kommis Herluf Duus og Kommis Ferd. V Petersen.

Der udspandt sig en Del Diskussion om Lukkespørgsmaalet, ligesom Planen for Virksomheden i kommende Vintersæson drøftedes. Generalforsamlingen var godt besøgt og der herskede hele Aftenen en udmærket kollegial Stemning, der varsler godt for Foreningens Fremtid. Generalforsamlingen sluttede med et kraftigt Hurra for Foreningen.

S N

Den sorte Tavle.

Nedennævnte direkte Medlemmer er slettet med Restance:

50, Aage E H Christensen, Nibe, 995, Marinus Eriksen, Ringkøbing, 1396, Hjalmar Poulsen, Nyborg, 1574, P Christensen, Hammel, 1712. Søren Sørensen, Lemvig, 2386, K Niemann, Sakskøbing, 2447, Emil H Hansen, Faaborg, 2449, H B Hansen, Skelskør, 2605, Th. P Hansen, Lemvig, 2713, Aage Rasmussen, Roskilde, 2714, Vilh. Frederiksen, Roskilde, 2716, Otto Friis, Roskilde, 2908, Hans Peter Jørgensen, Staun, 2948, Jacob Hansen, Balling, 2961, H J Nielsen, Rødtofte, 2999, M N Pedersen, Vivild.

Aarhus, August 1910. Chr. Ingvoldsen.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En Manufakturkommis, 20—22 Aar, kan straks faa en god Plads i Nordjylland.

En yngre Manufakturkommis kan straks faa Plads i et Crome- & Goldschmidt Udsalg.

Henvendelse til Hovedkontoret.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Langelandsgade 8 (Telefon 1929). Formand: CHRISTEN INGVOLDSEN. Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Langelandsgade 8.
— Kontor: København L., Baldersgade 72. Kontortid Søgnedag Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: FR. MØLLER. Telef. Taga 894 x
»D. H. K M. T.«; Redaktør VILH. HANSEN, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y)
— Ekspeditør: FR. MØLLER, Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand A C ALSØE, Zinnsgade 11, 4.
Jylland, — TH. HANSEN, Aalborg, Slotsgade 25
Fyen, — N. CHRISTENSEN-KROGH, Overgade 44, Odense
Sjælland, — CHR. F. JOHANNESSEN, Næstved.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	HARALD WOLTHERS	Fællesforeningen	JOHANNE BERG	Danmarksgade 70
Aarhus	ENGELBERT PETERSEN	Knudrisgade 25	CARL KNUDSEN	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis SØREN ULLERICHS	G. Ullrichs	TH SIEBURG	Chr. Christensen
Ebeltoft	W NIELSEN	Chr Poulsen	W NIELSEN	Chr Poulsen
Esbjerg	J P GODTFREDSEN	Kongensgade 54	P J PETERSEN	Rosenvængets Allé 11
Fakse	A PETERSEN	Rs. Larsen	Brudassist. L. von HAGN-JENSEN	
Fredericia	C. JACOBSEN	M Christoffersens Enke	F HESS	Norgesgade 3, 2
Frederikshavn	NIELS H JENSEN	N Ribe Christensen	Kontorist CHR. OLSEN	Flade pr. Frederikshavn
Helsingør	ALFR. O HANSEN	Bodilsen & Vejby Nielsen		
Herning	Bogholder LIND JENSEN		E JESPERSEN	Bredgade 11
Hillerød	HERM L MELSKENS	Heinr Schrøders Eftf.	CHR J HANSEN	Frederiksværksvej
Hjørring	N. NIELSEN	Jærnbanegade 11 B.	A NIELSEN	Andelsslagteriet
Hobro	C J MATTHES	Morellgade 1, I	B HØGH	H I Bie
Holstebro	VICTOR A KALLERUP	N C Hansen.	EINER ERIKSEN	S Bøggild
Horsens	NIELS DAHL	Sønderbrogade 33	OTTO WALD NIELSEN	Jernbanegade 8
Kallundborg	SØREN MØLLER	Carl Rasmussen	L P LARSEN	Kristoffer Madsen
Kolding	N C. NIELSEN	Jærnbanegade 1	S SEJERSEN	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	A C ALSØE	Zinnsgade 11, 4		
Bladekspeditionernes Afdel.	WILLY CARLSEN	Frederik VII.s Gade 3, 2.	HANSINE HANSEN	Nansensgade 90. St. K.
Kolonialafdelingen	E. POULSEN	Turøvej 1 Tlf. Godth. 1051		
Kontorafdelingen	VILH HANSEN	Krp. Sophie Vej 23, 2		
Manufakturafdelingen	E S SCHIBLER	Asger Rygs Gade 12 St.		
Nakskov	H CHRISTENSEN	Flensborg Lager		
Nykjøbing F.	M LORCH-JØRGENSEN	Kbmd. Herskind	C M NØRGAARD	N Marcussen
Nykjøbing M	E ØHLENSCHLÆGER	Peter Thykier	A BERG	Fr. Bangs Eftf.
Næstved			H SØGREN PETERSEN	Brogade
Odense	N CHRISTENSEN-KROGH	Overgade 44	CHR HENRIKSEN	Hans Tausens Gade 20, 3
Odder	CHR P HANSEN	Akselhus	L I PETERSEN	P W Møller
Præstø	A JENSEN	Anthon Petersen	VIGGO S PETERSEN	J Engelbredt
Randers	R SJØRUP-NIELSEN	Sennelsgade 8	M A JENSEN	Otto Kragh
Silkeborg	H BUSTED	Hans Damgaard	M JACOBSEN	Skoletorvet
Skanderborg	Kommis C J KERFF		Fuldm. HØGH-ANDERSEN	
Skive	H P JENSEN	Frederiksgade 2	A M NIELSEN	Gasværksvej 14
Slagelse	CHR JOHANSEN	Hellig Anders Vej 9	J CHR JACOBSEN	A|S J Strudsberg
Struer	Bankassist. N. CHR. JØRGENSEN	Søndergade 5, St.		
Svendborg	E J ROSLEFF	Møllergade 22	POUL H NORLANDER	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent CHR. BRANDI		H CHR OTTESEN	A|S N C Andersen
Vejen	M KOED	Fabr. Phønix	ANDR. H VESTERGAARD	Jens N Hansen
Vejle	JENS JOHANSEN	Stormgade 4, 2.	CHR HØYER	Fredericiagade
Viborg	ERASMUS POULSEN	Mogens Klitgaard		
Vordingborg	ANTHON HANSEN	C F Breits Eftf.	ANTHON HANSEN	C F Breits Eftf.

Annoncer

Adler Cykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110 —
med Frihjul.

Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
Til Familie- Konfektions- og Haandværkerbrug.

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
— Kr. 375. —
Synlig Skrift — Letteste Anslag
Største Gennemslagskraft

DANS
HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
Medhjælperne og Arbejdsledigheden.

Abonner! — Averter!

Svendborg
Ægte
Avena Øl
(Havre-maltextraktøl)
Pris 25 ØRE

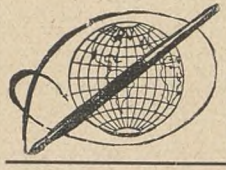

Waterman »**IDEAL**« Fyldepen.
Marinus M. Schultz
Jomfruaneg. 3. Aalborg
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om »Fyldepenne«.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Algade 26. AALBORG Algade 26.
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Handels-Gymnasiet.
Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og 1. Novbr. nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Aarhus

Drik
Ceres
Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- & Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbeks Bogtrykkeri,
Badstuegade 8 Aarhus
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -
H. Blichfeldt
Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

Drik Esbjerg Øl

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings-
Comp. Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensgade. Esbjerg.

Fredericia

Theater-Cafèen.

Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria

1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.

N. MIKKELSEN.

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. --
Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253

Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.

Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

---

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. $1^1/_2$ Time.
— **Malachowicz** —
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Herning.

Alle
fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Holstebro

Hvorkøberjeg billigst?
I Dansk Beklædnings-magasin.
P. V. F. Petersen.

HOTEL ROYAL
J. Hüberty Knudsen,
Lokale for Handels- & Kontormedhjælper-foreninger.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christensen,
Nørregade Nr. 30.

Horsens.

Palais Caféen

Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Det største
Antal Medhjælpere
sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til
Brødrene **Volkert,**
Rendebanen, Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

1ste Klasses
Barber & Frisør Salon
Søndergade 3. **F. Honoré.**

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber & Frisørstue.

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Wh. Topp

Skomageri & Skotøjsforretn.

Thisted.

Eneforhandling af Herz Skotøj

Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Koncertsalens Varieté og RESTAURATION anbefales

Cigarer.

Hans Jessen jun.

Flegborg. 2.

Slagelse.

Husk

Fr. W. Sørensen's

Skræder- og Ekviperingsforretning

Løvegade 18.

Billige Priser, god Pasning.

Vejle.

J. Jensen Bang's Skotøjsforretning

anbefales.

A. Christensen.

Vejle. — Telefon 267.

Engelsk Klædelager.

High class Tailor Etablisement.

Hattelager og Manchetlinned.

Complete stock of every thing for Gentlemen

Central Cafèen

Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.

— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —

PETER BYCH.

Altid det nyeste

i Hatte, Slips & Underbeklædning.

Se Vinduet. Waldemar Joost.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN SLOTSGADE 3,

— anbefales. —

Absolut 1. Kl.s Betjening.

M. BUNDGAARD.

H. Steensens „VEGETARIA"

Indregistreret Varemærke

Margarine

Drik Slagelse Øl.

Fotograf Hammer

Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Svendborg

Grand Hotel

Byens største 1ste Klasses Hotel

Al Nutidens Komfort.

Moderate Priser.

Køb Deres Manchetlinned - og Hovedbeklædning i -

„BRISTOL"

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,

anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.

Værelser a 1,50 Kr. Ærb.

Telefon 61. J. Bisgaard.

Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Kendsgerninger rokkes ikke!

Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte

— Xeroform Sæbe —

er den allerbedste Toiletsæbe til dagligt Brug.

Aas-Andersens Boghandel,

Storetorv, Thisted.

Stort Udvalg til billige Priser.

REPRÆSENTANTER

FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N.C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Hr. Kommis A. Petersen.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Hr. Alfr. O. Hansen, Ads.: Bodilsen & Vejby Nielsen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis H Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. C J Matthes, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. H. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N Rasmussen, Ads. W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. E Øhlenschlæger.
Næstved:
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M N Nielsen, Adr.: B Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: H Busted, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard.
Vordingborg: Hr. A Hansen, Adr.: C F Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 15. August

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1910. 10de Aargang.

Handels- og Kontormedhjælperne og Kulturen.

FØR OG NU.

INTET ER MERE INTERESSANT at studere end Kulturens Sejrsgang over Jorden. Hvilken diamentral Forskel er der f. Eks ikke paa de arbejdende Klassers kulturelle Standpunkt for blot femogtyve Aar siden og nu? Som en af de vigtigste Faktorer til dette kan man ikke undgaa at nævne den faglige Bevægelse — det er den, der har højnet Arbejderstanden, forkortet Arbejdstiden og derved skabt Betingelser for Menneskets kulturelle Udvikling. Hvis vi gaar saa langt tilbage som til Danmarks første Frihedsaar i Halvtredserne, da var Valgdeltagelsen til Folketinget 20 pCt. af Vælgerne, mens man ved sidste Valg saa Kredse, hvor der stemte over 90 pCt., — ret illustrerende; thi Politik er ogsaa Kultur.

VOR STAND VAAGNEDE

langt senere end de andre Lønarbejdere, — nemlig den Gang de første Medhjælperforeninger paa fagligt Grundlag og et strengt fagligt Program oprettedes sidst i Halvfemserne. Det gik ikke med ét Spring, kun trægt og langsomt; men der blev dog blæst op i det tætte Spindelvæv af gamle Fordomme og fornem Tilbagetrukkethed, hvori det store Flertal af Handelens Medhjælpere gennem Tiderne havde indhyllet sig.

HONNET AMBITION.

Jeg saa forleden i Dagspressen en Bemærkning, der forøvrigt fremkom i Anledning af Telefonistindernes mulige Indtrædelse som Afdeling under Centralorganisationen, saalydende: »Lidt honnet Ambition spiller maaske ogsaa en Rolle her«. Honnet Ambition, det er ikke nogen daarlig Betegnelse for det Synspunkt, der i hvert Fald for nogle Aar tilbage var almindeligt, naar der var Tale om Handelsmedhjælpernes samfundsmæssige Stilling, — en Betragtning, som maaske lever højt endnu, saavel i som udenfor Medhjælperkredse.

HERRER VI ER.

Der var engang en begejstret Studenterkreds, der sang den lidt udfordrende Strofe: »Herrer vi er i »Aandens Rige«. Ligervis var der Medhjælpere, der ansaa sig selv for at være Herrer i Modens Rige og ulastelige Løveriddere paa de bonede Parketgulve. Det var Medhjælpernavne, der prangede i Skrædderens Hovedbog — somme Tider ogsaa i Sagførerens Inkassationsprotokol, og det var Medhjælpere, der svang Byens Døtre under Tanternes og Mødrenes livlige Hvisken fra Balkonen.

LITTERATUREN OG KUNSTEN

var et ukendt Begreb for den Tids Medhjælper —; han havde maaske lige en Anelse om, at der var en Holberg, der havde skrevet »Peder Paars« og en Oehlenschlaeger, der havde skrevet »Aladdin« — at læse Bøger, det lod man dem om, der skulde læse; allerhøjst havde man i Ferien drevet det til Ingemanns Romaner og Sophus Kriedts smaa Indianerfortællinger a 25 Øre. Med Sansen for Kunst stod det sig ikke bedre; var der nogen Prydelse paa Kvistværelsets skraa Vægge, saa var det de farvede Bilagsbilleder, som Uge-Bladene i saa rigeligt Maal uddeler til sine mer eller mindre kritiske Abonnenter. Kom man en enkelt Gang til Hovedstaden, var det langt interessantere at gaa i »Kisten« eller »Figaro« end paa Charlottenborg eller Carlsbergs Glyptothek.

VI VAAGNEDE SENT

og langsomt; men det skete da omsider. Jeg ser et glædeligt Tidens Tegn deri, at vi gennem vore Afdelinger kan bringe Medhjælperne og den litterære Kultur nærmere sammen, saaledes som det er sket i de sidste Aar ved de to betydelige Nutidsforfattere Aakjær og Skjoldborgs Foredrag og Oplæsninger i vore Afdelinger. Under en Samtale ytrede Aakjær engang: »De skulde have en Digter, som kunde sætte Handels- og Kontormedhjælpernes Liv i Poesi — en ud af Deres egen Stand«. — Ja, det skulde vi have; der er ikke noget, der gavner en Bevægelse mere end det, at den bliver baaret frem paa Poesiens Vinger — lad os da haabe, at »vor egen Digter« melder sig. — Han er vist paa Trapperne.

FREMTIDENS MEDHJÆLPER.

For Nutidens og Fremtidens Medhjælper stiller Udsigterne sig meget forskelligt fra Fortidens. Den Gang kunde han være sikker paa før eller senere at blive Principal — nu gaar Procenttallet af Folk med den Udsigt nedad. Stordriften tager til Aar for Aar. Størsteparten af Medhjælpere vil vedblive at indtage en mere eller mindre underordnet Stilling under Stordriftens Vinger. Men ikke desto mindre gælder det for Nutidens unge Mand, der vil gaa til Handelen: han maa ruste sig — Kampen for Tilværelsen er haard — og den vil sikkert ikke blive blidere i Fremtiden. Det er derfor Medhjælperorganisationens Opgave at tage det Arbejde op — at bibringe Standens Udøvere saa megen Kultur som muligt. Adgangen dertil er jo forholdsvis let i vore Dage. Lad den trænge ind i Medhjælpernes Forsamlinger og ind i deres private Liv, saadan at vi ikke staar tilbage for de andre Lønarbejdere.

N. C. Nielsen.

Vort Festnummer.

VOR CENTRALORGANISATIONS 10-Aars-Dag indtræffer den 23. September, idet Repræsentanter for Medhjælperforeningerne i Kjøbenhavn og Jylland denne Dato Aar 1900 besluttede Landsorganisationens Grundlæggelse.

Centralorganisationens 4. ordinære Kongres, der afholdes i Vejle den 25. og 26. September, vil derfor forene Raadslagning om Organisationens indre Anliggender og Standens faglige Interesser med festlige Foranstaltninger til Minde om denne i dansk Medhjælperbevægelse vigtigste Begivenhed. — Imidlertid er det jo aldeles ugørligt at samle Centralorganisationens over hele Landet spredte Medlemmer i saa stort Tal som ønskeligt under disse Kongresdage, og »D. H. K. M. T.« erindrer derfor Dagen ved Udsendelse af et Festnummer, der gennem en Række Bidrag giver et Tilbageblik over Medhjælperbevægelsen siden det første Organisationsforsøg i 1897.

Festnummeret, der tænkes udsendt omkring den 20. September som en særlig Udgave, vil fremtræde som et stilfuldt udstyret, rigt illustreret 16-Siders Hefte, trykt i to Farver og indeholdende følgende Bidrag:

En Forside-Prolog, der i formsikre Rytmer taler Organisationens og Solidaritetens Pris, og spænder Læserens Forventning til det følgende Prosa-Indhold. Prologens Forfatter er Medlem af Hovedbestyrelsen, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, hvem det allerede forlængst vides skriver gode Vers.

I et omfangsrigt, indledende Bidrag »Gennembrudsaar« af Guillaume (et Pseudonym, Forfatteren benyttede, da han for 12—13 Aar siden skrev sin første Organisationsartikel for Handels- og Kontormedhjælpere) gives der efter en Karakteristik af Tiden — Halvfemsernes Brydningstid —, hvori dansk Medhjælperbevægelse har sit Udspring, gennem en Række Afsnit: »Bavnen tændes«, »Centralorganisationens Oprettelse«, »Agitation«, »Den første Kongres«, »Kampsignaler«, »Lockouten 1902«, osv. en Skildring af vor Organisations Gennembrudsaar — indtil det første Repræsentantskabsmøde 1904, og derefter de følgende Begivenheder i sammentrængt Fremstilling. — Den illustrerede Artikel indeholder bl. a. »Centralorganisationens Afdelingskort 1910«, der viser vor Organisations nuværende Udbredelse.

Vor Formand, Chr. Ingvoldsen, møder med en interessant Skildring »Før Centralorganisationen« hvori han fængslende fortæller om de første Organisationsforsøg i Jylland og de Brydninger, som det kjøbenhavnske Medhjælperrøre fremkaldte.

»Fra »Forbundets« Dage« fører Læseren tilbage til »De danske Handelsmedhjælperes Forbund«s Tider. Forfatteren af dette Bidrag er vor gamle Kending, Prokurist H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn, der i en velskreven Artikel genopfrisker sine Erindringer fra Ungdomsdagene.

Dernæst fortæller vort aalborgensiske Hovedbestyrelsesmedlem, Th. Hansen, om «23. September 1900«, — Minder og Typer fra det berømmelige Delegeretmøde i Aarhus for 10 Aar siden, som det vil glæde de yngre Kræfter indenfor vor Organisation at stifte Bekendtskab med. Vor kendte »Th.« har her tegnet et Billede, som Deltagerne i Aarhusmødet vil hilse med et Genkendelsens Smil.

Medens disse Artikler, der skyldes Mænd, som gjorde Felttoget med fra de første Aar, giver et historisk Tilbageblik over den forbigangne Tid, præges de følgende Bidrag af Aktualiteten.

Dette tør ikke mindst siges om den ypperlige Opsats, som Redaktionen har bevæget vor berømte belgiske Kollega, Auguste Bruggeman, »Féderation internationale dès Employés« intelligente Generalsekretær til at skrive for vort Festnummer. Monsieur Bruggemans Bidrag »Internationalisme i Medhjælperbevægelsen« er saavel i Indhold som Form en Akvisition for den Rekord, som »DHKMT« ventelig sætter med denne Udgave.

Det følgende Bidrag »En Dag paa Hovedkontoret« af C. Hammer, giver et interessant Indblik i den Virksomhed, der udfolder sig i Centralorganisationens Knudepunkt.

Ogsaa disse Artikler ledsages af flere Illustrationer, og hertil knytter sig det Gruppebillede af Centralorganisationens nuværende Hovedbestyrelse og Revisorer, der indgaar under »Vor Hovedledelse« og ledsages af korte, biografiske Noter.

Sluttelig vil Vejle-Afdelingens Formand, Bogholder Jens Johansen, i nogle raske snap—shots under »Kongres-Noter« give Kongressister som de mange Kolleger, der forventelig overværer Kongressen, et Forhaands-Indblik i de Alvorens og Festens Dage, der venter dem.

Vi haaber med dette Festskrift at sætte det første 10-Aar en værdig Slutsten — det kommende Decennium et pynteligt Startmærke.

Revolution udi Viborg.

VED TIDERNES UGUNST var vor Viborg-Afdeling gaaet en Del tilbage og for at raade Bod herpaa afholdtes den 1. ds. et Agitationsmøde i Haandværkerforeningens Lokale, hvor jeg talte. En Del af de tilstedeværende Kolleger indmeldte sig, og der valgtes en ny Bestyrelse bestaaende af d'Hrr. Erasmus Poulsen (Formand), Jacob Jacobsen, N Jensen, Olaf Jørgensen og P Therkildsen. Sagen er nu atter i den rette Gænge, og Afdelingen gaar forhaabentlig atter ind i en Opgangsperiode.

Dette Møde medførte imidlertid ganske uventede og ret enestaaende Begivenheder, der bør kendes af en videre Kreds end vore Kolleger i Viborg. Paa Byens Plakattavler havde vi ladet opslaa nogle Plakater med Indbydelse til Mødet; men vi havde gjort Regning uden Byens Borg- og Politimester, en Herre ved Navn Tolderlund. Denne høye og wiise Øvrighedsperson maa have meget middelalderlige Vrangforestillinger om sin Opgave; thi han lod vore uskyldige Plakater nedrive, — »saadan noget socialistisk« maa ikke staa paa Plakattavlerne i Viborg, skal han have udtalt. — Endvidere forbød han Ombæring af de samme Plakater i Byens Gader —' det kunde vække Opløb. — Sandelig, man kan sove trygt i Viborg, naar man har et saa nidkært Forsyn til at vaage over sig. Ganske vist lykkedes det jo ikke at forhindre Mødet; men det maa dog være en stor Betryggelse for alle gode Borgere, at Hr. Tolderlund ikke er bange for at skride ind og ophæve de almindelige borgerlige Rettigheder, naar Revolutionen er paa Trapperne — selv om det kun er paa den Vindeltrappe, der fører op til den borgmesterlige Hjerne udi Viborg.

Ydermere forstaar Hr. Tolderlund ogsaa at begrænse sin Nidkærhed til de passende Steder. Da S-Lukningen ikke overholdes dér i Byen, tilskrev vor Afdeling for nogen Tid siden Hr. Borgmesteren med høflig Anmodning om at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold, men fik pr. Politibetjent den mundtlige Besked, at »det ikke kom ham ved«. Her var Nidkærheden altsaa ikke saa stor. — Moral: En dansk Borgmester behøver ikke at lade Landets Love bestemme Grænserne for hans Myndighed og hans Pligt: det kan han magelig selv afgøre.

Chr. Ingvoldsen.

Spekulation i Arbejdsløshed.

I »Berlingske Tidende« fandtes forleden under Rubriken »Ledige Tjenester« følgende Annonce:

Ca. 30aarig Mand antages straks

som Kontor- og Butiksmedhjælper og Bud, foreløbig den halve Dag til en Begyndelsesløn af 40 Kr. pr. Md. Vedkommende, der maa have Kendskab til tysk og engelsk Korrespondance, kan vente fast Ansættelse hele Dagen og stigende Gage, Billet mrkt. 9379 modtages Berlingske Tidende.

Man vil sikkert give mig Ret i, at en saa skandaløs Spekulation i Arbejdsløsheden skal man lede længe efter. »D H K M T« har tidligere omtalt saadanne Annoncer; men det har saa at sige kun været Slag i Luften, idet man ikke har været i Stand til at trække Vedkommende frem fra det Skjul, som denne Form for Annoncering yder. Anderledes her; ved et Tilfælde har jeg faaet Lejlighed til at kaste et Blik ind bag Kulisserne, og jeg vil ikke tøve med at give Centralorganisationens Medlemmer et Indblik i de Herligheder, der her bydes en »ca. 30aarig Mand«, ud fra den Betragtning, at disse sandsynligvis for den nye Mand bliver de samme, som for den nu fratrædende Indehaver af denne attraaværdige Stilling.

Det averterende Firma er »Chirurgisk Varehus«, Gothersgade 91, Kjøbenhavn, hvis Indehaver, en Grosserer Chr. Christensen, har skabt sig en Formue ved den »Sikkerhedstjeneste«, hvorpaa hans Virksomhed er baseret, og han modtog efter sit Avertissement ialt 42 Billetter. Desværre vil der mellem disse 42 Ansøgere utvivlsomt findes en eller maaske flere Medhjælpere i den ønskede Alder, altsaa med mange Aars praktisk og alsidig Uddannelse, der paa egen Haand korresponderer Tysk og Engelsk; thi det er det, der menes; men som mange Maaneders Arbejdsløshed har bragt saa langt ned, at han tager imod et saadant Tilbud, fordi han dermed

kan dække sin Husleje og dog har den halve Dag til at fortsætte sine Anstrængelser for at opnaa noget bedre. Og netop paa saadanne uheldigt stillede Medhjælpere er Annoncen beregnet.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Arbejdets Art; enhver Læser ved, hvad der forlanges, naar en Mand baade skal være Kontor- og Butiksmedhjælper og samtidig Bud. Annoncen taler jo iøvrigt for sig selv. Derimod skal jeg med et Par Ord omtale Arbejdstiden, den saakaldte »halve Dag«. Forretningstiden i dette »Varehus« er fra 9—7, Lørdag senere, og den 30-aarige Medhjælper vil faa en Arbejdstid fra 12—6. Det vil sige Klokken bliver altid 7 eller endog mere, førend han er færdig; thi »Grossereren« kommer sjælden i Forretningen før Kl. 5, og naar han saa først selv skal gennemse Posten med eventuelle Afbrydelser, og dernæst give Medhjælperen Dessins med Hensyn til Korrespondancen, vil Enhver kunne indse, at Fyraften Kl. 6 kan der ikke være Tale om. Der benyttes Skrivemaskine, og den heldige Ansøger maa selvfølgelig forstaa at betjene en saadan.

Men hvad her er nævnt er endda ikke alt. Af den tidligere Indehaver af denne glimrende Stilling, er der endog forlangt, at han uden Vederlag lejlighedsvis skulde udføre f. Eks. Toldklarering om Formiddagen, da han jo — ikke „forsømte noget dermed",

Saavidt er vi naaet her hjemme, at en kjøbenhavnsk Grosserer uden at rødme af Skam, forlanger, at en ledig Medhjælper skal arbejde gratis, „fordi han ikke forsømmer noget dermed.«

Jeg kunde ønske at disse Ord blev opslaaet overalt i hele Landet, saaledes at Enhver, og navnlig Handels- og Kontormedhjælperne, kunde faa Øjnene op for de forfærdende Forhold, der raader indenfor vor Stand. Forhold der kun — og kun alene — kan ændres af en stærk Nrganisation, hvoraf hver eneste mandlig- og kvindelig Medhjælper i Landet er Medlem.

Chr Wulff.

Afdeling i Nakskov.

VED ET MØDE her Tirsdag den 9. ds. paa Hotel »Harmonien« oprettedes der en Afdeling under Centralorganisationen med et Medlemsantal af ca. 20 og med den bedste Udsigt til inden den konstituerende Generalforsamling, der afholdes i Løbet af 14 Dage, at blive adskilligt flere. Et Udvalg bestaaende af følgende Kolleger: H. Christensen (Formand) A. Asmussen, H. C. Bjerregaard, Axel Olischer og W. J. Petersen udgør Bestyrelsen til Generalforsamlingen.

Hermed er vor første Afdeling paa Lolland oprettet. Den vil antagelig ret snart blive efterfulgt af Afdeling i hvert Fald i Maribo, og vi har den bedste Tro til, at de Kolleger, der staar i Spidsen for den ny Afdeling, vil forstaa at skaffe den en Position, der svarer til Byens Størrelse.

Formanden for en lokal Medhjælperforening med selskabelige Formaal, Manufakturmedhjælper Jørgensen, var mødt og beklagede sig over, at Mødet var indvarslet uden Henvendelse til hans Forening. Tilslutning til Centralorganisationen var ganske vist forkastet en Gang; men »det kunde jo være«, at man kunde komme til et bedre Resultat ved en ny Afstemning. Hr. Chr. Ingvoldsen, der holdt det indledende Foredrag, maatte naturligvis afvise dette Forsøg paa at forhindre vor Afdelings Oprettelse. Ønsker den selskabelige Forening at komme ind under Centralorganisationen, vil dette altid kunne ske ved en Sammenslutning med vor Afdeling paa Centralorganisationens Grundlag. Fremtiden vil vise, om Ønsket er saa alvorligt ment, at dette vil ske.

Kongres-Stenograf

søges til Vejle—Kongressen den 25. og 26. September, Rejseudgifter godtgøres, Diæter og Gratiale ydes. Medlemmer øvede i Debatskrift, der maatte ønske at stille sig til Disposition bedes uopholdelig tilskrive Redaktør Vilh Hansen, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kjøbenhavn F. (Adresse den 3.—4. Septbr.: Centralorganisationens Hovedkontor, Aarhus, Langelandsgade 8.)

Conto pro diversi.

TIL DE DIREKTE MEDLEMMER!

De Medlemmer, der endnu ikke til Hovedkontoret har indsendt Stemmekort over Delegerede til Kongressen, bedes indsende omgaaende, da Fristen udløber 3. Septbr.

Chr Ingvoldsen.

HOVEDBESTYRELSEN

afholder ordinært Møde paa Centralorganisationens Hovedkontor den 4. ds. I Stedet for vor afdøde Kollega, Chr F Johannessen, er Prokurist H P Hansen jun. Kjøbenhavn indtraadt i Hovedledelsen. — Centralorganisationens Forretningsudvalg holder Møde i Aarhus den 3. ds.

DEN INTERNATIONALE MEDHJÆLPER-KONFERENCE.

Hovedbestyrelsen har valgt Fru Elisabeth Mac og Redaktør Vilh Hansen som Centralorg. Repræsentanter. — Iøvrigt vil den internationale Samvirksomhed vi tilhøre, »Federation internationale dés Employés,« ogsaa blive repræsenteret ved John Turner, Englaud, medens Generalsekretær Auguste Bruggeman har maattet opgive den planlagte Rejse til Kjøbenhavn.

Ekspeditionen.

Paa given Foranledning henledes Provinsafdelingernes Opmærkssomhed paa, **alle** Anmeldelser, Omflytninger og Inddragelser af DHKMT maa udfærdiges i **2** ligelydende Eksemplarer. Endvidere at »Kbhvn.« i Blanketternes v. Hjørne ikke maa udstreges eller erstattes med et andet Bynavn, eller forsynes med Afdelingsstempler.

Ekspeditionen henleder endvidere Opmærksomheden paa de i den trykte Vejledning givne Eksempler med Hensyn til Blanketternes Udfærdigelse i de forskellige Forhold. Ved at følge de i denne Vejledning givne Anvisninger, vil Ekspeditionens Arbejde lettes betydeligt, til Gavn for alle Parter.

Med kollegial Hilsen

DHKMT's Ekspedition, Fr Møller.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg—Nr. Sundby. Med den i nærv. Blads Nr. 16 bekendtgjorte Dagsorden afholdt Foreningen ekstraordinær Generalforsamling Fredagen den 19. f. M. Efter at Formanden havde budt Forsamlingen Velkommen og konstateret Generalforsamlingens Beslutningsdygtighed, valgtes Hr. Kommis H. E. v. Essen til Dirigent. Han gav straks Ordet til Formanden, der meddelte, at man indenfor Bestyrelsen ikke havde funden Anledning til at foreslaa nogen Forandring i Centralorganisationens Love, hvorimod han paa Bestyrelsens Vegne foreslog, at Foreningen paa den forestaaende Kongres stillede Forslag om Ændring i § 23 i Arbejdsløsh dskassens Love, og Formanden anmodede derf r om Generalforsamlingens Anerkendelse af følgende:

»Aalborg Afdeling foreslaar, at § 23 i Arbejdsløshedskassens Love ændres saaledes, at den stigende Skalas Princip benyttes ved Beregningen af Understøttelsernes Størrelse og Varighed, idet det maa erkendes, at jo flere Aar et Medlem yder Tilskud til Kassen uden at stille Krav om Understøttelse, desto større bør denne kunne tilkendes Vedkommende ved indtrædende Arbejdsløshed.

Man forbeholder sig paa Kongressen nærmere at motivere og formulere Forslaget.«

Dette anerkendtes ensstemmigt af Forsamlingen, ligesom det med al ønskelig Tydelighed blev tilkendegivet de senere valgte Delegerede, at de paa Kongressen ikke maatte gaa med til eller stemme for noget Forslag, der tilsigtede Nedsættelse af Kontingentet til Centralorganisationen. Af den dermed i Forbindelse staaende Diskussion fremgik det dog klart, at Tiden ikke er inde til at tænke paa en Forhøjelse af de Beløb, der nu ydes til Afdelingernes og Centralorganisationens Kasse.

Dernæst foretoges Valg af 2 Delegerede til Kongressen i Vejle den 25. eg 26. Septbr. med det Resultat, at Kreditforeningsfuldmægtig Nielsen-Lindquist og Bogholder Karl Thomsen hos Fabrikant Kragelund valgtes efter at Formanden paa Grund af Forhindringer havde frabedt sig Valg. D'Hrr. Bogholderne Th. Nielsen, Jysk Andels-Foderstofforret-

ning og J. Jensen, Aalborg ny Dampmølle, valgtes som Suppleanter for de Delegerede. Efter sket Lodtrækning blev sidstnævnte 1. Suppleant. Under Punkt 3 henledte Formanden Forsamlingens Opmærksomhed paa det Arbejde, der paahvilede hvert enkelt Medlem med Hensyn til den snarest mulige og mest nøjagtige Udfyldning og Besvarelse af de udsendte Spørgeskemaer til Brug for Oplysningsbureauet.

Endelig gav Formanden Meddelelse om, at Foreningens nuværende Lokaler var bleven opsagte til Fraflytning pr. 1. Okt. d. A. og bemærkede, ar Bestyrelsen endnu ikke havde haft Lejlighed til at sikre Foreningen andre Lokaler.

Nielsen-Lindquist,
p. T. Sekretær.

Fredericia. Afdelingen afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 27. Juli. Formanden bød Velkommen og forelagde en Del Forslag, hvorefter en livlig Diskussion udspandt sig. Heri deltog Frk. S. Mikkelsen, A. C. Jensen, Lindholm, F. Hess, Sass Petersen og Formanden. Det vedtoges at stille følgende Forslag til Kongressen:

I. Et Medlem behøver ikke Centralorganisationens Samtykke til at forlade en Plads og faa en berettiget Understøttelse udbetalt. II. Bladet søges mere udbredt og gives et mere fyldigt Indhold, saaledes at det i endnu højere Grad kan fange Standens Interesse.

Derimod blev et Forslag, som et Medlem fremkom med, om at foreslaa Kongressen at forandre Centralorganisationens og Bladets Navn til henholdsvis »Fagforening« og »Fagblad« forkastet med alle Stemmer mod 1.

Til at repræsentere Afdelingen ved Kongressen valgtes Formanden med Akklamation. Inden Mødet hævedes vedtoges følgende Resolution: »Generalforsamlingen indser tilfulde Nødvendigheden af, at vor Organisation raader over en Kassebeholdning, saaledes at den ikke skal have pekuniære Vanskeligheder at kæmpe med, hvortor Afdelingen erklærer sig som en absolut Modstander af en eventuel Kontingentnedsættelse.«

Jabbe.

Helsingør. Som bekendt oprettedes der sidst i Juni Maaned en ny Afdeling i denne for Medhjælper-Organisationen før saa uindtagelige By. Man havde al Grund til at nære de bedste Forhaabninger om dette nye Skud paa Centralorganisationens kraftige Stamme, men desværre blev disse Forhaabninger til Dels skuffede, idet Valget af en uheldig Formand og indre Stridigheder bevirkede, at allerede efter knap 2 Maaneders Levetid var Afdelingen i Opløsning, og Medlemmerne faldt fra en masse.

En nyvalgt Bestyrelse formaaede imidlertid vor energiske Redaktør, Hr. Vilh. Hansen, til at komme til Stede ved et Møde den 18. August. Hr. V. H. holdt et ildfuldt Foredrag om Organisationens Betydning for Medhjælperstanden, manede kraftigt til Sammenhold og ledede derpaa den paafølgende Generalforsamling, hvor det lykkedes at genoprette Afdelingen med et Medlemsantal af 26. Forslag til Lovene blev oplæste og vedtaget, og kun § 4 gav Anledning til Diskussion.

Generalforsamlingen sluttede med kraftige Leveraab for Redaktøren, Centralorganisationen og den nye Afdeling.

Johs. Jensen.

Hobro. Afdelingen foretog Søndag d. 7. August Udflugt. Kl. $3^1/_2$ samledes Deltagerne ved Havnen, sejlede med Dampbaaden til Østerskoven, hvor et dækket Kaffebord ventede. Ved Bordet blev holdt flere Taler, og nogle i Dagens Anledning affattede Sange blev sunget. Kl. 6 marcheredes til Hobro, hvor man skiltes paa Torvet, for atter at samles Kl. 9 til Bal i Foreningens Lokaler i Theatret.

Den 18. August afholdtes ordinær Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed, og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes. Af Bestyrelsen afgik Formanden, som bortrejser. Til Formand valgtes P. Pedersen, Morellgade 1; Næstformand Bogholder Anth. Nielsen; Kassereren, B. Høgh, blev genvalgt. Suppleant: Hedegaard Beck; Revisorer: J. Jensen og Fogh. Annonceagent: Fogh hos R. Th. Genefke. Som Delegeret til Kongressen valgtes Bogholder Anth. Nielsen. Mødet var godt besøgt og sluttede med fælles Kaffebord, hvor der herskede den bedste Stemning.

C. M.

Kjøbenhavn.

Den 23. August afholdt Afdelingerne Medlemsmøde. Kommunalbestyrelsesmedlem fra Frederiksberg, Hr. cand. polit. C. V. Bramsnæs, holdt det indledende Foredrag: »Betyder Stordrift indenfor Handelsverdenen Fordel for Medhjælperne?«

Trods det, at hvert Medlem til enhver Tid underrettes om disse Møder, og at Emnet dog er af stor Interesse for os alle, var der atter denne Gang kun et ringe Antal Medlemmer komne tilstede.

Vi maa meget indtrængende opfordre Dem til at møde noget hyppigere til de Møder Repræsentantskabet arrangerer, da man absolut ikke kan forlange, at en Foredragsholder skal komme til Stede for at tale til ca. 15 Tilhørere, som Tilfældet var denne Aften.

Denne Opfordring fremkommer i Særdeleshed af den Grund, at der ved forskellige Lejligheder har været fremsat Bebrejdelser mod Ledelsen, fordi der ikke blev arrangeret noget for Medlemmerne.

Mærkværdig nok kommer saadanne Bebrejdelser fra Folk, som alligevel ikke kommer, naar der bliver kaldt paa dem.

Disse indledende Ord til nøje Eftertanke. Vi skal derefter give et kort Resumé af Hr. Bramsnæs' Foredrag:

Hr. B. gav først nogle statistiske Beretninger om, hvor stort Antal Mennesker, der for Aar tilbage var beskæftiget indenfor Handelsstanden, og at Udviklingen havde medført, at hvert 10. Menneske nu havde sit Erhverv derved. Stigningen i Antallet af Fagets Udøvere fordelte sig ligelig saavel blandt Medhfælperne som blandt Principalerne. Det patriarkalske Forhold, som havde eksisteret blandt Medhjælper og Principal, laa ikke nær saa langt tilbage i Handelsstanden som i Industrien. Handelen havde i det hele været mere konservativ i sin Udvikling end Industrien. Medhjælpernes Interesse i Udviklingen kan deles i forskellige Punkter, f. Eks. bliver Medhjælpernes Forhold noget anderledes ved Dannelsen af Stormagasiner end i Smaahandelen. Det løse Forhold, som er almindeligt mellem Medhjælper og Principal i Stormagasinerne bevirker, at Organisationstanken bedre vinder Indpas hos disse Medhjælpere, som derfor lettest vindes for Fagbevægelsen. Stordrift medfører endvidere, at færre kan komme i selvstændige Stillinger og gør tillige Uddannelsen for den Enkeltes Vedkommende mere ensidig. Denne Specialisering af Arbejdet er en medvirkende Aarsag til, at Selvstændighedsudsigten formindskes, idet en alsidig Uddannelse er af største Betydning for at blive Forretningsindehaver. En ringe Ækvivalent for Selvstændighedsudsigternes Formindskelse frembyder de overordnede Stillinger i Stormagasinerne. En anden Fordel er, at Stormagasinerne i de fleste Tilfælde har en kortere Arbejdstid end de øvrige Forretningsdrivende, og faar derved udført bedre Arbejde af mere kvikke Medhjælpere. Det er ogsaa mere sandsynligt at faa bedre økonomiske Kaar ved Stordrift, som i Almindelighed ikke har Betalingsvanskeligheder, men derimod er kapitalstærke. Dog benyttes ofte ethvert til Raadighed staaende Middel til at trykke Lønnen. Det er f. Ex. ikke saa længe siden Telefondirektøren udtalte, at det var heller ikke Meningen, at Telefondamerne skulde leve af den Løn, de fik.

Hr. Bramsnæs kom til Slut ind paa Brugsforeningsspørgsmaalet, som han mente var til Gavn for vor Stand, saafremt det blev løst af Arbejderne selv.

Dette var Anledning til, at der blev nogen Diskussion, i hvilken Å. C. Alsøe, Poulsen, Kruuse og flere deltog.

Dirigenten sluttede Mødet med en Tak til Hr. Bramsnæs for det interessante Foredrag.

Willy Carlsen.

Kolding Afdeling afholdt extraord. Generalforsamling den 23. Aug. i Anledning af Valg af Delegeret til Vejle-Kongressen. Valgt blev N. Nielsen og som Suppleant J. J. Blach. Der blev formuleret forskellige Forslag til Lovændringer i Arbejdsløshedskassens Love, hvilke Forslag gav Anledning til en særdeles livlig Dabat.

I Formandens Fraværelse fra 12. Septbr. i ca. 4 Uger bedes alle Henvendelser vedrørende Foreningen rettet til Næstformanden, F. Bender, Østergade 26.

Næstved Afdelingen afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 11. Aug. Næstformanden, Rosenberg, holdt en Mindetale for vor afdøde Formand, Chr. F. Johannessen.

Til Formand blev Søgren Petersen ensstemmig valgt, hvorefter H. Christensen overtog Kassererhvervet. Til Bestyrelsesmedlem valgtes Joh. Mortensen og som Suppleanter Frk. Hobel og F. Westergaard. Søgren Petersen blev valgt som Delegeret til Kongressen, K. Bartholdy valgtes til Agitationsudvalgsformand, C. Andersen til Næstformand, da Rosenberg rejser fra Byen. Det vedtoges at holde ugentlig Mødeaften fra 1. September.

N. B.

Svendborg. Afdelingen afholdt d. 22. ds. ekstraordinær Generalforsamling.

Til Dirigent valgtes Bogh. Carl Johan Hansen, som meddelte, at der var indkommen 10 Forslag til Behandling.

Vedtaget blev:

1. Udstedelse af et Agitationsmærke. 2. Ingen Nedsættelse af Kontingentet. 3. Udvidelse af vort Blad. 4. Ensartet Navn for alle Afdelinger. 5, Indførelse af et ensartet Kendetegn for alle Medlemmer af Centralorganisationen. 6. Officielle Meddelelser til Afdelingsbestyrelsen om ud-

betalte Understøttelser, i Arbejdsløshedskassen, f. E. kvartalsvis. 7. Henstilling til Hovedbestyrelsen, om at gøre Skridt til en alm. Urafstemning, for at undersøge om Tiden er inde til Indførelse af Sygekasse under Centralorg., (dog frivillig for Medlemmerne). 8. Kongressen udtaler Ønsket om en energisk Agitation blandt de kvindelige Medhjælpere, dels ved Opraab, og dels ved personlig Henvendelse til disse om at støtte Organisationen.

Saa skred man til Valg af 2 Delegerede, som blev Joh. Hansen og Schouboe Olsen, som Suppleanter blev valgt Hansen-Møller og Bønneland.

Generalforsamlingen, som var jævnt godt besøgt, slutede ved 11-Tiden med Leveraab for Dirigenten og Centralorganisationen. S. O.

Thisted Afdelingen foretog Søndag den 7. August sin aarlige Sommerudflugt. Turen gik i Aar til Hansted og kan vel med Rette siges at være den mest vellykkede, vi endnu har haft. En brilliant Stemning og et højt Humør gjorde sig hele Tiden gældende. Centralorganisationen fik ikke et, men flere »Lever«, og da man i den elvte Time steg til Vogns, medens Fyret kastede sine mægtige Straaler ud over Havet, var sikkert alle enige om et: »At vi havde tilbragt en fortræffelig Dag.« — Lad os da haabe, at vi ad Aare ikke savner en eneste Medhjælper, men at alle er med! Public.

Vejen. Ved en den 11. August afholdt extraordinær Generalforsamling valgtes Formanden, Bogholder M. Koed, Phønix, til Delegeret ved Kongressen i Vejle 25—26 Septb. Man enedes derefter om at stille forskellige Forslag til Behandling paa Kongressen.

Den sorte Tavle.

Slettet med Restance:
219, Tage V Nørgaard, før Aarhus nu Randers.
Chr Ingvoldsen.

Annoncer

Adler Cykler

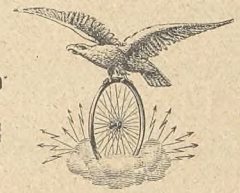

Verdensberømt Fabrikat.
Cykler fra Kr. 110 —
med Frihjul.
Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
Til Familie- Konfektions- og Haandværkerbrug.
Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.
Adler Skrivemaskine
— Kr. 375. —
Synlig Skrift — Letteste Anslag
Største Gennemslagskraft

Silkeborg,
Etablissementet „Lunden“
har de hyggeligste Lokaler for mindre og — større Selskaber. —
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- & Kontormedhjælperforeningen.
Ærb. MADSEN.

Svendborg
Ægte
Avena Øl Pris
(Havremaltextraktøl)
25 ØRE

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort“ i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

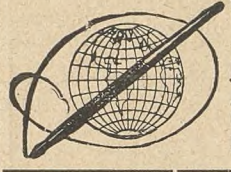

Waterman **»IDEAL«**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz
Jomfruaneg. 3. Aalborg
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om »Fyldepenne«.

Dante CIGARETTER Dante **Nº10-10 Øre, Nº15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Algade 26. AALBORG Algade 26.
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik“
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Handels-Gymnasiet.
Moderne Handelshøjskole. Aalborg.
1. Maj og 1. Novbr. nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus. Forlang Plan m. Oplysn. om Fripl., Statsunderst. osv. **J. F. Møller,** cand. mag.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Aarhus

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder Program sendes. Ansøgninger om **Statens Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden den 1. Oktober til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder nye 1/1 og 1/2 Aars Kursus **1. Novbr.** Fripladser søges inden **1. Oktbr.** Statstilskud til Maj n. A. søges inden 1. Novbr. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor Vestergade 8.**
Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- & Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbeks Bogtrykkeri,
Badstuegade 8 **Aarhus**
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg

Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

Drik Esbjerg Øl

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt lt Herrelingeri købes billigst hos- - - -
H. Blichfeldt
Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings-Comp.
Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensgade. **Esbjerg.**

Fredericia

Theater-Cafèen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKELSEN.

Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
til moderate Priser. - -
Fodtøj

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253
Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.
Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. 1 1/2 Time.
— Malachowicz —
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Drik
Fredericia Øl.

Herning.

Alle
fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Holstebro

Hvorkøberjeg billigst?
I Dansk Beklædnings-magasin.
P. V. F. Pedersen.

HOTEL ROYAL
J. Hüberty Knudsen,
Lokale for Handels- & Kontormedhjælper-foreninger.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen,
Nørregade Nr. 30.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit Indkøb hos
Vald. Noes,
Holsterbro.

Horsens.

Palais Caféen
Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

Det største
Antal Medhjælpere
sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til
Brødrene **Volkert**,
Rendebanen, Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

1ste Klasses
Barber & Frisør Salon
Søndergade 3. **F. Honoré.**

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 ● aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— Hurtig Betjening, billige Priser. —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg

Køb Deres Manchetlinned
- og Hovedbeklædning i -
„BRISTOL"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

- Sommerlyst -
1. Kl. Restaurannt.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

N. Henriksen's Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer.
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Repa- — rationer udføres hurtigt. —

Thisted

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. J. Bisgaard.
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Vejle.

J. Jensen Bang's Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Fotograf Hammer
Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel
Byens største 1ste Klasses Hotel
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at
Worning & Petersens ægte
— Xeroform Sæbe —
er den allerbedste Toiletsæbe til dagligt Brug.

Koncertsalens Varieté og RESTAURATION anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N.C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. Hans Brock, D. F. D. S.
Fakse: Hr. Kommis A. Petersen.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Hr. Alfr. O. Hansen, Ads.: Bodilsen & Vejby Nielsen.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis H Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. C J Matthes, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. H. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N Rasmussen, Ads. W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nakskov: Hans Christensen, Adr.: H C Vandet
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: Hr. E Øhlenschlæger.
Næstved:
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M N Nielsen, Adr.: B Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Nils Maltensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard.
Vordingborg: Hr. A Hansen, Adr.: C F Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 31. August

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1910. 10de Aargang.

Kongres.

ET DØGN EFTER TIAARSDAGEN for det første almindelige danske Medhjælper-Delegeretmøde i Aarhus, der førte til Centralorganisationens Oprettelse, aabnes vor 4de ordinære Kongres.

Tilfældigvis udpegede vor sidste Kongres Vejle som vort Organisations-Tiaars Kongresby, og saaledes sker det, at en af vort Lands skønneste Egne vil danne Rammen om den Tiaarsfest, der vil forlene denne Kongres med særlig Glans.

Men trods den særegne Anledning vil det festlige Arrangement kun blive en Staffage for de alvorlige og anstrengende Kongresdage, der venter de henved 60 Kongressister, der denne Gang samles til Raadslagning om dansk Medhjælperbevægelses Midler og Maal. Thi vi har bl. a. det forud for vore Principaler, at medens deres Aarsmøder oftest grupperes om Festligheder og Sammenkomster, danner det selskabelige Moment kun et Appendix af anden Grad for vore repræsentative Forsamlinger. — Vejle-Kongressens Forretningsorden har et ubetinget Fortrin fremfor Kongresdagenes Festprogram.

Sligt kan synes uvæsentlige Bagateller, og dog er det ofte i den Art Smaating, man maaler Forskellem mellem Gammelt og Nyt, maaler den uoverstigelige Afstand mellem Harmoniforeningernes Punschekalads og vor Centralorganisations af alvorligt Standsarbejde prægede Tiaarsstævne.

Men selv under Vejle-Kongressens umiddelbare feststemte Indtryk bør vi ikke fortabe os i selvbehagelig Overvurdering af egen Styrke, omend man med menneskelig Skrøbelighed let forfalder til sligt ved at jævnstille den beskedne Begyndelse med det efter aarelangt Arbejde tilkæmpede Resultat.

Thi selv om vor 4de ordinære Kongres vil blive Mønstringsdage, der med Hensyn til Sendemændenes, de repræsenterede Afdelingers og Medlemmers Antal er uden ethvert Sidestykke i vor Organisations Annaler, og selv om Centralorganisationen nu rejser sig paa en sikker Underbygning af solide Fonds — en Arbejdsløshedskasse, hvis Rentabilitet ganske har overtruffen vore berettigede Forventninger og et fagligt Understøttelsesfond, der allerede raader over respektable Bankbeholdninger — staar vi dog ved Begyndelsen af det i Sandhed uhyre Arbejdspensum, der venter os.

Det svundne Decennium har gennem dyrekøbte Erfaringer belært os om, at det sociale Rejsningsarbejde, det faldt i vor Lod at udføre, herhjemme som ogsaa i andre Lande, er en af Tidens vanskeligste Organisationsopgaver. Men i samme Mon har netop dette brydsomme — og dog i sig selv saa vidunderlige — Arbejde forlenet os med en Overbevisningens Styrke og en urokkelig Tro, grundfæstet gennem egne Erfaringer og Resultaterne udefra, og uddybet ved agtsom Betragtning af de sociale Foreteelser, der i vore Dage omformer Arbejdsforholdet i Handel og Omsætning, undfanger vor Stand og i de kommende Tider under Pres af Udviklingens jærnhaarde Lov, i Selvopholdelsens Navn, vil drive vore Standsfæller ind i Centralorganisationens Rækker.

Endnu er Medhjælperstanden som en ung, godmodig Knøs, der har formeget af Barnet tilbage i sig til at kende sig selv og sin egen Styrke. Og da vi ikke kan tage ham i Nakken og ruske ham op til Selverkendelse, Mandsmod og Mandsvillien, faar vi nøjes gradvis at udforme og udvikle disse Egenskaber hos ham, indtil han nemmer at bruge sine Kræfter ret.

Det kan dreje sig om Aar, — men en Dag er det forbi med Formynderskabet, ogsaa med Taalmod og godmodig Skikkelighed, og Knøsen vil ranke sig som Mand, med Mands Vilje og Mands Krav.

— —

Det kan vel hænde, at den synes, at Resultaterne af vort Arbejde ikke staar Maal med for højtspændte Forventninger, eller at hin forbavset spørger os, om vi dog ikke trættes af den ventende Arbejdsmængde, der truer at rejse uoverstigelige Hindringer for vor Fremgang. Dog, disse Skeptikere og Lidettroende fortjener kun et overbærende Smil, efterdi de ikke aner den Rigdom, Standsarbejdet rummer, ikke fatter den vidunderlige Følelse, som alene Arbejdet for en stor Sag, det maalbevidste Virke for de Mange, evner at bibringe og fastholde i Modgangens Dage som under Medbør.

Kan end Resultaterne mangen Gang synes smaa, og Vanskeligheder, der skønnes uoverstigelige, taarne sig op omkring os, — det bærer dog nu uafbrudt fremad for vor Sag. Og hvad vi ikke magter at tage i Spring, maa vi søge at naa stykkevis.

Organisationsmænd — og dette gælder ikke mindst for os — maa være Opportunister, — forstaa at finde den mest hensigtsmæssige Arbejdsmetode, og gennem formaalstjenlig Fremgangsmaade evne at udnytte en foreliggende Situation.

Derfor er det et talende Vidnesbyrd om vor Centralorganisations opportune Anlæg og Virkemaade, at næsten alle Kongressens Forhandlingsemner peger indad, tilsigtende at underbygge og udvikle vore forskellige Institutioner, der kan give Organisationen den størst mulige øjeblikkelige Værdi, og samtidig bygge videre paa det allerede nedlagde Arbejde. At der mellem de mange løber et enkelt Forslag, der gaar i modsat Retning og virker negativt, er for saavidt betydningsløst som dets Skæbne forud vil være beseglet.

Vejle-Kongressen er Slutstenen paa et tiaarigt Organisationsarbejde, der lagde Kendsgerningens faste Grund under dansk Medhjælperbevægelse. End staar vi ved Begyndelsen af et mægtigt Reformarbejde, og har det end kostet aarelange Anstrængelser at smedde og hærde de Redskaber, hvormed vi skal bryde os Vej fremad, de ligger dog nu i vor Haand, og vi skal vel vide at nytte dem ret i det tilstundende Arbejde.

De svundne Aar har bibragt os den klippefaste Fremtidstro, som alene Bevidstheden om at være i Pagt med Tidens sociale og økonomiske Udvikling evner at fremkalde. — De gamle Harmoniforeninger dør ud, de savner Rod i Tiden, deres »Virksomhed« er kun en hensigtsløs Ødslen af Kræfter og Tid; uden de Idealer, uden den ildnende Begejstring, der førte os frelst gennem alle Trængsler, har de forlængst maattet afgive deres Førerskab til vor Centralorganisation.

Derfor er det langt mere end Ord, naar Vejle-Kongressen aabner sin Arbejdsdag med den af vore Sange, hvori det hedder:

Vi os samler under frie Faner,
Mægtigt skal det lyde over Land:
Os det er, der bryder nye Baner
For den unge danske Handelsstand.

Dagsorden

ved

Centralorganisationens 4. ordinære Kongres

i

Haandværkerforeningens Lokaler i Vejle 25. og 26. Septbr. 1910.

1) Forslag til Forretningsorden.
2) Prøvelse af Mandaterne.
3) Valg af Kongressens Tillidsmænd.
4) Formanden aflægger Beretning.
5) Regnskabets Aflæggelse.
6) Redaktøren aflægger Beretning.
7) Behandling af indkomne Forslag.

I. Almindelige Forslag.

Fredericia foreslaar:

a. Bladet søges mere udbredt og gives et mere fyldigt Indhold, saaledes at det i højere Grad kan fange Standens Interesse.

Svendborg foreslaar:

Bladet udvides, da det stadig viser sig at være for lille til det Stof, som indkommer. Artikler i Dagspressen skulde kunne besvares i vor Tidende i videst mulig Omfang.

Hillerød foreslaar:

b. Det foreslaas at lade Hovedbestyrelsen anskaffe et Agitationsmærke, der udsendes af Hovedkontoret og under dettes Kontrol til samtlige Afdelingskasserere til Videreforhandling. Mærket, der beregnes til Paaklæbning paa Breve o. l, sælges til en Pris af 10 Øre pr. Stk. Hele Nettoindtægten tilfalder et Agitationsfond, hvis Midler forvaltes af Hovedbestyrelsen.

Odder foreslaar:

Der indføres i nærmeste Fremtid et Agitationsmærke.

Svendborg foreslaar:

Udstedelse af et Agitationsmærke, Pris 10 Øre eller 25 Øre, til Brug ved Paaklæbning af Breve, Kort o. l. Overskudet tilfalder Centralorganisationen til Agitationsøjemed.

Hillerød foreslaar:

c. Der foreslaas at lade anskaffe et fælles Emblem for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Kallundborg foreslaar:

Anskaffelse af et Emblem for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Randers foreslaar:

Anskaffelse af et fælles Emblem for alle organiserede danske Handels- og Kontormedhjælpere.

Svendborg foreslaar:

Indførelse af et ensartet Kendemærke for alle Medlemmer under Centralorganisationen; dog skal det selvfølgelig være en frivillig Sag at anskaffe sig et saadant. Man tænker sig f. Eks. en Kædering, en Medaillon eller en Brystnaal.

Thisted foreslaar:

Et fælles Fagmærke (Emblem) for alle organiserede Handels- og Kontormedhjælpere i Danmark.

Kallundborg foreslaar:

d. Et af Hovedbestyrelsens Medlemmer bør mindst en Gang aarlig udsendes til Afdelingerne som Taler ved et offentligt Møde.

e. Afdelingerne bør hver Maaned tilsendes en Liste over de udslettede Medlemmer med Restancer; for deres eventuelle senere Optagelse i en Afdeling, da der jo i Foreningens Love staar, at de ikke kan optages, før Gælden er betalt.

Kjøbenhavn (Bladekspeditionernes og Kolonialmedhjælpernes Afdelinger) foreslaar:

f. Kongressen vedtager at lade den sorte Tavle udgaa af D.H.K.M.T.; dog optages Spørgsmaalet igen paa næste ordinære Kongres.

Kjøbenhavn (Kolonialmedhjælpernes Afd.) foreslaar:

g. Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen, saa snart Forholdene tillader det, at ansætte en Forretningsfører med Boplads i Kjøbenhavn. — Forretningsføreren lønnes helt af Centralorganisationen og maa ikke paatage sig andre lønnede Hværv. Alle løbende Forretninger, undtagen Redaktørvirksomheden, henlægges under Forretningsføreren.

Nykøbing M. foreslaar:

h. Ændring af Ordlyden paa Plakaterne saalydende: »Gør Deres Indkøb hos de Handlende inden Kl. 7 Aften«.

Randers foreslaar:

i. Nedsættelse af Priserne for Annoncering i D.H.K.M.T.

Svendborg foreslaar:

j. Afdelingerne rundt om i Landet bør have et enslydende Navn, f. Eks. Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Kjøbenhavn, eller Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Kjøbenhavn, med Bibeholdelse af »Afdeling under Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger«. Vi mener nemlig det er misvisende, at en enkelt Afdeling kalder sig »Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening« og en anden »Hermes« o. l. Det bør efter vor Mening være fastsat ved en Paragraf i Centralorganisationens Love, hvilket Navn de den underlagte Foreninger maa antage.

k. Officielle Meddelelser til alle Afdelingsbestyrelser — kvartalsvis — om de i dette Tidsrum udbetalte Arbejdsløshedsunderstøttelser med Opgivelse af Nummer og Navn.

l. Det henstilles til Hovedbestyrelsen at iværksætte en Undersøgelse ved almindelig Urafstemning, om det vilde være betimeligt at oprette en Sygekasse indenfor Centralorganisationen i Lighed med f. Eks. »De danske Handelsrejsendes Sygekasse«. Det skal være en frivillig Sag, om Medlemmerne vil være i denne eller ej. Kontingent efter Antal Sygdomstilfælde indenfor Kassens Medlemmer. Dagpenge Kr. 5 — og ellers intet derudover.

m. Følgende Resolution foreslaas: »Kongressen udtaler Ønskeligheden af en energisk Agitation blandt de kvindelige Medhjælpere, dels ved Opraab og dels ved personlig Henvendelse til disse med Anmodning om at støtte Organisationen«.

Thisted foreslaar:

n. Besparelse i Administrationen indenfor Centralorganisationen, f. Eks. paa Papir og Tryksager.

o. Forbindelse med et Pengeinstitut til Udstedelse af Sparemærker paa 1 á 2 Kr., specielt beregnede for Handelsmedhjælpere.

Vejen foreslaar:

p. Centralforeningen skaffer sig oplyst, hvilke Medhjælpere der eventuelt er villige til at assistere ved Agitation i de respektive Afdelinger.

q. Forespørgsel ang. Pladsanvisning i Tyskland.

II. Lovændringer.

a) Centralorganisationens Love.

Nykøbing M. foreslaar:

§ 4. Midlertidig Ændring for kvindelige Medlemmers Vedkommende. Paragrafen ændres til: at kvindelige Medhjælpere, der har staaet mindst 2 Aar ved et Fag, og som er fyldt 18 Aar, kan optages som Medlemmer.

Vejen foreslaar:

Ordene »og ikke er Lærling« bortfalder.

Hillerød foreslaar:

§ 6. 1. Stykke ændres til: Alle Centralorganisationens Medlem-

mer deles i to Kontingentklasser, A. og B. Alle Medhjælpere, der har en aarlig Indtægt af over 800 Kr., skal henregnes til Afd. A. Alle Medhjælpere, der har en aarlig Indtægt af 800 Kr. eller derunder, kan staa i Afd. A. eller Afd. B. efter eget Ønske. Et Medlems Rettigheder berøres ikke i nogen Henseende af, om Vedkommende staar i Afd. A. eller B. Kontingentet til Centralorganisationen er i Afd. A. 40 Øre pr. Md., i Afd. B. 25 Øre pr. Md. samt Kontingent til Arbejdsløshedskassen i Henhold til dennes særlige Love. Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

Aarhus foreslaar:

Kontingentet til Centralorganisationen er 1 Kr. 25 Øre pr. Maaned osv. 2. Stykke tilføjes: Det er Afdelingens Pligt at slette ethvert Medlem, som staar til Restance udover 2 Maaneder. Det samme gælder for direkte Medlemmers Vedkommende.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

I 2. Stykke ændres to Maaneder til en Maaned.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 9. I 2. Stykke udgaar Ordene »og Sekretær« samt 3. Punktum. Der tilføjes: Hovedkontorets Assistent fungerer som Hovedbestyrelsens Sekretær.

Aarhus foreslaar:

§ 21. Ændres til: Dagsordenen maa være Afdelingerne i Hænde senest 14 Dage, før Kongressen finder Sted, hvorefter Valget af Delegerede foretages. Dagsordenen skal indeholde:

1. Prøvelse af Mandaterne.
2. Valg af Kongressens Tillidsmænd.
3. Beretning om Virksomheden og Forelæggelse af Plan for Virksomheden til næste Kongres.
4. Regnskabets Aflæggelse.
5. Behandling af indkomne Forslag.
6. Valg af de i § 22 nævnte Tillidsmænd.
7. Eventuelt.

Arbejdsløshedskassens Love.

Hillerød foreslaar:

§ 2. Ændres til: Bidragene til Kassen deles i to Dele, A og B. Hvert Medlem af Centralorganisationen yder til Kassen et maanedligt Bidrag af 25 Øre, der tilfalder Afd. A. Endvidere modtager Kassen af Centralorganisationen et aarligt Tilskud, hvis Størrelse fastsættes af Hovedbestyrelsen efter Organisationens økonomiske Evne, og som tilfalder Afdeling B.

Vejle foreslaar:

Der tilføjes: Pladsledige og i Militærtjeneste værende Medlemmer svarer dog intet Bidrag.

Odder foreslaar:

§ 3. Ændres saaledes, at Lærlinge, der har staaet som Medlem i 2 Aar uafbrudt, har Krav paa Understøttelse.

Hillerød foreslaar:

§ 13. Ændres til: Afd. A anvendes til Understøttelse i Tilfælde af Arbejdsløshed samt, forsaavidt Midlerne tillader det, til almindelig Understøttelse af trængende Kolleger, jfr. § 1. De til Kassens Forvaltning nødvendige Midler udredes fortrinsvis af Afd. A. Kassebeholdningen i Afd. B. indsættes i et Pengeinstitut paa særskilt Bog og anvendes til Hjælp til Medlemmer, der er bleven arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out.

Kolding foreslaar:

§ 14. Naar et Medlem tager Engagement i Udlandet og inden 2 Aars Forløb vender tilbage, indtræder han i sine gamle Rettigheder (Anciennitet) i Arbejdsløshedskassen. Naar han ved sin Hjemkomst er pladsledig, anmelder han dette til Pladsanvisningen, og hvis han ikke opnaar Engagement inden 3 Maaneder, er han ved disse 3 Maaneders Udløb understøttelsesberettiget. Det samme gælder en Medhjælper, der etablerer sig, og inden 2 Aars Forløb atter vender tilbage til Medhjælperstillingen.

Vejle foreslaar:

(Eventuelt ny Paragraf). Saafremt et Medlem har været borte fra Faget paa Grund af anden Virksomhed eller har haft Engagement i Udlandet, har det Krav paa at genindtræde i sine en Gang erhvervede Rettigheder i Kassen, naar det atter indtræder i Organisationen.

Kjøbenhavn (Manufakturmedhjælper Afd.) foreslaar:

§ 19. Udgaar.

Fredericia foreslaar:

§ 20. Et Medlem behøver ikke Centralorganisationens Samtykke til at forlade en Plads og faa en berettiget Understøttelse udbetalt.

Kolding foreslaar:

Der tilføjes: Naar et Medlem opsiger sin Plads med fulde 3 Maaneders Varsel og straks ved Opsigelsen anmelder denne til Pladsanvisningen, er han understøttelsesberettiget, hvis han ikke opnaar Engagement i Løbet af ovennævnte 3 Maaneder.

Vejle foreslaar:

Tredje Komma rettes til: Der forelægger Sagen for Afdelingsbestyrelsen, uden hvis Tilladelse Understøttelse i intet Tilfælde kan kræves.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 21. I Tilfælde af provisionslønnet Arbejde regnes 5 Kr. lig en Arbejdsdag.

Hjørring foreslaar;

§ 22. Der tilføjes: Et Medlem, der med mindst 3 Maaneders Varsel opsiger sin Plads, og samtidig derom gør Indberetning til Pladsanvisningen, har Krav paa Understøttelse efter de 3 Maaneders Udløb, naar nyt Engagement ikke er opnaaet.

Aalborg foreslaar:

§ 23. Ændres saaledes, at den stigende Skalas Princip benyttes ved Beregningen af Understøttelsens Størrelse og Varighed, idet det maa erkendes, at jo flere Aar et Medlem yder Tilskud til Kassen uden at stille Krav om Understøttelse, desto større bør denne kunne tilkendes Vedkommende ved indtrædende Arbejdsløshed. Man forbeholder sig paa Kongressen nærmere at formulere Forslag.

Nykøbing M. foreslaar:

Stigende Skala for Understøttelse i Arbejdsløshedskassen.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

Enhver, der har staaet 3 Aar uafbrudt som Medlem, og som derom fremsætter Begæring, har Krav paa Understøttelse, der andrager 30 Kr. om Maaneden stigende med $1^1/_2$ Kr. maanedlig for hvert fuldendt Medlemsaar udover de første 3 Aar, indtil et højeste Beløb af 50 Kr. om Maaneden, og strækkende sig over et Tidsrum af 3 Maaneder stigende hvert 5. Aar med en Maaned, indtil højst 12 Maaneder, saaledes at Stigningen begynder forfra efter hver oppebaaren Understøttelse. Understøttelsen beregnes af det Antal Dage, Arbejdsløsheden har varet.

Kjøbenhavn (Manufakturmedhjælper Afd.) foreslaar:

30 Kr. rettes til 50 Kr., og tilføjes, for gifte Medlemmer, og 30 Kr. for ugifte Medlemmer. Resten uforandret.

§ 29. Udgaar.

§ 30. Udgaar.

8) Sociale Reformer.

a. *Fabrikslovens Revision.* Indleder: *Chr. Ingvoldsen.* Hovedbestyrelsen foreslaar følgende Resolution:

Under Henvisning til den af Centralorganisationen til Arbejdsraadet afgivne Betænkning udtaler Kongressen, at Butiker, Kontorer og Lagre ved Fabrikslovens Revision bør inddrages under denne Lovs Bestemmelser i samme Grad som Fabriker og Værksteder og som disse underkastes Inspektion. Tillige udtaler man Ønskeligheden af, at Loven kommer til at indeholde Bestemmelser om Siddepladser for Butikspersonale.

b. *Lukningsloven* og *Lærlingeloven.* Indleder: *A. Andreasen.* Hovedbestyrelsen foreslaar følgende Resolution:

Kongressen opfordrer Justitsministeren til at foranledige, at der af Politimyndighederne føres et effektivt Tilsyn med Overholdelsen af Loven om Lukning af Butiker og Lagre og den i Lærlingelovens § 7, 3. Stk. indeholdte Bestemmelse om Handelslærlinges Arbejdstid.

9) Fastsættelse af Lønningerne.

10) Valg af Tillidsmænd.

11) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres

Samtlige kjøbenhavnske Afd. foreslaar Kjøbenhavn.
Odense Afd. foreslaar Odense.

12) Eventuelt.

Fra vor Centralledelse.

Hovedbestyrelsesmødet i Aarhus d. 4. September.

DET HALVAARLIGE, ordinære Møde, Centralorganisationens Hovedledelse afholdt paa Hovedkontoret i Aarhus, stod i Kongressens Tegn.

Dagsordenen, som Hovedledelsen arbejdede sig igennem fra Kl. 9½ Formiddag til Kl. 8 Aften — med en knapt tilmaalt Frokostpavse —, var ikke alene omfangsrig, hvad angik Emnernes Tal, men enkelte Forhandlingspunkter dækkede over en Fylde af Spørgsmaal, der hver især krævede speciel — og ofte grundig — Behandling. De sædvanlige forretningsmæssige Beretninger og Rapporter tog deres Tid, — men Kongresforslagenes Mængde krævede endnu længere, timelange Forhandlinger.

MINDEORD.

Centralorganisationens Formand, Chr. Ingvoldsen, aabnede Mødet med en kort Mindetale over vor afdøde Kollega, Chr. F. Johannessen, i hvem Hovedledelsen havde mistet en god Medarbejder og en utrættelig Agitator for vor Organisations Fremgang paa Sjælland. Formanden havde paa Hovedbestyrelsens Vegne nedlagt en Krans paa J.s Baare og repræsenteret Centralorg. ved hans Jordfæstelse. — Prokurist H P Hansen, jun., Kjøbenhavn, der var indtraadt i J.s Sted, hilstes Velkommen.

AGITATION OG FREMGANG.

Formandens Tilbageblik over den forløbne Beretningsperiode viste, at den voksende og stabile Medlemsmængde, hvorom der kunde rapporteres ved April-Mødet, ikke var en forbigaaende Foreteelse, men netop en Kendsgerning, der nu tør tages som en løfterig Profeti for dansk Medhjælperbevægelses regelrette Udvikling. Man udmaaler først ret den maalsikre Fremgang i de tilbagelagte Maaneder, naar det erindres, at det her drejer sig om den forhen for alt Agitationsarbejde golde Sommertid. Men netop denne Sommer forøgede vort Afdelingstal fra 36 til 43, idet Bladekspeditionernes Afdeling i Kjøbenhavn, Struer, Holstebro, Odder, Silkeborg, Helsingør og Nakskov øgede vor Afdelingskæde med ligesaa mange nye Led. De forhen vanskeligt stillede Afdelinger, Odense, Svendborg og Randers er naaet frem til en sand Blomstringstid, og nye Afdelinger: Rønne, Maribo, Grenaa og Lemvig er alt under Opsejling.

Og hvad mere er: Centralorganisationens Medlemstal er de sidste fem Fjerdingaar forøget med henved 50 pCt.

Red Rette kunde Chr. Ingvoldsen fastslaa, at Medlemskvaliteten stadig øgedes, at Frafaldet stedse blev ringere, og at Princippet: »Engang Medlem — altid Medlem« var ved at vinde Hævd. Altsammen en naturlig Følge af vore Standsfællers forøgede Forstaaelse af vort Reformarbejde og de Krav, vi i Standens Navn rejser og maalbevidst virker for. De vundne Resultater tænkes forfulgte, bl. a. ved Udgivelsen af en Agitationspjece.

ARBEJDE OG RESULTATER.

Et Led i vort Agitationsarbejde udgør Sommerens Medhjælperstævner, der overalt har vundet god Tilslutning og virksomt bidrager til at erstatte Vintermødernes samlende Evne. For 7-Lukningen er der som i tidligere Aar udfoldet en energisk Agitation af de fleste Afdelinger, og de hidtil opnaaede Resultater er gennemgaaende hævdede, trods den Modbevægelse, Principalorganisationerne har indledet. Hovedkontorets vejledende og systematiske Arbejde giver ogsaa dette Reformkrav større Vægt og forlener det med den Ensartethed, der er en af Landsorganisationens mange værdifulde Egenskaber. 50,000 Agitationspjecer og 40,000 7-Lukningsplakater har tolket dette Medhjælperkrav i alle Landets Egne, — alene Kjøbenhavn har lagt Beslag paa 20,000 Pjecer og 10,000 Plakater.

De kommunale Vedtægters Antal er forøget med Hjørring og Viborg-Vedtægterne. Ogsaa paa dette Omraade er altsaa Fremgang at notere, omend vore Afdelinger maa holde vaagent Øje med, at de opnaaede Beskyttelsesbestemmelser ikke udsættes for Principal-Attentater og derved bliver illusoriske. Her og i fortsat Udbredelse af den kommunale Lærlingebeskyttelse bør Afdelingerne bestandig se en nærliggende og uafviselig Opgave. — Vore Interpellationer ved Folketingsvalgenblev stillede i talrige Kredse og med Resultater, der viste ale mindelig Forstaaelse af vore Krav om lovhjemlede Arbejdsvilkaar. Herom har vor Tidende som bekendt bragt udførlig Beretning.

Omfangsrigt Arbejde paa forskellige Hold — saavel udadtil som ogsaa internt — har ogsaa i de sidste Aar afholdt os fra at ofre Penge og Kræfter i større Udstrækning paa Pladsanvisningen, der om den helt skal staa Maal med vor øvrige Virksomhed kræver meget betydelige Ofre. Den almindelige Fremgang skyder imidlertid ogsaa denne Sag fremad, og Kravet om Pladsanvisningens Mellemkomst rejser sig saa at sige af sig selv. Her skorter det dog stadig i Afdelingerne paa et systematisk Samarbejde med Hovedkontoret, medens der kan paapeges en endog væsentlig Stigning i det Antal Henvendelser, Principalerne retter til Anvisningen. — Forarbejdet til Oplysningsbureauet skrider endnu langsomt frem, og kun enkelte Afdelinger har indsendt Spørgeskemaer i større Antal, — et Forhold, man naturligvis overalt i Afdelingerne maa være besluttet paa hurtigst at ændre.

Skolestipendieudvalget har holdt Møde i Kjøbenhavn. Chr. Ingvoldsen, der deltog i Mødet fremsatte den Anskuelse, der vandt Udvalgets Tilslutning, at Handelsskoleelever, der søgte Stipendier til teoretisk Uddannelse, altid maatte have nogen praktisk Handelsuddannelse for at komme i Betragtning. — Derimod har Handelsministeriet ikke imødekommet vor Anmodning om en anden Sammensætning af Rejsestipendieudvalget, saaledes at dette sammensættes af et lige Antal Principal- og Medhjælperrepræsentanter. —

BERETNINGS-DEBAT.

Formandens Beretningsaflæggelse fulgtes af Vilh. Hansens Rapport fra den internationale Medhjælper-Konference i Kjøbenhavn og hans Forhandling med Handelsministeren vedrørende Tilskud til Foredrag. — Anliggender, der behandles andet Steds i vor Tidende. Ligeledes berettede Redaktøren om sin Henvendelse til fhv. Indenrigsminister P. Munch angaaende forskellige socialpolitiske og fagstatistiske Spørgsmaal — en Konference, der vel lovede godt, men paa Grund af Ministerskiftet desværre blev uden den tilsigtede Betydning. — I Debatten om Beretningen deltog Th. Hansen, Andreasen, N C Nielsen, H P Hansen jun. og de tre Forretningsudvalgsmedlemmer. Agitationen i Hovedstaden og dertil knyttede Forhold fremkaldte en livlig Meningsudveksling. Rammerne for Centralorg. Virkeomraade med Henblik paa beslægtede Fag, foranledigede ogsaa nogen Drøftelse. Særlig Interesse knyttedes til Forhandlingen om vor Stilling til de hyppige Overtrædelser af 8-Lukkeloven, og der herskede følgelig her absolut Enighed om, at vi maa være besluttet paa med de til vor Raadighed staaende Midler at værge os mod de idelige Attentater, som Loven i stigende Grad udsættes for.

Den indgaaende Debat, der konstaterede Tilfredshed med den i Halvaaret udfoldede Virksomhed, strejfede ind paa forskellige administrative Omraader og fandt ensstemmig Godkendelse.

VOR STATUS — OPMUNTRENDE TAL!

De Dage er forbi, da Centralorganisationens Regnskab fremkaldte allehaande Betænkeligheder hos os, efterdi Hovedkassereren dengang altid maatte bryde Hovedet med at tilvejebringe det rette Forhold mellem Debet og Credit. Men Tiderne skifte — og vore Aktiva øges fra Halvaar til andet, planmæssigt og sikkert. Det forelagde Regnskab ballancerer med Titusinder, vort samlede Overskud i Perioden andrager over Kr. 3500 —; det faglige Understøttelsesfond (Afdeling B) har overskredet det første Titusind Kroner i sine Beholdninger, og Arbejdsløshedskassen, som man fra en vis Side spaaede Død og Undergang, kan allerede efter den første kritiske Tid — og efter at endog Assistent-Gagen er dækket af dens Fond — opvise et Netto-Overskud af Kr. 760. —

Til den Fremgang for vor Sag, der afmærkes i øget Medlems- og Afdelingstal, svarer saaledes en opmuntrende Status, der gennem tydelige og kontrollerede Chiffre anskueliggør, at nu rejser vi vor Organisationsbygning paa en sikker Grund.

VOR TIDENDE.

Redaktørens Rapport gav paa sin Vis et ligesaa glædeligt Vue som Formandens Beretninger. Den fortalte om et Fagorgan, for hvem Stofmangel var et Æventyr, medens Pladsmangel beredte idelige Vanskeligheder, og en yderligere Udvidelse allerede længst var paakrævet. Arbejdet steg, men Medarbejderskabet var sat i System, og adskillige gode Penne gav udmærket Indsats i det Arbejde, som „DHKMT“ udførte for Medhjælperbevægelsens Udvikling og vort indre Sammenhold. —

Et Tilbageblik over de i Perioden udsendte 10 Numre viste bl. a. en Stoffordeling paa 48 Spalter redaktionelle, 46 indsendte Spalter og 22 Spalter Afdelingsmeddelelser; Resten optoges af Annoncer.

Vor Tidende kan ikke tilfredsstille de Opgaver, der bør stilles til den, og mange Emner maatte henlægges ubehandlede, fordi det skortede paa Plads og — Tid. Kravene steg. Atter ved denne Kongres fremsættes de fra forskellig Side. Red. hilste dem med Glæde, thi de bar nye Bud om den Interesse, hvormed »DHKMT« omfattes. Omend Red. med det øgede Arbejde in mente næppe saa Vej frem — hans Arbejdsdag havde i den sidste Tid, særlig foranlediget af Festnummeret,

ofte været 2 Gange Normalarbejdsdagen — maatte der paa en eller anden Vis skaffes Udvej for den Udvidelse, der snart blev uomgængelig. —

Redaktionsberetningen modtoges med anerkendende Udtalelser og godkendtes ensstemmig.

KONGRESSEN

foranledigede gennem de talrige Afdelingsforslag en særdeles indgaaende Forhandling, der dog udelukkende grupperede sig om de vigtigere Forslag, som Indførelse af et Agitationsmærke, Bladspørgsmaalet, de mest betydningsfulde Ændringer til Arbejdsløshedskassens Love, hvor der raadede Enighed om at slutte sig til den stigende Skalas Princip. Kontingentspørgsmaalet fremkaldte derimod kun en kortere Meningsudveksling, idet Hovedledelsen ikke under nogen Form vilde acceptere en Kontingentreduktion, — en Opfattelse der efter alt hvad der foreligger fra Afdelingerne, har dyb Rod i Medlemskredse overalt i Landet. Derimod udskilte der sig i dette Spørgsmaal et Mindretal, der traadte i Skranken for Kontingentforhøjelsen, og saaledes at hele Forhøjelsen henførtes til Afdeling B (det faglige Understøttelsesfond) — et Standpunkt, som iøvrigt Flertallet principielt billigede, omend man endnu ansaa det for vanskelig gennemførligt.

Kongressens Dagsorden og Program fastlagdes, efter en forudgaaende grundig Forhandling om de sociale Reformkrav, der indgaar som Forhandlingsemner i Arbejdsplanen: Fabrikslovens Revision med et indledende Foredrag af Chr. Ingvoldsen, og Lukningsloven og Lærlingeloven med A. Andreasen som Indleder.

ANDRE ANLIGGENDER.

Foruden disse Hovedpunkter, der i særlig Grad samler Interessen udadtil, maa Hovedledelsen arbejde sig gennem en lang Række forskelligartede Sager: Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvorom der ikke er opnaaet Enighed i Forretningsudvalget, eller — som i dette Tilfælde — Voldgiftskrav fremsat paa Grund af afvigende Opfattelse af Arbejdsløshedskassens Statuter o.s.v. Dernæst Andragender om Støtte for Agitationen, lokalt eller i særlige Øjemed, Afvikling af et gammelt Mellemværende med en eller anden Afdeling, Ordningen af de statsunderstøttede Foredrag — der henvises til Forretningsudvalget — den nærmeste Fremtids Arbejde o.s.v. — Sluttelig valgte man Fredericia som Stedet for næste Hovedbestyrelsesmøde og Vilh. Hansen som korresponderende Medlem af det internationale Bureau under „Féderation internationale dés Employés“ i Gent.

Hovedbestyrelsesmødet den 4. September varsler godt for vort Fremtidsarbejde!

Kongres-Notitser.

NAAR EFTERAARSSOLEN staar op Søndag den 25. September, vil den finde Vejle By i Centralorganisationens Tegn. —

I stort Tal bør Medlemmerne denne Gang skare op om Kongressen og Kongresbyen; først og sidst for de alvorlige Forhandlingers Skyld paa selve Kongressen, for derigennem at hente Viden og Lyst til, hver paa sin Plads, at fortsætte Arbejdet for vor store Sags Fremgang — for vor Stands Frigørelse, men ogsaa for i et Par Dage at slaa sig løs, og i Kammeraters glade Kreds at faa noget af Hverdagsagtighedens Støv rystet af Fjerene.

Vor betydeligste repæsentative Forsamling afholdes denne Gang saa centralt, at Stedet vel noget nær kan tilfredsstille alle, saa bedre Lejlighed til at overvære en saadan, gives næppe foreløbig. Mød derfor op, Kolleger, Tiden og Lejligheden er her til at gøre Jer bekendt med Centralorganisationens mere interne Arbejde, og til i Alvor og Fest at tilbringe et Par behagelige Dage.

Thi foruden de mere alvorlige Spørgsmaal, vil det ogsaa være muligt for Kolleger at pleje andre og lettere Interesser her. Vejle har jo — selv om vi ogsaa er stolte af at skulle huse Kongressen — ogsaa »andre Seværdigheder«. Vær overbevist om, at til Trods for, at Efteraarsstormene vel til den Tid har hærget vore prægtige Skove, og de smukke grøntklædte Skrænter har faaet et noget falmet Udseende, saa lønner en Tur sig til Munkebjerg, med sin vidunderlige Udsigt over Vejle Fjord. Ligesaa vil selv den mest kræsne Turist finde, at et Besøg ved det idyllisk beliggende gamle Herresæde Tirsbæk, med sin enestaaende yndefulde Have og en Allé, som end ikke staar tilbage for selve Sukkenes Allé, fuldtud er sin Umage værd. —

Det vilde føre for vidt, om jeg fuldstændig skulde lade mine lokalpatriotiske Følelser diktere, og desuden tror jeg næppe jeg formaar at skildre Vejleegnens Herligheder. Her er jo baade den store skovklædte Slugt, Grejsdalen, det nyopførte Ulvehave Badehotel i Nærheden af Djævlekløften, og her er Fakkegrav, her er »Himmelpind« og »Skovbrynet« og meget andet godt. Endnu maa jeg dog nævne et — det ualmindelig smukt beliggende Skyttehuset. En stor elegant Pavillon midt i en prægtig gammel Have, beliggende paa en Landtunge ud i Fjorden, og med den dejlige Vejle Nørreskov som Baggrund. Smukkere Sted skal der ledes om — men selvfølgelig skulde det jo have været 2 Maaneder før.

Denne Gang er Betingelserne tilstede for at mange Medlemmer, foruden de Delegerede, kan deltage i Kongressen, og det Moment, at vi i Aar skal fejre Centralorganisationens 10-aarige Bestaaen, vil naturligvis yderligere bidrage til at Tilstrømningen bliver stor. Men kom endelig! Efter fattig Evne vil Vejle Afdeling søge at berede Alle en god og festlig Modtagelse.

Men det var egentlig Kongresarrangement jeg skulde skrive om, altsaa: Søndag den 25. September Kl. $8^1/_2$ møder de morgenduelige Delegerede i Haandværkerforeningen — og møder præcis; thi paa dette Tidspunkt foregaar en særdeles vigtig, for Organisationen overordentlig betydningsfuld Akt — Fotograferingen. Og her tør selvfølgelig ingen vige. Resultaterne af Fotografens Anstrengelser vil allerede Søndag Aften kunne faas som Postkort for en billig Penge; de store Billeder eftersendes.

Kl. 9 aabnes Kongressen, og Mødet varer til Kl. 1. Paa den Tid vil Frokostbordet staa dækket i samme Etablissement som Kongressen holdes. Fra Kl. 2—4 igen Møde, og Kl. $4^1/_2$ ligger Damperen parat til at føre Deltagerne, Delegerede som øvrige Kolleger med Damer ud for at beundre de foran skildrede Herligheder. Turen gaar til Munkebjerg, hvor man fuldstændig har frie Hænder — og enhver maa sørge for sig.

Kl. ca. 6 vil Damperen atter være i Vejle Havn, og de næste $1^1/_2$ Time er helliget Hvilen, saaledes at der Kl. $7^1/_2$ kan stille en feststemt Forsamling til den store Middag i Haandværkerforeningens Festsal, hvor man forventer at alle tilstedeværende Kolleger med Damer vil deltage. Dog er der jo intet til Hinder for, at man kan deltage i det paafølgende Bal, fordi man ikke har været med ved Middagen.

Festen, som vil foregaa under saa tvangfri Former som overhovedet muligt, slutter Kl. 1, for at Repræsentanterne kan være istand til at stille Mandag Morgen præcis Kl. 9 og fortsætte det afbrudte Arbejde. Mødet vedvarer ogsaa den Dag til Kl. 1, saa Frokost i Handelsforeningens Lokaler, for atter Kl. 2 at optage Forhandlingerne. Og det staar nu fuldstændig til Forsamlingen selv at bestemme, om de vil tilbringe Aftenen i festligt, kammeratligt Lag, eller de vil have — Aftenmøde. Kan Kongressen bringes til Afslutning til Kl. 6 — da der er Køretur til Skyttehuset med paafølgende Middag — kan man jo nemlig tilbringe Aftenen dér; i modsat Fald maa Maden sluges i en Fart, for at man snarest muligt kan komme tilbage til Arbejdets Vanskeligheder, og faa Dagsordenen udtømt.

Det er i store Træk Kongressens Tider og Arrangement. At gaa i Detailler lader sig næppe gøre her, men selvfølgelig vil der blive sørget for Musik under Sejlturen, og hvad der ellers kan forlyste Deltagerne.

I det hele taget skal vi her gøre, hvad vi kan, for at Rammerne kan være i Orden, og det staar da tilbage for Medlemmerne trindt om fra Afdelingerne at udfylde disse, og jeg nærer en grundmuret Tro til, at af Centralorganisationens mange udmærkede, interesserede Medlemmer, vil et stort Kontingent personlig bringe Jubilaren deres Hyldest.

Paa Oplysninger og Vejledning skal det ikke skorte, Vejle Afdelings Medlemmer vil uden al Tvivl hellere end gerne være til Tjeneste med Raad og Daad, paa det mindste Vink af en udenbys Deltager.

Et Par Bemærkninger om Afdelingen i Kongresbyen turde maaske paaregne en Smule Interesse.

Vejle Afdeling er startet den 20. November 1904, ved et offentligt Møde, hvor Centralorganisationens nuværende Formand, Herr Chr. Ingvoldsen var Taler. Men Initiativet hertil, og »Manden« som havde gjort Forarbejdet, var en af Organisationens Pionérer, en af Centralorganisationens Skabere, den i sin Tid kendte, energiske Formand for Skive Afdeling, Herr Bogholder N Christensen. En evnerig og maalbevidst Kollega, hvis Navn endnu vil være fordelagtig bekendt af adskillige Medlemmer. Herr N. Christensen blev straks valgt til Formand, og fungerede som saadan uafbrudt i den Tid han opholdt sig her i Byen, til 1. Marts 1907. Som den utrættelige Agitator og fødte Organi-

sator som han var, lagde han et mægtigt, uegennyttigt Arbejde for Medhjælpernes Sag, et Arbejde som — mødt af saa forskelligartede Vanskeligheder som Tilfældet var her i Byen — i Forbindelse med hans øvrige Fortjenester for Standen, for alle Tider vil sikre Niels Christensens Navn en Plads i Centralorganisationens Annaler. N. Christensen lagde ogsaa Grundstenen til den gode Position som Afdelingen — vistnok til Dato — indtager, saavel blandt vejlensiske Medhjælpere som Principaler; et Fundament, som ogsaa navnlig N. Christensens Arvtager, den sympatetiske Manufakturmedhjælper Chr. Christensen, byggede videre paa. Chr. Christensen kom til Roret paa en vanskelig Tid, hvor forskellige Skær fyldte Farvandet, f. Ex. Arbejdsløshedskassens Start o. a., men hans overlegne Ro og grundige Kendskab til Organisationen, gjorde at han med sit faste Greb i Rattet sikkert styrede Skuden uden om dem alle.

Chr. Christensen besidder mange Egenskaber, som i særlig Grad gør ham velegnet til at være Leder, og sikkert alle Medlemmerne beklagede, at han af private Grunde saa sig nødsaget til at trække sig tilbage. Endnu er han dog et skattet Medlem af Afdelingen, f. Eks. møder han som en af Repræsentanterne paa Kongressen. Afdelingen har altid staaet paa en forholdsvis god Fod med Principalorganisationerne, med hvilke Forhandlinger jævnligt er ført om forskellige Spørgsmaal — uden at det derfor altid er lykkedes at løse dem.

Et Bevis paa det ret gode Forhold er, at Afdelingen i flere Aar velvilligst har faaet Vejle Handelsforenings udmærkede Lokaler overladt gratis til vore ugentlige Møder.

Forhaabentlig vil Principalorganisationerne ogsaa i Fremtiden have et lydhør Øre for Medhjælpernes berettigede Krav om Reformer, saa disse kan løses ad fredelig og fordragelig Forhandlings Vej, til gensidig Gavn og Tilfredshed for begge Parter.

Vejle Afd. som — med klædelig Beskedenhed sagt — er en af Centralorganisationens større Led, tæller som naturligt er — med vort Fags store Omskiftelighed in mente — mange Rekrutter i sine Rækker. Vi værdsætter derfor højt Kongressens Afholdelse her i Byen, gaaende ud fra, at vi alle har meget at lære af Centralorganisationens Elitetropper, som her møder op som Afdelingernes Sendemænd.

Derfor er jeg ogsaa fuldstændig sikker paa at give alle Afdelingens Medlemmers Mening Udtryk, naar jeg i Vejle Afdelings Navn byder alle Delegerede som andre interesserede Medlemmer — et

Velkommen til Vejle den 25. September.

Jens Johansen.

De kvindelige Butiksmedhjælperes Liv og Bekymringer.

I det svenske Blad »Dagens Nyheter« fandtes for nogen Tid tilbage en grel Fremstilling af de usle Arbejds- og Lønvilkaar, som bydes vore kvindelige Kolleger i Nabolandet.

En Indsender skrev senere i Tilknytning hertil en Artikel, som det forekommer mig ogsaa bør kendes her i Danmark, hvor Forholdene ikke er et Haar bedre indenfor vore Fag end i Sverig.

Han skriver bl. a.:

»Dagens Nyheder« havde i sit Nummer af 22. ds. en meget nedslaaende Skildring af de kvindelige Butiksmedhjælperes Liv og Bekymringer. Er det muligt, — maatte man tænke — at det staar saa ilde til i disse Kredse, og hvad gøres der for at afhjælpe saadanne sørgelige Forhold? Da man vèd, at Eksistensminimum for en Kvinde her beregnes til 85 Kr. pr. Maaned, saa er det jo helt oprørende at erfare, hvilke daarlige Lønforhold, der paa mange, desværre altfor mange Steder er til Stede og godkendes. Hos et meget kendt Detailfirma i Næringsmiddelbranchen, som har Filialer i de fleste Landsdele, og til og med i alle større Landsbyer, er Gennemsnitslønnen for kvindelige Medhjælpere saaledes under 65 Kroner pr. Maaned paa egen Kost og Logi.

»Kvinnliga Kontorist- og Ekspeditföreningen« burde foretage en almindelig Undersøgelse af denne vigtige Sag. Retsindede Principaler m. fl., som ikke befatter sig med at underbyde sit Personale, og som skal nødsages til at møde Konkurrencen fra de med svagt lønnet Medhjælp arbejdende Forretninger, skulde man nok kunne formaa til at yde sin Medvirken til en Undersøgelse, hvorefter nævnte Forening kunde bryde med de eksisterende skandaløse Forhold, og virke for en anden Opfattelse af, hvorledes de kvindelige Medhjælperes Arbejde burde takseres.

Naturligvis findes der mange kvindelige Medhjælpere, som ikke er stort mere værd end hvad de har, men kunne kanske deres Arbejdsydelse forhøjes, saavel som deres Ambition? Hvad der meget bidrager til Offentlighedens Misforstaaelse eller Mistydning af saakaldte Butiksfrøkener — et Udtryk som egentlig ikke burde anvendes mere end f. Ex. det forældede »Pige« — er, at disse oftest unge Damer i Toilette, og mangen Gang i Smag, overtræffer Forretningens Kunder.

Godt undskylder det nu ikke deres bedre lønnede Medsøstre, uden at de kan se, at det ikke kan staa ret til med en saadan Luksus, og dog ere i Almindelighed mange af disse tjenende Søstre i Stand til, gennem billige Indkøb, Behændighed og Smag for en meget billig Penge at klæde sig langt stilfuldere og bedre end mange velsituerede Damer, som ofrer uforholdsmæssig meget paa deres Klæder.

De kvindelige Medhjælpere, som optræder i enkle, men velsiddende Tøjbluser — med Udeladelse af alt unødvendigt Flirt — det enkleste forbliver dog ofte det sirligste og netteste, samt forøvrigt betjener Kunderne vel, bliver altid skattede og bidrager til Højnelsen og Agtelsen for »hæderligt Arbejde«, som ikke nogen rettænkende Person bør eller kan se over Hovedet.

Konkurrencen blandt kvindelige Medhjælpere er sandelig meget stor, og særlig hvad Kontormedhjælperne angaar, har de ogsaa at kæmpe med den store Invasion, som skyldes Døtre af saakaldt »god Familje«, og som ikke i nogen Maade forøger de dygtige Medhjælperes Tal.

Se paa vore Banker, Forsikringsselskaber m. fl., der i stor Udstrækning anvender kvindelig Arbejdskraft — hvoraf bestaar denne? Jo, hovedsagelig af Slægtninge eller Bekendtskaber til Direktørerne eller Principalerne. Disse »velsituerede« Medhjælpere har Mad og Husrum m. m., som til Livets Nødtørt hører, i deres Hjem, og anvender hovedsagelig deres Indkomster til Toiletter og Fornøjelser. hvorigennem de kommer i det fornemme Lag og derved for en Del gør sig uafhængige af deres respektive Mama og Papa.

Hvad det Arbejde angaar. som de præsterer, er det, efter Udtalelser af kompetente Forretningsledere, gennemgaaende utilfredsstillende, og det endskønt de er mere og bedre oplærte — om derved forstaas, at de har gaaet gennem flere Klasser i Elementærskolerne — end deres mindre lykkeligt lønnede Medkollegainder, som i de fleste Tilfælde kun besidde Folkeskoleundervisning, men disses Udkomme beror paa et rimeligt lønnet Arbejde. Undtagelser gives i alt — saaledes ogsaa her — men nægtes kan det ikke, at store Uretfærdigheder findes som med god Vilje i det mindste til en vis Grad kunde for mindskes.

— — —

Saavidt den svenske Indsender. Kommentarer er jo i Grunden overflødige —, hele Artiklen taler sit eget tydelige, Sprog, og Forfatteren har unægtelig her rørt ved en af de dybest liggende Aarsager til de slette Forhold indenfor Butiks- og Kontorfagene.

Den Slags Forhold kan kun mane til Eftertanke og kalde den enkelte frem til Organisationens Fane. Vi lever i Organisationernes Tidsalder, siges der, alt og alle organiserer sig, lad det derfor være os selv, som først bryder Vejene for mere retfærdige Levevilkaar indenfor vor Stand.

Kun ved Sammenhold, ved at løfte i Flok — kun derved kan bedre Tilstande opnaas. — Schouboe. —

Fra vort Hovedkontor.

Formandens Beretning for Juli og August.

DE TVENDE afvigte Sommermaaneder har gennem den udfoldede Agitation foræget vort Afdelingstal, stabiliseret enkelte Foreninger, der ved indtrufne Omstændigheder befandt sig i en Overgangskrise, ligesom Hovedkontoret har benyttet Tiden til et forberedende Arbejde for nye Afdelinger. — Chr. Ingvoldsen har ved et Medhjælpermøde i Nakskov grundlagt vor første lollandske Afdeling, der foreløbig maa regne med en lokal »Handels- og Kontoristforening« af den ubestemmelige Karakter, som er almindelig for disse Fortidslevninger. Desuden har Formanden ved Møde i Viborg og Besøg i Sorø, Vilh. Hansen ved et Møde i Helsingør, bragt disse Afdelinger ud over øjeblikkelige Vanskeligheder og atter ført Arbejdet ind i det rigtige Spor. Møder eller Afdelinger er planlagt i Skanderborg, Rønne, Rudkøbing o. fl. Byer.

Medhjælperstævnerne, der navnlig afholdtes i Juli, fandt alle god Tilslutning og forløb paa bedste Maade, saaledes at de fuldt ud løste deres Opgave som agitatoriske Sammenkomster, afholdt under festlige og kammeratlige Former. A. Andreasen talte i Slagelse Lystskov, Th. Hansen i Mellerup paa Randersegnen, Vilh. Hansen paa Taasinge og i Asminderød Krohave. Sidstnævnte Sted talte endvidere Jens Johansen.

Vor Henvendelse til Handelsministeriet, om at der indrømmes Centralorganisationen ligesaa mange Pladser i Rejsestipendieudvalget som Principalforeningerne — vi har som bekendt kun én Repræsentant i denne Institution — har foranlediget en ministeriel Skrivelse, der udtaler, at det „efter stedfunden Brevveksling med »Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation« ikke for Tiden finder Anledning til at foretage Ændringer i den nu stedfindende Ordning af Stipendieudvalget". — Da vi naturligvis ikke kan føle os tilfredsstillet med denne Afgørelse, der altsaa er gjort afhængig af den anden Part, hvis Standpunkt til Spørgsmaalet kunde anses for givet, har Hovedbestyrelsen i sidste Møde besluttet at foretage de nødvendige Skridt til en videre Forfølgelse af dette Anliggende.

Da det efter Forlydende havde været under Overvejelse at reducere, eventuelt helt at stryge det hidtil paa Finansloven bevilgede Tilskud til Foredrag af handelsvidenskabelig eller almenoplysende Art, har Vilh. Hansen i en længere Konference med Handelsministeren og Ministeriets Kontorchef, Hr. Krenckel, forhandlet om denne Sag, og derunder bl. a. fremsat den Tanke, at Tilskudene burde gives med Forpligtelse til udelukkende at afholde Foredrag af udpræget fagoplysende Karakter. Ministeren formente, at det vilde være vanskeligt at gennemføre denne Foredragsform i alle de interesserede Foreninger, men er der efter Konferencen tilgaaet os Meddelelse om, at vi ogsaa i det kommende Vinterhalvaar erholder et Tilskud af Kr. 1250.

Maanedsberetningerne melder desuden, at Formanden har deltaget i et Møde, som Rejsestipendieudvalgets snævrere Udvalg har afholdt angaaende Skolestipendierne. — 7-Lukningen har kun i ringe Grad beskæftiget Hovedkontoret, idet det ordnende Arbejde i denne Sag var tilendebragt i de forudgaaende Maaneder.

Hovedkontoret har udsendt en Række Cirkulærer og Anvisninger til Afdelingerne angaaende Forarbejderne til Oplysningsbureauet, etc. ligesom Kongressens Arrangement har nødvendiggjort et større Forarbejde.

Iøvrigt giver Beretningerne fremdeles et glædeligt Prospektus for Arbejdsløshedskassen, og det meddeles slutteligt, at Medlemsforøgelsen — trods Aarstiden — har andraget 169.

Internationalt Møde.

Udenlandske Kolleger taler i Kjøbenhavn.

VORE KJØBENHAVNSKE AFDELINGER benyttede sig af den Lejlighed, som den internationale Medhjælper-Konference frembød, idet de i al Hast arrangerede et Medlemsmøde, der afholdtes i Citys Selskabslokaler den 2. ds. Det hurtige Arrangement var aabenbart Aarsag til, at kun et halvt Hundrede Medlemmer havde givet Møde. Der burde have været mange flere; thi Aftenen bød paa noget usædvanligt, idet den gamle engelske Medhjælperagitator, Mr. Burrows, en hvidnet, pragtfuld Britte og Repræsentanten for de engelske Kontoristers Union, Mr. Shaw, en mørklokket, ildfuld Irlænder, den kendte John Turner, det tyske Centralforbunds mangeaarige Førstemand, Max Josephsohn, Hollænderen Edo Fimmen og Ungareren Richard Schwartz, dannede en særegen og fremmedartet Talerrække.

Mødet aabnedes af Formanden, Å. C. Alsøe. Redaktør Vilh. Hansen overtog Ordstyrerhvervet og bød i en Indledningstale paa Dansk, Tysk og Engelsk Medlemmerne og de fremmede Kolleger Velkommen, og gav derefter Ordet til

Herbert Burrows: Jeg er glad ved i Aften at være Deres Gæst. Da jeg for 8 Dage siden forlod London, anede jeg ikke, at jeg i Kjøbenhavn skulde tale for Handels- og Kontormedhjælpere. Dog er det ikke noget nyt for mig, idet jeg allerede for 20 Aar siden arbejdede sammen med min Ven Turner for de engelske Medhjælperes Organisation. Her i Aften ønsker jeg at slaa 2 Ting fast. Jeg kommer lige fra den internationale socialistiske Arbejderkongres. Af denne Verdensorganisation kan Medhjælpere lære at organisere sig, først lokalt, saa nationalt og sluttelig internationalt. Det andet jeg vilde sige, er: Lær aldrig Deres Medlemmer, at Hensigten med Organisationen udelukkende er materiel Fordel, personlig Berigelse. De bedre Arbejdsvilkaar maa være Vejen til intellektuel Højnelse, og Kampen maa ogsaa føres af idéelle Grunde.

Da vi begyndte i England, udgjorde Medhjælperne kun en Haandfuld Folk, nu er det en mægtig Hær. Arbejder De paa international Basis og med individuel og materiel Højnelse som Maal, vil ogsaa De naa at tælle Deres Medlemmer i Titusindevis.

Max Josephsohn, Hamburg, skildrede i store Træk, hvorledes »Centralverband der Handlungsgehilfen- und Gehilfinnen Deutschlands« havde arbejdet sig frem efter de tyske Fagforeningers Mønster, og i Modsætning til de andre Medhjælperforbund i hans Hjemland hævdede Medhjælpernes Interessefællesskab med de organiserede Arbejdere. »Centralverb.« tæller 12,000 Medlemmer og er ikke veget tilbage for gennem Strejker at fremtvinge bedre Arbejdsvilkaar. J. udtalte Haabet om, at den danske Centralorg. vilde følge i »Centralralverb.«s Fodspor.

Charles N L Shaw bragte i poetiske Vendinger en Hilsen fra Kontormedhjælpernes Forening i London. Vi stræber efter at give vore Medlemmer et større Udsyn, lære dem at føle sig som Led i den store Arbejderbevægelse. Klare Hjerner er det vi trænger til indenfor Medhjælperbevægelsen, med klare Hjerner kan Forholdene indenfor vort Fag revolutioneres. De mener maaske, at De er for faa til en saadan Opgave, men husk paa, at det er de faa forstaaende, der tæller i det sociale Liv, de mange Tusinder udenfor tæller foreløbig ikke. Paa Deres Skuldre hviler det at faa dem ind i Rækkerne. Fortæl dem, hvad de mister ved ikke at være med.

Edo Fimmen, Amsterdam, betonede den ikke blot ydre Lighed, men ogsaa det Gemytfællesskab, der var iøjnefaldende mellem Danske og Hollændere. F. kom fra et lille Land med lignende økonomiske Vilkaar som Danmark. Naar den hollandske Organisation havde taget Kampen op med de talrige hollandske Harmoniforeninger, sluttet sig til Arbejderpartiet og nylig sejrigt gennemført sin første Strejke, kunde en lignende Taktik ogsaa finde Jordbund i Danmark, hvorfor vor Centralorganisation — efter Talerens Mening — baade nationalt og internationalt burde stille sig paa Klassekampens Grundlag.

Richard Schwartz berettede i en kort Tale om de højst vanskelige Vilkaar, hvorunder Medhjælperbevægelsen virkede i det fjerne, halvt kultiverede, af Munke og Nonner oversvømmede Ungarn, og de Forfølgelser, Medhjælpernes Foregangsmænd dér udsattes for.

Klokken var 12½, inden John Turner fik Ordet. Han begyndte derfor med at beklage, at det var blevet saa sent. Han havde hørt, at Danskerne var saadant et taalmodigt Folk. Efter at Tilhørerne nu i saa mange Timer havde hørt paa fremmede Talere, maatte han tro, at Handels- og Kontormedhjælperne var de taalmodigste af alle. Turner udtalte sin Glæde over atter at være mellem danske Medhjælpere, han følte sig her som mellem Venner, og bragte en Hilsen først fra den internationale Sammenslutning, hvoraf ogsaa Danmark er Led, og tillige fra den engelske Medhjælperbevægelse, som nu tæller 60,000 Medlemmer. Skønt han vidste, at det var vanskeligt at give Raad i et fremmed Land, vilde han gerne sige: Gør Deres Organisation saa værdifuld som muligt, søg at gøre det til virkelig Fordel for Medhjælperne at staa i den; thi uden det vil selv den bedst førte Agitation blive resultatløs. Der er jo ingen Lov, der kan tvinge nogen til at blive i Organisationen. Den maa binde ved sig selv. Derfor lykønsker jeg Dem til Deres Arbejdsløshedskasse. Det er et af Midlerne, et andet er at skabe et trofast Kammeratskab imellem Medlemmerne. Begaas der Uret mod En, maa det føles, som ramte Uretten Alle. Som Middelalderens Fostbrødre bør vi støtte hverandre med Raad og Daad for Organisationen.

Taleren omtalte den Vanskelighed, der laa i, at Medhjælperne ikke selv forstod deres sociale Stilling og udtalte, at der for ham hvilede mere Tragedie over den velklædte Medhjælper, der gik fra Dør til Dør og søgte Arbejde end over den Pjalteproletar, der aabent kunde være sin Fattigdom bekendt. Meget er vundet, gaa ud til Deres Kolleger, tal til dem, hvor De finder dem i Butikker, paa Kontorer, paa Gaden eller ved Fornøjelser. Engang vil vi faa dem alle, engang vil det gaa op for Menneskeheden, hvor langt der naas gennem Samarbejde og Solidaritet og da vil Jorden se større Lykke end nogen Drømmer har tænkt sig den indtil idag.

Talerne, der oversattes af Elisabeth Mac og Vilh. Hansen, hilstes med Bifald, og Sidstnævnte fremhævede Betydningen af, at der gaves os Lejlighed til at lære fremmede Medhjælperorganisatorers Standpunkter at kende, selv om disse ikke netop dækkede vore Anskuelser og vor taktiske Synsmaade. H. henvendte sig sluttelig til enhver af de udenlandske Kolleger med en Tak for deres Tilstedeværelse, og de bedste Ønsker

om fortsat Fremgang for det Organisationsarbejde, de viede deres Kræfter.

Først længe efter Midnat sluttede det vellykkede Møde med en Times kammeratligt Samvær.

Conto pro diversi.

FORSINKELSEN AF DETTE NUMMER

skyldes ekstraordinære Forhold paa Trykkeriet. — Vort Festnummer vil derimod — som allerede adviseret — udkomme i Begyndelsen af kommende Uge, og altsaa umiddelbart efter, at Læserne har modtaget nærværende Nummer af vor Tidende.

DEN INTERNATIONALE MEDHJÆLPER-KONFERENCE.

Paa Grund af Pladsmangel maa Referatet fra den internationale Konference i Kjøbenhavn d. 31. August udgaa til næste Nummer. Som tidligere meddelt repræsenteredes Centralorganisationen af Elisabeth Mac og Vilh. Hansen; Sidstnævnte mødte ligesom Englænderen John Turner med det internationale Bureaus Mandat som Repræsentant for »Féderation internationale des Employés« og fremsatte og begrundede bl. a. Tanken om Udgivelse af et internationalt Medhjælper-Tidsskrift, redigeret paa de tre Hovedsprog, og særlig beregnet som Bindeled mellem Medhjælperbevægelsens aktive Deltagere i de forskellige Lande. — Da der paa nærværende Tidspunkt — foranlediget af taktiske Uoverensstemmelser — kun er liden Udsigt til et nærmere Samvirke mellem de tvende internationale Sammenslutninger, er det Hensigten at søge fornævnte Tanke realiseret af vor Føderation, der er langt den største og videst omfattende.

KONDOLENCESKRIVELSE FRA HOLLAND.

I Anledning af Chr F Johannessens Død har vi fra Hr. Jan de Vries, Amsterdam, Sekretær for »Algemeene Nederlandsche Bond van Handels- on Kontoorbedienden«, modtaget følgende Skrivelse:

Med stor Beklagelse erfarer jeg af DHKMT. af 15 August. at en af Deres Førstemænd, Chr F Johannessen, er afgaaet ved Døden. Var J. end ikke kendt i Holland, maa jeg dog udtale, at vi, der ligesom De kæmper for vore Rettigheder, føler med Dem, naar Mænd, der staar i første Række, gaar bort. Den danske Medhjælperbevægelse har i J. mistet en saadan Mand. Vi udtale vor Beklagelse over, at De maa undvære en saadan Arbejdskraft, omend vi vel ved, at Deres Bevægelse ingenlunde af den Grund vil gaa tilbage. — Altsaa Fremad! Maatte dette være Eders Svar paa hvad Døden fratog Eder. — Med kollegiale Hilsener!

Jan de Vries

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 29 September Aften Kl. 8½ i Foreningens Lokaler i Amaliegade.

Dagsorden vil senere blive tilstillet Medlemmerne.

Bestyrelsen.

Aalborg-Nørresundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 29. Septbr. Aften Kl. 9 pr. med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2. Beretning fra Kongressen. 3. Lokalespørgsmaalet. 4. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter. 5. Valg af 1 Revisor. 6. Valg af Agitationsudvalg. 7. Valg af Lokale- og Forlystelsesudvalg. 8. Eventuelt.

Man forventer, at denne omfangsrige og betydningsfulde Dagsorden vil bevirke, at samtlige Medlemmer kommer til Stede.

Bestyrelsen.

Faxe. Den ordinære Generalforsamling afholdtes paa Hotel »Faxe« Torsdagen den 1. September.

Et Forslag om at omdanne Bestyrelsen til Formand og 3 Medlemmer i Stedet for tidligere 4 Medlemmer, vedtoges. Derefter foretoges Valg af Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer. Til Formand valgtes enstemmigt Assistent S Meyer, Faxe Ladeplads og til Bestyrelsen Kommis I Nielsen og Kommis Krogh, begge af Faxe.

Bestyrelsen konstituerede sig med Nielsen som Næstformand og Krogh som Sekretær; Kasserer er Brudassistent L v Hagn Jensen, Faxe.

Hjørring. Mandag den 19. September 1910 Aften 8½ afholdes hos Hr. I Kjærsgaard, Torvet, ordinær Generalforsamling. Dagsorden: 1. Halvaars-Beretning. 2. Behandling af Kongressens Dagsorden. 3. Maanedlige Sammenkomster. 4. Valg af Bestyrelse. 5. Valg af Suppleanter. 6. Valg af Revisorer. 7. Eventuelt.

Horsens. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Torsdag den 18. August i Anledning af Valg af Delegeret til Kongressen.

Til Delegeret valgtes Bogholder N Dahl og til Suppleant Bogholder Sten Vandborg.

Paa Formandens Opfordring udtalte en stor Del af de Tilstedeværende sig om Kontingentspørgsmaalet, og det fremgik heraf, at en Kontingentsnedsættelse ikke ansaas for formaalstjenlig.

J Jønsson

Kjøbenhavn. Den 11. ds. var der arrangeret Nøddetur for Afdelingernes Medlemmer.

Med en vis Tvivl skævede man op til de graa Skyer, som om Formiddagen trak over Byen.

Alligevel var der til fastsatte Tid samlet henved en Snes Deltagere paa Slangerupbanestationen.

Med Toget 11,47 toges ud til Hareskov.

Paa Pavillonen der indtoges en lille Forfriskning, hvorefter man gik paa Jagt efter Nødder.

En Spadseretur igennem Skovene, derefter tilbage til Hareskovpavillonen, for at indtage den medbragte Mad. Saa spadserede Deltagerne til Bagsværd Søpavillon, derfra til Stationen og med Toget hjem ved 8-Tiden. Alt i alt en vellykket og i Særdeleshed billig Tur.

Nakskov. Afdelingen afholdt sin konstituerende Generalforsamling den 25. ds.

Kommis H Christensen bød Medlemmerne Velkommen, hvorefter A Olischer valgtes til Dirigent. Derefter vedtoges Lovforslagene ensstemmigt uden Ændringer. Til Formand valgtes med Akklamation Kommis H. Christensen, Flensborg Lager. Bestyrelsesmedlemmer: Anders Aagaard, Næstformand, A. Olischer, Kasserer, Frk. Wilia Gunnersen, Sekretær, H C Bjerregaard, A Asmussen, M. Larsen.

Suppleanter til Bestyrelsen W J Petersen og P O. Nielsen. Revisorer: O M M Westergaard og A. Andersen. Det vedtoges ikke at sende nogen Delegeret til Kongressen, da Udgifterne hertil var for store for Afdelingen. Under »Eventuelt« vedtoges det at vælge et 3 Mands Agitationsudvalg samt et 3 Mands Festudvalg. Agitationsudvalget: W J Petersen, Formand, O M M Vestergaard og A Asmussen. Festudvalget: O M M Westergaard, Formand, H C Bjerregaard og A Olischer.

Det vedtoges at afholde Møde en Gang ugentlig, og til Underholdning for Medlemmerne købe forskellige Spil samt tegne sig som Abonnent paa nogle illustrerede Blade. Generalforsamlingen, der var godt besøgt, sluttede med Leveraab for Centralorganisationen og Afdelingen, hvorefter man samledes om et fælles Kaffebord.

Wilia Gunnersen, Sekretær.

Afdelingen afholdt sin 1ste Mødeaften i sine Lokaler paa Hotel Harmonien, Onsdag den 7. August, der var imidlertid ikke mødt ret mange Medlemmer. Derfor anmodes Medlemmerne om at give Møde paa disse ugentlige Mødeaftener for at de kan blive saa underholdende og fornøjelige som vel muligt. Mød derfor alle hver Onsdag Aften Kl. 8½ i vore Lokaler paa Harmonien.

H. Christensen.

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 30te September Aften Kl. 9 paa Hotel »Royal« med Dagsorden:

1. Valg af Formand og to Medlemmer til Bestyrelsen. 2. Valg af to Suppleanter. 3. Valg af to Revisorer. 4. Valg af Agitationsudvalg. 5. Virkeplan for Vinteren. 6. Eventuelt. Alle Medlemmer bedes give Møde.

Bestyrelsen.

Vejle. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Handelsforeningens Lokaler Fredag den 16. September Aften Kl. 8¾ pr. Dagsorden tilstilles Medlemmerne.

Bestyrelsen.

Annoncer

Adler 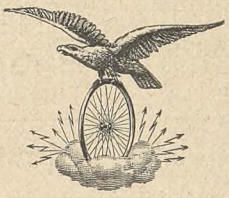 **Cykler**

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110 —
med Frihjul.

Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
Til Familie- Konfektions- og Haandværkerbrug.

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
— Kr. 375. —
Synlig Skrift — Letteste Anslag
Største Gennemslagskraft

Silkeborg,
Etablissementet „Lunden"
har de hyggeligste Lokaler for mindre og — større Selskaber. —
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- & Kontormedhjælper-foreningen.
Ærb. MADSEN.

From-Løvstrøm, *Fotograf.*
Algade 7, Aalborg
anbefaler alt til Faget henhørende.
Alle moderne Nyheder.
„Postkort" i fin Udførelse kun **3 Kr. Dus.**

Svendborg
Ægte
Avena Øl Pris **25 ØRE**
(Havremaltextraktøl)

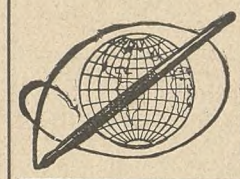

Waterman »**IDEAL**«
Fyldepen.
Marinus M. Schultz
Jomfruaneg. 3. Aalborg
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om »Fyldepenne«.

Dante CIGARETTER **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Købmandsskolen,

Fiolstræde Nr. 44
København,
Den etaarige Dagskole
begynder 1ste Novbr.
Samtidig begynder
Den halvaarlige Forberedelses-Klasse for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.

Minimumsalder til den etaarige Dagskole er 16 Aar, til Forberedelsesklassen ca. $15^1/_2$ Aar.

Indmeldelse modtages inden 15de Oktbr., Program udleveres, og alle Oplysninger gives paa Skolens Kontor hvor Forstander **L. Jacobsen**, træffes 12—1 og 7—8 Eftm.

Aalborg

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
AALBORG.

Handels Gymnasiet, Aalborg

Moderne Handelshøjskole. Forlang Plan og Skema til Fripl. og Statsunderst.

Algade 26. AALBORG **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barbér- og Frisørsalon anbefales.
Slotsgade 16. Underofficersbygn.

Hotel „Kong Frederik"
(forhen »du Nord«
anbefales.
J. Thomsen.

AALBORG.
Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67. Telefon Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
INDRAMNING AF BILLEDER.

Alfred Christensen's
1. Kl. Herreskrædderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

AALBORG. Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager hurtigt, smukt og billigt.

Aarhus

Den jydske
Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder Program sendes. Ansøgninger om **Statens Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden den 1. Oktober til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder nye $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus **1. Novbr.** Fripladser søges inden **1. Oktbr.** Statstilskud til Maj n. A. søges inden 1. Novbr. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra **Skolens Kontor Vestergade 8.**
Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra
»Die Handelshochschule zu Leipzig«

Fotograf F. Borch,
Bropalæ 15. Telefon 1805.

Drik
Ceres
Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- & Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbeks Bogtrykkeri,
Badstuegade 8 **Aarhus**
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg
Ryg Nr. 46. **M. M. ANDERSEN, Esbjerg.** Ryg Nr. 46.
Special-Cigarforretning.
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: Hamborger-Cigarer.

A. Hansens
Barber- og Frisørsalon
Kongensgade 19
anbefales.

A. Eeg's Palmehave.
1ste Kl.s Koncert-Restaurant
Enestaaende i Skandinavien.

Drik Esbjerg Øl

Saa meget staar fast —
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet Esbjerg.

Prøv City Hatten
— 7 Kr. —
Jul. Petersen. ESBJERG.

Leervad-Hansen.
Uhrmager, Esbjerg
Eneforhandler af fineste »Waltham Uhre« fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeuhrefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt It Herrelingeri købes billigst hos- - - -
H. Blichfeldt
Flensborg Lagers Udsalg,
Esbjerg.

JOHAN GØTSCHE
KONGENSGADE 41.
STØRSTE UDVALG I ELEGANT FODTØJ

Engers Hansen's
Bog- og Papirhandel
anbefales.

O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i
Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers **Kongensgade 56.**
Papir-& Kunsthandel
Protokol & Bogbinderi.
Billeder i Ramme. Postkort.

Leervad-Hansen.
Guldsmed. Esbjerg.
Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer.
Alle Reparationer udføres pænt og solidt

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7,
1. Kl. Dame-&Herreskræderetab
bringes i velvillig Erindring.

ESBJERG.
Jydsk Lædervaremagasin
anbefales!
Fuldstændig Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64. — Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfrakker.

Dansk Beklædnings-
Comp. Største Udvalg
— Billigste Priser. —
Kongensgade. Esbjerg.

Fredericia
Nicolaj Hansen,
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne til moderate Priser. -- **Fodtøj**

Theater-Cafèen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKELSEN.

I. P. SCHMIDT JUN's
CYCLOP
med Havanna-Indlæg.
Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 3000 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen
Oldenborggade 10.
Telefon 253
Fineste Herre- Lingeri og Cigarforretning.
Anbefales d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

1. Kl. Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. p. 1½ Time.
— **Malachowicz** —
Hj. af Gothers- og Jyllandsgade.

Drik
Fredericia Øl.

Herning.
Alle
fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat naar De køber Deres Forbrug af
Herreklædninger, Kravetøj etc.
i BEKLÆDNINGS-MAGASINET,
Bredgade 19.
HERNING.

Hjørring.
I. C. Christensens
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
SKOLEGADE 1. HJØRRING.

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Holstebro

Hvorkøberjeg billigst? I Dansk Beklædnings-magasin.
P. V. F. Pedersen.

HOTEL ROYAL
J. Hüberty Knudsen,
Lokale for Handels- & Kontormedhjælper-foreninger.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen,
Nørregade Nr. 30.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit Indkøb hos
Vald. Noes,
Holsterbro.

Horsens.

Palais Caféen
Horsens.
Hyggelige Restaurant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. Th. Kierkegaard.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
Juvelér & Guldsmed,
Østergade 17, Kolding.
K. F. U. M.s Ejendom. Telefon Nr. 500.
Billigste Guldsmed i Kolding.

Det største Antal Medhjælpere
sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til
Brødrene **Volkert,**
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses Barber & Frisør Salon
Søndergade 3. **F. Honoré.**

Det bedste
FODTØJ
i **Kolding** faas hos
Andr. Kyster & Søn.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos*
Hinke, 70. Vestergade 70.

Alle bør drikke
Albani Øl
eller **Albani Pilsner**

Randers.

Slots-Hotellet Randers.
Koncert hver Aften.
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX
SKIVE
C. JENSEN.

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning
Skive
bringes i d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælperes Erindring. Største Udvalg i Cigarer, Cigarreter og Røgtobakker, Cigar- — rør, Piber og Stokke. —

Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber & Frisørstue.
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

Husk
Fr. W. Sørensen's
Skræder- og Ekviperingsforretning
Løvegade 18.
Billige Priser, god Pasning.

Central Cafèen
Slotsgade, Telefon 41 aaben til Kl. 12, anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
— **Hurtig Betjening, billige Priser.** —
PETER BYCH.

BARBER- OG FRISØR-SALONEN
SLOTSGADE 3,
— anbefales. —
Absolut 1. Kl.s Betjening.
M. BUNDGAARD.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg

Køb deres Manchetlinned og Hovedbeklædning i „Bristol"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

- Sommerlyst -

1. Kl. Restaurannt.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælper-foreningen.
Ærb.
Chr. Jacobsen.

N. Henriksen's Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer.
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Repa- — rationer udføres hurtigt. —

Thisted

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Wh. Topp
Skomageri & Skotøjsforretn.
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælp.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister.
Værelser a 1,50 Kr. Ærb.
Telefon 61. J. Bisgaard.
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Vejle.

J. Jensen Bang's Skotøjsforretning
anbefales.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips & Underbeklædning.
Se Vinduet. Waldemar Joost.

Hotel Royal

Telf. 41. **Stsilf. 21.**
Byens ældste og best renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Industri Cafèen

Byens største og eleganteste Cafe.
Concert hver Dag. Telf 143

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Fotograf Hammer

Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel

Byens største 1ste Klasses Hotel
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at
Worning & Petersens ægte
— Xeroform Sæbe —
er den allerbedste Toiletsæbe til dagligt Brug.

Koncertsalens Varieté og RESTAURATION anbefales

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.

Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N.C. Nielsen-Lindquist, Danmarksg 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved
Esbjerg: Hr. J.P. Godtfredsen, Kongensgade 85
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis H Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. P. Pedersen, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N Rasmussen, Ads. W Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jærnbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nakskov: H.C. Bjerregaard, Adr.: C.H. Stærmose
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen: Adr.: Chr. Sørensen
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh. Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M N Nielsen, Adr.: B Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Nils Maltensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllergade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard.
Vordingborg: Hr. A Hansen, Adr.: C F Breits Eftf.

Afleveret til Posten d. 17. September

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
GUSTAV A. JENSEN (O. Writh's Eftf.)
Badstuestræde 7, København. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Festnummer

1900 1910

23. September

Stilstand er Død, men Virke er Liv,
Virk for Din Sag og fremgang den giv!

Et mægtigt Træ, med mange stærke Grene,
Skød op af Jorden i et fremmed Land:
En Art, som ej et Land kan fostre ene,
Paa hele Kloden man den finde kan. —
Nej, kun en Stikling i den danske Jord
Sig efterhaanden vokste stærk og stor,
Af Fælles-Virke hented' den sin Saft,
Til Træet stod der i sin fulde Kraft.
— — —
Da brød paa Træet frem et lille Skud,
— En Tiaars Gren er siden vokset ud. —
Da skete det, som sikkert maatte komme,
At Tidens Særpræg ogsaa vi forstod,
Man fatted', at de Tider nu var omme,
Da man sin Skæbne andre overlod. —
Da fremstod Mænd, som talte varmt og skrev
For dem, hvis Liv var viet samme Stand.
Standsfølelse var Fjederen, som drev
Til Kamp mod Fordom og mod Uforstand. —
Hav Tak I Mænd, som var iblandt de første,
Hav Tak I Kvinder faa, som stod os bi:
Det første Arbejd' er vel nok det største,
Thi det som følger, har sin Rod deri.
— — —
Et Tiaar gled ud i Tidernes Hav,
Vi skuer tilbage paa hvad det os gav.
Vejen er vist for de kommende Aar:
Uden en Kamp ej en Sejer man faar,
Uden et Ardejde Lønnen bli'r slet:
Røgt Dine Pligter — rejs Krav om Din Ret!
— — —
Medhjælper! Se paa de ti Aar der bag,
De bærer Spor af vort løftende Tag.
Maal har vi naaet og Maal er vi nær.
Sig! Var det ikke vort Arbejde værd?
Mere i Samklang med Nutidens Skik
Forholdet blev i Kontor og Butik.
Fordomme faldt; men tilbage der staar,
Maal som skal naas i de kommende Aar,
Maal som kan naas, naar blot Standen selv vil
Yde sin Virken og Bistand dertil.
— — —
Nu tager vi atter et løftende Tag,
Og nærmere, nærmere kommer den Dag,
Da man sporer i offentligt Liv i vort Land:
En samlet og dygtiggjort Medhjælper-
stand.

Andreasen, Hjørring.

GENNEM-

BRUDSAAR

HALVFEMSERNES SLUTNING kendetegnes af en Konjunkturstigning, der spores paa alle det økonomiske Livs Felter, skabende Fremdrift paa alle Hold, Opkomst i de fleste Erhverv. Storindustriens Stempelslag lød fuldtonende ud over Byerne, det var som Maskinernes Kamme og Hjul fortnede deres Rotation, den elektriske Strøm gød sig gennem spinkle Traade, der som et Energiens Haarkarnet forgrenedes over Landet, og Arbejdsmotoren begyndte sin fløjtende Dur omkring i de Tusinde Smaaerhverv. Handel og Omsætning iklædtes ny Former, Aktieselskaber skød frem som Paddehatte paa en Regnvejrsdag og gjorde de gamle Handelshuse Rangen stridig. Et Svælg befæstedes mellem den moderne Specialforretning eller Magasinet paa Hovedstrøget og den gammeldags Bod i Baggaden. Og ind paa Aktieselskabernes og de industrielle Etablissementers Kontorer, ind i Storforretningerne drog en tusindtallig Skare af Mænd og Kvinder — Medhjælpernes utalte — og upaaagtede — Hær.

Fremgang i det Store øger de mange smaa Krav. Fagforeningerne var aldrig saa mobile som i disse Aar, i spredt Fægtning og under Guerillakrig førte Arbejdet sine Kollonner ind paa Kapitalens Gebéter. — Indtil den store Lockout i 99 brat standsede Fremgangen og lammede det arbejdende Land.

Axel Gundel

Af denne urolige, varslende Tid fremgik dansk Handels- og Kontormedhjælperbevægelse. To Tidsaldre mødtes! Kontoristen paa det store Fabrikskontor, Svenden fra Boden. Tilsyneladende ulige i Vilkaar og uden iøjnefaldende Fællesinteresser, var de dog rundne af Arbejdet i Varefordelingens Tjeneste. For den første var Selvstændighedens Illusion længst bristet, hans Fremtidsudsigt var Lønarbejderens, og omend der for Kommissen endnu viste sig en Selvstændighedens Lygtemand, han havde dog idelig Grund til at sammenligne sin Stilling med den faglærte Arbejder, hvem intet Kost- og Logisystem knægtede og hvis Aftener og Helligdage var Friheden forbeholdt.

BAVNEN TÆNDES.

Meget varslede en ny Tid, men Lavstidens Aand raadede hvor Handelens Mænd samledes. Partriarkalismen sad i Højsædet, naar Principaler og Medhjælpere mødtes i Harmoniforeningen — Datidens »Medhjælperorganisation«.

Som Hovedstaden var fremmest i den skildrede Udvikling saa lød ogsaa de nye Signaler dér for første Gang, og her fremstod Foregangsmanden, Arbejdersønnen, hvem Livet og Opdragelsen havde lært Organisationens A B C, og som af Fagets Gerning kendte Standens Brøst. Saa gik det her som andet Steds: Det Nye udløstes af det Gamle og Hævdvundne, og med enkelte Følgagtige brød Karl Hintz ud fra den gamle Harmoniforening, og der klang forandrede Signaler, som meldte om den sociale Rejsning, der fuldbyrdedes i fremmede Lande.

Kjøbenhavnske Kolonialmedhjælpere har Æren af den første faglige Medhjælperforenings Oprettelse, og dem skyldes det faglige Program, der endnu angiver Centralorganisationens Retning og Maal. Det første Hold af Mænd var unge af Aar, men ogsaa ildnede af Ungdommens Kampiver, — deres Pionérarbejde mere impulsivt end omsigtsfuldt.

Hvad der hændte fra den Dag i Høsten 97, da »De danske Handelsmedhjælperes Forbund« stiftedes, til den Majdag 99, da Aarhusmedhjælpere for første Gang hejste Organisationens Fane paa Halvøen, og hvad der videre skete, indtil de spredte Kræfter nemmede at virke i samme Plan, derom berettes der andet Steds.

CENTRALORGANISATIONENS OPRETTELSE.

Saa skete det en smuk Efteraarsdag 1900 — den 23de September — at det første almindelige Medhjælper-Delegeretmøde aabnedes i Handels- og Kontoristforeningens Festsal i Aarhus. — Forventningsfulde og ikke uden en vis Spænding mødtes her en Skare unge Mænd, af hvilke adskillige sidenhen skulde forenes i aarelangt Arbejde for Organisationens Idé, og hvoraf enkelte nu et Decennium efter mødes som modne Mænd, efter et uafbrudt Arbejde for Medhjælperstandens Sag.

Iøvrigt var Stillingen følgende: Kjøbenhavnerne med langt de færreste Repræsentanter — deriblandt Forbundets Grundlægger *Karl Hintz* — var et enigt Udtryk for den »radikale« Retning. Forbundet var en Kamporganisation, hvem Gennembrudsaarene havde gjort lige mobil til Angreb som Forsvar. Landsorganisationen var Kjøbenhavnernes Maal, et udpræget fagligt Aktionsprogram deres Bestik. — Jyderne fattedes som Følge af de spredte Lokalforeninger denne Ensartethed i Anskuelser og organisatoriske Principper, og en jysk Centralforening med Udelukkelse af de kjøbenhavnske »Socialister« fandt Ordførere enkelte Steder. Men Jydernes bedste Mænd som Aalborgenserne *Chr. Ingvoldsen, Mølbach* og *Th. Hansen*, Hjør-

ringenseren *Anger Ipsen*, Esbjergenseren *Age Hyllested*, Aarhusianeren *Alvin Lorentzen* o. fl. var erklærede Tilhængere af Landsorganisationen og accepterede Forbundets Reformkrav. Dette gjorde ogsaa Aarhusforeningens Formand, *Vald. Pedersen*, der dog var formelt afvigende i Programspørgsmaalet.

Stemningen viste sig allerede ved Ordstyrervalget, idet den nystiftede Esbjerg-Forenings Formand *Age Hyllested* og Forbundsorganet »Merkur«s Redaktør *Vilh. Hansen*, begge kendt som »den radikale Retning«s udprægede Tilhængere, valgtes med stort Flertal. — Førstedagen endte med Centralorganisationens Oprettelse og Vedtagelse af Forbundets Program. Andendagens største Interesse samlede sig om Valgene. Ved Forretningsførervalget fylkedes man i Enighed om *Axel Gundel*, hvem Æren for Centralorganisationens Oprettelse i første Række tilkom, og hvis organisatoriske Evner Alle var enige om at anerkende. Nogen Vanskelighed frembød derimod Valget af Redaktør, idet Jyderne med Rette prætenderede, at det andet vigtige Tillidshverv billigvis burde besættes med En af deres Folk, medens Kjøbenhavnerne gik i Breschen for *deres* Mand. Knuden huggedes over ved, at den Sidste veg Pladsen og *Vald. Pedersen* valgtes ensstemmigt til Redaktør af »Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende«, som det nye Centralorgan døbtes.

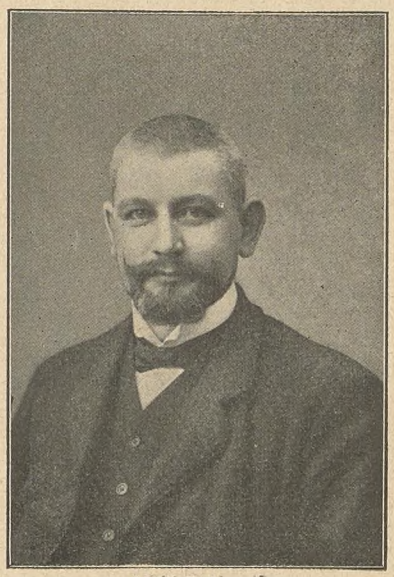

Vald. Pedersen

Den Mand, der nu tog Styret i Haand var Kjøbenhavner af Fødsel og fornægtede ejheller sin Bys Folketemperament. — *Axel Emil Gundel* var født den 1ste August 1873, opdraget paa det kgl. Opfostringshus, oplært i Onkelen, Konsul Anthon Gundels gamle Købmandsgaard i Nyborg, derefter Butiksmedhjælper i flere Provinsforretninger for sluttelig at vende tilbage til Hovedstaden og overgaa til Kontorfaget. G. hørte til den Art Mennesker, der er Udviklingens tjenlige Redskaber i Gennembruddets Tid. Mod manglede han ikke, — nogle har kaldt ham dumdristig, netop fordi han i saa meget adskilte sig fra de Stille og Uænsede i Landet, til hvem han blev Budbringeren om »den gamle Tingenes Tilstand, der forandres og giver Plads for den nye Tid«. Et godt Hoved, aldrig vaklende, men beslutsom, en noget stejl Karakter, initiativrig og selvbevidst, en Agitator, der fik Tag i sine Tilhørere, slagfærdig, ofte hensynsløs i Debatten, tilsyneladende en nøgtern seende Organisator, men i Virkeligheden et stort Stykke af en Sangviniker, men først og sidst en Mand af et djærvt Væsen og en god Kammerat, der selv da Heldet vendte sig og Livet gik ham stridt imod ikke tabte sit gode Kjøbenhavnerhumør, — saaledes var den Mand, hvis Navn en Tidlang lød som et Kampsignal blandt Principaler og Medhjælpere.

AGITATION.

Vor Centralorganisation kom til Verden under jublende Hurraraab, og efterdi vi dengang netop var 10 Aar yngre end i Dag var det vor ungdommelige og derfor urokkelige Tro, at ret snart vilde vore Standsfæller over det ganske Land fylke sig i Tusindtal om det Samlingsmærke, vi just havde udfoldet. — Den 15 Mands Hovedbestyrelse og det ret komplicerede Administrations-Maskineri talte i saa Henseende et tydeligt Sprog. — Nu gjaldt det derfor Agitationen!

I Efteraaret 1900 drog Gundel paa Foredragstourné i Jylland. Formaalet var at øge de bestaaende Afdelingers Medlemstal, og Hensigten blev opnaaet ligesom der oprettedes Foreninger i Varde, Skanderborg og Nykjøbing F. — Agitationens faste Kærne var Kravet om Helligdagslovens Revision, der bl. a. fik fastere Form i et Andragende, som den senere Finansminister Christoffer Hage indbragte i Rigsdagen. Inden Aaret randt ud samledes Centralorganisationens Forretningsudvalg (Gundel, Hyllested, Vilh. Hansen, Mølbach og Thalund, Hjørring) til sit første Møde, hvor Formerne for Fremtidsarbejdet fastlagdes og det bl. a. vedtoges at tilvejebringe en Fagstatistik.

»D.H.K.M.T.« udsendte sit første Nummer d. 1. Januar 1901 med Redaktion i Aarhus, og den unge Landsorganisation havde hermed naaet at faa sin Organisme i normal Funktion. Foraaret blev Vidne til en agitatorisk Kraftudfoldelse, der resulterede i Afdelinger i Holstebro, Næstved, Køge, Sorø, Præstø, Odense, Svendborg, Faaborg, Vejle, Herning, Rønne og Ringkøbing, medens det kjøbenhavnske Agitationsudvalg, forholdsvis rundeligt støttet af Hovedkassen, ved flere store og mange mindre Distriktsmøder, der tilsammen samlede flere Tusinde Medhjælpere, søgte at faa Bresche i den Indolence, der karakteriserede Hovedstadsmedhjælperne i Organisationsspørgsmaalet.

Hovedbestyrelsen holdt Møde i Kjøbenhavn i Pinsedagene. Den vigtigste — men ogsaa skæbnesvangre — Beslutning, der fremgik heraf, blev Forarbejdet til en Pladsledighedsforsikring. Blandt adskillige administrative Anliggender søgte man at sætte Engageringsvæsenet i System, og en Debat om »D.H.K.M.T.« endte med, at man enedes om at overflytte vor Tidende til Kjøbenhavn, med *Vilh. Hansen* som Redaktør, — en ekstraordinær Beslutning, der fandt loyal Støtte hos *Vald. Pedersen*.

Vi havde endnu ikke lært at nytte de Chancer, som Sommeren byder for agitatorisk Virksomhed, og naar undtages nogle spredte Møder gik Tiden med Statistikindsamlingen — et Arbejde, der kun gled trægt, og navnlig ikke i Kjøbenhavn bragte et anvendeligt Materiale. Efteraarsagitationen indledes med Vilh. Hansens Agitationsrejse gennem Jylland og Afdelingstallet naaede 32, hvoraf dog adskillige viste svigtende Levedygtighed. Pladsledighedsforsikringen og Helligdagslovens Revision blev Dagens Tekst ved Efteraarets og næste Foraars Møder, ligesom der skete fornyet Henvendelse til Rigsdagen angaaende Helligdagsarbejdets Afskaffelse. Nu afdøde Folketingsmand, Historikeren *Johan Ottosen* ydede os værdifuld Støtte, og i December indbragte *Knop* og 9 andre Tingmænd et Revisionsforslag i Folketinget; det kom til 1ste Behandling den 20de Decbr. og mødtes med en Sympati fra alle Partier, der varslede godt for dets videre Skæbne.

DEN FØRSTE KONGRES.

»Et Stævne af den største Betydning i vor Organisations Historie. En Mærkepæl paa vor Fremmarch mod Maalet« — skriver »D.H.K.M.T.« i Indledningen til Referatet af

vor første Kongres i Kjøbenhavn, Paasken 1902. — Og, I Sandhed! Det var et Sendemandsmøde afholdt under gunstige Auspicier, med gode Fremtidsvarsler, og Gundel kunde med Rette slutte sin Beretning med, at »det er ikke givet enhver Organisation efter kun $1^1/_2$ Aars Forløb, at fremmøde med saa gode Resultater«. — Appel i Forhandlingerne og en dybere Indsigt i de faglige Anliggender karakteriserede Kongressen, der foruden de allerede nævnte Kolleger bl. a. talte følgende, der skulde faa nævneværdig Betydning i den kommende Tids Arbejde: *Robert Petersen*, Aarhus, *West*, Frederikshavn, *Andreasen*, Hjørring, Kolonialmedhjælper *C. Christensen*, Korrespondent *Carl Christensen*, Frk. *Louise Larsen* (nu *Bjørner*) og Manufakturmedhjælper *E. S. Schibler*, Kjøbenhavn, *Owe W. Sørensen*, Skanderborg, *N. Christensen*, Skive og *Brandi*, Thisted.

Socialreformer for vor Stand! — blev Kongressens Løsen, og de udførlige Indledningsforedrag, der aabnede Diskussionerne om Lærlingespørgsmaalet og Arbejdstiden, sluttede med Vedtagelse af detaillerede Reformkrav, der siden har angivet Retningen for vort Arbejde paa disse Omraader. Og iøvrigt drøftedes de senere helt eller delvis opfyldte Ønsker om Statsunderstøttelse til Foredrag og Medbestemmelsesret ved Uddelingen af Rejsestipendier. Pladsledighedsforsikringens Love forelagdes i Udkast, men henvistes til Hovedbestyrelsen. — Kongressen simplificerede Administrationen; i den 7 Mands Hovedbestyrelse fik bl. a. *Chr. Ingvoldsen* Sæde.

Chr. Ingvoldsen

KAMPSIGNALER.

Principalernes ledende Mænd havde hidtil været interesserede Betragtere af vor unge Organisation. Og saavel den udfoldede Agitation som navnlig Kongresbeslutningerne lod dem forstaa, at de Samlingssignaler, vi blæste, intet havde tilfælles med Harmoniforeningernes Balmusik. Allerede det foregaaende Aar havde det fynske Handelsmøde drøftet Stillingen til vor Organisation, og enkelte, spredte Eksempler paa Boykot af vore Medlemmer tydede paa, at den gode Vilje ikke fattedes. — Man søgte kun en Anledning — og skulde snart finde den.

Foraaret 1902 havde set Havnearbejderne føre en maanedlang, fortvivlet Kamp mod de store Rhederier for Hævdelse af Organisationsretten. Det endte med Sprængning af Arbejdernes Organisation. — Saa kom Raden til os!

Vore kjøbenhavnske Afdelinger blev ved et Tilfælde implicerede i Havnekonflikten. Rhederiernes — særlig »Det Forenedes« — Kontorpersonale gik til Bolværket og fortsatte de Strejkendes Arbejde. Gundel tog i Dagspressen Afstand fra denne Adfærd, det resulterede i en Bladpolemik og der faldt skrappe Ytringer fra begge Sider. Vore Afdelinger arrangerede et offentligt Møde, hvori Hovedbestyrelsen iøvrigt ingen Andel havde — den afslog senere at refundere Udgifterne. — Mødet fandt Sted den 6te Maj og blev det mest stormende, der nogensinde er afholdt af vore Afdelinger. Deltagernes Antal var ca. 500, deraf henved 100 Kontorister fra »Det Forenede« med Afdelingschefer og selveste Direktør Brandt i Spidsen.

Gundel indledede sagligt og tog i urbane Vendinger Afstand fra Kontoristernes Indblanding i en faglig Kamp, der ikke angik deres Stand, som netop burde stille sig neutral i saadanne Stridigheder. — Ved Diskussionen endte imidlertid Sagligheden, og Rhederipersonalet søgte gentagende at sprænge Mødet ved et infernalsk Spektakel, der udartede til Tumult og endte med et Choc mod Talerstolen, hvor Gundel og Ordstyreren, Vilh. Hansen, blev Angrebets Maal. Men Debatten havde vist det overvejende Flertal paa vor Side, og i det kritiske Øjeblik fremkaldte Dirigentens Opfordring til at hævde Ordenen en Moddemonstration, der vel indlededes under Virvar og Haandgemæng, men endte med, at Urostifterne trængtes ud af Salen og Mødet afsluttedes i Ro.

LOCKOUTEN 1902.

Mødet den 6te Maj blev Ouverturen til et Stormløb mod Centralorganisationen.

Den direkte Aarsag blev Havnearbejdernes Nederlag, der nu af de Rhederne nærstaaende gamle Handelsforeninger skulde udnyttes til et Fremstød mod den unge Medhjælperbevægelse. — Det gik løs i Aalborg den 9de Maj, hvor Handelsforeningen vedtog at give Medhjælperne en Udmeldelsesfrist af 3 Maaneder — ellers Afskedigelse. Og man statuerede straks et Eksempel til Skræk og Advarsel, idet vort nyvalgte Hovedbestyrelsesmedlem *Chr. Ingvoldsen*, der paa 15de Aar var ansat i Kulimporthuset A. Abel, straks blev opsagt. — Vore to ledende Mænd i Kjøbenhavn udsendte den 11te Maj et Opraab, der manede Medhjælperne til at afslaa Angrebet paa Organisationsretten ved ubrødeligt Sammenhold og Tilslutning til Centralorganisationen. Det skarpt affattede Opraab sluttede: «De Principaler, der vil ødelægge vort Sammenhold og umuliggøre vor Stands Fremskridt, bærer nu hele Ansvaret for vor fremtidige Taktik og de Midler, vi maatte tvinges til at benytte for at værge vor Ret til at tilhøre vor Organisation«. Faa Dage efter fulgte et »Aabent Brev« til de Aalborg Købmænd.

Lockout-Beslutningen vakte den største Opsigt Landet over. Pressen delte sig, Principalorganerne satte »den gundelske Forening« i Rigens Akt, medens dog enkelte af de selvstændige Købmandsblade tog Afstand fra Boykotningen. Sommerens Handelsmøder i de forskellige Landsdele sluttede sig til Lockouten, selv om der end paa det jyske Møde herskede nogen Uenighed om Formen. Alene Kjøbenhavnerne meldte sig fra, og et af Urtekræmmerforeningen indvarslet Møde om »Medhjælperspørgsmaalet« maatte hæves paa Grund af ringe Tilslutning.

Vore Modstandere evnede imidlertid ikke at overse Følgerne af deres Aktion. Og det virkede tragikomisk, naar den gamle Konsul Worm, Formanden for Aalborg Handelsforening, overfor Gundel erklærede, at han »ikke troede, at man vilde have noget imod, at Medhjælperne sluttede sig sammen i Foreninger med selskabelige — maaske ogsaa understøttende — Formaal«. Med saadanne Standpunkter skød Principalerne langt over Maalet, og det er iøvrigt ubegribeligt, at der ikke mellem dem fandtes Mænd, der kunde afværge al denne Ubehjælpsomhed. For sent er kendte man Fejlgrebet og erklærede, at Aktionen ikke

gjaldt Foreningsretten, men alene — Centralorganisationen. —

Hovedbestyrelsen drøftede Sagen ultimo Juni og traf Foranstaltninger til at møde en eventuel Aktion. Aalborg-Afdelingen bragte ved en opportun Beslutnng Splittelse indenfor Lockoutmændenes Kreds, og et stort Borgermøde med Gundel, Sagfører Berg og den kendte Grosserer Kæmpegaard som Indledere udtalte sin Misbilligelse af Forfølgelsen mod de org Medhjælpere. I Løbet af en Maaned øgede Afdelingen sit Medlemstal med en Snes nye Medlemmer. Paa de Pladser, hvor Principalforeningernes Forlangende til vore Afdelinger om Udmeldelse bestemt afvistes og Sammenholdet mellem Medhjælperne stod sin Prøve, faldt Angrebet følgelig til Jorden. De faa Steder, hvor Lokalledelsen lod sig overrumple, Forbindelse ikke vedligeholdtes med Hovedkontoret og Foreningen udtraadte, havde den dermed beseglet sin Dødsdom. Men overalt, hvor vi i Ledelsen havde maalbevidste Mænd, der indsaa, at her stod et fleraarigt socialt Rejsningsarbejde paa Spil, hævdedes Organisationsretten, og maatte end enkelte Kolleger opgive deres Stillinger for deres Overbevisnings Skyld, — Opsigelsernes Antal var dog ringe. Og de henved to Hundrede Frygtagtige, der lod sig tvinge ud af Afdelingerne, var kun at regne ved det tørre Løv, der en Efteraarsdag hvirvles af Trækronen uden at Stammen derfor hæmmes i sin Trivsel. — Lockout-Principalernes taabelige Magtbrynde var, for at gentage Grosserer Kæmpegaards træffende Karakteristik, »et Maximum af Egoisme og et Minimum af Kultur«, Overgreb der afsluttedes som de burde — i Fadæsen.

Åge Hyllested.

RETRÆTE.

Saa døde da Lockouten den fortjente Straadød, men samtidig viste sig andre Tegn og Varsler, der truede Centralorg' Fremtid.

Pladsledighedsforsikringen var Gundels Idé, og den var ældre end Centralorganisationen. Men dennes Grundlæggelse gav Tanken nyt Liv og skaffede Midlerne til dens Realisation. Gundel var Sjælen i dette Forehavende, og han, der i en Aarrække havde sat sine Evner og sin økonomiske Eksistens ind paa Medhjælpernes Sag, lagde nu for sidste Gang al sin Energi ind paa dette Anliggende. — Forsikringen dannedes som et Aktieselskab, administrativt adskilt fra Centralorg., kun med fælles Ledelse, saaledes at en Forsikringstekniker havde Sæde i Selskabets Bestyrelsesraad. Der fattedes hverken statistisk eller forsikringskyndig Assistance, og det nye Foretagende, der repræsenterede en hidtil ukendt, dristig Tanke, modtoges med ensstemmig Sympathi af den samlede Presse. Nuværende Prof. L. V. Birck, der forøvrigt var Aktionær, skrev i »Nationaltid.«: »Lovene og Prospektus fortjener i enhver Henseende Ros, de er i Overensstemmelse med, hvad man vil fordre, hvis man havde en Aktielov, og det viser jo en ærlig Vilje hos Bestyrelsen.«

Baade Formen og Vilkaarene var saaledes tilfredsstillende, — kun Aktiekapitalen manglede. Den androg 10,000 Kr. og skulde tegnes indenfor Organisationen. Men kun Halvdelen blev naaet, — og man maatte aabne Alle Adgang som Aktionærer og Forsikringstagere. Derved gled Pladsledighedsforsikringen ud i det forretningsmæssige, og for dem, der havde haabet at finde et velegnet organisatorisk Middel, tabte Foretagendet ganske sin oprindelige Betydning. Det vedblev vel at funktionere, men egentlig kun for at udrede sine Forpligtelser, der ogsaa i enhver Henseende blev opfyldte, — med Tabet af Aktiekapitalen. Men der gik mere tabt! Forsikringen tog Gundels hele Arbejdsevne, han rejste, talte og skrev — mens det organisatoriske Arbejde laa stille. Det blev en saare kritisk Periode. Lockoutens Virkninger og Efterdønninger vilde nok være overvundne ved et virksomt Agitationsarbejde, men det skortede paa et fremaddrivende Initiativ, Samarbejdet mellem Hovedkontor og Afdelinger døde hen, Medlemstallet gik støt tilbage og den almindelige Stilstand afmærkedes i »D H K M T«, hvis Redaktør oftest maatte skrive hele Indholdet. Hertil kom indre Splid, der resulterede i at de kjøbenhavnske Kolonialmedhjælpere udmeldte sig og dannede en selvstændig Organisation.

Under Trykket af al denne Depression hævede der sig Røster om en gennemgribende Reorganisation, og et derhengaaende Forslag forelagdes af Hovedbestyrelsesmedlemmerne Hyllested, Vilh. Hansen og Frk. Louise Larsen ved et ekstraord. Møde den 28. Febr. 1903. Man besluttede at indkalde en ekstraordinær Kongres.

Odense-Kongressen den 9de August 1903 tilendebragtes paa et Døgn, fra den tidlige Morgen til langt ud paa den følgende Nat. Fremtidsudsigterne var triste, og vi gik til Arbejdet med tungt Hjerte. Reorganisationsforslaget vedtoges med overvejende Flertal efter en endeløs Debat, Administrationsudgifterne reduceredes og Kontingentet undergik en Nedsættelse, som Flertallet formente opportunt under de forhaandenværende Forhold. Gundel, der havde sat alt ind paa Pladsledighedsforsikringen og nu følte Skuffelsens Bitterhed, havde forligt sig med Tanken om Mandatnedlæggelse. Hertil kom Forhold af privat Art, og saaledes tog den Mand, der i saa høj Grad havde sat sit Præg paa Medhjælperbevægelsen, Afsked med et Arbejde, han havde ofret de bedste af sine Aar. — Forretningsførerposten ophævedes, *Åge Hyllested* valgtes til Formand og *Chr. Ingvoldsen*, der siden Lockouten var ansat i Esbjerg, blev Centralorg.s Hovedkasserer.

NY KURS.

Odense-Kongressen bragte vor Organisation udover Dødpunktet og ind paa den lige Vej, der bestandig fører fremad. Pladsledighedsforsikringens Saga var ude, men samtidig toges der ufortrødent fat paa at genrejse det faglige Arbejde. — Og den rette Mand stod til Rors; med et fast Tag i Rattet drejede han Organisationsskuden op mod Vinden og satte den støtte Kurs fremefter. *Åge Hyllested* var ligesom Gundel Kjøbenhavner. H. fødtes den 23de April 1868, nød en god Skoleuddannelse, men ændrede Forhold i Hjemmet bevirkede, at han en Dag fandt sig som Lærling i en Urtebod, en Gerning, der ingenlunde svarede til hans Begavelse eller tilfredsstillede hans Ærgerrighed. — Udlært tiltraadte han en fleraarig Udenlandsfærd, der i mange Henseender blev af afgørende

Betydning for ham, og hjemvendt overtog han en betroet Stilling i Esbjerg. H. meldte sig straks som aktiv Deltager i den unge Medhjælperbevægelse. — Hyllested overtog Formandsposten med gode Forudsætninger. Medlem af Forretningsudvalget fra første Færd, i Besiddelse af de intellektuelle Betingelser og personlige Egenskaber, der maa kræves af en Foregangsmand, udviklede han sig snart til en velskolet Taler, der behandlede sit Emne med grundig Sagkundskab og udpræget Diktion. Tillige en Idéernes og Initiativets Mand, en ypperlig og original Stilist, der paa Papiret, i Debatten som i den snævrere Kreds turnerede de berømte »hyllestedske Anbringelser« med sand Virtuositet. En Personlighed, et klart Hoved, — der vel kunde vige for at naa Maalet, men aldrig tabte det af Sigte. — Og ved hans Side Hovedkassereren, *Chr. Ingvoldsen*, den personificerede Korrekthed, grundig og velovervejet som Administrator og Taler. En Mand, hvorom det med Rette sagdes, at hans Arbejde var hans Program. I. ejede dengang ikke mindre end nu sine Standsfællers Tillid — og fortjente den. Han var kendt for at tænke før han handlede, og for ikke at vige udenom eller gaa paa Akkord i nogen Sag, men tage sit Bestik lige mod Maalet, — skulde det end koste Tid. Det blev Chr. Ingvoldsen, der bragte Centralorganisationens Finanser paa Fode.

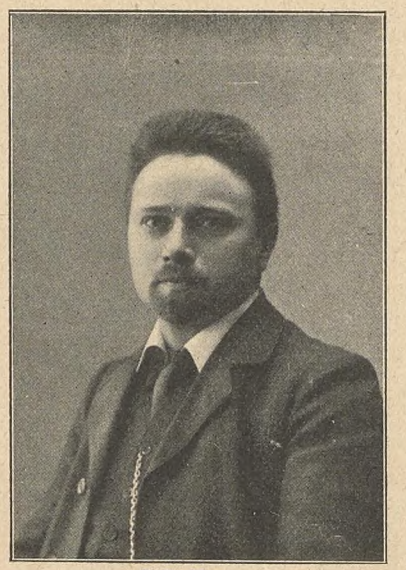

Vilh. Hansen.

Den nye Kurs afmærkedes bl. a. i »D. H.K.M.T.«, der, mens det faglige Arbejde laa brak, i højere Grad end ønskeligt antog Tidsskriftets Karakter, og fattedes det krydrende Salt, som alene en mobil Fagorganisation kunde byde. Nu kom der altsaa Fart i Arbejdet ude i Marken og Hyllesteds korte, sarkastiske, tankevækkende Artikler og *C. H. W. Hasselriis'* — senere kjøbenhavnsk Agitationsudvalgsformand — dygtige, faglige Bidrag livede op i Spalterne. Og — last but not least — et Annonceomslag begyndte at afballancere den store Udgiftspost, vor Tidende alle Dage har været. — Arbejdet gik atter sin regelrette Gang. Det sporedes overalt, Møder afholdtes, nye Afdelinger sprang frem, og de, som Tidernes Ugunst havde svækket, bragtes atter i ret Plan.

KAMPEN MOD HELLIGDAGSARBEJDET.

Med større Fortrøstning til Fremtiden saa vi Aaret 1903 rinde ud end da vi hilste dets Komme. Agitationskampagnen aabnedes med, at Hyllesteds velskrevne Agitationspjece i Tusindtal spredtes over Landet. Lærlingevedtægter og Foredragsrækker sattes første Gang paa vor Arbejdsplan.

Da forenedes alle Kræfter i det store Tag for Helligdagsarbejdets Afskaffelse!

Helligdagslovens Revision var Samlingssignalet fra »Forbundet's« Dage. Enkelte Afdelinger — saaledes Aarhus i 1901 — naaede et Resultat ad Frivillighedens Vej. Nu blev Spørgsmaalet aktuelt, efter at være naaet frem til Rigsdagen, men adskillige Bundter Lovforslag og Andragender skulde endnu segne under Rigsdagsmændenes Plejlslag, inden Butikkernes og Lagrenes Lønarbejdere opnaaede den længst attraaede Fridag. Folketingsudvalget af 1901 nedsatte et 3-Mands-Udvalg (Knop, Johan Ottosen og Svendsen), der viste sig lydhøre for vore Ønsker og tilbøjelige til at inddrage Kontormedhjælperne under Loven. For første Gang hidkaldtes Medhjælperrepræsentanter til Konference med Lovgiverne angaaende Standens Anliggender, men det viste sig netop vanskeligt at faa Kontormedhjælperne til at forstrække os med det nødvendige Materiale til Belysning af Søndagsarbejdets Omfang paa Kontorerne, — en Ligegyldighed, der snart skulde hævne sig. —

Men paa en Gang blev der Røre om Helligdagsloven! Det var da Folketingsudvalget foreslog, at »der uden aaben Bod maa ekspederes Ordrer indtil Kl. 10 Søndag-Formiddag« — en Bestemmelse, der naturligvis gjorde Loven illusorisk. Vi ligefrem manglede et saadant Spørgsmaal, for at faa Takt i Arbejdet, og nu midtsamledes derfor al vor Energi i en agitatorisk Kraftudfoldelse mod den berygtede § 13. Hele vort Talerkorps — henved en Snes Mand — maatte i Ilden, offentlige Protestmøder arrangeredes overalt, hvor vi havde Fodfæste, en Regn af Resolutioner, Andragender, Henvendelser og Protester mod § 13 strømmede ned paa Rigsdagens Bord, Konferencer med Ministre, Udvalgsmedlemmer og andre Tingmænd hørte til Dagens Orden. — I Aaret 1904's første Maaneder præsterede Centralorganisationen et smukt Stykke Arbejde, og lykkedes det end ikke at bringe Kontormedhjælperne ind under Lovens Skærm — de Uorganiseredes Lunkenhed bar Skylden derfor — havde § 13 dog faaet Dødsstødet. Og mere end det! Centralorganisationen strøg fremad for fulde Sejl. Rigsdagen drøftede indgaaende vore Anliggender, og vi fik i de Dage en Forhaands-Anerkendelse som Medhjælperstandens eneste og rette, faglige Repræsentation. Saaledes vakte det megen Opsigt, at den gamle, frikonservative Kammerherre Barner, en Indremissionsmand, ved Folketingets 2den Behandling uforbeholdent udtalte sin Anerkendelse af Centralorganisationens Virksomhed for Medhjælpernes Interesser.

Den nye Helligdagslov vedtoges af Folketinget den 3die Marts, — vort første socialpolitiske Resultat var naaet, efter et mønstergyldigt Arbejde af den Medhjælperbevægelse, der nu styrket og maalbevidst rustede sig til Fremtidens Reformarbejde.

VIND I SEJLENE.

Mens den Modbevægelse, der fra forskellig Side rejstes mod Helligdagsloven, straks stillede vore Afdelinger nye Opgaver, var vi fuldt beskæftiget med at formere nye Delinger og slutte op i Rækkerne. Kampen mod § 13 forenede os med de udtraadte Kolonialmedhjælpere, der atter sluttede sig til Centralorganisationen. — Agitationen sattes i System; Pjecer, Tryksager, vor Tidende bragte Bud om vort Virke ud til de fjerneste Kroge af Landet. I denne Periode grundlagdes den direkte Afdeling. Kontingentnedsættelsen havde været Nedgangstidens sørgeligste Resultat, — nu da Heldet fulgte vore Faner blev Kravet om øgede Pengemidler uafviseligt. Vi udskrev Ekstrakontingent og fik det uden Knurren. Thi Samarbejdet mellem Hovedkontor og Afdelinger var atter genoprettet, Fremtidstro og

Tillidsfuldhed afløste det tyngende Mismod fra Modgangens Dage.

Nye faglige Opgaver meldte sig. Ikke enkeltvis, men i Flok og Følge. De mindre, men dog vigtige Spørgsmaal som Statstilskud til Foredrag, Medbestemmelsesret ved Uddelingen af Rejsestipendier, Understøttelse til ubemidlede Handelsskoleelever, Siddepladser for Forretningspersonale, stammer fra denne Tid. Og store socialpolitiske Anliggender som Lærlingelovens Revision og Lærlingevedtægterne — Krav, der tolkedes ved en Række Møder overalt i Landet i Vinteren 1904—05 og foranledigede en hensigtssvarende Enquête »Dengang jeg lærte« i vor Tidende, der kastede grelle, sociale Strejflys over Lærlingeforholdene og Faguddannelsen indenfor de sideordnede Fag, og yderligere uddybedes i en stor redaktionel Artikelserie om Lærlingevæsenets Udvikling, nuværende Stilling og de forskellige Reformforslag. Inden Aarets Udgang æskede Arbejdsraadet vor Udtalelse i Lærlingespørgsmaalet, — det affødte en omfattende, motiveret Betænkning, der senere udkom i Pjeceform.

De kommunale Lærlingevedtægter, der blev den kommende Periodes Løsen, fremmedes ved det Arbejde, som Hyllested — der i Januar 1905 indvalgtes i Esbjerg Byraad — udfoldede for denne Sag. Senere opnaaede vi den attraaede Indflydelse paa Fordelingen af Statens Rejsestipendier, idet Indenrigsministeren, Sigurd Berg, indrømmede Centralorg. en Plads i Stipendieudvalget. — Fra denne Tid hidrører det Kuriosum som Forslaget om en Sammenslutning med »Handelsforeningen af 5te Juni 1864« frembød. Tanken, der forøvrigt var Gundels, støttedes af Foreningens daværende Formand, Bankdirektør Frode Arntzen, men udover en privat Konference mellem de to Formænd og Forslagets Nedsabling paa Hovedbestyrelsesmødet i Foraaret 1905, kom der — heldigvis for Afkommet — følgelig intet ud af den tilsigtede Mésalliance.

Ved Hovedbestyrelses- og Repræsentantskabsmødet i Aarhus den 16de og 17de September vejredes den friske Brise, der fyldte Centralorganisationens Sejl. Plan lagdes for Fremtidens sociale og faglige Arbejde, det tilstundende Reformarbejde retledes gennem Forhandlinger og Beslutninger, Undervisningsspørgsmaal som Administrationsmaade, Taktik og organisatorisk Fremtidsvirke samlede den Forkæmperskare, der skulde føre vor Organisation fremad i de kommende Aar, og som under Indtrykket af den nye, heldvarslende Kurs forenedes i en Begejstring, der bar Bud om den Stund, da Centralorganisationen første Gang sluttede op i Fagorganisationernes vældige Tog.

Vort første Repræsentantskabsmøde indledede et nyt Afsnit i Organisationens Historie. Gennembrudsaarenes Storme lagde sig, Trængslens Tider randt ud. — Centralorganisationens Ynglingeskikkelse følte Styrken gennemrisle sit unge Legeme, mærkede Blodet rulle varmt med al virkelysten Ungdoms Ild, hans Ryg rankedes, hans Muskler spændtes til ventende Dyst, med funklende Øjne og udstrakte Hænder hilste han tillidsfuldt den gryende Fremtidsdag. Thi Ynglingen med Idealets Modermærke paa sin Pande, *han* var Standens Fremtid, der vejrede den sociale Lysning og kendte sit samfundsmæssige Kald.

Gennembrudsaar! Tanken søger tilbage til Tider der svandt, dvælende ved Begivenheder, der stiger frem for Erindringen i vekslende Rækkefølge. Og Manuskriptarkene fyldes under vor Pen.

De første Aar er Brydningens Tid, de første Forsøg altid forlenede med det Usædvanliges og Ukendtes dragende Evne. Gennembrudets Epoke er Kampens Tid, Idéernes direkte Udløsning i maalbevidst Virke. Derfor var dette vort Tilbageblik helliget de første Gennembrudsaar.

Der fulgte arbejdsrige Dage efter, hvor Opgaver altid bød sig til og Arbejdet med skiftende Udbytte omsattes i Resultater. Men Organisationsbygningens Grund var lagt, og langsomt højnede Huset sig, Skift efter Skift, mod Lyset. — .

Her skal ikke tages Tal paa de murede Skift, ikke berettes om hver Gang vi med Erfaringernes Waterpas prøvede os frem under Arbejdets Gang. Herefter skal kun resumeres, ikke beskrives, hvorledes vor Bevægelse led frem fra den Efteraarsdag, vi her satte som Adskillelse mellem Centralorganisationens Barne- og Ynglingeaar.

Maaske var der en Idéforbindelse mellem vor organisatoriske Genrejsning og almindelige Fremgang og det Emne, som Hyllested udmøntede i tankevækkende Foredrag i Agitationskampagnen 1905—06 Det var kritiske Betragtninger over Elbert Hubbards verdenskendte «A message to Garcia«, hvorom der naturligvis ogsaa indenfor vor Kreds herskede afvigende Anskuelser. Men Foredragene var originale i Formen og bidende i Indholdet, — derfor vakte de Opmærksomhed. Og *det* var netop Hensigten.

Lærlingevedtægten i Esbjerg blev den første Kommunal-Vedtægt udenfor Kjøbenhavn; den fremkaldte en Konflikt med Ministeriet, der dog fandt fredelig Løsning, og den Kamp, der stod i Esbjerg-Byraad vedrørende dette Reformspørgsmaal, blev saaledes Indledningen til de heftige Debatter, som vore talrige Henvendelser til en Mængde Byraad sidenhen har fremkaldt i Raadhussalen og i den lokale Presse, forinden vi som oftest har naaet vort Maal og givet de Umyndige indenfor vort Omraade ind under Vedtægtens Værn.

Den lille Reform, der indeholdtes i den mange Steder gennemførte tidlige Lukning Juleaftens Dag, var kun lidet at regne mod den omfattende Agitation, vi i den følgende Tid udfoldede for Kost- og Logisystemets Afskaffelse. Vi havde lært at operere systematisk. Derfor rettedes der paa samme Tid Henvendelse til alle Handelsforeninger, om at træde i Forhandling med vore Afdelinger og søge Boligspørgsmaalet og Naturalforplejningen afløst af kontant Godtgørelse. Vor Tidende bragte Enquêten »Under Kost- og Logisystemet«, besøgte og beskrev Medhjælperboliger med saa sande, realistiske Farver, at vore Artikler fandt Vej til Dagspressen og i adskillige Tilfælde øvede den tilsigtede Virkning. Interview'er af Principalernes ledende Mænd og vore Tillidsmænds Taler paa Detailhandler-Societetets Repræsentantskabsmøde og i Urtekræmmerforeningen i Kjøbenhavn, kronede den virkningsfulde Agitation mod denne forældede Lønnings- og Afhængighedsform, der sætter Pariastemplet paa mange af vore Standsfæller.

Vor Centralorganisation holdt Mønstring i Esbjerg Paasken 1906. — Hvilken glædelig Forskel fra den forjagede Odense-Kongres, hvor det gjaldt Knald eller Fald!

Nu bar det fremover, og vi følte det. Det blev et løfterigt Møde, der ikke alene kunde glæde sig over de Erobringer, som Medhjælperreformen kunde notere, men hvor vi endog følte os stærke nok til i en langvarig Taktikdebat at afklare afvigende Anskuelser — for sluttelig at mødes i Enighed, ligesom vi ikke veg tilbage for indgaaende

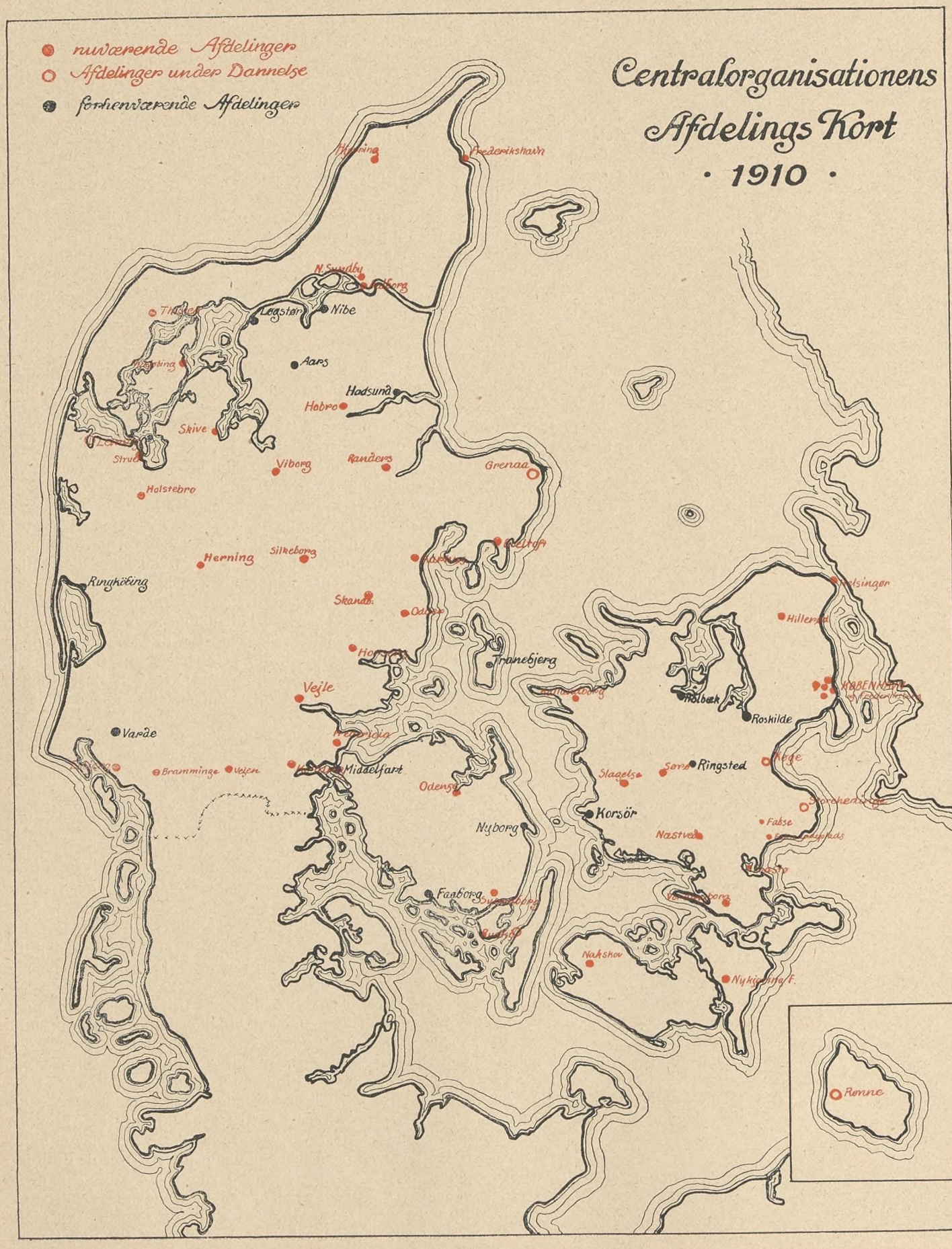
nuværende Afdelinger
Afdelinger under Dannelse
forhenværende Afdelinger
Centralorganisationens
Afdelings Kort
· 1910 ·
Frederikshavn
N. Sundby
Løgstør
Nibe
Aars
Hadsund
Hobro
Skive
Viborg
Randers
Grenaa
Holstebro
Herning
Silkeborg
Ringkøbing
Skanderborg
Odder
Horsens
Vejle
Varde
Bramminge
Vejen
Middelfart
Odense
Nyborg
Fåborg
Tranebjerg
Helsingør
Hillerød
Holbæk
Roskilde
Slagelse
Sorø
Ringsted
Korsör
Fabse
Nastved
Nakskov
Rønne

Drøftelse af det for en neutral Fagorganisation lidt prècaire Emne: Politisk Repræsentation. — Forhandlingernes udprægede Saglighed understregede vore Kammeraters organisatoriske Modenhed og udviste, at der raadede Enighed om at føre Centralorganisationen fremad under nationalt Samlingsmærke. Stands-Anliggender som Konkurrenceklausuler og faglige Voldgiftsretter fandt her indgaaende Drøftelse for første Gang, og Planen om et Understøttelsesfond fremsattes og fandt ensstemmig Anerkendelse.

Aaret 1907 fik tre Mærkesager, der satte alle andre faglige Spørgsmaal i Skygge: Lovbestemt Butikslukning, frivillig 7-Lukning og endelig Arbejdsløshedskassen. Allerede et Par Aar forud havde Indenrigsministeriet æsket vor Betænkning, og dermed var denne Sag, som vi forlængst havde rejst, traadt ind i de aktuelle Spørgsmaals Række. Nu tog Agitationen Fart og Kampagnen fra 1904 gentoges endog i større Omfang, efterdi vi raadede over rigeligere Pengemidler. Tørre Tal hentede fra alle Landets Egne dokumenterede vor Paastand om Butiksmedhjælpernes overlange Arbejdstid, og saavel Rigsdag, Udvalg som Dagspresse blev holdt til Ilden for Medhjælpernes Krav, der gentagende fremsattes detailleret og velbegrundet. Men Politikens Krinkelkroge er uransagelige. Omend vore Bestræbelser ikke var omsonst, blev Butikslukningsloven kun en taalelig Lukkelov for Principaler, men en Karrikatur af en Medhjælperbeskyttelseslov. Vore Afdelinger har endda siden maattet holde sig rede til at værge Loven mod Overgreb. — Syvlukningen fulgte i den lovbestemte Butikslukning Kølvand. Esbjerg lagde for med Helaarslukning, hvorefter Aarhus gav Anvisning paa den tidlige Sommerlukning, der sidenhen har funden Efterligning i en Række Byer, og forvandlet den før saa »døde« Sommertid til en gunstig Agitationstid, — en Udvidelse af vort Virkefelt, hvortil ogsaa de nu overalt almindelige Medhjælperstævner mægtig har bidraget. — »Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse« kom til Verden ved Repræsentantskabsmødet i Kolding 07, efter en forudgaaende, langvarig Meningsudveksling i Afdelingerne og »D.H.K.M.T.«, medens den Urafstemning, der blev Prikken over i'et i Repræsentantskabets Beslutning, viste, at Tilslutningen til denne Sag bundede dybt i Medlemskredse

Efter den lovbestemte Butikslukning Gennemførelse har vi fremmet vore Reformbestræbelser ved en omfattende og hensigtssvarende Syvlukning-Agitation, kommunale Vedtægter er paa vort Initiativ gennemført i en Række Købstæder ligesom vore Henvendelser til Ministeriet om Understøttelse til ubemidlede Handelsskoleelever og Tilskud til faglige Foredrag er imødekomne, — til Fremme af Standens faglige Dygtiggørelse og intellektuelle Udvikling. Fabrikslovens forestaaende Revision har i den sidste Tid budt os en Chance for en regelret Medhjælper-Beskyttelseslovgivning, og vore Interpellationer ved sidste Valg viste overvejende Sympati for vore Krav. — Lærlingelovens Revision og Siddepladser for Forretningspersonalet, Arbejdstidens Regulering vil blive den nærmeste, Reformen i Medhjælpernes Retsstilling, Kost- og Logisystemets Afskaffelse, en noget fjærnere Fremtids faglige Opgaver.

Arbejdsløshedskassen, Understøttelsesfonden, Pladsanvisningen, Oplysningsbureauet og Retshjælpen er interne Opgaver og nygrundede Fonds, der stiller os øgede administrative Krav. Centralorganisationen er længst ude over den Husflidens Periode, da vore ledende Mænd hver for sig sad hjemme, puslende med sit Organisationshverv. Det voksende Organisationsarbejde kræver stadig og fast Assistance, og Formandens private Arbejdsværelse er for Aar og Dag siden afløst af et moderne indrettet Hovedkontor med Nutidens kontormekaniske Hjælpemidler. Andet Steds i dette Hefte vil Læserne faa et Indblik i vort Hovedkontors Virksomhed som det nu former sig med *Chr. Ingvoldsen* som Chef. Alle vor Organisations Organer samles dér, — alene »D.H.K.M.T.« indtager fremdeles en administrativ Særstilling.

Vor Tidende har gennem Aarene staaet Maal med Organisationens Fremgang. Oplag som Indhold er stadig øget, saaledes at »D.H.K.M.T.« nu indtager en fremtrædende Plads i den danske Fagpresse. Desuden har vi gennem en Række Agitationspjecer, Brochurer, Flyveblade, og sidst i det omfangsrige Stridsskrift mod »5te Juni«s projekterede Arbejdsløshedskasse, spredt Kundskab om vor Sag og vort Maal ud til Medhjælpernes Tusinder.

Og som vor Organisation allerede for Aar tilbage opnaaede officiel Anerkendelse som Medhjælperstandens rette Repræsentation, er dens Anseelse ogsaa paa anden Vis dokumenteret: *Chr. Ingvoldsen* er Medlem af Udvalgene til Uddeling af Rejsestipendier til unge Handelsmænd og til Understøttelse af ubemidlede Handelsskoleelever; *Vilh. Hansen* er Forretningsudvalgsmedlem for den af 33 Embedsmands-, Lærer-, Privatfunktionær- o. l. Organisationer etablerede Samvirksomhed til Opnaaelse af en Invaliditetsforsikring udenfor Arbejderstanden, ligesom »D.H.K.M.T.«s Redaktør varetager Kassererhvervet for den danske Fag- og Tidsskriftspresses Organisation. Vore kendte Kolleger *A. Andreasen*, Hjørring, *Th. Hansen*, Aalborg, *Jens Johansen*, Vejle, Fru *Nelly Hansen*, Esbjerg, og andre, kun lokalt kendte Standsfæller, beklæder kommunale Tillidshverv, medens andre som vor afdøde Kollega *Chr. F Johannessen* og *Vilh. Hansen* ved de sidste Kommunalbestyrelsesvalg modtog Tilbud om sikre Kandidaturer, uden at de dog raadede over den fornødne Tid til Varetagelse af disse offentlige Hverv. Adskillige af vore Medlemmer opnaaede ved de sidste Valg større eller mindre Minioriteter. — —

Under Medhjælperbevægelsens Tegn rejstes det sociale Spørgsmaal indenfor vor Stand. Et nyt Samfundslag — det sidste i det store Opbud — drager ind paa den sociale Arena.

Fattige paa Idealer som paa digteriske Frembringelser var vor Stand. Og nu! I stigende Tal skares Butikkernes og Kontorernes Folk om Solidaritetens Idé, og Medhjælpersange bærer Bud om Nutidskrav og stærke Fremtidshaab.

Man haanlo vore første Samlingsforsøg, — forlængst er Latteren forstummet. Thi det Umulige blev muligt! Og i Dag fortæller Centralorg.' Afdelingskort, hvad udholdende og maalbevidst Samvirke evner. Kortets røde Punkter og runde Kredse angiver ligesaa mange faste Støttepunkter for Medhjælperbevægelsen — og om føje Tid vil de sorte Prikker skifte Kulør. Afdelingernes Kæde, de unævnte Medlemmer ude i Stationsbyerne og paa det flade Land er Rending og Islæt i det Organisationens Væv, vort Forbund drager over Danmarks Land.

Vor Vimpel er hejst — for *aldrig* at stryges!

Guillaume.

Før Centralorganisationen

NAAR JEG TÆNKER tilbage paa Tiden før Centralorganisationen og erindrer al den Famlen, al den Uklarhed, der kendetegnede vore første Skridt ad Organisationsarbejdets trange Sti, undres jeg tit over, at de dog i Løbet af saa kort Tid førte til Landsforbundet, og at denne fra første Færd blev præget af saa megen Sikkerhed, saa megen Klarhed over baade Vejen og Maalet, som Tilfældet blev. — Dette skete da ogsaa kun gennem stærke Brydninger mellem modstridende Meninger. —

Den jyske Medhjælperbevægelse daterer sig fra 2. Maj 1899, da Aarhus-Foreningen dannedes, og fik sin Afslutning ved sammen med den et Par Aar ældre, kjøbenhavnske Bevægelse den 23. September 1900 at gaa op i Centralorganisationen. Aarhus-Afdelingen har den store Fortjeneste at være den første Medhjælperforening herhjemme udenfor Hovedstaden paa virkelig fagligt Grundlag, og den rummede en Række Kolleger, der dels har indtaget, dels endnu indtager fremskudte Stillinger indenfor Centralorganisationen; men dens Maal var en jysk Centralforening, ikke Landsforbundet, og dens Taktik var foreløbig ikke den, der blev Centralorganisationens. Man søgte at gaa uden om alt, hvad man kaldte »skarpe« Standpunkter, og Foreningens Program indeholdt ikke bestemte, faglige Krav, men var i al Almindelighed »i alle Forhold at varetage Standens Interesser«. Formanden, *Vald. Pedersen*, var da som senere en Tilhænger af »diplomatisk« Taktik; men hvad der manglede i Klarhed, bødede han paa ved sin Jovialitet og sin Popularitet.

Paa dette Grundlag søgte man, efter at have ordnet sine egne Forhold, at vinde Tilslutning i andre jyske Byer. Først foretoges en mislykket Ekspedition til Horsens. Betegnende for vor daværende Maade at tage Tingene paa er, at dette Organisationsforsøg havde Form af en selskabelig Sammenkomst mellem Aarhus-Foreningens Medlemmer og Kolleger i Horsens. Det selskabelige Udbytte af Turen var vist udmærket, men det organisatoriske var Nul. Horsens har til de senere Aar været en vanskelig By.

Derefter lagde man ud i Aalborg paa anden Maade og med bedre Held. Her indvarsledes i September til et Agitationsmøde med Aarhus-Foreningens udsendte Agitator, *J. M. Borup*, som Taler. Jeg husker endnu Borups Foredrag; det var baaret oppe af en højtstræbende Idealisme, men var hæmmet af megen Forsigtighed i Udtryksmaaden — de faglige Krav laa stadig i Svøb og Baand. Imidlertid, Foreningen dannedes med god Tilslutning, og Begejstringen var stor. Men allerede paa dette Tidspunkt ytrede der sig en ikke ringe Misnøje med Aarhus-Programmet — dog, de misfornøjede bøjede sig indtil videre for Forholdenes Magt og gik for ikke at bryde Enheden i Bevægelsen med paa det givne Grundlag. — Fra Aalborg var det næste Skridt Hjørring, hvor en Medhjælperforening stiftedes i November ved et Møde med *Vald. Pedersen* og *Th. Hansen* som Talere. Resultatet var her over Forventning, idet Foreningen straks fik over et halvt Hundrede Medlemmer — en Triumf for *Anger Ipsens* Veltalenhed.

Aarhus-Foreningen havde imidlertid ført Sagen et Skridt videre ved at paabegynde Udgivelsen af et Medlemsblad, »Vort Blad«, hvis første Nummer fremtraadte som »Organ for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Aarhus«, medens det allerede med sit andet Nummer ved Tilslutningen fra Aalborg og Hjørring blev »Organ for Foreningerne af Handels- og Kontormedhjælpere i Jylland«. Bladets første Nummer udkom den 22. Oktober 1899; ansvarshavende Redaktør var Vald. Pedersen. Naar vi nu betragter dette Blad, forekommer det uanseeligt i Sammenligning med vort nuværende, og heller ikke kan det naturligvis staa ved Siden af dette med Hensyn til Indholdets Fylde og Alsidighed. Men det betød dog paa Sagens daværende Stade et mægtigt Fremskridt. Her var det første, faste Bindeled mellem de jyske Foreninger, her var den første Lejlighed til at behandle vore Forhold udenfor Diskussionsmødernes snævrere Rammer; men mest af alt fik »Vort Blad« dog sin Betydning ved den Debat, der i Sommeren 1900 førtes i dets Spalter om Formen for den kommende Centralforening.

I December 1899 blev endelig Horsens-Foreningen til Virkelighed; i Januar 1900 sluttede Frederikshavn sig til Bevægelsen, i Februar Randers, og vi var da naaede til det Tidspunkt — Marts 1900 — hvor de Begivenheder indtraf, der blev af bestemmende Betydning for hele den danske Medhjælperbevægelse, idet den kjøbenhavnske Broderorganisation, »De danske Handelsmedhjælperes Forbund«, var begyndt at røre paa sig, og de to hidtil selvstændige Bevægelser derved kom i Forbindelse med hinanden for — lykkeligvis — til Slut at gaa op i et.

Forbundet havde fra første Færd haft det paa sit Program, som de misfornøjede krævede: bestemte, faglige Krav, dets Taktik var fast og klar — intet Under derfor, at det virkede dragende paa en Del af de da organiserede jyske Medhjælpere, saa snart dets Program og Virkemaade blev bekendt. — Da Forbundet udsendte sin Formand, *Axel Gundel*, paa en Foredragsrejse til de større Byer i Jylland og paa Øerne, tildels med det Formaal at bekæmpe de jyske Foreninger, i hvilke Forbundet, som Sagerne stod, maatte se en Fare, virkede dette derfor højst forskelligt paa de jyske Medhjælpere. Nogle vilde gaa sammen med Forbundet, nogle imod det, og Ønsket om et Delegeretmøde for at drøfte Situationen gjorde sig stærkere og stærkere gældende. Da Aarhus nølede med at indkalde til et saadant, tog Aalborg Initiativet dertil, og den 11. Marts 1900 afholdtes da det første Delegeretmøde af Handels- og Kontormedhjælpere herhjemme paa Hotel »National« i Aalborg. Mødt var Repræsentanter for Aalborg, Aarhus, Frederikshavn, Hjørring, Horsens og Randers, og Stemningen blandt disse var stærkt delt. Fra Aalborg foresloges Tilnærmelse og Samarbejde; men i de sydligere Foreninger var Stemningen modsat — i Horsens var den nærmest krigersk. Man enedes dog om en af Vald. Pedersen foreslaaet Resolution, der skulde forene de stridige Anskuelser, idet den udtalte en Beklagelse af Gundels Agitationsrejse, men stillede et Samarbejde i Udsigt.

Gundel havde imidlertid holdt sit første Møde i Esbjerg og vundet en Del Tilslutning dér; han kom nu til Nordjylland, og Forhandlinger med Bestyrelserne i Aalborg og Hjørring viste hurtigt, at der ingen principielle Modsætninger bestod mellem de tvende Parter, hvorfor man ved Møderne i begge Byer vedtog Resolutioner i Tilslutning til Forbundets Program. En Splittelse af de jyske Foreninger var saaledes ikke udelukket, og for at undgaa denne, indvarslede nu Aarhus til et andet Delegeretmøde, der afholdtes allerede Søndagen efter, den 18. Marts, i Aarhus. Gundel opgav Resten af sin jyske Tourné og repræsenterede Forbundet ved Delegeretmødet. Til Stede var Repræsentanter for de samme Foreninger som i Aalborg, og Stemningen var ogsaa her delt. Der vedtoges en ny Resolution, som anerkendte Forbundets Program og udtalte Haabet om godt Samarbejde i Fremtiden. Man var altsaa naaet et stort Skridt videre, men Resultatet tilfredsstillede dog ingen, og navn-

lig ikke Horsens, der undlod at stemme. Foruden Forholdet til Forbundet havde Delegeretmødet i Aalborg ogsaa behandlet Agitationen og nedsat et Udvalg, bestaaende af *Borup*, *Th. Hansen* og *Vald. Pedersen* til at føre den videre. Udvalgets Arbejde gav sig Udslag i en Række ny Foreninger, saaledes i Hobro, Silkeborg, Thisted, Skive og Viborg. Navnlig var Th. Hansen utrættelig som Agitator, og de fleste af de ny Foreninger var da ogsaa hans Værk.

Men endnu var man ikke naaet til det endelige Resultat, hvad angik Forholdet til det kjøbenhavnske Forbund — endnu vilde mange helst gaa mod det og danne en særlig, jysk Centralforening, omend i Forstaaelse med det. Her kom da den store Debat i »Vort Blad« i Juni—September 1900 om Centralforeningen og Samarbejdet og skaffede Klarhed, og dens Resultat blev uventet hurtigt almindelig Tilslutning til Landsorganisationen. Det har endnu sin store Interesse at følge denne Debat, hvor Indvendingerne Punkt for Punkt modbevises for tilsidst at forstumme, og hvor vist alle de skrivende jyske Medhjælpere var i Ilden, saaledes *Anyone*, *Th. Hansen* og *Ipsen* for Forbundets Program, de meget omskrevne »6 Punkter«, og for Landsforbundet — *Vald. Pedersen* og *Borup* paa den anden Side. — Det faldt i *Anyones* Lod at aabne Debatten, og jeg ved, at denne Kollega, der endnu er i de aktives Rækker, altid har betragtet det som sin største Indsats i den danske Medhjælpervægelse, at han var den første til at slaa til Lyd for det, der blev Centralorganisationens Grundlag.

De, der oprindelig var Forbundets Modstandere, saa, hvorhen Stemningen bar, og da de forstod det, bøjede de sig med Vald. Pedersen i Spidsen loyalt for Flertallet. Da Aarhus sammenkaldte til det tredje Delegeretmøde i 1900, var derfor i Grunden Resultatet paa Forhaand givet: en Landsorganisation med Forbundets Program som Grundlag, og de, der var til Stede, vil sent glemme det begejstrede Bifald, der hilste Resultaterne af Hovedafstemningerne. —

Hermed var den særlige, jyske Medhjælperbevægelse ophørt at eksistere — for at leve videre under fuldkomnere Former som Led i Centralorganisationen. — Den begyndte usikkert og famlende og førtes ad Omveje til det Maal, der naaedes den 23. September 1900, men naaede det dog hurtigere, end nogen oprindelig havde turdet vente. At dette kunde ske, havde sin Aarsag i, at vi med vor Ungdoms Begejstring saa stort nok paa vor Sag til at vælge Idealet — og stort nok til, naar det kom til Stykket, — altid at bøje os for Flertallets Afgørelser hellere end at bryde Sammenholdet.

Chr. Ingvoldsen.

Fra „Forbundet"s Dage

NU DA DET SVUNDNE Decennium skænkes indgaaende Behandling i vor udmærkede Tidende er der Anledning til at mindes Tiden, der gik forud for den for vor Stand saa vigtige Begivenhed — Centralorganisationens Dannelse. Som en af de faa tilbageblevne af Medlemmerne fra hin Periode, forsøger jeg da her i al Korthed at give en lille Oversigt over det, der her i Hovedstaden hændte før Landsorganisationen.

En fast Organisation af Handels- og Kontormedhjælpere har altid staaet for mig som værende af allerstørste Betydning for vor Stand, idet vi kun gennem en saadan vilde evne at skaffe os de bedst mulige Livsvilkaar og vinde med i de økonomiske Fremskridt, andre organiserede Lønarbejdere opnaaede. Det var mig derfor en Sorg, at jeg ikke kom med blandt de Kolleger, der første Gang udfoldede Organisationens Fane her i Hovedstaden, men forskellige Omstændigheder bevirkede, at jeg først noget senere kom i Berøring med det daværende »De danske Handelsmedhjælperes Forbund«, der da allerede havde gennemført den store Adresse-Agitation for Helligdagslovens Revision.

Mit første Bekendtskab med »Forbundet« skriver sig fra Foraaret 1898 ved et Møde for Manufakturmedhjælpere i flere større Forretninger, deriblandt det Firma, hvor jeg var og er den Dag idag. *Axel Gundel* indledede med et livligt og godt Foredrag, og derefter viste *Vilh. Hansen*, at han allerede paa det Tidspunkt var i Besiddelse af de udprægede agitatoriske Egenskaber, som vi senere saa ofte har beundret. Begejstringen paa Mødet var stor, og alle blev, saavidt jeg erindrer, Medlemmer af Organisationen. Alle Fag stod dengang samlede i en Fælles-Organisation, men allerede i Sommerens Løb gennemførte de to fornævnte Kolleger en Reorganisation, og af denne fremgik de forskellige Fag-Afdelinger med en Hovedbestyrelse som Overledelse. Disse Afdelinger traadte ud i Livet den 1. August 1898.

Nu blev der taget fat, og der blev arbejdet for Alvor. Med Gundel, Vilh. Hansen o. a. i Spidsen indlededes en Agitationskampagne, der i Energi staar ganske uden Sidestykke i de senere Aar. Enhver af os, der beklædte Tillidsposter i Afdelingerne, satte al vor Kraft ind paa at bringe saa mange Kolleger som mulig ind i Organisationen, og der var i det hele taget blandt os alle en Begejstring for Sagen og en Offervillighed, der varslede godt for de kommende Tider. Vor økonomiske Stilling var jo ikke videre fin, men vi fik dog rejst Midler til at afholde de bekendte store Møder, paa hvilke der herskede en stormende Begejstring. Bevægelsen tog Fart, og vore Medlemslister fra den Tid vil kunne bevise, at der var Sangbund for vor Sag blandt Medhjælperne. Disse Møder vakte et betydeligt Røre, Dagspressen beskæftigede sig flittig med vor Bevægelse, baade pro et contra, vore ledende Mænd udsattes for hadske Angreb, og der blev selvfølgelig fra adskillige Sider lagt os saa mange Sten i Vejen som muligt. Fremmest blandt vore Modstandere fandt vi »Handelsforeningen af 5 Juni«, der saa sin Eksistens truet ved vor Bevægelses Fremgang, og som et Modtræk dannede de saakaldte »Fagsektioner«, som imidlertid fristede en kummerlig Tilværelse og efter kort Tids Forløb afgik ved en stille og rolig Død. Til Trods for, at »5. Juni« led Fiasko ved disse Splittelsesbestræbelser, var den stadig paa Kampfod, og dens Repræsentanter kom pligtskyldigst tilstede ved vore Møder. De opnaaede dog kun at skaffe os en altfor letkøbt Sejr i Debatten, idet de kun havde én Streng paa deres Instrument, »Socialistforskrækkelsen«, og det var i Længden temmelig mager Kost at byde Tilhørerne.

Imidlertid gled »5. Juni« ind i den saa ødelæggende Bygge-Misére. Formanden, G. M. Grunth, Sjælen i al Modstand mod vor Bevægelse, maatte fortrække, og den ny Ledelse havde nok at gøre med at redde Foreningen ud af det Kaos, hvori den var geraadet, til at den kunde magte mere. Iøvrigt saa den nye Formand, Direktør Frode Arntzen, ogsaa med ganske andre Øjne paa vor Bevægelse end Forgængeren. Men »5. Juni« havde ganske mistet sin paatagne Position som Medhjælperforening, og fra den Tid har vore Afdelinger været ene om at repræsentere Medhjælpernes faglige Interesser.

Arbejdet indenfor vore Afdelinger gik imidlertid sin støtte Gang. Mellem de store Møder fortsattes Agitationen med Di-

striktsmøder Byen over. Disse Smaamøder havde ikke alene Betydning ved den Medlemstilgang, de forskaffede os, men ogsaa — og ikke mindst — ved den uddannende Indflydelse, de havde paa de Medlemmer, der blev sendt ud som Indledere. Her lærte vi at staa paa egne Ben, at klarlægge vort Program og optage en Diskussion derpaa. Paa den Maade skabtes efterhaanden en Stab af habile Agitatorer for vor Sag. Naar Indlederne og Assisterende en saadan Aften, hvor der var afholdt Møder i alle Bydele, samledes i Lokalerne for at opgøre Resultatet, da fik man dér et dybt Indblik i, med hvilken Kærlighed og Interesse den Enkelte omfattede Arbejdet for vor Sag. Den Periode staar for mig som den bedste og smukkeste i den Tid, jeg har haft den Ære at deltage i praktisk Arbejde indenfor vor Bevægelse

Tiden gik, og der udfoldedes stadig en omfattende Agitation fra de respektive Afdelinger, indtil vi naaede det Tidspunkt, hvor vi følte os stærke nok til at udvide vore Rammer til Provinsen. — Axel Gundel sendtes til Jylland, og denne Begivenhed førte som bekendt til det for vor Stand saa lykkelige Resultat: Centralorganisationens Grundlæggelse.

Ja, der kunde endnu nedskrives adskilligt om hin Tid, men vor kære Redaktør er jo noget paaholdende med Pladsen — det man kun kan rose ham for.

Nu er jeg som nævnt en af de Gamle fra den første Tid, og jeg kan ikke mere tage saa aktiv Del i Bevægelsen som tidligere, da min Tid er fuldt optaget, men min Interesse for vor Sag er usvækket, og det er mig en Glæde at se, at der stadig er begejstrede, maalbevidste unge og ældre Kolleger, som kan og vil gøre et Arbejde for vor Sag og føre den frem imod det store Maal: Vort Programs Gennemførelse!

H. P. Hansen jun.

Den 23. September 1900

MED OVERORDENTLIG Spænding imødesaa man indenfor de organiserede Medhjælperes Kreds Søndagen den 23. September 1900. — den Dag, til hvilken Delegeretmødet omfattende Repræsentanter baade fra Jylland og Øerne var ansat. Forud var der gaaet en Pennefejde saa livlig, som hverken før eller siden er sporet indenfor Organisationen, og kraftige Røster baade for og imod det brændende Spørgsmaal, *Landsorganisationen*, havde rørt kraftigt op i Sindene. — »Hvad vil Resultatet blive af Dagens Forhandlinger?« var det stadige Spørgsmaal man mødte, og en stærk Spænding sporedes tydelig hos de mødte Repræsentanter, da man vekslede de første kammeratlige Hilsener i Mødelokalerne ved Middagstid den 23de. Med Undtagelse af det jyske Agitationsudvalgs Medlemmer, specielt *Vald. Pedersen*, Aarhus, og Undertegnede, der var noget bedre kendte, var det for de flestes Vedkommende første Gang, at man traf hinanden, og netop derfor var Uvisheden stor om Mødets Stemning. Hos Undertegnede var Spændingen noget mindre; thi jeg havde naturligvis straks i Kraft af det personlige Bekendtskab søgt at vejre Stemningen hos de mødte Repræsentanter fra de nylig etablerede Foreninger i Jylland, hvis Stemmer kunde formodes at gøre Udslaget i ugunstigste Tilfælde, og derfor var jeg nogenlunde rolig for Resultatet, — men nogen Sikkerhed havdes jo slet ikke.

At skildre Mødets Forløb i Detailler, lader sig næppe gøre, og kun enkelte Deltagere i Debatten trænger sig frem i Erindringen om dette Medhjælperbevægelsens vigtigste og interessanteste Møde. — Indlederen blev *Vald. Pedersen*, den da af Medhjælperne bedst kendte Skikkelse, og hans Stilling til Dagens brændende Spørgsmaal skabte ham straks en lydhør Forsamling, men hans velformede, rolige og saglige, noget tørre og lidenskabsløse Indlæg spændte ikke Stemningen i Vejret. Straks efter hans Anbefaling for Landsorganisationen meldte Modstanderne sig i Række og angreb Forslaget; — fra Horsens en lille, ilter Kollega, bistaaet af begge sine Meddelegerede, af hvilke en enkelt vil mindes af de fleste Deltagere paa Grund af sit ejendommelige og humoristiske Organ. Fra Randers en lidt ældre og tilsyneladende noget ængstelig Kollega. Nu steg Spændingen, da Forslagets Forsvarere meldte sig i Debatten; først talte *Axel Gundel*, — en allerede dengang velkendt Skikkelse — varmt og indtrængende for Forslaget, og de af os senere saa velkendte Kolleger, der siden i væsentlig Grad har deltaget i Centralorganisationens Styrelse, saa man her for første Gang paa Talerstolen. — Fra Kjøbenhavn en ung, væver Personlighed, glødende og indtrængende — vor nuværende *Redaktør*, og fra Esbjerg en lille, tætbygget Kollega med et noget fremmedartet Udseende, sarkastisk og bidende — vor senere Formand, *Åge Hyllested* — samt flere andre, ogsaa Undertegnede. Et kraftigt Bifald hilste alle disse Talere, og Stemningen kulminerede, da vor kendte Kollega fra Hjørring, *Anger Ipsen*, i saa overbevisende og indtrængende Vendinger anbefalede Landsorganisationen, at han rev omtrent hele Forsamlingen med sig. — Nu paafulgte kort efter den afgørende Afstemning: *Landsorganisationen vedtoges med 39 St. mod 5.* Et saa stormende og langvarigt Bifald hilste Resultatet, at man forstod, at det var Udløsningen af den stærke Spænding, hvori de Delegerede havde været. Man havde paa et Par Timer gjort et Spring i Udviklingen, som i lignende Tilfælde tit koster Aaringer, og man følte sig løftet op til en hidtil ukendt Begejstring for og Tiltro til vore Organisationers snarlige Sejr. —

Hermed var det interessanteste Spørgsmaal løst, men naturligvis toges ogsaa Interessen fangen af det næste Spørgsmaal paa Dagsordenen: *Programmet*, idet baade Axel Gundel og Vald. Pedersen mødte hver med sit Forslag. Efter en livlig Generaldebat vedtoges det med 36 St. mod 7 at lægge Gundels Forslag som Grundlag, og efter en Specialdebat og mindre Ændringer vedtoges dette Forslag, der vedblivende har været og fraset mindre Ændringer stadig er vort Program. — Centralorganisationens Love fik derpaa en grundig og gennemgaaende Behandling, og først Mandag Aften sluttede denne første Kongres af Handels- og Kontormedhjælpere med begejstrede Leveraab for Organisationen.

Ved dette Møde grundlagdes i Ordets fuldeste Betydning Centralorganisationen, idet det egentlig var her, at det Kammeratskab og den Samfølelse slog igennem, som har gjort det muligt for Centralorganisationens Mænd at fortsætte Arbejdet, og det var i højeste Grad glædeligt at se, at der til Trods for Mødets skarpe Meningskampe ikke herskede den mindste Misstemning udenfor Møderne, og da man til Slut valgte *Axel Gundel* til Formand og *Vald. Pedersen* til Redaktør, deltog hele Forsamlingen i de Ovationer, der bragtes disse to valgte Tillidsmænd. —

Efter Mødet, til hvilket der indløb en Mængde Telegrammer baade fra Indland og Udland, hilste med levende Bifald af de Delegerede, tilbragte man nogle Timer i et saa livligt og gemytligt kammeratligt Samvær, at Mindet om disse tvende Dage sikkert vil høre til et af vore bedste og kæreste.

Th. Hansen.

Internationalisme i Medhjælperbevægelsen.

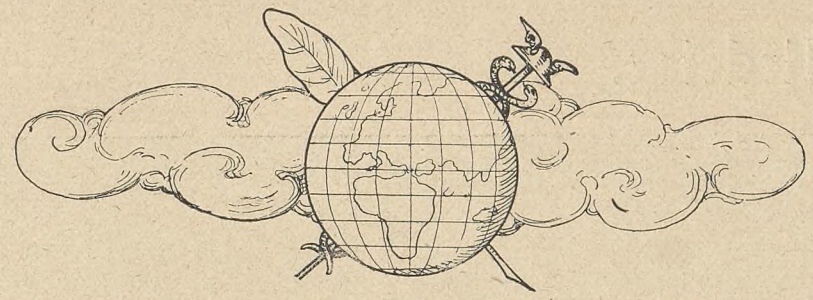

Af Kommunalraadsmedlem *Auguste Bruggeman*, Gent, Generalsekretær for »Fédération internationale des Employés«:

Tillad mig først at erindre om de Omstændigheder, hvorunder det internationale Medhjælperforbund kom til Verden. — Ledende Mænd i den danske Centralorganisation har bedre Kendskab dertil end de fleste andre, eftersom de — omend ikke de første Foregangsmænd — dog har været blandt hine, der fra Forbundets første Tid har udfoldet et interesseret og vedholdende Arbejde for denne Verdens-Organismes Udbredelse.

Handel og Industri antager for hver Dag en stedse mere international Karakter. Dette foranlediges af det moderne Fremskridt, der samtidig uafvendelig følges af de Brøst, der fremkaldes ved Kapitalens Koncentration i Aktieselskaber, Syndikater og Finans-Trusts. Og netop disse sociale Foreteelser forener alle dem, der maa lide derunder, opfordrer dem til Organisation og tvinger dem — for derved at yde virkningsfuld Modstand — til en, man kan sige, identisk Sammenslutning, alene med den Forskel, at de kapitaliserende Bestræbelser i den ene Organisation erstattes med det Virke for Solidaritet mellem Menneskene, der besjæler den anden.

Handels- og Kontormedhjælperne kunde ikke modstaa denne Bevægelse for internationalt Samvirke, der omfattede alle Arbejderlag, og sluttelig naaede Medhjælperne. Saaledes skete det, at Repræsentanter for franske, engelske og belgiske Medhjælperforeninger ved Pariser-Kongressen 1900 uden Nølen, og selv næppe i Stand til ganske at overskue Rækkevidden af deres Beslutning, lagde Grundlaget til vort internationale Forbund, der senere blev fuldstændiggjort og forbedret paa Brüsseler-Kongressen 1903, og siden har klarlagt sin Betydning og fastsat sit Virkeomraade ved Londoner-Kongressen 1906.

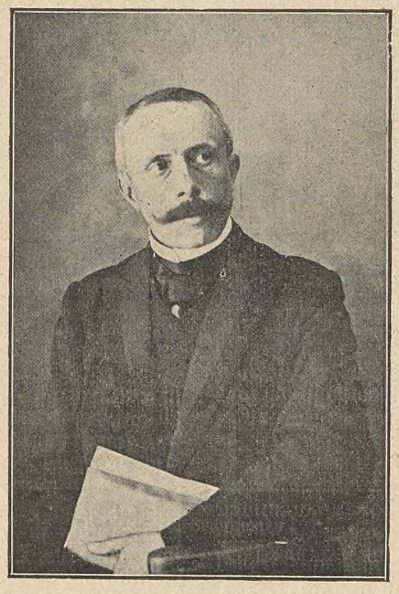

Auguste Bruggeman

Det internationale Forbund bliver mere og mere et Middel til gensidig Opdragelse og verdensomfattende Forsvar. Dets Formaal maa være i den kortest mulige Tid at blive det internationale Redskab, som gør det muligt for Standsfællerne i det ene Land at benytte de i et andet Land gjorte Erobringer, det Redskab, som ad international Vej skal bekæmpe de Onder, som vi alle, hver Nation for sig, søger at overvinde, det Redskab, som tilsidst skal overbevise enhver Medhjælper i den civiliserede Verden om Nødvendigheden af den internationale Solidaritet.

Hvor stor end Opgaven maa synes, hvor uopnaaelig end Maalet tykkes, hvor afmægtige vi end maa føle os, saa gør vi det dog til vor Pligt uafladelig at arbejde for at virkeliggøre denne Opgave, for at naa vort Maal.

Naturligvis drejer det sig her hverken om en Dags, en Maaneds eller et Aars Arbejde!

Det drejer sig her om et vedvarende, metodisk, samvittighedsfuldt Arbejde, som skal bestaa i at organisere og opdrage en Lønarbejderklasse — den sidstfødte — samt de, som i visse Lande endnu knapt stammer det syndikale Sprog.

Dertil kommer det Faktum, at Arbejdet for international Organisation støder paa de samme Vanskeligheder, som er forbunden ved national Organisation. De samme Misforstaaelser, de samme Indvendinger, som fremføres af det enkelte Medlem i den kooperative Sammenslutning, møder vi i den Modstand, de nationale Forbund byder os, og som ofte forøges af lokale og politiske Bevæggrunde, der gør Organisationsarbejdet endnu vanskeligere.

Jeg tror imidlertid ikke, vi behøver at beklage os over det Resultat, vi har naaet paa saa faa Aar. Jeg vil ydermere fastslaa, at vi har Ret til at være stolte over det Forbigangne, og at vi med Fortrøstning kan se Fremtiden imøde.

Jeg nævnte nylig den internationale Propaganda. Resultaterne satte særlig Spor paa de internationale Kongresser, hvor de, der tilhører Forbundet, samles, og hvortil ikke tilsluttede Forbund indbydes. Det har vist sig at være den bedste Maade at komme i Berøring med de nølende Forbund. Den giver disse en udmærket Lejlighed til at demonstrere deres Modstand, og den bliver for os Midlet til at bryde denne og bevise, hvor ubegrundet den er.

Nogle Tal kan antyde, hvilken Strækning vi allerede har tilbagelagt:

Kongressen, som afholdtes i Paris 1900, repræsenterede henved 35.000 Medhjælpere. Brüsseler-Kongressen i 1903, som egentlig var det internationale Forbunds første Sammenkomst, repræsenterede 51,500 Forbundsmedlemmer og 60,000, der sympatiserede med vore Idéer. I 1906 repræsenterede vi i London 55,000 Forbundsmedlemmer, samt 100,000 Udenforstaaende. Forrige Aar i Genf androg Forbundsmedlemmerne 85,000, og desforuden var 150,000 Medhjælpere udenfor Forbundet repræsenterede.

Man kunde antyde og benytte andre Metoder, men vi er af den Mening, at den Metode, vi hidtil har fulgt, ikke er at foragte, naar man tager Hensyn til de mange Forhindringer, som ulykkeligvis endnu skal overvindes, førend Menneskehedens Broderskab er fuldbyrdet: Sprog, Sæder, Dannelse, Fatteevne, Følelser. Vi maatte tage Hensyn til alt dette, da vi sammensluttede Medhjælperne i Storbritannien, Frankrig, Belgien, Spanien, Nederlandene, Danmark, Australien, Serbien, Portugal, De forenede Stater og Irland.

Et andet Resultat af vor Organisationsmetode, var den Tilnærmelse, som vi tilvejebragte imellem et Lands Medhjælpere, grupperede i forskellige Forbund, endskønt de tilstræbte det samme Maal ved Hjælp af de samme Midler, og saaledes frembød det sørgelige Skuespil af en Armé, der er uenig i Kampen.

Det var hovedsagelig det internationale Forbund, som fik stiftet »The National Federation of Shop Workers« i Storbritannien og Irland, og vore engelske Kammerater mindes endnu i Dag med Taknemlighed Forbundsorganisationens Velgerninger, der tillader to mægtige Trades-Unions, nemlig: »The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks« og »The Amalgamated Union of Cooperative Employees« at øve Indflydelse paa den offentlige Mening i deres Land i alle Tilfælde, hvor det drejer sig om Arbejdsbetingelser, en Indflydelse, der er saa meget mægtigere, som den har sit Udspring i de tæt sammensluttede Grupperinger af Medhjælpere, der er underkastede det samme økonomiske System.

I foreliggende Fald kan jeg ikke behandle dette Emne udførligere, da Pladsen, jeg raader over, er indskrænket.

Jeg kan imidlertid ikke slutte dette korte Bidrag til det Festskrift, der udsendes til vore danske Kammerater, uden at udtale det internationale Bureaus fulde Erkendtlighed for den moralske og finansielle Støtte, De hidtil har ydet. Jeg udtaler det inderlige Ønske, at den internationale Bevægelses Fremgang maa følges af en samtidig Udvikling af »Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.«

Vor Hovedledelse.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse og Revisorer 1910.

H. P. Hansen jun. Johanne Berg. Carl Knudsen. Rob. Petersen. R. Hvitved. N. C. Nielsen.
A. Andreasen. Vald. Pedersen. Chr. Ingvoldsen. Vilh. Hansen. Th. Hansen.

Biografiske Notitser.

Forkortelser: * Født, A Afdeling, A U Agitationsudvalg, B M Bestyrelsesmedlem, C O Centralorganisationen, »D. d. H. F.« »De danske Handelsmedhjælperes Forbund«, F Formand, F U M Forretningsudvalgsmedlem, H B M Hovedbestyrelsesmedlem.

Andreasen Andreas Abel, Hjørring, Fuldmægtig ved Hjørring Amts og Kær Herreds Brandforsikring (ansat 1891) * 7/12 76. Bondesøn fra Vendsyssel; B M (siden 1899) og — en Tid — F for Hjørring A. H B M siden 1903. — B M i Hjørring Haandværker- og Borgerforening 1900—1910. Medlem af Byraadet 1909. Næstf. for Socialdem. Vælgerforening.

Berg Johanne Kirstine Hjersing, Aalborg, Bogholderske i Statsanstalten for Livsforsikring, Kasserer i Aalborg A siden 1907, H B M 1908. — Medstifter af og B M (Sekretær) f. »Aalborg Kvindevalgretsforening«.

Hansen, jun., Hans Peter, Kjøbenhavn. Prokurist i Firmaet Strøyer & Mørch (ansat 1897), * 13/3 76. Købmandssøn fra Randersegnen, 1. Karakt. m. Udm. v. Grüners Handelsakademi 1894. — BM i »DdHF« og F f. Kontorafd. gentagne Gange siden 1899. Revisor i CO 1903—08, 1. Suppl. til HB 1908, HBM 1910. — Repræsentant for Danmark f. Internationaler Philatelisten-Verein.

Hansen Theodor, Aalborg, Assistent i Husmands-Kreditforeningen, * 2/6 77 i Frederikshavn, Præliminæreks. 92, BM og (flere Aar) F f. Aalborg A siden 1899. F f. det jyske AU før og efter C O Oprettelse; HBM 1907; — Medlem af Ligningskommissionen i Aalborg 1907—09. Kommunal Revisor.

Hansen Vilh., Frederiksberg, Kontorchef i Dansk A/S Siemens-Schuckert (ansat i Verdensfirmaet Siemens & Halske siden 93), * 23/2 77; Bondesøn fra Østfyn. Præliminæreks. 93. BM i »DdHF« fra 1898. Redaktør af Forbundsorg. »Merkur« 1898—1901. F f. det kjøbenh. AU og Kontorafd. 1900—04, Redaktør af »DHKMT« siden 1901, HBM og FUM siden 1900. Korresp. Medlem af det intern. Bureau, — BM og Leder af Arbejder-Oplysningsforeninger 1897—1902; Medstifter og BM i »Folkeuniversitetsforeningen« 1899—1900. FUM i »Invaliditetsforsikringen f. Embedsmænd og Funktionærer«, Kasserer f. »Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter«, Medarb. ved flere udenlandske Medhjælperorganer.

Hvitved Rasmus Sørensen, Ebeltoft, Bogholder i A/S S. Knudsens Læderfabrik, * 4/12 76. Bondesøn fra Birkesig, Præliminæreks. Tidl. Kasserer f. Thisted A; F og BM i Ebeltoft A siden 1907; HBM 1908. — Beklæder flere lokale Tillidshverv.

Ingvoldsen Chresten, Aarhus, Regnskabsfører for Wistofts Brandforsikring. Søn af en aalborgensisk Haandværksmester. Præliminæreks. Oplært og 15 Aar ansat i Kulimportfirmaet A. Abel, opsagt under Lockouten 1902. Medstifter, BM (Kasserer) af Aalborg A 1899—1902. Medlem af det jyske AU. HBM 1902, CO Hovedkasserer 1903—08, FUM 1903—08, og siden 09. F. for CO 1909 (konst. F 1908) Medlem af Rejsestipendieudvalget for unge Handelsmænds Uddannelse og Udvalget til Understøttelse af ubemidlede Handelsskoleelever.

Knudsen Carl Bernhard Christian, Aarhus, Bogholder i Firmaet Otto Larsen, * 2/11 81, Købmandssøn fra Hinnerup. Kasserer for Aarhus A siden 1907, Revisor i CO siden 1908.

Nielsen Niels Christian, Kolding, Repræsentant for P. Blicher Kolding og H. P. Sundorph, Kjøbenhavn, * 13/4 84. Bondesøn fra Jellingeegnen. Oplært v. Boghandelen. — Medstifter og Kasserer f. Kolding A 1906; F siden 1906, HBM 1908.

Pedersen Valdemar, Aarhus, Kontrollør for Kornfirmaet Beckmann & Jørgensen, * 23/10 72. Haandværkersøn fra Aarhusegnen. Medstifter og F f. Aarhus A 1899—1905. Medlem af det jyske AU. Redaktør af »Vort Blad« (Organ for de jyske Foreninger) 1899—1901. Red. af »DHKMT« 1/1—1/7 1901; HBM (CO Næstformand) siden 1900. Konstituret F i to Perioder 1908 og 09. FUM siden 1908. Forfatter til flere Medhjælpersange bl. a. »Medhjælpermarchen«.

Petersen Robert Ehven, Aarhus, Forretningsbestyrer i Isenkramfirmaet Ludv. Schmidt, * 13/12 75, Søn af en odensiansk Haandværksmester. — Medstifter af Aarhus A og BM 1899—1910, Næstf. 04—03. F 1906—10; Leder af CO Engageringsbureau 1900—01. Revisor i CO siden 1908.

En Dag paa Hovedkontoret.

Formanden gennemgaa Posten.

Som det gaar med det lille uanselige Frø, der i sig gemmer Livet og Kræfternes Kim, spirer og slaar Rod, og Dag for Dag, Aar for Aar strækker sine Rødder længere og længere ud for at faa bedre Fæste mod Stormen, og det lille Frø endelig bliver til et stort Træ, der beskyttende udbreder sine Grene — saaledes følger vor Organisation ogsaa Naturens uskrevne, men nøjagtigt virkende Udviklingslove.

Fra det dristige og opofrende Pionérarbejde, de første Repræsentanter for Medhjælperbevægelsen paabegyndte for 10 Aar siden, hilst med Skuldertræk og Haanlatter, har denne Bevægelse stadig og støt vunden fremad. Men der maa arbejdes og arbejdes. Skuffelser og Modstand har ikke kunnet kue Modet. Den store Tanke, Medhjælperstandens Højnelse og Fremmarch mod Livet og Lyset, vilde jo da ogsaa have mistet sin Værdi, om ikke selve dens Idé og Idealer formaaede at holde Begejstringens Ild brændende.

Vor ærede Redaktør har anmodet mig om at skrive lidt om »en Dag paa Hovedkontoret«, og jeg skal derfor i det efterfølgende forsøge at give en lille Skildring af et Organisationskontor, som det har udviklet sig under Centralorganisationen. — Hvad er et Organisationskontor, og hvorledes ser der ud paa et saadant Kontor? — vil maaske mange Medlemmer spørge; thi alle Medlemmer staar jo ikke i direkte Rapport med Hovedkontoret, og kun faa har haft Lejlighed til at aflægge det en iøvrigt kærkommen Visit. — Det er vel Formandens private Stue, hvor der af og til skrives et Par Breve i en sén Aftentime efter Dagens Slid? — Ja, saadan var det i gamle Dage, men denne husflidsmæssige Form for Organisationsarbejde er da heldigvis nu »en saga blott«. Se paa hosstaaende Billeder, og alt, hvad Øjet opdager af moderne Kontormøbler og Rekvisitter er Organisationens. Paa Væggene hænger Billeder fra de vigtigste Begivenheder i Organisationens Liv som talende Vidnesbyrd om det gennem Aarene nedlagte Arbejde. Her samles alle Organisationens Nerver, virkende udadtil som Standens Repræsentant overfor andre Organisationer, for Lovgivningsmagten og for den øvrige Omverden.

Vort indre Organisationsarbejde har da ogsaa været undergivet Udviklingens Lov, som Arbejdet har været for enhver anden samfundsnyttig Bevægelse. Og som den idéelle Fagorganisation, vi søger at gøre vor til, søger vi ogsaa ligesom enhver velordnet Forretning at sætte vort daglige Organisationsarbejde i saa godt System som muligt. Det lille Træ er nemlig vokset og har faaet 43 Grene, der daglig forlanger Næring. Mellem vore 43 Afdelinger og Hovedkontoret er der da en stadig Vekselvirkning, idet vi følgende Selvstyreprincippet har sat Arbejdet i System med selvstyrende Afdelinger, der med Hovedkontoret som Bindeled virker som en Helhed. Saaledes vaager Afdelingerne først og fremmest over de lokale Foreteelser og udfører det ikke uvæsentlige, lokale Arbejde, ligesom de, for at gøre Administrationen mere enkelt og billig, opkræver og indsender Kontingentet, der da paa Hovedkontoret krediteres hvert enkelt Medlem. — Men, vil man sige, det er da umuligt at have en stor Hovedbog til alle Medlemmerne? Flere Hovedbøger? Jo, men naar nu et Medlem flytter fra en Afdeling til en anden, bliver al den Flytten — og vi er netop et Folkefærd, der ofte skifter Jordbund — jo et uoverkommeligt Arbejde og vil koste mange Penge i Form af mange Bøger. Husk imidlertid, vi er praktiske Organisationsmennesker. Vi har selvfølgelig et langt mere praktisk System, nemlig det moderne amerikanske Kortsystem. Naar der indsendes Medlemskort fra Afdelingerne for ny Medlemmer — hvad jo hver Dag sker —, bliver der for

Dagligt Arbejde paa Hovedkontoret.

hvert Medlem udstedt en Medlemsbog og to Kort, et med Navn og Nummer, og et med de øvrige fornødne Oplysninger. De første ordnes afdelingsvis, de sidste efter Navn, det hele vil da være en — Omflytningssag. At der desforuden føres et moderne Bogholderi efter Kolonnesystemet, turde være selvsagt. Dette er den Del af Arbejdet, man antagelig først tænker paa, men lad os følge den daglige Post fra den indgaar om Morgenen, til den i Løbet af Dagen er ekspederet:

Een meddeler, at han er bleven pladsledig og indsender Begæring om Understøttelse; — undersøges om Medlemsretten osv. er i Orden og sendes til Behandling i Forretningsudvalget. En anden er bleven mindre godt behandlet af sin Principal og ønsker at benytte sig af Centralorganisationens gratis Retshjælp, — Fremstillingen af Sagen undersøges og videresendes til Centralorganisationens juridiske Konsulent til Gennemsyn og Betænkning. Saa ringer Telefonen; det er et Medlem, der har faaet Tilbud paa en Plads, men ønsker at faa nærmere Oplysninger om den paagældende Forretning, — de by- og alfabetisk ordnede Oplysninger tages frem, det paagældende Firma findes og ekspederes. Næste Brev indeholder som Svar paa et tidligere udsendt Cirkulære en Begæring fra Afdelingen i N. om Andel i Statens Tilskud til faglige Foredrag, — noteres og henlægges til de øvrige indkomne Begæringer. Formanden for den og den Afdeling meddeler, at der er planlagt Stævne dér og dér, og ønsker en Taler, — der skrives til forskellige Talere, for af dem har vi jo mange og gode, og til den paagældende Afdeling. Et direkte Medlem er meget fortørnet — selvfølgelig — over at faa sit Medlemsblad uregelmæssigt leveret, — manglende Numre sendes, Klage til Postvæsenet, Sagen undersøges nærmere. Købmand N. N. spørger, om der er en solid, dygtig osv. Medhjælper ledig — for han skal jo altid være solid og dygtig, — Skemaerne til Pladsanvisningen efterses, og Meddelelse sendes til de ledige Medlemmer. Saa kommer Postbudet med Penge, men har samtidig en Opkrævning fra »Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse« paa Organisationens Medlemsbidrag, der jo maa indløses. Formanden for Rejse- og Skolestipendieudvalget sender til Centralorganisationens Repræsentant i Udvalget de paagældende Ansøgninger til Gennemsyn, — efterses og Kvalifikationer undersøges for de af vore Medlemmer, der er Ansøgere. Bestyrelsesmedlem N. N. i V.-Afdeling flytter til en By, hvor vi ingen Afdeling har, — men saadanne er der jo ikke mange af nu — Korrespondance indledes om Arbejdet for en Afdelings Oprettelse. En Pakke Aviser indeholder Bladudtalelser om 7-Lukningen, der udklippes og indklistres i Centralorganisationens scrap-book som et Bidrag til Organisationens Historie.

Saa er det Middag, og Formiddagsposten er ekspederet under Pennens Kradsen og Skrivemaskinens Klapren. Skrivemaskine? Ja, Kære, vi kan jo ikke overkomme at skrive henved 6000 Postforsendelser om Aaret med Pen og Blæk, for slet ikke at tale om de mange Hundrede Cirkulærer, der mellem Aar og Dag udsendes.

Efter Middagspavsen tages der atter fat. Første Sag er Udfærdigelse af Andragende til Handelsministeriet om Andel i det paa Finansloven bevilgede Tilskud til Foredrag indenfor Handelsorganisationer. Det sociale Sekretariat anmoder om en Fremstilling af Arbejds- og Lønforholdene indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden, belyst gennem statistiske Tal. Fédération internationale des Employés i Gand, — Fællesorganisationen for de forskellige Landes Medhjælperorganisationer — sender Spørgeskemaer til Brug for den internationale Medhjælperbevægelse — oversættes og konciperes passende til vore Forhold, Forespørgsler af forskellig Art fra Medlemmer og Afdelinger besvares. Forskellige Skrivelser vedr. Annoncerne i »DHKMT«, nye der skal indrykkes og gamle, der er udløbne, ekspederes til Trykkeriet. Forskellige regelmæssig tilbagevendende Cirkulærer som Formandens Beretning til Hovedbestyrelsen udsendes. Mærker til Medlemsbøgerne, de fornødne Blanketter og Skemaer vedr. Afregning, Arbejdsløshedskasse, Oplysningsbureau, Pladsanvisning, Omflytningsblanketter, Indmeldelseskort o.s.v. rekvireres og ekspederes, saavel som Rekvisitioner paa Blanketter og Pjecer til Brug for 7-Lukningen.

Her er i Flæng nævnt noget af Hovedkontorets Arbejde, og er Dagens Post ekspederet, er der jo altid nok af Arbejde af mindre væsentlig og mindre presserende Art, der er skudt til Side, for at udføres paa et mere belejligt Tidspunkt.

Saaledes gaar den daglige Arbejdsdag, nu og da afbrudt af en lille mer eller mindre behagelig Rejse ud til Afdelingerne eller til en By, hvor der skal startes en ny Afdeling.

Om Arbejdet paa et Organisationskontor er interessant? Ja, med Henblik paa den idéelle Side af Sagen er Organisationsarbejde jo for os alle et interessant Arbejde, idet det paa saa mange Omraader berører det offentlige Liv og gaar ind paa sociale Forhold saavel som det praktiske Liv i Kampen for Tilværelsen. Arbejdets Velsignelse er der talt og skrevet saa meget om, men det mest velsignelsesrige Arbejde er dog dette, der gøres i en stor Sags Tjeneste; thi det bringer sine Udøvere, hvad enten vi er menige Medlemmer, Bestyrelsesmedlemmer eller hvilken Stilling vi i Øjeblikket maatte indtage, Bevidstheden om at være et lille Led i det store Samfundsmaskineri, som arbejder paa Menneskerettighedernes Anerkendelse. Organisationen udøver en gradvis voksende, selvopdragende Indvirkning paa sine Medlemmer, gør os til retsindige og alvorligt eftertænkende Mennesker.

Naar det næste Tiaar er forløbet for vor Centralorganisation, vil vi være naaet adskillig længere frem end med dette Jubilæumsskrift, og da vil »En Dag paa Hovedkontoret« kunne berette om et endnu raskere pulserende Organisationsliv, om Spænding og Haab, om smaa Resultater og store Sejre, vundne ved Solidaritetsfølelsens Magt.

C. Hammer.

GUSTAV A. JENSEN (O. WRITH'S EFTF.) KØBENHAVN.

Udgivet af Centralorganisationen. — Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1910. 10de Aargang.

VEJLE-KONGRESSEN.

TO SOLRIGE DAGE! Vejleegnens Skove, farvemættede i den danske Eftersommers pragtfulde Nuanceringer, dannede en broget Bræmme om det brede Fjordbælte som en dybblaa Høsthimmel gav et sydlandsk Refleks. Efteraarets farverige Blomsterpragt i ødsel Mængde kastede Tiaarsfestens Glans over Kongressalen.

Sol, Blomster, Feststemning kronede det Tiaarsstævne, der samlede Centralorganisationens Elitetropper til de alvorlige og grundige Forhandlinger som betydningsfulde Beslutninger, der forbereder det store sociale Løft og Nytiden for vor Stand.

Vejledagene vil være mejslede med uudslettelig Skrift i Deltagernes Erindring. Ikke alene fordi de satte det udrundne Organisations-Decennium en værdig Slutsten, men Enhedens og Kammeratskabets Aand førte os over alle Meningsforskelligheder og kundgjorde den organisatoriske Modenhed og indre Styrke, der endnu mere end de 60 Delegerede, vore 45 Afdelinger og det sidste Aars støtte Fremgang bærer lovende Tegn og Varsler for Centralorganisationens Fremtidsvirke.

Chr. Ingvoldsens og Vilh. Hansens udførlige Beretningsaflæggelse hilstes med endrægtigt Bifald og fandt ensstemmig Anerkendelse. Alene Formandens Beretning gav Debatten frit Løb, men førte den bort

fra indre Anliggender, for at midtsamle Interessen om Taktikspørgsmaalet: Vor Stilling til Arbejdernes faglige Organisationer. — Om en Sammenslutning med Arbejderpartiet endsige en Afstikker ind paa Partipolitikens gyngende Grund var der naturligvis ikke Tale, og langt fra at tage bindende Beslutninger om en ny Retning for vor Organisation viste denne Debat glædeligvis, at der fremdeles raader en stærk og dybtbundende Organisationsvilje, om at videreføre dansk Medhjælperbevægelse i den uafhængige og upolitiske Fagorganisations Aand.

Mere end alt andet viste Forhandlingerne, hvorledes Kærligheden til vor Sag formaar at trænge individuelle og politiske Synsmaader i Baggrunden og forene Afdelingernes Sendemænd i Fællesvilje og Fællesvirke for Standens Tarv.

Kongressen arbejdede sig med en saa mønstergyldig Præcision gennem sin omfangsrige Dagsorden, at Afslutningen uden noget Jag fandt Sted til den fastsatte Tid. Og næppe kan nogen gammel og prøvet Organisation fuldføre sine Forhandlinger med større parlamentarisk Akkuratesse end der opnaaedes ved det udmærkede Samarbejde mellem Ordstyrerne, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring og Redaktør Vilh. Hansen og Kongressisterne.

Den største Interesse samlede sig naturligvis om det gennem Maaneder debatterede Kontingentspørgsmaal, og med et praktisk Greb afskar man al videre Diskussion om denne Sag, hvis Skæbne forud maatte anses for givet. Man indrømmede kun den forslagsstillende Afdelings Ordfører, vor nordsjællandske Kollega Herman L. Melskens Adgang til at motivere Forslaget. Herr Melskens sluttede sin dygtigt udarbejdede og i Formen udmærkede Tale under Tavshed fra Kongressen, og der fulgte en interessant Afstemning ved Navneopraab. „Nej"-Stemmerne faldt regelret efter hverandre, og da Ordstyreren erklærede Kontingentnedsættelsen forkastet med alle Stemmer mod — én, Forslagstilleren, brød Bifaldet løs. Derimod foranledigede Forslaget om Kontingentforhøjelse en indgaaende Debat, og det skyldes sikkert kun opportune Hensyn, at Bidragsforhøjelsen til det faglige Reservefond ikke gennemførtes. Imidlertid samlede dette Forslag et saa stort Stemmetal, at det gav os et stærkt Indtryk af den Redebonhed og Offervilje, der i stor Udstrækning besjæler vore Medlemmer.

Ogsaa Hovedbestyrelsens Forslag om at indføre den stigende Skalas Princip vedrørende Arbejdsløshedsunderstøttelsens Størrelse og Varighed gennemførtes med Ensstemmighed, — betydningsfuldt fordi allerede to repræsentative Forsamlinger havde afvist denne Tanke, ligesom Flertallet fulgte Hovedbestyrelsens Indstiling om foreløbig at undlade yderligere Ændringer i Arbejdsløshedskassens Statutter.

Iøvrigt viste Kongressens Forløb, at vor Centralledelse nyder sikker Tillid ude i Afdelingerne, og selv om Debatten lejlighedsvis antog en bevæget Form konstateredes der en større eller mindre Majoritet for Hovedbestyrelsens Standpunkter til Forslagene om Oprettelse af Sygekasse, Organisations-Emblem, Afdelingsnavn, Restancespørgsmaal o. s. v., der ligesom Agitationsmærket forkastedes, medens de egentlige administrative Forslag henvistes til Hovedbestyrelsens Overvejelse.

Formandens Beretning afsluttedes med ensstemmig Vedtagelse af følgende Resolution, der bliver Rettesnor for vor Taktik i 7-Luknings-Spørgsmaalet.

„I Anledning af det af nogle Principalorganisationer indtagende afvisende Standpunkt til 7-Lukningen, beslutter Kongressen at fortsætte Arbejdet for dette Krav ad Frivillighedens Vej og opfordrer Afdelingerne til at iværksætte en energisk Agitation med Henblik paa Spørgsmaalets Ordning ved Lukkelovens Revision i Rigsdagssamlingen 1912—13".

I Slutningsmødet talte Chr. Ingvoldsen om vore Krav om Medhjælperbeskyttelses-Lovgivning med Henblik paa Fabrikslovens forestaaende Revision, og efterfølgende Udtalelse fik Kongressens ensstemmige Tilslutning:

„Under Henvisning til den af Centralorganisationen til Arbejdsraadet afgivne Betænkning udtaler Kongressen, at Butiker, Kontorer og Lagre ved Fabrikslovens Revision bør inddrages under denne Lovs Bestemmelser i samme Grad som Fabriker og Værksteder og som disse underkastes Inspektion. Tillige udtaler man Ønskeligheden af, at Loven kommer til at indeholde Bestemmelser om Siddepladser for Butikspersonale."

A. Andreasen forelagde og motiverede følgende Resolution, der ligeledes vedtoges med Ensstemmighed:

„Kongressen opfordrer Justitsministeren til at foranledige, at der af Politimyndighederne føres et effektivt Tilsyn med Overholdelsen af Loven om Lukning af Butiker og Lagre og den i Lærlingelovens § 7, 3. Stk., indeholdte Bestemmelse om Handelslærlinges Arbejdstid." —

Kongressen satte nye Mænd — men Standsfæller med kendte Navne — ind i Hovedbestyrelsen: Vejle-Afdelingens udmærkede Formand, Bogholder Jens Johansen, Kjøbenhavnernes unge, sympatiske Førstemand, Ekspedient Aage C. Alsø, den gamle velkendte og skattede Aarhusianer, Isenkræmmermedhjælper Robert Petersen, hvis urimelige Beskedenhed denne Gang maatte bøje sig for „Folkeviljen", og endelig Nordsjællænderen, Kolonialmedhjælper Herman L. Melskens, en af de nye Mænd, der allerede har tjent sine Sporer i et interesseret Arbejde for vor Sag, og hvis dygtige Klarlæggelse af sit Standpunkt i Kontingentsspørgsmaalet — trods det afgjorte Nederlag, han hentede sig — samlede Opmærksomheden om sig. — Genvalgt blev Fuldmægtig A. Andrea-

sen, Hjørring, Boghandlermedhjælper N. C. Nielsen Kolding, Bogholderske Johanne Berg, Aalborg, medens vor gamle Næstformand Vald. Pedersen, Aarhus, havde ønsket at trække sig tilbage og den populære Veteran H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn og vor kendte nordjyske Foregangsmand Th. Hansen Aalborg indgik blandt de første Suppleanter til Hovedledelsen.

Chr. Ingvoldsen og Vilh. Hansen genvalgtes med Akklamation og under Kongressens Bifaldsytringer henholdsvis som Centralorganisationens Formand og „Dansk Handels- og Kontormedhjælper- Tidende"s Redaktør.

I følgende Numre vil vi bringe udførligt Referat af Kongres-Forhandlingerne og de øvrige stedfundne Valg. Her skal endnu kun nævnes, at Hovedbestyrelsen har konstitueret sig med vort mangeaarige Hovedbestyrelsesmedlem Fuldmægtig A. Andreasen som Næstformand. Centralorganisationens Forretningsudvalg bestaar af Chr. Ingvoldsen, Vilh. Hansen (Genvalg) og A. Andreasen (Nyvalg).

Vor 4de ordinære Kongres aabnedes under Tiaarsdagens feststemte Indtryk, den afsluttedes efter et vel udført Arbejde under et Begejstringens Brus, der udløste sig i Medhjælpermarchens taktfaste Rytmer.

Vejle-Kongressen varsler ny Fremgang og ny Tid!

Vor sociale Stilling.

ELLEN KEY skriver i sin Bog „Människor": „Om Robert Browning, när han före sin död brände sin öfriga brefväxling, förstört ochså innehållet i det lilla skrin, där han omsorgsfuldt ordnat sina och Elisabeth Barretts bref — då skulle enligt den högre räknekonsten, mänskligheten hafva förloret mera än om hela Englands bank blifvit aska!"

Dette er naturligvis noget Vrøvl, fordi man ikke — selv om man tager „den högre räknekonsten" til Hjælp — kan maale materielle og aandelige Værdier med samme Alen. Men Udtalelsen viser, at Ellen Key ganske savner Evnen til at værdsætte det praktiske Liv og dets Værdier. Ihvorvel Brevvekslingen mellem Robert Browning og Elisabeth Barrett udgør en Kærlighedsroman, mere spændende og gribende end Alverdens Kærlighedsromaner tilsammen, paastaar jeg er kynisk, at Verden kunde leve den foruden. Hvorimod det ikke kunde beregnes, hvad der vilde ske, saafremt Englands Bank gik op i Luer.

Denne Uforstand, hvor det drejer sig om det praktiske Liv, er imidlertid aldeles ikke særegen for Ellen Key. Den er egen for alle dem, der ernærer sig i de saakaldte „liberale Erhverv". Disse Mennesker staar alle mere eller mindre fremmede overfor det praktiske Liv. Livet gaar hen over deres Hoveder, uden at de lærer det at kende. De er ikke med i Slagsmaalet om Føden; thi de har deres paa det tørre: da de ikke kan staa paa egne Ben, maa de staa paa Samfundets, og selv om det ikke er stegte Duer, der flyver i Munden paa dem, saa har de dog i Virkeligheden ikke anden Ulejlighed med deres Føde end den at spise den.

Og dog er det disse Mennesker, der til Dato har ført an i vort Samfund. Det er dem — Embedsmænd, Forfattere, Journalister osv. — der har givet Tonen an og tvunget den store Masse, som selv maa skaffe sig Føden, til at danse efter deres Fløjten. De har anmasset sig Prædikatet: Samfundets Elite, og de har halvt om halvt set ned paa de stakkels Medborgere, der maa fægte for Styveren til Livets Ophold. Og vi andre — har tiet! Vi har ogsaa fundet, at en Dr. phil., der fordybede sig i spidsfindige Studier over Emnet: Hvornaar skrev Johannes Ewald „Fiskerne", var saa uendelig mere værd end den sølle Kontorist, der tæller Tal sammen paa et Handelskontor. Intet Under derfor, at de har funden paa saadan noget som, at den Browning-Barrettske Brevveksling er mere værd end et af den moderne Civilisations Nervecentrer.

Der er dog — som Grosserer Peschke-Køedt saa fortræffeligt har paavist — i Færd med at ske en Ændring i disse Forhold. Det praktiske Livs Mænd er i Begreb med at tage Têten i vort Samfund.

Jeg tror, vi kan takke den sociale Udvikling for dette. For hver Dag der gaar, viser det sig tydeligere og tydeligere, hvor uendelig magtesløse de liberale Erhvervs Mænd staar overfor Udviklingen. Disse Skønhedens Apostle har ikke i mindste Maade evnet at sætte et Skønhedens Præg paa Livet. Tvertimod — Livet bliver mere og mere uskønt. Misforholdene mellem Menneskene indbyrdes bliver grellere og grellere. Uligheden bliver større og større. Med Fremskridtet følger Fattigdommen. Progress and poverty er de to Følgesvende, der tilsammen terroriserer Verden under de liberale Erhvervs Regimente.

Dette Regimente har udspillet sin Rolle, fordi det har maattet erkende sin Uformuenhed i Retning af at rette Skævhederne i Verdensindretningen. Der er ikke andet for, end at det praktiske Livs Mænd maa til at tage Affære. De er dog — naar alt kommer til alt — de eneste, som har Føling med Livet. Og Udviklingen gaar i den Retning: Dr. phil.'en, der gransker Johannes Ewalds Manuskripter, viger tilbage, og Kontoristen med sin Hovedbog træder frem i forreste Række.

Lad de Døde begrave deres Døde! Nutiden vælter sig ind paa os. Det sociale Spørgsmaal skal løses, om ikke Civilisationen skal gaa i Hundene. Livet trækker sine Veksler paa os, og de kan ikke indfries ved Anvisninger paa kinesisk Kultur før Kristus. Lad os begrave Shakespeares Dramaer og Beethovens Symfonier, intim Browning-Barrettsk Brevveksling paa Bunden af det kaspiske Hav — og lad os i Stedet gribe ind i Livet, der fraader om os.

Saaledes vil Feltraabet nu lyde!

* * *

For os Medhjælpere, der staar med begge Ben ude i det praktiske Liv, er der al Grund til Tilfredshed med denne Strømkæntring. Den fører nemlig ogsaa os frem iblandt dem, der skal tage et Tag med i for at rette Skævhederne. Vi staar i Øjeblikket i en af de mest undertrykte sociale Stillinger, økonomisk og moralsk; men maaske vil allerede den nærmeste Fremtid føre os frem i bengalsk Belysning.

Kendsgerningen er i al Fald den, at det praktiske Livs Mand overalt begynder at gøre sig gældende og føre an. Han tvinges simpelthen dertil af Udviklingen, han kan ikke holde sig tilbage.

At der derved bydes os Medhjælpere en Chance er indlysende. Naar vi skubbes frem blandt dem, der skal opgøre Fallitboet efter de liberale Erhverv, og om muligt redde Stumperne, er det klart, at der her bydes os en Lejlighed til at søge vor Stand højnet — baade økonomisk og moralsk. Forøget social Anseelse giver os utvivlsomt Udsigterne til ogsaa at erobre det økonomiske Velvære, som ene og alene danner Grundbetingelsen for, at vi kan højne Standens aandelige Niveau.

Chancen er der. Vi bør først og fremmest blive klar over dette, Vi bør lægge Mærke til de Tegn, der sker i Sol og Maane, og som tydeligt viser, at den sprænglærde Doktor, den søvndrukne Embedsmand, den alkoholiserede Kunstner er i Færd med at tabe Tøjlerne, og at Landmanden, Købmanden, Fabrikanten, Haandværkeren, Arbejderen, Medhjælperen mere og mere indtager den ledende Position, ikke alene politisk, men socialt og moralsk.

Og naar vi har gransket Tegnene og er kommen til Vished om, at vor sociale Anseelse vokser fra Dag til Dag, saa bør vi bestræbe os for at udnytte dette. Om vi er i Stand dertil, om vi forstaar at gribe Chancen, skal jeg ikke direkte udtale mig om.

Jeg skal kun fremholde dette, at vil vi gøre os nogetsomhelst Haab om at erhverve de Fordele, som den beskrevne Strømkæntring i offentligt Omdømme byder os, da maa vi slutte os tæt til vor Organisation. Det er Organisationen, der skal gribe ind i det belejlige Øjeblik. Der hvor den enkelte er afmægtig, er Organisationen — for at bruge et stærkt Ord — almægtig.

Og det vilde jo unægtelig være intet mindre end ridicult, om vi — det praktiske Livs Mænd — tog saa upraktisk paa vor Frigørelseskamp, at vi kastede Vrag paa den Løftestang (Organisationen) uden hvis Hjælp vi slet ikke formaar at løfte Byrden. Det vilde være latterligt, om vi, der befinder os midt ude i det praktiske Livs Nævekamp, ikke havde Begreb om denne den mest fremtrædende Form for Nutidens samfundsmæssige Arbejde.

Og dog — det ser saaledes ud! Jeg kan ikke i et og alt se optimistisk paa dansk Medhjælperbevægelse for Tiden. Det forekommer mig, at danske Medhjælpere endnu i altfor ringe Grad har faaet Øjnene op for, at en faglig Organisation er nødvendig for den Stand, der ikke vil forkrøbles.

Min Appel til enhver Medhjælper er da denne:

Se, hvor Vinden vender sig. „Vejrhanen paa Fløjen har ændret Signalerne". Din sociale Anseelse er i stadig Tiltagende. Udnyt de derved skabte Chancer. Men indse, at der, hvor den enkelte slaas i Knæ, dér marscherer Organisationen frem med en Magt, der bøjer enhver Modstand.

Peter Stavnstrup.

Den internationale Medhjælperkonference.

MEDHJÆLPERREPRÆSENTANTER for Organisationer i 14 forskellige Lande var — som tidligere meddelt — samlede til Konference i Kjøbenhavn den 31. August.

Konferencen var sammenkaldt af „Internationalen Auskunftsstelle", en Samvirksomhed mellem de paa „Klassekampens Grundlag" staaende Medhjælperorganisationer eller, forstaaeligere sagt, de Organisationer, der er tilsluttet det socialdemokratiske Arbejderparti i de resp. Lande. Foruden det tyske „Centralverband der Handlungsgehilfen und Gehilfinnen Deutschlands", hvis Forretningsfører Max Josephsohn var Præsident for „I. A. S.", er et hollandsk, et østerrigsk og et ungarsk Forbund tilsluttet det internationale Oplysningsbureau, ligesom Medhjælperforbund i Bulgarien, Bosnien og Herzegowina samt den engelske „National Union of Clerks" har sluttet sig til denne internationale Samvirksomhed.

AFVIGENDE ANSKUELSER.

Denne Føderation er saaledes Udtryk for de Bestræbelser, der navnlig i de store Lande udfoldes for at inddrage Medhjælperbevægelsen som et Led i den under socialistiske Auspicier ledede Fagforeningsbevægelse, men den kan hverken med Hensyn til Antal af tilsluttede nationale Forbund, endsige det samlede Medlemsantal, staa Maal med den anden internationale Føderation „Fèderation internationale des Employès" med Hovedsæde i den belgiske By Gand, hvortil ogsaa vor Centralorganisation hører. Vor Føderation hævder den nevtralpolitiske Fagforeningstaktik, og fordrer kun, at de tilsluttede Organisationer skal være udprægede Medhjælperorganisationer, uafhængige af al Maskepi med Harmoniforeningerne, ligesom man ikke opholder sig over „Klassekampens" Theori, der nærmest betragtes som en Strid om Begreber og Ord.

Imidlertid maa det erkendes, at de afvigende Anskuelser i alt for høj Grad bunder i teoretiske Definitioner til at skulle umuliggøre en nærmere personlig Tankeudveksling, „Fèderation internationale des Employès" er iøvrigt saa opportun i hele sin Form, at den ogsaa har Rum for den specielle Retning i Medhjælperbevægelsen, som „I. A. S." repræsenterer. Men vi skylder Sandheden at notere, at denne Liberalitet ingenlunde gengældes af den sidstnævnte Internationale.

GÆSTER OG HILSENER.

Efter Indbydelse af „I. A. S." var vor Centralorganisation repræsenteret paa Konferencen ved Fru Elisabeth Mac og Redaktør Vilh. Hansen, ligesom den sidstnævnte sammen med Englænderen John Turner repræsenterede Genter-Føderationen. Desuden mødte som Gæster Jlia Milkié fra Serbien, Sakasoff fra Bulgarien o. fl. a.

Præsidenten Max Josephsohn, Hamburg, aabnede Konferencen med en Velkomsttale og med et Tilbageblik paa den Virksomhed, „I. A. S." havde udfoldet, hvorefter Redaktør Vilh. Hansen paa „Fèderation internationale des Employès" og „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger"s Vegne takkede for Indbydelsen og bød de fremmede Standsfæller Velkommen paa dansk Grund og — idet han berørte de afvigende Anskuelser, der kunde raade paa visse Punkter — udtalte Haabet om, at man kunde mødes og samvirke saa meget desto stærkere i alle Fællesanliggender, der burde samle Medhjælperne i alle Lande.

BERETNINGER.

Efter Præsidentens Beretning, der bl. a. stillede i Udsigt, at en nordamerikansk og en fransk Organisation vilde slutte sig til „I. A. S.", fulgte Rapporter fra de forskellige Lande. Østerrigeren Klein berettede om den organisatoriske Fremgang i sit af brogede Nationaliteter sammensatte Land, Ungareren Schwartz om de overordentlige Vanskeligheder og Angreb, som den ungarske Medhjælperbevægelse udsættes for. Edo Fimmen aflagde udførlig og interessant Beretning om de Resultater, den unge hollandske Medhjælperorganisation, der har kastet Handsken til alle de bestaaende nederlandske Foreninger, er naaet frem til. Redaktør Lange, Hamburg, gjorde udførlig Rede for Situationen i det tyske Rige, og sluttelig vedtoges en Resolution — forelagt af en Østerriger — der vendte sig mod den særlige Organisationsretning i Bøhmen. Den Uforsonlighed, der raader mod Czekernes Selvstændigheds-Bestræbelser, viste sig iøvrigt senere derved, at det formentes Repræsentanten for det czekiske Medhjælperforbund at deltage i Forhandlingerne.

DE TO FØDERATIONER.

Forinden man paabegyndte Forhandlingerne om Konferencens vigtigste Anliggende — en ny Organisationsform — fik John Turner Lejlighed til at slaa til Lyd for et nærmere Samvirke mellem de to Føderationer. Turner talte agitatorisk og indtrængende, men kun de færreste kunde følge den hurtige Talestrøm, og Sprogvanskeligheden som ogsaa selve den lange Tale foraarsagede, at Helhedsindtrykket ikke fik den tilsigtede Virkning, saavidt dette iøvrigt vilde være opnaaet i en Forsamling, der grupperede sig om forud givne Synsmaader.

Hollænderen Fimmen, der motiverede et Forslag om Oprettelse af et internationalt Medhjælper-Sekretariat, vendte sig dernæst til Turner og rettede et skarpt Angreb, der indeholdt unødvendig stærke Udtryk, mod Genter-Føderationen, „der ingenlunde stod paa Klassekampens Grundlag" o. s. v., ligesom dens Organ „Lé Trait d'Union" indeholdt Artikler, der var i aabenbar Modstrid med den moderne Medhjælperbevægelses almenanerkendte Synsmaader.

ET INTERNATIONALT TIDSSKRIFT.

Disse Udtalelser foranledigede Redaktør Vilh. Hansen til et Indlæg i Debatten; ogsaa han tog Afstand fra de paagældende Artikler, idet han dog paapegede, at den afgjorte Forskel der m. H. t. Temperament og Betragtningsmaade herskede mellem Germaner og Romaner ogsaa i nogen Grad bærer Skylden for de saa skarpt kritiserede Synspunkter, der lejlighedsvis kom til Orde i „Le Trait d'Union". Vilh. Hansen fremhævede sluttelig Betydningen af, at der oprettedes et velfinancieret paa de tre Hovedsprog redigeret internationalt Tidsskrift, der med faste Medarbejdere i alle Lande kunde forberede en praktisk Internationalisme og blive et velegnet Bindeled mellem Medhjælperbevægelsens aktive Deltagere i alle Lande. Forhandlingerne viste imidlertid, at end ikke paa dette Omraade kunde der opnaas et Samvirke mellem de to Føderationer, omend man ikke underkendte Betydningen af selve den fremsatte Tanke, og Genter-Føderationens Ledelse vil derfor søge den realiseret naar de nødvendige financielle Forudsætninger er til Stede.

AFSLUTNING.

Sluttelig fastsattes Statutterne for det internationale Sekretariat, til hvis Sekretær Edo Fimmen, Amsterdam, valgtes, efter at

Josephsohn havde frabedt sig Genvalg. — Konferencen afsluttedes under Leveraab for den internationale Medhjælperbevægelse.

Om Aftenen var de fremmede Standsfæller Centralorganisationens Gæster i Tivoli, hvor Fru Elisabeth Mac og de kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer Vilh. Hansen og H. P. Hansen jun. repræsenterede vor Organisation. — Der herskede den bedste Stemning under dette internationale Samvær; Elisabeth Mac og Vilh. Hansen skildrede i korte Taler dansk Medhjælperbevægelses Resultater, Virkemaade og nuværende Stilling, og Ungareren Schwartz takkede for den Gæstfrihed, som den danske Medhjælperorganisation udviste.

RESULTAT.

Betydningen af den internationale Konference skal ikke overvurderes, og den har snarere uddybet end udjævnet Afstanden mellem de to Internationaler. Naar den imidlertid tør tillægges nogen Værd saa skyldes dette især, at Sammenkomster af denne Art tillader en personlig Meningsudveksling og gensidig Udveksling af Erfaringer, der — alle afvigende Anskuelser til Trods — dog vil virke udviklende paa Deltagerne, og saaledes befordre det Organisationsarbejde, der i vor Tid udfoldes indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden i alle civiliserede Lande.

Fra Kongressen.

Tiaarsfesten.

Vejle-Kongressen afholdtes i Haandværkerforeningens Teatersal, der var festligt dekoreret i nationale Farver og med et Væld af Blomster paa Bordene. Scenen var opfyldt af Palmer og Bladplanter, der omgav en kunstnerisk udført Hermes-Skikkelse med Aarstallene 1900—1910 i Transparant.

Søndag den 25. September afsluttedes Forhandlingerne præcis Kl. 4, hvorefter Kongressisterne med Damer og mange inden- og udenbys Kolleger foretog en Udflugt pr. lejet Damper til Munkebjerg. Sejladsen ad den skønne Vejlefjord begunstigedes af det prægtigste Vejr og et stort Orkester bidrog yderligere til at sætte Stemningen op.

Om Aftenen fandt den store Festmiddag Sted i Haandværkerforeningens Festsal, og her samledes en festklædt Skare af ca. 200 Damer og Herrer, deriblandt de lokale Presserepræsentanter. Middagen, der forløb under særdeles feststemte Former, indlededes med Stuckenbergs „Saltskarp hænger over Landet Havets klamme Dis". De officielle Taler, der var priselig korte, blev holdt af Jens Johansen, Chr. Ingvoldsen, A. Andreasen og Vilh. Hansen, mens vore Sange vekslede. Blandt Talerne var vor norske Gæst, Forretningsfører Fridthjov Nielssen, Kristiania, som Orkesteret hilste med „Ja vi elske dette Landet", idet hele Forsamlingen rejste sig og istemte Nationalsangen. Mændene fra 1900 hilstes med Ovationer, da Robert Petersen, Aarhus, efter en Tale opfordrede de tilstedeværende Deltagere i Centralorg. grundlæggende Delegeretmøde til at rejse sig. Chr. Ingvoldsen, Vilh. Hansen, Th. Hansen, Aalborg, Anger Ipsen, Hjørring og West, Frederikshavn, efterkom Opfordringen. — Kaffen indtoges i Selskabslokalerne og snart efter svang Deltagerne sig i en fejende Dans. Men præcis Kl. 1 blæstes der af, og Festen afsluttedes; — thi der ventede jo Kongressisterne en kommende, arbejdsrig Dag.

Mandagen fuldførte Kongressen sit Arbejde med en saadan Nøjagtighed, at det sidste Møde hævedes paa Slaget 6, — i Henhold til Forretningsordenens Instruktion. Afslutningsmiddagen fandt Sted i Skyttehuset, et af Fjordens berømteste Punkter, hvortil Kongressister med Damer befordredes pr. Vogn. Arrangementet var utvunget, Stemningen munter og kammeratlig. Vilh. Hansen indledede med en ypperlig Prolog af en af vore Vendelbo-Veteraner, Anger Ipsen, og bragte dernæst denne gamle højtagtede Kollega en varmtfølt Hyldest under Deltagernes begejstrede Tilslutning. Iøvrigt havde næsten alle Taler en personlig Adresse og vore kendte Mænd fik en Række taktfaste Hurraraab inden man brød op, for at tilbringe de sidste Timer i Vejle til Nattogenes Afgang.

Haandslag fra Norge.

Hovedbestyrelsen havde indbudt vor norske Broderorganisation „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" til at lade sig repræsentere, — en Invitation der blev efterkommet, idet Forbundets Forretningsfører, Herr Fridthjov Nielssen, mødte som vore norske Venners Repræsentant og vor Centralorganisations Gæst under Vejledagene. — Blandt den Mængde telegrafiske Hilsener, der indløb til Kongressen, vakte Nordmændenes særligt Bifald; Landsforbundet, Kristianiaforbundet, Forbundsformand Carl Bugge, Redaktør Chr. Dybwad, Medlem af Hovedstyret, Ulrik Ludwigsen sendte hjertelige Traadhilsener. Kontorbetjentenes Forening i Christianssand sluttede deres Telegramhilsen med: „Skagerak skiller os ikke!" Det hilstes med Jubel.

Det hører ikke til Vejle-Kongressens ringeste Resultater, at den paa forskellig Vis fæstnede Venskabsforhold til vore Standsfæller og nære Frænder i Nord!

Børn.

DET er ikke morsomt at have med forkælede Børn at gøre, med den Slags Væsner, der straks melder sig fra, saasnart ikke alting gaar efter deres Hoved, eller øjeblikkelig ikke vil lege med mere, saasnart der gaar dem noget imod.

Børn er imidlertid Børn og dem maa man bære over med. Men naar voksne Mennesker, ikke i Leg, men i alvorlige Spørgsmaal opfører sig saaledes, da fortjener de, at deres Medmennesker ser paa dem som man med et Smil ser paa Konfirmander eller paa unge Mennesker, der lidt for tidlig har faaet de lange Bukser paa.

Det kan hænde i enhver Forening — navnlig i en Forening, der udfolder en livlig Virksomhed, med mange Sammenkomster — at Formanden eller en af de Ledende kan komme til at saare eller krænke et Medlem, ofte uden at ville det — og mange Gange uden selv at vide det før bagefter. Vi er jo alle skrøbelige Mennesker og det kan derfor selvsagt ogsaa hænde, at et Medlem i vor Organisation virkelig med Grund kan føle sig forurettet.

I saa Tilfælde kan man ikke forlange, at den, det er gaaet ud over, skal finde sig i Krænkelsen, — der er altid flere Veje, der staar ham aabne — ogsaa i vor Organisation — til at komme til sin Ret eller til at faa Oprejsning, — men man kan forlange, at et voksent Menneske ikke opfører sig som et forkælet Barn. Og dette gør han, naar han forlader en alvorlig Bevægelse og svigter en betydningsfuld Sag, for et rent personligt Spørgsmaals Skyld.

Det vil i saadanne Tilfælde sjældent betyde noget stort Tab for Organisationen, om et enkelt Medlem med saa liden Interesse for Sagen forlader Rækkerne, men det har maaske lidt Betydning at gøre hans Kolleger opmærksom paa den forvildede unge Mands Begrebsforvirring og vise, at han ved at gribe en maaske i og for sig berettiget Sag an paa den Maade kun skader sig selv — og ingen anden.

Det vil forhaabentlig efterhaanden lykkes os at gøre saadanne barnlige Sjæle begribeligt, at vor Bevægelse er noget andet end Børneleg og noget mere end en Fugleskydningsforening; maaske vil det da engang med Alderen gaa op for dem, at et personligt Mellemværende med en Formand eller et Bestyrelsesmedlem ikke har det ringeste at gøre med den selvfølgelige Pligt enhver god Kollega har mod sig selv og mod andre, til at støtte den Bevægelse, som søger at varetage hele Standens Interesser.

Chr. J. Hansen, Hillerød.

Conto pro diversi.

„D. H. K. M. T." forandrer Trykkested.

Som antydet i sidste Nummer af vor Tidende har vi i den sidste Tid været udsat for adskillige og alvorlige Arbejdsafbrydelser, idet vor mangeaarige Trykkeriforbindelse for nogen Tid indstillede Virksomheden paa Grund af økonomiske Vanskeligheder og en ny Mand, der overtog Trykkeriet atter forlod dette pludselig, uheldigvis umiddelbart før nærværende Nummer var færdig. — Vi er derfor overgaaet til et andet og større Trykkeri, saaledes at Firmaet Jensen & Rønager, Dr. Tværg. 9, Kjøbenhavn, der raader over et moderne Materiale, fremtidig vil trykke „D. H. K. M. T.".

Da dette Nummer altsaa paany maatte sættes op, var Forsinkelsen uundgaaelig. Vor Tidende fremtræder derfor med dette Nummer i en Udstyretse, der angiver dens fremtidige Form og tør siges at tilfredsstille ethvert berettiget Krav til moderne og stilfuldt Bogtryk.

Kongres-Fotografi.

Opmærksomheden henledes paa, at der vil blive sendt et Billede under Postopkrævning til enhver af de Delegerede ved Kongressen, der ikke har afbestilt et saadant.

Postkort af Kongresbilledet kan faas à 25 Øre pr. Stk. fra Hovedkontoret mod Indsendelse af Beløbet i Frimærker.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Faxe. Foreningen for Faxe, Faxe Ladeplads og Omegn afholder Medlemsmøde paa Hotellet ved Faxe Ladeplads Søndagen den 16. ds. Kl. 3. Brudassistent L. v. Hagn Jensen vil fortælle „Lidt om Kongressen".

Mød alle!

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 19. September.

Formanden, N. Nielsen, valgtes til at lede Generalforsamlingen, hvorefter Sekretæren, A. Ipsen, aflagde Beretning for sidste Halvaar, og Kassereren, A. Nielsen, oplyste om Foreningens økonomiske Status og at Medlemsantallet for September Maaned d. A. er 51.

Efter nogen Diskussion og efter at der var rettet forskellige Forespørgsler, godkendtes Beretningen ensstemmig.

Kongressens Dagsorden blev gennemgaaet og drøftet, hvorhos Formanden oplæste Centralorganisationens Regnskab pr. 30. Juni d. A.

Der udspandt sig en længere Diskussion om, hvorvidt der af Foreningens Midler maatte anvendes til selskabelige Øjemed, hvilket afsluttedes med Vedtagelse af en Resolution, hvorefter det ikke skal være udelukket i en ringe Udstrækning at anvende en Del af Medlemsbidraget til selskabelige Formaal for Foreningens Medlemmer.

Kassereren, A. Nielsen, der var paa Omvalg, erklærede gentagende, at han maatte trække sig tilbage paa Grund af Mangel paa Tid. Efter at der fra alle Sider var rettet kraftige Opfordringer til Kassereren om at modtage Genvalg, valgtes han med Akklamation, idet Generalforsamlingen derved ønskede at tilkendegive sin ubetingede Anerkendelse af Kassererens fortrinlige Virksomhed.

Formanden oplyste, at Hr. A. Nyegaard, som i en nær Fremtid etablerer sig, havde bedt sig fritaget for Bestyrelseshvervet. Derefter valgtes som Bestyrelsesmedlemmer: H. Hein (genvalgt), O. Christensen (nyvalgt), J. Jensen (nyvalgt)- Som Suppleanter valgtes: V. Christensen og L. Hansen. Som Revisor genvalgtes ved Akklamation: Bogholder Sørensen.

Formanden sluttede Generalforsamlingen, idet han ønskede de Nyvalgte til Lykke med Valget og takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, specielt A. Andreasen, hvis Afgang skyldtes hans eget derom udtalte Ønske, som Generalforsamlingen sikkert havde efterkommet paa Grund af Hr. Andreasens mange andre Tillidshverv.

Præstø. Den herværende Forening arbejdede i Foraaret paa 7-Lukningen, men mødtes med et: „Se efter 8-Lukningen!" Vi henvendte os saa til Politi og Borgmester — dog uden synderlig Virkning. Senere meldte Foreningen en Købmand P. for Overtrædelse af 8-Lukkeloven; men da det er en mindre Forretning, som har Indgang til Privatlejligheden gennem Butikken, og vi ikke kunde føre tilstrækkelige Beviser, maatte vi trække Klagemaalet tilbage.

Den 23. August fik vi imidlertid Ram paa en Isenkræmmer J. Døren stod helt aaben Kl. 8^{20}; vi benyttede Lejligheden og lod en Dreng foretage et mindre Indkøb. Dagen efter skete Anmeldelsen og J. maatte erlægge en Bøde af 4 Kr. Sagen var jo nemt klaret, for da der blev spurgt, om der ikke var købt en Hængelaas ved det og det Klokkeslet, var der ikke andet at bemærke, end at det var en dyr Laas. — Forholdene her er ellers noget lignende som i Viborg. De sidste Maaneders Agitation har bragt os flere nye Medlemmer og varsler godt for den kommende Vinters Arbejde.

A. P.

Skive. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 5. Okt. Aften Kl. $8^{3}/_{4}$ pr. med følgende Dagsorden:

1) Valg af Dirigent, 2) Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, 3) Beretning fra Kongressen, 4) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, samt 2 Suppleanter, 5) Valg af 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant, 6) Afholdelse af Kursus, Stenografi og Sprog, 7) Eventuelt.

Man forventer, at denne omfangsrige og betydningsfulde Dagsorden vil bevirke, at samtlige Medlemmer kommer til Stede.

A. M. Nielsen.
p. t. Sekretær.

Svendborg. Afdelingen afholdt den 21. September 1910 sin ordinære halvaarlige Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1) Valg af Dirigent, 2) Formanden aflægger Beretning, 3) Kassereren aflægger Regnskabet, 4) Forslag om Lovændring: Generalforsamlingen vælger selv sin Formand (9 i Lovene) Bestyrelsen bestaar fremtidig af 7 Medlemmer, de 4 afgaar ved den halvaarlige Generalforsamling i Marts og de 3 i September, Suppleanterne vælges i Marts for et helt Aar, 5) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer istedetfor Hr. E. I. Rossleff, Hr. Hansen-Møller og Frk. Laura Larsen, 6) Eventuelt.

Formandens og Kassererens Beretning godkendtes ensstemmigt, og Lovændringen vedtoges, de 2 Bestyrelsesmedlemmer d'Herrer Rossleff og Hansen-Møller genvalgtes, medens Hr. H. Schouboe-Olsen paany blev indvalgt i Stedet for Frk. Larsen.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Centralorganisationen og Afdelingen.

S. O.

Afdelingen paabegynder fra 1. Oktober sin Vintersæsson med Foredrag, Møder og anden Adspredelse, ligesom det er under Overvejelse at oprette billige Kursus i Tysk og Stenografi. Foreningens Lokaler er i Hotel Svendborg, ligesom Mødeaftener fremdeles er hver Onsdag, Medlemmerne bedes altid have i Erindring, at denne Aften bør tilhøre vore faglige Interesser.

Mød talrigt til Møderne, derved styrker De Bestyrelsens Bestræbelser, for at gøre Foreningen til en virkelig Oplysningsforening.

Vejen. Møde afholdtes den 21. Septbr. paa Hansens Hotel af Forfatteren Åge Meyer Benedictzen, der i et fængslende Foredrag skildrede Islands Natur- og Folkeliv og islandske Forhold samt fremviste en Række Lysbilleder fra Øen. Foredraget overværedes af et Par Hundrede Mennesker.

M. Koed.

Vejle. Fredag den 16. Septbr. afholdtes den halvaarlige Generalforsamling.

Formanden aabnede Generalforsamlingen og konstaterede, at den var beslutningsdygtig. Chr. Christensen valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde derefter Beretning, af hvilken det fremgik, at Foreningen stadig staar med et stort Medlemsantal, og omtalte hvorledes der i Vinterens Løb var bleven holdt en Del gode, belærende Foredrag for Medlemmerne samt afholdt et Tyskkursus, der havde vundet god Tilslutning.

Formandens Beretning godkendtes, og man gik over til Valg af et nyt Agitationsudvalg.

Valgte blev: C. Nielsen-Kloster, Formand, J. Jacobsen, E. Jacobsen, C. Seidel, H. Petersen, P. Nielsen og Frk. Birkemose. — I Lighed med forrige Vinter vedtoges det at afholde Kursus i Tysk, Engelsk, Bogholderi og Stenografi. Mødeaften fastsattes til hver Onsdag. Generalforsamlingen sluttede med at Dirigenten udbragte et med kraftige Hurra besvaret Leve for Centralorganisationen.

D. C.

Den sorte Tavle.

Slettet af Centralorganisationen paa Grund af Kontingent-Restance er: 3180, Jens Albert Ross. adrs. Horsens kont. Manufakturforretning, Jessensgade 19, tidl. Holstebro.

Horsens i September 1910.

Otto Wald. Nielsen.

Slettet af Afdelingen med Restance er: Carl Andersen, Spanien, 23 og H. V. Rasmussen, adrs. Th. Adolphs Enke.

Aarhus i September 1910.

Carl Knudsen.

Kolonialmedhjælper Holger Hansen er slettet af Afdelingen paa Grund af Restance.

Skive i Septbr. 1910.

A. M. Nielsen,
Kasserer.

AdlerCykler

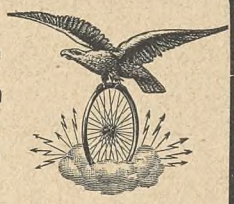

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110
med Frihjul.

Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
- Til Familie-, Konfektions- og Haandværkerbrug -

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

AdlerSkrivemaskine
Kr. 3.75.
— Synlig Skrift — Letteste Anslag — Største Gennemslagskraft.

Silkeborg,
Etablissem. „Lunden“
har de hyggeligste Lokaler for mindre og større Selskaber.
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- og Kontormedhjælperforeningen.
Ærb. **Madsen.**

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
— anbefaler alt til Faget henhørende —
Alle moderne Nyheder.
Postkort
i fin Udførelse kun 2 Kr. 50 Øre Dus.

Svendborg Ægte
Avena Øl Pris
(Havremalt-extraktøl).
25 ØRE

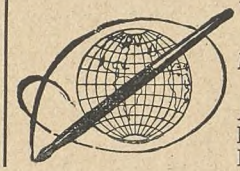

Waterman **‚IDEAL‘**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3, Aalborg.
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om „Fyldepenne“.

Dante Dante
CIGARETTER **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Købmandsskolen,
Fiolstræde Nr. 44,
København.

Den etaarige Dagskole begynder d. 1. Novbr.

Samtidig begynder
Den halvaarlige Forberedelses-Klasse
for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.

Minimumsalder til den etaarige Dagskole er 16 Aar, til Forberedelsesklassen ca. 15½ Aar.

Indmeldelse modtages inden 15de Oktbr., Program udleveres, og alle Oplysninger gives paa Skolens Kontor, hvor Forstander *L. Jacobsen* træffes 12—1 og 7—8 Eftm.

Aalborg.

Nytorv 9 **M. Jensen** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og **Stokke** i stort Udvalg.

Handels Gymnasiet
— AALBORG —
Moderne Handelshøjskole. — Forlang Plan og Skema til Friplads og Statsunderstøttelse.

Algade 26 **Aalborg** Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Victor Mørchs
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygningen

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg.
Telefon Nr. 5. Telefon Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Alfred Christensens 1. Kl. Herreskræderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aalborg Specialforretning
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning, engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
levererer alle Slags Tryksager
- - hurtigt, smukt og billigst - -

Aarhus.

Den jydske
Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2,
Telefon 1883 Aarhus. Telefon 1883

1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden d. 1. Oktober til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

AarhusHandelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder nye ¹/₁ og ¹/₂ Aars Kursus **1. Nvbr.** Fripladser søges inden **1. Oktbr.** Statstilskud til Maj n. A. søges inden 1. Novbr. **Program** og nærmere Oplysninger faas fra Skolens Kontor, Vestergade 8.
Telefon 1179.
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig“.

Den jydske Handelshøjskole
Hans Brogesgade 2, Aarhus :: Telefon Nr. 1883.
1. November begynder nye hel- og halvaars Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Fotograf F. Borch,
Bropalæ 15. — Telefon 1805.

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbech's Bogtrykkeri,
Badstuegade 8, Aarhus,
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg.

Ryg Nr. 46. **A. M. Andersen, Esbjerg** Rzg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 :: Telefon Nr. 282.
:: Specialitet: Hamborger-Cigarer ::

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restavration.
Enestaaende i Skandinavien.

Drik Esbjerg Øl.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. Pedersen, Torvet, Esbjerg.

Prøv
City-Hatten.
— 7 Kr. —
Julius Petersen, Esbjerg.

Leervad-Hansen, Urmager,
Esbjerg.
Eneforhandler af fineste „Waltham-Ure" fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeurefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos
H. Blichfeldt,
Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

Johan Gøtsche,
Kongensgade 41.
Stort Udvalg i elegant Fodtøj.

Engers Hansens
Bog- og Papirhandel
— anbefales. —

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers, Kongensgd. 56,
Papir- og Kunsthandel.
Protokol- & Bogbinderi — Billeder i Ramme.
- - Postkort. —

Leervad-Hansen, Guldsmed,
Esbjerg.
— Største Udvalg i Guld- og Sølvvarer. —
Alle Reparationer udføres solidt og billigt.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Esbjerg.
Jysk Lædervaremagasin
anbefales
Fuldst. Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm —
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til **Herre-Lingeri.**
Største Lager af **Habitter** og **Overfr.**

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade, Esbjerg. —

Fredericia.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til moderate Priser.

Teater-Cafeen
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKELSEN.

I. P. Schmidt jun.s
CYKLOP
med Havanna-Indlæg. Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 300 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen,
Oldenborggade 10.
Fineste Herre-, Lingeri- og Cigarforretning.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
— Telefon 253. —

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. paa $1^1/_2$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Drik Fredericia Øl.

Herning.

Alle fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat, naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj i**
Beklædnings-Magasinet,
Bredgade 19, Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hillerød.

Skrædermester P. Sørensens Enke
Min 1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Hillerød Missionshotel
anbefales d'Herrer Rejsende og Turister. — Gode Værelser. — Proper Betjening.

M. Chr. Madsen,
Skotøjsmagasinet, Slotsgade 49, Hillerød. — Stort Udvalg i elegant og moderne Fodtøj.

Holstebro.

Hvor køber jeg billigst ???
:: I Dansk ::
Beklædnings-Magasin,
P. V. F. Pedersen.

□□ HOTEL „ROYAL". □□
J. Hübertz Knudsen.
Lokale for Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen
Nørregade Nr. 30.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit - Indkøb hos - **Vald. Noes**
Holstebro.

Horsens.

PALAIS-CAFEEN
— HORSENS —
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales
i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.

Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
JUVELER OG GULDSMED
ØSTERGADE 17 :: KOLDING
(K. F. U. M.s EJENDOM)
BILLIGSTE GULDSMED I KOLDING
TELEFON 500

Det største Antal Medhjælpere sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til
BRØDRENE VOLKERT,
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses
Barber- & Frisør-Salon,
Søndergade 3.
F. HONORÉ.

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos
Andr. Køster & Søn.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst **Engl. Regnfrakk., Habitter** og **Vinter-Paletots, Hatte, Slips** og **Kravetøj** hos
Hinke 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke
ALBANI-ØL
eller
Albani Pilsner.

Randers.

Slotshotellet,
Randers.
:: :: **Koncert hver Aften** :: ::
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX, SKIVE
C. JENSEN

Deres Hat
køber De **bedst** og **billigst** hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning, Skive,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigarretter** og **Røgtobakker, Cigarrør** og **Stokke.**

Prøv Th. Machon's
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

- CENTRAL-CAFEEN -
SLOTSGADE :: TELEFON NR. 41
(aaben til Kl. 12)
anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
Hurtig Betjening. Billige Priser.
Peter Bych.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg.

Køb Deres
Manchetlinned
og
Hovedbeklædning
i „Bristol"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

Sommerlyst
1. Kl. Restaurant.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

N. Henriksen's Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser.

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Reparationer udføres hurtigt.

Thisted.

Aas-Andersens Boghandel,
Søtorvet, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister. Værelser à 1,50 Kr.
Telefon 61. Ærb.
J. Bisgaard.
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Vejle.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Hotel Royal
Telefon 41. Statstelefon 21.
Byens ældste og bedst renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Industri-Caféen
Byens største og eleganteste Café.
Concert hver Dag. Telef. 143.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Fotograf Hammer
Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel
Byens største 1ste Klasses Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte
- Xeroform Sæbe -
er den allerbedste Toiletsæbe til det daglige Brug.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

REPRÆSENTANTER
FOR „DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. J. P. Godtfredsen, Kongensgade 85.
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hillerød: Hr. Kommis H. Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. P. Pedersen, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N. Rasmussen, Adr.: W. Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jernbanegade 16.
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L,
Nakskov: H. C. Bjerregaard, Adr.: C. H. Stærmose.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen, Adr.: Chr. Sørensen.
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M. N. Nielsen, Adr.: B. Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Niels Maltensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllegade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Kofoed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard.
Vordingborg: Hr. A. Hansen, Adr.: C. F. Breits Eftf.

Afleveret til Posten den 7. Oktober.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN.
JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1910. 10de Aargang.

VOR 4de ORDINÆRE KONGRES.

CENTRALORGANISATIONENS 4de ordinære Kongres aabnedes Søndag den 25. September Kl. 9¼ i „Haandværkerforeningen"s Festsal i Vejle med følgende Aabningstale af Formanden Chr. Ingvoldsen: Jeg har herved den Ære at aabne Centralorganisationens 4de ordinære Kongres, nærved 10-Aarsdagen for Centralorganisationens Stiftelse, og jeg véd, at alle møder med en egen festlig Følelse i Sindet netop fordi det er 10-Aarsdagen for vor Organisation. Jeg véd vel, at 10 Aar ikke er noget særligt langt Spand af Tid for en saa stor Sag som vor, der maa kæmpe sig frem mod megen Modstand og Sløvhed.

Vi mødes med Fest i Sindet, men i Festen blander sig en Draabe Vemod, idet vi her savner en af dem, der vilde have glædet sig meget ved at være iblandt os, hvis ikke Døden havde ført ham bort. Det er Chr. F. Johannessen (Forsamlingen rejser sig). Vi vil bevare Mindet om ham; thi han var en fortræffelig Kollega, som vi savner nu og vil savne i Fremtiden. Vi kan kun hædre ham i Dag, idet vi udtaler et Ære være hans Minde.

Jeg vil rette en særlig Velkomsthilsen til vor norske Kollega Herr Fridthjov Nielssen. Det er os en Glæde, at vore Kolleger i Norge har imødekommet vor Indbydelse og ladet sig repræsentere. Vor Bevægelse er international, og vi er forbundne i et internationalt Samvirke. Norge er endnu ikke tilsluttet det internationale Medhjælper-Forbund, men vi haaber snart at mødes der. Vi staar ingen nærmere end Nordmændene, der er vore Stammefrænder, og vi haaber fremtidig at faa et godt Samarbejde med vore norske Standsfæller. Jeg beder Dem, Herr Fridthjov Nielssen, modtage vor Hilsen med Forsikring om, at vore Hjærter slaar varmt for vore norske Kolleger. (Bifald!)

Vi møder med Fest i Sindet i Anledning af 10-Aarsdagen for Centralorganisationens Stiftelse, men vi samles ikke som visse andre Organisationer først og fremmest til Fest, men navnlig til Arbejde.

Vi tager os dog midt under Arbejdet en Pause, hvor vi mødes i festligt Samvær, men det er ikke Hensigten at fejre 10-Aarsdagen ved højstemt Fest, men ved støt Arbejde. Jeg haaber, der maa blive gode Resultater af disse 2 Dages Forhandlinger, og vil det lykkes os at grundfæste disse Resultater, da er Kongresdagene ikke spildte.

Med disse Ord har jeg herved den Ære at aabne denne Centralorganisationens fjerde ordinære Kongres.

Forretningsfører Fridthjov Nielssen, Kristiania, takker for den Indbydelse, som Norges organiserede underordnede Handelsstand havde modtaget til at lade sig repræsentere, og overbringer en hjertelig Hilsen fra »Norges underordnede Handelsstands Landsforbund« og »Kristiania underordnede Handelsstands Forbund«. — Jeg er kommen herned for at lære af Deres Organisationsarbejde, og jeg skal paa mit Forbunds Vegne udtale, at vi er Dem dybt taknemmelige for den Haand, der her rækkes os. (Bifald!)

Valg af Kongressens Tillidsmænd.

Efter en kort Diskussion vedtages Hovedbestyrelsens Forslag til Forretningsordenen.

Til Kongressens Ordstyrere vælges: Redaktør Vilh. Hansen, Frederiksberg og Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring.

Til Sekretærer vælges: Fuldmægtig N. C. Nielsen-Lindquist, Aalborg og Assistent paa Hovedkontoret C. Hammer, (M. C. Olsen, Kolding møder som Stenograf til »D. H. K. M. T.«).

Mandaternes Prøvelse overdrages et Udvalg bestaaende af Anger Ipsen, Hjørring, Johanne Berg, Aalborg og Jens Johansen, Vejle.

De Delegerede.

Mandatudvalget meddeler efter en Pavse, at der incl. Hovedbestyrelsen ved Aabningsmødet foreligger 58 Mandater, der med enkelte formelle Bemærkninger indstilles til Godkendelse. Denne gives uden Debat, hvorefter Kongressen bestaar af:

Hovedbestyrelsen: Chr. Ingvoldsen, Aarhus; Vilh. Hansen, Frederiksberg; A. Andreasen, Hjørring; Johanne Berg, Aalborg; H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn; Th. Hansen, Aalborg; R. Hvitved, Ebeltoft og N. C. Nielsen, Kolding.

Aalborg: J. Jensen, N. C. Nielsen-Lindquist og Karl Thomsen.

Aarhus: Carl Jensen, Engelbert Petersen, Johs. Petersen og Robert Petersen.

Bramminge: M. Koed.

Ebeltoft: (R. Hvitved).

Esbjerg: S. T. Fensholt og Th. Overgaard.

Fakse: L. von Hagn-Jensen.

Fredericia: Carl Jacobsen.

Frederikshavn: S. West.

Helsingør: Einer Olsen.

Herning: Marinus Strand.

Hillerød: Herm. L. Melskens.

Hjørring: A. Ipsen og N. Nielsen.

Hobro: Anthon Nielsen.

Holstebro: Kallerup.

Horsens: Niels Dahl.

Kallundborg: Søren Møller.

Kolding: N. Nielsen.

Kjøbenhavn: Bladekspeditionerne: Willy Carlsen.
Fagforeningen: Å. C. Alsøe.

Kjøbenhavn: Kolonialmedhj.: E. Poulsen.
Kontormedhj.: Hansine Hansen og Elisabeth Mac.
Manufakturmedhj.: E. S. Schibler.
Nakskov: (Hans Christensen).
Nykjøbing M.: Chr. Brandi, Thisted.
Næstved: H. Søgren Petersen.
Odder: R. Rasmussen.
Odense: N. Christensen-Krogh og P. Påhlson.
Præstø: N. M. Nielsen.
Randers: R. Sjørup-Nielsen.
Silkeborg: (H. Busted anmeldt, men udeblevet p. G. af Sygdom).
Skanderborg: do. do.
Skive: H. P. Jensen.
Slagelse: Chr. Johansen.
Sorø: H. Søgren Petersen, Næstved.
Struer: Viktor A. Kallerup, Holstebro.
Svendborg: Johs. Hansen og H. Schouboe-Olsen.
Thisted: Chr. Brandi.
Vejen: M. Koed.
Vejle: Chr. Christensen, Jens Johansen og C. Nielsen-Kloster.
Viborg: (Anmeldt med ikke repræsenteret).
Direkte Afdeling: Hans Christensen, Nakskov; Otto Frandsen, Storehedinge; Helmuth Petersen, Hadsten; N. Chr. Petersen, Kjellerup.
Centralorganisationens Revisorer: Carl Knudsen og Robert Petersen (Delegeret), Aarhus.

Medlem af Hovedbestyrelsen Vald. Pedersen, Aarhus, deltager ikke i Kongressen, da han er bortrejst i Forretningsanliggender. — Afdelingerne i Nykjøbing F. og Vordingborg har ikke anmeldt Delegerede.

Ordstyrer-Tale.

Vilh. Hansen: Standsfæller! Paa egne og Herr Andreasens Vegne takker jeg Dem for det hæderfulde Hverv, De atter har overdraget os. Hertil ønsker jeg at føje en særlig Tak, fordi det netop er 10 Aar siden, jeg blev betroet et lignende Tillidshverv ved Centralorg.' grundlæggende Delegeretmøde. — Jeg vil haabe, at de tilstundende Forhandlinger vil føre vor Organisation et godt Stykke fremad mod de nærmeste Maal, og jeg føler, at vi møder til Kongres med Tro paa vor Sag og Tillid til dens Sejr.

Vi vil under disse Dages Forhandlinger faa Lejlighed til at krydse vore Klinger, maaske ogsaa i enkelte Spørgsmaal at staa skarpt overfor hinanden, men jeg er overbevist om, at hvordan det end gaar: De krydsende Klinger vil være blanke og upletted (Hør!). Og naar vi atter skilles og drager hjem til vore Afdelinger, da er det som mere modstandsdygtige, arbejdsglade og maalbevidste end da vi drog ud. Kolleger! Hermed aabner jeg Behandlingen af Kongressens Dagsorden med et Leve for et lykkeligt og for vor Stand heldbringende Udfald af Centralorg. 4de ordinære Kongres (Stærke Hurraraab!).

Jeg beklager at maatte meddele, at en af vore gamle Kampfæller, vor hidtidige Næstformand Herr Vald. Pedersen, paa Grund af en uopsættelig Forretningsrejse er forhindret i at deltage i Kongressen. Det er paalagt mig at bringe Dem hans kollegiale og hjertelige Hilsen, og hans bedste Ønsker for vort Arbejde.

Formandens Beretning.

Chr. Ingvoldsen. Der er ved denne Kongres Anledning til at se noget længere tilbage og noget længere fremover end ellers ved vore ordinære Kongresser, fordi 10 Aar er et Spand af Tid, ved hvis Udløb man almindeligvis ser tilbage paa, hvad der er sket i den forløbne Tid. Vi vil i Dag gøre det samme her. Ikke alene vil vi se tilbage over Perioden siden April 1909, men over alle 10 Aar siden Centralorg. kom til Verden.

Jeg vil sige for mit Vedkommende, vi kan være denne Kongresperiode bekendt. Jeg synes, vi har vundet Resultater, som vi godt kan være tjent med. Efter denne Kongres Forløb staar vi med Fødderne plantede i Jorden, kraftigere og stærkere end før.

De Hovedspørgsmaal, der har været fremme indenfor Centralorg. vil jeg dele i 2 Grupper. De der angaar Centralorg. indre Forhold og de der peger udadtil. I den forløbne ordinære Kongresperiode er 8-Lukke-Loven traadt i Kraft, og i mange store Byer er der ved Forhandling mellem vore Afdelinger og de stedlige Principalforeninger opnaaet 7-Lukning i Sommermaanederne, i Esbjerg endog 7-Lukning hele Aaret. Den lovbefalede 8-Lukning er ikke saa god som den burde være, og vort Arbejde for 7-Lukningen maa da foreløbig være saaledes, at vi faar denne gennemført, naar Lukke-Loven Aar 1912—13 skal revideres og underkastes ny Behandling i Rigsdagen. Der rejses nu Røster mod 7-Lukningen, og Følgen vil blive, at Arbejdet vil ligge noget vanskeligere for os, men jeg tror ikke, at de indvundne Resultater vil kunne berøves os. Det vil dog sikkert ende med, at naar Loven er gennemført, er vi enige med Principalerne, og de vil da forlange Æren af at have faaet den gennemført. I Kjøbenhavn er der slaaet stærkt til Lyd for 7-Lukningen, og navnlig i Byens Forstæder er der opnaaet Resultater. Sine Steder har man løst Spørgsmaalet ved at lade Personalet skiftes til at holde fri fra Kl. 7 om Aftenen i Sommermaanederne.

Vort Maal er imidlertid ikke 7-Lukning en Del af Aaret, men hele Aaret rundt. Naar vi har en Lov, maa vi ogsaa sørge for at faa den respekteret og ikke finde os i, at d'Herrer Købmænd holder deres Butikker aabne udover Lukketiden. Vore Afdelinger maa da, hvis en Købmand ikke overholder Lukketiden, først give vedkommende Købmand et Varsko og i Gentagelsestilfælde sørge for at faa ham mulkteret, hvilket vore Afdelinger ogsaa i adskillige Tilfælde har maattet gøre. For Fabrikker og fabriksmæssig drevne Virksomheder findes Lov, hvorved Forholdene paa Arbejdspladserne reguleres, og vi fordrer de samme Forhold overført paa os. Vi har betonet dette dels gennem vor Tidende og dels gennem en Foredragsrække forrige Vinter med Dr. Fr. Pio som Taler.

Vi har i denne Vinter kraftig slaaet til Lyd for at komme i Betragtning ved Fabrikslovens Revision, og rundt omkring i Landet har Afdelingerne gjort et godt Stykke Arbejde ved at afæske Kandidaterne paa Valgtribunerne Svar om deres Stilling overfor vore Krav. Jeg undlader heller ikke at fremhæve den gode Fremgang, der har været i Afdelingernes Bestræbelser for at føre vore Interpellationer frem. Medens der i 1909 interpelleredes i 20 Kredse blev der i 1910 interpelleret i 40. Fremgangen ligger især i Kjøbenhavn, hvor nu næsten alle Kredse er bleven interpellerede. Jeg skal i den Forbindelse fremhæve, at Hobro-Afdelingen, skønt der ikke er Valgkreds i Hobro, har foranlediget, at Kandidaterne interpelleredes baade i Mariager og Aars. De andre Byer vil deraf kunne se, hvorledes denne Sag skal tages, og jeg haaber, at vi, naar vi igen skal interpellere, vil tage denne Afdeling til Efterligning.

Jeg vil fremhæve, at vore Afdelinger i stigende Grad har bevirket udstedt kommunale Lærlingevedtægter for Forretninger. Der er i den forløbne Periode udstedt 11 ny kommunale Vedtægter. Der var i Forvejen 7 Byer, der havde kommunale Vedtægter. Denne Sag er gaaet frem med raskere Skridt end før. De 14 findes i Byer, hvor vi har Afdelinger, de 4 i Byer, hvor vi ingen Afdeling har. Jeg vil anmode de Afdelinger, der endnu ikke har gjort noget, at slaa til Lyd for denne Sag.

Det viser sig nu, at Statsmagten har begyndt at tage Hensyn til os, idet vi har faaet et af vore Medlemmer ind i Udvalget til Fordeling af Stipendier til unge Handelsmænd i Udlandet, samt at vi aarlig modtager Statstilskud til Afholdelse af Foredrag, og der er Grund til at tro, at vi beholder denne Bevilling, hvorved

det bliver muligt for Afdelingerne at faa Foredragsholdere, som de ellers ikke kunde faa. Vi har i 1908—9 afholdt ca. 20 Foredrag, i 1909—10 ca. 30, i alt godt 50.

De af Dr. Pio holdte Foredrag, har der været rejst Kritik imod, men Foredragene har været holdt ud af den redeligste Villie og ud fra gode Forudsætninger. Vi maa dog lægge Hovedvægten paa de rent handelstekniske Foredrag, da Bevillingen nærmest er givet under Forudsætning deraf.

I Rejsestipendie- og Skolestipendieudvalget har vi en Repræsentant, og dette Forhold er ikke undergaaet nogen Forandring, dog har vi gjort Forsøg paa at faa denne Repræsentant forøget. Vi har søgt om at Forholdet for Fremtiden maatte blive dette, at Udvalget fremtidig maatte komme til at bestaa af et lige Antal Købmænd og Medhjælpere af vor Organisation, under Forsæde af en af Ministeriet udnævnt Formand, men vi har faaet pure Afslag. Vi agter dog at forfølge denne Sag videre, og har tænkt at vælge Vejen gennem Rigsdagen. Jeg har den Ære at repræsentere Centralorganisationen i dette Forhold, og jeg har særlig slaaet til Lyd for, at Skolestipendier ikke blev givet til Folk, der ikke havde Handelsuddannelse.

Saaledes har vort ydre Arbejde i det væsentligste formet sig, og jeg vil derefter kaste Blikket hen paa vort indre Arbejde i den forløbne Periode.

Oplysningsbureauet og Retshjælpen er Institutioner, der er kommen frem i den sidste Periode, og jeg tror, at vi med disse to Institutioner er rykket et godt Skridt videre. I den forløbne Kongres-Periode er endvidere den 2-aarige Karenstid for Arbejdsløshedskassen udløben, og vi imødesaa denne Tid med megen Spænding, thi vi vidste jo ikke om de Beregninger, der var byggede paa udenlandske Forhold, kunde overføres paa tilsvadende danske. Det viste sig ogsaa, at Arbejdsløsheden i de første Par Maaneder var meget stor, men i de sidste Par Maaneder har der været en meget betydelig Nedgang i Arbejdsløsheden, saa vi har Lov til at haabe, at Vintermaanederne er de vanskeligste Maaneder. Naar Gennemsnittet for Aaret tages, kan vi nu skønne, at Arbejdsløshedskassen hviler trygt paa den lagte Grundvold.

Jeg kan ikke forlade dette Spørgsmaal uden at nævne 2 Ting, som vi stadig støder paa, og som vi stadig har Vanskeligheder med. To Ting er ikke gaaet op for Medlemmerne endnu, nemlig at de straks, naar de faar deres Plads sagt op, maa melde dette til Arbejdsløshedskassen og ikke, som det ofte er sket, først naar de ønsker deres Understøttelse. Skønt dette Forhold har været stærkt fremhævet i D. H. K. M. T., er der fremkommen Anmeldelser saa sent, at vi har maattet nægte at udbetale Understøttelser. Jeg vil paalægge Afdelingerne rundt omkring at sørge for at faa dette Forhold gjort almindeligt bekendt, da det er kedeligt for det paagældende Medlem at miste sin Understøttelse. Det er nødvendigt, at Arbejdsløshedskassen og Pladsanvisningen arbejder Haand i Haand, for at Pladsanvisningen hurtigst muligt kan bringe de ledige i Plads. Anmeldelse maa derfor ske inden 8 Dage efter, at man har faaet sin Plads sagt op.

Endvidere maa det bringes til Medlemmernes Forstaaelse, at man, hvis man vil sige sin Plads op, maa have Hovedbestyrelsens Billigelse dertil, for at kunne faa Arbejdsløshedsunderstøttelse, da Lovene byder dette. Disse Ting er dog noget, der vil forsvinde, efterhaanden som man faar de forskellige Tilfælde.

Med Hensyn til Arbejdsløshedskassens Afdeling B er der ikke saa meget at sige. Der findes for Øjeblikket en Beholdning paa 10000 Kr., hvilket maa siges at være meget godt, efter den korte Tid den har virket. Naar vi imidlertid rigtig skal benytte denne Krigskasse, saa vi kan forhindre Tilgangen til de daarlige Pladser og faa vore Medlemmer, der er i saadanne, til at sige dem op, maa denne Kasse ganske anderledes fyldes. Der er ingen Grund til at undres over, at vi ikke endnu har anvendt denne Kasse, da den endnu ikke er nær stærk nok.

Vor Pladsanvisning er i stadig stigende Vækst, dog staar Tilbud og Efterspørgsel endnu ikke i rimeligt Forhold til hinanden. Hvis Pladsanvisningen skulde bruges forretningsmæssig, vilde det koste mange Penge at reklamere den op, hvilket jeg i Øjeblikket vil fraraade. Vi vil lade denne Afdeling vokse naturlig, saa vi ikke kan komme i Forlegenhed, hvis Købmændene unddrager os deres Støtte.

Angaaende Oplysningsbureauet vil jeg alvorlig lægge de forskellige Afdelingers Bestyrelser paa Sinde at antage en fast Korrespondent, til at besørge dette Arbejde. For at faa Afdelingerne til at give Oplysninger har vi udsendt Spørgeskemaer. Disse Skemaer begynder nu at vende tilbage til Hovedkontoret. Vi maa bringe det dertil, at naar et af vore Medlemmer søger en Stilling i en By, hvor vi har Afdeling, at han da gennem Hovedkontoret kan faa Oplysning om den Plads, han søger. Der er dog ingen Grund til at klage, det er et Stykke Arbejde, der vil tage sin Tid, og jeg tvivler ikke om, at dette Oplysningsbureau med Tiden vil komme i god Stand. Hjørring var den første By, den indsendte Skema over 81 Forretninger, derefter kom Præstø med ca. 25 og Vejle med ca. 100. I Kjøbenhavn, hvor Arbejdet ligger noget vanskeligere, vil der i den nærmeste Fremtid blive gjort Forsøg paa en rationel Ordning. Jeg vil endnu en Gang lægge Afdelingerne alvorligt paa Sinde at gøre et Stykke Arbejde for dette Bureau, saa vi paa denne Maade kan forhindre Tilgangen til de daarlige Pladser.

Endvidere vil jeg nævne vor Institution Retshjælpen, der ligeledes har set Dagens Lys i Beretningsperioden. Jeg anser det for et stort Gode, at vore Medlemmer, naar de er blevne forurettede af deres Principaler, kan henvende sig til denne Retshjælp. Vi har desværre i denne Uge tabt en Sag, men dette vil nærmere blive behandlet i „D. H. K. M. T."

Dommen indeholder dog ikke en Anerkendelse af det Princip, der var Grunden til Anlæggelsen af denne Sag, nemlig om en Købmand er enebestemmende om den Løn, der skal ydes, naar der intet er aftalt i Forvejen.

Jeg vil nævne, at Hovedbestyrelsen har haft Lejlighed til at drøfte og tage Stilling til forskellige Principspørgsmaal, navnlig om vor Stilling overfor Brugsforeningerne. Dette Spørgsmaal har været Genstand for indgaaende Drøftelse i Forretningsudvalget. Hovedbestyrelsen har taget det Standpunkt, at vi ikke kan tage nogen anden Stilling overfor Brugsforeninger end overfor andre Principaler, der har Medhjælpere. Vi er Medhjælpere, og naar alt kommer til alt, kan det være os lige meget, om vor Principal er en enkelt Person eller et kooperativt Foretagende. Vi maa i alle Tilfælde søge at faa saa gode Arbejdsvilkaar som muligt, og maa ogsaa gøre dette naar Arbejdsgiveren er en Brugsforening.

Vi har haft Lejlighed til at tage Standpunkt overfor Spørgsmaalet om vore Medlemmer kan optage Arbejde, der er nedlagt af andre Fagorganisationer. Hovedbestyrelsen har hævdet, at vi ikke som Organisation kan tillade vore Medlemmer dette. I et Tilfælde, der har foreligget, har vi dog ikke ekskluderet vedkommende Medlem, men paalagt ham at ophøre med Arbejdet eller udmelde sig af Organisationen. Han valgte det sidste.

Hovedbestyrelsen har endvidere drøftet et Spørgsmaal om Sammenslutning med andre Fagorganisationer, idet der fra vore Afdelinger i Kjøbenhavn var kommen et Forslag i den Retning. Hovedbestyrelsen fandt dog ikke, at Tiden var moden dertil og kunde ikke billige, at en saadan Sammenslutning skete uden Hovedbestyrelsens Tilladelse.

Beslutningen om Tilslutning til den internationale Medhjælperbevægelse er nu udført, idet vi er indmeldt i „Fèdèration internationale des Employés". Den internationale Fèdèration har holdt Kongres i Fjor, men det var os desværre ikke muligt at sende nogen Repræsentant til denne Kongres. Jeg haaber dog vi maa blive repræsenterede ved kommende Kongresser.

Vi har haft 2 Repræsentanter som Delegerede ved den internationale Medhjælperkonference, der blev afholdt i Kjøbenhavn i Aar.

Vi har endvidere faaet Indbydelse til Deltagelse i „Deutsch-

nationaler Handlungsgehilfen-Verbands" Kongres, men maatte desværre beklage ikke at kunne deltage, da vi i mange Forhold staar den tyske Organisation ret fjernt. Denne er ikke knyttet til den internationale Medhjælperbevægelse.

Jeg vil nævne flere indre Spørgsmaal og kan ikke lade Lejligheden gaa tabt til at paaminde Afdelingsformændene om Indsendelse af Kvartalsberetningerne. Vi har i Øjeblikket for April Kvartal 11 Kvartalsberetninger, og der imellem er en fra Kjøbenhavn og omfatter 5 Afdelinger, eller en Trediedel af alle Afdelinger. Dette Forhold maa vi have ændret, da vi ellers hellere maa stryge Bestemmelsen om disse Indberetninger. For lettere at faa disse Indberetninger fra Afdelingerne, har der været udsendt Spørgeskemaer, men det viste sig, at disse kun kom tilbage fra de Afdelinger, hvorfra man tidligere modtog Indberetninger. Vi har imidlertid denne Bestemmelse i vore Love og det er absolut nødvendigt, at Afdelingerne derigennem holder Hovedkontoret, Formanden og Forretnings-Udvalget underrettet om Tilstanden i Afdelingerne.

Et andet Spørgsmaal, Indsendelse af Afdelingernes Tryksager og Love til Hovedkontoret, for at dette kan være fuldstændig à jour, er ogsaa en Bestemmelse i vore Love, der maa overholdes. Det er absolut nødvendigt, at Love vedtagne i Afdelingerne indsendes til Hovedkontoret, for at Forretningsudvalget kan undersøge om Lovene er i Overensstemmelse med Centralorganisationens Love. Vi har haft et Tilfælde, hvor Lovene ikke var i Overensstemmelse med Centralorganisationens Love. Det blev i dette Tilfælde rettet, men det kunde maaske tænkes, at det samme var Tilfældet andre Steder.

Jeg vil nævne enkelte Ting med Hensyn til Forretningsgangen. Vi har lagt et Kontor i Kjøbenhavn og underlagt dette Kontor Ekspeditionen af vort Blad.

Angaaende Fremgangen i den forløbne Beretnings-Periode finder jeg denne tilfredsstillende. Man kunde maaske have ønsket at være gaaet frem med endnu hurtigere Skridt, men vi er dog i denne Periode gaaet hurtigere frem end nogensinde tidligere.

Vi har sat Antallet af Afdelinger op fra 30 til 43. Endvidere er der 2 ny Afdelinger under Dannelse, og kun Travlhed i Anledning af Kongressen har forhindret os i at holde det endelige Møde. Forhaabentlig bliver disse 2 Afdelinger til Virkelighed i kommende Maaned. (Bravo!) Udover disse to Afdelinger er der endnu en Afdeling under Opsejling, og det beror ligeledes paa Tilfældigheder, at denne Afdeling heller ikke er startet endnu. Vi er altsaa praktisk talt 46 Afdelinger i Øjeblikket. Ganske vist er i den sidste Tid enkelte Afdelinger gaaet noget tilbage, men ingen Steder har det været saaledes, at det har været nødvendigt at ophæve Afdelingerne, og paa de Steder, hvor der har været Tilbagegang, er man fast bestemt paa at bevare Afdelingerne.

Medlemsantallet er gaaet frem med ca. 50% (Bravo!).

Udmeldelsernes Antal er i stærk Dalen, og vi gaar frem Maaned for Maaned. Jeg vil fremhæve, at den Tilgang vi har haft, er lig med Fremgangen fra Oktober 1903 til April 1909, et Tidsrum af $5^1/_2$ Aar. Man kan maaske sige, at vi ikke er gaaet frem med store Skridt, men de Skridt vi har taget er sikre og faste.

Jeg er for mit Vedkommende Tilhænger af, at vor Taktik er saaledes, at vi ikke skal søge at bringe den ud af det Spor, hvori den er nu, og jeg tror, at den Fremgang vi har haft i den sidste Tid langt fra er sluttet.

Vi har i de forløbne 10 Aar opnaaet adskillige Resultater af de Maal, vi satte paa vort Program, da vi dannede Centralorganisationen, og vi har sat os nye Opgaver siden. Jeg tror, vi godt kan være det Arbejde bekendt, vi har udført i de forløbne 10 Aar. Vi kan godt gaa frem med smaa Skridt, men man maa stille en bestemt Fordring til disse Skridt, nemlig, at de bærer i den rigtige Retning, frem mod det Maal man har sat sig.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg er forvisset om, at selve det Grundlag, vi lagde for 10 Aar siden, da vi stiftede Centralorganisationen er rigtigt, da vi ikke har maattet ændre ved det siden. Det Arbejde vi har udført i den forløbne Tid har været saaledes, at det vil sætte sit Spor i de kommende Tider. (Stærkt Bifald!)

Diskussion. — Taktik-Debat.

Jens Johansen, Vejle: Ærede Kolleger! Jeg vil være den første til at bringe en personlig Tak til Hovedbestyrelsen for det Arbejde, den i al Almindelighed har udfoldet. Det er interessant og løftende for os, der staar i det daglige Arbejde. (Hør!) Der er enkelte Punkter i Formandens Beretning, som jeg ønsker at berøre. Angaaende de Foredragsholdere, der sendes ud fra Hovedbestyrelsen, mener jeg, at Afdelingerne faar Meddelelsen om deres Komme altfor sent, idet Meddelelse fra Hovedkontoret først modtages en 2—3 Dage forinden. Det forekommer mig, at det maa være en Selvfølge, at Hovedbestyrelsen faar Arbejdet fremmet saa betids, at der levnes Afdelingern tilstrækkelig Tid til at arrangere Møderne. — Paa den sidste ordinære Kongres behandledes Spørgsmaalet om Afdelings-Navne tilstrækkeligt, og vi var enige om, at det maatte være lokale Spørgsmaal, som Afdelingerne selv bestemmer, fordi der bør herske Selvstyre indenfor Afdelingerne.

Angaaende et Spørgsmaal, der har været fremme i Kjøbenhavn om Sammenslutning med den lokale Fællesorganisation (ikke »De samvirkende Fagforbund«), da skal et saadant Spørgsmaal ikke afgøres af Hovedbestyrelsen, men af vedkommende Afdeling. Hvis det havde været fremme i min Afdeling og vundet tilstrækkelig Støtte, vilde jeg ikke have betænkt mig paa at foretage en saadan Indmeldelse i vedkommende Fælles-Organisation.

Det tredie Spørgsmaal, jeg kunde ønske at berøre, er Retshjælpen. Det skal være min allerbedste Tak til Hovedbestyrelsen for det Skridt, der her er foretaget. Det er en Ting vi hidtil har savnet, men som nu i nogen Grad er afhjulpet. Angaaende Formandens Omtale af Dr. Pios Foredragsrække, da er jeg ikke saa enig med denne, en »redelig Vilje« er ikke tilstrækkelig Kvalifikation til at rejse rundt og holde Foredrag. (Hør!).

Anthon Nielsen, Hobro: Jeg vil ikke komme med nogen Kritik, men lægge Medlemmerne og Afdelingerne paa Sinde, at faa Oplysningsbureauet i god Stand. Vi maa komme dertil, at Medlemmerne, før de søger en Plads gennem Oplysningsbureauet, spørger, hvorledes denne Plads er, men vi maa da først have gode Oplysninger om alle Landets Pladser. Det viser sig jo desværre, at der er mange Købmænd, der ikke fortjener at faa en ordentlig Medhjælper. (Rigtig!) Vi har et Par Købmænd, som jeg absolut maa fraraade Tilgang til, hvilket vil ses af vore Skemaer. Købmændene vil paa denne Maade blive nødt til at tage mere Hensyn til os.

Schouboe-Olsen, Svendborg: Vi bør være forsigtige m. H. t. vor Taktik! Jeg kan ikke, som Herr Jens Johansen, anerkende, at Afdelingerne slutter sig til de andre Arbejderorganisationer. Det er ikke Vejen fremad, men Vejen til en Sprængning. (Hør!) Jeg anerkender og ser med Respekt paa Arbejdernes Organisationer, men jeg tror ikke, at vi endnu kan sige, at vi vil staa Last og Brast med de andre organiserede Arbejdere. Angaaende Spørgsmaalet om Afdelingerne skal have deres frie Vilje, da mener jeg, at Centralorganisationen bør have Myndighed til at afgøre Sagen.

I det Tilfælde, hvor et af vore Medlemmer har udført Arbejde, som var nedlagt af andre organiserede Arbejdere, da mener jeg ikke Centralorganisationen har Ret til at udstøde ham derfor. (Protestraab: Vi skal vel ikke være »Skruebrækkere«!).

Th. Hansen, Aalborg, (Hovedbest.): Jeg vil kun komme ind paa et Par Punkter, hvori jeg ikke er ganske enig med Formanden. Det er ikke rigtigt, naar det siges, at man ikke ved den omtalte Tilslutning kommer i nogen Parti-Stilling. Det er saaledes ude i Provinsbyerne, at der bestaar 2 Fraktioner, en faglig og en politisk. Dette er maaske ikke Tilfældet i Kjøbenhavn, hvor Arbejderbevægelsen fremtræder som et politisk Parti.

Det er ganske nødvendigt, at der ikke opstaar Splittelse, og det sker, hvis de kjøbenhavnske Afdelinger træder i Forbindelse med andre Organisationer, medens man her ude i Provinserne gaar en anden Vej. Selv om ogsaa det tillodes de kjøbenhavnske Afdelinger at indmelde sig, tror jeg, at de kjøbenhavnske Fagforeninger meget vilde frabede sig at have vor Forening. (Modsigelse!) Jeg tror, at et saadant Skridt vilde være noget forhastet.

N. C. Nielsen, Kolding, (Hovedbest.): I Formandens Beretning kom han ind paa at omtale de Foredrag, der har været afholdt rundt omkring i Afdelingerne sidste Aar.

Disse Foredrag er givet os saaledes, at de skal indeholde saavel oplysende som handelstekniske Emner. Jeg mener, som jeg før har slaaet til Lyd for, at Centralorganisationen ogsaa har den Opgave at kultivere sine Medlemmer, og det er ingen Skade til at kultivere vor Bevægelse (Tilslutning!), hvorfor det ogsaa var galt, at mange af de Foredragsholdere, som mange Afdelinger havde valgt efter den udsendte Liste, slet ikke var disponible, naar det kom til Stykket.

Der blev talt om Centralorganisationens Taktik. Taktik kan der ses paa fra flere Sider. Jeg har flere Gange stødt paa Taktik, som jeg ikke har syntes om. Jeg har set en Artikel i Dagspressen, hvor en Afdeling paa en krads Maade optraadte overfor Købmænd, der ikke overholdt Lukketiden. Vi maa bruge Taktik, naar vi gennem Dagspressen retter Henvendelser til Publikum.

Aage C. Alsøe, Kjøbenhavn: Ærede Kolleger! Naar jeg tager Ordet er det for at rette en Misforstaaelse. Nemlig Forslaget i Kjøbenhavn angaaende Indmeldelsen i de andre Fag-Organisationer. Dette Forslag blev stillet under den Forudsætning, at Hovedbestyrelsen vilde billige det. Jeg tror aldrig, at Forslaget bliver vedtaget i Kjøbenhavn uden under Forudsætning af Hovedbestyrelsens Samtykke (Hør!). Til Herr Schouboe-Olsen skal jeg bemærke, at vi selvfølgelig ikke kan tillade vore Folk at arbejde som Skruebrækkere (Hør!). Jeg vil paa de kjøbenhavnske Afdelingers Vegne rette en Tak til Hovedbestyrelsen for den Villighed, den har vist Kjøbenhavn ved Hjælp til Agitation. Kjøbenhavn er den By i Danmark, der har det største Antal Medhjælpere, og det er umuligt at udfolde en virksom Agitation dér uden mange Penge.

Elisabeth Mac, Kjøbenhavn: Der er maaske adskillige, der tror, at Kjøbenhavnerne har forlangt at blive indlemmede i Fællesorganisationen, men dette er ikke Tilfældet. Dette Spørgsmaal var fremme men fik ikke saa mange Stemmer. Vi er ikke modne til en saadan Tilslutning, og vi vil hellere vente indtil vor Organisation er saa stærk, at man kan være tjent med os.

Jeg mener, at vi skal stille os saa radikalt som muligt uden at skade vor egen Stilling, og jeg fandt, dette Skridt var for stort til at være klogt. Den Tid vil komme, da det vil være rigtigt, og jeg vil da være den første til at agitere. — Fru Mac angriber Schouboe-Olsen for hans Standpunkt overfor vore Medlemmer, der optager et Arbejde, nedlagt af andre, og spørger, hvorledes han vil stille sig, hvis en eller anden optog Arbejde, der var nedlagt af os. — Hvis vi tillod en af vore at optage det Arbejde, der var nedlagt af andre, vilde vi sætte en Skamplet paa hele vor Bevægelse. Vi maa sørge for at holde vor Sti ren, saaledes, at ingen skal komme og sige, at vi har skadet nogens Organisation. (Bravo!).

Sjørup Nielsen, Randers, tager bestemt Afstand fra, at vi slutter os til noget politisk Parti. — Vi maa foreløbig kun sørge for at forøge vort Medlemsantal. Taleren nævner et Eksempel paa, at han havde henvendt sig til en socialdemokratisk Redaktør for at faa en Artikel optaget, men at denne havde nægtet det, medens et Højreblad havde offentliggjort den faglige Artikel.

Th. Hansen, (Hovedbest.): Jeg vil kun henlede Herr Jens Johansens Opmærksomhed paa, at der er Selvstyre indenfor vore Afdelinger, men der bør ikke være Selvstyre i saadanne Spørgsmaal, der vedrører os alle. (Hør!)

Schouboe-Olsen, Svendborg, svarer Fru Mac, at han selvfølgelig ikke vil sige til sine Kolleger, at de skal arbejde som Skruebrækkere. Taleren udtaler endvidere overfor Jens Johansen, at Centraloganisationen bør være den øverste Myndighed, og Afdelingerne bør ikke selv afgøre ethvert Spørgsmaal.

Vilh. Hansen: Det forekommer mig, at denne Taktikdebat er ret ørkesløs, forsaavidt som det omdebatterede Spørgsmaal aldeles ikke foreligger, men kun er Fremtidsmusik. For at citere en Socialdemokrat, vil jeg minde om en Udtalelse af Wilh. Liebknecht: Principperne løber man ikke fra, men sin Taktik kan man forandre 24 Gange i Døgnet. Det er naturligvis rigtigt, og gælder ogsaa for os. Forholdene, de Folk, der vil møde os som Modstandere, vil til enhver Tid bestemme de Midler, vi maa benytte og de Vaaben, vi maa værge os med. (Hør!)

Her ønsker jeg at understrege — efter de Udtalelser, der er fremkommet — at vi, de organiserede Medhjælpere i dette Land, bør protestere imod, at der sjakres om os og vor Stand. Vi ønsker aldeles ikke at slaa en Handel af med noget politisk Parti (Tilslutning!) Vær overbevist om, at Socialdemokratiet vilde modtage os med aabne Arme. Men denne Kongres er slet ikke moden til at tage en Bestemmelse i denne Retning; thi selv om vi tog en saadan Beslutning her, er det mere end tvivlsomt, om vi fik de udenforstaaende Tusinder med. Socialdemokratiets Sejr er derimod væsentlig afhængig af, om de faar os med. (Meningskamp!) Jo, og atter Jo! Thi vel er Byarbejderne organiserede og danner Socialdemokratiets Kærnetropper, men endnu er der langt frem inden Landproletariatet er ligesaa vidt, og de Titusinder af Funktionærer, Medhjælpere, mindre Embedsmænd o. s. v. — det store og voksende, nye sociale Mellemlag — kommer ogsaa i Betragtning; — kan hænde det bliver Trumf, naar det sociale Regnebrædt engang skal gøres op.

Der blev sagt af Fru Mac, at vi hellere maatte vente med Tilslutning til Arbejderpartiet, indtil vi blev en stærk Organisation. Jeg tænker, at Fru M. her taler paa egne Vegne; »vi« er ikke Centralorganisationen, og denne Kongres bør ikke billige et saadant Udtryk. Vi faar lære selv at føre vor Sag til Sejr, og ikke for stærkt forlade os paa andre. Det kunde hænde vi da byggede vort Hus paa Sand. Andre har før os organiseret sig — organiseret sig stærkt — uden først at blive Socialdemokrater. Jeg skulde tro vi kan gøre ligesaa, — ellers har det kun trange Udsigter for vor Organisation. (Hør!)

Lad os ikke her fortabe os i en ørkesløs Debat. Vor Taktik maa det være at hævde de klare, faglige Standpunkter, og holde den rigtige, retlinede Retning uden politiske Svinkeærinder under vor Fremmarch mellem de politiske Partier. (Stærkt Bifald!)

Efter et kort Replikskifte mellem Elisabeth Mac og Vilh. Hansen gives Ordet til

Herm. L. Melskens, Hillerød, der udtaler sig anerkendende om Hovedbestyrelsens Arbejde. — Jeg mener, det er Hovedbestyrelsen, der skal afgøre de forskellige, særlige Spørgsmaal, og at det bliver den, der skal bestemme vor Taktik, hvorfor vi bør lade den have frie Hænder dertil.

Fridthjov Nielssen, Kristiania: Jeg vil kun fortælle, at hos os har vi ikke vovet at gaa til saadanne Yderligheder, som her kommer til Orde fra enkelte Sider. Jeg mener, at jo længere vi kan holde os klar af de politiske Partier, des bedre. Jeg er selvfølgelig ikke blind for, at vi en Gang kommer til at tage Parti, men jo længere vi kan holde os fri derfor, des lykkeligere er den underordnede Handelsstand. I det Øjeblik vi slutter os til et bestemt Parti, vil dette Parti stille Krav til os. (Hør!)

(Forslag om at Taletiden indskrænkes til 3 Minutter vedtages.)

E. Poulsen, Kjøbenhavn, udtaler som sin Formening, at det vilde være til Gavn for Medhjælperbevægelsen, at slutte sig til de andre Organisationer. Naar de kjøbenhavnske Afdelinger ikke vedtog en saadan Sammenslutning, var det vel nærmest af Frygt for at Hovedbestyrelsen ikke vilde anerkende dette.

Jeg mener dog ikke og vil fraraade, at Afdelinger i saadanne Spørgsmaal skal tvinges af Hovedbestyrelsen.

(Forslag om at slutte Debatten med de indtegnede Talere vedtages.)

Chr. Ingvoldsen: Jeg vil gerne svare paa forskellige af de fremkomne Spørgsmaal, for saavidt Tiden tillader det. Jeg vil overfor d'Herrer Jens Johansen og N. C. Nielsen bemærke, at Foredragene var arrangerede af Hovedbestyrelsen, fordi Tilskudet var givet til Centralorganisationen og ikke til Afdelingerne. Med Hensyn til Dr. Pios Foredrag, da omtalte jeg dem ikke rosende. Jeg skal fremhæve, at Kjøbenhavn i den sidste Tid er gaaet meget frem.

Med Hensyn til de kjøbenhavnske Afdelingers Sammenslutning med andre Fagorganisationer, skal jeg bemærke, at jeg indenfor Hovedbestyrelsen indtog et Særstandpunkt i denne Sag. Jeg mener at Centralorganisationens Love ikke hjemler Hovedbestyrelsen nogen som helst Ret til at gribe ind i saadanne Spørgsmaal. Hvis en Afdeling ønsker at træde i Forbindelse med en eller anden Forening, maa den gøre det; jeg finder det er praktisk. Afdelingerne maa dog sørge for at være i Overensstemmelse med Hovedbestyrelsen. I Realiteten finder jeg, at det er rigtigt, hvad Redaktøren siger, at det er Fremtidsmusik, men jeg tror dog, der kan være enkelte Forhold, hvori det kan være rigtigt at arbejde sammen med andre socialt ligestillede Organisationer. I Anledning af den Opposition, der er rejst imod os paa Grund af 7-Lukningen, foreslaar jeg, at vi i Dag vedtager en Resolution og udsender denne gennem Ritzaus Bureau.

Jeg vil iøvrigt takke for den Modtagelse, min Beretning har faaet og indstille den til Godkendelse.

Anger Ipsen, Hjørring, forespørger om de Lærlinge, der var Medlemmer af Arbejdsløshedskassen fik tilsendt „D. H. M. K. T.", da det har stor Betydning om disse modtager vort Blad. Ipsen udtaler endvidere, at saafremt et af vore Medlemmer frivilligt optager Arbejde, der er nedlagt af andre, maa Vedkommende ubetinget ekskluderes, hvis et Medlem derimod bliver tvungen til at udføre saadant Arbejde, bliver Forholdet noget andet, og vi maa læmpe os lidt. Vi maa dog holde paa, at vore Medlemmer ikke maa optræde som Skruebrækkere.

Vilh. Hansen: Kun et Par Ord som yderligere Motivering af mine Udtalelser før. De lød maaske skarpt, kan være lidt for skarpt, men alligevel netop som jeg ønsker de skal lyde. Det er

altid Starten det kommer an paa, i Forretnings- som Organisationslivet. Ogsaa for os gælder det om at faa den rigtige Start, og holde den bestemte Retning, før man tænker paa at løbe frem med fuld Kraft. Ja, ogsaa jeg tror, at den Dag kan komme, hvor Partierne vil lukke sig om os og optage os, — men jeg haaber, at den Dag ligger langt ude i Tiden.

Jeg holder selvfølgelig paa som den gode Organisationsmand, De formentlig anser mig for, at vi ikke i nogen Maade maa forpligte os overfor Skruebrækkerne.

Angaaende Tilslutning til Arbejderpartiet, anser jeg et saadant Eksperiment for i høj Grad skadeligt for os, og jeg kan næppe tilstrækkeligt stærkt fremhæve, at Bestræbelser i den Retning i Øjeblikket vil finde mig som en erklæret Modstander. Men dette ikke fordi jeg ikke skulde ønske Loyalitet overfor Arbejderorganisationerne, med hvilke vi har adskillige Fællesinteresser, ej heller fordi mine taktiske Synspunkter bestemmes af politiske Sympatier. For mig er Partipolitiken af underordnet Interesse, Medhjælperbevægelsen derimod Alfa og Omega, og jeg formener, at det kun kan være til Gavn for vor Organisation, om de ledende Mænd altid bliver Sagens Mænd mere end Politikens (Bifald!)

Ordstyreren (Vilh. Hansen) erklærer Beretnings-Debatten for afsluttet, og følgende af Chr. Ingvoldsen foreslaaet Resolution vedtages ensstemmig:

„I Anledning af det af nogle Principalorganisationer indtagne afvisende Standpunkt til 7-Lukningen beslutter Kongressen at fortsætte Arbejdet for dette Krav ad Frivillighedens Vej, og opfordrer Afdelingerne til at iværksætte en energisk Agitation med Henblik paa Spørgsmaalets Ordning ved Lukkelovens Revision i Rigsdagssamlingen 1912—13."

Mødet hæves Kl. 1.

2det Møde.

Mødet aabnes Kl. 2 med A. Andreasen som Ordstyrer. — Efter at der er foretaget Navneopraab af de Delegerede, foretages Afstemning om Formandens Beretning, der ensstemmigt godkendes.

Regnskabsaflæggelse.

Formanden, Chr. Ingvoldsen, forelægger det reviderede Regnskab, der ballancerer med Kr. 38.964.24 og udviser Beholdninger til et Beløb af Kr. 17.031.98, idet han knytter nogle kommenterende Oplysninger til enkelte Poster samt udtaler:

Jeg skal kun fremhæve, at Regnskabet udviser en Forøgelse af Beholdningerne, der da væsentligt falder paa Arbejdsløshedskassen, medens Centralorganisationen har holdt sig konstant.

Arbejdsløshedskassen har i denne Tid lagt 760 Kr. op og dog kunnet afholde Administrationsudgifterne.

Med Hensyn til Revisionsbemærkningerne skal jeg kun bemærke, at Hovedbestyrelsen havde vedtaget, at Hovedkontorets Assistent skal overvære Hovedbestyrelsens Møder og fungere som Sekretær ved disse, og jeg finder ikke der er Grund til nogen Antegning i den Anledning. For imidlertid at faa det stadfæstet af Kongressen, vil De under Ændringer til Love finde Forslag om, at Hovedkontorets Assistent fungerer som Hovedbestyrelsens Sekretær.

Johs. Petersen, Aarhus, forespørger, om det til de kjøbenhavnske Afdelinger overdragne Beløb skal tilbagebetales. — Jeg finder, hvis der er bevilget et saadant Beløb, vil det kunne drage Følger efter sig, som Hovedbestyrelsen vist ikke har tænkt sig, idet der da kan komme Anmodning om Bidrag fra andre Afdelinger. Jeg undervurderer ikke de kjøbenhavnske Afdelinger. Det er selvfølgelig godt, at vor Organisation vinder Fodfæste i Kjøbenhavn, men jeg mener, at andre Afdelinger kunde være ligesaa berettigede til Bidrag som de kjøbenhavnske.

A. Nielsen, Hobro, omtaler de givne Oplysninger vedrørende Centralorganisationens almindelige Fremgang. Jeg vil gerne spørge, om den store Fremgang er rigtig.

Til Regnskabet skal jeg bemærke, at Administrationsudgifterne andrager 3—4000 Kr., medens der til Agitation kun er anvendt ca. 1600 Kr. Jeg finder, at om noget af det store Beløb, Administrationen har kostet, havde været anvendt til Agitation, vilde det have været bedre.

Carl Knudsen, Aarhus, anbefaler paa Revisorernes Vegne Regnskabet til Godkendelse.

Schouboe-Olsen, Svendborg: Jeg forstaar ikke Hr. Petersen, Aarhus' Bemærkninger om det bevilgede Beløb til Kjøbenhavn. Til Agitation i Kjøbenhavn er dette Beløb ikke meget. Vi maa erindre, at saalænge Kjøbenhavn med det store Antal Medhjælpere ikke er rigtig med, er vor Bevægelse kun af ringe Værd. Jeg vil sige, at de Penge Centralorg. ofrer paa Kjøbenhavn, er godt givet ud, og de skal nok komme igen, ja 10 Gange igen, — det tør jeg garantere for.

Aage C. Alsøe, Kjøbenhavn, meddeler, at der i Kjøbenhavn findes ca. 20,000 Medhjælpere, medens der rundt omkring i Provinsbyerne kun findes et langt ringere Antal. Naar vi i Kjøbenhavn i den sidste Tid har haft saa god Fremgang skyldes det de Penge, vi har faaet fra Hovedbestyrelsen. Skal vi arrangere et Agitations-Møde koster det særdeles meget. Alene Anmeldelserne i Bladene ca. 75 Kr., selv ved beskeden Annoncering. Skønt vi har det største Kontingent kan vi ikke klare disse Udgifter, og jeg tror vi maa have endnu rigeligere Pengemidler. Jeg kan ikke forstaa, at nogen Kollega kan komme med Indvendinger imod dette.

Chr. Brandi, Thisted, udbeder sig Oplysning angaaende indvundne Renter, hvilket Beløb formentlig er for lille. B. spørger endvidere om der ikke kan spares noget paa Udgifter til Tryksager til Administrationen.

Johs. Petersen, Aarhus, udtaler sig atter angaaende Agitationen i Kjøbenhavn og hævder som tidligere, at andre Byer kan være lige saa berettigede til Tilskud som Kjøbenhavn.

Chr. Ingvoldsen besvarer de forskellige Spørgsmaal.

Med Hensyn til Medlemsantallet maa jeg oplyse, at en stor Del Medlemmer kun betaler til Arbejdsløshedskassen og ikke til Centralorganisationen. Nemlig alle Lærlingene.

Angaaende Beløbet til Kjøbenhavn skal jeg meddele, at det er et a Konto Beløb, der maa tilbagebetales. Jeg vil dog bemærke, at Kjøbenhavn en Gang bliver Brændpunktet og Tyngdepunktet i hele Medhjælperbevægelsen, fordi det er en saa stor Handelsby, og Flertallet af Medhjælpere findes i Hovedstaden. Med Hensyn til Agitationen tror jeg, at »D. H. K. M. T.« er vort fornemste Agitationsmiddel, og selv om den ikke læses af ethvert Medlem, læses den sikkert af mange andre. Udover Antallet til Medlemmerne trykkes Bladet i et Oplag af 1000, der anvendes til Agitation. Naar Beløbet til Tryksager er bleven uforholdsmæssig stort skyldes det, at vi ved den tidligere Formands Afgang var næsten fuldstændig blottet for Tryksager og Papir. Jeg skal endvidere oplyse, at af de 2100 Kr. andrager Porto og Telegrammer ca. 1100 Kr. Angaaende Spørgsmaalet om Renter, da findes de andre Renteindtægter under Arbejdsløshedskassen.

Johs. Petersen, Aarhus: De kjøbenhavnske Delegerede har misforstaaet mig, jeg vil ikke bebrejde dem, at Kjøbenhavn har faaet dette Beløb bevilget, men jeg vil fremhæve, at naar Hovedbestyrelsen bevilger et saadant Beløb til en Afdeling, maa den ikke stille sig afvisende, naar der anmodes om et Beløb fra en anden Afdeling. Da jeg i sin Tid var Formand for Odense-Afdelingen anmodede vi om et Beløb, men fik afvisende Svar med den Motivering, at naar een Afdeling fik, kunde andre Afdelinger gøre Krav paa det samme.

Schouboe-Olsen, Svendborg, fremsætter nogle accepterende Bemærkninger angaaende det til Kjøbenhavn bevilgede Beløb, og anbefaler samtidig, at Centralledelsen henlægges til Kjøbenhavn, der maa have Hjælp til Agitationen (Bifald).

Anger Ipsen, Hjørring, forespørger hvorledes Midlerne er anbragte og hviken Kaution der er stillet af Centralorg. Tillidsmænd. I. udtaler sig endvidere angaaende Agitationen i Kjøbenhavn, samt fastslaar, at det bedste Agitationsmiddel er en kraftig Presse.

E. Poulsen, Kjøbenhavn, udtaler sig atter angaaende det til Kjøbenhavn bevilgede Beløb, og mener ikke de andre Afdelinger har Grund til Misundelse. Taleren nævner de store Summer, det koster at arrangere Møder i Kjøbenhavn, samt at der i Hovedstaden findes en stor Del Medhjælpere, der ikke aner, at der eksisterer en Medhjælperorganisation. Disse Kolleger maa vækkes til Forstaaelse af vor Sag.

N. C. Nielsen, Kolding (Hovedbest.): Med Hensyn til Hovedbestyrelsens Sekretær finder jeg det rigtigt, at Hovedkontorets Assistent fungerer som Protokolfører ved Hovedbestyrelsens Møder. — Til Agitationen yder Hovedbestyrelsen baade gratis Taler og anden Hjælp, hvilket ikke er saa lille en Understøttelse.

Sjørup Nielsen, Randers, udbeder sig oplyst om Hovedbestyrelsen ikke kan eftergive Randers Afdelingen sin Gæld, da den har daarlig Raad til at betale den, — eller i det mindste give nogen Henstand.

Chr. Ingvoldsen forudskikker, at det er meget længe siden Odense Afdeling havde anmodet om Tilskud til Agitation; naar vi senere har stillet os mere liberalt paa dette Punkt, kommer det af, at Pengemidlerne har været rigeligere. — Til Hr. Anger Ipsen skal jeg svare, at Arbejdsløshedskassens Midler indsættes paa Sparekassebøger eller Indlaansbevis, mod Opsigelse af den samlede Hovedbestyrelse. Med Hensyn til Kaution, da stiller jeg Kaution for 2000 Kr., underskrevet af 4 af Forretningsudvalget godkendte Personer. Man har endvidere sat sig i Forbindelse med et Oplysningsbureau for stadig at være underrettet om Kautionisterne er gode for det Beløb, de hæfter for. At Kontorets Assistent overværer vore Kongresser samt vore Hovedbestyrel-

sesmøder, mener jeg er en Selvfølge. Overfor Randers Afdelingen har vi stillet os meget liberalt med Hensyn til Indkrævningen af det omtalte Beløb. Hovedbestyrelsen har haft Sagen til Behandling, og vi mener ikke at kunne strække os videre. —

Ordstyreren (A. Andreasen) erklærer Debatten afsluttet, hvorefter Centralorganisationens Regnskab ensstemmigt godkendes. (Sluttes).

Om Kongressen.

VORT FESTSKRIFT.

I Anledning af Kongressen modtog de Delegerede et smukt heftet Særtryk af vort Festnummer, men endnu mere indholdsrigt end dette, bl. a. med Bidrag af Jens Johansen, Vejle, samt Medhjælpermarcherne i Noder og Tekst.

Iøvrigt har Festnummeret faaet en særdeles anerkendende Modtagelse i Handels- og Dagspressen. Enkelte Dagblade har saaledes gengivet større Uddrag af den ledende Artikel „Gennembrudsaar".

ILLUSTRATIONSKUNSTEN OG KONGRESSEN.

Det kjøbenhavnske „Ekstrabladet" har indeholdt en Gengivelse at vort Gruppebillede af Hovedbestyrelsen, medens Kongresbilledet har fundet Vej til de illustrerede Ugeblade. — Allerede ved Tiaarsfesten i Vejle den 25 September solgtes der en Mængde Postkort med udmærkede Fotografier af de Delegerede, — efter de om Morgenen optagne Plader. Den dygtige Fagmand, der høstede almindelig og fortjent Anerkendelse for de med megen Omhu udførte større og mindre Billeder, er Fotograf Hammer, Vejle.

MINDEDAG FOR MEDHJÆLPERNE.

„Detailhandlerbladet", Detailhandler-Societetets Organ, der omtrent samtidig med Centralorg. fejrede sin Tiaarsdag, er under Ledelse af sin energiske Redaktør, Hr. Sigvald Andersen, oparbejdet til at blive Landets største Handelsblad i den periodiske Presse, og iøvrigt et efter vore hjemlige Forhold meget betydeligt Fagblad. — „Detailhandlerbl." har altid — bortset fra uomgængelige Menings- og Interesseafvigelser — betragtet Medhjælperbevægelsen med Forstaaelse og en fordomsfri Synsmaade.

Under ovennævnte Titel skriver Bladet bl. a. med Henblik paa Centralorganisationens 10-aarige Bestaaen:

„I den Anledning er der udkommet et nydeligt udstyret Festnummer af Medhjælpernes Blad, ligesom der afholdes Jubilæums-Kongres i Vejle.

Principalerne har al Anledning til at mindes denne Bevægelse med Velvilje; har der fra Medhjælper-Bevægelsens Side end af og til været rejst Krav, som hos Majoriteten har været lidt fremmede for Øret, saa har denne Bevægelse ogsaa altid søgt at skærpe Pligtfølelsen hos Medhjælperne, og det er utvivlsomt, at det for Tiden maa betragtes som et Plus til en Medhjælpers Kvalifikationer, naar han kan præsentere sit Medlemskort overfor sin nye Principal."

PRINCIPALPRESSEN OM KONGRESSEN.

Ligesom ved tidligere Kongresser udsendtes gennem Ritzaus Bureau officielle Referater for hver Forhandlingsdag. Dags- og Principalpressen begrænser sig derfor til disse Meddelelser. Alene „Jysk Handelsblad" kommenterer Resolutionen om 7-Lukningen og „tror at kunne forsikre d'Hrr. Medhjælpere, at foreløbig er der næppe noget Resultat at opnaa for dem paa dette Omraade." — „Jysk Hdbl." mener, at der blandt Principalerne er „en voksende Misstemning mod 7-Lukningen, og at der maa tages Hensyn til Publikum — navnlig Arbejderne. Artiklen slutter: „Hvis det kommer dertil, at Arbejdstiden i Haandværksfagene og de tilsvarende Erhverv sluttes ved 5-Tiden, ja saa er Tidspunktet kommen, da Butikkerne kan lukke Kl. 7. Og da vil sikkert ingen hellere end Principalerne, der jo ingenlunde er interesseret i at holde Butiken aaben længere end nødvendig, lukke Kl. 7.

Om der ad Lovgivningens Vej kan trumfes igennem, at der lukkes Kl. 7, vil Tiden vise, naar den nugældende 8-Lukkelov skal til Revision i Rigsdagssamlingen 1912—13. Men vi tvivler forøvrigt derom. Og at dette ikke gennemtøres før denne Tid ad Frivillighedens Vej, derom er vi aldeles overbevist, og vi kan kun anbefale Medhjælperne at nære samme Tro og at indrette sig derefter og med Sindsro finde sig i det uundgaaelige."

Saafremt 7-Lukningen, gøres afhængig af Arbejderbefolkningen, vil „Jysk Handelsbl." formentlig, ligesom hvis den os anbefalede Sindsro er ensbetydende med Passivitet, blive smertelig skuffet. —

HISTORIEN OM RØNNEBÆRRENE.

Vort „Broderorgan" „Handelsbladet" byder os atter Skuffelsens bitre Drik i bredfyldt Maal. Det tier Vejle-Kongressen ihjel! Og dog kan Pladsmangel næppe være Aarsagen. Thi „Spidsen", der denne Gang er „klippet" af „Nationaltid.", tager kun to Spalter excl. det redaktionelle Kommentar, der — regelbundet — spænder over nøjagtig $1^3/_4$ Linie, og enkelte af de Sultelønninger, som „5te Juni" demonstrerer i den efterfølgende Engageringsliste, kunde magelig være udeladt. Der vilde saamænd være Agitationsstof nok endda for — Centralorganisationen.

Oh, Handelsblad!

Vor sociale Stilling.

HR. PETER STAVNSTRUP røber i sidste Nummer, at han ikke har haft det Udbytte af Ellen Keys „Människor" og Peschke-Köedts Kronik i „Politiken", som adskillige af hans Kolleger. — Forsaavidt virker jo Artiklen meget agitatorisk.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dens mange Selvmodsigelser, kun en enkelt vil jeg dog foreholde Hr. Stavnstrup. Hr. S. skriver et Sted: „Lad os begrave Shakespeares Dramaer og Bethovens Symfonier, intim Browning-Barretts Brevveksling paa Bunden af det kaspiske Hav — og lad os i Stedet gribe ind i Livet, der fraader om os."

Længere nede skriver han: „Forøget social Anseelse giver os utvivlsomt Udsigterne til ogsaa at erobre det økonomiske Velvære, som ene og alene danner Grundbetingelsen for, at vi kan højne Standens aandelige Niveau".

Hvad er det for aandelige Værdier, vi skal tilegne os, naar vi skal begrave Mesterværker som Shakespeares Dramaer og Bethovens Symfonier paa Bunden af det kaspiske Hav? — Vi kæmper jo for en kortere Arbejdstid netop for at vi kan faa Lejlighed til at tilegne os disse Værdier, som hidtil har haft de fleste Beundrere blandt de akademisk dannede, — langtfra blandt de rigeste; Kapital og Kultur er heldigvis ikke uløseligt sammenknyttet. Det er ikke blandt de økonomisk velstillede, at man finder den største aandelige Frigjorthed. — Maalet er ikke den mest praktiske Tilegnelse af Brødet — det er kun Midlet, der skal bringe os i Kontakt med Menneskeaandens ypperligste Frembringelser, lære os at forstaa, fordi Forstaaelsens Glæde er den største af alle. *Louise Bjørner.*

— — —

Det har ofte i „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende" været fremhævet, at Gennemførelsen af en Fællesorganisation for hele Landet og deraf følgende forbedrede Forhold for Handels- og Kontormedhjælperne vilde hjælpe til at højne Standen. „At en saadan „Højnen at Standen" er paatrængende nødvendig, faar man et klart Begreb om ved at læse Hr. Peter Stavnstrups Artikel i Nr. 19 af Bladet.

Er de i denne Artikel fremsatte Anskuelser virkelig de gældende mellem Handels- og Kontormedhjælpere, da vil jeg give de Mennesker fuldstændig Ret. der ser ned paa vor Stand som paa en lavere Klasse Mennesker. Men forhaabentlig har de fleste af vor Stand en anden Mening end Hr. Stavnstrup.

Hvad Hr. S. skriver om unyttig og idéforladt videnskabelig Spidsfindighed er selvfølgelig fuldstændig berettiget; men naar Hr. S. saa gaar videre, røber en Foragt for Embedsmænd, Forfattere, Journalister og Kunstnere og opfordrer til „at begrave Shakespeares Dramaer og Beethowens Symfonier paa Bunden af det kaspiske Hav", saa udtaler han sig i en Aand, der forhaabentlig ikke er i Overensstemmelse med den, der raader i vor Stand.

Embedsmænd, Forfattere, Journalister og Kunstnere har selvfølgelig lige saa vel som Handels- og Kontormedhjælpere en Gerning at udrette i Livet. Det kan aldrig nægtes, at en Embedsmand, — hvad enten han nu som Lærer har til Opgave at opdrage Børn til gode og nyttige Borgere, som Politiembedsmand skal vaage over den offentlige Sikkerhed eller som Funktionær ved Post-, Jernbane-, Told- eller Telegrafvæsenet arbejder i disse Institutioners Tjeneste, — gør lige saa megen Gavn som en Handels- eller Kontormedhjælper. Dersom Udviklingen gaar i den af Hr. S. antydede Retning, bliver der jo

i Virkeligheden ingen anden Forskel paa den kommende og den bestaaende Tilstand, end den, at det kommer øverst, som før var nederst, at, — som Hr. S. skriver, — „Kontoristen med sin Hovedbog træder frem i forreste Række". — Og hvad bliver der saa af den saa meget attraaede sociale Lighed?

Vi vinder absolut ikke vore Medmenneskers Agtelse ved at foragte dem, og endnu mindre ved — som Hr. S. — at betragte Litteratur og Kunst som noget, Verden helst maatte undvære. Et Menneske, der ikke kan føle sit Sind løftet ved at læse en stor Digters Værk, ved at høre et smukt Musikstykke eller ved at betragte et udmærket Kunstværk, er virkelig i høj Grad at beklage, og hvad kunde det hjælpe et saadant Menneske, om han virkelig fik en højere Gage eller en Time tidligere fri fra Kontoret eller Butikken.

Hr. S. udtaler selv, at Hensigten med vort Organisationsarbejde skulde være „at højne vor Stands aandelige Niveau"; men dette opnaar vi sikkert ikke ved at foragte det bedste og helligste, Menneskene ejer. Lad os derfor være enige om i Kampen for vor Stands Interesser at optræde som dannede Mennesker, og lad os være enige om at forskaane vor Tidende for Artikler af den Art. *Svend Holm.*

Ny Afdeling paa Samsø.

EFTER et veltilrettelagt Forarbejde af de to trofaste, direkte Medlemmer D'hrr. Einer Rasmussen, Tranebjerg, og Sofus Clemmensen, Nordby, var der Søndag den 9. ds. indvarslet til konstituerende Møde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg med Hr. C. Hammer som Indleder.

Der var ensstemmig Begejstring blandt de Samsø-Kolleger for en Afdelings Oprettelse, og det bør noteres til deres Ros, at de vedtog et Maanedskontingent af 2 Kr. Samsø er herefter den anden af vore mindre Afdelinger, der har dette Kontingent.

Afdelingen starter med 11 Medlemmer, men der ventes endnu Tilgang af nogle faa Kolleger, hvorefter samtlige Medhjælpere paa Samsø er organiserede.

Til Bestyrelsen valgtes Einer Rasmussen, Tranebjerg, Formand, Sandgaard Andersen, Onsbjerg, Sofus Clemmensen, Nordby, Christian Larsen, Tranebjerg, og Harry Frederiksen, Besser.

I Hr. Einer Rasmussen har den ny Afdeling en solid og dygtig Formand, under hvis Ledelse der bør forventes at ville udvikle sig en ny Æra paa Samsø.

Vi byder Afdelingen Velkommen i vore Rækker.

C. H.

Advarsel.

FØLGENDE Meddelelse er med Anmodning om Offentliggørelse tilgaaet os fra Hr. Vald. Pedersen, Randers, Formand for det stedlige Agitationsudvalg:

Den 22. September henvendte en Medhjælper, der navngav sig som Otto Bisgaard, sig til Formanden for herværende Afdeling og bad om Understøttelse. Formanden henviste ham til Mødet i Lokalerne samme Aften. B. indfandt sig og forklarede, at han var bleven arbejdsløs i London for 4 Maaneder siden paa Grund af Sygdom. Ved en dansk Kaptajns Godhed var han kommen til Aalborg og var derfra gaaet til Randers. Han bad om Hjælp til Rejse til Kjøbenhavn, hvor Kone og Børn boede. For at dokumentere, at han var Kontormedhjælper fremviste han Copi af Anbefalinger fra to Esbjerg-Firmaer, nemlig Pagh & Quist Petersen og Konsul Lauridsen, samt foregav at have været Medlem af Afdelingen samme Sted, hvilket efter senere fremkomne Oplysninger viser sig at være rigtigt. — Vi indsamlede Rejsepenge, beværtede ham og ønskede ham god Rejse.

Da det imidlertid forekom mig mistænkeligt, at Manden ikke var sendt hjem direkte fra Aalborg, forespurgte jeg Afdelingen, om han havde henvendt sig der, og fik det Svar, at han allerede sidste Vinter havde henvendt sig til Afdelingen dér med samme Historie og ligeledes havde modtaget Rejseunderstøttelse. Jeg advarer derfor herved alle Afdelinger mod denne Otto Bisgaard, der nedbryder Tilliden til de virkelig trængende Medhjælpere, vi faar Besøg af her i Provinsafdelingerne.

Conto pro diversî.

Ubemidlede Handelsskoleelever.

Ligesom tidligere vil der forventelig blive bevilget 6000 Kr. ved Finansloven til Understøttelse af ubemidlede Handelsdagskole-Elever.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hviken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer, altsaa til 240 Kr. for et Helaarskursus, 120 Kr. for et Halvaarskursus. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der er hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves har søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Undtagelsesvis kan Understøttelsen bestaa i fri Undervisning alene. Understøttelserne uddeles ikke til Eleverne ved Niels Brocks Handelshøjskole.

Ansøgere, der ønsker at indtræde i en Handels-Dagskole til Foraaret 1911, kunne inden 1. Novbr. d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres.

Svensk Butikslukningslov.

Sverrig har faaet en Lov, hvorefter hver enkelt Kommunalbestyrelse kan regulere Tidspunktet for Butikernes Lukning indenfor sit Omraade. For Indførelsen af en saadan Vedtægt skal de paagældende Organisationer af saavel Arbejdsgivere som Funktionærer adspørges om deres Mening. Gennem Vedtægten kan det bestemmes, at Udsalget ikke maa aabnes før 7 Morgen og ikke lukkes efter 8 Aften paa Hverdage; kun for Salg af Levnedsmidler kan Arbejdet tage sin Begyndelse allerede Kl. 6 Morgen og Salget fortsættes indtil 9 Aften. Denne Lukketid gælder ligeledes Tobakshandeler og Avissalg. Aftenen forud for Højtider saavel som 2 Uger før Jul kan Lukketiden ansættes en Time senere, altsaa henholdsvis til Kl. 9 og 10. Undtagne fra Loven er selvfølgelig Apoteker, endvidere Salg af Bøger og Tidsskrifter paa Jernbaner og Dampskibe, saavelsom Udsalg af alkoholholdige Drikke, der i Sverrig er underkastede særlige Lovbestemmelser.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørre Sundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Foreningens Lokaler paa Hotel „Kong Frederik" Torsdagen den 29 Septbr. med den i nærværende Blads No. 18 bekendtgjorte Dagsorden. Formanden, Bogholder Wolthers, bød Forsamlingen Velkommen og anmodede den om at vælge en Dirigent. Som saadan valgtes Kommis E. P. Bonnesen, der straks gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning og oplyste bl. a., at der siden sidste ordinære Generalforsamling den 17 Marts d. A. var en Tilgang af 10 ordinære og 1 extraordinært Medlem, at der i samme Tidsrum er udtraadt 2 extraordinære og 26 ordinære Medlemmer; af disse sidste ere 10 overførte til andre Afdelinger og 1 er udvandret, medens foruden Resten ialt 15 helt ere udtraadte af Organisationen. Endvidere oplyste Formanden, at Afdelingen med 28 Deltagere deltog i det nordjyske Medhjælperstævne i „Svanelunden" i Hjørring den 12. Juni d. A., og at det i den svundne Sommerperiode ikke var lykkedes at gennemføre 7-Lukning af Butikkerne i Sommermaanederne, idet det dog fremhævedes, at kun en enkelt eller nogle enkelte Handlende bar Skylden for, at Sagen, for hvilken der ogsaa fra Principalers Side blev gjort et stort og fortjenstfuldt Arbejde, strandede. Denne Beretning blev ensstemmigt godkendt ved Haandsopræckning.

Sekretæren gav derefter Forsamlingen en kort Oversigt over hvad der var forhandlet paa og vedtaget af Kongressen i Vejle den 25 og 26 Septbr., idet han gennemgik dennes Dagsorden, forsaavidt Forslagene til Ændringer i Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Love angik.

Med Hensyn til Lokalespørgsmaalet erindrede Formanden om, at Foreningen, som meddelt ved den extraordinære Generalforsamling den 19 August vil have at sikre sig andre Lokaler fra 1 Oktbr. og oplyste han, at Bestyrelsen allerede havde taget for-

skellige til Foreningens Brug egnede Lokaler i Øjesyn uden at der endnu var truffen nogen endelig Ordning i saa Henseende.

Som Medlemmer af Bestyrelsen valgtes for Hr. Wolther's Vedkommende dog kun efter gentagne indtrængende Anmodninger, saavel fra Forsamlingens som fra den ikke paa Valg værende Bestyrelses Side, følgende: Bogholder H. Wolthers (Genvalg), Bogholder K. Thomsen (Genvalg), Bogholder J. Jensen (Nyvalg) Kontorist H. L. Hansen (Nyvalg).

Som Suppleanter for den valgte Bestyrelse valgtes:

Bogholder Thorv. Nielsen, Jydske Andels-Foderstofforretning og Kommis V. Bindslev adr. Mesenborgs Eftf.

Som Revisor valgtes: Befragter O. Toppenberg.

Som Agitationsudvalg blev valgt nedennævnte Medlemmer:

1. Bogholderske Frøken. L. Thomsen 2. Bogholderske Frøken Ida Petersen 3. Kommis E. Clemmensen 4. Kommis H. Eyser 5. Kommis J. Meldahl 6. Kommis J. C. Kjeldgaard og Bogholder J. Faurholdt og endelig valgtes nedennævnte som Lokale-og Forlystelsesudvalg:

1. Bogholder H. Wolthers 2. Bogholder Karl Thomsen 3. Kommis E. P. Bonnesen 4. Bogholderske Frøken Johanne Berg og 5. Frøken Oda Jensen.

Senere har Bestyrelsen med Ejeren af Hotel „Hafnia", Prinsensgade, truffen en Ordning, hvorefter Foreningens Møder og Sammenkomster for Medlemmerne i den kommende Vinterperiode finder Sted paa nævnte Hotel hver Onsdag Aften Kl. 9 i Henhold til nærmere Meddelelse, der af Lokaleudvalget vil blive tilsendt Medlemmerne.

I et Møde den 11. ds. har Bestyrelsen konstitueret sig med Kreditforeningsfuldmægtig N. C. Nielsen-Lindquist som Formand, Kontorist Th. Hansen som Næstformand, Frøken Johanne Berg som Kasserer og Kontorist H. I. Hansen som Sekretær, Ved Henvendelser til Undertegnede bedes min private Adr. Danmarksgade Nr. 45, 1. Sal, benyttet.

Nielsen-Lindquist
p. T. Sekretær.

Hillerød. Afdelingen har indledet sin Vinter-Sæson med en lille fornøjelig Klubaften paa Hotel „Lejdersdorf". En Kvartet (d'Hrr. Kröger, Andresen, Sørensen og Nielsen), der tidligere har ydet os god Assistance ved vore Aftenunderholdninger, spillede ogsaa denne Gang under Bifald forskellige Musiknumre smukt og livligt.

Koncertsangerinde Fru Lier, der befandt sig mellem vore Gæster, var saa elskværdig at synge et Par Sange, som gjorde fortjent Lykke. — Formanden, Hr. Aug. Andersen, takkede de Assisterende — og saa spillede Musiken op til Dans.

Alt i alt en vellykket og fornøjelig Aften, der havde samlet over et halvt Hundrede Medhjælpere.

— — —

Nogle af vore flinke Dilettanter begynder forøvrigt nu at stikke Hovederne sammen! Kassereren ser allerede i Fantasien en fyldt Pengekasse, og det vil derfor forhaabentlig i den kommende Vinter lykkes os at byde paa nogle ligesaa fortrinlige Foredrag som sidste Vinter. *Chr. J. H.*

Kjøbenhavn. Folkeuniversitetsforeningen lader afholde følgende Foredrag. (Adgangskort à Kr. 1.50 pr. Forelæsningsrække):

Kl. 1—3 Form. Dr. phil. P. Munch: „Danmarks Riges Forfatning og Forvaltning".

Universitetsannekset Studiestræde 6; d. 19. Oktbr. og følgende 5 Onsdage.

Kl. 8—10 Aften. Mag. sc. Assistent v. Observatoriet, N. E. Nørlund: „Undersøgelser angaaende Solsystemet" (med Lysbilleder).

Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 20. Oktbr. og følgende 5 Torsdage.

Dr. phil. Anton Thomsen: „De vigtigste Sider af Sjælelivet" (med Lysbilleder).

Universitetsannekset, Studiestræde 6; d. 21. Oktbr. og følgende 5 Fredage.

Mag. art. Georg Christensen: „Oehlenschlæger".

Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 24. Oktbr. og følgende 5 Mandage.

Mag. art. Hans Høffding: „Enevælden" (med Lysbilleder).

Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 25. Oktbr. og følgende 5 Tirsdage.

Cand. mag. Hans Kjær: „Broncealder og Jærnalder" (med Lysbilleder).

Statens Ejendom, Ny Vestergade 11. o. G.; d. 26. Oktbr. og følgende 5 Onsdage.

— — —

Borups Læreanstalt tilbyder ligesom tidligere Aar vore Medlemmer Adgang til for halv Betaling at deltage i de i indeværende Maaned paabegyndte Foredrag og Undervisning i Sprog, Matematik, Stenografi, Bogholderi, Historie, Litteratur, Oplæsning o. s. v. Anstalten raader over udmærkede Lærerkræfter, og Undervisningsplanen er saaledes lagt, at ogsaa Medhjælperne kan deltage i Aftenundervisningen. — Fra $^2/_{11}$ 10—$^1/_2$ 11 vil der paa Onsdage blive afholdt en Foredragsrække over Shakespeare i afsluttet Enkeltfremstilling af fremragende Litterater og Videnskabsmænd. Borups Læreanstalt, der er en efter Hovedstadens Forhold omdannet Højskole, er beregnet paa saavel Begyndere som Viderekomne, som ønsker at tilegne sig, hvad der paa Naturens, Historiens og det sociale Livs Omraade er af almendannende Betydning for Nutidens Mennesker. — Derfor har Anstalten ogsaa Bud efter vore Standsfæller.

Oplysninger vedrørende Undervisnings- og Foredragsplan erholdes hos Forstanderen i Ny Rosenborg 9 (Kl. 2—6) eller hos Redaktør Vilh. Hansen (Telefon Godth. 943 y Kl. 7—8).

— — —

Samtlige Afdelinger har Kontor:

Aaboulevard 16. Telefon Nora 799 y.

Kassereren træffes som Regel paa Kontoret Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 7—8$^1/_2$, samt Søndag Fmd. fra Kl. 9—10.

Af ovenstaaende vil Medlemmerne se, at Repræsentantskabet nu har realiseret en for saavel Medlemmerne som Ledelsen meget gavnlig Foranstaltning, idet der fra og med 18. Oktober er skaffet Foreningen et Kontor, der ved sin udmærkede Beliggenhed sikkert vil blive det Led mellem Medlemmerne og Ledelsen, vi desværre altfor længe har savnet.

Vi føler os forvisset om, at alle Medlemmerne vil gøre deres til, at Kontoret bliver, hvad det bør og skal være, — nemlig Midtpunktet for den kjøbenhavnske H. & K.-M. Bevægelse.

P. R. V.
A. C. Alsøe.

Billetter til Zoologisk Have à 35 Øre pr. Stk. faas paa Kontoret mod Forevisning af Medlemsbog.

Fredag d. 28. ds. Kl. 9 Aften Medlemsmøde i City, Citygade 23, 2. Hr. Overretssagfører Einar Hansen holder Foredrag. Emne: Retsreformen. Foruden Hr. Einar Hansen kommer C. O.s Formand Hr. Chr. Ingvoldsen tilstede.

Vi forventer, at Medlemmerne i et meget stort Tal vil give Møde til denne sikkert meget interessante Aften.

Foruden dette Møde er der i indeværende Maaned planlagt flere Branche- og Distriktsmøder. *Willy C.*

Thisted. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa „Royal" d. 30. Septbr. Til Dirigent valgtes Forretningsfører Jørgensen. Formanden, Kæmnerassistent Chr. Brandi, gav en Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, samt aflagde Beretning fra Kongressen. Der herskede paa Mødet en Del Misstemning, fordi Forslaget om fælles Emblem var forkastet af Kongressen.

Fra Foreningens Kasserer, Bogholder H. Chr. Ottesen, fremsattes Forslag om Forandring af Lovens § 8, hvorefter Formanden vælges direkte af Generalforsamlingen. Ottesens Forslag tilsigtede, at Bestyrelsen selv vælger sin Formand. Om dette Spørgsmaal førtes en ret skarp Diskussion, der endte med at Forslaget forkastedes. —

Det vedtoges at afholde Møde hver Fredag Aften i Vinterhalvaaret med skiftevis Diskussion, Foredrag og Oplæsning. Resultatet af Valgene til de forskellige Tillidsposter indenfor Foreningen:

Til Formand genvalgtes med Akklamation Kæmnerassistent Chr. Brandi. Til Bestyrelsen genvalgtes Bogholder Vilh. Iversen og nyvalgtes Manufakturmedhjælper Nygaard Jensen. Suppleanter: Bogholder Holger Sørensen og Isenkrammedhjælper Vald. Jørgensen. Revisorer: Bankassistent Aage Leerhøy og Amtsstuekontorist G. E. V. Larsen. Agitationsudvalg: Bogholder Holger Sørensen, Boghandlermedhj. Mau-Hansen og Manufakturmedhj. Edv. Noring.

Mødet sluttede under kraftige Leveraab for Centralorganisationen.

Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Næstformand: Vilh. Iversen. Kasserer: H. Chr. Ottesen. Sekretær: Nygaard Jensen. Forretningsfører: Chr. Jørgensen. *C. J.*

HOVEDKONTORETS ADRESSE ER FRA 15. OKTOBER: SØNDERGADE 34, 1., AARHUS.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Søndergade 34, 1. Sal (Telefon 1929) Formand *Christen Ingvoldsen.* Kontortid: 8½—12½ og 2½—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Søndergade 34, 1.
— Kontor: Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Kontortid: Søgnedage Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: *Fr. Møller.* Telf. Taga 894 x.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).
— Ekspeditør: *Fr. Møller,* Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand *A. C. Alsøe.* Zinnsgade 11, 4.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Slotsgade 25.
Fyen, — *N. Christensen-Krogh,* Overgade 24, Odense.
Sjælland, — *Herm. L. Melskens,* Hillerød.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45, 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Knudrisgade 25	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis *Søren Ullerichs*	G. Ullerichs	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*W. Nielsen*	Chr. Poulsen	*W. Nielsen*	Chr. Poulsen
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Kongensgade 85	*P. J. Petersen*	Rosenvængets Allé 11
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	Brudassist. *L. von Hagn-Jensen*	
Fredericia	*C. Jacobsen*	M. Christoffersens Enke	*F. Hess*	Norgesgade 3, 2
Frederikshavn	*Niels H. Jensen*	N. Ribe Christensen	Kontorist *Chr. Olsen*	Flade pr. Frederikshavn
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*Louis Eriksen*	Adr.: Chr. Eriksen
Herning	*Marinus Strand*	Bredgade 30	*A. J. Petersen*	Hypotekforeningen
Hillerød	*Aug. Andersen*	Adr.: Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*N. Nielsen*	Jærnbanegade 11 B	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*P. Petersen*	Morellgade 1, 1	*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*Victor A. Kallerup*	N. C. Hansen	*Einer Eriksen*	Vestergade 4
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 3
Kallundborg	*Søren Møller*	Carl Rasmussen	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Aalykkegade 4
Kjøbenhavn	*A. C. Alsøe*	Zinnsgade 11, 4	*Hansine Hansen*	Nansensgade 90, St. K.
Bladekspeditionernes Afd.	*Willy Carlsen*	Aaboulevard 16		
Kolonialafdelingen	*E. Poulsen*	Turøvej 1 Tlf. Godth. 1051		
Kontorafdelingen	*Vilh. Hansen*	Krp. Sophie Vej 23		
Manufakturafdelingen	*E. S. Schibler*	Asger Ryesgade 12, St.		
Nakskov	*H. Christensen*		*Axel Olischer*	Ove Schou
Nykjøbing F.	*M. Lorch-Jørgensen*	Kbmd. Herskind	*C. M. Nørgaard*	N. Marcussen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Fr. Bangs Eftf.
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Henry Christensen*	Adr.: V. Bjerregaard
Odense	*N. Christensen-Krogh*	Overgade 44	*Chr. Henriksen*	Hans Tausens Gade 20, 3
Odder	*Chr. P. Hansen*	Akselhus	*L. I. Petersen*	P. W. Møller
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*Viggo S. Petersen*	J. Engelbredt
Randers	*R. Sjørup Nielsen*	Sennelsgade 8	*M. A. Jensen*	Otto Kragh
Samsøe	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg		
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*M. Jacobsen*	Skoletorvet
Skanderborg	Kommis *C. J. Kerff*		Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*H. P. Jensen*	Frederiksgade 2	*A. M. Nielsen*	Gasværksvej 14
Slagelse	*Chr. Johansen*	Hellig Anders Vej 9	*J. Chr. Jacobsen*	A/S J. Studsberg
Sorø	*E. Stolpe*	Adr.: Holger Hoff	*H. Madsen*	Storegade 13
Struer	Bankassist. *N. Chr. Jørgensen*	Søndergade 5, St.		
Svendborg	*E. J. Rosleff*	Møllergade 22	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	A/S N. C. Andersen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Jens Johansen*	Stormgade 4, 2	*Chr. Høyer*	Fredericiagade 22
Viborg	*Erasmus Poulsen*	Mogens Klitgaard		
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

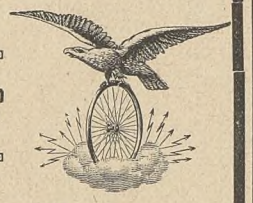

AdlerCykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110
med Frihjul.

Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
- Til Familie-, Konfektions- og Haandværkerbrug -

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
Kr. 3.75.
— Synlig Skrift — Letteste Anslag —
Største Gennemslagskraft.

Silkeborg,
Etablissem. „Lunden"
har de hyggeligste Lokaler for mindre og større Selskaber.
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.
Ærb. **Madsen.**

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
— anbefaler alt til Faget henhørende —
Alle moderne Nyheder.
Postkort
i fin Udførelse kun 2 Kr. 50 Øre Dus.

Svendborg Ægte
Avena Øl Pris
(Havremalt-extraktøl).
25 ØRE

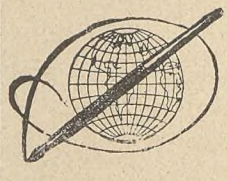

Waterman **„IDEAL"**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3, Aalborg.
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om „Fyldepenne".

Dante CIGARETTER
Dante
№10·10 Øre, №15·15 Øre pr. 10 Stk.

Aalborg.

Nytorv 9 **M. Jensen** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og **Stokke** i stort Udvalg.

HandelsGymnasiet
— AALBORG —
Moderne Handelshøjskole. — Forlang Plan og Skema til Friplads og Statsunderstøttelse.

Algade 26 == **Aalborg** == Algade 26
Skotøjsforretningen
i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Victor Mørchs
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygningen

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg.
Telefon Nr. 5. Telefon Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Alfred Christensens
1. Kl. Herreskræderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aalborg **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning, engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
- - hurtigt, smukt og billigst - -

Aarhus.

„Jysk Handelsblad"
(Udgivet af C. O. af Detailhandlerforeningen i Jylland).
Annoncer for **pladssøgende** Handels og Kontormedhjælpere optages a **10 Øre** pr. Linie.
Gratis Tilsendelse af Billetter.
Redaktions- & Ekspeditionskontor: **Fredensgade 39, Aarhus.**

Den jydske Handelshøjskole
Hans Brogesgade 2, Aarhus :: Telefon Nr. 1883.
1. November begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Herrer og Damer. Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Fotograf F. Borch,
Bropalæ 15. — Telefon 1805.

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbech's Bogtrykkeri,
Badstuegade 8, Aarhus,
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg.

Ryg Nr. 46. **A. M. Andersen, Esbjerg** Rzg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 :: Telefon Nr. 282.
:: Specialitet: Hamborger-Cigarer ::

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restavration.
Enestaaende i Skandinavien.

A. Hansens
Barber- & Frisør-Salon
Kongensgade 19, anbefales.

Drik Esbjerg Øl.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. Pedersen, Torvet, Esbjerg.

Prøv
City-Hatten.
— 7 Kr. —
Julius Petersen, Esbjerg.

Leervad-Hansen, Urmager,
Esbjerg.
Eneforhandler af fineste „Waltham-Ure" fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeurefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos
H. Blichfeldt,
Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

Johan Gøtsche,
Kongensgade 41.
Stort Udvalg i elegant Fodtøj.

Engers Hansens
Bog- og Papirhandel
— anbefales. —

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers, Kongensgd. 56,
Papir- og Kunsthandel.
Protokol- & Bogbinderi — Billeder i Ramme.
- - Postkort. —

Leervad-Hansen, Guldsmed,
Esbjerg.
— Største Udvalg i **Guld- og Sølvvarer.** —
Alle Reparationer udføres solidt og billigt.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Esbjerg.

Jysk Lædervaremagåsin

anbefales
Fuldst. Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm —
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til **Herre-Lingeri.**
Største Lager af **Habitter** og **Overfr.**

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade, Esbjerg. —

Fredericia.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til moderate Priser.

Teater-Cafeen
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. MIKKELSEN.

I. P. Schmidt jun.s
CYKLOP
med Havanna-Indlæg. Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 300 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen,
Oldenborggade 10
Fineste Herre-, Lingeri- og Cigarforretning.

Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
— Telefon 253. —

---

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. paa $1^1/_2$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

BESTIL ALTID DERES **VISITKORT**
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI.

Ekviper Dem i London-Magasinet.

Drik Fredericia Øl.

Herning.

Alle fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat, naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj i**

Beklædnings-Magasinet,
Bredgade 19, Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hillerød.

Skrædermester P. Sørensens Enke
Min 1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Hillerød Missionshotel
anbefales d'Herrer Rejsende og Turister. — Gode Værelser. — Proper Betjening.

M. Chr. Madsen,
Skotøjsmagasinet, Slotsgade 49, Hillerød. — Stort Udvalg i elegant og moderne Fodtøj.

Holstebro.

Hvor køber jeg billigst ???
:: I Dansk ::
Beklædnings-Magasin,
P. V. F. Pedersen.

HOTEL „ROYAL".
J. Hübertz Knudsen.
Lokale for Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.

M. Laursens
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Skolegade 6.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen
Nørregade Nr. 30.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit Indkøb hos **Vald. Noes**
Holstebro.

Horsens.

PALAIS-CAFEEN
— HORSENS —
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales
i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.

Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
JUVELER OG GULDSMED
ØSTERGADE 17 :: KOLDING
(K. F. U. M.s EJENDOM)
BILLIGSTE GULDSMED I KOLDING
TELEFON 500

Det største Antal Medhjælpere sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til

BRØDRENE VOLKERT,
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses
Barber- & Frisør-Salon,
Søndergade 3.
F. HONORÉ.

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos
Andr. Køster & Søn.

Næstved.

Søborgs
Conditori & Cafe
anbefales.

Odense.

Alle Kommisser
køber billigst **Engl. Regnfrakk., Habitter** og **Vinter-Paletots, Hatte, Slips** og **Kravetøj** hos
Hinke 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke
ALBANI-ØL
eller
Albani Pilsner.

Randers.

Slotshotellet,
Randers.
:: :: **Koncert hver Aften** :: ::
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX, SKIVE
C. JENSEN

Deres Hat
køber De **bedst** og **billigst** hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning, Skive,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigarretter** og **Røgtobakker, Cigarrør** og **Stokke.**

Prøv Th. Machon's
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

- CENTRAL-CAFEEN -
SLOTSGADE :: TELEFON NR. 41
(aaben til Kl. 12)
anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
Hurtig Betjening. Billige Priser.
Peter Bych.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg.

Køb Deres
Manchetllinned
og
Hovedbeklædning
i „Bristol"

Silkeborg.

Køb Tricotage!
Drenge- og Pigedragter.
Dame-, Herre- og Børne-
- - - - Linned hos - - - -
M. Madsen, Vestergade

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Sommerlyst
1. Kl. Restaurant.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

N. Henriksen's
Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser.

Min
Barber- og Frisør-Salon
anbefales.
A. Paulsen, Vestergade.

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Reparationer udføres hurtigt.

Thisted.

Aas-Andersens Boghandel,
Søtorvet, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Wh. Topp,
Skomageri og Skotøjsforretning,
Thisted.
Eneforhandling af Herz Skotøj.
Anbefales d'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Thisted.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister. Værelser à 1,50 Kr.
Telefon 61. Ærb.
J. Bisgaard.
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Vejle.

Altid det nyeste !
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Hotel Royal
Telefon 41. Statstelefon 21.
Byens ældste og bedst renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Guldsmed Blæk,
— Torvegade 26. —
Altid Nyheder og rimelige Priser
Meget stort Udvalg.

M. B. Mathiesens
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Industri-Caféen
Byens største og eleganteste Café.
Concert hver Dag. Telef. 143.

Fotograf Hammer
Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel
Byens største 1ste Klasses Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at
Worning & Petersens ægte
- Xeroform Sæbe -
er den allerbedste Toiletsæbe til det daglige Brug.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Landbrugslotteriet
bortspiller halvaarlig 25,000 Gevinster til
Værdi 1 Million 132,670 Kr.
1ste Klasse.
1/1 **Lod 1,10.** 1/2 **Lod 60 Øre.**

Repræsentanter
for
„Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"s
Annonce-Afdeling.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. J. P. Godtfredsen, Kongensgade 85.
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Kasserer S. Sejersen, Borgergade 16, St.
Hillerød: Hr. Kommis H. Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: Hr. P. Pedersen, Morellgade 1.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Adr.: J. Houmøller.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N. Rasmussen, Adr.: W. Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jernbanegade 16
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L,
Nakskov: H. C. Bjerregaard, Adr.: C. H. Stærmose.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen, Adr.: Chr. Sørensen.
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M. N. Nielsen, Adr.: B. Deichmann.
Randers: J. C. N. Hald, Ridehusvej 4.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Niels Maltensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllegade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Kofoed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard
Vordingborg: Hr. A. Hansen, Adr.: C. F. Breits Eftf.

Afleveret til Posten den 19. Oktober.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN.
JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1910. 10de Aargang.

VOR 4de ORDINÆRE KONGRES.

(SLUTTET.)

DEN FØRSTE KONGRESDAGS sidste Forhandlingsemne er

Redaktørens Beretning.

Vilh. Hansen: De forudgaaende Forhandlinger har vist, at der raader en vaagen Kritik indenfor vor Organisation. Desværre kan jeg — erfaringsmæssig — ikke skønne, at Kritiken har været synderlig aarvaagen overfor det Hverv, der er mig betroet.

Forud før vi sidst mødtes, ved Aalborg-Kongressen, søgte jeg gennem det ikke helt sædvanlige Skridt: Iværksættelse af en kritisk Enquète at raade Bod paa dette Forhold, dels ogsaa at erfare de Ønsker og Krav, der raadede i Medlemskredse med Hensyn til den fremtidige Arbejdsplan. Enquèten viste imidlertid en gennemgaaende Tilfredshed med „D. H. K. M. T."s Virkemaade, og de enkelte Ønsker, der fremsattes i anden Retning, pegede almindeligvis paa Opgaver og Emner, der delvis eller aldeles laa udenfor vor Tidendes organisatoriske og socialpolitiske Førsteopgaver. Men paa ét Punkt lød Kravene endrægtige og uafviselige: Udvidelse! Og vi var i Virkeligheden organisatorisk naaet saa langt frem, at Bladets Udvidelse var en Nødvendighed.

Beretningsperiodens vigtigste Begivenhed er da Udvidelsen pr. $^1/_1$ 09, der ikke blot meget væsentligt har øget Stoffet, men ogsaa givet os et Blad, der baade grafisk og i sin hele Fremtræden betegner et afgjort Fremskridt, giver hvert Nr. Heftets afsluttede Karakter, og vel tillige forlener det med et vist Anstrøg af Noblesse — det, der som bekendt, er en af Standens fra Fædrene nedarvede Svagheder, men — det tør vel siges — her er mere gediegen end den desværre altid er det blandt mange af vore Standsfæller. (Hør!) —

Nu rejser Kravene sig paany om Udvidelse! Og i Spidsen for alle Forslagene møder os et, der virkelig tager sig ud som den alvorlige Kritik, jeg lyste efter.

Jeg hilser disse Forslag med Glæde, fordi de siger mig, at det i sig selv saa interessante Arbejde, jeg gennem saa mange Aar har været knyttet til — der er blevet en ikke ringe Del, og ikke den ringeste Del af min Tilværelse — ikke har været en Gerning, hvis Resultater har delt Skæbne med det Kildevæld, der fortaber sig og hensigtsløst opsuges i det tørre Sand, men virkelig for vor Organisation har været noget af det Livets klare Kildespring, der giver Vækst og Grøde, selv om det ikke bliver for store Pragtblomster, men alene til de beskedne Vækster, vi endnu maa nøjes med at opelske i vor egen lille Urtegaard.

Det bærer nu fremad for Centralorganisationen, følgelig maa Fremskridtet ogsaa afmærkes i „D. H. K. M. T.". De to Ting hører uløseligt sammen, og helst skulde det være saaledes, at det Prospekt, som Organisationen udsender, for at vinde nye Deltagere i vort store Ardelsforetagende, skaffer det Præstige og stabiliserer dets Kredit i den almene Bevidsthed, at dette Prospekt, vor Tidende — som de gode Forretningsfolk vi bør være — ikke giver et ringere Indtryk af vort Central-Andelsforetagende, men tjener til, at Centralorganisationens Papirer aldrig noteres under Pari. —

Før jeg søger at stille Horoskopet for vor Tidendes nærmeste Fremtid maa jeg bede Dem følge mig i et kort Tilbageblik over de svundne 2 Aar: Af de 1018 Spalters Indhold optoges 317 af redaktionelt, 262 af indsendt Stof, 108 Spalter var Afdelingsmeddelelser, Resten Annoncer. Forholdet mellem redaktionelt og indsendt Stof byder ikke de bedste Muligheder for en Udvidelse; thi det indsendte Stof burde være langt større end det redaktionelle, og navnlig skulde alt det direkte Referentarbejde flyttes over paa Medarbejderpenne. Dog er det almindeligvis lykkedes at knytte enkelte nye Penne til „D. H. K. M. T." og gennemgaaende at fastholde de forhaandenværende Medarbejdere.

Imidlertid er det ingenlunde mit Maal for enhver Pris at skaffe Medarbejdere. Det er jo desværre ikke altid Tilfældet, at Skrivekløe og Skriveevne er forenede i den samme Haand. Og ikke enhver — saamænd ikke engang organiserede Medhjælpere — raader over den nødvendige Portion Selvkritik. (Munterhed!) Derfor gælder det at opmuntre de opmuntringsværdige og give de velmente Artikler den Stil, der nu engang passer ind i vor Tidendes Anlæg. Men i første Række er det naturligvi ikke de Opmuntringsværdige og Velmenende, der bærer „D. H. K. M. T." frem, men derimod de Navne, der hyppigst findes i vor Tidende, Kolleger, som jeg skylder den største Tak, og som tør indkassere, hvad der kan siges til Bladets Anerkendelse. Jeg skal undlade at nævne Navne, — ja, det skulde da være af et høfligt Hensyn til den Afdeling, hvis Gæster vi er. (Munterhed!) Med dette Medarbejderskab har jeg søgt at redigere vort Blad parallelt med de Opgaver og Anliggender, der frembød sig i vort organisatoriske Arbejde.

Jeg tør sikkert gaa udenom en omfangsrig Oversigt, idet min Beretning jo bogstavelig taget er forelagt Dem brudstykkevis hver 14. Dag gennem hele Kongresperioden.

Der er dog tre Spørgsmaal, der med Hensyn til Emnernes Behandling, Vigtighed og den dybe Rod, de har haft i Medlemskredse, rager op over alle andre Anliggender: Først de redaktionelle Artikler „Til Forsvar og Angreb", foranlediget af „Handelsforeningen af 5. Juni 1864"s Kritik af vor Arbejdsløshedskasse, fordi de saa egne Interesser truedes. Jeg tænker, de Folk i „5. Juni" sidenhen har ønsket, at de ikke var gaaet paa den Galej, og jeg tror, at det halve Snes Tusind Særtryk, vi kastede ud over Landet, virksomt har bidraget til at skabe det gode Resultat for Arbejdsløshedskassen. Med „5. Juni" er vi færdig. Naturligvis! Spillet er for ulige. Selvfølgelig kan „64"erens gamle Bagladere ej heller hamle op med vort moderne Skyts (Munterhed), men iøvrigt faar Kendsgerningerne tale: „5. Juni"s tvivlsomme Kasse in spe og vor Arbejdsløshedskasses erfaringsmæssigt gode Rentabilitet. (Hør!)

Endvidere har Brugsforenings-Spørgsmaalet, fremkaldt af Ar-

bejderpartiets Projekter, sat Sindene i Bevægelse. Formanden berørte det i sin Beretning og paapegede det Standpunkt, vi havde indtaget — det eneste rigtige, vi kan indtage — til denne Sag, der har affødt en lang Polemik, afsluttet med en Række redaktionelle Artikler, hvori Centralorganisationens Standpunkt er klarlagt. Jeg skal i denne Forbindelse anføre, at et af de betydeligste Detaillistorganer har optrykt og sluttet sig til min Skildring af den foreliggende Situation med Hensyn til Interesseforskelligheder indenfor Handelsstanden under den tilstundende Kamp med Brugsforeningerne.

Endelig har Kontingentspørgsmaalet i vid Udstrækning lagt Beslag paa vort Spalterum, og det er rigtigt, at en saadan Sag bliver grundigt uddebatteret, omend den har taget altfor meget af „D. H. K. M. T."s Plads. Jeg haaber imidlertid, at Nedsættelsesbestræbelserne nu er trængt saa langt ud til en Side, at vi lidt længere fremme paa Dagsordenen vil bringe dem til at — vippe. (Hør!) Desuden har 7-Lukningen, de kommunale Vedtægter, Fabriksloven, Kritiken af vore Arbejdsforhold, agitatoriske og organisatoriske Artikler, Kvindespørgsmaalet — hvor vi navnlig har set Fynboerne krydse Klinger — og udenlandske Forhold, indenfor hvilket Omraade vi har haft den Glæde at tælle adskillige udenlandske Medarbejdere, affødt en Række Artikler. Af andre Anliggender, der egentlig ligger udenfor „D. H. K. M. T."s egentlige Arbejdsplan skal nævnes Artikler om „Det internationale Arbejdsmarked" og et enkelt Forsøg, jeg har gjort med en historisk Skildring, „Kjøbenhavnske Handelsmedhjælperes Deltagelse i Hovedstadens Forsvar 1658—59", — udarbejdet paa Grundlag af tilgængelige Kilder; et meget fornøjeligt Arbejde, der imidlertid dog er langt ud over, hvad min Tid almindeligvis tillader. —

Iøvrigt er nye Veje, udover de allerede afstukne, næppe farbare, og vi maa som hidtil benytte „D. H. K. M. T." til Fremme af de Anliggender, der fra Tid til anden bæres frem af Centralorganisationen. — Hvad der er derudover vil give os et fejlt Bestik. Vi skal slet ikke konkurrere med Handelsbladene; vor Redaktionsmetode som vort Indhold er og vil altid være ganske anderledes.

Dog er der en Ting, der ligger fristende nær: Kritiken af vore Arbejdsforhold. Dette kræver imidlertid et nøjere Samarbejde mellem Medlemmer og Redaktør. Men desuden bør vi fortsætte med de paabegyndte Illustrationer, saaledes at Tegningen tages i Agitationens Tjeneste. Vi maa naa til at bringe symbolske og satiriske Billeder vedrørende vore Arbejdsforhold. Tænk Dem Medhjælperboligen gengivet i Tegninger, saaledes som den hyppigt træffes under Kost- og Logisystemet, eller Satiren mod det Overmaal af ubetalte Overtimer, mange af vore Standsfæller maa yde, og mod de Overgreb, Medhjælperen ikke sjældent udsættes for. En veltruffen Illustration kan da virke som et agitatorisk Fyndord, der brænder sig fast i Bevidstheden, en Situation, der tages paa Kornet, virker ofte bedre end mange Spalter eller en skødesløst gennemlæst Artikel.

Sligt koster naturligvis Penge, men vi løser ikke disse Spørgsmaal tilfredsstillende, uden at vi stiller os dette klart — og aabner vor Pung.

Man ønsker nu fra enkelt Side, at der indføres Sparsommelighed med Hensyn til Tryksager. Hvis dette skal gaa ud over Kvalitet og Stilfuldhed, er jeg ikke med længere. Thi vi maa som Forretningsfolk vide, at det dummeste, man kan gøre, er at spare paa Tryksager; moderne Reklamevæsen er en Kunst, og et Firmas Tryksager er ikke alene Gradmaaler for dets Smartness, men ogsaa for dets almindelige Position og Ledelsens Intelligens. Her maa ogsaa vi søge at vise Vej! Jeg paastaar, at vore Opgaver ikke bør begrænses til de faglige Krav, men vi har, som Hr. N. C. Nielsen udtalte, ogsaa kulturelle Formaal, der gaar ud paa at opdrage og højne vor Stand. Derfor vil det aldeles ikke ligge udenfor vort Omraade at virke med til saadanne fagligt-intellektuelle Fremskridt som f. Eks. en Reform af det gyselige Købmandsdansk, man hyppigt træffer, en ny Smagsretning i det Avisitionsmateriale, vi hver paa sit Omraade arbejder med o. s. v. Thi vi er Fremtidens Folk, — derfor maa vi have Føling med det bedste af det nyeste i Tiden, og dette bør ogsaa saa vidt muligt finde Udtryk i vort Organ.

Men langt mere afgørende end Pengespørgsmaalet er Redaktionsarbejdets Ordning. Vi kan vel nok skaffe Penge, — men Tid? Lad mig forudskikke, at Kravet om Udvidelse ikke følges af et Krav fra Redaktøren om forhøjet Betaling. Den Redaktørgage, jeg oppebærer, er ikke paa langt nær Vederlag for det Arbejde, jeg yder — og skal ikke være det. Thi her gælder det et Interessearbejde. Ellers vilde jeg nytte Tiden paa anden Vis.

Da vi sidst udvidede, mente jeg Kulminationen var naaet for min Arbejdsydelse. Nu melder der sig nye Krav, og jeg spørger mig selv: Evner Du dette? — Husk, at Redaktionsarbejdet er et Over-, Nat- og Helligdagsarbejde, og at det ikke kan maales ud i skrevne Linier, men i saa overordentlig meget andet, der tager sin Tid. — Den, der leder Bladet og samtidig er Arbejder i Faget, vil allerede nu ofte finde sin Arbejdsevne anspændt til det yderste. Arbejdet vil mærke ham, — og en Dag maa han vige for en Mand med friske Kræfter.

Dette siger jeg Dem ikke uden for netop at antyde de Vanskeligheder, der rejser sig mod en fortsat Udvidelse og som maaske engang maa overvindes ved en rationel Omordning af hele vor Administration. Naar jeg da om faa eller flere Aar maa sige til Dem: Nu er jeg træt, nu evner jeg ikke at arbejde udover det, min daglige Gerning kræver af mig, — da vil jeg finde, at det ikke var den daarligste Maade, jeg har nyttet min overskydende Arbejdsevne paa. (Bifald!)

Vi har al Grund til at se Fremtiden i Møde med Tillidsfuldhed, og jeg har aldrig fundet Redaktørgerningen saa interessant, ja, jeg kan uden Overdrivelse anvende et højstemt Udtryk og sige, at jeg ikke har fundet Arbejdet saa vidunderligt som nu, fordi „D. H. K. M. T." er i stadig Udvikling. — Der er den Hemmelighed ved Organisationsarbejde, at det bliver mangfoldigere og rigere, jo dybere man trænger ind i det, jo alvorligere, man beskæftiger sig dermed, i jo højere Grad man giver sig det i Vold med Liv og Sjæl. —

(Vilh. Hansen fremviser det første danske Medhjælperorgan, der udkom i November 1897.)

Se, dette lille, uanseelige Blad! Papir og Tryk er fordringsløst, Indholdet lidt ubehjælpsomt. Men det er første Nummer af „Organ for De danske Handelsmedhjælperes Forbund", det første Blad, der bragte Organisationens Budskab til vor Stand. Med hvilken Følelse modtog vi ikke dengang dette lille Blad, „vort eget Blad", — helt forskellig fra den, hvormed De i Morges aabnede vort omfangsrige Festnummer. For det var jo en selvfølgelig Ting! — Siden hin Novemberdag i 97 er der skrevet Hundredtusinder af Sætninger om Medhjælperbevægelsen; af hint lille Blad er fremgaaet det Organ, der vel nu tør staa Maal med Principalernes Blade og som kan hævde sin Plads i den internationale Medhjælperpresse.

Naar vi er naaet dertil er det ikke Enkeltmands Værk, men de mange Kræfters Sammenspil og den rette Takt i Arbejdet, som selve vor Organisation har angivet. Jeg kan da ikke slutte uden at rette en Tak til de skiftende Hovedbestyrelser, der gennem Aarene har givet mig de frieste Hænder til Ledelsen, til Medarbejderne og de mange, der omfatter det med Interesse. — Jeg har ved en tidligere Kongres udtalt, at det var mit Maal, at „D. H. K. M. T." naaede paa Højde med de bedste Handelsblade, — og jeg overlader til Dem at afgøre, om det er lykkedes. Selv har jeg paa dette Omraade ikke mere noget Eksempel til Efterligning. — Hermed indanker jeg min Virksomhed til Kongressens Bedømmelse. (Langvarigt Bifald!)

Ordstyreren (A. Andreasen) henstiller til Kongressen at gøre Debatten kort. Ingen begærer Ordet. — Redaktørens Beretning godkendes ensstemmig.

Mødet hæves Kl. 3,45.

3die Møde.

Mødet aabnes Mandag den 27. September Kl. 9 med A. Andreasen som Ordstyrer. Ved Navneopraabet mangler: Fensholt, Esbjerg; West, Frederikshavn; Rasmussen, Odder og Christensen-Krogh, Odense, der imidlertid alle møder kort Tid efter Forhandlingernes Begyndelse.

„D. H. K. M. T."s Udvidelse.

(Forslag fra Fredericia og Svendborg.)

Jacobsen, Fredericia: Et af de Midler, vi har til at føre vor Sag frem, er vort Blad, og det er det Kampmiddel, der kan tilføre os det største Antal Medlemmer. Jeg kunde ønske, at Bladet udkom engang om Ugen i Avis-Format. Det skulde paa Forsiden indeholde vort Program. Bladet skulde paatale de Chikanerier, som Medlemmerne var Genstand for fra Principalernes Side. Jeg tror, at Markeds- og Børsberetninger vil modtages med Interesse. Bladet bør endvidere tilstilles de Dagblade, der er venligsindede mod vor Organisation.

Johs. Hansen, Svendborg, anbefaler i Henhold til det stillede Forslag at udvide Bladet. Dets Basis er ikke bred nok; det bør kunde optage noget mere Stof.

Robert Petersen, Aarhus: Jeg vil henstille til Redaktøren, at Annoncerne fremtidig findes paa Omslaget, da dette er mest praktisk af Hensyn til Indbindingen. Jeg tror, at den nuværende Form ikke er videre praktisk for de Annoncerende, idet Læserne stopper op, naar de kommer til Annoncerne. Jeg tror ikke det vil være nødvendigt, at optage Markeds- og Børsberetninger, da disse kan læses i alle andre Blade. (Hør!) Bladet bør efter min Mening ikke alene tilstilles de Dagblade, der er venligsindede overfor os, men ogsaa til de, der modarbejder os. Taleren udtalte sig imod, at Bladet skulde indeholde humoristisk Stof.

Vilh. Hansen: Jeg havde glædet mig til Motiveringen af det Forslag, Fredericia stiller. Dette Forslag var fuldt ud acceptabelt, men Ændring af vort Blad til Ugeblad i Avis-Format vil være meget uheldigt. Vort Blad præsenterer sig bedst i den Form, hvori det nu fremtræder. (Hør!) „D. H. K. M. T." er et Tidsskrift, der ikke paa nogen Maade skal konkurrere med Principalbladene.

Vi skal ikke spekulere paa at gøre vor Tidende til Ugeblad, det evner vi ikke, og det vil vare mange Aar, før vi bliver stærke nok dertil, om det nogensinde sker. Et Forsøg i den Retning er mislykket i den tyske Medhjælperpresse. Kun paa et Punkt finder jeg Motiveringen god; det er med Hensyn til Kritiken af vore Arbejdsvilkaar. Det er den Opgave, Bladet først og fremmest har. Men Forudsætningen er, at Redaktøren møder Forstaaelse i dette Spørgsmaal; at der opnaas et godt Samarbejde mellem Redaktør og Læsere; ellers er dette Spørgsmaal uløseligt. Naar De har et Tilfælde af daarlige Arbejdsvilkaar, saa meddel mig det. De behøver ikke selv at skrive Artiklen. Jeg kan oplyse, at Bladet tilsendes baade venligsindede og ikke-venligsindede Blade. Dette kan afgøres af de lokale Foreninger. Angaaende Børs- og Markedsberetninger, da har vi ikke Tid og Raad til at ofre Penge paa, hvad enhver kan læse i alle de øvrige Blade. (Hør!) Vort Blad skal være et Kamp- og socialt Oplysningsorgan, et Blad, som gennem sin Virksomhed slaar til Lyd for vore Formaal.

Ordningen af Annonce-Spørgsmaalet bør være en Administrationssag. Vi er i Færd med denne Sag, og jeg haaber, at Forretningsudvalget kan ordne den paa tilfredsstillende Maade.

N. Nielsen, Kolding, oplyser. at man paa alle bedre Hoteller over hele Landet kan finde vort Blad samt anbefaler Illustrationer. De kan f. Eks. gøre god Virkning i Agitationen mod Kost- og Logisystemet. Lad kun de usle Værelser, der ofte bydes Medhjælperne, komme frem. Jeg har engang som ungt Menneske omtrent haft Værelse sammen med Hønsene, idet der kun var en tynd Skillevæg mellem mit Værelse og dem. Opgangen var fælles. Taleren kunde ikke gaa med til at sætte Annoncerne paa Forsiden.

Nielsen-Lindquist, Aalborg: Jeg erkender. at Annoncernes Ordning bliver en Administrationssag, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at mange stopper op, naar de kommer til Annoncerne; det er mest Medhjælperne, der skal købe hos de Handlende, der annoncerer i vort Blad, og det vilde af de Annoncerende blive modtaget med Glæde, om det paapegede Forhold ændredes.

Jeg mener ikke, der skal være noget i Retning af satirisk eller humoristisk. Jeg tror, vi har fuldt ud Brug for den Plads, vi har til alvorlige Emner.

Efter et kort Indlæg af Jacobsen, Fredericia, replicerer

Vilh. Hansen til de faldne Udtalelser og fremhæver, at Illustrationerne ikke skal tjene humoristiske, men agitatoriske Formaal. — Vi bør i Annonce-Spørgsmaalet tage Hensyn til den økonomiske Side, men størst er Hensynet til Bladets naturlige Opgaver. (Hør!) Anbefaler Forslagene henvist til Hovedbestyrelsen.

Det vedtages ensstemmigt at henvise dette Anliggende til Hovedbestyrelsen.

Agitationsmærket.

(Forslag fra Hillerød, Odder og Svendborg).

Sjørup-Nielsen, Randers, og Rasmussen, Odder. anbefaler Forslaget, saaledes at Mærkets Pris fastsættes til 2 à 5 Øre.

Jens Johansen, Vejle: Jeg er en bestemt Modstander af et saadant Mærke. De Skatter, vi skal svare til Organisationen, kan vi ikke faa paa denne Maade. Kan vi ikke klare os med de ordinære Indtægter, forekommer det mig, vi kommer ud i det Blaa. Jeg indser ikke Berettigelsen af, at et saadant Mærke fremkommer nu. Det bliver de Folk, der har Interesse for Sagen, der kommer til at betale. Det store Gros køber ingen Mærker. (Hør!)

Chr. Ingvoldsen: Jeg vil paa Hovedbestyrelsens Vegne henstille, at Forslaget vedtages, som det er foreslaaet af Hillerød, dog saaledes, at Prisen sættes til 5 Øre. Jeg er dog principielt enig med Hr. Jens Johansen. Dette Mærke er en Ting, som jeg ikke mener skal løbe til Tid og Evighed, men kun i denne Vinter. Jeg tror, det er praktisk ikke at tage det altfor strængt med Principperne i et saadant Tilfælde.

Melskens, Hillerød, tiltræder Formandens Ændringsforslag. — Naar vi vedtager Anskaffelsen af et saadant Mærke, gaar vi med til en Selvbeskatning. Det lyder jo meget smukt at holde paa de direkte Skatter, men det gaar ikke an at forøge disse.

Robert Petersen, Aarhus: Jeg indser ikke Betydningen af et saadant Mærke og vil fraraade Anskaffelsen. Det synes for mig mærkeligt, at Hr. Melskens anbefaler dette Forslag og senere hen paa Dagen vil tale for Kontingentnedsættelse.

Anthon Nielsen, Hobro, taler imod Forslaget, medens dette anbefales af Brandi, Thisted. — Efter korte Bemærkninger af Carl Jensen, Aarhus, Poulsen, Kjøbenhavn, West, Frederikshavn, og Melskens, Hillerød, forkastes Forslaget med 24 Stemmer mod 23.

Emblemet.

(Forslag fra Hillerød, Kalundborg, Randers, Svendborg og Thisted.)

(Taletiden begrænses til 3 Minutter.)

Nielsen-Lindquist, Aalborg: Jeg vil ikke gaa omkring med en Handels- og Kontormedhjælper i Knaphullet. (Munterhed!) Saalænge Flertallet ikke er organiseret, er det for tidligt at anskaffe et saadant Kendetegn. Det bliver uden agitatorisk Værdi. Vi vil ikke have noget i Knaphullet. (Hør!)

Joh. Petersen fraraader, medens Joh. Hansen, Svendborg, og H. P. Jensen, Skive, anbefaler Forslaget.

Vilh. Hansen anbefaler paa Hovedbestyrelsens Vegne at forkaste Forslagene. Forudsætningen for et Emblem er, at alle bærer det. Men endnu tør mange af vore Standsfæller ikke være Medlemmer af Centralorganisationen, og adskillige tør ikke demonstrere, at de er organiserede. Og hvorfor altid skilte med, at man er Medhjælper? Jeg kunde tænke mig Tilfælde, hvor det vilde være uhensigtsmæssigt at gaa med et saadant Visitkort paa Brystet. Denne Sag har ingenlunde den Betydning, som man synes at tillægge den, bortset fra, at en saadan Spas vil koste os ca. 1000 Kr., hvoraf sikkert Halvdelen bliver en død Kapital. Men vi har ganske andre og ulige vigtigere Opgaver at bruge vore Penge til. Stem derfor Forslaget ned!

Brandi, Thisted: Jeg vil anbefale dette Forslag, der sikkert vil finde Støtte blandt vore Medlemmer, da det fremsættes af mange Afdelinger. Jeg tror ikke, det kan være skadeligt for os at bære et saadant Emblem, men det bør dog være en frivillig Sag.

Efter nogle korte Bemærkninger foretages Afstemning ved Navneopraab. Forslaget forkastes med 30 „Nej" mod 18 „Ja" og 3 „Stemmer ikke".

Agitationen. — Restancer. — Den sorte Tavle.

(Forslag fra Kalundborg og Kjøbenhavn.)

Søren Møller, Kalundborg, anbefaler at et Hovedbestyrelsesmedlem eller en anden Kollega mindst engang aarlig udsendes som Taler ved offentlige Møder i Afdelingerne. — Johansen, Vejle, der kritiserer, at Ledelsen ikke altid understøtter svage Afdelinger, Nielsen, Hobro, og Jacobsen, Fredericia, støtter Forslaget.

Chr. Ingvoldsen svarer, at Kritiken ikke rammer den nuværende Hovedbestyrelse. Der er i intet Tilfælde forsømt at gribe ind, naar en Afdeling trængte til Hjælp. Anbefaler Sagen henvist til Hovedledelsen.

Det vedtages med alle Stemmer mod 2 at henvise Forslaget til Hovedbestyrelsen.

Kalundborgs Forslag om maanedlig Udsendelse af Restancelister fremkalder en kort Debat, hvori Chr. Ingvoldsen, Frandsen, St. Hedinge, Møller, Kalundborg, o. fl. deltager. — Forslaget forkastes med alle Stemmer mod 13.

Bladekspeditionerne og Kolonialmedhjælperne, Kjøbenhavn, foreslaar ved E. Poulsen og Willy Carlsen at lade „Den sorte Tavle" udgaa af „D. H. K. M. T." — Efter at Forslaget er imødegaaet af Melskens, West, Carl Jensen, Aarhus, Ingvoldsen o. a. forkastes det med stort Flertal.

Ansættelse af Forretningsfører.

(Forslag fra Kolonialmedhjælperne, Kjøbenhavn.)

Chr. Ingvoldsen: Jeg er i Princippet enig med den Afdeling, der stiller Forslaget. Centralorganisationen maa, saa snart Forholdene tillader det, have en Forretningsfører, men jeg maa dog fraraade at vedtage Forslaget, fordi den Form, hvori det foreligger, er forkert. Et saadant Forslags Realisation skal helst ske ved en Kongres. Man kan ikke drøfte, hvorledes dette Forhold skal ordnes, naar man dog ikke i Dag kan tage den endelige Bestemmelse. Hovedbestyrelsen kan derfor ikke slutte sig til Forslaget i den foreliggende Form.

E. Poulsen, Kjøbenhavn: Forslagets Fremkomst skyldes et samlet Ønske hos de kjøbenhavnske Afdelinger om, at Hovedledelsen henlægges til Kjøbenhavn.

Hvad vi særlig mangler i Øjeblikket er en virkningsfuld Agitation, der kan rive Medhjælperne med sig. Jeg tror, at hvis vi fik en saadan Mand i Kjøbenhavn, der kunde gennempløje Byen med Agitation, vilde vi kunne faa Medhjælperne ind en masse. Jeg anbefaler Forslaget, som det foreligger, og tror, det vil være til Gavn for Centralorganisationen som for Kjøbenhavn.

Brandi, Thisted, udtaler, at Forslaget er godt, men det er kommen for tidligt til Verden, og Christensen, Vejle, mener, at det bør udgaa til næste Kongres.

Carl Jensen, Aarhus, anbefaler at stemme mod Forslaget, da det er en Sag, der fuldtud bør ordnes af Kongressen.

Hvitved (Hovedbest): Jeg mener, det er bedst at have en Forretningsfører i Kjøbenhavn og heldigst, om vi kunde faa en Mand, der baade var Redaktør og Forretningsfører. Taleren mener ikke det er for tidligt nu at løse dette Spørgsmaal.

Følgende Ændringsforslag stilles af de kjøbenhavnske Afdelinger:

„Kongressen udtaler det ønskelige i, at Centralorganisationen saa snart Forholdene tillader det, ansætter en Forretningsfører med Bopæl i Kjøbenhavn."

Chr. Ingvoldsen: Det foreliggende Ændringsforslag kan jeg give min Tilslutning. Det er ganske vist nu naturligst, at Hovedledelsen ligger i Aarhus, men det er selvfølgelig alligevel det bedste, at Hovedsædet fremtidig ligger i Kjøbenhavn. Jeg vil udtale Haabet om, at vi snart maa komme saa vidt, at vi kan gaa over fra Ønske til Handling.

Ændringsforslaget vedtages derefter ensstemmigt. — —

Forslagene fra Nykjøbing M. og Randers om 7-Lukningsplakater resp. Annoncepriser henvises til Hovedbestyrelsen uden Debat.

Ensartet Afdelingsnavn.

(Forslag fra Svendborg.)

Chr. Ingvoldsen: Forslaget er en Genganger fra tidligere Kongresser. Jeg mener, det bør overdrages til de enkelte Foreninger selv at bestemme, hvad de vil kalde sig, og vil derfor tilraade at stemme mod Forslaget.

Joh. Hansen, Svendborg, anbefaler at stemme for Forslaget, da det ikke er rigtigt, at Foreninger, der arbejder med samme Formaal, har forskellige Navne, og da dette kan — og bliver — mistydet og anvendt som Vaaben imod os. Taleren henviser til Kjøbenhavn og finder Betegnelsen „Fagforening" uheldig.

Vilh. Hansen: Skønt jeg er en udpræget Tilhænger af, at Kjøbenhavn forandrer Navn, kan jeg dog ikke gaa med til dette Forslag, da det aldrig kan være en Kongres's Opgave at lægge Afdelingerne i Bast og Baand. Der maa altid raade en vis Bevægelsesfrihed indenfor vor Organisation. Jeg beder Dem stemme dette Forslag ned, da jeg mener det medfører Konsekvenser, der vil være uheldige for vor fremtidige Udvikling og Afdelingernes Selvstyre.

Elisabeth Mac, Kjøbenhavn, udtaler, at de kjøbenhavnske Afdelinger meget stærkt ønsker at beholde det Navn, de har. De kjøbenhavnske Afdelinger hedder „Fagforening", men det er kun en Begyndelse, og jeg tror, at om nogle Aar vil alle de øvrige Afdelinger komme med. (Hør!)

Anger Ipsen, Hjørring: Jeg beklager meget, at vi efter 10 Aars Arbejde ikke er kommen videre, end at Ordet „Fagforening" virker som en rød Klud paa et vist Dyr. (Bifald!)

Ved Afstemningen forkastes Forslaget med stort Flertal.

Forskellige Forslag.

Svendborgs Forslag om Kvartalsmeddelelser vedrørende udbetalte Understøttelser fraraades af Chr. Ingvoldsen og forkastes med stort Flertal.

Svendborgs Forslag om Oprettelse af en Sygekasse anbefales af Joh. Hansen, Svendborg, men imødegaas af Robert Petersen, Chr. Ingvoldsen og Brandi, hvorefter det forkastes med alle Stemmer mod 1.

Derimod vedtages ensstemmigt følgende af Svendborg foreslaaet Resolution:

„Kongressen udtaler Ønskeligheden af en energisk Agitation blandt de kvindelige Medhjælpere, dels ved Opraab og dels ved personlig Henvendelse til disse med Anmodning om at støtte Organisationen."

Thisteds Forslag om Besparelser i Administrationen henvises til Hovedbestyrelsen, medens Forslaget om Udstedelse af Spare-mærker, der anbefales af Brandi, men fraraades af Chr. Ingvoldsen, (der paapeger, at det er uheldigt at sprede Kræfterne paa Omraader, der ligger udenfor vore nærmest foreliggende Opgaver. Maaske kan Spørgsmaalet senere optages paany), Carl Jensen, Aarhus, og Jensen, Skive, hvorefter det forkastes med stort Flertal.

Vejens Forslag om at sikre sig agitatoriske Kræfter motiveres af Koed, Vejen, og henvises til Hovedbestyrelsen.

Pladsanvisningen og Udlandet.

M. Koed, Vejen, paapeger Ønskeligheden af et Samarbejde med udenlandske, navnlig tyske, Medhjælperorganisationer vedrørende Pladsanvisning, og forespørger, om der er etableret et Samvirke mellem Centralorganisationen og disse. — Det er af stor Betydning, om vore Medlemmer kan faa Støtte og Vejledning, eventuelt opnaa Engagement gennem de udenlandske Organisationer.

Fridthjov Nielssen, Kristiania, oplyser, at man i Norge har erfaret, at hverken tyske eller engelske Medhjælperforeninger er særlig villige til Samarbejde paa dette Omraade. — Vi kan ikke gøre Regning paa disse Kolleger i saa Henseende.

Vilh. Hansen: Mine Erfaringer gaar i samme Retning som Hr. Fridthjov Nielssens. Der er snarere Tilbøjelighed til at holde fremmede Medhjælpere ude end skaffe dem Engagement, og Overproduktionen af Arbejdskraft er ogsaa her den nærliggende Aarsag. Iøvrigt er det kun de egentlige Harmoniforeninger, der lægger særlig Vægt paa Pladsanvisning, og indretter deres Virksomhed derpaa; men med disse vil vi ikke søge Samarbejde. Andre Foreninger frygter for at øge Konkurrencen mellem egne Landsmænd, og naar vi endelig skal søge Samarbejdet blandt dem, der staar os nærmest: De Landsforbund, der er tilknyttet den internationale Føderation, vil der ogsaa her vise sig forskellige Vanskeligheder, det kræver Tid at overvinde. Men Sagen er i sig selv for betydningsfuld til, at vi tør tabe den af Sigte.

Medlemsretten.

(Forslag fra Nykjøbing M. og Vejen.)

Brandi, Thisted, anbefaler, at kvindelige Medhjælpere, der i mindst 2 Aar har været beskæftiget i Handels- eller Kontorvirksomhed og som er fyldt 18 Aar kan optages som Medlemmer.

Johanne Berg, Aalborg, (Hovedbest): Jeg tror, denne Lovforandring vil være til Gavn. Nu véd man ikke, naar Kvinderne er Lærlinge, og vi maa derfor ikke sætte Bom for deres Indtræden i sin Fagorganisation. Det er særlig i Provinsbyerne meget om at gøre at faa Kvinderne med i saa stor Udstrækning som muligt.

Koed, Vejen, anbefaler at vedtage Vejens Forslag, da Afdelingen har haft mange Eksempler paa, at flere Lærlinge gerne vilde være Medlemmer.

Jens Johansen, Vejle: Jeg er ikke enig med Frk. Johanne Berg. For mig har det altid staaet saaledes, at i en Organisation som vor, maa der være lige Ret for alle. Intet taler for, at enkelte af vore Standsfæller skal have større eller mindre Rettigheder end andre. Jeg mener ikke vi bør vedtage de 2 foreliggende Forslag.

Forslaget anbefales yderligere af Brandi, medens Nielsen-Lindquist imødegaar det. — Ved Afstemningen opnaar de to Forslag kun enkelte Stemmer og er saaledes forkastet.

Kontingentnedsættelse.

(Forslag fra Hillerød.)

Til Forretningsordenen foreslaar Vilh. Hansen paa Hovedbestyrelsens Vegne, at Hillerød-Forslaget debatteres saaledes, at foruden Forslagsstilleren, Melskens, Hillerød, desuden Chr. Ingvoldsen faar Ordet imod Forslaget. Begge i 15 Minutter. — 23 Delegerede foreslaar, at kun Melskens faar Ordet til Motivering. Dette Forslag vedtages, efter at Hovedbestyrelsens Forslag er taget tilbage.

Herm. L. Melskens, Hillerød: Ærede Kolleger! Som det er Dem bekendt, betyder de foreslaaede Ændrinder i Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Love intet mindre end en Kontingentnedsættelse. Som det sikkert ogsaa er Dem bekendt, rejste Hillerød-Afdelingen, hvis Repræsentant jeg er, dette Spørgsmaal i vort Blad i Marts Maaned, og det har dér været Genstand for en ret grundig Drøftelse.

Af Hensyn dertil og af Hensyn til den meget begrænsede Tid, der er givet mig til at tale i, skal jeg indskrænke mig til i store Træk at motivere dette Forslag. Centralorganisationens Lov § 2 lyder saaledes: „Formaalet er at samle alle Handels- og Kontormedhjælperforeninger i Danmark for ved Samarbejde at fremme og værne fælles Interesser, samt søge at oprette Foreninger i Byer, hvor saadanne ikke findes," og de under Centralorganisationen staaende Afdelingers Formaal er, „at samle alle Handels- og Kontormedhjælpere i de respektive Afdelinger."

Ja, saa mange var Ordene, og de er gode nok. Uden Omsvøb fortæller Centralorganisationens og Afdelingernes Love os, som deres første og fornemste Formaal, at vi bør samle alle Fagets Udøvere i en Organisation. Og det er Ret saaledes. Ellers vilde denne Organisation kun daarligt svare til sit stolte, men besværlige Navn: „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger".

Men er vort Formaal saa stort, er vort Navn saa stolt, saa bør vi da ogsaa med alle de Midler, der staar til vor Raadighed, arbejde hen til, at naa vort store Maal og svare til vort stolte Navn. Og vi bør arbejde derhen til af forskellige Grunde. For det første, fordi det er ganske naturligt, at man søger at naa det Maal, man har sat sig, og at komme til at svare til det Navn, man har antaget. For det andet, fordi det er nødvendigt af Hensyn til dem, der er med, at de, der endnu ikke er det, hurtigst muligt kommer med i Organisationen.

Mange Reformer afhænger jo kun af, at vi endnu ikke har alle med, og af at vore Krav ikke føres med den Kraft og Styrke, som Masserne giver disse. For det tredie, fordi det er en tvingende Nødvendighed for Organisationen, at vi har Standens Titusinder med i vore Foreninger.

Den første Livsbetingelse for Fagorganisationer er Medlemmernes Erkendelse af deres fælles Interesser, deraf Sammenholdet, Solidariteten. Det er J. Jensens og C. M. Olsens kloge Ord i „Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark". Det er den første Livsbetingelse, og jeg vil bede Dem, mine ærede Kolleger, holde fast paa dette. Betinger den første Livsbetingelse Sammenholdet, saa betinger Sammenholdet Organisationen.

I den uorganiserede Medhjælperskare er der intet Sammenhold. I en organiseret Medhjælperhær er Sammenhold muligt. Derfor maa vi have Standens Titusinder med i vor Organisation, for at kunne faa Sammenholdet. Nu ved jeg, at enkelte af Dem vil sige, at en lille maalbevidst Trop ofte udretter meget mere end en stor Styrke, der ikke véd, hvor den hører hen. Det er meget rigtigt, naar Talen er om militære Øvelser, men taler vi om de Kampe, der kæmpes mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, bliver Forholdet et helt andet. De maa da vide, at hvem, der ikke er med, er imod, og at de er det, alene fordi de ikke er med. Endnu et: Kvindernes store Indtrængen i vort Fag er en Kendsgerning. Vi har da Valget imellem at gøre disse Tusinder af kvindelige Butiks- og Kontormedhjælpere til vore Meningsfæller eller til vore Modstandere. En Mellemting gives ikke! Thi den Dag det gælder, da vil alle de, der ikke er i vore Rækker, blive vore Modstandere, tvungne af Forholdenes Magt.

Og det vil ikke alene blive Kvindernes Mængde, vi har imod os, de Tusinder af de mandlige Medhjælpere, som heller ikke er organiserede, vil det gaa ligesaa.

Vi vil da se en Konflikt, hvor de organiserede Medhjælpere er lige saa faa som de uorganiserede blandt Arbejderne. Hvor de strejkende eller lockoutede er lige saa faa eller sjældne som Skruebrækkerne blandt Arbejderne. Og Pengene vil ikke hjælpe os, om vi saa har den største Krigskasse fyldt, vil Slaget være tabt paa Forhaand. — — —

Man har talt og skrevet saa meget om det udmærkede Vaaben, Pengene er for en Organisation, man har citeret J. Jensen og C. M. Olsens Ord om, „at Pengene er det samme for en Fagforening, som Blodet for Legemet". Jeg indrømmer dette. Jeg indrømmer, at en fyldt Krigskasse er en overordentlig god Støtte for en Organisation. Men man glemmer, tror jeg, den første Livsbetingelse, som jeg bad Dem holde fast ved.

Man glemmer den første Livsbetingelse for den anden, gør den anden Livsbetingelse mere nødvendig end den første. Man glemmer, tror jeg, at den første Betingelse for at bruge Vaaben er, at man har Tropper til dem. At det lidet kan nytte, at vi har vort Rustkammer fyldt med Vaaben, naar vi mangler Soldater til at bruge dem. Nej, det er Masserne, vi skal have fat i. Vi skal være en Magt, en frygtelig Magt ifølge vort store Antal. Vore Krav skal føres frem med den Styrke og den Kraft, som Tusinder af organiserede Arbejdere giver et Krav.

Se paa Transportarbejderkongressen. Hvad var det, der imponerede? Hvad var det, der henledede hele Europas, ja hele Verdens Opmærksomhed paa denne Kongres. Hvad var det, der fik Bladene hele Verden over til at beskæftige sig med disse Sømændsorganisationer? Var det Pengenes Magt, disse Transportarbejdere besad? Var det dem, man frygtede hele Europa, ja hele Verden over? Nej og atter Nej; men det var den frygtelige Magt, de ifølge deres Antal besad. Det var Masserne, der imponerede. Man vidste, at paa en Vedtagelse af disse Delegerede vilde Verdens største Handelsstat være lammet i sin Skibsfart og som Følge deraf i sin Handel, og det vilde mærkes og sætte store og dybe Spor i hele Verdensomsætningen.

Se paa vore egne Fagorganisationer. Er det ikke ogsaa dér, at Masserne imponerer? Staar der ikke ogsaa dér bag hvert et Krav, der bæres frem, saa godt som samtlige Fagets Udøvere her i Landet.

De har mange Penge, stærke Krigskasser vil De sige mig. Javel, det indrømmer jeg, men jeg tillader mig at paastaa, at disse Penge vilde være omsonst, hvis de ikke havde flere af deres Fags Udøvere i Organisationen, end vi har i „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger".

Der er Grund til at sige de Mænd og Kvinder Tak, der trofast og energisk har arbejdet for vor Sag gennem Aarene, men der er saavist ingen Grund til at tale om Gennembruddet for 10 Aar siden; thi det egentlige Gennembrud venter vi paa endnu.

Det er godt, om en faglig Organisation kan nøjes med udelukkende at være faglig. Det er udmærket om den er i Stand til at skabe sig en fast økonomisk Stilling, men det er en absolut Livsbetingelse, at den har Udviklingsmuligheder, at den har Evne til at trænge ind blandt alle Fagets Udøvere.

Det er disse Udviklingsmuligheder, vort Forslag tilsigter at skabe ved til en vis Grad at tage Hensyn til Medhjælpernes endnu ringe faglige Interesse og til deres forskellige økonomiske Forhold.

Hvor staar vi da?

Der findes jo desværre ikke nogen Oplysning om, hvor mange mandlige og kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere, der er her i Danmark. Men Tallet er, som vi alle véd, stort. De tælles i Titusinder.

For enhver, der følger vor Bevægelse med Interesse, melder der sig da Spørgsmaalet: Hvorfor er vi ikke flere? Hvorledes kan det være, at vi efter 10 Aars Forløb ikke er kommen videre, medens Organisationerne er groet op omkring os som Paddehatte?

Jeg véd, hvad De vil svare mig, jeg véd, hvad De vil fortælle mig om Medhjælpernes Sløjhed, om deres ringe faglige Interesse og deres Mangel paa Forstaaelse af Organisationens Betydning. Men jeg siger dertil, og jeg beder Dem nøje bemærke det: Der er vel næppe noget Land i Verden, hvor Organisationstanken gennemsyrer alle Samfundslag som her i Danmark. Der er vel næppe noget Land, hvor Organisationens Betydning saa aabenlyst kan paapeges som herhjemme. Der er vel næppe et Folk i Verden, der arbejder, lever og aander i Organisation som vi. Den Tid, da Arbejderne alene organiserede sig, er et forlængst overstaaet Stadium. Nu organiserer alle sig! Og skulde det være muligt, at en Stands Udøvere kunde leve, arbejde og dø uden at forstaa alt det, der rørte sig uden om dem, alt det, som optog de andre Samfundsborgere?

Se paa Husmandsorganisationerne, se paa Landarbejderne; har ikke disse Mennesker i tusindvis sluttet sig til deres Organisation i de sidste 10 Aar, og hvilken Magt er de ikke allerede. Ser man ikke deres Krav paa Rigsdagens Bord hver Samling, og staar der ikke Strid, ja Kamp om disse Krav, medens flere og flere Husmænd og Landarbejdere slutter sig til Organisationerne og Staten bevilger større og større Tilskud til dem. Og det er ikke Pengene, der har gjort disse Organisationer stærke. Deres Styrke ligger i Deres Medlemsantal. I de Tusinder, de har samlet under deres Faner. Jeg paastaar da, at de danske Handels- og Kontormedhjælpere kan organiseres i tusindvis, som alle andre Arbejdere, naar kun vi har en Organisationsform, og først og fremmest et Kontingent, der svarer til Forholdene.

Den Sløjhed, vi mener at have iagttaget, varer kun, til vi har

gjort Adgangen til vor Organisation saa let og naturlig, at ingen kan undslaa sig for at gaa ind i den. Da faar vi alle disse Mennesker, som næppe kendte vor Organisation, under stadig Paavirkning. Vi skaber interesserede Medlemmer af mange af dem, og Resten bliver den store Masse, der findes i enhver Organisation, og hvis Betydning kun ligger i deres store Tal. Jeg havde derfor helst radikalt foreslaaet et Kontingent af f. Eks. 50 Øre maanedlig til Afdelingerne og deraf en 25 til $33^1/_3$ % til Hovedkassen.

Jeg tror, at en saadan Lovændring i Løbet af kort Tid vilde fordoble vort Medlemsantal nogle Gange og vi vilde være i Stand til at bære Administrationsudgifterne.

Det gælder imidlertid for mig om at naa noget positivt, ikke om at stille med et Paradenummer, men at stille et Forslag, der virkelig kan danne et Forhandlingsgrundlag, og jeg beklager derfor meget, at enkelte Delegerede i Forvejen har bundet sig til et Standpunkt i denne Sag.

Hvor Maalet er en Samling af alle danske Handels- og Kontormedhjælpere, der er det uafviseligt nødvendigt, at Organisationen indretter sig paa at agitere blandt og optage alle Medhjælpere — selv de daarligst stillede — og ikke mindst de kvindlige Medhjælpere. Jeg haaber, at vor Ledelse vil se dette Spørgsmaals Betydning, inden det bliver for sent. Der er vel næppe nogen her i Salen, der tør paastaa, at et maanedligt Kontingent paa 1,50 Kr. er egnet til at vinde Ekspeditricen paa, ligesaa lidt som det er et passende Kontingent for den unge Kontormand med 50 til 60 Kr. om Maaneden paa egen Station. Et ensartet Kontingent, som vi hidtil har arbejdet med, er derfor forkasteligt. Jeg tør roligt paastaa, at saasnart der sker en fornuftig Forandring heri, da vil vort Medlemsantal hurtigt stige betydeligt; for Hillerøds Vedkommende er jeg overbevist om, at vi i Løbet af faa Maaneder vil kunne fordoble vort Medlemsantal trods det, at vi vel er en af de Byer, hvor Medlemsantallet procentvis staar højest. Derfor synes Spørgsmaalet mig en Kamp værd.

Ja, det var i store Træk Motiveringen af dette Forslag, som jeg paa Hillerød-Afdelingens Vegne herved har den Ære at forelægge.

Ved nøje at følge min Motivering, vil De sikkert have bemærket, at det kun er et taktisk Spørgsmaal, der ligger Modstanderne af dette Forslag og mig imellem. Vi er enige om Maalet, at samle alle danske Handels- og Kontormedhjælpere i en Organisation, men uenige om Midlerne til at naa dette Maal. Medens mine Kolleger mener, at et højere Kontingent giver ikke alene bedre, men ogsaa flere Medlemmer, mener jeg at have erfaret, at det høje Kontingent er en Hæmsko for Tilgangen af Medlemmer i Almindelighed og kvindlige Medlemmer i Særdeleshed. Mine Modstandere mener, at det er klogt at arbejde med ej højt Kontingent og en lille pengestærk Organisation. Jeg tror det er klogere at arbejde med et lille Kontingent, til Organisationen er bleven stor, og saa, naar vi i Kraft deraf har opnaaet Fordele, at forhøje Kontingentet. — — —

Der er mange gode Agitatorer Landet over, der gerne vil gøre et Stykke Arbejde for at skaffe vor Organisation nye Medlemmer. Giv dem det gode Vaaben, som en Kontingentnedsættelse er, og De skal se, at det vil bringe os Sejr. En af Centralorganisationens bedste Medlemmer, een af dem, der gennem Aarene har gjort et stort Stykke Arbejde for vor Sag, skrev i Anledning af dette Kontingentspørgsmaal til en af mine Venner: „Ofte har det forekommet mig haabløst at blive ved, men saa hænder det jo, at man mærker nogle friske Elementer, og saa dæmrer igen det svage Haab „engang maa det jo lykkes“.“

Der er mange Landet over, der føler som Vedkommende. Der er mange, der er ved at blive træt af den hidsige Agitation, vi maa udfolde. Der er mange Agitationsudvalg, som en Kontingentnedsættelse vilde være en uvurderlig Støtte for. Jeg véd, at der fra flere Sider er ønsket, at dette Forslag ikke skulde komme frem paa denne Kongres, man har skrevet, at det bærer Kimen til Centralorganisationens Ødelæggelse i sig, at det virker negativt o. s. v.

Man har ikke paa denne 10 Aars Dag villet have den Opposition frem, som dette Forslag naturligt maatte indeholde. Man har fremfor alt ønsket Ro. Jeg beder Dem imidlertid være forvisset om, at Interessen for vor Sag og dens Fremtid ene og alene har foraarsaget dette Forslags Forelæggelse, og Ro og Stilhed vilde være det sidste, jeg skulde ønske for vor unge Sag; thi „Ungdom er ikke den rolige Sø, men det bølgende brusende Hav, hvor der er Ro, der maa Ungdommen dø; thi Stilhed er Ungdommens Grav“.

Vilh. Hansen (tilraaber Melskens): Det var en god Tale for en daarlig Sag!

Hovedbestyrelsen forlanger Afstemning ved Navneopraab. Hillerød-Afdelingens Forslag forkastes med 55 Nej mod 1 Ja (Melskens). Resultatet hilses med stærkt Bifald.

Kontingentforhøjelse.

(Forslag fra Aarhus: Kontingentet til Centralorganisationen er Kr. 1,25 pr Medlem.)

Robert Petersen, Aarhus: Jeg vil bede Hr. Melskens ikke se for mørkt paa denne Sag, men haabe, at den vil give Dem nyt Blod paa Tanden. (Munterhed!) Jeg tror ikke, Centralorganisationen med det nuværende Kontingent kan se Fremtiden roligt i Møde og arbejde betryggende. Husk Forslaget, der stilles af Kjøbenhavn, om Ansættelse af en fast Forretningsfører. Vi kan ikke gøre dette uden at yde ham et Engagement, saa han fuldtud kan være vor Mand. Dertil kræves Penge, og disse maa vi skaffe gennem vort Kontingent. Vi skulde ogsaa engang gerne have vor egen faste Redaktør, maaske dette allerede kan ordnes ved næste ordinære Kongres; men vi maa have Beløb, der er rimelige til de Opgaver, der nu løses af Organisationen. Agitationen, som der har været talt saa meget om, koster ogsaa Penge, store Penge, og jeg vil i denne Sag slutte mig til, hvad Redaktøren har fremdraget. Naar vore Midler ikke er store nok, maa vi gribe dybere ned i Lommer, saaledes at vi kan være fuldtud tilfredse med vor Organisation. Jeg vil derfor anbefale Kongressen at vedtage det Forslag, som Aarhus har stillet og bede Dem erindre, hvilken Betydning en Kontingentforhøjelse kan faa.

Jeg havde gerne for mit Vedkommende foreslaaet en endnu større Forhøjelse, men der var i vor Afdeling Betænkeligheder derved. Vi har forhøjet vort Kontingent i Aarhus, og vi vil derved have vist vor ærlige Villie til at arbejde. Kvinderne bør ikke have nogen Særstilling. De maa have de samme Pligter, naar de vil have de samme Rettigheder. (Hør!)

Sluttelig vil jeg bede de Damer og Herrer stemme for Aarhus's Forslag.

Chr. Ingvoldsen: Naar jeg tager Ordet i denne Sag, taler jeg paa egne Vegne og ikke paa Hovedbestyrelsens. Jeg anbefaler at stemme for Aarhus-Forslaget, men jeg vil foreslaa, at Forhøjelsen gaar til Arbejdsløshedkassens Afdeling B. i Stedet for. Vor Reservefond kan ikke faa Penge nok og de 10,000 Kr., der nu er i den, er som en Draabe i Havet. Hvis vi vedtager dette Forslag, vil maaske andre Afdelinger komme efter og ligeledes forhøje! Jeg anbefaler atter Forslaget til Vedtagelse, naar man vil Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne.

(Taletiden begrænses til 3 Minutter.)

Anthon Nielsen, Hobro, udtaler sig mod Forslaget. — Vi kan have Besvær nok med at holde Medlemmerne paa det nuværende Kontingent.

Brandi, Thisted, og Th. Hansen (Hovedbest.) imødegaar Forslaget; Hvitved (Hovedbest.) henstiller til Aarhus selv at forhøje Kontingentet, medens N. Nielsen, Kolding, foreslaar, at de mandlige Medlemmer bør yde Kr. 1,50 pr. Medlem, idet de mange lavlønnede Kvinder ikke evner at betale det høje Kontingent.

Joh. Petersen, Aarhus, anbefaler Forslaget til Vedtagelse. — Den 25 Øre vil ikke virke saa forskrækkende, som det her bliver gjort til. Naar vi stiller store Krav til vor Organisation, maa vi ogsaa være med til at yde Bidrag til den.

Efter nogle replicerende Bemærkninger af Robert Petersen gaar Forslaget til Afstemning ved Navneopraab. For Forslaget stemmer 10: Chr. Ingvoldsen, H. P. Hansen, jun., og Th. Hansen (alle af Hovedbest.), Eng. Petersen, Joh. Petersen, Robert Petersen og Carl Jensen (alle af Aarhus), Poulsen og Carlsen, Kjøbenhavn og Johansen, Vejle. — „Stemmer ikke“ svarer: N. Nielsen, Kolding. Imod Forslaget afgives 45 „Nej“ og dette er dermed forkastet.

Aarhus-Forslaget til § 6, om at Restanter udover 2 Maaneder skal slettes, anbefales af Rob. Petersen og Chr. Ingvoldsen, medens Søren Møller, Kalundborg, foreslaar 1 Maaned. — Jens Johansen og E. Poulsen taler imod Forslaget, der forkastes.

Mødet hæves Kl. 12,55.

4de Møde.

Mødet aabnes Kl. 2 med Vilh. Hansen som Ordstyrer.

Ved Navneopraabet er samtlige Delegerede mødt.

Hovedbestyrelsens Forslag om, i § 6, 2det Stykke, at ændre 2 Maaneder til 1 Maaned (Afdelingernes Restancetid) og i § 9 at tilføje: „Hovedkontorets Assistent fungerer som Hovedbestyrelsens Sekretær“ vedtages ensstemmig uden Debat.

Aarhus's Forslag til § 21 (Kongressens Dagsorden) tages tilbage, efter at Chr. Ingvoldsen har fraraadet Forslaget.

Kongressen begynder derefter Behandlingen af de til

Arbejdsløshedskassen (H. K. A.)

stillede Lovændringsforslag.

Hillerød-Forslaget til § 2 (Bidragene) bortfalder efter Afstemningen om Kontingentspørgsmaalet.

H. K. A.: Pladsledige og Militære.

(Forslag fra Vejle om, at saadanne Medlemmer er kontingentfri.)

Jens Johansen, Vejle, motiverer og anbefaler Forslaget og udtaler bl. a.: Under de Forhold, den nuværende Bestemmelse virker, fører den i flere Tilfælde til direkte Tab af Medlemmer.

Chr. Ingvoldsen fraraader at vedtage Forslaget. Jeg finder at Kontingent til Arbejdsløshedskassen ogsaa maa betales af Ledige. Hvis vi undlader at opkræve Kontingent hos ledige Medlemmer, tror jeg, det i mange Tilfælde vil føre til Tab af disse. I Virkeligheden betyder dette Forslag en Kontingentnedsættelse, og jeg haaber ikke, at Kongressen vil være saa inkonsekvent at vedtage dette, efter tidligere saa bestemt at have afvist Kravet derom. Jeg frygter endvidere, at dette Forslag, om det vedtages, vil bringe Forstyrrelse i vore Medlemslister. (Hør!)

For Forslaget taler: Poulsen, Kjøbenhavn, Frandsen, St. Hedinge, Nielsen og Ipsen, Hjørring, og Th. Hansen (Hovedbest.); imod taler: Rob. Petersen og Chr. Ingvoldsen.

Ved Afstemningen opnaar Forslaget ikke kvalificeret Majoritet, idet der afgives 31 Stemmer for, 18 imod, hvorefter det er bortfaldet.

H. K. A.: Medlemsretten.

(Forslag fra Odder: Lærlinge med 2 Aars Medlemsret har Krav paa Understøttelse.)

Rasmussen, Odder: Den nuværende Ordning synes os paa dette Punkt uretfærdig. Ogsaa Lærlinge med et Par Aars Medlemsskab bør erholde Understøttelse.

A. Andreasen (Hovedbest.) anbefaler at forkaste Forslaget, idet A. paaviser de vidtrækkende uheldige Følger, dette kan medføre. Det ligger udenfor Kassens Hensigt.

Efter at Christensen (Direkte Afdeling), har talt imod Forslaget, forkastes dette med et stort Flertal.

(Forslag fra Kolding og Vejle om „hvilende Medlemsret".)

N. Nielsen, Kolding: Lad mig til Belysning af dette Forhold anføre et Eksempel:

Jeg har en god Ven, der har været Medlem af Centralorganisationen siden dens første Dage. Han har, som saa mange andre, været saa uforsigtig selv at ville være Købmand. Det viser sig imidlertid nu, at han ikke kan bestaa, og at han i Løbet af et Aar eller to vil blive nødt til at vende tilbage til Medhjælperstanden, og jeg synes da, han maatte have Krav paa Understøttelse.

Det samme maa gælde for en ung Mand, der tager Plads i Udlandet. Jeg har Eksempel paa, at et Medlem, der har staaet som Medlem af Centralorganisationen uafbrudt i 4 Aar, har været i Udlandet, kommer hjem og skal være Soldat, og bliver derefter arbejdsløs.

Chr. Ingvoldsen: Jeg vil fraraade at vedtage disse 2 ensartede Forslag. Naar et Medlem rejser ud, kan han staa som direkte Medlem, og der er da ingen Anledning til at give ham fri for denne Forpligtelse. Jeg synes ikke, at der er nogen Grund til, at et Medlem, der er gaaet bort fra Faget, skal beholde sine gamle Rettigheder, hvorfor jeg fraraader at vedtage Forslaget.

Forslagene anbefales af Jens Johansen, men forkastes med et stort Flertal.

Manufakturmedhj.s (Kjøbenhavn) Forslag om at lade § 19 udgaa forkastes.

H. K. A.: Understøttelsesretten.

(Forslag fra Fredericia, Kolding, Vejle og Hjørring om, at Medlemmer mod Anmeldelse til Pladsanvisningen kan opsige med Ret til Understøttelse, resp. Afdelingsstyrelsen skal sanktionere Understøttelses-Kravet.)

Jacobsen, Fredericia, N. Nielsen, Kolding, og Frandsen, St. Hedinge, anbefaler de forskellige Forslag. Jens Johansen trækker Vejles Forslag tilbage til Fordel for Kolding-Forslaget.

E. Poulsen, Kjøbenhavn, beklager, at Vejle-Forslaget er trukket tilbage, da det er rigtigst, at en Afdelingsbestyrelse øver Kontrollen.

Chr. Ingvoldsen: Jeg er imod disse Forslag, da det er ganske ugørligt for en Bestyrelse at administrere en Kasse, som andre disponerer over. Skønt jeg har god Tillid til Afdelingsformændene, maa jeg meget fraraade at vedtage Vejles Forslag. Jeg tror, at Arbejdsløshedskassen godt kan arbejde tilfredsstillende under dens nuværende Love.

Alle Forslagene forkastes ved Afstemningen.

Efter at Hovedbestyrelsens Forslag: „I Tilfælde af provisionslønnet Arbejde regnes 5 Kr. lig en Arbejdsdag" er vedtaget med Ensstemmighed og uden Debat behandles Forslagene til § 23:

H. K. A.: Understøttelse efter stigende Skala.

(Forslag fra Hovedbestyrelsen, Aalborg, Nykjøbing M. og Manufakturmedhj. (Kjøbenhavn.)

Chr. Ingvoldsen: Hovedbestyrelsen anbefaler at indføre den stigende Skalas Princip, da det er retfærdigt, at det Medlem, der i en lang Aarrække har svaret sit Kontingent til Organisationen, faar større Understøttelse end den, hvis Karenstid lige er udløben. Udgifterne vil sikkert ikke forøges synderligt derved, da det Medlem, der har 15 Aars Medlemskab, ikke vil gøre klogt i at miste sin Anciennitet ved at faa en kortvarig Understøttelse. Jeg tror, at denne Bestemmelse vil bidrage til, at en Del Smaaunderstøttelser vil bortfalde, og anbefaler derfor Forslaget til Vedtagelse.

Nielsen-Lindquist, Aalborg: Under Henvisning til Hovedbestyrelsens Forslag trækker vi (Aalborg) vort Forslag tilbage, — uden at vi dog dermed erklærer os tilfredse med H. B.'s Forslag.

Endvidere anbefales H. B.'s Forslag af Christensen (Direkte Afdeling) og Frandsen, St. Hedinge, hvorefter Forslaget:

„Enhver, der har staaet 2 Aar uafbrudt som Medlem, og som derom fremsætter Begæring, har Krav paa Understøttelse, der andrager 30 Kr. om Maaneden stigende med 1½ Kr. maanedlig for hvert fuldendt Medlemsaar udover de første 2 Aar, indtil et højeste Beløb af 50 Kr. om Maaneden, og strækkende sig over et Tidsrum af 3 Maaneder stigende hvert 5. Aar med en Maaned, indtil højst 12 Maaneder, saaledes at Stigningen begynder forfra efter hver oppebaaren Understøttelse. Understøttelsen beregnes af det Antal Dage, Arbejdsløsheden har varet"

ensstemmig vedtages. — De øvrige Forslag til § 23 bortfalder og Forslagene til §§ 29 og 30 forkastes.

Kongressen vedtager at udsætte Behandlingen af Dagsordenens Punkt 8 (Sociale Reformer) til efter Punkt 11.

Fastsættelse af Lønningerne.

H. P. Hansen, jun., (Hovedbest.): Jeg synes, at de Lønninger, Centralorganisationen udreder til sine Tillidsmænd, snart bør forhøjes, og jeg vil henstille til Kongressen, at dette finder Sted.

Chr. Ingvoldsen: Jeg skal bemærke, at der er ingen, der véd, om Hr. Vilh. Hansen bliver Redaktør eller jeg bliver Formand, men hvis vi bliver genvalgte, er vi klar over, at den Løn, vi faar, slet ikke er nogen Løn for det Arbejde, der udføres. Vi arbejder ikke for at tjene denne Løn, men fordi Sagen har vor Interesse, og fordi dette Arbejde er blevet en Del af vort eget Jeg. Vi ønsker ikke personlig Lønforhøjelse, men for vort Personale, der skal leve af deres Løn, ønsker vi saa meget som muligt. (Bifald!)

Derefter vedtages det ensstemmigt at bibeholde de hidtidige Lønninger til Formand og Redaktør.

Valg af Formand.

Rob. Petersen, Aarhus: Jeg tror ikke, der behøves nogen Debat om denne Sag, da jeg ikke formener, der kan være Tale om andet end at genvælge vor Formand Hr. Chr. Ingvoldsen. Jeg beder Hr. I. modtage Genvalg og haaber ikke, at Hr. I. allerede er træt af Arbejdet.

Chr. Ingvoldsen: Jeg takker Hr. Rob. Petersen for de venlige Ord. Selv om det, at være Formand, undertiden har forekommet mig at være et noget byrdefuldt Hverv, har det dog ikke altid været svært, og skønt jeg er klar over, at jeg fremtidig vil faa noget mindre Tid til Interessearbejdet, vil jeg dog forsøge at gøre dette Arbejde, saa godt som jeg formaar. Jeg vil dog sige ligesom sidst, at jeg modtager kun Valget paa den Betingelse, at de, der giver mig Deres Stemme, ogsaa giver mig deres Støtte. Jeg vil da forsøge at røgte mit Hverv paa bedste Maade. (Bifald!)

Ordstyreren (Vilh. Hansen) foreslaar at genvælge Formanden ved Akklamation. De Delegerede rejser sig og under stærkt Bifald og et kraftigt besvaret „Chr. Ingvoldsen leve" genvælges Chr. Ingvoldsen til Centralorganisationens Formand.

Valg af Redaktør.

Efter at A. Andreasen har overtaget Ordstyrerhvervet udtaler

H. P. Hansen, jun., (Hovedbest.): Der hersker næppe Tvivl

om, hvem Kongressen vælger til Redaktør af „D. H. K. M. T.", og jeg tvivler ej heller om, at vi jo bør genvælge ham paa samme Maade som Formanden. (Hør!) Jeg véd, at Hr. Vilh. Hansen udfører et mægtigt Arbejde for vor Sag og at han ikke behøver yderligere Anbefaling. Derfor foreslaar jeg at genvælge Hr. Vilh. Hansen ved Akklamation.

Vilh. Hansen genvælges derefter, idet de Delegerede rejser sig, under stærkt Bifald og Leveraab som Redaktør af „D. H. K. M. T." —

Vilh. Hansen overtager atter Ordstyrerhvervet.

Valg af Hovedbestyrelse og Suppleanter.

En lang Række af Delegerede har Ordet for at anbefale Medlemmer til Hovedbestyrelsen, hvorefter den skriftlige Afstemning begynder. Stemmeudvalg, bestaaende af Elisabeth Mac, Schibler og Carlsen, Kjøbenhavn, nedsættes og Mødet afbrydes i 15 Minutter.

Efter at Mødet atter er aabnet meddeler Ordstyreren Afstemnings-Resultatet:

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, 50 St. Bogholder Jens Johansen, Vejle, 49 St. (Nyvalg). Isenkrammedhjælper Rob. Petersen, Aarhus, 47 St. (Nyvalg). Boghandlermedhjælper N. C. Nielsen, Kolding, 45 St. Bogholderske Johanne Berg, Aalborg, 44 St. Ekspedient Aage C. Alsøe, København, 43 St. (Nyvalg). Farve- og Materialmedhjælper Herm. L. Melskens, Hillerød, 32 St. (Nyvalg).

Formanden og Redaktøren er selvvalgte Medlemmer af Hovedbestyrelsen.

Suppleanter:

Prokurist H. P. Hansen jun, Kjøbenhavn, 44 St. Assistent Th. Hansen, Aalborg, 43 St. Bogholder R. Hvitved, Ebeltoft, 33 St. Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen, Svendborg, 29 St. Kolonialmedhjælper E. Poulsen, Kjøbenhavn, 28 St. Repræsentant Christensen Krogh, Odense, 20 St. Bogholder M. Koed, Vejen, 20 St.

Valg af Revisorer.

Som Centralorganisationens Revisorer genvælges enstemmig Carl Knudsen og nyvælges Johs. Petersen, Aarhus.

Revisor-Suppleanter:

Carl Jensen, Aarhus og Johs. Sjælland, Aarhus.

Valg af Agitationsudvalg.

Udvalget for Jylland:
N. C. Nielsen, Kolding, Th. Hansen, Aalborg og H. Busted, Silkeborg.

Udvalget for Fyn:
M. Christensen-Krogh, Odense, H. Schouboe-Olsen, Svendborg og E. J. Rossleff, Svendborg.

Udvalget for Sjælland:
Chr. Johansen, Slagelse, Herm. L. Melskens, Hillerød og Otto Frandsen, Storehedinge.

Næste Kongres.

Efter en kort Debat angaaende Mødestedet for den 5te ordinære Kongres vedtages det med stort Flertal at afholde denne 1912 i Kjøbenhavn.

Kongressen gaar derefter over til Dagsordenens Punkt 8 (Sociale Reformer).

Fabrikslovens Revision.

Chr. Ingvoldsen: Fabriksloven omfatter Fabrikker og fabriksmæssigt drevne Værksteder. Den giver en Del almindelige hygiejniske Regler, paabyder de enkelte Bedrifter, der kommer ind under Loven og har ordnet et Tilsyn, der vaager over at Bestemmelserne overholdes. Vi er klar over, hvilken mægtig Betydning denne Lov, har haft for Værkstederne og Fabriksvirksomhederne. Endvidere begrænser denne Lov Arbejdstiden for Børn og unge Mennesker. Ifølge denne bekendte Paragraf kan Kommunen udvide denne Bestemmelse til ogsaa at omfatte andre Fag. Vi ønsker imidlertid Lovens Bestemmelser overført paa vore Forhold, saa dette ordnes ved Lov og ikke ved kommunale Bestemmelser, og vi er klar over Modstand fra Principalernes Side paa dette Omraade. Denne Lov har gavnet indenfor Industrien, og vi tror ogsaa, den vil gavne indenfor vort Fag.

Vi har som bekendt paa Ministeriets Foranledning afgivet Betænkning til Arbejdsraadet. Denne Betænkning, der er Dem bekendt fra vort Blad, rummer Kravet om at Lovens Bestemmelser overføres paa vore Forhold. Vi ønsker Siddepladser befalede ved Lov, og vi ønsker at Loven skal gaa noget videre end nu.

Det vil da være nødvendigt, at vi viser, at Centralorg. Standpunkt er i Overensstemmelse med den afgivne Betænkning, og jeg anbefaler, at vi vedtager Resolutionen enstemmig. Vi maa være klar over, at denne Resolution betyder Udgangspunktet for en Agitation til Lovens Gennemførelse.

Efter et kort Replikskifte mellem Hvitved, Ebeltoft og Chr. Ingvoldsen vedtages følgende Resolution ensstemmig.

„Under Henvisning til den af Centralorganisationen til Arbejdsraadet afgivne Betænkning udtaler Kongressen, at Butikker, Kontorer og Lagre ved Fabrikslovens Revision bør inddrages under denne Lovs Bestemmelser i samme Grad som Fabrikker og Værksteder, og som disse underkastes Inspektion. Tillige udtaler man Ønskeligheden af, at Loven kommer til at indeholde Bestemmelser om Siddepladser for Butikspersonale."

Butikslukningsloven og Lærlingeloven.

A. Andreasen: Jeg vil gerne knytte nogle Bemærkninger til den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Resolution.

Det virker underligt, at man i de fleste af Danmarks Byer, til Trods for, at man har en Lukkelov, kan se Butikkerne staa aabne ud over Lukketiden, uden at Politimyndighederne skrider ind. Dette Forhold vilde ikke blive taalt i noget andet Fag. Naar de andre Organisationer faar en saadan Lov vedtaget, skal de nok sørge for at faa den respekteret.

Jeg kan ikke undlade at skyde en Del af Skylden derfor over paa Handelsmedhjælperne. Jeg mener, at en Handelsmedhjælper bør føle det som en Krænkelse, naar sligt sker. Imidlertid overholdes Loven ikke, og Organisationen maa selvfølgelig gøre hvad den kan, for at faa Lukketiden overholdt. Vi har da ingen anden Vej at gaa end til Ministeriet, for at faa dette til at give Politiet Instruks om strængere Eftersyn.

Den sidste Del af Resolutionen omfatter Lærlingespørgsmaalet. Lærlingeloven paabyder, at Handelslærlinge ikke maa beskæftiges efter 9 Aften. Denne Bestemmelse overholdes ikke, og vi maa kræve, at det sker.

Melskens, Hillerød udtaler sin Tilslutning til den sidste Taler, hvorefter nedenstaaende Resolution ensstemmig vedtages.

„Kongressen opfordrer Justitsministeren til at foranledige, at der af Politimyndighederne føres et effektivt Tilsyn med Overholdelsen af Loven om Lukning af Butikker og Lagre og den i Lærlingelovens § 7, 3. Stk., indeholdte Bestemmelse om Handelslærlinges Arbejdstid."

Kongressens Afslutning.

Vilh. Hansen; Standsfæller! Kongressens Dagsorden er udtømt; disse Dages Forhandlinger er tilende. Maa jeg, forinden vi skilles, bringe Dem en Hilsen fra vor gamle Medarbejder, Vald. Pedersen, der netop tilskriver os, at det er ham en stor Sorg ikke at kunde være til Stede; det han havde ønsket, for at tage rigtig Afsked med os. Jeg føler mig overtydet om, at det er i Overensstemmelse med Kongressen, naar vi sender ham en Genhilsen med Tak for det Arbejde, han nedlagde for vor Sag (Hør!)

Vi gik til denne Kongres med forskellige Meninger om Et og Andet, men alle besjæledes vi af den sikre Fremtidstro, af den redeligste Vilje til at føre Medhjælpersagen fremad.

Kongressen har præsteret et godt Stykke Arbejde. Dagsordenen er gennemført indenfor den fastlagde Tid; der har hersket Takt og Præcision i Forhandlingerne, og har vi end — som jeg bebudede — krydset Klinger, — vi førte dog blanke Vaaaben fra først til sidst.

I et af de vigtigste Spørgsmaal stod de mange mod én, de mange Klinger mod den ene, der forsvarede sig mandeligen. Det var en ulige Leg. Vel afvæbnede vi ham, men vi bød den Overvundne Vaabenbroderskab; — vi kastede endog Officerskærfet om ham. — Jeg tager dette som et Symbol paa, at vi ikke blot nemmer Debattens Kunst, men ser bort over alle smaalige Meningsforskelligheder, samler os om Sagen, samler os i Enighed, fylkes om et: Medhjælperbevægelsens Fremgang!

Nu gaar vi atter ud til Arbejdet i Afdelingerne! Lad den kommende Tid finde os rede til at underbygge vor Organisation, financielt og organisatorisk. Vær udholdende i Arbejdet, trofaste

mod Sagen, naar vi i de kommende Dage, i Storm eller i Stille, i Medbør som under Modstand skal forene vor Stræben, for gennem vort organisatoriske Arbejde at lægge et velegnet Middel, et virksomt Vaaben i Medhjælperstandens Haand. — Da vil den Dag oprinde, og jeg tænker den ikke er saa fjærn, hvor vi ret af Hjertens Lyst kan synge ud de kønne Strofer:

Vi os samler under frie Faner,
Mægtigt skal det lyde over Land,
Os det er, der bryder nye Baner
For den unge danske Handelsstand.

I dette Fremtidshaab: Et Leve Centralorg. af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger. (Begejstrede Hurraraab!)

De Delegerede og Tilhørerne istemmer „Medhjælpermarchen", der afsynges staaende.

Kongressen hæves Kl. 6 pr.

Nye Afdelinger!

CENTRALORGANISATIONENS Afdelinger er forøget med nyoprettede Medhjælperforeninger i Storehedinge og Nykjøbing S., hvor Chr. Ingvoldsen indledede ved Møder den 24. og 25. Oktober.

De nye Afdelinger startede med Otto Frandsen (Storehedinge) og Oscar Smidt (Nykjøbing S.) som Formænd.

Nærmere Referat i næste Nr.

7-Lukningens Sejr i Kristiania!

CHR. DYBWAD, vort norske Broderorgan „Handelsfunktionæren"s Redaktør har d. 23. Oktbr. tilsendt os efterfølgende Brev, som vi foranlediget af dets betydningsfulde Indhold gengiver in extenso:

Kun et par ord for at melde Dem, at vor organisation i disse dage har vundet sin skjønneste seier, saa stor og skjøn, at den burde kunne aapne selv de blindfødtes øine for organisationens uendelig store betydning og magt.

Kristianias formandskab indstiller enstemmig paa, at lukningsvedtægten for Kristiania hele aaret rundt blir fra kl. $7^1/_2$ morgen til kl. 7 aften og kl. 9 dagen før helligdage.

Herved indspares $^1/_2$ time hver morgen og 1 time hver aften ialt 9 timer pr. uke.

Saken skal endelig behandles i det samlede bystyre nu paa Torsdag. Udfallet maa ansees givet ved formandskabets ($^1/_2$ av hele bystyret) enstemmige indstilling, saameget mere som borgermesteren har gaat fra sin oprindelige indstilling: kl. $7^1/_2$ aften.

Vi har altid hat haab om at sejre, men enstemmigheten kan vistnok tilskrives, at vi om en maaned skal ha kommunevalg og at styrkeforskjellen mellem det konservative parti, som nu har magten, og den radikale opposition (venstre og socialisterne) er saa minimal, at en samlet optræden av den underordnede handelsstand vilde avgøre valget.

Vort hovedstyre har derfor faat saken frem i grevens tid, ellers hadde den nok faat hvile endnu i 3 aar, til vi atter har valg. Og Gud vet, om partistilling da var saadan, at partierne vilde overby hverandre i imøtekommenhet og forstaaelse av den underordnede handelsstands berettigede krav.

Nu faar vi i forhold til Kristianias størrelse den bedste vedtægt paa det europæiske fastland. Kun den engelske lov, som nu skal behandles, er bedre.

Da avgjørelsen bør faa indflydelse paa lukningsarbeidet ogsaa i Danmark smelder vi i et telegram straks saken er endelig vedtat nat til fredag.

— — —

Vore norske Venners Forhaabninger er ikke slaaet fejl!

Fredag Morgen den 28. Oktober modtog vi følgende Telegram fra Kristiania:

„Syvlukning ensstemmig!
Handelsfunktionæren."

Heraf fremgaar det, at Kommunalbestyrelsen har taget den betydningsfulde Beslutning ensstemmig. — Vi telegraferede omgaaende til vort norske Broderorgan:

„Bravo Nordmænd! Eders Sejr — vort Fremtidsløsen!
Vilh. Hansen," —

og gentager her vor Lykønskning til det opnaaede Resultat, der følgelig kan og skal tages til Indtægt for vort Krav om 7-Lukningens Gennemførelse ad Lovgivningens eller Kommunalvedtægtens Vej.

Moderne Forretnings-Inventar.

MEKANIK overalt! Ikke alene i det industrielle Storetablissement og i Landhaandværkerens Værksted. Ogsaa paa det moderne Kontor.

I stigende Tal nedlægger Kontorarbejderne Pennene, — og mangen Kontormand arbejder kun i Ny og Næ med Pen og Blæk. Staalpennefabrikationen vilde afgjort være paa Retour, om den almindelige Kulturudvikling ikke netop virksomt befordrede den skriftlige Tankeudveksling paa anden Vis. —

Skrivemaskinernes mangfoldige Fabrikata, Telefon og Telegraf revolutionerer Kontorarbejdet, den øvrige Kontormekanik: Bogholderimaskiner, Adressografer, Kopi- og Regnemaskiner, Sorteringsapparater, og hvad alle de moderne arbejds- og hjærnebesparende Hjælpemidler hedder, besørger Resten.

Kontor-Mekanikken er imidlertid kun langsomt fulgt af en tilsvarende Modernisering af det faste Kontorinventar. Her mødes Fortid med Nutid, selv i store Forretninger. Fortiden repræsenteret ved den gammeldags Pult, den skrækkelige, knirkende, af Slid og Tidens Tand mærkede Skruestol, der forlængst burde have fundet fortjent Hvile i et handelshistorisk Musæum, — Nutiden markeret af Skrive- eller Bogholderimaskiner.

Thi moderne Kontorinventar koster Penge — ofte mange Penge, og der raader ikke altid fornøden Sans for, at et praktisk Arbejdsbord, et sindrigt indrettet Aktstykkeskab, ogsaa byder Vinding af Tid — altsaa af klingende Mønt.

Forleden besøgte vi en Udstilling af moderne Kontorinventar, der synes at skulde feje de sidste Fortidslevninger ud af vore Forretningslokaler. A/S. Ringers Møbel- og Inventar-Patenter. Det forener Enkelthed med Prisbillighed og tilfredsstiller forsaavidt Tidens Krav til moderne Forretningsinventar.

Systemet er saare simpelt. Ved en snild Indretning opnaas de forskelligste Kombinationer: Det lige som det skraa Skrivebord, Pulten og Tegnebordet, — i højere eller lavere Stilling. Møblernes Indre varieres paa Sekunder ved Forskydning og Flytning af Hylder, Skillerum, Skuffepartier etc. En simpel Drejning forvandler det brede, pladskrævende Skrivebord til et smalt, opadstræbende Skab, der kan afstemmes efter Stilen i Kontoret som Boligen.

Opfindelsens Idé — der skyldes Direktør Søren Ringer, Kjøbenhavn — maa dels søges i en praktisk Afballancering, dels — og i Særdeleshed — i en sindrig, men enkel, let forskydelig og flyttelig Anbringelsesmaade af alle løse Dele, der tillader et Utal af Kombinationer, og følgelig ogsaa kan gøres nyttebringende i Butiksinventar gennem forskelligartede Reolsystemer.

Prisen: Halvdelen af den ordinære, for det tilsvarende almindelige Kontormøbel.

Idéen synes saa snublende nær, saa ligetil, — bagefter.

Det er Historien om Kolumbus' Æg om igen, — men tillige et Stykke Revolution paa Kontorindretningens Omraade.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg, Nørre Sundby. Vi har herved den Fornøjelse at meddele vore Medlemmer, at det er lykkedes os at sikre Foreningen udmærkede og smukke Mødelokaler paa *Hotel „Hafnia"*. Saafremt derfor Medlemmerne ogsaa i Aar vil give Foreningens ugentlige Mødeaften deres Tilslutning, mener vi at have Betingelser for at kunne faa Gavn og Glæde af Sammenkomsterne i Vinter. Nedenstaaende meddeler vi Dem Programmet for November Maaned: Onsdag den 2. November: Oplæsning ***. Onsdag den 9. November: Andespil. Onsdag den 16. November: Foredrag af Forfatteren, Hr. Fuldm. P. Lauritsen. Onsdag d. 23. November: Oplæsning af Hr. Translatør Rasmussen. Onsdag d. 30. November: Foredrag af Skolebestyrer, Hr. cand. mag. Møller.

Endvidere gør vi Dem opmærksom paa, at man hos Kassereren, Frk. Johanne Berg, kan faa Adgangskort til Foredragsforeningen. Kortene, der gælder til Vinterens samtlige Foredrag, koster i Aar 25 Øre pr. Stk. *Lokaleudvalget.*

Aarhus. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Foreningens Lokaler i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Amaliegade Torsdag den 29. September. — Til Dirigent valgtes Johs. Petersen.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar og dvælede særlig ved 7-Lukningen og Agitationen, men desværre maatte det indrømmes, at Resultaterne havde været meget daarlige for begge Deles Vedkommende.

Efter Beretningen udspandt der sig en til Tider ret skarp Diskussion, der endte med Beretningens Godkendelse.

Formanden og øvrige Delegerede gav derefter forskellige Meddelelser fra Kongressen, der modtoges med Bifald.

Da N. Ormstrup ved Vakance er indtraadt i Bestyrelsen nyvalgtes som Suppleant Bogholder Charles Sørensen.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med en Beklagelse af, at der ikke var mødt flere, og Ønsket om, at Interessen for vort Arbejde maatte blive større indenfor Afdelingen.

Esbjerg. Onsdag den 12. Oktober afholdt Foreningen „Hermes" sin halvaarlige Generalforsamling. Der var mødt ca. 25 Medlemmer. Til Dirigent valgtes Hr. Kommunebogholder Andersen. — Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Hr. Th. Overgaard aflagde Beretning fra Kongressen i Vejle.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse i Stedet for de efter Tur afgaaende. Valgte blev d'Herr. Sv. Tr. Fensholt, P. J. Pedersen, Johs. Østergaard (alle Genvalg); Chr. Sørensen (Mecklenburg) og A. Madsen (Feerup), (Nyvalg). Til Suppleanter blev valgte Frk. Jørgensen (M. Jørgensen jun.) og Hr. Vestergaard (Breinholt).

Endelig vedtoges det at lade afholde Mødeaften hver Onsdag i Vinterens Løb. Programmet for de første 4 Aftener er følgende: den 19. Oktbr. Oplæsning med fælles Kaffebord; den 26. Oktbr. Diskussionsmøde, Indleder: Hr. Chr. Sørensen; den 2. Novbr. Spilleaften; den 9. Novbr. Diskussionsmøde, Indleder: Hr. A. Madsen.

Fra 1. Novbr. oprettes tillige et Kursus i Gymnastik, som afholdes hver Tirsdag og Torsdag Aften fra Kl. 9—10. Eventuelle Deltagere bedes tegne sig paa den i Lokalerne fremlagde Liste.

Kl. ca. 10 sluttede Generalforsamlingen, hvorefter der var et Par Timers gemytligt Samvær.

— — —

Foreningens Lokaler og Pensionat bringes i velvillig Erindring.

Sv. Tr.

Fredericia. Afdelingen aabnede Vintersæsonen med et Møde i Teatercaféens hyggelige Lokaler den 20. Oktober. Det var væsentlig den gamle stabile Stok, der her mødte op og vekslede Haandslag paa godt kammeratligt Samarbejde for Organisationen i den kommende Vinter. Carl Hammer, Aarhus, indledede og holdt i ca. $1^1/_2$ Time Tilhørernes Interesse fangen med en vel tilrettelagt belærende Skildring af Organisationens Maal og Midler. Formanden for Afdelingen fik derefter Ordet og holdt en kort Tale, hvori han opfordrede Medlemmerne til at anspænde sig til det yderste, for at faa de uorganiserede Kolleger til at indmelde sig. Mødet, der resulterede i flere Indmeldelser, sluttede med Leveraab for Centralorganisationen og Afdelingen.

— — —

D'Herr. Medlemmers Opmærksomhed henledes paa den ugentlige Mødeaften Onsdag. Mød talrigt! *C. J.*

Helsingør. Afdelingen indledede den 18. Oktober sin Vintersæson med et Agitationsmøde, hvor det var lykkedes at faa Fru Elisabeth Mac som Taler.

Fruen talte roligt og kraftigt om den Betydning, det havde for Handels- og Kontormedhjælpere at staa i deres Fagorganisation, for derigennem at opnaa Forbedring af deres Kaar, og om den Fordel en Medhjælper i Tilfælde af Arbejdsløshed havde af Organisationen, Arbejdsløsheds-Understøttelse og Pladsanvisning. Fruen kom dernæst ind paa en Omtale af de kvindelige Handels- og Kontormedhjælperes Stilling, og udtalte at Kvinderne burde sætte en Ære i at kræve og faa den samme Løn for deres Arbejde som Mændene, saa at det kunde siges om dem, at de var „elskværdige og dygtige" og ikke som nu „elskværdige og billige".

Ca. 100 mandlige og kvindlige Medhjælpere var til Stede, og kvitterede for Foredraget med kraftigt Bifald, og Dagen efter omtalte de lokale Blade Fruen og hendes Foredrag i høje Toner.

Efter Mødet indmeldtes 6 nye Medlemmer. *Johs. Jensen.*

Herning. Den 7. Septbr. afholdtes halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Herning". Som Dirigent valgtes C. Nielsen. Formanden, Bogholder Lind-Jensen, aflagde Beretning, og Kassereren, Kommis Jespersen, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 493,49. Begge Dele godkendtes.

Da den afgaaende Formand, Lind-Jensen, bestemt nægtede at modtage Genvalg, valgtes i hans Sted Kommis M. Strand. Til Bestyrelsen valgtes E. Jespersen, Th. R. Hansen, C. Nielsen, Pejtersen, P. Christensen og P. Stavnstrup. (Suppleanter: Jørgensen og Bejstrup.) Revisorer blev Lind-Jensen og Chr. Kampmann., Balinspektør: Strange-Christensen.

Man drøftede 8-Lukningslovens Overholdelse samt Betingelserne for at arbejde i Retning af 7-Lukning. Endvidere planlagdes forskellige Fornøjelser for næste Halvaar.

Den nyvalgte Formand, M. Strand, takkede dernæst for Valget og for den Tillid, der derigennem var vist ham, og rettede en varm Tak til den afgaaede Formand, Lind-Jensen, for den gode og trofaste Støtte, han havde været Foreningen.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for den afgaaede og den nyvalgte Formand samt for Foreningen. *P. S.*

Hillerød. Søndag d. 6. Novbr. Kl. 8 afholder Foreningen Aftenunderholdning paa Hotel Lejdesdorff. Vore flinke Dilettanter opfører det morsomme Stykke „Verdens Herkules", og der er endvidere sørget for fin kunstnerisk Assistance, idet den kendte Musiker fra det kgl. Kapel Louis Jensen vil spille paa Violoncel.

Efter Aftenunderholdningen Bal, hvortil alle vore Medlemmer har gratis Adgang.

En Opfordring til Deltagelse i denne Festaften med et saa udmærket Program turde være overflødig. For at det pekuniære Resultat af Aftenen imidlertid kan blive det bedst mulige — et godt Overskud til vort Vinterarbejde — opfordrer vi indtrængende alle vore Medlemmer til at arbejde for god Tilslutning.

Chr. J. H.

— — —

Afdelingen agter ligesom sidste Vinter at arrangere Sprogkursus for sine Medlemmer, dog med den Forandring, at Undervisningen nu vil ske i smaa Hold paa 3—4 Deltagere. De, der ønsker at være Deltager i et saadant Hold, bedes snarest anmelde det til Formanden. Foreningen paatager sig da Arrangementet og yder eventuelt ogsaa et Tilskud.

Kalundborg. Halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 5. Oktober paa „Jernbanehotellet".

Beretningerne om Virksomheden og Kongressen blev ensstemmigt godkendt.

Af Bestyrelsen fratraadte Hr. S. Møller paa Grund af Bortrejse, og ved Lodtrækning Kommis N. Petersen, som derpaa blev valgt til Formand. Hr. Kommis Bruhn blev indvalgt i Bestyrelsen.

Hr. S. Møller udtalte en Tak for den Tid, han havde været Formand, og ønskede Afdelingen Held og Fremgang under den ny Formand. Denne takkede for Valget og rettede en Tak til den tidligere Formand for godt Samarbejde. Derefter sluttedes Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen.

Senere har Bestyrelsen konstitueret sig saaledes: Kommis N. Petersen (Adr.: Hr. Isenkræmmer Beck), Formand; Kommis Bruhn, Næstformand; Bogholder L. P. Larsen (Adr.: Hr. Kristoffer Madsen), Kasserer; N. Grumløse, Sekretær og Annonceagent, N. Rasmussen. Suppleanter: Kommis Stryhn og Nielsen. Revisor: Kommis R. Larsen. *N. Grumløse.*
Sekretær.

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 12. Oktober. Til Dirigent valgtes I. K. L. Rasmussen. Formanden, N. C. Nielsen, aflagde Beretning, hvoraf det bl. a. fremgik, at Medlemsantallet er i god Fremgang. Kassereren, S. Sejersen fremlagde Regnskabet, der efter nogen Diskussion ensstemmig godkendtes. Sejersen genvalgtes med Akklamation til Kasserer. Af de andre afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, N. Nielsen, F. Bender og N. K. Petersen, genvalgtes Bender, og nyvalgtes I. I. Blach og Michael Nielsen. Suppleanter blev Ingv. Nielsen og Schauenburg-Madsen. Til Revisor valgtes Bogholder N. K. Petersen og som Revisor-Suppleant Bogholder S. Sørensen. Til at indtræde i Agitationsudvalget i Stedet for Engelbredt Andersen, der er frarejst Byen, valgtes Mich. Nielsen. Det gamle Fornøjelsesudvalg genvalgtes.

— — —

Søndag den 16. Oktober afholdt Foreningen en selskabelig Sammenkomst paa „Kronborg". D'Herr. N. C. Nielsen, Michael Nielsen samt A. Westergaard, Vejen, underholdt de tilstedeværende Medlemmer og deres Damer med Oplæsning af forskellige Smaastykker. Frk. Jenny Johansen gav nogle Sangnumre, smukt og stemningsfuldt som altid. Senere var der fælles Kaffebord og derefter Dans. — *Johs. G.*

Medlemsmøde afholdes fremtidig hver Onsdag Aften Kl. 8¾ i Foreningens Lokale paa „Kronborg".
Til disse Møder bedes de ærede Medlemmer i stort Tal give Møde. *Bestyrelsen.*

Kjøbenhavn. De kjøbenhavnske Afdelingers Kontor er Aaboulevard 16, St. th., Telefon Nora 799 y.
Kassereren træffes hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 7—8 samt Søndag Formiddag fra Kl. 9—10.
Henvendelser af enhver Art sker til ovennævnte Adresse.
Rabatbilletter til Zoologisk Have, Folketeatret samt Det nye Teater faas paa Kontoret.

— — —

Tirsdag den 8. November Kl. 9 Aften pr. i City Selskabslokaler, Citygade 23, indledes Vintersæsonen med en Aftenunderholdning. Fælles Kaffebord samt et Par Timers Dans.
Skuespillerinde Fru Elna Panduro vil foredrage nogle kvikke Sange og Forfatteren Hr. Orla Bock vil læse op.
Billetter til Aftenunderholdningen à 25 Øre erholdes paa Kontoret eller bestilles pr. Telefon (Nora 799 y) mellem Kl. 12 og 2 eller efter Kl. 8 hver Aften samt hos samtlige Repræsentantskabsmedlemmer.
Besøgende kan deltage. Alle Medlemmer bør deltage i denne billige og sikkert fornøjelige Sammenkomst.
Musikken ved Hr. Bierring Larsen. P. U. V.
Å. C. Alsøe.

Nakskov. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 5. Oktbr. Som Formand valgtes A. Aagaard-Hansen. Som nyvalgt Bestyrelsesmedlem: Olivarius Poulsen. Suppleanter: H. I. Hansen og O. Wiell.
Bestyrelsen bestaar herefter af følgende: A. Aagaard-Hansen, Formand; A. Asmussen, Næstformand; A. Olicher, Kasserer; Willia Gunnersen, Sekretær; P. Nielsen, M. Larsen og O. Poulsen. Paa Generalforsamlingen fremkom Forslag om i Vinterens Løb at opføre Dillettantkomedie til Fordel for „Frivilligt Drengeforbund".

— — —

Medlemmerne anmodes om at give Møde hver Onsdag Aften i vore Lokaler paa Hotel „Harmonien".
Husk at agitere for nye Medlemmer. *Willia Gunnersen,*
Sekretær.

Næstved. Foreningen afholdt Torsdag den 13. Oktober sin ordinære halvaarlige Generalforsamling.
Til Dirigent valgtes Næstformanden, C. Andersen, som straks gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning fra sidste Halvaar.
Der var arbejdet en Del for 7-Lukningen, men trods et stort Arbejde, førte Forhandlingerne ikke til gunstige Resultater. I et Par Tilfælde var nogle af Byens Handlende bleven meldt for Overtrædelse af 8-Lukningsloven.
Foreningen var i Løbet af sidste Halvaar gaaet godt frem.
Lokalespørgsmaalet drøftedes for tredie Gang. Ved Afstemningen blev det bestemt at skifte Lokale (19 Stemmer mod 2). Samtidig vedtoges det at forhøje Foreningens Kontingent med 25 Øre pr. Medlem.
Et Forslag af K. Bartholdy om, at Arbejdsløshedskassens Lærlinge-Medlemmer skulde betale et Kontingent af 25 Øre til den lokale Afdeling blev stemt ned. Bartholdy begrundede sit Forslag med, at Arbejdsløshedskassens Lærlinge-Medlemmer havde samme Rettigheder til at benytte Lokalerne som Medhjælperne, men blev fra flere Sider gjort opmærksom paa, at Forslaget stred mod Centralorganisationens Love, at Lærlinge fik Medlems-Rettigheder. *N. B.*

Nykjøbing F. Den 9. Oktober blev der af Foreningens Medlemmer foranstaltet en Dillettantforestilling paa Hotel „Royal", hvor der for udsolgt Hus spilledes „Nykøbing F.—Aarhus, Tur og Retur" og „Lille Nitouche".
Efter Forestillingen samledes Dillettanterne ved et sluttet Kaffebord, hvorefter der var Bal til Kl. 2. *P. Skafte.*

Nykjøbing M. Torsdag den 6. Oktober afholdt den herværende Afdeling ordinær halvaarlig Generalforsamling.
Som Dirigent valgtes A. Petersen. Derefter aflagde Formanden, E. Øhlenschlæger, Beretning for det forløbne Halvaar, som, uagtet det var Sommerhalvaaret, dog havde været fuldtud tilfredsstillende, særligt hvad Medlemsantallet angik. Det fremlagte Regnskab godkendtes ensstemmigt.
Derefter foretoges Valg af 3 Medlemmer til Bestyrelsen; nyvalgtes Kommis V. Poulsen og genvalgtes Hass Jensen og A. Vittrup. Som Suppleanter valgtes L. Thomsen og A. Petersen. Et Forlystelsesudvalg, bestaaende af 4 Medlemmer, blev ligeledes nedsat.
Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen.
Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: E. Øhlenschlæger, Formand; Hass Jensen, Næstformand; A. Berg, Kasserer; A. Vittrup, Sekretær og V. Poulsen. *A. Vittrup.*
Sekretær.

Odder. Afdelingen holdt sin ordinære Generalforsamling den 27. September.
Formanden bød Velkommen, hvorefter Hr. R. Rasmussen, der havde repræsenteret Foreningen paa Vejle-Kongressen, aflagde Beretning, der paahørtes med stor Interesse af Medlemmerne, som næsten alle var mødte. Derefter valgtes Agitationsudvalg, der kom til at bestaa af d'Herr. Axel Pedersen, K. Rasmussen og C. P. Hansen.
Da flere af Bestyrelsesmedlemmerne ønskede sig fritagne for deres Hverv, vedtoges det at indkalde til extraordinær Generalforsamling, der afholdtes den 19. Oktober.
Ifølge denne valgtes R. Rasmussen, Formand; Chr. P. Hansen, Kasserer; Axel Pedersen, Næstformand; B. N. Jegsen, Sekretær; L. J. Pedersen, Suppleant.
Der var god Stemning ved Mødet og forhaabentlig vil Vinteren bringe mange nye Medlemmer.

— — —

Husk Mødeaftnerne 1. og 3. Tirsdag i hver Maaned.
C. P.

Randers. Søndag den 9. Oktober aabnedes Vintersæsonen med en selskabelig Sammenkomst, hvori den største Del af Foreningens Medlemmer deltog; Kl. ca. 8½ samledes man i Haandværkerforeningens Lokaler og underholdt sig et Par Timer med Lotterispil om morsomme og nyttige Genstande, og Kl. 11 begyndte man under Musikkens Toner til Medhjælpermarschen et livligt Bal, der varede til Kl. 3, hvorefter man spredtes med Forvisningen om at have tilbragt en fornøjelig Aften. *S. W.*

Samsø. Den nye Afdeling her paa Øen holdt Søndag den 16. Oktober Bestyrelsesmøde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Forskellige Anliggender drøftedes. Kommis Andersen, Onsbjerg, valgtes til Kasserer. Næste Møde fastsattes til anden Søndag i November, eller første Søndag i hver Maaned og skiftevis i Tranebjerg og Onsbjerg Hotel. *E. R.*

Skive. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 13. Okt. paa Hotel „Phønix" med den i „D. H. K. M. T." Nr. 19 bekendtgjorte Dagsorden.
Til Dirigent valgtes Kommis V. Romlund, der straks gav Ordet til Formanden, Herr H. P. Jensen, som aflagde Beretning og oplyste bl. a. at Foreningen siden 1. April havde haft en Tilgang af 18 Medlemmer, at der i samme Tidsrum er udtraadt 17, af disse er 6 overførte til andre Afdelinger, 1 er slettet for Restance og 10 har udmeldt sig. Der er afholdt en Del Medlemsmøder med Oplæsning og Foredrag og desuden er der lagt et ret betydeligt Arbejde for 7-Lukningens Gennemførelse, dog endnu uden Resultat. Formanden aflagde derefter en ret udførlig Beretning fra Kongressen i Vejle.
Til Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Ad. Sørensen og A. M. Nielsen, som rejser fra Byen, valgtes Kommis G. Mikkelsen og Bogholder P. Christensen. Til Suppleanter Kommis A. Haarboe og A. Andersen.
Til Revisorer Forretningsfører M. Larsen og Bogholder C. E. E. Jensen.
Der vil i Vinterens Løb blive afholdt forskellige Kursus. Forretningsfører Alf. Andersen har velvilligst tilbudt at give enhver af Foreningens Medlemmer gratis Undervisning i Stenografi (Worms System).
Man vedtog herefter at afholde Medlemsmøde hver Onsdag; der vil i Vinterens Løb blive afholdt flere Foredrag, saavel faglige som oplysende.
Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Forretningsf. H. P. Jensen som Formand, Osc. Jensen, Næstformand, G. Mikkelsen, Sekretær, P. Christensen, Kasserer.
A. M. Nielsen.

Slagelse. Offentlig Recitationsaften afholdes den 13. November i Industriforeningen med udmærket kunstnerisk Assistance, idet Afdelingen har formaaet kgl. Skuespiller Adam Poulsen assisteret af Operarepetitør Peter Gradmann til at medvirke.
Billetter erholdes hos Rudolf Madsen. Program faas i Salen.
Efter Aftenunderholdningen Bal, hvori alle kan deltage ved at blive indført af et Medlem. Billetpriser til Aftenunderholdningen Kr. 1,50 — 1,00 — 0,75. Entre til Ballet Kr. 1.50 pr. Par.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Søndergade 34, 1. Sal (Telefon 1929) Formand *Christen Ingvoldsen.* Kontortid: 8½—12½ og 2½—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Søndergade 34, 1.
— Kontor: Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Kontortid: Søgnedage Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: *Fr. Møller.* Telf. Taga 894 x.
„D. H. K. M, T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).
— Ekspeditør: *Fr. Møller,* Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand *Å. C. Alsøe.* Øster Søgade 94.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Slotsgade 25.
Fyen, — *N. Christensen-Krogh,* Overgade 24, Odense.
Sjælland, — *Herm. L. Melskens,* Hillerød.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45, 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Knudrisgade 25	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis *Søren Ullerichs*	G. Ullerichs	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*W. Nielsen*	Chr. Poulsen	*W. Nielsen*	Chr. Poulsen
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Kongensgade 85	*P. J. Petersen*	Rosenvængets Allé 11
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	Brudassist. *L. von Hagn-Jensen*	
Fredericia	*C. Jacobsen*	M. Christoffersens Enke	*F. Hess*	Norgesgade 3, 2
Frederikshavn	*Niels H. Jensen*	N. Ribe Cl ri tensen	Kontorist *Chr. Olsen*	Flade pr. Frederikshavn
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*Louis Eriksen*	Kongensgade 4
Herning	*Marinus Strand*	Bredgade 30	*A. J. Peitersen*	Hypotekforeningen
Hillerød	*Aug. Andersen*	Adr.: Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*N. Nielsen*	Jærnbanegade 11 B	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*P. Pedersen*	Morellgade 1, 1. Sal	*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*Victor A. Kallerup*	N. C. Hansen	*Einer Eriksen*	Vestergade 4
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 3
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Adr.: Chr. Bech	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Borgergade 16, St.
Kjøbenhavn	*Å. C. Alsøe*			Kontor: Aaboulevard 16.
Bladekspeditionernes Afd.	*Willy Carlsen*	Kontor: Aaboulevard 16.	*Hansine Hansen*	Telefon Nora 799 y, træffes
Kolonialafdelingen	*E. Poulsen*	Telefon Nora 799 y.		s. Regel Mandag og Torsdag
Kontorafdelingen	*Vilh. Hansen*			fra 7—8½ Aften samt Søn-
Manufakturafdelingen	*E. S. Schibler*			dag fra 9—10 Fmd.
Nakskov	*H. Christensen*		*Axel Olischer*	Ove Schou
Nykjøbing F.	*M. Lorch-Jørgensen*	Kbmd. Herskind	*C. M. Nørgaard*	N. Marcussen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Fr. Bangs Eftf.
Nykjøbing S.	*Oscar Smidt*			
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Henry Christensen*	Adr.: V. Bjerregaard
Odense	*N. Christensen-Krogh*	Overgade 44	*Chr. Henriksen*	Hans Tausens Gade 20, 3
Odder	*Rs. Rasmussen*		*Chr. P. Hansen*	Akselhus
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*Viggo S. Petersen*	J. Engelbredt
Randers	*R. Sjørup Nielsen*	Sennelsgade 8	*M. A. Jensen*	Otto Kragh
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*M. Jacobsen*	Skoletorvet
Skanderborg	Kommis *C. J. Kerff*		Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*H. P. Jensen*	Frederiksgade 2	*A. M. Nielsen*	Gasværksvej 14
Slagelse	*Chr. Johansen*	Hellig Anders Vej 9	*J. Chr. Jacobsen*	A/S J. Studsberg
Sorø	*E. Stolpe*	Adr.: Holger Hoff	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*Otto Frandsen*			
Struer	Bankassist. *N. Chr. Jørgensen*	Søndergade 5, St.		
Svendborg	*E. J. Rosleff*	Mollergade 22	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	A/S N. C. Andersen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Jens Johansen*	Stormgade 4, 2	*Chr. Høyer*	Fredericiagade 22
Viborg	*Erasmus Poulsen*	Mogens Klitgaard		
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

AdlerCykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110
med Frihjul.

Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
- Til Familie-, Konfektions- og Haandværkerbrug -

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
Kr. 3.75.
— Synlig Skrift — Letteste Anslag —
Største Gennemslagskraft.

Silkeborg,
Etablissem. „Lunden"
har de hyggeligste Lokaler for mindre og større Selskaber.
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.
Ærb. **Madsen.**

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
— anbefaler alt til Faget henhørende —
Alle moderne Nyheder.
Postkort
i fin Udførelse kun 2 Kr. 50 Øre Dus.

Svendborg
Ægte
Avena
Øl Pris
(Havremalt-extraktøl).

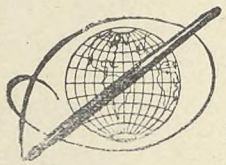

Waterman **‚IDEAL'**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3, Aalborg.
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om „Fyldepenne".

Dante
Dante
CIGARETTER **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Aalborg.

Nytorv 9 **M. Jensen** Aalborg

Cigar- og Tobaksforretning.

Piber og **Stokke** i stort Udvalg.

Handels Gymnasiet

— AALBORG —

Moderne Handelshøjskole. — Forlang Plan og Skema til Friplads og Statsunderstøttelse.

Algade 26 == **Aalborg** == Algade 26

Skotøjsforretningen i det røde Hus

bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Victor Mørchs

Barber- og Frisørsalon

— anbefales. —

Slotsgade 16, Underofficersbygningen

Glarmester S. N. Jensen,

Algade 67, Aalborg.

Telefon Nr. 5. Telefon Nr. 5.

1. Klasses Værksted for

Indramning af Billeder.

Alfred Christensens

1. Kl. Herreskræderi

Jernbanegade 2, Aalborg,

anbefales.

Aalborg **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning, engelske lette Hatte fra 3 Kr.

NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Kravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

Ure og Kæder købes billigst

hos

Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens

BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager

- - hurtigt, smukt og billigst - -

Fyrværkerisager

— en gros billigst hos —

== **H. C. ZILSTORFF, Aalborg.** ==

Telefon 531.

Katalog gratis paa Forlangende.

Aarhus.

„Jysk Handelsblad“

(Udgivet af C. O. af Detailhandlerforeningen i Jylland).

Annoncer for **pladssøgende** Handels og Kontormedhjælpere optages a **10 Øre** pr. Linie.

Gratis Tilsendelse af Billetter.

Redaktions- & Ekspeditionskontor: **Fredensgade 39, Aarhus.**

Aarhus Handelsskole

(Handelshøjskole)

begynder ny $^1/_1$ og $^1/_2$ Aars Kursus **1. Novbr.**

Program paa Forlangende.

Niels P. Nielsen,

exam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig“.

NB. Statststilskud til Sommerhalvaaret søges inden **1. November.**

Fotograf F. Borch,

Bropalæ 15. — Telefon 1805.

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon

anbefales

d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Søndergade 39—41.

E. Hestbech's Bogtrykkeri,

Badstuegade 8, Aarhus,

anbefaler

Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg.

Ryg Nr. 46. **A. M. Andersen, Esbjerg** Ryg Nr. 46.

- Special Cigarforretning -

Kongensgade 49 :: Telefon Nr. 282.

:: Specialitet: Hamborger-Cigarer ::

A. Eeg's Palmehave.

1. Kl.s Koncert-Restavration.

Enestaaende i Skandinavien.

Drik Esbjerg Øl.

Saa meget staar fast!

Det solideste Fodtøj

faas hos

S. Pedersen, Torvet, Esbjerg.

Prøv

City-Hatten.

— 7 Kr. —

Julius Petersen, Esbjerg.

Leervad-Hansen, Urmager, Esbjerg.

Eneforhandler af fineste „Waltham-Ure“ fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeurefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos

H. Blichfeldt,

Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

Johan Gøtsche,

Kongensgade 41.

Stort Udvalg i elegant Fodtøj.

Engers Hansens

Bog- og Papirhandel

— anbefales. —

O. S. U. Bauer,

Herre- og Dame-Frisør-Salon,

Kongensgade 49, St. & 1. S.

Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.

Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers, Kongensgd. 56,

Papir- og Kunsthandel.

Protokol- & Bogbinderi — Billeder i Ramme.

- - Postkort. —

Leervad-Hansen, Guldsmed, Esbjerg.

— Største Udvalg i **Guld- og Sølvvarer.** —

Alle Reparationer udføres solidt og billigt.

S. Olesen Tombour & Søn's

Kongensgade 7.

1. Kl.s Dame- og Herreetablissement

bringes i velvillig Erindring.

Esbjerg.
Jysk Lædervaremagasin
anbefales
Fuldst. Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm —
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til **Herre-Lingeri.**
Største Lager af **Habitter** og **Overfr.**

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade, Esbjerg. —

Fredericia.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til moderate Priser.

Teater Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria.
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

I. P. Schmidt jun.s
CYKLOP
med Havanna-Indlæg. Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 300 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen,
Oldenborggade 10.
Fineste Herre-, Lingeri- og Cigarforretning.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
— Telefon 253. —

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. paa $1^1/_2$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

BESTIL ALTID DERES **VISITKORT**
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S **FREDERICIA CENTRALTRYKKERI.**

Ekviper Dem i London-Magasinet.

Drik Fredericia Øl.

Herning.

Alle fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat, naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj i**
Beklædnings-Magasinet,
Bredgade 19, Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hillerød.

Skrædermester P. Sørensens Enke
Min 1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Hillerød Missionshotel
anbefales d'Herrer Rejsende og Turister. — Gode Værelser. — Proper Betjening.

M. Chr. Madsen,
Skotøjsmagasinet, Slotsgade 49, Hillerød. — Stort Udvalg i elegant og moderne Fodtøj.

Holstebro.

Hvor køber jeg billigst ???
:: I Dansk ::
Beklædnings-Magasin,
P. V. F. Pedersen.

HOTEL „ROYAL".
J. Hübertz Knudsen.
Lokale for Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.

M. Laursens
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Skolegade 6.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen
Nørregade Nr. 30.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit Indkøb hos **Vald. Noes**
Holstebro.

Horsens.

PALAIS-CAFEEN
— HORSENS —
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales
i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kallundborg.

Min første Klasses Skrædder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
N. P. Nielsen.

Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
JUVELER OG GULDSMED
ØSTERGADE 17 :: KOLDING
(K. F. U. M.s EJENDOM)
BILLIGSTE GULDSMED I KOLDING
TELEFON 500

Det største Antal Medhjælpere sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til
BRØDRENE VOLKERT,
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses
Barber- & Frisør-Salon,
Søndergade 3.
F. HONORÉ.

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos
Andr. Køster & Søn.

Næstved.

Søborgs
Conditori & Cafe
anbefales.

Odense.

Alle Kommisser
køber billigst Engl. Regnfrakk., Habitter og Vinter-Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj hos
Hinke 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke
ALBANI-ØL
eller
Albani Pilsner.

Randers.

Slotshotellet,
Randers.
:: :: Koncert hver Aften :: ::
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX, SKIVE
C. JENSEN

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning, Skive,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg i Cigarer, Cigarretter og Røgtobakker, Cigarrør og Stokke.

Prøv Th. Machon's
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

- CENTRAL-CAFEEN -
SLOTSGADE :: TELEFON NR. 41
(aaben til Kl. 12)
anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
Hurtig Betjening. Billige Priser.
Peter Bych.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg.

Køb Deres
Manchetllinned
og
Hovedbeklædning
i „Bristol"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Køb Tricotage!
Drenge- og Pigedragter.
Dame-, Herre- og Børne-
---- Linned hos ----
M. Madsen, Vestergade

Sommerlyst
1. Kl. Restaurant.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

N. Henriksen's
Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser.

Min
Barber- og Frisør-Salon
anbefales.
A. Paulsen, Vestergade.

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Reparationer udføres hurtigt.

Thisted.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Thisted.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister. Værelser à 1,50 Kr.
Telefon 61. Ærb.
J. Bisgaard.
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Vejle.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Hotel Royal
Telefon 41. Statstelefon 21.
Byens ældste og bedst renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Guldsmed Bloch,
— Torvegade 26. —
Altid Nyheder og rimelige Priser
Meget stort Udvalg.

M. B. Mathiesens
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Industri-Caféen
Byens største og eleganteste Café.
Concert hver Dag. Telef. 143.

Fotograf Hammer
Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel
Byens største 1ste Klasses Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte
- Xeroform Sæbe -
er den allerbedste Toiletsæbe til det daglige Brug.

Koncersalens Varieté
og Restauration anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

H. Steensens „VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Landbrugslotteriet
bortspiller halvaarlig 25,000 Gevinster til
Værdi 1 Million 132,670 Kr.
1ste Klasse.
1/1 **Lod 1,10.** 1/2 **Lod 60 Øre.**

Repræsentanter
for
„Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"s
Annonce-Afdeling.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. J. P. Godtfredsen, Kongensgade 85.
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Norgesgade 3, 2.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Fr. Stahl Andersen, Bredgade.
Hillerød: Hr. Kommis H. Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: J. Fogh, Adr.: R. Th. Genefke.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Danmarksgade 12.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N. Rasmussen, Adr.: W. Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jernbanegade 16
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 I,
Nakskov: H. C. Bjerregaard, Adr.: C. H. Stærmose.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen, Adr.: Chr. Sørensen.
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M. N. Nielsen, Adr.: B. Deichmann.
Randers: Herluf Duus, Adr.: Jens H. Jensen.
Samsø: Einer Rasmussen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Niels Malthensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllegade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard
Vordingborg: Hr. A. Hansen, Adr.: C. F. Breits Eftf.

Afleveret til Posten den 2. November.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN.
JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1910. 10de Aargang.

STATSUNDERSTØTTET KONKURRENCE.

Paa Grundlag af Bestemmelsen i Hærlovens § 97 om videregaaende Kursus for Underofficerer i Fag, der kan være af Betydning for dem i det borgerlige Liv, har Krigsministeriet bestemt, at der i det kommende Vinterhalvaar skal afholdes Kursus for Underofficerer ved de forskellige Vaabens Regimenter. For at indvinde Erfaringer angaaende den hensigtsmæssigste Ordning af saadanne Kursus er der ikke givet bindende Regler, men kun fastsat, at Kursus af Hensyn til yngre Underofficerer, hvis egentlige Uddannelse til Underofficerer ikke maatte være fuldt afsluttet, kan omfatte Fagene Dansk, Skrivning og Regning og iøvrigt Fag, der kan komme Underofficererne til Nytte ved civilt Erhverv som Bogholderi, Tegning, Stenografi, Handels- og Bankregning samt endelig Fag af almendannende Betydning som Historie, Geografi, Fysik, Samfundslære m. m., samt Tysk og Engelsk. *(Dagspressen.)*

KONTORMEDHJÆLPERNE i Garnisonsbyerne har altid haft „et skævt Øje" til den uniformerede Kontorarbejder, der i Underofficerens Skikkelse trængte ind paa Forretningskontorerne, naar en Vakance, Indskrænkning af Personalet, eller Nedbringelse af Omkostning-Contoen bød en Chance.

Vor Tid har ingen Plads for Lavsvæsenets Skanker, og den moderne Teknik har længst sprængt den kinesiske Mur, der rejste sig uoverstigelig mellem de enkelte Erhverv. Ogsaa Kontorarbejdet er undergaaet Udviklingens omdannende Lov, og det kan ofte være vanskeligt at paapege, hvor langt det handelstekniske Arbejde rækker og det mekaniske Kontorarbejde begynder. Lærlingevæsenet er udartet, det egentlige Lærlingeforhold forlængst i Opløsning, og fremmede, Faget uvedkommende Elementer, breder sig paa Bekostning af de egentlige teoretisk og praktisk uddannede Kontorarbejdere.

Af disse Folk fra andre Lejre udgør Underofficererne Typen og den faste Stab.

Forhen slettere lønnede end nu, med en Tjenestetid, der levnede rigelig Adgang til Bibeskæftigelse, og almindeligvis i Besiddelse af de elementære Kontorfærdigheder, blev Underofficersstanden tidlig henvist til privat Erhverv, ligesom Bondesoldaten, før den almindelige Værnepligts Indførelse, bødede paa de trange Soldaterkaar ved civilt Karle- og Arbejdsmandsarbejde. —

De militære Nutidskrav afmærkes imidlertid ikke alene i de Millioner, som Krigsmateriellets Vedligeholdelse og stigende Forøgelse andrager, men den nye Forsvarsordning har samtidig væsentlig forbedret Befalingsmændenes Vilkaar og jævnstillet dem med Statens øvrige Funktionærer i de tilsvarende Lønningsklasser. Og alt dette uden at der stilles yderligere Krav til de faste Underofficerers Præstationer eller det i nogen Maade hindrer dem i at fortsætte deres Bierhverv i borgerlige Funktioner.

Men den nye Hærlov gaar videre endnu! Den opmuntrer og befordrer disse Statsfunktionærer i deres Konkurrence med en Klasse Medborgere, der udelukkende er henvist til at søge deres Eksistens som Kontormedhjælpere, og hvoraf overordentlig mange vilde være lykkelige ved den Gage og langt mere betryggende Stilling som Underofficerer, der tilmed har det afgjorte Fortrin at være pensionsberettiget, besidder. —

Krigsministeriet har allerede stillet 500 Kr. til Disposition for hvert Regiment, der opretter Kursus, medens det iøvrigt overlades de respektive Regimenter at træffe Bestemmelse med Hensyn til Undervisningens Ordning og Art.

Dette er Meningsløshedens Triumf!

Statsborgerne — altsaa ogsaa vi Medhjælpere — udreder de Summer, som Forsvarets Nyordning kræver, men bidrager samtidig til at øge den Arbejdsløshed, der breder sig indenfor vor Stand, fordi Underofficerernes Kontoruddannelse betyder forøget Kamp om Brødet, trykkede Gager og færre Pladser for Fagets egne Folk.

Et Spørgsmaal melder sig: Vilde man byde andre end netop Handels- og Kontormedhjælperne sligt? Mon Maskinarbejderen ved sin Bænk, Mureren paa sit Stillads vilde finde sig i at staa i Accord med en uniformeret „Kammerat"? Nej, Piben vilde faa en anden Lyd! Den uniformerede „Fagfælle" vilde snarest blive ekspederet ud ad Værkstedsdøren eller ned ad Løbebroen. Og med lignende Appel vilde Underofficeren forsvinde fra Kontorpulten, dersom Kontoristen lagde Pennen og Bogholderen slog Bogen i, —

og de klart og bestemt stillede Ultimatiet: Enten Militære — eller Civilister!

Men saa langt er Medhjælperen ikke naaet. Han lader sig uden at kny byde det, man vel skulde vogte sig at udsætte Smeden eller Murersvenden for. Han — den ligegyldige, uorganiserede, socialt uoplyste Medhjælper — lader sig rolig smide ud af den statsansatte, fastgagerede, pensionsberettigede Underofficer, og er som skatteydende Borger ovenikøbet med til at vedligeholde og øge den Arbejdsløshed, hvis Offer han selv kan blive, inden han ret véd deraf.

Det er naturligvis ikke de militære Kontorister som Personer, men Systemet, der befordrer et statsunderstøttet Kontorfuskeri, som fortjener Dadel. — Maatte endda den famøse Bestemmelse, der svinger mellem ubegribelig Tankeløshed og tindrende Haan, ruske op i de af vore Standsfæller, der endnu ikke begriber, at alle Overgreb og faglige Urimeligheder alene virksomt kan modvirkes og overvindes gennem faglig Organisation.

Isenkræmmere paa Krigsstien.

PRINCIPALERNE i Isenkramfaget tæller nogle af Handelsstandens uroligste Elementer, forsaavidt som man netop indenfor dette Fag med Nidkærhed fortsætter Rumlerierne mod vor Centralorganisation.

„Provins-Isenkræmmerforeningen for Sjælland og Møen" har saaledes for et Par Maaneder siden ved en Generalforsamling vedtaget „gennem Centraludvalget at formaa de danske Isenkræmmere til at gaa ind paa ikke at engagere Medhjælpere, som er Medlemmer af Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælpere, samt at opsige de Medhjælpere, man allerede beskæftiger, der er Medlemmer af denne Forening: i hvert Fald vedtages det at forespørge alle Isenkræmmere paa Sjælland og Møen, om de vil gaa ind paa dette, og viser der sig Majoritet herfor, skal Bestemmelsen træde i Kraft".

De smukke Tanker, der er nedtag i denne Beslutning er ingenlunde af ny Dato. Vi kender dem fra tidligere Isenkræmmermøder, men vi drager ikke den gode Vilje i Tvivl, som taler ud af Resolutionen. I Aar og Dag har vi hørt disse Trusler, og de virker derfor ikke allarmerende, hvisaarsag denne Artikel er henlagt til vigtigere Anliggender var behandlet i vor Tidende.

Thi Appellen virker som blind Allarm, naar man betænker, at der indenfor Foreningens Omraade findes 50—60 Principaler, hvoraf kun 35 er Medlemmer, og af disse deltog blot 11 i Generalforsamlingen, ligesom det af Principalorganet „Den danske Isenkræmmer" fremgaar, at Beslutningen ikke toges ensstemmig. Vi har desværre hverken Tal eller Navn paa de krigslystne Isenkræmmere, der stemte for Lockout-Resolutionen, men skulde der iøvrigt staa mere Os af den Brand, vil vi sagtens faa den Fornøjelse at stifte nærmere Bekendtskab med de Herrer.

Motivet til det planlagde Overfald er ubekendt! Vi er aldeles uvidende om, i hvilken Henseende vi har forbrudt os mod disse unavngivne Mænd. Et Forsvar er derfor her overflødigt og umuligt. Alene Resolutionen faar — i sin Blanding af Naivitet og Magtbrynde — tale sit mærkelige Sprog, der visselig ikke flatterer den Forening, der bærer Ansvaret for den, og hvis Medlemmers overvejende Flertal utvivlsomt vil tage Afstand derfra.

Vi vil tilraade den intelligente, socialt oplyste og besindige Del af Medlemmerne i den sjællandske Isenkræmmerforening til at afdæmpe de Wühlere, der af Ukendskab til Medhjælperbevægelsen og uden Forstaaelse for dens Maal præker Krigen imod os, hver Gang Lejligheden byder sig til. Thi de Godtfolk overser, at vi saa langt fra at krybe i et Musehul, tværtimod under egnet Form vil vide at værne vor Organisationsret og vore Medlemmer mod enhver Forfølgelse.

Kan hænde, at Aktionen imod os fik et ganske andet Udfald end paaregnet — og at den i Stedet for at tilintetgøre os netop fremmede vore Formaal!

Vor sociale Stilling.

MED Interesse har jeg læst Hr. Peter Stavnstrups udmærkede Artikel om ovennævnte Spørgsmaal og med Forundring de to Angreb paa den i forrige Nr. af vort Blad. Hvor meget Udbytte Hr. Stavnstrup har haft af at læse Ellen Key og Peschke-Køedt skal jeg ikke komme ind paa, kun det er sikkert nok, at Frk. Louise Bjørner og Hr. Svend Holm ikke har læst Hr. Stavnstrups Artikel, som de burde; thi i saa Fald vilde de have forstaaet, at Hr. Stavnstrup ikke vil have os til at ringeagte de store Mestres Værker, men kun har villet pege paa det, som de danske Handels- og Kontormedhjælpere i vor Tid først og fremmest har Brug for.

Og jeg tænker, vi kommer til at give ham Ret i, at som Forholdene i Øjeblikket er indenfor Standen, saa er Hr. S.s Opfordring til Handels- og Kontormedhjælperne, om at „gribe ind i Livet", nok saa meget paa sin Plads som et Raad til Medhjælperne om at beskæftige sig med „Menneskeaanden"s ypperligste Frembringelser.

Hr. S. er imidlertid sikkert i Stand til selv at klare for sig og sine Anskuelser, og jeg vil derfor, da Spørgsmaalet er rejst, blot hævde, at Hr. S.s Artikel mere maner til Eftertanke end til Forargelse.

Den Mangel paa Interesse for Tidens Spørgsmaal, som karakteriserer Handels- og Kontormedhjælperne, bunder omtrent udelukkende i, at de fleste Medhjælpere simpelthen ikke har Tid til at beskæftige sig med disse Ting. Det kunde derfor ikke falde mig ind at tilraade en ung Mand, der har en Arbejdsdag paa 12—14 Timer, i sin Fritid at beskæftige sig med Shakespeare eller Beethoven.

Om han sidder oppe paa sit Kvistkammer og gaber over en af Shakespeares Dramaer eller i en Koncertsal og sover over en Symfoni — jeg tror ikke, han gavner hverken sig selv eller andre dermed. Lad os hellere raade ham til at bruge sine faa Fritimer til et sundt Friluftsliv eller Sport, og til sammen med Kolleger at deltage i det praktiske Arbejde, for at skabe sig mere menneskelige Levevilkaar. Overfor disse Mænd og Kvinder — og det er langt Størsteparten af Handels- og Kontormedhjælperne — skal man ikke stille store Krav om Tilegnelse af Menneskeaandens ypperligste Frembringelser. Vor Organisation skal først og fremmest styrke og udvikle deres Standsfølelse, og drage dem med ind i den store Kamp for retfærdigere Levevilkaar, som kæmpes overalt i vore Dage, og hvis endelige Sejr vil bære flere og rigere Frugter for os end blot noget mere materielt Velvære. —

Saa er der imidlertid den lille Del af Handels- og Kontormedhjælperne, som alt nu lever under Vilkaar, der sætter dem i Stand til at ofre Tid og Penge paa deres intellektuelle Udvikling, de i de gode Stillinger, som ikke har længere Arbejdstid, end at de kan dyrke forskellige Interesser.

Vi ser ikke ret meget til disse Folk indenfor vor Bevægelse — de er optaget af andre Ting.

Medens Tusinder af deres Standsfæller fører en ofte bitter Kamp for Tilværelsen, som mer eller mindre velklædte Proletarer, er disse ret godt stillede Kolleger optaget af deres „personlige Udvikling", d. v. s. med at erhverve sig overflødige Kundskaber og intetsigende Viden, optaget af af tilegne sig en Intelligens, der kan være til Pynt i de dannede Kredse, de søger, men som i Virkeligheden intet bidrager til at skabe en Personlighed. De glider da bort fra det Sted, hvor de hører hjemme, bort fra deres Kolleger og fra den Organisation, som vil drage dem ind i Livets Kamp og i Virkelighedens Verden, og som har Brug før deres Tid og deres Evner.

Til disse Medhjælpere, der er Tilskuere, hvor de burde være aktive Deltagere, er Hr. S.s stærke Ord paa sin Plads, og til de unge af dem, de, der endnu ikke er falden til Ro i det, som Frk. Bjørner kalder den største af alle Glæder, „Forstaaelsens Glæde", til disse vil jeg tillade mig at sige:

Der gives en Glæde, der er større end med Hænderne i Skødet at leve sig ind i de store Digteres Verden, — og det er den Glæde, der ledsager et personligt Arbejde for en god Sag. Hellere end at sværve milevidt fra Jorden med de store Aander, skal Du med Fødderne paa Jorden være med til at bringe Din Stand blot eet Skridt frem mod bedre og lysere Tider. Den Glæde, Du da vil føle, bliver sundere og sandere, thi den har Rod i det daglige Livs Virkelighed.

Begrav Du blot Shakespeares Dramaer og Beethovens Symfonier, om ikke paa Bunden af det kaspiske Hav, saa dog paa Bunden af Din Kuffert, til der kommer mere belejlige Stunder, men grib i Stedet for ind i Livet, grib ind i den Bevægelse, som venter paa Dig, og som har Brug for Dine bedste Egenskaber.

Chr. J. Hansen,
Hillerød.

— — —

Jeg har før prøvet at staa ene med mine Anskuelser, og det falder mig ikke ind at gøre Fordring paa, at jeg med min Artikel i Nr. 19 skulde have udtalt den raadende Anskuelse indenfor Handels- og Kontormedhjælperne. Hr. Svend Holm kan altsaa spare sig sine Skrupler i den Retning. Naar Hr. Holm til Slut udtaler Ønsket om, at „vi maa være enige om at forskaane vor Tidende for Artikler af den Art", saa haaber jeg ikke, at han her er i Overensstemmelse med Flertallet af Handels- og Kontormedhjælperne. Ytringsfriheden burde dog vel være knæsat indenfor vor Kreds. Hr. Holm burde — jfr. Stuart Mill — være glad ved, at jeg har fremsat min Mening, fordi han gennem dens formentlige Urigtighed har faaet sin egen Menings Rigtighed bekræftet.

Frk. Louise Bjørners dygtige og klare Indlæg imod mig er jeg forsaavidt taknemmelig for, som det afdækker min Hang til altid at skyde over Maalet med uklare, billedlige Vendinger. Det er muligt, at jeg i Debatten om Enkeltheder og om Udtryk og Vendinger i min Artikel henter mig en braadden Pande. Men det ser jeg ikke saa mørkt paa, den Slags er jeg kommen levende igennem før. Og jeg trøster mig med, at Hovedsynspunktet i min Artikel — dette, at vore hidtidige Førere (de liberale Erhvervs Mænd) ikke har kunnet gøre Livet skønnere, at det tværtimod bliver grimmere og grimmere, og at vi (det praktiske Livs Mænd), der til syvende og sidst har mest Føling med Livet, kommer til at tage Affære — det lader man staa. Har Læserne ikke faaet dette Indtryk af Artiklen, saa er det ikke Idéens Skyld, saa er det min Skyld, fordi jeg ikke har mægtet en klar og ædruelig Fremstilling. Dog forekommer det mig unægtelig at være en Tilsnigelse, som jeg forsøger en svag Protest imod, naar mine Angribere absolut vil have bogstavelig Betydning lagt ind i Ordene: „Lad os begrave . . ." o. s. v.

Endnu en Bemærkning: Frk. Bjørner mener ikke, at jeg har haft Udbytte af Ellen Keys „Människor". Noget saadant kan Frøkenen ikke faa ud af det, jeg skrev. Jeg har blot angrebet en enkelt Udtalelse, som forekommer mig at være en karakteristisk Illustration paa den usmagelige Selvovervurdering, man saa ofte støder paa indenfor de liberale Erhverv.

Peter Stavnstrup.
Herning.

Om Vejle-Kongressen.

En Artikel i „Handelsfunktionæren".

VORT norske Broderorgan bringer en længere Artikel af Landsforbundets Repræsentant ved Vejle-Kongressen, Forretningsfører Fridthjov Nielssen, hvori vor norske Kollega skildrer det Indtryk, han under Samværet med danske Standsfæller modtog af vor Organisation og selve Kongresforhandlingerne.

Artiklen indledes med vellignende Billeder af Chr. Ingvoldsen og Vilh. Hansen.

Vi gengiver i det følgende nogle Uddrag, der fortæller om de Indtryk, vor norske Gæst modtog under Kongresdagene:

„Jeg fik meget snart det indtryk, at her var fremmøtt en forsamling med baade evner og vilje til at vareta standens interesse; jeg fik et meget sterkt indtryk av, at man i denne forsamling hadde naadd hvad vi stræper hen mot — kultur og disciplin i den parlamentariske omgang. Al forhandling var strengt saklig; tørnet standpunkterne skarpt sammen, skete det dog i de elskværdigste former, og forvildet tilfældigvis en av talerne sig utenfor den foreliggende saks grænser og truet med at komme ut paa vidderne, forstod straks formanden og de to valgte dirigenter, Vilh. Hansen og A. Andreasen, medlem af Hjørring bystyre, med myndighet at føre den vildfarende tilbake i det rette spor uten protest fra noen kant.

Hvad der dog slog mig allermest var den sterke standsfølelse, som præget forsamlingen. Ga de fremmøtte repræsentanter et korrekt uttryk for denne følelse blandt alle de hundrede, som de repræsenterte, da sier jeg: „Lykkelige danske underordnede handelsstand, som er naadd saa langt." Hvad jeg under mine foredragsreiser smerteligst har følt her hjemme er netop savnet av standsfølelsen. Denne har jeg altid søkt at indprente mine tilhørere — med hvad følger, ja det faar fremtiden vise. Danskerne synes imidlertid at være fuldt paa det rene med, at skal noget kunne utrettes, da maa en sterk standsfølelse gjennemsyre rækkerne av de underordnede. I det formodentlig overalt like kinkige kontingentspørgsmaal viste forsamlingen en vilje til at bære de med organisationen forbundne pekuniære opofrelser, som er ukjendt hos os. Der betales i Danmark en kontingent adskillig over det dobbelte av, hvad vore mest betalende grupper paalægger sine medlemmer; ikke desto mindre blev ikke alene et forslag om kontingentnedsættelse — for hvilket iøvrigt hr. Herman L. Melskens, Hillerød, holdt et av de beste foredrag, jeg kan mindes at ha hørt, forkastet mot 1 stemme, men der lot endog til at være stemning for kontingentforhøielse!

Kongressens arbeidsmetode var fortrinlig, og de i debatterne deltagende talere viste sig vel trænede og forstod kort og slaaende at begrunde sin stilling til det foreliggende spørgmaal. Gjentagelse av hvad man selv eller andre tidligere hadde anført, undgik man omhyggelig, og derfor var ogsaa i regelen 3 à 5 minutter tilstrækkelig for hver taler. Paa grund av denne arbeidsmetode og de ledende mænds organisatoriske dygtighet, lykkedes det derfor ogsaa kongressen at arbeide sig igjennem det temmelig omfattende program i den fastsatte tid uten nattemøte og uten noen forcering av arbeidet.

Centralorganisationen har været saa lykkelig at finde de rette mænd til at lede arbeidet.

Formanden, Chr. Ingvoldsen, er den fødte leder. Han er en glimrende administrator, en realiteternes mand; kort, greit og fyndigt fremsætter han sin mening og med myndighet forstaar han at hævde stillingen som føreren. Han er desuten en repræsentativ mand, der forstaar at skape respekt for den danske underordnede handelsstand.

Vilhelm Hansen er taleren par excellence. Hans foredrag er klart, overbevisende, og han undgaar omhyggelig at hefte sig ved det uvæsentlige i en foreliggende sak. Han hamrer bevislig-

heterne ind i sine tilhøreres sind, og naar han kommer i affekt, hæver han sig til en besnærende veltalenhed; han har desuten et vakkert, malmfuldt organ, saa det er en sand fornøielse at høre ham. Han er i besittelse av alle de egenskaper, som skal til for at rive tilhørerne med sig.

A. Andreasen viste sig ogsaa at være en mere end almindelig dygtig taler og debattant, ligesom han var en fortrinlig dirigent.

Av de tre kvindelige repræsentanter deltok frk. Johanne Berg og fru Elisabeth Mac paa en særdeles dygtig maatte i forhandlingerne. Særlig viste fru Mac sig, i likhet med Vilh. Hansen, i besittelse av evnen til at rive tilhørerne med sig."

— — —

Hr. N. slutter sin Artikel med følgende Tak:

„Der blev vist vore forbund al mulig ære og mig personlig den hjerteligste velvilje, hvorfor jeg benytter leiligheten til herigjennem at bringe alle deltagere i kongressen min forbindtligste tak."

3 nye Afdelinger.

Storehedinge. — Nykjøbing S. — Grenaa.

SOM alt meddelt dannedes der i Storehedinge en Afdeling under Centralorganisationen ved et Møde, der afholdtes den 24. Oktober med Chr. Ingvoldsen som Indleder. Der var mødt ca. 25 Kolleger. Vor Ven, Otto Frandsen, havde her gjort et stort Stykke Forarbejde, men blev modarbejdet af en selskabelig Forening; — der er jo endnu dem, hvis højeste Stræben er Selskabelighed. Afdelingen dannedes dog, men Modarbejdet gjorde Resultatet ringere end paaregnet. Imidlertid har vor Afdeling de bedste Betingelser for i Løbet af kort Tid at vinde Overtaget, og den Selskabelige vil da gaa samme Vej som dens Forgængere. — Den foreløbige Bestyrelse kom til at bestaa af: Otto Frandsen, Formand, Otto Jensen og Axel Hansen.

— I Nykjøbing Sj. holdtes Mødet den 25. Oktober paa Hotel Phønix, ligeledes med Chr. Ingvoldsen som Indleder. Der var gjort et fortrinligt Forarbejde af Manufakturmedhjælper Oscar Schmidt (tidligere Præstø), kraftigt støttet af andre, direkte Medlemmer. Resultatet blev da ogsaa saa smukt, at alle de mødte indmeldte sig, og at Afdelingen sikkert i Løbet af kort Tid vil tælle alle derværende Medhjælpere og Lærlinge, ialt ca. 30, i sine Rækker. — Bestyrelsen bestaar af: Oscar Schmidt, Formand; Frk. U. Permin, Næstformand; Laur. Jørgensen, Kasserer; Conrad Sørensen, Sekretær og Frk. Eline Madsen. Suppleanter: Laur. Jensen og Frk. Henny Valdemar. Revisorer: Madvig og Søren Sørensen. *I.*

— — —

— Grenaa. Onsdag den 2. November var der paa Initiativ af direkte Medlemmer indvarslet til Møde paa Hotel Skandinavien med Hr. C. Hammer som Indleder. Mødet var velbesøgt og resulterede i, at Afdelingen genoprettedes, for sikkert aldrig at gaa ind igen, og den Interesse for Sagen, Grenaa-Kollegerne har lagt for Dagen ved at sætte Kontingentet til 2 Kr. peger da ogsaa i den rigtige Retning.

Bestyrelsen bestaar af følgende Kolleger: Søren Kjær, Formand; Charles Christensen, Næstformand; Borgberg Madsen, Kasserer; V. Berg, Sekretær; J. Nyby.

Efter Mødet holdt man fælles Kaffebord, hvor der blev holdt forskellige Taler og til Slut udbragt et begejstret Leve for Centralorganisationen. *C. H.*

— — —

Disse sidste Led i vor Afdelingskæde er et nyt Bevis for, at vor Organisation har opnaaet sikkert Fodfæste i de smaa Købstæder. — Vi byder de nye Medhjælperforeninger Velkommen i Landsorganisationen!

Fra vort Hovedkontor.

Formandens Beretninger for September og Oktober.

SEPTEMBER stod udelukkende i Kongressens Tegn, og Hovedkontorets Virksomhed samlede sig følgelig om Tilrettelæggelse af dette betydningsfulde Stævne. Saaledes udsendtes der forskellige Rundskrivelser til Afdelingerne med derhenhørende Oplysninger og Anvisninger med Hensyn til Arrangement og Forhandlingsemner.

Disse Kongres-Forarbejder har ganske beherskét Maaneden, saaledes at der udover de daglige Funktioner paa Hovedkontoret kun i ringere Grad blev Lejlighed til Arbejde udadtil, af hvilken Grund agitatorisk og anden extern Virksomhed traadte i Baggrunden.

Vor Tidende har bragt udførlige Beretninger om det den 2. September i Aarhus afholdte ordinære Hovedbestyrelsesmøde som ogsaa om Vejle-Kongressen. —

Oktober bragte os 110 nye Medlemmer og nye Afdelinger paa Samsø, i Storehedinge, Nykjøbing S. og Grenaa, hvor Chr. Ingvoldsen og C. Hammer holdt de indledende Foredrag, og hvorom nærmere Meddelelse findes andet Sted i dette Nr. — Iøvrigt er Hovedkontorets Arbejde i denne Maaned i nogen Grad vanskeliggjort af den stedfundne Flytning, — Vanskeligheder, der dog forlængst er overvundet.

Forretningsudvalget afholdt Møde i Kjøbenhavn den 23. Oktober. I Mødet, der strakte sig over hele Dagen, planlagdes de statsunderstøttede Foredrag, og Tilskudet fordeltes mellem de andragende Afdelinger, ligesom Udvalget tog Stilling til forskellige Retsspørgsmaal og nogle specielle Anmeldelser om Arbejdsløshed. Desuden drøftedes og afgjordes en Række administrative Anliggender.

Maanederne viser nogen Stigning i Arbejdsløsheden.

Til Overvejelse.

I „D. H. K. M. T." Nr. 19 skriver Redaktøren i en ledende Artikel „Vejle Kongressen" bl. a. om Forslaget vedrørende Kontingentforhøjelsen: at Medlemmerne er besjælede af Offervilje. Jeg kan, efter min Erfaring, ikke lade være, jeg maa paa dette Punkt modsige vor ærede Redaktør. Der er sikkert blandt Medlemmerne ikke nogen Stemning for Forhøjelse af Kontingentet. En Urafstemning vilde sikkert vise det, og jeg er, — trods Nedslagtningen af Forslaget paa Kongressen, tilbøjelig til at tro paa en Stemning for Nedsættelse. Vi maa erindre, Kongressisterne er vel i de fleste Tilfælde ikke alene Organisationens Kærnetropper; men Størsteparten sikkert ogsaa økonomisk set „bedre end vi andre". Nej, lad os endelig gaa med forsigtige Skridt, hvor det gælder yderligere at trække paa Medlemmernes Pengepung, ogsaa med Henblik paa nye Medlemmer. Broen til de Udenforstaaende er i Forvejen skrøbelig og ikke helt let at komme over; vi kunde nemt trampe den helt i Stykker. Offerviljen tror jeg altsaa ikke rigtig paa; og selv om den var til Stede, hvad kunde det gavne, naar Evnen til at yde mere, for de lavere lønnede Medlemmers Vedkommende, faktisk mangler.

Et helt andet Punkt er, om den nye Hovedbestyrelse paa de forskellige Poster kunde indskrænke Udgifterne; der maa sikkert være Konti, hvor Udgifterne kan nedbringes i betydelig Grad. Jeg skal paa intet Punkt kritisere Hovedledelsen, jeg skatter fuldt ud det store Arbejde, der udføres; men — det er dog med en vis Tilfredshed, jeg hilser Hr. Herman L. Melskens som Hovedbestyrelsesmedlem. Løft kun Deres Fane (Sparsomhed og smaa Udgifter) højt Hr. Melskens, saa naas maaske ad Aare Deres Maal — Kontingentnedsættelsen.

I vort Festnummer skriver Hr. Assistent Hammer i sin Artikel: „En Dag paa Hovedkontoret." „. . . Hvad er et Organisationskontor . . . Det er vel Formandens Stue" o. s. v. — Det har jeg nu aldrig tænk; alligevel maa jeg tilstaa, jeg blev ikke lidt forbløffet ved (efter Illustrationerne og Beskrivelsen) at se mig hensat paa et Kontor, en Millionær-Grosserer værdigt. Vi er jo da kun Medhjælpere, og Kontorholdet (Papir og Tryksager etc. indbefattet) er f. Eks. et Punkt, hvor Udgifterne maa kunde indskrænkes. — Som jeg ovenfor skrev, er det ingen Kritik, kun et Raad, som jeg mener, Organisationen hellere maa arbejde paa, end paa et højere Kontingent. Jeg tror selv, det er et godt Raad.

H. Chr. Ottesen,
Thisted.

Jeg har ikke Tid!

HVOR ofte hører man ikke denne Bemærkning baade i Privatlivet og i Forretningsverdenen, — uden at dog mange overvejer, hvad de siger.

Ofte siges det, for derved at undgaa at give Svar paa et maa-

ske mindre behageligt Spørgsmaal. I Forretningslivet høres det ret hyppigt, naar en yngre Medhjælper udbeder sig en Forklaring. De Ældre glemmer ofte, at det er deres Pligt at give de Yngre de Oplysninger, som de trænger til, selv om det til Tider maaske kan være ret ubelejligt. Men naar Viljen til at hjælpe er der, kan man jo lige saa hurtigt give en god Forklaring, som man kan affærdige Spørgeren med: „Jeg har ikke Tid".

Ligeledes med vore Møder! Vi kender den Art Udbrud, naar vore ugentlige Mødeaftener nærmer sig. Den ene „har ikke Tid", den anden skal til Koncert —, for dertil er der jo som oftest bedre Tid end til at høre nogle fornuftige Ord for Standen, og selv hjælpe til at forbedre det, der muligvis trænger til Reform.

Man siger: „Koncerten først og fremmest, — for det er da en Nydelse." Ja, — i Øjeblikket, men siden er Hjernen maaske mere tom, end hvis de havde hørt et godt Foredrag, der vakte nye Tanker og skærpede Kundskabstrangen.

Hensigten med disse Linier er ikke Kritik af denne eller hin, men saaledes som her antydet, forholder det sig i mange af vore Afdelinger.

Skal vi gaa Vinterarbejdet imøde med: „Vi har ikke Tid", — hvor vilde vi saa ende. Alt, hvad vore Forgængere har virket for og krævet, løb Fare for at være spildte Kræfter. Nej, lad os begynde Vinteren med en god Vilje! Thi Vinteren er vor bedste Tid, hvor vi ved forenede Kræfter kan faa udrettet meget, naar blot hver Kollega vil ofre sin Afdeling lidt af den Fritid. hun eller han raader over. Lad os møde frem ved Møderne og gennem fælles Virke arbejde vore Foreninger op til et Resultat, vi kan være stolt af.

Dorthea.

Conto pro diversi.

„Medhjælperen",

det af Boghandlermedhjælperforeningen udgivne Tidsskrift, bringer i sit sidste Nr. en Artikel om vor Organisations 10-Aarsdag og „D. H. K. M. T."s Festudgave.

Med Henblik herpaa skriver „Medhjælperen":

„Det er et broget og ingenlunde altid lyst Billede her rulles op; de forløbne ti Aar har været rige paa Skuffelser, og mere end en Gang har det set sort ud for den unge Forening. Men med sejg Energi har dens dygtige Ledelse kæmpet mod de mange sorte Faner, der altid plantes, hvor det nye viser sig, den har arbejdet støt mod Fordom og Træghed med fast Overbevisning om, at det nye trods alt vil sejre.

Hvor stærkt Centralorganisationen er præget af sin Tid viser den Række humane Foretagender, der er en Del af Organisationens Virksomhed: Arbejdsløshedskasse, Understøttelsesfond, Pladsanvisning, Oplysningsbureau og Retshjælp, alle talende Vidnesbyrd om en Foretagsomhedens Aand, der før eller senere vil sætte Frugt.

Der er endnu langt til Maalet, men vi vil ønske Organisationen til Lykke med de Resultater, den i sin forholdsvis korte Levetid allerede har naaet."

Detaillist-Skandinavisme.

Detaillistorganisationerne i Danmark, Norge og Sverrig har under Navnet „Skandinaviske Detailhandleres permanente Komité" etableret en Samvirksomhed til Værn og Fremme af fælles Interesser. — Købmand H. Anderson, Høør (Sverrig) valgtes til Formand, „De samvirkende Detailhandlerforeninger"s Formand, Wilkens Hjort, Nyborg, blev Næstformand for den nye Organisation, der allerede har erklæret Krigen mod de svenske „Billigmagere" i Margarinebranchen. Det gælder her intet mindre end en Boykoyttning af de Fabriker, der har Ansvaret for det paagældende Uvæsen.

Denne skandinaviske Samvirksomhed vidner om organisatorisk Fremskue hos flere af Detailhandelens ledende Mænd, — og er samtidig et Fingerpeg for os Medhjælpere.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørre-Sundby. Aalborg Handelsgymnasium i Rantzausgade og Hr. Translatør C. Rasmussen, Borgergade 2, have hver for sig paa Foranledning af Bestyrelsen tilbudt Foreningens Medlemmer Aftenkursus i Tysk, Engelsk og Stenografi med Undervisning 1 Time ugentlig i hvert Fag mod en Betaling af enten 10 Kr. pr. Fag for et helt Vinterkursus (6 Maaneder) eller Kr. 2,50 pr. Fag pr. Maaned. Der undervises fra Kl. $8^1/_2$ til $9^1/_2$ eller fra Kl. $9^1/_2$ til $10^1/_2$ Aften. Eventuelle Deltagere i disse Kursus, der snarest agtes paabegyndte, og i hvilke kvindelige saavel som mandlige Medlemmer kunne deltage, bedes straks og senest den 23. Novbr. anmelde Deltagelse ved Henvendelse til Formanden eller Kassereren. Man forventer, at disse Kursus ville finde stor Tilslutning fra Medlemmernes Side, idet de organiserede Medhjælpere altid af Principalerne skal kunne erkendes at være de første indenfor Standen til at dygtiggøre sig og ligeledes bør vor Organisation efter Evne støtte Medlemmernes Bestræbelser i saa Henseende. Som en naturlig Følge deraf vil Medlemmerne da samtidig gennem deres Organisation med desto større Vægt kunne stille berettigede Krav om forbedrede Levevilkaar.

Med koll. Hilsen
P. B. V.
Nielsen-Lindquist,
p. t. Formand.

Esbjerg. Onsdag den 26. Oktober paabegyndte „Hermes" de ugentlige Mødeaftener. Aftenens Program lød paa Oplæsning af Hr. Faktor Blom, der læste nogle fornøjelige Smaastykker. Efter Oplæsningen var der fælles Kaffebord, hvorefter forskellige af Foreningens Medlemmer underholdt de Tilstedeværende med Musik, og Aftenen forløb i det hele paa den fornøjeligste Maade.

Den følgende Onsdag lød Programmet paa Diskussion. Hr. Chr. Sørensen indledede om „Kost- og Logisystemets Afskaffelse", men da der paa Grund af forskellige Omstændigheder ikke var kommen ret mange tilstede, afbrødes Diskussionen ret hurtigt efter et Par Replikskifter mellem Indlederen og Ordstyreren, hvorefter Medlemmerne fordelte sig i Lokalerne til forskellig Underholdning.

Sv. Tr.

Kjøbenhavn. Den 28. Oktober afholdtes et Møde i City Selskabslokaler, ved hvilket Hr. Overretssagfører Einer Hansen indledede om „Retsreformen".

En Forsamling paa ca. 50—60 Damer og Herrer fulgte Foredraget med megen Interesse og lønnede det med et kraftigt Bifald.

Medlemmerne erindres fremdeles om, at Afdelingernes Kontor er Aaboulevard 16 St., Tlf. Nora 799 y, hvortil Henvendelser af enhver Art kan ske.

Kassereren træffes som Regel hver Mandag og Torsdag Aften fra Kl. 7—$8^1/_2$ samt Søndag Formiddag fra Kl. 9—10.

Paa Kontoret kan erholdes Rabatbilletter til Folketeatret, Det ny Teater samt Zoologisk Have.

Endvidere meddeles, at Arbejdernes Jule-Album, som i Aar udkommer i en særdeles nydelig Udstyrelse, kan bestilles paa Kontoret til en Pris af 1,50 pr. Stk. Med Albumet følger 3 fint udførte Kunstbilag.

Albejdernes Almanak kan ligeledes bestilles paa Kontoret til en Pris af 75 Øre pr. Expl.

Foreningens Lokaler for Vintersæsonen i „City", Citygade 23, indviedes d. 8. ds. med en Aftenunderholdning og Bal.

Forfatteren Orla Bock indledede med nogle af sine egne kvikke Fortællinger om Livet i det mørkeste Kjøbenhavn, hvorefter Skuespillerinde Fru Panduro med megen Sikkerhed foredrog flere kendte Melodier. Begge de Optrædende lønnedes med et meget kraftigt Bifald.

Deltagerne samledes derefter i den lille Sal ved et fællet Kaffebord. Her omdeltes Medhjælpermarschen, som blev afsunget med megen Præcision.

Derefter begyndte man paa Dansen, som varede til Kl. 3.

I Pauserne blev der fra Formanden A. C. Alsøe og A. Poulsen rettet en kraftig Opfordring til Deltagerne om at virke for Tilgang af nye Medlemmer til Foreningen.

Den mest kammeratlige Stemning havde hersket hele Aftenen og Deltagerne skiltes i den tidlige Morgentime alle meget tilfredse med denne selskabelige Sammenkomst.

Den 22. ds. afholdes Medlemsmede i vore nye Lokaler. Nærmere Meddelelse vil blive tilstillet alle Medlemmerne.

Nakskov. Mødeaftenen den 26. Oktober var besøgt af det just ikke store Antal Medlemmer: ca. 15.

Kommis H. Christensen indledede en Diskussion og betonede stærkt, at Medlemmerne havde andre Pligter overfor Afdelingen end at betale Kontingentet. En af disse Pligter var altid at give Møde, naar Foreningen kalder. Mød altid paa vor ugentlige Mødeaften og deltag i Diskussionen, for derved at faa Interesse og Forstaaelse for vor Sag. Hvert Medlem maa blive en virksom og dygtig Agitator for vor gode Sag. Det synes nemlig som om Medlemmerne har den Overbevisning, at naar de kun betaler

Kontingentet er alt godt — Resten skal Bestyrelsen sørge for. Denne Opfattelse er dog langtfra rigtig.

Christensen gennemgik Centralorganisationens Program og forklarede dens Betydning for vor Stand. — Der udspandt sig en ret livlig Diskussion, der vidnede om faglig Interesse og varsler godt for Afdelingens Fremtid.

Et nyt Agitationsudvalg valgtes: C. A. Asmussen, (Formand), M. Larsen og H. Poulsen. Festudvalg blev: Claus Sørensen, (Formand), Axel Olischer og Poul H. Nielsen. Annonceagent: C. A. Olischer (hos Ove Schou).

Den i alle Maader vellykkede Aften sluttede først Kl. $1^1/_2$.

Alle Medlemmer anmodes om at give Møde hver Onsdag Aften Kl. 9 i vore Lokaler paa Hotel „Harmonien".

Bestyrelsen.

Odense. Afdelingen afholdt den 25. Oktober ordinær halvaarlig Generalforsamling, der aabnedes med Afsyngelse af „Længe vi leved'", hvorefter Hr. P. Påhlsson valgtes til Dirigent. Beretning aflagdes af Formanden, Hr. Christensen-Krogh, og godkendtes ensstemmig. Afdelingen har i det forløbne Halvaar haft en Tilgang af 47 Medlemmer — heraf overført 9 — og en Afgang af 8 Medlemmer — heraf overført 3. Siden 1. Juli er afholdt godt besøgte Medlemsmøder. Drøftede Emner: „Medhjælperne contra Produktionen" ved Chr. Henriksen, „Vor Centralledelse" ved N. C.-Krogh, og af Artikler fra vor Tidende særlig: „Kulturen og Medhjælperne" af N. C. Nielsen og „Vor sociale Stilling" af P. Staunstrup; desuden Artikler fra Dagspressen. Afdelingen deltog i et Antal af 30 Deltagere i det vellykkede „Fynske Stævne" og den 4. September deltog 70 Damer og Herrer i en Udflugt pr. Skib til Klintebjerg ved Odense Fjord. Af industrielle Virksomheder er besigtiget det i Sommer nyoprettede Mønstermejeri „Sanderum".

Arbejdet for 7-Lukningen og Rigsdagsinterpellationerne vil være bekendt fra vor Tidende.

Det reviderede halvaarlige Regnskab fremlagdes af Kassereren, Hr. Chr. Henriksen, og fandt ensstemmig Godkendelse.

Afdelingens Tillidsmænd bestaar af: Formand: Hr. N. Christensen-Krogh, Vestergade 46 (Telf. 957). Næstformand: Hr. Aksel Hansen, Nørregade 47. Kasserer: Fru. R. Andersen, Vesterbro 60. Sekretær: Hr. Fr. Jensen, Vestergade 2. Vicesekretær: Hr. E. Mortensen, Kongensgade 20. Korrespondent: Hr. Holger Hansen, Nørrebro 49, og Hr. Kommis Christiansen, Fangel. Generalforsamlingen sluttede med Afsyngelse af „Marchen" og Leveraab for Centralorganisationen.

N. C. K.

— — —

Medlemsmøde afholdes fremdeles hver Tirsdag Kl. $8^3/_4$ paa „Industripalæet" (Spilleværelset).

Biblioteket er nu aabent for Udlaan hver Torsdag Aften Kl. 9—11 hos Formanden, Vestergade 46, 2.

Mød til Møderne og tag nye Medlemmer med.

Benyt Biblioteket, hvortil Bøger med Tak modtages.

Med kollegial Hilsen

Bestyrelsen.

Randers. Torsdagen den 20. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Foreningens Lokaler paa „Slotshotellet".

Næstformanden, Hr. I. C. N. Hald, nedlagde her sit Mandat som Medlem af Bestyrelsen; da 1. Suppleant, Hr. Ferd. W. Petersen, der tillige er Formand for Agitationsudvalget, rejser fra Byen til 1. November, indtræder 2. Suppleant, Hr. Herluf Duus, i Bestyrelsen.

Paa et Søndagen den 23. Oktober afholdt Bestyrelsesmøde valgtes Hr. Duus til Næstformand og Annoncerepræsentant.

Paa Medlemsmødet Torsdagen den 27. Oktober tegnede der sig 16 Medlemmer som Deltagere i et Kursus i Stenografi, og det overlodes til Bestyrelsen at konferere med en Lærer og søge et Undervisningslokale; ligeledes drøftedes Oprettelsen af et Gymnastikhold, men herom foreligger endnu intet bestemt.

Formanden og Hr. N. N. Tornsbjerg rettede en varm Tak til Hr. Ferd. W. Petersen, der var til Stede sidste Gang inden hans Bortrejse, for hans gode Arbejde som Formand for Agitationsudvalget.

Den sorte Tavle.

Slettet paa Grund af Kontingent-Restance er Medlem Nr. 3079 Axel E. Pedersen, Firma I. P. Holmboe & Søn, Horsens.

Horsens; November 1910. *Otto Wald. Nielsen.*

HOVEDKONTORETS ADRESSE ER FRA 15. OKTOBER: SØNDERGADE 34, 1., AARHUS.

Den fuldstændige Adressefortegnelse

findes i Nr. 21.

AdlerCykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110
med Frihjul.

Adler Symaskiner

Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
- Til Familie-, Konfektions- og Haandværkerbrug -

Kasse-Kontrol-Apparater

forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
Kr. 375.

— Synlig Skrift — Letteste Anslag —
Største Gennemslagskraft.

Silkeborg,
Etablissem. „Lunden"
har de hyggeligste Lokaler for mindre og større Selskaber.
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- og Kontormedhjælperforeningen.
Ærb. **Madsen.**

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
— anbefaler alt til Faget henhørende —
Alle moderne Nyheder.
Postkort
i fin Udførelse kun 2 Kr. 50 Øre Dus.

Svendborg Ægte
Avena Øl Pris
(Havremalt-extraktøl).
25 ØRE

Waterman **‚IDEAL'**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3, Aalborg.
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om „Fyldepenne".

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Aalborg.

Nytorv 9 **M. Jensen** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og **Stokke** i stort Udvalg.

Handels Gymnasiet
— AALBORG —
Moderne Handelshøjskole. — Forlang Plan og Skema til Friplads og Statsunderstøttelse.

Algade 26 = Aalborg = Algade 26
Skotøjsforretningen
i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Victor Mørchs
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygningen

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg.
Telefon Nr. 5. Telefon Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Alfred Christensens
1. Kl. Herreskræderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aalborg **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning, engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
- - hurtigt, smukt og billigst - -

Hotel „Hafnia“ *ligefor Banegaarden.*
Telef. Nr. 574 og 1474.

Fyrværkerisager
— en gros billigst hos —
H. C. ZILSTORFF, Aalborg.
Telefon 531.
Katalog gratis paa Forlangende.

Aarhus.

„Jysk Handelsblad“
(Udgivet af C. O. af Detailhandlerforeningen i Jylland).
Annoncer for **pladssøgende** Handels og Kontormedhjælpere optages a **10 Øre** pr. Linie.
Gratis Tilsendelse af Billetter.
Redaktions- & Ekspeditionskontor: **Fredensgade 39, Aarhus.**

Fotograf F. Borch,
Bropalæ 15. — Telefon 1805.

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbech's Bogtrykkeri,
Badstuegade 8, Aarhus,
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Esbjerg.

Ryg Nr. 46. **A. M. Andersen, Esbjerg** Ryg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 :: Telefon Nr. 282.
:: Specialitet: Hamborger-Cigarer ::

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restavration.
Enestaaende i Skandinavien.

A. Hansens
Barber- & Frisør-Salon
Kongensgade 19, anbefales.

Drik
Esbjerg Øl.
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. Pedersen, Torvet, Esbjerg.

Prøv
City-Hatten.
— 7 Kr. —
Julius Petersen, Esbjerg.

Leervad-Hansen, Urmager,
Esbjerg.
Eneforhandler af fineste „Waltham-Ure“ fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeurefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos
H. Blichfeldt,
Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

Johan Gøtsche,
Kongensgade 41.
Stort Udvalg i elegant Fodtøj.

Engers Hansens
Bog- og Papirhandel
— anbefales. —

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Chr. Eggers, Kongensgd. 56,
Papir- og Kunsthandel.
Protokol- & Bogbinderi — Billeder i Ramme.
- - Postkort. —

Leervad-Hansen, Guldsmed,
Esbjerg.
— Største Udvalg i **Guld- og Sølvvarer.** —
Alle Reparationer udføres solidt og billigt.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Esbjerg.
Jysk Lædervaremagasin
anbefales
Fuldst. Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm —
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til **Herre-Lingeri.**
Største Lager af **Habitter** og **Overfr.**

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade, Esbjerg. —

Helsingør.

Carl Frandsen,
„Strandborg", Bramstræde, Helsingør.
Etablissement for
fuldstændig Herrekvipering.
Altid fikse Nyheder. Enestaaende Sortiment.
Telefon 432.

Fredericia.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til moderate Priser.

Teater Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria.
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

I. P. Schmidt jun.s
— CYKLOP —
med Havanna-Indlæg. Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 300 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen,
Oldenborggade 10.
Fineste Herre-, Lingeri- og Cigarforretning.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
— Telefon 253. —

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. paa $1^1/_2$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

BESTIL ALTID DERES **VISITKORT**
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S **FREDERICIA CENTRALTRYKKERI.**

Ekviper Dem i London-Magasinet.

Drik Fredericia Øl.

Herning.

Alle fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat, naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj i**
Beklædnings-Magasinet,
Bredgade 19, Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hillerød.

Skrædermester P. Sørensens Enke
Min 1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Hillerød Missionshotel
anbefales d'Herrer Rejsende og Turister. —
Gode Værelser. — Proper Betjening.

M. Chr. Madsen,
Skotøjsmagasinet, Slotsgade 49, Hillerød. —
Stort Udvalg i elegant og moderne Fodtøj.

Holstebro.

Hvor køber jeg billigst ???
:: I Dansk ::
Beklædnings-Magasin,
P. V. F. Pedersen.

HOTEL „ROYAL".
J. Hübertz Knudsen.
Lokale for Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.

M. Laursens
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Skolegade 6.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen
Nørregade Nr. 30.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit - Indkøb hos - **Vald. Noes**
Holstebro.

Horsens.

PALAIS-CAFEEN
— HORSENS —
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales
i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kallundborg.

Min første Klasses Skrædder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
N. P. Nielsen.

Kolding.

SØLVECLEMENTZ
JUVELER OG GULDSMED
ØSTERGADE 17 :: KOLDING
(K. F. U. M.s EJENDOM)
BILLIGSTE GULDSMED I KOLDING
TELEFON 500

Det største Antal Medhjælpere sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til

BRØDRENE VOLKERT,
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses
Barber- & Frisør-Salon,
Søndergade 3.
F. HONORÉ.

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos
Andr. Køster & Søn.

Næstved.

Søborgs
Conditori & Cafe
anbefales.

Odense.

Alle Kommisser køber billigst **Engl. Regnfrakk., Habitter** og **Vinter-Paletots, Hatte, Slips** og **Kravetøj** hos

Hinke 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke
ALBANI-ØL
eller
Albani Pilsner.

Randers.

Slotshotellet,
Randers.
:: :: Koncert hver Aften :: ::
Lokale for Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere.

Skive.

HOTEL PHØNIX, SKIVE
C. JENSEN

Deres Hat
køber De **bedst** og **billigst** hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning, Skive,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigarretter** og **Røgtobakker, Cigarrør** og **Stokke.**

Prøv Th. Machon's
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

-CENTRAL-CAFEEN-
SLOTSGADE :: TELEFON NR. 41
(aaben til Kl. 12)
anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
Hurtig Betjening. Billige Priser.
Peter Bych.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg.

Køb Deres
Manchetllinned
og
Hovedbeklædning
i „Bristol"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Køb Tricotage!
Drenge- og Pigedragter.
Dame-, Herre- og Børne-
---- Linned hos ----
M. Madsen, Vestergade

Sommerlyst
1. Kl. Restaurant.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

N. Henriksen's
Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser.

Min
Barber- og Frisør-Salon
anbefales.
A. Paulsen, Vestergade.

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Reparationer udføres hurtigt.

Thisted.

Aas-Andersens Boghandel,

Storetorv, Thisted.

Stort Udvalg til billige Priser.

Hotel „Royal", Thisted,

anbefales d'Hr. Rejsende og Turister. Værelser à 1,50 Kr.

Telefon 61. Ærb.,
J. Bisgaard.

Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Vejle.

Altid det nyeste !

i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.

Waldemar Joost.

Hotel Royal

Telefon 41. Statstelefon 21.

Byens ældste og bedst renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Guldsmed Bloch,

— Torvegade 26. —

Altid Nyheder og rimelige Priser

Meget stort Udvalg.

M. B. Mathiesens
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Industri-Caféen

Byens største og eleganteste Café. Concert hver Dag. Telef. 143.

Fotograf Hammer

Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel

Byens største 1ste Klasses Hotel. Al Nutidens Komfort. Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!

Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte

- Xeroform Sæbe -

er den allerbedste Toiletsæbe til det daglige Brug.

Koncersalens Varieté
og Restauration anbefales.

Cigarer.

Hans Jessen jun.

Flegborg. 2.

A. Christensen.

Vejle. — Telefon 267.

Engelsk Klædelager.

High class Tailor Etablisement.

Hattelager og Manchetlinned.

Complete stock of every thing for Gentlemen.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Repræsentanter

for

„Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"s

Annonce-Afdeling.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Langelandsgade 8.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. J. P. Godtfredsen, Kongensgade 85.
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Prinsessegade 71.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Grenaa: Søren Kjær, Crome & Goldschmidt.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Fr. Stahl Andersen, Bredgade.
Hillerød: Hr. Kommis H. Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: J. Fogh, Adr.: R. Th. Genefke.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Danmarksgade 12.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: Hr. N. Rasmussen, Adr.: W. Quaade.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jernbanegade 16
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nakskov: H. C. Bjerregaard, Adr.: C. H. Stærmose.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen, Adr.: Chr. Sørensen.
Nykjøbing S.: Oscar Schmidt, Adr: T. W. Jørgensens Eftf.
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M. N. Nielsen, Adr.: B. Deichmann.
Randers: Herluf Duus, Adr.: Jens H. Jensen.
Samsø: Einer Rasmussen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Niels Malthensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Storehed;nge: Otto Frandsen, Crome & Goldschmidt.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllegade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard.
Vordingborg: Hr. A. Hansen, Adr.: C. F. Breits Eftf.

Afleveret til Posten den 15. November.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN.
JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1910. 10de Aargang.

LOV ER LOV.

De os vedrørende Love, der — omend til Dels højst uegenligt — kan henregnes til Arbejderbeskyttelseslovgivningen, er ikke mange. Naar vi nævner Helligdagsloven og Lukkeloven, den forældede Lærlingelov og en lille Bestemmelse i Fabriksloven, der kan udvides ved kommunal Vedtægt til at omfatte ogsaa den unge Arbejdskraft i vort Fag, er dermed alt sagt, og det er ikke meget. Vi staar paa dette Omraade langt tilbage for snart sagt alle andre Kulturstater, hvis Lovgivning paa ganske anderledes omfattende Maade griber ind i Medhjælpernes Arbejdsforhold, regulerer dem og beskytter den svagere Part i Arbejdsforholdet — Medhjælperen.

Vi har da, og har altid haft, vor Opmærksomhed henvendt paa en Udvidelse af Medhjælperbeskyttelseslovgivningen, og de Resultater, der i de senere Aar er vundne i den Retning, skyldes ogsaa i overvejende Grad Centralorganisationens og dens Afdelingers Agitation og Initiativ. Vi er fast bestemt paa at gaa videre ad den Vej og kræver, at saavel Helligdagsloven som Lukkeloven ændres derhen, at de tager direkte Sigte paa Arbejdstiden, ikke paa Lukketiden, og at Lukkeloven kommer til at indeholde Bestemmelse om 7-Lukning, i hvert Fald ved kommunal Vedtægt. Vi kræver, at Fabrikslovens Bestemmelser i Almindelighed overføres til vore Forhold, og at Lærlingeloven revideres i moderne Aand. Vi kræver lovbestemte Siddepladser for Butikspersonalet og Lovbeskyttelse mod Konkurrence-Klavsuler.

Men ligger end Gennemførelsen af en Del af disse vore Krav ude i Fremtiden, da har vi lige et Krav til de nu gældende Love, der ikke burde være Fremtidsmusik, fordi det er saa beskedent, saa rimeligt og saa selvfølgeligt, at det, om alt var, som det burde være, egentlig skulde være overflødigt at rejse det — det Krav nemlig, at Lovene, som de nu er, respekteres. Men herved er det kun slet bevendt, og dette gælder saavel den Maade, hvorpaa Lovene overholdes fra Forretningernes Side som den Maade, hvorpaa Politimyndigheder udøver Tilsynet dermed.

Med Helligdagsloven gaar det vist nogenlunde, men med Lukkeloven er det anderledes, og utallige er de Forretninger, der Aften paa Aften handler ud over den fastsatte Tid. Til at befordre dette Uvæsen bidrager væsenligst den umulige Bestemmelse om, at Kunder, der er kommen ind før 8 maa ekspederes til 8¼. Den maa derfor ud ved første Revision. — Men rent galt er det med Lærlingelovens Bestemmelse om, at Lærlinge ikke maa beskæftiges efter 9 Aften.

Man kan vist dristigt paastaa, at ingen kender denne Bestemmelse, og at ingen retter sig efter den. Hver Aften før Helligdagene og i de Perioder af Aaret, der kommer ind under Lukkelovens Undtagelsesbestemmelser, anvendes Lærlingen ubekymret til 11 i den aabne Butik, og naar denne er lukket, maaske senere. Naar der skal lukkes Kl. 8, maa han tit arbejde til over 9, og hvor der er kommunal Vedtægt, kniber det ogsaa svært med at faa denne overholdt.

Politimyndighederne, der burde paase, at disse som andre Love holdes, stiller sig som Regel meget køligt eller afvisende til denne Opgave. Kun i enkelte, hæderlige Undtagelsestilfælde føres der en virksom Kontrol, og en Henvendelse vil næsten altid faa det Svar: Opgiv os bestemte Tilfælde. Man vil ikke ind paa selv at undersøge Forholdene. — Den Viborg Borgmester sender ugeneret Bud om, at det „ikke kommer ham ved". —

Her ligger der en stor Opgave for vore Afdelinger, der bør paase, at vi ikke bliver snydt og narret for de os af Lovgivningsmagten gjorte, beskedne Indrømmelser. — Meningen med Helligdagsloven og Lukkeloven har selvfølgelig været, at Arbejdet skal ophøre i den Tid, hvor Lukning paabydes. Det maa imidlertid blive vor egen Sag at forhindre Arbejdet derudover ved at nægte det. Men med Hensyn til Lukningen og Lærlingenes Arbejdstid bør vi kunne søge Støtte hos de paagældende Myndigheder, og hvor disse kun vil tage sig af de „bestemte Tilfælde", maa Afdelingerne føre den fornødne Kontrol og ikke vige tilbage for — efter fornøden Advarsel — at paavise disse.

Vi vedtog ved sidste Kongres en Resolulion, der tilsigtede at foranledige en bedre Kontrol fra Politimyn-

dighedernes Side, og denne Resolution har nu for saa vidt frugtet, som der fra ministeriel Side er anmodet om Tilvejebringelsen af det fornødne Materiale til Oplysning om Lovovertrædelserne, og ogsaa her er der en Opgave saa vel som en Pligt for Afdelingerne i at søge tilvejebragt det bedst mulige Grundlag for vort Krav om et effektivt Tilsyn.

Vi kan, naar vi vil, haandhæve Lovene og foranledige, at Myndighederne gør deres Pligt. Derfor maa vi bruge alle til Raadighed staaende Midler; thi Lov er Lov og Lov skal holdes.

Chr. Ingvoldsen.

Vor Taktik.

VEJLE-KONGRESSEN er nu et overstaaet Stadium, den er endt med Vedtagelsen af en Række Resolutioner og Beslutninger af mere eller mindre Betydning for vor Sag.

Tilbage har vi nu kun Betragtningerne over de førte Forhandlinger og Indtrykkene, som uvægerlig har brændt sig fast i ens Hukommelse.

I selve Kongres-Arbejdet figurerede Formandens og Redaktørens Beretninger samt Regnskabets Aflæggelse, som de mest interessante Punkter paa Dagsordenen. Hovedbestyrelsens Forslag blev drøftet og ophøjet til Lov, medens de af Landets forskellige Afdelinger fremsatte Lovforslag og Lovændringer, gennemgaaende maatte lide den Tort at blive pure forkastede; i de fleste Tilfælde, uden nævneværdig Debat.

Dog var der et Spørgsmaal, som for en Stund optog Sindene, ja som ligefrem vakte en vis Sensation, et Spørgsmaal, som vi sikkert havde gjort klogt i at debattere til Bunds, for at vi kunne have faaet fremtvungen en alm. Afstemning, for eller imod.

Dette Spørgsmaal var, om Centralorganisationens forskellige Afdelinger ude omkring i Landet, paa egen Haand, uden Hovedbestyrelsens Sanktion, skulde have Ret til at sammenslutte sig med de bestaaende Arbejderorganisationer.

Det blev saaledes fra en enkelt Afdelingsformands Side, (Jens Johansen, Vejle) gjort gældende, at Afdelingerne maatte have fri Selvstyre ogsaa i dette principielle Spørgsmaal, og han tilføjede, at dersom et Forslag i nævnte Retning skulde fremkomme i Vejle-Afdeling, saa vilde han uden Betænkning foretage et saadant Skridt, uden først at spørge Centralorganisation eller Hovedbestyrelse.

Dette Standpunkt finder jeg i høj Grad uheldigt, ja forkasteligt i hele sin Konsekvens, for en saadan Holdning fra en enkelt Afdelings Side kunde blive af skæbnesvanger Betydning for vor Sag Landet over.

Jeg beklager det i endnu højere Grad, idet Hr. Jens Johansen, senere paa Kongressen blev ophøjet til en af vore første Tillidsmænd; dog nærer jeg et stille Haab om, at Hr. J. fra sit ophøjede Stade vil se klart paa Sagen, og ikke lade sit særlige Partihensyn kaste Skygge paa vore Bestræbelser, for at faa samlet alle Handelens og Kontorernes Medhjælpere. Dette lader sig nemlig ikke gøre ved at vi mænger os med det fuldtud partipolitiske Arbejderparti. Jeg vover her at paastaa, at det i saa Tilfælde vil føre til en Sprængning af vor nuværende Sammenslutning, og det kan næppe være Hr. Jens Johansens Ønske.

Hr. J.s med fleres „Afdelings-Selvstyre" i det foreliggende meget vigtige Spørgsmaal, maa derfor hurtigst mulig lyses hjem, for aldrig mere at vise sig paa Arenaen. Der er mange Felter, hvorpaa jeg kan gaa med til at kræve „det frie Selvstyre" opretholdt, men absolut ikke i et saa principielt Fællesspørgsmaal, som at lade de enkelte Afdelinger selv bestemme, om de vil kaste sine Medlemmer ind i en Kamp, som kun kan virke splittende og ødelæggende for hele vor Bevægelse.

Skulde vi mangle en Lovparagraf, som i nævnte o. l. Spørgsmaal lægger den absolut bestemmende Myndighed i Centralorganisationens Haand, saa lad os faa en saadan snarest, først da vil der blive Ro om denne Sag, og vort Organisationsmaskineri vil atter kunne fungere støt og sikkert, til Gavn for alle Medhjælpere, som har indmeldt sig under den Forudsætning, at vi vil samle Standen og opbygge vor Organisation, paa et neutralt Grundlag.

Jeg vil villigt indrømme, at vort Organisationsarbejde hidindtil er gaaet lidt trægt, og det forundrer mig derfor aldeles ikke, at der kan være Kolleger imellem, som tror at vi skal gaa andre Veje, og bruge andre Midler, end vi hidtil har gjort, for at bringe vor Bevægelse frem.

Til disse vil jeg sige:

Foretræk den rolige, men sikre Fremmarch, uden Svinkeærinder til nogen Side frem for at kaste jer ind i det uvisse, jo mindre vi mænger os med andre Fag-Organisationer, jo mere vil vor Bevægelse blive respekteret, for til sidst at blive fuldtud anerkendt.

Vor Redaktørs Stilling til det foreliggende Spørgsmaal kan kun glæde enhver Tilhænger af en maalbevidst Taktik, og det er da ogsaa min sikre Tro, at kun den neutrale Organisations-Form vil være i Stand til at samle de mange Tusinder af Handels og Kontormedhjælpere i dette Land. Taktiken rundt omkring i Afdelingerne bør i det væsentligste, og i alle Spørgsmaal, som rækker videre, end netop til den enkelte Afdelings Omraade, dikteres fra Centralorganisationens Hovedledelse. Dette har ikke været gængse hidtil; man har valgt at foretage sig dette eller hint, og saa bagefter give C. O. oplysende Meddelelser.

Vi maa bestræbe os for, at vort Arbejde lægges saaledes, at vi sætter Sagen over Personerne, vi maa ikke glemme, at den ydre Ramme er Udtryk for Indfatningen, og at vore Modstandere netop kun ser paa Rammen og deraf slutter sig til Resten.

Vi maa derfor nu og i Fremtiden være agtpaagivende med H. t. vor Taktik, en klog Taktik skaffer Respekt udadtil, saavelsom indadtil, idet man stadig maa huske paa, at vore Medlemmer rekrutteres fra alle Samfundsklasser.

Ligeledes maa vi aldrig glemme, at vor Organisation er en udpræget Funktionær-Organisation, og er dette ikke ganske det samme som Arbejdernes Fagbevægelse; vore Medlemmer er i de fleste Tilfælde saa nær tilknyttet vedkommende Forretning, at de har en nøje Indsigt i Forretningens Gang, Fortjeneste eller Tab, og véd saaledes i langt højere Grad end Arbejderne, hvad Udgifter Forretningen kan bære.

Netop dette Forhold umuliggør en Sammenslutning med Arbejdernes faglige Foreninger, man maa jo dertil erindre, at den Dag kan komme, hvor vi som Funktionærer i Forretningen, kan komme til at indtage et Standpunkt, som ikke ganske falder i Traad med Arbejdernes, ikke altid lige berettigede Krav.

Alt dette maa efter min Mening mane til en dyb og alvorlig Tænkning over hele det opkastede Taktikspørgsmaal og vor Stilling til Arbejdernes Organisationer. Jeg drister mig derefter til at tro, at langt den overvejende Del af mine Standsfæller Landet over vil indrømme mig min Paastand om, at en Sammenslutning mellem vore Afdelinger og Arbejder-Organisationerne vil vise sig ubetinget skadelig for vor Bevægelses videre Udvikling.

Svendborg, Novbr. 1910.

H. Schouboe-Olsen.

Vore statsunderstøttede Foredrag.

DE 1250 KR.. der udgør Halvdelen af det paa Finansloven til Foredrag i Handelsorganisationer bevilgede Beløb, er atter i Aar tilstillet os gennem Ministeriet for Handel og Søfart. Med vort stigende Afdelingstal in mente er dette stadigt uforandrede Beløb langt fra tilstrækkeligt til at imødekomme de Krav, som vore Afdelinger stiller om Andel i Statstilskudet, og Centralorganisationens Forretningsudvalg, der foretager Fordelingen mellem de Afdelinger, der begærer ForedragsTilskud, er derfor især i Aar stillet overfor en vanskelig Opgave.

Forretningsudvalget har søgt at lægge Foredragsplanen saaledes, at der fortrinsvis tages Hensyn til Emner vedrørende merkantile Spørgsmaal, hvorved disse Foredrag indgaar som et Led i det handelstekniske Oplysningsarbejde, som vore Afdelinger med Held har optaget paa deres Arbejdsplan.

Denne Anvendelse af Statstilskudet vil iøvrigt være i nøje Overensstemmelse med dets egentlige Formaal, uden at dog Ministeriet mener at burde drage snævrere Grænser for Foredragsemnerne, dels af Hensyn til de øvrige Organisationer, dels ogsaa fordi det skorter paa egnede merkantile Foredragsholdere.

Efterfølgende Oversigt over Emner og Foredragsholdere, der har stillet sig til vor Disposition, viser imidlertid, at vi heldigt har overvundet disse Vanskeligheder:

MERKANTILE O. L. FOREDRAG.

Cand. jur. W. Anthon (Købmandsskolen): „Vekslen og dens Benyttelse samt Reglerne for denne", „Checken", „Næringsvæsen". — Cand. polit. Chr. Beckgaard (Den jyske Handelshøjskole): „Hvorledes bestemmes Varepriserne", „Den moderne Købmands Opgave og Uddannelse". — Dr. phil. Emil Fog, Aarhus: „Købmand og Skribent" (En Skildring fra det 18. Aarh.) — Højskoleforstander Fog-Petersen (Købmandshvile): „Tietgens Barndom og Ungdom", „Tietgens Foretagender", „Gyldendalske Boghandels Historie". — Handelsskolebestyrer F. J. Møller, Aalborg: „Englands og Tysklands Handelspolitik" — Forstander L. Jacobsen (Købmandsskolen): „Handelsskoleforhold ude og hjemme". — Overretssagfører Munch-Petersen, Kjøbenhavn: „Retsreformen, særlig dens Betydning for Handelsstanden", „Aktieselskaber og ansvarlige Selskaber". — Dr. polit. Frantz Pio, Kjøbenhavn: „Penge og Kredit", „Aktiesvindel og Aktielovgivning". — Cand jur. Viggo Thorup (Købmandsskolen): „Vor Børs med dens forskellige Institutioner", „Handelsmedhjælperes, spec. Agenters og Handelsrejsendes retslige Stilling", „Checks". — Overlærer „Marius Vibæk (Købmandsskolen): „Berømte Købmænd som Heinrich Schliemann og Carnegie". — Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, Aarhus: „Vekslen, Oprindelse, Form, Anvendelse", „Bogholderiet og dets Udvikling", „Den unge Handelsstand og vore Handelsskoler", „Strømninger i den danske Handelsskole" — Inspektør Emil B. Sachs (Købmandsskolen): „Unge danske Handelsmænds Chancer i Udlandet".

SAMFUNDSSPØRGSMAAL.

Cand. jur. W. Anthon: „Skatteforhold". — Fog-Petersen: „Den grundtvigske Folkehøjskole", „Den økonomiske Udvikling siden 1864". — Cand. mag. Elna Munck: „Kvindesagen". — Desuden vil fhv. Indenrigsminister Dr. phil. P. Munck, der ikke har opgivet bestemte Emner, holde Foredrag om forfatningshistoriske og socialpolitiske Spørgsmaal. — Frantz Pio: „Arbejderbeskyttelseslovgivningen og Medhjælperne."

NATURVIDENSKAB ETC.

Observator Thorvald Køhl, Odder: „Luftsyn", „Rejse i Verdensrummet", „Beboede Verdener", „Kometer og Verdens Undergang", „Almanakken" (alle Foredrag ledsages af Lysbilleder). — Cand. mag. Vilh. Rasmussen, Frederiksberg: „Verdensbygningen", „Udviklingslæren", „Menneskets Udvikling" o. l. Emner.

GEOGRAFISKE EMNER.

Åge Meyer Benedictsen, Charlottenlund: „Rejser i Tyrkiet, Persien og Indien" o. l. Emner. — Emil Fog: „Paris". — Fog-Petersen: „London". — Marius Vibæk: „Det moderne Tyskland."

HYGIEJNE.

Læge Arnold Møller, Kjøbenhavn: „Hygiejniske Betragtninger over Arbejdstidens Længde", „Er Afhold eller Maadehold det rigtige?", „Den daglige Hygiejne for Kontor- og Butiksfolk", „Alkoholens Virkninger paa Legemet", „Sundhedspleje i Ungdommen".

ANDRE EMNER.

Dr. phil. Emil Fog: „Det Gamle og det Ny ved Georg Brandes Fremtræden". — Fog-Petersen: Henrik Ibsen og hans Værker", „Roosevelt".

— — —

Sammenlignet med de 4 Foredragsholdere og 8 Foredrag, som Principalorganisationernes Foredrags-Udvalg stiller til Disposition for sine Foreninger, er foranstaaende Foredragsrække med sine 18 Foredragsholdere og henved 60 Emner overordentlig righoldig.

Vi opfordrer Afdelingerne til at træffe et skønsomt Valg og ved veltilrettelagte Møder at søge det størst mulige Udbytte af Statstilskudet,

En Røst fra de Unge!

I det nylig udsendte — andet Sted i dette Nr. omtalte — Aarsskrift, som udgives af tidligere Elever paa „Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere", findes efterfølgende Artikel af en ung Kollega, Julius Eli Thomsen

Kender Du Manden med den krogede Ryg, de høje Flipper og den fejlfri Skilning? Han staar bag Disk og Pult, vejer og maaler, skriver og regner, og automatisk smilende overrækker han Kunden de ønskede Varer. I et og alt en automatisk Figur, der maa trækkes op med et passende Kvantum Spiritus og Nattevaagen.

Heldigvis er den Tid forbi, da man med disse Ord kunde tegne en Type af en Handels- og Kontormedhjælper, denne stakkels foragtede Stand, der altid har maattet agere det aandløseste af alt.

Mangfoldige Gange er der blevet kaldt paa os, for at vække os af vor Dvale og rubbe os op; — men der er mange, der, som den magelige, der hører Vækkeurets Kimen om Morgenen, vaagner op, for et Øjeblik efter at vende Hovedet den anden Vej paa Puden — og snuer videre.

Vi „Købmandshvilere" har den Fordel, fremfor saa mange andre, at paa os er der blevet kaldt, ikke én, men mange Gange. Kan hænde vi ogsaa vendte os om første Gang Vækkeuret lød for vore Øren; men vi fik ikke Ro til at sove videre. — Vi skulde vaagne. — Der blev kaldt paa os med mange og varme Ord, der lærte os, at vi er Mennesker, og hvad et Menneskeliv er værd, der lærte os at leve Livet, Livet, der skal leves og ikke sygnes bort. Og der er ikke én af os, der ikke er blevet paavirket af Livet paa Skolen, der ikke har lært, at der er Værdier i os, der ikke maa lægges øde.

Men netop fordi vi er vaagnede, har vi et Ansvar overfor os selv og vore Kolleger. Vi maa agere Vækkeure for de utallige endnu slumrende.

Der er saa mange Spørgsmaal, der vedrører os, men som endnu er skjulte, eller ikke kan fremsættes med tilstrækkelig Kraft. Det er ikke nok, at vi føler, der er noget raaddent i vort Forhold til andre, vi maa ogsaa søge at faa Magt til at ændre det.

Det første vi maa lære er at holde sammen — føle os som en Stand, med fælles Maal og fælles Interesser.

Vi maa organisere os.

Og vi har en Organisation, der netop i Aar fylder 10 Aar, og som allerede har udført et stort Arbejde; men for at den kan betyde noget, maa vi alle med, der er ikke én, der maa staa udenfor. Vi maa lære af Arbejderne, hvad det vil sige, at et Krav fremsættes af alle en Stands Medlemmer. Om en eller to raaber op, hvad hjælper det; men „faar vi Takt i Hundred Tusen, jo, den Brusen vil de høre". Og endnu har vi kun fat i „nogle hundre'", saa der er langt igen.

Hvad er det da for Krav, der saaledes maa frem? Ja, de er mange og store. Om Arbejdstid og Lønforhold, om Lærlingeforhold og meget andet; men Pladsen er ikke her til at udvikle det nærmere. Enhver kan selv læse i vort eget Blad „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende".

Der var en Tid, da hver Haandværkssvend, naar han blev gammel nok, blev Mester. De Tider er længst forbi. Der var ogsaa en Tid, da omtrent hver Handelsmedhjælper blev selvstændig — de Tider er ogsaa forlængst forbi. For mange af os aabner der sig ingen anden Udvej end Lønarbejde, og Statistikken fortæller os endda, at mindst Halvdelen af de selvstændige Forretninger, der oprettes, gaar i Stykker. Bliver vi da saaledes Lønarbejdere, og Tiden gaar hen derimod, maa vi ogsaa værne os saaledes, at vore Kaar bliver betryggende og ikke udsatte for Vilkaarlighed.

Men vi maa selv gøre Arbejdet, det kan ikke hjælpe, vi tænker, at andre sørger for, at vi faar vor Ret. Har man nogensinde

set, at en Stand er gaaet frem, uden ved egen Hjælp? Gaa da ud! Er Du ikke Medlem af Organisationen, saa meld dig ind, helst med det samme. Vær med i Arbejdet for vor Sag. — Drag saa mange, Du kan, ind i vor Organisation. Husk paa den magelige, der vender sig og snuer videre, og tænk paa „Købmandshvile"; det Hjem, hvis Sønner, vi er, og hvis Stolthed, vi gerne skulde blive.

Litteratur.

Handel, Værdi og Penge

af Professor. Dr. jur. William Scharling (Tilsendt fra G. E. C. Gads Forlag), hvis første Afsnit vi tidligere (i denne Aargangs Nr. 1) har skænket nærmere Omtale, foreligger i et ca. 600 Sider omfattende Bind, der fra først til sidst vil læses med meget Udbytte af enhver, der fatter Betydningen af at kende Handelens Love og Handelsomsætningens Væsen og Virkemaade. Og selv som Haandbog og Vejleder i mange merkantile Anliggender vil dette Værk i mange Tilfælde blive den selvstændige Købmand som Medhjælperen en værdifuld og ofte søgt Støtte under det praktiske Forretningsarbejde.

I dette Værk har den vidtkendte, statsvidenskabelige Forfatter sammentrængt et Fond af nationaløkonomisk og merkantil Viden, der tilsammen giver Handelsomsætningens Grundbegreber saaledes tilrettelagt og fremstillet, at man trygt kan forudsætte fuld Forstaaelse og let Tilegnelse hos enhver indenfor Handelsstanden, der under sin daglige Gerning mangen Gang føler Trang til at vide Besked med Aarsagerne til de Foreteelser, som vi altid arbejder med eller daglig har for Øje.

De tidligere nævnte Afsnit følges af en Udredning af de merkantile Begrebsbestemmelser som Brugsværdi, Byttеværdi, Værdi og Pris og Værdisvingninger, og Forfatteren fører os dernæst ind paa de „objektive Værditeorier", der klart og saa kort som Emnet tillader anskueliggøres i de forskellige Økonomers Opfattelse. Medens Resten af andet Afsnit optages af Værdilærens Teorier, der gøres let tilgængelig gennem velvalgte, fra det praktiske Liv hentede Eksempler, behandler det 3. og 4. Afsnit Emner, som synes os nærmere indenfor Virkelighedens Verden, fordi de omfatter Spørgsmaal, som Udenrigshandelens forskellige Former og Funktioner, de internationale Værdier, Vekselomsætning og Vekselkurser og bl. a. et i den senere Tid saa stærkt omdebatteret Spørgsmaal som Handelsbalancen og dens Opgørelse. — Værkets sidste Afsnit — Omsætningens Hjælpemidler — er om muligt det interessanteste Parti. Møntteknikken og Møntsystemernes Udvikling, de moderne Krav til et godt System, Guldmøntfodens Fortrin og den saa heftigt omstridte Bimetallisme, der som bekendt — maaske dog kun foreløbig — har mistet Terræn paa det internationale Pengemarked. — — —

„Handel, Værdi og Penge" er altfor omfangsrig til en blot nogenlunde fyldestgørende Omtale paa den begrænsede Plads, vi her raader over, omend f. Eks. Slutningen, der paa 60 Sider bringer en særdeles interessant Fremstilling af Pengenes Værdiforandringer, og bl. a. anskueliggør Aarsagerne til de gennem Tiderne stedfindende Prissvingninger, stærkt opfordrer til en mere indgaaende Anmeldelse. — Men til hver den, for hvem Handel er mere end Metermaal og Hovedbog, kan vi anbefale Læsningen af denne Bog, hvormed den hjemlige, hidtil saa beskedne merkantile Litteratur, har faaet en virkelig værdifuld Forøgelse.

Engelsk Handels-Korrespondance.

(Tilsendt fra Det Schønbergske Forlag.) To af „Købmandsskolens" Lærere, cand. mag. O. Kaalund Jørgensen og Korrespondent Hans Chr. Riis, har paa Foranledning af Skolens Ledelse her udgivet en merkantil Hjælpebog, lige værdifuld til Kontorbrug som til Selvstudium, og netop affattet med saa omsorgsfuldt Hensyn til de Krav, det praktiske Forretningsliv stiller, at den ganske faar Haandbogens Karakter. Men af den Grund glemmes det ikke, at det man først og fremmest vilde give, var Lærebogen. Og den er givet i første Afsnit, der indvier Eleven i det engelske Forretningsbrevs Teknik, i dets særegne og knappe Affattelse. Korrespondance-Afdelingen indeholder velvalgte Handelsbreve, — ikke konstruerede, men hidrørende fra danske Handelshuses Arkiver, og derfor med hele det virkelige Livs Oprindelighed over sig.

I det andet Hovedafsnit findes omhyggeligt udvalgte sammentrængte Korrespondancer, som fordelte i Grupper omfatter: Vare-, Veksel- og Bankforretninger, Skrivelser vedrørende Speditioner, Bogføring og Skibsreder-Virksomhed, fortrolige Skrivelser og Cirkulærer samt Ansøgninger m. m. Endvidere indeholder Bogen en med megen Sagkundskab udarbejdet dansk-engelsk Ordliste, en værdifuld Fortegnelse over de mest brugelige Forkortelser, Tabeller, Maal, Vægt samt et Udvalg af de vigtigste Handelsdokumenter: Veksler, Checks, Tratter, Fakturaer, Kanossementer, Fragtbreve etc. T.

Forøvrigt er det et Tidens Tegn, at denne almindelige merkantile Hjælpebog har vakt betydelig Opmærksomhed og er modtaget med megen Anerkendelse i den commercielt interesserede og sagligt forstaaende Del af Pressen. Vi skal i denne Forbindelse minde om en Artikel af Grosserer A. Peschcke Køedt, offentliggjort i „Politiken"s Kronik, indeholdende en Anmeldelse af Bogen, og hvoraf efterfølgende Citat ogsaa i anden Henseende — en p. t. i vor Tidende verserende Polemik — vil være af Interesse for vore Læsere:

„Adskillige i Videnskaben og Skønlitteraturen interesserede Læsere vil maaske mene, at Anmeldelsen af et Værk, der dog „kun" vedrører Handelskorrespondancer, burde holdes indenfor mere beskedne Grænser. Disse Læsere ere ikke fulgte med Tiden. Det her omtalte Arbejde vil som en anset og nyttig merkantil Haandbog overleve mange af de litterære Døgnfluer, der lovprises, læses og glemmes mellem to tæt paa hinanden følgende Solnedgange. Den nyere Tids økonomiske Udvikling har medført store Forskydninger. Repræsentanter for den akademiske Dannelse indtager ligesom Statsfunktionærer og Embedsmænd en mere beskeden Plads paa den sociale Rangstige end før. Store Fortjenester anerkendes, men den Omstændighed, at en Mand har taget Doktorgraden, er i og for sig ingen gyldig Attest hverken for hans Intelligens eller for hans Værd og Betydning som Samfundsborger. Der findes i alle Lande et stadigt voksende akademisk Proletariat, som fører en lidet nyttig og lidet misundelsesværdig Tilværelse. Handel, Industri, Bankvæsen, Ingeniørvirksomheden og Pressen byder i vor Tid den velbegavede og handlekraftige Ungdom bedre og rigere Chancer end nogensinde før. Det praktiske Erhvervslivs Mænd tager overalt Téten, og denne Udvikling vil til Held for Samfundet fortsætte sig. Englands Overklasser har længe haft et aabent Blik for denne Forskydning. Den klassiske Dannelse noteres til en lavere, det praktiske Arbejde til en højere Kurs end tidligere."

Danmarks ældste Forretninger

(tilsendt fra Kraks Vejviser) er Titlen paa et i sin Art enestaaende Værk (ca. 300 Sider) der bringer over 1000 firmahistoriske Oversigter omfattende Kjøbenhavn saavelsom — omend mindre udførligt — Provinsen. Idéen til og de væsentligste Forarbejder til Bogen skyldes den tidligere Udgiver af „Kraks Vejviser", afdøde Etatsraad T. Krak, medens det blev forbeholdt hans Søn og Arvtager som Vejviserens Udgiver, Ove Krak, at fuldende det i sig selv saa omfattende Arbejde, og give det den Form, hvori Værket fremtræder.

„Danmarks ældste Forretninger" begrænser sig til de før 1860 grundlagte Virksomheder, og fortæller i alfabetisk ordnede, sammentrængte Skildringer disses Historie: Handelsbranche, Oprindelse, eventuelle Omflytninger og Udvidelser, skiftende Ejere osv.

Selvsagt maa denne Bog give mange Oplysninger af handelshistorisk Værd eller endog af kulturhistorisk Interesse. Den bringer Meddelelser og Optegnelser som faa eller ingen indenfor de nærmest Interesseredes Kreds hidtil har agtet paa. — Som den ældste Virksomhed finder vi A/S Munke Mølle i Odense antegnet. Dens Oprindelse gaar tilbage til den graa Middelalder, til Erik Ejegods Dage, omkring 1100 Tallet, da Kongen indkaldte engelske Benediktinermunke og lod dem anlægge et Kloster og en Vandmølle ved Odense Aa. Fra de nærmest følgende Aarhundreder fattes der Underretning om grundlagte Handelshuse, og vi maa frem til det 15. og 16. Aarhundrede for at finde de tidligste Spor af nu bestaaende Forretninger, saaledes Kongens Bryghus, Kjøbenhavn (1443) og Slotsmøllens Fabrikker, Kolding (1570). Den ældste egentlige Købmandsforretning der nævnes, er N. B. Klitgaard, Blokhus, formentlig grundlagt i 1630erne. —

Man forstaar, at denne Bog har kostet et stort og taalmodigt Arbejde, — der imidlertid har været Opgaven og Resultatet værd.

Conto pro diversi.

Det fynske Agitationsudvalg.

Agitationsudvalget for Fyn afholdt Søndagen den 6. November d. A. sit første Møde efter Kongressen. Mødet afholdtes denne Gang i Svendborg og resulterede i, at Udvalget konstituerede sig med Hr. N. Christensen-Krogh, Odense, som Formand.

Desuden vedtoges det at paabegynde en Agitation blandt Nyborg Kolleger, for muligvis senere at oprette en Afdeling i denne By. *Schouboe.*

„Købmandshvile"s Aarsskrift.

„Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" (Købmandshvile) ved Hørsholm, der er stiftet ifølge testamentarisk Bestemmelse af afdøde Papirhandler Louis Petersen og ledes af dennes Enke Fru Ludi Petersen og Cand. theol. Johs. Fog-Petersen i grundtvigsk Retning, udfolder et rigt og kulturspredende Virke blandt unge Medhjælpere, der har fuldendt deres Læretid. — Højskolen, der ret snart kan tage en nyrejst og smuk Skolebygning i Brug, vedligeholder stadig Forbindelse med de skiftende Elevhold gennem en Elevforening, der bl. a. udgiver et Aarsskrift med Bidrag af Lærere og Elever.

Blandt disse Bidrag findes nogle gode og varmtfølte Ord om „Vilje" af Fru Ludi, og den andet Sted i Bladet gengivne Artikel om vor Centralorganisation.

Handelsskoler og Navigationsskoler.

„Handelsskolebladet", der redigeres af den kendte Højskolemand Niels P. Nielsen, Aarhus, indeholder nogle Artikler om fornævnte Emne, hvoraf det fremgaar, at medens Statstilskudet til Navigationsskolerne andrager 169 Kr. pr. Elev, ofrer Staten kun 20 Kr. til hver af de unge Handelsmænd paa Dag-Handelsskolerne.

Iøvrigt bliver de Skoler, der forbereder til „De danskes Vej —" ogsaa paa anden Maade favoriserede i Sammenligning med de andre under Handelsministeriet sorterende Undervisningsanstalter, og idet „Handelsskolebl." henleder Ministeriets Opmærksomhed paa dette Misforhold slutter det: En Ændring heri turde — med de ret beskedne Krav, som Handels-Dagskolerne stiller — høre til de Sager, der i udpræget Grad er egnet til at vække ensstemmig Tilslutning hos alle Parter.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Hovedanmeldelserne.

Provinsafdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser, som — i to ligelydende Eksemplarer maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. denne Maaned.

For Anmeldelser, som indkommer efter denne Tid, maa Afdelingerne selv være ansvarlige for eventuel Forsinkelse i Bladets Forsendelse.

Hver Station opføres paa sin Blanket og Navnene i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger o. s. v., som faar Bladet gratis tilsendt.

„Kbhvn." i Blankettens venstre Hjørne maa hverken overstreges eller rettes, da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn. Endvidere maa der paa Blankettens Hoved ikke anføres „Medlemsfortegnelse" el. lign.

Anmeldelsesblanketten erholdes ved Rekvisition omgaaende.

„Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidende"s Ekspedition. *Fr. Møller.*

Kjøbenhavn L., den 1. Decbr. 1910.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Onsdag den 9. November afholdt Afdelingen extraordinær Generalforsamling i Teaterkaféen.

Formanden bød Velkommen, hvorefter der foretoges Valg til Bestyrelsen, Agitations- og Fornøjelsesudvalg.

Valgte til Bestyrelsen blev Dhrr. Kolonialmedhj. Knudsen og Manufacturmedhj. Eriksen.

I henholdsvis Agitations- og Fornøjelsesudvalg fik Frk. Gad, Hansen og Mikkelsen samt Dhrr. Knudsen, Sørensen og Max Müller Sæde. Under Eventuelt behandledes et Forslag fra Bestyrelsen om at forhøje Kontingentet til 2 Kr.

Herom udspandt der sig en livlig Diskussion og Modstanderne af Forslaget kæmpede drabeligt, for at forsvare de — 50 Øre. Afstemningen gav imidlertid det forønskede Resultat: Forslaget vedtoges. Derimod enedes man om, for Agitationens Skyld, at stryge Indskudet. Formanden sluttede Generalforsamlingen med en Tak til de, der havde taget Del i Diskussionen og en Opfordring til de forskellige Udvalg om at sætte Fart i Arbejdet.

Altsaa er vort Løsen! Alle Mand til Møderne! Hver Mand Agitator! Medlemsantallet fordoblet inden Jul. *C. J.*

Hillerød. Vor aarlige offentlige Aftenunderholdning Søndag den 6. November havde fyldt Hotel Lejdersdorffs store Sal til sidste Plads.

Hr. Louis Jensens Spil var simpelthen mesterligt, og Hr. Haurowitz Sang og sympatetiske Fremtræden modtoges med fortjent Bifald. Vore Dillettanter gik derefter løs paa den morsomme Farce, der blev spillet med et Humør og en Lystighed, der hurtig forplantede sig til hele Salen.

Det var øjensynligt, at Publikum morede sig, og vi kan i det hele taget med Tilfredshed konstatere det gode Ry vore Aftenunderholdninger efterhaanden har vundet blandt Byens Borgere.

Selvom saadanne offentlige Aftenunderholdninger jo ikke hører til vore egentlige Opgaver, er det dog utvivlsomt, at en Aften som denne, der byder baade virkelig kunstnerisk Nydelse og fornøjelig Underholdning og Samvær, har sin Betydning indadtil ved at styrke Sammenholdet og udadtil ved det gode Omdømme, vi vinder blandt Publikum.

Den lokale Presses Dom var ensstemmig rosende, vore Medlemmer tilbragte en virkelig fornøjelig Aften og vor Kassebeholdning forøgedes — det gik som det skulde.

Det var med andre Ord en Aften, vi kan være tilfreds med, og som vi skylder de assisterende Medhjælpere en Tak for.

— Afdelingen afholder selskabelig Sammenkomst paa Hotel Lejdersdorff Tirsdag Aften d. 6. Decbr. Vor musikalske Dygtighed, Hr. Blangsted-Jensen, har lovet at spille. Til Slut en Svingom. Underholdningen er gratis for Foreningens Medlemmer. Til Ballet betales 25 Øre. *Chr. J. H.*

Kjøbenhavn. Paa et i Oktober Maaned afholdt Repræsentantskabsmøde fremkom Forslag om Nedsættelse af et Udvalg for Tilvejebringelse af en Fane. Til dette Udvalg valgtes H. P. Hansen jun., E. S. Schibler og Willy Carlsen. Udvalget har besluttet at arrangere et Andespil og Bal den 6. December i City Selskabslokaler, Citygade 23. Det eventuelle Overskud tilfalder Fanefonden. Vi forvente, at Medlemmerne give talrigt Møde. Adgangen til Andespillet er gratis.

Medlemmerne erindres fremdeles om at Afdelingernes Kontor er Aaboulevard 16, St.

Arbejdernes Almanak koster 0,75, Arbejdernes Julealbum koster 1,50. Begge Dele faas paa Kontoret.

Endvidere erindres Medlemmerne om, at de mod Forevisning af Medlemsbog kan erholde Rabatbilletter til: Det nye Teater, Folketeatret samt Zoologisk Have.

Kolding. Afdelingen holder nu, efter at have sluttet Overenskomst med Ejeren af Lokalerne, Møde hver Onsdag Aften med vekslende Program.

Onsdag den 2. Novbr. afholdtes første Møde i Rækken, ved hvilket Hr. I. K. L. Rasmussen med sædvanligt Humor underholdt de Tilstedeværende med en brilliant Oplæsning.

Onsdag den 9. afholdtes Lotterispil ved hvilket Festudvalget kunde glæde sig ved overordentlig stor Tilslutning ligesom Afsætningen af Numrene gik livligt.

Onsdag d. 16. holdt Hr. Redaktionssekretær H. Schrøder et brilliant Foredrag om „Hvad man bør læse". Hr. Schrøder anbefalede at kaste sig over Læsning, da det i høj Grad var udviklende for Ungdommen. Ikke Avislæsning alene maa man give sig af med — men ogsaa Bøger. Men man skal træne sig op, idet man skal begynde med de lettere og mest underholdende Ting og lidt efter lidt gribe de mere saakaldte højttravende Bøger.

Onsdag d. 23. afholdes Diskussionsmøde, hvor Hr. Michael Nielsen indleder.

Søndag d. 27. Novbr. kommer Hr. Redaktør Vilh. Hansen hertil og holder Foredrag.

De ugentlige Møder har gennemsnitlig været besøgt af ca. 40 —50 Medlemmer pr. Aften. *Mich. N.*

Næstved. Foreningen afholdt Lørdag d. 12. ds. Bal i vore nye Lokaler paa Industribygningen, hvor Medlemmerne samledes ved 10-Tiden, og Kl. $10^1/_2$ aabnedes Ballet med Medhjælpermarchen.

Ballet var besøgt af ca. 50 Deltagere og disse samledes senere om et fælles Frokostbord, hvor vor Formand, Søgren Petersen, holdt en lille Tale for Foreningen og manede os til Sammenhold samt betonede den gode Kammeratskabsfølelse, der var indenfor Afdelingen. Derefter veksedes flere smaa Taler baade i Skæmt og Alvor, og da man skiltes i den tidlige Morgentime, var man enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften.

Det er en Fornøjelse at komme til vore Mødeaftener nu, da der møder 30—40 Medlemmer hver Gang. Bliv ved dermed!

Der vil i nær Fremtid blive afholdt et Andespil i Foreningen.

H. C.

Randers. Torsdagen den 17. November 1910 indviedes Foreningens nye Lokaler i „Nyt Højskolehotel Westend" ved en selskabelig Sammenkomst med gratis Koncert; ca. Halvdelen af Medlemmerne var tilstede og tilbragte en fornøjelig Aften i kammeratligt Sammenvær. Afdelingen kan glæde sig ved god Fremgang, Medlemsantallet er steget betydelig i den sidste Tid. Der er truffet Arrangement med Sportsklubben „Freja" angaaende Gymnastikundervisning, der paabegyndes om kort Tid. Bestyrelsen ligger for Tiden i Underhandling om Oprettelse af et Kursus i Stenografi, og denne Plan bliver antagelig ogsaa realiseret inden ret længe.

Medlemmerne anmodes om at give Møde hver Torsdag Aften i Foreningens Lokaler. Tag Kolleger med.

Statsunderstøttet Foredrag afholdes i Højskoleforeningens Sal i Middelgade Søndag den 4. Decbr. Aften Kl. 8. Hr. Cand. polit. C. Bechgaard, Handelshøjskolen, Aarhus, vil tale om: „Den moderne Købmands Opgave og Uddannelse." Efter Foredraget eventuel Diskussion.

Alle bedes møde. Gratis Adgang.

Efter Foredragets Slutning arrangeres en Svingom for Handelsmedhjælpere, saavel Medlemmer som Ikke-Medlemmer, hvortil hver deltagende Herre betaler 65 Øre.

Samsø. Afdelingen afholdt Søndag den 30. Oct. Møde paa Onsberg Hotel. Alle Medlemmerne var mødte, og der udspandt sig en livlig Diskussion om vore Foreningsanliggender. Af nye Medlemmer blev 3 indmeldt, og vi kan saaledes vedblivende melde om Fremgang. Efter Mødet tilbragte Medlemmerne et Par fornøjelige Timer, hvor Kommis E. Jensen underholdt Selskabet med musikalsk Foredrag. Medlemmerne var meget begejstrede over Hr. J.s fine Spil. J. lovede fremdeles at musicere efter Møderne, og haaber vi, at ogsaa dette vil øge Medlemmernes Interesse saavel for Foreningen som for de gode musikalske Ydelser. Næste Møde afholdes paa Flinchs Hotel i Tranebjerg Søndag den 4. December.

E. R.

Skive. Onsdag den 2. Novbr. afholdtes Bestyrelsesmøde i Foreningens Lokaler paa Hotel „Phönix", hvor alle var mødte. Formanden, Hr. H. P. Jensen, nedlagde sit Mandat som Formand paa Grund af Bortrejse fra Byen. Den øvrige Bestyrelse takkede Hr. J. for hans Arbejde indenfor Foreningen og den udmærkede Støtte, han har ydet Afdelingen som Formand for denne og ønskede ham Held og Lykke i sin nye Stilling. 8. Novbr. afholdtes Bestyrelsesmøde paa Hotel „Phönix". 1. Suppleant, Kommis Alb. Haarbo indtraadte her i Bestyrelsen, hvorefter denne konstituerede sig saaledes: Kommis Osc. Jensen, Formand, Kommis Georg Mikkelsen, Næstformand, Kontorist P. Christensen, Kasserer, Astrid Mortensen, Sekretær og Albert Haarbo.

Bestyrelsen enedes om at lade afholde et Kursus i Folkedanse for Medlemmer med Damer. Efter Bestyrelsesmødet afholdtes Medlemsmøde med Lotterispil. Talrig Tilslutning og livlig, kollegial Stemning herskede blandt Deltagerne.

Astrid Mortensen.

HOVEDKONTORETS ADRESSE ER FRA 15. OKTOBER: SØNDERGADE 34, 1., AARHUS

Den fuldstændige Adressefortegnelse
findes i Nr. 21.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En af Landets største Forretninger i Støbegods søger en dygtig Expedient (Commis). Vedkommende vil ved tilfredsstillende Arbejde blive tantièmelønnet og kunne skabe sig en Livsstilling.

Reflekterende, som paaviseligt har arbejdet i Støbegodsbranchen, bedes indlægge Billet mrkt. „A. S." paa dette Blads Kontor.

AdlerCykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110
med Frihjul.

Adler Symaskiner
Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
- Til Familie-, Konfektions- og Haandværkerbrug -

Kasse-Kontrol-Apparater
forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
Kr. 375.
— Synlig Skrift — Letteste Anslag —
Største Gennemslagskraft.

Silkeborg,
Etablissem. „Lunden"
har de hyggeligste Lokaler for mindre og større Selskaber.
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- og Kontormedhjælperforeningen.
Ærb. **Madsen.**

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
— anbefaler alt til Faget henhørende —
Alle moderne Nyheder.
Postkort
i fin Udførelse kun 2 Kr. 50 Øre Dus.

Svendborg Ægte
Avena Øl Pris
(Havremalt-extraktøl).
25 ØRE

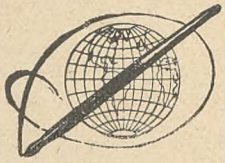

Waterman **„IDEAL"**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3, Aalborg.
Anerkendt den bedste!
Forlang gratis tils. en Bog om „Fyldepenne".

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Aalborg.

Nytorv 9 **M. Jensen** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og **Stokke** i stort Udvalg.

Handels Gymnasiet
— AALBORG —
Moderne Handelshøjskole. — Forlang Plan og Skema til Friplads og Statsunderstøttelse.

Algade 26 **Aalborg** Algade 26
Skotøjsforretningen
i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Victor Mørchs
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygningen

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg.
Telefon Nr. 5. Telefon Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Alfred Christensens
1. Kl. Herreskræderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aalborg **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning, engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
- - hurtigt, smukt og billigst - -

Hotel „Hafnia“ *ligefor Banegaarden.*
Telef. Nr. 574 og 1474.

Fyrværkerisager
— en gros billigst hos —
H. C. ZILSTORFF, Aalborg.
Telefon 531.
Katalog gratis paa Forlangende.

Aarhus.

„Jysk Handelsblad“
(Udgivet af C. O. af Detailhandlerforeningen i Jylland).
Annoncer for **pladssøgende** Handels og Kontormedhjælpere optages a **10 Øre** pr. Linie.
Gratis Tilsendelse af Billetter.
Redaktions- & Ekspeditionskontor: **Fredensgade 39, Aarhus.**

Fotograf F. Borch,
Bropalæ 15. — Telefon 1805.

Drik Ceres Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbech's Bogtrykkeri,
Badstuegade 8, Aarhus,
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.
I mørkt Vejr og efter Mørkets Frembrud indtil Kl. 7 Aften (til anden Tid efter Bestilling) fotograferes ved Hjælp af elektrisk Lysmaskine.

Esbjerg.

Ryg Nr. 46. **A. M. Andersen, Esbjerg** Ryg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 :: Telefon Nr. 282.
:: Specialitet: Hamborger-Cigarer ::

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restavration.
Enestaaende i Skandinavien.

Drik Esbjerg Øl.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. Pedersen, Torvet, Esbjerg.

Leervad-Hansen, Urmager, Esbjerg.
Eneforhandler af fineste „Waltham-Ure“ fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeurefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos
H. Blichfeldt,
Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

Engers Hansens
Bog- og Papirhandel
— anbefales. —

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Leervad-Hansen, Guldsmed, Esbjerg.
— Største Udvalg i **Guld- og Sølvvarer.** —
Alle Reparationer udføres solidt og billigt.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Esbjerg.
Jysk Lædervaremagasin
anbefales
Fuldst. Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm —
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til **Herre-Lingeri.**
Største Lager af **Habitter** og **Overfr.**

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade, Esbjerg. —

Grenaa.

Afholds- og Højskolehotellet.

Tlf. 126. Storegade, Grenaa. Tlf. 126.
Hyggelige Lokaler. Værelser til forsk. Priser.

Den bedste Hat
faas hos **A. F. Dahlin.**

Billeder indrammes bedst og billigst.
Brødrene Hee.

Hotel Skandinavien.
Byens største Foreningslokaler.
Moderate Priser. — Reel Betjening.
M. Kjerulf.

Helsingør.

Carl Frandsen,
„Strandborg", Bramstræde, Helsingør.
Etablissement for fuldstændig Herrekvipering.
Altid fikse Nyheder. Enestaaende Sortiment.
Telefon 432.

Fredericia.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til moderate Priser.

Teater Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria.
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

I. P. Schmidt jun.s
— CYKLOP —
med Havanna-Indlæg. Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 300 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen,
Oldenborggade 10.
Fineste Herre-, Lingeri- og Cigarforretning.
Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
— Telefon 253. —

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. paa $1^1/_2$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

BESTIL ALTID DERES **VISITKORT**
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S **FREDERICIA CENTRALTRYKKERI.**

Ekviper Dem i London-Magasinet.

Drik Fredericia Øl.

Herning.

Alle fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat, naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj i**
Beklædnings-Magasinet,
Bredgade 19, Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hillerød.

Skrædermester P. Sørensens Enke
Min 1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Hillerød Missionshotel
anbefales d'Herrer Rejsende og Turister. — Gode Værelser. — Proper Betjening.

M. Chr. Madsen,
Skotøjsmagasinet, Slotsgade 49, Hillerød. — Stort Udvalg i elegant og moderne Fodtøj.

Holstebro.

M. Laursens
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Skolegade 6.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen
Nørregade Nr. 30.

HOTEL „ROYAL".
J. Hübertz Knudsen.
Lokale for Handels- og Kontormedhjælper-foreningen.

Enhver bør i egen Interesse gøre sit Indkøb hos **Vald. Noes**
Holstebro.

Horsens.

PALAIS-CAFEEN
— HORSENS —
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales
i velvillig Erindring
A. TH. KIERKEGAARD.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kallundborg.

Min første Klasses Skrædder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
H. P. Nielsen.

Hans Jensen.
Herreekvipering, Skræderi og Skotøjsforretning leverer **bedste Varer til billigste Priser. Altid Nyheder** saavel i Stoffer, som øvrigt Herreekvipering. Byens 1ste og bedste Skræderi. Telefon 93. Varelotteriets Leverandør.
Hans Jensen, Kallundborg.

Kolding.

SØLVECLEMENTZ
JUVELER OG GULDSMED
ØSTERGADE 17 :: KOLDING
(K. F. U. M.s EJENDOM)
BILLIGSTE GULDSMED I KOLDING
TELEFON 500

Det største Antal Medhjælpere sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til

BRØDRENE VOLKERT,
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses
Barber- & Frisør-Salon,
Søndergade 3.
F. HONORÉ.

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos
Andr. Køster & Søn.

Næstved.

Søborgs Conditori & Cafe

anbefales.

Odder.

Central-Hotellet, Odder.

Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme, elektrisk Lys, W. C., Personelevator.

Chr. Nissen.

Holsteinsgades 1. Kl. Barber- og Frisørsalon anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere. **C. Jørgensen.**

Odense.

Alle Kommisser køber billigst **Engl. Regnfrakk., Habitter** og **Vinter-Paletots, Hatte, Slips** og **Kravetøj** hos

Hinke 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke

ALBANI-ØL

eller

Albani Pilsner.

Randers.

Slotshotellet,

Randers.

:: :: **Koncert hver Aften** :: ::

Skive.

HOTEL PHØNIX, SKIVE
C. JENSEN

Deres Hat
køber De **bedst** og **billigst** hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning, Skive,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigarretter** og **Røgtobakker, Cigarrør** og **Stokke.**

Prøv Th. Machon's
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

-CENTRAL-CAFEEN-
SLOTSGADE :: TELEFON NR. 41
(aaben til Kl. 12)
anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
Hurtig Betjening. Billige Priser.
Peter Bych.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg.

Køb Deres
Manchetlinned
og Hovedbeklædning
i „Bristol"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Køb Tricotage!

Drenge- og Pigedragter.
Dame-, Herre- og Børne-
---- Linned hos ----

M. Madsen, Vestergade

Sommerlyst
1. Kl. Restaurant.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

Forenings- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

N. Henriksen's
Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser.

Min
Barber- og Frisør-Salon
anbefales.
A. Paulsen, Vestergade.

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Reparationer udføres hurtigt.

Thisted.

Aas-Andersens Boghandel,

Storetorv, Thisted.

Stort Udvalg til billige Priser.

Hotel „Royal", Thisted,

anbefales d'Hr. Rejsende og Turister. Værelser à 1,50 Kr. Telefon 61.

Ærb. **J. Bisgaard.**

Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Marius Sørensen, Guldsmed,

Thisted. — Telefon 23.

Største Lager. Billigste Priser

Vejle.

Altid det nyeste !

i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.

Waldemar Joost.

Hotel Royal

Telefon 41. Statstelefon 21.

Byens ældste og bedst renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Guldsmed Blok,

— Torvegade 26. —

Altid Nyheder og rimelige Priser

Meget stort Udvalg.

M. B. Mathiesens

Skræder-Etablissement

er paa 1. Sal

(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**

Telefon Nr. 640.

Industri-Caféen

Byens største og eleganteste Café. Concert hver Dag. Telef. 143.

Fotograf Hammer

Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel

Byens største 1ste Klasses Hotel. Al Nutidens Komfort. Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!

Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte

- Xeroform Sæbe -

er den allerbedste Toiletsæbe til det daglige Brug.

Koncertsalens Varieté og Restauration anbefales.

Cigarer.

Hans Jessen jun.

Flegborg. 2.

A. Christensen.

Vejle. — Telefon 267.

Engelsk Klædelager.

High class Tailor Etablisement.

Hattelager og Manchetlinned.

Complete stock of every thing for Gentlemen.

H. Steensens

„VEGETARIA"

Indregistreret Varemærke

Margarine

Repræsentanter

for

„Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"s

Annonce-Afdeling.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Søndergade 34.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. J. P. Godtfredsen, Kongensgade 85.
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Prinsessegade 71.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Grenaa: Josef Nyby, Adr.: Anton Christensen.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Fr. Stahl Andersen, Bredgade.
Hillerød: Hr. Kommis H. Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: J. Fogh, Adr.: R. Th. Genefke.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Danmarksgade 12.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Grumløse, Kordilsgade 13, 1.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jernbanegade 16
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nakskov: C. A. Olischer, Adr.: Ove Schou.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen, Adr.: Chr. Sørensen.
Nykjøbing S.: Oscar Schmidt, Adr: T. W. Jørgensens Eftf.
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M. N. Nielsen, Adr.: B. Deichmann.
Randers: Herluf Duus, Adr.: Jens H. Jensen.
Samsø: Einer Rasmussen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Niels Malthensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Storehedinge: Otto Frandsen, Crome & Goldschmidt.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllegade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard
Vordingborg: Hr. A. Hansen, Adr.: C. F. Breits Eftf.

Afleveret til Posten den 30. November.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN.
JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1910. 10de Aargang.

PRÆMIERET KONKURRENCE.

DET skete engang i Sommer, at det stedlige Haandværks og Handelens Mænd indgik til Byraadet i en større Provinsby med Andragende om, at de selvstændige borgerlige Erhverv værnedes mod Embeds- og Bestillingsmænds konkurrerende Indgreb paa deres Gebeter.

Denne Opposition — der kun er et Udslag af en vidt udbredt Opinion — mod et Uvæsen, som i Ly af gammel Slendrian breder sig tykt paa Trods af Haandværkssnille og godt Købmandsskab, er kun ligetil og begrundes alene i den uskrevne men rigtige Grundsætning, at Staten ikke bør give sine Funktionærer ringere Vilkaar end tilsvarende Arbejdere i den private Foretagsomhed, men ej heller bør tolererer, at de med sikre Indtægter og Pensioner som Rygstød udsætter Skatteborgerne for en direkte Konkurrences indirekte Beskatning.

Men finder man disse Protester fuldt berettigede, hvor meget mere bør man da ikke bryde Staven over et bureaukratisk Paahit, der præmierer statsansatte Medborgeres Fremstød mod et bestemt borgerligt Erhverv!

„Underofficersbladet" indeholder et længere Gensvar paa vor Artikel „Statsunderstøttet Konkurrence", og fralægger heri Underofficersstanden Ansvar for Statstilskudet til de omdebatterede Kursus, „der kunne være af Betydning for dem (Underoff.) i det borgerlige Liv." Den paagældende Lovtilføjelse skyldes krigsministerielle Embedsmænd, og det Underofficererne arbejdede for

„da Hærloven skulde revideres, var at faa oprettet nogle gode Underofficersskoler; men den Sag blev udsat til 1914. Vi er nemlig af den Mening, at en Underofficers Uddannelse paa det elementære Omraade faktisk maa være afsluttet med selve Underofficersskolerne, saaledes at vi altsaa bliver fri for Kursus ved Regimenterne."

Iøvrigt giver Artiklen følgende Motivering for Tilskudet:

„Noget andet er det, at Underofficererne i den sidste halve Snes Aar mere og mere har indset, at skulde de blot kunne udfylde deres rent militære Lærergerning overfor de i Intelligens stedse tiltagende Værnepligtige, da maatte Underofficersuddannelsen i væsentlig Grad forbedres, ikke alene paa det rent militære Omraade, men ogsaa paa det elementære. De tog derfor fat selv, dels paa den Maade, at den enkelte tog Kursus i alméndannende Fag, og dels paa den Maade, at Underofficersforeningerne rundt om i Landet oprettede Kursus i alle mulige Fag, ikke mindst i Sprog; men alt dette var altsaa, som foran nævnt, slet ikke for at dygtiggøre os til nogensomhelst Konkurrence om Pladser i det civile Liv. Formaalet var udelukkende dette ideale at dygtiggøre os til den egentlige militære Gerning og samtidig tilegne os en saadan almén Dannelse, som maatte svare til de Krav i saa Henseende, som et oplyst Samfund til enhver Tid maa stille til en Lærerstand, der som Underofficererne skal være Vejledere for Landets værnepligtige Ungdom.

Naar nu Regeringen har anset det for formaalstjenligt at yde Tilskud til Kursus for Underofficerer, saa er vi ikke utilbøjelige til at tro. at det er noget af en Paaskønnelse til Underofficersstanden for det Kulturarbejde, den i saa mange Aar har udført under egne, store pekuniære Ofre. I hvert Tilfælde er det almindeligt, at Statstilskudet fremkommer saaledes."

Henvisningen til, at den stigende Folkeoplysning kræver en tilsvarende intellektuel Udvikling hos de militære Lærere, er naturligvis rigtig, og de derhen rettede Bestræbelser baade kulturbefordrende og glædelige. Og vi skal i denne Forbindelse understrege, at vor Kritik ramte Systemet, ikke Underofficersstanden, hvis Organ altsaa erkender, at Adressen var rigtig.

Selve vor Kritik kan ikke reduceres med en Tøddel!

Thi de militære Lærere kan opdrage Landets vaabenføre Ungdom i Disciplin, Ordenssans, Legemsøvelser og Eksersits og fuldtud hævde den fornødne Respekt uden at være bevandrede i Handels- og Bankvæsenets forskellige Beregningsformler, uden at være perfektionerede i Stenografi eller rede til paa staaende Fod at gøre en indviklet Memorialpost eller opstille en kompliceret Ballance fejlfrit.

Under Udøvelse af sin militære Gerning har Underofficeren ingensomhelst Anvendelse for disse Kundskaber, der da ogsaa efter Krigsministeriets egne Ord kun danner Udrustning til Strejftogene indenfor de borgerlige Erhvervs Enemærker.

Næst efter at konstatere, at Ministeriet er mere logisk end „Underoff.bl.", erfarer man af det oplyste (Statsunderstøttelsen som en Anerkendelse og Opmuntring til Underofficersstanden), at det i mindre Grad gælder en statsunderstøttet end statspræmieret Konkurrence mod Kontormedhjælperne.

Naar man sluttelig fastholder følgende Fakta,

at Statspræmieringen svarer til Halvdelen af det Beløb, som Staten yder til unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet,

at det Tilskud, der ydes os til faglige og handelstekniske Foredrag, kun udgør Ottendedelen af det militære, omend der findes henimod 30 Gange saa mange Medhjælpere som Underofficerer, og

at der iøvrigt intet Tilskud ydes til udlærte Handels- og Kontormedhjælpere,

vil enhver tænkende Læser forstaa, at overfor denne himmelraabende Hensynsløshed blegner selv den mest udfordrende Statsfunktionær-Konkurrence mod Handelen og det selvstændige Haandværk.

„Underofficersbl." nægter sig ikke den Tilfredsstillelse at slutte sit Defensorat med, at Medhjælperne „maa konkurrere os ud ved energisk at slutte sig sammen og dygtiggøre sig." — Beskere Pille kan der ikke stikkes ud til de uorganiserede Kontormedhjælpere!

Vor Taktik.

TIL Trods for at min Stilling til Taktikspørgsmaalet jo egentlig er udtrykt i, at jeg kræver Selvstyre i vore Afdelinger — først og fremmest for at hindre de ikke skal blive andet end mekaniske Figurer i Hovedbestyrelsens Hænder — vil jeg dog gerne have Lov til kort at skitsere mit Standpunkt ogsaa paa denne Plads, især da Herr Schouboe-Olsen synes at nære en Forkærlighed for mig, og for en stor Del affyrer sit Skyts imod min Person; noget der for Resten undrer mig, al den Stund, at jeg dog ingenlunde stod ene med mit Standpunkt paa Kongressen. Men maaske bemærkede Herr S.-O. ikke at selve vor Formand erklærede sig enig med mig paa dette Punkt, og det skønt Herr Chr. Ingvoldsen jo dog i adskillige Aar har siddet paa „et meget ophøjet Stade". For Herr S.-O. vil vel ikke over hvor Gærdet er lavest?

Iøvrigt tager Herr S.-O. altfor højtideligt paa denne Sag; der er nu i alle de Aar, vor Organisation har eksisteret, raabt „Socialister" efter os, uden at der har været Spor af paaviselig Grund dertil, og vor Tilslutning til de fuldtud faglige „Arbejdernes Fællesorganisationer" vilde ikke byde disse naive Sjæle noget fast Støttepunkt for en saadan „Anklage", men det forekommer mig at Herr S.-O. skulde undlade at være disse mindre intelligente Medborgere følgagtige ad den Vej.

Min Stilling til denne Sag er ingenlunde dikteret af særlige Partihensyn, ej heller af et Øjebliks Oppositionslyst, men derimod en Frugt af længere Tids Tænkning over, hvorledes vi fremmer vore Krav — og da særlig vore lokale Krav — bedst, og i det store og hele bedst og mest virkningsfuldt gør os gældende, lokalt set. For ét vil Herr S.-O. sikkert indrømme mig: at mange af vore Afdelinger, saagar af dem, vi kalder vore gode Afdelinger, lever den Dag i Dag en forholdsvis ubemærket Tilværelse, saa ubemærket, at end ikke alle vore egne Kolleger, endsige andre, aner deres Eksistens.

Nu er det jo en Kendsgerning, at jo mere en Afdeling arbejder og formaar at gøre sig bemærket — selvfølgelig ved et hæderligt Arbejde for sine naturlige, faglige Opgaver — jo bedre vil den staa i det offentlige Omdømme, og som saadan skaffe sig den Respekt, netop udadtil, som ogsaa Herr S.-O. med Rette, sætter højt.

Det er derfor rimeligt, og efter min Opfattelse rigtigt, at man søger at finde de Former, hvorunder man hurtigst formaar at skaffe sig denne Prestige, og det tør betragtes som afgjort, at man ikke opnaar et saadant Resultat ad den rene Lemfældigheds Vej, — tvertimod — de Afdelinger, som lever hin uopdagede Tilværelse, er ikke alene en Sten paa vor Vej, men de er en Klods om Benet paa Organisationen, og det er frem for noget dem, der hindrer vor Bevægelse i dens sikre Fremmarch, og i at skaffe os den Anerkendelse hos Offentligheden, som til syvende og sidst vil bringe os Sejren paa adskillige Punkter.

Dette Punkt i den offentlige Bevidsthed naar vi hverken ved Afholdelse af Baller eller Dilletantkomedier, hverken ved Andespil eller Maskerader, det naar vi kun ved et maalbevidst Arbejde af faglig Art, i Føling med andre faglige Organisationer i andre Lønarbejderkredse; thi hverken økonomisk eller moralsk vil vi i Fremtiden kunne tillade os at isolere vor Bevægelse, i saa Fald vil den som nu sætte en altfor stor Del af sine Evner ind paa det nervøse Agitationsjageri, i Stedet for at anvende dem til Arbejde for Realisationen af vore berettigede Krav.

Forøvrigt tror jeg at Herr S.-O. — og adskillige Kolleger med ham — misforstaar Situationen, glemmer at skelne mellem „De samvirkende Fagforbund" og de lokale „Fællesorganisationer", som der foreløbig er Tale om.

Sidstnævnte er fuldtud faglige Organisationer, beregnet paa ved Samvirksomhed at løfte de mange forskellige Opgaver, som byder sig til for Organisationerne, og Herr S.-O. vil sikkert have megen Vanskelighed ved at finde nogen politisk Trosbekendelse i deres Love. — Lad være at et Flertal af Medlemmerne hylder et bestemt politisk Standpunkt, det maa dog være tilladt; ja det er jo saa galt tilladt indenfor vor Organisation.

Men i disse Sammenslutningers egentlige Opgaver har vi, som Organisation, lige saa fuldt Interesse som nogen. Saadanne Spørgsmaal som Lokaler, Biblioteker, Aftenskoler, Afholdelse af Foredrag o. l.; jeg skulde mene, at det er Ting, som end ikke vi har Raad til at rynke paa vore fine Næser af; for slet ikke at tale om, at der er ikke saa lidt Parodi i, at vi Aar efter Aar kræver andre organiserede Arbejderes Støtte til Gennemførelse af et saadant lokalt Krav som f. Eks. 7-Lukningen, uden at vi gider røre en Finger for at gøre Gengæld i nogen Sag

Ved Siden heraf vilde der jo være god Logik i en saadan Sammenslutning, vi vilde derved forfølge selve Organisationsidéen — hvis Rigtighed, Berettigelse og Betydning vi anerkender ved selv at organisere os — ved at gaa til yderligere Sammenslutning med de Klasser, som staar os nærmest.

Redaktørens Stilling til Sagen vil jeg lade ude af Betragtning i denne Forbindelse. Redaktøren er et Medlem som vi andre dødelige, kan være et, i Kraft af sin Stilling, noget mere betydeligt Medlem, men derfra og til, at kendetegne Redaktørens Standpunkt som mere maalbevidst end andres, er der dog et godt Spring. Vi har vel alle vore Motiver for vore Standpunkter.

Og Herr S.-O. advarer jo selv mod Personforgudelse — mod at sætte Personen over Sagen.

Herr S.-O.'s sidste Bemærkning (om vor Stands „Særstilling") vil jeg renoncere paa at beskæftige mig med. Den Mening om vor Stands og vor Organisations sociale Stilling, han her giver Udtryk, er saa langt fjernet fra den almindelige Opfattelse af — og ogsaa indenfor vore egne Rækker forlængst anerkendte — hvad der er en blot nogenlunde moderne Fagorganisations Grundprincipper. Herr S.-O.'s Standpunkt er saavel i vor Tidende som paa Møderne, og ikke mindst i den personlige Agitation, gendrevet saa utallige Gange, at jeg ikke tør tillade mig at ødsle med Pladsen for en Gentagelse.

Men det viser os, at det ældgamle, traditionelle, dumme Standshovmod, som i Intet harmonerer med de faktiske usle Forhold indenfor vor Stand, desværre endnu sidder i Kroppen af vore Standsfæller, og — hvad værre er — af vore Medlemmer. Og

det viser, at end ikke Herr S.-O. endnu har formaaet at gøre sig klar heraf.

Pointet i hele Modstanden mod disse Sammenslutninger er Forskrækkelse for de andre Fagforeninger, og jeg kan ikke nægte mig i denne Forbindelse at citere en Replik fra Kongresdebatten om et ensartet Navn for alle Afdelinger. Det var en graanet Repræsentant fra vor nordligste Afdeling, som i en kort Bemærkning udtalte: „Det er sørgeligt, at vi efter 10 Aars Organisationsarbejde endnu er saa bange for Ordet Fagforening".

Jeg slutter ikke dette Gensvar uden at give Herr S.-O. Ret i noget, jeg giver ham nemlig min fulde Tilslutning til, at det er overordentlig dristigt af ham at tro, at langt den overvejende Del af Medlemmerne Landet over er enig med ham i hans Betragtninger.

Jens Johansen.

Isenkræmmernes Lærlingeeksamen.

AT Interessen i Principalkredse for Handelslærlingens Dygtiggørelse er vaagen, faar vi et tydeligt Bevis for, naar vi betragter den Opfindsomhed, hvormed disse Kredse søger at raade Bod paa den tidligere mangelfulde Uddannelse. Men at Uddannelsesmaaden og Midlerne dog ikke altid ere ideelle, skal jeg i det efterfølgende ud fra mine egne Erfaringer søge at paavise.

„Jysk-fynsk Isenkræmmerforening" har Søndag den 23. Oktober afholdt sin halvaarlige Lærlingeeksamen til almindelig Glæde for saavel Principaler som udlærte Medhjælpere. For de førstes Vedkommende var Glæden stor, fordi Resultaterne vare saa udmærkede, og for de sidste, fordi de slap saa let.

Denne Eksamen har nemlig som alle andre til Hensigt at statuere, at den udlærte Medhjælper nu ogsaa virkelig er en habil udlært Kommis, og til yderligere Vidnesbyrd herom faar saa Eksaminanden sit Lærebrev indeholdende Karaktererne i de forskellige Fag, ledsaget af et af Foreningen til Medlemmerne udtalt Ønske om kun at antage Medhjælpere, der have bestaaet J. F. I. Forenings Afgangseksamen og ikke ere Medlemmer af „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger".

Da nu denne Eksamen i d'Herrers Øjne er saa meget værd, turde det have sin Interesse at se lidt paa enkelte af Eksamensopgaverne. og vi finder da først følgende:

„En Kasse med udenlandske Varer opslaaes, udpakkes og sorteres efter gældende Toldsatser. Kassen tilslaaes til Returnering.

Efterfølgende Punkter indeholder Opgaver i Indpakning af Varer, Varekundskab og kurante Varers Værdi, Ekspedition og Anbringelse af Varer i Sortiment paa Prøvekort. Den skriftlige Prøve omhandler Opgaver i at føre en Kontrabog, at kalkulere udenlandske Varer, at reklamere over Fejlsendinger, at skrive 10 Adresser tydeligt paa Konvolutter og at udfylde et Jernbane-Fragtbrev." — et Eksamensprogram, der er mere righoldigt kvantitativt end kvalitativt.

Læg Mærke til Planens første Punkt: Udpakning af Kassen. Principalerne fornægter ikke sig selv i et Eksamensprogram og viser deres Tilbøjelighed til at benytte Lærlinge til Bydrenge og Pakhuskarle. Thi dette Punkt stiller ikke Fordringer til større Færdigheder end dem, man kræver af en Bydreng, som har været et halvt Aar i Plads, og de andre Punkter paa Eksamensplanen omfatter kun den almindelige elementære Fagkundskab, som en Lærling skal være i Besiddelse af, naar han har staaet i Lære et Aar. Betragter vi dernæst de forskellige Punkter i den skriftlige Prøve stiller den ikke større Fordringer til Lærlingens Dygtighed end den, det andet Aars Læretid skulde fyldestgøre, ja, selv Udfærdigelsen af Jernbane-Fragtbrevet tilkendegiver jo tydeligt nok, at Lærlingen er „Bydreng først og Bydreng sidst."

Man kan sige om de stillede Opgaver, hvad man vil, men en Ting er sikkert, at de Fordringer, d'Herrer Principaler stiller til den udlærte Isenkramkommis nutildags, er meget beskedne, og skal man efter denne Plan bedømme deres Kvalificationer til at udlære Medhjælpere, kan en Fader forsaavidt sætte sin opvakte Søn til at være Bydreng i en Isenkramforretning i 4 Aar for en Løn af 10 Kr. ugentlig, og naar den Tid er udløben, lade ham fremstille sig for J. F. I. Forenings Eksamenskommision, der da — efter det nævnte at dømme — gladelig vurderer hans Kvalificationer som udlært Medhjælper til ug+, — i Særdeleshed, hvis Drengen samtidig har nydt Undervisning i en eller anden Aftenskole.

Ved at undersøge de Karakterer, der er givet ved J. F. I. Forenings halvaarlige Eksamen, og de paagældende Censorers Forhold til Foreningens Medlemmer, faar man et bestemt Indtryk af, at Karakteren lige saa meget er givet til Principalen som til Eksaminanden. Og nægtes kan det jo ikke, at denne Eksamen er en ganske god Prøvesten for hine til at bedømme, om de nu ogsaa ere kvalificerede til at oplære Lærlinge, i Særdeleshed, naar Censorerne ere J. F. I. Forenings egne Medlemmer.

Uden her yderligere at komme nærmere ind paa de Forhold, hvorover der kan anstilles Betragtninger denne Eksamen vedrørende, skal kun fremhæves, at det ikke er denne Vej, vi skal frem, naar det gælder Lærlingens Dygtiggørelse. Der er adskillige Veje, men jeg vil kun fremhæve, at Lærlingen skal oplæres saaledes i det praktiske Fagarbejde, at Principalen kan forsvare det, og den unge Mand skal ikke benyttes som Pakhuskarl, ligesom den teoretiske Undervisning bør være et obligatorisk fastsat Led i Uddannelsen. Iøvrigt vil jeg henstille til J. F. I. Forenings Bestyrelse, at den ved Antagelse af Censorer ogsaa tager Hensyn til Medhjælperne og udenforstaaende handelskyndige Mænd, og i Stedet for at true Medhjælperne med Afskedigelse og Forfølgelse, naar de staar som Medlemmer af Centralorganisationen, frit lader dem gøre sin Skyldighed mod egne Standsfæller, ligervis som Principalerne jo kræver denne Ret ubeskaaret for sig selv.

C. J.

Uorganiserede Kvinder.

Som bekendt udtalte Vejle-Kongressen sig for en Agitation blandt de kvindelige Medhjælpere, og vore kjøbenhavnske Afdelinger — der ogsaa tæller Kvinder i sin Ledelse — har nylig iværksat en systematisk Agitation blandt det kvindelige Personale i Kjøbenhavns Tøjrensningsanstalter og Farverier.

En af vore aktive kvindelige Medlemmer, Frk. Johanne Andersen, har tilstillet os efterfølgende Artikel om sine Indtryk fra denne Agitation:

To af vor Forenings kvindelige Medlemmer har personlig, i Forening eller hver for sig, henvendt sig til mellem 40 og 50 Damer, som beskæftiges i en eller anden af Forretningerne indenfor denne Branche. Begyndelsen blev gjort i Oktober, Arbejdet har strakt sig til nu, og hvert Besøg tog vel gennemsnitlig $^1/_2$ Time eller mere.

Alle de Uorganiseredes velkendte og om Organisationsspørgsmaalet saa primitive Tanker mødte os. Der var altsaa intet nyt paa den Kant, lige saa lidt som der gennem de Forhold, vi blev bekendte med, fremkom noget, der svækkede vor Tro paa Nødvendigheden af en Organisation ogsaa indenfor denne Del af vor Stand.

Tværtimod!

Vort Indtryk, at en Mængde Kolleger — og ikke mindst de kvindelige — i høj Grad trænger til den Støtte og det Værn, organiseret Samhold og Samfølelse giver, forstærkedes om muligt endnu yderligere. Ikke fordi Arbejdsforholdene for disse Kvinder var slettere, end de desværre er for Hundreder og atter Hundreder af vor Bys Ekspeditricer — Arbejdstiden de fleste Steder 12 Timer daglig, et enkelt Sted daglig Afløsning, et andet hver Uge, Lønnen vel omtrent 50 Kr. pr. Maaned, de ældre mere, de yngre mindre, Lokalerne paa en Undtagelse nær ganske ordinære, Ferie sjælden — men vi indhøstede i anden Henseende Erfaringer, der kaster et grelt Lys over visse Dele af vor Stands svigtende Evne til at vurdere Arbejdsydelse og Arbejdsforhold:

Hos de allerfleste af disse Damer gik der som en tilstrøbt Understrøm gennem Udtalelserne, at deres Kaar — ret beset — jo egentlig var saa gode, som man med Ret og Rimelighed kunde forvente.

Meget kunde der siges om dette fortvivlede Forsøg paa at kaste et forsonende Skær over den hele usikre Stilling, som er disse Damers og mangfoldige andre Kollegers lidet misundelsesværdige Lod, men vi tør ikke her komme ind derpaa. Enhver behage imidlertid at drage sin Lære deraf.

Om dette Syn nu kom frem, fordi vor Tanke og Taktik ikke tiltalte dem (tilsyneladende i hvert Fald)?

Paa ingen Maade!

I al Almindelighed blev vi vel modtagne, gennemgaaende var man ganske enige med os i, at ogsaa vor Stand maatte have Fællesinteresser, at det var priseligt at pleje disse af Hensyn til de mange slettere stillede, og endelig var man i Almindelighed tilfredse med, at der eksisterede nogen, som havde taget det Arbejde op.

Dette var den overvejende Type, men der forekom to andre Delinger, hver med 3—4 Repræsentanter, som har gjort sig fortjent til nærmere Omtale:

Først og fremmest den, der af Ængstelighed for og Uvidenhed om moderne Forhold ønskede sig ethvert fagligt Anliggende langt fra Livet. — Uvidenhed om egne Vilkaar kan maaske undskyldes hos en 15-aarig, men naar Uvidenheden bliver de 30 Aar eller derover, kaster den just ikke Glans over Ihændehaveren.

Og endelig møder vi den forlovede Pige, som i dette — forhaabentlig sikre — Faktum ser sig fuldstændig forsikret imod at være interesseret i alt, hvad der rører sig udenom hende, naar det angaar Erhvervsforhold og Eksistensbetingelser. — Lad os ønske Repræsentanterne for denne Opfattelse til Lykke med den Pengepose, de formodentlig gifter sig med, siden de har Raad og Mod til at iklæde en saadan Opfattelse Tankens Kød og Blod.

Johanne Andersen.

Agitationsmøde i Kolding.

Efter at vore organiserede Fæller i Kolding i Aar og Dag ikke har arrangeret offentlige Agitationsmøder, foretog man et Forsøg den 27. November. Og det lykkedes fuldtvel!

Forsamlingssalen paa „Kronborg" var — det prægtige Efteraarsvejr til Trods — fyldt, da Afdelingens Formand, Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, bød Velkommen og gav Ordet til den indbudte Taler

Redaktør Vilh. Hansen, der i et $1^1/_2$ Times Foredrag, som Forsamlingen fulgte med udelt Interesse fra først til sidst, trak Hovedlinierne op for vor Stands Historie paa Baggrund af den Omformning, Handelen er undergaaet, og de sociale Nydannelser, der ikke blot afmærkes paa Handelsstandens Overflade, men aflejrer det moderne sociale Lag: Medhjælperstanden.

Taleren tegnede et Billede af dennes Uensartethed, men paapegede samtidig, at Betingelsen for at Standen evnede det samme sociale Løft i egen Sag, som genfindes i næsten alle Erhvervsgrupper, var at Medhjælperne uden Hensyn til Branche eller afvigende Vilkaar fandt Generalnævneren, hvori alle faglige Fællesinteresser gik op: Organisationen.

H. vendte sig mod „Standshovmodet" og „Branchestoltheden" i sine forskellige latterlige Ytringsformer, og kaldte paa Medhjælpernes sunde Fornuft og selvkritiske Dømmeevne i egne Anliggender. — Foredraget, der iøvrigt saavel gav et Tilbageblik som et Fremsyn over Reformbestræbelserne, dvælede tillige ved det praktiske Organisationsarbejde, hvormed vi nu underbygger dansk Medhjælperbevægelses Fremtid. Om dette Virkes kulturbærende Værd talte Foredragsholderen manende Slutningsord.

Den lokale Presse, der skænker Mødet udførlig Omtale, betegner Foredraget som „ypperligt", „udmærket holdt" o. s. v. samt paapeger, at „det paahørtes med den største Interesse og efterfulgtes af ovationsagtigt Bifald."

Hverken Principaler eller Medhjælpere meldte sig til den Diskussion, hvortil Herr N. C. Nielsen opfordrede. Men Debat blev der alligevel. Den fremkaldtes af det socialdemokratiske Byraadsmedlem Herr Fr. Sørensen og et ledende Medlem af den stedlige „Fællesorganisation", Herr Emil Petersen, der anbefalede Kolding-Afdelingens Tilslutning til nævnte Arbejderorganisation, der var en upolitisk Sammenslutning, medens det dog under Debatten indrømmedes, at den indenfor sit Omraade stræbte at paavirke Medlemmerne i socialistisk Retning.

Herr N. C. Nielsen fremhævede, at vor Kolding-Afdeling netop havde vakt Medhjælpernes almene politiske Interesse, men tog ligesom Indlederen bestemt Afstand fra at krydse Centralorganisationens politisk-neutrale Taktik med partipolitiske Bestræbelser, — Udtalelser, der fandt levende Tilslutning i Forsamlingen.

Conto pro diversi.

Statsunderstøttet Konkurrence.

Vor redaktionelle Artikel i Nr. 22 har samlet adskillig Opmærksomhed om sig og er optrykt eller citeret og kommenteret saavel i Hovedstads- som Provinspressen.

„Ekstrabladet" skriver: „Det ualmindelig skarpe Indlæg mod Underofficerernes Indtrængen paa Handelsmedhjælpernes Omraade vil sikkert vække Opmærksomhed og foraarsage adskillig Diskussion", medens „Folkets Avis" kommenterer Artiklen i et redaktionelt Indlæg, hvori det bl. a. hedder.

„Vi forstaar udmærket godt Handelsmedhjælpernes Harme derover; thi Underofficerernes Tjenestetid levner dem rigelig Tid til at søge civil Beskæftigelse. Da det for disse Mennesker kun skal være en Bifortjeneste, kan de gøre Arbejdet billigere end den Mand, der helt og holdent skal leve af sit Kontorarbejde, det, han har brugt fem Aar af sin Ungdom til at lære.

Underofficererne har nu en i Forhold til deres Arbejde ganske pæn Gage, og de har den store Fordel frem for Handelsfolkene, at deres Pladser er dem sikrede, og saa er de tilmed pensionsberettigede.

Underofficererne skaber her højst uheldige Forhold; de bidrager til at opretholde en skandaløs lav Løn og megen Arbejdsløshed indenfor de faglærte Handels- og Kontormedhjælperes Rækker ved deres statsunderstøttede Konkurrence."

— — —

„Saalænge Handels- og Kontormedhjælperne ikke har indset den Nytte og Betydning, det har for dem at være organiseret, maa de taalmodig finde sig i, at Brødet tages bort for Næsen af dem."

— — —

Iøvrigt er det sidste Ord formentlig endnu ikke sagt i denne Sag, der rimeligvis senere vil foranledige en yderligere og mere vidtrækkende Kritik end den her omtalte. Herom senere.

Kontingentspørgsmaalet.

Omend man skulde synes, at der i Øjeblikket — med Kongressens grundige Nedsabling af Nedsættelses-Forslaget i frisk Erindring — var al Anledning til at skaffe Stilhed efter Sommerens Kontingentstrid, har Herr H. Chr. Ottosens Indlæg i Nr. 22 atter pustet Glød i de halvslukkede Emmer.

Dette kalder Herr M. Strand, Herning, frem med en Ripost, hvoraf vi citerer:

„Jeg læser Artiklen igennem — og overvejer. — Jeg faar dernæst Følelsen af, at Herr O. ikke hører med til de Offervillige. Jeg er enig med Herr O. i, at der vist ikke for Øjeblikket er Stemning for Kontingentforhøjelse, men jeg er ogsaa overbevist om, at Hovedparten af Medhjælperne er imod Nedsættelse. Skal Maalet naas, maa vi bringe Ofre, og de som intet saar skal heller intet høste. — Disse faa Ord til moden Overvejelse. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Herr O.'s Syn paa Kontingentet, da denne Sag jo er debatteret mere end tilstrækkeligt. Herr O. skriver, at han ikke vil kritisere, men kun mane til Besparelse. Men hvor skal der spares? Realisér Deres Planer, eller lad os høre noget om dem. De nævner Tryksager, men den Besparelse tror jeg bliver for lille og ringe."

Sluttelig protesterer Herr S. mod Udtrykket „Kontingent-Nedslagtning" og den fremførte Kritik angaaende Hovedkontorets Udstyrelse o. s. v.

Vi nødsages imidlertid til at erindre de tvende afvigende Anskuelsers Vaabendragere om, at det foreløbig faar have sit Forblivende med Kongressens Afgørelse, og det desuden vilde se altfor truende ud for vort begrænsede Spalterum, om vi allerede nu genaabnede Kontingentdebatten med Henblik paa Kongressen 1912. — Man bedes altsaa væbne sig med Taalmod og — Resignation.

Indholdsfortegnelsen

til den nu afsluttede Aargang vil medfølge Nr. 1/1911. Vore Medlemmer bør opbevare og lade indbinde de enkelte Aargange af „D. H. K. M. T.", der samlede vil danne en let tilgængelig Haandbog over dansk Medhjælperbevægelse og de sociale Reformbestræbelser indenfor vor Stand.

De indbundne Aargange af vor Tidende bør naturligvis ikke savnes i noget Afdelings-Arkiv

Dømt for Overtrædelse af Lukkeloven.

Næstved Politiret paadømte nylig en Sag anlagt mod en derværende Købmand paa Foranledning af Afdelingen ved dennes tidligere, nu afdøde Formand, Chr. F. Johannessen, der gentagne Gange i afvigte Juni havde set Købmanden staa i sin aabne Butiksdør efter Kl. 8 Aften. Dette var vidnefast.

Købmanden gav følgende Forklaring i Retten: „Han havde sin private Lejlighed bagved sin Butik med Indgang gennem samme, og naar han, som Vidnerne havde set det, havde staaet i sin ene aabne Butiksdør — han har nemlig 2 og den anden var lukket — uden Hat paa og seende ud paa Gaden endogsaa efter Kl. $8^1/_4$, saa var det gaaet til paa den Maade, at han, efter at have lukket rettidig, var gaaet i Byen, men atter var gaaet hjem og har staaet lidt i Gadedøren før han gik ind, eller ogsaa har han, efter at have lukket rettidig, været ude at tage sine Udhængsvarer ind, og har derefter staaet og set sig lidt om eller set efter, om Varerne alle var komne ind."

Politiretten tog imidlertid intet Hensyn til denne svævende Redegørelse, men skønnede, at Tiltalte ved saaledes uden Nødvendighed at staa i den aabne Butiksdør havde overtraadt Lovens Bestemmelse om, at Butiken skal være lukket efter Kl. 8.

Købmanden idømtes en Bøde til Byens Hjælpekasse paa 10 Kr. samt Sagens Omkostninger.

Denne Dom burde faa Betydning m. H. t. de talrige Lovovertrædelser i andre Byer!

Smaa Anmeldelser.

Arbejdernes Almanak 1911 (tilsendt fra Gyldendalske Boghandel) er med Hensyn til grafisk Udstyr en tiltalende Afvigelse fra den gængse Almanak-Type. Folketingsmand Borgbjerg giver en instruktiv Fremstilling af Juni- og 66-Grundloven, og den politiske Baggrund for begge. Dr. Gustav Bang skriver lidt om den internationale Socialistkongres (med gode Billeder). De øvrige — skønlitterære — Bidrag er (Skjoldborgs Sogneraads-Scener undtagne) hverken værre eller bedre end andre Almanak-Historier.

Man kan strides om, hvorvidt enhver af de iøvrigt vel gengivne Illustrationer netop er velvalgte, men ikke om at Omslagsbilledet er udmærket.

Ferslews Kalendere 1911 (Kontor- og Notitskalender i Oktav og Langfolio) er udkommen og bringer foruden den sædvanlige Memorandum-Afdeling tillige en Mængde nyttige Oplysninger for Handels- og Kontorfolk.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Søndag den 20. Novbr. havde „Hermes" arrangeret en Aftenunderholdning med paafølgende Dans paa „Esbjerg Højskolehjem." Det ret fyldige Program, der havde samlet en anselig Tilhørerkreds, lød paa Sang af Sangkoret „Euterpe" og Oplæsning af Hr. Højskoleforstander Sieverts, Janderup, samt Dans.

Aftenen fik et i enhver Henseende udmærket Forløb, Arrangementet var vellykket og tillige billigt, og Deltagerne skiltes med det bedste Indtryk af det festlige Samvær.

Ved Foreningens ugentlige Mødeaften, Onsdag den 30. Novbr., var Hr. N. C. Nielsen, Kolding, kommen til Stede og holdt et vel tilrettelagt Foredrag om „Kultur".

Efter at Taleren havde omtalt de forskellige Kulturstandpunkter og nævnt Kulturbærere som Kunst, Videnskab og Litteratur, kom han ind paa det, der var Kærnen i Foredraget, „vor Stands Kultur" eller som Hr. Nielsen betegnede det, „Dannelse". Taleren hævdede, at vor Organisation netop som „Kulturbærer" her havde en vigtig Opgave, som den burde tage op, ved at søge at kultivere — uddanne og forædle — Standen, saa at de enkelte Medlemmer kunde faa Interessen vakt for andet end det rent materielle og faglige, og derved ogsaa paa det kulturelle Omraade blive dygtiggjort til at optage Kampen for Tilværelsen.

At Taleren havde Ret til i sit Foredrag at nævne, at Organisationen her havde en Opgave at løse, blev tilfulde fastslaaet gennem den ringe Tilslutning, Mødet havde faaet. *Sv. Fr.*

Holstebro. Afdelingen afholdt forleden ordinær Generalforsamling og Valg af ny Bestyrelse.

Valgt til Bestyrelse blev Herr Kommis Otto Christensen (Hr. N. C. Hansen) som Formand, Wito Knudsen, Næstformand, Aage Petersen, Kasserer, Peter Christensen, Sekretær, og Thomsen. Det blev samtidig vedtaget, at forandre Mødeaftenen fra Onsdag til Mandag. *Peter Christensen.*

Kolding. Ordinært ugentligt Møde afholdtes Onsdag d. 30. Novbr. Hr. Bogholder M. C. Olesen indledede en Diskussion om Afholdssagen.

I et udmærket Foredrag skildrede Indlederen med idealistisk Veltalenhed Afholdssagens Maal og Midler, og lagde særlig de organiserede Medhjælpere denne Sags store Betydning paa Sinde.

Foredraget gav Anledning til en meget livlig og saglig Diskussion, hvori deltog foruden Indlederen, A. Chr. Møller, N. C. Nielsen, S. C. Sørensen, F. Bender og Michael Nielsen deltog.

Ved Mødets Slutning — det varede over to Timer — bragte Formanden en Tak til Indlederen og Deltagerne i Diskussionen. *X.*

Kjøbenhavn. Vinterens første statsunderstøttede Foredrag afholdtes af de kjøbenhavnske Afdelinger d. 22. November i City's Lokaler, hvor en anselig Skare — navnlig yngre — Medhjælpere var fremmødt til det Foredrag, Herr Højskoleforstander Fog-Petersen („Købmandshvile") holdt om „Tietgenske Foretagender". — Det særdeles fængslende Foredrag formede sig som et Tilbageblik paa de sidste 40 Aars Forretningsliv, med Udgangspunkt i Genrejsningstiden efter 1864. Taleren samlede sin Personskildring om det tietgenske Motto: „Naar der er Vind, skal man sejle" og gav Tihørerne et Karakterbillede, hvis Hovedlinier var Vovemod, Hurtighed i Handling, Energi, men ogsaa National-, Religions- og Pligtfølelse af saa udpræget Art, at de alene fuldkommengjordes ved særlige Naturanlæg. Iøvrigt grupperedes Fremstillingen af de tietgenske Foretagender om de største og mest vidtomspændende — „Store nordiske Telegrafselskab" og „Det forenede Dampskibsselskab" — og den varmtfølte Skildring, der i nok saa høj Grad gjaldt Mennesket som de mangeartede Virksomheder, der fødtes paa Tietgens Initiativ, sluttede med den Karakteristik, som Ligtalen over ham giver af den berømte Handelskonge.

Foredragsholderen høstede et velment og fortjent Bifald, og Formanden, Aage C. Alsøe, takkede for det tankevækkende Foredrag, hvorefter Redaktør Vilh. Hansen i en kort Afslutningstale lagde de unge Handelsmænd paa Sinde at drage Lære og Vejledning af de fremsatte Tanker, men ogsaa indenfor Medhjælperstanden at videreføre og efter vore Forhold afstemme den Sammenslutningens Idé, der havde baaret de tietgenske Foretagender frem til deres nuværende Magtstilling. *Guillaume.*

Odense. I Afdelingen holdt d. 29. November Herr Redaktionssekretær Porst et interessant Foredrag om den odensianske Handelsstands Opkomst og Udvikling gennem Tiderne.

I den hedenske Tid betød Odense intet som Handelsplads, men blev saa meget vigtigere i Middelalderen, da Knud den Helliges Kanonisation som Danmarks Nationalhelgen forlenede Byen med en Glans som ingen anden By.

Taleren fortalte mange morsomme Træk fra Handelens Historie gennem de skiftende Aarhundreder, navnlig i Oluf Bagers Tid. Af stor Interesse var Skildringen af Handelens Kaar i det 19. Aarhundrede lige til vore Dage, og Foredragsholderen resumerede sluttelig sin Fremstilling i at sammenligne Handelsstanden med et Træ, der er undergaaet en Forgrening og Udvikling med de stigende Krav, og paa hvis tykke og stærke Grene mindre og finere Kviste skyder frem. — „Et pynteligt og et kraftigt Træ er det, og vi maa haabe, at det bestandig maa vokse sig større og stærkere, spredende Kultur og Velsignelse, saaledes som Handelsstanden har gjort det i vor By. Dertil kan ogsaa Handels- og Kontormedhjælperforeningen bidrage!"

Foredraget, der havde samlet ca. 75 Damer og Herrer, lønnedes med stærkt Bifald. Formanden takkede Herr Porst for det udmærkede Foredrag. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. *Wyandotte H.*

Randers. Søndagen den 4. Decbr. afholdtes statsunderstøttet Foredrag med Herr cand. polit. C. Bechgaard som Taler.

Trods en kraftig Agitation for Tilslutning var der kun mødt ca. 50 Tilhørere. Efter Foredraget, der varede en Time, opfordrede Formanden til Diskussion, men da ingen ønskede Ordet, afsluttedes med en Tak til Foredragsholderen. Derefter samledes Medlemmerne til et livligt Bal.

Foreningen har ladet anskaffe et Emblem for organiserede Handels- & Kontormedhjælpere; saafremt andre Afdelinger kunde ønske det, faas det for 75 Øre pr. Stk. ved Henvendelse til Randers-Afdelingen. *S. N.*

Slagelse. Afdelingen afholdt den 13. November en offentlig Recitationsaften, hvori Operarepetitør Peter Gradman medvirkede med et Udtog af Wagners „Rhinguldet". Bragende Bifald lønnede Kunstneren for hans udmærkede Spil. Derefter reciterede kgl. Skuespiller Adam Poulsen „Sct. Hans Aftenspil", og han gjorde det mesterligt. Med uforlignelig Virtuositet tryllede han Livet paa Dyrehavsbakken frem for Tilhørerne, medens Sommeraftenstemningen ved Kirsten Pils Kilde sænkede sig. Der lød stærkt og vedvarende Bifald, da Recitationen sluttede.

Det var en meget vellykket Aften, og man havde skaffet Publikum en udmærket kunstnerisk Nydelse, hvilket ogsaa fremgaar af de lokale Blades ensstemmig rosende Omtale af Aftenen, men desværre gav Festen, paa Grund af haard Konkurrence, Theater og andre Forlystelser, et efter Foreningens Midler temmelig stort Underskud. *M. C.*

HUSK LISTERNE TIL EKSPEDITIONEN!

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Søndergade 34, 1. Sal (Telefon 1929) Formand *Christen Ingvoldsen.* Kontortid: 8½—12½ og 2½—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Søndergade 34, 1.
— Kontor: Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Kontortid: Søgnedage Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: *Fr. Møller.* Telf. Taga 894 x.
„D. H. K. M, T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).
— Ekspeditør: *Fr. Møller,* Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand *Å. C. Alsøe.* Øster Søgade 94.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyen, — *N. Christensen-Krogh,* Overgade 44, Odense (Telf. 957).
Sjælland, — *Herm. L. Melskens,* Hillerød.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45, 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Knudrisgade 25	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis *Søren Ullerichs*	G. Ullerichs	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*W. Nielsen*	Chr. Poulsen	*W. Nielsen*	Chr. Poulsen
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Kongensgade 85	*P. J. Petersen*	Rosenvængets Allé 11
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	Brudassist. *L. von Hagn-Jensen*	
Fredericia	*Carl Jacobsen*	Prinsessegade 39	*Sigrid Mikkelsen*	Jyllandsgade 4
Frederikshavn	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3
Grenaa	*Søren Kjær*	Adr.: Crome & Goldschmidt	*M. Borgberg Madsen*	Adr.: S. H. Bager
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*Chr. J. Hansen*	Hypotekforeningen
Herning	*Marinus Strand*	Bredgade 30	*A. J. Peitersen*	Kongensgade 4
Hillerød	*Aug. Andersen*	Adr.: Aug. Fr. Wulff	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hjørring	*N. Nielsen*	Jærnbanegade 11 B	*B. Høgh*	H. I. Bie
Hobro	*P. Pedersen*	Morellgade 1, 1. Sal	*Einer Eriksen*	Vestergade 4
Holstebro	*Otto Christensen*	N. C. Hansen	*Aage Petersen*	Nørregade 36
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Adr.: Chr. Bech	*S. Sejersen*	Borgergade 16, St.
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Dyrehavegaardsvej 2
Kjøbenhavn, Fælleskontor for alle Afdelinger		Aaboulevard 16, Telefon: Nora 799 y.		Kontor: Aaboulevard 16. Telefon Nora 799 y, træffes s. Regel Mandag og Torsdag fra 7—8½ Aften samt Søndag fra 9—10 Fmd.
Fagforening	*Å. C. Alsøe*	Østersøgade 94, St.	*Hansine Hansen*	
Bladekspedition	*Willy Carlsen*	Aaboulevard 16, St.		
Kolonial	*A. Poulsen*	Turøvej 1, 4. Sal		
Kontor	*Vilh. Hansen*	Krpr. Sofiesvej 23, F.		
Manufaktur	*E. S. Schibler*	Asger Ryesgade 12, St.		
Nakskov	*A. Aagaard Hansen*	Adr.: Købmand Skafte		
Nykjøbing F.	*M. Lorch-Jørgensen*	Kbmd. Herskind	*Henry Christensen*	Adr.: V. Bjerregaard
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*Chr. Henriksen*	Hans Tausens Gade 20, 3
Nykjøbing S.	*Oscar Smidt*	T. W. Jørgensens Eftf.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Viggo S. Petersen*	J. Engelbredt
Odense	*N. Christensen-Krogh*	Overgade 44	*Ragnhild Andersen*	Vesterbro 60
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*P. Sandgaard Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*M. Jacobsen*	Skoletorvet
Randers	*R. Sjørup Nielsen*	Sennelsgade 8	Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*A. M. Nielsen*	Gasværksvej 14
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*J. Chr. Jacobsen*	A/S J. Studsberg
Skanderborg	Kommis *C. J. Kerff*		*H. Madsen*	Storegade 13
Skive	*Oscar Jensen*	Adelgade	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Chr. Johansen*	Hellig Anders Vej 9		
Sorø	*E. Stolpe*	Adr.: Holger Hoff	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Storehedinge	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt
Struer	Bankassist. *N. Chr. Jørgensen*	Søndergade 5, St.	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Svendborg	*C. Hansen Møller*	Møllergade	*Chr. Høyer*	Fredericiagade 22
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*			
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.
Vejle	*Jens Johansen*	Stormgade 4, 2		
Viborg	*Erasmus Poulsen*	Mogens Klitgaard		
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.		

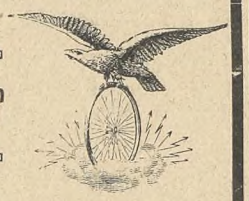

AdlerCykler

Verdensberømt Fabrikat.

Cykler fra Kr. 110
med Frihjul.

Adler Symaskiner

Elegante — Hurtigsyende — Lydløse.
- Til Familie-, Konfektions- og Haandværkerbrug -

Kasse-Kontrol-Apparater

forskellige Modeller og for enhver Forretning.

Adler Skrivemaskine
Kr. 375.

— Synlig Skrift — Letteste Anslag —
Største Gennemslagskraft.

Silkeborg,
Etablissem. „Lunden"
har de hyggeligste Lokaler for mindre og større Selskaber.
Koncert hver Aften.
Anbefales Handels- og Kontormedhjælperforeningen.
Ærb. **Madsen.**

From-Løvstrøm, Fotograf.
Algade 7, Aalborg
— anbefaler alt til Faget henhørende —
Alle moderne Nyheder.
Postkort
i fin Udførelse kun 2 Kr. 50 Øre Dus.

Svendborg Ægte
Avena Øl Pris
(Havremalt-extraktøl).
25 ØRE

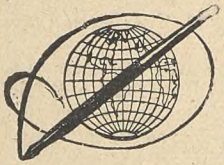

Waterman **‚IDEAL'**
Fyldepen.
Marinus M. Schultz,
Jomfruanegade 3, Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tils. en Bog om „Fyldepenne".

Dante Dante
CIGARETTER **No 10-10 Øre, No 15-15 Øre pr. 10 Stk.**

Aalborg.

Nytorv 9 **M. Jensen** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og **Stokke** i stort Udvalg.

Handels Gymnasiet
— AALBORG —
Moderne Handelshøjskole. — Forlang Plan og Skema til Friplads og Statsunderstøttelse.

Algade 26 == **Aalborg** == Algade 26
Skotøjsforretningen
i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

Victor Mørchs
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygningen

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg.
Telefon Nr. 5. Telefon Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Alfred Christensens
1. Kl. Herreskræderi
Jernbanegade 2, Aalborg,
anbefales.

Aalborg **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning, engelske lette Hatte fra 3 Kr.
NB. Ulster, Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Kravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
levererer alle Slags Tryksager
- - hurtigt, smukt og billigst - -

Hotel „Hafnia“ *ligefor Banegaarden.*
Telef. Nr. 574 og 1474.

Fyrværkerisager
— en gros billigst hos —
H. C. ZILSTORFF, Aalborg.
Telefon 531.
Katalog gratis paa Forlangende.

Aarhus.

„Jysk Handelsblad“
(Udgivet af C. O. af Detailhandlerforeningen i Jylland).
Annoncer for **pladssøgende** Handels og Kontormedhjælpere optages a **10 Øre** pr. Linie.
Gratis Tilsendelse af Billetter.
Redaktions- & Ekspeditionskontor: **Fredensgade 39, Aarhus.**

Fotograf F. Borch,
Bropalæ 15. — Telefon 1805.

Drik
Ceres
Øl

Wilh. Knoke's
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Søndergade 39—41.

E. Hestbech's Bogtrykkeri,
Badstuegade 8, Aarhus,
anbefaler
Love, Sange, Takke- og Visitkort.

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

I mørkt Vejr og efter Mørkets Frembrud indtil Kl. 7 Aften (til anden Tid efter Bestilling) fotograferes ved Hjælp af elektrisk Lysmaskine.

Esbjerg.

Ryg Nr. 46. **A. M. Andersen, Esbjerg** Ryg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 :: Telefon Nr. 282.
:: Specialitet: Hamborger-Cigarer ::

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restavration.
Enestaaende i Skandinavien.

Drik
Esbjerg Øl.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. Pedersen, Torvet, Esbjerg.

Leervad-Hansen, Urmager,
Esbjerg.
Eneforhandler af fineste „Waltham-Ure“ fra Philadelphia Watch & Co., Riverside. U. S. A. (Verdens største Lommeurefabrik).

Færdige Habitter, Overfrakker, engelske og danske Gummikapper, samt alt Herrelingeri købes billigst hos
H. Blichfeldt,
Flensborg Lagers Udsalg, Esbjerg.

Engers Hansens
Bog- og Papirhandel
— anbefales. —

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Leervad-Hansen, Guldsmed,
Esbjerg.
— Største Udvalg i **Guld- og Sølvvarer.** —
Alle Reparationer udføres solidt og billigt.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Esbjerg.
Jysk Lædervaremagasin
anbefales
Fuldst. Specialforretning i Lædervarer.

Chr. Adler Svanholm —
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til **Herre-Lingeri.**
Største Lager af **Habitter** og **Overfr.**

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade, Esbjerg. —

Grenaa.

Afholds- og Højskolehotellet.

Tlf. 126. Storegade, Grenaa. Tlf. 126.
Hyggelige Lokaler. Værelser til forsk. Priser.

Den bedste Hat
faas hos **A. F. Dahlin.**

Billeder indrammes bedst og billigst.
Brødrene Hee.

Hotel Skandinavien.
Byens største Foreningslokaler.
Moderate Priser. — Reel Betjening.
M. Kjerulf.

Helsingør.

Carl Frandsen,
„Strandborg", Bramstræde, Helsingør.
Etablissement for fuldstændig Herrekvipering.
Altid fikse Nyheder. Enestaaende Sortiment.
Telefon 432.

Fredericia.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til moderate Priser.

Teater Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.
Hotel Victoria.
1ste Klasses Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

I. P. Schmidt jun.s
— CYKLOP —
med Havanna-Indlæg. Fineste **7** Øres Cigar.
Ca. 300 Forhandlere her i Landet.

Richard Svendsen,
Oldenborggade 10.
Fineste Herre-, Lingeri- og Cigarforretning.

Anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.
— Telefon 253. —

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Repar. udf. paa $1\frac{1}{2}$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

BESTIL ALTID DERES **VISITKORT**
OG ANDRE TRYKSAGER I
A/S FREDERICIA CENTRALTRYKKERI.

Ekviper Dem i London-Magasinet.

Drik Fredericia Øl.

Herning.

Alle fagorganiserede Medhjælpere i Herning erholder en ekstra Rabat, naar De køber Deres Forbrug af **Herreklædninger, Kravetøj i**
Beklædnings-Magasinet,
Bredgade 19, Herning.

Hjørring.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Hillerød.

Skrædermester P. Sørensens Enke
Min 1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Hillerød Missionshotel
anbefales d'Herrer Rejsende og Turister. — Gode Værelser. — Proper Betjening.

M. Chr. Madsen,
Skotøjsmagasinet, Slotsgade 49, Hillerød. — Stort Udvalg i elegant og moderne Fodtøj.

Holstebro.

M. Laursens
1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon
anbefales
d'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.
Skolegade 6.

Køb Deres Fodtøj hos
C. Christiansen
Nørregade Nr. 30.

HOTEL „ROYAL".
J. Hübertz Knudsen.
Lokale for Handels- og Kontormedhjælper- - foreningen. -

Enhver bør i egen Interesse gøre sit - Indkøb hos - **Vald. Noes**
Holstebro.

Horsens.

PALAIS-CAFEEN
— HORSENS —
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales
i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Kallundborg.

Min første Klasses Skrædder- og Herreekviperingsforretning
bringes i velvillig Erindring.
H. P. Nielsen.

Hans Jensen.
Herreekvipering, Skræderi og Skotøjsforretning leverer **bedste Varer til billigste Priser. Altid Nyheder** saavel i Stoffer, som øvrigt Herreekvipering. Byens 1ste og bedste Skræderi. Telefon 93. Varelotteriets Leverandør.
Hans Jensen, Kallundborg.

Kolding.

SØLVE CLEMENTZ
JUVELER OG GULDSMED
ØSTERGADE 17 :: KOLDING
(K. F. U. M.s EJENDOM)
BILLIGSTE GULDSMED I KOLDING
TELEFON 500

Det største Antal Medhjælpere sætter Pris paa en skrædersyet Klædning fremfor en færdigsyet, og dog saa godt og billigt som muligt. Spørg Medlemskredsen eller gaa straks til

BRØDRENE VOLKERT,
Rendebanen, Kolding.

1ste Klasses
Barber- & Frisør-Salon,
Søndergade 3.
F. HONORÉ.

Det bedste Fodtøj i Kolding
faas hos
Andr. Køster & Søn.

Næstved.

Søborgs
Conditori & Cafe
anbefales.

Odder.

Central-Hotellet, Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme, elektrisk Lys, W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

Holsteinsgades 1. Kl. Barber- og Frisørsalon anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere. **C. Jørgensen.**

Odense.

Alle Kommisser køber billigst **Engl. Regnfrakk., Habitter** og **Vinter-Paletots, Hatte, Slips** og **Kravetøj** hos

Hinke 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke
ALBANI-ØL
eller
Albani Pilsner.

Randers.

Slotshotellet,
Randers.
:: :: **Koncert hver Aften** :: ::

Skive.

HOTEL PHØNIX, SKIVE
C. JENSEN

Deres Hat
køber De bedst og billigst hos
Peter Christensen.

Rudolph Schmidt's
Cigarforretning, Skive,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigarretter** og **Røgtobakker, Cigarrør** og **Stokke.**

Prøv Th. Machon's
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue,
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Slagelse.

-CENTRAL-CAFEEN-
SLOTSGADE :: TELEFON NR. 41
(aaben til Kl. 12)
anbefaler sine hyggelige Lokaler til Handels- og Kontormedhjælperne.
Hurtig Betjening. Billige Priser.
Peter Bych.

Drik Slagelse Øl.

Svendborg.

Køb Deres
Manchetllinned
og Hovedbeklædning
i „Bristol"

Silkeborg.

Christian Madsen
Søndergade 2.
Elegant og moderne Herreskrædderi.

Køb Tricotage!
Drenge- og Pigedragter.
Dame-, Herre- og Børne-
---- Linned hos ----
M. Madsen, Vestergade

Sommerlyst
1. Kl. Restaurant.
Italiensk Veranda.
Lokale for Handels- & Kontormedhjælperforeningen. Ærb.
Chr. Jacobsen.

Foreningens- Love, Medlemskort og alle andre Tryksager billigst hos
J. CHR. DIGMANN

N. Henriksen's
Skotøjsforretning
bringes i d'Herrer Handels- & Kontormedhjælperes Erindring.
Største Udvalg. Billigste Priser.

Min
Barber- og Frisør-Salon
anbefales.
A. Paulsen, Vestergade.

Struer.

L. Nicolaisens
Skotøjsforretning Struer
Største og smukkeste Udvalg i nyeste moderne Farver. Reparationer udføres hurtigt.

Thisted.

Aas-Andersens Boghandel,
Storetorv, Thisted.
Stort Udvalg til billige Priser.

Hotel „Royal", Thisted,
anbefales d'Hr. Rejsende og Turister. Værelser à 1,50 Kr. Telefon 61.
Ærb. **J. Bisgaard.**
Handels- og Kontormedhjælperforeningens Lokaler.

Marius Sørensen, Guldsmed,
Thisted. — Telefon 23.
Største Lager. Billigste Priser

Vejle.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Hotel Royal
Telefon 41. Statstelefon 21.
Byens ældste og bedst renomerede Hotel. Anerkendt Køkken.

Guldsmed Blok,
— Torvegade 26. —
Altid Nyheder og rimelige Priser
Meget stort Udvalg.

M. B. Mathiesens
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Industri-Caféen
Byens største og eleganteste Café.
Concert hver Dag. Telef. 143.

Fotograf Hammer
Alt fotografisk Arbejde i fineste Udførelse.

Grand Hotel
Byens største 1ste Klasses Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Kendsgerninger rokkes ikke!
Derfor vil det stedse være sandt, at **Worning & Petersens** ægte
- Xeroform Sæbe -
er den allerbedste Toiletsæbe til det daglige Brug.

Koncertsalens Varieté
og Restauration anbefales.

Cigarer.
Hans Jessen jun.
Flegborg. 2.

A. Christensen.
Vejle. — Telefon 267.
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablisement.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

H. Steensens
„VEGETARIA"
Indregistreret Varemærke
Margarine

Repræsentanter

for

„Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende"s

Annonce-Afdeling.

Aalb.: Hr. N. C. Nielsen-Lindquist, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. C. Hammer, Søndergade 34.
Bramminge: Hr. Kommis Søren Ullerichs.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. J. P. Godtfredsen, Kongensgade 85.
Fakse: Assist. Sophus Meyer, Fakse Ladepl.
Fredericia: Hr. F. Hess, Prinsessegade 71.
Frederikshavn: Hr. Bogholder S. West.
Grenaa: Josef Nyby, Adr.: Anton Christensen.
Helsingør: Einer Olsen, Stengade 50.
Herning: Fr. Stahl Andersen, Bredgade.
Hillerød: Hr. Kommis H. Nielsen, Adr.: Købmand Alfr. Petersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Hobro: J. Fogh, Adr.: R. Th. Genefke.
Holstebro: Hr. Wito Knudsen, Danmarksgade 12.
Horsens: Hr. Kommis Sten Vandborg.
Kallundborg: N. Grumløse, Kordilsgade 13, 1.
Kolding: Hr. K. Rasmussen, Jernbanegade 16
Kjøbenhavn: Hr. Fr. Møller, Baldersg. 72 L.
Nakskov: C. A. Olischer, Adr.: Ove Schou.
Nykøbing F.: Hr. Kommis C. M. Nørgaard.
Nykøbing M.: S. Hansen, Adr.: Chr. Sørensen.
Nykjøbing S.: Oscar Schmidt, Adr: T. W. Jørgensens Eftf.
Næstved: Kai Bartholdy, Adr.: Vald. Huus.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overg. 44.
Odder: Hr. Chr. P. Hansen, Akselhus.
Præstø: Hr. M. N. Nielsen, Adr.: B. Deichmann.
Randers: Herluf Duus, Adr.: Jens H. Jensen.
Samsø: Einer Rasmussen, Tranebjerg.
Skanderborg: Hr. C. J. Kerff.
Silkeborg: Niels Malthensen, Adr.: Hans Damgaard.
Skive: Hr. Kommis Oskar Jensen.
Slagelse: Hr. Houmann Andersen, Adr.: Soph. Petersen.
Sorø: E. Stolpe, Adr.: Holger Hoff.
Storehedinge: Otto Frandsen, Crome & Goldschmidt.
Svendborg: Hr. E. J. Rosleff, Møllegade 22.
Struer: Hr. Kommis N. J. Hoff.
Thisted: Hr. Chr. Jørgensen, Søndergade 1.
Vejen: Hr. Bogholder M. Koed.
Vejle: Hr. Bogholder C. Nielsen-Kloster.
Viborg: Hr. E. Poulsen, Adr.: M. Klitgaard
Vordingborg: Hr. A. Hansen, Adr.: C. F. Breits Eftf.

Afleveret til Posten den 14. December.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN.
JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

943/1912

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kampagnegade 14

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

REDIGERET AF VILH. HANSEN

1911

11TE AARGANG

KJØBENHAVN
JENSEN & RØNAGERS BOGTRYKKERI
1911

INDHOLDSFORTEGNELSE.

REDAKTIONSARTIKLERNE ERE BETEGNEDE MED *.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

Carlsen, Willy: Agitationsmøde 45
Fr.: Det nordsjællandske Stævne 83-92
Hammer C.: Afdeling paa Bornholm 58
„ „ i Stubbekjøbing 58
J. J.: Afdeling i Løgstør 125
„ Det fynske Stævne i Nyborg 93
Johs E. Agitationsmøde i Helsingør 126
Omvælter: Møde i Skanderborg 82
Reporter: Afdeling i Lemvig 67
* Agitation (Centralorg. Agitationsbrochure) 24-34
* Agitationsbrochuren 37
* Medhjælperstævner 71-81
* Fynsk Medhjælperstævne 83
* Nordsjællandsk „ 77-87
* Nordjydsk „ 78-87-88
* Agitations-Halvaaret 117
* Afdeling i Ribe 82-125

b) Fra vor Centralledelse.

* Beretning for November og December 1910 12
* „ Januar og Februar 1911 40
* „ Marts og April 67
* „ Juni og Juli 93
* „ August 105
* „ September og Oktober 125

c) Kontingentspørgsmaalet.

Hansen Chr. J.: Det ensartede Kontingent 16
„ „ 51
„ En ejendommelig Taktik 91
Møller Søren: Det ensartede Kontingent 40
Nielsen-Lindquist: „ 66

d) Pladsanvisningen.

Kruuse Birger: Engageringssagen 126
Nørgaard Chr.: Engageringsbureauet 134
* „ 135

e) „D. H. K. M. T."

C. K.: Vilh. Hansens Tiaarsdag 83
Dybwad Chr. Kristiania: Upolitisk Fagblad 3
Johansen Jens: Vilh. Hansen 1901-1911 73
Møller F.: Meddelelse fra Ekspeditionen 7-31-67-131
Nielsen N. C.: Tilbageblik og Fremblik 2
* "D. H. K. M. T." 1901-1911 1
* „ Annonceafdeling 7
* Til vore Korrespondenter 25

f) Andre Anliggender.

Andersen Ragnhild: Odense-Afdelingen 1901-1911 45
Carlsen Willy: Den sorte Tavle og de Værnepligtige ... 19-41
Hansen Vilh.: Til Centralorganisationens Medlemmer 49
„ Emblemet 5
J. J.: Til Efterlevelse i Afdelingerne 105
„ Chr. Johansen Slagelse 119
„ Medlemspligter 127
Johansen Jens: En Nødvendighed 79
„ Bort med Sløvheden 108
Knudsen Carl: Den sorte Tavle og de Værnepligtige ... 25,52
Leth Aage S.: Sagen og Personerne 98
Nielsen N. C.: Opposition 56
Nygaard-Jensen: Emblemet 5
Sjørup-Nielsen: Emblem i Randers-Afd. 5
Toppenberg O.: Emblem 13
* Vor Administration 69
* Endnu engang Emblemet 25
* Medhjælpersange 94-105-113

Organisationsspørgsmaalet.

Andersen Johanne: Sympati 99
Archenius C.: Du gør dig Bekymring — 92
Carlsen Anne M.: Vaagn! 124
Christensen H.: Tanker 71
Hansen Chr. J.: Tindrende Haan 22
Johansen Jens: Vor Taktik 17
l. Hjørring: Du gør Dig Bekymring 82
Schouboe-Olsen H.: Vor Taktik 3,25
* Standspligter (Stævnetale af Anger Ipsen) 85
* Stævnetale (af Vilh. Hansen) 89
* Arbejde, der ikke adler 97
* Uafhængig Organisation 101

Arbejdstiden.

a) Butikslukningsloven

Alsøe Å. C.: Butikslukningen Juleaften 134
Krøger Emil: „ 130
S.: „ i Svendborg 134
* „ 130
* 8-Lukningen skal overholdes 41
* „ Overholdelse (Ministeriel Instruktion) 124

b) 7-Lukningen.

Chr. J. H.: Syvluknings-Agitationen 83
Nielsen Frants: Fra Frederikshavn 94
X.: Forhandlingsmøde i Kolding 76
* 7-Luknings-Møde i Frederikshavn 26
* Syvlukning 65
* Syvluknings-Agitationen 70-77
* Resultater i Aalborg 82
* Syvluknings-Agitation 87
* De sjællandske Principaler og 7-Lukningen 87
* 7-Lukningen 94
* Agitationen i Vejle 94
* 7-Lukning i Sydøst-Sjælland 131

c) Forskelligt.
Paulsen & Guillaume: Sommerferier (Møde i Kjøbenhavn) 75
* Week-end ... 95
* Ferierejser ... 107

Lønspørgsmaalet.

A. M. N.: Protestmøde i Vejle ... 43
C.: Lønspørgsmaalet ... 100
Jensen H. P.: Lønspørgsmaalet ... 94
„ Johs.: Statsunderstøttet Konkurrence ... 23
Olsen Helmer.: Selvstændighedens Lygtemand ... 82
* Den statspræmierede Konkurrence ... 7
* Den statsunderstøttede Konkurrence ... 15
* Underofficersbladet tager Offensiven ... 23
* En Konkurrence, som burde forbydes ... 26
* Agitationen mod den statsunderstøttede Konkurr. (Det store Protestmøde i Kjøbenhavn) ... 29
* Nye Protestmøder ... 34
* Protestmøder (Aalborg og Aarhus) ... 38
* „ (Helsingør, Næstved og Fredericia) ... 44
* „ (Odense) ... 57
* Atter Lønspørgsmaalet ... 105

Lærlingevæsen.

* Lærlingevedtægt i Holstebro ... 14
* Ingen Lærlingekontrakt ... 41
* Protest mod Silkeborg-Vedtægten ... 77
* Silkeborg-Vedtægten sanktioneret ... 100
* Lærlingevedtægterne (En socialpolitisk Aktualitet) I ... 111
* „ II ... 123
* „ III ... 129

Retsspørgsmaalet.

Johansen Jens: Juridisk Ret — Moralsk Ret ... 133
* Medhjælperne og Sø- og Handelsretten ... 55
* Presseudtalelser om Sø- og Handelsrets-Valget ... 57
* Justitsministerens Svar ... 61
* Vor Retsstilling ... 62

Kvindespørgsmaalet.

Andersen Ragnhild: Kvindernes Ligestilling ... 44
Berg Johanne: Kvinderne ... 80
Hendil Chr. J.: Atter Kvindespørgsmaalet ... 120
Nielsen N. C.: Kvinderne i Forretningslivet ... 108
Schouboe-Olsen: Kvindernes Ligestilling ... 58

Hovedbestyrelsesmøder.

* Hovedbestyrelsesmøde i Fredericia den $^{9}/_{4}$ ... 50
* „ „ „ $^{3}/_{9}$ ... 95-99-102
* Forretningsudvalgsmøde den $^{18}/_{8}$ ... 95

Bag Pult og Disk.

Hansen Vilh.: Fedtskillingen og Dukaten ... 22
* Et Eksempel til Efterlignelse ... 52
* Falsk Beskyldning mod en Bogholder ... 100
* Kommis og Kellner ... 100
* Sporvejskonflikten, Grosserer Holger Petersen og Medhjælperne ... 105

Undervisning.

Andersen Ragnhild: Handelsskolerne og Lærlingeuddannelsen ... 59
Fog-Petersen Johs.: Medhjælper-Højskolen ... 9
Nielsen N. C.: Nye Baner ... 67
* Ny Handelsskoleundervisning ... 10
* Statstilskud til Foredrag stryges ... 14
* Medhjælperhøjskolens Indvielse ... 11-14
* Forslag om Tilskudets Bevarelse ... 39
* Medhjælpernes Folkehøjskole ... 83
* Handelsundervisningens Reform ... 86
* Handels-Enhedsskolen ... 103
* Merkantil Undervisning ... 119
* Lærlingeuddannelsen ... 126
* Foredrag i November ... 126

Rejseunderstøttelser etc.

* Rejselegater ... 7
* Rejseunderstøttelser ... 14-26
* Understøttelser til Handelsskoleelever ... 120
* Rejsestipendier ... 127

Udlandet.

Hasselriis C. H. W. Chicago: Brev fra Amerika ... 39
„ Amerikanske Forretnings- og Medhjælperforhold I ... 64
„ „ II ... 67
Ludwigsen Ulrik, Kristiania: Norsk Medhjælperbevægelse 6
Klein Emil, Prag: Fra Nationalitetskampenes Land ... 4
Turner John, London: Ti Aars Fremskridt ... 113-118
* Valgene til de tyske Købmandsretter ... 18
* Georg Bernhards Jubilæum ... 18
* Berlinske Sagfører-Kontoristers Arbejdstid ... 18
* Arbejdstiden i Rusland ... 18
* Portugisisk Medhjælperbevægelse ... 19
* Svensk Rigsforbund ... 40
* „Handelsfunktionæren" Kristiania ... 41,52
* Medhjælpernes Internationale ... 63
* „Féderation internationale des Employés" ... 70
* Internationalt Møde i Bryssel ... 74
* Norsk Medhjælperkongres ... 104
* Fra Norge ... 130
* En Medhjælper i den svenske Rigsdag ... 130
* Kontingentspørgsmaalet i Tyskland ... 130
* Dyrtiden og de tyske Medhjælpere ... 130
* Max Josephsohn fratraadt ... 130
* Engelsk Fagsammenslutning ... 130

Litteratur.

* Hages Haandbog i Handelsvidenskab ... 6
* Lommebog for Forretningsfolk 1911 (af P. Holst) ... 6
* Samfundets Krav ... 13
* Tyske Lommehaandbøger ... 52
* Fremmedordbog (Dr. Alex. Thorsøe) ... 131
* Ferslews Notitskalender 1912 ... 131
* Internationale Reduktionstabeller (af Corn. Petersen) ... 131

Fra andre Foreninger.

* "Jysk Handelsblad" ... 14
* Boghandlermedhjælper-Møde ... 77
* Et nyt Handelsblad ... 77
* Vore Venner, Isenkræmmerne ... 77
* „Detailhandler-Kongres" ... 88
* De sjællandske Handelsforeninger ... 88

Forskelligt.

Argus: Ukollegialt ... 12
Berg, Johanne: Et Tidsbillede ... 135
Chr. N.: En Skønhedsdyrker ... 114
Hendil, Chr. I: En Skønhedsdyrker ... 109

Hendil, Chr. I.: Skønhedsdyrkelse 120
* Kost- og Logisystemet i Randers 7
* Herman L. Melskens udtraadt af Hovedbestyrelsen 13
* Vore Korrespondenter 26
* Privat- eller Afdelings-Anliggende 26
* Gode Ord til de Unge 98
* Navneforandring 105
* Engageringssvindel 105
* Anger Ipsens 25-Aars Jubilæum 114
* Fru Elsa Dybwad 114
* Laybourn og Handelsministeriet 127

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg 36-41-53-95-100-114-135
Aarhus 19-26-45-105-115-835
Bornholm 84-109
Bramminge 53
Ebeltoft 8
Esbjerg 46-121
Fakse 8
Fredericia 7-19-26-36-53-64-95-115
Frederikshavn 27-72-121-131
Grenaa 27-41
Helsingør 7-27-115-121-135
Herning 46-121
Hillerød 19-36-46-59-68-84-95-106-125-135
Hjørring 41-53-106-115-121-131
Hobro 27-46-109
Holstebro 42-46-64-106-127
Horsens 42-53-121
Kallundborg 7-19-53-59-127
Kolding 14-20-42-47-53-60-68-84-95-100-106-110-121-128
Kjøbenhavn 7-19-36-46-53-59-68-72-84-100-106-109-115-121-127 131-135
Lemvig 8
Løgstør 131
Nakskov 128
Nykøbing F. 27-42-54-100
„ M. 60-122
„ S. 42-47-132
Næstved 27-42-47
Odder 135
Odense 20-36-42-47-54-60-122
Præstø 132
Randers 7-14-20-27-36-60-110-135
Ribe 100
Samsø 7-27-36-47-68-78-106-122
Silkeborg 7-20-27-78-96-106
Skanderborg 135
Skive 42-96-110-123
Slagelse 60-128
Sorø 8
Storehedinge 96
Stubbekjøbing 58
Struer 72-110
Svendborg 7-27-42-54-72-122-128-132
Thisted 27-36-54-110-122
Vejen 14-60-72-132
Vejle 7-27-47-60-64-72-106-110-122-128-135
Viborg 8
Vordingborg 96

Den sorte Tavle 8-20-28-36-48-60-64-72-78-84-88-96-106 122-132

Adressefortegnelser .. 8-20-28-48-51-54-60-71-96-116-122

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning 8-14-20-28-36-48-54-68-72-88

Illustrationer.

Den nye Bygning ved „Købmandshvile" 9
„Købmandshvile" 10
Johs. Fog-Petersen 11
Fru Ludi Petersen 11
K. M. Klausen 30
Jens Johansen 69
Vilh. Hansen 73
Fra det nordjyske Medhjælperstævne 85

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1911. 11te Aargang.

1901. „D. H. K. M. T." 1911.

VOR Tidende startede den 1ste Januar 1901 — tre Maaneder efter Centralorganisationens Grundlæggelse — som det kjøbenhavnske „Merkur"s og det jyske „Vort Blad"s Arvtager. Starten foregik i Aarhus, eftersom Kjøbenhavnerne havde afgivet Formandsemnet, hvisaarsag Jyderne billigvis udpegede Redaktøren. Og at det blev en Jyde kan ikke forundre.

Efter et halvt Aars Forløb, den 1. Juli 1901, domicileredes Redaktionen i Kjøbenhavn, og herfra har vi siden, medens Regn og Solskin skiftede over Centralorganisationen, sendt „D. H. K. M. T." ud til en stadig voksende Medlemskreds — i de senere Aar endog langt udenfor den.

Som vor Tidende efter sin Bestemmelse altid har været en Afspejling af Centralorganisationens Virke paa alle Hold, er dens Udviklingsgang alt optegnet gennem det udførlige Tilbageblik over dansk Medhjælperbevægelse, som vi for faa Maaneder siden udsendte. Og sikkert vilde Smilet kruse mangen Læsers Mund, om vi atter festede i større Stil. — Det er ejheller Hensigten, og nærværende Hefte fremtræder derfor kun i den Normaludstyrelse, som danske Handels- og Kontormedhjælperes Fagskrift herefter erholder.

Forsaavidt bliver det maaske en Art Festskrift endda, eftersom det maaler vor Tidende's Udvikling saa godt som noget, siden det første Nummer saa Dagens Lys.

Thi ogsaa her var Begyndelsen beskeden: En Brøkdel af den nuværende Stofmængde, et ringe Oplag sammenlignet med det nuværende, et Budget der rigtignok besad det — omend betingede — Fortrin at være langt lavere end den store Post, „D. H. K. M. T." nu udgør paa Centralorganisationens Regnskab. Og Redaktionsarbejde, Korrespondance, Medarbejdernes Antal, Bladets Virkeomraade og Emnernes Mængde, — hvilken Forøgelse og Fremgang kan ikke opvises mellem dengang og nu!

Det skete ikke paa Maaneder; det lykkedes først efter Aar. Vor Tidende er som saa meget af det, der bryder nye Veje i Tiden, undergivet den jævne Udviklings fremadbærende Lov. — —

Her, hvor vi vil udenom alle Enkeltheder, maa vi forbigaa Data, ja endog — hvor uberettiget det end er — lade de dygtige Medarbejder-Navne unævnte, som gennem de 10 Aar saa væsentlig har bidraget til at give „D. H. K. M. T." det Relief, der forlener den med noget af en Særstilling blandt Kredsen af Fagblade, hvortil den nærmest hører.

En social Reformbevægelse som den Centralorganisationen giver Udtryk, kræver et Meddelelsesmiddel, men danner og udformer det kun sjældent. Sligt afhænger af den rette Arbejdsdeling og rigtige Arbejdsmetode. — Opgaverne, der stilledes til vort Organ, var mangeartede, fordi selve vore Organisations-Formaal var mangfoldige, og den Stand, det henvendte sig til, i sig selv saa afvigende og uens, at vi baade organisatorisk, i vor Agitation og den skiftende Taktik maatte søge og følge egne Veje.

Derfor har vi stræbt at give vort Arbejde Plan, at alle disse Betingelser kunde opfyldes og vor Tidende ikke blot blive den gjaldende Lur, der fylkede Medhjælperne om vort Organisationsmærke, men ogsaa i egentlig Forstand det intellektuelle Rustkammer, hvorfra vor Sags fremmeste Forkæmperskare hentede agitatoriske Vaaben. Næppe har der været noget vigtigere Anliggende, socialpolitisk eller fagligt Reformspørgsmaal, nogen betydelig intern Sag, uden at de jo er forberedt og saglig udredede, eller har faaet agitatorisk Start gennem ledende — ofte grundigt forberedte — Artikler. Og mangen Gang, naar der lagdes nyt Land under Organisationens Plov, hav vi hvæsset det Plovjærn, der vendte Mulden.

Har „D. H. K. M. T." saaledes sin væsentlige Andel i Centralorganisationens sociale Reformbestræbelser, tør det ogsaa siges, at vor Tidende ligervis har fremmet og udviklet vort indre Organisationsliv: En Budstik mellem Afdelingerne, et Talerør for Enkeltmedlemmerne ude i Landsbyerne og de smaa Købstæder, der endnu ikke føjedes til vor Afdelingskæde, en Turneringsplads for skrivefærdige Kollegers afvigende Anskuelser i taktiske og indre Anliggender, — og i Modgangs Tider, naar Strømmen gik os stridt

imod, en flammende Bavn, der lysnede gennem Mismodet og gengav vore Idealer Gennembrudsaarenes Glans. — — —

Bortset fra saadanne uvæsentlige Meningsforskelligheder, der altid vil forekomme, tør det siges, at „D. H. K. M. T." i hele sit Anlæg og sin Virkeplan — og dette gælder fuldtvel ogsaa det grafiske Udstyr — fyldestgør de Krav, der bør stilles til et Fagskrift for Kontorernes og Butikernes Medhjælpere, saaledes at det, foruden at være Organisationens Medlemsblad, tillige netop er en — Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende.

Vi har tidligere paapeget, at disse Krav var særegne og almindeligvis større end de, der stilledes til andre Fagblade, fordi store Kredse af vore Standsfæller møder med særlige Forudsætninger til at bedømme ikke blot det ydre, men tillige Kærnen i et saadant Foretagende. Dette afmærkes alene ved den Række øvede Penne, der i Tidens Løb har ydet os fortrinligt — og fast — Medarbejderskab, og som ikke blot evnede med Indsigt at uddybe Emnerne, men ogsaa nemmede smidigt at mestre vort formrige danske Sprog. Og dette Medarbejderskab har i de sidste Aar faaet en værdifuld Forøgelse gennem de Artikler, som kendte udenlandske Standsfæller velvilligst har offentliggjort i vor Tidende, — Originalbidrag, der altid vil afvinde særlig Interesse, og som i sin Art er uden forholdsmæssig Sidestykke i den internationale Medhjælperpresse. Og denne Opmærksomhed overfor vort Organ, trods vort Lands Lidenhed og det beklagelige Faktum, at vort Sprog kun forstaas af nogle faa Millioner! —

Det er af og til hændet, at man har spurgt Lederen af et Medhjælperorgan, om denne Gerning, der gjorde Helg til Søgn og udstrakte Arbejdsdagen over lange Aftener ind i stille Nattetimer, i Længden ikke virkede trættende eller om Stoffet ikke engang ebbede ud. Men den Adspurgte kunde svare med et benægtende Smil; thi den Sag, der bærer Fremtiden i sig, rummer ogsaa den fulde Arbejdsglæde og saa rig en Frodighed, at Emnernes Kildevæld aldrig udtørrer.

Endnu er der langt frem til den Fuldkommenhed, som bør tilstræbes, men aldrig fuldt opnaaes for en Sag, der stedse maa stille sig nye Opgaver. Og her afhænger netop meget af Vekselvirkningen mellem Medlemmerne og vor Tidende, og vore Standsfællers rette Erkendelse af det Vaaben, de ejer i deres eget og eneste Blad.

En af vore gamle Medkæmpere har engang betegnet „D. H. K. M. T." som „Livsnerven i dansk Medhjælperbevægelse". Maatte det med Rette kunde siges i al Fremtid!

Tilbageblik og Fremblik.

HER paa Skrivebordet har jeg liggende den første Aargang af „Dansk Handels- og Kontormedhjælpertidende", Aargang 1901. Kvantitativt fylder den næppe mere end et Kvartal af sidste Aargang — Kvalitativt er Indholdet vægtigt. — Den idealistiske Begejstring, Dannelsen af Landsorganisationen vakte blandt de organiserede Medhjælpere, præger vort Blads 1. Aargang, — og den har holdt Stand gennem de skiftende Tider i Medgang og Modgang, op til nu. Dette lille Blad maatte vække Opsigt! —

Det tyvende Aarhundredes første Aar var i mange Retninger Gennembrudsaar. Politisk set ved Regeringens Dannelse af Folkets Flertal, Opfyldelsen af dets grundlovsmæssige Ret, der saa længe havde været det beskaaret, og fagligt set ved de nye Samfundslags — deriblandt Handels- og Kontormedhjælpernes — Fremtrængen paa den sociale Arena. — —

„Handels- og Kontormedhjælper" var et Navn med ny Klang — et helt nyt Ord, der indrulleredes i det danske Sprog; men naar man nu til Dags hører Ordet nævne, er man straks klar over, at det betyder organiseret Medhjælper. Og „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende" var et nyt Blad, der fødtes af denne Bevægelse og banede sig frem mellem den Vrimmel af Blade og Tidsskrifter, Fagskrifter o. s. v., der hver for sig havde denne eller hin „Sag" at slaa til Lyd for.

Naar „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende" den 1. Januar holder 10 Aars Jubilæum, kan der kun være Grund til at glæde sig over dette, vort eget — og eneste Blad, over den Maade, hvorpaa det gennem de 10 Aar, saavel indadtil i Organisationen, som overfor Offentligheden udadtil har præsiceret, at der var Standsinteresser at varetage — ogsaa for os. Den store Magt, der hedder Dagspressen, stillede sig jo i Begyndelsen ret skeptisk overfor vor Bevægelse — gennemgaaende da; men glædeligvis er den Tid forbi, da et Blad satte Redaktør Vilh. Hansen i „Gaaseøjne". Men Tiderne skifter, og heldigvis til det bedre. — Vi har ved vore faglige Anliggenders Behandling paa Tinge mødt en Forstaaelse fra de forskellige politiske Partier — f. Expl. ved Helligdagslovens Behandling i Folketinget fra Ordføreren Folketingsmand Knop; en Mand som Jens Busk stillede sig ogsaa straks forstaaende paa Medhjælpernes Side. Ved vore offentlige Agitationsmøder har saa forskelligartede Politikere som Dr. Birch og P. Sabroe taget Ordet i Tilslutning til vore Krav. — Det skeptiske Smil, hvormed vi blev modtaget af Principalforeningerne, er forsvundet; vi har maaske endda — paa mange Omraader — vist dem Vejen, hvorledes en faglig Organisation skal bygges op.

For enhver Bevægelse, hvilket Formaal den end har, saa vil dog dens vigtigste Vaaben i Kampen for de Idéer, den rummer, være dens Organ. — Dette gælder ikke mindst for Handels- og Kontormedhjælperne! Og jeg tror Medhjælperne har forstaaet at stille Krav til deres Vaaben „D. H. & K. M. T." Ved enhver af vore Kongresser har en Del af Debatten drejet sig om vort Blåd — om dets Format — dets Indhold og dets Taktik — og vort lille 4sidige Fagblad er vokset til det anselige Tidsskrift, vi nu ejer.

Mangeartede er de Emner, der er blevet drøftede i vort Blads Spalter i det svundne Tiaar. Ved et hastigt Gennemsyn af Aargangene kunde jeg nævne i Flæng: Åge Hyllesteds bidende ironiske „Konkurrenter og Kolleger", „Urtekræmmeren paa Hjørnet", C. H. W. Hasselriis's velskrevne Indlæg om vore Arbejdsforhold, Lærlingeuddannelse m. v. Vor nuværende Formands rolige og saglige Artikler, Jens Johansens satiriske „Paraplyen", Pseudonymet „Dan's" Artikel om Kontormedhjælperne, men først og sidst vor udmærkede Redaktørs talrige og forskelligartede Artikler; disse og mange andre — jeg kunde fristes til at fortsætte — har

vakt en Opmærksomhed langt ud over Medhjælperkredse, og har givet Anledning til Diskussion — og „D. H. & K. M. T." har aldrig baaret Præg af „Saksen", og behøver det formodentlig ej heller i Fremtiden.

Under en Samtale, jeg engang havde med en Principal, ytrede denne: „Jeg synes ikke om Tonen i Deres Blad." Jeg gav det Svar: „D'Herrer Modstandere bestemmer altid vor Bevægelses Taktik og derigennem ogsaa Tonen i vort Blad; har denne en Gang imellem skurret Dem fælt i Ørerne, saa har der sikkert været en Grund dertil."

Et Kamporgan, som vort Blad nødvendigvis maa være, kan ikke altid bruge Fløjelshandsker, naar det paa rette Maade skal varetage Standens Interesser. — —

Det svundne Tiaar har bragt Røre i den danske Medhjælperstand. Den moderne Organisationsbevægelse har slaaet Rod ogsaa her, og Centralorganisationen rækker fra Øresund til Vestjyllands Klitter, fra Vendsyssel til det flade Lolland — Et Gennemsyn at de foreliggende 10 Aargange af „D. H. & K. M. T." vil give et interessant Indblik i en Kulturbevægelse, der sejrrig slaar Rod, og ung af Aar dog har baaret gode Frugter. Og den, der gennem Aar har kæmpet med i Kampen for denne Sag — en Kamp gennem Skuffelser og Sejre, han vil med Glæde se tilbage paa sin lille Indsats i Arbejdet, — der ogsaa har givet ham noget af Livets Indhold; men han vil tillige med fuld Fortrøstning se Fremtiden i Møde, i Tro paa Værdiernes Bestaaen, og finde den dybe Mening, der ligger i de bekendte Strofer:

For alle gode Tanker, de kan slet ikke dø,
før endnu bedre Tanker er spiret af deres Frø.

N. C. Nielsen.

Upolitisk Fagblad.

Vor kendte norske Kollega, Bogforlags-Fuldmægtig Chr. Dybwad, vort Broderorgan: „Handelsfunktionæren"s Redaktør, har vist os den Venlighed at sende efterfølgende interessante Artikel til nærværende Nummer. — Redaktør D. — iøvrigt en Svoger til den berømte Kunstnerinde, Fru Johanne Dybwad — er som andet Sted meddelt nylig valgt til Medlem af Kristiania Kommunalbestyrelse som en af Venstres Repræsentanter.

VI vet jo alle, at en politisk redaktør ofte av parti-politiske hensyn maa forsvare ting, som ikke har hans ubetingede sympati eller undlate at angripe, naar han kunde ha lyst til at slaa til. Det kræver nu engang partidisciplinen og solidaritetsfølelsen inden partiet.

Mindre kjendt turde det være, at man (ɔ: organisationen) paa mange maater søker at besværliggjøre redaktøren av et upolitisk fagblad hans forhen litet misundelsesværdige arbeide og at binde munden paa ham.

Det er det til trivialitet gjentagne og saa misforstaaede krav om, at fagbladet skal være upolitisk, som altid er i veien.

— Der hersker skjøn enighet om, at et fagblad skal ta op og søke at klargjøre og utvikle alle faglige spørsmaal og at oparbejde interessen for og forstaaelsen av dem.

Det ansees heller ikke for nogen absolut feil, om en fagbladsredaktør ved at lægge al sin energi og al sin intelligens i agitationen for et fagspørgsmaalet kan bringe det dertil, at den offentlige opinion begynder at interessere sig for spørsmaalet, saaledes at det begynder at diskuteres i de politiske dagblade.

Fra det øieblik, at dette er opnaaet, er det, at enigheten ophører og hensynet til upolitiskheten begynder.

Med det forskjellige livssyn, som utmerker os mennesker og som gir sig utslag i de forskjellige partigrupperinger, er det en naturnødvendighet, at enkelte partier og blade deler vor opfatning av spørsmaalet, medens andre bekjæmper den.

Og nu er fagbladsredaktørens arbejdsro forbi. Tidligere kunde han med alle medlemmers samstemmige tilslutning anvende al sin kløkt og intelligens til at finde nye argumenter for spørsmaalets løsning i overensstemmelse med standens ønske, men nu er spørsmaalet fra fagpressen vandret ut i livet og — „da hat der Mohr sein Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehn."

Hvis han nu vil fortsætte i samme aand, kjæmpe for de partiblade, som deler hans opfatning, og angripe dem, som motsætter sig reformen, saa begaar han en dødssynd — han er partipolitiker.

Jeg vet ikke, om denne maade at anskue tingene paa er specifik norsk, men her er jeg i alle fald nok plaget av den.

De hr. redaktør er vist enig med mig i, at dette resonnement er ganske bakvendt.

I det øieblik man møisommelig har faat arbejdet spørsmaalet frem til at samle offentlighetens interesse, og man netop skulde forutsætte, at fagredaktørens sakkundskap var mest paakrævet, skulde man opgi det hele av ængstelse for at komme i konflikt med enkelte medlemmers politiske syn!

Nei og atter nei, uten at ængstes for at støte, hverken den ene eller den anden, maa fagredaktøren med alle hæderlige Midler kjæmpe for det faglige spørgsmaals gjennemførelse, mest nu da løsningen ligger indenfor mulighetens grænser.

Selvfølgelig maa han undgaa at gi sine indlæg ensidig politisk farve, og han maa holde sig strængt til facta, naar han omtaler de politiske partiers stilling til saken.

Men naar dette iagttages, da vilde en fagbladsredaktør svigte sin fornemste pligt om han av omsorg for at være upolitisk lot et faglig spørsmaal i stikken.

I fagbladet skal reformerne forberedes, gjennemførelsen sker ute i det politiske liv, og fagbladsredaktøren maa ikke svigte ved gjennemførelsen. *Chr. Dybwad.*

Vor Taktik.

NAAR jeg i vor Tidendes Nr. 23/1910 tillod mig at raabe et „Vagt i Gevær" mod Hrr. Jens Johansens, efter min Mening absolut forfejlede Selvstyre-Idéer, som disse kom til Orde paa vor sidste ordinære Kongres, saa var dette „Varsko" ikke ensbetydende med, at jeg vilde gøre mig til Talsmand for Socialistforskrækkelsen blandt mine Kolleger, men først og fremmest for at mane et saare vigtigt og alvorligt Spørgsmaal frem til en dyb og objektiv Behandling.

Spørgsmaalet lød kort og godt saaledes:

Skal Retten, Nødvendigheden eller Betimeligheden til at sammenslutte sig med de bestaaende Arbejder-Organisationer, ligge hos, eller bestemmes af Centralorganisationen som saadan, eller skal det være en Sag, som uden videre kan lade sig ordne afdelingsvis.

Jeg har nu læst Herr J.'s Svar paa mit „Varsko", og blev unægtelig ikke lidt forbavset derover.

Det minder mig om Historien om „Katten og den varme Grød", og jeg havde ventet netop fra den Kant at faa et virkeligt dybtgaaende og tankevækkende Svar paa mine Spørgsmaal, men faar i Stedet for en Masse Ordfyrværkeri: naive Sjæle, mindre intelligente, dumt Standshovmod o. s. v.

Vi er altsaa endnu ikke kommen saa vidt, at man kan drøfte en Sag uden straks at overskride Grænserne for Sagligheden, hvorefter man uvægerlig kommer ind paa Personlighedernes rørte Vande.

Hrr. J. synes rent at have glemt, hvor Sagligheden slutter og hvor Personligheden begynder, og han er aabenbart saa glemsom, at han ikke har blot en dunkel Anelse om, at der ogsaa existerer andre Mennesker end Socialdemokraterne, hvortil vi skylder at tage tilbørligt Hensyn.

Det nytter saaledes ikke, at Hrr. J. til Forsvar for sin Sammenslutnings-Idé, vil fortælle mig, at Fællesorganisationen i Vejle eller i andre Byer, ikke arbejder ud fra et bestemt politisk Standpunkt; jo saamænd gør de saa, deres Beslutninger vil altid være præget af Socialdemokratiets særlige Syn paa Samfundsforholdene og og deres Stræben vil altid gaa i den Retning, som Socialdemokratiets Idéer viser. Denne Opfattelse tør saaledes næppe tages som Maal for særlig Naivitet!

Hrr. J. tror, at vi fremmer vor Bevægelse og vore lokale Krav bedst ved en Alliance med Fællesorganisationen, og gaar endnu videre, idet han — ganske vist underforstaaet, — skriver, at de Afdelinger, som ikke vil gaa paa den, maa finde sig i at henleve deres Liv i en ubemærket Tilværelse, saa ubemærket, at endog vore Kolleger ikke vil ane deres Eksistens.

Slet saa ubemærket en Tilværelse, som Hrr. J. spaar os, dersom vi undlader at alliere os, tænker jeg ikke vi behøver at føre. Vi har saa sandt større Brug for en udpræget Selvstændighed indenfor en Stand som vor, at vi ikke har Raad til at ofre den paa Socialdemokratiets Alter, for hvad vil vi, i Tilfælde af en Indrullering, blive andet end en Kasteboldt for Arbejderpartiet, i dets Kamp for højere Løn og kortere Arbejdstid, og hvad værre er, vi vilde sikkert for stedse spærre Vejen for en fortsat alle Standsfæller omfattende Udvikling af vor Organisation.

Maaske vil den Dag komme, hvor vi bliver nødsaget til at tage et afgørende Standpunkt til hele dette Spørgsmaal, men det forekommer mig, at Øjeblikket, hvor saa nær de fleste Medhjælpere staar uorganiserede, og saa godt som alle de kvindelige Standsfæller endnu staar ganske uforstaaende for vor Sag, mindst af alt egner sig til at omgaas med Alliance-Planer til nogensomhelst Side.

Men derfor bør vi ikke unddrage os ethvert Samarbejde med Arbejderpartiet; Tværtimod! Jeg vil være med til, paa alle de Punkter, hvor Samarbejde er muligt og naturligt, og hvor vi ikke sætter vor Uafhængighed paa Spil, at række Haanden til frugtbart Samvirke. I Spørgsmaal som oplysende Foredrag, Aftenskoler, Biblioteker, o. l. kan et saadant Samarbejde jo være ganske paa sin Plads.

Endelig ironiseres der over, at jeg har omtalt vor Stands Særstilling. Ironien er dog overflødig, for det er jo kun, hvad de mest udprægede Socialdemokrater eller Arbejderførere forlængst har indrømmet. Vore Fag stiller i ganske betydelig Grad Krav paa det individuelle Omraade, og vi kan ikke sige, at vore Chancer, for at kunne lægge vor eventuelle Dygtighed for Dagen, og faa den honoreret derefter, er umuliggjort, saaledes som det f. Eks. hyppigst er Tilfældet med Industriarbejderne.

Naar Hrr. J. paa dette Punkt foretrækker at indtage den „Tavses" Holdning, og nøjes med at henkaste en flot Bemærkning om, at Pladsen i Bladet forbyder ham at beskæftige sig med en Paastand, som Gang paa Gang er gendrevet paa Møderne, saa fristes jeg til at tro, at Aarsagen hertil snarere er den, at han ikke har noget fast Støttepunkt for sine Teorier, men kun gaar efter en bestemt Parole.

Hvorom nu alting er, saa maa jeg vedblivende hævde, at Centralorganisationen nu og i Fremtiden ene bør træffe Afgørelser af saa vidtrækkende Betydning, og i dette Anliggende staar jeg langt fra ene med mine Anskuelser, at jeg endog véd at de deles i vide Medlemskredse, og næppe har jeg været for dristig ved at udtale som min Tro, at de fleste Standsfæller Landet over, vil følge mig og mine Betragtninger.

Thi disse hviler paa det neutrale og uafhængige Princips Grundlag, hvorimod Hrr. Jens Johansen — bevidst eller ubevidst — vil føre os ud paa de partipolitiske Gebeter, hvor vi foreløbig kun kom til at spille Pygmæernes lidet misundelsesværdige Rolle.

Svendborg i Decbr. 1910,

H. Schouboe-Olsen.

Fra Nationalitetskampenes Land.

Den czechisk-slaviske Medhjælperbevægelse.

Af Gehilfenobmann *Emil Klein*, Prag.

(Efterfølgende Artikel er skrevet til „D. H. K. M. T." af Formanden for Prager-Medhjælpernes Forhandlingsudvalg. — en i Østerrig lovhjemlet Institution, der forelægger Medhjælperkravene og afslutter faglige Overenskomster med Handelsgremiet. Iøvrigt hidrører Artiklen fra et Løfte, Redaktøren af nærværende Tidende tog af Forfatteren under et Ophold afvigte Sommer i Bøhmens gamle Hovedstad, Brændpunktet i den czechisk-tyske Nationalitetskamp, der følgelig forlængst har delt den bøhmiske Medhjælperbevægelse, og endelig for faa Aar siden har fremkaldt en Spaltning i Arbejderbevægelsen, der netop ved sin socialistisk-internationale Karakter har været et af de faa samlende Momenter i det af Sprogforvirring og nationale Rivninger hjemsøgte østerrig-ungarske Monarki.

De indviklede politiske Forhold og særegne Vilkaar har — i Modsætning til de fleste andre Lande — forlenet den førende Del af østerrigsk Medhjælperbevægelse med et socialistisk Præg, der naturligvis er særlig fremherskende i de større Handels- og Industricentrer. Dette, som ogsaa det netop nu saa brændende Nationalitetsspørgsmaal, bliver saaledes en naturlig Baggrund for den instruktive Skildring, vi her bringer i Oversættelse.)

GENNEMBRUDS- OG TRÆNGSELSAAR.

DEN store Valgretskamp, som den østerrigske Arbejderstand førte i Aarene 1895—96, bragte ogsaa Handelsmedhjælperne til Erkendelse af, at det ikke alene er nødvendigt at deltage i det politiske Liv, men at det tillige gælder om at organisere sig fagligt. Rigtignok fandtes der paa den Tid enkelte betydningsløse Medhjælperforeninger, der dog især beskæftigede sig med Fornøjelser, men var uden Forstaaelse for det sociale Arbejde. Nogle Kolleger gjorde derfor Skridt til Oprettelse af en moderne faglig Organisation, som evnede at yde et virkeligt nyttebringende Fagforeningsarbejde, — et Forehavende, der hilstes med Jubel af Bøhmens maalbevidste Medhjælpere.

I Foraaret 1898 fulgte det konstituerende Møde for „Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening i Bøhmen" med Sæde i Prag, og kort Tid efter dannedes Afdelinger i alle større bøhmiske Byer.

Naturligvis udeblev Forfølgelserne ikke. Vore Principaler kunde ikke forstaa, at ogsaa Medhjælperne følte sig solidariske og fandt Vejen fremad gennem en efter Arbejdernes Mønster grundlagt Organisation. Mange Kolleger — ja næsten alle, der sluttede sig til vor Organisation — blev opsagt af Principalerne og sat ud af deres Pladser, — kort sagt, gjort brødløse. Hertil føjedes desuden saavel aabenlyse som fortrolige „Advarsler", om ikke at engagere „socialistisk tænkende" Medhjælpere.

Disse Forfølgelser, der vedvarede i 3 Aar, har imidlertid gavnet os og gjort vor Organisation stor og indflydelsesrig. Nu regner man med os overalt. Vor Organisation er vokset til at blive en betydningsfuld Korporation, og vor fuldkomne Uafhængighed af Principalerne gør det muligt at være i første Række under Kampen for den bøhmiske Medhjælperstands faglige Interesser.

MEDHJÆLPERNE OG NATIONALITETSSPØRGSMAALET.

Det tør ikke forbigaas, at vor paa fuldkommen national Ligeberettigelse mellem czechiske og tyske Standsfæller grundlagte Organisation, i Tidens Løb er blevet Midtpunktet for alle maalbevidste Kolleger af de to Nationaliteter i Bøhmen. Ligeledes udfolder vort Fagskrift, der udkommer paa begge Sprog, et stort Oplysningsarbejde blandt Medhjælperne, ligesom det derved er lykkedes os at faa de chauvinistisk tænkende Standsfæller i Tale og vinde dem for vort Program, under Henvisning til og Kritik af Harmoniforeningernes hele uvirksomme og for Medhjælperinteresserne skadelige Holdning.

Nu oprandt imidlertid det ulykkelige Aar 1905, sørgelig berømt ved den Brodertvist, det affødte mellem vor (Prager-) og Wiener-Organisationen. Fra hint Aar skriver sig den saakaldte czechiske Seperatisme, til hvilken vor Organisation foretog det første Skridt. — Hvad var nu Aarsagen dertil? Ja, det kan idag synes mange af Ophavsmændene ganske paradoxalt; thi hvad der den Gang var omstridt og udskreget som et helgenligt „Noli me tangere" er nu efter nogle Aars Forløb endt som et overvundet Standpunkt, — som en Selvfølgelighed. Og ingen har større Grund til at beklage vore Wiener-Kollegers Forblændelse end netop dem selv, om ogsaa vor Bevægelse har Aarsag til at beklage det skete.

Rigsorganisationen, hvis Hovedsæde er Wien, nægtede at imødekomme vort Krav om Udgivelse af czechiske Legitimationspapirer, Tryksager osv. for de czechiske Medhjælpere, en Fordring der var, vedblivende er og bestandig vil være et Livsspørgsmaal for os. (Af Bøhmens $6^1/_2$ Millioner er $63^0/_0$ Czecher og kun $37^0/_0$ Tysk-Østerrigere. Red.) Det var i hin Tid, hvor alle østerrigske Landsforbund uden Hensyn til Nationer, under Form af Centralforbund, Rigs-Unions- og Centralforeninger med Hovedsæde i Wien, maatte ofre deres tidligere Selvstændighed og deres — Fonds.

STRIDEN OM ORGANISATIONSFORMEN.

Den Brand, som Wienerne kastede i vor selvstændige Medhjælperorganisation, er endnu ikke slukket. Tværtimod, efter vor Organisation fulgte andre Forbund, endog saadanne, der allerede var tilsluttet Rigsorganisationen. Nu gives der her i de czechisktalende Lande (Forfatteren sigter her til Bøhmen og Mähren, omend Czechisk ogsaa er det hyppigst benyttede Sprog i østerrigsk Schlesien og det nordvestlige Ungarn. Red.) kun et Par Faggrupper — Jærnbanefunktionærerne og Trærarbejderne — som endnu tilhører Wiener-Rigsorganisationen, — alle andre Fagsammenslutninger er funderede paa et uafhængigt Grundlag. Det spændte Forhold mellem de czechiske og tysk-østerrigske Organisationer fandt som bekendt Udtryk paa den internationale Socialistkongres i Kjøbenhavn, som Wienerne benyttede til en Banstraale mod de autonome czechiske Organisationer. Men disse skaffes ingenlunde ud af Verden ved den Art „Voldgiftskendelser". Thi dette Anliggende maa finde sin Afgørelse indenfor, ikke udenfor Østerrig, og Czecherne lader sig ikke paatvinge en Organisationsform; thi kun derom handler det.

Dette Spørgsmaal fortjener dog ogsaa en principiel Omtale.

Vi vil den faglige Samvirksomhed (Føderation) fra Nation til Nation, medens Wienerne og deres Tilhængere hylder det absolutistiske-centraliserede System. Den føderative, nationalt selvstændige Bevægelse baner sig ogsaa Vej over Bøhmens Grænser til de andre Nationer i Østerrig, og maaske er der endnu forbeholdt os adskillige Overraskelser, forinden dette for os saa vigtige Spørgsmaal har lunden sin principielle Løsning.

Foruden disse almindelige Oplysninger, der er ubetinget nødvendige for fremmede Læseres Forstaaelse af bøhmiske Tilstande, skal endnu bemærkes: Vor oprindelige Organisationsform var den saakaldte Landsorganisation, der imidlertid her har en anden Betydning end den Landsorganisation De kender i Danmark. Hos os betegner Landsorganisation — i Modsætning til Rigsorganisation — en Sammenslutning, hvis Virkekreds ikke overstiger et eller flere østerrigske Landes Grænser. — Da vi altsaa ikke opnaaede Enighed med Wiener-Rigsorganisationen grundlagde vi, i Stedet for den tidligere nævnte Fagforening for Bøhmen, det nuværende Centralforbund af Handels- og Industrimedhjælpere i Østerrig, der er tilsluttet de samvirkende czechisk-slaviske Fagforbund, og staar i nær Berøring med det czechisk-slaviske Socialdemokrati.

SOCIALPOLITISKE RESULTATER.

Af de aktuelle Spørgsmaal, som vore Bestræbelser og offentlige Manifestationer har taget Sigte paa, skal her kortelig nævnes: Kampen for den fuldstændige 36 Timers Søndagshvile, der allerede ved Lov er indført paa Kontorer og ligeledes i Hovedstaden Prags Butikker, — Levnedsmiddel-Forretningerne undtagne. Endvidere Indførelse af 7-Lukningen i Detailhandelen og 6-Lukningen for Kontorer og Engros-Forretninger. Paa dette Omraade er det lykkedes os at opnaa Gennemførelsen af en Normallov, hvorved den almindelige 7-Lukning paa den virksomste Maade er forberedt, og Butiksmedhjælperne er dermed garanteret en 11 Timers Hviletid og $1^1/_2$ Times Middagspavse.

Den nylig indførte Medhjælper-Lov byder et stort Fremskridt, idet den fastsætter Ferier, Opsigelsesfrist og indeholder vigtige Bestemmelser m. H. t. Overenskomster, Gratificationer etc., og desuden omhandler meget vigtige sociale Anliggender. Endelig har vi i den meget omstridte Pensionsforsikringslov for Privatfunktionærer et socialpolitisk Makværk, der ligesom de fornævnte Love kunde fortjene en særlig Fremstilling. Ifølge denne Lov har enhver Medhjælper, der efter Beskæftigelsens Art og Gagering indtager en Funktionærs Stilling (altsaa den Medhjælperkategori, der i tysktalende Lande benævnes „Privatbeamten". Red.) Ret til at blive forsikret i den af Staten i dette Øjemed oprettede Pensionsanstalt. Men Bidragene er imidlertid i den Grad høje og Pensionen til Gengæld saa lav og utilstrækkelig, at denne Lov aldeles ikke svarer til Medhjælpernes Krav.

FAGLIGE INSTITUTIONER OG FREMSKRIDT.

Sluttelig nogle Linier om vore indre organisatoriske Anliggender. Vor Pladsanvisning, der alene og gratis staar til Raadighed for vore Medlemmer, har i Tidsrummet 1909—10 besat 1543 Pladser, — et betydeligt Antal, naar det tages i Betragtning, at Engageringssvindelen er stærkt udbredt i Bøhmen. — Vor Organisation har med stort Udbytte deltaget i alle Valg af Medhjælper-Repræsentanter til Forhandlingsudvalgene overfor Principalforbundene, og vi har saaledes erobret Halvdelen af Handels-Sygekasserne og Medhjælper-Udvalgene i Bøhmen, deriblandt i Aaret 1908 den største Medhjælperrepræsentation indenfor Prager-Handelskammer, omfattende henved 6000 Medhjælpere.

Vort Forbund — der omfatter følgende Foreninger: De Forretningsrejsendes Union, Foreningen af Funktionærer i Kornbranchen, Konsumforeningsmedhjælperne, de unge Handelsmedhjælpere og Kvindesektionen samt 31 Afdelinger og mange Kontingent-Indbetalingssteder — har indtil Oktober 1910 udbetalt 17.486 Kr. østr. i Understøttelser. Fagskriftet „Obzor obchodnich a prûmyslovych zrizench" udgaar hver 14. Dag, og desuden udgives der hvert Aar en Kalender for Medlemmerne.

Jeg kan da slutte denne min Skildring for nordiske Standsfæller dermed, at vort faglige Arbejde har været frugtbringende og de czechisk-slaviske Handels- og Kontormedhjælpere staar — til Trods for Broderstriden — kampberedte til at føre deres berettigede Krav til Sejr.

Emblemet.

VED den nylig afholdte Kongres var bl. a. et Forslag fremme angaaende et fælles Emblem for alle organiserede Handels- og Kontormedhjælpere. At Forslaget blev forkastet — med et lille Flertal —, blev sikkert en stor Skuffelse for mange. Skuffelsen blev saa meget større, naar vi betænker, at nævnte Forslag var bragt frem af ikke mindre end 5 Afdelinger.

Imidlertid, — Forslaget blev forkastet af Organisationens højeste Myndighed, Kongressen, og derfor maa alle bøje sig. Men vi, der har en anden Mening, behøver aldeles ikke at give tabt. Vi har Lov stadig at fastholde Kravet om et fælles Emblem; og jeg er forvisset om, at Forslaget vil blive bragt frem igen paa næste Kongres. Og ikke nok hermed, jeg tror ogsaa, at dersom vi, der fastholder Kravet, vedblivende vil arbejde og agitere for det, næste Gang vil naa et andet Resultat. Dersom hvert enkelt Medlem skulde afgive Stemme for eller imod Emblemet, blev Resultatet muligvis et andet end det paa Kongressen i Vejle.

At det i mange Tilfælde har en stor Betydning med et fælles Emblem, tror jeg ikke engang Modpartiet vil nægte. Jeg skal anføre et enkelt Eksempel: I Aaret 1906 var jeg ansat i en Forretning i Haderslev — her meldte jeg mig ind i „Deutschnationaler Handlungsgehilfenverband". Senere rejste jeg til Hamburg. Den første, jeg talte med, da jeg kom dertil, var en „D. H. V."s Kollega; vi bar det samme Emblem, og straks, vi mødtes, præsenterede vi os for hinanden som Kolleger. Og ikke nok dermed, men vi nærede en uvilkaarlig Fortrolighed overfor hinanden; et kollegialt Baand var knyttet mellem os i samme Øjeblik, vi mødtes. Og hvad havde jeg vel at takke derfor? Emblemet!

Dertil kommer, — at „Emblemet" skaber et absolut uomtvisteligt Sammenhold. Jeg skal her slutte med indtrængende at opfordre mine Meningsfæller blandt de organiserede Medhjælpere til, hvor og naar Lejlighed gives, kraftigt at agitere først og fremmest for vor Organisation — deri kan vi sikkert alle deltage — og dernæst for et fælles Emblem.

Nygaard-Jensen,
Thisted.

Emblem indført i Randers-Afdelingen.

Følgende Tillidsmænd i Randers-Afdelingen: Formand R. Sjørup-Nielsen, Næstformand Herluf Duus, Kasserer M. A. Jensen og Agitationsudvalgsformand O. Jelling, har tilsendt os nedennævnte Meddelelse:

Da der paa Kongressen i Vejle ikke var Tilslutning nok til at gennemføre Forslaget om Anskaffelse af et fælles Emblem, har Randers-Afdelingen nu taget Initiativet til Indførelsen af samme; vi har ladet fremstille et Emblem af Sølv forestillende en Merkurstav, hvorpaa der fra Vinge til Vinge sidder en lille Plade med Bogstaverne H. K. M. F.; det tager sig meget fikst ud, og er ikke større end at det passende kan anvendes som Slipsnaal.

Afdelingerne kunne faa Emblemet her for 65 Øre pr. Stk. ved Henvendelse til et Bestyrelsesmedlem.

Det har gjort megen Lykke blandt Medlemmerne her, som have betalt hver 75 Øre for Emblemet, hvilken Pris vi anbefaler andre Afdelinger at tage, et Beløb som ethvert Medlem jo let kan afse.

Paa Kongressen udtalte Hovedbestyrelsen ved Hr. Vilh. Hansen, at en saadan „Spas" vilde koste ca. Kr. 1000.00; vi udbeder os gerne Forklaring paa, hvorledes dette Beløb kan fremkomme, naar der af hvert Medlem betales 75 Øre, og Afdelingerne selv have jo ingen Udgifter ved det.

Endvidere udtalte Hr. Vilh. Hansen: „hvorfor altid skilte med at man er Medhjælper; jeg kunde tænke mig det Tilfælde, hvor det vilde være uhensigtsmæssigt at gaa med et saadant „Visitkort" paa Brystet."

Et saadant Tilfælde, at man ikke kan være bekendt at være Medhjælper, synes os utænkeligt, men skulde det indtræffe, da kan „Visitkortet" jo let fjernes.

Vort Ønske er nu, at Emblemet maa finde Indpas hos Medlemmerne i alle Afdelinger, saaledes at ingen organiseret Medhjælper i Danmark lægger Skjul paa sit Standpunkt.

* * *

Redaktionen er anmodet om at optage foranstaaende ordret. Dette er hermed fuldbyrdet. — Og dernæst har det paagældende Hovedbestyrelsesmedlem Ordet for en kort — ordret gengivet — Bemærkning:

Herr Redaktør! Min Kondolation til den optrækkende Emblem-Debat, der kan koste mere Papir og Tryksværte end et stort Parti af de berømte Emblemer er værd. — Brems derfor mens Tid er!

Jeg har aldrig følt mig forpligtet overfor mine Hovedbestyrelses-Kolleger, for det hæderfulde Hverv, de overdrog mig. Men jeg forligte mig dermed i Bevidstheden om, at skaane Centralorg. for en uproduktiv Kapitalanbringelse: ca. Kr. 1000 ÷ det ubestemte Antal, der fandt Afsætning. Dog, efter at jeg har nydt Skuet af Randers-Emblemet, er jeg Angeren nær, fordi det alligevel ikke blev det stilfulde, kunstnerisk udførte Emblem-Udkast, hvorpaa

Hovedledelsen indhentede Tilbud. Thi det Emblem, der ligger foran mig, imødekommer sandfærdig end ikke et beskedent æstetisk Krav.

Den Prydelse er jeg just ikke gridsk efter! Jeg vil nemlig helst være min Medlems- og Medhjælperstilling bekendt!

Maa jeg saa ikke nok blive fri for de to sammenvoksede Eventyrdyr med Hat paa? *Vilh. Hansen.*

Norsk Medhjælperbevægelse.

Fra Medlem af Hovedstyret for det norske Medhjælper-Landsforbund, Kontorchef Ulrik Ludwigsen, Kristiania, har vi modtaget efterfølgende Korrespondance, der bringer betydningsfulde Efterretninger om Medhjælperbevægelsens voksende Indflydelse og Fremgang i vort Broderland.

MEDHJÆLPERNE H. O. BERG, CARL BUGGE, CHR. DYBWAD OG GUNHILD ZIENER INDVALGT I KRISTIANIA BYSTYRE.

DEN underordnede handelsstand begynder nu tilsyneladende at vaagne (lad mig være forsigtig i mine udtryk!) Det store handelsstevne paa Tivoli i mars maaned gav løfter, den nylig gjennemførte 7-lukning styrket os i troen, og det netop afsluttede bystyrevalg bør bortrydde enhver tvivl om, at vi samlet virkelig er den magt, som vore ledende mænd saa længe har forsøgt at forklare os, men som baade vi selv og helst andre nærmest har betragtet som en frase. Der er mange som gnider sig i øinene og ser sig forbauset om i disse dage.

For at komme til sagen: Efter opfordring indstillet vi 7—8 af vore medlemmer til at komme i betragtning ved opsættelsen af de politiske partiers valglister. Vi opnaaet at faa opstillet to som aldeles sikre paa valg, nemlig vor formand, Berg og Fru Ziener. Frk. Mathiesen, Chr. Dybwad og landsforbundets formand, Bugge, var meget usikre og J. Knem var sat saa langt ned paa listen hos Frisindede Venstre, at hans Valg kunde betragtes som fuldstændig usandsynlig. Paa Frisindede Venstres liste var ogsaa opstillet en advokat, der paa forhaand var udseet som partiets ledende mand i bystyret. Hos denne begik for et par aar siden en kontorist underslæb og dømtes til fængselsstraf. Det oplystes, at han var saa slet lønnet, at han ligefrem maatte stjæle for at opholde livet. Skjønt denne affære var af den art, at advokaten burde været umulig som offentlig mand, blev han alligevel som en af partiets dygtigste Mænd opstillet. Men den underordnede handelsstand husket ham og han faldt med glans, og enhver vidste, hvem dette skyldtes.

Dette var den ene triumf. Den anden var, at Berg opnaaet det høieste stemmetal af samtlige valgte, og fru Ziener og Bugge kom pent ind. Ligeledes Dybwad, trods han blev sterkt modarbejdet af afholdssagens modstandere. Frk. Mathiesen og Knem naaet ikke op. Resultatet vakte den største opmerksomhed, og vi har al grund til at være tilfreds med udfaldet. Et helt politisk parti opnaaet kun to repræsentanter mere end vort forbund. Dertil kommer, at det er vore ubestridt dygtigste folk, som nu i bystyret kommer til at varetage vore interesser.

Det er bevidst, at vort forbund raader over en styrke, som der maa tages hensyn til, naar partierne næste gang skal planlægge sit valgarbejde, og en ting til: denne seir vil forhaabentlig — lad mig fremdeles udtrykke mig med forsigtighed — styrke standsfølelsen og give organisationen et stød fremover.

BERGEN TILSLUTTET LANDSFORBUNDET.

Norges næststørste by, Bergen, der hidtil har manglet i vore rækker, vil sandsynligvis om kort tid slutte sig til os med en forening paa 200 medlemmer, og landsforbundets medlemsantal derved bringes op i over 3000.

HANDELSSTÆVNET — EN SUCCES.

Regnskabet for handelsstævnet foreligger nu. Resultatet har været udmerket. Bruttoindtægten var Kr. 34.300 —, netto kr. 12.300—. Et lignende stevne, som afholdtes i høst under ledelse og protektion af byens allerfineste navne naaede kun en nettoindtægt af kr. 8,000,— paa en bruttoindtægt af kr. 30.000,—. Vi havde ingen „navne", kun ekspeditør Dit og kontorist Dat stod paa vor henvendelse til offentligheden. Det var dristig, men det gik godt. Og sligt giver selvtillid.

Det forløbne aar har været rigt paa begivenheder, som giver de bedste løfter for det fremtidige arbeide.

Ulrik Ludwigsen.

Kristiania, Decbr. 1910.

Litteratur.

Hages Haandbog i Handelsvidenskab. (3. Udgave.)

(Tilsendt fra G. E. C. Gads Forlag.) — Et merkantilt Konversationsleksikon, der paa ethvert af Handelsvidenskabens Felter kan staa Maal med de tilsvarende udenlandske Encyklopædier, som oprindelig har afgivet Forbilledet for den anerkendelsesværdige Opgave, den senere Finansminister i sin Tid stillede sig, — saaledes er den 3die Udgave af „Hages Haandbog i Handelsvidenskab", som netop har funden Afslutning.

Saa hastigt drejes Tidens Hjul, saa vaagen er Trangen til Kundskabsfylde og alsidig, kommerciel-boglig Uddannelse, at medens der hengik 16 Aar mellem 1ste og 2den Udgave, er den foreliggende 3die Udgave fulgt med kun 4 Aars Mellemrum. Og det tør med Rette hævdes, at det i langt væsentlig Grad er Medhjælperne, der har Lod og Andel i dette bemærkelsesværdige Resultat, og dem, der har Æren for denne i dansk Faglitteratur usædvanlige Succes. Thi der er Krav, som Tiden bærer frem, og som man vogte sig for at sidde overhørig, — og netop i det sidste Tiaar er der kaldt stærkt og indtrængende paa Medhjælperne. Der er kaldt paa Standsfølelsen, og fagligt Samvirke har sat sig Spor, og der er højlydt slaaet til Lyd for grundig og retlinet købmandsmæssig Uddannelse i Ordets moderne Forstand. Thi Købmandsskab i vore Dage er — Held være det — mere end Vægt og Alenmaal, snørklet prentede Bogstaver og vidtløftige Talkolonner.

Netop derfor foreligger nu dette 1334 Sider omfattende Værk, pynteligt og i nitid grafisk Udstyr, fra første Færd givende Læseren et Første-Indtryk, der er Indholdet fuldtud værdigt. „Hage"s 3die Udgave vil finde Vej ud til de tusinde Boghylder: 1ste Udgaven paa det gamle Handelskontor, som man sidst kviede sig ved at udveksle, maa jo erstattes, de nyoprettede eller moderniserede Virksomheder, der helst vil følge med Tiden, skal have sin „Hage", — men de utalte Medhjælper-Bogsamlinger Landet over bør eje den.

Vanskeligheden ved at anmelde et saa omfattende Arbejde paa et saa begrænset Spalterum, som vor Tidende raader over, er nærliggende. Vi maa derfor samle Opmærksomheden om visse Hovedpunkter.

Første-Kravet til en Haandbog maa være Overskuelighed, Nøjagtighed, Knaphed og dog tillige den Grundighed i Fremstillingen, der gør det traditionelle Udtryk „uundværlig" berettiget. Dette Krav er sket Fyldest i Værkets talrige, dygtigt udarbejdede Afsnit, der er kompletteret med udførlige Registre, Tabeller, statistiske Oversigter, og gennem hele den ypperlige Plan, hvorefter Værket fremtræder, og som gør det let for enhver almendannet Læser straks at finde sig tilrette deri og uden lang Søgen erholde Oplysning.

Men om disse utallige Oplysninger og Redegørelser, der spænder fra Handels-Historiens og Nationaløkonomiens Gebeter til de forskellige Bogholderi-Systemers Krinkelkroge, bør man undgaa den almindelige Anmeldelse, — sligt skal man nemlig lære at værdsætte gennem Besvarelsen af de mangeartede Spørgsmaal, der altid byder sig til i det praktiske Liv.

Her, overfor et saa omsigtsfuldt udvidet, forbedret og nu saa fuldendt Værk som Hages Haandbog, vil den samlede Kritik endrægtig sænke Kaarden.

P. Holt: Lommebog for Forretningsfolk Aar 1911

(tilsendt fra N. C. Roms Forlag) foreligger i sin 34. Aargang. Er det egentlig ikke Anbefaling nok? En „Lommebog", der baade skal udfylde sin Opgave som Kalender, Haandbog for Forretningsfolk og Vejleder i en Mængde praktiske Anliggender, maa nødvendigvis i dobbelt Forstand „følge med Tiden". Og det lykkes Aar efter Aar for „Holts Lommebog", — med et Par Undtagelser, bl. a. i rektificerede Oplysninger om vor Centralorganisation.

Conto pro diversi.

Jeg kan vanskelig direkte gengælde de Jule- og Nytaarsønsker fra mange Kolleger, der hilste mig i Breve og ved Kort. Tillad mig derfor herigennem at kvittere med et velment: Tak, i lige Maade!

Frederiksberg, primo 1911. *Vilh. Hansen.*

Glædeligt Nytaar!

Vore Medarbejdere og Korrespondenter som ogsaa Afdelingernes Tillidsmænd og Medlemmerne Landet over, der direkte eller indirekte virkede for „D. H. K. M. T." og Centralorganisationens Fremgang i 1910, hilser vi ved Aarsskiftet med Tak for Samarbejdet og med Ønske om Held i det nye Aar.

„D. H. K. M. T."s Annonceafdeling

er fra 1. Januar overtaget af Hr. Annonceekspeditør N. Kristensen, Johannevej 1, Kjøbenhavn, hvortil herefter alle Henvendelser og al Korrespondance vedrørende Annoncer bedes rettet.

Samtidig imødekommer vi et ofte ytret Ønske om at adskille Annoncerne fra Teksten.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition flyttet.

Vor Ekspedition er overflyttet til Ægirsgade 68, Kjøbenhavn L (Telefon Taga 894x). Kontortiderne er uforandrede.

Se iøvrigt omstaaende Adressefortegnelse!

Kost- og Logisystemet afskaffes.

Fra Randers skrives til os: Bestyrelsen for „Arbejderforeningen", en af de betydeligste Kolonialforretninger i Randers, som for Tiden beskæftiger 7 Kommisser og 3 Lærlinge, har vedtaget at afskaffe Kost- og Logisystemet fra 1. April 1911. Samtidig vil 7-Lukningen blive indført i denne Forretning.

Den statspræmierede Konkurrence.

Assistentpladsen paa Randers Fattigvæsens Kontor, der har været opslaaet ledig for „en yngre 1. Klasses kontoruddannet Mand", er nylig besat med en stedlig — Oversergent.

I „Randers Amts Avis" kritiserer en Indsender denne Ansættelse og skriver bl. a.:

„Det forbavsede mig derfor i en ganske overordentlig Grad at erfare, at Pladsen nu er tildelt en Oversergent, der tilmed er i aktiv Tjeneste — selv om han maaske agter at søge sin Afsked, saa har han dog endnu ikke faaet den — til Trods for, at der udtrykkelig er søgt „en yngre 1. Klasses kontoruddannet Mand"; thi det forekommer mig, at en ældre Underofficer, der af Haandværk er Smed, og som formentlig af „Svaghed" skal søge sin Afsked, ikke kan siges at udfylde Betingelserne for at være „yngre 1. Kl. kontoruddannet osv.".

Naar jeg saa tillige gør det ærede Fattigudvalg opmærksom paa, at sætte ca. 150 Ansøgere i Bevægelse for at skaffe sig Anbefalinger, Attester osv., for derefter at tage en ældre Underofficer, er i høj Grad at drive Halløj med disse Menneskers Tid og Penge, saa tror jeg at turde notere min Ret til offentlig at gøre Indsigelse derimod."

Kommentar overflødig!

Rejselegater.

Grosserer-Societetets Komité, Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse samt Handels- og Kontoristforeningen har i Aar i Forening en Sum af 6000 Kr. disponibel til Rejseunderstøttelser for dygtige, unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser, saavel i Evropa som særlig i oversøiske Lande. Ansøgerne maa have sikret sig Plads eller i hvert Fald have grundet Udsigt til at opnaa en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet. — Kortfattet Andragende om saadan Understøttelse, stilet til Handelsstandens Rejsestipendie-Udvalg, skal være indsendt til Kontoret, Palægade 3, Kjøbenhavn K., inden den 31. Januar 1911 og maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber — om han har besøgt nogen Handelsskole og med hvilket Resultat, om hans tidligere og nuværende Engagementsforhold, alt ledsaget af attesterede Kopier af Eksamensbeviser og Anbefalinger samt Attester vedrørende Alder, Uformuenhed og Familieforhold, Gageforhold ved den opnaaede Plads i Udlandet, til hvilken Tid Pladsen er tiltraadt eller skal tiltrædes, og endelig om, hvor stort et Understøttelsesbeløb Andrageren anser for nødvendigt til sit Formaal. — Foruden Andragendet maa Ansøgeren nøjagtig udfylde et Skema, der faas ved Henvendelse til ovennævnte Kontor, og som vedlægges Andragendet.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Paa et af Bestyrelsen og Fornøjelsesudvalget arrangeret Møde, blev det vedtaget at afholde Stiftelsesfest, Søndagen den 15. Januar Kl. 8¼, med følgende Program:

Dilettantkomedie (Livet paa Hegnsgaard) Kaffebord og Bal.

Afdelingerne i Nabobyerne indbydes. *C. S.*

Helsingør. Afdelingen afholdt Fredag den 2. December selskabelig Sammenkomst for sine Medlemmer. Man samledes ved et fælles Kaffebord, og tilbragte derefter et Par muntre Timer med Dans. Efter Dansen indtoges en Forfriskning, og Deltagerne sang den smukke Medhjælpermarch. Sammenkomsten, som var præget af den bedste og kammeratligste Stemning, sluttede med et „Leve" for Centralorganisationen og Afdelingen.

Det er Bestyrelsens Mening at afholde en saadan Sammenkomst hver Maaned i Vinterens Løb, da det hjælper til at styrke Kollegialitetsfølelsen og Sammenholdet indenfor Afdelingen. — Vi kan glæde os ved en lille, men dog stadig Fremgang.

Johs. Jensen.

Kallundborg. Hr. Cand. Beckgaard, Aarhus, holder Foredrag i Afdelingen Torsdag den 12. Januar Kl. 8½, paa Jernbanehotellet. Emne: Den moderne Købmands Opgave og Uddannelse.

Kjøbenhavn. Samtlige Afdelinger har Kontor Aaboulevard 16, St. Telf. Nora 799 y. Kassereren træffes hver Mandag og Torsdag Aften fra 7—8½ samt Søndag Formiddag fra 9—10.

Randers. Som tidligere meddelt havde 16 Medlemmer tegnet sig til det paatænkte Kursus i Stenografi, og Bestyrelsen har forhandlet med Stenografisk Forening desangaaende, men denne forlanger saa stort et Vederlag for Undervisningen, at Tanken vistnok ikke lader sig realisere.

Nogle af Medlemmerne have bestemt at opføre Dilettantkomedie og paabegynder snarest Indstuderingen af det valgte Skuespil, som antagelig vil blive opført ved Foreningens Stiftelsesfest først i Februar Maaned.

Samsø. Medlemsmøde afholdtes den 11te December, og var der end kun mødt en halv Snes Mennesker, der herskede dog den bedste Stemning og Dagsordenen drøftedes under almindelig Interesse. — Det vedtoges at anmode Herr Handelsskolebestyrer N. P. Nielsen, Aarhus, om at holde et Foredrag i Januar eller Februar. — Da Harry Frederiksen, Besser, er bortrejst fra Øen, valgtes i hans Sted Kommis Ebbesen, Onsbjerg, til Medlem af Bestyrelsen.

Næste Møde afholdes paa Onsbjerg Hotel. Alle bør give Møde!

Einar.

Silkeborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 18. Januar Kl. 8½ paa „Sommerlyst" med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Formandens Beretning. 3) Regnskabet. 4) Eventuelt. Bestyrelsen.

Svendborg. Afdelingen afholdt Onsdag den 23. November Medlemsmøde med Herr Redaktør P. Andersen som indbudt Taler. Herr A. udviklede i et kvikt og populært Foredrag Sukkerets og Petroleumens Historie og de Kampe og Monopoler, som knytter sig hertil.

Onsdagen den 5. December afholdtes stort Diskussionsmøde med Herr Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen som Indleder. Schouboe-Olsen holdt et timelangt Foredrag, hvori han klart belyste den danske Fagforenings-Bevægelse fra Aarene 1871 til 1900, hvorefter han kom udførligt ind paa Centralorganisationens Fremkomst og videre Udvikling indtil Dato. Taleren omtalte de Resultater, vi alt havde opnaaet ved vor Sammenslutning, og hvad vi agtede at søge gennemført i den nærmeste Fremtid.

Efter Indlederen, som sluttede sit Foredrag under stærkt Bifald, talte d'Herrer Redaktionssekretær Wellejus, Fuldmægtig Højbjerg samt Herr Ekspedient Lohmann, som alle 3 forsøgte at modbevise Organisationens Berettigelse for Medhjælperstanden. Schouboe-Olsen gendrev paa fyldestgørende Maade d'Herrers Argumenter mod vor Bevægelse, og havde Tilslutning hertil fra hele Forsamlingen. *H.*

Svendborg Afdeling afholder stort Nytaarsbal med forudgaaende Fællesspisning paa Hotel Svendborg Søndagen den 8. Januar Kl. 7. præcis.

Prisen pr. Deltager er Kr. 3 — og beder vi vore Medlemmer og deres Venner og Bekendte tegne sig paa den cirkulerende Liste. *Schouboe.*

Vejle. Ved det ordinære Medlemsmøde, Onsdag den 23. Novbr., holdt Bestyreren for K. F. U. M. her i Byen, Herr cand. teol. Buch, Foredrag om vor berømte engelske Kollega George Williams.

Herr Buch gav en fortrinlig Skildring af de elendige Forhold,

de engelske Medhjælpere og Williams selv levede under, og hvorledes det lykkedes W. at forbedre disse.

Da Williams var bleven Chef for det store engelske Handelshus, i hvilket han havde været Medhjælper, indførte han 7-Lukningen og lukkede hele Etablissementet Kl. 12 Lørdag Middag. Williams, der jo ogsaa blev ophøjet i Adelsstanden og Æresborger i London, oprettede desuden Feriekolonier for unge Handelsmænd.

Til Slut udtalte Herr Buch, at det havde været ham en Glæde at tale for os, da han sympatiserede med vor Forenings Formaal: at skabe Ungdommen bedre Forhold at arbejde under, idet han gik ud fra, at gode Arbejdsforhold gav gode Mennesker. *L. C.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En ung Manufakturmedhjælper kan faa en god Plads til 1. April i Nordjylland.

Pladsen som Bogholder og tildels Rejsende er ledig straks i et Firma med Mejeriartikler. Branchekundskab nødvendig. Begyndelsesgage 1200 Kr.

Begge anvises af Hovedkontoret.

Afleveret til Posten den 7. Januar.

Den sorte Tavle.

(Pr. Oktober Kvartal 1910.)

Nedennævnte direkte Medlemmer er slettede for Restancer:

Medlem Nr. 481 Jens Chr. Bech, Havndal,
„ „ 2585 J. S. Tofting, Karup,
„ „ 2806 N. P. Petersen, Havndal,
„ „ 3188 Arthur J. Petersen, Holbæk.

Henning Henningsen, Grenaa, J. Chr. Ebbesen og Emanuel Jensen, begge Samsø, har nu berigtiget deres Restancer fra 1909 og er atter optagne som Medlemmer af Centralorganisationen.

Aarhus i Novbr. 1910. *Chr. Ingvoldsen.*

R. Jensen, Nørreallé 23 A, V. Loft, Nørreallé 87, Peter Jensen, Lollandsgade 68, J. Jensen f. T. Soldat, tidligere Fællesforeningen, Einar Mogensen, Kornkompagniet, Johs. Overgaard hos Peter Hammer og Chr. Gørtz, Behrens er slettet af Afdelingen for Kontingentrestance.

Aarhus i December 1910. *Carl Knudsen.*

Slettet paa Grund af Kontingentrestance er Medlem Nr. 3190 Abraham Sørensen hos Købmand Laurids Møller, Odder.

Odder, November 1910. *Christen P. Hansen.*

Følgende Medlemmer er slettet af Afdelingen paa Grund af Kontingentrestance: Nr. 3286 Eugenius Bast hos Palludan Seedorff, Nr. 3056 Gerhardt Hornsleth hos A. C. Ditlevsen.

Skive, December 1910. *P. Christensen.*

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont.: Aarhus, Søndergade 34, 1. Sal (Telefon 1929) Formand *Christen Ingvoldsen.* Kontortid: $8^1/_2$—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—6.
— Pladsanvisning: Hovedkontoret, Aarhus, Søndergade 34, 1.
— Kontor: Kjøbenhavn L., Baldersgade 72. Kontortid: Søgnedage Kl. 1—2. Mandag, Onsdag og Fredag desuden Kl. 6—8 Aften samt Søndag Fmd. Kl. 9—11. Leder: *Fr. Møller.* Telf. Taga 894 x.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).
— Ekspeditør: *Fr. Møller,* Kjøbenhavn L., Ægirsgade 68^1. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand *Å. C. Alsøe.* Øster Søgade 94.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyen, — *N. Christensen-Krogh,* Overgade 44, Odense (Telf. 957).
Sjælland, — *Herm. L. Melskens,* Hillerød.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45, 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Knudrisgade 25	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis *Søren Ullerichs*	G. Ullerichs	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Kongensgade 85	*Sv. Tr. Fensholt*	Nørregade 47
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	Brudassist. *L. von Hagn-Jensen*	
Fredericia	*Carl Jacobsen*	Prinsessegade 39	*Sigrid Mikkelsen*	Jyllandsgade 4
Frederikshavn	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3
Grenaa	*Søren Kjær*	Adr. Crome & Goldschmidt	*M. Borgberg Madsen*	Adr.: S. H. Bager
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*Louis Eriksen*	Kongensgade 4
Herning	*Marinus Strand*	Bredgade 30	*A. J. Peitersen*	Hypotekforeningen
Hillerød	*Aug. Andersen*	Adr.: Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*N. Nielsen*	Jærnbanegade 11 B	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*P. Pedersen*	Morellgade 1, 1. Sal	*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*Victor A. Kallerup*	N. C. Hansen	*Aage Petersen*	Nørregade 36
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Adr.: Chr. Bech	*L. P. Larsen*	Adr. Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Dyrehavegaardsvej 2
Kjøbenhavn, Fælleskontor for alle Afdelinger		Aaboulevard 16, Telefon: Nora 799 y.	*Hansine Hansen*	Kontor: Aaboulevard 16. Telefon Nora 799 y, træffes s. Regel Mandag og Torsdag fra 7—$8^1/_2$ Aften samt Søndag fra 9—10 Fmd.
Fagforening	*Å. C. Alsøe*	Østersøgade 94, St.		
Bladekspedition	*Willy Carlsen*	Aaboulevard 16, St.		
Kolonial	*A. Poulsen*	Turøvej 1, 4. Sal		
Kontor	*Vilh. Hansen*	Krpr. Sofiesvej 23, F.		
Manufaktur	*E. S. Schibler*	Asger Rygsgade 12, St.		Nansensgade 90, St., K.
Nakskov	*A. Aagaard Hansen*	Adr.: Købmand Skafte	*Axel Olischer*	Adr. Ove Schou
Nykjøbing F.	*M. Lorch-Jørgensen*	Kbmd. Herskind	*C. M. Nørgaard*	Adr. N. Marcussen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Adr. Fr. Bangs Eftf.
Nykjøbing S.	*Oscar Schmidt*	T. W. Jørgensens Eftf.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Henry Christensen*	Adr.: V. Bjerregaard
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Chr. P Hansen*	Akselhus
Odense	*N. Christensen-Krogh*	Overgade 44	*Ragnhild Andersen*	Vesterbro 60
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*Viggo S. Petersen*	J. Engelbredt
Randers	*R. Sjørup Nielsen*	Sennelsgade 8	*M. A. Jensen*	Adr.: Otto Kragh
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*M. Jacobsen*	Skoletorvet
Skanderborg	Kommis *C. J. Kerff*		Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*Oscar Jensen*	Adr.: Aage Henriksen	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Chr. Johansen*	Hellig Anders Vej 9	*J. Chr. Jacobsen*	A/S J. Studsberg
Sorø	*H. Madsen*	Storegade 13	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Adr.: Kbmd. Elling	*Otto Jensen*	Algade
Struer	*N. J. Hoff*	Adr. P. Nielsen	*N. J. Hoff*	Adr. P. Nielsen
Svendborg	*C. Hansen Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	A/S N. C. Andersen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Jens Johansen*	Stormgade 4, 2	*Chr. Høyer*	Fredericiagade 22
Viborg	*Erasmus Poulsen*	Mogens Klitgaard	*Erasmus Poulsen*	Adr.: Mogens Klitgaard
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1911. 11te Aargang.

MEDHJÆLPER-HØJSKOLEN.

I over en Menneskealder havde den grundtvigske Folkehøjskole virket her i Landet og samlet unge Kvinder og Mænd i Tusindtal i sine Sale. Saa godt som alle kom de fra Landbostanden. Og mange af dem drog efter endt Skoletid hjem til deres Arbejde som andre end, da de rejste til Skolen. Deres aandelige Interesser var vakt til Live, deres personlige Sjæleenergi frigjort. Nu vilde de virke, sætte ny Arbejder i Gang, leve og faa det mest mulige ud af deres Liv — der var faldet Solskin over det — nu vilde de søge Kundskab og Oplysning, og der var Alvor i det, naar de sang: „Oplysning være skal vor Lyst, er det saa kun om Sivet, men først og sidst med Folkerøst Oplysningen om Livet." Og rundt i Landet, hvor disse vaagne Højskoleelever kom frem, kendtes det, at der var kommen ny Mænd til Arbejdet. De skaffede sig selv bedre materielle og aandelige Levevilkaar, og de højnede deres Stands Stilling og befæstede dens Indflydelse.

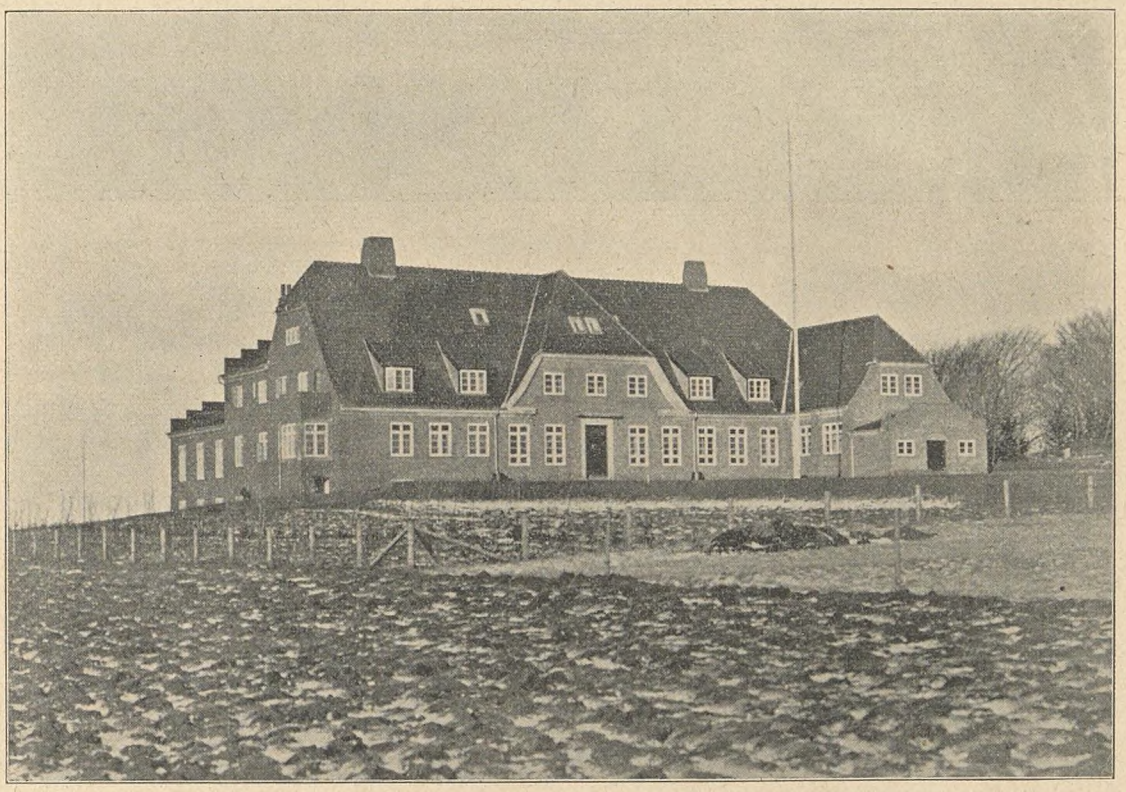

Den ny Bygning ved „Købmandshvile".

Men fra Byerne kom meget faa, af Handelsstandens Ungdom saa godt som ingen paa disse Skoler. Det saa med Sorg en kjøbenhavnsk Handelsmand, som selv havde arbejdet sig frem, „ved ærligt Slid og Flid sig vundet Hus og Navn" — nu afdøde Papirhandler Louis Petersen, Indehaveren af J. Chr. Petersens Papirhandel. Han forstod, hvad Handelsstandens Ung-

dom derved gik tabt af, han følte, hvilken Betydning det kunde faa for den, om den fik sin Højskole, som Landbostandens Ungdom havde sin; og saa fødtes hos ham Beslutningen om at bruge sin store sammenarbejdede Formue og at sætte sin Kraft ind paa at oprette en Højskole for Handelsmedhjælpere. Sygdom og Svækkelse hindrede ham i at se sin Kongstanke blive Virkelighed. Men i hans efterladte Opskrift ti et Testamente var Planen udkastet, og her hedder det med hans egne Ord: „Som Vejledning for mine Tanker med Hensyn til at højne Detailhandlerstanden i Kjøbenhavn og Købstæderne skal nævnes: Oprettelsen af en Højskole for vordende Købmænd med det Formaal at bibringe Udlærte fra Detailhandelen i 18—20 Aars Alderen en vækkende Oplysning. Enkelte reale Fag i kommerciel Retning, Legemsøvelser og Sang vil blive optagne paa Skolens Program, hvilket dog hovedsagelig tilsigter gennem Foredrag og personlig Paavirkning at aabne Elevernes Blik for Livets højere Værdier."

Papirhandler Louis Petersen døde 5. Septbr. 1904; men dermed faldt Planen om hans Skole dog ikke bort. Med hele sin Kæmpeenergi greb hans Hustru, Fru Ludi Petersen, født Dodt, hans Skoletanke og førte den igennem til Sejr. 3. November 1905 aabnedes Skolen i hendes store smukke Bolig paa Landstedet „Købmandshvile", og her har den haft sit Hjem i over fem Aar, hvert Aar besøgt af saa mange Elever, den kunde rumme. Og 8. Januar i Aar indviedes en ny stor Skolebygning til Brug for Skolen. Louis og Ludi Petersens Højskole havde faaet sit eget Hjem.

Til denne Skole indbydes nu unge danske Handelsmedhjælpere.

Og Skolen vil søge at hjælpe dem, der følger Indbydelsen, til at leve et indholdsrigt og glædeligt Ungdomsliv, hjælpe deres aandelige Evner til Udvikling og Vækst. Først Menneske, saa Fagmenneske — saaledes kan man kort udtrykke dens Program. Hovedsagen er den almenmenneskelige Dannelse, Oplysning og Udvikling. Men ved Siden deraf lægger den Vægt paa faglig Dygtiggørelse. Den stræber at udruste sine Elever til at kunne fylde deres Plads i Livet ikke blot som gode, kloge Mennesker, men som energiske Købmænd, der kan udføre en Gerning, dem selv, deres Stand og deres Land til Ære og Gavn.

Den er en grundtvigsk Højskole for Byungdom, for unge Handelsmedhjælpere.

Johs. Fog-Petersen.

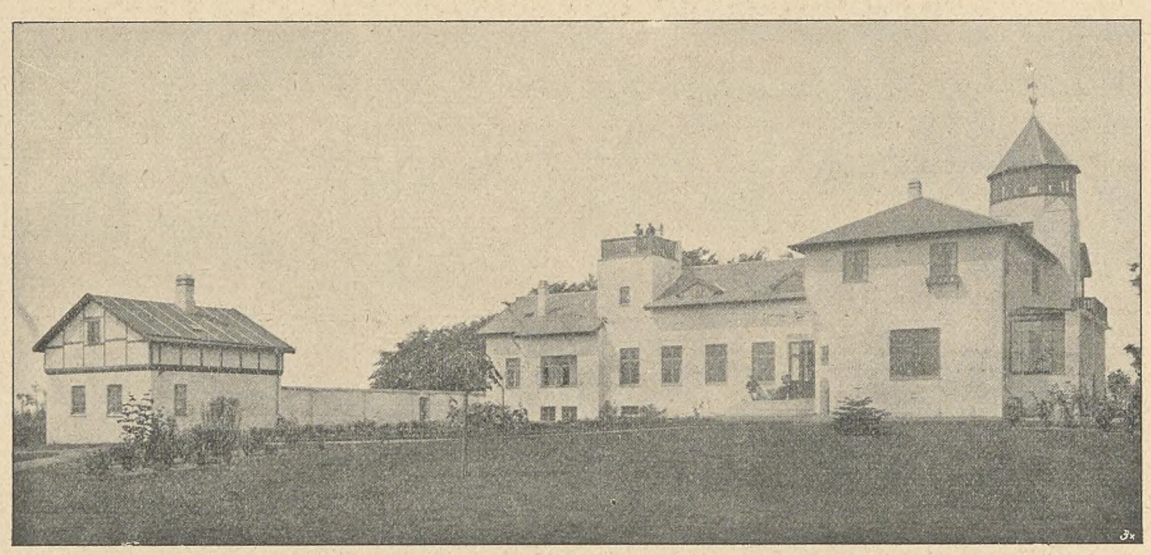

„Købmandshvile".

Ny Handelsskole-Undervisning.

DET gærer og bryder om os paa alle Kanter.

Vor Tid genlyder af kaldende og vækkende Signaler, der maner til Samvirke eller — Splittelse, søger at midtsamle spredte Kræfter eller vigende Interesser om fælles Stræben, og alt efter deres Klang har Bud til Byernes Stenørkener eller til Folket paa det flade Land, til Herreborg som til den fattigste Vraa i Rigets fjerneste Egne.

Ogsaa Handels- og Kontormedhjælper-Standen fik sin Besøgelses Tid, og hvad der først syntes tilfældigt og ubetydeligt, antog med den skridende Tid fastere Form: De faglige Reformbestræbelser, socialpolitiske Krav, der bæres frem af Medhjælperbevægelsen, den sociale Lovgivnings Udstrækning til Medhjælperne og lignende udenvæls sociale Foreteelser, fandt ogsaa Fodfæste og Udviklingsmuligheder herhjemme, og i samme Mon er en gennemgribende Reform i den merkantile Uddannelse rejst som et fra alle Sider anerkendt Krav, fordi dansk Handelslivs Fremtid i meget netop vil være afhængig heraf.

Men ligesom en højere Gage og Begrænsning af Arbejdstiden ret besét reduceres i Værdi, naar det alene udmaales i saa mange

Kroner og Øre eller afmærkes i en indvunden men bortødslet Time, uden at disse faglige Forbedringer faar blivende personlig Værd for Medhjælperen og omsættes i reelle eller uforgængelige Livsværdier, — saaledes ogsaa naar den unge Handelsmedhjælpers Udvikling faar et ensidigt fagmæssigt Præg.

Thi gælder det end for den unge Medhjælper som for enhver Samfundsborger at søge sin Fremtid funderet bedst muligt, for Medhjælperen altsaa ved Fuldkommengørelse af faglige Færdigheder, bør det dog ingenlunde forglemmes, at naar Forretningsdagen slutter, eller netop under Arbejdet bag Pult og Disk, staar der bag Medhjælperen en Anden — Mennesket — af hvis Væsens Art og Karakters Lødighed, Fagmenneskets Handel og Vandel i mange og afgørende Øjeblikke vil afhænge.

I vore Dages Forretningsliv er der kun liden Tid og Tanke til under Faguddannelsen at skænke denne „Anden" særlig Opmærksomhed. Storhandelens Udvikling og det forcerede Forretningsarbejde løsner tværtimod de personlige Baand og udvisker den direkte Ansvarsfølelse, hvormed Chefen for det gamle Købmandshus kunde møde den unge Mand, hvis merkantile Uddannelse var ham betroet. Under saadanne Vilkaar begrænses Faguddannelsen til de praktiske — ofte specielle — Færdigheder, medens Resten overlades til Handelsskolernes hyppigt skematiske Uddannelsesmetode.

Derfor Held det Vovemod, hvormed Grundlæggeren og Lederne af „Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" under egnet og storstilet Form har evnet at forene det fagmæssige og alménmenneskelige, og lade Handelsundervisningen, der her udelukkende er beregnet paa unge Medhjælpere — Mænd som Kvinder — indgaa som et Led i den folkelige Højskoleundervisning, der i aandelig som ogsaa materiel Henseende har øvet stor og gavnlig Indflydelse paa store Dele af vort Folk.

Fra en ringe Begyndelse er Medhjælper-Højskolen nu installeret i en statelig Nybygning, beliggende i Nordsjælland, med et Jordtilliggende af $2^3/_4$ Td. Land, der sammen med Bygningskomplekset er vurderet til ca. 90,000 Kr., — Resultatet af en afdød dansk Købmands ædle Tankegang og varme Interesse for den unge Slægt, og hans evnerige Hustrus stærke Vilje til at virkeliggøre den udkastede Plan.

Det ligger udenfor vor Tidendes Omraade at gøre os til Talsmand for Højskolebevægelsen som aandelig Retning, men Medhjælper-Højskolen hilser vi som en Forbundsfælle i Arbejdet for Medhjælperstandens faglige Vækkelse, idet Højskolen netop overensstemmende med hele sin Virkeplan og sit Formaal vil modvirke den Interesseløshed og Mangel paa Kultur, der desværre raader — og med de herskende Forhold in mente maa raade — indenfor store Kredse af vor Stand.

„Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" kunde, med en Tilføjelse til en gammel Skole-Devise, sætte paa sin Arbejdsplan: Ikke for Skolen, ej heller blot for Faget, men først og sidst for — Livet.

Medhjælper-Højskolens Indvielse.

FOLKETS Højskoler burde klæde Bakketoppen, hvor der er vid Udsigt over Danmarks Land, ligervis som de hvide Landsbykirker, der — hvad enten de bliver det faste Punkt for Øjet over mørke Hedevidder eller lysner mellem levende Hegn — bidrager sit til at give det danske Landskab Karakteristik. Thi Folkehøjskolerne har, som næppe nogen folkelig Bevægelse forhen, tændt Aandens Lys i Landbostanden og derved styrket Bønderne til det store sociale Løft, der jævnsides med Handelens Blomstring og Industriens Udvikling har baaret dem frem i første Række.

Hidtil i langt overvejende Grad begrænset til Bondestanden vil Folkehøjskolerne ogsaa vedblivende søge nye Landbokredse indragne under sin Paavirkning, men samtidig kalde paa nye, hidtil fjerntstaaende Befolkningslag som Handelsmedhjælpere og Arbejdere.

„Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" ved Hørsholm rejser sig paa et Bakkedrag, der ikke alene giver vid Udsigt over Skov og Sund, men lader det omgivende nordsjællandske Landskab danne en naturskøn Indramning om Skolen og dens Oprindelse, det nærliggende Landsted „Købmandshvile".

Fra den nye, monumentale Bygning med sit høje, teglhængte Tag gik Dannebrog første Gang til Vejrs Søndag den 8. Januar.

Johs. Fog-Petersen. Fru Ludi Petersen.

Medhjælper-Højskolens Ledere.

Indvielsen fik et stilfuldt og højtidsstemt Forløb — Skolens bærende Idé fuldtud værdig.

Gymnastiksalen var, prydet med Grønt og nationale Farver, optaget til sidste Plads af en talrig indbudt Skare, hvoriblandt Kultusministeren og — naturligvis — Skolens nuværende og tidligere Elever.

Der indledes med Sang, — Sangen, der indgaar som et Led i Folkehøjskolernes Virksomhed. Og ikke med Urette! Thi Sangen med Ord, der giver Genlyd i Hjerterne, samler og ildner, fæstner og styrker, rummer saaledes en agitatorisk Evne, som hver den — og dette gælder i fuldeste Maal ogsaa os — der vil have Ungdommen i Tale, burde forstaa at nytte. — Med Sang begyndte man, og Sangen genlød mellem Talerne eller indgik endog som et Led i disse.

Legatstifterens Broder, Grosserer Otto Petersen (af Firmaet N. F. Høffding), bød Velkommen og skildrede gennem Navne og Tal Skolens Tilblivelse med Tak til alle, der havde ydet deres Bidrag til den Bygning, som nu højnede sig mod Lyset. Indledningstaleren afsluttede: „Jeg elsker Arbejdet, der vel kan tære, men altid ærer. Arbejdet var alle Dage Forsynets store Gave til min Slægt, i Sorg som i Glæde. Den nye Højskole vil lære sine Elever Kærlighed til Arbejdet, samtidig med, at den drager Handelsmedhjælperne indenfor Folkehøjskolens Omraade og gennem sin Arbejdsplan vil fæstne og udvikle deres Købmandsuddannelse; den vil stræbe at give Livet højere Værdi for de unge Handelsmænd og fremme deres etiske Udvikling, og saaledes blive det Springbrædt, der bringer dem højere op, end de ved egen Kraft kunde naa." — Taleren udtalte Haabet om, at Skolen stedse maatte afgive Ramme for et rigt og blomstrende Højskoleliv, og Tro og Kærlighed altid præge det store Arbejde, om hvilket Skolen dannede Indfatningen — og sluttede med Ønsket om, at Højskolen maatte staa støt og stærk gennem Tiderne, et Vidnesbyrd om, hvad en god dansk Købmand og hans Hustru havde Sind og Hjerte til at gøre for den unge Slægt.

Valgmenighedspræst Carl Koch, Ubberup, talte — med Citater af forskellige danske Forfattere som Udgangspunkt — om Menneskets personlige Udvikling og dets Gerning. Der kunde saa let opstaa en Konflikt, og ikke mindst Købmanden var udsat for at forlise sine menneskelige Værdier. Med en let Variation af Hostrups: „Selv om der gik en Digter tabt, et Menneske blev dog

bevaret", foreholdt Taleren de Unge at have for Øje, at under alle Forhold var Mennesket det værdifuldeste. Højskolen for unge Handelsmedhjælpere havde netop taget Sigte paa det Maal at medvirke til, at disse fik deres Gerning gennemlysnet af menneskelige Værdier. Hidtil havde den været sin Opgave voksen; det samme, haabede han, vilde være Tilfældet i Fremtiden.

Dernæst talte Skolens Forstander, cand. theol. Fog-Petersen, vægtig og indtrængende om den nye Højskoles Opgaver: Jeg takker Gud for den svundne Tid, og Menneskene, der deltog i Arbejdet i den gamle Bygning, hvortil rige Oplevelser og mange gode Minder knytter sig. Fremad gik det gennem Sorg og Glæde, Medbør og Modstand, men det opmuntrer og giver fornyet Lyst. Med Vemod forlader jeg „Købmandshvile", den hvide Borg, der er som Barndomshjemmet, trygt og hyggeligt, og fortsætter her i en ny Bygning, paa den aabne Mark, hvor Stormen suser. — Med Frygt og Bæven drog vi ud, — thi Fremtiden kender ingen. Men vi gaar til Arbejdet paany med fuld Fortrøstning til den kommende Tid.

Paa „Købmandshvile" blev Louis Petersens Højskole til Virkelighed, her skal den fortsættes i hans Aand. Vi kender ham alle godt, selv om kun langt de færreste af os har set ham. Hans ædle Personlighed skal præge Skolens Gerning, og de skiftende Elevhold har lært at elske og ære den Mand, der var lydhør for Tidens bedste Tanker, selv tænkte stort og var besluttet at udføre sine Tanker i Virkelighed. Han kendte af egen Erfaring, hvad det vil sige at maatte kæmpe sig frem, kendte ogsaa det Savn, der findes blandt unge Mænd i Hovedstaden. Men ikke dér, 3 Mil fra Kjøbenhavn skulde Skolen rejses, i Modsætning til Højskolerne, der netop drager til sig Ungdommen fra Udflyttergaardene, de spredte og ensomme Bebyggelser, — ude i Stilheden skulde Medhjælper-Højskolen rejses, borte fra Byens Larm og alleslags Forlystelser, i den Ro og Fred, hvor de dybe, stærke Toner, der giver Livet Sandhed og Indhold, ytrer sig. De Røster, der advarende rejste sig, Modstanderne, der skyder frem som Paddehatte paa en fugtig Oktoberdag, er gjort til Skamme af Kendsgerningerne.

Taleren understregede med Varme den danske Folkehøjskoles Væsen og Betydning for Ungdommen og udtalte, at de kritiske Røster, der lød om Bevægelsens forandrede Karakter, vilde forstumme, naar Højskolen altid forblev tro mod sin store, grundlæggende Idé. Det skulde være Medhjælper-Højskolens Opgave at vække og udvikle Arbejdsglæden, styrke Selvtilliden hos den Enkelte og skabe stærke kloge, virkelystne Mænd og Kvinder uden at paatvinge dem nogen bestemt Livsanskuelse eller Synsmaade, efterdi Menneskene er vidt forskellige, men derimod række hver Enkelt det Materiale, hvoraf de kan danne sig deres Overbevisning og Anskuelser. Thi i vor Tid bryder det om os paa alle Omraader, og fra mange Sider kaldes der saa stærkt og indtrængende som aldrig før paa den unge Slægt. Over Højskolens Arbejde hvælver Tiden sig med Evighedens Horisont! Gode, bevidste danske Mænd og Kvinder, styrkede i den fælles Følelse af og Glæde over at være Danske, skal udgaa herfra; det vil give Livet Indhold og hjælpe til at udvikle og fæstne Trofasthed, Vilje, Arbejdsglæde, Energi og Ordenssans i Ungdommen, og samle den med Lyst og Flid i Arbejdet for den Handel og Omsætning, der er Vejen til Danmarks Fremtid.

Fru Ludi Petersen, Legatstifterens Enke, talte sluttelig, idet hun rettede en varmtfølt Tak til de mange, der paa forskellig Vis havde bidraget til at rejse det nye „Købmandshvile". Det var ingen almindelig Taksigelse, men rige Ord, som dem, de gjaldt, sikkert vil huske og bevare. — Saa bad Fruen Forsamlingen om at synge en af Skolens Sange, et Mindedigt om Grundlæggeren, og atter tog Fru Ludi Petersen Ordet for i en Henvendelse, mere end en Tale, af usædvanlig og gribende Virkning at fortælle om sin afdøde Mands Bevæggrunde til at grundlægge denne Højskole. Det var en Tale, der saavel i Formen — i al sin Enkelthed fremført med en stilfærdig Myndighed — som ogsaa i sit Indhold kun sjældent høres og netop paa Grund af sin særegne Art vanskelig kan gengives. Talen gjorde et stærkt Indtryk paa Tilhørerne.

Paa denne højtidsstemte Maade afsluttedes Indvielsesfestligheden, idet Forsamlingen istemte den gamle Pilgrimssalme „Dejlig er Jorden".

Fra vort Hovedkontor.

Formandens Beretninger for November og December.

AARETS sidste Maaned maa — i Betragtning af det forcerede Forretningsliv — blive vor i organisatorisk Henseende uvirksomste Periode. Noget gunstigere Forhold frembød November, der, som tidligere meddelt, bragte os Afdelingen i Grenaa, der mønstrer et Medlemsantal af ca. 30. Derimod mistede vi desværre Frederikshavn, der er opløst i December.

Situationen i Afdelingerne er gennemgaaende tilfredsstillende og Fremgangen vedvarende jævn, naar undtages December, hvor den almindelige Stilstand i Afdelingsarbejdet synes at have fremkaldt en forbigaaende Stagnation. Foruden fornævnte Møde, hvor Assistent paa Hovedkontoret C. Hammer talte, er der kun afholdt et enkelt offentligt Møde. Dette, der iøvrigt var arrangeret af Kolding-Afdelingen, fik et vellykket Forløb. Red. Vilh. Hansen indledede.

Formanden har, følgende en Kongres-Beslutning, gennem Cirkulærer udbedt sig oplyst, hvilke Kolleger der kan disponeres over som Talere ved større og mindre Agitationsmøder.

Hovedkontoret har tilstillet Justitsministeriet den af Vejle-Kongressen vedtagne Resolution vedrørende Tilsyn med Overholdelse af Lukkeloven og Lærlingeloven. Dette har foranlediget en Forhandling mellem Justits- og Handelsministeriet, hvorefter sidstnævnte Ministerium har tilsendt os følgende Skrivelse:

„Under Henvisning til den ærede Centralorganisations til Justitsministeriet indgivne Andragende angaaende Tilsynet med Overholdelsen af Bestemmelserne i Lov Nr. 163 af 19. Juni 1908 om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere samt af den i Lærlingelovens § 7, 3. Stk., indeholdte Bestemmelse om Lærlinges Arbejdstid, skulde man paa dertil af Indenrigsministeriet — hvem det ommeldte Andragende er forelagt til Erklæring — given Foranledning tjenstlig anmode Centralorganisationen om at ville søge tilvejebragt og hertil indsendt et mere omfattende Materiale til nærmere Oplysning om mulige Lovovertrædelser."

Afdelingerne er som Følge heraf opfordrede til at give Hovedkontoret Beretning om Handelslærlingenes Arbejdstid i de forskellige Byer, de lokale Politimyndigheders Tilsyn med Lovenes Overholdelse, om hvorvidt Afdelingerne har henvendt sig til Lokalmyndighederne desangaaende, om ev. Anmeldelser og disses Følger etc.

De første statsunderstøttede Foredrag er afholdt, men Flertallet dog planlagt til Januar og Februar.

Kontrakt er afsluttet med Annonceekspeditør N. Kristensen, Kjøbenhavn, angaaende Overtagelse af D. H. K. M. T.'s Annonceafdeling, efter forudgaaende Forhandlinger mellem Herr K. og Forretningsudvalget. Samtlige Annoncer er derfor siden 1. Jan. overdraget K., idet den nye Ordning dog forudsætter, at vore Afdelinger bestandig skænker Annoncespørgsmaalet deres bedste Opmærksomhed. Dette vil nemlig ogsaa financielt være af megen Betydning for vor Tidende og Centralorganisationen.

Indenfor Hovedbestyrelsen er — som andet Steds meddelt — sket den Forandring, at det nyvalgte Medlem, Herr Herman L. Melskens, Hillerød, har nedlagt sit Mandat paa Grund af Etablering. I Stedet for M. indtræder 1ste Suppleant, vor kendte kjøbenhavnske Kollega, Prokurist H. P. Hansen jun., atter i Hovedledelsen.

Medlemstilgangen androg ialt 221 i de to Beretnings-Maaneder.

Arbejdsløshedskassen melder om en Stigning i Antallet af Pladsledige.

Endelig har Spørgsmaalet om Hovedkontorets Overflytning til Kjøbenhavn funden Afgørelse inden Aarets Udgang, idet Formanden, Herr Chr. Ingvoldsen, har modtaget Ansættelse i Hovedstaden. Tidspunktet for Kontorets Flytning er endnu ikke fastsat, men vil formentlig finde Sted i Løbet af Februar. — Dermed er Centralorganisationen domicileret dér, hvor den fornuftigvis bør have sit Hovedsæde, og en Forandring heri vil forhaabentlig fremtidig ligge udenfor Mulighedernes Grænse.

Ukollegialt.

DET er en Kendsgerning, at der i vore Dage øves en meget skarp Konkurrence, som man forlængst har gjort sig fortrolig med, hvad enten man møder den paa Handelens eller Industriens Omraade, — men at der blandt Handelsmedhjælpere indbyrdes drives en Konkurrence, som nærmest fortjener Navnet „Smudskonkurrence", turde maaske næppe være saa bekendt.

At en Medhjælper ved Pladssøgning benytter sig af alle — om man maa sige — lovlige Midler, som Tilsendelse af kopierede Anbefalinger, personlig Henvendelse, Referencer og deslige, er jo kun rimeligt, men at en Kollega vil nedværdige sig til at tilbyde sin Assistance gratis i en Maaned, for at faa Engagement, og under Paaskud af, at han i denne Tid skal sætte sig ind i en ham ubekendt Branche, er dog en ret tarvelig Fremgangsmaade.

Enhver vil endvidere kunne indse, at det er en meget stor Fejl af en Chef at akceptere et saadant Tilbud, tilmed naar han har Ansøgere paa Haanden, der kan stilles lige med den Engagerede, og hvoraf han ser, at Vedkommende er kendt og oplært ved den Branche, som den engagerede Medhjælper mangler Kendskab til. Selvfølgelig er det kun den bedrestillede Medhjælper, der kan tillade sig en saadan Optræden, men netop fordi han er bedrestillet, kan han jo — meget bedre end den Medhjælper, der i pekuniær Henseende er mindre velstillet — vente, til han kan overtage en Plads paa rimeligere Betingelser end den omtalte.

Dersom det bliver Kotume at arbejde gratis, er man allerede inde paa et Skraaplan, hvor Faldet vil tiltage med rivende Hast og drage uberegnelige Følger efter sig.

Et saadant graverende Tilfælde af ukollegial Optræden har den, der skriver disse Linier, netop været Vidne til, og jeg synes det fortjener at publiceres. Lad os haabe, at Æresfølelsen blandt Handelsmedhjælperne — og for den Sags Skyld mellem alle Mennesker maa udvikles saa meget, at saadanne Tilbud ikke oftere fremkommer. I modsat Fald nødes man til indenfor vor Kreds at fremdrage de Paagældende til almindelig Beskuelse. *Argus.*

Emblem.

I Gensvaret til vore Randers-Kollegers i forrige Nummer optagne Anbefaling af Afdelings-Emblemet udtaler det paagældende „Hovedbestyrelsesmedlem" sin Frygt for en optrækkende Emblem-Debat, og det er derfor med Fare for at paadrage mig „Hovedbestyrelsesmedlemmets" Vrede, naar jeg nu dypper Pennen for at lancere et beskedent Forsvar — ikke for Randers-Emblemet (jeg hader alt, hvad der smager af Separatisme), men for et virkeligt Organisations-Fællesmærke.

Ærlig talt kan ejheller jeg med min bedste Vilje indse, at det ved nogensomhelst Lejlighed skulde kunne vise sig „uhensigtsmæssigt" at bære et saadant Emblem — maaske lige undtaget, at det — baaret af en pladssøgende Isenkræmmer-Medhjælper — mulig kunde fremkalde Hallucinationer hos den paagældende Principal; — og dog har man vel her Lov til at forudsætte, at enhver organiseret Medhjælper ikke alene vil være sit Standpunkt bekendt, men netop sætter en Stolthed i at tilhøre Organisationen, hvis Medlemmer — hvad Principalerne ogsaa mere og mere kommer paa det rene med — gennemgaaende repræsentere Eliten af Medhjælperstanden. Endelig bør det selvfølgelig staa det enkelte Medlem ganske frit, hvorvidt han eller hun vil bære Emblemet synligt eller ej.

Altsaa: det vil aldrig kunne skade at anlægge et saadant Emblem eller Fællesmærke, — hvad man nu vil kalde det, men derimod er det let at paapege adskillige Lejligheder, hvor det vil kunne være til Nytte t. Eks. paa Rejse, eller i de større Købstæder, hvor den nyankomne, eller uden passende Bekendtskab værende Medhjælper, ofte vil føle sig isoleret; dér vil Mærket blive Tilknytningspunktet — „Frimurer-Tegnet". Ogsaa indenfor de forskellige Afdelinger vil Mærket ofte kunne have en Mission; ved offentlige Agitationsmøder vilde man ved Hjælp af Mærket lettere kunne skelne imellem Medlemmer og Ikke-Medlemmer, o. s. fr. De fleste andre Fag-Sammenslutninger og Foreninger har deres Mærke! Og hvem skal ingen Cigar ha'? Lad os derfor ogsaa faa vort Emblem.

Alligevel er jeg ganske enig med „Hovedbestyrelsesmedlemmet" i, at vi, om vi skal have et Emblem, da skal have ét, som kan staa for Kritik; det skal være saa fikst og stilfuldt, at det saavel i Form som i Udførelse tilfredsstiller rimelige Krav i æstetisk Henseende. Et uskønt Emblem er værre end slet intet.

Ligeledes er det klart, at dette Spørgsmaals eventuelle Løsning bør ske uden at Hovedkassen, der har Brug for sine Midler til andre og vigtigere Opgaver, skal nødsages til at spæde nævneværdigt til; men dette lader sig formentlig let ordne, naar hver Afdeling bestiller hos Hovedkontoret og betaler kontant ved Modtagelsen det Antal Emblemer, der kommer i Betragtning. Nogen større overkomplet Beholdning behøver næppe at blive forfærdiget; thi naar der først haves Tegning og Form til Raadighed kan Efterbestillinger selv af forholdsvis faa Eksemplarer let udføres.

Med al Respekt for Randers-Emblemet, som jeg iøvrigt kun kender af Omtalen i nærværende Blad, vil jeg i Tilslutning til ovenstaaende henstille, at Organisationens Medlemmer forsaavidt angaar Anskaffelse af Emblemer stiller sig afventende, indtil Spørgsmaalet er blevet løst paa en tilfredsstillende Maade.

Aalborg, den 11. Januar 1911.

O. Toppenberg.

Herman L. Melskens

udtraadt af Hovedbestyrelsen.

KONTINGENTSPØRGSMAALET var det af alle Vejle-Kongressens Forhandlingsemner, hvorom Debatten var gaaet højest. Ved selve Kongressen gled Meningsudvekslingen derom ud, og det blev alene forbeholdt en enkelt Delegeret at motivere et ubetydeligt Mindretals Standpunkt. Men der var kun én Mening om, at denne Ordfører skilte sig særdeles godt fra sit Ordførerskab.

Denne Mindretals-Mand var Herr Herm. L. Melskens, Hillerød, hvis vel udarbejdede og godt tilrettelagte Tale virksomt bidrog sit til at bære ham ind i Hovedbestyrelsen.

Melskens' Hovedbestyrelseshverv blev imidlertid af kort Varighed, idet forandrede private Forhold har foranlediget ham til at grundlægge selvstændig Virksomhed fra 1. Marts, saaledes at M. — for at vinde Tid til at forberede den bedst mulige forretningsmæssige Start — nylig har nedlagt sine Tillidshverv indenfor Centralorganisationen.

Hillerød-Afdelingens Oprettelse skyldtes bl. a. Herm. L. Melskens' Initiativ, og han blev dens første Formand, indtil han afvigte Sommer fratraadte, efter at have ledet Afdelingen med baade Iver og Evne, ligesom han allerede kort Tid efter Starten, bistaaet af dygtige lokale Kræfter, ved en energisk Agitation opnaaede at gennemføre Sommer-Syvlukningen. — M. var ved sin Fratræden foruden Medlem af Hovedbestyrelsen tillige Formand for det sjællandske Agitationsudvalg.

Omend M. saaledes maa henføres til de yngre Medarbejdere i vor Organisation, er han allerede kendt og skattet i videre Kredse, saavel paa Grund af sine almenmenneskelige Egenskaber som ogsaa ved sine oratoriske og lokal-samlende Evner, hvorved det ofte lykkedes ham at meddele sine Kolleger noget af den varme Interesse for Medhjælpersagen, som han selv nærede.

Herr Melskens slutter en Skrivelse af mere privat Natur, han har tilsendt nærværende Tidendes Redaktør, med følgende Anmodning, der har Bud til en større Kreds: „Vær saa elskværdig i første Nr. af „D. H. K. M. T." at meddele alle Venner, at jeg med Vemod forlader dem, men at jeg altid med den største Interesse vil følge Handels- og Kontormedhjælper-Sagens Fremgang i Danmark."

Vi — og mange med os — beklager Herr Melskens' Udtræden af Medhjælperstanden, idet vi imidlertid her bringer ham Centralorganisationens Tak for godt Medarbejderskab og tilønsker ham alt Held i sin nye Stilling.

Conto pro diversi.

Forsinkelsen af „D. H. K. M. T." Nr. 1

har foranlediget en Mængde Forespørgsler og Reklamationer fra Afdelinger og Medlemmer. Aarsagen til den 8 Dages Forsinkelse: Annonceafdelingens Nyordning og den — paa Grund af Juletravlhed og Aarsopgørelser — sene Fremkomst af Annoncemanuskripter og Kvartalsfornyelser.

„Samfundets Krav".

Oplysningsselskabet „Det sociale Sekretariat og Bibliotek", hvis Formaal det er — uafhængig af ethvert politisk Parti — at fremme social Fred ved at udbrede Kundskab om Forholdet mellem det aandelige Liv og de sociale Tilstande nu og forhen, de forskellige sociale Idéer og Bevægelser — liberale, socialistiske, kristeligsociale, faglige og kooperative, statslige og kommunale — i Ind- og Udland samt om Fremskridtene i Retning af Idéernes praktiske Udformning og Gennemførelse, saavel gennem de fri Sammenslutninger som i Kommune og Stat, havde tidligere til Huse paa Frederiksberg, men er nylig installeret i Hovedstadens Centrum under rummeligere og mere formaalstjenlige Forhold end i de gamle Lokaliteter. — Selskabet vinder stadig Udbredelse i alle Samfundslag, især dog indenfor de immaterielle Erhverv som Lærere, Præster, Journalister og — Rigsdagsmænd.

Det af Selskabet udgivne sociale Tidsskrift „Samfundets Krav" er samtidig undergaaet en Udvidelse og fremtræder nu — under Redaktion af Dr. polit. Edv. Ph. Mackeprang — som et illustreret 48 Sider omfattende Maanedsskrift. — Professor Harald Westergaard indleder 1ste Hefte med en Artikel om „Social Oplysning", Literaten Fernando Linderberg skriver om den sociale Reformator Robert Owen, den kendte Kvindevalgretsfor-

kæmper Frk. Meta Hansen om internationale Kvindeforeninger. Desuden findes der Artikler og Afhandlinger om de engelske Valg, Udvandringsspørgsmaalet, Adderleys sidste Skrifter, ligesom en sammentrængt Fremstilling af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid, i sin Tid udarbejdet af Red. Vilh. Hansen paa Selskabets Foranledning, offentliggøres i Tidsskriftet.

„Det sociale Sekretariat og Bibliotek", der har betydningsfulde og højtansete Forbilleder i de store Kulturlande, har Bud til alle, der interesserer sig for sociale Anliggender og Tilstande, og som ønsker at øge deres Viden gennem det righoldige Bibliotek, Selskabet raader over.

Mange af vore aktive Medlemmer og socialt-interesserede Standsfæller vilde utvivlsomt høste meget Udbytte ved at sikre sig Medlemsret.

Statstilskudet til Foredrag stryges!

Handelsministeren har atter i Aar foreslaaet et Beløb af 2500 Kr. til Afholdelse af Foredrag om merkantile og alment-belærende Emner indenfor Handelsstandens Organisationer. Af disse paa de senere Finanslove optagne Beløb har vor Centralorganisation som bekendt modtaget Halvdelen.

Nu synes det imidlertid, som denne i sig selv yderst beskedne Opmuntring til Oplysningsarbejdet i Principal- som Medhjælperorganisationer vil ophøre, idet Folketingets Finansudvalg i sin nylig afgivne Betænkning over Finanslovforslaget for 1911—12 har foreslaaet at stryge hele Beløbet.

Vi skal senere komme tilbage til dette Anliggende.

Lærlingevedtægt i Holstebro.

Byraadet i Holstebro har nylig vedtaget de ifølge Fabriksloven hjemlede Bestemmelser for Børns og unge Menneskers erhvervsmæssige Arbejde, i Lighed med de i andre Byer gennemførte kommunale Lærlingevedtægter.

Medhjælper-Højskolens Indvielse,

der omtales andet Sted i Bladet, havde samlet adskillige Repræsentanter for Handelsstanden. For Centralorganisationens kjøbenhavnske Afdelinger mødte Formanden A. C. Alsø og for „D.H.K.M.T." Redaktør Vilh. Hansen.

Skolens Forstander, Herr cand. theol. Johs. Fog-Petersen, indleder nærværende Nummer med en Artikel om Højskolens Opstaaen og Opgaver.

„Jysk Handelsblad"

beder os oplyse: Handels- og Kontormedhjælpere, som søger Plads, kan foreløbig gratis faa indrykket en Annonce paa indtil 10 Linier 3 Gange i „Jysk Handelsblad", Aarhus. Saafremt der ønskes indlagt Billetter paa Bladets Kontor, maa der vedlægges Annoncen 25 Øre i Frimærker til Forsendelsesomkostninger.

Rejseunderstøttelser.

UDVALGET til Fordeling af Statens Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd — hvori vor Centralorganisation er repræsenteret ved Formanden, Hr. Chr. Ingvodsen — har fordelt det paa Finansloven for 1910—11 bevilgede Beløb mellem efterfølgende Medhjælpere af 113 Ansøgere:

Til Ophold i Tyskland: C. A. Wittrock 500 Kr., A. A. Wilmar 300 Kr., C. Skovgaard Carlsen 300 Kr., J. E. Kjær 400 Kr., J. A. Nyegaard Madsen 300 Kr., J. Chr. S. Jensen 400 Kr., E. M. P. Allerup 500 Kr., J. M. Schæbel 400 Kr., P. L. Nielsen 400 Kr., Chr. J. Hansen 400 Kr., T. Larsen 400 Kr., C. Chr. B. Christiansen 400 Kr., C. C. Holch 400 Kr., J. Bjerre Hansen 400 Kr., K. Thorning Petersen 400 Kr., J. R. Roulund 300 Kr.

Til Ophold i England eller Skotland: H. P. L. Olsen 400 Kr., Thorstein Jonsson 400 Kr., O. N. J. Jepsen 500 Kr., A. H. W. Thejll 400 Kr., N. Sejrup 500 Kr., J. S. Svartung 500 Kr., E. A. Klinge 500 Kr., E. W. Skaarup Knudsen 500 Kr.

Til Ophold i Holland: J. L. Philipsen 500 Kr.

Til Ophold i Rusland eller Sibirien: J. N. Skiffard 600 Kr., A. H. C. J. Eriksen 500 Kr., O. E. Henningsen 500 Kr., E. F. Troelsen 500 Kr., J. Enné 500 Kr.

Til Ophold i Spanien: A. Dantzer Sørensen 500 Kr.

Til Ophold i Italien: H. Slengerik Hansen 300 Kr.

Til Ophold i Nordamerika: Chr. Madsen 500 Kr., R. P. Pedersen 500 Kr., L. V. Hansen 500 Kr.

Til Ophold i Centralamerika: Chr. E. Rømhild 1000 Kr.

Til Ophold i Sydamerika: E. Neuschwang 1000 Kr., S. N. Thomsen 1200 Kr., H. E. M. Hansen 500 Kr., O. N. Bützow 1000 Kr.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Kolding. I Anledning af Hr. J. Kr. Rasmussens Bortrejse fra Byen afholdtes en „Ulriksen"-Mindefest paa Højskolehjemmet d. 29. December.

Formanden talte for „Ulriksen" og takkede ham for det Arbejde, han havde gjort for Afdelingen. Adskillige Taler blev holdt for den skattede Kollega, der paa forskellig Vis og særlig ved sit gode Humør altid har forstaaet at give Møderne og Sammenkomsterne Præg.

„Festungens" Glansnumre maatte selvfølgelig gives for sidste Gang, og først sent paa Natten skiltes „Ulriksen"-Festens glade Deltagere.

Møderne fortsættes hver Onsdag paa „Kronborg".

Mich. N.

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Torsdag den 19. Januar 1911, Aften Kl. 8½ præcis, i Foreningens Lokaler paa Nyt Højskolehotel, „Westend", Vestergade.

Dagsorden: 1) Beretning om Virksomheden. 2) Regnskabets Fremlæggelse. 3) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for A. Th. Andreasen, S. Hansen og R. Sjørup-Nielsen, der afgaa efter Tur. 4) Valg af Suppleanter til Bestyrelsen. 5) Valg af 2 Revisorer og 2 Revisorsuppleanter. 6) Valg af Agitationsudvalg. 7) Eventuelt.

Bestyrelsen.

Vejen. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 9. ds. paa Hansens Hotel. Formanden afgav Beretning om Foreningens Virksomhed, og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der ensstemmigt godkendtes.

Af de efter Tur afgaaende Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Kommis A. Vestergaard og nyvalgtes Bogholder Chr. Porsgaard og Ekspeditrice Frk. L. Henriksen i Stedet for Manufakturmedhjælper Grantzau og Bogholderske Frk. A. Andresen. — Til 2. Suppleant valgtes Bogholder P. Nielsen og til Revisorer d'Hrr. Martin Pedersen og Kontorist Tage Riber.

Afdelingens Medlemstal har været i jævn Stigning i det forløbne Halvaar; det udgør for Tiden 27.

Formanden bad Medlemmerne undskylde, at Generalforsamlingen fandt Sted paa et noget sent Tidspunkt; begrundet paa Bortrejse var den bleven noget forsinket.

Nogle skarpe Bemærkninger angaaende Valg af et Udvalgsmedlem til sammen med et Udvalg af „Teknisk Selskab" at arrangere Dilettantkomedie afsluttede Generalforsamlingen. Valgt blev Herr Martin Pedersen.

M. K.

En „Protest". Et Medlem af Vejen Afdeling bebudede ved den nylig afholdte Generalforsamling Offentliggørelse af en saakaldet „Protest" i vor Tidendes Spalter i Anledning af en for sent afholdt Generalforsamling.

Efter Offentliggørelsen af samme skal det være mig en Fornøjelse at tage Sagen under Behandling, og jeg beder ærede Kolleger om foreløbig ikke at tage nævnte Medlem alvorligt; det er der nemlig ingen af Vejen Afdelings Medlemmer der gør, — maaske paa et Par enkelte Undtagelser nær.

Vejen, i Januar 1910.

M. Koed.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

To Manufakturmedhjælpere kan faa Plads 1. April i en af Jyllands større Byer paa Østkysten. Der søges en Medhjælper paa ca. 20 Aar og en paa ca. 23—25 Aar. Nærmere ved Henvendelse paa Hovedkontoret.

Afleveret til Posten den 18. Januar.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1911. 11te Aargang.

DEN STATSUNDERSTØTTEDE KONKURRENCE.

VOR KRITIK UNDER DEBAT I RIGSDAGEN — ARRANGÉR PROTESTMØDER!

OVER dansk Politik lyser Sparsommelighedens Tegn! Riget fattes Penge, efterdi Forsvarsordningen nu anmelder sine Fordringer til Indfrielse, — saa store Krav, at de øgede Skattebyrder følges af væsentlig Beskæring eller fuldkommen Annullering af de Bevillinger, der hidtil ydedes i kulturelle og lign. Øjemed. Finansudvalget har lagt en Række af disse Tilskud foran Rigsdagens Le og Folketinget har uden Anfægtelser nedmejet dem.

Saaledes har Udvalget foreslaaet — og Folketinget den 25. Januar vedtaget at stryge — de 2,500 Kr. til handelstekniske og oplysende Foredrag i Handelsstandens Organisationer, medens man samtidig anbefaler at yde Kunstnere 15,000 Kr. til en Udstilling i Rom (!) og rundeligen ofrer 60,000 Kr. til en Ordbog i det danske Sprog. (Sic!)

Man maa forlade os — men en almindelig Medhjælperhjærne fatter ikke Logikken i sligt!

Naar det erindres, at vor Andel i hint Statstilskud udgjorde den Summa 1,250 Kr. og man samtidig betænker, at Staten yder en halv Snes Tusind til Fremme af en ødelæggende Konkurrence mod den samme Erhvervsgruppe, som man forholder lumpne 1,250 Kr. til lignende Formaal, da er det soleklart, at der fares vilkaarligt frem mod Medhjælperstanden.

Dette Forhold fortjener den skarpeste Paatale, og bør møde endrægtig Protest fra alle standsinteresserede Kontormedhjælpere. Vor Kritik har derfor vakt Opmærksomhed langt udenfor Medhjælperstanden og har endog foranlediget en Paatale i Folketinget, der fulgtes af en ret omfattende Debat.

Under Finanslovs-Forhandlingerne den 16. Januar udtalte saaledes Finansudvalgsmedlem, Raadmand K. M. Klausen, der er sin Gruppes Ordfører og en af Tingets betydeligste Politikere:

„I Hærloven af 1909 er der angivet, at der kan oprettes Korporalskoler, Kornetskoler og Underofficersskoler. Vort Parti har foranlediget en Svarskrivelse, der findes i Betænkningen, og som oplyser, at man har paatænkt at oprette saadanne Skoler for Underofficersstanden, og at disse Skoler skulde gaa ud paa tre Ting: for det første skulde der gives Undervisning i de rent elementære Fag som Dansk, Regning og Skrivning, endvidere skulde Undervisningen komme Eleverne til gode ved civilt Erhverv, idet de skulde faa noget Kendskab til Bogholderi, Tegning, Stenografi, Handels- og Bankregning, og for det tredie skulde der undervises i Fag af almendannende Betydning, Historie, Geografi, Fysik, Samfundslære, Tysk og Engelsk. Jeg har ikke noget imod, at saadanne Skoler oprettes. Underofficersstanden ønsker selv at dygtiggøre sig og venter paa, at der maa blive givet den Lejlighed til at faa en bedre Uddannelse end hidtil, og det er sikkert ogsaa rigtigt og godt, at vor Underofficersstand hæves i Intelligens, efterhaanden som de værnepligtige hæves i Intelligens. Det har sin store Betydning, at Underofficererne i aandelig Henseende ikke staa under det Mandskab, som er dem undergivet, men at det indkaldte Mandskab kan se op til Befalingsmændene baade i den ene og i den anden Henseende. Men det, jeg har noget imod i denne Sag, er, at Staten opretter Kursus for at uddanne Underofficerer til at gribe ind i de civile Erhverv, og det er saare naturligt, at man fra de civile Erhvervs Side har nedlagt en Protest derimod. Jeg tænker navnlig her paa den store Klasse Mennesker, der hører under Kontor- og Handelsfaget. De føle deres Eksistens i Fare, ved at der omkring i Byerne kan tilbyde sig en billig Arbejdskraft i saadanne Fag som Bogholderi, Stenografi, Handels- og Bankregning. Forholdet er, at Handels- og Kontormedhjælperne gennemgaaende ere daarligt lønnede og langt fra have saa gode Stillinger, som Underofficersstanden har i Øjeblikket, og der er ingen Grund til, at vi skulle uddanne vore Underofficerer, for at de skulle underbyde Folk, der ernære sig ved disse Erhverv. Det er Grunden, hvorfor jeg ønsker denne Sag fremdraget og ønsker at nedlægge en Indsigelse imod, at den omtalte Hærlovsparagraf skal benyttes paa en Maade, der er til Skade for Mennesker i civile Erhverv. Ogsaa Underofficererne selv ere imod dette og ere navnlig imod, at Underofficerer skulle uddannes til at kunne drive en Smudskonkurrence overfor Handels- og Kontormedhjælperne. Underofficererne have i deres eget Blad udtalt, at de ønske, at deres Stand skal faa en god Uddannelse, men at de ikke ønske, at deres Stand skal uddannes til at kunne gribe ind i de civile Erhvervs Omraade. Jeg vil derfor tillade mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa de Indsigelser, der ere fremkomne; jeg synes, det er Indsigelser, der bør tages Hensyn til."

Disse Udtalelser, der er i nøje Overensstemmelse med den af os rejste Kritik, fremkaldte en Række Meningsudvekslinger i Folketingets Møder d. 16., 17. og 18. Januar. Statsrevisor, Kaptajn Madsen-Halsted forsvarede Tilskudet i flere længere Indlæg, men undgik ligesom Forsvarsministeren, Konsejlspræsident Klaus Berntsen at komme nærmere ind paa selve det forkastelige Princip, som den statspræmierede Konkurrence knæsætter.

Her vil det imidlertid føre for vidt at referere de forskellige, oftest længere Udtalelser, og skal vi der-

for begrænse os til Herr K. M. Klausens afsluttende, træffende Gensvar til Forsvarsministeren.

„Angaaende de Kursus, som ere oprettede ifølge den nye Hærlov, mente den højtærede Minister, at de stemmede overens med, hvad den nye Hærlov bestemmer. Det gøre de nu egentlig ikke. Hærloven siger ikke det mindste om, at Underofficererne skulle have en Uddannelse, som kan komme dem til Nytte i civile Erhverv. Underofficererne have jo deres Erhverv, deres Løn og deres Pension, de ere økonomisk sikrede langt bedre end de Folk, som de nu kunne komme til at konkurrere med, naar de blive uddannede i de Fag, der her er Tale om, Bogholderi, Handelsregning, Bankregning og Stenografi. Der er ingen Grund til at uddanne Underofficererne, for at de skulle konkurrere med de civile Borgere, og det er ganske sikkert, at Handels- og Kontormedhjælperne, der have følt sig truede i deres Erhverv, mene, at der herved bliver paaført dem en Konkurrence, som yderligere vil trykke deres smaa Lønninger ned. Nu siger den højtærede Minister, at det kun skal være et Forsøg, og jeg vil haabe, at dette Forsøg vil blive indskrænket til, at disse Kursus kun komme til at omfatte Fag af almendannende Betydning. Fra vor Side have vi ikke det mindste imod, at Underofficererne dygtiggøres, at de faa almindelig Dannelse. Jeg tror, at det vil være heldigt, naar de skulle optræde overfor de værnepligtige. Men vi finde, at det er urimeligt, at de paa Statens Bekostning skulle uddannes i saadanne Fag, som ikke have noget med deres almindelige Livsgerning at gøre."

Vore Artikler har opfyldt deres Hensigt, at fæstne Offentlighedens Opmærksomhed paa den Meningsløshed, som dette Statstilskud rummer, og faa Sagen fremført for sit rette Forum: Rigsdagen.

Dog dermed er det sidste Ord ikke sagt i denne Sag!

Nu gælder det at rejse en almindelig Opinion mod den militære Atakke paa et borgerligt Erhverv, og saaledes neutralisere dens Virkninger. — Vor Centralledelse opfordrer derfor Afdelingerne overalt i Garnisonsbyerne til at foranstalte offentlige Protestmøder mod den statsunderstøttede Konkurrence.

Vore kjøbenhavnske Afdelinger indleder Kampagnen med et stort offentligt Møde medio Februar, — et Eksempel, der ufortøvet bør følges af de øvrige Afdelinger i Garnisonsbyerne.

Det ensartede Kontingent.

NAAR Redaktionen har gjort opmærksom paa, at Spørgsmaalet om en almindelig Kontingentnedsættelse foreløbig maa være ude af Debat i vort Blad, da er dertil sikkert intet at sige.

Dette Spørgsmaal har været drøftet indgaaende i Bladet og har fundet en foreløbig Afgørelse ved Kongressens Forkastelse af Hillerød-Afdelingens Forslag.

En Kongresbeslutning forandrer ikke en Mands Anskuelser, men den bør respekteres — og den skal blive det for mit Vedkommende. Det er derfor ikke min Hensigt med disse Betragtninger at forsøge at genoplive Spørgsmaalet om en almindelig Kontingentnedsættelse, men kun at gøre opmærksom paa, at der fremdeles eksisterer et Kontingentspørgsmaal, der ikke er drøftet tilstrækkeligt i vort Blad, et Spørgsmaal som Kongressens Delegerede ikke fik Lejlighed til at udtale sig om, og som ikke blev afgjort ved nogen Kongresafstemning.

Spørgsmaalet er: Ensartet — eller uensartet Kontingent.

Man kan jo selvsagt godt være en bestemt Modstander af en almindelig Kontingentnedsættelse og dog være stemt for et Kontingent, der i nogen Grad varierer efter Medlemmernes Indtægter, og jeg havde da ogsaa ved Kongressen Lejlighed til at konstatere, at flere af de Delegerede var stemt for dette sidste. En Debat om Hillerød-Afdelingens Forslag vilde have vist det. Jeg glædede mig derfor til den forestaaende Debat, der sikkert vilde have bragt ogsaa denne Side af Kontingentspørgsmaalet frem — en Side af Sagen, der for mit personlige Vedkommende har været det mest betydningsfulde i hele Kontingentspørgsmaalet — og give de Delegerede Lejlighed til ogsaa her at udtale deres Mening.

Kongressen var imidlertid dennegang en Jubilæumskongres og i Jubilæumsstemning forhindrede man endog en Debat om Forslaget.

Det er mig dog en Trøst, at en Jubilæmusstemning bortvejres som Dagene gaar, men Kendsgærningernes nøgne Virkelighed bliver staaende, og en Kendsgærning er det fremdeles at vor nuværende Kontingentordning er

EN URIMELIGHED.

En Urimelighed er det, at vor Organisation, som skulde være et Udtryk for alle Handels- og Kontormedhjælperstandens forskellige Grene, for alle de højst ulige lønnede Medhjælpere, arbejder med et aldeles ensartet Kontingent.

En Stand, hvis højst uensartede Lønningsvilkaar ikke har noget Sidestykke indenfor andre organiserede Fag, har organiseret sig med en Kontingentordning taget fra andre Lønarbejderes Organisationer uden at tage Hensyn til de særlige forskelligartede Lønnings- og Livsvilkaar, som Standens egne Medlemmer er underkastede.

Det urimelige heri er indlysende, det uretfærdige er soleklart, og den, der for Alvor arbejder paa ogsaa at knytte de slettest lønnede Medhjælpere til Organisationen, vil ogsaa snart mærke, at Ordningen er hæmmende for Organisationens Fremgang. Jeg har — naar jeg tidligere har fremdraget dette Spørgsmaal — endnu kun mødt to Indvendinger.

Den første er denne: Et forskelligartet Kontingent lader sig ikke gennemføre af praktiske Grunde.

At denne Indvending er meget uholdbar og at det endog meget let og simpelt lader sig gøre at gennemføre en Reform paa dette Omraade, skal jeg søge at bevise længere fremme i min Artikel.

Den anden Indvending er den, der er udtrykt saaledes: Der bør være lige Rettigheder og lige Pligter for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Disse Ord er gode, men vi skal dog passe paa, at vi benytter dem med Omtanke, ikke benytter dem saaledes, at de bliver en tom Frase, og det gør vi, naar vi bruger denne Sætning hvor Talen er om Kontingentet; thi den kan ikke slaa til hvor det gælder om at forsvare den Urimelighed, at Kontoristen med 50 Kr. om Maaneden betaler samme Beløb i Kontingent til vor Organisation som Bogholderen med de 200 Kr. pr. Maaned.

Vort nuværende ensartede Kontingent passer for de allerfleste af Arbejdernes Organisationer, men ikke for Handels- og Kontormedhjælpernes.

Arbejdernes Organisationer, der næsten overalt har et ensartet Fagforeningskontingent, kan ikke i dette Spørgsmaal være Rettesnor for os. Deres Fagforeningers Medlemmer er ret ensartet stillede i Lønningsvilkaar, hvad jo slet ikke er Tilfældet indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden, hvor det er ganske urimeligt, at Kontoristen og den yderst sletlønnede Expeditrice yder det samme som Bogholderen og den faglærte mandlige Handelsmedhjælper.

Vi opretholder her et Princip, som selv den mest overgemte Konservatisme aldrig har vedkendt sig.

Der vil sikkert engang — naar vor Organisation bliver stor nok dertil — ske en Deling af Medlemmerne indenfor Centralorganisationen, saaledes at de Medhjælpere, der har det snæverste Interessefællesskab, vil danne særlige Organisationer, hver med sit Kontingent, og disse Organisationer da samle sig under een Centralledelse; men indtil Organisationen bliver stor nok til at gen-

nemføre en saadan naturlig Deling, bør vi arbejde med Medhjælpernes forskellige økonomiske Forhold for Øje.

Lad os da ikke tage Hensyn til et tomt Slagord, men se paa vort Maal og paa Forholdene og navnlig paa Lønforholdene, som de i Øjeblikket er indenfor Standen. Hvis vi skal frem i samlet Flok, hvis Organisationen skal blive et Værge for alle Handels- og Kontormedhjælpere og ikke blot for de mandlige faglærte Medhjælpere, da maa vi indrette vor Organisationsform derefter og gøre den mere rummelig.

Det synes jo saa mange Skeptikere en dristig Tanke at ville samle alle de forskellige Elementer, som Handels- og Kontormedhjælperstanden bestaar af, i een Fællesorganisation. Jeg nærer imidlertid ingen Tvivl om, at Tanken kan blive til Virkelighed, hvis der blot fremdeles vil findes Energi indenfor vore Rækker — og navnlig hvis vi i Tide indretter vor Organisationsform med vort Maal for Øje.

Gør vi ikke dette sidste, da vil der maaske nok blive naaet Resultater paa visse Omraader alligevel, men da vil Arbejdet tabe sin Glans for mange, fordi Snæversynetheden har faaet Bugt med et stort og stolt Maal, og man behøver ikke at være Profet for at kunne forudsige, at da vil Centralorganisationen ende som et snævert Forbund af mandlige faglærte Medhjælpere. —

Der gives sikkert forskellige Maader, hvorpaa vi vil kunne gennemføre en mere retfærdig og praktisk Kontingentordning, og jeg skal da blot tillade mig at pege paa een og fremsætte

ET FORSLAG TIL OVERVEJELSE.

Centralorganisationen har forlængst vedtaget, at de Medhjælpere der, enten paa Grund af Arbejdsløshed eller fordi de aftjener deres Værnepligt, ikke har større Indtægter end de blot lige kan afholde de allernødvendigste Udgifter, ikke skal svare Kontingent til Centralorganisationen, men kun til Arbejdsløshedskassen. Det er en naturlig og rimelig Bestemmelse, men var det da ikke naturligt og rimeligt, om vi udstrakte denne Bestemmelse til at gælde alle de voksne Butiks- og Kontorarbejdere — saavel mandlige som kvindlige — der skønt i Arbejde dog ikke, paa paa Grund af de elendige Lønforhold, tjener mere end til de allernødvendigste Udgifter.

Var det f. Eks. ikke fuldstændig rimeligt, om vi vedtog en Bestemmelse om, at alle Medlemmer, der kun har 800 Kr. aarlig i Indtægt eller derunder, kun skal svare Kontingent til Arbejdsløshedskassen og eventuelt et mindre Bidrag til de lokale Afdelinger.

Vi vil da være i Stand til at optage de slettest lønnede Medhjælpere for et maanedligt Bidrag af 75 Øre, og vi vil da med Ret kunne sige, at vort Kontingents Størrelse ikke er nogen gyldig Grund for en Medhjælper at staa udenfor vor Bevægelse.

Vi vil kunne indføre denne Reform saa meget lettere som vi for Tiden kun har yderst faa Medhjælpere i Organisationen med saa lille en Aarsindtægt — de findes udenfor Rækkerne.

Jeg tør roligt paastaa, at en saadan Forandring end ikke i Øjeblikket vil bringe os økonomisk Tab, idet Arbejdsløshedskassen vil blive styrket derved.

Det er ikke løse Formodninger, jeg her fremkommer med. Forarbejdet til vort Oplysningsbureau har sat os i Stand til at danne os et bedre Skøn end tidligere over Medhjælpernes Gageforhold og jeg skal anføre et Par talende Tal fra en By, hvor jeg har undersøgt Forholdene.

	Samlet Antal H.- og K.-Medhj. i Byen	I Org.	Udenfor Org.
A. Medhjælpere med en Aarsindtægt af over 800 Kr. (Kost og Logi regnet til 600 Kr.)	61	31	30
B. Medhjælpere med en Aarsindtægt af 800 Kr. og derunder .	23	2	21
Ialt . . .	84	33	51

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det Billede, som disse faa Tal opruller, — Debatten om Hillerød-Forslaget bør jo foreløbig forstumme, men jeg antager næsten, at Tallene vil kunne give d'Herr. Riddere af Kontingentforhøjelsen noget at tænke paa — hvis de da overhovedet lader sig trække ned paa Jorden og vil se paa Stillingen som den er. Men de foretrækker maaske at fantasere videre om „Mangel paa Offervillighed."

Opgørelsen er foretaget i en By, hvor Agitationen blandt de daarligst lønnede Medhjælpere er drevet mindst ligesaa ihærdig som blandt de bedre økonomisk stillede.

I denne By vil altsaa hele Afdelingens Kontingent til Hovedkontoret efter den omtalte Forandring blive formindsket med ialt — 1 Kr. pr. Maaned, men samtidig vil Afdelingen vinde udmærkede Udsigter til at faa mange ny Medlemmer blandt de daarligst lønnede Medhjælpere, og en deraf følgende Stigning i Bidragene til Arbejdsløshedskassen.

Selv om disse Medhjælpere saaledes ikke kommer til at yde noget direkte Bidrag til vor Centraladministration, vil de dog gennem Kontingentet til Arbejdsløshedskassens Afd. B. yde os et Bidrag til det Reservefond, der kommer alle Organisationens Medlemmer tilgode, og dette Fonds Styrkelse og Forøgelse synes jo forøvrigt ogsaa at være vor Organisations Formand meget magtpaaliggende, efter de Udtalelser der faldt paa sidste Kongres.

Det vil maaske synes nogle at være i vel god Tid at fremkomme med et Forslag, som næppe kan føres ud i Livet før om et Par Aar. Jeg har imidlertid fundet det rigtigt allerede nu at pille lidt ved en Fordom, der vistnok er ret udbredt indenfor vor Organisation — Uviljen mod det uensartede Kontingent.

Denne Uvilje maa forsvinde, hvis vi for Alvor vil samle alle Butikernes og Kontorernes Arbejdere, og jeg veed, at min Opfattelse i dette Spørgsmaal ikke er Theori, men grunder sig paa Realiteter.

Vil man Fremgang, maa man regne med Forholdene som de er og ikke se for theoretisk paa dette i høj Grad praktiske Spørgsmaal.

Man kan tale og skrive sig syv Mil bort fra Virkeligheden, men i det praktiske Liv kommer man ikke een Tomme frem, hvis man ikke tager de faktiske Forhold i Betragtning. *Chr. J. Hansen.*

HOVEDKONTORET ER OVERFLYTTET TIL
KJØBENHAVN C.
ISLANDS BRYGGE 23, 2. FORELØBIG TELF. AMAGER 350.

Vor Taktik.

Egentlig frister Hr. Schouboe-Olsens sidste nervøse Opus om dette Spørgsmaal ikke til yderligere at beskæfte sig hermed, eftersom det i alt væsentligt er et — endog temmelig tyndt — Opkog af hans sidste Artikel.

Hvad Personlighedsspørgsmaalet angaar, saa er De Hr. S.-O. efter Deres sidste Indlæg vist ikke saa lidt i Gæld til mig, hvilket jeg dog, da jeg er forholdsvis tykhudet, ikke forlanger prompte afviklet.

Forøvrigt danner Skildringen af de østerrigske Medhjælperorganisationers Virkemaade og Resultater en ganske fortræffelig Baggrund for Hr. S.-O.s Anskuelser paa Taktikkens Omraade, og forhaabentlig har Hr. S.-O. med stort Udbytte studeret dette — om end ufrivillige — Indlæg i Polemikken.

Hvis Hr. S.-O. ikke har ment at ville være Talsmand for Socialistforskrækkelse, er han i beklagelig høj Grad kommen ved Siden af sine „reele" Hensigter, al den Stund at hans tvende Indlæg fra først til sidst kun er blevet et „Varsko" herimod; og i Stedet for at insinuere, at jeg skulde handle ud fra en bestemt givet Parole — en Paastand hvorfor han savner ethvert positivt Grundlag — skulde han gribe sig i sin egen Barm. Alle Centralorganisationens aarvaagne Medlemmer erindrer nemlig særdeles godt de toneangivende Svendborg-Handelsmatadoreres Stilling overfor vore Organisationsbestræbelser og vore Formaal.

Men naar Hr. S.-O. saa længselsfuldt venter mit Svar paa det højtidelige Spørgsmaal: Hvor skal den bestemmende Myndighed ligge om „Retten, Nødvendigheden eller Betimeligheden" af en Sammenslutning med andre faglige Arbejderorganisationer — som han stadig synes at have vanskeligt ved at skelne fra de politiske — saa skal jeg gerne igen svare saaledes:

Paa Kongressen betonede jeg skarpt, at naar Talen var om Afgørelsen af en saadan fuldtud lokal Sag, burde det fornuftigvis ligge i en Afdelings egen Haand. Dette Standpunkt, som jeg ogsaa gav Udtryk i min sidste Artikel, fastholder jeg selvfølgelig fremdeles, idet jeg mener, at om den Art specifike Lokalinteresser skulde varetages og finde Afgørelse inden for Centralorganisationen, glider vi ud i det fuldstændige Meningsløse, og der blev da, om et saadant System konsekvent gennemførtes, ikke andre Opgaver for Afdelingerne end Andespil og Fastelavnsløjer, — en Ordning som jeg sidst af alle vilde misunde Hr. S.-O. at være Talsmand for.

Idet Hr. S.-O. frakender de lokale „Arbejdernes Fællesorganisationer" deres fuldstændig neutrale politiske Stade, konstaterer han med tilstrækkelig Tydelighed, at han er i nogen Grad inkompetent til at dømme herom, og han giver sig her af med at „benægte Fakta". Herom kan jeg jo derfor ikke diskutere med Hr. S.-O.; thi mod slige Ræsonnementer kæmper jo selv Guder forgæves.

Jeg ønsker ingenlunde at forklejne Organisationens Arbejde i nogen Maade, men desuagtet kan jeg dog ikke dele Hr. S.-O.s Stolthed over vor „Selvstændighed". Den har jo hidtil ikke formaaet at forplante sig ud til de enkelte Fagets Udøvere i en saa høj Grad, at der er Anledning til at raabe særlig højt herom, og saavidt jeg forstaar Organisationens Hensigt, skulde det dog være en Del af vort Formaal. Iøvrigt vil vor Handlefrihed saamænd ingenlunde blive beskaaret ved den Indmeldelse som her er Tale om, men om saa var, er jeg stærkt tilbøjelig til at tro, at om vi kunde bortbytte en Del af denne vor „Selvstændighed" med en nok saa betydelig Portion Magt, saa havde vi gjort en særdeles fordelagtig Handel.

Nej, lad os ikke tale om vor „Selvstændighed", den har saavist ikke gjort Underværker, og det undrer mig, at Hr. S.-O. i den Forbindelse tillader sig at rette et Spark efter to af vore allervigtigste Programpunkter, højere Løn og kortere Arbejdstid. To Punkter, hvis Realisation er de mest elementære Betingelser for en Stands Frigørelse.

Til alt dette kommer, at Hr. S.-O. sluttelig anerkender det principielle i mit Standpunkt er rigtigt, idet han anerkender, at den Dag maa komme, da vi maa slutte op i andre kæmpende Lønarbejderes Rækker. Ja, han fraraader endog at fornægte Samarbejde i Øjeblikket. Det er derfor forstaaeligt, at Hr. S.-O.s vaklende og inkonsekvente Indlæg i denne Polemik ikke har gjort synderlig Indtryk paa mig, endsige omvendt mig.

Til sidst slaar jeg fast, at al Talen om den Skade saadanne Indmeldelser vilde gøre os, er tomt Mundsvejr. Det saa vi da den kjøbenhavnske Navneforandring i sin Tid — kuriøst nok ogsaa fra Fynboernes Side — skulde slaas op til et stort Nummer; man var endogsaa saa højt oppe, at man spaaede Bevægelsen i Provinsen Død og Undergang af den Grund. Det faldt naturligvis ynkeligt til Jorden, aldrig har vi haft en Opgangsperiode — selvfølgelig ikke af den Grund — som siden da, og ikke i mange Aar har vore kjøbenhavnske Afdelinger været saa fyldige og i saa god Vigeur.

Jeg bestrider altsaa, at de her omhandlede lokale Indmeldelser i Fællesorganisationerne kan henregnes til de principielle og vigtige Spørgsmaal, som omtales i Centralorganisationens Love § 3, og jeg hævder, at den videst mulige Handlefrihed i vore Afdelinger vil baade saavel disse som Centralorganisationen bedst.

Jens Johansen.

Internationalt Rundskue.

VALGENE TIL DE TYSKE KØBMANDSRETTER.

VORE tyske Standsfællers Opmærksomhed fæstner sig for Tiden paa Valgene til „Købmandsretterne", hvis Opgave det er at bilægge eller afgøre retslige Uoverensstemmelser mellem Principaler og Medhjælpere, og som bestaar af et lige stort Antal direkte valgte Bisiddere for de tvende Grupper.

Der mangler endnu nogle Valgudfald, men Resultaterne pr. ultimo det forløbne Aar betegner den endelige Mandatfordeling, ligesom de ogaaa i andre Henseender er af Interesse for Bedømmelsen af Balancen i tysk Medhjælperbevægelse. Kan Valgresultaterne tages som Maalestok for Styrkeforholdet mellem Medhjælper-Forbundene, er det konservative tysknationale Forbund ubetinget i Têten, idet ikke færre end 1035 Bisidder-Mandater er tilfaldet det. — „Verband deutscher Handlungsgehülfen", der er liberalt paavirket, mønstrer 574 Mandater, hvorefter den gamle Handelskommis-Harmoniforening (Hamburg) møder med 299. Derefter følger „Verein deutscher Kaufleute". der tilhører de ikkesocialistiske Fagforbund, med 110 og det socialdemokratiske Medhjælperforbund med 108 Bisiddere.

Iøvrigt er ogsaa disse Valg et Eksempel paa, at Separatismen i Organisationsbevægelsen er stærkt paa Retur, og at de snævrere Brancheforbund og selvstændige Lokalforeninger har udspillet deres Rolle. Omend deres Antal endnu er meget betydeligt er deres samlede Resultat dog ret beskedent — 602.

FORRETNINGSFØRER-JUBILÆUM.

Georg Bernhard, der beklæder Stillingen som forretningsførende Leder af det store „Verband deutscher Handlungsgehülfen", kunde den 2den Januar fejre 25-Aarsdagen for sin Overtagelse af denne vigtige Post. B. har gennem den lange Aarrække udfoldet et rastløst og meget fortjenstfuldt Arbejde for Grundlæggelse og Opbygning af Forbundets forskellige understøttende Institutioner, ligesom han med Dygtighed har administreret Forbundets betydelige og voksende Fonds og indre Anliggender. Dette omfangsrige Arbejde har næsten udelukkende krævet Herr Bernhards fulde Arbejdsevne, og han er derfor kun i ringere Grad kendt som Taleren og Organisatoren udadtil. — Jubilaren modtog talrige Beviser paa den Paaskønnelse, hans utrættelige Gerning har fundet i vide Kredse.

SAGFØRER-KONTORISTERNE I BERLIN

har gennem Rigsforbundet for juridiske Kontormedhjælpere i den sidste Tid udfoldet et energisk Arbejde for Kontortidens Regulering. Sagfører-Foreningen er nu indgaaet paa følgende Overenskomst: Maksimalarbejdstid $8^1/_2$ Time, Kontorlukning senest Kl. 7; Overtimer bortfalder saavidt muligt, — ellers ydes der Medhjælperne Ekstrabetaling.

ARBEJDSTIDEN I RUSLAND.

Den „sociale Lovgivning" i Zsarriget har, saavidt den berører Medhjælperinteresser, sit Udspring saa langt tilbage som det 18de Aarhundrede. Omend russiske Forretningsforhold i høj Grad adskiller sig fra vest- og nordeuropæiske, og navnlig Detailhandelen ikke er undergaaet en saa afgjort Omformning som i Vest- og Nordeuropa, er denne Sociallovning naturligvis forældet og i sine Virkninger aldeles illusorisk. Med Hensyn til Arbejdstiden hersker der fuldkommen Vilkaarlighed og en Arbejdsdag paa 16 eller endog 20 Timer er ikke ualmindelig.

Regeringen forelagde i 1906 et Lovforslag om Hviletiden i Butiker, Kontorer og Lagre. Dette skete umiddelbart før Opløsningen af den første Rigsduma og var sikkert mere et politisk Fif end en alvorlig ment Reform. Da Forslaget havde opfyldt sin Opgave og sikret Medhjælperstemmer for Regeringens Politik, lod man det forsumpe i den Modbevægelse som Principalerne rejste derimod. Først ifjor blev Forslaget i væsentlig ændret Skikkelse til Lov.

Herefter er Maximalarbejdsdagen 12 Timer, men under foreliggende „tvingende Omstændigheder" kan Arbejdstiden dog yderligere udstrækkes, og Loven indeholder den „Sikkerhedsventil" for Principalerne, at Medhjælperne kan beskæftiges i 14 Timer i 40 Dage om Aaret. I Brancher, der forhandler „Livsfornødenheder", tilsteder Loven en Arbejdsdag af — 15 Timer.

Loven er kun en Afglans af det oprindelige Lovforslag, og ikke mere fremskridtsvenlig end man kan vente det under russiske Tilstande. Kun paa ét Omraade betegner denne Reform et Eksempel til Efterligning: Den fastsætter Arbejdsdagens Længde og knæsætter Princípet, Ekstrabetaling for Overarbejde.

Endnu venter Loven paa Rigsraadets Sanktion, medens Oppositionen atter rejser Hovedet, for at forsøge en yderligere Beklipning af Bestemmelserne. Repræsentantskabet for St. Petersborgs Købmandsstand har allerede erklæret disse for truende for de russiske Handelsinteresser!

PORTUGISISK MEDHJÆLPERBEVÆGELSE.

Vore portugisiske Standsfæller viser sig som aktive Deltagere i de sidste Aars voldsomme politiske Begivenheder. — Den politiske Sammensværgelse, der i sin Tid førte til Kong Carlos Mord, talte blandt sine Ledere en tidligere Redaktør af et portugisisk Medhjælperblad, og saavel under Revolten, der hidførte Republiken som i den sidste Tids sociale Sammenstød har Handels- og Kontormedhjælperne spillet en vis Rolle. Navnlig synes Medhjælperne i Lissabon virksomt at have deltaget i Anslaget mod

det gamle Regimente, hvisaarsag den republikanske Regering opfyldte det længe ytrede Krav om en ugentlig Hviledag. Dette har dog ikke afværget baade Demonstrationer og en almindelig Strejke blandt Kontor- og Butiksmedhjælperne i Hovedstaden, indtil der nu synes at være falden Ro over Gemytterne.

Den ledende Organisme indenfor Medhjælperbevægelsen under disse urolige Tilstande er „Unias dos Empregados de Commercio". der tilhører den internationale Medhjælper-Føderation og hvis Præsident Senhor José do Sul for nogle Maaneder siden har tilsendt os en omfangsrig Organisationsberetning, der melder om Standsbevægelsens almindelige Fremgang i det fjærne Portugal.

„Den sorte Tavle" og de Værnepligtige.

HERR CARL KNUDSEN, AARHUS.

SOM De sikkert erindrer, var Underskriveren heraf paa sidst afholdte Kongres Forslagsstiller for Afskaffelsen af „Den sorte Tavle".

Desværre lykkedes det jo ikke at blive den kvit; thi saa var jeg og andre bleven forskaanet for det Særsyn, som Bladet for 1. Januar indeholder.

Jeg bemærker nemlig, at De har sat et Medlem, som for Tiden aftjener sin Værnepligt, paa den sorte Tavle paa Grund af Restance.

Militærtjenesten bereder virkelig Folk af vor Stand Vanskeligheder nok, saa jeg synes ikke, at De som Organisationsmand skulde være med til at forhøje Antallet af disse.

De forhindrer Vedkommende i at oppebære nogen Understøttelse, naar Militærmyndighederne ikke længere har Brug for ham, og han saa, som det sker i de fleste Tilfælde, staar uden Engagement.

Jeg synes ikke den Handling viser ringeste Spor af Kammeratskabsfølelse hos Dem og tror ikke, at en saadan Meddelelse gavner hverken udadtil eller indadtil.

Enhver Udenforstaaende tror sikkert, at der hos os gælder samme Regel som i Fagforeningslivet i Almindelighed, at Medlemmerne er kontingentfri under Militærindkaldelse.

I de fleste Tilfælde er der ikke Raad til at lægge noget til Side af den Løn, der ydes vore Standsfæller; derfor gaar de fleste af vore Kolleger til Militærtjenesten med tomme Lommer, og De Herr Knudsen vil vel ikke forlange, at der af Militærlønningen skal kunne svares noget Kontingent. Jeg erindrer saaledes fra min Rekruttid, at vi fik 10 Øre om Dagen. Det bliver man ikke fed af!

Jeg tror, De har handlet i Ubetænksomhed, og vil til Slut give Dem et Raad til Eftertanke: Lad Afdelingen af sin Kassebeholdning betale den Smule Kontingent, og De skal se, at det i det lange Løb vil gavne vor Organisation.

Med kollegial Hilsen
Willy Carlsen, Kjøbenhavn.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Søndag den 5. Februar afholder Afdelingen sit store aarlige Karneval Kl. 8 pr. i Amaliegades Forsamlingsbygning. Alle Kolleger er velkomne. Billetter for Herrer 1 Kr., Damer 0,75 og Balkon à 50 Øre faaes ved Bestyrelsens Medlemmer, Kasserer Carl Knudsen, Falstersgade 15 B og eventuelt ved Indgangen Festaftenen. Fremmede kan indføres ved et Medlem.

Agitér for Tilslutning! *Festudvalget.*

Fredericia. Afdelingen holdt sin 2-aarige Fødselsdag Søndagen den 15de Jan. Det var en helt igennem vellykket Fest. Til Forestillingen om Aftenen i Teatret var der udsolgt Hus og de røde Lygter straalede over Indgangen.

De Agerende i Aakjærs „Livet paa Hegnsgaard" skilte sig pænt fra deres Opgaver og blev fremkaldt Gang paa Gang af det talrige Publikum.

Ved Kaffebordet, efter Forestillingen, bød Formanden for Afdelingen Velkommen og motiverede et Leve for at „Barnet" maatte vokse sig stærk og stor. D'Herrer Jens Johansen, Vejle og N. C. Nielsen, Kolding var mødte i Spidsen for en Del af deres Afdelings-Medlemmer, og bidrog ved deres Nærværelse meget til, at der over Festen kom den „rette Kulør"! Et livligt Bal, der varede til Fabriksfløjterne lød, satte Kronen paa Værket. *J.*

Hillerød. Afdelingen afholdt 10. Januar sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. E. K. Rasmussen dirigerede. Formanden, Aug. Andersen, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i den forløbne Tid. Foreningen kunde vedblivende glæde sig ved udmærket Tilslutning fra Byens Medhjælpere. Medlemsantallet var stigende, og baade Sommerstævnet i August og Aftenunderholdningen i November havde givet Overskud. Han omtalte Kongressen i Vejle, hvor Foreningen var repræsenteret af Herm. L. Melskens, og henledte Medlemmernes Opmærksomhed paa det Oplysningsbureau for pladssøgende Medhjælpere, som Centralorganisationen har oprettet. Kassereren, Chr. J. Hansen, aflagde det reviderede Halvaarsregnskab, der balancerede med 858 Kr. 75 Øre og sluttede med et Overskud paa 18 Kr. 60 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand valgtes enstemmigt Heinrich Nielsen i Stedet for Aug. Andersen, der ikke ønskede Genvalg. Til Bestyrelse: Chr. J. Hansen, Loldrup, Kröger, S. Petersen, Frk. S. Andersen og Frk. Refflin. Suppleanter: A. Nielsen og Frk. A. Petersen. Revisorer: E. K. Rasmussen og V. Larsen.

Herm. L. Melskens, der i nær Fremtid paa Grund af Etablering ophører med at være aktivt Medlem, benyttede Lejligheden til at bringe Organisationens Medlemmer en Afskedshilsen, som under almindelig Tilslutning blev besvaret af den afgaaede Formand.

Aug. Andersen sluttede Generalforsamlingen med en Tak for det dygtige og energiske Arbejde, Melskens havde nedlagt i Organisationens Tjeneste, og ønskede, at han i sin ny Virksomhed vilde vinde lige saa hurtigt og sikkert Terræn, som han i første Linje havde været med til at vinde og sikre for Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Hillerød.

Kallundborg. Afdelingen afholdt den 29. December 1910 en selkabelig Sammenkomst til Afsked for Hr. S. Møller, der rejste fra Byen.

Den 12. ds. afholdtes et Foredrag af H. cand. Beckgaard. 70—80 Tilhørere havde indfundet sig og paahørte med megen Interesse det dygtige Foredrag. *N. G.*

Kjøbenhavn. Samtlige Afdelinger har Kontor Aaboulevard 16, St. (Telefon Nora 799y).

Protestmøde om „Statsunderstøttet Konkurrence" afholdes den 14. Februar Kl. 8½ i City, Citygade 23. — Talere: Folketingsmand, Raadmand **K. M. Klausen** og Redaktør **Vilh. Hansen.** — Virk for størst mulig Tilslutning!

Tirsdag den 7. Februar: Tvangfri Sammenkomst med efterfølgende Bal.

Tirsdag den 21. Febr.: Stort offentligt Møde. Taler: fhv. Indenrigsminister Dr. phil. P. Munck.

Søndag 5. Marts: Stort Karneval. Agitér for god Tilslutning. Event. Overskud anvendes i Agitationens Tjeneste.

Alle Møder og Sammenkomster afholdes Citygade 23.

Kjøbenhavn. Afdelingerne afholdt den 17. Januar et velbesøgt Medlemsmøde om „Overtrædelserne af Lukkeloven". Paa det af Repræsentantskabet nedsatte Udvalgs Vegne aabnede Herr Alexandersen Mødet og udtalte, at den gode Tilslutning vidnede om, at Løsningen af dette Spørgsmaal var af den største Betydning for Medhjælperne, naar vi paany stillede Krav om 7-Lukningen. Taleren anmodede Medlemmerne om at støtte Udvalget i dets Arbejde ved selv at tegne sig, saa at den tilsigtede Kontrol med de Forretninger, som ikke overholdt Lukkeloven, kunde blive saa effektiv som muligt, og Materialet, som tilstilledes Ministeriet, omfangsrigt og nøjagtigt.

Efter at Herr Madsen var valgt til Dirigent, paapegede Herr Redaktør Vilh. Hansen i et kort, agitatorisk Foredrag, hvor nødvendigt det var for vor Organisation at skaffe den Lov respekteret, som det havde kostet os mange Aars Arbejde at faa gennemført, og som — trods alle Mangler — dog burde og kunde udnyttes til Værn for Butiksmedhjælperne. Derigennem banedes Vejen for 7-Lukningen, den frivillige som den lovbestemte Butikslukning, og endelig forberedtes den Ordning af Kontormedhjælpernes Arbejdstid, der meldte sig som en af Fremtidens vigtigste faglige Opgaver.

Taleren sluttede med en manende Opfordring til Medlemmerne om at assistere ved den Kontrol, der paatænktes iværksat, paaviste dennes Virkemaade og stillede Forslag m. H. t. Kontroludvalgenes Inddeling og Arbejdsform.

Centralorganisationens Formand, Herr Chr. Ingvoldsen, talte derefter om Lærlingeloven, som i ligesaa høj en Grad blev misligholdt. Lærlingelovens § 7, 3. Stk., forbyder Principalen at beskæftige Lærlingen i Tiden fra Kl. 9 Aften til Kl. 5 Morgen, men bliver i hvert Fald saa godt som aldrig overholdt Dagen før Søn- og Helligdage. Det var derfor nødvendigt, at Udvalget ogsaa havde sin Opmærksomhed henvendt paa dette, saa at en Beretning herom samtidig kunde tilstilles Ministeriet.

Der indtegnede sig straks saa mange Medlemmer, at Udvalget ved Inddeling efter Postdistrikterne blev i Stand til at kontrollere hele Kjøbenhavn fra Kastrup til Brøndshøj og fra Valby til Hellerup.

Derefter sluttede Mødet, og man skiltes med Løftet om at tage energisk fat paa Arbejdet for et godt Resultat. *x.*

Medlemmer, som endnu ikke har tegnet sig, og som vil være med i Arbejdet, bedes tegne sig paa Kontoret, Aaboulevard 16, St. *Udvalget.*

Kolding. Onsdag d. 11. Januar afholdtes ord. ugentligt Møde paa Kronborg, hvor Herr Redaktør Johs. Madsen holdt et udmærket Foredrag om Grundloven og gennemgik dens vigtigste Paragrafer, særlig set fra et radikalt Standpunkt.

Onsdag d. 18. Januar indledede Michael Nielsen en Diskussion om Agitationen, hvorefter der diskuteredes livligt et Par Timer, saavel i den indledede som i andre Retninger, vor Sag vedrørende.

De ugentlige Møder er godt besøgte af saavel kvindelige som mandlige Medlemmer og Interessen i stadig Fremadskriden.

Afdelingens Stiftelsesfest afholdes i Februar Maaned.

Mich. N.

Odense. Afdelingen aabnede Vintersæsonen med Aftenunderholdning og Bal den 2?. Oct. 1910. Vi havde den Glæde at kunne notere et Overskud paa Kr. 146,95

Hver Tirsdag har der været afholdt Møder med forskellige Indledere om faglige og oplysende Emner, bl. a. „Ekstrabetaling for Overarbejde".

Tirsdag den 3. Januar afholdtes en Medlemssammenkomst i det nye og smukke Fyens Forsamlingshus. Ved disse smaa Sammenkomster faar man Lejlighed til at styrke Kammeratskabsfølelsen, — hvad der i vore Dage i høj Grad kan tiltrænges.

Afdelingens aarlige Stiftelsesfest vil blive afholdt i Marts Maaned. Bestyrelsen vil gøre alt for at Festen kan blive saa smuk og — last not least — saa billig som vel mulig, men venter Bestyrelsen ogsaa Støtte fra alle Medlemmer. Denne Støtte er ikke saa vanskelig at yde, thi dersom vi møder frem, naar der bliver kaldt paa os, hvad enten det er til Møder eller ved anden Lejlighed, danner Medlemmerne Rygstød for Bestyrelsen og denne vil da kunne gøre et stort og godt Arbejde til fælles Bedste!

Wyandotte H.

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes 19. Januar i Foreningens Lokaler paa Hotel „Westend". Formanden, R. Sjørup-Nielsen, aflagde Beretning om Virksomheden; det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes enstemmigt. Af Bestyrelsen afgik efter Tur A. Th. Andreasen, S. Hansen og R. Sjørup-Nielsen. Fra M. Sørensen, Sdr. Vinge, var indkommet skriftligt Forslag om at udvide Bestyrelsen til 7 Medlemmer, hvilket Forslag enstemmigt vedtoges, hvorefter der til Bestyrelsen valgtes: R. Sjørup-Nielsen, P. E. Andersen, Chr. Jensen, S. N. Borup og M. A. Thomsen. Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes: Chr. Damsgaard, Hj. Møller og A. Th. Andreasen. Som Revisorer valgtes C. W. Jacobsen og C. Kirstein og som Revisorsuppleanter Einar E. Jensen og Pauli Bech. Der nedsattes et Agitationsudvalg paa 5 Medlemmer, nemlig: N. N. Tornsberg, Hj. Møller, Einar E. Jensen, P. Glargaard og C. W. Jacobsen. — Som Formand for Foreningen genvalgtes med Akklamation R. Sjørup-Nielsen. — Under „Eventuelt" udspandt der sig en livlig og ret skarp Diskussion, bl. a. om Butikslukning. — Kl. 12 afsluttede Formanden den vellykkede Generalforsamling med en Tak til de mødte.

Søndag den 22. Januar afholdtes i Foreningens Lokaler Møde af Bestyrelsen og Agitationsudvalget. Bestyrelsen konstituerede sig og bestaar herefter af: R. Sjørup-Nielsen, Formand, M. A. Jensen, Næstformand, P. E. Andersen, Kasserer, M. A. Thomsen, Sekretær, Chr. Jensen, Herluf Duus, S. N. Borup. — Agitationsudvalget har valgt Hj. Møller til Formand.

Foreningens 10-aarige Stiftelsesfest fejres Søndagen den 19. Februar ved en Festlighed med Dilettantkomedie og Bal i Haandværkerforeningens Festsal. Alle Medhjælpere indbydes.

Silkeborg. Afdelingen afholdt Onsdag den 18. Januar ordinær halvaarlig Generalforsamling. Bogholder M. Nielsen valgtes til Dirigent. Formanden, H. Busted, bød Velkommen og aflagde Beretning for det svundne Halvaar og oplyste, at der var rettet Henstilling til Politimesteren om at paasé Lukkelovens Overholdelse. Til Byraadet var indsendt Andragende om, at der maatte blive vedtaget en kommunal Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejdstid; Byraadet nedsatte et Udvalg til Arbejde for Sagen. Der har været afholdt to selskabelige Sammenkomster, Skiveskydning, alm. Mødeaften hver 14. Dag i Sommer og hver 8. Dag i Vinter.

Kassereren, M. Jacobsen, oplæste Regnskabet, der godkendtes. Det balancerede med Kr. 282,40. Medlemsantallet var ved Foreningens Stiftelse i Sommer 13, er nu 34; der er tilgaaet 27, udmeldt 2 og overført 4 til andre Afdelinger.

Under „Eventuelt" foreslog Formanden at iværksætte Arbejde for 7-Luknings Gennemførelse i de 3 Sommermaaneder, hvilket vandt udelt Tilslutning.

Efter Gsneralforsamlingen fælles Kaffebord, hvorunder udbragtes et Leve for Foreningen med Haab om videre Fremgang.

Sekretæren.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Bogholder-Assistent, militærfri, antages pr. 1. Marts i en af Landets største elektrotekniske Virksomheder (Anlæg, Installationer, Fabrikation, Engros). — Der kræves: praktisk Kendskab til Bogholderi, absolut nøjagtig Regner, elementære Sprogkundskaber (Tysk). Arbejde under Vejledning, men Ansøgeren maa egne sig for overordnet Stilling. Alder ikke under 23 Aar. Minimumsgage: 1400 Kr. Iøvrigt efter Overenskomst og Kvalificationer. Pensionsret. Udsigt til Livsstilling. Ansøgninger, mrk. S., sendes til D.H.K.M.T.s Redaktion, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kjøbenhavn.

Den sorte Tavle.

Nedennævnte Medlemmer er slettede af Randers-Afdelingen paa Grund af Restance:

Othar Møller, skylder Kontingent fra $^1/_7$ 10 til Dato.

Marius Koch, skylder Kontingent fra $^1/_8$ 10 til Dato.

J Werner-Schwennsen, der indmeldte sig pr. $^1/_9$ 10, men endnu intet har betalt.

Randers, i Januar 1911.

R. Sjørup-Nielsen,
p. t. Formand.

Afleveret til Posten den 1. Februar.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkont. og Pladsanvisning: Kjøbenhavn C., Islands Brygge 23, 2. (Foreløbig Telefon Amager 350). Formand *Christen Ingvoldsen.* Kontortid 8½—12½ og 2½—6.

„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).

— Ekspeditør: *Fr. Møller,* Kjøbenhavn L., Ægirsgade 68¹. Telefon Taga 894 x.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand . *C. Alsøe.* Købmagergade 19, 4

Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.

Fyen, — *N. Christensen-Krogh,* Overgade 44, Odense (Telf. 957).

Sjælland, — *Herm. L. Melskens,* Hillerød.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1911. 11te Aargang.

FEDTSKILLINGEN OG DUKATEN.

„Formanden henviste til en Artikel i „Jysk Handelsblad" om „Grundregler for enhver Handelsmedhjælper". Han foreslog at ophænge disse Punkter, som var forfattet af Herr Lauritz Jensen, i Lokalerne og jævnlig eksaminere de unge Mennesker i dem.

(Referat fra „Aarhus Handelsforening"s Generalforsamling).

EN Dag for adskillige Aar siden faldt et lille amerikansk Hefte i min Haand. „A Message to Garcia" hed det. Elbert Hubbard, en selfmade man, der efter en saare virksom og indholdsrig Løbebane slog sig ned som Litterat og — en særdeles original — Bogtrykker et Sted i Staten New York, var „Budskabets" Forfatter.

„Budskabet til Garcia" spredtes i Millionoplag og Hubbards Navn klang i hvert Land paa Jord, hvor en Skrivemaskine klaprede og en Kursliste studeredes. Thi dette lille uanseelige Skrift var en Sætningsfølge af krystalklare Tanker, i et fængende, ildnende Sprog, glimtvis brutalt i al sin Realisme — en Lovsang til Arbejdets, Vovemodets og Pligtopfyldelsens Pris.

Man skal ikke forsluge sig i Bøger, men ogsaa her forsøge at skille Slaggerne fra det ædle Metal. „Budskabet" kunde jeg halvt udenad — uden derfor at ødsle Tiden.

Hint aargamle Indtryk randt mig i Minde forleden, og det faldt mig ind hvor Livet kan være rigt paa Modsætninger.

Det var saamænd „Jysk Handelsblad" med en Aarhus-Købmands 20 „Grundregler for enhver Handelsmedhjælper", der bragte mig „Budskabet"s store Modsætning. I Sandhed, de røbede ikke Hubbards Impuls, men synes hentet fra de „Regler for god Tone", der falbydes i „folkelige" Skillingsudgaver. — Derfor burde der være draget et Glemselens Slør over disse Thesis, om ikke netop „Jysk Handelsblad" havde udmøntet den Lauritz Jensen'ske Genialitet i Plakatudgave til Ophængning i Butikkerne, Medhjælperne til Efterlevelse, og dette Paahit faaet allerhøjeste Approbation af den lokale Principalforening.

Her gengives de gyldne Ord:

1. Ærlighed, Troskab, Lydighed, Høflighed og Opmærksomhed mod Principalen og alle, med hvem De kommer i Berøring.
2. Flid, Orden og Akkuratesse er absolut nødvendig.
3. Sparsommelighed i alle Forhold. Ødelæg aldrig noget, som har Værdi, f. Eks. klip aldrig en Snor, hvor en Knude let kan løses, og riv aldrig Papir itu, som godt kan anvendes.
4. Opsæt aldrig til i Morgen hvad gøres kan i Dag.
5. Giv aldrig andre Skyld for Deres egne Fejl.
6. Vej eller maal aldrig for lidt.
7. Giv Kunderne, hvad der forlanges, hurtigt og smukt ekspederet.
8. Tal aldrig med Kunderne om Folks Privatliv og sig hellere intet end for meget.
9. Mød altid præcis i Forretningen.
10. Husk at notere alt, hvad der bliver udleveret uden Penge.
11. Naar der bliver kaldt paa Dem, svar da straks højt og tydeligt og giv aldrig et uovervejet Svar. Naar Principalen kommer, sig da straks højt og tydeligt God Morgen og om Aftenen ligeledes højt og tydeligt God Nat.
12. Borttag aldrig Varer fra Forretningen i det skjulte, da Ærlighed varer længst.
13. Tiltal aldrig nogen paa anden Maade, end som De selv ønsker Svar.
14. Omtal aldrig for Uvedkommende, hvad der foregaar i Forretningen, hverken Priser eller hvilke Kunder, der hører til, da Forretningen bør være som en lukket Bog.
15. Tro ikke, at De er udlært, den Dag Læretiden er udløben, først da begynder den egentlige Læretid, idet man skal lære, saalænge man lever.
16. Tro ikke, at det er Deres Opgave kun at udlevere det, en Kunde forlanger. Den egentlige Handel er at sælge Kunden Varer, som ikke bliver forlangt.
17. Det er ingen Kunst at sælge Varer uden Avance, og det er heller ikke Formaalet.
18. Læg altid en rimelig Avance paa alle Varer, husk paa, De skal svare enhver sit.
19. Gener Dem aldrig for at udføre et Arbejde, selv om De mener det tilkommer en underordnet at gøre det, men husk paa, at et godt Eksempel smitter.
20. Begynd aldrig med højrøstet og ubehersket Tale, fordi Principalen ikke er tilstede, idet Tonen i Forretningen bør være den samme, enten Principalen er der eller ikke.

For ret at stemme Medhjælpersindet højtidsfuldt lægges der for med en „Grundregel", egnet til at præparere Læseren for de efterfølgende 19 Bud. Men ak: Springet er ikke langt fra det ophøjede til det latterlige! Thi bør end Medhjælperen give Principalen hvad hans er, det turde dog være et Pligtens Overdrev, om samtlige disse Krav (Lydighed etc.) gjaldt overfor alle dem, som Medhjælperen møder under Udøvelsen af sin Gerning.

At Ærlighed sættes først, efterdi den altid varer længst, er kun i sin Orden, og kan ikke noksom fremholdes for enhver Medhjælper og — Principal. For de Aarhus Købmænd turde dette endog have en vis aktuel Interesse!

§ 3 behandler Økonomien i elementær Form, og de

øvrige Skriftsteder i den Lauritz Jensen'ske Katekismus burde hænge saa lavt og sættes med saa fed Skrift, at selv Principaler kunde læse dem uden Brilleglas. — Kun endnu et Par Noter til den kuriøse Opfindelse: § 11 er i aabenbar Strid med „Grundreglerne" for — alm. Dannelse, og § 15 rummer en Selverkendelse, der bør regnes Forfatteren til Gode, fordi den ikke er almindelig i Principalkredse.

Men iøvrigt er der kun lidet at sige disse Regler paa. De har altid og vil fremdeles være god Latin paa Vandringen ud ad Smaalighedens men ogsaa Hæderlighedens slagne Landevej.

Forfatteren til dette Aandsprodukt er mig personlig ukendt — naar undtages, at han skal virke for et Landsforbud mod at afbrænde Fyrværkeri Nytaarsaften. Naturligvis er det for ringe til Bedømmelsen af en Mand; men jeg tillægger ham de redeligste Motiver og tager kun hans „Grundregler" som et Udtryk for hans Interesse for den unge Medhjælper.

Formen, hvorunder „Reglerne" fremtræder — Plakaterne, Eksaminationen — virker imidlertid latterlig, — eller trist. — Alt efter Behag.

Her er Forfatteren sagesløs, Herr Redaktør Bendix Olesen og Handelsforenings-Formanden derimod de Ansvarshavende.

Det er ufatteligt, at disse Herrer ikke forstaar, at de papopklistrede Sentenser og en overhørende Principal (der mulig selv højligen trænger til Lektionen) kun er velegnet til at latterliggøre den Stand, hvis Tarv de mener at tjene.

I tyske Varehuse og engelske stores er det Sædvane, at Husets „Dienstordnung" eller „rules" fremholdes for Medhjælperne gennem Opslag eller i Smaahefter i den Enkeltes Eje. Sligt kan være nødvendigt, hvor et Personale tælles i Hundreder — hyppigt i Tusinder. Men i Detailforretningen med sin enkelte eller et Par Medhjælpere vil denne Aben-efter uhjælpelig udløses i Grinet. Og en ungdommelig Mund har saa let til et bredt Smil, at man ikke behøver at anstrænge sig, for at fremhjælpe det. Den Art Paafund fremmer derfor ikke Disciplinen, men bliver Narrestreger med modsat Virkning af den tilsigtede. Og den Principal, der mener at styre sin Forretning og hævde sig selv gennem det Bendix Olesen'ske Paahit, med hans Købmandsskab staar det kun kummerligt til, og han løber Fare at forlise sin Autoritet.

Dér hvor Principal og Medhjælper daglig er hinanden tæt paa Livet, og hvor gensidige Svagheder og Fortrin snart opdages, betyder det gode Eksempel tusindfold mere end de Godtkøbs-Plakater, den Aarhus Redaktør falbyder for en Femøre. —

Hubbards „Budskab" er slaaet fængende ned i mangt et Medhjælpersind til Baade for Mennesket — som ogsaa den Virksomhed, han tjener. Thi det kalder paa de Egenskaber, som Tiden har Brug for, — det lyser efter Manden med den moderne aandelige Udrustning.

Dialogen om Correggio i „Budskabet til Garcia" rinder mig i Hu og — blivende i Lignelsen — maaler jeg Afstanden mellem Melklister-Plakaten og Lærredet udødeliggjort af den store Renaissance-Mester. Sammenligningen kan vel halte, men Svælget mellem Mr. Hubbard og Herr Lauritz Jensen er dog anskueliggjort.

Eller for at blive ved Femøren — Fedtskillingen, der tankeløst gives ud — den er paa sin Vis Værdimaaler for „Grundreglerne" sammenlignet med Hubbards funklende Dukat.

Lad Herr Bendix Olesen beholde Fedtskillingen, — den er ham hjertelig undt! Og er det end ikke enhver Medhjælper givet at anbringe Dukaten fordelagtigt, han eller hun kan dog altid glæde sig over det skønne Præg i dens Reliefflade, — beundre den lødige Guldmønts Lueglans.

Men De, mine Herrer Principaler, kan uden Betænkelighed overgive de famøse Energi-Plakater til Flammerne. Thi Tilintetgørelse er bedre end at en af dem havnede i et Fremtidens Rarietetskabinet, vor Tids Principalstand til Amindelse og — Beskæmmelse.

Vilh. Hansen.

Tindrende Haan.

NAAR vor Organisation hidtil har henvendt sig til Regering og Rigsdag om Gennemførelse af et eller andet beskedent Krav, opnaaede vi som Regel kun at faa konstateret Statens Mangel paa Interesse for vor Stand og Lovgivernes udprægede Ligegyldighed for vore Anliggender.

Men hvor kan det ogsaa være anderledes?

En Stand, der tæller Titusinder, men ikke endnu ejer saa megen Samfølelse, at dens Flertal formaar at samle sig i en Organisation, kan ikke i vor Tid vente at finde Forstaaelse hos Statsmagten. Er Kravene end nok saa rimelige og beskedne, det nytter intet, hvis der ikke bag Kravene staar en Magt. Vi har ofte fremhævet dette for vore uorganiserede Kolleger, men de synes ikke at føle sig særlig generede af Statens Ligegyldighed for vore Ønsker.

I den senere Tid er der imidlertid fra Statens og Lovgivningsmagtens Side ikke alene vist os Ligegyldighed — man fristes til at bruge et langt stærkere Udtryk, naar man vil betegne det.

Statens Forhold som Arbejdsgiver for de Kontormedhjælpere (Ikke-Jurister), der ere beskæftigede paa Byfoged- og Birkekontorer, Amtstuer og Amtskontorer er almindelig bekendt og har ofte været Genstand for berettiget Kritik. Dette Forhold, at Staten giver en Embedsmand en Kontorholdsgodtgørelse, og derefter ganske overlader denne Mand at ansætte og afskedige, bestemme Gage og Arbejdstid for en Mængde Kontorfolk, der arbejder i Statens Tjeneste, er jo i Virkeligheden ganske utilbørligt, og Følgerne af dette Forsøg fra Statens Side paa at skyde sit Ansvar fra sig har ret naturligt hurtigt vist sig, idet Arbejdsforholdene og navnlig Lønningsforholdene paa disse Kontorer mange Steder er under al Kritik.

Staten, der burde gaa i Spidsen, hvor det drejede sig om at give Funktionærer gode Lønningsvilkaar, optræder her som Underbyder og lader mandlige og kvindelige Kontormedhjælpere arbejde for en Løn, der ofte, for et tilsvarende Arbejde, er ringere betalt end paa de private Kontorer i samme By.

Staten, der udnævner Fabriksinspektører til at føre Tilsyn med Værksteder og Fabriker, for at komme de sundhedsfarlige Arbejdsrum tillivs, byder paa nogle af sine egne offentlige Kontorer Personalet at arbejde i Lokaler, der i Slethed og Sundhedsfare langt overgaar alle øvrige Kontorlokaler i vedkommende By.

Det er ikke løse Paastande; jeg taler af Erfaring og Selvsyn.

Til disse Forhold, eller Misforhold, hvori der foreløbig ikke synes at være Udsigt til nogen Forandring, kommer nu i den sidste Tid endvidere Krigsministeriets Iver for at udruste Underofficererne til at kunne optage en Kamp, ikke med Fjenden, men med Landets egne faglærte Kontorarbejdere! Denne statsunderstøttede Konkurrence — der er bleven klart belyst af vor Redaktør — er nu i de allersidste Dage bleven efterfulgt af en lille Begivenhed, der virker som en yderligere Understregning af den Interesse, Staten viser Handels- og Kontormedhjælperstanden. Folketinget har vedtaget at stryge de 1250 Kr., som vor Organisation hidtil har modtaget af Staten i Tilskud til vort Oplysningsarbejde blandt Medhjælperne.

Alle organiserede Medhjælpere vil sikkert vide at paaskønne denne sidste Opmuntring fra Lovgivernes Side, men disse Medhjælpere har jo heldigvis forlængst lært først og fremmest at stole paa egne Kræfter.

Maatte derimod en eller anden uorganiseret Kollega, der hidtil med Sindsro har set Regering og Rigsdag ignorere den Stand, han tilhører, faa Øje op for den Sandsynlighed, at Statens og Lovgivningsmagtens Ligegyldighed er paa Vej til at blive en ganske uskyldig og lykkelig Uvidenhed om, at der overhovedet eksisterer en Handels- og Kontormedhjælperstand.

Og maatte Medhjælperne, der hidtil har været godt repræsenterede i Theatre og Sangforeninger ogsaa snart finde Vej til de politiske Møder, for at d'Herrer Lovgivere kunde se, at Standen virkelig endnu eksisterer og at den oven i Købet tæller Tusinder af — Vælgere.

Chr. J. Hansen, Hillerød.

HOVEDKONTORET ER OVERFLYTTET TIL
KJØBENHAVN C.
ISLANDS BRYGGE 23, 2. FORELØBIG TELF. AMAGER 350.

„Underofficersbladet" tager Offensiven.

„Hvad „Underofficersbladet" angaar, vil jeg gøre opmærksom paa, at hvis det ærede Medlem (K. M. Klausen) ikke har flere eller andre Kilder til sin Raadighed, da er det for lidt."

(Kaptajn Madsen-Halsted i Folketinget d. 16/1 11.)

I en stor „Leder" har „Underofficersbladet" — for at gengive dets egne Ord — „taget definitiv Afsked med Handels- og Kontormedhjælperne".

Anledningen er Folketings-Debatten angaaende den af os rejste Kritik af den statsunderstøttede Konkurrence.

Lad os imidlertid straks understrege, at dette endelige „Opgør" mere virker ved Omfanget end ved sin saglige Underbygning. Vi finder endog nogle Korrektiver betimelige.

Karakteristisk for „Underofficersbladet" som for den statsunderstøttede Konkurrences Forsvarere paa Rigsdagen er det, at de sniger sig udenom Pointet i vor Kritik som Katte om et dampende Grødfad. Der fattes næppe Lyst til at gaa i Lag med Smørhullet, men Forsigtigheden byder at holde til ved Kanterne.

Vort Standpunkt er klart og ligetil: Vor Protest gælder Underofficerers Uddannelse paa Statens Bekostning i specielle Kontorfag og med det udtrykkelige Formaal at dygtiggøre dem til Konkurrence med de faglærte, civile Kontormedhjælpere.

Som de gode Strateger, Underofficererne forventelig er, opgiver de Forsvaret af denne uholdbare Stilling og samler Defensionen om den mere skudsikre „almene Uddannelse", „Retten til Anvendelse af Fritiden paa den Maade, de finder tjenlig og nødvendig for deres Livsførelse" o. s. v. Og saa meget mere føler man sig Situationen overlegen, som selveste Finansministeren, en Kaptajn og en fhv. Løjtnant er ilet til Undsætning. „Underofficersbladet" stiller sig en garde og langer retskaffent ud efter os. — Desværre, særdeles ubehændigt!

Først fremhæves vor Utaknemmelighed til Trods for, at der blev oprettet et særligt Handelsministerium og udnævnt en speciel Handelsminister, og der tilføjes: „Vil Handels- og Kontormedhj. ret indse Fordelene herved, og vil de saa dertil gøre et virkeligt Organisationsarbejde, da vil den Bitterhed, der præger deres Optræden, sikkert snart lægge sig."

Efter denne Mundfuld, der dokumenterer Bladets lykkelige Uvidenhed om — men maaske tillige forklarer dets Konkurrencelyster — vore sociale Vilkaar, paatales det, at vi „tager haardt fat paa Staten". Vi fatter Bladets Betænkeligheder over den ureglementerede Form, hvori vore Besværinger fremføres, men billiger dem ikke. Saalænge Medhjælperne tav mod enhver Urimelighed og alle Overgreb, ignoreredes de baade af Staten og Principalerne. Med Centralorganisationen er Vinden begyndt at dreje sig.

Dernæst bryder „Underofficersbladet" ganske Staven over os, fordi vi ikke selv møder frem med Andragende om Statstilskud; „der er fra Handels- og Kontormedhjælperne hverken Andragende om det ene eller det andet, hverken om, at de ønsker Statstilskud i det ene eller det andet Øjemed. Handelsministerens Budget synes at være kemisk rent for slige Krav." — Bortset fra, at „Underofficersbladet" læser Budgettet som en vis Mand Bibelen, er det vel egentlig en tynd Anbefaling for en Organisation altid at gaa Tiggergang til Regering og Lovgivningsmagt. Det er ejheller vor Art. Men naar vi endelig, sammen med Handelsstandens øvrige Organisationer, frembærer et beskedent Ønske om Tilskud til vort fagtekniske Oplysningsarbejde, der alene tilsigter at dygtiggøre vore Standsfæller, uden derved at krænke andre Medborgeres Interesser, da vender man os Ryggen og slænger et 10 Gange saa stort Beløb ud blandt de militære Befalingsmænd, paa det at de med endnu større Fynd og Klem kan konkurrere vore Kolleger ud — og prisgive dem og Familie til Arbejdsløshed og Nød.

„Underofficersbladet" behøver ikke at stille sig i Positur og lamentere over, at vi kendetegner denne statsunderstøttede Konkurrence paa rette Vis; thi den er ifølge sin Karakter en „Meningsløshedens Triumf" og „en tindrende Haan" mod vore Kolleger.

Og endelig skal vi — for en Ordens Skyld — dementere den af „Underofficersbladet" fabrikerede Historie om, at Centralorganisationen havde „bedt Hr. K. M. Klausen om at øve Kritiken i Rigsdagen". Hverken vor Organisation eller vor Tidendes Redaktør har rettet en saadan Anmodning til Hr. K., hvem vi naturligvis iøvrigt er meget forbunden, for at have talt vor Sag med saa stor Virkningsfuldhed.

— — —

Som man ser: Herr Kaptajn Madsen-Halsted har karakteriseret „Underofficersbladet" med Kenderblik, — og til Overflod har Bladet været lidt uheldig i Slutnings-Paraden!

Statsunderstøttet Konkurrence.

I et af de sidste Nr. af „D. H. K. M. T." ser jeg, at en Assistentplads paa Randers Fattigkontor er bleven besat med en Oversergent, og at dette med Rette bliver stærkt kritiseret i de lokale Blade. Denne Favorisering af Underofficerer paa Kontormedhjælpernes Bekostning giver mig Anledning til at oplyse mine Kolleger

Landet over om, hvorledes Forholdene er i den Retning her i Garnisonsbyen Helsingør.

For at begynde fra oven: Kommunekassereren (Kæmneren) er en forhenværende Stabssergent, Forvalteren paa Hospitalet, Forvalteren paa Fattighuset og Assistenten paa Kommunens tekniske Kontor ere alle forhenværende Underofficerer. I de sidste Aar er der heldigvis sket Forandring til det bedre, og det nuværende Byraad syntes at være Modstandere af, at kommunale Kontorpladser skal være Retræteposter for forhenværende Militærer. Et Par af Byens større Fabriker, og en af de største Sagførere, har Traditionen tro antaget forhenværende Underofficerer paa deres Kontorer, og at disse Herrer pynter sig med Titlen „Bogholder" er en Selvfølge. Selv en Institution som „Det Dansk-Eng. Gaskompagni", som driver det nyanlagte Gasværk i Espergærde, har ment, at kun en Oversergent var kvalificeret til at udfylde Pladsen som Regnskabsfører og Bestyrer af Værket i Espergærde. De Herrer Underofficerer er jo saa rart omgængelige, og ikke fra Tjenesten forvænt med Hensynstagen fra deres Overordnedes Side. Det er forresten ikke Underofficerer alene, der optræder som „Amatør-Kontormænd", nej selv Officererne finder det ikke uforeneligt med deres „Officersære" at konkurrere med de i deres Øjne ellers foragtelige „Penneslikkere".

En tjenstgørende Kaptajn har et rart lille Bierhverv i „Den danske Landmandsbanks" Filial i Helsingør, og paa Havnevæsenets Ingeniørkontor er ansat en Kaptajn af Forstærkningen. Saaledes kunde nævnes mange Eksempler, men dette er blot de i Øjeblikket mest graverende. Underofficerer er forøvrigt et meget alsidigt Folkefærd. der paatager sig alt, lige fra Billetkontrollør til 1ste Kl. Bogholder. Bliver her i Byen en Kontorplads ledig, er altid det største Procentantal af Ansøgerne Underofficerer, og alle møde de med saa fine Anbefalinger, at man faar Indtryk af, at de alle ere rene Kontorgenier. Var det ikke en Opgave for den nedsatte „Benkommission" at røre lidt ved disse for Kontormedhjælperne saa ødelæggende Forhold?

Helsingør, Januar 1911. *Johs. Jensen.*

AGITATION.

Efterfølgende Udkast til en Agitationsbrochure er — paa Foranledning af Centralorganisationens kjøbenhavnske Afdelinger — udarbejdet af „D. H. K M. T."s Redaktør og tænkes eventuelt benyttet til en almindelig Landsagitation, forinden Udgangen af indeværende Vinterhalvaar.

Slutningen følger i næste Nummer.

TIL EN OG ALLE

Dette lille Hefte har Bud til Kontorernes og Butikernes Tusinder af Medhjælpere.

Er der end indenfor den enkelte Virksomhed, fagligt set, en vis Afstand mellem yngste Medhjælper og den ældre, erfarne Funktionær, mellem den unge Lagerist og Første-Ekspedienten, som der kan være allehaande Afvigelser mellem Medhjælperne i de forskellige Forretningsbrancher, — de virker dog Alle som En i Handelens og Varefordelingens Tjeneste.

Derfor er hvert fagligt eller socialt Fremskridt for Handels- og Kontormedhjælperne i en eller flere Brancher, paa denne eller hin Plads, til Baade for Medhjælperstanden.

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" har sat sig som Maal at vække Stands- og Samfølelse mel'em Medhjælperne, samle dem uden snævre Branchehensyn, forene dem i fælles Virke for faglige Forbedringer, gennem fagligt Samarbejde, gensidig Understøttelse og en betryggende Uddannelse af den unge Slægt.

NYE TIDER

De Dage er længst forbi, hvor fremtidig faglig Selvstændighed blev givet den unge Merkursøn i Faddergave.

De 3 Stadier paa Fagets Vej — Lærling, Medhjælper, Principal — er saa langt fra Reglen, at endog færre end Fjerdedelen af alle Medhjælpere naar frem til Principalstillingen. Et socialt Lag — *Medhjælperstanden* — er opstaaet indenfor de merkantile Erhverv.

Men Tiden er løbet os forbi! Mens alle Samfundsgrupper, fra Embedsmanden til den ufaglærte Arbejder, nemmede Organisationens Kunst og rejste Værn om fælles Interesser, blev Handels- og Kontormedhjælperne Tidens Løsen overhørig. Og Følgerne af vor sociale Uforstand taler sit manende Sprog: Ingen Minimalgager, en Indtægtsforøgelse, der snegler sig, hvor andre Fag maalbevidst drager fremad, vor Arbejdstid er — al Lovgivning til Trods — uden fastlagte Grænser og oftest væsentligt længere end i andre Erhverv, mange Medhjælpere knægtes endnu under Kost- og Logisystemets Stavnsbaand, fremmede Elementer breder sig i Handels- og Kontorfagene, ingen hygiejniske Forskrifter værner Medhjælpernes Sundhed, og ingen virksomme Lovbestemmelser hjemler en regelret Uddannelse af den opvoksende Medhjælper-Generation.

Paa Baggrund af disse Vilkaar fremgik og udvikledes Centralorganisationen, og den moderne Medhjælperbevægelse satte Standen Fremtidsmaal.

MEDHJÆLPER-ORGANISATIONEN

Saa opstod for Aar tilbage de første lokale Medhjælperforeninger, der i Modsætning til de gamle Forlystelsesklubber optog de — hidtil uænsede — faglige Anliggender som Hovedformaal. Heraf fremgik „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger", en Sammenslutning af Landets 47 (Foraaret 1911) faglige Medhjælperforeninger, der ledes af en paa Medhjælperkongressen valgt Hovedbestyrelse, og administreres af et snævrere Udvalg og et i Kjøbenhavn domicileret Hovedkontor.

Centralorganisationen henhører efter sin organisatoriske Karakter og de Samfundslag, hvis Interesser den varetager, til de politisk-nevtrale Fagsammenslutninger. Alle partipolitiske Bestræbelser og Hensyn er udelukket. Medhjælperorganisationen er Udtryk for en udpræget *faglig* Bevægelse og søger i sine socialpolitiske Bestræbelser Samvirke med og Bistand hos saadanne Lovgivere og Institutioner, der maatte vise vort Reformarbejde Forstaaelse og Interesse.

Medhjælperbevægelsen kalder paa den konservative som socialdemokratiske Standsfælle, fordi den overensstemmende med sit Anlæg har Rum for alle politiske saavelsom religiøse og lignende individuelle Synsmaader.

VORT ARBEJDES FRUGTER

Saavist som vort faglige Reformarbejde er afhængig af Medhjælperne selv, er det vor fornemste Opgave at forene alle Medhjælpere i kollegialt Samvirke gennem Centralorganisationen.

Vort sociale Oplysningsarbejde er fremmet, vore Standsfællers Forstaaelse af og Indsigt i den Omdannelsesproces, der foregaar i Handelslivet og de specielle Standsinteresser, som deraf fremgaar, er gennem Aarene tolket ved Hundreder af Møder i alle Landets Egne. Ny Jord lagdes bestandig under vor Organisationsplov og vakte *Standsfølelsen* i vide Medhjælperkredse. Centralorganisationens Organ „Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende" har, foruden at være Budbringeren mellem Medlemmerne, behandlet ethvert aktuelt fagligt Spørgsmaal, forberedt Reformkravene og rejst vore Stands-Anliggender til offentlig Drøftelse.

Jævnsides med Organisationstankens Udbredelse fulgte Arbejdet for faglige Forbedringer.

Den sociale Lovgivning, der afmærkes i Helligdagsloven, Butikslukningsloven, Jule- og Nytaarsaften-Lukningen, er Resultatet af et omfattende Agitationsarbejde, Henvendelser til Regering og Rigsdag, Tilvejebringelse af et statistisk Materiale og autentiske Oplysninger til Bedømmelse og Begrundelse af vore Krav, ligesom disse Love paa væsentlige Punkter er prægede af Centralorganisationens Initiativ. Ved sit utrættelige Virke for Socialreformerne i Forretningslivet har Centralorganisationen aar-

lig aflastet Danmarks Medhjælpere for Hundredtusinder af ubetalte Arbejdstimer!

Kommunallovgivningen er for vor Stand begrænset til de kommunale Lærlingevedtægter, der fastsætter Arbejdsdagens Grænser for Standens Yngste og yder dem et ofte tiltrængt Værn mod snæverhjertede Principalers altfor vidtdrevne Udnyttelse af de Unges Arbejdsevne. Hidtil er — væsentlig paa Centralorganisationens direkte Foranledning — disse Vedtægter gennemført i nogle og tyve Byer.

Centralorganisationen har desuden udfoldet en betydelig Virksomhed for adskillige andre *socialpolitiske Opgaver*, der — omend disse endnu er uløste — dog i høj Grad vil tjene til Befordring af de paagældende Reformspørgsmaals fremtidige Løsning.

Af andre *faglige Forbedringer*, foranlediget af Centralorganisationen og opnaaet gennem dens utrættelige Agitation, har 7-Lukningen trods megen Modstand brudt sig Vej, og er nu gennemført hele Aaret eller i Sommermaanederne i en Række Byer og Brancher. — Sommerferie-Spørgsmaalet er rejst og vinder stedse større Hævd, ligesom vort aargamle Fremstød mod det forældede Kost- og Logisystem, og Henvendelser til Principalorganisationerne om dets Begrænsning og gradvise Afskaffelse, ikke har været omsonst.

Har vi end ikke evnet at optage Lønspørgsmaalet til den gennemgribende og højst paakrævede Regulering, der med Rette regnes blandt vort Fremtidsvirkes største Formaal, kan Resultater dog ogsaa paa dette Omraade paavises ved Organisationens Mellemkomst. En speciel Side af Lønspørgsmaalet — Militærpersoners Konkurrence mod Kontormedhjælperne — har vi nylig ført frem i den offentlige Debat, ligesom vor Kritik heraf er fremsat i Rigsdagen.

Centralorganisationen er forlængst forlenet med den *officielle Anerkendelse*, som indeholdes i Regeringens og Lovgivningsmagtens Henvendelser om Udtalelser og Betænkninger vedrørende de sociale Lovudkast, der angaar Medhjælperstanden, ligesom den lovhjemlede Institution, Arbejdsraadet, har æsket vort Standpunkt til Lærlingeuddannelsens Ordning.

Men ikke alene gennem Kravet, ogsaa i Handlingen har Centralorganisationen ydet sin Indsats for *Standens Dygtiggørelse*. De talrige Kursus i handelsvidenskabelige Spørgsmaal, Sprog, Stenografi etc., vore Afdelinger har etableret og yderligere underbygget i Foredrag om merkantile og derhenhørende Emner, er — ligesom de statsunderstøttede Foredrag af handelsteknisk og almén oplysende Art, der i de sidste Vinterhalvaar med Tilskud fra Centralorganisationen er afholdt i Afdelingerne — betydningsfulde Led i dette faglige Undervisnings-Arbejde.

Endvidere er Centralorganisationen — ifølge indenrigsministeriel Bestemmelse — Medhjælperstandens Repræsentant i Udvalget til Fordeling af Statens Rejsestipendier til unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet og er ligeledes repræsenteret i det snævrere Udvalg til Fordeling af Understøttelser til ubemidlede Handelsskoleelever.

Vor Taktik.

FORANLEDIGET af Herr Jens Johansens sidste Opsats, som desværre fremtræder som en ren og skær Tautologi af hans forrige Artikel, nødsages jeg til, naar han benytter sig af Citater, hentede fra mine Indlæg i Debatten, at advare ham imod at forvrænge disse eller udlægge en anden Mening af samme, end af mig antydet.

Det virker sandelig ikke videre imponerende, naar slige Midler skal tages i Brug til Forsvar for en daarlig Sag.

Trods al den Glans og Magt, som Herr J. ynder at tillægge Arbejderpartiet, og hans Tro paa det store Udbytte, vi vil kunne høste, dersom vi allierede os med dette, ønsker jeg dog til Slut at fastslaa, at dette Spørgsmaal er af saa stor og vidtrækkende Betydning, at Løsningen heraf ikke taaler at blive lagt i et tilfældigt Afdelings-Flertals Hænder. Kun Centralorganisationen i sin Helhed bør træffe en saadan Afgørelse.

Hermed er min Polemik om dette Emne med Herr Jens Johansen afsluttet fra min Side.

H. Schouboe-Olsen.

„Den sorte Tavle" og de Værnepligtige.

Herr *Willy Carlsen*, Kjøbenhavn.

I Forsvar mod Deres Angreb paa mig i sidste Nummer af vort Blad, skal jeg oplyse følgende:

1. at omtalte Medlem af Hovedkontoret er forlangt slettet,
2. at han allerede inden sin Indkaldelse til Militærtjeneste var hjemfalden til „Den sorte Tavle", og
3. at jeg altsaa ikke har handlet i Ubetænksomhed og ikke indsér hvad den Sag har med Kammeratskabsfølelse at gøre.

Naar et Medlem, trods gentagne baade mundtlige og skriftlige Opfordringer om at indbetale sine Restancer, ikke gør det, og til sidst end ikke værdiger os et Svar, saa gad jeg nok vide, hvad „Den sorte Tavle" er til, da vi jo nu en Gang har den, trods Deres Protest, om det ikke er for at fremdrage disse Tilfælde.

Deres Oplysning om Militærlønningen kender jeg, men en Medhjælper skal være ualmindelig slet lønnet, saafremt han ikke af sin Løn kan afsé 3 Kr. til at forudbetale $^1/_2$ Aars Kontingent til sin Arbejdsløshedskasse, naar han derved sikrer sig 3 Mdr.s Understøttelse efter endt Militærtjeneste.

Angaaende Deres „Raad til Eftertanke", da maa jeg formode, at De har givet det i Ubetænksomhed, thi med det ført ud i Praksis, vil vor Arbejdsløshedskasse næppe kunde holde til med det nuværende lave Kontingent, ligesom det som lovstridig Handling sikkert straks vil blive paatalt af Centralorganisationen, og dernæst vil det efter min Mening skabe daarlige, usolide og ligegyldige Medlemmer, og modsat Deres Mening skade istedetfor gavne vor Organisation.

Til Slut kun dette: Anvend Deres Pen og D. H. K. M. T. til mere interessant Stof for Medlemmerne end et personligt Angreb paa mig og min Forstaaelse af Kammeratskabsfølelsen afgiver.

Aarhus i Febr. 1911.

Carl Knudsen.

Conto pro diversi.

Til vore Korrespondenter.

Da der synes at raade — om end ret undtagelsesvis — nogen Uklarhed blandt de Standsfæller, der som Afdelingernes Korrespondenter har den Opgave at give os Meddelelse om Afdelingsarbejdet, med Hensyn til Varetagelsen af dette Hverv, tjener følgende orienterende Bemærkninger til Vejledning:

Selv om vor Tidende stadig er undergaaet Udvidelser og Stofmængden øget sammen med Afdelingstallet, vilde det baade være slet Økonomi og desuden i Modstrid med de Synspunkter, hvorefter vi gennem Aarene ledede „D. H. K. M. T.", om vi i nogen Henseende vilde fravige dens faglige Tilsnit.

Derfor beder vi vore Korrespondenter forstaa, at det i egentlig Forstand kun er Afdelingernes faglige Virksomhed (Møder, Foredrag, Generalforsamlinger, lokale faglige Opgaver o. l.) og Beretninger om lokale faglige Forhold, der har Interesse for vor Tidende. Derimod gælder dette ikke om selskabelige Sammenkomster, Forlystelser, Baller o. s. v.

Omend vi ikke helt vil afslaa at bringe en kortere Notits om den Art Foreningsliv, nødsages vi dog til herefter at begrænse saadanne Referater til nogle faa Linier, idet vi iøvrigt henstiller til Korrespondenterne ganske at undlade Indsendelse af disse Beretninger, der vedrører en Side af Afdelings-Virksomheden, som kun uegentlig har Betydning for Afdelingernes naturlige, faglige Opgaver.

Endnu en Gang — Emblemet.

Fra de tre Randers-Kolleger, der i Nr. $^1/_{1911}$ slog til Lyd for det af den stedlige Afdeling fremstillede Emblem, har vi atter

modtaget et Indlæg, der polemiserer mod de af nærværende Tidendes Redaktør i samme Nummer fremførte Kommentarer til Kongresbeslutningen.

Artiklen anbefaler Anskaffelsen af Randers-Emblemet, idet man henstiller til alle Afdelinger at optage dette Anliggende til Drøftelse ved Medlemsmøderne, og det endvidere hævdes, at den mod Emblemets Udførelse fremførte Kritik er uberettiget.

Hele Indlægget fremtræder forøvrigt i en udpræget polemisk Form, som det — paa nærværende Tidspunkt — er ørkesløst at anslaa, da Kongresafgørelsen foreløbig maa anses at have bragt denne Sag til Afslutning.

Privat- eller Afdelings-Anliggende.

Fra en Kollega i Vejen har vi modtaget et længere Indlæg, foranlediget af en i Nr. 2 under „Fra Centralorganisationen" optaget Erklæring fra den lokale Afdelings Formand. Denne Erklæring er rettet mod en — ikke navngiven — Vejen-Kollega. Indsenderen af fornævnte Artikel, der viser, at den paagældende Meningsforskel udelukkende skyldes private eller i hvert Fald ganske lokale Forhold, slutter sit Indlæg saaledes:

„Skal Foreningens Anliggender kontra min Interesse derfor gøres til Genstand for Debat i vor Tidendes Spalter, skal det være mig en Fornøjelse at tage Sagen under Behandling. Derimod vil jeg foreslaa Dem, Hr. Koed, at den Divergens, der er imellem vore Anskuelser, afgøres indenfor Foreningen, f. Eks. ved et Medlemsmøde, og samtidig kan vi faa afgjort, hvem af os der af Medlemmerne tages mest eller mindst alvorligt — Resultatet kan vi i Forening tilstille Bladet — og det er jo alligevel det private, der i dette Tilfælde er Hovedsagen for Dem."

Vi beder d'Herrer bemærke, at de faar udveksle og — forhaabentlig — udligne de afvigende Anskuelser, indenfor det lokale Omraade, hvor disse har deres Udspring og retteligst hører hjemme. Stridsspørgsmaal af denne Karakter afgøres ved et Afdelingsmøde, — aldrig i vor Tidende.

7-Lukningsmøde i Frederikshavn.

Der skrives til os fra Frederikshavn:

Afdelingen havde ønsket at slaa et Slag for 7-Lukningsspørgsmaalet, og der blev derfor afholdt et offentligt Møde Mandagen den 30. Januar i Hotel „Cimbria"s Theatersal med dette Emne. For Centralorganisationen mødte Hr. Th. Hansen, Aalborg, der gjorde udførlig Rede for Lukkespørgsmaalets Historie og klargjorde saavel Centralorganisationens Stilling dertil som til Medhjælpernes øvrige faglige Forhold. Han omtalte udførligt Arbejdsløshedskassen og paapegede Organisationens Andel i de vundne Fremskridt i de senere Aar, f. Eks. Helligdagslukningen og 8-Lukningsloven, og sluttede med en kraftig Appel til de mødte Standsfæller, om at yde deres Del af Arbejdet for Højnelsen af vore Kaar, og saaledes ikke blot at være nydende, men ogsaa ydende Standsfæller. Hans Udtalelser mødte udelt Tilslutning i Forsamlingen, der talte tæt ved 100 Mennesker, hvoraf en Del Principaler. — Efter Mødet indmeldtes en Del nye Medlemmer.

En Konkurrence, som burde forbydes.

FORANLEDIGET af vor Kritik af den statsunderstøttede Konkurrence indeholder „Detailhandlerbladet" en Artikel med ovenfor anførte Overskrift.

Bladet skriver bl. a.:

„Som bekendt har Militæret altid hørt til den Klasse af Medborgere, der havde nogenlunde gode Indtægter, men kun lidt at bestille. Det er jo saa viseligt indrettet, at Befalingsmændene kun har Rekrutter hvert andet Aar og derfor tilstrækkeligt med Fritid.

Denne Fritid skal ikke helliges Krigen, men derimod civile Sysler. For nu at gaa fuldt udrustede til privat Virksomhed, har Staten været saa imødekommende at oprette Kursus i Fag, der maatte være af Betydning for dem i det praktiske Liv. Staten yder altsaa til disse Mennesker, som har en fast Stilling, hvoraf de kan leve, og desuden naar de afgaar Pension, gratis Undervisning i de Fag, som vi Handelsmænd maa betale i dyre Domme samt gaa uden Erhverv i den Tid, Kursusset varer.

Dette er et Misforhold, som burde forbydes ved Lov. Thi hvorledes anvender Underofficererne deres saa let erhvervede Kundskaber? De trænger sig ind allevegne paa offentlige og private Kontorer. Hvor der er Amtsstue, By- og Herredskontorer, kan man være sikker paa at træffe en Underofficer. Han har jo saa let ved at konkurrere. Han kommer nogle Timer og besørger lidt Afskrivning, affatter nogle Lister etc. Han kan gøre det billigt, thi han skal ikke leve af det. At han mulig ikke er saa duelig som den handelsuddannede Mand, gør intet til Sagen. Den Købmand, som er gaaet fra Forretningen nødtvungen, ham tænker Samfundet aldrig paa at have Forpligtelser overfor. Det er Statsembedsmanden, der gaar i første Række. Skal en Købmand have nogen Assistance til Bogføringen, til Indkassering af sine Regninger, saa tager han en Underofficer til Bøgerne, et Postbud til at indkræve Regningerne; men Kontormanden, ham har ingen Brug for. Det er en blodig Uret, som Handelsstanden saaledes udøver mod dens mindre heldigtstillede Kolleger, og det er at haabe, at dette ændres, og snarest muligt.

Det er en af de værste Kræftskader i vort Samfund med Embedsmændenes Fuskeri i de civile Erhverv. Lad den, der faar et Embede, passe dette og lad ham ofre al sin Tid derpaa, men det virker demoraliserende, at Embedsstanden skal oppebære Løn af Staten og senere Pension og endda paaføre Handels- og Kontorarbejderne en Konkurrence, som yderligere nedtrykker deres i Forvejen daarligt lønnede Stillinger.

— — —

Det er Uret mod den handels- og kontoruddannede Mand, hvis Udsigter under disse fortvivlede Forhold er meget mørke. Kunde en Henvendelse til Lovgivningsmagten bevirke en Forbedring i disse Forhold, da burde det ske, inden det er for silde."

Rejseunderstøttelse til unge Handelsmænd.

VED Finansloven for Finansaaret 1911—12 forventes bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser ved Ophold i Udlandet, særlig udenfor Evropa.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af April Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender kommer ikke i Betragtning.

Med Stipendiatet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger en Gang, følger Forpligtelse til inden 1 Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Af Bevillingen vil der eventuelt kunne uddeles enkelte større Portioner til yngre Handelsmænd, der ved fremragende Dygtighed i tidligere Virksomhed lader formode, at de ved Ophold i Udlandet kan opnaa Resultater af vidtrækkende Betydning for det danske Erhvervsliv.

Ministeriet for Handel og Søfart, Januar 1911.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag d. 9. Marts i Lokalerne i Amaliegade. Dagsordenen bliver bekendtgjort i Maanedsberetningen for Februar.

Søndag d. 5. Febr. afholdt Foreningen sit store aarlige Karneval, der blev en stor Succes. Den helt igennem fornøjelige og stilfulde Fest, hvori deltog 400 Personer, sluttede først den lyse Morgen. *C. K.*

Fredericia. „Handelsforeningen af 1892" havde indbudt Afdelingens Medlemmer med Damer til Aftenunderholdning og Bal Torsdag den 26de Jan. i Fredericia Teater.

Det var et festklædt Publikum, ca. 200 Damer og Herrer, der havde givet Møde, da Handels- og Kontormedhj.s Festmarschs taktfaste Toner klingede, umiddelbart før Tæppet gik for „Livet paa Hegnsgaard". Stykket blev spillet aldeles fortræffeligt.

Ballet aabnedes ligeledes med vor Festmarsch. Da dens sidste Toner var forstummet bød Formanden, Hr. Købmand Abr. Hermann, Velkommen og rettede en Tak til „Skuespillerne", fordi de ved deres „Optræden" havde bidraget til, at Aftenen var bleven saa vellykket. Til Slut bad Hr. Hermann d'Herrer Medhjælpere om at føle sig som hjemme og more sig saa godt som hjemme hos „deres egen Mo'r"! En udmærket Aften! *J.*

Stort offentligt Protestmøde mod den statsunderstøttede Konkurrence afholdes Søndag den **19. Februar.** Herr Redaktør **Vilh. Hansen** taler.

Agitér for Tilslutning!

Frederikshavn. Mandag d. 30. Januar afholdtes stort offentligt Møde paa Hotel „Cimbria". Kommunalrevisor Th. Hansen, Aalborg, talte om 7-Lukningsspørgsmaalet.

Der var mødt ca. 100 Mennesker, som fulgte Herr Th. Hansens Tale med megen Interesse.

Efter Mødet havde Indlederen en lille Sammenkomst med de tilstedeværende Medhjælpere, for nærmere at drøfte det nævnte og andre faglige Spørgsmaal.

Der indmeldte sig 5 nye Medlemmer. *Paul P.*

Grenaa. Afdelingen i Grenaa afholdt d. 15. Januar Bal paa „Hotel Skandinavien". Alle Kolleger i Byen var indbudt, og Stemningen var udmærket.

Afdelingen afholder Møde hver Torsdag Aften Kl. 9 i Lokalerne paa Hotel Skandinavien. *K.*

Helsingør. Afdelingen havde den 15. Jan. foranstaltet en Aftenunderholdning med Koncert og Operetteopførelse samt efterfølgende Bal. Deltagernes Antal var ca. 400, og Aftenen forløb udmærket, ligesom den lokale Presse udtalte sig særdeles anerkendende om Arrangementet. — Sent skiltes Deltagerne, efter først at have bragt Centralorganisationen og Afdelingen deres Hyldest.

Afdelingen afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Torsdag d. 2. Febr. Formanden, Hr. Kommis Einar Olsen, bød Velkommen og Hr. Kommis N. Andersen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning, hvoraf det blandt andet fremgik, at Afdelingen kan glæde sig ved stadig Fremgang. Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 487,15, og udviste et Overskud af Kr. 141,32. Efter nogen Diskussion om forskellige Sager, gik man over til Valg af Bestyrelsen. Formanden, Hr. Einar Olsen, genvalgtes med Akklamation. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af: Kontorist Johs. Jensen, Kontorist J. C. Nørgaard, Kommis Aksel Jensen, Kommis Th. Thysen, Frk. R. Larsen og Frk. C. Jørgensen. Suppleanter blev Frk. Mikkelsen og Hr. W. Petersen. Bestyrelsen konstituerede sig med Kontorist Nørgaard som Kasserer og Kontorist Johs. Jensen som Sekretær.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. *J. J.*

Hobro. Bestyrelsen for den herværende Afdeling rettede før Jul en Henvendelse til Handelsforeningen om at lukke Butikkerne Kl. 6 i Dagene mellem Jul og Nytaar, hvilket denne dog ikke kunde anbefale, men derimod Kl. 7, hvad alle Byens Handlende gik ind paa; den overvejende Del udtalte endda Ønsket om at lukke Kl. 6.

Lørdag den 7. Jan. afholdtes et vellykket Bal i Foreningens Lokaler. Et offentligt Foredrag paatænkes afholdt sidst i Februar, ligesom en Del af Medlemmerne har bestemt at opføre Dillettantkomedie.

Foreningen tæller nu 40 Medlemmer. *Sekretæren.*

Nykjøbing F. Den 20. Januar afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Formanden aflagde Beretningen om Foreningens Virksomhed.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der ensstemmig godkendtes. Foreningens Status var god, takket være det store Overskud fra den i Oktober afholdte vellykkede Dilletantforestilling.

Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter: Valgt blev d'Herrer G. Knudsen og Deleuran samt Frk. A. Krejl. Suppleanter Hr. Johs. Nielsen og Frk. Jonna Jørgensen.

Hr. Th. Krejl var indtraadt i Bestyrelsen i Stedet for P. Skafte, som var bortrejst. Valgte til Revisor blev d'Herrer Carl Petersen og Iversen med Frk. Lorentzen som Suppleant.

Agitationsudvalget kom til at bestaa af d'Herrer Lorch Jørgensen, Johs. Nielsen og Iversen samt Frøknerne Lorentzen, Rudolph og B. Krejl.

Eventuelt: Under dette Punkt behandledes et Forslag, som gik ud paa, at forandre Lovbestemmelsen: Bestyrelsen vælger selv Formanden, saaledes at denne vælges direkte af Generalforsamlingen. Forslaget blev forkastet.

Derefter sluttede den afgaaende Formand Generalforsamlingen.

Den nye Bestyrelse konstituerede sig saaledes:

Th. Preben Hansen, Formænd. G. Knudsen, Næstformand. Th. Krejl, Kasserer. Deleuran, Sekretær.

De øvrige 3 Bestyrelsesmedlemmer er F. Rodian og Frøknerne Gerda Jørgensen og A. Krejl. *Deleuran.*

Næstved. Det statsunderstøttede Foredrag, som Afdelingen havde arrangeret i Januar, fik — efter hvad der meddeles os — et vellykket Forløb. Inspektør ved Købmandsskolen, Herr Emil B. Sachs, holdt et meget interessant Foredrag om „Unge danske Handelsmænds Chancer i Udlandet", der fulgtes med stor Opmærksomhed af Mødets ca. 100 Deltagere, som lønnede Herr Sachs med stærkt Bifald.

Derefter samledes man til en Times selskabeligt Samvær med Foredragsholderen.

Randers. Ved Medlemsmødet d. 2. Febr. var Herr N. C Nielsen, Kolding, kommen tilstede og indledede en Diskussion om „Faglighed og Selskabelighed". Hr. Nielsens klare og velformede Foredrag paahørtes af de Tilstedeværende med stor Interesse og lønnedes med livlige Haandklap. Flere Medlemmer udtalte det uheldige i, at Hovedkontoret var flyttet til Kjøbenhavn.

Foreningens 11-aarige Stiftelsesfest fejres med en Dilletantkomedie i Haandværkerforeningen Søndag d. 19. Febr.; der opføres: „De to Døve" og „I Praksis". Efter Forestillingen afholdes Bal, hvori Kolleger, der ikke ere Medlemmer, ogsaa kunne deltage.

Udenbys Kolleger indbydes venligst.

Samsø. Herr Handelsskolebestyrer N. P. Nielsens Foredrag, Søndag den 29. Januar, om Veksellære havde samlet ca. 60 Tilhørere, der med megen Interesse fulgte det interessante og lærerige Foredrag. *E. R.*

Silkeborg. Onsdag den 1ste Febr. afholdtes det statsunderstøttede Foredrag i Haandværkerforeningens lille Sal. Herr Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, Aarhus, talte om: „Den unge Handelsstand og vore Handelsskoler". Taleren skildrede den unge Handelsstands Uddannelse i ældre Tider og i Nutiden, og omtalte derefter vore Aften- og Dag-Handelsskoler og deres Betydning for den unge Handelsmands Uddannelse. Foredragsholderen gav sluttelig en kort Oversigt over Nationaløkonomi og Handelslære. Foredraget var meget interessant og fængslende; det overværedes af ca. 100 Tilhørere. Efter Foredraget, der varede ca. 1 Time, opfordrede Formanden til Diskussion, men da ingen ønskede Ordet, afsluttedes der med en Tak til Foredragsholderen.

Søndag den 5. Febr. afholdt Afdelingen en festlig Sammenkomst paa „Sommerlyst". Herr Lærer Vald. Kierkegaard oplæste nogle smaa Skuespil. Oplæsningen var storartet og vakte Tilhørernes Applaus. Efter Foredraget dansedes der en Time, hvorefter man gik ind til Kaffebordet. Her bød Formanden, Herr. H. Busted, Velkommen. Et Par Sange affattet af Medlemmer til Bestyrelsens Pris blev afsunget og vakte stor Moro, ligeledes blev der sunget en Sang „Til Damerne" og man afsluttede med „Medhjælpermarchen". *Sekretæren.*

Svendborg. Afdelingen afholdt Søndag den 5. Februar et ualmindeligt vellykket Kostumebal i Salen paa Hotel Svendborg. Vor skattede Festarrangør og dygtige Tegner, Herr Bogholder Reickstein-Larsen, havde forud med en heldig Haand forvandlet Salen til den kinesiske By Peking, om saa det var den kinesiske Mur, omgærdede den hele Interiøret paa en særdeles vellignende Maade.

Først langt ud paa Natten sluttede denne Aarets første Festivitet, som i alle Maader havde været Arrangørerne til Ære.

Afdelingen afholder stort offentligt Møde med Herr Dr. phil. P. Munch som Taler, Fredag den 24. Februar Aften Kl. $8^1/_2$ pr. i Borgerforeningens Sal. Emnet Doktoren vil behandle bliver: „Den moderne Kolonipolitik". Vi forvente stor Tilslutning til dette Møde. *S.*

Thisted. Offentligt Foredrag med Lysbilleder afholdtes den 25. Januar af Herr Aage Meyer Benedictsen. Emne: Englands Herskerret i Indien. Foredraget var besøgt af ca. 150 Tilhørere og Foredragsholderen lønnedes med stærkt Bifald efter Foredragets Slutning.

Afdelingen har vedtaget at give Medlemmerne Aarskort til „Thisted Foredragsforenings" Foredrag gratis. — Nye tiltrædende Medlemmer ville paa Forlangende ligeledes faa Aarskort tilstillet.

Det aarlige Vinterbal agtes afholdt d. 5. Marts paa „Royal". Medlemmerne bedes tegne sig i god Tid paa den udsendte Liste. *B.*

Vejle. Mandag den 23. Januar havde Foreningen for egen Regning engageret Herr Aage Meyer Benedictsen til at holde offentligt Foredrag om „Englands Magt i Indien".

Foreningen fik megen Glæde heraf; idet en meget talrig Forsamling havde givet Møde og fulgte Foredraget med den allerstørste Interesse. Hr. Meyer Benedictsen talte paa sin kendte ildfulde Maade, og hans Begejstring for „Jordens vidunderligste

Land" bredte sig til Tilhørerne, saa de intet Minut trættedes, skønt Foredraget varede i $1^1/_2$ Time.

Sluttelig fremviste Herr M. B. en Række Lysbilleder, der viste Indien som det straalende Eventyrrige. Stærkt Bifald var Takken for den smukke Aften.

Onsdag d. 25. Januar afholdtes Foredrag for Foreningens Medlemmer af Herr Lærer Hedegaard om: „Merkantilisme og Frihandel"; ca 50 Medlemmer overværede Mødet. *L. C.*

I sidste Halvdel af indeværende Maaned foranstalter Afdelingen **et stort offentligt Protestmøde mod den statsunderstøttede Konkurrence.** Mødet afholdes en Søgnedags Aften if. nærmere Meddelelse i Dagbladene. Herr Redaktør **Vilh. Hansen** kommer til Stede som Taler.

Virk for stor Tilslutning!

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Lærling antages straks paa et stort Handels- og Industrikontor (Elektroteknik) Alder ca. 15 Aar. Gode Skolekundskaber (Præliminæreksamen fordres ikke) og Anlæg for praktisk Virksomhed. 1ste Aar: Kr. 300. — Firmaet betaler Handelsskoleundervisning.

Selvskreven Ansøgning mrk. S. sendes straks til D. H. K. M. T.'s Redaktion, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Kjøbenhavn.

Den sorte Tavle.

Nedenstaaende Herrer er slettet med Kontingent-Restance af herværende Afdeling:

O. Johansen, Gerritsgade. — C. A. Wenniche, Willemoesvej. — Chr. Hansen, Boghdlr. Kielberg. — F. Theill, Fyens Andelsfoderstoff.

Svendborg, Februar 1911. *P. H. Norlander,* p. t. Kasserer.

Thisted. Isenkrammedhjælper S. Sørensen — tidligere i Aarhus — her i T. ansat hos Herr Chr. Have, er slettet med Restance fra $^1/_{10}$ 10. S., der nu har forladt Thisted, har indtil $^1/_4$ faaet Ansættelse i Brønderslev og fra $^1/_4$ i Svendborg.

H. Chr. Ottesen.

Afleveret til Posten den 14. Februar.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn C., Islands Brygge 23,2. Formand *Christen Ingvoldsen.* Kontortid 9—$12^1/_2$ og $2^1/_2$—$6^1/_2$ samt Fredag fra 8—9 Aften. Telefon 9485.

„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).

— Ekspeditør: *Fr. Møller,* Kjøbenhavn L., Ægirsgade 68[1]. Telefon Taga 894 x.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, Formand *A. C. Alsøe.* Købmagergade 19, 4
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, — *N. Christensen-Krogh,* Odense, Overgade 44 (Telf. 957).
Sjælland, — *Chr. Johansen,* Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45, 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Knudrisgade 25	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bramminge	Kommis *Søren Ullerichs*	G. Ullerichs	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Kongensgade 85	*Sv. Tr. Fensholt*	Norgesgade 19
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	Brudassist. *L. von Hagn-Jensen*	
Fredericia	*Carl Jacobsen*	Prinsessegade 39	*Sigrid Mikkelsen*	Jyllandsgade 4
Frederikshavn	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3
Grenaa	*Søren Kjær*	Adr. Crome & Goldschmidt	*M. Borgberg Madsen*	Adr.: S. H. Bager
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*J. Nørgaard*	C. Wilbroes Bryggeri
Herning	*Marinus Strand*	bredgade 30	*Marinus Strand*	Bredgade 30
Hillerød	*Heinrich Nielsen*	Adr.: Alfr. Petersen	*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*N. Nielsen*	Jærnbanegade 11 B	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*P. Pedersen*	Morellgade 1, 1. Sal	*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*Victor A. Kallerup*	N. C. Hansen	*Aage Petersen*	Nørregade 36
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Adr. Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Dyrehavegaardsvej 2
Kjøbenhavn, Bladekspedition	*Å. C. Alsøe*	Samtlige Afdelinger har Kontor: Aaboulevard 16, St. Telefon: Nora 799 y.	*Hansine Hansen*	Kontoret: Aaboulevard 16. St. Telefon Nora 799 y, træffes s. Regel Mandag og Torsdag fra 7—$8^1/_2$ Aften samt Søndag fra 9—10 Fmd.
Kolonial	*Willy Carlsen*			
Kontor	*A. Poulsen*			
Manufaktur	*Vilh. Hansen*			
	E. S. Schibler			
Nakskov	*A. Aagaard Hansen*	Adr.: Købmand Skafte	*Axel Olischer*	Adr. Ove Schou
Nykjøbing F.	*Th. Preben Hansen*	Adr.: Grosserer Hülsen.	*Th. Krejl*	A/S A. Nielsen & Co.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Adr. Fr. Bangs Eftf.
Nykjøbing S.	*Oscar Schmidt*	T. W. Jørgensens Eftf.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Henry Christensen*	Adr.: V. Bjerregaard
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Chr. P Hansen*	Akselhus
Odense	*N. Christensen-Krogh*	Overgade 44	*Ragnhild Andersen*	Vesterbro 60
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*J. Chr. Hansen-Grumløse*	Adr.: Kmbd. Mørkeberg
Randers	*R. Sjørup Nielsen*	Sennelsgade 8	*P. E. Andersen*	Tøjhushavevej 5, 1
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*M. Jacobsen*	Skoletorvet
Skanderborg	Kommis *C. J. Kerff*		Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*Oscar Jensen*	Adr.: Aage Henriksen	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Houmann Andersen.*	Bredegade	*H. M. Hansen*	A/S J. Studsberg
Sorø	*H. Madsen*	Storegade 13	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Adr.: Kbmd. Elling	*Otto Jensen*	Algade
Struer	*N. J. Hoff*	Adr. P. Nielsen	*N. J. Hoff*	Adr. P. Nielsen
Svendborg	*C. Hansen Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	A/S N. C. Andersen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Jens Johansen*	Stormgade 4, 2	*Chr. Høyer*	Fredericiagade 22
Viborg	*Erasmus Poulsen*	Mogens Klitgaard	*Erasmus Poulsen*	Adr.: Mogens Klitgaard
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1911. 11te Aargang.

AGITATIONEN MOD DEN STATSUNDERSTØTTEDE KONKURRENCE.

DET STORE PROTESTMØDE I KJØBENHAVN.

HOVEDSTADEN gik i Spidsen med Protesten mod den statsunderstøttede Konkurrence. Og Starten bærer gode Varsler for den Agitation, der hermed indledes. Efter et forudgaaende dygtigt Forarbejde og paa Baggrund af den almindelige Opsigt, vor Kritik havde vakt i vide Kredse, fik dette første Protestmøde den forventede store Tilslutning og det tilsigtede Udfald.

Følgende Resolution — der ligeledes forelægges de efterfølgende Møder — vedtoges:

„Foranlediget af det i Henhold til Hærlovens § 97 til „videregaaende Kursus for Underofficerer" til samtlige Regimenter anviste betydelige Beløb, udtaler Forsamlingen:

at man heri øjner en alvorlig Fare for, at den allerede nu meget følelige Konkurrence, der — særlig i Kontorfaget — udøves af baade tjenstgørende og pensionerede Underofficerer, vil øve en skadelig Indflydelse paa saavel Arbejdsløshed som Gageforholdene i Handels- og Kontormedhjælperstanden.

og opfordrer derfor Forsvarsministeren til

at foranledige disse Kursus begrænsede til almendannende og for selve den militære Uddannelse nødvendige Fag, saaledes at der ikke herigennem paaføres Kontormedhjælperne en Art statsunderstøttet Konkurrence."

SALEN i „City" var fyldt til sidste Plads af kjøbenhavnske Kontormedhjælpere — isprængt adskillige Repræsentanter for Underofficersstanden — da Formanden for Afdelingerne, Herr Å. C. Alsøe Tirsdag Aften den 14. Februar aabnede Mødet og kortelig omtalte dets Hensigt, idet han udtrykte sin Glæde over den talrige Tilslutning.

Herr Prokurist Carl Poulsen valgtes til Ordstyrer.

Folketingsmand, Raadmand K. M. Klausen:

Ærede Forsamling! Bestyrelsen for de indbydende Foreninger har anmodet mig om at holde et Foredrag i Aften, om de Kursus, der efter den i Efteraaret vedtagne Hærlov skal oprettes til Gavn for Underofficererne i deres offentlige eller private Liv.

Sikkert ingen har noget imod, at Standen vil dygtiggøre sig, thi det har sin store Betydning, derved at Underofficererne staar som Vejledere for de Værnepligtige; men Spørgsmaalet er ingen Statsopgave.

Forsvarsministeren er gaaet langt videre end man bør taale, og jeg forstaar saa godt Handels- og Kontormedhjælpernes Protest.

Underofficerernes Lønninger er sikkert gennemgaaende langt bedre end den Stands, der holder dette Møde, og dertil kommer at de er pensionsberettigede.

Jeg tillod mig under Finanslovbehandlingen at rette en Forespørgsel til Forsvarsministeren angaaende denne Bestemmelse, og fik det Svar, at det kun var et Forsøg med Undervisning i Dansk, Regning og Skrivning.

Vi Socialdemokrater paa Rigsdagen har taget bestemt Afstand fra denne Bevilling.

Klaus Berntsen erklærede endvidere, at disse Kursus var frivillige, og han tilføjede, at der vel ikke var nogen som ønskede, at man skulde gaa tilbage til Lavstiden, hvor enhver holdt sig nøjagtig til det Fag, han en Gang havde lært.

Vi kan forlange, at der ikke anvendes Statsmidler til saadanne Øjemed.

Følgen af Bevillingen vil blive Tilbud af billig Arbejdskraft. Det bør der nedlægges en skarp Protest imod! Borgerne bør ikke taale det!

Militærudgifterne, der paalægges Borgerne, er svære nok, og de skulde ikke gerne foranledige, at der fremkaldtes større Arbejdsløshed.

Kaptajn Madsen Halsted forsvarede Bevillingen paa Rigsdagen (Fy!) og Regeringspartiets Ordfører, Carl Hansen, gik endnu videre, idet han gerne saa, at Underofficererne tog saadan Beskæftigelse, for saa at overgaa til de civile Stillinger, naar de var blevne pensionsberettigede.

Herimod har Socialdemokratiets Repræsentanter i Rigsdagen protesteret.

Ingen er nærmere til at rejse en Protest mod den Sag end Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Jeg lover Dem, at Sagen skal blive fulgt af os, og paa et senere Tidspunkt vil vi rette en Forespørgsel til Forsvarsministeren, om hvad der menes om Resultaterne af de gjorte Forsøg.

Handelsstanden har Grund til anden Klage; thi samtidig med at Regeringen sætter denne Bevilling paa 10,000 Kr. paa Finansloven, stryger den de 1250 Kr., som aarligt er ydet Medhjælperne til Afholdelse af Foredrag af handelsteknisk Art.

Grunden dertil maa søges i vor ulykkelige financielle Stilling; men tænk Dem mine Damer og Herrer, at for dette Beløb kan

Folketingsmand, Raadmand K. M. Klausen.

Militærvæsenet ogsaa underholdes i — 18 Minutter (Munterhed).

Inden jeg slutter, vil jeg sige til Dem: Handels- og Kontormedhjælperne bør i Lighed med alle andre Erhvervsgrene organisere sig (Hør!) De kan jo blive en mægtig Organisation. Se blot til Lægerne, Præsterne, Farmacevterne o. s. v. alle organiserer de sig. De eneste som staar tilbage er Handels- og Kontormedhjælperne.

Hvilken Betydning tror De ikke de paa Rigsdagen fremsatte Reformkrav fik, naar man kunde henvise til, at der bag dem stod en organiseret Stand paa saa mange tusinde Mennesker. Det er en absolut Livsbetingelse for enhver Stand at organisere sig. (Stærkt Bifald!)

Redaktør Vilh. Hansen:

DEN SOCIALE URET.

Fra vor Børnelærdom kender vi Lignelsen om de fem Talenter — den attiske Talent, Antikkens højeste Møntmaal, over 4,000 Kr. i vore Penge. — En Mand drog udenvælts og delte sin Formue mellem sine Tjenere. En fik 5, en anden 2, men den tredje kun én Talent. Og da Regnskabets Time kom, havde den første købslaaet og vundet andre 5, den anden vundet andre 2 Talenter, men Manden med den ene Talent afleverede den uden at have øget den Kapital, der betroedes ham. — Og saa kommer Moralen. Den 3dje Tjener bortjages og den gamle Parabel slutter: „Thi hver den som haver ham skal gives, men hvo som ikke haver ham skal endog fratages."

Det umiddelbare Indtryk, som den barnlige Læser — der ikke fatter den dybere billedlige Betydning — modtager heraf, er den Uret, der øves. Den Uretsfølelse møder os hyppigt i Livet, hvor vi er Vidne til, den svage bukker under for den stærkere, den økonomisk bedst udrustede eller socialt overlegne gør Indfald dér, hvor Gærdet er lavest, og hvor de, der ikke evner at rejse stærke Værn om deres Interesser, bliver de underlegne.

Dette Førstehaandsindtryk fra den gamle jødiske Parabel genkendte jeg ved Meddelelsen om Statsunderstøttelsen til Underofficerernes civile Kontoruddannelse, og dette Indtryk forstærkedes, da jeg erfarede, at Statens Tilskud til Centralorganisationens Oplysningsarbejde var strøget.

Saaledes er det maaske ogsaa gaaet Dem, — De har læst Meddelelsen, er standset, studset — og det er gaaet Dem som i mangfoldige lignende Tilfælde: Man glemmer, indtil man selv rammes. —

Først naar den statsunderstøttede Konkurrence betragtes i Sammenhæng med Kontormedhjælpernes sociale Vilkaar øjnes Faren!

KONTORMEDHJÆLPERSTANDEN.

Nu tør jeg gaa ud fra, at adskillige af denne Forsamling aldrig har gjort sig klart: Hvad er Kontormedhjælperstanden som socialt Begreb, en afsluttet Erhvervsgruppe med fælles Interesser og særlige, ensartede Ønsker. — Dette er saa meget sikrere, som det, der samler os i Aften, ellers vilde være aldeles utænkeligt!

Men nu er De altsaa kommen herind — fra alle Slags Kontorer. De kender næppe hverandre, — i al Almindelighed i hvert Fald; thi nogle af Dem kom fra de store Fabrikskontorer, Handelskontorerne, Forsikringsselskaberne, Dampskibsselskaberne, Speditørerne, Detailforretningerne, fra de kommunale eller maaske offentlige Kontorer. — Hver af disse Virksomheder er som en lille Verden for sig, hvor Menneskeliv henglider, Skæbner afgøres, hvor Livet giver og tager fra den Enkelte, hver plejer sine Interesser og Kollegialitet er et snævert Begreb.

Men Flertallet af alle disse Virksomheder, der er et Led i det store Omsætningsmaskineri, er af ret ny Dato og fremgaaet af den Udvikling, der foregaar paa Handelens, Omsætningens og Kommunikationsmidlernes Omraade, og hvis Drift er afhængig af en tusindtallig Arbejdsstab, der væsentlig fremgaar af vor Stand.

Ledemotivet i al faglig Organisation er svigtende faglig Selvstændighed. For Medhjælperne i Almindelighed er den faglige Selvstændighed i afgjort Tilbagegang, for Kontormedhjælperne er den ganske illusorisk. Kontorfaget er overbefolket, Avancementsbetingelserne begrænses; kun enkelte vellønnede Stillinger hæver sig op over det almindelige lave Lønniveau, efterdi Arbejdet specialiseres og de alm. Kontorfunktioner kun betales lavt.

Denne Udvikling frembragte Medhjælperstanden og øgede dens Tal med rivende Fart. Især her i Kjøbenhavn. Skatte-Statistikken fortæller os, at her steg Antallet af skatteydende Medhjælpere med 70 pCt. i Tiden 1898—1907 (5162—8762 Medhjælpere) og denne med den efterfølgende Periode saa Tusinder af Kvinder indrulleres i de sideordnede Handelsfag. Medens i 1862 ialt kun 3 kvindelige Medhjælpere var skatteansatte var deres Tal i 1907 steget til 1823, — foruden de Tusinder af unge Kvinder, der ikke opføres selvstændig paa Skattelisterne.

Vor tusindtallige Stand — der her omfatter henved 20,000 — har ikke evnet at gøre sig gældende som Samfundsborgere. End ikke Værn om vore almindelige faglige Interesser nemmede vi at rejse. Arbejdsløsheden undlod vor Stand at værge sig imod; det store Flertal af vore Standsfæller gav sig Principalerne i Vold uden at søge Arbejdsvilkaarene regulerede og uden at øve Indflydelse paa den Arbejdstid, der fastsættes efter andres Forgodtbefindende.

Og mens alt dette sker, løber Konkurrencen Storm mod vort Fag fra alle Kanter; Kvinder staar mod Mænd, fremmedartede Elementer truer med Invasion og Tilgangen øges fra det Overskud af Arbejdskraft for hvem „honnet Ambition" er mere værd end et ærligt Haandens Arbejde.

DEN GAMLE KONTORMAND.

Disse Kendsgerninger vil jeg indprente i Deres Bevidsthed, fordi De først derved tilfulde forstaar den triste Skæbne, der er mangen gammel Kontormand beskaaret. — Det skete for kort Tid siden, at nogle store amerikanske Jernbaneselskaber — New York Central-, Hudson- og Delaware Comp. — afskedigede alle deres Funktionærer og Arbejdere over 35 Aar; — man vilde have unge, friske Kræfter — og tog dem. — Saa rigoristisk gaar man ikke frem hos os, men Tendensen indenfor vort Fag gaar i lignende Retning. Vi véd det allesammen gennem Praksis og Selvsyn, at Chancerne for de ældre Kontormedhjælpere forringes. (Hør!) Den gamle Kollega, for hvem Kontorets Dør engang luk-

kede sig, for ham er der kun liden Udsigt til Nyengagement. Han og hans vil oftest segne under Arbejdsløshedens Aag. De tælles i Hundredevis, disse gamle Kolleger, som en ublid Skæbne trængte ud i den merkantile Reservearmé; ingen kender disse Navnløses Tal, „de Stille" i vor By, der ikke gaar i Demonstrationstog, ikke møder frem med Krav til Regering og Rigsdag. Men ude i Forstædernes Fattigkvarterer kæmper de en uafladelig Kamp med honnet Fattigdom, mens Klædedragten og den ydre Habitus forfalder og gør det vanskeligere at hævde sig, — endsige opnaa ny Stilling.

Saa begynder det med Arbejdstilbud til lav Løn — og ender med Barmhjertighedsgerningen.

PROLETARIATET I FRAKKE OG HØJE FLIPPER.

Jeg har set talrige Eksempler derpaa i Tidernes Løb, skal kun anføre et Par Episoder fra egen Praksis og fra de seneste Dage. Paa det Selskabs Vegne, hvori jeg er ansat, søgte jeg en ung Kontorist paa en Snes Aar. Gagen var 1200 Kr. Henimod 200 Ansøgninger indkom, — men deriblandt en Mængde fra ældre Kontorfolk, hvem langvarig Pladsledighed henviste til denne beskedne og for en ung Mand bestemte Stilling. Eller en Plads for en 23aarig Kontorist, — Gage 1400 Kr. Ogsaa her ældre, erfarne Kolleger, forhen i gode, vellønnede Pladser, der nu tvungen af Nøden falbød deres Arbejdsevne til en Gage og i en Stilling, der var afpasset for en langt yngre Kraft. Endnu et Tilfælde: En gammel, veltjent Bogholder fandt forbigaaende Beskæftigelse under en Vakance; da den ophørte, maatte Manden — der fik en efter hans Ydelser fuldtud anstændig Løn — udtræde. Vi kunde ikke vedblivende beskæftige ham. Siden erfarer jeg, at denne gamle Bogholder modtog et Engagementstilbud af en herværende Grosserer i en god Forretning. Det gjaldt Arbejde fra tidlig Formiddag til sent paa Dagen, og Maanedsgagen var — 35 Kr. (Fy!) Ja vist, sligt bør der raabes „Fy" efter, — men husk: Dette Tilfælde er ingenlunde enestaaende, slige Skambud er hyppigere indenfor vor Stand end De aner. — Jeg kender Navnet paa den Slyngel af en Grosserer, der fremsatte dette skandaløse Tilbud, og alene Hensynet til en anden afholder mig her i denne offentlige Forsamling at nagle hans Navn til Skampælen.

Saadanne Tilstande raader i vort Fag! Og det maa staa os klart, at den samme triste Skæbne kan ramme enhver af os, om Livet og Lykken er os ugunstig. Thi om vi ret loddede Dybden i vor Stands sociale Stilling, vi vilde i mange Tilfælde bag den saakaldte „gode Ambition" staa Ansigt til Ansigt med et Proletariat i Frakke og høje Flipper. (Bifald!)

LØNSPØRGSMAALET.

Men mere end noget andet afspejles vor Stands sociale Stilling i Lønspørgsmaalet.

Tallenes Mængde kan virke overbevisende i et videnskabeligt Værk uden netop at have samme Virkning fra en Talerstol. Derfor skal jeg nøjes med at give en Sammenligning mellem Arbejder- og Medhjælper-Indtægternes Karakteristik. De kjøbenhavnske Skattelister frembyder her et interessant Grundlag; de fortæller os f. Eks., at der i 1862 fandtes kun 861 skatteydende Arbejdere i vor By, men videre oplyser de, at Arbejder-Skatteydernes Tal i 1907 androg 44,428 eller 4,3 % mod 72 % af samtlige Skatteydere. Tror De, at denne vældige Forøgelse, der genspejler en tilsvarende omfattende Indtægts-Forøgelse, var mulig uden Arbejderstandens eget Initiativ, fæstnet og udviklet gennem stærke Organisationer? (Nej!) Nej, selvfølgelig, — men tro derfor ikke, at Medhjælperne er gaaet frem i samme Tempo. Dette er saa langtfra Tilfældet!

Skatte-Statistiken siger os, at kjøbenhavnske Medhjælperes Indtægtsforhold i 1907 kan anslaas til, at 32 % havde en Aarsindtægt under 1200 Kr., 56 % under 1600 Kr. — 7/10 af Medhjælperne under 2000 Kr. i aarlig Indtægt. Men disse Tal giver et for gunstigt Billede af de virkelige Forhold. De Tusinder, som — i hvert Fald paa den Tid — undgik Rodemestrene eller, hvad hyppigt er Tilfældet, har Indtægter under Skattegrænsen, vilde yderligere formørke det sociale Billede, som disse Tal gengiver.

Eller lad os et Øjeblik opholde os ved Ægteskabsstatistiken, der i flere end én Henseende er god at faa Forstand af: Af mandlige kjøbenhavnske Industriarbejdere imellem 25—30 Aar er 57 % gifte, medens kun 39 % af Kontormedhjælperne i Kjøbenhavn naaede ind i Ægteskabets Havn. Mon det er fordi vi Kontorfolk er mere anlagt for Cølibat end vore Medborgere i Industrien? (Munterhed!) Jeg tror det ikke, men jeg véd, at Aarsagen alene er den, at med de Krav, der stilles til Kontormedhjælperen, er hans Gennemsnits-Levefod for ringe til, at han tør paatage sig Ægteskabets flerfoldige Ansvar. Dér har De Forklaringen paa Ægteskabs-Statistikens Besynderlighed.

DEN MILITÆRE KONKURRENCE.

Saaledes er vore sociale Vilkaar — saa omtrent er Medhjælperstandens samfundsmæssige Stilling. Dette ønsker jeg at fastslaa, fordi den rejste Kritik netop faar sin rette Begrundelse heri.

De bør ikke forglemme, at det Fag, De tilhører, er et aabent, et ubeskyttet Fag, som ingen Lovbestemmelser værner, ingen faglige Overenskomster beskytter. Geraader Medhjælperen i Uoverensstemmelse med sin Principal, dennes Fæller og ikke Medhjælperens sidder til Doms; og medens Fabriksarbejderen, Bagersvenden og andre Arbejdere har Lovens Bogstav for, at deres Arbejdspladser skal være hygiejnisk indrettede med rigelig Luftfornyelse, giver Loven ikke Kontormedhjælperen saa mange Kubikcentimeter Luft, som der tilstaas en Tugthusfange. (Munterhed!)

Ind i dette aabne, værgeløse Fag drager en Hær af fremmedartede Elementer, Folk allesteds fra, Overskudet fra andre Erhverv; men fremmest i denne Flok finder vi Underofficeren. Han er ikke alene i Têten, — han er Typen og den faste Stab.

Forsvarslovene af 30. September 1909 betød som bekendt ikke alene store Udskrivninger til Krigsmateriellets Vedligeholdelse og Forøgelse, men afmærkedes tillige i væsentlige Lønforbedringer for Befalingsmændene — og, efter mit Skøn, ikke den daarligste Anvendelse af disse uhyre Kapitaler.

Underofficerer lønnes herefter saaledes:

	Begyndelses-løn		Tillæg hvert 4. Aar	Højeste Aarsløn
Sergenter.....	Kr. 1020.—		Kr. 180.—	Kr. 1560.—
Oversergenter...	„ 1620.—		„ 180.—	„ 1860.—
Stabssergenter ..	„ 1980.—	efter 4 Aar	„ 180.—	„ 2220.—

Vi ser altsaa, at den endnu unge Sergent, der blot har faa Timers Arbejde og endda kun Rekrutter til Uddannelse hvert andet Aar, naar den samme Aarsindtægt som 56 % af samtlige kjøbenhavnske Kontormedhjælpere.

Men Underofficerernes Stilling er i Virkeligheden gunstigere, idet mange — Lærere eller Befalingsmænd, der gør stadig Tjeneste ved de militære Skoler, Beridere og Gymnastiklærere — har Aarstillæg af henholdsvis 120, 48 og 24 Kr. — Pensionen sætter imidlertid den afgørende Grænse mellem Underofficeren og Medhjælperen. Ifølge Pensionsloven af 1876, der yderligere forbedredes ved Tillægsloven af 1. April 1908, indtræder Pensionsretten efter 20 Aars Tjeneste regnet fra det 18. Aar og med 50 % af det sidste Tjenesteaars Lønning samt et Tillæg af 100 Kr. Efter yderligere 10 Aars Forløb forøges Pensionen med 1/20 for hvert efterfølgende Aar, — hvad der i Praksis betyder, at pensionerede Underofficerer kan regne med ordinære Aarsindtægter af 1300—1600 Kr.

Men i mange Tilfælde bliver Pensionen kun et Tillæg til de Indtægter, der flyder af en borgerlig Bibeskæftigelse. — Jeg har indhentet Oplysninger fra Garnisonsbyerne vedrørende disse Forhold, men skal her begrænse mig til et Par Eksempler, hentede fra en sjællandsk Garnisonsby og en Købstad uden Garnison.

Min Hjemmelsmand fra det førstnævnte Sted skriver: „Kommunekassereren (Kæmneren) er en forhenværende Stabssergent, Forvalteren paa Hospitalet, Forvalteren paa Fattighuset og Assistenten paa Kommunens tekniske Kontor er alle forhenværende Underofficerer. I de sidste Aar er der heldigvis sket Forandring til det bedre, og det nuværende Byraad synes at være Modstander af, at kommunale Kontorpladser skal være Retræteposter for forhenværende Militærer. Et Par af Byens større Fabriker og en af de største Sagførere har, Traditionen tro, antaget forhenværende Underofficerer paa deres Kontorer, og at disse Herrer pynter sig med Titlen „Bogholder", er en Selvfølge." Og videre: „Underofficerer er forøvrigt et meget alsidigt Folkefærd, der paatager sig alt, lige fra Billetkontrollør til 1ste Kl. Bogholder. Bliver her i Byen en Kontorplads ledig, er altid det største Procentantal af Ansøgerne Underofficerer, og alle møder de med saa fine Anbefalinger, at man faar Indtryk af, at de alle er rene Kontorgenier."

I denne Beretning peges der ogsaa paa den Konkurrence, som Officererne udøver, og dette gentages i de Efterretninger, der foreligger fra en nordsjællandsk By uden Garnison, og hvori det hedder: „Vi har en Del militære Pensionister, som til Trods for, at de har deres gode Pension, har forstaaet at skaffe sig forskellige kommunale og statslige Hverv af forskellig Art, som ogsaa mange ældre Kontorfunktionærer godt kunde bestride. Her kun et Par Eksempler:

Pens. Oberst,	Aarspension	3000 Kr.,	Ekstra-Indtægt	1500 Kr.
„ Kaptajn,	—	2000 „	—	1800 „
„ Stabssergent,	—	1300 „	—	1600 „
„ do.	—	1300 „	—	1500 „

Disse Data kan følgelig kompletteres, og det viser, at det ikke alene er i Garnisonsbyerne, at saavel tjenstgørende som pensionerede Underofficerer gaar ind i de civile Kontorvirksomheder, Handelskontorer, Detailforretninger, Banker, Sparekasser, Amtstuer, Herreds- og Byfogedkontorer, Kommunekontorer, Forsikringskontorer o. s. v.

MENINGSLØSHEDENS TRIUMF.

Hidtil er disse Indfald i vort Fag foregaaet i spredt Fægtning, og Underofficererne er mødt frem med en ofte fordringsløs Udrustning af faglige Færdigheder. Men nu sættes der System i Galskaben. Nu sker Invasionen i Kontorfaget regimentvis og med moderne Udrustning! Med de 500 Kr., der er anvist hvert Regiment til Underofficerskursus i saadanne Fag, der kan være disse Folk til Nytte ved civilt Erhverv, som Bogholderi, Tegning, Stenografi, Handels- og Bankregning, staar vi overfor det danske Krigsministeriums planmæssige Tilskud til og Befordring af Militærpersoners Konkurrence mod vort Fag! (Tilslutning!)

Selv om kun et Faatal af vore Kolleger gennem den direkte Beskatning bidrager til den nye Forsvarsordning, vor Stand faar dog i fuldt Maal sin Rem af Huden gennem de indirekte Skatter. Det nye Skatteforslag rammer især Handel og Omsætning, dets 8 Millioner vil falde med Tyngde paa det kjøbenhavnske Forretningsliv og afmærkes i højere Gods- og Farttakster, nye Stempelgebyrer, større Rejseomkostninger — kort sagt væsentlig øgede Handelsomkostninger. Og næste Aar møder Regeringen utvivlsomt med nye 8 Millioner. Vi Medhjælpere vil ikke undgaa disse Skattepaalægs Velsignelser. De vil før eller senere afmærkes, naar vore Gager næste Gang skal fikseres. (Hør!)

Større Udgifter, ringere Indtægter, indirekte Støtte til et System, der konkurrerer os ud af vore Stillinger, en øget Kamp for Brødet, trykkede Gager for Fagets egne Folk, Arbejdsløshed og Nød for vore Standsfæller, ministeriel Understøttelse og Befordring af den militære Konkurrence — og alt dette, mens „Benkommissionen" arbejder og andre Stats-Embeds- og Bestillingsmænds Privatindtægter er Genstand for Undersøgelse og trues af Forbud. Dette er Meningsløshedens Triumf! (Hør!)

DET MILITÆRE TILSKUD.

Det er en Umulighed at føre sagligt Forsvar for sligt! Og det er ej heller lykkedes Forsvarsministeren og hans Venner paa Rigsdagen under den Debat, som dette Spørgsmaal fremkaldte i Folketingets Møder den 16., 17. og 18. Januar. Forsvarerne af den statsunderstøttede Konkurrence gaar stadig udenom Sagens Kærne, svarer i Øst, naar vi angriber i Vest, og taler om frie Næringsforholds Hævd, og om at vi ikke skal tilbage til Lavstid og Lavsartikler — som om vi nogentid havde tilsigtet sligt med vor Kritik!

Nej, dette Overgreb mod vor Stand snakker man sig ikke fra; med Talemaader mættes ingen Mand. Kan hænde, at Herr Klaus Berntsen ikke vil mærke de 10,000 Kr. til de militære Kursus paa sit bugnende Millionbudget, men det kunde være, at hans indenrigsministerielle Kollega, Herr Jensen-Sønderup, under hvem det offentlige Forsørgelsesvæsen sorterer, ad Aare vil føle det saa meget tungere gennem stigende Fattigbyrder. (Hør!)

Nu vil man maaske spørge mig: Er den halve Snes Tusind Kroner ogsaa al den Postyr værd? Hvad betyder dette Beløb paa Statens uhyre Budget? — Jo, sammenlignet med hvad der ydes vor Stand af Staten er dette Tilskud i sig selv endog meget betydeligt. Det svarer til Halvdelen af det Beløb, som Staten yder til unge Handelsmænds Uddannelse i Udlandet, — den Ungdom, der skal høste Kundskab og samle Købmandsviden paa fremmede Pladser til Gavn for vort Land, maaske endog bryde nye Veje for dansk Foretagsomhed og skaffe Beskæftigelse for danske Handelsmænd i fjerne Egne. — Og det militære Tilskud er 8 Gange større end det Bidrag, Staten hidtil ydede os til faglige og handelstekniske Foredrag, — skønt der er henved 30 Gange saa mange Medhjælpere som Underofficerere. — Ja, og udover det har Staten jo aldrig ydet en Skilling til den udlærte Handels- og Kontormedhjælper!

VORT FOREDRAGS-TILSKUD STRYGES.

Men ikke nok dermed! Samtidig med at Staten sætter Konkurrencen mod os i System, stryger Finansudvalget — med Tingets Tilslutning — de 1250 Kr., Centralorg. hidtil modtog til sit fagtekniske Oplysningsarbejde. Og dog var disse Foredrags Betydning umiskendelig. De vakte Medhjælperens Interesse for mangt et Spørgsmaal udenfor den daglige Dont, befrugtede Sindet, skærpede Lysten til Efterlignelse af de Forbilleder, der oprulledes for ham, og fik Medhjælperen til at fordybe sig i fagtekniske eller handelsvidenskabelige Anliggender, han forhen lod upaaagtet, — vakte hans eller hendes Lærelyst og Kundskabstrang, kaldte paa Initiativet og Personligheden. — Thi Foredraget er Kvintessentsen, Uddraget, der gengiver i Sammendrag, det der maaske maa hentes mange Steds fra; dets Sætninger kan formes, dets Ord siges netop saaledes, at de fænger i et modtageligt Sind og faar de Tanker til at spire, som engang skal sætte Frugt i daadrigt Arbejde.

Vi søgte at bevare dette Tilskud og har foreslaaet Handelsministeriet at gøre det afhængig af Anvendelse i udpræget handelsvidenskabelig Retning. Forgæves! Man strøg de lumpne 1250 Kr. i samme Aandedrag, som man bevilgede 800 Kr. til Præsternes videnskabelige Uddannelse, 15,000 Kr. til en Maleriudstilling i — Rom og 60,000 Kr. til en dansk Ordbog. Jeg tænker ikke, at Præsterne vil prædike en Døjt bedre med den 800 Kr.s Videnskabelighed in mente, og den sociale Uretfærdighed vil ikke være sit Ophør et Hanefjed nærmere, fordi man muligvis opnaar en bedre filologisk Definition for Substantiverne „Arbejdsløshed", „Fattigdom" og „Sult". Saaledes er Reversen paa Medaljen! I Sandhed, dette er Taabeligheden sat i System!

VOR KRITIK GÆLDER SYSTEMET.

Jeg har tidligere fremhævet og skal her understrege, at vor Kamp mod den statsunderstøttede Konkurrence gælder Systemet, men ingenlunde Underofficererne. Og dette saa meget mere som

denne Stand slet ikke har ønsket disse Kursus, men derimod gode Underofficersskoler, der paa sin Vis kunde bidrage sit til at udjævne Kløften mellem Officerer og Underofficerer. Men de krigsministerielle Embedsmænd vilde det anderledes; de udsatte Ordningen af denne Sag indtil 1914. Og med den selvfølgelige komplette Ligegyldighed, som man fra den Side nærer overfor Medhjælperspørgsmaalet, fik vi de statsunderstøttede Kursus. Disse Embedsmænds Alvisdom forklarer den hele skruptossede Ordning. (Hør!)

Ingen vil fornuftigvis bestride Betydningen af Underofficersstandens Alméndannelse. Den er af Vigtighed, for at denne Stand kan røgte sin Gerning tilfredsstillende og hævde sig overfor de Værnepligtiges stedse øgede Intelligens. Og hvad der gælder i Fredstid har ogsaa Gyldighed paa Krigsfod. Man siger — og vist ikke med Urette — at det var den preusiske Skolemester, der vandt Slaget ved Kønigsgrätz, og man tør overføre denne Opfattelse paa Udfaldet af de verdenshistoriske Begivenheder, der i vor Tid udspilledes i Østasien.

Men Underofficersstandens almene Dannelse og intellektuelle Udvikling, endsige dens Evne til at disciplinere og indøve den vaabenføre Ungdom, er uafhængig af dens Kendskab til specielle og civile Kontorfærdigheder, ligesaalidt som Standens Interesse for sin Gerning i særlig Grad vil fremmes, naar selve Krigsministeriet forbereder den til de ventende civile Opgaver og Stillinger.

TRÆFFENDE ORD.

Underofficerernes Talerør „Underofficersbladet" har — som rimeligt er — søgt at værge Standen mod vor Kritik. Men Sagen er for slet til at Forsvaret kunde blive heldigt. Bladet stiller sig en garde, men falder ud af Paraden. Udfaldene bliver Finter, — uden Træffere. Jo, Sandheden i Ære, et eneste Stød var vel ført, et eneste blev en sikker Træffer. Det er da Bladet hævder, at denne Sag faar Medhjælperne selv se at klare: „de (Medhjælperne)" maa konkurrere os ud ved energisk at slutte sig sammen."

Dette Udfald mod vor Stand lader sig ikke afparrere, — med Blusel paa vort Fags Vegne læste jeg disse sande og træffende Ord!

Thi dette Overgreb overfor vor Stand var umulig mod ethvert andet Erhverv. Tror De Lægen, Fotografen endsige Arbejderen vilde finde sig deri. Nej og atter Nej! Ræven sætter sig til Modværge, naar den drives ud af sin Hule, men den fine Kontormedhjælper med Præliminæreksamen eller 4. Klasses Hovedeksamen nøjes med at knytte Hænderne i Lommen — om han da gider det — og saa lade alt gaa sin skæve Gang.

ET LYNGLIMT.

Denne Sag viser den kjøbenhavnske Medhjælper i al sin Ynksomhed, naar det gælder hans faglige Interesser. Det gaar med Medhjælperen som med den Mand, der en Julidag sorgløst vandrer ud ad den vide Landevej; han haster blot frem, hører kanske efter Smaafuglens Sang, forlyster sit Øje ved Vejgrøftens Blomst og gaar det sidste Hus forbi, mens Vejen fortaber sig over de store Vidder. Men Uvejrsskyen over hans Hoved blev han ikke var, før Stormen rejste sig, Uvejret brød løs og Lynet blændede ham. — Saaledes slentrer Medhjælperen ud ad Fagets slagne Vej, fortabende sig i Skuet af den fattige Urtekost Livet bød ham. Ogsaa han gaar oftest Hus forbi. Og saa overraskes han af Livets Storme: Slette Arbejdsvilkaar, den trange Kamp for Brødet, svigtende Held, han konkurreres ud og opsluges af de arbejdsløses triste Skare. Lynet slog ned og ramte ham!

Mærk Dem det allesammen! Mens Solen skinner paa Jer Vej og Livet synes Medbør kan Lynet uden Varsel slaa knitrende ned iblandt Jer, kuldkaste eders Forhaabninger, ødelæggende Jer Fremtidslykke.

Den statsunderstøttede Konkurrence er et saadant Lynglimt, der kaster sit grelle, varslende Lys over vore faglige Vilkaar!

Vil det give den uorganiserede Medhjælper Klarhed over sin Stilling, og rive den socialt uoplyste Kollega ud af hans Ligegyldighed og Uforstand? Jeg véd det ikke, men jeg vilde ønske, at jeg kunde raabe det ud i hver Forretning, hvert Kontor i denne By, hvor mine Standsfæller færdes, fordi nu gælder det mere end nogensinde før Standens Selvhævdelse og Anseelse.

Saa langt er De mine Herrer uorganiserede Kolleger tilbage, at Skraldemanden, der fejer Skarnet paa vore Gader og som De agtsomt yiger, naar De promenerer Deres ulastelige Dress, samfundsmæssigt set er Dem langt overlegen, fordi han for længst forstod at hævde sig socialt gennem Selvhjælp, mens De end ikke var os følgagtig, naar vi frembar vore Ønsker om Statsstøtte. (Stærkt Bifald.)

STANDENS RETTE MÆND.

Tiden er løbet Dem forbi. Vort — Centralorg. — Arbejde for at højne vor Stand satte sine Spor, vore Afdelinger spænder et Næt knyttet i halvhundred Knuder over Danmarks Land; de faglige Resultater opsummeredes, gennem brydsomt, udholdende Arbejde erobrede vi Hundredtusinder af ubetalte Arbejdstimer for vort Lands Medhjælperstand, mens nye Spørgsmaal meldte sig og understøttende, ophjælpende Institutioner grundlagdes.

Mens mange standsinteresserede Kolleger omkring i Landet satte Tid, Evner og Penge ind paa dette faglige Reformarbejde, mens vi ofrede vor karrigt tilmaalte Fritid og ofte arbejdede for Deres Anliggende langt ind i stille Nattetimer, holdt De, den kjøbenhavnske Medhjælperstand, Dem lunkne tilbage i Tusindtal.

Den Sag, der samler os til Protestmøde, er som ethvert andet fagligt Spørgsmaal rejst af os, — Centralorganisationen. Thi vi — og vi alene — er Standens rette Mænd, dens eneste og sande Repræsentanter og Fremgangsmænd, — Reformbevægelsens Pionérer, Medhjælperstandens virkelige Talsmænd i dette Land. Vi er Folk fra alle Lejre, alle politiske Afskygninger har Rum mellem os; thi vi samles i Fællesviljen om at fortne og befæste vor Stands Interesser og højne dens sociale Stilling. Netop derfor gør vi Front mod de Kvaksalvere og Lappeskræddere, der under Medhjælpernavn fusker i faglige Anliggender. Thi vi er Medhjælperstandens Avantgarde, Fremtidens Mænd og den vakte Del af vor Stand følger vore Faner! (Bifald!)

HVORFOR?

Saa maa det da være en Pligt og Æressag for de kjøbenhavnske Medhjælpere at samles i vore Rækker. De kan ikke nære Modvilje mod vore Formaal, — og De gør det ejheller! Men Tusinder staar endda udenfor, holder sig lunkne tilbage. — Hvorfor? Fordi det er lettest, billigst og nemmest — men husk, det er ogsaa grimmest (Hør!) Husk at De derved sætter Dem udenfor de bedste blandt Deres Standsfæller, og at Deres Stemme er klangløs, naar Standens Sag skal tales og afgøres. Eller, det regnes ikke for god Ambition at være fagorganiseret! Hvilken Motivering i et Land, hvor Organisationens Idé fængede blandt Embeds- som Arbejdsmænd. Mon disse talrige Erhvervsgrupper og Kooperationer grundes paa Uforstand og I alene er de kloge? Nej Kendsgerningerne taler højlydt derimod. Mon ikke I langt snarere var Narrene og hine de fremsynte Folk? Samtiden og — Eftertiden vil bekræfte det. Eller I vil afvente Resultaterne! De Resultater, der netop afhænger af eders Medvirke, mens eders Tilbageholdenhed snylter paa eders virksomme og opofrende Standsfæller. Eller denne og hin sidder i en overordnet Stilling, der hæver ham over det almindelige Niveau, og faar ham til at rette Blikket foragteligt nedad! Jeg minder Dem om den gamle, dødsmærkede Rigens Admiral fra den nordiske Syvaarskrig, hvem hans Venner fraraadede at overtage Flaadens Førelse. „Hvorfor bærer vi Adelsmærke og gyldne Kæder, naar vi ej i Farens

Stund skulde værge Land og Rige" var hans Svar. Og gælder denne Pligt ikke i lige Maade for Medhjælperen i overordnet Stilling? Har netop ikke vi, der har betroede Stillinger i vort Fag, Forpligtelsen til at træde i Skranken for vore Standsfællers faglige Interesser!

APPEL!

Nej vil vor Stand fremad, og den maa jo fremad i egen uafviselig Interesse, da sker det kun ved egen Kraft og eget, udholdende Arbejde!

Den statsunderstøttede Konkurrence er af Forsvarsministeren betegnet som et Forsøg. Saa ligger det da i Deres Haand at standse Forsøget og værge vor Stand mod Overgreb fra oven, mod Stormløb udefra. Landet over vil vi rejse en Opinion mod dette System, og det mest sikre Middel hertil er Tilslutning til Medhjælperorganisationen. Derfor ind i Centralorganisationen, ikke for min Skyld, ikke for den Organisations Skyld i hvis Navn jeg taler, men i Deres egen velforstaaede Interesse. Nu gælder det Standens Fremtid og Velfærd! Lad Krigsministeriet da finde os rede og rustede til at værge vore Anliggender, nu og i al Fremtid, og for en Gang Skyld finde Kjøbenhavnerne i Têten, nu da det gælder en endrægtig Protest mod den statsunderstøttede Konkurrence. (Tilslutning!)

Vi forventer Deres Forstaaelse og forlanger Deres Bistand og Støtte i denne Sag — da skal De aldrig savne vor! (Langvarigt Bifald!)

— — —

I den efterfølgende Diskussion udtalte Redaktøren af „Underofficersbladet", Hr. Christiansen, at Underofficererne ligesaa lidt ønskede de nu foreslaaede Kursus, som de i sin Tid havde ønsket Højskolekursus, og han udtalte, at disse Kursus kun var sat ind i Hærloven for at holde Underofficerernes andre Krav nede. Vi har ikke søgt de 500 Kr. pr. Regiment til disse Kursus — og vi ønsker dem heller ikke! Taleren rettede en Opfordring til Mødets Deltagere om at organisere sig.

Disse Udtalelser hilstes med Tilslutning, og der førtes en kort Debat, hvori Dirigenten, Prokurist Carl Poulsen og Hovedbestyrelsesmedlem, Prokurist H. P. Hansen jun. deltog, idet de yderligere understregede Indlederens Udtalelser. — Resolutionen vedtoges sluttelig med alle Stemmer mod — en!

Protestmøde i Vejle.

SOM meddelt i „D. H. K. M. T." Nr. 4 havde Vejle Afdeling Onsdag den 22. Februar foranstaltet offentligt Protestmøde mod den statsunderstøttede Konkurrence med Herr Redaktør Vilh. Hansen som Taler.

Formanden, Herr Jens Johansen, bød Velkommen og gav straks Ordet til Herr Vilh. Hansen, der holdt et udmærket, koncist og godt udarbejdet Foredrag om den statsunderstøttede Konkurrence, som Taleren betegnede som en social Uretfærdighed mod vor Stand. Forholdene har i de sidste Aar udviklet sig saaledes, at det er vanskeligt for Medhjælperne at skabe sig en selvstændig Stilling. Detailhandelen monopoliseres, Faget overbefolkes og Underofficererne optager en stor Del af de vellønnede Pladser i Garnisonsbyerne.

Den store tusindtallige Stab af Medhjælpere er, gennem de direkte og indirekte Skatter til Staten, med til at betale den Understøttelse, der nu gives vore Konkurrenter til Uddannelse i vort Fag. Et saadant Misforhold vilde ikke kunne eksistere, dersom alle Medhjælpere sluttede sig til Organisationen og krævede deres Interesser varetaget; men en stor Del af Medhjælperne er sløve, uinteresserede og socialt uoplyste Folk, der vandrer ud ad Livets slagne Landevej, kaster en Gang imellem et Blik til Siden og glæder sig over, at Vejen til gode Levevilkaar bliver dem forberedt af andre — selv gider de ikke røre en Finger derfor.

Havde vi staaet fast organiseret, var der ikke bleven budt os det, der nu er budt os. Det er et Overgreb, som er fuldstændig utænkelig overfor en hvilken som helst anden Stand. Skylden ligger i Medhjælpernes manglende Forstaaelse af Organisationens Betydning.

Jeg har fremragende Politikeres Ord paa, at den Dag vi forener vore Viljer i én Vilje og rejser Krav om vor Ret, da faar vi den, og jeg vil ønske, at det Spørgsmaal, der er fremme her i Aften, maa lyse op for de „uinteresserede", faa dem til at indse, at Organisationen er Vejen til Maalet — ikke for min Skyld, ej heller for vor Organisations Skyld, men først og sidst for Deres egen Skyld. (Stærkt Bifald.)

Formanden rettede derefter en kraftig Opfordring til de tilstedeværende udenforstaaende Kolleger om at indmelde sig i Foreningen. — En Resolution til Regering og Rigsdag vedtoges. — Formanden takkede Taleren og Tilhørerne.

Mødet var besøgt af ca. 300 Mennesker. *A. M. N.*

Nye Protestmøder

mod den statsunderstøttede Konkurrence.

VORE Afdelinger i Garnisonsbyerne har — i rigtig Erkendelse af Spørgsmaalets Vigtighed — straks efter den derom udsendte Opfordring besluttet Afholdelse af en Række Protestmøder, og kun Red. Vilh. Hansens Sygdom har foranlediget Møderne udsat til Slutningen af Februar eller Begyndelsen af Marts.

Vilh. Hansen talte i Kjøbenhavn og Vejle og skulde endvidere have holdt de indledende Foredrag ved offentlige Møder i Fredericia, Aarhus, Vejle, Nyborg, Odense og Helsingør.

Der er nu truffet det Arrangement, at Centralorganisationens Næstformand, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring, taler ved Protestmøderne i Aalborg og Aarhus.

Hovedbestyrelsesmedlem, Bogholder Jens Johansen, Vejle, taler ved Mødet i Odense.

Medlem af det fynske Agitationsudvalg, Herr Fuldmægtig H. Schouboe Olsen, Svendborg, taler formentlig i Fredericia.

Centralorganisationens Formand, Herr Chr. Ingvoldsen, taler rimeligvis ved det offentlige Møde i Næstved.

Angaaende en Taler til Mødet i Helsingør er der endnu ikke taget endelig Bestemmelse, men vil formentlig ogsaa ved dette Møde Herr Chr. Ingvoldsen eller Herr Vilh. Hansen — saafremt sidstnævnte forinden bliver restitueret — holde de indledende Foredrag.

Den andet Steds i nærværende Nummer offentliggjorte Resolution vil blive foreslaaet ved samtlige Møder.

Det er i Afdelingernes og Centralorganisationens Interesse, at Møderne faar den størst mulige Tilslutning, og derfor en Pligt for alle vore Medlemmer af al Evne at agitere for ethvert af de ovenfor nævnte Protestmøder!

Vor endrægtige Protest mod den statsunderstøttede Konkurrence mod Kontorfagets Medhjælpere er det virksomste Middel til dens Afskaffelse!

AGITATION.

Red. Vilh. Hansens Udkast til en Agitationsbrochure for Centralorganisationen bringes i det efterfølgende til Afslutning.

UNDERSTØTTENDE INSTITUTIONER

Alt som vor Organisationsbygning højnede sig, vort faglige Reformarbejde antog fastere Form, og Gennembrudsaarenes Agitation ebbede ud, meldte sig nye, praktiske Opgaver indadtil.

Jævnsides med Bestræbelserne for at fremhjælpe vor Stand socialt og økonomisk fulgte derefter Grundlæggelsen af Institutioner, der kunde yde de organiserede Medhjælpere Understøttelse og Værn i Modgangs Tider.

Arbejdsløshed er en truende Mulighed for alle Arbejdstagere, men blandt Handels- og Kontormedhjælperne slaar den hyppigt haardere Slag end i andre Erhverv. Antallet af Pladssøgende overstiger altid langt de ledige Pladser, og Medhjælperen, der uden Støtte fra nogen Kant, maaske endog med Forsørgerpligter,

en Dag befinder sig paa den anden Side af Kontorets Skranke eller Butikens Disk — er en trist Skæbne beskaaret. Langvarig Arbejdsløshed vil oftest sætte sit ydre Præg og forringe Chancerne for Nyengagement; er Medhjælperen til Aars, er Udsigterne end ringere.

For at mildne Pladsledighedens Følger og yde den arbejdsløse Kollega en virksom Haandsrækning oprettedes „Handels- og Kontormedhjæpernes Arbejdsløshedskasse", administreret som en særlig Institution under Centralorganisationen og obligatorisk for alle dens Medlemmer. Bidragene til Kassen indgaar i det ordinære Medlemskontingent. Mindste-Understøttelsen er 30 Kr. pr. Maaned i 3 Maaneder, stigende med Medlems-Anciennitet. Arbejdsløshedskassens Ydelse indtræder ved uforskyldt Arbejdsløshed, efter udstaaet Militærtjeneste, efter helaars Kursus paa Dag-Handelsskole og (for Lærlinge, der har Adgang til Arbejdsløshedskassen) efter Læretidens Udløb. „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" — den eneste Arbejdsløshedskasse for danske Medhjælpere — har siden sin Oprettelse virket tilfredsstillende i enhver Henseende.

Vort faglige Understøttelsesfond er det praktiske Udtryk for vor Kamp imod slette Arbejdsvilkaar og vort Formaal at værge Medhjælperen mod Overgreb af Principalen. Hvor Standens Brøst fremtræder i grellest Form, Medhjælperen underkastet uværdige Arbejdsforhold, Misforholdet mellem Ydelse, Vederlag og Behandling er altfor skrigende eller hvor Principalen endog formener Medhjælperen sin lovhjemlede Organisationsret, — dér slaar Kritiken ikke til, men maa Handling træde i Stedet. Dér vil Centralorganisationen straks gribe ind, og om Forbedringer ikke opnaaes, frigøre Medhjælperen for fortsat Misbrug og yde ham nødvendig Støtte, indtil andet og akceptabelt Engagement byder sig til.

Centralorganisationens Evne til energisk at værge Medhjælperinteresserne vil altid afmærkes i Understøttelsesfondets financielle Underbygning. I Løbet af de 2 sidste Aar øgede vi Fondets Midler med over 10,000 Kr.

I nøje Forbindelse med Understøttelsesfondet virker Pladsanvisningen og Oplysningsbureauet, der dels ved Samvirksomhed mellem Hovedkontor og Afdelinger skal tjene som Regulator mellem Tilbud og Efterspørgsel paa Arbejdskraft, dels tilvejebringe et fyldestgørende Materiale vedrørende Løn og Arbejdsvilkaar i de forskellige Virksomheder, et Efterretningssystem af vidtrækkende praktisk Betydning for vore pladssøgende Medlemmer.

Centralorganisationens Retshjælp i alle faglige Tvistigheder fører vederlagsfrit enhver Sag, der efter Forretningsudvalgets Skøn skyldes Uret eller Overgreb mod Medhjælperen.

Er end vore understøttende Institutioner unge af Aar, de Erfaringer, der hidtil er indvundne paa disse Centralorganisationens Virkefelter, er dog talende Vidnesbyrd om deres velsignelsesrige Fremtidsværd for Danmarks Medhjælperstand.

VORT FREMTIDS-VIRKE

Opgavernes Mængde vil myldre frem, Reformspørgsmaalene melde sig i Flok og Følge, før vor Stand — samfundsmæssigt og socialpolitisk — naar i Niveau med andre Erhvervsgrupper.

Lærlingeuddannelsen er vanrøgtet, Lærlingeloven forældet, kendt af faa, — overholdt af ingen. Reformen i den merkantile Uddannelse vil give de kommende Medhjælpergenerationer Præg. Derfor er Lærlingelovens Revision i Centralorganisationens Aand vort vigtigste Fremtidsmaal. —

Førte vi end hidtil Butiksmedhjælpernes Krav i Forgrunden, vi glemte dog ikke derfor Kontormedhjælpernes Anliggender.

Bestemt Kontorlukning ved gennemgaaende eller delt Arbejdstid, lovmæssig Regulering af Kontormedhjælpernes Arbejdstid, Feriespørgsmaalets obligatoriske Ordning, er den nærmeste Fremtids Reformkrav, hvorunder Centralorganisationen vil fylke Kontorernes Medhjælpere.

Ogsaa Anliggender, der ikke alene berører det enkelte Fag, men Standen som Helhed, melder sig til Løsning: Afskaffelse af Konkurrence-Klausuler, der binder Medhjælperen til en bestemt Forretning, hindrer hans Bevægelsesfrihed indenfor sin Branche, forringer Chancerne for at bedre hans Stilling og frugtbargøre de i Fagets Gerning indhøstede Erfaringer paa andre Pladser; en Nyordning af Medhjælpernes Retsstilling, saaledes at denne ikke gøres afhængig af Formuesforhold, Opholdssted og tilfældig juridisk Assistance, men — i Lighed med udenlandske Forbilleder — overdrages særlige Voldgiftsretter, der ligelig sammensat af Principaler og Medhjælpere byder Garanti for hurtig, billig og sagkyndig Retsbehandling.

Hygiejniske Bestemmelser vedrørende Kontorers og Forretningslokalers Indretning og Siddepladser for Forretningspersonale — et fra lægevidenskabelig Side almenanerkendt Krav, der især er af Vigtighed for kvindelige Medhjælpere — en alm. Lovgivning om Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsforhold og Ansættelse af Handelsinspektører til — i Lighed med Fabriksinspektørerne — at haandhævde de sociale Love i Forretningsverdenen, — om disse og fornævnte faglige Hovedspørgsmaal vil Centralorganisationens fremtidige socialpolitiske Virksomhed grupperes. — —

Men alt som Tidens Hjul drejer sig, og nye Tusinder naar frem til Samfundets rige Bord, i samme Mon som Almenvellet øges, vil vore Nutidsmaal tilbagelægges som virkeliggjorte, og nye Idealer lysne paa vor Vej.

MEDHJÆLPERNE OG SAMFUNDET

Før Centralorganisationen fylkede Medhjælperne om de faglige Spørgsmaal, var de en Stand af Enere. Selv uden Samfølelse og Korpsaand forblev Standen upaaagtet, hvor Tidens og Dagens Anliggender stod paa Dagsordenen. Endog den nu hævdvundne Standsbetegnelse „Handels- og Kontormedhjælper" skyldes Centralorganisationen.

Mens Folkehøjskolen samlede og vakte Landboungdommen, og Fagforeningsbevægelsen fik Tag i den unge Arbejder, forblev Handelens og Kontorernes Ungdom upaavirket af alt det, der brødes i Tiden. Bonden, Arbejderen, Akademikeren, som fremgik af det Slægtled, der modnedes i Aarhundredets sidste Fjerdedel, satte Præg paa Fædrelandets Nutidshistorie, — men vor Stand var som et ubeskrevet Blad. Den gled ud af den almene Bevidsthed, dens Mænd fattedes, hvor Landets, Byernes og — Fagets egne Love blev skrevne; dens Skyggetilværelse virkede end mere overvældende, fordi den genspejlede en stor Stands sociale Magtesløshed.

Stort er derfor det Maal, Centralorganisationen har sat sig. Det største Fremtidsmaal, der nogen Tid rejstes for vor Stand. Thi det gælder at vinde ind, hvad Medhjælperstanden tabte i social Anseelse, faglig Selvhævdelse og samfundsmæssigt Værd.

Medhjælperbevægelsen fremgik af Omdannelsesprocessen i Forretningslivet og har her som overalt Rod i Tidens sociale Bestræbelser. Centralorganisationen virker for de samme Formaal som Medhjælperorganisationerne i andre Lande — et lidet Armékorps i Medhjælperbevægelsens mægtige, internationale Hær — og samvirker med disse ved sin Tilslutning til det internationale Medhjælperforbund „Fédération internationale des Employés".

Uorganiseret vilde vor Stand forblive upaaagtet og magtesløs.

Men jævnsides med Centralorganisationens Udvikling og Indflydelse øges Medhjælperstandens samfundsmæssige Betydning og værnes dens Medlemmers Interesse som Statsborgere og Fagets Arbejdere.

DEM GÆLDER DET!

Vort Tilbageblik og Fremskue over Medhjælperbevægelsen former sig da som en Appel til hver den Medhjælper, der — uanset Brancheafvigelser og social Stilling — hidtil lod

vort Arbejde for Standens Tarv upaaagtet. Thi vi har Bud efter og Bistand nødig af Hver og En, der bærer Medhjælpernavn — fra Førstemanden til yngste Udlærling.

Men den Medhjælper, der røgter Fagets Gerning, besjælet af Standsbevidsthedens vækkende Samfølelse, og har Aand og Vilje nok til at give Agt paa Tiden og være lydhør for dens Kalden, er — hans faglige Stilling ufortalt — ikke den ringeste iblandt os. Thi han er med at højne sin Stand — og hævde sig selv.

Ogsaa Deres Plads staar aaben og rede i vore Rækker!

Nøl ikke med at indtage den! Yd Deres personlige Indsats efter Evner og Vilkaar! Husk, at hver Handels- og Kontormedhjælper, der øger de organiserede Medhjælperes Tal, rejser sig selv og Standen Værn i Modgangs Tider og bereder Vejen for Medhjælperstandens Dygtiggørelse, dens faglige Fremskridt og Borgerheld!

Forsinkelsen af dette Nr.

skyldes Redaktørens Sygdom, — en Svælgkatarrh, der bl. a. hindrer Vilh. Hansen i at tale ved de planlagte Protestmøder.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Offentligt Protestmøde mod den statsunderstøttede Konkurrence afholdes i Højskolehjemmets Sal Fredagen den 3. Marts Kl. 8½.

Hovedbestyrelsesmedlem Herr **A. Andreasen,** Hjørring, taler.

P. B. V.
Hans Hansen,
p. t. Sekretær.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 1ste Marts Kl. 9 pr. paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden,
2. Fremlæggelse og Godkendelse af Regnskabet og
3. Eventuelt.

Stor Tilslutning forventes.

P. B. V.
Hans Hansen,
p. t. Sekretær.

Fredericia. Onsdag den 8. Febr. afholdt Afdelingen et velbesøgt Diskussionsmøde over Emnet: Statsunderstøttet Konkurrence.

Formanden bød Velkommen og gav i sin Indledning et Indblik i den Vilkaarlighed, der fra Regeringens Side var vist Handels- og Kontormedhjælperne.

I den paafølgende Diskussion deltog d'Herrer Robert Petersen, C. P. Henningsen og Søren Møller. Det vedtoges at søge arrangeret et Protestmøde. *J.*

Hillerød. Vort første Foredrag i denne Vinter afholdtes d. 22. Januar og havde samlet et Par Hundrede Tilhørere i Hotel Lejdersdorffs Sal. Skoleinspektør Vilh. Rasmussen talte om „Legemet og Sjælen", og det dygtige og klare Foredrag paahørtes med stor Interesse. Han paaviste i Slutningen af Foredraget, hvor nødvendigt det var, at Hjernen saavel som Legemets andre Organer fik tilstrækkelig Hvile, og at dette i høj Grad var en Betingelse for et i Længden dygtigt og udholdende Arbejde. En altfor lang Arbejdsdag var derfor i Virkeligheden hverken i Chefens eller i Funktionærernes Interesse.

Disse Betragtninger, der støttede sig til videnskabelige Erfaringer og fremsattes af en Mand, hvis Livsgerning det er at opdrage Ungdommen, har forhaabentlig haft ligesaa overbevisende Virkning paa de tilstedeværende Principaler som paa Medhjælperne.

Afdelingens selskabelige Sammenkomst d. 7. Februar havde vundet udmærket Tilslutning. Vor musikalske Trio (d'Herrer Kröger, Andresen og Nielsen) samt Violinisten Eugen Jensen fra Kjøbenhavn besørgede Underholdningen paa en smuk og fornøjelig Maade. Den udmærkede Stemning holdt sig ved et fælles Kaffebord, hvor flere Talere havde Ordet. Aftenen sluttede med et lille Bal.

Tirsdag d. 7. Marts taler Forstanderen for Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere, Fog-Petersen, om Tietgenske Foretagender. 1. April stor Stiftelsesfest. *Chr. J. H.*

Kjøbenhavn. Samtlige Afdelinger har Kontor:

Aaboulevard 16 St., Tlf. Nora 799 y.

Søndag d. 5. Marts stort, flot Karneval i City Selskabslokaler, Citygade 23, det tilraades at sikre sig Billet i Tide paa Kontoret eller et af de paa det udsendte Program anførte Steder.

14. Marts Kl. 9 Aften Generalforsamling. Dagsordenen vil blive sendt senere til alle Medlemmerne. Forslag, som ønskes behandlede maa, ifølge Lovenes § 10 b, være Formanden, Å. C. Alsøe, Købmagergade 19 4, i Hænde senest den 9. Marts.

Mod Forevisning af Medlemsbog kan erholdes Rabatbilletter til Det nye Teater, Folketeatret og Zoologisk Have.

28. Marts Foredrag i Foreningens Lokaler.

Jeg henstiller til Medlemmerne hver især at bidrage til, at Tilslutningen til vore Møder og Foredrag bliver meget større end hidindtil.

P. R. V.
Willy Carlsen,
p. t. Sekretær.

Odense. Afdelingens 10-aarige Stiftelsesfest afholdes Søndag den 12. Marts. — Middag og Bal. — Man bedes tegne sig paa den cirkulerende Liste. — Det er vort Haab, at Medlemmer fra andre Afdelinger vil deltage. At alt vil blive saa billigt og festligt som muligt, er en Selvfølge.

Møde afholdes hver Uge. Tirsdag den 7. Februar indledede Herr. Holger Hansen om „Bedre og bestemtere Lønninger". Tirsdag den 14. Februar: Fru Andersen: „Principal — Medhjælper". Tirsdag den 21. Februar: Herr P. Påhlssen: „Kortere Arbejdstid". — *white H.*

Randers. Afdelingens 11-Aars Stiftelsesfest fejredes Søndag d. 19. Febr. i Haandværkerforeningens Lokaler. For fuldt Hus opførtes Dilletantkomedie, og de flinke Dilletanter høstede stærkt Bifald for deres Præstationer. Efter Forestillingen samledes Medhjælperne til fælles Kaffebord, hvor der blev afsunget tre i Dagens Anledning forfattede Sange; Formanden mindede i en kort Tale om Foreningens Tilblivelse og Virkemaade i de forløbne Aar og udbragte et Leve for Foreningen. Derefter paafulgte et muntert og vel besøgt Bal. Under Festen indløb Telegrammer fra Aarhus Afd. samt dennes Formand. Et Par nye Medlemmer optoges. *S. N.*

Samsø. Foreningen afholder Søndag den 5. Marts Kl. 6½ Fællesspisning og Bal paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Hvert Medlem maa medtage et Ikke-Medlem.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling Søndag den 19. Marts paa Holm Madsens Hotel i Onsbjerg. Alle Medlemmer bedes komme tilstede. *E. R.*

Thisted. Foreningens Vinterfest afholdes Søndag d. 19. Marts. (Ikke som tidligere meddelt d. 5. Marts). Medlemmerne anmodes om at tegne sig paa den cirkulerende Liste ved første Forevisning. Tillige opfordres hvert enkelt Medlem til: kraftigt at agitere for større Tilslutning til Afdelingens i Tiden alt for ringe Medlemsantal. — *O.* —

Den sorte Tavle.

Nedennævnte direkte Medlemmer er slettede med Restance:

2236 Amlet Jensen, Rønne, 2250 Oskar Nielsen, Lunde St., 2689 N. P. Rasmussen, Nyborg, 2887 G. Schlosser, Holsted St., 3192 Martin Nielsen, Stouby, 3431 Holger A. Jørgensen, Maribo, 3496 Oscar Leerbæk, Roskilde, 3585 Carl Mørch, Assaa.

København C., Februar 1911. *Chr. Ingvoldsen.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Pladsen som Uddeler

i Vanløse Brugsforening er ledig. Løn 6 % af den aarlige Omsætning. Forretningens Omsætning er 30—32,000 Kr.

Der forlanges en kontant Kaution paa 2000 Kr., og Ansøgninger indsendes til Formanden for Vanløse Brugsforening

B. E. Schmidt,
Rødovre pr. Valby.
Kjøbenhavn.

Afleveret til Posten den 2. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER ,Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1911. 11te Aargang.

AGITATIONS-BROCHUREN.

EN APPEL TIL DE UORGANISEREDE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERE.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedledelse har besluttet at udsende det i de to sidste Numre indeholdte Udkast til en Agitations-Brochure som Særtryk til Brug ved en almindelig Lands-Agitation.

Hermed er der tilvejebragt et agitatorisk Hjælpemiddel, der omsigtsfuldt udnyttet forventelig vil yde alle vore Afdelinger værdifuld Støtte i Arbejdet for at udbrede Oplysning om og vinde Tilslutning til dansk Medhjælperbevægelse.

Af nærliggende Grunde skal vi ikke her søge at bedømme Brochurens agitatoriske Værd, dette bør fornuftigvis overlades de aktive Medlemmer og Medarbejdere overalt i Landet, der selv skal drage praktisk Nytte af dette Agitationsskrift i Virket for vor Sags Fremgang og vor Stands sociale Højnelse.

Men bortset fra dette Moment vil Agitations-Brochuren udfylde en Mangel, der hidtil har ytret sig blandt de mange Standsfæller, der paa forskellig Maade virker agitatorisk for vor Organisation: En kortfattet men fyldestgørende Fremstilling af vor Centralorganisations Maal og Midler.

Under Afdelingsarbejdet og især i den personlige Agitation skorter det hyppigt paa en tilgængelig Vejledning, der kortelig kan give et Tilbageblik over det Reformarbejde, Medhjælperorganisationen hidtil har udfoldet og et Fremskue over de Opgaver, der socialpolitisk og organisatorisk frembyder sig til Løsning.

Vor Agitations-Brochure giver i sine korte, let overskuelige Afsnit en pointerende Oversigt over de sociale Kræfter, der førte Medhjælperbevægelsen til Gennembrud, Organisationens Art, Virksomhed og Karakter, og bringer i knappest Form en Fremstilling af de faglige Resultater, der satte Spor paa vor Vej. Afsnittet „Understøttende Institutioner" klarlægger den Virksomhed indadtil, der gav Centralorganisationen Underbygningen, over hvilken den gennem Tiden skal højne sig Skift efter Skift. Dernæst drages Hovedlinierne for Fremtidens faglige og socialpolitiske Reformvirke, og sluttelig stilles Horoskopet for Fremtidens Organisationsarbejde, ligesom Medhjælperbevægelsens samfundsmæssige Betydning — som Flertallet af vore Standsfæller ikke øjner — det internationale Samvirke og alle Medhjælperes Fællesinteresse fremholdes for de Tusinder, hvortil denne Brochure har Bud.

I Agitationen blandt Hovedstadens Medhjælper-Legioner som i Provinsafdelingerne, paa afsides liggende Pladser, blandt Enkeltmedlemmerne ude i Landsbyerne — paa alle de Steder, hvor vore Talere aldrig naar hen, vil dette Hefte om „hvad vi er og hvad vi vil" bringe Organisationens Budskab ud til de mange, der aldrig overværede et Møde eller som tankeløst lader Blikket glide over Avisartiklen, der omhandler vor Virksomhed, eller til den, der hidtil kun mødte de faglige Anliggender — som ikke netop gjaldt ham selv — med Ligegyldighed.

Netop til disse Kollega-Kredse henvender Brochuren sig, og mangen En, der hidtil hørte til de fagligt Uinteresserede, vil ikke bliven Appellen overhørig, men gøre sig bekendt med det fikse og iøjnefaldende Hefte fra hvis Blade hans organiserede Standsfæller taler til ham.

Her bydes der altsaa Afdelingerne en virksom Støtte, samtidig med at der stilles dem en Opgave, der maa — og saare nemt kan løses: Brochurens videst mulige og omsigtsfulde Udbredelse.

Det synes netop baade ønskeligt og nødvendigt, at mange af vore Afddlinger i langt højere Grad end det nu er Sædvane, vender sig mod de faglige Opgaver og anlægger deres hele Virkemaade i Centralorganisationens Aand, selv om der sker nogen Brist paa det selskabelige Foreningsliv. Lad end Selskabelighed og muntert Samvær raade, hvor Ungdom mødes, men sker det paa Bekostning af Afdelingernes egentlige faglige Opgaver, da er det i aabenbar Modstrid med Centralorganisationens Formaal, og den paagældende Afdeling vil i sig selv kun være et Afbillede af de Harmoniforeninger, vor Organisation bekæmper.

De store og middelstore Afdelinger vil uden videre

finde Anvendelse for Brochuren; de smaa Foreninger, der fattes Penge, Talere og maaske egnede Tillidsmænd, som kan vejlede og føre i den rigtige Retning, vil naturligvis ikke i dette Agitationsskrift finde Universalmidlet, der kan raade Bod paa alle disse Mangler, men det agitatoriske Moment i Afdelingsarbejdet vil dog derigennem blive styrket og befordret.

Naar disse Linier læses, vil vor Agitations-Brochure foreligge klar til Udsendelse i et Oplag paa 20.000, hvoraf de kjøbenhavnske Afdelinger allerede har disponeret over Halvdelen. I nitid Udstyrelse, trykt paa godt Papir, med et iøjnefaldende gultfarvet Omslag, indeholdende Indmeldelsesblanket og Afdelingsfortegnelse, angiver Brochuren sin Opgave i det markerende Titeltryk: „Handels og Kontormedhjælpere! En Appel fra Centralorganisationen af danske Handels & Kontormedhjælperforeninger."

PROTESTMØDER.

AGITATIONEN MOD DEN STATSUNDERSTØTTEDE KONKURRENCE.

Mødet i Aalborg.

Vor Aalborg-Afdeling havde arrangeret et Protestmøde den 3. Marts med Forretningsudvalgsmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen som Indleder.

Afdelings-Formanden, Herr Fuldmægtig N. C. Nielsen-Lindquist, bød Forsamlingen, der talte ca. 200 Deltagere, Velkommen og Herr Bogholder P. Rasmussen, Rørdal Cementfabrik, overtog Dirigenthvervet.

Herr A. Andreasen holdt derefter et med Opmærksomhed fulgt Foredrag, hvoraf vi, efter de lokale Dagblads-Referater, gengiver følgende Resumé:

„Medhjælperstanden er trods de Tusinder, den tæller, en af Staten upaaagtet Stand. Det er bleven noget bedre efter at Standen har organiseret sig, men Handelsstanden er meget sen til at tiltræde Organisationerne, endskønt Lønningsforholdene er daarlige nok. Taleren kendte ikke Forholdene i Garnisonsbyerne. Men det var en Kendsgærning, at Underofficerer ofte trænger ind i de offentlige Kontorer, særlig Retskontorerne, hvor Fuldmægtigene til Dels maa lønne underordnet Kontorpersonale. Denne Konkurrence er sammen med Kvindernes Indtrængen i Kontorfaget en haard Konkurrence for Mændene. Taleren omtalte en i Efteraaret udsendt krigsministeriel Skrivelse om, at der ifølge § 67 i Hærloven (om Underofficerernes Virksomhed i det borgerlige Liv) ved alle Vaabenarter skal gives Undervisning til Underofficerer, saa de kan uddanne sig til Kontorarbejde.

Saa længe Underofficererne kun af eget Initiativ tog Fritidspladser eller Beskæftigelse i Kontorfaget, var der intet at sige dertil. Men noget andet er det, naar Staten griber ind, bevilger Penge til deres Uddannelse og ligefrem henviser Underofficererne til at søge denne Ekstrafortjeneste. Det er en ganske meningsløs Lov. Samtidig med at Staten giver Penge til Underofficerernes Uddannelse, har den inddraget en Bevilling paa 1250 Kr., som hidtil har været givet til Foredragsvirksomhed i vort Fag. Man skulde synes, at Staten kunde spare Penge paa andre Felter, Staten paafører os Konkurrence og forlanger samtidig, at vi skal betale mere i Skat! Jeg véd ikke, om man kan kalde saadan en Lovgivning idiotisk, for det er vel tvivlsomt, om de Mennesker, der har lavet den, har vidst, hvad de gjorde. (Hør!)

Medhjælperne maa selv i Kraft af en stærk Organisation afhjælpe disse uheldige Forhold. Vi tæller endnu langt fra de 20—30,000 Mennesker, som vort Fag rummer. I „Underofficersbladet" blev der under en Polemik skrevet, at Kontorfolkene maa dygtiggøre sig og konkurrere Underofficererne ud. Det er en Sandhed, som bider.

Handelsskolerne faar kun et ringe Statstilskud, og de skal dog uddanne de Mennesker, der specielt skal leve af Kontorfaget. Hvad var naturligere, end at Pengene til Underofficerernes Uddannelse blev givet til disse faglige Skoler. Hvordan Underofficererne bruger deres egne Penge til Undervisning, er selvfølgelig en privat Sag.

Staten skal have nye Skatter, som vi maa betale vor Part af, altsaa ogsaa en Part af de 500 Kr. til hvert Regiment. Vi maa saaledes betale mere i Skat for at sætte andre i Stand til at fortrænge os. Det er den mest meningsløse og bagvendte Lovgivning man vel kan finde paa."

Fuldmægtig A. Andreasen sluttede sit Foredrag under stærkt Bifald med en Appel til Mødets Deltagere om at slutte sig til Indsigelsen mod Statens Konkurrence i vort Fag.

Efter at Dirigenten havde udtalt sig i Tilslutning til Indlederen talte

Formanden, Herr Fuldmægtig N. C. Nielsen-Lindquist: Vi kommer her i Byen saa at sige ikke paa et offentligt Kontor, uden at vi træffer Underofficerer som Kontormedhjælp. Og det er ikke deres Dygtighed — Standen ufortalt — der skaffer Underofficererne ind, men derimod deres Billighed — det gælder ogsaa Damerne. Dersom Underofficererne og Damerne vilde forlange den samme Løn, skulde man se, at de snart forsvandt. Vi har Konkurrence nok, Lønnen er lille. I Fonnesbechs Forretning i Kjøbenhavn er der som bekendt indledet Undersøgelse mod en Snes unge Ekspeditricer, der havde stjaalet. De lønnedes til en Begyndelse med 15 Kr. om Maaneden for en halv Snes Timers Arbejdsdag. (Fy! Fy!)

Vi kan i Arbejdet for at hævde vor Stand paaregne Sympati fra alle Lejre. Naar man ser, hvad Farmaceuterne — for Resten med en æret Redaktør her i Byen som Fører — og hvad Afholdsfolkene har naaet, saa viser det sig, at man meget godt kan naa frem uden at blande Politik i Foreningen. Det samlede Beløb, der foreslaas bevilget til Underofficerernes Uddannelse, er 13,000 Kroner. (Bifald!)

Hovedbestyrelsesmedlem, Repræsentant N. C. Nielsen, Kolding, paapegede, at et saadant Overgreb alene kunde tænkes foretaget overfor vor Stand. Taleren mindede om, at de Aalborg Principaler for en halv Snes Aar siden vilde forbyde Medhjælperne at organisere sig; de Dage og hine Overgreb er forbi, og vi har fremmet vor Organisation i de svundne Aar. Det der nu bydes os kan vi alene virkningsfuldt møde gennem Sammenslutning. Thi det gælder at gøre sin Pligt, men ej heller glemme at rejse Krav om sin Ret (Stærkt Bifald!)

Sluttelig fastslog Indlederen, at det foreliggende Spørgsmaal havde Bud til hele Offentligheden, og at det gjaldt at bryde et Princip, der knæsat paa ét Omraade kunde faa Gyldighed paa andre. — Centralorganisationens Næstformand afsluttede med under almindeligt Bifald at rette manende Ord til de uorganiserede Medhjælpere om at deltage i Arbejdet for Standens Fremgang.

Resolutionen fandt enstemmig Tilslutning.

Mødet i Aarhus.

Det offentlige Protestmøde, hvortil vor Aarhus-Afdeling havde indvarslet den 28. Februar i Forsamlingsbygningen i Amaliegade, havde samlet 2—300 Deltagere.

Til denne Forsamling talte Centralorganisationens Næstformand, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring, hvis med Opmærksomhed paahørte Foredrag, væsentlig var i Overensstemmelse med det ovenfor resumerede, og formede sig som en velmotiveret Protest mod den statsunderstøttede Konkurrence, samt sluttede med en kraftig Opfordring til Organisation.

Mødets Ordstyrer, Herr. Vald. Pedersen, oplæste Breve fra Aarhuskredsens Folketingsmænd, hvori de beklagede at maatte sende Afbud, men iøvrigt udtalte Tilslutning til Centralorganisationens Protest. Ordstyrerens Opfordring til Deltagerne, om at melde sig til Debat af Spørgsmaalet, fulgtes af flere, saaledes Hr. Arkitekt Klemann, der paapegede den militære Konkurrence i de kontortekniske Stillinger og Hr. Købmand Kristian Jensen, der bl. a. opfordrede til Indmeldelse i Afdelingen og omtalte de selvstændige Næringsdrivendes forenede Anstrængelser for at holde sig Embeds- og Bestillingsmænds Konkurrence fra Livet. Denne Taler vilde ikke blot have Statsfunktionærernes Løn bedret, men forlangte ogsaa Forbud mod deres Indgreb i andre Borgeres Er-

hverv — altsaa et Krav, som vi aldeles ikke har tilsigtet med vor Kritik.

Imidlertid gled Diskussionen forbigaaende ind paa Omraader — navnlig de af Herr Købmand Jensen fremhævede — der laa ret fjærnt fra vort principielle Standpunkt til den statsunderstøttede Konkurrence, og Indlederen drejede derfor atter Debatten ind paa det rette Spor, forinden Resolutionen sattes under Afstemning og enstemmig vedtoges. Nogle Post- og Jærnbanefunktionærer undlod st stemme; Underofficererne — der var særlig indbudt — var tilsyneladende ikke repræsenterede ved Mødet.

Vore statsunderstøttede Foredrag.

Forslag om Tilskudets Bevarelse.

Urimeligheden i at paaføre vor Stand en af Staten foranlediget og understøttet Konkurrence, samtidig med at det karrige Statstilskud, vi hidtil opnaaede, stryges, benytter vi Lejligheden til at fremhæve ved de Protestmøder, der afholdes for Tiden, ligesom vi ogsaa stærkt har paatalt denne Meningsløshed her i vor Tidende — og naturligvis har draget Omsorg for at disse Artikler kom de rette Vedkommende for Øje.

Endvidere har vi netop faaet indbragt efterfølgende Andragende i Rigsdagen:

Til

Regering og Rigsdag!

I Anledning af Finansudvalgets Forslag om at stryge det til Organisationer indenfor Handelsstanden paa de sidste Finanslove bevilgede Beløb til Afholdelse af Foredrag af fagligt eller alment belærende Indhold, tillader man sig herved at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at i hvert Fald det underskrevne Organisation, som omfatter ca. 45 Afdelinger i alle Landsdele, hidtil ydede Tilskud, der har udgjort Halvdelen af Bevillingen, atter i Aar maa blive bevilget.

Man undlader ikke at anføre, at der i Vintersæsonerne 1908/09 og 1909/10 er afholdt ca. 65 Foredrag med Statstilskud, der alle har haft en talrig Tilhørerskare, og at der i vore Afdelinger har været en saadan Trang til oplysende Foredrag, at det — skønt Centralorganisationen har ydet Tilskud til Foredragene udover Statstilskudet, og Afdelingerne selv har baaret betydelige Udgifter i den Anledning — ikke har været muligt blot nogenlunde at kunne imødekomme Begæringerne om Foredrag.

Man tillader sig derhos at vedføje, at der i indeværende Vintersæson er lagt Vægt paa, at de statsunderstøttede Foredrag hovedsagelig bliver af fagligt, handelsteknisk og -historisk Indhold.

Sluttelig skal man bemærke, at der er en stadig og stigende Trang indenfor Handelsmedhjælperstanden til Forøgelse af Viden og Kundskaber, og at inddrage Statstilskudet vil derfor naturnødvendigt bevirke, at et heldigt paabegyndt Forsøg paa at imødekomme denne Trang i meget væsentlig Grad maa indskrænkes.

Ærbødigst

CENTRALORGANISATIONEN AF
DANSKE HANDELS- & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER.

CHR. INGVOLDSEN.

C. HAMMER.

Dette Andragende indbragtes i Folketinget af Herr K. M. Klausen, der med stor Beredvillighed har støttet os i denne Sag som ogsaa under Agitationen mod den statsunderstøttede Konkurrence, og allerede fra første Færd i Finansudvalget tog Forbehold mod, at Tilskudet udgik. I Landstinget indbragtes Andragendet af kongevalgt Landstingsmand, Herr Herman Trier.

Som det første og vigtige Resultat af disse vore Bestræbelser, for Bevarelse af Tilskudet til vort faglige Oplysningsarbejde, har det radikale Venstres og Socialdemokratiest Repræsentanter paa Rigsdagen stillet Forslag om at Statstilskudet bibeholdes.

Herefter forvente vi, at Hs. Ekscellence, Handelsminister Muus, vil vide at drage Nytte af den nye Situation og gennem sin Indflydelse bevare Tilskudet til et Formaal, der er i Handelsstandens velforstaaede Interesse!

Brev fra Amerika.

C. H. W. Hasselriis, Chicago har nylig tilsendt os et Brev, af hvis Indhold adskilligt tør siges at have videre Bud, og derfor gengives i det efterfølgende. — Navnet Hasselriis, der er ukendt blandt de mange, der i det sidste Femaar sluttede op i Centralorganisationens Rækker, har god Klang mellem ældre Medlemmer. Dets Bærer ydede som Formand for de kjøbenhavnske Afdelinger og ikke mindst som Medarbejder ved D. H. K. M. T. vor Organisation betydelige Tjenester.

H. har forlængst grundlagt eget Hjem i Chicago, og er jævnsides med sit Forretningsarbejde beskæftiget med journalistisk Virksomhed. Nedenstaaende Brev indleder en Serie korte Artikler om amerikanske Forretningsforhold. Herr Hasselriis, der forøvrigt p. t. kandidaterer til Styrelsen for det store dansk-amerikanske Selskab, beder os bringe hans venlige Hilsener til gamle Kammerater.

"DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERTIDENDE" er et af de kæreste Sendebud, jeg faar hjemme fra Danmark, og blandt en hel lille Samling Blade, jeg idag modtog var det Blad, det første, som jeg rev Omslaget af. Det har glædet mig meget at være Vidne til Bladets hyppige Udvidelser, og jeg ønsker Centralorganisationen og Dem til Lykke med de raske Fremskridt, der gøres.

Jeg har saa ofte lovet Dem et lille Bidrag til Bladet, og naar det har ladet vente paa sig, da har det ikke været paa Grund af Mangel paa Interesse, men i Følelsen af, at andre Penne bedre end min kunde gøre Fyldest, hvor der var Tale om de foreliggende faglige Interesser. Og om Amerika skal man være varsom at skrive, før man har haft Lejlighed til at sætte sig grundig ind i Forholdene, og kan forsvare at bedømme dem. Der har været alt for mange, der paa Grundlag af en kortvarig og derfor overfladisk Bedømmelse har forsøgt at karakterisere Amerika og amerikanske Forhold. Mit femaarige Ophold herovre har naturligvis sat mig i Stand til at anstille temmelig grundige Observationer af mangt og meget, og jeg skal forsøge i et Par Smaaartikler at fortælle eet og andet, som maaske kan have Interesse specielt for D. H. K. M. T.s Læsere.

Gennemlæsningen af Deres Blads sidste Nummer vakte imidlertid nogle Betragtninger hos mig, som jeg vil nedskrive i eet med dette Brev til Dem. Hvis De ikke skulde finde, at de samme Betragtninger har været fremsat for ofte tidligere, vil De maaske finde Anledning til at benytte dem til en lille Artikel.

Den samme rige Følelse, der idag besjæler de danske Arbejdere og Bønder, maa ogsaa gøre sig gældende hos de danske Medhjælpere. Arbejder-, Højskole- og Husmandsbevægelse afgiver nogle af de skønneste og mest opmuntrende Beviser paa den danske Nations Evne og Kraft til at forny sig selv. Men det Arbejde, der har været gjort i Danmark i det sidste Tiaar for at organisere Medhjælperne, er et lige saa rigt Produkt af en høj Kultur.

Man har ofte bedømt dansk Kultur med en forkert Maalestok, (og der er vel Folk, som gør det endnu). Akademisk Dannelse og skønne Kunster er jo paa ingen Maade til at kimse af. Men, som Johs. V. Jensen siger, Poesi er jo f. Eks. „ikke til at skære Glas med", og den Nation, der ikke er i Stand til at ordne Folkets økonomiske og aandelige Kaar saaledes, at Folket som Helhed kan forstaa og nyde Kulturen, er ikke noget Kulturland.

Medhjælperne er kun en lille Del af det danske Folk, men de er en Del af det, og det var kun naturligt, at disse Samfundsborgere kom i Bevægelse, da Arbejdere og Bønder fik travlt dermed.

Medhjælpernes Trang til Organisation vaktes vel nok fortrinsvis ved Paavirkning fra Arbejdernes Eksempel, — inderst inde var den jo i Virkeligheden kun organisk, — men det stærke Udslag, den har faaet, betegner alligevel praktisk som kulturelt set en ejendommelig Kraftudfoldelse, der berettiger dansk Medhjælperbevægelse til en fremtrædende Plads i dansk Kulturhistorie.

Der skulde Kraft, Indsigt og Fremsyn til at fange Medhjælperbevægelsens Idé og Væsen. Arbejderklassens Krav kunde intet tænkende og oprigtigt Menneske finde uberettiget. Revolution, Reform paakrævedes, om disse Medmennesker skulde have Ret til at eksistere.

Medhjælperne dannede en Klasse, der betragtedes og var vant til at betragte sig som „unge Mennesker". Slet og ret unge Mennesker. Hvad dette betød økonomisk, socialt og aandeligt, indlod man sig ikke paa at definere aabent. Det kunde staa hen. Fremtiden vilde aabenbare og sørge for det. Hvis det ikke havde været for disse forstaaende og fremsynte Mænd, der med en Uforfærdethed, der ikke gik paa Akkord, halede denne uvisse Fremtid ind i Nutiden og satte den op til Drøftelse, — fandt en Medhjælper-

bevægelse og ved samme Lejlighed en ny Stand, — kunde Medhjælperne have kørt videre i det uendelige ud i det Blaa.

Bevægelsens kulturelle Betydning skabtes ikke derved, at man gik i Gang med at reformere de Kaar, hvorunder Medhjælperne levede og opdragedes, og de Former, hvorunder de uddannedes. Det, som fik Betydning, var den Opdagelse, at Medhjælperne dannede en Klasse, der overvejende stod og i Fremtiden i en endnu langt videre Udstrækning, ja i sin Helhed vilde komme til at staa uden Beskyttelse i Samfundet.

Som Skællet faldt fra Medhjælpernes Øjne, vil Sandheden aabenbare sig for andre, beslægtede, Samfundsklasser, der vil følge Medhjælpernes Eksempel. Medhjælperbevægelsen vil øve en Indflydelse, som dens Pioneerer næppe drømte om. Den vil faa vidtstrakt Betydning, fordi den vil vise Vejen for en hel ny Middelstand, der før eller senere maa møde de Tropper, som først kom i Tempo, dem som vi i vor Begrebsforvirring betegnede som Underklasserne.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Januar og Februar.

AARETS første Maaned blev desværre en for vor Virksomhed udadtil gold Periode, idet Formanden, Herr Chr. Involdsens Ansættelse i Kjøbenhavn og deraf følgende Overflytning af Hovedkontoret, der først fandt Sted mod Maanedens Slutning, vanskeliggjorde en normal Forretningsgang.

Den agitatoriske Virksomhed genoptoges i Februar ved Planlæggelse af en Række offentlige Protestmøder mod den statsunderstøttede Konkurrence — et Overgreb vi som bekendt begyndte at angribe her i vor Tidende mod Udgangen af 1910, og som blev en Kritik, der vakte Opsigt og fandt Tilslutning i vide Kredse. Dette Spørgsmaal naaede frem til offentlig Drøftelse gennem talrige Dagblads-Artikler, Rigsdagsforhandlinger og Møder.

Kampagnen mod den statsunderstøttede Konkurrence aabnedes med et talrigt besøgt Møde i Kjøbenhavn, hvor Folketingsmand, Raadmand K. M. Klausen og Red. Vilh. Hansen talte under almindelig Tilslutning, og er i Resten af Beretningsperioden fortsat med Møder i Vejle, hvor Vilh. Hansen indledede, og i Aarhus med Fuldmægtig A. Andreasen som Indleder. Desuden er adskillige andre Protestmøder dels allerede afholdte, dels planlagte i indeværende Maaned.

I Forbindelse med denne Agitation retter vi vor Kritik mod Finansudvalgets Indstilling om at stryge det Statstilskud, vi hidtil modtog til vort faglige Oplysningsarbejde („de statsunderstøttede Foredrag"), og et Andragende til Regering og Rigsdag om Bevarelse af dette Tilskud bliver indbragt i Marts.

Afdelingen i Frederikshavn, der opløstes i December, er atter genoprettet ved et Medhjælpermøde med Formanden for det jyske Agitationsudvalg, Herr Th. Hansen, Aalborg, som Taler.

De statsunderstøttede Foredrag, der væsentlig afholdtes i Beretningsmaanederne, har funden god Tilslutning paa alle Pladser. De sidste af disse Foredrag arrangeres i indeværende Maaned.

Arbejdsløshedskassen har fungeret tilfredsstillende, omend disse Maaneder som sædvanlig opviste en betydelig Ledighedsprocent.

Medlemstilgangen androg 146.

Svensk Rigsforbund.

AF de skandinaviske Lande er det mindste videst fremme i organisatorisk Henseende. — og dette tør utvivlsomt ogsaa siges hvad angaar Medhjælperbevægelsen. I alt Fald, naar Organisationens Art og indre Styrke er det afgørende i Sammenligningen. Det største af de tre nordiske Riger stod i saa Henseende helt udenfor Bedømmelse.

For en Del Aar siden sporedes vel en faglig Bevægelse blandt svenske Medhjælpere, men Forsøgene begrænsedes til Stockholm, og omend der senere gjordes et Tilløb i Malmø fik Bevægelsen ikke Fodfæste. En energisk stockholmsk Kollega var Sjælen i denne Forpostfægtning, der en Tid havde nogen Fremgang i Hovedstaden og naaede at udsende et lille Blad, der imidlertid gik ind sammen med den nye Medhjælperorganisation, efter at Foregangsmanden mærket af Sygdom var draget til sin Hjemstavn et Sted i Norrland.

Da denne første virkelige Medhjælpersammenslutning var sygnet hen, kunde de over Landet spredte Lokal-Harmoniforeninger uantastet fortsætte deres selskabelige „Virksomhed", saaledes som vi kender det fra vore egne Kinesere.

Nu synes det som om Organisationsspørgsmaalet atter sætter Sindene i Bevægelse blandt vore svenske Standsfæller, idet Delegerede for 21 forskellige Foreninger har oprettet et Rigsforbund ved et i Slutningen af Februar afholdt Møde i Stockholm — Initiativet hertil er taget af „Sveriges Kontoristförening", men det er ikke uden Interesse at erfare, at Forslagets Ophavsmand og Indlederen ved Delegeretmødet er en — Grosserer.

I den Programtale, som denne Principal holdt ved Konstitueringen af „Handelsbiträdenas riksförbund", udtaltes det bl. a., at Formaalet er „med kraft och auktoritet at kunde handhafva och förfäkta de olika anslutna föreningarnas gemensamma intressen", men det understregedes tillige, at det er Forbundets Hovedformaal at arbejde i bedste Forstaaelse med Principalerne. Der skal søges tilvejebragt „bestämda kotymer hvad beträffar öfverenskommelse rmellan principaler och biträden" (Medhjælpere) samt Regler for økonomisk Sikkerhed under Sygdom, Arbejdsløshed og Militærtjeneste.

Derimod fremhævedes det, at Anliggender vedrørende Fastsættelse af Arbejdstiden og Lønspørgsmaalet skulde være udelukkede fra Rigsforbundets Drøftelse (Sic!!) Det vigtigste Spørgsmaal var Pensionsforholdets Ordning med Bidrag fra Principaler og eventuelt Staten. Indlederen mente endvidere, at Forbundet burde have sin særlige Repræsentant paa Rigsdagen, og at det var velegnet til at højne Medhjælpernes sociale Stilling.

Mødet valgte en foreløbig Bestyrelse til at forberede Rigsforbundets endelige Konstituering og søge Forbindelse med de ikke tilsluttede Foreninger, — man havde henvendt sig til ca. 50, men kun 21 havde, som anført, ladet sig repræsentere. — —

Det nydannede Landsforbund starter — som det fremgaar af det oplyste — som et, noget moderniseret, Harmoni-Forbund og det er derfor saare forstaaeligt, at Principalerne forretter Faddertjenesten.

Førstehaands-Indtrykket af denne Medhjælperorganisation, der ikke maa beskæftige sig med Arbejdstids- og Lønspørgsmaalene, og som gaar til sit faglige Reformarbejde under den gammelkendte Frase om „det gode Forhold", er lidet lovende for — Medhjælperne.

Thi det er øjensynlig disse sidste, der skal køres i Ring.

Men det svenske Rigsforbund er alligevel Skridtet i den rigtige Retning, fordi den stands- og maalbevidste faglige Opposition, der skal føre svensk Medhjælperbevægelse ind under moderne organisatoriske Former, før eller senere vil samle sig indenfor den nye Centralisation, og netop dér finde sit faste Operationsbasis.

Vi haaber paa dette Gennembruds snarlige Komme — og stiller foreløbig Lykønskningen til vore svenske Standsfæller i Bero!

Det ensartede Kontingent.

JEG kan ikke lade være, at skrive lidt angaaende Herr Chr. J. Hansens Artikel om ovennævnte Emne, omend det ikke skulde debatteres i vort Blad, da det jo blev saa grundig nedsablet paa den sidste Kongres, at man turde formene, at dets Ophavsmand havde faaet nok deraf.

Men vi er knap kommen ind i det nye Aar, før der igen høres Røster om Kontingentets Nedsættelse. Imidlertid burde vi snarere have det sat op, og jeg er af den Formening, at man ikke kan ofre for meget paa sin Organisation, naar vi vil søge, at faa den stærk bygget op, — dette burde gøres fremfor alt andet.

Da maa de Medhjælpere, som ikke mener at have Raad til at tilhøre Organisationen paa Grund af det ret beskedne Kontingent, vi har i Øjeblikket, se at rennoncere paa nogle af de Fornøjelser, som de fleste ellers har Penge nok til. Bliver Vedkommende hjemme blot en eller to Aftener om Maaneden, var Kontingentet jo reddet. Det er kun Udflugter, som disse Medhjælpere kommer med, naar de klager over, at Kontingentet er for højt. For den Sags Skyld mener jeg ikke, at det skal sættes ned.

Herr Chr. J. H. skriver, at vi kan lade de Medhjælpere, som har en lille Gage nøjes med at betale til Arbejdsløshedskassen. Hvor skal saa Pengene til Administrationen komme fra? Den vil kræve mere, saafremt der, som Herr H. mener, kommer flere Medlemmer ved et lille Kontingent. Vi nødsages maaske endog til at tage Kapital fra Afdeling B til at administrere for. Jeg er af den Opfattelse, at vi ikke vinder meget ved Kontingentnedsættelse, og kan de Medhjælpere, som er uden for vor Organi-

sation ikke betale $1^1/_2$ à 2 Kr. pr. Md. til vor Forening, maa de hellere undværes.

Herr H. skriver blandt andet, at han vil foreslaa, at de kun skulde betale 75 Øre om Maaneden, men kan de betale 75 Øre kan de ogsaa betale 1 Kr., eventuelt 1 Kr. 50 Øre, og saa er alle Parter jo tilfredsstillet.

Jeg vil iøvrigt foreslaa Herr H., at disse Kolleger betaler 1 Kr. til Hovedkassen, saa kan den Afdeling, som Herr H. vel har ført som et Bevis, se hvorledes den opnaar Dækning for sine lokale Udgifter.

Jeg tror ikke, at Herr H. vil komme langt med det Forslag, han har fremsat; og jeg mener, at det nuværende Kontingent er overkommeligt for enhver, og at det snarere giver stabile Medlemmer end et lille Kontingent.

Søren Møller,
Fredericia.

„Den sorte Tavle" og de Værnepligtige.

Herr *Carl Knudsen,* Aarhus.

AT De er bleven fornærmet over mit aabne Brev til Dem, kan jeg se af den kønne Slutning, De har givet Deres Indlæg i Nr. 4.

Omskrevne Emne er — set fra Deres Side — ikke interessant, men har til Gengæld min og blandt andre flere kjøbenhavnske Medlemmers Interesse.

Det skulde glæde mig, om flere Kolleger vilde snakke et lille Ord med om Deres Handlemaade i det omskrevne Tilfælde.

Indlægene vilde sikkert blive i Tilslutning til min Anskuelse.

Det er ikke noget underordnet Spørgsmaal, hvilket De gerne vil gøre det til.

Jeg kan heller ikke give Dem Ret i, at man kan betale 3 Kr. før Indtrædelse i Militærtjenesten for derved at sikre sin Medlemsret; thi netop Kolleger i den Alder er meget slet lønnede og mange af dem har smaa Kaar hjemme, og maa yde sin Part til Familiens Underhold, hvor f. Eks. Faderen er død.

Lønforholdet for dette Medlems Vedkommende kan jeg selvfølgelig ikke udtale mig om, men det har sikkert ikke været overdrevent flot.

De skriver, at et saadant Medlem kan sikre sig for de 6 Maaneder, Tjenesten varer, men hvem garanterer for, at det enkelte Medlem slipper med 6 Maaneder? Det tør De vel ikke tillade Dem, Hr. Knudsen?

Til Slut kun dette:

Som Medlem af Centralorg. mener jeg, at have Ret til at fremkomme med Anker i Bladet, og var det af mig omhandlede Emne interesseløst, vilde det næppe være gaaet vor Redaktørs Papirkurv forbi, da han efter min Mening altid med megen Omhu sigter det Stof, der tilstilles ham.

Med disse Linier er Diskussionen om „den sorte Tavle" tilendebragt fra min Side. Jeg tegner fremdeles med kollegial Hilsen

Willy Carlsen.

Conto pro diversi.

Ingen Lærlingekontrakt.

Nogle Overtrædelser af Lærlingeloven, nylig forekommet i Vejle, viser Betimeligheden af vort Krav om, at Kontraktbestemmelsen gøres effektiv ved Lovens Revision.

De paagældende Principaler er idømt mindre Bøder, fordi de har undladt at efterkomme Lovens Paabud, om at Lærlingekontrakt skal oprettes. Overtrædelsen konstateredes ved, at de unge Mennesker skulde optages paa Lægdsrullen, hvorved Kontrakterne forlangtes fremlagte.

Kontraktoprettelsen er iøvrigt ikke forbunden med synderlig Ulejlighed for Principalerne, der kan faa de behørige Skemaer til Udfyldning udleveret paa enhver Politistation — og Loven er saa elastisk, at den ikke virker generende for Principalen.

Naar Paabudet om Kontraktoprettelse derfor regelmæssig negligeres, er Aarsagen Ligegyldighed for eller — hyppigst — Ukendskab til Lærlingeloven af 1889.

Den kunde derfor gærne gaa over i Historien.

8-Lukningen skal overholdes.

Vore Reklamationer og det til Ministeriet indsendte Materiale angaaende Butikslukningslovens Overholdelse har frugtet, for saa vidt som Justitsministeriet har udsendt et Cirkulære til Landets Politimyndigheder med Henstilling om at vaage over, at 8-Lukkeloven overholdes.

Dette til Efterretning for vore Afdelinger, der efter den ministerielle Rundskrivelse kan forvente Støtte i deres Bestræbelser, for at skaffe Loven respekteret.

Vort norke Broderorgan

„Handelsfunktionæren" foreslaar os, at vi gensidig bringer en Oversigt over de vigtigste Artikler i vore Fagskrifter, for derved at fremme og fastholde danske og norske Medhjælperes Interesse for Broderorganisationernes Virksomhed, og muligen søge de to Blade gensidig udbredte i Norge og Danmark.

Vi finder Forslaget tiltalende og bringer her et Resumé af „Handelsfunktionæren"s væsentlige Indhold i Nr. 1 og 2/1911: „Præmiekonkurrence for Husholdningsregnskaber", (en interessant Plan, der tilsigter at fremskaffe statistiske Oversigter over Medhjælperfamiliers Forbrug); „Mellem 7—8" (der paapeger Resultaterne af 7-Luknings-Sejren i Kristiania); „Nytten af Arbejdsledighedskassen" (med et af de saa hyppige Eksempler paa Arbejdsløshedunderstøttelsens Betydning for vore Standsfæller) en redaktionel Artikel af Red. Chr. Dybwad om det brændende Spørgsmaal: „Handelsfunktionæren"s Overgang til Landsforbundet, og andet Sted møder vor energiske Kollega med en ny, dristig Tanke: Grundlæggelse af en Spare- og Laanekasse for Handelsstandens Medhjælpere. Endvidere „Sygeforsikrings-Spørgsmaalet" og Forbundsformands Bergs Tale ved den store Lukningsfest, „Medhjælperuddannelse i Finland"; „Rejsestipendier i Danmark" osv.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 29de Marts Kl. 9. pr. paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden,
2. Fremlæggelse og Godkendelse af Regnskabet og
3. Eventuelt.

Stor Tilslutning forventes.

P. B. V. *Hans Hansen,* p. t. Sekretær.

Grenaa. Torsdag den 10. Februar afholdtes Møde, hvor Herr Redaktør Jørgensen var til Stede og holdt et Foredrag over Emnet: „Kunsten at tjene Penge". Mødet var velbesøgt, og Medlemmerne fulgte Foredraget med megen Interesse.

— Torsdag den 17. Februar afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Grund af Formandens og to Bestyrelsesmedlemmers Bortrejse fra Byen. Formanden bød Velkommen, og Herr Bogholder Nielsen blev valgt til Dirigent. Derefter aflagde Formanden Beretning, og Kassereren fremlagde Regnskabet, der godkendtes. Efter forskellig Diskussion gik man over til Valg af Valg af Formand og 2 Bestyrelsesmedlemmer. Bogholder Nielsen blev valgt til Formand, Kommis H. Knudsen og Kommis P. Madsen Lørup til Bestyrelsesmedlemmer. Suppleanter blev Kommis Egidius og H. Henningsen. Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Bogholder Nielsen, Formand, M. Borberg Madsen, Næstformand, V. Berg, Kasserer, P. M. Lørup, Sekretær, og H. Knudsen. *Sekretæren.*

Hjørring. I Bestyrelsesmøde den 20. Februar meddelte Formanden, Hr. N. Nielsen, at han paa Grund af Bortrejse maatte fratræde som Formand og udtræde af Bestyrelsen. Han bragte Bestyrelsesmedlemmerne en Tak for godt Samarbejde, hvilken Tak paa det bedste blev gengældt. Efter at Næstformanden, Hr. H. Hein, havde overtaget Hvervet som fungerende Formand, vedtog Bestyrelsen at indbyde Hr. Nielsen til en Sammenkomst med Foreningens Medlemmer i Anledning af hans Bortrejsé. Denne Sammenkomst stedfandt den 24. f. M. og var særdeles vellykket. Hovedbestyrelsesmedlem, Hr. A. Andreasen, bragte i velvalgte Ord Hr. Nielsen en Tak for den udmærkede og dygtige Maade, hvorpaa han havde røgtet Formandshvervet og varetaget Foreningens Anliggender. Flere andre Kolleger havde Ordet, for at sige Hr. Nielsen et hjerteligt Farvel og ønskede ham Lykke og Held i sin nye Gerning. Hr. Nielsen tog Afsked med Haabet om, at Foreningen her altid maatte forstaa at hæve sin gode Stilling i Afdelingernes Række.

Ordinær Generalforsamling afholdes hos Hr. Restauratør J. Kjærsgaard, Torvet, Mandag den 27. Marts Kl. $8^1/_2$ Aften med

Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskabsaflæggelse, 3. Valg af Suppleanter, 4. Sommerstævnet, 5. Lukkespørgsmaalet, 6. Agitationen i Anledning af de mange i Foraaret bortrejste Medlemmer, 7 Eventuelt. Paa Grund af en Del af Dagsordenens særlig betydningsfulde Sager forventes det, at ethvert interesseret Medlem giver Møde.

z.

Holstebro. Fredag den 24. Februar afholdt Afdelingen i Holstebro en særdeles vellykket Fest paa Hotel Postgaarden med Aftenunderholdning og Bal; særlig Bifald vandt en i denne Anledning affattet Revy med humoristiske Sange. Saa vel til Aftenunderholdningen som til det der-efterfølgende Bal herskede der en overordentlig fornøjet Stemning, og man skiltes efter talrige Taler samt et Leve for Foreningens Fremme.

Tirsdag den 28. Februar afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Grund af Formanden Hr. Viktor A. Kallerups Bortrejse. Til Formand valgtes Hr. Bogholder M. Christensen.

P. Christensen.

Horsens. Afdelingen har i Vinterens Løb afholdt Diskussionsmøde hver Onsdag Aften, ligesom der een Gang om Maaneden har været afholdt en lille festlig Sammenkomst med et Par Timers Dans, hvortil et Par musikalske Medlemmer har ydet værdifuld Bistand. Tilslutningen til saavel Diskussionsmøderne som Festerne har været udmærket.

Det kan noteres, at Foreningen nu har 9 kvindlige Medlemmer mod 1 ifjor.

Fredag den 17. d. M. afholdtes det statsunderstøttede Foredrag med Hr. Læge Arnold Møller, Kjøbenhavn, som Taler. Emne: Hygiejniske Betragtninger over Arbejdstid og Arbejdsvilkaar med særligt Henblik paa Handels- og Kontorfolk.

Foredraget overværedes af ca. 100 Tilhørere, hvoriblandt — efter speciel Indbydelse — en stor Del Principaler.

Taleren lønnedes med stærkt Bifald for det udmærkede, velholdte Foredrag.

De tre lokale Blade bragte Dagen efter kun anerkendende Udtalelser om Foredraget, hvorimod det fjerde (Højrebladet „Horsens Avis") følte sig foranlediget til at betegne det som et socialistisk Agitationsmøde, og undlod af den Grund at bringe noget Referat.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 21. ds. Aften Kl. $8^1/_2$ præcis i vort Lokale paa Palæet.

Dagsordenen vil blive tilstillet Medlemmerne. *Jønsson.*

Kolding. Onsdag d. 25de Jan. afholdtes Møde, hvor Herr Cand. Lind her havde lovet at holde Foredrag om: „Moderne Sprogundervisning."

Hr. L. havde imidlertid kastet sit Manuskript bort, og var derfor nødsaget til at tale om noget andet, udviklede derefter sit Syn paa Forf. Johan Skjoldborgs „Fritænkeri" og gik derefter over til et religiøst Emne, der, da Hr. L. opfordrede til Diskussion, gav Dirigenten, hvilken Plads var blevet besat med Mich. Nielsen, Anledning til at forebygge, at dette Emne diskuteredes i vor Afdeling.

Onsdag d. 8. Febr. indledede Byraadsmedlem, Maskinarbejder Frantz Sørensen en Diskussion om: „Bør Fagorganisationer beskæftige sig med Politik". Efter en udmærket tilrettelagt Indledning, hvor Herr S. nærmest udviklede sit eget socialdemokratiske Syn paa Sagen, udspandt der sig en lang og til Tider livlig Diskussion, i hvilken deltog d'Herrer F. Bender, J. J. Blach, A. C. Møller, N. C. Nielsen, N. Nielsen, W. Petersen og Michael Nielsen. Forskellige Meninger gav sig Udslag, men den overvejende Part var stemt for, at vi først burde samles i een stor og kraftig Organisation, før vi sluttede os sammen med andre.

Søndag d. 12. Febr. afholdtes Afd. 5-aarige Stiftelsesfest med Fællesspisning og Bal, under stor Tilslutning saavel fra vore egne Medl. som fra Afdelingerne i Fredericia, Vejen og Vejle.

Mich. N.

Onsdag d. 22. Februar afholdtes off. Foredrag af Hr. Inspektør Sachs, Købmandsskolen, om „Unge Handelsmænds Chancer i Udlandet". Foredraget var udmærket orienterende og livligt, og høstede stærkt Bifald af en talrig Forsamling.

Onsdag den 1. Marts afholdtes Diskussionsmøde. Hr. Modelsnedker Aage Bennicke indledede om Georgeismen og Handels- og Kontormedhjælperne.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa Kronborg Onsdag den 21. Marts Aften Kl. $8^3/_4$. Dagsordenen bliver udsendt til Medlemmerne. *x.*

Nykjøbing F. Torsdag Aften $^9/_2$ afholdt Foreningen selskabelig Sammenkomst paa Industribygningen. Der var god Tilslutning og Dansen gik livligt fra Kl. 9—2 afbrudt af et fælles Kaffebord Kl. 11. Der holdtes nogle Taler, og en i Dagens Anledning forfattet Sang gjorde sit til at hæve den muntre Stemning.

G. Deleuran.

Nykjøbing S. Regnskabet for det forløbne Halvaar har været fremlagt til Eftersyn af Revisorer og Bestyrelsen og godkendtes.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdagen den 16. Marts Kl. 9 paa Hotel „Phønix" med følgende Dagsorden: Valg af Formand, Næstformand, Revisor, Eventuelt.

P. B. V. *C. Sørensen,* Sekretær.

Med Tilslutning af Kolleger fra Holbæk afholdt Afdelingen en vellykket Sammenkomst med Bal Søndag den 19. Februar. Der indlededes med Medhjælpermarchen og ved Midnat samledes Deltagerne om Festbordet, hvor der herskede en udmærket Stemning, og Taler og Sange vekslede. — Samtidig benyttedes Lejligheden til at agitere for Oprettelse af en Afdeling i Holbæk, og der afsluttedes under stærke Leveraab for Centralorganisationen og Afdelingen. *S.*

Næstved. Fredag den 24. Februar havde Foreningen arrangeret Foredragsaften. Hr. Raaschou Nielsen, Herlufsholm, holdt et interessant Foredrag om „Engelske Universitetsforhold."

Vistnok paa Grund af Travlheden i enkelte Forretninger var Mødet temmelig smaat besøgt; det burde jo ellers være Medlemmernes Pligt, naar de ytrer Lyst til at faa arrangeret sligt, da ogsaa at give Møde. *Søgren Petersen.*

Odense. Tirsdag den 28. Februar afholdtes et af ca. 40 Medlemmer besøgt Møde paa Fyns Forsamlingshus. Vor Svendborg-Kollega, H. Schouboe-Olsen, indledede en Diskussion om Kvindernes Ligestilling; en Indledning, der paahørtes med megen Interesse og som gav Anledning til en livlig Diskussion, der viste, at dette Emne endnu langtfra er uddebatteret. *R. A.*

Generalforsamling afholdes Tirsdag den 21. Marts Kl. $8^3/_4$ paa Fyens Forsamlingshus.

Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Formanden aflægger Beretning, 3. Regnskabets Godkendelse, 4, Behandling af fremkomne Forslag, bl. a. Kontingentets Forhøjelse til 2 Kr., 5. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 6. Valg af 2 Suppleanter, 7. Valg af 1 Revisor og 1 Revisorsuppleant,

Medlemmerne anmodes om at give talrigt Møde for at stemme om Kontingentforhøjelsen

Bestyrelsen.

Skive. Torsdag d. 26. Januar afholdtes statsunderstøttet Foredrag paa Hotel „Phønix". Herr Observator Torvald Køhl, Odder, holdt et interessant Foredrag om „Kometer og Verdens Undergang", ledsaget af Lysbilleder. Foredragsholderen lønnedes med et kraftigt Bifald fra de ca. 200 Tilhørere.

Onsdag den 8. Marts Kl. 9 afholdes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Phønix".

Husk Møderne hver Onsdag Kl. 9. *O. J.*

Svendborg. Den aarlige Generalforsamling afholdes Onsdag den 22. Marts Kl. 9 præcis paa Hotel Svendborg.

Forhandlingsgenstandene ere: 1) Beretning, 2) Regnskabets Aflæggelse, 3) Valg af Formand, 4) Valg af Bestyrelse, 5) Valg af Revisorer, 6) Sommeragitation, 7) Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlede, maa være Bestyrelsen i Hænde senest den 20. Marts. Vi anmoder Medlemmerne om at møde talrigt. *Bestyrelsen.*

Offentlig Foredrag afholdtes Fredag den 24. Februar i Borgerforeningens lille Sal. Herr Folketingsmand, Dr. phil P. Munck, talte over Emnet „den moderne Kolonipolitik".

I et fængslende og velholdt Foredrag gav Doktoren en Oversigt over de forskellige Landes Bestræbelser for at skaffe sig Kolonier, de dermed forbundne diplomatiske Forviklinger, og det i Reglen negative Udbytte som vedkommende Herskerstat fik ud af disse.

Taleren var af den Formening, at unge dygtige Handelsmænd altid kunne skabe sig en Existens i det Fremmede, og fastholdt at det var Handelen og de smaa Lande, som havde det største økonomiske Udbytte af Koloniernes Civilicering og Opdyrkning,

Afdelingens Formand, Herr Hansen-Møller, takkede Dr. Munck for det udmærkede Foredrag, og den talrige Forsamling fordi den var kommen til Stede. *S.*

Afleveret til Posten den 14. Marts.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1911. 11te Aargang.

PROTESTMØDER.

AGITATIONEN MOD DEN STATSUNDERSTØTTEDE KONKURRENCE.

Møde i Helsingør.

HELSINGØR-AFDELINGEN afholdt Tirsdag den 7. Marts et offentligt Agitations- og Protestmøde, hvortil Bestyrelsen for Underofficersforeningen, Bestyrelsen for de lokale Handelsforeninger, samt Landstingsmand Tvede og Folketingsmand Chr. Rasmussen var indbudt.

Bestyrelsen for Underofficersforeningen svarede, at den ikke ønskede at overvære Mødet, medens Bestyrelsen for Handelsforeningen deltog i dette. Herr Landstingsmand Tvede var forhindret paa Grund af Sygdom, men skrev i sit Svar, at han „iøvrigt skulde have sin Opmærksomhed henledt paa det omtalte Forhold". Herr Folketingsmand Chr. Rasmussen var forhindret paa Grund af Byraadsmøde.

Afdelingens Formand, Herr Kommis Einar Olsen, aabnede Mødet, bød Velkommen og gav Ordet til den indbudte Taler, Herr Chr. Ingvoldsen, som i kraftige og klare Ord talte om Organisationens Betydning og fremhævede, at Handels- og Kontormedhjælperne først sent havde forstaaet Nytten og Nødvendigheden af at have Foreninger til at varetage deres faglige Interesser, men at der nu Landet over findes mange af disse Foreninger, og der stadig oprettes ny Afdelinger. Taleren omtalte derefter i korte Træk de Resultater, der var opnaaet, Arbejdsløshedskassen, Pladsanvisningen, Engageringsbureauet, Retshjælpen m. m., og udtalte dernæst, at naar alle Handels- og Kontormedhjælpere vilde slutte sig til Organisationen, var man i Stand til at gennemføre de største og vigtigste Krav, højere Løn for saavel mandlige som kvindelige Medhjælpere og kortere Arbejdstid. Herr I. rettede derefter en kraftig Opfordring til de tilstedeværende Kolleger om at melde sig ind i Organisationen og støtte os i Arbejdet for at forbedre vore Kaar, og gik derefter over til at tale om den Konkurrence, der fra Underofficerernes Side paaførtes Standen, og som gennem Tilskud blev støttet af Staten.

Indlederen kritiserede disse Bevillinger til Underofficerernes Uddannelse i Fag, som de kunde have Brug for i det civile Liv: Bogholderi, Stenografi, Maskinskrivning m. m., og hvorved de blev i Stand til alvorligt at paaføre de i Forvejen daarligt stillede Handels- og Kontormedhjælpere en haard Konkurrence. Sligt kunde der ikke protesteres kraftigt nok imod.

Efter Herr Chr. Ingvoldsens Tale blev der opfordret til Diskussion, og Formanden for Handelsforeningen, Herr Boghandler Jens Møller, tog derefter Ordet, idet han fremhævede, at det ikke var paa Handelsforeningens, men paa egne Vegne han talte.

Med Hensyn til Protesten var Herr M. fuldstændig enig med Indlederen, og mente, at det absolut var en Fejl af Staten at uddanne Underofficerer i Handelsfag; men den bedste Vej til at faa dette Forhold forandret var at „bearbejde" de forskellige Rigsdagsmænd. Ved Protestmøder mente Herr Møller ikke at der opnaaedes noget. Taleren fandt ogsaa, at Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation var fuldstændig berettiget og nødvendig, men at Forbedringerne i Kaarene bedst kunde opnaas ved Forhandling og ikke gennem Kamp. Kamp var altid et uheldigt Middel, og Taleren mente derfor ikke, at Arbejdsløshedskassens Afdeling B. var særlig heldig. De, der skulde lede den, maatte være ualmindelig upartisk, eller, som Herr Jens Møller udtrykte sig, „rene Engle".

Herr Chr. Ingvoldsen takkede M. for hans Udtalelser, der viste, at han var en ualmindelig moderne og frisindet Principal, og udtalte, at Centralorganisationen saa vidt muligt altid søgte Forhandlingens Vej. Forholdene kunde imidlertid stille sig saaledes, at en Kamp blev en Uundgaaelighed, og saa var det nødvendigt at have Midler til at føre den igennem. Med Hensyn til Protestmøderne paapegede I., at det var den rette Vej, idet Lovgivningsmagten nu regnede med Medhjælperorganisationen og altid tog Hensyn til vor Mening i Spørgsmaalet vedrørende Sociallovgivningen for vor Stand.

Herr Kontorist Nørgaard fik derefter Ordet, og opfordrede endnu en Gang de tilstedeværende til at indmelde sig i Organisationen. Den fra de andre Protestmøder kendte Resolution blev derefter oplæst, sat under Afstemning og vedtaget. Da ingen yderligere ønskede Ordet, hævede Formanden Mødet, der var besøgt af 60—70 Mennesker.

Johs. J.

Mødet i Næstved.

Det af vor Næstved-Afdeling arrangerede Protestmøde talte henved 70 Deltagere, næsten udelukkende Medhjælpere, der med megen Opmærksomhed fulgte det Indledningsforedrag, Centralorganisationens Formand, Herr Chr. Ingvoldsen, holdt mod den statsunderstøttede Konkurrence.

Afdelingens Formand, Herr Forvalter Søgren-Petersen aabnede Mødet og overtog dets Ledelse.

Herr Chr. Ingvoldsen indledede sit Foredrag med en saglig Fremstilling af Medhjælperstandens sociale Vilkaar, Centralorganisationens Reformarbejde og de Resultater, der hidtil kunde noteres samt pegede paa de Maal, der naaedes, saafremt Standens Mænd og Kvinder ret lærte at indse Organisationens og den faglige Samvirksomheds Værd.

Foredragets Kærne blev dog den Kritik, Indlederen rettede mod den af Krigsministeriet befordrede Konkurrence mod Kontormedhjælperne. Herom refererer den stedlige Presse: „Foredragsholderen omtalte sluttelig den Bevilling paa 10,000 Kr., der i Henhold til den ny Hærlov findes paa Finansloven til Kursus for Underofficerer, 500 Kr. til hvert Regiment. Det er denne Bevilling, der har givet Anledning til dette og andre Protestmøders Afholdelse. Egentlig ikke selve Bevillingen, men den Anvendelse, der gøres af den. Man har fra Handels- og Kontormedhjælpernes Side naturligvis ikke noget imod, at der gives Underofficererne Hjælp til videregaaende Uddannelse i deres særlige militære Fag eller almene Fag som Geografi, Historie osv. Det, man protesterer imod, er, at denne Bevilling anvendes til at uddanne Underofficererne i Handelsfag som Bogholderi, Stenografi osv., saa Underofficererne som Bierhverv kan paatage sig civile Stillinger paa Kontorer og i Forretninger. Denne Konkurrence bliver saa meget føleligere, som Underofficererne, da de kun driver disse Erhverv som Biforretning, kan udføre Arbejdet for en ringere Betaling, end de Kontormedhjælpere, der udelukkende skal leve deraf. Hvis Underofficererne optraadte som gode Kolleger og støttede Kontormedhjælperne i deres Arbejde for at forbedre deres Kaar, skulde man endda intet have imod deres Erhverv som Kontormedhjælpere. Men det var desværre saa sjældent Tilfældet. Men hvad Handels- og Kontormedhjælperne navnlig maatte protestere imod var, at der blev ydet Statsunderstøttelse til at paaføre dem en saadan Konkurrence — saa meget mere som Underofficererne ikke selv ønskede den."

Efter Foredraget, der hilstes med Bifald, opfordrede Dirigenten til Meningsudveksling, uden at dog nogen efterkom Anmodningen.

Resolutionen vedtoges ensstemmig af Forsamlingen, hvori man forgæves vilde have søgt Repræsentanter for Underofficersstan-

den. De glimrede ved deres Fravær, og det synes iøvrigt som om der overalt i Garnisonsbyerne er givet den Parole til Underofficererne at holde sig borte fra vore om dette Anliggende indvarslede Møder. Meget betegnende!

Dirigenten sluttede Mødet med en Tak til Indlederen.

Mødet i Fredericia.

Vore Venner i Fredericia har haft adskillige Vanskeligheder at overvinde, før det forlængst projekterede Protestmøde blev til Virkelighed. — Først medførte Redaktørens Sygdom flere Udsættelser og dernæst fulgtes de senere Arrangements saaledes af Skæbnens Ugunst, at Protestmødet først naaede at blive en Kendsgerning Søndag den 19. Marts med Formanden for det jyske Agitationsudvalg, Herr Th. Hansen, Aalborg, som Indleder.

Tilslutningen til Mødet var udmærket; den opgøres af den lokale Presse til ca. 300 Deltagere, — et Resultat, der især tør henføres til, at Mødet afholdtes i en udpræget Tjenestemandsby, ligesom der ogsaa forud var slaaet til Lyd for Sagen, bl. a. gennem en Polemik ført med megen Duelighed og saglig Argumentation af vor Kollega, Herr C. P. Henningsen, mod en anonym Underofficer, hvem disse Prædikater ingenlunde kan tilkendes.

Afdelingen benyttede Lejligheden til at agitere for 7-Lukningen, idet saavel Plakater i Salen paa Hotel „Kronprins Frederik", som ogsaa de ved Mødet uddelte Pjecer om 8-Lukningen havde til Formaal at fange Borgerskabets Interesse for dette Reformkrav.

Formanden, Herr C. Jacobsen, aabnede Mødet med den Meddelelse, at Landstingsmand, Kæmner Birck fra Vejle ikke havde svaret paa Indbydelsen til at overvære Mødet, medens Fredericiakredsens Folketingsmand, Redaktør Joh. Jensen, gennem en Skrivelse beklagede, at Udvalgsarbejde i Rigsdagen hindrede hans Nærværelse.

Herr Th. Hansen rettede i sit Indledningsforedrag et stærkt Angreb paa den statsunderstøttede Konkurrence, idet han — efter Referat i „Fredericia Dagblad" — hævdede, at „Konkurrencen fra den Side for en stor Del var illoyal. En skarp Protest var derfor nødvendig. Handels- og Kontormedhjælperstandens værste Konkurrenter er en Del af de kvindelige Medhjælpere, nemlig de, der arbejder for Minimumsløn, og Militære. De kvindelige Medhjælpere, der vil dele vore Kaar, er derimod velkomne i vore Rækker. Konkurrencen med de Militære foregaar ikke paa lige Vilkaar. Det er Folk, der har deres faste Løn fra Staten. Derved er de i Stand til at gøre Arbejdet billigere. Jeg skal ikke underkende vor Underofficersstands Dygtighed, men Selvopholdelsesdriften tvinger os til at kæmpe imod. Konkurrencen stammer ogsaa fra andre statslønnede Tjenestemænd, men det er kun i mindre Maalestok.

En Udregning har vist, at 56 pCt. af Medhjælperne i Kjøbenhavn har under 1600 Kr. i Gage. De militære Tjenestemænds Gager er betydelig højere. En stor Del af vore militære Konkurrenter er pensionerede. Der er noget, der taler til Undskyldning for dem. Men det forekommer mig værdigst, om de tog Konsekvensen af deres Stilling og nøjedes med deres Pension, hvis Størrelse de maa have været klar over, før de gik ind i Militæretaten. Det vilde ogsaa være den mest retfærdige Optræden overfor de andre Samfundsklasser (Hør!)

Regeringen har søgt og faaet bevilget ca. 10,000 Kr. til Underofficererskursus i Geografi, Handelsregning osv. Det er altsaa Staten, der støtter en højst illoyal Konkurrence. Men samtidig hermed lægger den forøgede Skattebyrder paa os, og Følgen vil sandsynligvis blive, at vort Fag faar flere Arbejdsløse. For Øjeblikket betaler vi til vor egen Arbejdsløshedskasse; men det vil maaske arte sig saaledes, at vi maa til Konsejlspræsidenten for at bede om Hjælp til Kassen." — — —

Sluttelig understregede Taleren, at Medhjælperne kunde og burde lægge et Lod i Vægtskaalen for sine Interesser derved, at den, der raadede over Stemmesedlen, benyttede den paa rette Maade.

Foredraget hilstes med Bifald.

Herr C. P. Henningsen rettede den Opfordring til Principalerne om af Hensyn til Handelsstandens Tarv at støtte Medhjælperne i deres Forsvar mod den militære Konkurrence. „Der siges, at det er saa rart billigt at tage en Underofficer eller Telegrafist til noget Kontorarbejde. Ja, men kun til det lettere, til Frimærkepaaklistrer eller lign., til det sværere har Principalen størst Gavn af at have en faglært Mand. Manglerne ved en stor Del af den kvindelige Arbejdskraft har vi i Renkultur i Fredericia, hvor Døtre fra de bedre Hjem er i Forretningen som en Slags „Børnehave" mellem Konfirmations- og Giftealderen. Men bliver den kvindelige Medhjælper ikke gift, er det sørgeligt — thi hun er ofte ikke faglært."

Endelig talte Hovedbestyrelsesmedlemmerne Bogholder Jens Johansen, Vejle, og Repræsentant N. C. Nielsen, Kolding, der dels paapegede, at vor Kritik ikke gjaldt Underofficersstanden, men Systemet, og dels fremhævede, at dette Overgreb mod Medhjælperstanden var et uimodsigeligt Bevis for Organisationens Nødvendighed for vore Standsfæller.

Dirigenten, Herr Søren Møller, foreslog den sædvanlige Resolution, der vedtoges ensstemmig, idet dog flere af de tilstedeværende Tjenestemænd fra forskellige Etater undlod at stemme.

Kvindernes Ligestilling.

SOM allerede omtalt i „D.H.K.M.T." indledede Hr. Schouboe-Olsen, Svendborg, den 28. Febr. i Odense Afdeling en Diskussion om Kvindernes Ligestilling. Ved denne Lejlighed gjorde Hr. S.-O. sig til Talsmand for Anskuelser og kom med Udtalelser, som jeg ikke vil undlade at anholde i Betragtning af, at de kom fra en af Organisationens Tillidsmænd. At jeg beder om Plads i Bladets Spalter for denne Imødegaaelse, er fordi jeg mener, det vil være praktisk og gavnligt en Gang for alle at komme til Bunds i dette Spørgsmaal, saaledes at enhver kan tage sit Standpunkt og derved gøre en Ende paa den ørkesløse, overfladiske Debat, der fremkommer sporadisk rundt omkring i de forskellige Afdelinger, — forøvrigt ogsaa i vor Tidende —, og som kun kan betegnes som tidsspildende.

Til Oplysning for dem, der ikke tidligere har fulgt med, skal jeg bemærke, at Hr. S.-O. er Tilhænger af Kvindens Ligestilling med Manden paa det faglige Omraade; han talte bl. a. om lige Løn for lige Arbejde, hvilket vandt udelt Tilslutning; men i denne Forbindelse kom Hr. S.-O. ind paa at tale om „Dansk Kvindesamfund", idet han fortalte, at Formandinden for dennes Afdeling ved et offentligt Møde i Svendborg havde udtalt sig imod lige Løn for lige Arbejde og paa denne Udtalelse angreb Hr. S.-O. hele Foreningen, fraraadede de kvindelige Medhjælpere at slutte sig til denne Bevægelse og benægtede rent ud Foreningens Eksistensberettigelse.

Hvorvidt Formandinden for D. K. i Svendborg har udtalt sig som nævnt, vil jeg lade staa hen; men jeg vil ikke anerkende Hr. S.-O.s Berettigelse til at kritisere hele Bevægelsen af denne Grund. Foreningen er dannet med det Hovedformaal at skaffe Kvinderne Valgret, men forøvrigt arbejder den bl. a. for samme Løn for lige Arbejde, og at et af Foreningens Medlemmer ved et offentligt Møde taler imod Foreningens Program er naturligvis meget beklageligt, men det er noget, som forekommer i enhver Forening og enhver Organisation, ikke mindst indenfor vor egen, — det kan Hr. S.-O. umuligt være uvidende om. Skulde f. Eks. vor Centralorganisation tage de forskellige Afdelingers Udtalelser paa sin Kappe, tænker jeg den fik mange modstridende Standpunkter at forsvare.

Ydermere udtalte Hr. S.-O., at han ikke vil anerkende Kvindernes Ret til at tage Del i det politiske Liv, saalænge de ikke viser Interesse for det økonomiske ved at organisere sig.

Denne Udtalelse finder jeg mere end dristtg, og jeg kan ikke tro, at Hr. S.-O. ved nærmere Eftertanke vil fastholde dette mærkelige Standpunkt. Paa denne Maade forlanger Hr. S.-O. jo langt mere af de kvindelige end af de mandlige Medhjælpere, eller er det virkelig Hr. S.-O. Mening at være konsekvent? Vil Hr. S.-O. forlange, at Stemmeretten skal fratages alle uorganiserede mandlige Medhjælpere?

Naar Kvinderne begynder at varetage deres egne Interesser, er det kun naturlig og sund Udvikling, at de først beskæftiger sig med almenmenneskelige og dernæst faglige Spørgsmaal; thi Kvinder kan ophøre at være Medhjælpere, men de ophører derfor ikke med at være Mennesker.

Til Slut bemærkede Hr. S.-O., at naar de kvindelige Medhjælpere endelige vilde beskæftige sig med Politik, burde de indmelde sig i „Socialdemokratisk Kvindesamfund"; men dette er forkert. For det første er det jo ikke givet, at det er det eneste saliggørende at være Social-Demokrat, og for det andet finder jeg det ret absurd at arbejde for Kvindernes Ligestilling med Manden ved at melde sig ind i en politisk Kvindeforening; derved præciseres jo netop Kvindens Særstilling indenfor Samfundet, og jeg vil gøre Hr. S.-O. opmærksom paa, at det hører til Kvindesagens Fejlgreb, saafremt der oprettes særskilte politiske Foreninger for Kvinderne. Enhver vaagen og logisk tænkende Kvinde arbejder imod dette og melder sig til Tjeneste i de forskellige politiske Partier, der som bekendt ikke lukker sine Døre, men gerne optager kvindelige Medlemmer.

Der kan indvendes, at „Dansk Kvindesamfund" ogsaa er en Kvindeforening; ja, det er rigtigt, men det er en upolitisk Forening, der har sin Berettigelse i, at den varetager Kvindernes In-

teresser, saalænge disse virkelig indtager en Særstilling, og som opløses, saasnart den har opfyldt sin Bestemmelse: at skaffe Kvinderne politisk Stemmeret, saa den sociale Forskel paa Mand og Kvinde dermed er ophævet.

Naar dette er naaet, tænker jeg, Kvindernes Arbejde paa det faglige Omraade vil tage Fart, og de vil sikkert ikke forsømme at organisere sig. Selvfølgelig burde de gøre det allerede nu, men det gaar med de kvindelige som med de mandlige Medhjælpere, de er bagefter alle andre Stænder, hele Medhjælperbevægelsen er bagefter; der skal udføres et virksomt Agitationsarbejde, ogsaa blandt Kvinderne, og i dette vil de politisk interesserede Kvinder ikke være den daarligste Hjælp, og det vil heller ikke være det utaknemligste Virkefelt at agitere blandt disse.

Men saafremt Hr. S.-O., der er Medlem af Agitationsudvalget, og hans eventuelle Meningsfæller vil gøre nogen Gavn i Agitationsarbejdet blandt Kvinderne, maa de se at udvide deres Horisont en Smule og ikke tro, at Medhjælperbevægelsen er Tidens eneste eller vigtigste Spørgsmaal. Paa denne Maade vinder de ingen Tilhængere.

Naar de viser sig at staa fuldstændig uforstaaende overfor Kvindernes naturligste og mest nærliggende Krav, ligger det nær for disse at antage, at d'Herr. heller ikke paa andre Omraader kan have nogen Indsigt. Og der ligger deri endnu en Fare, idet de kvindelige Medhjælpere, naar de først for Alvor faar Øjnene op for Nødvendigheden af at organisere sig, og saa vil melde sig i de organiseredes Rækker, meget let vil frastødes af den Mangel paa Forstaaelse og den Sneversynethed, der her møder dem. Maaske vil de derfor beslutte sig til virkelig at indtage en Særstilling indenfor Faget ved at danne deres egen Organisation, og dette kan kun skade alle Parter.

Nej, de mandlige Medhjælpere maa for deres egen Skyld beslutte sig til at betragte Kvinderne som Mennesker, der paa alle Omraader staar paa Højde med dem selv, og som vil og kan gøre Krav paa de samme Rettigheder som Mændene besidder, — Rettigheder, der kun er nægtet dem i Kraft af gamle Fordomme, som en sløv Regering, valgt af en treven Befolkning, nøler med at ophæve.

Medhjælperne vil sikkert høste mere Gavn og Glæde af at gaa i Spidsen for denne Sag, fremfor, Traditionen tro, atter at optræde som Bagstræbere. *Ragnhild Andersen.*

Odense.

Brugsforeningernes Personale organiseret.

De kjøbenhavnske Afdelingers Ledelse har i lang Tid arbejdet med at faa Personalet i Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger ind i vore Rækker.

Efter en personlig Agitation, der er udfoldet hele Vinteren, afholdtes det første Møde Fredag d. 10. Marts i City, velbesøgt af et interesseret Publikum.

Å. C. Alsøe aabnede Mødet og bød Forsamlingen Velkommen.

Herr Chr. Ingvoldsen holdt derefter det indledende Foredrag og gav et kort Overblik over det Reformarbejde, der var udført for vor Stand af Centralorganisationen i de forløbne 10 Aar, og de Resultater, det havde bragt. Indlederen kom ind paa en nærmere Omtale af de Institutioner, der i Tidens Løb var oprettet i Tilslutning til Centralorganisationen, og forklarede Forsamlingen, hvad det vilde betyde, om vi stod godt organiserede.

Foredraget foranledigede flere af de Indbudte til at tage Del i Diskussionen.

Denne førtes i Tilslutning til Indlederen, og flere af de mødte rettede en kraftig Appel til Kollegerne om at slutte sig sammen i Medhjælperorganisationen.

Mødet sluttede omkring Midnat med mange Indmeldelser og Løfte om en kraftig Agitation blandt de Kolleger, som ikke havde været i Stand til at deltage i det i det hele saa vellykkede Møde.

Willy Carlsen.

Odense-Afdelingen.

1901 — 13. Marts — 1911.

DEN 13. Marts var det 10 Aar siden, at man første Gang organiserede Medhjælperstanden i Odense, idet der afholdtes et offentligt Møde med det Formaal at danne en Afdeling under Centralorganisationen.

Forsøget lykkedes! Der blev startet en faglig Medhjælperforening, og dermed var Grunden lagt for de kommende Tiders Standsarbejde.

Og Grundlaget var godt. Til Trods for den Modstand, der i de første Aar mødte Foreningen fra Principalerne og en Del af Pressen, har den dog stadig forstaaet at hævde sin Eksistensberettigelse. Men Fremgangen var ikke stadig og støt, Medlemsantallet har ofte vekslet, og Afdelingen har ikke haft det Medlemsantal, man kunde vente i Forhold til Byens Størrelse. Aarsagen hertil skal ikke søges i manglende Energi hos Ledelse og Medlemmer. Der har endog været arbejdet meget energisk f. Eks. paa 7-Lukningen; men Odense er en meget vanskelig Jordbund for Organisation. Fynboerne mangler Stabilitet; vanskelige er de at faa Tag i, vanskelige at samle og holde fast, hvorfor det ingenlunde har været noget let Hverv at føre Foreningen fremad.

En uheldig Omstændighed er det ogsaa, at Afdelingen har skiftet Formand saa ofte; der har ialt været 12—14 Formænd i de forløbne Aar. En mere ensartet Ledelse kunde muligvis have bidraget væsentlig til at fastholde og knytte Medlemmerne nærmere til Afdelingen.

Blandt de tidligere Formænd er der her Anledning til at nævne en af Medstifterne, Herr Carl Nielsen. Han er endnu en fast Støtte for Foreningen og er ikke trættet af Aarenes Arbejde, men viser stadig den samme Energi, naar det gælder om at præstere et Arbejde for Gennemførelsen af vore Krav. Ligeledes vil jeg nævne Herr J. S. Christensen, der fremdeles er Medlem, og de Herrer Johs. Petersen og Alfred Andersen, som begge tidligere har været Formænd her i Afdelingen, men nu er energiske og skattede Medlemmer i henholdsvis Aarhus- og Skive-Afdelingerne. — — —

Jubilæet fejredes ved en meget stilfuld Fest med Middag og Bal paa Fyns Forsamlingshus. Pressen var indbudt og havde givet Møde ved 3 Repræsentanter. Festen forløb i et og alt som den skulde, og der herskede en meget animeret Stemning. Formanden, Herr N. Christensen-Krogh, bød Velkommen og holdt derefter en fængslende Festtale, hvori han gjorde Rede for, hvad vi havde naaet i de forløbne 10 Aar, og for de Krav, vi for Øjeblikket stiller. Tillige pointerede han meget stærkt, at vor Bevægelse var absolut upolitisk, idet han i denne Forbindelse bemærkede, at vi i sin Tid — omend med Urette — var bleven henregnet til et bestemt politisk Parti.

Taler og Sange vekslede, ligesom der indløb en Række telegrafiske Hilsener.

Formanden talte for Pressen og udtalte sin Glæde over, at vi nu kunde regne med den samlede Presses Velvilje overfor vore faglige og almenmenneskelige Krav, hvilket ikke altid havde været Tilfældet.

Herr Journalist Porst takkede paa Pressens Vegne. Naar man ikke altid havde stillet sig velvilligt overfor os, var det tildels vor egen Skyld, idet Foreningen ikke var bleven ledet i et saadant Spor, at den kunde paaregne Sympati fra de forskellige politiske Partier. Det var glædeligt, at Foreningen havde forandret Taktik og derved muliggjort, at Pressen uden Hensyn til Partifarve nu kunde yde Medhjælperorganisationen Støtte. — —

Naturligvis beror det paa en Fejltagelse, at Afdelingen har forandret Taktik; men det er forstaaeligt, at Pressen kan faa dette Indtryk, idet vi nu har en velegnet Kollega i Spidsen for vor Afdeling. Herr N. Christensen-Krogh forstaar, naar han repræsenterer vor Forening overfor Offentligheden, altid at varetage vore faglige Interesser paa bedste Maade og trænge sine egne personlige Meninger i Baggrunden.

Dette er saavel indadtil som ogsaa udadtil af megen Betydning, og det er i saa Henseende betegnende, at siden Herr K. overtog Formandshvervet for ca. $1^1/_2$ Aar siden, er Medlemsantallet fordoblet, ligesom ogsaa Medlemmerne stedse viser deres Interesse ved at komme talrigt til Møderne.

Forhaabentlig kan vor Afdeling fremdeles regne med Herr K. og hans Evne til upartisk at samle de forskelligartede Anskuelser, og saaledes fæstne de Resultater og fortsætte den rolige og støtte Udvikling af Foreningslivet, der først er naaet efter et Tiaars under skiftende Vilkaar udfoldede Arbejde. *Ragnhild A.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 9. Marts afholdt Afdelingen ordinær halvaarlig Generalforsamling. — Formanden, Engelbert Petersen, bød Velkommen, hvorefter Johs. Petersen valgtes til Dirigent. — Formanden aflagde Beretning for Halvaaret, omtalte de to offentlige Foredrag samt Protestmødet og beklagede, at

Medlemmerne er saa lidet interesserede, naar Bestyrelsen arrangerer Foredrag, Festlighed etc. — Kassereren, Carl Knudsen, gennemgik det reviderede Regnskab og oplyste, at der i den senere Tid synes at være Fremgang at spore m. H. t. Medlemsantallet. — Beretning og Regnskab godkendtes.

Forinden Valget af Formand blev der diskuteret forskellige lokale Spørgsmaal.

Engelbert Petersen genvalgtes til Formand. Til Bestyrelsen valgtes Bogholderne Chr. Hansen og Carl Knudsen, Assistent Vilh. Jacobsen, Kontorist J. C. Andersen og Lagerekspedient Rohl. Til Revisor valgtes A. Jacobsen og som Suppleanter V. Andersen og Frk. Møller. — Bestyrelsen har konstitueret sig med Chr. Hansen som Næstformand, Carl Knudsen Kasserer og Vilh. Jacobsen Sekretær.

Under „Eventuelt" fremkom en Del Kritik over de mange Fornøjelser indenfor Afdelingen.

Generalforsamlingen, der var besøgt af c. 40 Medlemmer, sluttede med et Leve for Afdelingens Fremgang. *S—*

Esbjerg. „Hermes" afholdt sin 11-aarige Stiftelsesfest paa Hotel „Royal" Søndagen den 5. Marts. Medlemmer var indbudte til Middag og Bal, der forløb udmærket.

Mandagen den 13. Marts blev der, ligeledes paa Hotel „Royal", afholdt Foredrag for Foreningens Medlemmer af Herr Astronom Th. Køhl, Odder. Foredraget, der var ledsaget af udmærkede Lysbilleder, havde samlet meget stor Tilslutning.

Foreningens halvaarlige Generalforsamling afholdtes i Lokalerne den 22. Marts. Formanden, Hr. J. P. Godtfredsen, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes ensstemmigt. Af Bestyrelsen afgik efter Tur Formanden (J. P. Godtfredsen), Fru Nelly Hansen, Frk. Jørgensen og d'Hrr. J. Westergaard og P. Hudsted. Til Bestyrelsen blev igen valgt Herr J. P. Godtfredsen (Formand), Fru Nelly Hansen, d'Hrr. J. Westergaard, P. Hudsted og Clemmensen. Som Suppleanter valgtes: Frk. Jørgensen og Andersen. Til Revisorer genvalgtes d'Hrr. Andersen og Overgaard. — Under „Eventuelt" blev forskellige Ting angaaende Foreningens Virksomhed omtalt, og det blev meddelt, at der var lejet nye og større Lokaler i Englandsgade, hvortil Foreningen flytter den 1. April. *A. M.*

Herning. Den 8. Marts 1911 afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hotel „Herning".

Som Dirigent valgtes Gylding Sørensen. — Formanden aflagde Beretning. Kassereren var fraværende, Regnskabet godkendtes. Derefter foretoges Valg af Formand. Da den afgaaende Formand ikke kunde modtage Genvalg paa Grund af Bortrejse, foresloges Peter Christensen, der valgtes ensstemmig. Til Bestyrelse valgtes ensstemmig: O. Gylding Sørensen, N. Ebbe Nielsen, E. Bejstrup, E. J. Rasmussen, Heinrich Møller og M. Kongshaug. Suppleanter blev: Fr. Stahl Andersen og A. Bertelsen. Revisorer: Lind Jensen og Th. R. Hansen. Balinspektør: O. Gylding Sørensen.

Medlemmerne rettede derefter en Tak til den afgaaede Formand, Herr M. Strand, for det store Arbejde, han havde udrettet i Foreningen, og beklagede, at han ikke kunde modtage Genvalg. Generalforsamlingen sluttede derefter med et Leve for Foreningen. *M. Kongshaug,* Sekretær.

Hillerød. Højskoleforstander Fog-Petersen holdt d. 7. Marts et Foredrag om „Tietgenske Foretagender". Den udmærkede Foredragsholder, der talte livligt og interessant, tegnede et godt Billede af det store Handelsgeni. Det var et Foredrag, som det nok var værd at ofre en Aftentime paa, og vore Medlemmer burde være mødt langt talrigere.

Tirsdag den 4. April afholder Afdelingen Stiftelsesfest. Centralorganisationens Formand har lovet at komme tilstede og holde Talen for Fødselsdagsbarnet. Endvidere bliver der udmærket Underholdning i Form af Sang af en Dobbeltkvartet og Musik af en Trio. Aftenen slutter med Bal.

Virk for god Tilslutning. *Chr. J. H.*

Hobro. Den 2. Marts afholdt Hobro-Afdelingen sin halvaarlige Generalforsamling i Foreningens Lokaler i Teatret.

Formanden, Herr P. Pedersen, bød Velkommen og aflagde derefter Beretning for det forløbne Halvaar. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes. Formanden udbad sig Medlemmernes Tilladelse til at fratræde, hvilket vedtoges.

Bogholder Anton Nielsen valgtes derefter ensstemmig til Formand.

Ved Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer valgtes følgende: Kommis N. Halkjær, Kommis A. Schultz og Bankassistent B. Norup. Til Suppleant valgtes Kommis E. Larsen, og til Revisor genvalgtes Bogholder J. Jensen. Sluttelig udbragte Dirigenten et Leve for Foreningen.

Den 19. Marts var der Oplæsning af Forfatteren Jeppe Aakjær. Efter Oplæsningen var der fælles Kaffebord for Foreningens Medlemmer. Aftenen sluttede med en rask Svingom.

Et Udvalg er nedsat til Gennemførelse af 7-Lukningen.

Sekretæren.

Holstebro. Afdelingen afholdt Onsdag den 15. Marts paa Hotel „Royal" et ypperligt Møde, ved hvilket Journalist Gustav Andersen, efter at Formanden havde budt Velkommen, indledede en Diskussion om Handels- og Kontormedhjælperorganisationens Fremtid. Indlederen var af den Mening, at Centralorganisationen havde en god Fremtid for sig, naar den blot vilde tage fornuftig paa Tingene, gaa langsomt men sikkert frem, og ikke fortabe sig i uheldig Agitation og ikke glemme Arbejdet i Bestræbelserne for at fremskaffe ydre Resultater indadtil. Taleren betonede dernæst Betydningen af, at de lokale Foreninger paa deres Tillidsposter satte netop de Folk, der var bedst egnede dertil, og sluttede med at udtale som sin Overbevisning, at den eneste Vej til Medhjælperstandens Højnelse var at organisere sig.

Efter Indledningen udspandt der sig en Diskussion, hvori foruden Indlederen deltog Formanden, Carl Jensen, Rosenberg m. fl. Mødet sluttedes derefter af Formanden med en Tak til Indlederen. *P. Christensen.*

Kjøbenhavn. Afdelingerne holdt d. 14. Marts Generalforsamling i City's Selskabslokaler.

En stor Del af Medlemmerne havde givet Møde, og præcis Kl. 9 aabnede Formanden, A. C. Alsøe, Generalforsamlingen.

Til Dirigent valgtes Chr. Ingvoldsen.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar.

Forskellige Forespørgsler blev besvarede, hvorefter Hovedbestyrelsesmedlem, Prokurist H. P. Hansen jun. i velformede Ord bragte Repræsentantskabet en Tak for det store Arbejde, der var udført i det forløbne Aar, og udtalte, at han ikke, saalænge han havde været Medlem af vor Bevægelse, havde set en Ledelse arbejde med den Lyst, Energi og Samdrægtighed, som Tilfældet var for den forløbne Periode. — Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Redaktør Vilh. Hansen fik derefter Ordet og pointerede, at dette mindre skyldtes Repræsentantskabet i sin Helhed end netop d'Herrer Alsøe, Carlsen og A. Poulsen. — Redaktørens Tale hilstes af Forsamlingens udelte Tilslutning.

Kasserersken, Frk. Hansine Hansen, fremlagde derefter Regnskabet, som, efter at forskellige Spørgsmaal var besvarede, ensstemmigt godkendtes.

Der forelaa nogle Ændringsforslag fra J. Alexandersen om en ændret Form for Valg af Tillidsmænd samt Afholdelse af to Generalforsamlinger aarlig. — Forslagene forkastedes.

Endvidere var indsendt Forslag om at forandre Navnet til „Handels- og Kontormedhjælperforeningen".

Spørgsmaalet fremkaldte, skønt det har været fremme før og ved disse Lejligheder er drøftet meget indgaaende, en til Tider meget skarp Diskussion. Ved Afstemningen afgaves 28 Stemmer for, 17 imod. Forslaget havde saaledes ikke opnaaet to Trediedels Majoritet og var forkastet.

Man gik derefter til Valg af Tillidsmænd. Formanden meddelte, at han efter den trufne Afgørelse ikke ønskede Genvalg. Da et lignende Standpunkt indtoges af Willy Carlsen og A. Poulsen, udspandt der sig en meget heftig Debat vedrørende Besættelsen af Formands- og Næstformandsposten, uden at der opnaaedes et akceptabelt Resultat.

H. P. Hansen jun. foreslog sluttelig følgende Resolution:

„Generalforsamlingen giver Herr Redaktør Vilh. Hansen frit Mandat til at vælge og konstituere et midlertidigt Repræsentantskab for Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening i Kjøbenhavn" — — —

Den af vor Redaktør indvarslede ekstraordinære Generalforsamling afholdtes i City's Festsal den 21. Marts.

Vilh. Hansen gav en orienterende Oversigt over den foreliggende Situation og fremhævede, at en praktisk Ordning af Afdelingernes Administration og en definitiv Afgørelse af det stadig omstridte Navnespørgsmaal var Ledemotivet i hans Dispositioner. De afvigende Standpunkter havde H. søgt at forene i følgende Repræsentantskabsliste: Ekspedient A. C. Alsøe (Formand), Kontorchef Vilh. Hansen (Næstformand), Forretningsfører Willy Carlsen (Kasserer), Bogholder M. Hørdum, Manufakturist C. J. Lund, Prokurist Carl Poulsen og Repræsentant A. Poulsen, — alle ældre, kendte Kolleger, der turde forudsættes at besidde Medlemmernes Tillid.

Desværre var det ikke lykkedes at opnaa Enighed om Navnespørgsmaalet, idet Alsøe, Carlsen og Poulsen gjorde deres

Genvalg afhængig deraf. Da Vilh. Hansen imidlertid ansaa en fremtidig betryggende administrativ Ordning afhængig af disse Kollegers fortsatte Funktion, nødsagedes ogsaa han til at gøre sin Stilling afhængig af Fagforenings-Navnets Annulering, — idet han karakteriserede Fagforenings-Navnet som „den for Arbejdsfreden fordærveligste Beslutning, der nogensinde er taget i Afdelingerne".

H. P. Hansen jun. valgtes til Dirigent, og efter en ofte meget skarp Diskussion foretoges skriftlig Afstemning om Forslaget: „Fagforening rettes til H.- & K.-Medhjælperforeningen", som gav 41 Stemmer for Forslaget og 30 imod, samt 8 blanke Stemmesedler. Atter havde Forslaget ikke opnaaet den lovmæssige Majoritet og var altsaa forkastet.

Et indsendt Forslag om at yde Formanden et aarligt Vederlag af 200 Kr. toges efter nogen Diskussion tilbage.

Man gik derefter til Valg af Formand, Næstformand og Kasserer. Ingen af de afgaaede Kolleger ønskede Genvalg. Bogholder M. Hørdum anbefalede Forsamlingen at vælge Herr Fr. Møller som Formand. Derefter anbefaledes M. Hørdum som Næstformand og J. Christensen som Kasserer.

Ved Afstemningen opnaaede M. Hørdum 26 St., J. Christensen 25 St. og Fr. Møller 23 St., medens 52 Deltagere i Generalforsamlingen afgav blank Stemmeseddel.

Dagsordenen var hermed udtømt, og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening. *Willy Carlsen* & *.

Kolding. Onsdag den 8. Marts holdt N. C. Nielsen Foredrag i Afdelingen om Digteren Steen Blicher.

Den 15. Marts afholdtes Diskussionsmøde om Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling til Konkurrencen fra Underofficererne. Formanden indledede.

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 22. Marts. Frode Bender dirigerede. Beretning og Regnskab godkendtes ensstemmig. Til Formand genvalgtes med Akklamation N. C. Nielsen, og til Bestyrelsen genvalgtes Schauenburg Madsen og nyvalgtes Aage Leth, K. V. Grumstrup og E. Nissen. Til Suppleanter: G. Becher og Sivardt Birk. Revisor: Frk. Valborg Jensen.

Agitationsudvalget kom til at bestaa af M. Rasmussen, W. Beermann, Harald Jensen og E. Nissen.

Angaaende Nedsættelse af et nyt Fornøjelsesudvalg udsattes denne Sag til næste ordinære Medlemsmøde, da der herskede Meningsforskel, om der overhovedet skulde vælges et saadant. Under „Eventuelt" fremlagdes Skrivelse fra Vejle-Afdelingen om Afholdelse af et sydjysk Stævne i Sommer, hvilken Skrivelse toges til Efterretning for nøjere at behandles paa et senere Møde.

Generalforsamlingen sluttedes af Dirigenten med et Leve for Centralorganisationen.

De ugentlige Medlemsmøder fortsættes foreløbig til 1. Maj om Onsdagen. *X.*

Nykøbing S. Afdelingen afholdt sin halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Phønix" den 15. Marts. Regnskabet blev oplæst og godkendt, hvorefter foretoges Valg af Bestyrelse; valgt blev følgende: Formand: L. P. Jørgensen, Næstformand: Frk. H. Waldemarsen, Kasserer: J. N. Madvig, Suppleanter: L. Jensen og A. Jensen. Revisorer: Frk. K. Petersen og Frk. R. Eriksen.

Der var Forslag fremme om, hvad Foreningen skulde foretage sig i Sommerens Løb. At faa et Tennisspil i Gang var Hensigten. Og da der var stærk Stemning for det, lovede Bestyrelsen at gøre de fornødne Forberedelser. Ligeledes var der god Stemning for en Gang om Maaneden eller lignende at foretage en fælles Cykletur til forskellige smukke Steder.

Næstved. Afdelingen afholdt Torsdag den 9. Marts ordinær halvaarlig Generalforsamling. H. Christensen valgtes til Dirigent.

Formanden, Søgren Petersen, bød Velkommen og aflagde Beretning for sidste Halvaar. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, som godkendtes.

Valg af Bestyrelse: Genvalgt blev (til Formand) Søgren Petersen, H. Christensen, C. Andersen, Joh. Mortensen og N. Bisgaard. Nyvalgt: Frk. K. Jørgensen og Johs. Jensen. Suppleanter: L. Larsen og K. Olsen.

Derefter blev H. Christensen valgt til Formand for Agitationsudvalget i Stedet for K. Bartholdy, som forlader Byen. Nyvalgt blev C. Johansen.

Et Fornøjelsesudvalg blev nedsat, bestaaende af: H. Christensen, F. Westergaard, K. Olsen og Frk. Hvidt.

Der blev foreslaaet, at Foreningen skulde anskaffe Emblem; det overdroges til Fornøjelsesudvalget.

Niels Bisgaard, Sekretær.

Odense. Afdelingen afholdt den 21. Marts halvaarlig Generalforsamling med Herr P. Påhlsson som Dirigent. Beretning og Regnskab godkendtes ensstemmig. Afdelingen kan glæde sig ved stadig Fremgang og forøget Interesse blandt Medlemmerne. Et Forslag af Hr. Carl Nielsen om at lade Lærlinge svare 75 Øre i Kontingent forkastedes. Paa Forslag af Fru Ragnhild Andersen vedtoges ensartet Kontingent for mandlige og kvindelige Medlemmer. Kontingentet var ved Herr N. Christensen-Krogh foreslaaet forhøjet fra Kr. 1,50 til Kr. 2,00. Efter en Times Debat forkastedes Forslaget ved skriftlig Afstemning med 23 Ja mod 18 Nej.

Til Bestyrelsen nyvalgtes Herrer Assistent Holm, Kommis Frederiksen, Kommis Møller og Bogholder Drejø. Suppleanter: Kommis Kromann og Repræsentant Høeg. Revisorer: J. S. Christensen og N. Nielsen. Suppleant: Chr. Hansen.

Kl. 1½ sluttede Generalforsamlingen med Afsyngelsen af „Opsangen" og Leveraab for Centralorganisationen. *N. C. K.*

Samsø. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Søndag den 19. Marts paa Holm Madsens Hotel i Onsbjerg. Formanden afgav Beretning om Virksomheden og paapegede den stadige Fremgang i Afdelingen. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der ensstemmig godkendtes.

Der afgik to Bestyrelsesmedlemmer (paa Grund af Bortrejse) og nyvalgtes Kommis Jensen, Onsbjerg, og Kommis Offersen, Nordby; den øvrige Bestyrelse genvalgtes. Til Suppleanter valgtes Bjørslev, Ballen, og Mortensen, Onsbjerg. Til Revisor valgtes Bjørslev, Ballen. Derefter konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Einar Rasmussen, Tranebjerg (Formand), Chr. Larsen (Næstformand), Sandg. Andersen, Onsbjerg (Kasserer).

Det vedtoges at indføre Emblemet i Afdelingen.

Sluttelig samledes alle Tilstedeværende til et fælles Kaffebord.

Næste Møde afholdes paa Flinchs Hotel i Tranebjerg den 2. April Kl. 3. *E. R.*

Vejle. Ved det ordinære Medlemsmøde den 1. Marts holdt Frk. Thyra Skov Foredrag om William Gladstone. Frk. Skov skildrede klart denne store engelske Statsmands Løbebane og de vigtigste Lovforslag, han var fremkommen med, deriblandt Homerule for Irland.

Den 8. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling under meget stor Tilslutning. Formanden, Herr Bogholder Jens Johansen, aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at Foreningen for Tiden tæller 112 Medlemmer. Tilgangen i det forløbne Halvaar har været 31 Medlemmer. Der har været afholdt to offentlige Foredrag, der begge var godt besøgte. 19 Medlemsmøder har været afholdte, deraf har der ved 4 været Foredrag af lokale Kræfter, ved 4 Diskussion indledet af Medlemmer; ved de øvrige Møder har været Oplæsning o. l. — Efter at have omtalt de vigtigste Begivenheder i Halvaaret, saasom Kongressen og Stiftelsesfesten, sluttede Formanden sin Beretning, som ensstemmig godkendtes. — Kassereren, Chr. Høyer, fremlagde derefter Regnskabet, som balancerede med Kr. 1888,89. Der gaves ensstemmig Decharge.

Der var indkommet Forslag til Forhøjelse af Kontingentet til 2 Kr. for mandlige og 1,50 for kvindelige Medlemmer. Dette Forslag fremkaldte en livlig og langvarig Diskussion med mange Talere for og imod. Ved Afstemningen forkastedes Forslaget med 20 Stemmer mod 14. En stor Del Medlemmer stemte ikke. — Et andet Forslag om at forandre Foreningens Navn forkastedes ogsaa.

Til et Forslag om at faa egne Lokaler stillede Bestyrelsen det Ændringsforslag, at der nedsattes et Udvalg til at undersøge Sagen til Efteraars-Generalforsamlingen. Bestyrelsens Ændringsforslag vedtoges.

Det vedtoges atter i Aar at rette en Henvendelse til Principalorganisationerne angaaende 7-Lukning, og det vedtoges at arbejde for Afholdelse af et sydjysk Medhjælperstævne til Sommer.

Bogholder Jens Johansen, der afgik efter Tur, genvalgtes med Akklamation til Formand, og til Bestyrelsen genvalgtes Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Bogholder M. Rasmussen, Kolonialmedhjælper J. Christiansen, Lagerforvalter Aksel M. Nielsen og Manufakturmedhjælperne Th. Grand og C. Kordt. Til Agitationsudvalget valgtes Frk. M. Petersen og Herrer F. Malmer, J. Jacobsen, H. Hennings. A. Stensgaard og P. Jensen.

Først over Midnat kunde Dirigenten, Herr Chr. Christensen, slutte Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen. *L. C.*

Umiddelbart efter at Generalforsamlingen var sluttet, samledes den nye Bestyrelse og konstituerede sig saaledes: Jens Johansen, Formand, Michael Nielsen, Næstformand, Aksel M. Nielsen, Kasserer, M. Rasmussen, Sekretær.

— Onsdag den 15. Marts afholdtes offentlig (statsunderstøttet) Foredrag i Raadhussalen med Herr Inspektør Emil B. Sachs

som Taler. Emne: „Unge danske Handelsmænds Chancer i Udlandet."

Formanden, Herr Bogholder Jens Johansen, bød Velkommen og oplyste Forsamlingen om, at Foredraget for en Del afholdtes af det Beløb, der paa Finansloven var bevilget til handelsteknisk og almenbelærende Foredrag i Handelsstandens Organisationer. Derefter gaves Ordet til

Herr Emil B. Sachs, der i et meget livligt og interessant Foredrag fremdrog forskellige Typer paa unge Handelsmænd, som drog til Udlandet.

Taleren fremhævede, at man skulde være godt udrustet, baade sprogligt og pekuniært, og tillige være i Besiddelse af god almen Dannelse. Endelig maatte man have et sundt og stærkt Helbred, ikke svigte, men med Energi og Udholdenhed søge at naa det Maal, man havde sat sig.

Endvidere kom Taleren ind paa Chancerne i de forskellige Lande. Særlig i Rusland og Sibirien — især det sidstnævnte Sted — var der gode Muligheder. En Del Breve fra unge Handelsmænd, der var ansatte i Udlandet, som Taleren var i Besiddelse af, klargjorde yderligere Forholdene i de forskellige Lande og Byer.

Foredraget høstede stærkt Bifald.

Formanden takkede Taleren under Forsamlingens Tilslutning, og anmodede mulige tilstedeværende Kolleger, som endnu stod udenfor vor Organisation, om at indmelde sig i denne.

Mødet var besøgt af ca. 250 Mennesker.

M. Rasmussen.

Den sorte Tavle.

Slettet paa Grund af Restance er følgende Medlemmer:

Nr. 3051 J. Sørensen, Adr. H. Blichfeldt, 3842 Carl Møller, Ads. Th. Jansen & Pors.

Sidstnævnte er rejst fra Byen uden at indløse Bog eller opgive Adresse.

Esbjerg, Marts 1911. *Sv. Tr. Fensholt,* Kasserer.

O. M. Schau hos Herr J. C. Larsen har nægtet at betale Bog og Kontingent for Decbr. 1910, S. kan saaledes ikke optages som Medlem igen før Restancen er betalt.

Nykjøbing S., 20. Marts 1911. *Kassereren.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Bogholderi-Assistent antages straks paa et stort Handelskontor i Elektricitetsbranchen. Alder 20—21 Aar (helst militærfri). Kvalifikationer: Dygtig Regner, god Haandskrift, Kendskab til alm. forefaldende Bogholderiarbejde og Tysk. Gode Engagementsvilkaar for den egnede Ansøger. Ansøgning sendes straks og direkte til „D. H. K. M. T."s Redaktion.

Afleveret til Posten den 1. April.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn C., Islands Brygge 23, 2. Formand *Chr. Ingvoldsen.* Kontortid 9—12½ og 2½—6½ samt Fredag fra 8—9 Aften. Telefon 9485.

„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).

— Ekspedition: Centralorganisationens Hovedkontor, Islands Brygge 23, København C.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Fr. Møller,* Ægirsgade 68¹. Telefon Taga 894 x.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, — *N. Christensen Krogh,* Odense, Overgade 44 (Telf. 957).
Sjælland, — *Chr. Johansen,* Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45, 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Knudrisgade 25	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bramminge	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs	*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Kongensgade 85	*Sv. Tr. Fensholt*	Norgesgade 19
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	Brudassist. *L. von Hagn-Jensen*	
Fredericia	*Carl Jacobsen*	Prinsessegade 39	*Sigrid Mikkelsen*	Jyllandsgade 4
Frederikshavn	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3	*Jens P. Jensen*	Kirkepladsen 3
Grenaa	*Carl Nielsen*	Torvet 15	*V. Berg*	Østergade 5
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*J. Nørgaard*	C. Wiibroes Bryggeri
Herning	*Peter Christensen*	Bredgade 49	*M. Kongshaug*	Handelsbanken
Hillerød	*Heinrich Nielsen*	Adr.: Alfr. Petersen	*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	Prokurist *Anton Nielsen*		*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Aage Petersen*	Nørregade 36
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Adr. Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Dyrehavegaardsvej 2
Kjøbenhavn,	*Fr. Møller*	Ægirsg. 68. Tlf. Taga 894 x. Træffes Kl. 1—2.		
Bladekspedition	*M. Martinussen*	Esromgade 1	*J. Christensen*	Sct. Hansgade 2, 4, Træffes Kl 1—2.
Kontor	*Chr. Karlsen*	Frejasgade 14, 3		
Kolonial	*Karl Poulsen*	Valby Langg. 67, 1		
Manufaktur	*J. Chr. Lund*	Ægirsgade 46B¹		
Nakskov	*A. Aagaard Hansen*	Adr.: Købmand Skafte	*Axel Olischer*	Adr. Ove Schou
Nykjøbing F.	*Th. Preben Hansen*	Adr.: Grosserer Hülsen.	*Th. Krejl*	A/S A. Nielsen & Co.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Adr. Fr. Bangs Eftf.
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	Adr. J. H. Hansen	*N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Johs. Jensen*	Adr.: Hans Olsen Birksted.
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Chr. P Hansen*	Akselhus
Odense	*N. Christensen Krogh*	Overgade 44	*Ragnhild Andersen*	Vesterbro 60
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*J. Chr. Hansen-Grumløse*	Ludvig Mørkeberg
Randers	*R. Sjørup-Nielsen*	Sennelsgade 8	*P. E. Andersen*	Tøjhushavevej 5, 1
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*M. Jacobsen*	Skoletorvet
Skanderborg	Kommis *C. J. Kerff*		Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*Oscar Jensen*	Adr.: Aage Henriksen	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*H. M. Hansen*	A/S J. Strudsberg
Sorø	*H. Madsen*	Storegade 13	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Adr.: Kbmd. Elling	*Otto Jensen*	Algade
Struer	*N. J. Hoff*	Adr. P. Nielsen	*N. J. Hoff*	Adr. P. Nielsen
Svendborg	*C. Hansen Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	Bach & Co.
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Jens Johansen*	Stormgade 4, 2	*Aksel M. Nielsen*	Volmersgade 6, 2
Viborg	*Erasmus Poulsen*	Mogens Klitgaard	*Erasmus Poulsen*	Adr.: Mogens Klitgaard
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1911. 11te Aargang.

TIL CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER!

CENTRALORGANISATIONENS Hovedbestyrelse har ved sit ordinære Møde den 9. April besluttet at konstituere Vejle-Afdelingens Formand, Hovedbestyrelsesmedlem Jens Johansen, som Formand og Forretningsfører, indtil og under forventet Sanktion af Kongressen i Kjøbenhavn 1912.

Herr Jens Johansen tiltræder Stillingen primo Juni med Bopæl i Kjøbenhavn.

Denne for vor fremtidige Administration vigtige Ordning er en nødvendig Følge af de Forhandlinger og Beslutninger, der — som senere refereret — fandt Sted paa Hovedbestyrelsesmødet, og medførte Herr Chr. Ingvoldsens Fratræden som Formand.

Centralorganisationens Ledelse har gennem flere Maaneder ladet adskilligt tilbage at ønske, — delvis foranlediget af Formandens Engagementforandring. Og det af Vejle-Kongressen udtalte Ønske om Ansættelse af en Forretningsfører har netop i denne Periode vist sig som en bydende Nødvendighed og af uomgængelig Betydning, for at det, vor Organisation vandt ind ved brydsomt Arbejde og store Anstrengelser, ikke atter skal fortabes.

Hovedbestyrelsesmødet modtog Formandens Beretning med en almindelig Kritik, der resulterede i et indirekte Mistillidsvotum, idet ingen af Hovedbestyrelsens Medlemmer stemte for Beretningens Godkendelse. Næstformanden og Redaktøren (der sammen med Formanden udgør Forretningsudvalget) nedlagde Indsigelse imod Formandens Handlemaade og Dispositioner i vigtige administrative Anliggender, — og Hovedbestyrelsen gav dem ensstemmig Medhold. Ligeledes fandt Formanden ingen Tilslutning for et Projekt vedrørende Centralorganisationens fremtidige Administration, fordi det fra alle Sider erkendtes, at dets Gennemførelse vilde overstige Organisationens økonomiske Evne, og desuden ikke under de givne Forhold var paakrævet.

Under disse Omstændigheder meddelte Herr Chr. Ingvoldsen, at han ønskede at fratræde som Formand, — en Meddelelse, der toges til Efterretning.

Derefter konstitueredes Herr Jens Johansen som Formand og Forretningsfører, idet 7 af Hovedbestyrelsens 9 Medlemmer stemte „Ja", — Chr. Ingvoldsen og Jens Johansen svarede „Stemmer ikke".

Ifølge senere Overenskomst med Forretningsudvalget repræsenteret ved Undertegnede, er Herr Ingvoldsen fratraadt den 15. April og Hovedkontoret overflyttet som andet Steds meddelt. Som det kjøbenhavnske Medlem af Forretningsudvalget fungerer jeg som Centralorganisationens Formand, indtil Herr Jens Johansen den 1ste Juni overtager sine Funktioner.

* * *

Den ovenfor meddelte Nyordning betegner et ubetinget administrativt Fremskridt, der svarer til de Vilkaar, hvorunder Centralorganisationen nu og fremtidig skal virke, og de Opgaver, der stilles vor Organisation indadtil som ogsaa udadtil. Og dette uden væsentlig Forøgelse af de nuværende Administrationsudgifter. — —

Foran os ligger et overordentlig stort og vanskeligt Organisationsarbejde, der kræver Udholdenhed, uafviselig Pligtopfyldelse og en aldrig svigtende Interesse hos dem, de organiserede Medhjælpere kaare til Foregangsmænd og Ansvarhavende.

Derfor maa vi stille betydelige Krav til vore ledende Mænd, af hvem Medhjælperbevægelsens Fremgang og det faglige Reformarbejdes Fremme i Særdeleshed afhænger. Og hænder det, at Energien slappes, Initiativet ebber ud og den ordnende, samlende og fornyende Evne, der er de rette Foregangsmænds Kendingstegn, fattes, da maa den Paagældende uden Persons Anseelse forlade Fronten og erstattes af den, der har Vilje og Evne til at sætte sit eget Jeg ind for Sagen.

I Herr Jens Johansen vil Centralorganisationen faa den Mand, vi netop nu fattes for at fuldkommengøre vor Administration og sætte det rette faglige Tempo i alt vort Arbejde. Thi nu trænger vi til en

Arbejdets Mand langt mere end en Agitator paa Centralorganisationens Førsteplads, og som den arbejdssomme, pligtopfyldende og alvorlige Arbejdets Mand, han er, siger jeg god for Jens Johansen som vor fremtidige Formand og Forretningsfører. — Udadtil, i vort organisatoriske Arbejde, i vor faglige Taktik vil Personskiftet ikke i nogen Henseende faa Indflydelse paa Centralorganisationens hidtidige Standpunkter.

Hovedbestyrelsen tager endrægtig og ved sine Mandater det fulde Ansvar for denne vigtige administrative Nyordning, hvis heldbringende Følger snart vil spores paa alle Hold indenfor vor Organisation.

Vilh. Hansen.

Hovedbestyrelsesmødet.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedbestyrelse afholdt ordinært Møde i Fredericia den 9. April. Alle Medlemmer deltog. Formanden aabnede Forhandlingerne Kl. 10, meddelte Herman L. Melskens' Mandatnedlæggelse og bød 1ste Suppleant, Prokurist H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn, Velkommen.

FORMANDENS BERETNING

konstaterede en Fremgang i Medlemsantallet af ca. 10 pCt. og nye Afdelinger paa Samsø, i St. Hedinge, Nykjøbing S. og Grenaa. Agitationen havde været resultatrig i Kjøbenhavn, og den nye Agitationsbrochure forelaa i et Oplag paa 20,000, hvoraf der allerede var disponeret over 12,000. — Protestmøderne mod den statsunderstøttede Konkurrence fandt ligesom de statsunderstøttede Foredrag god Tilslutning. — Arbejdsløshedskassen udviste en gunstigere Balance end forrige Halvaar, ligeledes havde Pladsanvisning og Retshjælp funktioneret tilfredsstillende, hvorimod Resultaterne med Oplysningsbureauet kun var ringe. — De socialpolitiske Spørgsmaal var i Beretningsperioden begrænsede til nogle kommunale Lærlingevedtægter og Henvendelse til Justitsministeriet angaaende Butikslukningslovens Overholdelse; den foranledigede et ministerielt Cirkulære til Politimyndighederne. — Andragende var indbragt om Bibeholdelse af de statsunderstøttede Foredrag, — men resultatløst.

Formanden omtalte derefter den med „D.H.K.M.T."s Annonceadministration trufne Ordning, Forretningsudvalgets Møder og Dispositioner, Rejsestipendieudvalgets Afgørelser, samt paapegede den Uoverensstemmelse, der var opstaaet med Forretningsudv.s 2 andre Medlemmer ang. disses Kontrol med Forretningsførelsen.

Efter Formandens Beretning, hvis Hovedpunkter ovenfor kortelig er nævnte, fremsatte Form. Tanken om en almindelig Agitation i Sommermaanederne, for derved at sikre Centralorg. en fast ansat Forretningsfører sammen med den nuværende Assistent, og indstillede sluttelig Beretningen til Godkendelse.

KRITIK AF FORMANDENS BERETNING.

Forretningsudvalgsmedlemmerne, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, og Redaktør Vilh. Hansen, rettede en skarp Kritik mod Formandens Forretningsførelse, saavel administrativt som organisatorisk. Der fattedes ganske Initiativ, og dette satte betænkeligt Præg paa Afdelingsarbejdet, hvor det faglige Moment hyppigt fattedes. Vedrørende Loven om Sø- og Handelsrettens Sammensætning og Fabrikslovens Revision var intet foretaget, og en kraftig Indgriben mod Attentatet paa Statsunderstøttelsen udeblev. Det eneste agitatoriske Anliggende i Perioden — Kampen mod Statskonkurrencen — skyldtes ikke Hovedkontorets Initiativ. — Næstformanden og Redaktøren kritiserede forskellige administrative Dispositioner, som Formanden havde foretaget paa egen Haand, og udtalte en stærk Misbilligelse af, at Form. ved Forretningsudvalgsmødet den 28. Marts havde forment dem Adgang til en effektiv Revision af Bøger og Regnskaber, idet han henviste til tidligere Praksis og anden Forstaaelse af Lovens § 9. A. A. og V. H. forlangte, at Hovedbestyrelsen sikrede dem den lovhjemlede Myndighed; i modsat Fald nægtede de at overtage noget Ansvar og stillede deres Mandater til Disposition. Det oplystes, at Vilh. Hansen havde indledet Forhandling med Form. efter dennes Engagementforandring i Efteraaret, for at knytte ham til Centralorg. som Forretningsfører, men at han stadig havde forhalet sit Tilsagn og sluttelig taget Ansættelse i Kjøbenhavn. V. H. henvendte sig da til Jens Johansen, Vejle — med Form. Vidende — for at sikre Centralorg.s fremtidige Administration. — Det af Formanden i Forretningsudvalget fremsatte Forslag med Hensyn til den fremtidige Administration vilde medføre ca. 5000 Kr. til Gager og Kontorhold. Udvalgets 2 Medlemmer nedlagde bestemt Indsigelse derimod og afviste det som Forhandlingsemne. Det kritiseredes ligeledes, at Formanden bestandig havde udskudt Afholdelsen af Forretningsudvalgs- og Hovedbestyrelsesmøde trods gentagne Henstillinger.

I den efterfølgende langvarige Debat sluttede Å. C. Alsøe, Jens Johansen, H. P. Hansen jun., Johanne Berg og N. C. Nielsen sig til den af A. Andreasen og Vilh. Hansen fremførte Kritik, idet iøvrigt nye Detailler inddroges i Forhandlingerne, medens Formanden replicerede til de faldne Udtalelser.

BERETNINGS-DEBATTEN

førtes dernæst over forskellige Spørgsmaal. Å. C. Alsøe beklagede Hovedkontorets afsides Beliggenhed, og at der intet Hensyn var taget til en Henvendelse fra Kjøbenhavn i saa Henseende. A. ønskede Kautionsspørgsmaalet ordnet gennem Kautionsforsikring. — Jens Johansen paapegede, at visse Afdelinger ikke støttedes fra Hovedkontoret og derfor løb Fare for at sygne hen, samt kritiserede Annonceomslaget og forskellige Forhold vedr. Annonceadministrationen. Der burde etableres et nærmere Samvirke mellem denne og Hovedledelsen. — Johanne Berg, H. P. Hansen jun., N. C. Nielsen og Rob. Petersen sluttede sig til den mod Annonceafdelingen rettede Kritik. — Vilh. Hansen sluttede sig til den nævnte Kritik, men fandt iøvrigt baade Omslag og Annonceordning saa god som under de givne Vilkaar mulig; til dette sidste Standpunkt sluttede Formanden sig, idet han dernæst besvarede de stillede Forespørgsler.

Formanden erklærede, at han efter den fra alle Sider rejste Kritik gjorde sin Stilling afhængig af Afstemningen om Beretningen, hvorefter der holdtes Frokostpavse fra Kl. $2^1/_4$—3.

AFSTEMNINGERNE OM BERETNINGEN.

Efter at Mødet var genaabnet, godkendtes Forretningsudvalgets Afgørelse af Lejemaalet for det tidligere kjøbenhavnske Kontor ensstemmig.

Andreasen og Vilh. Hansens Krav om, at Lovens § 9 („Forretningsudvalget kontrollerer Formandens Forretningsførelse og afgør alle vigtigere løbende Sager") skal forstaas saaledes, at Udvalget til enhver Tid og paa ethvert Omraade har Adgang til at udøve Kontrol og foretage Revision af Bøger, Regnskaber og Beholdninger, godkendtes ensstemmigt, idet dog Formanden undlod at stemme.

Ved Afstemningen om Formandens Beretning erklærede A. Andreasen og Vilh. Hansen, at de ikke kunde stemme for Godkendelse. Hovedbestyrelsen fulgte de to Forretningsudvalgsmedlemmer, idet ingen stemte for Godkendelse af Formandens Beretning. Da ingen ved Kontra-Afstemningen stemte imod, spurgte Formanden, hvorledes han skulde opfatte denne Afstemning. — Vilh. Hansen svarede, at han havde undladt at stemme imod Beretningen af Hensyn til det Arbejde, Formanden i sin Tid havde nedlagt for Centralorg., men henstillede til Form. at tage de parlamentariske Følger af Afstemningen. Hovedbestyrelsen sluttede sig hertil.

VOR TIDENDE.

Redaktørens Beretning godtgjorde, at „D.H.K.M.T." i den forløbne Periode havde den hidtil største Stofmængde, hvortil Kongressen, Jubilæums-Nummeret og den foretagne Udvidelse bidrog. Det redaktionelle Stof optog 139, de indsendte Artikler 61, Afdelingsmeddelelser etc. 42 Spalter, Resten optoges af Annoncer. Red. gav en Oversigt over Indholdet og dvælede især ved de redaktionelle Artikler om den statsunderstøttede Konkurrence og de to Agitationsartikler, der udkom i Brochureform. — Medarbejderskabet lod, hvad virksomme Penne angik — fremdeles noget tilbage at ønske; derimod havde flere fremmede, især udenlandske Medarbejdere, ydet værdifulde Bidrag til Bladet.

Forandring af Trykkestedet havde vist sig i høj Grad gavnlig for „D.H.K.M.T."s Udstyrelse, ligesom ogsaa Samarbejdet mellem Redaktør og Bogtrykkeri havde vundet ved den nye Ordning. Bladets Budget var — bl. a. foranlediget af Jubilæums-Nummeret — særlig højt i den forløbne Periode, og Red. ansaa det derfor

opportunt at kalkulere med et noget lavere Budget for kommende Halvaar.

Trods den Stagnation, der kendetegner Centralorganisationen i det forløbne Halvaar, har dette ikke præget vor Tidende, og Red. sluttede med at udtale, at han ikke i nogen tidligere Periode havde været stærkere optaget af sin Gerning, men at denne ejheller tidligere havde sat bedre Frugt.

Redaktørens Beretning godkendtes ensstemmig.

„FEDERATION INTERNATIONALE DÈS EMPLOYÈS."

Forretningsudvalget for den internationale Medhjælper-Føderation havde indbudt Redaktør Vilh. Hansen som korresponderende Medlem af det intern. Bureau til et Møde i Brysse1 den 24.—25. Maj. Hensigten var blandt andre internationale Anliggender, at drøfte Midlerne til at opnaa et mere intimt Samvirke og stadig Vekselvirkning mellem Medhjælperorganisationerne i alle Lande. Mødet vilde saaledes beskæftige sig med Spørgsmaalet om Udgivelse af et paa Hovedsprogene affattet internationalt Tidsskrift, med særligt Henblik paa Medhjælperbevægelsens aktive og internationalt interesserede Medlemmer, — en af Vilh. Hansen i sin Tid fremsat Tanke. — Det internationale Bureau i Gand tilbød at participerer med 70 Francs i Rejseudgifterne; Hovedbestyrelsen bevilgede Kr. 70.— som Centralorg.s Andel i Vilh. Hansens Rejseudgifter og Diæter.

VOR STATUS.

Formanden forelagde det reviderede Regnskab for Halvaaret 1. Juli—31. December 1910 og paapegede, at de med Kongressen forbundne ekstraordinære Udgifter, der udgjorde ca. 2000 Kr., gav et ugunstigt Resultat for selve Centralorganisationens Regnskab, medens der var Fremgang saavel paa Arbejdsløshedskassen som ogsaa det faglige Understøttelsesfonds Konti. Centralorg.s Beholdninger androg pr. $^{31}/_{12}$ ialt Kr. 17309.64. Hovedkassens Status vilde imidlertid bedres i de kommende Maaneder, saaledes at de usædvanlige Udgifter vilde finde Udligning. Arbejdsløsheden var mindre end forrige Halvaar, og der var kun stillet ringe Krav til Understøttelsesfondet.

Debatten om enkelte Poster paa Regnskabet og dettes Affattelse sluttede med Vedtagelse af Forretningsudvalgets Forslag om, at Arbejdsløshedskassen skal deltage i Administrationsudgifterne med en Tredjedel, og at Centralorganisationen og de øvrige Fonds føres paa særskilte Regnskaber. — Revisorernes Bemærkning angaaende et Beløb af Kr. 16.90 til Dækning af Agitationsudgifter i Kjøbenhavn i et særligt Øjemed toges til Efterretning, uden at man foranlediges til i dette Tilfælde at forlange Beløbet refunderet. Forretningsudvalget foreslog, at overføre de i Aarhus Privatbank indestaaende Pengemidler til Landmandsbanken i Kjøbenhavn. Dette vedtoges. Derefter godkendtes Regnskabet ensstemmigt.

DEN FREMTIDIGE ADMINISTRATION.

Efter at Formanden havde meddelt, at han tog Forslaget m. H. t. Centralorg.s fremtidige Administration tilbage, foranlediget af de fra Medlemmerne faldne Udtalelser, henviste Chr. Ingvoldsen den videre Debat angaaende Centralorg.s Fremtid til „Eventuelt". Herimod protesterede Vilh. Hansen, der krævede dette — Mødets vigtigste Spørgsmaal — drøftet særskilt og indgaaende. Hovedbestyrelsen gav ensstemmig Tilslutning hertil.

Chr. Ingvoldsen meddelte derefter, at han ikke ønskede at varetage Formandshvervet efter den mod ham rettede „velorganiserede" Kritik, — en Bemærkning, som Vilh. Hansen paatalte, under Henvisning til, at Formanden selv var den eneste, der havde henvendt sig til Hovedbestyrelsesmedlemmer angaaende den foreliggende Situation. H. havde forhandlet med Jens Johansen med Formandens Vidende, og givet denne Meddelelse ang. Forhandlingens Art. Iøvrigt havde de to Udvalgsmedlemmer naturligvis drøftet Stillingen indbyrdes.

Under den efterfølgende Debat fremhævedes det fra alle Sider, at en betryggende og tidssvarende Administration alene var mulig ved Ansættelse af en Forretningsfører, der var rede til at ofre al sin Tid og hele sin Energi paa vore Anliggender. Man henholdt sig her til det af Vejle-Kongressen udtalte Ønske, idet navnlig de to Forretningsudvalgsmedlemmer understregede Nødvendigheden af en forsvarlig forretningsmæssig Ordning, der navnlig garanterede en omhyggelig og omsigtsfuld Ledelse af Centralorg.s indre Anliggender og et planmæssigt Samarbejde med Afdelingerne som ogsaa mellem disse indbyrdes.

A. Andreasen og Vilh. Hansen stillede følgende Forslag til Beslutning ved Navns Nævnelse:

„Da Herr Chr. Ingvoldsen ønsker at fratræde som Centralorganisationens Formand, saasnart ske kan, vedtager Hovedbestyrelsen at konstituere Herr Bogholder Jens Johansen af Vejle som Formand og Forretningsfører med Bopæl i Kjøbenhavn fra 1ste Juni 1911. Forretningsførerens Aarsgage fastsættes til Kr. 2400, og det overlades Forretningsudvalget at træffe de heraf følgende yderligere Dispositioner. — Assistenten paa Hovedkontoret, Herr C. Hammer, opsiges til Fratrædelse den 1. August d. A."

Ved Afstemningen om dette Forslag svarede følgende Medlemmer „Ja": A. Andreasen, Hjørring, Vilh. Hansen, Alsøe og H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn, Johanne Berg, Aalborg, N. C. Nielsen, Kolding og Rob. Petersen, Fredericia. „Stemmer ikke" svarede: Chr. Ingvoldsen og Jens Johansen.

Jens Johansen erklæredes derefter for konstitueret som Centralorganisationens Formand og Forretningsfører, indtil Kongressen 1912, og idet J. takkede for Valget, gav han det Løfte af al Evne at tjene Centralorganisationen og Medhjælpersagen.

ANDRE ANLIGGENDER.

Mødet, der sluttede Kl. 8, genaabnedes Kl. $9^1/_2$. Der behandledes en Række Arbejdsløsheds-Sager, Understøttelser og Retsanliggender, som Forretningsudv. havde henvist til Hovedbestyrelsen. — Angaaende en Klage fra Randers om „D. H. K. M. T."s forsinkede Udgivelse i Aarets første Maaneder, henvistes til Hovedkontorets Svar. Foranlediget af en Klage fra samme Afdeling ang. Redaktørens Afvisning af et Indlæg vedr. Emblemet, vedtog man ensstemmig at meddele Afdelingen, at dette Spørgsmaal kunde genoptages til Drøftelse nogle Maaneder før Kongressen 1912. — Forskellige Andragender fra Afdelingerne behandledes og fandt Afgørelse, og der toges Beslutninger vedrørende Arrangement af Sommerstævner og Iværksættelse af Agitationen for 7-Lukningen. Sluttelig vedtoges det, at den konstituerede Formand og Forretningsfører tegner en Kautionsforsikring paa Kr. 4000. Præmien udredes af Centralorganisationen.

Til Mødested for næste Hovedbestyrelsesmøde valgtes Fredericia, hvorefter Mødet hævedes Kl. $11^1/_2$ Nat.

Til Centralorg.s Tillidsmænd!

CENTRALORGANISATIONENS Hovedkontor er fra 15de April: Aaboulevard 16, St. Kjøbenhavn N. Telefon: Nora 799 y. Kontortid: Kl. 9—12 og $2^1/_2$—7.

Al Korrespondance og enhver Pengeforsendelse adresseres: Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, Aaboulevard 16, St. Kjøbenhavn N.

Enhver Postforsendelse til mig personlig i Egenskab af fung. Formand sendes under mit Navn til ovennævnte Adresse, — alt vedrørende Redaktionen af „D. H. K. M. T." derimod til min Bopæl som sædvanlig.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition er: Ægirsgade 68. Tlf. Taga 894 x.

Kjøbenhavn, d. 15. April 1911.

Vilh. Hansen.

Det ensartede Kontingent.

NAAR man har den Opfattelse, at Centralorganisationens første og største Opgave er at organisere alle voksne Medhjælpere i Butikerne og Kontorerne, da maa man ofte forundre sig over Udtalelser, der bliver fremsat paa Møder og i vort Blad af ledende Mænd indenfor Organisationen. Jeg tænker paa den mer eller mindre utilslørede Uvilje som ret ofte kommer frem mod Ekspeditricerne og Kontordamerne. Jeg forstaar saa udmærket godt, at Kvindernes Indtrængen i vort Erhverv paa enkelte faglærte Medhjælpere han have den Virkning, at de ser paa disse kvindelige Medhjælpere som paa paatrængende Væsener, der hurtigst muligt burde vises Døren.

Jeg forstaar ogsaa, at disse kortsynede Medhjælpere efterhaanden kan glemme de virkelige Forhold og bilde sig selv og andre ind, at Flertallet af disse Damer, der arbejder for den urimelige lille

Gage, kun gør det for at have lidt at fordrive Tiden med, og ikke fordi de af Samfundsforholdene tvinges ind i Mændenes Rækker i Kampen for Tilværelsen, men naar ledende Mænd indenfor Centralorganisationen øger og nærer Bitterheden mod de kvindelige Medhjælpere, da maa det være tilladt at gøre Indsigelser.

Naar f. Eks. Formanden for Aalborg-Afdelingen ved et Protestmøde uden videre slaar de kvindelige Kontordamers Arbejde sammen med Underofficerernes Smudskonkurrence, da burde det vel være paa Tide at spørge: Hvad er det Centralorganisationen vil overfor de kvindelige Medhjælpere? Vil vi sparke dem ud, eller vil vi søge at samle dem under vore Faner?

Jeg har altid haft den Opfattelse, at det var det sidste vi vilde, og derfor agter jeg vedblivende at arbejde for, at vor Organisation kan blive saa rummelig som mulig, og vor Organisationsform indrettet paa de forskelligartede Lønnings- og Arbejdsvilkaar, som Handels- og Kontormedhjælperstanden er underkastet.

Mon det ikke var mere retfærdigt overfor Kvinderne og mere klogt overfor os selv, om vi indstillede den megen Tale om Kvindernes Konkurrence og istedetfor gjorde vor Organisation lettere tilgængelig for de Tusinder af elendigt lønnede kvindelige Medhjælpere.

Forholdet er jo dog det, at disse Kvinder ikke tilhører Overklassen, men at de er nødt til at arbejde for at kunne eksistere. Det er mig ikke muligt at blive indigneret over, at mange Kvinder ikke kaster sig over den huslige Gerning, der i Reglen ikke fører til andet end at gøre Udøverne til en evig tjenende Aand for en eller anden værdig — nedladende Husfrue, der titulerer hende med Fornavn og ofte behandler hende som et lavere staaende Væsen. Kan man fortænke den unge Pige i, at hun siger: Hellere en Butiks- eller Kontorplads med en bestemt Arbejdstid selvom det er en Sulteløn, der bydes.

Den kvindelige Konkurrence har sin naturlige Aarsag, og vi kommer ikke udover den ved at protestere og stille urimelige Fordringer. Vi kan kun mildne eller ophæve dens skadelige Virkninger ved at tillæmpe vor Organisation ogsaa efter disse Kvinders Tarv, og Vejen er først og fremmest — et uensartet Kontingent.

Det uensartede Kontingent er ikke nogen Sjældenhed blandt Fagorganisationerne. Jeg skal senere komme tilbage hertil, men i Øjeblikket blot henlede Opmærksomheden paa, at denne Kontingentordning findes i en Del ferskellige danske Fagorganisationer, paa den Maade at Organisationen optager halvt-betalende og halvt-nydende Medlemmer. I England har den store faglige Handels- og Kontormedhjælperorganisation „The National Amalgamated Union" forskellige Kontingentsatser ligesom Beløbene, der udbetales i Understøttelse er tilsvarende forskellige. Der er som man ser forskellige Veje at gaa, Veje som andre Fagorganisationer forlængst er slaaet ind paa.

Hr. Søren Møller, Fredericia, kan jeg ikke imødegaa uden at gentage, hvad jeg alt flere Gange har skrevet, og jeg vil derfor indskrænke mig til at bemærke:

Hr. Møller forundrer sig over, at jeg ikke har faaet nok af dette Spørgsmaal efter Kongressens Nedslagtning af Hillerød-Afdelingens Forslag. Jeg skal hertil svare, at jeg respekterer Kongressens Afgørelse paa den Maade, at jeg ikke agter at genoplive Drøftelser af Forslaget paany, men jeg nærer ikke Gnist af Respekt for den Maade, hvorpaa Forslaget blev slaaet ned.

Forøvrigt tror jeg, at den Maade alle de Forslag, der ikke netop fremsattes af Hovedbestyrelsen, blev behandlede paa, ikke bidrog til at øge Interessen og Arbejdslysten ude omkring i Afdelingerne.

Dirigenten kunde ved Kongressens Slutning triumferende melde, at man var bleven færdig nøjagtig til den fastsatte Tid. Det var man ogsaa. Omtrent samtlige ny Tanker og Ønsker ude fra Afdelingerne laa nedsablede paa Valen.

En saa hurtig Dødsmaade bliver imidlertid ofte noget overfladisk, og jeg ser da ogsaa, at Forslaget om Emblemet allerede nu har spøget ret uhyggeligt og generende for Centralorganisationens Enhed.

Jeg haaber, at Kontingentspørgsmaalet ikke alene maa vise sig at være et ihærdigt Spøgelse, men at det ogsaa snart maa bringe Organisationens Ledelse til at se i hvor høj Grad Spørgsmaalets Løsning er knyttet til vor Organisations fremtidige Liv og Trivsel.

Chr. J. Hansen.

Den sorte Tavle og de Værnepligtige.

Herr Willy Carlsen, Kjøbenhavn!

Det kan kun glæde mig at se, at min Slutbemærkning i mit Brev til Dem har naaet sin Hensigt, nemlig at standse en ellers ørkesløs Diskussion om et enkelt Tilfælde af „den sorte Tavle", som De jo i Deres sidste Brev selv indrømmer, De ikke kender noget til.

Deres Opfordring til Kolleger om at optage Diskussion om et personligt Angreb paa mig, thi andet kan jeg endnu ikke faa ud af Deres første Brev, et Angreb udslynget af Dem, men som De, hvad fremgaar af Deres sidste „vage" Brev indsér, De ikke selv kan opretholde, imødesér jeg med Sindsro; thi enhver vil indsé det urimelige i, at jeg, der som Afdelingskasserer er forpligtet til at lægge Navn til eventuelle Opførelser her fra Afdelingen paa „Den sorte Tavle" skal være nødt til derfor at lade mig insuniere som „daarlig Kammerat".

Deres Berettigelse til som Medlem af Centralorganisationen at fremkomme med Anker i Bladet, overlader jeg gerne til vor ærede Redaktør, men personlige Angreb vil jeg ogsaa have Ret til at tilbagevise paa den Maade, jeg finder mest formaalstjenlig.

Aarhus, den 16. Marts 1911.

Carl Knudsen.

Conto pro diversi.

Dette Nr. af „D. H. K. M. T."

udsendes først den 20de paa Grund af de ved Omlægningen af Centralorganisationens Administration foranledigede Forhold.

„Handelsfunktionæren", Kristiania,

har udsendt sit Nr. 5 — et omfangsrigt Hefte, der bl. a. indeholder „Kristiania underordnede Handelsstands Forbund"s Aarsberetning 1910 (hvori der meldes om 7-Lukningens Sejr i Hovedstaden, Medhjælper-Repræsentanternes Valg til Kommunalbestyrelsen, Rejsestipendiernes væsentlige Forhøjelse, Forbundets jævne Fremgang og forskellige andre vigtigere Anliggender, der har beskæftiget vor Broderorganisation i afvigte Aar).

Foranlediget af Kristianiaforbundets Aarsmøde fremsætter Redaktør Chr. Dybwad flere Forslag tilsigtende en Ændring i Administrationen, og rejser paany Debatten om det i Norge endnu uløste Spørgsmaal: En for hele Landet obligatorisk Arbejdsløshedskasse. — Vor utrættelige Kollega slaar endvidere til Lyd for „egne Hjem" d. v. s. Dannelsen af et kooperativt Byggeselskab af Handels- og Kontormedhjælpere. Om dette Forehavende synes der dog at raade delte Meninger blandt de ledende Mænd indenfor Forbundet. — Endvidere indeholder dette Nummer Meddelelser om udenlandske Forhold, Foreningsmeddelelser o. fl. mindre Artikler.

Et Eksempel til Efterlignelse.

Herr Købmand N. C. F. Nielsen, Odder, har af Interesse for vor Organisation fra 1. April afskaffet Kost- og Logisystemet i sin Forretning, idet Herr N. betaler en maanedlig Godtgørelse til Medhjælperne, der er tilstrækkelig til, at disse kan bo og spise i Pensionat.

Tyske Lommehaandbøger.

Dr. O. Leopold: „Im Deutschen Reich" og „Deutscher Briefsteller". Dr. A. Keller: „Deutsche Taschengrammatik". Tre fikse, røde Smaabøger i et haandterligt Format, der tillader, at man uden Besvær paa Rejse eller i det daglige Liv kan medføre de 500 Sider Tryk, der her bydes Liebhavere for en rimelig Betaling. Førstnævnte Bog er et fortræffeligt lille Arbejde, der orienterer os i det tyske Sprog, som det i vore Dage tales i dannede Kredse; og samtidig med et rigt Ordforraad, omend i den knappest mulige Form, giver den fremmede Læser en Mængde særdeles nyttige Vink om tyske Omgangsformer, Forhold og Tilstande. Kunst og Videnskab, sociale Vilkaar, det offentlige Liv o. s. v. inddrages i Fremstillingen gennem kortfattede, formfuldendte Afsnit. — De to andre, mindre Bøger er hver for sig omhyggeligt udarbejdede og vil byde duclige og med Tysk fortrolige Korrespondenter adskillig værdifuld og moderne Vejledning. — Kun nogenlunde i Tysk perfektionerede danske Medhjælpere kan disse Bøger anbefales.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Foreningens Lokaler paa Hotel „Hafnia" Onsdagen d. 29de Marts med den i nærværende Blads Nr. 5 og 6 bekendtgjorte Dagsorden. Formanden bød Forsamlingen Velkommen, og Herr Bogholder P. M. Berg valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning og oplyste bl. a., at der siden sidste halvaarlige Generalforsamling var en Tilgang af 17 Medlemmer, men at der i samme Tidsrum var udmeldt ligesaa mange. Dette sørgelige Resultat af et halvt Aars Agitationsarbejde, gav Formanden Anledning til at udtale, at der i den kommende Sommersæson maa lægges et mere intensivt Arbejde i Agitationen. Det maa være hvert Medlems Pligt at skaffe et nyt Medlem. Ved de paatænkte Smaaudflugter og Cykleture vil der blive rig Anledning til at faa udenforstaaende Kolleger til at slutte sig til os. Formanden oplyste endvidere, at der var afholdt et offentligt Foredrag med Statsunderstøttelse med Forfatteren Herr Aage Meyer Benedictsen som Taler, et offentlig Foredrag for Foreningens egne Midler med Handelsskolebestyrer Herr cand. mag. Herm. Møller som Taler og et offentlig Protestmøde.

Efter at Beretningen ensstemmig var godkendt, oplæste Kassereren Regnskabet med Revisorernes Bemærkninger. Regnskabet, der balancerede med 1972 Kr. 92 Øre, udviste en Beholdning pr. 31te Decbr. 1910 af 188 Kr. 17 Øre og godkendtes ensstemmigt.

Under „Eventuelt" bad Formanden Forsamlingen udtale sig angaaende et paatænkt Sommerstævne. Efter en livlig Diskussion, hvori bl. a. deltog d'Herrer Bogholder H. Wolthers, K. Thomsen, V. Petersen, Th. Hansen, Nielsen og Frøken Berg, overlades det til Bestyrelsen at træffe nærmere Bestemmelser, Stævnet vedrørende.

Formanden oplyste, paa Forespørgsel af Herr Kommis Nielsen, at der fra Bestyrelsens Side vilde blive lagt al mulig Vægt paa, at faa Syvlukningen gennemført i de kommende Sommermaaneder.

Uden for Dagsordenen rettede Frk. Berg en indtrængende Opfordring til Medlemmerne om, at give talrigt Møde til Frøken Thora Petersens Foredrag Onsdag den 5te April, hvorefter den vel besøgte Generalforsamling sluttede. *Sekretæren.*

Bramminge. Ved Afdelingens Generalforsamling Søndag den 26. Marts valgtes Kontorist Chr. Olesen til Formand i Stedet for S. Ullerichs, som om ca. 3 Uger rejser til Amerika. Det vedtoges at sætte Kontingentet til Kr. 1.25 pr. Maaned, tidligere Kr. 1.50. Der indmeldte sig 3 nye Medlemmer og vi venter i de følgende Dage ny Tilgang.

Fredericia. Onsdag d. 22. Marts indledede Herr Max Møller en Diskussion om Kost og Logisystemet. I et kort, klart Foredrag gjorde han Rede for sin Mening om dette — for os Medhjælpere saa uheldige System. I den derpaa følgende livlige Diskussion deltog Formanden samt d'Herr Søren Møller og Devantier.

Søndag d. 26. Marts afholdt Foreningen sin aarlige Generalforsammling. Formanden, Kommis C. Jacobsen, aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Isenkrammedhjælper Søren Møller, der takkede for Valget og gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning for Regnskabsaaret 1910, i hviket Foreningen havde haft en god Tilgang af nye Medlemmer. Frk. S. Mikkelsen fremlagde Regnskabet, der ensstemmig godkendtes. Hovedposten var Dilettantkomedien i Januar Maaned; den havde givet et flot Overskud.

Til Formand genvalgtes C. Jacobsen med Akklamation.

Derefter foretoges Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de efter Tur fratrædende. Valgt blev C. P. Henningsen (Næstformand), Mogensen (Kasserer), Max Møller (Sekretær) og Oluf Nielsen (Annonceekspeditør). Suppleanter blev Frkn. S. Mikkelsen og M. Gad og til Revisorer valgtes Frk. C. Hansen samt Robert Petersen.

Under Eventuelt behandledes bl. a. 7-Lukningen.

Et Forslag angaaende Indførelse af et Mulktsystem indenfor Foreningen blev nedslaaet. Om dette Forslag gik Diskussionens Bølger til Tider meget højt.

Generalforsamlingen sluttede Kl. 8,15.

Derefter var der arrangeret en Fællesspisning, hvori omtrent alle de tilstedeværende deltog.

Et Par Timers behageligt Samvær, krydret med Oplæsning samt Musik og Sang, sluttede Aftenen.

Onsdag d. 29. Marts indledede Herr Otto Sørensen en Diskussion om de kvindelige Medhjælpere. Herr Sørensen gav i sin Indledning en Fremstilling af Kvindens Indgriben i de forskellige Erhverv. I Diskussionen deltog Formanden samt Herrerne Søren Møller, Devantier og Max Møller. *M.*

Horsens. Tirsdagen den 21. f. M. afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Til Dirigent valgtes Bogholder Sten Vandborg. Formandens Beretning godkendtes ensstemmigt. For Regnskabet gaves Decharge. Et Forslag om at udvide Bestyrelsen fra 5 til 7 Medlemmer vedtoges. Til Formand genvalgtes Bogholder N. N. Dahl. Til Medlemmer af Bestyrelsen nyvalgtes Bogholderske Frk. Hansen, Manufakturmedhjælper C. Lindholm og Bogholder Jens Jensen, genvalgtes Sten Vandborg. Til Suppleanter Kolonialmedhjælperne I. Svarrer og P. Petersen. Til Revisor Chr. Broe Thind og Frk. K. Friedel. Suppleanter Bogholder Magnus Dahl og Kommis Chr. Sørensen. Til Agitationsudvalget valgtes Frk. C. Christensen, Frk. K. Rasmussen, Frøken Langmach, Manufakturmedhjælper Haurballe-Hansen og Kolonialmedhjælper P. Petersen. Til Forlystelsesudvalget Frkn. Lindstrøm, A. Friedel, M. Jensen, E. Therkildsen, K. Rasmussen, M. Olesen, H. Hansen og d'Herrer Lindholm og Jønsson. Til Annonceekspeditør Frk. C. Christensen.

Forslag til Afholdelse af Sommerstævne i Horsens vandt almindelig Tilslutning. Det overdroges Bestyrelsen at arbejde videre for Sagen. Generalforsamlingen var udmærket besøgt og sluttede med et Leve for Afdelingen og Centralorganisationen.

Ved Bestyrelsesmødet den 24. konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Næstformand C. Lindholm, Kasserer Otto Wald. Nielsen og Sekretær Jens Jensen. *Jens Jensen.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes den 27. Marts. Formanden Herr H. Hein dirigerede.

Sekretæren, Herr A. Ipsen, aflagde Beretning for sidste Halvaar, hvilken ensstemmig godkendtes.

Kassereren, Herr A. Nielsen, gennemgik det reviderede Regnskab for 1910. Revisorerne komplimenterede Kassereren for det smukt førte Regnskab, men rettede Kritik mod Bestyrelsen for at have disponeret for flot ved visse Foreningssammenkomster. Efter forskellige Udtalelser herom fra Bestyrelsesmedlemmer og fra Revisorerne godkendtes Regnskabet ensstemmigt.

Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Kommis A. Møller og Kommis Kappel.

Om Sommerstævnet førtes en længere Forhandling. Stærkest var Stemningen for Dronninglund Storskov eller Sæbygaards Skov. Det vedtoges at søge Samarbejde med Afdelingerne i Aalborg og Frederikshavn og straks tilskrive disse.

Lukkespørgsmaalet var Genstand for en indgaaende Drøftelse, efter hvilken Bestyrelsen skulde virke.

Med Hensyn til Agitationen gav Bestyrelsen Oplysninger om en ny paatænkt Agitationsmetode og opfordrede kraftigt Medlemmerne til, naar Henvendelse rettes til dem fra Agitationsudvalget, da samvittighedsfuldt i vor fælles Sags Interesse at bistaa Udvalget. *Z.*

Kallundborg. Afdelingen afholdt Agitationsmøde den 2. ds. med Herr Assistent C. Hammer fra Hovedkontoret som Taler. Mødet var ret godt besøgt og indlededes af Formanden, der bød Velkommen og gav Ordet til Herr Hammer, som i et interessant Foredrag forklarede vor Organisations Virkemaade og dens Betydning for Medhjælperbevægelsen. Efter Foredraget, der modtoges med Bifald, var der Diskussion mellem nogle Medlemmer og Herr Hammer. Under Mødet indløb et Telegram fra „En Købmand", der ønskede Foreningen Fremgang og Held saavel for Medhjælper som Principal. Mødet sluttede med et Leve for Centralorganisationen og for Afdelingen, hvorefter Deltagerne samledes om et fælles Kaffebord.

— Onsdag den 19. ds. afholdes halvaarlig Generalforsamling paa Hotel „Postgaarden". Forslag, der ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest den 17. ds. *N. G.*

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening i Kjøbenhavn afholdt den 28. Marts sit 3. statsunderstøttede offentlige Møde. Inspektør ved Købmandsskolen, Herr Emil B. Sachs, talte om „Unge Handelsmænds Chancer i Udlandet". Mødet var besøgt af omkring 200 Mennesker, som med stor Interesse fulgte Foredragsholderens smukt formede Tale, der var underbygget med den Tilforladelighed, lang Erfaring paa dette specielle Omraade giver.

Den 4. April talte Herr Ingeniør Olaf Forchhammer om „Moderne Militarisme". Skønt Emnet i sig selv maatte falde interessant, og til Trods for, at Hr. Forchhammer er kendt som en livlig og fængslende Taler, havde dog kun et ringe Antal Medlemmer fulgt Indbydelsen. Der turde være Anledning til her

at lægge Medlemmerne paa Sinde, at de for at støtte vor Forenings Anseelse udadtil bør give Møde saa ofte, det er dem muligt. *C. K*

Husfred. Naar der i en Familie opstaar Splid om et Spørgsmaal af væsentlig Betydning for dens Ære eller Eksistens, sammenkaldes dens Medlemmer for at drøfte Situationen og søge at finde Vej ud af Uføret. Kan man ikke enes, og bliver Resultatet, at de flere Svagere maa bøje sig for de færre Stærkere, vil dog ethvert af Familiens Medlemmer føle det som en Æressag at bevare Tavshed om Midlet til den nye Stilling, saaledes at Uvedkommende ikke faar Lov at stikke Næsen indenfor Familiens fire Vægge. Men skulde et af Medlemmerne alligevel stille sig op paa Torvet for at udraabe Familiens Skam, vil han sikkert komme til at bøde haardt for sin Opførsel.

Saaledes tænkte jeg, da jeg læste Referatet af H. & K. M. F.s Generalforsamlinger i Marts og deri saa, med hvilken udsøgt Illoyalitet man svælgede i Detaljer, som ikke kan have anden Interesse for Udenforstaaende end det Skandalestof, man kunde finde deri. Jeg finder Firmaet Willy Carlsen & *"s Indiskretioner ganske malplacerede og kan ikke komme mig af min Forundring over, at vor fintfølende Redaktør har kunnet lade sligt passere sit Blads Spalter.

Hr. Redaktør! Jeg maa have Lov til i Tide at raabe et: Pas paa! Lad os for Fremtiden blive fri for Meddelelser af altfor delikat Natur. Hvorfor dog gøre en Foreningsbestyrelse Arbejdet sværere ved at lade saadanne Referater faa Plads? Lad os blive fri for Krænkelser af Afd.s Privatliv. Skal Arbejdet gaa fremad, maa der være Fred — Husfred — inden Afdelingerne, saaledes at man ikke i Agitationen skal løbe Panden imod det saa sørgeligt berømte „danske Grin". Det vil kun hindre vor Sags Fremgang og kan ikke være til Gavn for nogen, højst en tynd Tilfredsstillelse for de, der ikke fik deres Personer frem ved den givne Lejlighed. *Bister.*

Det omhandlede Referat er i nøje Overensstemmelse med Rigtigheden. At det bl. a. fastslaar, at det nuværende Repræsentantskab svæver paa en Minoritet af Medlemmerne, forringer ingenlunde Referatets Korrekthed. *Red.*

Nykjøbing F. Onsdag den 22. Marts afholdtes det statsunderstøttede Foredrag i Theatersalen. Inspektør ved Købmandsskolen, Herr Emil B. Sachs, talte om Emnet: „Unge danske Handelsmænds Chancer i Udlandet".

Herr Sachs fortalte livligt, for den desværre ikke særlig store Forsamling, om hvilke Forkundskaber og Evner man helst skulde være i Besiddelse af, for at opnaa Plads i Udlandet og belyste derefter Forholdene i de forskellige Lande, saavel i Europa som i de andre Verdensdele for unge Handelsmænd, der agtede sig til Udlandet.

Foredraget fulgtes med stor Interesse og hilstes med stærke Haandklap, hvorefter Formanden sluttede Mødet med Tak til Foredragsholderen. Derefter samledes en Del af Foreningens Medlemmer med Foredragsholderen i Palmehaven ved et fælles Kaffebord. *Sekretæren.*

Odense. Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Næstformand: Herr Kommis Frederiksen, Kasserer og Korrespondent: Fru R. Andersen, Sekretær: Herr Assistent Holm, Vicesekretær: Herr Bogholder Drejø, Bibliotekar: Herr Kommis Fr. Jensen.

Afdelingen afholdt den 6. April ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Herr P. Påhlsson.

Formanden, Herr N. Christensen-Krogh, udviklede derefter Planen for 7-Luknings-Agitationen. Denne skal omfatte alle Brancher, og den paatænkte Fremgangsmaade er følgende: Der vil blive afholdt 1 à 2 offentlige Møder, en 7-Luknings-Pjece udsendes, ligesom der gennem Dagspressen vil blive slaaet til Lyd for Sagen. Imidlertid skal Lister cirkulere blandt Byens Handlende, og eventuelt bliver store Skilte, paatrykt: „Gør Deres Indkøb inden Kl. 7 Aften", ligesom tidligere Aar udsendt gennem Byens Gader for at paavirke Stemningen hos Publikum.

Denne Plan vandt Generalforsamlingens udelte Tilslutning, hvilket ogsaa viste sig, da det næste Punkt paa Dagsordenen, Forslaget om Kontingentforhøjelsen, kom under Afstemning. Det vedtoges med 34 Stemmer for og 1 imod Forslaget, 1 stemte ikke. Pengene skal hovedsagelig bruges til 7-Luknings-Agitationen, og man faar det Indtryk, at denne i Aar vil blive ført med megen Kraft og Energi, at det gælder nu eller aldrig, og Bestyrelsen venter, at Medlemmerne, ligesom de har vist deres Offervillighed ved at sikre den økonomiske Side af Sagen, heller ikke vil trække sig tilbage, naar det gælder personligt Arbejde, og naar dette viser sig at være rigtigt, er der ikke megen Tvivl om et heldigt Resultat.

Afdelingen har nylig gjort sig fordelagtig bekendt ved Udsendelsen af en Fragtmandsliste. Denne er trykt paa Karton og beregnet til at ophænge. Den er bleven uddelt gratis i alle Byens Forretninger, og bliver ogsaa benyttet de fleste Steder, da den har afhjulpet et virkeligt Savn, idet en saadan ikke tidligere er bleven udgivet. Den er ogsaa bleven rosende omtalt i Dagspressen, medens en Del Principaler har vist deres Anerkendelse ved at klippe Hovedet, som bærer Centralorganisationens Navn, af, og derefter alligevel benytte den, uden at tænke paa, at denne Fremgangsmaade kun stempler dem selv i det almindelige Omdømme, og derigennem indirekte gavner os. *R. A.*

Svendborg. Generalforsamling afholdtes den 23. Marts 1911 paa Hotel Svendborg.

Formanden, Herr Hansen-Møller, aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, hvorefter denne ensstemmigt godkendtes.

Kassereren, Herr Poul Norlander, fremlagde Regnskabet, der paa Grund af den store Agitation, Afdelingen havde afholdt i det sidste Aar, udviste et Underskud paa Kr. 45. Decharge blev ensstemmigt givet.

Ved det efterfølgende Valg til Formand og Bestyrelsen valgtes Afdelingens gamle Formand, Herr E. J. Rosleff, paany til denne Post, og i Stedet for Herr Lagerforvalter John Sinram, Frk. Johanne Jørgensen og Herr Isenkrammedhjælper Wickman-Olsen, som alle 3 afgik efter Tur, valgtes Herr Lagerforvalter V. Schou, Bogholder Reickstein-Larsen, og Repræsentant H. Hansen-Møller sen., ind i Bestyrelsen, medens Herr Poul Norlander genvalgtes. Suppleanter blev Herr Wickman-Olsen og Frk. Jensen. Til Revisorer Herr Johannes Hansen (Genvalg) og Herr Bogholder Carl Johan Hansen.

Af Forslag var blandt andre indkommet et, om Forhøjelsen af det kvindelige Kontingent, dette blev imidlertid forkastet ved Afstemningen.

Der vedtoges endvidere, at paabegynde en kraftig Agitation saavel i Svendborg som i Landsbyen Ringe (en stor Stationsby i Midtfyn), hvor der er ca. 40 Medhjælpere beskæftigede. En Resolution gaaende ud paa, at opfordre Fyens Agitations-Udvalg til at danne Afdeling i sidstnævnte By, vedtoges.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Dirigent, Afdeling og Centralorganisation. *S.*

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 28. April 1911, Aften Kl. 9, paa Hotel „Royal". Dagsorden: 1) Regnskabets Fremlæggelse og Godkendelse. 2) Beretning om Virksomheden og Plan for Sommeren. 3) Bestemmelse om Sommerudflugten. 4) Valg af Suppleanter til Bestyrelsen. 5) Valg af Annonceinspektør. 6) Eventuelt. — Mød alle! *Bestyrelsen.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Kolonial- og Materialkommis med god Haandskrift, 22-23 Aar, militærfri, ædruelig, kan faa Plads i en teknisk en gros Forretning 1. Juni. Fotografi og Kopi af Anbefalinger forlanges. Begyndelsesgage ca. 125 Kr. mdl., antagelig stigende ret hurtig.

Nærmere ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Adresse-Fortegnelse:

„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23 (Tlf. Godthaab 943 y).
— Ekspedition: Centralorganisationens Hovedkontor, Islands Brygge 23, København C.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Fr. Møller*, Ægirsgade 68[1]. Telefon Taga 894 x.
Jylland, — *Th. Hansen*, Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, — *N. Christensen Krogh*, Odense, Overgade 44 (Telf. 957).
Sjælland, — *Chr. Johansen*, Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1911. 11te Aargang.

MEDHJÆLPERNE OG SØ- OG HANDELSRETTEN.

DANSKE MEDHJÆLPERES faglige Retsstilling kan ikke paa langt nær staa Maal med de særlige Retsinstitutioner, der i det sidste Aarti er fremstaaet andet Steds, med den Hensigt gennem hurtig, billig og sagkyndig Retsforfølgning at tilvejebringe et egnet Forum for retslige Tvistigheder, fremgaaet af Arbejdsforholdet mellem Principal og Medhjælper.

Herhjemme er Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn den eneste særlige Handelsdomstol, uden at den dog tilnærmelsesvis kan sammenlignes med f. Eks. de tyske Købmandsretter, hvor Principal og Medhjælper er jævnbyrdige. S. & H. R. er oprettet ifølge Lov af 19. Febr. 1861, der bl. udelukker Medhjælperne som Dommere — en Urimelighed, der imidlertid er overvunden ved den i afvigte December foretagne Revision af Loven. Herefter har Medhjælperne opnaaet 2 Repræsentanter i Retten til Bedømmelse af Sager vedrørende Arbejdsforholdet — et Krav, vi for Aar og Dag siden har fremsat overfor Regering og Rigsdag.

Omend S. & H. R. kun har Jurisdiktion for Hovedstaden, kan udenbys Parter dog vedtage Retten som Værneting i Tvistemaal vedrørende dens Omraade, medens lignende Sager udenfor Kjøbenhavn behandles gæsteretsvis ved den sædvanlige Ret, hvorved en hurtige Retsforfølgning er tilsigtet.

Dommerværdigheden i Sø- og Handelsretten er saaledes et vigtigt — og ulønnet — Æreshverv, der naturligvis kan lægge meget Beslag paa sin Mand og forudsætter betydelig faglig Uafhængighed — Momenter, der især faar Betydning for Medhjælperrepræsentanterne.

Retsmedlemmerne vælges af en Valgforsamling bestaaende af 13 Medlemmer af Grosserer-Societetets Komité, 13 af Rhederiforeningens Bestyrelse og 12 kjøbenhavnske Borgerrepræsentanter. Dermed er Valgets Karakter forud givet, og det har derfor hidtil kun været en Parade, idet Valgforsamlingen alene havde at godkende Grosserernes og Rhedernes Indstilling.

Valget den 13. Februar fik vel et lignende Udfald, men turde samtidig sætte Slutstenen for den Principal-Enevælde, der hidtil har raadet ved disse vigtige og for os Medhjælpere saa betydningsfulde Valg. — Grosserersocietetets Formand, Etatsraad C. A. Olesen lod først Kandidatlisten offentliggøre umiddelbart før Valget, der ej heller forud var offentligt omtalt — Listen indeholdt bl a. Etatsraadens to Svigersønner, medens det er oplyst at andre Forslag til Principal-Repræsentanter afvistes. Medhjælper-Repræsentanterne var — efter Herr Olesens Udtalelse — udpegede af de gamle Handelsforeningers Fællesrepræsentation, — aldeles ukendte Mænd, der end ikke under de givne Forhold bød nogensomhelst Garanti for at varetage Medhjælperinteresser.

Mod dette uhørte Overgreb og denne Haan mod den organiserede Medhjælperstand nedlagde vi naturligvis Indsigelse, og i den elvte Time lykkedes det os at bevæge Borgerrepræsentanterne til et Møde før Valgforsamlingen, for at drøfte Kandidatspørgsmaalet. Her besluttede de radikale og socialdemokratiske Borgerrepræsentanter ensstemmig at anbefale Kontorchef Vilh. Hansen og Prokurist Carl O. Poulsen som fuldgyldige Repræsentanter for den kjøbenhavnske Medhjælperstand, medens Folketingsmand J. Schovelin, der er Societetets haandgangne Mand, fastholdt Societetets Kandidater, da de nu engang var opstillede, uden dog i nogen Maade at underkende vore to fornævnte Kollegers Kvalifikationer, — og S. fulgtes af den antisocialistiske Gruppe.

Hermed var Valgets Udfald givet. For første Gang i Sø- og Handelsrettens Historie rejste der sig i Valgforsamlingen en stærk Opposition, idet man krævede Medhjælpernes Tillidsmænd valgte i Stedet for Kommis Dit og Kontorist Dat, der aldrig vides at have rørt en Finger for deres Stands Anliggender, og hvis Kvalifikationer er aldeles ukendte. — Men den kompakte Majoritet tvang sin Vilje igennem, omend denne Sejr for Etatsraad Olesen — som „Pol." skriver — vil blive en Phyrrus-Sejr, idet han under Kritikens Pres maatte indgaa paa fremtidig at lade et Udvalg, sammensat af de tre Grupper, gøre Indstilling af Retsmedlemmer. Denne Gang lykkedes det altsaa den mægtige Societets-Formand at forhindre, at en af

vore Kolleger, der en Aarrække har været Formand og Medleder af en Handelsrejsende-Organisation, gennem et stort Arbejde har søgt at bibringe de Rejsendes Foreninger et stærkere fagligt Præg og er et af Medhjælperorg. første Medlemmer, og en anden Kollega, hvis Navn er kendt af hver standsinteresseret Medhjælper i Landet — blev Medlemmer af den Ret, hvor Herr O. vidste, de vilde føle sig som Standens Tillidsmænd og frygtløst træde i Skranken for Medhjælpernes Tarv.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse indsendte straks følgende Klage til Justitsministeren:

„Foranlediget af det den 19. ds. af Valgforsamlingen til Sø- og Handelsretten foretagne Valg af særlige Repræsentanter for det underordnede Handelspersonale tillader undertegnede Centralorganisation sig ærbødigst at henlede Deres Excellences Opmærksomhed paa,

at de af Grosserersocietetets Formand foreslaaede tvende Medhjælpere er udpegede af Fællesrepræsentationen for de kjøbenhavnske Handelsforeninger, der er en udpræget Principalorganisation og ikke omfatter Medhjælpere,

at de af Grosserersocietetets og Skipperforeningens Delegerede, trods Borgerrepræsentanters Indsigelse, valgte Medhjælpere er indenfor Standen ukendte Mænd, der ikke er Medlemmer af dennes faglige Organisation, og som vi i ingen Henseende anerkender som vor Stands Repræsentanter eller rette Tillidsmænd,

at de af os udpegede og af Borgernes Repræsentanter i Valgforsamlingen foreslaaede Mænd:

Kontorchef Vilh. Hansen og
Prokurist Carl O. Poulsen,

derimod gennem et aarelangt Arbejde for deres Standsfællers Tarv tør siges at nyde disses Tillid, ligesom de ved deres faglige Stilling og ved en 18 resp. 24-aarig uafbrudt Virksomhed i tvende af Stadens største Handelsvirksomheder i de paagældende Brancher møder med fyldestgørende faglige Forudsætninger for dette Tillidshverv.

Idet vi i Ærbødighed tillader os at fremhæve, at det utvivlsomt er Lovens Forudsætning og iøvrigt i Overensstemmelse med moderne socialpolitisk Praksis, at de paagældende Erhvervsorganisationer (i dette Tilfælde vor Centralorganisation som Medhjælpernes eneste faglige Repræsentation, omfattende c. 50 Foreninger i alle Landets Egne) udpeger de for et saadant Tillidshverv efter deres Skøn egnede Mænd, tillader vi os at anmode Deres Excellence om at nægte det omhandlede Valg justitsministeriel Sanktion, for derved at styrke Medhjælperstandens Retsbevidsthed og dens Medlemmers Borgerfølelse overensstemmende med Lovens Aand."

og en Deputation bestaaende af Hovedbestyrelsesmedlemmerne H. P. Hansen jun., Å. C. Alsøe og de kjøbenhavnske Tillidsmænd Fr. Møller og Chr. Karlsen har med førstnævnte Kollega som Ordfører haft Audiens hos Ministeren og mundtlig forebragt Klagen.

Ifølge den af Deputationen gennem Ritz. Bur. udsendte Meddelelse, indrømmede Hs. Exc., at

„der ved Valget ikke var taget tilbørligt Hensyn til de specielle Medhjælper-Interesser, udtalte, at der ved næste ord. Valg sikkert vil blive taget det størst mulige Hensyn til de af vor Organisation indstillede Kandidater. Han udtalte sin Beklagelse over den Maade, hvorpaa Valget var foregaaet, særlig derved at der ikke var taget Hensyn til en Del af Valgforsamlingens Ønsker, og at man ikke havde benyttet den af Borgerrepræsentanter anbefalede Kandidatliste, der omfattede Handels- og Kontormedhjælpernes Repræsentanter.

Ministeren udtalte, at han ikke vilde kunne nægte de valgte Repræsentanter Godkendelse, saafremt de opfyldte Lovens Forskrifter for Valgbarhed, og herom kunde der jo ikke paa nærværende Tidspunkt være Tvivl."

Grosserer-Societetet har umiddelbart før Red. Slutning offentliggjort et skarpt Gensvar til Ministeren, der ligesom selve Kandidatspørgsmaalet vækker megen Opsigt i kjøbenhavnske Handelskredse, men saa langt fra at afkræfte det Overgreb man begik i selvsikker Magtbrynde, tvertimod understreger det.

Endnu i 3 Aar sidder vore Principaler inde med Riget og Magten, — men Æren forliste de!

Opposition.

DET gælder for enhver Bevægelse, for enhver Ide, at den aldrig maa blive gammel, men altid være modtagelig for Tidens Strømninger og Forholdenes Omskiftelighed. Derfor er det godt, at der stadig fremstaar Opponenter — Folk, der kan vise nye Veje at gaa til det Maal, den paagældende Bevægelse har sat sig.

En saadan Mand har vor Organisation i Hr. Chr. J. Hansen, Hillerød.

Hr. H.s sidste Indlæg er ikke fri for at bære Præg af lidt Bitterhed imod vor Organisations Ledelse — en Bitterhed, der maaske er fremkommen ved den Tavshed og tilsyneladende Uvillighed, hans sidste nye Tanke — om det uensartede Kontingent — er bleven modtaget blandt Standsfællerne.

Jeg for mit personlige Vedkommende mener, at Tanken er al mulig Overvejelse værd, selv om dens Realisation ligger noget ude i Fremtiden — tidligst ved næste Kongres — og jeg beder Hr. H. ikke blive træt eller mismodig, fordi hans sidste Forslag fik saa ublid en Skæbne. Jeg synes dog ikke, at Skylden derfor kan adresseres til Hovedbestyrelsen, da Kongressens Deltagere jo ere valgte paa det bredeste Grundlag, direkte ud af Medlemmernes Kreds, og da der jo ikke i Organisationens Love er givet Hovedbestyrelsesmedlemmerne nogen udvidet, privilegeret Valgret — hvilket efter min Opfattelse ejheller vilde være hverken demokratisk eller klogt.

Ogsaa jeg beklager, at flere nye Forslag ude fra Afdelingerne blev nedsablede paa sidste Kongres, men der er jo intet at gøre derved. Lad dem komme frem igen paa næste Kongres og med fornyet Kraft og Styrke, saa bliver Resultatet nok bedre.

Hr. Hansen skriver „Centralorganisationens Enhed", hvormed han vel sigter til Hovedbestyrelsen. — Jeg beder Hr. H. være forvisset om, at der langtfra er „Enhed" blandt Hovedbest.s Medlemmer om Midlerne til Organisationens Fremgang — Maalet er vi alle enige om. Men at vore Hovedbestyrelsesmøder er en stille Passiar, ved hvilken et eller to Medlemmer fører Ordet, bestemmer hvad der skal gøres, og Resten sidder bomstille og stemmer efter en Snor — — —! Det vilde give et falsk Billede at tænke sig saaledes — og tro mig, Hr. Chr. J. Hansen, saadan gaar det virkelig ikke til!

Jeg siger derfor til Dem: Kom bare frem med Deres Tanker og Forslag — lad os faa dem under grundig Behandling — baade i Afdelingerne, i Hovedbestyrelsen og paa Kongres — og bliv ikke træt. Vi har saa godt af Opposition. Det passer fuldt vel paa Handels- og Kontormedhjælperne, hvad gamle Schandorph skrev:

Stilstand er for unge Hjærter Døden,
Stormmarsch fremad, det er deres Liv.

Kolding, d. 22. April 1911. *N. C. Nielsen.*

Den statsunderstøttede Konkurrence.

Stort Protestmøde i Odense.

ODENSE-AFDELINGENS Protestmøde den 27. April mod den statsunderstøttede Konkurrence blev en værdig Slutsten paa vor Agitation mod det krigsministerielle Overgreb. — Den forudgaaende omfattende og veltilrettelagte Agitation resulterede i, at saavel Gulv som Gallerier i den store Foredragssal i Fyns Forsamlingshus var fyldt til sidste Plads ved Mødets Begyndelse, og adskillige maatte gaa igen uden at faa Adgang. Medhjælperelementerne var vel det overvejende, men ogsaa adskillige Principaler, mange Underofficerer og Arbejdere overværede det stærkt besøgte Møde.

Formanden, Christensen-Krogh, aabnede Mødet og klarlagde kortelig dets Hensigt, hvorefter han gav Ordet til

Vilh. Hansen, der i et Foredrag over $1^1/_4$ Time holdt Forsamlingens Interesse fangen, og fra først til sidst talte under stor Opmærksomhed. — Foredraget og den efterfølgende Debat refereres i spaltelange Artikler i samtlige lokale og større fynske Blade, der alle er enige i at betegne Mødet som vellykket.

Om Foredraget skriver „Fyns Venstreblad" bl. a.:

„I stærke Linier trak Indlederen Medhjælperstandens Levevilkaar op. Med talende Tal paaviste han, hvor smaat Faget var lønnet og i hvor ringe Grad det taalte Konkurrence eller stor Invasion, thi intet andet Fag var lettere at gaa ind i.

Man havde undersøgt Forholdene i de forskellige Garnisonsbyer, og det havde vist sig, at Tallet paa de Underofficerer, der ved Siden af deres Gerning i Hæren tillige arbejdede paa forskellige Kontorer, var stort. Hidtil var denne Konkurrence dog kun sket i spredt Fægtning, men nu skulde den ske regimentvis, i moderne Rustning, nu skulde der være System i Galskaben.

Og gennem Skatterne er Medhjælperne selv med til at betale de Uddannelser, der skal konkurrere dem ud. De tjener mindre og skal betale mere, de selv bliver arbejdsløse og andre gaar, støttet af Staten og af Medhjælpernes egne Penge, ind i deres Fag. Dette er Meningsløshedens Triumf.

Taleren beklagede stærkt, at Hr. Folketingsmand Martin Madsen-Halsted ikke havde modtaget Indbydelsen om at komme til Stede ved Mødet, thi Hr. Madsen-Halsted havde talt og stemt for den statsunderstøttede Konkurrence. Det vilde sikkert have interesseret en Kreds af Medhjælpere, som den, der her var samlet, at have hørt, hvorfor Hr. Madsen-Halsted havde gjort det.

Medhjælperne havde hidtil haft en lille Bevilling paa nogle hundrede Kroner til Afholdelse af belærende Foredrag. Denne Bevilling havde den Regering og det Flertal, som gav de tusinder Kroner ud til Konkurrencen mod Medhjælperne, strøget. Det var betegnende for den hele Situation.

Taleren vendte sig derefter mod Underofficererne, for hvilke der var en Del Repræsentanter i Forsamlingen. Kritiken gjaldt ikke Underofficererne som Personer, udtalte han, men det System, der har skabt denne Situation. Han var selv en Beundrer af det store Arbejde, der blandt Underofficererne var gjort til Højnelse og Dygtiggørelse af deres Stand. Heller ikke ønskede han Forbud mod, at Underofficererne deltog i Kontorarbejdet, thi det maatte være Medhjælperne selv, der forstod at omgærde deres Arbejdsfelt saadan, at fremmed Invasion ikke skete. Kritiken gjaldt den Regering og de Mænd, der gik med til en Lovbestemmelse som den, der her havde set Dagens Lys.

Ud af det, der var sket, maatte der indenfor Medhjælperstanden rejse sig en Følelse af eget Ansvar, Forstaaelse af, at man havde glemt at omgærde sit Fag med et Værn, der kunde holde fremmede ude. Hvad intet andet Fag har taalt, har Medhjælperstanden fundet sig i.

Det maatte være Slut med Ligegladheden, og Standsfølelsen og Selvanseelsen maatte højnes. Medhjælperne har hidtil anset sig for at være et socialt Amfibium, der ikke hørte hjemme blandt Arbejdsgiverne og heller ikke blandt Arbejderne, som en finere Mellemting mellem de to Punkter. Nu maatte man forstaa, at man havde fælles Interesser, og at Sammenslutningen var Vejen til Interessernes Værn. I Modstanden mod det skete Overgreb maatte man samles i Enighed til Gavn for Standen og for sig selv. (Stærkt Bifald)."

EN LIVLIG DEBAT

fulgte efter Foredraget, og den Ro, der havde hersket under dette, afløstes af idelige Mishags- og Bifaldsytringer i de Sammenstød, der — paa Baggrund af politiske Divergenser — udkæmpedes i Diskussionen.

Sygehusforvalter, Stabssergent Carlsen fremsatte nogle stilfærdige Betragtninger om Underofficerernes Ret til civilt Erhverv, naar de overholdt Fagenes almindelige Priser, og meddelte iøvrigt, at man aldrig havde anmodet om disse Statstilskud, der var kommen som en Overraskelse.

Den socialdemokratiske Folketingsmand for Odense, Marott, der var rejst fra Rigsdagen for at deltage i Mødet, udtalte bl. a., det vilde være urigtigt at bebrejde Underofficererne noget. Bebrejdelsen maa rettes mod Forsvarsministeren, mod Regeringen, mod Kl. Berntsen. Mit Parti har paa Rigsdagen paatalt den nævnte Bevilling, og vi vil modsætte os den næste Aar igen, naar Finansloven kommer til Behandling.

Vi er fra anden Side bleven bebrejdet vor Stilling i denne Sag, bl. a. af Madsen-Halsted, som i nævnte Tilfælde har givet Regeringen sin Tilslutning. Det gør han forresten næsten altid. (Munterhed). Ogsaa i dette Tilfælde bandt han en lille Slæde bag Kl. Berntsens Vogn. (Munterhed).

Man har sagt, at vi er mod Underofficerernes Højnelse. Dette passer ikke. Vi har intet imod at være med at højne og dygtiggøre Underofficersstanden. Det har vi vist flere Gange, og jeg har selv ved flere Lejligheder talt Underofficerernes Sag, saa de f. Eks. har faaet mere Selvstyre indenfor deres Foreninger. Men vi vil ikke gaa med til, at der skal paaføres Handels- og Kontormedhjælperne en statsunderstøttet Konkurrence i deres Erhvervsfag.

Det er meget muligt, at Underofficererne ikke driver Smudskonkurrence, men det ligger altid nær at antage, at en Mand, som i Forvejen har sin garanterede Indtægt, kan udføre sit Bierhverv til en ringere Løn end Fagmanden. Og naar Staten uddanner Underofficererne til civilt Arbejde, og disse har Tid til at paatage sig dette Kontorarbejde, risikerer man, at f. Eks. de offentlige Kontor særlig vil have Bud efter dem. Handels- og Kontormedhjælperne bør se at kvæle dette Forsøg i Fødslen.

Jeg føjer min Opordring til Indlederens om at indmelde Dem i Handels- og Kontormedhjælperforeningen. Der ankes fra anden Side ofte over, at Fagforeningerne er socialistiske, skønt der ikke i dem spørges efter nogen politisk Farve. Nu er her en Forening, som man dog næppe vil kalde politisk, og som altsaa særlig maa egne sig for Konservative. Meld Dem derfor alle ind i den! (Stærke Haandklap).

Som Herr Marotts politiske Modsætning fik Formanden for den konservative Forening, Bogtrykker Steen-Andersen, dernæst Ordet. — Herr S.-H. glædede sig som gammel Kontormand over at høre, at denne Forening ikke var politisk, og han vilde anbefale alle Kontormedhjælpere at melde sig ind, thi man naaede intet uden Sammenslutning.

Han ironiserede over Marotts Forsøg paa at bortforklare, at Arbejderfagforeningerne var politiske, og sluttede med at kritisere, ikke, at Krigsministeriet vilde give Underofficererne en bedre Uddannelse, men at det ligefrem havde udtalt, at Meningen var at skabe civile Folk Konkurrence. —

Taleren sluttede under stærkt Bifald med en indtrængende Opfordring til alle konservative Medhjælpere om Tilslutnig til Centralorganisationen.

Forretningsfører Holger Hansen — Indlederens Broder — udtalte sig fra et konservativt Standpunkt og fremhævede, at der var ligesaa mange konservative Medlemmer, som Kollegaer af andre Partifarver i Afdelingen, idet han under Bifald anbefalede Tillsutning til Organisationen. — Endnu førtes Debatten mellem de Herrer Steen-Andersen og Marott samt endnu et Par Talere, hvorefter

Vilh. Hansen afsluttede med at paapege, at medens man for en halv Snes Aar siden, da han første Gang talte ved et odensiansk Medhjælpermøde, havde forvekslet Organisationsspørgsspørgsmaalet med Socialisme nu endelig var naaet til faglig Enhed og rigtig Erkendelse af Medhjælperbevægelsens neutral-politiske Karakter, der netop er Betingelsen for dens samlende og sejrende Evne. H. opfordrede i sin Slutningstale Medhjælperne til at se bort over alle Døgnspørgsmaal, dyrke deres specielle politiske Interesser, opfylde deres Borgerpligter — og i Samdrægtighed røgte Standens Tarv. (Stærkt Bifald).

Resolutionen vandt enstemmig Vedtagelse, hvorefter det vellykkede Møde sluttede under stormende Leveraab for Centralorganisationen og Vilh. Hansen.

Presseudtalelser om Sø- og Handelsrets-Valget.

SOM meddelt i vor Spidsartikel har Kandidatspørgsmaalet ved dette Valg givet Anledning til almindelig Drøftelse i alle handelsinteresserede Kredse i Hovedstaden. — Vi gengiver nedenstaaende et Par Dagbladsudtalelser fra et Par af de største Hovedstadsblade.

Det radikale Borgerskabs Organ „Politiken", der har omtalt Valget i flere Artikler, skriver bl. a.:

„Vi havde i den Anledning iaftes en Samtale med et fremtrædende Bestyrelsesmedlem for „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger", der gjorde sig til Tolk for den stærke Misfornøjelse med Valget, der raader indenfor hans Stand.

— Det var paa Forslag af vor Organisation, sagde han, at Borgerrepræsentationen opstillede to Kandidater, som vi i et og alt kunde godkende.

De to Mænd var Kontorchef Vilhelm Hansen og Prokurist Carl O. Poulsen. Den ene er paa attende Aar i Aktieselskabet Siemens-Schuckert, den anden er paa fireogtyvende hos N. F. Høffding; de indtager begge fremskudte Stillinger, og vi betragter dem som fuldgyldige Repræsentanter for Standen. De er vore valgte Tillidsmænd.

De to Kandidater, som Olesens Liste ved et Overgreb fik valgt i Stedet, er os ganske ukendte. De er ikke en Gang Medlemmer af vor Organisation, og deres Valg kan ikke paa nogen Maade betragtes som Udtryk for Standens Interesser."

Det danske Arbejderpartis Hovedorgan „Social-Demokraten" skriver:

„Formanden for Grosserersocietetet, Hr. Etatsraad Olesen, fremkom nu ved Valget med en Liste, paa hvilken der som Repræsentanter for Handelsmedhjælperne var opført to fuldstændig ukendte Mænd, der ikke er Medlemmer af Handelsmedhjælpernes faglige Organisation, nemlig Kontorist Brennicke og Kommis Christoffersen, som var udpeget af Fællesrepræsentationen for dansk Handel og Industri. Man har altsaa ganske simpelt ladet Principalerne udpege de Mænd, der skal varetage Personalets Interesser imod Principalerne, og man kan da nok tænke sig, at Principalerne har sørget for at udpege Mænd, paa hvem de mener at kunne stole.

Enhver vil dog kunne se, at det er et ganske bagvendt Forhold og stridende imod Lovens Forudsætninger.

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, der er Medhjælpernes eneste faglige Organisation, havde da ogsaa ment at have Krav paa at faa to Mænd valgt, der ved deres faglige Arbejde har aflagt Beviser for deres Interesse for Medhjælpernes Ve og Vel, og som er kendt og nyder Tillid hos deres Standsfæller. Organisationen havde derfor gennem Borgerrepræsentant Jønson indstillet Kontorchef Vilh. Hansen og Prokurist Carl O. Poulsen til Medlemmer af Sø- og Handelsretten.

Valgforsamlingen kunde aldeles intet have mod de to Mænds Kvalifikationer. Hr. Vilh. Hansen har i 18 Aar været ansat i det store Elektricitets-Aktieselskab Siemens-Schuckert, og Carl O. Poulsen har i 24 Aar været ansat i et af Byens mest ansete Handelshuse, N. F. Høffding.

Men de store Herrer Repræsentanter for Grosserersocietetet og Skipperforeningen og de 3 Højremænd fra Borgerrepræsentationen fastholdt deres Kandidater, som derfor ogsaa blev valgt, idet de socialdemokratiske og radikale Borgerrepræsentanter afholdt sig fra at stemme.

Men det ser unægtelig noget mærkeligt ud, at Repræsentanterne for Principalerne er saa forhippede paa at faa de af Fællesrepræsentationen udpegede Mænd valgt. Hvilke Hensyn har spillet med ind her? Det kan i hvert Fald ikke have været Retfærdighedshensynet, thi Retfærdighed og Billighed kræver, at Medhjælperne repræsenteres i Sø- og Handelsretten af Mænd, som de har Tillid til, og som de véd vil forfægte Medhjælpernes Sag i paakommende Tilfælde.

Nu skal Justitsministeren imidlertid stadfæste Valget, og Handelsmedhjælperne ser deri en lille Straale af Haab. Valget af de to Handelsmedhjælpere er aabenbart sket i Strid med Valglovens Aand. Det er Justitsministerens Opgave at paase, at der handles efter Loven og efter Lovens Aand, hvor de skrevne Bogstaver ikke trækker skarpe Grænser nok. Justitsministeren har derfor Midler i Hænde til at kassere Valget af de Mænd, der ikke i Virkeligheden er Repræsentanter for de 20,000 Handelsmedhjælpere her i Kjøbenhavn. Derefter er der da Mulighed for at faa valgt to Mænd, der har deres Klassefællers Tillid, og derfor kan indtage deres Sæde i Sø- og Handelsretten som fuldgyldige Repræsentanter for Handels- og Kontormedhlælperne."

Kvindernes Ligestilling.

DET forekommer mig, at Fru Ragnhild Andersens Artikel i vor Tidendes Nummer af 1. April indeholder saa mange væsentlige Unøjagtigheder, at jeg nødsages til at give et, om end ganske kort, Tilsvar.

Dog vil jeg først forudskikke den Bemærkning, at jeg synes det havde været mere korrekt af Fru R. A., om hun — der i sin Artikel advarer saa meget imod unødvendigt Tidsspilde — i Stedet for at fremkomme med en malplaceret Kritik af min Stilling overfor Kvindesagen havde ladet Bladet tilflyde et mere fyldigt Referat af det paagældende Møde i Odense, saa havde der i alt Fald været flere om at udtale sin Dom over mine Udtalelsers større eller mindre Berettigelse.

Naar jeg paa nævnte Møde fremdrog en Udtalelse af en af „Dansk Kvindesamfund"s Afdelingsformænd, saa var dette selvfølgelig for at belyse Kvindernes egen Stilling til det store Spørgsmaal; Kvindens Llgestilling paa det økonomiske Omraade. Jeg havde netop kort Tid forinden overværet et Møde i Svendborg om dette Emne, hvor Formandinden for „Dansk Kvindesamfund"s Svendborg-Afdeling, Lærerinde Frk. Ring-Andersen, havde udtalt sig absolut imod Ligestilling, fordi — mente hun — saa vilde Kvinderne blive trængt ud, og det vilde, udtalte hun videre, føre til, at Skolerne f. Eks. blev unddraget en meget nødvendig Kraft. Frk. Ring-Andersen fremdrog endvidere Eksempler paa, at Kvinderne — i dette Tilfælde Lærerinderne — havde mange flere Sygedage Aaret rundt end de mandlige Lærere, og alene dette Faktum burde afskære al videre Tale om „lige Løn for lige Arbejde".

Det faldt mig selvfølgelig vanskeligt at fatte, at en Formandinde for D. K. S. kunde udtale sig saaledes, uden at hun gik efter en bestemt Parole i nævnte Forenings Program, og det forekom mig, at jeg efter disse Udtalelser havde god Grund til at advare mine kvindelige Kolleger i Odense imod at lytte altfor stærkt til denne Bevægelses Propaganda for „Ligestilling", som, hvis den kun gælder det politiske Omraade, er af ringe — for ikke at sige uden — Betydning for os Mænd.

Fru Ragnhild Andersen beskylder mig nu for, at jeg skulde have anbefalet Kvinderne at melde sig ind i de socialdemokratiske Kvindeforeninger. Dertil skal jeg svare, at jeg selvfølgelig aldrig har benyttet en saadan Udtalelse, al den Stund at jeg altid har fraraadet at indblande de politiske Partier i vor Bevægelse. Det, jeg ved Mødet i Odense udtalte, efter at have omtalt Dansk Kvindesamfunds Svendborg-Formands Optræden, var dette, at saa kunde jeg bedre forstaa de socialdemokratiske Kvindeforeningers Stilling, da disse Foreninger helt og fuldt holder paa „Lige Løn for lige Arbejde". Men fra at udtale mig saaledes og til at anbefale mine kvindelige Kolleger at melde sig ind i sidstnævnte Forening er der dog et Spring.

Fru Ragnhild Andersen maa altsaa have misforstaaet mig i en ikke ubetydelig Grad, men dette er jo kun, hvad der kan hænde ogsaa for andre Dødelige.

Fru Ragnhild Andersens andre Bemærkninger vil jeg skænke hende; naar et Menneske først en Gang har faaet indpodet en vis Mistro, skal der jo meget til at tage den bort igen. En Ting vil jeg dog tillade mig at bemærke, og det er, at min Kærlighed til Kvindespørgsmaalets heldige Løsning maaske er mere fastgroet, end Fru R. A. synes at tro, men jeg skal villig indrømme, at man sjælden eller aldrig fra Kvindernes egen Lejr bliver opildnet til at gaa i Breschen for deres Sag. Dog alligevel vil jeg gøre Arbejdet, men alene for den Stand, hvortil jeg nu i 15 Aar har hørt, for der er jo næppe nogen anden Klasse i Befolkningen, som er bleven mishandlet af Kvinde-Invasion med billig Arbejdskraft for Øje i saa høj en Grad som Handels- og Kontormedhjælperstanden.

Jeg har ikke hidtil fulgt Sagen alene fra dette Synspunkt, men nu, efter at jeg har læst Fru Ragnhild Andersens ret ubeherskede Angreb, tror jeg nok, at disse ovenfor anførte Betragtninger i Fremtiden vil diktere min Optræden i dette store og for os alle saa vigtige Spørgsmaal. Saa maa Kvindens politiske Stemmeret komme i anden Række og som et Spørgsmaal for sig.

Svendborg, April 1911. *H. Schouboe-Olsen.*

Nye Afdelinger.

BORNHOLM OG STUBBEKØBING.

Bornholm. Søndag den 23. April var der i Rønne paa Foranledning af direkte Medlemmer indvarslet til Møde med Undertegnede som Taler. Trods et dejligt Sommervejr var der mødt ca. 40 Tilhørere, Damer og Herrer, der paa et Par nær indmeldte sig i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen paa Bornholm", som man vedtog at starte efter det indledende Foredrag.

Vore nye Kolleger paa Bornholm viste stor Begejstring for Sa-

gen, og at man ikke nøjedes med Begejstringen, men ogsaa tog Alvoren med, blev bl. a. betegnet derved, at der enstemmigt vedtoges et Kontingent af 2 Kr. for saavel kvindelige som mandlige Medlemmer. Dette Forslag blev ikke mindst støttet af de kvindelige Kolleger, der udgjorde $^1/_3$ af Forsamlingen, idet disse ved særskilt Afstemning pure forkastede et først stillet Forslag om lavere Kontingent for kvindelige Medlemmer. — Den Forstaaelse af Sagen, der vistes, samt Følelsen af, at man stod overfor en Forsamling af aandeligt veludviklede Kolleger, love godt for Organisationens Fremgang paa Bornholm.

Til Tillidsmænd valgtes: Formand: Kommis W. Jensen, Næstformand: Bogholder H. Hansen, Kasserer: Kommis H. Møller, Sekretær: Kommis P A. Jørgensen samt Frk. Grønvold.

Mødet sluttede med Leve for den ny Afdeling, Centralorg. og Indlederen.

Stubbekøbing. Tirsdag den 23. April var der i Stubbekøbing ligeledes paa Foranledning af direkte Medlemmer og med Undertegnede som Taler indvarslet til Møde. Forarbejdet hertil var gjort af vor udmærkede Kollega Hr. P. A. Rasmussen, der da ogsaa havde Fornøjelsen at se sine Anstrengelser belønnede med en Afdeling paa 25—30 Medlemmer, ligesom man yderligere venter, en Del Kolleger vil indmelde sig i nærmeste Fremtid.

Efter det indledende Foredrag blev der rettet en Del Forespørgsler til Taleren, hvorhos baade kvindelige og mandlige Kolleger deltog i Diskussionen. — Resultatet maa kaldes smukt i Forhold til Byens Størrelse, og det var da heller ikke svage Hurraraab der ved Mødets Slutning lød for „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Stubbekøbing og Omegn", for Centralorg. og Indlederen. Efter Mødet samledes man til fælles Kaffebord.

Til Tillidsmænd valgtes: Formand: Kommis S. A. Havemann, Næstformand: Kontorist Th. Petersen, Kasserer: Bogholderske Nanna Strange, Boghandlermedhjælper Robert Olsen og Manufakturmedhjælper Peter Rasmussen. Til Revisorer valgtes Frk. A. Korsholm og Herr Carl Johan Sørensen.

Herr P. A. Rasmussen forlod Stubbekøbing den 1. Maj for at tiltræde nyt Engagement i Maribo, saa der spørges sikkert snart godt Nyt ogsaa fra denne By.

Vi byder alle de ny Kolleger Velkommen i vore Rækker. *C. Hammer.*

Handelsskolerne og Lærlingeuddannelsen

Et Foredrag af Handelsskoleforstander N. P. Nielsen.

Nedenstaaende bringer vi et kortfattet Referat af et Foredrag, der nylig er holdt i vor Odense-Afdeling, og som har Adkomst til at fange Interessen indenfor større Medhjælperkredse.

TIDLIGERE fik den unge Handelsmand Lejlighed til at være med til alt, baade Køb og Salg, Ekspedition og Kontorarbejde. Nu er Betingelserne for en god Uddannelse langt ringere. I de mindre Forretninger er Forholdene altfor smaa, der er som Regel kun Tale om lokale Indkøb hos Grossisterne. I de større Forretninger bliver Arbejdet i saa høj Grad specialiseret, at en alsidig Uddannelse i selve Forretningen er udelukket.

Det er en Kendsgerning, at Uddannelses-Vilkaarene er væsentlig forringede, medens Kravene til den unge Handelsstand stiger Dag for Dag. Derfor er en teoretisk Uddannelse bleven en Nødvendighed, og denne maa fortrinsvis erhverves i Handelsskolerne. Men disse kan ikke være for Handelsstanden, hvad de burde; de kan kun opnaa at give Eleverne Undervisning i de mest elementære Fag — kun faa Fag, og kun et lille Pensum i hvert. Fag som Handelslære, Retslære og Nationaløkonomi kan der ikke blive Tid til, lige saa lidt som Handelsskolen kan yde sine Elever nogen egentlig Almendannelse. Dette er uheldigt; det bevirker, at Handelsstanden baade menneskeligt og fagligt staar tilbage for andre Stænder. Hvor tit maa vi ikke se paa, at de bedste og mest betroede Poster indenfor Handels- og Bankverdenen bliver besat med Akademikere, Sagførere eller Officerer, fordi Handelsstandens Uddannelse ikke strækker til. — Men Handelsskolerne staar magtesløse, saa længe Eleverne kun har saa begrænset en Tid til deres Raadighed. Selv om ikke en eneste Time forsømmes, opnaas der ikke tilstrækkeligt Udbytte af Undervisningen, dels fordi de som Regel møder trætte og uoplagte paa Skolen efter en lang Arbejdsdag, dels mangler der fornøden Tid til Hjemmearbejde. — Urigtigt er det ogsaa, at Lærlingene skal ofre al deres knapt tilmaalte Fritid udelukkende paa den faglige Uddannelse. En Handelsmand er dog ikke alene Købmand, han er ogsaa Menneske.

Det vil altid være af den største Værdi for et Land, at det har en saa dygtig og almendannet Handelsstand som muligt, derfor vilde det ogsaa være paa sin Plads, om der blev taget rimeligt Hensyn til den unge Handelsstand og Handelsskolerne, saavel fra Regeringens som fra Principalernes Side.

I den Kommission, der er bleven nedsat for at undersøge Mulighederne for en Forbedring af Dag-Handelsskolerne, er Medhjælperne ikke repræsenteret, og med Hensyn til Statstilskud er Handelsskolerne i Virkeligheden stedmoderligt behandlede i Sammenligning med f. Eks. Højskolerne.

Handelsskolerne virker under et økonomisk Tryk og tillige under Tryk af det praktiske Livs Krav, idet Principalerne ved en altfor lang Arbejdsdag lægger Beslag paa Lærlingene. Principalerne burde afse Lærlingens Arbejdskraft i det mindste den halve Undervisningstid, saa Undervisningen foregik fra 7—9; derved vilde allerede noget være vundet. Men bedst vilde det være, om enhver Medhjælper kunde ofre et halvt Aar paa sin teoretiske Uddannelse paa en Dag-Handelsskole, da de her vilde faa forholdsvis langt større Udbytte af Undervisningen.

Paa Aftenskolerne undervises i Løbet af Vinteren ca. 22 Uger à 8 Timer = 176 Timer, altsaa i 3 Vintre ialt 528 Timer.

Paa Dagskolerne undervises i et halvt Aar ca. 22 Uger à 30 Timer, altsaa 660 Timer ialt. Derved fremkommer et Overskud paa 132 Timer. Undervisningen kan da komme til at omfatte de før nævnte Fag, der er en absolut Nødvendighed for en Handelsmand, ligesom Eleverne kan faa Tid til Hjemmearbejde og i det hele taget bedre kan samle al deres Interesse om Undervisningen, hvorfor Dagskolerne er langt at foretrække for Aftenskolerne.

— — —

To Handelsskolelærere, som var til Stede, tog Ordet og sluttede sig fuldstændig til Taleren. Den ene pointerede tillige, at efter hans Erfaringer var Eleverne meget uoplagte og mødte tillige meget ofte for sent paa Aftenskolen. Begge mente, at Dagskolen var at foretrække for Aftenskolen.

Der udspandt sig derefter en Diskussion om dette Spørgsmaal, idet enkelte Medlemmer hævdede, at der først og fremmest burde gøres noget for Aftenskolerne, fordi Størsteparten af Medhjælperne udelukkende var henvist til disse, da de ikke har Raad til at besøge en Dagskole.

Foredraget var iøvrigt klart og godt tilrettelagt og blev fulgt med megen Interesse. Dette havde sikkert ikke mindst sin Grund i, at man fik det Indtryk, at Hr. N. er en Mand, der har Føling med sin Tid, saa vi i ham — saavel som i de øvrige Handelsskolelærere — har gode Forbundsfæller overfor Principalerne, naar det gælder vore Krav om en bedre Lærlingeuddannelse.

Ragnhild Andersen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Foreningen fejrede den 4. April sin 2-aarige Stiftelsesfest med en Aftenunderholdning og efterfølgende Bal. Herr Chr. Ingvoldsen, som var til Stede, holdt en kort, men interessant Tale. Vor sædvanlige Trio spillede, og en udsøgt Dobbeltkvartet af „Frederiksborg Sangforening" sang nogle Sange. Efter Aftenunderholdningen fælles Kaffebord med to i Dagens Anledning forfattede Sange, og dernæst et livligt Bal, som det kostede Bestyrelsen stort Besvær at faa afsluttet i nogenlunde pæn Tid.

E. K.

Kallundborg. Afdelingen afholdt Generalforsamling d. 19. ds Formanden bød Velkommen, og Herr Bogholder Olsen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning, der enstemmig godkendtes. — Derefter foretoges Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. Nielsen, Rasmussen og Grumløse, der afgik efter Tur. Valgt blev d'Hrr. Madsen, Poulsen og Grumløse.

Angaaende 7-Lukningen udspandt der sig en livlig Diskussion, og det besluttedes at udsende en Skrivelse til samtlige Købmænd i Byen for at erfare nærmere om Stemningen for 7-Lukningen.

Derefter nedsattes et Udvalg, bestaaende af d'Hrr. Petersen og Olsen, til at arrangere Cykleudflugter o. l. i Sommer.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. *N. G.*

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening afholdt Skærtorsdag Aften sin sædvanlige Paaskefest, der begyndte med Koncert, ved hvilken kgl. Operasanger *** og Berggrenskvartetten medvirkede. De udmærkede Sangforedrag og den velvalgte Musik fulgtes interesseret af henimod 200 Mennesker. Efter Koncerten fortsattes med Dans til den lyse Morgen. Deltagelsen i Ballet var ikke saa stor, som ønsket, men de, der

tog Dansen med, var enige om, at de havde tilbragt nogle rigtig fornøjelige Timer i bredt kammeratligt Samvær. *C. K.*

Kolding. Onsdag den 5. April afholdtes Møde, hvor Herr Typograf Fuglsang oplæste nogle Smaafortællinger for Medlemmerne.

Onsdag den 19. holdt Herr Faktor Rasmussen Foredrag i Afdelingen om Louis Pio. Det udmærkede Foredrag paahørtes med stor Interesse.

Søndag den 23. afholdtes offentligt Foredrag paa Hotel „Kronborg". Herr Handelshøjskoleforstander J. Fog-Petersen, „Købmandshvile", holdt et udmærket og livligt Foredrag om C. F. Tietgen og omtalte de vigtigste af de store Foretagender, der skylder denne Handelens Stormand deres Tilblivelse. Foredrbget lønnedes med kraftigt Bifald af Forsamlingen, der talte ca. 50 Mennesker. *Aage.*

Nykjøbing M. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Torsdag den 6. April. Til Dirigent valgtes Kommis Alfr. Larsen. Formanden, E. Øhlenschlæger, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes enstemmigt.

Som Formand genvalgtes enstemmigt E. Øhlenschlæger. Af Bestyrelsen afgik efter Tur A. Berg og Hass Jensen. Førstnævnte genvalgtes som Kasserer, og i Stedet for Hass Jensen, som ikke ønskede Genvalg, valgtes Henry Nielsen. Som Suppleanter valgtes L. Thomsen og V. Larsen, henholdsvis som 1ste og 2den Suppleant. Som Revisorer valgtes Karmark og Hansen.

Under det sidste Punkt paa Dagsordenen „Eventuelt" udspandt der sig en ret livlig Diskussion om forskellige Forhold indenfor Foreningen. Derefter sluttede Generalforsamlingen. *Sekretæren.*

Odense. Torsdag den 23. Marts afholdt Afdelingen sit statsunderstøttede Foredrag med Herr Handelsskolebestyrer N. P. Nielsen, Aarhus, som Taler.

Tilslutningen var ikke saa stor, som man kunde vente; der var kun mødt ca. 75 à 100 Tilhørere, udelukkende unge Handels- og Kontormedhjælpere. Principalerne viste som sædvanlig deres Mangel paa Interesse ved at blive borte, endskønt man skulde tro, at Emnet: Den unge Handelsstand og vore Handelsskoler, ikke mindst skulde kunne paaregne Interesse hos disse. Men de mener maaske, at Læreforholdene i Forvejen er tilfredsstillende. *R. A.*

Randers. Afdelingen afholdt den 7. April ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at Formanden, Herr Handelsrejsende Sjørup-Nielsen, forlader Byen for at tage fast Ophold i Skive og saaledes gaar til denne Bys Afdeling. — Foreslaaet til Formand blev C. Jensen, P. E. Andersen og Hjalmar Møller, og valgtes herefter C. Jensen.

Da der foruden Formanden afgik et Bestyrelsesmedlem, nemlig Herr Herluf Duus, indtraadte Suppleanterne, d'Hrr. C. F. T. Damsgaard og Hjalmar Møller i Bestyrelsen. Der foretoges herefter Valg af 3 nye Suppleanter (den tredie Suppleant, A. Th. Andreasen, er rejst fra Byen). Valgte blev: P. Kjær Sørensen, N. N. Tornsbjerg og Ernst C. F. Hoff.

Bestyrelsen bestaar herefter af: C. Jensen, Formand, M. A. Jensen, Næstformand, P. E. Andersen, Kasserer, M. A. Thomsen, Sekretær, S. N. Borup, C. F. T. Damsgaard og Hjalmar Møller.

Forinden Generalforsamlingen sluttede, bad Hjalmar Møller samtlige Tilstedeværende med ham at takke Herr Sjørup-Nielsen for det store Arbejde, han har lagt i Bestyrelsen til Gavn for Foreningen, der under hans Ledelse havde vokset sig op til det smukke Resultat, den nu har naaet. Medlemmerne rejste sig og gav den afholdte Formand et Leve. — Herr Sjørup-Nielsen takkede og udtalte, at han altid vilde mindes Randers Afdeling med Glæde, ligesom han udtalte, at han, saafremt der var noget, hvormed han kunde hjælpe Foreningen, stadig var til Tjeneste. *C. J.*

Slagelse. Onsdag den 29. Marts holdt Herr Inspektør Sachs ved Købmandsskolen i Kjøbenhavn et interessant Foredrag om unge danske Handelsmænds Chancer i Udlandet. Foredraget overværedes af ca. 40 Mennesker. Taleren lønnedes med stærkt Bifald.

Efter Foredraget førtes et Ordskifte, hvorunder Forstanderen for Handelsskolen, Lærer N. Nielsen, udtalte sin Glæde over, at Herr Sachs havde understreget, at det gjaldt for de Unge om at være dygtige i fremmede Sprog. Han haabede, det maatte bidrage til, at flere af de Unge her i Byen tog Del i den Sprogundervisning, der blev tilbudt i Handelsskolen. — Kommis Houmann og Kommis H. M. Hansen bemærkede, at de ikke vidste rettere, end at nævnte Undervisning kun var for Lærlinge. — Lærer Nielsen og Købmand Th. Lauritsen oplyste da, at den særlig var beregnet for de udlærte. — H. M. Hansen formente, at flere af Foreningens Medlemmer efter denne Oplysning vilde deltage i et Kursus næste Vinter, og ønskede, at der tilvejebragtes et nærmere Samarbejde mellem Afdelingen og Principalerne, saaledes at man blev bekendt med saadanne Tilfælde. — Herr Lauritsen sluttede sig til denne Udtalelse.

Derefter sluttede Kommis Houmann Mødet med en Tak til Foredragsholderen og Forsamlingen.

— Torsdag den 30. Marts afholdt Foreningen ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Forvalter M. Christensen valgtes til Dirigent og gav Ordet til Næstformanden, Houmann Andersen, der aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, som godkendtes.

Kassereren fremlagde Regnskabet, som enstemmig godkendtes.

Derefter fik Formanden, Chr. L. Johansen, Ordet, idet han frabad sig Hvervet som Formand, fordi hans Helbred ikke tillod ham længere at udfylde denne Stilling, og bad derfor Forsamlingen vælge en anden Formand. — Houmann Andersen blev foreslaaet og enstemmig valgt.

Til nyt Bestyrelsesmedlem valgtes M. Christensen. Til Suppleanter: Bogholder Rindum og Kommis A. Hansen. Til Revisorer: Kommis Augustsen og Bogholder P. Jensen.

H. M. Hansen fremførte et Forslag om Oprettelse af et Agitationsfond, hvilket vedtoges. Bidraget fastsattes til 25 Øre maanedlig, som skulde ydes frivilligt af Foreningens Medlemmer.

Derefter sluttede Dirigenten Mødet med en Tak til de mødte, og udbragte sluttelig et Leve for Centralorganisationen.

— Paa et Onsdag den 6. April afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Næstformand: Kommis Bugge, Kasserer: Kommis H. M. Hansen, Sekretær: Forvalter M. Christensen, Kommis W. Olsen. *Sekretæren.*

Vejen. Afdelingen afholdt den 31. Marts Foredrag af Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, Aarhus Handelsskole, for det af Staten bevilgede Beløb til Afholdelse af Foredrag. Herr N. talte om „Den unge Handelsstand og vore Handelsskoler", hvorefter der fra flere Sider blev rettet Spørgsmaal, som Herr N. besvarede. — En Principal, Herr Købmand P. Lauridsen, udtalte sig ved samme Lejlighed i anerkendende Ord om vor Bevægelse. *M. K.*

Vejle. Fredag den 7. April afholdtes det andet statsunderstøttede Foredrag i Raadhussalen med Herr Overretssagførrr A. Munch-Petersen som Taler. Emne: „Retsreformen og særlig dens Betydning for Handelsstanden". Taleren udviklede i et meget interessant Foredrag, hvorledes Retsreformen virkede nu, og hvorledes den vilde virke, hvis den blev gennemført i alle sine Enkeltheder. Særlig vilde den have sin Betydning for Handelsstanden derved, at Retssager vilde faa en hurtigere Afslutning, da de vilde komme til at foregaa mundtlig; den skriftlige Procedure, som nu anvendes, strækker sig ofte over et længere Tidsrum.

Ca. 100 Mennesker var til Stede. Grunden til det forholdsvis ringe Besøg skyldes sikkert, at der samme Aften afholdtes to offentlige Møder til her i Byen.

Formanden, Herr Bogholder Jens Johansen, udtalte en Tak til Foredragsholderen, hvortil Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig. *M. Rasmussen.*

Til Afdelingerne!

Det bedes bemærket, at „D. H. K. M. T."s Ekspeditør endnu er: Herr Fr. Møller, Ægirsgade 68, Kjøbhvn. L. hvortil alt Ekspeditionen vedr. bedes sendt. *Hovedkontoret.*

Den sorte Tavle.

Nedenstaaende Medlemmer er slettet for Restance:

Knud Verner Sørensen, ads. Tang Kock, Restant Dec.—Marts, A. K. Schmidt, ads. Fred. Larsen, Restant Dec.—Marts.

Næstved, i Marts 1911. *H. Christensen.*

Afleveret til Posten den 6. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1911. 11te Aargang.

JUSTITSMINISTERENS SVAR.

OFTE synes det som vore Principaler, der dog hyppigt kan være forstandige Mænd, vanskelig fatter Rækkevidden af de sociale Nydannelser, der i Tidens Løb er opstaaet indenfor Handel og Omsætning. For dem er Fortidens „unge Mand" og de tre klassiske Stadier paa Fagets Vej: Lærling, Medhjælper og Principal lige stereotype Fremtoninger i Dag som for en Menneskealder siden.

Kan det end være forstaaeligt, at slige Anskuelser endnu kan trives i Baggadens Bod, hvor Livet leves trangere og de sociale Foreteelser ses under en lavere Horisont end dér, hvor det moderne Forretningsliv har nivelleret de gamle Omsætningsformer — det falder dog besynderligt at finde disse sociale Misforstaaelser i frodig Vækst blandt Folk, der hører til Handelens Første — ja endog danner Velfærdsudvalg til Standens Trivsel og Handelens regelrette Udvikling.

Og dog er det saaledes! Grosserer-Societetets Fremgangsmaade i Spørgsmaalet: Medhjælperrepræsentanter i Sø- og Handelsretten, virker som et Fyndsprog for disse overlevede Begreber.

Endelig har Loven vist Medhjælperne Retfærdighed, uden dog fuldt at jævnstille os med Principalerne. Men den overmægtige Komité føler sig ikke forpligtiget af Lovens Hensigt, den raader og regerer som det falder bedst, trods Medhjælperorganisationens Indstilling og selve Borgerrepræsentationens Indsigelse. Saa lader den de gamle Principalforeninger besætte de Pladser, Regering og Rigsdag i Retsindighed gav Medhjælperne!

Men da skete det, at Centralorganisntionen formastede sig til Kritik, til højlydt Protest, og Medhjælpernes Tillidsmænd talte Standens Sag overfor Justitsministeren, der i Realiteten gav dem Medhold uden dog at finde Medfør i Loven for Valgets Kassation.

En Justitsminister, der tager almindelige, endda organiserede Medhjælperes Parti overfor Storkøbmænd! Tanken maatte vel synes de store Herrer absurd, al den Stund de offentligt afviste Ministerens Indblanding i „deres" Anliggender.

Dog, her mødte Komitéen den rette Mand. Justitsminister Bülow har givet den et Svar, der baade ejer Næb og Klør, og som i al sin Skarphed indeholder en saa affejende Tilrettevisning, at den tør anses som enestaaende i Grosserer-Societetets Historie. Den lyder saaledes:

„Under Henvisning til et fremkommet Referat af mit Svar til en Deputation, som har forebragt mig Klage over det den 19de f. M. afholdte Valg til Sø- og Handelsretten, har den ærede Komité, ifølge de offentlige Blade, udsendt en Meddelelse, hvori det blandt andet stærkt hævdes, at den ved Loven instituerede Valgforsamling, hvoraf Komitéen er et Led, „foretager dette vigtige Dommer-Valg paa eget Ansvar og uden herved i nogen Maade at være underlagt Justitsministerens Kontrol eller Kritik".

Jeg anser det for min Pligt at gøre den ærede Komité opmærksom paa den graverende Misforstaaelse, der ligger til Grund for denne Udtalelse. Naar det i § 3 i Loven om Sø- og Handelsretten hedder:

„Om de stedfundne Valg tilstiller Valgforsamlingens Formand Justitsministeriet en Indberetning, der maa være affattet saaledes, at Justitsministeriet bliver i Stand til at bedømme Valgenes Lovlighed saavel med Hensyn til den ved samme brugte Fremgangsmaade som med Hensyn til de Egenskaber, af hvilke de valgte skulle være i Besiddelse. Justitsministeriet indstiller derefter Valgene til Kongens Stadfæstelse eller Forkastelse . . .",

behøver det ikke nærmere Paavisning, at det er baade Ret og Pligt for Justitsministeren at udøve Kontrol og Kritik, og at Komitéens ovenfor anførte Udtalelse er ganske uholdbar.

Der har i nærværende Tilfælde været saa meget større Opfordring for Justitsministeren til med vaagent Øje at følge det paagældende Valg og dets Forberedelse, som der var Spørgsmaal om første Gang at praktisere en under mit Ansvar udkommen Lov, der tilsigtede en forøget Alsidighed i Rettens Sammensætning. I Landstinget var der som bekendt stillet Ændringsforslag om Foretagelsen af Valgene efter Forholdstal. Jeg fraraadede dette Forslag, der ogsaa blev taget tilbage, ud fra det Synspunkt, at Dommere ikke skal være ensidige Repræsentanter for Vælgergrupper, men at hvert enkelt Valg saavidt muligt burde være et Udtryk for en Formidling af samtlige Vælgendes Anskuelser. Herefter kan jeg fornuftigvis kun beklage, at det første Valg efter Lovens Udkomme ikke er foretaget paa Grundlag af det Samarbejde, som Lovens Aand forudsætter, hvad enten Skylden for denne Mangel ligger hos den ene eller anden, hvorom jeg ikke har udtalt mig, og hvorom intet nærmere er mig officielt bekendt. Men den af mig modtagne officielle Indberetning om Valghandlingen henleder ved sin Oplysning om Passivitet hos en størrre Del af den ene Vælgergruppe (Borgerrepræsentationens)

skarpt Opmærksomheden paa selve det beklagelige Forhold.

Saameget om min Opfattelse af det paagældende Forhold. At det dernæst var baade min Ret og Pligt ved den omhandlede Lejlighed at give denne min Opfattelse Udtryk, vil fremgaa til Evidens af den simple Kendsgerning, at der forelaa Ministeriet en Klage over Valget, og at det er et rimeligt Krav fra Ansøgeres Side, at de faar Besked, ikke blot paa det, hvori man ikke kan følge dem, men ogsaa paa det, hvori man maa give dem Medhold.

Jeg skal endnu blot tilføje, at jeg føler min Betragtning af hele dette Forhold bestyrket ved at erfare, at der til kommende Valg agtes forberedt et ordnet Samarbejde mellem samtlige Grupper forud for Valget, og at dette er mig saa meget mere kærkomment, som det Spørgsmaal om atter at søge Lovgivningsmagten, der under en Anvendelse af Loven imod dennes Aand maatte rejse sig, mulig derved kan bortfalde.

Bülow.

Friis."

Det forlyder i velunderrettede Handelskredse, at Excellencen Bülow skal være stærkt betænkt paa at nægte Valget justitsministeriel Sanktion, men hvorledes nu dette end forholder sig, staar det fast, at Societetet her har hentet sig et afgjort og beskæmmende moralsk Nederlag. — Det er i saa Henseende betegnende, at det i kjøbenhavnske Forretningskredse meget udbredte „Pol." karakteriserer Ministerens Svar saaledes:

„Det er meget sjældent, at en Korporation, hvem et offentligt Hverv er overdraget, modtager en saa alvorlig Irettesættelse — og af en saadan Art, at den vil blive hilst med almindelig Tilfredshed. Grosserersocietetets Formand Hr. Olesens diktatoriske og delvis af personlige Hensyn ledede Optræden har indenfor selve Handelsstanden mødt udbredt Uvilje.

— — —

Det er derfor meget heldigt, at denne Optræden nu er bleven skarpt belyst ved Justitsministerens Skrivelse. Men beklageligt er det unægteligt, at vor Handelsstand kan bringes i en saadan Situation. Forhaabentlig vil det medvirke til, at en længe ulmende Misfornøjelse skaffer sig Udtryk i en alvorlig Reformering af Grosserersocietetets Komité og dennes Ledelse."

For Medhjælperne og i Særdeleshed for den kjøbenhavnske Medhjælperstand er Begivenheden den 19. April et nyt manende Memento om, at vi alene gennem fagligt Sammenhold — Organisation — evner at vriste Retten, der soleklart tilkommer os, ud af Hænderne paa dem, der i øjeblikkelig Magtbrynde vil forholde os den.

Vor Retsstilling.

Et Foredrag ved Esbjerg-Kongressen 1906.

DET saa stærkt omdebatterede Valg til Sø- og Handelsretten foranlediger os til at minde om, at det var vor Centralorganisation, der i sin Tid rejste Kravet om en Reform i vor faglige Retsstilling og paapegede Medhjælpernes Valgbarhed til Dommere i Retten som en hensigtsmæssig Overgangsform.

Naar man derfor tager dette i Betragtning og samtidig erfarer, at den ene af de Kolleger, hvis Valg det lykkedes Grosserer-Societets Komité at forhindre, netop var den af vore Tillidsmænd, der ved Centralorg. 2den Kongres i Esbjerg i 1906, fremsatte det paagældende Forslag, stilles Stor-Købmændenes „Valgsejr" i en ny og karakteristisk Belysning.

Nedenstaaende gengiver vi Vilh. Hansens Foredrag efter det stenografiske Referat:

SPECIELLE RETSSPØRGSMAAL.

Vi har i disse Dage haft Opmærksomheden henvendt paa Højnelsen af vor Stands økonomiske og sociale Vilkaar. Der gives ikke det Spørgsmaal, af hvad Art nævnes kan, vedrørende vore Arbejdsforhold i Almindelighed, uden at vi som Organisation, og navnlig som den Organisation vi er, maa have vor Opmærksomhed henvendt derpaa og er nødte til at tage vor Standpunkt dertil. Men alt som Tiden skrider frem, alt som vor Organisation faar mere Rod i Samfundet, jo større Krav stilles der til den ogsaa paa andre samfundsmæssige Omraader. Jeg tænker her paa vor Stilling som Samfundsborgere og Statsborgere, og naar vi optager et Spørgsmaal som det foreliggende, saa er det i Virkeligheden Medhjælpernes borgerlige Retsstilling, vi rører ved i sin Kærne. Vi har haft Lejlighed til ved et af de foregaaende Spørgsmaal, som vi har behandlet, at tale om Retsreformen, og det er ogsaa i første Række under Retsreformens Synsvinkel, at vi ønsker det foreliggende Spørgsmaal skal ses. Nægtes kan det ikke, at med den Udvikling, der foregaar indenfor vor Stand og indenfor Handelsverdenen, former Medhjælpernes samfundsmæssige Stilling sig paa en noget anden Maade, end det er Tilfældet med Arbejderne i Industri og Haandværk. Økonomisk set, er vore Forhold væsentlig forandrede. De tidligere patriarkalske Forhold er afløst af de moderne Arbejdsvilkaar, og alene den Kendsgerning, at Medhjælpernes Selvstændighedsbetingelser er blevne mere problematiske, giver os ikke alene Ret men ogsaa Pligt til at skue saa vidt frem i Tiden, at vi rører ved Retsspørgsmaalet for vor egen Stand. De specielle Spørgsmaal af særlig juridisk Karakter, som vi vil møde paa vor Vej, er Spørgsmaal som Opsigelsesfrist, Spørgsmaalet om Tiltrædelse, Fortsættelse og Opløsning af vore Arbejdsforhold, om Vidnesbyrds Affattelse, om Begrebet „købmandsmæssigt Arbejde", om længere Fravær fra Forretningen som Opsigelsesgrund og Spørgsmaalet om Konkurrenceklausuler, som vi alt har drøftet ved disse Forhandlinger. Der vil blive Spørgsmaal om Skadeserstatning for ikke opfyldte Forpligtelser i Arbejdsforholdet, om Udlevering af tilbageholdte Værdigenstande, der bruges i Principalens Forretning, men tilhører Medhjælperen, og der kunde til disse Spørgsmaal sikkert føjes adskillige andre, men det er i hvert Fald i Hovedtrækkene de Retsspørgsmaal, der kan siges at være særegne for vor Stand.

DANSK RETSBRUG.

Hvorledes er nu Retsbrug i dette Land for Medhjælperens Vedkommende? Har han ingen Betingelser for at kunne søge sin Ret ad Lovens Vej? Jo, naturligvis har han den samme Ret som enhver Samfundsborger og som ethvert Medlem af et ordnet Statssamfund, — og dog har han det ikke. Tænk Dem en Medhjælper, der kommer i Konflikt med sin Principal angaaende et Arbejdsspørgsmaal: Han søger sin Principal, bliver afskediget, maa skaffe sig en anden Plads og flytte til en anden By, langt bort fra det Sted, hvor hans tidligere Principal boede, uden Betingelser for ad Rettens Vej selv personlig at kunne gøre noget. Rettergangens Langsomhed, saaledes som den former sig under vore Forhold, bevirker ogsaa, at Medhjælperen, der i Reglen ikke er kapitalstærk, ikke bliver i Stand til at kunne faa sine Interesser varetagne paa den rigtige Maade. Han har ikke Raad til at løbe til Sagførere og Advokater og maa af den Grund give Afkald paa sin juridiske Ret i mangfoldige Tilfælde. Og hvis han saa er heldig at naa frem til en Retsafgørelse, vil Dommerne i mange Spørgsmaal, hvor Købmandsbrug skulde være bestemmende, dømme efter det døde Lovens Bogstav fra Christian den 5tes Dage. I en tysk Bog af Hans Reichel, „Das Gewerbegericht", findes der en fortræffelig Karakteristik af Arbejdsforholdet under moderne samfundsmæssige Former, der falder nøje sammen hermed; Forfatteren siger bl. a., at for Medhjælperen er Retten kun en Institution, der er til for den besiddende Klasses Skyld, og saaledes er Forholdet i Virkeligheden ogsaa. Jeg kan nævne et illustrerende Eksempel fra Kønigsberg Pr. I de tre Aar, der gik forud for Fagrettens Indførelse, var der ved de ordinære Retter dér fra Medhjælpernes Side kun 270, 286 og 284 Sager, men Aaret efter og de to følgende Aar henholdsvis 1300, 1500 og 1600 Sager.

FAGRETTENS BETYDNING.

Man havde nemlig ved Fagretternes Oprettelse skabt en hurtig, billig og sagkyndig Retsafgørelse. Ved Fagretterne i Tyskland er af alle indbragte Sager 57 pCt. behandlede i mindre end en Uge, i Hamborg alene 83 pCt. i mindre end en Uge, og i Sachsen er man naaet det højeste, idet de i mindre end en Uge behandlede Sager bevæger sig mellem 90—100 pCt. Tiden er meget fremrykket, og det Foredrag, jeg havde haft Lyst til at holde, bliver jeg nødt til at afkorte. Endnu nogle Tal af overordentlig Betydning

for fremtidig dansk Medhjælperlovgivning paa dette Omraade. Leipziger Gewerbegericht behandlede i 1900 4273 Sager, deraf 4241 (eller 96,9 pCt. i mindre end en Uge, 95 (eller 2,2 pCt.) i mindre end 2 Uger og 25 (eller 0,6 pCt.) i mere end to Uger. Og disse Retters Billighed vil man se deraf, at man er naaet til at faa Sager om 20 Mark behandlede for 1 Mark, Sager angaaende et Beløb af 20—50 Mark for M. 1.50, Sager angaaende 50—100 Mark for M. 3 og Maximum, der maa kræves, er M. 30. Vi maa kræve Sagkyndighed, da juridisk Afgørelse ved de ordinære Retter ikke er fyldestgørende, vi maa have handelskyndige Dommere, der kender købmandsmæssig Skik og Brug, og i Fagretterne maa baade Principaler og Medhjælpere have Sæde.

RETSFORMEN.

I dansk Lovgivning har man jo allerede anerkendt Voldgiftsprincippet ved Loven af $^3/_4$ 1900, hvori det bestemmes, at Vidnesbyrd skal kunne finde Sted ved de af Repræsentanter for de to Hovedorganisationer for Arbejdsgivere og Arbejdere sammensatte frivillige Retter til Afgørelse af faglige Stridigheder. Hvorledes vil man nu kunne tænke sig en saadan Fagret sammensat? Ja, i Tyskland har man det ordnet paa den Maade, at der er en saadan Ret i hver By, der tæller over 20,000 Indbyggere, og endvidere kan forskellige Kommuner slutte sig sammen om en Ret. Hvis man tager f. Eks. Fyen, kunne man tænke sig Muligheden af at have en Fagret i Odense, der tillige skulde omfatte Kerteminde og Bogense, en Fagret i Svendborg, en i Nyborg, en i Assens, der tillige skulde omfatte Faaborg, og en i Middelfart, gældende for disse Byer og de derhenhørende Distrikter. Eller maaske kunde der gennemføres Herredsinddeling, hvad der jo imidlertid maatte overlades til Lovgivningsmagtens Afgørelse, hvis en saadan Lov kunde blive gennemført, skulde altsaa Medhjælperne ved Udskrivningen af Valg til disse Retter møde og vælge deres Antal Bisiddere ligesom Principalerne deres Antal, og disse skulde saa igen vælge en Formand, der hverken maatte være Medhjælper eller Principal. Ærede Kolleger! Kast et Blik nogle Aar ud i Fremtiden og se, hvilken Opgave der da vilde være for vor Centralorganisation, nu da vi har vore egne Folk, der kan bruge det levende Ord, der kan virke agitatorisk blandt Medhjælpernes store Masse. Tænk Dem Medhjælpernes Agitation og vor Organisations Virksomhed ved disse Valg, og vi behøver ikke at være store Sangvinikere for at mene, at næsten alle Steder vil det blive vore Folk, de organiserede Medhjælpere, der vilde beherske Valgene til disse Købmandsretter. Den Dag det sker, vil det give Medhjælperstanden en betydelig Stivelse i Rygraden ved den statsborgerlige Ligeberettigelse med Principalerne, der derved gives os. Aldersgrænsen kan jo diskuteres, men 25 Aar vilde vel nok være passende, baade hvad Valgret og Valgbarhed angaar. Disse Fagretter skulde ikke blot virke som Fagretter i al Almindelighed, men tillige som Enighedskamre.

MEDHJÆLPERE I SØ- OG HANDELSRETTEN.

Som en Overgangsform vilde imidlertid en Reform i Sø- og Handelsretsloven af 19de Februar 1861 være ønskelig. Ifølge denne Lov sammensættes Sø- og Handelsretten af: 1 kongevalgt Formand, 1 Næstformand (der skal være Assessor i Overretten, 30 handelskyndige og 10 søkyndige Mænd; den Valgforsamling, der vælger disse Mænd, bestaar af: Grosserersocietetets Komité (med Ret til at vælge 13), Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, (12 + 1) samt Skipperlaugets Bestyrelse, hvad der vel er det samme som Dansk Rhederiforening. Lovens § 4 siger, at valgberettigede er forretningsdrivende Borgere, der bor eller driver Forretning i Kjøbenhavn, — dermed er Medhjælperne udelukkede. Dette bør ved en Retsreform ændres saaledes, at Medhjælperne kan blive repræsenterede i Sager, der vedrører vor Stands Arbejdsforhold. Ifølge § 8 skal der være en Formand og 4 Dommere; jeg mener, det kunde ordnes saaledes, at Centralorganisationen fik Indstillingsret til at stille 8 i Forslag, og at Valgforsamlingen valgte Halvdelen af disse 8. Det mest radikale vilde sikkert være at søge Fagretternes Princip, nemlig direkte Valg, gennemført her ogsaa, men det vilde utvivlsomt vanskeliggøre denne foreløbige Reforms Gennemførelse, der vilde blive lettere, naar Valgforsamlingen bibeholdtes. Dersom Centralorganisationen fik en saadan Indstillingsret, vilde vi kunne faa Repræsentanter sat ind i Retten. Jeg vil bede Dem skænke dette vigtige Spørgsmaal Deres bedste Opmærksomhed, thi ogsaa i dette Tilfælde gælder det i første Række at arbejde for vor Stands Borgerheld."

Taleren foreslog sluttelig følgende Resolution, der ensstemmig vedtoges:

„I Erkendelse af, at de nuværende Retsreformer ikke yder tilstrækkelig Garanti for at opkommende Uoverensstemmelser (ang. Tiltrædelse, Fortsættelse eller Ophævelse af Arbejdsforhold, Udfærdigelsen af Vidnesbyrd, Ydelser og Krav paa Ersatning, Konventionalsstraffe og Konkurrenceklavsuler, vedrørende Arbejdsforholdet osv.) mellem Principal og Medhjælper behandles med tilbørlig Hensyntagen til hurtig, billig og sagkyndig Afgørelse, opfordrer Kongressen Regering og Rigsdag til at have Opmærksomheden henvendt paa Oprettelsen af faglige Voldgiftsretter, eventuelt saaledes, at disse Voldgiftsretter kan konstituere sig som faglige Domstole til Bedømmelse og Afgørelse af ethvert Spørgsmaal af faglig og social Rækkevidde, som maatte blive indanket for dem.

Som midlertidig Foranstaltning udtaler Kongressen Ønsket om en Forandring i Sø- og Handelsretsloven af 19de Februar 1861, gaaende ud paa, at ogsaa Medhjælperne faar Sæde i denne Ret, saaledes at ogsaa Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger faar Indstillingsret til Valget af Medhjælperrepræsentanter, der bliver at foretage af den i Loven foreskrevne Forsamling."

Medhjælpernes Internationale.

FORRETNINGSUDVALGET for det internationale Medhjælperforbund „Federation internationale des Employès" har vist Centralorganisationen den Ære at indbyde Vilh. Hansen til en Konference, der afholdes i Bryssel den 24. og 25. Maj. Hensigten med dette Møde er — foruden Drøftelsen af en Række internationale Anliggender — at søge de bedst egnede Midler til stadig og gensidig oplysende Samarbejde mellem de forskellige nationale Organisationer med det internationale Bureau i Gand som som Mellemled.

Vor Tids tekniske og sociale Fremskridt betinger international Forstaaelse paa næsten alle Omraader. Dette gælder ogsaa for Medhjælperbevægelsen, hvis voksende Indflydelse, samfundsmæssige Betydning og Ligheden i Reformkravene gør et internationalt Samvirke ønskeligt, — ofte uomgængeligt. Og for de af Medhjælperorganisationens ledende Mænd, der beskæftiger sig med Organisationsspørgsmaalet saavel teoretisk som praktisk, er denne Tankeudveksling af særlig Værd, og en personlig Drøftelse af de mangeartede Stands- og Organisationsanliggender befrugtende og udviklende for den enkelte.

Det vil i denne Forbindelse interessere Centralorganisationens Medlemmer at erfare, at Vilh. Hansen har indsendt efterfølgende Forslag, der gengives efter den franske Original:

„Den internationale Medhjælper-Føderation, Gand.

Kære Kolleger!

Idet jeg forelægger Dem efternævnte Forslag, skal jeg forudskikke, at dets Fremkomst skyldes længere Tids Overvejelse af Midlerne til at fremme den internationale Føderations Formaal, udvide det gensidige Kendskab til Medhjælperorganisationernes Fremgangsmaade og Resultater i de forskellige Lande og befordre den internationale Virksomhed indenfor vor Føderation.

Dette Formaal kan almindeligvis kun fremmes gennem det trykte Ord, der bringer de internationale Tanker og Sympatier ud til vore Standsfæller. Derfor er Udviklingen af denne Meddelelsesmaade et føderativt Fremskridt.

I Overensstemmelse hermed foreslaar jeg at starte et internationalt Medhjælper-Tidsskrift.

„Le Trait d'Union", som vor belgiske Broderorganisation gæstfrit stiller til vor Raadighed, kan hverken afgive fornøden Plads eller under de givne Forhold bringe de Førstehaands-Bidrag, der skal give et saadant Tidsskrift Betydning og Karakter. Dertil kommer, at det udgives paa Fransk, et Sprog, der vel læses af vore Kolleger i de romanske Lande, men kun forstaas af et lidet Faatal af de angelsachsiske, germanske, slaviske og skandinaviske Medhjælpere.

Det nye Tidsskrift skal være et Kildeskrift for international Medhjælperbevægelse og i Artikelform behandle Tidens vigtigste Medhjælperspørgsmaal i de enkelte Lande, Organisation, Taktik, Reformkrav, faglige og legale Resultater, samt bringe Oplysning om de vigtigste Begivenheder indenfor vor Interesse-Sfære. Det skal gøre de nye fremadbærende Tanker og organisatoriske Resultater i et Land til Fælleseje for Medhjælperne i alle Lande, saaledes at det en Gang maa blive Sandhed, at et sejrrigt Resultat for Medhjælperne i et Land bliver en Sejr for den organiserede Medhjælperstand Verden over.

Tidsskriftet maa startes med al mulig Hensyntagen til de Vanskeligheder, der kan møde Tankens Realisation, — saaledes at dets Levedygtighed forud er garanteret.

Derfor bør der begyndes i Beskedenhed, Oplaget kun kalkuleres til 1000 Ekspl. og Starten ikke finde Sted, før 800 Subskribenter er tegnet. Tidsskriftet skal foreløbig udkomme 6 Gange

aarlig (hver anden Maaned), den af det internationale socialistiske Medhjælperforbund (Hovedsæde Amsterdam) udgivne „Bulletin internationale" udkommer fra primo denne Maaned kun 4 Gange aarlig.

I en Udstyrelse som vedføjede Prøve, omfattende 12 Sider (24 Spalter), hæftet i Omslag, lignende Skriftgrad som i „Le Trait d'Union", men mere grafisk fuldkomment, vil Tidsskriftets aarlige Budget andrage:

Trykning af 6×1000 Ekspl.	Fr.	800.—
Postforsendelse af 6000 Ekspl.	„	300.—
Redaktionens Portoudlæg etc.	„	300.—
Redaktørgodtgørelse	„	200.—
	Fr.	1600.—

Aarsabonnementet sættes til Fr. 2.—, inkl. Porto, altsaa ialt Fr. 2,000.—, hvorved nogen Afvigelse i Budgettet er muliggjort.

Da det forudsættes, at Generalsekretæren bliver Tidsskriftets Redaktør og fritages for sit nuværende Arbejde ved „Le Trait d'Union", bliver den anførte Godtgørelse 200 Fr. at betragte som et Tillæg. Der kan følgelig foreløbig ikke regnes med Medarbejder-Godtgørelser, men maa det internationale Bureau sikre sig egnede Standsfæller i de enkelte Lande, der vederlagsfrit vil yde Medarbejderskab til Støtte for Sagen.

Artiklerne offentliggøres enten paa Engelsk, Fransk eller Tysk.

Idet jeg beder det internationale Forretningsudvalg skænke dette Forslag grundig Overvejelse og paa egnet Vis søge det realiseret, beder jeg Dem, kære Kolleger, modtage Forsikringen om mine broderlige Følelser og min Sympati for den internationale Føderations store, samlende Idé. *Vilh. Hansen.*"

Den her fremsatte Tanke er ikke ny. Forslagsstilleren udkastede den — omend ikke udformet i Enkeltheder — ved den intern. socialistiske Medhjælper-Konference ifjor, som han gæstede sammen med Englænderen John Turner som „Federation internationale des Employès'" Repræsentanter. Tanken fandt vel Tilslutning, men Meningsforskelligheder mellem vor og den socialistiske Internationale viste sig altfor uoverstigelige til, at Tidsskrifts-Spørgsmaalet kunde løses i Fællesskab.

Vilh. Hansen afrejser den 21. Maj over Køln til Bryssel, hvorefter H. — for egen Regning — agter sig til belgiske og hollandske Byer for bl. a. at søge nærmere Oplysninger vedrørende de paagældende Landsforbunds Skala-Kontingent, Understøttelsesfonds etc. og de praktiske Erfaringer, vore Broderorganisationer har indhøstet paa disse og lignende Omraader.

Da jeg fra 21de ds. til primo Juni er bortrejst til Udlandet i Organisationsanliggender maa al Korrespondance saavel vedr. D. H. K. M. T. som Centralorg. indenfor nævnte Tidsrum adresseres: Aaboulevard 16, Kjøbenhavn N.

Vilh. Hansen.

Amerikanske Forretnings- og Medhjælperforhold.

Af *C. H. W. Hasselriis*, Chicago.

I. Danske Medhjælperes Chancer i Amerika.

SKILDRINGER fra Udlandet har formentlig kun Adkomst til D. H. K. M. T., dersom de angaar Ting og Forhold, der enten kan have Interesse for danske Medhjælpere rent fagteknisk set eller kan hjælpe til at drage Sammenligninger med eller kaste Lys over danske Medhjælperforhold. Jeg skal erindre dette, naar jeg nu indfrier et 5 Aar gammelt Løfte til dette Blads Redaktør om at skrive lidt om Amerika.

Jeg skal endvidere søge ikke at trætte Læserne med kedelige Statistiker og lange Redegørelser, selv om Artiklerne derved maatte gøre et kalejdoskopisk Indtryk.

De Forenede Stater er mere end et Land, de danner en Verden, hvor Folk lever og virker under diametralt modsatte Forhold og Klimaer. Mine Observationer har fortrinsvis været rettede mod Chicago, der iøvrigt, centralt som denne Amerikas næststørste By ligger, er mere typisk amerikansk end f. Eks. New York.

Mange danske Medhjælpere nærer Amerika-Tanker, og mange realiserer dem. Jeg har igennem 5 Aar truffet mange danske Medhjælpere herovre, deriblandt flere Kammerater fra Centralorganisationen.

En af disse Venner maatte arbejde som Pakhuskarl i et halvt Aar, før han naaede ind paa et Kontor. I det halve Aar tjente han lige til Føden, lærte Engelsk ved Selvstudium og søgte ad forskellige Veje at tilegne sig lidt Kendskab til amerikansk Forretningsliv og Kontorarbejde. En anden Ven fik ved en Landsmands Hjælp straks Plads paa et Handelskontor og begge opnaaede i Løbet af et Par Aar saa gode Stillinger, at de kunde stifte Hjem og Familie.

En tredje har til Trods for et 8-aarigt Ophold, og en god merkantil Uddannelse hjemme, endnu ikke opnaaet den Kontorplads, han attraar, men har fristet Livet ved tilfældige Stillinger, snart som Elevatorfører snart som Agent. En fjerde arbejder paa en Telefonfabrik og en femte paa en Skiltefabrik, begge besøgende polytekniske Aftenskoler for at uddanne sig til Ingeniører, noget som sikkert vil lykkes for dem.

En sjette kører en Mælkevogn, en syvende har en mager Bogholderplads, en ottende vendte nedslaaet hjem igen efter et halvt Trængselsaars Forløb, en niende fik en Uge efter sin Ankomst til Amerika Plads paa et Klædelager i Chicago, og en tiende graver for Tiden Grøfter ude i Montana, hvilket er noget andet end at sidde paa et københavnsk Sagførerkontor og med Tiden maaske kan føre til noget langt bedre.

Disse 10 Stikprøver udgives ikke for at være typiske, men de er i hvert Fald taget ud fra Virkeligheden. Selvom mange danske Handelsmedhjælpere opnaar Stillinger indenfor det amerikanske Forretningsliv sideordnede med amerikanske Kolleger, gaar sikkert lige saa mange over til andre Beskæftigelser. Det er maaske godt, og i hvert Fald er det lettere at gøre det i Amerika end i Danmark. (Sluttes.)

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Onsdag den 19. ds. afholdtes Diskussionsmøde i Foreningens Lokaler. Emne: „Et Angreb paa Organisationen". Herr Michael Nielsen, Vejle, indledede paa Skrømt. I Diskussionen deltog Formanden samt Herrerne S. og M. Møller og Oscar Høyer. *Max Møller.*

Holstebro. Afdelingen afholdt Onsdag d. 10. April den halvaarlige Generalforsamling paa Hotel Royal. Efter at Formanden havde aflagt Beretning, fremlagde Kassereren Regnskabet, der ensstemmigt godkendtes.

Derefter foretoges Valg af ny Bestyrelse. Valgt blev Herr M. Christensen (N. K. Nielsen), Herr Aage Petersen (Carl Larsen), Herr P. Christensen (R. Færch), Herr H. P. Jensen (H. Theilgaard) og Lagerforvalter Knudsen (P. Baunsgaard); de tre første Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes, hvorimod de to sidste valgtes i Stedet for d'Hrr. Wito Knudsen og H. Thomsen, der ikke ønskede Genvalg.

Bestyrelsen konstituerede sig derefter saaledes: M. Christensen (Formand), Aage Petersen (Kasserer), H. P. Jensen (Næstformand), P. Christensen (Sekretær) og Lagerforvalter Knudsen. — Derefter samledes Medlemmerne om et fælles Kaffebord, og sluttelig udbragtes et kraftigt Leve for Centralorganisationen. *P. Christensen.*

Vejle Da Afdelingens Formand, Herr Bogholder Jens Johansen, af Hovedbestyrelsen er bleven valgt til Formand og Forretningsfører for Centralorganisationen, og har nedlagt sit Mandat som Formand for Vejle Afd., afholdtes ekstraordinær Generalforsamling den 26. April i Handelsforeningens Lokaler. Herr Boghandlermedhjælper Michael Nielsen blev valgt til Formand i den resterende Periode, indtil Foraars-Generalforsamlingen 1912. — Bestyrelsen har senere konstitueret sig med Herr Manufakturmedhjælper P. Kordt som Næstformand.

— Afdelingen har i den senere Tid faaet ikke saa faa nye Medlemmer, og flere er i Vente. Medlemsmøderne er ret godt besøgte; dog vilde det sikkert glæde mange, om endnu flere gav Møde. Der er jo altid Lejlighed til at faa sine Synspunkter og Meninger omdiscuterede. — Desuden afholdes Foredrag og Oplæsning, saa vidt det er muligt at erholde respektive Kræfter dertil. *M. Rasmussen.*

Den sorte Tavle.

2135 M. Lorch-Jørgensen er slettet med Restancer.
Nykjøbing F., Maj 1911. *Th. Krejl.*

Afleveret til Posten den 15. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1911. 11te Aargang.

SYVLUKNING.

Fra Butikkernes Dyb og Kontorernes Hal
trænger ud der et Raab fra de Tusinders Tal,
som for Føden og Friheden kæmper.
Det lyder hvert Aar, naar Vinteren fly'r,
naar Dagene længes og Vaarsolen gry'r,
og Bøgen grønnes i Skoven,
mens Fuglene kvidre foroven.

Det trænger sig ind i Hytte og Sal,
og klinge for Borger og Bonde det skal:
„Vi Frihedens Frugter bør nyde", —
og ej stænges inde til Kvælden fra Gry,
og først være færdig naar Sol gaar af By,
naar Blomsten sit Hoved maa bøje,
og Fuglen lukker sit Øje.

Saa støt os da Folk fra alle Lag
og ræk os en Haand i Kamp for vor Sag.
Thi Syvlukningen det gælder!
Og naar Kravet faar Fæste og Ønsket Rod,
vi Haandslag giver for Bistand god.
En Tak til Eder sig svinger
paa Frihedens gyldne Vinger.

Carl Jacobsen, Fredericia.

SOMMERENS faglige Krav!

Som Kontormedhjælperne bør skares om Feriespørgsmaalet og den tidlige Lørdagslukning, saaledes er Syvlukningen for Butiksmedhjælperne et Sommerens Reformspørgsmaal par excellence.

Det er tillige et vigtigt fagligt Anliggende, der ingenlunde begrænses til Medhjælperne bag Disken, men ogsaa har Bud til Lagrenes og Kontorernes Medhjælperstab, fordi en Time indvunden for den ene Medhjælpergruppe ikke glider sporløst hen over alle de andre. Tvertimod, det udøver sin omdannende, regulerende Indflydelse i den enkelte Forretning, i Bydelens Forretningskreds, Branchen, Pladsen og — paa Standens Arbejdsvilkaar.

Gennem mere end en Menneskealder er Arbejdstiden reduceret i alle Erhverv, medens Produktionen er steget. Fordringen om 8-Timersdagen er bleven et Verdenskrav, der langsomt realiseres uden at Samfundet derfor rystes i sin Grundvold. Endnu i 1891 stod Butiksmedhjælperen bag Disken baade Søndag Formiddag, Eftermiddag og Aften, indtil 1904 var Søndagen en delvis Arbejdsdag for mange af vore Standsfæller og endelig er i 1908 ensartet Butikslukning gennemført.

I 1891, 1904 og 1908 vejrede man i visse Kredse Detailhandelens Ruin, men Frygten har vist sig ugrundet. Ingen vil i Dag med Føje kunne paastaa, at Helligdagsloven i sin ældre og yngre Skikkelse eller Butikslukningsloven har forringet Vareomsætningen eller overhovedet gjort den sunde Handel Afbræk. — Fordelene, som disse Love har bragt Principalerne i ikke mindre Grad end Medhjælperne, er derimod iøjnefaldende og anerkendt af de selvstændige Købmænds store Flertal.

Men trods Helligdags- og Butikslukningslov indtager Medhjælperne endnu en Pariastilling sammenlignet med andre Fag, og der ligger et stort Arbejde foran, før det Merarbejde, som vore Standsfæller maa yde i Butikerne og paa Kontorerne, er udlignet gennem en tidssvarende Begrænsning af Arbejdstiden.

Denne Opfattelse er ved at trænge ind i Medhjælpernes Bevidsthed, netop som den fremtræder i det lille fordringsløse Digt, der indleder denne Artikel og som gengiver den Betydning, Butiksmedhjælperen tillægger den ene Aftentime indvunden af den korte danske Sommer.

Og her gælder det ikke Kravet om en Frihed, der tankeløst bortødsles, ligesaa lidt som den lune Midsommeraften netop bør nydes med en Bog foran Næsen, — men den ene Fritime finder, blandt meget andet, alene Motivering ved de hygiejniske Krav, som Tiden stiller: Bevægelse, Friluftsliv, Sport og som er af største Vigtighed for den, der gennem Ugens seks Dage bogstavelig maa stjæle sig et Glimt af Vorherres dejlige Solskin.

Næste Aar skal Butikslukningsloven revideres. Men hvilken Revision, — Krebsegang eller Fremskridt? Det afhænger af Medhjælperne selv, af den Evne og Styrke, hvormed de forlener Centralorganisationen i Agitationen for den frivillige Syvlukning.

Revisionen 1912 bør give 7-Lukningen det Lovens

Stempel, som 8-Lukningen opnaaede i 1908, og det er derfor af overordentlig Betydning for dette Formaals Fremme, at vore Afdelinger, baade Tillidsmænd og Medlemmer, overalt i Landet iværksætter en omsigtsfuld Agitation, saaledes som nøje angivet i de udførlige Instruktioner, vort Hovedkontor har udsendt til Afdelingerne. Thi vore Afdelinger og Tillidsmænd maa ikke glemme, at det er Centralorganisationen, der ikke alene har rejst Kravet, men tillige skal føre det fremad, ligesom det maa erindres særlig af Kontormedhjælperne — at Syv-Lukningen, skønt et Butikslukningsspørgsmaal, tillige er Nøglen til Regulering af Kontormedhjælpernes Arbejdstid. Thi lukkes Butikkerne Kl. 7 er Forskydningen i den tidlige Arbejdstid saa væsentlig, at ogsaa Kontorerne maa følge efter. Naar derfor de organiserede Kontormedhjælpere har en væsentlig Del af Æren for de Resultater, deres Standsfæller bag Disken har naaet — vil Hjælpen ikke være ydet uden et kommende Vederlag.

Det ensartede Kontingent.

I ANLEDNING af Herr. Chr. J. Hansens Artikel med ovenstaaende Overskrift i nærværende Blads Nr. 8 pr. 15. April d. A. skal jeg i det efterfølgende fremsætte nogle Bemærkninger, der vil redegøre for mit Standpunkt:

Jeg har altid haft den Opfattelse, at Centralorganisationens første og største Opgave er at organisere alle — kvindelige som mandlige — Medhjælpere i Butikkerne og paa Kontorerne, og for at give denne min Opfattelse et synligt Udtryk, for at vor Organisation kunde blive saa rummelig som mulig, og endelig for at konstatere, at denne tog rimelige Hensyn til de forskelligartede Lønningsvilkaar indenfor Standen, har jeg som Bestyrelsesmedlem i Afdelingen her allerede for over syv Aar siden været med til at foreslaa og anbefale, at Afdelingens Kontingent fra 1. Oktbr. 1903 blev sat til kun 1 Kr. 50 Øre pr. Kvartal for kvindelige Medlemmer, medens Kontingentet samtidig blev sat til 2 Kr. pr. Kvartal for mandlige Medlemmer.

Ogsaa da det senere blev en tvingende Nødvendighed at forhøje dette Kontingent, var jeg med til at foreslaa, anbefale og motivere et mindre Kontingent for kvindelige end for mandlige Medlemmer, og Generalforsamlingen af 19. Septbr. 1906 fastsatte da det endnu gældende Kontingent til 2 Kr. pr. Kvartal for kvindelige og 1 Kr. pr. Maaned for mandlige Medlemmer.

Jeg tør vel gaa ud fra, at de ovenfor nævnte Kendsgerninger afgiver tilstrækkeligt Bevis for, at jeg — og den til enhver Tid valgte Ledelse for herværende Afdeling — har efter Evne arbejdet hen til at „gøre vor Organisation lettere tilgængelig for de Tusinder af elendigt lønnede kvindelige Medhjælpere", og vore Bestræbelser i den Retning tyde i ethvert Tilfælde ikke paa, at Afdelingens Ledelse har næret, „nærer eller øger den Bitterhed mod de kvindelige Medhjælpere, som Herr Chr. J. Hansen mener at kunne paavise hos „ledende Mænd indenfor Centralorganisationen", og jeg tør paastaa, at denne af Herr H. saa frygtede Uvillie og Bitterhed er ukendt i Aalborg, hvor Afdeligens Ledelse med Glæde ser som Medlemmer samtlige herværende kvindelige Medhjælpere.

Naar imidlertid Herr Chr. J. Hansen — og med ham eventuelt flere Kolleger — har faaet den modsatte Opfattelse ud af mine Udtalelser paa Protestmødet her i Byen den 3. Marts, da skyldes dette sikkert først og fremmest Mødets lidet udførlige Avisreferat, der er optaget i Medlemsbladets Nr. 6, og dernæst den Omstændighed, at jeg for paa Mødet at fremkalde en Diskussion, der dog desværre udeblev, med Forsæt gav mine Udtalelser en udfordrende Form, for senere under den forventede Diskussion at faa Lejlighed til yderligere at uddybe Spørgsmaalet: Den kvindelige Medhjælpers Evne til at konkurrere med Manden om Arbejdet i Butikken og paa Kontoret.

Lad mig da til Forklaring af mit Syn paa dette Forhold nøjes med — ogsaa af Hensyn til Pladsen her i Bladet, — at citere, hvad en Kvinde under Mærket „Tante Lene" skriver i „Berlingske Tidende" om den kvindelige Handelsmedhjælper:

„Bestandig talrigere sværger Kvinderne til Merkur. Og det er ingenlunde vanskeligt for dem at faa Lov til at staa bag Disken. Baade i de store Magasiner og i de mindre Forretninger antages de, fornemmeligt af den Grund, at kvindelig Arbejdskraft er billigere end mandlig. Hvis det ikke var Pengepungen, saa —

Det maa engang siges rent ud af Posen, fordi det gjælder et Erhverv, hvor Kvinden har mange Betingelser for at gøre sig gældende og skabe sig en langt bedre og mere indbringende Position end den, de har. Det er ingen Hemmelighed, at vi, som er Kunder, ikke sjældent gaar ud af en Butik uden at købe, fordi Ekspeditricen viser sig ugidelig, uopmærksom, uvidende, uhøflig, ja endog ubehagelig. Selvfølgelig er der dygtige Ekspeditricer, der er Guld værd for den Forretning, der er saa heldig at kapre dem, men taget over en Bank vil de Næringsdrivende, ikke mindre end deres Personale, staa sig ved at Gennemsnits-Niveauet højnes.

At kaste hele Skylden paa Ekspeditricen, er ikke retfærdigt. Er hun ikke sin Plads voksen, kommer det af, at der ikke er anvendt en Smule paa hendes Uddannelse. Hun hopper fra Skolebænken lige op bag Disken, hvor hun skal behandle Varer, men ikke har Begreb om at omgaas Mennesker, oven i Købet de vanskeligste af alle, Kunder, hvad hun ikke har Forstand paa. Der anvendes hverken Tid eller Penge paa Dygtiggørelsen, og det er dog den, ingen kan berøve én, og som nok skal give Renter."

Hvad der her er sagt om Ekspeditricen gælder i mange Tilfælde ogsaa om Kontordamerne, af hvilke mange kun har haft den Uddannelse, som erhverves bag Disken eller ved at føre Kladde og Hovedbog i en Detail-Forretning.

Af Hensyn til de faglærte Medhjælpere maa det ogsaa siges rent ud af Posen, at det virker usundt og hæmmende paa Bestræbelserne for en Højnelse af Standens aandelige og sociale Niveau, naar kvindelig Medhjælp tilbydes for Beløb af helt ned til 15 Kr. maanedlig for 12 à 13 Timers dagligt Arbejde paa egen Kost og Logi, og at saadant finder Sted turde være et uomstødeligt Bevis paa, at ogsaa andre end de „der ere nødte til at arbejde for at kunne eksistere" trænger sig ind i vore Fag, idet enhver vel er enig med mig i, at intet Menneske kan „eksistere" for 15 Kr. maanedlig.

Hertil vil Herr H. eventuelt svare: Jo med Hjælp fra eller i Hjemmet.

Her er det, at man maa have Lov til at svare, at de Hjem, der har Raad til med et saa lille Beløb som maanedligt Tilskud at forsørge indtil baade 2 og 3 Ekspeditricer eller Kontordamer, paafører derved Standen en Konkurrence, der i det lange Løb bliver af større Virkning end Underofficerernes.

Af Hensyn til de mange, der intet Hjem har eller mister et saadant under Eksistensbetingelser, som de foran nævnte, er det intet mindre end en Samfundsopgave at søge ændret det nuværende abnorme Forhold: at kvindelig Medhjælp søges og tilbydes mod et Vederlag af kun 50 Øre daglig — altsaa den samme kvindelige Handels- og Kontormedhjælper, der — uvist af hvilke Grunde — føler sig hævet over at udføre almindelig Husgerning under Navn af Tjenestepige, generer sig ikke i mindste Maade for at yde sin Arbejdskraft under ganske anderledes sundhedsnedbrydende Forhold for et Vederlag af næppe det Halve af, hvad Tjenestepigen forlanger og faar for sit Arbejde.

Maaske som en direkte Følge af de skandaløse Lønningsforhold dreves Fonnesbech's Ekspeditricer — vel i Snesevis — ind i Tyveriet for at kunne „eksistere".

Hvilken Anklage mod Samfundet og Anklagen vilde om muligt være bleven endnu større om de unge Piger i Stedet for Tyveri var faldne som Ofre for Prostitutionen, hvorved Resten af deres Liv vilde have været spildt.

For Herr Chr. J. Hansen gør det mig ondt at konstatere, at ogsaa „Overklassen" er repræsenteret blandt vore Konkurrenter, idet Døtre af Statens Embedsmænd forlængst er rykket ind paa offentlige Kontorer.

Her i Byen traf man i sin Tid paa et af disse Borgmesterdatteren som Udøver af vort Fag.

Jeg vil slutte denne allerede altfor lange Afhandling med at henstille til Herr Chr. J. Hansen, at han i Medhold af første Stykke i § 6 i Centralorganisationens Love, saafremt saadant ikke allerede er sket, søger Hillerød Afdelingen ledet ind paa samme Vej, som den Aalborg Afdelingen slog ind paa allerede for over syv Aar siden nemlig: Det uensartede Kontingent — altsaa Herr H.s eget Ideal, selv om vi her praktiserer det paa en anden end den af ham forudsatte Maade.

Men selv efter en saadan Reforms Gennemførelse maa Herr H. fremdeles være forberedt paa organisatoriske Skuffelser.

Som Organisationsmand gennem ca. 12 Aar har jeg nemlig gjort den triste Erfaring, at det er saare vanskeligt at organisere de

danske, mandlige Handels- og Kontormedhjælpere, men det er umuligt og jeg tør næsten sige unyttigt at organisere den store Stab af kvindelige Medhjælpere, saalænge disse af mange forskellige Grunde kun betragter Handels- eller Kontormedhjælperstillingen som en Station paa Vejen til anden Livsstilling, (som saadan opgives ikke sjældent „Forlovelse" som Grund til Udmeldelse) og allermindst betragter Stillingen som deres Fremtidserhverv.

For de mange, der indtager et saadant Standpunkt overfor deres egen Fremtidsstilling, er det saa langtfra Kontingentets Størrelse, der bestemmer deres Tilslutning til vor Organisation.

Det manglende i saa Henseende skyldes helt andre og langt dybere liggende Grunde, som jeg af Hensyn til Pladsen i Bladet ikke skal komme nærmere ind paa i Øjeblikket.

Aalborg, i Maj 1911. *Nielsen-Lindquist.*
p. t. Formand.

Afdeling i Lemvig.

SØNDAG den 7. Maj startedes Afdeling i Lemvig. Der var indvarslet til Møde paa Warmdals Hotel med Hr. Jens Johansen som Taler. Hr. J. gav et Overblik over Centralorganisationens Historie og gennemgik vort Program, belyste de Resultater, denne havde naaet, samt paapegede de Opgaver, der laa for det fremtidige Arbejde.

Efter Foredraget, der hilstes med kraftigt Bifald, udspandt der sig en livlig Diskussion.

Ved den paafølgende konstituerende Generalforsamling valgtes til Formand Kommis Jespersen og til den øvrige Bestyrelse Kommis Chr. Andersen, Kommis Dahl Nielsen, Kommis Kvistgaard Lund og Kommis Gorm Petersen. — Til Revisorer valgtes Kommis Jensen og Skaaning.

Bestyrelsen blev anmodet om at affatte Lovudkast og indkalde til nyt Møde.

Hr. J. bød Foreningen Velkommen i Centralorganisationen; den ny Forening blev lige Nr. 50.

— — —

Den 8. og 9. Maj holdt Hr. Jens Johansen Agitationsmøder i Holstebro og Struer, der begge var velbesøgte og resulterede i, at Afdelingerne styrkedes og fik en Del nye Medlemmer. Der er nu al mulig Grund til at tro — efter den Interesse at dømme, der vistes for vor Sag — at disse Afdelinger atter, og forhaabentlig for bestandig, gaar en jævn og sikker Fremgang i Møde.

Reporter.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Marts og April.

PROTESTMØDER mod den statsunderstøttede Konkurrence er i Marts Maaned afholdt i Helsingør og Næstved med fuldt tilfredsstillende Resultat.

Foredragene med Statstilskud er nu afsluttede i indeværende Maaned. Foredrag er afholdt i følgende Afdelinger: Aalborg 1, Aarhus 2, Esbjerg 1, Fredericia 1, Helsingør 1, Hillerød 1, Hjørring 1, Horsens 1, Kallundborg 1, Kolding 1, København 3, Nakskov 1, Nykøbing F. 1, Nykøbing M. 1, Næstved 1, Odense 1, Præstø 1, Randers 1, Samsø 1, Silkeborg 1, Skive 1, Slagelse 1, Svendborg 1, Thisted 1, Vejen 1, Vejle 2.

Agitationsmøder er afholdt i April i Kallundborg, Rønne og Stubbekøbing med Hr. C. Hammer som Taler; endvidere i Struer Holstebro og Lemvig, hvor Hr. Jens Johansen indledede. Møderne var vellykkede og bragte nye Afdelinger i Rønne, Stubbekøbing og Lemvig, samtidig med at de øvrige Afdelinger styrkedes.

Protestmøde er afholdt i Odense (Vilh. Hansen). Stærkt besøgt. Tør siges at have brudt den Opinion, man der fra en enkelt Side rejste mod vor Organisation. Hermed er Agitationen mod den statsunderstøttede Konkurrence foreløbig afsluttet. — Endvidere er der indledet Korrespondance med forskellige Afdelinger for at faa mere Fart i det lokale Arbejde.

7-Lukningen. Forberedelserne hertil er nu i fuld Gang omkring i Afdelingerne, og der er gennem indgaaende Instruktioner og gratis Agitationsmateriale søgt at faa dette berettigede Krav atter i Aar bragt frem med fornyet og forøget Kraft. I Forbindelse hermed er der slaaet til Lyd for vort Krav om Sommerferie, ligesom Afdelingerne er opfordrede til at lade afholde Sommerstævner, der viser sig at blive af større og større agitatorisk Betydning for Centralorganisationens Fremgang.

Tanken om at samle vore Sange i et Hæfte „Medhjælpersange" er nu med Stævnerne særlig for Øje genoptaget, og Afdelingerne er opfordrede til snarest at samle og indsende til Hovedkontoret alle saadanne, der har Værdi udover lokale Interesser.

Den sædvanlige større Ledighedsprocent i Foraarsmaanederne har nu kulmineret, og Arbejdsløshedskassen kan stadig siges at fungere tilfredsstillende.

Beretning for Danmark og Norge er indsendt til den internationale Føderation om Medhjælpervilkaar, Medhjælperlovgivning, det faglige Reformarbejdes Resultater og øvrige Opgaver, Medhjælperorganisationen har stillet sig, resp. løst.

Endelig bør nævnes Centralorganisationens Indgriben ved Valget af Medhjælperrepræsentanter til Sø- og Handelsretten i København, der har vakt megen Opsigt og skaffet os Medhold saavel hos Justitsministeren som hos den offentlige Mening i vor Kritik af Grosserersocietetets Fremgangsmaade, saa vi ved næste Valg i 1914 kan gøre vore lovmæssige Rettigheder gældende.

Agitations-Brochuren er udsendt i et Antal af ca. 6000 til Provinsafdelingen foruden 10,000 til de københavnske Afdelinger.

Medlemstilgangen har været 242.

Nye Baner.

Vejen Afdeling er foran

DET er tidt og ofte fra vor Organisations Side fremhævet, at det var en af Medhjælpernes Opgaver at faa den unge Slægt, som rekrutterer Faget, uddannet saa godt og solidt til den Eksistenskamp, der venter den. En af vor mindre, men udmærket ledede Afdelinger, Vejen, har paa dette Omraade sidste Vinter optaget et Arbejde, som jeg synes fortjener at kendes i videre Kredse. Vejen har — som den moderne Landsby den er — sin tekniske Skole, beregnet for Haandværkere. Til denne er paa Afdelingens Foranledning knyttet en Handelsklasse med speciel Undervisning i de praktiske Handelsfag. Skolen afsluttede forleden sit første Kursus og Vejen Afdeling udsatte da 4 Præmier til de dygtigste Elever i Handelsklassen. Ved en lille Afslutningsfest høstede vor Afdeling — og særlig Idéens Fader, vor interesserede Kollega, Hr. Forretningsfører Martin Petersen, fra alle Sider — ikke mindst fra Købmændenes — megen Tak og Anerkendelse for Sagens Gennemførelse.

Kunde dette Eksempel ikke være til Efterfølgelse andre Steder i mindre Byer, hvor ingen Handelsskole findes?

N. C. Nielsen.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Hovedanmeldelserne.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser, som — i **to** ligelydende Eksemplarer — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den **20.** denne Maaned.

For Anmeldelser, som indkommer efter denne Tid, maa Afdelingerne selv være ansvarlige for eventuel Forsinkelse i Bladets Forsendelse.

Hvert Posthus opføres paa sin Blanket, og Navnene i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som faar Bladet gratis tilsendt.

„Kbhvn." i Blankettens venstre Hjørne maa hverken overstreges eller rettes, da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, ligesom der ikke maa anføres nogen Datobetegnelse i Datorubrikken. Endvidere maa der paa Blankettens Hoved ikke anføres „Medlemsfortegnelse" el. lign.

Anmeldelsesblanketter erholdes omgaaende ved Rekvisition.

Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidendes Ekspedition.
Fr. Møller.

Kjøbenhavn L., Ægirsgade 68, den 1. Juni 1911.

Amerikanske Forretnings- og Medhjælperforhold.

Af *C. H. W. Hasselriis*, Chicago. (Sluttet.)

Den danske Medhjælper kan godt klare sig ved sit Fag i Amerika. Men han maa være taalmodig — uden dog at være for beskeden eller tillade nogen at sætte sig paa ham. Han maa

være villig til, om nødvendigt, i det første Aar at leve fra Haanden i Munden — uden dog at maatte sætte sin egen Selvagtelse over Styr. Han maa være dristig og ikke ængstelig, loyal mod Amerika og amerikanske Forhold — uden dog at ofre sin kritiske Sans eller være krybende høflig; han maa være sparsommelig, og søge at tilegne sig Amerika med aabne Øjne og Øren.

Men først og sidst maa han lære Engelsk, og som han gør Fremskridt i dette, sætter sig ind i amerikanske Forretningsmethoder og Samfundsforhold, faar amerikansk Snit over sig og lærer at handle hurtigt og sikkert, vil det amerikanske Forretningsliv aabne sig for ham. Han maa aldrig tro, at han har lært sit nye Sprog til Fuldkommenhed, — det gør han nemlig aldrig, — men hans Held vil ofte rette sig efter hans Færdighed i Engelsk. Ingen skammer sig i Amerika over, at han er Dansk, og man kan have megen Glæde og Opmuntring af Landsmænds Selskab, men indtil man har lært Engelsk, gør man i de fleste Tilfælde klogt i at søge amerikansk Omgang.

Det er vanskeligt at afgøre, hvorvidt Kontorarbejde tiltaler den danske Medhjælper i Amerika fremfor Butiksarbejde. Kontor- og Lagerarbejde fordrer ikke en saa tyk Ordbog og en saa smidig Tunge som Butiksekspedition gør, medens Kontorarbejder giver rigere Lejligheder til at behandle Sproget i Skrift.

Men først og sidst Engelsk. Færdighed i Sproget stiller den danske Medhjælper paa lige Fod med den amerikanske, thi vel er amerikansk Forretningsliv forskelligt fra dansk, amerikanske Forhold fra danske Forhold, men disse Spørgsmaal vil dog altid være underordnede Proplemer, som en trænet dansk Medhjælper kan løse lige saa godt som en amerikansk.

II. Den amerikanske Medhjælper.

Staar den amerikanske Forretningsmand over den europæiske i Dygtighed?

Amerika har ganske vist frembragt nogle af de største og dygtigste Forretningsmænd, som Verden har kendt. Men det betegner ikke absolut, at de var begavet med rigere Evner end den gamle Verdens. Højst sandsynligt har Grunden været den, at Amerika har budt større Chancer og større Virkefelt. Disse Forhold ansporer til større Energi og Opfindsomhed. De store Forhold fordrer store Mænd og skaber store Mænd. Thi Mennesket vokser med sine Opgaver. Og de frie Forhold, der paa mange Maader præger det amerikanske Samfundsliv, tjener til at bringe de bedst skikkede Mænd frem. Amerika honorerer Hjærner fremfor Navne.

Men i systematisk merkantil Træning staar Europa sikkert over Amerika, og en Sammenligning falder derfor ud til Fordel for Europa. Gennemsnitsmedhjælperen kommer til at lide derunder. Han har ganske vist Chancerne, men de fremragende Dygtigheder udnytter dem paa hans Bekostning. Dygtigheder honoreres fyrsteligt for deres Evne til at holde Rede paa Masser af smaa Hjul i et stort Maskineri. Og de smaa Hjul lønnes magert, fordi de ikke kan, — hvilket lige saa hyppigt betyder, — at de ikke faar Lejlighed til at præstere originalt Arbejde.

Den danske Medhjælper er alsidig. Amerikaneren er mere Specialist. Det kan jo være meget godt økonomisk set, men menneskeligt set lider Individet, lider Arbejdets Personlighedsværdi ved det, og i mange Tilfælde vil Specialisten merkantilt komme til kort, hvor den alsidigt uddannede Mand kan klare Situationen.

Hvad der ovenfor er sagt om Forretningsmænd gælder naturligvis ogsaa for Medhjælpere. De store Opgaver kalder paa de store Mænd, og de frie Forhold henter dem frem fra Folket. De smaa Mænd kommer derfor til at vente forgæves, og der gøres ikke de Anstrengelser, som der gøres i Danmark, for at uddanne systematisk den hele Stand og saaledes give ogsaa dem en Chance, der maaske oprindeligt ejer Evner og Betingelser men mangler i Initiativ og Ærgerrighed.

En systematisk Lærlingeuddannelse finder ikke Sted i Handelsfaget. Den lærenemme, det hurtige og klare Hovede behøver ikke at vente saa længe som den mere tungnemme eller mindre udviklede. Kan kan udfylde en vanskelig Plads, faar han den og det højere Vederlag derfor uden Hensyn til, hvor længe han har været ved Faget.

Handels-Aftenskoleundervisning er ikke hverken moralsk eller lovmæssigt obligatorisk. Selvom det gennemgaaende kan være skralt nok i Danmark med Principalernes Lyst eller Taalmodighed til at lære fra sig til Lærlingene, har de amerikanske Foresatte endnu mindre Tid og Taalmodighed. Baade hvad praktisk og teoretisk Uddannelse angaar maa de amerikanske unge Mænd hjælpe sig selv fremefter bedste Beskub, som de har Forstand, Initiativ og Ærgerrighed til.

Der findes naturligvis Handelsskoler i Amerika. Masser af dem. De er ikke underkastet anden Kontrol end Publikums, naar undtages enkelte af de højeste merkantile Læreanstalter, der i de senere Aar er oprettede mange Steder under Handelsforeningers Auspicier og ofte i Forbindelse med stedlige Universiteter.

Der spores nemlig i Amerika en Trang til at bringe Handelsskolesagen mere under System, og fra flere Sider har europæiske Forhold og Institutioner været Genstand for Undersøgelser.

De amerikanske Handelsskoler staar ubetinget over de danske. Baade hvad praktiske Undervisningsmetoder og mere moderne Undervisningsmateriale angaar. Som ovenfor nævnt er der ved mange Universiteter oprettet merkantile Fakulteter, hvor der gives unge Handelsmænd Lejlighed til at øge deres Viden i en Udstrækning, der langt overgaar, hvad de bedste danske Handelsskoler kan præstere.

Undervisning i Revision (Auditing) højere Regnskabsføring (Accounting), Finansvidenskab og Nationaløkonomi har i Amerika paa sine Steder naaet en sikkert enestaaende Højde, og i stor Udstrækning lægges Eftertryk paa moderne Felter, som Salgs-Psykologi, Systematisering, Avertering og lign., Fag, som danske Handelsskoler endnu ikke har føjet til deres Timeplan.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Hillerød. Bestyrelsen forbereder i denne Tid et systematisk Arbejde for 7-Lukningen og haaber paa et godt Resultat. Navnlig vilde det jo være ønskeligt, om vi i Aar kunde faa Kolonialhandlerne med.

Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa, at Agitationen for dette Spørgsmaal ikke alene koster Tid og Arbejde — men ogsaa Penge. Der er i de sidste Par Maaneder kommen en hel Del ny Medhjælpere til Byen. Sørg for, at disse Medhjælpere bliver Medlemmer af vor Organisation. Mange Medlemmer giver Penge — og bedre Udsigter til et godt Resultat.

Chr. J. H.

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforenings Sommerlokaler er i Aar paa Etablissementet „Helgoland", Strandvej 20, og staar aabne for Medlemmerne den 1. og 3. Tirsdag Aften i hver Maaned.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Formandens Adresse er: Fr. Møller, Ægirsgade 68, L., Telf. Taga 894x, og at Kassererens Adr. er: J. Christensen, St. Hansgade 2, 4., N.

Kolding. Store Bededag afholdtes en lille Afslutningsfest paa Foreningens vellykkede Vintersæson. Der indledes med et Par Koncertnumre, hvorefter Formanden oplæste et Par humoristiske Smaating og derefter sang Frøken Eeg nogle Sange smukt og stemningsfuldt. Særlig gjorde en Sang, der var komponeret af et af Foreningens Medlemmer til Tekst af en lokal Digter, stor Lykke. Et fælles Kaffebord med Taler og mere Sang, og til Slut et Par Timers Dans, blev Finalen paa den udmærkede Aften.

X.

Samsø. Afdelingen afholdt Søndagen den 14. Maj Møde paa Holm Madsens Hotel i Onsbjerg angaaende 7-Lukningens Gennemførelse. Alle Medlemmerne havde givet Møde, og der udspandt sig en ret livlig Diskussion. Det vedtoges, at 2 af Medlemmerne skulde søge at faa Principalerne til at interessere sig for Sagen og samle deres Underskrifter paa cirkulerende Lister. — Derefter gik man til Valg af et nyt Bestyrelsesmedlem i Stedet for vor trofaste Kollega, Hr. Emanuel Jensen, Onsbjerg, som afgaar paa Grund af Bortrejse. Valgt blev Herr Kommis Bjørslev, Ballen. Næste Møde afholdes i Tranebjerg.

E. R.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Plads er ledig straks i Sønderjylland som Rejsende for et Firma i Landbrugsmaskiner. Dygtig Sælger, helst med Branchekendskab og nogen Kendskab til Tysk. Fast Gage 1200 Mark + Provision. Alder 25—30 Aar.

Plads er ledig pr. $^1/_7$ som Bogholder og Kasserer — ca. 25 Aar — i et stort Isenkram- og Trælast-Firma. En virkelig fin Bogholder kan skabe sig en god Stilling.

Plads er ledig straks for en ca. 20-aarig Kolonial-Kommis. Begyndelsesgage 35 Kr. pr. Maaned. Vedkommende maa være villig til i Sommertiden at passe et Marketenderi.

Nærmere Oplysninger faas fra Hovedkontoret, naar Svarporto vedlægges.

Afleveret til Posten den 31. Maj.

Udgivet af Centralorganisationen. — Ansvarshavende Redaktør VILH. HANSEN. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværgade 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1911. 11te Aargang.

VOR ADMINISTRATION.

DA vi en Eftersommer-Nat for snart elleve Aar siden, efter en lang Dags Kongresforhandlinger, nødsagedes til at ophæve Centralorganisationens Forretningsførerpost, følte vi, at det gjaldt et administrativt Tilbageskridt. — Men der var ingen Vej udenom. En ung Organisation, der allerede i Starten overvurderer sig selv, trænges af Anfald udefra og er svækket af indre Fejlgreb maa segne under et Budget, der tilrettelægges med Tyrketro paa Fremtiden.

I 1903 indlededes den organisatoriske Husflidsperiode, hvor vore ledende Mænd hver for sig sad hjemme og syslede med Organisationsspørgsmaalet, — en Periode, der omend vi alt længe paa Hovedkontoret har haft fast Medhjælp, dog først er endelig afsluttet naar disse Linier er naaet ud til Medlemmerne.

Tidligere end vor sidste Kongres — der udtalte sig for en Ordning, som den nu gennemførte — kunde forudse, har Omstændigheder, der gjorde det administrative Fremskridt uomgængeligt, hidført den Nyordning, der betegnes af Herr Jens Johansens Ansættelse som Centralorganisationens Forretningsfører.

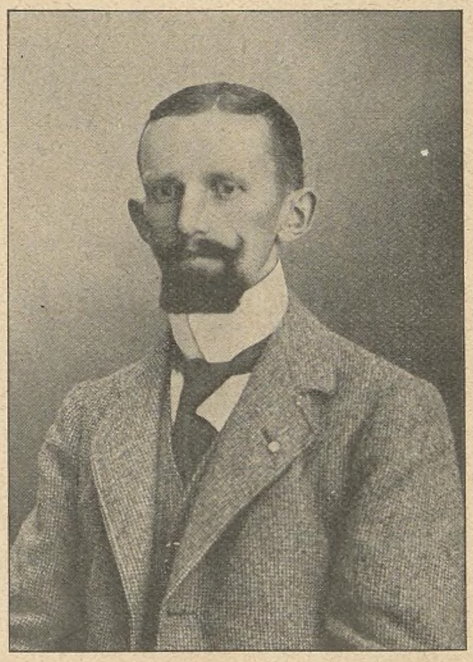

JENS JOHANSEN

Altfor længe har vi savnet den Mand, der ganske kunde overtage Ledelsen af den daglige Administration, Regnskabsvæsenet, den omfattende Korrespondance og det betydelige Arbejde, der foranlediges af de Institutioner, der nu er knyttet til vor Organisation.

Centralorganisationen er i Tidens Løb med sit nuværende Medlemstal og sine halvhundrede Afdelinger bleven en ret kompliceret Mekanisme, hvis regelrette Funktion væsentlig afhænger af Takten i Samarbejdet mellem Hovedkontor og Afdelinger. Og der kræves Aarvaagenhed og et godt Eksempel til Efterlignelse af hint, for at sætte den største som den mindste Afdeling i det sikre Tempo.

Her finder Forretningsføreren sit egentlige Virkefelt, og den Kollega, der nu har overtaget dette Tillidshverv, viste sig tidligere at eje Betingelserne derfor: Udholdenhed, Energi og organisatorisk Forstaaelse.

Var end Hovedbestyrelsens Beslutning den 9de April et ekstraordinært Skridt, nødvendiggjort af særegne Forhold, er de administrative Fordele, som derved er opnaaet, saa iøjnefaldende, at det kan paaregne almindelig Tilslutning fra Afdelinger og Medlemmer, selv om Herr Jens Johansens Ansættelse naturligvis skal forelægges Kongressen til endelig Afgørelse.

I organisatorisk Henseende, ved Afgørelse af faglige Anliggender og Sager af taktisk Rækkevidde som ogsaa i vigtigere administrative Spørgsmaal, tager det samlede Forretningsudvalg eller Hovedbestyrelsen de afgørende Beslutninger. Den administrative Reform vil naturligvis især afmærkes indadtil, men derimod ikke ændre Centralorganisationens øvrige Virksomhed.

Den saaledes gennemførte Nyordning tilsigter altsaa udelukkende en nødvendig administrativ Reform, svarende til Centralorganisationens nuværende Omfang, og gør det muligt under egnet Form at møde den kommende Tids Opgaver.

Og Fremtiden vil sikkert vise, at vi har truffet det rette Valg — hvad angaar Manden som ogsaa Sagen.

Jens Johansen, f. $^{21}/_{2}$ 1883, er en Bondesøn fra Djursland Faderen J. A. Johansen er Sognefoged i Hornslet.
J. kom i 1897 i Lære i en blandet Landforretning i Grenaa og

gennemgik samtidig den derv. Handelsskole. Senere ansat i Landets største Kolonialhus, Carl Bertelsen & Co., Aarhus, hos H. Dørr, Nykjøbing S. og Oscar Bruun & Co., Skanderborg. Siden 1907 Bogholder i Vejle tekn. kem. Laboratorium. Medlem af Ligningskommissionen i Vejle og Indehaver af forskellige Tillidshverv særlig indenfor Afholdsbevægnlsen, der i J. har en varm Forkæmper.

J. var i 1906 Medstifter af Centralorg. Skanderborg Afdeling og et Aarstid dennes Kasserer. 1908—10 Medlem af det jyske Agitationsudvalg, ligesom J. de sidste Par Aar har været Formand for Vejle Afdelingen, som han ledede mønstergyldigt og oparbejdede til en af vore bedste Afdelinger. Ved Vejle-Kongressen 1910 indvalgtes J. i Centralorg. Hovedbestyrelse.

Fédération internationale des Employès.

SOM tidligere meddelt afholdt den store internationale Handels- og Kontormedhjælperføderation i Maj et Møde i Bryssel, hvorved vor Centralorganisation for første Gang var repræsenteret, idet Vilh. Hansen havde modtaget særlig Indbydelse til at deltage.

I denne internationale Sammenkomst deltog Repræsentanter for Medhjælperorganisationer i Frankrig. Belgien, England, Holland, Irland, Australien, Spanien og Danmark, og Konferencen vandt særlig i Interesse derved, at Midlerne og Betingelserne for international Forstaaelse og Samvirksomhed mellem Medhjælperorganisationerne, Løsningen af praktiske Spørgsmaal samt Betingelserne for og de egnede Midler til at udvide Føderationens Omraade — der foruden de nævnte Lande tillige omfatter Portugal og Serbien — forhandledes, ligesom der toges forskellige Beslutninger i saa Henseende.

Det vil sikkert interessere vore Kolleger at erfare, at de af vor Repræsentant fremsatte Forslag ensstemmig accepteredes, deriblandt Spørgsmaalet om Udgivelse af et internationalt Medhjælper-Tidsskrift.

Under Konferencen konstitueredes — i Henhold til Genfer-Kongressens Beslutning — følgende Hovedbestyrelse for „Fédération internationale des Employès": Auguste Bruggeman, der som bekendt er Føderationens Generalsekretær og sammen med Hector Lescalier og Boclinville udgør det internationale Bureaus Embedsmænd, samt Léon Troclet, Charles Vergne, John Turner og Vilh. Hansen.

Vi skal i næste Nr. bringe en særlig Artikel om det internationale Møde og vil senere berette om det organisatoriske Udbytte, Vilh. Hansen høstede under den Rejse i Belgien og Holland, vor Kollega foretog efter Kongressens Afslutning, og hvor han modtoges med megen Imødekommenhed af vore derværende Broderorganisationer.

Foruden et Besøg paa det internationale Bureau besøgte Vilh. Hansen under nogle Dages Ophold i Flandern den store belgiske Medhjælper-Sammenslutning „Ligue nationale des Employès et Voyageurs de Belgique", hvis Hovedsæde er i Gand, samt de hollandske Landsforbund „Nationale Bond van Handels- en Kantoorbedienden Mercurius" i s'Gravenhage og „Algemeene Nederlandsche Bond van Handels- en Kantoorbedienden" i Amsterdam.

Under Opholdet i sidstnævnte By blev Vilh. Hansen elskværdig modtaget af Edo Fimmen, Generalsekretæren for „Secrétariat international des Employès de Commerce" — den anden og mindre internationale Sammenslutning, der omfatter de socialdemokratiske Medhjælperforbund i Tyskland, Østerrig, Holland og en engelsk Organisation. Herr Fimmen, der deltog i den internationale Medhjælperkonference ifjor, vil erindres af en Del af vore kjøbenhavnske Medlemmer.

Vilh. Hansens Rejse har i det hele taget været særdeles udbytterig, og han er hjemvendt med et stort og alsidigt Materiale vedrørende de paagældende Organisationers organisatoriske og administrative Virksomhed, ligesom der paa anden Maade er knyttet Forbindelser med vore udenlandske Standsfæller, der næppe vil blive uden Værd for vort Fremtidsarbejde.

Syvluknings-Agitationen.

Dette Sommerens faglige Spørgsmaal, der navnlig tager Sigte paa en Reform i Butiksmedhjælpernes Arbejdsvilkaar, og hvorom Vejledning udsendtes til Afdelingerne primo Maj, er i disse Maaneder Pointet i Afdelings-Arbejdet.

I det efterfølgende anfører vi nogle Notitser vedrørende det forberedende Agitationsarbejde, hentet fra de Meddelelser og Indberetninger, vi hidtil har modtaget.

ODENSE VELRUSTET.

VOR Afdeling i Fyns Hovedstad har allerede for Maaneder siden rustet sig til Syvluknings-Agitationen ved en næsten ensstemmig vedtaget Forhøjelse af Kontingentet til Kr. 2.— maanedlig. Ligeledes har man ladet Centralorganisationens første 7-Lukningspjece optrykke paany i ca. 10,000 Eksemplarer og ved Annoncer i Bladene, cirkulerende Lister indenfor de resp. Brancher etc. indledet 7-Luknings-Kampagnen.

RESULTATER I SVENDBORG.

Svendborg har aldrig udmærket sig ved faglige Fremskridt. De gamle Handelshuse har endog stillet sig ret afvisende overfor vore Reformbestræbelser. — Imidlertid har dette kun ansporet vor dygtige Afdelingsledelse til en agitatorisk Kraftudfoldelse, der allerede har baaret Frugt, idet hidtil over 50 Forretninger er indgaaet paa den tidlige Butikslukning i Sommermaanederne. Desuden har samtlige Bog- og Papirhandlere sluttet sig til Syv-Lukningen.

Derimod er der ikke hidtil opnaaet Resultater i Manufaktur- og Isenkrambranchen, fordi nogle enkelte Principaler modsætter sig Reformen. Som bekendt er Centralorganisationen specielt bearet med visse Isenkræmmerfirmaers „Bevaagenhed", og der mangler ejheller i Svendborg nogle Isenkræmmere, der ved enhver given Lejlighed søger at chikanere vor Afdeling. Saaledes har d'Herrer C. M. Kaufmann og Sophus Nielsen af al Evne modarbejdet 7-Lukningen og søgt at bringe den til at strande. — Blandt Manufakturhandlerne fortjener især d'Herrer Iver L. Foldager, Axel Broch og G. R. Bergs Varehus at fremhæves som den tidlige Luknings afgjorte Modstandere.

De opnaaede Resultater falder saaledes indenfor de øvrige Brancher, men ogsaa her findes „outsiders", der ser deres Fordel i ikke alene at modarbejde Medhjælpernes, men ogsaa deres egne Kollegers Interesser. Af disse Herrer har Materialisterne Richard Sand og Johansen, Torvet, Kaffehandler Emil Andersen og H. J. Krøger gjort sig fortjent til at anføres.

Vor Afdeling har som nævnt udfoldet et energisk Arbejde for dette Anliggende, og har iøvrigt erholdt meget imødekommende Svar fra Bestyrelserne for de resp. Principalforeninger, ligesom det bør noteres, at Detailhandlerforeningen endog har tilbudt at participerer i Afdelingens Udgifter. — Foruden de ogsaa andre Steder almindelige Opfordringer til Publikum gennem Bladene, har man i Svendborg taget Biografteatret i Agitationens Tjeneste, idet en Film med „Gør Deres Indkøb før Kl. 7" indgaar blandt Mellemakternes Reklamer. Første Gang denne gode Idé praktiseredes modtoges den med forstaaende Bifald.

AGITATIONEN I NORDJYLLAND.

Hjørring-Afdelingen har udfoldet et vel tilrettelagt Forarbejde for den tidlige Sommerlukning, og samtidig udstrakt Agitationen til Landsbyerne Vraa, Sindal og Brønderslev i Vendsyssel, idet vore Medlemmer paa disse Pladser tilhører Hjørring-Afdelingen. — Vi savner endnu nærmere Oplysning om eventuelle Resultater.

SYV-LUKNING, LOVOVERTRÆDELSER OG — LOCKOUT-TENDENSER I FREDERICIA.

Den ret unge Fredericia-Afdeling, hvis Leder for Tiden er vor energiske Kollega C. P. Henningsen, indledede for længere Tid

siden Agitationen, der dog hidtil kun er resulteret i 7-Lukning indenfor Boghandelen, idet d'Herrer Isenkræmmer H. C. Resting og Manufakturhandler Ulrik Madsen ved deres Modstand har evnet at sprænge den Tilslutning, som Sagen havde opnaaet i de resp. Brancher. Atter et Bevis paa, hvor utilstrækkelig den frivillige Overenskomst virker, og hvor nødvendig lovmæssige Bestemmelser er! — C. P. Henningsen imødegik Restings Holdning i en saglig Artikel, som det lokale Regeringsorgan nægtede at optage, men som derefter offentliggjordes i det socialdemokratiske Blad.

Iøvrigt har Overtrædelse af Butikslukningsloven hørt til Dagens Orden, og Afdelingen har derfor i Tilslutning til Syvlukning-Agitationen søgt at sætte en Stopper for disse gængse Lovbrud. I alle lokale Blade offentliggjorde Afd. saaledes Meddelelse om, at man agtede „at anmelde alle de Tilfælde af Overtrædelse, der fremtidig kommer til Foreningens Kundskab". Da 3 Principaler desuagtet holdt aaben Forretning til Kl. 8^{20}, anmeldtes de til Politimesteren. Dette har fremkaldt stort Røre indenfor den gamle Handelsforening, og der har hævet sig Røster for Etablering af Lockout mod de organiserede Medhjælpere. Imidlertid har vor Afd. set sig nødsaget til nye Anmeldelser, deriblandt Herr H. C. Resting, og Sagens videre Forløb henstaar endnu i det uvisse. Detaillisternes overvejende Flertal tager Afstand fra de kamplystne Principaler, som det naturligvis er mere end tvivlsomt, at Handelsforeningens Flertal vil følge.

I Sandhed en artig Komedie, hvis man erklærer os Krig, fordi vi hævder Loven!

PAA SAMSØ

har vor derværende Afdeling ligeledes for nogen Tid siden planlagt en Agitation for den tidlige Butikslukning, og vort Agitationsmateriale er spredt over Øen. Der er nedsat et Udvalg til Forhandling med Principalerne.

SYVLUKNINGEN PAA SJÆLLAND.

I Fredensborg er 7-Lukningen gennemført fra Begyndelsen af indeværende Maaned til Udgangen af August. Dette gælder for samtlige Forretninger, Fredag og Lørdag undtagen.

Samtlige Manufakturhandlere, Herreekviperings- og Trikotageforretninger i Vordingborg lukker Kl. 7 fra 6te Juni til 1ste September.

OFFENTLIGT MØDE I KJØBENHAVN.

De kjøbenhavnske Afdelinger havde den 23. Maj arrangeret et offentligt Møde om 7-Lukningen. Mødet, der var velbesøgt, aabnedes af Formanden, F. Møller, hvorefter Folketingsmand A. C. Meyer og Sekretær P. Hedebol talte om Kravets Betydning for Medhjælperne, idet Taleren paapegede, at det var en af Lovgivningsmagtens Opgaver at fæstne de Resultater, som de faglige Organisationer paa dette Omraade opnaaede gennem deres Virksomhed. — Saavel Indlederne som F. Møller og Assistent C. Hammer, der især fremhævede Organisationens Nødvendighed for at føre Syvlukningen til Sejr, opfordrede de uorganiserede Medhjælpere til at støtte og deltage i det faglige Reformarbejde, Centralorganisationen udfolder.

Den foreslaaede Syvluknings-Resolution fandt ensstemmig Tilslutning.

Medhjælper-Stævner.

I Lighed med tidligere Aar vil der i indeværende Sommer blive arrangeret Medhjælper-Stævner af vore Afdelinger i de forskellige Landsdele. Arrangementet af disse Stævner ligger i de lokale Udvalgs Haand, men Centralorganisationen stiller en af vore kendte Talere til Disposition for Stævnet, naar Anmodning derom fremsættes.

Sommerstævnernes samlende og agitatoriske Betydning er almenanerkendt indenfor vor Organisation, og man bør derfor overalt søge at planlægge disse faglige Sammenkomster med størst mulig Omsigt og virke for talrig Tilslutning af saavel organiserede som uorganiserede Medhjælpere.

Hidtil er følgende Stævner fastsatte:

NORDJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Kollegerne fra de tre nordjyske Byer Hjørring, Frederikshavn og Aalborg samles til Stævne i den store, naturskønne Dronninglund Storskov Søndagen den 9de Juli 1911.

I dette Stævne maa alle Kolleger fra de nævnte Byer deltage!

Stævnets Program, der vil fremkomme i næste Nr. pr. 1. Juli, vil blive tilstillet Medlemmerne.

SYDJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Afdelingerne i Horsens, Vejle, Kolding, Vejen og Fredericia arrangerer Sommerstævne i Fredericia Søndag den 2den Juli.

Det egentlige Stævne afholdes i Fuglsang Skov, hvor Vilh. Hansen taler Kl. 4 Efterm.

Alle Handels- og Kontormedhjælpere i Sydjylland opfordres til at deltage!

VESTJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Vore Afdelinger i Herning, Holstebro, Lemvig, Skive og Struer indbyder Handels- og Kontormedhjælperne i de paagældende Distrikter til et Medhjælperstævne, der afholdes Søndag den 2den Juli i Toftum Bjærge ved Struer.

Som Taler kommer tilstede Forretningsudvalgsmedlem, Byraadsmedlem A. Andreasen, Hjørring.

BEMÆRK!

CENTRALORGANISATIONENS HOVEDKONTOR ER HEREFTER:

BAGERSTRÆDE 5 (ved Vesterbros Torv) KJØBENHAVN B.

Tanker!

DET er Søndag Formiddag — saadan en rigtig dejlig Foraarssøndag, hvor Solen straaler, Fuglene kvidrer, og al Naturen staar i sin frodigste Foraarspragt.

En saadan Søndag Formiddag ligger jeg ude paa en Skrænt i den prægtige Krabbesholm Skov, med Udsigt over Fjorden, hvor Solen glitrer i de blanke Vande.

Alt er roligt omkring mig, kun Fuglenes Kvidren afbryder Stilheden. I en saadan Time kan Tankerne rigtig faa Fart, — Tanker, man i det daglige, travle Forretningsliv ikke har Tid at tænke helt ud.

Uvilkaarligt mindedes jeg mange af de Kolleger, jeg mødte indenfor vor Centralorganisation, og for mit indre Blik oprulledes alle de kære Minder, jeg har hentet mig derfra: Erindringen om den store Begejstring, vor Sag kan byde sine interesserede Deltagere, og Fremgangen, som vi i de sidste Aar var Vidne til, — men ogsaa de mørke Minder om Modgang og trange Tider, naar en eller anden Principal eller uorganiserede, snæversynte Medhjælpere med Magt eller paa anden Vis har søgt at rokke Organisationens Overbevisning eller svække min Tro paa Medhjælperbevægelsens Sejr.

Og dog vil saadanne Forsøg kun styrke og hos vore standsbevidste Kolleger frembringe en ubøjelig Vilje til at føre vor Sag og vore Krav frem i Medgang som i Modgangs Tider.

Det gælder om, at vi evner paa rette Maade ufortrødent at fortsætte Arbejdet for vore Kravs Gennemførelse, hvad enten det straks bærer frem mod Sejr eller gaar gennem Skuffelser og Nederlag.

Men mine Tanker vender atter tilbage til Nuet og til den herlige, vaarfriske Natur, der omgiver mig.

Og uvilkaarligt fyldes mit Sind med Bitterhed, og jeg spørger mig selv: Hvorfor er denne Natur ikke ligesaa godt tilgængelig for os Handels- og Kontormedhjælpere som for andre Medborgere? Hvorfor er vi udelukket derfra? Hvorlænge skal vi vedblive at være Samfundets Stedbørn?

Og hvorfor har andre Stænder da bedre Vilkaar end vi? Er Skylden vor egen, og hvori bunder den?

Ja sandelig er Skylden vor egen, naar vi om Aftenen, medens Fabriksfløjten lyder, skal staa i et lummert og kvalmt Lokale og misunde Fabrikens Arbejdere, at de kan hente ny Sundhed og Livsmod i en rimelig tilmaalt Fritid, medens Solen endnu kaster sine varme og velgørende Straaler over By og Land, mens vi først ender vort Dagværk, naar Solen forlængst har skjult sig for vor Blik.

Men tænker De saaledes en Aften, naar Fabriksfløjten lyder, saa husk paa, at Skylden er Deres egen. De er for lidt Agitator for vor Sag, De er for ligegyldig for at vinde Udenforstaaende

for vor Organisation; thi kun den er Midlet til at skaffe os bedre Kaar.

Først naar vi staar samlet og enige kan vi vente, at vor Røst vil blive hørt og vore Krav imødekommet.

Skive, Maj 1911. *H. Christensen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Generalforsamling afholdtes den 26. Maj i vore Lokaler paa „Centralhotellet", hvor over Halvdelen af Medlemmerne havde givet Møde.

Til Bestyrelsen valgtes d'Hrr. Fuldmægtig F. Nielsen, Kommis H. Christensen (tidl. Kasserer for Næstved Afd.), Bogholder J. P. Jensen, Kontorist Chr. Olsen og Kommis M. Sørensen (tidl. Kasserer for Viborg Afd.)

Det vedtoges vedblivende at arbejde energisk paa Gennemførelsen af 7-Lukningen i de tre Sommermaaneder, ligesom ogsaa en mere kraftig Agitation for Tilgang af nye Medlemmer vil blive paabegyndt.

Det kan bemærkes, at Randers-Emblemet delvis vil blive indført i Foreningen.

Paa et derefter afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede man sig saaledes: Sagførerfuldmægtig F. Nielsen (Formand), Kommis H. Christensen (Næstformand), Kommis M. Sørensen (Kasserer og Sekretær), Bogholder Jens P. Jensen og Kontorist Chr. Olsen. *M. Sørensen.*

Kjøbenhavn. Sommerlokalerne paa „Helgoland" Strandvej 20 staar aabne for Medlemmerne den 1ste og 3die Tirsdag i hver Maaned, og anbefales det Medlemmerne at aflægge et Besøg i disse. Man vil altid træffe Kolleger der.

Struer. Tirsdag den 16. Maj afholdt Afdelingen Generalforsamling med Dagsorden: Valg af Bestyrelse. Valgt blev: Formand: Kommis Hoff (Genvalg), Næstformand: Kommis Vestergaard, Kasserer: Kommis Aarsleff, Sekretær: Boghandlermedhjælper H. Olsen, Suppleanter: Kommis Lindengaard og Kommis Nielsen. Til Annoncerepr. valgtes Kommis Holm. — Udenfor Dagsordenen vedtoges det af alle Kræfter at agitere for Centralorganisationen. *Helmer Olsen,* Sekretær.

Svendborg. Foreningens Lokaler er fra 1. Juni henflyttet til „Wandals Hotel", Byens ældste og 1. Klasses. Hr. Hotelejer Berg har beredvillig indrettet nogle hyggelige Mødesale med Læseværelser, Restauration og Ballokale, endvidere forefindes der Telefon samt særlig Priskurant for vore Medlemmer. Mødeaftnerne vil som sædvanlig være hver Onsdag Aften Kl. $8^1/_2$, dog ikke i Sommermaanederne.

Afdelingen afholder sin aarlige Sommer-Udflugt Søndag den 25. Juni. Turen gaar i Aar til Rudkøbing med Afrejse fra Svendborg Kl. 8^{45} Morgen og Hjemrejse Kl. 7^{30} Aften. Efter Hjemkomsten Indvielse af vore nye Lokaler, eventuelt en lille Svingom.

Deltagere bedes tegne sig paa de cirkulerende Lister. *S.*

Vejen. Afdelingen afholdt Søndagen den 28. Maj sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa „Hansens Hotel". Formanden bød Velkommen og afgav Beretning, hvorefter Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der efter korte Udtalelser af Hr. Chr. Porsgaard ensstemmig godkendtes. — Begrundet paa en Konflikt mellem Hr. Martin Pedersen og Formanden blev der ikke afholdt Bestyrelsesvalg, idet det ensstemmig vedtoges at søge Konflikten bilagt ved en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken Bestyrelsesvalget derefter ogsaa skulde foregaa.

Under „Eventuelt" forhandledes Deltagelse i Medhjælperstævnet i Fredericia og Fuglsang Skov Søndag den 2. Juli. *M. Koed.*

Vejle. D. 10. Maj havde Hr. Gymnastiklærer Hansen ved Borgerskolen stillet sig til Foreningens Disposition og oplæste af Hostrups Komedier „En Spurv i Tranedans". Da Oplæseren sluttede, vidnede livligt Bifald om, at Medlemmerne havde haft en fornøjelig Aften.

Den 17. Maj holdt Hr. Bogholder Jens Johansen et veludarbejdet fagligt Foredrag om: „Vor nærmeste Fremtids væsentligste Opgaver". Tal. gennemgik Medhjælperstandens faglige Reformarbejde fra første Færd og fremhævede, at Handels- og Kontormedhjælperstanden for sent var kommen til Erkendelse af sin daarlige Stilling i Samfundet i Forhold til andre Fag. Endvidere fremførte han de Spørgsmaal og Opgaver, der i Øjeblikket laa nærmest for, og henstillede, at man med fuld Kraft tog fat paa disse.

Den 26. Maj afholdtes Afskedsfest for Afdelingens tidligere Formand, Hr. Bogholder Jens Johansen. Festen var arrangeret i Handelsforeningens Lokaler, og mange Medlemmer havde givet Møde. Formanden bød Velkommen, og man indledede med at synge Medhjælpermarchen. Derefter talte Formanden i anerkendende Ord for Hr. Jens Johansen og det Arbejde, denne havde nedlagt til Fremgang for Vejle Afdeling i Særdeleshed og for Centralorganisationen i det Hele taget. Som Minde fra Vejle Afdeling overrakte Form. paa Medlemmernes Vegne Hr. Johansen en Sølvopsats.

Hr. Jens Johansen takkede i en længere Tale for den Opmærksomhed og Velvilje, der vistes imod ham, samt for det gode Samarbejde, der altid havde fundet Sted i Afdelingen. Han haabede, at Vejle Afdeling stedse maatte blive ved at arbejde sig fremad som hidtil og beholde sit gode Renomé.

Derefter gik det Slag i Slag med Skaaler, Taler og Sang. En Sang, forfattet i Festens Anledning af Frk. M. Petersen, gjorde megen Lykke. Frk. Petersen talte for Fru Johansen, som indirekte ogsaa havde haft sin Andel ved at undvære sin Mand ved den hjemlige Arne, naar Arbejdet kaldte paa ham.

Endnu havde forskellige af d'Hrr. Medlemmer Ordet, og alle gik ud paa at paaskønne og hylde Hr. Jens Johansen for hans Arbejde og den Interesse, hvormed han altid havde omfattet Medhjælpernes Sag.

Mange gode Ønsker og Haab ledsager sikkert Hr. Jens Johansen til Centralorganisationens Forretningsførerpost.

M. Rasmussen.

Hovedanmeldelserne.

Provinsafdelingerne erindres om, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen, Ægirsgade 68, Kjøbenhavn L., ihænde senest den 20. d. Md.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En ung Kolonialkommis, 20—21 Aar, kan straks faa Plads i blandet Landforretning i en østjysk By. Gage efter Kvalifikationer. Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til Centralorg. Hovedkontor.

Den sorte Tavle.

Medlem Nr. 3285 Th. Jørgensen er slettet paa Grund af Restancer.

Skive, i Maj 1911. *P. Christensen.*

Medlem Nr. 2139 H. A. Hansen er slettet med Restancer.

Nykøbing F., i Maj 1911. *Th. Krejl.*

Medlem Nr. 66 H. Broch er slettet paa Grund af Restance.

Esbjerg, i Maj 1911. *Sv. Tr. Fensholt.*

Slettet med Restance er H. Ousen, Valdemarsgade 38, overført fra Esbjerg.

Aarhus, i Maj 1911. *Carl Knudsen.*

Slettet paa Grund af Kontingent-Restance er:

3606 Otto W. Sørensen, Kolonial, Adrs. Forretningsfører Erik N. Sørensen.
3616 Fr. Jørgensen, Manufaktur, Jessensgade 14.
4052 Paul Bendixen, Manufaktur, Varehus Carl Møller.
4056 Niels Hillenborg Nielsen, Farvehdl. J. P. Holmboe & Søn.

Horsens, i Maj 1911. *Otto Wald. Nielsen,* p. t. Kasserer.

Emil Hansen, Søn af Grosserer Martin Hansen, Aarhus, tidligere ansat hos Herr Claudius Nielsen, Slagelse, nu hos Herr H. Steensens Margarinefabrik A/S, Vejle, kom her til Afdelingen med 5 Maaneders Restance, men genoptoges — ved Hovedbestyrelsens Velvilje — med sin gamle Anciennitet, hvorfor han takkede ved at udmelde sig et Par Maaneder efter. — Han har pr. 1. April atter indmeldt sig i Afdelingen, men nu nægtet at indløse Bog og Kontingentkvittering, hvorfor vi advarer andre Afdelinger mod at indlade sig med ham.

Vejle, den 15. Maj 1911. *Poul Jensen,* p. t. Kasserer.

Afleveret til Posten den 17. Juni.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1911. 11te Aargang.

1. JULI 1901. VILH. HANSEN. 1. JULI 1911.

OVERALT inden for vor Organisation værdsætter vi vort Blad „D. H. K. M. T." højt. Vi erkender den overordentlige Betydning det agitatorisk og organisatorisk altid har haft, og fremdeles har, for vor Bevægelse, vi erkender at langt den overvejende Part af de Reformer, vi ved vor Sammenslutning gennem Aarene har formaaet at gennemføre for vor Stand — og det gælder da navnlig de socialpolitiske Spørgsmaal, der vel, uden Forklejnelse for noget andet, tør siges at være vore betydeligste Resultater — for en meget væsentlig Del skyldes det grundige Forarbejde vort Blad har udført, og den vægtige Argumentering „D. H. K. M. T." har ført i Marken for Spørgsmaalene. Dels overfor Offentligheden, navnlig Principalorganisationerne og de saakaldte „Medhjælperforeninger", dels overfor de regerende og lovgivende Myndigheder, og dels ved at præparere Stemningen indenfor vort eget Omraade, ved i grundige og oplysende Artikkelserier at analysere og klarlægge Sagerne for vore Medlemmer, saaledes at de derigennem hentede Viden og Vaaben overfor Modstanderne, hentede Begejstring og Interesse for de Opgaver, vi nu til enhver Tid maatte have fremme i Forgrunden.

VILH. HANSEN.

Vi priser alle vor Tidendes noble og værdige Præg, saavel i Ydre som da navnlig i Indhold, der har skabt den en absolut Førerstilling indenfor vor hjemlige Fagpresse, ligesom ogsaa den Prestige vor Organisation indtager i dansk Foreningsliv i Almindelighed, i nogen Grad er en Følge af, at vort officielle Talerør er blevet saa almént anerkendt som Tilfældet er. —

I det hele taget mærker vi paa alle Hold inden for vore Rækker, at vort Blad — dette vort Bindeled mellem Afdelinger og mellem Medlemmer, denne vor Budbringer fra By til By, fra den kjøbenhavnske Urtekræmmersvend til Kollegaen i den vestjyske Krambod, fra Kontormedhjælperen paa Skagens Nordspids til hans medinteresserede Standsfælle ved Østersøens Bredder — efterhaanden er blevet os uundværligt, er blevet en Del af vor Bevægelse, som vi for ingen Pris vilde være foruden. Det mærker man bedst, naar man véd, med hvilken Længsel og Utaalmodighed „D. H. K. M. T." altid imødesees, en Sag hvorom vi kan tale med, der har haft noget at gøre med Ledelsen af vore Afdelinger ude omkring i Landet . . .

Og hvem skyldes nu det, at vort Blad er kommen til at indtage en saa fremtrædende Plads inden for vort Organisationsarbejde?

Om dette Spørgsmaals Besvarelse kan der ikke rejses nogen Tvivl! Jeg er ganske sikker paa alle Medlemmers Tilslutning, naar jeg svarer: Det skyldes den Kollega, som i Dag for 10 Aar siden overtog Ledelsen, det skyldes Herr Vilh. Hansen! . . . .

Med overlegen Dygtighed, aldrig svigtende Interesse og Energi har V. H. stadig gennem de mange Aar, forstaaet at lede sit Blad fremad til Indflydelse og Betydning, ved utalte Fritidstimers Ofrelse, ved bestandig at forstaa at sigte indsendt Materiale nøje, er Bladet blevet afstemt efter Centralorganisationens Hensigt og Taktik, og vor Tidendes Renomé taget i Betragtning, uden derfor at knægte det fri Ord fra Medlemmernes Side.

Men naturligvis har V. H. selv maattet skrive langt

den overvejende Del. Redaktionsartiklernes Tal i de forløbne 10 Aar er legio, snart sagt alle mulige faglige Spørgsmaal er behandlede redaktionelt i vor Tidende, foruden at ogsaa en Mængde udenlandske Fagspørgsmaal har været Genstand for udførlig Omtale, saa det er ingenlunde noget Otium der nydes i Redaktionskontoret paa Kronprinsesse Sofies Vej, hvor der arbejdes for fuld Kraft — Helg som Søgn. Den gamle Kendsgerning, at de der arbejder for Forkortelse af andres Arbejdstid som Regel selv maa benytte en overlang Arbejdsdag, bekræftes atter her.

Man forstaar, at man her staar overfor en Mand med en Jernvilje, — en Mand der vil noget.

Vilh. Hansen har paa attende Aar været ansat, og indtager nu en meget betroet Stilling i et stort verdenskendt Hus, og at varetage de med en saadan Stilling følgende Pligter giver selvsagt et betydeligt Arbejde. Det vilde derfor have været forstaaeligt — omend maaske ikke forsvarligt — om V. H. allerede forlængst, hvad saa mange har gjort, havde sagt Stop med det sikkert ikke altid lige behagelige Arbejde for vor Sag. Men tvertimod — V. H.'s Interesse og Begejstring for hans Standsfællers Sag er stadig ukølnet, som den uegennyttige Natur han er, føler han fremdeles lige varmt for de af vort Fags Udøvere, der lider ilde, og arbejder med usvækket Energi for en Forbedring af Livsvilkaarene for sine daarligt stillede Standsfæller.

Ogsaa uden for Redaktionsarbejdet har vi lagt stærkt Beslag paa Vilh. Hansens Arbejdskraft og Evner. Som den fødte ildfulde Taler han er, benyttes han som ingen anden af vore ledende Mænd til mundtlig Agitation rundt omkring i Landet.

Sprudlende af Energi, ildnende, veltalende og kundskabsrig som han er, har han overalt, hvor han kom frem tændt Gnisten, der har bragt Begejstringsflammen til at lue over Landet for vor Sag, og ved sin saglige og rammende Kritik sat sig i Respekt hos vore Modstandere.

I „D. H. K. M. T." for 1. Juli 1901, skriver Centralorganisationens daværende Forretningsfører:

„Rundt om stilles der store Forventninger til den nye Redaktør, hans Virksomhed som saadan, og hans øvrige Arbejde for vor Organisation udvisker enhver Tvivl om, at de vil blive skuffet."

Axel Gundel har her set ret. Ingen er bleven skuffet af V. H.'s Arbejde i de forløbne 10 Aar. Maatte vi da faa Lov at beholde ham paa Redaktørstolen i det næste Aarti, til fortsat Held og Fremgang for den Sag, han har ofret sin bedste Ungdoms Kræfter! Vi har kun faa af V. H.'s Støbning, saa hver én af dem vi mister, mærkes tungt i hele vort Arbejde.

Paa Centralorganisationens Vegne bringer jeg herigennem Herr Vilh. Hansen en Tak for trofast Virke ved vor Tidende — som ogsaa paa anden Vis — i det svundne Decennium, idet jeg iøvrigt tror, at den bedste Tak, der ydes ham, er den ubetingede Tillid og Hengivenhed, han nyder i Medlemskredse ud over Landet.

Jens Johansen.

Medhjælpernes Internationale.

HANDEL OG INTERNATIONALISME.

HANDELEN er i sit Væsen international og har været det fra den graa Oldtid, da den første primitive Vareudveksling skete ad ubanede Transportveje og Fønikerskuden stod ud over Middelhavet. — Og som Omsætningens Kredsløb øges og forgrenes gennem skiftende Tider, banes der Vej for et større Maal af Kultur, for Slægten højere Livssyn og en videre aandelig Horisont. Handelens Mænd blev Foregangsfolk, — det Nyes første Budbringere.

Gennem Aartusinder fulgte disse internationaliserende Egenskaber i Handelens Spor og har indtil vore Dage bidraget sit til at udvikle mellemfolkelige Sympatier og saaledes befordret Nutidens Fredsbestræbelser, omend en merkantil Rivalisering understøtter en Kolonialpolitik, der holder Verden uder Vaaben.

Men selv de mest idéelle Sympatier maa visne og dø, dersom de ikke har Rod i en Virkelighed, der kan give dem fornøden Livskraft. Og hvor meget mere maa dette da ikke gælde for et saa materielt Anliggende som Handel og Omsætning, der netop omspænder Kloden gennem mangeartede internationaliserede Organismer.

DEN MERKANTILE UNGDOMS UDLÆNGSEL.

Næppe paa noget Felt af Erhvervslivet er mellemfolkelig Forstaaelse af større Betydning end her. Dette har Gyldighed i det Smaa som under større Forhold. Og næppe nogen anden Stand, enkelte immaterielle Erhverv undtagen, har i højere Grad Nytte af internationale Forbindelser end netop Handelsstanden. Det gælder for mange Principaler og for endnu langt flere Medhjælpere. Som Sømanden først faar det rette maritime Præg, naar han har været i udenrigs Fart, hører det snart til enhver fremmelig Medhjælpers Udviklingsgang at lære fremmede Vilkaar at kende og ved Selvsyn stifte Kendskab til andre Pladsers Handelsusancer. — Alene paa dette Omraade aabner der sig et Perspektiv over internationale Opgaver af overordentlig Betydning for Hundredetusinder af Medhjælpere, der vel har Udlængsel, men savner Chancerne for at faa den tilfredsstillet.

ENSARTEDE MEDHJÆLPERKRAV.

Den sidste Menneskealder var Vidne til, at Forretningslivet ganske forandrede Karakter, fik andre Ytringsformer. Var disse end afvigende i de forskellige Lande, de angiver dog den samme Udviklingsretning: Storhandelens Koncentration, Detailhandelens Monopolisering, Medhjælperstandens Opkomst.

Disse internationale sociale Foreteelser skabte den Medhjælperbevægelse, der uden gensidig Paavirkning rejstes overalt i Europa og senere fængede i den ny Verdens økonomisk fremskredne Lande.

Samme Brøst skaber fælles Krav, og saaledes sker det, at vi hos alle disse Medhjælperorganisationer — hvoraf de væsentligste har deres Udspring i Halvfemserne — genfinder de samme faglige Krav, som vi omtrent paa samme Tid satte paa vort Program. Og saaledes fremdeles. Naar vi i Dag arbejder for 7-Lukningen i Detailhandelen genlyder det samme Krav f. Eks. blandt vore czeckiske Standsfæller, og spanske Handels- og Kontormedhjælpere kræver som vi Regulering af Kontormedhjælpernes Arbejdstid, for ikke at tale om, at den social-politiske Fremgangsmaade paa det nordlige Kontinent og i Storbritannien umærkelig antager en stedse mere ensartet Form med de Nuancer, som nationale Forhold og Ejendommeligheder nødvendiggør.

DEN INTERNATIONALE FØDERATION.

Antog end disse Medhjælperforbund forskellig Form og ledes de end ud fra afvigende Anskuelser, sociale og politiske Synsmaader, de betegner dog en ny social Rejsning, et helt nyt Samfundslag, der aldrig før gjorde sig gældende, — Folk der hidtil var ude af Fodslag. Og umærkelig drages ogsaa her Delingslinien mellem dem der udbyder og dem der tager Arbejde.

Derfor maatte den Dag oprinde, da Sprog- og Landegrænser ikke længere var uoverstigelige Hindringer for de Organisationer, hvis Virkemaal faldt i samme Plan, — om endda et eller andet kunde afvige.

Det hændte en Dag i 1899, at en Flamlænder, en Mand af gammel gentsk Patricierslægt, der havde begyndt sin Livsbane som Kontormedhjælper, læste i en engelsk Avis om den engelske Medhjælperorganisation, der netop i de Aar var begyndt at vinde frem. Manden hed Auguste Bruggeman; han var dengang som nu Forretningsfører for det borgerlige Frisinds Hovedorgan i Flandern og Medlem af Kommunalraadet i den fordums saa stolte Handels- og Fristad Gand. At han siden blev Leder af den antiklerikale Liga, Vice-Præsident for det liberale Fremskridtsparti i Arrondissementet Gand-Eecloo og Præsident for den store Genter-Højskole for Kunst og Videnskab vedkommer ikke Sagen, og noteres kun for at antyde, at det ikke var en Dusin-Medhjælper, der læste Notitsen i den engelske Avis.

Auguste Bruggeman blev Skaberen af den internationale Handels- og Kontormedhjælper-Føderation

En Sammekomst i Ostende med kendte engelske Medhjælpere, deriblandt vor gamle Kending John Turner, indledede et engelsk-belgisk Samvirke, og Aaret efter — under Verdensudstillingen i Paris — grundlagde ledende Mænd fra forskellige Landes Medhjælperorganisationer den internationale Føderation „Fèdèration internationale des Employès", — en Verdens-Organisme, der siden har vunden Tilslutning fra en halv Snes Lande og stadig knytter nye Forbindelser.

ORGANISATORISKE VANSKELIGHEDER.

Naar man betænker, at der i de fleste Lande bestaar flere Landsforbund, der gensidig modarbejder, maaske endog bekæmper, hinanden, vil man fatte de Vanskeligheder, der møder den intern. Føderations Samlings-Bestræbelser. I de Lande, hvor der bestaar flere Forbund, er imidlertid de største af disse altid tilsluttet Føderationen, men de nationale Stridigheder vil ofte sætte sine Dønninger ind over Føderationens nevtrale Omraade. — Disse Tvistigheder har været det altid tilbagevendende Forhandlingsemne ved de internationale Kongresser, ligesom de atter ved det nylig afholdte Brysseler-Møde foranledigede endeløse Debatter, der omsider ebbede ud i en Resolution om, at Bureauet (Forretningsudvalget) ikke maatte foretage Skridt til at optage en Organisation i et allerede repræsenteret Land, uden at det tilsluttede Landsforbund havde udtalt sig derfor.

Alene heraf fremgaar det, at Føderationens Førstemand maa forene særlige Egenskaber, som udpræget Forhandlingsevne, Takt, Taalmod og Evne til at omsætte den bærende Idé i praktisk Virke for et — ingenlunde nærliggende Maal.

Men iøvrigt stiller de internationale Anliggender særlige og øgede Krav til sine Foregangsmænd end almindeligt indenfor det nationale Omraade. Den brogede Blanding af Nationaliteter og organisatoriske Systemer kræver et videre Udsyn og Forbigaaen af alt Uvæsentligt, idet man iøvrigt fortrinsvis maa begrænse sig til at kræve de organisatoriske Hovedlinier for al moderne Fagsammenslutning respekteret af de tilsluttede Landsorganisationer.

MAAL OG MIDLER.

Medhjælperføderationens Formaal skal ikke begrænses til gennem sit Bureau at virke som internationalt Sekretariat, hvortil Oplysninger og Beretninger om Bevægelsen i de tilsluttede Lande indsendes til Bearbejdelse og Offentliggørelse. Den bør fremtidig sætte sig højere Maal og ikke nøjes med den beskedne Rolle at samle, men hvor det er muligt forberede Resultaterne. Dette Moment understregede nærværende Artikels Forfatter ved Brysselermødet og vandt almindelig Tilslutning, idet man fra alle Sider erkendte den overordentlige Betydning, det vilde have, om et bestemt og dertil egnet socialpolitisk Reformanliggende samtidig forberedtes og indenfor samme Periode fremførtes i de forskellige Landes Parlamenter, støttet paa Erfaringer og Resultater indhentede mangesteds fra.

Har Føderationen hidtil nærmest virket efter Sekretariat-Mønster, viste Brysselermødet, at der raader Vilje og jævnes Vej for Evnen til at optage de praktiske Opgaver. Og herom samlede Mødets Forhandlinger sig, efter at Beretningsaflæggelser og Rapporter var fra Haanden, og Franskmændenes usalige Tvist havde foranlediget nye Ordstrømme, der atter maatte oversættes — Konferencen klarede sig iøvrigt med Fransk og Engelsk — mens Timerne flygtede. — Ikke ueffent karaktiserer vor Ven Turner Føderationens trende nationale Udspring: Belgierne har Hjærnen, Englænderne Pengene og Franskmændene — Munden.

Som et af de vigtigste Midler til Fremme af disse Formaal erkendte Konferencen den fra dansk Side foreslaaede Udgivelse af et internationalt Tidsskrift (se Vilh. Hansens Skr. til det internationale Bureau i Nr. 10) ligesom den af vor Repræsentant foreslaaede Oprettelse af et internationalt Medhjælper-Bibliotek indeholdende Blade, Tidsskrifter, litterære Arbejder vedrørende Medhjælperspørgsmaalet og alle derhenhørende Anliggender, Agitationsbrochurer etc. — en Presse og Litteratur, der nu udgives paa alle Kultursprog — fandt almindelig Tilslutning.

Dog, disse og andre Beslutningers Virkeliggørelse afhænger delvis af de Pengemidler, Føderationen kan disponere over. Og her lades der adskilligt tilbage at ønske. De 2 c., der ydes aarligt pr. Medlem, rækker — de store Medlemsmasser til Trods — ikke langt, med de Krav der under de givne Forhold maa stilles. Alene Gennemførelsen af saadanne Beslutninger som Indsamling og Bearbejdelse af statistisk Materiale vedrørende Medhjælpervilkaarene i de forskellige Lande, de enkelte Organisationers Virkemaade og Resultater, forudsætter væsentlige Pengemidler. — Ogsaa her gælder: Vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne.

INTERNATIONALT FREMSKUE.

Iøvrigt indleder og vedligeholder „Fèdèration internationale des Employès" bestandig nye Forbindelser med faglige Sammenslutninger i Europa som i de oversøiske Lande, og Brysselermødet overdrog bl. a. Mr. Turner at forberede Tilslutning fra De forenede Stater i Nord-Amerika og de engelske Kolonier, hvor Medhjælperorganisationer er domicileret, medens det overdroges til Vilh. Hansen at vække Interesse for det internationale Samvirke blandt vore Standsfæller i Norge, Sverrig og Finland.

Alt tilsammentaget bæres Medhjælpernes Internationale fremad af de sociale Kræfter, der overalt omformer Handelsfagene og Medhjælpernes Samfundsstilling. Og kan Føderationen end allerede opvise en i sin Art ualmindelig international Tilslutning, der venter dog en uhyre Arbejdssum, Udholdenhed, Maalbevidsthed, Energi, forinden Fremtidens største Verdens-Fagføderation rejser sig paa Kendsgerningernes faste Grund.

Sommerferier.

ET OFFENTLIGT MØDE I KJØBENHAVN.

VORE kjøbenhavnske Afdelinger aabnede ifjor Agitationen for Sommerferier for Handels- og Kontormedhjælpere, — og det lykkedes som bekendt virksomt at vække Interessen for dette Spørgsmaal i Hovedstadens Forretningskredse.

Saaledes fremmedes Sagen og i samme Fodspor fulgte derfor denne Sommers Agitation, der fandt Udtryk i et velbesøgt offentligt Medhjælpermøde den 13. Juni i Citys store Sal.

De indledende Talere, Redaktør Vilh. Hansen, Inspektør ved Købmandsskolen Emil B. Sachs, Fru Journalist Andrea Brochmann og Forstander for Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere Joh. Fog-Petersen, paahørtes med megen Opmærksomhed og lønnedes med stærkt Bifald!

Vi har modtaget følgende kortfattede

REFERAT:

Repræsentantskabets Formand Fr. Møller aabnede Mødet og Centralorganisationens nye Forretningsfører Jens Johansen overtog Dirigenthvervet, hvorefter

REDAKTØR VILH. HANSEN

holdt et særdeles godt tilrettelagt og velformet Foredrag, hvori han skildrede den ændrede Vurdering, Sommerferiespørgsmaalet var undergaaet. Ferien er ikke den daarligste Anvendelse af Tiden — naar den nyttes rigtigt — og den har sin Ret i den moderne, fornuftige Arbejdsdeling. Taleren paapegede, hvorledes Arbejdstiden ikke blot i Industri og Haandværk reduceres, samtidig med at Produktiviteten var steget end yderligere, men ogsaa i Handels- og Kontorfagene, hvor den altbesejrende Mekanik i Forbindelse med en vidtdreven Arbejds-Specialisering i de store merkantile Virksomheder pacede Medhjælperen ligesom Industriarbejderen til en vis Arbejdsydelse, indenfor et afgrænset Tidsrum. Taleren drog Parraleller mellem den ældre og Nutidens Medhjælpertype og paaviste, hvorledes Sommerferiekravet vokser ud af de ændrede Fagvilkaar, og den „unge Mands" Frihed omsættes til Familiens Rekreation.

Idet Taleren i knappe Sætninger understregede Kravets hygiejniske Betydning, dvælede han ved Spørgsmaalet: Feriens rette Anvendelse og præciserede, at Medhjælperen med god Konstitution og med et aabent Blik for det, der laa udenfor Hverdagslivet, burde lære at drage ud, baade af Hensyn til Rekreationen som ogsaa den personlige Udvikling. — Vilh. Hansen nævnte i denne Forbindelse, at han næste Aar agtede at gøre de første Forsøg med saadanne Medhjælper-Ferierejser til fremmede Handelspladser.

Sluttelig fastslog Indlederen i agitatoriske Vendinger, at ogsaa Sommerferiekravet først løstes regelret, naar Medhjælperne lærte at frembære det i Flok og Følge.

Taleren hilstes af stærkt Bifald.

INSPEKTØR SACHS.

Naar man skal bedømme Sommerferiespørgsmaalet, maa det erkendes, at der i de senere Aar, særlig i Stormagasinerne, er indrømmet Medhjælperne den saa haardt tiltrængte Ferie, men der mangler dog endnu betydeligt, inden vi herhjemme har indført en obligatorisk Ferie som i England. Grunden dertil kan søges deri, at Principalerne her ikke har den rette Forstaaelse af, hvad en Ferie i Sommerens bedste Tid — benyttet paa den rette Maade — betyder i Retning af forøget Arbejdsevne.

Medhjælpere, der hele Aaret igennem fra tidlig Morgen til sen Aften slider i Butiken eller paa Kontoret, ofte ved ret ensformet Arbejde, har et naturligt Krav paa i 14 Dage at fritages for den daglige Dont.

Vi husker fra vor Skoleungdom, Glæden naar vi Lørdag Eftermiddag lukkede vore Bøger, for først atter at aabne dem igen om Mandagen. Det var Glæden for 1 Dags Ferie, og hvor jublende glade var vi ikke Dagen før den store Ferie, hvor mange af os — de lykkelige — skulde ud i Guds frie Natur, udenfor Skolens Tvang. Naar man vil tænke tilbage paa disse Ferieforn emmelser, forstaar man, at ogsaa Voksne trænger baade til Ferie-Hvile og Ferie-Glæder.

Taleren indrømmede, at de daarligst stillede Medhjælpere vanskeligt kunde spare Penge til en Ferie, men mange andre indenfor Standen kunde, hvis de vilde, paa mange Omraader ved Sparsommelighed opspare Beløbet til Sommerferieopholdet, — f. Eks. ved ringere Indkøb af røde Slips og Laksko.

Et Landophold kan gøres billigt, iøvrigt er den bedste Anvendelse af Ferien, naar Midlerne er smaa, at tage Rygsæk og Knortekæp og gaa paa Vandring. For de mere bemidlede var en Rejse til Udlandet, for at lære større og andre Forhold at kende anbefalelsesværdig. Blev Ferien saaledes benyttet paa en god og hensigtsmæssig Maade, vilde Principalen nok lære at indse den store Fordel, den havde saavel for ham som for Medhjælperen.

Herr Sachs sluttede med en Opfordring til Medhjælperne om at fortsætte Arbejdet for Sommerferiespørgsmaalet, indtil Maalet var naaet. (Stærkt Bifald!)

FRU ANDREA BROCHMANN

beklagede, at det var nødvendigt at holde Møde over et saa naturligt Krav, og dvælede ved de forskellige Synsmaader, der gjorde sig gældende vedrørende Feriens Anvendelse, idet Fruen fremdrog en Række Eksempler paa, hvad der kunde naas ved smaa Midler, naar blot den rette Aand og Følelse besjælede den Feriere jsende. (Bifald!)

FORSTANDER FOG-PETERSEN

afsluttede Talerne med et udmærket Foredrag, der formede sig som en veltalende Opfordring til Medhjælperne om at hente Sundhed, Styrke og Skønhedsindtryk ved Ophold i Naturen. Taleren uddybede den gamle Grundsætning om Luft, Lys og Vand og paapegede dens Betydning for en Tid, hvor de hygiejniske Hensyn ikke tør forbigaas. For Handels- og Kontormedhjælperne, der ofte arbejdede under sundhedsnedbrydende Forhold, var disse sanitære Grundbegreber ikke af mindre Værd end for andre Medborgere. — Derfor er Feriekravet en naturlig og selvfølgelig Sag. Gennem interessante, ret drastiske Eksempler paapegede Taleren den glædelige Udvikling, der paa dette Omraade kunde paavises gennem Tiderne, — selv om der endnu var meget tilbage at indvinde.

Det fængslende Foredrag blev paa sin Vis et vægtigt Indlæg for Feriekravet, og Talerens Evne til at give sine Tanker lyrisk Form, udløstes bl. a. i nogle Citater af Digtning til den danske Naturs Pris, f. Eks. Drachmanns dejlige Digt af „Brav Karl": „Se, det summer af Sol over Engen", der er saa kønt, at vi maa gengive et Vers:

Der er Sølvklang i Majbækkens Vove
gyldent Skær gennem Aftenen lang,
hver en Grøft bliver blomstrende Skove
langs den kærnrige, bølgende Vang:
Disse Bølger, O, de stiger
med min Sjæl over Solskyens Rand —
rundt i Verden er dejlige Riger,
ingen Vaar er som Maj i vort Land.

Herr Fog-Petersens Foredrag lønnedes med stærkt Bifald.

Dirigenten rettede sluttelig en indtrængende Opfordring til de uorganiserede Kolleger, om at støtte Sommerferiekravet paa den mest virkningsfulde Maade — ved Indmeldelse i vore Foreninger. Sluttelig vedtoges en af Vilh. Hansen foreslaaet Resolution — indeholdende Opfordring til Principalerne om at tilstaa Personalet 14 Dages Sommerferie i saa vid Udstrækning Forretningens Tarv tillod det — ensstemmig. *A. Poulsen & Guillaume.*

Syvluknings-Agitationen.

FORHANDLINGSMØDE I KOLDING.

FRA Kolding har vi under det bekendte Mærke X modtaget følgende Korrespondance:

Kolding Afdelings Bestyrelse arrangerede Mandag d. 29. Maj et Fællesmøde med Principalorganisationernes Bestyrelser. Kolonial-, Isenkram- og Manufakturhandlerforeningerne var repræsenterede paa Mødet.

N. C. Nielsen indledede med et kort Resumé af 7-Luknings-spørgsmaalets tidligere Drøftelse her i Byen, og opfordrede de forskellige Foreningers Tillidsmænd til at udtale sig om, hvorledes de tænkte sig Sagen skulde gribes an.

Derefter havde Formanden for Manufakturhandlerne, Hr. Holger Sørensen, Ordet og oplyste, at efter de foretagne Diskussioner og Afstemninger havde 13 udtalt sig for og 12 imod, saa Sagen var uigennemførlig for dette Fags Vedkommende. Paa Kolonialhandlernes Vegne udtalte Hr. Købmand P. Buch-Petersen, at Afstemningen for dette Fag gav Resultat 60 for og 18 imod og Hr. Isenkræmmer S. Jensen meddelte, at i Isenkramfaget var der afgjort Modstand mod Lukningen.

N. C. Nielsen takkede for Oplysningerne og beklagede, at Resultatet ikke var bleven bedre — opfordrede de tilstedeværende Principaler til næste Aar ved Lukkelovens Revision, da at være medvirkende til at faa 7-Lukningen gennemført ad Lovgivningens Vej — som af flere af de Tilstedeværende var anvist som den solideste. Formanden opfordrede endvidere Principalorganisationerne til at holde Disciplin blandt sine Medlemmer ved at sørge for den lovbefalede 8-Luknings Overholdelse, samt at give Personalet skiftevis fri Kl. 7. — Vi agiterer dog stadig ved Plakatopslag og Løbesedler — om end det ikke i Aar vil give noget positivt Resultat — det hjælper nok ad Aare!

7-LUKNINGEN I AALBORG

omtales i Artikler i den lokale Presse. — Her et bemærkelsesværdigt Citat fra et af Bladene:

„Spørgsmaalet om Lukningen af Butikkerne Kl. 7 Aften i en Del af Sommertiden er løst adskillige Steder til almindelig Tilfredshed saa vel hos Principalerne som naturligvis i særlig Grad hos Medhjælperne. Mærkeligt nok har en By som Aalborg været betydeligt bagefter i denne Sag, men nu lader det dog til, at det lysner — med mindre det lykkes en mindre velvillig Sjæl at spænde Ben for det hele.

Mellem Foreningen af Isenkræmmere og Galanterihandlere og Handels- og Kontormedhjælpernes Forening har der i nogen Tid været ført Forhandlinger om dette Spørgsmaal, og efter hvad der meddeles os er det lykkedes at opnaa Enighed om i Tiden 15. Juni—1. September i Ugens første 4 Dage at lukke Kl. 7 Aften.

Det forekommer os at være en meget priselig Foranstaltning, og Publikum vil utvivlsomt bifalde en saadan Ordning. Hos det almindelige, købende Publikum er der nemlig udmærket Forstaaelse af og Sympati med de Bestræbelser, der udfoldes fra Handels- og Kontormedhjælpernes Side for at opnaa en rimelig Arbejdstid. Saa meget mere ærgerligt er det, at en enkelt Principal stiller sig afvisende overfor Spørgsmaalet og ved sin Vægren muligvis foranlediger, at det hele ingen Ting bliver til.

Hvis Vanskelighederne bliver af den Natur, at de bringer Sagen til at strande, skal vi senere omtale den mere indgaaende."

FRA FREDERICIA

meldes, at der atter er falden Ro over Gemytterne. Som det kunde forudses, sejrede den sunde Fornuft over de enkelte lockout-interesserede Principaler. — Forventelig faar Affæren den gavnlige Virkning, at Butikslukningsloven endelig bliver respekteret. Hvilket atter er et Fremskridt!

Conto pro diversi.

Boghandlermedhjælper-Møde i Odense.

BOGHANDLERMEDHJÆLPERFORENINGEN (B. M. F.) har begyndt et fagligt „Vækkelsesarbejde" ved Møder i de forskellige Landsdele. Det første af disse Provinsmøder afholdtes i Roskilde, og den 18. Juni lagde man ud med et Møde i Odense, beregnet paa Medhjælperne i Sydjylland og paa Fyn. Formanden Fr. Ravn og Redaktør E. P. Wraae („Bogormen") samt to Provins-Medhjælpere indledede Diskussionen om Branchens faglige Anliggender.

Efter Indbydelse af B. M. F.s Bestyrelse deltog vort Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, og Vejle-Afdelingens Formand, Michael Nielsen, i Mødet og Debatten. Vore Kolleger pointerede med megen Styrke, at Boghandlermedhjælperforeningens Fremgang og faglige Betydning først ret befordredes, naar den fandt sin Plads under vor Landsorganisation. — Det bør i denne Forbindelse fremhæves, at de ledende Mænd indenfor B. M. F., der har den rette Erkendelse af faglig Organisations Betydning og Virkemaade, indser at en Kursforandring er nødvendig, og næppe er uvillige til at lade B. M. F.s Skude følge i Centralorganisationens Kølvand. —

„Bogormen", der ikke mangler fagligt Tilsnit, men sikkert kun er Udtryk for en liden standsinteresseret Flok, hvem ingen er følgagtig, viser den fattige Standsfølelse i følgende karakteristiske Sætninger: „Provins og Kjøbenhavn har været lige gode om at praktisere en urokkelig Ligegladhed for B. M. F.s Arbejde. Dette kan selvfølgelig ikke undgaa at gøre sin Virkning paa Ledelsen, og det sidste Regnskabsaar har da ogsaa været præget af Gravens Ro — —."

Artiklen er redaktionel!

Nye Lærlingevedtægter.

Silkeborg Byraad har vedtaget en kommunal Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde, hvorved ogsaa Handelslærlinge er inddragne under de lokale Beskyttelsesbestemmelser. Arbejdstiden maa ikke overstige 10 Timer i Tiden fra Kl. 6 Morgen til Kl. 8 Aften undtagen Aftenen før Folkekirkens Helligdage og 14 Dage før Jul. Der skal endvidere sikres Lærlingene fornøden Tid til at besøge Handelsskolen.

Forslaget, der fremsattes af Redaktør Jacob Christensen, fandt i det hele taget gunstig Modtagelse, omend et Mindretal søgte at forlænge Lærlingenes Arbejdstid til 12 Timer. Men de 10 Timer sejrede!

Byraadet i Fredericia har ligeledes nylig vedtaget en kommunal Vedtægt for Handelslærlinge.

Protest mod Silkeborg-Vedtægten.

Silkeborg Handelsforening har følt sine Interesser truede af ovennævnte Vedtægt for unge Menneskers Arbejdstid og derfor ført Klagemaal for det jyske Handelsmøde i Herning. Hovedankerne var den 10 Timers Maximalarbejdstid, og man fandt det ubilligt, at Byraadet ikke gjorde Forskel paa Handelslærlinge og Haandværksdrenge. — Det var dog kun ret og rimeligt om de første, som den „finere" Portion, fik et Par Timers Ekstraarbejde om Dagen.

Handelsforeningernes Faktotum, Professor Grundtvig, gjorde — if. det officielle Referat — opmærksom paa, „at forskellige Kommunalbestyrelser benyttede sig af Fabriksloven ved Affattelsen af disse Vedtægter. Den burde ikke anvendes overfor Handelslærlinge. For dem er der to Love, som forøvrigt staar i Modstrid paa flere Punkter, nemlig Lærlingeloven og Loven om Butikkernes Lukning.

Efter Lærlingeloven har man i Virkeligheden ikke Ret til at holde Lærlingen længere end til Kl. 9, medens Loven om Butikslukning tillader at holde aaben Lørdag Aften til Kl. 11. Man bør søge at faa denne Bestemmelse ændret i Lærlingeloven."

I Sandhed! Disse Professor-Ord fortjener speciel og hæderlig Omtale. Og vi skal bevare dem til passende Anledning. — Her skal kun mindes om, at det socialpolitiske Arkivinventarium, som hedder Lærlingeloven, tillader Udnyttelse af Lærlingene indenfor — 16 Timer. Jo vist, Hr. Professor, der trænges til et Par Timers Ekstraarbejde!

Herr Grundtvigs forklarende Bemærkninger har utvivlsomt været god Latin for Tilhørerne. Ogsaa vi har lagt os de gode Ord paa Sinde!

Et nyt Handelsblad.

Herreekviperings- og Lingerihandlerne i Kjøbenhavn stiftede for et Par Aar siden en Forening, der nu søges udvidet til et Landsforbund. Den nuværende Formand for Foreningen er Stifteren af „De danske Handelsmedhjælperes Forbund", Herreekviperingshandler K. Hintz, der med vanlig Energi har kastet sig ud i Agitationen for den unge Organisation, der væsentlig skylder ham sin Opkomst.

H. redigerer Foreningens nylig startede Maaneds-Blad „Mercurius", der har arvet det første Medhjælperorgans Navn, men rigtignok har frigjort sig for dets Aand. Hvilket turde fremgaa af følgende redaktionelle Kommentar til et Indlæg mod Undtagelsesbestemmelser i Pinseugen.

„Nej, lad os ikke paaberaabe os Lovbestemmelser mere end højst nødvendigt, lad os ikke slippe den Smule Frihed vi har, endnu kan en Middelstand leve og trives i Danmark, men lad os være fri for altfor megen Spændetrøje. Naar Lukkeloven skal revideres, vil vor Organisation nok blive forespurgt."

De svandt, de svandt — — —

Vore Venner, Isenkræmmerne.

I „Jyllandsposten" læser vi følgende Inserat:

„Til 1. Septbr. er Plads ledig for en flink, velanbefalet Kommis i 21 à 22 Aars Alderen, kjendt med Isenkram, Glas, Porcellæn og Udstyr.

Billet, mrkt. „5615", med Fotografi og Kopi af mulige Anbefalinger bedes tilsendt „Jyllandsposten"s Kontor.

Det bedes bemærket, om Ansøgeren er Medlem af H. og Kontormedhj. F."

Atter en Kompliment til Centralorganisationen!

Vi beklager ikke at kunne takke den ærede Principal personlig for hans agitatoriske Bistand.

Medhjælper-Stævner.

Nordsjællandsk Medhjælperstævne.

AFDELINGERNE i Kjøbenhavn, Hillerød og Helsingør indbyder til Sommerstævne i Rungsted—Hørsholm, Søndag den 6. August, med Centralorganisationens Forretningsfører, Hr. Jens Johansen, som Taler. Nærmere Program i næste Nummer. Indtegning finder Sted hos de respektive Formænd og nærmere Oplysninger erholdes hos F. Møller, Ægirsgade 68, Kbhvn. L. Tlf. Taga 894 x.

Agitér for Tilslutning!

Det nordjyske Stævne

afholdes Søndag den 9de Juli i Dronninglund Storskov, — et af Vendsyssels mest storslaaede Punkter. — Ifølge Stævne-Programmet indledes Dagen med Frokost i Storskoven, og Deltagerne samles senere — Kl. 1 — om Talerstolen. Vor kendte Kollega, Herr A. Ipsen, Hjørring, holder Stævnetalen.

Efter den Del af Stævnet, der er forbeholdt de faglige Anliggender, tilbringes Tiden med Spadsereture til de naturskønne Steder, som Dronninglund Storskov er saa rig paa. — Stævnedeltagerne samles Kl. 4 i Pavillonen til Fællesspisning. Derefter Dans. — Anmeldelse af Deltagelse saavel i Stævnet som i Fællesspisningen, hvortil Tegning er bindende, sendes inden den 5. Juli til de respektive Afdelingsformænd.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Samsø. Søndagen den 11. Juni afholdtes Møde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Efterat forskellige Anliggender, var gennemgaaede og drøftede, diskuteredes Syvlukningssagen, hvilket Arbejde nu er i fuld Gang, og forhaabentlig vil give et godt Resultat. Sluttelig samledes Medlemmerne om et fælles Kaffebord.

Næste Møde afholdes paa Onsbjerg Hotel Søndag den 2. Juli Kl. 3.

Foreningen havde den 25. Maj arrangeret en Udflugt til Nordby Bakker, hvori deltog 20 Medlemmer. Efter et lille Ophold i Nordby gik Turen videre til Fods ud i Bakkerne, hvor alle nød den herlige Udsigt over Øen og Havet. Kl. 5 gik vi tilbage til Nordby Kro, hvor Herr Møller ventede os med et udmærket Aftensmaaltid, hvorefter Deltagerne fik sig en rask Svingom. Hjemturen tiltraadtes Kl. 1 og alle var enige om, at have deltaget i en fornøjelig Tur. *E. R.*

Silkeborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 12. Juli Kl. 8½ paa „Sommerlyst" med Dagsorden: 1. Dirigentvalg, 2. Beretning, 3. Regnskabet, 4. Valg af Bestyrelse, 5. Valg af Suppleanter, 6. Valg af Revisor, 7. Eventuelt,

Bestyrelsen.

Den sorte Tavle.

Til Underretning for andre Afdelinger meddeles herved, at Bestyrelsen for Samsø Afdelingen har set sig nødsaget til at ekskludere Kommis E. Martesen (hos Købmand A. Heegaard Hansen, Onsbjerg) paa Grund af utilbørlig Optræden.

Bestyrelsen.

Slettet paa Grund af Restance er Medlem Nr. 2927 E. Martesen, Onsbjerg.

Tranebjerg, Samsø 1911. *Einar Rasmussen.*

Afleveret til Posten den 30. Juni.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen.* Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller,* Køhenhavn L., Ægirsgade 68,1. Telefon Taga 894 x

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Fr. Møller,* Ægirsgade 68¹. Telefon Taga 894 x.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, — *N. Christensen Krogh,* Odense, Vestergade 46,2.
Sjælland, — *Chr. Johansen,* Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Mørksgade 10	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hans Møller*	John. Hintzes Enke (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olsen*		*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Østergade 58	*Sv. Tr. Fensholt*	Norgesgade 19
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads
Fredericia	*C. P. Henningsen*	Sjællandsgade 38	*Ludvig Mogensen*	Afholdshotellet
Frederikshavn	*F. Nielsen*	Sagf. A. Nørgaard	*M. Sørenlsen*	Rich. Andersen
Grenaa	*Carl Nielsen*	Torvet 15	*V. Berg*	Østergade 5
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*J. Nørgaard*	C. Wiibroes Bryggeri
Herning	*Peter Christensen*	Bredgade 49	*M. Kongshaug*	Handelsbanken
Hillerød	*R. Loldrup*		*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	Prokurist *Anton Nielsen*		*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Axel Knudsen*	Afholdshotellet
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Jærnbanegade 1	*S. Sejersen*	Dyrehavegaardsvej 2
Kjøbenhavn,	*Fr. Møller*	Ægirsg. 68. Tlf. Taga 894 x. Træffes Kl. 1—2.		
Bladekspedition	*M. Martinussen*	Esromgade 1	*J. Christensen*	Sct. Hansgade 2, 4, Træffes Kl 1—2.
Kontor	*Chr. Karlsen*	Frejasgade 14, 3		
Kolonial	*Karl Poulsen*	Valby Langg. 67, 1		
Manufaktur	*J. Chr. Lund*	Ægirsgade 46B¹		
Lemvig	*E Jespersen*	N. S. Mehlsen	*C. Andersen*	Boghandler Riegels
Nakskov	*A. Asmussen*		*A. Asmussen*	
Nykjøbing F.	*Th. Preben Hansen*	Grosserer Hülsen	*Th. Krejl*	A/S A. Nielsen & Co.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Fr. Bangs Eftf.
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Johs. Jensen*	Hans Olsen Birksted
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Chr. P Hansen*	Akselhus
Odense	*N. Christensen Krogh*	Vestergade 46, 2	*Ragnhild Andersen*	Vesterbro 60
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*J. Chr. Hansen-Grumløse*	Ludvig Mørkeberg
Randers	*Chr. Jensen*	Nordregrave 5	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*Chr. Jensen*	Manufakturhuset
Skanderborg			Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*Oscar Jensen*	Aage Henriksen	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Houmann Andersen.*	Bredegade 31	*H. M. Hansen*	A/S J. C. Strudsberg
Sorø	*H. Madsen*	Storegade 13	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*Otto Jensen*	Algade
Stubbekøbing	*S. A. Havemann*	Einer I. Bassoe	*Nanna Strange*	Chr. Boas
Struer	*N. J. Hoff*	P. Nielsen	*Knud Aarsleff*	Stephan Agger
Svendborg	*E. J. Rossleff*	Torvet	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Michael Nielsen*	Hvidehus Boglade	*Poul Jensen*	Nørrehus
Viborg				
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1911. 11te Aargang.

EN NØDVENDIGHED!

DET er gentagende præciseret, ogsaa i vort Blads Spalter, at den administrative Nyordning, som nu er gennemført, ikke vilde betyde en Ændring i vor taktiske Kurs. Og det er naturligvis rigtigt!

Hvor det drejer sig om principielle Spørgsmaal af vidtrækkende Betydning, indfører vi selvsagt ligesaa lidt nu som tidligere Enkeltmandsvælde. Saadanne Sager maa naturligvis nu, som ogsaa tilforn, indankes for det rette Forum, og finde sin Afgørelse for den Domstol, som Medlemmerne selv har nedsat — Hovedbestyrelsen subsidiært Forretningsudvalget.

Men paa mange andre Omraader skulde Systemskiftet derimod medføre Ændringer fra de nu gængse Forhold. Først og fremmest ved en ganske anderledes gennemført intim Vexelvirkning mellem Afdelinger og Hovedkontor, saaledes at man dér altid er fuldstændig à jour med de forskellige Afdelingers Virksomhed og hele Stilling, noget der selvsagt er en Nødvendighed, for at begge disse Faktorer kan funktionere paa tilfredsstillende Maade, og for at man saa intenst som overhovedet muligt, under de givne Forhold, kan arbejde i Fællesskab paa at løfte og bære fremad, de Opgaver som til enhver Tid maatte foreligge, ligesom ogsaa Hovedkontoret kun paa den Maade kan være i Stand til at yde Afdelingerne den Støtte, som til Tider kan paakræves og være nødvendig, og hvortil Kontoret naturligvis ogsaa altid er villigt.

§ 8 i Centralorganisationens Love viser med stor Tydelighed, at et saadant nøjagtigt Samarbejde mellem Hovedledelse og Centralorganisationens forskellige Led altid har været betragtet som en Nødvendighed, men hidtil har en stor Del af Afdelingerne kun haft en meget minimal Forstaaelse af denne Sag, idet mange af vore Afdelingsledere i høj Grad har ignoreret § 8 og de deri stipulerede Pligter overfor Centralledelsen.

Heri ligger en stor Del af vor Svaghed. — — — Skal vi i en overskuelig Fremtid naa til at se vore Krav respekterede og vore Reformer ført ud i Livet — **og det skal vi** — saa maa vi have indført en ganske anderledes Korpsaand i vore Rækker, saa maa vore Afdelinger i langt højere Grad nemme Præcisionens Kunst, **og føle deres Ansvar** overfor hele Bevægelsens fremtidige Liv og Bestaaen.

Vi maa lære, at Organisationens Interesser skal varetages prompte, for at vore forskellige Institutioner fuldtud kan komme til deres Ret, og vi maa lære, at har vi faaet et Æreshverv som Tillidsmænd for Kolleger, saa ligger der bag ved Æren mangesidige Pligter, hvis gode og nøjagtige Udførelse betinger et godt Resultat af vort hele Arbejde.

Vor Organisation bliver, efterhaanden, som vi tager flere og flere Opgaver op, et meget kompliceret Maskineri, hvori hvert enkelt selv nok saa lille Hjul, maa gaa med minutiøs Nøjagtighed, for at det samlede Hele kan frembringe kritikløse Produkter. Selv den mindste Uregelmæssighed vil sagtne Farten og forringe Arbejdet, ved Siden af, at det besværliggør Funktionen for den øvrige Del af Maskinen.

Skal den Sæd, Hovedbestyrelsen nu har udsaaet i Organisationens Ager — Omlægningen af vor Oganisations administrative Forhold — spire og bære Frugt, maa vi Alle som En være med til at værne og passe Ageren, og fjerne de Ukrudtsplanter, som kan være til Hinder for Sædens Spiring og Udvikling.

Derfor ligger det i hvert enkelt Medlems Haand — men da særligt i Ledernes — at være med til at muliggøre en sikker Fremgang for vore Idéer og vor Sammenslutning under de nye Administrationsforhold. Her formaar den enkelte naturligvis intet, naar han er isoleret, men i sluttet Trop formaar vi at bære vor Sag ud over Kævlet, og frem til Betydning. Skulder mod Skulder, i et energisk Arbejde for Solidaritetsidéen, vil vi skabe fornuftige Arbejdsforhold og bedre økonomiske Vilkaar for vore Standsfæller.

Men vi maa alle alvorligt bestræbe os paa at tilegne os den disciplinære Følelse, der kan lære os at man af Hensyn til det Heles Vel maa underkaste sig Organisationens Bestemmelser, saa vil Ansvarsfølelsen blive mere fremherskende i vore Rækker, og vi vil forstaa, at man naturligvis er i saa høj Grad forpligtet overfor sit Fag og sine Kolleger, at man maa lade smaa private Særstandpunkter vige, naar Talen drejer

sig om Standens og Organisationens Fremgang og Trivsel.

Derfor er Disciplin det centrale i alt Organisationsarbejde. Uden dette vil det hele — alle Anstrengelser til Trods — kun blive en Marsch paa Stedet, og det trænger vi netop saa uendelig haardt til at lære at forstaa, vi Handelens og Kontorernes Arbejdere. Man mærker, at de første Samlingssignaler har lydt for blot et Decennium tilbage; den Tid, der svandt siden da, har ikke været tilstrækkelig til at Samfølelsen har rigtig slaaet Rod endnu. Men en Gang maa vi dog vel kunde vækkes til Forstaaelse af, at vi ikke evindelig kan leve paa den indbildte Storhed, og da vil ogsaa Forstaaelsen komme af, at man maa underordne sig Organisationens Disciplin, om man ellers vil fremad, og selv om en eller anden Særstilling maa opgives desaarsag.

Denne Opsats fremkommer derfor som en Henstilling til de organiserede Handels og Kontormedhjælpere — de menige saavel som Lederne — om hver især at virke for at fremme Disciplinen og Præcisionen inden for vor Bevægelse; thi har vi først disse Begreber saaledes indarbejdede i alle vore Forhold, at vi intet kender til Uefterrettelighed, saa vil vore forskellige Underinstitutioner kunne arbejde saaledes, at alene deres Virksomhed vil blive af overordentlig Betydning — ogsaa agitatorisk seet, og da først vil den administrative Nyordning kunne bedømmes, seet under den rette Synsvinkel.

Jens Johansen.

VANSKELIGT *at takke hver enkelt af de Mange fra Hovedstaden til Landets fjerneste Kroge, der paa forskellig Vis hædrede mig paa Tiaarsdagen for min Overtagelse af „D. H. K. M. T."s Redaktion. — Og rettest vel netop her paa disse Blade at udtale sin Erkendtlighed!*

Selv havde jeg imødeset Dagen som en beskeden, liden Mærkepæl paa Livets Vej — Tak til de Mange, der gav Dagen Festglans.

VILH. HANSEN.

Kvinderne og Kontingentet.

Artiklen fremkommer noget forsinket pan Grund af Pladsmangel.

EFTERDØNNINGER FRA AALBORG-MØDET.

DET var med en vis Glæde, jeg i nærværende Blads No. 8 læste Hr. Chr. I. Hansen, Hillerøds Angreb paa de Udtalelser, vor Afdelings Formand var fremkommen med paa vort Protestmøde mod statsunderstøttet Konkurrence, angaaende vort Fags daarligt lønnede Kvinder. Idet jeg ikke skal komme ind paa Referat af dette Møde, skal jeg kun bemærkè, at Hr. H's Opfattelse deles af andre, specielt af en Del kvindelige Medhjælpere her i Byen. Jeg skal her indskrænke mig til et Par Bemærkninger angaaende Hr. Nielsen-Lindquists Artikel i sidste Nummer af vort Blad. Min højtærede Formand og jeg er ellers enige om mangt og meget, men med Hensyn til vor Stands kvindelige Udøvere kan der opstaa nogen Uenighed mellem os. — Det er mig dog en Trøst, at Hr. Lindquist er forberedt paa Angreb, idet han nemlig lod mig læse sin Artikel, inden den gik i Trykken, og spurgte mig, om ikke jeg vilde fremkomme med mit Indlæg i samme Nummer, som den fandt Optagelse. Et Forslag jeg dog afslog. —

Naar Hr. Nielsen-Lindquist omtaler herværende Afdelings uensartede Kontingent, saa gør han det paa en Maade, saa Alverden maa faa den Opfattelse, at der her i Aalborg-Afdelingen hersker rørende Enighed om, at det er en overordentlig god og retfærdig Maade, vi har vort Kontingentspørgsmaal ordnet paa. Det er dog langtfra Tilfældet. Der er flere, som med mig mener, at det netop er en bunduretfærdig Maade. Enhver Kvinde, der gennem Aar har været med til at kæmpe sig fremefter til nogenlunde Ligeberettigelse med Manden, maa absolut protestere imod, at hun særlig favoriseres, ved at der gives Undtagelsesbestemmelser, Beskyttelseslove o. s. v., blot fordi hun er Kvinde. — Lige Ret, lige Forpligtelse er det eneste retfærdige Motto over en Fagforening, hvor Mænd og Kvinder sidder Side om Side. —

KVINDERNES PARIAKAAR.

Som saa ofte før omskrevet og omtalt, lever den største Del af vor Stands Kvinder under Pariakaar, men der er jo ogsaa dem, der oppebærer Gager, der fuldt ud staar paa Højde med Mænds i samme Stillinger, i hvert Fald maa de Kvinder føle det Utidige i, at de skal betale et mindre Kontingent end en ung Mand, der f. Eks. sidder med en betydelig mindre Gage. — Vil Afdelingerne have et uensartet Kontingent, maa Betingelsen for det „uensartede" ikke være — Mand eller Kvinde — men stor eller lille Gage. At det saa alligevel i væsentlig Grad bliver Kvinderne, der kommer til at høste Gavn af det uensartede Kontingent, bliver en Sag for sig, og skyldes jo kun de elendige Arbejdsvilkaar. —

Som Hr. Chr. I. Hansen ogsaa siger, er det den økonomiske Kamp, der har ført Kvinden ind paa Arbejdsmarkedet; ingen tør vel paastaa, at det er for sin Fornøjelses Skyld, hun paatager sig det strenge Arbejde bag Pult og Disk. —

HUSLIGT OG MERKANTILT ARBEJDE.

Naar Hr. Nielsen-Lindquist ikke kan forstaa, at unge Kvinder vil tilbyde deres Arbejdskraft for en Løn af 15 Kr. om Maaneden — et Tal, der vist ogsaa tør siges at repræsentere de ganske enkelte Tilfælde — i Stedet for at søge en Plads som Tjenestepige, saa maa det være, fordi Hr. N. ikke har noget rigtigt Begreb om Tjenestepigernes Forhold og den Behandling, de altid har faaet og endnu den Dag i Dag faar. En mere ufri Stilling med en vilkaarlig Husmoder og den gældende Tyendelov, existerer vist ikke. Hr. N.-L. samt d'Herrer, der fornylig her i Bladet har fremhævet Tjenestepigestanden som det Sted, hvor vore Kvinder burde søge hen, maa ogsaa huske paa, at der ikke paa langt nær er Brug for alle daarligt lønnede Expeditricer og Kontorister ved Husvæsenet. Her har ogsaa Teknikken og moderne Hjælpemidler overflødiggjort en stor Del af den kvindelige Arbejdskraft. I et Hus, hvor før var Brug for to Tjenestepiger, nøjes man med en, og i Huse, hvor en Pige har været almindelig, kan man nu hjælpe sig med en Bypige. Man kan vel ogsaa nok betragte de Aar, de unge Forretningskvinder arbejder for den nævnte lille Løn, som deres Læreaar.

UBETALT ARBEJDE ELLER LAV LØN.

Naar man taler om Kvindernes urimelige smaa Lønninger, maa man jo forøvrigt ikke glemme alle de unge Mænd af saakaldte „bedre Forældre", der gaar rundt omkring paa de store Kontorer uden at faa en Øre i Vederlag; man se blot, hvordan disse Kontorers Vakancelister er fulde af Navne paa unge Mænd, der er tilbudte af deres Forældre til at maatte gaa Aar og Dag uden Løn, naar de bare faar Lov at komme ind paa et saadant stort Kontor. Rom Regel har de omtalte unge Mænd faaet en god Opdragelse, ofte har de baade Præliminær- og Handelskoleexamen.

„Tante Lenes" Artikel har nok gaaet sin Sejersgang gennem det danske Riges Presse. Der var endelig sande og fornuftige Ord om de kedelige Expeditricer! — Da jeg for syvende Gang saa Artiklen i „Jyllandsposten"s Mandagsnummer, bad jeg en stille Bøn om at maatte blive forskaanet for at se den for ottende Gang i D. H. K. M. T. — men min Bøn skulde ikke blive opfyldt. Jeg skal ikke forsøge paa at imødegaa Artiklen, hvori der vel kan være adskilligt sandt, men vil blot bede Bladets Læsere erindre, at „T. L." rimeligvis hverken er Expeditrice eller Forretningsdrivende, men derimod Kunde, og maaske af den Slags Kunder, der forlanger Expeditricen til at tømme Hylder og Skuffer og vise frem, alt hvad fint Forretningen har, for saa tilsidst at købe et Stk. Bændel til 10 Øre og derefter gaa sin Vej til den næste

Butik, og dér gentage Experimentet, kun med den Forskel, at her bliver købt et Brev Synaale.

KVINDERNE OG FREMTIDEN.

Naar Mænd her i vort Blad og mange andre Steder taler om Kvinderne, saa gør de det som Regel altid paa en saadan Maade, at man faar det Indtryk — vi alene —. De taler om Kvinderne som et nødvendigt Onde, Tiden byder dem at regne med, længere strækker det sig aldrig. —

I de politiske Foreninger er vi kommen med paa Programmerne, ellers er der ikke udfoldet nogen større Kraftanstrengelse for at faa Kvinderne i Tale. Naturligvis er Fagforeningens Døre blevne aabnede i Fag, hvor Mænd og Kvinder arbejder Side om Side. I vor egen lille dyrebare Organisation staar vi jo ogsaa paa Programmet, men heller ikke her mærkes nogen særlig Kærlighed, tvertimod kan man undertiden af enkelte Mænd høre en Udtalelse, der absolut ikke kan indkasseres som Sympati for Kvinderne. Jeg tillader mig at mene, at de Mænd er lidt bag efter deres Tid. En kendt dansk Personlighed har engang sagt, at kun de var store Mænd, som helt og fuldt forstod deres Samtid — og Samtiden er ikke: Den ene Del af Menneskeheden tilladt alt, den anden Del lukket ude fra alt. — Kvinderne kan ikke mere lades ude af Betragtning, hverken i Erhvervslivet, i Politik, eller i Samfundet i sin Helhed. Derfor vil Tiden ogsaa vise, at det er de klogeste Mænd, de der har budt og byder Kvinderne Velkommen som Arbejdsfælle og Kammerat, de der er med til at hjælpe Kvinden frem til bedre Arbejdsvilkaar og Menneskeret. Derfor vil jeg ogsaa haabe, at de af mine kære, mandlige Kolleger, der endnu indtager et reaktionært Standpunkt overfor Kvinderne, snart maa lære at forstaa, at selv den stærkeste Modstand intet nytter, fordi intet kan dæmme op for den rivende Strøm, der hedder Udviklingen.

Aalborg i Juni 1911. *Johanne Berg.*

Medhjælper-Stævner.

DET SYDJYSKE STÆVNE I FREDERICIA.

DET øsregnede!

Hvilke Udsigter for et Sommerstævne, hvis heldige Forløb allerførst er afhængig af Solskin og høj, blaa Himmel. Men selv paa en regntung, graa Dag kan der komme Rifter i Skylaget og Himmelhvælvets Blaa faa Bugt med det lavthængende Skydække, ligervis som et lyst Ungpigesmil pludselig kan glimte gennem Taarer.

Regnen faldt, men Vind og Vejr gik over Bæltet og tog den sidste Byge med — saa fik de sydjyske Medhjælpere, der den 2. Juli i Hundredevis var kommen til fra Vejle, Kolding, Vejen og selve Stævnebyen, det rigtige Stævnevejr, og Dagen det Held den fortjente.

Fra Banegaarden gik det trods Væde og Vejføre til Vogns eller — for de Uforfærdede — i Række og Geled med Militærmusik i Spidsen ud til den nære Hannerup Skov, hvor Kaffen indtoges i Pavillonen, efter at Stævnets Leder, C. P. Henningsen, Fredericia havde fuldbyrdet den officielle Aabning. —

Paa Pladsen nedenfor, med vid Udsigt over Bæltet, der som en Flodstrøm bugter sig langs den skønne fynske Kystlinie, samledes Deltagerne, og fra et Hjørne paa Terrassen holdt Vilh. Hansen Stævnetalen, — eller forsøgte det. Thi snart smældede Regndraaberne paany over Tilhørerne omkap med Talerens Ord. Og hvo trodser ustraffet Elementerne? Lyse Damekjoler mindst af alt! Taleren havde imidlertid tilstrækkelig Føling til begge Sider, og fandt belejlig Udvej til at anbringe et Punktum med en Invitation til Forsamlingen, om at følge ham op i Salen — som Eftersætning. Pavillonsalen overfyldtes, men Tilhørerne holdt trofast Stand, opmærksomt lyttende til den Agitationstale, Vilh. Hansen gennem $^3/_4$ Time rettede til de sydjyske Medhjælpere og som især tog Sigte paa det alvorlige, faglige Arbejde, der nu stundede til og den agressive Taktik, der — med Hævdelse af Centralorg. neutral-politiske Position — maatte blive Fremtidens Løsen. — Hyppige Bifaldsyttringer viste, at Tilhørerne „var med" fra først til sidst og Slutningsappellen, der kulminerede i et „Leve Centralorg.", modtoges af langvarigt Bifald og Hurraraab for Taleren.

Solen var atter brudt frem, og denne Gang for uanfægtet at forblive den reglementerede Tid paa Firmamentet. Saa gik det til Vogns ind mod Byen, men langt de fleste marcherede i en imponerende Procession under Musik og Afsyngelse af Medhjælpermarchen gennem den gamle Fæstningsby's Gader, hvor Toget vakte almindelig Opsigt og fulgtes af en stor Menneskemasse.

Stævnemiddagen stod i Theaterkaféens store Sal; 200 Kolleger deltog. Fredericia-Afdelingens Formand, Repræsentant Carl Jacobsen, aabnede med en Tale for Vilh. Hansen, hvem han i velformede, indtrængende Ord bragte en Tak fra Syd-Jyllands Medhjælpere for de 10 Aars Redaktørgerning. — Vilh. Hansen kvitterede med en kort, fyndig Tale om organisatoriske Pligter, N. C. Nielsen, Kolding, talte gode Ord om det ideelle Moment i vort Organisationsarbejde, N. Nielsen, Kolding, hyldede Damerne i poetiske Vendinger. Sang og Taler vekslede, — men der blev endda Tid til Dansen, for den standsede først ved Nattogene.

MIDTJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Det var tænkt som en Sommerudflugt af Aarhusafdelingen til Odder — den købstadslignende Stationsby beliggende i en typisk østjysk, frodig Egn nogle Mil sydøst for Aarhus — men da Redaktør Vilh. Hansen, der havde gamle Løfter at indfri overfor Aarhus-Afdelingen, tilsagde sin Nærværelse, blev Arrangementet i sidste Øjeblik ændret saaledes, at den planlagde Sommerudflugt fik Karakter af et midtjysk Medhjælperstævne

Middagstoget fra Aarhus bragte ca. 100 aarhusianske og andre Kolleger, der paa Odder-Banegaarden modtoges af den stedlige Afdelings Medlemmer med Formanden, R. Rasmussen, i Spidsen. Deltagerne marcherede til det smukke, skovlignende, stærkt kuperede Anlæg, der gaar over i Herregaarden Rathlousdals Skove. — Kaffen indtoges i Pavillonen, hvor vor kendte Aarhus-Kollega, Bogholder Carl Knudsen, bød Velkommen, hvorefter Deltagerne sidenhen spredtes i det smukke Anlæg eller aflagde en Visit paa den nordligt beliggende Møllebakke, hvorfra der aabner sig et Rundskue ind over Landet som ud mod Kattegattets Kyst med Samsø og Thunø som vestlig Afgrænsningslinie.

Vilh. Hansen, der havde benyttet Formiddagen til at drøfte forskellige faglige Anliggender med Aarhus-Bestyrelsen, talte Kl. 4 til en betydelig Forsamling, bestaaende af Stævnedeltagere og Forretningsfolk i Odder. Foredraget fandt Sted i Anlæget, hvor V. H. fra en Talerstol, anbragt i Bunden af en Dalkedel, talte til de paa Skraaningerne lejrede Deltagere.

Taleren paaviste i store Træk de sociale Kræfter som Medhjælperbevægelsen skylder sin Opkomst og den første ubevidste, senere regelrette og ordnede Vekselvirkning mellem de forskellige Landes Medhjælperorganisationer, Enheden i Formaal og Hovedlinierne for den moderne Organisationsbevægelses Taktik.

I sin Tale drog Stævnetaleren en skarp Delingslinie mellem de skrøbelige Rester af en forbigangen Tids Harmoniforeninger, vi endnu kan træffe paa, og vor Centralorganisation, idet han fremhævede, at disse Foreninger, der i vor Tid er uden Eksistensberettigelse, bør modarbejdes af vore Afdelinger, der paa alle Omraader bør frigøre sig for Gøglet, der trives i disse Foreningers Spor og kun har til Hensigt at aflede Medhjælpernes Opmærksomhed fra de vigtige Fagspørgsmaal, der indeholder Stangens Fremtid og Velfærd.

Talen, der gentagende hilstes med Forsamlingens Tilslutning, sluttede med et i agitatoriske Vendinger motiveret „Leve Centralorganisationen", der besvaredes med stærke Hurra'er og Leveraab for Vilh. Hansen, som Repræsentant R. Rasmussen sluttelig takkede. —

Deltagerne drog derefter i en velordnet Procession gennem Byen til Rathlousdal. I Spidsen førtes Aarhus-Afdelingens prægtige Silkebanner, og et stort Musikkorps spillede afvekslende Medhjælpermarchen og nationale Melodier. — Efter Tilbagekomsten samledes man til Stævnemiddagen paa det store, moderne indrettede Centralhotel, hvor Carl Knudsen bød Velkommen og Vilh. Hansen senere talte under stærkt Bifald — med Udgangspunkt fra en før Middagen forefalden Episode — om den neutral-politiske, men retlinede faglige Organisation. — Den i alle Maader vellykkede Fællesspisning sluttede med et af Carl Knudsen motiveret Leve for Stævnetaleren.

Og Dansen gik, — mens Dagen hældede.

VESTJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Fra Skive skrives der til os:

Det vestjyske Medhjælperstævne afholdtes Søndag den 2. Juli i Toftum Bjerge ved Humlum. Kl. 2 samledes ca. 100 Deltagere fra Afdelingerne i Struer, Holstebro, Herning, Lemvig, Skive og Nykjøbing M., og Eftermiddagskaffen indtoges i Humlum Gæstgivergaards Have.

Herefter marcheredes under Musikens Toner til Festmarschen ud til Toftum Bjerge, hvor Formanden for Struer-Afdelingen, Kommis N. J. Hoff, bød Velkommen, og Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, holdt et udmærket Foredrag om Centralorganisationens Historie. — R. Sjørup-Nielsen, Skive, takkede Taleren, og efter at være fotograferet

marcheredes tilbage til Humlum Gæstgivergaard, hvor der afholdtes Fællesspisning i Haven.

Ved Bordet bød N. J. Hoff Velkommen.

E. Øhlenschlæger talte for Centralorganisationen, R. Sjørup-Nielsen for den indbudte Taler, Hr. Andreasen, og Oscar Jensen for Damerne. Fuldmægtig A. Andreasen takkede i velvalgte Ord paa Centralorganisationens og egne Vegne. — Nu fulgte Talerne Slag i Slag, indtil en heftig Regnbyge afbrød, saa man en kort Stund maatte forsyne sig med Paraplyer og Regnkapper, for at værne sig mod Regnen, som dryppede gennem Teltet. Dette forstyrrede dog ikke den udmærkede kollegiale Stemning, der prægede hele Festen.

Efter Fællesspisningen samledes man om Kaffebordene, og en animeret Svingom sluttede det særdeles vellykkede Stævne.

Fra Agitationen.

Møde i Skanderborg.

VED et primo Juni paa Hotel „Phønix" i Skanderborg afholdt offentligt Medhjælpermøde talte Forretningsfører Jens Johansen om Organisationens Maal og Midler.

Efter at Taleren havde gennemgaaet og belyst de vigtigste af vore Programpunkter og fremhævet, at et socialt Rejsningsarbejde indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden kun var muligt gennem et vel afstemt Organisationsarbejde, rettede han en indtrængende Opfordring til de tilstedeværende uorganiserede Kolleger, om at lade sig indrullere i vore Rækker og derved først og fremmest konsolidere deres egne Forhold, medens de samtidig opfyldte den Pligt, enhver Medhjælper har overfor sine Standsfæller: at være med i Arbejdet for bedre og værdigere Livsforhold for vor Stand.

Efter en kort Diskussion, ledet af Herr Manufakturmedhjælper Hoffmann, indmeldtes de fleste af de tilstedeværende Kolleger i den stedlige Afdeling, som herefter forhaabentlig gaar lysere Tider i Møde. *„Omvælter".*

Afdeling dannet i Ribe.

Centralorganisationen har nu vundet Fodfæste i Jyllands sydligste Købstad, den afsides beliggende, middelalderlig prægede Grænseby Ribe, der i al sin Lidenhed kun tæller et ringe Antal Medhjælpere.

Den nye Afdeling startedes ved et Møde den 28. Juni i Industriforeningen, hvor Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, holdt et indledende Foredrag om Centralorganisationens Virksomhed og Opgaver. — Der fulgte en kort Diskussion, hvorefter Afdelingen startedes med 15 Medlemmer og med en foreløbig Bestyrelse, bestaaende af Chr. Erichsen, L. G. Ludvigsen og P. Jansen.

Medhjælperne og „Selvstændigheden".

Selvstændighedens Lygtemand.

HVORDAN skal jeg faa noget for mig selv? — Dette Spørgsmaal har jeg ofte stillet mig, men i Dag har jeg tænkt at ville rette det til alle mine Kolleger indenfor Handelsverdenen; thi jeg tror ikke, det er mig alene, der opfyldes af de triste Tanker, som ofte møder En, naar man ser ud i Fremtiden.

Da jeg for 8 Aar siden kom i Lære i en Boghandel, anede hverken mine Paarørende eller jeg selv, at jeg i dette Fag som 24-aarig Mand skulde gaa for en Gage af 35 Kr. om Maaneden og Opholdet.

Ja, det er virkelig Tilfældet, — en saa lille Løn byder man en Medhjælper i vort Fag, og jeg ved, at i mange Handelsfag regnes den omtalte Løn for helt god. Fortæller man Haandens Arbejdere, at vi Handelsfolk gennemgaaende ikke faar mere i Løn om Maaneden, end de om Ugen, da er det næppe troligt, at de lader sig overbevise.

Mangen Smaakaarsmand vil maaske nok mene, at man let vilde kunne leve af 35 Kr. og Opholdet, og saaledes kunde det jo ogsaa se ud. Men man tænker ikke paa, at Arbejderens Klædedragt ikke saa ofte skal fornyes eller repareres. Han er ikke tvungen til at gaa med Kravetøj eller Læderfodtøj. Som han klæder sig Søndag og til Fest, saaledes skal vi være klædt til daglig.

Jeg har i længere Tid ført Kassebog over mine Indtægter, eller vel snarere over mine Udgifter — thi de 35 Kr.s Indtægt er let talt — og konstaterer, at hvis jeg ikke „vender hver Øre", inden den gives ud, vil det ikke vare længe, inden jeg er aldeles blank, og det nytter nu en Gang ikke at købe altfor meget paa Kredit, thi der kommer en Regnskabets Time, da enhver kræver sit.

Det er dog Livets Orden, at en Mand gifter sig og stifter Familie. Men hvornaar er en Medhjælper i Stand dertil? Med den Løn, han almindelig oppebærer, kan han ikke klæde sig selv, — langt mindre samtidig sørge for Hustru og Børn. Medhjælperen maa derfor undlade at gifte sig, men derved maa han altsaa opgive de Rettigheder, som Livets og Naturens Orden en Gang har stillet ham i Udsigt. Han kan altsaa heller ikke høste de Fordele, som Samfundet i Almindelighed giver en Familiefader, men alligevel maa han yde sit Bidrag til andre Borgeres Fordele gennem sine Ydelser til Skatter og andre Afgifter — uden at han selv faar det fulde Vederlag herfor.

Muligvis vil man ræssonnere, at han kan vælge sig en anden Levevej og Livsstilling. Det er dog lettere sagt end gjort at forlade et Fag, man har faaet kært og har viet hele sin Ungdom, for atter at begynde forfra.

Nej, lad os aldrig forlade de Fag, vi nu en Gang er kommen til, det hævner sig hyppigt. Men det undrer mig, at saa mange af mine Kolleger kan se roligt paa, at vore Rettigheder trædes sønder, medens vore Pligter skærpes og Lønnen ikke staar i Forhold hertil. Hvorfor iler de ikke alle til Hjælp, naar det gælder Standens Fremtid; thi de kender sikkert den gamle, altid gyldige Sætning: „Enighed gør stærk".

Er vi ikke alle enige om en bestemt Optræden, da fører vor Kamp til intet, og vi vil da altid være de underlegne. Derfor gælder min Opfordring alle de Medhjælpere, der har faaet Øjnene op for vore Kravs Berettigelse og sluttet sig til vore Foreninger: Agitér for Centralorganisationen, — den alene vil Deres eget og alle andre Handels- og Kontormedhjælperes Vel.

Helmer Olsen, Struer.

Du gør dig Bekymring —

Vi har modtaget følgende Indlæg, hvis Grundtanke er rigtig og fortjener Omtanke og Efterlevelse, — omend vi ikke kan dele Indsenderens Slutnings-Konklusion:

Mangen Gang har jeg beskæftiget mine Tanker for at udfinde, hvad Aarsagen er til, at vi Handels- og Kontormedhjælpere staar paa et socialt lavere Trin end andre arbejdende Klasser i Samfundet. Og dette har sluttelig resulteret i, at jeg lagde Skylden derfor over paa Standen — os selv.

Vil vi da ikke vort eget Bedste? Hvorfor vil vi i 1911 have Pisken svunget over Hovedet? Hvorfor kan det store Flertal af Butiksmedhjælperne med 13—14 Timers Arbejde under slige Forhold ikke tjene det, som Haandværkssvenden tjener under frie Forhold i 10 Timer?

Der er den Ting i Vejen, at flere af os gaar og spekulerer paa — snart eller senere — at blive „sig selv"! Det mærkes daglig. Det mærkes under Foreningsarbejdet. Jeg siger: Saa længe vort Foreningsarbejde og den kammeratlige Forstaaelse skal være præget af, at vi dog en Gang selv bliver „Chefen", ja, saa længe giver jeg ikke Tobak til en Skraa for dette Arbejde.

Vi maa anderledes end hidtil „oppe" os. Naar Faktum er, at ca. 68 pCt. af nye Begyndere gaar „bag af Dansen", da er der ingen Grund til for os Unge at spekulere og lade vort Foreningsarbejde præge af, at vi dog med Tiden bliver „os selv". — Nej, kan vi som den organiserede Arbejder „blive os selv", da er vi naaet et godt Skridt fremad.

Jeg spørger derfor: Var det ikke et Skridt i rigtig Retning, om vi fik vor Centralorganisation ind under „De samvirkende Fagforbund"?

l., Hjørring.

Syvlukkings-Agitationen.

RESULTATER I AALBORG.

DEN tidlige Butikslukning er gennemført i Isenkram- og Galanteribranchen, ligesom Flertallet af Manufakturhandlerne og enkelte Trikotageforretninger er indgaaet paa 7-Lukningen.

Desuden deltager enkelte Haandværks-Udsalg i den tidlige Sommerlukning.

Vor Afdeling har iøvrigt Opmærksomheden fæstet paa Overtrædelser af Butikslukningsloven, og har nylig foretaget Politianmeldelse af saadan hyppig gentaget Lovbrud.

7-LUKNINGEN I HILLERØD.

Vort Arbejde for 7-Lukningen har i Aar bragt os omtrent samme Resultat som sidste Aar. Samtlige Manufaktur- og Herreekviperingshandlere lukker Kl. 7 de tre Sommermaaneder. Endvidere er 7-Lukningen gennemført i en Del mindre Brancher, saasom Boghandlere, Modehandlerinder m. fl.

Vi har rettet personlig Henvendelse til alle Kolonialhandlerne i Byen og faaet uforbeholden Tilslutning fra 25 af 33. Kun tre nægtede absolut at underskrive, og Sagen synes derfor at være en Opgave, som Købmændenes Organisation ikke i Længden kan skubbe fra sig, eftersom det langt overvejende Flertal af Kolonialhandlerne nu i to Aar har ønsket Sagen gennemført. Det var dog naturligt, om Købmændenes Organisation søgte at omstemme det Par stædige Principaler, som forhindrer Reformen, der altsaa ønskes af omtrent samtlige Købmænd. Bagstræbets Repræsentanter er: Chr. Jul. Bruun, Brdr. Hansen og Klinke.

Det er forøvrigt glædeligt, at Tanken om 7-Lukning begynder at vinde Terræn i de omliggende smaa Byer. Fredensborg er endog forud for os — alle Forretninger lukker —, Frederikssund begynder saa smaat at komme med, og i Hørsholm har der i Aar staaet velvillige Indlæg i den lokale Presse. *Chr. J. H.*

Nye Sommerstævner.

DET NORDSJÆLLANDSKE STÆVNE.

SOM meddelt i sidste Nummer af „D. H. K. M. T." afholder de nordsjællandske Afdelinger Sommerstævne i Hørsholm Søndagen den 6. August.

Programmet for Stævnet er saaledes: Samling paa Rungsted Banegaard ved 10-Tiden. Derpaa spadseres i samlet Trop til Hørsholm Hotel, i hvis smukke Have den medbragte Frokost indtages Kl. 11. Derefter Udflugter i Omegnen og Besøg paa Handelshøjskolen „Købmandshvile". Kl. 3 Eftermiddag samles Deltagerne til Stævnemøde i Folehaveskoven, hvor Forretningsfører Jens Johansen og Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, taler. Kl. 4½ Fællesspisning paa Hørsholm Hotel (Lammesteg, koldt Bord, Øl og Snaps). Efter Fællesspisningen Bal til Afrejsen, der finder Sted ved 11-Tiden.

Prisen pr. Deltager (inkl. Fællesspisningen) er Kr. 3.—, som erlægges ved Tegningen, der sker hos Afdelingsformændene og Kassererne, og slutter den 1. August.

Medlemmerne opfordres til i størst mulig Udstrækning at deltage i Stævnet, ligesom enhver uorganiseret Medhjælper indbydes.

Agitér for Tilslutning!

Vel mødt i Hørsholm d. 6. August! *F. r.*

FYNSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Det 4. fynske Sommerstævne afholdes Søndag den 30. Juli ved Nyborg. Efter Togenes Ankomst Kl. ca. 9 Fm. afmarcheres straks til den smukke, umiddelbart ved Store Bælt beliggende Teglværksskov, hvor Frokosten indtages og Stævnetalen holdes af Herr Jens Johansen. Derefter Spadseretur langs Stranden til „Christianslund", hvor Middagen indtages. — Derefter Bal.

Ethvert fynsk Medlem bør deltage, ligesom de nærmeste Afdelinger i Jylland og paa Sjælland venligst indbydes.

Alle yderligere Oplysninger og Program faas hos Hr. N. Christensen Krogh, Vestergade 46 II, Odense. — Tegningen slutter Fredag den 28. ds.

Vilh. Hansens Tiaarsdag.

DEPUTATIONER OG HILSENER.

DET blev ikke ved den „officielle" Artikel i sidste Nr. — den, Redaktøren meget havde frabedt sig. Fra den tidlige Morgen den 1. Juli, endnu før „D. H. K. M. T." var naaet ud til Centralorganisationens Medlemmer, begyndte telegrafiske og brevlige Hilsener at indløbe og kjøbenhavnske Kolleger at indfinde sig paa Vilh. Hansens Bopæl for personlig at lykønske.

Om Eftermiddagen mødte Forretningsfører Jens Johansen og Prokurist H. P. Hansen jun. som Repræsentanter for Hovedbestyrelsen. — Forretningsføreren takkede i varme Ord Vilh. Hansen for hans Gerning i vor Tidendes og vor Organisations Tjeneste og overrakte en smukt udstyret Adresse i stort Folioformat med Tegningen fra „D.H.K.M.T."s Hoved i Akvarelfarver paa Titelbladet.

Forretningsfører Jens Johansen bad dernæst Vilh. Hansen modtage et Bevis paa Landsorganisationens Erkendtlighed og overrakte Red. et stort, massivt Sølvskrivetøj. Den prægtige, kunstnerisk udstyrede Gave er forsynet med Vilh. Hansens Navnetræk og Inskriptionen: „Fra Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger. 1901 — 1/7 — 1911."

Senere overrakte Forretningsfører Willy Carlsen som Ordfører for det forrige kjøbenhavnske Repræsentantskab en smukt udført Adresse — der ligesom førstnævnte skyldes den talentfulde Kaligraf, J. Christensen, de kjøbenhavnske Afdelingers Fælleskasserer.

Vilh. Hansen takkede Ordførerne og understregede, at han af Hjertet delte det i Adresserne udtalte Haab: endnu i mange Aar at kunne deltage i Arbejdet for dansk Medhjælperbevægelses Fremgang.

— — —

Iøvrigt indløb der paa denne og følgende Dag en Mængde telegrafiske og skriftlige Hilsener, Blomster fra vore ledende Mænd, Afdelingerne, tidligere og nuværende Standsfæller og Andre.

DE KJØBENHAVNSKE AFDELINGERS FEST.

De kjøbenhavnske Afdelinger havde i Anledning af Tiaarsdagen arrangeret en i enhver Henseende vellykket og særdeles stilfuld Festlighed, der havde samlet en festklædt Medlemskreds i Restaurant „St. Thomas"' nydelige Selskabslokaler. Festen, ved hvilken Redaktør Vilh. Hansen og Frue efter Indbydelse var tilstede, fandt Sted den 4. Juli.

Under Festmaaltidet, hvor det kulinariske og æstetiske Moment mødtes i en udmærket Menu og et rigt Blomsterflor, holdt Repræsentantskabets Formand, Fr. Møller, i velvalgte og hjærtelige Ord en Tale, i hvilken han paa Standens Vegne takkede Redaktøren for hans udmærkede Arbejde i „D. H. K. M. T." og paa mange andre Felter for vor Sags Fremgang. Taleren sluttede med at oplæse og overrække til Jubilaren en smagfuldt udstyret, kaligraferet Adresse, udført i Guld og flere Farver samt forsynet med Akvareltitel, og indbunden i hvid Silke med Guldtryk. Adressen indeholdt en Anerkendelse af Redaktørens Virksomhed. — Efter at Vilh. Hansen i en aandfuld og træffende Tale havde optrukket et Resumé over det svundne Tiaars Tilskikkelser, sluttede Red. med at sige, at det, han havde udrettet, slet ikke var nogen Kunst, men alene beroede paa, at han under sin Gerning aldrig havde glemt den gamle engelske Sentens: „At have Hjertet i sit Arbejde — det er Sagen."

Vort ældste kjøbenhavnske Medlem, gamle BogholderW. Strøyer, havde skrevet en udmærket Sang om Hædersgæsten, — den fremtraadte i nitid grafisk Udstyr med et smukt udført Fotografi af Vilh. Hansen.

Talerne fulgte nu efter hverandre uden Standsning: Fuldmægtig C. Karlsen talte for Vilh. Hansen som den, der gennem Aarene havde holdt Centralorganisationens Fane højt og uplettet, Frk. Johanne Andersen talte for Red. som Disciplinens Mand, Hovedbestyrelsesmedlem A. C. Alsø hilste Fru Vilh. Hansen som den, Organisationen skyldte meget, fordi den tog al den Tid, der ellers var Hjemmets, uden at dog Fru H.s Forstaaelse af Mandens Gerning svækkedes. — M. Martinussen talte skæmtende for Damerne, Sang og Musik vekslede, indtil man langt hen paa Natten sluttede af med en Bolle Punsch.

Festen havde funden god Tilslutning, og det var med stor Glæde, at man blandt Gæsterne traf ikke saa faa Kolleger fra Provinsen, der havde benyttet Lejligheden til et festligt Samvær med vor Redaktør og de kjøbenhavnske Medhjælpere. *C. K.*

Medhjælpernes Folkehøjskole.

FOLKEHØJSKOLEN for unge Handelsmedhjælpere, der er beliggende ved Hørsholm i Nordsjælland, og hvis Virksomhed vi tidligere har haft Lejlighed til at omtale, ruster sig allerede til sit halvaarlige Vinterkursus for unge Mænd, og vil til næste Sommer udvide sit Virkefelt betydeligt, idet der herefter fra 1. Maj til 31. Juli holdes Højskole for unge Kvinder, „som kunde ønske at forene et Højskoleophold med kommerciel og sproglig Undervisning".

Vinterskolens Arbejdsplan omfatter de forskellige Handelsfag som Bogholderi, Handelsret og Stenografi, de 3 Hovedsprog med Øvelse i Talefærdighed, Dansk, Historie, Geografi, Samfundslære, Regning, Maskinskrivning, Sundhedslære, ligesom Gymnastik, Friluftssport og Foredrag af fremmede Talere indgaar i Undervisningsplanen.

Folkehøjskolen er oprettet ifølge testamentarisk Bestemmelse af afdøde Papirhandler Louis Petersen. Den aabnedes i Efteraaret 1905 paa hans Landsted „Købmandshvile". I Januar 1911 toges — som tidligere omtalt i vor Tidende — den ny med Centralvarme og elektrisk Lys forsynede Højskolebygning „Købmandshvile" i Brug. Den er opført af „Louis Petersens Legat" og kan rumme 35 Elever. Til Ejendommen hører et Areal af ca. 3 Tønder Land, der er udlagt til Have, etc.

Louis Petersen gav sin smukke Tanke følgende Form:

„Som Vejledning for mine Tanker med Hensyn til at højne Detailhandlerstanden i Kjøbenhavn og Købstæderne skal nævnes: Oprettelsen af en Højskole for vordende Købmænd med det Formaal at bibringe Udlærte fra Detailhandelen i 18—20 Aars Alderen en vækkende Oplysning. Enkelte reale Fag i kommerciel Retning, Legemsøvelser og Sang vil blive optagne paa Skolens Program, hvilket dog hovedsagelig tilsigter gennem Foredrag og personlig Paavirkning at aabne Elevernes Blik for Livets højere Værdier."

Skolen, der ledes af Forstanderen, cand. theol. Johs. Fog-Petersen, i Forbindelse med Louis Petersens efterladte Hustru, Fru Ludi Petersen, exam. Institutbestyrerinde, er optaget blandt de af Staten som berettigede til Understøttelse godkendte Højskoler.

Naar Læretiden er endt og den unge Handelsmedhjælper i Reglen skal skifte Plads, bydes der ham her en Lejlighed til at tilegne sig Kundskaber og udvikle sig under gode og sunde Forhold i dagligt Samliv med Mennesker, for hvem Gennemførelsen af Louis Petersens Tanker er en Livsopgave.

I det af Skolen nylig udsendte Prospekt hedder det endvidere:

„Skolen søger at arbejde i god Overensstemmelse med de grundtvigske Folkehøjskoler, hvis betydningsfulde Virksomhed, især blandt vore Landboere, har været til saa stor Gavn for disse saavel i aandelig som materiel Henseende, og det er særlig denne Skoles Opgave at udvide den danske Folkehøjskoles Omraade ved ogsaa at drage unge Mennesker af Handelsstanden ind under dens Paavirkning. — Eleverne vil paa Skolen kunne forene Undervisningen i kommercielle Fag og Sprog med Hjemlivet og vækkende Foredrag, igennem hvilke man vil meddele dem almenmenneskelig og folkelig Oplysning, ligesom man vil søge at udvikle deres Energi og styrke deres Vilje, saaledes at de dygtiggøres til samfundsnyttig Gerning." — —

Naar „Købmandshvile" nu atter indbyder den danske Handelsungdom til at øse Lærdom for Faget og Livet af Kundskabens Kildevæld, da haaber og tror vi, at Medhjælpernes Højskole ikke vil kalde forgæves. Egenartet som den er har denne Skole sin store Mission at opfylde.

Vor varmeste Anbefaling følger den!

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Siden Afdelingens Oprettelse $^{23}/_{4}$ d. A. har der været agiteret energisk for dens Fremgang, og kan vi glæde os ved god Tilslutning fra saavel kvindelige som mandlige Kolleger.

Foreningen har afholdt ugentlige Møder, hvor forskellige faglige Spørgsmaal, i første Række 7-Lukningen, har været fremme.

Da Afdelingen af flere Principaler er bleven modtaget med en Del Skepsis, har der saavel indenfor Bestyrelsen som blandt Medlemmerne hersket fuld Enighed om ikke yderligere at styrke denne. Vi har imidlertid ved skriftlig Henvendelse til Handelsforeningen, ved Uddeling af 7-Lukningsplakater og Pjecer, ved Ombæring og Opslag af store Plakater samt ved Avertering i de lokale Blade faaet udvirket en Afstemning indenfor Handelsforeningens Medlemmer angaaende 7-Luknings-Spørgsmaalet. Resultatet blev imidlertid ret negativt, idet 38 Stemmer var imod og 19 Stemmer for Forslaget. Vi har imidlertid ingenlunde tabt Modet, men har det tværtimod øget vor Iver og Interesse for Sagen, og vil der forhaabentlig snart spørges Nyt fra Bornholm denne Sag angaaende.

Til Agitation for Foreningen har der været afholdt en Del Udflugter, som vi tror har sin Andel i, at Medlemsantallet stadig er vokset. Sidst i Juni foretog Bestyrelsen og enkelte Medlemmer en Tur til Hasle, hvor vi havde den Glæde at tegne samtlige Medhjælpere dér som Medlemmer.

Foreningen foretog Søndag den 18. Juni en Udflugt pr. Vogn til Hammeren over Finnedalen. I Finnedalen spistes Frokost, og derefter spadseredes langs Stranden til Hammeren. Her besaas Ruinerne af Hammershus Slot samt de forskellige kendte Udsigtspunkter. Ved Hjemkørslen, som fandt Sted ved 9-Tiden, var alle enige om at have tilbragt en vellykket og fornøjelig Dag.

Jørgensen, Sekretær.

Hillerød. Afdelingen foretog den 13. Juni en vellykket Aftenudflugt til Nøddebo, hvor man tilbragte nogle fornøjelige Timer i den dejlige Sommeraften. Denne Udflugt agtes snart gentaget.

Chr. J. H.

Kjøbenhavn. Foreningens Sommerlokaler paa „Helgoland", Strandvej 20, staar aabne for Medlemmerne den 1ste og 3die Tirsdag i hver Maaned.

Se derud!

Kolding. Fredag den 23. Juni afholdtes Diskussionsmøde i Afdelingen. Herr N. C. Nielsen indledede om Emnet: „Bør vi modarbejde Kvindernes Indtrængen i Forretningslivet?" og udtalte, at vi principielt ikke burde modarbejde Damernes Invasion i vort Fag; kun naar denne udartede til Smudskonkurrence — derved at Damerne tilbød at arbejde for en Gage af 15—25 Kr. pr. Md. — burde den mødes med kraftig Modstand. N. kunde godt gaa med til, at man indsatte den Bestemmelse i vore Love, at Damer, der har under 40 Kr. pr. Md., og som ikke har været 1 eller 2 Aar ved Faget, ikke kan optages som Medlemmer af Foreningen.

Herr C. P. Henningsen, Fredericia, der var til Stede ved Mødet, mente, at man burde kræve en bestemt Læretid af Damerne ligesaa vel som af de mandlige Medhjælpere, og han fremhævede, at man burde skelne mellem de to Kategorier af Damerne: de, der kun kommer i Forretningerne for at have en midlertidig Beskæftigelse, og fordi det ikke er „fint" nok at være Tjenestepige — og de, der virkelig skal ernære sig som Medhjælpere. De første kunde han kun betragte som vore Konkurrenter, medens de sidste selvfølgelig burde betragtes som Kolleger.

Der udspandt sig en livlig Diskussion, hvori endvidere deltog de Herrer N. Nielsen, Blach og A. Chr. Møller samt Frk. Kold. Af disse sluttede Herr Møller sig fuldtud til Henningsen, medens Blach og andre ikke troede paa Gennemførelsen af den bestemte Læretid for Damerne.

Det vellykkede Møde var besøgt af 40 Medlemmer. *Aage.*

Den sorte Tavle.

Følgende Medlemmer er slettede med Restance:

414 Marinus Jensen, Kolind.
587 A. Herping, Ølgod.
695 Vilh. Nielsen, Køge.
1064 Aage Pedersen, Thim.
3346 M. Dyhr, Havndal.
3383 Chr. Pedersen, Løgten.
3396 Knud Richard Hansen, Frederikssund.
3547 Harry S. H. Frederiksen, Kellerup.
3809 Axel Kolling, Vandløse.

Hovedkontoret, i Juni 1911.

3174 V. Carlsen Halkjær hos G. Ankerstjerne.
3278 Frode Christensen, samme Sted.
3280 Otto Laursen hos C. Schou.

Holstebro, i Juni 1911. *Axel Knudsen*, Kasserer.

Afleveret til Posten den 17. Juli.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1911. 11te Aargang.

STANDSPLIGTER.

I det Efterfølgende gengiver vi Hovedpunkterne i et Foredrag, en af Centralorganisationens Veteraner, vor kendte Hjørring-Kollega, Herr Anger Ipsen, holdt ved det nordjyske Medhjælperstævne i Dronninglund Storskov.

DET er gjort os til Pligt at stræbe hen til, at Livsglæde og Frejdighed kan præge vore Sommerstævner. Men lad det blive den rette Livsglæde og den rette Frejdighed — baaret frem af maalbevidste Handels- og Kontormedhjælpere.

Vi skal vise udadtil, at vi er Mennesker med alvorlige Tanker, alvorlige Opgaver for Øje. Det skaffer os Agtelse, Anseelse og Respekt. Derfor glæder det mig, at se alle Dem her, hvor alvorlig Tale skal lyde.

Grundlaget for denne Sammenkomst er det, at vi er Mennesker med fælles Interesser her i Livet. Paa dette Grundlag er vor Organisation bygget, derpaa har vi siden arbejdet, og derpaa arbejder og virker vi nu og i al Fremtid.

Men skal vort Arbejde krones med Held, da skal Handels- og Kontormedhjælperne ganske anderledes end hidtil lære at styrke og udvikle Kammeratskabsfølelsen.

Da maa vi alle gøre vor Pligt som Standsfæller, — yde et virkeligt Stykke Arbejde for at aabne Øjnene paa vore Kolleger og faa dem med i Standsbevægelsen.

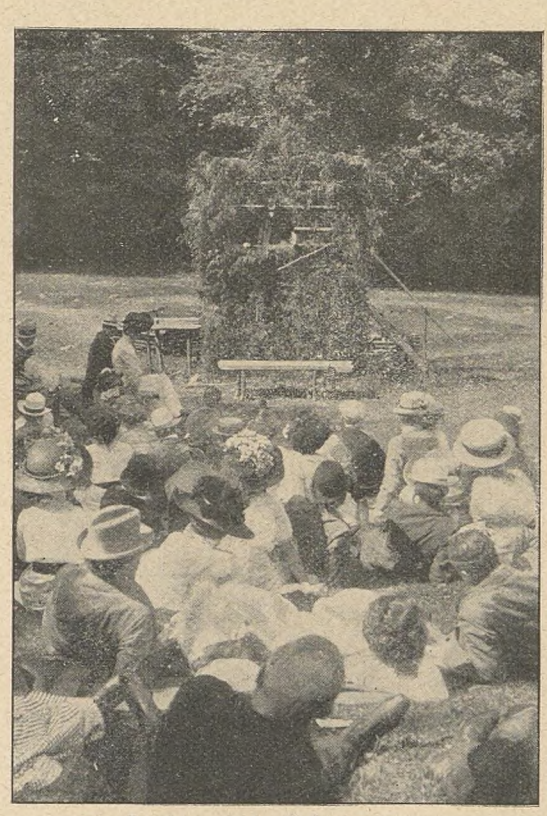

Fra det nordjyske Medhjælperstævne.

Indenfor Medhjælperstanden møder man endnu den største Uvidenhed og Mangel paa Forstaaelse. Derfor hører man mange Medhjælpere paastaa, at de Reformer, vi forberedte og indvandt for Standen, alene skyldes Lovgivningsmagten. Men dette er den største Vildfarelse!

Naar Medhjælperne nu nyder godt af Reformer som Søndagslukningen, 8-Lukningen, Resultaterne af vort Arbejde for 7-Lukningens Gennemførelse og andre faglige Forbedringer, kan de udelukkende takke de organiserede Medhjælpere derfor. Det gaar nemlig ikke saaledes, at Lovgivningsmagten uden videre bestemmer, at fra en bestemt Dato skal Butiksdøren smækkes til et fastsat Klokkeslet. Lovgivningsmagten kræver et betydeligt Forarbejde, et Virkelighedsgrundlag — Resultater — som den kan forsvare at bygge Loven paa. Disse Resultater — Forhandlingernes og de frivillige Overenskomsters — har vi skabt gennem brydsomt og besværligt Arbejde. Naar Resultaterne er tilvejebragt, Prøven bestaaet, da kommer Loven, men ejheller før! Det skal De alle vide, og det bør lyde til vore Kolleger overalt; thi alle har vi i Sandhed noget at takke Organisationen for. Som i Butiksfagene saaledes ogsaa paa Kontorerne, har disse Reformer sat dybe og kendelige Spor. Det kan vi, som kender Fortid og Nutid i Kontorverdenen tale med om.

Alene de anførte Resultater er Reformer, enhver dansk Handels- og Kontormedhjælper burde bøje sig i Taknemlighed for. De Kolleger, som staar udenfor vor Organisation, har faaet disse Fordele som en Gave, uden at række en Finger ud derfor eller yde en Øre dertil. Sig dem det ved Tid og Lejlighed! Thi det er netop Sagen, at det er de organiserede Medhjælperes store Fortjeneste, at de Goder, som Centralorganisationen har tilvejebragt, er Indrømmelser og Fremskridt for hele den danske Handels- og Kontormedhjælperstand.

Vi skal minde vore Kolleger om, at de har en Pligt til at være med i Arbejdet for hele vor Stand, og hvad kollegial Pligt og Ære byder! Kampen for Tilværelsen har ingensinde været saa skarp som i vor Tid, og den vil blive trangere endnu. Det eneste Middel til at holde Skridt med alle de Krav, som Tiden stiller, — holde Trit med hele den Udvikling, som foregaar rundt omkring os, er — Organisation!

De organiserede Medhjælpere bør gøre deres Pligt og yde det bedste i deres daglige Gerning, være trofaste og paalidelige under Arbejdet i de Virksomheder, hvor vi beskæftiges, som de Handelsstandens Arbejdere, vi er. Først da kan vi med fuld Føje kræve vor Ret!

Vi skal højne Moralen, Ædrueligheden og Ærligheden, — først og fremmest indenfor vore egne Rækker. Samarbejde i Organisation mellem Kolleger udvikler Mennesker med den rette Standsfølelse, — saadanne Mennesker, vor Tid har Brug for.

Maatte Ordene, der her er talt, bære Præg af den dybe Alvor, der ligger bag dem, og den Indignation, som man sluttelig ikke

kan holde tilbage overfor de Uorganiserede, endnu langt de Fleste, der høster den Sæd, Standens Mindretal, men Foregangsmænd udsaaede.

Vort Maal ligger lysnende forude, de kommende Dages Arbejde venter — Fremtidsarbejdet for at samle alle vore Standsfæller til fælles Virke for fælles Interesser.

Handelsundervisningens Reform.

DEN kendte Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, Aarhus, har tilstillet os det Foredrag om det aktuelle Emne „Bør der tilstræbes en mere direkte Forbindelse mellem Aftenskolen og Dagskolen og mellem denne og en Handelshøjskole?", som Herr N. for nogen Tid siden holdt ved „Handelsskoleforeningens Aarsmøde". — Vore begrænsede Pladsforhold forskylder, at vi først nu naar til Omtale af dette Anliggende, idet vi af samme Aarsag beklager ikke at kunne gengive det ikke mindst for Medhjælpere interessante Foredrag.

* * *

Hvorledes er Tanken om en saa omfattende Reform af vort Handelsskolevæsen opstaaet? — er det Indlednings-Spørgsmaal, Taleren besvarer med, at det er „de idelige Klager over den danske Handelsskoles nuværende og ikke i alle Henseender tilfredsstillende Standpunkt og over den unge Handelsstands utilstrækkelige teoretiske Uddannelse, der er de direkte Aarsager til, at jeg for ca. et Aar siden begyndte at sysle med Tanken om en nøjere Forbindelse mellem de forskellige Grupper af Handelsskoler, og om en saadan muligvis kunde bidrage til at afhjælpe nogle af de Brist, der danner Grundlaget for Klagerne."

Og Manglerne finder deres Oprindelse i følgende Aarsager: 1) det store Tal af unge Handelsmænd, der nu nøjes med Aftenskolens yderst begrænsede teoretiske Uddannelse, 2) den Stilstand, der i lang Tid har været i Frembringelsen af Lærebøger i flere Handelsfag, og 3) at vi ingen Handelshøjskole har.

Undersøgelsen af de nuværende Handelsskoleforhold grupperer Taleren om Hovedtyperne: Treaarig Aftenskole, etaarig Dagskole og den toaarige Dagskole, som han paaviser ikke virker i tilbørlig Kontakt med hverandre, men derimod ganske uafhængige og isolerede. — Om Aftenskolen siger Tal., at det „centrale i dens Undervisning er Regning og Bogholderi, suppleret af lidt Korrespondance og Retslære; det karakteristiske i dens Vilkaar er, at den arbejder i Skyggen af det praktiske Livs Interesser. Den har Eleverne i nogle sene Aftentimer 3 eller 4 Gange om Ugen i Vinterhalvaaret; derved faar den Raadighed over Eleverne i altfor kort Tid, dens Fag bliver derved faa, og de enkelte Pensa smaa. Tilegnelsen af Stoffet bliver ikke grundig. Dens Opgave gaar næppe videre end til at være en tarvelig Nødhjælp til den praktiske Uddannelse; den opnaar smaa Resultater i faglig Retning og næsten intet i almendannende. Den staar — som nævnt — isoleret, har ingen Forbindelse med Dagskolen. Dens Lærere kan den kun byde Bibeskæftigelse, medens deres Hovedbeskæftigelse ligger paa andre Omraader, hvilket øver en uheldig Indflydelse i flere Henseender, bl. a. paa Fremskaffelsen af Undervisningsmidler."

Gunstigere stiller Undervisningsplanen sig i den etaarige Dagskole, der tillader større Grundighed og en Række almendannende Fag, som Aftenskolen ganske maa lade ligge. Dog er Lærerspørgsmaalet ejheller her tilfredsstillende ordnet; thi bortset fra, at Lærerne gør deres Skyldighed, vil de Bierhverv, hvortil de er henviste, hyppigst forhindre dem i at yde mere end selve Undervisningen — aldrig noget Bidrag til dens Reform. Med Skepsis udtaler Foredragsholderen, at „der ved Optagelse af Elever ikke bygges paa Aftenskolen og ved Afslutningen tænkes der ikke paa højere Skoler. Dagskolen staar altsaa ogsaa isoleret, den har sit Maal i sig selv, og det fastsættes næsten udelukkende med det praktiske Livs Krav for Øje."

Som den tredje og sidste Kategori nævner Tal. „De Brockske Handelsskoler" — den toaarige Dagskole, hvor Realeksamen er Adkomst og Undervisningsgrundlag og fremmede Sprog samt specifike Handelsfag, med Henblik paa det praktiske Livs Tarv, Læseplanens Hovedpunkter. Men, siger Tal. „De Brockske Handelsskoler" er nærmest et Handelsgymnasium, ikke en Handelshøjskole. Den tager — som nævnt — sine Elever fra Realskolen, ikke fra de andre Handelsskoler, og Eleverne har ingen Adgang til andre Læreanstalter, denne Skole staar altsaa ogsaa isoleret."

Efter et Udblik over de tilsvarende Forhold ved Landbrugets og Haandværkets Skoler, hvor Tal. dog ikke finder Forbilledet for den tilsigtede Nyordning, — den han mener bedst at anskueliggøre i Undervisningsstadierne fra Folkeskolen gennem Mellemskolen til Realskolen og Gymnasiet — undersøges de Forandringer, som Reformen vil kræve.

Medens Dagskolen kun kræver en Tillempning i sin Undervisningsplan, for at træde i organisk Forbindelse med Aftenskolen og lette den unge Handelsmand Adgangen til Dagskole-Eksamen, der uvægerlig bør høre med til Handelsuddannelsen i Fremtiden, maa den udvidede Undervisning særlig berøre Aftenskolen. — Her formener Tal., at de egentlige og elementære Handelsfag skal forblive uforandrede, hvorimod det alméndannende Moment bør udvikles, saaledes at Geografi, Historie, Nationaløkonomi og — især — Sprogundervisningen forberedes med den videregaaende Undervisning for Øje. De Ofre, der maa bringes Aftenskolen ved denne Forandring, er ingenlunde væsentlige, og med Henblik paa Tiden paapeger Tal., at „Aftenskolen bør udvide sin Undervisningstid saaledes, at dens Undervisningsresultat kan blive lig Undervisningsresultatet i en Dagskoles første Halvaar.

Det kan sikkert naas ved, at Undervisningsaaret udvides til 8 Maaneder (nu er det 6), nemlig fra 1. September til 30. April, og det ugentlige Timetal til 8, hvis det ikke allerede er indført; det vil give ca. 30 Uger à 8 Timer lig 240 Timer aarlig i 3 Aar lig 720 Timer.

Her vil man maaske nok møde nogen Modstand hos Principalerne, men stor bliver den næppe, det er jo ikke nogen principiel Forandring, Lærlingen kan fremdeles passe sin Gerning, og Forøgelsen af det økonomiske Offer drejer sig om en 5 à 10 Kr. aarlig pr. Elev til Skolepenge."

Med denne lille Udvidelse af Lærlingeundervisningen vil en Overgang til Dagskolens 2. Halvaar være mulig.

„Planens Realisation staar nu ved den største Vanskelighed" — siger Tal. m. H. p. den projekterede Handelshøjskole. Og med rette! I hvert Fald syntes det paagældende Afsnit at være Foredragets svage Punkt; den erfarne Handelsskolemands grundige Forhaandsundersøgelser og nøje Kendskab til sit Emne, som prægede det Forbigangne, afløses her af Betragtninger, der ebber ud i almindelig kortelig Omtale af Fag og Metode — uden at faa fastere Form. Dog er det i denne Forbindelse af Interesse at gengive Slutningen: „Der tør ogsaa nok ventes en Opdrift blandt Lærerne; thi Lærerstillingerne ved Handelshøjskolen bør der ansøges om hos Ministeriet for Handel og Søfart og maaske konkurreres om, og Lærerne bør ogsaa være statslønnede ligesom Lærerne ved Landbohøjskolen, Kunstakademiet og Polyteknisk Læreanstalt.

En Forbedring af vore Undervisningsmidler vil utvivlsomt ogsaa følge i Nyordningens Kølvand, og vore Handelsskolers Arbejde og de Resultater, der naas, kan maaske atter taale en Sammenligning med andre Landes."

* * *

Foredraget, hvis Hovedpunkter er gengivne i denne Artikel, har vakt almindelig og fortjent Opmærksomhed i alle faginteresserede Kredse, hvor man er naaet til Erkendelse af, at Vejen fremad paa dette Felt, gaar gennem en Modernisering af Undervisningsmetoden, ligervis som Fremtidens Løsen maa være Uddannelse og ikke Udklækning. Ellers bliver Undervisningen til en Parodi og Demittanterne staar — alle fine Karakterer til Trods — uforberedte overfor selv de elementæreste Opgaver, det praktiske Forretningsliv kan byde dem.

Selvsagt er dette et Anliggende, vi agtsomt maa følge, og kan vi iøvrigt ganske slutte os til følgende Betragtninger, Herr Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, fremsætter i et Brev til nærværende Tidendes Redaktør: „Ved nærmere at overveje Vanskeligheder ved og Muligheder for Fremme af min fremsatte Plan om en organisk Forbindelse mellem de enkelte Grupper af Handelsskoler dvælede jeg ved Spørgsmaalet: „Hvilken Interesse har Handels- & Kontormedhjælperne af den Sag?" Derved kom jeg til det Resultat, at den planlagte Forbindelse mellem Aftenskolen og Dagskolen utvivlsomt er det Afsnit af Planen, der maa interessere Medhjælperne mest.

Hvis det er muligt, vilde jeg anse det for det bedste for Medhjælperne selv, at der ikke udstedes noget Eksamensbevis fra Aftenskolen eller fra 1. Halvaar paa en Dagskole; der kunde for dem, der havde gennemgaaet en af disse Afdelinger af den teoretiske Uddannelse, udstedes en Udskrivningsseddel, som bl. a. gav Oplysning om, hvilke Karakterer Eleven havde erhvervet sig i de enkelte Fag i Frekvenstiden, medens et egentligt Eksamensbevis først burde gives, naar Eleven havde gennemgaaet 2. Halvaar paa en Dagskole eller ad anden Vej — altsaa som Privatister — opnaaet de fornødne Kundskaber til at bestaa den dertil knyttede Afgangsprøve."

Antagelig vil vi senere under egnet Form komme tilbage til dette betydningsfulde og vidtrækkende Undervisnings-Spørgsmaal.

Syvluknings-Agitationen.

SYV-LUKNINGEN GENNEMFØRT I HORSENS.

VOR Horsens-Afdeling har afsluttet sin 7-Luknings-Kampagne med et særdeles tilfredsstillende Resultat, idet den tidlige Butikslukning er gennemført i alle Brancher for Sommermaanederne. Saaledes i Kolonialforretningerne fra 1. Juni—1. Septbr., i Isenkrambranchen fra 6. Juni—15. Septbr., medens Manufakturbutikkerne har gennemført 7-Lukningen fra 1. Juli—1. Septbr. Dette gælder ogsaa for andre Brancher som Skotøj-, Læder-, Mode-, Smør- og Mejeriforretningerne.

Ejheller her har der manglet en og anden outsider, der har ment at pleje egne Interesser ved at gaa imod baade Købmænd og Medhjælpere. Af denne Principal-Kategori fortjener Hr. Vald. Bertelsen, Indehaver af en „Kontantforretning", at antegnes. Trods al Pression stillede B. sig afvisende overfor 7-Lukningen, og man tog derfor det fornuftige Parti, at undlade at regne med ham, langt hellere end lade sig knægte af en illoyal Konkurrent.

AGITATIONEN I NÆSTVED.

Det Arbejde, denne sydsjællandske Afdeling har udfoldet for 7-Lukningen, er derimod ikke kronet med Held. Fremgangsmaaden har været den sædvanlige: Paavirkning af Publikum ved Plakatopslag og skriftlige Henvendelser, ligesom Sagen er forelagt Handelsforeningen til Udtalelse. Der raadede dog ringe Stemning for den tidlige Sommerlukning, hvilket fremgaar deraf, at Kolonialbranchens 11 „Ja" af 27 adspurgte Forretningsdrivende var en af de gunstigste Afstemninger.

Ogsaa her gjordes af Principalerne gældende, at Hensynet til Arbejderbefolkningen vanskeliggjorde den tidlige Lukning — en Paastand, som Afdelingens Forespørgsel til de lokale Fagforeninger fuldtud afkræftede, idet disse udtalte deres Sympati for vort Krav.

Da 8-Lukningsloven iøvrigt ikke overholdes, har Afdelingen henledet Politiets Opmærksomhed herpaa. Som Kuriosum kan nævnes, at Afd. ved Henvendelse ikke kunde faa den stedlige Politivedtægt udleveret, da Lokaløvrigheden kun disponerede over — 2 Eksemplarer. Vore Kolleger paatalte Overtrædelserne i Dagspressen og stillede Anmeldelser i Udsigt; disse har siden vist sig nødvendige, og flere Bøder er idømte.

Politiet synes nu at indse, at dets Opgave bl. a. er at haandhæve Landets Love.

RESULTATER I AALBORG.

Formanden for Aalborg-Afdelingen, vor kendte Kollega' Kreditforeningsfuldmægtig Nielsen-Lindquist, har i en stor Artikel i „Aalborg Amtstidende" opgjort Facit for 7-Luknings-Agitationen.

Forhandlingerne med de lokale Principalforeninger har kun for Isenkram- og Galanteriforretningerne ført til et heldbringende Resultat, hvorimod Manufakturhandlerne (der henviste til, at Enighed var uopnaaelig indenfor Branchen) og „Handelsforeningen af 1879" (der mener Sagen uløselig ad Frivillighedens Vej) stillede sig afvisende. — Vor Agitation resulterede dog deri, at 33 Manufaktur- og Trikotageforretninger indgik paa 7-Lukning fra 26. Juni til 1. Septbr. (Fredag og Lørdag undtagen), og i enkelte andre Brancher er Reformen alene strandet paa Modstand fra enkelt Side.

Herr N-L. slutter sin Redegørelse med følgende bemærkelsesværdige Udtalelser:

„Arbejdet for 7-Lukningen i Aalborg er herefter resulteret i, at samtlige Glarmestre, Skrædermestre, Isenkræmmere, Galanterihandlere, Manufaktur- og Trikotagehandlere — med de ovenfor udpegede faa Forretninger som Undtagelser — lukker Kl. 7 Aften indtil 1. September.

Dette Resultat kan ikke andet end opfordre til intimt Samarbejde mellem samtlige Principal- og Medhjælperorganisationer Landet over for Gennemførelsen af en 7-Lukningslov, naar den nu gældende 8-Lukningslov skal revideres i Rigsdagssamlingen 1912—13.

Selv om man da til den Tid kun opnaar, at der ved Loven gives Kommunalbestyrelserne Bemyndigelse til at tage afgørende Bestemmelse om Tidspunktet for en tidligere Lukning af Butikkerne, saaledes som det forlængst er Tilfældet i Norge, da vilde dog meget være vundet.

Byens Borgere, saavel Handlende som Kunder, der i Handling og Ord har givet vor Forening talrige Beviser paa den Forstaaelse og Velvilje, der overfor den tidligere Lukning er almindelig blandt Publikum, fortjener Foreningens Tak, og tør det forventes, at alle vil støtte de Forretninger, som har averteret 7-Lukning, ved altid at gøre Indkøb før Kl. 7 Aften.

Sluttelig skal jeg paa Foreningens Vegne udtale Tilslutning til Principalernes Ønske om Etablering af et systematisk og effektivt Tilsyn fra Politiets Side med Hensyn til Overholdelsen af 8-Lukningslovens Bestemmelser, og jeg kan kun bekræfte de paa de jyske Detailhandlerforeningers Aarsmøde faldne Udtalelser om, at Overtrædelserne af Loven er særlig talrige i Aalborg. — Uagtet jeg fuldtud erkender, at Anmeldelsessystemet er lidet tiltalende, hvad enten Anmelderen er Handlende, Kunde eller Medhjælper, har vor Forening dog i den seneste Tid set sig nødsaget til i saa Henseende at udøve lidt Kontrol, og denne har allerede resulteret i Anmeldelse af en Handlende."

Medhjælper-Stævner.

NORDSJÆLLANDSK MEDHJÆLPERSTÆVNE

afholdes, som tidligere omtalt, i Hørsholm Søndag d. 6te August med Tilslutning fra Afdelingerne i Kjøbenhavn, Hillerød og Helsingør. Det egentlige Stævne afholdes i Folehaveskoven, hvor Forretningsfører Jens Johansen og Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, taler. Desuden vil Deltagerne faa Lejlighed til at aflægge et Besøg paa den nærliggende Folkehøjskole for unge Handelsmedhjælpere.

Stævnet — hvis udførlige Program er optaget i dette Nr.s Annonceafdeling — afholdes i en typisk og naturskøn nordøstsjællandsk Egn, og bør og vil utvivlsomt finde den Tilslutning for Sagens og Samværets Skyld, som det fortjener.

NORDJYSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Det af Afdelingerne i Aalborg, Hjørring og Frederikshavn den 9de Juli arrangerede Stævne i Dronninglund Storskov fik det bedste Forløb.

Deltagerne drog i et Antal af ca. 100 pr. Vogn eller marcherede under Musik til Festpladsen, hvor Frokosten indtoges. Man samledes derefter om Talerstolen; Aalborg-Formanden, Fuldmægtig Nielsen-Lindquist, bød Velkommen, og Herredskontorist Anger Ipsen, Hjørring, holdt et velformet og vækkende Foredrag, hvis Hovedpunkter er gengivet i Spidsartiklen.

Det konservative „Nordjylland" slutter sit Referat af Foredraget: „Taleren udbragte et Leve for Standen, og Taleren fik selv et af kraftige Hurraraab besvaret Leve. Fuldmægtig Lindquist takkede for det gode Foredrag.

Derefter spistes til Middag i Pavillonen, og her blev der holdt adskillige Taler og afsunget flere i Dagens Anledning skrevne Sange, som gjorde stormende Lykke. Stemningen ved Bordet og Talerne var prægede af Ønsket om at føre Organisationen frem ad gode, rolige Veje, saaledes at udenforstaaende kunde se, at det, der arbejdedes hen til, var at bevare sin Ret, men i ligesaa fuldt Maal at gøre sin Pligt."

Vore Hjørring-Kolleger maatte allerede bryde op ved 6-Tiden, medens derimod de øvrige Deltagere svang sig i Dansen, til Mørket sænkede sig over de dybe Skove.

Og „Nordjylland" konstaterer, at „alle Deltagerne var enige om at have tilbragt en god og frugtbringende Dag."

De sjællandske Principaler om 7-Lukningen.

VED det andet Steds i dette Nr. omtalte Handelsmøde i Ringsted førtes der en længere, interessant Debat om Syv-Lukningen, foranlediget af et Foredrag om „Handelsstandens Arbejdstid", som Herr Thorvald Larsen, Ringsted, holdt paa sin Forenings Vegne.

Indlederen udtalte bl. a.: Det er et Spørgsmaal, som vi ikke kan se bort fra. Vi maa ikke regne med de Forhold, der er budt os i vor Ungdom. Arbejdstiden er endnu ofte for Handelsmedhjælperne fra 6 Morgen til 8 Aften uden synderlige Frokost- eller Middagspavser. Det er 14 Timers Arbejde, og det er for meget. Skal Helligdagsloven faa nogen Betydning, saa gælder det om, at der er saa faa Undtagelser fra den som muligt. Kravet om kortere Arbejdstid er oppe i Tiden, og fremstaar der blandt Handelsmedhjælperne en virkelig dygtig Agitator, der kan samle de Folk, saa kan det Krav ikke nedslaas. Man vil maaske saa forsøge med den billigere kvindelige Arbejdskraft, men Kvindevalgretsforeninger og lignende vil efterhaanden faa Kvinderne til at stille samme Krav som Mændene. Jeg er klar over, at der med kortere Arbejdstid maa arbejdes kraftigere, end der gøres nu mange Steder. Men Kravet er i sig selv berettiget, og naar vi opretter Handelsskoler, maa vi forstaa, at de unge Mennesker ikke faar fuld Gavn af saadanne, naar de skal arbejde 14 Timer i Døgnet foruden Skolegangen. Jeg vil ikke stille Forslag i nogen Retning, men bede Handelsforeningens Medlemmer tænke over dette Forhold.

Af den derefter følgende langvarige Diskussion skal vi kortelig gengive nogle Udtalelser: Kousul Brønniche, Rønne: Det af Larsen rejste Spørgsmaal om kortere Arbejdstid for Handelsmedhjælpere er aktuelt. Der har været en Bevægelse for 7-Lukningen oppe i Rønne, men ved hemmelig Afstemning blandt Handelsforeningens Medlemmer stemte 38 imod og 19 for. Jeg er imod Forslaget fra Ringsted. Har vi faaet en Lukkelov, saa skal vi ikke gaa tilbage. — Claudius Nielsen, Slagelse: Det samme Spørgsmaal har været fremme i Slagelse. Vi kan ikke skrue Tiden tilbage. Af Hensyn til Brugsforeningerne paa Landet kan vi dog ikke lukke Kl. 7. Lukningen maa ske ved Lov, der gælder for By som Land (Hør! Hør!) — Rosengaard, Stege, udtalte sig som en Tilhænger af Ringsteds Forslag, men vilde have Tilladelse til at holde aabent i 6 Dage i Stedet for 4 efter Skiftedagene. — Aksel Petersen, Næstved: Det maa være en Pligt for Principalerne at holde Eleverne i Aftenskolen. — Bodilsen, Helsingør: Hos os er Forholdene saaledes, at Lukning Kl. 7 vil være skadelig de 4 Sommermaaneder. De andre 8 Maaneder vilde det næppe gøre noget. —

Debatten førtes videre med Udtalelser fra de forskellige Byers Repræsentanter ligesom vor Centralorganisation naturligvis underkastedes nøjere Drøftelse og Kritik. Naar det tages i Betragtning, at Medhjælperbevægelsen endnu ikke ret har faaet Fodfæste i alle sjællandske Byer, bliver disse Ytringer forstaaelige og tillige et Memento for os. — Naar en Taler saaledes bemærker, at i hans By havde Centralorg. „ikke større Tilslutning", medens en anden oplyser, at Afdelingen paa hans Plads var „daarlig ledet", — men „Centralorg'. Krav kan vi ikke i Længden afvise," er dette Udtalelser, vi ikke tør overhøre. Og det maa ligeledes — med Indlederens Udtalelser in mente — tages i Betragtning, at Sjælland og de sydlige Øer er den Del af Landet, der hidtil er mest stedmoderlig behandlet af vore Agitatorer. — Et Forhold vi maa være betænkt paa at ændre!

Debatten endte vel uden nogen Beslutning, men tør det dog tages som et Fingerpeg, naar Formanden, Herr Købmand H. Sommer, Næstved, samlede sit Indtryk af Forhandlingen deri, at „vi gærne vil følge med Tiden og lukke Kl. 7, men det skal ske ved Lov og gælde baade Land og By."

Handelsmøder.

DETAILHANDLER-KONGRES.

FOR første Gang har de tre Detaillist-Centralorganisationer, den jyske, fynske og kjøbenhavnsk-sjællandske, samtidig afholdt Aarsmøder. Møderne afholdtes i Kjøbenhavn og efterfulgtes af en almindelig Detaillist-Kongres, der bl. a. overværedes af Handelsministeren.

„De samvirkende Detailhandlerforeninger" er en Landsorganisation, der omfatter ca. 2600 Medlemmer, og hvis Formaal grupperes om de Fællesanliggender, der vedrører den samlede Detailhandlerstand. Sammenslutningen raader ikke over synderlig organisatorisk Styrke; dertil er det Kontingent, Detailhandlerne ofrer deres Organisationer, altfor ubetydeligt. „De Samvirkendes" Regnskab for $1^1/_2$ Aar balancerer saaledes med kun ca. Kr. 2200.—.

Kongressen, der aabnedes af Formanden, Købmand Wilkens Hjort, Nyborg, beskæftigede sig især med Tidens aktuelle kommercielle Lovgivning: Forslaget mod illoyal Konkurrence og falsk Reklame samt Aktieloven, ligesom de kendte Krav om at jævnstille kooperative Foretagender med anden Handelsvirksomhed fandt Udtryk i en Resolution. — Endvidere besluttede man at kræve, at Lovgivningen fastsætter, at „Statens og Kommunens Tjenestemænd samt ligeledes Tjenestemænd ved private Institutioner ikke kan erhverve Næringsbevis." Den sidste Erhvervsbetegnelse er noget uklar; formentlig sigtes her til Funktionærer i private Virksomheder, og man er derved allerede geraadet langt ud i Lavsvæsenets Reminiscenser. Der hævede sig iøvrigt — hvad der ikke fremgaar af de officielle Referater — Røster mod Forslaget, der naturligvis kun har ringe Udsigt til at naa ud over Kravets Form.

Allerede i længere Tid har der været Samarbejde mellem de skandinaviske Detaillistorganisationer, og disse har gensidig sendt Repræsentanter til de nationale Delegeretmøder. Til yderligere Fremme af dette Samvirke sluttede man sig til Forslaget om Oprettelse af en permanent Komité, der skal beskæftige sig med alle skandinaviske Fællesanliggender.

Medens Kongressen ikke fordybede sig i egentlige socialpolitiske Anliggender, drøftedes 8-Lukningens Overholdelse ved det forudgaaende jyske Detailhandler-Aarsmøde. — En Aalborg-Handlende paapegede det latterlige i, at det viste sig nødvendigt at kræve, at Politiet vaagede over Lovens Overholdelse. Klage burde indgives til Justitsministeriet. — Nogle Land-Købmænd ankede over, at Lovovertrædelserne særlig gik i Svang paa Landet, hvor Butikkerne enkelte Steder holdtes aabne hele Søndag Formiddag. — Formanden, Herr Carl Laursen, Aarhus, tilsagde Forretningsudvalgets og „De Samvirkendes" Støtte mod disse Overgreb.

DE SJÆLLANDSKE HANDELSFORENINGER.

„Centralforeningen for Sjællands Stifts Handelsforeninger" — der tæller de egentlige, gamle Principalforeninger — holdt Aarsmøde i Ringsted.

Foruden den for os særlig interessante Forhandling om Arbejdstiden, der refereres andet Steds, drøftedes bl. a. et af Ringsted-Foreningen stillet Forslag om at søge Dispensation fra Helligdagsloven, saaledes at det tillades at holde Butikerne aabne de første 4 Dage i Maj og November til Kl. 10 eller 11 Aften.

Forslaget blev motiveret af Boghandler Flensborg, der udtalte, at der paa disse Aftener sædvanligvis var en Del unge Landboere i Byen, og at der følgelig godt kunde gøres en Del Forretninger. — Iøvrigt understregede Herr F. sit Forslag med følgende Argumentation: „Naar Butikerne er lukkede, gaar de ofte paa Beværtninger og bruger Pengene dér i Stedet for at gøre Indkøb i Butikerne." —

Vedrørende de sjællandske Handelsskoler oplystes det, at disse var i god Fremgang. Elevantallet var for sidste Aar 632 imod 587 i Fjor og Gennemsnitspointet 25.31 imod 24,65. Statstilskudet var 8405 Kr. imod 8025. Der havde været 126 Eksaminander, nemlig 90 Mænd og 36 Kvinder.

Fra det nordjyske Stævne.

Et særdeles vellykket Billede af samtlige Stævnedeltagere kan, for en Pris af 1 Kr. 50 Øre pr. Stk., erholdes ved Henvendelse til Afdelingsformændene i Hjørring, Frederikshavn og Aalborg, der hver især er i Besiddelse af Prøvebillede.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

I en jysk Østkystby er Plads ledig for en Kolonialmedhjælper, ca. 20 Aar, hurtig Ekspedient med god Haandskrift. Gage ca. 40 Kr. plus Kost og Logi. Tiltrædelse i Løbet af en Maaned, eventuelt lidt senere. Ansøgning, bilagt Fotografi og Anbefalinger sendes til Hovedkontoret.

Den sorte Tavle.

Holstebro-Afdelingen oplyser, at en Revision af Bøgerne har godtgjort, at Medlem Nr. 3278, Frode Christensen, der var opført paa „Den sorte Tavle", har udmeldt sig paa regelret Vis.

Afleveret til Posten den 31. Juli.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1911. 11te Aargang.

STÆVNETALE.

VILH. HANSENS TALE VED DET SYDJYSKE MEDHJÆLPERSTÆVNE I HANNERUP SKOV DEN 2. JULI 1911.

DET skete i Knud den Stores Dage, at de Danske paa et af Englandstogene mødte Angelsachserne i Slag, og mod Sædvane maatte vige for Overmagten. Og saa haardt trængtes Danskerne, at Kongsbanneret gik tabt og den danske Slagorden opløstes i Forvirring. Da afhug — fortæller Sagnet — en Sjællænder en Bøgegren, fæstede den paa sin Spydstage, samlede sine Landsmænd om det nye Bannermærke, standsede de vigende Mænd og vandt Sejren for de danske Vaaben.

Jyllands Digter, Steen Steensen Blicher, har besunget Sagnet paa Kæmpevisemanèr i Digtet om Thym Sjællandsfar, gjort det til et Folkesagn, — og er end Episoden i sig selv næppe historisk, den tør dog tjene mig som Dagens Tekst.

DET FÆLLES BANNERMÆRKE.

Enhver Sag, der maa kæmpe sig frem, kræver et Samlingsmærke, hvadenten det nu er den virkelige, for alle synlige Bannerdug, der føres fremmest, og hvem alle følger, eller det er et Program, der angiver Vejen og Midlerne, eller Idealet, der forjætter Sejren, samlende alles Stræben, skærpende alles Id. — Men Virkningen er ens! Samlingsmærket giver Samling, Retning, Fællesfølelse, ens Tempo — fremkalder det psykologiske Fænomèn, at den enkelte, der marcherer i Række og Geled med de mange i Følge, føler sig stærkere, langt stærkere, end dersom han vandrede alene. — Fattes Samlingspunktet: Banneret, Programmet, Idealet, da bliver det en March uden Fodslag, Linierne opløses, Raadvildhed opstaar, det samlende viger for det splittende og Heldet vender sig, for at ende i Faneflugt.

Vi finder lignende Foreteelser i den sociale Udvikling indenfor Handelsstanden: Principaler og Medhjælpere fulgte samme Signaler, — de første var Roslen, de Sværtbevæbnede, Medhjælperne letbevæbnede, dem der maatte bære Dagens og Vejens Byrder, dem der ofredes i det første Anfald. Og over den samlede Handelsstand vajede det samme Bannermærke: Den faglige Selvstændighed — Chefstillingen. Det holdt Modet oppe, fik Medhjælperen til at døje ondt som godt uden at kny: den lange Arbejdsdag, den strænge Hustugt, den tarvelige Kost, de smaa Penge. Thi de der var foran, der sad højt til Hest, var draget ad de samme Veje, delt de samme Kaar og i deres Spor fulgte den næste Handelsgeneration.

HAABETS LYSE BØGEGREN.

Haandværkets Stilling og Udsigter var det samme som Handelsstandens. Lære- og Vandreaarene var kun Gennemgangen til Selvstændighed. Men Haandværkets Vilkaar prægedes af Industrien, og de samme sociale Kræfter skabte der som her andre Arbejds- og Omsætningsformer. Forandringens Lov virkede blot med ulige Styrke — Resultatet var noget nær det samme. Vi genfinder det i sine Hovedstadier: Fabrikken grundlægges, Fabriksproduktionen distribueres gennem Detail- som Engrossalg, Detailhandelen monopoliseres. Storhandelen antager nye Former: Aktieselskabet, Brugsforeningen, Andelsforetagendet, — ligesom Detailhandelen i Stormagasinet, Specialforretningen o. s. v. — Samtidig er Startomkostningerne væsentlig øget, Huslejen steget, Driften fordyret, Reklameudgifterne hyppigt avanceret til en af de største Poster paa Budgettet og Kreditten forringet. Detailhandelens Vilkaar afmærkes i den store Mængde Forretninger, der aarlig startes uden at dog det samlede Antal derfor forøges. Fjerdedelen af de aarlig oprettede 1000 Detailforretninger i Kjøbenhavn maa lukke igen, og ingen Stand kan opvise saa skarpt dragne sociale Delingslinier, som netop Handelsstanden. Dette lyser med Tydelighed ud af den Kendsgerning, at medens 32 % af selvstændige Forretningsdrivende har Indtægter fra 3—20,000 Kr., har den følgende Tredjedel 1200 - 3000 og Resten under 1200 Kr.

Under denne Udvikling og de Forretningsvilkaar, som deraf fremgik, maatte Etableringsbetingelserne og særlig Etableringsstabiliteten lide afgjort Afbræk. Derfor er Selvstændighedsbetingelserne forringet for Butiksmedhjælperne ligesom de længst er illusorisk for Kontoristen.

Alt som dette er gaaet op for Medhjælperne har de indsét, at det gamle Samlingsmærke hverken var det rette eller førtes frem i den rigtige Retning. Men just som Medhjælperstanden viger — sammenlignet med andre Erhverv — og Samlingsmærket tabes af Syne, just som Standen fatter sin egen Svaghed og føler sig uden Midtpunkt, bæres der en Gren med Haabets lyse Løvværk frem foran dens Front, kaldende til ny Samling, givende ny Retning, mens nye Idealer lysner.

Samlingsmærket er vort Program, Centralorg. faglige Løsen. Samlende og vækkende henvender det sig til vore uorganiserede Kolleger, og det kan kun være et Tidsspørgsmaal, naar de indser, at vil de socialt Fremskridt og social Reform indenfor vor Stand, maa de følge vore Faner.

MOD HARMONIFORENINGERNE!

Derfor bør Delingslinien mellem os og de gamle Foreninger drages skarpt. Det skal huskes overalt, hvor vi møder Harmoniforeningerne under forskellige Ytringsformer; thi viger end disse betydningsløse, lokale, oftest hensygnende Foreninger os, de vil dog hyppigt vise sig som den faglige Bevægelses passive, men derfor ikke mindre farlige Modstandere. Deres Ledere har Skyklapper for Øjnene, og Medlemmerne køres i Principaltøjler; det

er Folk, der ikke anerkender det sociale Spørgsmaals Eksistens for Handels- og Kontormedhjælperne, skønt store Dele af Medhjælperstanden aabenlyst og grelt lider under den sociale Uret.

Derfor skal Skellet mellem os og de andre sættes skarpt og afgørende!

Thi vi rejser de faglige Spørgsmaal til Debat, hvor Harmoniforeningerne glider ud i Selskabelighed, vi forbereder de socialpolitiske Anliggender og fremsætter de faglige Reformkrav, mens de andre ødsler Tiden ved Kort og Sjus, vi værger Medhjælperen mod faglige Overgreb, hævder hans Retsstilling og støtter vore Medlemmer i trange Tider, hvor Harmoniforeningernes Mænd snakker sig udenom Kendsgerningerne med „Fællesinteresser" og den „Selvstændighed", som Flertallet aldrig vil se virkeliggjort. Vi vil rejse vor Stand ved Selvhjælp, ved Udvikling af god Standsfølelse og sand Standsære, mens Harmoniforeningernes Virksomhed fortaber sig i faglige Kandestøberier og organisatorisk Dilletanteri, eller bliver et Redskab i Principalers Haand mod vor Centralorganisation. Den Slags Folk er Forrædere mod deres Standsfæller! — Vi har bygget vor Organisation paa Solidaritetsprincippet og det nationale Samarbejde, Centralisationen af alle de Kræfter, der overalt i Landet virker i den samme Plan, medens de gamle Foreninger uden bærende, ildnende Idéer, uden Samvirksomhed, men sygnende og splittede vil dø den Straadød, der allerede længst burde have afsluttet deres jammerlige Tilværelse.

Derfor bør vi ophøre med alt Maskepi, direkte saavel som indirekte, med Harmoniforeningerne, hvor og under hvilke Forhold vi end møder dem. Derfor bør vi forsage de gamle Foreninger og alt deres Væsen!

ORGANISATIONENS IDÉ.

Vi bør stille os det klart, at det Arbejde, der ligger foran os, er et alvorligt, et omfangsrigt Arbejde. Men vi er Fremtidens Folk, og af vort faglige Reformarbejde skal fremgaa de Love, der betegner Fremtiden for vor Stand.

Denne Følelse maa altid opfylde Dem! Dette Maal bør De aldrig tabe af Syne. Thi derpaa beror Medhjælperbevægelsens sejrrige Fremgang.

Og De bør aldrig glemme, at det ingenlunde gælder om altid at stille Krav og rejse Fordringer, men i nok saa høj Grad at underbygge Kravene og give dem den rette Motivering. Her er Organisationen en vigtig Løftestang, — men ikke alt! Uden faglig Dygtiggørelse og Pligtopfyldelse paa den Plads i de sideordnede Handels- og Kontorfag, hvor vi arbejder, naar den Enkelte ikke frem. Dette bør huskes og efterleves af de organiserede Medhjælpere, saaledes at den Dag kan oprinde, hvor det at være Medlem af sin Stands Organisation ikke alene er en Borgen for god Kollegialitet, men ogsaa for Duelighed og Pligtfølelse under Fagets Gerning.

Denne Samhørighed mellem Standspligter og Forretningspligter vil netop være til Held for den enkelte Medhjælper som ogsaa for Standen som Helhed, og i Tidens Løb give vor Stand det nye Præg, den i flere Henseender kan have behov! — —

Det hændte for henved et halvt Hundrede Aar siden, at berlinske Arbejdere var samlede til et Møde. Den Mand, der talte, var en af det forgangne Aarhundredes mærkeligste Skikkelser. En Mand af høj Intelligens, Videnskabsdyrkeren og Agitatoren forenede i samme Person, en revolutionær Aand, der helt er taget get til Indtægt for Socialismen, men som mindst i lige saa høj Grad har set sit politiske Ideal i den tyske nationale Enhed. Et rigt og hastigt levet Liv, Arbejderagitatoren, der tænder en Verdensbrand, som maaske var endt paa en prøjsisk Ministertaburet, om ikke en lunefuld Skæbne havde sat det store Punktum i hans Livssaga.

Jeg tænker, De alle har hørt Navnet: Ferdinand Lassalle. Hint Foredrag var netop helliget Solidaritetens, Samfølelsens Idé, og det sluttede med Ord, der har faaet en vis historisk Glans: „De Undertryktes Fejl" — udraabte Taleren — „de Tankeløses Adspredelser, de Ligegyldiges Letsindighed er ikke passende for Dem. — Denne Tankes Alvor maa udelukkende sysselsætte Dem, og Deres Liv bære Præget heraf. Det bør foresvæve Dem under Arbejdet, i Fritiden, paa Spadsereture og under Sammenkomster, og selv naar De lægger Dem til Hvile maa denne Tanke opfylde Deres Sjæl. Jo mere De fordyber Dem i dens moralske Alvor, desto mere udelt kan De lade dens Varme gennemstrømme Dem og desto mere fremskynde Løsningen af de Opgaver, De bør sætte Dem." — —

Har disse Ord ikke Gyldighed til enhver Tid og anvendt paa enhver Sag, der sætter Slægten store og nye Maal? Gælder de ikke for os som for hine Arbejdere? Jo! Saavist som vi ogsaa har vore Maal og vor Kamp at stride, før vi naar dem. Større social Retfærd i vore faglige Anliggender, en bedre betrygget Fremtid for Medhjælperstanden, — det er jo Øjemedet med vort organisatoriske Arbejde. Men tro blot ikke, at disse vore Maal naas uden gennem udholdende Arbejde, og vær overbevist om, at Medhjælperstandens sociale Fremgang i meget er afhængig af, i hvor høj Grad Standsfølelse og Standsbevidsthed gennemsyrer Standens Medlemmer.

KRAVENE TIL OS SELV.

Derfor vil hvert Aar, der henglider resultatløst — uden intensivt fagligt Arbejde, uden, at hver enkelt af os, der har fattet Organisationens Værd for vor Stand, gør vor Skyldighed som Tillidsmænd og Medlemmer — sætte os tilbage, og mere endnu end det tabte Aars Arbejde, fordi Nutiden leves hastigt, meget kan tabes og stort kan vindes i et kort Spand af Tid.

Lær at nytte Tiden og de Chancer, den byder, — det ligger dog saa snublende nær, naar vi blot nemmer at tage Varsler af den Udvikling, som Handel og Omsætning undergaar i vore Dage, og som gør Medhjælpernes faglige Sammenslutning til en social Nødvendighed.

Thi det er ingen Tilfældighed, at den Række faglige Forbedringer, der i forskellig Henseende er opnaaet i Handels- og Kontorfagene, alle hidrører fra Tiden efter Medhjælperorganisationens Fremkomst. Tværtimod, de staa paa det nøjeste i Forbindelse dermed!

Saa bør vi da evne at overse Opgavernes Mængde, lære at erkende det ventende Arbejdes Alvor. Det bør afmærkes i den Virksomhed, der udfoldes paa alle Omraader indenfor vor Organisation, det maa sætte sit Præg i en mere aktiv Fremgangsmaade og i øgede Krav til Afdelingerne. Dér maa det faglige Arbejde overalt og ubetinget i Forgrunden, selv om det kommer til at gaa ud over en eller anden Festivitats. Det har kun lidet at sige! Thi vel kan en festlig Sammenkomst ogsaa virke samlende, og kollegialt udviklende, men de Skranker, der nu omgærder vore Fag, flytter den ikke et Hanefjed. Og lad det saa blive Parolen: Først Arbejdet og siden Festerne, — thi hidtil har der dog — ret beset — været ringe Anledning til Festjubelen.

I lige Maade er det paa Tide at stille Krav til vore uorganiserede Standsfæller. Vi kan ikke vedblivende finde os i, at de som en Selvfølgelighed drager Fordelene af vore Bestræbelser. Ogsaa her bør vi drage en Delingslinie mellem dem, der i Fællesfølelse arbejder for Standens Tarv og de andre, hvem Ligegyldighed, Uforstand og dumme, „fine" Fornemmelser holder borte fra vore Rækker. Jeg kan ikke stærkt nok indprente hver eneste af Dem, at den standsinteresserede, organiserede yngste Medhjælper i den mest beskedne faglige Stilling, dog som Standsfælle er ti Gange mere værd end den selvglade Spradebasse, der promenerer sin Skræders Tøj paa Strøget og for hvem Standsanliggender er et taaget Begreb. — Nej, den Slags Folk, der høster uden at saa, ja endog lægger sig paa tværs af vort Organisationsarbejde, bør føle og mærke, at de er anden Rangs Folk — er daarlige Kolleger.

ORGANISATIONENS NØDVENDIGHED.

Aldrig har Organisationens Nødvendighed vist sig med større Tydelighed end netop i de sidste Tider. Det kendes af en Række Tilfælde: Den statsunderstøttede Konkurrence, der er et ministerielt Fremstød mod Kontorfaget, og Annuleringen af Statstilskudet til faglige Foredrag, er betegnende for, hvor meget der endnu mangler i, at Medhjælperstanden har evnet at gøre sig socialt gældende. Og i samme Retning peger det bekendte Valg til Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, hvor Storkøbmændene uden videre sætter vor Organisation ud af Spillet og lader Principalforeninger udpege Medhjælperrepræsentanter, hvis Valg gøres afhængig af den Stærkestes Ret. Eller se paa Spørgsmaalet om Fabrikslovens Revision, hvor vore Interesser især samler sig om Lærlingevedtægternes Gennemførelse og Overholdelse. Dér har de gamle Handelsforeninger allerede for længst raabt Vagt i Gevær, og nylig understregede man sit Standpunkt ved det jyske Handelsmøde, hvor Professor Grundtvig, Handelsforeningernes Sekretær, forlangte Lærlingelovens Bestemmelser m. H. t. Arbejdstiden suspenderet for Lørdagen, eller rigtigere udtrykt: Principalens Ret til at udnytte Lærlingen i 16 af Døgnets 24 Timer. Dette er et Arbejdsgiver-Standpunkt i Renkultur, — saa usminket, som det næppe kendes i andre Byerhverv. Mod dette bør vi stille vort Lønarbejder-Standpunkt; her har vi den uomgængelige Pligt at værge de Unge, Fagets Umyndige og energisk nedlægge Indsigelse imod Lovdispensationer, der ikke vedrører Faguddannelsen, men alene gælder — Børneudbytningen. — Eller se til Overtrædelserne af Butikslukningsloven! Vi ofrer Aars Arbejde for en menneskelig Arbejdsdag i Butiksfaget, vore Bestræbelser krones med Held, Loven gennemføres — for fra enkelt Side planmæssig at overtrædes. Og vil Medhjælperne værge, hvad de vandt og kræve Loven respekteret, truer Afskedigelsen dem. Dette er jo netop sket i en vis Købstad lige i vor Nærhed! Lad mig sige det til vore Kolleger dér, at paa dette Punkt skal de ikke vige! Thi De staar paa Lovens og Rettens Grund, men de Principaler, der her møder Dem som Modstandere, gaar imod Landets Love og begaar, hvis de søger at øve Repressalier gennem økonomisk Forfølgelse mod Lovhævderne, en samfundsmæssig forkastelig Handling, der kun kan føre til Nederlag.

Alle de her nævnte Opgaver er den nærmeste Tids Arbejdspensum, de kan vel berede os adskillig Vanskelighed, men de kan og de skal løses i Standens og i vore Standsfællers Interesse.

FREMTIDEN.

Hvad der sker hos os, genfinder vi i alle økonomisk fremskredne Lande. Her gaar det samme Drag gennem de sideordnede Handels- og Kontorfag, og Medhjælperne rejser sig overalt, for at værne Nutiden og møde Fremtiden rustet. — Medhjælperorganisationerne er for længst naaet frem til samfundsmæssig Betydning, mægtige i Medlemstal, med en vidtforgrenet Presse og Litteratur, med deres Mænd i Parlamenterne og de kommunale Raad, er de organiserede Handels- og Kontormedhjælpere ude i Verden begyndt at blive en social Faktor, — og mellem disse Organisationer vaagner der en Fællesfølelse, der skaber Tilknytningspunkter og Samvirke, overskrider Landegrænser og grundlægger Medhjælpernes Internationale.

Ud af denne Vekselvirken mellem de forskellige Landes Medhjælperorganisationer styrkes de fælles Krav og Gensidighedsfølelser i de organisatoriske Bestræbelser; det forlener disse med Enhed, Alvor og Udholdenhed i Arbejdet. Først og fremmest gælder det at udbrede social Oplysning blandt vore Standsfæller, derpaa skorter det her som allevegne — og det er Forudsætningen for organisatorisk Forstaaelse.

Vor Centralorganisation tør vel, naar Hensyn tages til vor nationale Lidenhed, staa Maal med vore Broderorganisationer andet Steds.

Den nylig gennemførte Reform i vor Administration vil snart sætte Frugt i et mere virksomt indre som ogsaa fagligt og socialpolitisk Arbejde, og en sikker og stigende Forøgelse og Udvikling af vore Fonds og Institutioner.

Men et overordentligt stort Arbejde venter os og nye Opgaver vil altid afløse de løste. Saaledes er jo Livets og Tidens Gang! Det gælder blot om, at vore Maal og vor Stræben ikke mister sin Oprindelighed og vor Organisations grundlæggende Principper holdes højt. — Lad Modstandere, der er løbet tør for Argumenter mod os, og Taaber raabe „Socialist" efter Dem. De Godtfolk ved ikke hvad de siger! Thi det samme Raab har lydt overalt, hvor vore Standsfæller brød med de gamle Former og rejste faglige Sammenslutninger, selv hvor de fødtes under udpræget konservativ Paavirkning. Men vi bør gaa udenom Vrøvlet, og i Stedet for at splittes i ødelæggende, politiske Modsætninger, samles paa det nevtrale, faglige Omraade.

Saa vil vor Centralorganisation vinde frem som hidtil. — —

Der kom for adskillige Aar siden her til Fredericia en af vore Agitatorer for at oprette en Afdeling. Men hans Forsøg mislykkedes. Nu staar Afdelingen der. Og saaledes andet Steds, — vi kan skuffes, men maa derfor aldrig give op, men lære Udholdenhed, og vedblive med at gøre Forsøget, til det lykkes. Det gælder i mange Forhold, — men for os er det en Nødvendighed.

I Sangen før hedder det:

Klare Ord og skarpe Linier,
Det der trænges til,
Fod for Fod vi fremad vinder,
Naar blot alle vil!

De klare Ord, de skarpt dragne Linier, den fælles Villie, — det er Nutids og Fremtids Løsen for vor Stand, Løsenet der skal gives af „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" — det nye Bannermærke, Haabets lyse Bøgegren i Spydstagen.

En ejendommelig Taktik.

JEG har foran mig liggende en Fortegnelse over „De samvirkende Fagforbund"s forskellige Organisationer, hvis Antal er ca. 60.

En Undersøgelse af disse Organisationers Kontingent giver til Resultat, at 20 Forbund har indført det uensartede Kontingent, oftest saaledes, at man har helt- og halvtbetalende Medlemmer.

De sidstnævnte ere i Reglen Arbejdere, der arbejder ved Faget, uden at være faglærte. Arbejdernes Organisationsledere har ikke været længe om at opdage, at disse daarligere lønnede ikke-faglærte Arbejdere absolut ogsaa maatte ind i de respektive Organisationer, i de Organisationer hvor de nærmest hørte hjemme, og man indrettede da Organisationsformerne derefter — og indførte det uensartede Kontingent.

Anderledes hos os!

I vort Fag, hvor Antallet af de ikke-faglærte Kvinder tælles i Tusinder, og hvor den kvindelige Konkurrence er langt større og skarpere, der er flere af vor Organisations Ledere endnu ikke naaet længere, end at man protesterer mod de ikke-faglærte Arbejderes Indtrængen og holder Diskussionsmøder om, hvorvidt vi skal udelukke de lavest lønnede Butiks- eg Kontormedhjælpere fra Organisationen!

„De samvirkende Fagforbund" og deres Ledere søger at samle alle voksne Mænd og Kvinder, der arbejder ved Faget — ogsaa de ikke-faglærte — og tager ved Kontingentets Fastsættelse særlige Hensyn til de slettest lønnede Arbejdere.

Anderledes hos os!

I vort Fag, hvor den økonomiske Ulighed blandt Medhjælperne er saa stor som vel mulig, der arbejder Organisationen fremdeles med et ensartet Kontingent, og Afdelingsledere tager Ordet for at begrænse Tilgangen til Foreningen af de slettest lønnede Butiks- og Kontorarbejdere!

Jeg sigter til Formanden for Kolding Afdeling, Hr. N. C. Niel-

sen, der ved et Diskussionsmøde i Kolding har gjort sig til Talsmand for denne Tanke, og jeg sigter naturligvis ikke mindst til Hr. Nielsen-Lindquist i Aalborg, hvis Indlæg jeg først nu paa Grund af stærk Travlhed er istand til at besvare.

Efter Frk. Johanne Bergs Svar til Hr. N.-L. skal jeg ikke fordybe mig i Aalborg-Afdelingens Kontingent. Tilfredsheden med det synes ikke at være ganske ublandet. Hvis Hr. N.-L. har læst mine tidligere Artikler om Kontingent-Spørgsmaalet, vil han forøvrigt have set, at det jeg tilsigter, ikke kan realiseres af Afdelingerne — og altsaa hverken af Aalborg eller Hillerød Afdeling — men maa gennemføres paa en Kongres, og at jeg, ligesom Frk. Johanne Berg, ønsker, at Kontingentet retter sig efter Medhjælpernes Indtægter — ikke efter, om Vedkommende er mandlig eller kvindelig Medhjælper.

Naar man ved et Protestmøde mod den statsunderstøttede Konkurrence giver sig til at drøfte Spørgsmaalet om de kvindelige Medhjælperes Evne til at konkurrere med Manden, da synes det mig lidt af en Forhaanelse mod de tilstedeværende kvindelige Medhjælpere — det var jo ikke derfor de gik til Protestmøde — og da hjælper det vist ikke stort, at man med Glæde ser Kvinderne indenfor Organisationen.

Dette kan Hr. N.-L. ikke bortforklare.

Jeg maa tilstaa, det interesser mig ikke ret meget at læse, hvad gamle „Tante Lene" mener om Kvindernes Kvalifikationer som Butiksmedhjælpere. Man kan jo nemlig mene om deres Kvalifikationer, hvad man vil, Kvinderne vil dog i Nødsfald kunne erstatte os, og hvad vilde vort Sammenhold da nytte? At de gennemgaaende trænger til mere faglig Uddannelse tvivler jeg ikke paa, men det vedkommer i Virkeligheden ikke det foreliggende Spørgsmaal. Spørgsmaalet er: Skal vi søge hele Standen organiseret, eller kun den mandlige eller den faglig uddanede Del. Her maa man tage et klart Standpunkt — og handle derefter.

Hr. N.-L. taler om det abnorme Forhold, at en ung Pige, hellere end at være Tjenestepige, arbejder for en ringere Løn som Handels- og Kontormedhjælper.

Men hvorfor gør hun det?

Hr. N.-L. har ikke ulejliget sig med at søge Aarsagen hertil, han skriver blot: „uvist af hvilke Grunde." Naar Hr. N.-L. imidlertid mener, det er en Samfundssag at faa Forholdet ændret, er det vel ogsaa værd at undersøge Grundene til det formentlige Misforhold. Aarsagerne er sikkert mange, jeg skal blot nævne een.

Vor Organisation søger med Rette at bekæmpe Kost- og Logisystemet. Hvorfor? Fordi dette System er en Indskrænkning i den unge Medhjælpers Frihed og Selvbestemmelsesret i det daglige Liv. Dette selv at kunne bestemme, hvor man vil bo og hvor man vil spise, er noget, som Nutidens unge Mand ganske naturligt sætter Pris paa.

Dette forstaar De sikkert godt, Hr. N.-L., men er det da saa mærkværdigt, at Nutidens unge Kvinder ønsker det samme og i stort Tal vælger en — ganske vist ringe lønnet — Kontorplads, for at opnaa det samme Gode?

Men enten De nu vil fordybe Dem i disse Aarsager eller ikke, saa er det nu engang en Kendsgerning, at Kvinderne i Tusindvis er kommen ind i vort Fag, og de kommer ikke ud igen foreløbig — om de nogensinde gør det.

Er det da ikke mere klogt at møde disse Kvinder med lidt Forstaaelse og Velvilje end med en gammel Tante i Haanden at himle op om deres „Ugidelighed" „Uopmærksomhed" og „Uvidenhed"?

Naar jeg skrev, at de kvindelige Medhjælpere ikke tilhører Overklassen, da har jeg absolut Ret, og den Borgmesterdatter, som Hr. N.-L. præsenterer mig for, repræsenterer kun en af de Undtagelser, der bekræfter alle Regler. Forøvrigt vilde jeg ikke have vanskeligt ved at præsentere Hr. N.-L. for en mandlig Medhjælper, en Fars Søn i Laksko og høj Hat med en Gage af 30 Kr. mdl. Men, hvorfor beskæftige sig med disse Rariteter. De Folk behøver vi ikke at regne med.

Selv om det aldrig vil lykkes os at gøre disse fine Folk begribeligt, at naar man nedlader sig til at arbejde med et Penneskaft, er man heller ikke for fin til at staa i en Fagforening for Kontorarbejdere — den Ulykke vilde ikke være ret stor. Det vilde derimod være en skæbnesvanger Fejl, om vi ikke i Tide klart og bestemt fastslog, at enhver voksen Butiks- og Kontormedhjælper hører hjemme i vor Organisation.

Og vi kan ikke gøre det paa en mere virkningsfuld Maade end ved at indføre — det uensartede Kontingent.

Chr. J. Hansen.

Du gør dig Bekymring . .

DEN ærede Redaktion tog Afstand fra Herr l., Hjørring's Slutbemærkning i „D. H. K. M. T." og ogsaa jeg nærer Tvivl om, at det for Tiden vilde være til nogen Nytte at foretage et saadant Skridt, men jeg kunde ønske, at knytte et Par Bemærkninger til Tanken.

Det jeg ikke tvivler om er, at før Handels- og Kontormedhjælperne lærer at indse, at de — ligesom Arbejderne — er Lønarbejdere og kun Lønarbejdere, før vil der ikke komme nogen rigtig Gang i vor Organisation. Men den Dag, da dette sker, vil en yderligere Centralisation være en selvfølgelig og naturlig Ting, og tilsidst ville d'Herrer Principaler forhaabentlig ogsaa kunne forstaa det berettigede i vort Krav om, at være medbestemmende om paa hvilke Vilkaar vi ville sælge vor Arbejdskraft. Imidlertid er der — desværre — intet som helst Tegn til at en saadan Revolution i Medhjælpernes Tankegang er nær forestaaende. D'Herrer Medhjælpere betragter sig endnu i det Store og Hele som hørende til Overklassen. — En vidunderlig Idé!

Og saa er der noget, jeg ikke har kunnet undgaa at lægge Mærke til: Hvor i Verden Arbejderne kæmper for at opnaa menneskelige Vilkaar at leve under, der ser man Gang paa Gang Handelsmedhjælpere optræde som — -- nu ja, det er et grimt Ord — som Skruebrækkere. Hvad en Arbejder, med Rette, betragter som æreløst og foragteligt, det gaar Handelsmedhjælperne med til, og jeg har aldrig hørt noget til, at de har protesteret derimod. Hvilken Forskel paa Begreberne om en og samme Ting.

Jeg ved godt, at Handels- og Kontormedhjælperne, ialtfald mange af dem, betragter sig selv som vordende Principaler, resp. overordnede Personer, og udfra denne Tankegang maa vel ovennævnte Fænomen forklares.

Men ethvert tænkende Menneske maa jo kunne se, hvorhen det bærer med Handel og Industri. Arbejdernes kooperative Sammenslutninger vil snart være en Kendsgerning og Handel og Industri vil stadig mere og mere koncentrere sig i Stormagasiner og Truster. Det er Udviklingen, og udenom den kommer vi ikke; men mellem disse Tandhjul vil al Detailhandel og Smaahaandværk blive knust, og jo før Medhjælperne gør sig dette klart og følger Arbejdernes Eksempel ved at slutte sig sammen i en stærk og ubrydelig Organisation, jo bedre er det. *C. Archenius.*

Medhjælper-Stævner.

Det nordsjællandske Medhjælper-Stævne.

FRA Morgenstunden stod Solen højt paa Himlen og alt tegnede til en varm og herlig Dag, da Deltagerne ved 10-Tiden samledes paa Rungsted Banegaard.

Herfra spadseredes der gennem den smukke Skov til Hørsholm Hotel, hvor den medbragte Frokost indtoges i den smukke Have. Efter Frokosten aflagde Størstedelen af Deltagerne et Besøg paa „Handelshøjskolen for unge Handelsmedhjælpere", hvor vi blev modtaget paa det hjerteligste af Forstanderinden, Fru Ludi Petersen, Forstanderen Hr. Johs. Fog-Petersen og dennes Frue. Under Vejledning af disse og Inspektøren, Hr. Paludan, besaa man med Interesse den smukke, praktisk indrettede Højskole, de lyse Lokaler, Elevernes Værelser, Gymnastiksalen, Sportspladsen o. s. v. Fra det nærliggende „Købmandshviles" Udsigtstaarn havde man den herligste Udsigt over et frodigt og venligt Landskab.

Efter at have beset Skolen samledes Deltagerne i den store Spisesal, hvor der blev budt Forfriskninger. Forstanderinden og Forstanderen udtalte deres Glæde over at modtage saa mange kvindelige og mandlige Handels- og Kontormedhjælpere paa Højskolen, og gav nogle vejledende Oplysninger om Skolens Tilblivelse, dens Udvikling og dens Arbejdsmethode. Paa Deltagernes Vegne takkede Redaktør Vilh. Hansen for den venlige og gæstfri Modtagelse, idet han fremhævede den afgørende og betydningsfulde Forskel mellem andre Handelsskoler og denne Højskole, der ikke alene lærte for Faget, men ogsaa for Livet, og drog Sammenligninger mellem Skolens og Medhjælperorganisationens Virkemaal.

Deltagerne marcherede nu tilbage til Hørsholm, hvor man paa en Skrænt i Folehaveskoven, paahørte Stævnetalerne af Forretningsfører Jens Johansen og Frk. Johanne Andersen.

JENS JOHANSEN

pegede paa, at vore Standsfæller kun i ringe Grad satte sig Ide-

aler, eller kæmpede for mere ideelle Maal, idet de ikke fik Tid dertil. Kampen for det daglige Behov lægger Beslag paa dem i et saadant Overmaal af Tid, at der intet bliver til Interessearbejde.

Derfor har vor Organisation vanskeligt ved at holde vore Kolleger sammen om de store ideelle Maal, som naturligvis bør være alle sociale Bestræbelsers Endemaal, men efterhaanden som vi gennem vort Afdelingsarbejde faar spredt Oplysning og social Kultur mellem vore Standsfæller, vil de mere og mere finde Tilfredshed i Arbejdet for den store Idé, som ogsaa ligger bag ved vort Organisationsarbejde.

Taleren ansaa det derfor for Afdelingernes Opgaver at gøre Medlemmerne interesserede for hvad der foregik omkring dem, derved at Medlemsmøderne blev givet saa lødigt Indhold som muligt.

Vort Arbejde kunde naturligvis ikke straks give store Resultater, men vi har dog Grund til at gaa til Arbejdet med godt Mod, al den Stund vi er i Pagt med den moderne Aand, der kendetegner Nutiden, Fremtiden hører derfor os til, det vil blive vore Idéer, der bliver de fremherskende i Arbejdsforholdene i vort Fag.

Taleren omtalte derefter de socialpolitiske Resultater, som væsentlig ved Centralorganisationens Arbejde, i det sidste Tiaar er fremskaffet for vor Stand, ligesom han pegede paa, at paa Baggrund af dette Arbejde maatte vore nærmestliggende Opgaver — 7-Lukningen og Regulering af Kontormedhjælpernes Arbejdstid ses — ved hvis Realisation vi ikke saa meget attraaede den kortere Arbejdstid, som dette, at det muliggjorde lettere Adgang til personlig Udvikling, Dygtiggørelse og faglig Uddannelse, hvorfor det ogsaa havde samfundsmæssig Betydning.

Men vi maa lære at sætte mere ind for vor Sag, lære at lægge noget af vort eget personlige Jeg ind i Arbejdet, idet vi stadig maa erindre, at de Reformer, vi vil have gennemført for vort Fag, maa vi naturligvis selv arbejde for, — den Tid med de humane Hensyn, hvor der arbejdedes for andre, er forlængst forbi.

Sluttelig omtalte Taleren, at vi maatte kræve ubrødelig Pligtopfyldelse og Præcision af saavel Centralorganisationens som Afdelingernes Tillidsmænd, og en ganske anderledes Disciplin og Nøjagtighed i Medlemsrækkerne.

Kun derved — og ved en aldrig svigtende Udholdenhed i Arbejdet, vil det være muligt at naa de Maal, vi har sat os, og omsætte vore Idealer i Virkelighed.

Taleren sluttede med at udbringe et Leve for, at danske organiserede Medhjælpere altid vil forstaa Udholdenhedens Nødvendighed og holde Idealernes Fane højt. (Hurra.)

FRK. JOHANNE ANDERSEN

udtalte: Adam Oehlenschläger har sagt: Tiden æder med skarpen Tand! Disse Ord holder ikke Stand. Det er rigtigt, naar Talen er om det levende, som vokser frem paa Jorden, men naar det gælder om Menneskene, er Forholdet et andet. Naar Tiden faar Lov at raade, nedbydes alt, Tiden har kun Magt over den Arv, der gaar fra Slægtled til Slægtled, Kravene gennem Slægtledene ere de samme; alle ønsker at naa frem til materielt Velvære.

Som Handels- og Kontormedhjælpere bør vi kunne forstaa, at vi ingen Grund har til at tro, at Tiden vil forandre vore Krav. Alle vil jo gerne have Adgang til at faa sit Udkomme; men for mange lykkes det ikke; andre vil gerne, men kan ikke finde Udkommet. Vore nutidige Erhvervsforhold er af den Art, at kun en mindre Part er i Stand til at nyde Livets Goder.

Vi der kun har vor Arbejdskraft at sælge, staar vaklende med Hensyn til, hvad vi kan forlange vedrørende Løn- og Arbejdsforhold. Dette er nedarvet.

Men vi kan — naar vi staar sammen i en fast Organisation — være medbestemmende om den Pris, vi sælger vor Arbejdskraft for, og de Arbejdsvilkaar, der bydes os. Og det gælder da her: Hvem der ikke er med os er imod os. De Kolleger, der staar udenfor Organisationen, holder sig ikke alene passive, men modarbejder os indirekte. Lær at forstaa, at enkeltvis opnaar vi intet, men at hvis vi er de mange, saa faar vi, hvad der med Rette tilkommer os.

Et Leve for, at vi alle gør hvad vi kan, for at tilføre vore Organisationer den Tilgang, som er nødvendig for deres Trivsel og Fremgang. (Hurra og Bifald.)

— — —

Under Afsyngelsen af Medhjælpermarchen spadserede vi nu gennem Skoven tilbage til Hørsholm Hotel. Her var dækket til Fællesspisning. Ved Bordet talte A. C. Alsøe for Centralorganisationen, N. C. Nielsen, Kolding, for de københavnske Afdelinger og Vilh. Hansen for vor nye Forretningsfører, Jens Johansen. Den tidligere Formand for Hillerød-Afdelingen Herm. Melskens talte for Damerne.

Efter Fællesspisningen spilledes der til Bal i Salen og Dansen gik lystig til henad Midnat. *F—r.*

Det fynske Stævne i Nyborg.

Det maa siges at være dristigt at arrangere Stævne sidst paa Maaneden, og at det ikke gik mere ud over Tilslutningen i Nyborg Søndag den 30. Juli tjener vore fynske Kolleger til Ære.

I et straalende Sommervejr samledes man allerede Kl. 9 om Morgenen paa „Turisthotellet" om et fælles Kaffebord, hvor det officielle Velkommen lød fra Stævneudvalgets Formand, Herr N. Christensen-Krogh, hvorefter man spadserede til Teglværksskoven. Her i de mest henrivende Omgivelser — en gammel Bøgeskov kranserStorebælts blinkende Vande — spistes Frokost, og man fordrev Tiden paa forskellig Maade, indtil man Kl. 3 spadserede langs Stranden til „Christianslund".

Paa en aaben Plads, umiddelbart ved Pavillonen, holdt Jens Johansen Stævnetalen. Han pegede navnlig paa det ideelle Moment i vort Arbejde, idet han gjorde gældende, at dette ikke var det mindst betydningsfulde i vor Virksomhed, al den Stund at en økonomisk Rejsning uvægerligt vilde følge i den kulturelle Fremgangs Kølvand. Taleren fremhævede, at den Kendsgerning at vort Fag hører til dem, der har mindst Fremgang at notere — socialt seet — burde anspore os til med yderligere Energi at fremme vort Arbejde, ogsaa fordi vi naturligvis da ogsaa har de største Sejre at vinde. Vi maa stadig arbejde hen til at faa alle de Standsfæller, der staar ligegyldige og uforstaaende overfor vor Bevægelse, til at høre og se hvad der foregaar omkring dem, de vil da hurtig opdage, at deres Standpunkt er selvmodsigende og at deres naturlige Plads er i vore Rækker. Sluttelig fremhævede Taleren kraftigt, at vi først og fremmest maatte lære at arbejde planmæssigt og støt, og lære at følge de Linier, der er optrukne af de Kolleger, vi selv har udpeget til dette Æreshverv. Vi maatte stille langt større Krav om nøjagtig Pligtopfyldelse og Alvor i Arbejdet end hidtil, saavel til Centralorganisationens som til Afdelingernes Tillidsmænd. Naar vi dertil, medens vi samtidig holder os klar af al Maskipi med Harmoniforeningsprincippet og dertil hørende Gøgl og Selskabelighed, og styrer efter de rene faglige Linier, saa kan vi naa vort Maal i en overskuelig Fremtid.

Stævnetalen, der modtoges med Bifald, sluttedes med et Leve for, at det ideelle maa fremmes Haand i Haand med det praktiske Arbejde i vor Organisation.

Ved den paafølgende Middag i „Christianslund" bød Herr N. Christensen-Krogh Velkommen og talte derefter for Centralorganisationen. Derefter holdtes et Utal af Taler, bl. a. talte Herr Schouboe-Olsen for Jens Johansen, der takkede og talte for de fynske Afdelinger (og deres Formering). Desuden talte Formanden for Aarhus Afd. Herr Engelbert Petersen, E. J. Rosleff, Kassereren for Slagelse Afd. Herr H. M. Hansen og Herr C. Hansen-Møller for Damerne.

Derefter gik Dansen lystigt, til man Kl. 11 marcherede til Nyborg under „Medhjælpermarchens" Toner, for at fordeles i de forskellige Tog paa Banegaarden. Det 4'fynske Medhjælperstævne, hvis Forløb var uden Mislyd, var endt. *J. J.*

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Juni og Juli.

UOMGÆNGELIGT maatte Sommeren og — især — den usædvanlige Varme i sidstnævnte Beretningsmaaned afdæmpe Virksomheden udadtil. Til Gengæld har der været et betydeligt Arbejde at skaffe fra Haanden paa Hovedkontoret, forinden vi efter Omflytningen, Forretningsførerpostens Oprettelse og det dermed følgende Personskifte har faaet det vigtigste Administrationsarbejde ind i den rette Plan.

Da det ikke er den nye Forretningsførers Art at vige for Arbejdet, men hellere søge det, og desuden altid forsøge de enkelte Anliggender besørgede uopholdelig, har den nye Ordning allerede i forskellig Henseende sat gavnlige og løfterige Spor for det fremtidige Arbejde.

* * *

Trods de omhandlede indre Vanskeligheder blev der dog Lejlighed til en resultatrig Agitation, idet Skanderborg-Afdelingen genrejstes ved et Møde med Jens Johansen som Taler, medens N. C. Nielsen, Kolding dannede en ny Afdeling i Ribe. — End-

videre er det forberedende Arbejde udf oldet for Oprettelsen af en Afdeling i den store nordjyske Landsby Fjerritslev, hvor vor andet Steds fra velkendte Kollega, Otto Frandsen, nu er beskæftiget. Det jyske Agitationsudvalg foranlediger det videre i Sagen.

Medhjælperstævner har overalt faaet et Forløb, der fuldtud svarer til Hovedkontorets i sin Tid udsendte Instruktioner og atter hævdet disse faglige Sammenkomsters agitatoriske og paa anden Maade samlende Betydning.

Stævnerne er som tidligere omtalt afholdt i Fredericia, Dronninglund, Struer, Odder og Nyborg, hvor Vilh. Hansen, A. Ipsen, Hjørring, A. Andreasen og Jens Johansen mødte som Centralorganisationens Talere. Hovedkontoret har endvidere søgt at planlægge Stævner for Sydsjælland, Lolland-Falster og Bornholm, uden at dog disse — af forskellige Aarsager — lod sig arrangere. Med Afholdelsen af det nordsjællandske Stævne i Hørsholm maa derfor dise faglige Sommer-Sammenkomster, betragtes som afsluttet for i Aar.

Sommerens Agitation har iøvrigt som tilforn grupperet sig om 7-Lukningen, hvorom der imidlertid er berettet udførligt og hyppigt her i Bladet-

Skolestipendieudvalget afholdt Møde i Begyndelsen af Juli. Forretningsføreren mødte som vor Repræsentant, og giver i Beretningen nærmere Underretning vedrørende Stipendiernes Fordeling. —

Ifølge Centralorganisationens Love er Afdelingerne forpligtet til kvartalsvis at indsende Beretninger om deres Virksomhed til Hovedkontoret. Desværre har det altid vist sig vanskeligt at faa alle Afdelinger til at overholde denne Bestemmelse, der er af Betydning for et regelmæssigt Samarbejde mellem Hovedkontor og Afdelinger, — Betingelsen for vor Organisations Fremgang og Trivsel.

Beretningen paataler denne Negligeren af Lovenes Forskrifter; ogsaa vi foranlediges til at understrege dette Anliggendes Vigtighed, og opfordre Tillidsmænd og andre aktive Medlemmer til at paase, at Beretningsaflæggelsen foregaar regelret.

Arbejdsløshedskassen viste i Juni normal Funktion, hvorimod Understøttelserne var i afgjort Nedgang den følgende Maaned.

Beretningen oplyser endvidere, at Forretningsførerens Kaution er bragt i Orden, umiddelbart efter Tiltrædelsen, at de Centralorganisationen tilhørende Pengesummer, der henstaar i Provinsbanker, nu delvis er overført til en kjøbenhavnsk Bank, at Forretningsudvalget har henvist forskellige retslige Tvistigheder mellem Medlemmer og deres Principaler til vor Retshjælp o. s. v.

Endvidere oplyses det, at 1ste Suppleant, Th. Hansen, Aalborg, er indtraadt i Hovedbestyrelsen.

Medlemstilgangen i Beretningsperioden var 147.

Syvluknings-Agitationen.

AGITATIONEN for den tidlige Butikslukning er længst afsluttet og Resultaterne kan opgøres. Gennem de Meddelelser, der er offentliggjort under denne — Sommermaanedernes staaende — Rubrik har vi holdt Læserne underrettet om 7-Luknings-Bevægelsens Facit i den Række af Byer, hvorfra Beretninger er indgaaet.

Fremskridtet sammenlignet med det foregaaende Aar er unægtelig beskedent, forsaavidt som der kun kan paavises en ringe Forskydning i Byer og Brancher. Men derimod kan der gennemgaaende konstateres en stigende Tilslutning til 7-Luknings-Kravet indenfor alle Brancher, og blandt Principalernes Majoritet synes der nu at raade Flertal for den tidlige Lukning gennemført ved Lov, — et betydningsfuldt Moment med Henblik paa den kommende Revision af Butikslukningsloven.

Vi gengiver i det efterfølgende et Par Bidrag vedrørende 7-Lukningsagitationen i Frederikshavn og Vejle.

FRA FREDERIKSHAVN

har vi modtaget følgende Korrespondance: Der har i Aar som tidligere været arbejdet energisk paa at faa 7-Lukningen gennemført heri Byen, men desværre har vi heller ikke i Aar naaet vore Ønskers Maal, men dog skal det siges, at Maalet er betydelig nærmere, og det vil sikkert kunne naas allerede næste Aar.

Frederikshavn er heller ikke saa god en Jordbund at arbejde i som mange andre Byer. Vi har mange Hindringer at overvinde, og dertil savner vi jo Støtte fra en Del af vore Kolleger her i Byen, der ikke staar i Organisationen, og endnu er disse i Flertal, men vi har dog i den sidste Tid haft en Del Tilgang, og til Vinteren haaber vi at faa fat i de fleste af de andre, og Foreningen vil da til næste Sommer staa rustet til at optage Spørgsmaatet paany og med større Kraft.

Vi har i Aar skrevet en Del i de lokale Blade og desuden besøgt de fleste Principaler personlig, og der har ogsaa vist sig Tilslutning fra Principalernes Side. Men mange af disse er endnu ikke tilbøjelige til at gaa med, og det er navnlig fra Kvartererne ved Havnen, og da her jo ikke ligger saa faa og store Forretninger, har det ikke kunnet undgaa at indvirke paa de øvrige. Forholdene stiller sig jo saadan, at her til Havnen kommer en Mængde Dampere paa de forskellige Tider af Døgnet for at fylde Kul, og imedens dette staar paa, kan Besætningen gaa iland og foretage Indkøb, og det er for disse Damperes Skyld hovedsagelig, at Havnekvarteret ikke endnu vil gaa med. En anden Ting, som ogsaa stiller sig hindrende for os, er, at der heri Byen er saamange Forretninger, der kun betjenes af Chefen selv ogsaa eventuelt en Lærling, og disse Mennesker er meget utilbøjelige til at lukke Kl. 7; thi, som de siger, vi forsømmer ikke noget med at være i Forretningen, da vi har vort Hjem ved Siden af, og for den Sags Skyld holdt vi saamænd gerne aabent hele Aftenen, da det jo kun gaar udover os selv.

Dog har vi ikke tabt Modet, og vi arbejder trøstigt videre. Engang vil Maalet jo naas, og vi kan da fortælle alle vore Kolleger, der ikke er med os, at det er Resultatet af vort Arbejde, og at vi ikke svigter givne Løfter: nemlig Arbejdet for vor Stands Interesser.

Frants Nielsen.

AGITATIONEN I VEJLE.

I Foraaret henvendte vor Vejle-Afdeling sig til de 3 stedlige Principalorganisationer, for at erfare deres Standpunkt til 7-Lukningen. En af Foreningerne udtalte Sympati for Sagen, men henstillede til Afdelingen selv at søge den gennemført. Derimod gav de to andre Foreninger et afvisende Svar.

Afdelingen tilstillede derefter samtlige Principaler en Rundskrivelse, hvori Udfaldet af Henvendelserne meddeltes, samtidig med at man opfordrer til skiftevis at give Personalet fri Kl. 7 i Sommermaanederne. — Denne Henstilling er taget til Følge af adskillige Forretninger, et enkelt Sted gaar Personalet skiftevis Kl. 6, ligesom det forsøges at indrømme en Frieftermiddag ugentlig.

Iøvrigt har vore stedlige Kolleger søgt at slaa til Lyd for 7-Lukningen paa forskellig Maade: Artikler i Dagspresssen, Opfordring til Publikum gennem Dagbladene, ved Ombæring af Plakater i Gaderne, Omdeling af trykte Henvendelser om at foretage Indkøb inden Kl. 7, ved Anbringelse af Centralorg. store 7-Lukningsplakater paa Reklametavlerne o. s. v.

I denne Forbindelse bør det anføres, at Afdelingen har ladet fremstille et veludført Agitationsmærke. der ligeledes fremholder den kendte Opfordring for Beskueren. —

Man meddeler os sluttelig, at har end det ret omfattende Arbejde, der er præsteret, ikke givet det tilstræbte Udbytte, nogle Fremskridt kan der som nævnt paapeges, og saavel den frivillige som navnlig den lovbestemte 7-Lukning finder en bestandig øget Tilslutning blandt Principalerne.

Lønspørgsmaalet.

VED at gennemlæse Herr Helmer Olsen, Struer's Artikel i Nr. 14, faar man straks Indtryk af en Mand, der har Interesse og Forstaaelse for vore Standsanliggender. Uden nærmere at indlade mig paa de forskellige Spørgsmaal i Artiken, vil jeg begrænse mig til et enkelt Punkt, hvortil der kunde gøres nogle Bemærkninger. Herr O.'s skriver, at naar — en Mand i den paagældende Branche naar 24 Aars Alderen har han ofte kun erhvervet sig en Stilling paa en Gage af 35 Kr. maanedlig og Opholdet. Dette er naturligvis en ringe Gage, lidet for en fagudlært Medhjælper og svarer nærmere til Forholdene for en Snes Aar siden. Vi har dog heldigvis vunden en Del paa dette Omraade, men meget — særdeles meget — er der selvfølgelig endnu at indvinde. Naar de forskellige Afdelinger ledes godt og selve Centralorganisationen styrkes end yderligere i Medlemstal og økonomisk, evner vi følgelig større Opgaver, og da kan vi jo bedre gennemføre Sager af denne Art.

Men jeg tænker, man bør være varsom med at gøre vore Forhold ringere gennem Udtalelser end de i Virkeligkeden er. Sligt kan skade mere end gavne, særlig for de yngre Medhjælpe-

res Vedkommende, fordi det kan foranledige, at adskillige kunde slappes i Virkelyst og Fremtidstro, naar de hører, at jo ældre de bliver, desto ringere bliver Forholdet for dem.

Det er en Kendsgerning, at en ung Mand paa 19—20 Aar bedre kan klare sig med en Gage paa 25 Kr., end en Mand paa 24 Aar kan slaa sig igennem med en Gage paa 35 Kr. og Opholdet; thi jo ældre et Menneske bliver, desto større bliver i Reglen de almindelige Krav.

Naar Herr O.'s ikke under de oplyste Forhold har opnaaet større Gage, kunde det skyldes andre Aarsager. Hermed siger jeg ingenlunde, at Herr O.'s ikke er dygtig i sit Fag. Tværtimod! Men maaske Herr O.'s iøvrigt er saa godt tilfreds i sin Stilling og maaske i selve Byen, at han helst bliver dér, og maaske Forretningen ikke er større, end den netop kan bære en yngre Medhjælper, hvad Gagen kunde tyde paa. I saa Fald skønner jeg, bør man søge sig en anden Plads, hvor der kan være Brug for en ældre Medhjælper, med Gagevilkaar der passer efter Alder og Kvalifikationer.

Men sætter man derimod Pris paa at tilfredsstille egne Hensyn og personlig Bekvemmelighed, maa man jo undertiden finde sig i, at Indtægterne ikke blive saa store, naar Forholdene ikke er derefter. *H. P. Jensen*, Holstebro.

Conto pro diversi.

Hovedbestyrelsen

vil formentlig afholde sit ordinære halvaarlige Møde d. 3. Septbr. i Fredericia, hvor foruden de sædvanlige Beretnings- og Regnskabsaflæggelser, Centralorganisationens Opgaver i det kommende Vinterhalvaar vil blive drøftet.

Forretningsudvalget afholdt d. 13 ds. Møde paa Hovedkontoret i Kjøbenhavn. Foruden Kasse- og Regnskabseftersyn behandledes forskellige Arbejdsløshedssager og andre administrative Anliggender.

Medhjælpersange.

Skønt der er hengaaet et Par Maaneder siden nærværende Tidendes Redaktør i en Henvendelse til Afdelingerne anmodede om at faa tilsendt et Eksemplar af de Medhjælpersange, de maatte raade over, er den bebudede Sangbog til Brug i Afdelingerne endnu ikke udsendt. Til Beroligelse for de mange Spørgere, der henvender sig til os, skal oplyses, at Forarbejderne er afsluttede og et passende Udvalg af nationale og for Ungdommen egnede Sange, og — naturligvis — de bedste af vore egne Medhjælpersange for længst er taget. „Medhjælpersange" vil dog først udkomme til Efteraaret, naar der paany kommer Liv i Foreningsmøderne. — Sangbogen bliver smukt udstyret, smagfuldt indbundet og leveres for en beskeden Pris.

Week-end.

Som tidligere meddelt begynder den tidlige Lørdagslukning paa Kontorerne at vinde Terræn, idet flere af de større kjøbenhavnske Firmaer har indført den engelske „Week-end" for deres Personale.

I en Artikel, som „Politiken" bringer om denne Reform, hedder det bl. a.:

Vi er i Færd med at indføre herhjemme den Udvidelse af Søn- og Hviledagen, som Englænderne betegner med Ordet Week-end. Bankerne og Vekselererne gjorde Begyndelsen ifjor, idet de i Sommermaanederne lukker tidlig Lørdag Eftermiddag, og derved aabnes ikke blot for Cheferne Muligheden af at slippe tidligt ud paa Landet den Dag, saaledes at Lørdag Aften kan tilbringes uforstyrret i Familiens Skød, men der gives tillige Hundreder af Funktionærer, der ikke kender Landstedets Velsignelse, Lejlighed til en langt rigere Udnyttelse af Søndagen, idet de allerede om Lørdagen kan sætte sig i Bevægelse bort fra Byen.

Det er klart, at denne Udvikling vil fortsættes. Efter Bankerne og Vekselererne vil tidligere eller senere, lidt mere eller mindre godvilligt, følge de store Forretninger og industrielle Virksomheder. Og snart vil det ikke være Hundreder, men Tusinder af kjøbenhavnske Kontorfolk, der vil søge ud paa Landet om Lørdagen for efter en Uges Slid at aande ud og hente ny Kræfter i Naturens Friskhed. Det er en udmærket Udvikling, og for os, der for Aar og Dag siden har paapeget, hvilken Betydning Indførelsen af den engelske Week-end vilde have, hvilken Glæde og Styrkelse den vilde berede talrige Mennesker, er det kun en Tilfredsstillelse at konstatere, at Udviklingen gaar i den rigtige Retning.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørresundby. Et særdeles vellykket Billede af samtlige Deltagere i Medhjælperstævnet d. 9. Juli kan for en Pris af 1 Kr. 50 Øre pr. Stk. erholdes ved Henvendelse til Formanden, Telefon Nr. 1560, hvor Prøvebillede kan ses.

Fredericia. Afdelingen afholdt Søndag d. 16. August ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken Hovedpunktet var Valg af en ny Formand, da Hr. Carl Jacobsen havde nedlagt sit Mandat. Der var mødt en ret talrig Forsamling, da Formanden bød Velkommen og foreslog Valg af en Dirigent. Valgt blev Hr. Mogensen, der dog senere afløstes af Hr. J. Devantier.

Dirigenten takkede for Valget og gav derpaa Ordet til Hr. Jacobsen, som meddelte, at han, grundet paa forandret Virksomhed, saa sig nødsaget til at trække sig tilbage fra sin Formandsstilling. Hr. Jacobsen takkede for den Tid, han havde været Formand, det havde altid været ham en Glæde at arbejde for Foreningen, og han bad sluttelig om, at den Velvilje, der var vist ham i hans Tid, maatte overføres paa hans Efterfølger.

Inden man gik over til Valget, aflagde Næstformanden, Hr. C. P. Henningsen Beretning for den Tid, han havde fungeret som Formand. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Endelig skred man til Valget af den nye Formand. Foreslaaet blev d'Herrer Kontorister Mogensen og H. Nielsen samt Kolonialmedhjælper J. Devantier. Valgt blev med Akklamation Hr. Mogensen. Da M. i Begyndelsen var Bestyrelsesmedlem, valgtes Hr. Kontorist H. Nielsen ind i Bestyrelsen. Til Suppleanter valgtes d'Herrer Kolonialmedhjælpere Fr. Nielsen og J. Devantier.

Det var en meget livlig Generalforsamling og Diskussionens Bølger gik til Tider højt.

Inden Generalforsamlingen sluttedes, tog Hr. C. P. Henningsen Ordet og takkede Jacobsen for den Tid, han havde virket som Formand samt udbragte et Leve for ham, der hilstes af hele Forsamlingen med Begejstring. Jacobsen takkede og paalagde de til Stede værende altid at støtte Foreningen og arbejde i dens Interesser, saa den kan vokse sig stor og stærk. Deltagerne gav Centralorg. Fredericia-Afdeling tre Hurraer.

Til Slut fik den nye Formand et Hurra og Kl. ca. 11 sluttede Generalforsamlingen. —*l.*

Bestyrelsen har senere konstitueret sig med Hr. Olaf Nielsen, Næstformand, J. H. Nielsen, Kasserer, Frk. M. Gad, Sekretær.
Ludvig Mogensen, Fmd.

Hillerød. Afdelingen afholdt Tirsdag d. 18. Juli sin halvaarlige Generalforsamling. Formanden, R. Loldrup, oplyste, at der i sidste Halvaar foruden nogle selskabelige Sammenkomster var afholdt Foredrag af cand. mag. Vilh. Rasmussen og Højskoleforstander Fog-Petersen og berørte endvidere Foreningens Agitation for 7-Lukningen.

Beretningen og Regnskabet godkendtes.

Til Formand valgtes Emil Krøger i Stedet for R. Loldrup, der ikke ønskede Genvalg.

I Bestyrelsen: Aug. Andersen, Frk. H. Petersen, A. Nielsen, E. E. Jensen, Loldrup og Chr. J. Hansen.

Det vedtoges at deltage i det nordsjællandske Medhjælperstævne i Hørsholm Søndagen den 6. August. *Chr. J. H.*

Kolding. Fredag d. 28 Juli afholdtes Medlemsmøde i „Marielund". Fru Ragnhild Andersen, Odense, indledede en Diskussion om Emnet: „Vor Taktik". Endvidere var Odense-Afdelingens Formand, Herr Christensen-Krogh til Stede og deltog i Diskussionen.

Fru Andersen mente, at vor Organisation burde bekende politisk Kulør og slutte sig til de Partier, der vil vor Sags Fremgang — efter Fruens Mening det radikale Venstre og Socialdemokratiet.

N. C. Nielsen udtalte som sin Mening, at vi i politisk Henseende burde forholde os neutrale, som vi hidtil havde gjort det, og kun søge at gøre Medlemmerne socialt interesserede — saa skulde disse efter Talerens Mening nok finde deres rette „Baas".

I den livlige Diskussion, som nu paafulgte, deltog endvidere d'Herrer N. Nielsen, C. E. Christiansen og Carl Hansen, Kjøbenhavn samt Frk. Koed.

Aftenen sluttede med et fælles Kaffebord, hvor der herskede en fornøjelig Stemning. *Aage.*

Silkeborg. Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes Onsdag den 12. Juli. Formanden bød Velkommen og aflagde Beretningen, hvorefter Kassereren oplæste Regnskabet, der ensstemmig godkendtes. Af Bestyrelsen afgik ved Lodtrækning d'Herrer Chr. Jensen og V. Haarbo, der begge genvalgtes, nyvalgt blev Herr M. Nielsen. Suppleanter d'Herrer H. P. Larsen, J. Petersen og N. Maltesen. Som Revisorer valgtes d'Herrer Ramsing Jensen og B. Christiansen. Suppleant Herr Brix. Der nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af d'Herrer J. Petersen, B. Christiansen og V. Haarbo samt Frøknerne Nielsen og Dehn.

Bestyrelsen konstituerede sig med H. Busted som Formand, N. C. Nielsen, Næstformand, Chr. Jensen, Kasserer, V. Haarbo, Sekretær. *Sekretæren.*

Skive. Fra Agitationsudvalget. Skive-Afdelingens Medlemmer opfordres herved til straks skriftlig at opgive Navn og Adresse paa de Medhjælpere, saavel kvindlige som mandlige og Lærlinge (med Henblik paa Arbejdsløshedskasserne), hvert enkelt Medlem maatte kende og som ikke er Medlem af Afdelingen.

Disse Medhjælpere vil derefter alle blive besøgt af Agitationsudvalget, for saaledes at faa alle herværende Kollger som Medlemmer af Afdelingen. Saafremt Medlemmerne paa dette Omraade vil samarbejde med os, haaber vi, det ret snart vil lykkes os at fordoble Medlemsantallet.

Alle Adresser og andre Oplysninger bedes indsendt til undertegnede Formand for Udvalget. Med koll. Hilsen

H. Christensen, Forretningsbestyrer.
Nørregade 40, 1. — Skive.

Den sorte Tavle.

3812 Elsøe-Christensen, tidligere Aarhus, er slettet af Afdelingen her for Restance.

Struer i Juli 1911. *Knud Aarsleff,* p. t. Kasserer.

Slettet af Afdelingen med Restance er: C. P. Jensen v. Julius Kyster, H. Iburg, Banegaardsgade 10 og V. Thomsen v. cand. pharm. Chr. Larsen, Nørregade 2.

Aarhus i Juli 1911. *Carl Knudsen.*

Følgende Medlemmer er slettet med Restance: 151 V. Holst Knudsen, Stege, 1170 N. Chr. Nielsen, Bogense, 1692 P. Simonsen, Havndal, 2004 H. P. Hansen, Kellerup, 3358 Lanritz Niebuhr, Snaptun, 3508 Viggo Nygaard, Kellerup, 4055 Otto Broe, Bogense. *Hovedkontoret, i Aug. 1911.*

Afleveret til Posten den 15. August.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen.* Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller,* København L., Ægirsgade 68,1. Telefon Taga 894 x.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Fr. Møller,* Ægirsgade 68[1]. Telefon Taga 894 x.
Jylland, — *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, — *N. Christensen Krogh,* Odense, Vestergade 46,2.
Sjælland, — *Chr. Johansen,* Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*N. C. Nielsen-Lindquist*	Danmarksgade 45 1	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Mørksgade 10	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hans Møller*	John. Hintzes Enke (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olsen*		*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Østergade 58	*Sv. Tr. Fensholt*	Norgesgade 19
Fakse	Assistent *Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads
Fredericia	*Ludvig Mogensen*	Afholdshotellet	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*F. Nielsen*	Sagf. A. Nørgaard	*M. Sørenlsen*	Rich. Andersen
Grenaa	*Carl Nielsen*	Torvet 15	*V. Berg*	Østergade 5
Helsingør	*Ejner Olsen*	Stengade 50	*J. Nørgaard*	C. Wiibroes Bryggeri
Herning	*Peter Christensen*	Bredgade 49	*M. Kongshaug*	Handelsbanken
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hansen*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	Prokurist *Anton Nielsen*		*B. Høgh*	H. I. Bie
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Axel Knudsen*	Afholdshotellet
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*S. Sejersen*	Dyrehavegaardsvej 2
Kjøbenhavn,	*Fr. Møller*	Ægirsg. 68. Tlf. Taga 894 x. Træffes Kl. 1—2.		
Bladekspedition	*V. Martinussen*	Esromgade 1	*J. Christensen*	Sct. Hansgade 2, 4, Træffes Kl 1—2.
Kontor	*Chr. Karlsen*	Frejasgade 14, 3		
Kolonial	*Axel Steckhahn*	Gl. Kongevej 155		
Manufaktur	*J. Chr. Lund*	Ægirsgade 46B[1]		
Lemvig	*E Jespersen*	N. S. Mehlsen	*C. Andersen*	Boghandler Riegels
Nakskov	*A. Asmussen*	Carl A. Rasmussen	*A. Asmussen*	Carl A. Rasmussen
Nykjøbing F.	*Th. Preben Hansen*	Grosserer Hülsen	*Th. Krejl*	A/S A. Nielsen & Co.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Fr. Bangs Eftf.
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*Johs. Jensen*	Hans Olsen Birksted
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Chr. P Hansen*	Akselhus
Odense	*N. Christensen Krogh*	Vestergade 46, 2	*Ragnhild Andersen*	Vesterbro 60
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*J. Chr. Hansen-Grumløse*	Ludvig Mørkeberg
Randers	*Chr. Jensen*	Nordregrave 5	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe				
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*H. Busted*	Hans Damgaard	*Chr. Jensen*	Manufakturhuset
Skanderborg			Fuldm. *Høgh-Andersen*	
Skive	*Oscar Jensen*	Aage Henriksen	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*H. M. Hansen*	A/S J. C. Strudsberg
Sorø	*H. Madsen*	Storegade 13	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*Otto Jensen*	Algade
Stubbekøbing	*Th. Petersen*	Herredsfuldm. Munk	*Nanna Strange*	Chr. Boas
Struer	*N. J. Hoff*	P. Nielsen	*Knud Aarsleff*	Stephan Agger
Svendborg	*E. J. Rossleff*	Torvet	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	Kæmnerassistent *Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Michael Nielsen*	Hvidehus Boglade	*Poul Jensen*	Nørrehus
Viborg				
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1911. 11te Aargang.

ARBEJDE, DER IKKE ADLER.

FAGLIGE Konflikter, der forhen ytrede sig som partielle Strejker, pludselige Fremstød og en til det enkelte Fag begrænset Kamp, har for længst skiftet Karakter.

Samvirksomheden indenfor de tvende Parters Fagforbund og Foreninger har i de bestaaende Centralorganisationer skabt et Forum, der hyppigst udløser den truende Kamp i langsommelige Forhandlinger, der med større eller mindre Held sluttelig deler Vind og Vejr mellem de stridende Parter. — Ligesom paa det militære Omraade Guerillakrigen er afløst af regelrette Troppeoperationer, har i de sociale Kampe „den lille Krig" veget Pladsen for større Magtudfoldelse.

Dette kan vel lamme Arbejderorganisationernes Bevægelsesfrihed og foranledige, at de opgiver mulige Chancer, men er baade langt mere betryggende for den sociale Fred end den tidligere Tilstand, og synes i den Grad samhørig med Ballancen paa Arbejdsmarkedet, at en Afvigelse derfra kan medføre skæbnesvangre Følger.

Sporvejskonflikten i Hovedstadens Nabokommuner er i saa Henseende et alvorligt Memento, der kan fremkalde adskillige Betragtninger: Den gamle Kamp-Taktik led i dette Tilfælde et afgørende Skibbrud, — et Resultat, der naturligvis ogsaa staar i Forbindelse med, at det paagældende Funktionærarbejde ikke stiller særlige faglige eller tekniske Krav til sin Mand. Arbejdernes Forhandlingsafvisning fulgtes af et saa afgørende og ubetinget Nederlag, at det næsten er uden Sidestykke i dansk Fagforeningsbevægelse.

Nederlagets første Aarsag skyldes saaledes en højst uklog Taktik; thi organisatorisk Sammenhold har Arbejderne ikke savnet. Først da alt var tabt løsnedes Disciplinen. Men i Virkeligheden var det taktiske Fejlgreb kun den ydre Foranledning, medens de Arbejdsvilliges Invasion bragte Afgørelsen.

I vort af Organisation gennemsyrede Land, hvor store Befolkningslag betragter „Skruebrækkeren" som en befængt Person, virker det overraskende, at der i Løbet af et Par Uger kan mønstres Hundreder af Arbejdsvillige — selv om det gælder ufaglærte Folk, og i en Periode, der ikke har overstaaet den økonomiske Depression. Og nu rejser Spørgsmaalet sig: Fra hvilke Samfundslag kommer disse Folk?

Herpaa gav Sporvejsselskabet selv et Svar gennem en Avismeddelelse, der fremkom under Strejkens Brændpunkt og hvoraf fremgik, at de Arbejdsvillige fordelte sig med ca. 40 Handels- og Kontormedhjælpere og omtrent et lignende Antal Arbejdere af forskellige Fag, — Resten hidrørte fra andre Erhverv. — Naar Hensyn tages til det numeriske Styrkeforhold mellem Hovedstadens Arbejderbefolkning og Handels- og Kontormedhjælpere, naar man til det beklagelige og beskæmmende Resultat, at „Hædersmandsprocenten" blandt Medhjælperne er noget nær en halv Snes Gange større end i samtlige Arbejderlag.

Her er Handels- og Kontormedhjælperne for en Gangs Skyld i første Række, men desværre paa et Omraade, hvor de kun møder liden Sympati, men desto større Uvilje og i vide Kredse aabenlys Foragt. Og i objektiv Betragtning er den Rolle disse Mennesker spiller lidet flatterende for vor Stand. Thi de udføre aldeles ikke deres „Skruebrækker"-Haandtering ud fra samfundsbevarende eller andre ideelle Bevæggrunde, men disse Folk, der selv deler Arbejdernes Lod, og for Flertallets Vedkommende tilhører samme Milieu, er frivillige Redskaber mod deres egen Klasse.

At gamle Funktionærer, der ser alle Veje lukkede, og hvem Nederlaget slaar langt haardere Slag end deres yngre Fæller, kan svigte, naar alt synes tabt, er forstaaeligt og maa maales med et andet Maal end den løse Flok allevegne fra, der uden nogetsomhelst Afhængighedsforhold overfor Selskaberne slog ned paa de Pladser, de Organiserede forlod, og saaledes bragte en Afgørelse, der — selv med al begaaet Uforstandighed in mente — kom uventet og overraskende. For dem eksisterer Solidaritetsfølelsen ikke, og de søger endda at underminere den Organisationens Klippegrund, der har givet store Dele af vort Folk sikrere Boplads end forhen.

Det er ikke vor Sag at blande os i Anliggender, der ikke angaar os. Men der vilde ikke være Mening i vore egne Organisationsbestræbelser og eget Sammenhold, om vi ikke tog Afstand fra en Handlemaade, der praktiseret mod os selv vilde fremkalde vor Misbilligelse og Harme. — Ingen af de Medhjælpere, der gør Tjeneste paa de tvende Linier, er vore Medlemmer, og om saa var, vilde de være slettet af vore Medlemslister. Thi der er visse Ting, organiserede Medhjælpere ikke kan tillade sig, selv om det ikke direkte finder Udtryk i vore Love og Vedtægter, bl. a. det at gaa ind i et Arbejde, organiserede Medborgere — uanset Fag og social Stilling — i andre Fag har forladt. — Bibelsproget: „Gør ikke mod andre, hvad du ikke vil, at de skal gøre mod dig" har ogsaa Hævd i Organisationslivet, — og hvem der ikke erkender denne Selvfølgelighed fatter overhovedet ikke al faglig Organisations bærende Idé.

Saa vidt kan vi som den uafhængige Organisation, Centralorganisationen er, følge denne Arbejdergruppe, der her ved egen Uforstand, daarlige Raadgivere og — Smudskoncurrencen paa Arbejdsmarkedet, er sat ud af Spillet.

Derudover vil det imidlertid stride mod vor Organisations politisk-neutrale Karakter at slaa Følge, saavidst som de Tildragelser, der gennem flere Instantser knytter sig til denne Strejke, ejheller opfordrer dertil, og den oprindelig faglige Konflikt nu udmøntes i en partipolitisk Agitation, hvorom der indenfor vor Kreds hersker de mest afvigende Anskuelser.

Naar man derfor fra enkelt Hold søger at drage Dele af Medhjælperbevægelsen ud i denne Agitation, ønsker vi her at understrege, at dette Forsøg maa staa for de Paagældendes eget Ansvar, og ikke i nogetsomhelst Henseende kan eller tør forpligtige Centralorganisationen paa en Maade, der vilde være i aabenbar Modstrid med dens upolitiske og organisatorisk uafhængige Karakter.

Gode Ord til de Unge.

FOR os, der arbejder for Bedring af vor Stands Vilkaar, er det nødvendigt altid at erindre, at de faglige Krav stedse bør styrkes gennem vore Standsfællers Ansvars- og Pligtfølelse, overfor de Virksomheder i hvis Tjeneste de virker som ogsaa overfor Standens Organisation. Men først og sidst gælder det at hævde sig selv og ikke vige de Pligter, som Livet og Faget byder.

Hvor vanskeligt det end kan være at gribe ordnende ind i den enkeltes Levesæt, rummes der dog her en Opgave for Organisationen, vi ikke helt tør gaa udenom, — ikke mindst, fordi de Forhold, vi ret ofte møder indenfor vor Stand, netop direkte modvirker vore Bestræbelser, for at gavne den Del af Medhjælperstanden, for hvem det sociale Løft er af særlig Betydning.

Disse Forhold kan man naturligvis ogsaa møde i andre Erhverv, mende bliver særlig iøjnefaldende i vor Stand paa Grund af mangeartede Aarsager, hvoraf én er den Ungdom, der i stor Udstrækning befolker de sideordnede Handels- og Kontorfag.

I denne Forbindelse er efterfølgende Linier, der hidrører fra en alvorligt tænkende, interesseret Tillidsmand i en lille Provinsafdeling, værd at skænke Omtanke og Efterfølgelse:

„I unge Medhjælpere med de smaa Gager, Eder gælder disse Linier. Har I Raad til at deltage i alle de Fester og Fornøjelser, som det nu snart er Skik og Brug, at en Handels- og Kontormedhjælper skal være med til, blot for at gøre sig bemærket og for at „vise sig" ɔ: vise, at han har Raad til at sidde med en eller flere Venner og Veninder paa offentlige Forlystelsessteder og „gi'e Partiet". Har I virkelig Raad til at bruge Eders Penge til dette Liv, eller faar I Eders Forældre eller Værger til at fylde Eder med Penge for ved Eder atter at fylde Gæstgivernes Lommer. Jeg bebrejder Eder ikke, men jeg beklager Eder! Thi jeg ved vel, at det er en stor Fristelse at se sine Venner og Kolleger gaa ud for at more sig, naar man selv er tvunget til at sidde hjemme.

Men hvorfor skal Handelsmedhjælperen netop være den toneangivende. Ja jeg vil selvfølgelig faa det Svar, at det kræver „Standen". Nej lad os nu være ærlige; tror I virkelig ikke, at den danske Handelsstand vilde være langt mere tjent med Medlemmer, der optraadte paa en lidt mere tiltalende Maade end det nu er Tilfældet med mange unge Medhjælpere, og jeg tror ogsaa, at Samfundet vilde være bedre tjent med de Mennesker, der sætter Stævne efter Evne, end med dem der lever over Evne og før eller senere falder Samfundet til Byrde, — enten paa den ene eller den anden Maade.

Maaske mange vil kalde mig for en Moralprædikant og et Hængehovede, uden at jeg dog tror med Rette at blive henregnet dertil, men jeg er gammel nok til at se, at saa længe Nydelsestrang og Fornøjelsessyge er herskende i vort Land, saa længe vil det staa daarligt til med mange, baade ældre og yngre Handelsmænd; thi Faginteresserne vil være svækkede, og selv om der ogsaa af og til er en Opblusning i faglig Retning, da slukkes den snart og viger atter Pladsen for Fornøjelserne.

I denne Forbindelse kan jeg ikke undlade at minde om vore Stævner; ikke fordi jeg mener, at de er unødvendige, men de bliver af mange Medlemmer kun betragtet som en Anledning til at komme ud og more sig. Og paa Stævnedagen er adskillige af dem, jeg her sigter til, nogle af de mest begejstrede til at raabe Leve for Centralorganisationen, men naar Dagen er forbi, er Interessen for Sagen ogsaa borte, og saadanne Medlemmer er maaske mere til Skade end til Gavn at have i vore Rækker.

Derfor opfordrer jeg Eder I unge Medhjælpere: Vær med til at udrydde denne Forlystelsesaand fra Grunden af og indled en ny Æra. Lad saa blot de ældre køre Linien ud. Thi det kan vel lykkes at give Standen større Anseelse end hyppigt Tilfældet nu, hvor vi ofte møder Ting, der hverken er den til Ære eller Medhjælperne selv til Gavn."

Er det end haarde Ord, der har Bud til en vis Del af Medhjælperstanden, de indeholder dog en uangribelig Sandhed, som navnlig den merkantile Ungdom bør lægge sig paa Sinde. Og det saa meget mere, som de hidrører fra en Kollega, der selv lever under beskedne Forhold, men som netop gennem bestandig og omsigtsfuld Økonomi forstaar at svare enhver sit.

Sagen og Personerne.

NU da vi gaar Efteraarsgeneralforsamlingerne i vore Afdelinger i Møde, kunde jeg have Lyst til at sige mine Kolleger et Par Ord i den Anledning.

Det er angaaende Valget af vore Tillidsmænd. — Jeg mener,

at Medlemmerne her ikke altid er saa kritiske, som de burde være. Det personlige gør sig i alt for stor Udstrækning gældende. Man har haft mange Eksempler paa, at et Medlem er blevet indvalgt i en Afdelings Bestyrelse alene paa sit personlige Bekendtskab, uden at man véd om ham, om han kan eller vil gøre et Stykke Arbejde for vedkommende Afdeling.

Her er det, at jeg vil sige til mine Kolleger: Lad det personlige ligge, og afgiv kun Deres Stemme paa de Folk, som De véd vil gøre hvad de kan for Afdelingens Fremgang, — Folk, som har Evnen og Viljen til at føre vor Sag fremad.

Dersom alle vore Medlemmer ude i Afdelingerne vilde lægge sig dette paa Sinde, saa tror jeg, at meget derved var vundet. —

Og saa til Slut dette: Følg altid Bestyrelsernes Arbejde med Interesse — og kritiser, naar der findes Anledning dertil.

Kom frem paa Møderne med Deres Indvendinger, og lad dem blive debatterede der i Stedet for — som saa mange gør — at gaa og „skumle i Krogene".

Maatte disse Linier bidrage til, at Medlemmerne ved de kommende Generalforsamlinger i højere Grad end hidtil vilde sætte Sagen over Personerne — da var Hensigten naaet.

Kolding, d. 12. Aug. 1911. *Aage S. Leth.*

Sympati —.

Tanker og Skikkelser.

Af *Johanne Andersen*, Kjøbenhavn.

I.

HAN er ung, sikkert ikke meget over de 20. Paaklædningen er ulastelig — ifølge Skrædderen. Han gør ogsaa alt for at have en ulastelig Holdning — alligevel, hele Personen gør straks Indtryk af at mangle nogen Stivelse. Hans lønligste Stolthed er det vistnok, at hans Ansigt har en aldeles forbløffende Lighed med en et Par Aar ældre, men allerede bekendt Skuespillers, og dette lunefulde Indfald af Naturen tilskriver han, ikke uden en vis Selvfølelse, forskellige Damers hyppige Besøg i Forretningen — ja, for han er Manufakturkommis. Denne hans Selvfølelse til Trods maa De dog ikke tro, at han mangler Interesse for alt andet. Tværtimod, det er en meget interesseret ung Mand, stærkt optaget af Teater, Flyvesport og Journalistik og endogsaa saa politisk udviklet, at han sætter sig over Partierne. „Maaske ikke socialt og fagligt interesseret?" spørger De. — Jo bevares, levende! Han kender godt Centralorganisationen, hvis Grundsætninger og Idéer har hans varmeste Sympati. — Navnlig vilde en tidlig Butikslukning være ham særdeles kærkommen. — „Undskyld", siger han pludselig, „jeg maa se at naa Toget i rette Tid. Jeg skal til Klampenborg, og der er saa lidt Tid at spilde, naar man først faar fri Kl. 8." En leddeløs Haand rækkes til Farvel, han sætter i Trav ned ad Boulevarden, glemmende at passe paa Holdningen, for paa frit Land at kunne nyde den synkende Sols sidste Straaler.

II.

„Hvorhen, hvorhen?" spørger et Par elegant udhalede Kontorister en hastigt Forbiilende. „Til Møde i Centralorganisationen" lyder Svaret. „Har De Lyst til at gaa med?" Til Held for Manden med Hastværket var han lidt af et Kontorgeni, nok endogsaa Chefens højre Haand, derfor slap han ogsaa med et „Nej — ja — nej i denne Varme, ved De hvad N. N. — Til Vinter gaar vi med, for selvfølgelig sympatiserer vi med Fagets Organisationsbestræbelser." — N. N. gaar videre, de to slider fortsat Strøgets Fliser — hvad de naturligvis ogsaa har Ret til, eftersom de har betalt Skat til Kommunen lige siden Firmaet begyndte at opgive Personalets Aarsindtægter og Bopæl.

III.

De sidder paa en Restaurant og taler om Fagets Kaar. De tilhører Handelsstanden, ikke dens Fortropper, men dem, der har sat deres Personlighed overstyr under Dagens Slid og Møje. „Javist", siger den ene, „vor Stand skulde naturligvis have sørget for igennem en Forening at skabe sig et Værn, men hvem gider have al den Ulejlighed." — „Ogsaa jeg har stor Sympati for en saadan Bevægelse, men er ganske enig med dig i, at det at tænke er og bliver Misbrug af Hjernen. Kellner! 2 Whisky med Vand!" — Veltilfreds med sin forslidte Storstadsvits anbringer han „Ordren" — og begynder næste Morgen et aandsfortærende Slid i den lille Butik og for et tilsvarende Vederlag.

IV.

Han hænger i paa Kontoret fra Morgen tidlig til Aften silde. Han er en habil Arbejdskraft, lønnet derefter i et forholdsvis honnet Firma. Hans Interessesfære bestemmes af den Grænse, som kan trækkes om ham og hans, men dette skjuler han klogeligt, og naar den organiserede Del af Personalet henvender sig til ham, for at faa ham til at melde sig i deres Rækker, siger han ikke Nej, skønt han er fast besluttet paa aldrig at indlade sig i sligt, men han skænker en Smule fornemt Sagen og Solidariteten al sin Sympati. Det undlader ikke at gøre sin Virkning — han tages halvt til Indtægt af dem, staar sig godt til alle Sider, slipper for enhver Udgift og eventuelle andre Pligter.

V.

Hun er en meget paapasselig Dame. Erfaringen har — mener hun selv — lært hende, at man tjener baade sig selv og sin Forretning bedst ved aldrig at tage et afgjort Standpunkt, og da en Kollega, der tillige er Kunde, en Dag spørger om ikke hun havde Lyst til at stille sig i Række sammen med mange andre Standsfæller, svarer hun diplomatisk, at hun skal tænke over det. Sagen har hendes Sympati — og hun tænker maaske endnu.

VI.

Kun en eneste endnu. Det er den fine Kontoristinde med den pæne Løn. Hun kender til Fulde sine Funktioners Finesser, har altid staaet sig godt med de Overordnede, men andre end de to Formaal har hun aldrig haft — det skulde da være det med at hemmeligholde sin Alder, for hun hører til de evigt unge, og hendes Omgangsfæller paastaar, at hun ikke har meldt sig i Centralorganisationen, netop fordi hun saa skal løfte Sløret for Hemmeligheden! Imidlertid, Organisationen har hendes varmeste Sympati — hun hører nok alligevel til de ældre Aargange. Begrebet Sympati eksisterer nemlig ikke for en ung eller blot yngre Kvinde i en Sag, hun selv kan stille sig i direkte Rapport til. Hun kan kun være for eller imod.

* * *

Summa summarum, kære Læser og Organisationsfælle: Dette for at foreslaa Dem, om vi ikke skal være enige om at søge det omfattende Misbrug af Ordet og Begrebet „Sympati", saaledes som dette drives af vore uorganiserede Kolleger, gjort saaledes hjemløst i Medhjælperkredse, at ingen af Hensyn til sig selv vil benytte denne kraftløse Udflugt.

Hvad hjælper det os og hvad hjælper det dem, om vi staar med Hænderne fulde af Sympati, men uden Midler og uden Medlemmer. Tror nogen, at vi kommer en Haarsbred længere frem, om vi har de uorganiserede Medhjælperes Sympati eller ikke?

Se blot til Barnet! Vilde det styrkes og trives, om det maatte nøjes med sin Moders Kærlighed, selvom denne var nok saa glødende, naar den ikke gav sig Udslag i Omsorgen for Barnets Ernæring. Saavist ikke. Ligedan med os. Vi har ingen Brug for den Sympati, der ikke en Gang kan omsættes i 2 Kr. pr. Maaned, endsige mere, og den Sympati, som skænkes Centralorganisationen af saadanne Folk, der i Kraft af deres Beskæftigelse burde yde os deres Tilslutning, den kan af os kun betragtes som en Udflugt passende for Umyndige. Vi er imidlertid ikke tjent med at maatte regne med umyndige Standsfæller, men bør gøre vort til, at vi i det mindste faar med handlekraftige Mennesker at gøre, der i Forhold til vor Organisation kan sige Ja eller Nej, men er for stolte til at tage Ordet „Sympati" forfængeligt. Faar vi dem saa vidt, faar vi dem ogsaa nok længere; thi kan de lære at indse deres umulige Holdning i et Spørgsmaal af saa afgjort Betydning som Stillingen til deres Stands Organisation, har de Betingelser for at kunne indse mere.

Conto pro diversi.

Hovedbestyrelsen

afholder ordinært halvaarligt Møde i Fredericia den 3. September. Dagsordenen omfatter 13 Forhandlingspunkter, hvoraf Forretningsførerens og Redaktørens Beretninger, Regnskabsaflæggelsen, Fabrikslovens Revision, Vinterhalvaarets Arbejde og forskellige Andragender er de vigtigste.

Lønspørgsmaalet.

Under Mærket „C", Aarhus, forh. Hjørring, har vi modtaget følgende:

I vort Blads sidste Nummer ser jeg med større Forbavselse end Glæde, at Herr H. P. Jensen, Holstebro finder sig foranlediget til at tilrettevise Herr Helmer Olsen, Struer, naar denne oplyser, at en ung Mand af vor Stand i en Alder af 24 Aar ikke ofte faar mere end 35 Kr. plus Ophold om Maaneden for sit Arbejde. „Fordi", siger J, „det kunde skade mer end gavne, da det let kunne slappe de unges Virkelyst og Fremtidstro." Herr A. har nok hørt Sangen, hvori det hedder: „Min Søn, vil Du i Verden frem, saa buk, — og ti til Tingen du finder slem — og buk —" o. s. v. — Og saa mener Herr J., at der naaes mest ved at tie og bukke. Herr J. er saa vidt jeg kan skønne noget til Aars, hvor det hænder, at man bliver lidt aristokratisk, og ikke gerne hører nye Melodier. Derfor: Ti og buk. Men vi mere unge, der ikke som Herr J. faar Virkelyst og Fremtidstro for 35 Kr. mdl. lad os kun raabe saa højt, at det høres: „Nu tier vi ikke længere til vor Stands Pariastilling."

Silkeborg-Vedtægten sanktioneret.

Som tidligere meddelt vedtog Byraadet i Silkeborg for nogle Maaneder siden en Lærlinge-Vedtægt, der ansatte den alm. maximale Arbejdstid til 10 Timer. Herimod rejste der sig en stærk Protest fra den lokale Handelsforening, der endog forebragte Sagen for det jyske Handelsmøde, hvor Professor Grundtvig heraf foranledigedes til at kræve Vedtægterne afskaffede.

Principalernes Protest har imidlertid ikke faaet den tilsigtede Virkning, idet Indenrigsministeren efter Arbejdsraadets og Byraadets fornyede Indstilling har sanktioneret Vedtægten.

Falsk Beskyldning mod en Bogholder.

Firmaet Kjøbenhavns Hørkram og Sydfrugt Import, Linnesgade 12, anmeldte for nogen Tid siden sin tidligere Bogholder og Kasserer for Bedragerier til Beløb ca. 8000 Kr. Politiet afviste imidlertid Sagen, idet Undersøgelsen intet oplyste om, at der forelaa Bedragerier. Derefter indstævnede Firmaet Bogholderen for Retten og paastod ham tilpligtet at betale ca. 2000 Kr., som han paa forskellig Maade skulde have tilegnet sig, medens han var i Forretningen.

Ifølge den afsagde Dom blev Bogholderen frifunden mod at betale Firmaet et Fejltællingsbeløb paa 30 Kr., men Firmaet appellerede Dommen til Overretten, der nu har afsagt Dom, gaaende ud paa, at Bogholderen skal betale det samme Beløb, som i Følge Underretsdommen, men derhos dømtes Firmaet til at betale ham Sagens Omkostninger for Overretten med 200 Kr. og til at betale 50 Kr. i Mulkt for unødig Trætte.

Mon Firmaet ikke skulde have Lyst til at appellere til Højesteret — et halvthundrede Kroner for unødig Trætte og grove Sigtelser mod en Medhjælper er jo en lovlig lav Takst.

Kommis og Kellner.

En Kolonialmedhjælper i Ribe tilskriver os, at han, der søgte Plads i en Købmandsforretning paa Horsenskanten, modtog et Tilbud fra vedkommende Købmand, hvorefter Gagen var 20 Kr. pr. Maaned plus — Drikkepenge. Sagen er, at der til Forretningen er knyttet et Gæstgiveri og Sommer-Restauration, hvor Kommissen gør Tjeneste som Kellner. „Kroforretningen" er beliggende i en stor Landsby, og der holdes hyppige Baller og lignende Forlystelser. Arbejdstiden er derfor saare elastisk — ligesom Vederlaget.

Kommentarer overflødige.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg-Nørresundby. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 6. Septbr. Aften Kl. 9 pr. paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Suppleant, 3. Valg af Lokale- og Forlystelsesudvalg. 4. Valg af 1 Revisor, 5. Eventuelt. Man forventer, at samtlige Medlemmer kommer til Stede navnlig af Hensyn til de forskellige Valg. *Bestyrelsen.*

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedjælpernes Fagforening. Repræsentantskabet har efter derom modtaget Henstilling paa sit den 24. Aug. afholdte Møde vedtaget at henstille til alle Medlemmer af vor Organisation at yde de strejkende Sporvognsfunktionærer den moralske Støtte, der ligger i at undlade at benytte Frederiksberg- og Klampenborg-Selskabernes Vogne, saalænge den mellem Selskaberne og Funktionærerne værende Konflikt ikke er bilagt.

Vor Organisation har adskillige Gange modtaget Støtte fra Arbejdernes Organisationer, hvorfor vi ikke maa undlade ved denne Situation at yde den paagældende Organisation vor Støtte.

Altsaa: Ingen Handels- og Kontormedhjælper bør køre med Frederiksberg- og Klampenborgsporvognene!

P. R. V. *Fr. Møller.*

Paa Grund af indtrufne Forhold, hvorved Foreningen ikke har kunnet erhvervet Lokaler for den kommende Sæson i „City", er det ikke lykkedes Repræsentantskabet at faa truffet en Ordning med Hensyn til Lokale. Der arbejdes med Iver, for at faa skaffet Foreningen saa gode Lokaler som muligt, og vil der saasnart dette er i Orden blive udsendt Meddelelse til Medlemmerne.

Rabatbilletter til „Casino" og Zoologisk Have erholdes hos Kasserer J. Christensen, Sct. Hansgade 2, IV.

Fra Stævnet i Hørsholm foreligger et godt udført Billede af Deltagerne. Dette kan erholdes ved Bestilling hos Fr. Møller, Ægirsgade 68, København L.

Kolding. Torsdag den 10. August afholdtes Medlemsmøde i „Marielund", hvor Herr Bogholder M. Koed, Vejen, oplæste nogle Smaafortællinger for Medlemmerne.

Forsamligen kvitterede for den udmærkede Underholdning med et livligt Bifald. *Aage.*

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 20. September paa „Kronborg".

Dagsordenen vil blive omsendt til Medlemmerne.

Bestyrelsen.

Søndag den 20. August havde den herværende Afdelings Bestyrelse arrangeret et Agitationsmøde i Vamdrup, hvortil der var udsendt skriftlig Indbydelse til alle Medhjælpere og Lærlinge i Byen — ialt ca. 25. Af disse var fremmødt 15, hvoraf flere dog i Forvejen var Medlemmer af Centralorganisationen. Endvidere var en halv Snes af Kolding-Afdelingens Medlemmer taget derned for at overvære Mødet.

N. C. Nielsen bød Velkommen og holdt et indledende Foredrag om Organisationens Program. Taleren fremhævede, at vi kun gennem Sammenslutning naar at faa vore Krav respekterede og opfordrede sluttelig alle udenforstaaende Kolleger til at slutte sig til Centralorganisationen — enten ved at danne en selvstændig Afdeling, ved at indmelde sig i Kolding eller som direkte Medlemmer.

Tilslutningen var imidlertid for ringe til, at en selvstændig Afdeling kunde startes; men en Del af de tilstedeværende Kolleger indmeldte sig i Kolding Afdeling, — og flere vil sikkert følge efter. *Aage.*

Nykjøbing F. Den 4. Juli afholdtes den halvaarlige Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed. — Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som ensstemmigt godkendtes. — Bestyrelsen konstituerede sig med de Nyvalgte saaledes: Chr. Hansen, Adr. H. O. Hansen, Formand, Richard Iversen, Adr. Gram Henriksens Eftf., Kasserer, G. Knudsen, Næstformand, Deleuran, Sekretær, Chr. Nielsen samt Frøknerne V. Lorentzen og Jonna Jørgensen. Desuden vedtoges det at forhøje Damernes Kontingent, saa det blev ens for saavel kvindelige som mandlige Medlemmer. *D.*

Ribe. Tirsdag d. 1. August afholdtes Generalforsamling. Lovene blev vedtaget efter en livlig Diskussion.

Alle Medlemmerne var ganske vist ikke mødte, derimod var der tilstede et Medlem fra Aarhus og en Kollega fra Kolding.

P. Jansen, Fmd.

Afleveret til Posten den 15. August.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tvræg. 9, Khvn

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1911. 11te Aargang.

UAFHÆNGIG ORGANISATION.

BLANDT de Anliggender, Centralorganisationens Hovedbestyrelse drøftede ved sit nys afholdte Møde, vil intet fange Opmærksomheden som Udtalelsen vedrørende det kjøbenhavnske Repræsentantskabs Intervention i den tidligere omtalte Arbejdskonflikt. —

Uden yderligere at fordybe os i de Begivenheder eller Bevæggrunde, der lod vore kjøbenhavnske Kolleger — ukaldet tage Affære i en Sag, hvor vor Organisation hverken har Pligt eller Ret til at gribe ind, bør det fremhæves, at det noget usædvanlige Skridt, Hovedbestyrelsen her har foretaget, i mindre Grad gælder den i sig selv betydningsløse Opfordring til Boykottning af Sporvejsselskaberne, men derimod tilsigter at kræve Hensynet til vor fælles Sag respekteret.

Centralorganisationen grundlagdes i sin Tid som en organisatorisk uafhængig, faglig Organisation, indenfor hvis Omraade partipolitiske Bestræbelser skulde være banlyste, og vi har siden Anno 1900 uvægerlig fulgt dette Bestik, omend de, der mente os det ilde, til Tider lagde os for Had og aldrig lod nogen Lejlighed unyttet til at fremstille os som Arbejderpartiets Bagtrop, og vore ledende Mænd som politiske Hververe.

Sligt er dog kun Sæd og Skik, hvor en ny Tingenes Tilstand forberedes og hvor skingre Signaler kalder til Samling og Kamp af det Nye mod Overleveringerne. Ingen udenlandsk Medhjælperorganisation, der med Styrke rejste de faglige Krav, er i saa Henseende gaaet Ram forbi; selv de, der ledes under udpræget konservativt Førerskab, er Gang efter anden af Modstandere prydet med Jacobinerhuen, selv om Lederne end nok saa meget demonstrerede den nationale Kokarde. — Vi har ejheller taget disse Angreb for andet end hvad de var: Modstander-Logikkens Falliterklæring, og vi har uanfægtet fortsat ad vor Vej, uden at vi ubesindigt gav Modstanderne en Chance, endsige indlod os paa at sjakre med vore Idealer.

At denne Fremgangsmaade er den rette, ja den eneste mulige, naar vi vil se alle vore Standsfæller fylkede om fælles faglige Opgaver, kan fornuftigvis ikke bestrides. Thi saa mange Steds fra, udgaaede fra forskelligartede sociale Lag og med højst afvigende Anskuelser, forudsættes der i første Række en absolut Tolerance overfor den Enkeltes Tankesæt og personlige Sympatier, og Organisationen kan billigvis alene kræve, at alle disse afvigende Meninger og modstridende Sympatier forenes i én Vilje og fælles Sympati, naar det gælder Standens Sag.

Derfor gælder det om for os Medhjælpere at mødes paa Standsorganisationens neutrale Grund, at søge hvad der samler og vige alt, der splitter og svækker. Under denne Synsvinkel vil Centralorganisationen ogsaa fremtidig forfølge sine Maal, saavist som dens Ledelse nu som før tæller Standsfæller af de forskelligste politiske Anskuelser. Og saaledes maa det blive, om vi skal vinde frem! Thi alene de er egnede Foregangsmænd og besjælede af den rette Kærlighed til vor Stand, der sætter Standens Sag over egne Anskuelsers Interessesfære.

Dette er Centralorganisationens principielle Standpunkt og naturligvis forpligtende for enhver af de Landsorganisationen tilsluttede Foreninger. Ellers løber vi Fare for, at enhver Afdelingsbestyrelse konstituerer sig som Velfærdskomité, hvis Proklamationer — omend kun beregnet paa et stedligt Publikum — dog gaar Landet rundt under Centralorg. Firmamærke, saaledes som det faktisk er hændet i dette Tilfælde. Glider vi derfor videre ad den Bane ender vi i Parodien og — det skal ikke forties — i Centralorganisationens Sprængning.

Men vi vil aldeles ikke gaa paa Æventyr, saalidt som vi kan tillade, at et halvt Dusin Kolleger bryder sønder, hvad vi møjsommeligt byggede op gennem de mange Aar. —

Næst efter at minde de paagældende Kolleger om, at Centralorg. vedblivende er en uafhængig Organisation, der er uden forpligtende Overenskomster med andre faglige Foreninger, skal vi venskabeligt — men derfor ikke mindre alvorligt — lægge dem paa Sinde, at Landsorganisationens Hovedbestyrelse — og ikke

Arbejdernes Fællesorganisation i Kjøbenhavn — fremdeles er det eneste Forum for Afgørelsen af Anliggender, udenfor Afdelingens egentlige Virkefelt.

Det ord. Hovedbestyrelsesmøde.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedbestyrelse var fuldtallig samlet til ordinært halvaarligt Møde i Fredericia den 3. September.

Forretningsføreren, Jens Johansen, aabnede Mødet Kl. 10 og bød Th. Hansen, Aalborg, der siden sidste Møde var indtraadt i Hovedbestyrelsen, Velkommen.

Å. C. Alsøe valgtes derefter til Sekretær.

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING.

Jens Johansen konstaterede en mindre Fremgang i Medlemsantallet, idet han paapegede, at det var et over Forventning godt Resultat i Betragtning af, at den skiftende Ledelse i Beretningsperioden naturligvis havde medført Stilstand, ligesom der var slettet adskillige Restanter, som tidligere figurerede paa Medlemslisterne. Nye Afdelinger var oprettede paa Bornholm, i Lemvig, Ribe og Stubbekjøbing, medens der var indledet Forhandling med Kolleger paa flere forskellige Pladser, saavel i Jylland som paa Øerne, om Startning af Foreninger.

I Afdelingerne i Kolding, Kjøbenhavn og Vejle samt den direkte Afdeling var der Fremgang, hvorimod der var Svaghed at spore i Ebeltoft, Nakskov, Skanderborg og Sorø. Omtalte de afsluttede Protestmøder mod den statsunderstøttede Konkurrence og forskellige Agitationsmøder, der havde bidraget til at styrke de paagældende Afdelinger. De afholdte Stævner var forløbet fuldt tilfredsstillende, omend Tilslutningen kunde have været større til flere af dem.

Arbejdsløshedskassen opfyldte stadig de til den stillede Forventninger og forøgede fremdeles sin Formue, ligesom Retshjælpen fungerede tilfredsstillende. Forretningsføreren omtalte Pladsanvisningen og Oplysningsbureauet og ankede over, at Afdelingerne tog sig altfor lidt af disse Institutioner, saaledes at de ikke kom til deres Ret. Omtalte 7-Lukningsarbejdet, som havde været drevet med stor Kraft i mange Afdelinger, navnlig i Aarhus, Aalborg, Odense og Svendborg, ligesom det ogsaa havde haft en Række praktiske Resultater til Følge. Fra Hovedkontoret var udsendt til Afdelingerne ca. 20,000 Plakater og en Del Pjecer om dette Spørgsmaal til Brug i Arbejdet.

I Beretningsperioden var der sanktioneret kommunale Lærlingevedtægter i Fredericia, Holstebro og Silkeborg. De statsunderstøttede Foredrag, der var afsluttede i Perioden, havde overalt vunden udmærket Tilslutning og maatte betegnes som særdeles vellykkede, hvorfor det var saa meget mere beklageligt, at de nu var definitivt afsluttede.

Forretningsførerens Beretning konkluderede deri, at Situationen maatte betragtes som ret lys. — Efter at have omtalt forskellige mindre Anliggender indstillede han Beretningen til Godkendelse.

I den efterfølgende Debat deltog Th. Hansen, N. C. Nielsen, Aage C. Alsøe, Vilh. Hansen og H. P. Hansen jun., og efter at Forretningsføreren havde besvaret de til ham stillede Spørgsmaal, godkendtes Beretningen ensstemmig.

"D. H. K. M. T."

Vilh. Hansen aflagde Beretning vedrørende vor Tidende siden sidste ord. Møde. Det forudgaaende Halvaars store Udgifter til Jubilæumsskriftet etc. havde opfordret til Sparsomhed paa denne Del af Centralorg. Budget, og det var ogsaa lykkedes at nedbringe Nettoudgifterne meget betydeligt, — Bestræbelser, der endnu i dette Halvaar burde fortsættes. — Perioden havde ikke stillet særlig store Krav til Bladet, og Redaktionen ejheller til Medlemmerne, hvortil det nu tilbagelagte Interregnum — hvor Vilh. Hansen varetog Formandsstillingen — forøvrigt ikke havde levnet Tid.

Vor Tidende har opfyldt sine Forpligtelser indadtil. Stoffet fordeler sig med 58 Spalter Redaktionsartikler, 30 indsendte og 16 Spalter Afdelingsmeddelelser. Forholdet mellem redaktionelt og indsendt Stof kunde ikke siges at være tilfredsstillende, og Medarbejderskabet lader adskilligt tilbage at ønske, — et Forhold, der dog formentlig kun er af forbigaaende Art.

Red. omtalte kortelig de Anliggender, der havde været behandlet i vor Tidende, og af hvilke Sø- og Handelsrets-Valget var et af de betydeligste, og gav sluttelig en kortere Redegørelse for sin Deltagelse i det internationale Møde i Bryssel og sine Besøg hos hollandske og belgiske Medhjælperorganisationer i Tilslutning til Brysseler-Mødet. Vilh. Hansen var indtraadt i Hovedbestyrelsen for „Féderation internationale des Employès."

Beretningen sluttede med et Perspektiv over indeværende Periodes Arbejdsplan, hvoraf Lærlingevedtægterne — med Fabrikslovens Revision for Øje — formentlig vilde blive en af de vigtigste socialpolitiske Opgaver.

DE KJØBENHAVNSKE AFDELINGER OG SPORVEJSKONFLIKTEN.

Å. C. Alsøe, Kjøbenhavn, ankede over, at Vilh. Hansen i Artiklen „Arbejde, der ikke adler" i Nr. 17 havde fremsat kritiske Bemærkninger vedrørende Sporvejsfunktionærernes Forhandlingsafvisning, idet Tal. iøvrigt sluttede sig til Artiklens Konklusion. — Vilh. Hansen svarede, at Centralorganisationen ikke havde nogen organisatorisk Forpligtelse overfor den paagældende Fagforening i en Sag, der var os aldeles uvedkommende og desuden havde faaet et ensidigt politisk Præg, som vi ifølge Centralorg. Standpunkt ikke havde Ret til at akceptere. Desuden var Red. Standpunkt overensstemmende med C. O. hidtidige med Hensyn til Forhandlingens Taktik fremfor Krigens.

Herom førtes der en livlig Debat, som afsluttedes med Vedtagelse af følgende Resolution, stillet af Næstformanden, A. Andreasen, Hjørring:

„Idet man udtaler, at man betragter den omdebatterede Sporvejskonflikt som Centralorganisationen uvedkommende, og at den af det kjøbenhavnske Repræsentantskab vedtagne Opfordring maa staa for dets egen Regning, misbilliger man, at det kjøbenhavnske Repræsentantskab ikke har overholdt Centralorganisationens Love § 8."

Derefter godkendtes Redaktørens Beretning ensstemmigt

VOR STATUS.

Forretningsføreren forelagde det reviderede Regnskab for Halvaaret 1. Jan.—30. Juni 1911, der vel ikke viste noget gunstigt Resultat for selve Centralorganisationen, men derimod en Fremgang af ca. Kr. 2400.— for vore understøttende Fonds. Iøvrigt havde Forretningsudvalget udarbejdet et Budget, der muliggjorde en fuldkommen Udligning indenfor dette Halvaar af de ekstraordinære Udgifter paa enkelte Conti. Beholdningerne androg ialt Kr. 21,769.92.

Arbejdsløsheden viste i de sidste Maaneder en udpræget nedadgaaende Tendens, og Stigningen i de udbetalte Understøttelser skyldtes udelukkende Medlemstilgangen i Halvaaret. Ligeledes var der kun stillet ringe Krav til Understøttelsesfonden.

Ved Retshjælpen havde Forretningsudvalget indført som Praksis, at alle Konsultationer er gratis, medens Salærer ved Sagsanlæg udredes med Halvdelen af Centralorg. og ikke beregnes i Fald Sagen tabes.

Efter en kortere Diskussion godkendtes Regnskabet.

FABRIKSLOVEN OG LÆRLINGEVEDTÆGTERNE.

Vilh. Hansen henviste til Hovedbestyrelsens tidligere Forhandlinger vedrørende Fabrikslovens Revision og paapegede det Standpunkt, Arbejdsraadet og Indenrigsministeriet havde taget til vore Ønsker om at faa Medhjælperne inddragne under Loven, idet Tal. gennemgik de derhenhørende Punkter i den ministerielle Betænkning. — Man burde med disse Erfaringer i Minde samle Bestræbelserne om at opnaa det mest mulige for den unge Arbejdskraft og samtidig slaa til Lyd for det tidligere ministerielle Forslag om de hygiejnisk vigtige Siddepladser for Butikspersonale.

Tal. motiverede sluttelig følgende Udtalelse:

„Med Henblik paa den forestaaende Revision af Fabriksloven beslutter Hovedbestyrelsen — saasnart Forslaget fremsættes i Rigsdagen — at iværksætte en Agitation for, at Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde, med særligt Henblik paa Handels- og Kontorlærlinge, ordnes gennem en almengældende Lovbestemmelse, ligesom Bestemmelsen om Siddepladser for Butikspersonale, overensstemmende med Arbejdsraadets Forslag, søges optaget i Loven".

Hovedbestyrelsen vedtog ensstemmig denne Resolution.

AGITATIONEN.

Efter at der var givet Herr Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, Aarhus, Lejlighed til i et kort Foredrag at redegøre for den af ham fremsatte Plan om Enhedsskolen indenfor Handelsundervisningen — der er udførligt omtalt andet Steds i dette Nr. — og Hovedbestyrelsen i en kortfattet Meningsudveksling havde drøftet dette Anliggende, blev det videre i denne Sag henvist til Forretningsudvalget. — Dernæst behandledes Agitationen med særligt Henblik paa lejlighedsvis Besøg i Afdelingerne af Forretningsføreren — mindre af Hensyn til det agitatoriske Moment end for at fremme og fæstne det indre Arbejde og befordre Samarbejdet mellem Hovedkontor og Afdelinger.

I denne Forbindelse fremhævedes Nødvendigheden af, at Hovedbestyrelsens Medlemmer i større Grad end hidtil deltog i Agitationen i de forskellige Landsdele.

Sluttelig vedtoges det efter Forslag af Vilh. Hansen at udgive en Sangbog til Brug i Afdelingerne. Sangbogen skal udkomme i dette Efteraar og sælges til en Stykpris af 25 Øre.

ANDRE ANLIGGENDER.

Den omfattende Dagsorden frembød desuden en Række Forhandlingsemner som Understøttelses-Spørgsmaal, Forretningsudv. havde henvist til Hovedledelsens Afgørelse, Ordning af et særegent Anciennitets-Spørgsmaal, Mæglingssager fra Afdelingerne og Anmodning fra Aalborg om at forebringe Justitsministeriet en af Afdelingen rejst Retssag vedr. Butikslukningslovens Bestemmelse om det bekendte Kvarter, hvori Handel er tilladt, — hvilket vedtoges.

Et Andragende fra de kjøbenhavnske Afdelinger om Bevilling af Agitationstilskud fremkaldte en længere Diskussion, og vedtoges sluttelig under Forbehold af Repræsentantskabets forudgaaende Konference med Forretningsføreren.

Til Medlem af Rejsestipendieudvalget valgtes Jens Johansen ensstemmig.

Det vedtoges at sende Herr Forstander Johs. Fog-Petersen, „Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" en Tak for hans venlige Tilbud om at holde Foredrag i Afdelingerne mod Dækning af personlige Udgifter.

Hovedbestyrelsen valgte sluttelig Kolding til Mødested for næste Hovedbestyrelsesmøde.

Handels-Enhedsskolen.

Dens Betydning for Handels- & Kontormedhjælperne.

ANGAAENDE dette — her i Bladet tidligere omtalte — Anliggende har Idéens Fader, Herr Højskolebestyrer Niels P. Nielsen, udarbejdet en Afhandling, der trykt som Manuskript, er tilsendt os til Offentliggørelse — og hvis Hovedpunkter vi nedenfor gengiver.

Forfatteren rejser det for os særlig aktuelle Spørgsmaal: „Hvilken Betydning tør man forvente, at Enhedsskoleprincippet i Handelsskolen vil faa for Handels- og Kontormedhjælperne"? som en Fortsættelse af det i „D. H. K. M. T." Nr. 15 omtalte Foredrag om de tre Hovedtyper i den nuværende Undervisning, og Besvarelsen er — som det Efterfølgende viser — baade grundig og overbevisende.

* * *

Disse forskellige Grupper af Handelsskoler har udviklet sig Side om Side uden at naa til nogen indbyrdes Forbindelse; de er alle Suveræner, men uden diplomatisk Forbindelse; den Elev, der ønsker at gennemgaa alle Grader af vor teoretisk-merkantile Uddannelse, kan ikke begynde forneden og derefter rolig fortsætte gennem Rækken af Uddannelsestrin indtil Toppen, den toaarige Dagskoles Afgangsprøve, er naaet.

I Modsætning til den nuværende, lidet tilfredsstillende Tilstand, sættes Enhedsskolen, der skulde muliggøre, at den unge Handelsmedhjælper, Mand som Kvinde, kunde begynde i Aftenskolen (Lærlingeskolen) eller i den eetaarige Dagskole og derefter — om ønskes — gaa gradvis fremad, indtil Handelshøjskolens Maal er naaet.

Enhedsskolen kræver, at en Elev ved at gennemgaa Aftenskolen skal nyde en Uddannelse, der kan sidestilles med den Uddannelse, som kan opnaas i en Handelsdagskole i første Halvaar; Eleverne skal da kunne følges ad gennem Handelsdagskolens andet Halvaar, hvorefter de flinkeste Elever, der ønsker at læse eller studere videre mindst i et Aar, maa skaffes Adgang til en virkelig Handelshøjskole. Denne Ordning er Enhedsskoleprincippet i Handelsskolen.

Ved nærmere Overvejelse af Vanskelighederne ved og Mulighederne for Fremme af den fremsatte Plan om en organisk Forbindelse mellem de enkelte Grupper af vore Handelsskoler har særlig Spørgsmaalet: „Hvilken Interesse har Handels- og Kontormedhjælperne af den Sag?" trængt sig i Forgrunden. Og Svaret er, at selv om Planen som Helhed maa have den mest direkte Interesse for denne Stand, maa dog den skitserede Forbindelse mellem Aftenskolen og Dagskolen utvivlsomt være det Afsnit af Planen, der interesserer Medhjælperne mest. — —

For at naa til Klarhed over, om der er Mulighed for at komme bort fra den nuværende Ordning til Enhedsskolen, maatte der foretages en nærmere Undersøgelse af, hvorledes de enkelte Grupper af Skoler er ordnet, og hvilke Forandringer de maa indføre for at kunne passe ind i Systemet: Enhedsskolen.

Forbilleder for Enhedsskolen paa Handelsundervisningens Omraade har vi søgt i Landbrugets Skoler, Haandværkets og Industriens Skoler og i de tyske Handelsskoler, men uden at naa noget egentligt Resultat. Det bedste Forbillede afgiver vort almindelige Skolevæsen: Folkeskolen, Mellemskolen, Realskolen og Gymnasiet.

Fra flere Sider ankes der imidlertid over, at denne Enhedsskole lider af flere Svagheder, hvoraf særlig fremhæves: 1) Mellemskolen tager Folkeskolens bedste Elever ved 11 Aars Alderen og svækker derved Undervisningen og dens Resultat for Folkeskolens øvrige Elever. 2) Mellemskolen lokker Børnene til sig og fører dem ind paa Baner, de ikke passer for.

Her skal ikke undersøges, med hvor stor eller hvor ringe Beretigelse disse Klager fremsættes, men kun paavises, at disse Klager vil der ikke kunne blive Grundlag for i en Enhedsskole for Handelsmedhjælpere.

1) Der er slet ingen Fare for, at Dagskolen skulde ødelægge Arbejdslyst og Resultat for Aftenskolen; thi den modtager ikke af Aftenskolens Elever, før en hel Aargang er færdig, altsaa har arbejdet sig gennem Aftenskolens Plan; 2) lige saa lidt kan der være Tale om, at Handelsdagskolen lokker disse Elever ind paa nye Veje; den modtager jo kun dem, der forlængst har valgt Handelen som Erhverv.

Da de værste Svagheder, som den almindelige Enhedsskole formenes at lide af, ikke kan klæbe ved Enhedsskolen i Handelsundervisningen, gaar vi med fuld Ret videre til en kort Paa-

visning af, hvorledes Sagen kan gennemføres, og hvilken Betydning den tør forventes at ville faa for Handels- & Kontormedhjælperne.

Den teoretiske Uddannelse, Handelsskolerne sædvanligvis kan byde sine Elever, falder i tre Dele;

1) den kontortekniske, 2) den sproglige, 3) den almendannende og videregaaende faglige.

Ser vi lidt nærmere paa den nuværende Aftenskole, yder den ikke sine Elever nogen nævneværdig Uddannelse i andre Retninger end den kontortekniske. Dens Afgangsprøve omfatter som Regel kun Bogføring, Regning, dansk Korrespondance og lidt Retslære, dertil kommer en Karakter for Skrift og Orden med skriftligt Arbejde.

Det kan derfor ligesaa godt siges med det samme, at en Forbindelse mellem Aftenskolen og 2. Halvaar i Handelsdagskolen kræver en betydelig Udvidelse af Aftenskolens Arbejdsplan og -tid.

Aftenskolens nuværende Undervisningstid strækker sig sædvanlig over 3 Aar à 25 Uger à 6 Timer = 450 Timer; det vil være nødvendigt at udvide den til 3 Aar à 30 Uger à 8 Timer = 720 Timer. Af de paa denne Maade indvundne 270 Timer anvendes de 170 Timer til grundlæggende Uddannelse i et fremmed Sprog, og de resterende 90 Timer deles saaledes, at der i første Skoleaar bliver en Time ugentlig til Geografi, i andet en til Historie og i tredje en til Begyndelsesgrunde i Nationaløkonomi.

Det Offer, der her skal bringes, deles mellem Principal og Elev. Principalen maa give sin Lærling Tilladelse til at besøge Handelsaftenskolen fra hvert Aars 1. September til 30. April og endvidere bære en forøget Udgift til Skolepenge af 5 til 10 Kr. pr. Elev aarlig; som direkte Belønning tør Principalen forvente en dygtigere Medhjælper, hvilket særlig vil vise sig det sidste Aar eller to af Læretiden.

Eleven maa paa sin Side finde sig i at sidde i Aftenskolen i den ovennævnte forøgede Tid; den direkte Fordel for Eleven ytrer sig i to Retninger, nemlig i forøget Kundskabsmængde, hvis der ikke skulde blive Lejlighed til at læse videre, og i Adgang til, naar Aftenskolens Maal er naaet med et tilfredsstillende Resultat, at kunde læse til Afgangsprøven fra en Dagskole i Løbet af et halvt Aar. To Fordele, som det nok er værd at bringe et Offer for.

Til dem, der af Hensyn til Lærlingens Helbred ser med Betænkelighed paa den allerede indførte Aftenundervisning, skal det siges, at Lærlingen er dog — ogsaa efter Udvidelsen — i fire Maaneder, nemlig: Maj, Juni, Juli og August, fri for Skolen. Der kan samles en Del Kræfter i den Tid.

Til de unge og Forældrene bør der desuden rettes en indtrængende Anmodning om at give Afkald paa de nuværende Aftenskoletestimonier; de er nemlig — paa Trods af alle de kendte Navne, der findes paa dem — næsten værdiløse og gør ganske utvivlsomt ubodelig Skade, idet de afleder Opmærksomheden fra Nødvendigheden af at læse videre.

Det, der bør ønskes og skaffes, er Kundskaber og ikke Eksamensbeviser, det er Indhold, der skal til, og ikke en straalende Etikette.

Til dem, der er tilbøjelige til at ønske Aftenskolen fjernet, skal det siges: Behold Aftenskolen, den er nu indarbejdet som et Led i Bestræbelserne for at skaffe den unge Handelsmedhjælper nogen teoretisk Uddannelse; gennem den sikres Lærlingen en grundlæggende Uddannelse, hvortil Principalen yder et væsentligt Bidrag. Aftenskolens Rammer er skabte, de bør bibeholdes, men der bør arbejdes hen til at gøre Indholdet betydelig bedre, end det er. Forbedringens Vej er allerede vist, og vi maa nu vende Blikket fremad og se lidt nærmere paa, om Dagskolen er indrettet paa at modtage de Elever, der er færdige i Aftenskolen. Det er den ikke! Men Dagskolen skal intet Offer bringe, dens Maal maa som hidtil blive: at føre Eleven saa langt, som er god Elev fra Folkeskolen og helst med praktisk Uddannelse kan naa i et Aar. Dagskolens Fag, Pensa og Eksamenskrav røres der altsaa ikke ved, kun maa den ordne sit Læsestof saaledes, at det, der gennemgaas i 1. Halvaar, svarer til det, der gennemgaas i Aftenskolen i tre Vintre.

— — —

Aftenskolens Uddannelse og Uddannelsen i 1. Halvaar paa en Dagskole vilde ikke række videre end til kontorteknisk Medhjælp, hermed menes Bogholderi, almindelig Regning og lidt dansk Korrespondance under mindre Forhold.

2. Halvaar paa en Dagskole skulde derimod give tilstrækkelig teoretisk Uddannelse til, at Eleven kunde være Bogholder, Korrespondent o. s. v. under større Forhold.

Her skulde opnaas al den handelstekniske, sproglige og almene Dannelse, som de unge Medhjælpere har Brug for, naar de paa forsvarlig Maade skal kunne gøre Fyldest i Forretningerne og bane sig en tilfredsstillende Vej i Erhvervslivet. Den foreliggende Sag er for Handels- & Kontormedhjælperen saa betydningsfuld, at hver enkelt Medhjælper bør tage Standpunkt; han maa gøre sig klar over, om det kan lønne sig at sidde lidt længere i Lærlingeskolen og tage lidt kraftigere fat der, naar han derved kan opnaa at tilendebringe sin Uddannelse i en Dagskole i Løbet af et halvt Aar og derfra erhverve sig et Eksamensbevis, eller om han foretrækker den nuværende Aftenskole, der ikke giver Adgang til andet end et Eksamensbevis, som det af Hensyn til Medhjælperne selv og Handelsstanden burde være forbudt at udstede.

En Ordning som den foreslaaede er utvivlsomt ogsaa i Principalernes velforstaaede Interesse; hvilken samfundsmæssig Betydning Ordningen af vort Handelsskolevæsen bør tillægges, er det ret vanskeligt at sige noget om paa en saa begrænset Plads; men een Ting kan dog ikke understreges for kraftigt, og det er, at Handelsskolernes Arbejde vil faa en voksende Betydning den Dag, Ministeriet for Handel og Søfart faar gennemført en Lov om Bogføring.

Norsk Medhjælperkongres.

„Norges underordnede Handelsstands Landsforbund"

har afholdt sin 2den Kongres den 6. og 7. August i Stavanger.

Kongressen eller — som vore norske Standsfæller benævner det — „Landsmødet", talte foruden Hovedstyret 27 Delegerede, repræsenterende 3100 Medlemmer, hvoraf alene ca. 1200 hidrører fra Kristiania-Afdelingerne.

Aabningsmødet forløb under højtidsstemte Former, indledet med en Velkomstsang og Nationalsangen „Ja, vi elsker dette Landet."

Forretningsfører Fridthjov Nilssen oplæste Beretningen. der viste en Medlemsforøgelse af 1000, siden Landsmødet 1909, og Oprettelse af 16 nye Afdelinger. — Af socialpolitiske Spørgsmaal har den nye norske Sygeforsikringslov og Handelslovens Bestemmelse om Adgang til Handelsborgerskab (som Forbundet ønsker skærpet) og Forbundets Forslag til en alm. Lukningslov særlig samlet Interessen. Det ogsaa hos os aktuelle Handelsskolespørgsmaal har foranlediget Nedsættelse af en Kristiania-Komité, hvis Betænkning vedrørende Forslag til Lov om kommunale Handelsskoler er indsendt til Regeringen. Endvidere har Hovedbestyrelsen taget Standpunkt til et Lovforslag om Medhjælperes Prioritet i Konkurs- og Dødsboer, udtalt sig for Beskatning af kooperative Foretagender og Medhjælpernes Forhold til den nye Skattelov. — Et Forsøg paa at begrænse Forbundets Indstillingsret til Handelsstipendier er afvist, og det oplystes, at den omfattende Statistik, der er indsamlet paa Forbundets Foranledning, antagelig offentliggøres inden Aarets Udgang, hvorved der vil være fremskaffet et værdifuldt Materiale til Belysning af norske Medhjælpervilkaar.

Kongressen vedtog — paa Forslag af Chr. Dybwad — at anmode Regeringen om at fremme Butikslukningsforslaget, saaledes at den nuværende „Afstemningsparagraf", der giver Principalerne afgørende Indflydelse paa Lukketidens Fastsættelse, bortfalder. Førnævnte, bekendte Kollega har med vanlig Energi arbejdet for Oprettelse af en for samtlige Medlemmer obligatorisk Arbejdsløshedskasse; dette vigtige Anliggende drøftedes indgaaende for sluttelig at blive henvist til et Udvalg, for senere at behandles i Afdelingerne og afgøres paa næste Landsmøde. Endvidere udtalte Mødet sig for den 3 Maaneders Opsigelse som Praksis, og Hr. Ormestad, Kristiania, indledede Diskussionen om hvorvidt Kontorer, Butikker og Lagere burde søges inddragne under Fabrikstilsynslovens Bestemmelser, — en Sag, der henvistes til Hovedbestyrelsens nærmere Overvejelse.

Derimod naaede man ikke nærmere til Behandling af det af Chr. Dybwad rejste Spørgsmaal om tvungen Voldgift og Mægling i Arbejdsstridigheder, der med den nylig afsluttede Lockout in mente har Aktualitetens Interesse. Forbundet har i sin Tid gjort Spørgsmaalet til en Programsag, og Indlederen understregede dets Betydning for Medhjælperstanden.

Blandt andre bemærkelsesværdige Beslutninger maa endelig nævnes, at Kongressen vedtog at indmelde vor norske Broderorganisation i „Fedération internationale des Employès", og at Kristianiaforbundets Organ „Handelsfunktionæren" overgaar til Landsbundet med Chr. Dybwad som Redaktør.

Fridthjov Nilssen genvalgtes til Forretningsfører, medens Fuldmægtig C. E. Fogelstrøm nyvalgtes som Landsforbundets Formand. — F. er en gammel Organisationsmand og skriver „Hdfr." — „en udpræget konservativ Natur, men da denne er præget af en glødende Begejstring for og en stærk Tro paa Organisationens Betydning, ligesom hans Færd er præget af Retsind og personligt Mod, tør vi paastaa, at der indenfor Kristiania-Af-

delingerne næppe findes nogen Personlighed om hvem alle saa ensstemmig samler sig i Kærlighed og Agtelse".

Fra vor Centralledelse.

Beretning for August.

AUGUST er Feriemaaneden par excellence. Syvluknings-Agitationen er længst tilbagelagt, Stævnerne ligesaa, og i Aar har den varme Sommer ovenikjøbet kulmineret med en sidste kvælende Varmebølge, der umuliggjorde Inden-Døre Møder.

Forsaavidt har der været Lejlighed til at hellige det forløbne Halvaars Regnskabsafslutning den fornødne Tid og foretage regnskabsmæssige Forandringer, efter Samraad med Forretningsudvalg og Revisorer. — Iøvrigt har Forretningsudvalget ved sit Møde den 13. Aug. grundig drøftet og fastlagt Centralorganisationens Budget for indeværende Halvaar.

Agitationen har naturligvis været under stærk Indflydelse af den almindelige Stilstand udadtil, men Forretningsføreren kan dog i sin Beretning til Hovedbestyrelsen melde om, at der er indledet Forhandlinger med Kolleger i Middelfart, Skelskør, Maribo, Assens, Løgstør, Varde, Ringkjøbing og Hadsten, for om muligt at forberede Oprettelse af Afdelinger i disse Byer. Viborg, der hidtil har staaet i Stampe, viser Tegn paa Fremgang. — Medhjælperstævnet i Hørsholm, hvor Jens Johansen og Frk. Johanne Andersen talte, forløb programmæssigt, omend Tilslutningen langtfra var saaledes som ønsket.

De sidste Rapporter vedrørende 7-Luknings-Agitationen indgik fra Aarhus, Kolding og Samsø, — heraf er Reformen alene gennemført i Aarhus indenfor adskillige Brancher.

Forretningførerens Beretning giver desuden Oplysninger om Rejsestipendiesagen, Retshjælpens Virksomhed og Arbejdsløshedskassen, der viser en glædelig Nedgang i ydede Understøttelser og fremsatte Begæringer.

Da der netop i August er gaaet skaanselsløst til Værks mod alle „Papirsmedlemmer", saaledes at Medlemmer, der ikke har opfyldt deres Forpligtelser overfor Hovedkassen og vore understøttende Institutioner, er slettede som ulovhjemlede Restanter — viser Medlemsantallet for første Gang en Nedgang, — der trods alt ikke er større end 10. Til Gengæld har vi nu fast Grund under Fødderne.

Conto pro diversi.

Medhjælper-Sange.

Vor bebudede Sangbog til Benyttelse i Afdelingerne udkommer i Begyndelsen af Oktober og tilsendes Afdelinger og Medlemmer ved Henvendelse til Hovedkontoret og mod Indsendelse af 25 Øre Øre pr. Eksemplar plus Porto.

Sangbogen vil fremtræde i særdeles tiltalende Udstyrelse, solid heftet, forsynet med Original-Titeltryk og Vignetter af den talentfulde Tegner Ove Dyva, ligesom Teksten udføres i to Farver.

Det er lykkedes at samle et betydeligt Antal gode Medhjælpersange til Brug ved Møder, festlige Sammenkomster og Medhjælperstævner, ligesom der under Afsnittene „For Ungdommen" og „Nationale Sange" vil findes et Udvalg af vore smukkeste danske Melodier. Ved Valget af disse sidstnævnte er Udgiveren, Vilh. Hansen, værdifuldt bistaaet af Forstanderen for „Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere Herr Johs. Fog. Petersen. — Sangbogen indledes med et Forord af Vilh. Hansen.

„Medhjælper-Sange" leveres Afdelingerne til Kostpris og saaledes uden Avance for Centralorganisationen. Vi kan derfor levere et smagfuldt og righoldigt Sanghefte til en yderst ringe Pris.

Navneforandring.

Kassereren for Hillerød-Afdelingen, vor bekendte Kollega Amtstuefuldmægtig Chr. J. Hansen, der er en velkendt og skattet Medarbejder ved vor Tidende, har faaet Bevilling til at føre Familienavnet Hendil.

Engagerings-Svindel.

Agent og Kommissionær F. C. C. Olsen, Aarhus, er ved Kriminalretten dømt til 80 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost, dels for Tyveri, dels for Bedrageri. Han havde skaffet sig en fast Indtægt ved at indlægge Billet paa Avertissementer fra Medhjælpere, der søgte Ansættelse og foregav, at han havde Pladser i Kommission, derved fik han dem til at sende sig 5 Kr. som Provision for at skaffe Pladserne.

Adskillige Medhjælpere har været naive nok til at lade sig bedrage af O., indtil vor Aarhus-Afdeling tog Affære og lod Fyren anholde.

Atter Lønspørgsmaalet.

I Fortsættelse af den i det sidste Nr. indeholdte Polemik om dette Spørgsmaal, har vi modtaget et nyt Indlæg fra Herr H. P. Jensen, Holstebro, hvori Indsenderen fremhæver, at hans Udtalelser i vor Tidendes Nr. 16 „ubetinget ikke maa opfattes som om vor Stand ikke bør stille Krav, — men det gælder om ikke at rejse ufornuftige Krav, der hyppigt kan skade mere end gavne!"

Iøvrigt indeholder Indlæget ingen nye Synspunkter udover de af J. tidligere fremsatte, og tør vi hermed betragte denne Polemik som afsluttet i vor Tidende.

Sporvejskonflikten, Grosserer Holger Petersen og — Medhjælperne.

Dagspressen meddeler, at der er dannet en „Antiboykottningskomité" med Herr Grosserer, Landstingsmand Holger Petersen som Formand. Komiteén har sat sig den Opgave at værge „den personlige Frihed og Privatlivets Fred." Dette kan lyde meget smukt, men bortset fra de egentlige Motiver til dette Forehavende, der snarere tilsigter et Fremstød mod Arbejderorganisationerne end mod de yderliggaaende — og enkeltstaaende — Midler, der er bragt til Anvendelse i den verserende Konflikt, geraader Herr Holger Petersen her i Modstrid med sig selv.

Thi hvorledes kan den Mand, der danner Værn for personlig Frihed og Privatlivets Fred i samme Mon forbyde sine Medhjælpere at tilhøre deres Standsorganisation og tiltage sig Raadighed over, hvorlænge de skal forblive i Cølibat?

Vi spørger blot!

Til Efterlevelse i Afdelingerne.

1) Afhold bestemte ugentlige Møder, med afvekslende Dagsorden. Kommer der ikke mange Medlemmer straks, vil det hurtigt bedres.
2) Arbejd for at Medlemmerne faar Kendskab til vore Love, og til selve Organisationens Idé; derved bliver hvert Medlem en Agitator.
3) Husk navnlig at gøre opmærksom paa, at Arbejdsløshed skal anmeldes til den lokale eller Centralorganisationens Formand, senest en Uge efter sket Opsigelse.
4) Opkræv altid Kontingentet en af de første Dage i Maaneden. Præcis Opkrævning giver præcist betalende Medlemmer.
5) Afregn med Hovedkontoret saa snart Kontingentet er indgaaet, og aldrig efter den 20. i Maaneden.
6) Sørg altid for straks at overflytte Medlemmerne til andre Afdelinger ved Bortrejse, derved bibeholdes mange Medlemmer for Organisationen.
7) Husk straks at anmelde ledige Pladser til Pladsanvisningen.
8) Besvar alle Henvendelser omgaaende; en nøjagtig Forretningsgang i Ledelsen afmærkes ogsaa i Medlemsrækkerne.
9) Husk at Lærlinge kan optages i Arbejdsløshedskassen med Understøttelsesret ved Læretidens Udløb og efter 2 Aars Medlemsskab.
10) Hold altid Hovedkontoret a'jour med Afdelingens Arbejde og Stilling, ved prompte at indsende de lovpaabudte Beretninger og et Eksemplar af alle Foreningsmeddelelser. *J. J.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Halvaarlig ordinær Generalforsamling Torsdag den 28. ds. Kl. 8½. Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Beretning om Virksomheden. 3) Eventuelt. *Engelbert Petersen.*

Hillerød. Afdelingen havde den 5. September en lille Aftenunderholdning, der forløb udmærket. Herr Redaktør Bernild, „Nordsjællands Venstreblad", oplæste et Par gode Fortællinger af Henrik Pontoppidan og nogle morsomme Smaating af Maglekilde Petersen. Den musikalske Del af Programmet besørgedes af vor flinke Trio. Efter at Formanden havde bragt Herr Bernild en Tak for den fornøjelige Aften, sluttede man med en Svingom.

Bestyrelsen har givet et Par Forretninger en højst nødvendig Paamindelse om, at 8-Lukkeloven er til for at blive respekteret, — og agter selvfølgelig at vedblive hermed uden Hensyn til, hvem der er Indehaver af de vedkommende Forretninger.

Medlemstallet er i en glædelig Fremgang. *Chr. J. H.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes paa „du Nord" — 1ste Sal, Indgang fra Kirkestræde — Mandag den 25. Septbr., Kl. $8^1/_2$ Aften. Dagsorden: 1) Beretning. 2) Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 3) Valg af Suppleanter. 4) Valg af Revisor. 5) Medlems- og Diskussionsmøders Afholdelse. 6) Ugentlige eller maanedlige selskabelige Sammenkomster. 7) Stiftelsesfesten. 8) Agitationsudvalg vælges. 9) Afholdelse af Medhjælper-Agitationsmøde med en fremmed Taler i den nærmeste Tid. 10) Undervisningskursus i Vinterhalvaaret — Tysk, Engelsk, Bogholderi og Stenografi — samt Foreningens Stilling overfor Tilskud til saadanne. 11) Eventuelt.

Holstebro. Afdelingen her afholdt 30te August sin halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Royal". $^2/_3$ af Medlemmerne havde givet Møde og Generalforsamlingen var beslutningsdygtig. Efter at Formanden, Herr M. Christensen, havde budt Velkommen. aflagdes Beretning for Halvaaret, og Regnskabet oplæstes, der ensstemmigt godkendtes. Derpaa skred man til Valg af ny Bestyrelse, hvilken kom til at bestaa af følgende: Formand Herr M. Christensen, Næstformand Herr L. P. Graversen, Kasserer Herr A. Bitsch-Lauridsen, Sekretær Herr Wito Knudsen samt Herr Magnus Nissen. Som Revisorer valgtes med Akklamation Herr P. Christensen og Undertegnede.

Derefter bragte Herr Christensen de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer en Tak for deres Arbejde for Foreningen, hvortil Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig.

Generalforsamlingen sluttede med et af Medlemmerne kraftigt besvaret Leve for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Den nye Kasserer Herr A. Bitsch-Lauridsens Adresse er: Herr N. P. Jespersen, Skolegade. *Wito Knudsen.*

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedjælpernes Fagforening afholder ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 26. ds. Kl. 9 Aften i Sass' Selskabslokaler, Linnésgade 24, med Dagsorden:

1. Forslag til Forandring af Lovenes §§ 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 og 18.
2. Eventuelt Valg af Bestyrelse.

I Betragtning af Dagsordenens store Vigtighed opfordres Medlemmerne til at møde talrigt!

Fællesbestyrelsen.

Repræsentantskabet har for den kommende Sæson truffet Arrangement med Restauratør Knud Sass om Lokaleforhold. I næste Nummer af „D. H. K. M. T." vil der fremkomme Meddelelse om Mødeaftnerne.

Rabatbilletter til Casino og Zoologisk Have faas hos Kassereren.

Kolding. Den 25. August afholdtes Diskussionsmøde. Typograf Karl Sørensen indledede med et klart og særdeles livligt Foredrag om Emnet: „Brugsforeningsbevægelsen som Led i Underklassernes Frigørelseskamp". Dette Emne gav selvfølgelig Anledning til en livlig Diskussion, hvori A. Chr. Møller, J. Blach, N. C. Nielsen og Indlederen deltog.

Den 6. Septbr. holdt Pastor Schousboe-Jensen, Taps, et særdeles interessant Foredrag om Henrik Ibsens geniale dramatiske Digterværk „Per Gynt". Det aandfulde Foredrag formede sig som en Uddybning af de mange Tanker, der findes i dette Digt, der vel er et af de dybeste og rigeste i den nordiske Litteratur.

Medlemmerne erindres om Generalforsamlingen Onsdag den 20. ds. — Den Aften møder vi alle! *X.*

Samsø. Søndag den 3. Septbr. afholdtes der Møde paa Onsbjerg Hotel, hvor alle Medlemmerne var til Stede. Efter at de forskellige Anliggender var gennemgaaede, foretoges Valg af et nyt Bestyrelsesmedlem i Stedet for Kommis Bjørslev, som afgik paa Grund af Bortrejse. Valget faldt paa Kommis Sørensen, Onsbjerg.

Søndag den 13. August havde Afdelingen Udflugt til Brattingsbord Skov. Kl. 2 rullede Vognene afsted med 22 Deltagere. Efter at have indtaget en Forfriskning i Skoven gik Turen videre pr. Motorbaad til Vestborg Fyr. Ved Landingen skete der et Uheld, som let kunde have faaet alvorlige Følger, idet Motoren ikke vilde lystre, hvorved der skete en Kollision, som man dog slap ret heldig fra. Der spistes til Aften i Skoven af medbragte Madkurve, hvorefter vi tog ned til Onsbjerg Hotel og tilbragte en glad Aften i festligt Samvær med Kolleger og Venner.

Søndag den 8. Oktober fejres Foreningens etaarige Stiftelsesdag ved en lille festlig Sammenkomst med Fællesspisning og Bal à 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert paa Flinchs Hotel, Tranebjerg.

Søndag den 15. Oktober afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Dagsorden: Beretning om Halvaarets Virksomhed, Regnskabets Fremlæggelse samt Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. *E. R.*

Silkeborg. Efter Formanden, Herr H. Busteds, Bortrejse fra Byen indtraadte Herr Juul Petersen i Bestyrelsen, som derefter konstituerede sig med N. C. Nielsen som Formand, M. Nielsen Næstformand, Chr. Jensen Kasserer, V. Haarbo Sekretær og Juul Petersen.

De ugentlige Mødeaftener begynder nu og holdes som sædvanlig paa „Sommerlyst" hver Onsdag Kl. 9, og det henstilles til Medlemmerne at komme til disse Mødeaftener. *Sekretæren.*

Vejle. Ved Medlemsmødet den 30. August havde Herr N. C. Nielsen, Kolding, velvilligst stillet sig til Afdelingens Disposition med Emnet: „Træk af vor Organisations Historie".

N. indledede med Sammenslutningstankens Fremkomst i England, da Maskinernes Indtrængen spærrede Vejen for Selvstændighed og fremkaldte et stigende Antal Lønarbejdere, og omtalte kortelig Bevægelsens Fremgang derovre samt fremførte nogle Træk, som beviste, at Sammenhold og Samarbejde er en Magt, der maa regnes med.

Taleren kom derefter ind paa Bevægelsens Opstaaen her i Landet, ikke alene i Haandværk og Industri, men i Særdeleshed dvælede han ved Tankens Indflydelse paa Handels- og Kontormedhjælperne og nævnede Starten af „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" i Kjøbenhavn og den senere Oprettelse af Handels- og Kontormedhjælperforeningerne i Jylland, Sammenslutningen og dermed Dannelsen af „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" i Aaret 1900. Fremdrog derefter Episoder og Træk fra Centralorg. mere og mindre bevægede Dage. Nævnede Resultater, som Centralorg. enten direkte eller indirekte havde medvirket til at faa gennemført, som Helligdagslovens Vedtagelse af Rigsdagen 29. Marts 1904, Arbejdsløshedskassens Oprettelse i 1907, Centralorg. Mandat i Stipendieudvalget for unge Handelsmænds Rejser i Udlandet.

Tillige omtalte N. de saakaldte „Harmoniforeninger" og deres Blomstringstid.

Til Slut kom Taleren ind paa Arbejdet i Afdelingerne og fremhævede, at det faglige maatte sættes som Nr. 1, Fornøjelser og Festligheder kunde saa komme i anden Række. Diskussion og Kritik burde aldrig savnes ved Møderne, da det bidrog til at udvikle og klargøre Spørgsmaal, som adskillige ellers gik og skumlede over i Krogene.

Endvidere skulde Medlemmerne stille Krav til deres Tillidsmænd for stadig at holde dem i Aktivitet, hvilket var en Betingelse for god Fremgang og Trivsel.

Det udmærkede Foredrag lønnedes med stærkt Bifald.

Ved det paafølgende selskabelige Samvær oplæste Herr N. C. Nielsen en humoristisk Historie af Jeppe Aakjær, for hvilken der kvitteredes med stærke Haandklap. *M. Rasmussen.*

Ifølge Vedtagelse ved Medlemsmødet den 16. August afholdes fremtidig ord. Medlemsmøde hver Onsdag. Sædvanlig Tid og Sted. Stor Tilslutning til Møderne forventes. *Bestyrelsen.*

Den sorte Tavle.

1692, P. Simonsens Restanceforhold er nu ordnede, hvorfor hans Navn udgaar af Tavlen.

Afleveret til Posten den 15. September.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tvræg. 9, Khvn K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1911. 11te Aargang.

FERIEREJSER.

SOMMEREN gaar paa Hæld og Feriernes Tid er forbi. — Maaske vil man derfor finde det ubetimeligt at tale om Ferierejser, netop nu hvor de sidste, forsinkede, ferierende Medhjælpere vender tilbage og man ser frem over en endeløs Kæde af lange Arbejdsdage.

Dog, det skal forudskikkes, at disse Linier ikke gælder Ferierne, der svandt, men dem der kommer.

For os, der husker de Tider, da Hviledagen var en halv Arbejdsdag, er Fremskridtet haandgribeligt og opmuntrende, naar hine Dage sammenlignes med Nutiden, hvor Sommerferiespørgsmaalet ikke alene er et Medhjælperkrav, men — ligesom „Week-end" — ved at blive Lod og Del af Arbejdsordningen i den mere fremskredne Part af Forretningsverdenen.

Vort Reformarbejde for kortere Arbejdstid i de sideordnede Handels- og Kontorfag har ikke haft det ensidige Formaal: Frihed for Frihedens Skyld, men i nok saa høj Grad tilsigtet den Døgninddeling i Arbejde, alménmenneskelig og faglig Udvikling samt Hvile, der næsten fra alle Sider knæsættes som Betingelse for Slægtens Velfærd. Og at dette har sat Spor i de yngre Medhjælpergenerationer er naturligvis ubestrideligt. — Det kan overhovedet ikke siges for ofte, og alvorligt lægges den merkantile Ungdom paa Sinde, at de Medhjælpere, der nytter den vundne Fritid til faglig Dygtiggørelse og personlig Udvikling, baade intellektuelt og fysisk vil vise sig saadanne Kolleger langt overlegen, der henødsler den kostbare Ungdomstid ved daarlige Fornøjelser og planmæssigt Restaurationsliv.

Men naar denne Sandhed erkendes, maa det ogsaa gælde om at økonomisere med de Dage eller enkelte Uger, Sommerferien giver os til fri Afbenyttelse.

Thi ingenlunde alle Medhjælpere har endnu lært at benytte Ferien formaalstjenlig!

Ferien skal byde paa Rekreation, Stilhed og Hvile for den Svagere, medens den for andre er det velegnede Middel til at hente nye forfriskende Indtryk og udvide Forestillingskredsen ved gennem Selvsyn at lære fremmede Forhold at kende, muligen endog modtage Impulser, der kan faa blivende Værd for Livet.

Naar Centralorganisationen derfor har søgt at slaa til Lyd for Sommerferien, som et Led i den moderne Arbejdsordning, bør vi tillige fæstne Opmærksomheden ved Feriens formaalstjenlige Anvendelse saavel af Hensyn til den Enkelte som ogsaa for at give Kravet fornøden Vægt.

Andet Steds har man søgt at løse denne Side af Feriespørgsmaalet ved Indretning af særlige Rekreationshjem i naturskønne Egne, og hvad enten disse Institutioner grundes efter foreningsmæssigt eller privat Initiativ, viser de sig almindeligvis formaalssvarende. — For vor Centralorganisation vil den Art Opgaver imidlertid vise sig for vidtløftige og vi bør ikke forsøge os udover det Arrangement af Ferierejser, det er disse Liniers Hensigt at vække Interesse for.

Langt de færreste af vore Standsfæller har forsøgt et lille Kig ud i den Verden, der ligger udenfor vore egne Sunde og Grænseskel. Og dog er Adgangen dertil nem og ligetil, naar man vil nøjes med et Førsteindtryk af det Udenvæls, og stifte Bekendtskab med fremmed Sæd og Skik, uden derfor at drage paa Langfart.

For Medhjælperen, der er fattig paa Mønt som paa Feriedage, og derfor maa tage begge Momenter i Betragtning ved Rejsens Udstrækning og Varighed, bør Maalet naturligvis sættes mod Syd. Hinsides Østersøen og jo længere sydover, man naar frem, træder gamle Kulturformer os i Møde gennem Kunst- og Bygværker, der midt i den larmende Nutid, som koger om dem, har bevaret al deres Oprindelighed som talrige Aarhundreder tilforn.

Allerede i de nordtyske Kystbyer træder vi i nærmere Berøring med Fortiden end i vore egne Købstæder og Hovedstad. Rostock, Lübeck og Bremen præges endnu af den store Fortid gennem ærværdige eller kuriøse Arkitekturer, og for de tvende sidste af et Borgerskab, hvis Fristads-Selvfølelse har sit Udspring i den mægtige Hansa's fjerne Tid. Alt imens

Hamburg samvittighedsfuldt bevarede Selvfølelsen, men satte den haandgribelige Historie overstyr.

Naar derfor Handels- og Kontormedhjælpere søger udenfor Lands Grænse, bør de ikke gaa Hansastædernes Porte forbi. Thi det er Byer, hvis Fortid er vævet ind i vort eget Lands Historie og hvis gammeldags Bygværker og særegne Købmandsgaarde er som tætskrevne Blade i Handelens brogede Bog. —

Saavist som Ferierejser er et Forehavende, vor Organisation ikke bør lade uforsøgt, er der intet forløbet ved allerede nu at slaa til Lyd for et saadant Forsøg i Sommeren 1912. — Lader vi Maalet blive Lübeck, faar Deltagerne ikke blot et Indtryk af en fremmed, saare karakteristisk By, men der kan bekvemt og for en ringe Penge blive Adgang til et Besøg i det nærliggende, naturskønne „holstenske Svejts" og et kortere Ophold i det mægtige Riges Udfaldsport ved Østersøen — Kiel.

Sluttelig bør understreges, at det her projekterede Forsøg ingenlunde skal arte sig som et „Blot til Lyst", men Arrangementet tværtimod — saafremt Resultatet skal svare til Hensigten — vil stille Krav til Deltagernes Agtpaagivenhed og rette Forstaaelse af Formaalet. Derfor maa Deltager-Antallet, som ogsaa den Enkeltes Udgifter, stærkt begrænses, og sidstnævnte holdes indenfor 40—50 Kr. pr. Deltager.

Hermed lader vi da Tanken om vor første Ferierejse gaa ud i Medlemskredse til Overvejelse for Interesserede, og til videre og rettidig Foranledning for dem, der allerede nu maa kalculere med Merudgiften paa næste Sommers Budget.

Bort med Sløvheden!

SOMMERVARMEN er ikke længere nogen plausibel Grund for ikke at give Møde naar Afdelingerne kalder, og nu da de ugentlige Møder melder sig, vil jeg gerne rette følgende Appel til alle Medlemmer:

Bort med Sommersløvheden! Mød til Møderne!

Det Ræsonnement, at naar man er Medlem og betaler sit Kontingent, saa har man dermed opfyldt sin Pligt, er naturligvis ganske fejlagtigt. Med hvilken Ret kan vi bebrejde udenforstaaende Standsfæller deres manglende Interesse for vor Bevægelse, naar vi ikke selv sætter den højere end vi ikke kan deltage i Arbejdet derved, at vi giver Møde den ene Gang om Ugen, der kaldes til Møde.

Det er ethvert Medlems Pligt at støtte Bestyrelsen i Arbejdet saa meget som muligt, og det giver selvsagt anderledes Arbejdslyst hos Bestyrelsen, naar den ser, at den har en interesseret og stadig mødende Medlemsstab bag sig, end naar det modsatte er Tilfældet, og intet er i den Grad egnet til at slappe Ledernes Energi som netop dette, at alle Anstrengelser mødes fra Medlemmernes Side med den mest knusende Ligegyldighed.

Naar Medlemmerne vil møde frem, er det muligt at arrangere gode og interessante Møder med afvekslende Program, dels af faglig, dels af rent oplysende kulturel Art, hvorved vi bliver i Stand til at arbejde os henimod Løsningen af en af vore væsentligste Opgaver i Øjeblikket, der er en nødvendig Forudsætning for en virkelig økonomisk Rejsning af vor Stand, nemlig at højne det sociale og aandelige Nivuau indenfor Standen.

Men Bestyrelsen tør naturligvis ikke søge at formaa en udenforstaaende Foredragsholder til at tale, naar det kan risikeres at Bænkene staar tomme, og af Hensyn til vor Bevægelse i det hele taget maa saadant ogsaa undgaaes, idet det vil nedbryde den Respekt for vor Organisation, som det har kostet Aar at bygge op.

Vi maa derfor møde naar der kaldes. Er Møderne da ikke interessante nok, ja saa har vi Ret — og Pligt — til at kritisere dette Forhold.

Vi organiserede Medhjælpere hævder, at vi er Standens Fortrop, lad os da vise det derved, at vi den kommende Vinter tager aktiv Del i Arbejdet, om ikke paa anden Maade, saa ved vor Nærværelse ved Møderne give disse forøget Betydning, og ved Deltagelse i Diskussionen bidrage til at de forskellige Spørgsmaal bliver saa alsidigt belyst som muligt, til Fremme og Gavn for hele vor Bevægelse.

Jens Johansen.

Bør vi modarbejde Kvindens Indtrængen i Forretningslivet.

DET var oprindelig ikke min Mening at ville offentliggøre min Indledning om ovenstaaende Emne, som jeg benyttede ved en Diskussionsaften i Kolding Afdeling i forrige Maaned. Men i Anledning af Hr. Chr. J. Hendils Bemærkninger i sin Artikel, og da Referatet af det nævnte Møde er meget kortfattet, kunde der maaske være Anledning til at gengive Hovedindholdet af mit Foredrag den nævnte Aften. Maaske kunde Hr. C. J. H.s og andres Syn paa denne Sag derved ændres, — enten pro eller kontra mit Synspunkt.

Kvindens Ligestilling.

Det vilde maaske synes underligt at opstille dette Spørgsmaal i vor Tid, hvor Idéerne om Kvindernes Ligestilling med Mændene gaar sin Sejersgang gennem Verden og anerkendes af omtrent alle — uanset Partistilling i politisk Henseende. For ikke straks at komme i Konflikt med mine ærede kvindelige Tilhørere, vil jeg derfor straks sige, at jeg fuldt ud hylder Tanken om lige Ret for Mand og Kvinde.

Idéen til dette Foredrag

fik jeg, da jeg en Vintermorgen sad paa et Hotel i Aarhus og nød Morgenkaffen. Det var henad Kl. 8, og blandt den livlige Færdsel paa Gaden bemærkede jeg særlig en Mængde unge Damer, — Boan tæt omkring Halsen og den obligatoriske Haandtaske med Lommetørklædet, Portemonnæ og Nøgler, — det var den Hær af Forretningsdamer, der gik til Dagens Arbejde.

Den Morgen slog Tanken ned i mit Sind:

Er det vore Konkurrenter eller er det Kolleger?

Jeg tænkte over Sagen og jeg kom til det Resultat, at jeg, hvor gærne jeg vilde, kun kunde komme til det Resultat, at Flertallet af den Strøm, der saaledes gik ud paa Arbejdspladserne sammen med os, kun kunde være Konkurrenter til os! Hvorfor? Jo, fordi de økonomisk underarbejder os og betragter deres Arbejde i Forretningen som en Bifortjeneste og ikke som et Erhverv. Og denne Tanke er jo ikke ny, den har eksisteret lige siden vor Organisations første Gennembrud. Jeg kan blot nævne Dem, at i et af „Vort Blad"s — den jydske Medhjælperbevægelses Organ — allerførste Numre gør Hr. Anger Ipsen fra Hjørring, ganske vtst anonymt — men Mærket „Regna Nespi" kan nemt vendes om — opmærksom paa denne Sag, og det er ikke alene i dansk Medhjælperbevægelse Tanken har været fremme, ogsaa i de fleste andre Landes Organisationer har dette Spørgsmaal været paa Dagsordenen, adskillige stiller sig endog meget afvisende overfor Kvinderne.

Hvor Konkurrencen hører op og Kollegialiteten begynder.

Jeg mener der er en Grænse, og jeg vil gærne sætte den

Grænse saa lavt som muligt. Jeg kunde tænke mig, at 40 Kr. maanedlig var den mindste Gage, som kvindelige Medlemmer maatte gaa for. Derved vilde vi i nogen Grad være garderede imod at skabe Konkurrence til os selv, idet de allerfleste ganske unge Piger, der træder ind i Forretningslivet, jo begynder med 15—25 Kr. I nogle Afdelinger, f. Eks. Vejle, optages kun Kvinder, der har været beskæftigede i mindst 3 Aar ved Faget. Denne Ordning synes mig dog mindre retfærdig, da Ancienniteten jo ikke altid er en Maalestok for Lønnens Størrelse.

Hvordan skal Organisationen da stille sig!

Den skal ikke modarbejde Kvindernes Invasion, men anerkende Kvindernes Ligeberettigelse til at søge Erhverv ved Handels- og Kontorfaget, og naar Kvinderne kommer i Organisationen, da skal de have særlig det Programpunkt indprentet: Samme Løn for lige Arbejdsydelse. Indenfor Organisationen skal de ogsaa lære at kende: Lige Rettigheder giver ogsaa lige Pligter. Og organisatorisk Pligtfølelse, den kan ikke tidt nok indskærpes vore Kolleger — saavel Mænd som Kvinder. *N. C. Nielsen.*

En Skønhedsdyrker.

HAN var en af den lille By's mest intelligente Kontormedhjælpere og var ansat i en stor gammel Forretning, i en sikker og god Stilling, der tillod ham at pleje de Interesser han havde, uden at bekymre sig om Fremtiden.

Han dyrkede Skønheden — og smykkede omhyggeligt og med Smag sine Værelser med Kunstværker, han gik i Theater og paa Udstillinger og han spillede vidunderlig dejligt paa Violin. Vel fulgte han med i Dagens Spørgsmaal, men det kunde ikke falde ham ind personlig at tage fat paa nogle af Tidens Opgaver, eller tage et Tag for de Idéer, han nærede.

I Politik var han Anarkist. Det var det skønneste, syntes han. Det var ogsaa interessant og saa rart mageligt. Han sad ved sin Whiskysjus og imponerede Vennerne med dristige og yderliggaaende Udtalelser, mens han selvfølgelig foragtede det praktiske politiske Arbejde.

Han yndede at fremsætte fritænkeriske Meninger, men han hørte naturligvis ikke til de taabelige Fritænkere, der lod deres Anskuelse præge deres Livsførelse, og som søgte at modarbejde Religionen. Hvad kom andre Menneskers religiøse Anskuelse ham ved?

Kvinderne dyrkede han ogsaa og ikke helt uden Held. Der var mange af dem, der fandt ham interessant, naar den blege unge Mand tilkastede dem sine dybe brændende Øjekast. Men der var dog ogsaa Kvinder af en mere sund Støbning, der kun havde et ironisk Smil tilovers for den unge Mand med Kunstnerslipset, naar han med ludende Hoved og hældende Hatteskygge vandrede ned ad Gaden.

De unge Handels- og Kontorfolk i Byen beundrede „Kunstneren" — som han kaldtes — i deres stille Sind. I deres selskabelige Forening var han Medlem og spillede i dobbelt Forstand 1. Violin.

— — —

Jeg rejste bort og kom tilbage til Byen efter et Par Aars Fraværelse og mødte da en af Byens Købmænd — en af „den gamle Skole".

„Hvorledes gaar det med de unge Handels- og Kontormedhjælpere," spurgte jeg.

„Skidt," svarede han og rystede bekymret paa Hovedet, „jeg synes ikke om den Aand, der nu raader blandt dem, siden de har faaet den gode og hyggelige selskabelige Forening lavet om til en Fagforening. Alt gik meget mere fredeligt tidligere. De anvendte deres Fritid paa en rolig og fornuftig Maade med Kortspil og Dilettantkomedie. Nu derimod begynder de at ville snakke med om alting. De taler om 7-Lukning og har endog den Frækhed at forlange flere Dages Sommerferie. Nej det er sørgeligt, men de har heller ikke nu mere en virkelig begavet Mand, der kan paavirke dem i en mere uskadelig og neutral Retning — vi savner „Kunstneren".

„De unges Ideal"? Hvor er han henne?"

„Han drak sig ihjel. Det var jo trist nok. Han blev led ved Livet, gad tilsidst hverken snakke om Kunst eller Politik. Der var mod Slutningen ikke noget der kunde forskønne Tilværelsen for ham — med Undtagelse af Whisky — —"

„Ja han var jo Skønhedsdyrker," sagde jeg, „men jeg tror ærlig talt, at den der søger at samle unge Mennesker til praktisk Handling, bringer dem til at tænke lidt over Livet, og til at arbejde paa en god Ide's Virkeliggørelse, den Mand arbejder mere i Skønhedens Tjeneste end den, der tilbringer Timer i ørkesløs Beundring af et Mesterværk. Og der kan vist ikke være Tvivl om, hvad der er mest Sundhed i."

„Jeg kan høre, De ogsaa er smittet af disse Fagforeningsidéer," svared' han, „det kan vist ikke nytte at fortsætte. Vi forstaar ikke hinanden! Men jeg vil bare sige Dem, at han var meget mere skikkelig end de unge Fyre, der nu vil føre Ordet — og han spillede saa vidunderligt dejligt paa Violin —"

Chr. J. Hendil.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Bornholm. Afdelingen afholdt 12. Septbr. sin halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Rønne". Efter at Formanden, Herr. W. Jensen havde budt Velkommen, aflagdes Beretning om Forningens Virksomhed, hvorefter Regnskabet oplæstes og ensstemmigt godkendtes. Derefter skred man til Valg af Bestyrelse. Som Formand genvalgtes Herr W. Jensen, endvidere valgtes Herr W. Holm Hansen, Næstformand, Herr Hasager Boss, Kasserer, Frk. M. Grønvall, Sekretær, samt Frk. L. Jensen. Revisorer: Frk. P. Hansen og Herr H. R. Jørgensen. I Fest- og Agitationsudvalget indtraadte Frknr. A. Petersen og K. Marcher samt Herrerne Holm Hansen og Hasager Boss. Generalforsamlingen efterfulgtes af en livlig Diskussion, hvis Bølger til Tider gik meget højt. Herefter samledes man om et fælles Kaffebord og sluttede med en lille Svingom.

Mødeaften hver Tordag Kl. 8½ paa Hotel „Rønne".

M. Grønvall.

Hobro. Afdelingen afholdt den 14. September sin ordinære halvaarlige Generalforsamling, der var besøgt af omtrent alle Medlemmer. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden og omtalte her bl. a. det Arbejde, der under Hedegaard Bechs Førerskab var gjort for at splitte Foreningen. Ved sine Overtalelser havde han formaaet 9 Medlemmer til at udmelde sig, men Formanden troede nu, at Resten til Gengæld vilde arbejde saa meget mere energisk for Foreningen, hvilket de tilstedeværende gav deres Tilslutning til. — Beretningen samt Regnskabet godkendtes.

Til Formand genvalgtes Bogholder Anton Nielsen, og til Bestyrelse valgtes Kommis P. E. Larsen, Bogholder J. Jensen, Frk. Højlund og Kommis J. Fogh med Frk. Faarup og Kommis M. Petersen som Suppleanter. Revisorer blev B. Høgh og H. Michelsen.

Formanden bragte den afgaaede Kasserer B. Høgh, der bestemt nægtede at modtage Genvalg, en Tak for hans Arbejde for Foreningen fra dens Stiftelse, hvortil Medlemmerne sluttede sig.

Der blev rettet en Opfordring til Bestyrelsen om at forsøge at oprette et Sprogkursus til Vinteren samt vaage over 8-Lukkelovens Overholdelse.

Bestyrelsen har derefter konstitueret sig med Larsen som Næstformand, Jensen som Kasserer og Frk. Højlund som Sekretær. —*n.*

Kjøbenhavn. Repræsentantskabet havde indkaldt en fælles ekstraordinær Generalforsamling den 26. September, for at søge gennemført en omfattende Lovrevision, hvorefter Fagafdelingerne ophævedes. Desuden havde man sat Hovedbestyrelsens Udtalelse vedrørende Boykottingsspørgsmaalet i Sporvejskonflikten paa Dagsordenen, medens det stadig tilbagevendende Forslag om „Navneforandringen" atter forelaa fra Medlemskredse.

Generalforsamlingen, der lededes af Forretningsfører Jens Johansen, var talrigt besøgt og sluttede først langt ud paa Natten. Efter at Forslaget om Reorganisation, der affødte en længere, men saglig Debat, var forkastet, aabnedes der en ret kort Forhandling om Foreningsnavnet. Det gentagne Gange forkastede Forslag „Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn" vedtoges ved skriftlig Afstemning, idet over ¾ af Deltagerne stemte for Forslaget. Resultatet hilstes med langvarigt Bifald.

Det sidste Forhandlingsemne foranledigede en meget langvarig og stormende Debat. Repræsentantskabet afviste Hovedbestyrelsens Misbilligelse og fandt Tilslutning hos en Række Talere, ligesom der, navnlig fra Repræsentantskabsmedlemmer, rettedes heftige

Angreb paa Vilh. Hansen, der skarpt vendte Kritiken mod Angriberne. De timelange Forhandlinger sluttede med, at en Resolution, der udtalte Tilslutning til Repræsentantskabets Handlemaade, forkastedes, — omend kun med ringe Stemmeforskel. Derefter nedlagde Repræsentantskabet straks sine Mandater og følgende Valg foretoges ensstemmigt: Formand Å. C. Alsøe, Næstformand Chr. Karlsen, Kasserer C. Hammer og Sekretær Frk. Johanne Andersen. — De øvrige Valg foretages paa Afdelingernes Generalforsamlinger.

Udførligt Referat fremkommer i næste Nr.

„Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen" har fremtidig Kontor **Bagerstræde 5,** Kjøbenhavn B. Telefon 8143.

Kassereren træffes paa Kontoret Tirsdag og Torsdag Kl. 8—9.

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 20. Septbr. paa Hotel „Kronborg".

Formanden bød Velkommen, hvorefter J. J. Blach valgtes til Dirigent og gav straks Ordet til Formanden, der aflagde en kort Beretning for Halvaaret. Det var den mest glædelige Beretning Form. endnu havde aflagt, idet Medlemsantallet aldrig tidligere var gaaet frem som denne Gang. Vi har siden sidste Generalforsamling haft en Fremgang paa 33 pCt, hvilket ikke mindst skyldes vort energiske Agitationsudvalg, der i dette Halvaar har udført et stort Arbejde for Foreningen. Form. omtalte endvidere det gode Sammenhold blandt Medlemmerne og Samarbejdet i Bestyrelsen, der ogsaa i denne Beretningsperiode havde været godt. Beretningen godkendtes ensstemmig.

Kassereren, S. Sejersen, oplæste derefter Regnskabet, der ballancerede med 640 Kr., ogsaa dette godkendtes — efter et Par oplysende Bemærkninger — ensstemmig.

Herr Sejersen afgik og kunde ikke genvælges til Kasserer, begrundet paa Indkaldelse til Militærtjeneste. Dirigenten bragte Herr S. en Tak for det store Arbejde, han havde gjort for Foreningen i de 2 Aar, han havde varetaget Kassererposten. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. — Derefter valgtes A. Chr. Møller til Kasserer.

Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes: J. J. Blach (Genvalg) og Frk. Jasper.

Til Revisor genvalgtes Bogholder N. K. Petersen med Akklamation. Der nedsattes et Agitationsudvalg paa 5 Medlemmer: Frk. Kold (Genvalg), Frk. Svendsen, C. Schou, S. Birk og J. K. L. Rasmussen.

Angaaende Fornøjelsesudvalget vedtoges det — paa Forslag af Sejersen — at nedlægge dette, og at overlade til Bestyrelsen at arrangere eventuelle Festligheder. Derefter diskuterede man om Nedsættelse af et Udvalg til Varetagelse af Pladsanvisningen og Oplysningsbureauet. Det vedtoges paa Formandens Forslag at overdrage ogsaa dette Arbejde til Agitationsudvalget.

Dirigenten sluttede den vellykkede Generalforsamling, der var besøgt af ca. 65 Medlemmer, med et Leve for Organisationen.

Aage.

Randers. Torsdag den 31. August afholdtes den halvaarlige ordinære Generalforsamling. Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Regnskabet fremlagdes og godkendtes ensstemmigt. Derefter foretoges Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Herr Chr. Jensen, M. A. Jensen, P. Kjær Sørensen og S. Nielsen-Borup. M. A. Jensen genvalgtes, medens de øvrige ikke ønskede Genvalg, og nyvalgtes d'Herr Elvig, P. Jensen, og Frk. A. Mortensen. Da Chr. Jensen trods Opfordring ikke ønskede Genvalg, valgtes Hj. Møller. Derefter foretoges Valg af 3 Suppleanter til Bestyrelsen samt 2 Suppleanter til Revisionen; valgt blev henholdsvis F. V. Jensen, Frk. Dich, N. Jensen samt S. Hansen og Glargaard. Derefter skredes til Valg af Agitationsudvalg. Valgt blev Frk. A. Mortensen, J. C. N. Hald, Elvig, Holmgaard, Glargaard og F. V. Jensen.

De ugentlige Mødeaftener fastsattes til Torsdag. Ved Drøftelse af Lokalespørgsmaalet, vedtoges det at beholde de nuværende Lokaler.

Da der under Eventuelt ikke fremkom noget til Forhandling hævedes Generalforsamlingen.

Paa et senere afholdt Møde af Bestyrelsen konstituerede denne sig saaledes: Hjalmar Møller, Formand, M. A. Jensen, Næstformand, E. Hoff, Kasserer, Frk. A. Mortensen, Sekretær, og til Formand i Agitationsudvalget valgtes Elvig.

Formandens Adresse er: Brødregade 18, Kassererens Adresse er: S. Møllersg. 36.

Sekretæren.

Skive. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 11. Oktober Kl. 9 paa Hotel „Phønix". Dagsorden bliver senere tilsendt Medlemmerne.

Søndag den 6. August foretog Foreningens Medlemmer med Damer en Udflugt til Fuur. Turen foregik pr. Vogn fra Skive til Branden, og derfra med Færgen til Fuur. Her spiste man af de medbragte Madkurve i Færgegaardens Sal, som Værten med Imødekommenhed stillede til Disposition.

Efter at have beset den smukke og ejendommelige Ø og taget et forfriskende Bad i Limfjorden, tilbragtes et Par fornøjelige Timer i Færgegaarden med Sang og Musik, hvorefter Vognene returnerede til Skive, hvor Deltagerne skiltes glade og fornøjede efter den i alle Maader vellykkede Tur.

Sekretæren.

Struer. Onsdag d. 13. ds. afholdtes Generalforsamling, Formanden, Kommis Hoff, aflagde Beretning om Afdelingens Virksomhed i det forløbne Halvaar, og Kassereren fremlagde Regnskabet, der godkendtes.

Til Formand valgtes i Stedet for Herr Hoff, der forlader Byen, Boghandlermedhjælper H. Olsen; til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes følgende: Kommis A. Nielsen, Næstformand, Kommis Vestergaard, Kasserer, Kommis Holm, Annoncerepræsentant, Ekspeditrice Frk. Aakesen, Sekretær, Kommis C. Nielsen, Suppleant; d'Herrer Lundsgaard og Anderberg, Revisorer.

Herr Hoff klarlagde Organisationens Program for de ny Medlemmer og takkede for den Tid, han havde været Formand.

H. O.

Thisted. Medlemsmøde afholdes den 6 Oktober Kl. 9 paa Hotel „Royal". Emne: Behandling af Afdelingens og Organisationens Love.

Ordinær Generalforsamling afholdes den 13. Oktober, Aften Kl. 9 paa Hotel „Royal" med Dagsorden: 1, Valg af Dirigent, 2, Valg til Bestyrelsen, 3, Valg af Suppleanter til Bestyrelsen, 4, Valg af Revisor, 5, Valg af Agitationsudvalg, 6, Virkeplan for Vinteren og Eventuelt.

Ethvert Medlem bør give Møde!

Vejle. Onsdag den 13. September afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling. — Til Dirigent valgtes Herr Bogholder C. Nielsen Kloster.

Formanden oplæste Forhandlingsprotokollen fra Foraars-Generalforsamlingen og Bestyrelsesmøderne i det forløbne Halvaar. Derefter aflagdes Beretning, hvoraf fremgik, at der var afholdt ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af Formandsskiftet, samt 9 Bestyrelsesmøder og 18 Medlemsmøder, heraf 2 med fremmede Talere, 8 med lokale Kræfter og 7 med forskelligt underholdende Stof; — et havde formet sig som en Afskedsfest for Herr Bogholder Jens Johansen. — Tillige havde Afdelingen deltaget i sydjydsk Medhjælperstævne i Fredericia, samt af Handelsforeningerne i Vejle været indbudt til at overvære et Foredrag.

Medlemsantallet var i Øjeblikket 128, hvilket udviste en Tilgang af 16 Medlemmer siden sidste Generalforsamling.

Efter at have omtalt de Fremgangsmaader og det Arbejde, der var blevet udført for 7-Lukningen sluttede Formanden sin Beretning, som ensstemmig godkendtes.

Der var indkommet Forslag om at forandre Lovens § 22 saaledes, at Agitationsudvalget kun kom til at bestaa af Formand og 4 Medlemmer, hvilket efter en lang og ret livlig Debat vedtoges.

Det vedtoges at udsende Liste til eventuel Paategning, angaaende Deltagelse i Kursus i Sprog o. l. i den kommende Vinter.

Til Agitationsudvalget genvalgtes Herr Peter Nielsen (Formand), samt d'hrr. F. Malmer, H. I. Mohr, L. Christensen og Frk. M. Petersen.

Spørgsmaalet om Nedsættelse af et Fornøjelsesudvalg omdebatteredes meget grundigt, hvorefter det endelig vedtoges. — Valgt blev d'Hrr. H. I. Mohr, C. Nielsen-Kloster, Michael Nielsen samt Frk. D. Jensen og Frk. M. Petersen.

Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes d'Hrr. F. Malmer, A. Møller og A. Jensen.

Det ved forrige Generalforsamling nedsatte Udvalg til Undersøgelse af Oprettelse af egne Lokaler fremkom med Planer, Overslag og Oplysninger; men da man ikke mente, at Afdelingen i Øjeblikket var i Besiddelse af Midler til at løse Opgaven, vedtoges det at lade Spørgsmaalet staa aabent indtil videre.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Afdelingen.

M. Rasmussen.

Afleveret til Posten den 2. Oktober.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1911. 11te Aargang.

LÆRLINGEVEDTÆGTERNE.

EN SOCIALPOLITISK AKTUALITET.

FABRIKSLOVENS REVISION.

I „Lov om Arbejde i Fabrikker" af 11. April 1901 paabydes Revison af Loven i indeværende Rigsdagsperiode, og Indenrigsminister Jensen-Sønderup fremsatte derfor et saadant Forslag i Landstinget den 8. Februar d. A.

Moderne Socialpolitik kræver almindeligvis et omfangsrigt Forarbejde. Saaledes ogsaa med Fabrikslovs-Forslaget. Det er i den foreliggende Form fremgaaet af talrige Forslag og Betænkninger fra interesserede Organisationer — hvoriblandt vor Centralorganisation — og Arbejdsraadet, for sluttelig at opstaa i den ministerielle Affattelse.

Mærkeaarene i dansk Fabrikslovgivning er 1873, 1892 og 1901, men i vor ilende Tid ændres Tekniken og de sociale Vilkaar hurtigere end forhen, Lovregler forældes tidligere og Kravene moderniseres. Heraf bærer det nye Forslag Præg, idet saavel skolepligtige Børns som Kvinders Natarbejde forbydes, og Hjemmearbejdets Følger neutraliseres ved Foranstaltninger mod det saakaldte „sweating system".

Derimod forbigaar Forslaget det fra vor Side fremførte Ønske om Lovens Udstrækning til Butikker, Lagre og Kontorer, der — det maa erkendes — er mere principielt end egentlig opportunt. Ministeriet siger herom i sine Bemærkninger: „Efter indgaaende Overvejelser maa man imidlertid i Tilslutning til Arbejdsraadet formene, at det ikke vil være muligt indenfor Fabrikslovens Rammer paa fyldestgørende Maade at lovgive om Handels- og Kontorfaget, hvis Arbejdsforhold i personlig og stedlig Henseende ere saa forskellige fra det almindelige Industriarbejdes Kaar". — Arbejdsraadets Holdning har beseglet vort Kravs Skæbne, idet Arbejderrepræsentanterne i Raadet ikke har ydet Kravet Støtte, og saaledes bliver det i Realiteten betydningsløst, at mange af Arbejderpartiets som ogsaa andre Partiers Kandidater paa Valgtribunerne har givet vort Krav Tilslutning. — Valgtaktik og praktisk Politik geraader ofte i Modstrid!

LÆRLINGE-BESKYTTELSEN.

Vor Centralorganisation maa derfor midtsamle sine Bestræbelser om det Punkt i Forslaget, hvor et reelt Fremskridt er muligt: Udvidelse af Beskyttelseslovgivningen for Handels- og Kontorlærlinge. — Den nugældende Fabrikslov tilsteder Kommunalbestyrelserne — forudsat Indenrigsministeriets Sanktion — at indføre Vedtægter for visse Erhverv udenfor Haandværk og Industri, hvorved „Anvendelse af Personer, der vel ere lovligt udskrevne af Skolen, men endnu ikke have fyldt 18 Aar, indskrænkes i det Omfang, som skønnes nødvendigt for de paagældendes Sundhed og Sædelighed" — dog indenfor de i Loven afstukne Grænser.

Denne Bestemmelse, der danner Basis for de hidtil gennemførte kommunale Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde, er genoptaget i det forelagte Revisions-Forslag, — en utilfredsstillende Ordning, idet den nuværende Uensartethed i Lærlingebeskyttelsen ikke erstattes af en almindelig for alle Kommuner fælles Lovgivning paa dette Omraade, saaledes som foreslaaet af „Den danske Købstadsforening" og vor Centralorganisation. Ministeriet tager tværtimod i følgende Bemærkninger Afstand fra de nævnte Andragender: „Som den paagældende Bestemmelse er affattet i nærværende Lovforslag — og iøvrigt ogsaa i den gældende Fabrikslov — findes der formentlig tilstrækkelig Hjemmel til at udstrække Vedtægtens Beskyttelsesregler til Handels- og Kontorlærlinge, hvilket ogsaa m. H. t. Handelsvirksomhed er sket ved de fleste hidtil udfærdigede Vedtægter og for Kontorarbejderes Vedkommende f. Eks. i Vedtægten for Esbjerg", ligesom det senere hedder: „Det har ved nærværende Lovforslags Udarbejdelse været under Overvejelse, om de stedligt begrænsede Vedtægter burde søges afløste af en almindelig, for alle Kommuner fælles Anordning. Man maa imidlertid formene, at de Hensyn til stedlige Forhold og Interesser, som i sin Tid have begrundet Vedtægternes Henlæggelse under det kommunale Selvstyre, endnu i samme Grad staa ved Magt."

UENSARTET OG MANGELFULD KOMMUNALLOVGIVNING.

Medens Lovforslaget som Helhed betegner en Tillempning efter Tidens social-politiske Krav og bringer Indrømmelser, der skal svare til det almindelige sociale Fremskridt siden 1901, gælder dette saa langt fra vore Anliggender, at man ikke alene ganske forbigaar vort principielle Krav, men endog ikke yder os en eneste Indrømmelse vedrørende en Modernisering og Udvidelse af Lærlingebeskyttelsen.

Man fatter først ret, hvor utilstrækkelig og meningsløs den fremdeles uforandrede Bestemmelse om Lærlingenes Arbejdstid virker, naar man kaster Blikket paa omstaaende Oversigt, og erindrer, at Lærlingevedtægterne næsten i alle Byraad, der drøftede dette Emne, fremkaldte bevægede Optrin og Sammenstød med Principaler, der fandt deres Arbejdsgiverret krænket ved, at deres frie Udnyttelse af Lærlingene baandlagdes gennem Vedtægter.

Omend det kun i ét Tilfælde er lykkedes Principaler at forhindre, at Handels- og Kontorlærlinge inddrages under Vedtægterne, raader Tilfældigheden dog altid ved den nuværende Ordning. Ved Udarbejdelsen af Oversigten over Lærlingevedtægter i Danmark anskueliggør vi, hvor utilstrækkeligt den nuværende Lovbestemmelse opfylder sin Hensigt: Værn for den unge Arbejdskraft. Thi skal en Beskyttelseslovgivning — som den foreliggende — have Art, tør den ikke gøres afhængig af en tilfældig Afstemning i et Byraad, men bør naturligvis have Gyldighed for hele Landet. Dette fremgaar iøvrigt af Oversigten, der viser at Lærlingevedtægten er gennemførte i 21 (med 876,667 Ind-

Vedtægt for:	Indbyggerantal 1. Febr. 1911	Ministeriel Sanktion	Erhvervsmæssig Lavalder for **Børn**	**Lærlingevedtægt for unge Mennesker** (fra Skoleudskrivningen til 18 Aar) Erhvervsmæssig Beskæftigelse ved Handelsvirksomhed		**Bemærkninger**
				Forbudt	Undtagelser	
Aalborg	33449	13/1 09	12	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen	Aftenerne før Søn- og Helligdage 14 Dage før Juledag Søndagen før Nytaar	
Aarhus	61755	23/9 07	12	"	"	
Assens	4629	18/1 09	10	" (Maksimalarbejdstiden er fastsat til 11 Tim. pr. Døgn)	Aftenerne før Folkekirkens Helligdage 7 Dage før Juleaften	Vedtægten omfatter ogsaa Kontorvirksomhed
Esbjerg	18208	17/7 07	10	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen (Maksimalarbejdstiden er fastsat til 10 Tim. pr. Døgn)	Aftenerne før Folkekirkens Helligdage 14 Dage før Juledag	
Frederiksberg	97237	23/5 03	12	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen	" og Søndagen før Nytaar	
Fredericia	14228	19/6 11	12	"	" Søndagen før Nytaar	Bestemmelserne om Lægeundersøgelse og Sundhedsattest gælder ikke for Handels- og Kontorlærlinge
Hjørring	9473	20/10 10	12	"	Aftenerne før Folkekirkens Søn- og Helligdage 14 Dage før Juledag Søndagen før Nytaar 1. Søndag i Maj og Novbr. Større Dyrskuer og Markedsdage, stedl. Sammenkomster og Festligheder.	
Holbæk	5915	11/9 09	12	"	Aftenerne før Folkekirkens Søn- og Helligdage 14 Dage før Juledag	
Holstebro	6861	10/5 11	11	"	„de Aftener Butikkerne lovligt holdes aabne" 14 Dage før Juledag Søndagen før Nytaar	
Horsens	23843	16/1 09	10	" (Maksimalarbejdstiden er fastsat til 10 Tim. pr. Døgn)	som i Hjørring-Vedtægten	Vedtægten omfatter ogsaa Kontorvirksomhed
Kallundborg	4732	5/5 08	12	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen	Aftenerne før Folkekirkens Søn- og Helligdage 14 Dage før Juledag	
Kjøbenhavn	462161	23/5 03	12	"	" og Søndagen før Nytaar	
Kolding	14219	29/10 09	12	"	"	
Odense	42237	27/2 08	12	"	"	Vedtægten omfatter ogsaa Kontorvirksomhed
Randers	22970	17/1 10	12	"	"	
Ribe	4071	15/10 08	10	" (Maksimalarbejdstiden er fastsat til 11 Tim. pr. Døgn)	Aftenerne før Folkekirkens Helligdage 7 Dage før Juleaften	Vedtægten omfatter ogsaa Kontorvirksomhed
Ringsted	4045	15/3 09	12	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen	" 7 Dage før Juledag	
Roskilde	9696	16/7 10	12	"	Aftenerne før Folkekirkens Søn- og Helligdage 14 Dage før Juledag Søndagen før Nytaar	Bestemmelserne om Lægeundersøgelse og Sundhedsattest gælder ikke for Handels- og Kontorlærlinge
Silkeborg	8792	21/7 11	12	" (Maksimalarbejdstiden er fastsat til 10 Tim. pr. Døgn)	7 Dage " før Julen	
Svendborg	12667	13/7 10	12	Ingen	Ingen	
Vejle	17261	15/9 09	10	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen (Maksimalarbejdstiden er fastsat til 10 Tim. pr. Døgn)	Aftenerne før Folkekirkens Helligdage 7 Dage før Julen	Bestemmelserne om Lægeundersøgelse og Sundhedsattest gælder ikke for Handels- og Kontorlærlinge
Viborg	10885	6/4 10	10	Kl. 8 Aften—Kl. 6 Morgen	Aftenerne før Folkekirkens Søn- og Helligdage 14 Dage før Juledag Søndagen før Nytaar	

byggere) af Landets 75 Købstæder og Handelspladser med Kjøbenhavn og Frederiksberg (med 1,109,726 Indbyggere).

Iøvrigt fordeles Vedtægterne meget uensartet. De er gennemførte i alle Byer med over 20,000 Indbyggere, men af de 9 Købstæder med 10—20,000 fattes Vedtægterne i Helsingør, Svendborg og Slagelse, ligesom i Rønne, Nakskov, Nyborg og Næstved, Korsør og Frederikshavn, der tilhører Befolkningsgruppen: 7—10,000. Samtlige „Vedtægtsbyer" er Købstæder med over 4,000 Indbyggere, — ialt 41 Byer, medens ingen af de 34 Smaa-Købstæder (med under 4,000 Indbyggere) har gennemført kommunale Vedtægter. (Sluttes.)

Ti Aars Fremskridt.

Medhjælperbevægelsen i Storbritannien.

Af *John Turner*, London.

Mr. John Turner, Organising Secretary i vor engelske Broderorganisation „National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehosemen and Clerks", har under Titel „Ten years progress" tilsendt os etterfølgende interessante Artikel, som vi gengiver i Oversættelse. Slutningen følger i næste Nr.

FOR et langt Aaremaal siden var der ingen, der troede det muligt, at Handels- og Kontormedhjælperne her i England kunde rejse en Standsorganisation af samme Art som de Sammenslutninger, der har vist sig saa heldbringende for Haandens og Aandens faglærte Arbejdere. — Naar fremragende Statsmænd har udtalt deres Sympati for Forslag om Lovgivning for tidlig Butikslukning, har de begrundet deres Standpunkt og Nødvendigheden af Statens Mellemkomst under Henvisning til den sociale Hjælpeløshed, der raadede blandt dem, der tjente deres Brød paa den anden Side Disken, — og tilvisse syntes det netop at staa saaledes til for Medhjælperne.

Flere Organisationsforsøg blev foretaget blandt de londonske Medhjælpere i Begyndelsen af Firserne i forrige Aarhundrede, — men uden Held. Disse Forsøg fulgtes af den betydningsfulde Bevægelse — om en egentlig Organisation var der ikke Tale — der er kendt under Betegnelsen „Shop Hours League" (Butiksluknings-Ligaen). Det skyldes Ligaens Agitation, at den første Butikslukningslov, der fastsatte Arbejdstiden for unge Mennesker under 18 Aar til maximalt 73 Timer ugentlig incl. Spisetider, gennemførtes. Men netop fordi denne Bevægelse ikke bundfældede sig i en blivende Organisation, blev Medhjælpernes Betragtningsmaade — i hvert Fald i London — afgørende paavirket i den rigtige Retning. Man følte sig ikke mere virkelig tilfredsstillet ved Tanken om tidlig Butikslukning, efterat Begrebet: Begrænsning af Arbejdstiden — med eller uden Regulering af selve Lukketiden — havde fæstnet sig i Bevidstheden. Derimod antog dette Anliggende næppe en saa radikal Form i Provinserne, hvor selve Problemet langtfra viste sig saa indviklet som i London og de større Byer, men det har dog stadig gennemsyret Landet, indtil det nu maa anses som den almindelige Mening blandt den tænkende Del af Medhjælperstanden, og har funden Udtryk i den nuværende Medhjælperbevægelses Forslag til Lovgivningen.

Henimod Udgangen af 1889 skete det første Forsøg paa at danne

EN FAGLIG MEDHJÆLPERORGANISATION I LONDON,

der resulterede i en fast Fagsammenslutning. Den døbtes „The United Shop Assistants' Union". Det blev den store Dokstrejke, ledet af den nuværende Arbejdsminister, og dens Held til at gennemføre en Minimumsløn, der tilskyndede alle Arbejdergrupper til at organisere sig. — Indenfor Detailhandelen oprandt der samtidig en ny Æra. Handelsselskaberne med begrænset Ansvarlighed grundlagde deres talrige Udsalg, særlig i Kolonialfaget, og tog ved deres smarte Start og øvrige Held Luven fra den gamle Handelsgeneration. Alt dette befordrede de nye Organisationsbestræbelser og krævede egnede Forholdsregler, saavel som det ønskelige i en permanent Modvægt mod disse Foreteelser.

Der oprettedes en Række lokale Medhjælperforeninger i Provinserne. En Organisation i Manchester, der gav Stødet til at der dannedes Afdelinger i de omliggende Byer i Lancashire, kaldte sig „National Union of Shop Assistants", — et Navn den tilfældigvis skænkede den senere Sammenslutning. I Syd-Wales var der fremstaaet et Medhjælperforbund; det udfoldede et saa energisk Arbejde for tidlig Butikslukning, at Virkningerne deraf mærkes den Dag idag.

I 1891 afholdtes der en national Konference i Birmingham; den resulterede i et løsere organisatorisk Samarbejde mellem de repræsenterede Organisationer, idet man benyttede Manchester-Foreningens Navn for det nye Forbund. Fra dette Møde er det, at „The National Amalgamated Union of Shop Assistants etc." daterer sin Fødsel. Imidlertid kan der dog ikke noteres Resultater før 1893. Londoner Unionen var ikke repræsenteret ved Birmingham-Konferencen og vedblev at bestaa som særskilt Organisation. Men 1898 gennemførtes en Sammenslutning af de tvende Forbund og samtidig knyttedes Ordet „amalgamated" til Navnet. At Fremgangen var meget langsom kan fastslaas deraf, at ved Slutningen af 1898 — det Aar da Sammenslutningen skete — androg det samlede Medlemsantal af begge Organisationer ialt kun 2,897, — ikke meget efter 8—9 Aars Anstrengelser. Fra denne Tid øgedes Medlemsantallet imidlertid betydeligt. I Løbet af 3 Aar, fra Slutningen af 1897 — Aaret forinden „The National Union" tilsluttedes det fornævnte Forbund — til ultimo 1900, steg Medlemsantallet fra 2,323 til 7,551, medens Indtægterne voksede fra £ 2,303 18 s. til £ 7,697 2 s. 2 d., der viser, at Medlemmerne yder større Kontingent end forhen. De to eller tre Aar før 1900 kan siges at have afgjort, hvorvidt Fagorganisationerne vilde opnaa at faa Fodfæste blandt Handelsmedhjælperne her i Landet. Samtidig med Organisationsbevægelsens Udvikling blandt Medhjælperne i private Forretninger har deres Kolleger i de kooperative Foretagender organiseret sig.

„THE AMALGAMATED UNION OF CO-OPERATIVE EMPLOYEES"

stiftedes i 1891 og begyndte at udbetale Understøttelse til sine Medlemmer i 1895. Organisationen, hvis Fremgang foregik langsomt i de første Aar, er vokset meget hurtigt i de sidste Aaringer, Naturligvis har den haft den store Fordel at have — for den overvejende Del — velvillige Principaler i Ryggen. Flertallet af de kooperative Selskaber stiller deres Forsamlingslokaler til gratis Raadighed for Medhjælperne og opfordre dem til at slutte sig til deres Fagorganisation. Og nogle af disse Virksomheder gaar endog saa vidt, at deres Vedtægter paabyder, at alle Medhjælperne skal være Medlemmer af deres faglige Forening, naar en saadan findes paa Stedet. I Slutningen af Juni 1900 var Medlemsantallet 6,276 med en Aarsindtægt af £ 3,899.

Desuden er et andet Forbund opstaaet i Irland siden 1900: det er for Tiden begrænset til Manufaktur- og derhenhørende Brancher, men har til Hensigt inden ret længe at aabne sine Rækker for andre Medhjælpergrupper. Forbundets Navn er „Irish Drapers' Assistants Benefit and Protective Association". Kolonialmedhjælperne har adskillige Lokalforeninger i Irland, men naar undtages Foreningerne for Medhjælpere i Levnedsmiddel- og Kolonialbranchen i Dublin og eventuelt i Cork og Belfast, har de kun ringe Betydning. „The Purveyor's Assistants of Dublin" er den bedste faglige Forening af dem alle; den yder sine Medlemmer Arbejdsløshedsunderstøttelse og er tilsluttet Dublin Trades Council.

I England findes ogsaa et Par Lokalforeninger, der fremtræder som Harmoniforeninger („friendly societies"), men er begrænsede til Kolonialfaget og arbejder for lokale Opgaver. Skønt de er velledede opnaar de ingen Indflydelse udenfor deres lokale Omraade, — og dér er den endda saare beskeden. Saaledes findes „Liverpool and District Grocers' Assistants' Society" med et Medlemstal af et eller to Hundrede og „Portsmouth and South of England Grocers 'Assistants' Association" med ca. 100 Medlemmer.

Dernæst findes „National Association of Grocers' Assistants'", en meget mystisk Organisme med enkelte Afdelinger i England og Irland. Det er vanskelig at meddele Enkeltheder vedrørende denne Organisation. At dømme efter de magre Oplysninger, man kan samle i Regnskabet, syntes den at have ca. 800 Medlemmer. Imidlertid er det ikke en selvstændig Forening og derfor af ringe Vigtighed, hvorfor ogsaa de fleste Trades Unions her i Landet har afslaaet at træde i Forbindelse med den. Den sidst udsendte Beretning udtaler Haabet om, at Foreningen snart maa naa frem til en selvstændig Position. Dersom dette lykkes, og den samtidig kan frigøre sig fra nogle nærmest hæslige Overleveringer, er der Udsigt til at den nu kan komme paa Højde med de moderne Tendenser blandt dem, der beskæftiges i Forretningslivet.

Medhjælper-Sange.

CENTRALORGANISATIONENS Sangbog er udkommen. Herefter tør det — med en altfor benyttet Trivialitet — siges, at et længe følt Savn er afhjulpet. Thi der er ingen Tvivl om, at man ofte i Afdelingerne har savnet en saadan Samling gode, for

festlige og alvorlige Sammenkomster egnede, Sange. Hidtil har Sangvalget altfor hyppigt været overladt Tilfældigheden og Resultatet har ikke altid udvist Lødighed.

Den rigtige Sang paa rette Sted kan indeholde en Agitationens Gave, og derfor indgaa som et særligt Led i det vækkende og sociale Oplysningsarbejde, vi udfolder blandt vore Standsfæller. Vore Sange — som gode Sange overhovedet — bør lyde dér hvor organiserede Medhjælpere samles, fordi de gode Sange kan tale stærke Ord til de bedste Følelser i os, og lade hver enkelt Stemme føle sig i Besiddelse af hele Korets Styrke. Saaledes giver Sangen Tillid, Mod, Begejstring.

„Medhjælper-Sange", der indeholder henved et halvt Hundrede Medhjælper-, Ungdoms- og nationale Sange, vil utvivlsomt let finde Udbredelse i Medlemskredse. Hertil vil den smagfulde Udstyrelse ikke mindst bidrage. Titelbladet er — ligesom de smaa pyntelige Vignetter over de forskellige Afsnit — udført af Tegneren Dyva, der med Anvendelse af nogle velafstemte Farver har opnaaet et virkningsfuldt Hele. Teksttrykket er udført i to Farver og saavel Bind som Papir er fremgaaet af prima Kvaliteter.

Vilh. Hansen, der har besørget Udgivelsen, indleder „Medhjælper-Sange" med et Forord, hvoraf vi hidsætter følgende:

> Mere end et Aarhundrede er forløbet, siden Peter Andreas Heiberg tolkede Handelens Pris i Stroferne: „Gid Handel og Søfart florere, vi har vores Velstand fra dem". Siden da er Handels-Generationer fulgt efter hverandre — lige fattige paa Sange som paa fælles idéelle Maal.
>
> Først det sidste Tiaar varslede en ny Tid, hvor nye Idealer lysnede paa den merkantile Ungdoms Vej og Sangen lød taktfast fra Medhjælperstandens Fortrop. — Som Medhjælperbevægelsen satte Standen idéelle Maal, gav den Handels- og Kontormedhjælperne ildnende og vækkende Sange. Thi en villende Ungdom uden Begejstring, der udløser sig i fuldttonende Sange, er en Selvmodsigelse.
>
> Derfor fremgik Medhjælpersangen af vor egen Kreds, undfangen i Kampiver, Samfølelse og Fremtidstro, — et Agitationens Middel, der taler til Hjertet og Følelserne som det skrevne og talte Ord har Bud til Hjernerne.
>
> Hensigten med dette Sanghefte har været at samle de bedste af disse Medhjælpersange, der sungne ved Møder, Stævner og Sammenkomster kan meddele Deltagerne den rette Stemning og skabe den aandelige Vekselvirkning, der hyppigt er den bedste. Befordrer af Organisationstanken. Hertil knytter sig Sange, der især har Bud til Ungdommen, og et skønsomt Udvalg af vore smukkeste nationale Sange, — nye som gamle, men dog evig unge Melodier, der skal fortrænge de Døgnvise-Flaner, der ogsaa i Medhjælperkredse breder sig frækt paa Bekostning af de Strofer, „der lægger os paa Læben hvert godt og kraftigt Ord".

„Medhjælper-Sange" er kun trykt i et begrænset Oplag, saaledes at det straks kan udsælges. Vi er overtydet om, at Sangbogen snart vil være udsolgt og anmoder derfor Afdelingerne om snarest at indsende Bestillinger, der effektueres i den Orden, de modtages. Prisen — 25 Øre — svarer til vor Kostpris, og andrager i Virkeligheden kun ca. Halvdelen af sædvanlig Bogladepris.

Conto pro diversi.

„En Skønhedsdyrker".

Tillad mig Hr. Chr. J. Hendil at knytte et Par Bemærkninger til Deres Artikel under ovenstaaende Overskrift i D. H. K. M. T. Nr. 19. De stiller os overfor to Personer „En Skønhedsdyrker" og „en Købmand af den gamle Skole". Deres Karakteristik af Skønhedsdyrkeren vil jeg lade passere, den er muligvis rigtig. Slig en Herre falder det vel heller ikke i Enhvers Lod at kende; thi en saadan Fremtoning er saare sjælden i de smaa Byer. Af Købmænd af den gamle Skole har jeg kendt flere, dog ingen Sinde nogen, der i en saadan Skønhedsdyrker saa Idealet for en Handels- og Kontormedhjælper. — Det er ikke Ret at ville hævde, at et sligt forfaldent Subjekt som Deres „Skønhedsdyrker" er eller kan have været Idealet for „Købmænd af den gamle Skole". Thi det er saa langt fra Virkeligheden som muligt. Men Hr. Hendil, hvis virkelig et Par Personligheder af den Art, De skildrer, er dukket op paa Deres Vej, hvorfor saa ikke tildække dem begge med Glemselens barmhjærtige Slør, saa meget mere som den ene jo alt har drukket sig ihjel og den anden — hans Beundrer — forhaabentlig snart gør ham Selskab.

Som Typer passer de ikke. *Chr. N.*

25 Aars Jubilæum.

Vor velkendte, skattede Kollega, Herr Anger Ipsen, Hjørring, kunde den 1. Oktober fejre Kvarthundrede-Aarsdagen for sin Ansættelse paa Børglum Herredskontor. Herr Ipsen havde ønsket, at Dagen forløb i Stilhed, og kun enkelte Indviede naaede at sende Jubilaren en Traadhyldest. Vi er saa heldige at være blandt de sidstnævnte, men føler os imidlertid i god Forstaaelse med Centralorganisationens Medlemmer, naar vi — lidt post festum — her bringer de Manges Lykønskning til Herr Ipsen.

Fru Elsa Dybwad,

den kendte norske Koncertsangerinde, der for Tiden gør glimrende Furore i Sydsverrig, vil forventelig i indeværende Maaned give en Viseaften i Kjøbenhavn. Naar vi bringer denne — paa dette Sted lidt usædvanlige — Meddelelse, skyldes det den Omstændighed, at den norske Kunstnerinde er vor bekendte norske Kollega, Redaktør Chr. Dybwad's Hustru.

Og vi kunde tænke os, at mange af vore kjøbenhavnske Kolleger — ogsaa af denne Grund — vilde benytte Lejligheden til en nydelsesrig Aften.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 6. Septbr. paa „Hafnia".

Formanden, Herr N. C. Nielsen-Lindquist, bød Velkommen, hvorefter Forretningsfører Petersen valgtes til Dirigent og straks gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Heraf fremgik det, at der havde været en Tilgang af 25 og en Afgang af 19 Medlemmer. Der var afholdt 3 Bestyrelsesmøder samt en Del Udvalgsmøder, hvis Arbejde navnlig havde omfattet Syvlukningen — som det delvis var lykkedes at gennemføre — og det nordjydske Medhjælperstævne, hvori Foreningen havde deltaget sammen med Afdelingen fra Hjørring og Frederikshavn. Endvidere oplyste Formanden, at Foreningen havde anmeldt Indehaveren af „Vare-Børsen" for Overtrædelse af Lukkeloven, men at bemeldte Indehaver ved den herværende Politiret var bleven frifunden. Frifindelsesdommen var gennem Hovedkontoret sendt til Justitsministeriet, for at afæske Ministeriets Kendelse i denne Sag.

Formanden meddelte, at han paa Grund af Sygdom saa sig nødt til at nægte Modtagelse af Genvalg til Bestyrelsen, og takkede for den forløbne Tid. Wolthers takkede paa Foreningens Vegne Herr Lindquist for hans store Arbejde og aldrig svigtende Interesse i Foreningens Tjeneste, hvortil Forsamlingen ensstemmigt sluttede sig. Derefter valgtes som Bestyrelsesmedlemmer: Frk. Berg, Bogholder P. M. Berg og Kommis J. Jensen.

Som Lokale- og Forlystelsesudvalg valgtes: Frk. Berg, Bogholder Wolthers, Bogholder K. Thomsen Assistent Th. Christensen og Forretningsfører Petersen.

Som Revisor genvalgtes ensstemmigt Translatør Rasmussen.

I et senere afholdt Bestyrelsesmøde lykkedes det ikke at faa valgt en Formand, hvorfor Bestyrelsen besluttede at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling og stille Mandaterne til Raadighed.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 27. Septbr. paa „Hafnia".

Bogholder Wolther indledede og meddelte, at det ikke var lykkedes at formaa nogen af Bestyrelsesmedlemmerne til at overtage Formandshvervet; samtlige Medlemmer stillede derfor Mandaterne til Raadighed. Han henstillede til Generalforsamlingen, enten under Haanden at sikre sig Tilsagn fra et Medlem om at være villigt til at overtage Hvervet, eller ogsaa at stille Forslag om Lovændring, hvorefter Generalforsamlingen selv skal vælge Formand.

Kommis Bender kritiserede Bestyrelsen og optog Forslaget med Hensyn til Valg af Formand. Efter en Diskussion, hvori blandt andre deltog Wolthers, Bender, Frk. Berg og Th. Hansen, hvori Wolthers stillede det førstnævnte Forslag som sit, og Th. Hansen stillede Forslag om at skride til Bestyrelses-

valg paa almindelig Maade, vedtoges Benders Forslag. Derefter vedtoges med kvalificeret Majoritet de fornødne Lovændringer, hvorefter Th. Hansen valgtes til Formand. Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes: Frk. Berg (Genvalg), Bogholder K. Thomsen (Genvalg), Kommis F. Bender (Nyvalg), Kommis V. Bindslev (Nyvalg) og Kontorist H. Hansen (Genvalg) og som Suppleanter Kommis J. Jensen og Kommis Christensen.

Bestyrelsen har senere konstitueret sig med F. Bender som Næstformand, Frk. Berg som Kasserer og H. Hansen som Sekretær.

Der vil i Lighed med foregaaende Aar blive afholdt ugentlige Medlemsmøder, hvor faglige og andre Emner vil blive drøftede.

Sekretæren.

Aarhus. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes den 28. Septbr.

Joh. Petersen valgtes til Dirigent og gav straks Ordet til Formanden, der aflagde Beretning. De Herrer Sjælland og C. Jensen ønskede Oplysning om flere Sager, som Formanden ikke havde medtaget i Beretningen. Formanden og Kassereren gav de ønskede Oplysninger. Derefter udspandt der sig en længere Diskussion om Fornøjelserne indenfor Afdelingen.

Under „Eventuelt" meddelte Ch. Sørensen om forskellige Kursus, der var tilbudt Afdelingen og anmodede Medlemmerne om at tegne sig til disse, ligeledes anmodede han Medlemmerne om at støtte „en gros-Hus"-Annoncerne til D. H. K. M. T.

Hovedbestyrelsesmedlem, Afdelingens tidligere Formand, Robert Petersen, der overværede Generalforsamlingen, takkede fordi han havde faaet Lov til dette og omtalte de forskellige Opgaver, der ligger for. Robert Petersen sluttede sin lille velformede Tale med at udbringe et Leve for C. O. og Afdelingen.

Med Ønsket om al Fremgang for Afdelingen sluttede Dirigenten derefter Generalforsamlingen. *V. J.*

Fredericia. Onsdag den 27. Septbr. afholdt Afdelingen ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1) Valg af Formand. 2) Valg af 1 Bestyrelsesmedlem. 3) Valg af 2 Suppleanter. 4) Valg af 2 Medlemmer til Programudvalget. 5) Eventuelt.

Generalforsamlingen aabnedes af Formanden, Herr Ludvig Mogensen, der bød Velkommen og bad om Forslag til Dirigent. Valgt blev Herr Jens Devantier ensstemmigt.

Den afgaaede Formand aflagde derpaa en kort Beretning for den Tid han havde været Formand. — Beretningen godkendtes ensstemmigt.

Efter en liden Disput mellem forskellige Medlemmer og den afgaaede Formand om Grunden til, at han nedlagde sit Mandat, skred man over til Dagsordenen.

Til Formand valgtes Frk A. M. Carlsen, der takkede for Valget og lovede at arbejde efter bedste Evne for Foreningen.

Til Bestyrelsesmedlem valgtes Herr Ludvig Mogensen.

Som Suppleanter valgtes D'Herrer Bodakowsky og N. Worm.

Til Medlemmer af Programudvalget D'Herrer Oluf Nielsen og Ludvig Mogensen.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Smaating, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Bestyrelsen har senere konstitueret sig med Herr Oluf Nielsen, Næstformand, Fr. Nielsen, Kasserer, Ludvig Mogensen, Sekretær. *Sekretæren.*

Helsingør. Afdelingen afholdt den 3. Oktober sin halvaarlige Generalforsamling. Formanden, Herr E. Olsen, aabnede Mødet og bød Velkommen. Hr. Elding valgtes til Dirigent. Formanden aflagde derefter Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne halve Aar. Kassereren, Hr. Nørgaard, fremlagde det reviderede Regnskab som godkendtes. Paa Forslag af Herr Nørgaard vedtoges det at indskrænke Bestyrelsesmedlemmernes Antal til 5.

Da Formanden, Herr Olsen, ikke ønskede Genvalg, valgtes Herr Nørgaard til Formand. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af: Frk. C. Jørgensen, Herr. Olsen, Herr Thysen og Herr Elding, Bestyrelsen konstituerede sig med Frk. Jørgensen som Kasserer, Herr Elding som Sekretær, Herr Olsen som Repræsentant for Bladet. Oplysnings- og Engageringsbureauets Forretninger varetages af Formanden Herr Nørgaard. Paa Forslag af Frk. Jørgensen vedtoges at sørge for, at 8-Lukningen blev overholdt. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. *Johs. E.*

Hjørring. Ord. Generalforsamling afholdtes den 25. September. Som Dirigent valgtes Bogholder Sørensen.

Sekretæren, A. Ipsen, aflagde Beretning, hvorunder Kassereren, A. Nielsen, gav Meddelelse om, at Medlemsantallet er 51, samt om Foreningens Status. Efter nogen Diskussion, hvori deltog A. Andreasen, Formanden H. Hein og Dirigenten, godkendtes Beretningen ensstemmigt.

Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes: A. Ipsen (Genvalg), V. Christensen (Nyvalg), A. C. Fonnesbech (Nyvalg), A. Møller (Nyvalg). Som Suppleanter valgtes: S. Søndergaard og A. Flach. Som Revisor genvalgtes med Akklamation: H. Møller.

Efter en indgaaende Diskussion vedtoges ensstemmigt saalydende Forslag:

„Der bevilges indtil en Fjerdedel af de Udgifter, som Medlemmer præstere Kvittering for at have anvendt til faglige Undervisningskursus i Vinterhalvaaret 1911/12 — dog højst ialt 30 Kr. — og saaledes, at den nævnte Fjerdedel eller de 30 Kr. fordeles forholdsvis mellem dem, som præstere Kvitteringer for saadanne Udgifter — alt under Bestyrelsens Kontrol.

De Medlemmer, som ønske Andel i Tilskudet, skal underrette Bestyrelsen, forinden de paabegynde saadanne Kursus, og om hos hvem Kursus ønskes. Udbetalingen sker 1. April 1912, inden hvilken Dato Kvitteringerne skal præsenteres Bestyrelsen."

Formanden forelagde Centralorganisationens sidste Regnskab og oplyste Medlemmerne om, hvilken Kapital Arbejdsløshedskassen nu ejer, hvorhos han mindede Medlemmerne om, at Regnskabet er fortroligt og kun for Medlemmerne.

Forskellige andre behandlede Anliggender blev det overdraget til Bestyrelsen at afgøre, derunder ogsaa Arrangementet af Stiftelsesfesten den 12. November.

Paa Bestyrelsesmøde den 29. s. M. konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: H. Hein, Formand, O. Christensen, Næstformand, A. Nielsen, Kasserer, A. Ipsen, Sekretær.

En Plan for Bestyrelsens Arbejde vedtoges, og der nedsattes forskellige Udvalg og vedtoges Plan for disses Virksomhed. *z.*

Kjøbenhavn. Repræsentantskabet har for Vintersæsonen lejet Lokaler i Sass' Selskabslokaler (fh. Mygind), Linnésgade 25, hvor hyggelige Lokaler staar til Raadighed for Foreningens Medlemmer hver Onsdag undtagen første Onsdag i Maaneden. I Maanedens første Uge vil Mødeaftenen falde paa en anden Dag, hvilket for hver Gang vil blive meddelt Medlemmerne.

Der vil i Vinterens Løb hver Onsdag blive afholdt Foredrag af faglig og almen belærende Art, ligesom der en Gang maanedlig vil blive arrangeret en mindre tvangfri, selskabelig Sammenkomst.

Repræsentantskabet forventer, at Medlemmerne vil opmuntre det i dets Arbejde, ved at møde flittigt op hver Gang der kaldes.

Onsdag den 18. ds. Kl. 9 Aften taler Centralorganisationens Formand Jens Johansen. Emne: „Medlemsrettigheder og Pligter."

Billetter til Zoologisk Have faaes paa Kontoret, Bagerstræde 5, 1, Telefon 8143.

Den 5. Oktober afholdt samtlige Fagafdelinger Generalforsamlinger med Dagsordenen: Valg af Bestyrelse.

I Kontorafdelingen valgtes til Formand Jens Johansen, til Bestyrelse Niels Christensen, Kr. Møller, Frk. Kortegaard og Fru Hammer.

I Kolonialafdelingen: Formand A. Poulsen, til Bestyrelse Axel Steckhahn, Ingv. Jensen, Wulf Beirmann og Th. Petersen.

I Manufakturafdelingen: Formand P. Petersen, til Bestyrelse: G. Monrad, M. Østerling, J. Bech og J. Chr. Lund.

Den ekstraordinære Generalforsamling aabnedes af Formanden, Fr. Møller, der oplyste, at Grunden til denne Forsamlings Indkaldelse var et paa Fællesbestyrelsens Initiativ udarbejdet Forslag til Lovændringer af vidtrækkende Natur. Formanden paatalte det utilbørlige i, at de 4 kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer havde tilladt sig for egen Regning at udsende Opraab til Medlemmerne om at give Møde.

Til Dirigent valgtes Jens Johansen, som straks gav Ordet til Fællesbestyrelsens Ordfører Chr. Karlsen, der forelagde det af Fællesbestyrelsen stillede Lovændrings-Forslag. Da Forslaget ikke vedtoges, skal man indskrænke sig til en ganske kortelig Omtale af de Principper, hvorover det var bygget. Forslaget tilsigtede en Forandring af den nuværende Sammensætning af Ledelsen for den kjøbenhavnske Afdeling under C.-O., idet man ansaa den bestaaende Ordning, — hvorved Styrelsen ikke vælges direkte af Generalforsamlingen, men gennem de forskellige Underafdelinger — for meget uheldig. Der stilledes derfor nu Forslag om, at Underafdelingerne ophævedes og at Foreningen fremtidig lededes af en Styrelse, hvis Medlemmer vælges direkte af Generalforsamlingen. Tal. mente, at hele det kjøbenhavnske Afdelings-System var uheldigt for den lokale Bevægelse. Forslaget indeholdt tillige Bestemmelse om Afholdelse af 2 aarlige Generalforsamlinger, idet man mente, at én aarlig Generalforsamling var for lidt for en Forening som vor.

Forslaget blev ivrigt imødegaaet fra forskellig Side, særlig af Vilh. Hansen, og Resultatet blev, at hele Forslaget ved Afstemningen pure forkastedes.

Næste Punkt paa Dagsordenen indeholdt det saa ofte debatterede Navneforandrings-Spørgsmaal. Å. C. Alsøe stillede nemlig

Forslag om, at Foreningens Navn fremtidig skulde være: „Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn", og ved den foretagne skriftlige Afstemning vedtoges dette med 57 St. mod 17 (4 Stemmesedler afgaves blanke).

Det er at haabe, at dette aargamle Stridsspørgsmaal ved denne Afgørelse én Gang for alle er bragt ud af Verden.

Et andet af Å. C. Alsøe stillet Forslag om Ændring af Bestyrelsens Tal, led samme Skæbne som Fællesbestyrelsens Forslag.

De indtil da behandlede Punkter havde ikke Deltagernes Interesse i samme Grad som næste Punkt, der angik den af Hovedbestyrelsen mod Repræsentantskabet vedtagne Misbilligelse. Fr. Møller indledede Forhandlingen herom, idet han oplæste H.-B.s Skrivelse til Repræsentantskabet ang. Misbilligelsen. Repræsentantskabet og Fællesbestyrelsen havde ensstemmig vedtaget at tilbagevise denne, idet man maatte bestride H.-B. Berettigelse til ukaldet at tage Affære i denne Anledning Anledningen til H.-B.s Udtalelse var som bekendt den af Repræsentantskabet vedtagne Henstilling til Medlemmerne om ikke at benytte de boycottede Sporvejsselskabers Vogne, saalænge Striden om Organisationsretten stod paa. Tal. fremhævede med megen Styrke, at den foreliggende Situation var af ganske lokal Natur, og Repræsentantskabet kunde ikke erkende, at det ved det Foretagne havde overtraadt C.-O.s Love § 8. Tal. betonede, at der paa det Tidspunkt, Henstillingen udsendtes, ikke var Tale om en alm. Lønstrid, men derimod om et Forsøg fra Arbejdsgivernes Side paa at knægte Arbejdernes Ret til at organisere sig.

Der rejste sig om dette Spørgsmaal en meget hidsig Diskussion, der gav et udmærket Billede af den Interesse, hvormed det er fulgt af Medlemmerne. Fra H.-B.s Standpunkt talte Vilh. Hansen i hæftige Ord om den Fejl, han mente her var begaaet af de Mænd, der var sat til at lede Afdelingen. Der var her ikke Tale om et partipolitisk, men om et rent principielt Spørgsmaal. Tal. hævdede, at C.-O. maatte og skulde være en ren faglig Organisation, der afholdt sig fra Deltagelse i al Døgnpolitik. Anderledes havde Forholdet stillet sig, om nogen af vore Medlemmer var optraadte som Strejkebrydere, men da dette ikke var Tilfældet, var det Organisationens Pligt at holde sig neutral.

Efter vægtige Indlæg for og imod af flere af Foreningens ældste og bedste Medlemmer stilledes der følgende Forslag til Dagsorden:

„Generalforsamlingen godkender den af Repræsentantskabet indtagne Stilling under Sporvejskonflikten, og gaar derefter over til næste Sag paa Dagsordenen."

Denne Dagsorden forkastedes med 28 Stemmer mod 27, medens flere Deltagere afholdt sig fra at stemme.

Formanden, Fr. Møller, meddelte derefter Generalforsamlingen, at efter det nu Passerede agtede Repræsentantskabet ikke at fungere videre, men stillede sine Mandater til Raadighed.

Som i sidste Nr. meddelt, valgtes da følgende Bestyrelse: Å. C. Alsøe, Formand, Chr. Karlsen, Næstformand, O. Hammer, Kasserer, og Frk. Johanne Andersen, Sekretær. Til Revisorer valgtes Østerling og J. Christensen, og til Revisorsuppleant J. Chr. Lund.

Generalforsamlingen, der havde været besøgt af godt 100 Medlemmer, sluttede med et Leve for Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen.

L. & K.

Afleveret til Posten den 14. Oktober.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen.* Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller,* København L., Ægirsgade 68,1. Telefon Taga 894 x

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Å. C. Alsøe,* Købmagergade 19⁴.
Jylland, *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *N. Christensen Krogh,* Odense, Vestergade 46,2.
Sjælland, *Chr. Johansen,* Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Mørksgade 10	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hasager Boss*	Ch. O. Kofoed (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olsen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*J. P. Godtfredsen*	Østergade 58	*Sv. Tr. Fensholt*	Norgesgade 19
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	Frk. *A. C. Carlsen*	Soc.-Dem. Kontor	*Fr. Nielsen*	F. Molbech
Frederikshavn	*F. Nielsen*	Sagf. A. Nørgaard	*M. Sørensen*	Rich. Andersen
Grenaa	*Carl Nielsen*	Torvet 15	*V. Berg*	Østergade 5
Helsingør	*Chr. Nørgaard*	Hestemøllestræde	Frk. *Caritta Jørgensen*	Guldsmed Andreasen
Herning	*Peter Christensen*	Bredgade 49	*M. Kongshaug*	Handelsbanken
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		Bogh. *Jens Jensen*	
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*A. Bitsh-Lauridsen*	N. P. Jespersen
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn,	*A. C. Alsøe*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Tirsdag og Torsdag Aften fra Kl. 8—9
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*A. Poulsen*			
Manufaktur	*P. Petersen*			
Lemvig	*E. Jespersen*	N. S. Mehlsen	*C. Andersen*	Boghandler Riegels
Nakskov	*A. Asmussen*	Carl A. Rasmussen	*A. Asmussen*	Carl A. Rasmussen
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*Rich. Iversen*	J. S. Grams Eftf.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*H. Søgren Petersen*	Brogade	Frk. *Helene Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Chr. P Hansen*	Akselhus
Odense	*N. Christensen-Krogh*	Vestergade 46, 2	*N. Christensen-Krogh*	
Præstø	*A. Jensen*	Anthon Petersen	*A. Jensen*	Anton Petersen
Randers	*Hjalmar Møller*	Brødregade 18	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe				
Samsø	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*Chr. Nielsen*	Torvet 7	*Chr. Jensen*	Manufakturhuset
Skanderborg			*Høgh-Andersen*	
Skive	*Oscar Jensen*	Aage Henriksen	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*H. Madsen*	Storegade 13	*H. Madsen*	Storegade 13
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling
Stubbekøbing	*Th. Petersen*	Herredsfuldm. Munk	*Nanna Strange*	Chr. Boas
Struer	*Helmer Olsen*		*E. Westergaard*	T. W. Jensens Sønner
Svendborg	*E. J. Rossleff*	Torvet	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Brandi*		*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Michael Nielsen*	Hvidehus Boglade	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 6, 1.
Viborg				
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1911. 11te Aargang.

AGITATIONS-HALVAARET.

KJØBENHAVNERNE I TÉTEN.

DER er ingen Fare for, at Centralorganisationen, trods de Aar, den lægger til sin Alder, skal stivne i Gammelkløgt eller det skal gaa os, som de Rørelser, der rejses under Kampgny, men hvis fængende Gnister Tiden slukner som Emmerne i et rygende Baal.

Dertil er de Arbejdsvidder, der byder sig til for os, for store og Opgaverne for mangfoldige. Derfor saa vi vor Organisation fæstnes, vore Institutioner udvikle sig og selve det solide Grundlag staa sin Prøve gennem Aar og Dag, uden at de ildnende Følelser, som er særegne for al Agitation, der sætter sig idéelle Maal, løb Fare at ebbe ud.

Med Efteraarets faldende Løv holder Agitationen, Møderne, de kollegiale Sammenkomster sit Indtog, — og at indvinde det bedst mulige for vore faglige Formaal, og i første Linie for øget og bestandig Medlemstilgang, bør derfor nu være Pligt og Virkemaal for vore talrige Tillidsmænd overalt i Afdelingerne. Dog viser der sig vel hist og her adskillig Slendrian og for ringe Pligtfølelse, saaledes som Sligt ikke undgaas indenfor en saa forgrenet Organisation som vor. Men i saa Tilfælde har Medlemmerne baade Pligt og Ret til at øve skaanselsløs Kritik og lægge Ansvaret i andre Hænder, fordi Centralorganisationens Fremgang i meget er afhængig af den lokale Indsats, der gives for vor Sag. —

Nu er Vinterhalvaarets Agitation aabnet, og det er kun i sin Orden at Kjøbenhavnerne er i Téten.

Vor lokale Organisation, der nylig lagde ud under Samlingsmærket „Handels- og Kontormedhjælpereningen i Kjøbenhavn" og med nye, virksomme Kolleger i Ledelsen, startede sin Agitationskampagne under gode Auspicier ved et talrigt besøgt offentligt Møde og med en Talerrække, der foruden et Par af Centralens kendte Ledere, talte den bekendte Statistiker, Docent Jacob Lindberg og en af Forgrundsmændene fra den sidste Finanskrise, den landskendte Bankdirektør Hassing Jørgensen.

Dette bemærkelsesværdige og for „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" særdeles vellykkede Agitationsmøde talte en stor Forsamling af ældre og yngre Standsfæller, der fyldte den stilfulde Festsal, Linnésgade 25. Talerne, der varieredes over Emnet „Vor Fremtid", fulgtes opmærksomt af Tilhørerne. Desværre nødsager vore stærkt begrænsede Pladsforhold os til et stærkt resumeret Referat af de Foredrag, der fulgte efter at Formanden, Herr Å. C. Alsøe, havde aabnet Mødet og Herr Prokurist Carl O. Poulsen overtaget Ordstyrerhvervet.

HERR DOCENT JACOB LINDBERG

delte det foreliggende Emne i 2 Spørgsmaal: Handelsstandens Vilkaar og Chancerne for Medhjælpernes Selvstændighed samt Fremtidsudsigterne for Medhjælperstanden, idet Tal. paapegede, at saafremt de oprindelige Selvstændighedsbetingelser var til Stede, var der hverken Tale om en egentlig Medhjælperstand eller om virkelige faglige Krav. Vi befinder os i en Overgangstid, men ligesom i Haandværk og Industri bliver Betingelserne for sikret Selvstændighed stedse ringere, — en Udvikling, som navnlig de sidste Aar afspejler. Saalænge Storindustrien befinder sig i indre Konkurrence behøver den Detail-Købmænd, men naar den ved større Sammenslutning monopoliseres, overflødiggøres Detailhandelen indenfor den paagældende Branche. Avancen bliver ringere for Detaillisten, Medhjælpernes Adgang til selvstændig Virksomhed forringes og de overgaar til Uddelere, Bestyrere, Agenter o. l. Taleren nævnede en Række illustrerende Eksempler paa, hvorledes de moderne Forretningsformer opstod indenfor forskellige Erhverv og Handelsbrancher, og Følgerne deraf: Konkurrencen fra Stormagasiner, Specialforretninger, Varehuse, Brugsforeninger, „Versandgeschäfte" o. s. v.

Men det moderne Forretningsliv aabner samtidig en Mulighed for Medhjælperne til bedre Vilkaar. Thi samtidig med den øgede Udnyttelse af Arbejdsevnen og større økonomisk Drift er der Chancer for bedre Gager og ordnede Arbejdskaar. Hertil kræves der imidlertid en stærk Organisation! „Jeg har" — sluttede Tal. — „fulgt Medhjælpernes Organisation med Interesse og kender de Resultater, man er naaet ved et energisk og især et udholdende Arbejde, der ikke er trættet under den Ligegyldighed, der endnu mødes fra Medhjælperne selv. Bliv ikke træt i dette Arbejde! Meld Dem frem for alt ikke fra, dersom De skulde opnaa en væsentlig Bedring af Deres Stilling, men føl Dem altid som Medlem af Standen og vær med til under alle Forhold at yde Deres Indsats i Arbejdet for en lysere og bedre Fremtid for Deres egen Stand." (Stærkt Bifald!).

HERR FORRETNINGSFØRER JENS JOHANSEN

henviste til, at Medhjælperne burde gøre sig det klart, at de var Handelsstandens Lønarbejdere og derfor vide at sikre sig deres Fremtid. For Flertallet blev Selvstændigheden kun en Illusion, en Lygtemand. — Der stilledes stadig øgede Krav til den personlige Dygtighed, men den lovbestemte Ordning af Lærlingevæsenet svarede ikke dertil, og Lærlingeloven har forlængst overlevet sig selv. Centralorganisationen beskæftigede sig blandt andet i 1904 med dette Spørgsmaal i en til Indenrigsministeriet gennem Arbejdsraadet indsendt Betænkning; men dette vigtige Anliggende er siden stillet i Bero. Tal. omtalte de herskende Lærlingeforhold, paapegede, at mange Forretninger var udprægede „Lærlingeudklækkings-Anstalter", hvilket bidrager til daarlige Medhjælperforhold, og sætter Præg paa Handelsstanden som Helhed gennem ringe Faguddannelse og usund Konkurrence. — Det maa kræves, at Lærlingeuddannelsen fyldestgør det moderne Forretningslivs Fordringer, og især at den teoretiske Undervisning faar en mere fremtrædende Plads; men en tilfredsstillende Ordning heraf nødvendiggør en Begrænsning af Lærlingens Arbejdstid. Her bør Principalerne have ligesaa stor Interesse som os, fordi det er lettere at arbejde med oplyste, kultiverede og socialt-dannede Medhjælpere end med en Stab af interesseløse Mennesker. Sluttelig omtalte Tal. Centralorganisationens understøttende Institutioner, navnlig Arbejdsløshedskassen og sluttede med under Bifald at opfordre Medhjælperne til at sikre sig i Fremtiden ved at organisere sig.

HERR BANKDIREKTØR HASSING JØRGENSEN

udtalte som Principal sin Sympati for Medhjælperorganisationens Bestræbelser, for at opnaa bedre faglige Tilstande, og beklagede at Interessen oftest er mere ved Fornøjelser end henvendt paa Fremtiden.

Arbejdsvilkaarene i Bankverdenen var vistnok bedre end i de andre Handelsfag, omend Medhjælperne almindeligvis først ved 30-Aars Alderen opnaar en saadan Stilling, at de kunde stifte Hjem. Ligeledes var det dér Kotume at sikre Medhjælpernes Fremtid ved Pensionskasser med ligelige Bidrag fra begge Parter. Dette styrkede det gode Forhold. Iøvrigt burde det være saaledes, at Organisationens Idé, Gensidighedsforholdet og de Bedrestilledes Pligt til at støtte de socialt Svagere, anerkendtes overalt. — Ogsaa de større Forretninger vilde altid se sin Fordel i at beholde sit Personale ved at sikre det ordentlige Løn- og Engagementsvilkaar, — hvad man ikke altid indsaa! Hvad angaar Tendensen til Detailhandlerstandens Formindskelse, da er den ikke særlig at beklage for Medhjælperne, fordi Smaakøbmændene oftest fører en lidet tilfredsstillende Tilværelse og man vist kan anslaa, at 70—75 pCt. af etablerede Forretninger gaar fallit, saaledes at en Mængde tidligere selvstændige Handlende maa søge andet Erhverv.

Derfor synes der at byde sig gunstigere Fremtidsudsigter for Medhjælperne i større Forretninger, hvor Organisationen naturligvis kan virke anderledes intensivt end i den enkelte Butik, og hvor en eventuel Strejke — hvorom der vel forøvrigt ikke var Tale — kunde faa langt større Rækkevidde. „Af de faldne Udtalelser" — sluttede Herr H. J. — „fremgaar det, at Centralorganisationen ikke mindst har sat sig det Maal at arbejde for bedre Handelsuddannelse. Herom gælder det ogsaa for Medhjælperne som om ikke at underkende sit eget Værd. Naar dette tages i Betragtning, ligesom man kan fastslaa, at Medhjælperbevægelsen falder i Traad med den økonomiske Udvikling i Tiden, tør man heri se den bedste Garanti for, at det vil lykkes at organisere Deres Stand!" (Stærkt Bifald!).

HERR REDAKTØR VILH. HANSEN

sluttede Talernes Række med en kort, agitatorisk Tale, hvori Tal. fremhævede, at det var selvmodsigende at regne med gunstige Fremtidsudsigter for Medhjælperstanden, før den lærte at gøre sig socialt gældende. Dette naaes ikke ved faglig Dygtiggørelse og bedre Undervisningsmetoder alene, men ved at Standen lærer at kende sig selv. Tal. paapegede den nye Arbejdsdeling og dens Indflydelse paa Medhjælperen, og drog Sammenligninger mellem kjøbenhavnske Medhjælper- og Arbejderindtægter gennem den sidste Snes Aar, der netop viste, at vor Stand havde forskertset sine samfundsmæssige Chancer. — Sluttelig trak Tal. en Række Paralleller mellem forskellige Samfunds- og Erhvervslag og Medhjælperne, og hævdede, at Organisationstankens sejrrige Gennembrud ikke alene betød social Hævdelse, men tillige national Styrkelse og at Medhjælperne havde deres Ansvar overfor Land og Folk, og derfor bør være med at bygge Fremtiden.

Slutningstalen, der hilstes med stærkt Bifald, efterfulgtes ikke af Diskussion og Dirigenten sluttede derfor Mødet med en Opfordring til Indmeldelse, — der ikke viste sig forgæves.

Ti Aars Fremskridt.

Medhjælperbevægelsen i Storbritannien.

Af *John Turner*, London.

(Sluttet).

FAGLIG SAMVIRKSOMHED.

MEDENS de tidligere nævnte lokale eller seperatistiske Foreninger kun kan opvise ringe eller slet ingen Fremgang, bestræber den moderne Organisationsbevægelse sig at forene de fælles faglige Interesser over det videst mulige Omraade. Og de Foreninger, der ikke forstaar dette, gaar ud af Sagaen.

Denne kortfattede historiske Oversigt viser, at tvende Organisioner — for en halv Snes Aar siden, ved Udgangen af 1900 — evnede at faa fast Grund under Fødderne, efter et Decenniums Tvivl og Kampe. — Nogle faa Kendsgerninger og Tal vil anskueliggøre det Fremskridt, der er gjort i det andet Tiaar. — Først skal nævnes et Par Tal vedrørende Medlemsantallet:

Organisation:	Medlemsantal:				
Amalgamated Union of Co-operative Employees	$^{30}/_{6}$ 1900	6,276	$^{30}/_{6}$ 1910	29,518
National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks	$^{31}/_{12}$ 1900	7,551	$^{31}/_{12}$ 1910	21,426
Irish Drapers' Assistants' Benefit and Protective Association	—	—	$^{31}/_{12}$ 1910	3,619
	1900:	13,827	1910:	54,563

Man kan imidlertid roligt gaa ud fra, at disse Tal er forøgede med nogle Tusinder siden de er samlede, og at det samlede Antal organiserede Medhjælpere — naar de smaa Lokalforeninger medregnes — nu kan anslaas til ca. 60,000.

Dersom de aarlige Indtægter sammenlignes, viser der sig en endnu større Forøgelse end i Medlemsantallet. Det fastslaar, at Organisationerne har vunden Medhjælpernes Tillid i langt højere Grad end forhen og at de yder et langt større Bidrag til dem nu end tidligere. Dette fremgaar af nedenstaaende Oversigt over de aarlige Indtægter:

	1900.	1910.
Amalgamated Union of Co-operative Employees	Lstr. 3,899	Lstr. 27,552
National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks	— 7,697	— 30,975
Irish Drapers' Assistants' Benefit and Protective Association	— —	— 3,472
	Lstr. 11,596	Lstr. 61,999

Medens Medlemsantallet i disse Organisationer saaledes voksede fra 13,827 i 1900 til 54,563 i 1910 sprang den aarlige Indtægt fra Lstr. 11,596 til Lstr. 61,999 (over $1^{1}/_{8}$ Million Kr.) i det samme Tidsrum. Og dette i Organisationer, der skylder sig selv alt!

Kassebeholdningerne er naturligvis meget betydelige. Endnu mere end ved Medlemstal og Indtægter viser Fremgangen sig i øgede Beholdninger. Ikke blot er de forøgede overordentlig, men Formuen er endog siden 1900 fordoblet pr. Medlem. Kort sagt: De tre Organisationer raader over Aktiva af ca 30 sh. pr. Medlem, — et betydeligt Beløb sammenlignet med de store Understøttelser, der er udbetalt, og den forholdsvis korte Periode, Organisationerne har eksisteret. Beholdningernes Forøgelse ses af følgende Tal:

	1900.	1910.
Amalgamated Union of Co-operative Employees	Lstr. 4,230	Lstr. 39,472
National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks	— 5,457	— 31,813
Irish Drapers' Assistants' Benefit and Protective Association	— —	— 5,560
	Lstr. 9,687	Lstr. 76,845

Men foruden disse Summer, raader de forskellige Afdelinger over Tusinder af Lstr., der benyttes til Fremme af lokale Formaal. Saaledes kan Medhjælperne i kooperative Virksomheder i deres sidste Beretning opvise Lstr. 2,420, der henføres til saadanne Beholdninger. De samlede Fonds, som disse tre Fagorganisationer ejer, kan derfor sikkert anslaas til Lstr. 80,000 (ca. Kr. 1,456,000).

UNDERSTØTTENDE FORMAAL.

Understøttelserne, som disse Organisationer har udbetalt til sine Medlemmer i de sidste 10 Aar, — væsentlig til Syge- og Arbejdsløshedsunderstøttelse — giver et tydeligt Vidnesbyrd om deres praktisk-fordelagtige Karakter. En overordentlig stor Sum af Nød og Lidelser er derved lindret. Tallene er veltalende:

Organisation.	Udbetalt Understøttelse. Periode	Lstr.
Amalgamated Union af Co-operative Employees	1901—1910	58,558
National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks	—	102,577
Irish Drapers' Assistants' Benefit and Protective Association	1902—1910	9,090
	1901—1910 (incl.)	Lstr. 170,225 (ca. $3^{1}/_{10}$ Mill. Kr.)

Det vil straks falde i Øjnene, at Understøttelsen, der er udbetalt til Medhjælpere i private Virksomheder, er næsten dobbelt saa meget pr. Medlem end til Medhjælperne i kooperative Forretninger. I Hovedsagen kan dette forklares derved, at det kooperative Engagement er langt mere stadigt og sikkert end i det private Erhverv. Arbejdsløsheden er derfor 10 pCt. i „The

National Amalgamated Union of Shop Assistants etc.", naar den kun er 10 pCt. pro mille i „The Amalgamated Union of Co-operative Employees" — eller som 10 : 1. Ogsaa Sygdomstilfældene viser ikke en saa høj Procent som i de private Forretninger. Det er aabenbart det bedre regulerede Arbejde og de bedre sikrede Arbejdskaar, i Forbindelse med de mange Timers Mindrearbejde, der gennemsnitlig kan regnes med pr. Uge, som er Skyld i den større Sundhed. I hvert Fald er disse Sammenligninger og Tal af megen Interesse og kan give Stof til adskillige Betragtninger vedrørende Udviklingen af Engagements-Forholdene i Engros- og Detail-Forretningerne.

Hensigten med denne Artikel er imidlertid ikke at give en Fremstilling af den Andel, som de nævnte Organisationer har i ethvert af de Anliggender, der vedrører Arbejdsforholdene i Storbritanniens og Irlands Butikker og Stormagasiner. Den egentlige Hensigt har været at paavise, at vore Organisationer vokser hurtigt i Medlemstal, Aktiva og Indflydelse. Deres Vækst har i Løbet af de henrundne 10 Aar været meget betydelig, i Særdeleshed naar det erindres, at for 20 Aar siden paastod man, at vi vilde være ude af Stand til at gennemføre en retlinet, uafhængig faglig Samvirksomhed.

Derfor er det værd at have i frisk Erindring, at Organisationerne ikke alene oprettedes, men ogsaa udviklede sig hurtigt og henimod udpræget faglige Maal.

DET KOMMENDE TIAAR.

De Understøttelser, der udbetales til Medlemmerne, særlig de arbejdsløse, ydes under den bestemte Forudsætning at dygtiggøre dem som mere økonomisk uafhængige, og modvirke Farerne for usund Konkurrence paa Arbejdsmarkedet. — Hvad angaar de Fagets Arbejdere, der er repræsenteret i disse Sammenslutninger, da er de omtrent ligelig fordelte deri. Saaledes maa to Tredjedele af de kooperative Medhjælpere sikkert henregnes til Kolonialfaget, medens henimod Halvdelen af Medlemmerne i „The National Amalgamated Union of Shop Assistants etc." maa anslaas til at høre til Kolonial- eller dermed sideordnede Fag. Man vil heraf se, at et afgjort Flertal af Medlemmerne i de tre Forbund henhører til Kolonialbranchen.

Alle Organisationerne er tilsluttet den internationale Medhjælper-Féderation, der som bekendt grundlagdes ved en international Medhjælperkongres i Paris 1900 og hvis Bureau er i Bryssel. Denne Samvirksomhed omfatter nu Medhjælperorganisationer i Frankrig, Spanien, Holland, Danmark, Norge, Serbien, Portugal, Australien, Belgien, England og Irland, — et internationalt stadigt voksende Frimureri af sort-frakkede Arbejdere. Og det er særligt glædeligt for os Englændere at se, at vore Organisationer benyttes som Model af vore kontinentale Kammerater.

De forløbne ti Aar har tilvisse været Vidne til en stor Forandring af de intellektuelle og materielle Udsigter for alle dem, der sysselsættes i det kommercielle Liv. Og de Data og Tal, vi har anført, turde fastslaa, at det saavel blandt overordnede som underordnede — tænksomme og fremskuende — Medhjælpere i stigende Grad forstaas, at de bør anlægge Forretningssynspunkter paa deres egne Anliggender.

Hvad de kommende ti Aar vil bringe kan ingen forudsige. Men det er dog utvivlsomt, at saafremt de der har Ansvaret i vore Organisationer, fremdeles viser almindelig Forsigtighed parret med Mod, vil Fremtiden bringe endnu større Resultater end den Periode, vi her har kastet vort Blik tilbage paa.

†

Chr. Johansen, Slagelse.

DØDEN har atter berøvet os en af vore interesserede Standsfæller paa Sjælland, idet den Mand, hvis Navn staar over disse Linier, Fredag den 20. Oktober er falden som Offer for Tuberkulosen, den uhyggelige Sot, som — ikke mindst indenfor vor Stand — hærger vort Land.

Chr. Johansen hørte til de stille Arbejdere for vor Sag, men hans Virke var derfor ikke mindre betydningsfuldt, og det satte sine Spor navnlig i den By, hvor hans væsentligste Arbejde for Organisationen blev lagt. Vore Kolleger dér skatter Chr. J. som den sejge, udholdende Arbejder for Sammenslutningstanken, hvis Virkelyst ikke svækkedes af Modgang og Sløvhed fra den Stand, hvorfor han arbejdede. Han bevarede et lyst Syn paa Sagen og havde Blikket aabent for dem, der led ilde i Samfundet. Heraf var alt hans Arbejde præget, ligesom af hans aabne og ærlige Karakter.

Chr. Johansen kom vel ikke frem i første Række, det laa hans Natur saa fjernt at søge dette, men han hørte til de mange brave Standsfæller, som mellem Aar og Dag bærer Sten paa Sten til vor Organisationsbygning. Han hørte til de Kolleger, uden hvilke alt vort Arbejde vilde være omsonst.

Blandt vore Kolleger i Slagelse vil det føles som et smerteligt Savn ikke at kunne hente Raad og Vejledning hos den ældre, erfarne Chr. J., og Mindet om den redelige og arbejdsvillige Kammerat vil længe blive bevaret i taknemlig Erindring.

Christian Ludvig Johansen, der var født den 19. Juli 1879, lærte sit Fag (Kolonial og Material) i Sorø. Efter at have været beskæftiget som Medhjælper forskellige Steder, bl. a. i Kjøbenhavn i flere Aar, etablerede han sig i Sorø, hvilken Forretning han dog senere afstod, og var siden da og til sin Død beskæftiget som Bogholder i sin Fødeby Slagelse. Han var i flere Aar Formand for vor Afdeling i Slagelse, som han ogsaa repræsenterede paa vor sidste Kongres i Vejle; desuden var han det sidste Aars Tid Formand for det sjællandske Agitationsudvalg. Her fik han dog ikke Lejlighed til at arbejde, som han havde Lyst til, idet hans vaklende Helbred tvang ham til Stilhed.

Begravelsen foregik Fredag den 27. Oktober fra Sct. Mikkelskirken i Slagelse. Et mægtigt Blomsterflor — hvoriblandt en Palmedekoration fra Centralorganisationen, signerede Kranse fra Afdelingen i Slagelse o. fl. Byer — dækkede Kisten, ved hvilken den stedlige Præst holdt en kort Tale, hvorefter Medlemmer af Slagelse Afdeling bar Kisten til Graven.

Efter Jordpaakastelsen bragte Centralorganisationens Repræsentant, Herr Forretningsfører Jens Johansen, en Tak til den Afdøde for det Arbejde, han gennem Aarene havde nedlagt for sine Standsfællers Sag, hvorefter det store Følge spredtes.

J. J.

Merkantil Undervisning.

Aarets Handelsskole-Beretninger.

Købmandsskolen.

I Aaret 1881 oprettede „Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse" en Handelsaftenskole, hvis Hovedafdeling for 10 Aar siden installeredes i den af alle kjøbenhavnske Medhjælpere velkendte, monumentale Bygning ved Nørrevold: Købmandsskolen. — Det nu tilendebragte Skoleaar er saaledes en Mærkepæl i denne Skoles Virksomhed, og med Rette har fornævnte Forenings Bestyrelse, — der tæller nogle af Handelsstandens første Navne — benyttet Lejligheden til et Tilbageblik paa det svundne Decennium.

„Købmandsskolen"s Udvikling har været stærk og stedse stigende; den staar i nøje Forbindelse med den vaagnende Forstaaelse blandt saavel Principaler som unge Medhjælpere, om de kommercielle Kundskabers Værd, og har i Aarenes Løb nødvendiggjort gentagne Udvidelser. Tydeligst afspejler dette sig i Elevantallets overordentlige Forøgelse. Medens det samlede Antal i 1900—01 var 635 har ikke mindre end 2480 Elever i afvigte Aar besøgt Købmandsskolen.

Naturligvis har denne Fremgang sat Præg paa Undervisningsmetode og Arbejdsplan, og først gennem Forsøg og Ændringer er man naaet til den nuværsnde Ordning. Skolen har med Held forstaaet at holde sig paa Højde med Tidens Fordringer med Hensyn til Undervisningsmateriale, og raader blandt andet over værdifulde Samlinger af Vareprøver og Fremstillinger af Fabrikata ligesom et nyt Laboratorium er indrettet til Undervisning i Kemi.

Et betydeligt Bibliotek og ugentlige Foredrag, beregnet paa nuværende og tidligere Elever saavelsom Forelæsningsrækker — hvortil Alle har Adgang — over Emner af økonomisk, handelsretlig, handelspolitisk eller socialpolitisk Art, indgaar som Led i Skolens Arbejdsplan, og gennem „Købmandsskolens Elevsamfund" er der skabt et heldbringende Bindeled mellem Skolen og de Tusinder, der gik ud i Livet, ofte bort til Klodens fjerneste Egne. —

Beretningen slutter med nogle bemærkelsesværdige Udtalelser vedrørende de mangelfulde Forudsætninger, hvormed altfor mange Elever møder ved Indmeldelsen, og den „fuldstændige Mangel paa Evne til selvstændigt Arbejde", der ofte spores hos de unge Mennesker. Af særlig Interesse er Udtalelserne om den sene Læsetid.

I det forløbne Skoleaar har Foreningen modtaget ialt 37,000 Kr. i Tilskud og Legater.

Aarhus Handelsskole.

Vi har tidligere udførlig omtalt den Afhandling om Medhjælperne og Enhedsskolen, hvormed Herr Bestyrer Niels P. Nielsen indleder dette Aars Beretning, der i øvrigt bringer en Række Data vedrørende Skolens Drift og Aarets Resultater. Her skal kun nævnes, at Elevantallet har været 95 og at Maskinskrivning nu er indført som obligatorisk Fag.

Undervisningsplanen er fra første Færd udarbejdet med Henblik paa den moderne Pædagogiks og det praktiske Livs Krav. Det er Skolens Maal uden Overbebyrdelse af Eleverne at føre dem saa langt i Forstaaelse af de mangeartede Forretningsforhold, at de med mindst mulig Vanskelighed kan finde sig til Rette paa deres specielle Omraader i de praktiske Virksomheder og i Forening hermed at bibringe dem den fornødne Færdighed i Udførelsen af de forskellige skriftlige Arbejder, Forretningslivet kræver. Side om Side hermed har Skolen bestræbt sig for at fremme det almendannende dels gennem Stofvalget og Stoffets Tilrettelæggelse ved Undervisning i Handelsfagene, dels gennem Historie og Litteratur.

Den jyske Handelshøjskole.

Aarets Skoleefterretninger oplyser, at 127 Elever har frekventeret Højskolen i afvigte Efteraar, deraf 91 paa etaarige og 36 paa halvaarlige Kursus. Ogsaa i dette Aar modtog Skolen en Række Tilskud fra Stat og Kommune, Amt og forskellige Legater, hvorved det blev muligt at bevilge de fleste Andragender om Fripladser.

Beretningen oplyser, at det som sædvanlig har været let for alle flinke Elever at faa Plads, flere har ogsaa opnaaet Ansættelse i Udlandet. Den jydske Handelsstand har selv bidraget meget til dette for Eleverne saa gunstige Resultat, idet der til Skolen stadig kommer Anmodninger om at anvise kvalificerede Folk til at overtage Pladser som Korrespondenter, Bogholdere, Stenografer og lign.

Skolen mener stadig at burde gøre opmærksom paa, at den etaarige teoretiske Uddannelse for unge Menneskers Vedkommende som Regel giver det største Udbytte, naar den foregaar, efter at Eleven har gennemgaaet sin praktiske Læretid, eventuelt været Kommis eller Kontorist et Par Aar.

Kvindelige Elever optages paa det etaarige Kursus, naar de er fyldt 16 Aar, paa det halvaarige, naar de er fyldt 15 Aar.

De nye etaarige og halvaarige Kursus begyndcr den 16. November.

Nordjyllands Handelshøjskole.

Aalborg Handelsgymnasium har udsendt en Beretning, der blandt andet oplyser, at Elevantallet afvigte Skoleaar var 54, hvoraf 19 paa de helaarlige, 13 paa halvaarige Kursus. I Stenografiprøven bestod 75 pCt., et betydeligt bedre Resultat end hidtil opnaaet ved andre af Landets Handelsskoler.

Skolen modtager Tilskud fra Staten, Kommunen og Aalborg Handelsforening, og bevilgede sidste Skoleaar Fripladser til et samlet Beløb af 1,800 Kr.

Beretningen sammenfatter Skolens Virkeplan i følgende Linier: „Det har altid været en Æressag for Skolen saa vidt muligt at sætte de ideelle Hensyn over de rent økonomiske, og den vil ogsaa i Fremtiden bestræbe sig for at hævde sin Plads i første Række blandt Landets moderne Handelsskoler.

Skolen søger nærmest sine Forbilleder blandt de praktiske engelske Handelsskoler og tager ved Undervisningen først og fremmest Sigte paa de Fordringer, som Nutidens Forretningsliv stiller."

Skønhedsdyrkelse!

HERR Chr. N.s Indvending mod mit lille Billede af „Skønhedsdyrkeren" og „Købmanden af den gamle Skole" er bygget paa en Misforstaaelse.

Jeg har selvfølgelig ikke villet antyde, at Købmanden i denne Person, saa Idealet af en Medhjælper, men kun villet pege paa den Kendsgerning, at der findes Købmænd — forøvrigt baade af den ældre og den yngre Generation — der ser med langt mere „Overbærenhed" paa Solderisten end paa den fagligt interesserede Medhjælper, der passer sine Ting.

De rent selskabelige Medhjælperforeninger, der i Virkeligheden meget ofte gør Medhjælperne mere Skade end Gavn, har som bekendt i Reglen altid kunnet glæde sig ved Principalernes Velvillie — de samme Principaler, der rejser Børster saasnart de hører Ordet Fagforening. Dette er ikke noget nyt. Jeg mindes, at Herr Axel Gundel havde gjort den samme Erfaring og at han engang skrev omtrent saaledes: „Mange Principalers Omsorg for Medhjælperne er af en noget ejendommelig Art. Naar de unge Mennesker slutter sig sammen i selskabelige Foreninger, samler sig om Dans, Spil og Drikkeri — saa hedder det: Bevares, værs'go' — det er jo jeres Ret.

Men naar de samme unge Mænd og Kvinder samler sig til alvorligt, fagligt Arbejde, fordi Tiden kræver det, da raabes der Vagt i Gevær, Dyrendalen tages ned af Knagen og der drages i Leding".

— — —

Mine to Typer maa Herr Chr. N. antage eller forkaste som hans egen Erfaring nu byder ham det, men jeg ser ingen Grund til at dække det foran berørte Forhold med Glemselens barmhjærtige Slør — tværtimod. *Chr. J. Hendil.*

Conto pro diversi.

Understøttelse til Handelsskole-Elever.

Ministeriet for Handel og Søfart meddeler følgende:

Ved Finansloven for Finansaaret 1912—13 forventes bevilget et Beløb af 6,000 Kr. til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der er hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves have søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Understøttelserne tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelshøjskole. Ansøgningerne skulle forsynes med Stempel til 1 Kr., med mindre Uformuenhedsattest præsteres.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Foraaret 1912, kunne inden 1ste November d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

— — —

Da det høje Ministerium ikke finder sig foranlediget til at give Medhjælpernes Organ denne Meddelelse, der samvittighedsfuldt tilstilles samtlige Principalblade, anmoder vi de af vore Medlemmer, der foranlediget af ovenstaaende Meddelelse — og altsaa forsinket — indsender Andragende, give os Underretning. Vi vil da henstille til Ministeriet, at der tages Hensyn til de paagældende Andragender, ligesom vi har henledet Ministeriets Opmærksomhed paa fornævnte Meningsløshed og fremsat et bestemt Ønske om dens Afhjælpning.

Atter Kvindespørgsmaalet.

Herr Chr. J. Hendil, Hillerød, retter følgende Spørgsmaal til Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding:

Foranlediget af Deres Artikel om Kvindernes Konkurrence — en Artikel, som jeg senere vil komme tilbage til — maa det maaske være mig tilladt at stille Dem følgende Spørgsmaal:

De mener, at vi i vor Organisation bør optage alle de Kvinder, der har en maanedlig Gage af 40 Kr. og derover, og De er af den Opfattelse, at disse Kvinder bør betragtes som Kolleger.

Skal dette forstaas saaledes, at De er villig til at tage Konsekvensen af dette Standpunkt — saaledes at det ikke blot bliver i vore Love, vi ønsker disse Kvinder optaget som Medlemmer, men at vi ogsaa indretter vort Kontingent derefter?

Er De med andre Ord — saafremt den af Dem ønskede Begrænsning bliver gennemført — rede til at arbejde for en Kontingentnedsættelse for de lavest lønnede Medhjælpere?

Chr. J. Hendil.

Lærlingevedtægterne.

Slutningen af vor Spidsartikel i forrige Nummer maa paa Grund af Pladsmangel udskydes til Nr. 22.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Esbjerg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes i Foreningen „Hermes" Lokaler Onsdag den 27. Septbr. — Formanden I. P. Godtfredsen, bød Forsamlingen Velkommen, og Herr Assistent Th. Overgaard valgtes til Dirigent. Formanden, aflagde Beretning og oplyste, at der siden sidste halvaarlige Generalforsamling var en Tilgang af 9 aktive og 10 passive Medlemmer, hvilket til Dels skyldes vore nye hyggelige Lokaler og vor tidligere Bestyrerinde, Frk. Jensens, Overtagelse af Pensionatet, som nu tæller 15 Medlemmer.

Møder og Foredrag har ikke været afholdt i Sommer, men Formanden anbefalede at begynde dermed nu i Efteraaret og iværksætte en kraftig Agitation for Tilgang af nye Medlemmer.

Der gaves en kort Oplysning om vor Status, og Formanden anbefalede at fortsætte med Sparsommelighed, indtil Medlemstallet blev større. Da ingen ønskede nærmere Oplysninger angaaende Regnskabet eller Foreningens Virksomhed godkendtes Beretningen.

Da Herr I. P. Godtfredsen efter 2 Aars Virksomhed som Formand ønskede at fratræde denne Post, valgtes ensstemmig Herr A. Madsen. Derefter foretoges Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de efter Tur fratrædende. Valgt blev: D'Herrer I. P. Godtfredsen, Christiansen, Th. Overgaard og Johansen. Til Suppleanter D'Herrer Th. Lindberg, P. I. Petersen, Østergaard og Lager. Forslag fra Bestyrelsen angaaende Lovændring af § 21, om at Bestyrelsen kom til at bestaa af 7 Medlemmer i Stedet for som nu 9, forkastedes af Generalforsamlingen, hvorefter Mødet sluttedes af Dirigenten.

Den nye Bestyrelse konstituerede sig saaledes: Herr A. Madsen (Formand), Fru Nelly Hansen (Næstformand), Herr Christiansen (Kasserer), Herr Overgaard (Sekretær). De øvrige 5 Bestyrelsesmedlemmer er: Frk. M. Andersen, D'Herrer Godtfredsen, Clemmensen, Johansen og Vestergaard. Til Agitationsudvalget valgtes Herrerne A. Madsen, Christiansen og Godtfredsen. Til Fornøjelsesudvalget Herrerne A. Madsen, Johansen, Vestergaard og Overgaard.

Til Annonceekspeditør Herr A. Madsen. *Sekretæren.*

Frederikshavn. Torsdagen den 28. September d. A. afholdt Afdelingen sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa „Centralhotellet" i Frederikshavn. Der var mødt $^2/_3$ af Foreningens Medlemmer, og Formanden, Fuldmægtig F. Nielsen aabnede Generalforsamlingen, som han erklærede for lovlig indvarslet, og bød de mødte Medlemmer Velkommen. — Valgt til Dirigent blev Kommis Østergaard. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter Kassereren oplæste Regnskabet, der godkendtes. Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes Kommisserne Østergaard og A. Sørensen, og til henholdsvis Revisor og Suppleant valgtes Kontorist N. Jensen og Kommis Hermansen. Til Agitationsudvalget valgtes ensstemmigt Kontorist N. Jensen og Kommis Brønnum; til Festudvalget: Kommisserne A. Sørensen, Østergaard og H. Christensen.

Det vedtoges at genoptage Foreningens ugentlige Mødeaftener samt søge afholdt et Bal en Gang maanedlig. Til Mødeaften valgtes Torsdag, og til Mødested valgtes ensstemmig „Hoffmanns Hotel", hvorfra der forelaa et særdeles favorabelt Tilbud paa Lokaler. Formanden hævede Generalforsamlingen, idet han mindede de valgte Udvalg — navnlig Agitationsudvalget — om at virke energisk for Foreningens Fremme. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for vor Afdeling og for Centralorganisationen.

Fr. Nielsen.

Helsingør. Tirsdag den 18. Oktober afholdtes Bestyrelsesmøde. Der forelaa Meddelelse fra Th. Thysen, at han paa Grund af Mangel paa tilstrækkelig Tid, ønskede at nedlægge sit Mandat som Bestyrelsesmedlem. Efter en kort Diskussion enedes man om, at modtage Mandatnedlæggelsen. Paa Forslag af Formanden Herr Chr. Nørgaard, vedtog man derefter at supplere Bestyrelsen med Herr Birger Kruuse under Forudsætning af, at Medlemmerne sanktionerer denne Ordning.

Torsdag den 2. November afholdes Agitationsmøde med Herr Redaktør Vilh. Hansen som Taler paa Hotel Øresund Kl. 9 præcis. Agiter for Tilslutning. Mød alle.

Chr. N.

Herning. Torsdagen den 28. September afholdt Afdelingen sin halvaarlige Generalforsamling. Formanden Herr P. Christensen bød Velkommen. Herr V. Heilesen valgtes ensstemmigt til Dirigent. Derefter fremlagde den afgaaede Kasserer det reviderede Regnskab. — Herr P. Christensen aflagde derefter Beretning for den Tid, han havde været Formand. Da Herr C. ikke kunde modtage Genvalg, blev Herr O. Gylding-Sørensen ensstemmig valgt til Formand. Han lovede at arbejde lige saa ihærdig for Afdelingens Fremgang som den afgaaede Formand. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af følgende: P. Christensen, M. Kongshaug, H. Møller, C. Bagger, Vilh. Ullerich og som Kasserer J. Rasmussen. *J. R.*

Hillerød. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Foreningens store Aftenunderholdning paa Hotel Lejdersdorff Søndag den 5. November. Der bliver Sang af et lille Herrekor, Koncert af Violinisten Arne Bang og Fru Petersen f. Camrodt samt til Slut en morsom Dilettantkomedie og Bal for Medlemmer med Damer.

Det vil sikkert blive en Aften, der er vor Forening værdig, og vi opfordrer indtrængende vore Medlemmer til at agitere for stor Tilslutning, saaledes at Resultatet kan blive et godt Overskud til Fremme af Vinterens Arbejde. *Chr. J. H.*

Hjørring. Foreningens aarlige Stiftelsesfest afholdes paa Hotel „du Nord" Søndag den 12. Novbr. 1911 med følgende Program: Kl. 6 Eftm. Fællesspisning, Kogt Rødspætte. Haresteg. Dessert. Kuvert 2 Kr. Efter Fællesspisningen gratis Dans. Flere smukke Overraskelser. Salen vil blive pyntet i Festens Anledning. Alle Medlemmerne bør ved deres Deltagelse bidrage til, at denne Foreningens største aarlige Festlighed bliver særdeles vellykket. Tegning til Spisningen slutter Onsdag Aften den 8. Novbr. *Festudvalget.*

Horsens. Tirsdag den 3. Oktober afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Som Gæst var til Stede Herr Robert Petersen.

Formanden aflagde en kort Beretning for det forløbne Halvaar; den godkendtes ensstemmigt. — Spørgsmaalet om, hvad der i kommende Vinterhalvaar kunde gøres for at samle Medlemmerne, gav Anledning til nogen Diskussion. Man enedes om at afholde Møde hver Onsdag Aften, og forsøge at formaa Kolleger i andre Byer til at komme til Stede enkelte Aftener og indlede en Diskussion om faglige Anliggender.

Et Forslag om at lade afholde Dilettant-Komedie forkastedes efter nogen Diskussion. *Sekretæren.*

Kjøbenhavn. Onsdagen den 11. Oktober oplæste Skuespiller Bøgevang Jul. Magnussens Stykke: „Hvo som elsker sin Fader". Efter Oplæsningen samledes Medlemmerne ved et fælles Kaffebord, hvor Taler og Sange vekslede livligt.

Medhjælpersangbogen, der netop var udkommen, modtoges med Glæde, og det af Kassereren medbragte Oplag udsolgtes.

Onsdagen den 18. Oktober indledede Centralorganisationens Forretningsfører om Emnet: Medlemsrettigheder og Medlemspligter. „Hvorfra vil Medlemmerne forlange", sagde Herr Jens Johansen, „at deres Tillidsmænd skal hente sig Energi til Arbejdet for Foreningens Fremme og Udbredelse, naar det enkelte Medlem end ikke er i Stand til at udfolde blot saa megen Energi, som der fordres for at gaa til et Medlemsmøde". Iøvrigt udviklede Indlederen nøje, hvorledes et Medlem bør forholde sig overfor sin Organisation, for at kunne drage sine fulde Rettigheder deraf. — Mødet afsluttedes med en Diskussion om, hvorvidt vort Medlemsblad svarede til, hvad Medlemmerne med Ret og Billighed kunde forlange af det, og Redaktøren beklagede sammen med flere, at det navnlig indeholdt for lidt om Arbejdsforholdene paa de daarlige Pladser. Skulde dette Forhold ændres, maatte Medlemmerne imidlertid selv være behjælpelige med at skaffe gode og paalidelige Oplysninger paa dette Omraade. —

Onsdag den 8. November Kl. 9 Aften afholdes almindeligt Møde i Foreningens Lokaler, Linnesgade 25. Sekretæren indleder Emnet. „Lige Løn for lige Arbejde".

Ved Forevisning af gyldig Kvittering kan vore Medlemmer paa Borups Læreanstalt, der blandt andet underviser i Stenografi, Sprog og Bogholderi m. m. erholde Undervisning for halv Betaling, som er 2 Kr. pr. Maaned for 2 Timers ugentlig Undervisning, 1 Kr. for 1 Times ugentlig Undervisning. *J. A.*

Kolding. Onsdag den 27. Septbr. afholdtes Medlemsmøde paa „Kronborg".

Formanden gennemgik C. O.s og Arbejdsløshedskassens Love, og gav dette Anledning til en ret livlig Diskussion.

Søndag den 1. Oktober afholdtes en lille selskabelig Sammenkomst som Indledning paa Vintersæsonen. Oplæsning, Sang, fælles Kaffebord og til Slut en Svigom var Programmet for den udmærkede Aften.

Onsdag den 11. Oktober afholdtes Medlemsmøde. Da der ikke

var noget særligt paa Dagsordenen diskuterede man i en Times Tid om forskellige faglige Anliggender.

Den 18. Oktober holdt Herr Pastor Larsen et særdeles livligt og interessant Foredrag om: „De første Indvandrere paa amerikansk Grund".

Mød alle til de ugentlige Møder! *Aage.*

Nykøbing Mors. Mandag den 9. ds. afholdt den herværende Afdeling ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Til Dirigent valgtes A. Vettrup, som straks gav Ordet til Formanden, E. Øhlenschlæger, der aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter Kassereren fremlagde Regnskabet til Godkendelse. Saavel Beretningen som Regnskabet godkendtes ensstemmigt, efter at et Par Spørgsmaal var blevne besvarede.

Efter at Sekretæren derefter havde oplæst Forhandlingsprotokollen skred man til Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. Valgt blev A. Vittrup (Genvalg) og C. Thomsen (Nyvalg). Som Suppleanter valgtes S. Hansen og L. Thomsen, og som Revisor Hass Jensen. Der nedsattes endvidere forskellige Udvalg, saaledes et Forlystelsesudvalg, et Agitationsudvalg samt et Udvalg til at agitere hos en gros Firmaerne, for at faa dem til at avertere i vort Blad. Oplysnings- og Pladsledighedsbureauet sorterer under Bestyrelsen.

Under det sidste Punkt paa Dagsordenen „Eventuelt" drøftedes forskellige Forslag, dog mest af lokal Interesse, derunder ogsaa et om at sørge for, at 8-Lukningen bliver overholdt, hvilket vedtoges saaledes, at de forskellige Medlemmer skulde udøve Kontrollen, og derefter meddele mulige Overtrædelser til Bestyrelsen, som saa skulde tage Affære.

Bestyrelsen konstituerede sig som følger: E. Øhlenschlæger, Formand, C. Thomsen, Næstformand, A. Berg, Kasserer, A. Vittrup, Sekretær og H. Nielsen.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O. og Afdelingen. *Sekretæren.*

P. S. Begrundet paa de af Handelsforeningen arrangerede Foredrag om „Varekundskab", som afholdes hver Torsdag Aften, og hvortil Foreningens Medlemmer er indbudte, er Foreningens Mødeaften foreløbig forandret fra Torsdag til Fredag Aften, hvilket bedes bemærket *D. S.*

Odense. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa Industripalæet Onsdag den 15. Novbr. Kl. $8^3/_4$ med Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg af Formand. 6. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 1 Revisor. 7. Eventuelt. — Forslag til Behandling maa være Formanden i Hænde senest den 11. Novbr. *N. C. K.*

Samsø. Søndag den 15. Oktober afholdt Afdelingen ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Flinchs Hotel, Tranebjerg. Formanden Einar Rasmussen bød Velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Kassereren, Sandg. Andersen, fremlagde Regnskabet, som godkendtes ensstemmigt. Derefter foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Einar Rasmussen og Chr. Larsen, som dog begge genvalgtes. Bestyrelsen bestaar saaledes af: Einar Rasmussen (Formand), Chr. Larsen (Næstformand), Sandg. Andersen (Kasserer), Sørensen og Offersen (Revisorer). Til Suppleanter valgtes: V. Nielsen og Aa. Petersen. Efter en kort Diskussion angaaende Annonce-Spørgsmaalet sluttedes Mødet med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. *E. R.*

Svendborg. Afdelingen afholdt den 18, Oktober sin halvaarlige Generalforsamling paa Vandalls Hotel.

Referat følger i næste Nr. *S. O.*

Thisted. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling den 13. Oktober paa Hotel „Royal". Til Dirigent valgtes Bogholder Iversen, der straks tog fat paa Dagens brændende Spørgsmaal: Formandsvalget! Efter megen Forhandling frem og tilbage, uden andet Resultat, end at C. Brandi gentagende bestemt — endog meget bestemt — udtalte, ikke at vilde tage mod Genvalg, valgtes sluttelig ensstemmig Forretningsbestyrer Chr. Jørgensen til Foreningens Formand. — — En dygtig Mand gik af, efter ca. 11 Aars Arbejde som Afdelingens Formand; men sikkert er Jørgensen den rette Mand til at løfte Arven. Han har, som alle Medhjælpere i Thisted ved, Ordet i sin Magt og er i Besiddelse af betydelige agitatoriske Evner. — Vel mødt Jørgensen paa den høje Formandsstol! Et stort Arbejde venter Dem, har De Villien, som De har Evnen, kan De bringe Thisted Afdeling til at blomstre, som aldrig før! Held til det! —

De øvrige Valg gik hurtigere. Til Bestyrelsen genvalgtes Bogholder H. Chr. Ottesen og valgtes Kommis Søndergaard og Bogholder Th. Christensen. Til Suppleanter: A. Stjernholm og Bogholder N. P. Nielsen. Revisorer: Aa. Leerhøy og G. W. E. Larsen. Agitationsudvalg: C. Brandi, A. Stjernholm og Chr. Willadsen. Som Virkeplan vedtoges at fortsætte med skiftevis: Foredrag, Diskussion og Oplæsning, og vedtoges det endvidere at indmelde Afdelingen i Thisted Foredragsforening, for derved at bøde lidt paa „Finanslovens Mangler". Sluttelig udtalte Bogholder Ottesen til Brandi en Tak for det store Arbejde, han havde udført som Afdelingens Formand. Generalforsamlingen havde, hvor mærkeligt det end lyder, langtfra nogen stor Tilslutning. Maatte derfor den nye Formand blive det Vækkeuhr, der efterhaanden formaaede at vække alle Medlemmerne, saa ingen mere „vender sig om paa den anden Side" naar Medhjælpernes egen Forening kalder. *Per.*

Vejle. Ved Medlemsmødet den 27. September havde Herr Gymnastiklærer Hansen velvilligst stillet sig til vor Disposition, og skaffede ved Oplæsning Medlemmerne en underholdende og fornøjelig Aften.

Onsdag den 11. Oktober indledede Herr Chr. Sørensen om: „Medhjælpernes Pligter og Rettigheder". Emnet gav Anledning til en — til Tider — ret livlig Dikussion.

Den 18. Oktober indledede Herr Købmand Peder Hansen, der havde valgt Emnet: „Vil Læbæltets Ophævelse virke gavnligt for en By". — Desuden var Formanden for Handelsforeningen af 1897, Herr Købmand S. C. Langager, indbudt til at overvære Mødet. — Indlederen omtalte Læbæltets Oprindelse, samt de Onder og Goder, det havde medført. Det fremgik heraf, at Taleren ikke var for, at Læbæltet skulde ophæves. — I den paafølgende Diskussion deltog Herr Købmand S. C. Langager, Indlederen samt adskillige af Medlemmerne.

Man kom ogsaa ind paa 7-Lukningsspørgsmaalet, og det viste sig, at de Herrer Købmænd var stemt for 7-Lukningen; men mente dog ikke, at den lod sig gennemføre ad Frivillighedens Vej. —

Et Sangkor er startet indenfor Afdelingen, og haaber engang i Fremtiden at kunne berede Medlemmerne og sig selv nogle fornøjelige Aftener. —

Næstformanden, Herr P. Kordt, har efter eget Ønske nedlagt sit Mandat, og Bestyrelsen har derefter konstitueret sig med Herr Paul Jensen som Næstformand. *M. Rasmussen.*

Den sorte Tavle.

Slettet af Organisationen paa Grund af Kontingent-Restance er:
Nr. 3757, Henrik Andersen, tidl. Crome & Goldschmidts Udsalg,
- 3979, Anders Hansen, Varehus Carl Møller,
- 4040, A. Albertsen, Henrik Bæhrs Støbegods-Udsalg,
- 4049, Theodor N. B. Andersen, Varehus Carl Møller,
- 4051, Chr. H. Petersen, Varehus Carl Møller,
- 4169, Werner Svendsen, William Strand, Søndergade.

Horsens i Oktober 1911.

Otto Wald. Nielsen,
p. t. Kasserer.

Medlem 4279 Thorup-Christensen er slettet af den herværende Afdeling paa Grund af Restance.

Lemvig, den $^{25}/_{10}$ 1911. *C. Andersen.*
p. T. Formand.

Afleveret til Posten den 1. November.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen.* Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller,* København L., Ægirsgade 68,1. Telefon Taga 894 x

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Å. C. Alsøe,* Købmagergade 19¹.
Jylland, *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *N. Christensen Krogh,* Odense, Vestergade 46,2.
Sjælland, *Chr. Johansen,* Slagelse, Hellig Anders Vej 9.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1911. 11te Aargang.

LÆRLINGEVEDTÆGTERNE.

EN SOCIALPOLITISK AKTUALITET.

(Fortsat).

VOR Oversigt over Lærlingevedtægter i Danmark — i „D. H. K. M. T." Nr. 20 — fastslaar, at den uensartede Kommunallovgivning paa dette Omraade ikke alene fremgaar ved Sammenligning af Byernes Indbyggertal, men ogsaa gælder med Hensyn til Vedtægternes afvigende Indhold.

Den betydelige Afvigelse i de enkelte Kommuners „Børnebeskyttelse" er betegnende for dette Forhold, og viser hvorledes Tilfældigheder og Vilkaarlighed faar raade i et socialpolitisk Anliggende, der netop burde ordnes gennem en Rigslov.

Rubriken „Erhvervsmæssig Lavalder for Børn" illustrerer de nuværende Afvigelser paa dette Omraade, og viser f. Eks., at medens Horsens gaar under Fabrikslovens 12-Aars-Lavalder og sætter Aldersgrænsen for Børns erhvervsmæssige Beskæftigelse til 10 Aar, har andre østjyske Købstæder som Randers, Aarhus, Fredericia eg Kolding hævdet 12-Aars-Alderen, der er gældende i selve Hovedstaden med sit særdeles forskelligartede Erhvervsliv. Indbyggerantal og Erhvervsforhold er saaledes ikke bestemmende; thi lige saa vel som Horsens og Randers er af samme Størrelse, kan Erhvervsforholdene i førstnævnte By jævnstilles med de øvrige nævnte Byer, i hvert Fald hvad Børnearbejdet i Almindelighed angaar. Omvendt sætter Odense med sine 42,000 Indbyggere Lavalderen til 12 Aar, hvor Assens (4,600 Indbyggere) møder med kun 10 Aar.

Afvigelsen i Beskyttelsen af Børn (udenfor Fabrikslovens Omraade) svinger saaledes fra den frie, uhindrede Udnyttelse af Børnearbejdet til Vedtægtsbyernes 12, 11 og 10 Aars Lavalder, — Forhold, der tilfulde viser Urimeligheden i den nuværende Ordning. Thi paa faa Omraader har Staten mere end paa dette en ufravigelig Pligt til at hidføre en ensartet tidssvarende Beskyttelseslovgivning.

AFVIGENDE VEDTÆGTER.

Dette gælder ogsaa for Lærlingevedtægterne, der afviger fra hverandre, saavel i Henseende til Arbejdsforbud som Undtagelses-Bestemmelser. Vel følger Vedtægterne Fabrikslovens almindelige Bestemmelse med Hensyn til Forbud mod at beskæftige Lærlinge i Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 6 Morgen, men kun 7 af Vedtægterne fastsætter en Maksimalarbejdstid, nemlig Esbjerg, Horsens, Silkeborg og Vejle med 10 Timer, Assens og Ribe med 11 Timer, hvorimod de øvrige Vedtægter faktisk stiller Lærlingen til Disposition for Principalen i 14 af Døgnets 24 Timer!

Undtagelses-Bestemmelserne er vel af forskellig Ordlyd, men uden at Forskelligheden er af principiel Art. Saaledes er det i Konsekvens af Butikslukningsloven, at Aftenerne før Folkekirkens Helligdage er fælles Undtagelse i samtlige Vedtægter og at Undtagelsesperioden før Julen i de fleste Vedtægter strækker sig over 14 Dage, derimod i Assens, Ribe, Ringsted og Silkeborg kun over 7 Dage. Helt malplaceret bliver Bestemmelserne derimod i Hjørring og Horsens, hvor Vedtægterne desuden suspenderes paa større Dyrskue- og Markedsdage, ved stedlige Sammenkomster og Festligheder, — og der saaledes aabnes Mulighed for allehaande Omgaaelser.

Af særlig Interesse er det, at kun 4 Vedtægter (Esbjerg, Horgens, Odense og Ribe) udtrykkelig nævner Kontorlærlinge som henhørende under Vedtægten, omend det iøvrigt er meget tvivlsomt, om disse Lærlinge — uden nævnte Tilføjelse — kan unddrages Lærlingevedtægternes Omraade.

I hvert Fald bør vore Afdelinger overalt forlange, at Kontorlærlinge i enhver Handelsvirksomhed inddrages under den lokale Vedtægts Bestemmelser.

Ligeledes tager 3 Vedtægter — Fredericia, Roskilde og Vejle — Afstand fra, at Bestemmelsen om Lægeundersøgelse og Sundhedsattest skal have Gyldighed for Handels- og Kontorlærlinge (hvorved det samtidig indirekte erkendes, at Vedtægterne i disse Byer ogsaa omfatter Kontorlærlinge, — en kritikbar Passus, naar man betænker de slette sanitære Forhold, der ofte hersker i Forretningslokaliteter, let kan virke sundhedsnedbrydende paa unge, modtagelige Individer, ligesom der under saadanne Forhold, og hvor mange Mennesker færdes mellem hverandre, er særlige Betingelser for Udviklingen af Sygdomsspirer og Infektioner.

KØBSTADSFORENINGENS FORSLAG.

„Den danske Kjøbstadsforening"s Henstilling af 18. Novbr. 1907 til Indenrigsministeriet fremtræder som et vægtigt Indlæg for den ensartede Arbejdsvedtægt, omfattende „Lærlinge og unge Mennesker i Butikker og paa Kontorer, saaledes at disses Arbejdstid indskrænkes til Tiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 8 Aften".

Kjøbstadsforeningens Bestyrelse havde adspurgt 72 Byraad og Kommunalbestyrelser med det Resultat, at 61 gav Sagen sin ubetingede Tilslutning, 1 Byraad tiltraadte Forslaget med det Forbehold, at Torve-, Markeds- og Dyrskuedage, samt Dagen forud for disse og Helligdage, undtages, medens 3 Byraad ikke gav Forslaget Tilslutning og 8 undlod at svare.

Denne Indstilling fra de kommunale Raads Fællesrepræsentation burde øve afgørende Indflydelse paa Ordningen af dette socialpolitiske Anliggende i vort Andragendes Aand, i Særdeleshed da de ministerielle Bemærkninger søger Motivet til Kommunal-Vedtægternes Bibeholdelse i de lokale Særforhold, som Kjøbstadsforeningens Indstilling netop reducerer til et aldeles underordnet Moment.

(Sluttes).

Mød til Møderne!

8-Lukningens Overholdelse.

Ministeriel Instruktion til Politimestrene.

Kongressen opfordrer Justitsministeren til at foranledige, at der af Politimyndighederne føres et effektivt Tilsyn med Overholdelsen af Loven om Lukning af Butikker og Lagre, og den i Lærlingelovens § 7, 3. Stk., indeholdte Bestemmelse om Handelslærlinges Arbejdstid.
(Udtalelse af Medhjælperkongressen i Vejle 1910)

ILLOYAL Konkurrence og smaalig Brødnid fører til stadig Lovbrud paa Butikslukningens Omraade, og indenfor visse Principalkredse giver hint sig hist og her Udslag i stærkt ytret Uvilje overfor vore Afdelinger, naar disse fremsætter bestemte Krav til de ikke-lovlydige Principaler om 8-Lukningens Overholdelse. — Naturligvis staar vore Afdelinger her paa Lovens Grund, og virker kun overensstemmende med deres Formaal og Pligter, naar de kræver Respekt for de lovmæssige Bestemmelser, omend det følgelig bør iagttages, at ingen Anmeldelse foretages før efter at direkte og indtrængende Henstilling har vist sig frugtesløs.

Men Førstepligten maa iøvrigt søges hos Politimyndighederne, der imidlertid langtfra overalt udviser fornøden Nidkærhed for Lovens Overholdelse. Det er endog forekommet, at de lokale Autoriteter pure har afvist i saa Henseende fremførte Klager.

Disse Forhold foranledigede en Udtalelse af Centralorganisationens sidste Kongres — saaledes som ovenfor nævnt — som indsendtes til Justitsministeriet, der anmodede om nærmere Indberetning vedrørende de paagældende Overtrædelser. Dette er sket.

Vi har derefter modtaget følgende Skrivelse fra Ministeriet:

Justitsministeriet

Journal-Nr. L 8034

København, den 21. Oktober 1911 — Brev-Nr. 15138

Hermed 1 Bilag

Under Henvisning til Centralorganisationens Skrivelse af 11. d. M. angaaende mangelfuld Overholdelse af Bestemmelserne i Lov Nr. 163 af 19. Juni 1908 om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere samt Bestemmelsen i Lærlingeloven af 30. Marts 1889 § 7, 3. Stk., om Lærlinges Arbejdstid, skal man til behagelig Efterretning meddele, at Justitsministeriet efter stedfunden Brevveksling med Indenrigsministeriet D. D. har udfærdiget et Cirkulære om dette Forhold til Politidirektøren i København og samtlige Politimestre. Af dette Cirkulære undlader man ikke at vedlægge en Afskrift.

P. M. V.
Friis

Det omhandlede Cirkulære har følgende Ordlyd:

Cirkulære
til
Politidirektøren i København og samtlige Politimestre.

Efter at Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger i et til Justitsministeriet indkommet Andragende har ført Anke over, at Bestemmelserne i Lov Nr. 163 af 19. Juni 1908 om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere samt Bestemmelsen i Lærlingeloven af 30. Marts 1889, § 7, 3. Stk., om Lærlinges Arbejdstid kun mangelfuld overholdes, skal Justitsministeriet, der har brevvekslet med Indenrigsministeriet om Sagen i Tilslutning til Ministeriets Cirkulære af 4. November f. A., anmode d'Herrer om at have Deres særlige Opmærksomhed henvendt paa disse Lovbestemmelsers Overholdelse og at foranledige retslig Paatale af de Overtrædelser, der kommer til Politiets Kundskab.

Justitsministeriet, den 21. Oktober 1911.

Bülow.

Bechmann
Ass.

Herefter vil der altsaa være al Anledning for vore Afdelinger til at fortsætte med Kontrollen af Lovens Overholdelse — en Opgave man intet Steds bør vige udenom — idet vi, naar alle Forsøg iøvrigt glipper, efter det Foreliggende tør regne med, at de lokale Myndigheder virkelig tager Affære.

Ellers maa Afdelingerne give os Underretning, saaledes at de paagældende Tilfælde kan forebringes Ministeriet!

Vaagn!

VAAGN — se — og lev!

Hør hvor der kaldes paa jer, — I, de mest bundne af alle arbejdende. Hvorfor tøver I endnu? Se, hvor andre Haandens og Aandens Arbejdere møder frem, fordi de forstaar Organisationens Betydning. Kæmpet har de — haardt gennem mange og trange Aar. Gang paa Gang er de blevet splittet, atter og atter har de maattet begynde paany.

Men de var vaagne, de vidste, at skulde de vinde noget, skulde de have deres Menneskerettigheder respekteret, saa maatte de selv tage fat. Og derfor kuedes de ikke ned, de stred og stræbte, og de — sejrede. Med dem regnes der nu som en Magt, men med os, Kontorarbejderne, Handelsmedhjælperne regner man ikke.

Os byder man den ringeste Løn for det strengeste, nerveødelæggende Arbejde, vor Frihed har man beskaaret paa alle mulige Maader — og vi tier. Vi lever videre, sorgløse, uden at tænke paa, at der kommer en Dag — før eller senere, da vi staar over for Katastrofen, at have levet over Evne, fordi det var os umuligt at leve efter Evne.

Ja, men forstaa det da, alle I Handels- og Kontormedhjælpere, forstaa at man i Virkeligheden i mange Tilfælde tager Retten til at leve fra os ved ikke at give os den Løn, som vort Arbejde er værd, og den Frihed, som vi har Ret til. Vi er jo dog ikke Maskiner, vi er Mennesker, som har Ret til at leve, fordi vi giver det eneste, der i Virkeligheden giver Adkomst til Livet, nemlig vort Arbejde.

Og at vi finder os i Forholdene som de er, at vi hyppigst tager til Takke med det lidet, vor Principal byder os, at mangen af os føler sig smigret ved, at han klapper os paa Skuldrene, det vidner kun om, hvor dumme og godtroende vi er.

Arbejdskraften, vi besidder, er vor eneste Kapital, og at den har Værdi, ved vore Principaler — selv tænker vi saa lidt — uhyre lidt — over dens Værdi.

Nu kaldes der paa os, kaldes paa vore Menneskelængsler; Kravet rejser sig om bedre Kaar. Den enkelte lytter, fornemmer Suset af de store Tanker og de store Krav, hans Hjerne arbejder med, Tanker han ikke før har kendt, og paa én Gang gaar det op for ham, at man forholder ham Rettigheder, han hidtil kun dunkelt har anet, men hvad kan det nytte, at se til med Hænderne i Skødet, vidende om Uretten, der begaas, men uden Tanke for at afhjælpe den.

Er der da ingen som helst Vilje og Rankhed mere i Slægten, er der da slet ingen Selvvurdering, slet ingen Tro paa Retfærdighed? Er det en fremsynet Ungdom, der finder sig i de Medhjælpervilkaar, der ofte bydes uden at værge for sig.

Nej! Det er Taaber, Ligegyldige og Tankeløse!

Væk dem — I, som selv er vakte! Lad dem fatte og forstaa, det er deres eget Vel, det gælder. Lær dem at fordre Livet, det Liv, de har Ungdommens Ret til.

Men ogsaa indenfor vore egne Medlemmer kan der lades adskilligt tilbage at ønske. Det kan vel ikke undgaas, at der blandt saa mange findes Elementer, der uden at fatte Organisationens Rækkevidde og erkende dens idéelle Formaal, uden at vide det, ved deres Adfærd kan modarbejde vore Foreninger.

Det er bl. a. saadanne Medlemmer, som slutter Mødet med en Forfriskning, der efterfølges af flere — for mange, eller som ikke forstaar at blive indenfor de Rammer, som en smuk faglig eller selskabelig Sammenkomst afsætter.

Slig Adfærd kan ikke — hvor den træffes — dadles for stærkt; thi en Forenings Rygte lider derunder og Udenforstaaende kan modtage det uheldigste, i sig selv misvisende Indtryk, af vore Foreningers, ja endog af vor Centralorganisations sande Karakter.

Og bortset fra, at den Art Medlemmer almindeligvis er betydningsløse, oftest skadelige og vi helst maa være dem foruden, virker deres Optræden nedbrydende og irriterende for den øvrige Medlemsstab, og i Særdeleshed paa dem, der skal trække Læsset.

Derfor, unge Kolleger: Husk paa: I bærer Foreningen, I bærer Ansvaret og Æren for det, den udretter og den forlanger af jer, at I værner om dens Ry, at I ikke tankeløst sætter den

paa Spil, fordi I har Lyst til at more jer. Kampen for Livet er Alvor og Midlerne til at vinde den Kamp — vore Organisationer, bør ikke forringes for Sløjheds og Letsindigheds Skyld.

Vi maa have meget mere Energi ind i Arbejdet, mere ærlig Vilje, — mere Alvor!

Har vi blot Lyst og Mod og Vilje, saa skal der nok komme Liv i Rækkerne, og hvor stort vil det ikke være, naar vi engang kan pege paa de vundne Resultater og sige: Dertil har vi medvirket.

Lad os tage os sammen og med et bestemt: „Vi vil" tage Arbejdet op — saa skal vi nok naa Maalet.

Anne M. Carlsen.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for September og Oktober.

EFTERAARETS Generalforsamlinger har medført en Del Nyvalg og Personskifter blandt Afdelingernes Tillidsmænd, blandt andet i Kjøbenhavn, hvor Afdelingerne ikke blot ganske skiftede Ledelse, men ogsaa Navn. Den sidste Beretningsmaaned karakteriseres af det vaagnende Afdelingsarbejde, der især betegnes af en bemærkelsesværdig Medlemstilgang i flere Afdelinger f. Eks. Kolding, Svendborg, Skive og Hjørring, medens blandt andet Præstø-Afdelingen viser ringe Stabilitet og endog paatænktes opløst. Ved Forretningsfører Jens Johansens Nærværelse paa Generalforsamlingen afværgedes dog dette lidet velbetænkte Forehavende og en Agitation for Afdelingen forberedtes.

Formanden for det sjællandske Agitationsudvalg, vor Kollega Chr. Johansen, Slagelse, er — som tidligere meddelt — afgaaet ved Døden. Forretningsføreren repræsenterede Centralorganisationen.

Agitationen er først regelret paabegyndt i Oktober. Andet Steds meddeles om den nystiftede Afdeling i Løgstør. — Kjøbenhavn aabnede Vintersaisonen med et stort i Nr. 21 refereret offentligt Møde, hvor Docent Jacob Lindberg, Bankdirektør Hassing Jørgensen, Forretningsfører Jens Johansen og Redaktør Vilh. Hansen talte; Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, har talt ved Medlemsmøder i Vejle og Skive.

Hovedkontoret har desuden til Afdelingerne udsendt en udførlig Instruktion vedrørende Afdelingsarbejdet i Vintermaanederne: Butikslukningslovens Overholdelse og Kontrollen dermed, Lærlingevedtægternes Overholdelse, den lokale Agitation og forskellige interne Anliggender som Overholdelse af Centralorganisationens og — navnlig — Understøttelseskassernes Vedtægter, Indsamling af Materiale til Oplysningsbureauet og den de fleste Steder noget vanrøgtede Pladsanvisning, som ved det paagældende Cirkulære søges bedre systematiseret.

Endvidere paatales det atter, at de lovpaabudte Rapporter, der kvartaarlig skal indsendes, ganske udebliver fra en Række Afdelinger, for hvem det øjensynlig ikke endnu er gaaet op, at det er af største Vigtighed, at Hovedkontoret er orienteret om Foreningsarbejdet i de forskellige Byer.

„Medhjælpersange", der udkom i Beretningsperioden, har „slaaet an", der findes ultimo Oktober kun et Restoplag paa nogle faa Hundrede.

Juleaftenslukningen har i Aar særlig Aktualitet, da Juleaften indtræffer paa en Søndag, og Forretningerne saaledes har Ret til at holde aabent fra Kl. 4 til Kl. 6 Efm. Vi har derfor ved Herr Folketingsmand K. M. Klausen i Folketinget indbragt og samtidig tilstillet Justitsministeren følgende Andragende:

> Under Henvisning til, at Juleaften den 24. December i Aar falder paa en Søndag, hvorved der i Helligdagslovens § 2 b, 4. Stykke er hjemlet Ret til at holde Butikkerne aabne fra Kl. 4 til 6 Eft., tillader underskrevne Organisation sig at andrage den høje Regering og Rigsdag om at det ved en Tillægslov maa bestemmes, at denne Ret bortfalder for indeværende Aar.
>
> Til Støtte herfor skal man anføre, at det saaledes vil blive muliggjort for det i Butikkerne ansatte Personale at naa til de respektive Hjem og tilbringe Juleaften hos den fjernere Slægt — hvilket der sjældent bydes Lejlighed til — ligesom det tør antages, at en stor Del af Forretningerne alligevel ikke vil gøre Brug af den i Helligdagsloven givne Tilladelse.
>
> Endvidere skal vi fremføre, at det af Juletravlheden overanstrengte Personale i høj Grad tiltrænger den Dags Merfrihed, der ved en saadan Tillægslov kan sikres det, hvorfor man haaber den høje Regering og Rigsdag vil tage med Velvilje paa nærværende Andragende.

Som andet Steds meddelt modtog vi Svar fra Justitsministeriet angaaende vore Klager vedrørende Overtrædelse af Butikslukningsloven, ligesom samtlige Politimestre har modtaget Instruktion vedrørende skærpet Tilsyn med Lovens Overholdelse.

Rejsestipendieudvalget afholdt Møde 15. September. Forretningsføreren repræsenterede Centralorganisationen. Blandt de af vore Medlemmer, der tildeltes Rejseunderstøttelse, var en Kollega, der modtog Kr. 1,000 — til Central Amerika.

Beretningerne giver desuden Oplysninger vedrørende Arbejdsløshedskassen — der er i Oktober fremsat og anerkendt et usædvanligt stort Antal Understøttelses-Begæringer, som især er foraarsaget af den nye Permitterings-Ordning — og Retshjælpen der har optaget nye Sager og afsluttet verserende.

Medlemstilgangen androg 136.

Fra Agitationen.

Afdeling oprettet i Løgstør!

Vore Kolleger i Løgstør har længe omgaaedes med Planer om at oprette en Afdeling i denne By og Omegn, hvilke Planer nu er realiserede, idet Afdelingen er startet ved et Møde, som afholdtes paa Hotel „Klinkvort". Vor stærkt interesserede, energiske Kollega, Herr Otto Frandsen, som nu har Domicil der i Byen, indledede med et Foredrag om Organisationens Betydning og det Arbejde, der er udfoldet i de forløbne Aar, samt omtalte de Resultater, der indtil nu er opnaaet, og sluttede under stor Begejstring med en kraftig Appel til Medhjælperne i Løgstør om at danne en Afdeling under Centralorganisationen.

Efter en kort Meningsudveksling vedtoges det ensstemmigt at oprette „Foreningen af Handels- og Kontormedhjælpere i Løgstør og Omegn", og der tegnedes straks ca. 20 Medlemmer, blandt hvilke der raadede en stærk Stemning for ved et energisk Agitationsarbejde at sætte Medlemstallet yderligere i Vejret.

Paa den konstituerende Generalforsamling, som afholdtes umiddelbart efter Mødet, valgtes Herr Otto Frandsen ensstemmig til Formand, og den øvrige Bestyrelses Sammensætning blev følgende: Manufakturmedhjælper Jørgensen hos Ad. Aistrup & Sønner (Næstformand), Bogholder Frede Nielsen hos Chr. Reiersen (Kasserer), Manufakturmedhjælper Chr. Dreyer hos Bay-Jensen (Sekretær), Kolonialmedhjælper M. Larsen hos L. A. Schønning, Isenkræmmermedhjælper Vilh. Sørensen bos Bøgh og Boghandlermedhjælper Carl Godtfredsen hos Carl Nordentoft. Til Revisorer valgtes Manufakturmedhjælper Ørts Hansen hos Ad. Aistrup & Sønner og Kolonialmedhjælper Chr. Thykjær hos P. Nielsen.

I Bestyrelsen sidder flere, fra deres gode Arbejde i andre Afdelinger, velkendte Kolleger, under hvis Førerskab vi spaar den nye Afdeling en arbejds- og resultatrig Virksomhed. Vi hilser denne sidste Forøgelse til vort Afdelingstal Velkommen i Arbejdet for vor Stands Fremtid.

J. J.

Ribe Afdeling.

I den gamle Grænseby Ribe har vi flere Gange forsøgt at udbrede vore Idéer, uden at det har haft særlig gode Resultater til Følge, — et Forhold, hvori der nu er sket en glædelig Forandring.

Engang i afvigte Sommer afholdt Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, et Møde der i Byen, og fik startet en Afdeling under Centralorganisationen, men det skete der, som vi ogsaa har set andre Steder, at en uheldig Mand fik Ledelsen i sin Haand og derved tildels ødelagde det Grundlag, der skabtes paa det afholdte Møde. Intet blev gjort for at arbejde den nye Afdeling fremad, saa det Hele snart kom til at ligge i Opløsningstilstand.

Dette Misforhold er nu ændret, idet en af Centralorganisationens gamle, interesserede Medlemmer, tidligere Formand for vor Afdeling i Struer, Herr N. I. Hoff har tiltraadt Plads i Ribe, og straks har sat sig i Bevægelse for at rekonstruere Afdelingen.

Paa et Tirsdag den 31. f. M. afholdt Møde, hvor Herr N. I. Hoff indledede, indmeldtes ca. 15 nye Medlemmer, og man valgte en ny Bestyrelse, der fik følgende Sammensætning:

Formand, Herr N. I. Hoff, hos F. Schubert, Næstformand, Herr Th. Ullerichs, hos J. H. Quedens, Kasserer, Herr H. R. Hansen, Nederdammen 2, Sekretær, V. Hancke, Nederdammen 2, Annoncerepræsentant Herr Chr. Kjellerup, hos Johannes Hansen. Suppleanter blev Herr S. Olaf Madsen og Herr James Wadt. Revisorer Frk. M. Aaboe og Herr Bankassistent Lauritzen.

Vi nærer ingen Tvivl om, at Ribe Afdeling under den nyvalgte Bestyrelse, vil arbejde sig yderligere fremad, og udfolde en Virksomhed, som vil være til Gavn baade for de enkelte Medlemmer og for vor Stand i det Hele taget. *J. J.*

Agitationsmøde i Helsingør.

Afdelingen afholdt Torsdag den 2. November offentlig Agitationsmøde. Formanden, Herr Nørgaard, aabnede Mødet og gav Ordet til

Herr Redaktør, Kontorchef Vilh. Hansen, der holdt et godt og kraftigt agitatorisk Foredrag.

Hr. H. fremhævede blandt andet, hvorledes Handels og Kontormedhjælpernes Stilling i vor Tid, var vidt forskellig fra Medhjælper-Vilkaar- og Udsigter for blot 30—40 Aar siden. Den Gang havde den største Part af Medhjælperne Udsigt til at blive selvstændige, hvorimod Stormagasiner og Varehuse i vor Tid vandt mere Udbredelse, gjorde for en stor Del Detailhandlerne overflødige og forringede derved Medhjælpernes Chancer til at opnaa Selvstændighed. Herr H, paaviste Nytten og Nødvendigheden af en Organisation, og henviste til de Resultater andre Erhverv havde haft af deres faglige Organisationer, hvorimod Handels- og Kontormedhjælperne stadig stod paa det samme Standpunkt, baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid, og for en stor Del af Medhjælpernes Vedkommende maatte finde sig i uheldig Særstilling, f. Eks. det forældede Kost- og Logisystem. Herr H. sluttede med at fremhæve nogle af de Resultater, der var opnaaet gennem Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation.

Herr Birger Kruse takkede Herr H. for det udmærkede Foredrag og opfordrede de tilstedeværende Medhjælpere til at melde sig ind i deres Organisation.

Da ingen yderligere ønskede Ordet, hævede Formanden Mødet.

Johs. E.

Lærlingeuddannelsen.
Et Indlæg mod Aftenundervisningen.

Vi har ofte her i „D. H. K. M. T." paatalt den almindelige Form for Handelsskoleundervisningen — den sene Læsetid, hvor Lærlingen, trættet af Dagens Arbejde, møder uimodtagelig for de aandelige Opgaver, der stilles ham.

I denne Forbindelse har det særlig Interesse, at „Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse" behandler dette Anliggende i sin sidste Aarsberetning ud fra lignende Synspunkter, — saa meget mere som Beretningen er underskreven af nogle af Hovedstadens mest kendte Handelsnavne.

Det hedder saaledes med Henblik paa „Købmandsskolen":

„En af Skolens Hovedvanskeligheder er dog særlig den sene Læsetid. Thi hvad nytter dygtige Lærere og gode Undervisningsmidler, naar Undervisningen maa henlægggges til et saa sent Tidspunkt, at Eleverne, der til aandeligt Arbejde jo helst skal møde friske og modtagelige, i Stedet derfor møder trætte og sløve af en lang Dags Arbejde; og det gælder altfor mange af Eleverne. Spørgsmaalet om tidligere Læsetid for Handelslærlinge har da ogsaa i saa at sige hele den civiliserede Verden alt længe staaet eller staar paa Dagsordenen. I de tyske Stater er det som bekendt allerede løst saaledes, at Undervisningen nu de fleste Steder foregaar i Formiddags- eller tidlige Eftermiddagstimer. I Wien undervises Lærlingene fra Kl. 3—6 eller 5—8 Eftermiddag. Herhjemme er Spørgsmaalet ogsaa mere og mere kommen i Forgrunden, I nogle Byer er der allerede gjort Forsøg med delvis Dagundervisning, og flere og flere ansete Købmænd har i den senere Tid taget til Orde for denne Sag. Kort sagt, Stemningen gaar mere og mere henimod tidlig Undervisning. I Hovedskolen mærkes dette i stærkere Tilgang til de tidlige Undervisningstimer fra 6—8. Medens i Skoleaaret 1906—07 6,2 pCt. mødte Kl. 6, 21,5 pCt, Kl. 7 og 12,3 pCt. Kl. 8, mødte i 1910 - 11, naar man tager Gennemsnitsmødetiden for alle Elever:

19,45 pCt. Kl. 6	For Lærlingeklasserne alene	ca. 26 pCt. Kl. 6.
16,10 - - 7		- 34 - - 7.
64,45 - - 8		- 46 - - 8.

Trods denne Fremgang er det alligevel en altfor stor Procent, der først kan møde til de sene Aftentimer mellem 8—10, et Tidspunkt, da særlig de unge Lærlinge, der endnu ikke er trænede i det Arbejde, Forretningen kræver af dem, som Regel vil være mindre skikkede til anstrengt aandeligt Arbejde. Der er her en Opgave at løse for alle dem, der mener, at en sund og godt uddannet Ungdom er det bedste Middel til Handelsstandens Højnelse. Kan vi muligvis endnu ikke naa til den tidlige Morgenlæsning som i Tyskland — hvad vi for en stor Del Lærlinges Vedkommende dog burde kunne —, saa bør Lærlingene i alt Fald have Lejlighed til at læse i de tidlige Aftentimer Kl. 6—8 eller senest 7—9. Derved vilde dog noget være vundet. Vi henstiller til vore Kolleger at tage denne Sag under velvillig Overvejelse."

Foredrag i November.

HANDELSSKOLEFORENINGEN har haft den gode Idé at tage Foredrags-Spørgsmaalet op i Aar, efter at det høje Ministerium har ment det forsvarligt, at tage Statstilskudet til Handelsforeningerne og vor Centralorganisation bort fra Finansloven, og derigennem har manifesteret sin manglende Forstaaelse af Kundskabernes og Oplysningens Betydning.

Ovennævnte Forening har tilbudt forskellige Handelsforeninger i de større Byer et Foredrag af Købmandsskolens Inspektør, Emil B. Sachs om „Unge danske Handelsmænds Chancer i Udlandet".

I Fjor, da vi selv lod afholde Foredrag, talte Herr Sachs om dette Emne i flere af vore Afdelinger, og det viste sig, at Emnet interesserede stærkt, ligesom Anmeldelserne overalt gik ud paa, at Foredragsholderen fra først til sidst evnede at fængsle sine Tilhøreres Opmærksomhed om dette for den merkantile Ungdom saa vigtige Anliggende.

Det ovenomtalte Foredrag vil i Aar blive afholdt som følger:

Den 22. November i Aarhus,
„ 23. — i Horsens,
„ 24. — i Esbjerg,
„ 27. — i Svendborg,
„ 28. — i Odense.

Vi opfordrer vore Medlemmer i de paagældende Byer til i størst mulig Udstrækning at gøre Brug af denne Lejlighed til at høre et Foredrag, som ikke blot har Interesse for dem, som tænker paa at drage ud i Verden, men ogsaa for enhver, der vil være i Føling med det, som rører sig indenfor Handelsverdenen.

Adgangen til Foredragene vil være vederlagsfri, og Meddelelse om Lokale og Klokkeslet vil sikkert fremkomme i de stedlige Blade.

Conto pro diversi.

Engageringssagen.

Maa det være mig tilladt at berøre denne — som det synes mig — af vor Hovedbestyrelse noget vanrøgtede Sag.

Der skrives, tales og agiteres for vore Opgaver, og mange Gange paa en udmærket Maade, men ovennævnte Spørgsmaal, som taler sit eget alvorlige Sprog, nemlig Arbejdsløshedens, den lader man ganske rolig ligge. Der forsøges et Oplysningsbureau, en i og for sig fortrinlig Tanke, men hvorfor saa ikke gøre det ringeste for Engageringsbureauet?

Højst fremkommer der i „D. H. K. M. T." af og til en Meddelelse om en ledig Plads, men det er dog virkelig sørgeligt, at vore egne Medlemmer ikke tillidsfuldt kan henvende sig til deres egen Organisation om ledige Pladser med begrundet Haab om snarligt Resultat. Gennemser man Aargangene 1900—1901 af vort Blad, fandtes der en staaende Rubrik for Kolleger, der søgte Plads eller alt var ledige, og det synes heraf som Organisationen den Gang skænkede denne Sag større Interesse end nu.

Jeg henstiller til det ærede Forretningsudvalg snarest at tage denne Sag op til Drøftelse! Jeg henstiller, at der til Stadighed findes en Rubrik i Bladet for pladssøgende Medlemmer, saaledes at det dog i det mindste maa staa vore Medlemmer Landet over klart, at vi udfolder et Arbejde paa dette Felt, som er af den største og vigtigste Betydning for Medlemmer og Organisation.

Der findes Veje, ad hvilke det er muligt at underrette Principaler om, at vi har et godt Tilbud at gøre dem, naar vi tilbyder gratis at skaffe dem dygtige Medhjælpere, saaledes at den Udskyldning, at faa eller ingen Principaler henvender sig til os, bortfalder.

Vi maa dog først og fremmest bekendtgøre, at vi befatter os med saadan Engagerings-Virksomhed, før vi kan vente, at Tilbudene skal komme.

Derfor, tag fat paa denne Sag, hellere i Dag end i Morgen, og jeg forsikrer, at det vil bevirke en betydelig Tilgang til vore Rækker. Vi har jo nu Hovedkontoret i fortrinlig Orden og kan derfor kræve, at der tages fat paa at søge denne Opgave tilfredsstillende løst. *Birger Kruuse.*

Rejsestipendier.

Aarets „Rejseunderstøttelser til unge Handelsmænd" er fordelt til følgende Ansøgere:

Til Ophold i Sydamerika: E. G. Krog-Meyer 600 Kr., C. I. von Mehren 1000 Kr., A. C. T. Rothman 1200 Kr. Til Ophold i Centralamerika: J. M. Jensen 1000 Kr., Til Ophold i Nordamerika: A. I. Bekker 500 Kr., E. Ahlefeldt-Laurvigen Clausen 600 Kr., A. I. Folkersen 250 Kr., A. L. M. F. W. H. Hansen 500 Kr., O. A. Larsen 400 Kr., H. R. Sander 500 Kr. Til Ophold paa Manila: K. Hastrup 550 Kr. Til Ophold i Afrika: A. L. Andersen 500 Kr., O. M. M. Larsen 1200 Kr. Til Ophold i Sibirien: B. Jacobsen 1000 Kr., B. F. Johansen 900 Kr., E. Leerbeck 800 Kr., N. C. Nielsen 600 Kr. Til Ophold i Rusland: I. B. Albeck 500 Kr., I. Buch 500 Kr. Til Ophold i Frankrig: O. Schou 600 Kr., K. I. Willesen 300 Kr. Til Ophold i Schweiz: B. Bocher 300 Kr. Til Ophold i Belgien: N. Winther 300 Kr. Til Ophold i England: V. R. Carlson 400 Kr., S. F. Fischer 500 Kr., C. I. Hansen 500 Kr., G. C. Klingenberg 500 Kr., M. C. Pedersen 400 Kr. Til Ophold i Tyskland: P. E. Andersen 300 Kr., L. V. Bahnson 400 Kr., C. A. Frandsen 400 Kr., P. A. Gersig 400 Kr., C. O. Hansen 400 Kr., I. A. Jørgensen 400 Kr., A. N. Munksgaard 400 Kr., H. C. Løve-Petersen 400 Kr.

Ansøgernes Antal var 119.

Laybourn og Handelsministeriet.

For kort Tid siden offentliggjorde Ministeriet for Handel og Søfart en Meddelelse om, at en i Paris bosiddende dansk Forretningsmand, Robert Laybourn, tilbød at sikre 20 unge danske Handelsmænd Engagementer til maanedlige Gager paa 200—400 Francs.

Det officielle Stempel, som Ministeriet gav denne Meddelelse, foranledigede en Række Blade til al offentliggøre den, ledsaget af anerkendende Kommentarer med Henblik paa „danske Forretningsmænd i Udlandet, der ved paa lignende Maade at støtte unge Danskes Ansættelse i Udlandet vilde kunne gavne deres Handels-Interesser betydeligt." —

Naturligvis meldte der sig en Mængde Ansøgere, der dog, efter forskellige Dagblade, ved Henvendelse til Herr L. modtog saa forvirrede Oplysninger, at der — med Grund — maatte næres Bekymring for hans mentale Tilstand.

Imidlertid synes det os meget beklageligt, at Handelsministeriet udsendes en saadan Meddelelse, uden forud at have undersøgt Tilbudets Lødighed. Og dette saa meget mere, som de fremkomne Avismeddelelser gav hele Sagen et tvivlsomt og usandsynligt Præg.

Handelsministeriet bruger ikke at sende den Art Meddelelser til Medhjælpernes Organ — dersom man i dette Tilfælde havde gjort en Undtagelse, havde det vel været muligt at faa Klarhed i denne Sag gennem vore internationale Forbindelser; thi blot med nogen Kendskab til parisiske Medhjælpergager gav de offentliggjorte Beløb al Anledning til Skepsis.

Medlemspligter!

1) Sæt Dem nøje ind i saavel Deres Afdelings som Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Love, saaledes at De lærer at kende Deres Ansvar og Deres Krav overfor Organisationen.
2) Betal altid Deres Kontingent ved første Opkrævning.
3) Anmeld altid Flytning straks til Kassereren.
4) Husk at Arbejdsløshed skal anmeldes senest 1 Uge efter sket Opsigelse.
5) Bemærk! Hvis De arbejder under daarlige Arbejdsforhold, og ønsker at forlade Pladsen, maa De, hvis De ønsker Understøttelse, først forhandle med Afdelingsformanden, eller, hvis De er direkte Medlem, med Hovedkontoret.
6) Undlad aldrig at besøge Møderne i Deres Afdeling.
7) Deltag i Diskussionen, derved bliver Møderne mere interessante og Forstaaelsen større, idet Spørgsmaalene bedre belyses.
8) Benyt enhver Lejlighed til at agitere for Organisationen blandt udenforstaaende Kolleger; det er ethvert Medlems Pligt at arbejde for vor Sags Fremgang.
9) Gør hvad De formaar for at Møder og Sammenkomster i Afdelingen forløber paa en for Organisationen værdig Maade.
10) Opgiv altid ledige Pladser til Bestyrelsen eller til Korrespondenten til Pladsanvisningen. *J. J.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Holstebro. Mandag d. 23. Oktober afholdtes Bestyrelsesmøde paa Hotel Royal. Herr A. Bitsch-Lauridsen, der til 1. Novbr. forlader Byen, nedlagde sit Mandat som Kasserer, hvorefter Herr Wito Knudsen valgtes til hans Efterfølger.

Herr Magnus Nissen har derefter overtaget Sekretærposten, og 1. Suppleanten Herr Jacob Kruse er indtraadt i Bestyrelsen.

Da Foreningens Midler p. t. er meget smaa vedtoges det at agitere for Afholdelse af et Lotterispil i nær Fremtid, for derved at skaffe Kassen nogle Penge. Man haabede paa stor Tilslutning — i alt Fald — fra Medlemmernes Side.

Onsdag Aften d. 25. Oktbr. afholdtes Medlemsmøde med følgende Dagsorden: 1. Forslag om Afholdelse af Lotterispil. 2. Valg af Agitationsudvalg. 3. Eventuelt. Til Medlemmer af Agitationsudvalget valgtes d'Herrer C. C. Knudsen, H. Hansen og Fr. Hansen.

Ved disse 3 stabile Medlemmers Hjælp haaber man, at Foreningen inden ret længe maa stige betydeligt i Medlemsantal. Under Dagsordenens sidste Punkt drøftedes hvorledes man skulde faa de Handlende til at lukke til Tiden. Man vedtog at lade nogle Medlemmer gaa rundt ved Lukketiden, for derefter at tilstille de Principaler, der ikke lukker rettidig, en Skrivelse med Anmodning om at lukke deres Forretninger til den af Lukkeloven fastsatte Tid.

Til Slut bragte Formanden, Herr M. Christensen, en Tak til Herr Bitsch-Lauridsen for hans Arbejde for Foreningen. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Wito Knudsen.

Kallundborg. Onsdag d. 18. Oktbr. afholdt Afdelingen ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Til Dirigent valgtes Herr Kommis Poulsen, hvorefter Formanden, Herr N. Petersen aflagde Beretning om det forløbne Halvaars Virksomhed, hvilken godkendtes. Regnskabet godkendtes ligeledes.

Herr N. Petersen genvalgtes til Formand; valgt til Bestyrelsen blev Herr Kommis P. Husted, hvorefter Bestyrelsen bestaar af: N. Petersen, Formand, Kommis Poulsen, Næstform., S. P. Larsen, Kasserer, P. Husted, Sekretær, E. Madsen. Suppleanter: H. Grumløse og Kommis Petersen.

Revisor H. Petersen.

Det vedtoges at holde Møde hver Onsdag Aften Kl. 9 og at man i Vinterens Løb skulde arrangere nogle Foredrag.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen. *H.*

Kjøbenhavn. Onsdagen d. 1. Novbr. havde Foreningens Festudvalg foranstaltet en Sammenkomst for Medlemmerne, der indledes med en Underholdning, bestaaende hovedsagelig af svenske Sange, og afsluttedes med et Par Timers Dans.

Onsdagen d. 8. Novbr. indledede Foreningens Sekretær Emnet: „Lige Løn for lige Arbejde". I Diskussionen deltog d'Herrer C. Hammer, Chr. Karlsen, Larsen og Lund Madsen samt Indlederen, og der herskede absolut Enighed om, at mandlig som

kvindelig Arbejdskraft i vor Stand havde Interesser med og ikke mod hinanden, samt at det var aldeles nødvendigt at skabe sig et organisatorisk Værn for at forhindre, at Kræfter med os modsatte Interesser benyttede os imod hinanden for derved at forringe Eksistensvilkaarene for begge Parter.

Foreningens Lokaler, Linnésgade 25, 1., er aabne for Medlemmerne hver Onsdag fra Kl. 8 Aften, dog undtagen 1. Onsdag i Maaneden.

En af de sidste Onsdage i denne Maaned vil Foreningens Kasserer, Herr C. Hammer, indlede Emnet: *J. A.*

Onsdag den 6. December. Tvangfri selskabelig Sammenkomst med Dans. Agitér for Tilslutning! *Udvalget.*

Kolonialafdelingen afholder ekstra Generalforsamling den 22. December Kl. 9, Linnésgade 25. Valg af et Bestyrelsesmedlem og 2 Suppleanter. *Bestyrelsen.*

Kolding. Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 25. Oktbr. paa „Kronborg". Sekretæren, Aage S. Leth, aabnede Mødet og bød Velkommen. Derefter holdt Herr Husmand Henrik Nielsen fra Harte et socialpolitisk Foredrag — navnlig om Husmandssagen. Endvidere var Herr Sproglærer Friis til Stede ved Mødet for at tale om eventuel Oprettelse af Kursus i Tysk i Vinter. — Der vil nu cirkulere en Liste rundt blandt Medlemmerne, og de der ønsker at deltage i et saadant Kursus bedes paategne denne.

Da det var det sidste Møde ved hvilket Sekretæren, Aage S. Leth var Stede — bragte A. Chr. Møller ham en Tak for det Arbejde, han havde gjort for Foreningen og motiverede til Slut et kraftigt besvaret Leve for ham. Derefter hævede Dirigenten Mødet med et „Tak for i Aften". *Aage.*

Paa et Bestyrelsesmøde, der afholdtes den 26. Oktbr. valgtes Schaumburg Madsen til Sekretær.

Nakskov. Afdelingen afholdt Generalforsamling d. 27. Oktbr. paa Hotel „Harmonien", Forslag om at nedsætte Bestyrelsesmedlemmernes Antal til 5, i Stedet for som tidligere 7, blev vedtaget. Som Formand genvalgtes A. Asmussen; til Bestyrelsesmedlemmer Thousig-Møller, Næstformand, M. Larsen, Kasserer, W. Gunnersen, Sekretær O. Wiell. Til Agitationsudvalg: A. Asmussen, Formand og Thousig-Møller. Det blev besluttet at henstille til Hovedkontoret, at faa en Taler til Disposition for at vække mere Interesse for Foreningen her.

Til Annoncerepræsentant valgtes A. Asmussen. *Sekretæren.*

Slagelse. Onsdag d. 19. Oktbr. afholdtes Generalforsamling i Foreningens Lokale.

Formanden bød Velkommen og Kommis E. Petersen valgtes til Dirigent.

Derefter aflagde Formanden den halvaarlige Beretning, der ensstemmig godkendtes. Ved Valg af Suppleanter til Bestyrelse valgtes Kommis E. Petersen til 1ste og Bogholder P. Jensen til 2den Suppleant. Til Revisor valgtes Ejlenberg, og til nyt Medlem af Festudvalget Bogh. P. Jensen. Suppleant Ejlenberg. Da der kun gives Agitationsudvalget ringe Lejlighed til at virke for Tilgang til Foreningen, der i Øjeblikket ikke raader over Midler til Afholdelse af større Møder, vedtoges det foreløbig at ophæve dette Udvalg, men opfordredes hvert enkelt Medlem til energisk at virke for Tilgang af Medlemmer.

Agitationsfonden, der oprettedes ved forrige Generalforsamling vedtoges det indtil videre ikke at disponere over, saaledes at man senere og paa et dertil egnet Tidspunkt kunde raade over Midler til en kraftig Agitation.

Under „Eventuelt" fremkom intet af særlig Interesse, hvorfor Dirigenten hævede Mødet. Der udbragtes til Slut et Leve for C.-O., med Ønsket om god Fremgang saavel for Afdelingen som for Centralorganisationen. *M. C.*

Svendborg. Afdelingen afholdt Onsdag d. 18. Oktbr. ordinær halvaarlig Generalforsamling i sine Foreningslokaler paa Wandals Hotel med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning om Virksomheden. 3. Regnskabets Aflæggelse. 4. Valg af Formand, istedetfor Herr E. J. Rossleff, som nu forlader Byen, for at etablere sig i Frederikshavn. 5. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter. 6 Forslag om Afholdelse af en Foredragsrække i kommende Vinter. 7. Forslag om Oprettelse af forskellige Kursus. Den fungerende Formand Hansen-Møller, jun., aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen, og foreslog til Dirigent Herr Johs. Hansen, som ensstemmigt blev valgt.

Derefter gennemgik Hansen-Møller Beretningen, og dvælede særlig ved den i Sommer foretagne 7-Luknings-Agitation. Formandens Beretning godkendtes ensstemmig, ligesom Regnskabet som derefter blev oplæst. Valget af ny Formand gav til Resultat, at Herr Chr. Hansen-Møller jun. blev valgt. Til nye Medlemmer til Bestyrelsen blev valgt: Herr Bogholder Karl Joh. Hansen og Frk. Shiller. Suppleanter: Herr Manufakturmedhjælper From og Frk. Petersen. Formanden motiverede nu Forslaget om Afholdelsen af en Foredragsrække, hvorefter dette blev vedtaget. Ligeledes blev det vedtaget, at overlade til Bestyrelsen at sørge for Oprettelse af Kursus i Sprog o. l. Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Centralorganisationen og Afdelingen.

Mødeaften afholdes hver Onsdag Aften Kl. 9 i Foreningens hyggelige Lokaler paa „Wandals Hotel".

Meddelelse om Dagsordenen udsendes Dagen forud for hvert Møde til alle Foreningens Medlemmer. *S. O.*

I Oktober Maaned har Afdelingen afholdt 4 Diskussionsmøder over følgende Emner: d. 4. Oktbr. „Medlemmernes Mødepligt". Indleder Herr Hansen-Møller jun.; d. 11. Oktbr.: „Vore Programpunkter" og „Indtryk fra Manøvrene". Indledere Hansen-Møller jun. og H. Schouboe-Olsen; d. 25. Oktbr.: „Hvilke Emner ønsker Medlemmerne særlig behandlet paa vore Mødeaftener". Indleder Bogholder Karl Joh. Hansen; d. 31. Oktbr.: „Arbejdsløn". Indleder Herr Eksp. Joh. Hansen. Til alle Møderne har der været god Tilslutning, og flere nye Medlemmer har indmeldt sig. *S. O.*

Det første af de paa Generalforsamlingen vedtagne Foredrag vil blive afholdt Tirsdag den 21. November med Herr Redaktør Larsen-Ledet som Foredragsholder, over Emnet: „Blandt Negre og Arabere i Nordafrika".

Emnet vil have noget af Aktualitetens Interesse, da det foregaar i de Egne, som støder op til Krigsskuepladsen. Billetter til Medlemmerne og til Salg blandt deres Bekendtskabskreds vil førstkommende Onsdag erholdes i Lokalerne eller ved Formanden, og er det Bestyrelsens Haab, at alle Medlemmerne vil virke for Salget, saaledes at vi kan opnaa et godt Resultat. Billet-Telefoner 27 og 391.

Den af Centralorganisationen udgivne og smukt udstyrede Sangbog kan nu faas ved Henvendelse til Formanden.

Hver Søndag er Lokalerne tilgængelige for vore Medlemmer, ligesom Aviser og Tidsskrifter ligger til behagelig Gennemlæsning.

Husk Onsdags-Møderne, Agitér for Tilslutning. *S. O.*

Vi har fra Afdelingen modtaget følgende Udklip af „Svendborg Amts Dagblad" (Konserv.):

„I Lighed med tidligere Aar agter Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Vinterens Løb at arrangere en Foredragsrække med forskellige bekendte Foredragsholdere som Talere.

Som Indledning til denne Serie har Foreningen foreløbig truffet Aftale med den bekendte Radaktør af Afholdsbladet „Reform" Larsen-Ledet, Aarhus, som vil komme hertil den 21. ds. og tale over Emnet: „Blandt Negre og Arabere i Nordafrika", og man maa sikkert indrømme, at intet Emne kunde være mere aktuelt end just dette i disse Dage, hvor Krigen mellem Italien og Tyrkiet udkæmpes netop i de Egne, hvorfra Taleren har hentet sit Stof ved Selvoplevelser.

Foruden dette Foredrag er det Meningen at afholde 5 til i Løbet af Sæsonen, og som eventuelle Foredragsholdere nævnes Professor Birck, Læge Arnold Møller, Oberst N. P. Jensen, Johan Skjoldborg og Trafikminister Thomas Larsen.

Sidstnævnte vil sandsynligvis komme til at tale om Arbejdsløshedskasser og Alderdomsforsikring.

Det er at haabe, at Foreningen maatte faa Held til at gennemføre disse Foredrag, som jo er et Led i Bestræbelserne for at højne Standen gennem Sammenslutning.

Vejle. Ved Medlemsmødet den 25. Oktober havde Herr Redaktør Jacobsen velvilligst stillet sig til Afdelingens Disposition og holdt et udmærket og interessant Foredrag om: „Medhjælpernes sociale Stilling — før og nu".

Redaktøren fremkom i sit Foredrag med flere Spørgsmaal, som burde vække Eftertanke hos Medlemmerne.

Onsdag d. 1. November indledede Herr Bogholder L. Chr. Christensen, og havde valgt Emnet: „Hvorledes bør vi fortolke vore Love". — Taleren begyndte med det gamle Ord: „Med Lov skal man Land bygge", hvorefter han omtalte Nødvendigheden af at have Love, ligesom det var nødvendigt at kende Lovene for at nyde godt af dem. Han kom derefter ind paa Afdelingens Love og fremdrog Paragraffer, hvor der muligt kunde ligge Grund til forskellige Opfattelser. — Der paafulgte en ret livlig Debat.

Den 8. November havde Herr cand. pharm. Tromholt velvilligst stillet sig til Disposition, og gav Medlemmerne en meget fornøjelig Aften ved Oplæsning af forskellige Historier og Skuespil. Oplæsningen efterfulgtes af stærke Haandklap. *M. Rasmussen.*

Afleveret til Posten den 15. November.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1911. 11te Aargang.

LÆRLINGEVEDTÆGTERNE.

EN SOCIALPOLITISK AKTUALITET.

(Sluttet).

PRINCIPALERNES STANDPUNKT.

ARBEJDSRAADET forelagde i Marts 1909 „Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation" Spørgsmaalet om Handels- og Kontorfagets Inddragelse under visse af Fabrikslovgivningens Bestemmelser og modtog Juni s. A. Fællesrepræsentationens Svar, hvori det bl. a. hedder, at Fællesrepræsentationen

> „vel vilde finde det stemmende med Tidsaanden, om der skabtes generelle Lovbestemmelser til Beskyttelse af Børn og unge Mennesker under deres Anvendelse i de til Handelen og Omsætningen knyttede Virksomheder, ligesom ogsaa at Handelslærlinges Adgang til kommerciel Undervisning nærmere ordnedes ved Lov, men at man hverken anser Tiden for ret at være moden hertil, ej heller mener, at saadanne Bestemmelser organisk lader sig indføje i en Lov om Arbejde i Fabriker o. lign. — Hvad den i det ærede Raads Skrivelse citerede Bestemmelse i Lovens § 1, 2. Stykke, angaar, da falder denne jo egentlig udenfor Lovens Rammer, og det staar da ogsaa for Fællesrepræsentationen som tvivlsomt, hvorvidt det er heldigt, at dette Forhold helt overlades til Kommunalbestyrelsernes Forgodtbefindende i Stedet for at gøres til Genstand for visse for samtlige Kommuner fælles Normativbestemmelser. Efter Omstændighederne mener man imidlertid paa Sagens nuværende Standpunkt at kunne indskrænke sig til at tilraade, at eventuelle kommunale Vedtægter af den her omhandlede Art ikke godkendtes af Indenrigsministeriet, forinden de var forelagt nærværende Fællesrepræsentation til Erklæring — for Ensartethedens Skyld".

Denne Principal-Udtalelse fortjener at erindres, saa betegnende som den er for de i de paagældende Kredse raadende Anskuelser om Socialreformer i Handels- og Kontorfagene.

Naar Lærlingebeskyttelsen betegnes som „stemmende med Tidsaanden", er det kun en Godtkøbssympati, der straks udviskes af den skyndsomme Tilføjelse, at man ikke kan anse „Tiden for ret at være moden". For visse Godtfolk bliver Tiden aldrig moden! Og det synes saaledes, at ukendte Kræfter lader vore Principalers Tilværelse henglide i bestandig umodne Tider. I hvert Fald kan dette eftervises saalænge Medhjælperbevægelsen har eksisteret. — „Tiden, der ikke er moden", er næsten blevet et Ordsprog, men uden samtidig at vinde i Troværdighed.

PRINCIPALBETÆNKNINGENS HENSIGT.

Fællesrepræsentationen udviser saaledes større Vrangvillighed i socialpolitiske Anliggender end Arbejdsgiverforeningen. Thi medens denne dog anerkender Nødvendigheden af en erhvervsmæssig Lavalder for Børn og unge Mennesker, søger vore Principaler at knibe udenom en tilsvarende Beskyttelseslovgivning for de Tusinder af Mindreaarige, der beskæftiges i de sideordnede Handelsfag.

Thi at dette netop er Fællesrepræsentationens Hensigt fremgaar bl. a. af Udtalelser, dens Sekretær og juridiske Faktotum Prof. Grundtvig fremsatte ved Handelsmødet i Herning sidste Sommer. — Derfor er Henvisningen til fælles Grundbestemmelser kun en Formsag! Fællesrepræsentationen har naturligvis meget vel indset, at den ikke kom udenom Vedtægterne — under den ene eller anden Form — og derfor søgt at neutralisere deres Betydning ved det kostelige, men altfor gennemskuelige Paafund, der indeholdes i de sidste Sætninger i Fællesrepræsentationens Udtalelse.

Handelsstandens Fællesrepræsentation ophøjer sig derigennem til en kommunalpolitisk Censurkomité, hvem Indstillingsretten til Ministeriet skulde forbeholdes og hvem det overlodes at amputere enhver Lærlingevedtægt efter Principalinteressernes Prokrustesseng.

For Ensartethedens Skyld?

Nej, for egne Interessers og eget Magtbegærs Skyld!

Dette Principal-Dokument er et talende Vidnesbyrd om, at de sociale Reformer for vor Stand kun forberedes af og gennemføres ved Medhjælperstanden selv, d. v. s. gennem Medhjælperorganisationen og kun ved den alene. — Et Par Linier i en Betænkning, der kaster et Strejflys over de herskende Anskuelser hos dem, der endnu uanfægtet besidder Magten og Viljen til at udøve den! Thi Fællesrepræsentationens Forslag tilsigter simpelthen at forlene den med censurerende Magt overfor de Bestemmelser, der er Lov for dens egne Medlemmer!

VORE KRAV.

Heldigvis er denne Principal-Indstilling ramt af den Skæbne, der var den eneste retfærdige: Ministeriet har lige saa lidt som Arbejdsraadet taget Hensyn til den i det foreliggende Revisionsforslag.

Dette anerkender derimod vort Krav om Lærlingevedtægter, uden at dog disses Gennemførelse sikres paa en betryggende Maade.

Lærlingevedtægterne bør — af de fremførte Grunde — fremtræde som en for hele Landet gældende Beskyttelseslov for den unge, merkantile Arbejdskraft, saaledes at Hviletiden fastsættes til Tiden Kl. 8 Aften — Kl. 6 Morgen med en Højstarbejdstid af 10 Timer. Undtagelsesbestemmelserne begrænses til 7 Dage før Jul og Aftenerne før Folkekirkens Helligdage. — Vedtægterne bør udtrykkelig omfatte Kontor- som Handelslærlinge af begge Køn, og Lægeundersøgelse saavel som Sundhedsvedtægt være forpligtende for Handels- og Kontorfagets som andre Lærlinge.

Endvidere bør det ministerielle Forslag fra tidligere Tid om Siddepladser for Butikspersonale — saaledes som i sin Tid affattet af Arbejdsraadet — indgaar i Loven som en for mange af vore Standsfæller paakrævet hygiejnisk Foranstaltning.

Internationalt Rundskue.

FRA NORGE.

„HANDELSFUNKTIONÆREN"S sidste Nr. indeholder flere Artikler om Kontingentspørgsmaalet, hvoraf fremgaar, at vor norske Broderorganisation forbereder en Forhøjelse af sine Bidrag. I en redaktionel Artikel om „Kontingentet i Danmark" hedder det:

„Tænk om vi i kontingentet til landsforbundet kun betalte det halve, kr. 6.00 pr. aar, nemlig kr. 3.00 til administration og kr. 3.00 til ledighetskassen!

Da vilde for lange tider alle landsforbundets økonomiske bekymringer være fjernet.

Rigtignok tviler jeg ikke paa, at hadde vore medlemmer en tid betalt 50 øre pr. maaned, saa vilde der fra deres rækker reise sig krav om kontingentens forøkelse til kr. 1.00 pr. maaned.

De vilde da nemlig snart merke, at landsforbundet var den bedste forsikringskasse, de kunde vælge, at det var den bank, som gav de bedste renter for deres indskud, og de vilde kræve at landsforbundet foruten ledighetskassen oprettet begravelseskasser og understøttelseskasser, gamlehjem etc., at den ydet fri retshjælp etc. etc.

Og med de økede indtægter vilde alle disse goder komme av sig selv."

Som tidligere omtalt fremsatte Redaktør Chr. Dybwad ved sidste Landsmøde Forslag om en obligatorisk Arbejdsløshedskasse for hele Landet. Bidraget til Kassen skulde herefter være 30 pCt. lavere i Provinsafdelingerne end i Kristiania, ligesom Medlemmerne ved et større eller mindre Kontingent kunde sikre sig forskellig Understøttelse. — Forslagsstilleren formener imidlertid nu, at denne ret komplicerede Ordning vil volde administrative Vanskeligheder, og udtaler sig derfor i „Hf." for at simplificerer Arbejdsløshedskassen til ganske faa Understøttelses-Trin og eventuelt fastsætte et ensartet Kontingent for hele Landet.

EN MEDHJÆLPER I DEN SVENSKE RIGSDAG.

Ved de i Efteraaret afholdte Rigsdagsvalg i Sverrig valgtes Magasinbogholder O. W. Edbom, Ljusdal som Arbejderpartiets Kandidat i Hälsinglands nordre Kreds.

„F. K. B.s månadsblad" i Malmø skriver, at E. „ganske sikkert er den første Medhjælper i Rigsdagen. Vi véd ikke om Herr E. har deltaget i noget Arbejde for Medhjælperstandens Interesser. Han er naturligvis ikke valgt som Medhjælper, men som Arbejdernes og Smaafolks Mand. Imidlertid er det jo ligefuldt glædeligt at se en Standsfælle hædret med det højeste borgerlige Tillidshverv." — E., der er født 1875, har varetaget forskellige offentlige Hverv.

KONTINGENTSPØRGSMAALET I TYSKLAND.

Indenfor de tyske Medhjælperforbund gør sig Tendenser gældende for højere Bidrag til Organisation og understøttende Institutioner. Aarsagen er de øgede Krav, der stilles til de virksomste Forbund, og som nødvendigvis medfører nye Administrationsudgifter. Senest har et af de største Forbund, „Verband deutscher Handlungsgehilfen" (ca. 100.000 Medlemmer), ved en ekstraordinær Generalforsamling med stort Flertal forhøjet sit Aarskontingent fra 10 Mk. til 16 Mk.

DYRTIDEN OG DE TYSKE MEDHJÆLPERE.

Fornævnte Medhjælperforbund har til den tyske Rigsdag indsendt en Anmodning om at „modvirke den fra alle Sider anerkendte, usædvanlige Fordyrelse af alle Levnedsmidler ved Hjælp af egnede Forholdsregler saavel fra Riget som ogsaa fra Forbundsstaterne, og ved Autoriteternes Indvirkning i Byerne modvirke Dyrtiden og hidføre en Nedgang i Prisen paa Livsfornødenheder for alle Personer, der beskæftiges mod Gage eller Løn."

Andragendet henviser bl. a. til, at ikke mindre end 76 pCt. af de Medhjælpere, der findes paa Tuberkulosesanatorierne, kan henføre deres Sygdom til mangelfuld Ernæring. Forholdet mellem Medhjælpergager og Levnedsmiddel-Prisen illustreres gennem flere omhyggeligt udarbejdede statistiske Tabelværker, der er bilagt Andragendet.

FORRETNINGSFØRER MAX JOSEPHSOHN FRATRAADT.

Den tyske socialdemokratiske Medhjælperorganisation, „Zentralverband der Handlungsgehilfen und Gehilfinnen Deutschlands", har mistet sin mangeaarige Forretningsfører, der er overgaaet til en ledende Stilling i Arbejder-Brugsforeningerne. — Max Josephsohn skabte den bestaaende Centralorganisation af Medhjælperforeninger, der slutter sig principielt og organisatorisk til Arbejderpartiet. „Zentralverband" har i I. mistet en baade grundig og besindig Foregangsmand, personlig sympatisk og trods sin udprægede Partistilling rede til en objektiv Bedømmelse af afvigende Anskuelser i Medhjælperspørgsmaalet. — Hans Efterfølger bliver Redaktør Poul Lange, „Handlungsgehilfen-Zeitung".

PLANLAGT ENGELSK FAGSAMMENSLUTNING.

Vore engelske Standsfæller har i længere Tid drøftet Mulighederne for en Sammenslutning mellem de organiserede Handelsmedhjælpere („National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks") og Medhjælperne i kooperative Virksomheder. („Amalgamated Union of Cooperative Employecs"). En herom afholdt Konference bragte ikke Spørgsmaalet til Afgørelse, idet Afvigelserne mellem de to Organisationer synes at vanskeliggøre Tankens Realisation. Saaledes kan Handelsmedhjælpernes Union i de sidste Aar kun opvise en Fremgang af ca. 1500 Medlemmer mod 16,000 i de kooperative Medhjælperes Forbund og sidstnævntes Administrationsomkostninger begrænses til 15 pCt. mod 20 pCt. i den første Organisation. — Paa den anden Side kan Sammenslutningens Talsmænd paapege en Række Fordele ved den paatænkte Føderation, der ingenlunde, trods de herskende Meningsforskelligheder, er opgivet.

Lukningen Juleaften.

I „Mercurius", som udgives af Foreningen af Herreekviperingshandlere i Danmark, finder jeg i Numret af 15. November en Artikel angaaende Lukningen Juleaften.

I Artiklen staar bl. a.:

> „Som bekendt maa Forretningerne holde aabent de to sidste Søndage før Jul. Nu falder imidlertid den ene Søndag paa Juleaften, saa vi synes strengt taget ikke, det er saa slemt, om Medhjælperne skulde ofre sig for Forretningen og Kunderne et Par Timer, det er jo dog kun fra 4—6."

Bladets Redaktør har altsaa ikke studeret Loven saa nøje, som han burde; han svæver i den Vildfarelse, at der kun skal holdes aabent den 17. og 24. December, medens Loven hjemler Ret til at holde aabent den 10. og 17. December fra 4—8 og desuden den 24. December fra 4—6, og han synes ikke, at det var saa slemt, om Medhjælperne skulde ofre sig for Forretningen og Kunderne de to Timer.

Jeg synes, at det vil være rigtigt at oplyse Redaktøren af „Mercurius" om, at alle de Medhjælpere, der ikke har deres Hjem i samme By som deres Arbejdsplads, derved afskæres fra at tilbringe Juleaften hjemme, noget, der ellers kun kan lade sig gøre hvert 5—6 Aar, og at Andragendet, som vor Centralorganisation har indgivet ved Herr Folkethingsmand K. M. Klausen, derfor ikke kan betragtes som aldeles ubegrundet og utilbørligt.

Emil Krøger, Hillerød.

Til ovenstaaende skal vi kun føje den oplysende Bemærkning, at Redaktøren af „Mercurius" er ingen anden end Herr Karl Hintz, en Gang Handelsmedhjælper og i denne Egenskab Stifter af den første faglige Medhjælperforening og i en Aarrække aktiv Deltager i Medhjælperbevægelsen, nu Redaktør af en Principal-Avis og endt med at modarbejde, hvad han viede sin Ungdom.

Hintz var et bravt Menneske — en bedre Skæbne værd!

— — —

De kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation har

taget Afstand fra vort Andragende til Rigsdagen. Der henvises til de mange Smaahandlende, hvis Interesser man mener truede af et eventuelt Forbud.

Blandt de større kjøbenhavnske Forretningsindehavere raader der afgjort Stemning mod at holde aabent Juleaftens Dag.

Conto pro diversi.

7-Lukning i Sydøst-Sjælland.

Umiddelbart før vi slutter Redaktionen af dette Nummer, meddeler „Østsjællands Folkeblad" os, at det har begyndt at slaa til Lyd for Syvlukningen i Vintermaanederne i St. Hedinge, Præstø og Køge. Der skal være god Udsigt til at Bladet faar Held med dette fortjenstfulde Forehavende, idet adskillige Principaler paa Forhaand har givet Sagen Tilslutning.

Dr. Alex. Thorsøe: Fremmedordbog.

(Tilsendt fra H. Hagerups Forlag).

Vort Sprog befinder sig i stadig Udvikling, ikke mindst gennem de nye og moderne Videnskaber og Opfindelser, f. Eks. Elektriciteten og Lufttekniken, indføres der saa at sige daglig nye Fremmedord i Sproget. Disse Ord, som man daglig støder paa ved Læsningen af Bøger og Blade, ved Samtaler osv., er ofte aldeles ukendte for èn, og det vil derfor være en Nødvendighed at have en fuldt moderne Fremmedordbog ved Haanden, saa man hurtigt kan søge Oplysninger om slige Udtryk.

Med den foreliggende Bog tilfredsstilles dette Krav, forsaavidt som denne Fremmedordbog giver ca. 13000 Forklaringer paa Fagudtryk, fremmede Ord og Talemaader og saaledes imødekommer de Fordringer, der i det daglige Liv med Føje kan stilles til en saadan Haandbog. Dr. Thorsøes Bog er overkommelig at anskaffe (Prisen er 3 Kr.) og moderne i sit Anlæg sammenlignet med ældre og større Ordbøger, men Stoffets Begrænsning har nødvendiggjort, at en Mængde — rigtignok sjældnere forekommende — Ord maatte udgaa, ligesom der ikke er blevet Plads til den Fraseologi, der liver op i større Værker af denne Art.

Ferslew's Notitskalender 1912

er udkommen i de sædvanlige to Udgaver, Langfolio og Lommeformat, indeholdende daglig Notitsbog og vedføjet en Mængde Oplysninger af Interesse for Forretningsfolk.

Cornelius Petersen: Internationale Reduktionstabeller.

(Tilsendt fra Forfatteren.)

Den kjøbenhavnske Forretningsmand, der har udsendt dette smukt udstyrede Tabelværk, har derigennem ydet mangen Kontor- og Forretningsmand en hjælpende Haand. Der er i denne Mangfoldighed af Kalkulations-, Længdemaals-, Vægtmaal- og Kurstabeller over alle brugelige Systemer nedlagt et meget stort Arbejde, der med Henblik paa vort betydelige Handelssamkvem med Udlandet, sikkert vil vise sig frugtbringende.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Expeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. i denne Maaned.

Anmeldelserne skal udfyldes i to ligelydende Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Hold Anmeldelser maa der kun opføres Adressater paa samme Posthus.

„Kjøbenhavn" i Blankettens venstre Hjørne maa ikke overstreges eller erstattes med anden Betegnelse, da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, ligesom der ikke maa anføres nogen Datobetegnelse i Datorubriken. Endvidere maa der paa Blankettens Hoved ikke anføres „Medlemsfortegnelse" el. lign.

For Forsinkelser, der foranlediges ved at Hovedanmeldelserne ikke er indsendt senest den 20. ds, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidendes Ekspedition.
Fr. Møller.

Kjøbenhavn L., Ægirsgade 68, den 1. Dcbr. 1911.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Bestyrelsesmøde afholdtes Søndagen den 12. Novbr. d. A. paa Hoffmanns Hotel.

Formanden, Herr Fr. Nielsen, meddelte, at han paa Grund af Overgang til selvstændig Stilling saa sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat som Formand.

Bestyrelsen havde intet hertil at erindre og tog derefter Mandatnedlæggelsen til Efterretning, idet Næstformanden, Herr H. Christensen, bragte den afgaaede Formand en varm Tak for det store Arbejde, han havde udrettet for Foreningen — et Arbejde, som har vist sig at bære god Frugt, idet vi i den forløbne Periode kan notere en Fremgang af 20 Medlemmer.

Til Formand valgtes Herr Alfred Østergaard, der takkede for Valget og lovede at arbejde efter bedste Evne for Foreningens Fremme.

Vore ugentlige Mødeaftener afholdes hver Torsdag Aften i vore Lokaler paa „Hoffmanns Hotel" (Indgang fra Tordenskjoldsgade) og anmoder vi indtrængende Medlemmerne at møde frem paa disse Aftener, og derved vise Foreningen Interesse samt støtte Bestyrelsen i dens ofte besværlige Arbejde.

Det bemærkes, at der i Vinterens Løb skiftevis vil blive afholdt Diskussionsmøde og Oplæsning. *M. Sørensen.*

Hjørring. Stiftelsesfesten den 12. November blev en Sammenkomst, som Deltagerne sent vil glemme. Der var Liv, Fart og rigtil Kammeratskab fra først til sidst. De, som blev hjemme, har bitterlig fortrudt, at de ikke kom med; thi det almindelige Samtaleemne blandt Kollegerne har været Glæden og Fornøjelsen, som Deltagerne havde af denne Aftens Samvær. Men kom med næste Gang vi kalder paa Dem til festligt og kammeratligt Samvær med Standsfæller! *z.*

Kjøbenhavn. Onsdagen d. 22. ds. holdt Herr Borgerrepræsentant Viggo Christensen et, som Formanden udtrykte det, fængslende Foredrag om „Samfundspolitik". Taleren berørte særlig de Forteelser, som bevirkede Partidannelserne i dansk Politik, men havde ikke ganske samme Syn paa disse, som Foreningens Kasserer, Herr Hammer, hvorfor der imellem de to Herrer udviklede sig en Diskussion om herhenhørende Forhold.

Samme Dag holdtes der ekstraordinær Generalforsamling i Kolonialafdelingen, hvis Formand, Herr A. Poulsen paa Grund af Forandring i Livsstilling havde nedlagt sit Mandat, ligesom der skulde vælges et Bestyrelsesmedlem. Til Formand valgtes Herr S. Andreasen, til Bestyrelsesmedlem Herr S. Christensen og til Suppleant Herr H. Nielsen.

Onsdag d. 6. December: Tvangfri selskabelig Sammenkomst med Dans. Agitér for Tilslutning. *Udvalget.*

Onsdagen den 13. Decbr. vil Herr Åge C. Alsøe indlede Emnet: „Er vi at betragte som Lønarbejdere eller ikke?"

Derefter vil der intet Møde blive afholdt før 2. Onsdag i det ny Aar. Lokalerne i Linnesg. 25 er dog som sædvanlig aabne for Medlemmerne hver Onsdag fra Kl. 8, selvom der ikke afholdes Møde. *J. A.*

Løgstør. Søndag den 19. November afholdt Afdelingen offentligt Agitationsmøde med Herr Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, som Taler.

Efter at Formanden, Herr Otto Frandsen, havde budt Velkommen, blev Ordet givet til Herr N. C. Nielsen, der holdt et klart og sagligt Foredrag om vor Organisationsbevægelse og vort Fags Stilling før og nu, og sluttede under stort Bifald med at opfordre den nystiftede Afdeling til at virke energisk for vor Sags Fremgang i Løgstør og Omegn.

Herr Bogholder Frede Nielsen, der valgtes til Dirigent sluttede, efter at en kort Meningsudveksling havde fundet Sted, Mødet med Tak til Taleren.

Ved en animeret Fællesspisning, der fandt Sted efter Mødet, herskede en udmærket kammeratlig Stemning, og der taltes i en Uendelighed, bl. a. for Herr N. C. Nielsen, for Formanden Herr Otto Frandsen o. fl., ligesom en af en lokal Digter forfattet Sang blev afsunget, og gjorde stor Lykke. *O. F.*

Nykjøbing S. Onsdagen d. 8. Novbr. afholdt den herværende Handels- og Kontormedhjælperforening halvaarlig Generalforsamling. Medlemmerne var mødt talrigt. Valg af ny Bestyrelse foretoges og blev L. P. Jørgensen, Fmd., Frk. H. Waldemarsen, Næstformand, N. Madvig, Kasserer, A. Jensen, Sekretær, Frk. Agnes Andersen, Bestyrelsesmedlem, C. Sørensen, Revisor, Frk. K. Petersen, Revisor, Frk. Brøndsholm, Suppleant.

Aftenen sluttede med et lille vellykket Bal. *A. Jensen.*

Præstø. Søndag d. 12. Novbr. afholdt Præstø Afdeling offentligt Agitationsmøde paa „Hotel Danmark".

Herr Otto Scheel Wandet bød Velkommen, og gav Ordet til Centralorganisationens Forretningsfører, Herr. Jens Johansen, der talte om „Organisationens Maal og Midler". Taleren skildrede Organisationens Arbejde gennem den svundne Tid, og pegede paa de vundne Resultater, idet han særlig dvælede ved Arbejdsløshedskassens Oprettelse og Virkemaade.

Derefter trak Taleren i store Træk Linierne op for Organisationens fremtidige Virksomhed, og opfordrede de uorganiserede Medhjælpere i Præstø til at støtte Arbejdet for en Forbedring af Forholdene i vort Fag ved at indmelde sig i Afdelingen.

Da ingen ønskede Ordet, sluttede Herr Wandel Mødet med en Tak til Taleren og Forsamlingen.

Skive. Onsdag d. 11. Oktober afholdtes Generalforsamling paa Hotel „Phønix" med Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, 3. Valg af en Suppleant til Bestyrelsen og en Revisorsuppleant, 4. Valg af en Annonce-Agent, 5. Eventuelt.

Til Dirigent valgtes Georg Mikkelsen.

Formanden oplyste, at der siden sidste Generalforsamling var tilgaaet Foreningen 18 nye Medlemmer, udmeldt 4, overflyttet 6 til andre Afdelinger og slettet 2 paa Grund af Restance.

Der er afholdt Medlemsmøde regelmæssig hver Uge undtagen i Sommermaanederne.

Foreningen har afholdt 2 Sommerudflugter, samt deltaget i Stævnet ved Toftum Bjerge den 2. Juli.

Der er i Sommerens Løb agiteret for 7-Lukningen dels ved Artikler i de lokale Blade, Opslag af Plakater og Uddeling af Pjecer, dog uden Virkning. Beretningen godkendtes.

Til Suppleant valgtes Kommis Einar Rasmussen og til Revisorsuppleant valgtes Kommis Holger Sørensen.

Forretningsbestyrer Hans Christensen valgtes til Annonce-Agent.

Under „Eventuelt" fremkom Forslag om, at Kontingentet skulde være ens for saavel kvindlige som mandlige Medlemmer, samt at forhøje Lærlingenes Kontingent med 25 Øre til den lokale Afdeling, og at lade Indskudet for nye Medlemmer bortfalde. Forslaget om at forhøje det kvindlige Kontingent forkastedes, men vedtoges det at forhøje Lærlingenes Kontingent til 75 Øre maanedlig, samt at slette Indskudet for alle nye Medlemmer.

Der udspandt sig en livlig Diskussion om Mødeaftenernes Program for den kommende Vinter, samt om Afholdelse af en selskabelig Sammenkomst i Vinterens Løb.

Oplysnings-Udvalget sorterer under Bestyrelsen. Agitationsudvalgets Formand, Hans Christensen, rettede en Appel til alle Medlemmerne om at støtte Udvalget i dets Arbejde. Formanden opfordrede til at komme flittigt til de ugentlige Møder.

Kl. ca. 12 sluttedes Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen. *Sekretæren.*

Torsdag d. 19. Okt. holdt Hrr. N. C. Nielsen, Kolding, Foredrag om „Vor Organisation", hvortil Ikke-Medlemmer ogsaa var indbudt. Efter det særdeles interessante Foredrag udspandt sig en livlig Diskussion om forskellige af Foreningens Forhold. Der sluttedes med fælles Kaffebord, hvor Hrr. N. C. Nielsen, Kolding og Hrr. R. Sjørup-Nielsen, Skive, underholdt Deltagerne ved at læse et Par morsomme Smaafortællinger i jysk Mundart.

Onsdag d. 25. Okt. afholdtes Diskussionsmøde, Emne: Kost- og Logisystemets Afskaffelse.

Onsdag, 8. Nov. afholdtes Lotterispil om forskellige Genstande, skænkede af Foreningens Medlemmer. Overskuddet gik til Foreningens Kasse. Den nye Sangbog, som lige var kommen, toges straks i Brug og benyttedes flittigt. Kl. ca. 12 skiltes Medlemmerne efter en særdeles fornøjelig Aften. *Sekretæren.*

Svendborg. Afdelingen afholdt d. 8. Nov. Diskussionsmøde over Emnet „Overarbejde".

Aftenens Indleder var Herr Manufakturmedhjælper Arum, som i korte Træk fremsatte sine Anskuelser om denne Sag. Der udspandt sig en livlig Diskussion, som viste, at dette Emne endnu ikke er naaet til at være aktuelt, idet C. O. endnu har mange andre og mere nærliggende Spørgsmaal at løse, førend „Overarbejde" med Fordel kan tages frem til en frugtbringende Forhandling.

Onsdag d. 15. Nov. afholdtes Diskussionsmøde over Emnet: „Kvindernes Ligeberettigelse".

Aftenens Indleder var Hrr. Fuldmægtig Schouboe-Olsen, som i store Træk gennemgik Kvindernes Stilling fra Tidernes Morgen og op i vore Dage.

Taleren paaviste ved mange Exempler, at den Modstand mange mandlige Medhjælpere øvede mod Kvindernes Invasion, var ganske i Modstrid med vore Interesser, idet vi Mænd hellere maatte søge at drage Kvinderne ind i vor Bevægelse, for ad den Vej at faa Livsvilkaarene forbedrede for hele Standen. Den paafølgende Diskussion viste, at der endnu rundt omkring er mange „Kvindehadere", som hellere ser Kvindernes Hæl end disses Taa, indenfor Forretningslivet. Indlederen forsøgte flere Gange uden Held, at faa de mandlige Elementer til at forstaa, at vi, om nødvendigt, maatte se at finde særlige Midler, til at faa Kvinderne ind i vor Organisation, selv om vi Mænd maatte ofre lidt derfor. Dette foranledigede en Dame (Erk. Schiller) til at vise Forsamlingen, at hun absolut stod paa Kvindemodstandernes Parti. (Mærkeligt nok, forresten!) *S. O.*

Vejen. Afdelingen afholdt den 16. Nov. ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Hansens Hotel."

Formanden bød Velkommen og afgav Beretning, hvoraf fremgik, at Foreningen nu tæller 23 Medlemmer. Den i Samraad med Teknisk Selskab oprettede Handelsklasse for Byens unge Lærlinge fortsættes i Aar med 16—18 Elever. Foruden Undervisning i de sædvanlige Fag: Bogholderi, Korrespondance, Dansk og Regning, er optaget et Fag som Handels- & Vekselret.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der efter Bemærkninger af Bogholder Porsgaard, ensstemmig godkendtes.

Af Bestyrelsesmedlemmerne genvalgtes de to afgaaende Andr. H. Westergaard og Chr. Porsgaard, og nyvalgtes i Stedet for Frk. L. Henriksen, der forlader Byen, Bogholder L. Rosenberg.

Til 1. og 2. Suppleant valgtes Hr. Bogholder C. C. Jacobsen, „Alfa", samt Hr. Holger Schmidt, Vejen Trælasthandel.

Til Revisor i Stedet for L. Rosenberg, der indvalgtes i Bestyrelsen, valgtes Bogh. O. V. Hansen.

Det vedtoges endvidere ved Nedsættelse af et Agitationsudvalg at forsøge at skaffe en Del nye Medlemmer; i dette Udvalg indvalgtes C. C. Jacobsen, „Alfa" og Kolonialmedh. Christiansen, hos P. Lauridsen.

Mødeaftener vedtog man at afholde 2 Gange om Maaneden. Første Gang Torsdag den 7. December.

Man enedes endvidere om i Løbet af nærmeste Fremtid at afholde en selskabelig Sammenkomst for Medlemmer og indbudte. Til at arrangere samme valgtes et Udvalg bestaaende af Kassereren, A. Westergaard, Frk. Henriksen og Hr. Holger Schmidt.

Generalforsamlingen var mod Sædvane ret talrigt besøgt.

Saafremt Medlemmerne vil møde lige saa talrigt til Møderne, kan vi faa nogle fornøjelige Aftener. *M. Koed.*

Den sorte Tavle.

Følgende Medlemmer er slettet for Restance: 1986 Harry Jensen, Roskilde. 2916 S. Bech-Kruse, Roskilde. 2087 R. L. Henriksen, Houlberg. 2963 N. Rasmussen, Jerslev St. 3840 Ole M. Albinus, Hornbæk. 3924 Aage B. Rasmussen, Sakskøbing. 3990 Jørgen M. Jørgensen, Hinnerup. 4159 Albert Jørgensen, Rudkøbing. 4182 Siegfred Lindegaard, Jyderup.

Kjøbenhavn i Oktober 1911. *Jens Johansen.*

Slettet paa Grund af Restance er: Nr. 4383 Robert Jørgensen, Nr. 3814 Waldemar Petersen.

Helsingør i Novb. 1911. *C. Jørgensen,*
p T. Kasserer.

Afleveret til Posten den 1. December.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1911. 11te Aargang.

JURIDISK RET — MORALSK RET.

DEN Kendsgerning, at der ikke for Domstolene bliver behandlet mange Sager, hvori Handels- og Kontormedhjælpere søger tidligere Principaler for Krænkelse af deres Ret, tør ikke betragtes som ensbetydende med, at Medhjælperne aldrig bliver forurettede, — tvertimod har det alle Dage været god Latin for mange Principaler at behandle Medhjælperne efter Forgodtbefindende, baade i den ene og den anden Retning; og søgte man at gøre gældende, at der til at bestemme om Arbejdsforholdenes Ordning hørte to Parter — Køber og Sælger — var Følgen ofte Opsigelse, eller i mange Tilfælde Bortvisning uden nogetsomhelst Varsel.

At saadanne Uhyrligheder kan passere, er naturligvis en Følge af, at Medhjælperne ogsaa i økonomisk Henseende er daarligt stillede, og Vejen til Ret gennem de juridiske Kringelkroge er jo baade lang og bekostelig, hvorfor den almindelige Medhjælper som Regel ikke tør tage den økonomiske Risiko, der er forbunden med Retsforfølgning; thi i mange Tilfælde vil saavel det omhandlede Beløb, og mere til, gaa med til Omkostningerne ved Sagens Førelse. Set under denne Synsvinkel er Principalernes Profitjageri saa meget mere usmagelig, og det tør betragtes som givet, at adskillige netop har løbet an paa, at Medhjælpergagen, ikke er beregnet saaledes, at den strækker til ogsaa til Sagsanlæg.

Det er afgjort at mange daarlige Principaler spekulerer i Medhjælpernes uheldige retslige og organisatoriske Stilling, og det er naturligvis ret taknemligt, saa længe Medhjælperne, i deres uforstaaelige Ligegyldighed for faglig Organisation, opretholder disse Forhold; men selv under vor nuværende Retsløshed vilde vi, hvis vi var samlede i en stærk Organisation, med Lethed kunne faa ogsaa vore juridiske og moralske Krav respekterede, ved Hjælp af de Midler, der staar til Raadighed for enhver Fagorganisation.

Hvad Organisationen kan udrette paa dette Omraade ser man klart af, hvad der er opnaaet gennem vor Retshjælp i den korte Tid den har bestaaet, dels ved at Organisationen har grebet ind og forhandlet med vedkommende Principal med hvem et Medlem har haft en Uoverensstemmelse — og naturligvis maa Medlemmerne lære at henvende sig til deres Organisation, naar de er bleven forurettede, thi dennes Indgriben har som Regel en vis forligende Virkning paa mange, overfor de enkelte Medlemmer ret overlegne, Principaler — og paa denne Maade opnaaet en acceptabel Ordning af Divergenserne, dels ved at anlægge Sag, og paa den Maade tvinge Medhjælperens Ret igennem. I saa godt som alle Tilfælde er det lykkedes at skaffe vore Medlemmer deres Ret, og dog er det temmelig afgjort, at de fleste af disse Sager ikke vilde være blevet anlagte — af føromtalte Grunde — hvis ikke Organisationen havde staaet bag ved Medhjælperne.

Efterhaanden som det bliver mere klart for vore Medlemmer, at de i alle Tilfælde, hvor de har retmæssige Krav at stille, fuldt ud kan stole paa deres Organisations Bistand, vil det ganske naturligt medføre en fuldstændig Revolution til den gode Side i Forholdet mellem Principal og Medhjælper, saaledes at den af Principaler afhængige, ofte endog forkuede Medhjælper ganske vil afløses af den moderne Medhjælpertype, der i Kraft af sin faglige Organisation og sit Arbejde i Faget, stiller sine Krav om en Behandlingsmaade, der, overensstemmende med Nutidens Tendens, er passende for en voksen Borger i et moderne Samfund, og med Styrke vil fordre at være medbestemmende om Arbejdsforholdenes Ordning. Organisationen vil ranke Medlemmerne, lære dem at se op og se ud, hvad der foregaar omkring dem, lære dem at kræve deres almindelige Menneskerettigheder respekterede. Og hertil er vor Retshjælp et godt Middel.

Vor Virksomhed gennem vor Retshjælp taler iøvrigt for sig selv; se blot følgende Eksempler:

En Bogholderske hos Teglværksejer P. i Vejle var engageret for en maanedlig Gage af 50 Kr., blev syg i 6 Uger og opsagt den 1ste, efter at hun atter var traadt i Arbejde, til Fratrædelse den næste 1ste, men fik kun udbetalt 25 Kr. for de to foregaaende Maaneder. Men da Principalen ikke saadan uden videre kan undlade at betale Gage i Sygdomstilfælde, anlagde vi Sag mod Herr P., der blev dømt til at betale $1^1/_2$ Maaneds Gage = 75 Kr. plus 5 pCt. Renter og Sagens Omkostninger.

En Kolonialmedhjælper, der var ansat delvis som Rejsende for en Kaffe- og Thehandel i Kolding, blev opsagt med en Maaneds Varsel. Da ingen Aftale forelaa om Opsigelsesfrist maatte man anse Medhjælperen for berettiget til 3 Maaneders Opsigelse, hvorfor vi anlagde Sag mod Firmaet og paastod Medhjælperen tilkendt 2 Maaneders Gage à 45 Kr. plus Kostpenge i 2 Maaneder. — Retten gav os Medhold og dømte Firmaet til at betale 146 Kr. plus 6 pCt. Renter og Sagens Omkostninger.

I en Farvehandel i Aarhus var ansat en Medhjælper til en aarlig Gage af 1500 Kr. Han fik pludselig sin Opsigelse til Fratrædelse Dagen efter, motiveret med, at Forretningen skulde ophæves, men da det selvfølgelig ikke var nogen plausibel Grund til Bortvisning af Medhjælperen, og da Indehaveren af Forretningen, Herr J., ikke var at formaa til at afgøre Sagen mindeligt, foretog vi retsligt Skridt imod ham, og fik ham idømt at betale vort Medlem 250 Kr. plus Renter.

Herreekviperingshandler L. paa Østerbro i Kjøbenhavn opsagde en ældre Medhjælper med 14 Dages Varsel. Denne hævdede at have Ret til 3 Maaneder, da ingen Aftale angaaende Opsigelsesfrist forelaa, og da Principalen ikke vilde anerkende dette, tog vor juridiske Konsulent Affære. Ved Dom tilpligtedes det da Principalen at betale Medhjælperen 3 Maaneders Gage = 375 Kr. med Renter og Sagens Omkostninger 50 Kr.

Et Dampmølle-Aktieselskab paa Sjælland antog i Maj f. A. en Rejsende og afskedigede ham paa staaende Fod medio Oktober s. A. under Anbringende af, at han var antaget paa Prøve. Imidlertid var der intet aftalt om Prøvetid, men iøvrigt varer Prøver i Almindelighed heller ikke halve Aar, hvilket Retten ogsaa skønnede, idet den af os anlagte Sag faldt ud saaledes, at Firmaet dømtes til at betale vort Medlem 378 Kr. plus Renter.

Desuden har vi behandlet adskillige flere Sager, hvor Principalerne ved Organisationens eller dens juridiske Konsulents Mellemkomst har indvilget i en mindelig Ordning, som de havde anset for meget urimelig, da den antydedes af det enkelte Medlem. Saaledes med en Kolonialhandler J. i Vejle, som maatte betale 75 Kr. til en Medhjælper, han havde opsagt med for kort Varsel. — Ligeledes med et stort en-gros Firma i Kjøbenhavn, der lønnede en Dame, der gennem flere Aar havde udført et overordentlig stort Arbejde i Firmaets Tjeneste, med at opsige hende med 1 Maaneds Varsel, da hun af Sygdom blev hindret i at fortsætte sit enerverende Arbejde. Ved Forhandling gennem Organisationen indgik Firmaet dog paa at betale 2 Maaneders Gage — 200 Kr. — mere.

Det skal ej heller forties, at vi i enkelte Tilfælde — hvor Medhjælperen utvivlsomt havde fuld moralsk Ret, set fra et almindeligt menneskeligt Standpunkt — har tabt en Sag, fordi Modparten ved juridisk Spidsfindighed har kunnet bortforklare Retten, og fordi vore retslige Forhold er saa meningsløse, at der dømmes efter „Kotume" og efter „Skik og Brug paa den paagældende Egn". En herlig Retfærdighed! Enkelte Sager har ikke kunnet gennemføres, fordi vore Medlemmer ikke har kunnet føre Vidner, idet de omstridte Afgørelser var foregaaede for lukkede Døre.

Hvad vi her har fremdraget trænger ikke til Kommentarer; det taler sit eget tydelige Sprog. Forhaabentlig vil vor Retshjælp — hvor Udgifterne ved en vunden Sags Førelse deles mellem Medlemmet og Organisationen, medens tabte Sager betales ene af sidstnævnte — bidrage virksomt til, at de organiserede Medhjælpere ikke lader sig byde urimelig Behandling, og at mange flere Kolleger faar Øjnene op for Organisationens Gavnlighed og Nødvendighed, ikke mindst hvor det drejer sig om at hævde saavel vor juridiske som vor moralske Ret. *Jens Johansen.*

Butikslukningen Juleaftensdag.

CENTRALORGANISATIONENS Andragende til Rigsdagen om Juleaftenslukning er forblevet resultatløst, idet Justitsministeren har erklæret — efter forudgaaende Forhandling med Handelsministeren — ikke at kunde forelægge den paagældende Tillægslov. Dermed maatte Sagen bortfalde, idet et saadant Forslag kun kan nyde Fremme, naar det fremsættes af Ministeriet.

Vort Hovedkontor har derfor anmodet alle Afdelinger om straks at optage Arbejdet for Butikslukning ad Frivillighedens Vej, og foreligger der allerede Meddelelse om, at dette er opnaaet i Nakskov, Skive, Holstebro, Svendborg, Frederikshavn, Lemvig og Løgstør, branchevis i en Række Byer og almindeligt i flere jyske Stationsbyer.

Vi har iøvrigt modtaget efterfølgende Korrespondancer:

Selvfølgelig svarede Justitsministeren Nej til vor Anmodning om, at Helligdagslovens Bestemmelser om Butikkernes Ret til at have aabent Søndag den 24. ds., maatte blive annulleret ved en Tillægslov.

Hvorfor gjorde Ministeriet det? Fordi Butikkernes Medhjælperes store Flertal endnu ikke har indset, at den eneste Maade vi faar Myndighederne og andre til at imødekomme vore Henvendelser paa, er, at der bag en saadan Henvendelse staar en enig og samlet Stand. I dette Spørgsmaal var vi sikkert enige alle; men ikke samlet i en stærk Organisation; thi havde vi været det, var Svaret vel blevet et andet.

Saalænge det store Flertal af Medhjælperne staar udenfor Organisationen, og saaledes modarbejder den — i Forhold til vor Stands Ti-Tusinder — lille, trofaste Skare organiserede Medhjælpere, som nu til enhver Tid tager sig af hele Standens Interesser, saalænge koster hvert lille Fremskridt (Helligdagsloven, Lærlingevedtægterne og 8-Lukkeloven), der naaes, uhyre Anstrengelser af Mindretallet.

Føler Du uorganiserede Medhjælper ikke, at Du bærer Skylden for, at vi ikke allerede nu er naaet længere frem? Thi det maa da staa Dig klart, at Din Passivitet er Aarsagen! Derfor slut op i Rækkerne og lad den Dag ikke være alt for fjern, hvor vi er medbestemmende om ikke alene vor Arbejdstid, men i lige saa høj Grad vore Løn- og andre Arbejdsforhold.

Til Jer som alt er med i Arbejdet blot dette: Giv ikke fortabt, fordi vi møder Modstand og Ligegyldighed fra uforstaaende Kollegers Side, fordi vi ikke evnede at løse denne Sag, men netop forehold dem, at Skylden var ikke vor, men deres. Og lad dette være os en Spore til at sætte endnu mere Kraft ind paa Agitationen, saa maa den Dag vel komme, hvor ogsaa vore Standsfæller bliver seende og finder Pladsen iblandt sine egne. Da er Sejren vor. *Å. C. Alsøe.*

SVENDBORG AFDELING

har iværksat en kraftig Agitation for at faa Butikkerne lukket Juleaftensdag. Bestyrelsen har saaledes forhandlet saavel med Handelsforeningen som Detail- og Isenkræmmerforeningen, og disse Foreninger har besluttet at yde os den bedste Medvirkning til Spørgsmaalets heldige Løsning.

Vor Afdeling har til Gengæld tilbudt de nævnte Foreninger, at besørge det ikke ringe Arbejde med Ombæring af Lister til Paategning, og dette Arbejde er, naar dette Nummer af Bladet gaar i Trykken, tilendebragt, og Resultatet: „Lukning overalt Juleaftensdag", proklameret i Svendborg-Pressen. *S.*

Engageringsbureauet.

ALLERFØRST skal jeg rette en Tak til Herr Birger Kruuse, fordi han har draget denne Sag frem til Behandling. Jeg er ganske enig med ham i, at der paa dette Felt ligger et overordentlig godt Agitationsmiddel, samtidig med at det efter min Overbevisning vil være et samlende Mærke for Centralorganisationen i sin Helhed. Naar Herr B. K. er forbavset over, at der gøres saa lidet for Engageringsbureauets Trivsel, da behøver jeg blot at henvise til „D. H. K. M. T." Nr. 19, 1904, hvori der findes et Referat fra et forudgaaende Hovedbestyrelsesmøde. Bl. a. hedder det her:

„Vor Organisation adskiller sig bl. a. fra de bestaaende Harmoniforeninger ved den ganske underordnede Rolle, som Engageringsvæsenet spiller for os. Medens de andre Foreningers „faglige" Virksomhed særlig samler sig om Pladsudbydning, bidrager C. O.s bestemte faglige Program ikke til at skaffe Principalforeningernes Bevaagenhed og Understøttelse. Der findes derfor en Retning indenfor Hovedledelsen, der betragter Engageringssagen som ganske underordnet og i Øjeblikket kun egnet til at svække det egentlige faglige Arbejde. Selv om vi for Tiden ikke uden ved store, og i saa Fald uheldigt anvendte Ofre, kunde opnaa nogen Indflydelse ved Siden af de bestaaende og almindelig benyttede Medhjælperengageringer, mente man dog ikke at burde ophæve Engageringsbureaut." Det var den Gang. — Jeg skulde dog tage meget Fejl, om ikke denne Retning den Dag i Dag er at finde i Hovedledelsen. Alt tyder desværre derpaa.

Jeg finder, det er harmeligt, at se det ene efter det andet af vore Medlemmer gaa til de af os saa foragtede og bekæmpede Harmoniforeninger, for gennem deres Bureauer at søge Plads. Vi giver derved vort Kontingent til at holde disse Foreninger oppe, og det er et uomstødeligt Fakta, at det forholder sig saaledes.

Christian Nørgaard, Helsingør.

Uden iøvrigt her at komme ind paa Enkeltheder i „Engageringssagen" skal vi bemærke, at en 7 Aar gammel Udtalelse om dette Spørgsmaal naturligvis ikke uden videre kan overføres paa Centralorganisationens nuværende Forhold, ligesaa lidt som man nu kan tale om særlige Grupperinger i saa Henseende indenfor Hovedbestyrelsen.

Men nu som dengang gælder det, at Pladsanvisning ingenlunde hører til en moderne Medhjælperorganisations vigtigste Opgaver, og vi vil ogsaa fremdeles anlægge saavel vor Virksomhed udadtil som ogsaa vor Administration paa saadanne Formaal, der netop adskiller os fra „Harmoniforeningerne", — uden derfor at tabe Pladsanvisningen af Sigte. Thi denne Sag har naturligvis en vis Samhørighed med vor Arbejdsløshedskasse. —

I 1904 veg vi Engageringsbureauet, fordi vi manglede de fornødne Pengemidler, 1911 savner vi tiltrækkeligt Personale paa Hovedkontoret til at gennemføre en rationel Ordning af Pladsanvisning og det dertil hørende Oplysningsbureau; — Efteraaret 1912 vil vi forventelig have hele vor Administration — og dermed ogsaa de nævnte Institutioner — i mønsterværdig Orden.

Hovedanmeldelserne.

AFDELINGERNE erindres om at, for at undgaa Forsinkelse i Bladets Forsendelse, maa Hovedanmeldelserne for 1. Halvaar 1912 være Expeditionen i Hænde senest den 20. ds.

Et Tidsbillede.

Anno 1911.

FØLGENDE lille tragikomiske Historie er bleven mig fortalt af en Kollega, og skønt den nærmest lyder som en Fabel, er den ikke desto mindre sandfærdig.

En herboende Købmand havde antaget en Kommis til sin Forretning. Lønnen for udført Arbejde var fastsat til 50 Kr. om Maaneden paa egen Station, plus 50 Øre for hver Kunde, Kommis'en kunde trække ind fra Gaden, naar de, intet ondt anende, stod udenfor Vinduerne og beskuede de udstillede Herligheder. — Hvor mange 50-Ører Kommis'en har tjent paa den Maade melder min Hjemmelsmand intet om; men det har maaske været saa mange, at Chefen var begyndt at frygte for, at „Honoraret" var sat for højt.

Saa en Dag var Chefen i Byen, og Kommis'en stod paa Lur inde bag Vinduerne for at vente paa Fangst. 2 Ofrer undgaar ikke deres Skæbne. Ved gyldne Løfter og liflig Tale om, „at det da ikke koster noget at komme med indenfor og se paa Sagerne", faar han dem lokket ind i Forretningen; og naturligvis, da han har faaet solgt dem nogle Ting, og godt ekspederet dem udenfor igen, hæver han sin „velfortjente" Krone ved Kassen. — Da Chefen kommer hjem, er han gram i Hu, og da hen opdager, Kommis'en har hævet 1 Krone, bliver det værre. Her maa han være bleven pudset, det har selvfølgelig været gamle Kunder, og han anmoder Kommis'en om øjeblikkelig at tilbagebetale Kronen. — Kommis'en, der har gaaet og ringlet med sin Krone i Bukselommen og indtil nu har følt sig som en hel Ka'el, protesterer. „Han kender virkelig ikke alle Forretningens Kunder; men han ved, at han ærligt har slidt for sin Krone". — Det nytter ham ikke, Kronen maa han refundere, eller, værs'go, dèr er Døren. — Han valgte Døren.

Det sidste forbavser. —

Kommentar til Historien er overflødig, den taler i al sin Nøgenhed tydeligere end mange Ord.

Aalborg, Deecmber 1911. *Johanne Berg.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. I Lighed med foregaaende Aar har vi ugentlige Mødeaftener i vore Lokaler paa „Hafnia". Programmet for Okt. og Novbr. har været udmærket, og Udvalget fortjener megen Tak for Arrangementet; men Tilslutningen til Møderne har været alt for ringe. Det er jo ret sørgeligt, at Medlemmernes Interesser for deres egen Forening ikke er større, end at man paa vore Mødeaftener kan træffe Medlemmer overalt, hvor der bydes paa Fornøjelser eller i andre Foreninger med selskabelige Formaal.

Onsdag den 25. Okt. indledte Frøken Berg en Diskussion om Emnet: „Ekstrabetaling for Overarbejde", og paaviste det meningsløse i de utallige ubetalte Overarbejdstimer. Indlederen var af den Formening, at man ved Engagement kunde sikre sig Betating for Overarbejde. En meget livlig Diskussion paafulgte.

Onsdag den 8. Novbr. indledte Herr Journalist Petersen om Emnet: „Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling i Forhold til andre Fagorganisationer".

Indlederen omtalte den store sociale Forskel, der før i Tiden havde været mellem Handels- og Kontormedhjælpere og de andre Fagarbejdere, og udtalte sin Glæde over, at denne store Forskel nu delvis var slettet, væsentligst fordi Handelsstanden nu rekrutteres fra andre Samfundslag, og sluttede med en Opfordring til Handels- og Kontormedhjælperne om at indmelde sig i „De samvirkende Fagforbund". Formanden, Herr Th. Hansen imødegik Indlederen ret skarpt og paaviste det meningsløse i en saadan Indmeldelse. Flere af Medlemmerne havde Ordet i Tilslutning til Formanden.

Søndagen den 12. Novbr. havde vi en Jeppe Aakjær-Aften ved Herr Lærer Nicolajsen og bagefter Dans. Der var stor Tilslutning og udmærket Stemning.

Onsdagen den 15. Novbr. havde vor udmærkede Kollega, Hovedbestyrelsesmedlem Herr L. C. Nielsen, Kolding, velvilligst stillet sig til vor Disposition og holdt et klart og koncist Foredrag om „Faglighed kontra Selskabelighed", hvori Herr N. fremhævede som sit Synspunkt, at Faglighed maa være det til Grund liggende for vore Afdelingers Arbejde. De Medlemmer, der kun gaar i vor Forening for Selskabelighedens Skyld, regner Herr N. ikke for meget, og naar der en Gang vil komme til at staa en Prøve imellem vore Principaler og os, saa vil det nok vise sig, at det bliver de Medlemmer, der staar i deres Forening for Faglighedens Skyld, der kommer til at trække Læsset.

I den paafølgende Diskussion drøftedes forskellige Foreningsanliggender.

Onsdagen den 29. Novbr. indledte Herr Bogholder Wolthers en Diskussion om Emnet: „Aandelige og materielle Værdier". Indlederen gik ud fra, at det i ethvert Forhold er heldigst at give saavel det materielle som det aandelige, hvad det tilkommer. Kun derved vindes for den enkelte som for hele Samfundet den Sundhed, hvoraf en harmonisk Udvikling kan fremgaa. — Foredraget gav Anledning til en meget livlig Diskussion, hvori Indlederen stod ret ene med sine Meninger. *h.*

Aarhus. I Oktober og November Maaned er der afholdt 7 Medlemsmøder, hvoraf de 5 har formet sig som Dikussionsmøder, hvor de Herrer Lærer A. Stilling, Købmand C. Møller, V. Wetlesen, Byraadsmedlem Marinus Petersen og Redaktør J. Chr. Laursen her indledet om henholdsvis følgende Emner: „Sidste Aars Politik set med socialdemokratiske Øjne", „Grundværdibeskatning", Stenografi og Maskinskrivningens Betydning for Medhjælperne", „Organisationens Betydning", „Køb, Salg og Betaling" — alle udmærkede Foredrag, der til Tider affødte livlig Diskussion, dog burde Medlemmerne overvære disse interessante

Diskussioner i langt højere Grad, end det hidtil har været Tilfældet. Endvidere har der været afholdt to selskabelige Sammenkomster med et Par Timers Dans. *V. J.*

Helsingør. For det Tilfælde, at Centralorganisationens Andragende til Ministeriet om Lukning af Forretningerne Søndag den 24. Decbr. fra Kl. 4—6, ikke skulde blive bevilget, har Bestyrelsen for Helsingør Afdelingen besluttet at søge gennemført en Lukning ad Frivillighedens Vej. Lister for de forskellige Forretningsbrancher verserer allerede til Underskrift blandt Principalerne, og der er foreløbig den bedste Udsigt til, at det vil lykkes os at faa Lukningen gennemført,

Afdelingen afholdt den 28. November et godt besøgt Møde om Engageringssagen indenfor Organisationen.

Herr Birger Kruuse indledede, og i et klart og udmærket tilrettelagt Foredrag fremhævede Herr Kruuse Nødvendigheden af ikke længere at negligere dette for vor Stand saa vigtige Spørgsmaal, men snarest søge tilvejebragt en forsvarlig Ordning heraf. Indlederen fandt udelt Tilslutning hos Forsamlingen, og det udmærkede Møde sluttede med Vedtagelsen af nedenstaaende Resolution:

> „Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen for Helsingør og Omegn forsamlede til Møde om Engageringssagen indenfor vor Organisation opfordrer Hovedbestyrelsen til snarest at tage kraftigere fat paa Arbejdet for denne, for hele Standen saa vigtige Sag." *Johs. Elding.*

Hillerød. Afdelingens 2 Aftenunderholdninger i November havde desværre ikke vundet den Tilslutning, som var ventet, og gav derfor ikke det Overskud, de flinke Dillettanters Anstrengelser havde fortjent. Resultatet vil hæmme Afholdelsen af de paatænkte Foredrag noget, men selvfølgelig ikke standse Arbejdet paa andre Omraader.

Bestyrelsen har nedsat et Udvalg til at varetage Oplysnings- og Engageringsvæsenet, der hidtil har været noget forsømt. Medlemmerne anmodes indtrængende om snarest at sende dette Udvalg Meddelelse, saasnart de kommer til Kundskab om ledige Pladser.

Udvalget bestaar af: E. Krøyer (Formand), Axel Nielsen og E. E. Jensen,

Da en Isenkrammedhjælper, der stod i vor Afdeling, har maattet forlade sin Plads, fordi han ikke vilde udmelde sig af Organisationen, har Bestyrelsen offentliggjort en Protest i samtlige lokale Blade mod denne tarvelige Forfølgelse.

Hvis de Herrer Isenkræmmere tror at kunne komme os til Livs med den Slags Midler, vil de dog vistnok blive sørgelig skuffet. *Chr. J. H.*

Kjøbenhavn. Onsdagen den 29. Novbr. indledede Foreningens Kasserer, Herr C. Hammer, Emnet: „Detailhandel, Storhandel og Medhjælpere." — I den efterfølgende Diskussion, der var særdeles livlig, deltog Frk. Kortegaard, samt Herrerne Alsøe, Bjørnsen, Carl Hansen, Schibler, Weber og Indlederen.

Onsdagen den 6. December havde Foreningen indbudt til Opæsning med efterfølgende Bal, og 130 var til Stede og hilste Herr Skuespiller Emanuel Larsen fra „Dagmarteatret" med begejstrede Haandklap, da denne sluttede Oplæsningen af Uddrag af Shakespeares berømte: „Købmanden i Venedig" — Aftenens Begivenbed blev det imidlertid, da den bekendte Skuespiller ved det efterfølgende fælles Kaffebord tog Ordet og udtalte omtrent følgende: „Ja, jeg synes ikke, at jeg i Aften kan forlade denne Forsamling uden at sige et Par Ord til alle disse unge Mennesker, der har sluttet sig sammen om et alvorligt Formaal, og det jeg vil sige til Dem, er: Opgiv aldrig at kæmpe for Deres faglige Formaal, thi kun derved kan De skabe Dem taalelige Vilkaar, legemligt som aandeligt. Tidens Løsen er: Hjælp dig selv, thi derved hjælper du andre! Lad derfor dine faglige Interesser være det første om Morgenen og det sidste om Aftenen, saa kan Du være vis paa, at Sejren bliver Din. Med denne Motivering udbringer jeg et Leve for Handels- og Kontormedhjælperforeningen. Den længe leve!"

At Herr Emanuel Larsens varmtfølte Ord besvaredes med kraftige Hurraraab, og at et lige saa kraftigt besvaret Leve for Herr Larsen udbragtes, er det maaske næsten overflødigt at skrive, men for at borttage enhver Tvivl. — — —

Ja, efter disse smaa Referater plejer jo saa at følge en liden Meddelelse om, hvad der sker næstkommende Mødeaften (som i dette Tilfælde er den 10. Jan. 1912). Noget saadant følger imidlertid ikke denne Gang, men forbeholdes Medlemmerne i Forbindelse med en — forhaabentlig kærkommen — Overraskelse, som vore Medlemmer, efter alle Solemærker at dømme, kan vente sig Nytaarsdag 1912. *J. A.*

Odder. Handels- og Kontormedhjælperforeningen afholdt den 22. November Generalforsamling. Den var jævnt godt besøgt af interesserede Medlemmer. Der valgtes 2 nye Bestyrelsesmedlemmer, da de tidligere var bortrejst. De nyvalgte er: V. Nielsen, Kasserer, Kommis P. Stengaard, Sekretær og P. Vogelius-Steffensen, Revisor. Der vil cirkulere en Liste til Underskrift blandt de Handlende om Lukning Juleaften, hvilket ogsaa er vedtaget i Handelsforeningen. — Der var Stemning for en Taler fra Centralorganisationen; dette overdroges til Bestyrelsens nærmere Bestemmelse. Ligeledes vedtoges det at afholde en selskabelig Sammenkomst med Bal først i Januar. Mødet sluttede med et Leve for Organisationen. *Rasmussen.*

Randers. Paa Bestyrelsesmødet den 16. November vedtoges det at afholde en Pakkefest Søndag den 10. Decbr. førstkommende. — Forslag til Fremme af Agitationen blev ogsaa behandlede og det vedtoges at arrangere Agitationsmøder eller Foredrag straks efter Nytaar. *Sekretæren.*

Skanderborg. Paa et Møde, der var indvarslet af et Par interesserede Kolleger — afholdt den 30. Novbr. — holdt N. C. Nielsen, Kolding, et kort Foredrag om „Standsinteresser". Efter Indledningsforedraget, der efterfulgtes af en kort Diskussion, vedtoges det at rekonstruere Afdelingen og der indmeldtes ca 10 Medlemmer. Samtidig afholdtes den konstituerende Generalforsamling, hvor Heinrich Nielsen var Dirigent. Til Formand valgtes Kolonialmedhjælper Chr. Glud hos Oscar Bruun & Co. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af de Herrer Sigvard Hansen, Høegh-Andersen, A. Christiansen og Aage Byrum — Suppleant H. Friis og Revisor Heinrich Nielsen. Efter Stemningen, der herskede paa Mødet, maa det antages, at nu er det de Skanderborg Kollegers Agt at deres Afdeling skal gaa fremad. Lykke i Arbejdet derfor! *X.*

Vejle. Søndag den 12. November afholdt Afdelingen sin Stiftelsesfest i Haandværkerforeningens Lokaler.

Festen, der havde vundet udmærket Tilslutning, var arrangeret med fælles Kaffebord, Bal og paafølgende Frokost. Ved Kaffebordet bød Herr Bogholder L. Chr. Christensen Velkommen og udtalte Haabet om, at Festen maatte forløbe saaledes, at Medlemmerne fik en fornøjelig Aften. En Sang, forfattet i Festens Anledning, at Frøken M. Petersen, høstede fortjent Bifald.

Formanden, Herr Michael Nielsen, udtalte sin Glæde over den store Tilslutning, mindede om i hvilken Anledning der festedes, og haabede paa god Fremgang i det kommende Aar. Sluttelig udbragte Tal. et Leve for Afdelingen og Centralorganisationen!

Herefter vekslede Taler og Sang og mangen en Skaal blev udbragt. —

Endelig tog man fat paa Dansen, der gik lystig til man atter samledes — ved Frokostbordet, hvor den gemytlige Stemning bevidnede, at Festen var forløbet til Deltagernes Tilfredshed. —

Telegram indløb fra Afdelingens tidligere Formand, Herr Forretningsfører Jens Johansen, og modtoges med stærke „Bravo!"

Onsdag den 22. November holdt Fredericia Afdelingens Formand, Frøken Anna M. Carlsen, Foredrag om: — „Den arbejdende (selverhvervdrivende) Kvindes Stilling til hendes mandlige Kollega". —

Frøkenen udviklede i et kort og klart Foredrag, hvorledes Kvinden greb ind i Erhvervslivet som Konkurrent, uden at vide hvilke Pligter hun havde overfor sin mandlige Kollega; omtalte Kvindens Kvalifikationer i Forhold til Mandens, samt den Beretigelse Manden havde til at betragte som Konkurrent den Kvinde, der som Bierhverv arbejdede nogle Timer om Dagen, i Forretning eller paa Kontor, for en ringe Løn og ellers havde sit Hjem at henholde sig til.

Kvinden skulde lære at indse sin kollegiale Pligt, og det skete bedst ved at slutte op i de Rækker, der arbejdede for Standens Ve og Vel. *M. Rasmussen.*

Afleveret til Posten den 15. December.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR MEDHJÆLPERSTANDENS FAGLIGE INTERESSER

UDGIVET AF CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

REDIGERET AF VILH. HANSEN

1912

12TE AARGANG

KJØBENHAVN
JENSEN & RØNAGERS BOGTRYKKERI
1912

INDHOLDSFORTEGNELSE.

REDAKTIONSARTIKLERNE ERE BETEGNEDE MED *.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

A. L.: Fra Knippelsbro til Dragør ... 85
A. P. E.: Møde i Nykjøbing F. ... 20
A. S.: Afdeling i Frederikssund ... 34
Bahnert, V. S.: Medhjælperstævnet i Frederikshavn ... 93
Berg, Johanne: Medhjælperstævnet i Hobro ... 78
Christensen, H.: Medhjælperstævne ... 66-79
Chr. I. H.: Afdeling i Frederiksværk ... 20
Hendil, Chr. J.: 3 Aar ... 52
Johansen, Jens: Agitationsrejse ... 154
W.: Sommerstævne i Hobro ... 61
Schouboe-Olsen, H.: Medhjælperbevægelsen paa Fyn 14-27-40
X.: Ny Afdeling i Skjern ... 15
„ Afdeling i Varde ... 26
Z.: Agitationsmøde i Nakskov ... 26
„ Agitationsmøde i Sorø ... 41
* Agitationsmøde i Slagelse ... 26
* Afdeling i Assens ... 20
* Afdeling i Middelfart ... 34-41
* Medhjælperstævne ved Skive ... 42
* Jysk Medhjælperstævne ... 54-67
* Medhjælpermøde paa Bornholm ... 149
* Agitationen ... 162

b) Fra vor Centralledelse.

* Beretning for November og December 1911 ... 7
* „ Januar og Februar 1912 ... 33
* „ Marts ... 47
* „ April og Maj ... 71
* „ Juni og Juli ... 98
* „ August og September ... 141
* „ Oktober og November ... 162

c) Indre Anliggender.

Alsøe, Å. C.: „Kjøbenhavneri" ... 48
Andersen, Johanne: Berigtigelse ... 128
Bang, Henry: Medlemmer af Navn, men ikke af Gavn ... 156
Carlsen, Anne M.: Pligt ... 70
„ Repræsentation ... 146
Carlsen, Willy: „Kjøbenhavneri" ... 77
Christensen, H.: „ ... 27
Hendil, Chr. J.: „ ... 39
H. H.: Fordragelighed ... 65
C. J.: Agitationstilskud ... 27
„ Kjøbenhavneri ... 34-54-65
Johansen, Jens: Kontrol ... 31
„ Medlems-Statistik ... 70
Kappel, Aage: „Kjøbenhavneri" ... 60
Mich. N.: Gammel Slendrian ... 76
Petersen Mathilde: Medlemmer af Navn, men ikke af Gavn 135
Poulsen A.: „Kjøbenhavneri" ... 73
* „Kjøbenhavneri" ... 24-34
* Medlems-Statistik ... 52
* Kongres-Perioden ... 81

d) Kontingentspørgsmaalet.

Hendil, Chr. I.: Diplomati ... 84
Hillerød-Afdelingen ... 76
* Til Centralorg. Medlemmer ... 76

e) Pladsanvisningen.

Elding, Joh.: Engageringsbureauet ... 14
Johansen, Jens: Pladsanvisningen ... 42
Nielsen, Mich.: Forslag til Overvejelse ... 6
Nørgaard: Engageringssagen ... 9-42

f) Forskelligt.

Arbejdsløshedskassens Love pr. 1/9 1912 ... 155
Centralorganisationens Love pr. 1/9 1912 ... 147
Hoff: En Røst fra U. S. A. ... 136
Leth, Aage: Kendskab til Organisationen ... 41
„ Organisation og Tobaksrygning ... 49
* Appellen ... 9
* Organisationen og Tobaksrygning ... 61
Meddelelse fra „D. H. K. M. T."s Ekspedition ... 67-163

Organisationsspørgsmaalet.

Alonso: Organisation og Politik ... 55
Carlsen, Anne M.: Agitation ... 83
C. J.: Til Isenkræmmermedhjælperne ... 140
Drost, Chr.: O sancta simplicitas ... 140
* Hansen, Vilh.: Bannertale ... 131
Johansen, Jens: Tro paa Sagen ... 69
Leth, Aage S.: Selvstændighed ... 8
Nielsen, Michael: Til Boghandlermedhjælperne ... 2
„ Boghandlermedhjælperne ... 46
Nielsen, N. C.: Udmarksfolk ... 3
„ Fra Udmarken ... 28
„ Stævnetale ... 83
Wraae, E. P.: Fra en Boghandlermedhjælper ... 24
* Fra Udmarken ... 28
* Organisation og Politik ... 55
* Centralorganisationen og „B. M. F." ... 61
* „ og Boghandlermedhjælperne ... 64
* Dengang og nu ... 87
* Medhjælpervilkaar (Diskussionsmøde i Kjøbenhavn) ... 146
* Aaben Debat ... 153

Arbejdstiden.

a) Butikslukningsloven.

Johansen, Jens: Lovens Overholdelse ... 145
N.: Butikslukningsloven ... 12
* Attentat mod Butikslukningsloven ... 79
* Butikslukningslovens Revision ... 163

b) 7-Lukningen.

Christensen, H.: Agitationen i Skive ... 72
Kristensen, N.: 7-Lukning ... 28

Mortensen, Agnes: Arbejderne og 7-Lukningen 66
* 7-Luknings-Loven 45
* 7-Lukningsmøde i Skive 53
* Medhjælpermøde i Kjøbenhavn 58
* „Dansk Handelsblad" om 7-Lukningen 66
* 7-Lukningen i Fredensborg 72
* Fra Kallundborg 72
* Den lovbestemte 7-Lukning 73
* Afstemningen i Kolding 78
* Resultatet i Svendborg 78
* Fra Middelfart 78
* De jyske Detaillister og 7-Lukningen 93
* Købstadsforeningen og 7-Lukningen 136
* 7-Lukningen i Esbjerg 136

c) Julelukningen.

* Julelukningen 7
* Julelukningen 8
* Juleaftens-Lukningen 93

d) Sommerferier etc.

* Ferierejse 42-49-61
* Sommerferiekravet 57
* Medhjælpermøde i Kjøbenhavn 58
* „Week-end" 63
* Frihed og Arbejde 67
* Sommerferie og Week-end 79

Lærlingespørgsmaalet.

* Medhjælperstandens Rekruttering 91

Retsspørgsmaalet.

Andreasen: Tanker er toldfri 39
Cosmus: Stavnsbaandets Genindførelse i Danmark 2
Drost, Chr.: Opsigelsesfristen 128
Karlsen, Chr.: Et Lovforslag 11-17
* Mod § 6 26
* Konkurrenceklausuler 32
* § 6 udgaaet 33
* In memoria 37
* Loven mod urigtig Varebetegnelse 79

Kvindespørgsmaalet.

Andersen, Johanne: Kvindelige Medhjælpere i Tyskland 73-85-99
Berg, Anna: Kvindelige Medhjælpere 48

Kongressen 1912.

Alsøe, Å. C.: Kongressen og Kjøbenhavns-Turen 82
Andreasen: I egen Sag 142
C. J.: Til de Delegerede 78
H. C.: Den direkte Afdeling og Kongressen 85
Hansen, Th.: I egen Sag 141
„ Svar til Herr A. Andreasen 158
Johansen, Jens: Til de direkte Medlemmer 79
Kristensen, N.: Kongres-Arrangements 82
m-n.: Den direkte Afdeling og Kongressen 93
Poulsen, A.: Kongressens Resultat 140
Vandborg, Steen: Til Kongressisterne 157
Z.: Den direkte Afdeling og Kongressen 86
* Kongres-Ouverture 75
* Før Kongressen 95
* Vor 5. Kongres 103
* Officielt Referat af Centralorganisationens 5. ordinære Kongres (Stenogrammerne optaget af Carl Christensen) 104-111-119
* Kongresbilledet 110
* Kongres-Festligheder 117
* Kongres-Hilsener 128
* Om Kongressen 134
* I egen Sag 141
Kongressens Dagsorden 88
Beretning ved Centralorg. 5. ordinære Kongres 96-105

Hovedbestyrelsesmøder.

Hovedbestyrelsesmøde i Kolding den $^{4}/_{2}$ 18
„ i Fredericia den $^{28}/_{7}$ 96

Bag Pult og Disk.

Emilius: Udenfor Lands Lov og Ret 80
Hendil, Chr. I: Fyrværkerisalg og Organisationsret 25
Johansen, Jens: Advarsel 40
Leth, Aage S.: Organisationsret 92
* Disharmoni 1
* Hillerød-Affæren 5
* Sæsondamer 13
* Et Bidrag til kvindelige Medhjælperes Vilkaar 54
* Merkantilt Slaveri 80

Undervisning.

Hansen-Møller, C.: Kommunal-Tilskud 21
* Tilskud til Foredrag forkastet 15
* Folkehøjskolen „Købmandshvile" 68
* Den fynske Handelsdagskole 68
* Købmandsskolen, Den jyske Handelshøjskole, Aarhus Handelsskole, „Købmandshvile" 151
* En Ekspeditriceskole 149
Understøttelse til Handelsskoleelever 55-135
Kursus for Handelsskolelærere 55

Rejseunderstøttelse etc.

* Rejselegater 3
Rejseunderstøttelser 21

Udlandet.

Mac, Elisabeth: Nyt fra England 155
X. og Y.: Sibirien 6
* Danske Medhjælpere i Udlandet 8
* Kristiania Medhjælperne og Dyrtiden 9
* La Trait d'Union 9
* Medhjælperbevægelsen i Bulgarien 10
* Fra det høje Nord 12
* Chr. Dybwad i Kjøbenhavn 15
* Finsk Medhjælperbevægelse 38
* The Shops Regulation Act 52
* International Medhjælper-Kongres 74
* T. Spencer Jones 97
* International Kongres 139
* „58en" fisker i danske Farvande 162

Litteratur.

* Lunds Metertabeller 10
* Engelsk Læsebog (af Alf. Palludan) 93
* Smaa Rejsebøger 93

Fra andre Foreninger.

Nielsen, Michael: Boghandlermedhjælperne 71
„ Boghandlermedhjælperne endnu engang 83
Ravn, F.: Boghandlermedhjælperne 77

Forskelligt.

Egly, G.: Esperanto ... 135
Noll, Margrethe: Internationalt Hjælpesprog ... 149
Sveinbjørnsson, Sven: Ido ... 92
* Engagerings-Geschäft ... 9
* Ny Stilling at fylde ... 61
* Ido ... 92
* Esperanto ... 135
* Et „Spejder-Bureau" ... 163

Personalia.

* Centralorganisationens Næstformand ... 42
* A. Poulsens Afrejse ... 93

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg ... 35-55-86-117-142
Aarhus ... 21-29-42-49-61-80-93-100-129-136-142-151-159-163
Assens ... 4
Bornholm ... 61-151
Esbjerg ... 29-136
Fredericia ... 35-68-86-100-110-136-142
Frederikshavn ... 10-15-29-43-62-74-80-93-118-129
Frederikssund ... 62-151
Frederiksværk ... 4
Herning ... 159
Helsingør ... 43-129-142
Hillerød ... 21-43-68-80-86-93-129-142
Hjørring ... 10-29-35-49-118-137-143-163
Hobro ... 43-143-159
Holstebro ... 35-43-56-137-152
Horsens ... 29-56-118-160
Kallundborg ... 62-101-143
Kolding ... 4-15-21-29-44-56-68-74-86-101-118-129-137-143-160
Kjøbenhavn .. 10-15-22-29-35-43-50-74-86-101-110-118-129-143 152-163
Lemvig ... 22-29-35-80
Løgstør ... 74-137-160
Middelfart ... 44-80-102-137
Nakskov ... 137
Nykøbing F. ... 22-93-137-143
„ M. ... 4
„ S. ... 22-56
Næstved ... 36-94-143
Odder ... 4
Odense ... 36-50-118-129-143-163
Præstø ... 4
Randers ... 15-30-56-94-130-152-163
Samsø ... 4-16-30-36-56-62-143
Silkeborg ... 4-10-16-56-80
Skanderborg ... 80
Skive ... 4-16-22-30-36-44-56-74-94-102-118-144-152
Skern ... 36-68
Slagelse ... 50-138
Sorø ... 144
Storehedinge ... 4
Stubbekøbing ... 4
Svendborg ... 10-16-22-30-36-50-68-80-86
Thisted ... 10-36-130-144-152
Varde ... 68-94
Vejen ... 62
Vejle ... 22-36-44-62-94-138-163

Den sorte Tavle ... 16-22-50-62-68-94

Adressefortegnelser ... 4-130

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning ... 22-44-118

Illustrationer.

Chr. Dybwad ... 12
Deltagerne i den 5. ord. Kongres ... 111
De kjøbenhavnske Afdelingers Banner ... 141

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1912. 12te Aargang.

DISHARMONI.

„HARMONIFORENINGER" er indenfor vore Kredse Fællesbetegnelsen for den gamle, selskabelige Foreningsform, hvis betydningsløse Reminiscentser endnu kan træffes jævnsides med vore Afdelinger. Betegnelsen er en Germanisme, men ogsaa mindre god, fordi den — der altid benyttes i Angrebsform — mistyder Centralorganisationens Hensigter som altid disharmoniske overfor vore Principaler.

Og dette er dog ret beset ingenlunde Tilfældet!

Hver den, som har Føling med Tidens sociale Bestræbelser, véd, at den faglige Medhjælperbevægelse her som andet Steds er fremgaaet af den Forandring i Vilkaar og Ytringsformer, som Forretningslivet er undergaaet, — en liden Bæk, der ligesom mange andre bryder sig Vej, svulmende i Løb og Leje mod det sociale Fremskridts ubændige Strøm.

Søger end Medhjælperkravene sit Udspring i andre og yngre Kildevæld, de følges dog paa visse Strækninger af de Principalinteresser, der bundfælder sig i social Fremskuethed og moderne Forretningsaand.

Socialreformerne, der, som Helligdagslov og Butikslukningslov, først mødtes med Uvilje, er siden lyst i Kuld og Køn som uomtvistelige Fremskridt, og paa samme Vis møder Syvlukningen stigende Tilslutning i Principalkredse. Og saaledes vil det ogsaa gaa med Kost- og Logispørgsmaalet, — det en nærliggende Fremtid vil finde upraktisk og utiltalende for begge Parter i den nuværende Form. Ogsaa Lærlingevæsenet vil samle alle gode Kræfter blandt Principaler og Medhjælpere for en tidssvarende Ordning, hvorpaa Fremtiden tillidsfuldt kan bygges. Fagretsordning, Feriekrav og andre Anliggender er fremgaaet af og samhørig med Tiden, og naar de endnu ikke er virkeliggjorte hos os, er det mere besynderligt end om de alt var det.

Det tør da tages som et Tidens Tegn, at Forberedelser af disse sociale Reformer mødes med betydelig eller dog nogen Forstaaelse af et øget Antal Principaler, medens der modsat fra visse Principalkredse markeres en saadan Uvilje eller endog aabenbart Fjendskab mod vor Organisation, at det synes som de paagældende Principaler hverken giver Agt paa den skiftende Tid eller de ændrede Forhold, der ogsaa præger Medhjælperstanden.

Et Par Tilfælde, der hændte i Aarets sidste Maaneder, er i saa Henseende betegnende.

En kendt kjøbenhavnsk Handelsskolemand holdt i nogle Købstæder — paa Handelsskolelærerforeningens Initiativ og ved Handelsforeningernes Mellemkomst — en Række Foredrag om et for unge Handelsmænd særdeles aktuelt Emne. Foranlediget af Foredragsholderen slog vi til Lyd for disse Møder, og Handelsforeningerne og vore Afdelinger mødtes — med det bedste Udfald — i Bestræbelserne for god Tilslutning. Men i Svendborg glippede det! Handelsforeningens Formand, Hr. Konsul Ingv. Petersen, der tælles mellem Centralorganisationens svorne Modstandere, demonstrerede sit Sindelag mod vor Afdeling ved end ikke at sende den Indbydelse til Foredraget, der netop havde særlig Bud til vore Standsfæller. Sammenligningsvis skal nævnes, at vor Afdeling altid indbyder Handelsforeningen til sine offentlige Møder. — Da vore Afdelingsmedlemmer under disse Forhold følgelig ikke deltog i Mødet, blev de ca. 100 udkommanderede Handelsskoleelever ene om at repræsentere „Medhjælperelementet".

Medens Svendborg Handelsforening nivellerer det „gode Forhold", slaar Disharmonien ud i lys Lue i Hillerød, hvor Herr Isenkræmmer Steglich længe har pustet til de Gløder, de sjællandske Isenkræmmeres Forening stræbsomt sanker til Centralorganisationens Fordærv. — Denne Forening har som bekendt — umotiveret — undsagt vor Organisation og boykottet vore Medlemmer, og med en saadan Hadskhed følges denne Plan, at Principaler, der tøver ved at lystre den lockoutlystne Ledelse, trues med Eksklusion. Dette Ultimatum stilledes en Isenkræmmer i Hillerød, der beskæftigede en organiseret Medhjælper, som imidler-

tid nægtede at udmelde sig og derfor afskedigedes. Principalen er ikke Modstander af Centralorganisationen og var iøvrigt tilfreds med sin Medhjælper, — men han maatte lystre Lockout-Parolen.

Denne Sag skal senere skænkes nærmere Omtale, fordi den paa forskellig Vis er god at faa Forstand af. Thi den lærer os, hvor hul og klangløs Harmonifrasen er overfor den Kendsgerning, at Medhjælperne kun bør stole paa sig selv og indrette sig derefter. Og den er for vor Organisationsledelse et nyt alvorlig Memento, om at fremskynde Mobiliseringen til Afværgelse af slige Angreb, og vende Brodden mod dem, der brutalt krænker vore borgerlige Rettigheder.

GLÆDELIGT NYTAAR!

Stavnsbaandets Genindførelse i Danmark.

I mere end hundrede Aar har Stavnsbaandet været ophævet i Danmark; i mere end hundrede Aar har man ved mangfoldige Lejligheder prist det store Fremskridt, der skete ved Stavnsbaandets Ophævelse. Og nu gør man Forsøg paa — hvor utroligt det end lyder — atter at indføre Stavnsbaandet. Dog, denne Gang er det ikke den frigjorte Bonde, der atter skal bindes, nej, men ved Bondens Hjælp skal vor Stand bindes; bindes til at leve hele Livet under de Forhold, en tilfældig Skæbne har kastet os ind i.

I Landstinget har Handelsminister Muus forleden fremsat Lovforslag angaaende falsk Reklame, og ved denne Lov vil tillige Handelsmedhjælperne blive tvungen ud af den Frihed, de nu har, ved at kunne tilbyde sin Arbejdskraft til den Arbejdskøber, der byder de bedste Vilkaar. I „Politiken" omtales de Bestemmelser, der kan ramme Medhjælperne, saaledes:

„Med Bøder fra 2 til 4000 Kr. eller simpelt Fængsel fra 2 Dage til 2 Aar straffes den, der i Konkurrenceøjemed ubeføjet benytter eller giver Meddelelser til Andre om sin nuværende eller tidligere Principals eller Kompagnons Forretnings- eller Driftshemmeligheder. Samme Straf faar den, der til Skade for sin Principal modtager Gave eller anden Fordel af Tredjemand."

Bliver dette til Lov, vil der aabne sig rige Muligheder for hensynsløse Principaler til en yderligere Udnyttelse af deres Medhjælperstab. Thi det vil jo i Realiteten sige, at Medhjælperen bliver nødsaget til hele sit Liv igennem at trælle i den Virksomhed, hvor han sættes i Lære. Hvad han erhverver sig af Indsigt i Forretnings- og Driftskundskab, kan han ikke uden Risiko anvende i anden Forretning. Ønsker en Principal at forfølge den Medhjælper, der er afskediget, det være af den ene eller den anden Aarsag, da vil han altid kunne finde et eller andet Punkt i Loven, hvorefter han vil kunne ramme den arme Synder, og hvis en saadan Stakkel først bliver straffet, saa vil han være „færdig", blive fuldstændig ude af Stand til at holde sig indenfor det Fag, han har ofret sine Ungdomsaar.

Handelsministeren har ved Forslagets Forelæggelse udtalt, at han ikke i et og alt kunde slutte sig til Forslaget. Det er at haabe, at Ministerens Betænkeligheder netop ligger ved de ovenfor skildrede Forhold; det er at haabe, at et saa urimeligt Forslag aldrig bliver til Lov. Vil Detailhandlerstanden endelig gennem Lov se deres mindre smarte Elementer beskyttede mod de mere smarte, saa lad dem holde sig indenfor disse Rammer, og lade Medhjælperen beholde sin Frihed som hidtil. Den er saamænd — naar henses til Standens slette økonomiske Vilkaar — ikke meget værd nu, men forringes den yderligere — — — ak, hvor ender vi da. —

Naar der fra et os modstaaende Parti fremkommer slige Forslag, burde vi som Stand kunde imødegaa saadant, men atter her viser vor ringe Evne sig. Hvornaar vil den danske Medhjælperstand dog lære at indse, at Organisation er en uafviselig Nødvendighed. Livet fører jo næsten daglig Foreteelser med sig, mod hvilke vi maa staa Vagt, og det maa komme dertil, at Medhjælperstanden bliver saa vel organiseret, at vi med fuld Kraft ved alle Lejligheder kan værne vore Interesser. Derfor maa Medlemmerne Landet over ved enhver Lejlighed agitere for Tilslutning til Organisationen.

Som et Kuriosum vil jeg nævne, at der i „Politiken"s Meddelelse er indløben en morsom Trykfejl, idet der nemlig staar: „Loven, der indeholder 18 §§, skal træde i Kraft den 1. Oktober 912." Ja, for tusinde Aar siden havde en saadan Lov maaske været naturlig — — — men nu? *Cosmus*

Til Boghandlermedhjælperne!

Er I Kræmmere? — Det er vi alle – !
S. Schandorph

I Smag med Centralorganisationens „En Appel" har „Boghandler-Medhjælper-Foreningen" fornylig udsendt et Opraab „Til Boghandelens Medhjælpere", der begynder med ovenciterede Sætning.

Skal de deri fremførte Ord virke som den slaaende Sandhed, de er, hvad var da naturligere, end at alle Kræmmere, ogsaa Boghandelens sluttede sig sammen og dyrkede Kræmmer-Interesser?

Hidtil har det hos Hovedparten af Boghandelens Medhjælpere skortet en Del paa Forstaaelsen af, at netop Kræmmer-Navnet ligesaavel tager Sigte paa os, som paa de øvrige Handelsfags Medhjælpere.

I omtalte Pjece oplyses, at Foreningen er startet 1883 og siden har arbejdet paa saavel faglige sam andre Spørgsmaals Løsning. Dog, „da Foreningen i Slutningen af Halvfemserne" — skrives der — „opfordredes til at slutte sig til det nylig dannede Landsforbund af Handels- og Kontormedhjælpere, henviste man til Fagets Særstilling og hævdede, at B. M. F. ikke var nogen Fagforening, hvorfor man foretrak at klare sig selv".

Denne sidste Anskuelse synes endnu i Aaret 1911 at raade indenfor B. M. F., hvorimod den første, angaaende Fagforeningen, efter Opraabet at dømme, maa være bleven rystet i sin vaklende Grundvold. Det hedder nemlig videre: „Man har ofte fremhævet Vanskeligheden ved at organisere Handelens Medhjælpere, og da navnlig Boghandelens. Vanskeligheden bunder i forældede Anskuelser om Handelsstanden som en honnet Middelstand, der er hævet over Fagforeninger og lignende proletariske Foranstaltninger" — videre: „Handelsmedhjælperne vil før eller senere indse, at de er Lønarbejdere, at de staar i Kapitalens Tjeneste og maa indrette deres Plads i Samfundet med dette for Øje".

Det er nu endelig — lader det til — gaaet op for Boghandlermedhjælperne indenfor B. M. F., thi vi andre har forlængst gjort Opdagelsen, hvor deres Plads i Samfundet er", — nemlig blandt de øvrige Handelens Lønarbejdere.

Jeg formener ved nærværende Artikel at skylde vor Centralorganisation og derigennem mine Kolleger, hvoraf i hvert Fald

Provinsafdelingerne kan tælle mange Medlemmer, hvad enten disse er Medlemmer af B. M. F. eller ej, at der rammes en Pæl gennem den Usandhed, der i en Artikel i Juli Nr. i Aar findes indrykket i B. M. F.'s Organ „Medhjælperen".

Herr Fr. Ravn skriver deri, med Henvisning til „Krav udefra": „Endelig er der den store Forskel mellem den nævnte Sammenslutning (Centralorganisationen) os os, at vi foretrækker Forhandlingens Vej, fremfor Krigens".

Hvorvidt dette er en „Bussemand" eller ej, vil jeg overlade til mine Kolleger at bedømme, — det kan jo tyde derpaa; men at C. O. jo netop overalt foretrækker Forhandlingens Vej, vil ingen benægte, der har en Smule Kendskab til Forholdene. Blot er der den store Forskel mellem C. O. og B. M. F., at hvor Forhandlingens Veje brister, der fortsætter C. O. ufortrødent Arbejdet, eventuelt kæmpende sig frem, for at naa det Maal vi har sat os. B. M. F. maa derimod i alle Tilfælde give op, fordi den bl. a. mangler en Krigskasse.

Forhandlingens Vej er altid den bedste. Det Princip hylder vor Organisation ogsaa, men der er — og vil i Fremtiden altid blive — Spørgsmaal, der ikke kan løses ad denne, og dog nødigt derfor skulde gives op. Af den Grund høster ogsaa Boghandelens Medhjælpere størst Udbytte af at staa under Centralorganisationen.

Noget vagt hedder det ligeledes i nævnte Opraab: „Vil man kritisere B. M. F.'s hidtidige Virksomhed, maa tages i Betragtning de specielle Former, hvorunder den har virket, dels staar den overfor en meget stærk Principalorganisation, —". Som om det skal kaldes en af Hovedaarsagerne til, at B. M. F. i Øjeblikket indtager en daarlig faglig organisatorisk Stilling. Jeg formener, at dette tvertimod burde have været til Gavn for B. M. F. og vover at paastaa, at saafremt vor Centralorganisation blot kunde sige det samme, vilde den være naaet langt videre, end sket er; thi da var der netop Mulighed for at naa frem ved Forhandlinger, hvor vi nu mangen Gang nødes til at sætte haardt for, fordi vi endnu staar overfor en splittet Principalstand.

Ved B. M. F.'s Møde i Odense den 18. Juni, hvor Herr N. C. Nielsen, Kolding, og undertegnede var til Stede, betonede vi stærkt, at B. M. F. rettelig hørte hjemme under Centralorganisationen. Jeg vil atter her pointere dette vort Standpunkt som Boghandlermedhjælpere, idet vi gaar ud fra at være Lønarbejdere indenfor Handelsstanden, og derfor bør støtte andre Lønarbejdere indenfor Standen samtidig.

Det hævdes stærkt, at B. M. F. har Sær-Interesser. — Vel, disse kan udmærket godt dyrkes, selvom Foreningen indmeldes under Centralorganisationen, hvis Love udtrykkelig betoner, at C. O. har til Formaal at samle alle faglige Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger i Danmark, for ved Samarbejde at fremme og værne fælles Interesser, der dog maa erkendes at være mangeartede, enten de er ansat ved den ene eller den anden Branche i Handelsverdenen.

Hvad enten man peger paa Særstilling hos den ene eller den anden Fagorganisation, naaes Maalet om de fælles Krav dog aldrig, saafremt man ikke har en fast Sammenslutning i Ryggen, og Sær-Kravene vil da ligeledes altid være underbyggede, om ikke af andet, saa af Pligten.

Vi Boghandlermedhjælpere, der staar under Centralorganisationen, har deltaget i dens Møder og Forhandlinger o. s. v., tror dèr at finde Valuta for vort Bidrag, fremfor i B. M. F. Ingen vil gladere hilse B. M. F. Velkommen, end vi, den Dag, den gaar ind under C. O., hvor vi i Øjeblikket finder os hjemme, og denne Følelse vil selvfølgelig blive end yderligere styrket, naar B. M. F. manifesterer sin Samhørighed med „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger".

Vejle, 1911. *Michael Nielsen.*

Udmarksfolk.

CENTRALORGANISATIONEN har ogsaa sine Udmarksfolk, dem der bor borte fra organiserede Kolleger, og hvis Kendskab til vort Arbejde og vort Program er yderst mangelfuld og ofte stammer fra os mindre velsindede „Udenforstaaende", — Bagstræbet har jo ogsaa Repræsentanter i vor Stand. — — — Den lille idylliske Limfjordsby Løgstør har til for henved en Maaneds Tid siden været en Udørk for Centralorganisationen; men nu er de Løgstør Medhjælpere blevne klar over, at Organisationen ogsaa har Bud til dem. Ogsaa dér er der Opgaver at løse, — Idealer at kæmpe for. Da jeg forleden var til Agitationsmøde deroppe, hørte jeg et Referat af en Udtalelse, som jeg synes er saa bemærkelsesværdig, at den skal i D. H. & K. M. T.

Saa godt som alle Kollegerne gik ind i Organisationen, dog var der en ung Mand, man ikke kunde faa med. At Grunden var den, at Løn- og Arbejdsforhold var bedre dér, hvor han havde Engagement, kunde ikke tænkes, idet man oplyste, at han havde en maanedlig Gage af — 12 Kr. + Kost og Logis. Nu kommer Kollegerne til denne unge Mand og siger: „Vær med i vor Forening!" og han svarer dem: „Nej, jeg er tilfreds — jeg vil ikke være med til at skrue Lønningerne op." — — —

Tilfredshed er en god Ting, — men den kan ogsaa iblive til en Sovepude! — Jeg skal ikke kunne oplyse, om det var Selvkritik, at Manden indsaa, at han ikke var mere værd — og ikke fortjente mere i Løn. Denne Løsning paa Gaaden var jo ikke utænkelig! —

Men i saa Fald har hans Læreprincipal Medansvar for hans Uddannelse, saa burde han forlængst være borte fra Faget og aldrig være udlært, jævnfør vor Organisations Krav om Lærlinge-Afgangsprøver. —

Lad os ønske at der maatte naa et Pust af social Forstaaelse og Samfølelse ud til vore Udmarksfolk! Manden i Løgstør udleveres hermed til Kollegers — Medlidenhed —.

N. C. Nielsen.

De Kolleger, der sendte mig gode Jule- og Nytaarsønsker, bedes modtage min bedste Tak med Ønsket om et heldbringende 1912.

VILH. HANSEN.

Conto pro diversi.

Rejselegater.

Grosserer-Societetets Komité, Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Handels- og Kontorist-Foreningen, agter at bortgive en Sum af 6000 Kr. til Rejseunderstøttelser for dygtige, unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser, saavel i Europa som særlig i oversøiske Lande. Ansøgerne maa have sikret sig Plads eller i hvert Fald have grundet Udsigt til at opnaa en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet. Kortfattet Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Handelsstandens Rejsestipendieudvalg, skal være indsendt til Handels- og Kontoristforeningens Engageringskontor, Palægade 3, Kjøbenhavn, inden 31. Januar 1912. For sent indkomne Ansøgninger kommer ikke i Betragtning. Ansøgningerne maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber —, om han har besøgt nogen Handelsskole, og med hvilket Resultat, om hans tidligere og nuværende Engagementsforhold, alt ledsaget af attesterede Kopier af Examensbeviser og Anbefalinger samt Attester vedrørende Alder, Uformuenhed og Familieforhold, Gageforhold ved den opnaaede Plads i Udlandet, til hvilken Tid Pladsen er tiltraadt eller skal tiltrædes, og endelig om, hvor stort et Understøttelsesbeløb, Andrageren anser for nødvendigt til sit Formaal.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Kolding. Onsdag den 1. November afholdtes Lotterispil. — 8. November afholdtes Medlemsmøde, hvor Journalist R. Bentzen holdt Foredrag om den kendte engelske Politiker Gladstone.

Den 15. November talte Telegrafist Hader om Spanien, og gennemgik i livlige Skildringer sine Oplevelser fra en Rejse i dette solrige Land. — 22. November afholdtes Medlemsmøde. Skræder J. A. Bernth holdt Foredrag om „kristelig og menneskelig Askise".

Ordinært Medlemsmøde afholdtes den 29. November. Herr N. C. Nielsen oplæste et norsk Digt samt nogle humoristiske Fortællinger. Ved Medlemsmødet den 4. December holdt N. C. Nielsen Foredrag om Holbergs Liv og Arbejde. *Sch.*

Samsø. Afdelingen afholdt Møde paa Onsbjerg Hotel den 1. December. Alle Medlemmerne var mødte. Efter at forskellige Anliggender var gennemgaaede, blev der foreslaaet at afholde et Møde med en Taler fra Centralorganisationen som Indleder, men dette forkastedes, da det formentlig vilde være for besværog bekosteligt for en Taler at komme her til Øen. Angaaende Juleaftenshandelen, havde Afdelingen iværksat en Listeombæring, for saaledes ad frivillig Vej at faa Heldags-Lukningen gennemført. Dette er ogsaa lykkedes os, da alle Købmændene har skrevet under paa Listen. Medhjælperne paa Samsø kunde saaledes iaar holde Juleaften hjemme.

Næste Møde afholdes paa Flinchs Hotel, Tranebjerg, den 7. Januar. Valg af ny Formand i Stedet for Einar Rasmussen, som afgaar paa Grund af Bortrejse. Alle Medlemmerne bedes give Møde. *E. R.*

Skive. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Phønix" den 6. Decbr. med Dagsorden: 1) Valg af en Dirigent. 2) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 3) Valg af 1 Suppleant. 4) Lokalespørgsmaalet. 5) Eventuelt. Formanden aabnede Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes E. Mikkelsen. Til Bestyrelsen valgtes H. Christensen og Sørensen. E. Jensen blev første og Axel Petersen anden Suppleant.

Den afgaaende Formand, Herr Jensen, takkede Bestyrelsen for den Tid han havde været Formand, og for det gode Samarbejde.

Lokalespørgsmaalet ordnedes saaledes, at man vedtog at blive paa Hotel „Phønix" foreløbig.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med H. Christensen som Formand, A. Sørensen, Næstformand, P. Christensen, Kasserer, R. Greve, Sekretær, og Frk. Mortensen.

Under „Eventuelt" valgtes et Forlystelsesudvalg bestaaende af 3 Medlemmer.

Generalforsamlingen, der var godt besøgt, sluttede Kl. ca. 12.
Sekretæren.

Det vedtoges i et Bestyrelsesmøde ikke at holde flere Mødeaftener i December. Næste Mødeaften bliver først i Januar: herom vil der blive tilstillet Medlemmerne nærmere Meddelelse.

Husk at agitere for Tilgang af nye Medlemmer og medtag Ikke-Medlemmer til Møderne.

Af Hensyn til Pladsanvisningen bedes alle Medlemmer hurtigst muligt anmelde ledige Pladser, som maatte komme til deres Kundskab, for at vi muligvis kan opnaa at besætte saadanne Pladser med vore Medlemmer.

Bestyrelsesmøde afholdtes Søndag den 17. December. Det vedtoges at afholde en Nytaarsfest Søndag den 7. Januar 1912.

Det er Bestyrelsens Haab at alle Medlemmerne vil give Møde til Festen, for at gøre denne saa kammeratlig og fornøjelig som vel muligt. Bestyrelsen henstiller til Medlemmerne at skænke Smaagaver til Lotteriet.

Endvidere vil der i Løbet af Januar blive afholdt to Foredrag, en Oplæsning og et Diskussionsmøde. Herom vil nærmere Meddelelse blive tilstillet Medlemmerne. *H. Christensen.*

Silkeborg. Onsdag den 10. Januar Kl. 8½ afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa „Sommerlyst". Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Formandens Beretning. 3) Regnskabet. 4) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 5) Lovændring. 6) Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Engelbert Petersen*	Mørksgade 10	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hasager Boss*	Ch. O. Kofoed (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olsen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft	*R. Hvitved*		*R. Hvitved*	
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*Anne M. Carlsen*	Soc.-Dem. Kontor	*Fr. Nielsen*	F. Molbech
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Rich. Andersen
Grenaa	*Carl Nielsen*	Torvet 15	*V. Berg*	Østergade 5
Helsingør	*Chr. Nørgaard*	Hestemøllestræde	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*O. Gylding-Sørensen*		*Iver Rasmussen*	Vett & Wessel.
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn, Kontor	*A. C. Alsøe*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Tirsdag og Torsdag Aften fra Kl. 8—9
Kolonial	*Jens Johansen*			
Manufaktur	*S. Andresen*			
Lemvig	*P. Petersen*		*C. Andersen*	Boghandler Riegels
Løgstør	*E. Jespersen*	N. S. Mehlsen	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Nakskov	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*H. Søgren Petersen*	Brogade	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Eftf.
Odense	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Carl Nielsen*	Overgade 7
Præstø	*Peter Påhlsson*	Gravene 6	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*L. Hansen*	Jaeob Engelbredt	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Hjalmar Møller*	Brødregade 18	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Samsø	*N. I. Hoff*	F. Schubert	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*Einer Rasmussen*	Tranebjerg	*Chr. Jensen*	Manufakturhuset
Skanderborg	*N. C. Nielsen*	Torvet 7	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.
Skive	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Slagelse	*H Christensen*	Østergade 17	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*Chr. Brinch*	
Storehedinge	*Chr. Brinch*		*A. F. Poulsen*	Fr. Elling
Stubbekøbing	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*P. Rasmussen*	Anthon Rasmussen
Struer	*E. Mortensen*	Chr. Boas	*Helmer Olsen*	
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Michael Nielsen*	Hvidehus Boglade	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 6, 1.
Viborg				
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1912. 12te Aargang.

HILLERØD-AFFÆREN.

AFFÆREN i Hillerød, hvor en Isenkræmmer under Pression af „Provins-Isenkræmmerforeningen for Sjælland og Møen" tvinges til at afskedige sin Medhjælper, fordi denne nægter at udtræde af vor derværende Afdeling, er et nyt Udslag af den Sammenrotning mod vor Organisation, en Fraktion af de sjællandske Isenkræmmere har iværksat.

Men medens man hidtil nøjedes med at modarbejde os gennem Underhaands-Aftaler og Beslutninger paa lukkede Møder, føler disse vore svorne Modstandere sig nu stærke nok til at holde Mandstugt i egne Rækker, saafremt nogen vover at knibe udenom den drakoniske Beslutning. Saa hjælper det aldeles ikke, at der bestaar et personligt godt Forhold mellem Principalen og hans organiserede Medhjælper, at der raader gensidig Tilfredshed de tvende Parter imellem og at Principalen ikke hører til de toneangivende, lockout-lystne Desperados, — der findes Udveje nok til at faa en — navnlig yngre — Kollega til at makke ret. Den Formastelige, der understaar sig at have en selvstændig Mening om sine egne Anliggender, faar Løbepas paa graat Papir — og „det gode Forhold" florerer fremdeles som Før—Centralorganisationen.

Thi al den lyssky Agitation, der gennem Aar og Dag er udfoldet mod vor Centralorganisation, lige fra de første Banstraale-Resolutioner til Herr Isenkræmmer Steglichs sidste glorværdige Sejr i Hillerød, er netop ført frem i „det gode Forholds" Navn, der standhaftig tages forfængelig i den Slags Principalers Mund.

Disse Isenkræmmere, der staar med begge Fødder plantet i en fjern Fortid med liden Værdsættelse af Personligheden, mener at have arvet Patentretten til „det gode Forholds" Bevarelse, og til yderligere Betryggelse heraf har de med forloren Retfærdighedsfølelse tilstaaet deres Medhjælpere Medlemsret til en eneste ved Principal-Bidrag og -Bevaagenhed oprettet og misledet Forening, der paa Grund af alle disse for en Medhjælperforening umulige Egenskaber ogsaa har opnaaet allerhøjeste Autorisation som eneste og rette Isenkræmmermedhjælperforening. — — —

Desværre hænder det, at en Mand lader sig tinge og sjakre fra personlige Anskuelser og egen Interessesfære, lader sig føre bag Lyset eller overrumple i et svagt Øjeblik. Sligt er menneskeligt omend utiltalende og, hvor andres Interesser skal varetages, tillige usselt. — Men i det lange Løb lader det sig ikke praktisere at føre et helt Fags Udøvere bag Lyset. Er Flokken end aldrig saa blakket, der vil dog altid findes et lyst Hoved iblandt, der ved gunstig Lejlighed bringer Uro i Gemytterne og faar Hjorden til at bryde Foldens Skranker.

Isenkræmmermedhjælperforeningen er undfanget i Principalernes Naade og sidenhen forlenet med deres synderlige Gunst, endog i den Grad, at der bestaar en Gensidighedsforpligtelse vedrørende Engagement imellem de tvende Foreninger. Men en saadan „Organisationsanerkendelse", der vel kan give Principalerne et vist Vaaben mod ukollegiale Fæller, bliver — anvendt overfor Medhjælperne — først og fremmest et virksomt Tvangsmiddel, under hvilken Synsvinkel bl. a. Hillerød-Affæren skal betragtes.

Naturligvis er det kun et Tidsspørgsmaal, naar det gaar op for Isenkrammedhjælperne, hvorledes de er kørt i Ring af Principalforeningerne paa Sjælland og i Kjøbenhavn, og hvilken ynkelig Rolle de har givet overfor deres øvrige Kolleger og Standsfæller i Almindelighed, der gennem Centralorganisationen ufortrødent og energisk virker til Fremme af den samlede Medhjælperstands Tarv. Og netop i den sidste Tid ytrer der sig Tegn og Varsler, der tyder paa en ny Kurs for Isenkræmmermedhjælperforeningen, — bort fra gammel Slendrian og faglig Uvirksomhed.

Med denne næppe fjerntliggende Mulighed turde det ogsaa for Isenkrammedhjælperforeningen beskæmmende Overgreb i Hillerød blive Nedslaget, der faar den Dragesæd til at spire, som hine Lockoutmænd saaede. — — —

Hvad endelig angaar selve Attakken paa vor Centralorganisation, da vil den ikke paa nogen Maade bringe os fra Koncepterne. Stedse har vi kæmpet med aabent Visir, hvor vore Modstandere valgte at fægte i Mummedragt, altid indbød vi dem til aaben For-

handling ved vore Møder, mens de bag lukkede Døre undsagde os.

Vi har intetsomhelst at skjule, fordi vor Sag er fornuftigt underbygget og i Pagt med Tidens Rørelser, og vore Krav turde ogsaa fremsættes med saa megen mere Vægt som vi altid jævnsides med at stille dem udadtil, aldrig undlader at fremholde for vore Standsfæller, at kun gennem Pligtopfyldelse og Dygtiggørelse i Fagets Gerning giver man Centralorganisationens Reformarbejde den rette Baggrund.

Derfor ønsker vi paa ingen Maade at bytte Rolle med disse vore Modstandere. Thi har de end tilsyneladende Magten i Hænde, vil Heldet ikke følge deres bryske Fremfærd. Allerede nu er de saa forhippet paa at gøre det af med os, at de udspiller deres Trumfer, medens vi endnu for lang Tid har vore i Behold, og end ikke endnu har kastet et eneste stort Kort paa Bordet.

Forslag til Overvejelse.

Engageringssagen.

I Tilslutning til foregaaende Artikler om ovennævnte Sag skal jeg herved tillade mig at fremkomme med et Forslag til Afdelingerne, en Tanke, som vi fra Nytaar praktiserer her i Vejle.

Send Cirkulærer ud til alle Principaler i Deres By. Meddel dem derigennem, at Organisationen har et Engageringsbureau, der til Stadighed raader over mange Ansøgere. Gør Principalerne opmærksomme paa, at de ved at henvende sig til os som Regel altid kan skaffe sig en Medhjælper, uden at behøve den dyre Avertering og store Korrespondance, idet de gennem os kan faa fyldige Oplysninger om hver enkelt Medhjælper.

Engageringssagen vil derved komme i en lidt anden Gænge, idet sikkert adskillige Principaler vil benytte sig af vort Tilbud.

Jeg vil henstille til Hovedledelsen, hurtigst at formaa Afdelingerne til ovenanførte Skridt; thi selv om Engageringssagen ikke — som det bemærkes — er en af vore vigtigste Opgaver, saa tror jeg nok at vinde udelt Tilslutning hos mine Kolleger i Ledelsen af Landets Afdelinger, naar jeg udtaler, at det er en meget vigtig Opgave. Lederne vil kunne tale med derom. Hvor ofte kommer ikke Medhjælpere til os med Anmodning om at skaffe Pladser? Ligger der ikke Bunker af Ansøgningsskemaer paa vort Hovedkontor, skyldes det sikkert, at det hidtil har været saa godt som forgæves at indsende saadanne, fordi der ingen Pladser har været at anvise.

Det Skridt, der for nylig er foretaget, med Ansættelse af Korrespondenter til Pladsanvisningen, er meget godt, men langtfra tilstrækkeligt, Korrespondenten skal være en ren Sporhund, om han kan opsnuse ledige Pladser fra Forretninger, hvor vi ikke har Medlemmer. Og hvor vi har Medlemmer, som skal skifte, der faar vi jo, — som forhen — at vide, om Pladsen er besat eller ej, ved at Vedkommende til Hovedkontoret indsender sit Ansøgningsskema.

Ved den her foreslaaede Ordning med Udsendelse af Cirkulærer, vil vi opnaa, at adskillige Principaler benytter sig af vort Tilbud. Enkelte gør det allerede til Stadighed. (Eksempler til Tjeneste!) — Men, hvor mange Principaler aner, at vi har et Pladsanvisnings-Bureau? Endelig vil det bevirke, at vi faar Pladserne besatte med Kolleger, vore Medlemmer!

Der henvises til det uoverkommelige Arbejde, en rationel Ordning af Pladsanvisning og Oplysningsbureau vil medføre. Kan være at forøget Arbejdskraft bliver nødvendig, men lige saa eller maaske endnu mere nødvendigt er det, at vi faar Engageringssagen ordnet, hvis ellers vi skal holde de Medlemmer, der nu Gang paa Gang forgæves benytter Pladsanvisningen.

Michael Nielsen.

Sibirien.

Advarende Ord til danske Medhjælpere.

Efterfølgende Artikel hidrører fra en Kollega, der paa længere Tid opholder sig i Sibirien og ved Ophold paa forskellige derværende Pladser har erhvervet sig nøje Kendskab til sibiriske Forhold. — I en Tid, hvor mange danske Medhjælpere sætter Kursen mod de russisk-asiatiske Stepper, bør derfor disse advarende Ord læses med Opmærksomhed.

I VOR TID synes Sibirien at have faaet samme Klang for den unge danske Handelsmand, som Amerika havde for de danske Landmænd for en Del Aar tilbage. De mest overdrevne Rygter om Landets Fortræffelighed og dets Fremtidsmuligheder finder villig og ubetinget Tiltro.

Sibirien gælder for et Eldorado, — for et Land, hvor man i Løbet af forbløffende kort Tid kan tjene sig en Formue, og naar der søges Folk til Sibirien, melder der sig en Mængde Ansøgere

Denne aldeles ugrundede Begejstring for Sibirien skyldes for en Del Bogen „Det ny Sibirien" af Rosenberg, i hvem Sibirien har fundet sin Profet, og til Fælles med Nutidens Profeter har Rosenberg det, at hans Lærdomme er falske.

Sibirien er intet Eldorado, — aldeles ikke. Forholdene er aldeles ikke saa skønne, som Rygtet og Herr R. skildrer dem, og saafremt Herr R. atter skulde komme til Sibirien og træffe Danskere, vilde han finde, at Danskerne herovre paa ingen Maade deler hans Meninger om Sibirien. Da der imidlertid er mange, der giver Rosenbergs Bog Skylden for, at de er komne til Sibirien, gør Herr R. maaske klogest i at blive hjemme.

Som sagt, Sibirien er intet Eldorado, i hvert Fald ikke for de unge Handelsmænd, der gaar hertil i tjenende Stillinger; det er ganske vist rigtigt, at danske Firmaer har tjent meget ved Forretninger i Sibirien, men deraf har de ansatte Danskere haft liden eller ingen Fordel.

I saa Henseende er Forholdene ogsaa bleven vanskeligere i de senere Aar, og nu er der yderst faa, der forsøger selv at starte Forretning.

Mange lokkes til Sibirien af den tilsyneladende høje Gage: man regner ud, at 1 Rubel er omtrent 2 Kroner, og man drager deraf mere eller mindre ubevidst den Slutning, at 1 Rubel maa have samme Værdi i Sibirien som 2 Kroner i Danmark; men dette er i høj Grad at gøre Regning uden Vært; thi 1 Rubel gælder her meget lidt mere end 1 Krone i Danmark. I Byerne betaler man ligesaa mange Rubler for at leve, som man betaler Kroner i Kjøbenhavn, og saa bor og spiser man langt daarligere her: paa Landet koster det ganske vist ikke saa meget; men saa er Forholdene ogsaa derefter.

Selv om en Udlænding, der lever sparsommeligt, nu ogsaa kan lægge lidt til Side af 100 Rbl. i Byerne og 75 Rbl. paa Landet, saa er denne Fordel i højeste Grad imaginær; thi dels maa man give en Mængde Penge ud til den særlige Ekvipering, som Klimaet gør nødvendig, og dels maa man dog hvert tredie Aar rejse til Vesteuropa, dels for at ekvipere sig og dels for en sjælden Gang for kort Tid at leve under civiliserede Forhold.

Sibirien er ikke et Land, hvor man vil tilbringe hele sin Leve-

tid, og da det er uhyre vanskeligt at faa en saa høj Gage, at man virkelig kan lægge noget til Side, bør enhver betænke sig to Gange, inden han rejser til Sibirien, og tilbydes der ikke en nogenlunde ordentlig Gage, bør man overhovedet slet ikke tage Sagen under Overvejelse.

Naar Handelsmænd vil rejse til Udlandet, hører de altid, at de i det første Aars Tid ingen Nytte kan gøre: De maa først lære Sproget, sætte sig ind i Forholdene etc.

Det er imidlertid ikke Tilfældet med de unge Danskere, der ansættes i danske Kontorer herovre, hvor de gør fuldt Arbejde for Gagen, og de faa russiske Brokker, de behøver for at handle med Bønderne, lærer de paa kort Tid. *X + Y*

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for November og December.

NOVEMBER hævdede sig ligervis som de tvende forudgaaende Maaneder som velegnede for Agitations- og Foreningsarbejdet, medens Aarets sidste Maaned som sædvanlig næsten ganske maatte forbeholdes den administrative Virksomhed.

Situationen betegnedes af fortsat Fremgang i Afdelinger som Vejle, Svendborg og Kjøbenhavn, medens man i Skanderborg, Ribe, Nakskov og Grenaa — hvor Afdelingsarbejdet har ladet adskilligt tilbage at ønske — atter mener at vejre Fremdrift, idet nogle af Centralorganisationens prøvede Kræfter er overgaaet til disse Afdelinger. I Ribe er Medlemsantallet saaledes naaet til ca. 30, — Nogle mindre Afdelinger er — antagelig forbigaaende — foranlediget af Personskifter komne i en ret vanskelig Situation, da det paa mindre Pladser ofte er vanskeligt at skaffe egnede, ledende Tillidsmænd Disse Vanskeligheder vil imidlertid være af ganske forbigaaende Art.

Agitationen har ikke taget Sigte paa Oprettelse af nye Afdelinger, men derimod været rettet paa at styrke bestaaende Foreninger. — N. C. Nielsen talte ved offentlige Møder i Skanderborg og Lemvig, Vilh. Hansen i Helsingør og Jens Johansen i Præstø. —

Herr Fuldmægtig Schouboe-Olsen, Svendborg, er tiltraadt som Formand for det fynske Agitationsudvalg, medens det sjællandske Udvalg er rekonstrueret med de Herrer Nicolaj Petersen (Formand), Kallundborg, H. Søgren-Petersen, Næstved og Chr. I. Hendil, Hillerød.

Juleaftens-Lukningen er den eneste Opgave med socialpolitisk Tendens, hvormed Hovedkontoret i disse Maaneder traadte frem for Offentligheden. Sagens Forløb er udførligt omtalt i dette og tidligere Numre af vor Tidende.

Vedrørende Foredrag er der — med Henblik paa det annullerede Statstilskud — fra Hovedkontoret udsendt en udførlig Instruktion til Afdelingerne. Der henvises heri til Herr Højskoleforstander, cand. theol Johs. Fog-Petersens særdeles favorable og imødekommende Tilbud om Foredrag over interessante Emner.

Vi skal i denne Forbindelse paany henlede Opmærksomheden paa disse Foredrag og tilføje, at Herr Johs. Fog-Petersen er en dygtig Foredragsholder, der besidder en ualmindelig Evne til at fængsle sin Tilhørerkreds' Opmærksomhed.

Endvidere omhandler Cirkulæret den Række Foredrag, Inspektør ved „Købmandsskolen", Herr Emil B. Sachs, har holdt i November, og der gives Afdelingerne Anvisning paa Udveksling af Talere ved Medlemsmøder eller Sammenkomster, og Afholdelse af Møder med Foredragsholdere udenfor vore Standsfællers Kreds.

Endelig har Forretningsføreren vejledet Afdelingerne vedrørende en Nyordning af Pladsanvisningen og udtalt en i høj Grad beføjet Kritik af den mangelfulde Kvartal-Beretningsaflæggelse, der er karakteristisk for det overvejende Antal Afdelinger. — Disse Beretninger er lovpaabudte, og bør de til Orientering for Hovedkontoret uvægerlig indsendes de fire Gange aarlig. — Ogsaa enkelte andre — regnskabsmæssige — Anliggender er behandlet i Cirkulære-Form.

Arbejdsløshedskassen har i begge Maaneder udbetalt meget betydelige Understøttelser, hvis ekstraordinære Omfang stadig kan henføres til den i forrige Beretning nævnte nye Permitterings-Ordning. — Retshjælpen har undtagelsesvis ikke i Beretningsperioden optaget nye Tvistemaal, men har derimod afviklet ældre Sager.

Medlemstilgangen androg 177.

Julelukningen.

SOM meddelt i forrige Aargang Nr. 24 udgik der fra Hovedkontoret en Henvendelse til samtlige Afdelinger om at optage Arbejdet for frivillig Butikslukning Juleaftensdag, efter at vore Bestræbelser for en lovmæssig Lukning var strandet.

Efter de Rapporter, der nu foreligger fra Afdelingerne, viser det sig, at Juleaftens-Lukningen er ganske eller tildels branchevis gennemført i de fleste Provinsbyer, ligesom adskillige af de større Forretninger i Kjøbenhavn paa denne Maade sikrede deres Personale en tre Dages Juleferie.

* * *

Følgende Korrespondance, vi modtog fra en jysk Tillidsmand, er i denne Forbindelse bemærkelsesværdig:

Vort Arbejde for denne Sag resulterede i Butikkernes Lukning Juleaftensdag over hele Linien her i Byen. Medhjælperne kunde derfor med Togene Lørdag Nat og Søndag Morgen begive sig paa Rejse og naa til deres Hjem, Forældre og Slægt paa andre Pladser og tilbringe Juleaften der, hvor de naturligvis helst vilde være en saadan Højtidsaften. Det var jo da ogsaa noget andet, end at tilbringe Juleaften og Julenat i en overfyldt rumlende Jernbanekupé. Dette var sikkert ikke blevet en hyggelig Juleaften. — Alene til Toget Lørdag Nat solgtes paa Jernbanestationen en Mængde Billetter. „Det var alle Kommis'erne, som kom stormende til Toget". Saaledes lød det paa Stationen. Men vort Arbejde for dette Resultat giver Anledning til enkelte Betragtninger.

Megen god Støtte blev os til Del, baade fra den lokale Presses og fra mange Principalers Side. Derfor vor bedste Tak! Vi naaede ikke Resultatet uden Anstrængelser — mange Anstrængelser, som kun dem, der har deltaget i Arbejdet, kan tale med om. Og desværre er der jo endnu mange Kolleger, som ikke generer sig for ved en saadan Lejlighed at være blandt dem, som nyder Frugterne uden at yde det mindste. Det maa være en mærkelig Følelse, der besjæler disse vore Standsfæller. Man skulde tro, at disse Menneskers Samvittighed sov — i hvert Fald paa disse Omraader — eller at deres kollegiale Pligtfølelse var forstenet. Men lad os haabe, at denne Jul har aabnet disse Kollegers Øjne, og at deres første Gerning i det nye Aar er den, at de indtræder som Medlemmer i den Organisation, hvor hver eneste brav Kollega hører hjemme. Saa behøver de ikke selv at mærke deres Pande med Selvbebrejdelsens Kval og let kendelige Stempel eller at slaa Blikket bort, naar dette Spørgsmaal rettes til dem: Hvorfor nyder Du de Goder, som vi skaffer Dig, uden at Du selv yder noget som helst dertil?

Jylland, Juledag 1911. *v.*

* * *

Vort polemiske Kommentar i Nr. 23/1911 til en Artikel mod den lovpaabudte Lukning, der fandtes i „Mercurius", Organet for „Foreningen af Herreekviperingshandlere", har foranlediget Herr

Karl Hintz til en Opsats: „Mercurius' Redaktør i Unaade hos Handelsmedhjælperne", som Herr H. slutter:

„Se saadan kan man falde i Unaade, naar éns Anskuelser forandrer sig efter éns Stilling.

Vi haaber imidlertid, at Vreden er rent forbigaaende, at vi til andre Tider og i andre Anliggender kan vise vor Interesse for Handels- og Kontormedhjælperne i Danmark!"

Danske Medhjælpere i Udlandet.

OM dette for vore Standsfæller højst aktuelle Emne har Herr Inspektør Emil B. Sachs, „Købmandsskolen" i Kjøbenhavn nylig i Provinsen holdt en Række Foredrag, der har vakt megen og fortjent Opmærksomhed i Medhjælperkredse.

I det efterfølgende skal vi skitsere Foredragets Indhold, — mindre for at referere end netop for ude i Afdelingerne at samle Interessen om dette Anliggende, der har Bud til den merkantile Ungdom overalt i Landet.

Vi gengiver derfor Foredragets Hovedpunkter:

I Sverrig er Lønnen god. Der kan opnaas gode Stillinger om end vanskeligt, for Svenskerne er skinsyge paa Danskerne.

I Norge findes der ikke saa mange danske Handelsmænd som i Sverrig. Der er det mærkelige Forhold, at de Unge, saa snart de kommer ud af Handelsskolerne, straks faar en mindre Løn. Der findes ingen Lærlinge. Den Ting vanskeliggør Chancerne for Udlændinge. Gagerne er store, men det er dyrt at leve der.

Til Hamborg er Adgangen jo let, lettere end til Pladserne dér; thi mange tilbyder deres Tjeneste gratis. Det er ogsaa Tilfældet i Byerne Berlin, Køln, Frankfurt a. M. o. fl. Dog kan Folk, øvede i Lagerarbejde, faa Arbejde. De maa have 125 Mark i Løn, hvis de paa nogen Maade skal klare sig, thi Logis er dyrt og Skatterne høje.

Østrig-Ungarn, Schweiz og Italien har nok i deres egne Folk. Handelsundervisningen staar meget højt. Faar man Plads der, maa 175—200 Lire være Mindstegage.

Spanien og Portugal er ikke daarlige Steder. De har en Del Smaahandel med de nordlige Lande, og de er gode som Mellemled med Amerika. Løn 170 Pesetas i Spanien, i Portugal 3500 Reïs (150 Kr.).

Frankrig er bedst for Sprogkyndige. Sprog kan Franskmændene ikke. Men der er den Géne, at de tror, at alle Ikke-Franskmænd er Tyskere; de kan nemlig ikke mere Geografi end Sprog, og Tyskerne hader de, fordi Tyskerne er mere adrætte i deres Industri, Franskmændene er meget konservative. Lønnen maa være 170—200 Frcs.

I England kan man kun begaa sig, hvis man kan forfærdelig meget. De bedste Chancer har de, som er kendte med Skibsvæsen, Assurance og Manufaktur. De kan opnaa en Løn af 15—20 sh. om Ugen.

Rusland, er det bedste Land. Man kan klare sig med Tysk, og vil man lære Russisk, medens man er der, staar Vejen til glimrende Stillinger i Moskva og St. Petersborg aaben.

Sibirien er det allerbedste (bemærk iøvrigt Artiklen „Sibirien" i dette Nummer, Red.), især for Mænd, kendte med Landbrug og Smøreksport. I Omsk og Tomsk findes der mange Danske. I Gage opnaas der i Østersøprovinserne 75 Rubler, i St. Petersborg og Moskva 125 og i Sibirien gerne 65, stigende til 100 — der er gerne Kontrakt paa 3 Aar. Det er det mindste.

I Afrika er det franske og engelske Sprog nødvendigt. Kan man lære Arabisk, mens man er der, er Chancerne gode; ellers anvendes der almindeligvis kun Englændere.

I Amerika kan man altid faa Beskæftigelse, hvis man vil tage fat paa det, der falder for; man skal nok tilsidst komme ind i det Fag, hvor man bør yde noget. Jeg siger bør, thi Amerikanerne specialiserer sig, saa alt gaar med en forrygende Fart, som ofte gør Evropæerne stakaandede og maaske tager Pippet fra dem. Man skal for Resten passe paa, naar man vil til Amerika. Bestemmelserne er strenge. Man skal have en vis Sum rede Penge hos sig, og man maa frem for alt ikke sige, at man har Plads, saa risikerer man at blive sendt hjem igen, thi derovre siger man: Amerika for Amerikanerne.

I Sydamerika er Forholdene noget lignende; de er bedst, hvis man kommer i de gode Aar, hvor Høsten har været god. Der findes mange Danske i Argentina f. Eks. Sproget er spansk.

Østen er lige modsat Vesten. Der er ingen Plads for Lager- eller Butiksfolk. Deres Arbejde besørges af Indfødte. Tager man en saadan Stilling, maa man altid blive ved det sekundære Arbejde. Man maa mindst have 175 meksikanske Dollars; thi da alle Evropæernes Stillinger er ansvarsfulde, maa de optræde standsmæssigt, og det koster. Folk, der vil søge Plads i Østen, har en Del Støtte i Østasiatisk Kompagni.

Japan er fuldstændig lukket og gør alt for at ryste Evropæerne af sig.

Selvstændighed.

VED Læsningen af Herr N. C. Nielsens, Kolding, lille Artikel „Udmarksfolk" i forrige Nummer, kom jeg til at tænke paa en Kollega her i Byen, som jeg netop havde talt med om Organisationsspørgsmaalet.

Herr N. C. Nielsen refererer et Svar fra en ung Kollega i Løgstør, da man spurgte ham, om han vilde være Medlem af Centralorganisationen: „Nej, jeg er tilfreds — jeg vil ikke være med til at skrue Lønningerne op!"

Den Kollega, som jeg talte med, var ikke tilfreds; — men han vilde alligevel ikke være Medlem af Organisationen. Dette motiverede han saaledes: „Vi bliver dog alligevel før eller senere selv Principaler, og saa er det jo meningsløst at arbejde for højere Lønninger til Medhjælperne, — det er jo dog den længste Tid, man er Principal.

Jeg forklarede selvfølgelig vedkommende Kollega, at dette med „Selvstændigheden" kun er en gammeldags Floskel, og at det kun er ca. 20 pCt. af samtlige Medhjælpere, der er saa „heldige" selv at blive etablerede. — Resten, de fire Femtedele, bliver alle Dage Lønarbejdere, — saadan er Forholdene i vor Tid.

Men selv om vedkommende Kollega ogsaa er saa heldig at høre til de faa „Udvalgte", — synes jeg ikke, at han af den Grund bør holde sig udenfor Organisationen. —

Vor Centralorganisation arbejder dog paa at forbedre Standens Kaar, og hertil bør alle være med — saavel de, der har Chancer for at blive selvstændige, som de, der ikke har det.

Det vil hverken være i Standens eller den enkeltes velforstaaede Interesse, at Standens Interesser afgøres efter snæversynede, egoistiske Synsmaader, men med tilbørligt Hensyn til det sociale Moment, og naar man som Medhjælper indrømmer, at vor Stands Kaar er daarlige og trænger til at ordnes gennem faglige Reformer, kan jeg ikke indse, at man — fordi man bliver Principal — skulde faa et andet Syn paa den Sag. — Og kan man ikke som Principal tjene saa meget, at man kan byde sine Medhjælpere en rimelig Betaling for deres Arbejde, skønner jeg at det staar maadeligt til med Købmandsskabet.

Derfor rettes den Opfordring til alle udenforstaaende Kolleger, der ikke er tilfredse: Meld Dem ind i Centralorganisationen, — det er den eneste Vej ad hvilken vi Medhjælpere kan opnaa en almindelig og gennemgribende Forbedring af vore Vilkaar.

Og til dem, der — som Manden i Løgstør — er tilfredse med 12 Kr. i maanedlig Gage vil jeg kun sige: Sov bare videre!

Grenaa, Januar 1912. *Aage S. Leth.*

Engageringssagen.

TILLAD mig at gøre et Par Bemærkninger til Redaktionens Kommentarer til min Artikel om ovenstaaende Emne i Nr. $^{24}/_{1911}$. Naar Red. hævder, at man ikke kan anvende et Citat fra A. D. 1904 i denne Forbindelse, skulde jeg gerne have givet Red. Ret heri, hvis det var den eneste Udtalelse i denne Retning. Dog, dette er ingenlunde Tilfældet, og naar jeg i Flæng har valgt netop dette, saa er Grunden, at den synes mig typisk ved sin kortfattede Oprigtighed. Et endogsaa flygtigt Gennemsyn af D. H. K. M. T.s Aargange fremover i Tiden giver til Resultat, at man ser paa Engageringssagen nu som den Gang. Jeg skal ikke nævne Citater — de virker trættende i Længden — og enhver kan jo ved Selvsyn overbevise sig.

Min Mening om Engageringsbureauet er, at det fra den underjordiske Tilværelse det nu fører, bør hæves op til fuldt Dagslys, saa alle, for hvem det har Interesse, Medhjælpere saavel som Principaler, faar at vide, at det virkelig eksisterer. Om ikke straks, saa dog en Gang i Tidens Løb vil det blive et virksomt Vaaben i vor Kamp for bedre Lønningsvilkaar.

Jeg tror ikke, vi behøver at frygte, at en Omordning af Engageringsbureauet vil foraarsage en til Invasionen svarende Udmeldelse, saaledes som det er kendt fra Harmoniforeningernes Engageringsbureauer, thi naar vi først en Gang havde Medhjælperne, som søgte Plads gennem os, som Medlemmer, tror jeg at langt den største Part vilde befinde sig saa vel i vore Rækker, at de tog blivende Ophold. Flere Medlemmer, større Indtægter og mere Bevægelsesfrihed. I øvrigt betragter jeg det som et om Medhjælpernes Intelligens talende Vidnesbyrd, at de saa snart de har faaet Plads forlader Harmoniforeningerne igen. De indser — ved det flygtige Indblik, de ved en saadan Lejlighed faar — at den der v l spise Kirsebær med de Store,' risikerer at faa Stenene i Hovedet. Red. erklærer, at vi paa det nuværende Tidspunkt mangler tilstrækkelige Midler til en fredsstillende Ordning af denne Sag. Jeg betragter dette som en lille Indrømmelse, der giver Plads for Haabet om en Forandring i den nuværende Tilstand. Kommer Tid, kommer Raad!

Helsingør, i December 1911. *Christian Nørgaard.*

„Appellen"

I den forløbne Del af Vinterhalvaaret har „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kjøbenhavn udfoldet et energisk og paaskønnelsesværdigt Agitationsarbejde, saa vel tilrettelagt og gennemført, at det maatte bringe Resultater, der imidlertid kunde noteres væsentlig større, om ikke den Kreds af aktive og maalbevidste Kolleger, paa hvem Agitationsarbejdet beror, er saa forholdsvis liden overfor de overordentlige Opgaver, der stilles den, at de ikke ævner at tage det store Løft, — det der for Hovedstaden stedse er Fremtidsproblemet.

Men det agitatoriske Arbejde har dog ikke paa nogen Maade sat den interne Foreningsvirksomhed i Skygge, hvorom det nye Meddelelsesmiddel „Appellen", som Repræsentantskabet udsender som et fikst, lille periodisk Skrift, bærer afgjort Vidnesbyrd.

Hvad „Appellen" er og hvad det lille Blad tilsigter, fremgaar af følgende Indledning til Januar-Nummeret:

> „Det stadigt stigende Medlemstal har paakrævet en Ændring med Hensyn til Udsendelse af Meddelelser til Medlemmerne. De sidste Tiders ihærdige Agitation udadtil og det livligt florerende indre Foreningsliv, der bestandig paakalder Medlemmernes Interesse, har nødvendiggjort, at Foreningsmeddelelser fremsættes i en mere uddybet Form end man hidtil har været i Stand til at benytte. — Vor Forening vil i „D. H. & K. M. T." ikke kunne raade over saa stor Plads, som Repræsentantskabet anser for fornøden for at give Medlemmerne fyldige Oplysninger om Foreningens Anliggender, og det vilde af Hensyn til vore Provinskolleger være urimeligt at søge fremkaldt nogen Begunstigelse fra Bladets Side overfor vor kjøbenhavnske Forening. — Den hidtil brugte Form for Meddelelser, nemlig Brevkort forud for hvert Møde, er upraktisk og lidet økonomisk. —
>
> Derfor fremkommer „Appellen" som en ren praktisk Foranstaltning. Repræsentantskabet har besluttet hver Maaned at udsende „Appellen", hvis Indhold væsentligst vil være Meddelelser og Efterretninger fra Ledelsen til Medlemmerne. Vi tør haabe, at Medlemmerne vil følge „Appellen" med saa stor Interesse, at Ledelsen fritages for i Almindelighed at benytte noget andet Meddelelsesmiddel, og det skal stadig være Ledelsens Maal at gøre „Appellen" saa læseværdig som muligt. —
>
> Medens „Appellen"s Omraade saaledes ligger indenfor bestemt afstukne Grænser, er det dog Hensigten heri, naar Lejlighed gives, kortelig at behandle rent lokale Spørgsmaal og Foreningens indre Forhold. Derimod vil Spørgsmaal af principiel Natur for Centralorganisationen og Sager, der rettelig hører ind under „D. H. & K. M. T."s Omraade, ikke kunne behandles i „Appellen"."

Repræsentantskabet har i Herr Fuldmægtig Chr. Karlsen funden en kyndig Leder af det nye Foretagende og „Appellen" er saa godt startet, at det giver gode Løfter for Fremtiden: Udstyrelsen er nitid, saavel Papiret som det tofarvede Tryk er tiltalende, og disse „Meddelelser for HandeIs- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn" kan ogsaa i grafisk Henseende give andre Afdelinger et — ikke altid overflødigt — Fingerpeg om, hvorledes stilfulde Foreningstryksager bør tage sig ud.

Conto pro diversi.

Engagerings-Geschäft!

En entreprenant Mand i Kolding har under det mystiske og prangende Navn „Germania-Agenturet" startet en Engagerings-Forretning, hvis menneskevenlige Opgave det er — bl. a. mod Erlæggelse af et Indskrivningsgebyr af 2 Kr — at stille Handels- og Kontormedhjælpere Engagement i Udsigt.

Vi advarer vore Kolleger mod dette som mod ethvert privat Engagerings-Foretagende.

Kristiania-Medhjælperne og Dyrtiden.

Kontorfunktionærernes Forening i Kristiania, som tæller ca. 700 Medlemmer, har sendt Principalerne en Henstilling om fra Nytaar at regulere Kontormedhjælpernes Lønninger, saa Gagerne kommer i rimeligt Forhold til de dyre Priser paa Livsfornødenhederne.

Henstillingen er ledsageg af en statistisk Opgave over Prisstigningen paa Fødevarer og Husleje fra 1908 til 1911. Opgaven viser, at de almindelige Fødemidler er steget gennemsnitlig 34,5 pCt. i Pris, Huslejen ca. 50 pCt.

„Le Trait d'Union",

den nationale belgiske Medhjælperligas Maaneds-Revy, der tillige er Organ for „Fèderation internationale des Employès" bringer i sit sidste Dobbeltnummer en længere Artikel af Vilh. Hansen, hvori dansk Medhjælperbevægelse og især de i Aarenes Løb for Medhjælperne indvundne socialpolitiske Resultater behandles i sammentrængt Form.

Medhjælper-Bevægelsen i Bulgarien.

Fra Sofia, Bulgariens Hovedstad, har vi modtaget et nyt Broderorgan „Handelsmedhjælperen" der udgives af „Handelsmedhjælpernes Forbund i Bulgarien" og fremtræder i det for os ulæselige, russisk lignende bulgarske Sprog. I øvrigt kan vi vedrørende det unge Forbund oplyse, at det endnu kun omfatter ca. 300 Medlemmer, fordelte i 13 Afdelinger. Organisationen tæller kun nogle enkelte kvindelige Medhjælpere. Den raader over et Understøttelsesfond og sluttede sit Regnskabsaar med en Beholdning af ca. 3,000 Francs.

Selv om denne Medhjælperorganisation kun er i sin Vorden, vidner den dog om den faglige Medhjælperbevægelses Fremgang i alle Lande.

Lunds Metertabeller.

(Tilsendt af Jul. Gjellerups Forlag) Metersystemet vil som bekendt være lovpaabudt fra 1ste April 1912, og det mangler derfor ikke paa „Vejledninger" saavel for Forretningsfolk som for det store Publikum. „Lunds Tabeller" frembyder den Fordel, at de ikke alene overfører Værdierne fra det ene System til det andet, men samme Tallinie i Tabellerne angiver tillige Prisen. Derved kan der rettes 4 Spørgsmaal til hver Linie i Tabellerne.

Stykprisen er 25 Øre; 100 Ekspl. Kr. 17. —

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Foreningens 5-aarige Stiftelsesfest afholdes Søndag d. 4. Febr. paa „Hoffmanns Hotel".

Kl. 6 pr. Fællesspisning à 2 Kr. pr. Kuvert. (Fiskefilet, Vildt, Dessert); derefter gratis Bal med Kotillon Kl, 9—1. Salen vil i Dagens Anledning blive smukt pyntet og forskellige Overraskelser venter Deltagerne. Bestyrelsen forventer herefter, at alle Medlemmerne vil møde frem og derved give Foreningens største aarlige Fest det rette Præg.

Aalborg- og Hjørring-Afdelinger vil blive indbudt og haaber vi paa god Tilslutning fra disse Byer.

I sidste Halvdel af indeværende Maaned vil Formanden for „Det unge Højre", Herr Ingeniør F. Houmøller, indlede et Diskussionsmøde. Nærmere Meddelelse herom vil tilgaa Medlemmerne. *M. S. C. C. S.*

Hjørring. Bestyrelsens Virksomhed for Butikkernes Lukning lille Juleaftensdag kronedes med Held. Der var slukket og lukket i alle Byens Butikker. Vi fandt Støtte hos hele den lokale Presse og hos mange Principaler. Kun et Par enkelte Principaler indtog et Standpunkt, som vi mulig senere skal komme tilbage til. Men de lukkede dog, da Tiden kom. *Z.*

Kjøbenhavn. Onsdagen d. 13. December indledede Hr. Aage C. Alsøe Emnet: Er vi at betragte som Lønarbejdere eller ikke? og fremsatte i enkel Definition sit Syn paa dette Spørgsmaal, hvilket faldt bejaende ud. Efter en kort Pause udspandt der sig en Del Diskussion, hvori deltog foruden Indlederen d'Hrr. Carl Hansen, Hedberg, Jens Johansen og Reich.

Onsdagen den 17. Januar vil Hr. Carl Hansen fortælle os noget om den gamle Hansastad Hamburg, samt om Fordelene ved at søge sig Uddannelse i Udlandet.

Møderne afholdes i Lokalerne, Linnesgage 25, og begynder pr. Kl. 9, hvad vi beder vore højtærede Kolleger bemærke sig.

Den første Sammenkomst i det nye Aar var af selskabelig Natur, idet Medlemmerne den 3. Januar dels havde Lejlighed til at deltage i fornøjeligt Samvær med Sang, fælles Kaffebord, Dans osv. Aftenens første Del var imidlertid helliget Jeppe Aakjær, idet Foreningen havde formaaet Luth-Sangeren, Herr Saxtorph-Mikkelsen, til at foredrage eller synge Viser og Sange af den højtpriste jyske Digter, og det maa siges, at Herr Saxtorph-Mikkelsen forstod at gøre dette saaledes, at selv de mange Jyder, som var til Stede, udelt ydede ham det Bifald, som hans Præstationer fortjente — hvad der ikke betyder saa helt lidt.

Maanedens næste Onsdag Aften var viet de alvorlige Krav, som Livet stiller til os, og som er saa uendelig talrige. Foreningens Næstformand, Chr. Karlsen, gav paa dette Møde —, der ikke fra Medlemmernes Side vistes Halvdelen af den Opmærksomhed, som alene Indlederen personlig fortjente, end sige den Interesse selve Emnet fortjente — en interessant Fremstilling af „Forslag til Lov til Modarbejdelse af falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence". Foredraget, der hilstes med livlige Haandklap, gav Anledning til et Par Forespørgsler, samt til Erklæringer fra de Herrer Vilh. Hansen og Jens Johansen, gaaende ud paa, at C. O. nok skulde holde Øje med Forslagets videre Skæbne, omend man dog havde saa megen Tro tilbage paa dansk Intelligens, at man ansaa det for sikkert, at Forslaget aldrig naaede at blive til mere end et Forslag.

Onsdagen den 17. taler Hr. Carl Hansen. Onsdagen den 24., Herr N. C. Nielsen, Kolding, og Onsdagen den 31., Herr Direktør Gunnar Gregersen. — Læs herom „Appellen".

Johanne Andersen.

Onsdag d. 24. Januar Kl. 9 taler Hovedbestyrelsesmedlem, Herr N. C. Nielsen, Kolding, om Kjøbenhavn contra Provinsen. Saavel Foredragsholderen — en i de sidste Aar kendt og meget mobil Taler, særlig overalt i de jydske Afdelinger — som det nu som altid højst aktuelle Emne bør samle Interessen, saaledes at Medlemmerne denne Aften fremmøder i stort Tal!

Onsdag den 31. Januar Kl. 9 holder Herr Direktør Gunnar Gregersen, Teknologisk Institut, Foredrag om Kæmpeindustrien.

Til dette Møde har Medlemmer med Ledsagere Adgang, og Fremmødet bør være saa stort som Aftenen fortjener. Thi der bydes her vore Kolleger Lejlighed til at høre en livfuld Skildring om Nutids-Teknikens vældige Skaberkraft, — det moderne Æventyr, der fordunkler svundne Tiders Fantasterier. — G. G., der har indlagt sig saa megen Fortjeneste af den tekniske Undervisnings Fremme og tekniske Kundskabers Udbredelse blandt Haandværkets og den lille Industris Mænd, besidder fremragende Egenskaber til at anskueliggøre det vidtspændende Emne for sine Tilhørere.

Mød talrigt! *Guillaume.*

Silkeborg. I Anledning af Formanden, Herr N. C. Nielsen's Bortrejse afholdtes Torsdag den 28. Decbr. festlig Sammenkomst paa „Sommerlyst", hvor 2 af Foreningens Medlemmer, de Herrer Carstensen og Olesen underholdt Deltagerne med Oplæsning og Mandolinspil, de lønnedes begge med livlig Applaus.

Ved Kaffebordet rettedes der en Tak til Herr Nielsen for hans Arbejde for Foreningen, for hvilken han kvitterede med et Leve for Afdelingen. Efter Kaffebordet tilbragte man nogle Timer med Musik, Sang og en lille Svingom. *Sekretæren.*

Svendborg. Afdelingen afholdt Nytaarsfest paa Wandalls Hotel Søndag den 7. Januar.

Festen, som havde samlet godt Halvdelen af Foreningens Medlemmer, forløb paa den fornøjeligste Maade.

Ved Bordet talte Formanden, Herr C. Hansen-Møller, for Centralorganisationen og Hr. H. Schouboe-Olsen for Svendborg Afdeling og dens Stiftere. Flere Sange blev afsungen og Festen sluttede med Bal.

Under Fællesspisningen blev der afsendt Telegram til Detailhandlerforeningen, som netop samme Aften holdt Nytaarsfest i Borgerforeningens Lokaler, og kort Tid efter indløb Svartelegram med gode Ønsker for vor Forenings Trivsel og dens enkelte Medlemmer. *S. O.*

Thisted. Fru Marianne Marstrand, der igennem en længere Aarrække har opholdt sig i Amerika, blandt andet som Sygeplejerske og Skuespillerinde, vil Fredag den 26. Januar afholde Foredrag om Amerika, specielt om den hvide Slavehandel, Mormonerne og andre Spørgsmaal, der har Interesse for os Danske — Mød talrigt! *W. J.*

Afleveret til Posten den 15. Januar.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1912. 12te Aargang.

ET LOVFORSLAG.

„Med Bøde eller simpelt Fængsel straffes den, der i Konkurrenceøjemed ubeføjet benytter eller giver Meddelelser til andre om sin nuværende eller tidligere Principals eller Kompagnons Forretnings- eller Driftshemmeligheder, for saa vidt disse ere komne til hans Kundskab i Kraft af Tjeneste- eller Kompagniskabsforholdet. — Straffrihed indtræder dog, hvis dette Forhold er ophørt for mere end tre Aar siden."

(Lovforslaget mod falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence § 6.)

I

MEDENS Tendensen i al moderne Lovgivning gaar i Retning af større Frihed og Ligeberettigelse for den enkelte Samfundsborger, og medens Levevilkaarene stadig forbedres — om end ikke i samme Forhold, som Prisen paa Livsfornødenhederne stiger — for alle de Fag, der gennem stærk og maalbevidst Organisation skaffer sig Respekt hos deres Arbejdskøbere, staar den underordnede Handelsstand i Stampe saavel i intellektuel som økonomisk Henseende og toneangivende blandt vore Principaler, undser sig ikke ved Gang paa Gang at forsøge yderligere at forringe de slette Kaar, hvorunder store Dele af Medhjælperstanden bevisligt vegeterer. Medhjælperens dyreste Eje, nemlig hans Selvbestemmelsesret over sin Person og Arbejdskraft, er hyppigt udsat for Angreb, Chancen for lysere Kaar forringes, Udsigterne for en økonomisk betrygget Eksistens formørkes stadig — alt til største Skade for Handelsstanden i sin Helhed som ogsaa og i særlig Grad for Medhjælperstandens enkelte Individer.

Et talende Bevis paa, hvad moderne Handelslovgivning vover at byde Samfundet, og hvad Handelsfunktionæren kan vente af sin Principal, danner Motivet over disse Linier. Handelsministeren har forelagt Rigsdagen et af den af Ministeriet for Handel og Søfart nedsatte Kommission udarbejdet Forslag til Lov til Modarbejdelse af falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence. Det hele Forslag, der ivrigt diskuteres i interesserede Foreninger og Pressen, fremtræder som et Udpluk af allehaande Lovbestemmelser, hentede i Flæng fra andre Landes Lovgivning paa dette Omraade. Resultatet er en ubestemmelig og ufordøjelig Lobescowes, tilberedt af uduelige Kokke, der har savnet Forstaaelse af og Omhu og Interesse for den Opgave, der var stillet dem. — For Øjeblikket har Forslaget i sin Helhed kun ringe Interesse for vor Stand, men da der deri findes saa bitre Piller, som den under § 6 ovenfor citerede Bestemmelse, der direkte tager Sigte paa Handelsfunktionæren, nødsages vi til paa Standens Vegne at tage til Orde for at paapege den Fare, der kan rummes i en saadan Bestemmelse.

Her, som overalt, hvor Lejlighed byder sig, forgriber man sig paa den Svagere — paa den daarligt organiserede Medhjælperstand. Naar Medhjælperen ikke kan eller vil tage til Genmæle mod de Overgreb, han udsættes for, maa han — ræsonneres der — selv tage Skade for Hjemgæld; thi i Handelsforhold, saa lidt som i Kortspil, gælder ingen Pardon, end ikke til den underordnede Del af Standen, der trods sit mere materielle Arbejde dog danner en af Grundpillerne i hele den merkantile Samfundsbygning.

Den ovenfor citerede Bestemmelse tager Sigte paa en overordentlig stærk Begrænsning af Funktionærens Ret til at tilbyde sit Arbejde til den Principal, der stiller ham de bedste Arbejdsvilkaar. Men vi kan ikke taale blot den mindste Indsnævring af den Frikonkurrence, der skaffer den dygtigere Funktionær Ret til ved sin Intelligens, Dygtighed og øvrige personlige Egenskaber at høste fuldt Udbytte af sine Evner og sin Arbejdsydelse. — Bliver Forslaget og dermed § 6 til Lov, vil denne Frikonkurrence være kvalt. For hensynsløse Principaler vil der aabnes de herligste Udsigter til yderligere Udnyttelse af Funktionæren; thi de ville ved en saadan Lovbestemmelse kunne hindre Funktionærens Indtræden hos et konkurrerende Firma, eller fraskræmme ham al Tanke om selvstændigt Erhverv, og derigennem forøge den Usikkerhed, der alt nu præger Medhjælperen i Forholdet til Principalen.

„Ingen maa i Konkurrenceøjemed (indenfor et Tidsrum af 3 Aar) benytte eller give Meddelelser til andre om, hvad han i Kraft af Tjenesteforholdet

maatte være kommen til Kundskab om." — Man vil straks kunne se, at en saadan Bestemmelse alene er ønskelig (set fra et Principalstandpunkt) for

1. at hindre Funktionæren i selv at etablere et Konkurrenceforetagende til den Forretning, han maatte have forladt, førend han i 3 Aar har befattet sig med andre Grene af Handelen,
2. at hindre Funktionæren i at tilbyde sig til eller lade sig antage af noget konkurrerende Firma med det Formaal dér at skabe sig en bedre Stilling ved Udnyttelsen af de Kundskaber, han maatte have erhvervet sig i sit tidligere Tjenesteforhold og paa anden Maade.

Selvom det maa erkendes, at Tiden bærer Handelen frem mod Stordrift, (i Lighed med, hvad alt er Tilfældet med Industrien), og selv om man maa indrømme, at det ikke kan nytte at dæmme op for Tidens Udvikling ved Lovbestemmelser, kan jeg dog ikke indse mindste Berettigelse for eller Nødvendighed af Lovgivning netop paa dette Punkt. Forsøg paa at besværliggøre en hel Samfundsklasse den frie Adgang til selvstændig Erhverv, maa stedse mødes med den bestemteste Protest som et Overgreb mod det enkelte Samfundsmedlem, og allerede af den Grund bør Medhjælperstanden tilraabes et: Vagt i Gevær; men det andet Forsøg: at binde Funktionæren ved et altfor vidtgaaende Afhængighedsforhold til Principalen, burde rejse en Storm af Forbitrelse mod de Mænd, der har udklækket denne Tanke og mod den Rigsdag, der muligvis vedtager denne Klasselov.

Chr. Karlsen.

Butikslukningsloven.

Er den kun til for at overtrædes?

AT denne Lov, som saa godt som hele Handelsstanden — saavel Principaler som Medhjælpere — ønskede, næsten daglig overtrædes, er en saa kendt Sag og behandlet saa ofte her i Bladet, ligesom ogsaa de af Justitsministeriet til Politimestrene udsendte indskærpende Cirkulærer om Tilsyn med Lovens Overholdelse, at nærmere Omtale heraf er overflødig. Det har imidlertid for nylig vist sig, hvor lidt et saadant højofficielt Aktstykke som dette Cirkulære i Virkeligheden betyder. Afdelingen her anmeldte, efter gentagne Advarsler til Vedkommende, og efter gentagne Anmodninger fra en Del af Byens øvrige Handlende, Indehaveren af et af Byens Varehuse for Overtrædelse af 8-Lukkeloven. Uagtet Afdelingen fremskaffede fornødent Bevis for Rigtigheden af sin Anmeldelse om, at Vedkommende ikke lukkede sin Forretning til Tiden, frifandt Politimesteren ham dog, og med følgende Motivering:

„at Lovens Bestemmelser om, at Butikken skal være lukket fra Kl. 8, alene kan opfattes som et Forbud mod at indlade og ekspedere Kunder.

Hvilken salomonisk Dom og hvilket Raaderum for de mest halsbrækkende Fortolkninger aabner den ikke. Man kunde ønske en nærmere Definition fra Politimesteren om, hvorledes man skal bære sig ad med at lukke en Dør; thi hvis han praktiserer denne sin Fortolkning deraf i sit daglige Liv, da maa der være en værre Træk paa hans Kontor og hans Personale ekstra forsikres mod Forkølelse. — Man fristes ogsaa til at spørge Politimesteren, om en saadan Fortolkning maa anvendes paa hans Kontorer.

Afdelingen ønskede selvfølgelig denne Dom prøvet ved en højere Instants og androg først Amtmanden og derpaa Justitsministeren om at appellere Dommen, der jo anlægges af det Offentlige. Men tænk: Efter 3 Maaneders Betænkningstid har Justitsministeren resolveret, at der ingen Anledning var til at appellere.

Lad nu være, at det for Justitsministeren i dette Tilfælde maaske blot synes at dreje sig om en Klat Handelsmedhjælpere, der kun spiller en beskeden Rolle i Samfundet, men hvorfor i Alverden sender han da Cirkulære ud til Politimestrene og indskærper deres Tilsyn med Overholdelsen, naar han ikke selv, naar Indskærpningen ligger i hans egen Haand, vil røre en Finger til et Pennestrøg i den Anledning.

Men nu vèd man altsaa, at naar Justitsministeren udsender et saadant Cirkulære, da kan de vedkommende, der trues, være ganske rolige; Justitsministeren mener ikke noget slemt med det. Men hvorfor vil han saa lulle os stakkels tjenende Aander i falske Forhaabninger. Det kunde vi ønske Svar paa.

Aalborg, den 20. Januar. — *n.* —

Fra det høje Nord.

Et Foredrag af Redaktør *Chr. Dybwad*, Kristiania.

„Nedenstaaende interessante Foredrag — som vi nødsages til at referere stærkt sammentrængt — holdt vor kendte norske Kollega d. 17 Januar i „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Kjøbenhavn".

Chr. Dybwad.

MEDHJÆLPER-ORGANISATIONEN i Norge er af ny Dato. — Jeg kan sige med mig selv, at indtil 1906 var det aldrig faldet mig ind, at der eksisterede noget, der hed den underordnede Handelsstand. Af Boghandlermedhjælper-Foreningens Arbejde havde jeg derimod set, hvorledes en lille energisk, enig Flok formaar at varetage Standsinteresser. Desværre har den allerstørste Mængde af vor Stand i Norge endnu ikke faaet Øjnene op for det, der hedder „den underordnede Handelsstand", det De betegner: Handels- og Kontormedhjælperne. End ikke selve Navnet kendtes før 1906! Foruden Boghandlermedhjælperforeningen fandtes 3, 4 andre Foreninger med mere selskabelige end faglige Formaal. Nogle af disse Foreninger søgte i 1906 at samles om et Lokalespørgsmaal, — men det endte i Vrøvlet.

Da faldt det mig ind: Skulde man ikke hellere danne en Fagforening?

Aldrig glemmer jeg det Røre, der opstod. — Fagforening! Socialistisk Forening! Meningerne delte sig, og lang Tid tog det for os at klarlægge for Mindretallet, at Fagforening og Socialisme for os er to Ting. Cheferne havde dog deres Fagforening — ikke videre god, men det er en Sag for sig. Mange vilde ikke have Fagforeningen, men sluttelig blev der Enighed. Det laa i Luften. — Nævnes skal det, at Formanden for Norsk Boghandlermedhjælperforening, Baardseth, var en ivrig Mand for den unge Forening, men da den startede, blev han ræd for sin egen Forening og rendte sin Vej.

Efter Dannelsen af vor Forening gjaldt det at slaa Benene fra

de andre Foreninger, der vel skulde bestaa, men som Led af den samlede Organisme. Det holdt haardt, men vi naaede til Enighed om visse Ting. f. Eks. Udgivelsen af et lille Blad. —

Indtil da var Ærgerrigheden blandt disse Foreninger yderst liden, naar det kom højst: at sende en Repræsentant til Komitéen, der ordner 17. Maj-Dagen. — Jeg er af Natur sangvinsk, thi vil man noget, maa man stille sig for store Maal. Vi satte os det Maal at faa vore Kolleger ind i Kristiania Kommunestyre, og fik 4 — tre mandlige og en kvindelig Kollega — af Vore valgt- Vi er 12.000 Medhjælpere og bør hos os — som i de fleste Storbyer — have en Repræsentation svarende til Tiendeparten af Borgerskabet.

Den reformvenlige Regering fandt ikke Kravet om Rejsestipendier anmassende. Vi ansøgte om 10,000 og fik — enstemmig — 5000 Kr. — Stortinget imødekom vort Ønske om en Fagstatistik, idet vi androg om Pengene mod at stille Tællerne, deraf i Kristiania 90, der uddelte 4—5000 Spørgeskemaer til Cheferne, 11—12000 til Medhjælperne. Af de sidste besvaredes Fjerdeparten; i et og alt et godt og brugbart Materiale, der udgør et officielt Dokument omfattende hele Landet. Det er Statens Belysning af Forholdene, der ikke kan afkræftes og hvorpaa der kan rejses en alm. Lønbevægelse. Anvendt med Forsigtighed og Ensartethed vil den faa overordentlig Betydning, — eventuelt kan den betyde Krigen.

Vi har udfoldet et stort og intensivt Arbejde for Arbejdstidens Forkortelse, og efter 5 Kampaar gennemførtes den Lukningsvedtægt i Kristiania, jeg tør sige er enestaaende paa det europæiske Fastland. Herefter er det forbudt Forretninger at holde aabent længere end fra 7½ Morgen til 7 Aften, Lørdag undtagen, hvor Lukketiden er Kl. 9. Undtagen er 8 Dage før Jul og Frihandlerne, der handler med Brød, Smør og Fløde. Loven gennemførtes uden Handelsstandens Protest fordi den er en Agrarlov, idet Forretninger i Landbrugsprodukter undtoges — hvad der ingen Rolle spiller. Naar en saadan Lov kan gennemføres i Kristiania, kan mange store Byer — ogsaa Kjøbenhavn — følge efter. Men den umiddelbare Aarsag var iøvrigt, at vi stod foran et Kommunevalg og intet Parti vilde risikere at 10 % af Vælgerne stemte paa en bestemt Liste.

De maa dog ikke tro, at vi kun lægger an paa at pumpe Staten, Tværtimod! Vi vèd vel, at jo stærkere selve vor Organisation er funderet, desto mere kan den naturligvis paaregne Autoriteternes Hensyntagen.

I Kristiania er der en Arbejdsledighedskasse, men desværre intet Understøttelsesfond som Deres. Sagen er, at Tanken om Landsforeningen opstod — særlig i Trondhjem — før vi ret var rede i Kristiania; derfor blev Realisationen anderledes end ønsket, thi vi solgte os for billigt af Frygt for, at de øvrige Byer skulde gaa udenom os. Vor Organisation blev for billig, men de billigste Organisationer er de sletteste, de dyreste de bedste. Betaler man dobbelt saa meget til sin Organisation, bliver den dobbelt saa god. Vi fik altsaa en Organisation til 1 Kr. om Aaret, nu koster den Kr. 1.40 og det er med Haab at den snart koster 5 Kr, men vi har faaet 3,500 en-Krones Medlemmer. De faar nu anse dem for hvad De vil. Selv vilde jeg holde mere paa, at det var en ligesaa god Organisation som den danske Centralorganisation — men det kommer nok.

Vor Arbejdsledighedskasse bør være obligatorisk for hele Landet, men de gamle Foreninger, der har Penge, vil ikke bringe Ofre; derimod er de yngre Foreninger villige. En Undtagelse danner Bergen, som er rede til at yde de nødvendige Bidrag. Hidtil var det Kristiania-Foreningen, der maatte trække Læsset, og derfor maatte vi dér finde paa Udveje til at skaffe Penge. Saaledes den store Basar paa „Tivoli", der indbragte os 12.000 Kr. og som arrangeredes og gennemførtes af Medhjælperne selv. —

Den nye norske Handelslov bestemmer, at Enhver, der ejer Handelsborgerskab skal yde 25 Kr. til vedkommende Kommune. Derved faar Kristiania 140.000 Kr. aarlig. Vi har andraget Stat og Kommune om, at mindst ⅓ af Beløbet kommer Handelsstanden til Gode gennem Oprettelse af en kommunal Handelsskole, og venter sikkert at Stortinget opfylder vort Ønske.

Sociallovgivningen, der hidtil udelukkende har taget Hensyn til Kropsarbejderen, bør ogsaa omfatte den underordnede Handelsstand, og vi vil, hvor det passer, prøve paa at faa disse Love anvendt overfor os. Ligeledes forbereder vi Oprettelsen af et kommunalt Engageringskontor for vor Stand. — Først og fremmest maa vi hjælpe os selv, men dernæst tage den Støtte, Staten vil yde; jo stærkere Organisation, desto større Statsstøtte. Vi kan komme et godt Stykke frem ad Lovgivningens Vej, maaske endog opnaa en lovbestemt Minimalløn.

Sluttelig et Par Ord til Boghandlermedhjælperne, der ogsaa er repræsenterede her: Opgiv ikke Deres Organisation, men gør den saa god og bra som muligt. Derved kan udrettes store Ting. Det er sket i Norge og gælder vist ogsaa i Danmark. Men hvor der skal virkes ved Mængden, ved samlet Optræden, nytter den dyreste og bedste Særorganisation ikke, og derfor bør De ogsaa her løfte de store Sager i Flok med den øvrige Medhjælperstand.

„Sæsondamer"

Engagementsvilkaar i A. C. Illums Magasin.

FORRETNINGSTRAVLHEDEN, der kulminerer op mod Julen, kræver et øget Personale i de store Detail- og Specialforretninger, saavel i Provinsbyerne som navnlig i Hovedstaden. I Særdeleshed er en saadan — endog meget betydelig — Personalforøgelse uomgængelig i de kjøbenhavnske Stormagasiner, hvis Omsætning i Højsæsonen mangedobles, og gennem hvis Svingdøre en tusindtallig Mængde ustandselig passerer, et Publikum, der kræver Betjening, men overfor hvis stærkt nuancerende Masser Kontrol hyppig ogsaa er paakrævet.

Stormagasinernes Medhjælperstab bestaar hovedsagelig af slet betalte Kvinder, hvis merkantile Uddannelse vel almindeligvis lader adskilligt tilbage at ønske, men af hvem der dog kræves en Arbejdsydelse, der ikke er ringere og — en fornuftig forretningsmæssig Organisation forudsat — paa ingen Maade mindre værdifuld end Kvindearbejdet i Industrien og andre Erhverv.

Men maa Vilkaarene for disse fast ansatte kvindelige Medhjælpere betegnes som slette, gælder det end yderligere for de daarligere stillede Ekspeditricer, som manglende Beskæftigelse har indrulleret i den merkantile Reservearmé, og som — ofte uanset Betingelserne — maa tage de kortvarige Engagements, Juletravlheden byder. Følgende Formular, der anvendes ved saadanne Engagements i Herr A. C. Illums Stormagasin i Kjøbenhavn, giver i al sin Kortfattethed en virkningsfuld Illustration til de Forhold, „Sæsondamen" er underkastet:

> „Jeg antager Dem herved til Assistance i min Forretning fra d. /12 1911 mod et Vederlag af Kr. 1,75 pr. Arbejdsdag.
>
> Opsigelse kan fra begge Sider ske med 1 Dags Varsel. Der ydes Dem intet Vederlag for de Dage, De paa Grund af Sygdom, eller af anden Grund maatte udeblive fra Forretningen.
>
> De forpligter Dem til fuldstændig Tavshed overfor Deres Medarbejdere i Forretningen angaaende Vederlaget for Deres Assistance, samt til ikke at udspørge nogen Funktionær i Forretningen angaaende dennes Gageforhold."

Skade, at Herr Muus's Lovforslag mod uhæderlig Konkurrence ikke kan finde Anvendelse paa denne „Forretningshemmelighed", hvorover der — med al mulig Grund — vaages saa skarpt, som det fremgaar af ovenstaaende Aktstykke. Man kunde i saa Fald eksperimentere med den urimelige § 6!

Nu maa vi altsaa begrænse os til at hænge denne — udeluk-

kende de Indviede forbeholdte — Engageringsformular saa lavt, at den kan læses og vurderes af vore Standsfæller overalt i Landet.

Aktstykket afslører, at dette Stormagasin ved provisorisk Beskæftigelse byder kvindelige Medhjælpere fra 18 Aars-Alderen en Maanedsgage, der for December andrager 42 Kr. eller en Timebetaling af 18—20 Øre! Og den store Forretning tager ingen smaalige Hensyn, den afskediger sine Medhjælpersker med Dags Varsel og fradrager enhver Sygedag.

Saadanne Forhold stempler sig selv, — endog uden at behøve det famøse Tavshedsløfte!

Gennemsnitslønnen for Kvindearbejdet (excl. Hjemmearbejdet) i Kjøbenhavn svarer til en Maanedsløn af ca. 66 Kr. eller henved 60 % mere end disse kvindelige Medhjælpere opnaar ved forbigaaende Beskæftigelse, der naturligvis burde betales relativt højere end ved almindeligt Engagement. Med Hensyn til de øvrige Vilkaar adskilles Handels- og Fabriks-Arbejdersken kun ved det afvigende Arbejde. — Og dette sker endda i en Forretning, der har visse Relationer til den besynderlige „Kvindernes Handels- og Kontoristforening", — hvorledes maa Tilstandene da ikke være i Virksomheder, der ikke behøver at udvise nogen Art Obligeance!

Med saadanne Fakta for Øje maa det erkendes af vore Standsfæller, at visse af de uværdige Forhold, der raader i Forretningslivet, kun kan afhjælpes paa Initiativ af og ved Medhjælperne selv. Og Vejen gaar gennem Organisation til Reform!

Medhjælperbevægelsen paa Fyen.

DET er en kendt Sag, at Fynboerne er dem, der med Hensyn til Afdelingsantal danner Queuen i Centralorganisationens fremaddragende Hær.

Medens Odense troligt, om end lidt smaat, har fulgt Trop gennem alle de Aar, Landsorganisationen har bestaaet, og Svendborg i 1907 kom i Genfødelsens Tegn, har det øvrige Fyen tildels ligget brak.

Nyborg har haft sin Afdeling, der imidlertid kun fik en kort Levetid; Medhjælperne dér har rimeligvis fundet det i sin gode Orden, at de militære Elementer greb ind i alle mulige civile Stillinger, eller maaske Modløsheden har overvældet dem i den Grad, at al Kamp for Standens Borgerret er bleven opgivet. En faglig Decadence-Periode har i den forløbne Tid kendetegnet denne Bys Medhjælperstand.

Faaborg har haft sin Harmoniforening, med den har Medhjælperne hidtil følt sig tilfredse; Assens synes at frembyde Betingelser for en levedygtig Afdeling, medens Bogense og Kerteminde huser saa faa Medhjælpere, at de ikke har ment det værd at samle sig i Afdelinger, hvorimod de har foretrukket at staa som direkte Medlemmer under Centralorganisationen.

Middelfart har ligesom Nyborg haft sin Afdeling, som ligeledes ved Tidernes Ugunst stille og rolig er hensovet, efterladende sig en trofast Skare, der foreløbig staar som direkte Medlemmer i Centralorganisationen.

Saaledes er det Situations-Billede, som opruller sig for det fynske Agitationsudvalg i Begyndelsen af 1912, — man skulde synes et ret utilfredsstillende Perspektiv, men der synes imidlertid at være Ting til Stede, som varsler om nyt Liv hist og her.

Det organisationsrige Liv, som overalt spirer og gror, kan jo heller ikke vedblivende pulsere, uden at de hidtil slumrende Handels- og Kontormedhjælpere maa og skal fornemme det.

Den Taage, som vore Standsfæller herovre — faglig set — hidindtil har været indhyllet i, vil engang lette, og deres Syn blive opladt, saaledes at de fatter Betydningen af, at alle andre Stænder ere langt forude i Têten af Marchkolonnen.

Der er som nævnt Tegn og Varsler, der tyder paa, at den fynske Medhjælper har begyndt at faa Samvittighedsnag over sin Passivitet. I Nyborg begynder det at gære; det er dog ikke her de ældre Kolleger, men derimod de unge, som har følt sig forpligtet til at løfte Arven efter den hensovede Afdeling. Jeg har haft Lejlighed til at korrespondere med Lederne af disse Forsøg, og det er mit Haab, at der ret snart høres godt Nyt fra „Byen ved Store Bælt".

I Middelfart synes der ogsaa at være Jordbund for at genrejse vor Bygning. Med de Kræfter, vi har beskæftigede der, forekommer det mig en smal Sag at rejse en levedygtig Afdeling.

Foruden de ovenfor nævnte Byer, hvori der allerede er paabegyndt en Agitation blandt vore Standsfæller, har vi endnu de større Stationsbyer Ringe og Aarup. Ogsaa her ligger et Stykke uopdyrket Land, som inden ret længe vil blive inddraget under Agitations-Udvalgets Virksomhed.

En Kendsgerning er det, at de to største Handels-Centrer paa Fyen — Odense og Svendborg — ere sikre Borge for vor Sammenslutning, og dette Faktum tjener naturligvis som en Spore til fortsat Arbejde paa Øens andre Kanter.

Maatte vi da inden føje Tid naa saa vidt, at Fynboerne har formaaet at slutte op i Geledderne. Betingelserne herfor er til Stede, og om det vil lykkes, er et Spørgsmaal, som den nærmeste Fremtid forhaabentlig giver Svaret paa.

Om Agitationen i Centralorganisationens to Hovedfæstninger paa Fyn — Odense og Svendborg — lidt mere i en senere Artikel.

H. Schouboe-Olsen.

Engageringsbureauet.

SOM Kommentar til Herr Chr. Nørgaards Artikel i Nr. 24 1911 er tilføjet nogle Linier, som for mig syntes at indeholde vore Lederes Mening om dette vigtige Spørgsmaal.

Største Parten af Medlemmerne i Afdelingerne har et helt andet Syn paa denne Sag, og dette Syn har de som Regel faaet, naar de agiterede blandt uorganiserede Medhjælpere. I nævnte Tilføjelse staar bl. a., at Pladsanvisning ingenlunde hører til en moderne Organisations vigtigste Opgaver. — Jo! og atter Jo! naar det, at skaffe vore Medlemmer Rygstød nok til ikke altid at finde sig i en ubehagelig Principals Vilkaarligheder, ikke skal kaldes en moderne Medhjælperorganisations vigtigste Opgaver, saa ved jeg egentlig ikke, hvori de vigtigste Opgaver skal bestaa.

Dette Rygstød og moralsk Mod nok til at kræve sit Menneskeværd og sine Menneskerettigheder respekteret faar Medhjælperne først, naar de véd, at deres faglige Organisation er i Stand til at skaffe dem en anden Plads, naar de ikke længere kan eller vil finde sig i en Chefs Ubehageligheder. I Agitationsheftet „En Appel" staar under „Understøttende Institutioner" paa Side 6: „I nøje Forbindelse med Understøttelsesfondet virker Pladsanvisningen og Oplysningsbureauet, der dels ved Samvirken mellem Hovedkontoret og Afdelingerne skal tjene som Regulator mellem Tilbud og Efterspørgsel paa Arbejdskraft o. s. v."

Understøttelse til pladsledige Medlemmer er jo en af Centralorganisationens vigtigste Opgaver, og da Understøttelsesfondet efter nævnte Citat virker i nøje Forbindelse med Pladsanvisningen, maa og skal nødvendigvis Pladsanvisningen ogsaa være en af Centralorganisationens vigtigste Opgaver, ja vel næsten vigtigere end Understøttelsesfondet, idet vistnok de fleste af vore Medlemmer foretrækker at faa anvist en Plads fremfor at faa den dem tilkommende Understøttelse.

I andre faglige Organisationer, bortset fra de rent socialdemokratiske Fagforeninger, bliver Pladsanvisningen betragtet som en af de første og største Opgaver. Naar Folk ved, at de ved at

indmelde sig i deres faglige Organisation kan sikre sig mod den altid truende Fare — Arbejdsløsheden — faar de som Regel mere Interesse for det rent faglige Arbejde i deres Organisation, hvad der jo ogsaa hjælper til at overbevise Tvivlere og holde de mere vaklende indenfor Centralorganisationens Rammer. Naar den unge Handels- eller Kontormedhjælper som udlært kan benytte sin Organisations Pladsanvisning, vil som Regel hans Interesse for det faglige Arbejde blive vakt gennem Samvær med organiserede Kolleger og gennem „D. H. K. M. T.", og han vil i de fleste Tilfælde blive et stabilt Medlem. — Maskinmestre i den danske Koffardiflaade har en faglig Forening, hvis største og vigtigste Opgave netop er Pladsanvisning, og de har paa dette Program formaaet at samle næsten alle danske søfarende Maskinmestre og har bragt det saa vidt, at de fleste Maskinmestre i danske Skibe er engagerede gennem denne Pladsanvisning. Nævnte Maskinmesterforening mægtede jo med afgjort Held at tage Kampen op med den mægtige Rhederiforening. Dette viser, at naar en faglig Organisation har Pladsanvisningen paa sit Program som en af de første og vigtigste Opgaver, formaar den altid at samle de fleste af Fagets Udøvere under sin Fane, og det skulde jo være Maalet. Derfor bør Centralorganisationens Hovedbestyrelse tage Spørgsmaalet om Pladsanvisning under alvorlig Overvejelse.

Helsingør, den 12. Januar 1912. *Joh. Elding.*

Ny Afdeling i Skjern.

SØNDAG den 21. Januar afholdtes et Møde paa Centralhotellet i Skjern, hvortil der efter et forberedende Arbejde af nogle direkte Medlemmer var indvarslet Kolleger fra de vestjyske Stationsbyer Skjern, Tarm og Borris. — N. C. Nielsen, Kolding holdt det indledende Agitationsforedrag om vor Organisations Virkemaade og Program og sluttede med en indtrængende Opfordring til de tilstedeværende Medhjælpere om at indtræde i Landsorganisationens Rækker. Denne Opfordring fulgtes af alle de Tilstedeværende, efter at Indlederen havde besvaret en Forespørgsel om Minimalgager. Foreningen, der bærer Navnet „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Skjern og Omegn" konstituerede sig med Kommis H. Rasmussen, Skjern som Formand og til Bestyrelse: Chr. Pedersen Skjern, (Kasserer og Sekretær), J. Devantier Tarm, (Næstformand), samt M. Andresen Tarm og J. P. Jensen Borris, og med Carl Press Skjern, som Revisor. Den nyvalgte Formand bragte Indlederen en Tak for Arbejdet og dermed sluttede Mødet.

Det er vor Overbevisning, at det er de rette Mænd, der er kommen i Ledelsen af denne nye Afdeling: Held i Arbejdet og Velkommen i Centralorganisationen! *X.*

Conto pro diversi.

Tilskudet til Foredrag forkastet.

Folketinget behandlede den 16. Januar Handelsministerens Budget. Herunder foreslog Socialdemokraterne K. M. Klausen, Marott og N. C. Christensen at bevilge 2500 Kr. til Afholdelse af offentlige Foredrag af fagligt og alment belærende Indhold, medens de Radikale Zahle, Rode og Rasmus Hansen foreslog 1500 Kr. til Foredrag af fagligt Indhold. — Forslagene anbefaledes af d'Herrer Klausen resp. Zahle, men Handelsministerens Støtte fattedes(!) og Regeringens Tilhængere og Venner nedstemte begge Forslag, der forkastedes med 53 Stemmer mod 15 resp. 52 mod 34 Stemmer.

Redaktør Chr. Dybwad i Kjøbenhavn.

Vort norske Broderorgans Redaktør, der vil være vore Læsere bekendt gennem flere bemærkelsesværdige Bidrag i vor Tidende, har nylig gæstet Kjøbenhavn. Anledningen til Besøget var dels en Koncert, Herr Dybwads Hustru Fru Elsa D. gav i Kjøbenhavn, dels en Rejse til det sydlige Udland.

Herr Chr. Dybwad, der er i Midten af Fyrrene, tog Studentereksamen fra Kristiania Universitet, kom derefter til Boghandelen og beklæder Fuldmægtig-Stillingen i Svogeren Jacob Dybwads store Forlag; selv ejer han et mindre Sortimentforlag. D. har siden 1888 været et virksomt Medlem af Norsk Boghandlermedhjælper-Forening og beklæder forskellige Tillidshverv. Deltog fra 1906 med aldrig svigtende Iver i Organisationsbevægelsen blandt Norges Handels- og Kontormedhjælpere. Redaktør af „Handelsfunktionæren" og Medlem af Landsforbundets Hovedstyre; siden ifjor Medlem af Kristiania Kommunalbestyrelse.

Trods det kortvarige Ophold bevægede vi Herr D. til et Foredrag i Handels- og Kontormedhjælperforeningen. Foredraget bar ikke Præg af Improvisation, men blev holdt med Lune, og Taleren naaede straks i Rapport med sin Tilhørerkreds, der ofte demonstrerede dette ved et Bifald, der kulminerede ved Slutningen. — Pladsmangel tillader os desværre ikke at bringe det udmærkede stenografiske Referat, de kjøbenhavnske Afdelingers intelligente Sekretær, Frk. Johanne Andersen, har optaget af det interessante Foredrag, som vi andet Sted refererer stærkt resumeret.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Torsdag den 18. Januar holdt Herr Ingeniør F. Houmøller, Formand for „det unge Højre", et med Interesse paahørt Foredrag om Handelens og Industriens økonomiske Betydning, og disse Erhvervs Repræsentation i dansk Politik. Foredragsholderen dvælede ved vor Omsætning med det Udland, hvor dansk Foretagsomhed og Initiativ havde skabt en betydelig Skibsfart og Afsætning for danske Produkter.

Taleren omtalte derefter de forskellige Partiers Stilling til Handelen og Industrien, og sluttede med at sige, at Højre var stolt af blandt disse Erhvervs Mænd at finde sine bedste og dygtigste Støtter.

Efter Foredraget fulgte nogen Diskussion, hvorefter Foreningens Formand, Herr Kommis Østergaard rettede en Tak til Foredragsholderen, hvortil Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig,

Agitationsudvalget har suppleret sig med Frøken Valborg Jensen og Astrid Christensen samt Herrerne Oliver Olesen og M. Sørensen, sidstnævnte er foreløbig konstitueret som Formand.

Vi anmode indtrængende Medlemmerne om at give Møde ved vore Mødeaftener. Bestyrelsen kan i Længden ikke være tjent med bestandig at skulle spørge; „Hvor er I henne?"

M. Sørensen.

Kjøbenhavn. Onsdagen den 7. Februar taler Herr Overretssagfører Ejnar Hansen, og Onsdagen den 14. Hr. S. Andresen, begge i Sass' Lokaler, Linnesgade 25. *J. A.*

Kolding. Onsdag den 13. Decbr. holdt Herr Lærer P. N. Ibh et interessant Foredrag om Niels R. Finsen og hans Eksperimenter med Lyset som Lægemiddel. Taleren sluttede med at udtale, at Niels Finsens Navn gjorde hans Land og ham selv Ære over hele Verden. — Paa Mødet oplyste Formanden, at der vilde blive lukket hele Juleaftensdag i Brancherne: Manufaktur-, Kolonial- og Boghandel.

Medlemsmøde afholdtes den 10. Jan. paa Kronborg.

Herr N. Nielsen, indledede en Diskussion om Metersystemet.

Afdelingen afholder sin bekendte aarlige Stiftelsesfest Søndag den 11. Februar.

Agiter for Tilslutning! *Sch.*

Randers. Søndagen d. 4. Febr. afholdes Foreningens Stiftelsesfest i Haandværkerforeningen, hvor der vil blive opført Dillettantkomedie, der, ligesom Musikken til samme, vil blive udført af egne Kræfter. Efter Forestillingen bliver der Bal til Kl.

3. Alle Medlemmer bedes møde til denne vor Mindefest for Afdelingens Stiftelse. — NB. Hobro Afdeling vil blive indbudt.

Sekretæren.

Samsø. Afdelingen afholdt den 7. Januar Møde paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Efter at Dagsordenen var gennemgaaet, og drøftet, gik man til Valg af et Bestyrelsesmedlem. Valget faldt paa Kommis Petersen, Onsbjerg. — Til Formand i Stedet for Einar Rasmussen, der forlader Øen, valgtes Chr. Larsen, Tranebjerg; Sekretær: Frk Kristiansen, Tranebjerg; Annonceudvalgets Formand: Kommis Sørensen, Onsbjerg.

Derefter underholdtes Deltagerne ved at Kommis V. Nielsen gav en Del gode Musiknumre, der lønnedes med Bifald. Afdelingen tæller nu 21 Medlemmer. *Einar Rasmussen.*

Silkeborg. Onsdag den 10. Jan. afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa „Sommerlyst".

Til Dirigent valgtes Herr H. Brix, hvorefter Næstformand og fungerende Formand, Herr Bogholder M. Nielsen, bød Velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Foreningen har i dette Halvaar skiftet Formand 2 Gange, idet først Herr H. Busted og senere Herr N. C. Nielsen er bortrejst. Der har været afholdt ugentlige Mødeaftener med 2 Diskussioner efter Indledning af de Herrer M. Nielsen og H. Brix med Emne henholdsvis „Uensartet Kontingent" og „Centralorganisationen contra Fællesorganisationen". Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 190,64. Beretning og Regnskab godkendtes.

De Herrer Kommis'er H. Brix, T. Hansen og T. Chr. Madsen valgtes til Bestyrelsessuppleanter. Forslaget fremsat af Bestyrelsen om, at § 9 i Loven forandres til, „at Generalforsamlingen vælger Formanden ud af Bestyrelsen", i Stedet for, at Bestyrelsen konstituerer sig med Formand, vedtoges énstemmig, hvorefter man foretog Valg af Formand. Herr Bogholder M. Nielsen blev valgt.

Under Eventuelt vedtoges det at afholde Bal først i Februar Maaned.

Efter at Formanden havde henstillet til Medlemmerne om at arbejde for Foreningens Fremgang udbragtes et Leve for Foreningen og Generalforsamlingen sluttedes.

Efter Generalforsamlingen konstituerede den øvrige Bestyrelse sig, saaledes at Posterne er fordelt med M. Nielsen som Formand, J. Pedersen, Næstformand, Chr. Jensen, Kasserer, V. Haarbo, Sekretær, og N. Malthesen, der er indtraadt i Bestyrelsen i Stedet for N. C. Nielsen. *Sekretæren.*

Skive. Kommunelærer H. Chr. Hansen, Aarhus, holdt den 17. Jan. paa Foranstaltning af Dansk stenografisk Forening, Borger-, Haandværker- og Industriforeningen, Handelsforeningen og Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Skive Foredrag i Theatersalen om Stenografien, og godt et Hundrede Mennesker var kommen til Stede.

Som et af de herværende Medlemmer af Dansk stenografisk Forening bød Ekspedient Andersen, Fællesforeningen, Forsamlingen Velkommen, hvorefter Lærer Hansen fik Ordet.

Gennem en temmelig lang og vidtløftig Indledning, i hvilken han gav en springende Skildring af Kulturudviklingen og dens Maal, kom han ind paa en kort Omtale af Foredragets egentlige Emne: Stenografien og dens Fordele.

I flygtige Træk berørte han Tyskeren Gabelsbergers og Englænderen Pitmans Systemer, der fremkom omkring 1830, og som begge er ret sammensatte og derfor vanskelige at lære. Derefter kom Foredragsholderen ind paa en lille Omtale af Rigsdagsstenograf Worms System, letfattelig dansk Stenografi, der er i Færd med at vinde mange Tilhængere herhjemme. Taleren demonstrerede kortelig enkelte Træk af Systemet paa en Tavle og pointerede stærkt, at Worms System ved sin Enkelthed og Simpelhed, sine faa Undtagelsesregler havde de bedste Betingelser for at vinde frem og faa Betydning i det praktiske Liv.

I sin Indledning omtalte Lærer Hansen flygtigt den Uvidenhed, som mange ellers nogenlunde velunderviste Mennesker er i Besiddelse af, naar Talen gælder Stenografi. I en Provinsavis havde Taleren endog en Gang set følgende Spørgsmaal fra en Indsender:

„Hvor faar man en Stenograf, og hvormeget koster den?"

Taleren opfordrede særlig Handels- og Kontormedhjælperne til at uddanne sig i Stenografi, — Ord, der forhaabentlig ikke vil være talt for døve Øren.

Beklageligvis havde kun et Mindretal af vore Medlemmer givet Møde.

Søndag den 7. Januar afholdt Afd. sin Nytaarsfest paa Hotel „Phønix" med Juletræ, Lotterispil, fælles Kaffebord og Bal til Kl. 2. Salen var smukt pyntet med store 7-Luknings-Plakater. Et Par Sange, skrevet i Aftenens Anledning, gjorde fortjent Lykke.

Ved Bordet bød Formanden Velkommen. P Christensen talte for Damerne og Centralorganisationen og udbragte et Leve for sidstnævnte. Under Ballet overraskede Festudvalget med en fiks lille Kotillon, der fandt almindelig Anerkendelse.

Alt i alt en vellykket Fest, som Deltagerne længe vil mindes.

H. Christensen.

Svendborg. Medlemsmødet den 10. Januar: Emne: „Tyske Medhjælperforhold". Aftenens Indleder var Afdelingens Formand, Herr C. Hansen-Møller, som i et klart Foredrag skitserede Medhjælpernes Livsforhold og Organisationsvirke i Tyskland. Efter Foredraget var der en Del Diskussion.

Onsdag den 17. Januar indledede Herr Fuldmægtig Schouboe-Olsen over Emnet: Medhjælpernes Stilling til „Forslag til Lov om falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence".

I et fyldigt Foredrag (Taleren benyttede Rigsdagstidende til Manuskript) gennemgik S. O. Punkt for Punkt i nævnte Lovforslag, og omtalte Motiverne til sammes Fremkomst. Særlig skarpt kritiserede han Paragraferne 5, 6 og 7 som i særlig Grad binder Medhjælperne, og sætter dem tilbage til Stavnsbaandets Tidsalder. Taleren omtalte til Slut Forslagets Modtagelse i Landstinget, der maatte betegnes som en meget „kølig Modtagelse". Saavel Konsul Hey, Vilh. Lange, Harald Jensen og Edv. Brandes havde kritiseret det fremlagte Lovudkast og udtalt, at de ikke vilde stemme for det, før det blev ændret i betydelig Grad.

Det var Talerens Haab, at C. O. vilde være paa sin Post, saa at de nævnte Paragrafer blev slettede i Loven, inden denne kom til endelig Afstemning i Rigsdagen, dersom det overhovedet kom saa vidt.

I det hele taget var dette Lovforslag bygget saa svagt og vagt, at det skulde synes umuligt, at det kunde bidrage til at afskaffe alt, hvad der kommer ind under Begrebet: „falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence". *S.*

Den sorte Tavle.

Nr. 4357. Manufakturmedhjælper Niels Emanuel Nielsen, „Kontantforretningen" er slettet af herværende Afdeling paa Grund af Restance.

Frederikshavn, 21. Jan. 1912. *M. Sørensen.*
p. t. Kasserer.

Nr. 4226. Ejnar Sørensen, tidligere Herning, er slettet af Afdelingen her for Restance.

Kolding, d. 14. Januar 1912. *A. Chr. Møller.*
p. t. Kasserer.

Afleveret til Posten den 31. Januar.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen.* Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller,* København L., Ægirsgade 68,1. Telefon Taga 894 x.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Å. C. Alsøe,* Købmagergade 19[1]
Jylland, *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen,* Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen,* Kallundborg, Missionshotellet.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4 | 15. Februar 1912. | 12te Aargang.

ET LOVFORSLAG.

II.

MED fuld Føje kan Lovforslagets § 6 karakteriseres som et Overgreb fra Handelsstandens Arbejdsgiveres Side mod vor Stand, og andet kunde vel ejheller ventes af en Kommission, der var sammensat uden ringeste Hensynstagen til Medhjælperstanden. Vi kan ikke (paa samme Maade, som en af Kjøbenhavns største Detailhandlerforeninger) bekvemme os til Tak til Handelsministeren for det Arbejde, der er fremskaffet af Mænd, hvis sociale Stilling ligger højere end vor og som vi maaske staar i Afhængighedsforhold til. At Handelsministeren ved Kommisionens Nedsættelse ej udnævnte noget Kommissions-Medlem blandt de organiserede Medhjælpere, er en Forbigaaelse, der ikke kan paatales kraftigt nok, thi Medhjælperstanden i sin Helhed er værdigt repræsenteret ved Centralorganisationen, og vor Organisation tæller blandt sine Medlemmer Mænd af saadan Dygtighed, at de vilde være fuldt kvalificerede til at tage Sæde i en saadan Kommission. —

Skønt Lovforslagets Bestemmelser i alt væsentligt er mer eller mindre heldige Oversættelser af tilsvarende Bestemmelser i andre Landes Lovgivning, og som saadanne ikke indeholde nye Tanker eller Idéer paa dette Omraade, har man dog ikke kunnet afholde sig fra at paatrykke Forslaget Mærket: „Dansk Arbejde", og dette Stempel har man viseligt — vel sagtens af Hensyn til Detailhandlerne — anbragt i § 6, idet den dér indsatte Karenstid paa 3 Aar er uden Sidestykke i andre Landes Beskyttelseslove for Handelen. Og netop denne Bestemmelse er af saa farlig Art, at den absolut bør fjernes. — Det er kun ret og rimeligt, at Funktionæren skal være forretningsmæssig forpligtiget i Forholdet til sin Principal, saalænge han staar i Tjenesteforhold til denne, men lige saa uretfærdigt og urimeligt er det at lovfæste ham til denne Principal for et saa langt Tidsrum som 3 Aar efter Tjenesteforholdets Ophør, thi 3 Aar er for en ung Handelsfunktionær et meget langt Tidsrum. Hvor utiltalende Arbejdskontrakter end kan være, de vilde dog — trods alt — være at foretrække fremfor saadanne alm. Lovbestemmelser, der end ikke blot antyder de Grænser, ved hvilke Strafskyld indtræder, men som endog udtrykkelig udtaler, at Begrebet „Konkurrence-Øjemed er brugt i vid Forstand". Her holdes alle Veje aabne for de mest hasarderede Paastande som Grundlag for Paatale og Fogedforbud. — Brud paa den Troskabspligt, der paahviler en Funktionær overfor sin Principal, er nu saare sjældent og jeg kan ikke anerkende Betænkningens Bemærkninger om, at et alm. Erstatningsansvar ofte vil være lidet eller intet værd; thi hvis det Forhold, Funktionæren maatte gøre sig skyldig i overfor sin Principal, virker skadegørende for denne, finder man allerede i de nugældende Love tilstrækkelig Hjemmel til at standse hans Virksomhed — mens han er i Tjenesten, men ikke efter at han paa lovlig Maade har fratraadt denne, og det er dette, og kun dette, man ønsker at lovgive om i dette Tilfælde.

III.

„Foreninger til Fremme af Erhvervsinteresser kunne af Ministeriet for Handel og Søfart bemyndiges til at begære Paatale og ved Fogden lade nedlægge Forbud mod Overtrædelse af Bestemmelserne i §§ 1-14."
(Lovforsl. mod falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence § 17.)

Det er af største Interesse for Principalerne at faa vedtaget ovenfor citerede Bestemmelse, thi sikkert er det, at kun Principal-Foreninger vil kunne opnaa Ministeriets Autorisation som Paataleberettigede. — Principalen vil da herligt i Ly af sin Forening kunne iværksætte en systematisk og skaanselsløs Forfølgning af den Medhjælper, der med Rette eller Urette anklages for Overtrædelse af § 6. — Og derfor er det af ganske særlig Nødvendighed for vor Organisation at gøre sig alle Anstrængelser for at aflive de famøse Bestemmelser i § 6.

At saadan Autorisation i al Almindelighed vil lægge sig tungt over Detailhandelens Udøvere, idet den vil udvikle og nære et udstrakt og uværdigt Angiverisystem og kunne føre til uoverskuelige Misbrug, er for saa vidt af mindre Interesse for vor Stand, saafremt

§ 6 bortfalder eller bliver omredigeret saaledes, at den ikke vil ramme Funktionæren udover Tjenestetidens Ophør. Men skulde § 6 uforandret blive stadfæstet af Regering og Rigsdag, vil den sikkert medføre en saa hurtig og stærk Organisation af vor Stand, at de Bestemmelser, der modarbejder vore Interesser, tvinges ud af Kraft, naar Loven — hvad jeg anser for sandsynligt — om nogle Aar vil komme til Revision.

Hele dette Lovforslag virker ved sin Kynisme og Snæversynethed som et Slag i Ansigtet paa den underordnede Handelsstand. Medhjælperstanden er ignoreret ved Nedsættelsen af Kommissionen; den raadspørges ejheller, saaledes som mange andre Foreninger („til Fremme af Erhvervsinteresser"?) Nej, der dikteres kort og godt, saadan og saadan skal det være, og dermed har Standen at være tilfreds, thi alt bliver indrettet saa viseligt og omsorgsfuldt af de Klogere, vore Overordnede, vore Arbejdsgivere!

Dette Lovforslags Fremkomst, dette direkte Attentat paa vor Selvbestemmelsesret og vor Frihed, burde gøre det klart for enhver Handels- og Kontormedhjælper, at om han vil sit eget og sin Stands Bedste, maa han ikke tøve med at indtage sin Plads i de organiserede Standsfællers Rækker.

Uden Sammenslutning opnaas intet!
Gennem Sammenslutning opnaas alt!

Chr. Karlsen.

Hovedbestyrelsesmødet.

CENTRALORGANISATIONENS Hovedledelse var Søndag den 4. ds. samlet til sit ordinære halvaarlige Møde, der afholdtes i Kolding og — med et Par korte Pavser — strakte sig over ca. 11 Timer.

Foruden de to kjøbenhavnske Forretningsudvalgsmedlemmer, Jens Johansen og Vilh. Hansen, var mødt: Å. C. Alsøe, Johanne Berg, H. P. Hansen jun., Th. Hansen, N. C. Nielsen og Robert Petersen.

Landsorganisationens Næstformand, Fuldmægtig, Byraadsmedlem, Abel Andreasen, Hjørring, fattedes ved Mødet, idet en Sygdom (Blindtarmsbetændelse), der har nødvendiggjort operativ Behandling, allerede i længere Tid har tvunget vor kendte Kollega til Sygelejets Uvirksomhed. Forretningsfører Jens Johansen, der gav denne beklagelige Meddelelse, udtalte samtidig Haabet om, at Herr A. snart paany maatte være iblandt os, helbredet og arbejdsglad. Hovedbestyrelsen sluttede sig hertil ved at rejse sig, og gav desuden dette Ønske Udtryk gennem en telegrafisk Hilsen.

FORRETNINGSFØRERENS BERETNING

Jens Johansen betegnede Situationen som god, idet Medlemsantallet er i stadig, omend langsom, Stigning. Afdelingsantallet andrager 51. Afdelinger er saaledes oprettet i Løgstør og Skjern, samt under Forberedelse i Assens og Frederiksværk (disse sidste Foreninger stiftedes netop samtidig med Hovedbestyrelsesmødets Afholdelse). Derimod er Bladekspeditionernes Afdeling i Kjøbenhavn ophævet og Medlemmerne overført til Kontorafdelingen. Særlig Fremgang opviser: Frederikshavn, Hjørring, Skive, Skanderborg, Vejle, Kolding og Hillerød, medens Ebeltoft, Grenaa, Sorø, Storehedinge og Vordingborg lader meget tilbage at ønske, men iøvrigt kun manglede den interesserede og egnede Foregangsmand, der kan bringe nyt Liv i det hensygnende Foreningsarbejde.

I Beretningsperioden er afholdt adskillige Agitationsmøder, og flere Afdelinger — foruden de nævnte — er projekterede; men det øgede Arbejde paa Hovedkontoret, der næsten udelukkende maa udføres af Forretningsføreren, har nødvendigvis ganske lagt Beslag paa J. J.'s Arbejdsevne og -Tid. Iøvrigt har Agitationsbrochuren „En Appel" fremdeles funden god Anvendelse, idet hele det store Oplag — med Undtagelse af ca. 1,500 Eksemplarer — nu er udsolgt. Dette gælder ogsaa for de ligeledes af Vilh. Hansen udgivne „Medhjælpersange", der ganske er udsolgt.

Retshjælpen har anlagt 5 Sager for Medlemmer; heraf er én Sag vunden, de øvrige endnu svævende. — Pladsanvisningen har foranlediget adskillig Debat i „D. H. K. M. T.", men gennemgaaende viser Afdelingerne overfor denne Sag en afgjort minimal Interesse, ligesom der bag den rejste Kritik fattes et virkeligt Arbejde til Fremhjælpning af denne Institution, der ligesom Oplysningsbureauet i Virkeligheden er afhængig af en Udvidelse af Centralorganisationens Administration.

Arbejdsløshedskassen har været stærkt belastet af Udbetalinger, hvilket især skyldes, at Lodtrækning om Hjemsendelse for Infanteriets Vedkommende først fandt Sted faa Dage før Permitteringen. A.-K.'s Formuesforøgelse er iøvrigt tilfredsstillende og Virksomheden normal, omend det maa beklages, at den Ukendskab til Lovene, som arbejdsløse Medlemmer ofte aabenbarer, giver Anledning til Uoverensstemmelser og Misnøje.

Forretningsføreren omtalte sluttelig de enkelte socialpolitiske Anliggender, der vedrører Perioden: Den strandede Juleaftenslukning, der dog delvis gennemførtes ad frivillig Vej, og Butikslukningslovens Overholdelse, hvorom Justitsministeriet havde udsendt Cirkulære til Politimestrene. — Lærlingevedtægter var under Forberedelse i Helsingør og Skive. — —

I den efterfølgende Beretnings-Debat, der næsten udelukkende angik Retshjælpen, deltog samtlige Medlemmer, og idet man iøvrigt tog de givne Meddelelser til Efterretning, blev der fra flere Sider med Tilfredshed konstateret, at der nu var tilvejebragt Præcision og hurtig Ekspedition i de under Hovedkontoret henlagde Funktioner.

Beretningen fandt ensstemmig Godkendelse.

„D. H. K. M. T."

Vilh. Hansen paapegede, at det af Forretningsudvalget udarbejdede og af Hovedbestyrelsen accepterede Budget havde opfordret til omsigtsfuld Økonomi — ogsaa med Hensyn til Bladets Budget. Derfor maatte „D. H. K. M. T." fremtræde mindre righoldig end almindeligvis, og Hensigten at udvide Bladet til 8 Sider Tekst maa stilles i Bero til næste Kongresperiode.

Stoffet fordeler sig over 104 Spalter, hvoraf 52 med redaktionelt og kun 28 med indsendt Stof, medens 22 Spalter optages af Afdelingsmeddelelser og 2 Spalter forbeholdes Adressefortegnelser. — Medarbejderskabet lader saaledes fremdeles meget tilbage at ønske, omend Perioden ejheller har opfordret til at knytte nye Kræfter til Bladet.

Red. gav en Oversigt over de behandlede Emner og omtalte kortelig den fremsatte Tanke om Ferierejser, hvis Virkeliggørelse naturligvis gjordes afhængig af den Tilslutning, der viste sig til Forslaget.

Beretningen godkendtes ensstemmig efter nogle korte Bemærkninger.

FALSK REKLAME OG UHÆDERLIG KONKURRENCE.

Efter at Jens Johansen havde givet Meddelelse om den afventende Holdning, Forretningsudvalget havde indtaget til dette Lov-

forslag, hvis Skæbne maatte anses for uvis, fremsatte og motiverede Vilh. Hansen paa Udvalgets Vegne følgende Henvendelse, der — om i øvrigt fornødent — skal indsendes til Handelsministeriet (og samtidig forelægges Rigsdagen):

„Hovedbestyrelsen for C. O. af d. H. K. M. F., samlet til Møde i Kolding den 4. Februar 1912, tillader sig — foranlediget af det af Ministeriet for Handel og Søfart fremsatte Forslag til Lov til Modarbejdelse af falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence — at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at den i Lovforslagets § 6 sidste Sætning omhandlede Tidsfrist af 3 Aar og Ordene „nuværende eller tidligere" (2. Linie) udgaar.

Til Begrundelse af dette Andragende, der tilsigter at begrænse det paagældende Strafansvar — med særlig Henblik paa Funktionærer — til selve Tjenestetiden, skal man fremføre:

- *at Strafansvarets Udstrækning til 3 Aar efter Engagementets Ophør vil hæmme — i visse Tilfælde endog umuliggøre — at Medhjælperen forbedrer sin Stilling, og derigennem betrygger sin Fremtid,*
- *at de af Medhjælperen indvundne Erfaringer — uanset om de skyldes eget Initiativ — hyppigt ikke vil kunne gøres frugtbringende og yderligere udvikles ved nyt Engagement i samme Forretningsbranche,*
- *at nævnte Bestemmelse utvivlsomt vil foranledige allehaande Vilkaarligheder og Tvistemaal og*
- *at man iøvrigt vanskeligt i det praktiske Forretningsliv skarpt vil kunne skælne mellem egentlig Forretningshemmelighed og de i den enkelte Handelsvirksomhed gældende Usancer.*

Idet vi føler os overbeviste om, at Strafansvarets Begrænsning til selve Tjenestetiden fuldtud vil dække det i § 6 iøvrigt udtalte Formaal — hvorimod dets Opretholdelse i Forslagets Affattelse ensidigt vil vende Loven mod H. og K.-Medhjælperne — tillader man sig at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at der tages Hensyn til det hermed fremsatte Ønske".

Forslaget vedtoges ensstemmigt.

VOR STATUS.

Resultatet af Regnskabsperioden 1. Juli til 31. December 1911 forelaa i det reviderede og oversigtlige Regnskab, der svarer til det i Perioden gennemførte Nyanlæg af Centralorganisationens Bøger, hvorved der er opnaaet en Ordning af megen praktisk Værd og Overskuelighed.

Jens Johansen kunde oplyse, at Budgettet var nøje overholdt og Besparelser gennemført paa flere Conti, uden at dette i nogen Maade havde hæmmet Virksomheden. — Centralorganisationens Beholdninger androg pr. 31. December 1911 Kr. 24,512,82, der hidrører fra Hovedkassen og de tvende Understøttelsesfonds, ligesom der desuden var foretaget forskellige Inventar-Afskrivninger. — Herefter er opnaaet en vel tilrettelagt Økonomi, der er gode Betingelser for fremtidig i enhver Henseende at kunne gennemføre, saaledes at Centralorganisationen kan regne med en sikker, planmæssig og stigende Forøgelse af sine Fonds.

Regnskabet foranledigede ikke nogen længere Meningsudveksling, men godkendtes efter at Forretningsføreren havde besvaret et Par Forespørgsler.

ADMINISTRATIONEN.

Efter at Centralorganisationens udestaaende Fordringer, saavel vedrørende Afdelinger som Personer, var behandlede og de væsentligste af disse Mellemværender var henvist til Kongressens Afgørelse, behandledes nogle tvivlsomme Arbejdsløshedssager, som Forretningsudvalget (F.-U.) havde indanket og hvorom der toges endelig Beslutning.

F.-U. indstillede, at følgende Forretningsgang indførtes i Arbejdsløshedskassen, under Henvisning til forskellige Afviklingsvanskeligheder i enkelte Afdelinger, og for at opnaa en mere effektiv Kontrol fra Hovedkontoret: Afdelingerne modtager først Kvitteringsmærkerne til Indkæbning i Medlemsbøgerne efter at Afregning og de paagældende Bidrag er i Hovedkontorets Besiddelse.

Samtlige Medlemmer udtalte Tilslutning til denne tilsyneladende ringe, men i Realiteten meget vigtige administrative Nyordning, der ensstemmig vedtoges.

SOMMERENS OPGAVER.

Forretningsudvalget indstillede, at 7-Luknings Agitationen genoptages i Sommermaanederne, idet man iøvrigt overlader det videre til det lokale Initiativ. Derimod skal der tilvejebringes et saa betydeligt Materiale som muligt vedrørende Stemningen for lovpaabudt 7-Lukning. Den egentlige offentlige Agitation, der tænkes gennemført med Styrke, stilles i Bero, indtil Butikslukningslovens Revision kommer til Behandling i Rigsdagen.

Under Henvisning til den gennemgaaende altfor ringe Tilslutning, der i de sidste Aar har præget Medhjælperstævnerne, foreslog F. U. foreløbig at ophøre med disse Arrangements, dog saaledes at Stævner, der planlagdes af nærliggende Afdelinger og under Garanti af en bestemt Minimaltilslutning, kan erholde det sædvanlige Tilskud.

Til at supplere det jyske Agitationsudvalg valgtes Herr Michael Nielsen, Vejle.

De kjøbenhavnske Afdelinger androg om et Agitationstilskud af 300 Kr. under Henvisning til en forestaaende omfattende Foraars-Agitation, med direkte Henvendelse til ca. 10,000 Medhjælpere. — F. U. indstillede, at Bidraget fastsættes til 200 Kr., men fraraadede derimod et Andragende fra Aarhus bl. a. under Henvisning til, at denne Afdeling selv raadede over Pengemidler og endnu ikke — saaledes som Kjøbenhavn — havde vist sin Offervillighed gennem forhøjet Kontingent. Udvalget foreslog følgende Svar til Aarhus:

„Foranlediget af Aarhus-Afdelingens Andragende vedrørende Agitationstilskud udtaler Hovedbestyrelsen, at man principielt erkender Afdelingernes Berettigelse til at stille Krav om saadant, naar vedkommende Afdelings Eksistens, eller et Anliggende af særlig Vigtighed maatte paakræve dette, og naar de lokale Forhold — som i Kjøbenhavn — stiller uforholdsmæssige Krav til Afdelingens Ydeevne.

Hovedbestyrelsen formener imidlertid — ogsaa med Henblik paa Centralorganisationens Status — f. T. at maatte begrænse Agitationstilskudet til Kjøbenhavn, idet man iøvrigt henviser til, at de kjøbenhavnske Afdelingers Andragende i saa Henseende kun delvis er imødekommet."

Samtlige de af Forretningsudvalget stillede Forslag vedtoges ensstemmig efter en indgaaende Forhandling.

HANDELSSKOLEUNDERVISNINGEN.

Forretningsudvalget indstillede, at Centralorganisationen indgik til Handelsministeriet og Rigsdagen med følgende Andragende, der forelagdes og motiveredes af Vilh. Hansen:

„Undertegnede Centralorganisation tillader sig ærbødigst at andrage det høje Ministerium om, at efternævnte Indstilling maa danne Grundlag for en Reform i Handelsskoleundervisningen:

I. Udvidet Undervisning i Lærlingeskolerne, saaledes at tre Aar i Lærlingeskolen svarer til et Halvaar paa Dagskolen, medens Eksamen fra Lærlingeskolen erstattes af en Aarsprøve.

II. Dagskolernes Læseplan ordnes saaledes, at der i første Halvaar gennemgaas samme Pensum som i den 3-aarige Lærlingeskole, ligesom Lærlingeskolens Elever faar Adgang til Dagskolens 2. Halvaar.

III. Oprettelse af en Handelshøjskole.

Som Motivering for dette Andragende skal kortelig anføres:

ad I. Lærlingeskolerne har hidtil væsentlig søgt sin Udvikling

paa det kvantitative langt mere end det kvalitative Omraade, saaledes at Undervisningen begrænses til de elementære Kontorfag, hvorimod Sprog og almendannende Fagundervisning almindeligvis ganske ligger udenfor Lærlingeskolens Læseplan. Inddragning af sidstnævnte stedse vigtigere Fag tør anses for overordentlig betydningsfuld — og for Videreuddannelse opmuntrende — for Lærlingeskolens 4—5000 Elever, hvoraf særdeles mange ikke naar til Fortsættelsesundervisningen.

ad II. Handels-Dagskolen synes under sin nuværende Form af svindende Betydning for de mandlige Handels- og Kontormedhjælpere, idet Halvdelen af ca. 300 Elever fordelt i 7 statsunderstøttede Skoler er Kvinder; desuden benytter en Del af de mandlige Elever Dagskolen for Lærlingeskolen. — Til Afhjælpning af dette Misforhold skal vi, idet vi iøvrigt henviser til den af Handelsskoleudvalget af 17. Januar afgivne Betænkning, tillade os at foreslaa a) Forbedring af Aftenskolen, b) Afskaffelse af dens Testimonier og c) egnet Tilrettelæggelse af Stoffet i Dagskolen. Derved vil der utvivlsomt tilvejebringes bedre Chancer for Undervisningen i Kontorteknik, Sprog, almendannende og indgaaende Faguddannelse.

ad III. Med Handelshøjskolens Oprettelse tilsigtes der en lignende Undervisningsanstalt for Handelen som f. Eks. Landbrug og Industri længst har ejet i henholdsvis Landbohøjskolen og den polytekniske Læreanstalt, og denne Højskoles Virksomhed vil formentlig for Handelsuddannelsen i Almindelighed som ogsaa for det praktiske Forretningsliv faa en tilsvarende Betydning som de nævnte Læreanstalter indenfor de paagældende Erhvervsgrene.

Idet vi sluttelig tillade os at henlede det høje Ministeriums Opmærksomhed paa, at vi gennemgaaende og i dette Andragendes Hovedpunkter er i Overensstemmelse med de af Herr Handelsskolebestyrer Niels P. Nielsen, Aarhus, tidligere fremsatte Reformforslag, haabe og forvente vi, at det høje Ministerium snarest vil optage dennes Sag til velvillig Overvejelse og Fremme".

ANDRE ANLIGGENDER.

Endnu behandles en Række Spørgsmaal f. Eks. Pladsanvisningen, hvorom Helsingør-Afd. har indsendt en Resolution, der opfordrer til at tilvejebringe en tilfredsstillende Ordning af dette Anliggende. — Det vedtoges ensstemmig at give Afdelingen følgende Svar:

„I Anledning af Helsingør-Afdelingens Udtalelse vedrørende Engageringssagen, skal Hovedbestyrelsen meddele, at den med Interesse har bemærket sig Afdelingens Ønske, saavel som de i „D. H. K. M. T." angaaende dette Spørgsmaal fremkomne Indlæg.

Til Efterretning for den ærede Afdeling tjener, at man er betænkt paa, saa snart en Udvidelse af Hovedkontoret, og derhen hørende Arbejdskraft, er gennemførlig — formentlig ved Begyndelsen af kommende Kongresperiode — at sætte Pladsanvisningen i System, ved paa dette Omraade at stille Midler til Raadighed, der med Henblik paa Centralorganisationens øvrige Opgaver kan anses for hensigtsmæssigt og økonomisk forsvarligt." —

Blandt de Emner, der foranlediger indgaaende Diskussion, er især Budgettet for kommende Kongresperiode, — et Anliggende, der rummer betydelige Forandringer og Forbedringer i Hovedkontorets Virksomhed og Centralorg.' Administration overhovedet, og iøvrigt er afhængig af visse Lovændringer, hvortil vi senere skal komme tilbage. Der raader iøvrigt Enighed i Hovedbestyrelsen om Betimeligheden og Nytten af de tilsigtede Ændringer. —

Det langvarige, men vellykkede Møde, der tør tages som et uomtvisteligt godt Varsel for vor Organisations Udvikling i den kommende Tid, vedtog sluttelig at indkalde den 5. ordinære Kongres i Kjøbenhavn i August — det videre Arrangements overlodes Jens Johansen og Vilh. Hansen — og fastsatte næste Hovedbestyrelsesmøde til Fredericia.

Fra Agitationen.

Afdeling oprettet i Assens.

Ved et offentligt Medhjælpermøde, der afholdtes i Assens den 4. ds. lykkedes det vort fynske Agitationsudvalg at knytte et nyt Led til Centralorganisationens Afdelingskæde.

Udvalgets nyvalgte, energiske Formand, Herr Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen, paapegede i et $1^1/_2$ Times Foredrag hvad Medhjælperorganisationen hidtil havde opnaaet og dens fremtidige, øgede Betydning for Standen. — De fremmødte Standsfæller fulgte det instruktive Foredrag med megen Opmærksomhed, og der indmeldte sig straks 20 Medlemmer i den Afdeling, man ensstemmig vedtog at oprette.

Som foreløbig Bestyrelse valgtes d'Hrr.: Kolonialmedhjælper Karl Dahl (Formand), Isenkrammedhj. Aage Kjeldsen-Christensen (Næstformand), Kontorist Carl Jensen (Kasserer) og Manufakturmedhj. Valdemar Petersen (Sekretær). Denne foreløbige Ledelse skal agitere for øget Tilslutning, indtil den konstituerende Generalforsamling kan afholdes.

Vi byder Assens-Afdelingen Velkommen!

Afdeling oprettet i Frederiksværk.

Fra Hillerød skrives til os:

Efter et godt forberedende Arbejde af tre Kolleger i Frederiksværk, d'Hrr. Victor A. Kallerup, Georg Christiansen og N. M. Nielsen, samt under Medvirkning af Medlem af det sjællandske Agitationsudvalg Chr. J. Hendil, Hillerød, blev der Søndag d. 4. Februar stiftet en ny Afdeling under Centralorganisation i Frederiksværk.

3 Medlemmer af Hillerød-Afdelingens Bestyrelse, d'Hrr. Krøyer, Loldrup og Aug. Andersen, var, trods Vinterkulde og Togstandsning, taget derop for at støtte vore Planer.

Saa godt som Byens samtlige Medhjælpere havde givet Møde paa Hotel „Arresø", hvor Formanden for Hillerød Afdeling, Emil Krøyer, talte om de Resultater, de organiserede Medhjælpere gennem Centralorganisationen alt havde opnaaet og om det Arbejde, der forestod, et Arbejde, som han indtrængende opfordrede Frederiksværks Medhjælpere til at deltage i.

Efter en kort Forhandling indmeldte samtlige mødte Medhjælpere sig i Centralorganisationen og stiftede en Afdeling for Frederiksværk.

Generalforsamling afholdtes umiddelbart derefter, og valgtes til Formand: Herr Victor A. Kallerup. Til Bestyrelse: Georg Christiansen, N. M. Nielsen, Bjerre og Frk. Elise Rasmussen. Revisorer: P. A. Petersen og Aage Jensen. Suppleanter: Danielsen og Frk. Nathalie Rasmussen. Mødet sluttede i den bedste Stemning, og Medhjælperne fra Hillerød — der paa Grund af Togstandsning maatte køre hjem ad Landevejen i en Kane — tog Afsked med Kollegerne fra Frederiksværk med de bedste Ønsker for den ny Afdeling.

— — —

Nordsjællands organiserede Medhjælpere hilser den ny Forening med Glæde. Forhaabentlig vil Frederikssund snart følge efter, og vi vil da have naaet et af vore stolte Maal:

En Afdeling under Centralorganisationen i samtlige nordsjællandske Købstæder. *Chr. J. H.*

Møde i Nykjøbing F.

Torsdag den 1. Febr. havde Afdelingen indbudt til Møde paa Jernbanehotellet med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler.

Herr J. udviklede i korte Træk Centralorganisationens Tilblivelse og hidtidige Arbejde samt fremtidige Opgaver og pointerede stærkt Nødvendigheden for Medhjælperne af at organisere sig, da

Udsigterne til at blive „selvstændige" stadig bliver ringere, idet Handelen i stedse højere Grad overgaar til Fællesdrift og Aktieselskaber.

Endvidere fremhævede Taleren, at C. O. absolut ikke er nogen politisk Organisation, som af mange Udenforstaaende antaget, men en slet og ret Fagorganisation, som staar udenfor al Døgnpolitik, og hvis Opgave det kun er at varetage Handels- og Kontormedhjælpernes Interesser.

Sluttelig opfordrede Herr J. de af de Tilstedeværende, som endnu stod udenfor C. O., til at indmelde sig under denne.

Det udmærkede Foredrag var ret godt besøgt og paahørtes af de Tilstedeværende med megen Interesse.

En Del Indmeldelser modtoges.

Mødet sluttede med et Leve for Taleren. *P. E. A.*

Kommunale Tilskud.

DET staar ganske sikkert de fleste klart, at det var til stor Skade for mange af vore Afdelinger, da Regeringen i Forbindelse med Sparekommissionen fratog Centralorganisationen det aarlige Tilskud til Afholdelse af handelsvidenskabelige Foredrag. Derved blev det for mange af vore smaa Afdelinger umuligt at skaffe deres Medlemmer enkelte, men gode og lærerige Foredrag.

Det Spørgsmaal vil vel nok nu rejse sig i mange Afdelingsledelser: „Hvorledes skal vi skaffe vore Medlemmer Erstatning for de Goder, de er bleven frataget med Statstilskudet?"

Spørgsmaalet kan vel besvares paa forskellig Vis, og Vejene, der kan anvises som førende til Maalet, vil formentlig være af forskellig Art. Her anvises en — ganske vist ikke ny for andre Organisationer — nemlig den, der gaar over „de kommunale Tilskud"

Som allerede nævnt er Tanken om kommunale Tilskud ikke ny, idet der i mange Byer fra Haandværkernes, Industriens og Arbejdernes Organisationer, er indgivet og af Byraadene bevilget Tilskud til Foredrag, som har almen Interesse for de paagældende Organisationers Medlemmer. Handelsstanden har her som paa saa mange andre Omraader været en Del tilbage. Aarsagen er vel i dette Tilfælde nærmest den, at vi har haft Stasstilskudet, men da dette, efter alle Solemærker at dømme, bliver borte, formener jeg, at vi, i Lighed med andre skatteydende Borgere andrager Byraadene om Støtte til handelsvidenskabelig Oplysning, — en Oplysning, vi med de Midler, der er stillede til vor Raadighed, og med Henblik paa vore øvrige Opgaver, ikke evner at skaffe vore Medlemmer.

Svendborg i Januar 1912. *C. Hansen-Møller.*

Rejseunderstøttelser.

MINISTERIET for Handel og Søfart har tilsendt os efterfølgende Bekendtgørelse vedrørende Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd:

Ved Finansloven for Finansaaret 1912—13 forventes bevilget et Beløb af 20,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser ved Ophold i Udlandet, særlig udenfor Europa.

Ansøgning om saadan Understøttelse, stilet til Ministeriet for Handel og Søfart, maa være Ministeriet i Hænde inden Udgangen af April Maaned d. A. Ansøgningen maa være ledsaget af et omhyggeligt udfyldt Skema, der erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Ministeriet.

For sent indkomne Andragender komme ikke i Betragtning.

Med Stipendiet, der ordentligvis kun tildeles en Ansøger een Gang, følger Forpligtelse til inden 1 Aars Forløb at fremsende Beretning til Ministeriet om de indvundne Erfaringer og Resultater.

Af Bevillingen vil der eventuelt kunne uddeles enkelte større Portioner til yngre Handelsmænd, der ved fremragende Dygtighed i tidligere Virksomhed lade formode, at de ved Ophold i Udlandet kan opnaa Resultater af vidtrækkende Betydning for det danske Erhvervsliv.

Ministeriet for Handel og Søfart, Februar 1912.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag den 11. Jan. afholdtes selskabelig Sammenkomst ved hvilken Sangforeningen „Arion" velvillig assisterede med et udsøgt Program. De udmærkede Præstationer lønnedes med stærkt Bifald og flere af Numrene maatte gives da capo. Ved et fælles Kaffebord bød Herr Carl Knudsen Velkommen og oplæste under Bifald en Skrivelse fra Hovedbestyrelsesmedlem Robert Petersen, der sluttede med et Leve for Afdelingen. Efter at Herr Carl Knudsen havde takket Sangerne fortsattes Dansen til Kl. 2.

Torsdag den 18. Jan. skulde Byraadsmedlem H. P. Christensen have indledet Diskussion om Kommunalpolitik, men blev forhindret og sendte i sidste Øjeblik Afbud. Aftenen blev dog meget interessant, idet vort gamle Medlem A. Lorentzen i et godt Foredrag skildrede den store Finansmand C. F. Tietgen og de Foretagender, der skabtes paa hans Initiativ.

Bestyrelsesmedlem Chr. Hansen sluttede Aftenen med at oplæse et Par morsomme Fortællinger.

Torsdag den 25. holdt Kursusleder Vessel Wettlesen et udmærket Foredrag om London og illustrerede med en Del Kort og Billeder. Efter Foredraget gav V. W. nogle gemytlige Historier til Bedste; alt lønnedes med stærke Haandklap.

Søndag den 3. Marts afholdes det aarlige Karneval, hvortil stor Tilslutning forventes. *Engelbert Petersen.*

Hillerød. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling den 19. Jan. paa Hotel Lejdersdorff.

Medlemmerne, der var mødt talrigt, valgte S. Ørvad til Dirigent.

Formanden, Emil Krøger, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Han omtalte Afdelingens Deltagelse i det nordsjællandske Sommerstævne, og gjorde Rede for Foreningens Stilling til Isenkræmmer Steglichs Overfald paa Organisationsretten, som vi havde besvaret med en Protest i Byens samtlige Blade. Hr. Steglichs Attentat havde imidlertid ikke forhindret, at vi i det sidste halve Aar var gaaet fremad i Medlemstal!

Sluttelig omtalte han de to afholdte Dilettantforestillinger, der ikke havde givet det ønskede Overskud.

Om det sidste Punkt udspandt der sig en livlig Diskussion.

W. Larsen og Chr. J. Hendil fraraadede stærkt, at Foreningen oftere lod afholde Dilettantforestillinger, da Risikoen var for stor og Udbyttet næsten aldrig svarede til det Arbejde, der blev udfoldet, hvorimod E. Krøyer og Loldrup udtalte en modsat Opfattelse.

Kassereren, Chr. J. Hendil, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 614,15.

Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand genvalgtes Emil Krøger. Til Bestyrelse: Loldrup, Aug. Andersen, E. E. Jensen, C. Olesen, Hendil og Frk. S. Andersen. Suppleanter J. Langballe og Frk. Mehr. Revisor Chr. Kofoed.

Der førtes til Slut en Del Diskussion om Lokalespørgsmaalet, hvorefter Generalforsamlingen, der var præget af en udmærket Stemning, afsluttedes med et Par Timers fornøjeligt Samvær og en Svingom. *Chr. J. H.*

Kolding. Onsdag den 17. Jan. afholdtes Medlemsmøde paa „Kronborg", hvor Herr Handelsskoleforstander J. Thau holdt et udmærket Foredrag om vore Handelsskoler; gennemgik Handelsskolens Historie og paaviste, hvorledes Undervisningen foregik i de forskellige Handelsskoler. Indlederen sluttede med at beklage den begrænsede Tid, de unge Medhjælpere havde til at udvide deres Kundskaber.

Medlemsmøde afholdtes den 24. Jan. Begrundet paa en indbudt Indleders Udebliven, diskuterede man forskellige Foreningsanliggender.

Paa Medlemsmødet den 31. Januar underholdt P. Møller-Jensen Medlemmerne med Oplæsning at forskellige jyske Fortællinger. Et Forslag fra Formanden om et skænke Kr. 10,00 til Børnebespisningen her i Byen fik Medlemmernes Tilslutning. *Sch.*

Kjøbenhavn. Onsdagen den 24. Januar havde vi saa Fornøjelsen at høre Herr N. C. Nielsen, Kolding, der i et kraftigt Foredrag stillede os Ansigt til Ansigt med det alvorlige Maal, vi har sat os, og først og fremmest understregede det nødvendige i, at vi hver som én føler os som et levende Led i den Forening, vi tilhører, og ikke overlader til nogle enkelte at varetage dens Interesser og sørge for dens Trivsel. — Foredraget hilstes med stærke Haandklap, og disse gentoges, da Herr Nielsen, efter at Diskussionen — som førtes mellem Indlederen og Herrerne Alsøe, Karlsen, Hansen, Hammer, Søren Møller og Weber — var sluttet, oplæste nogle Smaating i jysk Mundart.

Lemvig. Tirsdag den 23. Januar afholdtes den halvaarlige Generalforsamling i Foreningens Lokale paa Warmdahls Hotel. Formanden aflagde en „kortfattet" Beretning om det første Halvaar af Foreningens Levetid. Han beklagede, at Fremgangen ikke havde været særlig stor under den til midlertidig Funktion valgte Bestyrelse, hvorfor han henstillede til dem, der nu vilde blive stillet i Spidsen for Afdelingen, at de ved ihærdigt Arbejde maatte søge at udnytte de store Muligheder, der uden Tvivl laa aabne for Foreningen, naar Hjerne stillede sig ved Hjerne for gnistrende at bryde gennem den tidligere Sløjhed.

Man gik derefter over til Valget af ny Formand og Bestyrelse. Til Formand valgtes Klitgaard Lund med stor Majoritet, og den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af: Fr. Dalgaard, Chr. Andersen, A. Chr. Pedersen og Dahl-Nielsen. Til Suppleanter valgtes C. Jensen og Kommis Larsen, der ligeledes overtager Revisionsarbejdet. Efter en længere og temmelig varm Diskussion, der endog fortsattes ved det fælles Kaffebord, hævedes Generalforsamlingen.

Paa Bestyrelsesmødet den 24. Januar konstituerede Bestyrelsen sig med Fr. Dalgaard som Kasserer og Dahl-Nielsen som Næstformand og Sekretær. *D.-N.*

Nykøbing F. Tirsdag den 16. Januar afholdtes ordinær Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab for hvilket gaves Decharge. — Da der af den gamle Bestyrelse kun var to Medlemmer tilbage paa Grund af Udmeldelse og Bortrejse, og Generalforsamlingen ikke var stærkt besøgt, enedes man om at danne en foreløbig Bestyrelse, som kom til at bestaa af den tidligere Formand Chr. Hansen og Kassereren Deleuran samt af de Herrer Aage Salomon, E. Hansen og P. Rasmussen.

Under Eventuelt drøftedes Muligheden af at afholde et offentligt Agitationsmøde i en nær Fremtid med en af Talerne fra Centralorganisationen, for derved at vække Interesse for Afdelingen. *Sekretæren.*

Afdelingens ugentlige Mødeaften er Fredag Kl. 9 paa „Industribygningen". Medlemmerne anmodes indtrængende om at give Møde disse Aftener, da dette vil styrke Bestyrelsen meget i Arbejdet.

Nykøbing S. Afdelingen foranstaltede Søndag den 4. ds. Dilettantforestilling paa Hotel „Phønix". Der opførtes Lindemanns: „I Mørke" og Hostrups: „Den Tredje". — Tilskuerne, der udgjorde henved 250 Mennesker, hilste Dilettanterne med stærkt Bifald. Efter Forestillingen fulgte et Bal med Kotillons. Tilslutningen til dette var ligeledes stor.

Da Udgifterne ved Festen var temmelig store, blandt andet ved Engagement af udenbys Musik, blev Overskudet ikke særligt stort.

Aftenen var særdeles vellykket! *Axel Jensen.*

Skive. Onsdag den 31. Jan. underholdt Herr Sjørup-Nielsen Afdelingens Medlemmer med humoristisk Oplæsning og lagde her sine udmærkede Evner i den Retning for Dagen.

Mødet var velbesøgt og der herskede en god og kammeratlig Stemning. Saaledes burde alle vore Møder være.

Onsdag den 21. Februar afholdes en lille selskabelig Sammenkomst med Aftenunderholdning. Efter Aftenunderholdningen vil der blive Lejlighed til en lille Svingom. Alle Medlemmerne bedes tegne sig paa Listen. Adgang 50 Øre pro Persona. Damer har gratis Adgang. *H. Christensen.*

Svendborg. Afdelingen afholdt den 24. Januar Medlemsmøde paa Wandals Hotel: Vor Kollega Herr Lagerchef Johannes Hansen holdt et Foredrag om Foreningens Start, Trivsel og Fremtidsudsigter.

I et udmærket klart Foredrag skitserede Herr Johannes Hansen de Kampe, som Foreningen har kæmpet, forinden vi naaede til det, vi nu er.

Taleren lønnedes med stærkt Bifald.

Onsdagen den 31. Januar afholdt Afdelingen Medlemsmøde med Foredrag af Herr Repræsentant Johannes Olsen, med Emnet: „En Rejse i Rhinegnene". I et udmærket, vel tilrettelagt Foredrag, skildrede Herr Olsen sine Oplevelser i Rhinegnene.

Et bragende Bifald lønnede Foredragsholderen da han sluttede. *S. O.*

Vejle. Ved Medlemsmødet den 17. Januar indledede Herr Axel Juhl om Emnet: „Er Strejke berettiget?" Emnet syntes at fange Interesse blandt Medlemmerne, og gav Anledning til en meget livlig Diskussion.

Onsdag den 24. Januar havde Medlemmerne en overmaade fornøjelig Aften med humoristisk Oplæsning i varierende Mundart af Herr Lærer Basse, der velvilligst havde stillet sig til Disposition. — Oplæsningen høstede fortjent Bifald.

Den 31. Januar holdt Herr Havneingeniør Petersen Foredrag, ledsaget af Lysbilleder. Emne; „Et Besøg i Berlin og Omegn".

Herr P. omtalte kort Berlins Oprindelse og geografiske Beliggenhed, samt den store og hurtige Udvikling, der havde bragt Byen frem til den nuværende Verdensstad, samt fremviste derefter Kort over Byens Udstrækning, og paapegede de forskellige Seværdigheders Beliggenhed, hvilke senere fremførtes enkeltvis i nogle udmærkede Lysbilleder.

Den ret talrige Forsamling kvitterede ved langvarigt Bifald for det livlige og interessante Foredrag.

Søndag den 4. Februar afholdt Foreningen Bal i Haandværkerforeningens Sal med meget stor Tilslutning. Der var arrangeret Fælles-Kaffebord, hvor det gik livligt med Taler og Sang. — En Sang, — „Til Damernes Skaal", — forfattet af Herr Bogholder L. Christensen gjorde megen Lykke. *M. Rasmussen.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

En Isenkræmmermedhjælper, først i Tyverne, kan til 1. April faa Plads i en større østjysk By. Nærmere ved Henvendelse til Hovedkontoret.

I en nordjysk Købstad er der til 1. April en Plads ledig for en ung Manufakturmedhjælper, 19—20 Aar, der har Kendskab til Vinduesdekoration. Gage 1,000 à 1,100 Kr. Hovedkontoret anviser.

1. eller 15. Marts bliver Plads ledig i en By i det sydlige Jylland for en Urtekræmmermedhjælper, 21– 22 Aar, der er kendt med almindeligt enkelt Bogholderi; Begyndelsesgage ca. 35 Kr., fri Station. Hovedkontoret giver nærmere Oplysning.

Plads søges

af Ekspeditrice, ca. 20 Aar, der hidtil har været beskæftiget i Manufaktur- og Isenkrambrancherne, og

af Kolonialmedhjælper, ca. 19 Aar. Tiltrædelse: 1. Marts 1912. Meddelelse angaaende ledige Pladser, der kan antages at egne sig for Ovennævnte, bedes tilsendt *H. Christensen,* Skive.

Den sorte Tavle.

Nr. 3960. Aage Gjedde, hos H. Schrøder, er slettet af Afdelingen paa Grund af Restance.

Holstebro, den 3. Febr. 1912.

Wito Knudsen, p. T. Kasserer.

Medlem af Esbjerg Afd., 201, Sophus Kaiser, tidligere Aarhus, er slettet for Restance.

Esbjerg, den 17. Jan. 1912. *J. Christiansen,* p. T. Kasserer.

Følgende Medlemmer af den direkte Afdeling er slettet paa Grund af Restance: 2017, Julius Eli Thomsen, Viborg. 2084, Einar M. Jessen, Nørager. 3093, O. Lauritzen, Ringsted. 3393, Alexander Rasmussen, tidligere Maribo. 3717, A. G. Gade, Hadsund. 3954, Isenkræmmermedhjælper Carl Otto Gall, Ringkøbing. 4070, Niels Nielsen, Stege.

Hovedkontoret i Januar 1912. *Jens Johansen,*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1912. 12te Aargang.

„KJØBENHAVNERI".

HELLER ikke vi skal gaa Ram forbi!

Den Kendsgærning, at geografiske Forhold og historiske Sammentræf har placeret Femtedelen af vort lille Lands Indbyggere paa nogle faa Kvadratkilometer og derved skabt en By, der nu med Føje kan betegnes som Storstad, vil altid sætte Spor i et lille Statssamfund som det danske og udløse sig i den Skinsyge, der ulmer bag, snart sagt, hvert eneste nogenlunde gennemgribende politisk eller økonomisk Anliggende, der beskæftiger vort Folk. — I manges Bevidsthed er det som Landet er uden et samlende Midtpunkt, fordi Kjøbenhavn ude paa Østgrænsen delvis koncentrerede Industrien og i Særdeleshed drog til sig Handelen, og saaledes blev en By med et vist kosmopolitisk Anstrøg og en Folkekolorit umiskendelig forskellig fra det øvrige Lands. Og med vore 3 Millioner kan vi fornuftigvis kun præstere én virkelig Storby, de øvrige Byer — Aarhus med sine seksti Tusind inklusive — bliver, i europæisk Forstand, kun Smaabyer. — Lad dette end være baade beklageligt og betænkeligt, det er imidlertid et uomgængeligt Faktum, som ikke lader sig lamentere bort.

Paa Baggrund af dette Forhold — eller Misforhold — med sine Interessemodsætninger mellem Hovedstaden og det øvrige Land fremgik „Kjøbenhavneriet". Et Slagord, der fik Borgerret paa Rigsdagen som i Foreningslivet, i det praktiske Liv saavel som i Litteraturen, og nu synes det paa én Gang som ejheller vor Centralorganisation skal gaa Ram forbi. —

Var det end kjøbenhavnske Medhjælpere, der for snart 15 Aar siden første Gang lod Organisationsluren gjalde, blev det dog sejge og udholdende Jyder, der dannede Fylkingens Kærne. Og saaledes er det den Dag i Dag. Aarsagerne kan være mangeartede, og andre end vi har høstet smertelige Erfaringer af Bestræbelserne for at faa Organisationsbevægelsen til at slaa igennem blandt Storbyernes Medhjælpere; og naar det synes at vække et vist provinsielt Mishag, at Centralorganisationen aarligt har ydet de kjøbenhavnske Afdelinger nogle Hundrede Kroners Agitationstilskud, skal det ikke glemmes, at dette er for intet at regne mod de økonomiske og andre Ofre, vore ældre, udenlandske Broderorganisationer har ydet og endnu hyppigt yder til Agitationen i de europæiske Storstæder. — Mens den engelske Medhjælperunion spænder sit Afdelingsnet udover de forenede Kongeriger, gaar de kun langsomt fremad for vore Venner i den vældige Metropolis, hvis uhyre Forretningskube omslutter Medhjælpere i hundredtusindvis, — og det trods overordentlige økonomiske Ofre og mange dygtige Mænds forenede Anstrængelser. Der er visse Lighedspunkter mellem engelsk og dansk Medhjælperbevægelse. Englands „Medhjælper-Jyder" er Walliserne; de er fremfor alle Kærnetropperne, og de Tusinder Pounds, Hovedstadsagitationen slugte, havde ikke mindst sit Udspring i wallisiske Shillings. Men Cardiff-Medhjælperen kny'r ikke; han ved, at det Hele til syvende og sidst ikke er en Penny værd, dersom hans londonske Standsfæller ikke er vundne for Sagen. Og hinsides Kanalen er Forholdet endnu mere grelt, saavist som Paris er Medhjælperbevægelsens Arne og Aktionsbasis, og Hovedstadens Prioritetsstilling overhovedet allerede for Sekler siden er gaaet over i den provincielle Bevidsthed — et Forhold, der i høj Grad præger fransk Medhjælperbevægelse. I Tyskland betegner Leipzig, Berlin, Hamburg ligesaa mange Organisations-Retninger, til hvis Forbundsbygninger Rigets Medhjælperskarer fra Etsch til Ejderen bar Sten, ligesom Agitationen i Rigshovedstaden ikke blot har krævet talrige Reichsmark, men tillige mangen hamburgsk Thaler.

Hvad vore udenlandske Standsfæller saaledes længst har erkendt som uomgængeligt, kan en eller anden hjemlig Kollega finde urimeligt, fordi man ganske overser, at en faglig Vækkelse af Provinsens Medhjælpere, medens den kjøbenhavnske Medhjælperstand forbliver social indifferent, simpelthen er en forrykt Idé, — en Opgave, ikke værd at ofre en Times ærligt Arbejde.

Gennem 15 lange Aar har skiftende Medhjælperhold ofret Titusinder Timers Arbejde for at slaa til Lyd for Organisationstanken, og gennem Maaneder udfoldes der nu af en lille, trofast Skare et Arbejde, hvoraf de

fleste — deriblandt ogsaa større — Afdelinger kan drage følgeværdig Lære. Kjøbenhavnerne har mobiliseret alt, ved Gang efter anden at paakalde Standsbevidstheden droges stedse flere ind i det aktive Arbejde, Kontingentets nuværende Maximalgrænse er forlængst naaet, og hver Dag er for dem, der drager Byrden, en Arbejdsdag for Organisationens Formaal. Det skorter hverken paa Idéer eller Maal, men desto mere paa den klingende Mønt, foruden hvilken selv de bedste Tanker ofte maa dø.

Langt det overvejende Antal af Landets Medhjælpere maa henføres til Kjøbenhavn og et uhyre Virkefelt byder sig her til for vor Organisation, men endnu i Dag efter snart 15 Aars talløse Møder, Debatter, Avisartikler, Agitationsbrochurer, Flyvesedler, Opraab osv. vil der findes Hundreder af Medhjælpere, der endnu ikke aner Centralorganisationens Eksistents. Sligt lyder utroligt i Provinsianeres Øren, men er dog en Kendsgærning, betegnende de uanede Hindringer, det møder at faa Hold i det uensartede, sammensatte og mangfoldige Fænomen: Kjøbenhavns Handels- og Kontormedhjælpere. Og tilmed er Spillet ulige, for saa vidt som den lille, snare Pusling giver sig i Kast med Indolencens tusindhovede Trold, og naar det betænkes, at en regelret Kamp mod Utysket kræver Tusinder, hvor der kun raades over Hundreder af Kroner.

Derfor afhænger vor Organisations dyreste Interesser i mangt og meget af Kjøbenhavnernes Udholdenhed og Uforfærdethed, af deres Trofasthed mod vor Sag og den Overbevisningens Styrke, de lægger ind i Striden for dens Fremgang. Og den uforsagte Skare, der ukuede af Nederlag og bitre Skuffelser, ufortrødent fortsætter Kampen, overtydede om en Gang at hilse en Organisationens gryende Dag — disse Standsfæller turde billigvis fritages for en aaben udtalt, malplaceret og tendentiøs Despekt.

Men iøvrigt kommer Fortrydelsen noget post festum. Thi den beskedne Bevilling, Hovedbestyrelsen nylig ydede de kjøbenhavnske Afdelinger, har skiftende Centralledelser — og med væsentlig større Beløb — regelmæssig stillet til Disposition for den kjøbenhavnske Agitation. Og omend det kjøbenhavnske Element stedse har været det provinsielle underlegent i vor Hovedledelse, er disse Tilskud — saa vidt erindres — altid givne med Ensstemmighed i Erkendelse af, at Centralorganisationens sejrrige Fremmarch ikke gaar udenom, men gennem Kjøbenhavn.

Det synes, som om en pludselig aarvaagen Kritik maaler Sag og Personer med andre Maal end de forhen gængse. Sagen i sig selv er lødig og god, vejet paa Prøvelsernes Guldvægt, og Personerne, der er Sagens Mænd, maa nu som før rede for sig. Alt sligt har dog ingen Nød! Men det baader vor Organisation intet og yder kun Medhjælperbevægelsen ussel Tjeneste at fremkalde unaturlige Interessemodsætninger under „Kjøbenhavneriet"s Parole, og er saavist slet valgt Lejlighed at begynde Pindehuggeriet netop som vi for Alvor forbereder os paa at forlade vor organisatoriske Husflidsperiode og naa frem til det Kræfternes Sammenspil, hvori Farce-Præludiet for „Provinsmedhjælpernes Centralorganisation" uigenkaldelig forstummer.

Fra en Boghandlermedhjælper.

Efterfølgende bemærkelsesværdige Indlæg, vedrørende Boghandlermedhjælperforeningens Stilling til vor Centralorganisation, hidrører fra en af „B. M. F.s" bedste Mænd, „Medhjælperen"s Redaktør, Herr E. P. Wraae".

Herr Redaktør!

MAA jeg — som den fremmede Fugl jeg er — bede om Plads i Deres Blad for nogle faa Bemærkninger i Anledning af Herr Mich. Nielsens Artikel „Til Boghandlermedhjælperne" i D. H. K. M. T.'s Nytaarsnummer.

Desværre kommer jeg lidt post festum med Svaret, idet jeg først for et Par Dage siden har faaet Bladet i Hænde, men da Spørgsmaalet i længere Tid har været, og formodentlig nogen Tid endnu vil være aktuelt, kommer jeg næppe for sent.

Herr Mich. Nielsen er en gæv Mand, der ikke lægger Fingrene imellem, og jeg er ikke fri for hemmeligt at beundre den frejdige Ubarmhjærtighed, hvormed han tager sine Kolleger, Boghandlermedhjælperne, under Behandling. Anledningen er en lille Agitations-Pjece, B. M. F. i Efteraaret sendte ud som et Led i sine Bestræbelser for at samle alle Boghandlermedhjælpere under deres faglige Organisation. De Anskuelser, der finder deres Udtryk i denne Pjece — til hvis Forfatter jeg har et indgaaende Kendskab — føler jeg mig kaldet til at forsvare, ihvorvel jeg herved tilsyneladende kommer til at befinde mig i noget af en Dobbeltstilling.

Sagen er nemlig den: Jeg er næsten enig med Herr Nielsen. Der er blot den Forskel, at han har foretrukket at stille sig udenfor sin Stands Organisation, medens jeg har ment det rigtigst at være indenfor. Jeg mener at høre hjemme der, idet jeg gaar ud fra, at man bedre tjener den Kreds man tilhører, ved at være i den, end ved at være udenfor.

Boghandlermedhjælperne er en lille Fraktion af Landets Handelsmedhjælpere, og naar der i Pjecen tales om Fagets Særstilling, er dette rent historisk. Vel er Boghandelens Princip ikke det samme som for den øvrige Handelsstands Vedkommende, men denne Omstændighed, som jeg nedenfor skal komme tilbage til, vilde i mine Øjne ikke være til Hinder for et Samarbejde med Centralorganisationen. Dette bør dog i hvert Fald forme sig saaledes, at Boghandlermedhjælpernes Organisation stiller sig samlet under C. O.

For at dette kan ske, saaledes at begge Parter er tjent med Samarbejdet, maa man gaa gradvis til Værks. Betydningen af Organisation i snævrere Forstand, indenfor det enkelte Fag, maa først indpodes Medlemmerne. Er denne gaaet op for dem — og derpaa arbejdes ihærdigt i „B. M. F." — vil Overgangen til Sammenholdet i videre Forstand være lettere. Vi maa „Evolutionens Vej". Har Boghandlermedhjælperen faaet Øjnene op for Organisationens Betydning for deres egen Kreds, vil det ikke falde dem vanskeligt at stille sig sammen med Landets øvrige Medhjælpere i Kampen for bedre Vilkaar. Ingen véd vel for Resten bedre end Centralorganisationens egne Folk i hvor høj Grad man maa væbne sig med Taalmodighed, for at faa Samling paa den underordnede Handelsstands brogede Flok.

Jeg er uenig med Herr Nielsen paa et andet Punkt. Som Bog-

handlermedhjælper maa han vide, at Boghandlerforeningen ikke kan sammenstilles med en almindelig Principalforening, idet den gennem hele sin 75-aarige Levetid har fastsat de Rammer indenfor hvilke Boghandelen virker. Boghandel er en Art Monopol, som dens Hovedorganisation har Magten til at hævde og som den hævder ud fra de Standpunkter, der er den tjenlige. Naar disse Standpunkter kolliderer med Medhjælpernes Interesser, der i enkelte Tilfælde netop gaar ud paa at pille ved Monopolet, vil man forstaa, at Kampen er ulige. Herr Nielsen har derfor ikke ganske Ret, naar han kalder de Udtryk i Pjecen vage, der forklarer, hvorfor de faglige Resultater ikke er saa betydelige som ønskeligt.

Men her hører min Uenighed med Herr Nielsen op, jeg mener som han, at Boghandlermedhjælperen har Interesser fælles med andre Handelsmedhjælpere, og at disse altsaa ogsaa kan plejes i Fællesskab. Jeg tror ogsaa, at B. M. F. før eller senere vil finde sin Plads indenfor C. O., men jeg vil erindre om, at begge Organisationer endnu maa anses for at være paa et Begyndelsesstadium. Tænk et Øjeblik paa, hvor mange Handels- og Kontormedhjælpere, der endnu ikke er organiserede. Jeg vil endvidere hævde, at B. M. F. i fagorganisatorisk Retning har udrettet mere end de fleste af dens sideordnede Brancheforeninger, og at den altsaa — selv om der er langt igen — er paa Vej mod det store Fællesmaal, Centralorganisationen har sat sig: At samle alle danske Handels- og Kontormedhjælpere i én Organisation.

Herr Mich. Nielsen er Pionér blandt Boghandlermedhjælperne for denne Tanke, jeg anmoder ham herved om at træde ind i B. M. F. og anvende sine gode agitatoriske Evner dér, fremfor at fyre løs ude fra. C. O.'s Vejle-Afdeling kunde jo derfor godt beholde sin Formand.

Med Tak for Optagelsen! *E. P. Wraae.*

Fyrværkerisalg og Organisationsret.

MANDAG den 22. Januar afholdt Købmændenes Forening i Hillerød, „Handelsforeningen", ordinær Generalforsamling.

For en Gangs Skyld var denne Dag imødeset med ikke ringe Interesse og Spænding, ikke alene indenfor Købmændenes Kreds — men ogsaa blandt Medhjælperne.

Der var i Byen forefaldet en Tildragelse, der havde sat Købmændenes Sind i stærk Bevægelse. Handelsforeningens Bestyrelse havde ved sin Formand, Isenkræmmer Steglich, henvendt sig til Politiet for at bede dette tage kraftigere Forholdsregler mod Afbrænding af Fyrværkerisager. Dette havde fremkaldt en stærk Misstemning blandt de Købmænd, der forhandler denne Nytaarsvare, de lokale Blade indeholdt flere stærke Angreb paa Bestyrelsen og navnlig paa Herr Steglich, mod hvem Oppositionens Fører, Købmand Chr. Jul. Brun, affyrede den ene Salve efter den anden.

Der var i Byen forefaldet en anden Tildragelse, der i Særdeleshed havde bidt sig fast i Medhjælpernes Bevidsthed. En ung Isenkram-Medhjælper, der stod som Medlem af vor Organisation, havde af sin Principal faaet Valget mellem at udmelde sig af vor Forening eller at forlade sin Plads. Han valgte det sidste og maatte forlade Byen. Der var blandt Byens Medhjælpere ingen Tvivl om, at det ikke i første Række var Medhjælperens Chef, der havde Æren af denne Bedrift; der var ingen Tvivl om, hvem der stod bag.

Vor Afdelings Bestyrelse fremkom med en Protest i de lokale Blade og sigtede aabenlyst Herr Steglich — Formanden for Købmændenes Organisation — for at have foranlediget dette Overgreb. Herr Steglich svarede os ikke — en Tavshed, der jo forøvrigt siger mere end tilstrækkeligt.

Kun det ene af Byens Blade fandt Anledning til at omtale Sagen, de to andre af Byens Aviser havde ikke Sans for at beskæftige sig med den Slags Smaating, men der var jo alligevel nogle af Byens Medhjælpere, der tænkte som saa: Byens Købmænd, der selv er organiserede, kan selvfølgelig ikke billige, at deres Forenings Formand benytter sig af den Slags Midler, for at tvinge en Medhjælper ud af sin Organisation, — Herr Steglich maa nu være færdig som Formand for Foreningen, Generalforsamlingen vil selvfølgelig ikke kunne genvælge ham. — —

Generalforsamlingen fandt Sted.

Der var faldet Ro over Sindene. Købmand Brun holdt en skikkelig Tale om Fyrværkerisalget. Forsamlingen vedtog — et Tillidsvotum til Bestyrelsen, Herr Steglich genvalgtes og Mødet sluttede i Fred og Harmoni med en Skaal for „den loyale Opposition". Herr Købmand Brun besvarede Skaalen, hans Krudtbeholdning var aabenbart, trods alle Genvordigheder, alligevel bleven udsolgt. Kampen, der var indledet med et helt Bombardement af Kanonslag, sluttede nu som en sagte Hvislen af en vaad Skruptudse.

Herr Steglich havde sejret.

Byens Medhjælpere læste Dagen derefter Referatet af Mødet, læste om Hs. Maj. Steglichs loyale Opposition; de læste det to Gange, men fandt intet om Herr Steglichs Bedrift overfor Medhjælperen.

Dette Spørgsmaal var simpelthen ikke med et Ord — blevet behandlet paa Købmændenes Generalforsamling!

Selv om nu Medhjælperne fuldt ud kan overse den store samfundsmæssige Betydning det kan have, at Salget af „Skruptudser" og „Kinesere" ikke bliver hæmmet, og godt kan forstaa, at denne Sag derfor ganske naturlig tog Hovedparten af Interessen fangen, saa er det dog for en jævnt begavet Medhjælper lidt svært at fatte, at Herr Steglichs stolte Bedrift efter Købmændenes Opfattelse end ikke er et Ord værd.

Det, at en flink ung Mand, der arbejder til sin Chefs fulde Tilfredshed, brutalt bliver kastet ud af sin Stilling og af sit Arbejde, fordi han ikke vil lade en Herr Steglich bestemme, hvilken Forening han skal være Medlem af — det turde dog maaske ogsaa have lidt Interesse.

Medhjælperen har vanskeligt ved at forstaa Hillerød Handelsforening her, men Forstaaelsen kommer jo nok og saa bliver han en Erfaring rigere. Jeg tror da, at den indvundne Erfaring vil give sig det rette Udtryk. Herr Steglich vil faa at se, at den Indignation hans hensynsløse Brutalitet har vakt blandt Medhjælperne, vil vise sig at være af en anden Beskaffenhed end den, der gav sig Udtryk i Fyrværkerisagen. Det vil ikke være en opblussende Stemning, der futter af som et Fyrværkeri af Raketter og derefter sporløst forsvinder, det vil være en Indignation, der langsomt men sikkert, Dag for Dag, giver sig Udslag i praktisk Handling — i Arbejdet for ubrydeligt Sammenhold og i Udvikling af vor Organisation.

Den Dag vil da komme, da Herr Steglich og Ligesindede bliver nødt til at ændre deres Opfattelse af Forholdet mellem Medhjælper og Principal.

Dette Forhold, der i Herr Steglichs Øjne rettelig bør bestaa i hoven Hensynsløshed paa den ene Side og slavisk Underdanighed paa den anden, dette Forhold bliver de Herrer forhaabentlig snart nødsaget til at optage til en ny Bedømmelse. Vor Organisation arbejder paa at opretholde et godt Forhold mellem Medhjælper og Principal, men et Forhold der hviler paa et Grundlag af gensidig Agtelse og Respekt — ikke alene for Principalens, men ogsaa for Medhjælperens naturlige Rettigheder.

Om denne Opfattelse af Forholdet skal vinde Sejr beror paa Medhjælperne selv.

Vi kan haabe paa Principalernes Retfærdighedssans — og blive skuffet.

Vi kan tro paa den offentlige Menings Indflydelse — og blive svigtet.

Men lærer vi at stole paa os selv og vore egne Kræfter, da vil de organiserede Medhjælpere snart tælle saa mange Tusinder, at vor Røst nok skal blive hørt.

En Slyngelstreg mod en Medhjælper vil maaske da vække ligesaa stor Opmærksomhed som Spørgsmaalet om Salg af nogle „Kinesere". *Chr. J. Hendil.*

Fra Agitationen.

Afdeling oprettet i Varde.

Indtil afvigte Sommer har den jyske Vestkyst været et af Centralorganisationens svageste Punkter. I Løbet af ca. et Aars Tid er der nu groet fire Afdelinger op derovre: Lemvig, Ribe, Skjern og nu Varde. Sidstnævnte By rummede for Aar tilbage en god Afdeling, der da lededes af en af Centralorganisationens mest begavede og intelligente Mænd, Fuldmægtig C. H. W. Hasselriis.

Men som Aarene gik og nævnte Kollega søgte andre Himmelstrøg, saa gik det tilbage med Varde Afdeling til den omsider helt døde hen, med Undtagelse af nogle faa direkte Medlemmer, der stadig fulgte vor Bevægelse.

I Efteraaret kom der imidlertid en ung Kollega til Byen, og han fik den gode Idè: Nu skal vi have Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen stiftet paa ny, — og paa denne Mands, Herr Johs. Hahnemanns Initiativ blev Søndag den 18. Februar indvarslet til Møde i „Haandværkerforeningen".

Mødet var af Hahnemann samt nogle andre interesserede, direkte Medlemmer udmærket planlagt, og Forretningerne var gennemagiterede saaledes, at der var kommen til Stede ca. 65 Medhjælpere, — Mænd og Kvinder — der med stor Interesse paahørte det Indledningsforedrag, som N. C. Nielsen-Kolding holdt om Organisationens Arbejde, og den Appel han i indtrængende Ord rettede til Varde Medhjælperne om at indtræde i Rækkerne.

Formanden for „Hermes" i Esbjerg, Herr A. Madsen, der ogsaa var til Stede, gav nogle Oplysninger om hvilke lokale Opgaver, der kunde være at løse, og anbefalede ligeledes Oprettelsen af en Afdeling. Der førtes i øvrigt ingen Diskussion, men det vedtoges at oprette „det forsømte" og der indmeldte sig straks 42 Medlemmer, deriblandt ca. 15 Damer.

Til Formand valgtes med stor Majoritet Herr Johs. Hahnemann, og den øvrige Bestyrelse 3 Herrer og 1 Dame blev Kolleger, der fra andre Afdelinger havde godt Kendskab til Foreningsarbejdet.

Ved Mødets Slutning udbragte den nyvalgte Formand et stærkt besvaret „Leve for Varde-Afdelingen". *X.*

Agitationsmøde i Nakskov.

Fredag den 2. Februar afholdt Nakskov Afdeling offentligt Agitationsmøde paa Hotel „Harmonien", hvortil var mødt ca. 60—70 Mennesker, deraf kun — 1 Dame.

Formanden, Herr A. Asmussen, bød Velkommen og gav Ordet til Aftenens Taler, Herr Forretningsfører Jens Johansen, der begyndte med at paavise, at Udviklingen, Stordriften, havde medført, at vor Stand ikke længere turde slaa sig til Taals med at danne „Halen" af Middelstanden, eller som hidtil overlade Ordningen af Fagets Arbejdsforhold til Tilfældighederne, og det blev derfor stadig mere og mere nødvendigt at staa samlede i stærke Organisationer, for overhovedet at kunne faa faglige Krav respekterede.

Taleren skildrede Centralorganisationens Arbejde og Resultater hidtil, og trak i store Træk Linierne op for dens Virksomhed i den nærmeste Fremtid. Navnlig omtalte han Spørgsmaalene „Bedre og bestemte Lønninger" og „Kortere Arbejdstid", ligesom han nærmere omtalte Arbejdsløshedskassen og de øvrige Institutioner under Centralorganisationen.

Sluttelig opfordrede Taleren de tilstedeværende Medhjælpere til at indmelde sig i Organisationen.

Deretter fik Formanden for den lokale Handels- og Kontoristforening, Herr Cramer, Ordet, og takkede for de givne Oplysninger. Han skulde gerne medvirke til, at der paa hans Forenings Generalforsamling fremkom Forslag om Sammenslutning med vor Afdeling, med Centralorganisationens Program som Enhedsmærke.

I en kort Bemærkning understregede Herr Jens Johansen, hvad han ogsaa havde berørt i sit Foredrag, det meningsløse og ukollegiale i at danne og opretholde de lokale Foreninger, der hvilede paa selskabelige Formaal.

Mødet sluttedes derefter med Hurraraab for Organisationen.

Z.

Mod § 6.

Lovforslaget mod uhæderlig Konkurrence, der skylder Detaillistorganisationerne sin Fremkomst, er Forhandlingsemne ved en Række Møder, Detaillisterne lader afholde for at vække den Stemning i Standsfællers Kreds, der kan føre Forslaget frelst over de Skær, som aabenbare eller dulgte Modstandere haaber vil bringe det til at strande.

Kjøbenhavns Detailhandlerforening afholdt den 20. Februar et af de første af disse offentlige Møder med „Detailhandlerbladet"s Redaktør, Herr Sigv. Andersen, som Indleder. Foredraget artede sig ingenlunde som Tilslutning til Lovforslaget, men indeholdt derimod en Række stærke Udfald og en skarp Kritik af den i Sandhed umulige „Tilgiftsparagraf" — § 14.

Mødet havde fundet stor Tilslutning og navnlig var et stort Antal Medhjælpere — utvivlsomt Halvdelen af Forsamlingen — fremmødte. — I den efter Foredraget følgende Diskussion deltog fra Centralorganisationens Side Herr Vilh. Hansen, der vendte sig mod den berygtede § 6, omhandlende det 3-aarige Strafansvar for Meddelelse om „Forretningshemmeligheder", og skarpt kritiserede Paragraffens Tendens og Betragtningsmaaden, som havde affødt den. Tal. fremhævede de uomgængelige Overgreb og Tvistemaal, denne drakoniske Bestemmelse maatte afstedkomme og protesterede mod, at en ensidig sammensat Kommission afgav en Indstilling, som i sin Konsekvens truer Tusinders Velfærd. Sluttelig drog H. Paralleller med Udlandets Lovgivning paa nævnte Omraade og paapegede, at det danske Lovforslag er enestaaende medhjælperfjendtligt. Tal. udtalte sluttelig Ønsket om, at det maatte lykkes Detaillisterne at værge deres Interesser gennem formaalstjenlige Lovbestemmelser, men de burde erindre, at Vejen til dette Maal aldrig maa gaa over en unødig social Uretfærdighed. — Disse Udtalelser modtoges med stærkt Bifald, og Foreningens Formand, Hr. Materialist Carl Christensen, erklærede, at Centralorg. i dette Spørgsmaal utvivlsomt kunde regne med Detaillistorganisationernes Bistand. Mødet sluttede med Vedtagelse af en Resolution, der — med nogle Ændringer — udtaler Tilslutning til Forslaget. — Vore Standsfæller i Forsamlingen undlod at stemme.

Agitationsmøde i Slagelse.

Vor Afdeling i Slagelse havde den 15. Februar arrangeret et offentligt Medhjælpermøde, der talte ca. 40 Deltagere, — et væsentlig ringere Resultat end paaregnet. — For denne Forsamling holdt Herr Forretningsfører Jens Johansen et instruktivt Foredrag om Centralorganisationens Formaal og Virksomhed, idet J. især dvælede ved de Fordele, som Organisationen saavel i social Henseende som ogsaa i almindelig praktiske Anliggender ydede Medhjælperne.

Mødet, der lededes af Afdelingsformanden, Herr Hovman-Andersen, resulterede ikke i en Debat, omend adskillige uorganiserede Standsfæller deltog, og disse gentagende opfordredes til at indmelde sig. Det agitatoriske Moment skete Fyldest, forsaavidt

som Afdelingen modtog en enkelt Indmeldelse paa Mødeaftenen — men flere Indmeldelser er rigtignok fulgte i de efterfølgende Dage.

Medhjælperbevægelsen paa Fyn.

II.

HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGEN for Svendborg og Omegn stiftedes allerede i Aaret 1901. Daværende Kolleger, hvoraf en stor Del nu ere bosiddende som selvstændige Forretningsdrivende i Byen, tog energisk fat, og bragte ret hurtigt Medlemsantallet betydeligt i Vejret, men det viste sig snart, at den lidt forcerede Start, ikke var absolut heldbringende.

Der skal nu en Gang en vis Opdragelse af det enkelte Individ til, for at modne det til ret at forstaa Betydningen af den faglige Organisation.

Den Opfattelse af Sammenslutningens Idé, som er vakt, blot ved én Aftens Samvær, formaar ikke altid at bære sin Mand frelst og vel over en misforstaaet Egoisme. Ikke ude fra, — men inde fra — skal Forstaaelsen komme. Og heldigvis, den Slægt, der nu rykker frem, har saa at sige indsuget Sammenslutningens Idé med Modermælken. Det blev da ejheller det Hold af Svendborg-Kolleger, der skulde bære vor Sag frem over „det døde Punkt". Eftersom Tiden gik, svandt Medlemsantallet ind, og de som blev tilbage, foretrak at staa som direkte Medlemmer af Landsforeningen.

Saa skete det en smuk Foraarsdag i 1907, at daværende Kolleger samledes til Møde, og efter moden Forhandling samledes de egentlige Grundlæggere af den Afdeling, der nu staar som en Pryd for de Svendborg Medhjælpere — et værdigt Led i Byens faglige og oplysende Foreninger.

„Gennem Kamp til Sejr" er Løsenet, hvorunder Afdelingen arbejder; gamle Fordomme skal brydes, vore Modstandere maa overbevises om, at „det vi vil", kun er at erhverve os almindelige Menneskerettigheder, samle Standen til fælles Virke for fælles Opgaver og ruste os i den Kamp for Tilværelsen, der stedse bliver bitrere.

Dette Arbejde kræver vel Taalmodighed, men da vor Sag i sig selv er i nøje Kontakt med Udviklingen, evner den at opildne sin Mand, saa man af et godt Hjerte kæmper blandt de forreste i Rækkerne.

Den første Sten paa vor Vej var Handelsforeningens mærkelige Beslutning om, at ingen maatte beskæftige organiserede Medhjælpere, — en Vedtagelse, der dog senere er annulleret.

Næste Sammenstød gjaldt vort Andragende til Byraadet om Lærlingevedtægten

Byraadet fandt det nemlig formaalstjenligt at ophøje Handelsforeningerne til Over-Byraad, og indhentede saaledes først disses Udtalelse om Forslagets Betimelighed. Da Svaret lød benægtende afviste Byraadet vort Andragende, idet man for dog at demonstrere sin Forstaaelse for Tidens Krav vedtog Vedtægten for Børnearbejdet.

Under Vedtægts-Behandlingen i Byraadet var det forøvrigt, at en af vore argeste Modstandere, Kgl. Agent Emil Petersen, fik Lejlighed til at give Medhjælperne et Spark gennem den famøse Udtalelse: „Jeg bruger mine Medhjælpere som jeg vil," — som om det drejede sig om et dødt Værktøj. Samtidig paastod P., at det var ikke nødvendigt, at de unge Mennesker fik fri — en Time — tidligere om Aftenen til Forberedelse for Handelsskolen; „thi den Time vil de saamænd kun benytte til Svir og Drik paa Beværtningen".

Selvfølgelig anholdt vi i Dagspressen disse Udtalelser og misbilligede, at en Borger, der var overdraget et offentligt Tillidshverv, misbrugte dette paa denne Vis.

Handelsforeningernes Stilling til vort Reformkrav, affødte en skarp Avispolemik, og da Pennene omsider blev lagt til Side, viste det sig, at vi fra alle Hold indenfor Medhjælpernes Kreds fik en hidtil ukendt Tilgang af Medlemmer.

Da 7-Lukningen afvigte Aar blev aktuel, viste Principalerne betydelig mere Resignation end forhen. Inden lang Tid var hengaaet kunde vi proklamere 7-Lukningen gennemført næsten overalt i Svendborg, men Kollegialitetsfølelsen blandt de Handlende bristede desværre, idet nogle enkelte brød ud, og holdt aabent til sædvanlig Tid, saaledes at Sagen led Skibbrud.

Atter i denne Sag viste det sig, at vi havde vore Kolleger paa vor Side, og Resultatet af vort Arbejde blev i alt Fald en forøget Tilslutning til vore Rækker.

Henunder Jul rejste vi vort Krav til Principalerne om Butikkernes Lukning Juleaftens-Dag. Vor Henvendelse til Handels- og Detailhandlerforeningerne blev modtaget med den største Imødekommenhed og Sympati, og Resultatet af vort Arbejde blev, at alle Medlemmer af de nævnte Organisationer holdt Forretningerne lukkede Juleaftensdag.

Har vort Arbejde indenfor Afdelingen saaledes været helliget de anførte Reformkrav, har vi derfor ikke glemt det indre Foreningsliv. Ugentlige Diskussionsmøder over faglige Emner er programmæssigt bleven gennemført. Foredragsaftener med fremmede Talere er blevne afholdte, og Medhjælperne har i stadig stigende Tal benyttet deres Fritid til at være sammen med maalbevidste Kolleger, til fælles Drøftelse af Standens mangeartede Interesser.

Det nye Aar 1912 begynder for Svendborg Afdeling som det gamle udrandt; atter fører vi en Sag frem til Byraadet. Denne Gang gælder det, om hvorvidt vort Oplysningsarbejde skal opnaa officiel Anerkendelse gennem et mindre kommunalt Tilskud til Afholdelse af handelsvidenskabelige Foredrag. — Herom i en senere Artikel. *H. Schouboe-Olsen.*

Agitationstilskud.

SOM sædvanlig læste jeg Referatet fra sidste Hovedbestyrelsesmøde med Interesse, men denne vaktes betydeligt, da jeg saa, at de kjøbenhavnske Afdelinger atter har faaet et Tilskud af Hovedkassen til fortsat Agitation.

Jeg vil gennem disse faa Linier spørge den ærede Hovedbestyrelse: „Hvad er Meningen?"

Er det Meningen, at vi Jyder og Øboere, der repræsentere langt det største Flertal af Centralorganisationens Medlemmer, stadig skulle finde os i, at Hovedbestyrelsen, med en Rundhaandethed, der er en bedre Sag værdig, bortødsler en stor Del af vort Organisationskontingent til den kjøbenhavnske Agitation, samtidig med, at den af Princip stadig afslaar ethvert Andragende om Tilskud i samme Øjemed fra Provinserne! Thi saafremt det er Meningen, saa kunne vi Provinsianere vel nok med en vis Ret forlange at faa Valuta for vore Penge, d. v. s., forlange at se et virkeligt Resultat i Form af Medlemsforøgelse indenfor de kjøbenhavnske Afdelinger; men dette have vi ikke set endnu.

Er det Meningen, at vi Provinsianere stadig skulle finde os i at blive negligerede fremfor Kjøbenhavnerne, der i denne Retning ved Hovedbestyrelsens Forkærlighed Gang paa Gang ere i Stand til at berige sig paa vor Bekostning.

Er det Meningen — da siger jeg: „Stop!" Stop op, medens det er Tid, det gaar ikke. —

Nej, lær de Herrer Kjøbenhavnere, som vi, herude i Provinsen, at udføre et godt tilrettelagt personligt Arbejde for Organisationen,

og lad dem ikke komme og fortælle os, at vi Provinsianere ikke kende til, hvad det vil sige at drive Agitation i Kjøbenhavn; thi det er ikke værre der end herude i de mange smaa Provinser, hvor de enkelte Medlemmer og Afdelinger mange Gange ved personlige Ofre maa søge at hverve Proselyter for vor fælles Sag, endskønt disse Medlemmer eller Afdelinger efter Forholdstal have lige saa megen, ja større, Ret til Tilskud end Kjøbenhavnerne.

Jeg kan ikke forstaa, at Hovedbestyrelsen kan gaa med til Gang paa Gang at give Kjøbenhavnerne disse Tilskud uden at gøre dette med den Motivering, at den vil se et virkeligt Resultat for Pengene; thi et saadant, der er værd at tale om i Forhold til de Summer, de anvende, foreligger ikke endnu. *C. J.*

Vort Svar paa foranstaaende er givet i Spidsartiklen „Kjøbenhavneri". *Red.*

Fra Udmarken.

I „D. H. K. M. T." Nr. 1 har Herr N. C. Nielsen-Kolding fremstillet til offentlig Beskuelse og Medlidenhed en Kollega i Limfjordsbyen Løgstør.

Grunden til Herr N. C. N.'s Optræden er, at den, der skriver dette, ikke øjeblikkelig vil indtræde i Centralorganisationen.

Maa jeg faa Frihed og Lov i den Anledning at meddele følgende: For det første er jeg ikke udlært, og kan saaledes ikke blive aktivt Medlem af Organisationen, og dernæst staar det mig i Øjeblikket ikke rigtig klart, hvorvidt Organisationen vil evne at bringe nævneværdig Gavn.

Endelig maa jeg i høj Grad misbillige de gengivne Udtalelser til Herr N. C. N., thi de er baade urigtige, unøjagtige og i højeste Grad misvisende. Min mer eller mindre Tilfredshed er ingen Sovepude. Intet er mig fjernere end at sove mig gennem Livet. Jeg ønsker, at den størst mulige sociale Forstaaelse og Samfølelse maa vokse og trives, men tillige — og i ikke mindre Grad — at der maa herske en virkelig fordomsfri Betragtningsmaade saavel overfor Ikke-Medlemmer som Medlemmer af Organisationen.

Herr N. C. N. maa have sin Opfattelse og virke for den naar og hvor som helst; men Herr N. skal ikke hæfte Kættermærket paa dem, der afviger fra hans Opfattelse. Endvidere vil jeg erindre dem, der optræder som Referenter, om at referere rigtig.

+.

Redaktionen har tilsendt mig ovenstaaende i Korrekturaftryk, og jeg skal til den unge Mand i Løgstør, der føler sig brøstholden, tillade mig at bemærke:

Naar man kæmper for en Sag — i dette Tilfælde Organisationen — som man tror er en god Sag, og man faar refereret en saadan Udtalelse; ja saa tager man til Orde derimod, fordi Udtalelsen gaar stik imod ens eget Synspunkt.

Jeg har behandlet denne Udtalelse med almindelig journalistisk Hensyntagen til Modparten, idet jeg ikke har nævnet Navn, og naar den anonyme unge Mand skriver, at hans Udtalelser er unøjagtigt og misvisende refereret, kunde det dog være interessant at faa oplyst, hvad han har svaret de paagældende Agitatorer.

Det glæder mig, at jeg maa have Lov til at have min egen Opfattelse og virke for den. Jeg siger Tak derfor! Saa frisindet er jeg virkelig ogsaa overfor mine Medmennesker.

Herr + skriver, at han ønsker, „at den sociale Forstaaelse og Samfølelse maa vokse og trives." Men saa forstaar jeg skam ikke at han udebliver fra et offentligt Møde i hans By, hvor en saa vigtig Sag som hans egen Stands Forhold og Udviklingsmuligheder behandles. — Thi Folk med social Forstaaelse og Samfølelse, de hører netop hjemme i Centralorganisationens Lejr, og dér venter jeg ogsaa inden ret længe at træffe +.

Naar dette sker, saa har min Appel til „Udmarksfolkene" da ikke været ganske omsonst. *N. C. Nielsen*, Kolding.

7-Lukning!

I vort kjøbenhavnske Maanedsskrift „Appellen" har en af vore kendte Standsfæller Herr N. Kristensen skrevet efterfølgende Artikel, der imidlertid har Bud langt udenfor de kjøbenhavnske Afdelingers Omraade:

Paa vor Vej fremad mod den effektive Begrænsning af Arbejdstiden, som skal stille Medhjælperne lige med andre Samfundsborgere, har vi kun kunnet betragte 8-Lukningen som en Station, og denne vil vi nu til at forlade for at vinde frem til den næste.

Den frivillige 8-Lukning, man havde før Loven kom, var en Frugt af vor Hovedorganisations og vore Afdelingers Arbejde, skabt af os selv overalt i Landet trods Modstand og Vrangvilje fra en stor Del af vore Principalers Side, men sluttelig dog ophøjet til Lov ogsaa efter deres Ønske; dette rigtignok ikke af Interesse for en lovfæstet Begrænsning af Personalets Arbejdstid; ingenlunde! Nej, hvad man ønskede og ogsaa opnaaede, var dels det naturlige, at Byernes Handlende fik Landsby-Konkurrenterne stillet lige med sig i Lukningstid, og dels det alt andet end naturlige, at man fik Adgang til uforstyrret Handel et Kvarter efter det lovbefalede Lukke-Klokkeslet.

Men som det Fremskridt, 8-Lukningen trods alt dog var, byder Resultatet os en kraftig Opfordring til at fortsætte vort Fremstød, og idet vi kun stoler og kun tør stole paa egne Kræfter, sætter vi 7-Lukningen op som vort Maal, og skal nu forskaffe os de Midler og de Vaaben, der hurtigst og sikrest fører os frem til det.

Vort første maa være en nøje Overvejelse af, hvilken Vej, vi skal følge, at vi ikke risikerer at ende i en Sækkegade med Kræfterne spildte og Tiden ødet.

En flygtig Betragtning kunde sige os, at den Fremgangsmaade, der i sin Tid skabte en frivillig delvis 8-Lukning, nemlig en vedholdende Agitation blandt de Handlende, ogsaa burde følges nu; men tager man de praktiske Forretningsforhold nærmere i Betragtning, vil man hurtigt naa til en anden Erkendelse.

Det Publikum, der har mest Interesse af, at Butikkerne er tilgængelige om Aftenen, er Arbejderne; for dem gjaldt det og gælder endnu, at de sætter Pris paa at kunne gøre Indkøb efter deres Arbejdes Ophør Kl. 5—6, men medens en 8-Lukning ikke vilde virke forstyrrende heri og altsaa kunne skabes ene ved Forhandling med Principalerne, tør man ikke nu ved et 7-Lukningsspørgsmaal lukke Øjnene for, at dette i højere Grad berører Forholdet til Publikum.

Vil vi derfor naa et Resultat i denne Sag — og det vil vi jo — maa vi denne Gang bryde med den sidst benyttede Taktik: Forhandlingen med Principalerne.

Deres mulige, men ikke sandsynlige Villighed til at lukke Kl. 7 kan være god nok, men er os ikke nyttig, saalænge der er et Publikum, der vil købe efter Kl. 7; thi saa længe bliver der — al god Villie tll Trods — dog ingen Lukning.

Nej! Sagen rummer kun én Faktor, som vi skal vinde for os, nemlig Publikum, og den Dag, vi har dette med os, faar vi ogsaa 7-Lukningen.

Her er det, Kræfterne maa øves og Ofrene bringes; er Vanskelighederne store, er de vel dog kun til for at overvindes.

Sagen er i første Række Butiksmedhjælpernes, men saavist som en tidligere Lukning af Butikkerne altid influerer paa Kontorers og Lageres Lukningstid, er den ogsaa disses Medhjælperes; — og saavist som den ikke er et Gode, vi vil erhverve for vore Medlemmer og forholde de udenforstaaende Kolleger, maa vi nu med fuld Ret stille disse det Spørgsmaal: Er De med os som gode Kolleger eller mod os med Sløvhedens og det daarlige Kammeratskabs Stempel paa Dem? Spørgsmaalet maa vi stille dem naar som helst og hvor som helst Lejlighed gives.

Vor 7-Lukningssag har nu og gennem de kommende Maaneder tvende Sider, den ene fordrende vore udenforstaaende Kollegers Tilslutning til os, den anden et godt Resultat til den kommende Sommer.

Men stor, som Sagen er, bringes den ikke til Løsning uden rig Tilslutning udefra, den, Medlemmerne maa

forskaffe os snarest, medens Udvalget forbereder selve Sagen.

Og lad der da nu blive Røre i kjøbenhavnske Medhjælperkredse om dette Spørgsmaal! *N. Kristensen.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Generalforsamling afholdes Torsdag den 21. Marts Kl. 8½. Dagsorden vil blive tilstillet Medlemmerne.
Engelbert Petersen.

Esbjerg. Tirsdag den 20. Februar afholdtes Aftenunderholdning i Foreningens Lokaler, med Oplæsning af Lærerne de Herrer Bænke og Fleischer, der oplæstes „Fader og Søn" af Gustav Esmann. Den udmærkede Oplæsning lønnedes med stærkt Bifald af de tilstedeværende Medlemmer; og Aftenen sluttede med et Par Timers Musik og Sang.

Søndag den 3. Marts Aften Kl. 6½ afholder Foreningen sin aarlige Stiftelsesfest med Fællesspisning og Bal paa Hotel „Royal". Talrig Tilslutning forventes. *Th. O.*

Frederikshavn. Stiftelsesfesten Søndag den 4. Februar blev en Sammenkomst som Deltagerne sent vil glemme. Saa godt som alle Medlemmerne deltog og Hjørring var repræsenteret ved de Herrer Hein, Ipsen, Christensen og Møller.

Ved Fællesspisningen, hvor Afdelingens sympatetiske Formand, Herr A. Østergaard præsiderede, blev der holdt en Række Taler, blandt andet af Herr Fuldmægtig Nielsen for Centralorganisationen og af Herr A. Ipsen, Hjørring, der — ved sine alvorlige, manende Ord — lagde os paa Sinde, at vi ej alene var stævnede til Fest for Festens Skyld, men ogsaa for at mindes og opfyldes af den Sag, der samlede os her som andre Steder i Landet — Ord, der sikkert fandt Genklang i Deltagernes Sind.

Vor kendte og skattede Kollega, Kontorist Chr. Olsen, havde i Dagens Anledning forfattet to Sange, der vekslede med Skæmt og Alvor. De gjorde overvældende Lykke.

Et i Særdeleshed vel udført Billede af Deltagerne faas ved Henvendelse til Kassereren, Kommis M. Sørensen. (1 Kr. pr. Stk., Postkort 25 Øre).

Afdelingen kan i forløbne Maaned notere en Tilgang af 28 nye Medlemmer, hvoraf dog nogle Lærlinge. Agitationsudvalget fortjener vor bedste Tak, — ikke alene for det store Arbejde, der her er nedlagt, men ogsaa fordi det hermed har fastslaaet, at en Medhjælperforening særdeles godt kan trives her i Byen.

Torsdag den 15. Februar indledede Herr A. Østergaard om Emnet: „Vanskeligheden for unge Medhjælpere", — et Emne, som efter den paafølgende livlige Diskussion at dømme, var af stor Interesse.

Torsdagen den 7. Marts vil Afdelingens Næstformand, Herr H. Christensen indlede om Emnet: „En organiseret Medhjælpers Synspunkt". Mød alle.

Torsdagen den 14. Marts afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabets Fremlæggelse. 3. Valg af 2 Medlemmer til Bestyrelsen i Stedet for de Herrer Jens P. Jensen og Chr. Olsen som afgaa efter Tur. 4. Valg af 2 Suppleanter. 5. Valg af Revisor med Suppleant. 6. Beretning fra Agitationsudvalget. 7. Valg af Festudvalg. 8. Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest den 10. Marts.
M. Sørensen.

Hjørring. Tirsdag den 20. Februar havde Foreningen arrangeret en Foredragsaften m. v. for Medlemmer med Damer og andre interesserede. Herr Redaktionssekretær C. Mikkelsen, som med vanlig elskværdig Imødekommenhed havde lovet at ofre Foreningen denne Aften, foredrog med Livlighed og Lune Episoder og Eventyr fra sin Rejse i Syden. Herr M. tog os straks med paa Turen her hjemme fra og førte os hurtigt igennem en Del af Tyskland over Berlin og Schweitz ned til Italien, som var Rejsens Maal. Her dvælede Foredragsholderen med os en Tid og lod os besøge de gamle skønne Byer, om hvilke han fortalte alt herligt og seværdigt, og med stor Livlighed skildrede Folkelivet dér. Adskillige Selvoplevelser og Eventyr derfra gjorde megen Lykke blandt Ledsagerne. Ja, det var skønt dernede i Italien og det var med et dybt Suk, at mangen Kræmmersjæl, efter ca. halvanden Times Fraværelse, atter fandt sig selv her hjemme i Hjørring. — Vi siger Herr M. Tak for Foredraget, og næste Gang han velvilligst assisterer, bør Salen være fyldt til sidste Plads. — Efter Foredraget var der et Par Timers almindelig Selskabelighed.
H.

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Lokalet paa Palæet Onsdag den 13. Marts Kl. 8½ Aften.
Dagsordenen tilstilles Medlemmerne paa anden Maade.
Bestyrelsen.

Afdelingens Aftenunderholdning med Bal samt fælles Kaffebord og Frokost var i alle Maader vellykket, hvad ikke mindst skyldes Medhjælper-Sangbogen. *S. V.*

Kjøbenhavn. Sidste Onsdag i Januar havde cand. polyt. Gunnar Gregersen velvilligst stillet sig til Disposition for Foreningen. Direktøren holdt et fængslende og rigt nuanceret Foredrag om „Kæmpeindustrien", navnlig illustreret med Eksempler fra Tysklands store Farvefabrikker og den Kruppske Kæmpevirksomhed i Essen. Tilhørerne stiftede i den flygtige Stund — blandt andet ogsaa ved Hjælp af særdeles gode Lysbilleder — Bekendtskab med højtudviklede Produktionsprocesser, moderne Fabrikker, Opfindelser i deres Barndom, Fabrikkernes forskellige Politik overfor deres Arbejdere og øvrige Personale, herunder Bolig-, Skole-, ja endog selskabelige Forhold, og herudover meget mere endnu, som sikkert vil staa længe i Tilhørernes Erindring og utvivlsomt være adskillige af disse til Værdi i Livets daglige og praktiske Forhold.

Den første Onsdag i Februar talte Herr Overretssagfører Ejnar Hansen, Centralorganisationens juridiske Konsulent, om retslige Forhold. Efter Overretssagførerens Foredrag rettede de Herrer Prokurist Poulsen og Jens Johansen en kraftig Appel til Medlemmerne om at arbejde for en stærk Medhjælperorganisation, for blandt andet derved ogsaa at faa Haand i Hanke med Handels- og Kontormedhjælpernes retslige Stilling.

Søndagen den 11. Februar afholdtes en særdeles godt besøgt Festlighed, hvor man havde Lejlighed mod et ringe Vederlag at høre noget saa udsøgt som Skuespiller Jacob Texiere fortælle H. C. Andersenske Æventyr. Stærkt Bifald høstede ogsaa Fru Anna Asmundsen for sine Viseforedrag.

Onsdagen d. 14. Februar havde Medlemmerne Lejlighed til at høre Formanden for Kolonialmedhjælperne, Herr S. Andresen, fremsætte sit Syn paa Solidaritetsprincippet som en speciel Foreteelse i vore Dage, og saavel Andresen som senere Fuldmægtig Chr. Karlsen manede i stærke Ord til ubrødeligt Sammenhold og opfordrede hvert enkelt Medlem til at betragte det som en Pligt mindst at bringe èt nyt Medlem hver Maaned. — Lad dette i hvert Fald være et Maal, som vi sætter en Stolthed i at præstere!

Husk, at der afholdes Møde hver eneste Uge!
Johanne Andersen.

Kolding. Ordinært Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 7. Febr. Frøken Anne M. Carlsen, Fredericia, holdt et udmærket Foredrag om Digteren I. P. Jacobsen, og omtalte dennes Liv og udmærkede Arbejde samt sluttede med at oplæse et Brudstykke af Digterens Værker.

Afdelingens 6-aarige Stiftelsesfest afholdtes den 11. Februar paa „Højskolehjemmet". Saavel uden- som indenbys Deltagere var mødt i stort Tal. Kl. 6½ samledes man i Selskabslokalerne for straks efter at gaa til Bords, hvor en livlig Stemning raadede og hvor adskillige Taler holdtes for saavel Afdelingen som Centralorganisationen og dennes ledende Mænd. Et Par Sange, der var skrevet i Dagens Anledning, blev afsunget og høstede meget Bifald. Derefter afsluttede man med et stilfuldt og livligt Bal.
Sch.

Lemvig. At Afdelingen maatte foretage noget ud over det dagligdags, var der Enighed om. Længe gærede Planen — et halvt Aar vel — mange Gange var den debatteret, saa det hele var ved at faa et Skær af Banalitet, før man endelig kom saa vidt, at en af Foreningens Barndomsdrømme blev Virkelighed.

Som Jyder, ja endog Vestjyder, havde man selvfølgelig først og fremmest tænkt paa Jeppe Aakjær — ikke en af de sædvanlige „Aakjæraftener", som nu hvert andet Menneske i Kongeriget har haft „Fornøjelsen" at overvære, nej, til Digteren selv var det, man stillede Forhaabninger, og saa kom Aftenen ende-

lig, da Aakjær paa sit uforfalskede, vestjydske Sprog gav Liv til Skikkelserne i „Naar Bønder elsker —."

Alt i alt tror vi at kunne sige, de fleste tilstedeværende var enige om Aftenens Sukces — derfor talte i det mindste det kraftige Bifald, hvormed man lønnede Digteren, men Skade var det, at den smukke Sal paa Warmdahls Hotel ikke var fyldt til sidste Plads. Afdelingens Medlemmer burde i det mindste have mødt, og man maa vel haabe paa en Vending til det bedre næste Gang og ved Foreningens sædvanlige Møder.

At der var Bal, eller som man mere familiært kalder det, „en Svingom" efter Oplæsningen, er en Selvfølge, om ikke for andet, saa for at komme i den rette Stemning til at goutere „Naar Bønder elsker —", og til den lyse Morgen (skønt Solen kommer sent) svang den Svend sin Pigelil til Toner af „Valdhorn og Violin". *D.-N.*

Randers. Stiftelsesfesten, der afholdtes Søndag den 4. Februar i Haandværker- og Industriforeningen blev særdeles vellykket. Dilettantkomedien gjorde særlig Lykke og Latter og Bifald lød i det uendelige fra et stort Publikum. Den animerede Stemning holdt sig hele Aftenen, særlig ved Kaffebordet, hvor der holdtes flere Taler, saavel for Afdelingen som for Centralorg., og Jublen naaede sit højeste under Afsyngelsen af en Sang forfattet i Dagens Anledning af en af Foreningens Medlemmer. Flere udenbys Medlemmer havde fulgt Indbydelsen til at deltage i Festen.

Efter Kaffebordet begyndte Ballet der varede til Kl. 4. I det Hele en vellykket Stiftelsesfest, der, trods de store Udgifter, gav et pænt Overskud. *Sekretæren.*

Samsø. I Anledning af den tidligere Formand, Herr Einar Rasmussens Bortrejse, afholdtes Lørdag den 21. Januar Fællesspisning og Bal paa Flinchs Hotel, Tranebjerg. Alle Medlemmerne havde givet Møde. Formanden, Herr Chr. Larsen, bød Velkommen og rettede en Tak til den afgaaede Formand for hans gode Arbejde for Foreningen, for hvilken R. takkede med et Leve for Afdelingen. Der var endnu flere, der fandt Lejlighed til at sige et Ord, blandt andet taltes der for Damerne og deres Skaal blev drukket. Fællesspisningen forløb ret livligt og der herskede en god Stemning. Kl. 12 overraskedes Selskabet med en Kotillion, der bestod af et smukt Luftskib, fremstillet af Herr Einar Rasmussen og skænket Foreningen som en sidste Tak. — Kl. 4 sluttedes og man tog fornøjede hjem, alle enige om at have tilbragt en behagelig Aften sammen. *M. Christiansen.*

Skive. Onsdag den 24. Januar holdt Herr Lærer Larsen et meget interessant og belærende Foredrag om Handelens Udvikling fra Oldtiden indtil Korstogenes og Hansaens Tid. — Taleren paaviste, hvorledes man ved at studere Handelens Historie kunde følge Kulturudviklingen og de forskellige Folkeslags Levesæt.

Taleren beklagede meget, at Staten var saa karrig overfor Handelsstanden, at det derved vanskeliggjordes Medhjælperne at vinde Indsigt i den Art handelsvidenskabelige Spørgsmaal.

Mødet var desværre daarligt besøgt, hvilket var meget beklageligt, da en stor Del af vore Medlemmer kun har ringe Kendskab til det omhandlede Emne.

Onsdag den 14. Februar holdt Byraadsmedlem Herr Lærer Kjems et livligt og meget agitatorisk virkende Foredrag over Emnet: „Gensidig Hjælp". Taleren viste ved forskellige træffende Eksempler, hentede saavel fra Dyrenes som fra Menneskenes Verden, hvorledes Grundprincippet i al Fremgang er gensidig Hjælp eller Organisation. Ordet: „Enkelt Mand er stærk, men han bliver dog den svageste" viser sig at være rigtig gennem alle Tider. Foredraget var temmelig daarligt besøgt, hvilket er meget beklageligt, da det havde Bud til de af vore Medlemmer, vi aldrig ser ved Møderne.

Jeg kan ikke undlade at anke over, at vi saa godt som aldrig ser vore ærede ældre Medlemmer ved vore Møder, og henstilles det derfor til de Herrer at give Møde en Gang imellem.

H. Christensen.

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 6. Marts Aften Kl. 8¼ pr. paa Hotel Phønix med følgende Dagsorden! Punkt 1. Valg af en Dirigent. 2. Formanden aflægger Beretning om Foreningens Virksomhed. 3. Det reviderede Regnskab fremlægges af Kassereren. 4. Formanden aflægger Beretning for Agitationsudvalget. 5. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for P. Christensen og H. Sørensen, som afgaar efter Tur. 6. Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen. 7. Valg af 2 Revisorer. 8. Valg af et nyt Agitationsudvalg. 9. Forslag fra Bestyrelsen om Afholdelse af et Medhjælperstævne ved Skive. 10. 7-Lukningen. 11. Eventuelt. Alle saavel ældre som yngre Medlemmer bedes give Møde for i Fællesskab at drøfte Foreningens Ve og Vel.

P. B. V. *H. Christensen.* Formand

Svendborg. Afdelingen afholdt Medlemsmøde Onsdag den 7. Februar 1912 i sine Lokaler paa Wandahls Hotel.

Aftenens Indleder var Herr Isenkrammedhjælper Willumsen, som tog sit Udgangspunkt i Spørgsmaalet: „Hvad er Grunden til Medhjælpernes trykkede Stilling".

Herr Willumsen gik dybt ind i sit Emne, som nu og da greelt belyste enkelte Handelsmedhjælperes daglige Levesæt, og særlig haardt ramtes de uorganiserede Medhjælpere af Talerens skarpe Kritik. — I den paafølgende Diskussion deltog Herr C. Hansen-Møller, Johannes Hansen og H. Schouboe-Olsen; sidstnævnte drog en Sammenligning mellem Medhjælperen fra 90erne og vore Dages Standsfæller. Herr Johannes Hansen følte sig foranlediget til at fremhæve Manufaktur-Medhjælperne som en dygtigere, mere købmandsmæssig og intelligent Stand end andre Branchers Medhjælpere, dog troede han, at Isenkræmmerne saa noget nær kunne komme op paa Siden af førstnævnte.

Herr Schouboe-Olsen tog nu Ordet og udtalte sin Forbavselse over Johannes Hansens Stands-Stolthed, som han syntes var særdeles ilde anbragt. Et Overblik over de forskellige ledende Stillinger, saavel i Handel som i Industri, viste jo tilstrækkeligt, at det netop var den i blandet, større Købmandshandel, uddannede Mand, som indtog de større Stillinger her til Lands.

Emnet, som var ganske særlig egnet til Diskussion, havde samlet en talrig Forsamling.

Medlemsmøde med en lille Aftenunderholdning afholdtes Onsdag den 14. Februar i Foreningens Lokaler paa Wandahls Hotel. Herr Redaktionssekretær Orloff fortalte nogle Smaa-Historier og optraadte i forskellige morsomme Situationer. Efter Oplæsningen en lille Svingom.

Afdelingen afholder sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Onsdag den 6. Marts Aften Kl. 8¾ paa Wandahls Hotel med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning af Formanden. 3. Kassererens Beretning. 4. Valg af Bestyrelse. 5. Valg af Revisor. 6. Valg af Suppleant. 7. Forslag om Kontingentets Forhøjelse. 8. Eventuelt.

Alle Medlemmer bør i egen Interesse møde denne Aften, da Dagsordenen er meget vigtig! *S. O.*

Medlemsmøde afholdtes den 21. Februar paa Wandahls Hotel.

Aftenens Indleder var Herr Redaktør P. Andersen, som talte om „Arbejderbevægelsens Barndomsdage".

Taleren gennemgik i et refererende, klart og tydeligt Foredrag Arbejdernes Kamp gennem Aarene og konkluderede til Slut sin Tale i en kritiserende Omtale af Handels- og Kontormedhjælperstandens passive Holdning i Organisationsspørgsmaal. Herr A. mente endvidere, at Udviklingen vilde gaa i Retning af, at vor Organisation sluttede sig til Arbejderorganisationerne. — I Diskussionen deltog Herr H. Schouboe-Olsen, som ganske kort skitserede den Taktik, som Centralorganisationen følte sig forpligtet til at føre, og tilbageviste med Styrke Herr A.'s Ønske om, at vi burde slutte os til Arbejdernes Fagforeninger. Tal. hævdede, at det „neutrale" stadig burde være vort Samlingsmærke, i modsat Fald var det hans Overbevisning, at vor Bevægelse vilde stagnere for lange Tider.

Herr C. Hansen-Møller skitserede i korte Træk den Taktik, han ønskede C. O. skulde anvende — Standpunkter i Modstrid med de af Sch. O fremsatte.

Redaktør A. replicerede til Schouboe-Olsen og Hansen-Møller og lagde sidstnævnte paa Sinde, at man for Standens Samlings Skyld ikke burde fare for stærkt og radikalt frem. (Hør! Hør!).

Mødet sluttede herefter med Afsyngelsen af et Par Medhjælper-Sange. *„Scholse."*

Sidste Nyt!

Afdeling er oprettet i **Frederikssund** ved et Medhjælpermøde den 27de Februar.

Nærmere i næste Nummer.

Afleveret til Posten den 29. Februar.

Udg. af Centralorganisat. – Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. – JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1912. 12te Aargang.

KONTROL!

TIL enhver større Virksomhed — og i Særdeleshed til en saadan, der forvalter Andenmands Penge — maa man stille absolut Krav om en pinlig gennemført Nøjagtighed, saavel regnskabsmæssig set, som i Administrationen i Almindelighed. Den offentlige Mening kræver i vor Tid Kontrol og Sikkerhedsforanstaltninger i saa vid Udstrækning som muligt, selv hvor man staar overfor gamle grundmurede Institutioner, hvis Soliditet man naturligvis ikke drager i Tvivl.

De Synspunkter der saaledes gøres gældende overalt, i Forretnings- som i Foreningsverdenen, der udløser sig i Kravet: „Kontrol, Kontrol"!, rækker ogsaa ind i vore Kredse og i vor Organisation. Og det er meget naturligt. Vi er nu ude over Begrebet „Husflidsorganisation", har paataget os økonomiske Forpligtelser overfor vore Medlemmer, og indkasserer ganske artige Summer mellem Aar og Dag, man tør derfor ikke anlægge de samme Betragtninger over vor Administration nu som for 10 Aar siden, og det er saare forstaaeligt, at der forlanges mere Kontrol, mere Sikkerhed nu end i hine Dage, da de indkommende Midler med Lethed fandt sin Anvendelse fra Dag til Dag.

I samme Grad som der da forlanges mere effektiv Kontrol med det Centralpunkt, hvor Midlerne samles, og hvor Ansvaret for disse ligger, maa man derfra med samme Rimelighed forlange at faa Haand i Hanke med de mange Bicentraler, hvorigennem Midlerne skal strømme ind til Hovedkassen, hvilket er saa meget mere naturligt som Styrken og Sikkerheden i at centralisere Arbejdet netop ligger deri, at det Sted, hvor alle Traadene skal løbe sammen, ogsaa til enhver Tid har fuld Føling med de enkelte Dele af Virksomheden, baade hvad angaar de rent organisatoriske som ogsaa — og ikke mindst — de økonomiske Forhold.

I denne Henseende har det hidtil skortet en Del indenfor Centralorganisationen. Dels har Afdelingerne i Almindelighed savnet Forstaaelsen af at de — som det Indbetalingskontor de reelt er, for den Del af Kontingentet, der tilhører Centralorganisationen (C. O.) og Arbejdsløshedskassen (A. K.) — ikke kunne anvende det samlede indkasserede Kontingent som de nu fandt for godt, og saa iøvrigt afregne med Hovedkassen naar det passede; dels har der i enkelte — heldigvis kun enkelte — Tilfælde hersket Uefterrettelighed af mere ondartet Natur, noget der naturligvis ikke tør finde Sted, og hvorfor vi maa dæmme op med alle til Raadighed staaende Midler, idet man kan kræve at i en Organisation af handels- og kontoruddannede Folk maa i hvert Fald de regnskabsmæssige Forhold være saaledes, at vi deri kan være et fuldgyldigt Mønster for andre Organisationer.

Naar hertil kommer, at A. K. naturligvis ikke kan paatage sig Understøttelsespligt overfor Medlemmer, hvis Kontingent ikke er indgaaet til Hovedkassen, uanset om det er betalt i Afdelingen, vil man forstaa at det i høj Grad er i det enkelte Medlems velforstaaede Interesse at Afdelingerne altid er á jour med Afregning, og at det har været Hensynet hertil — i Forbindelse med Kravet om absolut Orden og System i vore financielle Forhold — der har dikteret Hovedbestyrelsen til enstemmigt at vedtage at fra 1ste April udleveres Mærkerne til Medlemsbøgerne først til Afdelingerne efter at Kontingentet er indgaaet til Hovedkassen, og kun i saa stort Antal, som der er afregnet for, afstemplede paa Hovedkontoret med den Maaned, hvorfor det paagældende Mærke gælder.

Den eneste Ulempe — som i og for sig ingen Ulempe er — denne Nyordning medfører er den, at Medlemmerne først modtager deres Mærker bagud, April-Mærket følger Maj-Kvitteringen o. s. f.; thi hvad Rettigheder i A-K. angaar, gælder den almindelige Kvittering, som alle Afdelinger udsteder, naturligvis som Interimsbevis indtil Mærket fremkommer i den paafølgende Maaned.

Denne enkle og let gennemførlige Reform betyder i Virkeligheden meget som Kontrol betragtet, idet den sætter Hovedkontoret istand til at faa Afregning frem rettidigt, og til en vis Grad at have Indseende med de økonomiske Forhold omkring i Afdelingerne;

den vil fri mangen Afdeling for at blive belastet med mere lokal Gæld end man kan tillade sig, idet man ikke saa let vil opstille et forkert Budget paa Basis af det samlede Kontingent, og man fristes ikke til letsindigt at anvende de C. O. og A-K. tilhørende Midler paa anden Maade end tilsigtet, og af det betalende Medlem forudsat, og endelig vil den bevirke, at det enkelte Medlem til enhver Tid kan kontrollere, om det af ham indbetalte Kontingent er indsendt til Hovedkassen, i modsat Fald kan han nemlig intet Mærke faa udleveret den paafølgende Maaned.

Det System vi hidtil har anvendt — og som vi vist er alene om — vilde i Længden, efterhaanden som Organisationen vokser, vise sig uholdbart og lidet hensigtsmæssigt, af ganske nærliggende Grunde, bl. a. den, at det er ganske ukontrollabelt. En Forandring er derfor uafviselig nødvendig, og den vedtagne Form er sikkert den lettest gennemførlige, uden Gêne for nogen Part.

Endelig skal jeg gøre opmærksom paa, at bortkomne Mærker herefter maa betales med almindelig Pris, og at Medlemsbogen, der skal ledsage enhver Arbejdsløshedsanmeldelse til Hovedkontoret, maa være i komplet Orden, forsynet med det nødvendige Antal Mærker (jfr. A-K.'s Love § 7) da Begæringen i modsat Fald ikke vil kunne tages til Følge.

Jeg vil haabe og tro, at denne Reform vil blive modtaget med Tilfredshed i Afdelingerne, idet man vil forstaa, at det ogsaa er i deres Interesse at vort Maskineri — som nu ikke længere er Legetøj — kommer til at virke saa støt og solidt som muligt. Saa meget bedre vil ogsaa den Produktion blive, som det frembringer, og vor hele Udvikling afhænger derfor for en stor Del heraf.

Jens Johansen.

Konkurrenceklausuler.

Samvirke mellem Skandinaviens Medhjælperorganisationer.

PAA samme Tid som Handelsministeren fremsætter det stærkt omdebatterede Forslag mod falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence, hvis berygtede § 6 vi har afsløret som et aabenlyst og bevidst Forsøg paa at stavnsbinde Medhjælperne og baandlægge Chancerne for hver enkelt af vore Standsfæller til Forbedring af sin faglige Stilling, — samtidig synes vore Interesser at trues fra anden Kant.

Denne Gang gælder det Konkurrenceklausuler, hvis Afskaffelse hører til Centralorganisationens Programpunkter.

Konkurrenceklausuler er kontraktmæssige Bestemmelser, der paalægge Medhjælperne visse — oftest yderst skæbnesvangre — Forpligtelser til ikke indenfor et vist Aaremaal at søge Engagement i samme Forretningsbranche eller i nærmere angivne Virksomheder, og saaledes er ganske i Analogi med den af os med saa megen Grund angrebne § 6.

Klausul-Spørgsmaalet faar Aktualitet derved, at den skandinaviske Civillovskommission, der især er sammensat af Jurister fra de 3 nordiske Lande, for Tiden er samlet i Kristiania til Forhandling om forskellige interskandinaviske Lovbestemmelser, og bl. a. har behandlet en mulig Fælleslovgivning paa dette og beslægtede Omraader.

DEN NORSKE MEDHJÆLPERORGANISATIONS STANDPUNKT.

Ved Drøftelsen af dette Anliggende hidkaldte den norske Delegation bl. a. Formanden for „Kristiania Underordnede Handelsstands Forbund", Herr H. O. Berg, for at erfare de organiserede Medhjælperes Standpunkt til en eventuel Klausul-Lovgivning.

Om Forhandlingernes Resultat foreligger følgende Aktstykker fra vor norske Broderorganisation, samtidig tilsendt det svenske Rigsforbund af Handelsmedhjælpere:

„Foranlediget ved at Civillovkommissionen (delegerede fra de 3 skandinaviske land) nu er i virksomhet her i Kristiania, og da der jo ogsaa skal behandles spørgsmaal, som berører den underordnede handelsstand, finder vi det at være av betydning for saken at tilstille Deres organisation en fremstilling av resultatet av de konferancer, som av den norske fraktion er ført med repræsentanter for handelsstanden her, og hvori ogsaa formanden for vor organisation deltok. — Det fremgaar herav, at samtlige de spørgsmaal som specielt vedrører os, nemlig 20, 21, 22 og 23 (følger i avskrift), der som det sees omfatter konkurrenceklausuler og konventionalbøter, enstemmig blev nedvotert, men da vi ikke har kjendskap til, hvorledes disse spørgsmaal er behandlet i vore naboland og specielt om repræsentanter for underordnede handelsstand er taget med paa raad, henstiller vi herved til Dem at tage saken op til behandling og eventuelt tilstille Deres lands repræsentanter en henstilling overensstemmende med hvad vi heroppe har opnaaet. — Vi anser det rimelig, at en saadan henvendelse fra vore nabolandes organisationer vil ha betydelig vegt og muligens bidrage til spørgsmaalenes gunstige løsning.

Da kommissionen er samlet i Kristiania kun i 3 uger tør vi bede Dem hurtigst behandle saken".

Skrivelsen ledsagedes af følgende Bilag, omhandlende de af Kommissionen forelagte Spørgsmaal om Aftaler i Engagementsforholdet:

20. Er det brukelig i handelsforhold, at der ved kontraktsavslutninger bestemmes, at den ene part i tilfælde af misligholdelse av sine forpligtelser skal betale en bestemt pengesum (konventionalbod)?

Besvares med nei.

21. Bør i tilfælde domstolene ha adgang til at sætte sig ut over en saadan bestemmelse som under spørgsmaal 20 nævnt og nedsætte en avtalt konventionalbod, forsaavidt denne findes aabenbart urimelig, henset til det tap, den anden part lider ved misligholdelsen, til skyldnerens forhold og de øvrige foreliggende omstændigheter?

Utgik i henhold til besvarelsen av 20.

22. Bør en avtale, hvorved den ene part har forpligtet sig overfor den anden til ikke at indtræ i eller drive en konkurrerende forretning være forbindende, selv om forpligtelsen gaar videre, end nødvendig er for at skjærme den anden part mot skadelig konkurrence, eller i urimelig grad og varig vil vanskeliggjøre den forpligtedes fremtidige erhverv?

Besvares med nei.

23. Bør saadan avtale som under spørgsmaal 22 nævnt overhovedet være forbindende, naar den er indgaaet mellem en principal og hans underordnede, eller bør ialfald forpligtelsens gyldighet begrænses til en vis tid, f. ex. 1 eller 3 aar? Bør der i denne henseende maaske opstilles forskjellige regler for forskjellige klasser av underordnede.

Besvaredes, at saadan avtale ikke burde være forbindende, ligesom det i tilfælde ikke burde sættes nogen tidsbegrænsning

eller skjelnen mellem de forskjellige charger inden underordnede handelsstand.

Hertil føjer det norske Forbund følgende Kommentarer:

„Vort standpunkt i denne sak, hvilket vandt enstemmig tilslutning blandt de norske delegerede og handelsstandens repræsentanter undtagen for 23. sidste passus, hvor 2 av handelsstandens repræsentanter stemte mot, begrundedes med

1) at en konventionalbod vilde kunde give anledning til trakasserier uten at bestemmelsen i realiteten vilde have nogen helt ut hensigtsmæssig virkning. Hvis en underordnet forser sig grovt da bør opsigelse fra pladsen være det rette middel, ikke en konventionalbod.

2) at en konkurrenceklausul vil kunne hindre en underordnet i at starte en forretning paa det for ham gunstige tidspunkt, likesom han vilde kunne tvinges til en ufrivillig arbeidsledighet i fra 1 til 3 aar. En skjelnen mellem chargerne fandt man uhensigtsmessig (mot 2 stemmer), da stillingerne inden de forskjellige brancher ikke altid er skarp avgrænset".

CENTRALORGANISATIONENS SVAR.

Vor Centralorganisation har derefter tilsendt vore norske Standsfæller følgende Svarskrivelse:

„I Anledning af Deres ærede Skrivelse af 8 f. M. skal vi, næst efter at bringe Dem vor Tak for de deri givne Oplysninger vedrørende de af Deres Forbund, overfor den norske Civillovkommité, indtagne Standpunkter, tillade os at oplyse, at det først for kort Tid siden er lykkedes os at konstatere Sammensætningen af den danske Delegation, der bestaar af 4 Jurister og 1 Grosserer, idet Delegationen ikke officielt har henvendt sig, hverken til vor Centralorganisation eller de danske Principalorganisationer.

Idet vi iøvrigt ganske og aldeles slutte os til de af Deres Forbund indtagne Standpunkter, der ogsaa vil blive vore, naar de paagældende Spørgsmaal maatte blive os forelagte til Betænkning, skal vi sluttelig bemærke, at vi vedrørende de nævnte Anliggenders videre Forløb for vort Vedkommende skal tillade os at holde Dem løbende underrettet, med Henblik paa en mulig Fællesoptræden, naar de her omhandlede Spørgsmnal naar frem til Behandling indenfor et større fagligt eller parlamentarisk Forum.

Endelig skal vi i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa, at vi netop f. T., foranlediget af det af det danske Ministerium for Handel og Søfart forelagte „Forslag til Lov til Modarbejdelse af falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence", har paabegyndt Agitationen mod en med fornævnte analog Bestemmelse i dette Lovforslag, vedrørende Medhjælpernes Tavshedspligt i Forretningsanliggender indtil 3 Aar efter Engagementets Ophør, jfr. den norske Straffelov § 294, 2det Stykke, hvori nævnte Aaremaal dog kun er ansat til 2 Aar."

SVENSK KRITIK.

Medens norsk og dansk Medhjælperbevægelse i Hovedsagen følger samme Plan, er dette desværre ikke Tilfældet med vore svenske Standsfæller. Det nystiftede „Riksförbundet af Affärsanställda" svarer paa ingen Maade, hverken i indre organisatorisk Styrke og endnu mindre som Fagorganisation til vor Centralorganisation, og man tør derfor ikke forudsætte en særlig kraftig og selvstændig Medhjælperpolitik fra den Side.

Rigsforbundets Svar paa Nordmændenes Henvendelse foreligger endnu ikke, men Tegn tyder imidlertid paa, at Svaret vil blive i Samklang med vort. — Organet for Sveriges Kontoristförening „Kontorsvärlden", der maa betragtes som Rigsforbundets egentlige Organ, indeholder nemlig i sit sidste Nummer en Spidsartikel omhandlende vor Kritik af § 6, hvori der udtales Tilslutning til vore Standpunkter overfor Lovforslaget.

Det betydelige svenske Maanedsskrift skriver bl. a.:

„Man förstår hvart de yttersta konsekvenserna af en sådan lag skulle kunna bära. Denna sjätte paragraf skulle mycket väl kunna bli ett medel att hålla de affärsanställda i ett starkt beroende af principalerna, att hindra deras fria rätt till utkomst, at stänga vägen för befordran och för öfvergång till självständig versamhet. Faran är i Danmark så mycket större, som de affärsanställda redan fürut intaga en ekonomiskt prekär ställning. Lönerne äro i genomsnitt mycket lägre än hos oss.

Det fins också en annan omständighet, som gör sakan betänklig. En af bestämmelserna i det nya lagförslaget går ut på, att näringslifvets egna organisationer skola hat åtalsrätt beträffande brott mot lagen. Denna bestämmelse, som betecknats som en af de allra viktigate i lagen, kan ju för handelskåren och näringslifvet medföra sina stora fördelar, men alldeles säkert skulle den också verka som en skärpning af sjette paragrafen, i det att principalerna skulle öfverlämma det kanske icke alltid behagliga åtalsbestyret til en organisation, som genom sitt aflönade juridiska ombud obarmhärtig fullföljde hvarje anledning till rätssak. Man kan väl tänka sig hvart ett sådant system skulle leda. Det skulle faktiskt kunna användas till nedtryckning af hela handelsfunktionärs-kårens ekonomiska och sociala ställning."

Og „Kontorsvärlden" slutter sin bemærkelsesværdige Artikel:

„Saken har för oss icke endast ett ideelt intresse, utan kan bli af stor betydelse vid en förestående svensk lagstiftning. Som bekant arbetar sedan flera år den s. k. patent- och mönsterskydds-kommittén på utarbetandet af lagförslag, icke blott för patent- och mönsterskydds, utan också angående en hel del andra saker, som beröra näringslifvet, bl. a. också ett förslag till lag mot illojal konkurrens, som väntes bli färdigt till nästa riksdag. Det är ju ganska sannolikt, att den danska lagen kan komma at bli förebild för den svenska i viktiga afseenden och icke heller alldeles otänkbart att den klandrade paragraf 6 äfven kan komma att påverka kommitérades arbete. Det skadar således icke att vi äfven här i Sverige äro beredda att i tid möta hvarje försök att begränsa och kringskära våra affärsanställdas fria rätt till utkomst. Ett gif akt! har således sin aktuella betydelse".

— — —

For første Gang er der herved Udsigt til, at de skandinaviske Medhjælperorganisationer kan mødes til fælles Værn mod de medhjælperfjendtlige Lovgivnings-Tendenser, som hverken har Rod i Samtiden endsige bør forpligte os i Fremtiden, og derfor maa og skal brydes, mens Tid er inde.

---

§ 6 udgaaet! I den af Landstings-Udvalget under 10. Marts afgivne Betænkning angaaende Loven mod falsk Reklame etc., er den af os skarpt kritiserede Paragraf om „Forretningshemmeligheder" strøget! Nærmere i næste Nummer.

Fra vor Centralledelse.

Beretninger for Januar og Februar.

MEDENS Aarets første Maaned staar i Aarsballancens og Opgørelsernes Tegn med Dødvande i Afdelingsarbejdet, er der taget Revanche i Februar, der ikke alene bragte en lang Række Afdelings-Generalforsamlinger, men ogsaa talrige Foredrags- og Medlemsmøder, ligesom Agitationen satte Frugt i nye Afdelinger og Medlemstilgangen tog Fart.

Agitationen. Afdelingerne i Nykjøbing F., Nakskov og Slagelse arrangerede offentlige Medhjælpermøder med Forretningsfører Jens Johansen som Taler. Møderne har bragt nyt Liv i de paagældende Afdelinger, hvilket betegnes ved øget Medlemstilgang. — Fremgangen i de bestaaende Afdelinger maa især henføres til Frederikshavn, der nu har over 50 Medlemmer, Samsø med et siden Nytaar fordoblet Medlemsantal, Aarhus samt Randers.

Nye Afdelinger er oprettet i 4 Byer. I Assens lagde Herr

H. Schouboe-Olsen for med et Møde den 4de Febr., der resulterede i den 3die fynske Afdeling, ligesom Nordsjællænderne har forøget deres Afdelingstal med Foreninger i Frederiksværk og Frederikssund, hvor henholdsvis Herr Chr. J. Krøger og Herr Jens Johansen talte den 4de og 21de. Medens disse Afdelinger startede med hver en Snes Medlemmer, er det lykkedes ved et Møde i Varde den 18de, hvor Herr N. C. Nielsen-Kolding indledede at oprette en Afdeling med ca. 40 Medlemmer, — et Resultat, der ikke mindst skyldes det omsigtsfulde, forberedende Arbejde, en stedlig Kollega har udfoldet.

Samtidig med denne Tilvækst i Afdelingstallet, viser der sig i et Par Smaa-Afdelinger (Grenaa og Struer) forbigaaende Vanskeligheder, fordi der for Tiden fattes egnede ledende Kræfter! Mulig kan dette hidføre Afdelingernes midlertidige Opløsning og Medlemmernes Overgang til den direkte Afdeling, — et Resultat man imidlertid, paa Grund af det uheldige Eksempel det byder, maa haabe kan undgaas.

Af administrative Anliggender var Hovedbestyrelsesmødet den 4de Februar uden Sammenligning mest betydningsfuldt. Den ved dette Møde tagne Beslutning angaaende vort Standpunkt til Lovforslaget mod falsk Reklame o. s. v. er endnu ikke videresendt til Regering og Rigsdag, idet vi formener det opportunt at stille os afventende indtil Behandlingen paa Rigsdagen træder ind i en ny Fase. — Ligervis er det ved Hovedbestyrelsesmødet drøftede Spørgsmaal om en Reform i Handelsskoleundervisningen foreløbig stillet i Bero, og vil antagelig atter blive optaget til Behandling ved et senere Møde, forinden der tages definitivt Standpunkt til Sagen. —

Den ved Mødet besluttede nye Forretningsgang for Arbejdsløshedskassen vil først træde i Kraft den 1 April.

Centralorg. Halvaarsregnskab er udsendt til samtlige Afdelinger.

Medhjælpernes Internationale. Indenfor Beretningsperioden har Vilh. Hansen til „Féderation internationale des Employés" udarbejdet og indsendt Aarsberetning om dansk Medhjælperbevægelse og det merkantile Arbejdsmarked i Danmark, ligesom V. H. som Hovedbestyrelsesmedlem i den int. Föderation overfor Bureauet i Belgien har behandlet forskellige danske og skandinaviske Anliggender. — Med det norske Landsforbund er udvekslet de andet Sted i dette Nummer nævnte Skrivelser.

Arbejdsløshedskassen fungerede normalt; der udbetaltes i Beretningsperioden ialt Kr. 812,20 i Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Medlemstilgangen androg 266.

Fra Agitationen.

Afdeling i Frederikssund.

Efter en forudgaaende Agitation afholdtes et snævrere Møde, hvor man drøftede Emnet: Oprettelsen af en Afdeling i vor By under Centralorganisationen, og man aftalte at arrangere et offentligt Møde, som fandt Sted Tirsdag d. 27. Febr.

Handelsmedhjælper R. Nielsen bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter Herr Forretningsfører Jens Johansen holdt et klart og interessant Foredrag, hvori han betonede, hvorledes omtrent alle Fag var organiserede, hvorimod Medhjælperstanden stadig stod paa det gamle, forældede Standpunkt. Herr J. J. paapegede adskillige af de Forhold, som burde forbedres, for at Medhjælperne kunde leve under nogenlunde taalelige Forhold og forklarede ligeledes, hvorledes de selvstændige Stillinger blev mere og mere faatallige, eftersom Stormagasinerne, Varehusene, Aktie- og Andelsselskaberne udviklede sig. Medhjælperne burde derfor arbejde hen til at forbedre deres Levefod, hvilket kun opnaaedes gennem Sammenslutning. Herr J. afsluttede med en kraftig Appel til de mødte om at indmelde sig i Organisationen.

Herr Bogholder Nicolaysen udtalte sig som mangeaarigt Medlem til Fordel for Centralorganisationen, og opfordrede Medhjælperne til straks at tegne sig som Medlemmer.

Derefter sluttede Herr R. Nielsen Mødet med en Tak til Foredragsholderen for hans glimrende Foredrag, og opfordrede ligeledes til straks at indmelde sig.

Størstedelen af de tilstedeværende indmeldte sig, og Afdelingen startedes med ca. 20 Medlemmer. Som foreløbig Bestyrelse valgtes: Kolonialmedhjælper R. Nielsen, Formand. Bogholder J. Poulsen, Næstformand, Bogholder J. Nicolaysen, Kasserer, Bogholder Sv. Andersen, Sekretær, og Manufakturist A. Paulin.

S. A.

Afdeling oprettet i Middelfart.

Den 4. fynske Afdeling under Centralorganisationen oprettedes ved et Medhjælpermøde i Middelfart den 10. Marts, hvor Formanden for det fynske Agitationsudvalg, Herr Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen, indledede. Afdelingen startedes med ca. 20 Medlemmer. — Nærmere i næste Nummer.

„Kjøbenhavneri".

JEG havde unægtelig ikke ventet, at det lille Indlæg, jeg skrev om Agitationstilskudene, som den lille Glød, skulde blive til en mægtig Brand, og jeg kan rigtig tænke mig, at d'Hrr. Kjøbenhavnere have faaet travlt, det bærer da i hvert Fald det straalende Ord-Fyrværkeri i Red. Spidsartikel mod mit lille Indlæg tilstrækkelig Vidne om. Naa, ja, d'Hrr. ere jo saa vante til, at vi Provinsianere som Regel svøbe os i Resignationens Kappe; men ingen Regel uden Undtagelse, og denne er kommen; Buen er spændt for stramt og Snoren brister; for denne Kendsgerning maa selv d'Hrr. bøje sig.

Jeg vil dog, før jeg gaar videre, sige den ærede Red., at jeg ønsker at diskutere dette Spørgsmaal i al Fordragelighed og kan derfor ikke finde mig i, at man titulerer mit lille Indlæg som „tendentiøs, malplaceret Despect". Jeg har som Medlem af Organisationen Ret til at fremsætte mine Meninger i vort fælles Organ og finder mig ikke i at staa Skoleret, fordi disse ikke ere i Overensstemmelse med den højtærede Redaktions, og jeg havde sidst af alle troet mig kompetent til at belære Red. om, hvad man kalder „god Tone" i en offentlig Debat. Som Red. vil bemærke, betaler jeg med samme Mønt, som er mig givet.

Efter at have givet os en Beskrivelse af, hvorledes geografiske og historiske Sammentræf har skabt en „social indifferent" Medhjælperstand, for hvis Organisation det ikke er værd at gøre en Times Arbejde, er Red. Spidsartikel helt igennem en Anerkendelse af, at snart 15 Aars Møder osv. intet Resultat har gennemført. Vel! Vi komme til Sagens Kærne, nemlig Erkendelsen af, at alt, hvad der hidindtil er udrettet, er omsonst. Redaktionens Eksempler fra vore udenlandske Broderorganisationer tale desværre et tydeligt Sprog og vise, at disse have høstet de samme sørgelige Erfaringer. Paastanden om, at det først og fremmest er nødvendigt at organisere det kosmopolitiske, kjøbenhavnske Element, er vistnok ogsaa konstrueret af den ærede Red. Jeg tillader mig nu at paastaa, at en Organisation af Provinsmedhjælpere snart vil bringe det kjøbenhavnske Element ind under Organisationens Fane. Til Bevis for denne min Paastand om, at Organisationen ikke behøver at gaa gennem, men udmærket kan gaa udenom Kjøbenhavn, vil jeg fremdrage et Eksempel — ganske vist — selvkonstrueret; men jeg tror dog, det kommer Virkeligheden temmelig nær.

Lad os tænke, at der staar en gennemført velorganiseret Provins-Medhjælperstand, hvis Organisation paa en eller anden Maade kommer i Konflikt med Principalorganisationen om et eller andet Spørgsmaal, tror den ærede Red. da ikke, at Principalorganisationen hellere bider i det sure Æble og imødekommer Medhjælpernes Krav, førend den søger sig Medhjælpere indenfor det socialt-indifferente, kjøbenhavnske Element. Ja, jeg ikke alene tror det; men jeg véd det. Som Følge deraf behøver Provinsorganisationen altsaa ikke, naar den er kraftig og veludviklet i et givet Øjeblik, hvor det gælder en Kamp, at frygte nogen Invasion af det kjøbenhavnske Element, dertil er dette for provinsielt velkendt.

Nu maa den ærede Red. endelig ikke tro, at det er min Hensigt at splitte — tvertimod —, jeg ønsker intet hellere end at

samle; men jeg vil kun fordre, at de Summer, der anvendes paa Agitation, blive anvendte paa de rigtige Steder, og dette er absolut ikke Kjøbenhavn, hvad Red. Artikel som sagt desværre helt igennem er en Anerkendelse af.

Mit Ønske er Organisationens hurtige, sejrrige Fremmarsch mod sit Maal; men dette naas i første Række kun ved kraftigt at organisere de sejge Jyder og udholdende Øboere i Stedet for at kaste Penge ud til resultatløst — langtfra rentebærende — Arbejde for at hverve de kjøbenhavnske Lejetropper; thi disse kunne altid i et givet Øjeblik tvinges ind under Organisationens Fane, hvilken Mulighed ikke let kan tænkes med den mere selvstændige, nøgternt tænkende Provinsianer.

Det vilde glæde mig overordentlig om jeg gennem vort Blad maatte faa Lejlighed til at høre nogle af mine Standsfællers Meninger angaaende dette Spørgsmaal. *C. J.*

Enten savner Herr C. J. tilstrækkelig Indsigt i de Anliggender, hvorom han rejser Debat, eller Herr C. J. har læst Spidsartiklen i Nr. 5 som en vis omstridt Mand Bibelen, eller — baade-og. Alt bedømt efter det formentlig saglige Moment i ovenstaaende Indlæg.

Iøvrigt har vi her intet yderligere at knytte til vor Behandling af „Kjøbenhavneriet". *Red.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdagen den 27. Marts Kl. 9 paa Hotel „Hafnia" med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden, 2. Fremlæggelse af Regnskabet og 3. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Der har i Tiden, der er forløbet siden Nytaar, været afholdt Medlemsmøder hver Onsdag Aften paa Hotel „Hafnia". Ved Udarbejdelsen af Programmerne for disse Møder er der fra Udvalgets Side gjort et stort Arbejde for at samle Medlemmerne. Dette Arbejde har ikke altid baaret lige gode Frugter; gennemgaaende har Medlemmernes Tilslutning været alt for ringe.

Den 17. Jan. holdt Herr Assistent Th. Christensen et udmærket Foredrag om Martin Andersen-Nexø's „Pelle Erobreren".

Den 31. Jan. havde vi formaaet Herr Toldassistent Wichmann til at holde et Foredrag for os. Herr W. skildrede med stor Indsigt hvorledes Papirfabrikationen er gaaet for sig lige fra Oldtiden og ned til vore Dage.

Den 14. Jan. indledte Herr Journalist Eyser en Diskussion om „Den Politik vi har Brug for". Efter Indledningen udspandt der sig en livlig Diskussion om almindelige politiske Spørgsmaal.

Endvidere har der været Oplæsning af d'Herrer Nielsen-Lindquist, O. Toppenberg, H. Wolthers og Frøken Berg.

Maa jeg benytte Lejligheden til allerede nu at henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa, at Bestyrelsen har formaaet Forstanderen for Handelshøjskolen „Kjøbmandshvile", Herr Johs. Fog-Petersen, til at holde et Foredrag heroppe, Mandagen den 15. April, om et saa interessant Emne som „Tietgen og hans Foretagender". Begynd allerede nu at gøre Deres Omgangskreds bekendt med dette Foredrags Afholdelse. Vi skulde gerne have fuldt Hus. Nærmere om Tid og Sted vil blive annonceret i de lokale Blade. *h.*

Fredericia. Onsdag d. 28. Febr. afholdt Afdelingen sin ordinære Generalforsamling.

Formanden, Frk. Anne Carlsen, bød den ret talrige Forsamling Velkommen og bad om Forslag til en Dirigent. Valgt blev Herr Leth. Formanden aflagde derpaa en ganske kort Beretning, men da flere af Medlemmerne ønskede en mere fyldestgørende, oplæste Sekretæren Forhandlingsprotokollen over de Møder, der var afholdt siden sidste Generalforsamling. Beretningen blev derefter enstemmig godkendt. Kassereren, Herr Fr. Nielsen, oplæste det reviderede Regnskab, der, efter at et Par Forespørgsler var besvarede, ligeledes enstemmigt blev godkendt.

Man skred derefter til Valg af Formand; valgt blev Herr Hinche. Den nyvalgte Formand takkede for Valget og lovede i enhver Retning at gøre sit bedste for Afdelingens Fremgang. Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes Frk. Carlsen samt d'Herrer Leth, A. Sørensen og J. H. Nielsen, til Suppleanter valgtes Herr Iversen og Frk. Truelsen. Til Revisorer valgtes Herr Mogensen og Frk. Johansen, Suppleanter Herr Oluf Nielsen og Frk. Nielsen.

Under „Eventuelt" behandledes flere Forslag. — Det vedtoges saaledes fremtidig at afholde to Generalforsamlinger om Aaret i Stedet for som hidtil en. Ligeledes vedtoges det fremtidig at vælge Kassereren paa selve Generalforsamlingen og ikke som hidtil at lade Bestyrelsen besørge dette. Lovene blev ogsaa indgaaende revideret og flere Punkter forandrede, saaledes at de nu i den nye Skikkelse kan trykkes og udsendes til Medlemmerne.

Herr A. Sørensen bragte den afgaaede Formand, Frk. Anne Carlsen, en Tak for hendes store Arbejde. Et nyt Agitationsudvalg, der blev nedsat, kom til at bestaa af Frk. Carlsen samt d'Herrer A. Sørensen, Leth og Iversen.

Efter at forskellige Smaating Afdelingen vedrørende var drøftet sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med et kraftig besvaret Leve for Centralorganisationen. Ogsaa den nye Bestyrelse fik sig et Leve. Man samledes derefter om et fælles Kaffebord, hvor der som sædvanlig herskede en gemytlig Stemning. Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde har Bestyrelsen konstitueret sig med Herr Aage Leth som Næstformand, J. H. Nielsen, Kasserer, og Frk. Carlsen, Sekretær. *Ludvig Mogensen,* Sekretær.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 26. Marts 1912, Aften Kl. 9 **præcis,** paa „du Nord", 1. Sal, Indgang fra Kirkestræde.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabets Aflæggelse. 3. Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Regnskab fremlægges. 4. Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter. 5. Spørgsmaalet om tidligere Aftenlukning. 6. Sommerstævnet. 7. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Holstebro. Torsdag den 22. Febr. afholdtes Foredrag paa Hotel „Royal" over Emnet „C. F. Tietgen" med Herr Kommunelærer P. P. Elling som Foredragsholder. Herr Elling gav i et timelangt Foredrag en ganske interessant Skildring af C. F. Tietgens Liv og Levned fra hans tidligste Barndom til den Dag, da Marmorkirken i Kjøbenhavn blev indviet, hvilken Dag jo, efter hans eget Udsagn, var hans kæreste, og forklarede hvilken Betydning Tietgen har haft for det danske Riges Udvikling. Efter Foredraget, der fra først til sidst paahørtes med megen Interesse, takkede Formanden Herr E. for det udmærkede Foredrag og lovede den efter Omstændighederne ret store Forsamling (ca. 25—30 Mennesker), at saafremt Medlemmerne for Fremtiden vilde møde lige saa talrigt som iaften, skulde man nok sørge for, at det ikke blev sidste Gang, at saadanne belærende og interessante Foredrag skulde blive afholdte. *Magnus Nissen,* p. t. Sekretær.

Kjøbenhavn. Onsdagen d. 28. Febr. talte Manufakturmedhjælper Herr Carl Hansen om Hamborg, sine Oplevelser under et Ophold dernede, Byens almindelige Forhold og dens Betydning som Handelsstad. Foredraget, hvortil Taleren havde samlet sig et omfattende Materiale, lønnedes med Haandklap af de tilstedeværende, hvorefter Aftenen sluttede med Sang og fælles Kaffebord. Takket være „Medhjælper-Sange" kender Københavnerne nu ogsaa Handels- og Kontormedhjælpermarchen, hvad for kun et halvt Aar siden desværre kun turde siges om de faa.

Fredagen d. 8. Marts samledes Foreningens Medlemmer til en underholdende Aften, hvor Skuespiller ved Nationalteatret, Herr Holger Hoffmann, oplæste Jacob Knudsens: Kærlighed og Købmandsskab. *Johanne Andersen.*

Kolonialmedhjælpernes Afdeling afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 27. Marts umiddelbart efter Hovedgeneralforsamlingen. Dagsorden: Valg af Bestyrelse. *Bestyrelsen.*

Kontormedhjælpernes Afdeling afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 27. Marts umiddelbart efter Hovedgeneralforsamlingens Slutning. Dagsorden: Valg af Bestyrelse. *Bestyrelsen.*

Manufakturmedhjælpernes Afdeling afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 27. Marts umiddelbart efter Hovedgeneralforsamlingens Slutning. Dagsorden: Valg af Bestyrelse. *Bestyrelsen.*

Lemvig. Medlemsmødet d. 9. Febr. havde desværre langtfra samlet hele Foreningen, men der var dog saa mange, at der kunde blive valgt et Agitationsudvalg, der kom til at bestaa af Kommis'erne Jespersen, Jensen og Lange.

Den 16. Febr. var ligeledes kun et Mindretal mødt. Et af Medlemmerne gjorde Lykke ved at oplæse Karl Larsens: „Da Hans Peter Egeskov tjente for Tjener". — Ved en Tilfældighed blev det Spørgsmaal fremsat, om Foreningen burde have Diskussion ved sine Møder. Diskussionen havde Modstandere, og man oplevede en Diskussion om selve Diskussionsspørgsmaalet. Den Iver, hvormed der fra forskellig Side deltoges, spaaede Held med fremtidige Diskussioner, og man vil nu søge yderligere at vække Interesse for Foreningen ad denne Vej.

Den 23. Febr. var Herr Lærer Poulsen saa elskværdig at holde Foredrag om Tietgen. For dem, der møder til Stadighed, var det

en Glæde at konstatere Tilstedeværelsen af en Del ny Ansigter, og det var kun beklageligt, at Herr Poulsen maatte forlade Lokalet saa tidligt. Han forstod at holde Interessen fangen, og man tør vel haabe tiere at faa Lejlighed til at se ham i Foreningen. Efter Foredraget reciterede Herr Fr. Dalgaard „Terje Vigen". At han en enkelt Gang var lidt usikker i Recitationen kan vel tilgives, da han havde været saa genial at lade Bogen blive hjemme. — Desværre er der en Del af de ældre Medlemmer, der sjeldent møder, og man kunde næsten fristes til at citere de klassiske Ord: „Hvad Fanden nøler I efter". *D-N.*

Næstved. Torsdag den 29. Febr. afholdtes Generalforsamling. Til Dirigent valgtes Forvalter Westergaard, der gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning for sidste Halvaar.

Derefter oplæste og forelagde Formanden Regnskabet, der samtidig med Beretningen godkendtes efter en kortere Debat.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse med det Resultat, at Joh. Mortensen og N. Bisgaard genvalgtes. Nyvalgt blev V. Jensen, Suppleant H. Nordholt.

Da Formanden, Søgren Petersen, trods gentagne Opfordringer ikke ønskede Genvalg, valgtes K. Olsen til Formand. Herr Carl Andersen takkede den afgaaede Formand for den Tid, han havde staaet i Spidsen for Afdelingen, og for det Arbejde, han havde udført for Foreningen. Ved et senere Møde valgtes Johs. Mortensen til Næstformand.

Kontingentspørgsmaalet drøftedes atter, og det vedtoges sluttelig at nedsætte det med 25 Øre, saaledes at det nu andrager Kr. 1.50 pr. Maaned. *N. B.*

Odense. Afdelingen afholdt Onsdagen d. 28. Febr. sin halvaarlige Generalforsamling paa Industripalæet. N. C. Nielsen foresloges til Dirigent og Peter Holm til Sekretær, hvortil Forsamlingen sluttede sig.

Forretningsudvalgets Formand S. Påhlson aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, og Kasserer Carl Nielsen oplæste Regnskabet, som enstemmigt godkendtes.

Til Afdelingens Formand foresloges Assistent Peter Holm, som enstemmigt valgtes, og til Bestyrelsen valgtes med Akklamation N. C. Nielsen, N. W. Møller, M. Nielsen og Kommis Petersen. Til Suppleanter valgtes Frk. Friis og Kommis Rud. Møller, og Revisorer S. Påhlson og Rejsende M. N. Nielsen.

Efter at „Opsangen" var afsungen sluttede Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen. *P. H.*

Randers. Afdelingen afholdt ord. Generalforsamling den 22. Febr. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, hvoraf fremgik, at den var i stadig og stærk Vækst. Formanden maatte paa Grund af Bortrejse nedlægge sit Mandat. Derefter skredes til Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. Hoff, Tornsberg og Formanden, Herr Møller, der alle afgik efter Tur. Den første genvalgtes, og nyvalgtes Herr F. V. Jensen og Herr C. V. Hald. Til Suppleanter valgtes Herr Herluf Duus og Herr A. Th. Andreasen. Derefter valgtes Herr F. V. Jensen til Formand. Til Revisorer valgtes Herr S. L. Hansen og Herr Fr. Dich, og til Revisorsuppleanter valgtes Herr M. Brøndberg og Herr Herluf Duus. I Agitationsudvalget genvalgtes Frk. A. Mortensen, Herr Elvig og Herr C. Vald og nyvalgtes Herr H. Duus og Herr M. Brøndberg. Den nye Bestyrelse konstituerede sig med Herr A. Elvig som Næstformand og genvalgtes henholdsvis Herr Ernst Hoff som Kasserer og Frk. A. Mortensen som Sekretær. Under Eventuelt udspandt der sig en livlig Diskussion om forskellige Emner, hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen, der sluttede under livlige Leveraab for den afgaaende og den nyvalgte Formand samt for Centralorganisationen.

Skjern og Omegn. Søndag d. 3. Marts afholdtes Generalforsamling paa Becks Hotel i Tarm. Lovudvalget fremsatte Forslag vedrørende den unge Afdelings Love; efter nogen Diskussion vedtoges Forslaget i den forelagte Form. — Da den hidtidige Formand paa Grund af Bortrejse maatte nedlægge sit Mandat, nyvalgtes Herr C. Preus, Skjern, ligesom d'Hrr. C. Nielsen, Tarms, og Jensen, Borris, valgtes som Suppleanter til Bestyrelsen. — Et fra enkelte Medlemmer fremsat Forslag om en Aftenunderholdning forkastedes.

Generalforsamlingen efterfulgtes af en vellykket Fællesspisning og nogle Timers behageligt Samvær.

Skive. Onsdag d. 6. Marts afholdt Afdelingen ord. halvaarlig Generalforsamling. Formanden aabnede Generalforsamlingen og beklagede, at den righoldige Dagsorden ikke havde formaaet at samle flere Medlemmer, og anmodede derefter om at synge „Skal vi samlet fremad drage". Derefter valgtes Sjørup Nielsen til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden, der enstemmigt godkendtes. Derefter oplæste Kassereren det reviderede Regnskab, der ballancerede med Kr. 407.25, Regnskabet godkendtes enstemmigt. Derefter aflagde Formanden Beretning fra Agitationsudvalget, der dog nærmest formede sig som en Kritik af dettes Virksomhed og Samarbejde. Medlemsantallet andrager 28; i Aarets Løb var indmeldt 21 nye Medlemmer; tilflyttet fra andre Afdelinger 9; overført herfra til andre Afdelinger 12; udmeldt 14; slettet med Restance 4. Beretningen godkendtes enstemmigt. De to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes ved Afstemning. Just Petersen valgtes til 1. Suppleant; 2. Suppleant blev R. Sjørup Nielsen. De afgaaende Revisorer Bogholder Jensen og Forretningsfører Alfr. Andersen genvalgtes med Akklamation. Til Agitatationsudvalget valgtes H. Christensen, Formand, Just Petersen, Anton Nielsen, H. Sørensen og R. Greve. — Paa Bestyrelsens Vegne motiverede Formanden nærmere et Forslag om Afholdelsen af et Medhjælperstævne ved Skive, idet han henviste til, at Skive havde en saa central Beliggenhed, at man formentlig kunde vente Tilslutning fra en Mængde jyske Afdelinger. Efter en korter Debat vedtoges det enstemmigt at afholde Stævnet, foruden Bestyrelsen valgtes til Stævneudvalget Sjørup Nielsen og Alfred Andersen.

Angaaende 7-Lukningen vedtoges det at iværksætte en kraftig Agitation for dens Gennemførelse, samt for Tilslutning blandt Medhjælperne til vor Afdeling. Det vedtoges enstemmigt snarest at indlede med et stort offentligt Møde.

Under „Eventuelt" førtes paa Foranledning af Sjørup Nielsen en lille Diskussion om Emblemet. Formanden og Alfred Andersen anbefalede at lade Sagen bero indtil Kongressen og dér stille Forslag om Indførelse af et fælles Emblem for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Generalforsamlingen, der var ret livlig, sluttede Kl. ca. 1 med Leveraab for Dirigenten. *H. Christensen.*

Svendborg. Afdelingen afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Onsdag d. 6. Marts 1912 paa Wandalls Hotel. Dirigent Herr Joh. Hansen.

Formanden, Herr C. Hansen-Møller jun., aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, der havde vist et Liv og en Fremgang som aldrig før. Navnlig dvælede han ved alle de forskellige Diskussionsmøder, som hele Vinteren var blevne gennemførte programmæssigt, og rettede herunder en Tak til de Kolleger, der havde stillet sig til Foreningens Disposition som Indledere ved disse Møder.

Kassereren aflagde Regnskabet i revideret Stand, hvorefter saavel Formandens som Kassererens Beretning blev enstemmig godkendt. Ved det paafølgende Valg til Bestyrelse blev de afgaaende, Herr H. Hansen-Møller og Poul Norlander, genvalgt, medens Herr Isenkrammedhjælper Willemsen blev valgt i Stedet for Herr Forvalter Schou, som havde frabedt sig Genvalg. Som Suppleanter blev valgt Herr Arom og Herr Bang. Revisorer Herr Johannes Hansen (Genvalg) og Herr Bogholder Carl Thurøe.

7-Lukningsspørgsmaalet blev drøftet, og vedtoges det at nedsætte et Udvalg indenfor Bestyrelsen til at forhandle med Principalforeningerne og iøvrigt foretage de fornødne Skridt til Sagens heldigste Løsning.

Nu kom man til Kontingentsforhøjelsen. — Bestyrelsens Forslag om en Forhøjelse af 25 Øre, saavel for Kvinder som for Mænd, blev enstemmig vedtaget. Under „Eventuelt" diskuteredes endnu en Stund om alle mulige Spørgsmaal, Taktik, Agitation, Forlystelser m. m., hvorefter Generalforsamlingen, som var godt besøgte, sluttede med taktfaste Leveraab for Centralorganisationen, Afdelingen og Dirigenten. Klokken var da et godt Stykke over Midnat. *Schouboe.*

Thisted. Generalforsamling afholdes Fredagen den 22. ds. Kl. 9 paa „Royal". Dagsorden: 1. Meddelelse fra Formanden. 2. Valg af 1 Bestyrelsesmedlem grundet paa Bortrejse af en af de fungerende. 3. Valg af Suppleant. 4. Eventuelt.

Medlemmerne bedes give talrigt Møde.

Vejle. Ved Medlemsmødet d. 7. Febr. underholdt Herr pens. Lærer A. Andersen Medlemmerne med Oplæsning af et Par morsomme Fortællinger.

Torsdag d. 15. Febr. havde Afdelingen i Forbindelse med de lokale Handelsforeninger arrangeret Foredrag i Haandværkerforeningens store Sal med Herr cand. mag. Vilhelm Rasmussen fra København som Taler. Emne: „Kina og Kineserne". I et meget interessant Foredrag skildrede Taleren det af Naturen saa favoriserede Land. De store Rigdomskilder, det var i Besiddelse af, samt Befolkningens aandelige og kulturelle Udvikling i Forhold til den øvrige Verden. Foredraget illustreredes af nogle udmærkede Lysbilleder.

Onsdag d. 21. Febr. indledede Herr Bogholder L. Chr. Christensen om: „Lovforslaget om falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence". Taleren fremdrog Lovforslagets Pgf. 6, der særlig vilde faa Betydning for vor Stand; omtalte hvilke Skridt Centralorg. havde foretaget imod samme og knyttede hertil nogle vel motiverede Udtalelser.

Indledningen efterfulgtes af en kort Debat. *M. Rasmussen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1912. 12te Aargang.

IN MEMORIAM.

DET handelspolitiske Makværk, der skyldes Kommissionen til Udarbejdelse af „Forslag til Lov til Modarbejdelse af falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence", har lidt saa krank en Skæbne, som det netop fortjente, idet Landstinget ved Forslagets 2den Behandling den 19. Marts enstemmigt — med en ringe Ændring — vedtog Landstings-Udvalgets fra Kommissionsforslaget væsentlig afvigende Indstilling. Det af den handelsministerielle Kommission udarbejdede Forslag er dermed bortfaldet, og end ikke Navnet er bevaret, idet Lovforslaget herefter fremtræder som „Lov om Straf for Brug af urigtig Varebetegnelse".

Lovforslaget, der i Landstingets Affattelse foreligger i afklaret Form, opfordrer til adskillige Betragtninger, men vi skal her begrænse os til den specielle Del, der er „Medhjælperparagrafen" par excellence. Thi ikke mindst paa dette Punkt er Forandringen effektiv.

Vor Kritik af den skandaløse § 6, omhandlende det 3-aarige Strafansvar for Benyttelse af „Driftshemmeligheder", vil være i saa frisk Minde, at en Gentagelse er overflødig. Det var Storhandelens Forsøg paa at kneble og svinebinde vore Standsfæller, knægte os i et stramt Afhængighedsforhold, lamme vor faglige Bevægelsesfrihed og ødelægge Medhjælpernes Chancer indenfor sin Branche, — altsammen i Skjul af en rigoristisk Lovbestemmelse.

Man læse atter de tvende Artikler „Et Lovforslag" i vor Tidende Nr. 3 og 4, for tilfulde at forstaa hvad der her stod paa Spil for Medhjælperstanden, — Kontorernes som Butikkernes Mænd og Kvinder, den Fare der truede os og Vore, om ikke Centralorganisationen havde interveneret og foranlediget den famøse Paragraf optaget til kritisk Prøvelse indenfor Lanstingets Udvalg. —

Som tidligere paavist var Kommissionsforslaget et Sammensurium hentet fra den europæiske Lovgivning paa dette Omraade, men rigtignok en saare slet Imitation, hvis fornemste Zirater — som „Medhjælperparagrafen" — var en Forvanskning af det bedste og Forværrelse af det ringeste i international Handelslovgivning. Thi mens den tyske Lov af 7/9 1909 § 17 kun tager Sigte paa Tjenestetiden og det østerrigske Lovforslag af 1906 værger Medhjælperens Adgang til „videre Uddannelse i sit Kald" er den Art Bestemmelser aldeles ukendte i fransk, engelsk, spansk og svensk Lovgivning. Alene den norske Straffelov — der hidrører fra Tiden før norsk Medhjælperbevægelse — indeholder et 2-aarigt Strafansvar.

Men de Herrer Principaler i Kommissionen betænkte os endnu mere rundhaandet end norske Jurister for Aar tilbage i en almindelig Straffelov, — og saaledes udmaalte man os — for at blive i Lovens Aand — endnu et Aar i Tilgift. Saa meget mere beskæmmende maa det derfor være for disse Godtfolk, der i Tide som Utide fører „Harmonien mellem Principaler og Medhjælpere" i Munden, at selve vort priviligerede Landsting endrægtigt slaar en tyk Streg over dette Principalernes sidste og lærerige Forsøg paa at befæste „det gode Forhold". —

Til § 6, der i sin moderniserede og afgjort fordelagtigere Skikkelse har faaet efterfølgende Affattelse og nu fremtræder som § 12:

> „Den, der forsætlig eller ved grov Uagtsomhed giver eller benytter Meddelelser om Forretnings- eller Driftshemmeligheder, erhvervede paa Grund af et kontraktligt Tillidsforhold, anses med Bøder indtil 4000 Kr., under skærpende Omstændigheder med simpelt Fængsel indtil 6 Maaneder"

har vi intet at bemærke; thi den byder kun hvad rimeligt og sømmeligt er, forsaavidt som Paragraffen begrænser sig til kontraktlige Forpligtelser og ikke som i sin oprindelige Form lægger en Kapsun paa Medhjælperne i Flæng. —

Dette for den ministerielle Kommission travrige Udfald til Trods, har den dog ingenlunde siddet forgæves. Thi den har i Virkeligheden ydet dansk Medhjælperbevægelse en sand Tjeneste, som vi vel skal vide at

vurdere. Den har givet os et nyt og bemærkelsesværdigt Bevis paa, hvad vi kan vente os fra den Kant, hvor Handelsstandens „eget Ministerium" raader. Andre Ministerier har æsket vor Organisations Skøn i Sager af ringere Værd end den foreliggende, hvor det gælder vor borgerlige Stilling, og mangen Gang vor hele Velfærd, — men for Handelsminister og Kommission eksisterer Medhjælperorganisationen slet ikke. Galt nok, at man for Skam Skyld maa tage et Par Detaillistrepræsentanter med i Købet, — til Medhjælperne gik der ikke Bud.

Jo vist, Excellencen Muus er vel Handelsstandens, men aldeles ikke Handels- og Kontormedhjælpernes Minister!

Finsk Medhjælperbevægelse.

Et Besøg af Redaktør *Juho Kauppi.*

REDAKTØREN af vort finske Broderorgan „Lükeapulainen" (Handelsmedhjælperen) har nylig gæstet os, — paa Hjemturen fra en Studierejse i Tyskland, Østrig og England med det Formaal at vinde Indsigt i og samle Materiale vedrørende Medhjælpernes Vilkaar, Uddannelse og organisatoriske Stilling i de paagældende Lande.

Finlands Historie og statspolitiske Udvikling knytter det finske i de sidste Aartier stærkt truede Folk til de skandinaviske Lande, trods Finnernes mongolske Udspring og Sprogets fuldkomne Forskellighed fra de skandinaviske Folkemaal. Ogsaa af denne Grund var det derfor forstaaeligt, at Redaktør Juho Kauppi, Helsingfors, viste vor Organisation særlig Interesse og nøje erkyndigede sig om danske Medhjælperforhold.

Landets store Udstrækning og spredte Bebyggelse — Finland er 9 Gange større end Danmark, men med et endog noget mindre Indbyggertal — rejser naturligvis Hindringer for Organisationsbevægelsen, men vore finske Standsfæller grundlagde dog deres Landsforbund samtidig med vor Centralorganisations Oprettelse, og dette tæller nu ca. 1900 Medlemmer fordelte i nogle og tyve Afdelinger; Organisationens Hovedsæde er Wiborg, men den har sikrest Fodfæste i Helsingfors.

Saa mærkelig det end kan lyde, er Finland det Land i Verden, der har gennemført den mest rationelle Undersøgelse af Medhjælpernes sociale Stilling, — statistiske Resultater, der er nedlagt i et omfattende i det svenske og franske Sprog affattet Værk, der har vakt megen Opmærksomhed blandt Medhjælperbevægelsens Teoretikere i alle Lande, og som er vor Kilde for efterfølgende Data.

Foranlediget af det finske Medhjælperforbund overdrog „Kejserliga Senaten" (Landsregeringen) det i 1907 til „Industristyrelsen" at fremskaffe en omfattende Social-Statistik omhandlende alle Forhold (Arbejdstid. Uddannelse, Løn, Alder, Opsigelsesfrist, Kontraktforhold osv.) vedrørende Medhjælperstandens Vilkaar.

Af denne Undersøgelse, der foretoges i 13 Byer og 11 Landsbygder, erfarer man, at vore finske Standsfæller almindeligvis kan glæde sig over en forholdsvis liberal Arbejdstid, skønt der hverken paa dette eller paa andre Omraader findes Lovbestemmelser til Regulering af Arbejdsforholdene i Handels- og Kontorfagene. Kontormedhjælpernes Arbejdstid andrager ca. 7 Timer for $^1/_3$ af Medhjælperne, Halvdelen arbejder 7—9 Timer daglig. De kvindelige Medhjælpere arbejder endog noget længere end deres mandlige Kolleger! I Helsingfors er Arbejdstiden væsentlig kortere end i de fleste andre Byer, og Forskellen mellem Mænds og Kvinders Arbejdstid mindre. — Butikslukningen opviser et ligesaa tilfredsstillende Billede: 7-Lukningen er gennemført i $^2/_3$ af Forretningerne og kun i faa Tilfælde overskrides 8-Lukningen, medens paa den anden Side 6-Lukningen vinder nogen Fremgang. — Heraf tør man dog ikke slutte, at Forholdene er idéelle, idet manglende Lovbestemmelser naturligvis medfører adskillige Misligheder og Halvdelen af Butiksmedhjælperne arbejder mere end 10 Timer, endog indtil 15 Timer i Døgnet.

Vore organiserede Venner i Finland erkender fuldt ud den nuværende Tilstands Mangler, og har nylig i Landdagen indbragt Forslag om en lovmæssig Regulering af Arbejdstiden, saaledes at denne normeres til 10 Timer med en uafbrudt Hviletid af 11 Timer og Arbejdspavse mindst hver 5te Time; normalt 14 Dages eller mindst 1 Uges Sommerferie; Arbejdstiden for Lærlinge under 15 Aar tør ikke overstige 8 Timer. Forslaget tilsigter ogsaa almindelig Søndagshvile; selv om Søndagsarbejdet ikke er almindeligt og sjældent forekommer regelmæssigt indenfor Kontorfaget finder det dog Sted i 13,5 % af Butikkerne.

Kost- og Logisystemet er — ligesom hos os — almindeligst udenfor Hovedstaden og mere gængs for Butiks- end Kontormedhjælpere. Naar Hensyn tages til Bolig- og Naturalydelser, opnaar man følgende Oversigt over Medhjælpernes Gagevilkaar:

Aarsgage:	Kontormedhjælpere Mænd %	Kontormedhjælpere Kvinder %	Butiksmedhjælpere Mænd %	Butiksmedhjælpere Kvinder %
Under 500 Fmk.*) har . .	10,1	5,6	18,3	18,7
500—1000 „ „ . .	11,7	23,1	25,4	48,4
1000—2000 „ „ . .	29,6	51,6	36,4	30,0
2000—3000 „ „ . .	21,1	15,6	12,6	2,4
3000—4000 „ „ . .	15,2	3,4	5.2	0,2
4000—6000 „ „ . .	12,1	0,6	1,8	0,1
Uangivet	0,2	0,1	0,3	0,2

Handelsskole-Undervisningen lader meget tilbage at ønske og man er bestræbt paa at gennemføre en Reform paa dette Omraade. Der findes 3% af Medhjælperne som end ikke har besøgt Folkeskolen, — hvilket især skyldes den spredte Bebyggelse i afsides Egne.

* * *

Det finske Medhjælperforbund er ligesom vor Centralorganisation en uafhængig faglig Organisation og er derved undgaaet de separatistiske Bestræbelser, der splitter Medhjælperbevægelsen i andre Lande. Dette er af saa megen større Betydning, som det nationale Spørgsmaal altid vil være i Forgrunden i et Land med saa usikre politiske Forhold, og vor Broderorganisation er i øvrigt den eneste faglige Sammenslutning — udenfor Arbejdernes Kreds — hvor Svensk og Finsk ikke drager en Skillelinie. „Lükeapulainen" redigeres dog paa Finsk, omend Herr Kauppi naturligvis forstaar Svensk, men rigtignok foretrak at føre Konversationen paa Tysk og Engelsk.

Som allerede nævnt er det finske Forbund grundlagt samtidig med vor Organisation, men ejer imidlertid ikke vore understøttende Institutioner, som stærkt interessede vor finske Kollega. Aarsagen til denne indre Mangel skyldes i Særdeleshed det ringe Aarskontingent af 3 Fmk., og ligesom sin norske Kollega Chr. Dybwad, der gæstede os i Vinter, erkendte Redaktør Juho Kauppi fuldtud, at den danske Centralorganisations indre Styrke først og fremmest skyldes, at Danmarks organiserede Medhjælpere indser Nytten af at betale et nogenlunde stort Kontingent til deres Organisation. Og Herr K. fremhævede stærkt, at denne Tendens gjorde sig gældende i alle de udenlandske Organisationer, han havde besøgt. Navnlig har de tyske Organisationer i de sidste Par Aar gennemført væsentlige og ensartede Kontingentforhøjelser,

*) 1 Mark, finsk = 72 Øre.

— en Følge af Konjunkturstigningerne og især de bestandig øgede Krav, der overalt stilles til Medhjælperorganisationerne. —

Redaktør Kauppi's Studierejse har varet et halvt Aar og foretoges paa et Statsstipendium af 3,500 Fmk. — saa vidt vi véd første Gang, Redaktøren af et Medhjælperorgan har erholdt Rejsestipendium med det Formaal at studere fremmede Medhjælperforhold. — Da Herr Vilh. Hansen netop fra det internationale Bureau i Brucxelles var opfordret til at søge Forbindelse med det finske Landsforbund, for at udvirke dettes Tilslutning til „Fèderation internationale des Employès", blev der tillige Lejlighed til at drøfte de internationale Anliggender med Herr Juho Kauppi, der lovede at forelægge og anbefale Indmeldelsesforslaget ved det finske Aarsmøde i September.

Tanker ere toldfri.

Efterfølgende Artikel er skrevet, forinden Landstinget ændrede Kommissionsforslaget ang. „Falsk Reklame etc.", men fremkommer først nu paa Grund af Pladsmangel.

DA der for faa Aar siden blev oprettet et Handelsministerium herhjemme, blev det ikke fra den store Medhjælperstand eller dens Organisation mødt med store Forventninger, at dets Dannelse vilde betyde en Række nye og nyttige Reformer til Gavn ogsaa for Medhjælperne.

Der var ganske vist nok Trang til saadanne Reformer, men vor Stand var nu engang ikke vant til megen Hensyntagen fra Lovgivningsmagten.

Dog var der vel nok dem, som mente, at et saadant Ministerium Tid efter anden maatte give saadanne Livstegn fra sig, at det maatte mærkes gavnligt ud til den Stand, hvis Navn Ministeriet bar, at det dog blev til nogen Gavn baade for den overordnede og underordnede Handelsstand. Jeg kender ikke, med hvilke Forhaabninger man fra Principalernes Side mødte det ny Ministerium, men har disse været ret store, maa man fra deres Side være bleven temmelig skuffet.

Skuffelsen i Medhjælperkredse kunde af førstnævnte Grunde ikke blive ret stor, men den er der dog. Ikke Skuffelse over, at de Fremskridt, som trængtes, men som man ikke turde vente, heller ikke kom, men Skuffelse over Tilbageskridtene.

Man synes, at de Smuler, der fra Samfundets Bord er falden af til Medhjælperstanden, er saa faa og ringe, at der ikke kunde være Tale om at miste noget.

Naa, Medhjælperstanden i dette lille Land tæller jo ogsaa kun ca. 30000 Medlemmer, saa maa man jo heller ikke forlange, at et Handelsministerium, som sikkert har fuldt op at gøre med at spekulere over, hvad det nu skal foretage sig, skal kunne tage alt for megen Hensyn til en saadan Klat Mennesker, som ovenikøbet har saa mange andre Ministerier til at drage Omsorg for sig. For hvis det f. Ex. gælder Lærlingelov, Fabrikslov eller Lukkelov m. v., saa har vi jo straks baade Indenrigs- og Justitsministerierne, som er helt ivrige i at træde hjælpende og beskyttende til. Nej, man skal ikke klage. Heller ikke over, om vort eget Handelsministerium laver en Smule Krebsegang. Vi skal ikke klage over, at vi mistede Halvdelen af de 2500 Kr. til Foredrag. Om Handelsforeningerne, som mistede den anden Halvdel, har fundet, at det var et Fremskridt, forlyder der intet. — Krebsegang —

Handelsministeren og alle hans Embedsmænd, som stadig var optaget af, hvad de skulde foretage sig, arbejdede tilsidst under en utaalelig stærk Pression af Følelsen af, at noget maatte der gøres. Da var der endelig et lyst Hoved, som fandt Feltet, hvor der kunde gribes, om ikke gavnligt saa dog reformerende ind, for i hvert Fald at kunne opvise et Resultat.

Da kom Forslaget til Lov om Smudskonkurrence eller hvad det hedder. Hvis der findes en Konkurrence, selv om det er en Smudskonkurrence, om hvem der kan fremsættes de daarligste Lovforslag, da har dette handelsministerielle Forslag sejlet alle Konkurrenterne agterud; men mon Smudskonkurrencen ikke ogsaa er en daarlig Ting at beskæftige sig med.

Forslaget er saa godt belyst her i Bladet, at jeg ikke skal komme med Gentagelser; det kunde ellers være fristende at vise Eksempler paa, hvorledes Bestemmelsen om de 3 Aars Tavshed og Uvirksomhed kunde virke, hvis man virkelig vilde tænke sig den ført ud i Praksis, men dette vilde vel ogsaa være en vel dristig Tanke.

Det mest bemærkelsesværdige ved Lovforslaget er den Tendens, som ved Udarbejdelsen synes at have været tilstede, og som gaar ud paa at træffe beskyttende Bestemmelser for den overordnede Handelsstand, medens man fuldstændig prisgiver Medhjælperen; thi hvis man virkelig kunde tænke sig en dansk Rigsdag vedtage en saadan Lov, da vilde det jo betyde Ødelæggelse af Tusinder af Handelsmedhjælperes Fremtidsmuligheder.

Man har selvfølgelig ikke i Handelsministeriet fundet paa eller taget det Hensyn at lade Handelsmedhjælpernes Repræsentation erklære sig om saadanne Bestemmelser, hvilket andre Ministerier og Statsinstitutioner dog i lignende Tilfælde har fundet Anledning til.

Naar et saadant Hensyn ikke er taget i dette Tilfælde, saa er det ikke de organiserede Medhjælperes Skyld. Nej, det er de Tusinder af ikke organiserede Handelsmedhjælpere, hvoraf Størsteparten findes i Kjøbenhavn, som bærer den største Part af Skylden herfor. Og det beklagelige er, at de fleste af dem slet ingen Idé har om, at der er fremsat et for dem selv saa vigtigt og skadeligt Forslag.

Men man spørger uvilkaarlig: Hvad er det dog for en Samling interesseløse Mennesker disse uorganiserede Medhjælpere, som ere blottede for al politisk Oplysning, er ganske uden social Viden, og hos hvem man forgæves vil søge faglig Forstaaelse. Som Følge heraf mangler de ganske social Dannelse. Hvis en saadan Medhjælper kommer i Selskab med blot nogenlunde tænkende Mennesker, som kunde finde paa blandt andre Emner at drøfte Samfundsspørgsmaal, ogsaa saadanne som angaar ham selv, da vil han komme til at spille Dummepeters Rolle, ganske naturligt og uden Besvær. Der er nemlig ikke saa faa Procent af de uorganiserede Medhjælpere i dette Land, som vilde blive Svar skyldig, hvis de blev spurgt om f. Eks. hvad Danmarks Handelsminister hedder!

Men den Dag, da disse Tusinder vaagner til mere alvorlige Interesser, og den kommer, da kunde det tænkes, at Centralorganisationen kunde vokse saa hurtigt, at Handelsministeriet kunde blive saa svimmel deraf, at det tog fejl af Fremskridt og Tilbagegang.

Da faar vi den første Reform i den rigtige Retning.

Andreasen, Hjørring.

„Kjøbenhavneri".

OGSAA jeg læste Beretningen om sidste Hovedbestyrelsesmøde — og da navnlig Afsnittet om Sommerens Opgaver — med Interesse, omend ikke med synderlig Tilfredshed.

Naar man tænker paa den Støtte i Agitationsarbejdet, som Afdelingerne i Provinsen modtager fra Hovedledelsen, da maa man give Herr C. J. Ret i, at Afdelingsbestyrelserne ere godt indøvede i den Dyd, der hedder Nøjsomhed. Det var vel næppe helt urimeligt eller uoverkommeligt om de Afdelinger, der maatte ønske det, en Gang om Aaret fik en gratis Taler fra C. O. Dette vilde sikkert støtte navnlig de smaa Afdelinger meget i Arbejdet — og det turde være at yde Støtte i rette Tid.

Som Forholdene nu er, synes Hovedledelsen paa dette Omraade at stille som bestemt Betingelse for Støtte, enten at den paagældende Afdeling endnu ikke er født, eller at Afdelingen ligger i de sidste Krampetrækninger.

Vi er altsaa i en uhyggelig Grad sat paa Smalkost, og at Statstilskudet til Foredragene nu er inddraget, gør ikke Arbejdsvilkaarene lettere. Nu kommer som Rosinen i Pølseenden Hovedbestyrelsens Beslutning om at forlange Garantier, naar Afdelingerne skal have en Taler af C. O. til Sommerstævnerne. Saafremt en Afdeling ikke kan eller tør garantere en Minimaltilslutning til Stævnerne – i Praksis en ganske urimelig Garanti — skal Afdelingerne altsaa ogsaa give Afkald paa den Agitation, som Sommerstævnerne i den ellers stille Sommertid absolut er, selv om det kun er vore egne Medlemmer, der giver Møde.

Sommerstævnerne vil dog sikkert alligevel blive afholdt ganske uden Hensyn til, om Hovedbestyrelsen støtter dem eller ikke, blot vil Stævnerne nu sandsynligvis blive mere udpræget selskabelige Sammenkomster, uden det fagorganisatoriske Præg, der hidtil har udmærket dem, og denne Forandring vil vi altsaa kunne takke vor Hovedbestyrelse for. —

Naar Hovedbestyrelsen finder det nuværende Tidspunkt passende til eventuelt at berøve Afdelingerne denne Støtte, da maa vi i Sandhed være meget fattige, men da maa det ogsaa være tilladt — uden at blive mistydet — at spørge om der ikke er andre Omraader, hvor Sparsommelighed vilde være mere paa sin Plads!

Det maa være tilladt at spørge, om ikke de Summer, der ofres af Hovedledelsen til Agitation i Kjøbenhavn ogsaa burde spares, indtil der bliver virkelige Chancer for, at vor Bevægelse dér er naaet over det døde Punkt. Vi maa ogsaa her have Lov til at forlange „Garantier".

Jeg mener at Redaktøren har Ret i, at vor Fremmarch maa gaa gennem Kjøbenhavn og ikke udenom, og jeg vil med Glæde gaa med til, at C. O. bevilger endog meget store Summer i dette Øjemed — hvis vi kan, og naar der først og fremmest er Sandsynlighed for, at Tiden er inde og at Chancen er der. Jeg tror, eller rettere, jeg véd, at der findes energiske Mænd og Kvinder indenfor den kjøbenhavnske Ledelse, men dog føler jeg mig overbevist om, at ingen af dem tør paastaa, at vi nu staar foran et stort Gennembrud i Hovedstaden, og jeg betragter det som en Kendsgerning, at de Penge, der hidtil af C. O. har været brugt i Kjøbenhavn, har været omtrent spildte.

Dette er nu engang ikke Tilfældet i Provinserne, det er trods alt et ganske pænt Stykke „Husflidsarbejde", der her er præsteret, og hvis vor økonomiske Evne virkelig er saa ringe, som Hovedbestyrelsens sidste Beslutning lader formode, da maa Provinsernes Medhjælpere have Lov til nøgternt at bedømme Arbejdet efter de opnaaede Resultater og at foreslaa vore Midler anvendt paa den mest hensigtsmæssige Maade — uden at dette bliver mistydet som smaaligt provinsielt Had mod Kjøbenhavnerne.

Chr. J. Hendil.

Advarsel!

GANG EFTER GANG giver det praktiske Liv os haandgribelige Beviser for, at vort Oplysningsbureau ikke alene vil blive til uvurderlig Nytte for vore Medlemmer, men at det er en absolut Nødvendighed for at værne Medhjælperne mod at falde i Kløerne paa et eller andet Humbugsfirma, som spekulerer i og delvis lever af at udbytte og bedrage deres Medhjælpere, som de lokker til sig med bestikkende Annoncer af tilsyneladende tilforladeligt Indhold.

Saaledes har jeg i de sidste 3—4 Maaneder jævnlig stødt paa et Firma, som jeg næppe vèd, hvad jeg skal benævne. Det fører nemlig et saa stort Udvalg i Firmanavne, saa man let løber vild deri. Den ene Gang hedder det „Himalaja The Import", næste Gang „H. G. Klugmann & Co.", tredie Gang optræder det under Navnet „G. Glugmann", ligesom ogsaa „De forenede nordiske Fiske-Konservesfabrikker" og endelig „Konservesfabrikken Marstrand" er identisk med ovennævnte, saa man vil forstaa det er ret vanskeligt at tage sig i Agt for dette „Handelshus" med de mange prangende Navne.

Paa „Firmaernes" Brevpapir figureres der med Kontorer flere Steder i Byen, Lager i Frihavnen, Code, osv., medens den nøgne Virkelighed er den, at hele Virksomheden er installeret i et Par smaa, gamle Lokaler i Raadhusstræde, hvori hele „Hjemmepersonalet", der bestaar af 1 — en — 14-16 Aars Dreng, varetager de mange Firmaers store „Forretninger".

Naturligvis er det hele Humbug — for ikke at bruge et stærkere Ord — og efter alt at dømme holdes hele Historien gaaende derved, at de Medhjælpere, der er saa uheldige at lade sig antage som Agenter, aldrig faar deres Arbejde betalt. Agenterne holder almindeligvis kun ud i kort Tid, et Forhold, hvori Herr Klugmann uden Tvivl ogsaa spekulerer, idet det nemlig ikke lader sig gøre for den samme Agent at sælge Varer to Gange paa samme Sted, der maa stadig nye Kræfter til — i denne Belysning skal de mange Firmanavne ogsaa sees — og at faa Afregning for Arbejdet i Firmaet lader sig vanskelig eller slet ikke gøre. „Firmaerne" benytter den Trafik fortrinsvis at tage sine Agenter fra saa fjerne Egne af Landet som muligt, af let forstaaelige Grunde, og antager fortrinsvis arbejdsløse Medhjælpere. Det medfører derfor tidt, at de Paagældende anvender deres sidste Midler til Rejsen hertil, blændet som de er af de fine Annoncer og de forholdsvis gode Betingelser, „Firmaerne" byder — paa Papiret.

Forskellige af vore Medlemmer har indladt sig med Humbugsfirmaet, idet de ikke har været saa forsynlige først at forespørge igennem Oplysningsbureauet, og denne lille Opsats fremkommer derfor for indtrængende at advare vore Medlemmer mod under nogen Form at entrere med ovennævnte Firmaer.

Samtidig haaber jeg, at denne Advarsel vil animere alle Afdelingerne til at tage kraftigt fat paa Arbejdet for at gøre Oplysningsbureauet saa fuldstændig og komplet som vel muligt, idet et Tilfælde som her omtalt yderligere belyser Nødvendigheden deraf.

Jens Johansen.

Medhjælperbevægelsen paa Fyn.

III.

SOM kort berørt i sidste Artikel indgik Svendborg Afdeling i Begyndelsen af indeværende Aar til Byraadet med Andragende om et Tilskud til Afholdelse af handelsvidenskabelige Foredrag. Men det gik med dette Andragende som med vort Andragende om Vedtægten for unge Menneskers Arbejde, — det blev nedstemt.

Endskønt Regnskabsudvalget havde foreslaaet at bevilge et Beløb af 25 Kroner, blev Andragendet forkastet med alle Stemmer mod 4. (Socialdemokraterne).

Dette forholdsvis ringe Beløb kunde vi naturligvis ogsaa undvære; det vilde jo hverken strække til helt eller halvt, idet et eneste, af de paatænkte Foredrag, almindeligvis betales med ca. 50 Kroner, hvortil endda kommer Annoncering, Salsleje m. m., men naar Byraadet ellers har skabt et Præcedens, ved at bevilge mere betydelige Tilskud til Byens andre Foreninger med oplysende Formaal, ligesom de beredvillig yder Tilskud til Haandværker- og Industriforeningens Foredragsrække, havde man al Grund til at forvente, at ogsaa vor Forenings Arbejde, for at sprede Oplysning blandt den unge Handelsstand, kunde have op-

naaet den officielle Anerkendelse, der rummes i pekuniær Støtte af Kommunens Midler.

Svendborg Afdelings Virksomhed i de forløbne Aar siden Stiftelsen i 1901 er hermed kortelig skildret. Tiden, der er hengaaet, er i det store og hele forløbet godt, og man har vel god Grund til at haabe, at vor Bevægelse — som i alle Maader er baaret oppe af sunde Principper — inden længe maa blive fuldtud anerkendt og respekteret.

Og saa vil vore Modstandere, hvad enten disse ere Arbejdsgivere, eller snæversynede Medhjælpere, sikkert blive nødsaget til at erkende, at vi Pionerer har indlagt os Fortjeneste ved at kæmpe for Sammenslutningens Idé, saa meget mere som selve Udviklingens Lov har opfordret os dertil.

Alene den filantropiske Side af vor Organisationsform, maa jo aftvinge Enhvers Respekt. Thi hvad kan den Enkelte f. Eks. udrette mod en Svøbe som Arbejdsløshed. Vor udmærkede Arbejdsløshedskasse er dog et Værn herimod, ogsaa vor gratis Retshjælp er et Gode af uvurderlig Betydning.

Ligeledes vore Bestræbelser for at højne selve Standens Niveau, ved Dygtiggørelse af den Enkelte; der bør mødes — skulde man da tro — med Sympati i Principalkredse, for kun derved sikres disse til enhver Tid god og brugelig Medhjælp. —

Medens Arbejdet for vor Sags Fremme i Svendborg stadig har været anlagt paa at sprede Oplysning og samle Standen til fælles Virke for fælles Sag, har Odense Afdeling heller ikke ligget paa den lade Side.

Hvad der særlig kendetegner denne Afdeling er Arbejdet for Opnaaelse af praktiske Resultater. Med Energi har ledende Mænd indenfor Afdelingen kastet sig i Breschen for frivillig 8-Lukning, længe forinden Loven herom blev fremlagt i Rigsdagen, og siden hen er Arbejdet koncentreret i Agitationen for Gennemførelsen af den frivillige Sommer-7-Lukning.

Tusindvis af Pjecer ligger færdigtrykte og venter nu kun paa, i den nærmeste Fremtid, at blive spredt ud over Byen. Efter den Sympati at dømme, hvormed Odense Købmænd i de senere Aar har imødekommet Tanken, tør man, allerede i den tilstundende Sommer, haabe paa et godt Resultat.

Med Oprettelsen af Assens og Middelfart Afdelinger, er Kæden af fynske Afdelinger foreløbig sluttet; modne Mænd i begge disse Byer skal nok vide at føre vor Sag frem paa en for Centralorganisationen værdig Maade. Maatte da nu Turen komme til Nyborg. Det gærer og bryder stærkt blandt Medhjælperne i denne By, og formentlig er den Tid ikke fjærn, hvor vore derværende Kolleger finder deres rette Plads indenfor Sammenslutningen. —

Ungdommens Friskhed kendetegner saaledes Organisationens Fremmarch paa Fyn, og den nærmeste Fremtid vil sikkert vise os, at den Idé som er Grundpillen i Centralorganisationens Program, har slaaet sin Rod saa dybt i de mere tænksomme Medhjælperes Bevidsthed, at den ikke lader sig rykke op ved Vandalisme.

Thi Idéen hviler simpelthen paa Kravet om en berettiget Medbestemmelsesret over egne Forhold og Arbejdsvilkaar, ligesom den er baaret frem af Selvhjælps-Princippet, som ethvert Samfund uvægerlig maa anerkende og søge opretholdt i videst muligt Omfang. *Alonco.*

Fra Agitationen.

Agitationsmøde i Sorø.

Sorø Afdeling har i et Par Aar ført en vegeterende Tilværelse, men har nu atter optaget Arbejdet med fuld Kraft.

Efter et særdeles godt og dygtigt Forarbejde af et af Centralorganisationens gamle interesserede Medlemmer, Herr Bogholder Chr. Brinch, afholdtes Søndag den 17. Marts et velbesøgt Møde paa Hotel „Postgaarden", hvor Herr Forretningsfører Jens Johansen talte om Organisationens Virksomhed hidtil, og dens nærmeste Fremtidsopgaver. Det timelange Foredrag, der væsentlig var bygget over Centralorganisationens Program, modtoges med Bifald og efterfulgtes af en kort Diskussion, hvorefter Herr Chr. Brinch sluttede Mødet med et af kraftige Hurraraab besvaret „Leve Centralorganisationen".

Dels før, og dels paa selve Mødet, indmeldtes 23 nye Medlemmer i Afdelingen, saaledes at denne nu atter er fuldt mobil, og smukt hævder sin Plads som Centralorganisationens ældste Provinsafdeling paa Sjælland.

Den nye Bestyrelse, som er valgt paa en forleden afholdt Generalforsamling, har følgende Sammensætning, der borger for et fremtidigt godt Arbejde: Formand, Herr Bogholder Chr. Brinch; Næstformand, Herr Isenkræmmermedhjælper J. M. Jensen; Kasserer, Herr Manufakturmedhjælper A. Sander; Sekretær, Herr Bogholder Eskild Nielsen, samt Herr Kolonialmedhjælper Larsen. *Z.*

Afdeling genoprettet i Middelfart.

Det hændte, at vor vestfynske Afdeling, som det stundom hænder smaa Afdelinger, ved Tidens og Forholdenes Ugunst døde Straadøden. Og dette, lige saa lidt hér som dér, fordi der ikke er Sangbund for Medhjælperbevægelsen paa den paagældende Plads — der er erfaringsmæssig Betingelser for en Afdeling i hver By i Danmarks Land men alene af — forbigaaende Aarsager: Manden fattes, der kan bringe Organisationsbudskabet til Garcia.

Stedlige Kolleger i Middelfart havde iscenesat Forhaandsagitationen for Afdelingens Genoprettelse, og paa Foranledning af de Herrer Bogholder Adolph Hansen, Schjødt-Sørensen og Mathiesen afholdtes den 10. Marts et Medhjælpermøde paa „Turisthotellet". Det altfor straalende Foraarsvejr var Mødet ugunstigt og kun en Snes Kolleger overværede det vel tilrettelagte Organisations-Foredrag, den indbudte Taler, Herr Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen, Svendborg, holdt under megen Opmærksomhed.

I Tilslutning til Indlederen talte dernæst Redaktør H. P. Rasmussen, Redaktionssekretær Martin Petersen og Bogholder Adolph Hansen, og efter at Foredragsholderen paa ny havde opfordret til Oprettelse af en Afdeling og besvaret forskellige Spørgsmaal, startedes Middelfart-Afdelingen atter — denne Gang med nogle og tyve Medlemmer.

Den foreløbige Bestyrelse sammensattes af de Herrer Adolph Hansen, Formand; Niels Petersen, Kasserer; Martin Petersen, Sekretær; Schjødt-Sørensen, Carl Sørensen og Mathiesen. Dette Udvalg skal ordne det forberedende Arbejde, indtil den konstituerende Generalforsamling er afholdt.

Kendskab til Organisationen.

UDE i vore Afdelinger findes der en Mængde Medlemmer, som har den Opfattelse, at naar de betaler deres Kontingent til Foreningen punktligt, har de dermed gjort deres Pligt overfor vor Organisation, og saa overlader de trygt Resten til deres respektive Afdelingers Bestyrelser, Agitationsudvalg o. s. v.

Denne Opfattelse beror imidlertid paa en stor Vildfarelse! Vor Centralorganisation maa kræve af hvert enkelt Medlem, at han gør alt, hvad der staar i hans Magt for at skaffe sin Afdeling Fremgang, Anseelse og Respekt, i Stedet for i Ro og Mag at overlade sligt og meget andet til Bestyrelsen.

Først og fremmest er det ethvert Medlems Pligt nøje at kende

saavel C.-O.s som Arbejdsløshedskassens Love, thi kun derved er han i Stand til at blive den Agitator for vor Bevægelse, som han ifølge Sagens Natur bør være.

Hvor mange Medlemmer træffer man ikke, hvis Kendskab til vort Program, vore Love o. s. v. er ret overfladisk og mangelfuldt, og som derfor umuligt er i Stand til at forsvare vor Organisation mod de Angreb, der af udenforstaaende rettes mod den.

Derfor vil jeg sige til vore Afdelingers Bestyrelser: Bliv aldrig trætte af at arrangere Diskussionsmøder om faglige Emner, og husk paa, at det faglige Moment i enhver Afdeling maa og skal være det Første — saa maa al det øvrtge komme i anden Række.

Og til Medlemmerne kun dette: Kom altid til Møderne, naar Bestyrelsen kalder paa Dem; men i Særdeleshed — bliv aldrig borte, naar det er faglige Emner, der skal diskuteres; thi netop ved saadanne Diskussionsmøder er der Lejlighed for Dem til at faa det Kendskab til Sagen, som det desværre hos alt for mange Medlemmer skorter paa. Fremkommer der under en saadan Diskussion Spørgsmaal, som De ikke ret forstaar, eller hvorom De har en anden Mening, da tag Ordet, deltag i Diskussionen og vær aldrig bange for at sige Deres Mening. De gavner derved ikke alene Dem selv; men De bidrager samtidig til, at Diskussionen bliver mere fyldig og indholdsrig. — Tænk nu lidt over det, der her er fremført, og naar De saa næste Gang gaar til Diskussionsmøde i Deres Afdeling, staa da frem og sig Deres Mening om Tingene — kort og godt. En Gang skal jo være den første, og naar først Isen er brudt, er det ikke saa vanskeligt at træne sig op til at blive en duelig Debattør.

Men først og sidst: Det er ikke alene Bestyrelsernes, men ethvert Medlems Pligt i enhver Retning at gøre sit yderste for sin Afdelings Fremgang; men hertil er han kun egnet, naar han har det fornødne Kendskab til vor Organisations Formaal og Institutioner. — Det er en Hovedbetingelse for at man kan blive en virksom Agitator for Centralorganisationen.

Fredericia, 17. Marts 1912. *Aage S. Leth.*

Pladsanvisningen.

I vort Medlemsblads Nr. 4/1912 findes et Referat af Forretningsførerens Beretning ved det halvaarlige Hovedbestyrelsesmøde. Det hedder heri bl. a. ved Omtalen af Pladsanvisningen, „at der bag den rejste Kritik af denne fattes et virkeligt Arbejde til Fremhjælpning af denne Institution, der ligesom Oplysningsbureauet i Virkeligheden er afhængig af en Udvidelse af Centralorganisationens Administration."

Da Kritiken fra først af er fremkommen gennem Helsingør-Afdelingen, vilde det som nævnte Afdelings Formand ganske særligt interessere mig at erfare, hvorpaa Forretningsføreren støtter denne sin Paastand, der er kommet til Orde gennem ovenstaaende Citat. *Christian Nørgaard,* Helsingør.

Redaktøren har venligst tilsendt mig ovenstaaende Forespørgsel, som det er mig baade let og kært at besvare.

Sagen er den: Der er rundt omkring Afdelinger og Medlemmer, der er utilfredse med vor Pladsanvisning, og kritiserer denne — hvilket der forøvrigt altid har været — men det er ret interessant at lægge Mærke til, at de samme Afdelinger og Medlemmer — selv dem, der raaber højst — som Regel er forholdsvis passive m. H. t. at virke for Pladsanvisningen under dens nuværende Form.

Som Støtte for min „Kritik af Kritiken" skal jeg anføre, at der, til Trods for at der i et Circulære fra Hovedkontoret er henstillet til Afdelingerne at arbejde energisk for Pladsanvisningen og vælge særlige Tillidsmænd til at tage sig specielt af denne Opgave, og til Trods for, at der senere er udsendt Skemaer til Opgivelse af ledige Pladser, saa er det virkelige Forhold dog dette, at der saa godt som ingen Pladser opgives, ligesaa lidt som der — paa enkelte Undtagelser nær — er valgt Repræsentanter, der har særlig Pligt til at beskæftige sig med denne Opgave.

Der hører et forbavsende Ukendskab til vore nuværende administrative Forhold til at kunne forudsætte, at Hovedkontoret kan løse dette Problem, uden en virkeligt effektiv Støtte udefra. Det hviler fuldstændig paa Afdelingerne, eller paa de enkelte Medlemmer, om man vil, og vil disse ikke fremtidig lægge et mere alvorligt Arbejde ind paa at fremhjælpe denne Institution, vil den sikkert ogsaa fremdeles blive et af vore Smertensbørn.

Jens Johansen.

Conto pro diversi.

MEDHJÆLPERSTÆVNE VED SKIVE.

Afdelingen i Skive har allerede planlagt et jysk Medhjælperstævne til Søndag den 7. Juli. Det for Arrangementet nedsatte Stævneudvalg beder os oplyse, at der vil udgaa Indbydelse til alle Centralorganisationens Afdelinger i Jylland, ligesom man forventer Deltagelse af Kolleger fra andre Afdelinger samt direkte Medlemmer.

Vilh. Hansen har lovet at holde Stævnetalen.

Nærmere Program vil senere blive udsendt til Afdelinger og Medlemmer.

CENTRALORGANISATIONENS NÆSTFORMAND,

Herr Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, der som tidligere meddelt, har været angrebet af en langvarig og ingenlunde farefri Sygdom, er glædeligvis atter saa vidt restitueret, at han for nogen Tid siden har genoptaget sin daglige Virksomhed, Herr A., der iøvrigt under sit langvarige Sygeleje har varetaget sine Forretningsudvalgs-Funktioner, har blandt andet benyttet sin Reconvalescents til en i dette Nummer indeholdt Artikel.

FERIEREJSE.

Idet vi henviser til vor Artikel „Ferierejser" i Nr. $^{19}/_{1911}$, oplyses, at den omtalte „Rejse til Lübeck og det nærliggende holstenske Svejts" (Eutin) paatænkes arrangeret ultimo Juli. Rejsen, der forventelig vil strække sig over 4—5 Dage, vil ialt koste ca. Kr. 55. (fra Kjøbenhavn) pr. Deltager. Anmeldelse om Deltagelse bedes tilsendt nærværende Tid.'s Redaktør inden 1. Maj.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Søndag den 3. Februar afholdtes det aarlige Karneval, der forløb særdeles godt med stor Tilslutning. Det gav et ret godt Overskud.

Herr Translatør P. Holm skulde den 8. Februar have holdt Foredrag om Normandiet; men maatte sende Afbud; men i Stedet for holdt Herr Professor E. Warming et udmærket Foredrag om den jyske Hede og dens Folk. Mødet var besøgt af ca. 150 Tilhørere. Den 23. Februar indledede Herr Michael Nielsen, Vejle, om Kollegialitet og Samarbejde. Et godt og vel gennemtænkt Foredrag, som affødte nogen Diskussion.

Torsdag den 29. Februar indledede Herr Byraadsmedlem H. P. Christensen en Diskussion om „Kommunal Politik". Ud fra et

socialt Synspunkt uddybede Indlederen Emnet og omtalte den for de kommunale Arbejdere vedtagne Lønreform, Fordelene ved kommunal contra privat Drift og endnu flere aktuelle Spørgsmaal, egnede til en interessant Diskussion, der da ogsaa udspandt sig efter Foredraget. — Herr N. C. Nielsen, Kolding, holdt den 7. Marts Foredrag om „illoyal Konkurrence" og omtalte Paragraferne 5, 6 og 7 i det fremsatte Lovforslag Efter Foredraget oplæste Herr N. nogle jyske Historier, ligesom ogsaa Herr Greffel ydede underholdende Bidrag.

Herr Translatør P. Holm holdt den 14. Marts Foredrag om „Normandiet" og foreviste ca. 70 Lysbilleder; — et baade interessant og lærerigt Foredrag, der lønnedes med stærkt Bifald.

Engelbert Petersen.

Tirsdag den 21. Marts afholdtss ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Formanden, Engelbert Petersen bød Velkommen og foreslog Valg af Dirigent, hvortil Joh. Petersen valgtes. Derefter afgav Formanden en udførlig Beretning, der godkendtes enstemmig. Kassereren, Carl Knudsen, aflagde Regnskab, der ligeledes godkendtes. I Stedet for Eng. Petersen, der, saafremt en anden var villig til at modtage Valg, helst vilde være fri, valgtes Bankassistent J. Sjælland til Formand. Til Bestyrelsen genvalgtes R. Robl og nyvalgtes Carl Jensen og E. Rasmussen. Alf. Jacobsen genvalgtes til Revisor.

Under „Eventuelt" opfordrede Carl Jensen Medlemmerne til at agitere kraftigt, saa at Afdelingen paa den kommende Kongres, hvor der sikkert vil komme Sager frem af stor Betydning, kan faa saa stor Repræsentation som mulig. — Hovedbestyrelsesmedlem Rob. Petersen, der overværede Generalforsamlingen, sluttede sig hertil og bragte paa C. O.'s Vegne den afgaaede Formand en Tak for hans Arbejde. Med et Leve for C. O. sluttede Dirigenten derefter Generalforsamlingen. *V. J.*

Frederikshavn. Ved Medlemsmødet den 22. Februar gennemgik Kassereren, M. Sørensen, C. O. og A. K.'s Love, og knyttede oplysende Bemærkninger dertil. Taleren fremhævede derefter Medlemspligterne og pointerede særlig Nødvendigheden af, at deltage i Møderne, idet han henviste til den Støtte, det var for en Bestyrelse at have en stabil og interesseret Medlemsstab.

Herr Isenkræmmer E. I. Rosleff (tidl. Svendborg) talte den 7. Marts om „Organisationens Betydning for Medhjælperne". At Emnet vakte Interesse viste den ret talrige Tilhørerkreds (ca. 35), der var mødt frem. Herr R., der før sin Overgang til selvstændig Stilling vil være kendt som en Mand, der har udrettet et stort personligt Arbejde for vor Organisation, holdt et klart og velformet Foredrag, idet han henviste til talrige Eksempler, hvor Organisationens Arbejde havde baaret Frugt. Taleren gav derefter Bestyrelsen det Raad: Altid gaa Forhandlingsvejen, og hvis ikke det kunde nytte, saa frisk og frejdig frem, aldrig gaa Omveje; Sagen var god nok til at møde aaben og ærlig frem med. — Stærkt Bifald lønnede Taleren.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes 14. Marts. Formanden, Herr A. Østergaard, bød Velkommen og Bogholder J. P. Jensen valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning og Kassereren oplæste det reviderede Regnskab. Efter at et Par Forespørgsler var besvarede, godkendtes Regnskabet enstemmigt. —

Til Bestyrelsen genvalgtes Kæmnerassistent Chr. Olsen og nyvalgtes Manufakturmedhjælper V. Skjoldborg Balmert. Suppleanter: Forretningsfører Laurids Madsen og Bogholder Jens P. Jensen. Revisor: Bogholder Heiberg Nielsen; Suppleant: Bogholder Carl S. Jensen. Festudvalget: Frk. Valborg Jensen samt F. Brøndum, V. S. Balmert, Laur. Madsen og A. Torstensen.

Agitationsudvalgets Formand, Herr M. Sørensen, paapegede den store Tilgang indenfor Foreningen og takkede alle, der havde bidraget til det smukke Resultat. Medlemsantallet andrager 53; i Aarets Løb var indmeldt 54 nye Medlemmer; tilflyttet fra andre Afdelinger 4, overført herfra til andre Afdelinger 10, udmeldt 2, slettet med Restance 1.

Under „Eventuelt" foreslog V. S. Balmert at vælge en Repræsentant til vort Organs Annonceafdeling. Forslagsstilleren valgtes. Formanden henledte Opmærksomheden paa den forestaaende 7-Luknings-Agitation. Det overlodes til Agitationsudvalget, efter Samraad med Bestyrelsen, at træffe de fornødne Foranstaltningerne. Efter at flere Emner var drøftede, sluttedes Generalforsamlingen med Leveraab for Damerne, Foreningen og Dirigenten. Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde valgtes V. S. Balmert til Sekretær. Torsdag den 21. Marts gennemgik Næstformanden, Herr H. Christensen, C. O.'s Program og knyttede hertil nogle velmotiverede Udtalelser, omtalte derefter og oplæste de af Hr. Redaktør J. Chr. Laursen, Aarhus, forfattede 20 Bud for Medhjælpere; gik derefter over til den „Statsunderstøttede Konkurrence" og den Konkurrence, som Standen var udsat for fra Kvindernes Side. Herom udspandt der sig en livlig Diskussion, hvor Bølgerne gik højt.

Mødeaften hver Uge. Mød altid! *M. Sørensen.*

Helsingør. Afdelingen afholdt den 13. Marts ordinær Generalforsamling paa Hotel „Øresund". Herr Elding dirigerede. Formanden, Herr Nørgaard, aflagde Beretning om Afdelingens Gang i det forløbne Halvaar, hvorefter Kassereren, Frk. Jørgensen aflagde Regnskabet, som godkendtes. Da Herr Nørgaard, trods mange og indtrængende Opfordringer, ikke vilde modtage Genvalget, valgtes Herr Kommis Einar Olsen til Formand. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af Frk. C. Jørgensen, Herr Elding og Herr Thysen. Bestyrelsen konstituerede sig senere med Frk. Jørgensen som Kasserer og Herr Elding som Sekretær. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. *Johs. Elding.*

Hillerød. Afdelingen, der efter en stor Del Medlemmers Ønske havde forandret sit Mødested til Hotel „Kronprinsen", afholdt den 22. Marts et velbesøgt Medlemsmøde, hvor det efter en livlig Diskussion vedtoges atter at benytte Hotel „Lejdersdorff" ved Foreningens Møder.

I April afholder Foreningen sin 3-aarige Stiftelsesfest, hvortil nærmere Program vil blive udsendt.

Den udmærkede Medhjælper-Sangbog vil ved denne Lejlighed kunne købes af Medlemmerne for den billige Pris af 25 Øre pr. Stk.

Opmærksomheden henledes paa den ny Ordning med Hensyn til Udleveringen af Arbejdsløshedskassemærkerne. *Chr. J. H.*

Hobro. Afdelingen afholdt den 26. Marts sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Formanden bød de mødte Velkommen og aflagde derefter Beretning om Arbejdet i det forløbne Halvaar, hvilket havde udviklet sig jævnt og roligt. Beretningen godkendtes og ligeledes Regnskabet, der sluttede med en Beholdning af Kr. 49,64.

Til Bestyrelsen valgtes Kommisserne Jørgensen og M. Petersen, og som Suppleanter R. Hansen og H. Michelsen. Til Revisor genvalgtes B. Høgh. Desuden valgtes til et Agitationsudvalg: Kommis Vass, P. E. Larsen og Frk. Faarup.

Formanden meddelte, at der paatænktes afholdt et fælles Sommerstævne i Hobro med Udflugt til Mariager sammen med Aalborg, Randers og Løgstør Afdelinger, og efter at have takket de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer Frk. Højlund og P. E. Larsen, der nægtede at modtage Genvalg, for godt og behageligt Samarbejde, sluttede Generalforsamlingen. *A. N.*

Holstebro. Medlemsmøde afholdtes den 20. Marts paa Hotel „Royal" med Dagsorden: 1. Drøftelse om Afholdelse af Bal. 2. Valg af 1 Bestyrelsesmedlem.

Under 1 udspandt der sig en til Tider ret livlig Diskussion, idet et Medlem ivrig protesterede imod en saadan Forvaltning af Kassens ret beskedne Midler, og mente at disse Penge vare bedre anvendte i agitatorisk Øjemed. Forslaget resulterede dog til syvende og sidst i, at man vilde søge at skaffe Tilslutning til Afholdelse af et Bal Søndag den 31. Marts, til hvilket man saa vilde indbyde alle Byens Medhjælpere og ved denne Lejlighed agitere kraftigt for Tilslutning til C. O. Med Hensyn til Punkt 2 vedtog man at lade de 4 Bestyrelsesmedlemmer fungere alene indtil Generalforsamlingen, som afholdes paa Hotel „Royal" Onsdag den 10. April Aften Kl. 9 pr. Dagsordenen vil blive tilstillet Medlemmerne direkte.

Det er meget beklageligt, at der ikke møder mere end højst Halvdelen af Medlemmerne til vore Møder, og man henstiller derfor at møde nok saa fuldtalligt for Fremtiden, da dette jo i høj Grad vilde styrke Bestyrelsen i dens Arbejde. Man venter under alle Omstændigheder, at Medlemmerne alle møder frem til den nærforestaaende Generalforsamling, for at være medbestemmende om Afdelingens fremtidige Skæbne. *Magnus Nissen.*
p. t. Sekretær.

Kjøbenhavn. Onsdagen den 13. Marts gengav Herr Redaktør Vilh. Hansen — i fortællende Form — Indtryk fra en Rejse i Belgien. Redaktøren havde ogsaa lovet at fortælle noget om Holland, men paa Grund af Emnets Stofmængde Belgien vedrørende, maatte dette opsættes til en senere Lejlighed.

Onsdagen d. 20. Marts talte Medlem af Hovedbestyrelsen, Herr H. P. Hansen junior, om Oprettelsen af en Alderdomsforsørgelseskasse for Handels- og Kontormedhjælperforeningens Medlemmer. De indledende Bemærkninger efterfulgtes af en livlig Diskussion, hvori deltog Herrerne J. Alexandersen, H. P. Jensen, Vilh. Hansen, Jens Johansen og Indlederen.

J. A.

Kolding. Afdelingen holdt ordinær Generalforsamling den 20. Marts paa „Kronborg". J. K. L. Rasmussen dirigerede.

Formanden aflagde Beretning om det svundne Halvaar, af hvilken det fremgik at Foreningen havde udfoldet en livlig Virksomhed i Vinterhalvaaret. — Foredrag, Diskussion og Oplæsninger var skiftevis afholdte, samt lidt Selskabelighed. Medlemstallet var tilfredsstillende og i Fremgang. Saavel Formandens Beretning som Regnskabet, der blev fremlagt af Kassereren A. Chr. Møller, blev efter nogle faa Bemærkninger ensstemmig godkendt.

I Bestyrelsen indvalgtes Kommis J. Kr. Rasmussen, Kontorist Johannes Mortensen og Kontorist Josef Jensen. Til Suppleanter: Isenkrammedhj. Kais og Kommis Mouritzen. Frk. Valborg Jensen blev genvalgt som Revisor og S. Sejersen valgtes til Revisor-Suppleant. Efter nogen Debat om Agitationsudvalgets Størrelse, vedtoges det at vælge 5 Medlemmer hertil, — der valgtes Kommisserne V. Petersen, Mouritzen og H. Jacobsen samt Frøknerne M. Koed og Helga Poulsen.

Efter Forslag af A. Chr. Møller vedtoges det at nedsætte et Udvalg paa 2 Mand til at varetage Oplysningsbureauets og Pladsanvisningens Interesser. Hertil blev valgt A. Chr. Møller og J. Kr. Rasmussen. Under „Eventuelt" blev flere mindre administrative Spørgsmaal drøftede, bl. a. om Tobaksrygning under Møderne. Det blev med overvældende Majoritet vedtaget, at Rygning ikke maa finde Sted saa længe Møderne varer.

Efter en godt 2 Timers livlig Forhandling sluttede Generalforsamlingen med Leveraab for Centralorganisationen og Dirigenten.

X.

Middelfart. Den nystiftede Handels- og Kontormedhjælperforening for Middelfart og Omegn holdt konstituerende Generalforsamling paa Turisthotellet Tirsdag den 20. Marts. Herr C. Schiødt-Sørensen valgtes til Dirigent, hvorefter Bogholder Adolph-Hansen forelagde det af det nedsatte Udvalg udarbejdede Lovudkast, der vedtoges med en enkelt redaktionel Ændring. Som Medlemmer af Bestyrelsen valgtes Frk. Hansine Hansen, Kommis Martin Larsen, Kommis C. Thomsen, Kontorist Karl Sørensen og Redaktionssekretær Martin Petersen. Suppleanter blev Bogholder Magnus Jørgensen og Kommis J. Mathiasen, og til Revisor valgtes Kontorist J. Hansen og Kommis P. Petersen. Endelig valgtes et 3-Mands Agitationsudvalg, bestaaende af Frk. Ellen Kreutzer, Kommis Emil Jensen og Martin Larsen. Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for den nydannede Forening og for Centralorganisationen.

Foreningen lægger ud med 22 Medlemmer og har godt Haab om i en nær Fremtid at faa yderligere. Der vil blive afholdt Medlemsmøde hver Torsdag Aften Kl. $8^1/_4$, — rimeligvis paa Turisthotellet.

Paa et senere afholdt Møde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Karl Sørensen, Formand; Martin Larsen, Næstformand, C. Thomsen, Kasserer og Martin Petersen, Sekretær.

M. P.

Skive. Onsdag den 10. April Aften Kl. $8^1/_2$ pr. afholdes stort offentligt Møde paa Hotel Phønix (den lille Sal).

Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, taler om 7-Lukningen. Agitèr for stor Tilslutning til Mødet!

Agitationsudvalget.

Vejle. Onsdag den 1. Marts afholdtes Medlemsmøde med Herr Overlærer N. C. Nielsen som Taler. Emne: „Dalgas og den jydske Hede". Taleren udviklede i et interessant Foredrag, hvorledes den jydske Hede, paa Initiativ af Dalgas, efterhaanden var blevet opdyrket, og store Landsbyer havde rejst sig dér, hvor man for faa Aar siden ikke øjnede andet end Lyng i Miles Omkreds. Foredraget blev af Forsamlingen hilst med stærkt Bifald.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 6. Marts.

Til Dirigent valgtes Herr Bogholder C. Nielsen Kloster. Formanden aflagde Beretning, hvoraf fremgik at Medlemsantallet pr. $^1/_3$ 1912 var 149, (119 Mdl. 30 Kvdl. 31 Lærlinge), imod 128 den $^1/_9$ 1911 og 112 den $^1/_3$ 1911. Tilgang af nye Medlemmer 81, samt tilflyttet 25 — alt 106. — Afgang: Udmeldt 12, etableret 7, overflyttet 43, slettet for Restanaer 7, — ialt 69. — Altsaa en Forøgelse af Medlemsantallet siden $^1/_3$ 1911 paa 37 eller = 34 pCt. Der var siden sidste Generalforsamling afholdt 21 Medlemsmøder, deraf 7 med Oplæsning, 4 med Foredrag, 7 med Diskussion, 2 med Lotterispil samt et med blandet Indhold. Desuden var der afholdt Generalforsamling, Stiftelsesfest, et Bal samt 6 Bestyrelsesmøder.

Formanden udtalte sin Glæde over den store Fremgang og haabede, at Afdelingen vedblivende maatte gaa frem. Beretningen godkendtes ensstemmig.

Agitationsudvalgets Formand aflagde Beretning: Der var afholdt 4 Møder, hvor Udvalget havde drøftet de forskellige Opgaver og der var formuleret og udsendt Cirkulærer til udenforstaaende Kolleger, hvori Opmærksomheden henledes paa vor Organisation; endvidere var der foretaget en energisk mundtlig Agitation ved enhver given Lejlighed. Beretningen godkendtes ensstemmig.

Kassereren fremlagde Regnskabet for det forløbne Aar. Det balancerede med Kr. 2202,16. Regnskabet var, i trykte Eksemplarer, tilstillet hver enkelt af Medlemmerne før Generalforsamlingen. Regnskabet godkendtes ensstemmig.

Fra Herr Axel Juhl forelaa Forslag til betydelige Ændringer i Afdelingens Love. En Del af Forslagene vedtoges, medens andre forkastedes.

Formanden, Herr Michael Nielsen, nedlagde, paa Grund af Bortrejse, sit Mandat; det havde været ham en Glæde at staa som Formand for Vejle Afd., og han udtalte sine bedste Ønsker for Afdelingen og takkede for godt Samarbejde.

Herr Bogholder L. Christensen takkede den afgaaede Formand for det Arbejde, han havde udført for Afdelingens Fremgang og Trivsel; omtalte hans store Evne som Agitator samt hans personlige Egenskaber, der gjorde at han vandt sine Kollegers Tillid og Velvilje. Sluttelig vilde Taleren ønske Herr Michael Nielsen Held og Lykke i Fremtiden. Forsamlingen rejste sig.

Derefter foretoges de forskellige Valg. —

Til Formand valgtes Herr Bogholder L. Christensen. — Til Bestyrelsen genvalgtes de Herrer Paul Jensen og Peter Nielsen samt nyvalgtes de Herrer Felix Malmer og J. Juliussen.

Suppleanter blev: Frk. M. Petersen, Herr Anton Jensen, Frk. M. Jensen og Herr Chr. V. Nielsen.

Til Formand i Agitationsudvalget genvalgtes Herr Peter Nielsen med Akklamation Udvalgets øvrige Medlemmer blev: Frk. M. Petersen, Herr Felix Malmer, Frk. C. Christensen og Herr Anton Jensen.

Til Revisorer valgtes Herr C. Nielsen Kloster (Genvalg) og Herr C. Allerup.

Under „Eventuelt" drøftedes Spørgsmaalet om egne Lokaler samt 7-Lukningssagen, som senere vilde komme til Behandling. —

Bestyrelsen har senere konstitueret sig saaledes: M. Rasmussen, Næstformand. Axel Juhl, Kasserer, Paul Jensen, Sekretær. Til Varetagelse af Engagerings- og Oplysnings-Bureauet valgtes Peter Nielsen. — Adresse: Købmand Hans Holm.

M. Rasmussen.

Medlemsmøde afholdtes den 13. Marts, hvor den nyvalgte Formand indledede om sin Stilling til de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Afdelingens Arbejde i den nærmeste Fremtid. Efter Indledningen paafulgte en længere Diskussion, hvor bl. a. forskellige Spørgsmaal blev rettet til Formanden, som besvarede disse. —

I Forbindelse med de lokale Handelsforeninger afholdt Afdelingen den 20. Marts Foredrag med Herr Sekretær Chr. H. Olsen, Kjøbenhavn som Taler. Emne: „Betalingsstandsning og Akkord".

Taleren fremhævede flere Tilfælde, hvor Købmænd, som aldeles ikke fortjente det, havde opnaaet Akkord. Disse Forhold kritiserede Taleren og fremhævede endvidere, at det burde være Kreditorforeningernes Opgave at modarbejde sligt; nu optraadte disse Foreninger nærmest som Forretning, og mere end Varetagere af Kreditorernes Interesser. Der paafulgte en kort Diskussion, hvori et Par af de Tilstedeværende deltog. *Sekretæren.*

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Pr. 1. Maj bliver der Plads ledig for en Kolonialmedhjælper, 25—30 Aar, som Bestyrer af Kolonial-Afdelingen i en stor Forretning i en af Fyens største Byer. Der fordres absolut Kendskab til Foderstoffer og Frø samt alm. Bogholderi, ligesom der skal rejses en Del. Pladsen er meget selvstændig. Gage ca. 1800 Kr.

Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Hovedkontoret.

En dygtig og selvstændig Ekspeditrice, kendt med Trikotage, kan faa Plads i en Trikotageforretning i Skive. Begyndelsesgage ca. 60 Kr. pr. Md.

Henvendelse til Hovedkontoret.

For en høj, præsentabel Materialmedhjælper, ikke for ung, er der straks Plads ledig i en Materialhandel i en sydøstjydsk Købstad.

Nærmere Oplysning faas ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1912. 12te Aargang.

SYV-LUKNINGS-LOVEN.

„Syv-Lukningen er et Spørgsmaal, som vi ikke kan se bort fra. Vi maa ikke regne med de Forhold, der er budt os i vor Ungdom. Arbejdstiden er endnu ofte for Handelsmedhjælperne fra Kl. 6 Morgen til 8 Aften uden synderlige Frokost- eller Middagspavser. Det er 14 Timers Arbejde, og det er for meget.

(Principal-Udtalelse ved de sjællandske Handelsforeningers Aarsmøde 1911.)

KORTERE Arbejdstid i Handels- og Kontorfagene er blevet intet mindre end et Verdenskrav, og ligervis er de nationale Medhjælperforbunds Taktik internationalt ensartet, saavist som man overalt har forladt den frivillige Ordning som utilstrækkelig og uhensigtsmæssig, og nu i alle Lande — i den gamle som nye Verden — stiller Reformkravet til Parlamenterne. Frivillighedens Vej er vel hyppigst Midlet, men ingenlunde Maalet for en ensartet Regulering af Arbejdstiden.

Vort Arbejde for sociale Reformer i de sideordnede Handelsfag har beriget os med lignende Erfaringer. Agitationen mod Slutningen af Halvfemserne og et Aaremaal ind i det nye Aarhundrede afmærkedes vel i en stedse almindeligere Otte-Lukning af Forretningerne, men evnede saa langt fra at forebygge brudte Overenskomster eller overvinde den enkelte „outsider", at vore Anstrængelser ofte viste sig forgæves, naar vi troede os Maalet nærmest. Derfor maatte vi midtsamle vor Agitation om Loven, og naar det i næste Rigsdagssamling netop gælder denne Lovs Revision vil det svundne Femaars Erfaring med den spredte, frivillige 7-Lukning sætte os et tilsvarende lovfæstet Maal.

I denne Forbindelse skal det fremhæves, at Medhjælperbevægelsens Betydning ingenlunde tør maales efter de haandgribelige Resultater alene, men ikke i mindre Grad efter den Omformning af Betragtningsmaade og Bedømmelse af sociale Anliggender, der langsomt og umærkeligt trænger igennem hos modvillige Principaler og træge Befolkningslag.

Ogsaa indenfor vore faglige Omraader erkendes det, at Arbejdsydelsen ikke uden videre er proportional med Arbejdstiden. Thi Manden med de ti Timers Dagværk vil i Tidens Løb faa det samme — kan hænde et endnu større — Arbejde fra Haanden end den, hvis Arbejdsdag strækker sig over det halve Døgn. Den ganske mekaniske Opfattelse forstaar vel at addere og subtrahere, derimod ikke at multiplicere og dividere. Thi den menneskelige Organisme er ikke en død Maskine, der Time efter Time evner at præstere den samme Arbejdsmængde, men et levende System af Muskler og Nerver, der slappes efter et vist Maal af aandelig og fysisk Anspændelse.

I denne Erkendelse har Kravet om Afkortning af den lange Arbejdsdag, der binder sin Mand til Disken, fundet Genklang i Principalkredse, hvor man forstaar, at en yderligere afgrænset Forretningsdag hverken behøves eller bør bringe uerstattede pekuniære Tab, men tværtimod muliggør Driftsøkonomi og en rationel Arbejdsmaade, — og dermed en sand Socialreform uden ensidig Belastning af Omkostningerne ved dens Virkeliggørelse.

Naar denne Opfattelse vinder Hævd i Principalkredse, har vor Centralorganisation sin store Andel deri, saavist som de sociale Reformer, der hidtil er opnaaede for vor Stand, er en direkte Følge af eller dog nøje knyttet til vort Reformarbejde.

Men det tør imidlertid ikke overses, at Chancerne for en Syvlukningslov ikke netop er saa gunstige som for 8-Lukkeloven i 1908. Dengang gjaldt det egentlig kun Lovstemplet paa en i det praktiske Liv allerede gennemført Reform, og Principalernes Anbefaling fattedes ikke, hverken enstemmigt eller officielt. — De med Syv-Lukningen opnaaede Resultater er derimod saavel spredte som uden nogen officiel Tilkendegivelse for Reformen, og vi er derfor under den forestaaende Agitation ganske henvist til os selv.

Her er Sommerens Opgave for hver eneste af vore Afdelinger!

Jævnsides med den lokale Agitation for frivillig Syvlukning — der maa afpasses efter de stedlige Forhold, tage Sigte paa Brancher, Bydele eller den hele By, og benytte det offentlige Møde saavel som Forhandling med Principaler og Paavirkning af Befolk-

ningen som egnede Agitationsmidler — maa Afdelingerne over hele Landet ruste sig til et ensartet Arbejde i den tilstundende Sommer. Ogsaa her gælder det først om at erobre Modstandernes Udenværker, der giver Støtte for alle hans Bevægelser og bestemmer hans Taktik.

Syvlukningen ejer i „Hensynet til Publikum" et saadant Udenværk, hvis stærkeste Punkt atter er „Hensynet til Arbejderbefolkningen". Er derfor dette Støttepunkt taget, er den hele Forsvarslinie sprængt, og Principaler og Medhjælpere vil mødes mere jævnbyrdige ved Afgørelsen af Syvluknings-Spørgsmaalet.

Hermed er vor Taktik angivet: Vore Afdelinger maa overalt søge Forhandling med den stedlige Arbejdernes Fællesorganisation og i givet Fald æske dens Udtalelse vedrørende almindelig 7-Lukning. — At dømme efter de hidtil indvundne Erfaringer møder man Bestræbelserne for Forretningsdagens Afkortning med Sympati og Forstaaelse indenfor Arbejdernes Kreds; og der er saaledes Chance for gennem saadanne Udtalelser at dokumentere, at Omsorgen for Konsumenterne uden Skade kan give andet og dog formaalstjenligt Udslag.

Men i denne Forbindelse er det nærliggende at stille det Spørgsmaal direkte til den enkelte Forretningsindehaver: Er De Tilhænger af den lovordnede Syvlukning? og derigennem lodde Dybden af den Sympati, der fra Tid til anden er kommen til Orde indenfor Principalkredse. Det gælder altsaa ikke her en forpligtende Underskrift, men en Afstemning for eller imod 7-Lukningen, — der kan sammenfattes i det størst mulige Ciffer for, naar Revisionsforslaget forelægges Rigsdagen og Butikslukningslovens fremtidige Skæbne skal afgøres.

Med Revisionsforslaget for Øje er den kommende Sommer det vigtigste Agitationsafsnit siden Lovens Gennemførelse. Og som det var Centralorganisationen, der rejste7-Luknings-Kravet, saa maa det ogsaa blive os, — Kontor- som Butiksmedhjælpere — der søger det virkeliggjort, saavist som Syvlukningen, skønt et Butiksspørgsmaal, tillige er Nøglen til Regulering af Kontormedhjælpernes Arbejdstid.

Boghandlermedhjælperne.

FOR ikke at Tavshed skal mistydes af mine Kolleger, Boghandlermedhjælperne indenfor Centralorganisationen, skal jeg yderligere fremkomme med et Par Bemærkninger, kommenterende enkelte Punkter i Herr E. P. Wraae's Artikel her i Bladet.

Herr Wraae anker over, at jeg har foretrukket at stille mig udenfor min Stands Organisation.

Jeg skal dertil bemærke, at jeg, hyldende Organisationstanken, straks efter endt Læretid indmeldte mig i B. M. F.

At jeg senere har forladt denne Forening, for at yde mit Bidrag til en virkelig faglig Organisation af Standsfæller, der varetager Boghandlermedhjælperens Interesser ligesaa omsorgsfuldt som Rosinpillerens, at mange Boghandlermedhjælpere har gjort det samme, og at flere og flere af dem slutter sig til C. O.'s Rækker, er en Kendsgærning, der vel ej heller helt er undgaaet B. M. F.'s Bestyrelses, endsige Herr Wraae's Opmærksomhed.

Naar jeg, ligesom mange Provinskolleger, vægrer mig ved at indtræde som Medlem i B. M. F., har det sin Grund i, at vi tror vore Interesser fuldt saa godt varetaget under C. O. Derfor er det min Agt vedblivende at staa under og hverve flest muligt — ogsaa Boghandlermedhjælpere — til Centralorganisationens Rækker.

Man gaar jo ikke over Aaen for at hente Vand.

Ved B. M. F.'s Odensemøde sidste Sommer vedtoges enstemmigt en af Bestyrelsen affattet Resolution, der senere har affødt et med 14—15 kjøbenhavnske Boghandlere afholdt resultatløst Møde.

Resolutionen lød: „Mødet finder en Minimalløn for Medhjælpere (4 Aar ved Faget) i Kjøbenhavn af 75 Kr. for paakrævet og opfordrer Bestyrelsen til at søge en saadan fastsat ved Forhandling med de enkelte Firmaer."

Resolutionen blev, som nævnt, vedtaget enstemmigt — uden Protest.

Til Trods for at Provinsmedhjælperne repræsenterede det største Antal Stemmer, opløftede der sig ikke én Røst for, at Kravet om Minimalløn skulde omfatte alle Boghandlermedhjælpere (ogsaa Provinsens).

Maaske en Tilkendegivelse af, at B. M. F. kun mener at kunne løse faglige Opgaver i Kjøbenhavn; thi efterfølgende, for hvis Rigtighed jeg indestaar, tjener til Belysning af, at det ogsaa er galt herude i Provinsen — netop med Lønspørgsmaalet:

En større Provinsboghandler tilbød forleden Dag en herværende, pladsledig Medhjælper Engagement paa egen Station mod en Gage af 50 Kr. mdl.

Der var ikke i Tilbudet gjort opmærksom paa, hvor vedkommende Medhjælper skulde faa Resten fra til Livets Ophold.

Dette og lignende skandaløse Misbud paa Medhjælpernes Arbejdskraft raades der allerede nu Bod paa indenfor C. O., idet vi dèr — ogsaa Boghandlermedhjælperne — har en Arbejdsløshedskasse, hvor Vedkommende kan faa Understøttelse og ikke behøver at modtage et saadant Tilbud, fordi han er arbejdsledig.

Hvad byder B. M. F. (Boghandlermedhjælpernes egen Forening) os i lignende Tilfælde?

Dette alene turde vel være tilstrækkeligt Bevis for „Berettigelsen" til at staa udenfor sin Stands Organisation og i Særdeleshed paa den Maade, jeg med flere gør det.

Atter vil jeg her kalde de Udtryk „vage", der i den af B. M. F. udsendte Pjece forklarer, hvorfor de faglige Resultater ikke er saa betydelige, som ønskeligt, idet en stærk Principalorganisation absolut kan afføde en jernstærk Medhjælperorganisation, vel at mærke om Medhjælperne har Ben i Næsen og ikke alle gaar med „en Principal i Maven", men søger at højne den Stand, de i Øjeblikket tilhører og bedre dens Kaar til Gavn for, bl. a. dem selv, saavel nu som engang i Fremtiden, naar Herr Principalen — hvilket jævnligt sker — maa nedværdige sig til atter at tage Plads i vore Rækker, under samme slette Forhold som forhen. „Jeppe paa Bjerget" opføres daglig paa Handelsstandens Scene.

Som Boghandlermedhjælper maa jeg stadig uforstaaende spørge, som ét af B. M. F.'s Bestyrelsesmedlemmer i 1909 i „Bogormen" med Henblik paa vor Centralorganisation:

„Hvorledes mon nu vi Boghandlermedhjælpere vil stille os overfor denne moderne Bevægelse, naar vi — før eller senere - tvinges til at tage en Afgørelse?

Vil vi tilsige den vor Støtte, vil vi forholde os passive eller vil vi — som saa ofte før — holde os for os selv? Man kan haabe det første, men kommer vist Sandheden nærmere ved at vente

det sidste. Vi Boghandlermedhjælpere har nemlig, ligesom Bankmænd, Tilbøjelighed til at betragte os selv som en egen Stand, og — i dumt Branchehovmod — at gøre Fordring paa et særligt ophøjet Stade.

Det er muligt, at vor Kreds tæller megen Intelligens og Dygtighed i sin Midte, men det er givet, at vi som Helhed er hildet i gammeldags Begreber om „Parnas-Tjenere", „Kulturspredere" osv. — til stor Skade for vor sociale Udvikling.

Spørgsmaal som Muligheden af Indmeldelse i „Centralorganisationen" bør overvejes og gennemtænkes. Naar blot Nødvendigheden af Samarbejde er blevet klargjort, og den forslidte, litterære Narrekappe er afkastet, vil vi være over de første Vanskeligheder."

— — —

Det er rene Ord fra 1909.

Endnu i 1912 er „Narrekappen" ikke slidt op, og vi i C. O. maa synge med Hostrup:

Ja lidet vi frygter for Stormens Hvin,
ej ænser vi Vinterens Kulde;
vi ser gennem Sneens det tætte Lin,
at Vaaren er vaagnet i Mulde;
vi le'r ad hele den kloge Flok
og venter trøstig, — den kommer nok.

Michael Nielsen.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Marts.

FREMGANGEN, der karakteriserede Februar, er fortsat i afvigte Maaned, hvor Generalforsamlinger og Medlemsmøder har vekslet i mange af Centralorganisationens Afdelinger, og enkelte Steder medført særlig bemærkelsesværdige Personskifter blandt Tillidsmændene. Ogsaa Marts bragte os en ny Afdeling og en betydelig Forøgelse af Landsorganisationens Medlemsantal.

Agitationen har blandt andet i Kjøbenhavn samlet sig om at organisere det ved Kioskselskabet ansatte kvindelige Personale, der arbejder under særlig daarlige Vilkaar. Sjælen i dette vel forberedte Arbejde er de kjøbenhavnske Afdelingers Sekretær, vor energiske og dygtige Kollega, Frk. Johanne Andersen. Det er lykkedes at samle disse kvindelige Medhjælpere — med Undtagelse af nogle ganske enkelte, der dog formentlig snart vil indmelde sig — i Handels- og Kontormedhjælperforeningen, og er der holdt et Par Møder, blandt andet et Forhandlingsmøde, hvori Forretningsføreren deltog. Da det her gælder en koncessioneret Virksomhed, paa hvilken Kjøbenhavns Borgerrepræsentation kan øve Indflydelse, er der ogsaa af denne Grund Udsigt til et heldigt Udfald af de paabegyndte Bestræbelser, for at opnaa en Forbedring af de paagældende Medhjælperes Stilling.

Endvidere er — som tidligere omtalt — Sorø-Afdelingen atter stabiliseret, efter at denne vor ældste sjællandske Forening har været nede paa et Minimum af Medlemmer. Forretningsføreren talte ved et Møde den 17. Marts, og Afdelingen reorganiseredes med en af Centralorganisationens velkendte, lokale Foregangsmænd som Formand og med et Medlemsantal af 24.

Ny Afdeling startedes i Middelfart ved et offentligt Møde den 10. Marts med Herr Fuldmægtig H. Schouboe-Olsen som Indleder. Interesserede lokale Kolleger havde udfoldet et godt forberedende Agitationsarbejde og Medlemstallet er ca. 25, saaledes, at der nu er lovende Udsigter for den genoprettede Afdeling.

I denne Forbindelse maa der beklageligvis berettes om et Par opløste Afdelinger, idet Foreningerne i Grenaa og Struer, som bebudet i „D. H. K. M. T" Nr. 6 ikke klarede de Vanskeligheder, som Manglen af egnede Foregangsmænd afstedkommer, og derfor maatte udgaa som selvstændige Afdelinger under Centralorganisationen. Medlemmerne er imidlertid overført blandt Centralorganisationens Enkeltmedlemmer. Derimod bereder Ribe-Afdelingens Opløsning os et reelt Tab, omend det her kun drejer sig om en af de mindste Afdelinger, og den numeriske Medlemsafgang derfor ikke har nævneværdig Betydning. Men det betænkelige i saadanne Smaa-Afdelingers Opløsning maa altid ses under det slette Eksempels Synsvinkel!

Administrationen. Væksten i Afdelingernes Tal og den stærke Fremgang i Medlemsantallet, der betegner det sidste Halvaar, afmærkes i et øget Arbejde paa Hovedkontoret, hvor vor nidkære og arbejdssomme Forretningsfører til Stadighed har en Arbejdsdag, der fjerner sig endog meget langt fra det organisatoriske Ideal, og i Længden vilde være uholdbar for Herr Jens Johansen som for Centralorganisationen. Og Vanskelighederne øges ydermere derved, at Forretningsførerens Bortrejse i Organisationsanliggender ofte er paakrævet, uden at Afdelingernes Ønsker i saa Henseende — under de forhaandenværende Forhold — altid kan ske Fyldest. Hertil kommer endvidere forskellige nye Opgaver, der i den nærmeste Fremtid vil foreligge og hvis Løsning afhænger af, at der ydes Forretningsføreren fornøden Assistance.

Centralorganisationens Forretningsudvalg har derfor ansat en Assistent paa Hovedkontoret, og hertil engageret et af vore kjøbenhavnske Medlemmer, Frk. Frieda Krøger, — en Foranstaltning, der kan forudses at virke i høj Grad fremmende for vort Arbejde paa alle Omraader.

Lovforslaget mod falsk Reklame etc. har foranlediget os til Indgreb mod den berygtede § 6, dels ved den i vor Tidende rejste Kritik, dels ved Forretningsførerens Konferencer med et af Landstings-Udvalgets Medlemmer. Vore Bestræbelser lykkedes, idet bemeldte Paragraf udgik af Lovforslaget ved dettes gennemgribende Revision i Landstinget.

Handelsskole-Reformen. Dette Anliggende drøftedes som tidligere refereret ved sidste Hovedbestyrelsesmøde, hvor der forelaa en Udtalelse desangaaende til Forhandling. Imidlertid er nye Momenter senere fremkomne, der dog mindre kan henføres til principielle Afvigelser fra det omhandlede Reformforslag, men derimod skyldes praktiske Undervisnings-Hensyn, som Ikke-Skolemænd vanskelig kan kontrollere og hvorom der ingenlunde raader Enighed indenfor Fagmænds Kredse. Hovedbestyrelsen, der paany har haft Sagen til Behandling, finder det derfor betænkeligt, at Centralorganisationen officielt insisterer paa en Plan, hvis Formaalstjenlighed med virkelig Kompetence kun kan og bør afgøres af den paagældende Sagkundskab, eftersom det hele — indenfor Handelsskolens stærkt omdebatterede — Anliggende væsentligt afhænger af fagtekniske Hensyn. Sagen er derfor stillet i Bero og det paagældende Andragende til Rigsdagen ikke indsendt.

Foredrag i Afdelingerne. Med Henblik paa Herr Højskoleforstander, cand. theol. Johs. Fog-Petersens velvillige Tilbud, om at holde en Række Foredrag i vore Afdelinger, har Hovedkontoret udsendt Cirkulære angaaende Arrangement af disse Foredrag. Det viser sig dog desværre umuligt at imødekomme samtlige Anmodninger, og maa en Del af de paagældende Møder derfor udsættes til Efteraaret.

Ligeledes har *den nye Afregningsmaade* foranlediget et Cirkulære og en Vejledning for Afdelingskassererne, og viser det sig at man — bortset fra enkelte, hurtig klarede Misforstaaelser, der er uadskillelige fra enhver Nyordning — fuldtud indser den umiskendelige Fordel og Kontrol, som den nye Forretningsgang frembyder.

Arbejdsløshedskassen fungerede normalt og udbetalte i Maanedens Løb ialt Kr. 274,50 i Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Medlemstilgangen androg 141.

„Kjøbenhavneri".

BUEN er spændt for stramt, og Snoren brister". — Disse „kollegiale" Ord skriver Herr C. I. i vor Tidendes Nr. 6 til Kjøbenhavnerne, og han ønsker samtidig at diskutere Spørgsmaalet i Fordragelighed. Jeg for min Part kunde tænke mig mere Fordragelighed i en Debat om et Spørgsmaal, der er af en saa stor Betydning for vor Bevægelse som Spørgsmaalet om økonomisk Støtte til Kjøbenhavn.

Overfladisk sét kunde det godt faa Udseende af, at vi her i Kjøbenhavn enten slet intet bestiller eller ogsaa arbejder paa et ganske forfejlet Grundlag, og tit naar jeg har tænkt: Hvorledes sér Provinsianerne paa vor Bevægelse? — har det forundret mig, at ikke en saadan Kritik har sét Dagens Lys paa et langt tidligere Tidspunkt.

I 15 Aar har vi søgt vor Forening og dens Formaal gennemført, i 15 Aar har adskillige energiske og dygtige Standsfælles ofret Tid og Penge paa et aldeles uegennyttigt Arbejde, for om muligt at søge de ca. 20.000 kjøbenhavnske Medhjælpere organiseret. Og naar det ikke er lykkedes for disse Pionérer, er det ikke paa Grund af Uvillighed og Ladhed i Arbejdet, som enkelte Provinsmedlemmer vil søge at give det Udseende af, men alene fordi det Materiale, vi maa arbejde med, er saa besværligt.

Faa Provinsmedlemmer er i Stand til at fatte de Besværligheder, der møder vor Sag her i Kjøbenhavn, og jeg er tilbøjelig til at tro, at mange af dem, der nu ser med Skepsis paa Arbejdsformer og de herværende Afdelinger, meget hurtigt vilde opgive Ævret, hvis de kom ind i det stedlige Arbejde.

Vi har ikke her som i Købstæderne Adgang til at lære alle vore Standsfæller personligt at kende; vi har kun én Form at arbejde efter: At søge dem paavirket ved saavel mundtlig som skriftlig Agitation. Og var saa endda disse „intelligente" Hermes-Sønner til at faa i Tale, da vilde Sagen jo være let, men her findes netop det vanskelige og endnu uløste Problem. Gang efter Gang kan vi kalde dem sammen om Standsspørgsmaal, som vilde vække almindelig Interesse blandt Arbejdere og i andre Samfundslag. Men hvad er Resultatet? — Ligesaa mange Gange man søger de kjøbenhavnske Medhjælpere samlet — ligesaa hyppigt bliver Bevægelsens Mænd skuffede ved at se et rent ubetydeligt Procenttal af Medhjælperne efterkomme vor Opfordring. Disse enkelte gælder det da om at fængsle og interessere for Standens Stilling og vore faglige Vilkaar. I enkelte Tilfælde lykkes det, i andre — de fleste — mislykkes det, fordi disse Medhjælpere om sig selv mener at tilhøre en Stand, der er saa højt anset i Samfundet, at den absolut ikke trænger til nogen Organisation. Den sidst omtalte Del af Tilhørerne gaar, og naar vi senere igen kalder, kan vi være sikre paa, at disse „højtstaaende" Personer ikke efterkommer Opfordringen, men maaske i deres stille Sind trækker medlidende paa Skulderen eller ogsaa med et lunt Smil tænker paa de Narre, der tror at kunne organisere en Stand som vor. Kort og godt: Disse Mennesker er det paa nærværende Tidspunkt umuligt at faa med, trods alle Anstrengelser. De Standsfæller, der slutter sig til Organisationerne, kan deles i 2 Klasser: de, som virkelig er sig Organisationstanken bevidst, og som Følge deraf bliver gode Medlemmer, og de, som i Øjeblikkets Stemning indmelder sig, men som under en eller anden Paavirkning eller Paaskud straks falder fra — barnlige Sjæle, som vi jo heller ikke kan regne med.

Hvad selve det økonomiske angaar er der ogsaa en stor Afvigelse mellem vore og Provinsafdelingernes Udgifter. Her skal vi avertere i adskillige flere Blade og dertil kommer ret betydelige Udgifter til Lokale, hvorom Provinsmedhjælperne dog sikkert mangler fuld Forstaaelse, Udgifter, der for Provinsafdelingernes Vedkommende næppe kommer paa Trediedelen. Og, sidst men ikke mindst, vi er her i Kjøbenhavn tvungne til at holde adskillige Gange flere Agitationsmøder end i Provinsen, om ikke vor Organisation snart skulde glide ud af Bevidstheden, hvad dog mange Provinsmedlemmer, der faar Ansættelse i Kjøbenhavn, erkender Medhjælperorganisationen ikke er.

Jeg tror, at mange Medlemmer, der aldrig ret har tænkt over de Trængsler, vor Bevægelse møder i Kjøbenhavn, efter ovenstaaende vil erkende, at det ingenlunde er et behageligt eller taknemmeligt Arbejde, der paahviler os.

Naturligvis kræver vi hverken Tak eller Ros, men vi ønsker kun, at vort Arbejde skal bedømmes retfærdigt, og at man ikke lægger os Hindringer i Vejen, men at man tværtimod søger at hjælpe os frem til det Maal, som maa staa for enhver Medhjælper som det bedste Resultat: Kjøbenhavnske Medhjælperes store Flertal organiseret.

C. I. udkaster den Tanke at oprette en Organisation udenom Kjøbenhavn. — Men, undskyld min Ufordragelighed, Hr. C. I., er det dog ikke — Vanvid? Thi hvorledes kan man f. Eks. tænke sig Arbejderorganisationerne uden de kjøbenhavnske Arbejdere? Jeg kan ikke med min bedste Vilje tro, at Herr C. I. har overvejet dette Spørgsmaal.

Samtidig med at Herr C. I. udkaster Tanken om at splitte, melder han sig som en varm Tilhænger af Samarbejde! Atter min Undskyldning, men maaske min Hjerne ikke netop er indrettet som andre Menneskers. For man kan vel ikke tænke sig Herr C. I. som mindre konsekvent?

Nej, i Stedet for at strides om sølle 200 Kr., skulde vi saa ikke søge ved aabent og ærligt Samarbejde at samle alle Medhjælpere, selv om der skal bringes Ofre; thi er end Forholdet nu, at Provinsmedhjælperne støtter Kjøbenhavn, vil de dog i det lange Løb først faa Fordel af Organisationen, naar Kjøbenhavn er med. Udenom Hovedstaden betyder vor Bevægelse dog kun lidet!

Til Slut kun dette til de Utaalmodige: Se paa de kjøbenhavnske Arbejderes Fagorganisationer; gik der ikke ogsaa ca. 15 Aar, før de tog Fart, og var det ikke en Fordel, at den Gang Gennembruddet skete, stod Organisationer, der havde overstaaet deres Børnesygdomme, parat til at modtage de nye Medlemmer, og dygtige nok til at udnytte de Fordele, enhver stærk Organisation kan tilbyde sine Medlemmer.

Herr C. I. bør lægge „Kjøbenhavneriet" ad acta!

Kjøbenhavn, April 1912. *Å. C. Alsøe.*

Kvindelige Medhjælpere.

Et Agitationsforedrag af Fru Fabriksinspektør Julie Arenholt.

VORE kvindelige Kolleger indenfor de kjøbenhavnske Afdelinger har i den sidste Tid — paa Initiativ af vor kjøbenhavnske Sekretær Frk. Johanne Andersen og Frk. Marie Kortegaard — været samlet ved nogle Møder med Henblik paa en særlig Agitation blandt de kvindelige Handels- og Kontormedhjælpere.

Som et Led i denne Agitation indgik et Møde den 21. Marts, hvortil der var udsendt Adgangskort til saavel organiserede som uorganiserede Kvinder af Medhjælperstanden.

Om Mødets Forløb foreligger følgende Referat:

Frk. Marie Kortegaard bød paa Indbydernes Vegne de Fremmødte Velkommen og gav derefter Ordet til

Fabriksinspektør cand. polyt. Fru Julie Arenholt, der klart og koncist opridsede for Tilhørerne, hvorledes Kvinden var kommen i den Situation at maatte søge bort fra Hjemmene. Det er ikke, sagde Fruen, fordi Kvinderne selv har villet det, men efterhaanden som alt det Arbejde — Brygning, Bagning, en Del Madlavning, Strikning og Forarbejdning af en Mængde Beklæd-

ningsgenstande, ja selv Rengøring (Støvsugere) — der i gammel Tid hørte Hjemmene til, nu udføres mere eller mindre industrimæssigt, bliver Kvinden arbejdsløs i Hjemmene, og hun maa derfor, om ikke hendes økonomiske Forhold fritager hende derfor, ganske simpelt forlade disse og søge de Steder, hvor hendes Arbejde nu udføres, eller andre Steder hvor der er Brug for hende.

Og Kvinden har ikke været fordringsfuld. Det mest kedelige og trivielle Arbejde er hyppigt hendes Lod, ja vel hyppigst, og til Gengæld derfor og ved Siden heraf faar hun kun den mindste Løn. Aarsagerne er dels entreprenant Forretningssans hos andre og det almindelige Ræsonnement, at en Kvinde kan leve billigere end en Mand, for hun kan da selv lave sin Mad — siger man — stoppe sine Strømper, sy en Del af sit Tøj og holde sin Lejlighed i Orden, men det kan en Mand ikke — man kan i et hvert Fald ikke forlange sligt af ham. Ja, Kvinden kan maaske ogsaa nok gøre alt dette, men Følgen er, at en selverhvervende Kvinde maa gøre det dobbelte Arbejde af, hvad der forlanges af en Mand, og hertil rækker ikke altid hendes Kræfter — hvad der for nogle er et Paaskud mere til at holde hendes Løn nede paa et Lavmaal, der er aldeles uforsvarligt i Forhold til en Kvindes Behov og Mandens Løn.

Ikke mindst kender man disse Forhold indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden. Adskillige Forretninger — det maa jo desværre indrømmes — synes ganske aabenbart at lægge deres Forretningsplan paa Basis af billig kvindelig Arbejdskraft, vel vidende, at der overalt og særlig i en Storby findes utallige Kvinder, som nødvendigvis maa og gerne vil tage fat for selv at tjene noget, udgaaede fra Hjem, der i økonomisk Henseende ikke fuldt kan forsørge dem, men hjælpe en Del til. Fra saadanne Hjem sendes der i Hundredevis af unge Døtre ind i de store Forretninger, hvor der kun ydes dem en urimelig lav Betaling for deres Tid og Arbejde, og i Virkeligheden er det Forretningerne, disse Hjem støtter, og ikke deres Døtre.

Disse Forhold burde ændres, men skal de blive det, er der sikkert kun én Vej at gaa, nemlig Organisationens. Naar Størsteparten af Butikkernes og Kontorernes Kvinder endnu ikke er gaaet denne Vej, skyldes det muligvis ofte den Grund, at de tror, at de straks bliver Socialdemokrater, naar de organiserer sig, men det er dog ikke alene Arbejderne og Socialdemokraterne, der organiserer sig — f. Eks. Lægestanden har jo en af de allerkraftigste Organisationer, der eksisterer — men ogsaa Sagførere, Journalister, Sygeplejersker, ja selv Arbejdsgiverne har jo deres stærke Organisationer.

Efter endnu at have omtalt et konkret Tilfælde fra vore Kredse, hvilket just i disse Dage er meget aktuelt i Kjøbenhavn, sluttede Fruen sit Foredrag hilst med Begejstring og Haandklap af de Tilstedeværende, hvortil Dirigenten, Frk. Kortegaard, føjede sin og Foreningens Tak.

Imellem Tilhørerne og nogle af Foreningens egne Damer udspandt der sig endnu et Par Timers Forhandling, hvorefter Mødet hævedes.

20 indmeldte sig. *Anna Berg.*

Organisation og — Tobaksrygning.

FORLEDEN overværede jeg en Generalforsamling i en af vore Afdelinger, og her blev blandt andet under „Eventuelt" behandlet og vedtaget et Forslag, der gik ud paa, at Tobaksrygning for Fremtiden — af Hensyn til Damerne — skulde være forbudt ved Foreningens Møder.

Under Diskussionen herom rejste der sig et Medlem og udtalte, at Tilslutningen til Møderne — efter hans Mening — vilde blive meget ringere, hvis man vedtog dette Forbud imod Tobaksrygning, — og han vilde i ethvert Tilfælde ikke komme til Møderne, naar han ikke kunde faa Lov til at ryge sig en Cigar.

Jeg har senere talt med vedkommende Medlem og spurgt ham, om det virkelig var hans oprigtige Mening eller om det ikke snarere var en lidt uovervejet Udtalelse, han var fremkommet med den Aften, hvilket sidste jeg ansaa for det mest sandsynlige. Han svarede mig imidlertid, at han kun havde sagt, hvad han mente, og han tilføjede, at hvis han var bleven i Byen — han skulde altsaa overflyttes til en anden Afdeling — vilde han have meldt sig ud af Foreningen.

Det var denne Udtalelse, der harmede mig, og som gav mig Anledning til at skrive disse Linier. — Der findes altsaa virkelig indenfor Centralorganisationen Folk, hvis Interesse for Sagen ikke engang er „en Pibe Tobak værd," — Folk som ikke skammer sig ved aabent at udtale, at de vil udmelde sig af Organisationen, blot fordi de ikke kan faa Lov til at ryge sig en Cigar under Møderne.

Saadanne Medlemmer er selvfølgelig ikke meget værd for vor Organisation; men vi har alligevel ikke Raad til at undvære dem, og derfor maa ethvert interesseret Medlem — og i Særdeleshed Afdelingernes Bestyrelser — naar og hvor Lejlighed gives, søge at paavirke saadanne Kolleger og faa dem til at indse, at vore Formaal er saa store og betydningsfulde, at man for Sagens Skyld maa „sætte sig ud over" saadanne Smaating og lære dem til at se stort paa Tingene.

Har man først vakt Interessen for Sagen hos et saadant Medlem, vil han snart indse, at vor Sag er betydelig mere værd end — en Cigar eller „en Pibe Tobak".

Fredericia, April 1912. *Aage S. Leth.*

Ferierejsen.

I Tilslutning til vor Meddelelse i No. 7 skal vi — som Svar paa indløbne Forespørgsler — oplyse, at den til ultimo Juli projekterede Ferierejse starter fra Kjøbenhavn med Lübeck og Omegn som Maal.

Den gamle Hansastad ved Trave, der gennem Aarhundreder — ofte voldsomt og skæbnesvangert — greb ind i vor Historie, ejer en Rigdom af hanseatisk Arkitektur og historiske Mindesmærker fra sin Storhedstid.

Besøget i Lübeck vil strække sig over 2 Dage, hvorefter der foretages et Par Dages Udflugt til det nordfor liggende oldenburgske Fyrstendømme Lübeck. Turen gaar over den lille Provinsby Eutin til den naturskønne Egn, der under Betegnelsen „Holsteinische Schweiz" grupperer sig om de skovkransede Søer ved Gremsmühlen, Malente og Ukleisee. — Herfra retourneres den følgende Dag til Lübeck hvorfra Hjemrejsen, der ligesom Udturen foregaar pr. Damper, finder Sted til Kjøbenhavn.

Samtlige Rejse- og Hoteludgifter (Hovedmaaltiderne iberegnet) andrager ca. 55 Kr. pr. Deltager, idet det dog forudsættes, at der tegner sig 25—30 Deltagere. I modsat Fald aflyses Rejsen!

Foranlediget af en Forespørgsel meddeles, at Tegningen af Hensyn til de fornødne Dispositioner maa slutte inden 1. Maj, uden at man dog behøver at forpligte sig endeligt før 1. Juni.

Indtegningen sker skriftlig til Red. Vilh. Hansen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Medlemsmøde den 28. Marts 1912 Kl. 9. Den indbudte Taler, Herr Bendix Olesen, meldte Forfald paa Grund af Upasselighed. Formanden oplyste da Forsamlingen om Generalforsamlingens Forløb, samt meddelte, hvorledes Bestyrelsen konstituerede sig. Gjorde i et længere Foredrag Rede for den nye Bestyrelses Program og Virkemaade i den kommende Tid, advarede imod Kontingentrestancer og opfordrede til Slut Medlemmerne til at arbejde hen til en Forøgelse af Medlemsantallet, for at vi derigennem kunne blive i Stand til at repræsentere Afdelingen paa den kommende Kongres med 5 Mandater. *Carl Jensen.*
Sekretær.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdtes paa „du Nord" den 28. Marts med Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskabets Aflæggelse. 3. Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens

Regnskab fremlægges. 4. Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter. 5. Spørgsmaalet om tidligere Aftenlukning. 6. Sommerstævnet. 7. Eventuelt.

Formanden, Herr H. Hein, aabnede Generalforsamlingen og foreslog Valg af Dirigent. Valgt blev Herr A. Andreasen.

Sekretæren, Herr A. Ipsen, aflagde Beretning for Tiden fra sidste Generalforsamling den 25. Septbr. f. A. Der blev rettet forskellige Forespørgsler og efter at disse vare debatterede og besvarede af Formanden, godkendtes Beretningen enstemmig.

Kassereren, Herr A. Nielsen, oplæste det reviderede Regnskab for 1911, som godkendtes enstemmigt, ligesom Kassereren som sædvanlig høstede fortjent Ros for det smukke Regnskab.

Formanden oplæste Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens sidste Regnskab, og oplyste specielt Medlemmerne om Arbejdsløshedskassens Beholdning, idet han dog stærkt paamindede Medlemmerne om, at disse Regnskaber og Meddelelser ere fortrolige Meddelelser til Medlemmerne.

Som Bestyrelsesmedlem valgtes Herr E. Mortensen ved Marinus Madsen. Som Suppleanter valgtes Herr C. Hansen ved A. F. Heidemann og H. Oppenhagen ved Ths. Henriksen. Det vedtoges at agitere for tidligere Butikslukning paa samme Maade som forrige Aar.

Formanden meddelte, at Afdelingen i Frederikshavn i Aar paatager sig Arrangement af et nordjysk Medhjælperstævne, hvorhos han gav Oplysning angaaende den fremtidige Udlevering af Mærkerne for Arbejdsløshedskassen og indskærpede Medlemmerne, at det nu gælder om altid at holde Medlemsbogen i god Orden.

Sluttelig bragte Formanden i særdeles velvalgte Ord en oprigtig Tak til de Herrer O. Christensen og A. Fonnesbech, som nu paa Grund af Bortrejse udtræder af Bestyrelsen, for deres store Interesse for Foreningen og for deres gode Arbejde indenfor samme. Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig,

Z.

Kjøbenhavn. Ordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 27. Marts.

Efter at Formanden havde knyttet nogle supplerende Bemærkninger om Foreningens Virksomhed i det sidste Aar til en skriftlig Beretning, som gennem „Appellen" var tilstillet hvert enkelt Medlem, rettedes der fra et enkelt Personales Side stærke Angreb paa Hovedbestyrelsen i Anledning af det af denne fra 1. April bebudede ny Afregningssystem med Afdelingerne.

Centralorganisationens Forretningsfører og Redaktør forklarede Hovedbestyrelsens Motiver for det foretagne Skridt, saa vel som Systemets Virkemaade, og saa vidt skønnes kunde, var Forsamlingen tilfreds med de afgivne Erklæringer.

Da ingen rettede nogen Kritik af de afgivne Beretninger, godkendtes Bestyrelsens Virksomhed uden Omtale.

Regnskabet godkendtes enstemmig uden Diskussion.

Det af Fællesbestyrelsen forelagte Forslag til Lovændringer vedtoges med en enkelt yderligere Ændring enstemmig. De vigtigste Bestemmelser gaar ud paa, at der fremtidig afholdes 2 ordinære Generalforsamlinger om Aaret, at det hidtidige Repræsentantskab afskaffes, og at Fællesbestyrelsen fremtidig bliver Foreningens ledende Forsamling og sammensættes ved Valg af 1 Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer paa den fælles Generalforsamling plus de forskellige Afdelingers Bestyrelser, der hver for sig bestaar af 3 Medlemmer. Fællesbestyrelsen vælger selv Næstformand, Kasserer og Sekretær.

Til Formand genvalgtes med Akklamation Aage C. Alsøe.

Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes ved almindelig Stemmeafgivning: Johanne Andersen, C. Hammer, Chr. Karlsen og N. Christensen. Revisor blev Kr. Møller og Bønneland.

Samme Aften afholdt de enkelte Afdelinger ordinær Generalforsamling, hvor følgende valgtes til at tiltræde Fællesbestyrelsen: Kontorafdelingen: Jens Johansen (Formand), Frk. Marie Kortegaard og Anna Michaelsen.

Kolonialafdelingen: S. Andresen (Formand), Wullf-Beermann og Hans Petersen.

Manufakturafdelingen: S. E. Schibler (Formand), M. Østerling og P. Petersen.

Centralafdelingen: Anders Poulsen (Formand), Søren Møller og Nathanson.

Ved et af Fællesbestyrelsen d. 1. April afholdt Møde, konstituerede denne sig med Chr. Karlsen som Næstformand, C. Hammer som Kasserer og Johanne Andersen som Sekretær (alle var Genvalg).

Til at arrangere Foreningens Møder m. m. valgtes N. Kristensen, Marie Kortegaard og Hans Petersen. Til Redaktør af „Appellen" genvalgtes Chr. Karlsen.

J. A.

Odense. Afdelingen har nu 10.000 Eksemplarer Pjecer i Trykken, og medio April udsendes disse til det købende Publikum som Agitation for 7-Lukningens Gennemførelse.

Afdelingen afholdt Palmesøndag den 31. Marts en vellykket og populær Aftenunderholdning paa Industripalæet med velvillig Assistance af Frkn. Aarestrup og Ingeborg Petersen, der spillede 4-hændig Flygel, Fru Tandlæge Flindt Larsen sang Solo og Herr Recitator Osvald holdt Oplæsning af gemytlig Art. Aftenunderholdningen havde vundet god Tilslutning, og de assisterende lønnedes med stærk Bifald. Selvfølgelig sluttede Aftenen med et animeret Bal og var til megen Ære for Foreningen.

Peter Holm.

Slagelse. Torsdag den 21. Marts afholdtes den halvaarlige Generalforsamling.

Til Dirigent valgtes Kommis E. Petersen og som Tillidsmænd W. Olsen og N. Bugge.

Formandens Beretning godkendtes, efter at en af W. Olsen fremført Kritik angaaende sidst afholdte Bal var imødegaaet og Forholdene nærmere forklaret. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Formanden, Herr Houmann Andersen, genvalgtes med Akklamation.

Af de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, W. Olsen og N. Bugge, genvalgtes N. Bugge, og som nyvalgt indtraadte H. Nielsen.

Suppleanter til Bestyrelsen blev de til Bestyrelsen foreslaaede Medlemmer, der fik færrest Stemmeantal: S. Nielsen og W. Olsen. Medlem af Festudvalget blev Ejlenberg og Suppleant: L. Nielsen.

Forskellige Lovændringer vedtoges.

Under „Eventuelt" fremkom intet af særlig Interesse, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen med en Tak til de mødte, idet han udbragte et Leve for Centralorganisationen

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Houmann Andersen, Formand, N. Bugge, Kasserer, M. Christensen, Sekretær, A. Hansen og H. Nielsen.

Sekretæren.

Svendborg. Afdelingen afholdt Medlemsmøde den 13. Marts. Aftenens Foredragsholder var Herr Repræsentant Johannes Olsen, som i et klart, historisk Foredrag skildrede „Vor egen Oldtid."

Medlemsmødet den 27. Marts. Afdelingens Formand, Herr C. Hansen-Møller, indledede over Emnet: „Kjøbenhavneri". Taleren gik stærkt til Felts mod Hovedbestyrelsens Tilskud til den kjøbenhavnske Agitation, og fastslog det urimelige heri, saa længe C. O. kategorisk nægtede Provins-Afdelingerne Tilskud.

Herr Johannes Hansen og Herr Willemsen sluttede sig hertil, dog med et vist Forbehold, idet de ikke vilde være imod ydede Tilskud, naar blot Kjøbenhavnerne bagefter vilde møde med Resultater. Herr Schouboe-Olsen mente ikke, der var Anledning til at rejse nogen særlig Storm mod Hovedbestyrelsens Disposition i dette Spørgsmaal. Taleren kendte de vanskelige Forhold saa godt, at han fandt de ydede Tilskud forholdsvis smaa. Selvfølgelig vilde det være uklogt om Hovedbestyrelsen kastede Pengene ud, uden at have Vished for at disse blev anvendte til en planmæssig og frugtbringende Agitation, men i saa Henseende frygtede Taleren ikke, da Hovedkontoret paa nært Hold havde Lejlighed til at kontrollere den kjøbenhavnske Afdelings Virksomhed. — Efter en rask Debat, hvori Mening stod mod Mening, sluttede Mødet uden Vedtagelse af nogen Art Resolution.

Alon'so.

Offentligt Møde afholdes Onsdag den 24. April 1912 Kl. 8½ Aften paa „Wandalls Hotel", den store Sal.

Herr Handelshøjskoleforstander Johs. Fog-Petersen, „Købmandshvile", Hørsholm, taler om „Tietgens Foretagender". Vi anmoder alle vore Medlemmer om at give Møde til dette interessante Foredrag. Husk Onsdag den 24. April! *Alon'so.*

Den sorte Tavle.

Slettet med Restance er: Nr. 115 C. P. Andersen ved Brdr. Kock, Nr. 2635 Oscar Nielsen ved O. Borum, Nr. 3507 N. Bygg ved Jens Kjeldsen, Nr. 3520 Osc. Jelling ved Jens Kjeldsen, Nr. 274 Alex. Olsen ved Hempelske Boghdl., Nr. 4162 Haakon Nis Hansen, Knudrisgade, Nr. 2720 Otto Sørensen og Nr. 4700 N. O. Dressler, St. Olufs Badeanstalt; sidstnævnte har indmeldt sig 1. Jan., men er ikke at formaa til at betale hverken Bog eller Kontingent.

Aarhus, den 25. Marts 1912. *Carl Knudsen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1912. 12te Aargang.

MEDLEMS-STATISTIK.

HVERT Medlem af Centralorganisationen vil i de nærmeste Dage modtage et statistisk Spørgeskema indeholdende Spørgsmaal vedrørende den Enkeltes Branche, Stilling, Alder, Arbejdstid, Gageforhold og andre derhen hørende Oplysninger.

Skemaet maa — alene af Hensyn til den talmæssige Kontrol — forsynes med Medlemsnummeret, og skal, efter at være samvittighedsfuldt og nøjagtigt udfyldt, sammenfoldet og lukket, straks tilbagesendes den paagældende Afdeling, der er forpligtet til uaabnet at indsende det til Hovedkontoret, hvor det samlede Materiale snarest bearbejdes.

I al sin Enkelthed og med den ringe Umage, der her kræves af det enkelte Medlem, er dette Forehavende af overordentlig Vigtighed for vor Organisation!

For enhver, der i vore Dage beskæftiger sig med sociale eller forretningsmæssige, praktiske eller intellektuelle Opgaver og ofte maa trænge ind under Sagens Overflade, og saa at sige analysere sit Materiale til Bunden, er Statistiken en ufravigelig Vejleder, der i vore Dage er trængt igennem paa alle Samfundslivets Felter. —

Men Handels- og Kontormedhjælpernes sociale Virksomhed afmærkes ogsaa i mangelfulde statistiske Angivelser, der hidtil begrænser sig til spredte, lokale Data, der ikke kan give noget Helhedsindtryk af Standens samfundsmæssige Stilling.

Den nu iværksatte Statistik-Indsamling begrænses udelukkende til Medlemskredsene og vil derfor kun blive en Stikprøve af Standens sociale Vilkaar.

Derimod vil en nøjagtig Besvarelse af samtlige udsendte Skemaer berige os med et medlemstatistisk Materiale, der vil blive af overordentlig organisatorisk Værd, og hvortil det er ethvert Medlems uafviselige Pligt saavel i egen som i Organisationens Interesse at yde sit Bidrag.

Det kan ikke have undgaaet Afdelingers og Medlemmers Opmærksomhed, at der i det sidste Halvaar er opnaaet et bedre Sammenspil mellem vor snart vidtforgrenede Organisations enkelte Funktioner, — foranlediget af Administrationens Nyordning, dens jævne men maalbevidste Udvikling og Forbedring. Og nu, da Forudsætningerne for et rationelt administrativt og organisatorisk Arbejde endelig er tilvejebragt, er det vort velovervejede og faste Forsæt at gennemføre den under givne Forhold størst mulige Fuldkommenhed i Centralorganisationens daglige Drift og hele Virksomhed. Herom vil naturligvis den forestaaende Kongres faa al Lejlighed til at føre Forhandlinger, og de organiserede Medhjælperes Sendemænd fra hele Landet til at tage de endelige og afgørende Beslutninger. Kan der end være afvigende Anskuelser om Former og Midler, der vil dog kun raade én Mening om, at Centralorganisationen ikke længere er en Række Programpunkter, men en faglig Sammenslutning, der skal byde sine Medlemmer reelle Fordele, i Praksis gennemføre faglige Forbedringer, og ved egnede Midler opnaa socialpolitiske Fremskridt for Medhjælperstanden.

Selvsagt løses disse Opgaver ikke alene derved, at nyt Land lægges under Organisationens Plov, men nok saa meget ved at befæste indadtil, hvad udadtil vindes. Dog, dette er kun muligt, naar vi rejser vor Organisationsbygning paa Kendsgerningernes faste Grund!

Derfor er det vi begynder med Grundlaget og Begyndelsen: Centralorganisationens Medlemmer. — Vi maa kende vore talrige, over hele Landet spredte, Standsfæller. Ikke saaledes at forstaa, at den enkelte Person, hans Navn eller personlige Forhold i denne Forbindelse har nogen Interesse for os, men derimod er det af megen Betydning at erfare, hvorledes. f. Eks. Gageforholdene arter sig indenfor de forskellige Brancher, Alderstrin, for gifte og ugifte Medhjælpere, Arbejdstidens Svingninger indenfor de sideordnede Fag, Overtimer, Sommerferier etc. — Disse Oplysninger kan maaske synes den Enkelte ligegyldige og uden almén Interesse, men vil for Organisationen i mange Henseender danne et værdifuldt Grundlag for statutmæssige og lignende indre Foranstaltninger, og ofte i det agitatoriske eller socialpolitiske Arbejde være os baade Retningen og Beviset.

Her gælder det ingenlunde om en Famlen sig frem eller et statistisk Eksperiment. Thi netop denne Fremgangsmaade har givet de første af vore udenlandske Broderorganisationer den solide Underbygning og forlenet dem med den indre Styrke, de skylder deres Vækst og Værd. Oftere har vi ved Selvsyn haft Anledning til at beundre de Resultater, fremmede Standsfæller paa dette Omraade har opnaaet, og vi siger til vore Venner og Standsfæller Landet over: Det ligger i Deres Haand at fremskaffe de samme Resultater, og derved fundere kommende Tiders Organisationsarbejde.

Vi gentager: Skemaerne behandles med den strengeste Fortrolighed, Oplysningerne fremkommer kun under talmæssig, tabellarisk Form, uden Kildeangivelse, — altsaa: Ethvert Skema udfyldt tilbage!

3 Aar.

Nordsjællands Organisationer.

DER er i dette Foraar forløbet tre Aar siden Centralorganisationen fik Fodfæste i Nordsjælland, idet Afdelingen i Hillerød blev stiftet den 27. April 1909.

Jeg skal vel vogte mig for at skrive nogen lang Jubilæumsartikel i den Anledning. Medhjælperbevægelsen i Nordsjælland er endnu saa ung — forhaabentlig i sin første Begyndelse — at det vilde være altfor tidligt nu at sætte sig til at skrive dens Historie. Det Arbejde, der er gjort i de tre Aar, kan kun betragtes som en Indledning, som Begyndelsen til det Arbejde, der skal gøres, selvom man vel tør sige, at det er en god og lovende Begyndelse.

Vi har Skeptikere nok indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden, naar det gælder en Vurdering af vor Organisations Arbejde og Fremtidsmuligheder, men de, der véd, at Udviklingen før eller senere vil tvinge de Tusinder af magtesløse Enere, som Medhjælperstanden endnu udgør, til at samles om Organisationstanken, de mister ikke Arbejdslysten, fordi Resultaterne af Arbejdet ikke altid melder sig saa hurtigt som ønskeligt. Skeptikere derimod kan maaske have godt af i korte Træk at se den Udvikling, der i de sidste Aar er foregaaet i Nordsjælland. —

Ingen skal sige, at Jordbunden var gunstig de første Aar.

En Aften for ca. 10 Aar siden talte en af Centralorganisationens Banebrydere, Herr Axel Gundel, ved et Medhjælpermøde i Hillerød og opfordrede til at danne en Afdeling under Centralorganisationen. Bestyrelsen for den stedlige selskabelige Medhjælperforening havde ganske vist indbudt Taleren, men skyndte sig ved en efterfølgende Generalforsamling at fralægge sig alt Maskepi med disse samfundsfarlige Idéer; den erklærede, at saafremt Forsamlingen vedtog Indmeldelse i Centralorganisationen, vilde hele Bestyrelsen gaa af. Medlemmerne vedtog med overvældende Majoritet at forsage Organisationstanken med alle dens Gærninger og al dens Væsen, og gik derefter over til en mere sagkyndig og grundig Drøftelse af mere vigtige Opgaver, saasom Afholdelse af et Karneval m. m.

Det var dengang! —

Hillerød By havde saaledes hurtigt faaet Bugt med Djævelskabet for sit Vedkommende, men Udviklingen gik jo heldigvis sin Gang i andre Dele af Landet; der kom efterhaanden til Byen yngre Medhjælpere med mere Forstaaelse af Tidens Krav, og selvom der gik nogle Aar, den Dag oprandt dog, da 12 Hillerød-Medhjælpere i Foraaret 1909 stiftede „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Hillerød og Omegn" som Afdeling under Centralorganisationen.

Begyndelsen var gjort, og det viste sig snart, at dette var noget ganske andet end de forskellige Harmoniforeninger, som Hillerød i Aarenes Løb havde set komme til Verden — for efter en kort Levetid atter at se dem forsvinde.

Det var ikke længer nogle unge Mennesker, der af Kedsomhed dannede en Forening, for at slaa Tiden ihjel med Selskabelighed, det var unge Mænd, der samledes til planmæssigt Arbejde for et bestemt Maal.

Centralorganisationen havde altsaa nu Fodfæste i den første nordsjællandske By, og Udviklingen gik sin Gang. Den 22. Juni 1910 stiftedes en Afdeling i Helsingør, den 4. Februar 1912 en Afdeling i Frederiksværk, og den 27. Februar sluttede Frederikssund op i Rækken — og samtlige nordsjællandske Købstæder var nu repræsenterede i Centralorganisationen.

For Tvivlere og Skeptikere kan det som alt sagt være gavnligt at studere Organisationstankens Vækst i Nordsjælland lidt nøjere end Pladsen her tillader. Hvor Centralorganisationen i 1909 havde et Par direkte Medlemmer, staar nu 4 Organisationer med et lille Hundrede Medlemmer.

For os, der tror paa en videre Udvikling af Bevægelsen, gælder det nu først og fremmest om at styrke den erobrede Stilling.

Maatte den kommende Sommer bringe et godt Samarbejde i Stand mellem de 4 Afdelinger til fælles Gavn, og maatte det Arbejde, der er gjort i de tre Aar, vise sig at være et godt og fast Grundlag for den nordsjællandske Medhjælperbevægelse!

Chr. J. Hendil.

The Shops Regulation Act.

Den nye engelske Butiklukningslov.

DEN 1ste Maj træder en ny Socialreform i Kraft for Storbritannien og Irland, — en Revision af de tidligere Butiklukningslove fra 1892 og 1904, en Reform, der ser Dagens Lys efter svære Fødselsvéer, og hvis oprindelige Principper er delvis ofrede i parlamentariske Kompromis'er og en hidsig Modagitation.

I Handel som i Industri er England den sociale Reforms klassiske Land. Allerede i 1842 stiftedes „The Early Closing Association", der vel, efter 40 Aars energisk Agitation for frivillig Lukning, maatte erkende, at Frivilligheden havde lidt Skibbrud, men hvis Virksomhed ingenlunde havde været forgæves, forsaavidt som den offentlige Mening umærkelig var ført ind paa Kravet om sociale Reformer, ogsaa for Handelens hastigt voksende Funktionær- og Arbejdermasser.

Loven af 1892 betød et afgjort socialpolitisk Fremskridt, der angav Retningen for Kontinentets senere Butiklukningslove. Med Fabrikloven som Forbillede satte den Maximalarbejdstiden for Medhjælpere under 18 Aar til 74 Timer om Ugen, og havde Lovens Vogtere — Grevskabsraadene — vist Bestemmelserne mere Interesse, havde det, efter Tiden, været en brugelig Lov.

Netop i hine Aar fremstod „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks", og denne Medhjælpernes første Trade-Union aabnede en mønstergyldig Reformkampagne, der resulterede i Revisionsloven af 15. August 1904. Som en Indrømmelse til det udprægede kommunale Selvstyre overlodes det Byraadene at fastsætte Lukketiden, dog ikke tidligere end Kl. 7, og under Forudsætning af Tilslutning fra mindst $^2/_3$ af Forretningsindehaverne, samt Statssekretærens Sanktion.

Under Agitationen i 1904 rejste Medhjælper-Organisationen Kravet om „de 60 Timer". Og med Rette! Thi skal den merkantile Beskyttelseslovgivning have Art, er Maalet Arbejdstidens Normering fremfor Butikens Lukketid. Men der var ingen Chance for den maximale Arbejdsuge, omend en saa fremragende Politiker som Gladstones Kampfælle, Baronetten Sir Charles

Dilke, i Underhuset med Varme og Veltalenhed tolkede vore Standsfællers Sag.

Udsigterne for „the 60 hours a week" var kun kummerlige. Dilke døde ifjor, og ved sidste Valg mistede Medhjælperne en dygtig Talsmand i Underhuset, Mr. I. A. Seddon, en af Unionens første Mænd, der besejredes af en Tory. Men nu havde Asquith taget et kraftigt Tag i det engelske Statsskibs Rat og lagt det i udpræget socialpolitisk Kurs, og blandt de sociale Lovforslag, der forelagdes Parlamentet, var Butiklukningslovens Revision — med de berømte „60 Timer!"

Det Forslag, Mr. Winston Churchill fremsatte paa Regeringens Vegne, indeholdt Medhjælperorganisationens Hovedkrav, — et Fingerpeg for Sociallovgivningen i den civiliserede Verden. Der rejste sig en Storm af Uvilje blandt Principalerne mod Forslaget, og de konservative Blade himlede op mod de 60 Timer. — Ogsaa Bestemmelserne om Søndagslukningen satte Sindene i heftig Bevægelse. Fra kirkelige Kredse agiteredes ivrigt for, at samtlige Forretninger skulde lukke om Søndagen, og disse Bestræbelser understøttedes af mange Principaler, der imidlertid forlangte, at de jødiske Forretningsdrivende, som af Hensyn til Sabbathen havde Ret til at holde aaben Bod den halve Dag, skulde ind under Loven. Disse og lignende Undtagelsesbestemmelser viste sig praktisk uigennemførlige, og enhver Forandring i Søndagshvilen — der iøvrigt kan betragtes som effektiv — er foreløbig stillet i Bero.

Loven fastsætter Spisepavser. Ingen Butiksmedhjælper maa beskæftiges længere end 6 Timer uden en Afbrydelse paa mindst 20 Minutter. Naar Middagen indtages i Forretningen eller i en tilgrænsende Bygning, er Spisepavsen mindst $^3/_4$ Time; spiser Medhjælperen i Byen, kan han forlange 1 Times Pavse. Er Personalet beskæftiget mellem 4-7 Eftermiddag, foreskriver Loven endnu $^1/_2$ Times Arbejdsafbrydelse.

Medens der om disse Bestemmelser herskede nogenlunde Enighed, mødte Forslaget om Medhjælpernes Ret til en halv ugentlig Hviledag en betydelig Modstand, men gennemførtes dog — med nogle Undtagelser. Det hedder i § 1: „Mindst én Hverdag om Ugen maa en Medhjælper ikke beskæftiges efter Kl. $1^1/_2$ Eftermiddag". — Endvidere skal enhver Forretning være lukket mindst en Eftermiddag om Ugen efter Kl. 1. Det er den hævdvundne engelske „Half-Holiday", der herved har opnaaet Lovkraft, og der er givet de lokale Myndigheder Ret til at fastsætte Dagen efter stedlige Forhold og Ønsker. Endelig har ogsaa Medhjælperne faaet Adgang til at foranledige kommunal Syvlukning paabudt, idet Regeringen paa Opfordring af „et væsentlig Antal" Principaler og Medhjælpere ved en Embedsmand søger Enighed opnaaet for Udstedelse af en „Early closing order".

Derimod maatte det baade i principiel og praktisk Henseende langt vigtigere Krav om den maximale 60 Timers Arbejdsuge opgives under den voldsomme Reaktion, det fremkaldte. — Mr. Churchill beklagede det under Afslutningsdebatten i Underhuset, men omend der sluttelig i ikke ringe Grad var gaaet Politik i denne Sag, kunde den dog ingenlunde jævnstilles med store politiske Spørgsmaal som Forsikringsloven, Mine-Minimallønsloven og senest Sagen over alle, home rule, paa hvilket Ministeriet Asquith vovede at tage en uberegnelig Kamp. — „Det er" — udtalte Ministeren — „givet, at et overordentlig stort Antal Mennesker, som denne Lov vil berøre, arbejder under overmaade trykkede Forhold og derfor bestandig haaber paa Lindring i deres Kaar. Her maa jeg imidlertid bøje mig for de parlamentariske Hensyn, selv om jeg meget beklager, at Spørgsmaalet om Medhjælpernes Maximalarbejdstid bortfalder."

Arbejderpartiet nægtede at støtte Regeringen i Lovens Gennemførelse, efter at de 60 Timer var opgivet, og kun Medhjælperorganisationens Anmodning bevirkede, at Fagforeningsmændene i Underhuset ændrede dette Standpunkt. —

„The National Amalgamated Union etc." har udfoldet et aarelangt og særdeles virksomt Arbejde for de 60 Timer, og det er derfor forstaaeligt, at vort Broderorgan, „The Shop Assistant", i en Leder betitlet „Sold again" (Atter solgt) med Bitterhed vender sig mod Winston Churchill, „der syntes at have følt, at skulde det lykkes hans Skib at naa Havn, maatte det være med nøgne Master, idet han har opgivet alt undtagen netop den ugentlige „half holyday" og de lovbestemte Spisetider". — Og under Afslutningsdebatten i Underhuset faldt der knubbede Ord fra Toryerne som fra Arbejderpartiet; de første opponerede, fordi de ansaa Lovforslaget for altfor vidtgaaende, Trades-Unionisterne fordi Regeringen lod det omkæmpede Hovedkrav falde. Mr. Pointer (Arbejderpartiet), der repræsenterer Sheffield, vendte sig spottende mod Ministeren og ironiserede over den Svaghed, han udviste sammenlignet med Lloyd Georges faste Optræden under Kampen om Forsikringsloven. „I sin Tid blev Mr. Ch. og Mr. L. G. anset for Ministeriets „swashbucklers" (et ironisk Udtryk for Udraabere), men nu er Mr. Churchill drattet ned fra den høje Estrate, hvor han røgtede sit Hverv."

Sét med kontinentale Øjne tager Sagen sig noget anderledes ud, og for de slettest stillede britiske Medhjælperlag betyder den nye Lov et utvivlsomt og betydningsfuldt Fremskridt. Men ikke mindst tør det tages som et Tidens Varsel, at Regeringen for Verdens største Handelsmagt fremsætter Forslag om Titimersdagen for alle Butiksmedhjælpere; det er intet mindre end Revolutionen mod den gamle Tingenes Orden, — med Virkninger langt udover Storbritanniens Kyster.

Agitationen.

7-Luknings-Møde i Skive.

SKIVE-AFDELINGEN havde den 9. April foranstaltet et offentligt Møde paa Hotel „Phønix" angaaende den tidlige Butiklukning i Sommermaanederne og Butiklukningslovens Revision.

Aftenens Taler var Herr Forretningsfører Jens Johansen, der, efter at Afdelingsformanden, vor energiske Kollega, Herr Forretningsbestyrer H. Christensen, havde aabnet Mødet, holdt et vel tilrettelagt Indledningsforedrag, der af den lokale Presse betegnes som „dygtigt og agitatorisk".

Om Foredraget skriver det konservative „Skive Folkeblad" bl. a., at „det gav en detailleret Oversigt over den Virksomhed, som Centralorganisationen — hvis fuldstændige Staaen udenfor de politiske Partier stadig baade i Ord og Gerning bliver stærkt pointeret — dels har udført, dels er midt i og dels vil tage op i Fremtiden. Hovedpunkterne er en rimelig Begrænsning af Arbejdstiden og en Ophjælpning af Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske Forhold. Bedst løses disse Spørgsmaal ad Lovgivningens Vej, men ogsaa ved Forstaaelse og Imødekommenhed fra Principalernes Side kan frivilligt opnaaes meget".

Og Bladet tilføjer: „Netop ad Frivillighedens Vej er det, at det Spørgsmaal, som ligger umiddelbart for nu her i Skive, maa søges løst. Det drejer sig om at faa lukket alle Butiker Kl. 7 om Aftenen i de 3 Maaneder Juni, Juli og August. I Løbet af den kommende Maanedstid vil Foreningen med sin unge, energiske Formand i Spidsen iværksætte en kraftig Agitation. Der vil blive sendt Lister rundt til alle Byens Handlende, hvorpaa de, der er villige til at gaa med til 7-Lukningen, kan tegne sig.

Forhaabentlig er der mange, der vil; thi at denne ene Times mere Fritid i Sommertiden betyder overordentlig meget, navnlig for de helt unge Mennesker, der er beskæftigede i Forretningerne, er indlysende. Og Timen fra 7 til 8 er paa varme Sommerdage netop den allerbedste til Sport og al Slags Friluftsliv." — —

Foredraget sluttede under Leveraab for en enig Medhjælperstand, og Herr H. Christensen bragte Indlederen en Tak, som Forsamlingen understregede med Hurraraab for Jens Johansen.

Foruden de anførte Pressecitater bringer det radikale „Skive Folkeblad" et sympatisk Referat, medens det lokale socialdemokratiske Blad indtager det besynderlige Standpunkt ikke at ville referere Mødet.

Iøvrigt skrives der til os fra Skive:

„Vi har begrundet Haab om at faa et gunstigt Resultat af vor Agitation. Pressen — med Undtagelse af den socialdemokratiske — stiller sig meget velvillig og forstaaende overfor Reformen.

Afdelingen har i den senere Tid, og nærmest i Anledning af 7-Luknings-Agitationen, modtaget en Del Indmeldelser. Medlemmerne opfordres til ihærdig fortsat Agitation".

Jysk Medhjælperstævne.

Stævneudvalget anmoder os om at meddele følgende:

Stævneudvalget har udsendt et righoldigt Program og Lister til Paategning til samtlige Afdelingsformænd i Jylland. Medlemmer, som kunne ønske at deltage, bedes tegne sig. Ogsaa uorganiserede Medlemmer kan deltage.

Direkte Medlemmer og Medlemmer i Afdelingerne fra Øerne, som ønske at deltage, faar Program tilsendt ved Henvendelse til Udvalgets Formand, Forretningsbestyrer H. Christensen, Christiansgade, Skive.

Deltagelse maa anmeldes senest 15. Juni.

„Kjøbenhavneri".

DET undrer mig i høj Grad; thi jeg havde ventet, at Redaktionen greb til Offensiven og mødte med en ny Spidsartikel i Anledning af mit sidste Indlæg; men i Stedet derfor møder Redaktionen med en lille Kommentar, som kan opfattes paa forskellig Maade. Jeg kan forsikre den ærede Redaktion om, at jeg ikke har saa faa Forudsætninger for at kunne diskutere dette Spørgsmaal, altsaa falder Paastanden om „den manglende Forstaaelse" til Jorden, og at mit Indlæg til Spidsartiklen er skrevet ud fra Standpunktet „en nøgtern Forstaaelse" af denne, tyder jo ikke paa, at den er læst som en vis Mand læser Bibelen, og endelig glæder det mig at kunne konstatere, at selv Redaktionen mener at have fundet et sagligt Moment i mit lille Indlæg. Bedømt efter ovenstaaende kan jeg ikke se andet end, at den ærede Redaktion er fuldstændig enig med mig; men hvorfor saa ikke tilstaa dette i Stedet for ved en mindre Kommentar at afskære Diskussionen om et Emne, som bør uddebatteres?

Ja! hvad er „Kjøbenhavneri?" Det er naar en lille Klasse af kjøbenhavnske Medhjælpere tro, at det store Gros af organiserede Provins-Medhjælpere ere forpligtede til Aar efter Aar at understøtte en Agitation, hvis Hensigt det er at organisere det kjøbenhavnske Medhjælperproletariat. Disse Ofre kunne og ville vi ikke blive ved med at bringe, da vi have meget haardt Brug for vore sammensparede Penge til vore egne Formaal. Tror den ærede Redaktion ikke, det vilde være mere rentabelt at faa alle de Medhjælpere, som bo i de store Land-Stationsbyer, organiserede ind under de forskellige Provinsafdelinger, end det er at kaste vore Penge i det bundløse kjøbenhavnske Danaidernes Kar.

Jeg kom forgangen Dag til at tænke paa „Kjøbenhavneriet", hvis bærende Grundtanke „Vi over alle" en Tid lang i visse kjøbenhavnske Kredse var det eneste saliggørende. Denne Grundtanke, Kjøbenhavn som den store Eener blandt de mange danske Provinser som de mange smaa Nuller, giver et godt Indblik i Kjøbenhavneriets ensidige Betragtningsmaade. Kjøbenhavneriets Tilhængere overse ganske, at den store Eener blandt sine mange forskellige Bestanddele, og efter sin Størrelse ogsaa bestaa af en ukristelig Mængde Nuller, hvorimod de mange smaa provinsielle Nuller indeholder forholdsvis flere Eenere end førstnævnte. Der er blot den Forskel, at de faa Eenere blandt de mange Nuller ere centraliserede, hvad jo ikke er Tilfældet med de mange provinsielle Eenere. At Centralisationens Kendsgærning skulde berettige Kjøbenhavnerne til derfor at sætte sig paa det høje Stade og betragte sig selv som det bærende danske Grundelement, saavel aandeligt som materielt set, kan jeg ikke indrømme, og jeg havde ikke ventet, at der ogsaa indenfor vor Organisation skulde findes Tendenser hældende til de Anskuelser, som ere karakteristiske for Kjøbenhavneriets Betragtningsmaade. Jeg synes derimod som tidligere bemærket, at man skulde stræbe hen til en fuldstændig Organisering af de mange provinsielle Eenere — centralisere dem kan man jo ikke — for derigennem at naa til et for Centralorganisationen saa gunstigt Resultat som muligt.

Herr Chr. J. Hendils Indlæg, som jeg har læst med Glæde, behandler enkelte af de Ting, som jeg havde forbeholdt mig som Reserve i en yderligere Diskussion om dette Emne, saa dette vil jeg ikke gentage. Selvfølgelig kan jeg jo ikke være enig med Herr Hendil i Paastanden om, at Kjøbenhavn absolut skal være Centrum for Organisationen af danske Handels- og Kontormedhjælpere. Dette Indlæg fremkommer kun som en Protest mod Redaktionens Uvillie til — saaledes har jeg ogsaa Lov til at forstaa Redaktionens Kommentar — yderligere Behandling af dette Emne, der jo fra først af er opstaaet ved mit Indlæg om Hovedbestyrelsens Tilskud til den kjøbenhavnske Agitation. *C. J.*

Bag Pult og Disk.

Et Bidrag til kvindelige Medhjælperes Vilkaar.

I det efterfølgende skal kortelig omtales et Tilfælde, der — langtfra enestaaende — er betegnende for de Engagementsvilkaar, der bydes og de Krav, der stilles til yngre kvindelige Kontormedhjælpere.

For et Par Aar siden engagerede Agenturfirmaet Carl Lange, Kjøbmagergade 55, Kjøbenhavn, en 23-aarig Kontordame til dansk og tysk Korrespondance samt almindeligt forefaldende Kontorarbejde. Den unge Dame, der er tysk af Fødsel, skulde tillige samtale med Chefen i det tyske Sprog, og saaledes skaffe ham et — ingenlunde overflødigt — billigt Sprogkursus. Foruden disse indendørs Funktioner paahvilede det Kontormedhjælpersken at besørge Firmaets Toldbodforretninger, et Arbejde, der sjælden paalægges kvindelige Medhjælpere, og som naturligvis forskaffede Herr Langes Kontordame mange Ture i alskens Vejrlig og timelangt ubehageligt Ophold paa Toldboden. Ofte vendte hun tilbage fra disse Funktioner gennemblødt af Regn og Sne, for atter at fortsætte Kontorarbejdet. Hertil kommer, at Herr L. forlangte af sin Kontordame, at hun skulde — omdele Reklamer, og at Fru Lange — der en passant bemærket, naar hun var i ondt Lune, hvad hyppigt skete, brugte en ualmindelig styg Mund overfor den unge Pige, som dette Ægtepar kavde „taget sig af" — krævede, at hun skulde assistere ved Sy- og Broderiarbejde og desuden renholde Kontoret. Det sidste var dog Kontordamen for meget, og hun nægtede det.

Herr Carl Lange, Kjøbmagergade 55, Tlf. Byen 2781 x gagerede denne Kontordame med Kr. 35.00 pr. Md. For Omdelingen af de nævnte Reklamesedler, der strakte sig over 3—4 Uger, ydede L. et Honorar af Kr. 2.00; han forlængede Kontortiden med en Time daglig og betalte som Valuta derfor Kr. 5.00, og han lovede hende et Gratiale til Nytaar, men brød sit Løfte.

Dette som Eksempel paa den skandaløse Behandling, som denne unge, fremmede, enligstillede Kvinde udsattes for af en samvittighedsløs Principal, — og dog giver vel disse Linier kun et svagt Billede af de deprimerende Forhold, hun var underkastet, indtil Centralorganisationen skaffede hende andet Engagement.

Den Mand, vi her har omtalt, hører til den Principalkategori, vor Centralorganisation har en baade faglig og moralsk Pligt til at boykotte, — Folk, der til almindelig Beskuelse bør tages i Nakken med saa fast et Tag, at de ikke straks forvinder det.

Organisation og Politik.

VOR egen Søslange, der optræder baade i og udenfor Agurketiden, er den paastaaede Identitet mellem vor Centralorganisation og Social-, Radikal- eller anden isme, som begavede Medborgere indenfor egen eller Principalstanden formoder, antager, forudsætter eller paapeger.

En Taabelighed kan gentages og varieres saa ofte, at den af visse Kredse accepteres som en Aandrighed, — men forbliver ligefuldt at være taabelig. Og Vaas forbliver Vaas — trods alle Varianter.

Derfor har vi altid holdt vor Spalteplads for værdifuld til at imødegaa hine „Dygtigheder", der fremstaar hist og her, og som gør Krav paa at have større Indsigt i vor Taktik og organisatoriske Principper end vi selv. Thi det er overflødigt at spilde Skrift paa dem; det bør have sit Forblivende med den mundtlige Affærdigelse ved Møder eller hvor vi træffer dem.

Vor Organisation er en politisk uafhængig Fagsammenslutning, — trods alle tendensiøse Rumlerier!

Det er derfor kun ugærne, at vi aabner vor Tidende for Indlæg om dette Anliggende og — undtagelsesvis — giver Plads for efterfølgende Afsnit af en længere Artikel, der skyldes et af Centralorganisationens aktive Medlemmer:

„At vor Organisationsform i mangt og meget er anlagt efter Arbejdernes faglige Sammenslutninger — hvad enhver Lønarbejderorganisation fornuftigvis maa være — betyder dog ingenlunde, at vi f. Eks. deler Socialdemokratiets Program.

Vore Modstandere véd meget godt, at Politik og Fagbevægelse ikke behøver at høre sammen; thi de vilde derved være imod al Organisation, hvad enten den omfatter Lønarbejdere eller Arbejdsgivere.

Men Nej! For disse Folk er det usunde og det socialistiske kun tilstede, hvor Medhjælperne forsøger at samle sig til Værn om deres naturlige Interesser, men naar Arbejdsgiverne danner Fagsammenslutninger, er alt saare godt og naturligt, og de er sikre paa at blive lyst i Neutralitetens Uangribelighed.

Vi tør derfor roligt forsikre de Standsfæller og andre, som endnu sværer i denne frygtsomme Indbildning, at hverken vore Afdelinger eller vor Centralorganisation beskæftiger sig med Politik — det være sig konservativ eller socialdemokratisk. — Vort Maal er sat og Rammerne afstukne, det vi vil er, hverken mer' eller mindre, end at samle alle Handels- og Kontormedhjælpere i dette Land, uanset Partifarve, for at kræve Standen respekteret, højne dens Samfundsstilling og gennem vor Organisation varetager dens Interesser i alle Forhold.

At dette tiltrænges, tør vore Modstandere sikkert heller ikke benægte, men lad os saa være fri for den idelige, ganske ugrundede Paadutten, som ikke har det fjerneste med de faktiske Forhold at gøre.

Til Slut kun dette:

Er vore Modstandere Handels- og Kontormedhjælpere, saa vil jeg give disse det Raad at melde sig ind i vore Afdelinger, og jeg tror, at Kritiken i den omhandlede Retning vil forstumme. Er de derimod Principaler, burde de ved personlig Deltagelse i vore offentlige Møder og Foredrag søge at sætte sig ind i, hvad vi organiserede Medhjælpere egentlig vil, hvad Maalet er, som vi har sat os, og hvilke Veje og Midler vi benytter for at naa det. Da er jeg tilbøjelig til at tro, at de herefter vil være bedre kvalificerede, og funderet med mere sagkyndig Viden, saaledes at de i Stedet for at bekæmpe os vil kunne yde os den Støtte, der ligger i kun at tillægge os de Motiver og de Formaal, som nu en Gang med Rette er Centralorganisationens.

Alon'so.

Ministerielle Bekendtgørelser.

FRA Ministeriet for Handel og Søfart har vi modtaget følgende officielle Bekendtgørelser, idet vi bemærker, at Slutningen af sidstnævnte, omhandlende Tilskud til Kursus for Handelsskolelærere, ikke er gengivet her.

Understøttelser til Handelsskoleelever.

Ved Finansloven for Finansaaret 1912—13 er der til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler bevilget et Beløb af 6,000 Kr.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der ere hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves have søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Understøttelserne tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelshøjskole. Ansøgningerne skulle forsynes med Stempel til 1 Kr. medmindre særskilt Uformuenhedsattest præsteres.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Efteraaret 1912, kunne inden 15de Maj d. A. indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Kursus for Handelsskolelærere.

I Henhold til Bevilling paa Finansloven for 1912—13 vil der i indeværende Aars Sommer i Tiden fra den 16de Juli til den 10de August ved den jydske Handelshøjskole i Aarhus blive afholdt Kursus for Handelsskolelærere. Det ommeldte Kursus deles i 2 selvstændige mindre Kursus (A. og B.), henholdsvis paa 15 og 8 Læsedage à 5 Timer daglig. Undervisningen ledes paa begge Kursus af Lærer ved den jydske Handelshøjskole, Cand. theol. Jensenius Klit.

Kursus A., som begynder den 16de Juli Kl. 9 Form. og sluttes den 1ste August, omfatter Bogføring, der gennemgaas i 40 Timer.

Kursus B., som begynder den 2den August Kl. 9 Form. og sluttes den 10de August, omfatter Handelsregning, der gennemgaas i 40 Timer.

Adgang gives enten til det samlede Kursus eller særskilt til Kursus A. eller til Kursus B. Ansøgning om Deltagelse indgives til Ministeriet for Handel og Søfart inden den 15de Maj d. A. og maa være ledsaget af Oplysning, om Andrageren har deltaget i noget af de i de senere Aar afholdte Kursus for Lærere ved Handelsskoler, samt af Anbefaling fra vedkommende Handelsforening eller andre, der føre Tilsyn med den Skole, ved hvilken Andrageren er Lærer. Ansøgere, der tidligere have gennemgaaet et tilsvarende Kursus i Bogføring, møde først paa den 6te Dag af Kursus A., Mandag den 22de Juli Kl. 9 Form.

Ministeriet for Handel og Søfart, April 1912.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdagen den 27. Marts paa Hotel „Hafnia".

Efter at Herr Bogholder Wolthers var valgt til Dirigent, aflagde Formanden, Herr Th. Hansen, en kort Beretning og oplyste bl. a., at der i Beretningsperioden var afholdt Medlemsmøder omtrent hver Onsdag, at vi, efter at Rigsdagen har strøget de 1250 Kr. til vore Foredrag, for egne Midler har ladet afholde oplysende Foredrag. Red. Fog-Petersen har talt om Toldbeskyttelse og Frihandel, Toldassistent Wichmann har holdt Foredrag om Papirfabrikationen, og et tredie Foredrag vil blive afholdt i April Maaned af Forstander Fog-Petersen, „Købmandshvile", over Emnet: „Tietgen og hans Foretagender". Desuden har der i Vinterens Løb været afholdt flere Diskussionsmøder med fremmede Talere. —

Afgangen af Medlemmer har været usædvanlig stor, hvilket for en stor Del skyldes, at mange er fraflyttede til andre Byer. Til-

gangen af nye Medlemmer har været alt for ringe. Formanden mente dog, at det kun var et dødt Punkt, vi skulde over, og han havde det bedste Haab om, at Sommerens Agitation vilde skaffe os mange nye Medlemmer. Formanden oplyste endvidere, at et Sommerstævne paatænktes afholdt i Hobro i Forbindelse med Hobro og Randers Afdelinger.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, Frk. Berg, fremlagde og oplæste Regnskabet for det forløbne Aar, der, efter at et Par Forespørgsler var besvarede, godkendtes enstemmigt.

Under „Eventuelt" meddelte Formanden, at der fra en Del kvindelige Medlemmer var indkommen et Forslag til Ændring i Foreningens Love; men da Formanden havde modtaget Forslaget saa sent, at det ikke havde været muligt inden Generalforsamlingen at faa Medlemmerne gjort bekendt med dette Forslags Fremkomst, vilde han af den Grund anbefale at udsætte Behandlingen til en senere Generalforsamling, hvilket efter nogen Diskussion vedtoges. Til Slut paatalte Dirigenten det utilbørlige i, at tre af Bestyrelsens Medlemmer ikke var mødte til Generalforsamlingen. *h.*

Holstebro. Søndag Aften den 31. forrige Maaned afholdtes Bal paa Hotel „Postgaarden". Ved halvti-Tiden samledes ca. 25—30 Damer og Herrer til et fælles Kaffebord, hvor Formanden, Herr M. Christensen, paa Foreningens Vegne bød, saavel de indbudte Kolleger som Medlemmerne, Velkommen, og udtalte Ønsket om, at man maatte tilbringe nogle fornøjelige Timer i kollegialt Samvær. Derefter dansedes til Kl. ca. 3 og Aftenen sluttede med et gemytligt Frokostbord, hvor der blev holdt Taler for Damerne, Centralorganisationens Formand, Herr Jens Johansen og for Afdelingen her. Enhver gik derpaa fornøjet til Sit efter at man havde udbragt et Leve for C. O. *Wito Knudsen.*
p. t. Sekretær.

Onsdag Aften den 10. April afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Royal".

Da Formanden havde budt Velkommen, oplyste han, at Generalforsamlingen var beslutningsdygtig, gav derefter en kort Beretning om Virksomheden og oplæste Forhandlingsprotokollen. Derefter fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 263.88 og sluttede med en Beholdning af Kr. 26.51. Derpaa foretoges Valg til Bestyrelsen. M. Christensen og Wito Knudsen genvalgtes til henholdsvis Formand og Sekretær, og nyvalgtes: N. P. Taubro til Næstformand, C. C. Knudsen til Kasserer og M. Perregaard. Til Revisor valgtes A. Ulfkjær. — Endvidere vedtog man at agitere kraftigt for at samle saa mange Kolleger som muligt, og haaber man, at det nok skal lykkes at bringe Medlemsantallet en Del i Vejret inden ret længe.

Formanden bragte derefter en Tak til de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer d'Hrr. L. B. Gravesen, M. Nissen og Jacob Kruse, og Generalforsamlingen sluttede med et Leve for C. O.
Wito Knudsen.

Horsens. Afdelingen afholdt den 26. Marts ordinær halvaarlig Generalforsamling. Efter at Formanden havde budt Velkommen og Sten Vandborg var valgt til Dirigent, afgav Formanden Beretning om Virksomheden i forløbne Halvaar, og Kassereren, O. W. Nielsen, aflagde Regnskabet. Saavel Beretning om Virksomheden som Regnskabet godkendtes enstemmig.

I Stedet for Niels Dahl, der nægtede at modtage Genvalg som Formand, proklameredes Bogholder H. C. Nielsen. Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes: Bogholder Niels Dahl, Bogholder Sten Vandborg, Boghandlermedhj. J. Jønsson og Forretningsfører J. Andreasen. Suppleanter blev Frk. Camilla Christensen og Bankbogholder Albrechtsen. Til Revisorer valgtes Albrechtsen og Assistent Erichsen. Til Agitationsudvalg blev Isenkræmmermedhj. K. Bie, Manufakturmedhj. Gustav Petersen, Kolonialmedhj. O. Christensen og Frk. E. Therkelsen valgt.

Et fremkommen Forslag om at forhøje det af de kvindelige Medlemmer ydede midlertidige Kontingent (1,25) til 1,50 pr. Maaned forkastedes. Ligeledes blev et Forslag om at stryge Indskuds-Kontingentet Kr. 1.00 forkastet. Derefter sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen.

Paa et umiddelbart efter Generalforsamlingen afholdt Møde konstituerede Bestyrelsen sig med Frk. Anna Hansen som Kasserer, med Niels Dahl som Næstformand og med Sten Vandborg som Sekretær. *S. V.*

Kolding. Ordinært Medlemsmøde afholdtes paa „Kronborg" d. 27. Marts.

Formanden talte om „Træk af vor Organisations Historie", hvori han bl. a.. paapegede, at det i vore Dage var en Nødvendighed at være organiseret.

Onsdag den 10. April talte Herr Redaktør Helge Skovmand om Højskoletankens Oprindelse og Gennembrud. Herr S. sluttede med at sige, at Højskoletanken havde gennemgaaet en stærk Udvikling.

Den 19. April afholdtes et offentligt Foredrag, hvor Herr Handelshøjskoleforstander J. Fog-Petersen talte om „Henrik Ibsen".

Taleren skildrede i livlige Træk Ibsens Liv og Levned. Til Slut takkede Formanden Herr Fog-Petersen for det udmærkede Foredrag.

Som Afslutning paa Vintersæsonen afholdtes Søndag den 21. April en selskabelig Sammenkomst paa „Kronborg" med Oplæsning og Sang. Derefter fælles Kaffebord og til Slut en Svingom.
J. J.

Nykjøbing S. Onsdagen den 27. ds. arrangerede den hærværende Afdeling Afskedsfest for Frk. Helga Petersen og d'Hrr. C. Sørensen og Svane Petersen. Alle Medlemmer var mødte. Foreningen bød paa en beskeden Aftenunderholdning i Form af Oplæsning og Koncert. Ved det fælles Kaffebord takkede Formanden de tre Medlemmer for den svundne Tid, specielt H. C. Sørensen for hans ivrige Arbejde i Foreningens Tjeneste. Aftenen sluttede med et livligt og i alle Maader vellykket Bal.
Axel Jensen.

Randers. Torsdag den 28. Marts havde herværende Afdeling arrangeret offentligt Foredrag med Herr Løjtnant von Rosen som Foredragsholder. Herr v. Rosen talte over Emnet „Penge". Foredraget, der ikke strakte sig over 1 Time, blev paahørt med Interesse af den af ca. 100 Mennesker bestaaende Forsamling.

Efter Foredraget rettede Næstformanden, Herr Kontorist A. Elvig, en velformet og indtrængende Opfordring til Handels- og Kontorstandens Medlemmer om at melde sig ind i Organisationen og derigennem være med til at danne et Værn om fælles Interesser. Enhver havde Pligt til ogsaa at tænke paa sine Kolleger, men kun ad Sammenslutningens Vej kunde det lykkes at øge Standens Magt. — Saavel Herr v. Rosens Foredrag som Herr Elvigs Appel til Kammeratskabsfølelsen lønnedes med Haandklap af Tilhørerne. Trods Formandens Opfordring til Diskussion meldte der sig ingen for at begære Ordet, og Formanden sluttede da Mødet med en Tak til Talerne og Forsamlingen. *M.*

Samsø. Søndag den 31. Marts afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Flinchs Hotel i Tranebjerg. Regnskabet blev fremlagt og enstemmig godkendt. Da Kassereren, Herr Sandgaard-Andersen, afgik paa Grund af Bortrejse, og Formanden, Herr Chr. Larsen, nedlagde sit Mandat, begrundet paa for lidt Tid til at varetage Foreningens Interesser, foretoges Valg.

Valgt blev: V. Nielsen og Aage Hansen. Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: V. Nielsen, Formand, S. Sørensen, Næstformand, Aage Hansen, Kasserer, Johs. Offersen, A. Pedersen. Til Sekretær genvalgtes Frk. Christiansen, til Revisor genvalgtes S. Sørensen og nyvalgtes H. Widerqvist.
Sekretæren.

Silkeborg. Onsdag den 17. April afholdtes Foredrag af Herr Forstander Johs. Fog-Petersen over Emnet „Tietgenske Foretagender".

Alle Principaler og Medhjælpere var indbudte gennem Annoncer i de stedlige Blade, og der var sendt særlig Indbydelse til Handels- og Detailhandler-Foreningerne, men desuagtet var der kun mødt enkelte Principaler. Formanden, Bogholder M. Nielsen, bød Velkommen og gav Ordet til Herr Fog-Petersen, der i et flydende og godt tilrettelagt Foredrag skildrede Tietgens Levnedsløb, omtalte de mange store Foretagender, T. oprettede og deres store Betydning for Danmark.

Tilhørerne lønnede Foredragsholderen med livligt Bifald.

Formanden bragte Herr Fog-Petersen Foreningens Tak for det udmærkede og indholdsrige Foredrag.
Sekretæren.

Skive. Onsdag den 27. Marts sluttede Afdelingen sine regelmæssige ugentlige Mødeaftener med en selskabelig Sammenkomst, hvortil man havde engageret Skuespiller Jensen, der underholdt Deltagerne til henved Kl. 1.

Bestyrelsen noterer med Glæde, at næsten alle Medlemmerne var til Stede, en Del endog med Damer. Vi fik saaledes en Del Oprejsning for de daarligt besøgte Møder i Vinterens Løb.

Husk! At møde er at deltage i vort Arbejde!

Afleveret til Posten den 30. April.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1912. 12te Aargang.

SOMMERFERIE-KRAVET.

ET anset engelsk lægevidenskabeligt Tidsskrift bragte nylig en Artikel, der giver Handels- og Kontormedhjælpernes Sommerferiekrav et godt Ord med paa Vejen.

Afhandlingen angik den „Kultursygdom", man betegner som aandelig Overanstrængelse, „Nervøsitet", der giver sig til Kende i en Forringelse af Organismens Ydeevne, og ofte ender med et Menneskes successive fysiske og aandelige Sammenbrud. Aarsagen til disse moderne Sygdomssymptomer skyldes naturligvis især de nye Former for Arbejdets Organisation, med en mere sammentrængt men stærkere udnyttet Arbejdsdag, det hastigere Tempo og den Arbejdets Specialisering, der munder ud i Ensformigheden.

Ikke mindst skyldes det netop det daglige Livs Ensformighed, som Nutidsmennesket og ikke mindst store Kredse af vore Standsfæller er underkastet, og som ytrer sig gennem Arbejdets Art, de samme stadig tilbagevendende Funktioner, Arbejdsstedet, det daglige, ensartede Liv i Forretningen og paa Kontoret, altid de samme Ansigter, den samme Vej, de samme Klokkeslet, uforandrede Omgivelser og Forhold gennem Aar og Dag.

Denne Ensformethedens nivellerende Indflydelse kan maaske synes overdreven, og for Folk af „den gamle Skole" forekomme som et nyt Paaskud for ubillige Frihedskrav. Men ikke desto mindre er den en Kendsgerning i Nutidens praktiske Forretningsliv, og savner som nævnt ejheller videnskabelig Begrundelse.

Thi for det moderne Menneske er Afveksling et Livselement!

Ligesom Vandreren vilde opbruge sine Kræfter, om han ikke under Vandringen undte sig en Rast, maa ogsaa det arbejdende Menneske fra Tid til anden tilmaales en Arbejdspavse udover den almindelige Døgninddeling, for under ubundne Forhold i fornyende, forfriskende Omgivelser at samle nye Kræfter. Og dette opnaas netop derved, at den dagligdags, ensformige Arbejdsplan afbrydes og i en vis Periode afløses af den Afveksling i Tilværelsen og Aandenud i Frihed, der bringer aandelig og legemlig Fornyelse og Styrke.

Sygestatistikken fortæller os, at Medhjælperne her hjemme — som overalt — maa stille et betænkeligt stort Kontingent til Tuberkulosens snigende Sot, en Omstændighed, der hyppigst vil søge sin Forklaring i de daarlige hygiejniske Forhold, der hersker i mange Forretninger og Kontorer, idet Personalet under trange Pladsforhold sammentrænges i altfor smaa Rum, hvor Renholdningen kan lade meget tilbage at ønske, og hvor det ikke sjældent forekommer, at der arbejdes ved kunstig Belysning den største Del af, i enkelte Tilfælde endog hele, Aaret. Og medens Lovgivningen giver bestemte Regler for andre Arbejdssteders Indretning, er Medhjælperne ganske prisgivne Tilfældighed og Profithensyn. I mange Tilfælde vil der paa Arbejdsstedet være langt færre Kubikcentimeter Luft pr. Medhjælper, end hvad der efter Fængselsreglementet anses passende for en Fange. Endda er den moderne Fangecelle godt ventileret, medens Forretningslokalet oftest er fyldt med talløse smittebærende Mikrosmer.

Disse Forhold saavel som manglende Lovpaabud om Siddepladser for Butiksmedhjælpere, utilstrækkelig Bolighygiejne, foraarsager særlige Medhjælper-Sygdomme, der bl. a. viser sig i forskellige Benlidelser, Aareknuder o. s. v., der i Forbindelse med de paa Arbejdsstederne raadende særlige Vilkaar medfører en vis, egenartet Arbejderrisiko for Handels- og Kontormedhjælpere.

Af disse Omstændigheder, der er samhørig med de nymodens Arbejdsforhold i de sideordnede Handelsfag, rejser Sommerferie-Spørgsmaalet sig som et velbegrundet og i øget Grad anerkendt Krav. — Thi selvsagt vil Feriens Arbejdsafbrydelse, forstandig anvendt, enten til almindelig Rekreation eller til et Kig ud mod fremmede Horisonter, virke forfriskende, styrkende og befrugtende, og lade en aandelig og fysisk oplivet Mand eller Kvinde arbejdsglad genoptage den daglige Dont.

Derfor finder Feriekravet — der overalt er samhørig med den voksende Medhjælperbevægelse — Genlyd overalt i Europa. England har hidtil været i Têten, men ogsaa Fastlandet følger med. De tyske Medhjælperorganisationer kræver den lovbestemte 14 Dages Ferie, — et Krav, der finder Genklang i de fleste evropæiske Medhjælperforbunds socialpolitiske Programmer. Den nye østerrigske Handelsmedhjælperlov fastsætter en Minimalferie paa 10 Dage for enhver Medhjælper, der i 6 Maaneder har været beskæftiget i den paagældende Forretning, 14 Dage efter 5 Aars Engagement og 3 Uger efter 15 Aars Tjenestetid, — alt uden Gagefradrag og uden at eventuel Sygdom tør forringe Feriens Varighed.

Indenfor vor Centralorganisation er Kravet især rejst af de kjøbenhavnske Afdelinger, der ved offentlige Møder, hvor Talere fra forskellige Samfundslag og Erhverv har gjort sig til Talsmænd for Reformen, har vakt Interesse for og Debat i interesserede Kredse, for dette for Nutidens Medhjælpere saa betydningsfulde Spørgsmaal, hvis rationelle Gennemførelse ligger indenfor Socialpolitikens Omraade, men som ved forstaaende Imødekommenhed fra Principalerne, og fornuftige interne Arrangements i den enkelte Virksomhed, allerede nu overalt burde være en uskreven Lov — og er godt paa Vej til at blive det.

Agitationen i Kjøbenhavn.

Stort Medhjælpermøde om Sommerferie, Week-end, 7-Lukning, Medhjælpervilkaar og Medhjælperorganisation.

VORE kjøbenhavnske Afdelinger har efter en forudgaaende mønstergyldig Agitation arrangeret et stort offentligt Medhjælpermøde, der ved den Tilslutning det fandt, sit Anlæg og Forløb, blev et af de mest vellykkede, Centralorganisationen endnu har afholdt i Hovedstaden.

Forarbejdet var vel iscenesat, idet man forenede Udsendelsen af 8000 af Vilh. Hansens „En Appel" med en Indbydelse til Medhjælpermødet, som afholdtes Tirsdag den 7. ds. i „Grundtvigs Hus". Agitationsbrochuren med den vedføjede Indbydelse udsendtes efter 8000 Medhjælper-Adresser, og endnu 1000 af disse Henvendelser kastedes ind i de større Forretninger. — Den kjøbenhavnske Dagpresse gav Brochuren en elskværdig Omtale, og flere af de større Blade — i Særdeleshed det i Medhjælper- og overhovedet Forretningskredse meget læste „Politiken" — slog stærkt til Lyd for Mødet og de specielle Forhandlingsemner, der gav det Karakter.

Den store hvælvede Hal under „Grundtvigs Hus" — et af Stadens ejendommeligste og smukkeste Forsamlingslokaler — var fyldt af Hundreder af Handels- og Kontormedhjælpere, da „Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen"s Formand Herr Å. C. Alsøe aabnede Mødet, bød den store Forsamling Velkommen og kortelig præciserede dets Hensigt: at slaa til Lyd for og samle Kjøbenhavns Medhjælpere om Sommerens aktuelle Krav.

Første Taler var

HERR FORSTANDER L. JACOBSEN,

„Købmandsskolen"s kendte Forstander, der særlig paaviste Sommerferiens heldbringende Indflydelse, efter først kortelig at have omtalt Bestræbelserne for Opnaaelsen af en rimeligere Arbejdstid.

Erfaringerne fra „Købmandsskolen" viser, at kun Fjerdeparten af Lærlingene kan møde Kl. 6, et mindre Antal Kl. 7 og langt den overvejende Part først Kl. 8. Undervisningen bør absolut finde Sted indenfor den daglige Arbejdstid, i de tidlige Formiddagstimer eller de første Eftermiddagstimer, — en Ordning der dog vanskeligt lader sig gennemføre frivilligt, omend netop denne Form er den ønskeligste.

Tal. mente, der vilde rejse sig Kamp om 7-Lukningsspørgsmaalet, men kunde personlig ikke forstaa, hvorfor man ikke naaede til Enighed om en kortere Arbejdstid, og uden Nytte paalagde sig selv en altfor lang Arbejdsdag; thi i Tidens Løb vilde Omsætningen naturligvis ikke lide noget Afbræk ved en Begrænsning af Arbejdsdagen.

„Købmandsskolen" har forlængst opgivet Undervisningen i de 3 Sommermaaneder, saaledes at de Unge kan faa fuld Nytte af Sommeraftenerne, og mange Købmænd anerkender i Praksis Sommerferiens Værd for deres Personale. — Kanariefuglen, der fødtes i Buret, befinder sig tilsyneladende godt og synger muntert, men maaske er det en Frihedssang, den kvidrer med Krav om at komme ud i den fri Natur. Saaledes ogsaa Handels- og Kontormedhjælperne, der med liden Fritid var indestængte i Butik og Kontor, men nu lader deres Frihedskrav høre. Og enhver Medhjælper bør have Adgang til at nyde Ferien og vende hjem med friske Kræfter og fornyet Arbejdsevne.

Men det gælder om at nytte Ferien paa rette Vis. Enkelte Principaler har endog indrettet Sommerboliger for deres Personale, hvor det kan nyde Ferien under behagelige Forhold; men iøvrigt bør Sommerferien give Medhjælperne Anledning til at rejse ud, lære danske og udenlandske Byer og Egne at kende, se andre Sæder og Skikke, fremmede Forretningsforhold, og Resultaterne vil blive mangeartede, skønne Naturindtryk, nye Udsyn, berigende og frugtbringende sidenhen. Og sé, der kommer mere Spil i den Unges Øje, mere Liv i hans Tanke og hele Færd. Thi synger ikke Hostrup „Rejse til Fods for at sprænge alle Lænker"! Ja vist, ikke blot for Medhjælperne selv, men oftest tillige for Principalen vil Sommerferien give gode Renter.

Derfor ønsker jeg denne Sag al mulig Fremgang og Held og saafremt disse mine gode Ønsker kan bidrage, vil det visselig være mig til Glæde (Stærkt Bifald!)

FRK. JOHANNE ANDERSEN:

Ingeniørerne har et Begreb, som de betegner ved Udtrykket „merkantilt smittede".

Om Begrebets Opstaaen og Anvendelse har jeg hørt en Ingeniør i et Foredrag forklare omtrent følgende:

Alle industrielle Virksomheder har, alle komplicerede Maskiner til Trods, Brug for menneskelige Evner og Kræfter i meget stor Udstrækning. Den moderne Udvikling fører derhos med sig, at der bestandig stilles større Fordringer til Menneskets Intelligens, Paalidelighed og Ansvarsfølelse, og disse Dyder findes i forskellig Grad hos de forskellige Mennesker, og de industrielle Virksom-

heder maa derfor, da Menneskematerialet, om man saa maa sige, jo ingen Part eller Andel har i de Virksomheder, hvori de beskæftiges, for at faa fat i disse mere ydende og skabe Mulighed for at gøre dem endnu mere ydende, byde dem større Lønninger, bedre Eksistensforhold o. s. v. Man maa gøre dette af Hensyn til Virksomhedens Tarv, og fordi disse Mennesker sidder inde med Midler til et gøre sig medbestemmende, om det skal knibe, hvad jo navnlig Industriarbejderne har vist, men naturligvis gaar man ikke højere end højst nødvendig.

Modsætningen til denne Art Fabrikker og Virksomheder er de, der altid søger sig den billigst mulige Arbejdskraft, der i det hele taget i alle Forhold søger at paatage sig saa faa Forpligtelser som muligt overfor deres Arbejdere, Kontorfolk og Funktionærer, og disse Virksomheder er det Ingeniørerne kalder „merkantilt smittede", idet de paastaar, at Hovedindflydelsen i saadanne Virksomheder meget ofte, og hvor de først observeredes, øvedes af Handelens Mænd.

Med andre Ord: den kortsynede og smaalige Lønpolitik tilegnes Handelsstanden, dens Mænd og dens Moral.

For saa vidt det Prædikat, der her heftes paa den udprægede Handelsstand, har sin Berettigelse, er det slet ikke morsomt for de Mennesker, der direkte staar i Handelens Tjeneste.

Desværre er vist Betegnelsen berettiget nok. Vi behøver kun at gaa en Tur igennem Forretningsstrøget her i Kjøbenhavn, og vi vil uden synderligt Besvær kunne finde utallige Eksempler paa en Lønpolitik, der svider haardt til Medhjælperne.

Tag Varehuset i Frederiksberggade, Thorngreen, Illum, Fonnesbech eller Vett & Wessel, og De vil kunne finde Snese af Kvinder, der ofrer deres hele Dag paa Forretningens Alter, og dog ikke kan brødføde sig selv eller i en overskuelig Fremtid komme dertil, om deres Vilkaar da skal fastsættes paa den hidtidige Maade. Tag Holger Petersen, Baadh & Winther. C. Olesen m. fl., og De vil kunne finde Snese af Mænd, yngre og ældre imellem hinanden, som med Bekymring ser Fremtiden i Møde.

Handels- og Kontormedhjælperne maa vel ikke føle noget økonomisk Tryk, siden de ikke søger at raade Bod paa Forholdene, vil De sige.

Jo, saamænd gør de det, men der skal et ikke helt fordringsfrit Arbejde til, for at faa disse Forhold regulerede, og for at fri sig for den personlige Indsats i dette Arbejde har de tusinde Udflugter.

Butiksmedhjælperne, deres Haab om Selvstændighed, dog nu et Haab, der kun kan næres af den ene Fjerdedel, Kontormedhjælperne deres Haab om overordnede Stillinger og den store Gevinst i Lotteriet, begge næsten lige vanskelige at naa, men, naar alle andre Udflugter er borte, har man tilbage et:

Kvindespørgsmaalet, dette vanskelige, men sikkert meget misforstaaede Spørgsmaal, hvorom jeg kun skal tillade mig at fremsætte et Par enkelte Bemærkninger, men forhaabentlig et Par Bemærkninger, der kan kaste den rette Belysning over Forholdet.

Manden siger saaledes:

Kvinderne vil være selvstændige, have Valgret og andre Goder, som Manden har.

Se paa de Tusinder og atter Tusinder af Kvinder, som i Dag beskæftiges rundt om paa Kontorerne og i Butikkerne, og De maa gøre den Indrømmelse, at kun et Mindretal kom til Forretningsverdenen for at hente sig disse Goder. Aarsagen til, at de kom, er simpelthen den, at de trængte til at tjene Penge, ingen anden, selv om de siger aldrig saa mange Nej.

Saa siger vore mandlige Kolleger:

Lad være, de var nødte til at søge sig Erhverv, men saa burde de have forlangt samme Løn som vi. Nu bliver de „billig Arbejdskraft" og derved vore Konkurrenter. Ja, dertil bruges de, men Skylden kan ikke herfor lægges paa Kvinden alene. At hendes Arbejde er mindre regnet og mindre betalt, er jo ikke typisk for vort Fag, men gælder for alt Kvindearbejde. Det er Følge af Fortidsfejl, som Mænd og Kvinder i Erhvervslivet nu paa dette Omraade lider under; thi vore ærede Forfædre begik den skæbnesvangre Fejl ikke at regne Kvindens Arbejde lig med Mandens, omend det paaviseligt var lige. De moderne Produktionsforhold har imidlertid nu gjort denne Fejl særdeles synlig — og dette gælder ikke mindst Forretningslivet — fordi Kvinder nu meget ofte udnyttes af Mænd imod Mænd. At det er saaledes, kan ikke nægtes, men skal vi faa Forholdene rettede, maa vi, tror jeg, staa sammen og tage en fornuftig Lønpolitik op, hvad intet retfærdigt Menneske kan fortænke os i at gøre.

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" hylder en Lønpolitik, der siger: Plads for os selv og ingen for nær.

Kan De anerkende den og ønske den ført med Held, bør De melde Dem som aktiv Deltager.

Og glem ikke, at den, der fordømmer visse Forhold, men ikke medvirker til at faa dem rettede, gør sig til medskyldig og medansvarlig for deres fortsatte Bestaaen, og fortaber Retten til at kritisere eller beklage sig (Livligt Bifald!)

HERR FORRETNINGSFØRER JENS JOHANSEN:

I gamle Dage blev det anset for at være i Strid med godt Købmandsskab og skadelig for Almenvellet, om man vilde lukke Forretningen før Kl. 10—11 om Aftenen, saaledes at ikke mindst $^2/_3$ af Døgnet anvendtes til Arbejdstid. — Denne Betragtning turde nu siges at være ændret i en betydelig Grad, idet man nu er kommen til Klarhed over, at ikke enhver Time i Døgnet giver den samme Arbejdsmængde. Resultaterne er ikke i den Grad afhængig af Arbejdstidens Længde, ikke kvantitativt, og slet ikke kvalitativt; dette er konstateret af de videnskabelige Autoriteter, Socialøkonomen, Statistikkeren og Lægen, men ikke mindst det praktiske Liv og dets Mænd har bevist, at det saavist ikke kommer saa meget an paa mange Arbejdstimer. Arbejdstidens Sammentrængen indenfor et kortere Tidsrum tvinger naturligt den Enkeltes Arbejdsydelse i Vejret.

Handelsstanden har været længe om at indse dette, men indenfor store og indflydelsesrige Kredse af denne, er man dog vist nu naaet til Erkendelse af, at en forkortet Arbejdstid ogsaa er forenelig med Handelsstandens Interesser, de praktiske Udslag heraf er 7-Lukningens frivillige Indførelse i mange Provinsbyer, og i en stor Mængde kjøbenhavnske Forretninger, hvilket tør betragtes som et godt Varsel for den kommende Revision af 8-Lukningsloven. Thi med vort Arbejde for frivillig 7-Lukning tilstræber vi naturligvis at bane Vej for Lovfæstelsen, saa meget mere som det købende Publikum ser med udpræget Sympati paa Spørgsmaalet, der naturligvis ej heller vil gaa nogens berettigede Interesser for nær, men derimod blive til Gavn for Stand og Samfund derved, at Medhjælperne faar Tid til at søge saavel mere aandelig som legemlig Udvikling. Folketingsmand Dr. phil. H. L. Møller har offentlig sagt, at den unge Medhjælpers første Gang efter Læretidens Udløb var til Skrædderen, for ved hans Kunst at dække over de legemlige Skavanker, en overlang Arbejdstid havde paaført ham. Taleren mente, at en saadan Udtalelse af en Mand, der havde Lejlighed til som Handelsskolens Inspektør nøje at studere Medhjælperne, havde særlig Vægt, og støttede vort Krav om 7-Lukningens Betimelighed.

Taleren omtalte de forskellige Indvendinger, der almindeligvis anvendtes mod 7-Lukning, og fastslog, at Arbejderne - der som oftest anvendes mod denne Reform — ikke alene i Ord men ogsaa i Gerning viste, at de støtter vort Arbejde herfor, idet Arbejdernes Foretagender overalt lukker Kl. 7, i Sommermaanederne i hvert Fald, uanset om andre Forretninger er med eller imod.

Derefter vendte Taleren sig til „Week end" (tidlig Lørdagslukning), som han foreløbig fandt særlig egnet for Kontorene, i hvert Fald indtil det var trængt længere frem i Folks Bevidsthed. Fremhævede at vor Tids komplicerede Arbejdsform paa Kontorene med det stærkt forcerede og den udprægede Specialisering af Arbejdet, der naturligvis virkede ganske anderledes enerverende paa

Kontormedhjælperne, med Styrke krævede den længere samlede Fritid, som den tidlige Lørdagslukning medførte. Taleren henviste til, at denne Sag forlængst var gennemført i England, og i de senere Aar ogsaa havde været praktiseret paa mange Kontorer her hjemme, til fuld Tilfredshed for alle interesserede Parter.

Sluttelig foreholdt Taleren de uorganiserede Medhjælpere, hvilket umoralsk ukammeratligt Standpunkt de indtog ved at holde sig udenfor Arbejdet for en Forbedring af Standens Arbejdsvilkaar, og rettede en indtrængende Appel til dem, om ved Indmeldelse i Organisationen at bidrage deres til at stille Kravene med Vægt og sætte den Magt bagved, som selvsagt var Betingelsen for disses Realisation (Stærkt Bifald!)

HERR PROKURIST H. P. HANSEN JUN.:

Centralorganisationen virker ikke alene for Løsningen af faglige Reformer, men yder ogsaa sine Medlemmer den Bistand og Hjælp, som maa være Hensigten med enhver Fagsammenslutning.

Disse vejledende og understøttende Formaal finder Udtryk i Oplysningsbureauet og Pladsanvisningen, — Institutioner, som Tal. kortelig skitserer. Vigtigst er dog uden Sammenligning „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse", den eneste i sin Art i Handels- og Kontorfagene, og af overordentlig Betydning for Medhjælperne i Modgangs Tider. Arbejdsløshedskassen har i sin ret korte Funktionstid udbetalt ca. 6000 Kr. i Understøttelser. — Tal. paapegede derefter udførligt Kassens Virkemaade, Ydelsernes Størrelse og drog træffende Sammenligninger mellem Kontingentet og de Krav, ethvert Medlem havde paa Centralorganisationens Institutioner, hvoraf det faglige Understøttelsesfond, der allerede raader over henved 25,000 Kr., er et saare vigtigt Led af overordentlig Betydning til Værn for Medlemmernes faglige Rettigheder.

Ingen Medhjælper har i Virkeligheden Raad til ikke at være Medlem af sin Stands Organisation og dens understøttende Institutioner; dertil er Forholdene i Forretningslivet for uvisse, Arbejdsløshed og slette Engagementsvilkaar altfor overhængende. Ogsaa for os gælder det: I Dag dig, imorgen mig!

Tidens Løsen er Forsikring, Værn mod alle Eventualiteter, der kan gribe forstyrrende og skæbnesvanger ind i vor Tilværelse — og under Forsikringens Synsvinkel maa ogsaa vor Arbejdsløshedskasse og Understøttelsesfond sés; men betragt det samtidig som en uafviselig Pligt at tilhøre Deres Stands Organisation (Livligt Bifald!)

Aftenens sidste Taler var „D. H. K. M. T."s Redaktør,

HERR KONTORCHEF VILH. HANSEN:

Denne Aftens Foredrag er en Stikprøve paa Standens sociale Vilkaar, de aktuelle Reformkrav, Øjeblikkets faglige Spørgsmaal, der bør midtsamle Interessen. Men sideordnet hermed beskæftiger en Række andre Anliggender Medhjælperne her som overalt i den økonomisk fremskredne Verden: Lærlingeuddannelsens Modernisering og lovmæssige Ordning, Fagundervisningen, de talrige retslige Spørgsmaal, der berører vor Stand, men som endnu herhjemme ofte afgøres efter Tilfældigheder og lokale Retskotumer, Oprettelse af merkantile Voldgiftsretter, Afskaffelse af Konkurrenceklausuler, lovmæssig Regulering af Kontormedhjælpernes Arbejdstid, Minimalgager, Kost- og Logisystemets Afskaffelse, Pensionsforsikring etc.

Medhjælperbevægelsen er et mangfoldigt socialt Anliggende med Bud til enhver, der bærer Medhjælpernavn! Fremstaaet i samme Tidehverv i de forskellige Lande, finder vi dens Aarsager i de samme internationale Foreteelser: Nye Handelsformer, moderne Forretningsorganisation, Arbejdets Specialisering, svindende Selvstændighedsbetingelser. — Heraf rejser sig det uafviselige Krav til Medhjælperne i alle Lande: Solidaritet, fælles Værn, fagligt Samvirke.

Tal. paaviste gennem en Række Eksempler, danske og udenvæls, hvorledes det Haansmil, den unge Medhjælperbevægelse mødte ved sin Fremkomst, overalt havde givet Plads for voksende Respekt, Agtpaagivenhed, — alt som dens Indflydelse øgedes og Resultaterne opnaaedes.

Der gaar et socialpolitisk Drag gennem Verden, et Krav toner fra Hundredtusinder om Adgang til Samfundets rige Bord. Arbejdere, Bønder, Husmænd, Statsfunktionærer og senest Privatfunktionærerne er under March frem mod et større Maal af Kultur. Men hidtil fattedes kjøbenhavnske Medhjælpere i det almindelige Opbud. — Det er som arbejdede De bag lukkede, tilskoddede Vinduer, som om Solen ikke skinner varmt og vækkende paa Dem, mens Kontorstøvet lægger sig over Deres Sind, — som om den kvalme Forretningsluft hæmmer Deres dybe, frie Aandedrag. De kan være dygtige Mænd og Kvinder i Deres daglige Dont, men med det Købmandsskab, der gælder Dem selv, staar det kun ringe til. De lukker Dem inde i Deres egen lille Verden: Deres eget kære Jeg, Familien, Forretningen. Og dog kan vi ikke være hinanden foruden; thi for de fleste af os er de bestemmende Vilkaar fælles, og den enkelte kan løfte med de mange i samme Plan og derfor mangedoble sin Styrke, bygge sin egen Fremtid med det sande Fremsyn, fordi han samtidig bygger Standens Fremtid som den gode Standsfælle, den pligttro Borger. —

Slutningen af Talen formede sig til en agitatorisk Appel, hvori Tal. benyttede en stærkt pointerende Lignelse for Medhjælperstandens samfundsmæssige Betydning og Anseelse som den er — og som den burde være. Og Tal. sluttede: Hvis De kendte Deres egen Styrke, samlet i én Optakt af de 30,000 bag Pult og Disk, dersom De fattede, hvilken Indflydelse, De evner at opnaa, hvilken Betydning Deres Stand har, med hvilken Magt De kan forlene Dem selv gennem Deres Standsorganisation — da stod De trofast og ubrydelig om vor Centralorganisation!

Da det stormende Bifald, der hilste Slutningstalen, var døet hen, sluttede Herr Å. C. Alsøe det i alle Henseender vellykkede Møde, der tilførte Centralorganisationen en Del nye Medlemmer. Samtlige kjøbenhavnske Dagblade bragte større eller mindre, men sympatiske Referater af dette storstilede Agitationsmøde, der har vakt megen Opmærksomhed for Centralorganisationen i vide Medhjælperkredse.

„Kjøbenhavneri".

DET ulmer, der arbejdes — i Krogene. Og efter alt at dømme er det Meningen, at Kjøbenhavnerne skal vige ved kommende Kongres til Fordel for Provinsianerne — koste hvad det skal! Provinsianerne er kommen i Tanker om, at de er Stedbørn og bliver behandlet som saadan, og vil nu med alle til Raadighed staaende Midler tilkæmpe sig en bedre familiær Stilling.

Man gaar saa vidt at sige: Væk med „Kjøbenhavneriet", om ikke paa anden Maade, saa i Følge med Kjøbenhavnerne!

Her er det, jeg vil fremføre et Par formanende Ord: Er der noget at kritisere, saa lad det komme frem aabent og ærligt, da Kritik oftest har gavnlig Virkning og i hvert Fald viser, at der findes Interesse; men vi bør samles om de fælles Opgaver Skulder mod Skulder, og Begreber „Kjøbenhavneri" eller „Provinsianeri" banlyses.

Iøvrigt er jeg af den Anskuelse, at man bør lægge Agitationstilskud, hvor der findes de mange uorganiserede Medhjælpere, da det jo dog er for Tilgangens Skyld, vi agiterer. Har Resultatet nærmest været negativt for Kjøbenhavns Vedkommende af Medlemmer, saa maa Skylden ikke lægges paa de allerede organiserede, men snarere og absolut maa siges, at Tiden ikke har været moden.

Det sætter ogsaa sine Mærker ude i Provinsen, at Kjøbenhav-

nernes vel tilrettelagte Agitationsmøder dog har givet Resultater, omend kun indirekte. Dèr gives rigest Lejlighed til at faa Tingenes Repræsentanter i Tale, og det turde som deraf følger være nemt at slutte, at Kjøbenhavn maa og skal være Centrum. Nok derom.

Hensigten med dette Indlæg er at opfordre mine Kolleger til, af de Delegerede at faa Løfte om ikke for alt at forsøge Adskillelse fra Kjøbenhavn, da vor Centralorganisation saavist ikke taaler sligt.

Aarhus, i April. *Aage Kappel.*

Sommerstævne i Hobro.

AFDELINGERNE i Aalborg, Løgstør, Randers og Hobro har vedtaget at afholde et fælles Sommerstævne i Hobro Søndag den 16. Juni, til hvilket der er lagt følgende Program:

Efter Ankomsten til Hobro Kl. ca. 11 sejles umiddelbart efter med Damper ad den ejendommelige skønne Hobro Fjord til Mariager, der beses, og i hvis smukke Skovpavillon der serveres Kaffe. Kl. $2^3/_4$ returneres til Hobro Østerskov, hvor der ved Traktørstedet er offentligt Møde Kl. 4 med Herr Jens Johansen, Kjøbenhavn, som Taler. Derefter spadseres gennem Skoven til Pavillonen, hvor der Kl. $5^1/_2$ er Middag, og naar denne er sluttet, bliver der Lejlighed til en rask lille Svingom til Togenes Afgang.

Prisen pr. Deltager er fastsat til Kr. 1.50 for Sejltur og Kaffe og Kr. 2.00 for Middagen. Der medfølger Musik under hele Turen.

Deltagerne fra de 4 Byer bedes tegne sig ved de resp. Afdelinger inden 9. Juni og eventuelle andre Deltagere inden samme Tid ved Bogholder Anton Nielsen, Hobro, der iøvrigt gerne er til Tjeneste med alle ønskede Oplysninger. —*n.*

Centralorganisationen og „B. M. F."

VED et den 12. ds. i Kjøbenhavn paa Foranledning af Boghandlermedhjælper-Foreningen afholdt Fællesmøde mellem Repræsentanter for nævnte Forenings Bestyrelse og Centralorganisationens Forretningsudvalg, opnaaedes der Enighed om Grundlaget for Boghandlermedhjælper-Foreningens eventuelle Indmeldelse under vor Centralorganisation. Nærmere i næste Nr.

Conto pro diversi.

Ferierejsen,

som vi projekterede til Lübeck og Omegn, maa desværre opgives, eftersom kun Trediedelen af det fastsatte Antal Deltagere var anmeldt.

Dermed bør selve Tanken dog ingenlunde opgives! Tværtimod maa Centralorgansationen fremtidig søge at sætte saadanne Ferierejser i System, og ved et i god Tid forberedt Arbejde sikre den fornødne Tilslutning fra Medlemmernes Side.

Men for i Sommer maa vi resignere.

Organisation og Tobaksrygning.

Her Aage S. Leths Artikel i Nr. 9 om ovennævnte Anliggende har foranlediget den kritiserende Kollega, Herr M. H. E., Fredericia — der ogsaa overfor Redaktionen foretrækker at hævde Anonymiteten — til et Gensvar, hvori han bl. a. henviser til, at der næppe findes et lignende Forbud i de andre Afdelinger, og „meget beklager at have været nødsaget til at tilhøre en saadan Afdeling, hvor man gerne vil baste og binde hvert Medlem". Og Forsvareren af den Urt Nicotiana fortsætter: „Forøvrigt forekommer det mig, at Afdelingen burde bruge sin Tid til mere vigtige Ting, og ikke søge at knægte Friheden indenfor vor egen Forening, da det absolut ikke kan være af Hensyn til Damerne, der almindeligvis driver denne Sport saavel som Herrerne. Foreningen er desuden efter mit Skøn startet med det Formaal at højne Medhjælperstanden, men ikke for at de enkelte Afdelinger skal være Barnepige for deres Medlemmer". —

Hermed turde denne Sag betragtes som uddebatteret.

Skulde imidlertid ogsaa vi give Tobaksrygningen et lille Ord med paa Vejen, kan det ikke blive anbefalende. Sigaren bør være en Nydelse ad privatim. En energisk rygende Forsamling i de oftest slet ventilerede Lokaler, der staar til Raadighed ved Afdelingsmøder, er en Plage for Foredragsholderen og ubehagelig for Ikke-Rygere, — sundhedsfarlig for alle. Ved større repræsentative Møder bør Tobaksrygning ubetinget være banlyst, — saaledes som det altid er forbudt at ryge under vore Kongresforhandlinger.

„Ny Stilling at fylde".

Det hænder, at vi fra Tid til anden modtager Forespørgsler angaaende udenlandske Engageringsbureauer og lign. „menneskevenlige" Institutioner, der tilbyder Medhjælpere o. a. vellønnede Engagements eller „stor Bifortjeneste". En Kollega sender os netop en duplikeret Skrivelse fra The M. A. Winter & Co., Washington, der i et frygteligt Dansk — hvoraf ovenstaaende er en Prøve — tilbyder en Stilling „af bedste slags og af en værdig natur". — Det drejer sig her som i lignende Tilfælde om højst problematiske Agenturtilbud, hvor alene det fjerne, tvivlsomme „Compagni" har Sikkerhed for Profitten.

Man bør aldrig reflektere paa slige, fordægtige Tilbud, — selve Formen, hvorunder de fremsættes, bør virke tilstrækkelig afskrækkende.

Rettelse.

I Spidsartiklen „Medlems-Statistik" i Nr. 9 er der i 1. Spalte, 24. Linie indløbet en meningsforstyrrende Trykfejl. Der staar: „Men Handels- og Kontormedhjælpernes sociale Virksomhed,—" det skal naturligvis hedde „Uvirksomhed".

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Efter at Afdelingen i April Maaned har afholdt 4 Medlemsmøder, af hvilke de to udfyldtes af henholdsvis Formanden og Sekretæren med Diskussion og Meddelelser af nogle for Afdelingen aktuelle Emner, er Vintersæsonen afsluttet. Bestyrelsen har dog vedtaget Sommeren igennem hveranden Søndag at lade afholde Smaaudflugter i Omegnen, da det kammeratlige Samvær jo ofte er en Spore til at styrke Kollegialitetsfølelsen og Organisationstanken.

Afdelingen afholdt Fredag den 4. Maj sin 13-aarige Stiftelsesfest med en særdeles vellykket Fællesspisning og et smukt Bal. Som sædvanlig var det os en Glæde at se Hovedbestyrelsesmedlem, Herr Robert Petersen iblandt os. Vellykkede Taler holdtes for Foreningen, Centralorganisationen o. m. flere, og da Festen henad Morgenstunden sluttede, forlod Deltagerne hinanden med et „Tak for i Aften" og styrkede til at gaa ud i Kampen for at føre Centralorganisationen frem til Sejr. *C. J.*

Bornholm. Onsdag d. 24. April afholdt Afdelingen sin halvaarlige Generalforsamling paa Hotel Rønne.

Til Dirigent valgtes Herr Bogholder H. Hansen, Hasle. Formanden, Herr W. Jensen, aflagde Beretning om Virksomheden, dvælede ved 7-Lukningsspørgsmaalet og opfordrede i en kraftig Appel Medlemmerne til at støtte Bestyrelsen ved fuldtalligt at give Møde hver Onsdag, saaledes at der for Eftertiden kunde komme mere Fart i Afdelingsarbejdet.

Kassereren, Herr Hasager Boss, fremlagde Regnskabet, som godkendtes. Derefter skred man til Valg. Som Formand valgtes Herr E. Carlo Petersen i Stedet for Herr W. Jensen, der rejser herfra, til Kasserer Herr P. Jørgensen. Frk. A. Kronholm og Herr A. Petersen henholdsvis som Næstformand og Sekretær.

Herr Bogholder H. Hansen takkede i velvalgte Ord den afgaaede Formand for hans Arbejde i Foreningen, hvortil alle Medlemmerne gav deres Tilslutning. — Generalforsamlingen sluttedes med fælles Kaffebord.

Frederikshavn. Torsdag den 28. Marts havde Foreningen arrangeret en lille Aftenunderholdning med humoristisk Oplæsning og Sang af Herr cand. pharm. Hansen, her. Efter Oplæsningen var der Svingom til Kl. 1.

Torsdag den 18. April talte Herr Højskoleforstander E. Stevns Kvissel om „Amerikas Kolonisering". Foredraget, der var meget interessant og belærende, overværedes af en ret betydelig Forsamling af Medlemmer. Foredragsholderen hilstes med stærke Haandklap. *Viggo Skjoldborg Bahnert.*
p. t. Sekretær.

Frederikssund. Afdelingen afholdt sin første ordinære Generalforsamling i Marts paa Hotel „Isefjord".

Herr R. Nielsen bød Forsamlingen Velkommen og aabnede Generalforsamlingen ved at udbringe et Leve for den nye Afdeling.

Et Udkast til Loven blev oplæst og vedtoges efter en kort Diskussion.

Den konstituerede Formand, Herr R. Nielsen, aflagde derefter en kort Beretning. Det fremgik heraf, at Bestyrelsen var villig til at modtage Genvalg med Undtagelse af Herr Paulin, som skulde rejse fra Byen. Man skred saa til Valg af Bestyrelse. Til Formand valgtes Herr R. Nielsen ensstemmigt, den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af: Herr E. Nicolaysen, Kasserer, Herr J. Poulsen, Næstformand, Svinning-Andersen, Sekretær, Frk. M. Hansen. Til Suppleanter valgtes: Frk. A. Krøyer og Herr A. Koefoed.

Under „Eventuelt" vedtoges det efter en livlig Diskussion at afholde Mødeaften en Gang ugenlig.

Efter at have drøftet forskellige faglige Spørgsmaal, samledes man om et fælles Kaffebord, ved hvilket Formanden takkede Herr Paulin for det Arbejde, han havde udført for Foreningen, og udbragte et Leve for ham, hvilket besvaredes kraftigt.

Efter et Par Timers behageligt Samvær sluttedes Mødet med et Leve for Centralorganisationen.

Tirsdag den 23. April afholdtes det ugentlige Møde med Oplæsning af Herr Lærer Martekilde, der til Emne havde valgt „Ambrosius", hvilket naturligvis blev modtaget med stor Begejstring. Herr M.s Evne som fortrinlig Oplæser kom her til sin fulde Ret, og det glæder os at notere, at han lovede oftere at være Afdelingen behjælpelig med sin fornøjelige Assistance.
S. A.

Kallundborg. Onsdag den 24. April afholdtes Generalforsamling paa Kallundborg Hotel.

Til Dirigent valgtes Kommis P. Husted, der efter at have oplæst Dagsordenen gav Ordet til Formanden, Herr N. Petersen, som udførligt gennemgik sidste Halvaars Arbejde.

Kassereren aflagde Regnskabet, der godkendtes.

Valgt til Bestyrelse i Stedet for Herr E. Madsen blev: Herr J. L. Madsen, d'Herr J. Poulsen og L. P. Larsen genvalgtes. Suppleanter blev d'Herr Ølund Rasmussen og F. Hermansen.

Efter en længere Diskussion og Afstemning, vedtoges det at holde Møde i Sommer hveranden Onsdag Aften paa „Kallundborg Hotel".

Under „Eventuelt" drøftedes forskellige Sager, bl. a. 7-Lukningen i Sommermaanederne, hvilket har været til Behandling i Bestyrelsens sidste Møder. *P. Husted.*
p. t. Sekretær.

Randers. Herværende Forening havde den Glæde, at en Invitation til Vejlekredsens fhv. dygtige Formand, Herr Michael Nielsen, om at tale ved en af vore ugentlige Mødeaftener, elskværdigt var blevet efterkommet og den 25. April talte Herr Michal Nielsen om „Kollegialitet".

Efter den udmærkede Tale, afæskedes Herr N. Svar paa adskillige Spørgsmaal, som havde Interesse for Medlemmerne. Herr M. Nielsen svarede elskværdigt paa alle Spørgsmaal og da Mødet sluttedes og Medhjælpermarchen blev spillet og sunget, var det med Tak for den interessante Aften, Medlemmerne tog Afsked med Herr N.

Randerskredsen har i dette Foraar mistet 2 af sine Medlemmer ved Dødsfald. Den 21. Marts døde Foreningens forrige Sekretær, Herr Kontorist S. Borup i en Alder af 24 Aar. B. har siden han afleverede Forhandlingsprotokollen ved Generalforsamlingen i Efteraaret 1911 og nægtede at modtage Genvalg som Sekretær paa Grund af Optagethed, ikke beklædt nogen Tillidspost indenfor Foreningen. B.s Død vakte Sorg indenfor Foreningen, hvor han kun havde Venner, der alle skattede ham højt som Kammerat. Han var en elskværdig og nobel Karakter, havde et stille, beskedent Væsen, gjorde sin Pligt, men holdt sig ubemærket i Baggrunden. Handels- og Kontormedhjælperne bar deres trofaste Kammerat og fulgte ham ud af Byen. Her holdt Ligvognen stille. Følget gik foran og stod med blottede Hoveder, medens Liget kørte forbi til Landsbyen Borup, hvor Begravelsen skulde foregaa. Enkelte Bestyrelsesmedlemmer med Formanden fulgte i Droscher, for at overvære Begravelsen. Saaledes viste Foreningen den Afdøde den sidste Ære. Paa den af Foreningen nedlagte smukke Krands' hvide Silkebaand stod alene „Fra Handels- og Kontormedhjælperforeningen".

Det andet af vore Medlemmer, Herr Alb. Bech, var et mangeaarigt trofast Medlem, men af dem som ikke bliver kendt indenfor Foreningen, da han ikke saas ved Mødeaftenerne. Alb. Bech var hjemmehørende i Frederikshavn, og da han skulde begraves der, anmodedes Afdelingen i Frederikshavn om at nedlægge en Krands for Randersafdelingen, der saa vilde refundere Udgiften til samme. *Sekretæren.*

Vejen. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Torsdag den 25. April paa „Hansens Hotel".

Formanden bød Velkommen og aflagde Beretning om Virksomheden, hvoraf fremgik, at Medlemsantallet var gaaet betydelig ned, væsentlig foraarsaget derved, at mange af de gamle Medlemmer var rejst, og mange flere vilde rejse i nærmeste Fremtid, saaledes at der forestod et Arbejde for de tilbageblevne, for gennem Agitation at hidføre Tilslutning af nye Medlemmer.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der ensstemmigt godkendtes.

Til Bestyrelse genvalgtes Bogholder M. Koid og nyvalgtes Bogholder C. V. Jacobsen, „Alfa", Trælastforvalter Holger Schmidt, Vejen Trælasthandel samt Bogholder O. V. Hansen hos P. Lauridsen.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Besyrelsen sig og valgte M. Koed, „Phønix" til Formand og C. V. Jacobsen, „Alfa" til Kasserer.

Formanden bragte under Medlemmernes Tilslutning den afgaaede Kasserer, Andr. H. Vestergaard, en Tak for godt Samarbejde og godt Kammeratskab, og ønskede ham Lykke og Held i det fremtidige Arbejde — udenfor Vejens Grænser. *M. K.*

Vejle. Den 27. Marts afholdtes Medlemsmøde med Afd. tidl. Formand Herr Michael Nielsen som Indleder om „Kollegialitet". Efter at Herr N. i et velholdt Foredrag havde udviklet Emnet, fulgte en livlig Diskussion, hvori flere Medlemmer deltog.

Onsdag den. 10. April afholdtes ord. Medlemsmøde.

Formanden gennemgik C. O.s Program og Arbejdsmaade, men da der ingen Stemning var for Diskussion, blev Resten af Aftenen udfyldt med Oplæsning af et Par Fortællinger.

I Haandværkerforeningens store Sal afholdtes den 18. April Foredrag med Herr Højskoleforstander Fog-Petersen som Taler. Emne: „Tietgenske Foretagender".

Efter at Formanden havde budt Velkommen, fik Herr Fog-Petersen Ordet og skildrede i et meget interessant Foredrag Tietgens Levnedsløb, omtalte de mange store, verdensomspændende Foretagender, T. efterhaanden blev Sjælen i, og den store Betydning disse Foretagender har haft og endnu den Dag i Dag har for vort Land.

Foredraget, som Tilhørerne takkede for ved stærkt Bifald, blev Dagen efter meget rosende omtalt i Byens Blade.

Paa Medlemsmødet den 24. April indledede Formanden om Bestyrelsens Stilling til Agitationen for 7-Lukning. Efter at Taleren havde fremsat Bestyrelsens Planer, som bl. a. gik ud paa at lade afholde et stort offentlig Møde om Sagen, fulgte en meget livlig Debat, som dog resulterede i, at Bestyrelsens Forslag i det væsentlige anerkendtes.

Onsdag den 1. Maj indledede Formanden om det i nærværende Blad saa omstridte Spørgsmaal „Kjøbenhavneri".

Tal., som paa flere Punkter kunde slutte sig til C. J.s Artikler, blev imødegaaet af Herr Paul Jensen, medens Herr I. Th. Jepsen sluttede sig til Indlederns Opfattelse.

Vejle i Maj 1912. *Paul Jensen,*
p. t. Sekretær.

Den sorte Tavle.

Slettet med Restance er:

A. Nygaard Andersen, adr. Ferd. Adler, Ryesgade, A. Andersen, adr, Jørgensen & Petersen, Immervad, og I. G. Keller, Guldsmedegade 33.

Aarhus i April 1912. *Carl Knudsen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1912. 12te Aargang.

„WEEK-END".

DEN tidlige Lørdagslukning er endnu af en saa ung Dato, at den hidtil ikke har funden en træffende Betegnelse, Forsøg, som et kjøbenhavnsk Dagblad ifjor Sommer gjorde, for at fastslaa et enkelt fyndigt Ord, kronedes ikke med Held, — idet intet af de fremkomne Forslag kendtes egnede til at lyses i Kuld og Køn. Altsaa maa man foreløbig hjælpe sig med det korte og fyndige engelske „Week-end", der blot har den Mangel ikke at kunne fordanskes.

Ordet røber straks, at man staar overfor en engelsk Skik — ingen vil iøvrigt mistænke vore sydlige Naboer for Sædvaner af den Art — og engelske Firmaer eller angliserede hjemlige Huse har her i Landet, og fortrinsvis i Kjøbenhavn, gjort Pionérarbejdet for denne Reform, der i de sidste Aar vandt Indpas i kjøbenhavnske Banker, Engroshuse og saadanne større Kontorer, der ikke staar i direkte Rapport med den store Befolkning.

Her staar man derfor overfor en Nydannelse i den merkantile Arbejdsordning, der er af særlig Betydning for Kontormedhjælperen, medens Medhjælperen i Detailhandelen af nærliggende Grunde netop maa arbejde under Højtryk paa Ugens sidste Dag.

Forsøgene med den tidlige Lørdagslukning er endnu for spredte, de paagældende Forretninger altfor forskelligartede og den nye Reform for ung til, at der kan opnaas Ensartethed i Kontorlukningen. Enkelte — næsten alle engelske — Firmaer har gennemført „Week-end" hele Aaret, men iøvrigt begrænses den til Sommermaanederne, og varierende fra den halve Arbejdsdag til en eller to Eftermiddagstimer. — Imidlertid er i dette Tilfælde Princippets Sejr langt det vigtigste og Opnaaelsen af en vis Ensartethed i den tidlige Kontorlukning sikkert kun et Tidsspørgsmaal.

„Week-end" er fremgaaet af det Tidens Løsen, der former sig i et almindeligt Krav om sund Levevis gennem Friluftsliv, Sport, Cycling, — alt det der drager Indendørs-Mennesket bort fra Byernes Larm og støvmættede Luft, naar Arbejdsdagen er til Ende. — Vort lille Land er i saa Henseende rundelig tilmaalt af Naturen, saavist som næsten hver Købstad beskylles af Hav eller Fjord og Cyclernes Titusinder kan spinde deres Net over let farbare Landeveje mod Skov og Sø. Kommer man en hed Sommerdag ad Flodvejen dybt inde i Europas Fastland og sammenligner Badelivet i det grumsede Flodvand med en rask Svømmetur gennem det friske Bølgeslag ved vore Kyster, vil man først ret fatte og værdsætte den uudtømmelige Sundhedskilde, der brusende bræmmer vort Fædreland.

Men alt det, der kan hærde og styrke Slægten — Livet i Mark og Skov, de raske Tag gennem grønne Bølger — kommer Tiden og Samfundet til Gode. Derfor gælder det at nytte den korte danske Sommer, og hver Time vunden og forstandig anvendt er en indfriet Vexel paa Fremtiden.

Forretningsmedhjælperen, der Aar ud og ind hænger over en stillesiddende Beskæftigelse, et i Tidens Løb aandsopslidende Arbejde, vil oftest forfriskes og oplives ved den Afveksling og fysiske Rekreation, som halvanden Dags Ophold i landlige Omgivelser, mulig optaget af helt andre Sysler end de dagligdags, byder. Selvsagt opnaas dette kun derved, at Lørdagen delvis kan inddrages under disse Dispositioner, hvad der tilmed hyppigt betyder, at man faar langt mere for sine Kroner, end om kun Søndagen stod til Raadighed.

Sagens praktiske Side — dens Gennemførlighed — udløses i Spørgsmaalet om Arbejdets Organisation og er realisabel i enhver Virksomhed, hvor man ikke er direkte afhængig af ydre Forhold, og derfor kan ordne Arbejde og Ydelser efter den enkelte Forretnings Behov. Thi ogsaa her gælder det, at hvad der tilsyneladende tabes i Tid, kommer igen med Renter gennem en øget Arbejdsydelse. I hvert Fald er det kun i sin Orden, at Forretningen selv anlægger denne Synsmaade og Kontormedhjælperne yder den Anerkendelse i Praksis. —

Er saaledes Kontormedhjælperen paa Vej mod „Week end", er Udsigterne for hans Fæller i Butikken

og paa Lageret adskillig ringere, og Lørdagslukningen i hvert Fald uopnaaelig. Derimod kan en ugentlig Fri-Eftermiddag utvivlsomt og uden at Handelen derved lider Afbræk gennemføres ogsaa i Detailhandelen, naar der ved Valget af Tidspunktet tages tilbørlig Hensyn til de enkelte Branchers og Byers Forhold og Tarv. I saa Henseende er den nylig lovpaabudte engelske „half holyday" et Budskab ogsaa til danske Butiksmedhjælpere — Æventyret der bliver til Virkelighed!

Centralorganisationen og Boghandlermedhjælperne.

Et Forhandlingsgrundlag.

DA „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" henimod Halvfemsernes Slutning vakte det første faglige Røre i den kjøbenhavnske Medhjælperstand, tog ogsaa Boghandlermedhjælperne Kending af de nye Signaler, og Forbundets Mænd, Axel Gundel og Vilh. Hansen, talte ved et Par talrigt besøgte Medhjælpermøder, hvis Hensigt var at føre „Boghandlermedhjælper-Foreningen" ind under det unge Forbund. Men „B. M. F." var allerede da en ca. 15 Aar gammel Forening med Traditioner og Medlemmer, paa hvem den unge Handels- og Kontormedhjælperbevægelses til Tider lidt haardhændede Agitation vel ikke netop virkede dragende.

Derfor blev Sammenslutningen ved Forsøget, men dog forsaavidt ikke resultatløst som „B. M. F." fra den Tid begyndte at ændre Kurs, tog et mere fagorganisatorisk Bestik og under nye Ledelser forberedte forskellige faglige Reformspørgsmaal, der bidrog til at give Foreningen ny Fremdrift og ændre dens oprindelige Harmoni-Karakter, ligesom man ogsaa søgte at træde i nærmere Rapport til Provinsens Boghandlermedhjælpere.

I det samme Aaremaal byggede vi — langsomt men stedse maalbevidst — vor Centralorganisation op under Modgang og Modstand. Forholdet til „B. M. F." maatte under de jævnsides løbende Bestræbelser antage venskabeligere Former, omend der forblev en vis nevtral Zone mellem os og Hovedstadens Boghandlermedhjælpere, Divergenserne udjævnedes og Meningerne afklaredes gensidig i Erfaringens Skole. I Provinsen sluttede et ikke ubetydeligt Antal Boghandlermedhjælpere sig til vore Afdelinger, adskillige blev endog i Tidens Løb gode og dygtige Medarbejdere og Forkæmpere for vor Organisation, og vi traadte paa forskellig Maade i nærmere Berøring med „B. M. F.".

Naar det erindres at vore og „B. M. F."s Endemaal er de samme og enhver Splittelse i Medhjælperbevægelsen — navnlig i et saa lille Land som vort — er unaturlig og svækkende for de fælles Bestræbelser, er det forstaaeligt, at Enhedstanken før eller senere maatte bryde igennem.

Her har „B. M. F."s Ledelse taget Initiativet, efter at en eventuel Tilslutning til Centralorganisationen har været drøftet dels ved Provinsmøder dels ved et nylig afholdt Repræsentantskabsmøde i Kjøbenhavn. Spørgsmaalet behandledes endelig indgaaende ved Generalforsamlingen i Maj og den genvalgte Bestyrelse fik Mandat til at indlede Forhandling med Centralorganisationen angaaende Indmeldelse.

„B. M. F."s Organ „Medhjælperen" bringer i sit sidste Nr. en Række interessante Udtalelser af samtlige Bestyrelsesmedlemmer om dette Anliggende, og kun „B. M. F."s sympatiske Formand, Herr Fr. Ravn, stiller sig — dog ikke af principielle Grunde — reserveret til Indmeldelsen, der anbefales af de øvrige Herrer. Blandt disse Indlæg tør det, der skyldes „Medhjælperen"s intelligente Redaktør, Herr E. P. Wraae, betegnes som karakteristisk for den almindelige Opinion indenfor „B. M. F."s Ledelse.

Herr W. skriver bl. a.:

„Tiden er løbet fra os. Vi vilde meget den Gang og vil vel en Del endnu, men hvorfor staar vi da saa uhjælpelig stille? Hvorledes Svaret end kommer til at lyde, maa en Forandring til. Den maa til snarest. Det er vor Organisations Pligt at søge Føling med de naturlige Brydninger i vor Tid, med de moderne Bestræbelser paa at samle og ordne den Samfundsklasse, hvortil vi hører. Det vi forlanger af vor Organisation er Evnen til at samle os og Kraften til at holde os sammen. Udadtil skal den kunne hævde os, skabe Respekt for vort Arbejde og Agtelse for vor Stand. Den skal med Avtoritet kunne gøre vore Krav gældende overfor Principalorganisationerne og skal i det store og hele arbejde paa at forbedre vore Levevilkaar. Ingen vil kalde disse Fordringer ubillige.

Nu er Spørgsmaalet: Kan B. M. F. opfylde dem? Svarer det Billede, vi i de senere Aar har maattet danne os af vor Organisation til de Pligter, jeg ovenfor har antydet? Jeg mener nej, og jeg mener, at den aldrig vil kom til det, saalænge den indtager den isolerede Stilling, den hidtil har indtaget.

For mig staar den eneste Udvej som et Samarbejde med „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælpere". Dette vil kunne etableres saaledes, at B. M. F. paa intet Punkt mister sin særlige Karakter og Selvstændighed. Vor Forening vil vedblive at være B. M. F., den vil kunne pleje sine Interesser som Gruppe under C. O., støttet og hjulpet frem af en Landsforening af Handels- og Kontormedhjælpere, der iøvrigt tæller ikke faa Boghandlermedhjælpere blandt sine Medlemmer. Centralorganisationen er i støt og sikker Udvikling, dens sociale Institutioner (Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, Foredragsrækker) virker med Præcision, og den bliver ledet med fast og sikker Haand. For blot at pege paa en enkelt Ting, der vil være B. M. F. til uvurderlig Nytte, skal jeg nævne Arbejdsløshedskassen, der er pengestærk, fordi den bæres oppe af Tusinder af Medlemmer.

Selv om vi Boghandlermedhjælpere har Sær-Interesser at dyrke — og det har vi — vil ingen dog nægte, at vi ogsaa har Handelsmedhjælper-Interesser, C. O.'s Politik tager Sigte paa disse i Almindelighed, dens Arbejde omfatter hele den underordnede Handelsstand, der er „lige for Loven". Som Udviklingen af Handel og Industri i de senere Aar har formet sig, bliver Medhjælperne en Samfundsklasse, der Aar efter Aar vil vokse i Antal og Stabilitet. Den samme Udvikling vil medføre Organisationstrangen, thi uden en stærk Organisation, hvor Tusinder tager sig af den enkeltes Sag, vil det ikke blive muligt at være Medhjælper.

Til denne Samfundsklasse hører vi, vi kræver vor Andel af de statsretlige Goder, men maa selvfølgelig tage Del i Arbejdet for deres Opnaaelse og Ansvaret for deres Opretholdelse. Dette kan kun ske ved en Sammenslutning med den Organisation, der har taget de første og største Tag."

Foranlediget af en Henvendelse fra „B. M. F." afholdtes der den 12. Maj i Kjøbenhavn et Fællesmøde mellem vort Forretningsudvalg, bestaaende af Fuldmægtig A. Andreasen, Redaktør Vilh. Hansen og Forretningsfører Jens Johansen, og følgende Repræsentanter for „B. M. F.": Medlem af Bestyrelsen Harald Jensen, Formanden Fr. Ravn og Redaktør E. P. Wraae.

Man vedtog straks at optage Forhandling om Betingelserne for „B. M. F." Indmeldelse i C. O., og efter 3 Timers Drøftelse af samtlige derhenhørende Anligender underskrev de 6 Herrer følgende Aktstykke:

„Et af „Boghandler-Medhjælper-Foreningen" nedsat Udvalg bestaaende af d'Herrer Harald Jensen, Fr. Ravn og E. P. Wraae har, efter Forhandling med „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger"s Forretningsudvalg, bestaaende af d'Herrer A. Andreasen, Vilh. Hansen og Jens Johansen, opnaaet Enighed om at følgende Former bliver grundlæggende for en eventuel Sammenslutning mellem de respektive Organisationer.

1. B. M. F. indtræder i C. O. som selvstændig Forening med Bibeholdelse af sin nuværende Form.

2. Og opretholder i enhver Henseende sine særlige Institutioner og Fonds.

3. B. M. F.s Principalmedlemmer er C. O. uvedkommende.

4. Kontingentet til C. O. fastsættes til 1 Kr. mdl. pr. Medlem, hvoraf 25 Øre henføres til H. & K. M.s Arbejdsløshedskasse, 25 Øre til det faglige Understøttelsesfond. Medhjælpere under 18 Aar og Lærlinge betaler 50 Øre mdl., der henføres til de understøttende Institutioner.

5. B. M. F.s Medlemmer indtræder i Arbejdsløshedskassen med den statutmæssige 2aarige Karenstid, medens Medlemmerne straks har Krav paa det faglige Understøttelsesfond.

6. „Medhjælperen" ophører at udkomme, og „D. H. K. M. T.", der udsendes hver 14. Dag, bliver Fællesorgan for C. O. og B. M. F.

Artikler, der vedrører Boghandlermedhjælpernes specielle Anliggender, indsendes gennem et af B. M. F. valgt Medlem, der drøfter og afgør saadanne Anliggender i Forbindelse med Redaktøren af „D. H. K. M. T.".

Fr. Ravn. *Harald Jensen.* *E. P. Wraae.*
Jens Johansen. *A. Andreasen.* *Vilhelm Hansen.*"

Disse Punkter danner tilsammen taget et i alle Henseender brugeligt Forhandlingsgrundlag for begge Parter.

Vort Forretningsudvalg var naturligvis forpligtet ved de statutmæssige Bestemmelser for Centralorganisationen og vore Fonds, men har givet „B. M. F." de Indrømmelser, der er foreneligt med vore Love, ligesom „B. M. F." iøvrigt skal bibeholde sin Organisationsform og sine særlige Institutioner som Bibliotek, Rejselegat og Reservefond.

Herefter ligger det i Boghandlermedhjælpernes Haand at antage eller forkaste det fastlagte Forhandlingsgrundlag, og dermed fatte en Beslutning der, hvorledes den end maatte blive, vil faa Virkning langt ud i Tiden.

Fordragelighed.

IKKE uden Forundring har jeg fulgt den Strid, der føres i „D. H. K. M. T." om Spørgsmaalet „Kjøbenhavneri", og naar jeg tager Ordet heri, maa jeg først bekende — skønt et meget gammelt Medlem - ikke at have taget aktiv Del i vor kjøbenhavnske Afdelings Arbejde, da Foreningsarbejde fra anden Side har lagt Beslag paa den ringe Fritid, der er mig beskaaren. Men paa den anden Side kan jeg, der jo saaledes ikke er personlig interesseret i Striden, se mere upartisk paa Sagen, og jeg vil, saa godt jeg formaaar, søge at fremføre mine Betragtninger.

Vor Organisation er jo grundlagt med det for Øje at fremhjælpe Standen, skaffe den de Fordele, som paa ethvert Tidspunkt er muligt og stadig søge at finde nye Veje, der fører til Standens Velfærd, hvad enten vore Standsfæller findes i Aarhus, Ebeltoft eller i Kjøbenhavn, og jeg finder derfor, at Ordet „Kjøbenhavneri" er det mindst kollegiale Ord, „D. H. K. M. T." endnu har haft i sine Spalter. Thi bag dette Ord ligger en saa dyb Misundelse, som man saavist mindst af alt skulde tiltro organiserede Kolleger.

Lad os, som Herr Alsøe skrev i Nr. 8, arbejde godt sammen til Standens Bedste og ikke splittes paa Misundelsens Grundlag, og lad ikke denne meget smitsomme Sygdom faa Indpas i vore Rækker, thi den vil sikkert gøre langt mere Skade, end de ærede Kolleger tror, der har rejst Spørgsmaalet.

Forleden havde jeg Lejlighed til at være til Stede ved det store Møde, som vore kjøbenhavnske Afdelinger holdt i Grundtvigs Hus, og jeg tror at kunne sige, at man sjældent ser en saa interesseret Forsamling, som den der her var til Stede, og vel ogsaa sjældent er et Møde saa godt tilrettelagt som dette. Talerne — vore kjøbenhavnske Foregangsmænd — talte med en Varme og Begejstring, som man ikke skulde tro dem i Besiddelse af, naar man tager de Skuffelser og den Modgang, som disse Kolleger har maattet staa for, i Betragtning. Det var ikke tomme Ord, nej, vægtige, saglige Indlæg, som Forsamlingen forstod; i det mindste viste det Bifald, der fulgte hver Tales Afslutning, at de havde rørt de rigtige Strenge.

Efter Mødet vekslede jeg Ord med en af Talerne og fik det Indtryk, at han trods dette Mødes ypperlige Forløb, dog var skuffet ved kun et Faatal nye Indmeldelser, og jeg forstaar saa godt hans Følelser; men min Overbevisning er det, at et saadant Møde nok skal sætte sit Spor. Alene den Omtale, som Handels- og Kontormedhjælperne fik i Pressen, skal nok faa Kolleger til at tænke over Organisationsspørgsmaalet, og snart ser vi flere nye Navne i vore Protokoller.

Mødet fik et udmærket Forløb, og jeg finder Anledning til her at takke de Mænd, der har arrangeret det. Vi har sikkert her i Kjøbenhavn en Stab af dygtige Foregangsmænd, der, uden at ændse Arbejdets Besværligheder og uden at trættes, nok skal føre vor Forening frem til det Maal, vi har sat os.

Naar nu dette er Tilfældet — og i min Beretning om Mødet er ingen Overdrivelse — forstaar jeg ikke, at udenbys Kolleger vil søge at lægge dette gode Arbejde Sten i Vejen ved i deres Kreds at udsprede Misundelse mod den kjøbenhavnske Forening, og jeg mener, at der ikke nok kan protesteres herimod. Jeg er dog glad ved at tro, at der udover en enkelt snæver Kreds, der ikke synes at ville forstaa dette, næppe findes mange Kolleger, der vil følge dem. Thi naa'r vi først dertil, at der skal være Nid og Kiv indenfor vor Organisation, trætter vi kun de, der nu gør et stort og nyttebringende Arbejde, — og der er da sikkert lange Udsigter til at føre vor Organisation fremad.

Lad os derfor ikke høre mere om „Kjøbenhavneri!" *H. H.*

„Kjøbenhavneri".

MIN lange Tavshed betyder aldeles ikke, at jeg vil tage Herr Alsøes Raad ad notam og lægge „Kjøbenhavneriet" ad acta. Nej Herr Alsøe! I saa Fald vilde jeg være en daarlig Kollega. Naar jeg har en Mening, og jeg mener, at dennes Realisation er til Held for Organisationsarbejdet, da skal den frem, ligegyldig om Maaden, hvorpaa det sker, er evolutionær eller revolutionær.

Intet er nemlig mere fordærvelig for en Organisation, end at en enkelt Bestanddel af den i enfoldigt Hovmod tror at være uundværlig for Organisationen og derved ganske overser, at det tvertimod er det omvendte som er Tilfældet. — Sammenlign de enkelte Fagorganisationer, som af forskellige Grunde holdt sig tilbage fra Deltagelse i Pionérarbejdet, og betragt disses Stilling paa det nuværende Stadium. Men man maa altid huske paa at det, som er vor Organisations første Hensigt, er at naa Maalet. Alle Handels- og Kontormedhjælpere organiserede. Men Midlerne til at naa dette kan være højst forskellige, og Hensigten helliger disse.

Herr Alsøe skriver: „Se paa de kjøbenhavnske Fagorganisationer." Vel, hvad betyder nu dette? Absolut intet andet Herr A. end netop, at Arbejder-Provinsorganisationerne have ladet de kjøbenhavnske Fagforeninger passe sig selv, og saa ser vi det — baade efter Herr A.'s og min Mening — glædelige Syn, at da Gennembrudet foregaar, staar der en kraftig og maalbevidst Provinsorganisation rede til at modtage Kjøbenhavnerne med aabne Arme, vel vidende, at denne Bestanddel af Organisationen er nødvendig for den videre Fremmarch. Saafremt Herr A. vil se logisk paa denne Sag, tænker jeg næsten, han vil bedømme mit Standpunkt som konsekvent.

Min Anke over Agitationstilskudenes Fordeling fremkom, fordi jeg vil have disse anvendt paa en saadan Maade, at de kan fremhjælpe vor Organisation som Helhed. Et gammelt Ord siger, at

den Sten, man ikke kan løfte, skal man lade ligge, og vore kjøbenhavnske organiserede Kolleger kunne ikke paa det nuværende Stadium, selv ved nok saa energisk og maalbevidst Arbejde — at dette gøres, er jeg den sidste til at underkende — magte den Opgave at organisere det kjøbenhavnske Medhjælperelement. Dertil fordres anderledes gennemgribende — for dette Element uheldige Samfundsforstyrrelser — og naar Herr A. skadefro bemærker: „Lad os ikke strides om sølle 200 Kroner" vil jeg kun sige: „Husk paa Herr A., at det ikke er første Gang, vi ofre disse, husk paa, at Mindsteparten af disse Penge er Kjøbenhavnernes, husk paa, at rækker man først en vis Mand Lillefingeren, tager han let hele Haanden, og tænk paa hvor anderledes rentebærende disse Penge, ydede til Provinsafdelingerne, vilde være. Jeg behøver kun hertil at føje — som allerede tidligere sket — at baade Redaktionen og Herr A. erkender, at snart 15 Aars Arbejde o. s. v. er omsonst.

Selvfølgelig skulde det glæde mig, om indre kjøbenhavnske Medhjælperforhold jo før jo bedre kunde blive det Grundelement, som hurtigt kunde foraarsage et Gennembrud i Organisationstankens Favør. Jeg er da ikke blind for, at dette vilde give et mægtigt Fremstød over det ganske Land; men de kjøbenhavnske Medhjælpere maa kunne indse, at vi Provinsianere ikke kan være tjent med, at vort Arbejde paa Grund af manglende Kapital hindres ganske betydeligt, fordi vi stadig gennem Agitationstilskudene til Kjøbenhavnerne beskattes i en ganske uhyggelig Grad, medens man paa den anden Side nægter en Provinsafdeling et nok saa beskedent Andragende om Tilskud. Iøvrigt er dette mit sidste Indlæg i denne Polemik; men forinden jeg slutter, vil jeg dog sige til Herr A: Fortæl ikke os Provinsianere noget om de mange Gange større Udgifter, som De har fremfor vi andre. Blot et Eksempel: „Skal vi Provinsianere ønske et nok saa tarveligt oplysende Foredrag, er Minimum 50 Kr. Et saadant kan De, saa ofte De ønsker det, faa aldeles gratis. Ja, jeg kunde give mange flere Eks. paa Deres Paastands Uholdbarhed, men vil undgaa det. Kun vil jeg til Slut hævde: Jeg er ingen Modstander af Agitationstilskud, naar vi have Raad dertil. Dog bør „Lige Ret for alle" være Princippet, hvorefter disse Tilskud ydes, det er ikke mere end man med Billighed kan og vil forlange. *C. J.*

Medhjælperstævne.

NAAR Skive-Afdelingen i Aar har paataget sig at arrangere et Medhjælperstævne, der skal omfatte jydske saavel organiserede som uorganiserede Medhjælpere, sker det alene i Erkendelse af, at de sidste Aars mange men smaa Stævner just ikke bidrager til at hæve Centralorganisationen i Offentlighedens Omdømme.

Derfor ogsaa vor Hovedbestyrelses beføjede Beslutning om kun at yde Tilskud til Stævner, der tæller over 100 Deltagere, en Bestemmelse, der som bekendt fremkaldte en ret ubeføjet Kritik. Thi Stævner med ringe Tilslutning virker just ikke videre imponerende overfor Betragtere, endsige naar disse er Modstandere, og burde derfor, for at værne om Centralorganisationens gode Renomé, betegnes som almindelige Sommer-Udflugter.

Naar vi derfor her i Skive den 7. Juli formener at kunne samle en stor Del af de organiserede jyske Medhjælpere og forhaabentligt mange uorganiserede, grunder vi først og fremmest vort Haab paa vor Bys centrale Beliggenhed, der gør det muligt for alle jydske Medhjælpere at deltage uden at overnatte, et Forhold, der ved Valget af en Stævneby ikke tør lades ude af Betragtning.

Dertil kommer at Stævnets Deltagere vil faa Lejlighed til at nyde en storslaaet og herlig Natur, som selv den mest forvænte Turist ikke vil tage i Betænkning at stille paa Højde med Vejlegnens bekendte Skønhed, om den end er af en anden og mere særegen Art: midtjydsk Natur, Skov, Sø og Lyngbakker. Og af de mange smukke Punkter har Stævne-Udvalget udpeget nogle af de mest aparte og smukke.

Programmet er meget righoldigt og omsigtsfuldt tilrettelagt. Det skal nok formaa at holde Deltagernes Interesse samlet. Først Besøget paa det gamle, historiske Krabbesholm Slot. Færdes man i Riddersalen, Slotsværelserne og de lange Borggange eller i den gamle, skønne Have vil man føle sig nærmere en svunden, voldsommere og farverigere Tid end vor egen.

Efter Besøget paa Slottet lægges Vejen gennem det store, moderne Andelssanatorium til det højt beliggende „Rosenhøj", hvor Frokosten indtages ved Pavillonen, hvorefter Deltagerne sejler til Eskjær Skov bl. a. passeres „Jenle", Forfatteren Jeppe Aakjærs Hjem.

I Eskjær Skov byder vi paa Stævnets vigtigste Begivenhed: Stævnetalen, der holdes af vor populære Redaktør Hr. Vilh. Hansen. Alene det, at vi har formaaet Vilh. Hansen til at holde Stævnetalen, burde for de organisere Medhjælpere være Anledning nok til at møde frem i Skive paa Stævnedagen!

Stævnedeltagerne returneres atter Kl. $3^1/_2$ til Skive, hvor de, der ønsker det, Kl. 5 samles til Middag paa Pavillonen „Rosenhøj". Under og efter Middagen koncerteres der af et stort Orkester, ligesom der Kl. 9 aabnes et Bal samme Sted. Ballet er gratis for de udenbys Kolleger, der ønsker at overnatte i Skive; i modsat Fald finder Afrejsen Sted Kl. ca. 8.

Det vil heraf ses, at vi her i Skive har Grund til at vente at se mange udenbys Kolleger, og vil derfor slutte med et: Velmødt i Skive Søndag den 7. Juli.

Ved Henvendelse til Undertegnede (Adr. Christiansgade 11) erholdes Stævnets Program, der allerede er tilsendt alle jyske Afdelingsformænd.

Skive, Maj 1912. *H. Christensen.*

7-Lukningen.

Arbejderne og 7-Lukningen.

Fra Randers skrives til os:

Den 1. Maj demonstrerede de samvirkende Fagforbund for 8-Timers Arbejdsdagen. Repræsentanter for Fagforbundene udtalte i Anledning af, at de forskellige Organisationer havde modtaget Anmodning fra herværende Afdeling om Støtte ved 7-Lukningskravet, at Arbejderne med Glæde vilde støtte dette retfærdige Krav og opfordrede Arbejderne og deres Hustruer til at gøre deres Indkøb inden Kl. 7 Aften, samt udtalte sin Glæde over, at der i Skrivelsen sporedes en Erkendelse af, at Handels- og Kontormedhjælperne følte sig som Arbejdere og derfor havde al mulig Grund til at organisere sig som andre Stænder. — I vor Skrivelse stod der „den Arbejdsskare, der befolker Butikker og Kontorer." Det var disse Ord, der havde glædet Arbejderne, da de hidtil havde haft mest Indtryk af, at Handels- og Kontormedhjælperstanden følte sig betydeligt hævet over Arbejderstanden og vilde frabede sig Betegnelsen „Arbejdere", en Betegnelse, som de fleste (og de bedste) Mennesker heldigvis betragter som et Hædersnavn. *Agnes Mortensen.*

„Dansk Handelsblad" om 7-Lukning og Week-end.

Foranlediget af det store Agitationsmøde i Kjøbenhavn d. 7. Mai indeholder „Dansk Handelsblad", Organ for de samvirkende Detailhandlerorganisationer, for 17. f. M. en ledende Artikel dels refererende Mødet dels omhandlende de Mærkesager, der særlig gav dette Præg. Efter at have omtalt den i „D. H. K. M. T." udførlig behandlede nye engelske Butikslukningslov slutter „D.

H. B." med følgende bemærkelsesværdige Kommentar, der — med Henblik paa den forestaaende Revision af Butikslukningsloven — er af særlig Interesse og derfor bør kendes af de organiserede Medhjælpere, der netop nu overalt bør ruste sig til Agitationen for 7-Lukningen:

„Medens som sagt 7-Lukningen er en kendt Sag for den danske Købmand, er det saa vidt vides første Gang, at Spørgsmaalet om en halv Dags Ferie om Ugen er fremsat for Offentligheden. D. v. s. fra Butiksmedhjælpernes Side. Allerede i længere Tid har adskillige Banker og Kontorer holdt lukket Lørdag Eftermiddag. Dette er ret naturligt. Men for Butiksmedhjælpernes Vedkommende vil Sagen blive anderledes kompliceret. Ganske umuligt vil det i hvert Fald blive at lukke Butikerne Lørdag Eftermiddag. Om det vil blive muligt at give de enkelte Butiksmedhjælpere en halv Fridag i Ugens Løb, vil Fremtiden vise. Sommerferie har vel allerede nu de aller fleste Medhjælpere paa Kontor og i Butik, men ogsaa her indtager Kontormedhjælperne i Følge Sagens Natur et Forspring for deres Butikskolleger. Dog er det sandsynligt, at Principalerne vil strække sig saa langt som muligt med Hensyn til Sommerferien.

Paa de forestaaende Repræsentantmøder vil Spørgsmaalet om 7-Lukningen overalt komme til Drøftelse. Der er vel ingen Tvivl om, at 7-Lukningen vil blive gennemført, (Fremhævet af os, Red.), men før Revisionen af 8-Lukningen kommer til Behandling, er der intet Haab for Medhjælperne om at naa deres Maal. Ad Frivillighedens Vej vil dette ikke kunne opnaas. Dertil har Sagen endnu alt for mange Modstandere, og jo før Medhjælperne gør sig dette klart og indretter sig derefter, jo hurtigere vil de naa deres Maal."

Nordjysk Medhjælperstævne.

AFDELINGERNE i Hjørring og Fredrikshavn med Tilslutning af Kolleger i Sæby og Dronninglund afholder Sommerstævne Søndag den 7. Juli i Frederikshavn.

Stævnets Program vil bl. a. omfatte en Sejltur til den i Kattegat beliggende Øgruppe Hirtsholmene.

Vi retter den indtrængende Opfordring til Kolleger i de paagældende Afdelinger og Distrikter at virke for den størst mulige Tilslutning.

Det udførlige Program fremkommer i næste Nummer.

M. S.

Fritid og Arbejde.

„Week-end".

UNDER ovenstaaende Titel har en af „Politiken"s Redaktører, den kendte Pressemand Herr Kristian Dahl, der med interesseret Opmærksomhed følger vort Arbejde i Hovedstaden, skrevet en Leder i „Politiken" for 7. Maj.

Slutningen af denne Artikel, hvis Betydning bør maales efter den store Udbredelse, nævnte Blad har i Hovedstadens Forretningskredse, gengives i det efterfølgende:

„Efter at Lørdagsfriheden er indført i England, er man ogsaa i andre Lande begyndt at optage den Skik at give Kontorernes Personale fri Lørdag Eftermiddag. Naar den endnu ikke har vundet stærkere Hævd, skyldes det vel den Omstændighed, at der i England har været ganske særlige Aarsager til at indstifte en saadan ugentlig holiday foran Søndagen. I intet Land er jo Søndagen Hviledag som i England. Fra tidlig Morgen er der stænget overalt, end ikke Teatrene spiller Søndag Aften. Lørdagen og navnlig Lørdag Aften forbeholdes da ganske særligt Adspredelserne.

Men selv om ikke de samme Hensyn gør sig saa stærkt gældende her, vil baade en human Betragtning og Ønsket om hos det arbejdende Personale at skabe den Tilfredshed, som er Betingelsen for, at der præsteres et dygtigt og energisk Arbejde, sikkert føre til en Udvidelse af week-end Systemet herhjemme. Bankerne, de større Forsikringsselskaber og enkelte større Grossereres Kontorer lukker allerede nu Kl. 2, og flere og flere følger efter.

Dog forstaar man vel, at Kontormedhjælperne synes, det gaar for langsomt. Navnlig om Sommeren betyder det jo meget for de unge Mennesker at have Lørdag Eftermiddagen fri; de kan da planlægge større Cykleture ud i Landet og besøge Slægt og Venner, der ikke bor i Byens umiddelbare Nærhed; de halvandet Fridøgn hver Uge vil føles som en hel lille Ferie, og friske og fornøjede vender de hjem til Arbejdet, der glider lettere fra Haanden.

En forstandig Arbejdsgiver vil altid ræsonnere som saa: Jeg giver gerne mine Folk kortere Arbejdstid og rigeligere Frihed, naar blot de vil tage fat med Energi i den Tid, de arbejder. Men man behøver ikke at gaa til England for at erfare, at baade Sommerferien og Lørdagsfriheden øger Arbejdslysten og Arbejdsevnen hos dem, der har været saa heldige at opnaa disse Goder."

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. ds. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Addressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn" i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Kbhvn. L. 1/6 1912. Tagensvej 34.

Dansk Handels- & Kontormedhjælper-Tidendes Ekspedition.

Fr. Møller.

Undervisning.

Folkehøjskolen „Købmandshvile".

Denne blandt Handelsskoler egenartede, hvis Værd for den unge Slægt vi oftere har haft Anledning til at fremhæve, aabnede den 1. Maj sit første 3 Maaneders Kursus — for unge Handels- og Kontormedhjælpersker — der glædeligvis havde fundet god Tilslutning.

Sommersemestrets officielle Aabning fandt Sted ved en stemningsfuld Højtidelighed i Skolens Forsamlingssal den 5. Maj, hvori mange af Hørsholm-Egnens Beboere, de Unges Forældre og Slægt samt mange af Skolens Venner deltog. Salen og Kateteret var pyntet med Vaarens lyse Løv og Foraarets første, spæde Blomster. Og de gode, vækkende Ord, som Grosserer Otto Petersen, Fru Ludi Petersen og Forstander Joh. Fog Petersen talte, mens smukke Højskolesange vekslede, var som et andet Vaarens Budskab, der lysnede i mange Sind og lagde de første Spirer af det, Skolen skænker sine Elever, i de unge Kvinders Hjerter. —

Det nye Kvinde-Kursus omfatter de almindelige Højskolefag, men desuden Bogføring, Handelsregning og Engelsk — alt, Ophold i en saare naturskøn Egn, god Forplejning og Undervisning, for den særdeles beskedne Sum af Kr. 40 pr. Maaned.

Efter at Højtideligheden var sluttet besaa de mange Gæster — hvoriblandt vore Hovedbestyrelsesmedlemmer Å. C. Alsøe, Vilh. Hansen og Jens Johansen — Skolen, forinden alle samledes om Kaffebordene.

„Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere" er en ny Budbringer til vor Stand, og forsaavidt i Pagt med vore Bestræbelser som ogsaa den peger fremad og sætter den merkantile Ungdom nye Fremtidsmaal.

Den fynske Handelsdagskole.

„Den fynske Handelshøjskole" i Odense vil med det 1. November" d. A. begyndende Skoleaar ændre sit Navn som ovenfor anført.

Efter den nye Ordning af Undervisning og Eksamensvæsen vil Skolen optage baade Tysk og Engelsk paa sin Læseplan.

Derfor opretter Skolen en 2 Maaneders Forklasse fra 1. September til 1. November for saadanne, som ikke har Mellemskoleeksamen, alm. Forberedelseseksamen, Afgangseksamen med ét Sprog fra en af de Skoler, der staar under Tilsyn af Provinshandelsforeningernes Fællesudvalg for Skolevæsen eller paa anden Maade kan godtgøre, at de har tilsvarende Kundskaber i de to Sprog.

„Den fynske Handelsdagskole" i Odense med sin bekvemme og centrale Beliggenhed vil da være det naturlige Samlingssted for de Unge fra Fyen og omliggende Øer, og det vilde være en sørgelig Mangel paa Forstaaelse af Tidens Krav, hvis de Unge ikke i stadig større Udstrækning søger Skolen og derved sætter sig i Besiddelse af de Kundskaber, som her paa en billig og bekvem Maade bydes, og som er det Minimum, uden hvilket ingen ung Købmand i Fremtiden vil have Udsigt til at klare sig i den stadig voksende Konkurrence!

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Fordi der længere Tid har været Stilhed om Fredericia-Afdelingen, maa man ikke tro, at Arbejdet her har ligget stille.

Tværtimod, der har hele Efteraaret og Vinteren igennem været arbejdet ihærdigt, og det ser ud til, at Afdelingen har arbejdet sig saa nogenlunde frelst gennem de Vanskeligheder, der efterhaanden havde ophobet sig paa dens Vej. Mødeaftenerne har gennemgaaende været ret godt besøgt af Medlemmerne, og Diskussionerne, der for største Delen har været indledet af lokale Kræfter, har undertiden været ret livlige.

Kun grundet paa Sekretærens meget Arbejde er der ingen Meddelelser blevet tilstillet Bladet.

Af Indledere nævner vi i Flæng: Herr Jens Devantier, nu Tarm, om „Agitation", Frk. Carlsen om „Hvad der bør gøres for at værne en Forenings Ry", „Den selverhversdrivende Kvindes Stilling overfor mandlige Kolleger", „Fagforeningsbevægelsen fra dens Begyndelse og til nu" og „J. P. Jacobsen", Herr Postekspedient Aarseth om „Afholdssagen", Formanden for Socialdemokratisk Ungdomsforening Herr N. Fledelius om „Klassekamp", Herr N. C. Nielsen, Kolding, om „Steen Steensen Blicher" og flere faglige Emner. Herr Aage S. Leth om „Vore Programpunkter" og Herr Hage Hansen om „7- Lukningen".

Endvidere er der afholdt et stort offentligt Møde med Forfatteren Martin Andersen Nexø som Taler. — Emnet var „Det sociale Tyskland" — og et stort Agitationsmøde i Slutningen af Marts, hvortil der var udgaaet Indbydelser til alle uorganiserede Medhjælpere i Byen — ca. 150 — og hvortil der kun var mødt 2 af disse. Saavel Herr Michael Nielsen, tidl. Vejle, som Herr N. C. Nielsen, Kolding, talte gode Ord til Medhjælperne; desværre var de af dem, som trængte mest til at høre dem, jo ikke til Stede. Resultatet af denne energiske Agitation var et nyt Medlem.

Nu begynder Sommeren jo at mærkes en Del paa Møderne. Disse, der forøvrigt nu kun holdes hver 14. Dag er ikke længer ret talrigt besøgt, men den Ting retter sig vel ogsaa nok, og jeg finder her en Anledning til at lægge Medlemmerne paa Sinde ikke at tage ligegyldigt paa Arbejdet, fordi det bliver Sommer, men stadig holde Lysten og Energien vedlige. Ser man paa de Resultater, der er naaet, kan man vistnok rolig sige, at Medlemmerne i disse „Kampdage" har lært at holde sammen paa Stumperne, for at bruge en forslidt Vending; og ved ihærdigt, vedholdende Arbejde, skal det lykkes at faa grundfæstet Afdelingen og Medlemsantallet til at stige.

Blot maa hvert Medlem betragte sig som en aldrig trættet Agitator. *Anne M. Carlsen.*

Hillerød. Afdelingens 3-aarige Stiftelsesfest var meget vellykket og forløb paa bedste Maade. Hr. Loldrup fra Holte, der medvirkede, høstede fortjent Bifald for sine sanglige Præstationer.

Foreningen arrangerer Søndag d. 9. Juni en Udflugt til Frederikværk, hvor man vil træffe sammen med Kolleger fra de to nyoprettede Afdelinger i Frederiksværk og Frederikssund, og sammen med dem tilbringe nogle Timer i den naturskønne Omegn ved Frederiksværk og Arresø.

Talrig Tilslutning forventes.

En Liste, som vor Afdeling har ladet cirkulere blandt Byens Købmænd, viser det glædelige Resultat, at 75 af Byens 100 Handlende har erklæret sig for Tilhængere af en lovordnet 7-Lukning. Resultatet viser, at vor Agitation i de tre forløbne Aar ikke har været forgæves. *Chr. J. H.*

Kolding. Onsdag den 8. Maj afholdes Medlemsmøde paa „Kronborg".

Formanden aabnede Mødet og meddelte, at Bestyrelsen havde udsendt Forespørgsler til de forskellige Forretningsdrivende i alle Brancher, for at erfare deres Standpunkt til 7-Lukningen indført ad Lovningens Vej; herpaa var indgaaet nogle Svar, som derefter blev oplæst. Iøvrigt diskuterede man om 7-Lukningsspørgsmaalet.

Det vedtoges at afholde nogle smaa Udflugter i Løbet af Sommeren, og til at arrangere dem blev der nedsat et Udvalg paa 3 Medlemmer. Formanden opfordrede Medlemmerne at agitere for Tilslutning.

Endvidere blev det vedtaget kun at afholde Møde hver fjortende Dag, og naar Vejret tillader det, at afholde Møderne i Marienlund.

Mød til Møderne! *J. J.*

Kolding. Søndag, den 2. Juni afholdes Udflugt til Skamlingsbanken. Afgang fra Sydbanegaarden Kl. 2⁵. Madkurve medbringes.

Agiter for Tilslutning! *J. J.*

Skjern. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes den 12. Maj paa Bechs Hotel. — Efter at Formanden havde aabnet Mødet foretog man Valg af en ny Formand og Kasserer i Stedet for de Kolleger, der hidtil har røgtet disse Hverv men nu forlader Byen. Valgt blev Næstformanden J. Duvantier, der konstitueredes indtil Generalforsamlingen i August, og B. Myrthue henholdsvis til Formand og Kasserer.

Sluttelig forhandledes der angaaende eventuel Deltagelse i Medhjælperstævnet i Skive d. 7. Juli, idet man dog vedtog at udsætte Afgørelsen heraf til et senere Møde.

Efter Mødet tilbragte man nogle behagelige Timer sammen.

C. Petersen,
Sekretær.

Svendborg. Medlemsmøde afholdes Onsdag den 17. April med Herr Forvalter Johs. Hansen som Indleder over Emnet: „Unge Handelsmænds Uddannelse". I den paafølgende Diskussion deltog mange af de mødte, og det viste sig, at det var et Emne, som havde Alles Interesse.

Onsdag den 24. April sluttede Vintersæsonen med Foredrag af Herr Forstander Johs. Fog-Petersen om „Tietgen og hans Foretagender". Til det udmærkede Foredrag har Foreningen haft ualmindelig god Tilslutning, og for første Gang kunde vi notere Tilslutning fra vore Principaler, idet der var mødt Repræsentanter fra saavel Handels- som Kolonialhandlerforeningen.

Hansen-Møller.

Varde. Søndag den 21. April afholdtes i Haandværkerforeningens Sal Foredrag af Herr Forstander Johs. Fog-Petersen. Emnet var „Tietgenske Foretagender". Formanden aabnede Mødet ved at byde alle Velkommen, hvorefter Ordet blev givet til Herr Fog-Petersen, som omtalte alle Tietgens Foretagender og deres store Betydning for Danmark. — Formanden takkede derefter Herr Fog-Petersen for det udmærkede og interessante Foredrag, som var bleven hørt med største Interesse af Forsamlingen. — Af Handelsforeningen, som særlig var bleven indbudt, havde kun én af Principalerne givet Møde. Efter Foredraget afholdtes fælles Kaffebord. Taler blev holdt af forskellige Medlemmer, og et Par Sange, der var bleven skrevet i Dagens Anledning, blev sunget. Der blev udbragt Leve for Foreningen, Centralorganisationen og Herr Fog-Petersen. Aftenen sluttede med et livligt og vellykket Bal. *M. Sørensen,*
Sekretær.

Den sorte Tavle.

Slettet paa Grund af Restance er følgende Medlemmer af den direkte Afdeling:

2249, Hans Holger Stilling, Holsted. 3187, Emanuel Ægidius, Grenaa. 3646, Carl Nielsen, Torvet 15, Grenaa. 3912, Carl Larsen, Nyborg. 4171, Viggo Jacobsen, Borum Kro pr. Mundelstrup. 4212, Aage Hansen, Ringsted. 4328, Fr. M. Frederiksen, Fjerritslev.

Hovedkontoret, Maj 1912. *Jens Johansen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1912. 12te Aargang.

TRO PAA SAGEN!

„Vi kan ikke arbejde for noget, som ikke har Fremtid for sig." —

„En Organisation er kun en Organisation, naar alle Fagets Udøvere er indmeldt under den, og C. O. naar aldrig dette Maal, hvis den nuværende Fremgangsmaade ogsaa skal være Fremtidens."

(Brudstykke af to Afdelings-Medlemmers Motivering for deres Udmeldelse.)

DEN Opfattelse, der kommer til Orde gennem ovenstaaende Citat, har jeg tidligere hørt fremsat, og jeg har derfor Lyst til at beskæftige mig lidt dermed.

Rent bortset fra, at et saadant Opgivelses-Standpunkt viser en ringe Modstandskraft og en svigtende Forstaaelse af, hvad der maa ofres af Arbejde, og overvindes af Modstand af Pionererne for enhver Fagbevægelse, tyder det paa et meget mangelfuldt Kendskab til Organisationsarbejde i det Hele taget.

Vel bragte de første Aar os nogle Skuffelser. Afdelinger fremstod, men ejede ikke Livskraften i sig, i Form af den virkelige fagforeningsmæssige Opfattelse, bygget, som de i mange Tilfælde var, over den gamle Harmoniforeningslæst, og som saadan tit baaret frem af det centrale i selve Sagen ganske uvedkommende Grunde. Og alligevel var Arbejdet ikke gjort forgæves. — Enkelte Standsfæller fik dog altid den rette „Gnist", og tabte disse end i første Omgang, saa lutredes deres Forstaaelse for og Kærlighed til Sagen i Modstandens Skærsild, saa de blev uimodtagelige for alle Pessimisternes og de Dum-Overlegnes Jeremiader og Nonsenspræk, og Tid efter anden byggede de nye Afdelinger op paa et solidere Basis, der senere har staaet sin Prøve.

Naturligvis har Centralorganisationen en Fremtid for sig! Fremtiden hører netop os til, al Praksis viser det med ønskelig Tydelighed. Se til de andre Fagorganisationer. Arbejdede de ikke i 10—20 Aar, inden det virkelige Gennembrud kom? Ja, for enkelte varede det endog længere, saa de først for Alvor slog igennem efter den store Arbejdskamp i 1899. Naar dette er det virkelige Forhold, finder jeg ikke vi har Grund til at se med Skepsis paa vor Organisations Fremtid, saa meget mere som de senere Aars Arbejde, i Forbindelse med Arbejdsløshedskassens Start, har bragt os en tidligere savnet Fasthed i Medlemsrækkerne, en Ensartethed i Opfattelsen af vore principielle Krav, der slaar al Pessimisme ned, og varsler Fremgang og Resultater, trods alle Sortseeres Vrøvl — i Kraft af det diciplinære Sammenhold.

Paastanden om, at en Organisation kun har Ret til dette Navn, naar den tæller alle Standens Udøvere i sine Rækker, er lige saa løst underbygget. Var det i Overensstemmelse med Rigtigheden, vilde der kun være faa Organisationer her i Landet, og næppe heller andre Steder. Men det passer ingenlunde. Man ser ofte en lille, men velorganiseret og diciplineret Fagforening varetage sin Stands Interesser fuldgyldigt, og fuldtud blive anerkendt som Fagets officielle Repræsentation. Man ser den Gang paa Gang gennemføre faglige Reformer af vidtrækkende Betydning i faglig og økonomisk Henseende for sine Medlemmer. Og akkurat det samme gælder selvsagt for vor Organisation, især naar vi kan faa de vaklevorne Sjæle, der i Tide og Utide raaber op om „Hvad kan det nytte", til at undersøge inden de taler, og til at arbejde i Takt med os andre for at løfte de mangfoldige Opgaver, der stadig byder sig til.

Naar en Sammenslutning formaar at skaffe sig Respekt udadtil, hos Modstanderne, og blive anerkendt som Fagets Talerør og Repræsentation, formaar at sætte sit Stempel paa de Reformer, der gennemføres for Standen i Landets lovgivende Forsamling, og formaar at oprette og opretholde Institutioner af vidtrækkende Betydning for Fagets indre Liv, saa bærer den sit Navn med Rette. —

Spørgsmaalet om vor Fremgangsmaade og Taktik vil det føre for vidt at komme nærmere ind paa her, men de fleste Medlemmer vil ogsaa være tilstrækkelig kendt med de Linier, der hidtil er fulgt, som altid angives og trækkes op af vore repræsentative Forsamlinger, hvorpaa enhver Afdeling — og derigennem hvert enkelt Medlem — har Indflydelse. Der er hidtil ikke anvist en ny Kurs, der fører lettere til

Maalet, ihvert Fald har vore Kongresser ikke sanktioneret en saadan, og det maa derfor anses for afgjort, at den Vej vi nu styrer er den rette, forsaavidt som den er i Overensstemmelse med Flertallets Standpunkt.

Anderledestænkende, der nu udgør et Mindretal, bør da — i Stedet for at melde sig fra — søge at bringe deres Anskuelser frem, og saafremt de da er de rette, virkelig er Vejen ud, vil de naturligvis ogsaa vinde Flertal, saavist som Sandheden jo altid sejrer tilsidst.

At melde sig fra kan kun betragtes som en Falliterklæring, en svigtende Tro paa deres egne Anskuelsers Rigtighed, — og det er en lidet ærefuld Retræte. —

Det gælder om at arbejde og handle — ikke at trække sig tilbage i sit Sneglehus, og være sig selv nok.

Det gælder om at sige „Vi vil" — og ikke mismodigt og fejgt at give op for den første Modvind.

Det gælder om at tro paa sig selv og sit Arbejdes Værdi, — og ikke at drukne i skeptiske og pessimistiske Drømmerier.

Vort Maal er sat! Det kan og det skal naaes, naar blot vi bevarer Begejstringen for, og en urokkelig Tro paa vor Sags Retfærdighed. *Jens Johansen.*

Medlems-Statistiken.

Opfordring til Medlemmerne.

NAAR man har set, hvorledes Medlemmerne i andre — selv organisatorisk set svagere og længere tilbagestaaende — Organisationer har taget Statistik-Spørgsmaalet op med Alvor og Energi, rigtigt erkendende den store Betydning, denne Opgaves rationelle Løsning har til Underbygning for de forskellige Krav, der maa rejses for Standens økonomiske og kulturelle Fremgang, er det nedslaaende at erfare, at vore Afdelingsbestyrelser fra flere Steder møder Modstand fra Medlemmerne i Arbejdet for at faa de udsendte Spørgeskemaer tilbagesendt i udfyldt Stand.

Naar der saaledes fra enkelte Afdelinger kun er indsendt Besvarelser fra ca. 50 % af Medlemmerne, er dette intet mindre end utilbørligt, og jeg føler mig opfordret til herigennem at rette en indtrængende Henvendelse til Medlemmerne Landet over, om ufortøvet at udfylde Blanketten og tilstille Bestyrelsen den til Indsendelse til Hovedkontoret, thi Betydningen af Statistiken hviler naturligvis paa Besvarelsernes Antal.

Det er gentagende tilkendegivet, men jeg skal yderligere understrege dette, at uberettiget Brug af de givne Oplysninger selvsagt er ganske udelukket. Skemaerne indsendes i lukket Tilstand til Afdelingen, og aabnes kun af Hovedkontoret, hvor man naturligvis hverken har Tid til, eller Interesse af, at identificere de enkelte Besvarelser, og de Betænkeligheder, der er rejst desangaaende, er derfor ganske ubegrundede.

Medlemmerne bør derfor straks indsende Skemaet i udfyldt Stand, og Afdelingsbestyrelserne bør endnu engang — eventuelt ad personlig Vej — søge at faa Besvarelser frem fra alle udlærte Medlemmer i deres By.

Ved denne Opgaves rationelle Løsning gives der vor Sag et betydeligt Fremstød, hvortil vi alle bør bidrage, ved straks at gøre vor Medlemspligt.

Jens Johansen.

Pligt!

„BLIV os fra Livet med det fordømte Ord, som skriger efter os baade sent og tidligt", vil maaske mangen af mine ærede Kolleger sige ved at læse denne Overskrift. Og jeg vil svare disse Kolleger med at sige: „Nej — og igen Nej". Det Ord maa og skal huskes; der gives ingen Vej udenom.

Jeg er nødt til at tage Bladet til Hjælp naar jeg vil sige mine Kolleger i Fredericia min Mening; paa Møderne kan det ikke nytte at fremkomme med, hvad man har paa Hjerte, thi der kommer de Medlemmer ikke, som trænger mest til at høre et Par alvorlige Ord engang imellem.

— -- —

Enhver, der har prøvet at holde et Foredrag vil være enig med mig i, at noget mere nedslaaende, end at tale for tomme Bænke, findes næppe.

Foran Foredragets Afholdelse ligger der et stort Arbejde; man har slidt for at gøre alt saa godt, saa klart og forstaaeligt som muligt, og man har maaske — naar Dagens Arbejde er tilendebragt — brugt Nætterne, hvor man skulde hvile ud, for at forme sit Indlæg saa smukt og saa klart som muligt.

Man har taget fat paa sit Arbejde med Alvor og Interesse og tror, at man, naar Afholdelsesaftenen oprinder, kan møde frem med et Resultat.

Saa kommer man ind i en Stue, hvor der sidder en ensom Skikkelse, ikke synderlig oplivende at se paa. Man ser paa Klokken. Det er 5 Minutter over den berammede Mødetid Man venter. Omsider kommer der et Par Stykker til, nonchalent drivende, som om det hele ikke kommer dem ved. Der ventes stadigt; man bliver halvt irriteret over denne evindelige Venten, Stemningen, Begejstringen, der skulde have baaret Ordene ud til hvert enkelt Menneske, fænget og fanget, svinder, og naar man omsider er blevet træt af at vente, naar Mødet er aabnet med 6—7 Medlemmer, der sidder og keder sig spredt ved forskellige Borde, saa holder man et Foredrag, som er præget af ens egen Forstemthed og Synet af Tilhørernes fortvivlet kedsommelige Ansigter, et Foredrag, som ingen som helst Værdi faar, fordi Foredragsholderen ikke kan komme i Kontakt med sine Tilhørere, og fordi Stemningen — denne aldeles nødvendige Stemning — er borte.

En saadan Aften bringer intet som helst Udbytte. Hvorfor?

Fordi Medlemmerne ikke forstaar, hvad der er deres simple Pligt: at møde og møde præcis.

Om de nu var mødt alle, eller omtrent alle, interesserede og i rette Tid, da havde deres Interesse føjet sig til Foredragsholderens egen, og Resultatet vilde være blevet et Foredrag, som havde haft netop de Egenskaber, som er de vigtigste i et saadant, nemlig Stemning og Begejstring. Ord er nu engang kun Ord — og bliver ikke andet, hvor ikke et Menneske kan lægge sin egen Personlighed, sin egen Sjæl ind i dem.

Men hvor kan man det, naar man ser, hvor lidt Interesse Medlemmerne selv har for Sagen.

Bliver en saadan Mødeaften kedelig, da er Skylden i første

Række Medlemmernes egen, fordi de ikke forstaar, hvad Foreningen med Rette kan fordre af dem, og hvor kedeligt er det ikke, naar f. Eks. en fremmed Indleder kommer til Stede, for delvis uden Vederlag at udfylde en Aften, og han saa ser, at Medlemmernes Interesse er saa sløj, at de ikke engang kan møde præcis, men kommer drivende, én efter èn, og først i Løbet af en halv Time er kommet saa vidt, at Mødet kan begynde. Det er Sløseri, som er i høj Grad forkasteligt, og det er en Hensynsløshed mod den paagældende Foredragsholder, en Hensynsløshed, som mange Gange faar En til at tænke paa, at med den almene Dannelse staar det vist sløjt til blandt Medhjælperstanden i Fredericia. Det gør mig ondt at maatte sige det, men det er ikke desto mindre Tilfældet, og Meningen med denne Artikel er at gøre Medlemmerne opmærksom paa det grimme Forhold, saaledes at det kan blive rettet.

Sidst og mest indtrængende vil jeg gøre Medlemmerne opmærksom paa, at en Mødeaften er en Mødeaften, baade Vinter og Sommer, og om Vejret er aldrig saa smukt, maa den ikke forsømmes. Det er kun en Aften hver 14 Dag, som Foreningen har Krav paa, og den ene Aften er det Medlemmernes Pligt at komme. At en Forening bliver til noget, ligger ikke alene i, at den har en god Ledelse, det ligger ogsaa deri, at Medlemmerne alle er interesserede og gør deres Pligt.

Derfor: Mød altid — og mød præcis!

Anne M. Carlsen.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for April og Maj.

MEDENS de forudgaaende Maaneder kendetegnedes af et ydre agitatorisk Liv i de fleste Afdelinger, samlede Foreningsarbejdet i April-Maj sig især om indre Opgaver, der har sat Spor deri, at en jævn Fremgang er vedligeholdt. Medlemstilgangen har været størst i Aarhus, Randers og Vejle.

Agitationen samlede sig ikke om nye Afdelingers Start, men derimod om Sommerens faglige Reformanliggender: Syvlukning, Sommerferie og Week-end. Offentlige Møder herom afholdtes i Skive med Forretningsføreren som Indleder og i Kjøbenhavn, hvor foruden Herr Jens Johansen tillige Frk. Johanne Andersen og de Herrer H. P. Hansen jun. og Vilh. Hansen talte ved et vellykket — udførlig refereret — Møde. Sidstnævnte Møde var forberedt gennem en omfattende skriftlig Agitation.

Medhjælperstævner er planlagt i Skive og Hobro, hvor henholdsvis Vilh. Hansen og Forretningsføreren kommer til Stede som Talere. Endvidere vil der blive afholdt et Stævne i Frederikshavn med Udflugt til Hirtsholmene, hvor nordjyske Kolleger vil holde Stævnetalerne.

Administrationen. Den tidligere omtalte Udvidelse af Hovedkontorets Personel har vist sig baade hensigtsmæssig og fremmende for det administrative Arbejde. — Forretningsudvalget for Centralorganisationen afholdt Møde den 11. og 12 Maj, hvor der foruden det ordinære Kasseeftersyn og Regnskabsrevision behandledes en Mængde Sager, Understøttelsesbegæringer, Retsspørgsmaal o. s. v. Det vedtoges bl. a. at inddrage Ekspeditionen af „D. H. K. M. T." under Hovedkontoret.

Hensigten var at Afdelings-Arbejdet særlig burde samle sig om 7-Lukningen og Medlemsstatistiken. — Syvluknings-Agitationen er almindeligvis fremmet med megen Energi, og de reelle Resultater følges af en almindelig Enquéte over de selvstændige Forretningsdrivendes Standpunkt til en lovbestemt 7-Lukning. — Derimod lader Medlems-Statistiken adskilligt tilbage at ønske, og den Slendrian, der udvises i enkelte Afdelinger, er i høj Grad at dadle. Vore Tillidsmænd bør overalt vaage over, at de talrige resterende Spørgeskemaer ufortøvet tilstilles Hovedkontoret i udfyldt og lukket Stand.

Centralorganisationens 5. ordinære Kongres er indvarslet til den 18. og 19. August. Kongressen afholdes i den store Forsamlingshal i Grundtvigs Hus i Kjøbenhavn. Forslag til Kongressen skal tilstilles Hovedkontoret senest den 20. Juli. Valg af Delegerede skal først foretages paa Afdelingernes Generalforsamlinger, efter at Hovedkontoret har udsendt Kongres-Dagsordenen bilagt med Mandat-Blanketter.

Ved denne Kongres vil Beretningen for Kongresperioden for første Gang foreligge trykt, idet Hovedbestyrelsen har overdraget Udarbejdelsen heraf til Forretningsudvalgs-Medlemmerne Vilh. Hansen og Jens Johansen.

Foredrag i Afdelingerne. Herr Forstander, cand. theol. Johs. Fog-Petersens Foredrag i Hjørring, Aalborg, Hobro, Silkeborg, Vejle, Kolding, Varde, Middelfart, Svendborg og Frederikssund samlede overalt stor Tilslutning og var særdeles vellykkede. Dog kunde Anmodninger fra alle Afdelinger ikke imødekommes, og Herr F.-P. har derfor allerede velvilligst tilsagt os en ny Foredragsrejse i September.

Paa Foranledning af Forretningsudvalget er der udsendt et smukt Agitationskort, der fremtræder som et fikst Postkort med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden. Kortets Bagside optages af et i flere Farver udført Afdelingskort, der anskueliggør Centralorganisationens Udbredelse, og desuden kortfattet paapeger dens Formaal og Midler. Det smagfulde Kort, der er velegnet til Korrespondance som ogsaa til Agitation, foreligger i et stort Oplag og leveres Afdelinger og Medlemmer til Kostprisen.

Vort første Forsøg paa at etablere en Fælles-Ferierejse med Lübeck og Omegn som Maal gennemførtes ikke, fordi der meldte sig for faa Deltagere til Udflugten.

Indenfor Beretningsperioden har Forretningsføreren udsendt en Række Cirkulærer til Afdelingerne vedr: Agitationen for 7-Lukningen, Sommerstævner, Sommerferier og forskellige administrative Anliggender.

Arbejdsløshedskassen udbetalte i April-Maj ialt Kr. 823.95 i Arbejdsløshedsunderstøttelser, — Kravene paa Kassen er i Aftagende.

Medlemstilgangen androg 196.

Boghandlermedhjælperne.

Trumfen spillet. — Slaget tabt.

Forhandlingsretten.

IEN indsendt, anerkendende Notits, omtaltes her i Bladet for nogen Tid siden, at Boghandlermedhjælperne havde opnaaet det, ogsaa af C. O. tilstræbte Maal, Forhandlingsret med Principalerne. Altsaa — et stort Skridt fremad.

Paa den ynkeligste Maade er samme Forhandlingsret imidlertid atter blevet annulleret, hvilket turde være en Lære for, at vil man vinde et Spil, er det ikke nok at have Haanden fuld af store Trumfer, man maa ogsaa kunne tage Bagstikkene.

Efter at have opnaaet „Forhandlingsret" om en Minimalløn af den svimlende Sum: „Syvtifem Kroner" (til Kost, Logi, Skat, Vask, Tøj (Laksko) o. s. v. — Fornøjelser (hvis saadanne kan faas paa Kredit)) afholdtes et af B. M. F. indvarslet Møde mellem Principaler og Medhjælpere om Sagen. Mødet resulterede i, at Principalerne udtalte sig som principielle Tilhængere af Tanken, men mente denne uigennemførlig. Sagen fremførtes derefter til Sortimentsboghandlerforeningens Generalforsamling, hvori imidlertid „Forhandlingsretten" allerede var illusorisk, idet B. M. F. ikke ved Repræsentanter kunde faa Adgang til at

deltage i Diskussionen. Her udtaltes, at Sagen havde Principalernes Sympati, men at man (Principalerne) fandt en Minimalløn uheldig og derfor ikke kunde binde sig til en saadan!

Altsaa: Forhandlings-„Retten" afløstes af Sympati, men Sympatien gjaldt noget uheldigt.

Dette er i korte Træk en lille Skildring af de Begivenheder, der er gaaet forud for den Henvendelse, der fra B. M. F. er tilgaaet vor Centralorganisation angaaende en eventuel Indmeldelse under denne.

B. M. F. har valgt en ny Bestyrelse og dennes Medlemmer er alle paanær ét i Hovedsagen enige om, at den eneste Vej til at faa faglige Opgaver løste paa en tilfredsstillende Maade, er ved Sammenhold og Sammenslutning med andre Standsfæller der tilstræber samme Maal — altsaa med Centralorganisationen.

Dette ene Medlem er Formanden for B. M. F., Hr. Fr. Ravn, Hr. R. hylder stadig, trods alt, Særstillings- og Selvstændighedsprincippet.

Da Hr. R. paa Odensemødet klamrede sig til den sidste Redningsplanke, — Tanken om en Minimalløns Gennemførelse, var det med følgende Forklaring: „Lad os i det mindste prøve. Jeg tror, det vil lykkes os. Glipper det, kan vi altid komme tilbage til Sagen".

Prøven er overstaaet. Hr. Ravn holder stadigvæk paa Selvstændigheden, spørger, om det ikke er Tegn paa Svaghed, naar det eneste saliggørende i Øjeblikket er Centralorganisationen.

Jo, det er Tegn paa Svaghed! Men, hvem vil paastaa, at B. M. F. i Virkeligheden er stærk? Naar Foreningen som Organisation staar overfor en stærk Principalorganisation og ikke engang mægter at hævde sin „Forhandlingsret" og bliver vist Vintervejen med et saa lemfældigt, retfærdigt Krav, som en Minimalløn paa 75 Kroner.

Alene dette turde være tilstrækkeligt Bevis for, at B. M. F. virkelig er svag og trænger til den Støtte, en stor faglig Organisation af Standsfæller altid vil være. Ydermere da vor Organisation, i Tilfælde af Sammenslutning, bringer B. M. F. et forøget Medlemsantal af Kolleger, der alle hylder den faglige Organisationstanke, men sky'er Foreninger, der vil gaa for at være faglige, men som ved enhver Lejlighed løber Principalernes Ærinde, drukner i Hensyn til disse og løber Panden imod, saasnart en Kursændring forsøges til den anden Side, end samme ønsker.

Jeg kan tænke mig, at Hr. Ravn er bange for, at B. M, F. vil miste en Del af sine Medlemmer, om den gik ind under C. O. og derved selvfølgelig maatte forhøje sit Kontingent.

Men skal, som Hr. R. antyder, B. M. F.'s Kurs ændres i mere faglig Retning, og vil B. M. F. oprette en selvstændig Arbejdsløshedskasse, da gøres dette jo ejheller uden Kontingentforhøjelse, og jeg tror at turde paastaa, at denne Forhøjelse vil blive betydelig større, end ved Sammenslutningen med C. O. Det maa da heller ikke overses, at naar en saadan selvstændig Arbejdsløshedskasse eventuelt bliver tom, da maa B. M. F.'erne selv spæde til eller give op, hvorimod der under C. O. staar Tusinder af Standsfæller, der beredvilligst vil række en hjælpende Haand, selv om Boghandlermedhjælperne ogsaa straks tog Munden fuld og forlangte en Minimalløn, der var lidt større, end til lige at opholde Livet for og maaske flotte sig med en Kop Kaffe eventuelt med Cigar, den første Søndag i hver Maaned.

Hvad enten B. M. F. nu indmelder sig under C. O. eller vedblivende kører frem paa dens tredive Aar gamle Melodi, vil den miste Medlemmer. Dog vil de, der falder fra af den sidste Grund, alligevel nok blive dem, der først faar Held med Bestræbelserne for blandt andet: „Gennemførelse af en Minimalløn".

Michael Nielsen.

7-Lukningen.

Agitationen i Skive.

Som bekendt har herværende Afdeling hele Foraaret udfoldet en ihærdig Agitation for 7-Lukningens Indførelse de tre Sommermaaneder, Fredag og Lørdag undtagen.

Nu da Agitationen er tilendebragt er der Anledning til at se tilbage paa det præsterede Arbejde, der, om det end ikke førte til et væsentligt positivt Resultat, dog maa siges at være lovende for Fremtiden, særlig med Henblik paa, at det er første Gang, der er gjort alvorligt Forsøg paa 7-Lukningens Indførelse her i Byen.

Langt det store Flertal af alle Byens Handlende og Haandværkere stillede sig velvillig og imødekommende overfor vort Krav. Det lykkedes os saaledes at samle alle Boghandlerne og Isenkræmmerne paa en enkelt nær.

Selvfølgelig manglede det heller ikke her paa Modstand. Aarsagen hertil maa dog ikke søges i en principiel Modstand imod den frivillige 7-Lukning, men derimod i den beklagelige Kendsgerning, at 8-Lukkeloven ikke overholdes omkring paa Landet og i Stationsbyerne. Flere af de herværende Handlende bevidnede, at der almindeligvis holdes aabent hver Aften til Kl. ca. 10—11, mange Steder paa Landet endog hele Søndagen, — et Forhold, der just ikke tjener den derværende Øvrighed til Ære. En velbegrundet Klage til Justitsministeren vilde sikkert være paa sin Plads. Beviserne vilde i saa Tilfælde ikke være vanskelige at fremskaffe.

Endvidere er det værd at bemærke, at medens de mindre Handlende, der er bunden i Butikken hele Dagen, gerne ønsker 7-Lukningen indført, er det blandt de større Handlende, som ikke selv behøver at staa bag Disken, at Modstanden mødes og Betænkeligheden fremføres. Man saa desuden det Særsyn, at at Byens to største Manufakturhandlere vil den ene gerne lukke, hvorimod den anden stiller sig afvisende og omgjærder sig med Undskyldninger.

Helt resultatløs er vor Agitation dog ikke, idet Handelsforeningens elskværdige Næstformand, Herr Grosserer Michael Nielsen, har indført 7-Lukningen paa sine Kontorer i Maanederne Maj, Juni, Juli og August. Omend ikke direkte, saa dog indirekte, har vor Agitation hidført dette glædelige Fremskridt, der turde staa som et følgeværdigt Eksempel for andre lignende Forretninger.

Skønt Agitationen har været drevet ret ihærdigt, baade ved Plakater, Avisartikler, offentligt Møde, Cirkulærer og Lister, har den dog ikke givet Anledning til Bitterhed paa nogen af Siderne. Dette skyldes især den herværende Presse, der hele Tiden har stillet sig yderst velvillig og forstaaende overfor Sagen, og det er derfor med godt Mod, at vi nu tager fat paa Cirkuleringen af Listen angaaende lovfæstet 7-Lukning. *H. Christensen.*

7-Lukningen i Fredensborg.

I de sidste Par Aar har Fredensborg været den første i Rækken til at vedtage 7-Lukning af Butikkerne i Juni, Juli og August Maaneder. Saaledes ogsaa i Aar. Handels- og Haandværkerforeningen, som den nu hedder efter sidste Generalforsamling, vedtog paa sidste Møde, at alle Forretninger i Fredensborg og Asminderød skulde lukke Kl. 7 Aften i de tre Maaneder, og anmoder derfor Publikum om at gøre deres Indkøb før nævnte Tid.

Fra Kallundborg.

Detailhandlerforeningen i Kallundborg afholdt forleden et Møde, hvor man drøftede et Andragende fra vor Afdeling om at faa Butikkerne lukkede Kl. 7 om Aftenen i Tiden fra 15. Juli til 15. August. Paa Mødet var der fra Kolonialhandlernes Side Stem-

ning for at imødekomme Andragendet, medens Manufakturhandlerne og Herreekviperingshandlerne var mindre venlig stemt for 7-Lukningen. Det vedtoges at udsende en Liste til Byens Handlende for at faa undersøgt, hvorledes Stemningen er overfor Spørgsmaalet om at lukke Butikkerne Kl. 7 om Aftenen, og samtidig blev der nedsat et Udvalg, til at arbejde for den tidlige Sommerluknings Gennemførelse.

Den lovbestemte 7-Lukning.

Paa Foranledning af Hovedbestyrelsen udsender Afdelingerne for Tiden Spørgelister til de selvstændige Forretningsdrivende, for at erfare deres Standpunkt til en ved Lov gennemført 7-Lukning.

Resultatet fra Hillerød hører til de første. Det viser, at 75 har voteret „Ja" for den tidlige Lukning, medens kun 25 svarede „Nej".

Kvindelige Medhjælpere i Tyskland.

UNDER ovenstaaende Titel er det Hensigten i D. H. K. M. T. at fremføre en Artikelrække, som i indskrænket Form kan bringe vore Medlemmer i Forbindelse med de Tanker, man i vor sydlige Nabostat, Tyskland, har fremsat om Kvinden i Butik og Kontor, samt de hende vedrørende Forhold, — Tanker, som formentlig har Interesse langt ud over Tyskland. Vor Kilde er „Zeitschrift für weibliche Handlungsgehilfen", der udgives af „Kaufmännischen Verband für weibliche Angestellte" (ca. 30.000 Medlemmer) og redigeres af Dr. J. Silbermann.

Før jeg gaar over til det egentlige Emne, vil jeg dog benytte Lejligheden til at yde den ærede Redaktion min Tak, fordi denne Opgave er overladt mig, der som kvindelig Medhjælper maa være særlig direkte interesseret i de i Afhandlingerne omtalte Forhold.

— — —

Under Titlen „Kvindearbejdet i en Storstads Kontorer" har Dr. Frk. Ida Kisker offentliggjort en videnskabelig Afhandling om Kontoristinderne i Leipzig og deres Forhold. Denne Bog skal ifølge „Zeitschrift für weibliche Handlungsgehilfen" hæve sig højt over de fleste tyske Afhandlinger om det søgte Emne: „Kvindespørgsmaalet", men faar jo navnlig sin særlige Interesse og sit særlige Publikum derigennem, at den er bygget over et begrænset Felt, som hidtil faa eller ingen Forskere har fundet det Umagen værd at uddybe.

Materialet til Bogen hviler paa grundige statistiske Undersøgelser, den enten er foretagne i Tilslutning til de almindelige Tællinger over Folketal, Branchegrupper o. s. v. eller fremskaffede ved Spørgeskemaer, udsendte just i samme Anledning.

I et Tilbageblik over den historiske Udvikling af Kvindearbejdet i denne Form erklærer Forfatterinden: „Kvinden blev ikke foretrukken, fordi hun netop var billig; det havde hun været 30 Aar før denne Tid og endnu længere tilbage, men dette havde dog ikke hjulpet hende (d. e. bevirket, at hun i videre Udstrækning var bleven anvendt ved Kontorfaget). Lønfordringen fra de daarligste mandlige Medhjælpere kunde hun aldeles heller ikke underbyde. Hun var i Virkeligheden Kvalitetskonkurrent, og dette var hun i Kraft af Anlæg mere end paa Grund af Uddannelse, saaledes at forstaa, at Kvinderne af de øverste Kvalitetslag konkurrerede med Mændene af de nederste". . . . „I Særdeleshed er Skrivemaskinens Betydning paa ingen Maade, hvad der vel undertiden paastaas i Forsamlinger, at sætte i Parrallel med Spindemaskinens eller Vævestolens. Maskiner, Kvindearbejde, Fortrængen af Manden, d. v. s. at Udviklingsgangen i den engelske Bomuldsindustri gentager sig. I Leipzig fandt Skrivemaskinen egentlig først Udbredelse efter 1895, altsaa paa et Tidspunkt, hvor alle intelligente, mandlige Kræfter havde Udsigt til at benytte sig af Højkonjunktur. De underste Lag var indolente, ubehjælpsomme overfor det Nye og havde hverken Lyst eller Evne og Ihærdighed til at lære Maskinskrivning, og navnlig slet ikke den svære Stenografi, og saa tilfaldt dette traditionsløse Gebet foreløbig Kvinderne."

Efter disse Bemærkninger, der har Bud til mange andre end netop Leipziger-Kontoristinderne, vender Forfatterinden sig til sit udvalgte Omraade, om hvilket der gives meget grundige og fyldige Oplysninger. I det store og hele er Forholdene for Leipziger-Kontoristinderne — og det samme kan forøvrigt gælde for Dresdens Vedkommende — tilsyneladende i nogle Retninger ugunstigere end f. Eks. i Berlin eller Hamburg eller i det vestlige Tyskland. Saaledes meddeles det, at kontraktmæssige Overenskomster om Lønafdrag i Sygdomstilfælde er sædvanlige i Leipzig, medens der derimod ikke findes en eneste Overenskomst, som danner en Undtagelse i den modsatte Retning, men i de fleste andre Forhold bestaar der næppe nogen væsentlig Forskel mellem Forholdene i Leipzig og de øvrige tyske Stæder.

Hvad Arbejdstiden angaar, er den almindelige tyske Arbejdstid ogsaa fremherskende i Leipzig. 18 pCt. af Spørgeskemaerne viser saaledes en Arbejdstid paa 9 Timer, 55 pCt mellem 9 og 10 Timer, 26 pCt mellem 10 og 11 Timer. Man beklager sig dog meget over Overarbejde, navnlig naturligvis i Sæsontiderne, men ogsaa i Forretninger, hvor Sæsonen ikke kan gives Skylden, forekommer der Overtid, og dette oftest paa Grund af fejlagtig Forretningsførelse eller utilstrækkeligt Personale. Søndagsarbejde er derimod yderst sjældent, — ja egentlig hersker der fuldkommen Søndagshvile i denne By. Sommerferie erholdes af ca. 71 pCt. af de omspurgte Medhjælpere.

For den indre Bys Vedkommende klages der stærkt over Arbejdsstederne, hvis Rum er smaa og mørke.

Hvad Aldersfordelingen angaar, da er de 40 pCt. under 20 Aar, 43 pCt. fra 20 til 30 Aar, 12 pCt. fra 30 til 40 Aar, og 5 pCt. fra 40 Aar og derover. 3 pCt. af det kvindelige Kontorpersonale er gift.

De fleste Kontoristinder i Leipzig stammer enten fra mindre Embedsmandshjem, Handels- og Kontormedhjælpere, Haandværkere, Restauratører, Landmænd, Funktionærer og faglærte Arbejdere. Et paafaldende stort Kontingent yder Bane- Post- og Politifunktionærerne. At saa mange Døtre af faglærte Arbejdere optages i Kontorfaget, beviser ifølge Forfatterinden, at Leipzigs Arbejderbefolkning staar paa et udviklet Kulturstade, absolut ikke en Sænkning af Købmandsstandens sociale Niveau.

Af Leipziger-Kontoristinderne har ca. Halvdelen besøgt Borgerskoler, 8 pCt. højere Døtreskoler, og Faguddannelsen er som Regel forberedt gennem Besøg paa Handelsskoler.

Lønningerne ligger indenfor ret maadeholdne Grænser. Af Medhjælpere under 18 Aar erholder de fleste mellem 30 og 50 Mark pr. Maaned, i Alderen fra 18—20 Aar 50 til 70 Mark, fra 20 til 25 Aar 70 til 100 Mark og fra 25 til 30 Aar 80 til 120 Mark, dog forekommer naturligvis ogsaa for yngre højere og for ældre lavere Lønninger. Begyndelseslønnen for de fra Handelsskolerne udgaaede Elever svinger mellem 30 til 60 Mark pr. Maaned. 43 pCt. af de her omtalte Damer er selverhvervende i fuldeste Forstand, d. v. s. at de er absolut henviste til at leve af deres Indtægter, og dette Procenttal er ret højt i Forhold til den lave Gennemsnitsalder. Sætter man 70 Mark som den Sum, hvorfor man i Leipzig er i Stand til at erholde det allernødvendigste til Livets Ophold, saa har 186 af 465 ikke denne Indtægt. — „Som iøvrigt overalt er det ogsaa i Leipzig mest gængs, at den kvindelige Medhjælper er knyttet til sin Familie, og her som mange andre Steder giver mange Døtre i Forhold til deres Indtægt mere til Familien end de voksne Sønner, formodentlig fordi deres Ansvarsfølelse er større. Naturligvis spiller her Skikke og Sædvaner en Rolle." — Aabenbart noget, der ikke gælder Danmark.

Udgifterne til Beklædning og Legemspleje svinger mellem 15 og 24 pCt. af Lønnen. Særlig Fodbeklædningen er en forholdsvis stor Post.

Hvad Organisationsforholdene angaar, oplyses det, at Kontoristinderne staar delt, men at den største Part tilhører „Kaufmännischen Verband für weibliche Angestellte", hvilken Forening vil en bevidst Standspolitik i Modsætning til „Verbündeten Vereine", der i sin Tid er udskilt fra den første, fordi en Fraktion ikke vilde være med i de selvstændige socialpolitiske Bestræbelser, men foretrak de filantropiske Formaal, der omhyggelig gaar uden om alle de Opgaver, der skal tjene til at forbedre Standens Kaar paa Løn og øvrige Arbejds-Omraader, endskønt som vore tyske Kolleger siger, „Selvhjælp stadig er det bedste og mest værdifulde, da ingen Stand kan svinge sig op til Agtelse, naar den vedvarende skal betjene sig af Støtte fra Andre. Man kan hjælpe den Svage til Rette, og dette er en fortjenstfuld Handling, men har man gjort det, skal man lade ham smede sin egen Skæbne."

Johanne Andersen.

„Kjøbenhavneri".

Aabent Brev til Hr. C. J.

OVENSTAAENDE Emne synes virkelig for Deres Vedkommende udtømt; thi naar man først i en Debat er naaet dertil, at man hverken ved ud eller ind, saa er det altid klogest at holde op, hvad De da ogsaa har lovet Dem selv.

De, Herr C. J., maa være meget alsidig; thi De vil samle og splitte, De vil baade give Tilskud til Kjøbenhavn og nægte Kjøbenhavn Tilskudet, De vil være glad, om Kjøbenhavn kommer med, samtidig med at De skriver, at: „Intet er mere fordærveligt for en Organisation end at en enkelt Bestanddel af den (og her mener De Kjøbenhavnerne!) i enfoldigt Hovmod tror at være uundværlig for Organisationen, og derved ganske overser, at tvertimod er det omvendte Tilfældet", — skulde der findes flere inkonsekvente Standpunkter, vær da saa venlig at fremsætte dem; thi jo mere af den Slags, des bedre; vore Kolleger vilde desto bedre faa Øjnene op for den Misundelsens Sæd, De med saa rundeligen Haand udspreder.

Et godt Raad, Herr C. J.: (Maaske De vil kalde det for enfoldigt Hovmod!) Stop op, — inden De har gjort altfor megen Skade for Dem selv og den Kreds, De repræsenterer; thi De er vel klar over, at ikke alle de Kolleger, De søger præpareret med Kjøbenhavnerhad, lader sig vinde, og ligesaa overtydet, De sikkert er herpaa, bør De være over, at ikke alt Underhaands-Arbejde kan skjules, men at det som Regel vender sig mod den, der iværksætter det. Saaledes ogsaa her! Ikke een, men flere af Deres Kolleger blandt Provinsianerne, føler sig frastødt ved de Bestræbelser, der udfoldes, for paa den kommende Kongres at give Kjøbenhavnerne den tiltænkte Dukkert, og selv om det paagældende Arbejde er aldrig saa godt tilrettelagt, møder dog Kjøbenhavnerne paa Kongressen med den sikre Fortrøstning at kunne slippe helskindede igennem; ja jeg er endda sikker paa, at de i deres Enfold haaber at møde Anerkendelse for deres Agitationsarbejde.

Maa jeg i mit „enfoldige Hovmod" faa Lov til at fremføre den Paastand, der her i Kjøbenhavn vil finde Tilslutning, at med ganske faa Undtagelser (Tallet herpaa kan skrives med eet Ciffer) har alle Provinskolleger, naar de er flyttet til Kjøbenhavn, efter kortere eller længere Tid, opgivet Ævret. Tro derfor ikke, at de, da de paabegyndte Arbejdet, mente deres Evner ikke strakte til! Tvertimod, jeg mindes da en af vore tidligere „Førstemænd" flyttede hertil, snart indvalgtes i Ledelsen og udtalte sin Glæde derover, idet han udtalte, at der kunde udfoldes et betydeligt mere intensivt Arbejde, end det, der præsteredes — Resultatet blev imidlertid, at der var færre Medlemmer da han trak sig tilbage som aktivt Medlem, end da han traadte til. Skuffet over Besværlighederne ved Arbejdet trak han sig tilbage, og saaledes er det sikkert gaaet de øvrige. De af vore Provinskolleger, der nu tager Del i vort efter Deres Mening haabløse Arbejde („Den Sten man ikke" osv. osv.) har tit udtalt deres Anerkendelse over den Maade, hvorpaa Kjøbenhavn i de sidste Par Aar er ledet, ja, et enkelt betydeligt Medlem har endda udtalt Ønsket om, at vore øvrige Afdelinger (heri ogsaa indbefattet Aarhus) vilde tage Arbejdet op med samme Alvor; vi vilde da snart have samtlige Provinskolleger i vore Rækker.

Til Slut beder jeg Dem, Herr C. J., erindre, at det Arbejde, der udføres her som i Deres Afdeling er aldeles ulønnet, og at vi ikke har delt de Tilskud, Hovedledelsen har bevilget os, mellem vore Medlemmer, men at Tilskudene yderligere har lagt Beslag paa vor Fritid i Form af mere ulønnet Arbejde. Og endelig vil jeg udtale Ønsket om, at De, Herr C. J., ikke skal komme til at lide den Tort at faa Ansættelse i Kjøbenhavn; thi da er det min Overbevisning, at Deres Afdeling vil miste et af sine bedste Medlemmer, og at Kjøbenhavn kun vil faa et nyt — for en Tid — ivrigt Medlem, der imidlertid vil forsvinde som et Stjerneskud bag Centralorganisationens Horisont.

Derfor, Herr C. J., sæt andre Maal for Deres Virke! Det vil baade Dem selv og vor fælles Sag bedst. *A. Poulsen.*

International Medhjælper-Kongres.

„FEDÉRATION INTERNATIONALE DES EMPLOYÉS" har udsendt Indbydelse til den 5te internationale Handels- og Kontormedhjælper-Kongres, der afholdes i s'Gravenhage (Holland) den 25. og 26. August.

Kongressens Forhandlingsemner, der allerede blev fastlagt ved Brysseler-Konferencen sidste Sommer, hvor ogsaa vor Centralorganisation var repræsenteret, omfatter bl. a. følgende Anliggender: Enquète over Medhjælperlovgivningen i de forskellige Lande, Resultatet af den internationale Undersøgelse vedr.: Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsforhold, Overførsel af Medlemmer fra et tilsluttet Forbund til et andet, Udgivelse af et intern. Medhjælper-Tidsskrift, eventuelt Udvidelse af „Trait d'Union"s internationale Karakter, Minimalgager og Maximal-Arbejdstid, Medhjælper-Kontrakter, Forbud mod Børnearbejdet, Midlerne mod uforskyldt Arbejdsløshed, Oprettelse af en intern. Pladsanvisning for Medhjælpere og Handelsrejsende, Forhøjelse af Bidraget til den internationale Føderation, forskellige Spørgsmaal vedr. Føderationens principielle Standpunkt til Organisations-Anliggender etc.

Som det fremgaar af denne kortfattede Oversigt venter der dette internationale Møde en meget omfattende Arbejdsplan, hvis enkelte Afsnit er af Vigtighed for alle Medhjælperorganisationer uden Hensyn til nationale Ejendommeligheder, ligesom det ogsaa er Hensigten ved Hjælp af egnede Foranstaltninger som Ordning af Presse-Spørgsmaalet og Kontingentets Forhøjelse at styrke Føderationen indadtil, for derved at øge dens Mobilitet overfor nye Opgaver. Vor Centralorganisation vil ikke blive repræsenteret ved Haager-Kongressen, eftersom vor egen Kongres netop afholdes i den paagældende Periode.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Frederikshavn. Program for Sommerstævnet i Frederikshavn d. 7. Juli 1912 for Afdelingerne Hjørring og Frederikshavn, og eventuelle Deltagere fra Skagen og Sæby.

Kl. 10^{17}. Hjørring Afdeling ankommer til Frederikskavn. Kl. 11. Sejltur til Hirtsholmene, Øgruppe beliggende i Kattegat, og umiddelbart efter Ankomsten spises Frokost af medbragte Madkurve. Kl. 1. Tale af Medlemmer fra Hjørring og Frederikshavn Afdelinger. Kl. 2—3 beses Øens Seværdigheder (blandt andet Fyrtaarn med en brillant Udsigt). Kl. 3. Fælles Kaffebord. Kl. $3^1/_2$. Afgang til Frederikshavn. Kl. $4^1/_2$. Afgang med Toget til Bangsbo-Station. Kl. 5. Fællesspisning i Møllehuset. Menu: Fiskefilet i Hummersauce. Kyllingsteg. Salat og Kompot. Jordbær med Fløde. Efter Spisningen gratis Bal for Deltagere i Stævnet til Kl. 12, hvortil Medlemmer, som ikke deltager i Spisningen ogsaa har Adgang. Frederikshavns Musikkorps musicerer paa hele Turen under Anførsel af Herr Musikdirektør Vilh. Larsen.

Viggo Skjoldborg Bahnert.
p. T. Sekretær.

Kjøbenhavn. Tirsdag d. 25. ds. Aften Kl. 9 indleder Formanden om Emner og Forslag til Kongressen.

Billetter til Tivoli à 40 Øre og Zoologisk Have à 35 Øre faaes paa Kontoret, Bagerstræde 5, 1. Telf. 8143.

Handels- og Kontormedhjælper-Foreningens samtlige Afdelinger afholder fælles extra Generalforsamling Tirsdag d. 9. Juli Aften Kl. 9 pr. paa „Helgoland", Strandvej 20. Dagsorden: Forslag til Kongressen. Alle Medlemmer har Ret til at stille Forslag til Kongressen, men disse maa være Formanden i Hænde senest den 4. Juli.

P. F. V.
Å. C. Alsøe.
p. t. Formand.

Kolding. Ved Medlemsmødet i „Marielund" den 23. Maj talte Frk. Anne M. Carlsen, Fredericia, om Liv og Ansvar. — Frøkenens velholdte Foredrag var formet som en Appel til den Ansvarsfølelse, der bør være det bærende i ethvert Menneskeliv. Klogt og varmtfølt fremdrog Frøken Carlsen flere Eksempler fra det daglige Liv, hvor man ofte tager sig Ansvarsfølelsen altfor let, baade i den ene og i den anden Retning.

Det udmærkede Foredrag modtoges med stærkt Bifald af den talrigt fremmødte Medlemskreds, og efter at Formanden havde udtalt sig kort i Tilslutning til Indledersken — Emnet gav i øvrigt ikke Anledning til Diskussion — hævedes Mødet med Tak til Taler og Tilhørere. Det synes at være en god Idé, at Bestyrelsen i Sommer arrangerer Fjortendages-Møderne i den kønne lille Lystskov.

— — —

Søndag den 2den Juni foretoges en improviseret Tur til Skamlingsbanken. Dagen var i enhver Henseende vellykket med „knagende god Stemning", som det hedder i koldingensisk Medhjælper-Sprogbrug. *X.*

Løgstør. Torsdag den 4. Juli afholder Afdelingen ordinær Generalforsamling, hvor der skal vælges ny Bestyrelse paa Grund af Bortrejse, ligesom Afdelingens fremtidige Arbejde planlægges.

Forslag, som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være Bestyrelsen i Hænde senest den 1. Juli. *Otto Frandsen.*

Skive. Jydsk Medhjælperstævne! Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa, at de paategnede Lister aldeles omgaaende maa indsendes til Udvalget.

Ligeledes bedes direkte Medlemmer, som ønsker at deltage, anmelde deres Deltagelse straks!

Program sendes ved Henvendelse til Undertegnede.

H. Christensen.
Christiansgade 11, Skive.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. 1. Juli 1912. 12te Aargang.

KONGRES-OUVERTURE.

SIDEN vi hin Septemberdag 1900 første Gang hejste Centralorganisationens Samlingsmærke, har de efterfølgende fire ordentlige og tvende overordentlige Kongresser hver haft sit Særkende og sin særegne Betydning for vort Landsforbund.

Kongressen er ikke blot en Mønstring over vore Kræfter, et Tilbageblik paa en forbigangen Organisationsperiode, en Mærkepæl betegnende for vor Fremmarch mod Maalet, — den er i Særdeleshed en Raadslagning om farbare Veje og nærmeste Maal.

Aarene, der svandt, var den vækkende Agitations, det socialpolitiske Arbejdes Tid, indtil vor Organisationsbygning begyndte at højne sig over de financielle Kendsgerningers solide Fundament, og det kendtes iblandt os, at fra nu af rejste vi vort Hus paa Klippegrund.

Det kan vel være sin Sag at stille Horoskopet for den tilstundende Kongres, saavist som Forhandlingsemnerne endnu er forpuppede ude i vidtspredte Medlemskredse, og næppe den Dag i Dag er naaet frem til Drøftelses-Stadiet. Men skønnes kan det dog, at i de ydre Anliggender, socialpolitiske eller fjernere liggende Spørgsmaal, vil denne Kongres ikke søge sin organisatoriske Betydning. Thi Sporene peger indad, ind mod Organisationens Kærne: Administrationens Fuldkommenhed, vore Institutioners Stabilitet, Vækst og Udvikling.

Om disse Opgaver vil Kongressen samles i Enighed, efterdi det er nye Skift murede i Organisationens Grundvold, — Forudsætningen for dens Styrke og Modstandsevne i Kampens Stund. — Lad os endda tvistes om et eller andet og hvasse Ord gengive Hjernens kolde Tanker, uden at røbe de Hjertets varme Følelser, der ligger bag, — vi mødes dog i de store, fremtidsbestemmende Spørgsmaal, hvori de mange smaattænkte Tanker og lokale Lilliput-Interesser forsvinder i de store Afgørelsers Øjeblik. —

Véd vi saaledes kun lidet om Forhandlingernes Enkeltheder, endsige de enkelte Resultater, er i hvert Fald Rammerne om dette Stævne, der forventelig vil samle talrige Standsfæller, Kongressister, som ogsaa Gæster, fra Nær og Fjærn, i Hovedtrækkene fastlagt.

Delegerede og Kongres-Gæster, der Lørdag Aften eller Søndag Morgen ruller ind paa Hovedstadens nye, imposante Centralbanegaard, modtages af emblemprydede kjøbenhavnske Kolleger af Modtagelses-Komitéen, de stedlige Afdelinger nedsætter. Iøvrigt meddeles enhver Vejledning vedrørende Arrangementet og Besøget ved Henvendelse paa Kongressens Bureau, der installeres i Kongresbygningen.

Naar Kongressen Søndag Morgen aabner sine Møder, vil vore Sendemænd befinde sig i et af Landets ejendommeligste Forsamlingsrum — den store, hvælvede Kælderhal under „Grundtvigs Hus" — der forener Rummets Skønhed med en udmærket Akustik og hjærneklarende Kølighed, selv om ogsaa Augustsolens bagende Brand luer over „Byen med de skønne Taarne".

Som de Ungdommens og Idéernes Bannerførere vi er, aabner vi naturligvis vor arbejdsrige Dag med en af vore smukke og fængende Sange, og naar Velkomstord har lydt til de Delegerede og Gæsterne — hvoriblandt formentlig flere udenlandske Medhjælper-Repræsentanter — og Kongressen er konstitueret, gaar vi over til det egentlige Kongresarbejde. Vi erobre straks et Par Timer af den kostbare Tid, idet den sædvanlige Beretnings- og Regnskabsaflæggelse allerede har funden Sted i det indholdsrige lille Værk, hver Delegeret nogle Dage forinden har modtaget, og som i Tabeller, Oversigter og Tekst belyser Virksomheden i den forbigangne Periode og Organisationens nuværende Situation. Deri er der paa Forhaand givet Svar paa de fleste Spørgsmaal, og er det derfor hver Enkelts Sag — og Pligt — at fordybe sig i de Sider, der ret hurtigt gennemlæste, dog har kostet de to kjøbenhavnske Forretningsudvalgsmedlemmer talrige Timers flittigt Arbejde.

Vi overlader Kongressen til sin Gerning, afbrudt af en passende tilmaalt Frokostpavse, for endelig at slutte sin første Forhandlingsdag Kl. 5. Thi ogsaa det fest-

lige Samvær stiller sine Krav, og Kl. 7 samles Delegerede og Medlemmer til Kongresmiddagen, der allerede Kl. 9 afløses af de kjøbenhavnske Afdelingers højtidelige Bannerindvielse, der sikkert overværes af et meget stort Antal kjøbenhavnske Standsfæller, og ligesom Fællesspisningen finder Sted i „Studenterhuset"s Festsal — Samlingsstedet for den første danske Medhjælperkongres for et Tiaar siden. Derefter udløses Festligheden i friere Former og Dansen trædes.

Andendagen er ganske helliget Arbejdet, og — forudsat Kongressen afsluttes til ordinær Tid: Kl. 6 — Aftenen er, uden nogen programmæssig Tvang, Kongressisternes egen.

Til Centralorganisationens Medlemmer!

PAA Centralorganisationens forestaaende Kongres agter Bestyrelsen for Hillerød Afdeling at søge nedsat et Udvalg med den Opgave at foretage en indgaaende Undersøgelse af Kontingentspørgsmaalet med en eventuel Forandring i det nuværende Kontingent for Øje.

Vi havde haabet paa en saglig Drøftelse af Spørgsmaalet ved Kongressen i 1910, men Behandlingen af Hillerød-Forslaget — og dermed hele Spørgsmaalet blev standset paa en for Centralorganisationen ganske uværdig Maade. Vi har derefter forsøgt at rejse en Debat om et af Spørgsmaalene, det uensartede Kontingent, i vort Blad, — men intet Medlem af Hovedbestyrelsen har ulejliget sig med at imødegaa de fremsatte Synspunkter.

Vi tillader os derfor at henvende os direkte til Centralorganisationens Medlemmer, nu, da Kongressen staar for Døren.

Hvad vi ønsker, er i Korthed dette:

At gøre vor Organisation saa let tilgængelig som muligt for alle Standens Medlemmer og derfor indføre det uensartede Kontingent, der svarer til de højst ulige Lønningsvilkaar, som Standens Medlemmer ere underkastede.

At formindske de maanedlige Bidrag noget, som Medlemmerne yder til Arbejdsløshedskassens Afd. B., — hvis Anvendelse ligger ude i en uvis Fremtid, for at Organisationen til Gengæld i en højere Grad end nu kan blive i Stand til at arbejde for Nutidens Opgaver, til at kunne iværksætte en kraftigere Agitation og til at kunne støtte ogsaa de smaa Afdelinger noget heri.

I Betragtning af vor Organisations Størrelse i Forhold til de uorganiserede Tusinder, forekommer det os, at disse to Spørgsmaal er saa betydningsfulde, at de nok er en grundig Undersøgelse værd.

Enten De er Tilhænger eller Modstander af vore Anskuelser, beder vi Dem derfor overveje, om vi ikke bør forsøge at finde en mere praktisk og fremkommelig Vej til de uorganiserede Tusinder — og beder Dem tage dette Spørgsmaal i Betragtning ved Valgene af de Delegerede til Kongressen.

Hillerød, den 20. Juni 1912.

I Bestyrelsen for Hillerød Afdeling: Emil Krøyer, Fmd., Aug. Andersen, S. Andersen, Chr. J. Hendil, E. E. Jensen, R. Loldrup, H. Olsen.

Uden her at gaa ind paa det hyppigt og vidtløftigt omdebatterede Kontingentspørgsmaal, opfordrer ovenstaaende Henvendelse dog til et ringe retledende Kommentar:

Naar vore Hillerød-Kolleger fremstiller Hovedbestyrelsens „officielle" Standpunkt til dette Anliggende som et Udslag af Ligegyldighed, sker dette vel mod bedre Vidende, og tjener det derfor til Oplysning, at Hovedbestyrelsen dels gennem et derom nedsat Udvalg, dels i sine Møder indenfor Kongresperioden indgaaende har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal. Rigtignok uden derfor at naa et andet Resultat end de Synspunkter, der fremkom i den Artikelrække, hvori vi forud for Vejle-Kongressen tog Stilling til dette Anliggende.

Ikke Ligegyldighed, men simpelthen Frygten for Gentagelse er saaledes Aarsag til vor Tavshed! Og vi har ikke hørt, at andre end netop den lille, men uforfærdede nordsjællandske Kontingentstormer-Flok har ytret Misnøje over, at vi sagtmodig lod den hillerødske Kritiks fygende Vejr gaa hen over Hovedet.

Men hvorledes vil det nu være beskaffent med Kjøbenhavner-Kongressens Sagtmodighed? Vore nordsjællandske Venner synes altfor meget at overvurdere den! Thi det er dog — skal vi nøjes med at sige — lidet diplomatisk at anklage Kongressen for uværdig Handlemaade, i samme Aandedrag man appellerer til dens salomoniske Dom.

Maaske fejler vi ogsaa her, — akkurat ligesom ved Vejle-Kongressen, hvor Hillerød-Afdelingen — efter eget Sigende — fandt og anviste os den brede Vej, men hver eneste Afdelings-Repræsentant ufattelig nok foretrak den trange og trælse, vi hidtil drog.

Ja, Menneske-Handlinger kan være uudgrundelige og — Utak er Verdens Løn. — At man skal være saa længe om at indse det!

Red.

Gammel Slendrian.

Iaften afholdes ekstraordinær Generalforsamling —

HVOR lyder ikke ovenstaaende velkendt i vore Øren, hvor godt kender vi ikke alle i Forvejen den Skrivelse, som vi har eller i den nærmeste Tid faar tilstillet med denne Meddelelse?

Dagen — eller Aftenen, vi maa jo endnu glade nøjes med Natten, som vor egen — oprinder. Et efter et plumper Medlemmerne til. Enkelte maalbevidste, mange rent tilfældigt, fordi der maaske ikke har været større Tiltrækningsplaster den Aften, kan hænde ogsaa, at det er „sidst paa Maaneden" — nok er, efter at „den Ledende" forgæves har strakt Hals i Vinduer og Døre, for om muligt endnu at øjne en „Tæller" til den i Forvejen faatallige Forsamling, aabnes Mødet, — en halv, sjældnere en hel Time over fastsat Tid.

Man skrider til Dagsordenen, der maaske giver Anledning til Diskussion, allerede om de første Punkter. Hvis saa er, er det ikke uinterressant at gøre Betragtninger, for efter som Mødet skrider frem, hænder det at Stemningen og Kræfterne slappes. Gerne bliver sidste Afdeling, hvortil Valgene er forlagte, „besørget", som om det blot gælder at blive færdig og slippe ud.

Selv Dirigenten, Formanden, ja, hele Bestyrelsen — kan hænde, at hele Bestyrelsen ikke er mødt — rives med, eller glider med ud i Ligegyldighedens Dødvande.

Jeg forudsætter, vi er kommet saa langt som til Valgene.

Hvem skal vi vælge?

Selv Kolleger, man ellers anser for sundt tænkende, kan her udvise en Vaklen, saa Resultatet mangen Gang bliver forbavsende!

Gang efter Gang ser man nemlig Vilkaarligheden gøre sig gældende i en saa forbløffende Grad, at det bør paatales.

Naar Valgene til Kongressen nu snart staar for Døren, vaagn da op! smid den gamle Slendrian hovedkuls ned ad Trapperne. Se ikke paa den høje Hat og Sølvstokken, men brug Hjernen. Spørg dig selv: „Hvem er det, der trækker Læsset

i min Afdeling"? — „Hvem er det, der uegennyttigt Aften efter Aften ofrer sin Fritid for sine egne og mine Kammeraters Skyld?"

Tænk — og vælg saa.

Da vil Ekko'et af de Hurraer, der paa kommende Kongres vil lyde fra samtlige Delegeredes Struber, for Centralorganisationen, vore Afdelingers Vækst og Blomstring, sikkert vække ogsaa de Afdelinger, hvis Repræsentanter, hvor utroligt det end synes, paa vore tidligere Kongresser højlydt, maaske tydeligst, har istemt „Centralorganisationen leve!" *Mich. N.*

„Kjøbenhavneri".

SNÆVERTSYN er min Benævnelse for Herr C. J.s Mening om Tilskud til de kjøbenhavnske Afdelinger.

Af hans Bladfejde konstaterer jeg, at han ikke er den mindste Smule mere kjøbenhavnervenlig end paa Kongressen i Vejle 1910.

Der er ingen Vej udenom. Kjøbenhavnerne maa og bør have Tilskud til Agitationen, og heldigvis har vor Hovedbestyrelse i denne Sag det rette Syn.

Jeg er sikker paa, at Hovedledelsen er fuldt klar over, at de opnaaede Resultater af det Arbejde, der er lagt i Kjøbenhavn, er de største Frugter, der paa nogen Maade kan frembringes af den Sæd, Afdelingsmidlerne og Hovedledelsens Tilskud danner.

Førend de kjøbenhavnske Afdelinger naar et væsentligt højere Medlemstal end det nuværende, kan Hovedledelsens Støtte absolut ikke undværes.

Min Opfattelse er, at der ikke er noget vor lokale Ledelse hellere vil end staa paa egne Ben.

Det vi skal have er: store Møder og mange Møder, og det koster Penge.

Vor Existens skal stadig uden Ophold bringes de udenforstaaende i Erindring.

Idéer om nye Agitationsformer mangler det heller ikke paa.

Jeg erindrer saaledes, at Repræsentantskabet i forløbne Foraar udsendte 10,000 Pjecer. Med hver enkelt Pjece lod de følge en Indbydelse til et stort Møde.

Hele den kjøbenhavnske Presse blev samtidig underrettet om Pjecens Udsendelse og Mødets Afholdelse. Den viste os stor Imødekommenhed ved overalt at omtale den Agitation, der blev dreven. Alt hvad der lever og aander i Kjøbenhavn blev saaledes fra forskellige Sider underrettet.

Resultatet af dette mægtige Forarbejde var: ca. 400 Standsfæller til Møde og vistnok kun ca. 20 Indmeldelser.

Havde Herr C. J. været her i Kjøbenhavn paa den Tid og fulgt med i Arbejdet der gik forud, var han bleven fyldt af en Begejstring, og fra det Øjeblik vilde han først og fremmest støtte dem i deres Bestræbelser, og den Støtte han derved ydede, var et sikkert Tegn paa Respekt, Taknemlighed og Agtelse for de Kampfæller, der saaledes viser deres Lyst, Energi og beundringsværdige Taalmodighed i Arbejdet for vor fælles Sag.

Min Tid tillader mig ikke at deltage i det daglige Afdelingsarbejde; men jeg skriver efter de Erfaringer, jeg har faaet i de Aar, jeg var aktiv, og jeg følger stadig Arbejdet med stor Interesse, hvilket er Aarsagen til denne Artikels Fremkomst.

Willy Carlsen.

Et nyt Ord har fundet Vej til „D. H. K. M. T.s" Spalter, men desværre bidrager det ikke til at højne vor Organisation i de udenforstaaende Kollegers Omdømme. Thi Ordet er i sig selv saa grimt og den Tendens, det udtrykker, saa ødelæggende, at det ikke burde findes i det ganske Land, og langt mindre indenfor en Organisations snævre Rammer, hvor det bærende Princip i endnu højere Grad maa være Gensidighed.

Her skal jeg ikke indlade mig paa en detailleret Drøftelse af Sagen; thi hele den Maade, hvorpaa Debatten herom er rejst, opfordrer ikke dertil, men fører kun til Krakileri og Splidagtighed. Kun et synes jeg imidlertid maa staa alle C. O.s Medlemmer klart: Udenom Kjøbenhavn kommer vi ikke, hvis vi vil have noget ud af vor Organisation, selv om Ofrene ogsaa skal være mange og store. Hvad bliver vel vor Organisation med sit stolt klingende Navn, naar Kjøbenhavn staar udenfor? Nærmest en Parodi, - men en bedre Skæbne var den vel værd?

Vel er det ikke fuldtud rigtigt, at Hovedbestyrelsen yder Tilskud til Kjøbenhavn, naar dette Gang paa Gang principmæssig nægtes til Provinsafdelinger. Men dette Forhold burde egentlig være den kjøbenhavnske Afdeling uvedkommende, hvorfor Kritiken derfor egentlig burde rettes mod Hovedbestyrelsen. Herr C. J. vilde derved opnaa at træffe Sagens Kerne, og samtidig undgaa en skæbnesvanger Splittelse.

Jeg kan imidlertid ikke slutte disse Linier uden først at rette følgende indtrængende Opfordring til alle C. O.s Medlemmer: Vælg paa de kommende Generalforsamlinger ingen Delegerede, som ikke før Valget vil forpligte sig til at undgaa en Splittelse mellem Afdelingerne.

Derved gavner De Deres Organisation og Dem selv!

Skive, Juni 1912.

H. Christensen.

Boghandler-Medhjælperne.

Et Svar fra B. M. F.s Formand.

TRUMFEN spillet — Slaget tabt er Optakten til Herr Boghandlermedhjælper Michael Nielsens Artikel i sidste Nr. af D. H. K. M. T. Mange er Ordene og Adressen tydelig nok; men da Herr N., der ikke er Medlem af B. M. F., øjensynlig savner Kendskab paa nært Hold til de skildrede Begivenheder eller muligt er vildledt af sin Hjemmelsmand, maa det være mig tilladt at oplyse følgende:

Den Resolution, der ved skriftlig Hovedafstemning enstemmigt er vedtaget af B. M. F.'s Medlemmer, og hvorpaa dens Bestyrelse arbejder, lyder i al sin Korthed saaledes:

„Mødet finder en Minimalløn for Medhjælpere (4 Aar ved Faget) i København af 75 Kr. for paakrævet og opfordrer Bestyrelsen til at søge en saadan fastsat ved Forhandling med de enkelte Firmaer, den eneste Vej, Foreningen i Øjeblikket mener at kunne gaa."

Et Fællesmøde med indbudte Boghandlere var et Led i vor Agitation, men Sagens Behandling paa Sortimentsboghandler-Foreningens Generalforsamling er sket uden direkte Opfordring fra vor Side.

Vor Forhandlingsret kan da ikke være bristet i dette Tilfælde.

Rigtigheden af vor Taktik er det ikke Stedet her at diskutere, dog saa meget, at den af Boghandlerne offentliggjorte „Sympatiudtalelse" kun opfordrer os til at gaa videre. Det virkelige Arbejde for en Sag begynder som bekendt først, naar den møder Modstand, og ingen har vel endnu set Arbejdsherrer komme den anden Part i Forkøbet med Lønreformer.

Mit eget Standpunkt til C. O. kontra B. M. F. er uberørt af de sidste Begivenheder, men det er mig kært at faa Lejlighed til at udtale min Respekt for det alvorlige Arbejde, der ydes i Norge og herhjemme indenfor den underordnede Handelsstand, og at Ledelsen sikkert er i de bedste Hænder.

En af mine Kolleger har tillige tidligere her i Bladet haft Ordet for nogle Bemærkninger, og deri bl. a. anerkendt Herr Michael Nielsens personlige energiske Arbejde for den fælles Sag. Det er nok muligt, at jeg kan underskrive hin Dom, men en

noget mindre markskrigerisk Tone og en mere skolet Form er altid af en vis Virkning. Utilladelig er f. Eks. Bemærkningen om „Lakskoene", mindre af Hensyn til de unge Boghandler-Medhjælpere, Herr N.s egne Kolleger, end over for dette Blads Læsere, hvilke sikkert alle er vokset fra den Slags Efterslæt fra den politiske Rummel i svundne Dage. *Fr. Ravn.*

Til de Delegerede.

NAAR Dagen den 18. August oprinder vil der fra alle Kanter af vort lille Land blive stævnet mod Hovedstaden, som for denne Gang er Kongressens Domicil. Der vil alle den organiserede Medhjælperstands Tillidsmænd møde frem for at tage Bestik og sætte den fremtidige Kurs for Organisationsskudens Sejllads. Disse Mænd, valgte af Flertallet rundt om i Afdelingerne, kan man altsaa med Rette betragte som et Elitekorps blandt danske Handels- og Kontormedhjælpere, og det er kun naturligt, at det er den dygtigste, den mest forstaaende og mest socialt interesserede Medhjælper, der gennem Kongressen er med til at føre Organisationen frem til Sejr. Men jeg kommer i Forbindelse med denne Tankerække til at mindes, at en af Organisationens ledende Mænd engang fremkom med en Udtalelse om, at de fleste Afdelingsrepræsentanter, der deltog i vore Kongresser, mødte uden nøje overvejede Meninger. Dette er en meget kedelig Bedømmelse af et Elitekorps fremgaaet af danske Handels- og Kontormedhjælpere og vel egnet til at stille Spørgsmaalet: Ja! men hvad er da Resten?

Min Mening med disse Linier er da kun at sige til de Delegerede: „Gør disse Ord til Skamme og vis, at det ikke passer paa vor Tids Kongressister. Sæt Dem ind i de mange vigtige Spørgsmaal og Opgaver, der ligger for og tag Stilling til disse, og opnaa ved Selvtænkning en saadan Forstaaelse af den foreliggende Situation, at en forkert Bedømmelse ikke senere skal lægge et tungt Ansvar paa Dem. Der vil paa den kommende Kongres komme til at foreligge meget, som vil blive af stor Betydning for Organisationens fremtidige Kurs, og særlig de Provinsdelegerede maa være vaagne og være saaledes inde i alle de foreliggende Spørgsmaal, at de ere i Stand til at tage den Stilling til disse der er en Borgen for, at Provinsafdelingernes Bestræbelser for at vinde frem ad Organisationsvejen ikke skulle ødelægges for mange Aar. Husk stadig paa, at De er sat til at varetage Deres organiserede Kollegers Interesser paa en saadan Maade, at disse kunne være tjent dermed, og husk, at det er den første, største og eneste Forpligtelse, De har.

Holder enhver af os sig disse smaa Regler efterrettelig, kunne vi trygt efter det tagne Bestik styre Skuden ud paa de rullende Bølger; thi selv om vi ogsaa ofte maa tage en Tørn, ere vi dog sikre paa, at Stævnen er vendt mod det Maal, hvorefter Kursen er sat. *C. J.*

7-Lukningen.

Afstemningen i Kolding.

Resultatet af Prøveafstemningen i Kolding, angaaende de selvstændige Forretningsdrivendes Stilling til Syvlukningens Ordning ad Lovens Vej, foreligger i følgende Korrespondance, der samtidig er offentliggjort i de lokale Blade:

Af de udsendte Spørgeskemaer indkom 77 Besvarelser, hvoraf de 57 svarede Ja og de 20 Nej; en Del — særlig Kolonialhandlere — stillede sig afventende til Spørgsmaalet.

Efter dette at dømme, synes der jo at være ret stærk Stemning for at faa den nuværende 8-Lukkelov forandret til en 7-Lukning.

Da Forslaget om tidligere Lukning forhen har været imødegaaet af den Paastand, at Arbejderne, der jo først kommer fra Arbejde Kl. 6, af den Grund ikke kunde naa at foretage deres Indkøb, har man tillige forespurgt Byens Arbejderorganisationer for at høre, hvorvidt den fornævnte Paastand har Gyldighed. Efter de allerede indkomne Svar at dømme, er der fra Arbejdernes Side Enstemmighed om, at der intet vil være til Hinder for, at en tidligere Lukning kan gennemføres. Ligeledes har vi æsket en Udtalelse fra Dansk Kvindesamfund og Formanden for Kolding Herreds Landboforening, Herr Propr. Aksel Højer, Wissingsminde. Begge disse udtalte ogsaa Tilslutning for Tanken.

Naar Sagen derfor i en overskuelig Fremtid kommer til Behandling paa Rigsdagen, haaber vi, trods det, at Handelsstanden i en beklagelig Grad savner Repræsentation paa dette Sted, at den uanset politiske Standpunkter vil blive behandlet og gennemført.

Resultatet i Svendborg.

Af en Korrespondance fra Svendborg:

Afdelingen har i Lighed med andre Aar agiteret for en Sommer-7-Lukning, men at Resultaterne ikke bliver bedre i Aar, end de foregaaende, skyldes, som sædvanlig, enkelte modvillige Principaler. At 7-Lukningen dog har Sangbund blandt dem, sés bedst deraf, at over de 75 pCt. af de indkomne Spørgeskemaer har svaret „Ja" til lovbunden 7-Lukning.

Fra Middelfart

skrives bl. a.: Afdelingen har rettet Henvendelse til Købmændenes to Organisationer her i Byen, Handelsforeningen og Kolonialhandlerforeningen, om 7-Lukning i Sommermaanederne. I førstnævnte Forening var der kun meget ringe Stemning for 7-Lukning, hvorimod Kolonialhandlerforeningen stillede sig ret velvillig, og da der blandt Publikum er betydelig Sympati for Sagen, haaber vi, at det skal lykkes — maaske til næste Aar — at gennemføre 7-Lukningen.

Medhjælperstævnet i Hobro.

DET er alligevel godt, der er noget, der hedder Sommerstævne, selv om Ordets første Halvdel kan betyde 12 Gr. R. i Solen, kan det sidste betyde uendelig meget for de gode, organiserede Kolleger, der uden Hensyn til om Guderne lader det regne eller sne, stævner did, hvor der kaldes af andre gode Standsfæller. — Stævnet den 16. Juni havde fundet udmærket Tilslutning fra de deltagende Byer. Dog var Aalborgenserne, til Trods for at det modsatte kunde være Tilfældet, i afgjort Mindretal.

Hobro-Afdelingens sympatetiske Formands djærve: „Velkommen til Hobro", angav straks Tonen. Vi følte, det vilde blive en god Dag, — og det blev det.

I Procession til Medhjælpermarchens Toner, spadseredes fra Banegaarden gennem Byen til Hobro Havn, hvor man gik om Bord i Dampbaaden for at sejle nedad den for sin ualmindelige Skønhed bekendte Fjord. Det er en henrivende Sejltur, og et rigt vekslende landskabeligt Billede, der her opruller sig for Beskueren.

Under Musik og Sang blev Mariager naaet. Den lille mærkelige By — Danmarks mindste Købstad — minder om et Tornerose-Slot, hvor Tiden staar fuldstændig stille. Alle de Tusinder af Turister, der Aar efter Aar gæster Mariager, formaar ikke at vække den op af sin Dvale, men netop fordi Tiden er gaaet saa sporløst hen over Byen, er det maaske, den øver et saa mægtigt Indtryk paa Tilskueren. Man synes næsten, det er Helligbrøde at befolke Mariager med en Skare unge, glade Nutidsmennesker.

Skovpavillonen, der ligger højt til Vejrs, blev naaet, og Kaffen indtaget. Programmets Tider maatte nøje overholdes. Kun nødigt

løsrev man sig fra den herlige Udsigt over Byen, Fjorden og Skoven. Det var med et Suk, vi atter gik i Baaden og saa den lille By langsomt glide bort fra Synskredsen.

Ved Hobro Østerskov — ogsaa kaldet Ørnedalen — gik man i Land og naaede herfra en idyllisk Plet, hvor Talerstolen var rejst, og hvorfra, efter at Herr Anton Nielsen havde budt Velkommen, Herr Jens Johansen holdt en udmærket, tankevækkende

Stævnetale.

For de mange, der er udelukkede fra at kunne gøre sig bekendt med vort, af Naturen saa gavmildt udstyrede, lille Land — endsige tillade sig mere — der aldrig faar Lov til at nyde den Skønhed, et smilende dansk Sommerlandskab rummer, kan man meget vel forstaa, det er vanskeligt at sætte sig Idealer. Trælbundne, som de er i Livets Trædemølle for det daglige Brød, vil det materialistiske Moment for dem stadig være det betydeligste, de vil vanskeligt faa Øjnene op for, at den materielle Fremgang almindeligvis vil følge en kulturel Rejsning.

Vore Standsfæller danner ingen Undtagelse i saa Henseende, derfor kan det i mange Tilfælde være vanskeligt for Organisationen at holde dem sammen om de store idéelle Maal, som er, og bør være, alle sociale Bestræbelsers Endemaal. Haand i Haand med det faglige Arbejde bør Afdelingerne derfor ved oplysende Møder, Foredrag, Oplæsning o. l. søge at sprede Oplysning og social Kultur blandt Medlemmerne, saa vil de ogsaa efterhaanden finde mere Tilfredshed i at arbejde for den store Idé, som Organisationen er et Udtryk for.

Taleren omtalte derefter forskellige af de sociale Spørgsmaal, Organisationen havde beskæftiget sig med i Aarenes Løb, og udtalte, at naar man tog Hensyn til under hvilke Vilkaar, der var arbejdet, var der ingen Grund til at se skeptisk paa Organisationen. Fremtiden hører netop os til, al den Stund, vi er i nøje Pagt med Udviklingen, og selv om vor Stand er noget tilbage, maa det vel netop betyde, at der er saa meget mere at vinde. Arbejdsforholdene i vort Fag vil mere og mere komme til at bære Præget af vore Ideer, ligesom vi vil sætte vort Stempel paa de socialpolitiske Spørgsmaal, der vedrører vore Interesser.

Efter paa Baggrund af aktuelle Eksempler at have paavist i hvor høj Grad det blev mere og mere nødvendigt for vort Fag at optræde samlet, fuldt og helt at stole paa sig selv, sluttede Taleren med et Leve for en enig Medhjælperstand.

Fællesspisningen.

Her herskede den fornøjelige og festlige Stemning, som Ungdom, Bordets Glæder, gode Sange og dito Taler kan fremkalde.

Herr Anton Nielsen lagde for med at tale om den gode Kammeratskabsfølelse, der maatte og burde være tilstede indenfor vor Organisation, hvordan det var nødvendigt, at vi stod fast sammen, dersom vi vilde naa vore Maal, og han sluttede med et Ønske om, at Kammeratskabsfølelse og Solidaritet, uden hvilke al Organisation var forgæves, maatte bære vor Sag fremad.

Derefter talte Formanden for Randers, Herr F. V. Jensen for Centralorganisationen, hvor alle Traadene holdtes sammen, og hvorfra de forskellige Beslutninger dirigeredes ud til Afdelingerne. Sluttede med et Leve for et inderligt og godt Samarbejde mellem Centralen og Afdelingerne.

Johanne Berg bragte derefter Herr Jens Johansen en Tak for hans store Arbejde for Organisationen, omtalte hvilket Offer, Herr J. havde bragt os, og hvor brydsom og svær den første Tid havde været; men hvordan vi altid gennem hver lille Ting havde mærket Herr J.s store Kærlighed til sit Arbejde. Opfordrede Kollegerne til at staa fast om Herr J. J. — Og den bedste Løn, vi kunde give ham, var, at Kolleger fjernt og nær altid vilde arbejde i Takt med ham og altid virke for Tilgang til vor Organisation. Herr Johansen fik sine 3 Gange 3 kraftige Hurraraab.

Vor Ven, Otto Frandsen fra Løgstør talte gode Ord om Medlemmernes Pligter overfor deres Bestyrelse.

Derefter talte Herr Jens Johansen, ligeledes d'Herr Th. Hansen og Bender fra Aalborg og Larsen fra Hobro og allersidst Herr Anton Nielsen, der vilde fralægge sig Æren for det udmærkede Stævnearrangement — en Udtalelse, der modtoges med berettiget Protest.

Lidt efter svang det første Par sig til Musikkens Toner i Dansesalen.

Løgstørkollegerne maatte først afsted, senere kom Turen til de øvrige. Rundt om blandede sig med Afskedshilsnerne Udraabene: „Det har været et godt Stævne!", „En udmærket Dag!" osv. Ja, i Sandhed, det var et Stævne, der forløb under de lødigste Former — organiserede Medhjælpere værdigt.

Johanne Berg.

Til de direkte Medlemmer.

DA det udsendte Statistik-Skema endnu ikke er indsendt fra alle de under den direkte Afdeling staaende Medlemmer, skal jeg, under Henvisning til Sagens Vigtighed, tillade mig herved at rette en fornyet indtrængende Anmodning til disse om snarest at udfylde og tilstille Hovedkontoret Spørgeskemaerne i udfyldt Stand. *Jens Johansen.*

Centralorganisationen afholder sin

5te ordinære Kongres

i „Grundtvigs Hus", Studiestræde 38, Kjøbenhavn den 18. og 19. August d. A.

De direkte Medlemmer repræsenteres ved denne som Afdeling, overensstemmende Lovens § 17, og skal saaledes vælge 4 Delegerede.

Forslag til dette Valg bedes fremsat i „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende". Stemmesedler vil senere blive udsendt fra Hovedkontoret. *Jens Johansen.*

Conto pro diversi.

Loven mod urigtig Varebetegnelse

er som en Fugl Fønix opstaaet af det „berømte" Forslag til „Lov til Modarbejdelse af falsk Reklame og uhæderlig Konkurrence", hvis Aske dækker det uforgængelige af den berygtede „Medhjælperparagraf", uden at derfor de bærende, velmente Tanker, der var nedlagt i denne medhjælperfjendtlige Paragraf, bør rinde vore Standsfæller af Hu. Dertil var Meningen altfor god!

Loven, der stadfæstedes den 8. Juni følger Landtingsudvalget fuldstændige Omarbejdelse af det oprindelige Forslag, og maa nærmest betragtes som et parlamentarisk Nederlag for Handelsministeren.

Vi har allerede i Nr. 7 værdsat det paagældende Afsnit af Udvalgets Revisionsforslag, der altsaa nu er Lov, og skal kun understrege, at naar Loven paa det omstridte Punkt har faaet en for Medhjælperne acceptabel Affattelse, skyldes det ene og alene den af vor Centralorganisation foretagne Intervention.

Sommerferie og Week-end.

Herom har „Handels- og Kontormedhjælperforeningen" i Kjøbenhavn tilsendt samtlige Grossistorganisationer en Skrivelse, hvori Ønskeligheden af en 14 Dages Sommerferie og Lørdagslukning for Personalet fremhæves og begrundes. Ligeledes er der til Detaillist-Organisationerne rettet en Henvendelse om at indrømme Butikspersonalet Ferie.

Attentat mod Butikslukningsloven.

Det i Randers nylig afholdte jyske Handelsmøde har ogsaa drøftet Butikkernes Lukketid paa Skiftedage.

Der raadede stærk Stemning for, at Kommunalbestyrelserne fik Adgang til at give Dispensation fra Loven, saaledes at Lukketiden fastsættes til Kl. 11 paa nævnte Dage. — Sagen overlodes til Ledelsens videre Foranledning.

Jydsk Medhjælperstævne.

Paa given Foranledning undlader vi ikke at meddele, at et begrænset Antal Kolleger endnu kan deltage i Stævnet, som afholdes den 7. Juli, naar Meddelelse herom sammen med 3 Kr. aldeles omgaaende indsendes til Undertegnede. Adresse: Christiansgade 11, Skive. *H. Christensen.*

Udenfor Lands Lov og Ret.

Naar jeg gennemlæser vort Blad, finder jeg, at mange Røster hæver sig imod den lange Arbejdstid, den lille Gage, det uretfærdige og forældede Kost- og Logisystem o. s. v., men ingen af disse Røster har lydt herude fra de mange Landforretninger, og dog har vi mange Købmandsforretninger herude i Landsbyerne, hvis Medhjælpere har mest Grund til at tage til Genmæle mod Principalernes Overgreb; thi ingen har længere Arbejdstid eller faar — hyppigt — ringere Kost end os. Mange maa arbejde for en ussel Gage til Kl. 9—9½ hver Aften, samt endog Søndag Formiddag.

Ottelukningsloven er ganske vist indført, men den kommer slet ikke i Betragtning, thi her er ingen der kontrollerer om Loven overholdes. Landboerne skal have Markarbejdet udført, inden de kan faa Tid til at gaa til Købmanden. Som Regel har Købmanden ogsaa Øludsalg, saa er det rart at komme hen i Butikken om Aftenen og faa en Øl og drøfte Dagens Begivenheder med en Nabo eller Bekendt. Hvad gør det saa til Sagen om Klokken bliver halvti! *Emilius.*

Merkantilt Slaveri.

Et sjællandsk Provinsblad beretter følgende, der nylig er hændet i Ringsted:

„En Manufakturkommis har i mange Aar arbejdet i samme Forretning, udfyldt sin Plads godt og derved efterhaanden faaet Lønnen sat op, saa han nu tjente tilstrækkeligt til at gifte sig paa. Han lejede saa Lejlighed og begyndte at træffe andre Forberedelser til at stifte sit eget Hjem. Men han glemte at spørge Principalen om Forlov. En Dag fik han saa fra en Kollega tilfældig at vide, at denne skulde have hans Plads om nogle Maaneder. Han gik til Principalen og spurgte om, hvordan det forholdt sig. Jo, det var rigtig nok, lød Svaret, Forretningen vilde ikke have gifte Folk, og Principalen havde derfor sikret sig en ny Mand. Derved var intet at gøre. Manden maatte som Tak for mange Aars tro Tjeneste finde sig i at blive afskediget paa den „smukke" Maade, fordi han vilde begaa den „Forbrydelse" at gifte sig."

Bladet knytter hertil et Par træffende Bemærkninger:

„Vi synes, Historien er saa betegnende for mange Handelsmedhjælperes Stilling. Ikke en Gang deres egen Person og deres Fritid raader de over. Principalen vil bestemme, hvordan de skal indrette deres private Liv. Det bliver næppe heller anderledes, før Handelsmedhjælperne ligesom andre Lønarbejdere lærer ved Organisation og Sammenhold at skaffe sig deres Menneskerettigheder repræsenterede."

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 11te Juli i Foreningens Lokaler i Amaliegade med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Behandling af de til Kongressen indkomne Forslag, 3. Forlag fra Bestyrelsen om af Understøttelsesfondens Midler at overføre Kr. 500,00 til Foreningens Kassebeholdning.

Vi retter en kraftig Appel til alle Foreningens Medlemmer om at give Møde, da det er meget vigtige Ting, som skulle behandles!

Foreningen afholdt med udmærket Tilslutning og fornøjeligt Samvær sin første Sommerudflugt til Tranbjerg Søndag den 9. Juni, og agter, som tidligere meddelt, at vedblive med disse Sommerudflugter hveranden Søndag i Sommerens Løb. Ogsaa med Hensyn til disse, anmoder vi Medlemmerne om stadig at møde flittigt, da disse Ture i Almindelighed anlægges paa en saadan Maade, at det, set fra et særdeles økonomisk Standpunkt, er utilladeligt at blive borte. For Bestyrelsen: *C. J.*

Frederikshavn. Sommerstævnet den 7. Juli: Medlemmerne anmodes om at indsende Kuponerne til Stævnet inden 3. Juli. Agitér for Tilslutning! *V. Skjoldborg Bahnert*
p. t. Sekretær.

Hillerød. Afdelingens Udflugt til Frederiksværk forløb paa bedste Maade, præget af udmærket Stemning. Det var glædeligt at se det gode og kammeratlige Forhold, der allerede har udviklet sig mellem de to Afdelingers Medlemmer.

Det var derimod beklageligt, at Kollegerne fra Frederikssund omtrent helt havde svigtet.

— — —

Generalforsamling finder Sted Onsdag d. 3die Juli (i Slotspavillonen), hvor bl. a. Forslag til den forestaaende Kongres vil blive behandlede.

Da Afdelingsformanden i en nær Fremtid forlader Byen, vil der endvidere være at vælge en ny Formand, hvorfor Medlemmerne indtrængende anmodes om at møde talrigt. *Chr. J. H.*

Lemvig. Afdelingen her afholdt Onsdag den 19. Juni sin halvaarlige Generalforsamling paa Warmdahls Hotel. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som godkendtes enstemmig.

Derefter skred man til Valget af en ny Bestyrelse, hvilken kom til at bestaa af følgende: Klitgaard Lund, Formand (Genvalg); E. Jespersen, Næstformand), A. Chr. Petersen, Kasserer (Genvalg); Chr. Stavnstrup, Sekretær; samt Chr. Hviid. Suppleanter: Magne Mortensen og J. Nielsen. Til Revisorer valgtes med Akklamation: R. Poulsen og A. Bach.

Formanden takkede den gamle Bestyrelse for Samarbejdet og udtalte Haabet om lige saa godt Samarbejde med den ny. Derefter drøftede man forskellige Forslag til Kongressen. Bestyrelsen paatog sig at udarbejde disse, hvorefter Generalforsamlingen hævedes med et kraftigt Leve for C. O., og sluttede man derefter Aftenen med et Par Timers behageligt Samvær. *C. St.*

Middelfart. Afdelingen her har siden sin Oprettelse i Foraaret kunnet glæde sig ved god Fremgang, saa den nu tæller største Delen af Byens yngre Medhjælpere som Medlemmer. Den 28. April afholdtes et offentligt Møde, hvor Forstander J. Fog-Petersen holdt et fortræffeligt Foredrag om Tietgen. Det interessante Foredrag paahørtes af en Del udenforstaaende; det lønnedes med stærkt Bifald og har sikkert været en god Agitation for vor Sag.

Søndag den 7. Juli har Afdelingen i Forening med Kollegerne fra Fredericia og Kolding Udflugt til Fanø, og vi paatænker ligeledes Deltagelse i et eventuelt fynsk Medhjælperstævne i Odense i Sommer. *Martin Petersen.*

Silkeborg. Onsdag den 19. Juni afholdtes ekstraordinær Generalforsamling, for at vælge en ny Bestyrelse, da Formanden M. Nielsen paa Grund af Sygdom har maattet nedlægge sit Mandat og Sekretæren V. Haarbo bortrejser.

Den nye Bestyrelse blev dannet med Juul Petersen som Formand, H. Brix, Næstformand, P. Chr. Madsen, Sekretær, Ramsing Jensen, Kasserer og P. Hansen. *Sekretæren.*

Skanderborg. Afdelingen afholdt den 11. Juni halvaarlig Generalforsamling paa Central-Hotellet.

Til Dirigent valgtes Herr Aage Christiansen. Formanden, Herr Chr. Glud afgav Beretning for det forløbne Halvaar og oplyste, at Foreningen er i Fremgang, og at der i Vinterens Løb har været afholdt Foredrag af Herr Redaktør Madsen, Skanderborg, og et udmærket Karneval, senere et Afslutningsbal, og i det hele gjort meget til, for at fange Medhjælpernes Interesser, ikke mindst med Hensyn til den faglige Agitation. Kassereren, Herr Aage Byrum, forelagde det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes. Herr Chr. Glud genvalgtes til Formand. I Stedet for Herr Aage Christiansen, valgtes Herr C. William Nielsen.

Til Bestyrelse: Aage Byrum, Sigvard Hansen, Michael Svendsen og C. William Nielsen, Suppleant: Laurits Petersen, og Revisor Heinrich Nielsen.

En livlig Diskussion udspandt sig, og flere Emner var til Drøftelse. Angaaende 7-Lukningen vedtoges det at iværksætte en kraftig Agitation for dens Gennemførelse samt for Tilslutning blandt Medhjælperne til vor Afdeling. Et Par Sange bleve afsungne og til Slut udbragt et Leve for Centralorganisationen.

Sigvard Hansen.
p. t. Sekretær.

Svendborg. Onsdagen den 3. Juli afholdes ekstraordinær Generalforsamling paa „Hotel Wandal". Dagsordenen vil blive tilstillet Medlemmerne.

Søndagen den 7. Juli arrangeres der en Udflugt til Skovballe pr. Motorbaad. Program vil senere blive tilstillet Medlemmerne. *Hansen-Møller.*

Afleveret til Posten den 29. Juni.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1912. 12te Aargang.

KONGRES-PERIODEN.

DA vi forleden forsøgte et Fremsyn mod den tilstundende Kongres, tegnede den sig for os som den Fællesviljens Løftestang, der bragte vor Centralorganisations Administration i Niveau med Fuldkommenheden, mens vore Institutioner underbyggedes for al Fremtid. —

Kjøbenhavner-Kongressen vil ikke være i Tvivl om at Forretningsførerpostens Oprettelse — under forventet Sanktion — var en baade øjeblikkelig nødvendig og fremsynet Foranstaltning. Svaret paa den praktiske Side af det stedse aabne Spørgsmaal: Hvorledes organiseres Handels- og Kontormedhjælperne? Thi Orden i de smaa Ting er ligesaa vigtig som storladen Energiudfoldelse i de store Sager. — Bifaldsstormen ved det store Organisationsmøde kan vel gennem et Minut bruse som en Fos, for derefter at stilne af og fortabe sig i Tilhørernes Erindring, men de nøjagtigt førte Organisationsbøger og Regnskaber, de velordnede Medlemskartoteker, den præcise Besørgelse af Korrespondancen, de mange Traade, der fra alle Landets Kanter mødes i samme Knudepunkt, — det er organisatoriske Realiteter, selv om de for Flertallet er usynlige og upaaagtede i Daglivets Graa.

I det sidste Aar er Centralorganisationen undergaaet væsentlige, omend maaske lidet iøjnefaldende administrative Forbedringer, nye Virkefelter inddroges og den øgede Arbejdsfylde satte Spor i en usædvanlig Medlemstilgang, der er uden Sidestykke i de forgangne Kongresperioder.

Med Fremgangen øgedes de administrative Krav. Allerede nu viste det sig nødvendigt at sikre sig større Kontorlokaliteter og fast Kontorassistance. Thi Øjeblikket og den nærmeste Fremtid vil stille os flerartede, nye Opgaver vi hidtil ikke evnede at løse. Heraf følger imidlertid visse Merudgifter paa enkelte Conti, der saa langt fra at overstige en forstandig Økonomi, tvertimod bør hilses med Tilfredshed, fordi det stigende Budget netop under de givne Forhold tør tages som en Borgen for, at det nu bærer sikkert og støt fremad for vor Organisation.

Disse for vor fortsatte og naturlige Fremgang nødvendige Foranstaltninger maa vi derfor søge afballancerede paa anden Maade. — Billigt og ligetil ligger Midlet i vor egen Haand: Kongres-Periodens Forlængelse. En liden Lovændring kan aflaste vor Kongres-Conto, der nu sluger Tusinder af Kroner, uden at vor Organisation i nogen Henseende af den Aarsag vil lide Mèn.

Kongressen er ophørt at være et Agitationsmøde i større Stil, saalidt som den fremtidig nødsages til som forhen at beskæftige sig med Enkeltheder, efterdi Aarene øgede vore Erfaringer og derved overflødiggjorde idelige Forandringer i vor indre Organisation.

Derfor vil den 3-aarige Kongresperiode i alle Henseender tilfredsstille de organisatoriske Krav, der kan stilles til vort vigtigste repræsentative Møde. Og denne Nyordning melder sig med Nødvendighedens Styrke, naar det erindres, at Kongressen er et stadig kostbarere Arrangement, alt som Deltagernes Antal øges og forhøjede Rejseudgifter stiller stigende Krav til Centralorganisationens Finanser. Kongresperiodens Forlængelse med et Aar betyder intet mindre end fuldkommen Udligning af de Merudgifter, de administrative Reformer vil udkræve. — Derfor bør den gennemføres!

Aaret, der lægges til den nuværende Periode, bør imidlertid finde sin Ækvivalent derved, at Repræsentantskabets Sammensætning undergaar en Forandring, der gør det brugelig i Praksis. I sin nuværende Form er Repræsentantskabet en uanvendelig Institution, — for omfattende og dertil altfor kostbar.

Men Repræsentantskabet bør netop være et korrekt Udtryk for Centralorganisationens enkelte Bestanddele, hvilket er muligt ved at de Kongres-Delegerede fra de respektive Agitationsdistrikter vælger f. Eks. 6 Repræsentanter for Jylland og Samsø, 1 for Fyn og den sydfynske Øgruppe, 2 for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, samt endelig 1 for Kjøbenhavn, der altsaa i et Antal af 10 udgør Repræsentantskabet, som træder i Funktion paa Hovedbestyrelsens Foranledning overensstemmende med Loven. —

Kongres-Periodens Forlængelse vil betegne et financielt Fremskridt, medens den skitserede Sammensætning af Repræsentantskabet end yderligere understreger det administrative Fortrin, den antydede Nyordning frembyder.

Kongres-Arrangements.

DA der ventelig paa Kongressens første Dag, Søndag d. 18. August, vil komme mange Provinskolleger, dels fra Afdelinger, hvor Hen- og Hjemrejse er mulig paa samme Dag, og dels fra fjernere liggende Byer, hvor en ved den Tid faldende Ferie maaske benyttes til et Kjøbenhavns-Besøg, er der af den kjøbenhavnske Forening nedsat et Udvalg med det Formaal ved forskellige Arrangements at tilrettelægge Dagen, saa disse Kolleger kan faa det størst mulige Udbytte af den.

I Hovedtrækkene faar Dagen følgende Forløb:

Man samles i „Grundtvigs Hus" tidligt om Formiddagen og overværer en kort Stund Kongresforhandlingerne.

Derefter tager man med kjøbenhavnske Kolleger som Ciceroner paa planlagte Udflugter i Byen og Omegnen, under hvilke Spisepavserne ogsaa holdes. Disse Udflugter søges tilrettelagte saa forskelligartede, at man kan vælge imellem dem alt efter sin Smag.

Slutningen af Dagen former sig som et storstilet Samvær med de Delegerede og kjøbenhavnske Kolleger:

Kl. 7: Fællesspisning à 3 Kr. pr. Kuvert.
- 9: Fælles Kaffebord, Indvielse af de kjøbenhavnske Afdelingers nye Banner.
- 10: Begynder Dansen, der er gratis.

Deltagere bedes melde sig til den stedlige Bestyrelse, direkte Medlemmer til Undertegnede, Adresse: Johannevej 1, Kjøbenhavn V., inden 8. August, og samtidig angive, hvorvidt man vil deltage i Fællesspisningen, hvortil Tegningen er bindende.

Paa Kongressens Bureau i „Grundtvigs Hus" vil Udvalget være tilstede paa Mødedagen fra Morgenstunden.

Paa Udvalgets Vegne
N. Kristensen.

Kongressen og Kjøbenhavns Turen.

FOR anden Gang — 10 Aar efter Centralorganisationens første Kongres — samles vi atter i Hovedstaden for at lægge Raad for kommende Tid til Gavn for hele den danske Medhjælperstand. For 10 Aar siden var det noget nyt, at Handels- og Kontorfagets Lønarbejdere samledes fra det ganske Land; siden da har vi afholdt adskillige Kongresser og Stævner, og vi staar nu bedre rustede end nogensinde.

Lad de kommende Kongresdage blive mere end en Kongres, lad det blive det største Medhjælperstævne, der endnu har været afholdt, ikke alene Kongressisterne bør samles i Hovedstaden, men alle Medhjælpere — saavel fra By som Land — der paa nogen Maade kan slippe afsted, bør i de Dage, specielt Kongressens første Dag, stævne mod Kjøbenhavn.

Mange Medhjælpere foretage hvert Aar en Tur til Hovedstaden. Læg derfor dette Kjøbenhavns Besøg saaledes, at det falder sammen med Kongressen.

Det forventes, at flere udenlandske Standsfæller vil gæste Kongressen, og det vil sikkert blive interessante Dage. Derfor bør danske, organiserede Medhjælpere vise, at de værdsætter en eller to Dages kammeratligt Samvær med Kolleger fra alle Landets Egne.

Alle, som kan, bør overvære denne vor 5. ordinære Kongres; thi Mand og Mand imellem at udveksle Tanke og knytte Venskabsbaand, er dog mere værd end selv de mest velskrevne Bladartikler.

Da det samtidig er 15 Aar siden, de første danske Medhjælperorganisationer stiftedes i Kjøbenhavn, og der i den Anledning afsløres et Banner som Samlingsmærke for de kjøbenhavnske Foreninger, vil der være god Anledning til, at Medlemmerne ude i Landet samles med kjøbenhavnske Kolleger for i Fællesskab at vise, at hvad der den Gang var lidet og uanseligt, nu er vokset sig livskraftigt, saaledes at det med Rette kan siges, at Kjøbenhavn staar i Handels- og Kontormedhjælper-Kongressens Tegn.

Aage C. Alsøe.

Agitation.

„Stilstand er for unge Hjerter Døden, Stormmarch fremad, det er deres Liv." (Sophus Schandorph).

JA, Stilstand spreder Død overalt, hvor den hersker. Det gælder ogsaa blandt os. Og blandt os hersker den ofte. Men ryddes bort skal den, for at Livet, det tindrende, friske Liv kan faa Lov til at gro.

Naar der er Stilstand indenfor en Forening, saa ligger Skylden hos de enkelte Medlemmer. Jeg ved af Erfaring, hvorledes der indenfor enhver Forening, politisk eller faglig, naar en død Periode er inde, rystes paa Hovedet, trækkes paa Skuldrene, skumles i Krogene, sludres og vrøvles, og gøres alt muligt andet end det ene, der tiltrænges, nemlig: handles.

Vi trænger slet ikke til al den haabløse Snak om, at denne eller hin er „umulig" at faa ind i Rækkerne, hvad der saa ofte siges, vi trænger heller ikke til alt det Vrøvl om, at vi lever nu engang i en Tid, hvor vi skal bøje os og fare frem med Læmpe, helst være saa forsigtige, at ingen mærker, vi overhovedet arbejder og vil noget.

Det vi trænger til er Ungdom, mere hensynsløs, mere villende Ungdom.

Mit Blod har kogt, naar jeg har hørt en Kollega udtale ovennævnte haabløse Ord, og det har kriblet mig i Fingrene efter at komme til at tale lidt Alvor med slige modløse, opgivende Kolleger.

Der gives næsten ikke den Hindring, der ikke kan overvindes, naar man blot for Alvor vil.

Herregud! Hvad skal en Ungdom, der paa Forhaand opgiver alt, dog kunne udrette?

Hvordan i Alverden kan man overhovedet kalde en Ting „umulig", før man har prøvet med alle Midler at faa sin Vilje ført igennem. Overalt, hvor der skal vindes en Sejr, der skal kæmpes en Kamp: Jo større Sag, des tyngre Tag, men desto større Sejr, som Bjørnson siger. Og den Vej er tungest at træde, som fører til de store Maal. Men er det da ikke Ungdommens Sag og Ungdommens Pligt at kæmpe for det, som er stort,

for det, som er noget værd; og er det ikke Fejghed at opgive Kampen, før man har sat noget ind paa at vinde.

Har de Mennesker virkelig Ret, der siger, at det ligger ikke for vor Tids Ungdom at kæmpe; at den gaar hellere udenom Hindringerne i Stedet for at overvinde dem. Jeg ved det ikke, men kan man tro andet? Det ligger jo i Luften, denne altopgivende Tvivl, som lammer alt og fører Stilstanden, Døden, i sit Spor.

— — —

Der var forleden en ung Kollega, som skrev til mig om et Stykke Arbejde, han havde paataget sig, og for hvis Gennemførelse han var lidt nervøs; men skrev han: „Jeg vil."

Der laa netop i disse to Ord al den Ungdommens Trods og Styrke, al den Tillid til sin Sag og al den Tro paa sin Viljes Magt, som kun saa faa ejer. Og jeg saa i et Øjeblik for mig Billedet af en Ungdom, der stærk og trodsig, som han, med Iver tog fat paa det ventende Agitationsarbejde, tog fat med dette sammenbidt stærke, dette altundertvingende „Jeg vil."

Jeg saa denne Medhjælperskare erobre stadig nyt Land, stadig flere Tilhængere, jeg saa den gaa i Stormmarch mod Maalet, fylkende sig om de Mænd, der vil føre den frem til Sejr.

Og jeg føjede til som Slutning paa en lang Række Tanker: „Jeg vil."

Hvad det var, jeg vilde?

Vække alle I, som endnu ikke ved, hvor meget I kan udrette, lære jer at indse, at I kan opløse Stilstanden, som næres af jeres Uinteresse, bare ved at lægge lidt mere Styrke, lidt mere Tro og Begejstring ind i Agitationen.

Kalde paa jer, alle I, som er unge og har Livet for jer, faa jer til at tænke over jeres Sags Storhed, jeres Kravs Berettigelse, jeres Viljers Magt.

Lære jer at indse, at selv om I ikke endnu er modne nok til helt at forstaa Betydningen af jeres og jeres Kampfællers Arbejde, saa burde den Tid ikke være altfor fjern, hvor dette for Alvor gaar op for jer. Hvad vil det ikke betyde, naar alle Medhjælpere, i hvert Fald de intelligenteste og dygtigste, staar enige og villende i deres Organisation?

Kan I slet ikke gribes af den Tanke, at naar dette sker, saa er I selv med til at bestemme Værdien af jert Arbejde, af jer selv.

Om I forstod Dybden af denne Tanke, da vilde jeres Agitation præges deraf, og I vilde ikke hvile, før enhver Handels- og Kontormedhjælper, mandlig og kvindelig, ung og gammel, havde sluttet sig til den Skare, som kender sin Pligt, og som ustandseligt skrider frem mod Maalet. *Anne M. Carlsen.*

Stævnetale.

Afdelingerne i Kolding, Middelfart og Fredericia havde den 7. Juli arrangeret en Stævneudflugt til Fænø i Lille-Belt. Her holdt Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, en bemærkelsesværdig og tankevækkende Tale, hvoraf nedenstaaende er et Uddrag:

DER KALDES!

TIL dette Stævne, vi afholder her i Dag, har vi haft Konkurrence! Fra ikke mindre end fire forskellige Steder kaldes der i Dag paa den sydjyske Ungdom: Ved Skamling er der partipolitisk Ungdomsmøde, paa Fjorden er der Rosport-Konkurrence, i Sønderborg er der Ringridefest, og endelig er der denne faglige og som vi jo venter os fornøjelige Sammenkomst paa Fænø. Jeg nævner dette for at illustrere, hvordan de mange forskellige „Sager" kalder paa Ungdommen i vore Dage, og jeg undervurderer ingenlunde nogle af disse; det er naturligt, at Ungdommen er politisk interesseret, det er godt at dyrke Sport, en Fest kan ogsaa være god en Gang imellem, og dog glæder det mig mest at se Tilslutningen til dette faglige Stævne, hvor Standens økonomiske Interesser skal drøftes, for disse Standsinteresser kommer vi dog aldrig udenom. Vi maa stadig acceptere de Ord, den gamle Teolog H. L. Martensen udtalte: „Et vist Maal af materielt Velvære er nødvendigt for at kunne leve et aandeligt Liv.

HANDELENS GULDALDER

siger man, er forlængst forbi. Det tror jeg ikke er Tilfældet. Naar Handelsvirksomheder drives fornuftigt og i det hele taget ledes efter sunde Principper, ogsaa med behørigt Hensyn til organisatorisk Sammenslutning, da kan Handelen endnu være Levebrød for dens Udøvere, baade Principaler og Medhjælpere. Men saavel Chef som Medhjælper maa ikke undervurdere Organisationen — at denne er nødvendig, ja, det er Kendsgerningernes ubønhørlige Logik. Man kan nu ikke nøjes med „Gaa-Morgentur-Foreninger", som der i Fjor blev startet nede i Ribe af Handels- og Kontormedhjælpere der. Der er et socialt Spørgsmaal, det kommer vi ikke uden om, selv om en Del af dem, der forlængst burde staa i vore Rækker, endnu gaar med „Skyklapper" for Øjnene.

VOR ORGANISATION ANERKENDES

da ogsaa nu som den eneste faglige Medhjælperorganisation i Landet, den eneste der med Vægt kan frembære vor Stands Ønsker og Krav. Jeg beder Dem erindre, at vi har faaet Sæde i Rejsestipendieudvalget, i Udvalget til Understøttelse af ubemidlede Handelsskoleelever, saaledes at naar man nu vil have en Ansøgning frem disse Steder, er det ikke en Nødvendighed at have en Minister eller en Departementchef til Morbror. Vor Organisation er startet af og ledet af Medhjælpere, og er økonomisk funderet af disse i Modsætning til de gamle Foreninger, der omfatter saavel Chefer som Medhjælpere, og derfor ikke kunde røre ved de faglige Spørgsmaal. Vi staar frie og solidariske og er funderede ved vor Arbejdsløsheds- og Understøttelseskasse.

GAA LIGE UD

og vig ikke tilbage i Kamp mod gamle Fordomme, hvoraf saa mange møder os endnu. — Naar en Fremmed kommer med Jernbanen til Kolding, vil noget af det første, der fanger hans Interesse, være et stort Monument (C. Berg), der staar ligefor Banegaarden. Paa Soklen staar de stolte Ord: Gaa aldrig paa Akkord med Uretten. Disse Ord har ogsaa Ærinde til vor Stand. Det skulde jo nødig gaa os saadan som det gik Ibsens „Peer Gynt", der satte sig saa store Livsmaal -- men stadig gik udenom, naar han skulde kæmpe for dem — saadan at hans Liv var lutter Tomhed, naar han saa tilbage paa det.

Nej, lad os holde fast ved vore Idealer!

Den norske Digter Edv. Storm siger om Sinklar-Støtten, der er rejst oppe i Romsdalen: Vé hver en Nordmand, der ej bliver héd, saa tidt hans Øjne den skue!

Jeg laaner Edv. Storm Ord og siger med en lille Ændring: Vé hver Standsfælle, der ej bliver héd, naar han ser Centralorganisationens Arbejde. *N. C. Nielsen.*

Boghandlermedhjælperne endnu engang.

DA jeg formener, at Sagen B. M. F. contra Centralorganisationen snart er saa tilstrækkeligt klarlagt, at enhver fornuftigt tænkende Kollega maa kunne indse, hvilke Veje der nu skal vælges, skal jeg kun yderligere belyse Sagen — fra mit Synspunkt — med nærværende, antagelig afsluttende Indlæg.

Jeg maa efter Herr Ravns Artikel i vor Tidendes sidste Nr. tilbagekalde min Beskyldning mod B. M. F. om „Æren" af at have opnaaet Forhandlingsret med Principalerne; thi det viser sig jo, at endog Gennemførelsen af en saa liden Reform har B. M. F. ikke kunnet magte. Thi trods sine 30 Aar og trods det, at den har staaet med det ene Ben indenfor Døren og haft alle Chancer paa Haanden, saa er Døren ganske simpelt alligevel blevet slaaet i for Næsen af — Organisationen.

At Herr Ravn saa smukt vil beskærme særlig dette Blads Læsere — altsaa alle mine Kolleger indenfor C. O. — for det, som han kalder: „Efterslet fra den politiske Rummel i svundne Dage", er prisværdigt; men en saadan Beskyttelse kan jeg ogsaa daarligt tænke mig komme fra anden Kant, end hvor det dels skorter paa Forstaaelse af, at den lumpne Minimalløn (75 Kr. i Kjøbenhavn), som B. M. F. har tryglet om allernaadigst at faa tilkendt sine Medlemmer, netop hører svundne Tider til, dels manglende Kendskab til C. O. i Retning af Organisations-Taktik, da nemlig alle vore Medlemmer har, eller netop ved at staa under vor Fane, faar et saa klart Syn paa en Handelsmedhjælpers nuværende slette Levevilkaar, at ingen vil fare i Harnisk, fordi man rører det kildne Punkt hos vore Modstandere; thi at en Gage paa 75 Kr. i Kjøbenhavn ikke, ja ej heller i Provinserne, kan klare til Laksko og andre Flotheder, som mange Medhjælpere — ogsaa ved Boghandelen — tillader sig, det er alle os klart, der staar, ja netop af den Grund staar under C. O.

At vi ejheller under C. O. har den Opfattelse, Herr Ravn synes at antage, med Hensyn til at faa noget forærende af vore Principaler, kan jeg trygt forsikre Herr R. om; men vi har endvidere heller ikke i Sinde, som f. Eks. B. M. F., at trygle om en Minimalløn, nej, vi venter ganske roligt, indtil vi har faaet saa god Disciplin i vore Rækker, at vi evner at kræve.

Hvad Disciplinen indenfor B. M. F. angaar, da maa den være sløj, eftersom B. M. F. endnu ikke er kommen ind under C. O.; til Trods for, at den samlede Bestyrelses (paanær Herr R,) Udtalelser i forrige Nr. af „Medhjælperen" ubetinget gaar i Retning af Indmeldelse.

I vore Afdelinger under C. O. er Bestyrelsens, og i Særdeleshed en nyvalgt Bestyrelses Mening altid et Udtryk for Hovedparten af Medlemmernes Anskuelser; hvis ikke, saa gaar Bestyrelsen ganske simpelt af, da vi ikke har noget som „Naadestol" eller „Barmhjertighedspiedestal".

Kan hænde, og jeg maa formode efter Udtalelserne at dømme, at B. M. F. kommer samlet? Hvis ikke, saa maa da i hvert Fald Bestyrelsen med de Anskuelser, der er fremsat, komme.

Paa Forhaand kan jeg byde de Herrer Velkommen og garantere Dem en god Hjælp fra Tusinder af Standsfæller i Handelsverdenen, i Arbejdet for vor fælles Stræben efter at naa Maalet, — gode og leveværdige Vilkaar for Medhjælperne.

Skulde imidlertid hverken B. M. F. indmelde sig under C. O., eller Bestyrelsen trods en saadan Vandgang ej heller føle sig foranlediget — forpligtet dertil, da maa vi jo selv tage fat; men da tror jeg ogsaa, det vil lykkes os, og i særlig Grad efter at Forholdene er bleven belyst ved denne lille Kampagne, at organisere ogsaa Boghandelens Medhjælpere paa et godt, fagligt Grundlag, og saa begynde at „trawle" i Harmoniforeningen B. M. F.

Michael Nielsen.

Diplomati.

VOR ærede Redaktør, der jo nærer en udpræget Frygt for idelige Gentagelser, burde forskaane ogsaa mig for endnu en Gang at skulle gentage det, vor Afdeling kræver af den kommende Kongres. Redaktørens „retledende Kommentar" tvinger mig imidlertid dertil, da den er lidt for diplomatisk.

Jeg skal dog søge at fatte mig i Korthed. Hillerød Afdeling mødte ved Vejle-Kongressen med et Forslag, hvis tre Hovedpunkter var:

1) En almindelig Kontingentnedsættelse.
2) Indførelse af et Par Kontingentklasser.
3) En Formindskelse af Bidragene til Arbejdsløshedskassens Afd. B. til Fordel for Hovedkassen, for at vi i større Grad kan tage Nutidens Opgaver op

Det første af disse tre Punkter vakte jo stærk Modstand og blev debatteret her i Bladet — de to andre ikke. Da vore Modstandere endvidere ikke paa Kongressen tillod en Diskussion om Hillerød Afdelings Forslag, blev de to nævnte Spørgsmaal heller ikke drøftede paa Kongressen.

Vort Standpunkt er da dette simple:

Vi respekterer Kongressens Afstemning og møder ikke igen med et Forslag der er diskuteret og forkastet, vi foreslaar ikke nogen almindelig Kontingentnedsættelse, men vi hævder et Mindretals Ret til at faa de to nævnte Spørgsmaal undersøgt og debatteret, inden man skrider til Afstemning om dem. Naar vor ærede Ledelse nu oplyser, at den indgaaende har beskæftiget sig med disse to Spørgsmaal, da er dette os ret ligegyldigt. Vi undervurderer ikke vor Ledelses Dygtighed og Indsigt, men ønsker naturligvis nok at snakke et lille Ord med, naar den Sag, vi selv har rejst, bliver drøftet.

Den Fremgangsmaade, der blev anvendt i 1910 mod vort Forslag, skulde heller ikke gerne blive Praksis paa vore kommende Kongresser. Vi skal med stor Fatning finde os i, at vore Forslag bliver forkastede, Flertallet maa man jo bøje sig for, men er det urimeligt at forlange, at Forslagene først skal drøftes og belyses fra forskellige Sider inden de bliver forkastede? Er det en ubillig Fordring at stille til en frisindet Forsamling?

Naar Redaktøren nu fremstiller denne vor Fordring som var det at stille Kjøbenhavner-Kongressens Sagtmodighed paa en stor Prøve, da er dette overmaade diplomatisk gjort.

Jeg indrømmer det, vi ere nogle Kludremikler i Diplomatiens ædle Kunst, vi kan ikke møde med andet end en sølle Appel til de Delegeredes Sans for det som Ret og Billighed kræver, men jeg maa alligevel tilføje:

Hovedbestyrelsen har drøftet de to nævnte Spørgsmaal i et Udvalg, hvor vi, der har rejst Sagen, ikke var repræsenterede.

Hovedbestyrelsen har ikke villet debattere de to Spørgsmaal med os i Bladet.

Hovedbestyrelsen har forhindret Drøftelsen af de to Spørgsmaal ved Kongressen i 1910.

Naar vor ærede Redaktør nu med fin diplomatisk Snille giver det Udseende af, at det vi møder med forlængst er uddebatteret, vil Kongressens Delegerede da følge ham — det vil vi sé, før vi tror det!

Chr. J. Hendil.

Det vil vi ogsaa!

Red.

Kvindelige Medhjælpere i Tyskland.

II.

BYEN Halberstadts Handelskammer udgiver et saakaldet „Maanedsskrift for Handel, Industri og Skibsfart", og i dette fremragende Organ har man beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Ekspeditricernes Udviklingstrin, men medens man maaske i lidt for høj Grad har brugt Branchens mindre lysende, men maaske desværre nok ret talrige, Elementer som Objekter for Artiklen, saa har man været kort og knap i sin Omtale af Forretningernes Andel i Skylden for, at disse daarlige Elementer, som Bladet

paastaar findes i et imponerende Tal, overhovedet kan finde Anvendelse i Forretningsverdenen. Man betragter det nemlig aabenbart som en Selvfølge, set og erkendt af Alverden, at Medhjælperne, Ekspedienter og Ekspeditricer, a la en hvilken som helst Vare er noget, man køber saa billigt som muligt, og gennemgaaende betragter den som billigst, der kan faas til laveste Dagspris.

Man skriver saaledes:

En forhen talmæssig ubetydelig Befolkningsgruppe: Ekspeditricerne, er i det sidste Tiaar tiltaget saaledes, at den med Rette kan lægge Beslag paa forhøjet Opmærksomhed. Medens tidligere en Detailhandel, hvor den overvejende Del af Betjeningen var Kvinder, kunde betegnes som en Undtagelse, saa er Forholdet nu saaledes, at Kvinderne i alle større Forretninger er i Flertal. Ja, man kan maaske paastaa (det er vistnok ogsaa kun en Paastand), at Stordetailhandelen, i Særdeleshed Varehusene, ikke havde kunnet gaa deres Sejrsgang, om ikke de talrige kvindelige Lejetropper havde staaet dem saa billigt til Raadighed.

Ifølge en Statistik, optaget i 1906 af „Kaufmännischen Verband für weibliche Angestellte", omhandlende 576 Ekspeditricer, havde 450 eller med et rundt Tal 80 pCt. besøgt Folkeskolen, 67 Mellemskolen og kun 58 de højere Pigeskoler.

For saa hurtigt som muligt og uden først at have Udgifter til Uddannelse har altsaa 80 pCt. grebet til Ekspeditricebranchen. Aarsagen til, at dette Fag vælges, er vel, at denne Beskæftigelse forekommer særlig lokkende paa Grund af sit lette behagelige Arbejde, de frie Aftentimer og sin Mulighed for snarlig Fortjeneste, imod at der gives Afkald paa en grundig Lære ($^1/_4$ Aars Læretid havde 2 pCt, indtil $^1/_2$ Aar 30 pCt og indtil 1 Aar 53 pCt.).

Forretningsindehaverne har dog paa flere Aar klaget over, at Kvinderne, selv hvad Udfyldningen af en simpel Kasseseddel angaar, ofte viser svigtende Evner. Ligeledes har tvunget Ophold paa Skoler, der skulde videreuddanne Ekspeditricer, aabenbaret beklagelige Huller i de unge Kvinders Viden og Kunnen.

Mange læser endog kun yderst mangelfuldt, hvad der i Forbindelse med adskilligt andet har bragt Principalerne over paa den Side, at de har udtalt sig for en skolemæssig — ja, man skriver virkelig: Dressur, endskønt Skolepligten paalægger dem økonomiske Ofre. Man haaber endvidere ved Skolepligten at opnaa, at de mindre egnede Damer holder sig borte fra Branchen. —

Lysteligt er dette Billede jo ikke, og det synes da ogsaa i Tyskland allerede at være et brændende Spørgsmaal, hvorledes disse Forhold kan forbedres, og Maanedsskriftet peger paa, at en væsentlig Hjælp i saa Henseende vilde det antagelig være, om Faget rekrutteredes af saakaldte „højere Døtre", hvad der vel svarer til, hvad vi herhjemme vilde kalde „bedre Folks Børn", og meddeler, at Døtre, værdige til denne Betegnelse, allerede tidligere var meget talrige i Standen, men hovedsagelig efter Varehusenes Overhaandtagen synker i Antal. Dersom de atter i større Tal tiltraadte Branchen, vilde dennes Niveau straks højnes. Læse, skrive og regne evnede de til Fuldkommenhed, og de vilde dernæst i Kraft af deres omhyggelige Opdragelse og Uddannelse føre en anden Moral og Tænkemaade med sig. Den Vekselvirkning, som ved en saadan Tingenes Tilstand vilde opstaa, vilde medføre mange Fordele: Principalen fik en paalidelig, selvstændig og velskikket Hjælp, Publikum kunde erholde en ganske anderledes Vejledning end nu, Tonen i Forretningen vilde blive behersket af disse Kvinder, og de unge Piger af Underklasserne vilde lade sig paavirke af deres Eksempel og derved opdrages.

Men hvad har da indtil nu holdt Damerne med den bedre Uddannelse tilbage fra at blive Ekspeditricer? Ja, menes der, efter at en Mængde Prøveeksempler paa Aarsager er opstillede, behandlede og forkastede, maa Grunden søges paa Herkomstens Gebet. I de øvre Befolkningsklasser gjaldt Købmanden hidtil for at have en Smule mindre godt Ry, for at sige det saa diskret som muligt, — endsige da hans Medhjælpere. Mødrene har givet deres Døtre denne Anskuelse i Arv, — dens Latterlighed til Trods. Vel tør „das gnadiges Fräulein" virke som Gouvernante, Folkeskolelærerinde, Privatlærerinde o. s. v. uden at gøre sig „umulig", vel tør hun koge Mad til en saadan „Simpel", der ikke er „gesellschaftsfähig", — pleje og vaske Andres Børn saavelsom udføre et karrigt Brøderhverv i Rum, hvor maaske indtil 60 af de fattigste og ikke altfor propre Børn findes anbragte, men hun tør ikke bistaa ved Salg af Varer i smukke, varme Lokaler, og hun tør ikke benytte sin Smag, sit Kendskab til Varers Fremstilling, Brugbarhed, Holdbarhed og Værdi til Fordel for hende selv og andre. Det degraderer, og det tør hun ikke.

Men saadanne Opfattelser er ikke rigtige, fordi de er vidt udbredte, saa meget mere som de er lige saa upraktiske som ulogiske. Stillingen for „Privatfunktionærer" er i Tidens Løb væsentlig forandret. De i det sidste Tiaar opstaaede Storforretninger paa Detailhandelens Omraade (Magasiner, Varehuse) har i denne Henseende bragt en absolut Forskydning af Forholdene mellem Chefen og Medhjælperen, i dette Tilfælde Ekspeditricen.

Naturligvis gives der fortsat mange Principaler, der først maa lære at omgaas dannede Damer i deres Egenskab som Medhjælpere, men ligesaavist gives der mange, i hvis Forretninger der gennemgaaende er de nødvendige Forudsætninger og Betingelser til Stede for saadanne unge Damers Medvirkning, — og hvor Forholdet er saaledes, skal man lade de gamle Anskuelser, der er blevne Fordomme, falde. Ingen anden end et virkeligt dannet, kvindeligt Væsen er i Stand til at opfylde en virkelig Ekspeditrices Opgaver. Det at være „aparte" og „chic" gør absolut ikke et Væsen til en god Sælgerinde. Dette bliver hun kun, naar hun har Forstaaelse af Smag og kan vejlede Kunden efter dennes Behov, og dette naar hun atter kun igennem Kundskab. Paastande om de „chice" og „aparte" som særlig vel egnede Ekspeditricer, er og og bliver kun en Paastand, ja er i Virkeligheden kun en Talemaade.

Gid de godt opdragne og dygtige unge Piger, — siger Artiklen sluttelig — mere og mere vilde bryde med de gamle Fordomme og i højere Grad, end Tilfældet for Øjeblikket er, vende sig til Forretningerne som Arbejdsfelt passende for dem. —

Ved Siden af de mange — desværre altfor mange Sandheder — dette Aktstykke indeholder, synes det at stige usagt frem af hver Linie, at Forholdet for Øjeblikket er det, at hovedsagelig de, der nødvendigvis skal have et Erhverv for at eksistere, og helst have det med kortest mulig Frist, søger ind i Ekspeditricernes Lejr.

Johanne Andersen.

Fra Knippelsbro til Dragør.

Die Welt wird alt og wieder jung,
Doch der Mensch hofft immer Verbesserung.
Schiller.

Stolt hævende sig over alle Skuffelser og med Viljens sejrsikre Smil i Øjet samledes d. 7. Juli ved Knippelsbro den trofaste Skare af kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere, som valgte at kæmpe Side om Side for Haabet om noget bedre for den ganske Stand og dens Udøvere, end leve som de fleste af Byens unge Butiks- og Kontormennesker efter den Moral, Henrik Ibsen kalder: „Troldets": At være sig selv nok. — Og selve Himlen syntes yderligere at ville sende de modige en Opmuntring. Vejret var, efter lange Tiders Omskiftelighed, vidunderligt dejligt. Solen sendte foryngende Straaler ned over Hermesbørnene, da de i en Motorbaad tillidsfuldt gled gennem det bølgende Element, hvis Natur er som Menneskesindet omsat i umaadelig Storhed og Vælde.

I vort stille Sind priste vi nogle kære Efternølere, som først kom med næste Baad og derfor tvang os til et ikke programmæssigt Ophold paa Strandbredden, — men sige det højt gjorde vi ikke. Ogsaa det blev forbi, og Turen gik nu op til „Kongelunden" og paa Marchen gennem den friske Skov afslørede Kjøbenhavnerne sig som Sportsmænd af Rang.

Hos Clemmensen stoppede vi op — foreløbigt. Kaffe serveredes.

Kl. $3^1/_2$ forlagdes Festen af Opmærksomhed mod Fynboerne til en Æblehave, omgærdet af Tjørn og Krat, og et frodigt Grønsvær indbød ikke forgæves Storbyens Indvaanere til at tage Plads.

I en Halvkreds lejrede man sig velbehageligt, glædende sig til i dybeste Fred og Ro at stifte Bekendtskab med Dagens Taler,

Herr Michael Nielsen, Odense,

der takkede for Indbydelsen til at komme til Kjøbenhavn, en Indbydelse han havde modtaget baade med Glæde og Betænkelighed.

Naar jeg — udtalte Herr N. — ikke begynder med at sige Kammerater eller Kolleger, saa er det fordi jeg synes, at vi i vor Stand saa godt som er blottede for disse Følelser. Det, vi kender, er Konkurrencen.

I gamle Dage herskede der Kammeratskabsfølelse i vor Stand. Principal og Medhjælpere var gode Kammerater.

Hvad var Aarsagen hertil? Ja i fordums Tid levede Medhjælperen jo flot, saa flot, at Tilnavne som „Baronen", „Kammerherren" osv. var hans Privilegium. Naar han kunde det, skyldtes det Solidaritetsfølelsen mellem ham og Principalen og maaske navnlig, at man ikke da havde opfundet Kasseapparater. Vel vidste Principalen nok, hvor Medhjælperens Flothed stammede fra, men da han i hine Tider som Regel havde Sand- og Sukkersækken og Vand- og Brændevinstønden i intim Nærhed af hinanden, saa skulde han nok tie.

Disse Forhold er nu forsvundne. Principalerne har ændret Signaler, og det maa vi ogsaa, om vi skal have vore Forhold forbedrede.

Forlanger vi mere Løn, hører vi ofte, at Forretningen ikke kan

bære det. Siger vi dertil: Saa læg paa Varerne, svares der: „Det kan vi ikke for „Billigmagerne".

Paa dem strander alt. Principalerne siger, at de er Skyld i alle daarlige Forhold. Den samme Erfaring gør Medhjælperne indenfor deres Kreds angaaende den billige Arbejdskraft. Derfor bort med disse Billigmagere. De er ikke vore Kammerater og Kolleger. De er vore Konkurrenter. Ja, alle Kolleger, der ikke er med os, maa vi betragte som vore Konkurrenter, men mange af vore Medlemmer omgaas saadanne Folk som Venner uden at have gjort sig dette klart. Det bør de ikke, om de vil frem. Vi maa tage vor Organisation med os ud i vore Pladser. (Hør.)

Taleren berørte derefter Spørgsmaalet: „Provinsen ctr. Kjøbenhavn" og røbede som sin Overbevisning, at den rejste Kritik maatte betragtes som en Storm i et Glas Vand. I Odense Afdeling havde der en af de sidste Aftener været Generalforsamling, og der havde Medlem efter Medlem udtalt sig imod Kritiken af Tilskudet til Kjøbenhavn. —

Taleren hilstes med fortjent Bifald og efter Afsyngelsen af nogle af vore Sange kørte vi i et Vogntog de 5 Kilometer til Dragør, hvor Deltagerne hengav sig til mere materielle Nydelser, indtil Togene førte os tilbage til Hovedstaden, — og den begyndende Uges Arbejde. *J. A.*

Den direkte Afdeling og Kongressen.

Som Delegerede for de direkte Medlemmer tillader jeg mig at foreslaa følgende, i vort Arbejde meget interesserede, Kolleger, som uden Tvivl vil være fuldgode Repræsentanter paa Kongressen, ligesom der er taget Hensyn til de forskellige Brancher.

Jeg opfordrer derfor til at samle Stemmerne om:

Bogholder Helmuth Petersen, Hadsten.
Kolonialmedhjælper Rasmus Larsen, Holbæk.
„ G. Krohn-Jensen, Viborg.
Manufakturmedhjælper Aage Salomon, Nyborg. *Z.*

Vi direkte Medlemmer skal ogsaa repræsenteres paa den kommende Kongres og helst repræsenteres godt. Det gælder derfor for os nu at finde de rette Delegerede, hvad der imidlertid kan falde lidt vanskeligt, eftersom vi som oftest ikke kender hverandre.

Derfor vil jeg henstille til mine Kolleger at samle Deres Stemmer om Graves Jensen, Viborg, i hvem vi faar en energisk og maalbevidst Delegeret, som ikke vil kaste sin Stemme i Blinde. Desuden er der en Del Rimelighed i at Viborg, med de mange direkte Medlemmer, faar en Repræsentant. *H. C.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Forretningsudvalg afholder Lørdag den 27. ds. Møde i Fredericia, medens det ordinære Hovedbestyrelsesmøde finder Sted Dagen derefter, den 28. — Forslagene til Kongressen og derhen hørende Anliggender vil bl. a. finde Behandling ved dette Møde.

Af Hensyn til Offentliggørelsen af Kongressens Dagsorden udkommer næste Nummer af „D. H. K. M. T." først den 2. August.

Aalborg. Onsdagen, den 17. Juli afholdes ekstraordinær Generalforsamling Kl. 9 paa „Hafnia".

Dagsorden: 1. Forslag til Kongressen. 2. Valg af Delegerede. 3. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Fredericia. Medlemsmødet d. 22. Maj var kun besøgt af faa Medlemmer. Frk. Anne M. Carlsen talte om „Liv og Ansvar". Stemningen var meget trykket og Foredraget prægedes deraf. Da Emnet ikke egner sig til Diskussion, var en saadan selvfølgelig udelukket.

Torsdag den 6. Juni afholdtes en ekstraordinær Generalforsamling. Dagsorden: Valg af ny Kasserer. Generalforsamlingen var yderst faatallig besøgt. Til Kasserer valgtes Frk. Meta Christensen.

Under Eventuelt behandledes nogle mindre Sager vedrørende det lokale Foreningsarbejde.

Onsdag den 12. Juni afholdtes ordinært Medlemsmøde. Forholdsvis stor Tilslutning bl. a. fra flere nye Medlemmer. Herr Postmedhjælper K. I. Jensen talte om „Ungdom og Politik". Foredragsholderen, der talte varmt for det radikale Venstres Tanker, stillede nogle korte, klare, dygtige Sammenligninger mellem de forskellige politiske Partier og deres Arbejde. Efter Foredraget førtes en kort, temmelig livlig og ikke altid lige saglig Diskussion, hvorefter Formanden hævede Mødet med en Tak til Foredragsholderen.

Der er ved at komme noget mere Liv i Agitationsarbejdet end Tilfældet med dette saa forsømte Stykke Arbejde tidligere har været. I Løbet af 14 Dage er der blevet indmeldt 14 nye Medlemmer, foranlediget af en hidsig Agitation mest paa „Spindesiden". Kan dette Arbejde stadig fortsættes med samme Energi fra Kvindesiden og noget mere af samme Slags fra Mandssiden, saa er vel den Dag ikke saa fjern, da Fredericia-Afdelingen fra at føre en Tilværelse paa Skyggesiden kommer frem i Dagen og Lyset. *Anne M. Carlsen.*

Hillerød. Afdelingen afholdt den 3. Juli i Slotspavillonen sin halvaarlige Generalforsamling, der var ret godt besøgt. Af Formanden, Emil Krøgers Beretning fremgik det, at der var agiteret stærkt for 7-Lukningen i Sommermaanederne, en Agitation, der dog ikke havde baaret saa god Frugt som ønskeligt, men at man derimod med udmærket Resultat havde udsendt en Liste for at erfare Købmændenes Stemning for en lovordnet 7-Lukning. Endvidere var afholdt et Par selskabelige Sammenkomster.

Kassereren, Chr. J. Hendil, aflagde Regnskabet, der viste god Fremgang i økonomisk Henseende.

Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand i Stedet for Emil Krøger, der forlader Byen, valgtes August Andersen. Til Bestyrelsen valgtes E. Jensen, Chr. J. Hendil, Frk. S. Andersen, Ørvad, H. Olsen og Bramming.

Suppleanter: Langballe, og Alfr. N. S. Petersen. Revisorer: V. Larsen og Frk. Reifflin.

Tre Forslag til den kommende Kongres vedtoges enstemmig, hvorefter Formanden sluttede Mødet med en Tak til den afgaaede Formand og et Leve for Foreningen.

Kolding. Ved Medlemsmødet den 12. Juni holdt Hr. Realskolebestyrer Langmach et udmærket Foredrag om Sønderjylland og den sønderjydske Sag. Efter Foredragets Slutning fremviste Taleren en Serie interessante Lysbilleder, der yderligere illustrerede Foredraget.

Den 24. Juni afholdtes et offentligt Møde paa „Kronborg" om Bogføringsloven. Formanden bød Velkommen og Forretningsfører J. Blach valgtes til Dirigent. Handelsskoleforstander J. Thau holdt det indledende Foredrag, hvori han gennemgik Loven og dens Betydning for de Virksomheder, den berørte. Taleren mente denne Lov vilde blive modtaget med Tilfredshed i Handelsstanden. I den efterfølgende livlige Diskussion deltog foruden Indlederen og Dirigenten, N. C. Nielsen, Gartner Petersen, Lærer Friis, A. Chr. Møller, Lærer Gammelgaard og Bogholder N. K. Petersen. Efter ca. $1^1/_2$ Times Forhandling kunde Dirigenten afslutte Mødet med Tak til de Mødte. Paa Grund af fint Sommeraftens Vejr var der kun et halvt Hundrede Mennesker. *X.*

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedhjælper-Foreningens samtlige Afdelinger afholder fælles ekstra Generalforsamling Tirsdag den 6. August Aften Kl. 9 pr. i „Arbejderforeningen af 1860" Nørrevoldgade 92, St. o. G. med følgende Dagsorden: 1. Behandling af Kongressens Dagsorden. 2. Valg af en Modtagelseskommité. *Fællesbestyrelsen.*

Central-Afdelingen afholder Tirsdag den 6. August efter Fællesgeneralforsamlingen ekstra Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Valg af Formand. 2. Valg af Delegerede til Kongressen. *Bestyrelsen.*

Kolonial-, Kontor- og Manufaktur-Medhjælper-Afdelingerne afholder Tirsdag den 6. August efter Fællesgeneralforsamlingen ekstra Generalforsamling med følgende Dagsorden: Valg af Delegerede til Kongressen. *Bestyrelserne.*

Billetter til Zoologisk Have à 35 og Tivoli à 40 faas paa Kontoret, Bagerstræde 5, 1. Telefon 8143.

Svendborg Den ekstraordinære Generalforsamling paa Wandals Hotel Onsdag den 3. d. M. havde faaet ganske god Tilslutning, og de indkomne Forslag behandledes med megen Interesse. Til Kasserer i Stedet for den bortrejste Herr Norlander valgtes Frk. K. Jensen, og til Suppleanter valgtes d'Herrer Schou og Knud Elm.

Udflugten til Skovballe Søndag den 14. d. M. udsattes begrundet paa, at Odense Afdeling gerne vilde deltage, men denne Dag passede den ikke; den nye Dag skal hurtig blive meddelt Medlemmerne. — Søndagen den 14. vil der saa i Stedet blive arrangeret en Cykletur til Lundeborg, og beder vi eventuelle Deltagere at tegne sig hos Formanden. *Hansen-Møller.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1912. 12te Aargang.

DENGANG OG NU.

FØRSTE August 1897 skete det, at et Dusin unge kjøbenhavnske Handelsmedhjælpere, der i den gamle Harmoniforening forgæves havde søgt Udtryk for de mange Tanker — maaske ogsaa lidt uklare Meninger — der trængte paa og maatte udløses i Handling, — dannede den første danske Medhjælperforening.

Forsøg var vel tidligere gjort, og Datidens ledende Mand fattedes næppe heller Evner, men foretrak, da det gjalt, i Stedet for at udnytte dem i et oftest utaknemmeligt Førerskab, at sikre sin faglige Karriere, der gennem overordnede Stillinger sluttelig førte til Direktørposten i et af Landets store Industriforetagender.

Men den lille Flok i Forstads-Restaurationen tyngedes ikke af den Art Anfægtelser. I deres unge Bevidsthed dæmrede Medhjælperkravene og en ny Side af det sociale Problem begyndte at udforme sig, Spørgsmaal der i Dag spænder over større Vidder end den dristigste Tanke dengang rakte, selv om den ungdommelige Tro drog mod Maalet med Syvmile-Skridt, og omend den prosaiske Virkelighed blev en brydsom Rydnings- og Lysbringer-Gerning.

Vore kjøbenhavnske Afdelinger vil mindes Dagen — der ejheller er Centralorganisationen uvedkommende — i Stilfærdighed, og først naar vore Sendemænd samles paa deres Enemærker, vil de hilse Provins-Kollegerne under festlig Form og for første Gang hæve det nye, skønne Silkebanner som et lysnende Vartegn for 15 Aars ihærdigt Arbejde mod Stands-Indolencens stride Strøm.

Thi det nytter ikke at nægte det — Kjøbenhavn var og er fremdeles vort Smertensbarn, Agitations- og Aktionstedet med de næsten ubegrænsede Muligheder, men tillige — hidtil — med de altfor beskedne Resultater. Og dog kan denne forholdsmæssig lille, men tapre Skare, med Rette regnes blandt Centralorganisationens Avantgarde. Ikke blot at vore Programsætninger netop formedes her og blev de Fyndord, som siden gav Retningen for vor Centralorganisation, men den idelige Kamp, der her stod om Organisationen, hærdede skiftende Hold af Forkæmpere i et vedholdende Arbejde og — hvad Aktiviteten angaar — en mønstergyldig Agitation for Medhjælpersagen. Maaler vi derimod disse Anstrengelser efter iøjnefaldende og haandgribelige Resultater, Medlemstal etc., bliver Facit dog ringe nok.

Erindres det imidlertid, at de 15 Aars Agitation er et Led i de forenede, organiserede Medhjælperes Reformarbejde, maa det erkendes, at Agitationens Sæd ikke faldt i en helt ugivtig Jord og at sociale Fremskridt, grundlæggende for kommende Tiders Arbejde, har sit Udspring deri.

Læste Nutidens unge Medhjælpere i Dag de Artikler, Jørgen Gjerding i Foraaret 97 skrev i en kjøbenhavnsk Avis om Butiksmedhjælpernes Kaar og Udsigter, vilde Indholdet synes dem fremmedartet. Thi disse, de første Indlæg overfor Offentligheden om Medhjælperkaar, hidrørte fra en Mand, der et Par Aar forud stod bag Disken det meste af Søndagen og tilhørte en Medhjælpergeneration, der kun kendte Friheden, naar Solen var af Himlen. Søndagsarbejde var i de Dage Reglen, Butikslukningen reguleredes efter Principalens Forgodtbefindende og Profithensyn. Ligervis paa Kontorerne. Den, der nedskriver disse Linier, mødte mangen Gang i Læreaarene Kl. 11 Aften, for at genoptage Dagens Arbejde og først slutte af i en sen Nattetime. Ferier var en næsten ukendt Ting, for slet ikke at tale om „Week-end" og „Sunlight-day". Gagerne var hyppigt kuriøse i al deres Uanstændighed, enhver effektiv Beskyttelses-Bestemmelse vedrørende den unge Arbejdskraft fattedes og en regelret Fagundervisning var egentlig monopoliseret Far's-Sønnerne.

Først den unge Forening tog Kampen op mod gammel Slendrian og varslede den nye Tid. Selv de gamle Udtryksformer gav Plads for nye: Betegnelsen „Handels- og Kontormedhjælpere" hidrører fra hin Tid, ligesom det første Medhjælperorgan skabte det dengang saa aktuelle Ord „Harmoniforening" og siden de andre specielle Organisationsudtryk, der nu forlængst har faaet Borgerret i Sproget.

Meget er forandret siden Medhjælperbevægelsens første Dage, hvor den Samfølelse, Organisationen siden har skabt blandt de organiserede Medhjælpere, endnu var fremmed for vore Standsfæller, hvor ingen ændsede vore Anliggender, der aldrig naaede til offentlig Diskussion. Ingen tog alvorligt Hensyn til Medhjælperen, der, naar det kom højt, kun fandtes egnet som komisk Type i et Vittighedsblad, en medynk- eller lattervækkende Biperson paa Scenen. Og paa den sociale Skueplads var han en fremmed Fugl, upaaagtet og uselvstændig, et Redskab for andres Formaal og Interesser, uden Foregangsmænd og uden det Værn, som en velfunderet Organisation med gensidige og understøttende Institutioner evner at yde. —

Lad der end være klejnmodige Folk, der vakler i Troen og Tilliden til vor Sag, fordi „det gaar for langsomt" — Tiden staar saavist ikke stille, og ingen alvorlig og kyndig Betragter vil nægte, at Forandringens Lov — siden hin Høstdag i 97 — er præntet med varslende Tegn for vor Stand.

For den Ungdom, der i vore Dage næppe faar Kending paa Hvirvlerne i Tidens hastigt glidende Strøm, kan Fremskridtet vel synes beskedent, men for den, der gjorde Felttoget med fra den første Tid, er Fremgangen umiskendelig, efterdi det sociale Fremskridt forudsætter vedholdende, maalbevidst Arbejde og sjælden er som en kostelig Frugt, der uden Møje falder i vor Turban.

Vore Krav, først forkætrede, vandt siden Terræn i den almene Bevidsthed som i Socialpolitiken, og vore Principaler begyndte at forstaa, at det her ikke var de Enkelte, men Tidens Røst, der kaldte. Medhjælperbevægelsen er fra et Hjørne af Landet naaet ud over alle Egne, og næsten i samme Tidehverv antog Medhjælperkravene international Karakter, baaret frem af Medhjælperorganisationer i alle civiliserede Lande.

De 15 Aars Arbejde er ikke gjort forgæves!

Kongressens Dagsorden.

DAGSORDEN

ved *Centralorganisationens 5. ordinære Kongres* i Grundtvigs Hus i Kjøbenhavn d. 18. og 19. Aug. 1912:

1) **Forslag til Forretningsorden.**
2) **Prøvelse af Mandaterne.**
3) **Valg af Kongressens Tillidsmænd.**
4) **Forelæggelse af Beretning for den forløbne Kongresperiode.**
5) **Regnskaberne.**
6) **Behandling af indkomne Forslag.**

I. Almindelige Forslag.

Helsingør foreslaar:

a. Forandring i Engageringsbureauets Virkemaade.

Hillerød foreslaar:

b. Kongressen vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer med den Opgave at foretage en indgaaende Undersøgelse af Kontingentspørgsmaalet, og til eventuelt paa Kongressen i 1914 at fremkomme med Forslag om Forandring i det nuværende Kontingent.

c. Et fælles Fagmærke (Emblem) for alle Centralorganisationens Medlemmer.

Skive foreslaar:

Der indføres et fælles Emblem for alle Centralorganisationens Medlemmer, i Form af en Slipsnaal eller lign.

Hobro foreslaar:

d. Det henstilles til Hovedbestyrelsen at anskaffe et Hovedbanner.

Løgstør foreslaar:

e. Der ansættes en lønnet Rejseagitator.

Svendborg foreslaar:

f. Kongressen vedtager, at der anskaffes følgende Bøger til Brug for Afdelingerne:
   a. Medlemsprotokol.
   b. Regnskabsbog.
   c. Bog for slettede eller udmeldte Medlemmer (den sorte Bog)

   og henviser til de indsendte Formularer.

g. For at have Kontrol med til- og fraflyttede Medlemmer vedtager Kongressen:

   Naar et Medlem flytter fra en By til en anden skal Formanden i den By, hvorfra Medlemmerne flytter, straks meddele Formanden i den tilflyttede By, Nummer, Navn og Adresse paa ankommende Medlemmer. Formanden i den tilflyttede By maa da straks henvende sig til vedkommende Medlemmer med Opfordring om at overflytte i den stedlige Lokalforening. Saa snart saadan Overflytning har fundet Sted meddeles det straks til den fraflyttede Afdeling.

Thisted foreslaar:

h. Der ydes Rejsehjælp til Talere i agitatorisk Øjemed til de fjerntliggende Afdelinger.

II. Lovændringer.

a) Centralorganisationens Love.

Aarhus foreslaar:

§ 2 tilføjes: Naar en Afdelingsbestyrelse til Støtte for fortsat Fremgang ønsker Agitationstilskud, er Hovedbestyrelsen forpligtet til, saafremt Midlerne er til Stede, at yde et saadant forholdsvis efter Medlemsantal.

Kjøbenhavn foreslaar:

§ 3. I 2. Stk. stryges Ordene: . . . . . Tilvejebringelse af bedst muligt statistisk Materiale, for paa Grundlag deraf at arbejde paa . . . .

Aarhus foreslaar:

§ 6, 2. Stk. tilføjes: Det er Afdelingerne Pligt at slette ethvert Medlem, der staar til Restance udover 3 Maaneder. Medlemmer kan ikke overføres fra den ene Afdeling til den anden med Restance. Det samme gælder for direkte Medlemmers Vedkommende.

Skive foreslaar:

1. Stk. udgaar.

Vejle foreslaar:

1. Stk. forandres saaledes: Kontingentet til Centralorganisationen er 1 Kr. 25 Øre pr. Maaned, hvoraf 75 Øre henlægges til Arbejdsløshedskassen i Henhold til dennes særlige Love.

Thisted foreslaar:

3. Stk. ændres til: Repræsentantskabet har Ret til osv. . . .

Kjøbenhavn foreslaar:

§ 7. stryges og en saalydende ny § 7 indsættes:
Afdelingsmedlemmer, der er arbejdsløse eller aftjener deres Værnepligt, betaler intet Kontingent.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 8. 1. Stk. 5. Linie rettes Formanden til Forretningsføreren, 7. Linie rettes Formanden til Hovedkontoret, 8. Linie rettes Formanden til Hovedkontoret og Stykket tilføjes: „D. H. K. M. T."s Redaktion.

Aarhus foreslaar:

1. Stk., Linie 5: „Formanden", rettes til: „Forretningsføreren". Linie 7: „Formanden", rettes til: „Hovedkontoret". Linie 9: „Formanden", rettes til: „Hovedkontoret".

Hovedbestyrelsen foreslaar:

2. Stk. faar følgende Affattelse: Afdelingskassererne skal inden den 20. i hver Maaned punktlig indsende Afdelingskontingent til Hovedkassen samt Opgave over kontingentfri Medlemmer.

§ 9. Formanden rettes overalt til Forretningsføreren.
2. Stk. 1. Punktum forandres til: Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte 2 Medlemmer, der sammen med Forretningsføreren udgør Forretningsudvalget.
2. Stk. 3. Linie rettes Forretningsførelse til Virksomhed, og sidste Punktum udgaar.
Som ny Slutning tilføjes: I Forretningsførerens Forfald varetages hans Funktioner af Forretningsudvalget.
Som nyt Stykke tilføjes: Revisorerne er, foruden at revidere Aarsregnskabet, forpligtet til en Gang hvert Halvaar at foretage en i alle Henseender kritisk Revision af Centralorganisationens Bøger, Regnskaber og Beholdninger, og efter hver saadan foretagen Revision at give Kasse-Journalen Bemærkning herom.

Aarhus foreslaar:

ændres til: Centralorganisationen administreres af Hovedbestyrelsen, der bestaar af Formanden, Forretningsføreren, Redaktøren og 6 af Kongressen dertil valgte Medlemmer. Hovedbestyrelsen tager under Ansvar for Kongressen Beslutning i alle Spørgsmaal (se dog § 23).
Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte Næstformand og Sekretær samt 2 Medlemmer (dog ikke Forretningsføreren), der sammen med Formanden udgør Forretuingsudvalget. Dette kontrollerer Forretningsførelsen og afgør alle vigtige, løbende Sager. Ethvert Medlem af Forretningsudvalget kan naar som helst forlange Forretningsudvalgsmøde afholdt.
Formanden, eller i dennes Forfald Forretningsføreren, repræsenterer Centralorganisationen under alle Forhold og skal paa Opfordring af en Afdeling ogsaa repræsentere denne.

Kjøbenhavn foreslaar:

2. Stykkes 2 første Linier faar følgende Ordlyd: Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte Næstformand. Endvidere vælges 2 Medlemmer, der sammen med Formanden osv. . . .

Aarhus foreslaar:

§ 10 ændres til: Hovedbestyrelsen erholder Rejseudgifter (2. Kl. Jernbane og 1. Pl. Kahyt) dækkede af Hovedkassen, samt i Diæter 8 Kr. pr. Dag.

Hobro foreslaar:

forandres til: Hovedbestyrelsen erholder af Hovedkassen paa Rejser i Organisationens Anliggender 3. Kl. Jernbane og 2. Pl. Kahyt), samt i Diæter 8 Kr. pr. Dag regnet fra Midnat til Midnat.

Thisted foreslaar:

ændres til: Hovedbestyrelsen erholder Rejseudgifter (2. Kl. Jernbane og 1. Pl. Kahyt) dækkede af Hovedkassen, samt i Diæter 8 Kr. pr. Dag.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 11 2. Stk. faar følgende Affattelse: Ved de ordinære Kongresser vælger de Delegerede for Jylland og Samsø 6, for Fyn og den sydfynske Øgruppe 1, for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 2 og de kjøbenhavnske Delegerede 1 Repræsentant. De 10 saaledes valgte Medlemmer danner i Forening med Hovedbesyrelsen et Repræsentantskab, der af Hovedbestyrelsen kan indkaldes til Drøftelse og Afgørelse af særlig vigtige Sager. Repræsentantskabet fastsætter selv sin Forretningsorden.

§ 12 Formanden rettes overalt til Forretningsføreren.
1. Stk. 3. Linie rettes Ordet „ham" til „dette" . . .

Aarhus foreslaar:

ændres til: Forretningsføreren leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret og skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse til dette hurtigst muligt besvares. Forretningsføreren fører Regnskabet, der afsluttes hvert Aars 31. December og i revideret Stand forelægges det ordinære Hovedbestyrelsesmøde i Februar. Afskrift af Regnskabet tilstilles de respektive Afdelinger. — Lønnen for de ved Centralorganisationen ansatta lønnede Tillidsmænd fastsættes ved hver Kongres.
Forretningsføreren stiller en af Hovedbestyrelsen til enhver Tid godkendt Kaution. Eventuelle Udgifter i Anledning af Forretningsførerens Kaution udredes af Hovedkassen.

Hjørring foreslaar:

tilføjes: Paa enhver ordinær Kongres skal Hovedbestyrelsen under Dagsordenens Punkt 3 gøre Rede for og dokumentere den af Formanden til enhver Tid stillede Kaution, samt for hvor og hvorledes Centralorganisationens og Arbejdsløshedskassens Midler er anbragte.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 15. 2. Linie rettes Ordet „andet" til „tredie" . . .

Svendborg foreslaar:

2. Stk. tilføjes: . . . . og skal den skiftevis afholdes i de forskellige Agitationsdistrikter, saaledes, at for hver Kongres der afholdes paa Øerne, afholdes 2 i Jylland.

Aarhus foreslaar:

§ 17 tilføjes i første Punktum; . . . . heri medregnet Lærlinge.

Hobro foreslaar:

§ 19. 1. Punktum forandres saaledes: Rejseudgifterne (3. Kl. Jernbane eller 2. Pl. Kahyt) til Kongressen afholdes af Hovedkassen, Diæterne, 8 Kr. pr. Dag, derimod af Foreningen selv.

Hjørring foreslaar:

Efter „2. Kl. Jernbane" tilføjes: . . . . (dog ikke Sovevogn). Og som Slutning tilføjes: Reglerne i denne Paragraf med Hensyn til Rejseudgifter og Diæter er ogsaa gældende for Hovedbestyrelsesmedlemmer og Forretningsudvalgsmedlemmer.

Aarhus foreslaar:

§ 20. 1. Punktum udgaar.

§ 21 ændres til: Dagsordenen maa være Afdelingerne i Hænde senest 14 Dage før Kongressen finder Sted, hvorefter Valget af de Delegerede foretages. Dagsordenen skal indeholde: 1) Prøvelse af Mandaterne. 2) Valg af Kongressens Tillidsmænd. 3) Beretning om Virksomheden og Forelæggelse af Plan for Virksomheden til næste Kongres. 4) Regnskabets Aflæggelse. 5) Valg af de i § 22 nævnte Tillidsmænd. 6) Eventuelt.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 22. Formanden rettes til Forretningsføreren, og § tilføjes: Revisorer og Revisorsuppleanter skal være bosiddende i den By, hvor Hovedkontoret findes.

Aarhus foreslaar:

ændres til: Kongressen vælger Formanden, Forretningsføreren, Redaktøren og Hovedbestyrelsen med 6 Suppleanter, 2 Revisorer og 2 Revisorsuppleanter. Den ene Revisor samt Suppleant skal vælges blandt Provinsdelegerede. Valget gælder til næste ordinære Kongres.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 24. 2. Stk. 4. Linie: Formanden rettes til Forretningsføreren.

Aarhus foreslaar:

2. Stk., sidste Linie: „Formanden", rettes til: „Forretningsføreren".

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 26. Disse Love træder i Kraft 1. September 1912.

Kolding foreslaar:

Ny §. Naar et Medlem ønsker at benytte Centralorganisationens Retshjælp, maa han indsende Begæring gennem sin Afdelings Bestyrelse, der afgiver sin Erklæring om Sagen, og ingen Sag kan rejses, før en saadan Erklæring foreligger. For direkte Medlemmers Vedkommende sker dette gennem Forretningsudvalget.

b) Arbejdsløshedskassens Love.

Hjørring foreslaar:

§ 1 tilføjes: . . . bl. a. ved Arbejdsløshed som Følge af Sygdom efter dennes eller Opsigelsesfristens Ophør.

Hillerød foreslaar:

§ 2 tilføjes: Pladsledige og i Militærtjeneste værende Medlemmer svarer dog intet Bidrag.

Kjøbenhavn foreslaar:

tilføjes: Naar Medlemmer er arbejdsløse eller aftjener deres Værnepligt, kan de, naar de derom ved Arbejdsløshedens Indtrædelse fremsætter skriftlig Begæring til deres Afdeling, fritages for at betale Kontingent. En kontingentfri Periode tillægges dog ikke Ancienniteten (jfr. §§ 14 og 23).

Skive foreslaar:

udgaar.

Vejle foreslaar:

forandret saaledes: Hvert Medlem af Centralorganisationen yder til Kassen et maanedligt Bidrag af 75 Øre. Lærlinge betaler 50 Øre pr. Maaned.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 6 3. Linie: Formanden rettes til Forretningsføreren,

Svendborg foreslaar:

§ 7 2. Stk. tilføjes: Bogen er dog kun til Laans og maa ved Udtrædelsen straks tilbagesendes Centralorganisationen.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 8 2. Stk. 2. Punktum: „Postvæsenets Kvittering o. s. v." udgaar.

§ 12 Formanden rettes til Forretningsføreren.

§ 13 2. Stk.: Ordene „indsættes i et Pengeinstitut paa en særskilt Bog og" udgaar.

Skive foreslaar.

indtil 2. Komma udgaar, i Stedet for indsættes: Bidragene til Kassen deles som foreskrevet i § 23 mellem Afd, A. og B.

Vejle foreslaar:

3. Punktum ændres til: De til Kassens Forvaltning nødvendige Midler udredes med Halvdelen af hver Afdeling.

Kolding foreslaar:

§ 14 tilføjes: Naar et Medlem tager Engagement i Udlandet og inden 2 Aars Forløb vender tilbage, indtræder han i sine gamle Rettigheder (Anciennitet) i Arbejdsløshedskassen. Naar han ved sin Hjemkomst er pladsledig, anmelder han det til Pladsanvisningen. og hvis han ikke opnaar Engagement inden 3 Mdr., er han ved disse 3 Maaneders Udløb understøttelsesberettiget.

Kjøbenhavn foreslaar:

ændres saaledes: Hvert Medlem har Ret til Understøttelse i Overensstemmelse med de gældende Regler, for Arbejdsløshed efter at have betalt Kontingent i fulde 2 Aar, for Arbejdsløshed ifølge Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out uden Hensyn til Medlemsskabets Varighed.

Aalborg foreslaar:

§ 20 ændres til: Enhver, som paa Grund af Arbejdsforholdenes Karakter, ønsker at forlade sin Plads, er understøttelsesberettiget, naar Hovedbestyrelsens Sanktion erhverves, saafremt Anmeldelse herom indsendes inden 8 Dage efter Opsigelsen gennem Afdelingsbestyrelsen eller for den direkte Afdelings Vedkommende til Hovedkontoret.

Ved Arbejdsløshed som Følge af Lock-out ydes Understøttelse i Forhold til Kassens Midler (jfr. § 13).

Kolding foreslaar:

3. Komma rettes til: . . . der forelægger Sagen for Afdelingsbestyrelsen, uden hvis Tilladelse Understøttelse i intet Tilfælde kan kræves.

Kjøbenhavn foreslaar:

tilføjes som nyt Stykke mellem 1. og 2. Stk.: . . . dog kan Hovedbestyrelsen, hvor særlige Forhold foreligger, bevilge Understøttelse.

Lemvig foreslaar:

forandres til: Enhver, der paa Grund af Arbejdsforholdenes Karakter forlader sin Plads, kan gøre Krav paa Understøttelse uden først at have meddelt det til Hovedkontoret, naar den lokale Afdeling finder det berettiget.

Direkte Medlemmer maa straks gøre Anmeldelse til Hovedkontoret med de fornødne Oplysninger.

Ved Arbejdsløshed som Følge af Lock-out ydes Understøttelse i Forhold til Kassens Midler (jfr. § 13).

Vejle foreslaar:

3—4. Komma rettes til: . . . maa straks meddele det til Bestyrelsen for sin Afdeling, der i saadanne Tilfælde afgør Understøttelsens Berettigelse.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 21 3. Linie, den indskudte Sætning: „herfra dog undtages Sygdom og Ulykkestilfælde" udgaar. Efter 1. Punktum indsættes: Arbejdsløshed, der skyldes Sygdom, er understøttelsesberettiget efter Udløbet af den lovmæssige Opsigelsesfrist, for-

saavidt Arbejdsdygtighed atter er indtraadt. Begæringen skal ledsages af Lægeattest for Arbejdsdygtighed.

Aalborg foreslaar:

de 4 første Linier udgaar, og i Stedet for indsættes: Al anden Arbejdsløshed, der er en Følge af Forhold, der ligger udenfor den Paagældendes egen Kontrol, herfra dog undtaget Arbejdsløshed under Sygdom og ved Ulykkestilfælde, er understøttelsesberettiget o. s. v.

Vejle foreslaar:

tilføjes: Opsiger et Medlem sin Plads med fulde 3 Maaneders Varsel og straks anmelder dette til Pladsanvisningen, har han Krav paa Understøttelse, hvis han ikke inden Udløbet af ovennævnte Opsigelsesfrist har opnaaet Engagement.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 22 sidste Komma: „eller med $^1/_2$ Aars Varsel" udgaar.

Kjøbenhavn foreslaar:

ændres saaledes: Tallet „8" i 5. Linie fra oven ombyttes med Tallet „14", medens nederste Linie efter sidste Komma faar Ordlyden: eller med $^1/_4$ Aars Varsel.

Vejle foreslaar:

3. Komma rettes til: . . . senest 2 Dage efter den paagældende Vaabenarts Hjemsendelse.

Kjøbenhavn foreslaar:

§ 23 faar mellem 1. og 2. Komma følgende Affattelse: . . . der har betalt Kontingent i 2 Aar . . .

Skive foreslaar:

ændres til: Medlemmer, hvis Indtægt overstiger 1500 Kr. aarlig, betaler til Centralorganisationen og Arbejdsløshedskassen 1 Kr. 50 Øre pr. Maaned, der fordeler sig med 75 Øre til C. O. og 75 Øre til A. K. Kontingentet til A. K. fordeler sig igen i 2 Dele A. og B., hvoraf A. faar 50 Øre og B. 25 Øre. Medlemmer, der betaler dette Kontingent, har Krav paa en maanedlig Understøttelse af 50 Kr. efter de i § 14 foreskrevne Regler.

Medlemmer, hvis Indtægt er 1500 Kr. eller derunder, kan kræve at blive halvt betalende Medlemmer, ved Ansøgning herom til den lokale Afdeling eller Hovedkontoret, disse Medlemmer betaler til C. O. og A. K. 1 Kr. pr. Maaned, der fordeler sig med 50 Øre til C. O. og 50 Øre til A. K. Kontingentet til A. K. deles i 2 lige Dele mellem A. og B.

Medlemmer, der betaler dette Kontingent har Krav paa en maanedlig Understøttelse af 30 Kr. efter de i § 14 foreskrevne Regler.

Medlemmer, hvis Indtægt er 1000 Kr. eller derunder, kan kræve at blive kvart betalende Medlemmer ved Ansøgning herom til den lokale Afdeling eller Hovedkontoret, disse Medlemmer betaler til C. O. og Arbejdsløshedskassen 50 Øre pr. Maaned, der fordeler sig med 25 Øre til Centralorganisationen og 25 Øre til Arbejdsløshedskassen. Kontingentet til Arbejdsløshedskassen deles i 2 lige Dele mellem A. og B.

Medlemmer, der betaler dette Kontingent, har Krav paa en maanedlig Understøttelse af 15 Kr. efter de i § 14 foreskrevne Regler.

Lærlinge kan kun optages i Arbejdsløshedskassen som halvt betalende Medlemmer.

Alle Medlemmer af Centralorganisationen har Ret til at kræve at blive højere betalende, naar Ansøgning herom indsendes til den lokale Afdeling eller Hovedkontoret.

Medlemmer, der er flyttede fra en lavere op i en højere Kontingentklasse, har først efter 6 Maaneders Forløb Krav paa en højere Understøttele. Ved Flytning fra en højere ned i en lavere Kontingentklasse, retter Understøttelsen sig straks efter det lavere Kontingent.

Ovenstaaende § skal aftrykkes bag paa alle Indmeldelseskort, paa Kortet skal nye Medlemmer opgive hvilken Kontingentklasse, de vil tilhøre efter ovenstaaende §.

Naar en Afdelings Bestyrelse finder Grund til at antage, at et Medlem staar i en for lav Kontingentklasse, er denne pligtig straks at undersøge Forholdet, og i bekræftende Fald flytte Vedkommende op i den rigtige Klasse. Kost og Logi regnes for 500 Kr.

Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

Vejle foreslaar:

3. Komma rettes til: . . . der andrager 30 Kr. om Maaneden, stigende med 5 Kr. maanedlig for hvert fuldent Medlemsaar udover de første 2 Aar o. s. v. . . . Sidste Komma: „saaledes o. s v." bortfalder.

Hovedbestyrelsen foreslaar:

§ 24 tilføjes: Under Ophold i Udlandet har Medlemmerne intet Krav paa Kassen.

§ 25 4. Linie, Formanden rettes til Hovedkontor.

§ 33 Disse Love træder i Kraft 1. September 1912.

Vejle foreslaar:

Ny § Medhjælpere, der etablerer sig og inden 3 Aars Forløb atter vender tilbage til Medhjælperstanden, genindtræder i deres en Gang erhvervede Rettigheder (Anciennitet), dog skal Vedkommende have haft Engagement som Medhjælper i mindst 3 Maaneder.

7) Sociale Reformer.
Lærlingespørgsmaalet. Indleder: *Jens Johansen.*
8) Fastættelse af Lønningerne.
9) Valg af Tillidsmænd.
10) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.
11) Eventuelt.

Medhjælperstandens Rekruttering.

Et Bidrag til Lærlingespørgsmaalet.

DANMARKS Handelsskoleforening afholdt for nogen Tid siden sit Aarsmøde, hvori bl. a. Handelsministeren og flere ministerielle Embedsmænd deltog. Blandt de Foredrag, der holdtes under Mødet, har især Udtalelser, som Købmandsskolens kendte Inspektør, Herr Emil Sachs, fremførte vedrørende Kontor- og Handelslærlingenes Forhold i Kjøbenhavn, Interesse for og Bud til vore Læsere.

I gamle Dage — udtalte Herr S. — da Principalen havde sin Plads — ikke som nu i et Privatkontor — i Hovedkontoret, hørte Personalet mere om, hvad der foregik, hørte om Køb og Salg — ogsaa Telefonen, hvorigennem nu saa mange Forretninger afsluttes, har været Aarsag til, at den unge Mand, som sidder paa et Kontor, ikke lærer meget til Forretningens Gang at kende. Han kan blive en flink Korrespondent, Bogholder eller Kasserer, men opdrages daarligt til at blive selvstændig Købmand.

Ogsaa Handelslærlingen har daarlige Kaar nu; den blandede Forretning var et godt Lærested, derfor sendte i Reglen Kjøbenhavns Købmænd deres Sønner i Lære i saadanne Forretninger i Provinserne. Nu, hvor Handelsformerne er forandrede, hvor der mest findes enten Stormagasiner eller Specialforretninger, er Forholdene daarlige for de unge Mænd, som hverken lærer Produktionssteder, Indkøbspriser, Toldforhold o. s. v. at kende.

Ser man paa deres økonomiske Kaar, er de ogsaa daarligere

end tidligere, da Lærlingen som Vederlag fik Bolig, Kost og ofte Klæder med. Nu betales en Lærling med fra Kr. 8 til 20 à 25 Kr. som maanedlig Begyndelsesløn, en meget daarlig Betaling, som har en formindsket Tilgang til Følge, saaledes at det i Øjeblikket ligefrem er vanskeligt at faa en Lærling.

Ogsaa i det sociale Niveau er der sket en Forskydning. Tidligere blev Købmændenes Sønner som oftest Købmænd. Nu studerer de, bliver Haandværkere, eller Ingeniører. Derfor rekrutteres Standen mest fra Bestillingsmændenes og Arbejdernes Kreds; men de daarlige Lønninger virker afskrækkende. Det er ikke blot Lærlingens, ogsaa Kontoristernes og Handelsmedhjælpernes Løn er altfor ringe, dobbelt daarlig, naar man ser, hvorledes Lønningerne for de faste Stillinger (Stat og Kommune) og Haandværkerne er steget. Skal Handelsstanden fornyes med dygtige unge Mennesker, maa der ske en Forandring i disse Forhold, og det er at haabe, at vor Handelsstand frivillig vil gaa med til at udvide Rammen, inden den med Magt sprænges, saa snart Medhjælpernes Organisation er stærk nok til at møde op med beretiget Krav. Har man set Arbejdernes Kamp, de Saar, som blev slaaet, den Mistro, der blev udsaaet, det Fjendskab, som skabtes, den Bitterhed, som rasede paa begge Sider, maa man haabe paa en fredelig og naturlig Løsning.

Men fuldt saa vigtigt er Spørgsmaalet: Kan Lærlingen i en moderne Forretning overhovedet dér lære sit Fag saaledes, at han senere kan indtræde i en overordnet Plads eller blive selvstændig Købmand? Spørgsmaalet maa vistnok besvares benægtende, men just derfor maa der arbejdes paa, at den teoretiske Uddannelse, Lærlingen faar i Handelsskolen, bliver saa god, saa praktisk, saa omfattende som muligt. Den maa udvides og blive obligatorisk. Kan det ikke opnaas ad frivillig Vej, eller kan den Lærlingelov, vi nu har, ikke tvinge det igennem, saa maa vi have en ny og bedre, som i tydeligere Ord sikrer Lærlingen Tid til at besøge en Handelsskole og det for Principalens Regning.

Ido.

Overlærer ved Katedralskolen i Aarhus, Herr Svb. Sveinbjørnsson, har tilsendt os efterfølgende Artikel om det internationale Hjælpesprog Ido, — det andet Sprog for alle Mennesker.

DER er en skrigende Modsætning paa den ene Side mellem de overordentlige Lettelser, der ved Damp og Elektricitet er opnaaet i Samfærdsels- og Transportmidlerne, hvorved Afstanden i Tid og Rum er blevet saa vældig formindsket, ja næsten ophævet, og paa den anden Side de stadig voksende Hindringer, som Sprogforskellen rejser mod Tankeudvekslingen, hvorved der voldes saa store Energitab.

Spørgsmaalet om, hvorledes dette Misforhold kan afhjælpes, har længe, endog i Aarhundreder, beskæftiget Tænkere og Filantroper, og en Mængde Forslag mere og mindre geniale og dilettantmæssige har set Lyset. Men nu mer end nogensinde føles Nødvendigheden af et neutralt internationalt Hjælpesprog.

Det er først lykkedes Samarbejdet mellem kompetente og uegennyttige Videnskabsmænd at løse Problemet ved at give Sproget urokkelige videnskabelige Principper som Grundlag. Resultatet af deres Bestræbelser er Delegationens Sprog, Ido, som paa sit Omraade er en Frembringelse af lignende Art og Rækkevidde som vor Tids øvrige Opfindelser f. Ex. Telefonen, Aëroplanet osv.

Paa den anden Side er Ido egentlig ikke noget nyt Sprog, thi, da det er Kvintessensen af de europæiske og amerikanske Sprog, forstaas det næsten umiddelbart af alle dannede Mennesker. Takket være dets internationale Ordforraad, dets simple og logiske Regler for Sprogformer og Orddannelse er Ido færdig til at blive det andet Sprog for alle Mennesker næstefter Modersmaalet, idet det i lige Grad tilfredsstiller Videnskabsmandens, Forretningsmandens og Turistens Krav. For den ulærde vil Ido være hundrede Gange lettere at lære end noget Nationalsprog. Idos fremtidige Udvikling er sikret mod Vilkaarligheder gennem Oprettelsen af Akademiet, der bestaar af kompetente Videnskabsmænd.

For Handelsverdenen skulde de Fordele, som et saadant Sprog frembyder, være selvindlysende. For Forretningsmanden betyder Ido først og fremmest Besparelse af Tid og Ulejlighed, dernæst af Lønninger, Udgifter til Trykning af Kataloger, Priskuranter og Cirkulærer paa flere Sprog. Endelig tilvejebringer Ido Lighed mellem Konkurrenter fra alle Lande, store som smaa.

— — —

Forfatterens Navn som ogsaa de ansete Videnskabsmænd, der som Professorerne Otto Jespersen og Jul. Thomsen herhjemme er autoritære Forkæmpere for dette mellemfolkelige Hjælpesprog, turde være en utvivlsom Borgen for dets Værd. — Vi mangler imidlertid tilstrækkelig filologisk Indsigt til at vurdere Betydningen af dette internationale Meddelelsesmiddels mulige Fortrin fremfor „Esperanto", men kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at den saaledes etablerede Konkurrence mellem to Kunst-Sprog let vil virke hæmmende paa den ophøjede Tankes Sejr, og derfor af alle Venner af international Forstaaelse maa betragtes som et betænkeligt Fænomen. *Red.*

Organisationsret.

FORLEDEN kom der en ung Kollega til mig og bad mig drage Omsorg for, at hans Eksemplar af „D. H. K. M. T." samt Meedelelser vedrørende Foreningens Møder ikke blev ham direkte tilsendt til Forretningen, men at de i Stedet for sendtes til et andet Medlem, hvor Vedkommende selv kunde afhente dem.

„Min Principal vil nemlig ikke have, at jeg er Medlem af Centralorganisationen", udtalte han, og for at undgaa unødigt Vrøvl — Medhjælperen forlader alligevel Pladsen om nogle Maaneder — mente han, at det bedst kunde ordnes paa denne Maade.

Selvfølgelig lovede jeg denne Kollega at ordne det fornødne i saa Henseende; men jeg kom samtidig til at tænke paa, at det dog i Grunden er „et stift Stykke", at denne Købmand uden videre formener sin Medhjælper hans Organisationsret.

Nu er dette Tilfælde jo langt fra enestaaende — desværre findes der ikke saa faa Principaler, særlig Isenkræmmere, af denne Type, — men jeg skønner, at saadanne Købmænd stempler sig selv som Mennesker, der aandelig set tilhører en svunden Tid, og ikke den af Organisationstanken gennemsyrede Nutid. Det anerkendes jo nu snart fra alle Sider, at Organisation og faglig Sammenslutning er en Nødvendighed, dersom en Stand vil arbejde sig frem til bedre Kaar. Præsterne og Lægerne er organiserede, og Købmændene selv har ogsaa deres Organisationer, som de fordrer respekterede.

Derfor er der ej heller den ringeste Fornuft i, at de samme Købmænd vil nægte deres Medhjælpere den samme Ret til ogsaa at danne faglige Foreninger! —

Tilfælde som det anførte, vil imidlertid bidrage til, at de Kolleger, der endnu staar udenfor vor Bevægelse, vil lære at indse, at netop Organisationens Vej er den rette — ja, den eneste — der fører fremad mod Maalet. Derfor frygter saadanne Principaler vor Organisation, og derfor forbyder de deres Medhjælpere at være Medlemmer af den; thi de véd meget vel, at den Dag, da vi alle staar samlede i en stor og stærk Organisation og derigennem fremsætter vore Krav om Gagernes Regulering, Arbejdstidens Begrænsning o. s. v., vil de ikke vedblivende kunne gaa udenom, men maa tage tilbørligt Hensyn til vore berettigede Ønsker.

Hvis de Herrer Principaler imidlertid tror at kunne hæmme vor Fremmarch ved den Art Angreb paa den personlige Frihed, vil det utvivlsomt vise sig, at de tager grundigt fejl. Tværtimod vil de opnaa det modsatte, nemlig: at aabne Øjnene paa de Medhjælpere, der endnu staar udenfor Rækkerne, og Angrebet vil vende sig til en Agitation for vor Sag. —

Vor Centralorganisation befinder sig for Øjeblikket i en jævn, sund og naturlig Fremgang, og alt tyder paa at denne Udvikling stadig vil fortsættes uden Hensyn til nogle snæversynede Principalers Attentater paa vor grundlovshjemlede Organisationsret.

Aage S. Leth.

Medhjælperstævnet i Frederikshavn.

STÆVNET, der afholdtes den 7. Juli blev i alle Maader vellykket. Efter Hjørring-Kollegernes Ankomst til Frederikshavn Kl. 11 Fm. begav man sig straks paa Vej til Havnen og ombord i Dampskibet „Læsø", der Kl. $11^1/_2$ stod ud med ca. 90 Deltagere og med Hirtsholmene som Maal. I et straalende Solskin og med den friske Vind, det var, er en saadan Sejltur henrivende.

Efter Ankomsten til Hirtsholmene ved Middagstid lejrede man sig paa det grønne Græsdække og lod Indholdet af de medbragte Madkurve vederfares Retfærdighed. Efter at den værste Sult var stillet, toges Øen i Øjesyn, hvoraf den meget gamle og ejendommelige Kirke, Fyrtaarnet og Sirenehuset særlig samlede Opmærksomheden. Derefter serveredes Kaffe i det Grønne, — et rigtigt Feltpostliv.

Den mere alvorlige Del af Stævnet tog sin Begyndelse Kl. 2 Em. Frederikshavns-Afdelingens Formand, Herr A. Østergaard, bød Velkommen, hvorefter to af vore kendte Hjørring-Kolleger, d'Herr H. Hein og Anger Ipsen, fik Ordet. Herr Hein talte i korte Træk om Centralorganisationen, hvorunder ethvert Medlem burde finde sig aktiv og i saa Fald var en uundværlig Støtte. — Herr Ipsen mindede særlig om Medlems-Pligterne. „Støt den Stand, du tilhører" var Pointet i Talen, der iøvrigt samlede sig om et Tilbageblik over Centralorganisationens Virksomhed gennem Tiden. Foredragene paahørtes med megen Interesse.

Senere gik Turen tilbage til Frederikshavn og derfra med Tog til Bangsbo, hvor der var Fællesspisning i „Møllehuset". Ved Bordet herskede der den bedste Stemning. Herr Østergaard talte for Hjørring-Afdelingen, Herr Hein for Afdelingen i Frederikshavn, Herr H. Christensen for Damerne og Herr Ipsen for Festarrangørerne. Et Par af „C. O." affattede Sange blev modtaget med megen Begejstring, og Forfatteren var Genstand for megen Hyldest. — Kl. ca. 8 tog Dansen sin Begyndelse; mod Midnat afrejste Hjørringenserne og kort Tid efter sluttede Festen. Alle var enige om at have tilbragt en Dag, der sent vil glemmes,

Viggo Skjoldborg Bahnert.

Conto pro diversi.

De jyske Detaillister og 7-Lukningen.

„Centralorg. af Detailhandlerforeninger i Jylland" drøftede Syvlukningen ved sit i Juli afholdte Aarsmøde. — Aarhus Handels-Forening af 1887 foranledigede Spørgsmaalets Drøftelse, og Debatten indlededes af Herr J. P. Knudsen, Aarhus, der stærkt understregede, at Detail-Købmændene burde støtte Kravet om 7-Lukningens Gennemførelse ved Butikslukningslovens forestaaende Revision. „Det vilde sikkert være baade klogt og praktisk at være lydhør for Medhjælpernes Krav paa dette Punkt, bl. a. ogsaa af Hensyn til Handelsskole-Eleverne". — Organisationens Formand, Herr Carl Laursen, — i sine Medhjælperaar Medlem af vor Organisation — tog Afstand fra Forslaget og udtalte, at Bestyrelsen ikke kunde give det sin Tilslutning, selvom 7-Lukningen „maaske nok kommer engang, men Tidspunktet dertil er næppe inde endnu." — Under den paafølgende Debat udtalte bl. a. en Aalborg-Købmand sig for Forslaget, medens især Land-Købmændene tog afgjort Afstand derfra.

Debatten sluttede med at Mødet med 41 mod 9 Stemmer vedtog at fastholde 8-Lukningen!

Juleaftens-Lukningen.

Ved fornævnte Møde vedtoges det paa Foranledning af Hjørring Kolonialhandlerforening at søge gennemført ved en Tillægslov, at Butikkerne ikke holdes aabne Juleaftensdag Kl. 4—6, naar denne indtræffer en Søndag, medens det derimod skal være tilladt at holde aaben Bod de to foregaaende Søndage.

Vor Kollega A. Poulsen, Kjøbenhavn,

der ogsaa udenfor de kjøbenhavnske Afdelinger er et velkendt Medlem af Centralorganisationen, afrejste primo Juli til Nord-Amerika med Chicago som Maal. P. var gennem en Aarrække et særdeles aktivt Medlem og en stærkt interesseret Kollega, der i Tidens Løb beklædte forskellige Tillidshverv indenfor Afdelingerne. Det vil glæde Herr P.s mange Bekendte og Venner at erfare, at vi har modtaget en kortfattet Meddelelse om, at vor Kollega er vel ankommen til den nye Verden.

Alfred Palludan: Engelsk Læsebog.

Det er en meget praktisk „English Reader" til Undervisning og Selvstudium, der hermed er fremkommen paa vort Bogmarked. Indholdet er vel afstemt og med skønsomt Valg afpasset efter de Krav, den yngre Forretningsmedhjælper kan stille til en kortfattet Vejledning med Hensyn til at udvide sine Skolekundskaber i det engelske Sprog. — Udarbejdelsen er foretaget med megen Omhu og Resultatet tør siges at staa Maal med det Arbejde, der er nedlagt deri. (Tilsendt fra O. Lohses Forlag).

Smaa Rejsebøger.

Hver Turistsæson bringer en ny Forøgelse af de utallige Rejse-Haandbøger, der ogsaa herhjemme indtager en Særstilling i den litterære Produktion. Her som i andre Tilfælde gælder det, at Indholdet ofte ikke svarer til den fordringsfulde Etikette. Dette kan imidlertid slet ikke siges om nogle Smaabøger, der giver gode Vink for unge Mennesker og Folk med beskedne Krav, og som paa faa Sider fortæller Læseren noget om Kunsten at rejse billigt med størst muligt Udbytte. Forfatterne er Lærere, der selv har foretaget de beskrevne Rejser til forskellige tyske Byer og Egne — ogsaa nogle danske Byer har haft sin Besøgelsestid. (Tilsendt fra Otto Grøns Forlag).

Den direkte Afdeling og Kongressen.

AF sidste Nr. af vor Tidende erfarer jeg, at der er fremkommen Forslag til forskellige Delegerede for „den direkte Afdeling". Uden at tvivle om de paagældende Standsfællers fuldgode Kvalifikationer, maa det her være mig tilladt at fremkomme med Forslag om at vælge Herr Chr. Olsen, Bramminge, tidl. Formand for Bramminge-Afdelingen og iøvrigt et mangeaarigt Medlem af Centralorganisationen.

Medlemmerne af den direkte Afdeling vil træffe et godt Valg, dersom de sender Herr. O. til Kjøbenhavns-Kongressen, thi O. er „en af dem vi stole paa" i Sydvest-Jylland. *mn.*

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 8. August Kl. $8^1/_2$ pr. i Foreningens Lokaler med følgende Dagsorden: 1. Behandling af Kongressens Dagsorden. 2. Valg af 4 Delegerede og 4 Suppleanter.

Alle bedes møde. *Bestyrelsen.*

Frederikshavn. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes d. 7. August paa Hoffmans Hotel Kl. $8^1/_2$ præcis. Dagsorden: 1. Valg af Delegeret til Kongressen, 2. Behandling af Kongressens Dagsorden, 3. Eventuelt.

Viggo Skjoldborg Bahnert.
p. t. Sekretær.

Fra 1. August er Kassererposten overdraget til Kommis V. Skjoldborg Bahnert.

Hillerød. Opmærksomheden henledes paa Centralorganisationens Kongres i Kjøbenhavn Søndag d. 18. August.

Medlemmer fra Helsingør, Frederiksværk og Hillerød afrejser med Toget 8,31 Fm. fra Hillerød for at overvære en Del af Forhandlingerne og deltage i nogle af de til Kongressen knyttede Festligheder. Vi opfordrer til talrig Tilslutning, det bliver sikkert en baade interessant og fornøjelig Dag. *Chr. J. H.*

Nykjøbing F. Tirsdag den 23. Juli afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Industribygningen.

Formanden aflagde Beretning for forløbne Halvaar og Kassereren fremlagde Regnskabet, der enstemmigt godkendtes. Man gik derefter over til Valg af Bestyrelse. Genvalgte blev: Chr. Hansen, P. J. Deleuran og P. Rasmussen, og nyvalgte: J. Møller og P. E. Andersen. Til Suppleanter og Revisorer valgtes; O. Stridsland og F. G. Jensen.

Det blev vedtaget at sende en Delegeret til Kongressen. Endvidere vedtog man efter Forslag fra et Par Medlemmer at opføre Dilettantkomedie i Efteraaret. Nærmere Tid vil senere blive bestemt.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig som følger: P. E. Andersen, Formand, P. Rasmussen, Næstformand, P. J. Deleuran, Kasserer, J. Møller, Sekretær og Chr. Hansen.

P. E. A.

Næstved. Afdelingen har i Aar som tidligere agiteret for Sommer-Syvlukning bl. a. ved Opklistring af Plakater „Køb deres Varer før Kl. 7 Aften". Men de Handlendes Stilling til Sagen gav et ret trøstesløst Resultat, idet der af 75 Forespørgsler kun modtoges eet Ja. De øvrige Udtalelser var ikke alle blide, men vi har ingenlunde derfor tabt Modet.

Resultatet af Prøveafstemningen angaaende de Handlendes Stilling til Syvlukningens Gennemførelse ved Lov foreligger nu og viser sig ogsaa at være ret ugunstigt. Af 75 Forespørgsler svarede 12 Ja, 50 Nej, Resten svarede ikke trods flere Henvendelser.

Angaaende Arbejdernes Stilling til 7-Lukningen beraaber Købmændene sig her paa, at hine ikke kan naa at gøre deres Indkøb, naar de først kommer fra Arbejde Kl. 6, men har vi tilstillet samtlige Arbejderorganisationer en Forespørgsel desangaaende. Svarene herpaa er alle i vor Favør, idet Organisationerne skriver, at der intet ville være til Hinder for, at en tidligere Lukning kan gennemføres. Et Samarbejde her med Handelsforeningen angaaende 7-Lukningen viste sig at være umuligt.

Dog ogsaa her i Provinsen kommer vi saa smaat med, idet „De forenede Jernstøberier A/S" har indført „Week-end" samt 14 Dages Ferie for Kontorpersonalet. *K. H. Olsen.*

Randers. Afdelingen foranstaltede en Agitation for 7-Lukningen ved en Søndag i Maj Maaned at udsprede et stort Antal Plakater med Paaskrift: „Gør Deres Indkøb inden Kl. 7 Aften".

Medlemmer af Agitationsudvalget samledes tidligt om Morgenen i det i Dagens Anledning oprettede Bureau, hvor Agitationsudvalgets Formand, Herr V. Hald, mødte udrustet med et Kort over Byen, som han med megen Snille havde inddelt i Distrikter. Hvert Medlem fik sit Distrikt og sit Antal Plakater og inden Middagstid var Byens Borgere forsynede med Opraabet, og de raske Agitatorer mødtes med Tilfredshed i Bureauet, hvor Herr Hald nu kunde melde udsolgt for Plakaternes Vedkommende.

Foreningens Bestyrelse havde ved skriftlig Henvendelse til samtlige Fag-Organisationer i Randers anmodet disse om Støtte i Kravet om 7-Lukning. Ca. 20 Organisationer svarede og tilsagde deres Støtte; en enkelt Organisation skrev endog, at den vilde yde Kravet sin Støtte „med alle til Raadighed staaende Midler".

Arbejdernes Støtte kan vi altsaa stole paa.

Da disse Tilslutningserklæringer imidlertid kom Bestyrelsen temmelig sent i Hænde, opgav den Tanken om at forhandle med herværende Handelsforeninger, men i Stedet søge ved enkelte Medlemmers Hjælp at faa de forskellige Handelsbrancher til at lukke Kl. 7.

Resultatet blev, at samtlige Manufakturmedhjælpere, Herreekviperingshandlere, Modehandlere, Bundtmagere, og Trikotagehandlere lukker Kl. 7 i Maanederne Juli og August med Undtagelse af Fredag og Lørdag Aften, hvilket udmærkede Resultat væsentlig skyldes det ihærdige Arbejde, der udførtes af de Herrer Herluf Duus og F. V. Jensen. Den fra Centralorganisationen fremsendte Liste, som ombares blandt de Handlende, for at høre deres Mening om lovbunden 7-Lukning, fik 56 Ja og 38 Nej. Vi nærer dog det bedste Haab om at faa alle Handelsbrancher med, maaske allerede næste Aar. Leve Organisationen! *A. Mortensen,*

p. T. Sekretær.

Skive. I Stedet for Stævnet den 7. Juli, der aflystes, arrangerede herværende Afdeling en Køretur til Hagebro, Daubjerg Daas, og Sjørup Kro.

Ved Kaffebordet i Hagebro Kro bød Formanden Velkommen og talte for vor Kollega Herr Grave Jensen fra Viborg, som var kommen til Stede. Christensen udtalte Haabet om, at det ret snart maatte lykkes at faa Afdeling oprettet i vor Naboby. Der udbragtes et Leve for vore Viborg-Kolleger. Paa Daubjerg Daas talte H. Christensen for Centralorganisationen og opfordrede Medlemmerne til Trofasthed mod vor Organisation og til fortsat og energisk Agitation. Til Slut bad Formanden Forsamlingen med ham udbringe et Leve for Herr Vilh. Hansen, som vi havde ventet at faa at høre her i Skive i Dag, og hvem han nu paa bedste Maade havde forsøgt at erstatte. I Sjørup Kro sluttede Turen med en Svingom.

Da Turen i alle Maader havde været saa vellykket, omgaas man allerede med Planer om en ny Tur. *H. Chr.*

Varde. Den herværende Afdeling har i Forsommeren agiteret stærkt for at faa 7-Lukningen gennemført. Henvendelser er rettet til Varde Handelsforening, som indkaldte til Møde i den Anledning, men da flere Chefer bestemt nægtede at kunne gaa med til 7-Lukningen, fik vi omgaaende Svar fra Handelsforeningen at den ikke denne Gang kunde imødekomme vort Ønske. Men vor Agitation for Sagen har dog allerede det første Aar ikke vist sig helt mislykket, eftersom de fleste af Principalerne har stillet sig velvillig til Sagen. Det er derfor vor Overbevisning, at vi til næste Aar vil naa et gunstigt Resultat, og vil vi i god Tid atter tage Sagen op med friskt Mod.

Søndag den 7. Juli afholdt Varde-Afdelingen sammen med Afdelingerne i Esbjerg og Skjern en vellykket Udflugt til Nørholm Skov. Om Aftenen samledes de fleste Deltagere i Udflugten til fælles Kaffebord i Lund-Pavillonen. Formanden bød Velkommen og udbragte et kraftigt besvaret Leve for de tre Afdelinger. Herefter takkede Formanden fra Skjern for den venlige Modtagelse, og sluttede med et kraftigt besvaret Leve for Centralorganisationens Formand. Sluttelig talte Esbjerg-Afdelingens Formand, hvorefter Dansen gik lystig til Kl. 3. Deltagerne drog hver til sit, efter at have tilbragt en meget vellykket Dag. *M. Sørensen.*

Sekretær

Vejle. 8. Maj afholdtes Medlemsmøde i Handelsforeningens Lokaler. — Herr cand. pharm. Tromholt, som velvilligst havde stillet sig til Afdelingens Disposition, holdt et Foredrag om „Logik", som af den ret talrige Forsamling paahørtes med stor Interesse. Formanden takkede paa Foreningens Vegne Taleren, og dertil sluttede Forsamlingen sig ved at rejse sig.

Onsdag den 22. Maj afholdtes Medlemsmøde paa sædvanlig Sted.

Vor Kollega, Herr Th. Crone, Børkop, underholdt Forsamlingen i ca. en Time med Sang og Deklamation. Formanden takkede Herr Crone for Underholdningen og gav Meddelelse om, at Herr Peter Nielsen havde nedlagt sit Mandat som Medlem af Bestyrelsen og som Formand for Agitationsudvalget.

Diskussionsmøde afholdtes 6. Juni; der var ikke valgt noget bestemt Emne, men om Foreningssager blev der alligevel en, til Tider meget livlig, Debat, blandt andet drøftedes Muligheden af at arrangere en Udflugt til Snoghøj.

Sluttelig opfordrede Formanden de Medlemmer, der endnu ikke havde afleveret Spørgeskemaerne, til uopholdelig at sende disse i udfyldt Stand til Bestyrelsen, og Herr Anton Jensen, som Bestyrelsen havde anmodet om at fungere som Formand for Agitationsudvalget, opfordrede til at meddele udenforstaaende Kollegers Adresser til ham eller til et af de andre Medlemmer af Udvalget.

I Handelsforeningens Lokaler afholdtes den 19. Juni ordinært Medlemsmøde.

Efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen fra det foregaaende Medlemsmøde, indledede Næstformanden, Herr M. Rasmussen, om „Samarbejde". — Taleren mente, at vor Organisations Form og Indretning var tilfredsstillende, ligesom de Institutioner, der nu knyttede sig til C. O., vare gode, men naar enkelte af disse ikke virkede saa godt som ønskeligt, da maatte Skylden derfor søges i manglende Samarbejde mellem de menige Medlemmer og Bestyrelserne og igen mellem Bestyrelserne og C. O. Det burde være saaledes, at Medlemmerne i langt højere Grad end Tilfældet var, fremførte paa Møderne, hvad de mente, der kunde have Interesse. Spørgsmaalene vilde da blive sat under Debat og Bestyrelserne vilde ud deraf kunne drage mange Slutninger. Det var tillige af stor Vigtighed at Bestyrelserne svarede omgaaende paa de Forespørgsler og Skrivelser, der kom fra Hovedkontoret.

Formanden talte i Tilslutning til Herr Rasmussen og takkede ham for Indledningen.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 10. Juli med Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Forslag til Kongressen. 3. Valg ef Formand til Agitationsudvalget. 4. Eventuelt.

Efter at Herr Lauritz Christensen var valgt til Dirigent, vedtoges det uden lang Diskussion at stille en Del Forslag til Kongressen.

Til Formand for Agitationsudvalget blev Herr Anton Jensen valgt.

Under „Eventuelt" gav Formanden forskellige Foreningsmeddelelser samt oplæste en Skrivelse fra de kjøbenhavnske Afdelinger vedrørende Kongressen. *Poul Jensen,*

p. T. Sekretær.

Den sorte Tavle.

Følgende Medlemmer af den direkte Afdeling er slettede for Kontingent-Gæld: 1823, N. Chr. Petersen, Sakskøbing, 2373, Louis Hansen, Nysted. 4045, Karl Bertelsen, Viby, Sjælland. 4311, Sophus Tügel Madsen, Maare pr. Ørbæk. 4490, Jørg. Christensen, Darum pr. Bramminge. 4635, L. Trolle Hansen, Holbæk. 5013, Peter Erik Petersen, Køge.

Hovedkontoret i Juli 1912. *Jens Johansen.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1912. 12te Aargang.

FØR KONGRESSEN.

KJØBENHAVN skal for anden Gang huse en Handels- og Kontormedhjælper-Kongres, og netop i Tiaaret efter Centralorganisationens 1. ordinære Kongres, der afholdtes i Hovedstaden Paasken 1902. — Som bekendt er det ogsaa paa anden Vis et Mærkeaar, idet der er hengaaet 15 Aar siden den første danske Medhjælperforening oprettedes i Hovedstaden.

* * *

De Delegerede, som Aftentogene Lørdag, Morgentogene eller Aarhus-Damperen Søndag, fører ind til den nye Centralbanegaard eller til Kvæsthusbroen, modtages af den kjøbenhavnske Komité, der er nedsat i dette Øjemed. Modtagelses-Komitéen vil være kendelig ved det Kongres-Emblem dens Medlemmer bærer, og tilraades det de ankommende Standsfæller ogsaa at anlægge dette Kendetegn forinden Ankomsten. — Vore Provins-Kolleger vil saaledes straks være under kyndig Lokalledsagelse, ligesom iøvrigt alle Oplysninger vedrørende Logement, lokale Forhold og Kongres-Arrangements kan erholdes paa Kongressens Bureau, der installeres i Kongresbygningen.

* * *

Kongressens Møder afholdes i den store hvælvede Kælderhal under „Grundtvigs Hus", et i sin Art ejendommeligt Lokale, der forener Rummets Skønhed med en til Formaalet svarende klinger Akustik. Formentlig vil den uundgaaelige Fotografering, hvormed Søndagen indledes, foregaa i selve Hallen, og de Delegerede vil inden Dagen hælder kunne udsende denne Kongres-Forevigelse pr. Postkort til de mange, der kun kan følge vort Arbejde pr. distance.

* * *

Den smukke Medhjælpersang „Vaarens Sol er Ungdoms Kendemærke", hvormed Kongressen aabner sin Arbejdsdag, vil blive istemt af den største Forsamling, der endnu er fremmødt ved vore Kongresser. Ogsaa mange Tilhørere, særlig Kjøbenhavnere og Nordsjællændere ventes at give Møde, og et Selskab af norske Standsfæller, der i disse Dage gæster Kjøbenhavn, vil formentlig overvære Aabningsmødet.

* * *

Den internationale Medhjælperkongres, der aabnes i Haag Ugedagen efter, forskylder, at vi vil savne Præsidenten for „Fèderation internationale dès Employès", vor fremragende belgiske Kollega Mr. Auguste Bruggeman blandt vore Gæster. Herr B. er naturligvis stærkt engageret af det omfattende Forarbejde til det internationale Møde, hvorved Centralorganisationen imidlertid ikke vil blive repræsenteret, bl. a. fordi det danske Medlem af Føderationens Hovedledelse netop paa den Tid opholder sig i Forretningsanliggender andet Steds i Udlandet. — Derimod vil Næstformanden for det norske Landsforbund vor kendte Kollega, Redaktør Chr. Dybwad, efter særlig Indbydelse gæste vor Kongres, ligesom „Boghandlermedhjælper-Foreningen" formentlig vil blive repræsenteret. Ligeledes er der en Mulighed for at Herr C. H. W. Hasselriis, Chicago, en af vore gamle Kendinge og trofaste Medarbejdere, der i Egenskab af Vice-Præsident for det dansk-amerikanske Samfund gæster Danmark i Anledning af Ræbild-Festlighederne, vil overvære Kongressen.

* * *

Hver Dag afholdes to ordinære Møder: Søndag Kl. 9½—1 (Fotograferingen finder Sted Kl. 9 pr.) og Kl. 2—5; Mandag Kl. 9—1 og Kl. 2—6. Saafremt det mod Forventning viser sig nødvendigt at afholde et afsluttende Aftenmøde om Mandagen aabnes dette Kl. 7½, men dette Alternativ bør ligge udenfor Mulighederne. Afgørelsen i saa Henseende ligger hos Kongressisterne selv, og gælder det derfor om i Tide at regulere Talens Strøm saaledes, at ikke Alle sluttelig skal undgælde for hvert overflødigt Ord de enkelte „haver talet". Iøvrigt er Kongressens Program Arbejdet lang mere end Festens og naar undtages Festivitatsen den første Kongresdag er Pavserne ansat kortest muligt. Thi Tiden er knap — og i dobbelt Forstand kostbar.

* * *

Søndagen afsluttes med en Festmiddag i „Studenterhuset", hvor der vil blive holdt nogle korte officielle Taler, men dertil knytter sig en festlig Sammenkomst, der tager sin Begyndelse Kl. 9 og hvortil der tør for-

udsættes talrig Tilslutning saavel fra kjøbenhavnske som provincielle Standsfæller. Sammenkomsten, der vil forme sig om Indvielsen af de kjøbenhavnske Afdelingers nye smukke Silkebanner, aabnes af Formanden, Herr Å. C. Alsøe, hvorefter Bannerkomitéens Formand, Herr Prokurist H. P. Hansen jun., overleverer Banneret til „Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn". Festtalen holdes af Herr Vilh. Hansen, — en af Mændene fra 97.

Og Dansen gaar.

* * *

Forventelig vil Kongressen afslutte sine Forhandlinger Mandag Eftermiddag Kl. 6, saaledes at Aftenmøde bortfalder. Hermed vil alle officielle Arrangements ophøre, eftersom vor Kongres denne Gang afholdes i en Storby, og Flertallet af Provins-Repræsentanterne formentlig derfor ønsker sig uafhængig af eventuelle programmæssige Festligheder. Iøvrigt forudsættes det, at de Delegerede i større Antal tilbringer Aftenen i „Tivoli", hvortil Billetter til reduceret Pris erholdes paa Kongressens Bureau.

Mod Midnat den 19. August vil de fleste af Provinsens Mænd forlade Hovedstaden, — vi haaber med lyse Minder og med ny Kampiver for vor fælles Sag.

Hovedbestyrelsesmødet.

I Slutningen af afvigte Maaned har vor Hovedledelse afholdt et Par vigtige Møder i Fredericia, nemlig Forretningsudvalgsmødet den 27. og Hovedbestyrelsesmødet Søndag den 28. Juli.

Forretningsudvalgets Møde, der strakte sig over Lørdag Eftermiddag og Aften, behandlede en Række Arbejdsløshedssager og Retshjælpspørgsmaal, Andragender etc. og — især — samtlige til Kongressen indsendte Forslag, ligesom det vedtoges at indstille forskellige Forslag og Andragender til Hovedbestyrelsen. Kongres-Arrangementet underkastedes en endelig Drøftelse.

Den følgende Dags Hovedbestyrelsesmøde indledes med en kort Beretning af Forretningsføreren, der kunde henvise til den trykte Oversigt, som var tilstillet Hovedbestyrelsen i Korrektur. Redaktøren undlod af samme Aarsag den sædvanlige Beretningsaflæggelse. Begge de nævnte Tillidsmænds Virksomhed godkendtes enstemmig, efter en ret vidtløftig Debat, hvori de fleste Medlemmer deltog og som særlig drejede sig om Retshjælp-Anliggender og den højst mangelfulde og lidet tidssvarende Form, hvorunder vore Tvistemaal behandledes ved Domstolene. Ogsaa Syvluknings-Agitationen, med Henblik paa den forestaaende Lovrevision, foranledigede nogen Forhandling, — væsentlig paa Basis af et af Herr Å. C. Alsøe rejst Spørgsmaal om en almindelig 7-Luknings-Enquète i Kjøbenhavn, en Opgave, der henvistes til Forretningsudvalget. — Sluttelig godkendtes den af de to kjøbenhavnske Forretningsudvalgsmedlemmer udarbejdede Kongres-Beretning.

Et Andragende fra de kjøbenhavnske Afdelinger om Agitationstilskud indstillede Forretningsudvalget at bevillige, saaledes at der undtagelsesvis stilledes Kr. 200.— til Raadighed for indeværende Halvaar, og saaledes at Beløbet kun kan anvendes efter forudgeaende Forhandling med Forretningsføreren. Vedtoges med 8 Stemmer mod én (Herr N. C. Nielsen).

Beretning

ved Centralorganisationens 5. ord. Kongres i Kjøbenhavn.

I det Efterfølgende giver vi et Uddrag af vor første udførlige Oversigt over en Kongres- og Regnskabsperiode. Regnskaber og Tabelværker maa — af Pladshensyn — udgaa af denne Gengivelse.

Beretningen er ifølge Hovedbestyrelsens Beslutning af 14/4 1912 udarbejdet af Forretningsudvalgsmedlemmerne Vilh. Hansen og Jens Johansen, og saaledes godkendt ved det ordinære Hovedbestyrelsesmøde den 28. Juli 1912.

Administrationen.

CENTRALORGANISATIONENS 4DE ORD. KONGRES 1910 I VEJLE vedtog enstemmig følgende Forslag:

„Kongressen udtaler det ønskelige i, at Centralorg., saasnart Forholdene tillader det, ansætter en Forretningsfører med Bopæl i Kjøbenhavn."

Udsigterne for en saadan — længe ønsket — Ordning syntes dog kun ringe, men uforudsete Forhold hidførte en Situation, der nødvendiggjorde Administrationens Omlægning allerede et halvt Aar efter Vejle-Kongressen.

Den daværende Formand, Herr Chr. Ingvoldsen, fratraadte sin Stilling i Aarhus i Efteraaret 1910 og der optoges derfor Forhandling med ham om eventuel Overtagelse af Forretningsførerposten. Herr I. trak imidlertid Afgørelsen i Langdrag og overtog senere — primo 1911 — en Stilling i Kjøbenhavn, hvorfor Hovedkontoret overflyttedes dertil.

Havde Formandens Forretningsførelse i Efteraarsmaanederne været lidet tilfredsstillende, — bl. a. blev intet foretaget vedr. Loven om Sø- og Handelsrettens Sammensætning, Fabrikslovens Revision, det inddragne Tilskud til Foredragene og den „statsunderstøttede Konkurrence" - blev den imidlertid ganske uholdbar efter Overflytningen til Kjøbenhavn. Det syntes som om Formanden vanskelig forenede sin Stilling med Arbejdet paa Hovedkontoret. Initiativ fattedes og Udsigterne for en betryggende Administration var saare kritiske. Herr Vilh. Hansen henstillede derfor til Formanden at sikre sin borgerlige Stilling og derved sin Fremtid, — og fratræde Formandsposten. Kort Tid efter indledede Herr V. H. Forhandling med Vejle-Afdelingens Formand, Herr Bogholder Jens Johansen, som eventuel Forretningsfører. Saavel Formanden som det tredie Forretningsudvalgsmedlem, Herr A. Andreasen, underrettedes om Forhandlingernes Forløb.

Trods gentagne og skærpede Reklamationer fra de to andre Forretningsudvalgs-Medlemmer blev Forretningsudvalgsmødet, der skulde afholdes før det ordinære Hovedbestyrelsesmøde (som lovmæssig skal afholdes i Februar), først indvarslet til d. 28 Marts. Forhandlingerne førtes vel her under fuldtud venskabelige Former, men Formandens Virksomhed og enkelte egenraadige Dispositioner underkastedes Kritik, og da Formanden formente de to Medlemmer Adgang til en effektiv Kontrol af Organisationens Bøger og Regnskaber, nedlagde de Indsigelse og indankede Sagen for det ord. Hovedbestyrelsesmøde, der endelig fandt Sted den 9. April i Fredericia.

Ved dette Møde rejste d'Herrer A. Andreasen og Vilh. Hansen under Hovedbestyrelsens enstemmige Tilslutning en skarp Kritik af Formandens Forretningsførelse og det nævnte paaankede Forhold. Ingen stemte for Beretningens Godkendelse og et Forslag fra Formanden, — der imidlertid var fratraadt sin Stilling i Kjøbenhavn — om nu at overtage Forretningsførerposten med Bibeholdelse af Assistenten, afvistes. Formanden stillede derefter sit Mandat til Raadighed, hvorpaa Hovedbestyrelsen enstemmig vedtog følgende Forslag af A. Andreasen og Vilh. Hansen:

„Da Herr Chr. Ingvoldsen ønsker at fratræde som Centralorganisationens Formand, saasnart ske kan, vedtager Hovedbestyrelsen at konstituere Herr Bogholder Jens Johansen af Vejle som Formand og Forretningsfører med Bopæl i Kjøbenhavn fra 1ste Juni 1911. Forretningsførerens Aarsgage fastsættes til Kr. 2400, og det overlades Forretningsudvalget at træffe de heraf følgende yderligere Dispositioner. — Assistenten paa Hovedkontoret, Herr C. Hammer, opsiges til Fratrædelse den 1. August d. A."

Ifølge Overenskomst med Forretningsudvalget fratraadte Herr I. allerede den 15. April, Vilh. Hansen overtog foreløbig Formandsposten og Hovedkontoret overflyttedes til de kjøbenhavnske Afdelingers Kontorlokaliteter, indtil Herr Jens Johansen den 1. Juni tiltraadte som Organisationens Forretningsfører. —

Hovedbestyrelsen gennemgik dernæst samtlige Kongres-Forslag, der indgaaende drøftedes i en langvarig Diskussion, ligesom man sluttede sig til de af Forretningsudvalget fremsatte Forslag, — der alle vil være Medlemmerne bekendt gennem forrige Nr. af „D. H. K. M. T."

Derefter afsluttedes dette Hovedbestyrelsesmøde, der med et Par korte Pavser strakte sig fra Kl. 9 Formiddag til 7-Tiden.

†

T. Spencer Jones.

DØDEN har berøvet den britiske Medhjælperbevægelse en af sine bedste Mænd, — T. Spencer Jones, Grundlægger og gennem samfulde 16 Aar Redaktør af det kendte Medhjælper-Ugeblad „The Shop Assistant", er død i London efter et Aars tiltagende Sygdom, kun 48 Aar gammel.

Hvad Spencer Jones betød for det sociale Reformarbejde i Storbritannien, vidste vi, men hvor højt han værdsattes af de organiserede Medhjælpere, fatter man først af den Mindeudgave, „The Shop Assistant" har udsendt efter Dødsfaldet, og hvortil de fleste af den engelske Medhjælper-Unions ledende Mænd har ydet Bidrag om den Afdøde.

Jones' Navn var gennem en Snes Aar uløselig knyttet til Organisationsarbejdet i de forenede Kongeriger; som Foregangsmanden, Agitatoren og Skribenten beklædte han i Tidens Løb de vigtigste og mest hæderfulde Hverv i vor store Broderorganisation, „The National Amalgamated Union of Shop Assistans, Warehousemen and Clerks"; men først og sidst var han den begavede Journalist og vidtskuende Leder af „The Shop Assistant", der under hans kyndige Redaktion fra et uanseligt lille Maanedsblad udvikledes til det 24-sidede Tidsskrift, der hver Ugedag spreder Organisationens Budskab mellem Englands Medhjælpermasser.

„The S. A." startedes paa en Tid, hvor Dagspressen ignorerede Medhjælperspørgsmaalet, og Unionen endnu var i sin Vorden. Starten var dristig, eftersom Midlerne maatte tilvejebringes af enkelte unge Standsfæller, der var langt rigere paa Idealisme end paa Mønt, men Foretagendet lykkedes, fordi Sjælen deri var en Mand som Spencer Jones.

Spencer Jones Indflydelse paa britisk Medhjælperbevægelse har været mangeartet og i flere Henseender afgørende, og naar Forretningsfører James Macpherson i sin Nekrolog beklager „ikke blot Tabet af en kær Ven, men tillige Sammenbrudet af et Unionens Bolværk, en hærdet og prøvet Grundpille, mod hvilken Stormen blev brudt, og som forlenede vor Sag med Fasthed og Styrke", da er denne Karakteristik utvivlsomt det rette Udtryk for de Følelser, der besjæler den afdøde Førers mange Venner og nærstaaende Medkæmpere. I de senere Aar helligede J. sig næsten udelukkende sin redaktionelle Virksomhed, der alt som Bladet udvidedes, stillede stadig øgede Krav til ham. Saaledes blev han vistnok en personlig ukendt Mand for de yngre Medlems-Aargange, medens Organisationen paa alle vigtigere Omraader og i forskellig Henseende, indtil hans sidste Dage, drog værdifuld Nytte af hans Indsigt og Intelligens. —

Det gælder for langt de Fleste — ogsaa for mange af dem, der føler sig som Soldater i det sociale Fremskridts Hær — at de nøjes med en Overfladebedømmelse af Spørgsmaal mødte paa deres Vej; kun langt de Færreste undersøger hvert enkelt Anliggende grundigt, pro et contra, før de fælder deres Dom. Men netop en saadan Mand var Jones; for ham var Medhjælperbevægelsen ikke alene det levende Liv og den daadrige Kamp, men tillige et Studium af sociale Foreteelser med Tegn og Varsler for det vaagnende Samfundslag, for hvem han — den fordum wallisiske Varehus-Medhjælper — var Lurblæseren fremfor nogen.

Overalt hvor Handels- og Kontormedhjælpere har organiseret sig efter moderne Mønster, vil Efterretningen om Spencer Jones

---

Bortset fra, at det i høj Grad maa beklages, at en mangeaarig Tillidsmand og et betydeligt Medlem som Herr Chr. Ingvoldsen, saaledes skulde forskertse sine Standsfællers Tillid, har den deraf nødvendiggjorte administrative Nyordning vist sig i enhver Henseende formaalstjenlig for hele vor Virksomhed. Hovedkontoret er langt mere end forhen blevet det centrale i Samvirket mellem Organisationens enkelte Grupper og Funktioner, Betingelserne for gensidig Kontrol, Disciplin i Organisationsarbejdet, stadig Iagttagen af og hurtig Indgriben i alle Forhold, der berører Medhjælperstandens Interesser, er derved tilvejebragt og Forudsætningerne for et regelret, fremsynet og frugtbart fagorganisatorisk og socialpolitisk Virke er saaledes rede. Den nærmeste Følge heraf har været en betydelig Forøgelse af Medlemstallet.

De øgede Krav, der stadig stilledes til Hovedkontoret, nødvendiggjorde fra 15. April 1912 Ansættelse af en Assistent, ligesom vi allerede har truffet Dispositioner til at sikre Hovedkontoret større og bedre egnede Lokaliteter end de forhaandenværende.

Centralorganisationens 4. ordinære Kongres afholdtes i Vejle d. 25. og 26. September 1910.

Hovedbestyrelsen har afholdt følgende ordinære Møder: $^{4}/_{9}$ 1910 i Aarhus, $^{9}/_{4}$ og $^{3}/_{9}$ 1911 i Fredericia og $^{4}/_{2}$ 1912 i Kolding. — Forretningsudvalgsmøder afholdtes $^{3}/_{9}$ 1910 i Aarhus $^{23}/_{10}$ 1910, $^{28}/_{3}$ og $^{13}/_{8}$ 1911, $^{22}/_{1}$ og $^{11}/_{5}$ 1912 i Kjøbenhavn. —

Endvidere har Udvalgets to kjøbenhavnske Medlemmer d. $^{14}/_{1}$ 1912 deltaget i et Møde i Odense med det fynske Agitationsudvalg og Odense-Afdelingens Bestyrelse, ligesom nævnte Medlemmer under Hensyn til Hovedkontorets nuværende Domicil har Adgang til hyppige Konferencer om Organisationsspørgsmaal.

Administrative Anliggender.

Den indtil 1. April d. A. gældende Afregningsform, der i Princippet har raadet i de 12 Aar, Centralorganisationen har bestaaet, led under væsentlige Mangler, og navnlig bød den ikke Hovedkontoret tilstrækkelig Garanti, eller muliggjorde en effektiv Kontrol. Forskellige Uregelmæssigheder i enkelte Afdelinger foranledigede derfor Hovedbestyrelsen til den $^{4}/_{2}$ 1912 at vedtage Indførelsen af et nyt System, hvis væsentligste og mest iøjnefaldende Afvigelse fra det Bestaaende var, at Mærkerne først leveres Afdelingerne efter Afregningens Indgang til Hovedkontoret. I det Store og Hele arbejdes der godt under denne nye Form, og Hovedkontoret — i Forbindelse med de enkelte Medlemmer, — er nu i Stand til at kontrollere, hvorvidt det til Afdelingerne indbetalte Kontingent naar sin rette Adresse. Denne Ordning vil uden al Tvivl medføre, at vi herefter fritages for de ubehagelige, for C. O. skadelige Uregelmæssigheder i Afd., som selvsagt bør være udelukket i en velordnet Sammenslutning. —

Cirkulærer, Beretninger etc.

Til Hovedbestyrelsen er regelmæssig udsendt en maanedlig Beretning, omhandlende de vigtigste Afgørelser og de væsentligste Begivenheder i den forløbne Maaned.

Til Afdelingerne er udsendt 47 Cirkulærer af vejledende og instruktiv Art, omhandlende saavel organisatoriske som administrative Forhold.

Herunder kan nævnes, at saa godt som ingen Afdeling overholder Lovens § 8, om at indsende Kvartalsberetninger. Naar undtages Aarhus, Hjørring, Kjøbenhavn, Kolding, Skive og Vejle, fremkommer der overhovedet ingen Beretning, der har nogen Betydning. — Vi maa i denne Forbindelse meget beklage, at saa faa Afdelinger savner fuld Forstaaelse af den Betydning, det har at Afdelinger og Hovedkontor staar i nøje Rapport med hinanden.

Regnskaberne.

Efter Forretningsfører-Postens Oprettelse er det, blandt andre administrative Forbedringer, lykkedes at gennemføre en heldbringende Reform i vort Bogholderi- og Regnskabsvæsen, hvorved det i flere Henseender har vundet i Overskuelighed og praktisk Anlæg. Dette afmærkes ogsaa i vedføjede Regnskaber, henhørende til den forgangne Beretningsperiode, og vil disse formentlig fremtræde saa oversigtligt og klart at kommenterende Noter her er overflødige.

I Henhold til Hovedbestyrelsens Beslutning har Forretningsføreren tegnet en Kautionsforsikring paa Kr. 4000 — (iøvrigt kan vore Bankbeholdninger kun hæves mod den samlede Hovedbestyrelses Underskrift) i „Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab", — den for alle Parter heldigste og mest betryggende Garantiform.

Død vække Bekymring og Deltagelse; thi de Dage er for stedse forbi, hvor hvert Lands Medhjælpere kun føler for sig selv og hvor Sprogforskelligheder danner uoverstigelige Skranker mellem os.

Derfor sænker ogsaa vi Kaarden for den Hedengangne, hvis Timeglas altfor tidlig randt ud, — men paa hvis Arbejde Standens Fremtid bygges.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Juni og Juli.

TRODS den for vor nordlige Zone usædvanlig høje Temperatur, der truede Arbejdsevnens frie Udfoldelse, har de to Beretningsmaaneder ingenlunde været præget af Stilhed.

Agitationsarbejdet fandt det efter Aarstiden egnede Udtryk i Medhjælperstævner, der afholdtes i Hobro med Herr Jens Johansen, i Frederikshavn med Herr Anger Ipsen og paa Fanø med Herr N. C. Nielsen som Stævnetalere. Derimod maatte det i Skive og Omegn planlagte Stævne (hvor Herr Vilh. Hansen skulde have talt) opgives, fordi den efter Arrangementet paaregnede Tilslutning fattedes. — Ligeledes maatte et i Ringkjøbing projekteret Agitationsmøde udsættes til et senere Tidspunkt. Arbejdet for at starte en Afdeling i denne fjærne vestjyske By fortsættes.

Agitationen blandt Medhjælperne i Lands- og Stationsbyerne og i de enkelte Købstæder, hvor vi endnu ikke har Afdelinger, er fremmet ved Udsendelsen af det fikse Agitationsbrevkort, der allerede har givet gode Resultater, og naturligvis ogsaa i Medlemskredse bør finde Anvendelse i Agitationens Tjeneste.

Syvlukningen har — beklagelsesvis — ikke bragt os nye Fremskridt paa Frivillighedens Omraade; Rapporterne fra Afdelingerne er hidtil indgaaet sparsomt, — et Forhold, der imidlertid nu, hvor Arbejdet for denne Reform er tilendebragt, straks bør ændres. Men paa den anden Side har den gennem Afdelingerne foranstaltede Enquète angaaende Indførelse af lovbunden Syvlukning almindeligvis givet et lovende Udfald. Iøvrigt har vor Tidende i de sidste Numre indeholdt Beretninger fra flere Sider om det paagældende Agitationsudbytte — og fremgaar det bl. a. heraf, at de lokale Arbejderorganisationer har udtalt sig med Sympati i Anledning af de fra vore Afdelinger rettede Henvendelser.

Om Medlems-Statistiken er der desværre fremdeles kun lidet tilfredsstillende at berette. Hovedkontoret har set sig nødsaget til at rette en fornyet og indtrængende Opfordring til Afdelingerne om at søge denne Sag fremmet; imidlertid er det Materiale, vi hidtil raader over, altfor utilstrækkelig til rational Behandling og Statistikens Optagelse i den trykte Kongres-Beretning maatte derfor opgives.

Dette Resultat er i Virkeligheden saare beklageligt og er det selvfølgelig aldeles uforsvarligt overfor Hovedledelse og de mange m. H. t. Statistikens overordentlige Betydning fuldt forstaaende Medlemmer, at en Del af Medlemmerne ved passiv Holdning hindre os i Løsningen af en for vort indre som ogsaa vort externe Organisationsarbejde særdeles betydningsfuld Opgave! Denne Sag skal imidlertid føres til Ende, og vi helmer ikke, før Statistik-Materialet foreligger i en tilstrækkelig omfattende og brugbar Form.

Som tidligere meddelt har Herr Højskoleforstander Fog-Petersen elskværdigt paany stillet sig til vor Disposition med en Foredragsrejse i Provinsen, idet Herr F.-P. vil tale om forskellige interessante, oplysende Emner den sidste Halvdel af September. Forventelig vil Afdelingerne i stor Udstrækning benytte sig af dette — ligesom sidst — særdeles favorable Tilbud. — Hovedkontoret har angaaende disse Arrangements givet Afdelingerne fornødne Instruktioner.

Iøvrigt har Forretningsføreren udsendt Cirkulærer til Afdelingerne vedr. Syvlukningen, Agitationen etc. samt — naturligvis

Afdelingerne.

Centralorganisationens Virksomhed og — især — dens Mobilitet er først og fremmest afhængig af Samvirksomheden og Vekselvirkningen mellem Hovedkontor og Afdelinger. Omend denne Rapport med Henblik paa adskillige Afdelinger desværre ingenlunde kan betegnes som tilfredsstillende, fordi der indenfor enkelte Foreninger endnu raader en altfor bristende Forstaaelse af Centralorganisationens Idé og det disciplinære Krav, der mere end mangt og meget er den lige Vej mod Maalet, — er der dog ogsaa paa dette Omraade Tegn og Varsler, der tyder paa en Kursændring.

Kongresperioden indledtes (d. 1. Juli 1910) med 40 under Centralorganisationen inkorporerede Afdelinger.

I Tidsrummet $^1/_7$ 1910—$^{30}/_6$ 1912 oprettedes følgende 18 Afdelinger: Silkeborg, Nakskov, Helsingør, Samsø, Grenaa, Nykøbing S., Storehedinge, Lemvig, Bornholm, Stubbekøbing, Ribe, Løgstør, Frederiksværk, Skjern, Frederikssund, Varde, Middelfart og Assens.

Følgende 8 Afdelinger opløstes, fordi der paa de resp. Pladser fattedes egnede Foregangsmænd, — eller af andre Aarsager, idet dog Medlemmerne sædvanligvis overførtes til den „direkte Afdeling": Viborg, Ebeltoft, Ribe, Struer, Bramminge, Grenaa og Fakse samt Kbh. Bladeksped., der indgik under Kbh. Kontor.

Overensstemmende med den detaillerede Oversigt over Medlemsantallet i de enkelte Afdelinger, fordelt efter Brancher samt mandlige og kvindelige Medlemmer, har Centralorganisationen i Beretningsperioden forøget sit Medlemsantal med ca. 800 Medlemmer!

Iøvrigt vil man efter den statistiske Oversigt opnaa følgende Fordeling efter Brancher:

Boghandler-Medhjælpere		2 pCt.
Isenkram-	do.	6,4 -
Kolonial-	do.	33,2 -
Kontor-	do.	29 -
Manufaktur	do.	16,1 -
Andre Fag		13,3 -
		100 pCt.

Idet „Andre Fag" almindeligvis kan henføres til Butiksgruppen, er altsaa $^1/_3$ af Centralorg.s Medlemmer beskæftiget i Kontorfagene, medens $^2/_3$ hidrører fra de forskellige Butiksbrancher.

De kvindelige Medhjælpere udgør 16,3 pCt. af det samlede Medlemstal.

Følgende Afdelinger kan notere særlig stærk Fremgang: Aarhus, Frederikshavn, Kolding, Kjøbenhavn, Randers, Skanderborg, Sorø, Samsø og Vejle.

De nye Afdelinger i Varde og Middelfart har arbejdet sig frem til et — efter Byernes Størrelse — meget stort Medlemsantal.

Derimod opviser efternævnte Afdelinger Tilbagegang: Aalborg, Helsingør, Herning, Nakskov, Nykøbing M., Odder, Odense og Svendborg.

Afdelingerne i Hjørring, Randers, Esbjerg og Odense har indenfor Kongresperioden fejret deres 10-aarige Stiftelsesdag.

Arbejdsløshedskassen.

Afdeling A. Arbejdsløshedskassen svarer ganske til de For-

Udbetalt Understøttelse i Arbejdsløshedskassen.

	1910				1911				1912			
	Afd. A		Afd. B		Afd. A		Afd. B		Afd. A		Afd. B	
	K.	Ø.	K.	Ø.	K.	Ø.	K.	Ø.	K.	Ø.	K.	Ø.
Januar					245	00	30	00	333	00		
Februar					326	90	15	00	479	20		
Marts					121	50			274	50		
April					455	50	50	00	483	45		
Maj									310	50		
Juni					181	50	50	00	252	00	66	00
Juli	90	00			91	50						
August	99	00			91	50						
September	225	00			245	50	50	00				
Oktober	68	00			235	90						
November	164	00	30	00	379	25						
December	171	05	30	00	401	45						
Ialt	817	05	60	00	2775	50	195	00	2132	65	66	00

de i Anledning af Kongressen i Kjøbenhavn nødvendige Foranstaltninger af forskellig Art.

Fra vore understøttende Institutioner kan berettes, at Retshjælpen har behandlet flere Sager og Arbejdsløshedskassen har udbetalt Kr. 528,50 i Perioden.

Der er en Kendsgerning, at Sommeren er ophørt at virke negativt paa vort Medlemstal, og enkelte Afdelinger: Hobro, Kjøbenhavn, Randers o. a. kan opvise betydelig Fremgang i de to Maaneder, hvis samlede Medlemstilgang andrager 166.

Kvindelige Medhjælpere i Tyskland.

III.

SOM afsluttende Artikel skal der i det Efterfølgende gives en kort Oversigt over Indholdet af tre Bøger om Kvinden i Handels og Omsætningserhvervet. Heraf er de to skrevne af Akademikere, medens den ene er forfattet af en socialt interesseret Storkøbmand.

Samtlige Skrifter behandler Ekspeditricerne og de Forhold, der knytter sig til disse. Naar man i den snart ret omfattende tyske Litteratur om Kvinden i Handels- og Kontorfagene hovedsagelig synes at udvælge sig Ekspeditricen, maa Aarsagen sikkert søges deri, at hun i særlig Grad er Pariaen i Handels- og Kontormedhjælperens Lag, og derfor bliver næsten mere et Problem end blot og bart et Emne, der kan afgive rigeligt Stof for læge Folk som Lærde.

* * *

Dr. Valentin Sittel, Danzig, hævder i Bogen: Die Frauenarbeit im Handelsgewerbe", at Kvindens Deltagelse i Handelen ikke alene er betinget af dennes Udvikling, men afhænger af Chancerne for Kvinden i andre Erhverv. Paa Steder, siger Dr. Sittel, hvor man ikke kender noget til den saakaldte lettere Industri (Spinderier, Væverier osv.), søger et større Antal Kvinder til Handelen end dèr, hvor det omvendte er Tilfældet, men indrømmer dog, at de senere Tiders merkantile Udvikling har forøget Efterspørgslen efter Arbejdskraft i saa udstrakt Grad, at Kvinden ikke søges som Konkurrent til Manden, omend samtidigt Storbedrifternes Tiltagen har medført saadanne Ændringer i Handel- og Omsætning, at der navnlig for Kvindernes Arbejdskraft er skabt særlige Betingelser. Forfatteren undersøger dernæst paa Grundlag af et righoldigt Materiale Arbejdsbetingelserne for de kvindelige Medhjælpere og sammenfatter sine Anskuelser i følgende Sætninger: „Den lange Arbejdstid i Butikkerne medfører meget Natarbejde for Medhjælperne. Følgerne heraf er ikke videre forskellige for Kønnene, ja egentlig kan Afvigelser kun iagttages, naar Hensyn tages til Familielivet. Kvinden spiller en ulige vigtigere Rolle for Familien end Manden, og dersom Procenten af gifte kvindelige Medhjælpere var noget større, turde eller kunde man ikke lade sig nøje med de almindelige Bestræbelser i Retning af, at faa Arbejdstiden forkortet, men man maatte i det Heles Interesse gribe til at skabe særlige Beskyttelsesbestemmelser for Kvinderne."

Dr. S. finder den Løn, der gennemsnitlig ydes Ekspeditricerne, aldeles utilstrækkelig, — en Opfattelse han vist kan faa underskrevet aj samtlige Handels- og Kontorfolk Verden over; hvorimod han, efter Medhjælpernes (ikke mindst de kjøbenhavnske Medhjælperes) Valenhed og Uvirksomhed for egne Forhold at dømme, næppe kan faa anerkendt den Betragtning, at man dog burde have Ret til at vente, at en Ekspeditrice fra sit 18. Aar maatte kunne tjene saa meget, som hun behøvede til Livets Ophold.

Naar det store Gros af de kvindelige Medhjælpere ikke naar udover en vis Gennemsnitsydelse, er Aarsagen dertil mindre at søge hos det arbejdende Individ end hos Principalerne, der gennem Fordom, gennem for ensidig Stræben efter billig Arbejdskraft og ved at fordre for ringe Uddannelse, betager Medhjælperen Lysten til at søge udover Gennemsnitsydelsen. Dr. S. tror imidlertid paa, at den ulige Løn-Skala for Mand og Kvinde næppe i lang Fremtid lader sig ændre, men hans Støttepunkter for denne Opfattelse er næppe holdbare. Han bestrider, at Kvindens „Indtrængen" i Handelserhvervet gør Manden erhvervsløs, samt at Kvindearbejde er Skyld i, at de mandlige Butiksfolk erholder saa lave Lønninger som Tilfældet er.

For at faa Forholdene forbedrede, mener Dr. S., at Ekspeditricerne bør opstille Fordring om en Maksimalarbejdsdag og Afskaffelse af Søndagsarbejdet (da dette endnu eksisterer i Tyskland) samt ad Lovgivningens Vej søge nedsat en Kommission, der skal fastsætte Mindstelønninger, der maa være saaledes, at den fysiske Eksistens i ethvert Fald er garanteret.

* * *

Dr. Karl Kern har offentliggjort en social Studie over „Mann-

Udbetalt gennem

	Afdeling A		Afdeling B	
	K.	Ø.	K.	Ø.
1910	817	05	60	00
1911	2775	50	195	00
1912	2132	65	66	00
Ialt	5725	20	321	00

ventninger, der er stillet til den siden Oprettelsen, saaledes at Beregningerne, paa hvilke dens Virksomhed er baseret, har vist sig fuldt tilforladelige. Dog viser der sig en stigende Kurve i Arbejdsløsheden, hvilket ikke uden videre kan henføres til den stærke Fremgang i Medlemstallet, men ogsaa skyldes andre Aarsager, bl. a. den nye Hjempermitterings-Form indenfor forskellige Vaabenarter.

Som det fremgaar af hosstaaende Tabel er der i Beretningsperioden præsteret meget betydelige Udbetalinger, og den betydningsfulde sociale Opgave at yde Standsfæller, der uforskyldt maatte forlade deres Plads bag Pulten og Disken, en financiel Haandsrækning, løses saaledes under velegnet og virksom Form.

Kravene, der er rejst overfor Afdeling A, respektivt imødekommet, fremgaar af følgende Oversigt:

	Isenkram		Kolonial		Kontor		Manufaktur		Andre Fag		Ialt	
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Anmeldt Arbejdsløshed ..	11		102		22	6	19		17	2	171	8
Heraf ydet Understøttelse til	9		78		14	6	15		14	2	130	8
Understøttelse nægtet til	2		24		8		4		3		41	

Aarsagen til at Understøttelseskravet ikke kunde imødekommes, skyldes især at dette anmeldtes senere end i Lovene paabudt (18 Tilfælde), selv om vi her har udvist betydelig Liberalitet, dels (8 Tilfælde) at Vedkommende selv havde opsagt, de resterende Tilfælde (15) skyldes andre Grunde.

Afdeling B. Perioden har kun stillet beskedne Krav til vort faglige Understøttelsesfond — Udbetalingerne, der kun andrager Kr. 321.—, fremgaar af Tabellen — der alle kan henføres til Hjælp ydet Kolleger, som udsattes for graverende Overgreb fra deres Principaler, i Særdeleshed i saadanne Tilfælde, hvor der forelaa Attentat mod Organisationsretten. —

Under disse Forhold og som Følge af Medlemstilgangen har dette Fond været i stadig Vækst, dets Beholdning forøgedes i de to Aar med over 8000 Kr. — et godt Løfte for Fremtiden, fordi netop vor Organisations Styrke og Aktionsevne i væsentlig Grad altid vil afhænge af Beholdningen i Afdeling B.

Retshjælpen.

I den korte Tid, vor Retshjælp har bestaaet, leverede de mange Krav, der stilledes til den, Beviser for dens Værd.

Medlemmerne har hurtig indset Betydningen af, at Organisationen yder den Enkelte virksom Støtte og antager sig deres retmæssige Krav.

Vi har hidtil behandlet 16 Sager ad retslig Vej. Aarsagerne til Uoverensstemmelserne har i Princippet været de samme: Divergerende Meninger angaaende Opsigelsesfristen — omend der naturligvis har været afvigende Enkeltheder. En Sag er anlagt, fordi Principalen nægtede at modtage en Medhjælper, som han havde engageret. Af de 16 Sager har vi vundet 8, tabt 5 og 3 verserer endnu som uafgjorte. Grunden til, at vi har tabt, er i alle Tilfælde den, at Retten har vældet hele Bevisbyrden over paa Medhjælperen, der imidlertid ikke har kunnet fremskaffe det — efter Dommerens Skøn — nødvendige Materiale, skønt Fagfolk i de paagældende Tilfælde vilde indrømme, at Medhjælperen havde Ret.

Desuden er der i mange Tilfælde ydet Raad og Vejledning, hvor Medhjælperen har staaet tvivlraadig, ligesom C. O. ved en-

heimer Verkäuferinnen". Forfatteren holder sig altsaa til et mindre Omraade, men Afhandlingen er til Trods herfor — eller maaske netop af den Grund — meget læseværdig. Materialet er fremskaffet ved Udsendelsen af Spørgeskemaer eller paa Grundlag af Folketællingen i 1907. Af 2220 Ekspeditricer i Mannheim er 823 fødte i Byen, 825 i det øvrige Sydtyskland og 368 i Nordtyskland. Her, som vistnok de fleste Steder, gælder det altsaa, at Ekspeditricerne stammer fra Byen eller dennes nærmeste Omegn. I Mannheim eksisterer den Ordning, at Ekspeditricerne skal gennemgaa en Læretid paa mindst 2 Aar. Aarsagen hertil er en Vedtagelse i den stedlige Forening af Detailhandlere, — en Vedtagelse, der dog næppe er truffet af Hensyn til Damernes Vel; thi Forfatteren oplyser, at de kvindelige Lærlinge fortrinsvis anvendes som billig Arbejdskraft, ligesom han anfører, at den megen Tale om, at Ekspeditricerne skal tvinges til at søge videre Udvikling paa Aftenskoler er temmelig hen i Vejret, da den lange Arbejdstid forbyder dem dette

Som de tidligere omtalte Skribenter beklager han de lave Lønninger og udtaler sig for Indførelse af Handelsinspektion, og tror, at Organisation er det, der skal hjælpe Ekspeditricerne.

* * *

Den tredie Bog, der omtaler Forholdene for Personalet i Detailhandelen, er betitlet: „Verkäuferinnen" og indeholder Tanker og Forslag af en Praktiker, Herr Willy Colin, Halberstadt, — bekendt Varehusejer, der paa en fordelagtig Maade adskiller sig fra mange af sine Kolleger. Herr C. er Modstander af Fortsættelses-Undervisningen for Ekspeditricer, fordi han anser den for lidet værdifuld under sin nuværende Form. Han forlanger derimod, at der foretages et omsigtsfuldt Udvalg af de unge Mennesker, som melder sig til Lære, at de derefter nyder en omhyggelig Foruddannelse i Skolen og dernæst sættes i praktisk Lære, hvor de behandles humant og ikke betragtes som Arbejdsdyr.

— — —

Som Afslutning paa denne Artikelserie og i Tilslutning til Slutbemærkningen i Artikel II turde jeg maaske bede mine Kolleger i Centralorganisationen særlig bemærke sig,

1) at man i et Storhandelens Land som Tyskland er ganske klar over, at det er de eksisterende Samfunds- og Erhvervsforhold, der har kastet Kvinden ud paa Arbejdsmarkedet, og

2) at den af Købmændene i Mannheim indførte Læretid af disse er indført for endnu mere uforstyrret end hidtil at forskaffe sig billig Arbejdskraft.

Jeg tillader mig at gøre denne Henstilling netop nu, hvor jeg har haft Lejlighed til i „D. H. K. M. T. at give vor Organisations Medlemmer Adgang til at underrette sig om fremragende Mænds Anskuelser om Kvinden i Handels- og Kontorfagene, og desuden fordi jeg tror, at der endnu indenfor vor Organisation findes en og anden, som plages af forældede Meninger om Aarsagen til, at saa mange Kvinder i vore Dage maa søge selvstændigt Erhverv, saavel som om Kvindespørgsmaal contra Lærlingeforhold.

Johanne Andersen.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Torsdag den 11. Juli ekstraordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler med Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Behandling af de til Kongressen indkomne Forslag. 3. Forslag fra Bestyrelsen om af Understøttelsesfondens Midler at overføre 500 Kr. til Foreningens Kassebeholdning.

Generalforsamlingen, der var nogenlunde repræsentativ, valgte til Dirigent Herr Johannes Petersen, der takkede for Valget og stærkt kritiserede de udeblevne Medlemmers ukloge Handlemaade ved ikke at møde og tage Del i de Ting, der i saa høj Grad berørte deres egne personlige Interesser, hvorefter Bestyrelsen fremlagde en Del Forslag til Kongressen, der vare vedtagne i et Bestyrelsesmøde, og nu efter en til Tider livlig Diskussion, vedtoges af Generalforsamlingen.

Ligeledes blev Forslaget om de 500 Kroners Overførelse vedtaget, hvilket Bestyrelsen var overordentlig glad ved, da Forholdene jo ellers havde tvunget Hovedbestyrelsen til at rykke ud med 500 Kr. i Stedet for de 200 Kr., som den nægtede os i Agitationstilskud.

C. J.

Fredericia. Onsdag den 24. Juni afholdtes det første Medlemsmøde i Hannerup. Det viste sig, at Ideen med at henlægge Møderne til dette Sted, var god, thi der var mødt mange Medlemmer. Herr Aage S. Leth talte om „Vore Programpunkter" og talte baade dygtigt og klart.

Søndag den 7. Juli foretoges en vellykket Udflugt til Fænø sammen med Afdelingerne i Middelfart og Kolding.

Onsdag den 10. Juli indledede Frk. Carlsen med et Foredrag om Organisation, hvori hun forsøgte at klarlægge hvad Organisa-

---

kelte Lejligheder har grebet ind, for at hjælpe et Medlem. — Da Hovedkontoret flyttedes fra Aarhus, skiftede vi juridisk Konsulent, idet vi arrangerede os med Herr Overretssagfører Ejnar Hansen.

Pladsanvisningen.

Bag det Røre, der paa et vist Tidspunkt var om dette Spørgsmaal, stod ikke et Arbejde fra Afdelingerne, for at fremhjælpe og udnytte denne Institution i dens nuværende Form, saalidt som der af hine anvistes nye Veje mod en bedre Ordning.

Under de bestaaende Forhold tages der kun liden Notits af Pladsanvisningen, skønt den meget vel kunde udvikles under de forhaandenværende Vilkaar, dersom Afdelinger og Medlemmer skænkede den fornøden Støtte.

Men naar der i denne Beretningsperiode kun er opgivet et forholdsvis ringe Antal ledige Pladser, faar man intet stærkt Indtryk af, at Manglen af en bedre Ordning paa dette Omraade er særlig følelig i Medlemskredse.

Flertallet af de udfyldte Pladser har været unge Kolonialmedhjælpere, dog ogsaa enkelte Isenkræmmere og Manufakturmedhjælpere. Kun faa Kontorpladser er os opgivne, og har vi heraf besat et Par ganske gode Stillinger. —

Dette er naturligvis et forholdsvis ringe Resultat, der imidlertid refererer sig til de ovenfor givne Oplysninger.

Oplysningsbureauet.

Til Trods for denne Opgaves Vigtighed er den — fraset enkelte Afdelinger — behandlet med megen Ligegyldighed. Medens der saaledes er udsendt ca. 3500 Skemaer — et Antal, der er opgivet som passende til Forretningernes Antal — er der kun indkommen ca. 950 i udfyldt Stand. Forhaabentlig vil Afdelingerne derfor i den kommende Tid skænke dette Spørgsmaal større Opmærksomhed og følge de Anvisninger, der i saa Henseende er givne af Hovedkontoret, ligesom Medlemmerne stadig bør erindres om, at de gennem et velordnet Oplysningsbureau kan erholde paalidelige Efterretninger om Pladser, paa hvilke der er Reflektanter. —

Medlems-Statistik.

I mange Forhold har vi savnet tilforladelige Oplysninger om vore Medlemmers Løn- og Arbejdsvilkaar. Nødvendigheden heraf aabenbarer sig snart sagt hver Dag, hvorfor Hovedbestyrelsen paa sit Møde den $^4/_2$ 1912 vedtog at udsende Spørgeskemaer til alle udlærte Medlemmer i den Hensigt, at det indsamlede Materiale skulde fremkomme i bearbejdet Form i nærværende Beretning. Medlemmerne har imidlertid ikke villet det saaledes! Thi trods gentagne Henstillinger fra Hovedkontoret er det ikke lykkedes at opnaa et saa stort Antal Besvarelser, at det kan give et Billede af de paagældende Forhold indenfor vor Medlemskreds.

Hertil fordres Oplysninger fra alle Medlemmer, og selv om Resultatet mod Forventning ikke fremkommer her, er Tanken naturligvis ikke opgivet, men kun foreløbig udskudt. Dette bør følgelig anspore Medlemmer, der endnu ikke har udfyldt Skemaet, til straks at udfylde og indsende det.

„D. H. K. M. T."

Vor Tidende indledede den 1. Januar 1911 sin 11. Aargang, efter et Tiaaars langsomme men maalbevidste Vækst. Samtidig undergik den en Forandring og — vi formener — tillige Forbedring i sin ydre Fremtræden, idet et farvet Omslag drog en skarpere Skillelinie mellem Tekst og Annoncer, og forlenede „D. H. K. M. T." med Tidsskriftets mere afsluttede og nitide Præg. At Annonceafdelingen henførtes til Omslaget, og overgik til en særlig Annonce-Administration, tør noteres som et baade forretningsmæssigt og praktisk Fremskridt. — Allerede umiddelbart efter Kongressen 1910 opnaaede vi ved Forandring af Trykkested at give vor Tidende det grafiske Plus, der, i Forbindelse med de nævnte Ændringer, har skabt det nuværende, vor Organisation værdige, Helhedsindtryk af dette danske Medhjælperes eneste Centralorgan.

Emnernes Fordeling fremgaar af omstaaende Oversigt, der ligeledes anskueliggør Forholdet mellem det redaktionelle og det Stof, der hidrører fra Medarbejdere og Korrespondenter. Det kræver ingen særlig Paavisning, at der her raader et vist Misforhold, og samtidig fastslaas delvis Grænserne for Bladets mulige Udvidelse. Men desuden bør det ingenlunde være Hensigten at

tion var, og hvorfor man burde organisere sig. Ogsaa dette Møde var godt besøgt.

Onsdag den 23. Juli læste Herr Skrædermester Petersen nogle Smaa-Humoresker i jysk Mundart. Oplæsningen var ypperlig og lønnedes med stærkt Bifald.

Da et af Bestyrelsens Medlemmer, Herr Alfr. Sørensen, foreløbig har i Sinde at fortsætte sin Tilværelse i Vejle, fandt Formanden Anledning til at bringe ham en Tak for hans Arbejde her i Afdelingen. Herr Sørensen lod Takken gaa tilbage til Afdelingens Medlemmer og udbragte et Leve for den lokale Afdeling og for Centralorganisationen. Dette Leve besvaredes med stærke Hurraraab. Aftenen sluttede med et lille Bal.

Anne M. Carlsen.

Kallundborg. Mandag den 29. Juli afholdt den herværende Afdeling ekstraordinær Generalforsamling, for at foretage Valg af ny Formand i Stedet for Herr N. Petersen, som forlader Byen.

Til Formand valgtes Herr Kommis P. Husted tidligere Sekretær, som ligeledes valgtes til at repræsentere den herværende Afdeling paa Kongressen i Kjøbenhavn.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig som følger: Herr J. Poulsen, Næstformand og Sekretær, Herr L. P. Larsen, Kasserer. I Stedet for Formanden Herr Petersen og J. Lyngboe Madsen, som ogsaa rejser fra Byen, indtraadte i Bestyrelsen D'Herrer Ølund Rasmussen og F. Hermansen.

J. Poulsen,
Sekretær.

Kjøbenhavn. Tirsdagen den 23. Juli afholdtes Møde paa Helgoland, ved hvilket de Herrer Jens Johansen, Willy Carlsen og Niels Kristensen indledede over Emnet: „Ad hvilke Veje vinder vi frem i Kjøbenhavn".

Forretningsføreren udpegede den personlige Agitation i Forbindelse med offentlig Agitation som værende den bedste Vej til at skaffe Tilgang af Medlemmer, samt ikke at købe i Forretninger, hvor Medhjælperne var uorganiserede. Et stort Plus vilde det ogsaa være, om vi kunde besætte en Plads i Borgerrepræsentationen.

Willy Carlsen manede til streng Økonomi, saa at vi derigennem kunde afholde et Par store Agitationsmøder. Ligeledes burde man ved alle Lejligheder søge at faa Arbejderne, hvis Børn var Handels- eller Kontormedhjælpere, til at paavirke disse til Indmeldelse i deres Organisation.

Niels Kristensen vilde for at forhindre den stadige Afgang af nye Medlemmer, — hvilken Næstformanden, Chr. Karlsen senere spøgende betegnede ved „Gennemtræk", — mere anbefale det indre Arbejde, saasom Afholdelse af Foredragsrækker m. m., som et godt Middel, idet nye Medlemmer, der jo ikke var saa bevandrede i Organisationstanken, fordrede noget mere reelt for deres Penge.

En livlig Diskussion affødtes, og saavel Indlederne som de øvrige Talere var saa betids enige om, at enkelte store Agitationsmøder — for ude omkring at levendegøre Bevidstheden om Foreningens Eksistens — og i Særdeleshed en ihærdig personlig Agitation, turde være den bedste Vej frem til Foreningens Vækst og Trivsel.

A. N.

Tirsdagen den 9. Juli afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Arbejderforeningens Lokaler, Nørrevold 92. Man behandlede først og fremmest Fællesbestyrelsens Forslag til den forestaaende Kongres, og disse, der paa en enkelt Undtagelse nær, var af absolut underordnet Betydning, vedtoges alle. Dernæst behandledes et Forslag om en Tilføjelse til § 20 i Arbejdsløshedskassens Love. Denne var stillet af et — iøvrigt maaske tilfældigt — Mindretal af Bestyrelsen. Om dette førtes der en levende Debat, der resulterede i Forslagets Vedtagelse. — Som Punkt 2 paa Dagsordenen behandledes nogle Dispositioner angaaende det under Arbejde værende Banner, hvilke godkendtes. Samtidigt udtalte Generalforsamlingen sig afgjort imod, at Banneret forsynedes med Dannebrog paa Bagsiden.

Tirsdagen den 6. August afholdtes i samme Lokaler paany ekstraordinær Generalforsamling. Samtlige til Kongressen indkomne Forslag oplæstes af Formanden, hvorefter man skred til Valg af Modtagelseskomité og endnu flere Komitéer, hvis Sammensætning nødvendiggjordes af den kommende Kongres. — Formanden opfordrede Medlemmerne til talrigt at møde ved Bannerindvielsen den 18. August, Aften Kl. 9 i „Bispegaarden", sikkert et almindeligt Ønske iblandt hele Forsamlingen, og udtalte derefter en Tak til Faneudvalget for det nu tilendebragte Arbejde.

Derefter holdt de 4 kjøbenhavnske Afdelinger hver for sig deres respektive Generalforsamlinger, hvis Dagsorden var: Valg af Delegerede til Kongressen. Samtlige Afdelinger valgte 8 Delegerede.

Centralafdelingens Medlemmer valgte Herr Søren Møller til Formand i Stedet for Herr A. Poulsen, der er bortrejst.

J. A.

Kolding. Extraordinær Generalforsamling afholdtes Torsdag den 11. Juli i „Marielund".

øge Medarbejdernes Antal og Stoffets Mængde, — uden at Kvaliteten kan staa Maal med Forøgelsen. Enhver Kollega bør — med den engang nødvendige Begrænsning — have Adgang til at faa sine Ønsker eller Klagemaal frem i vor Tidende, men ikke Enhver tør derfor betragte sig som Medarbejder. Thi her maa der stilles visse, uomgængelige Krav, ligervis som vi kun ved Sigtning og eventuel Gennemarbejdning af indsendte Manuskripter opnaar en nødvendig Afstemthed i Stoffets Behandling.

Af Kolleger, der ved stadigt Medarbejderskab har ydet „D. H. K. M. T." værdifuld Støtte, skal bl. a. nævnes d'Herrer Chr. J. Hendil, Jens Johansen, Chr. Karlsen, Michael Nielsen,

„D. H. K. M. T." i Tidsrummet 1/7 1910—30/6 1912.

Emner	Antal Text-Spalter		
	Redaktionelt	Indsendt	Ialt
Centralorganisationens indre Anliggender, Administrationen etc.	92	49	141
Agitationen	32	25	57
Organisationsspørgsmaalet	44	51	95
Arbejdstiden	33	10	43
Lønspørgsmaalet	31	3	34
Lærlingevæsenet	12	2	14
Medhjælpernes Retsstilling	16	7	23
Kvindespørgsmaalet		13	13
Kritik af Arbejdsforhold	8	5	13
Undervisning	16	4	20
Udlandet	29	16	45
Faglitteratur etc.	5		5
Andre Anliggender	8	3	11
	326	188	514
Afdelingsmeddelelser, Referater o. s. v.			98
Samlet Antal Textspalter i Beretningsperioden 1910—12			612

N. C. Nielsen, H. Schouboe-Olsen og Frøknerne Anne M. Carlsen og Johanne Andersen (tillige som stenografisk Referent). Endvidere er det lykkedes os at erholde interessante Bidrag fra norske, engelske, franske, hollandske og czechiske Standsfæller, ligesom danske Medhjælpere i Udlandet har sendt os Korrespondancer.

I Anledning af Centralorganisationens Tiaarsdag udsendtes et omfangsrigt, gennemillustreret Festskrift, der ogsaa udkom i heftet Særtryk.

Iøvrigt har vor Tidende i enkelte Tilfælde bragt Illustrationer ligesom Tegninger første Gang er bragt til Anvendelse i vore Spalter.

„D. H. K. M. T." har beskæftiget sig med ethvert foreliggende, aktuelt Medhjælper-Anliggende og Reformspørgsmaal, men især maa vore Angreb paa „den statsunderstøttede Konkurrence" og Overgrebet ved Valget til Sø- og Handelsretten noteres, — Artikler der vakte Opmærksomhed og rejste Debat langt udenfor Medhjælperkredse. Ligeledes er f. Eks. Forslaget til Lov mod falsk Reklame etc. og de kommunale Lærlingevedtægter (Statistisk Oversigt over Vedtægterne udarbejdedes) underkastet grundig og kritisk Behandling, Taktikspørgsmaalet er uddybet, Centralorganisationens Standpunkt i saa Henseende præciseret og begrundet.

Sluttelig skal nævnes, at en redaktionel Artikelserie udsendtes i Masse-Særtrykket „En Appel", medens Redaktøren gennem „Medhjælpersange" fandt Vej til Medlemmerne — udenom „D. H. K. M. T."

Agitationen.

Ogsaa denne Beretningsperiode har naturligvis staaet i Agitationens Tegn, ligesom vi i den nærmeste Fremtid selvfølgelig vedblivende maa hellige os denne Opgave, der byder os mere end Arbejde nok.

Omend den personlige Agitation bevislig giver de bedste Resultater, er det selvsagt nødvendigt — især for Afdelingerne i de store Byer — fra Tid til anden at slaa til Lyd for vor Sag ved Afholdelse af store offentlige Møder. Saadanne er — foruden de i andre Afsnit omtalte — afholdte i et Antal af 32,

Efter en livlig Diskussion vedtoges det at stille 3 Forslag. Som Delegeret til Kongressen valgtes de Herrer A. C. Møller og S. Sejersen.

Endvidere vedtoges det at afholde Udflugten til Snoghøj den 11. August; men er denne dog senere bleven aflyst af Mangel paa Tilslutning.

Torsdag den 25. Juli var der arrangeret en Sejltur til „Christiansminde. *J. J.*

Middelfart. Afdelingen afholdt Torsdag den 1. August ekstraordinær Generalforsamling paa „Turisthotellet".

Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes Bogholder Magnus Jørgensen til Dirigent, hvorefter man skred til Valg af Delegeret til Kongressen. Valgt blev Formanden, Kontorist Carl Sørensen. Det vedtoges at lade Lærlinge betale 25 Øre til Afdelingen imod at give dem Stemmeret i Sager, der angaar Foreningens private Ledelse. Under „Eventuelt" fremkom ikke noget nævneværdigt. Generalforsamlingen afsluttedes med et fælles Kaffebord, hvor der raadede megen Gemytlighed og sluttelig udbragtes tre kraftige Leve for Centralorganisationen.

M. Larsen.

Den 7. Juli afholdt Afdelingerne i Kolding, Fredericia og Middelfart en fælles Udflugt til Fænø. Det var Meningen, at Vejle-Afdelingen skulde have været med, ja, vi havde endda af den Grund ikke villet udsætte Turen, som der var Forslag om fra Kolding, hvor der netop denne Dag var mange andre Interesser, der optog Medlemmerne (Kaproning etc.) Senere viste det sig, at Vejle havde sendt Afbud, men Brevet var bortkommet.

Fredericia og Middelfart ankom med samme Baad til Fænø ved 3-Tiden, og Kolding et Kvarterstid senere. Umiddelbart derefter samledes de ca. 100 Deltagere ved Kaffebordet, hvor Kontorass. Jørgensen paa Middelfart-Afdelingens Vegne bød Velkommen. Derefter begav Deltagerne sig op i Skoven, hvor Formanden for Kolding-Afdelingen, Herr N. C. Nielsen, holdt et udmærket Foredrag, som er refereret i forrige Nr. af Bladet. Kl. 6 holdtes der Fællesspisning af medbragte Madkurve. Stemningen var meget livlig, og der blev holdt flere Taler, bl. a. ogsaa for Centralorganisationen. — Allerede Kl. $7^1/_2$ kunde Dansen begynde. Kolding skulde afsted Kl. $8^1/_2$, og enkelte fra de andre Afdelinger tog bort samtidig. De øvrige fortsatte Dansen til Kl. ca. 11.

Alt i alt var det en vellykket og billig Tur, der gav Lejlighed til Bekendtskab mellem de tre Nabobyers Medlemmer. *S.*

Skive. Onsdag den 10. Juli afholdt Afdelingen en ekstraordinær Generalforsamling paa Pavillonen „Rosenhøj".

Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød de Tilstedeværende Velkommen og udtalte sin Glæde over at saa mange af Medlemmerne havde givet Møde, og henstillede til alle at vise deres Interesse for C. O. ved at tilkendegive deres Standpunkt til de forskellige Forslag, som sikkert vilde fremkomme. Valgt til Dirigent blev Sjørup Nielsen, der fremsatte Forslag om Indførelse af et fælles Emblem for C. O.'s Medlemmer. Efter et kort Replikskifte, hvor flere udtalte sig imod at bære Emblemet, vedtoges Forslaget.

Derpaa fremsatte Formanden Forslag om Indførelse af uensartet Kontingent, som efter en ualmindelig livlig Debat, der varede ca. 1 Time, endelig vedtoges med betydeligt Flertal.

Derefter fremkom et Forslag om Indmeldelse under „De samvirkende Fagforbund". Dette vakte ikke mindre Interesse end det foregaaende Anliggende og gav Anledning til en ret skarp Debat, som Dirigenten fandt Anledning til at afslutte. Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod — 1, et Medlem svarede „Stemmer ikke".

Da der ikke var flere, der havde Forslag at fremsætte, gik man over til Valg af Delegeret til Kongressen, hvortil Formanden valgtes med Akklamation. Derpaa nedsattes et Udvalg til at arrangere en Udflugt. Valgt blev: Ribsgaard (Formand), H. Sørensen og Just Petersen.

Denne for vor Afdeling enestaaende livlige Generalforsamling sluttede med Leveraab for C. O. og Dirigenten.

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne til selskabeligt Samvær, hvor der blev holdt en Række Taler. Paa Hjemturen optoges Debatten fra Generalforsamlingen paany, og den sene Nattevandrer vilde ved 2-Tiden omkring i Byen finde Smaaklynger ivrigt debatterende Generalforsamlingen og dens Forløb. Alt i alt en Generalforsamling der viser, at vi her i Byen dog har mange Medlemmer, der, naar det gælder, virkelig har Interesse for C. O. — Et Forhold, der spaar godt for Fremtiden.

H. Christensen.

Onsdag den 21. August Aften Kl. $8^1/_2$ pr. afholdes ekstraordinær Generalforsamling paa Pavillonen „Rosenhøj" med følgende Dagsorden: 1) Valg af en Dirigent. 2) Den Delegerede aflægger Beretning fra Kongressen. 3) Valg af 2 Suppleanter til Bestyrelsen paa Grund af Formandens Etablering. 4) Valg af en Revisor paa Grund af Alf. Andersens Bortrejse. 5) Drøftelse af Virksomhedsplanen for det kommende Vinterhalvaar. 6) Formanden aflægger Beretning for Afdelingens Virksomhed til Dato. 7) Eventuelt.

Denne Aften bedes alle Medlemmer give Møde. *Bestyrelsen.*

---

hvor det faglige Spørgsmaal har været Mødets Emne. Talerne ved disse Møder har været: Johanne Andersen, C. Hammer, Vilh. Hansen, H. P. Hansen jun., Jens Johansen, Michael Nielsen og N. C. Nielsen.

Sommerstævner har naturligvis ogsaa en betydelig agitatorisk Værdi, naar de er planlagte heldigt, og iøvrigt har en Tilslutning, som berettiger dem til Stævne-Navnet. — I Beretningsperioden er der afholdt 10 Stævner, gennemgaaende med god Tilslutning, og med følgende Kolleger som Talere: A. Andreasen, Johanne Andersen, Th. Hansen, Vilh. Hansen, A. Ipsen og Jens Johansen. 5 Stævner afholdtes i Jylland, 3 paa Sjælland og 2 paa Fyn. —

Hovedbestyrelsen fastsatte paa Mødet den $^4/_2$ 1912 en Minimal-Tilslutning paa 100, for at opnaa gratis Taler, idet man vilde værne C. O. for at blive sat i Forbindelse med en eller anden Afdelings-Udflugt for en Snes Mennesker, der alligevel betegnes „Stævne". —

Den skriftlige Agitation er fremmet — foruden gennem „D. H. K. M. T." — ved Brochuren „En Appel", der blev trykt i et Oplag paa 20,000, hvoraf de 10,000 var forudbestilt af de kjøbenhavnske Afdelinger. Resten er afsat til Provinsafdelingerne og har, efter hvad der foreligger, gjort fortrinlig Nytte, ikke alene i ældre Afdelinger, men navnlig kan dens Betydning spores paa Pladser, hvor det gjaldt at sprede Oplysning om Sagen for Oprettelse af en Afdeling. —

Den udgivne Sangbog slog særlig godt an! — Oplaget er forlængst udsolgt, men de allerfleste Afdelinger er ogsaa forsynede for den nærmeste Tid. Vi har hidtil ialt for ringe Grad taget Hensyn til Sangens ildnende og agitatoriske Betydning; forhaabentlig betegner „Medhjælpersange" et Vendepunkt i saa Henseende.

Da det gælder for os at sprede Oplysning om vor Sag og dens Formaal, har vi udgivet et Agitationsbrevkort, der i sin fikse Udførelse og med den oplysende Tekst, vil vise sig at være svarende til Hensigten. En betydelig Del af Oplaget er allerede solgt.

I Lighed med hidtidig Praksis er der i denne Periode bevilget de kjøbenhavnske Afdelinger et Agitationstilskud, under den Forudsætning at disse selv udredede et tilsvarende Beløb. Tilskudet udbetales paa den Maade, at Halvdelen af Afdelingernes direkte Agitationsudgifter refunderes. — Uden iøvrigt her at blande os i den standende Strid om dette Spørgsmaal, skal dog bemærkes, at vi naturligvis finder det rimeligt, at der ofres Agitationsmidler paa Pladser, hvor det skønnes særlig nødvendigt, et Standpunkt Centralorganisationen konsekvent indtager, idet mange Provinsafdelinger faar Tilskud i Form af gratis Taler og under anden Form.

Butikslukningsloven.

Vejle-Kongressen opfordrede Justitsministeren til at foranledige, at Politimyndighederne fører et effektivt Tilsyn med Lovens Overholdelse. Resolutionen indsendtes November 1910 og erholdt vi dernæst Anmodning fra Justitsministeriet om at „søge tilvejebragt og hertil indsendt et mere omfattende Materiale til nærmere Oplysning om mulige Lovovertrædelser." Hovedkontorets Opfordring til Afdelingerne om at gøre Indberetning vedr. Tilsynet med Loven, eventuel Henvendelse til Lokalmyndighederne, Anmeldelser og deres Følger etc., fulgtes kun af et Faatal, men resulterede dog i et brugeligt Materiale, der tilstilledes Ministeriet. Dettes Svar indgik $^{21}/_{10}$ 1911, og samtidig modtog Politidirektøren i Kjøbenhavn og samtlige Politimestre ministeriel Instruktion om Lovens Overholdelse samt Paalæg om at foranledige retslig Paatale af Lovovertrædelser, — en Foranstaltning, der vel kan have moralsk Værd, men hvis praktiske Betydning ikke bør overvurderes. Saaledes klages der hyppigt over, at Loven ikke respekteres i Lands- og Stationsbyer. Og da en Afdeling (Aalborg) anmeldte et Varehus, der — trods gentagne Advarsler — holdt aabent til Kl. $8^1/_4$, afvistes Klagen ikke alene af Politimesteren, men af Amtmand og — Minister. Afvisningens Motivering var, at Lovens Bestemmelse om, at Butiken skal være lukket fra Kl. 8, alene kan opfattes som et Forbud mod at indlade og ekspedere Kunder.

Vi maa i denne Sag — som i andre — forlade os paa os selv, og Afdelingerne bør ved lokale Kontroludvalg vaage over, at Loven overholdes. Lovovertrædelser bør — efter gentagen Advarsel — anmeldes til Øvrigheden. Hvis denne imidlertid intet foretager, maa dette straks indberettes til Hovedkontoret til videre Foranledning.

(Sluttes).

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1912. 12te Aargang.

VOR 5TE KONGRES.

KONGRESSEN i Kjøbenhavn blev ikke blot den mest repræsentative og langvarige, men ogsaa den med Henblik paa Fremtiden mest lovende, vor Centralorganisation endnu har afholdt.

Var Vejle-Kongressen — under Indtryk af Centralorganisationens Tiaarsdag — idel Harmoni, kan dette ingenlunde siges om vor 5te ordinære Kongres. Fra første Færd veksledes der skarpe Hug, og Meningerne tørnede gentagende stærkt mod hinanden, for sluttelig at lade Forhandlingerne glide ind i et roligere Løb, der endte i den Enhed og samdrægtige Fællesfølelse, der for os som Andre er Organisationens Alpha og Omega.

Efter en mindre Forpostfægtning om Mandaterne, foranledigede Beretnings-Debatten en ret heftig Diskussion. Thi selv om Hovedledelsen høstede megen Anerkendelse for den omfattende trykte Beretning og det Virke, der laa bag, herskede der dog adskillig Divergens angaaende Former, der formentlig var utilstrækkelig iagttaget ved Herr Jens Johansens Konstitution som Formand, hvorimod der raadede Enighed om hans Overtagelse af Forretningsførerposten. Under Henvisning til denne — i Realiteten underordnede — Formalitet faldt der nogle „Stemmer ikke" under Navneopraabet ved Afstemningen om Beretningen. Derimod fremkaldte Regnskabsaflæggelsen kun ringe Debat og fandt enstemmig Anerkendelse.

Kontingent-Debatten, der ogsaa denne Gang var imødeset med Interesse, blev imidlertid ikke altfor langvarig og udløstes sluttelig i Nedsættelse af et Udvalg, hvortil følgelig samtlige derhen hørende Forslag henvistes. Spørgsmaalet er dermed udsat indtil næste Kongres, der — efter den vedtagne 3-aarige Kongresperiode — afholdes i Aarhus 1915.

Kritiken, der fra enkelt Side rejstes mod Hovedbestyrelsen foraarsaget af Tilskudene til Kjøbenhavn og som fandt Udtryk i et Supplement-Forslag til § 2, fandt ikke en til Forslagets Vedtagelse fornøden Tilslutning, ligesom en Række mindre væsentlige Forslag som Emblemet, Hovedbanneret, Medlemskontrol osv. forkastedes.

Samtlige de af Hovedbestyrelsen fremsatte Forslag vedtoges.

Saaledes ophævedes Næstformands-Posten, der henlagdes under Forretningsudvalget, og Revisionen ændredes, medens Aarhus-Forslaget angaaende Formandsvalg udgik. Repræsentantskabet moderniseredes ifølge Hovedledelsens Forslag. — Iøvrigt forkastedes de fleste af de fra Afdelingerne stillede Ændringer til Centralorganisationens Love.

Arbejdsløshedskassens Vedtægter undergik visse Forbedringer: Kontingentfrihed for arbejdsløse og kontingentfri Medlemmer, Lempelser under Sygdom og for selvstændige Forretningsfolk, der atter indtræder i Medhjælperstanden osv. — Derimod forkastedes alle de Forslag, der tilsigtede en friere Ordning med Hensyn til Understøttelse ved egen Pladsopsigelse. —

Lærlingespørgsmaalet, der kortelig indledes af Forretningsfører Jens Johansen, fremkaldte ingen Debat, men det besluttedes at henvise dette socialpolitiske Anliggende til Hovedbestyrelsens Behandling under bedst egnet Form.

Efter at Kongressen med Akklamation havde bekræftet Valget af Herr Jens Johansen som Forretningsfører og ligeledes med Akklamation genvalgt Herr Vilh. Hansen som D. H. K. M. T.'s Redaktør, foregik Hovedbestyrelsesvalget, der resulterede i følgende Nyvalg: Frøken Johanne Andersen, Kjøbenhavn, Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, Bogholder Carl Jensen, Aarhus og Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Odense. Genvalgt blev: Handelsmedhjælper Å. C. Alsøe, Kjøbenhavn, Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring og Boghandlermedhjælper N. C. Nielsen, Kolding.

Det nyoprettede Repræsentantskab fik følgende Sammensætning:

For Jylland og Samsø: Frøken Johanne Berg, Aal-

borg, Anger Ipsen, Hjørring, Carl Knudsen, Aarhus, Anton Nielsen, Hobro, Robert Petersen, Fredericia og Johs. Sjælland, Aarhus.

For Fyn og den sydfynske Øgruppe: Schouboe-Olsen, Svendborg.

For Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm: Houmann-Andersen, Slagelse og E. Nicolaysen, Frederikssund.

For Kjøbenhavn: Chr. Karlsen.

Vor 5te ordinære Kongres arbejdede sig gennem en overordentlig omfangsrig Dagsorden, der krævede 5 Møder paa tilsammen over 17 Timer og først sluttedes mod Midnat den 19. August. Det blev en Arbejds-Kongres, der drøftede og besluttede om en Række administrative Anliggender, hvoraf vor Organisations Fremgang vil være afhængig, og som utvivlsomt vil bringe Centralorganisationen sit Maal et godt Stykke imøde.

Kongres-Referat.

CENTRALORGANISATIONENS femte ordinære Kongres aabnedes Søndag den 18. August Kl. $9^3/_4$ i „Grundtvigs Hus" i Kjøbenhavn med følgende Tale af Forretningsføreren:

Jens Johansen: Med en Velkomsthilsen til Alle har jeg herved den Ære at erklære Centralorganisationens femte ordinære Kongres for aabnet i den By, hvor den første danske Medhjælperkongres afholdtes for 10 Aar siden, og hvor Spiren til vor landsomfattende Bevægelse lagdes for 15 Aar tilbage. Har den Tid, der er gaaet, maaske ikke bragt de Resultater, man kunde ønske, saa har vort Arbejde dog formet sig saaledes, at vi ikke behøver at blues ved de Resultater, vi har naaet til Fordel for den Stand, vi repræsenterer, og vi kan møde her i Dag i den bestemte Tro, at den Sag, vi arbejder for, er i den nøjeste Kontakt med Udviklingen. — Jeg har den Glæde at bringe tre fremmede Gæster en særlig Velkomsthilsen. Først vender jeg mig til Repræsentanten for den internationale Medhjælper-Føderation, Mr. John Turner fra London, som har overrasket os ved at komme til Stede; det glæder naturligvis os danske Medhjælpere, der deri ser et Bevis paa det Ønske, ogsaa vi nærer, om yderligere at underbygge og udvikle den internationale Organisation, som vi har den Ære at være Medlem af. Jeg skal derefter byde Næstformanden for vor norske Broderorganisation, Herr Chr. Dybwad, hjerteligt Velkommen: Herr Dybwad møder som Repræsentant for en Broderorganisation i et Land, hvis Folk den danske Nation endnu betragter som Stammefrænde, og jeg tror at være i Overensstemmelse med de organiserede danske Medhjælpere, naar jeg beder Herr Dybwad betragte vor Indbydelse som et velment Ønske om yderligere at knytte Baand med vore norske Standsfæller. Vi takker fordi De har givet Møde, saa meget mere som Herr Dybwad møder i Spidsen for en, om ikke talrig saa dog udvalgt, Flok norske Standsfæller, hvem vor Velkomsthilsen ogsaa gælder. Endelig skal jeg byde Formanden for Boghandler-medhjælperforeningen, Herr Fr. Ravn, Velkommen; det er kun lidt der skiller vore Organisationer, og jeg vil haabe, at Herr Ravn vil befinde sig vel iblandt os, saaledes at det lidet herefter maa blive endnu mindre. — Det er strenge Arbejdsdage, der venter os, betydningsfulde Spørgsmaal staar paa vor Dagsorden, men jeg er forvisset om, at vi som altid vil kæmpe med blanke Vaaben og hver især holde vort Skjold rent og uplettet, idet jeg ved, at Forhandlingerne vil blive baarne frem af Kærlighed til og Begejstring for den Sag, vi staar som Repræsentanter for. Maatte Resultatet af disse Dages Forhandlinger da være lykkebringende for vor Stand i Almindelighed og Centralorganisationen i Særdeleshed. Hermed erklærer jeg Centralorganisationens femte ordinære Kongres for aabnet, idet jeg beder Dem udbringe et Leve for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger (Kraftige Hurra!)

Forsamlingen istemmer og afsynger derefter Sang Nr. 13 af det paa hver Plads liggende Eksemplar af Medhjælpersange.

Forretningsføreren forelægger Hovedbestyrelsens Forslag til Kongressens Forretningsorden, der enstemmig godkendtes.

Til Prøvelse af Mandaterne vælges efter et kort Ordskifte et Udvalg bestaaende af Robert Petersen, Fredericia, Michael Nielsen, Odense, og Anton Nielsen, Hobro. — Førstnævnte meddeler paa Udvalgets Vegne, at der er indkommet i alt 70 Mandater, hvoraf Udvalget uden Bemærkning godkender 66; 1 har Udvalget ment at burde kassere, nemlig det for Nykøbing Mors, og motiverer dette nærmere. Med Hensyn til de øvrige 3 Mandater fra Skanderborg, Silkeborg og Odder Afdelingerne, hvoraf det første er underskrevet af samtlige Bestyrelsesmedlemmer, for Silkeborgs Vedkommende af 3 og for Odders Vedkommende af 2, har Udvalget ikke ment at kunne tage Beslutning paa egen Haand. H. Schouboe-Olsen, Svendborg, har i sin Egenskab af Formand for det fyenske Agitationsudvalg ifølge Lovene ingen Stemme.

Efter en kort Diskussion vedrørende de omtvistede 4 Mandater, hvor bl. a. Michael Nielsen, Odense, mener, at Aarhus Afdelingen efter det oplyste synes at have været „lidt lovlig vidt ude" for at faa fat i Mandater for andre Afdelinger, og hvor det af Herr Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, gøres gældende, at man i Almindelighed ikke bør fremme Bestræbelser for at lade Afdelinger repræsentere af andre, sættes Spørgsmaalet om Godkendelse af disse 4 Mandater for Afdelingerne i Skanderborg, Silkeborg, Odder og Nykjøbing M. under Afstemning med det Resultat, at Kongressen nægter dem sin Godkendelse.

Til Kongressens Ordstyrere vælges: Redaktør Vilh. Hansen, Frederiksberg, og Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring.

Vilh. Hansen: Maa jeg paa Fuldmægtig Andreasens og egne Vegne takke Dem for det hæderfulde Hverv, De atter ved denne Lejlighed har overdraget os. Det er allerede bleven antydet, at denne Kongres for saa vidt danner en Mærkepæl i dansk Medhjælperbevægelses Historie som der netop er hengaaet 10 Aar siden, at den første danske Handels- og Kontormedhjælper Kongres afholdtes her i Kjøbenhavn; ved den Lejlighed havde jeg ogsaa den Ære at være Ordstyrer. Meget er sket siden da; vi selv er blevne 10 Aar ældre, og vi har vel ogsaa paa mange Omraader ændret vort Syn paa Livet, Livet har givet os et Plus i Erfaringer; men der er een Ting, der er forbleven bestandig lige ung: den Sag, som forener og samler os her i Dag (Hør!) Jeg ser mange nye Ansigter, naar jeg kaster mit Blik ud over denne Forsamling, Folk, som jeg ikke saa for 10 Aar siden; man mærker Ungdommen, og det er godt, for Ungdommen repræsenterer Fremtiden, og Fremtidens Sag det er netop vor Sag! Jeg har ogsaa, naar jeg i Dag har hilst paa de yngre, i mangt et Øje set den Begejstring lyse, uden hvilken vor Bevægelse ikke er i Stand til at vinde frem paa den Maade den skal. Da vi for 10 Aar siden mødtes, vi, de gamle, da havde vi ogsaa denne Begejstringens Glød i vor Bevidsthed og dette Begejstringens Blink i vort Øje. Saalænge en Sag har saadanne Forkæmpere, saadanne Mænd, med en stadig glødende Begejstring i deres Hjerter, Gnisten i deres Øje, er det ingen Sag at vinde frem, saa vil den, fordi den repræsenterer Tidens Rørelser, en Gang naa fremad til Sejrens Dag. De ér Standens Pionerer, De er komne her for at pleje Raad om, hvad der tjener til Medhjælperstandens Tarv og Velfærd! Vær Dem da denne Opgave fuldt bevidst, og lad disse Dages Forhandlinger danne en luende Mærkepæl i vort Arbejde,

i vor Marsch fremad mod det Maal, vor Organisation har sat sig! Med disse Ord vil jeg udbringe et Leve for Centralorganisationens 5te ordinære Kongres. Den Leve! (Stærke Hurra!)

Henvendt til Mr. John Turner holder Vilh. Hansen derefter paa Engelsk følgende Tale (Referentens Oversættelse):

Før vi gaar over til Behandlingen af Kongressens Dagsorden, har jeg Fornøjelsen specielt at byde Dem velkommen, Kammerat Turner. Vi hilser Dem ikke blot som Repræsentant for vor store Broderorganisation i Storbritanien og Irland, men ogsaa som en Budbringer og Forløber for international Aand, Kammeratskab og universelt Broderskab mellem Medhjælpere i alle Lande! Thi ogsaa vi har i en Aarrække staaet i „Fédération internationale des Employés"s Rækker, og vi ønsker at forblive der bestandig. De Dage er længst forbi, hvor Havet og Tungemaalene rejste ligesom en Vold mellem Medhjælperne i de forskellige Lande. Vi har lært at veksle Haandtryk tværs over Havet og omsætte vore Tanker i hjertelige Følelser. Nu proklameres vore Standsfællers Krav og Parlamenternes sociale Reformer skrives omend i forskellige Sprog saa dog i samme sociale Aand. Derfor er vi glade ved at se Dem, Kammerat Turner, idet vi hilser Dem Velkommen som en af Førstemændene, en af de stærkeste og mest intelligente Forkæmpere for Medhjælpernes Rettigheder, Organisationstankens Fremskridt, men ogsaa som en velkendt Mand indenfor vor egen Forening. Og vi hilser Dem ikke blot som Repræsentant for vore organiserede udenlandske Kammerater, men ogsaa som en god Ven og Fælle (fellow). — Det danske Folk er en lille Nation i et Hjørne af Evropa, men i forgangne Dage, ved De, øvede Danskerne en betydelig Indflydelse i England, og i Dag finder vi De samme Ord i Engelsk og i Dansk, navnlig i de landlige jyske Mundarter. Paa denne Kongres ser De mange Kolleger, Delegerede fra Jylland, vor Hovedprovins; jeg tænker kun faa af dem kan forstaa Deres Sprog, men alle kender de og alle ønsker de at hilse Dem med et af disse fælles Ord, og det i Virkeligheden det hjerteligste af dem alle. Det gamle Danske Velkommen: Walkommen John Turner!

Derefter oplæser Ordstyreren Navnene paa

De Delegerede.

Hovedbestyrelsen: Jens Johansen, Kjøbenhavn; A. Andreasen, Hjørring; Vilh. Hansen, Frederiksberg; Å C. Alsøe, Kjøbenhavn; Johanne Berg, Aalborg; H. P. Hansen jr., Kjøbenhavn; Th. Hansen, Aalborg; N. C. Nielsen, Kolding; Robert Petersen, Fredericia.

Aalborg: N. C. Nielsen-Lindquist, Karl Thomsen.

Aarhus: Johs. Sjælland, Carl Knudsen, Johs. Petersen, Carl Jensen.

Assens: Carl Jensen.

Bornholm: Ikke repræsenteret.

Esbjerg: A Madsen, J. Christiansen.

Fredericia: Aage S. Leth.

Frederikshavn: Alfred Østergaard.

Frederikssund: E. Nicolaysen.

Frederiksværk: Victor A. Kallerup.

Helsingør: Johs. Elding.

Herning: M. Kongshaug.

Hillerød: Chr. J. Hendil.

Hjørring: H. Hein, A. Nielsen.

Hobro: Anton Nielsen.

Holstebro: Ejner Eriksen.

Horsens: Anna Hansen.

Kallundborg: P. Husted.

Kolding: A. Chr. Møller, S. Sejersen.

Kjøbenhavn, Centralafd.: Søren Møller.

Kolonialafd.: Wulff Beermann, H. P. Jensen.

Beretning

ved Centralorganisationens 5. ord. Kongres i Kjøbenhavn.

(Sluttet).

Juleaftens-Lukning, Sommerferier o. l.

For det Tilfælde, at Juleaften indtræffer paa en Søndag, giver Helligdagslovens § 2 b Ret til at holde Butikkerne aabne fra Kl. 4—6. Dette indtraf 1911, og allerede i Oktober androg vi Rigsdagen om en Tillægslov vedrørende den paagældende Dispensation. Justitsministeren resolverede imidlertid — efter Forhandling med Handelsministeren — ikke at kunde forelægge Tillægsloven og en lovmæssig Ordning bortfaldt derfor.

Hovedkontoret opfordrede følgelig Afdelingerne til at søge Lukningen opnaaet ad Frivillighedens Vej, og skønt Stemningen var delt indenfor Principalkredse, lykkedes det dog at gennemføre denne beskedne, men for Tusinder af Butiksmedhjælpere højst kærkomne Reform, dels fuldstændig, dels branchevis i de fleste Byer.

Agitationen for Sommerferie og tidlig Lørdagslukning af Kontorerne („Week-end") begrænsedes til Kjøbenhavn, hvor den er ført regelret, og Afdelingerne ved vellykkede offentlige Møder har samlet baade Opmærksomhed og Sympati om disse Spørgsmaal. Møderne — hvor foruden vore lokale, kendte Talere ogsaa Skolemænd, Læger, Pædagoger, Videnskabsmænd o. a. talte — er behandlet med Forstaaelse og Interesse af Hovedstadspressen, og vor Agitation har utvivlsomt bidraget til virkningsfuldt at fremme de tvende Reformkrav.

Endelig bør nævnes, at Redaktionen af „D. H. K. M. T." i 1912 har søgt arrangeret en fælles Ferierejse med Lübeck og Holsteinsches Schweiz som Maal. Dette første Forsøg strandede vel paa manglende Tilslutning, men er Idéen derfor ikke skrinlagt. Tvertimod vil saadanne Rejser, hvis Formaal er baade Samværets og Rejselivets Glæder og — ikke mindst — Deltagernes Kundskabsforøgelse, ad Aare sikkert indgaa som et regelmæssigt Led, i C. O.s Virksomhed.

Syvlukningen.

Arbejdet for 7-Lukningen har væsentlig formet sig som de nærmest foregaaende Aar. Muligvis er der dog en vis Slaphed at spore, og man tager ikke paa Opgaven med den Energi, der kendetegnede Begyndelsens Arbejde.

Den sidste Rest af vort Propaganda-Materiale er spredt ud over Landet. Den lokale Presse, der altid staar paa vor Side i Kampen for denne Reform, har været flittigt benyttet, og enkelte Steder — Kjøbenhavn 1911—12 og Skive 1912 — er afholdt offentlige Møder. Reelle Resultater opnaaedes enkelte Steder, men det almindelige er, at en enkelt eller to vrangvillige Principaler i en Branche faar Sagen til at strande. I Esbjerg bibeholdes 7-Lukningen fremdeles, men er stadig den eneste By, der har gennemført den for hele Aaret. Sæsonvis gennemførtes den derimod, ihvert Fald i flere Brancher i Aalborg, Randers, Aarhus, Horsens, Svendborg, Hillerød, ligesom adskillige Byer, hvor vi ikke har Afdelinger, har 7-Lukning i Sommertiden. I Kjøbenhavn er den tidlige Lukning ogsaa almindelig — navnlig i den indre By — og selv om vore Afdelinger ikke kan siges direkte at have fremkaldt Reformen, er denne i hvert Fald fremskyndet ved deres Agitation.

I Svendborg var man i 1911 naaet særdeles vidt, idet man der havde Kolonialbranchen — der ellers overalt yder den stærkeste Modstand — med. Glæden blev dog kun kort. Efter faa Dages Forløb faldt enkelte Underskrivere fra, brød deres Løfte, og hele Overenskomsten sprængtes.

Alt i Alt tør det siges, at vi i Løbet af de sidste 4 Aar virkningsfuldt har paavirket Stemningen for Indførelse af den lovbundne 7-Lukning, og vore Bestræbelser er i denne Sommer gaaede ud paa at samle det størst mulige Materiale saaledes, at naar Loven naar til Revision, staar vi med vort Krav underbygget og er i Stand til at argumentere vægtigt derfor. Vi vil da sikkert have gode Betingelser for at give Loven vort Præg.

Fabrikslovens Revision.

Indenrigsministeren fremsatte den 8. Februar 1911 i Folketinget Revisionsforslag til „Lov om Arbejde i Fabriker" af $^{11}/_{4}$ 1909.

Kontorafd.: Johanne Andersen, Willy Carlsen, C. Hammer, Chr. Karlsen.
Manufakturafd.: J. Chr. Lund.
Lemvig: V. Klitgaard-Lund.
Løgstør: Engelbert Petersen.
Middelfart: Karl Sørensen.
Nakskov: A. Asmussen (ikke mødt).
Nykjøbing F.: P. E. Andersen.
Nykjøbing S.: Herman Nielsen.
Næstved: Knud Olsen.
Odense: Michael Nielsen.
Præstø: Willy Carlsen, Kjøbenhavn.
Randers: F. V. Jenssen, A. Elvig.
Samsø: Chr. Larsen.
Skive: H. Christensen.
Skjern: Jens Devantier.
Slagelse: Houmann-Andersen.
Sorø: A. Sander.
Stubbekjøbing: C. Hammer, Kjøbenhavn.
Svendborg: Ch. Hansen-Møller.
Varde: Johs. Hahnemann.
Vejen: C. V. Jacobsen.
Vejle: Lauritz Christensen, Axel Juhl, Poul Jensen.
Direkte Afdeling: Helmuth Petersen, Hadsten, Chr. Olesen, Bramminge, Rasmus Larsen, Holbæk, G. Krohn-Jensen, Viborg.
Fynske Agitationsudvalg: H. Schouboe-Olsen.

Til Kongressens Sekretærer vælges derefter: H. P. Jensen Kjøbenhavn, og Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, og Ordstyreren oplyser, at fhv. Hovedbestyrelsesmedlem, Grosserer Carl Christensen, Kjøbenhavn, møder som stenografisk Referent specielt til „D. H. K. M. T."

Chr. Dybwad: Mine Herrer! Mine Damer! Ærede Forsamling! Paa Norges underordnede Handelsstands Landsforbunds Vegne takker jeg meget for den Elskværdighed, som er vist vor Forening ved at indbyde os til denne Kongres, ligesom jeg paa vor Forenings Vegne frembærer vore allerbedste Ønsker om et godt Arbejde paa denne Kongres.

Da Norges underordnede Handelsstands Landsforbund for 4 Aar siden dannedes, havde vi den Lykke at kunne se paa en Broderorganisation, som da allerede havde traadt sine Børnesko, se de gode Ting, den havde bragt i Stand, og vi kunde derved ogsaa spare os for mange af de Skuffelser, som Organisationsarbejdet i de første Aar altid maa gennemgaa. Vi har altid haft en uvurderlig Nytte af at kunne se hen til vor længere fremskredne danske Broderorganisation, og vi har af Centralorganisationen altid faaet alle vore besværlige Spørgsmaal og Bønner om gode Raad, som vi er kommen med i Tide og Utide, besvarede med den allerstørste Elskværdighed og Imødekommenhed For alt dette frembærer vi herved vor Organisations hjertelige Tak. De har været en uvurderlig Støtte for vort Arbejde!

Men naar jeg skal takke Dem paa en ret Maade, saa ved jeg ikke nogen bedre Maade end at pege paa enkelte Ting, hvor Forholdene hos os er anderledes og bedre. Det er nemlig ganske paafaldende, hvor langt vi i Norge i Løbet af de 4 Aar, vi har eksisteret, har naaet gennem Statsmyndighederne. Nu maa De ikke tro, at jeg indbilder mig, at vi er nogle Pokkers Karle, for det ligger naturligvis for en stor Del i, at de sociale Forhold er noget forskellige i Danmark og i Norge. Jeg tvivler ikke paa, at hvis de prøvede de samme Principper, saa vilde De faa meget større Vanskeligheder end vi har haft, men Vanskeligheder skal vi ikke være rædde for, det være sig i Danmark eller i Norge. Jeg mener, at hvis de sociale Forhold, Forholdet mellem Korpo-

---

Forslaget indeholdt intet om Handels- og Kontormedhj. Arbejdstid, idet der i Bemærkningerne til Lovforslaget henvises til, at man, „efter indgaaende Overvejelser og i Tilslutning til Arbejdsraadet, maa formene, at det ikke vil være muligt indenfor Fabrikslovens Rammer paa fyldestgørende Maade at lovgive om Handels- og Kontorfaget, hvis Arbejdsforhold i personlig og stedlig Henseende er saa forskellige fra det almindelige Industriarbejdes Kaar". — Vor Anmodning om, at Medhjælperne inddrages under Loven, der altsaa end ikke fandt Støtte hos Arbejdsraadet, er saaledes ikke taget til Følge, og vil det derfor alene være formaalstjenligt at samle vore Bestræbelser om de socialpolitiske Fremskridt, der paa dette Omraade ligger indenfor Mulighedens Grænse.

Hovedbestyrelsen har derfor vedtaget — saasnart Revisionsforslaget naar til Behandling i Rigsdagen — at iværksætte en Agitation for Ordning af Lærlingevedtægter gennem en almengældende Lovbestemmelse, ligesom Bestemmelsen om Siddepladser for Butikspersonale overensstemmende med Arbejdsraadets Forslag skal søges optaget i Loven.

Betydningen af en ensartet Lovgivning paa her nævnte Omraader er indgaaende eftervist i Artikelserien „Lærlingevedtægterne" i „D. H. K. M. T." Nr. 20, 22 og 23/1911.

Kommunale Lærlingevedtægter.

Indenfor Beretningsperioden er der gennemført følgende kommunale Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde — omfattende Handelslærlinge: Roskilde ($^{16}/_{7}$ 1910), Hjørring ($^{20}/_{10}$ 1910), Holstebro ($^{10}/_{5}$ 1911), Fredericia ($^{19}/_{6}$ 1911) og Silkeborg ($^{21}/_{7}$ 1911), medens det i Svendborg lykkedes Vedtægternes, alle Steds nærværende, Modstandere at unddrage Handelslærlingene Vedtægtens Bestemmelser.

Lærlingevedtægternes Udbredelse fremgaar af en statistisk Oversigt i „D. H. K. M. T." Nr. 20/1911. Vedtægter er gennemført i 21 (med ca. 877.000 Indbygg.) af Landets 75 Købstæder og Handelspladser (der med Kjøbenhavn og Frederiksberg tæller ca. 1.110.000 Indbyggere.) Iøvrigt fordeles Vedtægterne meget uensartet. De er gennemførte i alle Byer med over 20.000 Indbyggere, men af de 9 Købstæder med 10—20.000 fattes Vedtægterne i Helsingør, Svendborg og Slagelse, ligesom i Rønne, Nakskov, Nyborg og Næstved, Korsør og Frederikshavn, der tilhører Befolkningsgrupppen: 7—10.000. Samtlige „Vedtægtsbyer" er Købstæder med over 4.000 Indbyggere, — ialt 41 Byer, medens ingen af de 34 Smaa-Købstæder (med under 4.000 Indbyggere) har gennemført kommunale Vedtægter.

Om Lærlingelovens Revision, der for nogle Aar siden bebudedes af den tidligere Indenrigsminister, har der siden hersket Stilhed. De i sin Tid indhentede Betænkninger, deriblandt Centralorganisationens, hviler fremdeles urørte i Ministeriet. — Vejle-Kongressen opfordrede Justits-Ministeriet til at drage Omsorg for Overholdelse af Lærlingelovens § 7 (Lærlinges Arbejdstid), og justitsministeriel Instruktion desangaaende var derfor indeholdt i den tidligere (se Afsnit „Butikslukningsloven") nævnte Rundskrivelse af $^{20}/_{10}$ 1911. Virkningen heraf vil dog være endnu ringere end for 8-Lukkelovens Vedkommende, fordi en effektiv Kontrol her er særlig vanskelig.

Lærlingevæsenets Reform i moderne Aand, afstemt efter Nutidens Fordringer, vil alene være mulig ved en rationel Revision af Lærlingeloven af $^{30}/_{3}$ 1889, — en af vore vigtigste socialpolitiske Fremtidsopgaver.

„Statsunderstøttet Konkurrence."

Den nye Hærlovs § 97 indførte Kursus for Underofficerer i Fag, „der kan være af Betydning for dem i det borgerlige Liv", bl. a. Bogholderi, Stenografi, Handels- og Bankregning, Tysk og Engelsk. Krigsministeriet stillede 500 Kr. til Disposition pr. Regiment, eller ialt ca. 10.000 Kr. til et Formaal, der i sine Følger maatte virke direkte konkurrerende paa Medhjælperstanden, øge Arbejdsløsheden og trykke Gagerne.

Novbr. 1910 begyndte „D. H. K. M. T." en skarp Kritik af denne „tindrende Haan" mod vor Stand, — Artikler, der vakte megen Opmærksomhed, affødte en Polemik med „Underofficersbladet" og foranledigede, at Sagen naaede til Behandling i Folketinget den 16, 17 og 18 Januar 1911, hvor Finansudvalgsmedlem, Raadmand K. M. Klausen varmt talte Medhjælpernes Sag.

Vor Kritik understregedes ved en Række Protestmøder, der

rationerne, ikke er saa ønskværdige her i Danmark, som de burde være, saa der burde ske Forandring i dette Forhold, saa burde De ikke vige tilbage for at prøve at forandre det. Jeg vil blot nævne for Dem, at vi i Løbet af disse 4 Aar har faaet Rejsestipendier paa 10,000 Kr. hvert Aar, og det er ikke Chefsforeningen, det er den unge Handelsstand i Norge; det er ikke Chefsforeningen, som uddeler disse Penge; nej, det er den underordnede Handelsstands Landsforbund, som indstiller dertil, og Gud hjælpe Dem, hvis de ikke følger vore Indstillinger! (Munterhed!) Vi har faaet Statistik af Myndighederne, og der er i det Hele taget mange Ting; men jeg skal ikke opholde Dem med nogen lang Tale, der er Bevis nok for, at vi har forstaaet at komme længere med Myndighederne end her i Danmark. Det er ikke fordi vi anser os for at være nogle Pokkers Karle, Forholdene ligger jo nok lidt anderledes, men det skulde undre mig om Forholdene ligger helt anderledes end i Danmark. Vi har bestandig haft noget at takke Dem for, derfor vilde vi gerne give noget igen. Det er, hvad jeg ved disse korte Ord har villet prøve paa at gøre. Vi takker hjerteligst for Indbydelsen til Kongressen, som vi har glædet os til at deltage i, og maa jeg faa Lov til fremdeles at ønske Held og Fremgang for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger! (Bifald!)

Fr. Ravn: Højtærede Forsamling! I den Velkomsthilsen, der lød, var der ogsaa en med særlig Adresse til nogle enkelte, deriblandt til Repræsentanten for Boghandlermedhjælperforeningen. Som Formand og Repræsentant for B. M. F. vil jeg gerne have Lov til her paa god og høflig Maner at takke for den venlige Modtagelse. Jeg skal søge at drage Nytte og Lære af denne Forsamling, og jeg nærer ikke ringeste Tvivl om, at naar jeg gaar herfra, da er det med den Følelse man har, naar man som Gæst forlader et Hjem, hvor der er aandelige Interesser, og med Indtrykket af, at der indenfor den underordnede Handelsstand i det Hele arbejdes godt og alvorligt, og jeg skal love at meddele det til mine Kolleger indenfor B. M. F., baade dem, der er Tilhængere af Tilslutning til Centralorganisationen og de vantro. Maa jeg slutte med at overbringe Dem en Hilsen fra Boghandlermedhjælperforeningen og ønske, som Herr Dybwad, alt muligt godt af disse Dages Forhandlinger. (Bravo!).

Mr. John Turner holder derefter paa Engelsk en Tale, der straks oversættes af Ordstyreren.

Vilh. Hansen: Mr. Turner har givet mig sine Notitser, og skønt det er vanskeligt efter disse spredte Notitser at give et rigtigt Indtryk af den udmærkede Tale, der nys blev holdt, saa vover jeg dog Forsøget og vil søge at gengive for Dem, hvad Mr. Turner fortalte.

Mr. T. udtalte sin Glæde ved at være imellem os og takkede mig for min Velkomsttale. Det er ham en stor Glæde atter at besøge Danmark, ikke blot for at hilse paa gamle Organisationsfæller, men ogsaa fordi han haaber at kunne knytte nye Venskaber. Jeg kommer samtidig — siger J. T. — for at bringe Dem en broderlig Hilsen fra den internationale Organisation, af hvilken Deres Organisation udgør en ikke ringe Del. I hvert eneste Land er de Organisationer, der bestaar af „de sortfrakkede Arbejdere" ved at arbejde sig stærkt frem. For en Uges Tid siden mødte jeg frem som Repræsentant paa den belgiske Medhjælperligas Kongres; ogsaa den er i stadig Vækst med Hensyn til Medlemstal, og i Storbritanien og Irland, vel tildels som Følge af „Insurance Act", den engelske Syge- og Arbejdsløshedsforsikringslov, er Medlemstallet i de tre Hovedorganisationer i Løbet af kun et Aar steget fra 55,000 til 110,000, og saaledes gaar det Verden over. Hvis jeg vender mig fra vore belgiske Kammerater og vore engelske Standsfæller til andre Landes Medhjælpere, saa vil jeg ogsaa der kunne se store Fremskridt. Fra alle disse fremmede Organisationer skal lyde en Hilsen gennem mig til Dem her i Dag. Jeg kunde bringe Dem Hilsener fra Franskmænd, Hollændere, Portugisere, ja selv saa langvejs fra som Avstralien.

Den internationale Organisation er ikke blot en Følelsessag og ikke blot noget, der karakteriserer Medhjælperbevægelsen og særligt kalder paa os, — den internationale Medhjælper-Organisation er intet mindre end en Nødvendighed; thi Handelen

---

indlededes med et stort Møde i Kjøbenhavn medio Februar og fortsattes med velbesøgte Borgermøder i Garnisonsbyerne.

Bortset fra det agitatoriske Moment, som vi saaledes udnyttede, maa denne Sag følges med Opmærksomhed, indtil der — ved Rigsdagens Mellemkomst — er taget saadan Bestemmelse om Tilskudets Anvendelse, at vore Interesser ikke fremdeles trues.

Valget til Sø- og Handelsretten.

I December 1910 revideredes Loven af $^{19}/_{2}$ 1861 om Sammensætningen af vor eneste Handelsdomstol, Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, og Medhjælperne opnaaede endelig 2 Repræsentanter i Retten til Bedømmelse af særlige Medhjælper-Spørgsmaal, — et Krav, Centralorganisationen allerede rejste i 1906.

Loven sikrer Principalerne Herredømmet i Valgforsamlingen, idet 26 af dens 38 Medlemmer bestaar af Grosserer-Societetets Komité og Rhederiforeningens Bestyrelse — Resten er kjøbenhavnske Borgerrepræsentanter. Societetets Formand, Etatsraad C. A. Olesen, optraadte imidlertid yderst rigoristisk, offentliggjorde først Kandidatlisten umiddelbart før Valget, afviste andre Forslag om Principal-Repræsentanter og lod „De kjøbenhavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation" udpege to — naturligvis uorganiserede — aldeles ukendte Kontorister som Medhjælpernes Repræsentanter.

Mod denne Fremfærd nedlagde de radikale og socialdemokratiske Borgerrepræsentanter Indsigelse og anbefalede enstemmig vore Kolleger, Kontorchef Vilh. Hansen og Prokurist Carl Poulsen, som Medhjælpernes Repræsentanter i Retten. Flertallet underkendte ikke vore Kandidaters Kvalificationer, men benyttede deres Magt til at gennemføre Societetets Kandidatliste.

Centralorg. indgav til Justitsministeriet Klage over Valget, androg om, at dette ikke sanktioneredes, og en Medhjælperdeputation forebragte Ministeren vor Besværing. Ministeren gav os Medhold pro realiter, men kunde pro forma intet ændre, da der ikke forelaa Lovbrud. Dette foranledigede Societetet til en Kritik af Ministeren, som denne besvarede med en skarp Irettesættelse i Centralorg. Favør.

Lykkedes det end Storhandelens Mænd at udelukke os fra Sø- og Handelsretten, betegner denne — i den kjøbenhavnske Presse meget omtalte — Affære en Vending i Principalernes Enevælde, idet Societetet maatte afgive Løfte om fremtidig og med tilbørlig Hensyntagen til de interesserede Parter at ordne Kandidatspørgsmaalet efter forudgaaende Samarbejde mellem de forskellige Grupper.

Det tør derfor anses for givet, at Centralorg. ved næste Valg, der finder Sted 1914, vil besætte begge de paagældende Poster i Sø- og Handelsretten.

Lovforslaget mod falsk Reklame.

Det Lovforslag, Handelsministeren i Efteraaret 1911 fremsatte i Rigsdagen, skyldes Krav fra Detailhandelens Organisationer, og berørte kun i enkelte — men rigtignok skæbnesvangre — Punkter Medhjælpernes Forhold.

Slet i Formen og inkonsekvent i Affattelsen, skød dette handelspolitiske Makværk ganske over Maalet. Og gjaldt dette end fortrinsvis Detaillist-Interesser, ramte Forslagets § 6 dog ogsaa Medhjælperne haardt og hensynsløst. Denne berygtede „Medhjælperparagraf" var i sin Tendens en aaben Trusel mod vor Stand:

„Med Bøde eller simpelt Fængsel straffes den, der i Konkurrenceøjemed ubeføjet benytter eller giver Meddelelser til andre om sin nuværende eller tidligere Principals eller Kompagnons Forretnings- eller Driftshemmeligheder, for saa vidt disse ere komne til hans Kundskab i Kraft af Tjeneste- eller Kompagniskabsforholdet. — Straffrihed indtræder dog, hvis dette Forhold er ophørt for mere end tre Aar siden."

Vor Tidende karakteriserede med Rette § 6 som „Storhandelens Forsøg paa at kneble og svinebinde vore Standsfæller, knægte os i et stramt Afhængighedsforhold, lamme vor faglige Bevægelsesfrihed og ødelægge Medhjælperens Chancer indenfor sin Branche, — altsammen i Skjul af en rigoristisk Lovbestemmelse."

Samtidig med den skarpe Kritik, vi gennem „D. H. K. M. T." og paa Møder fremførte mod § 6, konfererede Forretningsføreren med et Medlem af Landstings-Udvalget. Dette resulterede i, at den famøse Paragraf udgik af det fuldkommen ændrede Revisions-

og Omsætningen er international. Alle politiske Kræfter er nødt til at samarbejde internationalt, alle Rørelser i Menneskeheden antager internationale Former. Saaledes maa det ogsaa ske for Aandens som for Haandens Arbejdere, og saaledes gaar det til, at Internationaliteten i Virkeligheden bliver en hel Del af vor Tilværelse. Vi er nu komne til det Standpunkt i vor Udvikling, at Nationerne staar saa tæt sammen som Provins overfor Provins indenfor den enkelte Stat. Det maa komme dertil indenfor Medhjælper-Organisationerne, at vi er i Stand til at lære af hverandres Program for derigennem at kunne styrke os til Løsningen af de Opgaver, der frembyder sig, det vi Handels- og Kontormedhjælpere kæmper for Verden over. Det er umuligt for nogen Nation at staa alene, naar det gælder de sociale Fremskridt.

Jeg kommer ikke blot for at bringe Dem Hilsen fra Kolleger i andre Lande, jeg kommer ogsaa for at lære. — Deres Nation hører ikke til de ringeste, de smaa Lande har fostret nogle af de mest fremragende Mænd — og for at takke Dem for de udmærkede Fremskridt, De har gjort her i Danmark; siden jeg for første Gang havde den Glæde at mødes med Dem i Aalborg for 4 Aar siden, har De blandt andet naaet det udmærkede Resultat at have fordoblet Deres Medlemstal! Jeg ved, hvilke store Vanskeligheder, De har haft at overvinde og jeg lykønsker Dem til, at det saa udmærket er lykkedes Dem at overvinde dem!

Jeg ved nu, at De med den største Interesse tager Del i det internationale Arbejde mellem Handels- og Kontormedhjælperne Verden over. Næste Lørdag vil jeg være i Haag for at deltage i den internationale Medhjælper-Kongres, og jeg udtaler Haabet om, at ogsaa Deres Organisation maa blive repræsenteret der — en Forhaabning, som jeg (Vilh. Hansen) desværre ikke er i Stand til at lade gaa i Opfyldelse, Jeg haaber, at De vil med mig i Tankerne møde frem ved denne internationale Kongres. Ethvert nyt Fremskridt, Handels- og Kontormedhjælperne gør i international Organisation, betyder, at vi overvinder de gamle Hindringer, og at vi gør et nyt Liv muligt mellem Nationerne, at vi sættes i Stand til gennem fælles Arbejde at naa til gensidig Forstaaelse og at bidrage til at umuliggøre Krigen og Tvedragten mellem Nationerne, saaledes at Handels- og Kontormedhjælperne derved er med i Arbejdet for Fremtidens internationale Broderskab (Bifald!).

Forelæggelse af Beretningen.

Forretningsføreren: Det er naturligvis ikke min Hensigt her mundtlig at gengive, hvad De allerede forlængst har faaet tilsendt paa Tryk. Derfor skal jeg indskrænke mig til forholdsvis faa og korte Bemærkninger angaaende enkelte Punkter.

Hovedbestyrelsens Beslutning om Udgivelsen af en trykt Beretning, maa anses for at være et betydeligt Fremskridt; Hensigten dermed er jo ikke alene at spare en Del af Kongressens Tid, men ogsaa at give Beretningen mere blivende Betydning end det er muligt ved Aflæggelse af en lang mundtlig Beretning, som det for Kongressisterne er vanskeligt at fastholde og gengive ude omkring i Afdelingerne. I andre Organisationer er det nu ogsaa almindeligt, at de ved deres Kongres-Perioders Slutning udsender en saadan trykt Beretning. Beretningen er jo ikke blot tilsendt de Delegerede, men ogsaa Afdelingerne, for at den kan blive forelagt til Behandling paa Møder, og for at de enkelte Medlemmer kan faa Lejlighed til grundig at sætte sig ind i den Virksomhed, Centralorganisationen udfolder.

Den Situation, der paa en noget usædvanlig Maade hidførte en Forandring i vor Administration, er jo ret udførligt skildret i Beretningen, hvorfor jeg ikke her skal komme nærmere ind derpaa, tilmed da jeg paa det daværende Tidspunkt ikke var knyttet til Centralorganisationen paa den Maade som senere er sket.

Af de administrative Anliggender, der særlig har beskæftiget mig, siden jeg tiltraadte, skabte Indførelsen af den nye Afregningsform straks en Del Modstand. Jeg skal ikke udpensle de Motiver, der for Hovedbestyrelsen her var de bestemmende; men jeg føler mig overbevist om, at De vil forstaa, at der bag denne maaske i og for sig usædvanlige Hovedbestyrelses-Beslutning laa tvingende Grunde.

---

forslag, Udvalget fremsatte d. 19. Marts 1912 og som stadfæstedes d. 8. Juni, og den paagældende Lovbestemmelse fik følgende fuldtud acceptable Affattelse:

„Den, der forsætlig eller ved grov Uagtsomhed giver eller benytter Meddelelser om Forretnings- eller Driftshemmeligheder, erhvervede paa Grund af et kontraktligt Tillidsforhold, anses med Bøder indtil 4000 Kr., under skærpende Omstændigheder med simpelt Fængsel indtil 6 Maaneder."

Iøvrigt har vi vedrørende dette Anliggende vekslet Skrivelser med det norske Landsforbund — med Henblik paa den nordiske Civillovkommissions Arbejde — og opnaaede der en Fællesoptræden angaaende Modarbejdelse af Konkurrenceklausuler.

Rejsestipendier — Undervisning.

Ved Uddelingen af Rejse- og Skolestipendier er de fleste af vore ansøgende Medlemmer kommen i Betragtning, naar de iøvrigt opfyldte de Krav, der stilles til Stipendiaterne. —

For Rejsestipendierne gælder desværre den Regel, at det forlanges, at Ansøgeren skal have Plads i Udlandet. Dette forhindrer mangen ubemidlet Medhjælper i at søge, da han ikke ser sig Stand til at modtage en — i de fleste Tilfælde daarligt lønnet — Plads i et fremmed Land, uden sikkert at kunne regne med Stipendiet til at hjælpe sig over de første Aar. Forhaabentlig kan dette Forhold ændres i en nær Fremtid. —

Endvidere kan nævnes, at vi har beskæftiget os med Handelsskole-Spørgsmaalet, uden dog at tage endelig Stilling dertil, forinden de fagtekniske Momenter foreligger klarere belyst og de paa dette Omraade stærkt divergerende Anskuelser er mere afklarede indenfor de interesserede Parter.

Forbigaaende kan her noteres, at de kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer har været indbudt, og deltaget i, forskellige Højtideligheder paa „Købmandshvile" indenfor Perioden.

Foredrag.

I Beretningsperioden oppebar vi kun 1250 Kr. i Tilskud (1910/11), idet Sparekommisionen, der indsattes af Folketinget 1911, strøg vor Bevilling. En Protest herimod, affattet som et Andragende, indbragtes i Folketinget af Herr K. M. Klausen og i Landstinget af Herr Herman Trier, men blev desværre ikke taget til Følge.

Med Tilskud af fornævnte Beløb afholdtes der 30 Foredrag i Afdelingerne, hovedsagelig af handelsteknisk Art, overalt velbesøgt og gavnlige for de paagældende Afdelinger. — Desuden er der i Foraaret 1912 afholdt 10 Foredrag af Herr Handelshøjskole-Forstander Johannes Fog-Petersen, „Købmandshvile", der elskværdigt stillede sig til vor Disposition, da Stats-Tilskudet bortfaldt. Vi er Herr Fog-Petersen stor Tak skyldig herfor, saa meget mere som Forstanderen meddeler at ville foretage en lignende Foredrags-Tournè i Septbr. d. A.

Tilslutningen til disse Foredrag bliver formentlig ligesaa stærk som sidst, hvor ikke paa langt nær alle Afdelinger naaede at komme i Betragtning.

Internationale Anliggender.

Vor Organisation tilhører siden 1906 det internationale Medhjælperforbund „Fèderation internationale dés Employés", omfattende Medhjælperorganisationerne i Australien, Belgien, Danmark, England, Frankrig, Holland, Irland, Norge, Portugal, Serbien og Spanien.

Desuden har de „paa Klassekampens Grundlag staaende" ɔ: socialistiske Medhjælperorganisationer dannet et intern. Sekretariat. Denne Repræsentation afholdt den 31. August 1910 en international Konference i Kjøbenhavn. C. O. blev indbudt til at lade sig repræsentere, og Fru Elisabeth Mac og Herr Vilh. Hansen deltog som vore Repræsentanter, sidstnævnte mødte desuden ligesom Mr. John Turner, London, for den int. Føderation. Forsøg fra vor Side paa at opnaa Samarbejde mellem de tvende Internationaler mislykkedes, og Konferencens Resultat snarere uddybede en udjævnede Uoverensstemmelserne. —

Efter Indbydelse af „F. I. d. E." deltog Herr Vilh. Hansen i et internationalt Møde i Bryssel den 24. og 25. Maj 1911, hvor adskillige Medhjælper- og Organisationsspørgsmaal drøftedes. Paa Foranledning af vor Repræsentant vedtoges Udgivelsen af et intern. Medhjælper-Tidsskrift, Oprettelsen af et socialt Bibliotek af Blade, Tidsskrifter, Brochurer vedr. Medhjælpersagen, Udarbej-

Hovedbestyrelsen mener, at den ny Ordning blandt andre Fordele til en vis Grad har medført den, at Medlemmerne bliver mere interesserede i at holde deres Rettigheder i Orden gennem det Kontrolmiddel, som ligger i deres Medlemsbog, og med Hensyn hertil, at udvise mere Præcision og Alvor end hidtil.

Et meget beklageligt Forhold er det, at næsten ingen Afdelinger overholder Lovenes § 8 om Indsendelse til Hovedkontoret af Kvartalsrapporter. Denne Bestemmelse er ikke indsat i Lovene for vor Fornøjelses Skyld. Samtidig med at Centralorganisationens Administration fuldkommengøres og udvikles, stiger ogsaa Afdelingsledelsernes Forpligtelser. Vi kan nu ikke mere anlægge det samme Syn paa Afdelingsarbejdet som for 10 Aar siden. Afdelingerne maa føle det som en Pligt at indsende Meddelelser om deres indre Arbejde og Forhold, give deres Impulser videre til Hovedkontoret, for at dette kan give dem videre ud til andre Afdelinger. Det maa Afdelingerne betragte som en absolut Pligt, hvis vi skal have endnu mere ud af vor administrative Nyordning end hidtil.

Hensygnende Afdelinger, som det har været umuligt for Hovedbestyrelsen at komme i Kontakt med, og hvor de lokale Forhold i Øjeblikket ikke har muliggjort et effektivt Afdelingsarbejde, har vi anset det for naturligere at lade ophøre med deres Tilværelse, indtil der paa de paagældende Pladser kommer egnede Foregangsmænd til at bringe dem frem igen. Der vil da være langt bedre Betingelser for paa et senere Tidspunkt at faa levedygtige Afdelinger paa disse Pladser; men det Forhold, at de Medlemmer, som har baaret Arbejdet i en By, forlader Byen, og Arbejdet derfor sygner hen, vil vi efterhaanden komme mere bort fra, idet det stigende Medlemstal vil medføre en forøget Stabilitet, tilføre os flere forstaaende og interesserede Medlemmer, som Tid efter anden vil spredes udover Landet og rejse nye Afdelinger paa et mere sundt og fornuftigt Grundlag.

Naar Centralorganisationen har haft en reel Medlemstilgang af 800 i Tiden fra $^{1}/_{7}$ 10 til $^{31}/_{6}$ 12, tør det siges at være et forholdsvis godt og respektabelt Resultat i Betragtning af de usædvanlige Vilkaar, vi har maattet arbejde under i den forløbne Periode, med Omlægning af og Flytning af Hovedkontoret, Formandsskifte o. s. v., hvad der altsammen til en vis Grad har maattet virke lammende paa Arbejdet.

De ny Afdelinger i Varde og Middelfart arbejder ganske usædvanlig godt; det er jo altid vanskeligt at komme gennem Børnesygdomme, og saa meget mere bemærkelsesværdigt er det, at de nævnte 2 Afdelinger i Øjeblikket er de største indenfor Centralorganisationen, naar Hensyn tages til de paagældende Byers Størrelse. Jeg finder, vi skylder saadanne energiske Kolleger en Anerkendelse for et saa usædvanligt godt Arbejde i disse Afdelinger første halve Leveaar (Hør!)

I sin Helhed taget er der ingenlunde nogen Anledning til at se sort paa Fremtiden. Vi er vel nu ude over den Tyrkertro, man i Bevægelsens første Tid nærede, at man i forholdsvis faa Aar skulde kunne naa at faa organiseret vort vanskelige Fag. Udviklingen bør foregaa naturligt, Skridt for Skridt, ikke i Spring. Det er i det lange Løb det sundeste; derved faar vi Tid til at grundfæste de Resultater vi har naaet. Vi kan med Fortrøstning se Fremtiden i Møde, naar vi iøvrigt fremdeles lægger vore Kræfter sammen for forenede at bære Organisationen fremad paa samme energiske Maade som hidtil (Hør!)

De vil erindre, at Hovedbestyrelsen for nogle Maaneder siden udsendte Anmodning til Afdelingerne om at foretage Indsamling af Materiale paa de forskellige Pladser for at erfare de enkelte Forretningsindehaveres Stilling til den lovmæssige 7-Lukning. Jeg har den Glæde at kunne meddele, at de allerfleste Afdelinger med megen Energi har taget fat paa denne Opgave, og det vil uden Tvivl ogsaa til sin Tid vise sig, at det Materiale, vi paa den Maade indsamler, vil blive et ypperligt Grundlag for, og en god Forberedelse af en virkelig effektiv Revision af den bestaaende 8-Lukningslov.

For at nævne en af de Byer, der maa siges at have de vanskeligste Forhold at arbejde under, Aarhus, saa har den grebet denne Sag meget energisk og udmærket an, idet den har frem-

---

delse af en int. Statistik etc. — Det overdroges til Herr Vilh. Hansen — der indtraadte i Føderationens Hovedledelse — at søge det norske, svenske og finske Landsforbund indmeldt i „F. I. d. E." „Norges underordnede Handelsstands Landsforbund" har siden erklæret sin Tilslutning og det finske Forbund vil formentlig indtræde endnu i Aar.

Efter Brysseler-Mødet berejste V. H. Belgien og Holland, besøgte bl. a. Landsorganisationens Hovedsæde i Gand og Haag samt fornævnte int. Sekretariat i Amsterdam, — overalt elskværdig modtaget. Rejsens organisatoriske Udbytte er allerede paa enkelte Omraader gjort nyttebringende for vor Organisation. I Maj modtog vi Indbydelse til at lade os repræsentere ved en Medhjælperkongres i Bulgarien, — uden dog at reflektere.

Vor Stilling til andre Foreninger.

Nu som forhen er vor Organisation indenfor Medhjælperstanden det eneste sande Udtryk for moderne socialpolitiske Bestræbelser og retlinet faglig Standsbevægelse. De gamle „Harmoniforeninger" har længst opgivet Førerskabet. Som deres Aand er Fortidens, er deres sociale Betydning — højt ansat — af underordnet filantropisk Art, deres „Engageringsvirksomhed" mere socialt nivellerende end faglig højnende, og deres „Indflydelse" paa Stands-Anliggender snarere en Svindlen med Medhjælper-Interesser end Tilløb til sociale Løft.

„Harmoniforeningerne" af ældre Dato har ligervis som deres yngre Efterlignere i enkelte Byer for længst og uigenkaldelig udspillet Rollen som Standens Repræsentanter, og mistet enhver Adkomst til at tale dens Sag. —

Indenfor en enkelt af de gamle Foreninger er der imidlertid i samme Tidehverv som dansk Medhjælperbevægelse søgt moderne Udtryksformer for de faglige Anliggender. „Boghandler-Medhjælper-Foreningen" har for Aar siden fremsat et fagligt Program og ad Organisationens og Forhandlingens Vej søgt det realiseret. I Foraaret 1912 valgtes en ny Bestyrelse, hvis Flertal var erklærede Tilhængere af B. M. F.s Indmeldelse i C. O. og paa hvis Foranledning et Forhandlingsmøde afholdtes den 12. Maj i Kjøbenhavn med vort Forretningsudvalg. Resultatet er kendt gennem „D. H. K. M. T". Det enstemmigt vedtagne Forhandlingsgrundlag forudsætter „B. M. F."s Indmeldelse, — under Hensyn til vore Love og Vedtægter. — Afgørelsen beror nu hos „B. M. F.", men man tør ikke overse, at der her raader en stærk Opposition imod Forslaget, hvis Skæbne maa skønnes tvivlsom, omend det — fagorganisatorisk sét — er selvindlysende, at Tilslutningen til C. O. vilde bringe „B. M. F." saadanne Fordele, der vanskeligt eller slet ikke kan opnaas ved egne Kræfter. —

Som Medlem af „Det sociale Sekretariat og Bibliotek" har Hovedkontoret og „D. H. K. M. T."s Redaktion Adgang til en righoldig Samling af statistiske, nationaløkonomiske, socialpolitiske og andre videnskabelige Værker, der hyppigt er nødvendige i vort Arbejde.

Derimod har Forretningsudvalget besluttet at udmelde C. O. af „Dansk Forening til Arbejderbeskyttelse", eftersom denne fortrinsvis søger sine Opgaver paa Haandværkets og Industriens Felter, og kun fjernere kan have Berøringspunkter med vore specielle Stands-Interesser.

Personalia.

Vi maa i denne Beretning mindes Tabet af tvende Standsfæller, der indtog fremtrædende Tillidshverv indenfor Centralorganisationen, men som Døden desværre bortrev i deres Manddoms bedste Aar. — Chr. F. Johannessen, Medlem af Hovedbestyrelsen, Formand for det sjællandske Agitationsudvalg og Næstved-Afdelingens Formand, døde den 4. August 1910 og Chr. Johansen, den efterfølgende Formand for det sjællandske Udvalg og Slagelse-Afdelingens Formand, der afgik ved Døden den 20. Oktober 1911. — C. O. sendte Repræsentanter til og nedlagde signerede Kranse paa de afdøde Tillidsmænds Baarer.

Mindet om disse gode Standsfæller og trofaste Medarbejdere skal stedse bevares i Erkendtlighed og Tak for deres uegennyttige Arbejde i Medhjælperbevægelsens Tjeneste!

— — —

Siden Vejle-Kongressen er Herr Hermann L. Melskens — paa Grund af Etablering — udtraadt af Hovedbestyrelsen, og er i hans og den tidligere Formands Sted indtraadt d'Herrer H. P. Hansen jun., Kjøbenhavn og Th. Hansen, Aalborg.

skaffet et saa godt Resultat som 791 Ja mod 16 Nej! (Bravo!) Det er et Eksempel til Efterfølgelse! Jeg skal ogsaa nævne en af de nye Afdelinger, Middelfart, med 70 Ja mod 13 Nej. Det er et ganske ypperligt Resultat. Endvidere Nykøbing F. med 25 Ja mod 2 Nej, Næstved 13 Ja mod 47 Nej. Den Uvilje, der indenfor de sjællandske Handelsforeninger hersker overfor os med Hensyn til dette Spørgsmaal, er der næppe nogen Anledning til at tage højtideligt, omend vi naturligvis maa regne med den. Af andre Byer skal jeg nævne: Randers 56 Ja mod 38 Nej, Hjørring 38 Ja mod 29 Nej, Frederikshavn 54 Ja mod 11 Nej, Lemvig 14 Ja mod 31 Nej, Kolding 57 Ja mod 20 Nej. Jeg vil ikke undlade her at anmode alle Afdelingerne om at tage dette Arbejde op med al den Energi, som det virkelig fortjener, saaledes at vi kan bygge vor Agitation for denne Sag paa solide Oplysninger, fremskaffet paa den omtalte Maade.

Der er ingen Anledning for mig til her at komme ind paa de forskellige socialpolitiske Spørgsmaal, der er udførligere omtalt i Beretningen, og jeg vil derfor ikke yderligere trække Tiden ud.

Jeg vil dog ikke slutte uden at rette en Tak til de mange Medarbejdere ude omkring i Landet, som har bidraget til, at Arbejdet har kunnet gaa saa let og behageligt og bidraget til det Hovedresultat, vi har naaet, en respektabel Medlemstilgang, saaledes at vi i Øjeblikket staar solidt, med Fødderne sikkert plantede i Jorden og med Betingelser for yderligere at grundfæste dette Resultat og yderligere at føre vor Organisation fremad til Gavn og Held for den Stand, vi repræsenterer. Jeg skal hermed indlade Beretningen til en velvillig Debat og eventuel senere Godkendelse (Bifald!)

Willy Carlsen, Kjøbenhavn: Den trykte Beretning, som vor Forretningsfører og Redaktør har udarbejdet før Kongressen, betegner absolut et stort Fremskridt, som letter Kongressens Arbejde og hver enkelt Delegerets Indsigt i de forskellige Sager, fordi en mundtlig Beretning efter min Formening ikke giver det rette Indtryk af de forskellige Oplysninger, der fremkommer. Vi ved, at de to Herrer i Forvejen gør et meget stort Arbejde for vor Sag, og det Arbejde, de har gjort, er til stor Gavn og Lettelse for hele Kongressen, hvorfor jeg skal tillade mig at bringe dem de kjøbenhavnske Delegeredes hjertelige Tak for den udførlige Beretning til denne Kongres.

Johs. Sjælland, Aarhus: Den statistiske Oversigt, Beretningen indeholder over vore Medlemmer, fordelt efter de forskellige Brancher, viser os bedst, hvorlangt vi endnu er tilbage i Betragtning af det store Antal Standsfæller, der staar udenfor vor Organisation. — En Agitation, der tager Sigte paa at faa Lærlingene ind i vore Rækker, vil sikkert bære gode Frugter, saaledes som den har gjort det i Aarhus; de vil sikkert senere vise sig at blive gode Medlemmer, fordi de er komne med fra Begyndelsen, har deltaget i vore Møder og derigennem faaet Interesse for vor Sag.

Carl Jensen, Aarhus: Uanset Vejle-Kongressens Udtalelse om det ønskelige i Ansættelsen af en Forretningsfører med Bopæl i Kjøbenhavn — og skønt det muligvis først er sket efter svære Kampe — har Hovedbestyrelsen dog i ganske betydelig Grad overskredet sin Kompetence, naar den har ansat en Forretningsfører, der samtidig er Formand! Det er noget Centralorganisationens Love ikke har tilladt, og et Forhold, som jeg tror maa misbilliges! (Nej!)

(Fortsættes).

Kongresbilledet.

Vi gør opmærksom paa, at et udmærket Billede af Kongressen, taget af kgl. Hof-Fotograf Elfelt, kan faaes ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Til Orientering trykkes de Delegeredes Navne paa Kartonen, og af Hensyn til Bestilling af disse, skal man anmode de Delegerede, som ønsker Billedet, men endnu ikke har bestilt det, om straks at indsende Rekvisition.

Et mindre Oplag Postkort er tilbage og faaes à 25 Øre pr. Stk. ved Henvendelse til Hovedkontoret. Beløbet kan indsendes i Frimærker.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Fredericia. Ved den foretagne Udsendelse af Spørgeskemaer her i Byen, for at vejre Stemningen for en lovbefalet 7-Lukning, blev Resultatet følgende: 127 Handlende var Tilhængere af en saadan, 17 svarede „Nej", 62 af Skemaerne var ikke besvaret.

Ganske interessant var det at lægge Mærke til, at flere af Byens større Købmænd ser med nogen Forbitrelse paa dette vort billige Krav om kortere Arbejdstid, saaledes svarer en; „Absolut Nej", en anden: „Nej, vi har allerede Lukning nok" og en tredie: „Nej, hverken ad Lovgivningens eller Frivillighedens Vej".

Dog mod disse 17 „Nej" staar jo et stort Flertal — 127 — „Ja", og om de 62, der ikke har svaret, maa man vel antage, at de er ikke Modstandere af en eventuel 7-Lukning.

Til „De samvirkende Fagforeninger" sendtes i Foraaret en Skrivelse, hvori vi udbad os en Udtalelse med Hensyn til Arbejdernes Stilling til Sagen. Forespørgslen behandledes paa et Repræsentantskabsmøde, hvor det vedtoges i en Skrivelse at udtale, at vi altid kunde være sikre paa Arbejdernes Støtte i vor Kamp for kortere Arbejdstid.

Anne M. Carlsen.

Kjøbenhavn. Handels- og Kontormedhjælperforeningen afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling i Foreningslokalet, Kongens Nytorv 8, 3, Forhuset, Tirsdag den 10 ds. Aften Kl. 9 præcis med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Appellen. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg af Formand og 4 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Eventuelt. Forslag til Generalforsamlingen maa være Formanden i Hænde senest den 5. ds.

Fællesbestyrelsen.

Central-Afdelingen afholder ekstra Generalforsamling umiddelbart efter Hovedgeneralforsamlingen med følgende Dagsorden: Valg af 1 Bestyrelsesmedlem og 2 Suppleanter.

Bestyrelsen.

Tiaarsdagen for Herr Vilh. Hansens Overtagelse af „D. H. K. M. T."s Redaktion, den 1. Juli 1911, mindedes paa forskellig Vis. Forretningsføreren bragte som Ordfører for en Deputation Centralorg. Tak, samt overrakte fra Organisationen et massivt Sølv-Skrivetøj med Inskription og en kaligraferet Adresse fra Hovedbestyrelsen.

Tilbageblik.

Sammenfatter man den udrundne Beretningsperiode i et sidste Tilbageblik, fremtræder den som et begivenhedsrigt og fornyende Tidsafsnit i Organisationens Annaler.

Trods kritiske Situationer og flerartede Vanskeligheder, skæbnesvangre for en i sine indre Funktioner mindre solid Organisation end Centralorganisationen, er ikke blot vort Medlemstal forøget, men ingen Lejlighed lodes ubenyttet til at demonstrere og i Handlingen hævde vor Organisation som Medhjælperstandens eneste faglige Repræsentation.

Den administrative Nyordning er uden Sammenligning Periodens vigtigste og mest vidtrækkende Foranstaltning. Hvad vi i 1900 ikke magtede, blev i 1912 en organisatorisk Nødvendighed, et Udtryk for vor Evne, — Retningen for vort Fremtidsvirke.

Vide Arbejdsfelter ligger foran os. Tusinder af vore Standsfæller fatter endnu ikke, at vort Virke gælder deres saa fuldt som vor egen Sag. Kampe skal kæmpes, Modstand brydes, men selve Tiden og dens Løsen er vor Forbundsfælle. Derfor vil ogsaa vi engang hilse Sejrens gryende Dag.

Fremad for Medhjælperstandens sociale Rejsning!

Leve Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger!

HOVEDBESTYRELSEN.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1912. 12te Aargang.

VOR 5TE KONGRES.

Deltagerne i Centralorganisationens 5te ord. Kongres i Kjøbenhavn.

FØRSTE MØDE.

Beretnings-Debatten.

(Fortsættes).

N. C. Nielsen, Kolding: Som det fremgaar af denne Beretning, er vor Organisation i udmærket Trivsel; men en kedelig Omstændighed er det, at flere af vore Afdelinger stagnerer og gaar tilbage, og at enkelte er gaaet rent i Stykker; jeg tror, det for en stor Del skyldes, at de vælger deres Tillidsmænd med altfor liden Kritik. Vi maa bort fra dette: at vælge vore Tillidsmænd alene paa deres Godtkøbspopularitet! Det er ofte bleven sagt til mig: Vi savner de ældre Medlemmer i vore Afdelinger, og derfor er det vanskeligt at arbejde tilfredsstillende. Jeg siger dertil, at Alderen spiller en meget underordnet Rolle; blot de paagældende Tillidsmænd er personlig hæderlige og interesserede, det er det vigtigste. At være ung er i hvert Fald en Fejl, der retter sig med Tiden. Lad os vælge de dygtige, intelligente og i vor Sag interesserede Standsfæller uden Hensyn til Alder og Popularitet!

Th. Hansen, Aalborg: Det er uheldigt, at Hovedbestyrelsen

ved Ansættelsen af Herr Jens Johansen som Forretningsfører er gaaet uden om Centralorganisationens Love, saa meget mere, som der var en Udvej, hvorved man kunde have opretholdt disse. Men det er en Formalitet. Det væsentligste er Realiteten, og hvorledes man end ser derpaa, vilde man dog sikkert være kommen til det Resultat, at Lederen burde være den Mand, der blev det. Jeg vil derfor foreslaa at vi vedtager følgende Udtalelse: „Idet Kongressen anerkender den Maade, hvorpaa Herr Jens Johansen har ledet Centralorganisationen, godkender man til Trods for Hovedbestyrelsens manglende Kompetence Herr Jens Johansens Ansættelse som Forretningsfører."

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn: Retshjælpen er en af de Institutioner, som betyder mest for vor Organisation. Den har i adskillige Tilfælde været til direkte Gavn for Medlemmer, der var komne i en uheldig Stilling, men desuden ejer Retshjælpen en agitatorisk Værdi, vi ikke udnytter saa stærkt som vi kunde, og jeg vil i Forstaaelse med de kjøbenhavnske Delegerede henstille til Forretningsføreren og Redaktøren, at vor Tidende fremtidig behandler hvert enkelt af de herhen hørende Tilfælde.

Den Omtale, Pladsanvisningen har faaet i Beretningen, kan ikke tiltrædes af mig. Jeg tror ikke, det er rigtigt, at Hovedbestyrelsen vil vælte Ansvaret for, at der tages saa liden Notits af Pladsanvisningen overpaa Afdelingerne. Pladsanvisningen er en Sag, paa hvilken man fra Hovedbestyrelsens Side har haft sin Interesse henvendt i alt for ringe Grad. Hvorfor ved jeg ikke. Derimod har man langt mere haft Opmærksomheden henvendt paa Oplysningsbureauet. Har vi en velordnet Pladsanvisning, saa vil Oplysningsbureauet være af Værdi, men uden Pladsanvisning er det værdiløst. Et Oplyningsbureau kan ikke holdes „up to date"; selv de bedst ledede er det aldrig. Iøvrigt er vi i Stand til gennem Afdelingerne med ganske kort Varsel at fremskaffe Oplysning om en eller anden Stilling, paa hvilken der reflekteres.

H. Christensen, Skive: En Medlemstilgang af 800 betyder egentlig kun et nyt Medlem pr. Dag i Løbet af 2 Aar! Det er ikke noget, vi kan rose os af. Snarere maa vi beklage, at vi endnu ikke er naaede videre!

Chr. J. Hendil, Hillerød: Naar der paa Beretningens Side 32 staar, at mange Provinsafdelinger faar Tilskud i Form af gratis Taler og under anden Form, turde det være en mild Overdrivelse. Hovedledelsen støtter Afdelings-Agitationen altfor lidt.

Redaktøren fremkom ved Kongressen 1910 med den Tanke, at vort Blad skulde bringe satiriske Tegninger vedrørende vore Arbejdsforhold. Jeg haaber ikke, Redaktøren har ladet dette gaa i Glemmebogen. Det vilde live op i vort Blad og gøre det mere læst!

Med Hensyn til vor Medlems-Statistik kan vi ikke være bekendt, at der af flere Tusinde udsendte Skemaer kun er kommen 850 Besvarelser tilbage! Jeg vil opfordre Hovedledelsen til at udsende til Afdelingerne en Fortegnelse over de Medlemmer, som endnu ikke har udfyldt Skemaet. Løsenet maa være, at ethvert Skema skal tilbage i udfyldt Stand!

C. Hansen-Møller, Svendborg: Ogsaa min Kompliment for den smukke Beretning! Svendborg-Afdelingens Tilbagegang skyldes, at vi har maattet gaa til en Kontingentforhøjelse, idet vi havde levet over Evne; vi havde dog ikke brugt Pengene til Dans og Musik, men til Agitation. — Med Hensyn til 7-Lukningen er Indsamlingen af vort Materiale næsten afsluttet; vi har circa 100 Ja mod 20 Nej; 60 har ikke svaret. — Vi kan udmærket godt give Hovedbestyrelsen Syndsforladelse for dens Ansættelse af en Forretningsfører; ellers vilde saa meget være slaaet i Stykker, at det vilde have taget lang Tid at genoprette det.

Michael Nielsen, Odense: Forretningsføreren mente, at naar vi havde haft en Fremgang paa 800 Medlemmer, var der ingen Anledning til at se sort paa Sagerne; jo der er Anledning til at se sort paa dem; det er ikke noget betydeligt Resultat! Men det er ikke Hovedbestyrelsens Skyld! Den har efter min Mening arbejdet tilfredsstillende. Men Beretningen siger udtrykkeligt, at det er os, der idag møder frem som Repræsentanter for Afdelingerne, at det er os, der har sovet! Der er nogle Afdelinger, der sover, og som man aldrig hører noget fra. Jeg har tidt spurgt mig selv: Gud ved, hvad de bestiller? Jeg har staaet som Formand for en af de største Afdelinger og set, at mange Kolleger, der kom fra andre Byer, hvor der var større Afdelinger, ikke anede, at der var noget, der hed Centralorganisationen! Der var mange, der vel vidste, at der var noget, der hed saadan, men ikke hvad vi vilde! Da Jens Johansen stod som Formand for Vejle-Afdelingen, var der ikke 2% af Medhjælperne i denne By, der ikke vidste, at der var noget der hed Centralorganisationen og ikke 10%, der ikke vidste, hvad vi vilde! Naar de Herrer og Damer, der er valgt som Repræsentanter for deres Afdelinger, gaar herfra, bør de huske, at det er os, der til næste Kongres maa paatage os Skylden, hvis vi ikke er naaede mere end 800 Medlemmer frem paa 2 Aar! Det er Repræsentanterne for Afdelingerne, der maa vise Vejen. Vi skal selv kunne finde Maader at agitere paa. Vi maa være lige saa levende som Hovedbestyrelsen.

Jeg tør dristig paastaa, at ikke Halvdelen af vore Medlemmer læser Bladet. Hvorfor ved jeg ikke. Men der bør lægges Vægt paa, at Medlemmerne læser Bladet, saa faar de ogsaa Forstaaelse af vor Sag!

Jeg tror, at Odense-Afdelingen staar saa daarligt, fordi vi der har et 2 Kroners Kontingent, og hvis ikke en Kontingentforhøjelse vedtages her paa Kongressen, saa sætter vi i Odense vort Kontingent ned til $1^1/_2$ Krone, og jeg vil henstille til de Afdelinger, der har 2 Kroners Kontingent, at gøre det samme, for 2 Kroners Kontingent er uheldigt, naar kun enkelte Afdelinger har indført det.

Å. C. Alsøe: (Hovedbest.) replicerer til Carl Jensen, Aarhus, at det aldrig har været Tanken, at Formand og Forretningsfører skulde være forskellige Personer. Jeg kan ikke begribe, hvad vi skal med en Formand foruden Forretningsføreren; det er saa vidt mig bekendt kun i Udlandet man har saadanne Topfigurer! (Hør!)

A. Andreasen (Hovedbest.): Det lader til, at der skal regne meget ned over Hovedbestyrelsen, og det er ikke rart at faa noget af den Slags uden at give noget igen!

Forretningsføreren sluttede med at bringe en Tak til de forskellige Tillidsmænd; men Forretningsføreren skal jo helst staa i et godt Forhold til dem, med hvem han skal være i daglig Rapport, og det var vel derfor, han gjorde det! Takken bør dog adresseres andre Steder hen, og dette skal siges, før vi gaar herfra i Dag, ellers maa Forretningsførerens Tak virke lidt underligt paa de Herrer! Det er nemlig saadan, at man tidt staar uforstaaende overfor Nødvendigheden af, at Hovedkontoret Gang paa Gang skal præcisere, hvad Afdelingerne maa gøre. Nu har Hovedkontoret f. Eks. Gang paa Gang anmodet om at faa Kvartals-Beretninger indsendt; det er af stor Betydning, at Hovedkontoret faar dem, og det er meget let for Afdelingerne at indsende dem; men hvorfor faar Hovedkontoret ikke disse Beretninger? — Det er ogsaa Afdelingernes Fejl, at Medlemmerne ikke kender mere til Lovene! Det er en forbavsende Uforstand og Ligegyldighed, der vises overfor Arbejdsløshedskassens Love af Folk, som i første Række har Brug for den, nemlig dem, som i Øjeblikket er ledige. Forretningsudvalget har maattet nægte at anerkende en hel Del Arbejdsløshedsanmeldelser paa Grund af, at de er anmeldt for sent. Det Tilfælde har vi endog haft med et Medlem, som har været Afdelingsformand og som selv var bleven ledig. Det er forbavsende, at selv en saadan Mand begaar Forsømmelser af den Slags, som tvinger Forretningsudvalget til ikke at anerkende hans Anmeldelse. Afdelingerne kunde gøre deres til, at ikke hele Arbejdet i saa Henseende lægges over paa Hovedkontoret.

Vejle-Kongressens Resolution med Hensyn til det ønskelige i Ansættelsen af en Forretningsfører berettiger til en vis Grad Hovedbestyrelsen til at handle, som den har gjort, og Herr Carl Jensen havde ingen Anledning til at fremsætte sin Udtalelse paa den Maade, han gjorde. Jeg gad vide, hvorledes Hovedbestyrelsen

skulde have handlet anderledes! Vilde man have haft, at der skulde gaas til et saa uheldigt og opsigtvækkende Skridt som at sammenkalde en Kongres til Afgørelse af dette Spørgsmaal? Nej, vi har handlet som vi burde paa fuldt forsvarlig Maade, og vi er os vort Ansvar bevidst!

Herr Chr. Karlsen siger, at Pladsanvisningen er forsømt. Pladsanvisningen er en meget vanskelig Sag, som det vil koste meget Arbejde og mange Penge at faa noget ordentligt ud af. — Iøvrigt maatte det være let at opgive ledige Pladser til Hovedkontoret, og naar det ikke sker, saa er det ogsaa Afdelingernes Skyld!

Mødet hævet Kl. 1.

ANDET MØDE.

Mødet aabnes Kl. 2 med A. Andreasen som Ordstyrer.

Ved Navneopraabet er fraværende: H. Hein, Hjørring; Husted, Kallundborg; Herman Nielsen. Nykjøbing S. (der dog alle møder umiddelbart efter).

Anton Nielsen, Hobro, takker for Beretningen og den Maade, hvorpaa Forretningsføreren har ledet Organisationen, Hovedbestyrelsesmedlemmerne ser vi meget lidt til ude omkring; det burde komme dertil, at man noget oftere saa et Hovedbestyrelsesmedlem i sin Afdeling; der ofres for lidt paa Agitationen. Jo, Herr N. C. Nielsen, Kolding, han rejser omkring til Afdelingerne fra Herodes til Pilatus, men jeg vilde gerne se lidt mere af den Slags ogsaa fra de andre Hovedbestyrelsesmedlemmers Side, selv om det kun er til almindelige Medlemsmøder; især i de smaa Afdelinger mangler der tidt Folk, der kan diskutere og forhandle, idet der indenfor selve disse Afdelinger kun er faa eller ingen, der kan.

Schouboe-Olsen, Svendborg, mener, at Agitationsudvalgenes Formænd fremtidig bør have selvskreven Adgang til Kongressen med fuld Stemmeret. Der er ingen Grund til at se mindre lyst paa Forholdene, fordi vi kun har opnaaet en Medlemstilgang paa 800; vi maa være glade derfor, da vi indenfor vor Stand har et saa uensartet Materiale at arbejde med. — Taleren giver sluttelig forskellige Oplysninger vedrørende Agitationen paa Fyn.

Johs. Petersen, Aarhus, mener ikke, at Forretningsfører- og Formandsposten godt kan forenes i samme Person. Herr Jens Johansen har vist sig at være den Mand, vi kunde bruge som Forretningsfører; men derfor er det ikke sikkert, at det er den Topfigur for Centralorganisationen, som Medlemmerne ønsker. Hovedbestyrelsen kunde ifølge Vejle-Kongressens Bemyndigelse have antaget en Forretningsfører og ladet Næstformanden indenfor Hovedbestyrelsen fungere som Formand til denne Kongres.

Sander, Sorø, taler for, at de bestaaende sjællandske Afdelinger udstrækker deres Agitation til de nærmest liggende Byer, men hertil behøves Tilskud fra Hovedkassen.

Willy Carlsen, Kjøbenhavn: Der er ingen Anledning til vedblivende at diskutere den af de Delegerede for Aarhus kritiserede Formfejl, eftersom man dog i det Store og Hele er enig om, at den trufne Foranstaltning er fuldt ud tilfredsstillende. — Herr Vilh. Hansen overtog under meget vanskelige Forhold Ledelsen af Hovedkontoret, da Herr Ingvoldsen fratraadte; jeg havde Lejlighed til paa nært Hold at konstatere, hvilket overordentlig stort Arbejde det var for ham, og at Herr V. H., som ogsaa har meget at passe i sin private Stilling, ofrede sig for og opbød alt for at intet skulde forsømmes, intet forspildes. Vi skylder Herr V. H. en oprigtig Tak for det Arbejde, han gjorde da, og tillige skylder vi en Tak til Hovedbestyrelsen, fordi den udpegede den Mand til Ledelsen af vor Forening som den gjorde, og en Tak til Herr Jens Johansen, fordi han var beredt til et Arbejde, som vi meget godt véd er alt andet end misundelsesværdigt! (Hør!).

Jeg anerkender i det Store og Hele Herr Vilh. Hansens Fortjenester af vor Sag; men til Tider er vi noget uenige. — I „D. H. K. M. T." for $^{15}/_{3}$ fandtes en af Forretningsføreren underskreven Artikel angaaende Kontrol med Arbejdsløshedskasse-Mærkerne, hvilken foranledigede mig til at skrive et Indlæg til Bladet, men det blev ikke optaget. Dette Indlæg kritiserede Hovedbestyrelsens Beslutning, og omend jeg har indset, at den sidste Passus ikke egnede sig til Offentliggørelse, var det dog fuldt berettiget, om den øvrige Del var kommen i Bladet; senere har jeg konstateret, at den indførte Praksis med Mærkerne virker godt, men jeg kunde dog tænke mig en endnu mere praktisk: at Hovedkontoret sendte de respektive Afdelinger Mærker svarende til en Maaneds Kontingent, saaledes at de resp. Afdelings-Kasserere inden den 20. i Maaneden tilstillede Hovedkontoret endelig Afregning. Derved kunde undgaas, at Medlemmerne først faar Mærkerne en Maaned bagefter. — Jeg beklager den egenraadige Maade, hvorpaa Herr V. H. i enkelte Tilfælde gennemfører Bladets Redaktion! (Delvis Tilslutning!).

Vilh. Hansen: Den sidste Bemærkning lod til at vinde Genklang! Jeg skal straks svare derpaa, og lad mig da præcisere, at vort Blad ikke bliver anderledes, saalænge jeg er Deres Redaktør! Saa ved De, hvor De har mig! Mit mangeaarige Arbejde i vor Organisations Tjeneste, det er mit Program. Hvis De er utilfreds, hvis De mener, jeg er for kras, at den Disciplin, jeg ønsker gennemført indenfor vor Organisation, er for stram, nuvel: saa kan De ikke mere bruge mig! Men jeg bliver ikke anderledes! De kan paa dette Felt næppe lære mig noget, men jeg har vel lært Dem adskilligt i Aarenes Løb!

Vort Blad er som Centralorganisationens Organ Udtryk for den ansvarlige Hovedledelse, og hvis den, hos hvem Ansvaret ligger, Hovedledelsen, paa Administrationens Omraade ønsker gennemført en Forbedring, saa er det ganske klart, at det er min uafviselige Pligt som Redaktør at søge denne Reform gennemført til Punkt og Prikke; saa kan man ikke imødekomme de Krav, der fra andre Sider stilles. Det vilde være en nydelig Komedie i det Øjeblik, at Frederikshavn vilde have én administrativ Fremgangsmaade, Afdelingerne i Kjøbenhavn en anden og Odense-Afdelingen en tredje! Det er ikke paa den Maade, vi gennemfører Disciplin. Det forekommer mig, at vi skulde være for gamle til, at jeg her skal staa og forklare Dem sligt!

Hvis der er nogen, der skal være Syndebuk for hvad der er sket indenfor Centralorganisationens Ledelse med Hensyn til Ansættelse af en Forretningsfører, hvis der er nogen, der skal være „Prügelknabe", da er det først mig, saa kan de andre komme bagefter. Det siges, der skulde have været taget mere Hensyn til Formerne; men jeg blæser paa Formerne, naar det gælder Sagen! Hvad Pokker bryder jeg mig om, naar det gælder hele Centralorganisationens Fremtid, hvorvidt der findes en eller anden Lovparagraf, man formelt kan hænge sig i! Og den Gang gjaldt det vor Organisations Fremtid. Jeg vilde gøre det samme hundrede, ja tusinde Gange om igen, og jeg vilde være Dem en daarlig Tillidsmand, hvis jeg ikke gjorde det. Lad os saa ikke spilde vor Tid med Formaliteter; thi vi har langt vigtigere Sager at beskæftige os med. (Hør!).

Nielsen-Lindquist, Aalborg, peger paa Nødvendigheden af, at Selvstyre-Princippet sættes i Højsædet i vor Organisation som i andre; Kongressen maa være den øverste Myndighed. Vil dog alligevel takke for det Initiativ, der forstod at klare en vanskelig Situation. Saa som den gamle Organisationsmand, der i 12—13 Aar har deltaget i Afdelingsarbejdet, med Sorg paa, at nu var der igen en Mand, der havde svigtet os, og er ikke blind for, at meget den Gang stod paa Spil.

Houmann-Andersen, Slagelse, taler for mere Agitation i de sjællandske Stations- og navnlig Landsbyer, hvis Medhjælpere sikkert let vil kunne faas som Medlemmer.

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn: Slutningen af den af Herr Willy Carlsen omtalte Artikel var noget uoverlagt, men den øvrige Kritik var ganske berettiget paa det Tidspunkt. — Jeg har altid

betragtet Herr Vilh. Hansen som dansk Medhjælperbevægelses fornemste Personlighed: men naar Herr Vilh. Hansen paa en Kritik svarer saa utiltalende, som han har gjort det her i Dag, er han derved dalet adskillige Grader i min Agtelse!

Forretningsføreren understreger den følelige Mangel, der indenfor vor Organisation hersker paa statistisk Materiale til Underbyggelse af vore faglige Krav. Det er beklageligt, at vi efter vor 12-aarige Virksomhed ikke kender bedre til de nøjagtige Løn- og Arbejdsvilkaar, hvorunder vore Standsfæller virker fra Dag til Dag. Jeg opfordrer indtrængende de forskellige Afdelingsledelser til at gøre hele deres Indflydelse gældende, for at vi kan faa et nogenlunde forsvarligt Materiale at bygge vore Beregninger paa. Enkelte Afdelinger har arbejdet godt for denne Sag, og det tør vel i nogen Grad tjene som Rettesnor for den Virksomhed, de i øvrigt udfolder. De kjøbenhavnske Afdelinger har faaet 95 pCt. af Skemaerne udfyldte! Aarhus har indsendt 123 Skemaer; men det er beklageligt, at fra de fleste Afdelinger er der kun indkommet et forholdsvis ringe Materiale.

Jeg giver Herr Chr. Karlsen Ret i, at vor Retshjælp kan udnyttes agitatorisk, og modtager gerne hans Henstilling om at faa de enkelte Tilfælde frem i „D. H. K. M. T.". — I vor Pladsanvisning har jeg aldrig set noget stort for os som Fagorganisation. Vi ser, hvilke Vanskeligheder denne Sag er forbunden med for andre Foreninger, hvor de dog har Principaler til Medlemmer, Handels- og Kontoristforeningens giver Underskud, og naar ikke de Foreninger formaar at løse denne Opgave, vil vi, hvis vi skal søge at løse den rationelt, blive en daarlig Fagforening. — Jeg er ikke enig med Herr Chr. Karlsen angaaende Oplysningsbureauet, fordi dette virker som en Regulator med Hensyn til Besættelse af de daarlige Pladser.

Naar det gøres gældende, at Afdelingerne saa sjældent ser Hovedbestyrelsens Medlemmer, er det til Dels Afdelingernes egen Skyld. Naar en Afdeling ønsker en Taler, stiller vi os ikke uvillige, men saalænge vi ikke har Midler til at foretage egentlige Agitationsrejser, maa Afdelingerne selv forlange at faa sendt en Taler.

Med Hensyn til Agitationen i de forskellige sjællandske Byer er jeg særdeles villig til at forhandle og samarbejde med de Herrer i Sorø og Slagelse, men hvis de Herrer tror, at der ikke fra Centralorganisationens Side allerede er bleven gjort Forsøg paa at danne Afdelinger i de forskellige sjællandske Byer, saa tager de fejl! Vi har skrevet til adskillige af de direkte Medlemmer, for at faa dem til blot at indvarsle til et Møde. Andet forlanger Hovedkontoret ikke!

Med Hensyn til Afregningsformen vil den af Willy Carlsen foreslaaede Praksis være adskillig mere upraktisk end den, vi har i Øjeblikket, da det vilde medføre et syndigt Roderi i Regnskaberne. Den nuværende Afregningsmaade virker udmærket og er den eneste fornuftige og eneste praktisk gennemførlige Form.

Centralorganisationen og Afdelingerne bør sikkert først og fremmest søge at koncentrere Arbejdet om at faa Byerne organiserede; Landet og Landsbyerne maa komme i anden Række.

Carl Jensen, Aarhus: Jeg vil kun stemme for Beretningens Godkendelse, men ikke derved sanktionere Forretningsførerens og Formandens Forening i samme Person!

Michael Nielsen, Odense: Jeg vil foreslaa og anbefale, at vi godkender Beretningen uden Forbehold. Det andet er smaaligt! (Hør!).

Å. C. Alsøe (Hovedbest.), udtaler sig i Tilslutning dertil.

Vilh. Hansen: Jeg udtalte mig før med Vilje skarpt, for derigennem at understrege, at en Lovbestemmelse ingen Rolle spiller, naar man staar overfor det: at opretholde et Aartis Arbejde eller at lade et Aartis Arbejde gaa i Kvas! Det var det, der var Bevæggrunden, ikke mindst til min Handlemaade. Vi forlanger ikke den mindste Tak derfor, endskønt jeg en passant kan bemærke, at det kostede mig Nætters Arbejde, at det var en fysisk træt Mand, der forlod Hovedkontoret, den Gang Herr Jens Johansen traadte til! Jeg forlanger ingen Tak derfor; De har givet mig tilstrækkelig Tak igennem den Trofasthed og Tillid, De viste mig, da jeg maatte gribe Centralorganisationens Rat. Da mærkede jeg, at jeg havde Deres Tillid — Herr Chr. Karlsens Agtelse for mig være sig saa over eller under pari! — og en større Tak forlanger jeg ikke! — Men jeg synes, at det er urigtigt at vedtage et Forslag som det foreliggende fra Herr Th. Hansen. Thi De véd alle, at Forholdene laa saaledes, at der krævedes Initiativ, og vær De glad ved, at der i Ledelsen var Mænd, der kunde og vilde tage Initiativet! (Bifald!).

Carl Jensen, Aarhus: Det sidste kan jeg ikke acceptere og maa fastholde mit tidligere Standpunkt!

Th. Hansen, Hovedbest., anbefaler igen Vedtagelsen af sit Forslag:

„Idet Kongressen anerkender den Maade, hvorpaa Herr Jens Johansen har ledet Centralorganisationen, godkender man til Trods for Hovedbestyrelsens manglende Kompetence den skete Ansættelse af en Forretningsfører".

Hvis ikke Hovedbestyrelsen skal overholde Lovene, hvem skal saa gøre det?

Vilh. Hansen: Det forekommer mig at være noget til en Side, naar man betragter dette Forhold som om Hovedbestyrelsen havde gjort en Forbrydelse, fordi man har undladt at gøre en Ting, som — selv om den var bleven gjort — dog reelt ikke vilde have forandret Sagen en Tøddel! Vilde det have været anderledes at have en Formand ved Navn Jens Johansen end en Forretningsfører ved Navn Jens Johansen? Thi Fuldmægtig Andreasen kunde som bosiddende i Hjørring ikke fungere som Formand og jeg vilde ikke! Forøvrigt har det altid været Forudsætningen, at Vedkommende skulde fungere baade som Formand og Forretningsfører! (Tilslutning!).

Ordstyreren (A. Andreasen): Det klæder ikke Herr Th. Hansen som Hovedbestyrelsesmedlem at optræde paa den Maade, i Særdeleshed naar han som Hovedbestyrelsesmedlem kan anbefale Ansøgninger om Arbejdsledigheds-Understøttelse, der er aldeles i Strid med Lovene, eller som Afdelingsformand kan tillade sig at smøle med Arbejdsløsheds-Anmeldelserne i ugevis uden at sende dem til Hovedkontoret! Jeg sympatiserer ikke med at Lovbestemmelser underkendes, men jeg vil hævde, at Kongressen er Forretningsudvalget og Hovedbestyrelsen Tak skyldig for den Maade, hvorpaa den har klaret en vanskelig Situation.

Jeg kan finde mig i, at man fra Kongressens Side nægter at anerkende Hovedbestyrelsens Beslutning; saa véd man, hvad man har at rette sig efter! Men ikke en Anerkendelse til Trods or manglende Kompetence! (Hør!).

Ved Afstemningen forkastes det af Th. Hansen stillede Forslag.

Der begæres Navneopraab, der resulterer i, at Beretningen godkendes med 46 Stemmer. (Følgende 12 svarer: „Stemmer ikke": Johs. Sjælland, Carl Knudsen, Johs. Petersen, Carl Jensen, alle af Aarhus; Kongshaug, Herning; A. Nielsen, Hjørring; Chr. Karlsen og J. Chr. Lund, Kjøbenhavn; V. Klitgaard-Lund, Lemvig; Chr. Larsen, Samsø; H. Christensen, Skive og Johs Hahnemann, Varde).

Hovedbestyrelsen deltager ikke i Afstemningen.

Regnskaberne.

Forretningsføreren gennemgaar de foreliggende trykte Regnskaber. — Centralorganisationen er i Øjeblikket nogenlunde velsitueret, uden at der dog er i den Grad Højvande, at det opfordrer til at rutte med Pengene.

De vil se, at Retshjælpen har kostet adskilligt (Kr. 725.32); men vi maa hævde vore Medlemmers retslige Stilling, og det er en Udgift, som er særdeles vel anvendt. — Arbejdsløshedskassens Afdeling A har ikke i særlig Grad forøget sin Formue. Det er et Tegn paa, at vi har formaaet at hjælpe adskillige Kolleger,

der har staaet i den sørgelige Situation, som Arbejdsløshed altid er. Imidlertid er det jo ret betænkeligt, at vi kun har kunnet notere et Overskud paa godt og vel 1,000 Kr. i denne Afdeling, og det opfordrer just ikke til at trække nye Veksler paa denne Del af Kassen. — For Afdeling B.'s Vedkommende er der jo kun anvendt et forholdsvis ringe Beløb til Understøttelser, men dette Fond bør jo ogsaa danne vor økonomiske Rygrad.

Til Status er heller ikke meget at bemærke, kun at der er opført et Par enkelte kedelige Poster derpaa. Først et Tilgodehavende paa Kr. 283.50 hos en gammel Kending fra vore Kongresser, Herr Vald. Pedersen, Aarhus. Det er vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at inkassere dette Beløb, hvorfor vi anser det mest formaalstjenligt at foreslaa Kongressen at afskrive det. — Det samme gælder Tilgodehavendet Kr. 157,21 hos Herr Chr. Ingvoldsen. Dette er dog noget problematisk, idet der derom mellem Hovedbestyrelsen og Herr I. ikke har kunnet opnaaes Enighed. Derfor foreslaar Hovedbestyrelsen ogsaa at afskrive dette Beløb.

Anton Nielsen, Hobro, takker for de overskueligt og smukt ordnede Regnskaber. — Ifølge C. O.'s egentlige Regnskab andrager dennes Udgifter Kr. 23,970. 80; deraf til Administrationen og Bladet over 12,000 Kr. Trykning af „D. H. K. M. T." godt 6,000 Kroner. Kunde ikke en Del af disse Penge anvendes bedre til Agitation? Jeg har den Opfattelse, at Bladet langtfra læses af alle! Agitationen har kostet 2,400 Kroner; ved næste Kongres burde der til Agitationen staa et 5-cifret Tal i Stedet for et 4-cifret! — Jeg slutter mig til Forslaget om at faa slettet de dubiøse Fordringer.

Schouboe-Olsen, Svendborg: Hvad angaar at spare paa Udgifterne til Bladet, saa lyt ikke til flere Røster af den Slags! (Hør!). — Derimod henstiller jeg, at de forskellige Forhold undersøges inden en Sag optages til Behandling af Retshjælpen!

Willy Carlsen, Kjøbenhavn: De Penge, der ofres paa „D. H. K. M. T." gives godt ud! For en Fagbevægelse gives ingen bedre Vaaben end en god Presse. Udgifterne til Bladet hører faktisk sammen med de øvrige Agitationsudgifter. — Indgaar Ekspeditionen af Bladet ikke nu under Hovedkontoret? Denne Ekspedition har jo hidtil kostet os 180 Kr. om Aaret. — Jeg vil henstille at Inventar Konto fremtidig nærmere specificeres.

H. Christensen, Skive, ønsker at faa Bladet lidt billigere og dog bedre. En Fagmand, med hvem jeg talte, mente, at det Papir, vi brugte, var altfor godt.

Vilh. Hansen: Vort Blad er for lille, det koster for lidt, det burde koste meget mere. Man kan ikke faa det bedste for slet ingenting! Naar der bliver sagt, at Medlemmerne ikke læser Bladet, saa er det deres egen Skyld, de maa læres til at læse det; det maa indprentes dem, at det for dem er det bedste Blad i Danmark! Det bør det nemlig være for Handels- og Kontormedhjælpere!

Efter korte Bemærkninger af Carl Knudsen, Aarhus, Engelbert Petersen, Løgstør, Søren Møller, Kjøbenhavn og Th. Hansen, Hovedbest., afsluttes Diskussionen af

Forretningsføreren, der replicerer til de forskellige Talere. — Kan ikke dele Herr Anton Nielsens pessimistiske Betragtninger. Med Hensyn til Retshjælpen kan det være vanskeligt paa Forhaand at skønne over, hvorvidt en Sags Førelse er berettiget eller ikke, da der dømmes efter Kotume, som kan være ret afvigende paa de forskellige Pladser; men det er klart, at en vis Forsigtighed fra vor Side er raadende, og at vi saa vidt gørligt tager vore Forholdsregler, foruden at vi ogsaa søger at hjælpe Medlemmerne til deres juridiske og moralske Ret.

Ved Afstemningen vedtages enstemmig Hovedbestyrelsens Forslag om at afskrive de to nævnte Beløb, og Regnskaberne bliver derefter enstemmig godkendte.

Engagerings-Spørgsmaalet.

Elding, Helsingør, motiverer Helsingør-Afdelingens Forslag om Forandring i Engageringsbureauets Virkemaade. Vi har søgt at rejse en Diskussion om denne Sag, som vi egentltg havde ventet os vilde vække Interesse i andre Afdelinger, men Interessen udeblev ganske.

I intet andet Fag end vort tvinges et procentuelt set saa stort Antal af Fagets Udøvere ud af dette over i helt andre Fag; de tabes for vor Stand, fordi de opgiver de Vanskeligheder og Skuffelser, som altid er forbundne med at søge Plads indenfor vort Fag.

Helsingør-Afdelingen mener, at C. O.'s Engageringsbureau ikke virker saa tilfredsstillende som det kunde; men C. O. bør indtage en Førerstilling paa dette som paa andre Omraader. Derfor stiller vi Forslag om, at Hovedbestyrelsen undersøger Muligheden af at indføre Forbedringer og Forandringer i Engageringsbureauets Virkemaade, og at den indfører de eventuelle Forandringer, som findes nødvendige. — Dette vilde kun blive til Gavn og Nytte og være et virksomt Agitationsmiddel, foruden at det sikkert vilde spare Arbejdsløshedskassen for en hel Del Udgifter.

Forretningsføreren: Skulde vi paa nærværende Tidspunkt drive en rationel Pladsanvisning, vilde det kræve saa meget Arbejdskraft og saa mange Penge, at det i al Fald mere end rigeligt vilde sluge, hvad vi derved mulig kunde spare til Arbejdsløsheds-Understøttelser.

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, havde ventet en udførligere Motivering fra Helsingør. Mener, at naar de andre Engageringsbureauer ikke kan bære sig, er det fordi de ikke som vor Forening har den Fordel at kunne tilbyde god og dygtig Arbejdskraft. Pladsanvisnings-Spørgsmaalet kan ikke afvises med et Skuldertræk. Foreslaar, at Kongressen nedsætter et Udvalg paa 3 Medlemmer, med det Formaal nøje at undersøge Pladsanvisningens Betydning for vor Sag, og til næste Kongres at afgive Indstilling om Spørgsmaalet.

Vilh. Hansen: Engageringssagen er en god gammel Reminiscens fra Harmoniforeningerne, et Harmoniforenings-Spørgsmaal af reneste Vand! Man dannede dog disse Foreninger netop paa denne Basis, og det er paa hint Grundlag disse Foreninger trives herhjemme og Verden over endnu den Dag i Dag.

Saa længe vi ikke har Evne og Styrke til ved egne Kræfter, gennem vort organisatoriske Arbejde at foreskrive de Arbejdsvilkaar, som bør være de gældende indenfor vedkommende Fag, saa længe vi skal kæmpe os frem, og de Krav, vi stiller, gør, at mange Principaler endnu ser med udpræget Aversion paa vor Organisation, saa længe kan vi ikke opnaa den Omsætning, de gamle Harmoniforeninger i Kraft af deres gode Forstaaelse og gode Forbindelser med Principalerne kun har, fordi de er uvirksomme faglig set! Jeg vil ogsaa gerne have Lov til her at sige et advarende Ord! Overalt i moderne Medhjælperbevægelse, selv i de Lande, hvor den ikke har antaget et saa udpræget fagligt Tilsnit, naar man ikke store Resultater paa Engageringsvæsenets Omraade. Jeg kan være med til, og jeg synes udmærket godt vi kan tage imod det Forslag, der er stillet, men derfra og til at tro, at det skal være et Kardinalspørgsmaal, er et meget stort Spring. Paa dette Omraade kan vi ikke blive førende samtidig med, at vi skal skabe en Organisation, der først og sidst skal være en Fagorganisation! (Tilslutning!).

Schouboe-Olsen, Svendborg og H. Christensen, Skive, har Ordet for korte Bemærkninger, og sidste Taler er Forretningsføreren, der anbefaler Chr. Karlsens Forslag med den Ændring, at der i Stedet for: „og til næste Kongres osv." kommer til at staa: „og til inden 3 Maaneder før næste Kongres at afgive Indstilling om Spørgsmaalet til Hovedbestyrelsen".

Dette Forslag vedtages med alle Stemmer mod 2, efter at Helsingør har trukket sit Forslag tilbage.

Til Medlemmer af Udvalget vælges derefter: Johs. Elding, Helsingør; Chr. Karlsen, Kjøbenhavn og Forretningsføreren.

Mødes hæves Kl. 5.

TREDJE MØDE.

Mødet aabnes Mandag Kl. 9 med Vilh. Hansen som Ordstyrer.

Ved Navneopraabet er fraværende: J. Chr. Lund, Kjøbenhavn; P. E. Andersen, Nykjøbing F.; A. Elvig, Randers; C. V. Jacobsen, Vejen; Helmuth Petersen, Hadsten. (Disse Delegerede melder sig dog dels til Ordstyreren forinden Navneopraabet er tilende, dels kort Tid efter Forhandlingernes Paabegyndelse).

Bortrejst er: Victor A. Kallerup, Frederiksværk og Rasmus Larsen, Holbæk.

Kontingentspørgsmaalet.

Chr. J. Hendil, Hillerød, motiverer Hillerød-Forslaget:

„Kongressen vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer med den Opgave at foretage en indgaaende Undersøgelse af Kontingent-Spørgsmaalet, og til eventuelt paa Kongressen i 1914 at fremkomme med Forslag om Forandring i det nuværende Kontingent".

Da vor Afdeling i 1910 rejste Kontingentspørgsmaalet, viste det sig desværre, at Kontingent-Nedsættelsen havde en uhyggelig Indvirkning paa Ledelsens Sindsligevægt. Kontingent-Nedsættelsen stempledes som decentraliserende, som Spiren til Centralorganisationens Ødelæggelse! Kongressen fik saa travlt, at der ikke var Tid til at tænke over om dette Forslag dog ikke indeholdt et eller andet nyt og godt, som var værd at overveje nærmere. Det gjorde Forslaget netop! Jeg skal nævne to Ting:

Vi fremsatte den Tanke, om ikke vi burde indskrænke Henlæggelserne til Arbejdsløshedskassens Afdeling B, hvis egentlige Anvendelse ligger langt ude i Fremtiden, for saa til Gengæld at faa flere Midler til det store Arbejde, der skal gøres nu. Endvidere det uensartede Kontingent-System, et Par Kontingent-Klasser, som vilde være en naturlig Følge af de uensartede Lønningsforhold indenfor vort Fag. Disse to Spørgsmaal havde Kongressen ikke Lyst til at beskæftige sig med, og det var dog to Spørgsmaal af stor Betydning!

Kongressen i 1910 var en daarlig Kongres! Alle nye Ønsker blev slaaede ned. Af ca. 30 Forslag fra Afdelingerne vedtoges der ét, en ganske betydningsløs Resolution; de 29 forkastedes. Selv om man siger, at mange af disse Forslag fortjente ikke bedre, saa er det ikke til Organisationens Gavn, at en saadan almindelig Nedsabling finder Sted! — Jeg sagde, at de nye Tanker og de nye Idéer vel var værd at blive prøvede, og naar De nu stemmer for Hillerød-Forslaget, saa binder det Dem ikke. De erkender dermed kun, at Spørgsmaalet skal nærmere overvejes.

Vi er samlede med det praktiske Arbejde for Øje, for at finde den lettest fremkommelige Vej til vore uorganiserede Kolleger. Hvis vi nu, uden at slaa noget i Stykker, kan gøre Vejen lettere, hvorfor skal vi saa ikke gøre det? Lad os ikke bilde os ind, at vor Organisationsform er fuldkommen. Vor Organisationsform er for snæver til med Lethed at kunne optage alle Medhjælperstandens forskellige Elementer. Denne Kongres er en Arbejdskongres; lad os da stemme for de Reformer, der mulig kan bringe os i lettere Forbindelse med alle Medhjælperstandens forskellige Grene!

Vilh. Hansen: Det er rigtigt, at de nye Idéer skal vi altid møde med Forventning og lydhøre Øren. Det har vi ogsaa overfor dette Spørgsmaal, ihvorvel Hovedbestyrelsens Standpunkt er det samme nu som tilforn. Dette har vi jo ikke een, men gentagne Gange haft Lejlighed til at præcisere. — Naar Forslaget fik den Skæbne — der for saa vidt var en gram Skæbne — ved sidste Kongres, saa var det fordi denne Sag forud var bleven indgaaende debatteret, og fordi ikke en eneste Røst havde hævet sig til Fordel for Hillerød-Afdelingens Opfattelse. Det viste sig som bekendt ved Afstemningen ved Navneopraab, at kun éen, nemlig Hillerød-Afdelingens Repræsentant, stemte for Afdelingens Forslag, som i øvrigt motiveredes i en ypperlig tilrettelagt Tale.

Det er finansielt set en meget farlig Ting at gaa til en Kontingent-Nedsættelse. Medhjælpernes Organisationer Verden over er i de sidste Aar stadig gaaet den modsatte Vej, fordi Kravene til Organisationernes faglige Mobilitet og deres Ydeevne, stadig er blevne øgede; deres Kontingent bliver stadig større, lige som selve Driftsomkostningerne ved den almindelige Konjunkturstigning, der er et internationalt Fænomen.

Nu siger imidlertid Herr Hendill, at vort Kontingent maa være saaledes afpasset, at det indenfor vor Organisation kan forene alle Medhjælperstandens forskellige Lag. Det er rigtigt, at vor Stand er saare uensartet — men vi maa bygge vor Organisation op paa et sikkert Grundlag, paa de faglærte Medhjælperes Skuldre! Vi skal ikke bygge den op paa den store merkantile Reservearmé, der glider ind ad Portene den ene Dag og ud igen den næste! (Hør!).

Jeg staar ikke som Talsmand for en Elite-Betragtning, det er ikke vor Opgave først at hjælpe dem, som hører til de øvre Lag; tvertimod, dér hvor Trykket og den økonomiske Depression mærkes, dér er ogsaa Hjælpen mest fornøden, men det maa være en Hjælp, der ydes af dem, der bedst og mest virksomt evner det.

Men skal vi bygge vor Organisation paa 25—30 Kroners Damerne, saa giver jeg ikke en sur Sild for den! Nej, vi skal bygge paa de faglærte Medhjælpermasser, det er dem, der er i Stand til at sige, om vor Organisation som Fagforening skal bruges til om fornødent at slaa en Næve i Bordet; skal det gøres, kræves der Folk med faglig Rygrad, og ikke Folk, der spredes som Avner for Vinden, saa snart det kommer an derpaa! (Hør!). Lad os ikke prøve paa at faa fat i hine Medhjælperlag ved at foretage et Skridt, der maaske i sine Konsekvenser kan blive farligt for vor Organisation!

Imidlertid har Hovedbestyrelsen beskæftiget sig indgaaende med dette Spørgsmaal, idet den derom har nedsat et Udvalg bestaaende af Forretningsføreren og mig. Dette Udvalg afgav sin Indstilling ved forrige Hovedbestyrelsesmøde og fandt Hovedbestyrelsens Tilslutning. Det er imod en Kontingentnedsættelse bl. a. under Hensyn til de finansielle Krav, der i Fremtiden maa stilles til Centralorganisationen, saa vel som ogsaa fordi det Grundsyn af taktiske Hensyn bør være raadende, at Centralorganisationen bør søge sin Medlemskærne indenfor de egentlige Medhjælperlag, hvis Ydeevne tør forudsættes at svare til det nuværende Kontingent. Hovedbestyrelsen tiltræder imidlertid det af Hillerød fremsatte Forslag, kun med den Ændring, at Udvalget skal have tilendebragt sit Arbejde senest 3 Maaneder inden næste Kongres, og at Betænkningen stiles til Hovedbestyrelsen.

H. Christensen, Skive, taler i Tilslutning til Chr. J. Hendils Synspunkt for det af Skive-Afdelingen fremsatte Forslag til Lovændringer, gaaende ud paa Indførelsen af forskellige Kontingentklasser. Der er ingen Anledning til at sylte den Sag hen i et Udvalg, hvor den skal ligge stille i 2—3 Aar!

Michael Nielsen, Odense: Jeg vil anmode Dem om at stemme imod Hillerød-Forslaget, der er kommet ind paa et forkert Sted paa Dagsordenen. Vedtages nemlig det Forslag, saa vil hverken Vejle-Afdelingens Forslag om en Kontingentforhøjelse eller Skive-Afdelingens Forslag komme til Behandling. En indgaaende Drøftelse af Kontingentspørgsmaalet vil være praktisk her i Dag.

Lauritz Christensen, Vejle, udtaler sig i Tilslutning dertil.

Johanne Andersen, Kjøbenhavn, taler imod Hillerød-Forslaget, fordi det tilsigter en Kontingentnedsættelse. En Organisation er ikke Fagorganisation i Kraft af sine mange Medlemmer alene, der skal mere til, der skal Penge til. Hvad det angaar, kan jeg fuldtud slutte mig til det af Herr Vilh. Hansen fremsatte.

Det forekommer mig imidlertid, at der i den af Udvalget til Hovedbestyrelsen afgivne korte Betænkning var et enkelt Udtryk, som kunde misfortolkes. Herr Vilh. Hansen sagde, at vi ikke skal bygge vor Organisation paa de Mennesker, der nøjes med en 25—30 Kroners Løn; men har disse Mennesker Raad til at gaa for en saa lav Løn, har de ogsaa Raad til at betale et Kontingent

til Organisationen. Det kan synes haardt overfor saadanne Mennesker at forlange et Kontingent af dem paa mindst 1 Krone maanedlig, men det ligger i Tidsaanden, at ikke de enkelte Personer, men Systemer er de regerende, Orden forudsætter System, det er Systemerne, der regerer Verden. For en Dame er Udgifter til Slør, Hat og Handsker nødvendige set ud fra et privat Synspunkt, men det rokker ikke derved, at hvis man vil have en god Organisation, faar man det kun ved at betale godt for den. Kontingentklasser er en meget farlig Ting. Man har forsøgt rundt omkring i Udlandet at indføre Kontingentklasser, der retter sig efter Lønnen, saaledes at man har overladt til Medlemmerne selv at opgive deres Lønningsklasse, men de har saa i de fleste Tilfælde ansat dem selv til laveste Lønningsklasse. Alle Organisationerne har gjort de sørgeligste Erfaringer dermed. Et gammelt stærkt tysk Forbund paa 17,000 Medlemmer viste sig efter Indførelsen af det uensartede Kontingent slet ikke at kunne bestaa, det maatte opløses.

Nej, skal vi fastsætte Kontingentklasser, vil det give Anledning til Misfornøjelse i allerhøjeste Grad. Det eneste, jeg maaske kunde gaa med til, var at sætte Kontingentet en Smule lavere for de første Beskæftigelsesaar.

C. Hansen-Møller, Svendborg, foreslaar et 6-Mands Udvalg, hvilket fraraades af Willy Carlsen, Kjøbenhavn og Hein, Hjørring, der begge anser et Udvalg paa 3 Medlemmer for det heldigste og anbefaler dette.

Chr. J. Hendil: Det er jo ikke Kontingentspørgsmaalet, vi her skal fordybe os i. Det drejer sig om Nedsættelse af et Udvalg eller ikke. Det er rigtigt, at vi ikke skal bygge vor Organisation paa de ikke faglærte Medhjælpere, men vi skal have dem med ogsaa. Det kan jo udmærket godt tænkes, at vi kan fremsætte Forslag, som ikke giver Hovedkontoret mindre Midler at arbejde med og dog indeholder en Nedsættelse for de lavest lønnede Medhjælpere. Selvfølgelig vil baade Skive og Vejle Forslagene blive drøftede i Udvalget. — Frk. Johanne Andersen vil jeg spørge, om hun nu er aldeles sikker paa, at Indførelsen af det uensartede Kontingent var Grunden til det af hende nævnte Forbunds Opløsning? Indtil jeg faar det nærmere bevist tillader jeg mig at tvivle.

(Sluttes i næste Nr.).

Kongres-Festligheder.

Bannerindvielse i Kjøbenhavn.

SOM bebudet blev Kjøbenhavn-Kongressen en Arbejdskongres med en Række timelange Møder, — og kun en enkelt festlig Sammenkomst. Til Gengæld blev denne baade stilfuld og pompøs i hele sit Forløb.

Den første Kongresdag, Søndag den 18. August, samledes de Delegerede, kjøbenhavnske Standsfæller med Damer og et Selskab af norske Kolleger, der under Ledelse af Herr Redaktør Chr. Dybwad gæstede Kjøbenhavn, til en Festmiddag i „Bispegaarden" (det tidligere Studenterhus), hvor den festklædte Deltagerskare, Blomsterpragten over Bordene, de gode Sange og velformede, korte Taler, skabte den Feststemning og gode Aand, der længe vil lade de mange Deltagere mindes denne Aften.

Forretningsfører Jens Johansen bød Velkommen og talte senere for de særlig indbudte Gæster, Mr. Turner, de Herrer Dybwad og Ravn, Grundlæggeren af „De danske Handelsmedhjælperes Forbund", Herr Herreekviperingshandler K. Hintz og Axel Gundels Frue, til hvem Taleren henvendte nogle varmtfølte Ord. — Senere motiverede Hovedbestyrelsesmedlem Herr N. C. Nielsen, Kolding, et Leve for Centralorganisationen, og Forretningsudvalgsmedlem, Herr A. Andreasen, talte for Pressen, hvorfor Repræsentanten for Ritzaus Bureau kvitterede. Desuden blev der holdt adskillige korte Taler for Damerne, for Jens Johansen, Vilh. Hansen, de smukke Sanges Forfattere o. s. v. — Kaffen indtoges gruppevis af det store Selskab, der paa dette Tidspunkt blev stærkt forøget af mange kjøbenhavnske Standsfæller, der gav Møde for at deltage i den senere stedfindende

Bannerindvielse.

Studenterhusets smagfuldt dekorerede Festsal er fyldt til sidste Plads, da Orkesteret intonerer Medhjælpermarchen og Formanden for de kjøbenhavnske Afdelinger, Herr Å. C. Alsøe, byder den store Forsamling Velkommen og minder om, at 15 Aar er hengaaet, siden Medhjælperbevægelsens første Skud plantedes i vort Land. Som et synligt Mærke for dette Aaremaals Organisationsarbejde vil man i Aften afsløre Afdelingernes nye Silkebanner — og Taleren kundgør sin Glæde over, at denne Højtidelighed netop kan overværes af en saa udsøgt Samling af Centralorganisationens bedste Kræfter.

Idet Medhjælpermarchen nu bruser gennem Salen, bæres Banneret frem, ført af en statelig Bannerbærer og fire purunge, nydelige Damer — nogle af vore yngste kvindelige Medlemmer — som Bardunførere. Orkesteret faar Overtag over Sangen; thi alles Øjne rettes mod den prægtige Bannerdug, og Bifaldet stiger alt som Processionen afmaalt skrider fremad mod Tribunen, hvor Banneret plantes, mens Bannerfører og Damer danner Fanevagt.

Et herligt Banner! Bannerdugens Forside blændende hvid, og over dens hele Flade en prægtig Bøgegren i udmærket Kunstbroderi, Forenings-Navnet og Stiftelsesdagen den 1. August 1897 i gyldent Broderi, samme Farve der er anvendt til Fryndser og Barduner. Bagsiden er luende rød med Merkusstaven i Guld, den der ogsaa kroner Bannerstangen.

Da Bifaldet er døet hen, bestiger Bannerudvalgets Formand, Herr Prokurist H. P. Hansen, junr., et af vore ældste Medlemmer, den draperede Talerstol og overgiver i en kort, fyndig Tale, Banneret til Afdelingerne, idet han paalægger dem at værge og værne det gennem Tiderne og i øvrigt redegør for dets Tilblivelse.

En stemningsfuld og vækkende Sang til Banneret følger — den talentfulde Forfatter er det nyvalgte Hovedbestyrelsesmedlem Herr Chr. J. Hendil, Hillerød — og „en af dem fra 97", Herr Vilh. Hansen, staar paa Talerstolen, hilst med Bifald, for at holde den egentlige Festtale.

Vilh. Hansens Festtale — der paa Afdelingernes Foranledning senere vil blive gengivet i vor Tidende efter Talerens Manuskript — indledes med et Tilbageblik over, hvorledes alle nye Tanker gennem Tiderne maa kæmpe sig frem, om Nutiden som jævner Vej for Medhjælperbevægelsen, der selv sætter nye Maal og kalder paa nye Mennesker, Medhjælperbevægelsens sociale og kulturelle Opgaver og de kjøbenhavnske Afdelingers Indsats i det almindelige Organisationsarbejde. Taleren fremdrager nogle Billeder af kjøbenhavnske Medhjælperes Historie og lader Slutningen af sin Tale forme sig som en Hymne til det nye Organisationsbanners Pris, dets samlende og symbolske Betydning for den nuværende og de kommende Medhjælpergenerationer. — Festtalen hilses med minutlangt Bifald.

Derefter taler Forretningsudvalgsmedlem A. Andreasen, Hjørring, paa Provinsianernes Vegne, idet han bringer Kjøbenhavnerne Provinsens Lykønskning og udtaler Ønsket, at Banneret i en ikke fjern Tid maa samle Tusinder svarende til de Hundreder, der har tilvejebragt det. Bifald og Hurraraab hilser denne Tale, hvortil Herr K. Hintz knytter gode Ønsker for Afdelingerne og Centralorganisationen.

Festens alvorlige Afsnit sluttes af Herr Å. C. Alsøe og snart gaar den fejende Dans gennem Salen. — Det sidste Par har forlængst danset af, men i en hyggelig Krog sidder et Selskab, der ved et Bæger opfrisker Ungdomsoplevelser og halvglemte Episoder fra Medhjælperbevægelsens første Dage: Selvstændige Forretningsdrivende, der sidder i gode Bedrifter, deriblandt kendte Tillidsmænd fra Købmandsorganisationerne, som sammen med et Par gamle kjøbenhavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer mindes de bevægede Dage i Halvfemsernes Slutning. —

Festen rinder ud, de 15 Aar gaar over i Historien og den uudgrundelige Fremtid byder sig til.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Onsdagen den 25. September Kl. 8½ paa Hotel „Hafnia" med Dagsorden:

1. Beretning fra det forløbne Halvaar. 2. Valg af Formand. 3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 4. Valg af 2 Suppleanter. 5. Valg af Udvalg til Arrangement af Møder o. l. 6. Valg af Revisorer. 7 Eventuelt.

Af Hensyn til de overordentlige vigtige Valg anmodes Medlemmerne i egen Interesse om at give talrigt Møde. *Bestyrelsen.*

Frederikshavn. Torsdag den 5. September afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hoffmanns Hotel.

I Formandens Fraværelse bød Næstformanden, Herr H. Christensen, Velkommen. Til Dirigent valgtes Hr. M. Sørensen. Næstformanden aflagde Beretning, der særlig angik Agitationen for 7-Lukningen samt Sommerstævnet. Beretningen godkendtes. Kassereren oplæste Regnskabet, der viste et Underskud stort Kr. 53.66. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Til Bestyrelsen genvalgtes Kommis H. Christensen og nyvalgtes Bogholder Jens P. Jensen, Kommis Laur. Madsen og Kontorist Carl Jønsen. Suppleanter blev P. Poulsen og F. V. Christensen. Beretning fra Kongressen udsattes til et af de første Medlemsmøder. Til Revisor valgtes Chr. P. Jensen. Suppleant Niels Jensen. Laur. Madsen valgtes som Repræsentant for Annonce-Afdelingen. Til Agitationsudvalg valgtes: A. Seerup, Chr. P. Jensen, Carl Jensen, Carl Christensen samt Frk. V. Jensen. De ugentlige Møder i Vinterhalvaaaret fastsattes til Onsdag Aften. D'Herrer Jens Jensen og H. Christensen rettede en Tak til Hr. M. Sørensen og V. S. Bahnert for godt Samarbejde. Til Slut et Leve for Centralorganisationen, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Umiddelbart efter afholdt Bestyrelsen Møde og konstituerede sig paa følgende Maade:

Bogholder Jens Jensen, Søndergade 55, Formand. Kommis H. Christensen, Søndergade 42, Næstformand. Kontorist Carl Jensen, Jydsk Andel, Kasserer. Kæmnerassistent Chr. Olsen, Hjørringvej 34, Sekretær. *C. O.*

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 24. ds. Aften Kl. $8^1/_2$ paa „du Nord" med følgende Dagsorden: 1. Beretning for det forløbne Halvaar. 2. Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer. 3. Valg af Suppleanter. 4. Valg af Revisor. 5. Stiftelsesfesten. 6. Plan for Vintersæsonen. 7. Eventuelt. *H. Hein.*

Horsens. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Lokalet paa Hotel Scandinavien Onsdag den 25. September Kl. $8^1/_2$ Aften.

Dagsorden tilstilles Medlemmerne paa anden Maade.

Bestyrelsen.

Kjøbenhavn. Efter $^1/_2$ Aars ihærdige Anstrengelser fra det af Fællesbestyrelsen i sin Tid nedsatte Faneudvalgs Side lykkedes det i frivillige Bidrag at indsamle de ca. 400 Kroner, som var nødvendige til Anskaffelsen af det hvide Silkebanner, der i Dag er de kjøbenhavnske Afdelingers Eje, og vi bringer her hver og én — Bidragydere, Indsamlingskomité, Festdeltagere, Fanebærere, Herr Chr. J. Hendil og Festtaleren, Herr Vilh. Hansen, — Foreningens hjertelige Tak for det, de hver for sig ydede, men til dem alle først og fremmest Tak for den Samfølelse, Anskaffelsen og Indvielsen af dette vort nu saa skønne Samlingsmærke blev et synligt Udtryk for. *Fællesbestyrelsen.*

Paa Helgoland afholdtes den 27. f. M. Møde med Dagsorden: Beretning fra Kongressen, der afgaves af Næstformanden, Herr Chr. Karlsen og Herr Willy Carlsen. Sidstnævnte fremhævede det uheldige i, at en af de kjøbenhavnske Delegerede, Herr Søren Møller, mod den af samtlige kjøbenhavnske Delegerede tagne Beslutning foreslog Herr Anton Frandsen (Ikke-Delegeret) som Emne til Hovedbestyrelsen; han (Taleren) kendte denne (A. F.) som uegnet til at beklæde nævnte Tillidspost.

Beretningen godkendtes, og Frk. Johanne Andersen fik dernæst Ordet for at betone, at hun kun havde modtaget Valget som Hovedbestyrelsesmedlem ved at være at regne som almindeligt Medlem, og ikke, som hun mente, det var sket, som et Cardeau til de kjøbenhavnske Kvinder; thi til Valg af en saadan Post burde der kun tages Hensyn til Vedkommendes Dygtighed. Alle de Tilstedeværende var enige om at anerkende Frk. Andersen som fuldt ud i Stand til at bestride den Tillidspost, hun paa Kongressen blev valgt til.

Dernæst havde Formanden og Forretningsføreren Ordet. De opfordrede ligesom tidligere Næstformanden Medlemmerne til, paa Grundlag af det for Kjøbenhavn saa gode Resultat fra Kongressen, at arbejde hen til en stadig Fremgang i Medlemsantal, saa vi kunde hævde Førerpladsen. Dermed sluttede Mødet.

Tirsdag den 3. ds. indviedes de nye Lokaler paa Kg. Nytorv 8, (Frisindet Ungdoms Lokaler) ved en lille Festlighed, sluttet Kaffebord, hvor Formanden holdt Indledningstalen, der efterfulgtes af en Tale af Forretningsføreren. Begge opfordrede til at benytte de hyggelige og til Møder vel egnede Lokaler til at troppe flittigt op, medbringe Kolleger og virke for god Tilgang af nye Medlemmer. Aftenen forløb iøvrigt i udmærket Stemning under Sang og Dans til henad Morgenstunden. *A. N.*

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes paa „Kronborg" Onsdag den 18. September Aften Kl. $8^3/_4$ præcis med følgende Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning. 2. Regnskabet fremlægges til Godkendelse. 3. Valg af Kasserer. 4. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af 1 Revisor samt 1 Revisorsuppleant. 6. Supplering af Agitationsudvalget. 7. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Odense. Tirsdag den 3. September afholdtes Møde, hvor Michael Nielsen aflagde Beretning fra Kongressen.

Fremtidig afholdes Møde hver Tirsdag Aften i Fyns Forsamlingshus, hvor Foreningen har sikret sig smukke og idéelle Mødelokaler.

Tirsdag den 17. September afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Dagsorden tilstilles Medlemmerne.

Bestyrelsen opfordrer indtrængende alle Medlemmerne til at give Møde hver Tirsdag Aften for ved Samvær med Kolleger at drøfte fælles faglige Interessser. *Mich.*

Skive. Onsdag den 21. August afholdtes extraordinær Generalforsamling paa „Rosenhøi". Til Dirigent valgtes Sjørup-Nielsen. Formanden, Forretningsfører H. Christensen, aflagde Beretning fra Kongressen og fremkom bl. a. med Meddelelse om, at han her havde stemt imod Forslaget om Indførelse af et fælles Emblem, endskønt Skive Afdeling havde fremsat dette Forslag. Sjørup-Nielsen angreb Formanden stærkt, fordi han havde stemt saaledes, og Forsamlingen udtalte enstemmig sin Misbilligelse af Formandens Optræden. Formanden gav iøvrigt Oplysninger om Forhandlingerne paa Kongressen og meddelte til Slut, at han paa Grund af Etablering den 1. September maatte nedlægge sit Mandat. I Bestyrelsen indtræder derfor Suppleanten, Sjørup-Nielsen. Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes V. Jacobsen og Anton Nielsen; som Revisor i Stedet for Alf Andersen, der er bortrejst, valgtes Forretningsfører P. I. Kjær.

Da der har været Uoverensstemmelser angaaende Lokalet, besluttede man for kommende Vinterhalvaar at søge nyt Lokale til Afholdelse af de ugentlige Mødeaftener, som genoptages til 1. September.

P. Christensen og Sjørup-Nielsen udtalte en Tak til den afgaaede Formand for det Arbejde, han havde udført for Foreningen, og Forsamlingen sluttede sig hertil ved at udbringe et kraftigt Leve for Formanden.

H. Christensen takkede og udtalte Ønsket om Foreningens Trivsel i Fremtiden, og med et kraftigt Hurra sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes:

R. Sjørup-Nielsen, Formand. Just Petersen, Næstformand. H. Sørensen, Sekretær. P. Christensen, Kasserer og K. Greve.

Handels- og Kontormedhjælpernes Pladsanvisning.

Medio September eventuelt i Oktober kan en yngre Manufakturmedhjælper, dygtig Ekspedient og fiks Vinduesdekoratør, faa Plads i Vordingborg. Gage ca. 100 Kr. pr. Md. Nærmere Oplysninger erholdes ved omgaaende Henvendelse til Hovedkontoret.

Afleveret til Posten den 14. September.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1912. 12te Aargang.

VOR 5TE KONGRES.

TREDJE MØDE.

Kontingentspørgsmaalet.

(Sluttes).

Vilh. Hansen: Der er ikke Tid til at komme ind paa en polemisk Debat om Spørgsmaalets Teori, men jeg vil dog sige dette: den sociale Lovgivning er det naturlige Bolværk for de Svage, ogsaa for vor Stands Pariakaste, ligesom Fagforeningsbevægelsen er de faglærte Medhjælperes naturlige Vaaben. Deri ligger Væsensforskellen mellem min Opfattelse og Herr Hendils. — Vi lærer imidlertid af denne Debat, at medens vi ved Vejle-Kongressen alle saa ens paa Spørgsmaalet, med Undtagelse af en eneste, saa raader der her i Dag Uklarhed vedrørende denne Sag; denne Uklarhed maa vi skaffe bort. Det bør være vor Opgave at faa Klarhed, at trække bestemte Linier op, saaledes at vi til næste Kongres kan vide, hvorledes vi skal tage vort Bestik.

Hovedbestyrelsen maatte ved Vejle-Kongressen nødvendigvis gaa imod et Forslag, hvis Virkning vilde blive en finansiel Svækkelse af vor Organisation, men det foreliggende Forslag vil intet andet end en sagkyndig Drøftelse og Belysning af Spørgsmaalets Principper. Derfor anbefaler Hovedbestyrelsen at stemme for Hillerød-Forslaget med den føromtalte af os foreslaaede Ændring, at Udvalget skal have tilendebragt sit Arbejde senest 3 Maaneder inden næste Kongres og at dets Betænkning skal tilstilles Hovedbestyrelsen.

Ved Afstemningen forkastes Hansen-Møllers Forslag om et Udvalg paa 6 Medlemmer.

En af Hein, Hjørring, foreslaaet redaktionel Ændring, at „Kongressen i 1914" rettes til: „næste ordinære Kongres", tiltrædes af Hillerød, der ligeledes tiltræder Hovedbestyrelsens Ændringsforslag.

Der forlanges derefter Afstemning ved Navneopraab, ved hvilken Hillerød-Forslaget vedtages med 51 Ja mod 11 Nej, — Nej-Stemmerne er følgende: Ejner Eriksen, Holstebro; Kongshaug, Herning; Johanne Andersen, Kjøbenhavn; Michael Nielsen, Odense; Elvig, Randers; H. Christensen, Skive; Hahnemann, Varde; Lauritz Christensen, Poul Jensen, Axel Juhl, alle Vejle; G. Krohn-Jensen, Viborg.

Til Medlemmer af Udvalget foreslaar A. C. Alsøe: Michael Nielsen, Odense; Chr. J. Hendil, Hillerød, og Forretningsføreren. De vælges enstemmig.

Emblemet.

Elvig og F. V. Jensen, Randers, anbefaler Anskaffelsen af et fælles Emblem i Lighed med det af Randers-Afdelingen fremstillede, og mener, at det er kønt. (Sætter det i Cirkulation).

Carl Knudsen, Aarhus: Jeg vil anbefale at stemme imod det af Hillerød og Skive foreslaaede fælles Emblem. Et fælles Emblem vil kunne misbruges, om ikke af andre saa af de udtraadte Medlemmer.

Å. C. Alsøe, Hovedbest: Jeg vil meget anbefale at stemme imod Forslaget. Det bedste Middel til at faa det forkastet er at lade Randers-Afdelingens Emblem cirkulere! (Munterhed!). Jeg vil i alt Fald ikke gaa med det!

Robert Petersen, Hovedbest.: Lad være med at vedtage dette Forslag! Det vil kun skaffe os flere Bryderier og Ærgrelser end hvis vi ikke har det!

Ved Afstemningen forkastes Forslaget med stort Flertal.

Anskaffelse af et Hovedbanner.

Anton Nielsen, Hobro, motiverer den af Hobro-Afdelingen rettede Henstilling til Hovedbestyrelsen om Anskaffelse af et Hovedbanner. Ved vore Sommerstævner og Processioner er det en Fejl, at mange Folk ser os uden at vide, hvad vi er for en Forening. Det er uoverkommeligt for de mange smaa Afdelinger at anskaffe et Banner, men et saadant Hovedbanner kunde af Hovedkontoret udlaanes til disses Sommerstævner og ved andre festlige Lejligheder.

Forretningsføreren beklager ikke at kunne tiltræde Tanken, der i Praksis vilde volde adskillige Vanskeligheder, naar der f. Eks. samtidig fra en 3—4 forskellige Afdelinger vilde blive stillet Krav om at faa det til Laans. Hvis vi endelig skulde anskaffe et saadant Banner, burde det udlejes til Afdelingerne, for at Kassen derigennem kunde faa en Indtægt, men det vilde sikkert heller ikke være saa heldigt.

En Stemme fra Esbjerg: En 7-Lukningsplakat paa en Stang er meget bedre end et Banner! (Munterhed!).

Ved Afstemningen forkastes Hobro-Forslaget.

Ansættelse af en Rejseagitator.

Engelbert Petersen, Løgstør, motiverer Løgstør-Afdelingens Forslag om Ansættelse af en lønnet Rejseagitator. Det har vist sig, at den personlige Agitation er den bedste. Derfor mangler Centralorganisationen en Mand, som kan gaa omkring og agitere personligt. En saadan Agitator vil kunne faa større Betydning for Afdelingerne end store Tilskud fra Hovedkassen.

A. Andreasen, Hovedbest.: Hvor meget havde man tænkt sig, at en saadan Mand skulde have i Provision eller fast Gage?

Michael Nielsen, Odense: Vi har ikke Raad dertil! En saadan Rejseagitator vil koste os en 4—5000 Kroner om Aaret.

H. Christensen, Skive, finder, at Idéen er aldeles glimrende! (Munterhed!). Det skulde være paa samme Maade som man sender Agenter ud omkring i Provinserne. En Livsforsikringsagent f. Eks. kan tegne forbavsende mange Forsikringer paa en Dag ved at gaa rundt i Forretningerne. I Provision kunde en

saadan Mand faa Kontingentet for den første Maaned! (Stigende Munterhed og Uro!).

Ordstyreren: De maa virkelig høre Talerne i Ro, selv om De synes, det falder lidt morsomt:

Devantier, Skjern: Det er et glimrende Forslag! Jyllands Vestkyst er Stedbarn; den eneste af Hovedbestyrelsens Medlemmer, der er kendt ude paa Vestkysten, er N. C. Nielsen, Kolding. Der findes mange Kolleger rundt om i Landet, som ikke véd, hvad Centralorganisation er. Jeg vil anbefale, at der ydes et Tilskud til en Mand, som N. C. Nielsen.

A. Madsen, Esbjerg: Ja, Vestkysten er Stedbarn, men Kjøbenhavn, kan altid faa Tilskud! (Hør!).

Carl Knudsen, Aarhus: Tanken er god, men vi har ikke Raad til at realisere den! Forøvrigt skal jeg oplyse, at vi en Gang i Aarhus har gjort et lignende Forsøg, idet vi fik en Mand til at gaa rundt med en Liste for at tegne Medlemmer; han fik 3 Kr. pr. Medlem, men det viste sig, at det kunde ikke betale sig, skønt Vedkommende kunde gøre et Stykke Arbejde i den Retning.

Hein, Hjørring: Det er et udmærket Forslag, men det er et dyrt Forslag! (Afbrydelse: Nej, det er billigt!). Men hvem tror De egentlig vil fæste Lid til en fremmed Mand, der kommer for at hverve Dem som Medlem? Nej, saa tror jeg, det vilde være meget bedre med Pladsagenter (Munterhed!); en saadan Mand er kendt; han har meget lettere ved at afsætte sine Produkter!

Forretningsføreren: Jeg gaar ud fra, at Forslagsstillerne ikke har tænkt sig, at der skulde ansættes en Mand, der skulde gaa fra Dør til Dør for at hverve Medlemmer, for det er ingen tiltalende Form! Men det vilde virke som en Sovepude for Afdelingerne, der da med Hensyn til Agitationen vilde være tilbøjelige til at lade 5 og 7 være lige! Og hvor skulde paa det nuværende Tidspunkt Pengene komme fra?

Ved Afstemningen forkastes Forslaget.

Andre Forslag.

Ch. Hansen-Møller, Svendborg, motiverer de af Svendborg-Afdelingen stillede Forslag, der er af rent administrativ Karakter; det første gaaende ud paa Anskaffelsen af fælles Medlemsprotokoller, Regnskabsbøger og Bøger for slettede eller udmeldte Medlemmer; det andet tagende Sigte paa Afdelingsformændenes Kontrol med til- og fraflyttede Medlemmer.

Forretningsføreren betegner det første som praktisk uigennemførligt, og det andet som overflødigt, da denne Kontrol jo allerede nu udøves af Afdelingskassererne.

Willy Carlsen, Kjøbenhavn, Nielsen-Lindquist, Aalborg, og A. Nielsen, Hjørring, har Ordet for korte Bemærkninger.

Ved Afstemningen forkastes begge Forslagene.

Det af Thisted-Afdelingen stillede Forslag om, at der ydes Rejsehjælp til Talere i agitatorisk Øjemed til de fjerntliggende Afdelinger, anbefales af Hansen-Møller, Svendborg; A. Madsen, Esbjerg; Devantier, Skern og H. Christensen, Skive.

Thisted-Forslaget vedtages derefter med 21 Stemmer for og 10 imod.

Ændringsforslag til Centralorganisationens Love. Agitationstilskud.

Carl Jensen, Aarhus, motiverer Aarhus-Forslaget, at der tilføjes § 2: „Naar en Afdelingsbestyrelse til Støtte for fortsat Fremgang ønsker Agitationstilskud, er Hovedbestyrelsen forpligtet til, saafremt Midlerne er til Stede, at yde et saadant forholdsvis efter Medlemsantal".

Ifølge Regnskaberne er der til Kjøbenhavn i de to sidste Aar ydet et Tilskud paa Kr. 644.22. Paa sidste Hovedbestyrelsesmøde er der bevilget yderligere 200 Kr. til Kjøbenhavn. Naar man nu erkender, hvad man ikke kan komme bort fra, at Størstedelen af dette Tilskud er Provinsmedlemmernes sammensparede Kapital, maa man indrømme, at det er i højeste Grad inkonsekvent at nægte det til en trængende Provinsafdeling. Statstilskudene til Foredrag er bortfaldne, og Hovedbestyrelsen fordrer, at de forskellige Afdelinger selv skal afholde alle Udgifter til Talere og en Minimumsdeltagelse paa 100 Personer for at stille en gratis Taler til Raadighed til et agitatorisk Foredrag ved et Sommerstævne, noget i Praksis ganske uigennemførligt, saa vi Provinsafdelinger er meget uheldigt stillede. Hovedbestyrelsen synes at fordre for at give en Afdeling Tilskud, enten at den ikke er født endnu eller at den staar paa Fallittens Rand! De ærede Provinsdelegerede vil vide, at vi arbejder under et økonomisk Tryk, og at vi hindres i vort agitatoriske Arbejde, fordi vi gennem Tilskud til Kjøbenhavn beskattes i en ganske uhyggelig Grad!

De Herrer Kjøbenhavnere har iøvrigt mange Fordele fremfor Provinserne. Ved enhver som helst Lejlighed kan de faa Foredragsholder aldeles gratis! (Nej! Jo! Nej!). De har en stor lokal Presse, der i vid Udstrækning kan benyttes til systematisk Agitation aldeles gratis! (Modsigelse!). Nej, saa har vi andre endnu større Ret til Tilskud. Jeg er ingen Modstander af Tilskud, men jeg fordrer, at der ved Fordelingen skal være lige Ret for alle. Tilskud skal gives til dem, der bevisligt trænger til det. (Tilraab: Det gør de alle!).

Vort Forslag er formuleret i en meget moderat Affattelse, saa Kjøbenhavnerne kan ikke paastaa, vi beskærer dem Retten til Tilskud. Hovedbestyrelsen skal nok belære os om, hvad lige Ret og Pligt vil sige, naar det gælder Afholdelse af Udgifter til Centralorganisationens fortsatte Fremgang! Men de Provinsdelegerede vil jeg bede betænke, at en eventuel Forkastelse af dette Forslag vil hindre os i vort Arbejde. Saafremt De altsaa vil Deres Afdelings Fremgang, saa stemmer De for Forslaget!

A. Andreasen, Hovedbest.: Hvis De vedtager det Forslag i den Skikkelse, saa gør De det aldeles umuligt for Hovedbestyrelsen at administrere! (Nej!). Jo, naar Hovedbestyrelsen skal være forpligtet til at give Tilskud, vil det sige, at de forskellige Afdelinger kan tømme Centralorganisationens Kasse; de skal derefter have Tilskud i Forhold til deres Medlemstal! Saa vil det blive Centralorganisationen, der kommer til at arbejde under økonomisk Tryk! Jeg vil paa Hovedbestyrelsens Vegne tilraade at forkaste Forslaget.

Ordstyreren: Der er af Herr Anton Nielsen, Hobro, stillet Ændringsforslag om, at „forholdsvis efter Medlemsantal" udgaar.

C. Hammer, Kjøbenhavn: Den fra Aarhus fremsatte Tanke, at der skal ydes Tilskud proportionelt efter Medlemsantal er ganske forkert, for her i Kjøbenhavn har vi de 20,000 Medhjælpere, som vi maa have Tag i!

Herr Carl Jensen synes at have den Opfattelse, at vi her i Kjøbenhavn egentlig talt ikke bestiller noget. Herr J. siger, at vi kan gaa til Pressen. Ja, der er ikke noget vi hellere vil! Men for at faa Pressens Støtte, maa vi have den interesseret. Derfor maa vi holde store Møder for at gøre os bemærkede og aktuelle, men det koster Penge. Vi maa skabe Sensation og Diskussion om os, for at faa fat i det store Flertal, der endnu knapt kender vor Eksistens! Jeg har selv tidligere som Provinsianer set med andre Øjne paa de kjøbenhavnske Forhold end jeg nu gør, men da jeg kom herover og saa det store Arbejde, som gøres af kjøbenhavnske Kolleger maatte jeg bøje mig for Kendsgerningerne og de faktiske Forhold. Vi skal og vi maa have Penge! Hvad betyder alle Provinsens Medhjælpere mod de 20,000 kjøbenhavnske Medhjælpere? Dem maa vi have med! (Hør!).

Johs. Sjælland, Aarhus, udtaler sig i Tilslutning til Carl Jensen. Vi kan ikke se rettere, end at det vilde være mere formaalstjenligt, om en Del af det Tilskud, der nu ydes Kjøbenhavn, kom Provinserne til Gode, vi vilde sikkert kunne faa mere ud af disse Penge i Øjeblikket. — Der staar i vort Forslag i øvrigt udtrykkeligt: „saafremt Midlerne er til Stede", en ganske væsentlig Ting, som man synes at overse. Men som det nu er, gaar alle Midlerne til Kjøbenhavn, og det er forkert! (Hør!). Jeg maa be-

klage den Tone, Diskussionen om dette Spørgsmaal er kommen ind i! Det er beklageligt, at vi for Eks. i „D. H. K. M. T." i en kjøbenhavnsk Artikel upaatalt bliver betegnede som „Stjerneskud paa Centralorganisationens Himmel"! (Fy!). Vi anerkender de store kjøbenhavnske Sole, men vi vil dog have Lov til at være nogle smaa Kerter, der ogsaa brænder med! (Hør!).

Lauritz Christensen, Vejle: Aarhus-Forslaget er inkonsekvent. De største Afdelinger skal have de største Tilskud. Det et forkert, for det er de smaa Afdelinger, der trænger dertil. Vi véd, at det er nødvendigt, at Kjøbenhavn faar Tilskud, og vi Provinsianere maa bøje os for Kendsgerningerne!

Schouboe-Olsen, Svendborg, anbefaler Aarhus-Forslaget. Tilskud til Kjøbenhavn maa ikke ske paa Bekostning af Provinsafdelingerne. Kjøbenhavn har lettere Adgang til at faa Talere.

Å. C. Alsøe, Hovedbest.: Det har glædet mig, at man blandt de Provinsdelegerede dog har nogen Forstaaelse af Nødvendigheden af, at man ikke først og fremmest søger at hyppe sine egne Kartofler, men at det gælder om ved Enighed og fælles Anstrengelser i det Hele taget at naa saa langt frem som muligt. Den eneste Maade, hvorpaa vi her i Kjøbenhavn kan faa Pressen med os, er ved Afholdelse af store Møder. Jeg kunde tænke mig, at der skulde ydes Tilskud i Forhold til Antallet af Medhjælpere i de respektive Byer, men ikke i Forhold til Antallet af Medlemmer i vedkommende Afdeling. Hvorledes skulde i Kjøbenhavn nogle faa Hundrede Medlemmer kunde bære de Udgifter, der maa til for at faa Tag i de ca. 20,000 uorganiserede Medhjælpere? Stem imod Aarhus-Forslaget, derved viser de at have den rette Forstaaelse af, hvad en Fagbevægelse vil sige!

Johanne Berg, Hovedbest.: Jeg synes, at denne Debat om „Kjøbenhavneriet" er noget af det fæleste, der længe er kommet frem! (Hør!). Jeg har Gang paa Gang stemt for Tilskud til Kjøbenhavn. Det nytter ikke, at vi har en god og stærk Organisation i Jylland og paa Øerne, naar vi ikke har Kjøbenhavn med os! Det er i Kjøbenhavn, der trænges til Penge paa Grund af de umaadelig vanskelige Forhold, man dér har at kæmpe med. Lad os dog forstaa, at her gælder det ikke om at være Jyder, Sjællændere eller Kjøbenhavnere, vi er alle danske Medhjælpere! (Hør!). Vi maa støtte de danske Medhjælpere, der haardest trænger til Støtte! (Hør! Nej!).

Anton Nielsen, Hobro: Det kan ikke gennemføres, saaledes som det er formuleret. Kjøbenhavn bør have Tilskud! Det er dér, Tampen brænder! I Provinsen har man den personlige Agitation! (Hør!).

Johs. Petersen, Aarhus: Vi staar her ikke for at forfægte og give Udtryk for vor egen personlige Mening, men som Repræsentanter for Landets største Afdeling, hvis Medlemmer gennem Generalforsamlingen har valgt os paa det Grundlag, at vi skulde nedlægge Protest mod, at der stadig ydes Tilskud til de kjøbenhavnske Afdelinger, uden at saadant bevilges til andre Afdelinger.

Endnu har N. C. Nielsen, Kolding; Willy Carlsen, Kjøbenhavn; A. Madsen, Esbjerg; Carl Knudsen, Aarhus; H. P. Jensen, Kjøbenhavn, Ordet for korte Bemærkninger, til Dels under ikke ringe Uro i Forsamlingen. Sidste Taler er

Vilh. Hansen: Den Tone, der har gjort sig gældende i „D. H. K. M. T." i Debatten om denne Sag er jeg naturligvis ikke stolt af! Imidlertid maa jeg konstatere, at naar man fra Aarhus-Afdelingens Side føler sig brøstholden over en Vending i Bladets Nr. 12 i Slutningen af en af Herr A. Poulsen indsendt Artikel, saa har man faaet denne Vending forkert i Halsen som meget andet i denne Sag.

Det er dog ikke noget at føle sig brøstholden over. Man kan have en god Mave, og dog kan den slaa Klik; man kan være en dygtig og klog Mand og alligevel lave en „Blunder"! Dér skriver nu Indsenderen af denne Artikel: „Endelig vil jeg udtale Ønsket om, at De Herr C. J. ikke skal komme til at lide den Tort at faa Ansættelse i Kjøbenhavn; thi da er det min Overbevisning, at Deres Afdeling vil miste et af sine bedste Medlemmer, og at Kjøbenhavn kun vil faa et nyt — for en Tid — ivrigt Medlem, der imidlertid vil forsvinde som et Stjerneskud bag Centralorganisationens Horisont" . . . (Fy!). Der er aldeles ingen Grund til at raabe „Fy" eller føle sig brøstholden, fordi man siger, at hvis Herr C. J. blev plantet om i ugivtig kjøbenhavnsk Jordbund, vilde Livskraften i den blomstrende Plante, der nu trives i Jyllands Hovedstad, tæres fuldstændig hen! Det er jo dog kun en Profeti, der kunde slaa fejl, og jeg er tilbøjelig til at tro, at den vilde slaa fejl for Herr Carl Jensens Vedkommende. (Munterhed!).

I det Svar, som Herr Carl Jensen gav paa min Spidsartikel om „Kjøbenhavneriet" betegnede han denne som straalende Ord-Fyrværkeri! Men nu vil jeg nok spørge Dem, om ikke et Stjerneskud, et pragtfuldt Naturfænomen er langt mere imponerende og storslaaet end et knaldende Fyrværkeri, der hurtigt futter af og kun er usselt Menneskeværk! (Munterhed og Bravoraab!).

Ved Afstemningen forkastes først det af Hobro Afdeling stillede Ændringsforslag om, at „forholdsvis efter Medlemsantal" udgaar.

Der forlanges Navneopraab over Aarhus-Forslaget, der forkastes med 37 Nej mod 18 Ja (Johs. Sjælland, Carl Knudsen, Carl Jensen, Johs. Petersen, alle af Aarhus; Carl Jensen, Assens; A. Madsen og J. Christiansen, Esbjerg; M. Kongshaug, Herning; W. Klitgaard-Lund, Lemvig; Otto Frandsen, Løgstør; Karl Sørensen, Middelfart; Chr. Larsen, Samsø; H. Christensen, Skive; Houmann Andersen, Slagelse; Houmann Andersen, Sorø; C. Hansen-Møller, Svendborg; G. Krohn Jensen, Viborg; Helmuth Petersen, Hadsten) med 8 svarer „Stemmer ikke" (Karl Thomsen, Aalborg; Johs. Elding. Helsingør; A. Nielsen, Hjørring; Einar Eriksen, Holstebro; Michael Nielsen, Odense; Jens Devantier, Skjern; Johs. Hahnemann, Varde; Chr. Olesen, Bramminge).

Afstemningsresultatet modtages med Bifald og Mishagsytringer.

Forslag til §§ 3, 6, 7 og 8.

Kjøbenhavns Forslag til § 3 om, i 2. Stykke at stryge Ordene: „Tilvejebringelse af bedst muligt statistisk Materiale, for paa Grundlag deraf at arbejde paa . . ." vedtages enstemmigt uden Diskussion.

Johs. Sjælland, Aarhus, motiverer det af Aarhus stillede Forslag til § 6, hvorefter det i Centralorganisationens Love skal præciseres som Afdelingernes Pligt at slette ethvert Medlem, der staar til Restance udover 3 Maaneder.

Forretningsføreren er i Princippet Tilhænger deraf, men Hovedbestyrelsen vil dog ikke anbefale at optage denne Bestemmelse i Centralorganisationens Love, da der kan komme til at foreligge enkelte Undtagelsestilfælde paa Grund af ganske særlige Forhold, hvor det kan være forsvarligt at fravige dette Princip (anfører enkelte Eksempler herpaa). Iøvrigt tager Afdelingernes Love jo almindeligvis Sigte paa dette Forhold.

Nielsen-Lindquist, Aalborg: Afdelingerne skriver jo selv deres Love, saa der er ingen Grund til denne Tilføjelse i Centralorganisationens, saa meget mere som det i § 6 foreskrives, at ingen Afdeling kan staa til Restance med Kontingent til Centralorganisationen mere end i 1 Maaned.

Efter korte Bemærkninger af Poul Jensen, Vejen; Carl Knudsen og Carl Jensen, Aarhus, forkastes Forslaget.

Skives Forslag om at 1. Stykke (Kontingentet vedrørende) udgaar af Paragraffen forkastes med alle Stemmer mod 2, idet det forudsættes behandlet af det allerede nedsatte Kontingent-Udvalg.

Det samme gælder Vejle-Forslaget til Forandring af Paragraffens 1. Stykke.

Behandlingen af Thisted-Forslaget, om at Repræsentantskabet, ikke som hidtil Hovedbestyrelsen, har Ret til at udskrive Ekstrakontingent, udsættes. —

C. Hammer, Kjøbenhavn, motiverer Kjøbenhavn-Forslaget til

§ 7, der kun er en redaktionel Ændring i Tilslutning til Arbejdsløshedskassens Love.

Forslaget vedtages uden Diskussion med alle Stemmer mod 7.

Hovedbestyrelsens Forslag til en redaktionel Ændring af § 8 1. Stykke, der falder ganske i Traad med Aarhus-Forslaget, vedtages efter et kort Replikskifte mellem Hein, Hjørring og Vilh. Hansen.

Hovedbestyrelsens Forslag om at Paragraffens 2. Stykke faar følgende Affattelse:

„Afdelingskassererne skal inden den 20. i hver Maaned punktlig indsende Afdelingskontingent til Hovedkassen samt Opgave over kontingentfri Medlemmer."

vedtages enstemmig uden Diskussion.

Formand og Forretningsfører.

Forretningsføreren motiverer og anbefaler kort det af Hovedbestyrelsen stillede Forslag til § 9, hvorefter:

„Formanden" overalt rettes til: „Forretningsføreren".

2. Stk., 1. Punktum forandres til: „Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte 2 Medlemmer, der sammen med Forretningsføreren udgør Forretningsudvalget."

2. Stk., 3. Linie rettes: „Forretningsførelse" til: „Virksomhed", og sidste Punktum udgaar.

Som ny Slutning tilføjes: „I Forretningsførerens Forfald varetages hans Funktioner af Forretningsudvalget."

Som nyt Stykke tilføjes: „Revisorerne er, foruden at revidere Aarsregnskabet, forpligtet til en Gang hvert Halvaar at foretage en i alle Henseender kritisk Revision af Centralorganisationens Bøger, Regnskaber og Beholdninger, og efter hver saadan foretagen Revision at give Kasse-Journalen Bemærkning herom".

Forslaget tilsigter væsentligt at gaa bort fra Formands- og Næstformands-Stillingen.

Johs. Sjælland, Aarhus, motiverer Aarhus-Forslaget (se Dagsordenen i „D. H. K. M. T." af 1/8): Grunden til dette Forslags Fremkomst skyldes selvfølgelig den Forandring, der er sket i C. O.'s Ledelse, siden sidste Kongres. Formandens og Forretningsførerens Forening i samme Person kan vi i Aarhus ikke anse for heldig, idet der derved lægges for megen Magt i den enkeltes Haand; at det kan være uheldigt viser Ingvoldsen-Affæren og tidligere lignende beklagelige Tilfælde. Hidtil var Formanden født Medlem af Forretningsudvalget, altsaa Medlem af det Udvalg, der skulde kontrollere hans egen Forretningsførelse. Det kan ikke være rigtigt. Vi maa have en Betryggelse for, at Midlerne administreres paa rette Maade, og at den Mand, der administrerer dem, er under Kontrol uden Hensyn til Personen. Vort Forslag vil i Praksis sige, at de daglige Forretninger ledes af Forretningsføreren, men i vigtigere Sager kunde vi tænke os, at Afgørelsen skulde træffes af Forretningsudvalget efter Indstilling fra Forretningsføreren. Forretningsføreren vil efter Hovedbestyrelsens Forslag faa en stor Magt som den ene af de 3 Forretningsudvalgsmedlemmer, der til enhver Tid afgør alle vigtige Sager.

Imidlertid maa jeg erkende, at da vi fremsatte vort Forslag, var vi ikke vidende om, at der fra Hovedbestyrelsens Side vilde fremkomme Forslag om en halvaarlig kritisk Revision; denne Revision betyder jo ikke saa ganske lidt!

Naar vi foreslaar en Formand, skal dette betragtes som et Æreshverv, der medfører moralsk Forpligtelse til altid at være inde i de Sager, han paatager sig Ansvaret for. Vi mener ikke Forretningsføreren lider nogen Overlast derved. Vi gaar ud fra, at man vil forstaa, at vort Forslag kun er fremkommet af Interesse for Sagen, at det kun skyldes saglige Hensyn!

Vilh. Hansen: Jeg tillægger ikke Aarhus-Afdelingens Forslag andre Hensigter end den selv, men jeg kan dog ikke undlade at udtale, at Folk, der ellers hører til de gamle og prøvede Kræfter, ved et saadant Forslag demonstrerer Ukendskab til, hvad der indenfor C. O. i Aar og Dag har været almindelig Praksis. Hvad vil det sige, at Forretningsføreren har Magt i alle vigtige Spørgsmaal? Der er jo ikke et eneste vigtigt Spørgsmaal, uden at Forretningsudvalget har Lejlighed til at udtale sig derom, og uden at det drøftes indenfor Forretningsudvalget, idet vigtigere Sager i øvrigt ganske naturligt fra Forretningsudvalget gaar videre til Hovedbestyrelsen og er underkastet dennes Plenarforsamlinger. Vor Organisation er i hele sit Anlæg en demokratisk Organisation. Kontrol mangler der ikke, og nu skal vi have en Formand, som skal kontrollere, — ja, jeg véd ikke hvad!

Hvis det er et Personspørgsmaal, hvis man mener, at Ledelsen ikke er i de rette Hænder, saa skal De vælge andre Folk, som bedre kan udøve den Kontrol, der forlanges, men De maa dog give mig Ret i, at selv om De kalder Herr Andreasen eller mig, eller et hvilket som helst andet af Hovedbestyrelsens Medlemmer for Formand, saa bliver det kontrollerende, det kritiske Element ikke et Lod bedre eller ringere for det! De maa forstaa, at Forretningsudvalget og Hovedbestyrelsen levnes der altid Magt og Myndighed, som jeg gaar ud fra, de vil bruge til at drage Grænserne for Forretningsførerens Magt, og til at optræde virksomt ogsaa indenfor vore egne Rammer.

Det forekommer mig, der ligger noget andet paa Bunden af det Forslag, noget som ikke er ganske bevidst, det er ligesom et Personspørgsmaal, der nu udløses. Formanden, der her foreslaas, kendes andetsteds fra, det er en ret almindelig Form i Udlandet, men man gaar dér ud fra en hel anden Betragtningsmaade, den nemlig, at Formanden skal være en Pragtfigur, en faglig anset Mand, der tages ud af Fagets Udøvere, men som dog i Øjeblikket mindre er aktiv i Arbejdet end han er Topfigur paa Kransekagen!

Men vi har ingen Brug for den Slags Mænd, vi skal have Folk, der kan arbejde! Hvem er da den Mand, som skal have Lavrbærkrænsen om Hovedet, naar ikke det skal være ham, der gik fra den ene Arbejdsgiver til de tusinde — og Vorherre skal vide, jeg misunder ham ikke det Bytte — den Mand, der forlod sin Stilling og gik ud med sin Familie, Hustru og Børn, for helt at tjene vor Sag?

Da jeg en Gang forrige Vinter paa egne Vegne og i vor Organisations Interesse stillede det Spørgsmaal til Herr Jens Johansen: „Vil De overtage Centralorganisationens Førstehverv", sagde Herr J. omsider Ja, efter at vi alvorligt havde gennemdrøftet Sagen, forudsat at han saa blev Lederen og ikke blot Funktionæren.

Den Mand, der sidder her, er for god til ret og slet at være vor Funktionær; den, der gør Arbejdet, tager Ubehagelighederne og udsættes for Kritikken — han skal være vor Førstemand! Vi skal ikke gaa fra denne Kongres, før vi lovformeligt har sat ham ind paa den Plads, som han ogsaa vil vide at udfylde med Ære! (Levende Tilslutning!).

Carl Knudsen, Aarhus, udtaler, at selv om Aarhus-Afdelingen mener, at Hovedbestyrelsen med Hensyn til Herr Jens Johansens Ansættelse har handlet ud fra Sætningen: „Vi alene vide", der ikke bør være gældende inderfor vor Organisation, vil den dog selvfølgelig støtte Herr Jens Johansen af al Magt! — Efter Udtalelserne af Herr Vilh. Hansen trækker Taleren paa Afdelingens Vegne Forslaget tilbage.

Ved Afstemningen vedtages Hovedbestyrelsens Forslag.

Mødet hævet Kl. 1.

FJERDE MØDE.

Mødet aabnes Kl. 2 med A. Andreasen som Ordstyrer.

Ved Navneopraabet er fraværende: E. Nicolaysen, Frederikssund; Kongshaug, Herning; C. Hammer, Kjøbenhavn; V. Klitgaard-

Lund, Lemvig; Otto Frandsen, Løgstør. (Møder ved Forhandlingernes Begyndelse).

Hovedbestyrelsens Rejseudgifter.

Carl Knudsen, Aarhus, motiverer Aarhus-Forslaget til § 10, der er enslydende med Thisted-Forslaget og nærmest kun tilsigter at præcisere, at Udgifter til Sovewaggon ikke dækkes af Hovedkassen. Ifølge Paragraffens gamle Affattelse kan dette betragtes som tilladt.

Anton Nielsen, Hobro, anbefaler Hobro-Forslaget om 3die Kl. Jærnbane og 2den Plads Kahyt. — Vilh. Hansen imødegaar skarpt Hobro-Forslaget. Det er uværdigt af Centralorganisationen at byde sine Tillidsmænd sligt! — Forretningsføreren oplyser. at ifølge sidste Aars Regnskab drejer det sig kun om 5 Kroner til Sovevogn! Anbefaler at lade Paragraffen forblive uforandret. — Willy Carlsen og H. P. Jensen, Kjøbenhavn, anbefaler ligeledes at stemme imod Forslagene.

Ved Afstemningen trækker Carl Knudsen Aarhus-Forslaget tilbage, og det dermed enslydende Thisted-Forslag samt Hobro-Forslaget forkastes med alle Stemmer mod 6, hvorefter Paragraffen forbliver uforandret som hidtil.

Repræsentantskabets Sammensætning.

Vilh. Hansen motiverer Hovedbestyrelsens Forslag til § 11: „2. Stk. faar følgende Affattelse: Ved de ordinære Kongresser vælger de Delegerede for Jylland og Samsø 6, for Fyn og den sydfynske Øgruppe 1, for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 2 og de kjøbenhavnske Delegerede 1 Repræsentant. De 10 saaledes valgte Medlemmer danner i Forening med Hovedbestyrelsen et Repræsentantskab, der af Hovedbestyrelsen kan indkaldes til Drøftelse og Afgørelse af særlig vigtige Sager. Repræsentantskabet fastsætter selv sin Forretningsorden."

Vi har et Repræsentantskab, som kun er Repræsentantskab af Navn, da vi omtrent lige saa billigt kan afholde en almindelig Kongres! Det er af største Betydning, at vor Organisation ejer en beslutningsdygtig Forsamling, der er i Stand til at træffe Afgørelse i vigtige Sager. Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen gælder det at vælge de dygtigste, intelligenteste og mest indsigtsfulde Kolleger, uanset hvor vedkommende bor, fordi det dér drejer sig om den vigtigste Stilling indenfor vor Landsorganisation, men et andet Hensyn maa være gældende, naar det drejer sig om en lokal Repræsentation. Det er derfor med fuld Begrundelse og med Fordel den foreslaaede Sammensætning af Repræsentantskabet vil kunne gennemføres. Det er er en demokratisk Reform, som jeg haaber har den samlede Kongres' Billigelse! (Tilslutning!).

Carl Knudsen, Aarhus: Jeg vil kraftig anbefale dette Forslag, for det er et absolut godt Forslag! Vort gamle Repræsentantskab var altfor omstændeligt og kostbart et Apparat. Havde vi haft den her foreslaaede Ordning tidligere, vilde meget Vrøvl være undgaaet! (Hør!).

Efter korte Bemærkninger af Nielsen-Lindquist, Aalborg, Hein, Hjørring, og Th. Hansen, Hovedbest., skrides til Afstemning, hvorved et af Th. Hansen stillet Ændringsforslag om at udvide Repræsentantskabet fra 10 til 15 Medlemmer forkastes med overvældende Majoritet, og Hovedbestyrelsens Forslag vedtages med alle Stemmer mod 3.

§ 12. Det af Aarhus stillede Forslag om at Paragraffen ændres til: „Forretningsføreren leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret og skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse til dette hurtigst muligt besvares. Forretningsføreren fører Regnskabet, der afsluttes hvert Aars 31. December og i revideret Stand forelægges det ordinære Hovedbestyrelsesmøde i Februar. Afskrift af Regnskabet tilstilles de respektive Afdelinger. — Lønnen for de ved Centralorganisationen ansatte lønnede Tillidsmænd fastsættes ved hver Kongres.

Forretningsføreren stiller en af Hovedbestyrelsen til enhver Tid godkendt Kaution. Eventuelle Udgifter i Anledning af Forretningsførerens Kaution udredes af Hovedkassen." (hvilket til Dels falder sammen med Hovedbestyrelsens Forslag, at „Formanden" overalt rettes til: „Forretningsføreren" og Ordet „ham" i 3. Linie til: „dette") vedtages uden Debat. — Hjørring-Forslaget forkastes.

Kongres-Periodens Forlængelse.

Vilh. Hansen anbefaler Hovedbestyrelsens Forslag til § 15, at Kongressen ordinært afholdes hvert tredie Aar i Stedet for som hidtil hvert andet. — I den sidste Del af den forløbne Kongres-Periode har vi søgt at faa Plan i alting. Det maa være Fremtidens Opgave at bane Vej for en fortsat Udvikling, en yderligere Stabilisering af dette Forhold; vi skal have kultiveret det Land, vi har vundet! For at kunne gøre dette og sætte System i Sagerne, maa vi se paa C. O. som praktiske Forretningsmænd paa en forretningsmæssig Virksomhed, der skal rigtig organiseres. Der skal være Organisation i dobbelt Forstand for vort Vedkommende! Dette opnaar man ikke uden Penge, og hvis vi i Centralorganisationen ikke har Penge, maa vi skaffe dem!

Ser vi paa vore Udgifter og regner til vor Forretningsfører ikke 2,400 Kr., men 2,700 Kr. — vi maa lønne ham som en Mand, der gør et godt og dygtigt Arbejde, og selv med 2,700 Kr. har vi udnyttet ham saa meget vi kan være bekendt! —; til en kvindelig Assistent, for vi kan ikke administrere Centralorganisationen uden Kontorhjælp, 840 Kr. — ja, her maa vi under de givne Forhold ogsaa endnu anlægge et kapitalistisk Synspunkt — Assistenten er i Øjeblikket en ung Dame; til Husleje 420 Kr.; til Lys og Varme 100 Kr. og de øvrige til Administrationen ganske nødvendige Udgifter, saa kommer vi op paa et Beløb af 4,380 Kr. De Penge skal nok forrente sig! Men hvorledes nu skaffe disse Penge? Vi ofrer om Aaret gennemsnitlig 1,000 eller 1,200 Kr. paa Kongressen. Saa dyr er den! Det maa vi tage i Betragtning og opnaa en Besparelse ved at forlænge Kongres-Perioden!

Vore Kongresser har forandret Karakter! Tidligere var de i Virkeligheden Agitationsmøder, hvor vi gensidig agiterede og begejstrede hinanden, hvor vi mere saa idéelt paa Sagen end gaa dens praktiske Side, som vi ikke ret evnede at løfte! Nu er Forholdet det, at vor Organisation er en Institution, en Forretning, som er i god Drift, for hvilken Lovene i Hovedsagen er givne. Vi behøver ikke længere den 2-aarige Kongres-Periode, men kan gaa over til den 3-aarige Periode, og de Penge, der derved spares, vil vi anbringe i en god og rentebærende Forretning, nemlig vor Centralorganisation! (Tilslutning!).

Carl Knudsen, Aarhus, anbefaler et af Aarhus stillet Forslag om at forlænge Kongres-Perioden til 4 Aar under Henvisning til, at det jo er en ret kostbar Historie, og at det nye Repræsentantskab kan komme til at virke i Stedet for! (Hør!).

H. Christensen, Skive, taler for Bibeholdelsen af den 2-aarige Kongres-Periode.

Ved Afstemningen vedtages Hovedbestyrelsens Forslag om den 3-aarige Periode med alle Stemmer mod 2.

Svendborg-Forslaget om at lovbestemme, at for hver Kongres, der afholdes paa Øerne, afholdes 2 i Jylland, forkastes med alle Stemmer mod 2.

Mindre administrative Forslag.

Aarhus-, Hobro- og Hjørring-Forslagene til §§ 17, 19 og 20 trækkes tilbage; de to sidste (Rejseudgifterne vedrørende) er delvis bortfaldne ved en tidligere Vedtagelse.

Johs. Sjælland anbefaler Aarhus-Forslaget til § 21 om at Paragraffen ændres til:

„Dagsordenen maa være Afdelingerne i Hænde senest 14 Dage før Kongressen finder Sted, hvorefter Valget af de Delegerede foretages. Dagsordenen skal indeholde: 1) Prøvelse af Mandaterne.

2) Valg af Kongressens Tillidsmænd. 3) Beretning om Virksomheden og Forelæggelse af Plan for Virksomheden til næste Kongres. 4) Regnskabets Aflæggelse. 5) Valg af de i § 22 nævnte Tillidsmænd. 6) Eventuelt".
hvilket vedtages.

De af Hovedbestyrelsen og Aarhus stillede Forslag til § 22 angaaende Revisorernes (og Revisorsuppleanternes) Domicil forkastes begge efter nogen Debat; det første med 23 Stemmer for og 29 imod, det andet med 21 for og 26 imod, hvorefter Paragraffen bibeholdes; kun med Hovedbestyrelsens redaktionelle Ændring, at „Formanden" rettes til „Forretningsføreren".

Det vedtages i §§ 24 og 26 enstemmigt at rette „Formanden" til „Forretningsføreren", og at Lovene træder i Kraft 1. September 1912.

Hovedbestyrelsen anbefaler det af Kolding stillede Forslag om en ny Paragraf saalydende:

„Naar et Medlem ønsker at benytte Centralorganisationens Retshjælp, maa han indsende Begæring gennem sin Afdelings Bestyrelse, der afgiver sin Erklæring om Sagen, og ingen Sag kan rejses, før en saadan Erklæring foreligger. For direkte Medlemmers Vedkommende sker dette gennem Forretningsudvalget."
hvilket enstemmig vedtages.

Thisted-Forslaget til § 6 om, at Repræsentantskabet, ikke som hidtil Hovedbestyrelsen, har Ret til at udskrive Ekstrakontingent, vedtages.

Ordstyreren: Jeg forudsætter, at Kongressen bemyndiger Hovedbestyrelsen til at foretage redaktionelle Ændringer, hvis saadanne mulig enkelte Steder skulde være nødvendige. (Ingen Indsigelse!).

Ændringsforslag til Arbejdsløshedskassens Love.

Det af Hjørring stillede Forslag til § 1 om en Tilføjelse til denne § trækkes tilbage.

Betinget Kontingentfrihed.

Vejle-Forslaget til § 2 (og § 23) trækkes tilbage. Ligeledes den af Hillerød foreslaaede Tilføjelse, der delvis falder sammen med den af Kjøbenhavn foreslaaede saalydende Tilføjelse:

„Naar Medlemmer er arbejdsløse eller aftjener deres Værnepligt, kan de, naar de derom ved Arbejdsløshedens Indtrædelse fremsætter skriftlig Begæring til deres Afdeling, fritages for at betale Kontingent. En kontingentfri Periode tillægges dog ikke Ancienniteten (jfr. §§ 14 og 23)".
hvilket motiveredes af C. Hammer, Kjøbenhavn: Formodentlig vil man ud fra de indvundne Erfaringer ved dette Forslags Vedtagelse kunne undgaa at miste en hel Del Medlemmer. — Forretningsføreren anbefaler af praktiske Grunde Forslaget, som finansielt set heller ikke kan siges at være uforsvarligt; det er jo meget fornuftigt affattet saaledes, at ledige Medlemmer og saadanne, der aftjener deres Værnepligt, kan faa Lejlighed til at betale deres Kontingent, hvis de vil, hvilket sikkert en betydelig Del af disse Medlemmer alligevel vil gøre.

Ved Afstemningen vedtages Kjøbenhavn-Forslaget.

Mindre Ændringsforslag.

Hovedbestyrelsens redaktionelle Ændring til § 6 vedtages enstemmigt.

Svendborg-Forslaget til § 7 om, at Medlemsbogen kun er til Laans og maa tilbagesendes Centralorganisationen ved Udtrædelsen af denne, forkastes med stort Flertal, efter at Forretningsføreren har betegnet det som upraktisk, og Misbrug af Medlemsbogen jo er udelukket ved Mærke-Systemet.

Alle Hovedbestyrelsens Forslag til §§ 8, 12 og 13, der er af delvis redaktionel og underordnet Betydning, vedtages enstemmig.

Skive-Afdelingens Forslag til § 13 henvises til det nedsatte Kontingent-Udvalg.

Vejle-Forslaget til § 13 om, at de til Arbejdsløshedskassens Forvaltning nødvendige Midler udredes med Halvdelen af Afdeling A. og Halvdelen af Afdeling B. forkastes efter et Replikskifte mellem Lauritz Christensen, Vejle og Forretningsføreren.

Medlemsrettigheder (Anciennitet).

A. Chr. Møller, Kolding, anbefaler og motiverer Kolding-Forslaget til § 14 om, at der tilføjes Paragraffen:

„Naar et Medlem tager Engagement i Udlandet og inden 2 Aars Forløb vender tilbage, indtræder han i sine gamle Rettigheder (Anciennitet) i Arbejdsløshedskassen. Naar han ved sin Hjemkomst er pladsledig, anmelder han det til Pladsanvisningen, og hvis han ikke opnaar Engagement inden 3 Mdr., er han ved disse 3 Maaneders Udløb understøttelsesberettiget".

C. Hammer, Kjøbenhavn, anbefaler Kjøbenhavn-Forslaget om, at Paragraffen faar følgende Affattelse:

„Hvert Medlem har Ret til Understøttelse i Overensstemmelse med de gældende Regler for Arbejdsløshed, efter at have betalt Kontingent i fulde 2 Aar, for Arbejdsløshed ifølge Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out uden Hensyn til Medlemsskabets Varighed."

Ordstyreren (A. Andreasen): Stem for Kjøbenhavn-Forslaget og mod den af Kolding foreslaaede Tilføjelse; der er ingen Mening i at give dem, der rejser til Udlandet, en Særstilling!

Carl Knudsen, Aarhus: Lad os vedtage Kolding-Afdelingens Forslag; thi i de fleste Tilfælde tager de unge Mennesker til Udlandet for deres Uddannelses Skyld.

N. C. Nielsen, Hovedbest.: Jeg er i denne Sag aldeles uenig med mine Kolleger i Hovedbestyrelsen! Jeg anser det af Kolding stillede Forslag for et godt og demokratisk Forslag. Det er ikke ualmindeligt, at unge Mænd tager en Plads i Udlandet, der i de fleste Tilfælde er en daarlig lønnet Plads. Det er ikke Fars Sønnerne! Hvorfor da fastholde, at saadanne Folk under disse Forhold skal miste deres Anciennitet?

C. Hammer, Kjøbenhavn: Hvorfor gøre Undtagelse overfor disse Folk, naar de ikke engang kan overkomme at betale 1 Kr. om Maaneden i Kontingent i den Tid, de er i Udlandet! Det er der ingen Anledning til.

Carl Jensen, Aarhus, og Michael Nielsen, Odense, slutter sig til N. C. Nielsen.

Kolding-Forslaget forkastes med 32 Stemmer for og 26 imod (Lovændringer forudsætter kvalificeret Majoritet).

Kjøbenhavn-Forslaget til § 14 og den deraf følgende, ogsaa af Kjøbenhavn foreslaaede, redaktionelle Ændring af § 23 vedtages enstemmigt.

Sanktioneret Arbejdsløshed.

Johanne Andersen, Kjøbenhavn: Ifølge Paragraffens (§ 20) nuværende Affattelse er ingen, der paa Grund af Arbejdsforholdenes Karakter ønsker at forlade sin Plads, berettiget til Understøttelse, medmindre Hovedbestyrelsen først har tilladt Vedkommende at opsige. Naar nu Kjøbenhavn har foreslaaet den Tilføjelse, at Hovedbestyrelsen dog, hvor særlige Forhold foreligger, kan bevilge Understøttelse (uden forud indhentet Tilladelse til Opsigelse), saa er det fordi der kan komme til at foreligge Tilfælde, hvor f. Eks. som Følge af ærekrænkende Optræden fra en Overordnets Side en øjeblikkelig Opsigelse kan være paa sin Plads. Vi har her haft et saadant Tilfælde, at en Dame af den Grund følte Trang til at opsige sin Stilling til Fratræden 3 Maaneder efter; hun havde en Gage af 1,600—1,700 Kr., og da hun skulde overveje sin økonomiske Stilling glædede hun sig i Tankerne til Arbejdsløshedskassen, men da det viste sig, at hun i det foreliggende Tilfælde ingen Understøttelse kunde faa, blev hun

jo noget forbavset, da hun aldrig havde gaaet omkring med § 20 i Hovedet!

Det er et Spørgsmaal, om vor Organisation handler klogt ved ikke at tage et vist Hensyn til saadanne Tilfælde, der jo dog vil høre til Undtagelserne, hvorfor det ej heller vil komme til at spille nogen farefuld økonomisk Rolle. Naar en eller anden har Rygrad til ikke at ville finde sig i alt, hvad der bydes ham eller hende fra de Overordnedes Side, saa synes jeg ikke, vi skal unddrage et saadant Medlem Organisationens Støtte! (Hør!) — —

De fra Aalborg, Kolding, Lemvig og Vejle indsendte Forslag gaar alle i mere eller mindre høj Grad ud paa, at lægge Afgørelsen af, hvorvidt Arbejdsløshed som Følge af Arbejdsforholdenes Karakter er understøttelsesberettiget eller ej, fra Hovedbestyrelsen ud i Afdelingerne.

Disse sidste Forslag imødegaas fra forskellig Side.

Forretningsføreren gør gældende, at Bevillingsmyndigheden bør ligge dér, hvor Ansvaret ligger, nemlig hos Hovedbestyrelsen; for Afdelingsbestyrelserne vilde ogsaa andre lokale, Sagen i sig selv uvedkommende, Hensyn komme til at spille en stor Rolle, Hensyn som Hovedbestyrelsen ikke behøver at tage. Lad os ikke indlade os paa Eksperimenter af den Art, saalænge vor økonomiske Stilling ikke er bedre! (Tilslutning!).

Hein, Hjørring: Vi har ikke Raad; derfor er det unødvendigt at forhandle om disse Forslag, der alle gaar ud paa at faa mere ud af Kassen! Afdelingerne kan ikke træffe Bestemmelse om Hovedkassens Midler. Noget andet er, at Afdelingsbestyrelserne kan anbefale Andragender, men det siger Lovene allerede i Forvejen!

A. Andreasen, Hovedbest.: Strængt taget er det ikke nødvendigt, men naturligvis kan vi godt vedtage det lille Forslag fra Kjøbenhavn!

Carl Jensen, Aarhus: Jeg vil meget stærkt anbefale Kolding-Forslaget, der viser den eneste rigtige Vej frem til Anerkendelse af Selvstyreprincippet!

N. C. Nielsen, Hovedbest.: Det er jo ikke Meningen, at Kolding-Forslaget vil tage Hovedbestyrelsens Bevillingsmyndighed bort!

Vilh. Hansen udtaler sig i Tilslutning til Forretningsføreren, A. Andreasen og Hein, Hjørring: Teoretisk kan jeg ganske imødekomme de forskellige Ønsker om, at Baandene løsnes en Smule, men vor Arbejdsløshedskasse evner det ikke i Øjeblikket! Udover det af Kjøbenhavn stillede Forslag kan jeg under ingen Omstændigheder gaa med til noget af de stillede Forslag, da deres Konsekvenser er ganske uoverskuelige for vor Organisation.

Endvidere har bl. a. Schouboe-Olsen, Svendborg, Elvig, Randers, Chr. Karlsen, Kjøbenhavn, Lauritz Christensen, Vejle, Ordet for korte Bemærkninger.

Ved Afstemningen trækkes Kolding-Forslaget tilbage til Fordel for Aalborg-Forslaget, der forkastes med 22 Stemmer for og 22 imod. For Kjøbenhavn-Forslaget afgives 23 Stemmer og imod 23. Vejle- og Lemvig-Forslagene forkastes ligeledes. — Resultatet er saaledes, at § 20 forbliver uforandret.

Almindelig Arbejdsløshed.

Forretningsføreren motiverer Hovedbestyrelsens Forslag om, at i 3. Linie, den indskudte Sætning: „herfra dog undtages Sygdom og Ulykkestilfælde" udgaar. Efter 1. Punktum indsættes: „Arbejdsløshed, der skyldes Sygdom, er understøttelsesberettiget efter Udløbet af den lovmæssige Opsigelsesfrist, for saa vidt Arbejdsdygtighed atter er indtraadt. Begæringen skal ledsages af Lægeattest for Arbejdsdygtighed." og anbefaler dette. Udtaler Hovedbestyrelsens Sympati med Vejle-Forslaget om, at et Medlem har Krav paa Understøttelse, naar han opsiger sin Plads med fulde 3 Maaneders Varsel og straks anmelder dette til Pladsanvisningen — saafremt han ikke har opnaaet Engagement inden Udløbet af nævnte Opsigelsesfrist — men vore indvundne Erfaringer og vort Regnskab viser tydeligt, at Kassen ikke endnu kan bære saadanne Krav.

Vejle- og Aalborg-Forslagene trækkes derefter tilbage, og Hovedbestyrelsens Forslag vedtages enstemmigt.

Hovedbestyrelsens Forslag til § 22 om, at sidste Komma: „eller med $^1/_2$ Aars Varsel" udgaar, vedtages enstemmigt uden Debat. — Ligeledes Kjøbenhavn-Forslaget om, at Paragraffen ændres saaledes: Tallet „8" i 5. Linie fra oven ombyttes med Tallet „14", medens nederste Linie efter sidste Komma faar Ordlyden: „eller med $^1/_4$ Aars Varsel".

Ved denne Afstemning bortfalder Vejle-Forslaget.

Skive-Forslaget til § 23 er bortfaldet: Vejle-Afdelingens trækkes tilbage. — Kjøbenhavn-Forslaget vedtages i Tilslutning til Vedtagelsen under § 2.

De af Hovedbestyrelsen stillede Forslag til §§ 24, 25 og 33 —, at under Ophold i Udlandet har Medlemmerne intet Krav paa Kassen; en redaktionel Ændring; og Lovenes Ikrafttræden den 1. September 1912 — vedtages enstemmigt uden Debat.

Genindtræden i Rettigheder.

Lauritz Christensen, Vejle, udtaler, at hvad der har foranlediget Vejle-Afdelingen til at foreslaa følgende nye Paragraf:

„Medhjælpere, der etablerer sig og inden 3 Aars Forløb atter vender tilbage til Medhjælperstanden, genindtræder i deres en Gang erhvervede Rettigheder (Anciennitet), dog skal Vedkommende have haft Engagement som Medhjælper i mindst 3 Maaneder."

er en Række Eksempler paa, at mangeaarige Medlemmer, der har etableret sig, har været nødt til at vende tilbage til Medhjælperstanden, og at de da vanskelig har kunnet forstaa, at det var helt rigtigt, at de derefter skulde begynde forfra paa deres Anciennitet. —

Th. Hansen, Hovedbest.: Hovedbestyrelsen bifalder fuldkomment Princippet i dette Forslag, men har dog ment at burde stille det Ændringsforslag. at „mindst 3 Maaneder" rettes til: „mindst eet Aar", og at der tilføjes: „og straks efter at have faaet Engagement indmelder sig".

Vejle-Forslaget med Hovedbestyrelsens Ændring vedtages.

Mødet hæves Kl. 6^{10}.

FEMTE MØDE.

Mødet aabnes Kl. $7^1/_2$ med Vilh. Hansen som Ordstyrer.

Ved Navneopraabet er fraværende: J. Christiansen, Esbjerg Anna Hansen, Horsens; A. Elvig, Randers.

Bortrejst er: E. Nicolaysen, Frederikssund; Knud Olsen, Næstved.

Fastsættelse af Gager.

Vilh. Hansen: Jeg har allerede forberedt Kongressen paa, at Hovedbestyrelsen stiller Forslag om at forhøje Forretningsførerens Gage fra 2,400 til 2,700 Kr. og haaber, at vi uden Debat kan vedtage dette!

Carl Jensen, Aarhus: Jeg er ingen Modstander af, at vi indenfor Centralorganisationen giver en ordentlig Løn til vore Tillidsmænd, og jeg kunde gaa med til at bevilge 6,000 Kr., om det skulde være; men jeg finder en Lønforhøjelse højst uheldig i Øjeblikket, da vi næppe har Raad til at give vor Forretningsfører mere end, hvad der absolut maa anses for Maximum af, hvad der bydes danske Medhjælpere. Jeg kan derfor ikke slutte mig til Forslaget og vil stemme imod det.

Robert Petersen, Hovedbest., anbefaler Hovedbestyrelsens Forslag, der vedtages med alle Stemmer mod 1.

Paa Forslag af Vilh. Hansen vedtages det at bibeholde den nuværende Gage til Redaktøren af „D. H.K. M. T."

Valg af Forretningsfører.

H. P. Hansen jr., Hovedbest.: Jeg tror, vi kan være enige om, med Akklamation at vælge vor nu prøvede Forretningsfører, Herr Jens Johansen, til Centralorganisationens Forretningsfører!

De Delegerede rejser sig og under stærkt og langvarigt Bifald genvælges Jens Johansen med Akklamation.

Forretningsføreren: Naar De har foretaget dette Valg paa denne Maade, maa jeg naturligvis takke for den Enighed, hvormed De samles om min Person, skønt jeg dertil vil føje, at jeg altid har været af den Anskuelse, at vi saa vidt muligt i alle Forhold maa holde os borte fra Personforgudelse; men jeg gaar ogsaa ud fra, at man i det Bifald, der nu lød, samtidigt har lagt en Slags Forpligtelse til at støtte mig i det Arbejde, jeg nu paatager mig for Centralorganisationen i de kommende tre Aar; jeg haaber, at der bag hver enkelt Delegerets Tilslutning til dette Valg staar en Mands ærlige Vilje til at støtte mig og C. O.'s Hovedledelse i et stabilt, sundt, kraftigt og energisk Arbejde for „C. O. af danske Handels- og Kontormedhjælperforeningers" Fremgang!

Idet jeg takker for Valget, vil jeg love i de kommende tre Aar efter al Evne og saa godt som jeg formaar at søge at løse min Opgave, saa jeg kan gøre mig værdig til det Bifald, De har tilkendegivet, og vi kan møde frem paa næste Kongres med et endnu bedre Resultat end Tilfældet har været ved denne! (Levende Tilslutning!).

Valg af Redaktør.

Forretningsføreren: Der har staaet Gny om den Mand, i hvis Hænder vi hidtil har lagt Ledelsen af vort Blad, men jeg nærer den Overbevisning, at ingen — uanset divergerende Anskuelser og Meningsforskelligheder — nærer ringeste Tvivl om, at Herr. Vilh. Hansen jo ikke i sin Handlemaade har haft de bedste Formaal for Øje! Vi er enige om, at vi i vort Blad har et mægtigt Vaaben i Kampen for vor Sags Fremgang. Det skyldes den Mand, der gennem 11 Aars utalte Fritidstimer ikke alene har viet sig Redaktionen af vort Blad, men paa hvis Tid og Kræfter vi ogsaa paa anden Maade har lagt stærkt Beslag i den forløbne Organisations-Periode! Jeg er sikker paa, at der her ikke er nogen, der ønsker at bringe andre i Forslag. Lad os genvælge Herr Vilh. Hansen til den Post, han gennem saa mange Aar har udfyldt paa en saa udmærket Maade! (Tilslutning!).

Chr. Karlsen, Kjøbenhavn: For at ikke de smaa Skærmydsler, der i Gaar fandt Sted mellem Redaktøren og kjøbenhavnske Delegerede, skal give Anledning til nogen Misforstaaelse, vil jeg paa disses Vegne meget anbefale, at vi genvælger Herr Vilh. Hansen! Han er den eneste og den bedste Mand, vi kan faa dertil, og med ham som Redaktør er vi vel rejst! (Hør!).

H. Schouboe-Olsen: Jeg vil slutte mig dertil. Herr Vilh. Hansen staar som et Mønster paa en udpræget Organisationsmand, der ikke viger en Tomme fra Retfærdighedens og Sagligheds Standpunkt! (Hør!).

Vilh. Hansen genvælges derefter under stærkt Bifald med Akklamation til Redaktør.

Vilh. Hansen: Jeg havde Lejlighed til ved et tidligere Møde at udtale, at De maatte tage mig som jeg var i Retning af Bladets Ledelse. En slig Udtalelse skurrer i manges Øren, vel fordi vi Nutidsmennesker altid er tilbøjelige til at stikke noget under Stolen. Men hvis den Dag skulde komme, hvor jeg i mit Arbejde for Standsfæller, og i en repræsentativ Forsamling ikke skulde staa saaledes, som netop ved denne Kongres, og hvis jeg ikke i lignende Tilfælde ved maaske lidt skarpt pointerende Udtalelser skulde søge at hugge gennem den overflødige Skal for at komme til Sagens Kerne — saa har De mig ikke længere; thi da er jeg bleven for gammel, og vil forstandigvis vige af mig selv!

Jeg maa bringe Dem en Tak for det Bifald, der slog mig i Møde; men mere dog for en Tid i den forbigangne Kongres-Periode, hvor De ikke tiljublede mig Bifald. Dengang var der officiel Tavshed, men jeg ved jo nok som gammel Organisationsmand, at der tænktes: „Der har vi ham igen!" „Nu optræder han atter egenmægtigt" osv. En Ting var der, der da glædede mig: at De alligevel viste mig den Tillid og Trofasthed, som muliggjorde det, der er sket, og hvorved jeg tror, at vort Organisationsskib er kommen ind i den rette Kurs. Derfor takker jeg Dem mere end for Bifaldet! Den Tavshed og den Stilhed, der herskede den korte Periode, jeg var ved Roret, den udtrykte denne Tillid bedre end noget andet! For denne Tillid siger jeg Dem inderlig Tak!

Valg af øvrige Tillidsmænd.

Ordstyreren oplyser, at af de afgaaende Hovedbestyrelsesmedlemmer ønsker H. P. Hansen jr., Kjøbenhavn, og Robert Petersen, Fredericia, ikke Genvalg.

En lang Række af Delegerede har Ordet for at foreslaa Medlemmer til Hovedbestyrelsen, hvorefter den skriftlige Afstemning begynder. Stemmeudvalg, bestaaende af H. P. Hansen jr., Robert Petersen og S. Sejersen, nedsættes, og Mødet afbrydes, indtil Ordstyreren i Forbindelse med Stemmeudvalget kan meddele Afstemnings-Resultatet:

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

Fuldmægtig A. Andreasen, Hjørring, 56 St.
Boghandlermedhjælper N. C. Nielsen, Kolding, 55 St.
Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Odense, 51 St. (Nyv.).
Handelsmedhjælper Å. C. Alsøe, Kjøbenhavn, 47 St.
Fuldmægtig Chr. J. Hendil, Hillerød, 40 St. (Nyvalg).
Bogholder Carl Jensen, Aarhus, 39 St. (Nyvalg).
Frk. Johanne Andersen, Kjøbenhavn, 37 St. (Nyvalg).

Forretningsfører Jens Johansen og Redaktør Vilh. Hansen er selvvalgte Medlemmer af Hovedbestyrelsen.

Suppleanter:

Frk. Johanne Berg, Aalborg, 47 St. Willy Carlsen, Kjøbenhavn, 43 St. F. V. Jenssen, Randers, 36 St. Poul Jensen, Vejle, 34 St. Anton Nielsen, Hobro, 34 St. Ch. Hansen-Møller, Svendborg, 23 St. Alfred Østergaard, Frederikshavn, 20 St.

Revisorer og Revisor-Suppleanter:

Som C. O.'s Revisorer vælges H. P. Hansen jr. (36 St.) og Carl O. Poulsen (35 St.), begge af Kjøbenhavn. — Som Suppleanter enstemmigt: Frk. Marie Kortegaard og H. P. Jensen, begge af Kjøbenhavn.

Repræsentantskabet:

Mødet afbrydes, og de Delegerede fra de forskellige Landsdele samles hver for sig til Foretagelse af Valg af Medlemmer til Repræsentantskab og Agitationsudvalg. — Efter at Mødet er genaabnet meddeler Ordstyreren Resultatet:

For Jylland og Samsø: Robert Petersen, Fredericia; Anton Nielsen, Hobro; Frk. Johanne Berg, Aalborg; Anger Ipsen, Hjørring; Carl Knudsen og Johs. Sjælland, Aarhus.

Som Suppleanter: Lauritz Christensen, Vejle; A. Elvig, Randers; H. Hein, Hjørring; A. Madsen, Esbjerg; Johs. Petersen, Aarhus; Steen Vandborg, Horsens.

For Fyn og den sydfynske Øgruppe: H. Schouboe-Olsen, Svendborg. Som Suppleant: Karl Sørensen, Middelfart.

For Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm: Houmann-Andersen, Slagelse og E. Nicolaysen, Frederikssund. Som Suppleanter: Elding, Helsingør; Herman Nielsen, Nykjøbing S.

For Kjøbenhavn: Chr. Karlsen. Som Suppleant H. P. Jensen.

Agitationsudvalgene:

For Jylland: Lauritz Christensen, Vejle; A. Elvig, Randers; N. C. Nielsen, Kolding. For Fyn: Karl Sørensen, Middelfart; Michael Nielsen, Odense; H. Schouboe-Olsen, Svendborg. For Sjælland: Houmann-Andersen, Slagelse; P. Husted Kalundborg; A. Sander, Sorø.

Næste Kongres.

Efter en kort Debat angaaende Mødestedet for 6te ordinære Kongres, sættes dette under Afstemning, der resulterer i, at det vedtages at afholde Kongressen i Aarhus (med 23 St.; Odense opnaar 20 St.).

En Hilsen.

Vilh. Hansen oplæser en Henvendelse og Hilsen fra Axel Gundel, Chicago, til Kongressen (gengivet andet Sted i dette Nr.). De Delegerede og Tilhørerne paahører Oplæsningen i dyb Tavshed, og da Vilh. Hansen sluttelig bevæget udtaler: „Jeg erkender, at det i dette Øjeblik er mig umuligt at finde Ord for de Følelser, dette Brev fremkalder hos mig. Lad mig da nøjes med ret af Hjertet at udtale Ønsket om, at Fremtiden for vor gamle Ven og fordums Fører, Axel Gundel, maa forme sig lysere og lykkeligere end den forbigangne Tid", rejser hele Forsamlingen sig.

Lærlingespørgsmaalet.

Forretningsføreren: Tiden er nu saa fremrykket (Klokken nærmer sig 11), at jeg skal afholde mig fra nogen lang Tale; jeg skal kun kortelig skitsere, hvad der har været Hovedbestyrelsens Hensigt med at sætte dette Punkt paa Dagsordenen.

Det vil være de Delegerede bekendt, at den Lærlingelov, hvorunder vi virker, er af 30. Marts 1889, og en Lov, der tager Sigte paa den unge Slægts Uddannelse, maa jo naturligvis være mindre god nu, hvor den snart er 25 Aar gammel! Det er nu 10 Aar siden dette Spørgsmaal har beskæftiget Organisationerne; det Udkast til en Revision af Lærlingeloven, der af Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri og gennem Arbejdsraadet for en Aarrække siden indsendtes til Indenrigsministeriet, hviler fremdeles i Indenrigsministeriets Skuffer! Vi har i sin Tid haft en Indenrigsminister, som interesserede sig for Spørgsmaalet, men det synes som om de efterfølgende Ministre ikke i nogen særlig Grad har yndet at beskæftige sig dermed!

Hovedbestyrelsen har ment det nødvendigt at skabe fornyet Interesse om dette Spørgsmaal, som ogsaa omfatter mange Forhold, der har Betydning faglig og organisatorisk set. Bl. a. maa der naturligvis i en revideret Lærlingelov indsættes en Bestemmelse om, at Lærlingen maa underkaste sig en Prøve, for at det kan godtgøres, om vedkommende har Betingelser for senere at kunne udfylde sit Fag. Paa den Maade vil man kunne undgaa adskilligt af den mindre brugbare Arbejdskraft, vort Fag nu er saa rigt paa.

Paa hvilken Maade vi skal skabe Interesse om Spørgsmaalet, skal jeg her ikke komme nærmere ind paa. Hovedbestyrelsen har villet søge Kongressens Sanktion til at faa dette socialpolitiske Anliggende frem til Behandling under den Form, som Hovedbestyrelsen — subsidiært Repræsentantskabet — maatte finde bedst egnet, og jeg skal derfor indskrænke mig til at henstille, at man henviser Spørgsmaalet til Hovedbestyrelsen, og at denne faar den nævnte Bemyndigelse. (Tilslutning!).

Dette vedtages enstemmigt.

Eventuelt.

H. Schouboe-Olsen taler for, at Centralorganisationen bør paabyde et ensartet Kontingent til Afdelingerne, ligesom Hovedledelsen bør vaage over en formaalstjenlig Taktik ude omkring i de forskellige Afdelinger.

Vilh. Hansen meddeler, at der indenfor „Fèderation internationale des Employés" er paatænkt Udgivelsen af et internationalt Tidsskrift, der skulde udgaa paa tre Sprog: Tysk, Fransk og Engelsk. Det herom stillede Forslag vil forhaabentlig blive vedtaget paa den internationale Medhjælperkongres, der aabnes i Haag førstkommende Lørdag. Jeg vil henstille, at de Delegerede arbejder for, at vi her i Danmark kan faa tegnet for Eks. 100 Subskribenter paa dette internationale Tidsskrift, der skal bringe Meddelelser om Medhjælperbevægelsen i de forskellige Lande.

Kongressens Afslutning.

Forretningsføreren bringer de fire afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer: Frk. Johanne Berg, H. P. Hansen jr., Th. Hansen og Robert Petersen en varm Tak for deres gode Arbejde indenfor Hovedledelsen. (Bifald!).

Robert Petersen: Jeg tror at være i Overensstemmelse med mine tidligere Kolleger i Hovedbestyrelsen, naar jeg overfor de yngre udtaler Haabet om, at disse to Dages hehagelige og kammeratlige Samvær har givet dem en større Tro pae vor Sag end maaske mange af dem er mødt op med. Staa fast om den Hovedbestyrelse, De nu har valgt og se bort fra alle rent personlige Anliggender! Jeg véd, at naar de Delegerede fra Aarhus paa denne Kongres har staaet noget skarpt overfor de øvrige Delegerede, saa har De kun gjort det af Interesse for vor Sag!

Jeg vil haabe, at enhver af de tilstedeværende Delegerede maa vende hjem til deres forskellige Afdelinger yderligere styrkede i deres Tro paa vor Sag, saaledes at deres fremtidige Arbejde maa bære Frugt til Held for vor Organisation! — Til Slutning en Tak til de yngre for den Tillid, De har vist os ældre gennem Aarene! (De Delegerede tilkendegiver deres Tilslutning ved at rejse sig!).

Vilh. Hansen: Vi staar nu ved Afslutningen af denne Kongres, om hvis Dagsorden et kjøbenhavnsk Dagblad skrev, at den viste, at her var dog en Stand, som havde noget at holde Kongres for! Det mærker vi alle, nu da vi har Kongressens talrige Arbejdstimer bag os. Vi har gjort et stort og alvorligt Arbejde, som har været helliget vor Stands og vor Organisations Fremtid! Vi har forladt en Kongres-Periode, hvori der kastedes Skygger udover vort Arbejde og som nødvendiggjorde extraordinære Foranstaltninger; hvad der skete den Gang er her bleven behandlet med megen Takt af de Delegerede. Vi mødte med stærkt divergerende Anskuelser, med skarpt modsatte Meninger, og der har staaet Kamp om Spørgsmaal, hvorom der tidligere endog har lydt en ensom Røst, at det vilde blive til Splittelse for vor Organisation! Men en Splittelse er en Umulighed indenfor vor Organisation, fordi vi alle i saa Fald vilde føle det som en Forbrydelse, ikke alene mod vor Organisation, men ogsaa mod den Stand, hvis Foregangsmænd vi er! Og fordi vi véd, at vi kun gennem vor Enighed kan føre vor Sag fremad mod en lysere Tid!

Saa drager vi da hjem fra denne Kongres, hvis væsentligste Opgave har været den at ordne vor Organisation indadtil, saaledes at vi nu kan bygge op, fæstne og udvikle det Organisationsarbejde, vi for mange Aar siden begyndte. Jeg føler mig overbevist om, at Kongressen har løst denne sin Opgave, og at der nu oprinder en Nytid for vor Organisation og den Stand, vi tilhører, saaledes at vi senere med samme Ret og Glæde vil kunne mindes det Arbejde, vi indledede i vor Ungdom, som Axel Gundel, hvis Brev jo sikkert gik dem alle til Hjerte, — den Mand, der maaske ofrede vor Sag sit Livs Lykke!

Med disse Ord skal der fra os lyde et enigt: Leve Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger! (Begejstrede Hurraraab!)

De Delegerede istemmer „Medhjælpermarschen", der afsynges staaende, og Kongressen hæves henad Midnat. —

KONSTITUERENDE HOVEDBESTYRELSESMØDE.

Umiddelbart efter Kongressens Afslutning samledes den nyvalgte Hovedledelse til et konstituerende Møde, hvor Forretningsføreren bød de nye Medlemmer Velkommen.

Til Medlemmer af Forretningsudvalget genvalgtes enstemmig: Fuldmægtig A. Andreasen og Kontorchef Vilh. Hansen. Forretningsfører Jens Johansen er selvvalgt Medlem af Udvalget.

Frk. Johanne Andersen valgtes som Hovedbestyrelsens Sekretær.

Næste Mødested blev Kjøbenhavn.

Berigtigelse.

EN Del kjøbenhavnske Venner og Kolleger har, henholdende sig til Referatet i sidste Nr. af „D. H. K. M T." vedrørende Mødet paa „Helgoland" d. 27. August udtrykt en Forbavselse og et Syn paa Sagen, der har foranlediget mig til gennem vor Tidende at søge meddelt, at mine Ord hin Aften, efter at have givet et Par Oplysninger af anden Art fra Kongressen, faldt omtrent saaledes:

„Angaaende mit Valg til Medlem af Hovedbestyrelsen finder jeg Anledning til at sige, at dette ene og alene er at betragte som en Cadeau til de kjøbenhavnske Kvinder, en Cadeau, som de fuldtud fortjener, men en Cadeau, som maaske bør betragtes med nogen Betænkelighed, og som jeg for saa vidt beklager, som det tilstræbte Ideal: at H. B. Medlemmer bør vælges iblandt de dygtigste og intelligenteste Kolleger, i saa Fald staar Fare for et alvorligt Sammenstød med det Skær, der hedder Særinteresser, Særrepræsentation. At Valget nu er faldet paa mig, i Realiteten paa en Repræsentant af de kjøbenhavnske Kvinder, kan af disse, for saa vidt de ønsker sig en Særrepræsentant for Køn eller By, ejheller modtages med Glæde, thi jeg føler mig ikke og kommer næppe nogen Sinde til at føle mig som Særrepræsentant for dette eller hint, men betragter det som min fornemste Opgave altid at handle saaledes, som efter mit Skøn tjener det Heles Vel, C. O.s Vel.

Naar jeg derfor i en snævrere Kreds i dette Forhold har været saa kølig, som Tilfældet er, saa var det fordi jeg frygtede Valgmotiverne, men navnlig deres Konsekvens, trukket op, som den vilde blive, af større Kredse, thi det er min Overbevisning, at de mandlige og kvindelige Medlemmer af Organisationen ikke har modsatte Interesser, men paa alle Punkter fælles."

Ordet „Særinteresser" er selvfølgelig brugt og ment i dette Ords ildevarslende eller dog snævertsynede Betydning.

Endnu: Naar nogle har ment at jeg følte mig brøstholden over et eller andet, saa maa jeg sige, at jeg, efter min egen Mening i hvert Fald, mindst af alle har Grund dertil.

Kjøbenhavn, d. 21. Septbr. 1912. *Johanne Andersen.*

Kongres-Hilsener.

BLANDT de Hilsener, der fra forskellige Sider indløb til Kongressen, var følgende — i Referatet omtalte — Skrivelse fra Centralorganisationens første Forretningsfører, Herr Axel Gundel, der nu opholder sig i U. S. A.:

Chicago, Ill., August, 7. 1912

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperes Kongres, København.

Kære Kolleger og Venner!

Trods al Modstand vil der for den paa Lykke og Fromme til en anden Verdensdel udvandrede af og til oprinde Stunder, hvor Længslen efter det gamle Land, Familie, Venner og fordums Arbejde melder sig med uimodstaaelig Kraft og kræver sin Ret. — Da jeg i Dag fandt „D. H. K. M. T." paa mit Bord og læste om Kongresprogram og Forberedelser, overvældedes jeg i den Grad af Minderne, at jeg maatte søge et Afløb. — Det er mit Livs Lyspunkt, at min Ungdom faldt paa en Tid, hvor mine Evner var tilstrækkelige til at udrette et Stykke Arbejde for mine Standsfæller, paa samme Tid som det er mit Livs største Skuffelse, at jeg saa tidlig maatte forlade dette Arbejde. Men ingen og intet, ej heller de Tusinder Miles Afstand eller stærkt forandrede Livsforhold formaar at hindre, at ethvert Fremskridt — stort eller lille — paa den gamle Arbejdsmark, hvert djærvt og fyndigt talt eller skrevet Ord, der kommer til min Kundskab, faar mit Hjerte til at slaa i hurtigere Takt, faar Begejstringens gamle men endnu fyrige Ild til at blusse op, bringer Glæde og Solskin over en trang Arbejdsdag.

Maatte jeg ofte i Livet opleve denne Følelse.

Den 18. og 19. August vil Tankerne fuldt og helt være rettet mod Grundtvigs Hus, mod Kongressen.

Mine bedste Ønsker følge dennes Arbejde og Arbejdet, der kommer efter. Glem ikke, at Centralorganisationen er en Frugt af Solidaritetens smukke, rene Idé; del Jer ikke i Jyder og Københavnere, saa ubrydelig fast netop som de danske Handels- og Kontormedhjælpere. Enhver Vej udenom er Brud paa Kammeratskabet, Brud paa Organisationens inderste Nerve, Brud paa den enige Fremmarsch mod det store fælles Maal. Vær trofast mod Centralorganisationen og dens sunde Traditioner, vær trofast i Samarbejdet, og den Kærlighed til Sagen, som jævner alle Kløfter, vil fremelske sig selv.

Med venlig kollegial Hilsen.
Axel Gundel.

Endvidere indløb bl. a. følgende telegrafiske Hilsener, der hilstes med stærkt Bifald:

„Vor Hilsen til Kongressen, med Ønsket om fortsat udmærket Arbejde til Standens Gavn.
Norges Underordnede Handelsstands Landsforbund.
Fogelstrøm. *Nielsen.*"

„Kristiania Underordnede Handelsstands Forbund sender sine bedste Ønsker for Kongressens Arbejde i Medhjælpernes Interesse.
H. O. Berg.

„Held og Lykke med Arbejdet for kommende Tider. Kollegial Hilsen. *Ekenberg,* Kolding."

„Held og Lykke med Arbejdet.
Sten Vandborg, Horsens."

„Hjertelig kollegial Hilsen, ærede Standsfæller!
Anger Ipsen, Hjørring."

Fra vor virksomme Vejen-Kollega, Herr Bogholder Koed, der desværre har maattet lade sig indlægge paa Esbjerg Sanatorium — nu i Bedring — indløb følgende Telegram:

„To gode Arbejdsdage til Gavn for dansk Medhjælperbevægelse."

Opsigelsesfristen.

Hav Kontrakten i Orden.

DER er fornylig ved Horsens Købstads ordinære Ret falden Dom i en Sag, der har Interesse og Betydning ud over Landet.

I det officielle Domsreferat hedder det:

Gennem Telefonen blev i Oktober 1910 en Kommis engageret af en Prokurist i en herværende Forretnlng for en maanedlig Løn af 100 Kr. Den 11. Oktober blev Kommissen opsagt til 1. November, hvorfor han, der nu indstævnede Principalen for Retten, har gjort gældende, at han, da der ikke var aftalt noget Opsigelsesvarsel, havde Krav paa 3 Maaneders Opsigelsesvarsel til en 1. i Maaneden.

Indstævnte har for Retten paastaaet sig frifunden mod Betaling af Løn for 1 Maaned, 100 Kr. med Fradrag af 45 Kr. 74 Øre, for hvilket Beløb Kommissen har faaet Varer, og gør endvidere gældende, at Kommissen blev engageret med en Maaneds Opsigelse og formener sig berettiget til at bortvise ham, da han var utilfreds med hans Optræden overfor Kunderne.

Under Sagen er Prokuristen ført som Vidne, og han har forklaret, at han udtrykkelig under Telefonsamtalen udtalte, at Opsigelsesvarslet var een Maaned, uden at Kommissen svarede herpaa. Kommissen benægter at have hørt nogen Udtalelse om Opsigelsesvarslet, men erkender at skylde 45 Kr. 74 Øre.

Dommen gaar ud paa, at saafremt Kommissen efter forudgaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han under den oftnævnte Telefonsamtale ikke har hørt en Udtalelse om, at Opsigelsesvarslet var en Maaned, samt at dette Varsel iøvrigt ikke blev aftalt, bør Principalen betale 254 Kr. 26 Øre + Renter og Sagsomkostninger 20 Kr. Drister Kommissen sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør Indstævnte betale 54 Kr. 26 Øre, hvorhos Sagens Omkostninger i saadant Tilfælde ophæves.

Der er en Del at lære af den Dom. Først og fremmest maner den til ikke at være for letsindig med de Forholdsregler, der bør træffes, naar et Engagement ordnes. Det er ikke nok, at man har talt sammen om det og faaet Ordningen ad den Vej. Der bør i ethvert Fald foreligge en skriftlig Stadfæstelse, men allerhelst selv-

følgelig en Kontrakt behørig underskrevet af begge Parter. Den Formsag ordnes jo meget let, den er lille, men dog af overordentlig stor Betydning. Er den i Orden, spares man saa rart for alt videre Vrøvl, Ubehageligheder, Ulejlighed og Udgifter, som følger med en Retssag.

Ogsaa paa anden Maade har Dommen Betydning. Den statuerer nemlig tydeligt, at Opsigelsesfristen for Engagement, indgaaet maanedsvis, er 3 Maaneder, naar ikke anden Aftale er truffen. Det vil al Tid være rart for Medhjælperne Landet over at vide det fastslaaet af Retten.

Chr. Drost, Horsens.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Torsdag den 12. ds. sin ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes Herr R. Rohl til Dirigent.

Formandens Beretning udtaler først sin Tak til Medlemmerne, fordi Bestyrelsen havde den Glæde at se saa mange i Aften, og Glæden var dobbelt stor, fordi der fandtes saa mange nye Ansigter; thi dette vidnede om, at der ude i Medlemskredse var en vaagnende Interesse for Foreningens Anliggender. Omtaler, at Medlemstilgangen i det forløbne Halvaar — den for Foreningen mest døde Tid — har været 37 Medlemmer og meddeler, at Bestyrelsen ved en Udrensning i Rækkerne desværre havde set sig nødsaget til at slette 20 med Restancer, mest beklageligt var det dog, at der blandt disse 20 var ældre Medlemmer, der endogsaa tidligere havde været Topfigurer i Foreningen. Meddeler, at den frivillige 7-Lukning viste Resultatet: Lukning i 17 Fag omfattende 300 Handlende, men at der som en indirekte Følge af Foreningens Arbejde var mange flere som lukkede. Arbejdet for den lovbundne 7-Lukning var tilendebragt, og resulterede i en Afstemning, hvor 791 svarede „Ja" mod — 17 „Nej" Saafremt Lukningen ikke gennemføres i Rigsdagen, er det Meningen, at dette Materiale skal bruges i Agitationen for at faa lukket ved kommunal Foranstaltning. Der er afholdt 2 Medlemsmøder, 10 Bestyrelsesmøder, 4 Udflugter samt 2 ekstraordinære Generalforsamlinger.

Den statistiske Spørgeskema-Indsamling bragte et Resultat af 117 Stk. Dette var altfor lidt, og Medlemmerne maatte lære at indse Nytten af et saadant Materiale. Efter at have oplyst, at der vilde blive forsøgt et Arbejde for at gøre Oplysningsbureauet virksomt, og at der var ydet Arbejdsløsheds-Understøttelse i et Tilfælde, 2 Ansøgninger var ikke indgaaet rettidigt, og at vi med Hensyn til Vinterens Program maatte tage vore daarlige finansielle Forhold i Betragtning, men at der som hidtil vilde blive Medlemsmøder hver Torsdag med afvekslende Indhold, sattes Beretningen under Afstemning og godkendtes enstemmigt.

En omhyggelig og vel tilrettelagt Beretning fra Kongressen fremlagdes derpaa af de forskellige Delegerede i Forening. Man beklagede den Skæbne, der var overgaaet Aarhusafdelingens forskellige Forslag, i Særdeleshed, da disse var en bedre Skæbne værd, men man trøstede sig dog med Forvisningen om, at denne Afdeling ikke havde sagt det sidste Ord endnu.

Under „Eventuelt" opfordrede Sekretæren de tilstedeværende Medlemmer til at tage mere Del i Diskussionen. Bestyrelsen kunde ikke være tjent med aldrig at møde nogensomhelst Kritik at sit Arbejde, det var altid uheldigt, naar en god Reform i en eller anden Retning skulde ties ihjel. *C. J.*

Frederikshavn. Torsdag d. 12. Septbr. afholdtes paa Hoffmanns Hotel en lille Afskedsfest for Afd. tidligere Kasserer, Herr Marius Sørensen, der forlader Byen. — Aftenen, der bød paa en lille Svingom og fælles Kaffebord, blev i alle Maader vellykket — et Bevis paa, at S. heroppe har vundet sig mange Venner. Ved Kaffebordet lød fra flere Sider en Tak til S. for hans ihærdige Arbejde for Foreningen. En i Festens Anledning affattet Vise blev afsungen og vakte Munterhed. Sørensen takkede og opfordrede til kraftig Agitation for vor Sag. *C. O.*

Helsingør. Afdelingen afholdt Torsdag d. 5. ds. sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Formanden, Kommis E. Olsen, aabnede Mødet, bød Velkommen og bad Medlemmerne vælge en Dirigent. Kontorist Elding valgtes. Formanden aflagde Beretning om Foreningens Gang i det forløbne Halvaar. Beretningen godkendtes, hvorefter Kassereren, Frk. Jørgensen, aflagde Regnskabet, som godkendtes.

Efter at de forskellige Punkter paa Dagsordenen var diskuteret, gik man over til Valg af Bestyrelse. Valgte blev Kommis E. Olsen (Formand), Frk. C. Jørgensen (Kasserer), Kontorist Elding (Sekretær), Kommis Thysen og Kommis Christensen.

Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Centralorganisationen og Afdelingen. *E.*

Hillerød. Afdelingen, der Søndag d. 6. Oktober modtager Besøg af Kolleger fra Frederiksværk, Frederikssund og muligvis Helsingør, afholder den nævnte Dag selskabelig Sammenkomst paa Hotel Lejdersdorff.

Herr Højskolelærer Uhrskov læser op Kl. 7, Kl. 8½ en Svingom.

Se det udsendte Program. Mød talrigt! *Chr, J. H.*

Kjøbenhavn. Tirsdagen den 10. Septbr. holdt Afdelingerne halvaarlig ordinær Generalforsamling. Punkt 1, Beretningen, godkendtes saa godt som uden Diskussion, medens Punkt 2, under hvilket drøftedes, hvorvidt man burde opretholde „Apellen", gav Anledning til desmere. Resultatet blev dog, at man med ¾ Majoritet vedtog Opretholdelsen. Under Punkt 3 vedtoges nogle formelle Lovændringer, de ordinære Generalforsamlingers Henlæggelse til andre Maaneder samt en Lovændring, hvorefter Kassereren fremtidig vælges paa Generalforsamlingen og ikke, som iøvrigt kun sidste Gang, af Bestyrelsen. — Punkt 4 var Valg af Formand, Kasserer og 3 Bestyrelsesmedlemmer. Hertil valgtes henholdsvis: Aage C. Alsøe, Willy Carlsen, Johanne Andersen, N. Kristensen og Carl Hansen. D'Herr Hammer og Chr. Karlsen ønskede ikke at modtage Genvalg, sidstnævnte gav dog Løfte for Fremtiden, og fik med Tak for godt Arbejde i den svundne Tid ogsaa Tak herfor. — Ifølge Lovændringen til § 12 valgtes ogsaa Revisorer. Dette blev de afgaaede: d'Herr Bønnaland og Chr. Møller.

Under Punkt 5 valgtes til Fanebærer Herr Vald. Harrøe, til Suppleant for samme Herr Magnus Østerling.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde er Herr N. Kristensen valgt til Næstformand og Leder af „Appellen", Frk. Anna Michaelsen til Referent for Afdelingen. *J. A.*

Kolding. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling Onsdag den 18. September.

Efter at Formanden, N. C. Nielsen havde budt Velkommen, blev J. K. L. Rasmussen valgt til Dirigent. Formanden gav derefter en kort Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, hvoraf det fremgik, at der var afholdt Foredrag og Oplæsninger samt et Par Udflugter.

Kassereren, A. Chr. Møller fremlagde det reviderede Regnskab, som ballancerede med 745,50 Kr. Saavel Beretningen som Regnskabet blev efter en kort Debat enstemmig godkendt.

Til Kasserer genvalgtes enstemmig A. Chr. Møller. Til Bestyrelsen valgtes Kommis N. Mauritzen og Isenkræmmermedhj. O. Keis, som Suppleanter: Frk. M. Koed og Carl Nielsen.

Til Agitationsudvalget genvalgtes Frøknerne M. Koed og Helga Poulsen, Kommisserne N. Mauritzen og M. C. Jacobsen. Til Revisor genvalgtes N. H. Petersen, medens P. Thomsen valgtes til Revisor-Suppleant.

Efter ca. 2 Timers Forhandling hævede Dirigenten Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen. —

Fredag den 20. September afholdtes et offentligt Foredrag af Herr Forstander Fog-Petersen. Emne: Et Stykke dansk Handelshistorie.

Formanden bød Velkommen, og efter at „Jylland mellem tvende Have" var afsunget, fik Herr Fog-Petersen Ordet og afholdt nu et udmærket Foredrag om Gyldendalske Boghandels Historie. Taleren gav i korte Træk en livlig Skildring af de tre ældste Hovedledere Søren Gyldendal, Jacob Deichmann og Fr. Willi Hegel, under hvis Ledelse det nu saa store og for dansk Kultur saa betydningsfulde Foretagende er vokset. Formanden takkede Taleren for det udmærkede Foredrag *J. J.*

Odense. Tirsdag den 10. Septbr. indledede Herr P. Påhlson en faglig Diskussion om Løn- og Etableringsspørgsmaalet.

Tirsdag den 17. September afholdtes ordinær Generalforsamling med Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter m. m. paa Dagsordenen.

Bestyrelsen har konstitueret sig og bestaar nu af 7 Medlemmer: Peter Holm, Formand, Th. Grand, Næstformand, Oluf Christensen, Kasserer, Michael Nielsen, Sekretær, N. W. Møller, P. J. Petersen og Frk. Rigmor Friis.

Til Suppleanter valgtes d'Herr Axel Andersen og Emil Sørensen.

Som Revisorer genvalgtes d'Herr Påhlson og J. M. Nielsen og som Suppleant Herr Albert Hansen.

Møde afholdes fremdeles hver Tirsdag Aften med forskelligt, fagligt og underholdende Indhold. *Mich.*

Randers. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Torsdag d. 12. August i Haandværkerforeningen.

Af Formandens Beretning fremgik, at Medlemsantallet var i stadig Stigen, saaledes at Maalet: at organisere alle Medhjælpere i Randers rykker stadig nærmere. — Foreningen havde ogsaa i det forløbne Halvaar haft Lejlighed til at hjælpe og støtte Medlemmer, der havde henvendt sig om Assistance i forskellige Tilfælde, og man havde haft den Glæde, at Forholdene ved Foreningens Indgriben var ordnet til Medlemmernes Tilfredshed.

Det af Kassereren fremlagte reviderede Regnskab godkendtes enstemmigt.

Næstformanden, Herr A. E. Elvig, aflagde en kort Beretning fra Kongressen, hvor Emblem-Spørgsmaalet jo kun vandt ringe Tilslutning.

Valget af 4 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Herrer A. E. Elvig, J. P. A. Jensen, M. A. Jensen og Frk. A. Mortensen fik det Udfald, at de nævnte Medlemmer alle genvalgtes, medens Herr Herluf Duus og Herr M. Brøndberg valgtes som Suppleanter.

Forskellige i Afdelingens Love foreslaaede Ændringer vedtoges alle enstemmigt efter nogen Debat.

Under „Eventuelt" havde flere Medlemmer Ordet, og der udspandt sig en livlig Debat om de forskellige Emner, uden at der dog fremkom noget af særlig Interesse.

Formanden hævede herefter Generalforsamlingen og udbragte et Leve for Foreningen.

Paa det efter Generalforsamlingens Slutning afholdte Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: F. V. Jenssen, Formand, Ernst Hoff, Næstformand, A. E. Elvig, Kasserer, Frk. A. Mortensen, Sekretær, samt af d'Herr J. N. Hald, J. P. A. Jensen og M. A. Jensen.

Det vedtoges at forhøje Honoraret for Foreningens Bud.

Mødeaftenerne paabegyndes Torsdag d. 19. ds. Tirsdag d. 24. ds. holder Herr Handelsskoleforstander Fog-Petersen Foredrag i Foreningen om „Tietgen og hans Foretagender". Den herværende Handelsforening vil blive indbudt til Foredraget, der bliver offentligt med fri Adgang for alle.

Paa Mødeaftenen Torsdag d. 26. ds. indleder Herr Aage Leth en Diskussion om Emnet „Hvad vi vil"! Alle Medlemmer vil blive opfordrede til at give Møde!

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdes paa Hotel „Royal" Fredag d. 11. Oktober Kl. 9 pr. med følgende Dagsorden: 1) Beretning om Virksomheden, 2) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter, 3) Valg af Formand, 4) Forslag om Virkeplan for Vinteren, 5) Eventuet. *Chr. Jørgensen.*
p. T. Fmd.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. (fra den 15. Oktbr.: Nørrevoldgade 54,1).
Forretningsfører *Jens Johansen*. Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: Hovedkontoret, Køpenhavn B., Bagerstræde 5,1. Tlf. 8143.
— Annonce-Administration, Johannevej 1, Køpenhavn V. Telefon 7725.

Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Å. C. Alsøe*, Kroghsgade 3,3.
Jylland, *N. C. Nielsen*, Kolding, Fredericiavej 30.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen*, Svendborg, Korsgade.
Sjælland, *Houmann-Andersen*, Slagelse, Bredegade 31.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70.
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1.	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet.
Bornholm	*E. Carlo Petersen*	Jens West. Rønne	*H. R. Jørgensen*	St. Torvegade 62. Rønne.
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fredericia	*C. Scheel-Hincke*	C. Gerlach & Co.	*Metha Christensen*	Prinsessegade 51.
Frederikshavn	*Jens P. Jensen*	Søndergade 55	*Carl Jensen*	Søndergade 55.
Frederikssund	*J. Poulsen*	Axel B. Lange	*E. Nicolaysen*	Villa „Waake".
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee.
Herning	*Lind-Jensen*		*Iver Rasmussen*	Vett & Wessel.
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Hillerød	*August Andersen*	Aug. Fr. Wulff	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej.
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet.
Hobro	*Anton Nielsen*	Banegaardsvej	*Jens Jensen*	Morellgade.
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*C. C. Knudsen*	Villa „Solvang".
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 20	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92.
Kallundborg	*P. Husted*	Carl E. Petersen	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen.
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25.
Kjøbenhavn,	*A. C. Alsøe.*			
Central. Afd.	*Søren Møller*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*Willy Carlsen*	Træffes paa Kontoret hver Onsdag Aften fra Kl. 8—9.
Kolonial	*Wulff Beermann*			
Kontor	*Jens Johansen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5.
Løgstør	*Otto Frandsen*		*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Magnus Jørgensen*	Behrendsvej.
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet.
Nykjøbing F.	*P. E. Andersen*	Kalkbrænderivej 18	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen.
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*O. Nielsen*	Isenkræmmer Jahn.
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*Herman Nielsen*	R. M. Johansen.
Næstved	*Knud Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier.
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*Oluf Christensen*	Nedergade 19.
Præstø	*L. Larsen*	Hans Olsen	*L. Larsen*	Hans Olsen.
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*A. Elvig*	Viborgvej 2.
Samsø	*Viggo Nielsen*	Manufaktur-Union, Tranebj.	*Aage Hansen*	Tranebjerg.
Silkeborg	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen	*K Ramsing-Jensen*	Andelsslagteriet.
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Aage Byrum*	Jens Overgaard.
Skive	*R. Sjørup-Nielsen*	Frederiksgade 32	*P. Christensen*	Christensen & Laursen.
Skjern og Omegn	*Jens Devantier*	Tarm	*B. Myrthue*	Skjern.
Slagelse	*Houmann-Andersen*	Bredegade 31	*Sigurd Nielsen*	Fr. Petersen.
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee.
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling.
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas.
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Frk. K. Jensen*	Lundevej 30.
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen.
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*E. Quie*	C. H. Tange.
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*C. V. Jacobsen*	Alfa.
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1912. 12te Aargang.

BANNERTALE.

FESTTALE AF VILH. HANSEN VED BANNERINDVIELSEN I KJØBENHAVN.

Ved Indvielsesfesten for de kjøbenhavnske Afdelingers store Silkebanner, der fandt Sted i „Studenterhuset"s Festsal i Kjøbenhavn den 18de August og bl. a. overværedes af Deltagerne i Centralorganisationens 5te ordinære Kongres, holdt Herr Vilh. Hansen efterfølgende Festtale.

I ethvert Sprog findes der visse Ord med dobbelt Betydning, der ofter giver Udtryk for helt modsatte Begreber. Aarsagerne — som vi ikke her skal forsøge at udrede — kan være forskelligartede: mangelfuldt Ordforraad, fremmed eller dialektisk Indflydelse eller en ligefrem Forvanskning af de oprindelige Betegnelser. — Til Eksempel betegnes Morgenstjernen paa Latin ved Lucifer, Lysbringeren, der bærer og bringer Lyset, tænder Dagens Fakkel paa Himlens Bue, Sindbilledet for Kundskab og Oplysning, Slægtens Stræben mod Fremtids-Maalet, — Idealet selv. Men gamle Kirkefædre har i Vildrede med et bibelsk Skriftsted gjort denne Lucifer, denne Lysets Aand, til selve Mørkets Fyrste, Vankundighedens Ophav, — til Djævelen selv.

Dette er Sagen sat paa Spidsen, vil De sige, og dog er det Naturens Lov, al Livets Gang og Historiens Løb, at Lyset maa kæmpe mod Mørket, at det Nye avler Modstand, forkætres og forfølges, at lyssky Overlevering og dunkle Traditioner breder sig tykt paa Samfundets Dybder og Kroge, indtil Lysbringeren engang kommer, indtil Lucifers flammende Fakkel fænger i Uvidenhedens Kvas.

Historien er jo en Kamp mellem hævdvundne Traditioner og nye Rørelser, mellem Reaktion og Fremskridt, Overtro og videnskabelig Erkendelse.

Paa maa og faa griber jeg et Par af de Legioner Navne, der betegner Menneskeaandens Fremskridt: Gallileï, der paapeger Verdensaltets Love og lider ilde for sin Genialitet, Savonarola, der revser en svag og letfærdig Samtid, og dømmes til Baalet, Luthers mægtige Forkyndelse, der mødes med Ild og Sværd, Fulton, Dampskibets Opfinder, der haanes af Hoben, Naturalismens geniale Forkæmper, Rousseau mod hvem det klerikale Had endnu 200-Aarsdagen for hans Fødsel slaar ud i lys Lue.

Dette er et Par vilkaarlige Navne, hvorom Historien grupperer sig, men om Masserne, der skabte Historien, var der forhen Tavshed, og dog var det disse Borgere og Bønder, disse Gilder og Lav af Købmænd og Haandværkere, hvis gode Købmandsskab og Haandværkssnille gennem Tiderne løftede den gamle Verden af sine Hængsler, og en senere Tids faglige og økonomiske Sammenslutninger og videnskabelige Samvirke, der aabnede Samtiden Udsyn mod ny Horisonter. — Derfor er det vel en Overdrivelse, der imidlertid dækker en betinget Sandhed, naar en gammel tysk Socialist siger, at Oprettelsen af den mindste Arbejderforening for Fremtidens Kulturhistoriker vil have større Betydning end Slaget ved Sadowa.

MEDHJÆLPERBEVÆGELSENS BAGGRUND.

Denne min Indledning kan synes Dem for vidtløftig, altfor pompøs, naar det som her gælder en Festtale for 15 Aars Organisationsarbejde blandt Kjøbenhavns Handels og Kontormedhjælpere.

Men har man et aabent Blik for, at Medhjælperbevægelsen er et Led i de sociale og folkevækkende Bestræbelser, der i vore Dage giver Genlyd i alle Lande, erindrer man, at de Reformkrav, der alt er gennemført eller hvorom vi skares med Hundredtusinder af Standsfæller Verden over, for Aar tilbage af vore Egne som vore Modstandere betegnedes som utopiske Drømmerier, be-

vidst socialistisk Agitation, ødelæggende for Handel og Omsætning, da vil De forstaa, at der er en absolut Samhørighed mellem vore Organisationsbestræbelser og Nutidens sociale Spørgsmaal, at dette atter fremgik af en aarhundredaarig Udvikling, hvis Baggrund altid — i billedlig Forstand — var Kampen mellem Lysets Gud Lucifer og hans Antipode Mørkets Fyrste, mellem Fremskridt og Reaktion.

Sagen er, at den Forening, der her byder til Fest, ikke alene maaler sin Betydning efter sine 10 Programpunkter, men langt mere gennem det stille Arbejde, for at omforme vore Standsfællers Bevidsthed, og skabe en ny Betragtningsmaade af Standens Vilkaar og Fremtidsudsigter, gennem sin Kamp mod tilsløret Mistænkeliggørelse, fejlagtige Synsmaader, mod Ligegyldighed hos vore Egne, mod den tomhjernede Overlegenhed og den tykpandede Dumhed, gennem Værnet mod nogle af de Slag, som Livet kan slaa den Enkelte i faglige Overgreb, Arbejdsløshed, uforskyldt Nød.

Derfor er denne Forening vidt forskellig fra de gamle Foreninger!

Thi dens Maal er ikke Dagens og Vejens, men Tidens og — Fremtidens. De er ikke for Nuet, men for Livet; ikke for Dig og mig, men for de skiftende Medhjælpergenerationer.

Derfor sluknede Begejstringen ikke, men luede i Medgangs som i Modgangs Tider, mens Nuets stakkede Begejstring, der i de gamle Foreninger fulgte med Spil og Skænk, ligesaa snart svandt med Dampen fra Punchebollen.

DE STILLE I LANDET.

Denne vor Særstilling er kun et Udslag af vor egen Tid.

Vi tilhører en Generation, hvis Fædre og deres Slægtleds mest skæbnesvangre Oplevelse udspilledes i Dybbøls Skanser og paa Sankelmarks Højder, — et Slægtled, der efterlod os et søndret Land, en spaltet Stat.

Og vi der staar i vor Manddoms Alder, har set denne lille Plet skifte Karakter, set at mere end det, der tabtes udadtil, lagdes under Kultur indadtil, at Landet rejste sig som genfødt af det politiske Nederlag.

Fra alle Landets Kanter er De stævnet hid i disse Dage, fra mangt et Sted, hvor der for Halvhundred Aar siden var Ødemark og vidtstrakte Kær eller nøgen Klit, men hvor nu Købstaden strækker sine Udløbere ud i Landet, Stationsbyer breder sig, mens Vindmotoren maler Vinden ned og Velstand i Hus, mens Elektromotoren synger sin fløjtende Dur over Landet.

Samtidig er stærke aandelige Rørelser og mægtige Løft gaaet gennem vort Folk. — Højskolen samlede og vakte Landbounggdommen, Bondesønnen gik som Folkets Lærer ud i Landsbyerne og naaede helt ud til den yderste Udflyttergaard, og i Højskolens Spor fulgte Andelssagen, den politiske Indflydelse, — og en Dag sad Bonden ved Statens Ror.

Fagforeningstanken samlede Arbejderungdommen, skarede den om politiske Idealer, gav dens Tanker højere Flugt, dens Maal fastere Form og lod Arbejderbataillonerne drage fuldt rustet ind paa den politiske Arena, medens den akademiske Ungdom i sin Tid har givet sin Indsats i Idéernes Verden og siden paa mange Hold bidraget til Oplysningens Fremme i vort Folk.

Men mens alt dette hændte, var Medhjælperne de Stille i Landet, — hverken vakte, samlede eller begejstrede.

Vi røgtede vor Gerning bag Pult og Disk og lagde Ryg til Tidens Svinghjul, — men uden Højskolens Sang, uden Fagforeningernes Marchtakt, uden Studenternes Ild. Vi havde ingen selvstændig Conto i Tidens Hovedbog, men sloges sammen med andre Tilfældigheder paa den sociale Conto pro diversi.

Her er det at Centralorganisationen har ladet andre Signaler lyde, sat Medhjælperstanden nye Maal og peget paa Medhjælperstandens samfundsmæssige Rettigheder og Pligter.

15 AARS ARBEJDE.

Derfor skal de 15 Aars Agitation ikke maales efter de haandgribelige Resultater alene, ikke værdsættes efter et beskedent Medlemstal, der ikke giver rimeligt Udtryk for Aarenes Organisationsarbejde. Thi Agitationens Frø faldt netop her i lidet givtig Jord, og mangen Gang gik det med vort Arbejde som med Sædekorn, der klangløst kastes mod en leret Klint, og kun finder kummerligt Muld til Spiring og Vækst.

Men netop derfor staar vel de kjøbenhavnske Afdelinger i Dag som en 15 Aars Knøs, hvis Ungdom Livets Modgang ikke evnede at bryde, men derimod hærdede, ikke afvæbnede men opøvede til at prøve sine Kræfter og øve sin Aand!

Kjøbenhavnerne aabnede den faglige Kampagne, og de gav Retningen for vor Organisations Fremtidsarbejde. Som de første i Laget rejste de først Reformkravene. Siden da Centralorganisationen tog Førerskabet bærer Agitationen i Kjøbenhavn som andre Steder C.-O.' Præg. Men det tør med Rette siges, at de kjøbenhavnske Afdelinger i Henseende til Initiativ og Aktivitet, ikke hører til de ringeste; tvertimod kunde vi næsten altid finde dem i Landsorganisationens Avantgarde: en tapper lille Skare, der oftest tog det første Fremstød, ikke som Landsknægttidens fortabte Hob, der sprængtes ved Anfaldet, men snarere som Xerxex' udødelige Persere — kun med den beklagelige Forskel, at de aldrig talte 10.000.

Kan Kjøbenhavnerne saaledes ikke pege paa glimrende Resultater eller mønstre en tusindtallig Medlemsstab, har de dog vunden frem paa anden Vis: De gamle Foreninger er forlængst sejlet agterud, deres Virksomhed er en Skyggetilværelse, ingen vil længere bestride at denne Forening er de kjøbenhavnske Medhjælperes eneste og sande Repræsentation; den offentlige Mening er vunden for vor Sag og vi finder virksom Støtte hos den Presse, der i Særdeleshed forfægter Fremskridtets Sag og virker i Socialreformens Tjeneste.

Det moralske Fremskridt fulgtes imidlertid ikke af det reelle; det er som Medhjælpernes Masse heller skænker os deres Sympati end deres Kronestykker, hvilket vel øjeblikkelig er bekvemmere for den Enkelte, men i Længden dyrere baade for ham og Standen. Og saaledes sker det, at mange af vore Standsfæller er forbleven ukendte Folk for os som vi for dem, hvad der atter hidrører fra, at den kjøbenhavnske Medhjælperstand er rekrutteret med Ilsomhed, hastigt opstaaet indentor et Par Decennier som det Stor-Kjøbenhavn, der i samme Tidsrum afløste det gamle Kongens Kjøbenhavn — Landets største Provinsby.

Derfor er den kjøbenhavnske Medhjælper uden karakteristiske Standsegenskaber, uden det markerede og særprægede Standsfysiognomi, der kan kendetegne Fag, som er fremgaaet af en aarhundredaarig Udvikling.

Tag til Eks. Medhjælpernes erhvervsmæssige Modsætning: Grovsmedene, der nylig fejrede deres 400 Aars Lavsjubilæum. Det er et Fag med Historie, Folk hvis Lavsskraa blev prentet, da Kong Hans og Dronning Dorothea sad paa Rigets Trone, da Dyveke endnu var en gullokket bergensisk Jente og Kristiern en rødmanket, vild Krabat. Dér er Traditioner at holde i Hævd, og der staar en Mindelse af Alvor og Gammen fra Esse og Lavshus tilbage gennem 400 Aar. Sligt kan give et Fag Relief og forlene det med Selvstændighedsfølelse og Selvhævdelse!

I LÆNGST FORFARNE DAGE.

De kjøbenhavnske Medhjælpere har ingen Historie! Man kunde forgæves gennemgaa Stadens Arkiver uden at finde yderlige Optegnelser om deres Liv og Færden.

Endnu i hine længst forfarne Tider betegnes Medhjælperen som Dreng, hans Plads er i Husstanden, som den engang vil blive det i Lavet, naar han aabner Gluggen til sin egen Bod. I hine trange, mørke Slipper og Gyder i Kong Hans' Kjøbenhavn var Butikken med Disk og Vinduespynt en ukendt Luksus, og

kun Bislaget med Bodgluggen markerede det Sted, hvor Handelen sloges af. Det var Omgivelser — siger Troels Lund træffende — hvor den rigeste Købmand kun var første Krambodsvend, Mesteren blot kendelig paa den bedste Plads ved Lyset, — og den eneste, der syntes overflødig eller dog bragte Forstyrrelse ved sit Komme, var — Kunden.

Saaledes stod det til i Boden, i Kontoret var det kun lidet bedre bevendt, om det endda fandtes. — Vi kender disse gamle Kontorinteriørs gennem enkelte af Højrenæssancens Mestre som Hans Holbeins ypperlige Billede af Købmanden Jørgen Gisze eller Flamlænderen Quinten Massys smaa hyggelige Malerier, der giver os Datidens Forretningsliv og Handelsmænd lyslevende. — —

Først paa en langt senere Tid træffer vi bestemte Vedtægter om Medhjælpernes Forhold og Pligter som i det kjøbenhavnske Urtekræmmerlavs Artikler af 10de Juni 1693, hvor det bl. a. bestemmes at „hverken Svend eller Dreng, saalænge de er udi nogen Tjeneste, maae med noget for sig self handle, ey heller maae de uden deris Huusbondes Videnskab eller Samtycke noget for Ind- eller Udlændiske tage i Commission at forhandle, under samme Vares Confiscation, og desforuden betale tredoppelt til Husbonde og Laug, som han i saa Maader betrædis med."

Dette er jo en saa veritabel Lovbestemmelse mod „uhæderlig Konkurrence" at man fristes til at tro, at Excellencen Muus har studeret § 23 i Lavsartiklerne af 10de Juni 1693, inden han fremsatte sin egen berygtede § 6 i det oprindelige Forslag til den Lov, der om føje Tid træder ud i Livet.

MEDHJÆLPERNE I KJØBENHAVNS HISTORIE.

Kun en eneste Gang træder Kjøbenhavns Handels- og Kontormedhjælpere frem af deres Ubemærkethed, og Historiens Lys falder glimtvis over dem.

Det var da Landet i 1658 var i Fjendevold og Carl X Gustaf i Eftersommeren drog sin Jærnring om Kjøbenhavn, og Rigets Skæbne som hverken før eller siden blev afhængig af Stadens Borgerskab. I de Tider var Kjøbenhavn en By under Vaaben, Nat som Dag, og de endnu bevarede Indrulleringslister fortæller, at hver den, der kunde bære en Musket, blev indrulleret og havde sin Plads anvist „til Volds". Mangt et Udslag af Offervillighed er kendt og den kjøbenhavnske Handelsstand havde sin Lod og Andel i, at Hovedstormen den 11te Februar 1659 ganske afsloges og Rigets Selvstændighed bevaredes.

Ikke blot kæmpede Købmand Johan Steinkuhl i Spidsen for Borgerne fra Strands Kvarter, hvor Anfaldet var stærkest paa Vesterkanten, og den gamle Kvarterfane med Indskriften „For Fred og Frelse" vajede her over den vildeste Kamp paa Ravelinen mellem Vandkunsten og Løngangen, og Købmand Hermann Mercher kommanderede mellem Hanens Skanse og Gl. Nørreport, mens Købmandssvendenes frivillige Korps, der dannedes før Belejringen, stod i Gl. Nørreport Bastion og dets 2. Kompagni som Reserve i Kongens Have. Lidet véd vi om vore Standsfællers Deltagelse i hin skæbnesvangre Nats Begivenheder, men troligt er det, at de kaldtes frem i Ildlinien, da Gustav Banér hen paa Morgenen rettede det sidste Fremstød mod denne Side af Byen og Forsvaret samlede sig derom.

Først i Maj 1660 sluttedes Freden, i Juli aabnedes Portene paany og Kjøbenhavn hilste Friheden i Fest. — Kunde vi nu ligesom i „Lykkens Galoscher" sætte os selv de halvtredje Hundrede Aar tilbage i Tiden og hernede paa „Bispens Hjørne" overfor Vor Frue Kirke blande os med Datidens Borgerskab, blev vi Vidne til et historisk Skuespil.

Thi en Augustdag 1660, akkurat for 252 Aar siden, drog der et festlig Tog med Trommer, Pavker og flyvende Borgerfaner ned gennem Nørregade; det var Borgerne fra Frimands-, Østre- og Købmager-Kvarter, det var Købmandssvendenes tvende Kompagnier, der for sidste Gang drog fra Volds til den store Borgerparade paa Kjøbenhavns Slot. Der kommer de i Række og Geled i Søndagsdragtens mørke og brune Klædeskjole, med hvid Udfaldkrave og opkrammet Filthalt, med korte Sidegeværer og Luntebøssen over Skulderen, den trange Tid har kanske taget paa en og anden, men det er raske Fyre, med runde pluskævede Ansigter under det lange glatkæmmede Haar, med røde Næver, der ikke nær saa let haandterer Pennefjederen som de tager et Snuptag i Fade og Baller i Pakhus og Købmandsgaard. Uden militærisk Snit, men med en sorgløs Ungdoms Skæmt, drager de ret her forbi under Pibers og Pavkers Spil; det er Kjøbenhavns Handelsmedhjælpere, der over Gammeltorv drager til Parade — drager ud af Historien og paany ind til Livets Ubemærkethed.

Der skulde hengaa 237 Aar, inden de atter lod høre fra sig i Flok og Følge. — Den 1. August 1897 samledes nemlig et Dusin kjøbenhavnske Handelsmedhjælpere paa en Forstads-Café og dannede „De danske Handelsmedhjælperes Forbund". Netop den Dag er det, vi skal mindes her. Den er ikke gaaet over i Historien, men vil for Fremtidens Kulturhistoriker frembyde nok saa megen Interesse som Medhjælpernes Deltagelse i Kjøbenhavns Forsvar 1658 -59.

Femten Aar er vel for den Enkelte et mærkbart Aaremaal, men kun en Draabe i Tidens Strøm. Hver Ting kræver sin Tid og vore organisatoriske Opgaver ogsaa deres. Og ikke mindst vi har maattet sande, at al Begyndelse er brydsom og svær.

Man spaaede os Nederlag og Skuffelser, og profeterede at den Bevægelse vi søgte rejst, ret snart vilde ebbe ud. — Modgang har der saavist ikke manglet, men vor Organisation har dog aldrig været saa livskraftig som idag, — denne Forsamling er jo det bedste og mest talende Vidnesbyrd om, at vort Organisationsraab har genlydt paa alle Landets Kanter. Men klogere Folk end dem, der spaaede os ilde, har betegnet Medhjælperstandens Organisation som en Umulighed. For et kvart Aarhundrede siden forkyndte en saa vidtskuende Statsmand som Chamberlain dette Postulat i det engelske Parlament, men imorges hørte De om den mægtige Fremgang Trades Unionismen gør mellem Storbritanniens Medhjælpermasser!

Saaledes gaar det fremad overalt i Verden!

Det bryder om os paa alle Kanter! Der er Vækst i det folkevækkende Arbejde, — Uro i Tiden.

Og her staar vi — de femten Aar til Trods — ved Begyndelsen af de store sociale Løft for vor Stand, et rigt Arbejdsfelt venter paa os, men det tunge Mørke ligger bag, — Lyset foran os viser Vejen fremad!

BANNERET.

Paa denne Baggrund skal vi se Indvielsen af det skønne Banner, der her for første Gang løftes over organiserede Medhjælpere.

Som denne vor Forening er en Forening for sig, vidt forskellig fra de gamle Foreninger i Indhold og Maal, saaledes er ogsaa dette Banner et Samlingsmærke for sig, uden Sidestykke blandt andre Handelsforeninger i dette Land.

Ingen letbenet Hermesfigur, ingen bevinget Merkur springer os imøde fra dets Dug, men over den hvide Silkedug bølger Bøgegrenen sit unge friske Majløv — vort Lands, vor Ungdoms Symbol.

Det Banner betegner Selvstændighed i Tankegang, viser at De forstaar at slaa ind paa egne Veje mod de smaa som større Maal, at De tør bryde Staven over Overlevering og Autoritetstro.

Det erindre os om Tymme Sjællandsfar, om hvem Saxo beretter, at han stod i Knud den Stores Hird. Og da Knud faldt ind i England og den danske Slagorden veg for Angelsachsernes Overtal og Ørnebanneret gik tabt, da afhug Tymme en Bøgegren, fæstede den til Spydstagen og samlede de vigende Skarer om det nye Kendingstegn. — Saxo var jo en Kannik, en Munkecellens Mand uden poetisk Flugt; havde han været Digter, vilde han have kastet Poesiens Skær over Episoden og fortalt os, at Bøgegrenens samlende Evne i Tymmes Spydod, fremfor det røde Kongebanner skyldtes, at Danerne deri hilste Bøgen fra Hjem-

landets Skove, fra Jyllands skovtyknede Højder, fra Sundets bøgekransede Kyst. Thi Fanen kan være Silke eller Bladgrønt, ikke Stoffet men Idéen giver den Udtryk: forener, ildner og begejstrer.

Et saadant samlende Symbol skal Bøgegrenen dér paa Banneret blive for Dem: Sagen i Vækst og Grøde, Haabets forjættende Farve, Vaarens nordiske Sindbillede.

Gyldent, blændende hvidt og lysegrønt er vort Banners Farver!

Enhver af os erindre en Aftenvandring gennem et typisk dansk Landskab, der ligger bølgeformet foran os. Luftningen fra den rødmende Fjord, der anes bag Bakkedraget, kruser den gule Kornmark, det hvide Kirketaarn staar blændende hvidt mod den grønne Bøgeskov, mens Sol gaar i Høje. — Hvor vi end færdes i fremmed Land vil det Billede dæmre i vor Erindring. Det er et Fredens Billede!

Hine Farver staar i vort Banner, thi vi vil Fredens Gerning hellere en Krigens Tvedragt!

Men fanger Deres Blik Bagsiden, vil den røde Silkedug lue Dem imøde. Kan hænde den Farve vil skære meget Godtfolk i Øjnene. Men bryd Dem ikke om det! Thi Farven er ren og ægte, og den er god for sunde Øjne, forfriskende for opladte Sind. Den taler ikke Fredens spage Sprog, men de stærke Følelsers, saavidst som den røde Farve er Kærlighedens, Blodets, Krigens Farve, — Fagforeningernes internationale Tone.

Drager vi end frem ad den fredelige Forhandlings Vej, vi maa dog lære at formere Kamplinie om det engang skulde gælde, og vi skal aldrig tabe af Sigte, at Haandens Arbejdere banede vor Vej, at Arbejderorganisationerne i mangt og meget var vort Forbillede og gav Baggrund for vor egen Kamp. —

Banneret er, som det staar dér, en fri Fane, komponeret efter vort eget Hoved, som vor Organisation er dannet uden at Principaler har forrettet Faddertjenesten, — det skal vaje over en enig Stand, der vil social Oplysning, faglig Dygtiggørelse, det stille Arbejde indadtil, den sociale Reform, de faglige Forbedringer, om nødvendigt den økonomiske Kamp, udadtil.

Derfor er den hvide og den røde Farve, den fremherskende, de to Farver der tilsammen taget giver vort nationale Enhedsmærke. —

Saa følg da dette Banner, hvad enten det som i Aften føres frem af unge Kvindehænder i Festens Stund eller hæves som en Standard i Striden for vore faglige Interesser!

Følg Deres Banner usvigeligt, værn det, hold det uplettet gennem Tiderne, at det med Hæder kan gaa i Arv til de kommende Medhjælpergenerationer, der vil mindes den Kamp vi rejste og førte for os selv og for dem!

Det lysner fra den hvide, skinnende Silkedug og den gyldne Indskrift staar som Flammer over dens knitrende Flade.

Tænk paa Lucifer, Lysbringeren, der altid sejrer over Mørket, Dumheden, Bagstræbet, som en straalende Solopgang sejrer over den flygtende Nat!

Derfor hæv det Banner højt, at det kan lysne over Mængden, lad dets Indskrift flamme viden om, lad Solen brydes i Bannerspydet som var det Morgenstjernen selv — og se! den Dag vil komme, hvor ikke Hundreder men Tusinder skal fylke sig derunder, i Marchtakt, med Korpsaand, fremad mod Lyset, mod Fremskridtet, mod Standens Borgerheld, mod Sejrens straalende Dag!

Om Kongressen.

PRESSEN OG VOR 5TE ORD. KONGRES.

DEN kjøbenhavnske Dagspresse skænkede Kongressen megen Opmærksomhed, og Blade af forskellige Partifarver bragte en Række Notitser, Artikler og Referater før og under Forhandlingsdagene. Dette gjaldt især for Blade som „Kjøbenhavn", „Politiken" og „Social-Demokraten"; sidstnævnte ledsagede endog sine Artikler med en Række Illustrationer: Gruppebillede af Deltagerne, Fotografier af Jens Johansen, Vilh. Hansen, af Banneret o. s. v.

Ogsaa flere Provinsblade bragte interesserede og velvillige Referater af Kongressens Forhandlinger.

TENDENTIØS JOURNALISTIK.

Saa meget mere paafaldende er derfor en Artikel i den konservative „Hjørring Amtstidende", der fortjener at kendes af vore Læsere.

Amtstidenden har fra sit fjærne Domicil faaet følgende Indtryk af Kjøbenhavn-Kongressen og Centralorganisationen:

„I disse Dage har Handels- og Kontormedhjælperne — som omtalt — holdt deres Kongres. De, der har fulgt Medhjælpernes Forening og deres Blad, har Gang paa Gang undret sig over, hvor langt de har vovet at gaa rent politisk: Det er ikke for meget sagt, at deres Forening ledes fuldstændig socialistisk.

Mon dette i Længden vil være god Politik? Vil Medhjælperne staa sig ved at drive deres Agitation paa socialdemokratisk Fagforeningsvis?

Det er jo dog saaledes, at der i Almindelighed hersker et ganske godt Forhold mellem Medhjælpere og deres Principaler. Bliver Medhjælperne ved med at samle sig i Læ af de socialdemokratiske Vinger, kan det let komme dem dyrt til at staa. „Social-Demokraten" kvitterer forleden for udvist Følgagtighed med et stort Gruppebillede af Kongresdeltagerne og et Billede af Foreningens nye Fane. Referatets vigtigste Punkter er en Bemærkning om, at Arbejdsløshedskassens Love ændredes i demokratisk Retning.

Kunde det mon ikke snart være nok?"

— — —

Naturligvis foranlediger dette Nonsens os ingenlunde til en Imødegaaelse. Det vilde være at gøre den ungdommelige Skribler altfor megen Ære; thi det tør vel formodes, at den der — i et ubevogtet Øjeblik — har begaaet dette Vaas, er et eller andet Journalist-Frø, hvis sædvanlige og naturlige Tumleplads er mere beskedne Rubrikker i Bladet.

Derfor skal vi her begrænse os til en høflig Henstilling til Amtstidendes Redaktion om fremtidig at forskaane os for lignende tendentiøse Angreb af den første den bedste samvittighedsløse Lømmel, der grifler om Sager, han ikke ved Besked om. — Fyren kan vel endda tjene det Par Skilling ved de brækkede Ben og væltede Lygtepæle, der forekommer indenfor hans Operationsfelt!

ARBEJDERUNGDOMMEN OG CENTRALORGANISATIONEN.

Foranlediget af Kongresberetningen indeholder „Fagblad for Smede og Maskinarbejdere" — en passant bemærket: et af Arbejdernes bedst redigerede Fagorganer — en længere Artikel, hvoraf vi skal citere efterfølgende:

„Ved at gennemlæse Beretningen faar man først og fremmest Indtrykket af her at staa overfor en Forening, hvis Medlemmer levende ønsker at faa den Stand, de tilhører, og dens Udøvere trukket ud af den Ubemærkethed, som hidtil alle Dage skæbnesvangert har hvilet over Skriveren, Ekspedienten og alle disse Tusinder af Mennesker, der er beskæftigede i Handel og Omsætning; men det staar tillige klart for os, at denne Organisation endnu i uhyggelig Grad lider under Mangel paa Forstaaelse hos dem, der skulde være de første til at forstaa: Deres egne Kolleger:

Bladet knytter senere nogle kritiske Kommentarer til den Kendsgerning, at talrige af vore kjøbenhavnske Standsfæller, der er udgaaet fra Arbejderhjem, indtager en ganske indifferent Holdning overfor Organisationen, og sammenfatter sin Kritik heraf i følgende Betragtninger:

„Dette Forhold: At organiserede Arbejderes Børn viser Ligegyldighed eller endog Modvillie mod Organisationen, var for os Anledningen til at skrive om Handels- og Kontormedhjælperne, og vi skal, næst efter fra Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn at opfordre vore Medlemmer til, for saa vidt de har Sønner eller Døtre, som burde høre ind under denne Organisation, men endnu ikke gør det, da at henstille til disse at indmelde sig snarest, bemærke, at de organiserede Arbejdere, hvad Handels- og Kontormedhjælperforeningen ogsaa selv mener, naturligvis ikke kan være ansvarlige for, at deres Sønner og Døtre ikke vil slutte sig til det Fags Organisation, hvor de hører hjemme. Vi retter ikke her Bebrejdelse mod nogen, men vi paakalder kun Sympathi og Støtte med Hensyn til, hvorledes Ungdommen stiller sig til Organisationsspørgsmaalet, thi det vilde jo rumme en ret ubehagelig Fare for os, om just Ungdommen i større Udstrækning skulde stille sig vrangvillig til Organisationstanken. Endvidere er det en kendt Sag, at Arbejderhjem i Hundredevis lider under Trykket af, at dets voksne Sønner og Døtre kun mere eller

mindre delvis kan forsørge sig selv, hvorfor Forældrene maa skyde det manglende til, en Proces, der er tænkt som Hjælp til Børnene, men i Realiteten er Hjælp til den Kapital og de Forretninger, som disse Sønner og Døtre beskæftiges for."

Medlemmer af Navn, men ikke af Gavn.

AT denne Benævnelse kun altfor godt passer paa adskillige af Medlemmerne indenfor C. O., er en Kendsgerning.

Der er Medlemmer, som foruden at de aldrig — eller saa godt som aldrig — kommer til Møderne, til Stadighed udviser en — man kunde fristes til at sige — knusende Foragt og Overlegenhed overfor vor Sag.

Hvor ofte ser man ikke Eksempler paa, at vort Blad, uden saa meget som at blive aabnet, gaar direkte i Papirkurven; ligesaa med de nylig udsendte Spørgeskemaer.

At saadanne Medlemmer ikke er til Gavn for Foreningen, er sikkert alle alvorligttænkende enige om.

Man kan være overbevist om, at de samme Mennesker ikke gør sig den ringeste Ulejlighed for at agitere for Tilslutning, og indlysende er det jo, at da de ignorerer alt Foreningen vedrørende — undtagen netop Festerne — er de derved til meget daarligt Eksempel for andre Kolleger, navnlig udenforstaaende.

Hvad maa de sidstnævnte ikke tro, naar de ser, paa hvilken overfladisk Maade et Medlem, som ofte har staaet flere Aar i sin Afdeling, behandler denne vigtige Sag. Der maa sikkert ofte hos dem rejse sig Tvivl om Nytten af at staa i vor Organisation, naar der hos Medlemmer ikke er større Interesse til Stede.

Jeg véd, at der er Medlemmer, som endogsaa meget sjældent læser Meddelelserne fra Bestyrelsen angaaende Bestemmelser og Program for Møderne indenfor vor Afdeling.

Sker Meddelelsen pr. Brevkort, bliver den maaske flygtigt læst igennem, et Brev derimod volder jo straks d'Herrer mere Ulejlighed.

Disse Medlemmer kan ofte, ved deres hele Maade at være paa, — ogsaa overfor Kolleger, som staar i Foreningen — paa kort Tid nedbryde mere, end mange Møder og Sammenkomster kan bygge op.

Hvorfor staar mon disse ærede Medlemmer i det Hele taget i Organisationen?

Hvorfor er de med i en Sag som vor, der — saafremt vi da skal naa det Maal, vi har sat os — absolut kræver Interesse og energisk Agitation?

De er jo ikke i fjerneste Maade i Besiddelse af disse til Opnaaelse af et godt Resultat nødvendige Egenskaber.

Forhaabentlig er der vel ikke mange saadanne Medlemmer; men allerede den Omstændighed, at de i det Hele taget findes, er beklagelig nok, og de faktiske Forhold viser, at det ikke blot er Formodninger og løse Udtalelser, jeg her fremsætter.

Lad os komme bort fra al den Nonchalance og Overlegenhed; der er for meget deraf indenfor vore Rækker; det skader i høj Grad vor Sag og giver vore Omgivelser en forkert Opfattelse af den.

Vejle, Oktbr. 1912. *Mathilde Petersen.*

Esperanto.

NAAR den ærede Redaktion i Indledningen til Herr Overlærer Svejnbjørnsen's Artikel i Nr. 15 betegner „Ido" som det andet Sprog for alle Mennesker, tillader jeg mig at protestere herimod, idet Ido — uprøvet i praktisk Henseende som det er, og efter sin korte Lovetid nødvendigvis maa være — ikke har Ret til dette Prædikat. Trærtimod, Ido vil efter min Mening ikke blive tilegnet af den store Almenhed, idet det, som ogsaa Herr S. skriver, er bygget over videnskabelige Principper og disse gør det lettere forstaaeligt for Akademikere, men til Gengæld vanskeligere for den store Masse, for hvem dog et internationalt Hjælpesprog i første Instans skulde være beregnet.

Naar derfor Talen er om et Hjælpesprog for hele Verden, bør Opmærksomheden i første Række rettes paa Esperanto i Kraft af, at det nu i en længere Aarrække har vist sin Brugbarhed i alle Henseender. Ikke alene tales det nu af over 5 Millioner Mennesker, fordelte over hele Verden, og har rivende Fremgang Aar for Aar, men at det ogsaa har officiel Anerkendelse, ses bedst deraf, at der ved den sidste Kongres i Antwerpen 1911, der talte 1722 Deltagere, repræsenterende 35 forskellige Sprog, var officielle Repræsentanter for 18 — atten — Regeringer. Endvidere er det Kongressprog for Katholikkerne — førøvrigt de første, der antog det som saadant — og er sideordnet ved f. Eks. Fredskongresser, Lægekongresser m. m. med de andre Kongressprog.

Herr S. skriver: „For Handelsverdenen skulde de Fordele, som et saadant Sprog frembyder, være indlysende". Man behøver ikke at skrive „skulde", thi at den er klar over dette, viser den udstrakte Brug, som den nu overalt gør af Esperanto. Flere Hundrede Firmaer udgiver Brochurer og Kataloger paa Esperanto. I England er det antaget af saa godt som alle Handelskamre med „Chamber of Commerce" i London i Spidsen. Dette sidste afholder aarlige Eksamener i Esp. for Købmænd. For at nævne et andet Eksempel, medens jeg taler om England, har Esp. i flere Aar været fast Fag ved en saa konservativ Institution som Kollegiet i Oxford. — I Sachsen er der under Medvirkning af den sachsiske Regering oprettet et Esperanto-Institut i Dresden, der allerede har ydet Handelen og Industrien store Tjenester. I det første Aar af sin Bestaaen undervistes der over 1700 Personer, deriblandt mange Købmænd. I Frankrig benytter man sig ligeledes i meget stor Udstrækning af Sproget.

Som man ser, har Esp. faktiske Beviser for at kunne udfylde sin Bestemmelse, nemlig den, sideordnet med de nationale Sprog at være et Hjælpesprog let tilegnelig og brugbar for alle. Af hvad der er gjort for at være til Nytte for Handelsstanden skal jeg kun nævne, at der i alle større og mellemstore Byer Verden over, i hvilke der findes Esperantister, er udvalgt Konsuler for Handel og Industri. Søger f. Eks. en Esperantist Plads i en af disse Byer, kan han ved Henvendelse til den derværende Konsul faa enhver ønskelig Oplysning og faar han Ansættelse, vil de stedlige Esperantister være ham behjælpelig i enhver Retning, det være sig med Hensyn til Logi, Pensionat eller lign. Endvidere kunne Fabrikanter eller Grossister, der søge et Marked for deres Varer, ligeledes ved Henvendelse til Konsulen faa opgivet Adresser. I det Hele taget hersker der indenfor Esperantisterne et Slags „Frimureri", der gør det til en Pligt at staa hverandre bi med Raad og Daad. At mangfoldige har benyttet sig heraf og kun haft Grund til at prise, at de er blevne Esperantister, foreligger der talrige Beviser paa.

Vi Danske er jo lidt langsomme i Vendingen med at tilegne os noget nyt, og naturligvis kan der ofte være Grund til at se sig for i saa Henseende, men naar en saa vigtig Ting, som et internationalt Hjælpesprog er, har kunnet dukomentere sin Eksistensberettigelse paa en saa eklatant Maade som Esperanto, kan man med en rolig Samvittighed anbefale det til enhver, og jeg opfordrer derfor mine Standsfæller til hurtigst at lære Sproget — Klubber findes der jo i mange Byer og med Selvstudium kan man ogsaa drive det vidt — den Dag vil alligevel komme — og ret snart maaske, da Kendskab til Esperanto ikke alene ønskes, men kræves.

G. Egly.

Den Protest, hvormed Herr E. indleder sin Artikel har en fejl Adresse, idet ikke vi, men Herr Overlærer S. betegner „Ido": „Det andet Sprog for alle Mennesker". Tværtimod har vi — uden iøvrigt at tage Parti i Striden mellem de tvende Kunstsprog — fremhævet det betænkelige i, at en i Sandhed kulturbefordrende Idé hæmmes ved Konkurrencen mellem de to Retninger.

Red.

Conto pro diversi.

Understøttelse til Handelsskole-Elever.

Ministeriet for Handel og Søfart anmoder os om at offentliggøre følgende Bekendtgørelse:

Ved Finansloven for Finansaaret 1913—14 forventes bevilget et Beløb af 6,000 Kr. til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Handels-Dagskoler.

Den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever i en Alder af 16 til 22 Aar, der ere hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages af Vidnesbyrd om, at de forgæves have søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Understøttelserne tildeles ikke Elever ved Niels Brocks Handelshøjskole. Ansøgningerne skulde forsynes med Stempel til 1 Kr., medmindre Uformuenhedsattest præsteres.

Ansøgere, der ønske at indtræde som Elever i en Handels-Dagskole i Foraaret 1913, kunne inden 1ste November dette Aar

indgive Ansøgning om saadan Understøttelse til Ministeriet for Handel og Søfart, hvor Skema til Ansøgning udleveres ved personlig eller skriftlig Henvendelse.

Ministeriet for Handel og Søfart, Oktober 1912.

Købstadsforeningen og Syvlukningen.

Indenrigsministeriet har forespurgt Købstadsforeningen om dens Stilling til en Revision af Loven om Butikslukning.

Købstadsforeningens Bestyrelse har i den Anledning paa et Møde vedtaget at udtale,

„at man anser det for nyttigt og forsvarligt, at der gives Butikerne Tilladelse til at holde aabent indtil Kl. 11 Aften de to første Søgnedage i Maj og November Maaned. Andre Forslag til Ændringer i den nu bestaaende Ordning har Bestyrelsen ikke at fremsætte, idet man henstiller til Overvejelse, om ikke det maatte anses for heldigt, at Tidspunktet for den almindelige Aftenlukning i Maanederne Juni, Juli og August blev rykket frem til Kl. 7."

7-Lukningen i Esbjerg.

Formanden for „Esbjerg Handelsforening af 1898", Købmand Carl Plet, meddeler „Esbjerg Posten", at der indenfor Foreningen er meget stor Majoritet for at bevare 7-Lukningen, der har vist sig at være en udmærket Reform, og der er, efter Formandens Udtalelser, kun enkelte Købmænd, der er imod den.

„Vore Bemærkninger" — skriver „Esbjerg-Posten" — „fremkom efter Samtale med Købmænd, der saa noget anderledes paa Spørgsmaalet. Skal 7-Lukningen imidlertid være det normale, bør det i hvert Fald være saaledes, at den gennemføres over hele Linien, baade hos de større og mindre Handlende.

Hvad der baader Handelsstanden i vor By bedst, vil altid kunne paaregne vor Støtte. Det har vi vist saa tit. Og er 7-Lukningen i Byens og Handelsstandens Interesse, da bør den ogsaa bibeholdes. Men den maa gennemføres loyalt, og herfor maa der gøres et Arbejde.

En Røst fra U. S. A.

Fra et tidligere aktivt Medlem af C. O., Herr N. I Hoff, nu Chicago Ill. har vi modtaget følgende Indlæg, der bl. a. viser, at D. H. K. M. T. læses med Opmærksomhed ogsaa hinsides Atlanten:

„Man kan nu ikke nøjes med „Gaa-Morgentur-Foreninger", som den der i Fjor blev startet nede i Ribe af Handels- & Kontormedhjælpere dér.

I Herr N. C. Nielsens Stævnetale den 7. Juli har jeg læst ovenstaaende, og kan deraf forstaa, at Herr N. har faaet den Opfattelse, at den Afdeling, der blev startet sidste Efteraar i Ribe, var en „G. M. F." Jeg skal derfor oplyse Herr N. om, at da Undertegnede kom til Ribe i Oktober 1911, eksisterede der ingen Afdeling under C. O., men derimod en efter Ribes Forhold stor „Gaa-Morgentur-Forening". Men efter c. 3 Ugers Agitation for vor gode Sag lykkedes det at faa oprettet en Afdeling paa c. 20 Medlemmer, og „G. M. F."s Medlemsantal gik ned til 3 aktive og 2 Æresmedlemmer. Hvorledes Forholdene i Afdelingen har forandret sig siden, jeg rejste fra Ribe, véd jeg ikke, dog saa meget er sikkert, at Afdelingen blev oprettet og indgik som Led i Centralorganisationen, men ikke med det Formaal at „Gaa Morgentur"!

Hovedkontorets Adresse.

Fra Flyttedag — den 15. ds. — er Hovedkontoret flyttet til de nye Lokaler: **Nørrevoldgade 54, 1. Kjøbenhavn K. Kontortid fra Kl. 9 til 5. Telefon 8143.** Efter Kl. 5 kan Forretningsføreren opringes i sin private Bopæl: **Flensborggade 40, 1. Telefon Vester 4171.**

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen har begyndt sine Sammenkomster med indeværende Maaned. — Mødet Torsdag den 3. d. M. indlededes af Afdelingsformanden, der i et vel tilrettelagt Foredrag fastslog Værdien af vore Medlemsmøder og disses Betydning for Medlemmerne med Hensyn til at indvinde organisatorisk Erfaring og Interesse. Mødet, der var udmærket besøgt, lover godt for den kommende Saison. *C. J.*

Esbjerg. Onsdag den 18. September afholdtes i „Hermes" Lokaler Foreningens ordinære Generalforsamling, hvortil 30 Medlemmer havde indfundet sig, og efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes til Dirigent Herr Andersen. — Formanden aflagde Beretning for Sommerhalvaaret. — Valg af tre Bestyrelsesmedlemmer. Valgt blev Christiansen og Godtfredsen (Genvalg) samt Bang (Nyvalg). Frk. M. Andersen blev Suppleant. Formanden anbefalede Medlemmerne mere end hidtil at benytte Oplysningsbureauet. Tillidsmænd valgtes, nemlig Herrerne Andersen, Østergaard og Clemensen.

Frk. Andersen foreslog, at der i det kommende Halvaar blev afholdt flere faglige Diskussionsmøder, hvilket Forslag blev støttet af flere. Mødeaftenerne blev fastsat til Onsdag. Medlemsantallet er nu 83.

Bestyrelsen fik Bemyndigelse til i Vinterhalvaaret at tilkalde en fremmed Foredragsholder og dertil anvende ca. 25 Kr. — Der blev ført en livlig Debat angaaende Lokalerne. Herr Rødgaard paaholdt kraftigt, at de burde nedlægges og begrundede dette med, at det vilde være forbundet med store Udgifter at opretholde dem, naar den nye Beværterlov traadte i Kraft. Forslaget blev støttet af flere, bl. a. Christiansen, som gik ud fra, at nye Medlemmer hurtigere vilde finde sig tilrette indenfor Foreningen, naar Lokalerne blev flyttet til et Hotel, da det under de nuværende Forhold hovedsagelig, beklageligt nok, var Pensionærerne, der førte Tonen an i Lokalerne. — Herr Godtfredsen foreslog at opretholde Lokalerne som Forsøg i 3 Maaneder med Afholdsbevilling. Herr Andersen kritiserede Ledelsen af Lokalerne og fremførte flere Eksempler, anbefalede dog at opretholde Lokalerne, men under en mere reformeret Form og med skarpere Kontrol. Herr Madsen gendrev skarpt Herr A.' Angreb og motiverede, at Bestyrelsen ikke kunde staa til Ansvar for Bestyrerindens Handlinger. Man skred til Afstemning og Lokalerne blev nedstemte med Ophør fra 1. Januar. Herr Christiansen fremhævede, at et af de vigtigste Midler til Fremme for C. O. var en kraftig Agitation, og for at styrke Org. maatte alle være med. Herr C. anbefalede et Udvalg nedsat, som skulde drage Omsorg for Tilgang af nye Medlemmer. Dette skete, og Udvalget kom til at bestaa af Herrerne Jylling Sørensen, Bang-Jørgensen og Østergaard samt Frk. Andersen.

Generalforsamlingen sluttede Kl. 11½.

Den 27. September var sammenkaldt til Bestyrelsesmøde angaaende Formandens Mandat-Nedlæggelse, begrundet paa Bortrejse fra Byen, men da Næstformanden, Fru Nelly Hansen, ikke ønskede at overtage Posten, blev Resultatet, at man sammenkaldte til en ekstraordinær Generalforsamling, som blev afholdt den 2. Oktober i „Hermes". Dagens eneste Punkt var Valg af en Formand. Herr Andersen blev foreslaaet af flere og blev valgt med 12 St. Christiansen fik 6 St. Herr Andersen takkede for Tilliden og gav Løfte om at varetage Foreningens Interesser. Herr Madsen, som forlader Byen om ca. 14 Dage for at overtage en Plads i Aarhus, ønskede Foreningen al Held og Lykke for Fremtiden.

Fredericia. Siden det ordinære Medlemsmøde Onsdag den 21. August, hvor Herr Aage S. Leth aflagde en udmærket og fyldig Beretning fra Kongressen og dens Arbejde, har der ingen Møder været holdt.

Onsdag den 25. September vækkedes Afdelingen af sin blide Slummer ved en ny ekstraordinær Generalforsamlings Afholdelse. Dagsordenen var: Valg af ny Formand.

Herr C. Scheel-Hincke bød Velkommen og udtalte, at han havde sammenkaldt til denne ekstraordinære Generalforsamling, fordi han skulde rejse fra Byen, og der altsaa maatte vælges en ny Formand. —

Frk. Carlsen gjorde opmærksom paa, at efter Loven vælges der 2 Suppleanter, hvis Pligt det er at træde til, naar et eller flere Bestyrelsesmedlemmer maa afgaa. Dette kunde og burde ogsaa have fundet Sted her, saa alle disse ekstraordinære Generalforsamlinger, der hidtil har floreret saa talrigt her i Afdelingen, kunde undgaaes. En anden Sag, fandt Frk. Carlsen, det var, om Formanden absolut, hvad hun havde hørt en Fugl synge om, vilde nedlægge sit Mandat. Men kunde man vel i saa Fald fordre, at Formanden motiverede Mandatnedlæggelsen. Desuden ankede Frk. Carlsen over det Bestyrelsesmøde, hvorpaa Generalforsamlingen var blevet besluttet. Formanden havde lovet at bringe hende nærmere Besked om dets Afholdelse, men det var alligevel ikke sket, saa hun havde ikke været tilstede. Herpaa svarede Formanden, uden forøvrigt at svare paa Frk. Carlsens Anker, med ganske ugenert at tilstaa, at han ikke kendte Lovene; det vilde han overlade til Frk. Carlsen.

Som Formandsemner foresloges derpaa Frk. Carlsen, Herrerne Nielsen, Larsen og Holm. Frk. Carlsen og Herr Holm nægtede at tage mod Valg. Ved Afstemningen valgtes derefter Herr O. Nielsen.

Da der under „Eventuelt" ikke fremkom noget særligt, hævedes Generalforsamlingen, efter at Formanden havde takket for Valget og lovet at gøre sit til at holde Liv i Afdelingen. *Anne M.*

Hjørring. Den 24. September afholdtes ordinær Generalforsamling. Formanden, Herr H. Hein, aabnede Generalforsamlingen og Herr A. Andreasen valgtes til Dirigent.

Sekretæren, Herr A. Ipsen, aflagde Halvaarsberetning ved Oplæsning af Forhandlingsprotokollen, gav Oplysning om Medlemsantal og Foreningens Status og Kassebeholdning. Beretningen godkendtes efter nogen Forhandling.

Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes: H. Hein (genvalgt), A. Nielsen (genvalgt), C. Hansen (nyvalgt), E. Mortensen (genvalgt), C. Sørensen (nyvalgt). Som Suppleanter valgtes: S. Søndergaard, C. Møller. Som Revisor genvalgtes ved Akklamation: C. Sørensen.

Det vedtoges at afholde Stiftelsesfest Søndag den 17. Novbr. — Sammenkomst en Gang hver 14. Dag anbefales i Vintersæsonen, ligesom der fremførtes stærke Ønsker om, at Centralorganisationens Forretningsfører maatte komme hertil paa Agitations- og Foredragstourne i Løbet af Efteraaret. Endvidere ønskede Medlemmerne i Vinterens Løb Foredrag af forskellig Art, i hvilken Anledning Bestyrelsen opfordrede Medlemmerne til hver for sig at søge en eller anden Bekendt til at paatage sig at holde Foredrag om et eller andet Emne.

Der vedtoges enstemmig en Resolution, hvorefter der paa samme Maade som forrige Aar af Foreningens Kasse ydes Tilskud til Undervisningskursus for Medlemmer efter nærmere Regler, hvorom Oplysning kan erholdes hos Bestyrelsen.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes:

Herr H. Hein, Formand, Herr E. Mortensen, Næstformand, Herr A. Nielsen, Kasserer og A. Ipsen, Sekretær.

Til Expedition og Udsendelse af Foreningsmeddelelser og lignende valgtes Herr C. Hansen. *Z.*

Holstebro. Onsdag d. 2. Oktbr. afholdtes den ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Hotel „Royal".

Efter at Formanden havde oplyst, at Generalforsamlingen var beslutningsdygtig, aabnede han denne med et Velkommen til Forsamlingen og gav derpaa en Beretning om det forløbne Halvaar. Foreningen tæller nu ca. 25 Medlemmer, hvilket maa siges at være et godt Resultat for Holstebros Vedkommende, tilmed da man nu lige er sluppen over den for Handels- og Kontormedhjælperforeninger ret vanskelige Tid, Sommeren, og han troede, at Foreningen nu var levedygtig. Vinteren staar for, og i Løbet af denne vil Medlemsantallet antagelig stige betydeligt. Herr Christensen nedlagde derpaa sit Mandat som Formand, idet han takkede Foreningen for den Tillid, den havde vist ham, ved at vælge ham som Formand, og beklagede, at han kun havde udrettet saa lidt for denne; dette var dog ikke med hans Vilje, men fordi han havde haft for lidt Tid til sin Raadighed. Wito Knudsen bragte derefter den afgaaede Formand en Tak for den Interesse han altid havde vist Foreningen, og sluttede med at udbringe et Leve for Herr M. Christensen. Man skred straks til Valg af Formand. Til denne Post valgtes vor tidligere Kasserer, Herr C. C. Knudsen, som takkede for Valget, og lovede at gøre sit Bedste til, at Foreningen kunde blive tilfreds med ham. Til den øvrige Bestyrelse valgtes Bogholder E. Eriksen, Kommis M. Perregaard, Bogholder Wito Knudsen, som henholdsvis Kasserer, Næstformand og Sekretær og A. D. Nielsen. Til Revisor valgtes Chr. Dahl. Da der ellers intet særligt forelaa til Behandling, sluttede Generalforsamlingen Kl. $10^3/_4$ med et Leve for C. O.

Bestyrelsesmøde afholdtes umiddelbart efter Generalforsamlingen; hvor man vedtog at lade trykke nogle Love, da Afdelingen her ikke har haft saadanne tidligere. *Wito Knudsen.*

Søndag Aften d. 6. Oktober afholdtes Fællesspisning paa Hotel „Royal". Kl. $7^1/_2$ indtoges Pladserne ved det veldækkede Bord, hvorpaa man sang Medhjælpersangen, og Spisningen tog sin Begyndelse. Under denne, hvori deltog saa godt som alle Afdelingens Medlemmer og enkelte udenbys Kolleger, herskede den kammeratligste Stemning, og der holdtes Taler for saavel den afgaaede som den nyvalgte Formand og for C. O. Kl. 9. hævedes Bordet, og efter endnu nogle Timers behageligt Samvær, sluttede Festen med et Leve for C. O., og alle Deltagerne var sikkert enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften.

Wito Knudsen.

Kolding. Onsdag den 25. September afholdtes Medlemsmøde paa „Kronborg". Formanden talte om „Den jydske Slavekrig" og skildrede dennes humoristiske Forløb i mange Smaatræk og muntre Episoder.

Samme Aften afholdtes konstituerende Bestyrelsesmøde. I. K. L. Rasmussen blev valgt til Næstformand, og Josef Jensen genvalgtes som Sekretær.

Onsdag den 2. Oktober indledede Frk. Anne M. Carlsen, Fredericia, der talte om Arbejdernes Organisation, og i korte Træk skildrede hvorledes den var opstaaet og dens videre Udvikling.

Som Indledning paa Vintersæsonen afholdtes Søndag den 6. Oktober en selskabelig Sammenkomst paa „Kronborg". Efter en udmærket Oplæsning, var der fælles Kaffebord og derefter en Svingom til Kl. 2. Aftenen var særdeles vellykket. Mød til Møderne. *J. J.*

Løgstør. Løgstør Afdeling indbyder herved til Stiftelsesfest Søndag den 27. Oktober, hvortil man forventer stor Tilslutning. Liste til Paategning vil circulere blandt Medlemmer.

Torsdag den 7. November afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling. Dagsorden vil blive tilsendt Medlemmerne.

Otto Frandsen,
Fmd.

Nakskov. Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel „Hammerum" Fredag den 4. ds. Til Dirigent valgtes Kommis H. C. Andersen, der gav Ordet til Kommis Asmussen, som derefter aflagde en kort Beretning om Foreningens Virksomhed og derefter bad de Tilstedeværende foreslaa en ny Bestyrelse. Til Formand valgtes H. C. Andersen med Akklamation. Endvidere valgtes Kommisserne Otto Nøglebak, Martin Nielsen, M. Larsen og A. Asmussen. Til Suppleanter valgtes: Poul Christensen og Aage Sørensen, der samtidig fungerer som Revisorer. Under Eventuelt fremkom Forslag til nyt Agitationsudvalg, bestaaende af 4 Medlemmer. Valgt blev H. C. Andersen, Otto Nøglebak, M. Larsen og A. Asmussen.

Det vedtoges afholde ugentlig Mødeaften hver Fredag Kl. $8^1/_2$. Bestyrelsen konstituerede sig derefter saaledes:

H. C. Andersen, Formand, A. Asmussen, Næstformand, M. Larsen, Kasserer, O. Nøglebak og M. Nielsen. Generalforsamlingen var besøgt af $^2/_3$ af Medlemmerne og sluttede med en festlig Sammenkomst under Leveraab for Afdelingen og Centralorganisationen. *Sekretæren.*

Nykøbing F. Onsdag d. 4. September afholdtes Medlemsmøde, hvor Formanden, der havde overtaget Delegeretposten, aflagde Beretning. Paa Mødet vedtoges det at afholde ugentlig Sammenkomst hver Onsdag Aften Kl. 9. Det blev ligeledes bestemt, at Foreningen skulde afholde et Bal d. 8. Oktober med lokal Assistance.

Fra Hovedkontoret forelaa Tilbud om Foredrag af Herr Højskoleforstander Fog-Petersen, paa hvilket Tilbud Foreningen svarede heller end gærne.

Foredraget blev af Hovedkontoret bestemt til Tirsdag d. 17. September. Onsdag d. 11. September afholdtes Møde paa „Industrien", hvor det vedtoges at sætte Billetprisen til 75 Øre for Ikke-Medlemmer og 50 Øre for Medlemmer ved den paatænkte Underholdning den 8. Oktober.

17. September afholdt Foreningen Foredrag, hvortil Handelsforeningen og alle Handels- og Kontormedhjælpere var indbudte. Mødet begyndte Kl. $8^3/_4$ for en ret talrig Forsamling. Herr Fog-Petersens Foredrag om „C. F. Tietgen og hans Foretagender" paahørtes med Interesse og modtoges med stærkt Bifald. Efter Foredraget takkede Formanden for den Velvilje Herr Fog-Petersen havde vist Foreningen. Senere takkede Handelsforeningens Formand ligeledes Foredragsholderen.

18. September afholdtes Møde paa „Industrien". Det blev bestemt at lade afholde en extraordinær Generalforsamling d. 16. Oktober med Dagsorden: Valg af forskellige Udvalg m. m. Alle Medlemmer bedes møde! *Jens Møller,*
Sekretær.

Middelfart. Afdelingen afholdt halvaarlig Generalforsamling paa „Turisthotellet" Torsdag den 26. September. Generalforsamlingen maa betegnes som velbesøgt, idet 26 af Afdelingens 33 Medlemmer havde givet Møde. Til Dirigent valgtes Bogholder P. Berg. Formanden, Karl Sørensen, aflagde Beretning om Virksomheden, siden Foreningens Stiftelse i Marts Maaned; der har været en stadig og sikker Fremgang i Medlemsantallet. Endvidere omtalte Formanden de vigtigste af de Emner, der blev behandlede paa Kongressen. Efter en kort Diskussion godkendtes Be-

retningen, og det samme var Tilfældet med Regnskabet. — Om Vinterens Arbejdsplan førtes en længere Forhandling. Paa Forslag af Sekretæren vedtoges det at gaa over til at afholde ugentlige Medlemsmøder med Foredrag, Oplæsning, Diskussioner etc. Som Suppleant til Bestyrelsen valgtes Bogholder Berg og som Revisorsuppleant Kontorist Joh. Quist. Under „Eventuelt" gav Sekretæren en Del Oplysninger om en Dilettantkomedie, der er planlagt til Afholdelse i November Maaned. Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Centralorganisationen.

Torsdag den 3. Oktober afholdtes det første Medlemsmøde i Vintersæsonen. Det var udmærket besøgt. Hovedbestyrelsesmedlem N. C. Nielsen, Kolding, holdt et ypperligt Foredrag om Organisationen, og der førtes en kort Diskussion om forskellige faglige Emner. Derefter samledes man om Kaffebordene; Herr N. C. Nielsen glædede Medlemmerne ved at oplæse flere Smaastykker af Jeppe Aakjær, og et Par Medlemmer, der er i Besiddelse af smukke Sangstemmer, gav flere Numre til bedste. En interessant og hyggelig Aften, der varsler godt for Foreningens Arbejde i Vinterhalvaaret.

Martin Petersen,
f. T. Sekretær.

Slagelse. Mandag den 30. September afholdt Afdelingen sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i Foreningens Lokaler. Formanden bød Velkommen og til Dirigent valgtes R. Nielsen.

Formanden aflagde derefter Beretning for det forløbne Halvaar. Godkendtes enstemmig.

Til Bestyrelsen valgtes: R. Nielsen og A. Petersen. Revisor: Ørts-Hansen. Festudvalget: E. Knudsen, R. Nielsen og A. Hansen. Agitationsudvalget: A. Hansen, R. Nielsen og S. Nielsen.

Under „Eventuelt" vedtoges det at forandre Mødeaftenen til Onsdag. Forskellige andre Sager drøftedes. Kl. 11 hævedes Generalforsamlingen med et Leve for Centralorganisationen.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes:

Houman-Andersen, Formand. R. Nielsen, Næstformand. Sigurd Nielsen, Kasserer. A. Petersen, Sekretær og H. N. Nielsen.

Husk Mødeaftenerne!

A. Petersen,
Sekretær.

Vejle. Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 11. Septbr. i Handelsforeningens Lokaler. Afdelingens tidligere Formand C. O.s Forretningsfører, Herr Jens Johansen, der efter Bestyrelsens Opfordring var kommen til Stede, holdt et interessant og indholdsrigt Foredrag om Centralisationens Betydning. Der paafulgte en kort Diskussion, hvori flere af de Tilstedeværende deltog.

Den 18. Septbr. afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling. Efter at Herr Axel Juhl var valgt til Dirigent aflagde Formanden Beretning, af hvilken det fremgik, at der i Beretningsperioden var afholdt 12 Medlemsmøder, hvor egne Kræfter havde indledet Diskussioner eller lignende, 2 ekstraordinære Generalforsamlinger og 4 Foredrag, deraf 3 med fremmede Talere og et med C. O.s Forretningsfører som Taler. Medlemsantallet var i det forløbne Halvaar gaaet frem fra 144 til 157 altsaa ca. 9 pCt.

Efter enkelte korte Bemærkninger godkendtes Beretningen ensstemmigt. Derefter aflagde Agitationsudvalgets Formand, Herr Anton Jensen, Beretning. Til denne havde mange af Medlemmerne Ordet, men alle vare de enige om at anerkende det energiske Arbejde, der var udført.

Herr Anton Jensen genvalgtes med Akklamation til Formand for Agitationsudvalget, og til Medlemmer af samme valgtes d'Herrer Th. Jensen og E. Nammesen samt Frøknerne Willestoff og Fisbeck. — Det blev overdraget til Bestyrelsen at søge at faa oprettet Kursus i forskellige Handelsfag, samt at arrangere en Række offentlige Foredrag i Vinterens Løb.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et kraftigt besvaret „Leve C. O."

Torsdag den 19. Septbr. afholdtes et offentligt Foredrag med Herr Handelshøjskoleforstander Fog-Petersen som Taler. Emne: Et Stykke dansk Handelshistorie: „Gyldendalske Forlag."

Formanden bød Velkommen og gav Ordet til Herr F.-P., der gav en livlig Skildring af de 3 ældste Ledere af Gyldendals Forlag, Søren Gyldendal, Jacob Deichmann og Willi Hegel, under hvis Ledelse det nu saa store, og for dansk Kultur saa betydningsfulde, Foretagende gik stærkt frem.

Formanden takkede Taleren for det udmærkede Foredrag og opfordrede de tilstedeværende uorganiserede Medhjælpere til at melde sig i vore Rækker.

Medlemsmøde med skiftende Program afholdes iøvrigt hver Onsdag Aften Kl. 8¾ pr., og opfordrede alle Medlemmerne til at give Møde den ene Aften om Ugen.

Paul Jensen.
p. t. Sekretær.

Afleveret til Posten den 14. Oktober.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Loven om Straf for Brug af urigtig Varebetegnelse m. m. traadte i Kraft nu til 1. Oktober d. A. — Som bekendt er det herefter forbudt, ifl. § 13, at sælge eller udbyde saadanne Varer til en lavere Pris, der er paatrykt den af Producenten foreskrevne Udsalgspris paa deres Indpakning. Herigennem bliver det ved Lov reguleret, hvad Maggi-Selskabet altid har tilstræbt, nemlig ogsaa virkelig at opretholde den for Detailhandlerstanden tiltænkte gode Avance. Fra allerførste Begyndelse af har derfor Maggi-Selskabet sørget for, at de for deres Fabrikata fastsatte ensartede Priser fra alle Sider blev overholdte, hvad der naturligvis har været forbunden med en Del Besværligheder, men hvorved dette Firma sikkert forlængst har vundet sig alle rettænkende Købmænds Sympathi.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Den jydske
Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.
1. Novbr. begynder ny hel- og halvaars Kursus. Program sendes.
Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.
Ansøgninger om Statsunderstøttelse fra 1. Maj indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 15. November.
Skema faas paa Skolen.

Købmandsskolen
Fiolstræde 44, København.
Den etaarige Dagskole
begynder 1ste November.
Samtidig begynder
Den halvaarlige Forberedelsesklasse for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.
Minimumsalder til den etaarige Dagskole er 16 Aar, til Forberedelsesklassen ca. 15½ Aar.
Indmeldelse modtages inden 20. Oktober, Program udleveres og alle Oplysninger gives paa Skolens Kontor, hvor Forstander
L. Jacobsen
træffes 12—1 og 7—8 Eftm.

Hafnia originale skattefri Porter { fin, fyldig, velsmagende. garanteret under Skattegrænsen.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1912. 12te Aargang.

INTERNATIONAL KONGRES.

HAAG, Hollands stilfulde Residens, var i August Sædet for den femte internationale Handels- og Kontormedhjælper-Kongres, der afholdtes 12 Aar efter at „Féderation internationale dés Employés" grundlagdes under Verdensudstillingen i Paris 1900.

Medhjælpernes Internationale gaar ikke fremad med Stormskridt, naar Hensyn tages til, at vore Standsfæller Verden over tæller Millioner og de nationale Organisationer netop i de senere Aar har været i sikker, ofte hastig Udvikling. Medlemstallenes Forøgelse er dog i sig selv meget opmuntrende: Ved Genfer-Kongressen 1909 var der repræsenteret ca. 100.000 Medhjælpere, medens Totaltallet i Aar var vokset til henved to Hundrede Tusinde. Navnlig bør det bemærkes, at Tyskland for første Gang deltog, idet „Verein deutscher Kaufleute", der er tilsluttet de saakaldte Hirsch-Dunckersche „Gewerkvereine", men forøvrigt kun tæller en Snes Tusind Medlemmer, var repræsenteret. At Lande som Rumænien, Ecuador og Luxembourg ligeledes var Nyerhvervelser for det internationale Forbund, faar mindre Indflydelse paa Medlemsmassens Forøgelse, end de giver Udtryk for „Féderation internationales"s nuværende Omfang.

Nationale Ejendommeligheder og organisatorisk Uensartethed eller ligefrem Uoverensstemmelse rejser ofte Hindringer for international Forstaaelse og Samhørighed mellem Medhjælperorganisationerne i de forskellige Lande, hvorved Føderationens Formaal, der dog skulde tænkes let gennemførlige, i mangt et Tilfælde fortabes i det Uvisse. — Imidlertid fungerer det internationale Bureau i Bryssel saa tilfredsstillende som under de givne Forhold muligt. Bureauet har saaledes det sidste Aar tilvejebragt et betydeligt og værdifuldt Materiale, ved fra første Haand at samle udførlige Oplysninger om socialpolitiske Anliggender, organisatorisk Arbejde og Resultater samt andre orienterende Meddelelser om Medhjælpernes Stilling i de enkelte rapporterende Lande, — Kilder, hvoraf det i flere Henseender vil vise sig lønnende at øse.

Haager-Kongressen tabte ikke dette Formaal af Syne, men foretog netop et vigtig Skridt i saa Henseende ved at drøfte og forberede Udgivelsen af det internationale Medhjælper-Tidsskrift, — en Tanke, vi ifjor fremsatte og motiverede ved den intern. Konference i Bryssel. — Men i Særdeleshed beskæftigede Kongressen sig naturligvis med de specielle Reformspørgsmaal, der særlige kan henføres til den almindelige Beskyttelseslovgivning: Arbejdstid og Mindsteløn, Børnearbejde og Arbejdsløshed. — Der herskede Enighed om, at Betingelserne for en virksom Forbedring af Medhjælperkaarene var afhængig af Maksimalarbejdsdagens og Minimallønnens Gennemførelse, idet en Resolution iøvrigt udtaler sig for: Samme Løn for lige Arbejdsydelse af Kvinder som Mænd. Ogsaa her er Resultaterne højst uensartede i de forskellige Lande, og det maatte naturligvis lyde overraskende, da en portugisisk Repræsentant oplyste, at hans Forbund fandt indflydelsesrig politisk Understøttelse i Kravet om 5-(fem)-Timersdagen de 4 første Ugedage og en Minimalløn svarende til ca. 25 Kr. pr. Uge, eller naar en centralamerikansk Kollega beretter, at der var god Udsigt til at opnaa lovbestemt Maanedsferie med fuld Løn, 7-Timersdagen og andre videregaaende Reformer. Endvidere tog Kongressen Standpunkt mod Børns Arbejde under 16 Aar ligesom alle Medhjælperorganisationer opfordredes til at søge Arbejdsløshedsunderstøttelsen ordnet socialpolitisk og organisatorisk. —

Den sidste Kongresdag var forbeholdt Drøftelsen af en Række indre Anliggender, Finansspørgsmaal, Administrationens fremtidige Ordning o. s. v. — Medens Belgien hidtil har dannet det int. Bureau, skal de tre største Lande i Føderationen — England, Frankrig og Tyskland — herefter have en Repræsentant hver, og Hovedbestyrelsen sammensættes fremtidig af en Repræsentant for hvert Land, valgt af selve de tilsluttede Medhjælperforbund.

Haager-Kongressens Forløb, de administrative Beslutninger og det sidste Treaaars Fremgang, berettiger til at stille særlige Forventninger vedrørende Resultatet af den næste internationale Mønstring, der formentlig afholdes i Dublin 1915.

Til Isenkrammedhjælperne!

JYDSK-FYNSK Isenkræmmerforening har i August afholdt sin aarlige Generalforsamling i Kolding, og endskønt Forhandlingerne ikke altid bærer Præg af den højeste Intelligens, er der dog et enkelt Punkt, der er værd at lægge Mærke til for os Medhjælpere. Dette Punkt karakteriseres i følgende Udtalelse under Debatten om Horsens Circulæret: „Handels- og Kontormedhjælperne danne nu en stor og mandsstærk Organisation".

Resultatet af denne Opdagelse er altsaa, at Horsens Cirkulæret nu endelig efter 2 Aars Kamp er vedtaget, og Anledningen til dette lille Indlægs Fremkomst er at aabne mine Fagfællers Øjne for denne Kendsgerning, og gøre dem det klart, hvilke Følger denne Vedtagelse kan have for os. Thi nægtes kan det jo ikke, at skønt Cirkulæret hovedsagelig er vedtaget med andre Formaal for Øje, og ogsaa — hvad tydeligt fremgaar af Beretningen — helst skal forstaas saaledes, er ovenstaaende for Handels- og Kontormedhjælperne betegnende Ord — nævnte i Forbindelse med Cirkulærets Behandling — dog tilstrækkelige til at faa Forstand af, og vi maa ved given Lejlighed overfor „Jydsk-Fynsk Isenkræmmerforening"s Medlemmer vide at tage den Handske op, som derigennem er tilkastet os.

Horsenscirkulærets første Punktum lyder: „Bestyrelsen bemyndiges til, hvor den maatte finde det nødvendigt, at vedtage Beslutninger med bindende Virkning for Medlemmerne."

Den Bemyndigelse, der her gives Bestyrelsen, maa, sat i Forbindelse med vor Organisation, animere de uorganiserede Isenkrammedhjælpere til hurtigst muligt at slutte sig til os. Dertil giver en saadan Bestemmelse jo i høj Grad Anledning, og det er i denne Forbindelse kun glædeligt, at vore Principaler synes at have faaet et andet Syn paa Organisationsretten. Saaledes fremsættes følgende under Debatten: „Selvfølgelig har Medhjælperne jo Lov til at organisere sig!" — Tak for Tilladelsen, der jo i tilstrækkelig Grad vidner om, at d'Herrer indser, at Reaktionen ikke kan standse et Fremskridt, som har sin Rod i Livet og Tiden.

Jeg gad vide, om de Medlemmer, der overværede denne Generalforsamling, har tænkt nærmere over, hvad de gjorde, naar de saaledes gav en Bestyrelse paa 12 Medlemmer Hals- og Haandsret over sig i en saa vigtig Sag som en Lockout altid vil være. Naar denne Bestyrelse finder det foreneligt med sine Interesser at modarbejde, maaske endog lockoute et organiseret Medhjælperfag, der fremsætter sine beskedne og rimelige Krav, er de øvrige 171 Medlemmer forpligtede til under organisatorisk Strafansvar at lystre den, hvorimod man, hvor det gælder en Firmaboykotting, fordrer almindelig Urafstemning blandt Medlemmerne. Det kan blive interessant at erfare, hvilke vidtrækkende uheldige Følger Vedtagelsen af dette Cirkulære vil medføre for „Jydsk-Fynsk Isenkræmmerforening"s Medlemmer, saafremt disse i et givet Tilfælde benytter sig af Cirkulærets Bestemmelser. Man skulde jo dog tro, at vore Principaler ved, at vi organiserede Medhjælpere ikke krybe i et Musehul, fordi denne Bestemmelse er vedtaget, — i Særdeleshed, da Forholdet i Øjeblikket er, at langt den største Del af Isenkrammedhjælperne er organiserede, og ligesaavel i et givet Øjeblik lystrer sin Organisations Parole.

Det er iøvrigt ganske mærkeligt, at vore Principaler endnu ikke have faaet Øjnene op for den Kendsgerning, at vor Organisation udelukkende vil gennemføre sine Krav ad den fredelige Forhandlings Vej. Men dette maa vel være Grunden til, at d'Herrer stadig ved forskellige mere eller mindre — mest det sidste — veloovervejede Beslutninger søge at chikanere og hindre vort Arbejde, uden at dette dog er lykkedes til Dato. — Tværtimod! Det kan derfor være paa Tide at gøre d'Herrer opmærksomme paa, at man kan træde en Hund saa længe paa Halen, at den bider, og den der faar Tænderne at føle, maa erindre, at det kun er Konsekvenserne af hans egen Adfærd. *C. J.*

O sancta simplicitas.

DET er udlagt: „O, du hellige Enfoldighed". Johann Huss skal have sagt de — nu klassiske — Ord, da han Anno 1415 led Døden paa Kætterbaalet og saa, hvorledes en gammel Kvinde i sin Trosiver blagte Ved til Baalet. Femhundrede Aar omtrent er gaaet siden da. Der er Forbindelse mellem Tiderne den Gang og Tiderne nu. En vaagen Slægt, der følger med Tiden og har Øjet aabent for Samfundsspørgsmaal, vil tit og ofte, ogsaa nu, faa Lejlighed til i stum Forbavselse at slaa Hænderne sammen og bryde ud i Raabet: „O, du hellige Enfoldighed". Mon ikke det har mødt mange af os, naar de har været inde paa en Drøftelse af Organisationen? Taler man med en Medhjælper, der staar udenfor sin Fagorganisation, møder man atter og atter den Indvending: „Jeg er ikke Socialist og kan derfor ikke være Medlem af en socialdemokratisk Fagforening!" Maa man ikke overfor et saadant Argument staa uforstaaende, og udbryder man ikke uvilkaarligt: „O, du hellige Enfoldighed!" En Medhjælper, der er kommet saa vidt, er der i Øjeblikket ikke stort at stille op med; for ham maa man strække Gevær og overlade ham Valpladsen. Man gør det kun nødigt, men maa gøre det, overvældet og stum af Forbavselse, som man er. Hvad er det, der møder os her, personificeret i en Medhjælpers Skikkelse? Et Stykke Socialistforskrækkelse i Renkultur, vil maaske Én sige. Reaktion i højeste Potens, vil maaske en anden holde paa. Begge Dele er jeg tilbøjelig til at mene. Først Reaktion og dernæst Socialistforskrækkelse. For er det ikke saa, at nærer man som ung reaktionære Tilbøjeligheder, og holder man som ung fast paa det gennem Tiderne nedarvede, da lader man sig saa let tude Ørene fulde af alt, baade ondt og godt. Med andre Ord, man har daarligt ved at erhverve sig Selvstændighed, eller man har stort Besvær ved at holde fast paa den. En konservativ og reaktionær Ungdom er det grumme vanskeligt at bibringe Forstaaelse af en nyere Tids Idéer. Det er et stort Arbejde at gøre det. Det, der hjælper bedst, er den langsomme og stille Paavirken. Det er trist at se, at Reaktionen stikker sit Medusahovede frem overfor en Fagorganisation som Handels- og Kontormedhjælpernes. Det, vi vil, er ikke Partipolitik, (det er sagt saa tidt, at man skulde tro det overflødigt at gentage det. Forf.), men Opdragelse. Vi samler Medhjælperne for at lære dem at forstaa deres Stand og dens Interesser, og for at lære dem, hvad de som Mennesker er værd. En stor Opgave, ganske vist, men dog ikke uopnaaelig, skulde man tro, saa sandt som: „Enhver er sig selv nærmest. Men vi andre, vi der er Organisationens Tilhængere, har det største Arbejde at gøre. Ogsaa her mangler det vel nu og da paa den rette Forstaaelse. Den hellige Enfoldighed har blindet og døvet. Organisationen bestaar. Vi er dens Medlemmer. Lad saa de, der har Ansvaret og Ledelsen, trække Læsset.

Det er hverken Reaktion eller Konservatisme, der bærer Skylden herfor. Det er Ladhed, det er Ligegyldighed. Men: „Stilstand er for unge Hjerter Døden"

Lad den hellige Ild træde i Stedet for den hellige Enfoldighed. Det bevarer indadtil og styrker udadtil. Det giver os Vaaben i Hænde til at tage Kampen op, ogsaa mod den hellige Enfoldighed, der bunder i Reaktionen. Lad „O, sancta simplicitas" være Feltraabet i Kampen mod den hellige Enfoldighed.

Horsens, October 1912. *Chr. Drost.*

Kongressens Resultat.

Set paa 1000 Miles Distance.

FØRST en Hilsen til alle Venner i Centralorganisationen, og Ønsket om, at den gode Kammeratskabsfølelse, hvorom jeg altid har de bedste Minder, altid maa præge vor Bevægelse.

Thi det er ved at staa Skulder mod Skulder, at Arbejdet vinder frem, til Gavn for os selv og specielt til Gavn for den næste Generation af Medhjælpere.

Ved at gennemlæse de Forslag, der laa paa Kongressens Bord, er det glædeligt at konstatere, at de alle paa ganske enkelte nær, er prægede af Sagens Alvor, fri for det personlige Smaakævleri, der tidligere var saa gængs. Det beviser, at vor Organisation nu staar paa det Program, der skal bære den frem til Realiteterne, og hvorom Medhjælperne i stigende Grad skal slutte sig.

Vejen er banet, Børnesygdommene overstaaede, nu gælder der kun et: „Fremad!" Vil endogsaa Fremtiden bære Nederlag i sit Skjold, et Nederlag udadtil kan være Gevinst indadtil, og i Stedet for Tab betyde Fremgang.

Et glædeligt Bevis paa Medhjælpernes internationale Følelser var Tilstedeværelsen af saavel norske som engelske Kolleger, og heri ser jeg et talende Fremtidsvarsel. Vi taler forskellige Sprog og har hver for sig mange nationale Særegenheder, kun et har vi fælles, Solidaritetsfølelsen, — den Følelse, der i Fagsammenslutningerne har sat mange Spor til Fordel for dem, der lever paa den sociale Skyggeside, og som ogsaa vi under faglige Divergenser, vil kunne regne med. Her tænkes ikke alene paa økonomisk Støtte, men i lige saa høj Grad paa den moralske; thi det at samtlige organiserede Medhjælpere Verden over følger vort Reformarbejde vil virke æggende og bidrage sit til at vi fører Kampen igennem.

Nu er vor Organisation godt økonomisk funderet, med en fast og tidssvarende Overledelse, en god handledygtig Hovedbestyrelse (jeg kan ikke undlade at udtale min ubetingede Glæde over den nuværende Sammensætning af Hovedbestyrelsen) og en stor Del energiske Afdelinger. Den mangler endnu kun 3 Ting: 1. De Afdelinger, der ikke er saa arbejdssomme, som ønskes kunde, skal ruskes op. 2. Oprettelsen af nye Afdelinger; og glem ikke den store Stab af Kolleger, der er beskæftigede i Landsbyerne, og 3. Tilgang af Medlemmer.

M. H. t. 1 og 2 kunde jeg tænke, at Hovedledelsen søgte at bevæge en af vore prøvede Foregangsmænd til at søge Plads i en saadan By, og selv om ogsaa det maatte koste Organisationen et ringe Beløb, hvis vedkommende Medhjælper bringes ned i Gage, vilde det sikkert hurtigt give Renter i Form af en stærk Afdeling. —

Punkt 3 er jo det store Spørgsmaal, og størst vel i de større Byer, og da specielt i Kjøbenhavn. Til mine gamle Medarbejdere, Kjøbenhavnerne, skal siges: Vær altid vaagne, lad aldrig en Lejlighed gaa ubenyttet hen til at bringe vor Organisations Navn frem i Pressen og frem for den store Offentlighed.

Et gammelt Ord siger: „En lille Tue kan ofte vælte et stort Læs". Det er min Overbevisning, at dette gamle Ord ogsaa vil komme til at gælde for vor Organisation, idet en eller anden større eller mindre Sag sikkert engang vil fænge op og vække vore nu saa blideligt slumrende Kolleger, og med et Slag give vor Forening det store ventede Plus af Medlemmer og den deraf følgende Lyst hos vore Agitatiorer til at gaa paa med dobbelt Kraft. — Gid det Tidspunkt snart var inde!

En Henstilling til mange af vore Medlemmer skal ogsaa være: Skriv til „D. H. K. M. T.", saaledes at vor Tidende kan blive et godt Udtryk for Medhjælpernes Meninger. Derved vilde den maaske vinde en Del i agitatorisk Henseende, selv om den ogsaa derved skulde tabe noget af sit fine Tidsskrift-Præg. Til Slut kun dette: Vær trofast mod Organisationen, og vid, at adskillige Landsmænd mange Mile borte glæder sig over enhver nok saa ringe Fremgang.

A. Poulsen, U. S. A.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for August og September.

AUGUST stod i Kongressens Tegn, idet ikke blot selve Kongresdagene, men hele den foregaaende Del af Maaneden næsten ganske lagde Beslag paa Hovedkontoret m. H. t. Arrangements, Udsendelse af derhenhørende Cirkulærer, Tryksager, Beretningen o. s. v., ligesom ogsaa selve Perioden i ringe Grad var egnet til specielt Afdelingsarbejde paa Grund af Ferietid og andre Aarstidens Hindringer. — Hvad angaar det egentlige Afdelingsarbejde er Situationen noget lysere i September, hvor Generalforsamlingerne almindeligvis indleder Vinterhalvaarets Agitationskampagne. Der er saaledes nu særlig Fremgang at paapege i Afdelinger som Randers, Nykjøbing F og Holstebro, medens Medlemstilgangen — foranlediget af Medlemsrevisionen før Generalforsamlingen — har været under den almindelige Norm, — ialt 118.

Agitationen kunde under disse Omstændigheder ikke fortnes, og naar undtages, at Forretningsfører Jens Johansen har talt ved et Medhjælpermøde i Vejle, har det ikke været afholdt egentlige Agitationsmøder.

Begge Maanedsberetninger udtaler Beklagelse af, at Afdelingernes Indberetninger om Resultatet af Afstemningen blandt de Forretningsdrivende vedr. lovmæssig Syvlukning kun indgaar sparsomt, saaledes at det samlede Materiale ikke hidtil kunde underkastes Behandling.

Derimod er Forventningerne, der stilledes til Herr Højskoleforstander Fog-Petersens Foredragstourné, fuldtud opfyldte. Foredragene, der afholdtes i Afdelingerne i Nykjøbing F, Svendborg, Vejle, Kolding, Randers og Sorø, var overalt vel besøgte og fandt som altid udelt Paaskønnelse.

Retshjælpen har beskæftiget sig med forskellige Sager, og flere er bestandig verserende. Gennem Aarhus Stiftamt erholdt vi fri Proces for Overretten for et Medlem i Horsens.

Arbejdsløshedskassen fungerer normalt; der udbetaltes Kr. 561,80 indenfor Beretningsperioden.

Hovedkontoret har, foruden den Række Meddelelser og Cirkulærer, Kongressen krævede, udsendt flere andre bl. a. omhandlende Oplysningsbureauets Virksomhed (det henstilles til Afdelingerne at nedsætte særlige Udvalg, der skal staa i stadig Rapport med Hovedkontoret angaaende lokale Forhold), Pladsanvisningens Arbejdsmaade (der søges bragt i samme Plan indenfor de enkelte Afdelinger, derved at Varetagelsen af denne Institution overdrages til fornævnte Udvalg), Syvluknings-Enquéten og forskellige administrative Anliggender, f. Eks. Meddelelse om, at „D. H. K. M. T."s Ekspedition fra 1. Oktober er inddraget under Hovedkontoret.

I egen Sag.

I Tilslutning til følgende paa den herværende Afdelings Generalforsamling den 25. f. M. eenstemmigt vedtagne Udtalelse:

> „Generalforsamlingen godkender den fra Formandens Side fremkomne Redegørelse i Anledning af de fra Herr A. Andreasen, Hjørring ved Kongresforhandlingerne i Kjøbenhavn fremsatte Angreb, udtaler sin Tilslutning til Formanden og anmoder ham om at fremkomme med denne Redegørelse i Bladet."

bedes nedenstaaende optaget snarest:

Som det ogsaa fremgaar af Kongresforhandlingerne misbrugte Kongressens Ordstyrer, Herr A. Andreasen, Hjørring, denne sin Stilling til under Beretningsdebatten, hvor særlig Hovedbestyrelsens Stilling til Forretningsføreransættelsen kritiseredes, efter at have givet sig selv Ordet som sidste Taler, efter vedtagen Afslutning, at rette den Beskyldning mod mig, at jeg ved Sløseri tilbageholdt de gennem min Afdeling indkomne Begæringer om Arbejdsløshedsunderstøttelse i ugevis, hvorved de Vedkommende udsattes for Nægtelse af Understøttelse. Denne Beskyldning, der jo forresten slet ikke vedkom det omdebatterede Spørgsmaal, fremsattes som om det var en i Kraft af hans Stilling i Forretningsudvalget indhentet faktisk Oplysning, og takket være Herr Andreasens omhandlede smukke Fremgangsmaade var jeg afskaaret fra at svare straks, hvorfor Kongressen maatte faa det Indtryk, at det var rigtigt, og Forhandlingernes Langdrag hindrede mig i

at svare under „Eventuelt". — Selvfølgelig er denne Beskyldning i høj Grad usandfærdig; jeg har som Regel brugt 2 à 3 Dage til de personlige Undersøgelser, jeg altid anstiller ved Anmeldelser, og kun i 1 — eet — Tilfælde har jeg haft en Begæring i et længere Tidsrum, vidstnok 16 Dage. — Aarsagen hertil var den, at jeg paa Grund af Overnervøsitet var sengeliggende og under Lægebehandling i denne Periode, og at dette var Tilfældet, kan Herr Andreasen ikke være uvidende om, idet jeg har meddelt Hovedbestyrelsens Medlemmer om min Sygdom ved det først indtrædende Møde. — Jeg ved derfor ikke rigtig, om det fra hans Side skete skal betragtes som et særligt Træk mod mig paa Grund af min — forøvrigt rent saglige — Kritik af det omdebatterede Spørgsmaal, eller om det er et almindelig anvendt Tricks for at slaa enhver Kritik ned; thi jeg vægrer mig ved at tro, at fuldstændig manglende Taktfølelse har været Grunden, men jeg henstiller til Overvejelse blandt Medlemmerne, hvor stort et Kvantum Forstaaelse af Kammeratskabets Betydning man kan forlange af ikke organiserede Medhjælpere, naar man indenfor Organisationens allerøverste Ledelse praktiserer sin Opfattelse paa en saadan Maade.

Forøvrigt forekommer det mig, at Forfatteren af Kongresreferatet, der udmærket mener at kunne udelade Indholdet af mit sidste Indlæg i omdebatterede Sag, langt hellere burde have strøget dette personlige Overfald, for at undgaa at give Sagen et større Omfang ved denne Offentliggørelse; men Forfatteren har maaske haft sin Hensigt dermed. Med Tak for Optagelsen

Aalborg, den 1. Oktober 1912. *Th. Hansen.*

Vi har givet Herr Fuldmægtig Andreasen Lejlighed til et Gensvar:

Redaktøren har ment det praktisk, at jeg i Anledning af foranstaaende udtalte mig samtidig.

Herr Th. Hansens Angreb paa mig kan kun ses paa Baggrund af hans Utilfredshed med, at han ikke genvalgtes som Medlem af Hovedbestyrelsen, et Faktum som han synes at mene skyldes min Kritik af hans, som Hovedbestyrelsesmedlem og Afdelingsformand, til Tider lidt mærkelige Indstillinger og Expeditioner, en overfor Kongressen næsten fornærmende stor Indflydelse at tillægge mig.

Uden at ville indlade mig i en ørkesløs Diskussion, som ikke kan faa andet Grundlag end Herr Hansens Misfornøjelse, skal jeg til foranstaaende kun bemærke:

Herr H.s Opsats indeholder reelt kun to Ting.

1. At jeg som Ordstyrer har misbrugt min Stilling til at tegne mig selv som Taler efter Afslutning.
   Dette er aldeles urigtigt, og hvis det ikke var det, vilde hans Bebrejdelser jo ogsaa ramme Kongressen, som havde valgt mig, og som ikke, ligesaa lidt som Herr H., bebrejdede mig noget Misbrug.
2. At mine „Beskyldninger" mod H. var „i høj Grad usandfærdige!"
   (Jeg skænker Herr H. de smukke Udtryk.)

Min Kritik støtter sig paa Fakta og fastholdes som fuldt berettiget. — For ét Tilfælde anfører Herr H. Sygdom som Undskyldning; men Aalborg Afdelingen eller dens Bestyrelse bestaar dog ikke af én Mand, og jeg antager ikke, at han vil have samme Undskyldning anført for nogle af hans Indstillinger.

At diskutere hvem af os to der har mest Taktfølelse, er Herr H. og jeg vist ikke de rette til, og naar han mener, at min Kritik ikke vedkom det omdebatterede Spørgsmaal — Beretningen, og endvidere, samtidig med at han kritiserede Hovedbestyrelsens andre Medlemmer, mener, at en Kritik af ham selv som Hovedbestyrelsesmedlem og Afdelingsformand er et personligt Overfald, da vil enhver vist give mig Ret i, at en yderligere Udtværing af denne „Sag" hverken vil gavne Herr Hansen eller den Bevægelse, han ligesom vi andre gerne vil fremme.

Hjørring, Oktober 1912. *A. Andreasen.*

Slutbemærkningen i Herr Th. Hansens Artikel gælder os, og skal vi for at undgaa Misforstaaelser straks oplyse, at Kongresreferatet skyldes Stenografen, Herr Grosserer Carl Christensen, — vort tidligere Hovedbestyrelsesmedlem. — Herr C., der indtager en fremtrædende Plads mellem danske Stenografer, har løst sin Opgave med megen Dygtighed og stor kritisk Sans, idet han har søgt at udskille det væsentligste fra det uvæsentlige i Kongres-Forhandlingerne. Dette er gennemført med kyndig Forstaaelse, og det er i hvert Fald baade urimeligt og utilbørligt at tillægge Herr C. andre „Hensigter" end de rent saglige. *Red.*

Hovedkontorets Adresse er

Nørrevoldgade 54, 1. Kjøbenhavn K. Kontortid fra Kl. 9—5. Telefon 8143. Forretningsføreren træffes efter Kl. 5 gennem **Telefon Vester 4171.**

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aalborg. Onsdagen den 25. Septbr afholdtes ord. halvaarlig Generalforsamling med den i „D. H. K. M. T." bekendtgjorte Dagsorden.

Til Dirigent valgtes Herr O. Toppenberg. Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, omtalte Arbejdet i dette Tidsrum og beklagede, at Afdelingens Medlemstal — som det plejer i Sommermaanederne — har været en Del aftagende, navnlig paa Grund af Bortrejse. — Formanden berørte kort Spørgsmaalet om Bestyrelsens Arbejde i Indsamlingen af Materiale til Oplysningsbureauet, dette var over al Forventning lykkedes godt, og er Aalborg Afd. en af de første m. H. t. fyldigt Materiale; omtalte endvidere Sommerstævnet i Hobro, der kunde have haft større Tilslutning fra Aalborg. Bestyrelsen har ladet udsende Cirkulærer til samtlige Handlende i Aalborg og Nørresundby, og ved Bud ladet de Handlende forespørge, om de nærer Sympathi for 7-Lukning under lovbunden Form.

Sluttelig omtalte Formanden Aalborg Afd. Lovændringers Skæbne paa Kongressen, samt opfordrede Medlemmerne til snarest at indsende de statistiske Spørgeskemaer i besvaret Stand. — Beretningen godkendtes ensstemmigt. — Til Formand genvalgtes ensstemmigt Th. Hansen.

Som Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Frk. Berg og P. M. Berg og nyvalgtes Jac. Faurholt. Som Suppleanter V. Grumstrup og K. Thomsen.

Til Lokaleudvalg valgtes: K. Thomsen, Frk. Berg, J. Faurholt, K. Sørensen og H. Hansen.

Til Revisorer valgtes O. Toppenberg og A. Langvad.

Efterat Formanden havde omtalt det mod ham af Herr A. Andreasen, Hjørring, rejste Angreb paa Kongressen med Beskyldning om Sløseri, oplyste han, at Angrebet var ubeføjet og Beskyldningen i sin Form usandfærdig; kun i eet Tilfælde, hvortil Sygdom havde været Aarsagen, har Anmeldelserne ligget i det omh. Tidsrum — formodentlig 16—17 Dage.

Forsamlingen vedtog derpaa ensstemmig følgende Udtalelse:

„Generalforsamlingen godkender den fra Formandens Side fremkomne Redegørelse i Anledning af de fra Herr A. Andreasen, Hjørring ved Kongresforhandlingerne i Kjøbenhavn fremsatte Angreb, udtaler sin Tilslutning til Formanden og anmoder ham om, at fremkomme med denne Redegørelse i Bladet."

h.

Aarhus. Foreningen afholdt Torsdag den 10. Oktober denne Sæsons Aabningsfest med en velbesøgt lille Svingom. Vort eneste Ønske er, at der maa komme lige saa mange til vore ugentlige Møder, som der var mødt denne Aften. Det belærende Moment, der danner Grundlaget for disse Møder, er jo dog det, der skal bibringe Medhjælperstanden den Kultur, der atter er Betingelsen for en livskraftig Organisation. — Mød derfor til Møderne.

Da man var bange for at den Kongresberetning, der var fremlagt af de aarhusianske Kongresdelegerede, ikke kunde kaldes absolut objektiv, havde Foreningen til Medlemsmødet Torsdag den 17. Oktober indbudt Herr N. C. Nielsen, Kolding, der aflagde Beretning om sine Kongresindtryk. Det glæder os, at vore Medlemmer mødte saa talrigt til dette Møde, hvor der til sine Tider udspandt sig en livlig Diskussion, og vi sender vor Tak til Herr N. C. Nielsen for hans sædvanlige Imødekommenhed. Ligeledes en Tak til vor gamle Ven, Robert Petersen, for Brevskaberne til vor Aabningsfest. *C. J.*

Fredericia. Onsdag d. 9. Oktober afholdtes det ordinære Medlemsmøde paa Hotel „Victoria". Besøget var helt godt. Formanden, Herr Oluf Nielsen indledede om „Pligt". Der var ingen Diskussion. Onsdag d. 23. holdt Herr N. C. Nielsen, Kolding et livligt og yderst interessant Foredrag om Digteren Ludvig Holberg. Onsdag den 30. ds. afholdes den ordinære, halvaarlige Generalforsamling. *Anne M.*

Helsingør. Torsdag den 17. Oktober afholdtes Foredrag med Herr Højskoleforstander Fog-Petersen som Taler. Emnet var „Tietgen og hans Foretagender". Formanden, Herr Einar Olsen, bød Velkommen og gav Ordet til Herr Fog-Petersen, der i et klart og livligt Foredrag gav en Skildring af Tietgen og de af ham oprettede Foretagender. Den store Forsamling fulgte med megen Interesse Taleren og ved Slutningen lønnedes Herr Fog-Petersen med et kraftigt Bifald. Blandt Tilhørerne saas mange Principaler og alle Handelsskolens Elever og Lærere. *E.*

Hillerød. De nordsjællandske Afdelingers Sammenkomst i

Hillerød d. 6. Oktober havde vundet ret god Tilslutning, særlig Frederikssund Afdeling var godt repræsenteret.

I det prægtige Efteraarsvejr besaa man Slotshaven og Indelukket, og samledes om Aftenen paa Hotel Lejdersdorff ved Aftensbordet, hvor forskellige Talere havde Ordet og talte for Samarbejdet mellem de nordsjællandske Foreninger og for Centralorganisationen.

Højskolelærer Anders Uhrskov læste derefter nogle smukke Digte op, ledsaget af en kort Karakteristik af vedkommende Forfatter. Efter Oplæsningen, der lønnedes med stærkt Bifald, var der en lille Svingom.

Alt i alt en smuk og fornøjelig Dag, som har fæstnet det gode Forhold mellem Afdelingernes Medlemmer. *Chr. J. H.*

Hjørring. Journalist Ingv. Nielsen holdt den 17. Oktober i Foreningen Foredrag om Hedens Digtere, specielt om Sten Stensen Blichers Liv og digteriske Virksomhed. Foredraget var særdeles velholdt og indholdsrigt, og paahørtes med megen Interesse af dem, som var kommen tilstede. — Men det skal her som i saa mange andre Tilfælde beklages, at det store Flertal af Medhjælperne synes at mangle Interesse for gode og belærende Foredrag og glimrer ved deres Fraværelse, naar Bestyrelsen arrangerer saadanne. Det skal virkelig ikke give dem, som ofrer deres Tid for Foreningen, Lyst til fortsat Arbejde. *Z.*

Hobro. Afdelingen afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling d. 8. Oktober.

Efter at Formanden havde budt Velkommen valgtes P. E. Larsen til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Halvaarets Virksomhed, hvoraf fremgik, at Afdelingen i den Tid havde været i god Fremgang, hvortil det vellykkede Sommerstævne sikkert havde bidraget sit. Efter en kort Debat godkendtes Beretningen enstemmig.

Regnskabet, der balancerede med Kr. 324.00 fremlagdes af Kassereren og godkendtes enstemmig.

Til Formand i Stedet for Anton Nielsen, der fraflytter Byen, valgtes Kommis P. E. Larsen.

Til Bestyrelse genvalgtes Bogholder J. Jensen og nyvalgtes Kommis M. Sørensen, og til Suppleant Bogholder Bonde Petersen. Som Revisor valgtes Kommis G. Fogh.

Til Agitationsudvalg valgtes Kommis M. Sørensen, Bogholder W. Haarlev og Frk. Faarup.

Den afgaaede Formand bragte Afdelingen en Tak for den Tid han havde staaet i Spidsen for den, og udtalte det Ønske, at Afdelingen stadig maa arbejde støt og udføre et godt Arbejde for vor Sag. Larsen takkede ham derefter og udbragte et Leve for ham, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Afdelingen.

Bestyrelsen har konstitueret sig med Bogholder Jensen som Næstformand, J. J. Jørgensen som Kasserer og M. Sørensen som Sekretær. *A. H.*

Kallundborg. Fredag den 18. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling.

Formanden, Herr P. Husted, aabnede Generalforsamlingen og Herr J. Poulsen valgtes til Dirigent.

Formanden gennemgik Forhandlingsprotokollen og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, samt gav Oplysning om Medlemsantallet. Beretningen godkendtes.

Kassereren fremlagde derefter det reviderede Regnskab, der ligeledes godkendtes.

Derefter foretoges Valg af Formand og et Bestyrelsesmedlem i Stedet for Herr Ølund Rasmussen, der afgik efter Tur. Herr Kommis P. Husted genvalgtes enstemmig til Formand. Til Bestyrelsesmedlem genvalgtes Herr Ølund Rasmussen, og Suppleanter blev d'Herrer J. A. Nielsen og Egede Madsen.

Formanden havde derefter Ordet og rettede en Henvendelse til Medlemmerne, for at erfare Stemningen for vedblivende at holde vore Møder i de nuværende Lokaler. Dette vedtoges. — Mødet sluttede Kl. 11. *X.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 8. ds. afholdtes Diskussionsmøde. Emne: „Vort Forhold til kommende Strejker og de Strejkende."

Indlederen, Frk. Johanne Andersen, holdt et dygtigt og fængslende Foredrag om det paagældende Emne. Efter Foredraget fandt der en livlig Diskussion Sted.

Tirsdag den 15. ds. holdt Herr Højesteretssagfører David sit første Foredrag af den bebudede Serie „Næringsvæsen og Handelsret", der fortsættes de følgende 3 Tirsdage. Foredraget, der ikke ønskedes refereret, havde vundet god, men dog langtfra tilstrækkelig Tilslutning. En Kapacitet som Herr David og et Emne, som det foreliggende, burde have samlet alle Medlemmerne.

Efter Foredraget samledes man om Kaffebordene, og Herr Carl Hansen underholdt Medlemmerne med Oplæsning.

A. Michaelsen.

Kolding. Medlemsmøde afholdtes Onsdag den 9. Oktober paa „Kronborg". Herr Faktor P. Rasmussen gav en livlig og interessant Skildring af sin Rejse i England.

Tirsdag den 15. ds. afholdtes offentligt Foredrag paa „Højskolehjemmet" af Godsejer W. Coucluroi-Aamot om Kina. Efter at Formanden havde budt Velkommen, fik Godsejeren Ordet og paaviste nu i et længere Foredrag, at det kinesiske Folk i Virkeligheden ejede den rigeste og ældste Kultur i Verden. Taleren omtalte, at Kineserne aldrig havde higet efter Reformer som Europæerne, men at Udviklingen var gaaet mere jævnt fremad. Til Slut foreviste Taleren en stor Serie Lysbilleder, hvortil han knyttede en Forklaring. Der var mødt ca. 100 Tilhørere.

Fredag den 18. Oktober talte Herr Læge H. Torbøl, Nr. Nebel, paa „Kronborg" om „Selvstyre", hvilket gaar ud paa, at der lægges mere Selvbestemmelse hos Befolkningen i Sogn, Amt og Stat. Efter Indledningsforedraget udspandt der sig en livlig Diskussion. *J. J.*

Nykøbing F. Onsdag den 18. Oktober afholdtes extraordinær Generalforsamling.

Bestyrelsen havde forud for Generalforsamlingen lavet et Lovudkast som vedtoges med nogle Ændringer. De vigtigste Forandringer, var §§ 3, 4 og 10. Denne sidste forandredes til, at Formanden vælges af Generalforsamlingen i Stedet for af Bestyrelsen.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes: H. P. Tofte og Nicolai Pedersen. Til Suppleant valgtes: Lauritz Bruun. Til Agitationsudvalg: H. P. Tofte, J. G. Jensen, O. Stridsland, P. Rasmussen, L. Bruun og Chr. Hansen. Udvalget konstituerede sig med I. G. Jensen som Formand.

Under „Eventuelt" foreslog Formanden Valg af et Udvalg til at virke for C. O.s Oplysningsbureau. Det vedtoges at lade Agitationsudvalget tage sig af Arbejdet.

Som Følge af § 10's Forandring stillede Formanden sit Mandat til Raadighed, men genvalgtes med Akklamation.

Jens Møller,
Sekretær.

Næstved. Foreningen afholdt Torsdag den 10. Oktober sin halvaarlige Generalforsamling i Foreningens Lokaler. Til Dirigent valgtes F. Westergaard.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og henstillede til Medlemmerne at agitere noget mere for Foreningen. — Der var indsendt Forslag om Ændring af § 20: „Bestyrelsen bestaar af 7 Medlemmer", der blev ændret til 5 Medlemmer. Valgt blev E. Johansen. Bestyrelsen bestaar nu af følgende:

Frk. H. Olsen, Herr H. Søgren-Petersen, Herr V. Jensen, Herr E. Johansen og Herr K. Olsen.

Revisorer og Suppleanter: P. Elm og F. Westergaard. Festudvalget supplerede sig med Frk. B. Hobel. Formanden aflagde Beretning fra Kongressen.

Bestyrelsen konstituerede sig paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde saaledes: K. Olsen, Formand. H. Søgren-Petersen, Næstformand. Frk. H. Olsen, Kasserer. E. Johansen, Sekretær og V. Jensen.

Bestyrelsen vil paa et senere Møde lægge Plan for Vinterhalvaaret. *Knud Olsen.*

Odense. Tirsdag den 24. September underholdt Frk. Friis og Herr Mich. Nielsen Medlemmerne med Oplæsning, hvorefter man samledes om fælles Kaffebord.

Tirsdag den 22. Okt. havde vi opnaaet Tilladelse til at bese Sukkerfabriken i Virksomhed. En stor Del Medlemmer havde modtaget Indbydelsen og havde meget Udbytte af Aftenen.

Søndag den 27. Oktober afholdtes en selskabelig Sammenkomst med Dans.

Møde afholdes fremdeles hver Tirsdag Aften.

Vi gør opmærksom paa, at en Del ill. Blade (ogsaa udenlandske) samt „Politiken", „Jyllandsposten" og alle lokale Blade findes i Lokalerne. *Mich.*

Samsø. Afdelingen afholdt Søndag den 6. Oktober sin ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Generalforsamlingen var daarligt besøgt og der manglede en Del af Foreningens ivrigste Medlemmer, hvoraf enkelte dog kom en Times Tid efter Mødets Afslutning. Selv Sekretæren havde ikke fundet det Ulejligheden værd at møde. En halv Time efter fastsatte Tid var dog ca. Halvparten af Medlemmerne mødte, og Generalforsamlingen begyndte. Efter en kort Diskussion blev Kommis A. Petersen, Onsbjerg valgt til Formand og Kommis Sørensen, Onsbjerg til Kasserer. Da baade Formanden og Kassereren i Forvejen var i Bestyrelsen, foretog man Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. Valgt blev Kommis Christensen, Koldby og Kommis Petersen, Ballen. Kommis Sørensens Forslag om Nedsættelsen af Kontingentet til Kr. 1,50 blev efter kort Debat

nedstemt. Regnskabet blev derefter underskrevet af Formanden og Revisorerne, hvorefter Mødet afsluttede med fælles Kaffebord.
S. K. S.

Skive. Mandag den 23. September holdt Herr Handelshøjskoleforstander Fog-Petersen, „Købmandshvile" et interessant og belærende Foredrag om „Tietgen og hans Foretagender"; dog var det beklageligt, at kun ca. 25 Tilhørere var tilstede, deriblandt et Par Principaler.

Torsdag den 17. Oktober afholdtes ordinær halvaarlig Generalforsamling.

Bogholder C. E. E. Jensen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde en kort Beretning og fremlagde nogle Forslag til Lovændringer, der godkendtes enstemmigt. Herefter vælger Generalforsamlingan selv Formanden.

Sjørup-Nielsen genvalgtes med Akklamation til Formand; til Bestyrelsen genvalgtes Just-Petersen og nyvalgtes Bogholder C. E. E. Jensen. Som Suppleanter til Bestyrelsen valgtes P. I. Kjær og V. Jacobsen. Som Revisorer valgtes Ingvard Jensen og Julius Lauritsen. Revisorsuppleant blev Anton Nielsen. Der nedsattes et Agitationsudvalg paa 4 Medlemmer og det vedtoges at lade afholde et Agitationsmøde i Løbet af November Maaned.

Formanden takkede for Valget og appellerede til Medlemmerne om samlede at arbejde for Tilgang af nye Medlemmer. Med kraftige Leveraab sluttede den vellykkede Generalforsamling.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: R. Sjørup-Nielsen, Formand. C. E. E. Jensen, Næstformand. H. Sørensen, Sekretær. P. Christensen, Kasserer og Just Petersen.
S. H.

Sorø. Søndag d. 13. ds. afholdtes Generalforsamling paa Hotel „Postgaarden". Generalforsamlingen paabegyndtes Kl. 6 med Fællesspisning, ved hvilken den afgaaede Formand, Herr Chr. Brinck, mindede om Foreningens Formaal og udbragte et Leve for Centralorganisationen.

Kassereren, Herr Lander, bragte paa Bestyrelsens og Foreningens Vegne Herr Brinck en Tak for den Tid, han havde fungeret som Formand. — Efter at endnu flere Talere havde haft Ordet, gik man over til selve Generalforsamlingen. —

Til Dirigent valgtes Næstformanden Herr Jensen, der takkede for Valget og gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed. Det viste sig, at Medlemsantallet omtrent var det samme som ved forrige Generalforsamling. — Punkt 3 paa Dagsordenen var Valget af en Formand, da Herr Brincks Tid ikke tillader ham at fortsætte sin Virksomhed i Foreningen som saadan. Til Formand valgtes Herr Jensen. I Stedet for to afgaaede Bestyrelsesmedlemmer valgtes Sieburg og Andersen. Det vedtoges til Slut at holde ugentlig Mødeaften hver Onsdag. Sluttelig udbragte den nye Formand et Leve for den afgaaede Bestyrelse og udtalte Haabet om et godt Samarbejde med den nyvalgte Ledelse.

Thisted. Fredag d. 11. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hotel „Royal". Kun en ringe Part af Medlemmerne var mødt. Formanden, Forretningsfører Chr. Jørgensen, aflagde Beretning om forløbne Halvaar, det var Stilstand, lutter Stilstand, over det Hele. — Bestyrelsesvalget, der stod som næste Punkt paa Dagsordenen, foregik under svære Fødselsvéer. Formanden nægtede først at tage mod Genvalg, dog, — Stemningen var alligevel herfor, og med Akklamation genvalgtes Chr. Jørgensen. J. takkede rørt, og tog Løfte af den nye Bestyrelse om et energisk Arbejde i Vinterens Løb. — Til de øvrige ledige Poster valgtes Isenkrammedhjælper N. Kjær Larsen og Manufakturmedhjælper Knud Møller. — Suppleanter blev N. P. Nielsen og N. C. Kibsgaard. — Aa. Leerhøy og H. Chr Ottesen blev valgt til at udføre Arbejdet ved Oplysningsbureauet Revisorerne G. W. E. Larsen og Aa. Leerhøy genvalgtes. Agitationsudvalget, det vigtigste af det Hele, blev vistnok godt besat med Knud Møller, Bogholder Kibsgaard og Lagerforvalter Johs. Jensen

Det vedtoges at afholde de sædvanlige Vintermøder, foreløbig. dog kun hveranden Fredag Aften, — sædvanligt Sted Kl. 9.

Forespørgslen til de Handlende om Stillingen til 7-Lukning overlodes til Bestyrelsens Besørgelse. Det nødvendige Beløb var forlængst bevilget et tidligere nedsat Udvalg, der desværre — uden at have ulejliget sig med Sagen — blidt var hensovet.

Medlemmerne anmodes om i tilstundende Vinter at vise vor Sag fuld Interesse, først og fremmest: Mød til Møderne! (Een Aften hver anden Uge maa enhver kunne afse). *Per.*

Fredag d. 18. Oktober afholdt Bestyrelsen og Agitationsudvalget Møde. Bestyrelsen konstituerede sig med Knud Møller som Næstformand, H. Chr. Ottesen som Kasserer og Th. Christensen som Sekretær.

Der udsendtes Forespørgsler til samtlige Byens Handlende om Stillingen til lovbefalet Syvlukning. (Medens disse Linier skrives, strømmer Svarene ind, „Ja"erne foreløbig i Flertal).

Antagelig bliver der i Midten af November afholdt et Agitationsmøde med en af C. O.s første Kræfter som Taler. Maa vi saa bede om, at hver enkelt agiterer for Tilslutning. Dette Møde bør ikke afholdes upaaagtet. Maalet: Alle Medhjælpere i Thisted paa Tilhørerpladsen den Aften, bør naas. *Per.*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Til Købs

ønskes et komplet Eksemplar af hver Aargang af D. H. K. M. T. fra 1900 til 1910, uindbunden eller indbunden, men i god Stand.

Tilbud paa enkelte Aargange eller dem alle samlede med Prisopgave bedes sendt i **Billet mrkt. M. 30** til Bladets Annonce-Administration, Johannevej 1, København V.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Den jydske
Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.
1. Novbr. begynder ny hel- og halvaars Kursus. Program sendes.
Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.
Ansøgninger om Statsunderstøttelse fra 1. Maj indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 15. November.
Skema faas paa Skolen.

Købmandsskolen
Fiolstræde 44, København.
Den etaarige Dagskole
begynder 1ste November.
Samtidig begynder
Den halvaarlige Forberedelsesklasse for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.
Minimumsalder til den etaarige Dagskole er 16 Aar, til Forberedelsesklassen ca. 15½ Aar.
Indmeldelse modtages inden 20. Oktober, Program udleveres og alle Oplysninger gives paa Skolens Kontor, hvor Forstander
L. Jacobsen
træffes 12—1 og 7—8 Eftm.

HAFNIA ægte EXPORT DOBBELTØL giver Sundhed og Styrke.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1912. 12te Aargang.

LOVENES OVERHOLDELSE.

KJØBENHAVN kaldes jo Nordens Athen — det herværende Kulturcentrum, men synderlig Respekt for de bestaaende Love medfører Kulturen aabenbart ikke — i hvert Fald ikke for dem der angaar vort Fag — der er næppe en eneste Provinsby eller Landsby, hvor der tages saa lidt Hensyn til Helligdags- og Lukkeloven som her i Byen, Konfektureforretninger holdes aaben saa godt som altid — Helg som Søgn — Nat som Dag — Blomster- og Monumentforretninger driver ugeneret deres daglige Geschæft den mest højhellige Søndag som den mere prosaiske Mandag o. s. v. Ingen — og mindst af alle Politiet — hindrer dem deri.

Imidlertid har vor Afdeling — foranlediget af Klager fra Medlemmer i Monumentforretninger — taget sig for at søge Politiet rystet lidt op af Dvalen, og man indsendte derfor en Klage til Politidirektøren over ovenstaaende Forhold — idet man dog ikke nævnede Konfektureforretninger, da Spørgsmaalet om disses Ret til at holde Butiken aaben om Søndagen o. s. v. f. T. verserer for Højesteret — og modtog nedenstaaende ejendommelige Svar:

Kjøbenhavns Politi. *Politikammeret, d. 3. September 1912.*

I Gensvar paa Foreningens Skrivelse af 10. Juli d. A. skal jeg tjenstligst meddele, at enhver Anmeldelse, der indgaar til Politiet om, at en i Anmeldelsen navngiven Monumentforretning ikke holdes lukket paa Folkekirkens Helligdage, bliver gjort til Genstand for Undersøgelse af Politiet, og hvis der befindes at foreligge en Overtrædelse af Helligdagsloven, bliver Sagen henvist til Kriminal- og Politiretten.

Hvad angaar Handel med Blomster og Kranse fra de i Nærheden af Kirkegaardene værende Udsalg, skal bemærkes, at en streng Gennemførelse af Bestemmelserne i Helligdagsloven her vil vække megen Misnøje hos Publikum, idet det kun er faa, der have Tid og Lejlighed til at besøge Kirkegaardene paa Søgnedage. Den store Mængde maa udskyde deres Besøg til Søn- og Helligdage, og det vil være urigtigt at berøve alle disse Mennesker Adgang til med Blomster og Kranse at smykke deres afdøde Slægtninges og Venners Gravsteder.

(sign.) *Eugen Petersen.* (sign.) Chr. Ant. Hansen.

Til
Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn.

Det falder uvilkaarlig i Øjnene at Lovens øverste Haandhæver i Kjøbenhavn, paa Trods af hvad der er hans Sædvane, og — hvilket man særlig maa bemærke — paa Trods af Lovens Bestemmelser, optræder som Borgernes gode Skytsengel — mod de snærende Baand som Loven paalægger dem.

Efter Modtagelsen af det negative Svar overgav Afdelingen Sagen til Centralorganisationen til videre Forfølgelse, og vi har derfor under 7. ds. indsendt følgende Skrivelse til Justitsministeriet:

Til Justitsministeriet.

Foranlediget af, at der til vor københavnske Afdeling fra Medlemmer af vor Organisation indgik Beklagelser over, at Monumentforretninger og Blomsterhandlere i København holder deres Butikker aabne paa de Dage Helligdagsloven af 20. April 1904 paabyder Lukning, indsendte Afdelingen under 10. Juli d. A. til Politidirektøren i Kjøbenhavn en Henvendelse, hvoraf Afskrift vedlægges. Som Svar herpaa modtog Afdelingen den 3. September d. A. en saalydende Skrivelse:

Kjøbenhavns Politi. *Politikammeret, d. 3. September 1912.*

I Gensvar paa Foreningens Skrivelse af 10. Juli d. A. skal jeg tjenstligst meddele, at enhver Anmeldelse, der indgaar til Politiet om at en i Anmeldelsen navngivet Monumentforretning ikke holdes lukket paa Folkekirkens Helligdage, bliver gjort til Genstand for Undersøgelse af Politiet, og hvis der befindes at foreligge en Overtrædelse af Helligdagsloven, bliver Sagen henvist til Kriminal- og Politiretten.

Hvad angaar Handel med Blomster og Kranse fra de i Nærheden af Kirkegaardene værende Udsalg, skal bemærkes, at en streng Gennemførelse af Bestemmelserne i Helligdagsloven her vil vække megen Misnøje hos Publikum, idet det kun er faa, der have Tid og Lejlighed til at besøge Kirkegaardene paa Søgnedage. Den store Mængde maa udskyde deres Besøg til Søn- og Helligdage, og det vil være urigtigt at berøve alle disse Mennesker Adgang til med Blomster og Kranse at smykke deres afdøde Slægtninges og Venners Gravsteder.

(sign.) *Eugen Petersen.* (sign.) Chr. Ant. Hansen.

Til
Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Kjøbenhavn.

Afdelingen har herefter overgivet Sagen til Centralorganisationen, som ved Nærværende indbringer Spørgsmaalet for det høje Ministerium.

Som det fremgaar af Politidirektørens Skrivelse vil Forholdet — forsaavidt angaar Monumentforretninger — kun blive gjort til Genstand for politimæssig Undersøgelse, naar der indgives Anmeldelse mod en navngiven Monumentforretning. Centralorganisationen formener imidlertid, at det maa være Politiets Pligt, ogsaa uden saadan Anmeldelse, at skride ind, naar der faktisk Helligdag efter Helligdag drives aabenlys Handel med Monumenter, ganske i samme Omfang som paa Søgnedagene, og ønsker ikke som saadan, eller ved et af sine Medlemmer, at optræde som Anmelder, særlig ud fra den Betragtning, at det bør være Politiets, og ikke mere eller mindre private Sammenslutningers Pligt at vaage over at Lovenes overholdes.

Hvad angaar Handelen med Blomster kan Centralorganisationen ejheller tiltræde Politidirektørens Betragtninger, som man finder modstridende Helligdagslovens Bestemmelser, ligesom man ikke kan billige at denne Handel — paa Trods af Loven — nu tør siges næsten at blive tolereret af Politiet. Som Forholdet nu er maa Centralorganisationen holde for, at Loven fortolkes saaledes, at ogsaa disse Butikker skal holdes lukkede paa Helligdagene.

Centralorganisationen tillader sig derfor herved at henstille til det høje Ministerium, at der gives Politidirektøren i Kjøbenhavn Paabud om at føre nøje Tilsyn med Helligdagslovens Overholdelse, ogsaa for de her nævnte Branchers Vedkommende.

Ærbødigst
Centralorg. af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger.
Jens Johansen.

Den nærmeste Fremtid vil nu vise om Justitsministeren ser lige saa overlegent som Politidirektøren paa de her i Landet bestaaende Love, og vi skal senere, naar Svar foreligger, vende tilbage til Sagen her i Bladet. *Jens Johansen.*

Repræsentation.

HERR Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Odense, skrev i sin Tid i vor Tidende en lille Artikel, der bar Titlen: „Gammel Slendrian".

I denne drog han til Felts mod den „høje Hat og Sølvstokken" — de Spidser, der næsten altid nyder den største Anseelse indenfor Afdelingerne, fordi de „repræsenterer" saa godt. Jeg sætter nu „repræsenterer" i Gaaseøjne og drister mig til at sige, at dersom der er noget hine Skabninger ikke kan, saa er det repræsentere!

Det vil sige, hvis det er den ydre, elegante, formfuldendte Optræden det gælder, ja, saa Gud bevares, den er der sjælden noget at sige til, men gaa dem engang paa Klingen og prøv, hvordan de vil repræsentere vore Standsinteresser, og det vil hurtigt læres, at en saadan Repræsentation falder dem noget vanskelig, for ikke at sige ganske umulig.

Naar vil vi dog faa lært, at det er saa revnende ligegyldigt om vore Tillidsmænd udadtil er „fine Mænd", naar bare de er i Besiddelse af Hjerne.

Vi skal ikke spørge, om de Mænd — eller Kvinder —, der skal lede vore Afdelinger og tale vor Sag, udadtil er repræsentative nok, vi skal spørge, om de er dygtige, vi skal spørge, om de forstaar, hvad det gælder, vi skal spørge, om de kan bestille noget, om de er i Besiddelse af Standsbevidsthed og Standsfølelse.

Vi har ingen Brug for Modejunkere og Snobber. Vi har Brug for Mænd og Kvinder i disse to Ords allerdybeste Betydning.

Det er ikke Overfladenaturer, der kan og skal lede vore Afdelinger, men Mennesker, der dybt og inderligt har forstaaet Betydningen af de Fordele, vi kæmper for at opnaa.

Og det gælder selvfølgelig ikke alene at opnaa visse Fordele, det gælder samtidig noget langt større, nemlig, derigennem at højne sig selv som Menneske.

Maalet for alle vore Bestræbelser maa altid være dette: at faa virkelige Mennesker ud af de Skabninger, som kalder sig Mennesker uden at forstaa, at denne Betegnelse forpligter.

De vil maaske sige, dette er at tage for haardt fat. — —

Det er vel nok haardt; men ikke for haardt. Og rammer det paa sine Steder, saa skal det glæde mig, fordi jeg nu engang vil kæmpe for — ikke alene de økonomiske Fordele vi tilsigter — men for at højne Interessen blandt Medhjælperstanden for alt det, der har positiv Værdi i Livet.

Det er en Skandale, at der om os — i mangt et Tilfælde ikke uden Grund — siges, at vor Stands Ideal er en Whiskysjus. Lad det staa som Mærke for en enkelt; det kommer over hans Hoved, men det skal ikke plette en Stand.

Der er og har aldrig været noget, der har gjort mig mere harmfuld og bedrøvet end dette, at der kastes med Sten efter den Stand, jeg tilhører.

Hvert Haansord, som rettedes mod den, saarede, som om det var rettet direkte mod mig selv. Og mest ondt gør det mig, fordi jeg kan se, det er fortjent.

Der har været Tider, hvor jeg næsten modløst har sagt mig selv, at alt Arbejde var forgæves, der kunde ikke udrettes noget blandt vore Standsfæller, men saa har jeg lidt efter lidt opdaget, at Dag for Dag vokser den Skare indenfor vor Stand, som fordrer Overfladen, „Repræsentationen" erstattet af Mænd og Kvinder, der véd, at Kampen for Tilværelsen og for Livet er Alvor.

Vi har allerede mange af dem i de førende Stillinger, og flere og flere vil der komme, jo mere det gaar op for Afdelingerne, at det er de Mennesker vi er bedst tjent med at give vor Tilslutning, og at det er dem Modstanderne er mest bange for at have med at gøre.

Som Stand betragtet nyder vi desværre blandt andre Fag kun Foragt eller Medlidenhed, og dog er Forholdene saaledes, at med lidt ærlig Vilje kunde vi staa blandt Elitetropperne, fordi vi i Kraft af den Uddannelse, vi — eller Størsteparten af os — har faaet, kunde staa som de intelligenteste Arbejdere herhjemme. —

I denne Forbindelse maa jeg paatale en Foreteelse, der stundom forekommer: Undervurdering af Kvinderne. Og dette saa meget mere som denne ofte befordres af Kvinderne selv!

At mange Mænd ser lidt foragtende paa de selvstændige Kvinder og heller ikke vil anerkende deres Repræsentationsevne — det faar være hvad det vil, og det kan overvindes.

Men en Kvinde maa ikke ganske kritikløst forringe sit eget Køn, selvom hun maaske med de Erfaringer hun har gjort med sig selv, kan have Ret.

Lad os for Fremtiden rundt om i Afdelingerne være enige om at vælge vore Tillidsmænd- og Kvinder blandt dem, der baade kan og vil arbejde, og saa, som Herr Mich. Nielsen siger, lade „Sølvstokken og den høje Hat" gaa omkring og repræsentere sig selv.

Vore Foregangsmænd behøver hverken Sølvstok eller høj Hat eller Diplomatfrakke, naar bare Hjernen og Hjertet er i Orden.

Anne M. Carlsen.

Medhjælpervilkaar.

Stort Diskussionsmøde i Kjøbenhavn.

DAGBLADET „Kjøbenhavn" for 30. September bragte en Spidsartikel af „Bogormen"s (Boghandlermedhjælper-Foreningens Organ) Redaktør, Herr E. P. Wraae, om „den underordnede Handelsstand", — en velskreven Paavisning af hvorfor og hvorledes det sociale Spørgsmaal opstod og udformede sig indenfor Handelsstanden, og derved gav Stødet til den moderne Standsbevægelse, der finder Udtryk i Centralorganisationen. — Artiklen vakte fortjent Opmærksomhed og fremkaldte et Indlæg i „Børsen" fra Herr Grosserer Chr. H. Olesen (en Søn af Grosserer-Societetets tidligere Formand, Etatsraad O.), som paastod at Medhjælperne hverken ejede Arbejdslyst eller Kundskabstrang og vor Organisation snarere burde søge disse Egenskaber fremmet end stadig rejse Krav.

Dette blev Forspillet til polemiske Indlæg fra begge Parter og resulterede sluttelig i et stort offentligt Møde, som de kjøbenhavnske Afdelinger lod afholde den 7. November i „Harmonien"s store Sal. Mødet havde fundet stor Tilslutning, bl. a. var adskillige Principaler og enkelte ledende Mænd fra deres Kreds tilstede. Handelsministeren havde givet Tilsagn om at overvære Mødet, men forhindredes af Sygdom; i hans Sted mødte Herr Kontorchef Krenckel.

Efter at Formanden, Herr Åge Alsøe, havde budt Velkommen og Herr Bogholder Willy Carlsen var valgt til Ordstyrer, indledede Herr Boghandlermedhjælper E. P. Wraae med nogle Bemærkninger om det nødvendige i nu om Dage at slutte sig sammen, hvis man har fælles Interesser, som trænger til at værnes. Dette har f. Eks. den underordnede Handelsstand, og den burde tage Lære af, hvorledes man paa utallige Omraader, økonomiske saa godt som alle andre, slutter sig sammen for at naa fælles Hensigter. Hidtil har denne Stand ikke tilnærmelsesvis nydt det Hensyn, som den alene i Kraft af sin Mangfoldighed har Krav paa, men kunde den blot tage Lære af de mange andre Faktorer, vor Tid i denne Henseende byder som fuldgyldige Beviser paa Sammenslutningens Nytte og Formaaenhed, vilde dette Forhold ændre sig. Hidtil har imidlertid Centralorganisationen ene søgt ind paa de Felter, hvorfra Gavn og Fremskridt skulde skaffes tilveje for den underordnede Handelsstand. I den første Bladpolemik har det da egentlig heller ikke været C. O., der har været Genstand for Kritik, men derimod den unge Handelsstand, — Typen, der af Hr. Chr. H. Olesen er skildret som manglende Kyndighed, Pligttroskab og Initiativ. Omend nu ikke Kritikken var helt let at afkræfte, saa var den dog for haard. Manglede

Standen som saadan Kyndighed, kunde Aarsagen hertil sikkert berettiget søges hos den overordnede Handelsstand, Principalen, der ikke mere tog sig saa indgaaende af Lærlingens Uddannelse som i tidligere Tider. Ansvaret skubbede man fra sig under Henvisning til Skolerne, men hvem var vel efter en lang Dags Slid velegnet til at tage imod en Skoles Undervisning? — Manglen paa Pligttroskab er en moderne Sygdom og synes specielt at vise sig, hvor alt Ansvaret er taget fra den enkelte. — Initiativ forlanger man uden at tænke paa, at der skal en Mængde Mennesker til at gøre alt det Arbejde, der i en Forretning er lige saa nødvendigt som hyppigt tilbagevendende, at man i Stedet for Initiativ har Brug for Flid. — Iøvrigt tvivlede Herr W. om, at Principalerne havde Brug for Folk, hos hvem ingen af de omtalte Egenskaber var til Stede, og var blot en af dem til Stede, saa var den Løn, man nu om Dage bød for den, altfor lille, som Regel ikke over 100 Kr. pr. Maaned. Taleren sluttede med at bede Kontorchef Krenckel anmode Handelsministeren om at medvirke til Udarbejdelsen af en Statistik over Lønforholdene indenfor Handelsstanden. (Bifald).

Herr Grosserer Chr. H. Olesen ønskede straks at præcisere, at han ikke havde rettet sine Bebrejdelser imod den underordnede Handelsstand for at skade nogen, men han maatte fortsat hævde som sin Opfattelse, at den manglede de tre ovennævnte Hovedegenskaber. At Lærlingeforholdene var alt andet end gode, vilde sikkert de fleste indrømme, ligesom ogsaa at dette hovedsagelig gælder den teoretiske Side samt Provinserne, hvor mange Lærlinge gaar for Lud og koldt Vand. Dette gælder dog ingenlunde alle, og dette synes at bekræfte, at den unge Købmand ikke gaar til sin Gerning med samme Interesse som f. Eks. de unge Ingeniører og Læger. Købmændene syntes at vælge deres Fag kun for at skabe sig en Stilling, og her er efter Talerens Mening den centrale Fejl ved Standen nu om Dage, og uden Interesse opnaas ikke Kyndighed. Hvad Initiativ og Pligttroskab angaar, da er det ene ikke til Stede uden i Forbindelse med det andet og overhovedet kun hos saadanne, der føler sig som Led af Forretningen og følger dennes Gang med usvækket Interesse, men gør han ogsaa bare det, saa er der Felter nok, hvor han vil kunne vise sin Initiativrigdom, og de ældre vil sikkert altid med Glæde modtage virkelig gode Idéer, selvom de kommer fra de yngre, ligesom den dygtige unge Mand altid vil finde Plads og Belønning. Hr. O. indrømmer, at den unge Købmand kan have mange Vanskeligheder at kæmpe med, men nærer dog den Opfattelse, at det hovedsagelig er fordi han stiller for store Fordringer til Livet. Han bør tage sig den nøjsomme Studerende til Mønster: hænge ihærdigt i fra Ungdommen af, udvide sin Horisont, rejse til Udlandet o. s. v. Hans Fremtid vil da være betrygget, og Standen som Helhed vil da ogsaa nok vinde den Agtelse udadtil, som den nu savner. Taleren fandt det ønskeligt, om Handelsmedhjælperne organiserede sig, for at søge disse Forhold bedrede, hvilket efter hans Mening maatte ske i Tilslutning til Principalerne og ikke for at stille Krav til disse. (Spredt Bifald).

Herr Forretningsfører Jens Johansen glædede sig over, at der da endelig nu af og til viste sig nogen Interesse i videre Kredse for Handels- og Kontormedhjælpernes Kaar, men var iøvrigt saa uenig med Hr. O. som vel tænkes kunde. Først og fremmest tydede Hr. O.' Iver efter at reducere den moderne Handelsmedhjælpers Ydelser til saa ringe et Minimum, som efter det foreliggende at dømme, paa, at man havde en daarlig Samvittighed at dække over, og O.'s Forsøg paa at skyde Aarsagen til det indenfor Handelsmedhjælpernes Kreds eksisterende Misforhold over paa en svigtende Pligtfølelse, maatte og kunde kun betragtes som et Forsøg. Er Handelsmedhjælperen ikke saa god som han kunde være, skyldes dette først og fremmest de Forhold, hvorunder han lever, og med Henblik paa disse er det vistnok rigtigt at rette Kritikken mod den overordnede Handelsstand, og jeg siger til denne: Giv Handelsmedhjælperen Raad til det,

§ 22.

Dagsordenen maa være Afdelingerne i Hænde senest 14 Dage før Kongressen finder Sted, hvorefter Valget af de Delegerede foretages. Dagsordenen skal indeholde:

1) Prøvelse af Mandaterne.
2) Valg af Kongressens Tillidsmænd.
3) Beretning om Virksomheden og Forelæggelse af Plan for Virksomheden til næste Kongres.
4) Regnskabets Aflæggelse.
5) Valg af de i § 23 nævnte Tillidsmænd.
6) Eventuelt.

§ 23.

Kongressen vælger Forretningsføreren, Redaktøren og Hovedbestyrelsen med 7 Suppleanter, 2 Revisorer og 2 Revisorsuppleanter. Valget gælder til næste ordinære Kongres.

§ 24.

Alene Kongressen vedtager Forandring i Lovene, hvilket sker med $^2/_3$ af de afgivne Stemmer.

Alle andre Sager afgøres ved simpel Stemmeflerhed.

En Delegeret kan møde med Fuldmagt til at stemme for andre Delegerede.

§ 25.

Kongressen vælger 3 Agitationsudvalg, et for Jylland, et for Fyn og et for Sjælland, medens i København Fællesbestyrelsen fungerer som Agitationsudvalg. Disse Udvalgs Opgave er at skaffe forøget Tilslutning til Centralorganisationen.

Udvalgene vælger selv deres Formænd, der tillige er Udvalgenes Kasserere, men Udvalgene kan ikke belaste Centralorganisationen med Udgifter uden forudgaaende Forhandling med Forretningsføreren.

Udvalgene skal stedse rette sig efter de Regler og Anvisninger, der kommer fra Hovedbestyrelsen og skal kvartaarlig indsende Beretning til denne angaaende Agitation i de resp. Distrikter.

Udvalgenes Udgifter afholdes af Hovedkassen.

§ 26.

Afdelingerne kan kun udmelde sig af Centralorganisationen med 3 Maaneders Varsel. Udmeldelsen stiles til Forretningsføreren og fremsendes i anbefalet Brev.

§ 27.

Disse Love træder i Kraft 1. September 1912.

LOVE

FOR

CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

OG

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

1912

JENSEN & RØNAGER-BOGTRYKKERI-KØBENHAVN.

saa skal han nok sørge for at udvikle sig. Taleren kom ind paa en længere Omtale af Lærlingeforholdene, hvorunder han skitserer Konsul Kaalunds Kamp for at skaffe Lærlingene Tid til den teoretiske Uddannelse samt Købmændenes Modstand herimod. Den praktiske Undervisning er der saavist ogsaa meget at sige til, og der bliver mere og mere kun Tale om at udbytte den unge Mand, og en underordnet Handelsstand, skabt under saadanne Former, skal til sin Tid ogsaa nok give en daarlig overordnet Handelsstand. Og naar O. spørger, hvorfor ingen lægger til Side for at foretage en Udenlandsrejse eller lignende, er der vist kun dertil at svare, at det er fordi ingen har noget at lægge til Side af. Føden og Klæderne maa dog enhver sørge for, men den unge Handelsstand skulde da ogsaa gerne have Lov til at søge sig andet og helst noget af det, der anses for at være Saltet i Tilværelsen. Herr O. ønsker ikke, at Handelsmedhjælperen skal se sin Gerning som en Brødstilling. Hvor kan man forlange en saadan Resignation af Folk, der undertiden næsten sulter. Det er ikke gennem Krav, at Udbyttet bliver større, mener Herr O.; thi Købmanden skal nok selv vide at belønne den dygtige Medhjælper. Mon? Det hovedrige Firma C. Olesen har jeg saaledes set give en Mand med 12 Aars Anciennitet og fuldt perfekt i alle Retninger (tre Sprog) 1600 Kr. aarlig (Fy!). Jeg siger, vi skal have mange Krav, og vi skal forstaa at sætte Magt bag disse Krav (Bragende Haandklap og Hør-Raab). Herr O. kunde have tilføjet om Belønningen, at fik vi den ikke her, saa fik vi den nok hisset (Latter); thi det Medhjælper-Proletariat, som allerede nu findes, vil kunne tale med om, hvor langt det humane Hensyn fører Principalerne.

Herr Jens Johansen gik derefter over til en Omtale af Centralorganisationens Virkemaade, Midler og Hjælpekilder.

Herr Inspektør Emil B. Sachs (Købmandsskolen): Herr Olesens Udtalelser kalder mig frem. De er uretfærdige og malplacerede; thi man kan ikke præge en hel Stand som ukyndig, pligtløs og initiativløs, fordi der findes enkelte Elementer af denne Kaliber. Den overordnede Stands Egenskaber afspejler sig nøje hos den underordnede, og gælder det om den sidste, at den er ukyndig, saa maa det samme kunne siges om den overordnede. Taleren havde truffet Tusinder af unge Handelsmænd, men havde ikke den Erfaring, at de unge Mennesker var saa slette, som Herr O. troede. Tværtimod. S. sluttede sig til Kravet om, at Lærlingeuddannelsen forbedredes, samt at der gaves de unge Mennesker Tid til Heldagsundervisning paa Handelsskoler. Det Menneske, som Principalen behandler rigtigt, han bliver naturligvis pligttro og dygtig. Behandles han som Maskine, ja saa bliver han derefter. — Angaaende Organisationen vil jeg sige, at der er en Ting, som De altid maa sørge for at have i Orden, og det er det rent pengelige; Kravet om Forbedring af de økonomiske Kaar maa stilles frem som en Fordring, og kun naar dette sker, bliver der virkelig noget ud af det. Først naar de økonomiske Forhold bedres, vil de unge Handelsfolk blive friere, mere afstivede, mere støtte, og saa kan de tillade sig al den Slags Luksus som kaldes Kyndighed, Initiativ m. m. og styrke dette ved Rejser i Udlandet og Besøg paa egnede Pladser. (Stærke Haandklap).

Blandt den Talerrække, der efterfulgte, kan nævnes Herr Grosserer Rohde, der vel søgte at dække Herr Olesen, men dog paa afgørende Punkter sluttede sig til de fra C. O. og Inspektør Sachs faldne Udtalelser. — Grosserer Olesen forblev bestandig tavs til de ret skarpe Indlæg, der under Debatten havde Bud til ham.

Sluttelig talte Redaktør Vilh. Hansen, der ironiserede over den Vending Meningsudvekslingerne mellem Herr O. og os nu havde taget, og paapegede, at O. Indlæg leverede nye Vidnesbyrd om den bristende Argumentering, man nu som før benyttede mod Medhjælper-Kravene. Naar Herr O. lyste efter de gode Elemen-

---

— 7 —

§ 16.

Kongressen er den øverste Myndighed i alle Anliggender (se dog § 17). Den sammenkaldes ordinært hvert tredie Aar. Ekstra Kongres kan afholdes, naar $^2/_3$ af Afdelingerne eller Hovedbestyrelsen stiller Forslag derom. Ordinær Kongres indkaldes med 2 Maaneders Varsel.

§ 17.

Under ekstraordinære Forhold kan Hovedbestyrelsen lade foretage Urafstemninger blandt Centralorganisationens Medlemmer. Afstemningen foregaar ved Stemmesedler, der indsendes til Hovedbestyrelsen indenfor Udløbet af den for Afstemningen fastsatte Tidsfrist. Stemmeflerhed er afgørende for alle saaledes behandlede Forslag.

Kun derved kan en Kongresbeslutning annulleres.

§ 18.

Til Kongressen har enhver af de under Centralorganisationen indordnede Foreninger Ret til at sende en Repræsentant for hver 50 Medlemmer eller en Del deraf. Medlemstallet regnes efter sidste Maaneds Opgørelse. De direkte Medlemmer danner en Afdeling for sig og er som saadan repræsenteret paa Kongressen.

§ 19.

De valgte Delegerede til Kongressen skal være forsynede med et Mandat, der maa være underskrevet af vedkommende Afdelings Bestyrelse.

§ 20.

Rejseudgifterne (2. Kl. Jernbane og 1. Pl. Kahyt) til Kongressen afholdes af Hovedkassen, Diæterne, 8 Kr. pr. Dag, derimod af Foreningen selv.

Hovedbestyrelsesmedlemmer er at betragte som selvvalgte til Kongressen (foruden de valgte Delegerede). Udgifterne til disse afholdes af Hovedkassen.

§ 21.

Forslag, som ønskes behandlede paa Kongressen, maa indsendes til Hovedbestyrelsen 4 Uger før Kongressens Afholdelse.

Intet Forslag kan nyde Fremme paa nogen Kongres, undtagen det er forelagt og anerkendt i Forslagstillernes respektive Afdelinger. Herfra undtages dog Forslag, der er fremkomne fra Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsen kan ikke stemme om Godkendelsen af Virksomheden og Regnskabet.

ter som Ledere for Medhjælperne kunde han være tryg, Styret var i gode Hænder selv om Kursen ikke netop var efter O.s og hans Fællers Bestik. (Bifald).

Derefter vedtoges følgende Resolution enstemmig:

„En Forsamling paa flere Hundrede Handels- og Kontormedhjælpere udtaler det ønskelige i, at der tilvejebringes en Statistik vedrørende Handels- og Kontormedhjælpernes Løn- og Arbejdsforhold og henstiller til Ministeriet for Handel og Søfart, at der fremskaffes en saadan."

Herr Kontorchef Krenckel takkede paa Handelsministerens Vegne for Indbydelsen. Paa Grund af Sygdom var Ministeren forhindret i at være til Stede, men Kontorchefen skulde overbringe Ministeren de faldne Udtalelser og Resolutionen, som han var sikker paa, at denne vilde tage sig varmt af. —

Hermed afsluttedes dette for Centralorganisationen saa vellykkede Møde, der leverede et nyt Bevis for vore Standpunkters Overlegenhed i den offentlige Debat.

Agitationen.

Medhjælpermøde paa Bornholm.

DEN afsides Beliggenhed forskylder, at der ikke har været en saa intim Føling som ønskelig med vor Organisations østlige Forpost — Afdelingen paa Klippeøen i Østersøen. Efter Starten, der fandt Sted for et Aarstid siden, har der ikke netop været Fremgang at notere, og den Rejse, Forretningsfører Johansen nylig foretog til Rønne, var derfor baade betimelig og befordrende for den stedlige Medhjælperforening.

Mødet afholdtes den 27. Oktober, men havde desværre ikke fundet en saa stor Tilslutning som forventet. Den mødte Forsamling fulgte imidlertid Herr Jens Johansens instruktive Foredrag med Interesse. Ifølge „Bornholms Tidende" „dvælede Taleren længe ved, hvor nødvendigt det var for de unge Forretnings- og Kontorfolk at slutte sig sammen og danne en Fagforening, saaledes som alle Haandværkere har, for derved at opnaa bedre økonomiske Forhold. Taleren bemærkede, at Foreningen i politisk Henseende stillede sig fuldstændig neutral, og at det absolut ikke passede, naar Foreningen, som det undertiden skete, blev benævnt en socialistisk Forening. Derefter sluttede han med at ønske Foreningen herovre god Fremgang i den kommende Tid."

Foredraget, der af den lokale Presse betegnes som „klart og udmærket", efterfulgtes ikke af Diskussion, men Afdelingens Formand, Herr E. Carlo Pedersen, udtalte sig i Tilslutning til Indlederen og bragte denne en Tak for Foredraget.

Foreningen forøgede sit Medlemstal med flere nye Indmeldelser, og tør siges at være væsentlig stabiliseret efter dette Møde.

Internationalt Hjælpesprog.

DER reklameres for Tiden stærkt i Danmark for et internationalt Sprog, der kaldes Ido. Reklamerne er sat saaledes op, at Læsere, der ikke følger Sprogbevægelsen, maa tro, at det først her er lykkedes at finde den endelige Løsning. Fraser som: Samarbejde mellem kompetente og uegennyttige Videnskabsmænd, Sprogets urokkelige videnskabelige Principper, Sproget som Kvintessens af de europæiske og amerikanske (!?) Sprog o. s. v. er vel

bestyrelsen kan indkaldes til Drøftelse og Afgørelse af særlig vigtige Sager. Repræsentantskabet fastsætter selv sin Forretningsorden.

§ 12.

Forretningsføreren leder den daglige Forretningsgang paa Hovedkontoret og skal drage Omsorg for, at enhver Henvendelse til dette hurtigst muligt besvares. Han repræsenterer Centralorganisationen under alle Forhold og skal paa Opfordring af en Afdeling ogsaa repræsentere denne. Forretningsføreren fører Regnskabet, som afsluttes hver 1. Juli, og i revideret Stand forelægges det første ordinære Hovedbestyrelsesmøde. Afskrift af Regnskabet tilstilles de resp. Afdelinger.

Lønnen for de ved Centralorganisationen ansatte lønnede Tillidspersoner fastsættes ved hver Kongres.

Forretningsføreren stiller en af Hovedbestyrelsen til enhver Tid godkendt Kavtion. Eventuelle Udgifter i Anledning af Forretningsførerens Kavtion udredes af Hovedkassen,

§ 13.

Naar et Medlem ønsker at benytte Centralorganisationens Retshjælp, maa han indsende Begæring gennem sin Afdelings Bestyrelse, der afgiver sin Erklæring om Sagen, og ingen Sag kan rejses, før en saadan Erklæring foreligger. For direkte Medlemmers Vedkommende sker dette gennem Forretningsudvalget.

§ 14.

Centralorganisationen tilstiller gratis hvert Afdelingsmedlem et Medlemsblad under Navn af „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende". Bladet skal udgaa mindst to Gange maanedlig og indeholde Meddelelser fra Afdelingerne og Centralorganisationen samt Beretning om Bevægelsen i Udlandet og iøvrigt beskæftige sig med alle andre Spørgsmaal, der kan have Interesse for Standen. Hovedbestyrelsen kan lade udgive Ekstranumre.

§ 15.

Redaktøren har det juridiske Ansvar overfor Presseloven og er berettiget til at ændre og om fornødent tilbagesende indleverede Manuskripter. Saafremt der opstaar Differencer mellem en Afdeling eller et Medlem og Redaktøren, kan Sagen henvises til Hovedbestyrelsens Afgørelse, naar vedkommende Afdelings Bestyrelse fordrer dette.

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger.

§ 1.

Samtlige i Danmark bestaaende Handels- og Kontormedhjælperforeninger, som arbejder paa Grundlag af de i §§ 2 og 3 nævnte Formaal, danner i Forening et Forbund under Navn af *Centralorganisationen af danske Handels og Kontormedhjælperforeninger.*

Kolleger paa Pladser, hvor Afdelinger ikke findes, kan sortere direkte under Centralorganisationen.

§ 2.

Formaalet er at samle alle faglige Handels- og Kontormedmedhjælperforeninger i Danmark for ved Samarbejde at fremme og værne fælles Interesser samt søge at oprette Foreninger i Byer, hvor saadanne ikke findes. De til dette Formaals Opnaaelse fremkommende Byrder, samt Udredelsen af de nødvendige Pengemidler, er alle Afdelingerne pligtige at bære og udrede i Fællesskab af deres Kontingent til Hovedkassen.

§ 3.

Endvidere er Formaalet at højne Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske og aandelige Niveau, idet man af al Kraft vil arbejde hen til, at enhver Kollega faar det størst mulige Udbytte af sit Arbejde, og iøvrigt ved alle lovlige Midler søge at tilvejebringe bedre Forhold i alle Retninger indenfor Standen.

Dette søges naaet ved følgende Programpunkters Gennemførelse:

1. Bedre og bestemtere Lønninger.
2. Kortere Arbejdstid.
3. Ekstrabetaling for Overarbejde.
4. Kost- og Logisystemets Afskaffelse.
5. Regulering af Lærlingevæsenet.
6. Samme Løn for lige Arbejdsydelse af mandlige og kvindelige Medhjælpere.
7. Afskaffelse af Helligdagsarbejde.

skikkede til at stikke godtroende Folk Blaar i Øjnene. Naar man tilmed fortæller, at det er hundrede Gange lettere at lære end Nationalsprogene, og at Sproget er sikret mod Vilkaarligheder gennem et af Idisterne oprettet videnskabeligt Akademi, samt endelig skilter med nogle kendte Videnskabsmænds Navne, saa maa enhver Tvivl jo svinde hos den, der ikke véd bedre Besked.

Overlærer ved Katedralskolen i Aarhus, Svb. Sveinbjørnsson offentliggør her i Bladets Nr. 15 en af de sædvanlige Reklamer, og Redaktøren føjer en Bemærkning til hans Indlæg, om at den saaledes etablerede Konkurrence mellem de to Sprog, Esperanto og Ido, let kan virke hæmmende paa den ophøjede Tankes Sejr, og derfor af alle Venner af international Forstaaelse maa betragtes som et betænkeligt Fænomen.

Ja selvfølgelig er den Slags Eksperimenter kun til Skade for hele Sprogsagen, de vil altid bringe Sagen i Miskredit, det er dem, der lægger Folk de Ord i Munden: Vi vil vente og se!

Kuldkaste Esperanto og ødelægge det store Arbejde, der nu i 25 Aar er gjort af Esperantisterne, kan Idisterne selvfølgelig ikke, vi Esperantister kender vort Sprog og véd, hvad det duer til, saa det frygter vi ikke; men forhale, at hele Menneskeheden bliver delagtig i det store Gode, som vi saa haardt trænger til i vor Tid, det kan de, og det er det, de gør.

At Videnskabsmændene har Lyst til at eksperimentere, kan man jo godt forstaa, men de skulde ikke gaa rundt og propagandere deres Forsøgs Resultater, saa længe de ikke er færdige med Eksperimenterne; og hvornaar bliver Videnskabsmændene vel enige? Det, den ene synes er godt, synes den anden er daarligt. Professor Jespersens Navn reklamerer Idisterne altid med, men Prof. J. er ikke selv helt tilfreds med Ido; i det mindste sagde han selv i Vinter i Studenterforeningen under en Diskussion om internationalt Sprog, hvor jeg angreb og kritiserede Ido, at flere af de Punkter, jeg havde kritiseret, var de samme, han selv var misfornøjet med.

Nu kan man vel vente, at en saa dygtig Videnskabsmand som Prof. J. vil gøre hvad han kan, for at faa rettet de Punkter, og saa staar Sproget altsaa atter overfor en Reform. De hidtil brugte Former vil være ugyldige, alt værdiløst, hvori de er brugte, nye Udgaver af Lærebøger nødvendige. Eller man kunde tænke sig, at der ikke blev taget Hensyn til Prof. J.s Mening (dog det er næsten utænkeligt), og Sproget vil da alligevel blive proklameret som Resultatet af kompetente Videnskabsmænds uegennyttige Samarbejde, d. v. s., at det er et Facit af ofte højst modstridende Meninger.

Ido, der ikke som Esperanto hviler paa et fast Fundament, har i de faa Aar, det har bestaaet, været en stadig Tumleplads for Reformer, og naar Overlærer Sveinbjørnsson skriver, at Ido er færdigt til at blive et andet Sprog for alle Mennesker, da véd han sikkert i sit stille Sind, at dette passer ikke ganske; Ido er sikkert ikke færdigt endnu, og bliver det vist aldrig, i det mindste ikke før man giver Sproget et fast Fundament, ligesom det Esperanto har, men det sker aldrig, det vilde nemlig være at søbe den Kaal, hvori man selv har spyttet.

Det andet Sprog for Alle har vi allerede i 25 Aar haft i Esperanto, der nu er saa rodfæstet overalt, at det ikke lader sig rokke. Jeg er lige vendt hjem fra Kraków, hvor Esperantisternes Verdenskongres i Aar afholdtes. Det er velgørende for os Danske at tale med Esperantister fra alle Jordens Egne og at se, at man i Udlandet forlængst er færdig med Idisterne; de faa Steder, hvor de har vovet sig frem, er de sat til Vægs; Esperantos Overlegenhed og Simpelhed har besejret dette Plagiat, der i Stedet for at være lettere end Esperanto er meget sværere, bl. a. paa Grund af at det indfører Undtagelser i Gramatikken, hvor Esperanto staar som ganske regelmæssigt Sprog uden Undtagelser.

Esperanto har nu bestaaet i 25 Aar, og det Esperanto vi taler og skriver i Dag, er det samme som for 25 Aar siden; takket være vort urørlige Fundament, hvorpaa Sproget hviler, vil Espe-

---

8. Indførelse af Voldgift til Afgørelse af Uoverensstemmelser mellem Principal og Medhjælper.
9. Indførelse af bedre hygiejniske Forhold paa Arbejdsstederne.
10. Lovbeskyttelse mod Konkurrenceklavsuler.

§ 4.

Som Medlem af Afdelingerne kan optages enhver saavel kvindelig som mandlig Handels- og Kontormedhjælper, der er fyldt 18 Aar og ikke er Lærling.

§ 5.

Eksklusion af et Afdelingsmedlem kan foretages paa en ekstraordinær Generalforsamling i den respektive Afdeling, naar der kan fremføres gyldigt Bevis for, at Vedkommende har modarbejdet Centralorganisationen og dens Program. Et ekskluderet Afdelingsmedlem kan paany optages efter et Aars Forløb, naar hans Afdeling og Hovedbestyrelsen finder tilstrækkelig Grund dertil.

§ 6.

Kontingentet til Centralorganisationen er 1 Krone pr. Maaned, hvoraf 50 Øre henlægges til Arbejdsløshedskassen i Henhold til dennes særlige Love. Afdelingerne fastsætter selv deres Kontingent.

Repræsentantskabet har Ret til at udskrive Ekstrakontingent, naar paatrængende Nødvendighed kræver det. Ingen Afdeling kan staa til Restance med Kontingentet til Centralorganisationen længere end i 1 Maaned, hvorefter den taber alle Rettigheder som Afdeling under denne.

Naar en Afdeling slettes paa Grund af Restance, kan den ikke optages paany, før Gælden er betalt.

Medlemmer, der sorterer direkte under Centralorganisationen, betaler kun Bidraget til denne.

Et Medlem kan overgaa fra en Afdeling til en anden uden at betale Indskud, naar der kan præsteres Bevis for, at Vedkommende har opfyldt alle sine Forpligtelser i den fraflyttede Afdeling.

§ 7.

Afdelingsmedlemmerne, der er arbejdsløse eller aftjener deres Værnepligt, betaler intet Kontingent.

§ 8.

a. Afdelingsformanden repræsenterer under alle Forhold sin Afdeling og fører med Sekretærens Hjælp al Korrespondance angaaende administrative Sager. Vedrørende principielle og vigtige Spørgsmaal skal Afdelingsformanden konferere med Centralorganisationens Forretningsfører. Hver Afdeling skal kvartalsvis indsende en kort Beretning til Hovedkontoret om Foreningens Virksomhed. Af alle Foreningsmeddelelser indsendes ligeledes et Eksemplar til Hovedkontoret og D. H. K. M. T.s Redaktion.

b. Afdelingskassereren skal inden d. 20. i hver Maaned punktlig indsende Afdelingskontingent til Hovedkassen samt Opgave over kontingentfri Medlemmer.

§ 9.

Centralorganisationen administreres af Hovedbestyrelsen, der bestaar af Forretningsføreren, Redaktøren og 7 af Kongressen dertil valgte Medlemmer. Hovedbestyrelsesmøde afholdes ordinært 2 Gange aarligt, i Februar og August. Hovedbestyrelsen tager under Ansvar for Kongressen Beslutning i alle Spørgsmaal (se dog § 23).

Hovedbestyrelsen vælger af sin Midte 2 Medlemmer, der sammen med Forretningsføreren udgør Forretningsudvalget. Dette kontrollerer Forretningsførerens Virksomhed og afgør alle vigtigere, løbende Sager. Forretningsføreren eller de to valgte Medlemmer kan naar som helst forlange Forretningsudvalgsmøde afholdt. I Forretningsførerens Forfald varetages hans Funktioner af Forretningsudvalget.

Revisorerne er, foruden at revidere Aarsregnskabet, forpligtet til en Gang hvert Halvaar at foretage en i alle Henseender kritisk Revision af Centralorganisationens Bøger, Regnskaber og Beholdninger, og efter hver saadan foretagen Revision at give Kasse-Journalen Bemærkning herom.

§ 10.

Hovedbestyrelsen erholder alle Rejseudgifter dækkede af Hovedkassen samt i Diæter 8 Kr. pr. Dag.

§ 11.

Hovedbestyrelsens Samtykke skal indhentes, inden Centralorganisationen kan behæftes med Gæld.

Ved de ordinære Kongresser vælger de Delegerede for Jylland og Samsø 6, for Fyn og den sydfynske Øgruppe 1, for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 2 og de kjøbenhavnske Delegerede 1 Repræsentant. De 10 saaledes valgte Medlemmer danner i Forening med Hovedbestyrelsen et Repræsentantskab, der af Hoved-

ranto altid være det samme, og det vil udvikle sig paa samme Maade som de nationale Sprog, ved Nydannelser og Tilføjelser, aldrig ved Forandringer; naar Idisterne beskylder Sproget for at være forstenet og forbenet og ikke i Stand til at udvikle sig; da er det kort og godt Usandhed og noget, de ikke kan bevise.

Paa en Maade er det ganske rart, at vi har Ido, derhen kan man altid vise alle Projektmagere og alle, der holder af videnskabelige (!) Eksperimenter, saa er vi fri for dem i Esperanto, Til alle praktiske Handelsmænd kan jeg roligt anbefale Esperanto, der er færdigt til Brug, eller rettere sagt, der alt i mange Aar Aar er blevet brugt af praktiske Mennesker og fungerer til alles Tilfredshed. *Margrethe Noll.*

Fag-Undervisning.

Aarsberetninger.

„Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse" har udsendt Aarsberetning for Skoleaaret 1911—12, — et Hefte, der omfatter ca. 100 Sider og indeholder en Fylde af Oplysninger om de forskellige Undervisnings-Afdelinger henhørende under Købmandsskolen. — Fremgangen har været jævn, særlig gælder dette for Kvindeafdelingen. Lærlingeskolen har med Held knyttet til sig et nyt Klientel, udgaaet fra Butikslærlingenes Kreds, hvor utvivlsomt den teoretiske Uddannelse er mest paakrævet. — Skolen forbereder en Omlægning af Undervisningstiden for disse Lærlinge, saaledes at denne henlægges til Formiddagstimerne. Dette Forsøg paa Overgang fra Aften- til Dagskole maa hilses med Tilfredshed og Udfaldet imødeses med Interesse.

Den jyske Handelshøjskole kan ligeledes opvise en nogen større Tilgang end sædvanlig i det nylig afsluttede 7. Skoleaar. Det samlede Elevantal var 136, deraf alene 125 fra Jylland. Ialt er 84 Elever dimitterede i Skoleaaret. Der er bevilget Fripladser for et Beløb af ca. 7000 Kr. og Skolen har modtaget en Række offentlige og private Tilskud og Legater.

Fra 1. November d. A. begyndte Skolen at undervise efter den af Ministeriet for Handel og Søfart autoriserede Fællesplan for det etaarige Kursus ved de statsunderstøttede Handelsdagskoler. Den nye Plan, der i alt væsentligt er i Overensstemmelse med den hidtil fulgte, adskiller sig dog fra denne deri, at Betingelsen for, at en Elev fremtidig maa deltage i Undervisningen i begge de fremmede Sprog, Engelsk og Tysk, er, at Vedkommende har bestaaet en af følgende Prøver: Mellemskoleeksamen, alm. Forberedelseseksamen, Afgangsprøven med eet Sprog fra en af de Skoler, der staar under Tilsyn af Provinshandelsforeningernes Udvalg for Skolevæsen, eller paa anden Maade godtgør, at han besidder tilsvarende Kundskaber i de to Sprog.

Hvis altsaa en Elev, der ikke har bestaaet en af de nævnte Prøver, ønsker at deltage i Undervisningen i to fremmede Sprog, maa Vedkommende underkaste sig en Optagelsesprøve i begge Sprog.

Aarhus Handelsskoles Program og Beretning kan ogsaa se tilbage paa et Skoleaar, der er forløbet fuldt tilfredsstillende, Elevantallet har været 65 — næsten alle paa Dagskolen. Desuden er de sædvanlige, efter Overenskomst med vor Aarhus-Afdeling etablerede Aftenkursus for videregaaende Undervisning i Handelsfag, fortsatte. — Maskinskrivning indgaar nu som obligatorisk Fag i Skolens Undervisningsplan. — I afvigte Aarsberetningsperiode har Tilskudene, der blev Skolen til Del, ialt andraget ca. 2500 Kr.

Beretningen indledes med en indgaaende Fremstilling af den — foran nævnte — ministerielle Ændring i Handelshøjskolernes Læseplan, det ledsages af en længere Motivering til følgende Ændringsforslag, som Skolens Bestyrer, Hr. Niels P. Nielsen, i sin Tid fremsatte til Ministeriets Plan om samlede Helaars-Kursus:

Et Kursus kan begynde enten 1. Maj eller 1. November. Læseplanen udarbejdes saaledes, at den mere almindelige og grundlæggende Undervisning gives i 1. Halvaar, medens den mere specielle og videregaaende Fagundervisning henlægges til 2. Halvaar, og Elever kan — efter Forkundskaber og Undervisningsmaal — deltage i 1. eller 2. Halvaar alene.

Denne Ændring kom dog ikke i Betragtning i den ministerielle Anordning.

Aarsskrift for Elev-Foreningen „Købmandshvile", nævner vi sidst, men aldeles ikke som det mindst opmuntrende Budskab fra de Undervisnings-Institutioner, der kalder paa de Unge indenfor vor Stand. Tværtimod er denne Aarbog egenartet og fornøjelig med sine forskellige Bidrag af Forstandere, Lærere og tidligere Elever. Det er intet almindeligt Skoleprogram med tørre Tal og faktiske Data, — og dog et Program, forsaavidt som Skolens Virkemaal taler fra hvert Blad og fortæller om de stærke Baand, der binder i „Købmandshvile"s Gerning og „Købmandshvilerne" til deres Skole. — Det vilde iøvrigt være meget ønskeligt om der i Medhjælperkredse var endnu større Kendskab til og Føling med denne i sig selv særegne Handelsskole. For de unge Medhjælperes egen Skyld!

Hovedkontorets Adresse er

Nørrevoldgade 54, 1. Kjøbenhavn K. Kontortid fra Kl. 9—5. Telefon 8143. Forretningsføreren træffes efter Kl. 5 gennem **Telefon Vester 4171.**

Dette Nr. indeholder Centralorg. reviderede Love til Fraklipning og Opbevaring. Arbejdsløshedskassens Love følger i næste Nr. — Medlemmer, der ønsker at opbevare „D. H. K. M. T." til Indbinding, kan erholde Lovene i Særtryk ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Siden sidste Beretning lod Afdelingen Torsdag d. 24. Oktober afholde Foredrag. Herr Pastor Geert Jørgensen, Vejlby, talte om „Den danske Folkehøjskole i Fortid og Nutid." Herr Jørgensens Foredrag var instruktivt og vækkende, præget af den Kærlighed til Emnet, der er denne Talers Styrke i hans Arbejde for den danske Folkehøjskole.

Efter i store Træk at have paavist, hvorledes Tanken er opstaaet, præsenterer Foredragsholderen den talrigt mødte Tilhørerkreds for nogle af de største og første Højskoler og disses store Mænd. Omtaler den frugtbringende Indflydelse, som „denne lille smukke Blomst derude fra Landet" har haft i Særdeleshed paa den danske Bondestands Kultur, og ender Foredraget med en livfuld Skildring af vore Dages Højskoleliv og dettes Betydning for Samfundet. — Alle Tilhørerne sender Herr Pastoren deres bedste Tak for den udmærkede Aften, og specielt Bestyrelsens Tak til Herr Jørgensen, fordi De altid saa beredvilligt ofrer en Del af Deres Tid for vor Forening og kommer, naar vi beder Dem derom.

Torsdag d. 31. Oktober talte Sekretæren over Emnet „Sammenslutningens Idé". — Taleren paaviser, hvorledes dette Begreb allerede er praktiseret blandt de ældste Slægter. Omtaler, hvorledes Idéen efterhaanden udvikler sig til at svigte det Ideal, der er det bærende Element i Sammenslutningens Idé. Viser hvorledes vor Organisation er en Frugt af denne Idé og hævder, at denne i sit fremtidige Arbejde vedblivende maa holde Idéens Fane højt, og kun nødtvungent — hvad vel desværre vil blive nødvendigt — maa bryde med Idéens Grundsætninger. Der opstod Diskussion efter Foredraget, hvori enkelte Talere hævdede, at Talerens Idealisme ikke kunde forbindes med vore Dages praktiske Liv, hvilket Tal. bestred og paaviste ved Eksempler.

C. J.

Bornholm. Efter det andet Sted i dette Nr. omtalte Foredrag den 27. Oktober samledes Medlemmerne for at foretage Valg af 3 nye Bestyrelsesmedlemmer, idet bl. a. Formanden fratraadte paa Grund af Bortrejse. Valgte blev Herr E. V. Nybroe, Frk. Agnes Petersen og Hasager Boss. Som Formand valgtes Herr Nybroe, Frk. Agnes Petersen blev Kasserer. Desuden valgtes til Suppleanter: Herr Bogholder H. Hansen og Herr Chr. Nielsen, Hasle, og til Revisorer Frk. Christiansen og Herr Chr. F. Holm, Allinge.

Onsdag den 6. Novbr. havde Afdelingen sin første Mødeaften og fortsætter fremdeles hver Onsdag Aften Kl. 8½ paa „Hotel Rønne". Medlemmerne bør i egen Interesse give Møde hver Gang! *A. K.*

Frederikssund. Onsdag d. 9. Oktober afholdtes den ordinære Generalforsamling paa Hotel „Isefjord". Kassereren bød Velkommen. Til Dirigent valgtes C. A. Lund.

Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, hvoraf det blandt andet fremgik, at Foreningens Medlemsantal var steget betydeligt. Til Bestyrelse valgtes Frk. A. Krøyer og Holger Kofod. Den konstituerede Formand, Bogholder J. Poulsen, valgtes med Akklamation til Formand.

Frk. M. Hansen afgik som Bestyrelsesmedlem. Til Suppleanter valgtes C. A. Lund og Kommis Eidelberg. Under „Eventuelt" vedtoges det at holde Mødeaften 1. og 3. Tirsdag i hver Maaned. Efter at flere andre Spørgsmaal var drøftede, hævedes Generalforsamlingen med et „Leve Centralorganisationen"!

Søndag den 6. Oktober havde Afdelingen en meget fornøjelig Sammenkomst i Hillerød med Frederiksværk-, Helsingør- og Hillerød-Afdelingerne. Selvom det jo var lidt sent paa Aaret at holde Udflugter og Kulden paa Hjemvejen var ret ubehagelig, var vi dog selv enige om, at det havde været en særdeles vellykket Dag, og vi bringer de 3 Afdelinger vor bedste Tak for behageligt Samvær. *Svenning Andersen.*

Holstebro. Onsdag d. 9. ds. afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel „Royal" med Dagsorden: 1, Vedtagelse af Love, 2, Valg af Agitationsudvalg, 3, Bestemmelse af Lokale.

Formanden bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter Wito Knudsen oplæste Bestyrelsens Udkast til Lovene, som blev enstemmigt vedtaget. Derpaa motiverede Wito Knudsen Forslaget om Valg af et Udvalg paa 3 Medlemmer til at forestaa Agitationen, idet han ansaa det for heldigt, at der eksisterede et saadant og mente, at de tre valgte derved vilde faa mere Interesse for personlig Agitation. Forslaget blev imidlertid forkastet, da man ikke kunde blive enige om Valget af tre dertil. Efter at man endelig havde vedtaget ogsaa fremtidig at benytte det nuværende Lokale paa Hotel „Royal", sluttede Formanden Generalforsamlingen med Opfordring til de tilstedeværende Medlemmer om at agitere energisk for størst mulig Tilgang til C. O.

Wito Knudsen.

Kjøbenhavn. Tirsdag d. 29. Oktober, da Herr Højesteretssagfører David var forhindret i at holde sit Foredrag, afholdtes et Diskussionsmøde om Handels- og Kontormedhjælpernes Lønforhold i Kjøbenhavn. Indleder: Niels Kristensen.

Tirsdag d. 5. November holdt Herr Højesteretssagfører David sit 3. Foredrag, hvorefter Studentersamfundets Formand, Herr Aage Garde, holdt et meget interessant Foredrag om den politiske Situation, fremkaldt ved Regeringens Forfatningsforslag. Paa Grund af den fremrykkende Tid, fandt der ingen Diskussion Sted. *A. Michaelsen.*

Randers. Den 24. September havde Afdelingen arrangeret offentligt Foredrag med Herr Handelsskoleforstander Fog-Petersen som Foredragsholder. Herr F.-P. holdt sit udmærkede Foredrag over „Tietgen og hans Foretagender" og lønnedes med Bifald af den desværre ikke talrige Forsamling, der havde givet Møde.

Paa Mødet den 26. September indledede Foreningens nye Medlem, Herr Aage S. Leth, en Diskussion om: „Hvad vi vil", idet Herr L. henholdt sig til Centralorganisationens Program, hvis Punkter Herr Leth gennemgik og klarlagde i et udmærket Foredrag. Den efterfølgende Diskussion afslørede ingen større Meningsforskelligheder blandt Medlemmerne, der alle kunde slutte sig til Herr L.s Fremstilling af Programmet.

Den 24. Oktober oplæste Herr Adjunkt Haase Brudstykker af M. Lund: „En fremmed Fugl". Denne Oplæsning var en Nydelse for Medlemmerne, der ogsaa talrigt havde givet Møde. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord, hvorefter der muciseredes af forskellige Medlemmer, medens andre sluttede Aftenen med en L'hombre.

Endelig havde Foreningen Torsdag den 31. Oktober den Glæde at faa Besøg af den saa vel kendte og afholdte Formand i Koldingafdelingen, Herr N. C. Nielsen. Det blev en interessant Aften. Herr N. talte livligt og godt om den nylig afholdte Kongres i Kjøbenhavn, til stor Glæde for de Medlemmer, der gerne vilde høre en af Organisationens dygtigste Mænd udtale sig om de mange interessante Forslag, der kom frem paa Kongressen. Senere paa Aftenen oplæste Herr N. C. Nielsen flere humoristiske Fortællinger og Aftenen forløb paa en ualmindelig fornøjelig Maade, saa vi imødeser med Længsel, at vi atter faar Fornøjelse af Herr N. C. Nielsens Nærværelse ved en af vore Mødeaftener.

Skive. Onsdag d. 6. Novbr. afholdtes selskabelig Sammenkomst og Aftenunderholdning, ved hvilken Herr Skuespiller Jensen paa en udmærket Maade oplæste nogle humoristiske Historier. Deltagerne morede sig udmærket, og med en Times munter Svingom sluttede den vellykkede Fest. *S. K.*

Thisted. Fredag den 22. ds. Kl. 8½ afholdes stort agitatorisk Møde paa Hotel „Royal". — Som Taler kommer C. O.s Forretningsfører, Herr Jens Johansen. — Alle har Adgang! Efter Mødet en Svingom. (Se cirkulerende Liste).

Medlemmerne maa denne Aften møde — in pleno! Ingen kan være bekendt at „knibe udenom", og klem saa paa vore udenforstaaende Kolleger! Her er endelig Lejligheden, hvor vi maa og skal gøre en rig Medlemshøst. Blot hvert Medlem vil agitere en lille Smule, — saa gaar det! *Per.—*

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Til Købs

ønskes et komplet Eksemplar af hver Aargang af D. H. K. M. T. fra 1900 til 1910, uindbunden eller indbunden, men i god Stand.

Tilbud paa enkelte Aargange eller dem alle samlede med Prisopgave bedes sendt i **Billet mrkt. M. 30** til Bladets Annonce-Administration, Johannevej 1, København V.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere

Ledig Plads.

Den kolde Aarstid nærmer sig. Til at gøre Legemet modstandskraftig mod Kulden egner sig bedst Bouillon, som er fremstillet af Maggi's Bouillon-Terninger. Disse koster kun 5 Øre Stykket og giver øjeblikkelig, kun overhældt med kogende Vand, ¼—⅛ Liter udmærket Bouillon. Maggi's Bouillon-Terninger er særdeles praktiske for ethvert Køkken, da de i enhver Henseende erstatter hjemmelavet Kødsuppe, enten denne skal anvendes til Fremstilling af Bouillon-Supper, Saucer, Grønsager el. l. Enhver Husmoder bør derfor gøre et Forsøg.

HAFNIA ægte EXPORT DOBBELTØL giver Sundhed og Styrke.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1912. 12te Aargang.

AABEN DEBAT.

FRA første Færd har vi slaaet Dørene paa vid Gab, naar vi ved vore Møder satte Medhjælperspørgsmaalet under Debat. Thi vore Standpunkter og Virkemaal var altid præget af Klarhed og frigjort for alt Hemmelighedskræmmeri. Vore Krav fremsattes ikke som Teorier, men som velbegrundede praktiske Muligheder paa Baggrund af Forhold, kendte og gængse indenfor Handels- og Kontorfagene.

Derfor har vi stedse nævnt Ting og Forhold ved rette Navn, ikke skjult vort Mishag, naar det syntes os velbegrundet, og altid været rede til at møde anderledes tænkende i aaben Diskussion, hyppigt endog opfordret Modstandere til at belyse Sagen fra deres Synspunkt. Men dette næsten uden Resultat.

Mødet i Kjøbenhavn forrige Maaned danner for saa vidt en Undtagelse fra Reglen, som det er første Gang, at Principaler og Medhjælpere i større Antal møder i en offentlig Forsamling til Debat om Medhjælperstandens sociale Anliggender, tilmed med officiel Repræsentation fra selve Handelsministeriet.

Nogen reel Betydning af dette Møde tør næppe paaregnes, men helt betydningsløst blev det derfor ikke. Polemiken, der foranledigede Diskussionsmødet, dettes Forløb og den efterfølgende Avisfejde, har tilfulde vist, at der overfor hinanden staar tvende afvigende Grundsyn, og at der indenfor visse — og som det synes toneangivende — Principalkredse raader ganske snæversynede Anskuelser vedrørende Medhjælperspørgsmaalet og derigennem en tydelig Uvilje mod vor Centralorganisation.

Handelsstanden er — sin fremskridtbefordrende Gerning til Trods og dens Medlemmers afvigende politiske Interesser ufortalt — konservativ i sin Bedømmelse af sociale Foreteelser, med Vedhængen i det engang bestaaende, fra Fortiden overleverede. Ligesom indenfor Smaa-Haandværket dvæler man endnu i vide Principalkredse ved Fortiden og søger i det Forbigangne følgeværdige Eksempler for Nutiden. Hertil kan vel de Ytringsformer, Handelen i vore Dage antager: Hensynløs Konkurrence, vidtdreven smartness og tvivlsomme Forretnings-Transaktioner, bidrage sit, og dette forklarer omend det ingenlunde beretiger, at man ogsaa i Forholdet til Medhjælperne søger Idealet i svundne Tiders mere patriarkalske Forhold, der almindeligvis intet har tilfælles med vore Dages Arbejdsvilkaar. — Dette fandt netop Udtryk i den omhandlede Debat gennem de fra Principalside fremsatte Veklager over manglende Initiativ, Pligttroskab og Kyndighed hos Medhjælperne, — fade Fyndord, som Principalbladet „Børsen" siden skynder sig at lyse i Kuld og Køn. Ikke blot blev disse Paastande grundigt tilbagevist fra vor Side, men hele denne Principal-Argumentation blev ganske slaaet over Ende ved det særdeles vægtige Indlæg, som „Købmandsskolen"s kendte Inspektør, der overværede Mødet, ydede i Forhandlingen, og som mere end andet gjorde, at Principal-Anskuelsernes Talsmand gik ud af Debatten som en saa total slagen Mand, at han end ikke forsøgte at dække Tilbagetoget under det glatte Lag fra Centralorganisationens Talere. At „Børsen" straks efter møder med et utvivlsomt fra nærmeste Kilde inspireret Angreb paa Inspektøren, forringer ingenlunde det uomtvistelige Nederlag, men understreger det tværtimod. Thi det er en altfor kendt Sag, at Aktører, der ikke klarer sig i Rampelyset, ofte agerer bedre naar Tæppet falder!

Og naar dette Principalorgan par excellence dernæst advarende paapeger, at vi uhindret fortsætter vor Agitation og drager nye Medhjælperkredse ind under Organisationens Paavirkning, uden at man fra „den anden Side" imødegaar os i Forsamlingerne og i den offentlige Debat, synes „Børsen" altsaa ikke at drage nyttig Lære af dette Diskussionsmøde, hvor Spillet netop var altfor ulige og Centralorganisationen havde alle Trumfer paa Haanden.

Saalænge vore Modstandere ikke skønner klarere end, at de kun acceptere Organisationen med det ene Formaal at sikre Principalerne god og — især — billig Arbejdskraft og affejer det sociale Problem med at: Belønningen skal nok komme, har de kun maadelige Chancer i den aabne Debat. Hint Diskussionsmøde viste nemlig tilfulde, at Harmoniforenings-Princippet

endnu i Principalkredse anses for den eneste passende Organisationsform for Medhjælpere, at vi almindeligvis i de Kredse takseres ringere end andre Samfundsborgere og man endnu mener at kunne affærdige en Stand der tæller Titusinder med tvivlsomme Veksler paa Fremtiden.

Men slige Anskuelser hidrører fra Fortiden og er uden Rod i en Tid, hvor den arbejdende Verden og deriblandt Hundredetusinder af vore Standsfæller, forlængst har opgivet det oftest svigtende Haab om „Belønningen" og i dets Sted sat Kravet om Udbytte efter Arbejdets Værd.

Agitationsrejse.

To nye Afdelinger.

DET er selvindlysende, at for den Mand, der skal lede vort Hovedkontor, har det stor Betydning og Interesse at stifte nærmere Bekendtskab med de Kolleger, der ude omkring i Landet bærer Sagen frem og trækker Læsset; mangen Uoverensstemmelse kan derved bringes ud af Verden gennem personlig Samtale, og den lokale Taktik kan drøftes og planlægges, saaledes at gode Idéer fra andre Afdelingers Virksomhed ogsaa kan bringes i Anvendelse paa flere Pladser.

Herpaa har Hovedbestyrelsen altid været klar, og Sagen har gentagende været Genstand for Behandling, men forskellige Forhold har bevirket, at det har været umuligt at realisere Tanken hidtil. Imidlertid skete det nu, at forskellige Afdelinger ønskede i indeværende Efteraar at afholde Agitationsmøde, og da det er naturligt, at saadanne knyttes til en Rejse til Afdelingerne, hvor Forretningsføreren ogsaa drøfter indre administative Spørgsmaal med Lederne, brød jeg nu — efter at Kongressens Efterdønninger var forbi, og vore Kontorlokaler ordnede under nye og tidsmæssige Forhold, — overtværs og begyndte en Række Møder i jyske Afdelinger, med Udgangspunkt i Horsens d. 12. November.

For Mødet, der afholdtes i Haandværkerforeningen, var der af Ledelsen — vor gamle Kending Herr Sten Vandborg er atter i Spidsen, suppleret med en anden energisk Kollega, Herr Chr. Drost — iværksat en kraftig Agitation, der resulterede i en forholdsvis velfyldt Sal. Efter Foredraget om „Handels- og Kontormedhjælpernes faglige og sociale Stilling" — der er godt og velvilligt refereret i den lokale Presse — fulgte ingen Diskussion.

Dagen efter, d. 13. Nov., var jeg i Fredericia, hvor jeg for et efter Fredericia-Forhold ret godt fyldt Hus talte over samme Emne, hvorefter fulgte en kort Meningsudveksling — og nogle Indmeldelser. I Mødet deltog nogle af de energiske Ledere af Afdelingerne i Middelfart og Assens, et Træk, der kalder Minderne frem om Begejstringen fra Organisationens første Dage, fra den Tid, da man vist mindre end nu saa paa Bevægelsen med lokale Briller, og følte sig nøjere knyttede sammen med Kammeratskabets Baand.

Fra „Mindernes By" gik Turen til den historiske gamle Thingby Viborg, for atter at søge Organisationens Fane hejst dér, hvor vi gentagende Gange har haft — men stadig tabt — Fodfæste for vore Idéer. Sagen var godt forberedt af flere interesserede Kolleger, navnlig havde den energiske Herr G. Krohn-Jensen arbejdet ihærdigt, og har en væsentlig Del af Æren for det særdeles respektable Resultat, vi opnaaede. Efter det indledende Foredrag udspandt der sig, med Herr F. C. Gedde som Dirigent, en ret livlig Debat, hvori bl. m. a. Herr N. C. Nielsen, Kolding, — Centralorganisationens flyvende Agitator — deltog. Der var Enstemmighed om at oprette en Afdeling, og efter at der var indmeldt ca. 25 Medlemmer, nedsattes et Udvalg, bestaaende af D'herr Krohn-Jensen, Anton Nielsen, (tidligere Hobro) E. Larsen, Joh. Gramstrup og F. C. Gjedde, til at udarbejde et Lovudkast, og i Løbet af 8 Dage at indkalde til konstituerende Generalforsamling. De udmærkede, med vor Sag kendte, Kræfter, der er i Spidsen for den nye Viborg-Afdeling, vil sikkert sørge for, at Fundamentet lægges saa solidt denne Gang, at Bygningen ikke atter ramler om, selv om den skal blive udsat for Storme.

Dagen efter, Fredag d. 15., indtog vi endnu en Skanse, som vi for nogle Aar siden maatte forlade, nemlig „Byen ved Hvide Sande", Ringkøbing. Sagens Pionerer her var D'herr Trælastforvalter Viggo Jakobsen og Manufakturmedhjælper Jens Hansen, der grundigt havde bearbejdet Jorden, saaledes at den nedlagde Sæd nu gav gode Fold, idet Afdelingen oprettedes, begyndende med ca. 20 Medlemmer, hvilket efter Byens Størrelse tør kaldes ret godt. Her kom Udvalget til at bestaa af D'herr Viggo Jakobsen, Jens Hansen, C. F. E. Baden, N. Jensen og Jepsen, som ogsaa i Løbet af en Uge skal tilendebringe Arbejdet med Lovudkastet til Forelæggelse for en Generalforsamling, hvorefter Ringkøbing forhaabentlig indtræder i de stabile Afdelingers Rækker.

Jeg gik derefter mod Nord, og talte i Lemvig Tirsdag d. 19. og i Holstebro Onsdag d. 20. I begge Afdelinger er der energiske og interesserede Kolleger i Spidsen, og Møderne har forhaabentlig — selv om de kunde have været talrigere besøgt — haft nogen Betydning, om ikke paa anden Maade, saa derved, at Offentligheden ser, at Afdelingerne lever og arbejder, ligesom Medlemmerne mærker et Pust udefra, der maaske kan bevirke, at de fremmer Arbejdet mere intensivt.

Nykøbing M.-Afdelingen hører til de ældste indenfor Centralorganisationen, og plejer almindeligvis at kunne indfri de Forpligtelser, som Alderen nu en Gang paalægger. I det sidste Aarstid har der dog været Stagnation, ja, endog Tilbagegang, og det Møde, der nu holdtes, var derfor tænkt som en Slags Livsfornyer, og jeg haaber ogsaa, at det vil virke saaledes, og ikke blot som en Stimulans. Resultatet af et godt Forarbejde, foretaget af den lokale Ledelse med den fleraarige Afdelingsformand, Herr E. Øhlenschlæger, i Spidsen, var at ca. 40 Mennesker, deriblandt en Del Principaler havde givet Møde, og efter Foredraget blev der en lille Diskussion, idet en tilstedeværende Handelsskolelærer fandt vore Krav i Handelsskolesagen for vidtgaaende, og den fremsatte Kritik af Handelsaftenskolen for skarp. Formanden sluttede Mødet med en Opfordring om Indmeldelse, hvilket efterfulgtes af flere af de Kolleger, der var tilstede.

Blandt vore Afdelingsveteraner tælles ogsaa Thisted, som til Trods for at dens geografiske Beliggenhed har hindret jævnlige Besøg af Hovedbestyrelsens Medlemmer, eller andre af vore Talere, stadig har holdt et efter Forholdene ret stort Medlemstal. Jeg talte her Fredag den 22., og Mødet var godt besøgt, hvortil maaske bidrog, at man i Thisted-Bestyrelsen hylder den jesuitiske Læresætning, at „Hensigten helliger Midlet", hvorfor man efter Foredraget havde arrangeret en selskabelig Sammenkomst — der i Parantes bemærket var særdeles fornøjelig, — hvilket i alt Fald bevirkede, at vi fik de udenforstaaende Kolleger i Tale, og Mødet sluttede — efter en Debat — med et ret stort Antal Indmeldelser, et Resultat, som ikke mindst den særdeles arbejdsomme Kasserer for Afdelingen, Herr Chr. Ottesen, kan tilskrive sig Æren for. —

Jylland er jo nu snart erobret for Centralorganisationen, kun ganske faa — og mindre — Byer har vi endnu ikke lagt under Organisationens Plov. Blandt Undtagelserne er Sæby. Imidlertid har vore Venner i Frederikshavn, efter at have stabiliseret Forholdene i deres egen Afdeling, kastet sig over Sæby, og Søndag Eftermiddag den 24. holdtes der et Møde paa „Hotel Harmonien", hvori ogsaa mange interesserede Medlemmer fra Frederikshavn deltog. Der indmeldte sig ogsaa nogle Medlemmer, som var begejstrede for Sagen, og de lovede nu at arbejde videre for at

faa de øvrige Kolleger i Byen med, og starte Afdelingen, eller i Fald Medlemsantallet ikke blev stort nok, indtræde under Frederikshavn foreløbig. Der er imidlertid Sandsynlighed for, at de nærliggende Stationsbyers Medhjælpere slutter sig til, og i saa Tilfælde kan Afdelingen betragtes som sikker.

Samme Dags Aften kom Turen til Frederikshavn, hvor der paa „Hoffmanns Hotel" var mødt en 50 Medhjælpere, og her noteredes ogsaa enkelte nye Medlemmer som Resultat af Mødet.

Alt i alt har jeg haft megen Fornøjelse af Turen hidtil, overalt truffet brillante Kammerater, der gerne sætter noget ind paa at fremme Organisationen, ligesom Pressen ogsaa har været velvillig og støttet Agitationen for Møderne saavel som refereret disse godt, — Partifarve uanset.

Kun faa Steder har Principalerne været fremmødt, og intet Steds har de opponeret. Det viser os, at vi nu har vundet en stærk Position, og ved vort Arbejde tiltvunget os saa megen Respekt, at man undser sig at lade Modstanden bryde ud i lys Lue — selv om den uden Tvivl ligger og ulmer mange Steder indenfor den Del af Handelsstanden, der med Sorg ser paa, at Enevoldsherredømmet Aar for Aar glider den mere og mere ud af Hænde.

p. t. Frederikshavn, den 24. November 1912.

Jens Johansen.

Nyt fra England.

Ny Forretningsfører. — En Strejke.

DET sidste Nr. af „The Shop Assistant" fortæller os den Nyhed, at Mr. J. Macpherson, som nu i tyve Aar har været Forretningsfører (General secretary) for Medhjælpernes Organisation, er fratraadt og efterfulgt i Stillingen af Mr. John Turner. Det er ikke nogen let Plads at tage, særlig nu da Organisationen ved en kraftig, agitatorisk Udnyttelse af den nye Forsikringslov er bragt op paa over 80,000 Medlemmer. Men Turner er jo gammel i Tjenesten, han var i sin Tid med til at stifte den første Medhjælperforening, Medlemmerne har Tillid til ham, og han hilses i Bladet Velkommen i hjertelige, ligefremme Ord.

Men iøvrigt er der for Øjeblikket ikke megen Tid til Komplimenter. Den nye Forretningsfører blev straks engageret i en Strejke, der brød ud i Southampton, foraarsaget af Forhold, der ikke er helt ukendte hos os. Firmaet Toogood & Sønner præsenterede en Dag en af Medhjælperne et større Dokument og anmodede ham om at underskrive. Han forpligtede sig derved til af al Evne at tjene og adlyde sit Firma og ikke til nogen som helst at give nogen Oplysning angaaende Forretningens Sager. Den gensidige Opsigelsesfrist var en Maaned. Dog kunde Medhjælperen ikke sige op i Tiden fra Januar til Maj. Endelig skulde han forpligtige sig til, saafremt han fratraadte nævnte Firma, ikke

Urafstemning med $^2/_3$ Majoritet af de afgivne Stemmer, dog ikke under Halvdelen af de paa en Kongres tilstedeværende Stemmer.

Centralorganisationen foretager da Afviklingen af Kassens Forpligtelser, og et muligt Overskud tilfalder Centralorganisationens Hovedkasse.

§ 34.

Om Lovens Ikrafttræden.

Disse Love træder i Kraft 1. September 1912.

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

FORMAAL.

§ 1.

Kassens Opgave.

Det er Kassens Opgave at understøtte sine Medlemmer i Tilfælde af Arbejdsløshed og under uforskyldt Trang i den Udstrækning, som Kassens Midler tillader, og som forenes med Centralorganisationens Tarv.

FORRETNINGSGANG.

§ 2.

Bidragets Størrelse og Kontingentfrihed.

Hvert Medlem af Centralorganisationen yder til Kassen et maanedligt Bidrag af 50 Øre.

Naar Medlemmer er arbejdsløse eller aftjener deres Værnepligt, kan de, naar de derom ved Arbejdsløshedens Indtrædelse fremsætter skriftlig Begæring til deres Afdeling, fritages for at betale Kontingent. En kontingentfri Periode tillægges dog ikke Anciënniteten (jfr. §§ 14 og 23).

§ 3.

Lærlinge og Mindreaariges Optagelse.

Medhjælpere under 18 Aar og Lærlinge kan optages som understøttelsesberettigede Medlemmer af Kassen, naar de samtidig forpligte sig til, saa snart de opfylder Optagelsesbetingelserne, at indmelde sig i Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, dog saaledes at Understøttelsen kun ydes under Arbejdsløshed efter fuldendt Læretid.

§ 4.

Ekstrabidrag.

Der kan ikke udskrives Ekstrabidrag, og Forandringer i det alm. Bidrag kan kun ske ved Beslutning paa en Kongres eller ved Urafstemning.

inden for et Tidsrum af to Aar at tage en Stilling i en lignende Forretning i Southampton eller indtil 30 Mil derfra. Heller ikke maatte han selv aabne en Forretning i det samme Stykke af England.

Da Medhjælperen havde faaet konstateret, at det virkelig var Firmaets Alvor, nægtede han at underskrive og fik sin Opsigelse med 8 Dages Varsel.

Hele det samlede Personale holdt saa et Møde og vedtog, at om dette Dokument skulde blive forelagt for flere af dem, vilde de alle nægte at underskrive, samt at kræve den afskedigede genantaget. Samtidig blev Sagen indberettet til Organisationens Forretningsudvalg, og Mr. Turner tog derned for at søge Sagen ordnet. Sammen med et Tremands-Udvalg af Personalet forhandlede han med Firmaet, men dettes Svar var at afskedige 6 af det mandlige Personale, fordi de ikke vilde træde ud af Organisationen. De øvrige syntes ikke om at blive sendt bort enkeltvis og forlod derfor samlet Forretningen.

Og saa sker der noget overordentlig tiltalende. Da Forhandlingens Resultat naar til Damerne, som kun i ringe Grad berøres af Sagen, standser 30 Damer straks deres Arbejde og gør fælles Sag med Mændene. „Shop Assistant" roser disse Damer for deres Kollegialitetsfølelse og er ikke uden Grund stolte af saadanne Medlemmer.

Ja, saadan gaar det til derovre i Øjeblikket. Det er lidt anderledes end hos os. Men naturligvis: Danmark er ikke England, og hvad de kan gøre, kan vi ikke, — før vi selv tror derpaa.

Elisabeth Mac.

Medlemmer af Navn,
men ikke af Gavn.

I Anledning af, at Frøken Mathilde Petersen, Vejle, tager saa kraftigt paa Vej i „D. H. K. M. T." Nr. 20 overfor Medlemmerne af Navn, skal jeg tillade mig at bemærke følgende:

Da jeg læste Begyndelsen af Artiklen, var jeg naiv nok til at tro, at den skulde ramme saavel mandlige som kvindelige Medlemmer, men senere hen ser jeg, at det kun er blandt os stakkels Mandfolk, der findes Medlemmer af Navn, medens Kvinderne efter Frøkenens Mening alle synes meget „gavnlige". Ganske vist skal jeg indrømme, at der er flere mandlige Medlemmer af Navn end kvindelige, men det kunde maaske komme af, at der procentvis findes mange flere mandlige end kvindelige Medhjælpere i Centralorganisationen. Jeg har hidtil været af den Mening, at vore kvindelige Kolleger ikke var særlig aktive (paa enkelte hæderlige Undtagelser nær); jeg ser nu, jeg har taget fejl og takker for Oplysningen.

Det synes mig imidlertid, der mellem Linierne i Artiklen sigtes til bestemt Person, men personlige Stridigheder burde ikke komme til Orde i Bladet. Tager jeg fejl, beder jeg undskylde.

Men til Sagen:

Forudsæt Frøken, at Grunden til at Vedkommende staar i Foreningen er den, at han er bleven presset saa haardt af vort ud-

§ 5.

Tilbagebetaling af Bidrag. Tilbagebetaling af Bidrag finder i intet Tilfælde Sted.

§ 6.

Bestyrelsen. De indgaaede Midler forvaltes af Hovedbestyrelsen for Centralorganisationen, uafhængig af dennes øvrige Midler, saaledes at Forretningsføreren varetager de daglige Forretninger, modtager Indbetalinger og foretager Udbetalinger efter Forretningsudvalgets Anvisning

§ 7.

Medlemsbøger. Til Kontrol for Kassen og til Sikkerhed for det enkelte Medlem udstedes der Medlemsbøger, for hvilke erlægges 50 Øre pr. Stk., og til Erstatning for bortkomne Bøger 2 Kr. pr. Stk.

Det er hvert Medlems Pligt i egen Interesse at paase, at Bidragene indføres i Bogen, uden hvilket intet Krav kan gøres gældende mod Kassen.

§ 8.

Opkrævning og Indsendelse til Hovedkassen Bidragene opkræves forud hver Maaned af Afdelingen uden Udgift for Kassen.

For direkte Medlemmers Vedkommende sker dette ved Postopkrævning med Tillæg af Porto, forud hver 3die Maaned.

Afdelingerne indsender de opkrævede Bidrag inden den 20de i hver Maaned, sammen med en Fortegnelse over disse.

§ 9.

Gaver og særlige Bidrag. Beløb, der indgaar ved Gave eller paa anden Maade udenfor de regelmæssige Bidrag, kommer Kassen som Helhed til Gode, hvor anden Bestemmelse ikke maatte træffes af Giveren.

§ 10.

Midlernes Anbringelse. De Midler, der ikke er nødvendige for den daglige Forretningsgang, indsættes i et Pengeinstitut, og Hævning af Beløbet eller Dele deraf kan kun ske mod den samlede Bestyrelses skriftlige Begæring.

§ 11.

Revisionen. Centralorganisationens Revisorer er ogsaa Kassens Revisorer.

nisationens Pladsanvisning og er tillige pligtig at modtage enhver saaledes anvist Plads, forsaavidt den svarer til den Paagældendes Ævner og Kundskaber, og forsaavidt Lønnen ikke er væsentlig lavere end paa den Plads, Vedkommende har forladt.

I modsat Fald ophører Understøttelsen øjeblikkelig.

ALMINDELIGE BESTEMMELSER.

§ 28.

Tvivlstilfælde. I Tilfælde af Tvivl afgøres Sagen af Hovedbestyrelsen i sin Helhed paa dens første, regelmæssige Møde.

§ 29.

Stridigheders Afgørelse ved Voldgift. Hvis et Medlem føler sig forurettet af Hovedbestyrelsens Afgørelse, kan Sagen indankes for Voldgift, saaledes at Hovedbestyrelsen vælger 3 Medlemmer ud af sin Midte og den Paagældende vælger 3 Repræsentanter blandt Centralorganisationens Medlemmer, hvorefter disse udpeger en Opmand, udenfor Centralorganisationen, der afgør Sagen, forsaavidt de 6 Medlemmer ikke kommer til Enighed.

§ 30.

Udgifterne ved Voldgift. Kassen bærer alle Udgifterne i Forbindelse med en Voldgiftskendelse, i det Tilfælde den bliver underkendt, i modsat Fald fordeles Omkostningerne i lige Dele paa hver af Parterne.

§ 31.

Domstolenes Udelukkelse. Alle Spørgsmaal angaaende de i disse Love omhandlede Forhold afgøres paa den i Loven fastsatte Maade og kan ikke indbringes for Domstolene.

§ 32.

Om Ændring og Revision af denne Lov. Ændringer i disse Love foretages i Overensstemmelse med Centralorganisationens Love § 23,

§ 33.

Kassens Ophør. Skulde Kassen til nogen Tid standse sin Virksomhed, kan dette kun ske ved Kongresbeslutning eller

mærkede Agitationskorps, at Manden faktisk ikke ser anden Udvej end at indmelde sig i Foreningen; skal vi saa straks smide ham ud igen, hvis han ikke øjeblikkelig bliver en glødende Agitator? Ja! efter Deres Artikel at dømme, vilde det jo være det eneste rette, at vi blev af med disse „skadelige" Individer, men det er næsten lidt for haardt, og jeg tror mangen nuværende Agitator kunde føle sig lidt stødt over en saadan Behandling af hans „Klienter".

Det maa virkelig blive vi „gavnlige" Medlemmers Sag at interesserer de sløje. Interesse faas jo ikke paa Flasker; og jeg betvivler at den kan fremstilles efter den Recept, De anbefaler, altsaa ved at overlakke de „Interesseløse" i vort Blad, der i Parantes bemærket sikkert aabnes af saa godt som alle Handels- og Kontormedhjælpere i Landet. Tværtimod tror jeg Deres Kur resulterer i, at Vedkommende bliver gal i Hovedet, og for ikke at vække Frøkenens Forargelse, udmelder sig af Foreningen. Jeg er nemlig ikke sikker paa, at ret mange uinteresserede Kolleger finder sig i at betale Kontingent til Foreningen og saa lade sig irettesætte i Foreningens Organ, fordi det energiske Foreningsarbejde nu engang ikke ligger for dem.

Her i Esbjerg, har Foreningen nylig valgt et Agitationsudvalg (hvoraf jeg har den Ære at være Medlem) med det Formaal at virke for Tilgang af nye Medlemmer, og jeg kan forsikre Frøkenen, at vi tager baade de Kolleger med, der vil være Medlemmer af Navn, og de, der vil være det af Gavn. Min Opfattelse er, at Medlemmerne af Gavn tildels kommer af sig selv, hvorimod vor Opgave er at faa fat i de øvrige.

Energisk Agitation er godt, men Hensigten helliger ikke altid Midlet.

Vort Løsen bør sikkert være:

Alle Medhjælpere ind i Foreningen enten de er „lunkne" eller „varme".

Esbjerg, November 1912. *Henry Bang.*

Til Kongressisterne 1915!

DET er en Fornøjelse at læse et Kongresreferat som vort sidste, thi man skønner heraf, at vor Organisation viser Fremgang paa mangfoldige Omraader; man bemærker ogsaa, at vor sidste Kongres heldigvis havde meget tilfælles med tidligere Kongresser — set fra et parlamentarisk Standpunkt; men i et enkelt Tilfælde tror jeg dog at kunne paavise en Tilbagegang, — desværre.

Lad mig sige det, inden jeg gaar til Sagen: Hensigten med dette lille Indlæg er ikke at komme paa Kant med nogle af Kongressisterne — allermindst med mine gode Bekendte fra Aarhus, men kun at tjene til Oplysning for kommende Kongressister, hvorfor jeg ikke venter, at d'Herrer — specielt ikke min Kollega i dobbelt Forstand, Herr Carl Jensen, Aarhus — tager til Genmæle for det, som er sket, men kun vil tage nærværende Artikel til Følge som eventuelle Delegerede paa kommende Kongresser.

Det var Beretnings-Debatten og den paafølgende Afstemning herom, der forbavser mig ikke saa lidt, og det om saa ringe en Ting som en Formssag, endog naar saa meget stod paa Spil.

paa Understøttelse, naar Anmeldelsen derom er sket til Pladsanvisningen og til Centralorganisationens Hovedbestyrelse, saa snart ske kan og ikke senere end i den første Halvdel af et saadant Besøgs Varighed. Ethvert Medlem, der efter fuldent Læretid bliver arbejdsløs, har Krav paa Understøttelse mod behørig Anmeldelse til Pladsanvisningen samt til Centralorganisationens Hovedbestyrelse senest $^1/_4$ Aar før Læretidens Udløb, jfr. § 3.

§ 24.

Understøttelsernes Størrelse og Varighed.

Enhver, der har betalt Kontingent i 2 Aar og som derom fremsætter Begæring, har Krav paa Understøttelse, der andrager 30 Kr. om Maaneden stigende med $1^1/_2$ Kr. maanedlig for hvert fuldent Medlemsaar udover de første 2 Aar indtil et højeste Beløb af 50 Kr. om Maaneden og strækkende sig over et Tidsrum af 3 Maaneder stigende hvert 5te Aar med en Maaned indtil højst 12 Maaneder, saaledes at Stigningen begynder forfra efter hver oppebaaren Understøttelse. Understøttelsen beregnes af det Antal Dage, Arbejdsløsheden har varet.

§ 25.

Understøttelsernes Udbetaling.

Udbetalingerne finder Sted maanedlig bagud uden nogen Udgift for Modtagerne. Under Ophold i Udlandet har Medlemmerne intet Krav paa Kassen.

§ 26.

Begæring om Understøttelse.

Det paahviler det enkelte Medlem selv at fremsætte Begæring om Understøttelse, der sker ved anbefalet Brev til den lokale Formand eller Centralorganisationens Hovedkontor paa dertil indrettede Skemaer, bilagt de nødvendige Bevisligheder senest en Uge efter sket Opsigelse.

Begæring om Understøttelse maa indsendes i den løbende Kalendermaaned for at tages gyldig for denne.

Begæring har aldrig tilbagevirkende Kraft.

§ 27.

Centralorganisationens Pladsanvisning.

Enhver, der stiller Begæring om Understøttelse, er pligtig til samtidig paa de dertil indrettede Skemaer at anmelde sin Arbejdsløshed til Centralorga-

§ 12.

Regnskabets Aflæggelse.

Kassens Regnskab følger Centralorganisationens Regnskab, føres af Forretningsføreren og aflægges samtidig med dette.

VIRKEMAADE.

§ 13.

Midlernes Anvendelse.

Bidragene til Kassen deles i to lige Halvdele, A og B, hvoraf A anvendes til Understøttelse i Tilfælde af Arbejdsløshed samt, forsaavidt Midlerne tillader det, til alm. Understøttelse af trængende Kolleger jfr. § 1. De til Kassens Forvaltning nødvendige Midler udredes fortrinsvis af Halvdel A.

Den anden Halvdel B anvendes til Hjælp til Medlemmer, der er blevet arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out.

§ 14.

Medlemsretten

Hvert Medlem har Ret til Understøttelse i Overensstemmelse med de gældende Regler, for Arbejdsløshed efter at have betalt Kontingent i fulde 2 Aar, for Arbejdsløshed ifølge Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out uden Hensyn til Medlemsskabets Varighed.

§ 15.

Tab af Rettigheder.

Enhver, der paa lovlig Maade udelukkes af Centralorganisationen eller dennes Afdelinger ophører samtidig at være Medlem af Kassen. Restanter har intet Krav paa Understøttelse.

Enhver, der ikke efterkommer de Regler eller Bestemmelser, som lovmæssig kan paalægges Vedkommende, eller som ved urigtige eller usandfærdige Oplysninger eller ved Fortielse af Omstændigheder, der maatte have Betydning for det fremsatte Krav paa Understøttelse, giver et falskt Billede af sine Forhold, mister øjeblikkelig Retten til Understøttelse og er pligtig at tilbagebetale, hvad Vedkommende saaledes maatte have erholdt udbetalt af Kassen.

Det paahviler ethvert Medlem efter Tur at deltage i alt saadant Arbejde, som maatte være en direkte Følge af de Forhold, der opstaar ved Arbejdsløshed gennem Lock-out eller med Hovedbestyrelsens Bil-

Jeg kan ikke faa andet ud af den Afstemning, end at enten har d'Herrer Aarhus-Delegerede ikke været klar over Konsekvenserne af at opagitere en „Nej"- eller „Stemmer ikke"-Stemning for Beretningen, eller ogsaa maa de være mødt med „bundne" Mandater fra deres Afdeling.

De parlamentariske Følger af det første, tror jeg ikke d'Herrer ønskede at tage, og jeg har vanskeligt ved at tro, at saa gamle Organisationsmænd lader sig vælge som Delegerede med et bundet Mandat. Derfor staar denne Afstemning for mig som en Gaade, men da gjort Gerning ikke staar til at ændre, maa jeg begrænse mig til at opfordre vore fremtidige Kongressister til: Lad Dem ikke vælge som Delegeret med bundet Mandat, thi det er umuligt paa Forhaand at vide, hvilke Situationer, der kan forekomme paa en Kongres.

Muligvis har de fleste af C. O.s Medlemmer allerede sluttet af Kongres-Referatet, at Flertallet paa Kongressen ej heller anerkendte den benyttede parlamentariske Form som heldig, og derfor lod Aarhus-Forslagene faa en saa krank Skæbne.

Nærværende Oplysninger tænkes derfor rettet til de event. Medlemmer, som ikke har tænkt videre over denne Sag.

Horsens, Novbr. 1912. *Sten Vandborg.*

Svar til Herr A. Andreasen.

JEG udbeder mig Plads for følgende Replik til Herr A. Andreasen:

Jeg har vel vidst, at Herr Carl Christensen stenograferede Kongresforhandlingerne, men da det nu oplyses, at han tillige har redigeret Bladet for saavidt Kongresreferatet angaar, iler jeg med at gøre ham min uforbeholdne Undskyldning for Slutbemærkningen i min Redegørelse. Jeg har aldrig tænkt mig at kunne tillægge ham andre end saglige Motiver. — Derimod faar jeg nu Redaktionens Udtalelse for, at det mod mig rettede Angreb fra Herr Andreasens Side hører til Kongressens væsentligste Afsnit; dette havde jeg ikke tænkt mig, men jeg kvitterer med Tak for Oplysningen.

Til Herr Andreasen skal jeg kun bemærke, at han i sit Gensvar har været ret uheldig, idet han straks begynder med en ny Insinuation: at Grunden til mit Forsvar her i Bladet skyldes Utilfredshed med, at jeg ikke opnaaede Genvalg til Hovedbestyrelsen. Da jeg aldrig har udtalt nogen Utilfredshed med Valget, hvad berettiger da Herr Andreasen til denne nye Insinuation, der forøvrigt saa ganske karaktiserer ham selv? — Jeg kan tværtimod forsikre Herr Andreasen om min Tilfredshed med ikke at have Sæde i Hovedbestyrelsen, saalænge den tæller ham som Medlem.

Naar Herr Andreasen dernæst drister sig til at benægte Misbruget af sin Stilling som Kongressens Ordstyrer, tiltrods for, at enhver Kongresdeltager vil kunne erindre det, og hvert Medlem læse af Bladets Referat, at A. som Ordstyrer ledede Møde, og at han var sidste Taler vedrørende omhandlede Punkt, saa overlader jeg roligt til enhver rettænkende Kollega at tænke sig til Kvaliteten af de „Fakta", han paaberaaber sig at sidde inde med, uden dog at komme nærmere ind derpaa.

Forøvrigt skal en saadan Maalestok og kritisk „Behandling" bruges overfor alle Afdelingsformændene, hvem gaar da Ram forbi? — At en Arbejdsløshedsanmeldelse er bleven forsinket over en Uge, er ogsaa hændt andre Steder, f. Eks. ogsaa i Hjørring, hvor Herr Andreasen forhaabentlig er et virksomt Bestyrelsesmedlem; dette være sagt uden mindste Forklejnelse for denne Afdeling, der altid ubestridt har været en af de bedst ledede.

ligelse, og som maatte blive det paalagt af Afdelings- eller Hovedbestyrelsen, mod Tab af Ret til Understøttelse, saafremt et saadant Paalæg ikke efterkommes.

§ 16.

Restanters Genoptagelse i særlige Tilfælde.

Hvor ganske særlige Forhold taler derfor, kan Bestyrelsen for Kassen efter skriftlig Ansøgning fra Vedkommende genoptage en Restant i hans tidligere Rettigheder, mod at det siden Restancens Begyndelse forfaldne Bidrag betales.

§ 17.

Etablerede Medlemmers Genindtrædelse.

Medlemmer, der etablerer sig og inden 3 Aars Forløb atter vender tilbage til Medhjælperstanden, genindtræder i deres en Gang erhvervede Rettigheder (Anciennitet), naar de straks efter at have faaet Engagement indmelde sig, dog skal Vedkommende have haft Engagement som Medhjælper mindst et Aar.

§ 18.

Om tilstaaede, men ej udbetalte Understøttelser.

Tilstaaede, men ej hævede Understøttelser gaar tilbage til Kassen efter 6 Maaneders Forløb.

§ 19.

Hvor ofte Krav om Understøttelse kan fremsættes.

I Løbet af 12 Maaneder har hvert Medlem Krav paa den Understøttelse, Vedkommende i Følge Lovene er berettiget til, uanset om Kravet fremsættes i en eller flere Gange.

Medlemmer, der for tolv Maaneder har modtaget den dem tilkommende fulde Understøttelse, kan først fremsætte fornyet Krav om Hjælp efter atter i 9 Maaneder at have været beskæftiget ved Faget.

§ 20.

Forandringer i Understøttelsernes Størrelse og Varighed.

Hovedbestyrelsen er berettiget til, naar Kassens Midler gør det nødvendigt, ved Slutningen af et Kalenderaar at foretage Ændringer i Størrelsen og Varigheden af de Understøttelser, der kommer til Udbetaling det følgende Aar, Bekendtgørelse herom offentliggøres i D. H. K. M. T.

UNDERSTØTTELSE I TILFÆLDE AF ARBEJDSLØSHED.

§ 21.

Arbejdsløshed med Hovedbestyrelsens Billigelse, eller gennem Lock-out.

Enhver, som ønsker at forlade sin Plads paa Grund af Arbejdsforholdenes Karakter, og som ønsker Understøttelse under sin Arbejdsløshed, maa først meddele det til Formanden for den lokale Afdeling, der med de fornødne Oplysninger indsender Sagen til Centralorganisationens Hovedbestyrelse, uden hvis Tilladelse Understøttelse i intet Tilfælde kan paakræves.

Direkte Medlemmer henvender sig til Centralorganisationens Hovedbestyrelse. Ved Arbejdsløshed som Følge af Lock-out ydes Understøttelse i Forhold til Kassens Midler jfr. § 13.

§ 22.

Almindelig Arbejdsløshed.

Al anden Arbejdsløshed, der er en Følge af Forhold, der ligger udenfor den Paagældendes egen Kontrol, er understøttelsesberettiget, naar Vedkommende ikke oppebærer Løn eller anden Understøttelse under sin Arbejdsløshed eller frafalder Krav paa saadan eller paatager sig midlertidigt betalt Arbejde udover 2 Dages Varighed.

Arbejdsløshed, der skyldes Sygdom, er understøttelsesberettiget efter Udløbet af den lovmæssige Opsigelsesfrist, forsaavidt Arbejdsdygtighed atter er indtraadt. Begæringen skal ledsages af Lægeattest for Arbejdsdygtighed.

I Tilfælde af provisionslønnet Arbejde regnes 5 Kr. lig en Arbejdsdag.

§ 23.

Arbejdsløshed som Følge af udstaaet Militærtjeneste, Besøg paa Handelsskole, eller efter udstaaet Læretid.

Arbejdsløshed, som Følge af udstaaet Militærtjeneste, har Krav paa Understøttelse, naar behørig Anmeldelse er sket til Centralorganisationens Pladsanvisning og til Centralorganisationens Hovedbestyrelse senest 14 Dage efter, at Dagen for den paagældende Vaabenarts Hjemsendelse er almindelig bekendt, eller med 1/4 Aars Varsel.

Ethvert Medlem, der har besøgt en Dag-Handelsskole og dér gennemgaaet et fuldt Kursus, har Krav

Nej, Herr Andreasen skulde hellere end at gribe til denne „Kritik", som han nu ønsker at kalde det, have svaret paa min Forespørgsel under Kongressen:

Hvorfor valgte Hovedbestyrelsen ikke den lovlige Maade, nemlig at lade Herr Andreasen træde tilbage som Næstformand for C. O. og lade Herr Jens Johansen lede C. O. fra denne Post foreløbig indtil Kongressen, men herpaa svarede A. intet, og Referatet indeholder intet om denne Forespørgsel fra mig, men det er muligvis fordi, at den Sag hørte til Kongressens uvæsentlige?

Hermed ønsker jeg ikke at genopfriske det forhaabentlig uddebatterede Spørgsmaal om Forretningsføreransættelsen, men anfører det kun til Belysning af Herr Andreasens Stilling.

Aalborg, d. 9. Nov. 1912. *Th. Hansen.*

Fag-Undervisning.

En Ekspeditriceskole.

DEN Legion af unge Piger, der er beskæftiget ved Ekspeditionsarbejde i mange af Detailhandelens Grene, i Særdeleshed i Stormagasinerne, møder som oftest med saare ringe Færdighed og uden den almindeligste merkantile Uddannelse.

Derfor er følgende Karakteristik, der indeholdes i sidste Aarsberetning for „Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse", sikkert træffende for store Dele af denne unge kvindelige Arbejdskraft:

„Ofte lader saadanne Ekspeditricer saare meget tilbage at ønske i hele deres Optræden, i Sprog, Holdning og Behandling af Kunderne.

Ikke helt sjældent træffer man paa Ekspeditricer, der ikke har tilstrækkelig Regnefærdighed, oftere paa Ekspeditricer, der ikke har Begreb om den virkelige Værdi af den Vare, de har mellem Hænderne, eller som lægger en saadan Mangel paa Smag for Dagen, at de ikke egner sig som Vejledere for Kunderne, hvad Ekspeditricer dog bør kunne være.

Det er utvivlsomt, at en saadan Betjening ikke fremmer de Handlendes Interesser, og at den billige Arbejdskraft, som disse unge Piger i Reglen er, i Aarenes Løb bliver en meget dyr Arbejdskraft paa Grund af formindsket Omsætning."

Naar nu en Kreds af større Firmaer indenfor Manufakturbranchen har anmodet om at søge disse Mangler afhjulpne og endog har erklæret sig rede til at støtte dette Forehavende, har det sidste Argument sikkert ikke været det mindst bestemmende for dem.

Men hvorom alting er, Reformtanken har antaget saa fast Form, at „Købmandsskolen" i Kjøbenhavn den 1. November har aabnet en Ekspeditriceskole, om hvis Formaal det bl. a. hedder i et udsendt Prospekt, at „det ikke alene er at give de unge Piger visse for deres Arbejde nødvendige Kundskaber som f. Eks. Regning og Skrivning. Den vil tillige søge at hæve hele deres Dannelsesniveau, deres Holdning og Optræden og give dem bedre Forudsætninger for en indgaaende Forstaaelse af deres Gerning. Derfor optages i Skolens Plan tillige Undervisning i Dansk, Samfundskundskab, Geografi, Varekundskab, Ekspedition, Gymnastik og Holdningslære. Og da man tænker sig, at saaledes uddannede unge Piger eventuelt ogsaa vil blive søgt i mindre Forretninger, hvor de vil blive Chefens Medhjælper ogsaa ved forefaldende lettere Kontorarbejder, optager man endvidere disse i deres enkleste Form: enkelt Bogføring, Udfærdigelse af Regninger, Rekvisitioner, Meddelelser af forskellig Art etc. Af fremmede Sprog optages Tysk, der jo er det, der her i Byen er mest Anvendelse for, og Maalet for Undervisningen heri er naturligvis først og fremmest Talefærdighed."

Hertil kommer, at den Uddannelse, Skolen vil give dem i det etaarige Kursus, tilsigtes saa omfattende og omhyggelig, at den ogsaa kan sætte Spor i deres Væsen og Personlighed.

Forsaavidt vil Ekspeditriceskolen utvivlsomt faa sin Mission, selv om man ikke tør afvente revolutionerende Resultater af dens Virksomhed.

Hovedkontorets Adresse er

Nørrevoldgade 54, 1. Kjøbenhavn K. Kontortid fra Kl. 9—5. Telefon 8143. Forretningsføreren træffes efter Kl. 5 gennem **Telefon Vester 4171.**

Dette Nr. indeholder Arbejdsløshedskassens reviderede Love til Fraklipning og Opbevaring. — Medlemmer, der ønsker at opbevare „D. H. K. M. T." til Indbinding, kan erholde Lovene i Særtryk ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Afdelingen afholdt Torsdag d. 7. Novbr. sit sædvanlige aarlige Lotterispil om mange værdifulde og nyttige Genstande. Der var mødt omtrent 150 Medlemmer, som alle havde en fornøjelig og hyggelig Aften. Efter Spillet var der Bal, og Sammenkomsten sluttede med et veldækket Frokostbord, hvor enkelte Talere mindede de mange mødte om ikke at glemme det alvorlige for det fornøjelige, men give ligesaa talrigt Møde til de mange gode Foredrag, som Foreningen i Vinterens Løb lader afholde.

Torsdag d. 14. ds. afholdt Dr. phil. I. C. Jensen et Foredrag om Emnet „Vandet, dets kemiske Sammensætninger og mekaniske Virkninger", ledsaget af en Mængde gode og lærerige kemiske Forsøg. Foredragsholderen behandlede sit Emne paa en letfattelig og overskuelig Maade og paaviste, hvilke Naturlove, der er Aarsagen til den kemiske Sammensætning, og derigennem atter bliver Aarsagen til de mekaniske Virkninger. I faa Ord: En interessant og lærerig Aften, for hvilken vi er Foredragsholderen megen Tak skyldig. *C. J.*

Herning. Afdelingen her afholdt Torsdag den 7. Nov. Generalforsamling paa Hotel „Herning".

Formanden, C. Lund-Jensen, afgav Beretning om det forløbne Halvaar. Der havde i den sidste Tid været nogen Tilgang af nye Medlemmer, saaledes at Udsigterne nu var lyse. Beretningen godkendtes. — Kassereren, Carsten Møller, forelagde Regnskabet, der ligeledes godkendtes.

Til Formand i Stedet for den afgaaede, der bestemt nægtede at modtage Genvalg, valgtes Boghandlermedhjælper H. Olsen. I Bestyrelsen kom C. Lund-Jensen, Chr. Kampmann, Chr. Lyhne, M. Kongshaug, Ebbe Nielsen og P. Staunstrup. Revisorer blev E. Understrup og Vestergaard.

Endvidere valgtes et Agitationsudvalg, bestaaende af Formanden, Ullrichs, Kongshaug, Understrup og Vestergaard. Balinspektør blev Kongshaug, og Lyhne valgtes til D. H. K. M. T.s Annoncerepræsentant.

Arbejdsplanen for Vinteren drøftedes dernæst. Der var Stemning for at engagere Jeppe Aakjær til Oplæsning i Februar. — Yderligere bestemtes det, at Foreningen skal holde Klubaften d. 2. og 4. Tirsdag i hver Maaned, og at der til disse Klubaftener skal sørges for god Underholdning, Oplæsning, Diskussion m. v.

Formanden takkede den afgaaede Kasserer, C. Møller, for hans Arbejde. Desværre er han paa Grund af Bortrejse afskaaret fra fremdeles at yde Afdelingen her sin Støtte.

Generalforsamlingen sluttede derpaa med Leveraab for den afgaaede og den nyvalgte Formand og for Afdelingen.

— Forskellige uheldige indre Forhold har bevirket, at Afdelingen her i det sidste Par Aar har staaet i Stampe. Men vi haaber, at den under den ny Formands Ledelse paany maa vokse sig stor og stærk. *—p.*

Hobro. Medlemsmøde afholdtes Torsdag d. 24. Oktober, hvor der blev drøftet forskellige Foreningsanliggender. Ved det derefter følgende fælles Kaffebord, blev der overrakt Herr Bogholder A. Nielsen en Sølvgenstand som Erkendtlighed og Tak for hans energiske Arbejde for vor Sag, specielt for den Tid, han havde virket som Formand for Afdelingen. Efter at Formanden, Herr P. E. Larsen, og flere af Medlemmerne havde haft Ordet for at bringe Herr N. en Tak for godt Samarbejde, takkede denne i varmtfølte Ord for den Tillid, der gennem svunden Tid var vist ham, og sluttede med at opfordre Medlemmerne til bestandig at slutte sig fast og stærkt om vor Organisation.

Bestyrelsesmøde afholdtes den 4. Nov., hvor Formanden gav Meddelelse om, at Herr J. Jørgensen havde nedlagt sit Mandat som Medlem af Bestyrelsen, og at Suppleanten, Herr Bonde Petersen, i Stedet for var indtraadt og derefter havde overtaget Kassererposten. Det oplystes endvidere, at den til 7-Lukning under lovbunden Form udsendte Liste gav Resultatet: 24 Ja mod 20 Nej.

Mandag den 11. Nov. havde vi Fornøjelsen at høre Formanden for Randers-Afdelingen, Herr F. V. Jensen, paa en livlig og interessant Maade fortælle om sine „Indtryk fra Kongressen" — et

Emne, som Medlemmerne vist var overmaade tilfredse med — at dømme efter den Interesse, hvormed Foredraget fulgtes.

Ved Kaffebordet gav Herr Jensen nogle humoristiske Fortællinger til Bedste og lagde her sine udmærkede Evner i den Retning for Dagen. Mødet var denne Gang nogenlunde besøgt, men desværre er der en Del af vore Medlemmer, som aldrig møder frem, og jeg kan i den Anledning fristes til at spørge: Er det af Mangel paa Interesse? thi jeg kan umulig tro, at Mødeaften 2 Gange maanedlig skulde være for meget, — selv for den mest optagne. *M. Sørensen.*

Horsens. Afdelingen holdt d. 16. Oktbr. halvaarlig Generalforsamling.

Næstformanden, Bogholder N. Dahl, bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Bogholder Sten Vandborg.

Derefter aflagde Bogholder Dahl Beretning og omtalte særlig Agitationen for 7-Lukning i Sommermaanederne. Desværre var det ikke lykkedes i Aar at faa den gennemført saa godt som tidligere Aar, men der vil dog blive arbejdet videre paa den Sag. Han omtalte desuden de udsendte Spørgeskemaer til de Handlende ang. deres Stilling til 7-Lukning ved Lov. Der var udsendt 523 Skemaer; 460 — eller ca. 88 pCt. — svarede Ja, medens 63 svarede Nej.

Til Formand valgtes Bogholder Sten Vandborg, og til Bestyrelsesmedlem valgtes Manufakturmedhjælper Elsboe; Suppleanter blev Isenkræmmermedhjælper Bie og Kommis A. Jensen.

Efter at Frk. Anna Hansen havde aflagt Beretning fra Kongressen, drøftedes Virksomheden for Vinterhalvaaret, og det overlodes til Bestyrelsen i Forbindelse med Journalist Chr. Drost at lægge en Plan herfor.

Afdelingen har under gunstige Auspicier begyndt sin Efteraars- og Vintersæson.

Begyndelsen blev gjort den 30. Oktober, da Redaktør Jørg. Andersen læste Edv. Blaumüllers „Dronning Hjærteløs" og Otto Benzons „Surrogater". Den paafølgende Onsdag var der Andespil, og Lørdagen derefter holdtes Pakkefest, der sluttede med et muntert og livligt Bal. Tirsdag den 12. November gæstedes Afdelingen af Forretningsfører Jens Johansen, der i Haandværkerforeningen talte ved et offentligt Medhjælpermøde; det agitatoriske Foredrag blev udførligt refereret i de to af Byens Blade og kortere omtalt i de to andre. Onsdag den 20. Nov. havde vi Fornøjelsen at se Frk. Anne M. Carlsen, Fredericia, som vor Gæst. Frk. C. holdt et kort, refererende Foredrag om Digteren I. P. Jacobsen og læste som Støtte for Foredraget hans 2 Arbejder: „Pesten i Bergamo" og „Der burde være Roser —". Og endelig d. 27. Nov. talte Formanden for Horsens Esperantoklub, Kaptajn Aae om Esperanto og dets Betydning som Verdenssprog.

For December Maaned er der af Hensyn til Juletravlheden ikke lagt noget Program, men efter Nytaar lægger vi ud paany med mange smaa Overraskelser.

Den ugentlige Mødeaften er Onsdag Kl. 8½ paa Hotel „Skandinavien". *D.*

Kolding. Onsdag den 30. Oktober afholdtes Medlemsmøde paa „Kronborg". Næstformanden indledede og fremkom med forskellige Meddelelser.

Onsdag den 6. Nov. afholdtes Lotterispil, som gav et lille Overskud. Da Fru Thomsen var saa elskværdig at spille for os et Par Timer, blev der en livlig Svingom til Kl. 2.

Herr Redaktionssekretær Harald Schrøder holdt Onsdag d. 13. Nov. et udmærket Foredrag om Forfatteren Herman Bang. Herr S. gav en livlig og interessant Skildring af Herman Bangs Liv og Levned, nævnte flere af Forfatterens Værker, og sluttede med at oplæse „Irene Holm", som var den sidste Novelle, Herman Bang oplæste før sin Død. Saavel Foredraget som Oplæsningen lønnedes med stærkt Bifald.

Onsdag den 20. November oplæste Herr Redaktør Jakobsen et Skuespil, som Herr J. selv har skrevet. Det var meget spændende og interessant og gjorde vældig Lykke. Stykket faar Premiere her paa Teatret i den nærmeste Fremtid. *J. J.*

Løgstør. Generalforsamling afholdtes d. 7. November paa Hotel „Unionen". Lovene drøftedes og der vedtoges forskellige Lovændringer, som at Generalforsamlingen ordinært skal afholdes i Marts og November, at Medlemmer i Oplandet ikke skal betale Porto ved Kontingentopkrævning og Bestyrelsesmedlemmernes Antal herefter ansættes til 5.

Formanden, Herr O. Frandsen, nedlagde sit Mandat under Henvisning til, at han ikke evnede at afse den Tid til Formandshvervet, der var nødvendigt, naar Arbejdet for Afdelingen skulde fremmes i fuld Udstrækning. — Til Formand valgtes Herr Engelbert Petersen og til Bestyrelsen: Kommisserne M. Larsen og Vilh. Christensen, Boghandlermedhjælper Andersen og Otto Frandsen, Suppleanter blev Kommis Niels Eriksen og Bogholder Anders Hansen, og Revisorer: Kommis Møller Mikkelsen og Bogholder Jegson.

Sluttelig talte Herr Magnus Larsen for den afgaaede Formand og bragte ham en Tak for hans ihærdige Arbejde for Foreningen, — en Tak, Forsamlingen understregede med et Leve.

Den nyvalgte Bestyrelse har konstitueret sig saaledes: Boghandlermedhjælper Andersen, Næstformand, Kommis M. Larsen, Kasserer og Vilh. Christensen, Sekretær.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Til Købs

ønskes et komplet Eksemplar af hver Aargang af D. H. K. M. T. fra 1900 til 1910, uindbunden eller indbunden, men i god Stand.

Tilbud paa enkelte Aargange eller dem alle samlede med Prisopgave bedes sendt i **Billet mrkt. M. 30** til Bladets Annonce-Administration, Johannevej 1, København V.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

Ledig Plads.

Den kolde Aarstid nærmer sig. Til at gøre Legemet modstandskraftig mod Kulden egner sig bedst Bouillon, som er fremstillet af Maggi's Bouillon-Terninger. Disse koster kun 5 Øre Stykket og giver øjeblikkelig, kun overhældt med kogende Vand, ¼—⅓ Liter udmærket Bouillon. Maggi's Bouillon-Terninger er særdeles praktiske for ethvert Køkken, da de i enhver Henseende erstatter hjemmelavet Kødsuppe, enten denne skal anvendes til Fremstilling af Bouillon-Supper, Saucer, Grønsager el. l. Enhver Husmoder bør derfor gøre et Forsøg.

Hafnia originale skattefri Porter den første skattefri Porter.
Engelsk Smag.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1912. 12te Aargang.

AGITATIONEN.

CENTRALORGANISATIONENS nye Administrationsform: Forretningsfører, Kontorpersonel, moderne indrettede Kontorer o. s. v. har vist sig afgjort befordrende for vor Organisation og dens forskellige Institutioner, og den Orden, der raader i Hovedkontorets hele Virksomhed, har ligeledes i mange Tilfælde virket som følgeværdigt Eksempel paa Afdelingerne, hvorved det rette Samvirke mellem Centralorganisationen og dens enkelte Led heldigt er gennemført.

Efter at disse tilfredsstillende Resultater er opnaaet, er det lykkedes for første Gang i en lang Aarrække at iværksætte sammenhængende Agitationsmøder i større Antal, idet Forretningsføreren i November har talt ved Medhjælpermøder i Horsens, Fredericia, Viborg, Ringkjøbing, Lemvig, Holstebro, Nykjøbing M., Thisted, Sæby og Frederikshavn, — saaledes som tidligere refereret, medens der, som det fremgaar af efterfølgende Korrespondancer, siden har været afholdt endnu en Række Møder til Fremme for vor Organisation.

Fra Hjørring skriver vor Korrespondent:

Handels- og Kontormedhjælpernes Møde paa Hotel „du Nord" den 25. Novbr. havde samlet en talrig Kreds af Medhjælpere, hvoriblandt en Del Damer og Lærlinge.

Herr Forretningsfører Jens Johansen holdt et med stor Interesse paahørt Foredrag om Handels- og Kontormedhjælpernes økonomiske og sociale Forhold og fremhævede, at Medhjælperne i lang Tid havde misforstaaet deres Stilling og ikke havde turdet se Sandheden i Øjnene, hvad det først og fremmest gælder om for en Stand, der skal skabe et Værn for sine Interesser. Medhjælperne skal konsolidere deres Medhjælpervilkaar og skyde den Ligegyldighed fra sig, som en stor Del af Medhjælperne har vist med Hensyn til deres Forholds Forbedring. Det er de Fag, der har forstaaet at fremsætte deres Krav, som har opnaaet noget, og Centralorganisationen er bygget saaledes, som en Organisation skal være for at kunne skabe de Goder, som Medhjælperstanden i høj Grad tiltrænger. Vor Organisation er politisk set fuldstændig nevtral, og Bebrejdelser i modsat Retning kan ikke belægges med Beviser. Taleren fremhævede forskellige af de Goder, som er skaffet Medhjælperstanden ved Organisationens Arbejde, og selv om vi ikke er naaet saa langt, som vi kunne ønske, saa maa det alene tilskrives, at mange af Kollegerne med stor Ligegyldighed puttede Hænderne i Lommen og ikke forstod, at det for at bære Kravene hjem gælder om, at der staar en samlet og enig Stand bagved. Naar Medhjælperne kommer ud af gammel Slendrian, saa oprinder der bedre Forhold for Standen. Vore Opgaver har Bud efter Stands- og Kammeratskabsfølelsen.

Foredraget høstede stærkt Bifald.

Til Dirigent valgtes Herr Manufakturmedhjælper E. Mortensen, hvorefter flere af de Tilstedeværende havde Ordet for Forespørgsler og Bemærkninger. Til Slut udbragtes et kraftigt Leve for Centralorganisationen og Jens Johansen. *z.*

Fra Aalborg meldes:

Tirsdag d. 26. Nov. afholdt Afdelingen Møde paa Hotel „Hafnia" med Herr Forretningsfører Jens Johansen som Taler.

Trods skriftlig Indbydelse til et meget stort Antal udenforstaaende Kolleger, var der kun kommen enkelte af disse til Stede, ligesom ogsaa Flertallet af Medlemmerne glimrede ved deres Fraværelse. —

Efter Forretningsførerens Foredrag, fremsatte Formanden, Herr Th. Hansen, nogle agitatoriske Bemærkninger, og sluttede derpaa det stilfærdige Møde, da ingen ønskede at udtale sig, hverken i den ene eller den anden Retning.

Vor Helsingør-Korrespondent meddeler:

Ved vort Møde paa Hotel „Øresund" Fredag d. 29. Nov. var Centralorganisationens Forretningsfører, Herr Jens Johansen, tilstede som Taler.

Efter at Formanden, Herr Einer Olsen, havde budt Velkommen, holdt Forretningsføreren et udførligt Foredrag om „Handels- og Kontormedhjælpernes faglige og sociale Stilling", hvori han i store Træk ridsede de Linier op, som vor Stand burde følge for at opnaa forbedrede Forhold, og navnlig understregede Taleren den selvstændige, politisk nevtrale, Organisations absolute Nødvendighed for vort Fag.

Da ingen af de Tilstedeværende ønskede Ordet, sluttede Formanden Mødet med en Tak til Taleren. Det kan kun beklages, at de Standsfæller, som Mand og Mand imellem synes at kende en Mængde Angrebspunkter paa vor Organisation, ikke møder frem ved en Lejlighed som denne, og dér fremsætter deres Kritik; thi da kunde Uoverensstemmelserne maaske udlignes. *J.*

Fra Vejen meddeler man os:

Agitationsmøde afholdtes Onsdag d, 27. Nov. paa „Hansens Hotel" med Frk. Anne M. Carlsen, Fredericia, som Taler.

Efter at den fungerende Formand havde budt Forsamlingen Velkommen, og man havde valgt Herr Forretningsbestyrer M. Petersen til Dirigent, holdt Frk. Carlsen et meget vellykket Foredrag om Organisationens Maal og Midler. I den derpaa følgende Diskussion deltog foruden flere af Medlemmerne d'Herrer Jacobsen og Robert Petersen, Fredericia, som tilfældigvis samme Dag var paa Besøg i Vejen. Derefter klarlagde Herr M. Petersen i korte Træk Foreningens Program, Formaal og Virkemaade.

— Efter at Formanden havde takket Frk. Carlsen samt d'Herrer Jacobsen og Robert Petersen sluttede Mødet.

Assens tilskriver os:

Søndag d. 1. var der af den herværende Afdeling sammenkaldt til offentligt Medhjælpermøde paa „Markussens Hotel" hvor Herr Boghandlermedhjælper Michael Nielsen, Odense talte om Emnet „Vor Stand".

Herr Bogholder Valdemar Petersen bød Velkommen, og derefter holdt Herr Michael Nielsen et udmærket agitatorisk Foredrag, hvori han navnlig manede til ubrødeligt Sammenhold om fælles Standsinteresser.

Desværre var det kun et Mindretal af de herværende Medhjælpere, der var mødt op, men Mødet var dog ikke omsonst, eftersom det resulterede i enkelte Indmeldelser og pustede ny Livskraft i vor noget uvirksomme Afdeling. —*n.*

Nykjøbing F. melder:

Søndag d. 1. Decbr. afholdtes et Møde i Industriforeningens lille Sal med Herr Redaktør Vilh. Hansen som Taler.

Næsten alle Medlemmerne havde givet Møde, men trods skriftlig Indbydelse til ca. 80 Ikke-Medlemmer, havde desværre kun en halv Snes af disse indfundet sig.

Redaktøren holdt et udmærket og velformet Foredrag om Handels- og Kontormedhjælpernes Stilling, idet han tog sit Udgangspunkt fra Lærlingeforholdene og udviklede, hvorledes en moderne Lærlingelovgivnivg kunde virke til Gavn for den fremtidige Handelsstand. Dernæst paaviste Taleren, hvorledes Handels- og Kontormedhjælperne selv kunde bidrage sit til at højne Standen og gennem Organisationen opnaa den fornødne Respekt for deres Krav om Forbedring af deres Samfundsstilling.

Sluttelig rettede Foredragsholderen en indtrængende Opfordring til de Ikke-Medlemmer, der var til Stede, om Indmeldelse i Centralorganisationen, hvilket resulterede i, at næsten alle de paagældende Tilstedeværende indmeldte sig. Forhaabentlig efterfølges disse af flere, idet Herr Vilh. Hansens Foredrag sikkert ogsaa havde en opmuntrende Virkning paa Medlemmerne til for Fremtiden at agitere ivrigt for Tilgang af nye Medlemmer.

Efter Foredraget rettedes flere Spørgsmaal til Redaktøren, som beredvilligt gav oplysende og bestemte Svar paa disse. *A.*

Disse Agitationsmøder danner en værdig Afslutning paa et Aar, der i forskellig Henseende har været befordrende og opmuntrende for vor Centralorganisation, og hvis Facit er: Væsentlig Medlemsforøgelse, nye Afdelinger, betydelig øget Organisationsformue, styrkede understøttende Institutioner, en Række administrative Reformer og nye Opgaver saavel indadtil som navnlig ogsaa udadtil.

Fra vor Centralledelse.

Beretning for Oktober og November.

FORNÆVNTE Beretningsperiode betegnes ved en livlig Virksomhed udadtil, fulgt af en dertil svarende Fremgang i Medlemstallet og forskellige administrative Forandringer. Af disse sidste er Hovedkontorets Overflytning til nye, moderne indrettede og delvis nymonterede Kontorlokaler særlig bemærkelsesværdig.

Situationen i Afdelingerne er gennemgaaende opmuntrende, og paa Pladser som Holstebro, Nykjøbing M., Odder, Præstø og Vejen, hvor Foreningsarbejdet har ladet noget eller endog meget tilbage at ønske, kan der atter paapeges Fremgang, medens Stillingen i Assens paa Grund af Personforandringer derimod forbigaaende synes ret kritisk for Afdelingen.

Aarsagen til den almindelig gunstige Situation kan ikke mindst henføres til den tidligere og andet Steds i dette Nummer omtalte Agitation, der især er udfoldet af Forretningsføreren ved en Række Møder i Jylland, desuden har Jens Johansen talt i Helsingør og Rønne, N. C. Nielsen i Randers, Middelfart og Svendborg, Michael Nielsen i Vejle og Svendborg, Frk. Anne M. Carlsen i Horsens og Vejen, og Vilh. Hansen i Kjøbenhavn og Nykjøbing F.

Resultatet af den paa Centralorg.' Foranledning af Afdelingerne foretagne Principal-Afstemning om lovmæssig Syvlukning kan ikke betegnes som tilfredsstillende, idet der kun foreligger Indberetning fra 17 Afdelinger, medens 4 Foreninger melder, at Afstemningsresultatet snarest følger. Ialt har 2569 Forretningsindehavere deltaget i Voteringen. „Ja" stemte 2078, Nej 401. — Hovedkontoret har gennem et i Oktober udsendt Cirkulære givet de resterende Afdelinger en skarp — og saare fortjent — Paamindelse om at føre dette med Henblik paa den forestaaende Lovrevision vigtige Spørgsmaal til Afslutning uden yderligere Forsinkelse.

Fabrikslovens Revision. Forretningsudvalget har — under Henvisning til en tidligere Hovedbestyrelses-Beslutning — vedtaget at indgaa til det af Rigsdagen nedsatte Udvalg med Andragende om, at de kommunale Vedtægter, i en nærmere affattet og motiveret Form, optages i Loven som alméngældende for hele Landet, ligesom ogsaa Bestemmelser om Siddepladser for Butikspersonalet faar Lovkraft.

Foredrag er afholdt af Herr Højskoleforstander Fog-Petersen i Kjøbenhavn og Helsingør, medens Herr Højesteretssagfører David tilendebragte sin handelsretlige Foredragsrække i Kjøbenhavn. Alle Foredrag fandt god Tilslutning.

Vedrørende vore understøttende Institutioner berettes, at Arbejdsløshedskassen har fungeret normalt og tilfredsstillende, — sammenlignet med de forudgaaende Maaneder viser det sig, at Arbejdsløsheden er aftagende. Ialt udbetaltes i Understøttelse Kr. 416.90. — Endvidere har Forretningsudvalget givet et Medlem Tilladelse til at opsige sin Stilling paa Grund af slette Arbejdsforhold, idet Understøttelse bevilges af Kassens Afdeling B. — Gennem Retshjælpen er anlagt Sag mod en Principal, en Proces er tabt, flere andre versere fremdeles.

Forretningsudvalget afholdt Møde i Kjøbenhavn den 17. November, hvor en Række Anliggender behandledes. Kasseeftersyn foretoges og der vedtoges en Indstilling til Hovedledelsen angaaende Conteringen af Administrationsudgifterne ifølge de siden Kongressen foretagne Forandringer og Udvidelser. Centralorg.' Taktik m. H. t. Butikslukningslovens og Fabrikslovens Revision drøftedes indgaaende og vigtige Beslutninger i saa Henseende toges. Ogsaa forskellige Agitationsanliggender drøftedes, bl. a. besluttedes det at udsende et nyt, omarbejdet Oplag af Agitationsbrochuren „En Appel" og en ny Udgave af de udsolgte „Medhjælpersange". Endelig behandlede Udvalget en Mængde andre Spørgsmaal: Arbejdsløshedssager, Pladsanvisningen, Sagsanlæg o. s. v. Det vedtoges at indkalde Hovedbestyrelsen til Møde i Kjøbenhavn den 12. Januar 1913. —

Medlemstilgangen i Beretningsperioden androg: 261!

Conto pro diversi.

„58eren" fisker i danske Farvande.

Den gamle tyske Harmoniforening „Verein für Handlungs-Commis von 1858", Hamburg, der er uden Betydning i socialpolitisk og fagreformatorisk Henseende, men derimod har været Mønster for mange Pladsanvisnings-Foreninger, har gennem sin Afdeling i Kjøbenhavn begyndt en Agitation, for derved at hverve nye Med-

lemmer. Adskillige Standsfæller har modtaget et i det tyske Sprog affattet markskrigersk og smagløst Opraab, der opforder til Indmeldelse i Foreningen. Naar det bl. a. i denne Proklamation fremhæves, at Foreningen har medvirket ved og arbejder for Gennemførelse af en Række tyske Rigslove og lignende Formaal, der udelukkende har Værdi for tyske Rigsborgere, véd vi ikke om man rettest skal betegne den nævnte Opfordring til danske Medhjælpere for taabelig eller fræk. — Vore Medlemmer eller andre, der modtager disse Tryksager, bør omgaaende retournere dem med tydelig Tilkendegivelse af, at man fremtidig beder sig fritaget.

Et „Spejder"-Bureau.

Dansk Detektiv- og Oplysningsbureau ved F. L. W. Holm, Aarhus, Fredensgade 40, er Navnet paa en Institution, der til sin øvrige fortjenstfulde Virksomhed nylig har knyttet en saakaldet „Oplysnings-Afdeling om Handels- og Kontormedhjælpere". Hensigten er, som det fremgaar af et udsendt Cirkulære, at skaffe Cheferne „aldeles paalidelige Oplysninger om Medhjælpernes Vandel saavel i som udenfor Forretningstiden."

Naturligvis er der intet at sige til, at Principalerne udøver en vis Kontrol overfor deres Medarbejdere; thi dette vil ret beset være saavel i disses egen Interesse som ogsaa forretningsmæssigt korrekt. Men det smarte Oplysningsbureau tilsigter imidlertid intet mindre end at systematisere et Udspioneringssystem, der kun kan virke nedbrydende paa den gensidige Tillid og personlige Respekt, og medføre utaalelige Tilstande for de Medhjælpere, der udsættes for den paagældende „Skygge"-Efterstræbelse.

Vore Kolleger bør overalt følge den Art „Forretninger"s Arbejdsplan med Opmærksomhed og holde os løbende underrettet.

Butikslukningslovens Revision.

Nørrebros Handelsforening, der under dygtig Ledelse af en af Stifterne af „De danske Handelsmedhjælperes Forbund", Herr Urtekræmmer J. C. Koefoed, nylig naaede det største Medlemsantal blandt de lokale Handelsforeninger i Kjøbenhavn-Frederiksberg, har i Efteraaret til Ministeriet indsendt Andragende om, at Syvlukningen bliver lovfæstet i Maj-August incl. og Lørdagslukning Kl. 10 hele Aaret. — Herr K., der har bevaret sine gamle Reformsympatier, foreslog 7-Lukningens almindelige Gennemførelse hele Aaret, Fredag og Lørdag undtagen, men fandt dog ikke Flertal for dette Standpunkt blandt sine Medlemmer.

Hovedanmeldelserne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

PROVINSAFDELINGERNES Opmærksomhed henledes paa, at de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. ds. For Forsinkelse i Bladets Forsendelse, som maatte foraarsages ved senere Indsendelse, maa Afdelingerne selv være ansvarlige.

Anmeldelserne skal udfyldes i **to ligelydende** Eksemplarer og Navnene opføres i alfabetisk Orden. Paa samme Blanket maa kun opføres Addressater paa samme Posthus.

Da Afsendelsesstedet er Kjøbenhavn, maa „Kbhvn." i Blankettens Hjørne ikke overstreges eller forsynes med andet Bynavn, ej heller maa der opføres nogen Dato.

Anmeldelserne skal som nævnt senest 20. December være i Hovedkontorets Besiddelse. Adresse: Nørrevoldgade 54, Kjøbenhavn,

Kjøbenhavn, d. 15. December 1912.

„D. H. K. M. T."s Ekspedition.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage, før Bladet skal udkomme.

Aarhus. Torsdag d. 21. Nov. holdt Herr Redaktør Larsen-Ledet Foredrag om Ædruelighedslovgivningen. Foredragsholderen gav i et instruktivt og dygtigt tilrettelagt Foredrag Oplysning om Afholdsvennernes Arbejde i Alverdens forskellige Lande, for gennem de forskellige Regeringer at fremtvinge en Ædruelighedslovgivning, hvis første og største Maal er: „Forbud mod at fabrikere, forhandle og nyde Spiritus". Gav Oplysning om, hvor nær Afholdsorganisationerne i de forskellige Lande var komne dette Maal og sluttede med at anerkende den gamle Afholdsagitator Johansens Profeti, at vi inden 1930 her i Danmark har opnaaet almindeligt Spiritusforbud ved Lov.

Torsdag den 28. Novbr. talte Herr Decoratør J. Christensen for Medlemmerne om „Den jydske Hede". I et livfuldt og fængslende Foredrag fortalte Herr Christensen om den for Danmark særegne prægtige Natur, de store brune Lyngbakker, der nu gennem en storslaaet Kultivering er ved at blive „en saga blott." Derefter oplæste Foredragsholderen i jydsk Mundart enkelte Afsnit af „Æ Bindstouw", og her viste Herr Christensen sine eminente Evner i Behandlingen af det for os øvrige danske Beboere saa vanskelige Sprog. Til Slut oplæste Herr C. nogle nationale Digte paa en overordentlig nydelig Maade. En udmærket Aften, som de faatalligt mødte Tilhørere var glade ved.

Til Slut kun dette: Det er en Skam, at Medlemmerne ikke møder til de af Bestyrelsen arrangerede mange prægtige Foredrag. Vi kan ikke være bekendt at byde vore Foredragsholdere det Avditorium, vi almindeligvis maa forbeholde os at invitere dem paa, og vi henstiller derfor til Medlemmerne det sædvanlige velmente: „Mød til Møderne!" *C. J.*

Hjørring. Foreningens Stiftelsesfest forløb paa den mest kammeratlige og fornøjelige Maade. Lige fra først til sidst var der et Liv og Humør, som kun sjældent træffes. Ved Bordet vekslede Tale og Sang. Der indløb flere Telegrammer, baade fra Broderforeninger og fra Kolleger, som har været Medlemmer her, og som nu opholder sig paa andre Pladser, men som ved at sende os en venlig Tanke paa Stiftelsesdagen viste, at de ikke har glemt hverken Organisationen eller deres gode Kolleger og Kammerater i Hjørring. Ad denne Vej bringer vi vor bedste Tak for Telegrammerne. — Efter Fællesspisningen gik Dansen, og da man skiltes, var der kun en Mening: at denne Aften var mange, mange Penge værd.

Tre Kolleger fra Frederikshavnsafdelingen deltog i denne minderige Aften. *z.*

Foreningens mangeaarige Medlem, Herr Axel Poulsen i Firmaet A. R. Segelcke er afgaaet ved Døden. Foreningen sendte en smuk signeret Krans, og ved Begravelsen Søndag den 8. ds. fulgte — efter Formandens Henstilling — Størstedelen af Foreningens Medlemmer vor afdøde Kollega til Graven. *z.*

Kjøbenhavn. Tirsdag den 26. September holdt Herr Højskoleforstander Fog-Petersen for en talrig Forsamling et særdeles interessant Eoredrag om „Et Stykke dansk Handelshistorie: Gyldendalske Forlag". Særlig indbudte var Boghandlermedhjælperforeningen og Isenkræmmerforeningen. Efter Foredraget, der blev lønnet med et kraftigt Bifald, samledes man om Kaffebordene.

Tirsdag den 12. November holdt Herr Højesteretssagfører David sit afsluttende Foredrag over Emnet: „Næringsvæsen og Handelsret". De helt igennem anskuelige og interessante Foredrag har været fulgte af Tilhørernes udelte Interesse. Dermed er det første Forsøg gjort, ved i en samlet Foredragsrække at give Medlemmerne Lejlighed til at høste Oplysning og Belæring paa Omraader, der maa have særlig Interesse for Handels- og Kontormedhjælpere.

Tirsdag den 19. November holdt vor Redaktør, Herr Vilh. Hansen, Foredrag om sine Rejseindtryk fra Holland og Belgien.

A. Michaelsen.

Odense. Afdelingen har ladet udarbejde nogle Agitationsbreve og agter i nær Fremtid at udsende disse til udenforstaaende Kolleger og derefter foretage en energisk mundtlig Agitation for Tilslutning til C. O.

Tirsdag den 26. Novbr. talte Formanden for Svendborg Afd. Herr H. Hansen-Møller om „Vor Organisations Historie". Taleren skildrede med stor Dygtighed Forarbejderne og Grundlæggelsen samt omtalte de forskellige Affærer C. O. havde været indblandet i. Efter Foredraget, der hilstes med stærkt Bifald, fandt en ret livlig Diskussion Sted.

Bestyrelsen har konstitueret sig med Herr J. P. Petersen som Sekretær, da den nuværende Sekretær forlader Byen.

Søndag den 5. Januar afholdes selskabelig Sammenkomst med paafølgende Dans. *Mich.*

Randers. Afdelingen her begynder at glæde sig over at kunne mærke Medlemmernes voksende Interesse for Foreningen, idet Antallet af mødende Medlemmer ved de ugentlige Møder er stadig stigende.

Ved Mødet d. 28. f. M. indledede Formanden Herr F. V. Jessen Diskussion over Emnet: „Organisation". Da der under dette

Emne kan diskuteres en Mængde forskellige Spørgsmaal, blev den efterfølgende Diskussion ogsaa meget livlig og interessant. Navnlig drøftedes Spørgsmaalet om Akkordarbejdets Fordele eller Ulemper, Lærlingenes Stilling til Organisationen, samt de bedste Agitationsmidler for Foreningens Vækst. — Herr Aage Leth bebudede at ville indlede Diskussion en anden Aften om de kvindelige Medlemmers Stilling til Foreningen, og bad derfor Medlemmerne om at udsætte Diskussion om dette Spørgsmaal til den Tid. Mødet sluttede meget sent. —

Søndagen d. 1. December afholdtes en lille Festlighed i Haandværkerforeningens Selskabslokaler. Medlemmerne havde givet talrigt Møde, specielt for at tage en smuk Afsked med Afdelingens fortræffelige Formand, Herr F. V. Jenssen, der i nærmeste Fremtid ryster Fædrelandets Støv af sine Fødder, for at stævne mod den prægtige By Cöln, hvor han har faaet Ansættelse.

Festen formede sig da ogsaa som en Hyldest til Formanden, og indlededes med Oplæsning af Smaafortællinger og Digte. Senere holdt Formanden en Konference i hvilken alle Bestyrelsens Medlemmer blev trukket frem til almindelig Beskuelse og gjort til Genstand for en harmløs Kritik til stor Moro for Forsamlingen. Ved et sluttet Kaffebord senere paa Aftenen blev der holdt forskellige Taler for Herr F. V. Jenssen. Herr A. Elvig talte paa Bestyrelsens Vegne og bragte Herr F. V. Jenssen en Tak for hans Arbejde og gode Kammeratskab overfor Foreningen og dens Medlemmer. Herr Aage S. Leth takkede Herr F. V. Jenssen paa „de menige Medlemmer"s Vegne i smukke Ord og ønskede ham ligeledes Held og Lykke i Fremtiden. Herr Aage Hauritz bragte ogsaa Herr F. V Jenssen sin Anerkendelse i en smuk Tale og udtale Haabet om atter at se Herr Jenssen slutte sig til Organisationen, naar han engang vender tilbage fra Udlandet. — Tilsidst talte Frk. A. Mortensen og udtrykte i faa, velmente Ord sin personlige og Foreningens øvrige kvindelige Medlemmers Sorg over at skulle miste deres afholdte og dygtige Formand, hvis særlige Beskyttelse Damerne altid havde kunnet gøre Regning paa.

Herr F. V. Jenssen kvitterede for de anerkendende Ord efter hver „Skylle", og udbragte et Leve for Foreningen, og senere ogsaa for de kvindelige Medlemmer.

Efter at Herr Elvig og flere Talere havde benyttet Øjeblikket til at opfordre de Medlemmer, man kun ser ved festlige Lejligheder til at give Møde ved de ugentlige Møder, svang man sig i lystig Dans, der dog af og til afløstes af en og anden kunstnerisk Præstation i Form af Sangnumre og Deklamation. — Festen var, da alle morede sig udmærket, akkurat saa vellykket som Foreningens Fester plejer at være. — —

Siden Afdelingen begyndte sine Vintermøder, har den arbejdet ihærdigt for at faa oprettet sit eget Pensionat.

Straks ved et af de første Møder i Efteraaret blev der nedsat et Udvalg, der nu har arbejdet og faaet et Resultat saaledes, at Pensionatet blev aabnet Søndagen den 1. December d. A. og herefter vil fortsætte sin Virksomhed.

Endnu er Antallet af Pensionærer begrænset, trods Afdelingens store Medlemsantal, hvilket nærmest ligger i, at mange Medlemmer har deres Hjem her i Byen, hvor de jo altid har størst Fordel af at spise, og en stor Del Handelsmedhjælpere spiser hos Principalerne.

Foreningen knytter dog store Forhaabninger til dette Foretagende og haaber en Gang i ikke alt for fjærn Fremtid at kunne udvide Pensionatet saaledes, at det bliver det Sted, hvor Foreningens Møder bliver afholdte, — i det hele gøre det til Foreningens Forsamlingssted.

Der er da al Grund til at gratulere os selv i Anledning af det opnaaede Resultat, og vi skal ogsaa nok faa noget godt ud af dette Foretagende, der vil være en Gevinst for Kollegialiteten, Samfølelsen og Standsfølelsen blandt Medhjælperne.

Hermed anbefaler vi Pensionatet til ærede Kolleger!

Agnes Mortensen.
Sekretær.

Vejle. Paa „Grand Hotel" afholdtes den 17. Oktober Medlemsmøde. Redaktionssekretær Fru Mariane Marstrand holdt et kort, men interessant Foredrag om sit fleraarige Ophold i Amerika, samt oplæste et Par Fortællinger.

Torsdag den 24. Oktober indledede Herr Postekspedient Hansen om Kursus i forskellige Handelsfag, særlig kom Taleren ind paa Bogholderiets Nødvendighed, og anbefalede de Tilstedeværende at tage Kursus i dette Fag. Efter Indledningen havde flere af Medlemmerne Ordet.

Den 31. Oktober var der mødt mange Medlemmer, som Herr Chr. Haldorf i ca. 1 Time underholdt med humoristisk Oplæsning og Deklamation.

Ordinært Medlemsmøde afholdtes den 7. Nov. i Handelsforeningens Lokaler. Forskellige Foreningssager drøftedes og det blev vedtaget at oprette et Kursus i Bogholderi og eventuelt ogsaa i Sprog. Endvidere vedtoges det at søge dannet et Sangkor.

Torsdag d. 14. Nov. holdt Afdelingens tidligere Formand, Herr Hovedbestyrelsesmedlem Michael Nielsen et Foredrag. Taleren paaviste i en interessant Indledning de skiftende Vilkaar for Handels- og Kontormedhjælperne, deres tidligere, nuværende og fremtidige Stilling og den Indflydelse, Organisationen forventelig kan udøve, for at hidføre nye og bedre Tilstande indenfor Standen. — Foredraget, der fra Begyndelse til Slutning blev paahørt med Interesse, fulgtes af en kort Diskussion, hvori bl. a. d'Herrer Axel Juhl, Paul Jensen og Andersen deltog. Efter Mødet samledes næsten hele den talrige Forsamling ved et fælles Kaffebord, hvor flere Taler blev holdt, bl. a. for Herr Michael Nielsen og C. O.

Paul Jensen.

Udg. af Centralorganisat. — Ansvarsh. Red. VILH. HANSEN, Kronprinsesse Sofies Vej 23, Khvn. F. — JENSEN & RØNAGER, Dr. Tværg. 9, Khvn. K.

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO
DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

A/S De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere

Markedets bedste og billigste Cigaret
Hector.
15 Stk. — 10 Øre.
A/S. Cigaretfabr. Orienten,
Nyhavn 31, København.

En Detailhandel,
aarlig Omsætning 45,000 Kr., Husleje 816 Kr., Lejemaal 5 Aar, er til Afstaaelse. Nødvendig Kapital 5000 Kr. Billet, mrkt. 216, modt. Ann.-Kont., Nørrebros Runddel 122.

Kompagnon til Fabrik
i fin Drift søges. Uden at være dygtig Forretningsmand og i Besiddelse af 2000 Kr. nytter Henvendelse ikke. Billet, mrkt. 33432, modt. Nordisk Annonce-Bureau, Købmagergade 38.

Hafnia originale skattefri Porter den første skattefri Porter
Engelsk Smag.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

Nr. 1. | 1. Januar 1912. | 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Husk at anbefale Danica Chocolade!
Chocoladefabriken Elvirasminde.
Aarhus.

C. B. MØLLER & Co.
Cigarfabrikanter. – København K.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.
Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Devsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

ALFA No. 56 PLANTE-MARGARINE
fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

Prøv „Singalwatte" THE
à Kr. 2.00 - 2,50 - 3.00 og 4,00 pr. ℔
Fineste The i Handelen
Højeste Udmærkelse her i Landet
ved IVERSEN & LARSEN
Faaes overalt.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Lædret.

Ægte „ODIN" Maltekstrakt og Maltekstrakt-Øl er finest.

CHAPCHAL FRÈRES
ÆGTE RUSSISKE CIGARETTER
FØRES OVERALT
Engros: Fr. Christensen & Philip.

Tidemands Frugtsafter over Alt.

CINGALLA THE
C. J. CAROES IMPORT
Kun én Kvalitet

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Carlsberg Pilsner

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

København, den 1. Januar 1912.

Til Kolonialmedlemmerne!

Det forløbne Aar naaede ikke at give vort nye Omslag den fuldkomne Karakter af Rapportmidlet mellem Engroshusene og Kolonialmedhjælperne, som er tilsigtet med det; men Præget har det dog og dets Indflydelse som Rapportmiddel er i det forløbne Aar tilfulde fastslaaet.

Ved Aarsskiftet har vi da Anledning til at fremholde de Firmaer, der ved deres Forstaaelse af Kolonialmedhjælpernes Betydning i den daglige Handel giver denne Betydning det ønskede Relief; det sker i efterfølgende Fortegnelse, som ved sin Overskuelighed let gennemgaaes og bevares i Erindring ind i det nye Aar.

Glædeligt Nytaar!

Annonce-Administrationen.

A/S. Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik.	Biscuits og Kiks.
Maggi Gesellschaft, Berlin.	Bouillon-Terninger og Krydderier.
A/S. Globus, København-Aarhus.	Chokolade, Kakao, Konfekturer.
Chokoladefabriken Elvirasminde, Aarhus.	» » »
Kaffesurrogatfabriken „Danmark".	Kaffesurrogater.
Fr. Christensen & Philip, København.	Chapchal Frères Cigaretter.
C. B. Møller & Co., København.	Ph. Morris, Bostanjoglo m. m.
C. W. Obel, Aalborg.	Dante Cigaretter.
Hobro Tobaksfabrik, Hobro.	Cigarer, Tobakker, Skraa.
W. Bähncke & Co., København.	Eddika og Sennep.
A/S. De danske Vin- og Konservesfabriker.	Frugtvine og Konserves m. m.
A/S. De forenede Konservesfabriker.	Tidemands Frugtsafter.
Fabrikken Avena.	Havregryn.
Fabriken Dania, København.	»Merkur« Læder-Crême.
Vibe-Hastrups tekn.-kem. Fabr., Kbhvn.	Læder-Crême.
Bryggeriet „Odin", Viborg.	Maltextrakt og Maltøl.
A/S. Margarinefabriken „Alfa", Vejen.	Margarine.
A/S. H. Steensens Margarinefabrik, Vejle.	»
A/S. Korsør Margarinefabrik.	Margarine.
Madsen & Wivel, København.	Parfumerier og Toiletteartikler.
C. J. Aggerbecks Fabriker, Horsens.	Haandsæber og Parfumerier.
Fabriken Arnicin, København.	» »
Falkonérgaardens Fabriker, København.	Haandsæbe.
Worning & Petersen, Vejle.	Xeroformsæbe.
L. P. Holmblad, København.	Stearinlys.
Heymann Bloch & Co., København.	Vaskepulver.
Fabriken „Util", København.	Kem.-tekn. Artikler.
D. Friis, Vejle.	» »
C. J. Carøe, København.	»Cingalla« The.
Iversen & Larsen, København.	»Singalwatte« The.
Carl Krumbak & Co., København.	Vine.
Gildslg & Larsens Eftf. „	»
Carlsberg Bryggerierne.	Carlsberg Pilsner.
De forenede Bryggerier, København.	Export Dobbelt-Øl.
Tuborg Fabrikker.	Tuborg Pilsner.

Nordjyllands

Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.

Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Aalborg Handelsskoles

Dagskole,

Best.: Justitsraad Herman Møller,

Nye Handelsklasser.

Indmeldelse modtages til 1/1 og 1/2 Aars Kursus.

Hvorfor kan saa faa tale fremmede Sprog flydende?

endskønt Hundredetusinder aarlig beskæftiger sig med at lære Sprog? Det endelige Resultat staar i ingen Forhold til det uhyre Arbejde, Tid og Møje, der bliver anvendt. — Hos hvem ligger da Skylden for denne Ødslen af Tid og Energi? — Hos Eleverne ligger den i de fleste Tilfælde ikke, thi de arbejder for det meste ihærdigt. — I Almindelighed ophører Ihærdigheden først, naar Eleven indser, at han vanskeligt kan lære Sproget. — Skylden ligger altsaa i Metoden. — **Vi bruger en Metode ved Hjælp af hvilken man forholdsvis let og uden Vanskelighed kan lære et udenlandsk Sprog og som kan undervise Dem pr. Korrespondance i Deres eget Hjem.** —

Skriv endnu i Dag efter Prospektus. —

Internationalt Sproginstitut

Esbjerg.

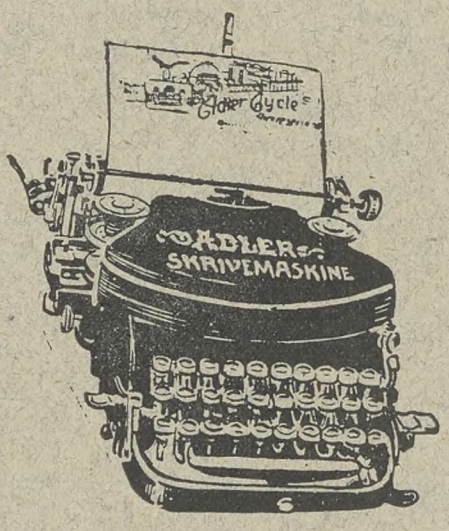

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.

Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle

Aktieselskab.

Skrivemaskine-Afdeling.

Søtorvet 1—3.

København K.

KRONE-MAGASINET.

København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.

Aarhus — Søndergade 56.

Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4 1/2—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
Lüneburger Eddike *og* conc. Eddikesyre.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik
Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester
Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

De er overtroisk,
dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk.* Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.
Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

Korsør Vegetabil Margarine.

Dante Cigaretter

No. 10 · 10 Øre, No. 15 · 15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Intet over! **Diamant-Krystalsæben** Intet ved Siden af!
(indregistreret)
forøger, tilfredsstiller og bevarer Kundekredsen.
Fineste Kvalitet. Største Holdbarhed. Mindste Svind.
Fremstilles kun i
C. Loehrs Fabriker, Fredericia.
Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Vore fine Vine og Spirituosa
anbefales.
CARL KRUMBAK & CO.
KØBENHAVN.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

Ryg. Nr. 46. | **M. M. Andersen, Esbjerg** | Ryg. Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 - Telefon Nr. 282.
- Specialitet: Hamborger-Cigarer -

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

(Esbjerg.)

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til *moderate* Priser.

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon,
Kunst. Tænder. Rep. udf. paa 1½ T.
— **Malachowicz** —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

F. LEONHARDTS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Reel og proper Betjening.
Danmarksgade 24.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsinger.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales. —
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Engelsk Beklædnings-Magasin
Jernbanegade.
Engelske Klædevarer. Fineste Skræderi.
Sidste Nyheder i
Hatte, Kraver, Flipper, Slips, Støvler
Alt i
Underbeklædning.

ODDER.

Central-Hotellet,
Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse. Centralvarme, elektrisk Lys. W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Gør Deres Indkøb
hos
Guldsmed Blok.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 2. | 15. Januar 1912. | 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Husk at anbefale Danica Chocolade!
Chocoladefabriken Elvirasminde.
Aarhus.

C. B. MØLLER & Co.
Cigarfabrikanter. – København K.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.
Lager af alle gangse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Carlsberg Pilsner

Prøv „Singalwatte" THE
a Kr. 2.00 - 2,50 - 3.00 og 4,00 pr. ℔
Fineste The i Handelen
Højeste Udmærkelse her i Landet
ved IVERSEN & LARSEN
Faaes overalt.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Ægte „ODIN" Maltekstrakt og Maltekstrakt-Øl er finest.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

CHAPCHAL FRÈRES
ÆGTE RUSSISKE CIGARETTER
FØRES OVERALT
Engros: Fr. Christensen & Philip.

ALFA No. 56
PLANTE-MARGARINE
fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

Betal Kontingent
ved første Opkrævning!

—

Restance medfører Tab af Rettigheder i Arbejdsløshedskassen!

—

Anmeld Arbejdsløshed
senest 1 Uge efter sket Opsigelse!

—

Mød til Møderne!

—

Anmeld altid Flytning straks
til Kassereren!

Direkte Medlemmer!
Arbejd for Tilgang til Organisationen!

—

Læs Lovene, saavel for Centralorganisationen
som for Arbejdsløshedskassen!

—

Meddel
ledige Pladser til Korrespondenten
til Pladsanvisningen!

—

Skaf nye Medlemmer!

Folkehøjskolen
for
unge Handelsmedhjælpere,
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

1. Maj aabnes et nyt 3 Maaneders Kursus for Kvinder. Undervisning i alm. Højskolefag, Bogføring, Handelsregning og Engelsk. Betaling: 40 Kr. maanedlig.

Oktober—Marts. 6 Maaneders Kursus for Mænd. Betaling: 44 Kr. maanedlig.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johannes Fog-Petersen*,
f. Dodt, Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Nordjyllands
Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Aalborg Handelsskoles
Dagskole,
Best.: Justitsraad Herman Møller,
Nye Handelsklasser.

Indmeldelse modtages til 1/1 og 1/2 Aars Kursus.

Hvorfor kan saa faa tale fremmede Sprog flydende?

endskønt Hundredetusinder aarlig beskæftiger sig med at lære Sprog? Det endelige Resultat staar i ingen Forhold til det uhyre Arbejde, Tid og Møje, der bliver anvendt. — Hos hvem ligger da Skylden for denne Ødslen af Tid og Energi? — Hos Eleverne ligger den i de fleste Tilfælde ikke, thi de arbejder for det meste ihærdigt. — I Almindelighed ophører Ihærdigheden først, naar Eleven indser, at han vanskeligt kan lære Sproget. — Skylden ligger altsaa i Metoden. — **Vi bruger en Metode ved Hjælp af hvilken man forholdsvis let og uden Vanskelighed kan lære et udenlandsk Sprog og som kan undervise Dem pr. Korrespondance i Deres eget Hjem.** —

Skriv endnu i Dag efter Prospektus. —

Internationalt Sproginstitut
Esbjerg.

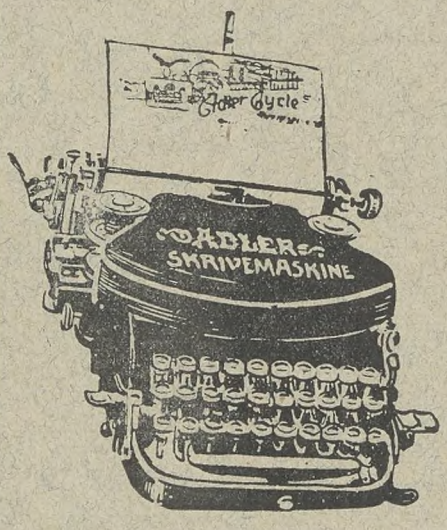

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

KRONE-MAGASINET.
København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4 1/2—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at
Krone-Linned
er bedst.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
BAGEPULVER.

Delor Cognac
fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

De er overtroisk,
dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk.* Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.
Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

Korsør Vegetabil Margarine.

Dante CIGARETTER

No 10-10 Øre, No 15-15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Intet over! **Diamant-Krystalsæben** Intet ved Siden af!
(indregistreret)
forøger, tilfredsstiller og bevarer Kundekredsen.
Fineste Kvalitet. Største Holdbarhed. Mindste Svind.
Fremstilles kun i
C. Loehrs Fabriker, Fredericia.
Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Vore fine Vine og Spirituosa
anbefales.
CARL KRUMBAK & CO.
KØBENHAVN.

DE FORENEDE BRYGGERIERS
EXPORT DOBBELT-ØL

Det røde Segl borger for Kvaliteten

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

1. Kl.s Pensionat
anbefales ærede
Handels- og Kontormedhjælpere.
Odensegade 5, St.

ESBJERG.

Ryg Nr. 46. | **M. M. Andersen, Esbjerg** | Ryg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 - Telefon Nr. 282.
- Specialitet: Hamborger-Cigarer -

(Esbjerg.)

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

S. Olesen Tombeur & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til *moderate* Priser.

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon,
Kunst. Tænder. Rep. udf. paa $1^1/_2$ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales. —
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Engelsk Beklædnings-Magasin
Jernbanegade.
Engelske Klædevarer. Fineste Skræderi.
Sidste Nyheder i
Hatte, Kraver, Flipper, Slips, Støvler
Alt i
Underbeklædning.

ODDER.

Central-Hotellet,
Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme elektrisk Lys, W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Gør Deres Indkøb
hos
Guldsmed Blok.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. 1. Februar 1912. 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Husk at anbefale Danica Chocolade!
Chocoladefabriken Elvirasminde.
Aarhus.

C. B. MØLLER & Co.
Cigarfabrikanter. – København K.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.
Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Carlsberg Pilsner

Prøv „Singalwatte" THE
à Kr. 2,00 - 2,50 - 3,00 og 4,00 pr. ℔
Fineste The i Handelen
Højeste Udmærkelse her i Landet
ved IVERSEN & LARSEN
Faaes overalt.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Ægte „ODIN" Maltekstrakt og Maltekstrakt-Øl er finest.

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

ALFA No. 56 PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning.

Betal Kontingent
ved første Opkrævning!

—

Restance medfører Tab af Rettigheder i Arbejdsløshedskassen!

—

Anmeld Arbejdsløshed
senest 1 Uge efter sket Opsigelse!

—

Mød til Møderne!

—

Anmeld altid Flytning straks
til Kassereren!

Direkte Medlemmer!
Arbejd for Tilgang til Organisationen!

—

Læs Lovene, saavel for Centralorganisationen
som for Arbejdsløshedskassen!

—

Meddel
ledige Pladser til Korrespondenten
til Pladsanvisningen!

—

Skaf nye Medlemmer!

Folkehøjskolen
for
unge Handelsmedhjælpere,
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

1. Maj aabnes et nyt 3 Maaneders Kursus for **Kvinder.** Undervisning i alm. Højskolefag, Bogføring, Handelsregning og Engelsk. Betaling: 40 Kr. maanedlig.

Oktober—Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.** Betaling: 44 Kr. maanedlig.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johannes Fog-Petersen,*
f. Dodt, Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Nordjyllands
Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Aalborg Handelsskoles
Dagskole,
Best.: Justitsraad Herman Møller,
Nye Handelsklasser.

Indmeldelse modtages til 1/1 og 1/2 Aars Kursus.

Hvorfor kan saa faa tale fremmede Sprog flydende?

endskønt Hundredetusinder aarlig beskæftiger sig med at lære Sprog? Det endelige Resultat staar i ingen Forhold til det uhyre Arbejde, Tid og Møje, der bliver anvendt. — Hos hvem ligger da Skylden for denne Ødslen af Tid og Energi? — Hos Eleverne ligger den i de fleste Tilfælde ikke, thi de arbejder for det meste ihærdigt. — I Almindelighed ophører Ihærdigheden først, naar Eleven indser, at han vanskeligt kan lære Sproget. — Skylden ligger altsaa i Metoden. — **Vi bruger en Metode ved Hjælp af hvilken man forholdsvis let og uden Vanskelighed kan lære et udenlandsk Sprog og som kan undervise Dem pr. Korrespondance i Deres eget Hjem.** —

Skriv endnu i Dag efter Prospektus. —

Internationalt Sproginstitut
Esbjerg.

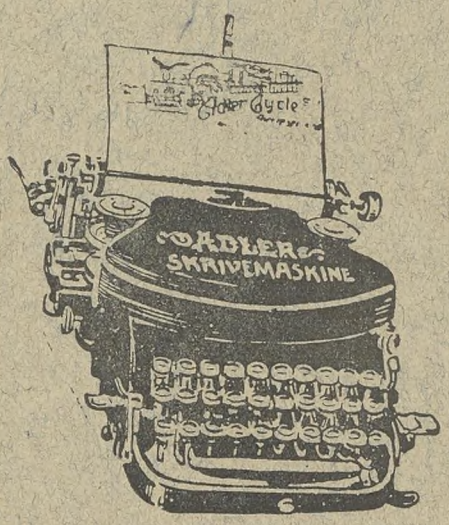

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

KRONE-MAGASINET.
København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at
Krone-Linned
er bedst.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. **P. Ernst Andresen.**
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
Bitter og Essenser.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Conservefabriken DANICA
Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

De er overtroisk,
dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk.* Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.
Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

Korsør Vegetabil Margarine.

Dante Cigaretter

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Intet over! **Diamant-Krystalsæben** Intet ved Siden af!
(indregistreret)
forøger, tilfredsstiller og bevarer Kundekredsen.
Fineste Kvalitet. Største Holdbarhed. Mindste Svind.
Fremstilles kun i
C. Loehrs Fabriker, Fredericia.
Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er **Dansk** Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sønne-Hansen).

Vore fine Vine og Spirituosa
anbefales.
CARL KRUMBAK & CO.
KØBENHAVN.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkendere.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

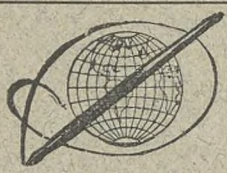

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

1. Kl.s Pensionat
anbefales ærede
Handels- og Kontormedhjælpere.
Odensegade 5, St.

ESBJERG.

Ryg Nr. 46. **M. M. Andersen, Esbjerg** Ryg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 - Telefon Nr. 282
- Specialitet: Hamborger-Cigarer -

(Esbjerg.)

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

S. Olesen Tombeur & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til *moderate* Priser.

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon.
Kunst. Tænder. Rep. udf. paa 1½ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg. Bramstræde. Helsingør

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales. —
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Engelsk Beklædnings-Magasin
Jernbanegade.
Engelske Klædevarer. Fineste Skræderi.
Sidste Nyheder i
Hatte, Kraver, Flipper, Slips, Støvler
Alt i
Underbeklædning.

ODDER.

Central-Hotellet,
Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme elektrisk Lys, W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.
Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Gør Deres Indkøb
hos
Guldsmed Blok.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af danske Handels- & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 4. | 15. Februar 1912. | 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gangse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevaret Lædret

ALFA No. 56 PLANTE-MARGARINE. Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning.

Carlsberg Pilsner

Prøv „Singalwatte" THE à Kr. 2.00 - 2,50 - 3.00 og 4,00 pr. ℔

Fineste The i Handelen

Højeste Udmærkelse her i Landet ved IVERSEN & LARSEN

Faaes overalt.

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Ægte „ODIN" Maltekstrakt og Maltekstrakt-Øl er finest.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Tidemands Frugtsafter over Alt.

Betal Kontingent
ved første Opkrævning!

—

Restance medfører Tab af Rettigheder i Arbejdsløshedskassen!

—

Anmeld Arbejdsløshed
senest 1 Uge efter sket Opsigelse!

—

Mød til Møderne!

—

Anmeld altid Flytning straks til Kassereren!

Direkte Medlemmer!
Arbejd for Tilgang til Organisationen!

—

Læs Lovene, saavel for Centralorganisationen som for Arbejdsløshedskassen!

—

Meddel
ledige Pladser til Korrespondenten til Pladsanvisningen!

—

Skaf nye Medlemmer!

Folkehøjskolen
for
unge Handelsmedhjælpere,
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

1. Maj aabnes et nyt 3 Maaneders Kursus for Kvinder. Undervisning i alm. Højskolefag, Bogføring, Handelsregning og Engelsk. Betaling: 40 Kr. maanedlig.

Oktober—Marts. 6 Maaneders Kursus for Mænd. Betaling: 44 Kr. maanedlig.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johannes Fog-Petersen*,
f. Dodt, Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Nordjyllands
Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Aalborg Handelsskoles
Dagskole,

Best.: Justitsraad Herman Møller,

Nye Handelsklasser.

Indmeldelse modtages til 1/1 og 1/2 Aars Kursus.

Hvorfor kan saa faa tale fremmede Sprog flydende?

endskønt Hundredetusinder aarlig beskæftiger sig med at lære Sprog? Det endelige Resultat staar i ingen Forhold til det uhyre Arbejde, Tid og Møje, der bliver anvendt. — Hos hvem ligger da Skylden for denne Ødslen af Tid og Energi? — Hos Eleverne ligger den i de fleste Tilfælde ikke, thi de arbejder for det meste ihærdigt. — I Almindelighed ophører Ihærdigheden først, naar Eleven indser, at han vanskeligt kan lære Sproget. — Skylden ligger altsaa i Metoden. — **Vi bruger en Metode ved Hjælp af hvilken man forholdsvis let og uden Vanskelighed kan lære et udenlandsk Sprog og som kan undervise Dem pr. Korrespondance i Deres eget Hjem.** —

Skriv endnu i Dag efter Prospektus. —

Internationalt Sproginstitut
Esbjerg.

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

KRONE-MAGASINET.

København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4 1/2—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.

Specialitet:
Frugtsafter.

Delor Cognac
fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning

i 5 og 10 Øres Pakker.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

De er overtroisk,

dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk.* Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.

Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

Korsør Vegetabil Margarine.

Dante Cigaretter
Dante
No. 10-10 Øre, No. 15-15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Intet over! **Diamant-Krystalsæben** Intet ved Siden af!
(indregistreret)
forøger, tilfredsstiller og bevarer Kundekredsen.

Fineste Kvalitet. Største Holdbarhed. Mindste Svind.
Fremstilles kun i
C. Loehrs Fabriker, Fredericia.
Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

DE FORENEDE BRYGGERIER'S EXPORT DOBBELT-ØL

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

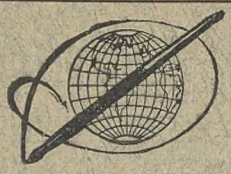

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

1. Kl.s Pensionat
anbefales ærede
Handels- og Kontormedhjælpere.
Odensegade 5, St.

ESBJERG.

Ryg Nr. 40. **M. M. Andersen, Esbjerg** Ryg Nr. 40.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 - Telefon Nr. 282.
- Specialitet: Hamborger-Cigarer -

(Esbjerg.)

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til *moderate* Priser.

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon,
Kunst. Tænder. Rep. udf. paa 1½ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsinger.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales. —
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

ODDER.

Central-Hotellet,
Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme elektrisk Lys, W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.
Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Gør Deres Indkøb
hos
Guldsmed Blok.

Altid det nyeste
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. | 1. Marts 1912. | 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gangse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Intet over! **Diamant-Krystalsæben** Intet ved Siden af!

(indregistreret)

forøger, tilfredsstiller og bevarer Kundekredsen.

Fineste Kvalitet. Største Holdbarhed. Mindste Svind.

Fremstilles kun i

C. Loehrs Fabriker, Fredericia.

Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Prøv „Singalwatte" THE

a Kr. 2,00 - 2,50 - 3,00 og 4,00 pr. ℔

Fineste The i Handelen

Højeste Udmærkelse her i Landet

ved IVERSEN & LARSEN

Faaes overalt.

Carlsberg Pilsner

Betal Kontingent
ved første Opkrævning!

—

Restance medfører Tab af Rettigheder i Arbejdsløshedskassen!

—

Anmeld Arbejdsløshed
senest 1 Uge efter sket Opsigelse!

—

Mød til Møderne!

—

Anmeld altid Flytning straks til Kassereren!

—

Direkte Medlemmer!
Arbejd for Tilgang til Organisationen!

—

Læs Lovene, saavel for Centralorganisationen som for Arbejdsløshedskassen!

—

Meddel
ledige Pladser til Korrespondenten til Pladsanvisningen!

—

Skaf nye Medlemmer!

Den jydske
Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus, Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen:
Joh. Baune.

Nordjyllands
Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

En større
Forretning

paa en af Øerne søger en dygtig, kontormæssig og handelsuddannet ung Mand, der er perfekt i Bogholderi og Korrespondance. En Mand med nogen juridisk Kundskab eller Uddannelse foretrækkes. Begyndelsesløn 1800 à 2000 Kr. Prima Anbefaling fordres. — Billet mrk. **„Bogholder 868"** ledsaget af Anbefalinger og Oplysninger modtager Bladets Annonce-Ekspedition, Johannevej 1 i 14 Dage.

Folkehøjskolen
for
unge Handelsmedhjælpere,
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

1. Maj aabnes et **nyt** 3 Maaneders Kursus for **Kvinder**. Undervisning i alm. Højskolefag, Bogføring, Handelsregning og Engelsk. Betaling: 40 Kr. maanedlig.

Oktober—Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.** Betaling: 44 Kr. maanedlig.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johannes Fog-Petersen,*
f. Dodt, Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

KRONE-MAGASINET.
København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. **P. Ernst Andresen.**
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
Lüneburger Eddike *og* conc. Eddikesyre.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Conservesfabriken *DANICA*

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Korsør Vegetabil Margarine.

De er overtroisk,
dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk.* Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.
Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er **Dansk** Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Ledig.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Kenderne.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

1. Kl.s Pensionat
anbefales ærede
Handels- og Kontormedhjælpere.
Odensegade 5, St.

ESBJERG.

Ryg. Nr. 46. | **M. M. Andersen, Esbjerg** | Ryg. Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 - Telefon Nr. 282.
- Specialitet: Hamborger-Cigarer -

(Esbjerg.)

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til *moderate* Priser.

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon,
Kunst. Tænder. Rep. udf. paa 1½ T.
— Malachowicz —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

ODDER.

Central-Hotellet,
Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme elektrisk Lys, W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. | 15. Marts 1912. | 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Lædret.

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Tidemands Frugtsafter over Alt.

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Prøv „Singalwatte" THE a Kr. 2,00 - 2,50 - 3,00 og 4,00 pr. ℔

Fineste The i Handelen

Højeste Udmærkelse her i Landet ved IVERSEN & LARSEN

Carlsberg Pilsner

Betal Kontingent
ved første Opkrævning!

—

Restance medfører Tab af Rettigheder i Arbejdsløshedskassen!

—

Anmeld Arbejdsløshed
senest 1 Uge efter sket Opsigelse!

—

Mød til Møderne!

———

Anmeld altid Flytning straks til Kassereren!

—

Direkte Medlemmer!
Arbejd for Tilgang til Organisationen!

—

Læs Lovene, saavel for Centralorganisationen som for Arbejdsløshedskassen!

—

Meddel
ledige Pladser til Korrespondenten til Pladsanvisningen!

—

Skaf nye Medlemmer!

Den jydske
Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus, Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen,

For Bestyrelsen:
Joh. Baune.

Nordjyllands
Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.

Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

En større Forretning

paa en af Øerne søger en **dygtig, kontormæssig og handelsuddannet ung Mand,** der er perfekt i Bogholderi og Korrespondance. En Mand med nogen juridisk Kundskab eller Uddannelse foretrækkes.

Begyndelsesløn 1800 à 2000 Kr.

Prima Anbefaling fordres. — Billet mrk. **„Bogholder 868"** ledsaget af Anbefalinger og Oplysninger modtager Bladets Annonce-Ekspedition, Johannevej 1 i 14 Dage.

Aarhus Handelsskole
(Handelshøjskole)

begynder ny 1/1 og 1/2 **Aars Kursus** 1. Maj. Program tilsendes paa Forlangende. — Skolens Fripladser søges **inden 1. April** og Statstilskud fra November 1912 **inden 15 Maj.** Kontor Vestergade 8. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Folkehøjskolen
for
unge Handelsmedhjælpere,
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

1. Maj aabnes et nyt 3 Maaneders Kursus for **Kvinder.** Undervisning i alm. Højskolefag, Bogføring, Handelsregning og Engelsk. Betaling: 40 Kr. maanedlig.

Oktober—Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.** Betaling, 44 Kr. maanedlig.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af
Ludi Petersen og *Johannes Fog-Petersen,*
f. Dodt, Forstander.
Højskoleforstanderinde.

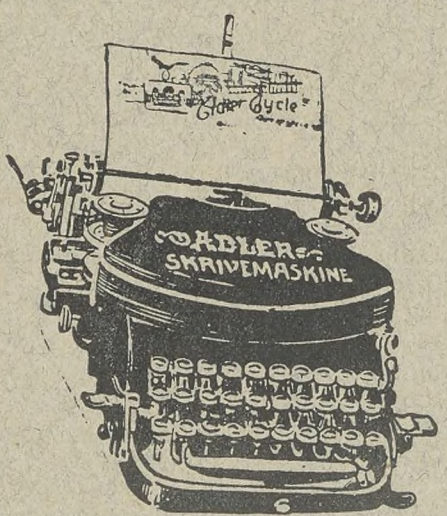

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

KRONE-MAGASINET.

København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4 1/2—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
BAGEPULVER.

Delor Cognac
fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik
Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester
Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

De er overtroisk,
dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk.* Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.
Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Dante Cigaretter
Dante
№ 10 · 10 Øre, № 15 · 15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Ledig.

De Forenede Bryggeriers
EXPORT DOBBELT-ØL
Det røde Segl borger for Kvaliteten

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

1. Kl.s Pensionat
anbefales ærede
Handels- og Kontormedhjælpere.
Odensegade 5, St.

ESBJERG.

Ryg Nr. 46. | **M. M. Andersen, Esbjerg** | Ryg Nr. 46.
- Special Cigarforretning -
Kongensgade 49 - Telefon Nr. 282.
- Specialitet: Hamborger-Cigarer -

(Esbjerg.)

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

S. Olesen Tombour & Søn's
Kongensgade 7.
1. Kl.s Dame- og Herreetablissement
bringes i velvillig Erindring.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

NIKOLAJ HANSEN
Danmarksgade 10.
Stort Udvalg i moderne
FODTØJ
til *moderate* Priser.

1. Kl.s Barber- og Frisør-Salon,
Kunst. Tænder. Rep. udf. paa $1^1/_2$ T.
— **Malachowicz** —
Hjørnet af Gothers- og Jyllandsgade.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg. Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

ODDER.

Central-Hotellet,
Odder.
Eneste Hotel i Byen med Badeværelse, Centralvarme elektrisk Lys, W. C., Personelevator.
Chr. Nissen.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.
Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1912. 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade
— fransk Kvalitet —
er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.
Cigarfabrikanter. – København K.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.
Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Devsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i København.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 13, Telf. 8664.

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
VEGETARIA
Margarine.

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet.

Carlsberg Pilsner

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Prøv „Singalwatte" THE
a Kr. 2,00 - 2,50 - 3,00 og 4,00 pr. ℔
Fineste The i Handelen
Højeste Udmærkelse her i Landet
ved IVERSEN & LARSEN
Faaes overalt.

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen*. Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller*, Køhenhavn L., Ægirsgade 68,1.
— Annonce-Administration: Johannevej 1, Køhenhavn V. Telefon 7725.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *A. C. Alsøe*, Købmagergade 19.
Jylland, *Th. Hansen*, Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen*, Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen*, Kallundborg, Missionshotellet.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hassager Boss*	Chr. O. Kofoed (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olesen*		*Søren Ullerichs*	G. Ullerichs
Ebeltoft				
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*C. Scheel-Hinche*	C. Gerlach & Søn	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Danmarksgade 42, 2.
Frederikssund	*Rasm. Nielsen*	cd. ph. N. P. Nielsen	*E. Nicolaysen*	Villa „Wooke"
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee
Grenaa				
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*O. Gylding-Sørensen*		*Iver Rasmussen*	Vett & Wessel.
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*Niels Dahl*	Sønderbrogade 33	*Otto Wald. Nielsen*	Jernbanegade 8
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn,	*A. C. Alsøe*			
Central. Afd.	*A. Poulsen*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Tirsdag og Torsdag Aften fra Kl. 8—9
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*S. Andresen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5
Løgstør	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Adolph Hansen*		*N. Petersen*	Søndergade 77
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*K. Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Eftf.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*V. Møller*	Pjentedamsgade 29, 1.
Præstø	*Lauritz Hansen*	Jacob Engelbredt	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Th Ullerichs*	J. H. Quedens	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Sarnsø	*Chr. Larsen*	Tranebjerg Materialh.	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*M. Nielsen*	Andelsslagteriet	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Högh-Andersen*	
Skive	*H Christensen*	Østergade 17	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Skjern og Omegn	*Carl Prees*	M. Joh. Knudsen	*Chr. Pedersen*	P. Graabech
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	
Struer				
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*Ove Dahl*	Vareindkøbsforeningen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	

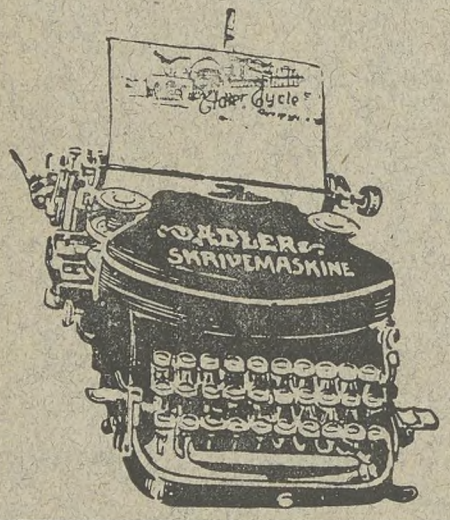

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

Stor Bifortjeneste.

Agenter søges til Salg af Ima 14 Karats Guldfyldepenne fra Kr. 3.— pr. Stk. Broncepenne 50 Ø. pr. Stk. Prov. 33 1/3 %. Billet mrkt. 446 modt. Bladets Annonceexp. Johannevej 1, Kjøbenhavn V.

Landbrugslotteriet
bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til
Værdi 1 Million 132,670 Kr.
1ste Klasse:
1/1 Lod Kr. 1,20. 1/2 Lod 70 Øre.

Den jydske Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye hel- og halvaars Kursus, Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra 1. Novbr. indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 15. Maj. Skema faas paa Skolen.

Nordjyllands Handelshøjskole
Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Lord Macaulay: The History of England.

(Tauchnitz Edition) Bind IV, V, VI, VII, IX og X ønskes til Køhs (antikveret) af Red. Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, Kronpr. Sofies Vej 23, til hvem Tilbud paa velkonserverede Eksemplarer bedes indsendt.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
Bitter og Essenser.

Plantage Rom
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

De er overtroisk,
dersom De stadig tror, at Lud eller Vaskepulver absolut skal være *udenlandsk*. Brug det danske *„Heymann Blochs Vaskepulver"*, og De vil se, at det halve Kvantum Pulver (men samme Vandmængde, som De er vant til at bruge) er fuldtud tilstrækkeligt.
Heymann Bloch & Co. Tlf. 2757.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Conservesfabriken *DANICA*
Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Dante Cigaretter
Dante
№ 10 - 10 Øre, № 15 - 15 Øre pr. 10 Stk.

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gro.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Cloëtta's
Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40
„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Ølkenderne.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier **Mundus** Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

(Esbjerg.)

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1. Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

KRONE-MAGASINET.
København Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte, 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at
Krone-Linned
er bedst.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kommunistisk M.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 8. 15. April 1912. 12te Aargang.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à 15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 13, Telf. 8664.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

H. Steensens Vegetaria Margarine.

Kehlets Yrsella Dessert Spise Chokolade kan ikke overtræffes.

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

„Danmark"s Kaffesurrogater.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og varer Lædret.

Tidemands Frugtsafter over Alt.

Singalla The

C. J. Carøes Import

Kun én Kvalitet

Prøv „Singalwatte" The à Kr. 2,00 - 2,50 - 3,00 og 4,00 pr. ℔

Fineste The i Handelen

Højeste Udmærkelse her i Landet ved Iversen & Larsen

Carlsberg Pilsner

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen*. Telefon 8148.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller*, Køhenhavn L., Ægirsgade 68,1.
— Annonce-Administration: Johannevej 1, Køhenhavn V. Telefon 7725.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *A. C. Alsøe*, Købmagergade 19¹.
Jylland, *Th. Hansen*, Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen*, Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen*, Kallundborg, Missionshotellet.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hassager Boss*	Chr. O. Kofoed (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olesen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft				
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*C. Scheel-Hincke*	C. Gerlach & Søn	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Danmarksgade 42, 2.
Frederikssund	*Rasm. Nielsen*	cd. ph. N. P. Nielsen	*E. Nicolaysen*	Villa „Wooke"
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee
Grenaa				
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*O. Gylding-Sørensen*		*Iver Rasmussen*	Vett & Wessel.
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*H. C. Nielsen*	Ny Havnegade 44	Frk. *Anna Hansen*	Aaboulevarden 92
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn,	*C. Alsøe*			
Central. Afd.	*A. Poulsen*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Tirsdag og Torsdag Aften fra Kl. 8—9
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*S. Andresen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5
Løgstør	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Adolph Hansen*		*N. Petersen*	Søndergade 77
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*K. Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Eftf.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*V. Møller*	Pjentedamsgade 29, 1.
Præstø	*Lauritz Hansen*	Jacob Engelbredt	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Th. Ullerichs*	J. H. Quedens	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Samsø	*Chr. Larsen*	Tranebjerg Materialh.	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*M. Nielsen*	Andelsslagteriet	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Høgh-Andersen*	
Skive	*H Christensen*	Østergade 17	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Skjern og Omegn	*Carl Prees*	M. Joh. Knudsen	*Chr. Pedersen*	P. Graabech
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	
Struer				
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*Ove Dahl*	Vareindkøbsforeningen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

Stor Bifortjeneste.

Agenter søges til Salg af Ima 14 Karats Guldfyldepenne fra Kr. 3.— pr. Stk. Broncepenne 50 Ø. pr. Stk. Prov. 33 1/3 %. Billet mrkt. 446 modt. Bladets Annonceexp. Johannevej 1, Kjøbenhavn V.

Den jydske Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus, Program sendes. Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen. Ansøgning om Statsunderstøttelse fra 1. Novbr. indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 15. Maj. Skema faas paa Skolen.

Nordjyllands
Handelshøjskole
Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Landbrugslotteriet
bortspiller halvaarlig 25000 Gevinster til
Værdi 1 Million 132,670 Kr.
1ste Klasse:

Lord Macaulay: The History of England.

(Tauchnitz Edition) Bind V, VI, VII, IX og X ønskes til Købs (antikveret) af Red. Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, Kronpr. Sofies Vej 23, til hvem Tilbud paa velkonserverede Eksem-

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
Frugtsafter.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik
Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester
Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Ægpulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Epokegørende
Middel mod Haarsygdomme:
Heymann Blochs
flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.
Heymann Bloch & Co.
København.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* Telefon 2346.

Dante CIGARETTER

No. 10-10 Øre, No. 15-15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Cloëtta's ANKER-CACAO
kun i ½ Kilo Pk @ 50 Øre
TILVIRKET AF FINESTE CACAOBØNNER.

Tuborg Pilsner
foretrækkes af Kenderne.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

(Esbjerg.)

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

KRONE-MAGASINET.
København { Nørrebrogade 31. / Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 9. | 1. Maj 1912. | 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke.

Kun i originale Blypakninger à 15–30–75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 13, Telf. 8664.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Carlsberg Pilsner

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARØE'S IMPORT

Kun én Kvalitet

Prøv „Singalwatte" THE

à Kr. 2.00 - 2,50 - 3.00 og 4,00 pr. ℔

Fineste The i Handelen

Højeste Udmærkelse her i Landet

ved IVERSEN & LARSEN

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen*. Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller*, København L., Ægirsgade 68,1.
— Annonce-Administration: Johannevej 1, København V. Telefon 7725.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *A. C. Alsøe*, Købmagergade 19[1]
Jylland, *Th. Hansen*, Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen*, Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen*, Kallundborg, Missionshotellet.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet
Bornholm	*W. Jensen*	St. Torvegade 7 (Rønne)	*Hassager Boss*	Chr. O. Kofoed (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olesen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft				
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*C. Scheel-Hincke*	C. Gerlach & Søn	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Danmarksgade 42, 2.
Frederikssund	*Rasm. Nielsen*	cd. ph. N. P. Nielsen	*E. Nicolaysen*	Villa „Wooke"
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee
Grenaa				
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*O. Gylding-Sørensen*		*Iver Rasmussen*	Vett & Wessel.
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*H. C. Nielsen*	Ny Havnegade 44	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn, C. Alsøe				
Central. Afd.	*A. Poulsen*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Tirsdag og Torsdag Aften før Kl. 8—9
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*S. Andresen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5
Løgstør	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Carl Thomsen*	S. Andersen.
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*K. Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Eftf.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*V. Møller*	Pjentedamsgade 29. 1.
Præstø	*Lauritz Hansen*	Jacob Engelbredt	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Th. Ullerichs*	J. H. Quedens	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Samsø	*V. Nielsen*	Manufaktur-Union, Tranebj.	*P. Sandgaard-Andersen*	Onsbjerg pr. Koldby
Silkeborg	*M. Nielsen*	Andelsslagteriet	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Högh-Andersen*	
Skive	*H Christensen*	Østergade 17	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Skjern og Omegn	*Carl Prees*	M. Joh. Knudsen	*Chr. Pedersen*	P. Graabech
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	
Struer				
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*Ove Dahl*	Vareindkøbsforeningen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breits Eftf.	*Anthon Hansen*	

Den fynske Handelsdagskole,

Odense,

begynder sit 5. Skoleaar 1. Novbr. 1912 med Skoleplan og Examen efter ministeriel Resolution og under Statens Kontrol. Ensartet Undervisning for alle statsanerkendte Handelsdagskoler.

Oplysninger meddeles og Indmeldelser modtages af Skolens Forstander, Adjunkt Hansen, Læssøegade 33, 2, Odense, samt af Skoleudvalget ved Formanden.

Konsul Valdemar Gædecken,
Telef. 189 - Odense - Telef. 1789.

Bemærk! Ubemidlede Elever kan søge Statsunderstøttelse, naar Ansøgning indgives til Ministeriet for Handel og Søfart inden den 15. Maj d. A.

Aarhus Handelsskole

(Handelshøjskole)

begynder **ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus 1. Maj.** Program med alle Oplysninger **(ogsaa om Understøttelser)** sendes fra Skolens Kontor, Vestergade 8.

Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Nordjyllands

Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.

Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Stor Bifortjeneste.

Agenter søges til Salg af Ima 14 Karats Guldfyldepenne fra Kr. 3.— pr. Stk. Broncepenne 50 Ø. pr. Stk. Prov. 33 1/3 %. Forlang Prisliste.

W. Ebling, Fredericia.

Købmandsforretning.

I en under Opførelse værende Ejendom paa et udmærket Strøg i en sjællandsk Købstad kan til Efteraaret faas til Leje en stor Butik med Magasiner og Gaardsplads. Nærmere ved at tilsende Billet, mrk. „K. D. 1688", til Wolffs Box, København K.

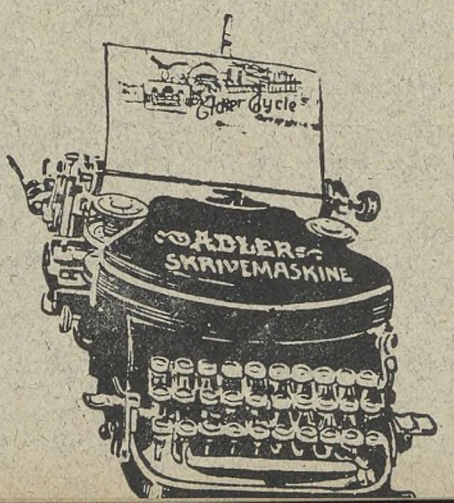

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft. Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle

Aktieselskab.

Skrivemaskine-Afdeling.

Søtorvet 1—3.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.

Specialitet:
Lüneburger Eddike *og* conc. Eddikesyre.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Færøske Fiskeboller.

Eneforhandler
Ivan Metz, København.

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning

i 5 og 10 Øres Pakker.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co

Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

Conservefabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Epokegørende Middel mod Haarsygdomme:

Heymann Blochs flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Dansk Patent.

Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.

Heymann Bloch & Co.
København.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"

Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Dante CIGARETTER

№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Enhver Medhjælper,

der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er **Dansk** Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Cloëtta's

Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40

„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

Litermaalet

er nu endelig ved Lov indført overalt i Danmark. Allerede længe inden dette skete, var det dog kendt og brugt i mange danske Køkkener, idet Husmoderen vidste, at hun blot behø- $^1/_4$-$^1/_8$ Liter kogende Vand, for ved Hjælp af Maggi's Bouillon-Terninger at erholde en udmærket og velsmagende Bouillon.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik Ceres Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

(Esbjerg.)

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

Hotel Fredericia
vis à vis Banegaarden. Anbefaler gode Værelser, fine Vine, godt Køkken. **M. Jepsen.**

FREDERIKSHAVN.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakker, færdige og efter Maal.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg. Bramstræde. Helsingør.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Efft.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.
Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

KRONE-MAGASINET.
København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kampmannsgade 11

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à 15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i Kjøbenhavn.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 13, Telf. 8664.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. — København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Carlsberg Pilsner

CINGALLA THE

C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen*. Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller*, København L., Ægirsgade 68,1.
— Annonce-Administration: Johannevej 1, København V. Telefon 7725.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Å. C. Alsøe*, Købmagergade 19¹.
Jylland, *Th. Hansen*, Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen*, Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen*, Kallundborg, Missionshotellet.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet
Bornholm	*E. Carlo Petersen*	Jens West	*H. R. Jørgensen*	Sparekassen (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olesen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft				
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*C. Scheel-Hincke*	C. Gerlach & Søn	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Danmarksgade 42, 2.
Frederikssund	*Rasm. Nielsen*	cd. ph. N. P. Nielsen	*E. Nicolaysen*	Villa „Wooke"
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee
Grenaa				
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*O. Gylding-Sørensen*		*Iver Rasmussen*	Vett & Wessel.
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*H. C. Nielsen*	Ny Havnegade 44	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn,	*C. Alsøe*			
Central. Afd.	*A. Poulsen*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Torsdag Aften fra Kl. 8—9.
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*S. Andresen*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5
Løgstør	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Carl Thomsen*	S. Andersen.
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*J. N. Madvig*	H. Hansen
Næstved	*K. Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Efft.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*V. Møller*	Pjentedamsgade 29. 1.
Præstø	*Lauritz Hansen*	Jacob Engelbredt	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Th Ullerichs*	J. H. Quedens	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Samsø	*V. Nielsen*	Manufaktur-Union, Tranebj.	*Aage Hansen*	Tranebjerg
Silkeborg	*M. Nielsen*	Andelsslagteriet	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Aage Byrum*	Jens Overgaard
Skive	*H Christensen*	Østergade 17	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Skjern og Omegn	*Carl Prees*	M. Joh. Knudsen	*Chr. Pedersen*	P. Graabech
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	
Struer				
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*Ove Dahl*	Vareindkøbsforeningen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*Andr. H. Vestergaard*	Jens N. Hansen
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breist Efft.	*Anthon Hansen*	

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Den fynske Handelsdagskole,
Odense,
begynder sit 5. Skoleaar 1. Novbr. 1912 med Skoleplan og Examen efter ministeriel Resolution og under Statens Kontrol. Ensartet Undervisning for alle statsanerkendte Handelsdagskoler.
Oplysninger meddeles og Indmeldelser modtages af Skolens Forstander, Adjunkt Hansen, Læssøegade 33, 2, Odense, samt af Skoleudvalget ved Formanden.
Konsul Valdemar Gædecken,
Telef. 189 - Odense - Telef. 1789.
Bemærk! Ubemidlede Elever kan søge Statsunderstøttelse, naar Ansøgning indgives til Ministeriet for Handel og Søfart inden den 15. Maj d. A.

Aarhus Handelsskole
(Handelshøjskole)
begynder **ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus 1. Maj.** Program med alle Oplysninger **(ogsaa om Understøttelser)** sendes fra Skolens Kontor, Vestergade 8.
Niels P. Nielsen,
exam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Nordjyllands
Handelshøjskole
Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema f. Statsunderst.

Købmandsforretning.
I en under Opførelse værende Ejendom paa et udmærket Strøg i en sjællandsk Købstad kan til Efteraaret faas til Leje en stor Butik med Magasiner og Gaardsplads. Nærmere ved at tilsende Billet, mrk. „K. D. 1688", til Wolffs Box, København K.

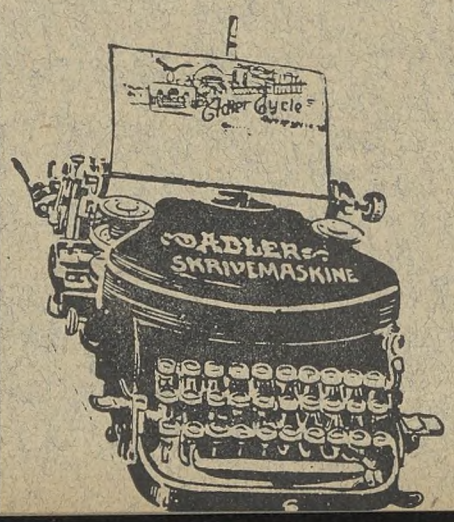

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.
Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.
Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

Stomatol

Præparaternes Hovedoplag

MADSEN & WIVEL
Parfumerier & Toiletteartikler
København K

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet:
Bagepulver.

Delor Cognac fra **1,50** Btl.
Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Færøske Fiskeboller.
Eneforhandler
Ivan Metz, København.

D. Friis's
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester
Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Epokegørende
Middel mod Haarsygdomme:
Heymann Blochs
flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Dansk Patent.
Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.
Heymann Bloch & Co.
København.

Kaffesurrogatfabrikken **„DANMARK"**
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Dante CIGARETTER
Dante
No. 10-10 Øre, No. 15-15 Øre pr. 10 Stk.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Tidemands
Frugtsafter
over Alt.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Husk at
Arnicin er **Dansk** Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Cloëtta's
Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40
„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

Litermaalet
er nu endelig ved Lov indført overalt i Danmark. Allerede længe inden dette skete, var det dog kendt og brugt i mange danske Køkkener, idet Husmoderen vidste, at hun blot behø- 1/4-1/8 Liter kogende Vand, for ved Hjælp af Maggi's Bouillon-Terninger at erholde en udmærket og velsmagende Bouillon.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

(Esbjerg.)

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakker, færdige og efter Maal.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Herr. Handels- og Kontormedhj.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Herr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

KRONE-MAGASINET.
København { Nørrebrogade 31. / Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kampmannsvej 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Juni 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à 15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8664.

Kehlets Favorit Chocolade

forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Carlsberg Pilsner

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Kun én Kvalitet

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B, Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen*. Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller*, Kjøbenhavn L., Tagensvej 34.
— Annonce-Administration: Johannevej 1, Kjøbenhavn V. Telefon 7725.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *Å. C. Alsøe*, Købmagergade 19⁴.
Jylland, *Th. Hansen*, Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen*, Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen*, Kallundborg, Missionshotellet.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet
Bornholm	*E. Carlo Petersen*	Jens West	*H. R. Jørgensen*	Sparekassen (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olesen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft				
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*C. Scheel-Hincke*	C. Gerlach & Søn	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Danmarksgade 42, 2.
Frederikssund	*Rasm. Nielsen*	cd. ph. N. P. Nielsen	*E. Nicolaysen*	Villa „Waake"
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee
Grenaa				
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*Chr. Bagger*	S. Christensen	*Nygaard-Jensen*	Crome & Goldschmidt
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*H. C. Nielsen*	Ny Havnegade 44	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn,	*C. Alsøe*			
Central. Afd.	*A. Poulsen*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Torsdag Aften fra Kl. 8—9.
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*Wulff Beermann*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5
Løgstør	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Magnus Jørgensen*	Behrendsvej
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*Herman Nielsen*	R. M. Jørgensen
Næstved	*K. Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Eftf.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*V. Møller*	Pjentedamsgade 29, 1.
Præstø	*Lauritz Hansen*	Jacob Engelbredt	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Th. Ullerichs*	J. H. Quedens	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Samsø	*V. Nielsen*	Manufaktur-Union, Tranebj.	*Aage Hansen*	Tranebjerg
Silkeborg	*M. Nielsen*	Andelsslagteriet	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co.	*Aage Byrum*	Jens Overgaard
Skive	*H Christensen*	Christiansgade 11	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Skjern og Omegn	*Jens Devantier*	Tarm	*B. Myrtue*	Skjern
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	
Struer				
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*Ove Dahl*	Vareindkøbsforeningen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*C. V. Jacobsen*	Alfa
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breist Eftf.	*Anthon Hansen*	

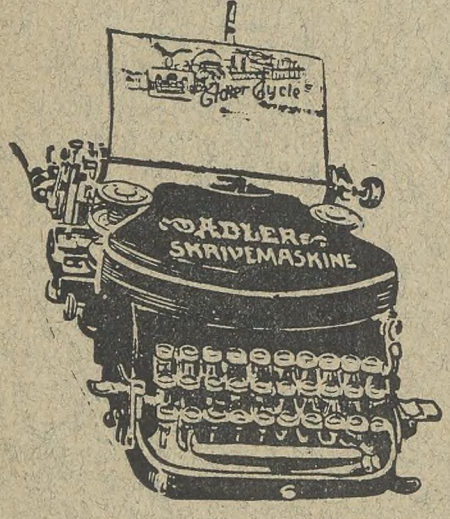

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang.
Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

Købmandsforretning.

I en under Opførelse værende Ejendom paa et udmærket Strøg i en sjællandsk Købstad kan til Efteraaret faas til Leje en stor Butik med Magasiner og Gaardsplads. Nærmere ved at tilsende Billet, mrk. „K. D. 1688", til Wolffs Box, København K.

BEMÆRK!!

Tilbud paa **„Afstaaelse af Forretning", „ledigt Butikslokale" o. l.** har altid Interesse for en Del af vort Blads Læsere, og Medlemmerne bedes derfor ved forefaldende Lejligheder erindre at anbefale Bekendtgørelse herom i vort Organ.

„Forretning søges" vil ogsaa hensigtsmæssigst kunne optages heri; — gennem Medlemmerne overalt i Landet bringes Bekendtgørelsen lettest til de virkeligt Interesserede og langt videre ud, end det er muligt gennem enkelte Dagblade.

Takst for saadanne Annoncer:
4 Øre pr. Ord. — Fed Overskrift 25 Øre. — Billetgebyr 30 Øre.
Annoncer sendes til Annonce-Administrationen. Johannevej 1. København V.

KRONE-MAGASINET.

København { Nørrebrogade 31. Østerbrogade 31.
Aarhus — Søndergade 56.
Aalborg — Bispensgade 22.

Coul. Manchetskjorter 3,85—6 Kr.
Elegante Silke do. 5 Kr.
Moderne engelske Hatte 4½—6 Kr.
Nye engelske Silke-Slips 0,95—1 Kr.
Alt i største Udvalg.

Husk at Krone-Linned er bedst.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Fabrikken UTIL

ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.

Specialitet: **Bitter og Essenser.**

Plantage Rom — **Peter Jensen**
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

D. Friis'

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning

i 5 og 10 Øres Pakker.

A/S De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

SENNEP fra
W. BÄHNCKE & Co
Prisbelønnet Sønderjydstillingen Aarhus 1909

Conservestabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Epokegørende
Middel mod Haarsygdomme:

Heymann Blochs
flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Dansk Patent.

Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.

Heymann Bloch & Co.
København.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at
Arnicin er **Dansk** Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"

Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Om den moderne Husmoder skriver Fru Admiralinde Emma Gad bl. a. i en Kronik: Vi skal ikke mere rulle Tøj og gøre Olielamper rene, vi behøver ikke mere at købe en kvart Okse til Udskæring ... og hun kunde ganske rolig have fortsat: Vi behøver heller ikke at lade Kødet koge i Timevis for at faa en Kødsuppe, da vi nu har Maggi's Bouillon-Terninger, hvilke overhældt med $^1/_4$—$^1/_8$ Liter kogende Vand giver en fortræffelig Kødsuppe.

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Cloëtta's ANKER-CACAO

kun i ⅛ Kilo Pk @ 50 Øre

TILVIRKET AF FINESTE CACAOBØNNER.

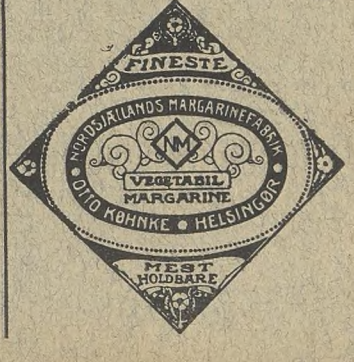

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Sl ps og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier **Mundus** Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

(Esbjerg.)
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakker, færdige og efter Maal.

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HORSENS.

Hilmar Hansens Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv **Th. Machons**
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Dante CIGARETTER
Dante
№ 10-10 Øre, № 15-15 Øre pr. 10 Stk.

ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. | 15. Juni 1912. | 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. – København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à 15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8684.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade

kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA Margarine.

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Vibe-Hastrups Lynlak-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Carlsberg Pilsner

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Kun én Kvalitet

Adresse-Fortegnelse:

Centralorganisationens Hovedkontor: Kjøbenhavn B. Bagerstræde 5,1. Formand og Forretningsfører *Jens Johansen.* Telefon 8143.
„D. H. K. M. T.": Redaktør *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn F., Kronprinsesse Sofies Vej 23. Tlf. Godthaab 943 y.
— Ekspedition: *Fr. Møller,* København L., Tagensvej 34.
— Annonce-Administration: Johannevej 1, København V. Telefon 7725.
Agitationsudvalgene: Kjøbenhavn, *A. C. Alsøe,* Købmagergade 194.
Jylland, *Th. Hansen,* Aalborg, Danmarksgade 82.
Fyn, *H. Schouboe-Olsen,* Svendborg.
Sjælland, *Nicolaj Petersen,* Kallundborg, Missionshotellet.

Afdelings-Adresser.

Afdeling	Formand	Adresse	Kasserer	Adresse
Aalborg-Nørresundby	*Th. Hansen*	Danmarksgade 82	*Johanne Berg*	Danmarksgade 70
Aarhus	*Johs. Sjælland*	Bogensegade 5,1	*Carl Knudsen*	Falstersgade 15 B.
Assens	*Karl Dahl*	S. Madsen	*Carl Jensen*	Slagteriet
Bornholm	*E. Carlo Petersen*	Jens West	*H. R. Jørgensen*	Sparekassen (Rønne)
Bramminge	*Chr. Olesen*		*Søren Ullerich*	G. Ullerichs
Ebeltoft				
Esbjerg	*A. Madsen*	Havnegade 47	*J. Christiansen*	„Hermes".
Fakse	*Sophus Meyer*	Fakse Ladeplads	*Sophus Meyer*	
Fredericia	*C. Scheel-Hincke*	C. Gerlach & Søn	*J. H. Nielsen*	Kulkompagniet
Frederikshavn	*Alfred Østergaard*	Danmarksgade 76	*M. Sørensen*	Danmarksgade 42, 2.
Frederikssund	*Rasm. Nielsen*	cd. ph. N. P. Nielsen	*E. Nicolaysen*	Villa „Waake"
Frederiksværk	*Victor A. Kallerup*	Vett & Wessel	*Georg Christiansen*	P. I. Culmsee
Grenaa				
Helsingør	*Einer Olsen*	Stengade 50	*Caritta Jørgensen*	Bramstræde 4.
Herning	*Chr. Bagger*	S. Christensen	*Nygaard-Jensen*	Crome & Goldschmidt
Hillerød	*Emil Krøger*	Vett & Wessel	*Chr. J. Hendil*	Frederiksværksvej
Hjørring	*H. Hein*	Nørrealle 5	*A. Nielsen*	Andelsslagteriet
Hobro	*Anton Nielsen*		*Jens Jensen*	Morellgade
Holstebro	*M. Christensen*	Højskolehjemmet	*Wito Knudsen*	Østergade 44
Horsens	*H. C. Nielsen*	Ny Havnegade 44	*Anna Hansen*	Aaboulevarden 92
Kallundborg	*Nicolaj Petersen*	Missionshotellet	*L. P. Larsen*	Kristoffer Madsen
Kolding	*N. C. Nielsen*	Fredericiavej 30	*A. Chr. Møller*	Dyrehavegaardsvej 25
Kjøbenhavn,	*C. Alsøe*			
Central. Afd.	*A. Poulsen*	Samtlige Afdelinger har Kontor Bagerstræde 5, 1, Telef. 8143	*C. Hammer*	Træffes som Regel paa Kontoret hver Torsdag Aften fra Kl. 8—9.
Kontor	*Jens Johansen*			
Kolonial	*Wulff Beermann*			
Manufaktur	*E. S. Schibler*			
Lemvig	*V. Klitgaard Lund*	J. M. Christensen	*A. Chr. Petersen*	Aagade 5
Løgstør	*Otto Frandsen*	Crome & Goldschmidt	*Frede W. Nielsen*	„Bakken".
Middelfart	*Karl Sørensen*	Østergade 7	*Magnus Jørgensen*	Behrendsvej
Nakskov	*A. Asmussen*	Søndergade 2	*M. Larsen*	Færgelandet
Nykjøbing F.	*Chr. Hansen*	H. O. Hansen	*P. J. Deleuran*	L. B. Freuchen
Nykjøbing M.	*E. Øhlenschlæger*	Peter Thykier	*A. Berg*	Algade 26
Nykjøbing S.	*L. P. Jørgensen*	J. H. Hansen	*Herman Nielsen*	R. M. Jørgensen
Næstved	*K. Olsen*	Eng. Bekl. Magasin	*Hedevig Olsen*	De for. Jernstøberier
Odder	*Rs. Rasmussen*	Mejerivej 5	*W. Nielsen*	P. W. Møllers Eftf.
Odense	*Peter Holm*	Vesterbro 116, 2	*V. Møller*	Pjentedamsgade 29, 1.
Præstø	*Lauritz Hansen*	Jacob Engelbredt	*L. Larsen*	Hans Olsen
Randers	*F. V. Jenssen*	Raadhustorvet 2	*Ernst Hoff*	Søren Møllersgade 36
Ribe	*Th. Ullerichs*	J. H. Quedens	*H. R. Hansen*	Nederdammen 2
Samsø	*V. Nielsen*	Manufaktur-Union, Tranebj.	*Aage Hansen*	Tranebjerg
Silkeborg	*M. Nielsen*	Andelsslagteriet	*Juul-Pedersen*	Carl Sørensen
Skanderborg	*Chr. Glud*	Oscar Bruun & Co	*Aage Byrum*	Jens Overgaard
Skive	*H Christensen*	Christiansgade 11	*P. Christensen*	Christensen & Laursen
Skjern og Omegn	*Jens Devantier*	Tarm	*B. Myrtue*	Skjern
Slagelse	*Houmann Andersen*	Bredegade 31	*N. A. Bugge*	Løvegade 34
Sorø	*Chr. Brinch*		*A. Sander*	Alfred Hee
Storehedinge	*A. F. Poulsen*	Fr. Elling	*A. F. Poulsen*	
Stubbekøbing	*Hartvig Andersen*	Chr. Boas	*Hartvig Andersen*	
Struer				
Svendborg	*Ch. Hansen-Møller*	Møllergade	*Poul H. Norlander*	Møllergade
Thisted	*Chr. Jørgensen*	Odense Ægforretn. Filial	*H. Chr. Ottesen*	F. C. Bendixsen
Varde	*Johs. Hahnemann*	Carl Toft	*Ove Dahl*	Vareindkøbsforeningen
Vejen	*M. Koed*	Fabr. Phønix	*C. V. Jacobsen*	Alfa
Vejle	*Lauritz Christensen*	Vejle Trælast og Kulkomp.	*Axel Juhl*	Skyttehusgade 18, 1.
Vordingborg	*Anthon Hansen*	C. F. Breist Eftf.	*Anthon Hansen*	

FOLKEHØJSKOLEN
for
unge Handelsmedhjælpere
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Oktober-Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.**
Maj-Juli. 3 Maaneders Kursus for **Kvinder.**
Betaling for Ophold, Kost og Undervisning om **Vinteren 44 Kr.** maanedlig, om **Sommeren 40 Kr.** maanedlig.
Undervisning i alm. Højskolefag, Sprog og Handelsfag. Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johs. Fog-Petersen.*
f. Dodt. Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Aarhus Handelsskole (statsanerkendt Handelshøjskole).
Grundig Undervisning i alle Handelsfag — i **Bogføring** ogsaa efter den nye **Bogføringslov.** Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Vestergade 8.

For Pladssøgende.
20 Stk. elegant udførte Fotografier i Format 4×6 cm. Kr. 1.—, 50 Stk. Kr. 2.—, 100 Stk. Kr. 3.25. — I Format $2^1/_2 \times 4$ cm., 28 Stk. Kr. 1.00, 100 Stk. Kr. 3.00. Forsendes mod Efterkrav eller forud Indsendelse af Beløbet. Frimærker modtages ogsaa som Betaling. Porto ekstra. Fotografierne leveres efter ethvert Billede (følger ubeskadiget tilbage) og er uopklæbede. Kartons til Indstikning af Billederne pr. Stk. 5 Øre.
Chr. Nielsen, Østergade 24, Hjørring.

BEMÆRK!!

Tilbud paa **„Afstaaelse af Forretning", „ledigt Butikslokale" o. l.** har altid Interesse for en Del af vort Blads Læsere, og Medlemmerne bedes derfor ved forefaldende Lejligheder erindre at anbefale Bekendtgørelse herom i vort Organ.
„Forretning søges" vil ogsaa hensigtsmæssigst kunne optages heri; — gennem Medlemmerne overalt i Landet bringes Bekendtgørelsen lettest til de virkeligt Interesserede og langt videre ud, end det er muligt gennem enkelte Dagblade.
Takst for saadanne Annoncer:
4 Øre pr. Ord. — Fed Overskrift 25 Øre. — Billetgebyr 30 Øre.
Annoncer sendes til Annonce-Administrationen, Johannevej 1. København V.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Fabrikken UTIL

ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.

Specialitet: **Frugtsafter.**

Delor Cognac fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

D. Friis's

Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier

er altid det bedste

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning

i 5 og 10 Øres Pakker.

Epokegørende
Middel mod Haarsygdomme:

Heymann Blochs
flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Dansk Patent.

Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.

Heymann Bloch & Co.
København.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

A/S **De danske Sæbefabriker.**
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"
Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

Tidemands
Frugtsafter
over Alt.

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Cloëtta's
Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40
„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

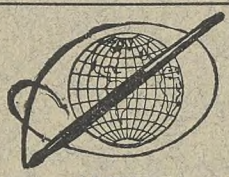

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

(Esbjerg.)
Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygeplejeartk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.
Ib Møller.
Største Udvalg i Paraplyer, Piber og Stokke.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Altid det nyeste!
i Hatte, Slips og Underbeklædning. Se Vinduet.
Waldemar Joost.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

HJELDEBEVÆGELSENS ARKIV Kompagnistræde 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 13. | 1. Juli 1912. | 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. MØLLER & Co.
Cigarfabrikanter. – København K.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.
Lager af alle gangse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade
— fransk Kvalitet —
er den bedste til Prisen.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

At forcere Salg
i
Globus Chokolade
skaffer
faste Kunder.

Kehlets
Favorit
Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
"VEGETARIA"
MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal
MAGGI's
Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og varer Læderet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: **16**, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

BREVKORT

Jeg indmelder mig herved fra
191 at regne i *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger* og dennes Arbejdsløshedskasse

Fulde Navn: .....

Adresse: .....

Branche: ..... Født d. / 18 . **Hvis Lærling, da udlært d.** / 191 .

Almindelig Underskrift. .....

Hvor Afdeling ikke findes, kan Kortet sendes direkte til *Centralorganisationens Hovedkontor, Kjøbenhavn B.*, der da foretager alt fornødent.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret. — Pris Kr. 1.50 pr. % Stk. + Porto.

FOLKEHØJSKOLEN
for
unge Handelsmedhjælpere
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Oktober-Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.**
Maj-Juli. 3 Maaneders Kursus for **Kvinder.**
Betaling for Ophold, Kost og Undervisning om **Vinteren 44 Kr.** maanedlig, om **Sommeren 40 Kr.** maanedlig.
Undervisning i alm. Højskolefag, Sprog og Handelsfag. Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johs. Fog-Petersen.*
f. Dodt. Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Nordjyllands
Handelshøjskole
Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Waterman's Ideal Fauntain Pen.

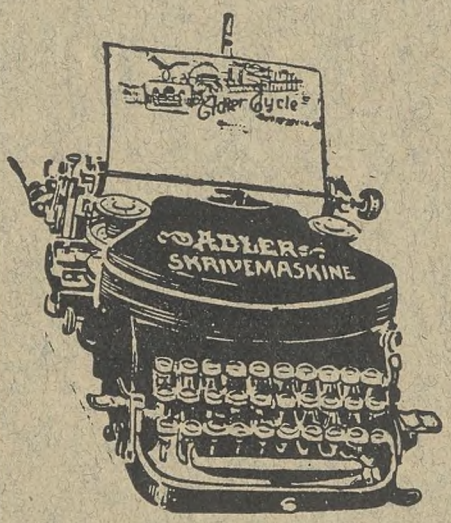

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.
Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang.
Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

Munke Mølles Flormel

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. **P. Ernst Andresen.**
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet: Lüneburger Eddike og conc. Eddikesyre.

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

D. Friis'
Bagepulvere
Buddingpulvere
Syltepulvere
Æggepulvere
Krydderier
er altid det bedste

Epokegørende
Middel mod Haarsygdomme:
Heymann Blochs
flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Dansk Patent.
Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.
Heymann Bloch & Co.
København.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

„Danmark"s
Mocca
Kaffetilsætning
i 5 og 10 Øres Pakker.

A/S De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

Conservesfabriken DANICA
Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for **Skandinavien.**
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8664.

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Cloëtta's ANKER-CACAO
kun i ½ Kilo Pk à 50 Øre
TILVIRKET AF FINESTE CACAOBØNNER.

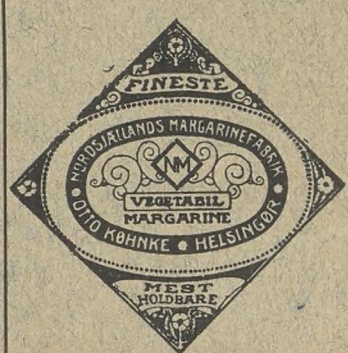

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik Ceres Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!

Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug kun
„Perfect"
Fodtøj.

Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.

Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. | 15. Juli 1912. | 12te Aarg.

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. MØLLER & Co.
Cigarfabrikanter. – København K.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.
Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

»Elvirasminde«s Danica Chokolade
— fransk Kvalitet —
er den bedste til Prisen.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

At forcere Salg
i
Globus Chokolade
skaffer
faste Kunder.

Kehlets
Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Lædret

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: **16**, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.

Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

BREVKORT

Jeg indmelder mig herved fra 191 at regne i *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger* og dennes Arbejdsløshedskasse

Fulde Navn: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Født d. / 18 . **Hvis Lærling, da udlært d.** / 191 .

Almindelig Underskrift..

Hvor Afdeling ikke findes, kan Kortet sendes direkte til *Centralorganisationens Hovedkontor, København B.*, der da foretager alt fornødent.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret. — Pris Kr. 1.50 pr. % Stk. + Porto.

FOLKEHØJSKOLEN
for
unge Handelsmedhjælpere
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Oktober-Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.**
Maj-Juli. 3 Maaneders Kursus for **Kvinder.**
Betaling for Ophold, Kost og Undervisning om **Vinteren 44 Kr.** maanedlig, om **Sommeren 40 Kr.** maanedlig.
Undervisning i alm. Højskolefag, Sprog og Handelsfag. Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johs. Fog-Petersen.*
f. Dodt. Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Nordjyllands
Handelshøjskole
Handelsgymnasiet.
Rantzausgade 20. - Aalborg.
Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Waterman's Ideal Fauntain Pen.

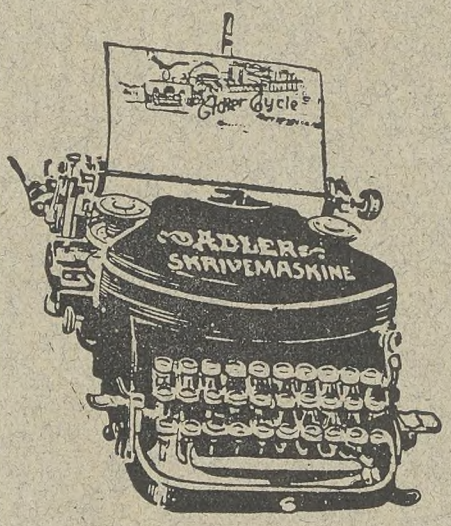

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.
Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Munke Mølles Flormel

Fabrikken UTIL

ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet: Bagepulver.

Delor Cognac fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Tidemands Frugtsafter
over Alt.

A/S De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos,
Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner
Første Klasses Engelsk Mester

AKTIESELSKABET ENGELSK-DANSK BISCUITS FABRIK
E·D
B·F

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Færøske Fiskeboller.
Eneforhandler
Ivan Metz, København.

Epokegørende
Middel mod Haarsygdomme:

Heymann Blochs
flydende Svovl-Tjære-Sæbe.
Dansk Patent.

Haaret vaskes dermed. Hovedbunden desinficeres. Bakterierne dræbes. Haaret forskønnes og fornyes. 85 Øre pr. Fl.

Heymann Bloch & Co.
København.

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i København.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8684.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Enhver Medhjælper,

der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Cloëtta's

Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40

„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

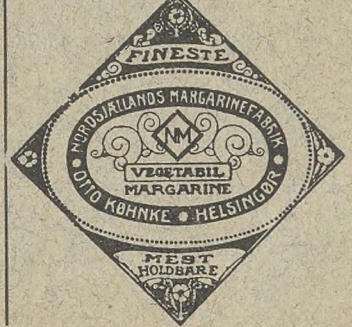

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Glarmester S. N. Jensen,
Algade 67, Aalborg. — Tlf. Nr. 5.
1. Klasses Værksted for
Indramning af Billeder.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

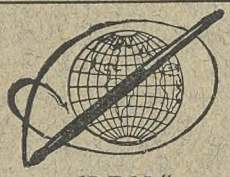

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne"

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg. Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

NYKØBING MORS.

= CHR. MØLLERS =
Barber- og Frisørstue
— anbefales.
Kirketorvet. Nykøbing Mors.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU'
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante Dante
CIGARETTER **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

»Elvirasminde«s Danica Chokolade

— fransk Kvalitet —

er den bedste til Prisen.

C. B. MØLLER & Co.

Cigarfabrikanter. — København K.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Weber Söhne. etc.

Lager af alle gængse Mærker Cigaretter og Tobakker samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Nevsky", „Russia" etc.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og Gevarer Lædere

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: **16**, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.

Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1.50 pr. % Stk. + Porto. —

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.

Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle

Aktieselskab.

Skrivemaskine-Afdeling.

[Søtorvet 1—3.

København K.

Conservefabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Munke Mølles Flormel

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Cloëtta ANKER-CACAO

kun i ⅛ Kilo Pk à 50 Øre

TILVIRKET AF FINESTE CACAOBØNNER.

FOLKEHØJSKOLEN

for

unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Oktober-Marts. 6 Maaneders Kursus for **Mænd.**
Maj-Juli. 3 Maaneders Kursus for **Kvinder.**
Betaling for Ophold, Kost og Undervisning om **Vinteren 44 Kr.** maanedlig, om **Sommeren 40 Kr.** maanedlig.
Undervisning i alm. Højskolefag, Sprog og Handelsfag. Oplysninger gives og Indmeldelser modtages af

Ludi Petersen og *Johs. Fog-Petersen.*
f. Dodt. Forstander.
Højskoleforstanderinde.

Nordjyllands

Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.

Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Waterman's Ideal Fauntain Pen.

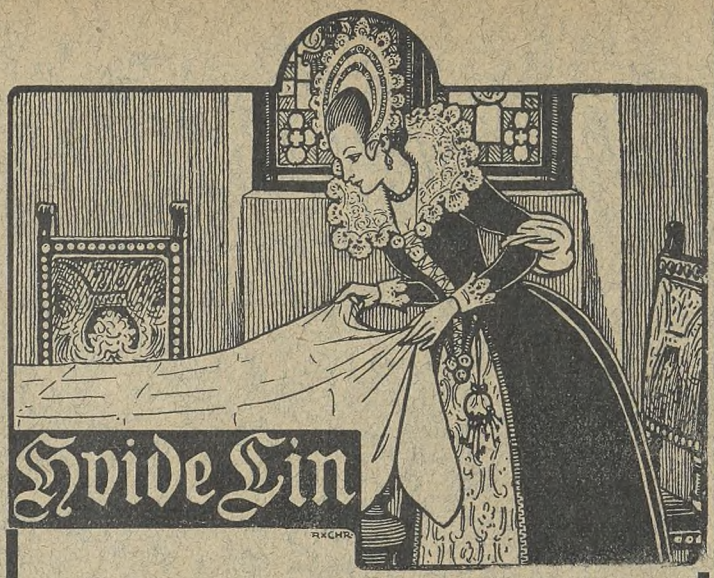

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à

15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8864.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller.

Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Fabrikken UTIL

ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.

Kontor og Fabrik: Stormgade 20.

København B. Tlf. Central 8443.

Specialitet: Bitter og Essenser.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"

Nyhavn 31, København K.

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning

i 5 og 10 Øres Pakker.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Enhver Medhjælper,

der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra

Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.

Specialitet:

Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

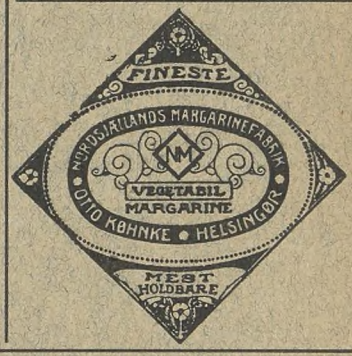

Husk at

Arnicin er Dansk Fabrikat

og tillige det bedste

i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik

(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"

Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* Telefon 2346.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

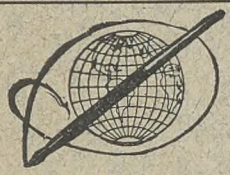

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

Hotel
„Kronprins Frederik"
er Byens største Hotel.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug kun
„Perfect"
Fodtøj.
Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

SILKEBORG.

N. HENRIKSENS
Skotøjsforretning,
Søndergade, anbefales Handels- og Kontormedhjælperne.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU,
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante CIGARETTER
Dante
No 10-10 Øre, No 15-15 Øre pr. 10 Stk.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kommunistische 14

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

»Elvirasminde«s Danica Chokolade
— fransk Kvalitet —
er den bedste til Prisen.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

At forcere Salg
i
Globus Chokolade
skaffer
faste Kunder.

Kehlets
Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal
MAGGI's
Bouillon-Terninger
MAGGI's Bouillon-Terninger 5 Øre

Vibe-Hastrups Læder-Creme af Fodtøjet blankt og Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA
THE
C. J. CARØE's IMPORT
Kun én Kvalitet

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag. Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1.50 pr. % Stk. + Porto. —

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

AKTIESELSKABET ENGELSK-DANSK BISCUITS FABRIK E·D B·F

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Munke Mølles Flormel

Aggerbecks Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Cloëtta's Thomé 1,00 Trinidad 1,20 Caracas 1,40

„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

Petersen & Sørensen, Horsens.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke.

Kun i originale Blypakninger à 15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 3684.

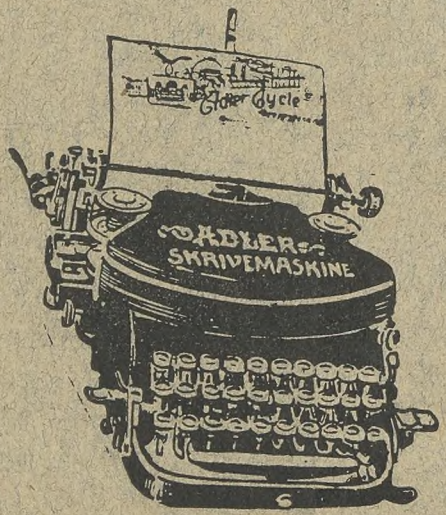

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.

Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle Aktieselskab.

Skrivemaskine-Afdeling.

Søtorvet 1—3.

København K.

Nordjyllands Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.

Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

BRUG RANDERS MARGARINE faaes OVERALT staar OVER ALT BRUG BRUG

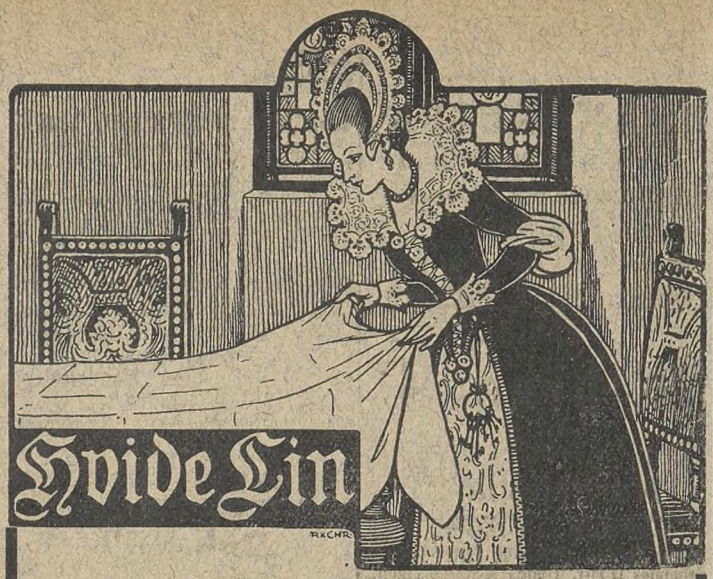

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Tidemands Frugtsafter

over Alt.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller.

Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

Delor Cognac

fra **1,50** Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

Fabrikken UTIL

ved cand. pharm. P. Ernst Andresen.
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet: Frugtsafter.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

„Danmark"s Mocca Kaffetilsætning

i 5 og 10 Øres Pakker.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Husk at
Arnicin er Dansk Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

A/S **De danske Sæbefabriker.**
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"

Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* Telefon 2346.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26

Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

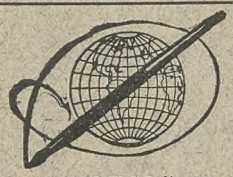

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & L. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
= Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.
Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kompagnieade 14

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

»Elvirasminde«s Danica Chokolade
— fransk Kvalitet —
er den bedste til Prisen.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

At forcere Salg
i
Globus Chokolade
skaffer
faste Kunder.

Kehlets
Favorit
Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
„VEGETARIA"
MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal
MAGGI's
Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme og Fodtøjet blankt og bevarer Lædehet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
Petersen & Sørensen, Horsens.

CINGALLA
THE
C. J. CARØE's IMPORT
Kun én Kvalitet

Cloëtta ANKER-CACAO

kun i ⅛ Kilo Pk à 50 Øre

TILVIRKET AF FINESTE CACAOBØNNER.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à

15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 3694.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners

prisbelønnede

Kaffetilsætning

i den lovbeskyttede gule Pakning

er Verdens bedste Kaffesurrogat.

Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers Cichorie

garanteres kun ægte, naar **Varemærket**

D D C

er paatrykt hver Pakke.

Vogt Dem for Efterligninger.

Jensen & Møller,

Kjøbenhavn.

Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere

„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Oktober-Marts: Skole for Mænd.
Maj-Juli: Skole for Kvinder.

Undervisning i Højskolefag, Handelsfag, og Sprog. Betaling pr. Maaned: 44 Kr. om Vinteren, 40 Kr. om Sommeren.

Amtsunderstøttelse til Sommerskolen søges inden **1. November,** til Vinterskolen inden **1. Maj.** Skoleplan sendes.

Ludi Petersen. f. Dodt. Højskoleforstanderinde.

Johs. Fog-Petersen. Forstander.

Købmandsskolen.

Aftenskolerne for Mænd og Kvinder begynder et nyt Skoleaar den 1ste September.

Indmeldelser modtages fra den 19de til den 26de August:

Hovedskolen: **Fiolstræde 44** (Mænd) Kl. 12—1 Form. og 7—9 Aften. Søndag 9—11 Form.

Vestre Afdeling: **Forchhammersvej 18** (Mænd) Kl. 12—1 Form. og 7—8½ Aften.

Afdelingen for Kvinder: **Larslejstræde 5** Kl. 7—8½ Aften.

Undervisningstiden mellem Kl. 6 og 10 Aften saavidt muligt **efter Elevernes eget Valg.** Der vil ogsaa blive gjort Forsøg med **Lærlingeundervisning i Dagtimer.**

Undervisningsplan udleveres til ovennævnte Tider paa Skolernes Kontorer.

Den etaarige Dagskole begynder et nyt Skoleaar den 1ste November.

Indmeldelse hertil i Hovedskolen fra 15de November.

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse.

Cailler Chokolade faas overalt.

Fabrikken UTIL

ved cand. pharm. **P. Ernst Andresen.**

Kontor og Fabrik: Stormgade 20.

København B. Tlf. Central 8443.

Specialitet: Lüneburger Eddike og conc. Eddikesyre.

Den fyenske Handelsdagskole

i Odense

— Dagskole under Statens Kontrol — begynder sit 5te eetaarige Kursus den 1ste November 1912.

For Elever, der mangler Kundskaber svarende til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Artium, eller som ikke har gennemgaaet en Handelsaftenskoles 3die Klasse med mindst et Sprog, begynder Skolen i en Forklasse 1. Septbr.

Oplysninger meddeles, Program udleveres og Indmeldelser modtages af Handelsforeningerne i de fyenske Byer og af Skolens Forstander

Hr. cand. mag. Hansen,
Læssøegade 33, 2. S., Odense.

Skoleudvalget.

BRUG RANDERS MARGARINE

er tilkendt Guldmedaille

BUDA-PEST 1907

Højeste Udmærkelse

AARHUS 1909

LÜBECK 1895

derfor BEDST

BRUG BRUG

Nordjyllands Handelshøjskole

Handelsgymnasiet.

Rantzausgade 20. - Aalborg.

Hel- og Halvaarskursus. Forlang Plan & Skema t. Statsunderst.

Den jydske Handelshøjskole.

Telefon 1883. **Hans Brogesgade 2, Aarhus.** Telefon 1883.

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette. — 1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktbr. til **Forstander Henningsen.**

Bestyrelsen.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at

Arnicin er Dansk Fabrikat

og tillige det bedste

i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik

(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK DANICA

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

Plantage Rom **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"

Nyhavn 31, København K.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"

Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* **Telefon 2346.**

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!

Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.

Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsaion
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

SKIVE.

Prøv **Th. Machons**
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU'
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante CIGARETTER — Dante — **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV København

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. | 15. September 1912. | 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
Petersen & Sørensen, Horsens.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Lædersæbe-Creme gør Fodtøjet blankt og bevarer Lædrets Lødighed

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Cloëtta's

Thomé 1,00
Trinidad 1,20
Caracas 1,40

„KGL. HOF CHOCOLADEFABRIK"

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i København.

„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.

Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 9684.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Cailler Chokolade
faas overalt.

Fabrikken UTIL
ved cand. pharm. **P. Ernst Andresen.**
Kontor og Fabrik: Stormgade 20.
København B. Tlf. Central 8443.
Specialitet: Bagepulver.

Folkehøjskolen for unge Handelsmedhjælpere
„Købmandshvile" pr. Hørsholm.

Oktober-Marts: Skole for Mænd.
Maj-Juli: Skole for Kvinder.

Undervisning i Højskolefag, Handelsfag, og Sprog. Betaling pr. Maaned: 44 Kr. om Vinteren, 40 Kr. om Sommeren.

Amtsunderstøttelse til Sommerskolen søges inden **1. November,** til Vinterskolen inden **1. Maj.** Skoleplan sendes.

Ludi Petersen. f. Dodt. Højskoleforstanderinde.
Johs. Fog-Petersen. Forstander.

Den jydske Handelshøjskole.
Telefon 1883. **Hans Brogesgade 2, Aarhus.** Telefon 1883.

Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette. — 1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus. Program sendes. Ansøgning om Friplads sendes inden 1. Oktbr. til **Forstander Henningsen.** *Bestyrelsen.*

Aarhus Handelsskole,
Handelshøjskole og „Handelsdagskole med etaarigt, fagligt Kursus og statskontrolleret Afgangsprøve fra dette", begynder **ny** 1/1 og 1/2 **Aars Kursus d. 1. Novbr.** Skolens **Fripladser** søges inden 1. Oktbr. og Statsunderstøttelse fra Maj 1913 inden 1. Novbr. Program sendes fra Skolens Kontor, Vestergade 8. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen, exam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes OVERALT staar OVER ALT
BRUG BRUG

Cigaretten
HECTOR
20 Stk. 10 Øre.

A/S De danske Sæbefabriker.
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Søges
en dygtig Agent i hver af følgende Byer med Opland:

Assens — Fakse — Frederikshavn — Frederikssund — Frederiksværk — Grenaa — Helsingør — Herning — Hillerød — Kallundborg — Kolding — Lemvig — Løgstør — Middelfart — Nakskov — Nykjøbing M. — Nykjøbing S. — Næstved — Odense — Præstø — Randers — Rønne — Silkeborg Skjern/Tarm — Sorø — Storehedinge — Stubbekjøbing — Svendborg — Thisted — Vordingborg for

Lædercreme, Metalpudsecreme o.a. kemiske Artikler.

Fabrikken DANIA,
Grundtvigs Sidevej 4. **Kjøbenhavn V.**

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Husk at

Arnicin er Dansk Fabrikat

og tillige det bedste

i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik

(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

AKTIESELSKABET ENGELSK-DANSK BISCUITS FABRIK E·D B·F

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

Delor Cognac fra **1,50** Btl. **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"

Nyhavn 31, København K.

Tidemands Frugtsafter

over Alt.

Kaffesurrogatfabrikken „DANMARK"

Kontor: Vesselsgade 20. *anbefaler sine Fabrikata.* Telefon 2346.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!

Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.
Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.

Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

SKIVE.

Prøv Th. Machons
(Rudolph Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU,
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante CIGARETTER — Dante — **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

Petersen & Sørensen, Horsens.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt • Ægte Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

Kun én Kvalitet

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i **Kjøbenhavn.**
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for **Skandinavien.**
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8684.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

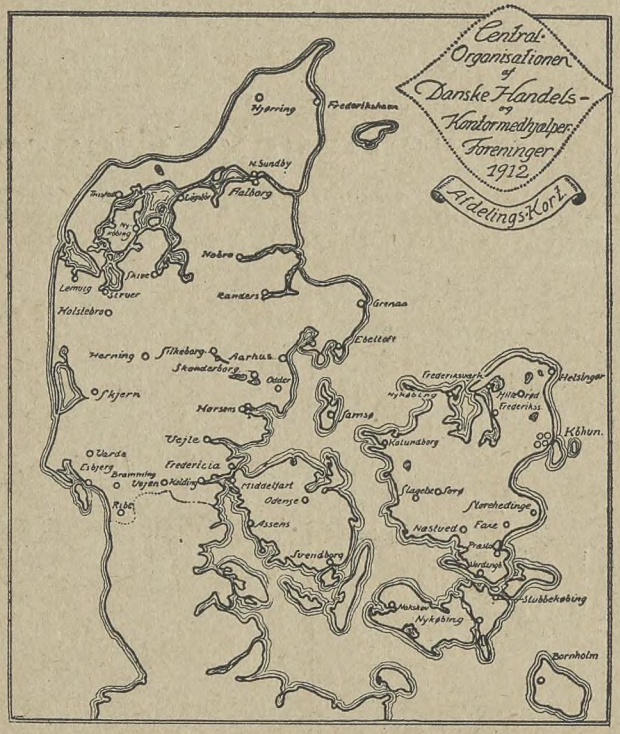

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.

Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

KØB DANSK MEL
FORLANG ALTID
MARIEBO DAMPMØLLES
FLORMELS KVALITETER
Favorit og Snehvide

Købmandsskolen
Fiolstræde 44, København.

Den etaarige Dagskole begynder 1ste November.

Samtidig begynder **Den halvaarlige Forberedelsesklasse** for Elever, der ikke har tilstrækkelig Alder eller Modenhed til straks at optages i Dagskolen.

Minimumsalder til den etaarige Dagskole er 16 Aar, til Forberedelsesklassen ca. $15^1/_2$ Aar.

Indmeldelse modtages inden 20. Oktober, Program udleveres og alle Oplysninger gives paa Skolens Kontor, hvor Forstander **L. Jacobsen** træffes 12—1 og 7—8 Eftm.

BRUG
RANDERS MARGARINE
er tilkendt Guldmedaille
BUDA-PEST 1907
Højeste Udmærkelse
AARHUS 1909
LÜBECK 1895
derfor BEDST
BRUG BRUG

Købmandsskolens Ekspeditriceskole.

Den 1ste November d. A. oprettes i Købmandsskolen:

Etaarig Dagskole til Uddannelse af unge Piger som Ekspeditricer i Manufakturbranchen.

Oplysninger gives og Indmeldelser modtages inden den 20. Oktober paa Skolens Kontor, Fiolstræde 44.

Bestyrelsen for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse.

Den jydske Handelshøjskole.
Hans Brogesgade 2, Aarhus.
Telefon 1883.

1. Novbr. begynder ny **hel- og halvaars** Kursus. Program sendes.

Indmeldelser modtages daglig af Forstander Henningsen.

Ansøgninger om Statsunderstøttelse fra 1. Maj indsendes til Ministeriet for Handel og Søfart inden 15. November.

Skema faas paa Skolen.

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

Helsingörs - Spritfabrik.

KRONBORG AKVAVIT

Tuborg Pilsner

foretrækkes af Kjenderne

Conservefabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

CONSERVES FABRIK KJØBENHAVN DANMARK DANICA

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

Plantage Rom **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Ovuma Tør-Æg. **E. Blomberg, København.**

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Enhver Medhjælper,

der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra

Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.

Specialitet:

Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

Korsør Vegetabil Margarine.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.
Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Hotel „Hafnia"
ligefor Banegaarden.
Telef. Nr. 574 og 1474.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne"

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier **Mundus** Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

A. Eeg's Palmehave.
1. Kl.s Koncert-Restauration.
Enestaaende i Skandinavien.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

(Esbjerg.)

O. S. U. Bauer,
Herre- og Dame-Frisør-Salon,
Kongensgade 49, St. & 1. S.
Stort Udvalg i Toilet- & Sygepleje-Artk.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

R. M. Petersen,
Guldsmed.
Frederikshavn.
Nye og fikse Ting i
Dame- og Herrefodtøj
anbefales.
J. SCHAALS ENKE.
NB. Reparationer udføres hurtigt.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

HJØRRING.

I. C. Christensens
1. Kl.s Skræder- og Herreekviperingsforretn.
bringes i velvillig Erindring.
— Skolegade 1, Hjørring. —

Dürkopp-Cykler
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HORSENS.

Hilmar Hansens
Cigarforretning
anbefaler
Cigarer fra P. Wulff, Hirschsprung & Sønner og Barfoed & Co., Amsterdam.
Største Udvalg i Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke, Merskum- og Ravrør.

Palais-Cafeen, Horsens.
Hyggelige Restavrant- og Selskabslokaler anbefales i velvillig Erindring.
A. TH. KIERKEGAARD.

KOLDING.

Prøv F. Honoré's
Barber- og Frisørstue.
— Søndergade 3. —
NB. Hovedbade med Massage!

Brug Kun
„Perfect"
Fodtøj.
Barber- og Frisørforretningen Østergade 5 anbefales. 1. Klasses proper Betjening, Specialitet: Klipning og Frisering. Schønebecks Eftf.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsaion
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

SVANTE ANDERSONS
Handsker
er de bedste.

CHR. LISSAU
har de bedste Cigarer til Prisen.
TELEFON 420.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. | 15. Oktober 1912. | 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
Petersen & Sørensen, Horsens.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og varer Læderet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT

Kun én Kvalitet

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i Kjøbenhavn.
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8664.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

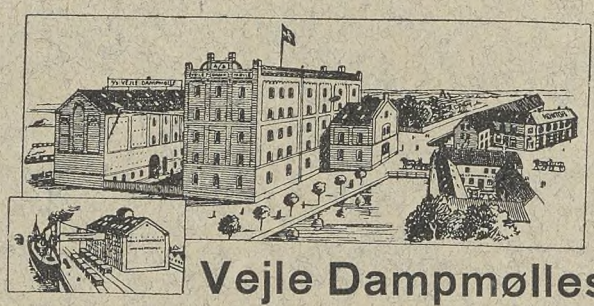

Vejle Dampmølles
Flormel i Bomuldssække:
„Opal" - „Safir" - „Granat".

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

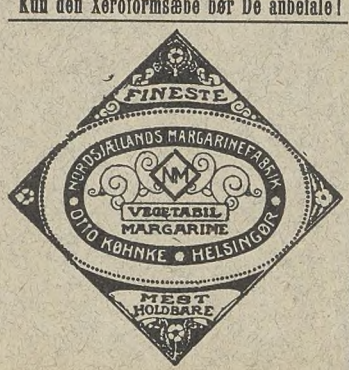

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

SENNEP fra W. BÄHNCKE & Co

Prisbelønnet Landsudstillingen Aarhus 1909

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler Ivan Metz, København.

Delor Cognac fra 1,50 Btl. **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

ALFA No. 56

PLANTE-MARGARINE

fortrinlig til Brødbrug, Bagning og Stegning

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Helsingörs - Spritfabrik.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

A/S De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Husk at

Arnicin er Dansk Fabrikat

og tillige det bedste

i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik

(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark"

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

Korsør Vegetabil Margarine.

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

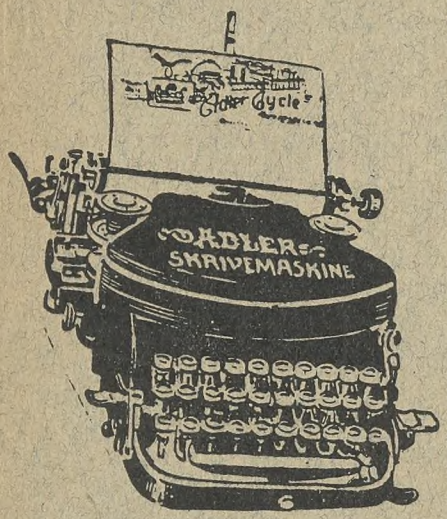

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.
Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.
Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik Ceres Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsinger.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dante Dante
CIGARETTER **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kompagnistræde 14

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
— Petersen & Sørensen, Horsens. —

Kehlets Favorit Chocolade
forlanges overalt.

H. Steensens
"VEGETARIA"
MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger
MAGGI's Bouillon-Terninger 5 Øre

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt • Ægte Lædefedt

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CARØE's IMPORT
Kun én Kvalitet

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,

Kjøbenhavn.

Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke,

Kun i originale Blypakninger à

15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for **Skandinavien.**

Axel Simonsen, **Studiestræde 18, Telf. 8684.**

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners

prisbelønnede

Kaffetilsætning

i den lovbeskyttede gule Pakning er Verdens bedste Kaffesurrogat.

Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers Cichorie

garanteres kun ægte, naar **Varemærket**

D D C

er paatrykt hver Pakke.

Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.

Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector **20 Stk. 10 Øre**

A/S. Cigaretfabriken „Orienten"

Nyhavn 31, København K.

BRUG
RANDERS MARGARINE
faaes **OVERALT** staar **OVER ALT**
BRUG BRUG

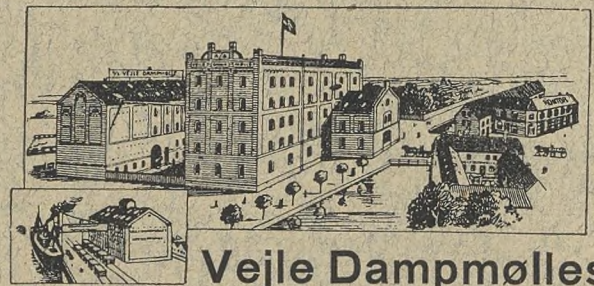

Vejle Dampmølles

Mel er altid af fineste Kvaliteter.

Smukkeste Farve! Bedste Bageevne!

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Conservestabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

CONSERVES FABRIK · KJØBENHAVN DANMARK · DANICA

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler **Ivan Metz, København.**

Plantage Rom **Peter Jensen** Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

A/s **De danske Sæbefabriker.**
Taarnborgvej 14. København V.
Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken „Danmark"
anbefaler sine Fabrikata.
Kontor: Vesselsgade 20. — København.
Telefon 2346.

Helsingörs - Spritfabrik.

Husk at
Arnicin er **Dansk** Fabrikat
og tillige det bedste
i Kosmetik og Parfumer.
„ARNICIN" Teknisk Fabrik
(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Korsør Vegetabil Margarine.

Enhver Medhjælper,
der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra
Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.
Specialitet:
Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

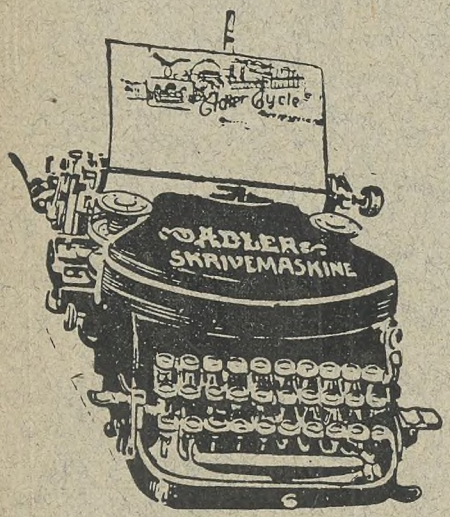

Synlig Skrift.
Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.
Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.
Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.
Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik Ceres Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dante CIGARETTER Dante **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV Kompagnistræde 14

DANSK
HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.
J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.
M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.
Cigarer — Cigaretter — Tobakker.
Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

La Conveniencia Cigaren
fin og velsmagende.
Petersen & Sørensen, Horsens.

Kehlets Yrsella
Dessert Spise Chokolade
kan ikke overtræffes.

H. Steensens
VEGETARIA
MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE
DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gør Fodtøjet blankt og varer Læderet

Avena Gryn
Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE
C. J. CAROES IMPORT

Kun én Kvalitet

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for Skandinavien.
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8664.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

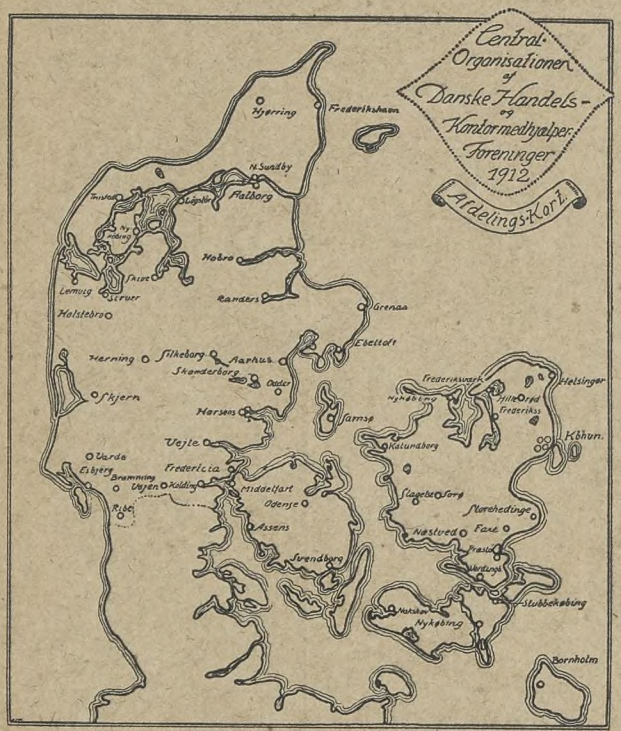

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: 16, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.
Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre
A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

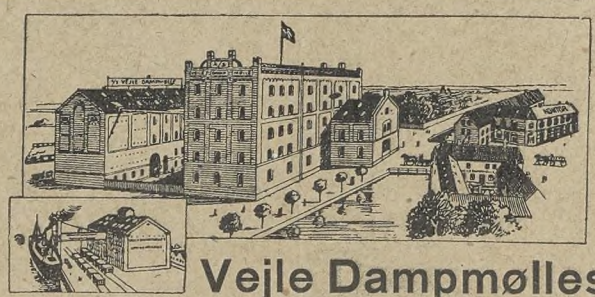

Vejle Dampmølles
Flormel i Bomuldssække:
„Opal" - „Safir" - „Granat".

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

HUSK!

at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte

Worning & Petersen's

XEROFORMSÆBE

til 25 Øre pr. Stk.

Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller. Eneforhandler Ivan Metz, København.

Delor Cognac fra 1,50 Btl. **Peter Jensen**, Gildsig & Larsens Eftf. **Overgade n. V. 39.**

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe

25 Øre pr. Stk.

Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Helsingörs - Spritfabrik.

Ovuma Tør-Æg. E. Blomberg, København.

A/S **De danske Sæbefabriker.**

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Kaffesurrogatfabrikken **„Danmark"**

anbefaler sine Fabrikata.

Kontor: Vesselsgade 20. — København.

Telefon 2346.

Husk at

Arnicin er **Dansk** Fabrikat

og tillige det bedste

i Kosmetik og Parfumer.

„ARNICIN" Teknisk Fabrik

(Mørup-Petersen & Sonne-Hansen).

Korsør Vegetabil Margarine.

Enhver Medhjælper,

der begynder Forretning, bør forlange Prøver og Tilbud fra

Hillerød Posefabrik & Papirforr. en gros.

Specialitet:

Hatteposer, Tryksager og Reklamer.

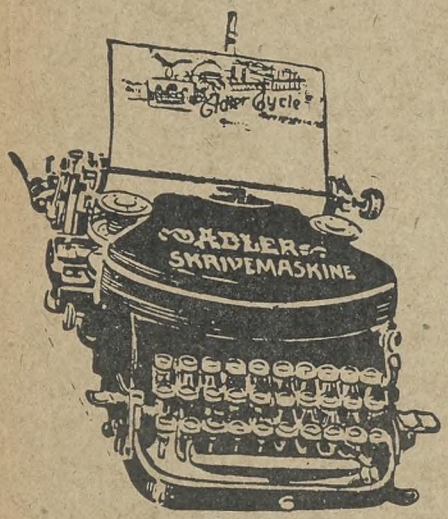

Synlig Skrift.

Største Gennemslagskraft.
Absolut Linjelighed.

Maskinen leveres paa Prøve uden Købetvang. Specialkatalog udleveres gratis.

Skrivemaskiner udlejes for kortere eller længere Tid. Ved Køb godtgøres Lejen.

Adler Cycle
Aktieselskab.
Skrivemaskine-Afdeling.
Søtorvet 1—3.
København K.

AALBORG.

Nytorv 9 **M. JENSEN** Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - **Aalborg** - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

Atelier Mundus Ryesg. 16 AARHUS.

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, **Danmarksgade 71.**
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

HELSINGØR.

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.

Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hattelager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dante CIGARETTER **Dante** **№10-10 Øre, №15-15 Øre pr. 10 Stk.**

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

DANSK HANDELS OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS & KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1912. 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

Carlsberg Pilsner

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

Petersen & Sørensen, Horsens.

Kehlets Favorit Chocolade forlanges overalt.

H. Steensens VEGETARIA MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGI's Bouillon-Terninger

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Kun én Kvalitet

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og bevarer Læderet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,
Kjøbenhavn.
Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

Aggerbecks
Sæber og Parfumerier
Købes altid gerne af Publikum.

INDICA
Ren britisk-ostindisk The.
Fortrinlig
Aroma—Smag—Styrke,
Kun i originale Blypakninger à
15—30—75 Øre.
Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**
„The Indian Tea Syndicate"
Calcutta — London — Antwerpen.
Generalrepræsentant for **Skandinavien.**
Axel Simonsen, Studiestræde 18, Telf. 8684.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners
prisbelønnede
Kaffetilsætning
i den lovbeskyttede gule Pakning
er Verdens bedste Kaffesurrogat.
Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers
Cichorie
garanteres kun ægte, naar **Varemærket**
D D C
er paatrykt hver Pakke.
Vogt Dem for Efterligninger.

Handels- og Kontormedhjælpernes eneste Landsorganisation.

Afdelinger Aar 1900: **16**, Aar 1912: **56.**

Formaal: Faglige og sociale Reformer for Medhjælperstanden.

Arbejdsløshedskasse, Pladsanvisning, Oplysningsbureau, Retshjælp, Understøttelsesfond, faglig og social Oplysning ved Møder og Foredrag.

Udgiver hver 14. Dag „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende."

Formue (1912): Ca. Kr. 30,000.

Ovenstaaende Agitationsbrevkort, med og uden Indmeldelsesblanket paa Forsiden, faaes paa Hovedkontoret.

— Pris Kr. 1,50 pr. % Stk. + Porto. —

Markedets bedste og billigste Cigaret

Hector 20 Stk. 10 Øre
A/S. Cigaretfabriken „Orienten"
Nyhavn 31, København K.

Vejle Dampmølles
Mel er altid af fineste Kvaliteter.
Smukkeste Farve! Bedste Bageevne!

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots Lessive Phénix

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35 Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

Conservesfabriken DANICA

Teknisk Leder: Herr *Alfr. J. L. Beauvais.*

CONSERVES FABRIK · KJØBENHAVN DANMARK · DANICA

Dyrker selv alle Ærter, Bønner etc., en enestaaende Fordel, der bidrager til at give **Danicas** Conserves den uovertrufne Aroma og Velsmag, som Fabrikatet nu er bekendt for.

Hobro Tobaksfabrik

anbefaler sine fine Mærker i

Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.

AXEL MØLLER.

Færøske Fiskeboller.

Eneforhandler **Ivan Metz, Københavns.**

Plantage Rom

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

SCHOUS MOKKA

KAFFETILSÆTNING

i 5 og 10 Øres Pakker.

Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?

Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

Ovuma Tør-Æg.

E. Blomberg, København.

A/s De danske Sæbefabriker.

Taarnborgvej 14. København V.

Husk vore anerkendte Toilet- og Marseille-Sæber.

Helsingörs - Spritfabrik.

KRONBORG AKVAVIT

Dante CIGARETTER

Dante

No. 10-10 Øre, No. 15-15 Øre pr. 10 Stk.

Korsør Vegetabil Margarine.

J.C. Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og døm!

Indregistreret Varemærke.

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 3/8 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud.
Prøv og døm!

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gærne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør. som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom.
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen**, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har jeg været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse.
M. Møller, Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør mod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatahr, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne.
N. Larsen, Hindsgavl pr. Middelfart.

J. C. Eriksens kemiske Fabriker, A/S. Fredericia.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - Aalborg - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales. —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

(Aalborg.)

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Sl ps og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, **Danmarksgade 71.**
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

HELSINGØR.

„Salon du Nord",
- 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon -
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

(Helsingør.)

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormed hjælperforeningens Mødested.

NÆSTVED.

Søborg's
Conditori & Café
anbefales.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) **Torvegade 12.**
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Variete og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.

Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Centralorganisationen af Danske Handels & Kontormedhjælperforeninger

Nr. 24. | 15. December 1912. | 12te Aargang

A/s De danske Vin- & Konserves-Fabrikker.

J. D. BEAUVAIS. Leverandør til Hs. Maj. Kongen af Sverige. Kjøbenhavn.

M. RASMUSSEN. Kgl. Hof-Leverandør. Faaborg.

Anbefal L. P. Holmblads Stearinlys.

Carlsberg Pilsner

C. B. Møller & Co.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker.

Generaldepot for: Ph. Morris, Bostanjoglo, Vafiadis, Weber Söhne's „La Rosa" etc. samt vore Cigaretter: „Rose 101", „Marquis", „Mekka" etc.

At forcere Salg i Globus Chokolade skaffer faste Kunder.

La Conveniencia Cigaren

fin og velsmagende.

Petersen & Sørensen, Horsens.

Kehlets Yrsella

Dessert Spise Chokolade

kan ikke overtræffes.

H. Steensens „VEGETARIA" MARGARINE

KOMET OVN SVÆRTE DANSK ARBEJDE

Anbefal MAGGIs Bouillon-Terninger

Vibe-Hastrups Læder-Creme gjør Fodtøjet blankt og varet Lædet

Avena Gryn

Verdens bedste Havregryn.

CINGALLA THE

C. J. CARGES IMPORT

Faaes overalt

Cailler Chokolade faas overalt.

Jensen & Møller,

Kjøbenhavn.

Biscuits - Cakes - Konfekture & Drops Fabriker.

INDICA

Ren britisk-ostindisk The.

Fortrinlig

Aroma—Smag—Styrke.

Kun i originale Blypakninger à

15—30—75 Øre.

Ca. 300 Forhandlere alene i **København.**

„The Indian Tea Syndicate"

Calcutta — London — Antwerpen.

Generalrepræsentant for **Skandinavien.**

Axel Simonsen, **Studiestræde 18, Telf. 9884.**

Aggerbecks

Sæber og Parfumerier

Købes altid gerne af Publikum.

Munke Mølles Flormel

A/S C. F. Rich & Sønners

prisbelønnede

Kaffetilsætning

i den lovbeskyttede gule Pakning er Verdens bedste Kaffesurrogat.

Vogt Dem for Efterligninger.

A/S De danske Cichoriefabrikers

Cichorie

garanteres kun ægte, naar **Varemærket**

D D C

er paatrykt hver Pakke.

Vogt Dem for Efterligninger.

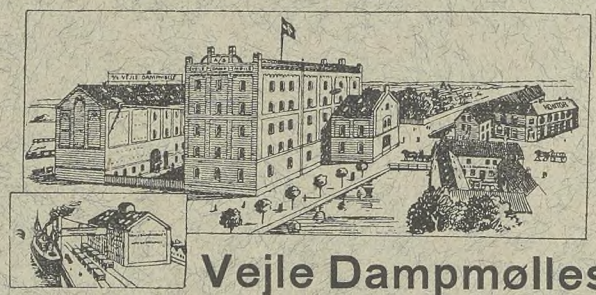

Vejle Dampmølles

Flormel i Bomuldssække:

„Opal" - „Safir" - „Granat".

Hvide Lin

Hvid Vask og holdbart Linned.

J. Picots **Lessive Phénix**

er et af Nutidens bedste og mest populære Vaskemidler. Har været i Handelen i ca. 35-Aar og under stadig stigende Omsætning.

Denne Kendsgerning taler for sig selv.

Anbefales af følgende Institutioner: *Kysthospitalet paa Refsnæs, St. Josephs Hospital, Aandssvageanstalten, St. Elisabethssøstrenes Sygeplejehjem* samt af *mange Tusind Husmødre* Landet over.

Man bedes paasé, at hver Pakke er indsvøbt i *Sigvard Hansens* danske Brugsanvisning.

Sigvard Hansen,

Tlf. 2139. 26 Skindergade, København.

KAFFESURROGATFABRIKKEN SKANDIA, KØBENHAVN

Leverer alle Slags Kaffesurrogater og Cikorie i 1a Varer.

Specialitet: Schous Mokka 1/5, 1/10. Den ældste heri Landet.

HUSK!
at Worning & Petersen, Vejle, er første og eneste Fabrikant af den berømte
Worning & Petersen's
XEROFORMSÆBE
til 25 Øre pr. Stk.
Kun den Xeroformsæbe bør De anbefale!

FINESTE
NORDSJÆLLANDS MARGARINEFABRIK
NM
VEGETABIL MARGARINE
OTTO KØHNKE • HELSINGØR
MEST HOLDBARE

A/S Engelsk-Dansk Biscuits-Fabrik

Nyeste og bedste Ovne og Maskiner

Første Klasses Engelsk Mester

Fineste Raavarer · Fineste Produkt · Lave Priser

Hobro Tobaksfabrik
anbefaler sine fine Mærker i
Cigarer, Cigarillos, Røgtobak og Skraa.
AXEL MØLLER.

SENNEP fra
W. BÄHNCKE & Co
Prisbelønnet Sandsudstillingen Aarhus 1909

Delor Cognac fra 1,50 Btl.

Peter Jensen
Gildsig & Larsens Eftf.
Overgade n. V. 39.

·ALFA·
No. 56
PLANTE-MARGARINE
Fortrinlig til Bordbrug, Bagning og Stegning

SCHOUS MOKKA
KAFFETILSÆTNING
i 5 og 10 Øres Pakker.
Mod slette Efterligninger advares.

Kender Du Anthos?
Den herligste Toiletsæbe
25 Øre pr. Stk.
Falkonergaardens Fabriker. - Kbhvn. F.

Dante CIGARETTER No. 10 · 10 Øre, No. 15 · 15 Øre pr. 10 Stk.

Kaffesurrogatfabrikken **„Danmark"**
anbefaler sine Fabrikata.
Kontor: Vesselsgade 20. — København.
Telefon 2346.

Helsingörs - Spritfabrik.
KRONBORG AKVAVIT

Korsør Vegetabil Margarine.

J.C.Eriksens Sundhedslikør

Sundhedslikøren er paa det offentliges Foranstaltning bleven undersøgt og befundet ikke at indeholde for den menneskelige Konstitution skadelige Stoffer. Likøren har absolut kun en gavnlig Indflydelse.
Prøv og døm!

Sundhedslikøren koster pr. Flaske à 3/8 Liter 2 Kroner. Forlang den ægte med hosstaaende originale Etiket hos Deres Handlende, og De maa indrømme, at De aldrig har givet en Tokrone bedre ud.
Prøv og døm!

Indregistreret Varemærke.

Uddrag af Udtalelser om J. C. Eriksens Sundhedslikør.
Originalerne ligger til Eftersyn.

Undertegnede har brugt og bruger stadig Herr J. C. Eriksens Likør, og finder den er det eneste Middel, der har hjulpet mig for min Mavesygdom. Jeg er meget glad for den og vil ikke undvære den for nogen Pris. Jeg anbefaler den gærne som det bedste Middel, jeg kender, og mener at enhver med daarlig Mave og daarlig Fordøjelse burde drikke den.
H. Nielsen-Hinke, Herreekviperingshandler, Vestergade 70, Odense.

De bedes snarest sende mig tre Flasker af Deres Likør, som jeg stadig bruger efter Deres Anvisning. Jeg kan meddele Dem, at jeg er sikker paa, at Likøren allerede har haft en udmærket Virkning paa min nervøse Sygdom
Løsning, d. 23. Sept. 1912. Ærb. **J. A. Pedersen**, Sognepræst.

Herr J. C. Eriksen, Fredericia. Aarhus, den 8.—10.—12.
Det er mig en Glæde, og jeg synes tillige min Pligt, at meddele Dem, at Deres Sundhedslikør har hjulpet mig, — der i 20 Aar har lidt af Mavekatarh og som Følge deraf har jeg været nødsaget til at holde en næsten utaalelig Diæt — saa fuldkommen, at jeg efter Brugen af nogle Flasker nu i de sidste 3½ Aar har kunnet taale at drikke Kaffe, spise Rugbrød og i det Hele taget nyde al Slags Mad. Skulde nogen ønske nærmere Oplysninger vil jeg med Glæde give disse.
M. Møller, Viktualiehandler, Brogesgade 15, Aarhus.

Det er mig en Glæde at kunne anbefale Herr J. C. Eriksens Likør mod Gigt. Jeg har i et Aarstid gaaet med Gigt i min ene Arm og har som Følge deraf knapt kunnet klæde mig selv paa. Efter imidlertid at have forbrugt fire Flasker af Herr J. C. Eriksens Likør er jeg fuldstændig blevet befriet for Gigten. — At min Hustru samtidig ved Brugen af Likøren er blevet helbredet for en Mavekatarh, hun i længere Tid har lidt af, kan jeg med Sandhed bevidne.
N. Larsen, Hindsgavl pr. Middelfart.

J. C. Eriksens kemiske Fabriker, A/S. Fredericia.

AALBORG.

Nytorv 9 M. JENSEN Aalborg
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

Algade 26 - Aalborg - Algade 26
Skotøjsforretningen i det røde Hus bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon
— anbefales —
Slotsgade 16, Underofficersbygn.

Waterman „IDEAL" Fyldepen.
Marinus M. Schultz.
Jomfruanegade 3 — Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt en Bog om „Fyldepenne".

(Aalborg.)

Kravatmagasinet, Algade 51.
NIELS JENSEN.
Største Udvalg i hv. og coul. Manchetskjorter, Slips og Vadsk. Mine bekendte City Hatte anbefales.
-- Regnfrakker og Klædninger efter Maal. --

Ure og Kæder købes billigst
hos
Adolph Møller, Slotsgade.

P. Hansens
BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
-- hurtigt, smukt og billigst --

AARHUS.

Drik
Ceres
Øl

ESBJERG.

Dansk Beklædnings-Comp.
Billigste Priser!
Største Udvalg!
— Kongensgade Esbjerg. —

Saa meget staar fast!
Det solideste Fodtøj
faas hos
S. PEDERSEN,
Torvet, Esbjerg.

Drik
Esbjerg Øl.

Chr. Adler Svanholm
Kongensgade 64, Esbjerg.
Største Udvalg af alt til Herre-Lingeri.
Største Lager af Habitter og Overfr.

FREDERICIA.

Teater-Cafeen.
Fredericia-Afdelingens Lokaler anbefales.

Hotel Victoria.
1ste Kl.s Lokaler til Selskaber, Møder, Udstilling af Prøver etc.
N. Mikkelsen.

Drik Fredericia Øl.

FREDERIKSHAVN.

Tobakshuset
v. C. Jensen, Danmarksgade 71.
Stort Udvalg i
Cigarer og Cigaretter - Piber og Stokke.

Engelsk Beklædnings-Magasin
(overfor Hotel Dania).
Største Udvalg i Herre-Lingeri og Hatte.
Klædninger og Overfrakk. færdige og eft. Maal.

Peter Glistrup.
Største Udvalg i Confekturer
og
— Spisechokolade. —

C. Stapelfeldts
Barber- og Frisørstue
(lige overfor Hoffmanns Hotel)
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhj.

Hoffmanns Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

VICTOR LUND.
1. Kl. mod. indrettet Salon-Atelier.
Smukt udførte Fotografier.
Billige Priser.

HELSINGØR.

„Salon du Nord",
— 1ste Klasses Barber- og Frisør-Salon —
anbefales D'Hrr. Hand.- & Kontormedhj.
JOHN COLDITZ,
Strandborg, Bramstræde. Helsingør.

(Helsingør.)

H. ANDRESEN,
Juvelér & Guldsmed.
Bramstræde 4 - Helsingør.
Tlf. 532.
Anbefaler sig med stort Lager af Guld, Sølv og Elektroplet.

Drik
Wiibroe Øl
i
Nordsjælland.

LEMVIG.

London Magasinet, Lemvig.
Fuldstændig Herreekvipering og Special Herrelingeri-Forretning. Manschetskjorter fra 250 Øre, Ima Lærredsflipper alle Faconer 40 Øre, Engelsk Sundheds-Underbeklædning „Maco" fra 250 Øre pr. Sæt. Moderne engelske Stof- og Filthatte fra 200 Øre. Engelske Sportshuer, Trøjer, Strømper, Slips m. m. m. — Skriftlige Ordrer besørges samvittighedsfuldt. Frimærker modtages.

L. WINTHERS
Barber- og Frisørsalon
anbefales D'Herrer Handels- og Kontormedhjælpere.

Warmdahls Hotel.
Byens eneste 1. Kl. Hotel anbefales. Handels- og Kontormedhjælperforeningens Mødested.

RANDERS.

Mine færdige Herreklæder er 1. Kl. Skræderi fra eget Værksted.
Ekviperingshandler:
S. P. PETERSEN.

— Køb altid —
POUL HANSENS
FODTØJ.
Kirkegade 10. Telefon 773.

VEJLE.

A. Christensen.
Telf. 267 Vejle. Tlf. 267
Engelsk Klædelager.
High class Tailor Etablissement.
Hatt lager og Manschetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

M. B. Mathiesen's
Skræder-Etablissement
er paa 1. Sal
(over Vett & Wessel) Torvegade 12.
Telefon Nr. 640.

Koncertsalens Varieté og Restauration
anbefales.

Missionshotellet GRAND.
Byens største Hotel.
Al Nutidens Komfort.
Moderate Priser.